

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

**Δ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄
(21.09.1983 - 01.09.1984)**

1-17

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 21ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983

(Ώρα έναρξης 6.50 μ.μ.)

(Αρ. 1)

IV Parliamentary Period—Session III

Ceremonial Meeting of the House of Representatives in Honour of Her Excellency the Prime Minister of India and President of the Non-aligned Movement Mrs. Indira Gandhi.

WEDNESDAY, 21st September, 1983.

(Starting Time 6.50 p.m.)

(No. 1)

PRESIDENT :

G. LADAS :

I declare open to-day's ceremonial meeting of the House of Representatives of Cyprus, the deliberations of which will be conducted in English for the benefit of our distinguished guest.

The Secretary of the House is kindly requested to see whether there is a quorum.

SECRETARY :

There is a quorum, Mr. President.

PRESIDENT :

Dear Colleagues,

Today we have the honour and the privilege to be the hosts of one of the most important personalities of our world. Her Excellency the Prime Minister of India and President of the Non-aligned Movement, Mrs. Indira Gandhi.

Mrs. Gandhi comes from one of the most distinguished Indian families. Distinguished not for its wealth or political and social privileges but for its struggle for the liberation, independence and well-being of the Indian people. Her late father Shri Jawaharlal Nehru was the second-in-command of the liberation struggle after Mahatma Gandhi, whom he succeeded in the premiership of the Federal Republic of India. Shrimati Indira Gandhi, born in the year 1917 in

Allahabad, lived through all the bright and sad moments of the struggle for the liberation of India which was being conducted by Mahatma and her father. In her family surroundings she realized what a precious and inalienable human right national freedom was; she realized that no sacrifice was too big for the liberation of the Indian people; she learned the nature of passive resistance and non-cooperation as methods for the liberation struggle; and that a just cause and resoluteness to achieve it always prevail. These experiences and her family tradition, combined with a very good education in India, Switzerland and Oxford, created a perfect character and personality and prepared the young and beautiful girl of that time for the great role history was preparing for her in Indian and World politics.

Shrimati Indira Gandhi was not an indifferent spectator of her country's liberation struggle. On the contrary, she took part in it since 1930 when she was only thirteen. Later on, she participated in the Congress Party and for some time she worked for the Party and the People under Mahatma's personal direction. Like all fighters for freedom and human dignity she had to bear the consequences of her activities. In 1942 she was sent to prison. In the same year she married Shri Feroze Gandhi and from this marriage she had two sons. In the meantime her work in the ranks of the Party raised her to membership of the Congress Working Committee and Central Election Committee in 1955. In 1956 she became President of the All India Youth Congress. In 1958 member of the Central Parliamentary Board of the Congress. Eventually in 1959 she was elected President of the Indian National Congress. Since 1964 she is serving as Minister in various Ministries and as Prime Minister of her vast and varied country.

Dear Colleagues,

The relations of Cyprus and India are very close and very friendly. These relations are not based on strategic, economic or other calculations. They are based on common principles and ideals. The principles and ideals of Democracy, Non-alignment and Peace; and the universal application of human rights and fundamental freedoms. This is the reason that the friendship between the two countries is unwavering and steady. And it is not a coincidence that the leaders of the two countries the late Jawaharlal Nehru and the late Archbishop Makarios were two of the protagonists and founders of the Non-aligned Movement. And it is not a coincidence too that the successors of these great leaders Mrs. Gandhi and Mr. Kyprianou, continue the struggle of the Non-aligned world for democracy, peace and justice.

Dear Colleagues,

I don't think it is necessary to tell you anything about the precious help that Mrs. Gandhi offered to Cyprus, both in her capacity as Prime Minister of India and as President of the Non-aligned Movement. You are fully aware of it. And I am sure that I reflect the feelings of all of you, irrespective of political or ideological position, in thanking Mrs. Gandhi for what she has done for Cyprus; with the hope, rather with the belief, that such help and assistance will continue even more actively and more warmly, especially now, when the initiative of the Secretary-General of the United Nations to break the impasse the intercommunal talks were led to is in full progress. Let us hope that those who are responsible for the failure of the intercommunal talks upto now and for the protraction of the

Cyprus problem for such a long time, will change their attitude towards it and that they will take the political decision for a just and reasonable solution of the problem.

Concluding, I express once more the feelings of gratitude, respect and esteem of this House to H.E. the Prime Minister of India. I thank her again for the honour she has done to us in accepting our invitation and being with us today and I invite her to take the floor.

(Applauses)

MRS. INDIRA GANDHI :

Mr. President and Members of the
Cyprus House of Representatives,

I thank you, for the privilege of addressing the Legislature of Cyprus. I take it as an honour to my country and to the Parliament of which I am a Member.

I thank you, Mr. President, for the kind words which you have expressed about me, my family and above all for my country.

At first glance, no two countries can be more dissimilar than ours, yet we do have something in common. We have both been nurseries of early cultures, witnesses of the tender shoots of thought and creativity which grew into broad green leaves on the tree of human intellect. The fingers of our craftsmen have carved stone into divine forms which have inspired reverence and enriched the aesthetic sense. The strategic location of Cyprus has attracted many races. India, too, from the earliest centuries has been a magnet, drawing people from various climes in search of riches or political power or spiritual nourishment. We absorbed numerous racial stocks and assimilated their arts and ideas. Hence the richness and colourfulness of the Indian mosaic.

Life is never one-sided. Our countries have known glory and also humiliation. A small island could hardly be expected to match the armies and armadas of determined marauders. But India has no such excuse. We paid this high price because of the rivalries, the lethargy, even the decadence of our own kingdoms. We were made vassals in our own home. We were robbed of our treasures and reduced to poverty.

Bondage could not crush our spirit. In the last hundred years or so India gave birth to men and women of extraordinary vision, calibre and brilliance. The names of only a few are known abroad, and being non-white, even they have been denied the prominence that is their due in history books. They were indeed a shining galaxy whose light awakened us from our slumbers, imbued our hearts with a passion for freedom and made us conscious of the inner strength which lies within the individual. Courage is the starting point of freedom. Our great poet Rabindranath Tagore sang that if all others forsook us, we should walk alone. Mahatma Gandhi advised that if we felt free ourselves, it was only a matter of time for our country to win freedom. Jawaharlal Nehru wrote : Be brave and all else follows.

We know of the heroic fight that Cyprus waged against colonial rule, proving that commitment to a great ideal is the greatest strength. Archbishop Makarios, a man of religion, who entered the arena of action because of the vital values at

stake, was able to enthuse Cypriots to rise and to endure suffering for their great cause.

The urge for freedom is inherent in any condition of bondage. In India too there were several essays by some of our princes of that time, and by the army of that time. But betrayal, lack of coordination and other weaknesses thwarted these attempts. Our final struggle is unique because of its non-violent character. It succeeded because Mahatma Gandhi, Jawaharlal Nehru and many valiant colleagues were able to embolden our masses, vast numbers of men and women, literate and illiterate, poor and weaponless, from every religion and every region to risk their all, so that the generations to come could live with self-respect. The foundations of Indian freedom and democracy are solid because of this mass participation in our movement for liberation, and in the subsequent endeavour of nation-building.

In the lives of individuals or countries, every culmination is a beginning. The achievement of independence was the start of a new struggle for economic development and planned social transformation. All of us, newly independent nations, have found that freedom unleashes nations, that freedom unleashes expectations which are beyond our immediate means to satisfy. They can only be met gradually through development. Economic development is the logical continuation of the political struggle, for freedom cannot be complete without economic strength. Poverty and underdevelopment are legacies of colonialism. To reduce and eliminate them we must have capital, technology, administrative ability and popular cooperation. Until technology can be generated through strategies of self-reliant growth it has to be imported. But such imports are becoming costlier and the products and processes of industrialized countries more sophisticated and farther removed from the urgent needs of developing countries. At the same time, our own exports fetch lower prices. Also, many affluent nations tend to want a price for their help, submissiveness if not political subservience. Nations which feel strongly about independent domestic and foreign policies are under extreme pressure. Only too keenly are we in the Non-aligned Movement made to feel this.

However, we have persevered. The Indian people have shown enormous resilience and reserves of strength. 90 per cent of the entire resources for development have come from our own people, who have acquiesced in the postponement of present consumption for investments in the future. The savings rate in India is 23 per cent. The Gross National Product, which was 91 billion rupees in 1950—51, is now 1,308 billion rupees. Even at constant terms it has trebled. We have achieved self-sufficiency in grain production. Industrially we have made such headway that we are today among the first ten in output all over the world. Our scientists have the capability of designing and fabricating nuclear power stations. This month the ninth India-designed satellite was put into space. It will be of tremendous assistance to our nationwide television links, to our communications and educational programmes and, through knowledge of the monsoon, to our farmers and planners. We hope that in the next couple of decades this new technological competence will hasten our steps on the long road to the ending of want.

Our development efforts are retarded by inadequate investment and insufficient technology. Tensions and disputes in our neighbourhood also divert our

energies. No nation can afford to neglect its basic duty of protecting its borders and its territorial integrity, especially if it has, as we have, faced aggression five times since independence. Resources that should go into welfare have to be channelled into defence. In spite of this our per capita defence expenditure is amongst the lowest in the world. We in India believe that it is in our interest to have strong, stable and peaceful neighbours. We have taken initiatives to improve relations with our neighbours and continue our earnest efforts to do so. We try to solve disputes peaceably. Our problems are common. Through cooperation it will be possible to give our people a better life much sooner.

We are aware of the anxieties of your Government and your people. Cyprus has its own political problems. This august House knows that India stands committed to the territorial integrity of Cyprus. We have consistently declared our position in the United Nations and in Non-aligned Conferences. Cyprus is a valued member of the Non-aligned Movement. As a society composed of diverse elements, we realize the importance of keeping unity through diversity. This can be done through dialogue, mutual trust, accommodation and the avoidance of violence. Unresolved disputes weaken a nation's fabric and, what is more harmful, they tempt others to interfere in its internal affairs. We abhor interference of any kind.

Never was the need for trust greater than it is today. Through the insights and daring of its probing intellects, human kind has acquired enormous technological capacity. If we use it for proper and creative purposes, we can eradicate hunger, illiteracy and the diseases of poverty. The entire human race can rise to higher material and also higher spiritual levels. Unfortunately man, the tool-maker, is running ahead of man, the harmoniser. Narrowness and bigotry, jealousy and distrust come in the way of inter-personal as well as international relations.

As members of our national Parliaments, we represent our electors and must safeguard our national interest. Ancient wisdom and modern communications confirm my own conviction that human kind is one family. Our world cannot be fragmented into sections or groups. All problems, all species are inter-related. Let us not allow our attachment to country ever to run counter to the greater loyalty to all humanity. The time has come to reach for ward to a higher level of evolution, to try and build a new type of human being.

Once more I thank you for the privilege of being with you, for your allowing the proceedings of this House to be in a language which I can understand and for the warm and friendly welcome which I have received throughout my stay here.

I bring you the greetings of the peoples of India.

Thank you.

PRESIDENT :

On behalf of the House and myself I thank very much the Prime Minister of India for her excellent and very enlightening speech. And now, Your Excellency, please allow me to offer to you a small gift as a token of the friendship that exists between our two peoples and as a souvenir of your visit to the House of Representatives.

This is a hydria of the Cypro-Achaic period dated around 700 b.C.

(Applauses)

And with this small gift that I offered to Her Excellency the Prime Minister of India, I think we have come to the end of to-day's ceremonial meeting of the House of Representatives and declare its work closed.

Please, dear colleagues, distinguished guests, remain at your places until Her Excellency the Prime Minister of India has left the room.

(Applauses)

(Closing time 7.12 p.m.)

The following Members have signed the Attendance Register in alphabetical order (Greek).

Anastassiades Nicos

Galanos Alexis

Dinglis Pavlos

Zachariades Leandros

Ziartides Andreas

Ierodiamonou Leontios

Katselli Rena

Katsounotos Iacovos

Clerides Glafcos

Kourtellaris Christos

Kyriacou Hambis

Constantinou Dinos

Lordos Constantinos

Lyssarides Vassos

Matsis Ioannis

Mavronicolas Nicos

Michaelides Thalís

Omerou Yiannakis

Panaghides Kimon

Papademetriou Kyriacos

Papadopoulos George

Papaioannou Ezekias

Papares Avgerinos

Petas Christos

Poumbouris Michael

Savvides George

Solomis Christos

Toulouras Zacharias

Fantis Andreas

Christou Kyriacos

Christofides Manolis

Psyllides Andreas

Representatives of Religious Groups

Kalaydjian Aram

Kyrillis Phelix

Hadjirossos Ninos

LIST OF CONTENTS

Introductory speech by the President of the House of Representatives, Mr. G. Ladas, and Address by H.E. the Prime Minister of India, Mrs. Indira Gandhi, before the House at a Ceremonial meeting in Her Excellency's honour.

Τιμή 50 Μίλες

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 29ης Σεπτεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.12 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Η μεθαυριανή μέρα, 1η Οκτωβρίου, είναι η επίσημη επέτειος της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Η μεθαυριανή 23η επέτειος της ανεξαρτησίας της Κύπρου βρίσκει την ανθρωπότητα στο χείλος ενός θερμοπυρηνικού αφανισμού. Οι νατοϊκές δυνάμεις με επικαφαλής τις ΗΠΑ όχι μόνον απορρίπτουν συνέχεια τις σοβαρές προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης για περιορισμό και έλεγχο των πυρηνικών όπλων αλλά και ετοιμάζονται να εγκαταστήσουν πυραύλους Κρουζ και Πέρσιγκ II στη Δυτική Ευρώπη θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο αυτή τούτη την ύπαρξη του ανθρώπου.

Ενώ η πείνα και οι αρρώστιες οδηγούν στο θάνατο εκατομμύρια κάθε χρόνο σ' ολόκληρο τον κόσμο, η εμπρηστική φιλοπόλεμη πολιτική των ΗΠΑ και άλλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων οδηγεί στην κούρσα των πυρηνικών εξοπλισμών και στην εξανέμιση δισεκατομμυρίων δολλαρίων κάθε μέρα σε μέσα μαζικής καταστροφής.

Ακόμα και το έδαφος της Κύπρου μετατράπηκε υπό τον διαφανή μανδύα της «πολυεθνικής ειρηνευτικής δύναμης» σε ορμητήριο και διαμετακομιστικό σταθμό για να πλήττονται οι Λιβάνιοι πατριώτες που αγωνίζονται για την ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας τους. Και πρέπει να πούμε ότι εκθέτει ανεπανόρθωτα τον απελευθερωτικό αγώνα του λαού μας στα μάτια όλων των φίλων και υποστηρικτών μας όταν σύμφωνα με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο είναι με την έγκριση της Κυπριακής Κυβέρνησης που χρησιμοποιείται το κυπριακό έδαφος μ' αυτό τον τρόπο.

Κύριοι συνάδελφοι.

Η 23η επέτειος της ανεξαρτησίας της Κύπρου βρίσκει και πάλιν τον πολύπαθο κυπριακό λαό να διεξάγει αντικατοχικό, αντιϊμπεριαλιστικό, απελευθερωτικό αγώνα. Βρίσκει τις οικογένειες των αγνοουμένων να αγωνιούν για πάνω από 9 χρόνια για την τύχη των προσφιλών τους προσώπων και τους πρόσφυγες μακριά από τα σπίτια και τις περιουσίες τους.

Το Κυπριακό παραμένει ακόμα άλυτο και σοβαροί κίνδυνοι ελλοχεύουν για τη ζωή και το μέλλον αυτού του λαού και του τόπου. Η φετινή επέτειος της Κυπριακής Ανεξαρτησίας σημαδεύεται από την εκδηλωθείσα πρωτοβουλία του Γ. Γ. του ΟΗΕ την οποία έχουμε όλοι καθήκον ν' αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο γιατί εμείς τη ζητήσαμε και τα Ηνωμένα Έθνη του ανέθεσαν να αναπτύξει. Αξιοποίηση αυτής της πρωτοβουλίας σημαίνει αποδοχή των πλαισίων που έθεσε μπροστά μας για την επανέναρξη ουσιαστικών διακοινοτικών συνομιλιών. Δεν είναι του παρόντος να συζητήσουμε αυτό το θέμα, όμως από τη θετική ή αρνητική ανταπόκρισή μας στην πρωτοβουλία του κ. Πέρες ντε Γκουεγιάρ θα εξαρτηθεί και η επιτυχία της.

Η σοβαρότερη κατάκτηση του κυπριακού λαού ύστερα από τόσους πολύχρονους αγώνες για ελευθερία ήταν η ανακήρυξη του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους που έγινε μέλος των Ηνωμένων Εθνών και αναγνωρίστηκε απ' όλες τις χώρες του κόσμου. Έστω και ακρωτηριασμένο όπως ήταν το ανεξάρτητο κυπριακό κράτος από τις συμφωνίες της Ζυρίχης, ήταν και εξακολουθεί να είναι η μεγαλύτερη κατάκτηση του κυπριακού λαού γιατί με όπλο μας την κρατική μας οντότητα, μπορούμε ν' αγωνιστούμε καλύτερα και πιο αποτελεσματικά για την ολοκλήρωση της ανεξαρτησίας και ελευθερίας μας.

Ο απελευθερωτικός αγώνας που διεξάγει ο κυπριακός λαός δεν στρέφεται εναντίον των Τουρκοκυπρίων. Αντίθετα, οι Τουρκοκύπριοι είναι και αυτοί στην ίδια μοίρα με τους Ελληνοκυπρίους και ο αγώνας είναι κοινός. Αγώνας για μια πραγματικά ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακεραία, ομόσπονδη, αδέσμευτη και αποστρατιχοποιημένη Κύπρο. Αγώνας για να φύγουν τα τουρκικά κατοχικά και όλα τα ξένα στρατεύματα από την Κύπρο.

Γιορτάζοντας την 23η επέτειο της ανεξαρτησίας της Κύπρου απευθύνουμε θερμότατο μήνυμα φιλίας και συνεργασίας προς τους συμπατριώτες μας Τουρκοκυπρίους. «Αυτός ο τόπος είναι δικός μας και δικός τους και κανείς δεν μπορεί να μας τον πάρει», όπως λέει και το τραγούδι της ελευθερίας. Μαζί ν' αγωνιστούμε για να ενισχύσουμε την κρατική μας οντότητα. Για να τερματισθεί για πάντα η χρησιμοποίηση του κυπριακού εδάφους από τους ιμπεριαλιστές επιδρομείς. Για ν' αξιοποιήσουμε την πρωτοβουλία του Γ. Γ. του Ο.Η.Ε. με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Για ν' αξιοποιήσουμε όλη τη διεθνή αλληλεγγύη και υποστήριξη. Για να

κάνουμε την Κύπρο πραγματικά ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, αδέσμευτη και αποστρατικοποιημένη, κέντρο ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας για όλους τους λαούς της περιοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γλαύκος Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας και ουσίας.

Αν αυτά τα οποία είπτε από την έδρα του Προέδρου της Βουλής τα είπτε ως αρχηγός κόμματος ή ως Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ, τότε διαπράξατε σοβαρό σφάλμα διαδικασίας. Θα έπρεπε να εγκαταλείψετε την έδρα και να κατέλθετε στο βήμα και θα έπρεπε να προεδρεύσει της συνεδρίας ο γηραιότερος μετά από σας Βουλευτής. Διότι κανένα Κόμμα δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει την έδρα του Προέδρου της Βουλής και από αυτή την έδρα να τοποθετήσει τα θέματα επί κομματικής βάσεως. Αν επομένως μιλήσατε σαν Πρόεδρος της Βουλής, δεν είχατε δικαίωμα να πείτε αυτά τα οποία είπτε προτού συνεννοηθείτε με τους Αρχηγούς και των άλλων Κομμάτων για να διαφανεί αν πράγματι τις απόψεις σας συμμερίζονται και οι άλλοι πολιτικοί Αρχηγοί.

Είναι επομένως αναγκαίο να διευκρινισθεί και να καταχωρηθεί στα πρακτικά ότι μιλήσατε—εφόσο μου δίδετε το λόγο να μιλήσω— όχι ως Πρόεδρος της Βουλής, ότι αυτά τα οποία είπατε δεν εκπροσωπούν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Βουλής και ότι ήταν σφάλμα σας να μιλήσετε από τη θέση του Προέδρου της Βουλής σαν Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περίττει, κ. Κληρίδη, να πείτε αυτά τα λόγια, διότι αν μιλούσα εκ μέρους όλων των πλευρών της Βουλής, αυτό θα γινόταν γνωστό σε όλους και θα υπήρχε προσυνεννόηση. Μίλησα σαν Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ, αλλά χρησιμοποίησα τη θέση την οποία κατέχω ως Προεδρεύων του Σώματος. Αν νομίζετε ότι αυτό είναι λάθος, τότε μπορεί να καταχωρηθεί, αν θέλετε, στα πρακτικά. Αλλ' εν πάση περιπτώσει, η ομιλία μου δεν εκφράζει όλες τις πλευρές του Σώματος, αν αυτό σας ενδιαφέρει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς, κ. Πρόεδρε, είναι λάθος διότι κανένα Κόμμα δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει την έδρα του Προέδρου της Βουλής για να προβάλει κομματικές απόψεις.

Παρακαλώ επομένως να καταχωρηθεί στα πρακτικά της Βουλής ότι μιλήσατε σαν Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ και ότι η ομιλία σας θα έπρεπε να γίνει από το βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε τώρα το λόγο να μιλήσετε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευτές.

Φέτος τιμούμε για ακόμα μια φορά την επέτειο της Κυπριακής Ανεξαρτησίας και την τιμούμε σε μια περίοδο κρίσιμων εξελίξεων, η έκβαση των οποίων κατά πάσα πιθανότητα θα εναποθέσει ευδιάκριτα τη σφραγίδα της στο μέλλον της ανεξαρτησίας του κυπριακού ελληνισμού. Έγκαιρα προειδοποίησα τον κυπριακό λαό ότι περί το Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο του τρέχοντος έτους θα υπάρξει κρίση

στο κυπριακό πρόβλημα και έγκαιρα προειδοποίησα ότι με τον τρόπο που θα αντιμετωπισθεί η κρίση και από το αποτέλεσμα θα εξαρτηθεί κατά πόσο το κυπριακό κράτος θα παραμείνει σε κατάσταση επικίνδυνης στασιμότητας ή κατά πόσο θα υπάρξουν εξελίξεις.

Τελούμε με τελετή την επέτειο για να τονίσουμε και να ενισχύσουμε ηθικά την οντότητα του κυπριακού κράτους που απειλείται με πλήρη κατάλυση. Αλλά φέτος οι εξελίξεις μάς καλούν να επιτύχουμε και να διασφαλίσουμε με πατριωτικές, συνετές και ρεαλιστικές αποφάσεις την πλήρη ανεξαρτησία της κυπριακής πολιτείας. Η κενή συνθηματολογία, οι συναισθηματικές εκρήξεις και η πολιτική της άσκοπης αναμονής δεν είναι οι καλύτερες μέθοδοι για να τιμήσουμε την κυπριακή ανεξαρτησία αφού, όπως αποδεικνύεται διά της τετραγωνικής λογικής, οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια στην πλήρη κατάλυσή της.

Ενόψει των κρίσιμων στιγμών που περνούμε, η λήψη ουσιαστικών αποφάσεων για το χειρισμό του κυπριακού προβλήματος, η λήψη των αναγκαίων αποφάσεων για να εξέλθει το κυπριακό από το επικίνδυνο αδιέξοδο στο οποίο ευρίσκεται και όχι η ευθυνοφοβία και η αποφυγή λήψεως αποφάσεων, είναι η επιβεβλημένη πολιτική και τακτική.

Γι' αυτό και επαναλαμβάνω την εισήγησή μου για τη σύγκληση πανεθνικής διασκέψεως η οποία με βάση εθνικά και όχι κομματικά ή ιδεολογικά κριτήρια και χωρίς δημαγωγικές διαθέσεις και προθέσεις να πάρει τις επιβαλλόμενες αποφάσεις.

Η ιστορία μάς καλεί για ακόμα μια φορά, ίσως την τελευταία φορά, να αναλάβουμε τις ευθύνες μας απέναντι σ' αυτό τον τόπο και σ' αυτό το λαό, απέναντι στις μέλλουσες γενιές και στον ελληνισμό γενικότερα.

Το πρόβλημα σήμερα δεν είναι τι θα δώσουμε, όπως μερικοί θέλουν να το εμφανίσουν· το πρόβλημα σήμερα είναι τι θα σώσουμε προτού είναι πολύ αργά και δεν σώζουμε τίποτε αποφεύγοντας να αναλάβουμε τις ευθύνες μας παίζοντας με τους δείκτες της πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα και αποφεύγοντας να λάβουμε τις αναγκαίες αποφάσεις.

Το πρόβλημα που έχομε να αντιμετωπίσουμε σήμερα είναι αν θα περισώσουμε αυτό το οποίο μπορεί να περισωθεί για τις μέλλουσες γενιές ή αν θα υποθηκεύσουμε και το μέλλον των επερχόμενων γενιών. Έχουμε απέναντι στους ηρωικούς νεκρούς μας ιερό καθήκον να σώσουμε ό,τι μπορούμε από την πατρίδα μας. Η σημερινή επέτειος οδηγεί άμεσα και βιωματικά στην αναπόληση του αγώνα του 55—59 για την απελευθέρωση της μαρτυρικής Κύπρου και των θυσιών μιας ολόκληρης γενιάς χάρις στις οποίες βρισκόμαστε εμείς σήμερα στα έδρανα της Βουλής.

Ανασκοπώντας τα γεγονότα και τις καταστάσεις που ακολούθησαν το έπος του 55—59, νοιώθουμε συγκλονισμό και οδύνη. Όμως γι' αυτό δεν ευθύνονται εκείνοι που αγωνίστηκαν. Σωρεία λαθών, παραλείψεων και πολιτικών σφαλμάτων από όλες τις πλευρές οδήγησαν στο σημερινό αποτέλεσμα.

Ας διδαχθούμε επιτέλους από τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος, διαφορετικά η κενή συνθηματολογία και οι συναισθηματικές εκρήξεις των σημερινών ημερών θα είναι τα μόνα που θα πλανώνται τραγικά πάνω από μια άλλοτε ελεύθερη και ευημερούσα Κύπρο. Θα ήταν παράλειψη αν με την ευκαιρία της σημερινής επετείου της κυπριακής ανεξαρτησίας δεν εκφράζαμε βαθειά λύπη για την απουσία των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας από τους εορτασμούς αυτούς.

Ευχόμαστε να πρυτανεύσουν η σύνεση και η μετριοπάθεια και στη δική τους πλευρά για να δημιουργήσουμε μια Κύπρο πραγματικά ανεξάρτητη, δημοκρατική, ευημερούσα και απαλλαγμένη από κατοχικά στρατεύματα για το καλό όλων μας. Μια τέτοια εξέλιξη θα τιμούσε πραγματικά κάθε επέτειο της κυπριακής ανεξαρτησίας, μια τέτοια εξέλιξη είναι ο στόχος του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε σήμερα την 23η επέτειο της Κυπριακής Δημοκρατίας, και η σκέψη μας και πάλι στρέφεται με σεβασμό στους θεμελιωτές της ανεξαρτησίας μας. Στους νέους εκείνους που έτρεξαν στις πατρίδας το κάλεσμα και δημιούργησαν με τη θυσία και το αίμα τους το έπος του 55—59. Ο αγώνας εκείνος γέννησε την Κυπριακή Δημοκρατία. Ο νους μας στρέφεται και σε όλους εκείνους που θυσιάσαν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας.

Από την ίδρυσή του το κράτος μας πέρασε από πολλές και διάφορες καταστάσεις: Επιτυχίες και δημιουργία, έριδες και προβλήματα, διεθνή παρουσία και εσωτερική αντιδικία, ανταρσίες και συνωμοσίες ξένων και ντόπιων. Ήρθε τέλος το προδοτικό πραξικόπημα και η τούρκικη εισβολή να συντρίψουν και αφανίσουν όνειρα και ζωές. Και σήμερα, σε μια μοιρασμένη από ξένα στρατεύματα Δημοκρατία, αγωνιζόμαστε για δικαίωση και επανένωση της Κύπρου. Αγωνιζόμαστε για να επανακτήσει ο λαός μας τα καταπατηθέντα από τον τούρκικο στρατό κατοχής δικαιώματά του. Αγωνιζόμαστε για μια Κύπρο ελεύθερη, χωρίς στρατούς κατοχής και ξένες επεμβάσεις.

Βασικό μας όπλο η κρατική μας οντότητα, η διεθνής αναγνώρισή μας και η ενεργός παρουσία μας στον Ο.Η.Ε. Η επέτειος της 1ης Οκτωβρίου θυμίζει ακριβώς τούτο: Ότι έχουμε καθήκον όχι απλώς να διαφυλάξουμε και περιφρουρήσουμε αλλά να ενισχύσουμε την οντότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και να αναπτύξουμε ακόμα περισσότερο την παρουσία της στο διεθνή χώρο.

Στον αγώνα μας για ολοκλήρωση της ελευθερίας μας εκείνο που χρειάζεται είναι η ενότητα κι η ομοψυχία. Ιδιαίτερα τις μέρες που περνούμε η κοινή αντιμετώπιση, ο κοινός προγραμματισμός, η κοινή θέληση είναι απαραίτητα για την όσο το δυνατό πιο επιτυχή έκβαση των προσπαθειών του Ο.Η.Ε. και ειδικά της προσωπικής προσπάθειας του Γ. Γ. του Ο.Η.Ε. κ. Κουεγιάρ για λύση του Κυπριακού προβλήματος. Ανεξάρτητα από τις θέσεις που διέτυπωσε, κάθε πλευρά πάνω στην πρωτοβουλία του Γ. Γ. του Ο.Η.Ε., χρέος όλων μας, είναι να ενισχύσουμε την εκλεγμένη ηγεσία του τόπου μας, για να πετύχουμε μια δίκαιη και σωστή λύση. Με την ευκαιρία τούτη χαιρετίζουμε με μεγάλη ικανοποίηση τη προσωπική προσπάθεια του κ. Πέρεζ ντε Κουεγιάρ την οποία θεωρούμε σαν την πιο σοβαρή προσπάθεια που έγινε από το 1974. Αποδεχόμαστε την πρωτοβουλία του και τη μεθοδολογία του και θα τον ενθαρρύνουμε και θα τον ενισχύσουμε με κάθε τρόπο για να ευοδωθούν οι προσπάθειές του ώστε να επιτευχθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση για το καλό όλων των Κυπρίων.

Μόνο ενωμένοι στον αγώνα μπορούμε να επιτύχουμε την εθνική και φυσική μας επιβίωση και τη διασφάλιση της ανεξάρτητης οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μαζί μας συναγωνιστής ο ελληνικός λαός στο σύνολό του, με

επικεφαλής την Κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου.

Από τις εορταστικές εκδηλώσεις απουσιάζουν οι σύννοικοι Τούρκοι. Είναι κι' αυτό αποτέλεσμα των περιπετειών που το κράτος πέρασε, με αποκορύφωμα την εισβολή και τη διαίρεση του τόπου μας. Ευχή μας είναι σύντομα να δημιουργηθούν τέτοιες συνθήκες ώστε μαζί να γιορτάζουμε την επέτειο της ανεξαρτησίας της Κύπρου και μαζί να προχωρούμε σ' ένα ειρηνικό, ευτυχισμένο και δημιουργικό μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Σ' αυτή την 23η επέτειο της Κυπριακής ανεξαρτησίας η μνήμη μας στρέφεται προς τους μάρτυρες ήρωες του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα που με την υπέροχη θυσία τους άνοιξαν το δρόμο για τον τερματισμό της αποικιοκρατίας και τη δημιουργία του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Αποτινύμε φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης σ' όλα εκείνα τα ηρωικά παλληκάρια που δίχως υπολογισμό θυσίας έδωσαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν για τη λευτεριά και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας.

Παράλληλα θα πρέπει να πούμε πως η αναφορά στη θυσία τους μας επιφορτίζει με βαρείες ευθύνες γιατί έχουμε χρέος να συνεχίσουμε και να ολοκληρώσουμε ένα αγώνα που εκείνοι άρχισαν για πραγματική λευτεριά.

Γιορτάζουμε την επέτειο της κυπριακής ανεξαρτησίας με κολοβωμένη την εδαφική ακεραιότητα και την κυριαρχία της πατρίδας μας. Η κατοχή, οι πρόσφυγες, οι αγνοούμενοι, οι εγκλωβισμένοι, αποτελούν τη συνεχή υπενθύμιση της εθνικής συμφοράς. Τα αποτελέσματα του προδοτικού πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής εξακολουθούν να ακρωτηριάζουν την Κυπριακή Δημοκρατία και να δημιουργούν υπαρκτούς κινδύνους για ολοκληρωτικό εθνικό αφανισμό.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες είναι φανερό πως η φετεινή επέτειος της κυπριακής ανεξαρτησίας μάς επιφορτίζει με το καθήκον να συνεχίσουμε ένα αγώνα που δεν έχει ακόμα δικαιωθεί. Για να σωθεί η Κυπριακή Δημοκρατία, για να σωθεί ο κυπριακός λαός, για να εξαλειφθεί η κατοχή, για να αποκατασταθούν τα κυριαρχικά δικαιώματα του κυπριακού κράτους, για να αποκατασταθούν τα ανθρωπίνα δικαιώματα του λαού μας.

Για να πετύχει αυτός ο αγώνας είναι ανάγκη να υπάρξει συστράτευση του λαού μας πάνω στη βάση μιας σωστής αντικατοχικής λαϊκής ενότητας. Γιατί ενωμένος ο λαός μας πάνω στη σωστή βάση μπορεί να σπάσει τα σημερινά αδιέξοδα και ν' ανοίξει το δρόμο προς τη λευτεριά και τη δικαίωση.

Για τη σωτηρία της Κυπριακής Δημοκρατίας και του λαού μας, για την αποκατάσταση πραγματικής ανεξαρτησίας της πατρίδας μας θα πρέπει να ακολουθήσουμε μια πορεία που θα σπάσει τα σημερινά αδιέξοδα και θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για λύση εθνικά αποδεκτή. Μια συνετή, ρεαλιστική, αγωνιστική πορεία που δεν θα ξεγράφει πατρίδες και δικαιώματα, που δεν θα αποδέχεται έμμεση μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων.

Σ' αυτήν την πορεία δεν θα πρέπει να υπάρχουν αυταπάτες για καλή θέληση του κατακτητή. Ούτε θα πρέπει να δεχτούμε μετατροπή του θέματός μας σε δήθεν

διακοινοτική διαμάχη. Θα πρέπει να τοποθετούμε το κυπριακό πάνω στη σωστή βάση της εισβολής—κατοχής. Ο αγώνας μας είναι ενάντια στην κατοχή, είναι αγώνας για ουσιαστική ανεξαρτησία, για πραγματική ελευθερία.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια θα πρέπει να αξιοποιηθεί και η τελευταία πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Ο Γενικός Γραμματέας ανέλαβε την προώθηση κινητικότητας με βάση τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και ιδιαίτερα το τελευταίο που θεωρούσε την αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων σαν την ουσιώδη βάση για ταχεία και αμοιβαία αποδεκτή λύση του κυπριακού. Η ανάθεση στον Γενικό Γραμματέα της πρωτοβουλίας αυτής σήμαινε ότι η Γενική Συνέλευση αποδεχόταν πως ο διακοινοτικός διάλογος, όπως διεξαγόταν, δεν μπορούσε να οδηγήσει σε λύση και άρα χρειαζόταν μια νέα διαδικασία που να σπάσει το αδιέξοδο.

Είναι γι' αυτό που η πρωτοβουλία Γκουεγιάρ θα πρέπει να ερμηνευθεί και να ενισχυθεί πάνω σ' αυτή τη βάση. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία που θεωρεί το γνωστό άτυπο έγγραφο βολιδοσκοπήσεων σαν εξάντληση της πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα, στην πραγματικότητα οδηγεί στην εξουδετέρωσή της. Η απαίτηση που εκφράστηκε από ορισμένες πλευρές να μετατραπούν οι βολιδοσκοπήσεις σε προτάσεις και να αποσταλούν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων χωρίς αμφιβολία θα οδηγούσε σε αδιέξοδο και εκφυλισμό μιας ουσιαστικής πρωτοβουλίας.

Εμείς καλωσορίζουμε την πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα και τη μεθοδολογία του όπως την εξέθεσε στην τελευταία συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Προσβλέπουμε σε μια θετική απάντηση προς την πρωτοβουλία που θα υποδεικνύει σαν βάση λύσης την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων, την κατοχύρωση των βασικών αρχών και την ανάγκη για πιέσεις προς την Τουρκία για εγκατάλειψη των επεκτατικών της στόχων. Αν υπάρξει η σωστή προσέγγιση, αν η πρωτοβουλία ολοκληρωθεί όπως συμφωνήθηκε, τότε μπορούν να σπάσουν τα αδιέξοδα και να οδηγηθούμε σε λύση.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή τη μέρα απευθυνόμαστε και στους Τουρκοκυπρίους που ζουν κάτω από τη καταπίεση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και τους καλούμε σε κοινό αγώνα για εξάλειψη της κατοχής, για τη δημιουργία μιας Κύπρου ενιαίας χωρίς σύνορα και τείχη διαχωρισμού. Μιας Κύπρου που ν' ανήκει σ' όλους τους κατοίκους της ανεξάρτητα από εθνική προέλευση ή θρησκεία.

Η φετεινή επέτειος της κυπριακής ανεξαρτησίας ας αποτελέσει την αρχή για ένα νέο ελπιδοφόρο ξεκίνημα.

Για να ξαναγίνει η πατρίδα μας λεύτερη και ειρηνική.

Η Κύπρος μπορεί και πρέπει να ζήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισερχόμεθα τώρα στο πρώτο μέρος της Ημερησίας Διάταξης που είναι η Νομοθετική Εργασία:

«Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1982».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1982».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Ντίνος Κωνσταντίνου

Χαμπής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της, από τις οποίες η τελευταία συγκροτήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 1983. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι εισήγαγαν τα διάφορα θέματα που πραγματεύεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και στη συνέχεια κατάθεσαν διάφορα συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Σε ορισμένες επίσης συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, του ΚΕΒΕ, του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών, της ΣΕΚ, της ΠΕΟ και της ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εισαγωγή ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού και την καταπολέμηση μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων. Με τη νομοθεσία αυτή ρυθμίζεται σε τρόπο που να αποβαίνει προς όφελος του καταναλωτή και γενικότερα της εθνικής οικονομίας η λειτουργία των μονοπωλίων ή ορισμένων συμφωνιών για σύμπραξη, όπου οι καταστάσεις αυτές είτε είναι αναπόφευκτες, συνήθως ένεκα του μικρού μεγέθους της αγοράς, είτε επιθυμητές για διάφορους λόγους.

Οι κυριότερες διατάξεις που προτείνονται για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων συνοψίζονται στις ακόλουθες:

- (α) Απαγορεύονται οι συμπράξεις και οι συμφωνίες επιχειρήσεων ή η οποιοδήποτε είδους εναρμονισμένη πρακτική ή εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης, που έχουν σαν σκοπό τους την παρακώλυση ή τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, εκτός αν αυτές πληρούν αθροιστικά ορισμένες προϋποθέσεις.
- (β) Προβλέπεται η εξαίρεση από τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου των συμπράξεων εκείνων που υφίστανται δυνάμει των διατάξεων άλλων εν ισχύι νομοθεσιών και παρέχεται η εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να παρέχει τέτοιες εξαιρέσεις σε επιχειρήσεις δημοσίας ή κοινής ωφελείας ή σε κατηγορίες αυτών για σκοπούς προαγωγής της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

- (γ) Ιδρύεται Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, η οποία θα έχει αρμοδιότητα να ακυρώνει απαγορευμένες, σύμφωνα με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου, συμπράξεις, συμφωνίες, κλπ., καθώς και να παρέχει εξαιρέσεις στις περιπτώσεις που θα συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζονται σαφώς στο νομοσχέδιο αυτό. Την Επιτροπή αυτή θα βοηθά στο έργο της η υπάρχουσα Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.
- (δ) Γίνεται πρόνοια έτσι ώστε στις περιπτώσεις που στην αγορά κάποιου αγαθού ή υπηρεσίας δεν υπάρχουν συνθήκες ανταγωνισμού, το Υπουργικό Συμβούλιο να μπορεί να καθορίζει ανώτατα ή και κατώτατα επίπεδα τιμών ή ποσών ή ποσοστών κέρδους.
- (ε) Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Ελέγχου Τιμών και Προστασίας του Καταναλωτή αναφορικά προς την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.
- (στ) Προβλέπεται αριθμός κυρώσεων τις οποίες θα επιβάλλει η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού σε περιπτώσεις παραβάσεων των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.
- (ζ) Ως αρμόδιος Υπουργός για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου ορίζεται ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Εκ μέρους όλων των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή υποστηρίχθηκε η τεράστια σημασία και χρησιμότητα εισαγωγής στην Κύπρο της προτεινόμενης νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού η οποία, όπως αναφέρθηκε, θεωρείται αναγκαία για την ελεύθερη και απρόσκοπτη λειτουργία των μηχανισμών της αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού, συνθήκες που εξασφαλίζουν σημαντικά πλεονεκτήματα όσον αφορά την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών και την αποτελεσματικότητα χρησιμοποίησής τους στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στην προσπάθεια συγκράτησης του πληθωρισμού. Με γνώμονα τη θέση αυτή όλες οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις υπόβαλαν στην Επιτροπή αριθμό εισηγήσεων για επιμέρους τροποποιήσεις του νομοσχεδίου που αναφέρονται ειδικότερα στη σύνθεση και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, στη σύσταση ειδικού Δικαστηρίου που θα επιλαμβάνεται όλων των διαφορών που θα προκύπτουν από την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, στην εξαίρεση από τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας αριθμού επιχειρήσεων που διέπονται από ειδικές νομοθεσίες, καθώς και για άλλες δευτερεύουσας σημασίας τροποποιήσεις του νομοσχεδίου.

Στα πλαίσια της τεχνικής προκαταρκτικής εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου προέκυψε η ανάγκη κατάθεσης συμπληρωματικών τροποποιήσεων με βάση τις εκτεθείσες απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώθηκαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και υπό το φως αυτών συνεχίστηκε η περαιτέρω μελέτη του νομοσχεδίου από την Επιτροπή. Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται στα πιο κάτω:

- (α) Παραχωρείται στις επιχειρήσεις το δικαίωμα να παρευρίσκονται ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού κατά τη συζήτηση θεμάτων που τις αφορά, περιορίζοντας έτσι τη σχετική

διακριτική εξουσία του Προέδρου της Επιτροπής στο να αποφασίζει απλώς σε ποιο στάδιο της διαδικασίας θα παρευρίσκονται οι ενδιαφερόμενοι.

- (β) Διαγράφεται από το νομοσχέδιο η πρόνοια σύμφωνα με την οποία παρέχεται εξουσία στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού να επιβάλλει χρηματική ποινή στις επιχειρήσεις που παραβαίνουν τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.
- (γ) Παρέχεται στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού η εξουσία να επανεξετάζει, κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, οποιαδήποτε αρχική απόφασή της.
- (δ) Προστίθεται στο νομοσχέδιο νέα πρόνοια που παρέχει το δικαίωμα για διεκδίκηση αποζημιώσεων σε περίπτωση ζημίας που προκύπτει από ενέργειες ή παραλείψεις επιχειρήσεως που αντιβαίνουν προς τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.
- (ε) Η προτεινόμενη διάταξη που αναφέρεται στην εξουσία των αρμόδιων λειτουργών να εισέρχονται στα υποστατικά των επιχειρήσεων για σκοπούς ελέγχου των εγγράφων και των στοιχείων των επιχειρήσεων, τροποποιείται έτσι ώστε η εξουσία αυτή να ασκείται μόνον κατόπιν εκδόσεως δικαστικού εντάλματος.
- (στ) Προστίθεται στο νομοσχέδιο νέα διάταξη για την εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου έκδοση Κανονισμών για την εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή οι Κανονισμοί αυτοί θα κατατίθενται και στη Βουλή για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αφού μελέτησε το όλο θέμα καθώς και τις διάφορες απόψεις που εξετάθηκαν από τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι ο προτεινόμενος νόμος στοχεύει στη νομοθετική ρύθμιση ενός ιδιαίτερα σημαντικού τομέα της γενικότερης οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ως θέμα αρχής, επικροτεί πλήρως τους στόχους και τις επιδιώξεις στις οποίες αποβλέπει το προτεινόμενο νομοθέτημα. Με γνώμονα τη θέση αυτή η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή κατ' άρθρο εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής απασχόλησαν την Επιτροπή τα πιο κάτω ιδιαίτερα θέματα:

- (α) Η εγκαθίδρυση ή όχι Ειδικού Δικαστηρίου το οποίο θα επιλαμβάνεται και εκδικάζει διαφορές που θα αναφέρονται κατά την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου με τον ταυτόχρονο περιορισμό της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού σε θέματα καθαρά διοικητικά. Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τις ενδεχόμενες οικονομικές επιπτώσεις που θα προέρχονταν από την εγκαθίδρυση και λειτουργία ενός αυτοτελούς Δικαστηρίου αλλά και την ανάγκη πρόβλεψης στον προτεινόμενο νόμο μιας ανεξάρτητης δικαστικής αρχής η οποία θα επιλαμβάνεται των προαναφερθέντων θεμάτων και αφού πήρε και τη σύμφωνη γνώμη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, κατάληξε, συμφωνούντων και των αρμόδιων Υπουργείων, να προτείνει την παραπομπή των υποθέσεων αυτών σε δικαστή ή δικαστές της οικείας επαρχίας τους οποίους το Ανώτατο Δικαστήριο θα διορίζει.

- (β) Ποία πρέπει να είναι η σύνθεση και οι εξουσίες της εγκαθιδρυόμενης με τον προτεινόμενο νόμο Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού. Συναφώς η Επιτροπή, αφού συζήτησε διεξοδικά το όλο θέμα με τους αρμοδίους και σημείωσε ιδιαίτερα τις απόψεις που εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων, έχει ταχθεί υπέρ της γνώμης ότι η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού δεν πρέπει να έχει καθαρά κυβερνητικό χαρακτήρα αλλά θα πρέπει να αποτελείται από πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και πείρα στα θέματα που πραγματεύεται το νομοσχέδιο. Μ' αυτό το κριτήριο η σύνθεση της Επιτροπής θα αποφασίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο νοουμένου ότι δυο από τα πέντε μέλη της θα προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής που θα εγκαθιδρυθεί θα είναι καθαρά διοικητικές και η αρχικά προταθείσα δικαστική δικαιοδοσία της θα αφεθεί να ασκείται από το προβλεπόμενο Δικαστήριο.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις και παρατηρήσεις η Επιτροπή προέβηκε στην επανασύνταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου το οποίο και επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεσή της με την ομόφωνη εισήγηση προς τη Βουλή για την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όπως προκύπτει και από την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η ψήφιση αυτού του νόμου αποτελεί μια σημαντική κατάκτηση, πιστεύω, όσον αφορά την προστασία του ανταγωνισμού και ευρύτερα όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών.

Η ψήφιση ενός τέτοιου Νόμου αποτελούσε αίτημα του Συνδικαλιστικού Κινήματος και ευρύτερα των οργανώσεων των εργαζομένων τα τελευταία χρόνια. Αυτό το αίτημα ήταν καρπός της κατάστασεως η οποία έχει επικρατήσει όσον αφορά τον ανταγωνισμό. Αν ρίξουμε μια ματιά προς διάφορες κατευθύνσεις της οικονομικής μας ζωής θα δούμε ότι κανόνας είναι η επικράτηση των μονοπωλίων και ολιγοπωλίων. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που αυτά τα μονοπώλια και ολιγοπώλια επιβάλλουν τιμές που τα ίδια θέλουν στους καταναλωτές, και μ' αυτό τον τρόπο διογκώνουν τον πληθωρισμό.

Πιστεύουμε ότι η ψήφιση αυτού του νόμου θα διευκολύνει τον ανταγωνισμό και θα παρεμβάλλει εμπόδια σ' αυτές τις τάσεις.

Επιφελοῦμαι της ευκαιρίας να αναφερθώ σ' ένα πολύ πρόσφατο, και θα έλεγα σημερινό παράδειγμα, μιας βιομηχανίας—ουσιαστικά είναι η μόνη στο είδος της—που επέβαλε κατά ορισμένο τρόπο αυθαίρετα αυξήσεις στο προϊόν που παράγει, το οποίο είναι πολύ ουσιαστικό καταναλωτικό αγαθό, και επανέρχεται αυτές τις μέρες για να επιβάλει ξανά αύξηση, χωρίς να δικαιολογείται, κατά τη

γνώμη μας, τέτοια αύξηση. Και το επιχείρημά της είναι ότι η πρώτη ύλη με την οποία παράγει αυτό το προϊόν—ποσότητες αυτής της πρώτης ύλης με νέες τιμές θα παραλάβει εντός των ημερών—απαιτεί όπως αυξηθούν οι τιμές του προϊόντος της πριν ακόμα καταφθάσουν σε Κυπριακά λιμάνια οι πρώτες ύλες τις οποίες χρησιμοποιεί για την παραγωγή αυτού του εμπορεύματος.

Γι' αυτό πιστεύουμε, επαναλαμβάνω, ότι η ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε Νόμο θα διευκολύνει τον ανταγωνισμό αλλά θα πρέπει να διευκολύνει και το κράτος στη ρύθμιση του θέματος των τιμών και κατ' αυτό τον τρόπο να διευκολύνει τον αγώνα ενάντια στον πληθωρισμό, τον αγώνα για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών.

Βεβαίως η ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο θα αποτελέσει ένα πολύ σημαντικό βήμα. Όμως κάθε άλλο παρά είναι το πλέον ουσιαστικό, θα έλεγα, μέτρο. Πιστεύω ότι το πλέον ουσιαστικό μέτρο είναι η εφαρμογή αυτού του Νόμου. Και θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι μηχανισμοί οι οποίοι δημιουργούνται με την Επιτροπή και με τη βοήθεια της Υπηρεσίας Καταναλωτών, θα λειτουργήσουν κατά ορθό και αποτελεσματικό τρόπο, ούτως ώστε οι σκοποί που επιδιώκονται μέσω αυτού του Νόμου να εκπληρωθούν, ώστε τα συμφέροντα των καταναλωτών να προστατευθούν και επίσης ο ανταγωνισμός να προστατευθεί.

Βεβαίως για να μπορέσει και η Επιτροπή, η οποία δημιουργείται βάσει αυτού του Νόμου, αλλά και η Υπηρεσία Προστασίας Τιμών και Καταναλωτών, να διαδραματίσουν το ρόλο τους, πιστεύουμε ότι απαιτείται όπως επανδρωθούν με το αναγκαίο επιστημονικό και άλλο προσωπικό.

Στο νομοσχέδιο προνοείται σύσταση πενταμελούς Επιτροπής, όπως αναφέραμε. Αποτελεί πεποίθηση του Συνδικαλιστικού Κινήματος ότι σ' αυτή την Επιτροπή πρέπει να εκπροσωπείται και το Συνδικαλιστικό Κίνημα, γιατί κατ' αυτό τον τρόπο πιστεύουμε ότι θα εξυπηρετηθούν καλύτερα και οι σκοποί του Νόμου αλλά και τα συμφέροντα των καταναλωτών.

Τέλος, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η ψήφιση σε Νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, που θα αποτελέσει ένα σοβαρότατο βήμα, δεν θα πρέπει να είναι η τελευταία πράξη. Δεν θα πρέπει να επαναπαυθούμε με την ψήφιση αυτού του Νόμου. Θα πρέπει να παρακολουθείται η κατάσταση και αν παραστεί ανάγκη να επνευχθούν οι αναγκαίες τροποποιήσεις στο Νόμο που θα ψηφισθεί σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ορίστε παρακαλώ.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο αποσκοπεί μεταξύ άλλων και στην προστασία του καταναλωτή. Θα ήθελα επί τη ευκαιρία αυτή να αναφερθώ στα συχνά ξεπουλήματα που γίνονται από διάφορα καταστήματα σε διάφορους μήνες του έτους. Με τα δήθεν ξεπουλήματα αρκετοί καταστηματάρχες αυξάνουν από την μια τις τιμές και από την άλλη γράφουν πάνω στο εμπόρευμα ότι είναι τιμές ευκαιρίας και πολλές φορές μπορεί να είναι μεγαλύτερες από τις κανονικές τιμές.

Θα ήθελα να εισηγηθώ προς την Εκτελεστική Εξουσία όπως ελέγχει τις τιμές αυτές όταν υπάρχουν ξεπουλήματα ή να ψηφισθεί Νόμος να γίνονται όπως και στην Ελλάδα μια ή δυο φορές το χρόνο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απαγορευόμεναι συμπράξεις. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξαιρέσεις. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταχρηστική εκμετάλλευσις δεσποζούσης θέσεως. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανώτατα και κατώτατα επίπεδα τιμών, ποσά και ποσοστά κέρδους.
Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία δι' εξαίρεσιν δημοσίων και κοινής ωφελείας επιχειρήσεων.
Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Σύνθεσις Επιτροπής. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία Προέδρου. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διορισμός Αναπληρωτού Προέδρου. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσίες Αναπληρωτού Προέδρου. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνεδρία Επιτροπής. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δυνατή παρουσία εις συνεδρίαν αντιπροσώπων ενδιαφερομένης επιχειρήσεως.
Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Γενική αρμοδιότης Επιτροπής. Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αρμοδιότης προς εξαίρεσιν. Άρθρον 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανάκλησις ή τροποποίησις αποφάσεως προς εξαίρεσιν. Άρθρον 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πιστοποιήσις περί μη υπάρξεως παραβάσεως και ανάκλησις αυτής.
Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πιστοποιηθείσαι πράξεις κατά τεκμήριον έγκυροι εκτός εάν η πιστοποίησης
κηρυχθή ανύπαρκτος. Άρθρον 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κυρώσεις. Άρθρον 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανάκλησις και τροποποίησης αποφάσεων. Άρθρον 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επανεξέτασις αποφάσεων. Άρθρον 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παροχή στοιχείων εις την Επιτροπήν. Άρθρον 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αρμοδιότητες. Άρθρον 24.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μητρών Γνωστοποιήσεων Συμπράξεων. Άρθρον 25.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μητρών Αποφάσεων. Άρθρον 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Γνωστοποίησης παλαιών συμπράξεων. Άρθρον 27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Γνωστοποιήσις νέων συμπράξεων. Άρθρον 28.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κυρώσεις διά παράλειψιν ή άρνησιν συμμορφώσεως προς το άρθρον 27 ή 28. Άρθρον 29.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιεχόμενον Γνωστοποιήσεως. Άρθρον 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνέπειαι Γνωστοποιήσεως. Άρθρον 31.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εγκαθίδρυσις Δικαστηρίου. Άρθρον 32.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις Δημοσίων Υπαλλήλων. Άρθρον 33.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις παροχής στοιχείων ή πληροφοριών. Άρθρον 34.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία δι' επιτόπιον έρευναν κλπ. Άρθρον 35.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις προς εχεμύθειαν. Άρθρον 36.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τύπος, περιεχόμενον και τρόπος υποβολής γνωστοποιήσεων και αιτήσεων. Άρθρον 37.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα διά παροχήν ψευδών πληροφοριών, κλπ. Άρθρον 38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα διά μη συμμόρφωσιν προς τα άρθρα 27 και 28. Άρθρον 39.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα διά μη παροχήν αιτηθέντων στοιχείων. Άρθρον 40.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ποινική ευθύνη. Άρθρον 41.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαίωμα αγωγής δι' αποζημιώσεως. Άρθρον 42.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τέλη. Άρθρον 43.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί. Άρθρον 44.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμπράξεις υφιστάμενοι δυνάμει Νόμου. Άρθρον 45.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 46.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφ' όσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Α—Νομοθετική Εργασία—είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 9 και 19 Σεπτεμβρίου 1983. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Αυτοκινήτων, Τράκτορς και Γεωργικών Μηχανημάτων και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αύξηση των δασμολογικών συντελεστών για τα αυτοκίνητα τύπου Τζιπ και Βαν. Ειδικότερα προτείνεται η αύξηση του εισαγωγικού δασμού για τα αυτοκίνητα που εμπίπτουν στην κατηγορία των Τζιπ από 19,5% (ΕΟΚ) ή 30% (Γενικός) σε 61,8% (ΕΟΚ) ή 95% (Γενικός) και για τα αυτοκίνητα που εμπίπτουν στην κατηγορία των Βαν μεικτού βάρους μέχρι 30 στατήρες σε 61,8% (ΕΟΚ) ή 95% (Γενικός) ενώ για τα αυτοκίνητα του ίδιου τύπου που είναι μεικτού βάρους πάνω από 30 στατήρες προβλέπεται μείωση του προτεινόμενου αυξημένου εισαγωγικού δασμού κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες για κάθε πρόσθετο στατήρα ή μέρος αυτού.

Με την ευκαιρία αυτή διασαφηνίζεται το θέμα της ταξινόμησης των αυτοκινήτων που χρησιμοποιούνται για μεταφορά προσώπων ώστε στον τύπο των Τζιπ να θεωρούνται ότι εμπίπτουν εκείνα τα αυτοκίνητα που φέρουν κίνηση και στους τέσσερις τροχούς και έχουν συνεχή σκελετό αποτελούμενο από δυο παράλληλες δοκούς. Επίσης διασαφηνίζεται ότι θα κατατάσσονται στην κατηγορία των αυτοκινήτων τύπου Σαλούν όλα εκείνα τα αυτοκίνητα που είναι κατασκευασμένα για να μεταφέρουν ένα μέχρι και 9 πρόσωπα.

Στα πλαίσια των προτεινόμενων δασμολογικών αυξήσεων περιλαμβάνεται επίσης ειδική πρόνοια για εξαίρεση από την επιβολή οποιασδήποτε πρόσθετης φορολογίας ορισμένων αυτοκινήτων τύπου Βαν χαμηλού μεικτού βάρους τα οποία όμως διαθέτουν μετάλη χωρητικότητα και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για εμπορικούς σκοπούς.

Η ανάγκη για την επιβολή αυξημένων δασμολογικών συντελεστών στους τύπους των προαναφερθέντων αυτοκινήτων προέκυψε ύστερα από τη διαπίστωση των αρμοδίων ότι τα υπό συζήτηση αυτοκίνητα, λόγω της εξαιρετικά χαμηλής δασμολογικής τους επιβάρυνσης, συγκριτικά με τα Σαλούν, και της σταδιακής ποιοτικής τους βελτίωσης κατέστησαν φθηνά υποκατάστατα των Σαλούν με αποτέλεσμα να εισάγονται και να χρησιμοποιούνται σε πολύ μεγάλη κλίμακα ως ιδιωτικά αυτοκίνητα παρά ως εμπορικά. Χαρακτηριστικά έχει αναφερθεί στην Επιτροπή ότι ενώ το 1978 ενεγράφησαν μόνο 814 αυτοκίνητα τύπου Βαν, ο αντίστοιχος αριθμός για το 1982 ανήλθε σε 3,233, ενώ από προκαταρκτικά στοιχεία για τους πρώτους μήνες του 1983 υπολογίζεται ότι, αν δεν ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα, οι εγγραφές αυτοκινήτων όλων των πιο πάνω τύπων θα ξεπεράσουν τις 6,000 μέχρι το τέλος του έτους. Η δημιουργηθείσα κατάσταση έχει επιδράσει αρνητικά στις προσπάθειες για εξοικονόμηση ξένου συναλλάγματος ενώ ταυτόχρονα οδηγεί στην απώλεια εισαγωγικών δασμών και φόρων καταναλώσεως αρκεί να υπολογιστεί ότι μέσα στο 1982 η απώλεια σε δασμούς ξεπέρασε τα £5 εκατομμύρια.

Εκθέτοντες τις απόψεις τους για το υπό συζήτηση νομοσχέδιο οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εισαγωγέων Αυτοκινήτων Τράκτορς και Γεωργικών Μηχανημάτων και του ΚΕΒΕ δήλωσαν ότι, ενώ συμφωνούν ότι σημειώθηκε αύξηση στις εισαγωγές των υπό συζήτηση αυτοκινήτων, λόγω της προσιτής τιμής τους, εντούτοις πιστεύουν ότι η πλειοψηφία των αγοραστών των αυτοκινήτων τύπου Βαν αποτελείται από πραγματικά εμπορευόμενους και επαγγελματίες γι' αυτό και θα ήταν άδικο η τάξη αυτή να κληθεί να επωμισθεί μια σημαντική πρόσθετη επιβάρυνση εκεί που θα μπορούσε η σημειούμενη κατάχρηση να ελεγχθεί με άλλα μέτρα και όχι απαραίτητα με φορολογία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της αναφορικά με την εξέλιξη των εισαγωγών του τύπου των υπό συζήτηση αυτοκινήτων στην περίοδο 1975—1982, έχει καταλήξει στις πιο κάτω διαπιστώσεις και συμπεράσματα:

- (1) Χωρίς αμφιβολία έχει σημειωθεί κατάχρηση στο θέμα εισαγωγής αυτοκινήτων των πιο πάνω κατηγοριών λόγω του χαμηλού τους δασμολογικού συντελεστή και της ευνοϊκής τους σύγκρισης λόγω βελτιωμένης κατάσκευής προς τα αυτοκίνητα τύπου Σαλούν, πράγμα που οδήγησε σε μια κατάσταση αυξημένων εισαγωγών τούτων με αποτέλεσμα να προκαλείται ακόμη μεγαλύτερη διόγκωση του ήδη αυξημένου όγκου εισαγωγών. Τούτο αναμφίβολα έχει οδηγήσει στην αυξημένη εξαγωγή ξένου συναλλάγματος και στην απώλεια Κυβερνητικών προσόδων.
- (2) Αποτελεί πια κοινή διαπίστωση ότι αυτού του τύπου τα εισαγόμενα αυτοκίνητα στη μεγάλη πλειοψηφία τους χρησιμοποιούνται για καθαρά ιδιωτικούς σκοπούς εκεί που η αρχική πρόθεση του νομοθέτη για τα

ίδια αυτοκίνητα ήταν η εξυπηρέτηση καθαρά επαγγελματικών σκοπών, γι' αυτό και ο αρχικός εξαιρετικά χαμηλός δασμολογικός συντελεστής.

- (3) Παρόλο ότι το πρόβλημα έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις και έπρεπε να αντιμετωπιζόταν από πολλούς, εντούτοις δεν λήφθηκαν έγκαιρα όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα με αποτέλεσμα να συνεχίσουν να υπάρχουν οι προϋποθέσεις εκμετάλλευσης μίας αδυναμίας του Νόμου σε βάρος των δημοσίων προσόδων και της οικονομίας γενικότερα. Συναφώς παρατηρείται ότι η προτεινόμενη αύξηση των δασμολογικών συντελεστών δεν πρέπει να θεωρείται ότι εξαντλεί τα μέτρα για την αντιμετώπιση του δημιουργηθέντος προβλήματος, γιατί θα εξακολουθήσει να παραμένει ανοιχτό το θέμα της τροποποίησης των αυτοκινήτων από Βαν σε Σαλούν χωρίς οποιοδήποτε μέχρι τώρα αποτελεσματικό έλεγχο.
- (4) Παρόλο ότι ορισμένα από τα εισαγόμενα αυτά αυτοκίνητα χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς, γι' αυτό και με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προτείνονται άλλωστε σχετικές εξαιρέσεις, το γεγονός αυτό δεν εξαλείφει την ανάγκη για τερματισμό της κατάχρησης που γίνεται λόγω των ισχυόντων ομολογουμένως εξαιρετικά χαμηλών δασμολογικών συντελεστών.

Με γνώμονα τις πιο πάνω διαπιστώσεις και συμπεράσματα η Επιτροπή, διαφωνούντων των Μελών της κ. κ. Ιεροδιακόνου και Ζαχαριάδη, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το προτεινόμενο μέτρο ως θέμα αρχής, επιβάλλεται να υιοθετηθεί. Καθόσον όμως αφορά τους προτεινόμενους συντελεστές η πλειοψηφία της Επιτροπής είναι της γνώμης ότι θα έπρεπε, ως μέτρο δικαιοσύνης προς εκείνους που πραγματικά χρησιμοποιούν τα υπό συζήτηση αυτοκίνητα για καθαρά επαγγελματικούς σκοπούς, να μειωθούν κατά δέκα μονάδες για όσο αφορά τα Βαν και κατά πέντε μονάδες για όσο αφορά τα αυτοκίνητα τύπου Τζιπ με όλες τις συνεπαγόμενες αναπροσαρμογές από την άποψη διατήρησης του ίδιου συγκριτικά ύψους μεταχείρισης αυτοκινήτων που προέρχονται από τις χώρες της ΕΟΚ και της υπόλοιπες άλλες χώρες. Ταυτόχρονα με την εισήγησή της αυτή η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να υπογραμμίσει ότι στόχος του προτεινόμενου μέτρου δεν είναι η αύξηση των Κυβερνητικών προσόδων αλλά η αντιμετώπιση μιας τάσης που πλήττει γενικότερα την οικονομία του τόπου. Γι' αυτό και η εισήγηση για μερική μόνο μείωση των δασμολογικών συντελεστών θα πρέπει να κριθεί μέσα σ' αυτό το πνεύμα. Διαφορετική προσέγγιση του θέματος, αν δηλαδή εκφραζόταν με μεγαλύτερη μείωση των συντελεστών αυτών, θα εξανέμιζε τους σκοπούς του προτεινόμενου μέτρου και τότε θα καθιστούσε το νομοσχέδιο ως εσάλλη απλό φορολογικό μέτρο, πράγμα που δεν αποτελεί πρόθεση κανενός.

Η πιο πάνω πρόταση γίνεται με ισχύ την ημέρα της κατάθεσης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου στη Βουλή. Η πρόταση αυτή γίνεται επίσης υπό την αίρεση ότι οι αρμόδιοι θα έλθουν έγκαιρα με ανάλογους Κανονισμούς να εξουδετερώσουν τις υφιστάμενες προϋποθέσεις για την κατάχρηση που γίνεται στον τομέα μετατροπής των αυτοκινήτων σε άλλη κατηγορία από εκείνη στην οποία, εισαγόμενα, εντάσσονται, ώστε και η Επιτροπή να μπορέσει να εξετάσει ευνοϊκά την περίπτωση περαιτέρω δασμολογικής ελάφρυνσης των προσώπων εκείνων που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητα αυτά για καθαρά επαγγελματικούς σκοπούς.

Τα εκ των Μελών της Επιτροπής κ. κ. Ιεροδιακόνου και Ζαχαριαριάδης δήλωσαν ότι δεν συμφωνούν με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο γιατί δεν αντιμετωπίζει στο σύνολο του το πρόβλημα με αποτέλεσμα οι προτεινόμενες δασμολογικές αυξήσεις να καταλήξουν να έχουν ταμειακό σκοπό μόνο ενώ θάπρεπε ν' αποβλέπουν στην ριζική αντιμετώπιση του παρουσιασθέντος προβλήματος. Καθόσον αφορά ιδιαίτερα το θέμα της σημαντικής δασμολογικής αύξησης που προτείνεται στα αυτοκίνητα τύπου Βαν, τα ίδια Μέλη της Επιτροπής παρατήρησαν ότι εφόσο αυτή δεν συνοδεύεται με τα κατάλληλα μέτρα τερματισμού της κατάχρησης που γίνεται με τη μετατροπή των εισαγόμενων αυτοκινήτων τύπου Βαν σε Σαλούν, το προτεινόμενο νομοθέτημα θα καταλήξει να πλήξει πολίτες οι οποίοι αποδεδειγμένα χρησιμοποιούν τον τύπο αυτό των οχημάτων για επαγγελματικούς σκοπούς ενώ θα παραμένει η ευχέρεια στους υπόλοιπους άλλους να εκμεταλλεύονται τα κενά που υπάρχουν στην ισχύουσα σήμερα σχετική νομοθεσία.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις των Μελών της Επιτροπής το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει επανασυνταχθεί και επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση με την κατά πλειοψηφία εισήγηση της Επιτροπής προς τη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στην δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Δευτέρου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Επιτροπής εμείς για την αύξηση των δασμών όσον αφορά τα αυτοκίνητα τύπου «βαν» διαφωνούμε. Γι' αυτό θα παρακαλούσα να τεθεί σε ψηφοφορία το εδάφιο (31) του Πίνακα, που αφορά τον τύπο αυτό των αυτοκινήτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση από μέρους του κ. Ιεροδιακόνου να τεθεί σε ψηφοφορία το

εδάφιο (31) του Πίνακα.

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ της προτάσεως του κ. Ιεροδιακόνου;

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ο Πίνακας να τεθεί σε ψηφοφορία διότι εμείς θα τον καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε εισηγηθεί, κύριε Ιεροδιακόνου, να τεθεί σε ψηφοφορία χωριστά το εδάφιο (31), αντιλαμβάνομαι. Είναι αυτό που καλώ το Σώμα να κάμει αυτή τη στιγμή. Δηλαδή επειδή είναι εισήγηση δική σας, έχει δικαίωμα το κόμμα σας να καλέσει το Σώμα να ψηφίσει αυτή την πρόταση πρώτα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά δεν εισηγούμαι τροποποίηση. Εμείς απλώς θα καταψηφίσουμε το εδάφιο (31) του Πίνακα. Να τεθεί σε ψηφοφορία το εδάφιο (31).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το εδάφιο (31) του Πίνακα τίθεται σε ψηφοφορία. Ποίοι είναι υπέρ του εδαφίου (31);

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

9, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξιν ισχύος του παρόντος Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Να το βάλετε σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι είναι υπέρ της εγκρίσεως του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

Ουδείς.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

9, αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι « Ο περί Αναδιαρθρώσεως των Δημοσίων Θέσεων (Ρύθμισις επί Μέρους Θεμάτων) Νόμος του 1983».

Θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου πληροφορεί το Γενικό Διευθυντή της Βουλής των Αντιπροσώπων ως εξής:

**«Ο περί Αναδιαρθρώσεως των Δημοσίων Θέσεων
(Ρύθμισις επί Μέρους Θεμάτων) Νόμος του 1983.**

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή μου με αριθμό R/55/72 και ημερομηνία 28 Μαΐου 1983, σχετικά με το πιο πάνω Νομοσχέδιο και να σας πληροφορήσω ότι το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη σημερινή του συνεδρία αποφάσισε όπως τούτο αποσυρθεί από τη Βουλή.

2. Υπό τις περιστάσεις παρακαλώ όπως ενεργήσετε ώστε το πιο πάνω Νομοσχέδιο να αποσυρθεί από τη Βουλή».

Επομένως το νομοσχέδιο αποσύρεται από τη Βουλή και περιττεύει οποιαδήποτε συζήτηση πάνω στο νομοσχέδιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο Κυρωτικός της Σύμβασης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1983».

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Πέμπτης Σειράς) Κανονισμός του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει στις 30 Ιουνίου 1983 σύμφωνα με το άρθρο 119(5) του Συντάγματος.

Εστάλη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετησία Έκθεση της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου για το έτος 1982.

Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετησία Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για τα έτη 1979—1980.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετησία Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων για τα έτη 1980—1981.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περατώθηκε η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'—Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 1982, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 30 Σεπτεμβρίου 1982.

«Το ενδημικό μας θήραμα παρά τις πολλαπλές προσπάθειες του Τμήματος Θήρας για εμπλουτισμό του, χρόνο με χρόνο λιγοστεύει.

Στον αφανισμό του συμβάλλουν πολλοί παράγοντες:

Τα κορακοειδή, οι αλεπούδες, τα φυτοφάρμακα, το λαθροκυνήγι και άλλα.

Το κράτος εισπράττει αρκετά χρήματα από άδειες και κυνηγετικά είδη.

Οι κυνηγοί που υπερβαίνουν τις 30 χιλιάδες και που αδιαμαρτύρητα πληρώνουν, ανησυχούν.

Ρωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντικρύζει αυτό το πρόβλημα, και τι μέτρα σκοπεύει να πάρει για τον εμπλουτισμό και την προστασία του θηράματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών, σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1982 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Για την προστασία των θηραμάτων η Κυβέρνηση προβαίνει στη λήψη σειράς μέτρων που αποσκοπούν στη μείωση του αριθμού των επιβλαβών ζώων και πτηνών, και ιδιαίτερα των αλεπούδων και των κορακοειδών και στον περιορισμό της συστηματικής λαθροθηρίας. Για την καταπολέμηση των επιβλαβών ζώων και πτηνών διενεργείται κάθε χρόνο συστηματική εκστρατεία από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας με την τοποθέτηση δηλητηριασμένων δολωμάτων στους χώρους συγκέντρωσης και διακίνησής τους. Παράλληλα χορηγούνται σε μέλη κυνηγετικών συλλόγων ειδικές άδειες κυνηγίου τα οποία προβαίνουν στην κατα-

πολέμηση των κορακοειδών με τη χρήση των κυνηγετικών τους όπλων. Η λαθροθηρία βρίσκεται υπό συνεχή και συστηματική καταδίωξη από την Αστυνομία, που έχει δημιουργήσει για το σκοπό αυτό ειδικούς Ουλαμούς σε κάθε Επαρχία.

2. Για τον εμπλουτισμό της υπαίθρου με θηράματα δημιουργήθηκε και λειτουργεί στην Αθαλάσσα εκτροφείο περδικιών του οποίου η δυναμικότητα αυξήθηκε τελευταία και ο πληθυσμός αναπαραγωγής ανέρχεται σε 500 ζευγάρια. Εξ άλλου εισήχθη από τις Ηνωμένες Πολιτείες το γραμμωτό ορτύκι με σκοπό να απελευθερωθεί και να εμπλουτίσει την Κυπριακή πανίδα νοουμένου ότι η εισαγωγή του δεν θα έχει οποιοσδήποτε δυσμενείς επιπτώσεις στα ενδημικά μας θηράματα ή σε άλλες μορφές της οικονομίας μας.

3. Η περαιτέρω ανάπτυξη των θηραμάτων προϋποθέτει την ύπαρξη ικανοποιητικής ποσότητας τροφής και νερού στους χώρους διαβίωσης των θηραμάτων. Για βελτίωση των συνθηκών υδρεύσεως των θηραμάτων τοποθετούνται σε περιοχές που στερούνται φυσικών πηγών μεταλλικά ντεπόζιτα νερού και το νερό διοχετεύεται σε ποτίστρες από όπου υδρεύονται τόσο τα θηράματα της περιοχής όσο και τα υπόλοιπα είδη της Κυπριακής πανίδας. Εξ άλλου, για τη βελτίωση των συνθηκών διατροφής άρχισε η σπορά διαφόρων δημητριακών σε περιοχές που εκ πρώτους όψεως φαίνεται ότι στερούνται ικανοποιητικής ποσότητας τροφής, για να μελετηθεί η επίδρασή τους στον πληθυσμό των θηραμάτων.

4. Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, η Κυβέρνηση αποφάσισε να αλλάξει και να βελτιώσει το θεσμό της Θηροφυλακής με την πρόσληψη 4 Ανώτερων Θηροφυλάκων και 32 Θηροφυλάκων με πολύ καλύτερους όρους υπηρεσίας και με την παροχή σ' αυτούς μέσων διακίνησης και επικοινωνίας. Η βελτίωση του θεσμού αναμένεται ότι θα συμβάλει στην καλύτερη προστασία των θηραμάτων και την εκπόνηση προγραμμάτων για την περαιτέρω ανάπτυξή τους.

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1982, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 4 Νοεμβρίου 1982.

«Η κοινότητα της Ίννιας είναι γεωργοκτηνοτροφική περιοχή με ξηρικές μόνο καλλιέργειες και βοσκοτόπους οι οποίοι είναι αποκλεισμένοι από αίγες. Υπάρχουν όμως περιθώρια χαλαρώσεως των αποκλεισμένων ζωνών, με χαμηλή θαμνώδη βλάστηση που θα επέτρεπε την επέκταση της τόσο χρήσιμης κτηνοτροφίας.

Ερωτούμε το Αρμόδιο Υπουργείο αν είναι διατεθειμένο να μελετήσει τρόπους που να επιτρέπουν την επέκταση της κτηνοτροφίας, πράγμα που θα έδινε απασχόληση σε αρκετούς κατοίκους και θα βελτίωνε την οικονομία γενικά».

Απάντηση ημερομηνίας 23 Αυγούστου 1983 του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1982 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεωργίου Παπαδόπουλου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με γνώμονα τους διαθέσιμους φυσικούς πόρους της περιοχής και μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του για υγιή ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και της γεωργίας προωθεί διάφορα Σχέδια Ανάπτυξης

όπως είναι το Σχέδιο Μικτής Γεωργίας—Κτηνοτροφίας, το σχέδιο σανοποίησης, η βελτίωση των βοσκοτόπων κ.λ.π. Επίσης μελετά σε συνεργασία με την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου τη δυνατότητα επέκτασης των κτηνοτροφικών ζωνών όπου υπάρχουν πραγματικά περιθώρια ώστε να περιλάβουν και αρκετή έκταση των σημερινών γεωργικών ζωνών.

Επιπρόσθετα θα ήθελα να σας αναφέρω ότι, δεδομένων των φυσικών πόρων της περιοχής, το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ευνοεί την αύξηση του αριθμού των προβάτων εκεί, κυρίως γιατί αυτά δεν προκαλούν ζημιές στις δενδροκαλλιέργειες και στο Δάσος Ακάμα, το οποίο για λόγους ευνοήτους χρειάζεται προστασία. Για το 1983, στο χωρίο 'Ινια εκδόθηκαν από το Τμήμα Δασών του Υπουργείου μου 5 άδειες βοσκήσεως για 350 πρόβατα. Αν το ζητήσουν οι ενδιαφερόμενοι κάτοικοι του χωριού μπορούν να εκδοθούν άδειες μέχρι 1,350 πρόβατα.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να ξανατονίσω ότι η ελεύθερη βόσκηση αιγών χρειάζεται καλό και προσεκτικό χειρισμό. Πρώτα—πρώτα η περιβαλλοντική και τουριστική αξία του δάσους Ακάμα πρέπει να προστατευθεί και βελτιωθεί. 'Υστερα, η δενδροκαλλιέργεια της περιοχής δεν πρέπει να υποστεί ανεπίτρεπτες ζημιές. Σ' αυτά τα πλαίσια αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα εντατικής κτηνοτροφίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 24 Μαρτίου 1983.

«Ο κλάδος των επιτραπέζιων σταφυλιών είναι ένας βασικός εξαγωγικός κλάδος της αγροτικής μας οικονομίας. Οι συνολικές εξαγωγές ανέρχονται κάθε χρόνο σε 16—18 χιλιάδες τόννους με εισαγωγή ξένου συναλλάγματος μεταξύ 3—4 εκατομμυρίων λιρών.

Το εισόδημα ενός μεγάλου αριθμού αμπελουργών αρκετών κοινοτήτων στη Λεμεσό και Πάφο εξαρτάται από την παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών.

Από μερικά χρόνια λόγω της σύνδεσής μας με την ΕΟΚ άρχισαν να παρουσιάζονται σοβαρές δυσκολίες. Οι δυσκολίες αυτές οξύνθηκαν περισσότερο τα χρόνια 1981 και 1982. Φέτος οι δυσκολίες είναι φανερό ότι θα οξυνθούν περισσότερο.

Για εξαγωγές στις χώρες της ΕΟΚ μέχρι τέλη Ιουλίου πληρώνουμε δασμό 8%. Πέραν των 30 Ιουλίου οι δασμοί αυξάνονται στα 22%. Ασφαλώς η επιβολή δασμών μειώνει τα εισοδήματα των παραγωγών.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

1. Πώς προωθείται η εισήγηση των αγροτικών Οργανώσεων και των παραγωγών για την ίδρυση Συμβουλίου εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών;
2. Για τη φετεινή εσοδεία επιτραπέζιων σταφυλιών που θα έχουμε σε τρεις περίπου μήνες, ποιές οι ενέργειες του Υπουργείου για συντονισμό στα θέματα της εξαγωγής;
3. Ποία άλλα μέτρα λαμβάνονται από μέρους του Υπουργείου Εμπορίου για την εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών;»

Απάντησις ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Για την άμβλυνση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στη διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών, βραχυπρόθεσμα και για τη βελτίωση του συστήματος εμπορίας τους, μακροπρόθεσμα, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας υπόβαλε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα προς το Υπουργικό Συμβούλιο, που αποφάσισε τη σύσταση εξ' Υπουργών Επιτροπής για τη μελέτη των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται στην εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών και υποβολή εισηγήσεων για μελλοντικές βελτιώσεις.

2. Από την αρχή του 1983 και μέχρι σήμερα έγιναν αρκετές συσκέψεις στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, στις οποίες πήραν μέρος εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων, των παραγωγών και των εξαγωγέων. Σκοπός των συσκέψεων ήταν η συνεργασία των εξαγωγέων μεταξύ τους, για φέτος, σε ένα κοινό πρόγραμμα φορτώσεων και πωλήσεων επιτραπέζιων σταφυλιών στις κύριες αγορές μας. Τελικά η συνεργασία των εξαγωγέων για φέτος επιτεύχθηκε, αλλά οι ποσότητες που οι εξαγωγείς σκοπεύουν να εξάξουν φαίνεται να είναι μειωμένες σε σύγκριση με τις εξαγωγές προηγούμενων ετών και οι τιμές που προσφέρονται στους παραγωγούς, σύμφωνα με πληροφορίες που προέρχονται από παραγωγούς και τις Αγροτικές Οργανώσεις είναι ασύμφορες. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας χρησιμοποίησε τις καλές του υπηρεσίες για λύση του προβλήματος και υπόβαλε σχετικό ενημερωτικό σημείωμα προς το Υπουργικό Συμβούλιο, όπως αναφέρεται πιο κάτω.

3. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, προωθεί τις εξαγωγές επιτραπέζιων σταφυλιών, σε συνεργασία με τα εμπορικά μας κέντρα στο εξωτερικό και τη Συμβουλευτική Συντονιστική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών (ΣΣΕΠΕΟ), που δημιουργήθηκε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών, με έρευνες των αγορών, με συλλογή πληροφοριών και κατατόπιση των εξαγωγέων, με διαφημίσεις, με ενθάρρυνση των εξαγωγέων για διείσδυση σε νέες αγορές, με πρόσκληση στην Κύπρο ξένων εμπορευομένων, με προσπάθειες για βελτίωση των όρων εμπορίας με την ΕΟΚ που φέτος αύξησε την ποσόστωση σε 7,500 τόννους, με συμμετοχή σε διάφορες εκθέσεις και με την οργάνωση εμπορικών αποστολών.

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Απριλίου 1983, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 14 Απριλίου 1983.

«Το υδατικό πρόβλημα είναι σοβαρότατο και οξύ στην Κύπρο. Επηρεάζει τις αρδεύσεις, το πόσιμο νερό σε πόλεις και χωριά, επηρεάζει τη βιομηχανία και τον τουρισμό.

Έχει ορθά χαρακτηριστεί ότι το υδατικό είναι το δεύτερο μετά το εθνικό σοβαρό πρόβλημα της Κύπρου.

Η κατά συνέχεια δεύτερη χρονιά λίγη βροχόπτωση στην Κύπρο έχει οξύνει ακόμα περισσότερο το όλο πρόβλημα.

Οι Κυβερνήσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν κάνει από της ανακήρυξης

της Κυπριακής Δημοκρατίας αρκετά έργα υδατικά τόσο για την άρδευση διαφόρων περιοχών, όσο και για τον εμπλουτισμό και την ύδρευση πόλεων και χωριών. Όμως το υδατικό συνεχίζει να παραμένει σοβαρό κα οξύ πρόβλημα.

Οι Αγροτικές Οργανώσεις και η Βουλή πολλές φορές εισηγήθηκαν διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Γεωργίας και Εσωτερικών:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες για τον εκσυγχρονισμό της υδατικής νομοθεσίας;
2. Πώς προωθείται η υπόσχεση της Κυβέρνησης για ίδρυση Κεντρικής Αρχής Υδάτων;
3. Ποια μέτρα λαμβάνονται για τη δίκαιη κατανομή των νερών;
4. Ποια είναι τα άμεσα και ποια τα γενικότερα σχέδια της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«(α) Η υδατική νομοθεσία εκσυγχρονίζεται και προσαρμόζεται σταδιακά και συνεχώς, ανάλογα με τις νέες ανάγκες που προκύπτουν στον τομέα της υδατικής αναπτύξεως. Η βασική νομοθεσία που διέπει τη δομή για τη διαχείριση των υδατικών πόρων δεν έχει ακόμα μεταβληθεί καθότι τούτο μελετάται μέσα στα πλαίσια του γενικότερου θέματος της σύστασης Ενιαίου Φορέα.

Με τις εξελίξεις στην ανάπτυξη των υδατινών πόρων της Κύπρου, ιδίως με μεγάλα έργα, έχει διαμορφωθεί εξ αντικειμένου γενική ανάγκη για ολοκληρωμένη και εκσυγχρονισμένη νομοθεσία που να διέπει τη δομή διαχείρισης των πόρων αυτών και ν' ανταποκρίνεται στις τωρινές και μελλοντικές ανάγκες καλής αξιοποίησης των ευκαιριών που η ανάγκη αυτή προσφέρει.

- (β) Η μορφή και οργάνωση ενός φορέα που θα διαχειρίζεται τα υδατικά θέματα είναι κρίσιμης σημασίας για τον τόπο, γι' αυτό κα έχει δοθεί μεγάλη σπουδαιότητα στο θέμα. Ήδη άρχισε συγκεντρωμένη εργασία μελέτης του εγγράφου του Εμπειρογνώμονα κ. Thorpe (που μετακλήθηκε πρόσφατα από την Κυπριακή Κυβέρνηση για να τη συμβουλευθεί πάνω στο θέμα της ίδρυσης Ενιαίου Φορέα) από Κυβερνητικούς αρμοδίους για να καταστεί δυνατή η αποκρυστάλλωση ιδεών και επιλογών λύσεων. Αυτό θα υποβοηθήσει τη λήψη αποφάσεων σε ανώτατο Κυβερνητικό επίπεδο πάνω στην όλη δομή και διαχείριση των υδατικών μας πόρων σύμφωνα με σύγχρονους θεσμούς και ανάγκες.
- (γ) Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη δίκαιη κατανομή των νερών αφορούν τα έργα που εκτελούνται για αξιοποίηση και μεταφορά των και την αυστηρή εφαρμογή της υφισταμένης νομοθεσίας. Αναμφίβολα όμως ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας και των θεσμών θα βελτιώσουν την κατάσταση σημαντικά.
- (δ) Τα άμεσα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση υδατικών

προβλημάτων είναι ο προγραμματισμός και η έγκαιρη εκτέλεση έκτακτων σχεδίων που αποφασίζει η Κυβέρνηση και εκτελούνται από τα αρμόδια Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων (ανόρυξη νέων γεωτρήσεων, μεταφορά νερού για ενίσχυση ελλειπών υδατοπρομηθειών κ.λ.π.), με έμφαση στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων από την ανομβρία των δύο τελευταίων χρόνων. Για το 1983 ειδικά για απάμβλυνση των προβλημάτων της ανομβρίας έχει ήδη ξοδευθεί σε υδατικά έργα επιπρόσθετα ποσό £600.000 περίπου.

- (ε) Αναφορικά με τα γενικότερα σχέδια της Κυβέρνησης τα οποία αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος πάνω σε μακροχρόνια βάση αναφέρεται ότι εκτός του Μεγάλου Αρδευτικού Έργου Πάφου, το οποίο συμπληρώθηκε ήδη, προωθείται με γοργό ρυθμό η κατασκευή των μεγάλων Έργων Βασιλικού—Πεντασχοίνου, Νοτίου Αγωγού και Χρυσοχούς, η κατασκευή άλλων πολλών μικρότερων έργων, ιδίως στην Πιτσιλιά, και συνεχίζεται η μελέτη άλλων έργων ιδίως για περιοχές που δεν ωφελήθηκαν ως τώρα και που προσφέρονται για ανάπτυξη. Η σημασία που αποδίδει η Κυβέρνηση στην ανάπτυξη των υδατικών μας πόρων είναι τόση που και μόνα τους τα υδατικά έργα δικαιολογούν την περιγραφή της δεκαετίας 1980 σαν 'δεκαετία ανάπτυξης'.

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 21 Απριλίου 1983.

«Ο αγροτικός μας κόσμος με το πρόβλημα της διάθεσης των προϊόντων του που παρατηρείται χρόνο με χρόνο για ορισμένα ιδίως είδη, αισθάνεται πολύ ανήσυχος.

Η ανησυχία του γίνεται πιο μεγάλη τώρα που τίθεται σε πλήρη λειτουργία το μεγάλο υδατικό έργο της Πάφου.

Όπως είναι γνωστό κατά τα τελευταία χρόνια είχαμε πρόβλημα διάθεσης κουκιών, φασουλιών, ρεβιθιών, φυστικιών, αμυγδάλων, κρεμμυδιών, επιτραπέζιων σταφυλιών, μπανανών, μήλων, αχλαδιών και φέτος εσπεριδοειδών κ.λ.π. Τώρα που θα καλλιεργηθούν τόσες εκτάσεις, τι θα γίνουν όλα αυτά τα προϊόντα που θα παραχθούν;

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Ποία η γενική πολιτική γύρω από τη διάθεση γεωργικών προϊόντων και
 (β) Ποιος ο προγραμματισμός για την πλήρη απορρόφηση των προϊόντων αυτών, ούτως ώστε να μη δημιουργεί ένα καθημερινό άγχος στους παραγωγούς».

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Απριλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Πάγια πολιτική του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας είναι η άριστη χρήση των συντελεστών παραγωγής ούτως ώστε το εισόδημα των παραγωγών να

μεγιστοποιείται αλλά και ο μέσος Κύπριος καταναλωτής να εξασφαλίζει αγαθά σε τιμές προσιτές και να διατηρείται η συναγωνιστικότητα των γεωργικών μας προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού.

2. Όσον αφορά τη διάθεση της αναμενόμενης αυξημένης παραγωγής γεωργικών προϊόντων που προβλέπεται να προκύψει σαν αποτέλεσμα των υδατικών έργων, λειτουργεί το Σχέδιο Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών, στόχος του οποίου είναι η αύξηση των εξαγωγών και ο συντονισμός της παραγωγής με την εμπορία των γεωργικών μας προϊόντων. Μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου ιδρύθηκε η Συμβουλευτική Συντονιστική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών (ΣΣΕΠΕΟ) στην οποία συμμετέχουν τα Υπουργεία Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Συγκοινωνιών και Έργων, το Γραφείο Προγραμματισμού, οι Αγροτικές Οργανώσεις και εκπρόσωποι των Εξαγωγέων.

3. Όσον αφορά τα επί μέρους προϊόντα, δηλαδή τα κουκκιά, φασόλια, ρεβίθια και φυσιτικά παρακολουθείται στενά η ντόπια προσφορά και ζήτηση των προϊόντων αυτών και χρησιμοποιείται ο μηχανισμός της έκδοσης αδειών εισαγωγής—εξαγωγής για ρύθμιση της προσφοράς και ζήτησης έτσι που να εξασφαλίζονται αμειπτικές τιμές στους παραγωγούς και προσιτές τιμές στο μέσο Κύπριο καταναλωτή.

4. Σχετικά με τα αμύγδαλα και τα κρεμμύδια είναι γεγονός ότι παρατηρήθηκε φέτος πρόβλημα στη διάθεσή τους και έγιναν προσπάθειες μέσω των Εμπορικών μας Κέντρων του εξωτερικού να εξευρεθούν αγοραστές, αλλά ένεκα του ανταγωνισμού που επικρατεί στη διεθνή αγορά πάνω στα προϊόντα αυτά οι προσπάθειές μας δεν κατέληξαν πλήρως σε θετικό αποτέλεσμα.

5. Για τη διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών της εσοδείας 1983 έγιναν επανειλημμένες συσκέψεις και εξακολουθούν να γίνονται στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με τους ενδιαφερόμενους εξαγωγείς και Αγροτικές Οργανώσεις για την καλύτερη οργάνωση της εμπορίας και προώθησης των εξαγωγών.

6. Οι εξαγωγές εσπεριδοειδών γενικά παρουσιάζουν αύξηση τα τελευταία χρόνια αν και υπήρξαν προβλήματα στη διάθεσή τους σε αμειπτικές τιμές, ένεκα της υπερπροσφοράς στη διεθνή αγορά.

7. Τα παρουσιαζόμενα προβλήματα διάθεσης των μπανανών, μήλων και αχλαδιών οφείλονται κατά κύριο λόγο στις ποικίλες και τις τιμές που επικρατούν στη διεθνή αγορά για τα προϊόντα αυτά.

8. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας παρακολουθεί στενά την εμπορία όλων των γεωργικών προϊόντων και καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για τη διάθεσή τους. Τα συστήματα εμπορίας που επικρατούν για το κάθε προϊόν παρακολουθούνται και αν αποδειχθεί ότι το σύστημα εμπορίας οποιουδήποτε προϊόντος χρειάζεται βελτίωση, το Υπουργείο δεν θα διστάσει να το βελτιώσει με τη λήψη διαφόρων μέτρων συμπεριλαμβανομένων και θεσμικών αλλαγών».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 12 Μαΐου 1983.

«Επειδή μετά την κατασκευή του φράγματος του Κούρρη, ο υφιστάμενος δρόμος που συνδέει το χωριό Ύψωνα με τον κύριο δρόμο Λεμεσού—Πλατρών θα

τεθεί εκτός κυκλοφορίας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, αν έχουν εκπονηθεί σχέδια για τη χάραξη νέου δρόμου κι' αν όχι, αν υπάρχει πρόθεση και πότε θα κατασκευασθεί ο νέος δρόμος που θα συνδέει τον Ύψωνα με την πιο πάνω κεντρική οδική αρτηρία.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το χωρίο Ύψωνας θα ενώνεται με την κεντρική οδική αρτηρία Λεμεσού—Πλατρών μέσον της παρακαμπτηρίου Λεμεσού—Ύψωνα—Ερήμη η κατασκευή της οποίας προγραμματίζεται να αρχίσει περί το τέλος του 1983 αρχές του 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 12 Μαΐου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή με βάση ποία κριτήρια δεν επιβάλλεται εισαγωγικός δασμός σε περιοδικά με πορνογραφικό περιεχόμενο, ενώ βιβλία επιστημονικού και τεχνικού περιεχομένου βαρύνονται με εισαγωγικό δασμό 40%.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1983, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 18/78, βιβλία και περιοδικά, ανεξάρτητα από το θέμα που πραγματεύονται, ταξινομούνται στις δασμολογικές κλάσεις 49.01 και 49.02 και εισάγονται ατελώς. Δεν εγείρεται συνεπώς θέμα επιβολής εισαγωγικού δασμού, με συντελεστή 40% πάνω σε βιβλία επιστημονικού, τεχνικού ή άλλου περιεχομένου.

2. Είναι γεγονός ότι τετράδια, σημειωματάρια, βιβλία αποδείξεων και άλλα παρόμοια είδη ταξινομούνται στη δασμολογική κλάση 48.18 και επιβαρύνονται με συντελεστή 32% (ΕΟΚ)—40% (Γενικός). Σύμφωνα δε με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, στην κλάση αυτή κατατάσσονται και εμπορεύματα που έχουν μεν έντυπο περιεχόμενο, αλλά διαθέτουν κενούς χώρους για γράψιμο με το χέρι, και χρησιμοποιούνται περισσότερο σαν τετράδια παρά σαν βιβλία.

3. Πρόσφατα υποβλήθηκε παράπονο από μέρους ενδιαφερόμενου εισαγωγέα ότι το Τελωνείο Λάρνακας επέβαλε εισαγωγικό δασμό προς 40% πάνω σε βιβλία επιστημονικού περιεχομένου. Μετά από σχετική έρευνα διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο περί λάθους και δόθηκαν οδηγίες για επιστροφή του δασμού που πληρώθηκε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 19 Μαΐου 1983.

«Το ασφαλιστικό επίστρωμα του κύριου δρόμου Λεμεσού—Πάφου βρίσκεται σε πολύ άσχημα χάλια, ιδιαίτερα όσο περιλαμβάνεται στην επαρχία Πάφου, που επιτείνεται πλησιάζοντας προς την πόλη της Πάφου. Δίνει την εικόνα, σε πολλά μέρη, μετασεισμικών αποτελεσμάτων και σε άλλα σαν να πρόκειται περί πέτρινου θεμελίου. Είναι μια κατάσταση ανυπόφορη κι' επικίνδυνη, που επηρεάζει δυσμενέστατα, λόγω και της απόστασης, οποιαδήποτε ταξιδιώτη αλλά και ιδιαίτερα την τουριστική κίνηση της ακριτικής Επαρχίας.

Ερωτούμε και ζητούμε να πληροφορηθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων, αν προτίθεται το Υπουργείο σας να βελτιώσει την εν λόγω συγκοινωνιακή αρτηρία προς την πόλη και επαρχία Πάφου, και αν ναι, πότε;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Είναι γεγονός ότι τμήμα του ασφαλτικού οδοστρώματος του δρόμου Λεμεσού—Πάφου βρίσκεται σε μη ικανοποιητική κατάσταση.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων μέσα στα πλαίσια των παρεχόμενων σ' αυτό πιστώσεων για τη συντήρηση δρόμων προβαίνει σε επιδιορθώσεις του δρόμου που χρήζουν άμεσης επιδιόρθωσης (λαγκούβων). Επίσης προγραμματίζει να προβεί προς το τέλος του τρέχοντα χρόνου σε επάλειψη με «πρέμιξ» τμημάτων του δρόμου μήκους 1,5 μιλίων».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 27 Μαΐου 1983.

«Η Τουριστική Πλαζ Γεροσκήπου που λειτούργησε πρόσφατα παρουσιάζει σοβαρό μειονέκτημα λόγω ανυπαρξίας κατάλληλου δρόμου που να οδηγεί σ' αυτή.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να κατασκευάσει κατάλληλο δρόμο για εξυπηρέτηση των λουομένων στην πιο πάνω πλαζ.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Πριν αρκετό καιρό είχε ληφθεί απόφαση για την κατασκευή ενός κατάλληλου δρόμου προς την τουριστική πλαζ Γεροσκήπου και έγιναν μάλιστα ορισμένες εργασίες για τη βελτίωση και ασφαλτόστρωση ενός δρόμου που κατασκευάστηκε από την Αρχή Αναδασμού για την εξυπηρέτηση των γεωργών του Αρδευτικού Σχεδίου Πάφου που καλύπτει όλη την περιοχή.

Μεταγενέστερα και ενόψει της ανάπτυξης κατά μήκος της παραλίας μεταξύ Πάφου και Πλάζ Γεροσκήπου, όσο και της ανάγκης για καλύτερο προγραμματισμό και ιεραρχία των αναγκών για βελτίωση και σωστή χάραξη του γενικότερου οδικού δικτύου της περιοχής, προωθούνται νέα συγκεκριμένα σχέδια και μελέτες σε συνεννόηση με άλλα αρμόδια Τμήματα μέσα στα πλαίσια των οποίων θα δοθεί άμεση προτεραιότητα για το δρόμο προς την πλαζ Γεροσκήπου.

Τα σχέδια για το δρόμο αυτό έχουν τώρα σχεδόν συμπληρωθεί και προωθείται το θέμα ασφαλτόστρωσής του».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 27 Μαΐου 1983.

«Είναι κοινή διαπίστωση ότι στην πόλη της Πάφου και στην τουριστική περιοχή της Κάτω—Πάφου υπάρχουν σοβαρά προβλήματα κυκλοφοριακής λειτουργικότητας σε σχέση με τη διακίνηση των αυτοκινήτων.

Η άποψη του Δήμου της πόλεως είναι ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να λυθεί μετά από μελέτες και εισηγήσεις ειδικού κλιμακίου εμπειρογνομόνων όπως έγινε και σε άλλες επαρχίες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο πότε προτίθεται να ικανοποιήσει το αίτημα αυτό του Δήμου της πόλεως Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Ο Κλάδος Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων προτίθεται να προγραμματίσει τη διεξαγωγή κυκλοφοριακής μελέτης στην πόλη Πάφου, ύστερα από αίτημα της Επαρχιακής Επιτροπής Ασφαλείας Πάφου και νοουμένου ότι θα δοθούν οι αναγκαίες πιστώσεις.

Ο πιο πάνω Κλάδος έχει ήδη διεξαγάγει παρόμοιες μελέτες κυκλοφοριακής λειτουργικότητας και στις πόλεις της Λευκωσίας και της Λάρνακας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 27 Μαΐου 1983.

«Στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις Πλάτρες στις 26/11/82, παρουσία του εντίμου Υπουργού Εσωτερικών και Άμυνας κ. Βενιαμίν, στην αντίκρυση των διαφόρων προβλημάτων των κοινοτήτων που κλήθηκαν στη σύσκεψη, συζητήθηκαν και προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου. Βασικότερο αίτημα της κοινότητας ήταν η έναρξη της βελτίωσης του δρόμου Προδρόμου—Πλατρών.

Χωρίς να καθορίζεται συγκεκριμένο ποσό στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1983, έγινε αναφορά στη διάθεση ποσού £63,000 περίπου για να καλύψει τρία περίπου χιλιόμετρα δρόμου.

Βρισκόμαστε στα μέσα του 1983 και καμιά ένδειξη δεν υπάρχει για έναρξη του έργου, γεγονός που ανησυχεί την κοινότητα.

Παράλληλα παραμένει άλυτο το αίτημα για μείωση της τιμής του ρεύματος για τον οδικό φωτισμό και τους ψυκτικούς θαλάμους, όπως και το θέμα λειτουργίας του «ΒΕΡΕΓΓΑΡΙΑ» που αφορά φυσικά άλλο Υπουργείο.

Πότε σκοπεύουν τα αρμόδια Υπουργεία να επιληφθούν των πιο πάνω προβλημάτων για να προληφθεί ο τελικός μαρασμός ενός αξιόλογου θερινού θερέτρου όπως είναι ο Πρόδρομος;»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Αυγερινό Παπαρέ και Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 9 Ιουνίου 1983.

«Παρά το γεγονός ότι σε σχετική ερώτησή μας ο τότε Υπουργός Συγκοινωνιών μάς διαβεβαίωσε στις 21.1.1982 πως περί το τέλος του 1982 θα άρχιζαν οι εργασίες βελτίωσης του δρόμου Προδρόμου—Πλατρών μήκους 5 χιλιομέτρων, εντούτοις μέχρι σήμερα καμιά σχετική εργασία δεν έχει εκτελεστεί.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει τη Βουλή πότε επιτέλους θα αρχίσει η εκτέλεση του έργου που θεωρείται από τα πιο αναγκαία προκειμένου η κοινότητα του Προδρόμου να αξιοποιηθεί τουριστικά.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Αυγούστου 1983 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιακώβου Κατσουνωτού και σε ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983 των επίσης περιφερειών Λεμεσού αξιότιμων Βουλευτών κ. κ. Αυγερινού Παπαρέ και Νίκου Αναστασιάδη.

«Αρχικά το τμήμα του δρόμου Προδρόμου—Πλατρών από τον Πρόδρομο μέχρι τη Μονή Τροοδίτισσας μήκους 5 χλμ. περιλήφθηκε για βελτίωση στον πρώτο χρόνο εφαρμογής του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης (1983—1984).

Επειδή τα αρχικά σχέδια που έγιναν από τους Συμβούλους Μηχανικούς περιλάμβαναν μόνο απλή διαπλάτυνση του δρόμου με ελάχιστη βελτίωση των στροφών, αποφασίστηκε όπως γίνουν νέα σχέδια με καλύτερες βελτιώσεις και να γίνει προσπάθεια για ένατση του έργου στο δεύτερο χρόνο εφαρμογής του Τρίτου Σχεδίου ή για εκτέλεσή του με Κυβερνητικές πιστώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 31 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα την 1η Ιουνίου 1983.

«Στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων των πόλεων παρουσιάζεται τις πρωινές ώρες συνωστισμός αρρώστων που περιμένουν να εξεταστούν από τους γιατρούς.

Έρρωστοι όλων των ηλικιών αναμένουν ώρες πολλές μέχρι που να πάρουν σειρά για να εξετασθούν.

Ιδιαίτερα μεγάλος συνωστισμός παρουσιάζεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Υποφέρουν περισσότερο περιμένοντας ώρες πολλές οι γέροι και οι γριές συνταξιούχοι.

Οι γιατροί και το προσωπικό των νοσοκομείων καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να εξετάζουν τους αρρώστους. Όμως ο αριθμός που συγκεντρώνεται τα πρωινά είναι μεγάλος και έτσι δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα και τάλαιπωρίες.

Ερωτούμε το Υπουργείο Υγείας:

1. Έχει μελετηθεί το σοβαρό πρόβλημα των πολλών αρρώστων που συγκεντρώνονται στα εξωτερικά ιατρεία τις πρωινές ώρες και περιμένουν να εξεταστούν;
2. Ο διορισμός ακόμα αριθμού νέων γιατρών στα νοσοκομεία μας δεν θα συνέβαλλε στην καλύτερη αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος;
3. Έχει υπολογιστεί από το Υπουργείο Υγείας πόσοι άρρωστοι εξετάζονται σε τρεις—τέσσερις ώρες 9—12 ή 8—12 από ένα γιατρό στα εξωτερικά ιατρεία όταν έχει και υποχρεώσεις να παρακολουθήσει και αρρώστους που διαμένουν σε κρεβάτια του νοσοκομείου, ή έκτακτα δυστυχήματα;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 1η Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Είναι γνωστή η σημαντική αύξηση του αριθμού των πολιτών που προσφεύγουν στα κυβερνητικά ιδρύματα για θεραπεία. Τούτο οφείλεται όχι μόνο στην προσφυγιά και την αύξηση του αριθμού των δικαιούχων αλλά και στην ποιοτική βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται.

Η αύξηση του αριθμού των ιατρών και η συρροή ασθενών σε περιορισμένες ώρες για εξέταση οδηγεί στην εικόνα του συνωστισμού για την απάμβλυνση του οποίου λαμβάνονται διάφορα μέτρα.

Όπως ορθά αναφέρεται στην επερώτηση του Έντιμου Βουλευτή, συνωστισμός κατά κανόνα παρατηρείται τις πρωινές ώρες, σε τούτο δε συμβάλλουν πολλοί παράγοντες, μεταξύ των οποίων η τάση του κοινού να αναζητά εγγραφή τις πρωινές ώρες με την ελπίδα πως θα εξεταστεί νωρίς, η προτίμηση του κοινού για τα εξωτερικά ιατρεία των Νοσοκομείων αντί των εξωτερικών ιατρείων που έχουν δημιουργηθεί στα προάστεια και την ύπαιθρο, και η δημιουργία εξωτερικών ιατρείων όλων των ειδικοτήτων στον ίδιο χώρο. Προσπάθεια του Υπουργείου Υγείας να αποθαρρύνει τους κατοίκους των πόλεων να προσέρχονται στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων κατά τις πρωινές ώρες, δεν είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα. Παράλληλη προσπάθεια για ενθάρρυνση του κοινού να αξιοποιεί τα εξωτερικά ιατρεία των προαστείων, δεν είχε ως τώρα πλήρη ανταπόκριση.

Από συνεχείς μελέτες του θέματος, το Υπουργείο είναι βέβαιο ότι για τη λύση του προβλήματος δεν απαιτείται προσθήκη ιατρών στα εξωτερικά ιατρεία. Αύξηση του αριθμού των ιατρών δυνατό να διευκόλυνε μόνο μερικώς την επίσπευση της εξέτασης των ασθενών κατά τις πρωινές ώρες αλλά οι γιατροί δεν θα απασχολούνταν μετά τη 10.00 π.μ. Σημειώνεται σχετικά ότι οι ιατροί που

τοποθετούνται στα εξωτερικά ιατρεία δεν προσφέρουν υπηρεσία σε εσωτερικούς ασθενείς ούτε προσφέρουν υπηρεσία στην περίπτωση δυστυχημάτων. Όπως είναι γνωστό λειτουργούν σ' όλα τα νοσοκομεία Τμήματα Πρώτων Βοηθειών, όπου μεταφέρονται οι ασθενείς των δυστυχημάτων.

Το Υπουργείο Υγείας προωθεί τη λειτουργία εξωτερικών ιατρείων έξω από τους χώρους των Νοσοκομείων έχει δε λειτουργήσει ήδη εξωτερικά ιατρεία σε συνοικίες και προάστια των διαφόρων πόλεων. Στη Λευκωσία υπογραμμίζεται ιδιαίτερα η λειτουργία εξωτερικών ιατρείων στο Στρόβολο, το Καϊμακλί και την Αγλαντζιά, η δημιουργία εξωτερικών ιατρείων στο χώρο του νέου Νοσοκομείου «Μακάριος ο Γ» και ο προγραμματισμός για την αύξηση του χώρου των εξωτερικών ιατρείων που βρίσκονται στον περίβολο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Σε συσχέτισμό με τις εξελίξεις το Υπουργείο Υγείας μελετά το θέμα της εισαγωγής κανονισμών που να καθορίζουν τα εξωτερικά ιατρεία στα οποία οι ασθενείς μπορούν να αναζητήσουν θεραπεία λαμβάνοντας υπόψη τον τόπο που διαμένουν και τις δυνατότητες που παρέχουν τα εξωτερικά ιατρεία της συγκεκριμένης περιοχής. Παράλληλα γίνεται κατά καιρούς διαφώτιση μέσω του τύπου και του ραδιοφώνου, όπως επίσης και με προσωπικές επαφές για να πεισθεί το κοινό να χρησιμοποιεί τα ιατρεία που βρίσκονται κοντά στην περιοχή των και στις ώρες που οι επισκέψεις είναι περιορισμένες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 7 Ιουνίου 1983.

«Τα προβλήματα των παθόντων και των αναπήρων αφορούν 7 χιλιάδες παθόντες και 2 χιλιάδες οικογένειες αγνοουμένων. Αυτά τα προβλήματα γενικά αφορούν δεκάδες χιλιάδες πρόσωπα συγγενείς των παθόντων και αγνοουμένων που πρόσφεραν θυσίες υπερασπιζόμενοι την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της πατρίδας μας.

Αυτά τα προβλήματα τέθηκαν πολλές φορές στην Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Παγκύπρια Οργάνωση Αποκατάστασης Παθόντων και έχουν αντικρυστεί θετικά. Δόθηκαν αυξήσεις στα επιδόματα των οικογενειών. Προωθήθηκαν τα στεγαστικά τους προβλήματα, τα εκπαιδευτικά και άλλα ειδικά προβλήματα των παθόντων και αναπήρων.

Οι χιλιάδες των παθόντων εκτιμούν αυτό το ενδιαφέρον και τη βοήθεια της Κυβέρνησης. Όμως παρά το ενδιαφέρον και τη βοήθεια της Κυβέρνησης οι χιλιάδες των παθόντων και οι οικογένειές του αντιμετωπίζουν ακόμα σοβαρά προβλήματα που τέθηκαν μπροστά στην Κυβέρνηση.

Τα προβλήματα αυτά είναι:

1. Η αύξηση των επιδομάτων τους που συνεχίζουν να είναι χαμηλά. Το χρονιάτικο επίδομα μιας οικογένειας παθόντα δεν συγκρίνεται με τους μηνιαίους μισθούς πολλών Κυβερνητικών υπαλλήλων.
2. Υπάρχουν πολλοί παθόντες ή μέλη οικογενειών αγνοουμένων που χρειάζονται βοήθεια για να αποκατασταθούν επαγγελματικά.
3. Υπάρχει το αίτημα για αυξήσεις στα επιδόματα για προικοδότηση των θυγατέρων τους.

4. Παρουσιάζονται οικογένειες αναπήρων που ζητούν παραχώρηση αναπηρικών οχημάτων.
5. Υπάρχουν περιπτώσεις οικογενειών παθόντων και αναπήρων που δεν συναντούν την πρόποσα στοργή και κατανόηση από μέρους ορισμένων υπαλλήλων του κρατικού μηχανισμού όταν τους επισκέπτονται στα γραφεία τους για διάφορα προβλήματά τους.

Παρακαλούμε τα Υπουργεία Οικονομικών, Προεδρίας και Υγείας να κατατοπίσουν τη Βουλή πώς αντικρύζουν αυτά τα αιτήματα των παθόντων και αναπήρων.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τα αιτήματα των παθόντων υποβλήθηκαν με σχετικό υπόμνημα από την Παγκύπρια Οργάνωση Αποκαταστάσεως Παθόντων προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον περασμένο Ιανουάριο. Στη συνέχεια η Παγκύπρια Οργάνωση Αποκαταστάσεως Παθόντων συναντήθηκε με τον Υπουργό Προεδρίας και πρόσφατα, την 5ην Ιουλίου 1983, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων πάνω στα διάφορα αιτήματα και την προώθησή τους.

2. Το όλο θέμα απασχόλησε ήδη το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο στη συνεδρία του της 2ας Αυγούστου 1983, αφού μελέτησε τα διάφορα αιτήματα, όρισε εξ Υπουργών Επιτροπή που αποτελείται από τους Υπουργούς Προεδρίας, Οικονομικών, Εσωτερικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με σκοπό την πάρα πέρα μελέτη των αιτημάτων και την υποβολή σχετικής έκθεσης προς το Υπουργικό Συμβούλιο για λήψη αποφάσεως. Μέσα σ' αυτά τα αιτήματα περιλαμβάνεται το θέμα της αύξησης των επιδομάτων, η δημιουργία ειδικού σχεδίου επιδόματος γάμου και η επαγγελματική αποκατάσταση των μελών των οικογενειών των αγνοουμένων και παθόντων που έχουν ανάγκη βοήθειας.

3. Ειδικότερα για το θέμα της επαγγελματικής αποκατάστασης το Υπουργικό Συμβούλιο με προηγούμενη απόφασή του, ημερ. 4 Ιουνίου 1982, επαναβεβαίωσε την τακτική που ακολουθείται σύμφωνα με την οποία δίνεται προτεραιότητα στην πρόσληψη Παθόντων στις θέσεις της Δημόσιας Υπηρεσίας, εφόσον οι αιτητές δεν υστερούν από απόψεως προσόντων.

4. Με σκοπό την αποτελεσματική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων των παθόντων έχει ιδρυθεί πρόσφατα και λειτουργεί στο Υπουργείο Προεδρίας Κεντρικός Φορέας παθόντων ο οποίος βρίσκεται σε στενή επαφή με όλες τις οργανώσεις των παθόντων και συνεργάζεται στενά για την προώθηση λύσεων στα διάφορα προβλήματα που προκύπτουν.

Στο Υπουργείο Προεδρίας, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, έχουν πρόσφατα υπαχθεί, κατόπιν τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, και οι Επιτροπές Χορηγημάτων και Ανακουφίσεως Παθόντων. Λειτουργούν επίσης εξειδικευμένες υπηρεσίες Αγνοουμένων, Εγκλωβισμένων και Ανθρωπιστικών Θεμάτων. Οι Υπηρεσίες λειτουργούν πολλές φορές και πέραν του συνήθους κυβερνητικού ωραρίου και αυτές είναι επανδρωμένες με κατάλληλο και έμπειρο προσωπικό το οποίο στις πιο πολλές περιπτώσεις

προέρχεται από τις ίδιες τάξεις των παθόντων.

Η Κυβέρνηση αποδίδει βαθμό υφίστης προτεραιότητας στην προώθηση λύσεων στα προβλήματα των παθόντων, το δε Υπουργείο Προεδρίας επιλαμβάνεται τούτων με την πρόποσα στοργή και κατανόηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Ιουνίου 1983.

«Για το αρδευτικό Χάρτζη—'Άγιος Γεώργιος του χωριού Παλιόμυλος ετοιμάστηκαν τα σχέδια και δόθηκε και το σχετικό δάνειο.

Παρόλο που οι κάτοικοι πλήρωσαν και την πρώτη δόση του δανείου, εντούτοις το έργο δεν άρχισε ακόμα να κατασκευάζεται.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού ευρίσκεται το όλο θέμα και γιατί καθυστερεί η εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα εκτέλεσης αρδευτικού Σχεδίου για λογαριασμό του Αρδευτικού Τμήματος «Χάρτζη»—'Άγιος Γεώργιος του χωριού Παλιόμυλος σας παρέχω τις πιο κάτω πληροφορίες:

Περί το 1980 η Επιτροπή του υπ' αναφορά Αρδευτικού Τμήματος ζήτησε μέσω του Επάρχου Λεμεσού την επέκταση του αρδευτικού της δικτύου. Ετοιμάστηκε για το σκοπό αυτό ανάλογο Σχέδιο και προωθήθηκε για εκτέλεση μέσα στο 1981 σύμφωνα με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Τον ίδιο όμως χρόνο η Αρδευτική Επιτροπή ζήτησε τη μετατροπή του Σχεδίου έτσι που μια απόσταση 1200 μέτρων να καλυφθεί με σωληναγωγούς αντί με τσιμενταύλακα που προνοούσε το Σχέδιο. Σαν αποτέλεσμα τούτου το αρχικό Σχέδιο αναγκαστικά τροποποιήθηκε ανάλογα και έπρεπε να περιληφθεί υπό τη νέα του μορφή στον Προϋπολογισμό. Προγραμματίζεται τώρα να περιληφθεί στις Προτάσεις του Υπουργείου τούτου για τα έργα που θα προταθούν στην Κυβέρνηση για περίληψη στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως του 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Αυγερινό Παπαρέ και Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 9 Ιουνίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν στα μέτρα που μελετούνται για τη ριζική αναθεώρηση του τρόπου κάλυψης των τεράστιων δαπανών του ΡΙΚ προτίθεται να απαλλάξει της υποχρέωσης καταβολής τελών τους ιδιοκτήτες ψυκτικών θαλάμων, γεγονός που θα συντελούσε στην μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών μας προϊόντων.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1983, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η δυνατότητα απαλλαγής από την εισφορά υπέρ του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, των μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας που είναι εγκατεστημένοι σε ψυκτικούς θαλάμους γεωργικών προϊόντων μελετάται ήδη μέσα στα πλαίσια των οικονομικών εξελίξεων στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Για το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το ΡΙΚ ενημερώθηκαν στις 24 Ιουνίου 1983 από τον έντιμο Υπουργό Προεδρίας και τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος, οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Μέλους της Βουλής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Από το Υπουργείο Παιδείας έχει ήδη συσταθεί ειδική επιτροπή με όρους εντολής να υποβάλει μέχρι της 15ης Σεπτεμβρίου 1983 προτάσεις για σύνταξη νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία Κρατικής Βιβλιοθήκης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής περιφέρειας Κερύνειας κυρία Ρήνα Κατσελλή και ληφθείσα στις 23 Ιουνίου 1983.

«Πριν ένα χρόνο περίπου, δόθηκε σε απάντηση σχετικής ερώτησης, μέσω της Βουλής, πως θα συνταχθεί σύντομα νομοθεσία για συγκρότηση κρατικής βιβλιοθήκης, σε αντικατάσταση των ήδη υφισταμένων βιβλιοθηκών που δεν πληρούν στόχους και λειτουργίες κρατικής βιβλιοθήκης.

Θα 'θελα να ρωτήσω τους αρμοδίους να μας ενημερώσουν σε ποιο στάδιο βρίσκεται το νομοσχέδιο για τη σύσταση κρατικής βιβλιοθήκης για το οποίο δόθηκε υπόσχεση πως θα ετοιμαστεί και τότε θα κατατεθεί στη Βουλή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Ιουνίου 1983.

«Πρόσφατα δημοσίευμα στον τύπο ανέφερε ότι υπάλληλος του Ρ.Ι.Κ. που υπηρετεί στην Πάφο και που ήταν ο ιδρυτής του Ελεύθερου Ραδιοσταθμού της Πάφου που λειτούργησε στο πραξικόπημα μετατίθεται κατά τρόπο που να εξαναγκάζεται σε παραίτηση.

Επειδή μια τέτοια συμπεριφορά απέναντι σε ανθρώπους που στάθηκαν με συνέπεια σε ώρες κρίσιμες για την Κύπρο αποτελεί πρόκληση για όλους τους δημοκρατικούς πολίτες ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι μεταθέσεις υπαλλήλων του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου γίνονται πάντοτε με βάση τους σχετικούς κανονισμούς του Ιδρύματος και αφού λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ανάγκες της υπηρεσίας όσο και τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ίδιων των υπαλλήλων.

Το Υπουργείο Προεδρίας είναι πάντοτε πρόθυμο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση για την οποία δίδονται σχετικά στοιχεία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 7 Ιουλίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων πότε θ' αρχίσει η κατασκευή του Φράχτη για τα χωριά Δωρός, Λάνια και Μονάγρι για τον οποίο υπάρχει υπόσχεση από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας από το 1978.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

- (α) Παρόλο ότι δεν έγινε κατορθωτό να εξακριβωθεί κατά πόσο δόθηκαν υποσχέσεις το 1978, είναι γεγονός ότι για την κατασκευή ενός τέτοιου φράγματος έγιναν προκαταρκτικές μελέτες μεταξύ των ετών 1978—1979. Λόγω όμως των δεσμεύσεων που είχαν στο μεταξύ αναλάβει τα αρμόδια Τμήματα του υπουργείου τούτου (Γεωλογικό και Αναπτύξεως Υδάτων) για την εκπόνηση των μελετών για τα μεγάλα Υδατικά Έργα του Νότιου Αγωγού, της Χρυσοχούς, της Πιτσιλιάς και του Βασιλικού Πεντασχοίνου στα οποία δόθηκε προτεραιότητα η ολοκλήρωση των μελετών για εκείνο το φράγμα, κατέστη αναγκαίο από τις περιστάσεις να ανασταλεί. Αυτό το επέβαλε η στενότητα προσωπικού και η απασχόληση του εξοπλισμού εδαφοτεχνικών ερευνών στα έργα αυτά.
- (β) Στο σημερινό στάδιο έγινε εκσυγχρονισμένη ιεράρχηση για τον προγραμματισμό των έργων τοπικής σημασίας. Στα πλαίσια εκείνα η μελέτη των έργων για τις κοιλάδες του ποταμού Κούρρη προγραμματίζεται να γίνει την πενταετία 1984—1988. Υπάρχει και πιθανότητα τα έργα αυτά να περιληφθούν σε ευρύτερο σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1983.

«Το θέμα του ανοίγματος του Φακέλλου της Κύπρου είναι πολύ σοβαρό και αφορά το λαό της Κύπρου και της Ελλάδας. Το θέμα τέθηκε πολλές φορές στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Εγκρίθηκαν Ψηφίσματα και Αποφάσεις της Βουλής που απαιτούν το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου. Πριν περίπου 1 χρόνο ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας δήλωσε ότι θα καταρτιζετο διακομματική Επιτροπή για το Φάκελλο της Κύπρου, και έτσι δεν προωθήθηκε το όλο ζήτημα.

Μπαίνουμε αυτές τις μέρες στο 10ο χρόνο του εγκληματικού πραξικοπήματος και της Τούρκικης εισβολής. Και ο Φάκελλος της Κύπρου παρά τα διαβήματα και τους αγώνες του λαού μας συνεχίζει να είναι κλειστός.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Προεδρίας και Εσωτερικών:

1. Πότε θα ανοίξει ο Φάκελλος της Κύπρου που αφορά τους αίτιους και τους ιθύνοντες της προδοσίας της Κύπρου;
2. Πώς συντονίζονται οι ενέργειες των Κυβερνήσεων Κύπρου—Ελλάδας για το άνοιγμα του Φακέλλου της Κύπρου;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Ιουλίου 1983, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σ' απάντηση της πιο πάνω Ερώτησης, παρατίθεται πιο κάτω η δήλωση που έκαμε στις 14 Ιουλίου 1983 ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος αναφερόμενος στο ίδιο θέμα.

«Το θέμα του Φακέλλου της Κύπρου δεν έχει εγκαταλειφθεί. Τόσο η Κυπριακή όσο και η Ελληνική Κυβέρνηση έχουν καταστήσει σαφές ότι είναι υπέρ του ανοίγματος του Φακέλλου. Τούτο θα πρέπει να γίνει τόσο για να τιμωρηθούν οι ένοχοι της τραγωδίας όσο και για να αντληθούν τα αναγκαία διδάγματα για το μέλλον. Η Κυπριακή Κυβέρνηση βρίσκεται σε επαφή με την Ελληνική Κυβέρνηση για το όλο θέμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 16 Ιουλίου 1983.

«Επειδή πρόσφατα έγινοντο οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών στις οποίες παρατηρήθηκαν πολλές αδικίες μέχρι παραβιάσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με κτυπητό παράδειγμα Γυμνασιάρχη με συνεχή υπηρεσία σε σχολεία της υπαίθρου (εκτός έδρας), επί 16 έτη.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Πάνω σε ποια βάση και ποια κριτήρια γίνονται οι μεταθέσεις των εκπαιδευτικών;

2. Αν η μη δίκαιη και αντικειμενική τοποθέτηση των εκπαιδευτικών πιστεύει ότι δεν αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην έφεσή τους ν' αποδώσουν τα μέγιστα στη διαπαιδαγώγηση της μαθητιώσας νεολαίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου.

1. Οι μεταθέσεις των Εκπαιδευτικών από μια πόλη (ή χωριό) σε άλλη γίνονται από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.
2. Οι εσωτερικές μετακινήσεις μέσα στην ίδια πόλη γίνονται από το Υπουργείο Παιδείας. Τα κριτήρια για τις μετακινήσεις αυτές είναι καθαρά εκπαιδευτικά υπό την ευρύτερή τους έννοια και περιλαμβάνουν:
 - (α) Τις διδακτικές ανάγκες του σχολείου που διαφοροποιούνται κάθε χρόνο ανάλογα με τον αριθμό τμημάτων που σχηματίζονται σε κάθε σχολείο, τις στεγαστικές δυνατότητες του σχολείου, τις ώρες απασχόλησης του καθηγητού σύμφωνα με τα έτη υπηρεσίας του ή τη θέση που κατέχει, τις επιλογές των μαθητών κ.λ.π.
 - (β) Τις σχέσεις του εκπαιδευτικού με το σχολικό περιβάλλον δηλ. τους μαθητές, τους συναδέλφους, τη διεύθυνση, τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα.
 - (γ) Τις ιδιαίτερες προτιμήσεις των καθηγητών.
 - (δ) Την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών ενός σχολείου.
 - (ε) Την ισόρροπη κατανομή του προσωπικού.»

Εισερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ': «Η ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση των αξιότιμων Βουλευτών κ. κ. Παύλου Δίγκλη και Λεόντιου Ιεροδιακόνου. (Συνέχιση της συζήτησης).

Υπάρχουν συναδέλφοι οι οποίοι θα ήθελαν να αγορεύσουν;

Εφόσο δεν υπάρχουν συναδέλφοι που θα ήθελαν να αγορεύσουν, θα παρακαλούσα να είμαστε έτοιμοι να κλείσουμε το θέμα κατά την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Προεδρε, το θέμα αυτό έχει ήδη κλείσει και έχει παραπεμφθεί, αντιλαμβάνομαι, στην αρμόδια Επιτροπή για περαιτέρω μελέτη. Έχει κλείσει και κατά λάθος βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι. Βρίσκεται εδώ με παρατήρηση να συνεχιστεί η συζήτηση.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 6 Οκτωβρίου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983.

- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983.
- (3) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14.4.83).
- (2) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14.4.83).
- (3) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας. (14.4.83).
- (4) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9.6.83).
- (5) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14.4.83).

- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων).
(14.4.83).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14.4.83).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12.5.83).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών).
(9.6.83).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30.6.83).

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό σε όλους το πρόβλημα το οποίο δημιουργήθηκε πρόσφατα στην τάξη των παρατοπαραγωγών μας από το γεγονός ότι δεν έχει

διατεθεί το σύνολο της τελευταίας εσοδείας των πατατών και αυτό το οποίο διετέθη δεν έχει εξασφαλίσει αμειπτικές τιμές με αποτέλεσμα σήμερα η τάξη των πατατοπαραγωγών μας να αντιμετωπίζει οξύτατο οικονομικό πρόβλημα, ειδικότερα στην περιοχή των Κοκκινοχωριών όπου το υδατικό πρόβλημα συνεχώς οξύνεται.

Είναι η εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως εγγραφεί σχετικό θέμα στη Βουλή, στο Κεφάλαιο Δ'. Αν υπάρχει ακριβώς ομοφωνία και συμφωνούν και οι υπόλοιπες πλευρές, να παραπεμφθεί ταυτόχρονα στην αρμόδια Επιτροπή, την Επιτροπή Γεωργίας, για παραπέρα εξέταση. Και συγκεκριμένα, κ. Πρόεδρε, εισηγούμαι το θέμα το οποίο θα εγγραφεί να είναι το εξής:

«Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την πρόταση να εγγραφεί ως θέμα στη Βουλή για συζήτηση και να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Γεωργίας τα προβλήματα των Κοκκινοχωριών και ειδικά το θέμα της κρίσης στη διάθεση των τιμών των πατατών και το υδατικό πρόβλημα που αντιμετωπίζεται με οξύτητα στα Κοκκινοχώρια, και το οποίο έχει συζητήσει αρκετές φορές αυτή η Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα των τιμών των πατατών υπάρχει πράγματι σοβαρότατο πρόβλημα, γιατί οι τιμές φέτος θα είναι πολύ χαμηλές εξαιτίας του γεγονότος ότι συναντούμε στις εξωτερικές αγορές άγριο συναγωνισμό από πατάτες άλλων χωρών, της Ισπανίας, της Αιγύπτου, της Ελλάδας και άλλων επίσης χωρών. Γι' αυτό οι τιμές μειώθηκαν καθώς και από το γεγονός ότι πληρώνουμε ψηλούς δασμούς στην Κοινή Αγορά μέσα στον Ιούνιο—Ιούλιο, οι οποίοι ανέρχονται σε εκατοντάδες χιλιάδες λιρών.

Όσον αφορά το υδατικό πρόβλημα, κ. Πρόεδρε, η Βουλή το έχει συζητήσει αρκετές φορές. Υπάρχει κατατόπιση από μέρους της Κυβέρνησης ότι προωθείται το όλο θέμα και ότι επισπεύδεται η εκτέλεση του έργου του Νότιου Αγωγού. Μάλιστα τελευταία είχαμε πληροφορηθεί επίσημα από τον Υπουργό Γεωργίας ότι το τέλος του 1983 θα αρχίσει η κατασκευή του Νότιου Αγωγού. Όμως συμφωνούμε να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας, η οποία να διερευνήσει τα προβλήματα και των τιμών και του Νότιου Αγωγού, και να κατατοπίσει υπεύθυνα τη Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα να επανέλθω, αλλά απλώς επειδή ο συνάδελφος κ. Μιχαηλίδης αναφέρθηκε με πολλή αισιοδοξία στο Νότιο Αγωγό, εγώ απλώς θα ήθελα να προσθέσω τούτο: Με την τακτική η οποία ακολουθείται και με το ρυθμό με τον οποίο η Κυβέρνηση εργάζεται προς αυτή την κατεύθυνση, είναι τουλάχιστον η θέση η δική μας ότι αν καμιά φορά υλοποιηθεί το έργο του Νότιου Αγωγού, δεν θα υπάρχουν γεωργοί στην περιοχή για να εξυπηρετηθούν.

Επομένως εκείνο το οποίο θα ήθελα ν' αναφέρω είναι μήπως η υπερβολική αισιοδοξία του κ. Μιχαηλίδη θα έπρεπε να ήταν κάπως πιο περιορισμένη, διότι ακριβώς τα γεγονότα μας αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τουλούρας.

Z. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνούμε και υποστηρίζουμε χωρίς επιφύλαξη την εγγραφή του προτεινόμενου θέματος για συζήτηση, γιατί, πράγματι, τα προβλήματα των Κοκκινοχωριών έχουν οξυνθεί, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό, ένεκα των δυσκολιών στη διάθεση της τελευταίας παραγωγής πατατών, αλλά και λόγω του υδατικού προβλήματος που οξύνεται μέρα με τη μέρα περισσότερο.

Το Δημοκρατικό Κόμμα συμφωνεί με την εισήγηση να εγγραφεί το θέμα και να παραπεμφθεί στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές γιατί, πράγματι, χρειάζεται επείγουσα αντίκρουση αυτών των προβλημάτων, αν πρόκειται να προληφθούν δυσάρεστα και καταστροφικά αποτελέσματα για την περιοχή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, ότι είναι χρήσιμο και αναγκαίο να συζητηθούν από την Βουλή όλα αυτά τα θέματα για να συμβάλει η Βουλή όσο μπορεί την επίλυση αυτών των σοβαρότατων πράγματι προβλημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης:

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το έργο του Νότιου Αγωγού είναι ένα μεγάλο έργο που θα στοιχίσει δεκάδες εκατομμύρια λίρες. Δεν είναι έργο που εκτελείται σε μερικές μέρες ή σε μερικούς μήνες. Γι' αυτό εμείς αναφερθήκαμε στη δήλωση της Κυβέρνησης ότι αρχίζει η κατασκευή του έργου στα τέλη του 1983. Ασφαλώς θα περάσει αρκετό χρονικό διάστημα για να κατασκευασθεί αυτό το μεγάλο έργο. Έτσι μιλήσαμε και έτσι έχουν τα γεγονότα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν όπως το θέμα εγγραφεί προς συζήτηση και παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Θα ήθελα να μου επιτραπεί από μέρος του Σώματος υπό την ιδιότητά μου ως Βουλευτή να εγγράψω θέμα το οποίο προκύπτει από Ερώτηση την οποία υπέβαλα και για την οποία δεν έχω λάβει απάντηση. Το θέμα είναι: «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Όπως είπα προέρχεται από ερώτηση την οποία υπέβαλα και για την οποία δεν είχα οποιαδήποτε απάντηση. Απλώς ήθελα να το θέσω υπό την έγκρισή σας

επειδή χρησιμοποιώ την έδρα της Βουλής και είναι υπό την ιδιότητά μου ως Βουλευτής που ασκώ αυτό το δικαίωμα και όχι ως Πρόεδρος του Σώματος.

Υπάρχουν άλλα θέματα;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι ότι αυτό το Σώμα έχει καθήκον και ευθύνη να συζητήσει το θέμα της πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Ντε Κουεγιάρ και τον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση χειρίσθη την πρωτοβουλία.

Εισηγούμαι ότι θα έπρεπε να κληθεί και ο τέως Υπουργός και ο νυν Υπουργός και ακόμα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενώπιον της αρμόδιας Επιτροπής για να διαφωτίσουν σωστά το Σώμα για να μπορεί να διεξαχθεί αντικειμενική συζήτηση.

Επειδή εγώ δεν έχω υποβάλει Ερώτηση, διότι η Βουλή ήταν κλειστή, θα χρειασθεί φυσικά ψηφοφορία γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι απλό το θέμα που έθεσε ο κ. Κληρίδης. Αυτή τη στιγμή ευρίσκεται υπό εξέλιξη η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Νομίζω ότι δεν θα ήταν ορθό εκ μέρους του Σώματος να καταπασιστεί με συζήτηση για θέμα το οποίο είναι αυτή τη στιγμή ενώπιον του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ευρίσκεται στα Ηνωμένα Έθνη γι' αυτό το σκοπό. Η θέση που έθεσε ο κ. Κληρίδης για πρόσκληση του τέως Υπουργού Εξωτερικών, δεν νομίζω να είναι ορθή, διότι ο τέως Υπουργός Εξωτερικών είναι ένας απλός πολίτης αυτή τη στιγμή. Αν θα κληθεί, θα κληθεί ο σημερινός Υπουργός Εξωτερικών ο οποίος είναι ο αρμόδιος για το εθνικό θέμα της Κύπρου.

Πέραν τούτου, πιστεύω ότι στο αρχικό στάδιο θα πρέπει το θέμα, αν τελικώς εγγραφεί, να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή. Αλλά επαναλαμβάνω ότι στο στάδιο αυτό νομίζω ότι το Σώμα θα πρέπει να αποφύγει να συζητήσει αυτό το θέμα διότι βρίσκεται υπό εξέλιξη η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Αντιλήφθηκα ότι η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι να εγγραφεί το θέμα και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών στην οποία να κληθούν αρμόδιοι και άλλοι να διαφωτίσουν την Επιτροπή. Το πότε θα συζητηθεί σε ανοικτή συνεδρία της Βουλής δεν έχει καθορισθεί από τον κ. Κληρίδη ώστε να επικαλούμαστε το επιχείρημα ότι τώρα βρίσκεται σε εξέλιξη η πρωτοβουλία, ή ότι τώρα απουσιάζει ο Πρόεδρος και συνεπώς δεν πρέπει να εγγραφεί.

Κατά την άποψή μας μπορεί να εγγραφεί, να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών και όταν η Επιτροπή Εξωτερικών συμπληρώσει το έργο της, να αποφασίσει πώς θα το υποβάλει για συζήτηση στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αν η εισήγηση είναι ότι θα πρέπει να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, δηλαδή την Επιτροπή Εξωτερικών, δεν θα είχαμε καμιά ένσταση και δεν θα είχαμε καμιά ένσταση να κληθεί ο οποιοσδήποτε, περιλαμβανομένου και ενός απλού ιδιώτη όπως είναι ο κ. Ρολάνδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γεγονός ότι θα πρέπει να αποφευχθεί η συζήτηση ενώπιον του Σώματος πάνω σ' αυτό το θέμα εφόσον εκκρεμεί ακόμα η ανάπτυξη της πρωτοβουλίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Όμως από τη στιγμή που το Σώμα θα αποδεχθεί την εγγραφή του θέματος, μπορεί να συζητηθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει τότε θα αποστείλει την έκθεσή της προς το Σώμα για συζήτηση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η αρχική μου εισήγηση ήταν όπως το θέμα εγγραφεί, παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και ταυτόχρονα όπως κληθεί ο τέως Υπουργός, ο νυν Υπουργός και ακόμα και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για να μπορέσει η Επιτροπή να καταλήξει σε ορθά συμπεράσματα. Δεν θα εισηγούμουν και δεν εισηγήθηκα τη συζήτηση αυτή τη στιγμή. Το πότε θα συζητηθεί είναι ασφαλώς θέμα που θα προκύψει όταν τελειώσει η Επιτροπή την εργασία της και όταν αυτό το Σώμα αποφασίσει ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για να συζητηθεί.

Επομένως οι παρατηρήσεις του έντιμου συναδέλφου που εκπροσωπεί το Κυβερνητικό Κόμμα ΔΗ.ΚΟ. δεν έχουν βάση.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι δεν θα μπορούσε να κληθεί ο τέως Υπουργός Εξωτερικών, διότι τώρα είναι πολίτης, με εκπλήττει πράγματι αυτός ο ισχυρισμός. Σ' όλα τα δημοκρατικά κράτη, αν θέλει να συμβουλευθεί τον Έρσκιν Μέις η οποιοδήποτε άλλο συγγραφέα, μπορούν να κληθούν και απλοί πολίτες ενώπιον των Επιτροπών αν έχουν γνώση ορισμένων γεγονότων τα οποία χρειάζεται μια Επιτροπή για να καταλήξει σε σωστά συμπεράσματα. Και ένας πρώην Υπουργός ασφαλώς ο οποίος χειρίσθη αυτό το θέμα μπορεί να δώσει ορισμένες πληροφορίες στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι το θέμα του κ. Ρολάνδη που συζητούμε εδώ. Ο κ. Κληρίδης έκαμε την εισήγηση να παραπεμφθεί ένα θέμα στην αρμόδια Επιτροπή. Συμφωνώ απόλυτα με τη θέση την οποία θέσατε εσείς από τη θέση σας κ. Πρόεδρε, ότι στο παρόν στάδιο δεν πρέπει να γίνει ανοικτή συζήτηση. Να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, πιστεύω δε ότι η Επιτροπή θα αποφασίσει και τον τρόπο της διαδικασίας και ποιους θα καλέσει.

Επομένως δεν τίθεται θέμα όπως το έθεσε ο κ. Κληρίδης αυτή τη στιγμή να κληθεί ο κ. Ρολάνδης ή οποιοσδήποτε άλλος. Η ίδια η Επιτροπή αποφασίζει πάντοτε, όπως ήταν η μέχρι τώρα τακτική τουλάχιστο που εφαρμόζεται από το

1960, τον τρόπο της διαδικασίας. Αποφασίζει ποιους θα καλέσει και ποιους δεν θα καλέσει. Δεν μπορεί ο κ. Κληρίδης να υποδείξει σ' αυτό το στάδιο ποιους θα καλέσει η Επιτροπή. Είναι θέμα της αρμοδιότητας της Επιτροπής της ίδιας να αποφασίσει ποιους θα καλέσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναί, ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι διότι είναι ανάγκη να επανέλθω επί του θέματος.

Εγώ εισηγήθηκα ότι η Επιτροπή πρέπει να τους ακούσει. Ασφαλώς θα κληθεί η Επιτροπή να αποφασίσει. Περαιτέρω όμως τονίζω ότι με οποιοδήποτε τρόπο και αν αποφασίσει η Επιτροπή, έχει δικαίωμα η Βουλή να επανέλθει και να αποφασίσει τι οδηγίες θα δώσει στην Επιτροπή, διότι πάντοτε το Σώμα μπορεί να δώσει οδηγίες στην Επιτροπή. Αλλά δεν ζήτησα αυτή τη στιγμή να δοθούν οδηγίες. Εισηγήθηκα να παραπεμφθεί το θέμα και να ακουστούν από την Επιτροπή αυτοί τους οποίους ανέφερα. Αν η Επιτροπή δεν τους καλέσει, τότε θα εγείρω θέμα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτα το Σώμα θα πρέπει να αποφασίσει κατά πόσο αποδέχεται όπως παραπεμφθεί το θέμα προς συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών; Δεν ξέρω κατά πόσο δεν θάπρεπε να αποσταλεί και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγηση πρέπει να είναι όπως το θέμα εγγραφεί και ταυτόχρονα παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αλλά εισηγείστε όπως παραπεμφθεί μόνο στην Επιτροπή Εξωτερικών ή και στην Επιτροπή Εσωτερικών;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Εγώ εισηγήθηκα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών, αλλά αν υπάρχουν άλλοι Βουλευτές οι οποίοι θέλουν να παραπεμφθεί και σε άλλες Επιτροπές, δεν έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι η φύση του θέματος είναι τέτοια που αφορά και την Επιτροπή Εσωτερικών.

Επομένως, αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα παραπέμπεται και στις δυο Επιτροπές, Εξωτερικών και Εσωτερικών. Και οι Επιτροπές αυτές θα αποφασίσουν ποιους θα καλέσουν ενώπιόν τους για να τους ενημερώσουν πάνω στο θέμα.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μάτσης Ιωάννης	Φάντης Ανδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Χρίστου Κυριάκος
Μιχαηλίδης Θάλης	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Χαμπής	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ομιλίες των εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή (Ε. Παπαϊωάννου, Γλ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Γ. Ομήρου) με την ευκαιρία της 23ης επετείου της Κυπριακής Ανεξαρτησίας.
- (2) Έγερση ενστάσεως επί θέματος διαδικασίας και ουσίας, ως ελέχθη, από τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλ. Κληρίδη που προέκυψε από σοβαρό, κατά την άποψή του, σφάλμα διαδικασίας ένεκα του ότι ο Προεδρεύων της συνεδρίας κ. Ε. Παπαϊωάννου χρησιμοποίησε την έδρα του Προέδρου της Βουλής για να τοποθετήσει τα θέματα κατά την ομιλία του για την επέτειο της Κυπριακής Ανεξαρτησίας επί κομματικής βάσεως και απαίτηση του κ. Κληρίδη όπως η ένστασή του καταχωρηθεί στα πρακτικά.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 1982», η αναφορά των αξ. Βουλευτών κ. Π. Δίγκλη και Α. Παπαρέ πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», η διατυπωθείσα υπό του αξ. Βουλευτή κ. Λ. Ιεροδιακόνου εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού διαφωνία για την αύξηση των δασμών των αυτοκινήτων τύπου «βαν» και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.

- (5) Ανάγνωση από τον Προεδρεύοντα της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου σχετικής επιστολής του Υπουργείου Οικονομικών αναφέροντας ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να αποσύρει το Νομοσχέδιο «Ο περί Αναδιαρθρώσεως των Δημοσίων Θέσεων (Ρύθμισις επί Μέρους Θεμάτων) Νόμος του 1983».
- (6) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (7) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Το πρόβλημα του εμπλουτισμού και προστασίας του θηράματος—Η ανάγκη επέκτασης της κτηνοτροφίας στην κοινότητα Ίνιας για απασχόληση αρκετών κατοίκων της κοινότητας και βελτίωση της οικονομίας γενικά—Η εισήγηση των αγροτικών Οργανώσεων και παραγωγών για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών και το θέμα της εξαγωγής τούτων—Η υπόσχεση της Κυβέρνησης για ίδρυση Κεντρικής Αρχής Υδάτων σε σχέση με το θέμα της αντιμετώπισης του υδατικού προβλήματος—Η γενική πολιτική γύρω από τη διάθεση των γεωργικών προϊόντων και ο προγραμματισμός για την πλήρη απορρόφηση τούτων—Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής νέου δρόμου που να συνδέει τον Ύψωνα με τον κύριο δρόμο Λεμεσού—Πλατρών μετά την κατασκευή του φράγματος του Κούρη—Η μη επιβολή εισαγωγικού δασμού σε περιοδικά με πορνογραφικό περιεχόμενο τη στιγμή που βιβλία επιστημονικού και τεχνικού περιεχομένου βαρύνονται με εισαγωγικό δασμό 40%—Η ανάγκη βελτιώσεως του ασφαλτικού επιστρώματος του κύριου δρόμου Λεμεσού—Πάφου—Το σοβαρό μειονέκτημα που παρουσιάζει η τουριστική πλάζ Γεροσκήπου ένεκα της ανυπαρξίας κατάλληλου δρόμου που να οδηγεί σ' αυτή—Η ανάγκη ικανοποίησης του αιτήματος του Δήμου της πόλεως Πάφου για λύση των σοβαρών προβλημάτων κυκλοφοριακής λειτουργικότητας σε σχέση με τη διακίνηση των αυτοκινήτων στην πόλη της Πάφου και την τουριστική περιοχή της Κάτω Πάφου—Το αίτημα της κοινότητας Προδρόμου για βελτίωση του δρόμου Προδρόμου—Πλατρών και μείωση της τιμής του ρεύματος για τον οδικό φωτισμό και τους ψυκτικούς θαλάμους ως και το θέμα της λειτουργίας του «ΒΕΡΕΓΓΑΡΙΑ»—Ο συνωστισμός αρρώστων στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων των πόλεων—Τα προβλήματα των παθόντων και των αναπήρων (αύξηση των επιδομάτων τους, επαγγελματική αποκατάστασή τους, προικοδότηση των θυγατέρων τους κ.λ.π.)— Η παρατηρούμενη καθυστέρηση στην εκτέλεση του αρδευτικού Χάρτζη—Αγίου Γεωργίου του χωρίου Παλιόμυλος—Η ανάγκη απαλλαγής της υποχρέωσης καταβολής τελών των ιδιοκτητών ψυκτικών θαλάμων με την ευκαιρία της μελέτης μέτρων για ριζική αναθεώρηση του τρόπου κάλυψης των δαπανών του Ρ.Ι.Κ.—Η σύνταξη νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία Κρατικής Βιβλιοθήκης—Το πρόσφατο δημοσίευμα στον τύπο για μετάθεση υπαλλήλου του Ρ.Ι.Κ. που υπηρετεί στην Πάφο ο οποίος ήταν ιδρυτής του Ελεύθερου Ραδιοσταθμού της Πάφου που λειτούργησε στο πραξικόπημα κατά τρόπο που να εξαναγκάζεται σε παραίτηση—Η υπόσχεση της Εκτελεστικής Εξουσίας από το 1978 για κατασκευή του φράχτη για τα χωριά Δωρός, Λάνια και Μονάγρι—Το θέμα του ανοίγματος του Φακέλλου της Κύπρου—Οι παρατηρηθείσες αδικίες στις πρόσφατες μεταθέσεις εκπαιδευτικών).
- (9) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των ακολούθων τριών θεμάτων.
- (α) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαρα-

γωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωρίων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29.9.83).

- (β) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

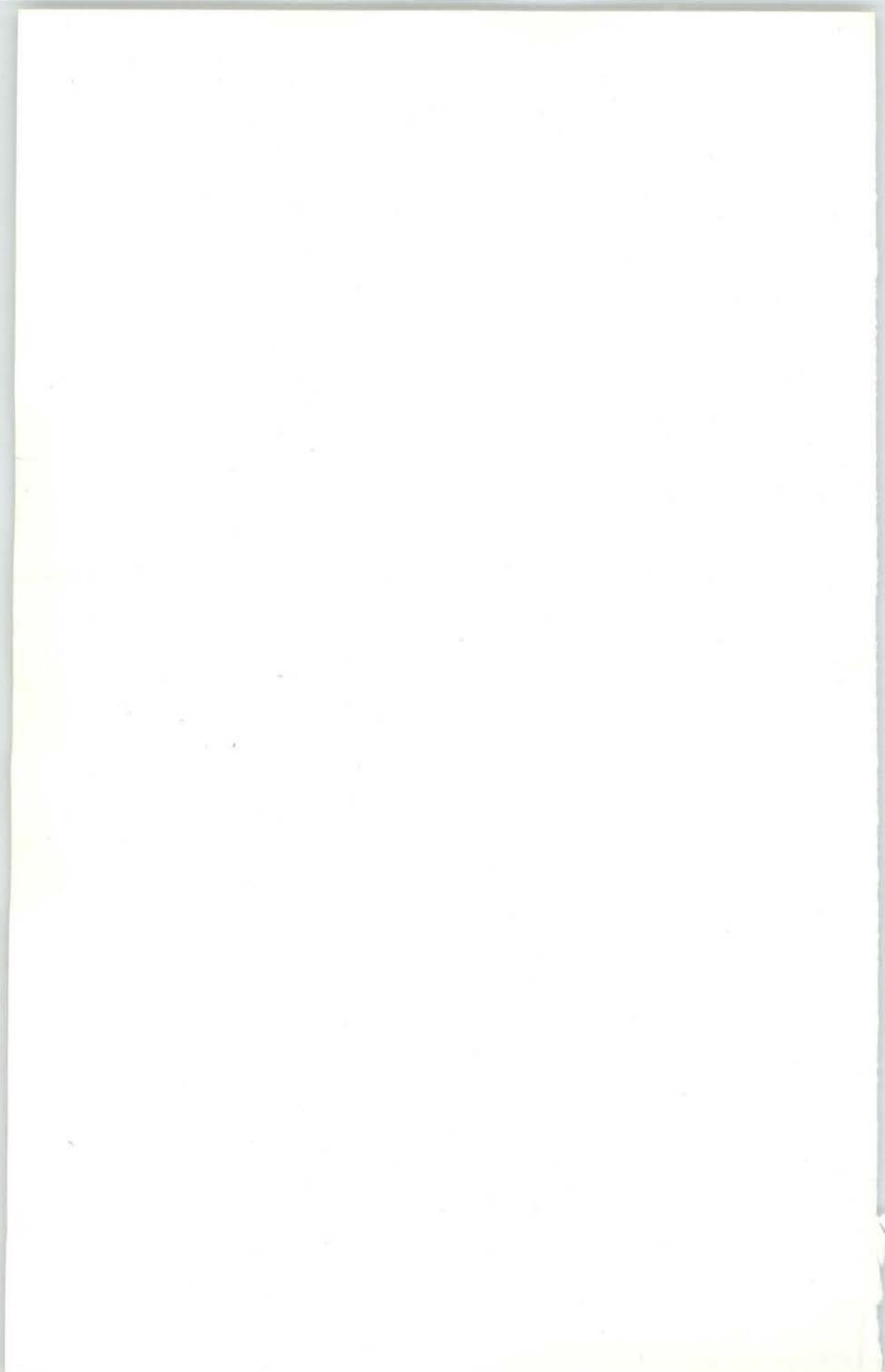
(Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου).

- (γ) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29.9.83).

Τιμή 5 σεντ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 6ης Οκτωβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.37 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Α' — Νομοθετική Εργασία:

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσώπων τον κ. Ι. Κατσουνωτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσε τις αναγκαίες πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από τον λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £2 εκ. και η διάθεσή του για την επιστροφή εισαγωγικών δασμών και φόρων καταναλώσεως σε δικαιούχα πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και των άλλων σχετικών κανονισμών.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόνοια που έχει εγκριθεί στο φετεινό Προϋπολογισμό κάτω από το Κεφάλαιο 57(A) «Τελωνεία» και άρθρο 761 «Επιστροφάι Δασμών» δεν επαρκεί για την κάλυψη της πιο πάνω δαπάνης για το λόγο ότι δεν ήταν δυνατό να καθοριστεί με ακρίβεια η προβλεπόμενη δαπάνη η οποία εξαρτάται πάντοτε από τον αριθμό των αιτήσεων που υποβάλλονται για επιστροφές δασμών και φόρων καταναλώσεως.

Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις κάτω από οποιοδήποτε άλλο Κεφάλαιο του Τακτικού Προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση της πιο πάνω δαπάνης, προκύπτει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £2,000,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Α. Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσώπων τον κ. Ι. Κατσουρωτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 3 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κληθήκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος ανέλυσε στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £17.355 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αποδοχών των δύο διορισθέντων Προέδρων Δικαστηρίων Ελέγχου Ενοικιάσεων καθώς επίσης άλλων επιμέρους δαπανών για να καταστεί δυνατή η ομαλή λειτουργία της νέας Υπηρεσίας των Δικαστηρίων Ελέγχου Ενοικιάσεων.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Ενοικιοστασίου Νόμο του 1983 (Νόμος Αρ. 23 του 1983) που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, προβλέπεται,

ανάμεσα σ' άλλα, η εγκαθίδρυση Δικαστηρίων Ελέγχου Ενοικιάσεων ο αριθμός των οποίων δεν θα υπερβαίνει τα τρία και κάθε Δικαστήριο θα απαρτίζεται από ένα Πρόεδρο και δύο μέλη, τα οποία θα διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τον πιο πάνω Νόμο, έχει προβεί στο διορισμό από της 11ης Ιουλίου 1983 δύο Προέδρων Δικαστηρίων Ελέγχου Ενοικιάσεων.

Σύμφωνα με την εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, τα Δικαστήρια Ελέγχου Ενοικιάσεων έχουν, στο παρόν στάδιο, στελεχωθεί κατά το πλείστο από υφιστάμενο βοηθητικό προσωπικό, εκτός από Στενογράφους, για τις οποίες έχει αποφασιστεί να προσληφθούν δύο (μια για κάθε Δικαστήριο) πάνω σε έκτακτη βάση. Σύμφωνα με την ίδια Έκθεση θα απαιτηθούν, επίσης πρόσθετες πιστώσεις στα διάφορα κονδύλια των άλλων δαπανών του Δικαστικού Τμήματος για να καλυφθούν οι ανάγκες της νέας Υπηρεσίας των Δικαστηρίων αυτών για την περίοδο από 11 Ιουλίου 1983 μέχρι το τέλος του χρόνου.

Η πρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για τη μισθοδοσία των δύο Προέδρων Δικαστηρίων Ελέγχου Ενοικιάσεων και των δύο έκτακτων στενογράφων και για την κάλυψη των υπόλοιπων άλλων αναγκών ανέρχεται στις £17.355. Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η έγκριση της απαιτούμενης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £17,355 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών.

Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις νέων θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου θα γίνει διά της αναγνώσεως του τίτλου μόνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983.

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Δεν υπάρχουν άλλα νομοσχέδια έτοιμα προς συζήτηση για σήμερα, γι' αυτό προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β'—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

Δεν υπάρχουν άλλα νομοσχέδια προς κατάθεση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ': Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 19 Μαΐου 1983.

«Ενώ το πρόβλημα καταλληλότητας του πόσιμου νερού της συνοικίας Ζακάκι φαίνεται να έχει λυθεί, εντούτοις λόγω του χαμηλού ύψους του νεποζίτου, αλλά και της κατάστασης του δικτύου υδατοπρομήθειας, είναι αδύνατη η παροχή αρκετής ποσότητας νερού σε περιοχές της ενορίας, ενώ ταυτόχρονα πρόβλημα αποτελεί και η παραχώρηση νερού σε κατοίκους της περιοχής που θέλουν να διαχωρίσουν σε οικόπεδα γη που τους ανήκει.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, που μάλιστα έχει δώσει πολλές φορές υποσχέσεις, πότε σκοπεύει να συνδέσει το σύστημα ύδρευσης της ενορίας με το δίκτυο υδατοπρομήθειας Λεμεσού, ώστε να λυθεί οριστικά το πιο πάνω αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Όταν απεφασίσθη να ενταχθεί η Χωριτική περιοχή Ζακακίου στα Δημοτικά όρια Λεμεσού, απεφασίσθη επίσης όπως η ίδια περιοχή παραμείνει εκτός ορίων του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού, μέχρις ότου εφαρμοσθούν πολεοδομικά σχέδια που να διασφαλίζουν την ανάπτυξη της περιοχής Ζακακίου επί ορθολογιστικής βάσεως.

2. Ήδη το όλο θέμα βρίσκεται υπό επανεξέταση, ελπίζεται δε ότι σύντομα θα συμπληρωθούν οι μελέτες για το Τοπικό (Ρυθμιστικό) Σχέδιο Λεμεσού οπότε και να ληφθούν οριστικές αποφάσεις πάνω στο θέμα της εντάξεως της περιοχής Ζακακίου στα όρια Υδατοπρομήθειας Λεμεσού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανό και ληφθείσα στις 23 Μαΐου 1983.

«Παρακαλώ όπως μας πληροφορήσετε τη σημερινή τιμή που αγοράζουμε το πετρέλαιο για τις ανάγκες του τόπου με τις ακόλουθες συμπληρωματικές εξηγήσεις:

1. Από πότε ισχύει η παρούσα τιμή και πώς αναπροσαρμόζεται με την εκάστοτε τιμή της διεθνούς αγοράς.
2. Τους λόγους που μας ώθησαν να αγοράζουμε αποκλειστικά από το Ιράκ και αν τα δεδομένα της αποκλειστικότητας υπόκεινται σ' επανεξέταση από καιρό εις καιρό βάσει εμπορικών ή και πολιτικών λόγων.
3. Κατά πόσο τα ναύλα αποτελούν δική μας ευθύνη και αν κατακυρώνουμε τα ναύλα βάσει διεθνών προσφορών αναλόγως των εκάστοτε τιμών της ναυλαγοράς. Ποία η ναυτιλιακή εταιρεία που φορτώνει τα πετρέλαια και από πότε και μέχρι πότε ισχύει η συμφωνία, νοουμένου βεβαίως ότι τα ναύλα δεν αποτελούν μέρος της τελικής τιμής (αγορά CIF).
4. Αν έχουμε το δικαίωμα μέρος των σε πετρέλαια αναγκών μας να το αγοράζουμε από τις ελεύθερες αγορές όπου σε συνθήκες εκπτώτικες όπως ισχύουν σήμερα, επιτυγχάνονται χαμηλότερες τιμές.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αλέξη Γαλανού.

«Οι ανάγκες της Κύπρου σε πετρελαιοειδή ανέρχονται σε 1,000,000 τόννους περίπου το χρόνο. Οι ανάγκες αυτές καλύπτονται με την εισαγωγή 300,000 τόννων αργού πετρελαίου από το Ιράκ βάσει διακρατικής συμφωνίας, 250,000 τόννων αργού πετρελαίου από άλλες πηγές και 450,000 τόννων διυλισμένων προϊόντων, κυρίως μαζούτ και καυσίμων αεροπλάνων.

Η παρούσα τιμή του αργού πετρελαίου που αγοράζεται από το Ιράκ είναι \$29.43 και ισχύει από την 1η Απριλίου, 1983. Η τιμή αυτή είναι η επίσημη τιμή πώλησεως που καθορίζεται από την Κυβέρνηση του Ιράκ, σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις της ΟΠΕΚ. Οι υπόλοιπες ποσότητες αργού πετρελαίου

καθώς και όλες οι ποσότητες διύλισμένων προϊόντων που εισάγονται, αγοράζονται στη διεθνή αγορά και οι τιμές τους ακολουθούν τις καθημερινές διακυμάνσεις της.

Από τα πιο πάνω είναι φανερό ότι δεν υπάρχει καμιά αποκλειστικότητα για προμήθειες των πετρελαιοειδών μας από το Ιράκ. Εν πάσει περιπτώσει, η Συμφωνία που υπάρχει με το Ιράκ είναι ανανεώσιμη χρόνο με χρόνο, οπότε γίνεται επανεξέταση των συνθηκών που επικρατούν και λαμβάνεται η κατάλληλη απόφαση με στόχο πάντοτε τις απρόσκοπτες προμήθειες με όσο το δυνατό λιγότερο κόστος.

Τα πετρελαιοειδή αγοράζονται σε τιμές FOB και ο ναύλος, ασφάλιστρα κλπ. επιβαρύνουν τις εταιρείες πετρελαιοειδών που τα εισάγουν. Κάθε εταιρεία έχει τις δικές της διευθετήσεις για τη μεταφορά των πετρελαιοειδών, και στις διαπραγματεύσεις που γίνονται πάνω στο κόστος και τα κέρδη των εταιρειών, γίνεται έλεγχος ούτως ώστε τα ναύλα να συνάδουν με τις εκάστοτε τιμές και συνθήκες που επικρατούν στη διεθνή ναυλαγορά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρήστου και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Η κοινότητα Μοναγρίου από δεκαετίας όπως μας έχει αναφερθεί αντιμετωπίζει έλλειψη πόσιμου νερού, γεγονός που προκαλεί δυσχέρειες στους κατοίκους και επιδρά αρνητικά στην ανάπτυξη της κοινότητας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Πώς και πότε προγραμματίζεται η εξεύρεση και μεταφορά κατάλληλου και ικανοποιητικού πόσιμου νερού για τις ανάγκες των κατοίκων Μοναγρίου;

Απάντηση ημερομηνίας 21 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρήστου.

«Η κοινότητα Μοναγρίου υδρεύεται μαζί με την κοινότητα Δωρού, από τις πηγές «Συκιά» και «Κρύα Πηγάδια», σύμφωνα δε με στοιχεία του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων η παροχή νερού στην κοινότητα Μοναγρίου ανέρχεται στα 38 κ.μ. την ημέρα που αναλογεί 180 λίτρα την ημέρα κατά κεφαλή, που θεωρείται ικανοποιητική αν ληφθεί υπόψη ότι για σκοπούς μελέτης για νέα σχέδια το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων λαμβάνει ως βάση τα 130 λίτρα κατ' άτομο την ημέρα.

2. Παρά τα ανωτέρω και επειδή η κοινότητα αντιμετωπίζει πρόβλημα επάρκειας πόσιμου νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε έτη χαμηλής βροχόπτωσης γιατί από τη μια μειώνεται η απόδοση της πηγής και από την άλλη το νερό χρησιμοποιείται και για άλλες ανάγκες των κατοίκων, έγιναν προσπάθειες βελτιώσεως της καταστάσεως με την ανόρυξη τριών γεωτρήσεων οι οποίες δυστυχώς αποδείχθηκαν ανεπιτυχείς. Στο μεταξύ προγραμματίζεται η ανόρυξη νέων γεωτρήσεων κατά μήκος του αγωγού Αρκολαχανιάς αν δε, όπως ελπίζεται, είναι επιτυχείς τότε θα εξετασθεί το ενδεχόμενο παραχωρήσεως πρόσθετου νερού και στην κοινότητα Μοναγρίου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εξεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 14 Ιουλίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα της Βουλής:

- (α) Πότε θα ευθυγραμμισθεί και διαπλατυνθεί ο δρόμος προς την κοινότητα Παρεκκλησιάς, ο οποίος είναι εξαιρετικά επικίνδυνος;
- (β) Πότε θα διανοιχθεί ο παρακαμπτήριος δρόμος προσπέλασης έτσι που να μη χρησιμοποιείται ο δρόμος μέσα από την κοινότητα;
- (γ) Πότε θα ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος Πύργου—Μονής μήκους ενός περίπου μιλίου;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Ιουλίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εξεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«(α) **Δρόμος προς Κοινότητα Παρεκκλησιάς.**

Ο δρόμος Παρεκκλησιάς μέχρι το νέο δρόμο Λευκωσίας— Λεμεσού περιλαμβάνεται στους δρόμους που θα βελτιωθούν μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης. Για το δρόμο αυτό έχουν ήδη ζητηθεί προσφορές και αναμένεται ότι οι εργασίες θα αρχίσουν το Νοέμβριο του 1983 και θα συμπληρωθούν προς το τέλος του 1984.

(β) **Παρακαμπτήριος δρόμος Παρεκκλησιάς.**

Για τον παρακαμπτήριο δρόμο Παρεκκλησιάς γίνονται μελέτες και σχέδια με σκοπό την προώθηση του έργου μέσα στο 1984, εφόσο θα εγκριθούν οι αναγκαίες πιστώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γλαύκου Κληρίδη και ληφθείσα στις 15 Ιουλίου 1983.

«Η εκπαίδευση είναι μια δημόσια λειτουργία στην οποία η πολιτεία και ο λαός μας στηρίζουν τις ελπίδες τους για ένα καλύτερο μέλλον.

Η εκπαίδευση της Κύπρου, για ν' ανταποκριθεί με επιτυχία στους υψηλούς της στόχους, πρέπει να λειτουργεί ομαλά και αποτελεσματικά. Έντονες και καθημερινές σχεδόν είναι οι διαμαρτυρίες και οι ανησυχίες που διατυπώνονται απ' όλα τα στρώματα του λαού για την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα σχολεία μας. Ιδιαίτερα απογοητευτικές είναι οι παρατηρήσεις των διευθυντών των Γυμνασίων Λευκωσίας για το πώς λειτουργούν σήμερα τα σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης και που έχουν δημοσιευτεί πρόσφατα κατά τρόπο, όμως, αποσπασματικό σε διάφορες εφημερίδες της Κύπρου.

Καλούμε τον έντιμο Υπουργό Παιδείας να ενημερώσει πληρέστερα τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το περιεχόμενο των πρακτικών της σύσκεψης των Γυμνασιαρχών Λευκωσίας και για τις απόψεις που διατυπώθηκαν στη συνάντηση του ίδιου και ανωτέρων λειτουργών του Υπουργείου του με τους Διευθυντές των

σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Λευκωσίας αποστέλλοντας στο Σώμα τα αντίγραφα των πρακτικών των δύο αυτών συσκέψεων.

Καλούμε επίσης τον Υπουργό Παιδείας να ενημερώσει τη Βουλή, αν το Υπουργείο του συμφωνεί ή διαφωνεί με τις παρατηρήσεις των Διευθυντών Λευκωσίας και αν προτίθεται να πάρει οποιαδήποτε συγκεκριμένα μέτρα, και ποία είναι αυτά, για την αντιμετώπιση της δυσάρεστης κατάστασης που φαίνεται να επικρατεί στα σχολεία μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γλαύκου Κληρίδη.

«Μέσα στα πλαίσια των τακτικών συναντήσεών τους οι διευθυντές της πόλης και επαρχίας Λευκωσίας συζήτησαν θέματα λειτουργίας των σχολείων και ειδικότερα το πρόβλημα της πειθαρχίας και το θέμα του ανασχηματισμού των σχολείων. Τα πρακτικά των συζητήσεών τους υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Παιδείας με την παράκληση να διευθετηθεί συνάντηση με τον Υπουργό Παιδείας.

2. Το Υπουργείο ανταποκρίθηκε αμέσως και πραγματοποιήθηκε συνάντηση των Διευθυντών με τον Υπουργό στις 4 Ιουλίου 1983. Στη συνάντηση αυτή παρευρέθηκαν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου και οι Διευθυντές των Τμημάτων Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης.

3. Στη σύσκεψη οι διευθυντές επανέλαβαν όσα διατύπωσαν στα πρακτικά της συνεδρίας τους, δηλ. τις διαπιστώσεις τους ότι παρατηρείται στα σχολεία χαλάρωση της πειθαρχίας και αδιαφορία και ότι το σχολείο δεν κατορθώνει να ασκεί παιδευτικό έργο. Αναφέρθηκαν διάφοροι λόγοι μεταξύ των οποίων η ελαστικότητα στους κανονισμούς λειτουργίας των σχολείων, η έλλειψη επαρκούς επικοινωνίας μεταξύ των διευθυντών των σχολείων και του Υπουργείου, ο φόρτος εργασίας του Τμήματος Μέσης Εκπαίδευσης του Υπουργείου, οι πολλές απουσίες Καθηγητών και άλλα. Ο Υπουργός Παιδείας και οι άλλοι λειτουργοί του Υπουργείου εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την πρωτοβουλία των διευθυντών και χαιρέτισαν την ιδέα για συχνότερες συναντήσεις με τους διευθυντές.

4. Το θέμα της πειθαρχίας που βασικά απασχολεί τους διευθυντές είναι ευρύτατο και δεν είναι αποκλειστικά εκπαιδευτικό. Η συμπεριφορά των νέων έχει αλλάξει όχι μόνο στο σχολείο αλλά και έξω απ' αυτό. Χρειάζεται ως εκ τούτου ειδική μελέτη, έρευνα και παρακολούθηση προτού αποτολμηθούν χαρακτηρισμοί. Ο χαρακτήρας του σχολείου και η ζωή σ' αυτό έχουν υποστεί αλλαγές και η πειθαρχία δεν μπορεί να ερμηνεύεται στενά. Δεν μπορεί πια να αναμένεται πλήρης συμμόρφωση στις απαιτήσεις των καθηγητών όπως σε άλλους καιρούς. Το σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης εξάλλου δέχεται σήμερα το σύνολο των παιδιών όλων των ικανοτήτων, και τα προβλήματά του έχουν φυσικά αυξηθεί. Πέρα δε απ' αυτό το πρόγραμμα το σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης παραμένει κατ' εξοχήν ακαδημαϊκό και ένα μεγάλο ποσοστό μαθητών που δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του αποτυγχάνει και τείνει προς απειθαρχία. Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα της μέσης εκπαίδευσης.

5. Το άλλο θέμα που πολύ δικαιολογημένα απασχολεί τους διευθυντές και πολύ περισσότερο το Υπουργείο Παιδείας είναι ο παιδευτικός ρόλος του σχολείου γενικότερα και η ευρύτερη ακτινοβολία του στον κοινωνικό χώρο που λειτουργεί.

Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει το σχολείο να αναπτύξει ειδική οργάνωση, προπάντων όμως να μπορεί να επεκτείνει το χρόνο επαφής του με τα παιδιά πέραν της διδασκαλίας στην τάξη ώστε να επηρεάζει τη συμπεριφορά τους.

6. Ο ανασχηματισμός των σχολείων Μέσης Εκπαιδευσεως τώρα άρχισε να εφαρμόζεται και δεν μπορεί ως εκ τούτου να ευθύνεται για οποιεσδήποτε ανωμαλίες στη λειτουργία των σχολείων. Πρόκειται για μέτρο απόλυτα επιβεβλημένο για λόγους εκπαιδευτικούς κατά κύριο λόγο, αλλά και οικονομικούς και λειτουργικούς.

7. Οι μερικές αλλαγές που έγιναν στον κανονισμό λειτουργίας των σχολείων, όπως π.χ. η κατάργηση της επισήμανσης της διαγωγής στα ενδεικτικά και οι αλλαγές στην προσέγγιση σχετικά με τις δικαιολογημένες και αδικαιολόγητες απουσίες, ανακοινώθηκαν και εφαρμόστηκαν περί το τέλος του σχολικού έτους και δεν ήταν δυνατό να επηρέασαν τη λειτουργία των σχολείων. Εν πάση περιπτώσει η τροποποίηση για τις απουσίες έχει ήδη αποσυρθεί, η δε εργασία της αναθεώρησης των κανονισμών γίνεται σε συνεργασία με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις. Οι ειδικές επιτροπές άρχισαν την εργασία τους τον περασμένο σχολικό χρόνο και θα συνεχίσουν και συμπληρώσουν το έργο χωρίς καθυστέρηση στο χρόνο που αρχίζει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1983.

«Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει και πότε να παραχωρήσει κυβερνητικούς εκσκαφείς για σκοπούς αγροκαλλιέργειας στα χωριά Ακαπνού, Κελλάκι και Πραστειό.»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Κατ' αρχή θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι επειδή η ζήτηση εκσκαφών είναι πολύ μεγάλη, έχουν καταρτισθεί κατάλογοι με την προτεραιότητα παραχωρήσεώς τους στις διάφορες κοινότητες με βάση την αίτηση των κοινοτήτων και την προτεραιότητα που δίδει το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, βάσει των διαφόρων σχεδίων αναπτύξεως.

Τώρα, για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις των χωρίων Ακαπνού, Πραστειό και Κελλάκι σας αναφέρω τα ακόλουθα:

Ακαπνού:

Ήδη από το τελευταίο δεκαήμερο του Αυγούστου βρίσκεται στην κοινότητα κυβερνητικός εκσκαφέας και ασχολείται με ισοπεδώσεις. Ο εκσκαφέας θα παραμείνει στην κοινότητα για όσο διάστημα απαιτείται και εφόσο υπάρχει ενδιαφέρον από τους κατοίκους για ισοπεδώσεις.

Κελλάκι-Πραστειό:

Προγραμματίζεται να αποσταλεί εκσκαφέας στην περιοχή περί το τέλος Νοεμβρίου.»

Εισερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ'. Το θέμα προς συζήτηση είναι: «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Η κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας και οι δυσμενέστερες επιπτώσεις της πάνω σ' όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας ζωής είναι ένα τεράστιο και ανεξάντλητο θέμα. Μια σύντομη ομιλία δεν μπορεί να καλύψει αναλυτικά όλες τις ζωντανές του πτυχές. Γι' αυτό και θα περιορισθώ σε γενικές διαπιστώσεις του απαράδεχτου αυτού φαινομένου, που σταδιακά εξελίσσεται σε σοβαρότατο ηθικό, πολιτικό και κοινωνικό πρόβλημα το οποίο με άγχος απασχολεί τις διάφορες οργανώσεις των μελών της κρατικής Υπηρεσίας.

Είναι προφανές ότι η συνεχιζόμενη συστηματική κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας αποτελεί προγραμματισμένο στόχο των κυβερνήσεων. Οι κυβερνήτες προσδοκούν ότι ο στόχος αυτός, προωθούμενος, τους προσκομίζει βραχυπρόθεσμα και ίσως και μακροπρόθεσμα, πολιτικά και κομματικά οφέλη.

Φυσικά τρέφουν ψευδαισθήσεις διότι υποτιμούν την πολιτική ωριμότητα, την ηθική ποιότητα και τη δύναμη αντίστασης του λαού μας και αγνοούν τις πραγματικές προσδοκίες του.

Αλλά στο μεταξύ οι κυβερνήτες συνεχίζουν ένα φθοροποιό και εκθεμελιωτικό έργο με τη συστηματική κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας σε στιγμές εθνικής κρίσης και εθνικών κινδύνων, που απαιτούν εξύψωση και εδραίωση των ηθικών αρχών και των αξιών. Και οι επιπτώσεις είναι δυσμενέστερες σ' όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας ζωής. Ο κομματικός παρεμβατισμός και η κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας υποβιβάζουν το επίπεδο και μειώνουν την αποδοτικότητα της, με σοβαρό αντίκτυπο στην ποιότητα των προσφερόμενων προς το λαό υπηρεσιών. Επιβαρύνουν με αχρείαστες δαπάνες τον κρατικό προϋπολογισμό με όλες τις συνεπακόλουθες συνέπειες στο βιοτικό επίπεδο του λαού και στη δεινά δοκιμαζόμενη κυπριακή οικονομία. Δημιουργούν κοινωνικά προβλήματα και καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι ευνοιοκρατικές, με βάση κομματικά κριτήρια, προσλήψεις, προαγωγές και μεταθέσεις δημόσιων υπαλλήλων, καθηγητών, δασκάλων, αστυνομικών, στρατιωτικών και υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών είναι σύνθηρες φαινόμενο. Είναι να προάγονται εκείνοι οι οποίοι είτε πρόσκεινται είτε υποχρεούνται να δηλώσουν ότι πρόσκεινται προς το κυβερνών κόμμα και όχι εκείνοι οι οποίοι έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και την υπηρεσία.

Με τις ουσιώδεις λεπτομέρειες του μεγάλου και σοβαρότατου θέματος της κομματικοποίησης της δημόσιας υπηρεσίας θ' ασχοληθούν με ομιλίες τους σε προσεχείς συνεδρίες της Βουλής άλλοι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού. Προσωπικά θα δώσω σήμερα περισσότερη έμφαση στην κομματικοποίηση της εκπαιδευτικής υπηρεσίας.

Γενική είναι η διαπίστωση πως σήμερα η ελληνική εκπαίδευση δεν ικανοποιεί και δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των γονιών, των μαθητών και του κυπριακού λαού γενικότερα. Έντονες και καθημερινές είναι οι διαμαρτυρίες και οι ανησυχίες που διατυπώνονται απ' όλα τα στρώματα του λαού για την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα σχολεία μας. Και μια από τις βασικές αιτίες της κατάστασης αυτής είναι, όπως θ' αποδείξω με τεκμηριωμένα στοιχεία, ή από μέρους των αρμοδίων παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της αξιοκρατίας σαν αποτέλεσμα της κομματικοποίησης της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Τη βασική ευθύνη για την κατάσταση που επικρατεί στην παιδεία φέρει βέβαια το Υπουργείο Παιδείας, που έχει αποκτήσει τη φήμη του πιο αποδιοργανωμένου Υπουργείου καθώς και η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, της οποίας οι εξουσίες είναι ευρύτατες και η εξάρτησή της από τους Κυβερνώντες είναι αδιαμφισβήτητη. Τα παραδείγματα που θα αναφέρω αποδεικνύουν τον ισχυρισμό μου.

Το Σεπτέμβριο του 1982 αφυπηρέτησε ο Διευθυντής της Στοιχειώδους Εκπαίδευσης. Έκτοτε η σημαντικότερη αυτή θέση παραμένει κενή. Καθήκοντα Διευθυντή ασκούν οι δύο Γενικοί Επιθεωρητές Στοιχειώδους Εκπαίδευσης ανά δεκαπενθήμερο. Για ένα ολόκληρο χρόνο η Στοιχειώδης Εκπαίδευση διευθύνεται ανά δεκαπενθήμερο από διαφορετικό πρόσωπο. Και ο λόγος είναι γιατί ο κάθε υποψήφιος υποστηρίζεται από διαφορετικό κόμμα που το καθένα θέλει να επιβάλει το δικό του υποψήφιο.

Φέτος το Υπουργείο Παιδείας συνέλαβε την ιδέα της μετακίνησης των Διευθυντών Μέσης Εκπαίδευσης που είχαν συμπληρώσει πενταετή υπηρεσία στο ίδιο σχολείο. Μετακινήθηκαν όλοι εκτός από ένα που υπηρετεί για 15 χρόνια στο ίδιο σχολείο, γιατί αυτός ο ένας είναι στέλεχος του ΔΗΚΟ. Μετακινήθηκαν και τοποθετήθηκαν αυθαίρετα σε Γυμνάσια και Λύκεια κατά παραγνώριση της αρχιότητας και της αξίας. Νεαρός δε διευθυντής τοποθετήθηκε σε Λύκειο, ενώ ο αρχαιότερος διευθυντής τοποθετήθηκε σε Γυμνάσιο. Αποτέλεσμα αυτής της τακτικής είναι όλοι σχεδόν οι Διευθυντές να διαμαρτύρονται.

Το Γενάρη του 1979 ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο οι κανονισμοί που διέπουν τις προαγωγές σαν αντίθετοι προς τον περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμον του 1969. Το Υπουργείο Παιδείας δεν θεώρησε σκόπιμο μέχρι σήμερα να θεσπίσει νέους κανονισμούς. Έτσι και η διαδικασία της προαγωγής των εκπαιδευτικών που έχει τεράστια σημασία για το ζήλο τους και την αποδοτική λειτουργία των σχολείων διεξάγεται χωρίς κανονισμούς. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι να παρέχεται η ευχέρεια στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να αυθαιρετεί και σωρεία προσφυγών να κατατίθενται κάθε χρόνο στο Ανώτατο Δικαστήριο από τους παραπονομένους.

Πολλών δασκάλων και καθηγητών τα τελευταία χρόνια έχουν επανειλημμένα αναθεωρηθεί οι βαθμολογίες τους από τους Διευθυντές των τμημάτων, ενώ η αίτησή τους για αναθεώρηση της βαθμολογίας τους είχε απορριφθεί από τα αρμόδια κλιμάκια των επιθεωρητών. Με αποτέλεσμα αυτοί οι εκπαιδευτικοί για τους οποίους αρνήθηκαν αναθεώρηση οι επιθεωρητές, να έχουν σήμερα ξεπεράσει σε βαθμούς τους συναδέλφους τους.

Οι εξουσίες της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, όπως ήδη ανέφερα, είναι ευρύτατες. Η Επιτροπή αυτή διορίζει, μεταθέτει και προάγει τους εκπαιδευ-

τικούς λειτουργούς και επιπρόσθετα ασκεί και πειθαρχική εξουσία. Η ανεξαρτησία των μελών της αποτελεί θέμα ύψιστης σημασίας για να γίνεται πράγματι αμερόληπτη εργασία. Δυστυχώς όμως ούτε τα κριτήρια επιλογής των μελών της ούτε ο μέχρι τώρα τρόπος άσκησης των εξουσιών της επιτρέπουν και στον πιο αφελή να έχει την πιο μικρή εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία της. Η Επιτροπή έχει καταστεί στη συνείδηση του λαού ένα κακόφημο και αναξιόπιστο σώμα. Για δύο μέλη της Επιτροπής, ένα από τα οποία εξακολουθεί να υπηρετεί ακόμα, το επαρχιακό δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η μαρτυρία τους δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη γιατί κρίθηκε αναξιόπιστη. Μέλη της Επιτροπής παρίστανται σε καθαρά κομματικές εκδηλώσεις του ΔΗΚΟ και μέλος της Επιτροπής αναμείχθηκε ενεργά στην προεκλογική κίνηση υπέρ του κ. Κυπριανού στις πρόσφατες Προεδρικές εκλογές. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από τον Πρόεδρο για περίοδο τριών ετών και ο Πρόεδρος μπορεί να τερματίσει το διορισμό τους οποτεδήποτε για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

Και στους διορισμούς και στις μεταθέσεις η Επιτροπή έχει εισαγάγει κομματικά και ευνοιοκρατικά κριτήρια. Για παράδειγμα, πολυάριθμοι εκπαιδευτικοί βρέθηκαν διορισμένοι με σύμβαση αν και στον πίνακα διοριστέων βρίσκονται σε πολύ χαμηλή θέση και υπήρχαν άλλοι που είχαν προτεραιότητα. Εκπαιδευτικοί για χρόνια υπηρετούν στην ύπαιθρο, ενώ άλλοι από την αρχή του διορισμού τους τοποθετήθηκαν σε πόλη, από όπου ποτέ δεν έχουν μεταταθεί. Εκεί όμως που η αυθαιρεσία της Επιτροπής έχει φθάσει στο αποκορύφωμά της είναι οι προαγωγές, γιατί στον τομέα αυτό η διακριτική της ευχέρεια είναι απεριόριστη.

Σύμφωνα με τον περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμον του 1969 κριτήρια για τις προαγωγές των εκπαιδευτικών είναι η αρχαιότητα, η αξία, τα προσόντα και οι εμπιστευτικές εκθέσεις για τους υποψηφίους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Το άρθρο 28(2), όμως, των κανονισμών δίνει το δικαίωμα στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη και την προσωπική αντίληψη των μελών της, όπου υπάρχει τέτοια, αλλά δεόντως αιτιολογημένη για την προαγωγή ή μη ενός υποψηφίου. Αυτής της διάταξης των κανονισμών η Επιτροπή έχει κάνει απαράδεκτη κατάχρηση, όπως επανειλημμένα το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποφανθεί.

Μετά από κάθε ανακοίνωση προαγωγής, είναι καθημερινό φαινόμενο τα διοικητικά συμβούλια των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων να εκδίδουν ανακοινώσεις, με τις οποίες να καταδικάζουν τις προαγωγές και δεκάδες εκπαιδευτικών να προσφεύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο, γιατί αδικήθηκαν.

Μετά τις προαγωγές στη θέση Διευθυντή Σχολών Μέσης Εκπαίδευσης της 3/9/1980 το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ σε ανακοίνωσή του έγραφε: «Συνάδελφοι με πολλά χρόνια υπηρεσίας και με αδιαμφισβήτητα προσόντα παραγνωρίστηκαν και προάχθηκαν μερικοί άλλοι που συγκριτικά υστερούν.»

Η ΟΕΛΜΕΚ διαμαρτύρεται έντονα, γιατί πιστεύει πως προαγωγές που γίνονται χωρίς σαφή κριτήρια και ύστερα από παρεμβατισμούς καταργούν την αξιοκρατία στην εκπαίδευση και υπονομεύουν τα θεμέλια της Παιδείας».

Εναντίον των προαχθέντων προσέφυγαν οι αδικούμενοι στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το Δικαστήριο εξέδωσε την ετυμηγορία του στις 13/5/1982, δύο χρόνια σχεδόν αργότερα. Εκδίδοντας την απόφασή του ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου είπε μεταξύ άλλων:

«Στις αποφάσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας έπρεπε να ληφθούν

υπόψη τα αντικειμενικά κριτήρια. Αντί να γίνει αυτό, στην προκείμενη περίπτωση έγινε ένα συνοθύλευμα προσωπικών γνώσεων με καθαρά υποκειμενικά κριτήρια. Οι εκπαιδευτικοί λειτουργοί δεν πρέπει να αφήνονται απροστάτευτοι στην υποκειμενική κρίση του κάθε μέλους της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Μου είναι αδιανόητο να διαφοροποιήσω οποιοδήποτε από τους αιτητές ή οποιοδήποτε από τους προαχθέντες. Είμαι υποχρεωμένος να ακυρώσω όλες τις προαγωγές που έχουν προσβληθεί».

Μετά την ακύρωση των πιο πάνω προαγωγών το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ απαίτησε από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να γνωστοποιήσει στην οργάνωση αυτή τον τρόπο που η Επιτροπή συνεκτιμά τα τρία κριτήρια της αξίας, της αρχαιότητας και των προσόντων και να εφαρμόσει την ίδια φόρμουλα συνεκτίμησης των τριών κριτηρίων στις περιπτώσεις όλων των υποψηφίων. Στο δίκαιο και λογικό αυτό αίτημα της ΟΕΛΜΕΚ η Επιτροπή καμιά απάντηση δεν έδωσε και επαναπροήγαγε όλους ανεξαιρέτα εκείνους που η προαγωγή τους ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο και δεν προήξε κανένα από αυτούς που προσέφυγαν και πέτυχαν την ακύρωση των προαγωγών.

Στις 2/11/1981 η Επιτροπή ανακοίνωσε 76 προαγωγές στη θέση του Βοηθού Διευθυντή και 17 προαγωγές στη θέση του Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης. Οι μαζικές αυτές προαγωγές προκάλεσαν θύελλα διαμαρτυριών μεταξύ των καθηγητών. Η ΟΕΛΜΕΚ κάλεσε όλους τους παραπονομένους σε σύσκεψη και ζήτησε απ' αυτούς να υποβάλουν γραπτώς τα στοιχεία τους, έτη υπηρεσίας, προσόντα και βαθμολογία, για να συντάξει συγκριτικούς πίνακες των στοιχείων των προαχθέντων και των μη προαχθέντων.

Μετά τον καταρτισμό του συγκριτικού πίνακα και τη μελέτη του το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

«Το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ διαπιστώνει ομόφωνα ότι αναφορικά με τις προαγωγές της 2/11/1981 έγιναν αδικίες, υπήρξε ευνοιοκρατία και δεν ίσχυσαν σ' όλες τις περιπτώσεις οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και της αξιοκρατίας. Επειδή στο θέμα των προαγωγών το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο και επειδή με τις πρόσφατες προαγωγές δημιουργείται έντονο το αίσθημα της αδικίας σε εκατοντάδες καθηγητές με αρνητικές επιπτώσεις στη Μέση Εκπαίδευση, το Κεντρικό Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να απευθυνθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να ζητήσει τη σύσταση ανεξάρτητης Διερευνητικής Επιτροπής, στην οποία να συμμετέχει και η ΟΕΛΜΕΚ για να διαπιστωθεί το μέγεθος της αδικίας κατά τις πρόσφατες προαγωγές στη θέση του Διευθυντή και του Βοηθού Διευθυντή. Στις περιπτώσεις που θα αποδειχθεί ότι έγινε υπέρβαση εξουσίας, να ακυρωθούν οι προαγωγές».

Το αίτημα της ΟΕΛΜΕΚ για ανεξάρτητη Διερευνητική Επιτροπή δεν έγινε δεκτό από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Οι αδικούμενοι προσέφυγαν και πάλι στο Ανώτατο Δικαστήριο. Η απόφαση για τις προσφυγές εναντίον των προαγωγών στη θέση του Διευθυντή δεν έχει εκδοθεί ακόμη, αν και παρήλθαν 2 χρόνια. Εκδόθηκε όμως η απόφαση για τις προσφυγές εναντίον των προαγωγών στη θέση του Βοηθού Διευθυντή την 1/8/1983, δύο χρόνια σχεδόν μετά τις προαγωγές.

Με την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ακυρώθηκαν 60 από τις 76 προαγωγές. Και οι υπόλοιπες 16 δεν ακυρώθηκαν διότι δεν υποβλήθηκε ένσταση από τους μη προαχθέντες.

Και ερωτώ ποιός θα ήταν δυνατό να αρνηθεί μια σε βάθος έρευνα του θέματος όταν το Ανώτατο Δικαστήριο βρέθηκε στην ανάγκη από 76 προαγωγές και 60 προσφυγές να ακυρώσει και τις 60 προαγωγές. Αυτό αποδεικνύει πόσο η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι ανίκανη και πόσο εργάζεται χωρίς τα αναγκαία κριτήρια.

Η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου είναι χαρακτηριστική του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ασκεί την εξουσία της και τη διακριτική της ευχέρεια στο πολυσήμαντο για το μέλλον της εκπαίδευσής μας θέμα των προαγωγών. Στην απόφασή του αναφέρει τα ακόλουθα το Ανώτατο Δικαστήριο:

«Είναι φανερό ότι ένας από τους παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη για τις υπό εξέταση προαγωγές ήταν η γνώμη που σχημάτισαν τα μέλη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της συνέντευξης για τον καθένα από τους υποψηφίους. . . Η συνέντευξη για τις προαγωγές συμπληρώθηκε σε δύο στάδια. Η πρώτη σειρά συνεντεύξεων έγινε μεταξύ 28/4 και 16/5/1980 και η δεύτερη μεταξύ της 16/10 και της 22/10/1981. . . . Μεσολάβησε δηλ. διάστημα 18 μηνών. Στην πρώτη σειρά των συνεντεύξεων, που παρουσιάστηκαν 194 υποψήφιοι ένα μέλος της Επιτροπής, ο κ. Α. Παπαδόπουλος, απουσίαζε. . . . Επειδή από τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής απουσιάζουν οποιαδήποτε στοιχεία αναφορικά με την απόδοση υποψηφίων και την ειδική γνώμη που σχημάτισαν τα μέλη της Επιτροπής για τον καθένα από τους υποψηφίους, δεν ήταν δυνατό για τα μέλη της Επιτροπής να έχουν καθαρή στο μυαλό τους τη γνώμη που σχημάτισαν για τους υποψηφίους της πρώτης σειράς και να τη συγκρίνουν με τη γνώμη που σχημάτισαν για τους υποψηφίους της δεύτερης σειράς, 18 μήνες, κύριοι, χωρίς μία σημείωση στα πρακτικά.

Και όμως αποφάνθηκαν ότι οι μεν είναι καλύτεροι από τους δε και μάλιστα ένας ο οποίος δεν ήταν παρών στις πρώτες συναντήσεις ψήφισε μαζί με τους υπολοίπους. Και υπήρξε και περίπτωση που ορισμένα άτομα δεν παρουσιάστηκαν—και αναφέρεται αυτό στην απόφαση του Δικαστηρίου—ούτε στην πρώτη ούτε στη δεύτερη συνάντηση, και όμως προήχθηκαν. Τι άλλο συμπέρασμα μπορεί να εξάξει κανένας παρά ότι τα κριτήρια δεν ήταν αξιοκρατικά αλλά κομματικά και ότι υπήρξε παρέμβαση στο έργο της Επιτροπής;

Ένα άλλο θέμα, προχωρεί το Δικαστήριο, που θάθελα να εξετάσω, είναι το εξής: «Ο συνήγορος των αιτητών υποστήριξε και δεν αμφισβητήθηκε από το Δικηγόρο της Επιτροπής ότι ορισμένοι από τους προαχθέντες δεν έχουν επιπρόσθετα προσόντα ενώ μερικοί απ' αυτούς που δεν προήχθηκαν είναι κάτοχοι τέτοιων επιπρόσθετων προσόντων και η Επιτροπή αγνόησε αυτά τα προσόντα χωρίς καμιά ειδική αναφορά και χωρίς καμιά δικαιολογία.»

Και ερωτώ τι είναι το συμπέρασμα που πρέπει να εξάξουμε από αυτή τη συμπεριφορά της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας; Το συμπέρασμα ότι έχει ενεργήσει με βάση αξιοκρατικά κριτήρια; Όταν προήγαγαν ανθρώπους οι οποίοι δεν είχαν ειδικά προσόντα και παρέλειψαν να προάξουν ανθρώπους που είχαν ειδικά προσόντα, όπως ήγυρε το Ανώτατο Δικαστήριο χωρίς να δώσουν καμιά αιτιολογία γιατί δεν το έκαναν;

Από την απόφαση αυτή του δικαστηρίου φαίνεται καθαρά ότι η αυθαιρεσία και ο κομματικός παρεμβατισμός είναι ο γνώμονας που καθοδηγεί την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στην άσκηση της εξουσίας της και στη χρήση της διακριτικής της ευχέρειας.

Αλλά επειδή γίνεται πολύ λόγος και για την απόδοση των υποψηφίων στη συνέντευξη με την Επιτροπή αξίζει να σημειωθεί ότι η συνέντευξη για τον καθένα από τις εκατοντάδες των υποψηφίων δεν διαρκεί περισσότερο από 5 λεπτά. Και στα πέντε λεπτά αυτή η Επιτροπή ισχυρίζεται, χωρίς καμιά σημείωση, χωρίς να αναφέρει κανένα λόγο ότι σχηματίζει τέτοια εντύπωση υπέρ των υποψηφίων που δικαιούται να παραγνωρίσει ανώτερα προσόντα, περισσότερα έτη υπηρεσίας. Και αυτό προς δόξα της Δημοκρατίας.

Η κομματικοποίηση της δημόσιας υπηρεσίας, ζωτικό τμήμα της οποίας αποτελεί η Εκπαιδευτική Υπηρεσία, είναι όπως ήδη ανέφερα, θέμα ανεξάντλητο. Θα μπορούσα ν' αναφέρω πολλά πρόσθετα παραδείγματα που αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας δεν χρησιμοποιεί αξιολογικά κριτήρια αλλά κομματικά.

Αλλά ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η κατάσταση που επικρατεί στην Εκπαιδευτική Υπηρεσία. Η κατάσταση αυτή έχει δυσμενέστερες επιπτώσεις στο μορφωτικό επίπεδο και στο μέλλον της νεολαίας μας και του τόπου γενικότερα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι ιδιαίτερα ευαίσθητος στα θέματα της παιδείας μας γι' αυτό και δεν πρόκειται να παραμείνει απαθής μπροστά στο φαινόμενο της αποδιοργάνωσης και του υποβιβασμού της ποιότητας της παιδείας που οφείλεται βασικά στην προσπάθεια της εξυπηρέτησης ενός κακώς νοούμενου κομματικού συμφέροντος των κυβερνώντων.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποβάλλει την εισήγηση να διορίσει η Βουλή ανεξάρτητη διακομματική διερευνητική επιτροπή για να διερευνήσει την κατάσταση που επικρατεί στο Υπουργείο Παιδείας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας καθώς και όλοι οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες να τεθούν στη διάθεση της διερευνητικής επιτροπής για να δώσουν στοιχεία και εξηγήσεις.

Το όλο θέμα πρέπει να διερευνηθεί σε βάθος και πρέπει να ληφθούν το συντομότερο όλα τα αναγκαία μέτρα με γνώμονα το δημόσιο και εθνικό συμφέρον και όχι το κομματικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι οι οποίοι θάθελαν να μιλήσουν σήμερα επί του θέματος;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν σήμερα, η συζήτηση θα συνεχισθεί στην επόμενη συνεδρία της Βουλής η οποία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 13 Οκτωβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.

- (1) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983.
- (4) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1983.
- (5) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

- (6) Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (7) Ο περί Ιδρύσεως και Λειτουργίας Ταμείου Συντάξεως Νομικών Νόμος του 1974.
- (8) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Πέμπτης Σειράς) Κανονισμός του 1983.
- (9) Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Συνέχιση της συζήτησης)
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14/4/83).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/83).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/83).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/83).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στην Βουλή).

- (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/83).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Α. Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων). (14/4/83).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/83).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών. (12/5/83).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/83).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/83).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/83).

- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).

- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/83).

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά την προηγούμενη περίοδο, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου με πρόφαση ότι αδικείτο ο τότε υποψήφιος Πρόεδρος, κ. Κυπριανού, διέκοψε τις άμεσες μεταδόσεις των συνεδριών της Βουλής, με αποτέλεσμα ο λαός να στερηθεί της πραγματικής ενημέρωσης για τη δουλειά αλλά και τις θέσεις των Κομμάτων πάνω στα διάφορα προβλήματα που τον απασχολούν.

Θ' ήθελα να εγγραφεί σαν θέμα «Η ανάγκη επανασύνδεσης της ζωντανής αναμετάδοσης των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.» και να παραπεμφθεί το θέμα στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών για συζήτηση και λήψη αποφάσεως από το Σώμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, κ. Αναστασιάδη, ότι δεν προκύπτει από ερώτηση την οποία υποβάλετε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε χρειάζεται η απόφαση του Σώματος.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κατά πόσο δηλαδή υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στις Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών της Βουλής;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση, τότε εγγράφεται και παραπέμπεται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Εισηγούμαι, κ. Πρόεδρε, όπως εγγραφεί και άλλο θέμα που αφορά την πρόσφατη απόφαση της Αρχής Ηλεκτρισμού για αύξηση της τιμής του Ηλεκτρικού ρεύματος.

Η απόφαση αυτή απασχολεί ευρύτατα το λαό και οι επιπτώσεις της είναι ολοφάνερές. Ήδη το κόστος παραγωγής αυξήθηκε και το εξαγωγικό μας εμπόριο

που ήδη βρίσκεται υπό δοκιμασία, θα πληγεί ακόμα περισσότερο.

Εισηγούμαι όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας για να πληροφορηθούν από τις αρμόδιες Αρχές τα κριτήρια πάνω στα οποία στήριξαν την απόφασή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα εγγραφεί και παραπεμφθεί στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών;

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Παρακολούθησεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην προηγούμενη σύνοδο της Βουλής είχαμε συζητήσει το αμπελουργικό πρόβλημα το οποίο είχε παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή για να το εξετάσει και ετοιμάσει έκθεση για να γίνει περαιτέρω συζήτηση ενώπιον του Σώματος.

Στην έκτακτη σύνοδο της Βουλής του 1981 ο συνάδελφος κ. Ομήρου είχε επίσης εγγράψει τέτοιο θέμα το οποίο και παραπέμφθηκε χωρίς συζήτηση στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Θα' θελα να παρακαλέσω το Προεδρείο όπως δώσει εντολή στον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να επιληφθεί του θέματος καθότι είναι επίκαιρο και οξύ και με την ευκαιρία που συζητείται το θέμα από την εξ Υπουργών Επιτροπή να έλθει το θέμα να συζητηθεί και ενώπιον της Βουλής και να ακουστούν απόψεις και εισηγήσεις, ούτως ώστε να είναι ενήμερα και τα Μέλη της Βουλής για να ληφθεί μια τέτοια απόφαση που να εξυπακούει και τη φωνή του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι συμφωνούμε ότι ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής θα πρέπει να επιληφθεί του ζητήματος το ταχύτερο δυνατό, ούτως ώστε το Σώμα να έχει τη δυνατότητα να εκφράσει απόψεις επί του θέματος.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι υπάρχει μια παρεξήγηση ως προς το ρόλο τον οποίο μπορούν και πρέπει να διαδραματίζουν οι Επιτροπές της Βουλής.

Τα Μέλη της Βουλής μπορούν πάντοτε να εισηγούνται στον Πρόεδρο και οι

αρμόδιες Επιτροπές υποχρεούνται να ασχολούνται με όλα τα θέματα τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία των αντίστοιχων Υπουργείων. Αυτός θα πρέπει να ήταν ο ρόλος των διάφορων Επιτροπών. Γι' αυτό πιστεύω ότι όλα τα θέματα τα οποία απλώς αναφέρονται και παραπέμπονται θα μπορούσαν από την αρχή να αποτελέσουν μέριμνα των Επιτροπών και αυτή ήταν η έννοια όταν αρχίσαμε να κάμνομε τους Κανονισμούς λειτουργίας, του τι σημαίνουν Επιτροπές της Βουλής. Δεν σημαίνει απλώς κάθε φορά που κατατίθεται ένα Νομοσχέδιο να παραπέμπεται στην Επιτροπή και η Επιτροπή να δίνει αναφορά, αλλά έχει καθήκον να παρακολουθεί το έργο του Υπουργείου και όλα αυτά τα οποία λέχθηκαν είναι μέσα στα καθήκοντα των Επιτροπών. Και αν στην Επιτροπή υπάρξει ένα ομόφωνο συμπέρασμα πάνω σ' ένα θέμα, μπορεί τούτο να εγγράφεται προς συζήτηση από ολόκληρη την Επιτροπή και θα έχει βαρύτητα το θέμα διότι μια ολόκληρη Επιτροπή της Βουλής φέρνει ένα θέμα για ανοικτή συζήτηση. Αν υπάρξει διαφωνία κάποιου από τα Μέλη, δικαιούται τότε να το εγγράψει στη Βουλή δυνάμει των υφιστάμενων κανονισμών. Πολύ φοβούμαι ότι αυτός ο τρόπος δεν αποδίδει όπως γίνεται η όλη υπόθεση σήμερα και μάλιστα θέματα τα οποία θα έπρεπε να παίρνουν προτεραιότητα, γιατί είναι θέματα ανοικτής συζήτησης, με αυτό τον τρόπο παραπέμπονται στις Επιτροπές και όπως αποδείχθηκε σε μερικές τουλάχιστο περιπτώσεις αυτό το πράγμα αποτελεί μια παρελκυστική τακτική η οποία δεν φέρει τα θέματα προς συζήτηση.

Γι' αυτό εισηγούμαι να επανεξετάσουμε με σοβαρότητα το ρόλο των Επιτροπών της Βουλής και να εξετάσουμε και με σοβαρότητα τι σημαίνει το Κεφάλαιο Δ', τι σημαίνει μια ανοικτή συζήτηση μέσα στη Βουλή πάνω σ' ένα θέμα, τι σοβαρές αποφάσεις πρέπει να παίρνονται και τι σοβαρές επιπτώσεις θα πρέπει να υπάρξουν πάνω στην Κυβέρνηση αν τυχόν η Βουλή για τον α ή β λόγο αισθάνεται ότι μια πολιτική επί ενός σοβαρού θέματος δεν τυγχάνει του σωστού χειρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης ζήτησε το λόγο.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι το αμπελουργικό εξετάσθηκε πέρσι από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Τότε είχαν κληθεί οι αρμόδιοι Υπουργοί και εξετάστηκαν οι θέσεις της Κυβέρνησης όσον αφορά την λύση του αμπελουργικού προβλήματος. Η παράλειψη είναι ότι δεν συντάχθηκε και δεν υποβλήθηκε έκθεση για το τι έκαμε η Επιτροπή αυτή. Όμως η Επιτροπή εξετέλεσε το καθήκον της, κάλεσε τους αρμόδιους Υπουργούς, άκουσε τις εκφρασθείσες απόψεις, αλλά δεν προέβη στη σύνταξη της έκθεσης. Αυτό είναι αλήθεια. Όμως αν η Βουλή θέλει να καλέσουμε ξανά τους αρμοδίους για να εκφέρουν τις απόψεις τους όσον αφορά το αμπελουργικό πρόβλημα, δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο έντιμος συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης ορθά είπε ότι ο ρόλος των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών είναι να παρακολουθούν το έργο των αντίστοιχων Υπουργείων. Θάθελα να προσθέσω ότι αυτό το ρόλο, για να τον διαδραματίσουν, χρειάζεται η κάθε Επιτροπή να έχει αρκετό μόνιμο προσωπικό, αλλά

ταυτόχρονα χρειάζεται να υπάρξει και κάποια νομοθεσία διά της οποίας να υποχρεούται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώνει ανελλιπώς τις Επιτροπές.

Σε άλλα προεδρικά συστήματα όπου οι Υπουργοί δεν είναι Μέλη της Βουλής, υπάρχει διά του Κανονισμού και διά νομοθεσίας ολόκληρη διαδικασία ως προς το πώς ορθά και υποχρεωτικά ενημερώνονται οι αντίστοιχες Επιτροπές της Βουλής.

Αυτό είναι ένα θέμα ευρύτατο και πρέπει να το εξετάσουμε, αλλά από την άλλη πλευρά εμείς, όταν εγγράφομε θέματα, δεν τα παραπέμπομε στις Επιτροπές για να αντικαταστήσουν οι Επιτροπές τη δημόσια συζήτηση ή για να πάρουν αποφάσεις τις οποίες θα κρατήσουν στα αρχεία τους. Τα παραπέμπομε για να διερευνηθούν ορισμένα γεγονότα ούτως ώστε όταν έλθει το θέμα προς συζήτηση στη Βουλή, να συζητούμε πάνω σε κοινώς αποδεκτά και συγκεκριμένα γεγονότα. Δεν είναι απαραίτητο να παραπεμφθεί ένα θέμα σε Επιτροπή για να συζητηθεί στη Βουλή.

Επομένως πιστεύω ακράδαντα ότι διευκολύνει τη συζήτηση η εξέταση των γεγονότων και η διαπίστωση κατά πόσο όλα τα Κόμματα που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή συμφωνούν ως προς τα γεγονότα.

Το ποιά όμως ερμηνεία θα δώσουμε στα γεγονότα, θα πρέπει να γίνεται σε ανοικτή συνεδρία μέσα σ' αυτή την αίθουσα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα ότι είμαστε εμείς οι ίδιοι που αποφασίσαμε να ακολουθήσουμε τη διαδικασία που παρουσιάζεται στην ημερήσια διάταξη. Δηλαδή να παραπέμπομε όλα αυτά τα θέματα στις Επιτροπές και να έχουμε έκθεση από τις Επιτροπές αυτές ούτως ώστε το Σώμα να συζητήσει—όχι να παρακάμψει—αλλά να συζητήσει ένα θέμα με βάση την έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Κατά συνέπεια θα συνεχίσουμε να ακολουθούμε αυτή τη διαδικασία. Αν οποιοσδήποτε συνάδελφος ήθελε να εγγράψει οποιοδήποτε θέμα και να το παραπέμψει στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, προτού γίνει συζήτηση στο Σώμα, νομίζω ότι μπορεί να το πράξει και στο μέλλον διότι τούτο έχει γίνει δεκτό από το Σώμα· όμως, αν οποιοσδήποτε συνάδελφος θα ήθελε να συζητήσει απ' ευθείας στην ολομέλεια του Σώματος το θέμα το οποίο θα εγγράψει, και πάλι είναι δικαίωμά του και δεν μπορούμε να του στερήσουμε αυτό το δικαίωμα.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι πρόκειται περί παρεξηγήσεως. Ασφαλώς εγώ δεν διαφωνώ με την παραπομπή θεμάτων απεναντίας αυτό που είπα είναι ότι οι Επιτροπές αυτοδικαίως και χωρίς να τους ζητείται αυτό το πράγμα, θα πρέπει συνεχώς να απασχολούνται. Δέχομαι ότι πρέπει να λύσουμε τις τεχνικές δυσκολίες που υπάρχουν, δεν είπα όμως ότι είναι λανθασμένη τακτική ένα θέμα να παραπέμπεται στην αρμόδια Επιτροπή για να διευκολύνεται το έργο της ανοικτής συζήτησης. Κάθε άλλο, προχωρώ ένα βήμα περαιτέρω και λέω ότι οι Επιτροπές πρέπει από μόνες τους και αυτοδικαίως και στη συνέχεια και εξακολουθητικά να ελέγχουν το αντίστοιχο Υπουργείο και ας συζητήσουμε τις τεχνικές δυσκολίες, όχι εγώ φυσικά, που υπάρχουν για να λύσουμε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη συνέχεια της συζήτησης αυτής θα ήθελα να υποδείξω ότι από τον κατάλογο των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ που όλοι έχουμε ενώπιόν μας, έχουμε εγγεγραμμένα στο πινάκιο εκείνο 17 θέματα από τα οποία τα 14 ή 15, αν δεν κάνω λάθος, έχουν παραπεμφθεί σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Προκύπτει ότι θα πρέπει το Σώμα να απευθύνει σήμερα και μια έκκληση στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές που χειρίζονται τα θέματα αυτά να επισπεύσουν τη διερεύνησή τους και να ετοιμάσουν τις εκθέσεις τους προς το Σώμα ούτως ώστε να υπάρξει και αρκετό υλικό για συζήτηση από την ολομέλεια του Σώματος. Και θα ήθελα να σας παρακαλέσω, αν συμφωνείτε, να γίνει αυτή η έκκληση και αυτή η υπόδειξη σήμερα.

Το δεύτερο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι, όπως είναι η παράδοση, κάθε χρόνο τέτοιες μέρες γίνεται μια υπενθύμιση για την κατάθεση των Προϋπολογισμών. Δεν χρειάζεται να υπενθυμίσω ότι οι Προϋπολογισμοί, με βάση τις πρόνοιες του Συντάγματος, πρέπει να κατατίθενται μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου. Γνωρίζουμε ασφαλώς τις δυσκολίες που υποδείχθηκαν κατ' επανάληψη, τις αντιλαμβανόμαστε, πλην όμως θα ήταν σκόπιμο για το Σώμα και ιδιαίτερα για τις Επιτροπές που θα ασχοληθούν με τον Προϋπολογισμό να γνωρίζουν πότε η Κυβέρνηση σκοπεύει να καταθέσει τους Προϋπολογισμούς και κατά πόσο αυτό θα γίνει τουλάχιστο όχι σε πολύ απομακρυσμένη ημερομηνία από την ορθή ημερομηνία. Θα ήθελα να παρακαλέσω τον Πρόεδρο να επιληφθεί και αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι γεγονός, συνάδελφοι, ότι όταν αποφασίζαμε την παραπομπή των θεμάτων του Κεφ. Δ' στις διάφορες Επιτροπές, αποφασίζαμε και για τα χρονικά περιθώρια και αν δεν απατώμαι δίναμε τρεις μήνες προθεσμία.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ:

Δuo μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δuo μήνες. Έχω την εντύπωση ότι είναι τρεις δυο μήνες είναι ακόμα πιο δύσκολο για τις Επιτροπές. Εν πάση περιπτώσει έχουν περάσει περισσότερο από τρεις και τέσσερις μήνες για ορισμένα θέματα και δεν δόθηκε η ευκαιρία στην ολομέλεια του Σώματος να συζητήσει τα θέματα που έχει παραπέμψει σ' αυτές τις Επιτροπές. Θα ήθελα να παρακαλέσω τους Προέδρους των Επιτροπών να επισπεύσουν την εργασία και αν υπάρχει οποιαδήποτε τεχνική δυσκολία για την εργασία αυτή να ζητηθεί η βοήθεια του Προέδρου του Σώματος, ούτως ώστε να έχουμε την τεχνική διευκόλυνση την οποία χρειαζόμαστε για να περατώσουμε την εργασία μας. Πέραν τούτου είναι γεγονός ότι οποιοσδήποτε Πρόεδρος οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Επιτροπής έχει το δικαίωμα να επιληφθεί θεμάτων της αρμοδιότητάς της Επιτροπής του, δηλαδή εξ' ιδίας πρωτοβουλίας δεν είναι ανάγκη να εγγράψει θέμα για να επιληφθεί του ζητήματος που θέλει ο ίδιος ή ζητούν μέλη της Επιτροπής να επιληφθεί η Επιτροπή τους ενός τέτοιου θέματος. Γι' αυτό βέβαια υπάρχουν οι τεχνικές δυσκολίες που υποδείχθηκαν και πάλιν, αλλά έχω τη γνώμη ότι δεν είναι ανυπέβλητες αυτές οι τεχνικές δυσκολίες και θα πρέπει επιτέλους να ζητήσουμε από την Εκτελεστική Εξουσία να μας παράσχει όλη την τεχνική βοήθεια την οποία χρειαζόμαστε σαν Σώμα για να κάμουμε τη δουλειά μας.

Όσον αφορά τους Προϋπολογισμούς, είναι γεγονός ότι υπάρχει κάθε χρόνο

καθυστέρηση. Από τον καιρό τουλάχιστο που ιδρύθηκε αυτό το Σώμα δεν γνωρίζω περίπτωση που οι Προϋπολογισμοί κατατέθηκαν έγκαιρα. Γι' αυτό συμφωνώ ότι πρέπει να ζητήσουμε όπως οι Προϋπολογισμοί κατατεθούν όσο το δυνατό πιο έγκαιρα για να μπορέσουμε να κάμουμε τη δουλειά μας μέχρι το τέλος του χρόνου, αν τούτο είναι δυνατό.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να συζητήσω κατά πόσο οι Επιτροπές οφείλουν να κάμουν το ένα ή το άλλο και νομίζω ότι και οι Πρόεδροι και τα μέλη των Επιτροπών συνειδητοποιούν αυτό το πράγμα. Εδώ παρεμπιπτόντως επείγει ένα πράγμα, να παρασχεθούν στις Επιτροπές το ανάλογο προσωπικό και άλλες τεχνικές διευκολύνσεις. Αυτή η θεωρητική έκκληση έχει επανειλημμένα γίνει από αυτό το Σώμα και αν το Σώμα μείνει με αυτό που ελέχθη εδώ, θα παραμείνει και πάλιν μια θεωρητική διαπίστωση.

Έχω τη γνώμη ότι οι εκπρόσωποι των Κομμάτων θα πρέπει να καθήσουν μαζί με τον Πρόεδρο της Βουλής για να μελετήσουν αυτό το θέμα και να δουν συγκεκριμένα τι προσωπικό και άλλα τεχνικά μέσα χρειάζονται. Αν χρειάζονται και τη βοήθεια οποιασδήποτε Επιτροπής, της Επιτροπής Οικονομικών για παράδειγμα, είμαστε στη διάθεσή τους για να δούμε συγκεκριμένα τι προσωπικό και τι άλλα τεχνικά μέσα χρειάζονται οι Επιτροπές για να μπορούν να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους. Με το σημερινό προσωπικό δυο Γραμματέων των Επιτροπών είναι αδύνατο να γίνουν έστω και ελάχιστα από αυτά που η Βουλή θέλει και λέγει ότι πρέπει να γίνουν. Γι' αυτό, εάν θέλουμε πρακτικά να λύσουμε το θέμα, θα πρέπει το Σώμα να ζητήσει από την Εκτελεστική Εξουσία να του δώσει αυτό που χρειάζεται. Αλλά προηγούμενα πρέπει το ίδιο το Σώμα να αποφασίσει τι χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στη συνέχεια των όσων είπε ο έντιμος συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου, οφείλω να ενημερώσω το Σώμα ότι η Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής έκαμε αυτεπαγγέλτως δυο συνεδριάσεις για το θέμα της ενίσχυσης της Υπηρεσίας της Γραμματείας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, μια στις 29 Σεπτεμβρίου και μια στις 3 Οκτωβρίου, στη διάρκεια των οποίων εξέτασε την έκθεση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και την υιοθέτησε. Στη συνέχεια η Επιτροπή της οποίας αναμένουμε τα πρακτικά και ελπίζω να είναι έτοιμα σύντομα, προτείνει όπως εξετασθεί το θέμα και από την Επιτροπή Οικονομικών και το πόρισμα τεθεί ενώπιον συσκέψεως των Αρχηγών Κομμάτων για να εξετασθεί και ενδεχομένως να υιοθετηθεί και προωθηθεί προς την Κυβέρνηση ούτως ώστε ο φετινός προϋπολογισμός να προβλέπει για αύξηση του αριθμού του προσωπικού της Επιτροπής εκείνης. Τέτοια αύξηση, όπως σχεδιάζεται στο μνημόνιο που εξετάσαμε, θα επιτρέψει πράγματι να διεκπεραιώνονται με αρκετά μεγαλύτερη ταχύτητα από ό,τι μέχρι σήμερα, οι εργασίες των Επιτροπών. Και ελπίζω και εύχομαι ασφαλώς να επιτευχθεί αυτός ο στόχος που θα διευκολύνει το έργο της Βουλής τα μέγιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι μόνο το θέμα του προσωπικού αλλά υπάρχει και το άλλο θέμα. Το θέμα της ενημερώσεως των Επιτροπών από τα αρμόδια Υπουργεία. Υπάρχει σήμερα μια κατάσταση σχετικά π.χ. με ορισμένες εκθέσεις εμπειρογνομόνων για διάφορα έργα που πρέπει να γίνουν με διαφορετικό τρόπο. Υπάρχουν οι εκθέσεις αυτές στα Υπουργεία και όμως, όταν συζητούν οι Βουλευτές ή οι Επιτροπές της Βουλής τα διάφορα θέματα, αυτές οι εκθέσεις δεν είναι κατατεθειμένες ενώπιον του Σώματος. Χρειαζόμαστε νομοθετική ρύθμιση αυτού του θέματος για να μπορούν οι Επιτροπές να κάμουν σωστό έλεγχο των αντίστοιχων Υπουργείων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη δοθείσα ευκαιρία θα ήθελα να εγείρω ακόμα ένα θέμα το οποίο είναι παραπλήσιο με τα συζητούμενα και να ζητήσω την παραπομπή του στην Επιτροπή Κανονισμού για περαιτέρω μελέτη. Είναι το θέμα των ανοικτών συνεδριών των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών για τους αντιπροσώπους του τύπου.

Ειλικρινά πιστεύω ότι μια τέτοια εξέλιξη θα ήταν πολύ υπέρ της Βουλής και θα παρείχε στο λαό την πιο γνήσια και πλήρη ενημέρωση επί όλων των θεμάτων.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν θέματα για τα οποία επιβάλλεται οι συνεδρίες των Επιτροπών να είναι κλειστές διότι περιέχουν στοιχεία τα οποία δεν πρέπει να διαρρεύσουν προς το ευρύτατο κοινό αλλά είναι πολύ εύκολο να επισημανθούν τα θέματα αυτά.

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι και η παρούσα Βουλή δεν θα πρέπει να φοβηθεί να προχωρήσει προς αυτή την εξέλιξη και να ακολουθήσει τη θέση που υιοθετείται σε πολλά άλλα προεδρικά συστήματα. Και εισηγούμαι όπως το σοβαρό αυτό θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Κανονισμού για να παρουσιάσει μια πλήρη μελέτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε ν' αναφερθώ σε κάτι που είπε ο κ. Κληρίδης προηγουμένως όσον αφορά την παρουσίαση των διαφόρων εγγράφων προς τις Επιτροπές. Νομίζω ότι η Εκτελεστική Εξουσία ουδέποτε αρνήθηκε να δώσει στοιχεία ή έγγραφα τα οποία χρειάζεται η Βουλή των Αντιπροσώπων ή οι Επιτροπές για να τα εξετάσουν. Αυτή είναι η γνώμη μου και ο κ. Κληρίδης νομίζω πως υπερβάλλει τα πράγματα, ότι η Εκτελεστική Εξουσία αρνείται ή δεν θέλει να δώσει διάφορα έγγραφα προς το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να επανέλθω σε ένα θέμα το οποίο θίγηκε προηγουμένως, διότι εγώ προσωπικά τουλάχιστο, ομολογώ ότι χρήζει περαιτέρω διευκρίνσεως. Αναφέρθηκε, με αφορμή εισήγηση του συναδέλφου κ. Λυσσαρίδη, ότι οι Επιτροπές αυτεπαγγέλτως έχουν το δικαίωμα να επιλαμβάνονται οποιωνδήποτε θεμάτων των αντίστοιχων Υπουργείων. Και είναι ακριβώς εδώ που διερωτούμαι— και πρέπει να γίνει ακριβώς αυτή η διευκρίνιση για να γνωρίζουν οι Επιτροπές και

ειδικότερα οι Πρόεδροι των Επιτροπών—μέχρι ποίου σημείου φθάνουν τα δικαιώματά τους; Και διερωτούμαι: Μήπως έχει δικαίωμα η Επιτροπή ή ο Πρόεδρος μιας Επιτροπής, χωρίς να έχει την εντολή του Σώματος ή απόφαση του Σώματος, να επιληφθεί οποιουδήποτε θέματος το οποίο δεν έχει συζητηθεί ως εκείνη τη στιγμή στο Σώμα και να καλέσει ανάλογα τις αρμόδιες Υπηρεσίες χωρίς να υπάρχει η εντολή ή απόφαση της Βουλής; Δεν εκφράζω προσωπική άποψη αλλά διερωτούμαι αν μπορεί να γίνει αυτό. Διότι από τη στιγμή που καθιερώνεται θεσμικά αυτό, αντιλαμβάνομαι ότι αλλάζει ουσιαστικά η μορφή της λειτουργίας των Επιτροπών, ο ρόλος των Επιτροπών. Και αν θέλετε, να μου επιτρέψετε ακόμα να πω ότι αλλάζει και ο ρόλος αυτού τούτου του Σώματος. Δεν εκφράζω άποψη, επαναλαμβάνω, ούτε υπέρ ούτε εναντίον αυτής της θέσεως. Απλώς πρόκειται για απορία, αν θέλετε, που χρήζει περαιτέρω διευκρίνισης για να γνωρίζουν ακριβώς όλα τα Μέλη του Σώματος, και ειδικότερα οι Πρόεδροι των Επιτροπών, μέχρι ποίου σημείου είναι που μπορούν να ασκούν τα δικαιώματά τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Η απάντηση είναι, ναι. Και αυτό το θέμα έχει συζητηθεί και έχει διευκρινιστεί. Ο ρόλος των Επιτροπών είναι αυτός που έχει περιγραφεί. Δεν χρειάζεται τίποτα περαιτέρω. Το μόνο που χρειάζεται είναι, αν υπάρξουν δυσχέρειες και αν υπάρξουν αρνήσεις, τότε δεν διαφωνώ να υπάρχει και νομοθετική κατοχύρωση αυτών των δικαιωμάτων. Αλλ' αυτό το ρόλο ευθύς εξ αρχής υπόδειξε η Βουλή για τις Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Απ' ό,τι γνωρίζω πάνω σ' αυτό το θέμα, το καθεστώς που επικρατούσε μέχρι σήμερα ήταν, αν ένας Πρόεδρος μιας Επιτροπής, είτε με παραίνεση των Μελών της Επιτροπής είτε άλλως πως, ήταν της γνώμης ότι θα έπρεπε να κληθεί η Επιτροπή να επιληφθεί κάποιου θέματος, τότε ζητούσε την έγκριση του Προέδρου του Σώματος. Από ό,τι θυμούμαι στο παρελθόν αυτό υπήρχε. Και ίσως ο κ. Κληρίδης να θυμάται ότι πάντοτε ζητούσαμε από τον Πρόεδρο του Σώματος έγκριση για να καλέσουμε την Επιτροπή. Βέβαια το Σώμα μπορεί να αποφασίσει πώς θα ενεργούν οι Πρόεδροι και δεν είναι του παρόντος να αποφασίσουμε αυτή τη στιγμή γι' αυτό το θέμα και δέχομαι την άποψη ότι η Επιτροπή Κανονισμού θα πρέπει να επιληφθεί και αυτού του θέματος όπως και του άλλου θέματος που εισηγήθηκε ο κ. Μάτσης, για να διευθετήσουμε όλα τα ζητήματα κατά τον καλύτερο τρόπο. Κάτι το οποίο πρέπει να έχουμε υπόψη μας αναφορικά με τις Υπηρεσίες που χρειαζόμαστε σαν Σώμα, σαν Επιτροπές, για να κάνουμε τη δουλειά μας, είναι ότι, απ' ό,τι ξέρω, δεν υπάρχει, από πλευράς Εκτελεστικής Εξουσίας—τουλάχιστον αυτό μας ελέχθη—οποιοδήποτε εμπόδιο από οικονομικής πλευράς να μας δώσουν αυτά τα τεχνικά μέσα που χρειαζόμαστε. Όμως, θα πρέπει, όπως λέχθηκε πολύ σωστά από τον κ. Κωνσταντίνου, εμείς να αποφασίσουμε τι ακριβώς είναι που χρειαζόμαστε, και να ζητήσουμε από την Εκτελε-

στική Εξουσία να μας δώσει τα οικονομικά μέσα—διότι εμείς δεν μπορούμε να το αποφασίσουμε βάσει του Συντάγματος—για να μπορέσουμε να αποκτήσουμε το προσωπικό που χρειαζόμαστε για τη δουλειά μας.

Νομίζω ότι φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως: 5.45' μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος

Μιχαηλίδης Θαλής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαϊωάννου Εξεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ' αρ. 7) του 1983.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983 και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ' αρ. 8) του 1983.
- (3) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- (4) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Το πρόβλημα της υδατοπρομήθειας της συνοικίας Ζακάκι Λεμεσού—Η σημερινή τιμή αγοράς πετρελαιοειδών για τις ανάγκες της Κύπρου—Η εξεύρεση και μεταφορά κατάλληλου και ικανοποιητικού πόσιμου νερού για τις ανάγκες των κατοίκων Μοναγρίου—Η συμπλήρωση του οδικού δικτύου Παρεκκλησιάς—Η λειτουργία των Σχολών Μέσης Εκπαίδευσης και τα προβλήματα που αυτά

- αντιμετωπίζουν—Η παραχώρηση κυβερνητικών εκσκαφών για τις αγροτοκαλλιέργειες στα χωριά Ακαπνού, Κελλάκι και Πραστεϊό).
- (5) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη πάνω στο θέμα «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα» που είχε εγγραφεί με δική του εισήγηση (συνέχιση της συζήτησης).
- (6) Εγγραφή δύο νέων θεμάτων στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης:
- (α) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη). Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών. (6/10/83).
- (β) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού και οι επιπτώσεις της. «Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ι. Μάτση). Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας. (6/10/83).
- (7) Σύντομη αναφορά πάνω στο αμπελουργικό πρόβλημα από τους αξ. Βουλευτές κ. κ. Κ. Παπαδημητρίου και Κ. Παναγίδη και εισήγηση όπως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή επιληφθεί του θέματος και υποβάλει σχετική έκθεση προς την ολομέλεια του Σώματος.
- (8) Αναφορά του κ. Βάσου Λυσσαρίδη σε διαδικαστικό θέμα ως προς το ρόλο τον οποίο μπορούν και πρέπει να διαδραματίζουν οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, καθώς και ως προς τη σημασία του Κεφ. Δ' Διεξαγωγή συζήτησης (Β. Λυσσαρίδης, Γλαύκος Κληρίδης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου) και Χρίστος Σολωμής).
- (9) Σύντομη αναφορά του κ. Κ. Λόρδου πάνω στα πιο κάτω θέματα:
- (α) Επίσπευση της εξέτασης των θεμάτων του Κεφ. Δ. και
- (β) Έγκαιρη κατάθεση των Προϋπολογισμών για το έτος 1984.
Διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Κ. Λόρδος, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου) και Ντ. Κωνσταντίνου).
- (10) Σύντομη αναφορά του κ. Ντ. Κωνσταντίνου σχετικά με την ανάγκη παροχής τεχνικών διευκολύνσεων και του αναγκαίου προσωπικού για ταχύτερη διεκπεραίωση του έργου των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Διεξαγωγή συζήτησης (Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Λόρδος, Γλαύκος Κληρίδης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)).
- (11) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη σε ελλιπή ενημέρωση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών από το αρμόδιο Υπουργείο και στην ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του θέματος και σχετική παρατήρηση του κ. Κ. Παναγίδη.

Τιμή 5 σεντ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 13ης Οκτωβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α'—Νομοθετική Εργασία—είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

Επειδή η έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μόλις σήμερα κυκλοφόρησε και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ένσταση να συζητηθεί σήμερα, θα αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία του Σώματος, εκτός αν το Σώμα θέλει να συζητηθεί.

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ:

Δεν επείγει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος.

Κυριάκος Παπαδημητρίου, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό.

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Χ. Μιχαηλίδη.

Κυριάκος Χρίστου

Νίκος Αναστασιάδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και έδωσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η κύρωση της Σύμβασης του Παρισιού για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως αυτή αναθεωρήθηκε τελικά με την Πράξη της Στοκχόλμης στις 14 Ιουλίου 1967, στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει σύμφωνα με την υπ' αριθμό 23515 και ημερομηνία 1η Σεπτεμβρίου 1983 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του πιο πάνω νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση των Παρισίων, η οποία είναι υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση της Διεθνούς Οργανώσεως Πνευματικής Ιδιοκτησίας που αποτελεί εξειδικευμένη οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών και εδρεύει στη Γενεύη, παρέχεται ίση μεταχείριση στους πολίτες των άλλων Χωρών—Μελών της Ενώσεως των Παρισίων σε ό,τι αφορά προνόμια ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, ενδείξεις προελεύσεως εμπορευμάτων, αθεμίτου ανταγωνισμού και άλλα συναφή θέματα. Με την ίδια Σύμβαση δημιουργούνται προθεσμίες προτεραιότητας όταν ένα εμπορικό σήμα ή προνόμιο ευρεσιτεχνίας εγγραφεί στη χώρα προελεύσεως.

Με τη Σύμβαση αυτή ουσιαστικά αναθεωρείται το κείμενο της Διεθνούς Σύμβασης των Παρισίων για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας η οποία επικυρώθηκε το 1965 με τον περί της Συμβάσεως επί της Προστασίας της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Κυρωτικό) Νόμο του 1965 (Αρ. 63 του 1965). Οι διαφορές στο κείμενο της υπό επικύρωση Σύμβασης αναφέρονται κυρίως στο διοικητικό τομέα όπως π.χ. στον τρόπο συγκρότησης της Γενικής Συνέλευσης και ψηφοφορίας των χωρών, στα καταβλητέα δικαιώματα από τις Χώρες—Μέλη, κ.λ.π. Για τον καθορισμό των τελευταίων δικαιωμάτων οι Χώρες—Μέλη της Σύμβασης κατατάσσονται από έξι σε επτά κατηγορίες και ανάλογα μ' αυτές καταβάλλονται και οι ετήσιες εισφορές τους. Η Κύπρος είχε επιλέξει για σκοπούς

εισφορών την 6η τάξη και κατάβαλλε εισφορές της τάξης των £12.500 περίπου ετησίως. Με την επικύρωση της υπό συζήτηση Σύμβασης δημιουργείται η ευχέρεια για την Κύπρο να καταταγεί στην 7η τάξη για την οποία προβλέπονται δικαιώματα £4.000 ετησίως μόνο, πράγμα που, χωρίς να επηρεάζει τα δικαιώματά της, θα επιτρέψει την εξοικονόμηση £8.000 ετησίως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς της πιο πάνω Σύμβασης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο κύρωση της Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2 και Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 3 και Πίνακας.

(Άρθρο 2).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Νόμος Κυρωτικός της Σύμβασης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ιδρύσεως και Λειτουργίας Ταμείου Συντάξεως Νομικών Νόμος του 1974».

Αποσύρεται από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας και έτσι δεν πρόκειται να απασχολήσει το Σώμα.

Το αμέσως επόμενο Νομοσχέδιο είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Πέμπτης Σειράς) Κανονισμός του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ—ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΜΠΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος.

Κυριάκος Παπαδημητρίου, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό.

Ανδρέας Ζιαρτίδης, εκπροσωπών τον κ. Ντ. Κωνσταντίνου.

Κυριάκος Χρίστου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου Κανονισμού. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκαν και εξέφρασαν την υποστήριξή τους προς τον προτεινόμενο Κανονισμό εκπρόσωποι του Συνδέσμου Βιομηχάνων Θραυστών Σκύρων και Άμμων.

Με τον Κανονισμό αυτό, που εκδίδεται με βάση το άρθρο 9 των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων, τροποποιείται το καθορισμένο Κυπριακό Πρότυπο για τα αδρανή σκυροδεμάτων ώστε να είναι επιτρεπτή η αύξηση του ποσοστού της σκόνης (μούθης) στην άμμο από 3 σε 7%, εφόσον προέρχεται από δευτερογενή θραύση και είναι απαλλαγμένη από αργιλλώτες προσμίξεις.

Ειδικότερα με τον πιο πάνω Κανονισμό προβλέπεται ότι, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, το προτεινόμενο πρότυπο για τα πιο πάνω υλικά θα εφαρμόζεται χωρίς καμιά εξαίρεση σ' όλη τη Δημοκρατία και κανένας δεν θα δικαιούται να κατασκευάζει, πωλεί ή εμπορεύεται υλικό που καλύπτεται από το πιο πάνω καθορισμένο Κυπριακό Πρότυπο, εκτός αν το εν λόγω υλικό συμμορφούται προς τους όρους του Προτύπου.

Το προτεινόμενο νέο πρότυπο για τα αδρανή σκυροδεμάτων υπήρξε αποτέλεσμα ειδικής μελέτης και έρευνας από Τεχνική Επιτροπή και είναι σύμφωνο με άλλα παρόμοια πρότυπα που ισχύουν σε άλλες χώρες του εξωτερικού, όπως είναι η Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την αναθεώρηση του πιο πάνω προτύπου συμφωνεί με τις προτεινόμενες προδιαγραφές του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την υιοθέτησή του, εγκρίνοντας τον υπό συζήτηση Κανονισμό.

Η Επιτροπή εντούτοις καλεί για μια ακόμα φορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να ολοκληρώσει χωρίς άλλη καθυστέρηση τη μελέτη και προώθηση

ειδικών οικοδομικών κανονισμών οι οποίοι θεωρούνται απαραίτητοι για την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου στα χρησιμοποιούμενα οικοδομικά υλικά ώστε να είναι απόλυτα σύμφωνα με τα καθοριζόμενα πρότυπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του Κανονισμού;

Ο κ. Παύλος Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα υποστηρίξει τον τροποποιητικό Κανονισμό. Ο λόγος που ανήλθα στο βήμα είναι για να θέσω μερικά ζητήματα που έχουν σχέση με τον υπό συζήτηση τροποποιητικό Κανονισμό.

Όλοι θα θυμόμαστε ότι τους τελευταίους μήνες έχουν πραγματοποιηθεί από μέρους των βιομηχάνων παραγωγών σκύρων και αμμοχαλίκων δυο απεργίες με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων τα οποία σχετίζονται με το υπό συζήτηση θέμα.

Η πρώτη πτυχή του θέματος είναι η πλευρά της ασφάλειας και εξ όσων έχω πληροφορηθεί, όχι μόνο από ιδιώτες οι οποίοι άμεσα ενδιαφέρονται γι' αυτό το πρόβλημα αλλά και από Κυβερνητικά Τμήματα προβάλλεται σοβαρό θέμα ασφάλειας εξαιτίας του γεγονότος ότι μέχρι σήμερα δεν υπήρχαν πρότυπα ή εκείνα που υπήρχαν για διάφορους λόγους δεν εφαρμόστηκαν, και αντιλαμβανόμαστε ότι οι κίνδυνοι για τις οικοδομές εξαιτίας της έλλειψης ή της μη εφαρμογής προτύπων είναι αρκετά σοβαροί.

Πιστεύω ότι η έγκριση από το Σώμα του Τροποποιητικού Κανονισμού θα αποτελέσει την απαρχή για την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτοί οι Κανονισμοί θα εφαρμοστούν χωρίς καμιά καθυστέρηση, αφού βέβαια δοθεί στις αντίστοιχες βιομηχανίες το απαραίτητο χρονικό διάστημα για να προβούν στις αναγκαίες τεχνικές διευθετήσεις. Σε σχέση με αυτό το θέμα γνωρίζουμε και από δημοσιεύματα του τύπου αλλά και από άλλες πληροφορίες ότι υφίσταται οικονομικό πρόβλημα για τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες και σκυροθραυστικές μονάδες.

Εξ όσων γνωρίζω, το Υπουργείο ή η Κυβέρνηση έχει προθυμοποιηθεί να παράσχει εγγυήσεις προς τις ενδιαφερόμενες βιομηχανίες για τη σύναψη των αναγκαίων δανείων για την επενέργεια των απαραίτητων τεχνικών αλλαγών στις εν λόγω βιομηχανίες για να είναι δυνατή η εφαρμογή του προτύπου που σήμερα συζητά η Βουλή. Όμως είναι αξιοσημείωτο να αναφερθεί ότι ορισμένες τουλάχιστο τράπεζες στις οποίες οι ενδιαφερόμενοι αποτάθηκαν για δάνεια δεν προθυμοποιήθηκαν να παράσχουν τέτοια δάνεια, έστω και με κυβερνητικές εγγυήσεις, για το λόγο ότι οι σκυροθραυστικές μονάδες σύμφωνα με εκτιμήσεις των τραπεζών, όπως είναι σήμερα η κατάσταση, δεν είναι βιώσιμες και αξίζει να αναφερθεί και να υπογραμμισθεί ότι αρκετές απ' αυτές τις σκυροθραυστικές μονάδες δημιουργήθηκαν πριν μερικά χρόνια με συμβουλή ή με παρότρυνση της Κυβέρνησης για να πληρώσουν ένα σοβαρό κενό που τότε υφίστατο. Και η παρότρυνση της Κυβέρνησης και η οικονομική βοήθεια με τη μορφή των εγγυήσεων που παρεσχέθη από την Κυβέρνηση για τη σύναψη δανείων συνδυάζονταν τότε με τη λειτουργία ορισμένων άλλων μονάδων, οι οποίες δεν είναι σκυροθραυστικές, ορισμένων άλλων λατομείσεων. Τότε είχε αναληφθεί υποχρέωση

από μέρους της Κυβέρνησης ότι εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος οι άλλες λατομείσεις, πλην των σκυροθραυστικών μονάδων, θα έπρεπε να τερματίσουν τις εργασίες τους ούτως ώστε να παράγονται και υλικά τα οποία από πλευράς ασφάλειας θα εναρμονίζοντο με τα αναγκαία πρότυπα αλλά και για το λόγο ότι ορισμένες λατομείσεις για λόγους περιβάλλοντος και άλλους θα έπρεπε να τερματίσουν τη λειτουργία τους. Δυστυχώς η υπόσχεση που τότε εδόθη στις μονάδες που δημιουργήθηκαν με παρότρυνση της Κυβέρνησης, για τερματισμό της λειτουργίας λατομείσεων, μέχρι τώρα δεν έχει εκπληρωθεί παρόλο που είναι δημόσια γνωστό ότι και εξ Υπουργών Επιτροπή το 1981 αποφάσισε όπως τερματίσουν τη λειτουργία τους αυτές οι λατομείσεις. Το αποτέλεσμα είναι να προσφέρεται στην αγορά υλικό το οποίο κατά ισχυρισμούς, επαναλαμβάνω, και ιδιωτών αλλά και αρμόδιου Κυβερνητικού Τμήματος περιέχει κινδύνους για την ασφάλεια των οικοδομών, αλλά η παράταση της λειτουργίας αυτών των λατομείσεων αποβαίνει πιστεύομε και σε βάρος της τιμής αυτών των προϊόντων δεδομένου ότι οι σκυροθραυστικές μονάδες που δημιουργήθηκαν με παρότρυνση της Κυβέρνησης λειτουργούν με ελλιπή δυναμικότητα, με όχι πλήρη δυναμικότητα, με αποτέλεσμα να αυξάνονται τα κόστα.

Γι' αυτούς τους λόγους η θέση μας είναι όπως και τα πρότυπα που σήμερα συζητούνται και που πιστεύω θα εγκριθούν από το Σώμα, εφαρμοσθούν το ταχύτερο δυνατό, αλλά εκτός τούτου, για ν' αντιμετωπιστεί ευρύτερα το πρόβλημα της ασφάλειας, εφαρμοστεί προηγούμενη απόφαση της Κυβέρνησης για τερματισμό της λειτουργίας λατομείσεων οι οποίες ας σημειωθεί για αρκετό τώρα χρονικό διάστημα είναι παράνομες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος του Κανονισμού;

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Συγγνώμη, κ. Πρόεδρε, ένα τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω είναι σχετικά με τη γλώσσα στην οποία εκδίδονται οι Κανονισμοί περί Προτύπων. Δυστυχώς εκδίδονται στην Αγγλική γλώσσα με αποτέλεσμα να προκαλούνται σοβαρές δυσκολίες και ταλαιπωρίες σε αρκετούς ενδιαφερομένους. Γι' αυτό η εισήγησή μας είναι όπως γίνουν παραστάσεις ούτως ώστε οι Κανονισμοί να δημοσιεύονται στην ελληνική γλώσσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είχα την εντύπωση ότι αυτό το πρόβλημα είχε λυθεί από καιρό. Φαίνεται ότι δεν έχει ακόμα λυθεί και πρέπει οι αρμόδιοι να το λάβουν σοβαρά υπόψη, διότι πρέπει οι Κανονισμοί να κυκλοφορήσουν στην ελληνική γλώσσα.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω πως είναι σφάλμα της Βουλής να δέχεται να κατατίθενται έγγραφα στην Αγγλική. Γι' αυτό αντί να παρακαλούμε τους αρμοδίους να τα καταθέτουν στην ελληνική, να αρνούμαστε απ' εδώ και μπρος να τα δεχόμαστε—δεν το εισηγούμαι τώρα γι' αυτούς τους Κανονισμούς εφόσο φτάσαμε πλέον στο τελευταίο σημείο της εγκρίσεώς τους—και να δοθεί εντολή στη Γραμματεία της Βουλής ότι δεν θα δεχθούμε έγγραφα τα οποία δεν κατατίθενται στην ελληνική γλώσσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος του Κανονισμού;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν επιτρέπεται από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Πέραν των όσων έχει πει ο κ. Δίγκλης με τα οποία και εμείς συμφωνούμε, απλώς θα ήθελα να προσθέσω ότι καθίσταται απόλυτα αναγκαίο όπως συνταχθούν και παραπεμφθούν άμεσα στη Βουλή για ψήφιση οικοδομικοί Κανονισμοί με βάση τους οποίους να παρέχονται οι ασφαλείς ενδείξεις για τα δομικά υλικά και να παρέχεται ασφάλεια για τις οικίες οι οποίες οικοδομούνται.

Είναι καιρός να ψηφισθεί νομοθεσία και να γίνουν Κανονισμοί για αντισεισμικές επίσης μελέτες, γιατί μια μέρα με τους υφιστάμενους, ανύπαρκτους μάλλον Κανονισμούς, μπορεί να θρηνήσουμε χιλιάδες θύματα εξαιτίας του γεγονότος ότι κτίζονται μάλλον χωρίς πρότυπα οι οικοδομές μας και χωρίς να υπάρχουν οι απαραίτητες και αναγκαίες προϋποθέσεις και πρότυπα οικοδομικών υλικών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές ερωτάται το Σώμα αν υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν.

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το αμέσως επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1983.»

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΦΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΑΒΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Θαλής Μιχαηλίδης, Προεδρεύων.

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ιωάννης Μάτσης

Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπόν τον κ. Ι. Κατσουνωτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Αμύνης οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους Κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 23 και 28 των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 έως 1981, διπλασιάζεται το βασικό μηνιαίο χορηγήμα των εθνοφρουρών εκείνων που είναι υιοί πολυτέκνων οικογενειών και δικαιούνται, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μείωση της θητείας τους σε 13 μήνες καθώς επίσης εκείνων των εθνοφρουρών που είναι δευτερότοκοι υιοί πολυτέκνων οικογενειών, οι οποίοι κατά την ημέρα της κατάταξής τους είχαν άλλα τέσσερα ανήλικα και άγαμα αδέρφια, δηλαδή αδελφούς κάτω των 18 ετών ή αδελφές άγαμες οποιασδήποτε ηλικίας.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 19962 και ημερομηνία 29/1/1981, έχει μειωθεί από 26 σε 13 μήνες η περίοδος της θητείας του πρεσβυτέρου ή του μόνου υιού πολύτεκνης οικογένειας, και αυτό μέσα στα πλαίσια λήψης μέτρων ανακούφισης των πολύτεκνων οικογενειών. Μέσα στα ίδια πλαίσια έχουν επίσης διπλασιαστεί, σύμφωνα με τους υπό τροποποίηση Κανονισμούς, τα μηνιαία χορηγήματα για εξαρτώμενα πρόσωπα των εθνοφρουρών εκείνων των οποίων η περίπτωση εμπίπτει στην πιο πάνω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το Υπουργικό Συμβούλιο για σκοπούς περαιτέρω ανακούφισης των πολύτεκνων οικογενειών έχει αποφασίσει την αύξηση του βασικού μηνιαίου χορηγήματος των πιο πάνω αναφερόμενων εθνοφρουρών καθώς επίσης των δευτερότοκων υιών πολυτέκνων οικογενειών οι οποίοι κατά την ημέρα της κατάταξής τους είχαν άλλα τέσσερα ανήλικα και άγαμα αδέρφια. Η οικονομική επιβάρυνση για την εφαρμογή της προτεινόμενης αύξησης υπολογίζεται να ανέλθει στις £25.000—£30.000 ετησίως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς των πιο πάνω Κανονισμών γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού με ανάλογη σ' αυτούς τροποποίηση διασαφηνιστεί ότι «υιοθετηθέντα τέκνα» θεωρούνται εκείνα τα οποία έχουν υιοθετηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί Υοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος των Κανονισμών;

Ο κ. Φάντης.

Α.ΦΑΝΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α.ΦΑΝΤΗΣ:

Θα ήθελα να εισηγηθώ με την ευκαιρία που συζητούμε αυτούς τους Κανονισμούς τους οποίους πιστεύω ότι η Βουλή θα ψηφίσει ομόφωνα, όπως η Εκτελεστική Εξουσία μελετήσει το ζήτημα της γενικής αύξησης των επιδομάτων των εθνοφρουρών, τα οποία επιδόματα σήμερα ομολογουμένως είναι πάρα πολύ χαμηλά και δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες που έχει κάθε εθνοφρουρός.

Ταυτόχρονα θα ήθελα επίσης να εισηγηθώ όπως το αρμόδιο Υπουργείο μελετήσει το θέμα της τοποθέτησης των εθνοφρουρών σε μονάδες κατά το πλείστο κοντά στις περιοχές που προέρχονται, είτε κατάγονται από τα χωριά είτε από πόλεις, στο βαθμό που αυτό μπορεί να επιτρέπεται από τις ανάγκες της ίδιας της Εθνοφρουράς. Μια τέτοια τοποθέτηση θα ανακούφιζε οικονομικά και τους ίδιους

τους εθνοφρουρούς και τις οικογένειές τους. Σήμερα για να επισκεφθεί ένας που προέρχεται από την Πάφο τον εθνοφρουρό ο οποίος υπηρετεί στην προίχη της Αμμοχώστου ή της Λάρνακας, ας πούμε, επιβαρύνεται με πάρα πολλά έξοδα και αντίστροφα το ίδιο συμβαίνει και για τον εθνοφρουρό.

Γι' αυτό, αν αυτό είναι δυνατό, στο βαθμό που είναι δυνατό, και επιτρέπεται από τις ανάγκες της ίδιας της Εθνικής Φρουράς, θα ήταν καλά να τοποθετούνται οι εθνοφρουροί σε μονάδες που είναι όσο το δυνατό πιο κοντά στο χωριό ή την πόλη τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Είναι σε πίστη της Κυβέρνησης, κ. Πρόεδρε, που αύξησε τα μηνιαία χορηγήματα των εθνοφρουρών πολύτεκνων οικογενειών. Οι πολύτεκνοι μπορούν να χαρακτηριστούν ως οι στυλοβάτες του έθνους.

Είναι φανερό πως με το ρυθμό που γίνονται οι γεννήσεις σήμερα, σύντομα η Κύπρος θα καταστεί από νήσος των αγίων σε νήσο των γερόντων.

(Γέλωτες)

Όπως ακριβώς συμβαίνει και σε αρκετά χωριά της υπαίθρου μας που κατάντησαν σωστά γηροκομεία χωρίς παιδιά να τρέχουν στους δρόμους και χωρίς καν να ακούονται παιδικά γέλια και οι νεαρότεροι να είναι ηλικίας 50 και 60 χρόνων. Πολύ φοβούμαι πως το ίδιο θα συμβεί και με την υπόλοιπη Κύπρο αν συνεχιστεί ο ίδιος ρυθμός των γεννήσεων.

Γι' αυτό και η Κυβέρνηση οφείλει να δει με μεγαλύτερη κατανόηση τα προβλήματα των πολυτέκνων. Να δοθούν νέα κίνητρα, ως μεγαλύτερες φορολογικές απαλλαγές, πλήρης δωρεάν παιδεία, χορηγήματα τέκνων και μητρότητας σε αφορολόγητα είδη, οικιστικά δάνεια και άλλα. Και με την κατάλληλη διαφώτιση ίσως αλλάξει η σημερινή νοοτροπία και ενθαρρυνθούν τα νέα ζευγάρια να κάνουν περισσότερα παιδιά. Ας γίνει προσωρινή δοκιμαστική νομοθεσία για 10—15 χρόνια για να φανούν τα αποτελέσματα. Επίσης οικογένειες με τέσσερα παιδιά να αναγνωριστούν επίσημα σαν πολύτεκνες διότι, όπως είπαμε, σύντομα οικογένειες και με τρία παιδιά ακόμα, όχι τέσσερα, θα είναι σπάνιο φαινόμενο.

Τώρα ως προς τη θητεία των παιδιών πολύτεκνων οικογενειών, γιατί 13 μήνες μόνο για τον πρωτότοκο; Υπάρχουν οκταμελείς και εννιάμελείς οικογένειες με έξι γιούς. Επί 13 συνεχή χρόνια οι οικογένειες αυτές προσφέρουν στο έθνος αλλά και επί 13 χρόνια υπόκεινται σε οικονομική αφαιμάξη. Το πρόβλημα γίνεται οξύτερο σ' αυτούς που έχουν παιδιά που υπηρετούν σε απομακρυσμένες περιοχές, ως τα Κόκκινα κ.λ.π., και χρειάζονται αρκετά έξοδα για μεταφορικά μέχρις ότου φθάσουν στα χωριά τους ή την πόλη τους.

Συμφωνώ με τον κ. Φάντη όπως οι τοποθετήσεις γίνονται όπως τις εισηγήθηκε.

Και μια και περί χορηγημάτων ο λόγος, είναι καιρός να αυξηθούν τα επιδόματα όλων των στρατιωτών. Αφού όμως το κράτος αδυνατεί να αυξήσει τα επιδόματα στο παρόν στάδιο, θα ήταν σκόπιμο όλοι οι εθνοφρουροί να αγοράζουν τα προσωπικά τους αντικείμενα αφορολόγητα, όπως τα τσιγάρα τους, τα ζυριστικά είδη, τα είδη καθαριότητας και άλλα. Ίσως φανεί γελοία εισήγηση.

Αν ερωτηθούν όμως γονείς που έχουν δυο και τρία παιδιά, πολύ δε περισσότερο οι πολύτεκνοι, τότε θα φανεί ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα.

Τελειώνοντας, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να υπομνήσω το χρέος της Κυβέρνησης και προς τα παιδιά και τους λοιπούς συγγενείς των ηρώων της Ε.Ο.Κ.Α. Ξεχάστηκε η γενιά εκείνη. Έφτασε όμως ο καιρός, νομίζω, η Ε.Ο.Κ.Α. να αναγνωριστεί επίσημα σαν η εθνική οργάνωση της Κύπρου για να δικαιωθούν όσοι υπηρέτησαν τότε και την πατρίδα και σήμερα υποφέρουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εάν επιτρέπεται από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνούμε με όσα έχουν πει οι προηγούμενοι συνάδελφοι και σαν πολύτεκνος Βουλευτής θέλω να χαιρετίσω το γεγονός διότι φαίνεται ότι οι κόποι της Επιτροπής πολυτέκνων μαζί με τις ενέργειες των τεσσάρων Βουλευτών πολυτέκνων της Βουλής άρχισαν να αποδίδουν καρπούς και να υλοποιούνται τα πρώτα αιτήματα της Επιτροπής πολυτέκνων.

Το σημείο το οποίο ήθελα να θίξω, κ. Πρόεδρε, με όσα έχουν λεχθεί προηγουμένως, είναι ότι επειδή ένα από τα ευεργετήματα που παραχωρούνται στους πολυτέκνους είναι και η σύντμηση της θητείας των στρατιωτών, σ' αυτό το σημείο βρίσκουν πολλά προβλήματα και δυσκολίες οι εθνοφρουροί οι οποίοι ευρίσκονται σε διάφορες μονάδες διατί δεν βρίσκουν τις φόρμες εκείνες που πρέπει να προμηθευτούν από τις μονάδες τους για να κάμουν τα ανάλογα διαβήματα για να τύχουν αυτής της σύντομης απολύσεως. Γι' αυτό η παράκλησή μου είναι να δοθούν οδηγίες στα αρμόδια τμήματα, στα αρμόδια Σώματα και στις μονάδες να εφοδιαστούν με αυτές τις φόρμες για να μη δυσκολεύονται, διότι οι στρατιώτες μας συναντούν πάρα πολλές δυσκολίες και οι γονείς παραπονούνται: μας έχουν κάμει αρκετά παράπονα ότι δυσκολεύονται οι στρατιώτες να βρουν τέτοιου είδους φόρμες για να αποταθούν στα αρμόδια τμήματα ή μονάδες για να υποβάλουν τις αιτήσεις τους εγκαίρως και να τύχουν απολύσεως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επανειλημμένα αυτό το Σώμα έχει διαπιστώσει ότι πραγματικά αυτά τα επιδόματα τα οποία δίδονται στους εθνοφρουρούς μας είναι απαράδεκτα χαμηλά—θα μπορούσε να λεχτεί εξευτελιστικά—γιατί σε πολλές περιπτώσεις δεν αρκούν καν για να πληρώσουν το αντίτιμο του εισιτηρίου για να μεταβούν στην επαρχία ή στο χωριό της καταγωγής τους.

Συνεπώς θα πρέπει επιτέλους η Κυβέρνηση να δει με σοβαρότητα αυτό το θέμα της αύξησης των επιδομάτων σε κάποια αξιοπρεπή επίπεδα.

Σ' ό,τι αφορά το θέμα της ενίσχυσης των πολυτέκνων, συνηγορούμε πλήρως και πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να προχωρήσει να μελετήσει σε βάθος αυτό το θέμα και να υιοθετηθεί μια συγκεκριμένη δέσμη μέτρων που να ενισχύει αποφασιστικά τους πολυτέκνους που πράγματι είναι στυλοβάτες της κοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν πολύτεκνος και εγώ, ίσως πιο πολύτεκνος από τους άλλους πολύτεκνους συναδέλφους, δεν μπορούσα να υστερήσω από τους συναδέλφους, γι' αυτό θα παρακαλούσα όπως τα προβλήματα τα οποία ήγειρε ο συνάδελφος Παπαρές και οι άλλοι συνάδελφοι, κυρίως των πολυτέκνων, παραπεμφθούν σε μια ειδική Επιτροπή της Βουλής για να μελετηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Φαίνεται ότι όλοι οι πολύτεκνοι θα παρελάσουν από το μικρόφωνο. Αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Εγώ απλώς θέλω να θίξω ένα μόνο θέμα, ότι ενώ για σκοπούς απαλλαγής από τη φορολογία, για την παραχώρηση £15 κατά παιδί ή για άλλες παραχωρήσεις αναγνωρίζονται σαν πολύτεκνοι όσοι έχουν τέσσερα παιδιά, για σκοπούς στρατολογίας και απαλλαγής από τη θητεία πρέπει να είναι πέντε τα παιδιά. Η δική μου εισήγηση είναι όπως και για σκοπούς απαλλαγής από τη θητεία θεωρούνται πολύτεκνοι όσοι έχουν τέσσερα μόνο παιδιά και να απαλλάσσεται το ένα παιδί τουλάχιστο, όπως ισχύει και για τις άλλες κατηγορίες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι φαίνεται η ομόφωνη άποψη του Σώματος ότι τόσο τα επιδόματα των εθνοφρουρών μας είναι χαμηλά και πρέπει να αυξηθούν όσο και οι ανάγκες των πολυτέκνων είναι μεγάλες και θα πρέπει να τύχουν της δέουσας φροντίδας από μέρους του κράτους, όμως δεν πρέπει να αρκεστούμε σε ευχολόγια. Γι' αυτό και πρέπει—εμείς δεν μπορούμε σαν Σώμα ασφαλώς βάσει του Συντάγματος να ψηφίσουμε οποιοδήποτε Νομοσχέδιο που προνοεί δαπάνες—η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να ασχοληθεί με αυτό το θέμα και να ζητήσει από το αρμόδιο Υπουργείο να μεριμνήσει ώστε αυτά που ζητά το Σώμα να τύχουν της δέουσας προσοχής από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και με αυτό φθάσαμε στο τέλος των θεμάτων του Κεφαλαίου Α' που είναι η Νομοθετική Εργασία.

Κεφάλαιο Β'—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ερουσικού Οξέος εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Υγείας.

Φαίνεται ότι το Υπουργείο Υγείας αποφάσισε αποφασιστικά να μεριμνήσει για την υγεία μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 12 Οκτωβρίου 1983 σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1983 (Αρ. 1 του 1983) και το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1983 (Αρ. 2 του 1983). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη, έντιμε κ. Πρόεδρε, η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 7 Ιουλίου 1983.

«Τις τελευταίες μέρες υπήρξαμε μάρτυρες διαφόρων ενεργειών και λήψης σπασμωδικών και ανεπαρκών μέτρων γι' αντιμετώπιση του οξέος προβλήματος της χαμηλής και ασύμφορης τιμής των επιτραπέζιων σταφυλιών. Μια από τις δικαιολογίες των αρμοδίων ήταν ότι δεν υπήρχε χρόνος για καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος.

Με την πικρή αυτή εμπειρία και επειδή πλησιάζει η συγκομιδή των οινοποιήσιμων σταφυλιών και εσπεριδοειδών, οι τιμές των οποίων, τουλάχιστο των λεμονιών, ήταν απογοητευτικές με κίνδυνο χρεωκοπίας των παραγωγών ή καταστροφής των λεμονοειδών:

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο:

Αν έχει λάβει τα ανάλογα μέτρα ώστε να μην έρχεται το αρμόδιο Τμήμα πάντοτε απaráσκευο και ανέκανο ν' αντιμετωπίσει σωστά τα καυτά αυτά προβλήματα».

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτού περιφέρειας Πάφου κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου.

«Από το Μάρτη του 1983, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας πραγματοποίησε αλληπάλληλες συσκέψεις με τους παραγωγούς, τις αγροτικές οργανώσεις και τους εξαγωγείς, με στόχο την ομαλή διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών. Χάρη στη μεσολάβηση και τις σύντομες προσπάθειες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας έσπασε το αδιέξοδο που προέκυψε στις διαπραγματεύσεις μεταξύ παραγωγών και εξαγωγέων και το οποίο έθεσε σε κίνδυνο την ομαλή εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών.

2. Όπως είναι γνωστό, μέσα στα πλαίσια της ελεύθερης οικονομίας μας, ακολουθείται φιλελεύθερη εμπορική πολιτική και στις περιπτώσεις προϊόντων που η εμπορία τους δεν αναλαμβάνεται από Συμβούλιο Εμπορίας, ο κάθε εξαγωγέας είναι ελεύθερος να καθορίζει τις τιμές αγοράς των προϊόντων που εξάγει. Στις περιπτώσεις γεωργικών προϊόντων που δεν υπάρχουν Συμβούλια Εμπορίας, φαίνεται πως ο αριθμός των εξαγωγέων που ασχολούνται με την εμπορία τους είναι τέτοιος που επιτρέπει πλήρη συναγωνισμό μεταξύ των εξαγωγέων και επομένως οι τιμές που πληρώνονται από τους εξαγωγείς αντανακλούν τις διεθνείς τιμές.

3 Παρόλο που οι εξαγωγές των εσπεριδοειδών, σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών του Υπουργείου γενικά παρουσιάζουν αύξηση τα τελευταία χρόνια (1980/81, 78,191 τόννοι, 1981/82, 89,545 τόννοι, 1982/83, 93,025 τόννοι), οι τιμές τους εξαρτώνται από την κατάσταση της προσφοράς και της ζήτησης στη διεθνή αγορά. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέβαλε και συνεχίζει να καταβάλλει έντονες προσπάθειες προς διάφορες κατευθύνσεις για την αύξηση των εξαγωγών των εσπεριδοειδών στις καλύτερες δυνατές τιμές.

4. Όσο αφορά θέματα που σχετίζονται με τη συγκομιδή και παραλαβή οινοποιήσιμων σταφυλιών από τις οινοβιομηχανίες αυτά μελετούνται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων στην οποία συμμετέχουν οι Αγροτικές Οργανώσεις καθώς και εκπρόσωποι των οινοβιομηχανιών και λαμβάνονται έγκαιρα οι ανάλογες αποφάσεις από το ΣΑΠ για την ομαλή και απρόσκοπτη παραλαβή των οινοποιήσιμων σταφυλιών».

Ερώτηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1982, υποβληθείσα από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή και ληφθείσα στις 25 Νοεμβρίου 1982.

«Είναι γνωστό πως ένα από τα πιο χαρακτηριστικά αμπελουργικά προϊόντα μας είναι, εκτός από την κουμανταρία, η ζιβανία. Οι περισσότεροι ξένοι τουρίστες και φιλοξενούμενοι αλλοδαποί των Κυπρίων ακούνε γι' αυτή αλλά όταν θέλουν να τη δοκιμάσουν πρέπει να την προμηθευτούν παράνομα γιατί απαγορεύεται η ελεύθερη διάθεση και πώλησή της από το νόμο. Εκτός απ' αυτό η ποιότητα της

ζιβανίας που προμηθεύονται οι διάφοροι με τον πιο πάνω τρόπο δεν είναι ούτε τυποποιημένη και πολύ πιθανό να περιέχει και πολλές βλαβερές ουσίες (αιθέρια έλαια κ.λ.π.).

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο κατά πόσο μπορεί να παρασκευάζεται και να δίνεται στην αγορά τυποποιημένο είδος ή είδη ζιβανίας (π.χ. κόκκινη), η οποία είναι σίγουρο πως θα αρέσει στους ξένους και θα αξιοποιηθεί τουριστικά ένα αμπελουργικό προϊόν».

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1982 του αξιότιμου Μέλους της Βουλής περιφέρειας Κερόνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

- «(α) Η διάθεση της ζιβανίας από αμπελουργούς στην επιτόπια αγορά, απαγορεύτηκε, για το λόγο ότι αυτή δεν ήταν πάντοτε απαλλαγμένη από αιθέρια έλαια και άλλες βλαβερές ουσίες για τον καταναλωτή.
- (β) Ένας άλλος λόγος που συνέτεινε στην απαγόρευση της ζιβανίας ήταν και η απώλεια προσόδων από την κατανάλωση αφορολόγητης ζιβανίας σε βάρος οινοπνευματωδών ποτών που υπόκεινται σε φόρο κατανάλωσης.
- (γ) Για τη διάθεση της ζιβανίας στην επιτόπια αγορά με τρόπο που να εξουδετερώνονται οι πιο πάνω λόγοι, το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων βρίσκεται σε επαφή με το Τμήμα Τελωνείων για το ενδεχόμενο χορήγησης σχετικής άδειας σε εγκεκριμένους οινοπνευματοποιούς για τη διάθεση της ζιβανίας στην επιτόπια αγορά.
- (δ) Θα πρέπει ωστόσο να αναφερθεί ότι η διάθεση ζιβανίας στην επιτόπια αγορά δε θα συμβάλει και πολύ σε αύξηση της κατανάλωσης των αμπελουργικών μας προϊόντων, γιατί αυτή κατά μεγάλο μέρος θα είναι σε βάρος άλλων κυπριακών οινοπνευματωδών ποτών και ειδικά του κονιάκ και του ούζου».

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 18 Μαΐου 1983.

«Το αμπελουργικό πρόβλημα συνεχίζει να απασχολεί χιλιάδες αγροτικές οικογένειες στις επαρχίες Λεμεσού—Πάφου και Λευκωσίας. Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και πιο συγκεκριμένα τα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας ενδιαφέρθηκαν για το αμπελουργικό πρόβλημα και επιδίωξαν με διάφορες ενέργειες και διαβήματα να το αντιμετωπίσουν και να το προωθήσουν προς τη λύση του.

Όμως παρά τις ενέργειες της Κυβέρνησης το αμπελουργικό πρόβλημα παρουσιάζει ακόμα αρκετές και σοβαρές πλευρές που επιβάλλεται να προγραμματιστούν, να προωθηθούν και να λυθούν.

Τέτοιες σοβαρές πλευρές είναι τα μεγάλα αποθέματα αμπελουργικών προϊόντων που έχουμε ακόμα στις αποθήκες της Κυβέρνησης και των οινοβιομηχανιών, το θέμα των αποθηκευτικών χώρων, το θέμα των μετοχών, το θέμα της

εμπορίας των επιτραπέζιων σταφυλιών, το θέμα της αναδιάρθρωσης του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και άλλα προβλήματα.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εμπορίου:

1. Πώς προγραμματίζεται η διάθεση των αποθεμάτων αμπελουργικών προϊόντων (7 χιλιάδες τόνοι σπέρτο, 3 χιλιάδες τόνοι σταφίδα και 8 χιλιάδες τόνοι κρασιά);
2. Πώς προωθείται η απόφαση για την εξασφάλιση επαρκών αποθηκευτικών χώρων;
3. Προωθείται η εισήγηση των Αγροτικών Οργανώσεων για το θέμα των μετοχών;
4. Ενόψει της νέας εσοδείας σταφυλιών πώς συντονίζουμε τις ενέργειές μας για τη διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών και την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών;
5. Συμφωνά το Υπουργείο Εμπορίου με την αναδιάρθρωση του Σ.Α.Π. και την εκπροσώπηση των Αγροτικών Οργανώσεων;

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «1. Για τη διάθεση των αποθεμάτων αμπελουργικών προϊόντων (οινοπνεύματος, σταφίδος και κρασιών) εσοδείας 1982, καταβλήθηκαν και συνεχίζουν να καταβάλλονται προσπάθειες προς διάφορες κατευθύνσεις και κυρίως στους παραδοσιακούς αγοραστές των πιο πάνω προϊόντων. Υπάρχουν τώρα βάσιμες ελπίδες ότι οι προσπάθειες αυτές θα καρποφορήσουν και ότι η εξαγωγή των προϊόντων αυτών θα πραγματοποιηθεί, κατά το μεγαλύτερο τουλάχιστον μέρος πριν από την ερχόμενη εσοδεία.
2. Για τη δημιουργία πρόσθετων αποθηκευτικών χώρων για τα αμπελουργικά προϊόντα, η Κυβέρνηση εξάγγειλε πριν από ένα χρόνο ενθαρρυντικά κίνητρα προς τις οινοβιομηχανίες για την επέκταση των αποθηκευτικών τους χώρων. Παρ' όλες τις δυσκολίες που υπάρχουν στη διάθεση οινικών προϊόντων σε χώρες του εξωτερικού, δύο από τις τέσσερις οινοβιομηχανίες επέδειξαν ενδιαφέρον και προέβηκαν ήδη σε παραγγελίες δεξαμενών από ανοξείδωτο χάλυβα.
3. Το θέμα της κατοχύρωσης των μετοχών για σκοπούς παράδοσης σταφυλιών στις οινοβιομηχανίες συζητήθηκε επανειλημμένα τόσο στο Συμβούλιο όσο και στη Συμβουλευτική Επιτροπή Αμπελουργικών Προϊόντων στην οποία αντιπροσωπεύονται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (Αγροτικές Οργανώσεις, Οινοβιομηχανίες και Κυβέρνηση).
4. Για τη διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών της προσεχούς εσοδείας, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας είχε από καιρό επαφές με τους εξαγωγείς των σταφυλιών αυτών για το συντονισμό των ενεργειών τους σχετικά με τις φορτώσεις των σταφυλιών, και την εξαγωγή της μεγαλύτερης δυνατής ποσότητας στις καλύτερες δυνατές τιμές.
Η ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών απασχολεί την Κυβέρνηση από αρκετό χρόνο. Αναμένεται ότι θα ληφθούν σχετικές αποφάσεις πάνω στο θέμα αυτό.

5. Το θέμα της αναδιάρθρωσης του ΣΑΠ έτσι που να εκπροσωπούνται σ' αυτό και εκπρόσωποι των Αγροτικών Οργανώσεων, απασχολεί την Κυβέρνηση. Αναμένεται να ληφθούν αποφάσεις πάνω στο θέμα αυτό».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 27 Μαΐου 1983.

«Στην περιφερειακή σύσκεψη που έγινε στις Πλάτρες στις 26/11/82, παρουσία του έντιμου Υπουργού Εσωτερικών και Άμυνας κ. Βενιαμίν, στην αντίκρουση των διαφόρων προβλημάτων των κοινοτήτων που κλήθηκαν στη σύσκεψη, συζητήθηκαν και προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου. Βασικότερο αίτημα της κοινότητας ήταν η έναρξη της βελτίωσης του δρόμου Προδρόμου—Πλατρών.

Χωρίς να καθορίζεται συγκεκριμένο ποσό στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης του 1983, έγινε αναφορά στη διάθεση ποσού £63,000 περίπου για να καλύψει τρία περίπου χιλιόμετρα δρόμου.

Βρισκόμαστε στα μέσα του 1983 και καμιά ένδειξη δεν υπάρχει για έναρξη του έργου, γεγονός που ανησυχεί την κοινότητα.

Παράλληλα παραμένει άλυτο το αίτημα για μείωση της τιμής του ρεύματος για τον οδικό φωτισμό και τους ψυκτικούς θαλάμους, όπως και το θέμα λειτουργίας του «ΒΕΡΕΓΓΑΡΙΑ» που αφορά φυσικά άλλο Υπουργείο.

Πότε σκοπεύουν τα αρμόδια Υπουργεία να επιληφθούν των πιο πάνω προβλημάτων για να προληφθεί ο τελικός μαρασμός ενός αξιόλογου θερινού θερέτρου όπως είναι ο Πρόδρομος;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 27 Μαΐου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Το ξενοδοχείο Βερεγγάρια λειτουργεί στην τάξη του 1 αστέρος (κατατάχθηκε σ' αυτή από το 1971, όταν άρχισε να εφαρμόζεται η νομοθεσία) με άδεια λειτουργίας που εκδόθηκε σύμφωνα με την υφιστάμενη Νομοθεσία περί Ξενοδοχείων και η οποία εκπνέει την 31.12.1984. Σε τακτικές επιθεωρήσεις του ξενοδοχείου από την αρμόδια υπηρεσία του ΚΟΤ, αλλά και της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Υγείας, διαπιστώθηκαν εκτεταμένες ελλείψεις, οι οποίες υποδείχθηκαν στο διευθυντή του ξενοδοχείου, με την παράκληση να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τη βελτίωση της κατάστασης, διαφορετικά ο Οργανισμός προειδοποίησε ότι θα βρεθεί στη δυσάρεστη θέση να πάρει άλλα μέτρα που προνοεί ο νόμος.

2. Θα πρέπει επίσης να σας αναφέρω ότι το Υπουργείο τούτο ενθαρρύνει, πρόσφατο ξένο ενδιαφέρον που έχει εκδηλωθεί, σχετικά με το πιο πάνω ξενοδοχείο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού ευρίσκεται η μελέτη και πότε προβλέπεται η ένταξη της παραγωγής μανταρινιών στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης της περιοχής των χωριών Επταγώνιας, Αρακαπά, Διερώνας και Συκόπετρας.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για την ένταξη της παραγωγής μανταρινιών στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης της περιοχής των χωριών Επταγώνιας, Αρακαπά, Διερώνας και Συκόπετρας σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Βασική επιδίωξη της Κυβέρνησης και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης είναι η βελτίωση και επέκταση του Νόμου ώστε μελλοντικά και σταδιακά να προσφέρει στους παραγωγούς ένα πλήρες και ολοκληρωμένο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης που να καλύπτει όλα τα κύρια γεωργικά προϊόντα από όλους τους κύριους φυσικούς κινδύνους. Η επέκταση όμως αυτή θα πρέπει να γίνει μελετημένα και οργανωμένα ώστε το Σχέδιο να μην επιβαρύνεται σε βαθμό που δεν το επιτρέπουν τα οικονομικά του και οι πόροι του σε προσωπικό και εμπειρία. Η αρτιότητα του Σχεδίου είναι βασική προϋπόθεση για τη σίγουρη εξυπηρέτηση των αγροτών μας.

Αναφορικά με το ειδικό θέμα της ένταξης των μανταρινιών στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης των χωριών που αναφέρονται στην ερώτηση των αξιότιμων Βουλευτών κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ, η Κυβέρνηση έχει δώσει προτεραιότητα και ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης μελετά ήδη την ένταξη στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης όχι μόνο των μανταρινιών αλλά όλων γενικά των εσπεριδοειδών και για όλες τις περιοχές της Κύπρου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και ληφθείσα στις 19 Σεπτεμβρίου 1983.

«Το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιείται από καιρό σαν πολεμικό ορμητήριο, διαμετακομιστικός σταθμός και σταθμός ανεφοδιασμού από τις ιμπεριαλιστικές νατοϊκές δυνάμεις εναντίον του φίλου γειτονικού λιβανικού λαού που αγωνίζεται ηρωικά κατά της σιωνιστικής και νατοϊκής επιδρομής και κατοχής της χώρας του για ανεξαρτησία, κυριαρχία και εδαφική ακεραιότητα.

Συγκεκριμένα, οι Βρεττανοί ιμπεριαλιστές χρησιμοποιούν το αεροδρόμιο Ακρωτηρίου για να βομβαρδίσουν θέσεις των πατριωτών του Λιβάνου και παρέχουν επίσης διευκολύνσεις στους Αμερικανούς συμμάχους τους καθώς και στα όργανά τους, τους φαλαγγίτες.

Πέραν τούτου το διεθνές πολιτικό αεροδρόμιο της Λάρνακας χρησιμοποιείται από ελικόπτερα και άλλα στρατιωτικά αεροπλάνα των Αμερικανών, των Γάλλων και άλλων νατοϊκών ιμπεριαλιστών για ανεφοδιασμό για να πλήττονται οι πατριωτικές δυνάμεις του Λιβάνου. Γαλλικό αεροπλανοφόρο και άλλα πολεμικά σκάφη βρίσκονται στα νερά της Λάρνακας και δεν είναι υπερβολή αν πούμε πως η Κύπρος μετατράπηκε σε αμπελοχώραφο των Αμερικανών, Βρεττανών, Γάλλων, Ιταλών και σιωνιστών ιμπεριαλιστών.

Τα περί 'πολυεθνικής ειρηνευτικής δύναμης' δεν μπορούν να ξεγελάσουν κανένα γιατί δεν είναι με απόφαση του Ο.Η.Ε. που βρίσκονται στο Λίβανο, αλλά σαν αυτόκλητοι και οι πολεμικές επιχειρήσεις που διεξάγουν εναντίον των πατριωτικών δυνάμεων αυτής της χώρας κάθε άλλο παρά σαν 'ειρηνευτικές' ενέργειες θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν.

Επειδή αυτή η απαράδεκτη κατάσταση συνιστά ύβρη και πρόκληση για το λαό μας και εγκυμονεί τρομερούς κινδύνους να μετατραπεί η Κύπρος σε στόχο αντιποίνων καθώς και το γεγονός ότι είναι ασυμβίβαστη με την αδέσμευτη εξωτερική πολιτική της Κύπρου και αντίθετη με την όλη έννοια του αντιιμπεριαλιστικού, αντικατοχικού, απελευθερωτικού αγώνα που διεξάγει ο κυπριακός λαός, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:—

- (α) Τι θα λέγαμε αν το έδαφος μιας γειτονικής χώρας χρησιμοποιείτο για να βομβαρδίζεται η Κύπρος και να υφίσταται την ιμπεριαλιστική επιδρομή που υφίσταται σήμερα ο Λίβανος;
- (β) Ποια μέτρα πήρε ή προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για να θέσει τέρμα στη χρησιμοποίηση του κυπριακού εδάφους για επιδρομικές ενέργειες ενάντια στο Λίβανο;
- (γ) Προειδοποίησε τη βρετανική κυβέρνηση ότι με τη χρησιμοποίηση που αυτή κάμνει των βρετανικών βάσεων στην Κύπρο παραβιάζεται ακόμα και η περιβόητη Συνθήκη Εγκαθιδρύσεως;
- (δ) Ποια μέτρα έχει πάρει ή προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση για να θέσει τέρμα στη χρησιμοποίηση του διεθνούς αερολιμένα της Λάρνακας από στρατιωτικά αεροπλάνα των νατοϊκών δυνάμεων εναντίον του φίλου λιβανικού λαού; Και γιατί επιτρέπεται στα νατοϊκά πολεμικά σκάφη να χρησιμοποιούν τα νερά της Λάρνακας;

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Σεπτεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Βάσο Λυσσαρίδη και ληφθείσα στις 21 Σεπτεμβρίου 1983.

«Υπάρχουν ανησυχητικές πληροφορίες ότι:

- (α) Το αεροδρόμιο Λάρνακας χρησιμοποιείται από δυνάμεις που έχουν ήδη εμπλακεί σε επιθέσεις ενάντια στο Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας του Λιβάνου και απειλούν τη Συρία και την Ο.Α.Π.
- (β) Οι βρετανικές βάσεις έχουν μετατραπεί σε βοηθητικά ορμητήρια καταφύγια των ίδιων αυτών δυνάμεων. Ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:
- (α) Ποια μέτρα πήρε για να θέσει τέρμα στη χρησιμοποίηση της Κύπρου

κατά τρόπο που όχι μόνο στρέφεται ενάντια σε φιλικές δυνάμεις, αλλά υποσκάπτει και τα δικά μας εθνικά συμφέροντα;

- (β) Τι διαβήματα θα κάνει για να μην επιτρέψει τη χρησιμοποίηση των βάσεων που γίνεται ακόμα και κατά παράβαση των όρων λειτουργίας τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εξωτερικών σε ερωτήσεις ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1983 και 21 Σεπτεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού και Λευκωσίας κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Βάσου Λυσσαρίδη αντιστοίχως.

«Κατ' αρχή επισημαίνεται ότι η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας ουδέποτε διανοήθηκε να επιτρέψει τη χρησιμοποίηση του κυπριακού εδάφους ή των κυπριακών χωρικών υδάτων ή του κυπριακού εναέριου χώρου για επιδρομικές ενέργειες, κεκαλυμμένες ή μη, εναντίον των γειτονικών αραβικών λαών και των χωρών τους με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί άριστες φιλικές σχέσεις. Ο περί του αντιθέτου ισχυρισμός που προβάλλεται στις ανωτέρω δυο επιστολές των αξιότιμων μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η Κυβέρνηση ούτε παραχώρησε ούτε προτίθεται να παραχωρήσει διευκολύνσεις για τέτοιου είδους ενέργειες.

2. Όσον αφορά την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση των Βρετανικών Βάσεων από χώρες που μετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη, η Κυβέρνηση όχι μόνο γνωστοποίησε, κατά τρόπο σαφή και απερίφραστο, αρκετά έγκαιρα, την αντίθεσή της σε τέτοια χρήση που θα ισοδυναμούσε με καταστρατήγηση των προνοιών της Συνθήκης Εγκαθιδρύσεως, αλλά διαμαρτυρήθηκε έντονα για τη βρετανική θέση ότι είναι επιτρεπτή η παραχώρηση διευκολύνσεων στις βάσεις, προς τρίτη χώρα, με τον ισχυρισμό ότι η Βρετανική Κυριαρχία επί των βάσεων είναι απεριόριστη.

3. Υπογραμμίζεται ότι οι παρεχόμενες διευκολύνσεις, είτε αφορούν τον αερολιμένα Λάρνακας ή λιμένες είτε τα χωρικά ύδατα της Κύπρου περιορίζονται μόνο στη μεταφορά ιατροφαρμακευτικού υλικού ή τροφίμων για τις ανάγκες των αποσπασμάτων και τη διαμετακόμιση αντικαθιστάμενων μελών της Πολυεθνικής Δυνάμεως

4. Περαιτέρω δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι η εγκαθίδρυση της Πολυεθνικής Δυνάμεως είχε τύχει της συγκαταθέσεως όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και οι εκάστοτε παρεχόμενες διευκολύνσεις από μέρος της Κύπρου τοποθετούνται μέσα στα αρχικά πλαίσια της αποστολής της ανωτέρω Δυνάμεως υπό την έννοια της συμβολής της Κύπρου στην επίτευξη ενός γενικώς συμπεφωνημένου ειρηνικού διακανονισμού του Λιβανικού προβλήματος.

5. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, ευρισκόμενη σε επαφή με τις Κυβερνήσεις των επηρεαζόμενων φίλων Αραβικών χωρών καθώς επίσης και με τις Κυβερνήσεις που μετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη και παρέχει τη διαβεβαίωση ότι δεν θα ανεχθεί, κάτω από οποιοδήποτε πρόσχημα, τη μετατροπή των παρεχόμενων διευκολύνσεων σε μέσα προσβολής των συμφερόντων των γειτονικών Αραβικών χωρών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εισερχόμεθα τώρα στο Κεφάλαιο Δ—Συνέχιση της συζήτησης με θέμα «η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»

Έχει ήδη αγορεύσει ο εγγράφας το θέμα κ. Γλαύκος Κληρίδης.

Υπάρχουν ομιλητές που θα ήθελαν να μιλήσουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές ή σήμερα δεν είμαστε έτοιμοι να μιλήσουμε; Για σήμερα δεν υπάρχουν. Τότε η συζήτηση του θέματος αναβάλλεται για την προσεχή Πέμπτη και παρακαλώ όπως ετοιμασθούμε για να μιλήσουμε διότι έχουμε και άλλα θέματα στο Κεφάλαιο Δ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να τα διαγράψουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 20 του μηνός, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983.
- (3) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (5) Ο περί Ειδιεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.**ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.****ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:**

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη).

- (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών).
(14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων).
(14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).
- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).

- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια απόφαση της Βουλής να παρακολουθήσει την πορεία των ερευνών για τη διαλεύκανση των γνωστών—άγνωστων δολοφόνων του Δώρου Λοΐζου για να τιμωρηθούν και για να γνωστούν οι ηθικοί αυτουργοί.

Θα ήθελα να ρωτήσω τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών αν έχει παρακολουθήσει το θέμα, σε ποιο στάδιο βρίσκεται και αν και εφόσον δεν ικανοποιηθεί η Βουλή ότι η διεξαγωγή των ερευνών είναι η πρόπουσα, θα ήθελα το θέμα να απασχολήσει τη Βουλή σε ανοικτή συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εσωτερικών απουσιάζει στο εξωτερικό, ίσως ο κ. Παναγιώδης ή ο κ. Μιχαηλίδης θα μπορούσε να απαντήσει.

ΘΑΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Δεν γνωρίζω αν έχει παρακολουθηθεί το θέμα αλλά θα το αναφέρω στον Πρόεδρο της Επιτροπής μόλις επιστρέψει για να επιληφθεί τούτου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

ΧΑΜΠΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφέρομαι στο Νομοσχέδιο περί Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών το οποίο κατατέθηκε πριν περίπου δυο χρόνια και το οποίο καθυστερεί μπροστά στην Επιτροπή Εμπορίου.

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα απασχόλησε τη Βουλή φέτος όταν υπήρχαν τα προβλήματα διάθεσης των επιτραπέζιων σταφυλιών. Και όταν η Επιτροπή Εμπορίου της Βουλής ζήτησε πληροφορίες από το Υπουργείο Εμπορίου, το Υπουργείο απάντησε ότι διεξάγει διαπραγματεύσεις και επαφές μαζί με τους εξαγωγείς για να συντονίσει τις ενέργειες της εξαγωγής των σταφυλιών. Όμως η φετινή εσοδεία σταφυλιών έχει παρέλθει και παρουσιάστηκαν αρκετά και δύσκολα προβλήματα· μάλιστα οι εξαγωγές έγιναν από τους εξαγωγείς οι οποίοι κέρδισαν εκατοντάδες χιλιάδες λίρες σε βάρος των παραγωγών, διότι δεν υπήρχε Συμβούλιο Εμπορίας Σταφυλών. Τώρα οι παραγωγοί ανησυχούν, κ. Πρόεδρε, διότι πλησιάζει ο καιρός που θα έπρεπε να έχουμε ήδη έτοιμο το Συμβούλιο Εμπορίας Σταφυλών για να προετοιμάσει την εξαγωγή των σταφυλιών της προσεχούς εσοδείας 1984. Εμείς εδώ σ' αυτή τη Βουλή, όταν μας επισκέφθηκε αντιπροσωπεία των παραγωγών, δώσαμε υπόσχεση ότι μέχρι την προσεχή εσοδεία 1984 θα έχουμε ήδη ψηφίσει το Νομοσχέδιο για την εμπορία επιτραπέζιων σταφυλιών. Τώρα βρισκόμαστε στα μέσα του Οκτώβρη και αν σε διάστημα ενός ή δυο μηνών δεν ψηφίσουμε αυτό το Νομοσχέδιο για να γίνουν οι κατάλληλες προετοιμασίες, τότε δεν θα μπορέσουμε ούτε το 1984 να εξάξουμε τα επιτραπέζια σταφύλια και θα

υπάρξουν πάλιν πολύ σοβαρά προβλήματα όπως και φέτος στο θέμα της εξαγωγής των σταφυλιών.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, εισηγούμαστε όπως ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου καλέσει την Επιτροπή για τους μήνες Οκτώβρη και Νιόβρη για να μπορέσουμε να ψηφίσουμε το σχετικό Νομοσχέδιο που ήδη κατατέθηκε και βρίσκεται μπροστά στην Επιτροπή, για να είμαστε έτοιμοι την προσεχή εσοδεία να έχουμε, όπως υποσχθήκαμε στους αμπελουργούς, έτοιμο το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης, Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ ορθά είπε ο συνάδελφος κ. Χαμπής Μιχαηλίδης ότι εκκρεμεί μια πρόταση νόμου η οποία κατατέθηκε από το ΑΚΕΛ—Αριστερά όσον αφορά την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών. Είναι γνωστές και οι συνθήκες και τα προβλήματα που υπήρξαν γι' αυτό το θέμα και οι συζητήσεις που κάναμε με τους αρμοδίους.

Προσωπικά σαν Πρόεδρος αυτεπαγγέλτως την περασμένη βδομάδα είχα συνάντηση με τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας και συζήτησα αυτό το θέμα και ελπίζω εντός των ημερών—εντός του Οκτωβρίου—Νοεμβρίου να αρχίσουμε να εξετάζουμε αυτό το θέμα. Δεν μπορώ να δεσμεύσω οπωσδήποτε την κυβερνητική πλευρά, όμως πιστεύω ότι αυτό το θέμα θα πάρει το τέλος του συζητώντας το στην Επιτροπή είτε σαν νομοσχέδιο το οποίο θα αποστείλει η Κυβέρνηση—το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας—είτε σαν πρόταση νόμου στην οποία κατάθεσε η Ομάδα της Αριστεράς. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θέλω να πιστεύω αυτό που λέγει ο κ. Παναγίδης. Αλλά ήθελα να υπογραμμίσω ότι ακριβώς πέρσι τον Οκτώβρη η Επιτροπή συζητούσε το θέμα αυτό· μας υποσχέθηκε από πλευράς Εκτελεστικής Εξουσίας ότι το πολύ μέσα σε ένα μήνα θα κατατίθετο νομοσχέδιο και έχει συμπληρωθεί τώρα ένας χρόνος και δεν έχει κατατεθεί νομοσχέδιο. Γι' αυτό θα ήθελα να πιστέψω αυτά που λέει ο κ. Παναγίδης και σίγουρα μας μεταφέρει σωστά τις απόψεις του Υπουργού εδώ. Εκείνο όμως για το οποίο δεν μπορώ να είμαι αισιόδοξος, είναι τότε θα καταθέσει η Εκτελεστική Εξουσία νομοσχέδιο διότι πάλι μπορεί να χρειαστεί ακόμα 12 μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα μιλήσω για το συγκεκριμένο θέμα αλλά δράττομαι της ευκαιρίας, επειδή συζητούμε για τα επιτραπέζια σταφύλια, να αναφερθώ στην κρισιμότητα και την οξύτητα του αμπελουργικού προβλήματος όπως παρουσιάζεται τις τελευταίες ημέρες, και ιδιαίτερα στην επαρχία μου, την επαρχία Πάφου.

Δεν θα μιλήσω ασφαλώς για την μακροπρόθεσμη λύση του προβλήματος που είναι ένα γενικότερο θέμα και αυτό το θέμα έχει παραπεμφθεί ήδη στην αρμόδια

Επιτροπή για να ετοιμάσει έκθεση για να συζητηθεί εδώ στην ολομέλεια της Βουλής. Αλλά επειδή δεκάδες κοινότητες έχουν αυτή τη στιγμή τεράστια πλεονάσματα μαύρων σταφυλιών και δεν διαθέτουν μετοχές για να διαθέσουν αυτά τα πλεονάσματα, πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει μια έκκληση προς την Εκτελεστική Εξουσία, προς την Κυβέρνηση, να αναλάβει τις ευθύνες της και μέσω του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων να παραχωρήσει το λεγόμενο κότα για να παραληφθούν αυτές οι ποσότητες. Υπάρχουν κοινότητες που μας κάμνουν απεγνωσμένες εκκλήσεις να βοηθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση και νομίζω ότι όλοι οι συνάδελφοι θα πρέπει να συμφωνούν ότι αυτό το Σώμα έχει υποχρέωση να καλέσει την Κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την προσεχή Δευτέρα, στις 4.00 η ώρα, έχουν κληθεί ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και ο Υπουργός Γεωργίας για να δούμε το αμπελουργικό πρόβλημα. Βέβαια πολύ ορθά είπε ο συνάδελφος κ. Ομήρου ότι θα μελετήσουμε τη λύση του προβλήματος. Όμως είναι μια ευκαιρία να ακούσουμε και το πρόβλημα που υπάρχει σήμερα όσον αφορά τη συγκομιδή των σταφυλιών.

Όμως να μου επιτρέψει ο συνάδελφος κ. Ομήρου να πω ορισμένα πράγματα.

Υπάρχουν πράγματι σταφύλια, όμως σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία δόθηκαν την περασμένη Παρασκευή, υπολείπονται να παραδοθούν στα εργοστάσια 29 εκ. οκάδες ερυθρών σταφυλιών, κι' αυτό σημαίνει ότι θα υπάρξουν πλεονάσματα: είναι βέβαιο ότι θα υπάρξουν πλεονεκτήματα. Το βέβαιο είναι ότι οι βιομηχανίες έχουν να απορροφήσουν ακόμα 29 εκ. οκάδες σταφύλια. Δεν μπορεί κανένας να προδικάσει από τώρα και να πει ότι υπάρχουν πολλά εκατομμύρια οκάδες σταφυλιών πλεονάσμα. Έχουν να παίρνουν οι βιομηχανίες 29 εκ. οκάδες. Μακάρι να μπορούν να παραδοθούν αυτές οι ποσότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι είναι πολύ οξύ το πρόβλημα όπως παρουσιάζεται και από το συνάδελφο κ. Ομήρου και όπως το έχει εξηγήσει ο συνάδελφος κ. Παναγίδης. Αλλά η προσοχή και η αιχμή δεν είναι προς στην Εκτελεστική Εξουσία που πρέπει να στραφεί, αλλά προς τις ίδιες τις βιομηχανίες, διότι το πρόβλημα παρουσιάζεται σ' αυτές τις ίδιες τις βιομηχανίες. Διότι όπως έχουμε πληροφορηθεί σήμερα από το διευθυντή μιας βιομηχανίας, υπάρχουν αυτοί οι χώροι που λέγει ο κ. Παναγίδης και όλες οι άλλες βιομηχανίες αγρόν ηγόρασαν. Δεν παίρνουν τις ευθύνες τους να παραλάβουν αυτά τα πλεονάσματα, και υπάρχουν πλεονάσματα. Διότι αν αυτές οι βιομηχανίες παραλάβουν εγκαίρως τα πλεονάσματα, πριν' ακόμα έλθει ο χειμώνας, ούτε πλεονάσματα θα υπάρχουν ούτε πρόβλημα θα υπάρχει. Η Εκτελεστική Εξουσία έκαμε τις ενέργειές της μέσω του αρμόδιου Υπουργείου και πρέπει και το Σχέδιο να αναλάβει τις ευθύνες του αλλά και η ίδια, ιδιαίτερα οι Βιομηχανίες. Διότι αν η μια ή η άλλη βιομηχανία για τον ένα ή τον άλλο λόγο τραβά πίσω για να μην παραλάβει φορτίο, τότε το πρόβλημα εκεί πρέπει να εξεταστεί, στις βιομηχανίες. Δεν το βλέπουμε εμείς πουθενά αλλού: οι βιομηχανίες οι οποίες διαθέτουν και χώρο δικό τους πρέπει να παραλάβουν τα

σταφύλια και αν τα παραλάβουν εγκαίρως δεν θα υπάρξει θέμα ούτε για πλεόνασμα αλλά ούτε και για συζήτηση τέτοιου οξύτατου προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε απολύτως με τους προηγούμενους συναδέλφους. Έχουμε πληροφορηθεί πράγματι ότι υπάρχει χώρος αρκετός στα υπάρχοντα οινοποιεία και βιομηχανίες. Φαίνεται όμως ότι αντιμετωπίζουν μερικά προβλήματα οι διάφορες οινοβιομηχανίες και αυτά τα προβλήματα θέλουν να τα ρίξουν πάνω στους ώμους των αμπελουργών.

Ενώσω υπάρχει χώρος, οφείλουν οι οινοβιομηχανίες να παραλάβουν τα σταφύλια και αν δεν συνετίζονται οι ίδιες, να αναλάβει το ρόλο της, την ευθύνη της η Κυβέρνηση για να τις εξαναγκάσει να πάρουν τα σταφύλια για τα οποία έχουν αναλάβει υποχρέωση. Ήδη έχει εξαγγελθεί από όλες τις οινοβιομηχανίες ότι σταματούν την παραλαβή των σταφυλιών. Αν επισκεφθεί οιοσδήποτε συνάδελφος οποιοδήποτε αμπελουργικό χωριό, θα δει ότι το άγχος και η αγωνία που επικρατεί ανάμεσα στους κατοίκους είναι τεράστια. Πρέπει επιτέλους να βρουν κάποια ανακούφιση και υποστήριξη αυτοί οι παραγωγοί, κ. Πρόεδρε, και οι χώροι παραλαβής να ελέγχονται από Ειδικές Επιτροπές τις οποίες θα κάμει η Κυβέρνηση.

Εφόσον η Κυβέρνηση επιχορηγεί ή υποβοηθεί τις οινοβιομηχανίες στο να παραλάβουν τα προϊόντα αυτά, έχει υποχρέωση και η οινοβιομηχανία αφενός αλλά και η Κυβέρνηση αφετέρου να παρακολουθεί αν εκτελούνται οι όροι της. Διότι αν αφήσουμε τους παραγωγούς εκτεθειμένους όπως κάθε χρόνο, θα έχουμε τα ίδια αποτελέσματα όπως και τα προηγούμενα χρόνια και ο χειμώνας, οι κακές καιρικές συνθήκες έρχονται και θα συμβεί το ίδιο όπως και προηγουμένως, δηλαδή αφού καταστραφούν οι μισοί παραγωγοί και πλέον, θα έλθει η Κυβέρνηση να εξαναγκάσει τις οινοβιομηχανίες να παραλάβουν τα υπόλοιπα σταφύλια, αλλά η ζημιά θα έχει γίνει. Γι' αυτό κάμνομε έκκληση και μεταφέρομε τον πόνο και την αγωνία αυτών των παραγωγών στο Σώμα τούτο και παρακαλούμε να κάμει σχετική εισήγηση γι' αυτό το πρόβλημα.

Δεύτερο, θέλομε από τη Βουλή τούτη να εκπηγάσει πάλιν η σύσταση προς τις οινοβιομηχανίες αλλά και προς την Κυβέρνηση η οποία να επιμένει ότι πρέπει επιτέλους οι οκάδες που θα παραλαμβάνει κάθε χρόνο κάθε οινοβιομηχανία να είναι σταθερές, διότι ναι μεν είναι αναλόγως του χώρου αλλά δεν μπορεί ο καθένας να αφήνεται στη θέληση του ενός ή του άλλου εργοστασίου αν θα παραλάβει 250 οκάδες φέτος και 200 ή 150 του χρόνου, ώστε να μην προσαρμόζει τις ανάγκες του σύμφωνα με τις μετοχές τις οποίες διαθέτει ή με την παραγωγή την οποία κάμνει κάθε παραγωγός, έτσι που να αναγκάζεται να μετατρέπει την παραγωγή του σε σταφίδα ή ζιβανία η να τη διαθέτει σε νωπό σταφύλι.

Παρατηρείται πράγματι μεγάλη αύξηση της τιμής των μετοχών. Ναι, είναι μεγάλη η αύξηση της τιμής των μετοχών, αλλά όπως παρατηρείται δεν είναι μεταξύ των αμπελουργών που απαντάται αυτή η αύξηση αλλά είναι μεταξύ μετόχων και μη αμπελουργών κατόχων αμπελιών. Δηλαδή εκείνοι που η αμπελουργία δεν είναι το πραγματικό τους επάγγελμα και είναι ή υπάλληλοι ή οτιδήποτε άλλο, για να αποφύγουν τον κόπο της σταφιδοποίησης ή της μετατροπής των σταφυλιών σε ζιβανία, αγοράζουν όσα—όσα τη μετοχή από τους

κατόχους και οι έχοντες πραγματική ανάγκη της μετοχής θα πρέπει ή να μεταποιήσουν τα σταφύλια τους σε ζιβανία ή σταφίδα ή να πληρώσουν και αυτοί υψηλά κόστα όπως ανεβάζουν τις μετοχές οι μη πραγματικοί αμπελουργοί. Αυτά ήθελα να πω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν θα αναφερθώ σε όσα είπαν οι άλλοι συνάδελφοι σχετικά με το αμπελουργικό πράγματι το αμπελουργικό είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν όλοι οι παραγωγοί σταφυλιών. Επειδή όπως είπε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι θα γίνει σύσκεψη τη Δευτέρα στην οποία θα κληθούν οι Υπουργοί Εμπορίου και Γεωργίας για μελέτη του θέματος, πρέπει εκεί ακριβώς να τονισθεί ότι η παραλαβή των σταφυλιών πρέπει να γίνει έγκαιρα και έχω τη γνώμη ότι πρέπει να τροποποιήσουμε ακόμα και το Νόμο ούτως ώστε να μπει ένας φραγμός στις αυθαιρέσιες των οινοβιομηχανιών, διότι υπάρχει μια πρόνοια που μπορεί να απαγορεύσει σε μια βιομηχανία να αγοράσει σταφύλια.

Συνεπώς να μελετηθεί το θέμα από την αρμόδια Επιτροπή, γιατί υφίστανται τεράστια εκμετάλλευση οι αμπελουργοί από τους οινοβιομηχάνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ανεξάρτητα τού αν θα υπάρξουν περισσεύματα, αν θα υπάρξουν ελλείμματα, αν θα καταστραφεί τμήμα της παραγωγής ή όχι, όλοι συμφωνούμε ότι υπάρχει ένα οξύ πρόβλημα αυτή τη στιγμή και νομίζω ότι το σωστό για τη Βουλή είναι να κάμει μια εντονότατη έκκληση προς την Κυβέρνηση να παρέμβει για να δώσει μια λύση σ' αυτό το θέμα, ανεξάρτητα από τις ποσότητες που υπάρχουν ακόμα για παραλαβή, γιατί δεν πρέπει να αρχίσουμε τώρα την επιμέρους συζήτηση πάνω στο όλο αμπελουργικό πρόβλημα. Αλλά αυτό που επείγει είναι η Βουλή να εκφράσει την αγωνία της προς την Κυβέρνηση ότι σ' αυτό το πρόβλημα πρέπει να δοθεί μια άμεση λύση. Και μια και θα γίνει τη Δευτέρα η σύσκεψη, νομίζω πως επίσης θα πρέπει να εξετασθεί ξανά σ' όλο του το βάθος το θέμα των μετοχών. Διότι όλοι οι οποίοι έχουν ασχοληθεί—και είμαι βέβαιος ότι όλοι οι Βουλευτές έχουν ασχοληθεί με το αμπελουργικό θέμα—αντιλαμβάνονται ότι υπάρχουν σοβαρά προβλήματα με τον τρόπο που λειτουργεί σήμερα αυτό το σύστημα.

Το τρίτο σημείο που άνοιξε και την όλη υπόθεση, διότι νομίζω ότι έχουμε ξεφύγει από αυτό που ο εισηγητής έχει τονίσει, είναι ότι αν η Κυβέρνηση μέσα σε λογικά χρονικά όρια δεν υποβάλει Νομοσχέδιο στη Βουλή ούτως ώστε να προλάβουμε, όπως ελέχθη, την επόμενη παραγωγή του 1984, τότε τίποτε δεν εμποδίζει αυτή τη Βουλή—και δεν μπορούμε πλέον να περιμένουμε την Κυβέρνηση—να εξετάσει μια πρόταση Νόμου, την οποία έχουμε στα χέρια μας, και αν έχουμε εισηγήσεις για οποιαδήποτε τροποποίηση, εδώ είμαστε να κάμουμε το Νόμο με τον τρόπο που εμείς θέλουμε.

Γι αυτό νομίζω ότι πρέπει να αυτοδεσμευθούμε κάπως ότι υπάρχουν κάποια χρονικά πλαίσια πέραν των οποίων μπορούμε να εξετάσουμε την υπάρχουσα πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης και μετά ο κ. Ψυλλίδης και κλείομε.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το θέμα των επιτραπέζιων σταφυλιών, νομίζω ότι δεν εγείρεται θέμα συζήτησης γιατί είναι ομόφωνο το Σώμα ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην εξέταση της πρότασης Νόμου χωρίς καθυστέρηση κι αν η Κυβέρνηση θέλει να φέρει δικό της Νομοσχέδιο είναι ευπρόσδεκτη να το φέρει για να το συζητήσουμε μαζί με την πρόταση Νόμου και να πάρουμε αποφάσεις.

Όσον αφορά τώρα το γενικότερο θέμα που εθίγη για τα πλεονάσματα, θα ήθελα να αναφέρω ότι πράγματι το αμπελουργικό είναι ένα σοβαρό, πολυσύνθετο, θάλαγα, και πολύμορφο πρόβλημα, που χρειάζεται ανάλογη σοβαρή μελέτη για την αντιμετώπισή του. Μια και λέχθηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι ορίστηκε ήδη συνεδρίαση στην οποία έχουν κληθεί οι αρμόδιοι Υπουργοί για συζήτηση του θέματος, νομίζω ότι ο κατάλληλος χώρος για να διατυπωθούν σχόλια κλπ. είναι στην αίθουσα της συνεδρίας, στην οποία θα πρέπει να παρευρίσκονται και εκπρόσωποι όλων των Κομμάτων. Να τεθούν όλα τα ζητήματα και να ενημερωθούν και για τις διάφορες δυσκολίες και πτυχές που υπάρχουν, για να ληφθούν οι αποφάσεις που είναι δυνατό να ληφθούν, για να αντιμετωπιστούν, όσα είναι δυνατό ν' αντιμετωπιστούν, πάνω σε βραχυπρόθεσμη βάση, και τα άλλα που χρειάζονται μακροπρόθεσμη λύση να συζητηθούν οργανωμένα για να λυθούν αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Διαπιστώνεται πράγματι ότι υπάρχει ένα οξύ πρόβλημα, το οποίο λέγεται αμπελουργικό. Αλλά εκείνο το οποίο φαίνεται εδώ είναι ότι μεμφομεθα πάντοτε την Κυβέρνηση ότι δεν ενδιαφέρεται για τίποτε και ότι θα πρέπει εμείς να τη φέρουμε προ των ευθυνών της και να της πούμε ότι οφείλει ν' αναλάβει τις ευθύνες της.

Ξεχούμε ότι ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας πάντοτε το έχει σαν αρχή του να έχει αυτό το πρόβλημα στην ημερήσια διάταξη. Την περασμένη βδομάδα, την Τετάρτη, ήταν στη Λεμεσό, σε ευρεία σύσκεψη, όπου ήταν παρόντες βουλευτές όλων των Κομμάτων και εκεί συζητήθηκε το όλο θέμα και πάρθηκαν οι απαιτούμενες σημειώσεις, παράπονα, αποφάσεις, κ.λ.π. και η Κυβέρνηση το μελετά σε βάθος.

Επομένως, ναι μεν το πρόβλημα είναι οξύ, ναι μεν πρέπει να δοθεί σ' αυτό μια λύση μακροπρόθεσμη, αλλά να μη λέμε ότι η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται και ότι πρέπει η Κυβέρνηση τώρα, λόγω του ότι εμείς τη θέτομε προ των ευθυνών της, να ενδιαφερθεί.

Αυτά ήθελα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Από διετίας τώρα το Σώμα έχει ενώπιόν του μια πρόταση νόμου που αφορά την ίδρυση και λειτουργία Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Και το Σώμα φέρει τις ευθύνες του αν καθυστερήσει περισσότερο στο να θεσπίσει σε

Νόμο αυτή την πρόταση νόμου. Γι' αυτό δεν πρέπει να μεμφόμαστε κανένα άλλο εκτός από εμάς τους ίδιους, αν μέσα σε τακτή προθεσμία, θα έλεγα δυο το πολύ μήνες από σήμερα, δηλαδή μέχρι το Δεκέμβριο, αρχές Δεκεμβρίου, δεν έχουμε την απαιτούμενη νομοθεσία ούτως ώστε να γίνουν όλες οι απαιτούμενες προετοιμασίες, έτσι που η εσοδεία του 1984 να χρησιμοποιηθεί από το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλιών. Νομίζω αυτό ισχύει για όλους μας.

Το δεύτερο αφορά το γενικότερο πρόβλημα των σταφυλιών, γενικά το αμπελουργικό πρόβλημα, αλλά ιδιαίτερα το άμεσο πρόβλημα της παραλαβής των σταφυλιών. Διότι η παραλαβή των σταφυλιών θα πρέπει να γίνει άμεσα αν δεν θέλουμε να έχουμε μεγάλες καταστροφές. Γι' αυτό και πρέπει να ενεργήσουμε μέσον του αρμόδιου Υπουργείου και τώρα και στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, έτσι που να ληφθούν από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου τα κατάλληλα μέτρα για να παραλάβουν οι Οινοβιομηχανίες την παραγωγή αυτή των σταφυλιών, διαφορετικά οι καιρικές συνθήκες, που μπορεί τώρα να φαίνονται καλές για τους σταφυλοπαραγωγούς—αλλά δυστυχώς όχι καλές για τον υπόλοιπο κόσμο, διότι θέλουμε και τη βροχόπτωση, θέλουμε μεγάλη βροχόπτωση—μπορεί να καταστρέψουν μεγάλες ποσότητες σταφυλιών.

Όπως γνωρίζετε—κλείομε με αυτό το θέμα—ο Πρόεδρος του Σώματος ασθενεί, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο είναι που τον αντικαθιστώ στην έδρα. Πιστεύω ότι εκφράζω τα αισθήματα όλων των πλευρών του Σώματος αν του ευχθούμε πλήρη ανάρρωση το ταχύτερο δυνατό. Έχω ακούσει ότι δεν είναι σοβαρά και ότι γρήγορα θα μπορέσει να γυρίσει στην εργασία του. Αλλά με τις δικές μας ευχές ελπίζω να γίνει τούτο το ταχύτερο δυνατό.

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως: 5.15 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος
 Δίγκλης Παύλος
 Ζαχαριάδης Λεάνδρος
 Ζιαρτίδης Ανδρέας
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Κατσουνωτός Ιάκωβος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κυριάκου Χαμπής
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Λυσσαρίδης Βάσος
 Μάτσης Ιωάννης
 Μαυρονικόλας Νίκος
 Μιχαηλίδης Θάλης
 Μιχαηλίδης Χαμπής

Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παπαδημητρίου Κυριάκος
 Παπαδόπουλος Γεώργιος
 Παπαϊωάννου Εζεκίας
 Παπαρές Αυγερινός
 Πέτας Χρίστος
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Σολωμής Χρίστος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Χρίστου Κυριάκος
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Συμβάσεως του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1983» και ψήφισή αυτού σε Νόμο.
- (2) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία του Νομοσχεδίου «Οι περί Ιδρύσεως και Λειτουργίας Ταμείου Συντάξεως Νομικών Νόμος του 1974».
- (3) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα—Τροποποίηση Πέμπτης Σειράς) Κανονισμός του 1983», οι παρατηρήσεις Βουλευτών πάνω στο θέμα (Π. Δίγκλης, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Αναστασιάδης) και έγκρισή αυτού.
- (4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Χορηγημάτων και Απολαβών της Εθνικής Φρουράς της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1983», η αναφορά των αξ. Βουλευτών κ. κ. Ν. Φάντη, Α. Παπαρέ, Κ. Παπαδημητρίου, Γ. Ομήρου, Α. Ζαχαριάδη, Ι. Κατσουνωτού και Προεδρεύοντος (Ε. Παπαϊωάννου) πάνω στο θέμα και έγκρισή αυτών.
- (5) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- (6) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης των επιτραπέζιων σταφυλιών και εσπεριδοειδών σε αμειπτικές τιμές—Η ανάγκη ελεύθερης διάθεσης στην αγορά τυποποιημένου είδους ζιβανίας για αξιοποίηση ενός ακόμα αμπελουργικού προϊόντος—Οι επιβαλλόμενες ενέργειες και διαβήματα για προώθηση της λύσης των διαφόρων πλευρών του αμπελουργικού προβλήματος—Τα διάφορα προβλήματα της κοινότητας Προδρόμου και το θέμα της λειτουργίας του «ΒΕΡΕΓΓΑΡΙΑ»—Το θέμα της ένταξης της παραγωγής μανταρινιών στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης των χωρίων Επταγώνιας, Αρακαπά, Διερώνας και Συκόπετρας—Η χρησιμοποίηση του κυπριακού εδάφους από νατοϊκές δυνάμεις σαν διαμετακομιστικού σταθμού εναντίον του λιβανικού λαού—Η χρησιμοποίηση του αεροδρομίου Λάρνακας από δυνάμεις που έχουν εμπλακεί σε επιθέσεις ενάντια στο μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας του Λιβάνου).
- (7) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Β. Λυσσαρίδη σε υπάρχουσα απόφαση της Βουλής για παρακολούθηση από την Κοιν. Επιτροπή Εσωτερικών της πορείας των ερευνών σχετικά με τη δολοφονία του Δώρου Λοΐζου.
- (8) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη στην ήδη κατατεθείσα πρόταση Νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων

Σταφυλιών και στη δοθείσα προς τους παραγωγούς υπόσχεση για ψήφιση σχετικής νομοθεσίας μέχρι της εσοδείας 1984 και μακρά διαλογική συζήτηση πάνω στο θέμα της φετεινής παράδοσης ερυθρών σταφυλιών. (Χ. Μιχαλίδης, Κ. Παναγίδης, Λ. Ιεροδιακόνου, Γ. Ομήρου, Κ. Παπαδημητρίου, Γ. Παπαδόπουλος, Ν. Μαυρονικόλας, Β. Λυσσαρίδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου).

- (9) Έκφραση ευχής του Προεδρεύοντος (Ε. Παπαϊωάννου) εκ μέρους του Σώματος για σύντομη και πλήρη ανάρρωση του ασθενήσαντος Προέδρου της Βουλής κ. Γ. Λαδά.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 20ής Οκτωβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.10 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Α—Νομοθετική Εργασία:

«Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΤΡΟΠΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Νίκος Αναστασιάδης, Προεδρεύων

Νίκος Μαυρονικόλας

Θαλής Μιχαηλίδης, εκπροσωπών τον κ. Ζ. Τουλούρα

Κίμων Παναγίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 1983 στην οποία κλήθηκε και παρευρέθηκε και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Με το νόμο που προτείνεται διαγράφεται από το βασικό περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμο του 1977 (Αρ. 29 του 1977) η πρόνοια σύμφωνα με την οποία δεν προσάπτεται κατηγορία για αδικήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, όταν παρέλθουν δώδεκα μήνες από την ημέρα της διάπραξής τους.

Σύμφωνα με την ισχύουσα περί Ποινικής Δικονομίας νομοθεσία δεν μπορεί να προσαφθεί κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για ποινικό αδίκημα για το οποίο προβλέπεται ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις μήνες ή πρόστιμο £125 εκτός αν τούτο γίνει μέσα σε έξι μήνες από την ημέρα της διάπραξης του ποινικού αδικήματος. Στην υπό τροποποίηση νομοθεσία, παρόλο ότι τα προβλεπόμενα όσα αυτήν αδικήματα τιμωρούνται με ποινές πολύ μαγαλύτερες από τις πιο πάνω, έχει περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία μπορεί να προσαφθεί κατηγορία για αδικήματα ναρκωτικών μόνο μέσα σε δώδεκα μήνες από της διάπραξής τους. Η διάταξη αυτή, εκτός του ότι αντίκειται προς τη γενική αρχή του ποινικού δικαίου ότι σοβαρά ποινικά αδικήματα δεν παραγράφονται, είναι περιττή και δημιουργεί παρερμηνείες. Η διατήρησή της, από την άλλη, αντενδείκνυται γιατί η φύση των αδικημάτων που προβλέπονται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία είναι τέτοια ώστε να απαιτείται σημαντικός χρόνος για τη διαλεύκανσή τους και την προσαγωγή των δραστών ενώπιον των Δικαστηρίων.

Με την ευκαιρία της προτεινόμενης τροποποίησης του βασικού περί Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου προτείνεται επίσης αριθμός άλλων επιμέρους τροποποιήσεων οι οποίες αφορούν τυπογραφικές αβλεψίες που εκ παραδρομής παρεισέφρυσαν στο κείμενο του Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε Νόμο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποιήσις του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Η τρίτη ανάγνωση θα γίνει με την ανάγνωση του τίτλου μόνο.

Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α' είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες :

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κίμων Παναγίδης, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό.

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Καστουωντός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 3 και 10 Οκτωβρίου 1983. Στις συνεδρίες αυτές παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος κατάθεσε στην Επιτροπή τα αναγκαία δικαιολογητικά για τη ζητούμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπληρωματική πίστωση και αριθμό άλλων συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ενημέρωσαν την Επιτροπή για την πρόοδο εκτέλεσης του έργου του Νότιου Αγωγού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £398,755 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την εγκατάσταση μέρους των τμημάτων του Νότιου Αγωγού μέσα στο 1983.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόνοια ύψους £450,000 που εγκρίθηκε στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1983 κάτω από το Κεφάλαιο 02.02Δ «Ανάπτυξης Υδάτων—

‘Αρδευσις, Αποχέτευσις και Υδατοφράκται» και άρθρο 846 «Μείζονα Υδατικά Έργα Νοτίου Αγωγού», δεν θα επαρκέσει για να καλύψει τις ανάγκες του σχεδίου αυτού μέσα στο 1983 λόγω της αύξησης της αμοιβής των Συμβούλων Μηχανικών για επιπρόσθετη εργασία αναφορικά με την εκπόνηση της οριστικής μελέτης και των κατασκευαστικών σχεδίων και της εγκατάστασης από φέτος, των τμημάτων εκείνων του κεντρικού αγωγού που θα διέρχονται κάτω από τους δρόμους των κυκλοφοριακών κυκλικών νησίδων της παρακαμπτήριας λεωφόρου Λεμεσού και ολόκληρου του τμήματος του κεντρικού αγωγού που θα διέρχεται κάτω από τους πύργους και τη γραμμή υψηλής τάσεως της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Γι αυτό και απαιτείται η έγκριση της προτεινόμενης συμπληρωματικής πίστωσης η οποία, μαζί με προσφερόμενες εξοικονομήσεις ύψους £48,245 κάτω από το άρθρο 02.231Δ—«Αρδευσις, Αποχέτευσις και Υδατοφράκται—Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων» του Κεφαλαίου 02Δ, αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες του έργου του Νότιου Αγωγού μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου η Επιτροπή ζήτησε και πήρε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου του Νότιου Αγωγού και τις δαπάνες που θα απαιτηθούν για τις διάφορες φάσεις του σχεδίου. Η Επιτροπή ζήτησε επίσης και της επιβεβαίωσαν οι αρμόδιοι ότι η ζητούμενη τώρα πίστωση αφορά μέρος εργασίας με βάση την οριστικοποίηση των μελετών και σχεδίων που έγιναν και ότι δεν υπάρχει το ενδεχόμενο μετατροπής τους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, η πρώτη φάση του Σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει τα έργα του Κύριου Αγωγού, υδατοπρομήθεια, σύστημα διανομής νερού, απαλλοτριώσεις, αναδασμό, έξοδα διευθύνσεως και επίβλεψη, υπολογίζεται να αποπερατωθεί μέσα στο 1989 και θα στοιχίσει συνολικά, με τιμές του 1983, £101,130,000 περίπου. (Στο ποσό αυτο περιλαμβάνονται απρόβλεπτα ύψους £9 εκ. και ανατιμήσεις της τάξης των £21.3 εκ.).

Η δεύτερη φάση του Σχεδίου, το οποίο θα καλύψει αρδευτικά έργα στο Ακρωτήρι, Παρεκκλησιά, Μαζωτό και Κίτι καθώς επίσης έργα εκτροπής του νερού από Διάριζο προς Κούρρη, αναμένεται να αρχίσει το έτος 1988 και υπολογίζεται να περατωθεί μέσα στο 1994. Με βάση και τη δεύτερη φάση το συνολικό κόστος του όλου έργου αναμένεται να ανέλθει σε £127 εκ. σε τιμές του 1983, περιλαμβανομένων και των απροβλέπτων.

Οι εργασίες για τον Νότιο Αγωγό έχουν ήδη αρχίσει και η κατασκευή του φράγματος Κούρρη αναμένεται να αρχίσει μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 1984.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων, γι αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπο συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς είναι σύμφωνη με την ψήφιση του ποσού των £398,000 για την εγκατάσταση μέρους των τμημάτων του Νότιου Αγωγού. Το αίτημα για μεταφορά νερού στα Κοκκινώρια και στην περιοχή Κιτίου ήταν ένα παλαιό αίτημα που ετίθετο από χρόνια από τις αγροτικές οργανώσεις, τη Βουλή και τον αγροτικό κόσμο. Αυτό το αίτημα το υιοθέτησε η Κυβέρνηση, έκαμε τις αναγκαίες μελέτες και τώρα αρχίζει η υλοποίησή του.

Ο Νότιος Αγωγός ήταν ένα μεγάλο έργο και όπως αναφέρθηκε στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, θα συνεχισθεί σε δυο φάσεις και θα κοστίζει γύρω στα 180 εκατομμύρια λίρες. Η μεταφορά νερού μέσω του Νότιου Αγωγού θα σώσει δυο βασικές παραγωγικές περιοχές. Την περιοχή Κοκκινόχωριών και την περιοχή Κιτίου που και οι δυο μαζί μάς δίνουν κάθε χρόνο εισόδημα μεταξύ 25 και 30 εκατομμυρίων λιρών και απασχολούν περί τις 9,000 με 10,000 αγροτικές οικογένειες.

Κύριε Πρόεδρε,

Χαιρετίζουμε σήμερα την ψήφιση από τη Βουλή του πρώτου ποσού για να αρχίσει ο Νότιος Αγωγός. Η άποψή μας, την οποία επαναλάβαμε πολλές φορές στην Κυβέρνηση είναι να επισπευθεί όσο το δυνατό η κατασκευή αυτού του αγωγού. Να αξιοποιηθούν στον καλύτερο δυνατό βαθμό οι επιστήμονες, οι τεχνικοί, όλο το προσωπικό, προς επίσπευση της κατασκευής αυτού του αγωγού. Γιατί, όπως είπε χαρακτηριστικά σήμερα στην Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής εκπρόσωπος αγροτικών οργανώσεων, οι παραγωγοί λένουν να επισπευσθεί αυτό το μεγάλο έργο για να μας φτάσει ζωντανούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Δυο λογια από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Και εμείς συνηγορούμε υπέρ του να προχωρήσει η Κυβέρνηση του να προχωρήσει με τόν ταχύτερο δυνατό ρυθμό στην υλοποίηση αυτού του έργου, ούτως ώστε να αποπερατωθεί μέσα σε τέτοια χρονικά διαστήματα που να μην καταστραφούν πολύ ζωτικές περιοχές για τη γεωργία αυτού του τόπου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λόρδος.

K. ΛΟΡΔΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ψηφίζοντας σήμερα το αιτούμενο κονδύλι για το Νότιο Αγωγό οφείλουμε να επισημάνουμε τη μεγίστη καθυστέρηση η οποία σημειώθηκε στην οριστικοποίηση των σχεδίων και την ολοκλήρωση των μελετών για δανειοδότηση του έργου αυτού, καθυστέρηση η οποία σήμερα μετράται σε επτά περίπου χρόνια, εφόσο το σχέδιο αυτό εξαγγέλθηκε από το 1976.

Θα θέλαμε να εκφράσουμε την ελπίδα ότι πράγματι το έργο θα υλοποιηθεί και θα ολοκληρωθεί μέχρι το 1989, όπως επίσημα δηλώθηκε. Και για το σκοπό

αυτό πιστεύουμε ότι είναι καθήκον της Κυβέρνησης να δώσει την ύψιστη δυνατή προτεραιότητα στο αναπτυξιακό αυτό έργο.

Την ίδια στιγμή εκφράζουμε την άποψη ότι πρέπει το έργο αυτό να αποτελέσει για μια ακόμα φορά αντικείμενο λεπτομερούς εξέτασης από τη Βουλή για το λόγο ότι από την τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών γύρω από το θέμα προέκυψε ότι η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού που θα παράγεται κάθε χρόνο από το Νότιο Αγωγό, και που συνολικά υπολογίζεται σε 69 εκ. τόννους, ποσότητα 37 εκ. τόννων, δηλαδή κάπου το 55%, θα παρέχεται για ύδρευση και όχι για άρδευση. Η αρχική ποσότητα που προτεινέτο για ύδρευση με την εξαγγελία του σχεδίου ήταν 26 εκ. τόννοι και διαπιστώνουμε ότι αν οι αρχικές ανάγκες για ύδρευση συνεχίσουν να υφίστανται χωρίς να δημιουργηθούν άλλα διαζευκτικά έργα για να καλύψουν τις ανάγκες αυτές, ενδεχομένως η ποσότητα νερού που θα χρησιμοποιηθεί από το Νότιο Αγωγό να είναι πολύ μεγαλύτερη και από τα 37 εκ. τόννους που υπολογίζονται σήμερα. Σε τέτοια περίπτωση είναι φανερό ότι θα μειώνεται συνεχώς σε βάρος της γεωργίας και της άρδευσης το νερό και ενδεχομένως να καταλήξουμε στο τέλος με ένα έργο το οποίο θα είναι υδρευτικό και όχι αρδευτικό. Αυτό πρέπει, ξανατονίζω, να αποτελέσει αντικείμενο σοβαρής, διεξοδικής, εμπειριστατωμένης μελέτης από το Σώμα ή από Επιτροπή του Σώματος που θάθελε να ορισθεί.

Το άλλο θέμα που πρέπει να εγερθεί στα πλαίσια της ψήφισης αυτού του νομοσχεδίου είναι ότι πρέπει να καθοριστεί επακριβέστερο και τάχιστα η περιοχή που θα αρδευθεί, ή οι περιοχές που θα αρδευθούν, τόσο για να υπάρξει σωστός προγραμματισμός όχι μόνο από το κράτος αλλά και από εκείνους οι οποίοι αναμένουν τα ωφέληματα του Νότιου Αγωγού, όσο και για να διαπιστώσουμε αν υπάρχουν άλλες ανάγκες οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν με άλλους τρόπους εκτός από το σχέδιο του Νότιου Αγωγού.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός με ικανοποίηση θα ψηφίσει σήμερα αυτό το νομοσχέδιο και εκφράζουμε την ελπίδα και την επιθυμία οι εργασίες για το Νότιο Αγωγό να διεξαχθούν και διεκπεραιωθούν το ταχύτερο δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Αν έχω την άδειά σας, κ. Πρόεδρε, επειδή θα είμαι σύντομος, να μιλήσω από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ορίστε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Ασφαλέστατα, συμφωνούμε όλοι ότι πρόκειται για μια ορθή ενέργεια της Κυβέρνησης, για ένα έργο για το οποίο η Βουλή επανειλημμένα είχε απαιτήσει να δοθεί προτεραιότητα. Επομένως δεν τίθεται θέμα συζήτησης κατά πόσο η Βουλή θα μπορούσε να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει για την υιοθέτηση του πρώτου ποσού για την έναρξη αυτού του έργου. Αυτό που πρέπει η Βουλή επίσης να διαπιστώσει είναι ότι δυστυχώς η καθυστέρηση είναι φυσικό να στοιχίσει πολλά εκατομμύρια λίρες στην Κυβέρνηση, και αυτό δεν λέγεται απλώς για παρενθεντολογία, αλλά για

να αντιληφθεί η Κυβέρνηση ότι θα πρέπει να επιταχύνει το ρυθμό όσο είναι δυνατό και για τα μελλοντικά στάδια, ούτως ώστε να μην υπάρξουν και πάλιν αυξήσεις όσον αφορά τη δαπάνη του έργου.

Το τρίτο είναι ότι πιστεύω ότι για τέτοια έργα θα πρέπει να υπάρχει ένας συνεχής κοινοβουλευτικός έλεγχος και όσον αφορά τον τρόπο και την ταχύτητα που επιτελούνται και όσον αφορά το κατά πόσο πράγματι η Κυβέρνηση ευρίσκεται μέσα στα πλαίσια τα οποία η Βουλή θάθελε να καθορίσει για τον τρόπο διαξαγωγής του όλου έργου.

Η εισήγησή μου είναι όπως η Επιτροπή Γεωργίας μαζί με την Επιτροπή Οικονομικών έχουν μια συνεχή επαφή με την Κυβέρνηση ούτως ώστε να κρατούν τη Βουλή συνεχώς ενημερωμένη και η Βουλή να μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες της εκεί που πρέπει αν και εφόσον είτε παρουσιάζεται μια αδικαιολόγητη καθυστέρηση είτε παρουσιάζεται οποιαδήποτε εκτροπή από όσα η Κυβέρνηση έχει θέσει μπροστά στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Με την άδειά σας, κ. Πρόεδρε, από τη θέση μου θα είμαι πολύ σύντομος.

Δεν συμφωνούμε ότι υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Για ένα τέτοιο τεράστιο έργο χρειάζεται πολύς προγραμματισμός και μεγάλη προσπάθεια για εξεύρεση πόρων. Από την άλλη πλευρά θέλω να υποδείξω στους αγαπητούς συναδέλφους τα μεγάλα υδατικά έργα τα οποία η Κυβέρνηση έχει επισπεύσει από το 1974, πράγμα το οποίο είναι πολύ σε πίστη της.

Συμφωνούμε ταυτόχρονα με τις εισηγήσεις που έχουν γίνει, η Βουλή να παρακολουθεί πολύ στενά την πρόοδο του όλου έργου και οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές να αναλάβουν την παρακολούθηση οπωσδήποτε της προόδου αυτού του έργου. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει προηγούμενη απόφαση της Βουλής, όταν η Αριστερά ενέγραψε το θέμα για συζήτηση πριν ένα χρόνο, όπως κάθε έξι μήνες κατατοπίζεται η Βουλή, και κατατοπίζεται ήδη, για την πορεία του Νότιου Αγωγού. Υπάρχει και δεσμεύει την Κυβέρνηση αυτή η απόφαση της Βουλής; Κάθε έξι μήνες να γίνεται κατατόπιση των Βουλευτών για την πορεία του μεγάλου αυτού έργου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριοι συνάδελφοι, ήταν ομόφωνη η απόφαση.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς είναι γνωστή η απόφαση αυτή και λαμβάνομε κάθε έξι μήνες την ενημέρωση από το Υπουργείο Γεωργίας ήδη εντός των ημερών αναμένομε την επόμενη έκθεση.

Η εισήγηση την οποία έκαμα από του βήματος δεν είχε σκοπό ούτε να υποκαταστήσει την υπάρχουσα ενημέρωση, ούτε να αγνοήσει την υπαρξή της, αλλά

ή εισήγηση μου αναφέρετο ακριβώς στη μελέτη του έργου και στη διαπίστωση ότι μεγαλύτερη ποσότητα νερού, τουλάχιστο 40% περισσότερη ποσότητα από την αρχικώς προγραμματισθείσα, θα προσφέρεται τώρα για ύδρευση, αντί για άρδευση. Ενόψει αυτού η εισήγησή μου ήταν και παραμένει όπως μια Επιτροπή της Βουλής μελετήσει τις επιπτώσεις τις λεπτομέρειες του έργου όπως τούτο τώρα οριστικοποιείται, για να είναι βέβαιο ότι είμεθα ικανοποιημένοι και να μην στραφούμε ύστερα από λίγα χρόνια να μεμφόμεθα αλλήλους και όλοι μαζί την Κυβέρνηση ότι ναι μεν έγινε ο Νότιος Αγωγός, πλην όμως χρησιμοποιείται για την ύδρευση των πόλεων, αντί για την άρδευση των αγροτικών περιοχών για τις οποίες προορίζετο από την αρχή.

Άρα, πρόσθετα προς την υπάρχουσα ενημέρωση, παραμένει η εισήγησή μου, και χαίρομαι διότι υιοθετείται από το συνάδελφο του ΔΗ.ΚΟ., και θα ευχαριστηθώ αν υιοθετηθεί και από σας, να διερευνήσουμε σε κάποιο σύντομο στάδιο τι ακριβώς προβλέπει η οριστική μελέτη του Νότιου Αγωγού. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Από την όλη συζήτηση προέκυψε ένα γεγονός, ότι γίνονται σχέδια, μελέτες για να μεταφέρουμε νερό μέσον του Νότιου Αγωγού στα Κοκκινόχωρια γιατί υπάρχει έλλειψη νερού για την άρδευση των περιοχών αυτών. Και τώρα παρουσιάζεται το πρόβλημα ότι το νερό θα πάει μόνο για ύδρευση, ή μάλλον για την άρδευση θα είναι λιγοστή η ποσότητα που θα διατίθεται και θα πρέπει να μελετηθεί και να παρακολουθείται το γεγονός τούτο, και έρχομαι να ερωτήσω, εφόσον δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις εκείνες—και αυτό το είπαμε και σε προηγούμενη συζήτηση όταν ετίθεντο οι προϋποθέσεις εκείνες για την ανάπτυξη της τουριστικής περιοχής για να απορροφήσει τόσο νερό—γιατί έγιναν τόσες επενδύσεις χρημάτων; Δηλαδή ο Νότιος Αγωγός γίνεται για ύδρευση ή για άρδευση; Αυτό είναι το ερώτημα και αυτή είναι η απορία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ :

Από τη θέση μου, αν μου επιτρέπετε, κ. Πρόεδρε.

Κατ' αρχήν θα ήθελα να αναφερθώ σε μια παρατήρηση την οποία έχει κάμει ήδη ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κυβερνώντος κόμματος, κύριος Γαλανός.

Αναφερόμενος σε προηγούμενη εισήγηση του συναδέλφου κ. Λυσσαρίδη ο κ. Γαλανός είπε «ασφαλώς εμείς πιστεύουμε ότι δεν υπήρξε καμιά καθυστέρηση στην εκτέλεση του όλου σχεδίου. Οπωσδήποτε η θέση, όπως αναφέρθηκε και από το συνάδελφο κ. Λόρδο και στη συνέχεια και από τον κ. Λυσσαρίδη, η δική μας τουλάχιστο, είναι ότι όντως υπήρξε και υπάρχει καθυστέρηση στην όλη εκπόνηση του Νότιου Αγωγού και ήδη έχει κατασπαταληθεί αρκετά σεβαστό χρηματικό ποσό με τον τρόπο που απαιτούνται σήμερα οι δαπάνες για να εκτελεσθεί το έργο αυτό σε σύγκριση με το πόσα θα απαιτούνταν αν γινόταν εγκαίρως το έργο αυτό.

Επομένως είναι η διαπίστωση τουλάχιστο της πλευράς της δικής μας, ότι υπάρχει καθυστέρηση στην εκτέλεση του όλου έργου.

Όσον αφορά την παρατήρηση του συναδέλφου του κ. Παπαδημητρίου, όπως

ανάφερε και ο κ. Λόρδος, ο Νότιος Αγωγός θα χρησιμοποιείται και για αρδευτικούς σκοπούς, η δε πρώτη φάση που προβλέπεται να τελειώσει μέχρι το 1988 ή το 1989, βασικά θα καλύπτει τους αρδευτικούς σκοπούς που είναι περίπου το 46% του συνόλου. Και το υπόλοιπο 54% που προορίζεται για υδρευτικούς σκοπούς θα περιληφθεί στη δεύτερη φάση η οποία αν και εφόσο δούμε την πρόοδο να πραγματοποιείται, θα αρχίσει να υλοποιείται μετά το 1985. Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει ήδη λεχθεί ο Νότιος Αγωγός γίνεται και για ύδρευση και για άρδευση. Έχει επίσης λεχθεί επίσημα από το Τμήμα Υδάτων ότι θα αρδεύονται από το Νότιο Αγωγό στις περιοχές Κιτίου και Κοκκινοχωριών οι ίδιες περιοχές που αρδεύονται και σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ακούω ότι από το 1989 θα αρχίσει η δεύτερη φάση με την προϋπόθεση ότι θα αρχίσει η ροή των νερών του Διαρίζου προς το Νότιο Αγωγό.

Πρώτο πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι και σήμερα είναι ευκαιρία να συστήσουμε η μελέτη να γίνει και για την Πάφο για τον εξής λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Μας έφαγαν το νερό.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Περιμένετε, κύριε Αναστασιάδη. Όταν την περασμένη βδομάδα είχα επισκεφθεί το Υπουργείο Γεωργίας για ειδικούς λόγους αρδεύσεως μερικών τεμαχίων γης στην Πάφο, μου ελέχθη εκεί ότι το νερό το οποίο πρόκειται να συγκεντρώσει ο φράκτης του Ασπρόκρεμμου, πιθανότατα να μην φτάνει για την περιοχή για την οποία προορίζεται και σε τέτοια περίπτωση μπορεί να τραβά ο καθένας τα κάρβουνα κοντά του. Στην προκειμένη περίπτωση η απαίτηση εκεί κάτω είναι να αρδεύεται πλήρως η περιοχή και μετά να μεταφέρεται το νερό σε άλλες περιοχές για να μην υπάρχει αντίδραση των τοπικών παραγόντων και της επαρχίας Πάφου.

Δεν λέω ότι ξεκίνησε το έργο, αλλά εφόσο γίνονται μελέτες, πρέπει να γίνουν ολοκληρωτικές μελέτες για όλη την Κύπρο και όχι για μια μόνο περιοχή για την οποία υπάρχουν περισσότερες φωνές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Απλώς χάριν της τάξεως, κ. Πρόεδρε. Εγώ ανέφερα ότι δεν υπήρξε αδικαιολόγητος καθυστέρηση όχι ότι δεν υπήρξε καθυστέρηση. Μπορεί να θεωρεί ο κ. Σολωμής ότι υπήρξε καθυστέρηση και μπορεί να μην προχώρησε το έργο τις ημερομηνίες που αναμέναμε. Εκείνο το οποίο εμείς υποστηρίζουμε είναι ότι δεν ήταν αδικαιολόγητη η καθυστέρηση για τους λόγους που αναφέραμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές στο παρελθόν αυτό το Σώμα έκαμε εισηγήσεις αναφορικά με την επίσπευση του έργου του Νότιου Αγωγού και πολλές φορές στο παρελθόν ασκήθηκε κριτική για την καθυστέρηση κατασκευής υδατοφρακτών, όπως είναι ο υδατοφράκτης του Κούρρη, ο μεγαλύτερος που θα έχει κατασκευασθεί μέχρι σήμερα. Τώρα υπάρχει ειλημμένη απόφαση και τα σχέδια είναι έτοιμα για την κατασκευή και του υδατοφράκτη και του Νότιου Αγωγού.

Επομένως ολόκληρο το Σώμα είναι ομόφωνο ότι αυτό το έργο θα πρέπει να επισπευσθεί και στο χέρι του Σώματος είναι να ασκήσει και πάλιν έλεγχο, ούτως ώστε αν υπάρξει οποιαδήποτε καθυστέρηση, να επισπευσθεί η εργασία για να έχουμε το ταχύτερο δυνατό αυτό το έργο που είναι το μεγαλύτερο έργο που θα έχει γίνει στον τόπο μας.

Με αυτά νομίζω μπορούμε να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £398,755 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Κρούουν οι κώδωνες).

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
 Κίμων Παναγίδης, εκπροσώπων τον κ. Α. Γαλανό
 Παύλος Δίγκλης
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 3 και 10 Οκτωβρίου 1983. Στις συνεδρίες αυτές ήταν παρών εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσε τις αναγκαίες πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Στη δεύτερη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Προεδρίας και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £56,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την εκτέλεση ορισμένων έργων στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Από την εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου διαπιστώθηκε ότι η ζητούμενη πίστωση σκοπό έχει την κάλυψη της δαπάνης για την εκτέλεση ορισμένων έργων για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα. Τα έργα αυτά αφορούν την ολοκλήρωση του συστήματος ασφάλειας του Ρ.Ι.Κ. και την ανέγερση ενός τηλεοπτικού υποσταθμού αναμεταδόσεως. Ο τρόπος εντούτοις που προτάθηκε η σχετική πίστωση, από την άποψη προϋπολογισμού παρουσιάζει τον Κρατικό Προϋπολογισμό υπόλογο στις ανάγκες του Ιδρύματος εκεί που το θέμα αφορούσε απλώς και μόνο την αύξηση της κυβερνητικής χορηγίας προς ένα Οργανισμό. Αυτό ως θέμα αρχής δεν μπορούσε να γίνει δεκτό. Γι' αυτό και ζητήθηκε η αντικατάσταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με νέο νομοσχέδιο σύμφωνα με το οποίο σκοπείται η αναθεώρηση της προβλεφθείσας αρχικά κυβερνητικής χορηγίας προς το Ίδρυμα στο ποσό που προτείνεται με το πρώτο νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με την αύξηση της Κυβερνητικής χορηγίας προς το Ίδρυμα γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπο συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο στη νέα τελική του μορφή που πήρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
 Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Ορθά η έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αναφέρει ότι ομόφωνα αποφάσισε η Επιτροπή να εισηγηθεί την ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.

Σήμερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν θα ψήφιζε αυτό το Νομοσχέδιο αν δεν είχε δεσμευθεί στην Επιτροπή προτού συμβούν ορισμένα γεγονότα. Το ουσιαστικό γεγονός το οποίο ανέφερα είναι ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δι' επιστολής μου ζήτησε από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα να προβληθεί η δημοσιογραφική διάσκεψη την οποία έδωσα την παρελθούσα Παρασκευή και μέχρι της στιγμής όχι μόνο δεν προβλήθηκε η διάσκεψή μου αλλά ούτε έτυχα απαντήσεως από το Ρ.Ι.Κ. Σ εκείνη την επιστολή μου έγραψα ότι στα δημοκρατικά πολιτεύματα είθισται όταν η αντιπολίτευση έχει να εκφράσει απόψεις επί ενός σοβαρού θέματος επί του οποίου μίλησε ο Πρόεδρος του κράτους, όπως και όταν άλλοι αρχηγοί Κομμάτων έχουν να εκφράσουν απόψεις, να παραχωρείται ίσος χρόνος για την προβολή και των αντίθετων απόψεων.

Στην Κυπριακή Δημοκρατία του Ρ.Ι.Κ. και του κ. Κυπριανού είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε τις απόψεις του κ. Προέδρου επί του θέματος της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ επανειλημμένως από το Ραδιόφωνο και την Τηλεόραση, είχαμε την ευκαιρία να ακούσουμε περίληψη των απόψεων αυτών, και στη συνέχεια για μια ώρα να ακούουμε τον κ. Κυπριανού να αναπτύσσει τις απόψεις του προς τον Κυπριακό λαό ενώ τόσο οι απόψεις του Αρχηγού του ΑΚΕΛ όσο και οι απόψεις του κ. Κληρίδη δόθηκαν συνοπτικά και μάλιστα μόνο εκείνα τα σημεία τα οποία λογόκρινε και επέτρεψε το Ρ.Ι.Κ.

Αυτή η αντιδημοκρατική και απαράδεκτη κατάστασή μας υποχρεώνει από τώρα να δηλώσουμε ότι μελλοντικά δεν θα ψηφίζουμε οποιαδήποτε χορηγία για το Ρ.Ι.Κ. γιατί το Ρ.Ι.Κ. δεν ακούεται μόνο από το 20% των οπαδών και υποστηρικτών του κ. Κυπριανού αλλά ακούεται και από το 34% των υποστηρικτών του Δημοκρατικού Συναγερμού και από το ίδιο ποσοστό περίπου των υποστηρικτών του ΑΚΕΛ και οι υποστηρικτές τουλάχιστο του Δημοκρατικού Συναγερμού θέλουν να έχουν την ευκαιρία να ακούουν τις απόψεις του Αρχηγού του Κόμματός τους.

Επιπρόσθετα σε ποια δημοκρατία εμποδίζεται ο υπόλοιπος λαός που δεν ανήκει στο κυβερνών κόμμα από του να ακούει εν εκτάσει τις απόψεις όλων των πλευρών και να καταλήγει στα ορθά συμπεράσματα; Όχι μόνο είναι απαράδεκτη και προκλητική η στάση του Ρ.Ι.Κ., αλλά είναι και αντιδημοκρατική και είναι και ενάντια ακόμα στα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία επιτρέπουν την ελεύθερη έκφραση και την ελεύθερη διάδοση απόψεων και αντιβαίνει προς την αρχή την οποία αποδέχονται όλα τα δημοκρατικά ραδιόφωνα και τηλεοράσεις για ίση προβολή όλων των απόψεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, το ποσό των £56,000 που ζητείται να ψηφιστεί από τη Βουλή σήμερα σαν επιπρόσθετη

επιχορήγηση προς το Ρ.Ι.Κ. αναφέρεται ή αφορά στην ολοκλήρωση του συστήματος ασφάλειας του Ρ.Ι.Κ. και στην ανέγερση τηλεοπτικού υποσταθμού αναμετάδοσης. Γι' αυτό το λόγο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Αριστεράς θα ψηφίσει το Νομοσχέδιο.

Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή να τονίσω ότι το Ρ.Ι.Κ., το οποίο για φέτος επιχορηγείται από τον κρατικό προϋπολογισμό συνολικά με £256,000, πρέπει να εκπληρώνει καλύτερα τον προορισμό του. Το Ρ.Ι.Κ. και η τηλεόραση, κ. Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι, είναι το κύριο μέσο ενημέρωσης του λαού και είναι καθήκον του Ρ.Ι.Κ. να ενημερώνει σωστά το λαό, ιδιαίτερα πάνω σε τέτοια φλέγοντα ζητήματα όπως είναι αυτή τη στιγμή το πολιτικό μας ζήτημα.

Στις σημερινές συνθήκες το πιο φλέγον θέμα είναι οι πολιτικές εξελίξεις που έχουμε με επίκεντρο την πρωτοβουλία και το μνημόνιο του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα κόμματα έχουν πάρει θέση γύρω απ' αυτό το ζωτικό θέμα. Και επειδή το θεώρησαν πάρα πολύ σημαντικό έκριναν σωστό να οργανώσουν διασκέψεις τύπου για να δώσουν την πιο πλατειά δημοσιότητα στις θέσεις και τις απόψεις τους.

Πώς ανταποκρίθηκε το Ρ.Ι.Κ. και η τηλεόραση στο καθήκον τους να ενημερώσουν το λαό για τις θέσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και των κομμάτων; Το Ρ.Ι.Κ. και η τηλεόραση παρουσίασαν ως την τελευταία λεπτομέρεια τη διάσκεψη τύπου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εμείς δεν λέμε ότι δεν έκαμε καλά το Ρ.Ι.Κ. να παρουσιάσει όπως παρουσίασε τη διάσκεψη τύπου του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αλλά η τηλεόραση απέφυγε να δώσει τηλεοπτική κάλυψη στη διάσκεψη τύπου και του Γενικού Γραμματέα και κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του κόμματός μας και στη διάσκεψη τύπου που οργάνωσαν άλλα κόμματα όπως ο Συναγερμός.

Όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το Ρ.Ι.Κ. κάλυψε τη δημοσιογραφική διάσκεψη του Γενικού Γραμματέα του κόμματος, πρέπει να πούμε ότι αυτός ο τρόπος ήταν ολότελα απαράδεκτος. Το κύριο στοιχείο του τρόπου με τον οποίο το Ρ.Ι.Κ. χειρίστηκε—γιατί είπα ότι η τηλεόραση δεν έκαμε τίποτε, δεν έδωσε καμιά τηλεοπτική κάλυψη—τη δημοσιογραφική διάσκεψη του Γενικού Γραμματέα ήταν η φανερή υποτίμηση και μεροληψία.

Μετέδωσε ένα μέρος από τη δήλωση του Γενικού Γραμματέα του κόμματός μας που κατατέθηκε στη δημοσιογραφική διάσκεψη, και τη μετέδωσε στο τέλος του δελτίου ειδήσεων, στο μέρος που ο εκφωνητής αναφέρει: «Και τώρα άλλες τοπικές και αθλητικές ειδήσεις». Έτσι κατάταξε τη δημοσιογραφική διάσκεψη του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ, που ως γνωστό είναι το μεγαλύτερο κόμμα σ' αυτό τον τόπο, για ένα τόσο ζωτικής σημασίας θέμα, στις άλλες τοπικές και αθλητικές ειδήσεις.

Με την ευκαιρία που συζητούμε αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, που αφορά το Ρ.Ι.Κ., θεωρώ υποχρέωσή μου να διαμαρτυρηθούμε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ και από το βήμα της Βουλής—διότι διαμαρτυρία προς το Ρ.Ι.Κ. υποβλήθηκε γραπτώς—γι' αυτό τον καθόλου ικανοποιητικό τρόπο που θα μπορούσαμε να τον χαρακτηρίσουμε εξευτελιστικό. Αυτός ο τρόπος δείχνει τη νοοτροπία και τον τρόπο σκέψης των ιθυνόντων και αντανακλά, όχι φυσικά στο κόμμα μας ή το Γενικό Γραμματέα και Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπό μας, αλλά σ' εκείνους που αποφάσισαν να μεταδώσουν τη δημοσιογραφική διάσκεψη του Γενικού Γραμματέα του κόμματός μας με τον τρόπο που την μετάδωσαν. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός,

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι πρόθεσή μας να υπεραμυνθούμε του Ρ.Ι.Κ. γιατί είναι γνωστό ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου έχει και ατέλειες και κενά και πρέπει να συνεχίσει να γίνεται μια προσπάθεια για να βελτιώνεται και η κατατόπιση και η ενημέρωση του λαού.

Θα θέλαμε όμως να παρατηρήσουμε ότι αν η κριτική η οποία έχει γίνει προς το Ρ.Ι.Κ. από τον Αρχηγό του Δημοκρατικού Συναγερμού και από τον κ. Φάντη είναι μια προσπάθεια να δοθεί μια προέκταση πως δεν υπάρχει απόλυτος σεβασμός των δημοκρατικών αρχών ή αυτό τον τόπο και των δικαιωμάτων της αντιπολιτεύσεως, δεν είναι σωστή μια τέτοια εκτίμηση και πιστεύουμε ότι η πείρα απέδειξε ότι στην Κύπρο λειτουργεί απόλυτα η δημοκρατία και η αντιπολίτευση διαδραματίζει το ρόλο της και προβάλλεται σωστά. Θα πρέπει επίσης να παρατηρήσουμε ότι δεν θα είναι σωστό να αναμένουμε ακριβώς την ίδια μεταχείριση προς τους Αρχηγούς των Κομμάτων, όσο μεγάλα και να είναι, με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διότι όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει μια συνέντευξη ή παρουσιάζεται στην τηλεόραση και γενικά αποτείνεται προς τον κυπριακό λαό, αποτείνεται σαν αρχηγός κράτους και όχι σαν αρχηγός κόμματος.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνεται μια διάκριση μεταξύ του ρόλου του κ. Κυπριανού σαν αρχηγού κράτους σε ορισμένες περιπτώσεις και σε άλλες περιπτώσεις, όταν βέβαια έχουμε προεκλογικές εκστρατείες, σαν αρχηγού κόμματος. Ίσως να λεχθεί ότι είναι δύσκολο να γίνει αυτή η διάκριση αλλά οπωσδήποτε σε όλα τα μέρη του κόσμου πιστεύουμε ότι ο αρχηγός κράτους έχει το δικαίωμα κάποιας μεγαλύτερης προβολής που προκύπτει από το ρόλο του σαν ηγέτη ενός κράτους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς το χρηματικό ποσό το οποίο καλείται η Βουλή να ψηφίσει μπορεί εκ πρώτης όψεως να φαίνεται άσχετο με τη γενική πολιτική του Ρ.Ι.Κ., δεδομένου ότι δίδεται για συγκεκριμένους σκοπούς για τους οποίους δεν μπορεί παρά ίσως να συμφωνεί η Βουλή. Με τέτοιο όμως ευρύτερο θέμα στο οποίο πρέπει απαραίτητα η Βουλή να τοποθετηθεί, είναι ικανοποιημένη η Βουλή από τον τρόπο με τον οποίο το Ρ.Ι.Κ. μεταδίδει τις ειδήσεις και τις δραστηριότητες που αφορούν τις διάφορες πολιτικές πλευρές στην Κύπρο;

Η δική μας απάντηση είναι ότι δεν μπορεί ούτε η Βουλή ούτε ο λαός να είναι ικανοποιημένοι από τη συμπεριφορά του Ρ.Ι.Κ. Είναι πραγματικά γεγονός ότι το Ρ.Ι.Κ. στις πλείστες περιπτώσεις αποβαίνει Ρ.Ι.Κ. των κυβερνητικών απόψεων και δεν αντανακλά με τον τρόπο που πρέπει να αντανακλά όλες τις απόψεις γύρω από βασικά θέματα του λαού. Η Κυβέρνηση μπορεί να προβάλλει ορισμένους τομείς του έργου της μέσω του Ρ.Ι.Κ., όταν αυτοί οι τομείς δεν έχουν πολιτική σημασία, και αυτό το αντιλαμβανόμαστε. Όταν όμως πρόκειται περί ενός

θέματος πάνω στο οποίο υπάρχουν διαφωνίες μεταξύ των διαφόρων πολιτικών πλευρών, τότε πιστεύω ότι το καθήκον του Ρ.Ι.Κ. είναι να δίνει ισότιμη μεταχείριση σ' όλα τα κόμματα, ανεξάρτητα του αν είναι κυβερνητικά κόμματα ή αν δεν είναι κυβερνητικά.

Εδόθη το παράδειγμα της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ. Εδώ υπάρχει μια σαφής διαφωνία και έστω και αν ο Πρόεδρος μιλά υπό την ιδιότητά του ως Προέδρου δεν παύει να προβάλλει τις θέσεις μιας συγκεκριμένης άποψής του. Και το λέγω εγώ που σ' αυτή την περίπτωση δεν είχα λόγο να διαμαρτύρομαι προς αυτή την κατεύθυνση. Όμως δεν είναι ορθή αυτή η πολιτική. Θα έπρεπε να δίδεται πραγματικά ισότιμο δικαίωμα σ' όλους να εκφράζουν τις απόψεις τους και εναπόκειται στον κυρίαρχο λαό να αποφασίσει ποιες απόψεις θέλει να ενστερνισθεί.

Δεν είναι μόνο η δημοσιογραφική διάσκεψη του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ και του Αρχηγού του Συναγερμού που δεν μεταδόθηκε τηλεοπτικά παρά μόνο για ίσως μερικά λεπτά. Η δική μου είχε ακόμα χειρότερη τύχη, παρά το γεγονός ότι μάλιστα προηγήθηκα. Ήταν η πρώτη και από πλευράς, ας πούμε, νέων, διότι αυτό είναι ένα άλλο στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνει υπόψη το Ρ.Ι.Κ. Είχε σοβαρότητα διότι ήταν η πρώτη φορά που ένας πολιτικός αρχηγός θα ετοποθετείτο δημόσια πάνω σε ένα τόσο σοβαρό θέμα.

Γι' αυτό πιστεύω ότι η Βουλή πρέπει να επιστήσει την προσοχή του Ρ.Ι.Κ. ότι είναι Ρ.Ι.Κ. ολόκληρου του κυπριακού λαού και ότι όλες οι απόψεις, όχι μόνο σ' αυτό το συγκεκριμένο θέμα, αλλά σ' όλα τα θέματα θα πρέπει να τυγχάνουν ορθής μεταχείρισης. Επειδή όμως μόνο με τις ευχές δεν είναι δυνατό να γίνει κάτι, εγώ έχω και μια συγκεκριμένη εισήγηση από το βήμα της Βουλής. Πράγματι αυτή είναι η δύσκολη ώρα για τον Κυπριακό λαό, πράγματι το θέμα που απασχολεί σήμερα τον κυπριακό λαό είναι τεράστιο. Να απαιτηθεί από το Ρ.Ι.Κ. να δώσει απεριόριστο χρόνο για συνάντηση όλων των αρχηγών των κομμάτων από το Ραδιόφωνο χωρίς χρονικά περιθώρια—ας λείψουν μερικά σήριαλ και ας λείψουν μερικές ανοησίες από το Ρ.Ι.Κ.—για να καθήσουν ώρες ολόκληρες ενώπιον ενοπίω από το Ρ.Ι.Κ., από την τηλεόραση, να εξαντλήσουμε το θέμα μέσα σε μια κοινή αντιμετώπιση του θέματος από όλους τους αρχηγούς των διαφόρων κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πρέπει να γίνει μια αναγκαία διευκρίνιση. Πιθανώς στην περίπτωση την οποία συζητούμε να μην εδόθη ο χρόνος που έπρεπε να δοθεί στα δυο κόμματα τα οποία αναφέρθηκαν. Πιθανώς σε πολιτικά θέματα πράγματι να υπάρχει ανάγκη αυτής της ισοτιμίας. Όταν αναφέρθηκα, για να είμαι δίκαιος, στο θέμα της διαφοροποίησης μεταξύ του Αρχηγού κράτους και του αρχηγού ενός κόμματος, αναφερόμουν σε θέματα τα οποία δεν έχουν σχέση με μια πολιτική συζήτηση που γίνεται σ' ένα τόπο. Το παράδειγμα που ανέφερα, κύριοι, δεν συνδεόταν άμεσα με το παράπονο το οποίο ετέθη από τον κ. Κληρίδη και από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ. Θα πρέπει να αναμένουμε οπωσδήποτε και τις εξηγήσεις του Ρ.Ι.Κ. πάνω σ' αυτό το θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, απ' αυτό το βήμα της Βουλής μίλησαν τρεις αρχηγοί κομμάτων. Και οι τρεις εκπρόσωποι τριών κομμάτων, χωρίς προσυνηνότητα, κατάληξαν στο συμπέρασμα ότι ο τρόπος με τον οποίο το Ρ.Ι.Κ. χειρίστηκε τη δημόσια συζήτηση περίξ του καυτού θέματος της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ ήταν απαράδεκτος.

Ακούστηκε και μια τέταρτη φωνή, η φωνή του εκπροσώπου του ΔΗΚΟ κ. Γαλανού. Ο κ. Γαλανός μας είπε ότι το Ρ.Ι.Κ. έχει ατέλειες(!) αλλά δεν πρέπει να χαρακτηριστεί αυτό ως μια προέκταση η οποία να θίγει την Κυβέρνηση.

Και ρωτώ. Πού βρίσκεται η Κυβέρνηση; Στον 'Αρη; Δεν ανοίγει το ραδιόφωνο η Κυβέρνηση για να διαπιστώσει ότι το μόνο πράγμα που ακούει κανείς όταν ανοίξει το ραδιόφωνο είναι: «Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κυπριανού έκαμε το α', το β', το γ'». Και δεν άκουσε από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση—η οποία φυσικά δεν έδωσε καμιά κάλυψη—ότι τρία κόμματα έδωσαν δημοσιογραφικές διασκέψεις και δεν προβλήθηκαν οι απόψεις τους;

Μήπως ο Υπουργός Προεδρίας, ο οποίος επικοινωνεί σχεδόν καθημερινώς με το Συμβούλιο του Ρ.Ι.Κ., το οποίο διορίζει η Κυβέρνηση, σήκωσε το τηλέφωνο να πει «μα ό αυτή τη Δημοκρατία αυτή η ατέλεια δεν είναι ανεκτή;» Και μας λέει ο κ. Γαλανός ότι θα αναμένουμε τις εξηγήσεις του Ρ.Ι.Κ.

Αλλά ο κ. Γαλανός έθιξε ένα θέμα το οποίο είναι σοβαρό, γιατί μας λέει ότι επειδή ένας είναι Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα οι απόψεις του να προβάλλονται εκτενέστερα, πλήρως, και επειδή άλλος είναι αρχηγός κόμματος το οποίο είναι στη Βουλή, είναι αντιπολίτευση και πρέπει, επειδή είναι αντιπολίτευση, να περιορίζεται η έκφραση, η μετάδοση των απόψεών του.

Παρευρέθηκα σε πολλές δημοκρατικές χώρες, και πλέον συγκεκριμένα βρισκόμουν στην Αμερική όταν ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Ρήγκαν ανέλυσε στο Κογκρέσσο την πολιτική του πάνω στα θέματα της Λατινικής Αμερικής. Τον ίδιο χρόνο που του έδωσαν τα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά ιδρύματα της Αμερικής έδωσαν και σε εκπρόσωπο του αντίπαλου κόμματος ο οποίος εκτός Βουλής ανέλυσε τις θέσεις της αντιπολίτευσης.

Παρευρέθηκα στην Αγγλία όταν ο Πρωθυπουργός, οποιοσδήποτε και αν ήταν, Εργατικός ή Συντηρητικός, ανέπτυξε επί διαφόρων θεμάτων, όπως π.χ. το θέμα των Φώκλαντς, τις απόψεις του και δόθηκε ίσος χρόνος στα άλλα κόμματα της αντιπολίτευσης να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Είναι η δεύτερη θεωρία που ακούω σήμερα. Η πρώτη προήλθε από τα χείλη του Προκαθημένου της Εκκλησίας ο οποίος μας είπε ότι όποιος διαφωνεί μαζί του στην πολιτική είναι αιρετικός!

Η δεύτερη «δημοκρατική» άποψη που ακούω σήμερα είναι του κ. Γαλανού, ότι ο Πρόεδρος επειδή είναι Πρόεδρος δικαιούται πλήρη κάλυψη των απόψεών του αλλά οι άλλοι αρχηγοί των κομμάτων πρέπει να ικανοποιούνται με τη λογοκρισία του Ρ.Ι.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω τα όσα ανέφερα έχουν παρερμημευθεί εθελήμενα, λυπούμαι να πω, από τον κ. Κληρίδη. Είναι φυσικό, κ. Κληρίδη, ο Πρόεδρος ενός

κράτους ένεκα του λειτουργήματός του, ένεκα των δραστηριοτήτων του, ένεκα του ρόλου του σαν αρχηγού κράτους, να έχει περισσότερη προβολή, κατά τεκμήριο, ένεκα αυτού του λειτουργήματος. Από την άλλη πλευρά δεν ισχυρίσθηκα ότι εκεί που υπεισερχόμεθα σε θέματα εκφράσεως απόψεων και δημοκρατικής συζητήσεως πάνω σε πολιτικά θέματα και πολιτικές διαφορές, πρέπει να υπάρχει ευνοϊκή μεταχείριση για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και πιστεύω ότι η μέχρι τούδε πείρα απέδειξε ότι δεν υπάρχει τέτοια ευνοϊκή μεταχείριση και θέλω να αναφερθώ στο παράδειγμα τόσο των τελευταίων προεδρικών εκλογών όσο και των βουλευτικών εκλογών. Τόσο ο κ. Κυπριανού όσο και οι Αρχηγοί των άλλων κομμάτων είχαν τα ίδια δικαιώματα και τον ίδιο χρόνο παρουσιάσεως από την τηλεόραση.

Επομένως δεν έχω θέσει ειδικά προνόμια για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όταν πρόκειται για έκφραση απόψεων πάνω σε ορισμένα καυτά θέματα. Εκείνο το οποίο έθεσα, και το διευκρίνισα προηγουμένως για να μην υπάρξει καμιά αμφιβολία, είναι ότι η προβολή του Προέδρου της Δημοκρατίας ένεκα του λειτουργήματός του σαν αρχηγού κράτους είναι μεγαλύτερη διότι έχει περισσότερες ασχολίες, μεγαλύτερο λειτουργήμα.

Αυτό είναι εκείνο το οποίο είπα και όχι ότι πρέπει να μπαίνει σε δεύτερη μοίρα η αντιπολίτευση πάνω σε θέματα ανταλλαγής απόψεων και αντιμετώπισης καυτών προβλημάτων του τόπου.

Όσον αφορά το θέμα του Ρ.Ι.Κ. βεβαίως παραδέχθηκα ότι υπάρχουν ατέλειες. Υπάρχει Ραδιοφωνικό Ίδρυμα σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου στο οποίο να μην υπάρχουν ατέλειες; Και συμφωνούμε απόλυτα ότι θα πρέπει να υπάρχει ένας έλεγχος του Ρ.Ι.Κ., να γίνεται μια κριτική. Παράδειγμα της δημοκρατικής θέσεως την οποία όλοι παίρνομε είναι ότι εδώ γίνεται μια κριτική για το Ρ.Ι.Κ. και αναμένομε να δοθούν εξηγήσεις για ποιο λόγο στην προβολή των θέσεων των διαφόρων κομμάτων, ο κ. Κληρίδης και ο κ. Παπαϊωάννου αισθάνονται ότι δεν τους εδόθη ό απαιτούμενος χρόνος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο θέμα νομίζω που πρέπει αυτό το Σώμα να ξεκαθαρίσει, παρόλο που για μένα είναι απλό, είναι τι είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου; Κρατικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας ή Ραδιοφωνικό Ίδρυμα των Κυπρίων; Πρέπει να πούμε σε όλους, και αυτή είναι η σωστή άποψη, ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα των Κυπρίων. Δυστυχώς όμως αυτοί που διευθύνουν το Ίδρυμα το κατάντησαν σε κυβερνητικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και εδώ είναι το πρόβλημα.

Εκείνο που συζητείται δεν είναι αν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα σαν ένα Ίδρυμα του κυπριακού λαού θα προβάλλει ή όχι τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κανένας δεν αμφισβητεί ότι ιδιαίτερα σε ζητήματα που αφορούν την οντότητα του κυπριακού κράτους, την εμφάνιση της Κύπρου, αυτός που την εκπροσωπεί είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το Ίδρυμα αυτό πρέπει να κάμει. Εδώ έγινε και συζήτηση κατά πόσο θα πρέπει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να τυγχάνει της ίδιας μεταχείρισης όπως και οι Αρχηγοί των άλλων Κομμάτων.

Έχω τη γνώμη ότι και εδώ είναι λαθεμένα που έχει τεθεί το θέμα. Το θέμα που παρουσιάζεται είναι η πλήρης παρουσίαση του Προέδρου της Δημοκρατίας και η μη παρουσίαση των εκπροσώπων των Κομμάτων. Διότι δεν ξέρω, αν οι συνά-

δελφοί παρακολούθησαν την τηλεόραση, δεν θα είδαν ούτε φωτογραφία του κ. Παπαϊωάννου ή των άλλων αρχηγών κομμάτων που έκαμαν δημοσιογραφική διάσκεψη. Η τηλεόραση δεν προσήλθε για να καλύψει πολύ ή λίγο αυτές τις διασκέψεις.

Κατά συνέπεια το θέμα εδώ δεν είναι αν θα εδίδετο στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας η 1 1/2 ώρα που δόθηκε για να καλυφθεί η δημοσιογραφική του διάσκεψη ή αν θα εδίδοντο στο Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ 15 λεπτά. Δεν είναι αυτό το θέμα. Το θέμα είναι ότι από τη μια δόθηκε 1 1/2 ώρα και από την άλλη δεν δόθηκε τίποτε. Τίποτε από της άποψης της τηλεοπτικής κάλυψης.

Ναι, αλλά, όπως είπε και ο κ. Φάντης, στα «διάφορα» του Ρ.Ι.Κ. λέχθηκαν και λίγα λόγια για το τι είπε ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ. Και εδώ είναι το δεύτερο σκάνδαλο. Και αυτά που λέχθηκαν λογοκρίθηκαν κατά τρόπο που να συνάδουν με τις αντιλήψεις του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος. Δηλαδή όλα εκείνα τα σημεία της δημοσιογραφικής διάσκεψης του Γενικού Γραμματέα του ΑΚΕΛ που με επιχειρήματα έδιναν απαντήσεις στην πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ δεν μεταδόθηκαν από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα. Το δε μεγαλύτερο σκάνδαλο είναι ότι το μέρος εκείνο της ομιλίας που αναφέρετο στη χρησιμοποίηση από τις νατοϊκές χώρες του αεροδρομίου και των λιμανιών της Κύπρου για την επέμβασή τους στο Λίβανο λογοκρίθηκε. Δεν ελέγχθη τίποτε. Δεν μίλησε ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ γι αυτό το θέμα!

Κύριοι συνάδελφοι,

Όταν μιλούμε για δημοκρατία δεν πρέπει απλώς να μιλούμε αλλά πρέπει και να φαίνεται ότι έχουμε δημοκρατία. Και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι με τους χειρισμούς που κάμνει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, δεν μπορούμε να φημιζόμαστε για δημοκρατία. Ελέγχθη εδώ ότι έχουμε το δικαίωμα από αυτό το βήμα δημοκρατικά να κάνουμε κριτική στο Ρ.Ι.Κ. Αλλοίμονο αν και από το βήμα της Βουλής οι Βουλευτές δεν θα είχαν το δικαίωμα να μιλούν! Τότε δεν θα μιλούσαμε για δημοκρατία αλλά για φασισμό. Διότι σε τέτοια περίπτωση δεν θα υπήρχε καν Βουλή. Δεν χρειαζόταν να υπάρχει τέτοια Βουλή.

Γι αυτό έχω τη γνώμη, κ. Πρόεδρε, ότι οι απόψεις αυτές της Βουλής θα πρέπει να διαβιβαστούν από τον Πρόεδρο του Σώματος προς το Ρ.Ι.Κ. και θα έπρεπε αυτό το Σώμα να μελετήσει τον περίφημο αυτό κώδικα συμπεριφοράς του Ρ.Ι.Κ. και να πει τις απόψεις του. Διαφορετικά αν δεν επιλυθούν αυτά τα σοβαρά ζητήματα θα πρέπει το Σώμα αυτό να μελετήσει πλέον τη στάση του έναντι αυτού του Ιδρύματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

Με αφορμή την αναφορά στον κώδικα, κ. Πρόεδρε, θα πρέπει να πληροφορηθεί το Σώμα ότι σε σημερινή συνεδρία των Επιτροπών Εσωτερικών και Κανονισμού της Βουλής στην οποία παρευρέθησαν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ρ.Ι.Κ. με τον Πρόεδρό του, έδωσαν ερμηνεία ότι η πολιτική την οποία εφαρμόζει το Ρ.Ι.Κ. και η κατανομή του χρόνου μεταξύ των διαφόρων κομμάτων είναι αποτέλεσμα ενός κώδικα συμπεριφοράς τον οποίο συζήτησε το Ρ.Ι.Κ. με τους Αρχηγούς των Κομμάτων και απεδέχθησαν.

Εμείς αντικρούσαμε αυτή τη θέση και είπαμε ότι ο κώδικας, τον οποίο

επικαλείται το Ρ.Ι.Κ., αφορούσε βασικά τις προεδρικές ή και τις βουλευτικές εκλογές. Πρέπει να έχει υπόψη της η Βουλή ότι το Ρ.Ι.Κ. επικαλείται εκείνο τον κώδικα και εδραιώνει τις θέσεις και τη συμπεριφορά του πάνω στις θέσεις που πλαισιώνονται μέσα στον κώδικα τον οποίο εφαρμόζει και ο οποίος ασφαλώς δεν ανταποκρίνεται προς το πνεύμα το οποίο πιστεύω ότι οι Αρχηγοί των Κομμάτων ενέκριναν προ των προεδρικών εκλογών.

Τούτο είναι προς πληροφόρηση της Βουλής για να γνωστοποιήσει προς το Ρ.Ι.Κ. την αντίθεσή του προς αυτή την ερμηνεία την οποία δίδει το Διοικητικό Συμβούλιο έναντι της συμπεριφοράς του προς τα υπόλοιπα Κόμματα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Στο σημείο που αναφέρθηκε ο κ. Μάτσης τελικά η αντιπροσωπεία του Διοικητικού Συμβουλίου που παρευρίσκητο στη συνεδρία των Επιτροπών παραδέχτηκε κατόπιν ερωτήσεων που υποβλήθηκαν, ότι πράγματι ο κώδικας εκείνος αφορούσε μόνο την προεκλογική περίοδο και οι Επιτροπές Εσωτερικών και Κανονισμού ζήτησαν να τους δοθεί αυτός ο κώδικας για να μελετηθεί για να μπορέσουμε να εκφράσουμε γνώμη και αν οι Επιτροπές το θεωρήσουν σκόπιμο να κάμουμε οποιεσδήποτε τροποποιήσεις, νομίζω ότι τούτο θα ήταν προς το συμφέρον της ισότιμης μεταχείρισης των κομμάτων από μέρους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, είναι λίγο ειρωνικό να ισχυρίζεται το Ρ.Ι.Κ. ότι υπήρξε κώδικας ο οποίος καλύπτει τη μεταχείριση των Κομμάτων σε σχέση με θέματα δημοσιότητας και πρέπει το Ρ.Ι.Κ. να νομίζει ότι είμαστε κουτοί ή τρώμε κουτόχορτο, γιατί υπάρχουν οι επιστολές τις οποίες μας έγραψε και στις οποίες ανέφερε πόσες συγκεντρώσεις του κάθε Αρχηγού Κόμματος θα κάλυπτε κατά την προεκλογική περίοδο.

Τι σχέση λοιπόν έχει εκείνο το θέμα με τη μετεκλογική περίοδο; Στερούμενοι επιχειρημάτων ακολούθησαν αυτή τη γραμμή.

Εκείνο το οποίο πιστεύω ότι πρέπει να γίνει είναι ότι δεν είναι αρκετό απλώς να διατυπώσουμε επίκριση κατά του Ρ.Ι.Κ.

Πιστεύω ότι αυτό το Σώμα πρέπει να προχωρήσει και να ψηφίσει μομφή κατά του Ρ.Ι.Κ. Διότι, όπως πολύ ορθά ελέχθη από το βήμα της Βουλής, το Ρ.Ι.Κ. δεν είναι το Ρ.Ι.Κ. της Κυβερνήσεως αλλά είναι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα του Κυπριακού λαού και με τη μεταχείριση που κάμνει έχει σωστά λεχθεί από το βήμα της Βουλής ότι μετατράπηκε σε κυβερνητικό όργανο.

Αλλά μας λεν ακόμα και το εξής: 'Ότι και κατά τη διάρκεια των εκλογών αποδείχθηκε η δημοκρατικότητα του Ρ.Ι.Κ. γιατί έδωσε ίση μεταχείριση. Ουδέν τούτου αναληθέστερο. Ναι, συμφωνήθηκε ένας κώδικας για τις περιπτώσεις που θα κάλυπτε το Ρ.Ι.Κ. για τον κάθε Αρχηγό Κόμματος. Αλλά το Ρ.Ι.Κ. ακολούθησε κατά πόδας τον Πρόεδρο—ο οποίος θυμήθηκε λίγο καιρό πριν τις εκλογές να περιοδεύει την Κύπρο για να ακούει προβλήματα, να δίδει υποσχέσεις, να βαπτίζει παιδιά, να ανοίγει παιδικούς σταθμούς—τον οποίο και πρόβαλλε διαρκώς.

Δεν τρώμε κουτόχορτο. Αν δεν μιλήσαμε τότε είναι άλλοι οι λόγοι αλλά δεν θα ανεχθούμε το Ρ.Ι.Κ. να συνεχίσει να είναι κυβερνητικό όργανο. Και προειδοποιώ ότι θα καλέσω τους οπαδούς του κόμματός μου, αν συνεχίσει αυτή η κατάσταση, να κλείσουν τα ραδιόφωνα, να αχρηστεύσουν και τις τηλεοράσεις τους και να μην πληρώνουν τα τέλη τους. Επιπρόσθετα δεν θα ψηφίσουμε οποιαδήποτε χορηγία προς το Ρ.Ι.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, οπωσδήποτε αναμένουμε το Ρ.Ι.Κ. να μας στείλει τον κώδικα τον οποίο χρησιμοποιεί και ανέλαβε υποχρέωση να στείλει το ταχύτερο δυνατό αυτό τον κώδικα στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Κανονισμού. Εμείς δεν θεωρούμε ότι το Ρ.Ι.Κ. είναι το Ρ.Ι.Κ. της Κυβέρνησης και είναι αυτό το οποίο εννοούσα όταν ανέφερα ότι και εμείς δεν έχουμε καμιά δυσκολία να προβαίνουμε σε κριτική του Ρ.Ι.Κ. εκεί που νομίζουμε ότι πρέπει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Χαίρομαι διότι η Βουλή αντιλαμβάνεται επιτέλους τα δικαιώματά της. Θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι όταν αυτή η Βουλή εδέχθη σιωπηρά κατ' αρχή τη φίμωση, ελέχθη τότε ότι αυτό είναι απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ρ.Ι.Κ. Δηλαδή αποδεχθήκαμε εμείς ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του Ρ.Ι.Κ. θα μπορούσε κατά το δοκούν να φιμώσει τη Βουλή. Γιατί να μη φιμώσει και άλλους αφού η Βουλή δέχθηκε την αυτοφίμωση;

Ελπίζω ότι αυτό θα μας δώσει μέτρο με ποιο τρόπο αυτή η Βουλή να χρησιμοποιεί τα δικαιώματά της έναντι εκείνων οι οποίοι κατά τον α' ή β' τρόπο προσπαθούν να τα καταστρατηγήσουν και ελπίζω ότι αυτό το Σώμα δεν συμφωνά ότι είναι θέμα μομφής, διότι δεν είμαστε ένα σωματείο για να ψηφίζει μομφές. Να ψηφίζουμε μέτρα, να ψηφίζουμε κώδικα, να ψηφίζουμε ουσία, πώς θέλουμε αυτό το Ίδρυμα να λειτουργεί και να αποδείξουμε ότι έχουμε τη διάθεση να εφαρμόσουμε αυτό τον κώδικα και αν το Ρ.Ι.Κ. αρνηθεί να εφαρμόσει κώδικα τον οποίο ενέκρινε η Βουλή δεν θα μπορέσει να επιβιώσει γιατί είναι η Βουλή η οποία εγκρίνει τον προϋπολογισμό.

Πιστεύω ότι τα άλλα θα ήταν πλέον φιλολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, έγινε πολλή κριτική για το Ρ.Ι.Κ., αλλά είμαι υποχρεωμένος δραττόμενος αυτής της ευκαιρίας να αναφέρω ακόμα ένα γεγονός σε βάρος του Ρ.Ι.Κ. που συνέβη στην επαρχία μας. Πριν 20 ή 25 μέρες περίπου έλαβε χώρα ένα σπουδαίο γεγονός στην επαρχία μας, ένα διεθνές ιατρικό συνέδριο στο οποίο έλαβαν μέρος 17 ξένες χώρες και συμμετείχαν επτά διαπρεπείς καθηγητές που ενδιέτριψαν στο θέμα του διαβήτη.

Εζητήθη από την οργανωτική Επιτροπή το Ρ.Ι.Κ. να καλύψει τηλεοπτικά το συνέδριο τούτο και η απάντησή του ήταν ότι η Πάφος είναι μακριά. Μετά 15

μέρες έλαβε χώρα το παγκύπριο φεστιβάλ νεότητας στο οποίο έλαβαν μέρος όλα τα Κέντρα Νεότητας Κύπρου. Και γι αυτό το γεγονός, η Πάφος ήταν μακριά! Μετά οκτώ μέρες έτυχε κάποιο άλλο γεγονός, το οποίο δεν θέλω να αναφέρω, και για να καλύψουν αυτό το γεγονός πήγαν επτά υπάλληλοι του Ρ.Ι.Κ., ενώ μπορούσαν να το καλύψουν μόνο δυο, αλλά ίσως αυτός είναι δικός τους λόγος. Απλώς αναφέρω τα περιστατικά αυτά για να πω μόνο τη φράση «η Πάφος είναι μακριά για το Ρ.Ι.Κ.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που οπωσδήποτε φαίνεται πια να είναι ευχάριστο, είναι ότι όλες ανεξαιρέτα οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν επί ενός θέματος, ότι κανένας πια δεν ανέχεται οι υπάλληλοι του ΔΗ.ΚΟ. στο Ρ.Ι.Κ. να λογοκρίνουν, ιδιαίτερα τους Βουλευτές ή τους αρχηγούς των κομμάτων. Είναι καιρός, πιστεύω, να πάρουμε μέτρα: αρκετά μέχρι σήμερα έχουμε ασκήσει κριτική. Είναι αδιανόητο εξ άλλου να δεχόμαστε ή να αρκούμαστε σε κριτική ανθρώπων που είναι υπόλογοι στη Βουλή.

Εκείνο που εισηγούμαι, και πράγματι συμφωνώ με τον Αρχηγό της Ε.Δ.Ε.Κ. ότι είναι πλέον φιλολογία, είναι τα συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να λάβει η Βουλή ώστε οι κύριοι του Ρ.Ι.Κ. να μπουκ στη θέση τους και να καταλάβουν ποια είναι η πραγματική τους αποστολή. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, επειδή συνάδελφος δυσκολεύτηκε να αποκαλύψει το γεγονός στο οποίο αναφέρετο και για το οποίο πήγαν επτά υπάλληλοι του Ρ.Ι.Κ. στην Πάφο, θα τον διευκολύνω εγώ λέγοντας ότι εσχετίζετο με επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Όχι, κ. Πρόεδρε, διαψεύδω τον Αρχηγό του Δημοκρατικού Συναγερμού: δεν είναι διότι πήγε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλά νομίζω πως πήγαν για να παρακολουθήσουν το γέννημα των χελώνων!!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός και κλείωμε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι πρέπει να έχει εξαντληθεί το θέμα. Αναμένουμε τώρα τον κώδικα του Ρ.Ι.Κ., τον ούτω καλούμενο κώδικα να αποσταλεί στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Επιπλέον θα ήθελα να σας κατατοπίσω ότι αναμένουμε σύντομα να σταλή και η έκθεση των εμπειρογνομόνων για τα οικονομικά του Ρ.Ι.Κ. και η Βουλή και οι αρμόδιες Επιτροπές της θα έχουν όλη την ευκαιρία να μελετήσουν αυτά τα πράγματα και να λάβουν τις αποφάσεις τους. Ευχαριστώ. Νομίζω ότι πρέπει να έχουμε λύσει αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λόρδος είναι ο τελευταίος ομιλητής.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, σαν Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κανονισμού οφείλω να υποβάλω το ερώτημα τώρα στο Σώμα. Πρέπει να θεωρήσουμε ότι η εντολή που βρίσκεται ενώπιον των Επιτροπών Κανονισμού και Εσωτερικών σχετικά με τη ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ. διευρύνεται για να καλύψει και τα θέματα κώδικα και γενικά ισότιμης παρουσίας των κομμάτων από το Ρ.Ι.Κ.; Εάν είναι έτσι, θα ήθελα να καταγραφεί η θέση αυτή για να παραπεμφθεί στη συνέχεια στις Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών που διερευνούν το θέμα για να είμαι δεόντως εξουσιοδοτημένος για τη διερεύνηση του θέματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριοι συνάδελφοι, εξ αφορμής ενός Νομοσχεδίου που προνοεί την ψήφιση £56,000 διεξήχθη ευρύτατη συζήτηση γύρω από το θέμα της πολιτικής του Ρ.Ι.Κ. και της μεταχείρισης των διαφόρων κομμάτων. Επέτρεψα να γίνει αυτή η συζήτηση διότι πιστεύω ότι έπρεπε να είχε γίνει, έστω και αν το θέμα που συζητούμε δεν βρίσκεται αυστηρά μιλώντας στα πλαίσια που διεξήχθη η συζήτηση. Θα προτιμούσα να είχαμε εγγράψει θέμα και να το συζητήσουμε διεξοδικά παίρνοντας στο τέλος τη σχετική απόφαση. Όμως θέλω να παρατηρήσω ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν στο ότι θα πρέπει το Ρ.Ι.Κ. να μεταχειρίζεται κατά τρόπο ισότιμο όλα τα κόμματα και αυτό δεν σημαίνει ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σαν Πρόεδρος του Κράτους δεν θα παίρνει περισσότερο χρόνο, περισσότερη κάλυψη είτε από το Ρ.Ι.Κ. είτε από την τηλεόραση. Κανείς δεν υποστήριξε κάτι τέτοιο, αλλά μεταξύ αυτού και εκείνου που γίνεται αναφορικά με τα διάφορα κόμματα, υπάρχει τεράστια διαφορά ιδιαίτερα όσον αφορά αυτό που σημειώθηκε, ότι οι ομιλίες ή οι διασκέψεις των διαφόρων αρχηγών των κομμάτων μεταδίδονται λίγο πριν από τις αθλητικές ειδήσεις ή λίγο πριν από το δελτίο καιρού.

Αυτό κατά τη γνώμη μου είναι τελείως άτοπο και θα πρέπει να καταλάβουν οι ιθύνοντες του Ρ.Ι.Κ. ότι εκθέτουν τους εαυτούς τους όταν συμπεριφέρονται κατ' αυτό τον αήθη τρόπο. Όμως δεν θα πρέπει να περιορισθούμε σ' αυτή τη συζήτηση. Θα πρέπει το Σώμα να διαδραματίσει το ρόλο του ούτως ώστε να αποκτήσουμε πραγματικά ένα κώδικα που να ρυθμίζει το όλο ζήτημα κατά τρόπο που να μας ικανοποιεί. Διότι δεν είναι αρκετό να κάνουμε κριτική πέραν της κριτικής υπάρχουν τα μέτρα τα οποία είναι στο χέρι μας να πάρουμε σαν Σώμα και πρέπει να τα πάρουμε.

Με αυτά νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε τη συζήτηση γύρω από το θέμα του Νομοσχεδίου.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

Επί του ίδιου θέματος, κ. Πρόεδρε, επειδή ήδη το θέμα υπάρχει εγγεγραμμένο και συζητείται από την Επιτροπή Εσωτερικών. Νομίζω ότι αν διευρυνθεί το θέμα και επεκταθεί πέραν της ζωντανής αναμετάδοσης των συνεδριών της Βουλής.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ναι, εκείνο είναι υπό άλλη μορφή αλλά.....

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

.....και στη γενικότερή του μορφή.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Νομίζω ότι θα πρέπει να συζητήσουμε αυτό το θέμα, όταν θά έχουμε τον κώδικα, διότι αφορά τον κώδικα ουσιαστικά και είναι μια ευκαιρία να το συζητήσουμε διεξοδικά. Προχωρούμε.

Β.ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Υπήρξε μια εισήγηση εκ μέρους μου ως πρώτο βήμα να ζητήσει η Βουλή από το Ρ.Ι.Κ. να δώσει απεριόριστο χρόνο για συζήτηση πάνω στο θέμα των βολιδοσκοπήσεων Ντε Κουεγιάρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αυτό το ζήτημα θα πρέπει να συζητηθεί από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, διότι εδώ έτσι όπως ετέθη νομίζω ότι χρειάζεται κάποια μελέτη διότι είναι και το θέμα του χρόνου, είναι και το θέμα τού πότε και αν αυτή η στιγμή είναι η κατάλληλη για να διεξαχθεί μια τέτοια συζήτηση από το Ρ.Ι.Κ. Είναι ορισμένα πράγματα που πρέπει ασφαλώς να απασχολήσουν τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή αλλά πιστεύω ότι αυτό μπορεί να γίνει στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, οφείλω να υποδείξω την άποψή μου ότι υπάρχει κίνδυνος να εξέλθουμε από τη συζήτηση αυτή περισσότερο συγχυσμένοι παρά φωτισμένοι. Δηλαδή τα θέματα που εγείρονται είναι αν η αρμόδια Επιτροπή οφείλει τώρα κατά την κρίση του Σώματος να προχωρήσει στη διεξοδική μελέτη όλων των θεμάτων που ηγέρθησαν στη σημερινή συνεδρία και σχετίζονται με το Ρ.Ι.Κ., ή εάν το θέμα αυτό πρέπει να εγγραφεί στην Ημερήσια Διάταξη αυτού του Σώματος ή κατά πόσο η αρμόδια Επιτροπή οφείλει να περιορισθεί στην εντολή που ήδη έλαβε και που είναι η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών την Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αντιλαμβάνομαι, κ. Λόρδε, ότι θα έχουμε τον κώδικα του Ρ.Ι.Κ. και με την ευκαιρία που θα έχουμε τον κώδικα θα είμαστε υποχρεωμένοι να συζητήσουμε σαν Σώμα, τι γνώμη έχουμε γι αυτό τον κώδικα και τι πρέπει να διαλαμβάνει αυτός ο κώδικας. Έπειτα οι εισηγήσεις που έχουν γίνει κατά τη σημερινή συζήτηση, νομίζω ότι μπορούν να εξετασθούν, όπως είπα και προηγούμενα, από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να δούμε κατά πόσο είναι δυνατό να εφαρμοστούν.

Έγιναν διάφορες εισηγήσεις, δεν είναι ορθό εδώ στην ολομέλεια του Σώματος να πάρουμε τώρα μια απόφαση. Γι αυτό θα παρακαλούσα όπως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή επιληφθεί όλων αυτών των εισηγήσεων.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Και να μας φέρει μια έκθεση στο Σώμα για να μπορέσουμε να....

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Να μεριμνήσουμε να δοθεί και ο κώδικας στο Σώμα μόλις παραληφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Μάλιστα, μάλιστα.

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ :

Κύριε Πρόεδρε, όπως ήδη ελέχθη, τα όσα έχουν λεχθεί δεν σχετίζονται άμεσα με το θέμα αλλά εδόθη άδεια να συζητηθούν. Δεν πιστεύω όμως ότι μπορούν να ληφθούν αποφάσεις εφόσο ένα τέτοιο θέμα δεν είναι εγγεγραμμένο και απλώς επιτράπη η συζήτησή του διότι εσχετίζετο κάπως με το θέμα που συζητούμε.

Γι αυτό νομίζω ότι δεν θα πρέπει τουλάχιστο να ληφθούν αποφάσεις πάνω σ ένα θέμα που δεν είναι εγγεγραμμένο και δεν είναι ενώπιόν μας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οι αποφάσεις που πάρθηκαν, κύριε Τουλούρα, είναι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να επιληφθεί των εισηγήσεων που έχουν γίνει διότι η συζήτηση δεν είναι άσχετη με το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο και η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή με έκθεσή της προς το Σώμα να δώσει την ευκαιρία στο Σώμα να τις συζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Το ερώτημα, κ. Πρόεδρε, είναι ποια είναι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, γιατί η Επιτροπή Κανονισμού εξετάζει, και σωστά εξετάζει η Επιτροπή Κανονισμού μαζί με την Επιτροπή Εσωτερικών, το θέμα των ζωντανών μεταδόσεων των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ. Αλλά για θέμα κώδικα και ευρύτερα θέματα που αφορούν το Ρ.Ι.Κ. ποια είναι η αρμόδια Επιτροπή; Είναι η Επιτροπή Κανονισμού; Η Επιτροπή Κανονισμού δεν έχει άμεση σχέση με το θέμα του Ρ.Ι.Κ. Η Επιτροπή Κανονισμού έχει σχέση με τη ζωντανή παρουσίαση των συνεδριών της Βουλής. Γι αυτό θα ήθελα να δοθεί ένας σαφής όρος εντολής, ποια είναι η αρμόδια Επιτροπή που θα ασχοληθεί, άλλως το όλο θέμα δεν έχει ξεκαθαρίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποια είναι η εισήγησή σας, κύριε Γαλανέ;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Πιστεύω ότι αρμόδια Επιτροπή σ αυτό το θέμα είναι η Επιτροπή Εσωτερικών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Η Επιτροπή Εσωτερικών. Αλλά εφόσο και η Επιτροπή Κανονισμού έχει μια προεργασία η οποία δεν είναι καθόλου άσχετη με το θέμα που συζητούμε, δεν βλέπω ότι θα προκύψει οποιαδήποτε ζημιά αν οι δυο Επιτροπές συζητήσουν μαζί αυτό το θέμα.

Ναι, ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Δεν έχω ένσταση να το συζητήσει και η Επιτροπή Κανονισμού αλλά το θέμα των ζωντανών συνεδριών της Βουλής έχει παραπεμφθεί κατά πρώτο λόγο—και σωστά λέγω— στην Επιτροπή Κανονισμού και κατά δεύτερο λόγο στην Επιτροπή Εσωτερικών. Το ευρύτερο όμως θέμα θα πρέπει να παραπεμφθεί κατά πρώτο λόγο στην Επιτροπή Εσωτερικών και κατά δεύτερο λόγο στην Επιτροπή Κανονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εντάξει.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η σωστή αντιμετώπιση του προβλήματος πρέπει να στηριχθεί στο γεγονός ότι η Βουλή σαν αποτέλεσμα της συζήτησης εγκρίνει όπως οι δυο Επιτροπές, Κανονισμού και Εσωτερικών, συζητήσουν το θέμα του κώδικα και όταν θα το συζητήσουν θα έχουμε την ευχέρεια να δούμε αυτά τα θέματα ή και άλλα που θα προκύψουν από τη συζήτηση. Αυτό πρέπει να είναι καθαρό διότι αν δεν γίνει τούτο καθαρό τότε θα παραστούμε στη συζήτηση και ο καθένας να πει: «Εγώ είπα να γίνει και τούτο, είπα να γίνει και το άλλο» και να μην μπορούμε να ξεκαθαρίσουμε τα θέματα που θέλουμε.

Γι αυτό εισηγούμαι η Βουλή να παραπέμψει κατά συγκεκριμένο τρόπο και προς τις δυο Επιτροπές, Εσωτερικών και Κανονισμού, θέμα μελέτης κώδικα συμπεριφοράς του Ρ.Ι.Κ. που ήδη ζητήθηκε να σταλεί, και θα έχει την ευκαιρία να το συζητήσει συστηματικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αυτό έχω πει ήδη, ότι το θέμα θα απασχολήσει την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι η Επιτροπή Εσωτερικών μαζί με την Επιτροπή Κανονισμού. Όμως εδώ ό αυτό το Σώμα έγιναν ορισμένες εισηγήσεις και εφόσον το Σώμα αυτή τη στιγμή δεν προχωρεί στο να πάρει απόφαση για τις εισηγήσεις που έχουν γίνει, θα πρέπει αυτές οι Επιτροπές οι οποίες θα ασχοληθούν με το θέμα να επιληφθούν των εισηγήσεων και στην Έκθεσή τους να έχουμε συγκεκριμένη εισήγηση.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, η όλη συζήτηση σε ποια Επιτροπή θα παραπεμφθεί ο κώδικας είναι λίγο πρόωρη. Για να παραπέμψει ένας κάτι πρέπει να το έχει για να το παραπέμψει. Κι εδώ συζητούμε ότι θα παραπέμψουμε ένα κώδικα ο οποίος θα έλθει όταν τον ετοιμάσει το Ρ.Ι.Κ. Το Ρ.Ι.Κ. λέει ότι θα μας ετοιμάσει ένα κώδικα τον οποίο θα μας στείλει. Λέγει ότι υπάρχει κώδικας. Κώδικας όμως δεν υπάρχει. Αναφέρεται σε μια ανταλλαγή σειράς επιστολών οι οποίες αναφέρονται σαφώς και κατηγορηματικώς πάνω στο θέμα των εκλογών. Αν έχει άλλο κώδικα δεν τον χρησιμοποίησε μέχρι σήμερα εκτός που αν ο κώδικάς του προβλέπει ότι έχει το δικαίωμα να μη εμφανίζει δημοσιογραφικές συσκέψεις των αρχηγών των κομμάτων, οπότε δεν είναι κώδικας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Κυριε Πρόεδρε. Νομίζω πως η εντολή που δώσατε είναι σαφής. Δεν υπάρχει κώδικας. Ο κώδικας που υπάρχει όπως ελέχθη, ήταν ο κώδικας που αφορούσε τις προεδρικές και τις κοινοβουλευτικές εκλογές. Αυτές οι Επιτροπές είναι που θα ρυθμίζουν αυτό τον κώδικα. Δεν πρόκειται να πούμε στο Ρ.Ι.Κ. να μας υποβάλει με ποιο τρόπο χειρίζεται τα θέματα της εμφανίσεως των κομμάτων. Εμείς οι ίδιοι θα κάμουμε τις σκέψεις μας, τις εισηγήσεις μας και θα επιβάλουμε τις απόψεις μας.

Γι' αυτό νομίζω να παραπεμφθεί το θέμα· δεν νομίζω να υπάρχει λόγος για περαιτέρω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Και αν ακόμα δεν υπάρξει κώδικας από μέρους του Ρ.Ι.Κ. το Σώμα σαν Σώμα, οι Επιτροπές, να επεξεργαστούν κώδικα τον οποίο να εισηγηθούν στο Σώμα.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ζήτησα αυτή τη διευκρίνιση διότι αντιλήφθηκα ότι υπάρχει διαφορά προσέγγισης. Ο κ. Γαλανός μάς λέει «αναμένουμε τον κώδικα που θα μας στείλει το Ρ.Ι.Κ.». Κι εγώ πιστεύω ότι θα αναμένουμε στον αιώνα τον άπαντα. Εγώ λέω να παραπέμφουμε εμείς θέμα στις αρμόδιες Επιτροπές για να καταρτίσουν κώδικα και να κληθεί και το Ρ.Ι.Κ. να πει τις απόψεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Είναι καθαρό, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι αρμόδιες Επιτροπές θα επιληφθούν του ζητήματος που εισηγήθηκε το Σώμα, δηλαδή της επεξεργασίας κώδικα. Αν έχουμε στο μεταξύ κώδικα από το Ρ.Ι.Κ. θα τον συζητήσουμε και θα τον τροποποιήσουμε ανάλογα με το τι θέλει το Σώμα, οι Επιτροπές. Αν δεν έχουμε, τότε οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές θα επεξεργαστούν οι ίδιες ένα κώδικα τον οποίο θα εισηγηθούν στο Σώμα.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Τροποποιήσις του Άρθρου 428 του Κεφαλαίου 74Α του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Και εδώ φθάσαμε στο τέλος της Νομοθετικής εργασίας. Δεν υπάρχουν άλλα Νομοσχέδια έτοιμα, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν εκκρεμούν αρκετά Νομοσχέδια προς συζήτηση και θα ήθελα και πάλιν να υπογραμμίσω και να τονίσω ότι η κύρια δουλειά του Σώματος μας είναι Νομοθετική και εφόσον υπάρχουν πολλά Νομοσχέδια στην Ημερήσια Διάταξη θα πρέπει οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές να επιληφθούν αυτών των Νομοσχεδίων.

Κεφάλαιο Β—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ευθύνη Ξενοδόχων Αναφορικά με την Περιουσία των Πελατών των Νομος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 7 Ιουλίου 1983.

«Κατά τη διάρκεια του 1982 δόθηκαν υποσχέσεις ότι θα γινόταν άσφαλτος ο χωματόδρομος μήκους μισού περίπου μιλίου που συνδέει το συνοικισμό Λειβάδια με το συνοικισμό Κόκκινες, και τη Λάρνακα, γεγονός που θα συντόμευε την απόσταση κατά 3 μίλια και θα διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό τη διακίνηση πολλών χιλιάδων προσώπων.

Παρόλο που το 1982 ξοδεύτηκαν για το σκοπό αυτό πάνω από 10 χιλιάδες λίρες, το 1983 σταμάτησε κάθε εργασία.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

(α) Γιατί σταμάτησαν οι εργασίες;

(β) Πότε θα γίνει η ασφαλτόστρωση αυτού του δρόμου;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Σύμφωνα με εκτίμηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων για την ασφαλτόστρωση του υπό αναφορά χωματόδρομου απαιτείται δαπάνη ύψους £34,000 από την οποία διατέθηκε ήδη για προκαταρκτικές χωματουργικές εργασίες ποσό £10,000. Έτερο ποσό ύψους £24,000 προγραμματίζεται να διατεθεί μέσα στο 1984 για τη συνέχιση και συμπλήρωση της ασφαλτοστρώσεως του δρόμου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Ιουνίου 1983.

«Παρόλο που το θέμα του παρακαμπτήριου δρόμου Πλατρών—Φοινιού—Παλιόμυλου απασχόλησε επανειλημμένα την Κυβέρνηση και τον τύπο, εντούτοις εξακολουθεί να ευρίσκεται στο στάδιο της μελέτης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο ευρίσκεται η μελέτη και πότε προγραμματίζει την εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το θέμα κατασκευής παρακαμπτήριων δρόμων σε χωριά είναι θέμα γενικότερο και δεν αφορά μόνο το χωριό Φοινί και σαν τέτοιο μελετάται από το Υπουργείο τούτο.

Εν πάση περιπτώσει ειδικά για το Φοινί έχει γίνει προκαταρκτική μελέτη για την κατασκευή παρακαμπτήριου δρόμου και η δαπάνη εκτέλεσης του έργου υπολογίστηκε πέραν των £200,000. Λόγω της μεγάλης δαπάνης θα μελετηθεί αν υπάρχουν υπαλλακτικές λύσεις του προβλήματος από τον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων και θα προωθηθεί σύμφωνα με την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων που θα καθορισθούν για όλες τις περιπτώσεις παρακαμπτήριων δρόμων χωριών.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Και τώρα εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Δ—«Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη. Έχει ήδη αγορεύσει ο εισηγητής και πρέπει να αγορεύσουν άλλοι συνάδελφοι που θα ήθελαν να πράξουν τούτο. Υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θα ήθελαν να μιλήσουν επί του θέματος;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ :

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

Είναι η δεύτερη συνεδρία που δεν υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος από τα άλλα κόμματα, κ. Πρόεδρε. Αν δεν θα υπάρξουν τότε στην επόμενη συνεδρία να κλείσουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Εισηγούμαι να ορίσουμε ότι η επόμενη συνεδρία θα είναι η τελευταία για να δοθεί η ευκαιρία σε όσους θέλουν να προετοιμασθούν, να μιλήσουν στην επόμενη

συνεδρία για να μην τραβήξει πέραν τούτου το θέμα. Αν όμως υπάρχουν σήμερα ομιλητές, ας θεωρηθεί η προσεχή συνεδρία ως η τελευταία γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι συνάδελφοι θα ήθελαν να μιλήσουν επί του θέματος;

Ο κ. Ομήρου, ο κ. Ψυλλίδης, ο κ. Τουλούρας, ο κ. Σαββίδης, ο κ. Μάτσης, ο κ. Γαλανός.

Εφόσον υπάρχουν τότε θα συνεχιστεί η συζήτηση. Όμως έχει δίκαιο ο κ. Μάτσης με την παρατήρηση την οποία έκαμε ότι είναι η δεύτερη συνεδρία κατά την οποία δεν υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος και θα ήθελα να τονίσω ότι στην επόμενη συνεδρία θα πρέπει οπωσδήποτε να υπάρξουν ομιλητές, διαφορετικά θα είμαστε υποχρεωμένοι να κλείσουμε το θέμα.

Και ερχόμαστε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για της ερχόμενη Πέμπτη, 27 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' : ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983.
- (3) Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (5) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (6) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (7) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (8) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (9) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (10) Οι περί Γαλακτοματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (11) Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (12) Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (13) Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (14) Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (15) Οι περί Γρουσικού Οξέος εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (16) Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β :

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' :

Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' :

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών).
(14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων).
(14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).

- (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).

- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).
- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας) (6/10/1983).

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα των σχέσεων της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. έχει συζητηθεί πολλές φορές. Αυτό το χρονικό διάστημα διεξάγονται διαπραγματεύσεις για τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. Λέγεται ότι η Συμφωνία θα είναι τελειωμένη μέχρι τα τέλη του χρόνου ή αρχές του Γενάρη. Υποβάλλονται προτάσεις και εισηγήσεις από μέρους της Κυβέρνησης και προτείνονται οι βασικοί όροι για τη Συμφωνία. Το θέμα αφορά σοβαρά την οικονομία μας, τη βιομηχανία και την αγροτική μας οικονομία. Συνεπώς, προτείνω, κ. Πρόεδρε, να παρακληθεί ο Υπουργός Εξωτερικών να προσέλθει στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής για να κατατοπίσει το Σώμα πάνω στην όλη διαξαγωγή των διαπραγματεύσεων με την Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Εμάς, κ. Πρόεδρε, μας ικανοποιεί η πρόοδος που υπάρχει σε θέματα Ε.Ο.Κ. και η κατεύθυνση προς την Τελωνειακή Ένωση, και δεν έχουμε καμιά ένσταση να καλέσουμε τον Υπουργό Εξωτερικών να μας κατατοπίσει σε ποιο σημείο βρίσκεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν είναι αν ένας είναι ικανοποιημένος ή όχι. Εδώ το θέμα που τέθηκε είναι να κατατοπιστούμε. Αν ο κ. Γαλανός έχει κατατοπιστεί, εμείς έχουμε άγνοια και θα θέλαμε και εμείς να κατατοπιστούμε. Κατά συνέπεια, η κατατόπιση του Σώματος δεν έχει καμιά σχέση με το αν ένας είναι ικανοποιημένος ή δεν είναι ικανοποιημένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν βλέπω να υπάρχει καμιά διαφωνία είπαμε, το δηλώσαμε πολύ έντονα, ότι θέλουμε να κατατοπιστούμε. Απλώς, αναφέραμε ότι εμάς η

πολιτική μας είναι να προχωρήσουμε προς Τελωνειακή Ένωση. Αυτό το γνωρίζει ο κ. Κωνσταντίνου όπως, επίσης γνωρίζουμε εμείς ότι δεν βλέπουν με καλό μάτι αυτή την εξέλιξη. Οπωσδήποτε, συμφωνούμε και οι δυο στο θέμα της κατατόπισης, της ταχύτερης δυνατής κατατόπισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Είναι για άλλο θέμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Όχι, πάνω σ' αυτό το θέμα.

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές πάνω σ' αυτό το θέμα, αντιλαμβάνομαι ότι το Σώμα εγκρίνει την παραπομπή του στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές στις οποίες να κληθεί ο Υπουργός για να τις ενημερώσει.

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ζητούσα την εντολή του Σώματος να συζητηθεί θέμα, ή να διευρυνθεί θέμα, το οποίο ενέγραψα και βρίσκεται ήδη ενώπιον της Επιτροπής Νομικών και Παιδείας όσον αφορά την κατάργηση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ή τη σύσταση δευτεροβάθμιου οργάνου δια της διευρύνσεως της εντολής, ώστε να εξετάσουν οι δυο αρμόδιες Επιτροπές την κατάσταση που δημιουργείται εξ αιτίας της περιφρόνησης των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου από το Υπουργείο Παιδείας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Δηλαδή ένα θέμα να διευρυνθεί ούτως ώστε να έχουν εξουσία οι Επιτροπές Νομικών και Παιδείας να ασχοληθούν και επ' αυτού του σοβαρού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η πρόταση αυτή είναι παράτυπη και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη.

Η Εκπαιδευτική Υπηρεσία σχηματίστηκε ύστερα από νομοθέτημα αυτού του Σώματος με το Νόμο 10 του 1969. Και οι Κανονισμοί με τους οποίους εργάζεται και οι οποίοι εθίγησαν και που επίσης ψηφίστηκαν απ' αυτό το Σώμα, καταργήθηκαν εν μέρει από το Ανώτατο Δικαστήριο, ιδιαίτερα στο σημείο που αφορά τις προαγωγές. Επομένως αυτό ανήκει στη Νομοθετική Εργασία αυτού του Σώματος. Αν θέλει κανείς να αλλάξει ο Νόμος του 1969 πρέπει ή να κάνει πρόταση Νόμου ή να καταθέσει νέο νόμο. Ήδη όλες οι πλευρές—πρώτη η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, κατόπιν η ΠΟΕΔ και όλες οι άλλες εκπαιδευτικές οργανώσεις—από πέρσι το Μάιο ζητούν να έλθουν νέοι Κανονισμοί στη Βουλή. Αυτό είναι το θέμα. Και πρέπει να έλθουν να συνεργαστούν όλες οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες για να κατατεθούν έγκαιρα φέτος αυτοί οι νέοι Κανονισμοί, τους οποίους ζητούν όλες οι οργανώσεις. Δεν μπορεί αυτό το θέμα να είναι θέμα συζήτησης στο Κεφάλαιο Δ. Αυτό ανήκει στη Νομοθετική Εργασία της Βουλής και όποιος θέλει να κάμει πρόταση Νόμου ή πρόταση τροποποίησης του Νόμου ή πρόταση για νέους Κανονισμούς, θα το κάμει στη Νομοθετική Εργασία. Κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα έχει το δικαίωμα να κάνει τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι υπάρχει μια παρεξήγηση, και λυπούμαι διότι διαφωνώ με τον κύριο Σαββίδη. Το θέμα είναι ήδη εγγεγραμμένο προς συζήτηση και συζητείται στις Επιτροπές Νομικών και Παιδείας. Απλώς ζήτησα το δικό μου εγγραφέν θέμα να διευρυνθεί, ώστε να δοθεί εντολή στην Επιτροπή Νομικών και Παιδείας να εξετάσει ακόμα ένα σοβαρό πρόβλημα που δημιουργείται εξ αιτίας της περιφρόνησης των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και το Υπουργείο Παιδείας. Είναι άλλο το θέμα αν μετά από τη συζήτηση που θα ακολουθήσει στις Επιτροπές θα προκύψει η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης του θέματος. Αν, από τη συζήτηση που θα προκύψει, αντιληφθούν όλα τα μέρη της Βουλής, ότι απαιτείται νομοθέτημα προς κατάργηση της Επιτροπής, είναι άλλο. Εμείς εδώ θα εξετάσουμε το εγγραφέν θέμα, και ήδη δόθηκε η εντολή προς την Επιτροπή Νομικών και Παιδείας, και ασχολείται με το θέμα.

Το άλλο θέμα που θίγει ο κ. Σαββίδης και που αφορά τους Κανονισμούς δεν είναι προς συζήτηση αυτή τη στιγμή και αναμφίβολα από χρόνια οι Εκπαιδευτικές Οργανώσεις το αξιούν από το Υπουργείο Παιδείας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και είναι γι' αυτό που υποχρεώθηκα πέρσι—εκ της αρνήσεως της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και του Υπουργείου Παιδείας να δεχθούν όπως συστήσουν και θεσπίσουν, επιτέλους, Κανονισμούς που να ρυθμίζουν τις μεταθέσεις, τις προαγωγές και μετακινήσεις των εκπαιδευτικών—να εγγράψω το θέμα, και είμαι υποχρεωμένος αυτή τη στιγμή να ζητήσω την εντολή του Σώματος για διεύρυνση του θέματος που συζητείται ενώπιον των δυο Επιτροπών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ :

Κυριε Πρόεδρε, το θέμα το οποίο συζητούν οι Επιτροπές Νομικών και Παιδείας είναι κάτι άλλο. Εκεί συζητείται, πράγματι, εισήγηση από τον κ. Αναστασιάδη, κατά πόσο θα υπάρξει δευτεροβάθμια Επιτροπή, πέραν της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Τώρα, το θέμα το οποίο εισηγείται ο κ. Αναστασιάδης, πάλιν είναι κάτι άλλο. Λέει ότι υπάρχει περιφρόνηση των αποφάσεων του Δικαστηρίου. Δεν υπάρχει τέτοια περιφρόνηση. Δεν φάνηκε πουθενά ότι υπάρχει περιφρόνηση. Απλώς η Εκπαιδευτική Υπηρεσία, βάσει των κειμένων Νόμων που την διέπουν, έρχεται και επανεξετάζει τα θέματα τα οποία το Δικαστήριο λέει ότι είναι άκυρα, και αποφασίζει αναλόγως. Αυτό κάνει. Δεν έρχεται να πει «δεν δέχομαι τις αποφάσεις του Δικαστηρίου και επομένως είναι άκυρες, και εγώ προχωρώ στη δική μου απόφαση».

Επομένως, τι θέμα θα συζητήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν νομίζω ότι μπορεί να διεξαχθεί αυτή η συζήτηση σήμερα

σ' αυτό το Σώμα. Μπήκαμε ήδη σε συζήτηση ουσίας και όχι σε συζήτηση διαδικασίας.

Εγώ πιστεύω ότι κάθε Επιτροπή έχει δικαίωμα αυτεπαγγέλτως—και το είπα πολλές φορές σ' αυτό το Σώμα—να εξετάσει ο,τιδήποτε σχετίζεται με το αντίστοιχο Υπουργείο και αν έχει ο,τιδήποτε να αναφέρει, να το αναφέρει. Γι' αυτό δεν χρειάζεται καν αυτή τη στιγμή να συζητούμε σ' αυτή την ανοικτή συνεδρίαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, είχα απαντήσει μόνο στο πρώτο σημείο, το σοβαρότερο, του κ. Αναστασιάδη, και φαίνεται από τα πρακτικά ότι ήταν πρότασή του να συζητήσουμε την κατάργηση της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και έπρεπε να έχει αντιληφθεί, ως νομικός, ότι η Εκπαιδευτική Υπηρεσία έχει ιδρυθεί με Νόμο, το Νόμο 10 του 1969. Κι αν πρόκειται να καταργηθεί θα καταργηθεί με νέο Νόμο. Επομένως χρειάζεται κάτι άλλο, ψήφιση Νόμου.

Ο κ. Αναστασιάδης σηκώθηκε για να αναφέρει ένα δεύτερο σημείο, το οποίο, επίσης, είναι άτυπο και παράτυπο. Να συζητήσουμε στις Επιτροπές με διεύρυνση ενός άλλου θέματος, τις παραβάσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου, την περιφρόνηση των αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου. Αυτό το πρόβλημα δεν μπορεί να παραπεμφθεί στην Επιτροπή, διότι είναι το κύριο θέμα το οποίο έθεσε στην ομιλία του ο κ. Κληρίδης, και έχουν ήδη δηλώσει πέντε Βουλευτές ότι θα μιλήσουν πάνω σ' αυτό το θέμα στην επόμενη συνεδρία. Γιατί ο κ. Κληρίδης, δυστυχώς, για πρώτη φορά στη Βουλή, δεν έθιξε το εγγεγραμμένο θέμα, δηλαδή «η κατάσταση στη Δημόσια Υπηρεσία σε σχέση με πρόσφατη διαμαρτυρία της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ.». Μίλησε για την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και τη λειτουργία της και μίλησε κυρίως για τις παρατυπίες της αναφερόμενος σε νομοθετικές κυρίως αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου που απορρίπτουν αποφάσεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Αυτό το θέμα συζητείται στο Σώμα της Βουλής ανοικτά, και δεν μπορεί πριν τελειώσει η συζήτησή του να παραπεμφθεί σε Επιτροπή.

Εγώ πιστεύω, και θα είναι εισήγησή μου, μετά τη συζήτησή του στη Βουλή, την επόμενη συνεδρία, να παραπεμφθεί αυτό το θέμα στις Επιτροπές για να προωθηθεί πάρα πέρα, σύμφωνα με τις εισηγήσεις που θα γίνουν στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οπωσδήποτε διαφωνούμε στο να επεκταθεί το θέμα, όπως το ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης, για λόγους που ήδη αναφέρθηκαν.

Τώρα, αν η πλειοψηφία της Επιτροπής, κατόπιν που θα τελειώσει η συζήτηση, όπως ανέφερε ο κ. Σαββίδης, επιθυμεί να συζητήσει ξεχωριστά αυτό το θέμα, είναι θέμα της Επιτροπής και σωστά το έθιξε ο κ. Λυσσαρίδης. Σ' αυτό το στάδιο, όμως, δεν συμφωνούμε να διευρυνθεί το θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ :

Μετά τη δήλωση του κ. Λυσσαρίδη κατά την προηγούμενη συνεδρία, και τη σύμφωνη γνώμη τη δική σας, ότι αυτεπαγγέλτως οι Επιτροπές μπορούν να επιλαμβάνονται παρεμφερών θεμάτων, και επειδή είμαι της γνώμης ότι με το θέμα όπως έχει εγγραφεί αρχικά, δηλαδή «η ανάγκη κατάργησης ή επανασύστασης δευτεροβάθμιας Επιτροπής προς εξέταση των αποφάσεων της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας», πιστεύω ότι μπορεί να καλυφθούν και τα όσα έχω αναφέρει κατά την εξέταση του εν λόγω θέματος και, ως εκ τούτου, δεν εμμένω στη διεύρυνση του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Νομίζω, κ. Αναστασιάδη, ότι θα ήταν ορθό, εφόσο συζητείται στην ολομέλεια του Σώματος και αυτό το θέμα, και ελπίζουμε ότι στην προσεχή συνεδρία, όπως είπαμε, θα λήξει η συζήτηση, εκτός εάν υπάρξουν πολλοί άλλοι ομιλητές, θα μας δοθεί η ευκαιρία να το παραπέμψουμε στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, οπότε θα έχετε και εσείς την ευκαιρία να αναπτύξετε τις απόψεις σας, τις οποίες έχετε αναπτύξει και σήμερα, και να εισηγηθείτε τα μέτρα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 6.00 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά)

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θαλής

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

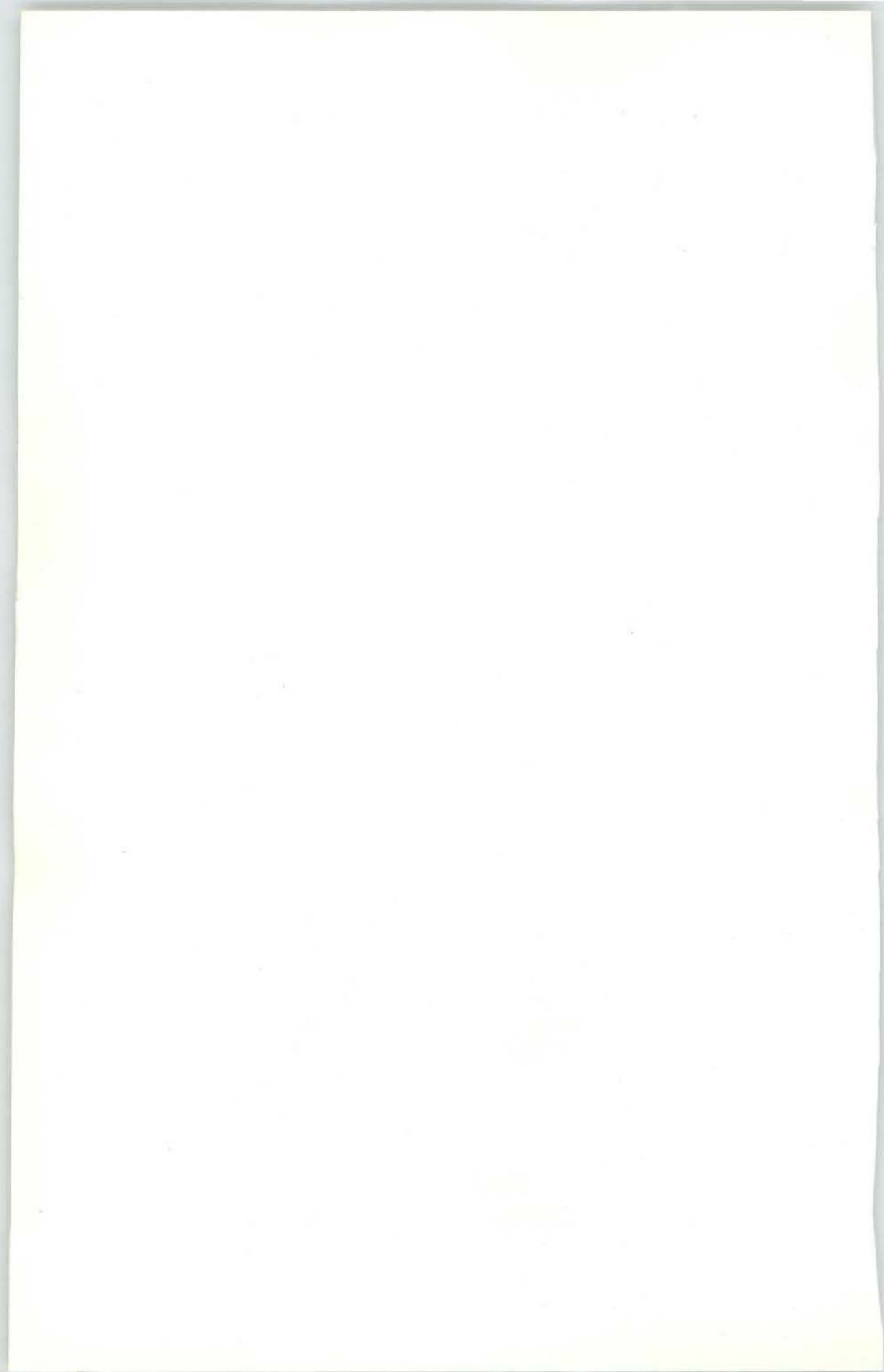
Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

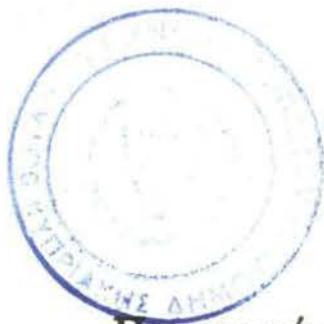
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983», η αναφορά των αξ. Βουλευτών κ.κ. Χ. Μιχαηλίδη, Α. Γαλανού, Κ. Λόρδου, Β. Λυσσαρίδη, Κ. Παπαδημητρίου, Χρ. Σολωμή, Γ. Παπαδοπούλου και Προεδρεύοντος (Ε. Παπαϊωάννου) πάνω στο Νομοσχέδιο και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 7).
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1983», η μακρά συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα του Νομοσχεδίου που αφορούσε το Ρ.Ι.Κ. (Γλ. Κληρίδης, Α. Φάντης, Α. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Ι. Μάτσης, Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Αναστασιάδης, Κ. Λόρδος, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου), Ζ. Τουλούρας, Χρ. Κουρτελλάρης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- (5) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η κατά το 1983 διακοπή των εργασιών για την ασφαλτόστρωση του χωματόδρομου που συνδέει το συνοικισμό Λειβάδια με το συνοικισμό Κόκκινες και τη Λάρνακα—Η ανάγκη επίσπευσης της κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου Πλατρών—Φοινού—Παλιόμυλου).
- (6) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη και αίτημά του για κατατόπιση από τον Υπουργό Εξωτερικών των αρμόδιων Κοιν. Επιτροπών πάνω στις διεξαγόμενες διαπραγματεύσεις για τελωνειακή σύνδεση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. Σύντομη διεξαγωγή συζήτησης (Χ. Μιχαηλίδης, Α. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)).
- (7) Αίτημα του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη για διεύρυνση του υπ' αυτού εγγραφέντος και παραπεμφθέντος στις Κοιν. Επιτροπές Νομικών και Παιδείας θέματος «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας» ώστε να εξετασθεί και «η κατάσταση που δημιουργείται εξαιτίας της περιφρόνησης των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου από το Υπουργείο Παιδείας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». Διεξαγωγή συζήτησης (Ν. Αναστασιάδης, Γ. Σαββίδης, Α. Ψυλλίδης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Γαλανός, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 27ης Οκτωβρίου 1983

(Ώρα ενάρξεως 4.38 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γ.ΛΑΔΑΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, προτού μπούμε στην Ημερήσια Διάταξη της σημερινής μας συνεδρίας, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι αύριο είναι η 28 Οκτωβρίου, η δεύτερη εθνική επέτειος των απανταχού του κόσμου Ελλήνων.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν μπορούσε να αφήσει να περάσει απαρατήρητη αυτή η επέτειος. Είναι μια επέτειος η οποία συγκλονίζει όχι μόνο τον απανταχού του κόσμου ελληνισμό αλλά είναι μια επέτειος η οποία έχει μεγάλη σημασία στην καθόλου ιστορία και πρόοδο της ανθρωπότητας.

Είναι ο ελληνικός λαός ο οποίος απάντησε με ένα στεντόρειο ΟΧΙ διά του στόματος του τότε Προέδρου της Ελληνικής Κυβερνήσεως ανεξάρτητα από τις διαφωνίες τις οποίες μπορούσε ο λαός να έχει με την Κυβέρνηση εκείνη. Και η ομοψυχία, η αγωνιστικότητα και η εμμονή στην ιδέα της προάσπισης των πατρώνων εδαφών οδήγησε στο έπος της Αλβανίας το οποίο έχει θαυμάσει ολόκληρος ο κόσμος. Είναι πολύ μεγάλες οι θυσίες τις οποίες υπέστη ο ελληνικός λαός για να δημιουργήσει το έπος της Αλβανίας. Και είναι η επέτειος αυτή πολύ συμβολική γιατί και εμείς εδώ, ο κυπριακός ελληνισμός, αγωνιζόμαστε αυτή τη στιγμή για να αποτινάξουμε την ξένη κατοχή για να επαναφέρουμε την Κύπρο στην ορθή πορεία της, για να δημιουργήσουμε ένα κράτος ελεύθερο, ανεξάρτητο, αποστρατικωποιημένο και αδέσμευτο έξω από διεθνείς επιρροές και έξω από διεθνείς ανταγωνισμούς και συμφέροντα. Στον αγώνα αυτό και ο κυπριακός λαός έχει δώσει τα θύματά του. Είναι αυτοί οι αγώνες οι οποίοι διεξάγονται για χάρη ορισμένων ιδεωδών οι οποίοι αποτελούν σταθμούς στην ιστορία της ανθρωπότητας. Στους αγώνες αυτούς και δη στον αγώνα του ελληνικού λαού τα θύματα είναι πάρα πολλά.

Εισηγούμαι όπως τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη τους.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Ας είναι αιώνια η μνήμη τους.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, εκτός από την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, θα ήταν δύσκολο αυτό το Σώμα να αφήσει απαρατήρητα τα γεγονότα τα οποία συμβαίνουν σε μια μικρή ανεξάρτητη χώρα, μια νήσο της Καραϊβικής, τη Γρενάδα. Εκεί ύστερα από ορισμένα γεγονότα συμβαίνει κάτι το πρωτάκουστο και απαράδεκτο στον τομέα του διεθνούς δημοσίου δικαίου.

Μια μεγάλη δύναμη με συμπαραστάτες άλλους μικρότερους γείτονες του ανεξάρτητου κράτους της Γρενάδας εισέβαλε και κατάργησε την ανεξαρτησία αυτής της χώρας. Αυτά τα γεγονότα είμαι βέβαιος ότι είναι απαράδεκτα από οποιοδήποτε, από οποιαδήποτε πτέρυγα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Τέτοιες ενέργειες μεγαλύτερων και ισχυρότερων δυνάμεων, δηλαδή εισβολή και κατοχή και κατάργηση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας ορισμένων ελεύθερων κρατών, είναι απαράδεκτη κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες και κάτω από οποιαδήποτε προσχήματα.

Καλώ τη Βουλή των Αντιπροσώπων ομόφωνα να καταδικάσει τις ενέργειες αυτές και να διαδηλώσει την πίστη και αφοσίωσή της προς τις αρχές του διεθνούς δικαίου και προς τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών των οποίων και η Κύπρος είναι μέλος.

Θέτω την εισήγηση αυτή σε ψηφοφορία προς το Σώμα. Εάν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε μπορεί να θεωρηθεί ως εγκριθείσα ομοφώνως.

Μπαίνουμε τώρα στην κανονική Ημερήσια Διάταξη του Σώματος και δη στο Κεφάλαιο Α, το οποίο αναφέρεται στη Νομοθετική Εργασία.

«Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ.9) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 1983.

Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρών εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσε τις αναγκαίες πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £900,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη μέρους της δαπάνης κατασκευής της πρώτης φάσης του μεγάλου Υδατικού Έργου Χρυσοχούς μέσα στο 1983.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το αρμόδιο Υπουργείο, η πρώτη φάση του Υδατικού Έργου Χρυσοχούς, το οποίο σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διεθνούς Τράπεζας υπολογίζεται να στοιχίσει £23,5 εκ. σε τιμές του 1982, αναμένεται να υλοποιηθεί με βάση το χρονοδιάγραμμα που ετοιμάστηκε από την ομάδα μελέτης του έργου, κατά τη διάρκεια του πενταετούς Πραγράμματος Αναπτύξεως 1982—1986. Βάσει του καταρτισθέντος σχεδίου θα καταστεί δυνατή η άρδευση 3.750 σκαλών το 1986 οι οποίες θα αυξηθούν σε 7,875 το 1987 για να φθάσουν τις 15,000 το 1988.

Η ζητούμενη πίστωση των £900,000 αναμένεται να καλύψει την προκαταβολή, μόλις κατακυρωθούν οι προσφορές, και εργασία για ένα μήνα για το Φράγμα στην Ευρέτου το οποίο περιλαμβάνεται στην πρώτη φάση του έργου. Γίνεται πρόταση όπως το ποσό αυτό παραχωρηθεί κάτω από νέο άρθρο με αριθμό 847 «Μείζονα Υδατικά Έργα Χρυσοχούς» του Κεφαλαίου 02.02Δ «Ανάπτυξης Υδάτων—Άρδευσις, Αποχέτευσις και Υδατοφράκται» του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1983.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση γι αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αν θα ομιλήσετε επί του Νομοσχεδίου, ελάτε στο βήμα, κ. Παπαδόπουλε.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο έρχεται να εγκρίνει ένα ποσό αρκετά σεβαστό για την έναρξη του έργου της Ευρέτους σαν μεγάλου αρδευτικού έργου της Χρυσοχούς.

Κύριοι συνάδελφοι,

Το έργο τούτο μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους και έχω να σας πω ότι πρόκειται να καλύψει μια τεράστια περιοχή η οποία παραδοσιακά από χρόνια πολλά είναι καλλιεργήσιμη περιοχή για οπωροκηπευτικά προϊόντα. Όλοι οι κάτοικοι που κατοικούν στην περιοχή αυτή έχουν αρκετή ειδικότητα στην

καλλιέργεια των προϊόντων τούτων, αναμένουν δε με πολλή αγωνία να αρχίσει να υλοποιείται το έργο, ούτως ώστε να αποδώσουν οι παραδοσιακές καλλιέργειές τους οι οποίες τα τελευταία χρόνια λόγω του ότι τα νερά δυστυχώς σε όλη την Κύπρο έχουν λιγοστέψει, αλλά πολύ περισσότερο στην περιοχή τούτη την οποία υποτίθεται ότι το έργο αυτό θα καλύψει, άρχισαν να υποχωρούν. Με πολλή ανακούφιση θα δουν οι κάτοικοι αυτοί υλοποιούμενο το έργο και εμείς ως εκπρόσωποι του λαού της περιοχής εκείνης επικροτούμε και ευχαριστούμε την Κυβέρνηση διότι επιτέλους βάζει μπροστά το έργο τούτο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

‘Αλλος ομιλητής επί του Νομοσχεδίου;

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς θα ψηφίσει το ποσό των £900,000 για την πρώτη φάση του έργου της Ευρέτους στην περιοχή της Πόλης της Χρυσοχούς.

Το έργο της Ευρέτους είναι ένα μεγάλο έργο. Όταν θα αποπερατωθεί θα κοστίσει γύρω στα £24—£25 εκ. και θα αρδεύει γύρω στις 15,000 σκάλες γης που αφορούν τους γεωργούς αρκετών χωριών της περιοχής της Πόλης Χρυσοχούς.

Κύριε Πρόεδρε,

Πήρα το λόγο για να θίξω μόνο δυο σημεία όσον αφορά τα υδατικά έργα που κατασκευάζονται. Το έργο της Ευρέτους που θα αρχίσει, το έργο του Βασιλικού—Πεντασχοίνου θα αρδεύσουν αρκετές χιλιάδες σκάλες γης και θα αυξηθεί η αγροτική μας παραγωγή. Όμως, κ. Πρόεδρε, δεν υπάρχει μέχρι σήμερα ο απαιτούμενος συντονισμός και προγραμματισμός για τη διάθεση της παραγωγής. Θα έχουμε παραγωγή οπωσδήποτε, ασυζήτητα, αρκετά μεγάλη, όμως δεν υπάρχει ο απαιτούμενος προγραμματισμός μεταξύ των δυο Υπουργείων, των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργείου Γεωργίας που κατασκευάζει αυτά τα έργα.

Γι αυτό, κ. Πρόεδρε, εμείς εισηγούμαστε όπως υιοθετηθεί η εισήγηση των αγροτικών οργανώσεων για τη σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής η οποία θα συμβουλευεί τα δυο Υπουργεία για τα θέματα της διάθεσης της παραγωγής στην εξωτερική και στην εσωτερική αγορά, να υπάρξει δηλαδή ο απαιτούμενος προγραμματισμός γι αυτά τα προϊόντα που θα καλλιεργήσουμε μέσα στις περιοχές των μεγάλων υδατικών έργων.

Η δεύτερή μου παρατήρηση αφορά τα θέματα της νομοθεσίας για τα υδατικά έργα.

Η σημερινή μας νομοθεσία για τα υδατικά έργα, για το υδατικό πρόβλημα, είναι παλιά, είναι νομοθεσία που ίσχυε από την εποχή της Τουρκοκρατίας και της Αγγλοκρατίας με τα φερμάνια και τα προνόμια. Είναι μια παλιά νομοθεσία.

Επίσης η άλλη αδυναμία της νομοθεσίας μας είναι το γεγονός ότι το υδατικό πρόβλημα υπάγεται και έχουν λόγο αρκετά κυβερνητικά τμήματα και διάφορα Υπουργεία, και αυτό δεν είναι ορθό.

Γι αυτό, κ. Πρόεδρε, προτείνουμε—

- (1) Να επισπευσθεί ο εκσυγχρονισμός της υδατικής μας νομοθεσίας.
- (2) Να συσταθεί κεντρικός φορέας, κεντρική Αρχή Υδάτων, όπως είναι η εισήγηση του αγροτικού κόσμου και των αγροτικών οργανώσεων, και

- (3) Να κρατικοποιηθούν τα νερά και να γίνεται δίκαιη κατανομή τους για να μπορέσει να αυξηθεί και η παραγωγή και να αυξηθούν και τα εισοδήματα του αγροτικού μας κόσμου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Αξι. κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σαν Δημοκρατικό Κόμμα χαιρετίζουμε την απόφαση της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην υλοποίηση του δεύτερου κατά συνέχεια έργου στην επαρχία Πάφου με την επιψήφιση του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου που εξυπακούει μια προκαταβολή £900,000 για να αρχίσει το έργο του υδατοφράκτη στον ποταμό Ευρέτους που θα καλύψει μια ολόκληρη περιοχή γύρω στις 15,000 στέμματα γης· συγκεκριμένα θα καλύψει την κοιλάδα Χρυσοχούς. Είναι γεγονός ότι αυτή η περιοχή πλήττεται συνεχώς από των διακοινοτικών ταραχών, από το 1958 και εντεύθεν, και ιδιαίτερα με το τελευταίο κλείσιμο του Μεταλλείου της Λίμνης. Αυτή η περιοχή έχει υποστεί αρκετά πλήγματα και έρχεται το έργο τούτο να καλύψει τις ανάγκες της περιοχής τόσο από απόψεως αξιοποίησης της γης όσο και από απόψεως παροχής εργασίας στους κατοίκους της περιοχής.

Στην περιοχή τούτη έχουν γίνει αρκετά μικρά υδατικά έργα τόσο σε φράγματα όσο και αρδευτικούς συνδέσμους. Όμως το πρόβλημα είναι οξύτατο γιατί άρχισε αυτή η περιοχή να αναπτύσσεται και τα νερά τα οποία υπάρχουν στην περιοχή είναι ανεπαρκέστατα. Το έργο τούτο πιστεύουμε ότι θα καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες και πήραμε το λόγο όχι μόνο για να ευχαριστήσουμε την Κυβέρνηση που έρχεται πράγματι αρωγός σ' αυτή την περιοχή, αλλά και για να παρακαλέσουμε τα αρμόδια Τμήματα να επεκτείνουν τεχνικώς, αν είναι δυνατό, την κάλυψη και άλλων εκτάσεων γης στις κοινότητες εκείνες που βρίσκονται πλησίον του φράγματος, και συγκεκριμένα στις κοινότητες της Φύτης, Λάσας, Σίμους και Φιλούσας, και να γίνει επέκταση και προς την περιοχή του Παχύαμμου, η οποία περιοχή είναι ακριτική και έχει υποστεί αρκετά πλήγματα, ιδιαίτερα μετά την εισβολή.

Με αυτό το γεγονός της κατασκευής αυτού του έργου θέλουμε και εμείς να συμφωνήσουμε με τα όσα έχουν λεχθεί και από προηγούμενους συναδέλφους αλλά και ιδιαίτερα να τονίσουμε το σημείο ότι πρέπει να γίνει ο ανάλογος προγραμματισμός, ούτως ώστε να μη βρεθούν τα έργα έτοιμα και να μην μπορούν να προωθηθούν τα προϊόντα τα οποία θα παραχθούν από αυτά τα έργα.

Με αυτές τις σκέψεις και θέσεις δηλώνουμε ότι θα ψηφίσουμε το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Μαυρονικόλας.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ :

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι Βουλευτές.

Παρόλο ότι ο συνάδελφος Χαμπής Μιχαηλίδης εξέθεσε τις απόψεις της Αριστεράς πάνω στο γενικό υδατικό πρόβλημα, εντούτοις θεώρησα καθήκον μου σαν Βουλευτής της Πάφου να αναφερθώ κι εγώ στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Θα ψηφίσουμε, είπε ο συνάδελφος κ. Χαμπής Μιχαηλίδης το νομοσχέδιο, γιατί πράγματι θα εξυπηρετήσει μια μεγάλη περιοχή και μάλιστα την πλέον εύφορη περιοχή της Χρυσοχούς.

Είναι όμως με λύπη μου που παρατηρώ ότι μέχρι σήμερα δεν έχει κατακυρωθεί η κατασκευή του έργου του υδατοφράκτη της Ευρέτους σε καμιά εταιρεία για να αρχίσουν οι εργασίες. Παρόλο ότι διακηρύχτηκε από το αρμόδιο Υπουργείο ότι οι εργασίες θα άρχιζαν τον περασμένο Οκτώβρη, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν επιλέγηκε η εταιρεία η οποία θα αναλάβει την κατασκευή του έργου.

Το δεύτερο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι τα παράπονα των κατοίκων Σίμους, Λάσας, Φύτης, Φιλούσας Χρυσοχούς, Δρυινιάς και άλλων της περιοχής, των οποίων τα κτήματα δεν θα αρδεύονται από το νερό του υδατοφράκτη της Ευρέτους γιατί μετατοπίστηκε η τοποθεσία κατασκευής του από την περιοχή Σαραμά στην περιοχή της Ευρέτους.

Η παράκλησή μας προς την Κυβέρνηση και προς τους αρμοδίους είναι όπως με την έναρξη των έργων του υδατοφράκτη αρχίσει και η ανόρυξη του αναγκαίου αύλακα για τη διοχέτευση του νερού προς ενίσχυση των φραγμάτων Αργάκας, Αγ. Μαρίνας Χρυσοχούς και Πωμού, ούτως ώστε να δοθεί και νερό στην περιοχή των χωριών και της Λευκωσίας που έχουν και αυτά ανάγκη νερού.

Γι αυτό καλούμε τους αρμοδίους να δουν το ζήτημα της άρδευσης των κτημάτων των κατοίκων των χωριών τα οποία ανάφερα και να προγραμματίσουν το συντομότερο την έναρξη εργασιών στον ποταμό μέσα στο δάσος της Αγίας για τη διοχέτευση νερού με το οποίο θα αρδεύονται τα κτήματα των κοινοτήτων Φύτης, Λάσας, Δρύμους, Σίμους και Φιλούσας Χρυσοχούς.

Μένουμε με την ελπίδα ότι οι αρμόδιοι θα δουν με κατανόηση τα δίκαια αιτήματα των κατοίκων της περιοχής αυτής, η οποία προσφέρει πολλά στον τόπο. Παρόλη την κατασκευή τριών φραγμάτων στην περιοχή το νερό το οποίο αποθηκεύεται στα χωριά της περιοχής αυτής δεν είναι αρκετό για την άρδευση των κτημάτων τους και δεν μπορούν να γίνουν φυτείες μόνιμες διότι τους αρνούνται οι αρμόδιοι νερό λόγω έλλειψης τούτου. Πιστεύω ότι με το νερό του ποταμού της Σαραμάς που θα μαζεύεται στο φράγμα του ποταμού Ευρέτους, που είναι ένας από τους πλέον υδροφόρους ποταμούς της Πάφου, θα ενισχυθούν τα φράγματα και των κοινοτήτων που ανάφερα ούτως ώστε οι αρμόδιοι να χορηγήσουν άδειες για ανάπτυξη και μόνιμων φυτειών και καλλιερχειών.

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε,

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει το σημερινό Νομοσχέδιο που προβλέπει μια πρώτη δαπάνη για την κατασκευή του πολύ σημαντικού αυτού έργου για την Πάφο και ιδιαίτερα για την περιοχή πόλης Χρυσοχούς αλλά και γενικότερα για ολόκληρη την Κύπρο.

Πιστεύουμε ότι θα αποτελέσει σίγουρα ένα σημαντικό ανακουφιστικό έργο για τους κατοίκους της πόλης της Χρυσοχούς, μιας περιοχής ουσιαστικά εγκαταλελειμμένης από πολλές δεκαετίες, μιας περιοχής που οι κάτοικοί της αντιμετωπίζουν πρόβλημα ανεργίας ιδιαίτερα από το κλείσιμο του Μεταλλείου της Λίμνης και ύστερα από τη μη λειτουργία των Συνεργατικών βιομηχανιών που, όπως είναι γνωστό, είχαν εγκατασταθεί τα τελευταία χρόνια.

Εκείνο που θα θέλαμε να τονίσουμε με την ευκαιρία της ψήφισης της προτεινόμενης δαπάνης, είναι ότι πραγματικά για τη σωστή και ορθολογιστική αξιοποίηση τέτοιων έργων χρειάζεται πραγματικά να υπάρξει ένας κεντρικός φορέας για τα νερά και ένας κεντρικός κρατικός φορέας που θα συντονίζει την παραγωγή αλλά και τη διάθεση των παραγόμενων προϊόντων και πραγματικά διαπιστώσαμε ότι από όλες τις πλευρές, και ιδιαίτερα από το κυβερνών Κόμμα, έχει εκφραστεί με σαφήνεια η άποψη ότι υπάρχει συμφωνία για την αναγκαιότητα δημιουργίας αυτών των φορέων και συνεπώς δεν βλέπομε τι εμπόδιο υπάρχει για να προχωρήσει επιτέλους η Κυβέρνηση στη δημιουργία αυτών των κεντρικών φορέων που τόσο πολύ θα βοηθήσουν πραγματικά στη σωστή και ορθολογιστική αξιοποίηση αυτών των μεγάλων υδατικών έργων.

Ένα δεύτερο θέμα που θα ήθελα να θίξω με την ευκαιρία αυτή είναι αυτό που έχει λεχθεί και προηγουμένα, ότι δηλαδή κατά την κατασκευή τέτοιων έργων θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη ούτως ώστε να καλύπτονται όλες οι προσφερόμενες προς καλλιέργεια εκτάσεις. Υπήρξε το προηγούμενο στην περίπτωση του μεγάλου υδατικού έργου της Πάφου που έχουμε σοβαρά παράπονα από γεωργούς των οποίων οι εκτάσεις που είναι καλλιεργήσιμες, δεν έχουν συμπεριληφθεί ενώ είχε δοθεί η υπόσχεση ότι θα συμπεριλαμβάνοντο τελικά. Υπάρχει τρομακτική καθυστέρηση και αναφέρομαι στην περίπτωση της κοινότητας Αναρίτας όπου είχε δοθεί η υπόσχεση ότι θα ποτίζονταν 1,300, αν δεν κάμνω λάθος, σκάλες, πράγμα το οποίο δεν έχει γίνει μέχρι της στιγμής. Από τώρα λοιπόν θα πρέπει να γίνει πρόβλεψη ό,τι αφορά την κατασκευή του υδατικού έργου της Ευρέτους να συμπεριληφθούν όλες οι προσφερόμενες προς καλλιέργεια εκτάσεις ούτως ώστε να υπάρξει και η μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση αυτού του έργου.

Αυτά είχα να πω σε σχέση, με το προτεινόμενο Νομοσχέδιο και ελπίζω ότι οι απόψεις μας, θα εισακουσθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, γιατί θα είμαι πολύ σύντομος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Όχι, κύριε Γαλανέ, από το βήμα, εφόσο θα μιλήσετε επί της ουσίας του Νομοσχεδίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Βλέπουμε με μεγάλη ικανοποίηση ότι όλες οι πλευρές στο Σώμα έχουν χαιρετίσει τη νομοθεσία αυτή. Θα ήθελα μόνο να κάμω δυο παρατηρήσεις πάνω στην ομιλία του κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

Η πρώτη είναι ότι συμφωνούμε απόλυτα με την άποψη που εξέφρασε ότι πρέπει να γίνει ενοποίηση και εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας που αφορά τα υδατικά έργα και γενικά το υδατικό πρόβλημα.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι πάνω στο σημείο που ανέφερε ότι δεν υπάρχει καλός συντονισμός ή δεν υπάρχει καθόλου συντονισμός μεταξύ Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και Υπουργείου Γεωργίας και εισηγείται για το συντονισμό αυτό να δημιουργηθεί μια Συμβουλευτική Επιτροπή. Βέβαια δεν αποκλείεται να υπάρχει πράγματι αποχρών λόγος να γίνεται καλύτερος συν-

τονισμός μεταξύ των δύο Υπουργείων. Αλλά η λύση του προβλήματος δεν είναι να δημιουργηθεί μια Συμβουλευτική Επιτροπή για να συντονίζει τα δυο Υπουργεία. Οι Συμβουλευτικές Επιτροπές που δημιουργούνται είναι για να συμβουλεύουν τα Υπουργεία και συμφωνούμε απόλυτα στη δημιουργία μιας τέτοιας Επιτροπής που να παρέχει συμβουλές, όπως επίσης συμφωνούμε ότι θα πρέπει να γίνουν προσπάθειες στην Κυβέρνηση και στα κυβερνητικά τμήματα να υπάρχει ο κατάλληλος συντονισμός. Εκεί που δεν θα συμφωνούμε είναι να θεσμοποιήσουμε μια Συμβουλευτική Επιτροπή για να συντονίζει δυο Υπουργεία. Το πρόβλημα του συντονισμού δεν λύεται με Συμβουλευτικές Επιτροπές. Ο ρόλος των Συμβουλευτικών Επιτροπών, όπως και το ίδιο το όνομα αναφέρει, είναι κάποιος άλλος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ :

Θα ήθελα κι' εγώ, κ. Πρόεδρε, να προειδοποιήσω την Κυβέρνηση σχετικά με τον ορθό προγραμματισμό παραγωγής των γεωργικών προϊόντων μετά από τα διάφορα υδατικά έργα που κατασκευάζει η Κυβέρνηση. Παίρνω παράδειγμα το Σχέδιο Πιτσιλιάς. Στην περιοχή Επταγώνιας—Αρακαπά η παραγωγή μανταρινιών σε λίγα χρόνια θα πενταπλασιαστεί. Ήδη αντιμετωπίζεται πρόβλημα διάθεσης των μανταρινιών. Η επιτόπια αγορά δεν τα απορροφά και εξαγωγές δεν γίνονται. Εκτός τούτου άρχισαν νέες φυτείες της ίδιας ποικιλίας και σε άλλες περιοχές της Κύπρου. Θα ήταν σκόπιμο όπως η Κυβέρνηση από τώρα προγραμματίσει για το τι θα γίνει στο μέλλον με τα προϊόντα αυτά για να μη βρεθούν οι παραγωγοί μας στη δυσάρεστη θέση να τα δίδουν σε εξευτελιστικές τιμές η να τα πετάνε και να βλέπουν τους κόπους τους και τα έξοδά τους να πηγαίνουν χαμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Μη υπάρχοντων άλλων ομιλητών θα προχωρήσουμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, είχα ζητήσει το λόγο αλλά αν θέλετε τώρα, λόγω της παρουσίας της Σοβιετικής Αποστολής.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μάλιστα κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

.....θα περιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Κληρίδη, θα έχετε το λόγο αμέσως μετά.

Αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι,

Στην αίθουσα της Βουλής βρίσκονται αυτή τη στιγμή τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Αποστολής της Σοβιετικής Ένωσης, η οποία επισκέπτεται την Κύπρο κατόπιν προσκλήσεως της Βουλής των Αντιπροσώπων σε ανταπόδοση της δικής μας επισκέψεως, η οποία έλαβε χώραν στη Σοβιετική Ένωση κατά τον Ιούλιο του 1982.

Τα μέλη της αντιπροσωπείας είναι τα ακόλουθα:

Επικεφαλής της ευρίσκεται ο κ. Πιότρ Γιακούμποβιτς Στραουτμάνης, ο οποίος είναι ο Αρχηγός της Αντιπροσωπείας, Αντιπρόεδρος του Προεδρείου του Ανωτάτου Σοβιέτ της Σοβιετικής Ένωσης και Πρόεδρος του Προεδρείου του Ανωτάτου Σοβιέτ της Λεττονίας.

Μέλος της Αποστολής είναι ο κ. Νικολάϊ Φιόντοροβιτς Ακσένωφ, Μέλος της Επιτροπής για τα προϊόντα λαϊκής κατανάλωσης και εμπορίου της Σοβιετικής Ένωσης και Πρώτος Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος της Σοβιετικής Ένωσης της περιοχής Αλτάι.

Μέλος επίσης της αντιπροσωπείας είναι η κυρία Βικτώρια Αλεξάντροβνα Κορζιόβα, η οποία είναι Βουλευτής του Σοβιέτ των Εθνοτήτων και είναι εργάτης εργοστασιακού συγκροτήματος βαμβακερών ειδών «Λενινιστική Κομσομόλ της Λευκορωσίας» της πόλης Μπαρανοβίτσι.

Άλλο μέλος της Αποστολής είναι ο κ. Στανισλάβ Αλεξάντροβιτς Λουκιαντσένκο, Βουλευτής, Μέλος της Επιτροπής για τις συγκοινωνίες και τις επικοινωνίες του Σοβιέτ της Ένωσης, Διευθυντής Θαλασσοπολίας στη Μαύρη Θάλασσα με έδρα την Οδησσό.

Την αντιπροσωπεία συνοδεύουν επίσης ο κ. Αλμπέρτ Γιάνοβιτς Μπιντούλης, Βοηθός του Προέδρου του Προεδρείου του Ανωτάτου Σοβιέτ της Σοβιετικής Δημοκρατίας της Λεττονίας.

Ο κ. Μπορίς Ιβάνοβιτς Μινάκωφ, Υποδιευθυντής της 5ης Ευρωπαϊκής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης, Σύμβουλος της αντιπροσωπείας.

Ο κ. Πάβελ Νικολάγιεβιτς Ντεμονίσκου, Ειδικός Σύμβουλος του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων του Προεδρείου του Ανωτάτου Σοβιέτ της Σοβιετικής Ένωσης, Γραμματέας της αντιπροσωπείας. Και ο κ. Βλαντίμηρ Αλεξέγιεβιτς Τσιζιόφ, Τρίτος Γραμματέας της 5ης Ευρωπαϊκής Διεύθυνσης του Υπουργείου Εξωτερικών της Ε.Σ.Σ.Δ., μεταφραστής της αντιπροσωπείας.

Παρών επίσης στην αποψινή συνεδρία του Σώματος είναι και ο Πρέσβυς της Σοβιετικής Ένωσης κ. Σεργκέϊ Αστάβιν.

Ο κ. Κληρίδης, παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κυριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, δεν είχα σκοπό να μιλήσω από το βήμα της Βουλής για το Νομοσχέδιο το οποίο εντός ολίγου θα τεθεί ενώπιόν μας για ψήφιση.

Το ένα τμήμα αυτών θα μπορούσε να λεχθεί και από τη θέση μου γιατί είναι μάλλον διαδικαστικής φύσεως και όχι ουσίας.

Παρατηρώ ότι σ' αυτή τη Βουλή έχομε αναπτύξει το περίεργο φαινόμενο, όταν συμφωνούμε με ένα Νομοσχέδιο να κάμνομε ομιλίες να εξηγήσουμε γιατί συμφωνούμε. Σε όλα τα κοινοβουλευτικά συστήματα που ξέρω είναι οι δια-

φαινούντες που μιλούν για να εξηγήσουν τους λόγους της διαφωνίας τους ή τους λόγους της αποχής τους. Αλλά αυτό ασφαλώς ήταν μια μικρή παρατήρηση.

Θα έλθω σε ένα άλλο σοβαρό θέμα. Το θέμα της μη υπάρξεως συντονισμού μεταξύ δυο Κυβερνητικών Υπουργείων, του Υπουργείου Γεωργίας και του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Πολύ ορθά διαπίστωσε ο έντιμος συνάδελφος κ. Χαμπής Μιχαηλίδης ότι υπάρχει κάτι το ασυντόνιστο. Και για να μην ανησυχεί ο κ. Γαλανός ότι υπάρχει μέτωπο μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗ.ΣΥ., διότι υπάρχει μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗ.ΚΟ.—εγώ δεν ανησυχώ γι' αυτό.

(Γέλωτες)

σπεύδω να πω ότι με τη διάγνωση συμφωνώ· με τη θεραπεία είναι που διαφωνώ και σπεύδω και προχωρώ να πω ότι δεν είναι μόνο σ' αυτό τον τομέα που η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας παρουσιάζει το ασυντόνιστο αλλά είναι σε πολλούς τομείς που τα Υπουργεία παρουσιάζονται πράγματι τελείως ασυντόνιστα και πολλές φορές προβαίνουν σε ενέργειες που η μια να είναι αντίθετη με την άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Περιορισθείτε στο Νομοσχέδιο που συζητούμε, κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Διότι μη συντονισμοί μπορεί να μην υπάρχουν σε πολλά Τμήματα, σε πολλές υπηρεσίες· μπορεί να υπάρχουν ή να μην υπάρχουν.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Μπορεί, έντιμε κ. Πρόεδρε, το θέμα το οποίο συζητώ να μη σας ευχαριστεί αλλά δεν το άνοιξα εγώ και δεν διακόψατε τους άλλους ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Όχι, για το θέμα του νερού που συζητούμε να μιλήσετε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αν υπάρχει έλλειψη συντονισμού, όπως υπάρχει ισχυρισμός, μεταξύ των δυο Υπουργείων επί του θέματος αυτού, βεβαίως να μιλήσετε, αλλά οποιαδήποτε άλλη έλλειψη συνεννοήσεως σε οποιοδήποτε άλλο τομέα της Κυβερνητικής μηχανής δεν νομίζω ότι είναι μέσα στα πλαίσια του θέματος αυτού.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσω με την ομιλία μου και δεν δυσκολεύομαι να αναφερθώ και σε άλλες ελλείψεις συντονισμού διότι ασφαλώς σχετικά με το θέμα του νερού, οι υδατοφράκτες τους οποίους κατασκευάζουμε είναι για ένα ουσιαστικό σκοπό, για να αυξήσουμε την παραγωγή μας την οποία πρέπει να διαθέτομε και όχι να την πετάσσομε και υπάρχει μια άλλη σειρά μέτρων που πρέπει να ληφθούν. Αλλά για να μην μακρηγορήσω, εμείς διαπιστώνουμε ότι η Κυβέρνηση είναι ασυντόνιστη πάνω σε πολλά θέματα που θίγουν το γεωργικό τομέα. Και πιστεύομε ότι ο τρόπος αντιμετώπισης του θέματος δεν είναι η ίδρυση Συμβουλευτικών Επιτροπών αλλά ο ουσιαστικός τρόπος αντιμετώπισέως του· είναι εκείνοι που έχουν την ευθύνη ή εκείνος που έχει την ευθύνη για το συντονισμό να συντονίσει τις ενέργειες των Υπουργείων του. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Ο κ. Γαλανός.

Γ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Διαφωνούμε, κ. Πρόεδρε, με τις εκτιμήσεις του κ. Κληρίδη για την έλλειψη συντονισμού, την οποία παρατηρεί. Βεβαίως μέχρι ενός βαθμού δεν μπορούμε να πιστεύουμε ότι υπάρχει ο τέλειος συντονισμός σε οποιαδήποτε Υπουργεία ή σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου αλλά το πρόβλημα δεν είναι στο να.....

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κύριε Γαλανέ, μην αναφέρεστε σε οποιοδήποτε άλλο θέμα πλην του Νομοσχεδίου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Στο θέμα που μίλησε ο κ. Κληρίδης, απαντώ κ. Πρόεδρε, και εκείνο που τονίζω είναι ότι θεωρούμε υπερβολική την εκτίμηση την οποία κάμνει ο κ. Κληρίδης για έλλειψη συντονισμού.

Αλλά δεν θα αναμέναμε βεβαίως από τον κ. Κληρίδη να δεχθεί ότι υπάρχει απόλυτος συντονισμός σε οποιοδήποτε Τμήμα της Κυβέρνησης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ :

Έντιμε κ. Πρόεδρε.

Η παρατήρηση του συνάδελφου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη για την έγκαιρη μελέτη των καλλιεργειών που πρέπει να γίνουν στην περιοχή της Χρυσοχούς είναι σοβαρή. Είναι ένα από τα σοβαρότερα θέματα. Ακόμα μπορώ να πω ότι τούτο αποτελεί μια από τις προϋποθέσεις για να εγκριθούν αυτά τα μεγάλα κονδύλια των δεκάδων εκατομμυρίων λιρών. Το έργο γίνεται για να προωθήσει την παραγωγή από την οποία να ωφελείται ολόκληρη η Κύπρος.

Είναι πιθανό, όχι μόνο να μην υπάρχει συντονισμός μεταξύ των Υπουργείων, αλλά είναι πιθανόν να μην υπάρχει και συντονισμός μεταξύ τμημάτων του ίδιου Υπουργείου, όπως έγινε ήδη στα έργα της Πάφου που έχουν τελειώσει. Δεν πιστεύω ότι η Κυβέρνηση ή οι υπηρεσίες για καλλιέργεια ειδών έχουν έτοιμο το πρόγραμμα για τα 100 εκ. τόνους νερού που θα αποθηκευθούν στην Πάφο. Ακόμα γίνονται δοκιμές, ακόμα γίνονται σκέψεις και ακόμα δεν υπάρχουν καλλιέργειες να συστηθούν, που πρέπει να αποδώσουν ανάλογο εθνικό πλούτο με την τεράστια αυτή ποσότητα νερού που στοίχισε πολλά εκατομμύρια λίρες στους φορολογουμένους.

Γι' αυτό, ανεξάρτητα από ό,τι γίνεται, θα πρέπει το Σώμα αυτό να διαβιβάσει τη σύσταση που έκαμε ο συνάδελφος Χαμπής Μιχαηλίδης, ότι πρέπει έγκαιρα τα διάφορα Υπουργεία και Υπηρεσίες των Υπουργείων να προχωρήσουν να κάνουν μελέτη, την οποία έπρεπε να είχαν κάμει πριν ακόμα αποφασίσουν να κάμουν το έργο για να δουν αν σύμφωνα με την οικονομικοτεχνική μελέτη είναι συμφέρον και αποδοτικό το έργο και έχει προτεραιότητα. Τουλάχιστο να το κάμουν τώρα στα χρόνια που χρειάζεται για να εκτιμηθεί το έργο. Αλλιώς θα ξοδευτούν τα 25 εκ. λίρες και δεν θα είναι ανάλογη η απόδοση για την οικονομία της Κύπρου και για

τους φορολογουμένους, οι οποίοι θα πληρώσουν, εν τω μεταξύ, αυτά τα χρήματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

΄Αλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων άλλων ομιλητών, προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. ΄Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

΄Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £900,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1983. ΄Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. ΄Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, ήκουσα με πολλή προσοχή τη συζήτηση η οποία έγινε επί του Νομοσχεδίου αυτού το οποίο έγινε ήδη Νόμος. Από τη διεξαχθείσα συζήτηση έχουν προκύψει σπουδαίες εισηγήσεις τις οποίες θέλω να είσθε βέβαιοι ότι θα υποβάλω στα αρμόδια Υπουργεία της Κυβερνήσεως για να τις έχουν υπόψη τους διότι δεν είναι αρκετό το ότι ψηφίζεται ένα Νομοσχέδιο. Πρέπει να περιέρχεται σε γνώση των αρμοδίων τόσο η συζήτηση που γίνεται όσο και τα θέματα που τίγονται κατά τη συζήτηση κάθε Νομοσχεδίου.

Προχωρούμε στο ίδιο Κεφάλαιο και οφείλω να σας αναγγείλω ότι η Εκτελεστική Εξουσία.....

(αποχωρεί η Ρωσική Αντιπροσωπεία—χειροκροτήματα)

απέσυρε τους Κανονισμούς οι οποίοι αναφέρονται στα θέματα (5)—(16), αμοφτέρων συμπεριλαμβανομένων, και που σχετίζονται με ορισμένους Κανονισμούς. Οι Κανονισμοί αυτοί θα κατατεθούν ενώπιον του Σώματος αργότερα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β το οποίο αναφέρεται στην κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Σιδήρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Ορυκτών Υδρογονάνθρακων εις τα Τρόφιμα, Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Χαλκού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Καδμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί Ψευδαργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα και μέσον του Σώματος την Εκτελεστική Εξουσία ότι η θητεία των Κοινοτικών Αρχών εκπνέει την 31η Δεκεμβρίου του 1983 και ότι θα έπρεπε μέχρι σήμερα να είχε ορισθεί ημερομηνία για τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη Κοινοτικών Αρχών.

Το δεύτερο που θα ήθελα να θίξω είναι αναφορικά με τις Δημοτικές Αρχές. Είναι 30 τώρα χρόνια που δεν έχουν διενεργηθεί εκλογές στις πόλεις για την ανάδειξη Δημοτικών Αρχών. Δεν ξέρω αν θεωρούνται οι πολίτες των πόλεων ως τόσο καθυστερημένοι ώστε να μην τους παραχωρείται το αναφαίρετο δικαίωμα να εκλέξουν τους δημοτικούς τους άρχοντες αλλά είναι απαράδεκτο, κ. Πρόεδρε, για 30 ολόκληρα χρόνια να μην παραχωρείται στους πολίτες των πόλεων το δικαίωμα να εκλέξουν τις Δημοτικές τους Αρχές και να συνεχίζουμε να έχουμε τις διορισμένες Δημοτικές Αρχές.

Μας υποσχέθηκαν πολλές φορές ότι θα κατετίθετο σχετικό Νομοσχέδιο αναφορικά με τις Δημοτικές Αρχές και την προκήρυξη εκλογών για την ανάδειξη αυτών των Αρχών. Όμως μέχρι σήμερα κανένα Νομοσχέδιο δεν έχει κατατεθεί και θα ήθελα να τονίσω και να παρακαλέσω τον Πρόεδρο του Σώματος να ζητήσει από την Εκτελεστική Εξουσία όπως το ταχύτερο δυνατό κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο διαφορετικά νομίζω ότι αυτό το Σώμα έχει καθήκον να πάρει το ίδιο τα μέτρα που πρέπει να πάρει ετοιμάζοντας και καταθέτοντας το ίδιο σχετική πρόταση Νόμου για την ανάδειξη Αρχών στις πόλεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Να είναι βέβαιος ο κ. Παπαϊωάννου ότι οι παρατηρήσεις και εισηγήσεις του θα διαβιβασθούν προς την Εκτελεστική Εξουσία και είμαι βέβαιος ότι θα ληφθούν υπόψη διότι πραγματικά υπάρχει καθυστέρηση στην κατάθεση Νομοσχεδίου περί Δήμων που έπρεπε ήδη να ευρίσκετο ενώπιον του Σώματος. Το ίδιο ισχύει και για τις κοινοτικές εκλογές και τις εκλογές Συμβουλίων Βελτιώσεως.

Το μόνο πράγμα το οποίο μπορεί να γίνει από μέρος αυτού του Σώματος είναι να επισπευσθεί η διαδικασία η οποία απαιτείται ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών ούτως ώστε εντός της προσεχούς εβδομάδας να διεξέλθει η Επιτροπή το θέμα αυτό για να εγκριθεί από την ολομέλεια του Σώματος όσο γίνεται πιο γρήγορα. Ήδη ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών κ. Γαλανός έχει δηλώσει ότι θα ορίσει συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών εντός της προσεχούς εβδομάδας, ίσως την Τρίτη ή την Τετάρτη, ούτως ώστε να μπορέσουμε να έχουμε τα σχετικά αποτελέσματα πολύ σύντομα.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι το θέμα της ψήφισης της σχετικής νομοθεσίας που έχει αποσταλεί εδώ δεν έχει καμιά σχέση με την προκήρυξη των κοινοτικών εκλογών. Αντίθετα αν θέλει κανένας να παρατηρήσει κάτι, ενώ η υπάρχουσα νομοθεσία προνοεί ότι αυτές οι εκλογές έπρεπε να προκηρυχθούν και να γίνουν εντός του Σεπτεμβρίου, έχει καθυστερήσει να γίνει αυτό το πράγμα και τίθεται νέα ημερομηνία για το Νοέμβριο—Δεκέμβριο. Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει μέσα στην προσεχή εβδομάδα ο Υπουργός Εσωτερικών να ανακοινώσει και να προκηρύξει τις κοινοτικές εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Για να είμαι ειλικρινής, κύριε Κωνσταντίνου, δεν έχω μελετήσει τα Νομο-

σχέδια τα οποία εστάλησαν σήμερα γύρω στις 1.00 μ.μ. Δεν ξέρω αν είναι αναγκαία ή όχι να περάσουν αυτά για να προκηρυχθούν οι εκλογές.

Εν πάση περιπτώσει, εκείνο που επείγει είναι να προκηρυχθούν οι εκλογές και να είστε βέβαιοι ότι οι παρατηρήσεις οι οποίες έγιναν ενώπιον του Σώματος θα διαβιασθούν αρμοδίως προς τον Υπουργό των Εσωτερικών.

Ο κ. Κουρτελλάρης και ο κ. Κληρίδης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να υποβάλω μόνο μια εισήγηση, Επειδή τα τροποποιητικά Νομοσχέδια τόσο για τις Κοινοτικές Αρχές όσο και για τα Συμβούλια Βελτιώσεως είναι μάλλον τυπικά, γι αυτό εισηγούμαι να γίνει η συνεδρία το συντομότερο για να μπορούν να εγκριθούν την ερχόμενη Πέμπτη ώστε να μην υπάρχουν νομοτυπικά ή άλλα προβλήματα για την προκήρυξη των εκλογών, έτσι που να γίνει αυτό που όλοι θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αυτό υποσχέθηκε ακριβώς ο κ. Γαλανός, κύριε Κουρτελλάρη. Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, αν και θα έπρεπε να μου είχατε δώσει το λόγο πριν από τον κ. Κουρτελλάρη διότι Αρχηγοί Κομμάτων ή εκπρόσωποι Κομμάτων προηγούνται, εν τούτοις δεν θα το συζητήσω τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Έχετε δίκαιο, κύριε Κληρίδη.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Το πρόβλημα το οποίο έχουμε ενώπιόν μας έχει δυο πτυχές.

Η μια πτυχή είναι πότε πρέπει να διεξαχθούν οι κοινοτικές εκλογές και η άλλη είναι η μελέτη ορισμένων Νομοσχεδίων τα οποία η Κυβέρνηση κατάθεσε τη 12η ώρα ενώπιον της Βουλής.

Αφού βρισκόμαστε στο στάδιο που θα διαβιβάσετε ορισμένες απόψεις προς την Εκτελεστική Εξουσία, θα έπρεπε να διαβιασθεί και η άποψη ότι η Βουλή παρέτεινε τη θητεία των κοινοτικών αρχών για επτά μήνες, τόνισε ότι ήταν η τελευταία παράταση που θα έδιδε και η Κυβέρνηση, ενώ γνώριζε αυτή την κατάσταση, έμεινε τη 12η ώρα να φέρει ενώπιον του Σώματος Νομοσχέδια τα οποία θα έπρεπε να υπάρχει άνεση χρόνου να μελετηθούν με κάθε σοβαρότητα. Δεν είναι, όπως ισχυρίσθη ο κ. Κουρτελλάρης, τυπικές οι τροποποιήσεις. Υπάρχουν ουσιαστικές τροποποιήσεις, υπάρχουν τροποποιήσεις που πιθανόν τα Κόμματα να χρειασθούν να τις συζητήσουν με τα πολιτικά τους Γραφεία τα οποία να χρειασθούν να ενημερωθούν από τις Επαρχιακές τους Επιτροπές. Δεν είναι ορθό τόσο ουσιαστικά Νομοσχέδια να μας τα φέρνουν τη 12η ώρα και να μας λέγουν ότι για να γίνουν οι εκλογές πρέπει να περάσουν αβρόχοις ποσίν.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Γαλανό για τη διαβεβαίωση που έδωσε ότι θα καλέσει συνεδρία, και είμαι βέβαιος ότι θα το κάμει, αλλά θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι η Κυβέρνηση γνώριζε ότι ήταν η τελευταία παράταση που εδίδετο και παρά ταύτα, επειδή υπάρχει πλήρης συντονισμός, όπως ισχυρίζεται ο κ. Γαλανός, μας έστειλε το Νομοσχέδιο λίγες ώρες προτού εκπνεύσει η περίοδος της παρατάσεως.

Παρακαλώ και αυτές οι απόψεις να διαβιαστούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Βεβαίως θα διαβιβασθούν, κ. Κληρίδη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Οπωσδήποτε, κύριε Πρόεδρε, θα επισπεύσουμε την επεξεργασία αυτών των τροποποιητικών Νομοσχεδίων στην Επιτροπή και με καλή πίστη θα προσπαθήσουμε να καταλήξουμε σε αποτέλεσμα το ταχύτερο δυνατό. Πλην όμως, όπως ανέφερε ο κ. Κληρίδης, αν πράγματι είναι ουσιαστικές οι τροποποιήσεις, πιθανώς να μην καταλήξουμε σε αποτέλεσμα τόσο γρήγορα όσο θα θέλαμε. Εκείνο πού θέλουμε να διαβεβαιώσουμε όλες τις πλευρές είναι ότι θα αρχίσουμε αμέσως την επεξεργασία των σχετικών τροποποιήσεων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ευχαριστώ, κύριε Γαλανέ.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα να ερμηνευθούν τα όσα έχω πει ως επίκριση για την Επιτροπή Εσωτερικών ή για τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών, κ. Γαλανό.

Οι επικρίσεις μου στρέφονταν προς την Κυβέρνηση και όχι προς τον κ. Γαλανό. Ήταν καθαρό, κ. Γαλανέ.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Παν να μας τον πάρουν!

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προχωρούμε κύριοι. Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ :

Βέβαια, δεν θέλω να επέμβω στο έργο της Επιτροπής Εσωτερικών, κ. Πρόεδρε. Θα συνέλθει, θα συζητήσει και δεν ξέρω πόσο καιρό θα χρειασθεί για να ολοκληρώσει το έργο της. Αλλά ανεξάρτητα από το έργο της Επιτροπής Εσωτερικών, εδώ αυτό το Σώμα γνωρίζει πολύ καλά ότι η θητεία των Κοινοτικών Αρχών εκπνέει στις 31 Δεκεμβρίου του 1983. Και εφόσον απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι η πλειοψηφία αυτού του Σώματος, αν όχι το Σώμα ολόκληρο, είναι υπέρ του να διενεργηθούν οι εκλογές εντός του Δεκεμβρίου το αργότερο, νομίζω ότι θα πρέπει αυτό το μήνυμα να διαβιβασθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία και να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών να προκηρύξει τις εκλογές και να ορίσει την ημερομηνία διεξαγωγής τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κεφάλαιο Γ : Ερωτήσεις—Απαντήσεις. (Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Απριλίου, 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 28 Απριλίου, 1983.

«Μετά την εισβολή σχεδόν όλοι οι κτηνοτρόφοι στην Αθηνάινου έχασαν τα υποστατικά τους γιατί βρίσκονται σε τουρκοκρατούμενη περιοχή. Από τότε περιορίστηκαν πάνω σε προσωρινές διευθετήσεις μέσα στο ίδιο το χωριό. Το αποτέλεσμα είναι να μην μπορούν να αναπτύξουν φυσιολογικά τις φάρμες τους και να καταναλώνουν νερό από το σύστημα ύδρευσης του χωριού.

Τώρα αντιμετωπίζουν σοβαρότατα προβλήματα και έλλειψη νερού. Γι' αυτό ζητούν την ενίσχυση του υδρευτικού συστήματος με την παροχή πρόσθετης διατρήσεως από την περιοχή 'Καττούδια' από όπου προμηθεύονται το νερό τώρα. Πρόσθετα έχουν ανάγκη παροχής κυβερνητικών εγγυήσεων για δάνεια για να μπορέσουν να κτίσουν κανονικές φάρμες έξω από το χωριό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Αν προτίθεται άμεσα να ενισχύσει το υδρευτικό σύστημα της Αθηαίνου;
- (β) Αν προτίθεται να παράσχει τις απαιτούμενες κυβερνητικές εγγυήσεις για παροχή δανείων;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Οκτωβρίου, 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 28 Απριλίου, 1983, του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για να ενισχυθεί η υδατοπρομήθεια της Αθηαίνου, έχει ανορύξει πρόσφατα νέα επιτυχή γεώτρηση στα 'Καττούδια', η οποία συνδέθηκε προσωρινά με την υδατοπρομήθεια, γιατί ακόμα δεν υπάρχει ρεύμα στην περιοχή. Η σύνδεσή της επί μονίμου βάσεως ελπίζεται να γίνει μέσα στο 1984.

Η ανορύξη άλλης γεώτρησης στα 'Καττούδια' για κτηνοτροφικούς σκοπούς δεν συστήνεται από το Υπουργείο μου γιατί το υδροφόρο στρώμα της περιοχής ήδη υπεραντλείται και θα πρέπει να διαφυλαχθεί για πιο επείγοντες ιδίως υδρευτικούς σκοπούς. Πρέπει να διευκρινίσω ότι η υδατοπρομήθεια αρκετών χωριών βασίζεται πάνω σε γεωτρήσεις στην περιοχή αυτή.

Όσον αφορά το θέμα για βοήθεια των κτηνοτρόφων, σας αναφέρω ότι βάσει των υφιστάμενων Σχεδίων (Μικτής Γεωργίας—Κτηνοτροφίας, Δανειοδότησης Κτηνοτρόφων για μετακίνηση υποστατικών σε κτηνοτροφικές περιοχές) παρέχονται δάνεια μέχρι £2,000 για την ανέγερση υποστατικών.

Στην περίπτωση της Αθηαίνου που υπάρχουν μερικές μεγάλες μονάδες αγελαδοτροφίας που για τη μετακίνηση των υποστατικών τους έξω από το χωριό απαιτούνται πιστώσεις της τάξης των £20—30,000 τα υφιστάμενα σχέδια δανειοδότησης δεν μπορούν να λύσουν το πρόβλημα της χρηματοδότησης της μετακίνησης των υποστατικών αυτού του μεγέθους. Πιθανότητες δανειοδότησης υπάρχουν μέσω της Τράπεζας Αναπτύξεως, η οποία φαίνεται ότι είναι διατεθειμένη να εξετάσει ευνοϊκά το θέμα αυτό, με βάση τους όρους παροχής δανείων και κανονισμούς της».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Παρατηρείται πως για οποιοδήποτε πρόβλημα η Κυβέρνηση καταφεύγει αβασάνιστα τις περισσότερες φορές, στη μετάκληση ξένων εμπειρογνομόνων οι οποίοι στοιχίζουν στο Δημόσιο εκατοντάδες χιλιάδες λίρες, ενώ είναι ξένοι προς τα κυπριακά δεδομένα.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι πως οι εισηγήσεις ή μελέτες των ξένων εμπειρογνομόνων ή δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα η κι αν ακόμα είναι θετικές απορρίπτονται ή παραμένουν στα αρχεία των Υπουργείων.

Ταυτόχρονα είναι γνωστό πως δεκάδες τέτοιων εμπειρογνομόνων με τα ίδια ή και ανώτερα προσόντα αναμφίβολα υπάρχουν και στην Κύπρο αφού μάλιστα μια από τις εισηγήσεις του Υπουργείου Εργασίας για την άμβλυνση του ανεργιακού προβλήματος είναι και η δημιουργία Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, και σε ξένα κράτη.

Ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (1) Πόσα στοίχισαν στον Κύπριο φορολογούμενο οι κατά καιρούς μετακληθέντες εμπειρογνώμονες από το 1977 και μετά.
- (2) Πόσες από τις εισηγήσεις των πιο πάνω εμπειρογνομόνων έγιναν αποδεκτές και πόσα προβλήματα λύθηκαν με βάση τις μελέτες των ξένων εμπειρογνομόνων.
- (3) Πότε επιτέλους θα συσταθεί ο Οργανισμός Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την αξιοποίηση του Κυπριακού Επιστημονικού Δυναμικού αλλά και την εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος που κατασπαταλάται σε ξένους που από την πράξη φαίνεται πως προσφέρουν ελάχιστα ή καθόλου στην επίλυση τοπικών προβλημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της Κύπρου γενικότερα, και την απάμβλυνση του προβλήματος απασχολήσεως των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ειδικότερα, το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφασή του με αρ. 21.372 και ημερ. 10, 11 και 12.2.82, αποφάσισε, κατ' αρχή, την ίδρυση Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Παραπέρα, αποφάσισε όπως οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Συγκοινωνιών και Έργων υποβάλουν για έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο έκθεση αναφορικά με τη μορφή του Οργανισμού που θα ιδρυθεί.

Για προώθηση της πιο πάνω αποφάσεως, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάλεσε, σε πρώτο στάδιο, τις εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις (ΟΕΒ, ΚΕΒΕ, ΠΑΣΥΔΥ, ΠΕΟ, ΣΕΚ) σε αριθμό συσκέψεων για ανταλλαγή απόψεων σ' ό,τι αφορά τη νομική μορφή που θα πάρει ο Οργανισμός.

Στην τελευταία σύσκεψη, που έγινε στις 5/9/83, οι πιο πάνω οργανώσεις εισηγήθηκαν ομόφωνα στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων όπως ο Οργανισμός Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών πάρει τη μορφή Ημικρατικού Οργανισμού.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα έχει τώρα επαφές με τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, σύμφωνα με τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, για να συμφωνηθεί η νομική μορφή του Οργανισμού προτού το όλο θέμα υποβληθεί στο Συμβούλιο για τελική έγκριση.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ :

«Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνηθεί το καυτό αυτό θέμα». Θέμα το οποίο ενέγραψε και του οποίου άνοιξε ήδη τη συζήτηση ο Βουλευτής κ. Κληρίδης.

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος αυτού; Υπάρχουν προπαρασκευασμένοι ομιλητές σήμερα επί του θέματος αυτού;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε, όχι διαδικασίας αλλά θέμα το οποίο πιστεύω ότι αφορά τις διάφορες πλευρές της Βουλής. Όπως γνωρίζετε, απόψε υπάρχουν εορτασμοί για την 28η Οκτωβρίου και οι διάφοροι Βουλευτές θα παραστούν ό αυτούς τους εορτασμούς. Αναρωτιούμαι αν συμφωνούν και οι άλλες πλευρές, παρ' όλο που είναι η δεύτερη φορά που αναβάλλεται η συζήτηση, να μην προχωρήσουμε σε διεξοδική συζήτηση που θα καταστήσει δύσκολη πλέον την παρουσία των Βουλευτών ό αυτούς τους εορτασμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Δεν έχω οποιαδήποτε ένσταση, κύριε Γαλανέ. Αν η Βουλή συμφωνεί, δεν έχω καμιά ένσταση προσωπικώς.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση για την εισήγηση του κ. Γαλανού. Φτάσαμε στο τέλος της σημερινής μας συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 3 Νοεμβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α' : ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1983.
- (3) Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί του Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983
- (5) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (6) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' : Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' :

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη) (Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Ύφήλιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκερδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

- (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων). (14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).

- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωρίων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).
- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη). (Παραπέμπεται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).
- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση). (Παραπέμπεται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 5.40 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Δίγκλης Παύλος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Ομήρου Γιαννάκης
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Φάντης Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Σύντομη αναφορά του Προέδρου της Βουλής κ. Γ. Λαδά στην εθνική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940 και τήρηση μονόλεπτης σιγής εις μνήμη των πεσόντων στους αγώνες του έθνους.
- (2) Σύντομη αναφορά του Προέδρου του Σώματος και ομόφωνη έγκριση εισήγησης καταδικάζουσας την εισβολή στη νήσο Γρενάδα της Καραϊβικής.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα που αφορά το μεγάλο Υδατικό Έργο Χρυσοχούς (Γ. Παπαδόπουλος, Χ. Μιχαηλίδης, Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Μαυρονικόλας, Γ. Ομήρου, Α. Γαλανός, Α. Παπαρές, Γλ. Κληρίδης, Γ. Σαββίδης, Πρόεδρος (Γ. Λαδάς) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο (ως υπ'αρ. 8 του 1983)).
- (4) Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην προσέλευση στην αίθουσα συνεδριάσεων των μελών Κοινοβουλευτικής Αντιπροσωπείας της Σοβιετικής Ένωσης συνοδευόμενης από τον Πρεσβευτή της Σοβιετικής Ένωσης στην Κύπρο.
- (5) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία 12 Κανονισμών που αφορούν τα Τρόφιμα.
- (6) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- (7) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου και διεξαγωγή συζήτησης (Ε. Παπαϊωάννου, Πρόεδρος, Ντ. Κωνσταντίνου, Χρ. Κουρτελλάρης, Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός) πάνω στο θέμα της λήξης της θητείας των Κοινοτικών Αρχών στις 31 Δεκεμβρίου 1983 και στην

παράλειψη της Εκτελεστικής Εξουσίας να καθορίσει ημερομηνία διενέργειας εκλογών για ανάδειξη νέων Κοινοτικών Αρχών καθώς και στο θέμα της συνέχισης της υπάρξεως διορισμένων Δημοτικών Αρχών και της παράλειψης της Κυβερνήσεως να καταθέσει στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο για προκήρυξη εκλογών προς ανάδειξη αιρετών Δημοτικών Αρχών.

- (8) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η ανάγκη ενίσχυσης του υδρευτικού συστήματος της Αθηνών και παροχής κυβερνητικών εγγυήσεων για παρόχη δανείων προς τους κτηνοτρόφους του χωρίου — Το θέμα της μετάκλησης ξένων εμπειρογνομόνων που στοιχίζουν στο δημόσιο εκατοντάδες χιλιάδες λίρες και η εισήγηση του Υπουργείου Εργασίας για δημιουργία Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για αξιοποίηση του Κυπριακού Επιστημονικού δυναμικού).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 3ης Νοεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.32 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει, απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και δη στο Κεφάλαιο Α' που περιλαμβάνει τη Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο Νομοσχέδιο στη σειρά είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983».

Παρακαλείται ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 11) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 19 και 24 Οκτωβρίου 1983. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Δήμου Λευκωσίας και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής αναφορικά μ' αυτό.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £335.000 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση του Δήμου Λευκωσίας για τη δημιουργία ειδικού εργαστηρίου χειροτεχνίας/οικοτεχνίας μέσα στα τείχη της Παλιάς Λευκωσίας—της Λαϊκής Γειτονιάς Λευκωσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή, οι δαπάνες για τη Λαϊκή Γειτονιά, ανήλθαν μέχρι το Δεκέμβρη του 1982, σε £267,000 περίπου. Το ποσό αυτό πληρώθηκε από τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων και περιλαμβάνει μέρος από το ποσό των £46,794 που έχει εγκριθεί στο φετεινό Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. το συνολικό κόστος του έργου θα είναι £335,000 συν ένα ποσό της τάξης των £10,000 το οποίο όμως θα καλυφθεί από το Δήμο και προορίζεται να καλύψει επιμέρους δαπάνες.

Όπως επίσης αναφέρθηκε στην Επιτροπή τα ειδικά εργαστήρια χειροτεχνίας/οικοτεχνίας που θα δημιουργηθούν, θα λειτουργούν σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και θα δίδεται προτεραιότητα στην εκμίσθωση καταστημάτων σε εκτοπισθέντες. Όσον αφορά τους όρους αποπληρωμής του δανείου από το Δήμο, αυτή θα αρχίσει όταν αρχίσουν να αποδίδουν τα καταστήματα της Λαϊκής Γειτονιάς και το ύψος του επιτοκίου θα είναι 7%. Σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ο Δήμος υπέχει υποχρέωση καταβολής των τόκων επί του δανείου και κάθε πλεόνασμα από τις εισπράξεις λειτουργίας του σχεδίου θα διατίθεται για την εξόφληση του κεφαλαίου. Τα αναμενόμενα έσοδα από τη λειτουργία του σχεδίου αυτού υπολογίζονται, σύμφωνα με τους αρμοδίους, να είναι της τάξης των £28,000 περίπου ετησίως. Κατά συνέπεια η δυνατότητα αποπληρωμής από το Δήμο του πιο πάνω δανείου είναι πολύ περιορισμένη.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής η ως τώρα

χρηματοδότηση του έργου Λαϊκής Γειτονιάς έγινε από πόρους του Ταμείου του Ε.Τ.Α. Η ενέργεια αυτή έχει ήδη επικριθεί από την Ερευνητική Επιτροπή για το Ε.Τ.Α. η οποία στη σχετική Έκθεσή της παρατήρησε ότι οι σκοποί του όλου έργου, τουριστικοί και πολιτιστικοί, ως θέμα αρχής, δεν επέτρεπαν τη δανειοδότηση του έργου από το Ε.Τ.Α. αλλά από άλλες πηγές. Και τούτο άσχετα με το γεγονός ότι αναμένεται να ωφεληθεί από το έργο αυτό ένας μικρός αριθμός εκτοπισθέντων.

Γι' αυτό και απώτερος σκοπός τού υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η συμμόρφωση προς τα πορίσματα της έκθεσης της πιο πάνω Διερευνητικής Επιτροπής με τη μεταφορά της χρηματοδότησης του όλου σχεδίου από τον Προϋπολογισμό Τ.Α.Ε.Π. στον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα και διαπιστώσεις:

- (α) Χωρίς να παραγνωρίζεται η σημασία του έργου της Λαϊκής Γειτονιάς, ως πυρήνας έλξης για τους ξένους επισκέπτες και ως μέσο διατήρησης των λαϊκών μας παραδόσεων, η Επιτροπή διατηρεί επιφυλάξεις κατά πόσο το έργο αυτό θεωρείται ως έργο πρώτης προτεραιότητας για την πρωτεύουσα, λαμβανομένων υπόψη των υπολοίπων σοβαρών αναγκών του Δήμου Λευκωσίας. Από την άλλη, η Επιτροπή αποδοκιμάζει τον τρόπο με τον οποίο έχει έλθει ενώπιόν της το θέμα. Ουσιαστικά καλείται η Επιτροπή και στη συνέχεια η Βουλή να εγκρίνει εκ των υστέρων ένα έργο το οποίο έχει σχεδόν συμπληρωθεί και του οποίου η βιωσιμότητα είναι αμφισβητήσιμη.
- (β) Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής έχει διαπιστωθεί ότι οι δυνατότητες αποπληρωμής του πιο πάνω δανείου από το Δήμο Λευκωσίας είναι πολύ περιορισμένες, με αποτέλεσμα το παραχωρούμενο δάνειο να απολήξει ουσιαστικά σε Κυβερνητική χορηγία προς το Δήμο.
- (γ) Παρόλο που η Επιτροπή δέχεται ότι από το έργο αυτό θα ωφεληθεί μικρός αριθμός εκτοπισθέντων, άποψή της είναι ότι το ύψος της δαπάνης για το έργο αυτό σε συσχετισμό με το μικρό αριθμό εκτοπισθέντων που θα ωφεληθούν δεν δικαιολογούσε τη δανειοδότηση αυτού του ύψους από το Ταμείο του Ε.Τ.Α. Επιδιοκιμάζοντας πλήρως τις παρατηρήσεις της Διερευνητικής Επιτροπής αναφορικά με την πτυχή αυτή του θέματος η Επιτροπή παρατηρεί ότι εγείρεται θέμα αναπλήρωσης των χρημάτων που διατέθηκαν από το Ε.Τ.Α. για να διατεθούν προς όφελος των προσφύγων και μόνο.
- (δ) Σύμφωνα με τους Προϋπολογισμούς του Ε.Τ.Α. διατέθηκε για το έργο Λαϊκής Γειτονιάς και για τα έτη 1978—81 ποσό της τάξης των £131,481. Η αναθεωρημένη δαπάνη για τον ίδιο σκοπό ανήλθε το 1982 στις £76,725 και προϋπολογίστηκε δαπάνη για το 1983 του ύψους των £46,794. Έτσι συνολικά για το έργο αυτό προβλέφθηκαν ή διατέθηκαν πιστώσεις του ύψους των £255,000. Στο μεταξύ με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και με βάση νεώτερη Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ζητείται η παραχώρηση επιπρόσθετου ποσού της τάξης των £80,000.

Η Επιτροπή, τηρουμένης της πιο κάτω θέσεως μερικών εκ των Μελών της, είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί την κάλυψη, από πλευράς Προϋπολογισμού, του ποσού των £255,000 μόνο αλλά δεν μπορεί να συμφωνήσει με την παραχώρηση του επιπρόσθετου ποσού των £80,000 και επαφίεται στο Δήμο Λευκωσίας να εξεύρει άλλες πηγές συμπληρωματικής χρηματοδότησής του.

Με γνώμονα τα πιο πάνω η Επιτροπή, διαφωνούντων των κ.κ. Γαλανού και Μιχαηλίδη καθόσον αφορά την προτεινόμενη μείωση της προβλεπόμενης συμπληρωματικής πίστωσης, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού μειωθεί η εξειδικευόμενη σ' αυτό πίστωση από £335,000 σε £255,000 και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πάρα πολύ σύντομος· απλώς επιθυμούμε να τονίσουμε ότι η διαφωνία μας αφορά μόνο το θέμα της συμπληρωματικής πίστωσης. Κατά τα άλλα είμεθα απόλυτα σύμφωνοι με τα σχόλια της έκθεσης, ότι δηλαδή υπάρχει ένα σοβαρό θέμα τάξης που το έργο αυτό αρχικά καλύφθηκε από χρήματα του Ε.Τ.Α., όπως επίσης και για το γεγονός ότι η Βουλή αναμίχθηκε στο όλο θέμα όταν το έργο ευρίσκετο στη λήξη του και όχι από το πρώτο του στάδιο.

Βέβαια δεν αμφισβητούμε ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα αξιόλογο τουριστικό έργο, το οποίο θα προσφέρει αρκετά στην πόλη της Λευκωσίας η οποία από πολλές άλλες πλευρές δεν παρουσιάζει πολλή τουριστική ανάπτυξη, αλλά οπωσδήποτε τα σχόλια είναι σωστά διότι υπάρχει θέμα τάξης.

Πιστεύουμε όμως ότι δεν ήταν τρόπος να εκφράσουμε τη διαμαρτυρία μας με το να καταψηφίσουμε τις £80,000 οι οποίες ήδη έχουν ξοδευθεί, και είναι ποσό το οποίο οφείλεται από το Δήμο Λευκωσίας στους αρχιτέκτονες, τους εργολάβους κ.λ.π. και οπωσδήποτε στο τέλος πάλι με κάποια φορολογία θα καλυφθεί αυτό το ποσό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το ότι το συζητούμενο έργο είναι αξιόλογο και προσφέρει στους τουρίστες και στον τόπο γενικότερα δεν το αμφισβητεί κανένας. Η ουσία του ζητήματος δεν είναι αν αυτό είναι αξιόλογο ή όχι έργο. Θα μπορούσε ένας να εισηγηθεί πολλά τέτοια έργα και θα έλεγα πιο αξιόλογα και απ' αυτό. Όμως κάθε φορά που γίνεται μελέτη ή συλλαμβάνει κάποιος μια ιδέα για ένα αξιόλογο έργο, την ίδια στιγμή έχει πολύ μεγάλη σημασία να εκτιμηθεί τούτο από της άποψης των γενικότερων αναγκών. Και το ερώτημα είναι, αυτό ήταν το πιο επείγον, το πιο άμεσο έργο που εχρειάζετο η πρωτεύουσα; Σ' αυτό το ερώτημα έχω τη γνώμη ότι κανένας δεν μπορεί να απαντήσει, ότι δηλαδή αυτό ήταν έργο προτεραιότητας, πρώτης προτεραιότητας, το οποίο έπρεπε να γίνει. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι αυτό το έργο δεν καλύπτεται από τα εισοδήματα του Δήμου Λευκωσίας. Αν ήταν από τα εισοδήματα του Δήμου Λευκωσίας, θα υπήρχε μόνο το ερώτημα που έθεσα προηγουμένως, κατά πόσο δηλαδή αυτό ήταν το έργο προτεραιότητας και όχι κάποιο άλλο, όπως για παράδειγμα η δημιουργία πάρκων και πρασίνου στη Λευκωσία και πολλά άλλα. Να ιεραρχηθούν τα διάφορα έργα και να αποφασισθεί πιο είναι το έργο προτεραιότητας. Όταν όμως καλείται ο κρατικός προϋπολογισμός να πληρώσει £335,000 υπό μορφή δανείου το οποίο ποτέ δεν θα επιστραφεί—δηλαδή περί χορηγίας προς το Δήμο πρόκειται—τότε το θέμα που εγείρεται είναι ακόμα σοβαρότερο, κατά πόσο δηλαδή οι ανάγκες αυτού του τόπου είναι καλυμμένες πλήρως και εκείνο που χρειαζόταν ήταν να δώσουμε £335,000 για το Κέντρο Χειροτεχνίας στη Λευκωσία. Και γιατί όχι στη Λεμεσό ή σε άλλες επαρχίες; Δεν το συζητώ καν. Εδώ η Βουλή, κύριοι συνάδελφοι, σε μερικές μέρες θα συζητήσει τους κρατικούς προϋπολογισμούς και γνωρίζουν οι κύριοι συνάδελφοι ποια είναι η κατάσταση των οικονομικών μας πραγμάτων. Έχοντας αυτό σαν δοσμένο, για την Εκτελεστική Εξουσία, για τον κρατικό προϋπολογισμό, αυτό ήταν έργο προτεραιότητας;

Όταν εξετασθεί και από αυτής της άποψης το θέμα, τότε θα δούμε ότι κάθε άλλο παρά έργο προτεραιότητας ήταν. Έργα προτεραιότητας είναι ο Νότιος Αγωγός, είναι ένα σωρό άλλα έργα που χρειάζονται επίσης χιλιάδες και εκατομμύρια λίρες για να εκτελεστούν και είναι και τα ελλείμματα του κρατικού προϋπολογισμού για τα οποία αύριο θα κληθεί αυτό το Σώμα να ψηφίσει φορολογία για την κάλυψή τους. Και δεν νομίζω ότι ο Κύπριος φορολογούμενος θάπρεπε πρόσθετα να κληθεί να πληρώσει και £335,000 για έργο το οποίο δεν είναι έργο προτεραιότητας.

Επίσης πληροφορούμαι, κ. Πρόεδρε, ότι παρόλο που στην Επιτροπή κατετέθη ότι τα καταστήματα εκεί θα ενοικιάζονται κατά προτεραιότητα σε πρόσφυγες—και δεν αμφιβάλλω ότι ο όρος αυτός μπορεί να υπάρχει—οι πληροφορίες μου είναι ότι κάθε άλλο παρά σε πρόσφυγες έχουν ενοικιασθεί τα πρώτα καταστήματα.

Κατά συνέπεια εδώ το έργο αυτό δεν ήταν έργο το οποίο θα πρέπει να επιβαρύνει το Ε.Τ.Α. διότι δεν αφορά τους πρόσφυγες και ορθώς η Ερευνητική Επιτροπή ζήτησε όπως γίνει η πράξη για τη διόρθωση αυτού του θέματος και θέλουμε να πιστεύουμε ότι τα λεφτά αυτά θα επιστραφούν στο Ε.Τ.Α.

Δεύτερο δεν ήταν θέμα προτεραιότητας ούτε για το Δήμο Λευκωσίας αλλά περισσότερο για τον κρατικό προϋπολογισμό, λαμβανομένων υπόψη των σημερινών καταστάσεων που περνούμε, γι' αυτό εκείνο που μπορούμε να κάμει η Επιτροπή ήταν να περικόψει όχι αυτά που δόθηκαν, διότι αυτά δόθηκαν χωρίς να συζητήσει η Επιτροπή τα ποσά αυτά, αλλά τουλάχιστο το πρόσθετο ποσό των £80,000 το οποίο ζητείται με το παρόν Νομοσχέδιο.

Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι η Επιτροπή Οικονομικών, η πλειοψηφία της Επιτροπής Οικονομικών, πολύ ορθά έχει αντικρύσει το θέμα στα πλαίσια των οικονομικών συνθηκών που περνά σήμερα ο τόπος μας και πολύ σωστά αρνείται να δώσει και τις πρόσθετες £80,000 λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι το ποσό αυτό θα είναι δανεικό και αγύριστο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, διότι δεν πρόκειται να μιλήσω. Ήθελα, ένεκα του ότι οι θέσεις μας βρίσκονται περιεκτικά μέσα στην έκθεση, απλώς να προσθέσω ότι τα σχόλια της έκθεσης όπως και η απόφαση της πλειοψηφίας της Επιτροπής δικαιώνουν τη θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού που πρώτος ήγειρε το θέμα ότι τα χρήματα που δόθηκαν για τη χρηματοδότηση της Λαϊκής Γειτονιάς Λευκωσίας έπρεπε να επιστραφούν πίσω στο Ε.Τ.Α. διότι κακώς πληρώθηκαν από το Ε.Τ.Α. για να χρηματοδοτηθεί ένα έργο το οποίο δεν αφορά τους πρόσφυγες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;
Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Μπορώ από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι επί της ουσίας του θέματος, από το βήμα, κ. Κατσουνωτέ.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή στην τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών δεν είμαστε παρόντες, δεν υπάρχει διευκρίνιση όσον αφορά τη θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, γι' αυτό θα ήθελα να πω μερικά λόγια.

Είναι γεγονός ότι η Βουλή έχει ασχοληθεί παρά πολλές φορές με το θέμα διαχείρισης του Τ.Α.Ε.Π. και μάλιστα σε θυελλώδεις συνεδριάσεις και έχουν ακουστεί από αυτό το βήμα καυστικές επικρίσεις όσον αφορά τη διαχείριση.

Το γεγονός ότι σήμερα παρουσιάζεται διαφοροποιημένη η τοποθέτηση μερικών συναδέλφων από τότε, όταν γίνετο η Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής, είναι ευχάριστο και μας βρίσκει σύμφωνους ότι πρέπει επιτέλους η Βουλή να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο πάνω στη διαχείριση όλων των κονδυλίων, είτε αυτά προέρχονται από το Τ.Α.Ε.Π. είτε από το Πάγιο Ταμείο.

Ελπίζω ότι η Βουλή δεν θα ξαναβρεθεί προ τετελεσμένων γεγονότων, δηλαδή να έρχεται εκ των υστέρων να εγκρίνει δαπάνες οι οποίες ήδη έχουν γίνει.

Γι' αυτό και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει το νομοσχέδιο όπως είναι διατυπωμένο στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, δηλαδή αφαιρουμένης της πρόσθετης δαπάνης των £80,000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως αναφέραμε δεν διαφωνούμε στα γενικά σχόλια της Έκθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το βήμα, κ. Γαλανέ.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέραμε δεν διαφωνούμε καθόλου με τα γενικά σχόλια της Έκθεσης της Επιτροπής Οικονομικών. Το κατά πόσο όμως ένα έργο είναι έργο α' προτεραιότητας ή όχι είναι κάτι το υποκειμενικό κατά τη γνώμη μας και πιστεύουμε ότι ένα έργο το οποίο έχει μια αρκετά σοβαρή πολιτιστική σημασία για την πόλη της Λευκωσίας και επιπρόσθετα τουριστικά ωφελήματα, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν έχει κάποια σοβαρή προτεραιότητα. Οπωσδήποτε όμως είναι, όπως ανέφερα προηγουμένως, υποκειμενικής φύσης η αντιμετώπιση της προτεραιότητας του ενός ή του άλλου έργου. Εκείνο το οποίο πιστεύουμε είναι ότι αυτό το έργο πράγματι θα ωφελήσει τη Λευκωσία και είναι ευπρόσδεκτο από τη μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων της πόλης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου. Αν μιλήσετε επί της ουσίας από το βήμα, κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τίθεται θέμα αν το έργο αυτό είναι α' ή β' προτεραιότητας. Εδώ κακώς χρηματοδοτήθηκε από το προσφυγικό Ταμείο. Αν αυτοί οι οποίοι συνέλαβαν την ιδέα υλοποίησης του έργου σαν θεσμού μπορούσαν να το χρηματοδοτήσουν, κιόλας αυτή τη στιγμή το Σώμα δεν θα ασχολείτο με αυτό το θέμα. Η ουσία του θέματος είναι ότι χρηματοδοτήθηκε λανθασμένα και επαναλαμβάνω ότι σωστά η Επιτροπή συστήνει την επιστροφή των χρημάτων στο προσφυγικό Ταμείο διότι το έργο αυτό έχει πολύ μικρή σχέση ή είναι άσχετο με τους πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Θα αναφερθώ μόνο σ' ένα σημείο.

Θάθελα απλώς να πω ότι το θέμα προτεραιότητας δεν είναι υποκειμενικό θέμα. Αλοίμονο αν τα διάφορα έργα κρίνονταν ή εκρίνετο η προτεραιότητά τους υποκειμενικά. Στη δοσμένη περίπτωση θα συμφωνούσα με τον κ. Γαλανό ότι πράγματι είναι υποκειμενικό το κριτήριο και όχι αντικειμενικό όπως πρέπει να είναι στα θέματα προτεραιοτήτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γαλανέ, τι θα προσθέσετε στην περίπτωση αυτή;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα απαντήσω, κ. Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ομιλήσει πρώτα ο κ. Σολωμής, ο οποίος δεν μίλησε και κατόπιν εσείς.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα επενέβαινα ενόψει των όσων ήδη έχει αναφέρει ο συνάδελφός μου κ. Ιεροδιακόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σολωμή, αν θα μιλήσετε επί της ουσίας του θέματος να μιλήσετε από το βήμα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

Όπως ανέφερα, κ. Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση να μιλήσω επί του θέματος ενόψει του γεγονότος ότι ήδη ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού έχει θέσει πολύ σαφώς, έστω λακωνικώς, τις απόψεις και τις θέσεις μας. Πλην όμως, εκείνο το οποίο στη συνέχεια της συζήτησεως έχω διαπιστώσει και το οποίο κατά την άποψή μου προκύπτει από τη συζήτηση αυτή, είναι το εξής και πάνω σ' αυτό θα κάμω συγκεκριμένη εισήγηση προς το Σώμα.

Εδώ φαίνεται ότι όλες οι πλευρές—τουλάχιστο ξεκάθαρα οι τρεις πλευρές—συμφωνούν πάνω στο γεγονός ότι κακώς έχουν διατεθεί αυτά τα λεφτά από τα προσφυγικά βαλάντια, από το Ε.Τ.Α. ή κατ' άλλους από το Τ.Α.Ε.Π. και ότι διατυπώνεται κατ' εμέ μόνο η ευχή στην έκθεση όπως το ποσό αυτό επιστραφεί στο προσφυγικό Ταμείο από το Πάγιο Ταμείο της Κυβέρνησης. Και αυτή τη στιγμή η εισήγηση την οποία υποβάλλω προς έγκριση στο Σώμα, κ. Πρόεδρε, είναι όπως διαβιβαστεί, αν είναι ομόφωνη, όχι απλώς η ευχή αλλά η υπόδειξη, η απόφαση, αν θέλετε, ολόκληρου του Σώματος προς την Κυβέρνηση, ειδικότερα μετά το πόρισμα της Διερευνητικής Επιτροπής, η οποία, υπενθυμίζω τους συναδέλφους, συνεστήθη, λειτούργησε και εξέδωσε το πόρισμά της μετά από τη συζήτηση του θέματος το οποίο ενέγραψε ο Δημοκρατικός Συναγερμός «η ανάγκη διεξαγωγής πλήρους και εξονυχιστικής έρευνας στο Ειδικό Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων», μετά επαναλαμβάνω από το πόρισμα της Επιτροπής αυτής ειδικά επί του θέματος της Λαϊκής Γειτονιάς και τη θέση την οποία σήμερα διατυπώνουν όλες οι πλευρές στην έκθεση η οποία βρίσκεται σήμερα ενώπιόν μας, ότι θα πρέπει το συντομότερο δυνατό, αν οι συνάδελφοι εδώ συμφωνούν, να ταχθεί και κάποιο χρονικό διάστημα, κάποιος χρονικός περιορισμός εντός του οποίου θα πρέπει η Κυβέρνηση να επιστρέψει τα χρήματα αυτά στο Τ.Α.Ε.Π.

Επ' αυτού και μόνο ήθελα να μιλήσω. Τα θέματα προτεραιότητας ή μη του έργου είναι θέματα τα οποία έχουν θέξει προηγούμενοι συνάδελφοι και επ' αυτού θα ήθελα, κ. Πρόεδρε, να αποφασίσει το Σώμα κατόπιν δικής σας υπόδειξης. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Τον παράγοντα υποκειμενικότητας, κ. Πρόεδρε, τον έθιξα υπό την έννοια ότι η εκτίμηση του κ. Κωνσταντίνου για την προτεραιότητα ή όχι ήταν υποκειμενική.

Όσον αφορά το κατά πόσο χρησιμοποιήθηκαν τα χρήματα του Ε.Τ.Α. όπως έπρεπε, συμφωνεί και η δική μας πλευρά ότι παράτυπα δόθηκαν τα χρήματα γι' αυτό το έργο και πρέπει να επιστραφούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος ουσίας;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Σολωμής έχει ζητήσει όπως το Σώμα πάρει απόφαση η οποία να διαβιβαστεί προς την Εκτελεστική Εξουσία για επιστροφή του ποσού αυτού στο Ταμείο του Ε.Τ.Α.

Αν έχει διαβάσει κανένας προσεχτικά την Έκθεση, θα έχει αντιληφθεί ότι η ομόφωνη εισήγηση όλων των πλευρών του Σώματος είναι αυτή την οποία έκαμε ο κ. Σολωμής. Αν η ερμηνεία την οποία δίδει είναι ότι αυτό που περιέχεται στην Έκθεση είναι ευχή, είναι θέμα δικό του. Όμως αντιλαμβανόμεθα ότι αυτή η διατύπωση που υπάρχει στην Έκθεση έχει εγκριθεί από τα μέλη του Δημοκρατικού Συναγερμού τα οποία παρευρίσκονταν στη συνεδρία της Επιτροπής όπου συζητήθηκε το θέμα.

Αυτό είναι το ένα που ήθελα να τονίσω, κ. Πρόεδρε, ότι δηλαδή με την έγκριση της Έκθεσης της Επιτροπής και του νομοσχεδίου, όπως εισηγείται η Επιτροπή, διαβιβάζεται ταυτόχρονα όχι απλώς η παράκληση αλλά η απαίτηση του Σώματος για να γίνει αυτό που εισηγείται ο κ. Σολωμής.

Δυσόμιλητες του Συναγερμού, ξεκινώντας από το σημερινό νομοσχέδιο, ανέφεραν ότι αυτά που είχε καταγγείλει ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατά τη συζήτηση του πολύκροτου θέματος του Ε.Τ.Α δικαιώθηκαν και απόδειξη είναι και αυτό. Θα συμβούλευα τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού να μελετήσουν προσεκτικά την Έκθεση της Ερευνητικής Επιτροπής και αν εκεί ανακαλύψουν ότι στο Ε.Τ.Α. βρήκε η Ερευνητική Επιτροπή ατασθαλίες του ύψους των εκατομμυρίων για τα οποία μίλησαν και που ήταν το κύριο περιεχόμενο της συζήτησης γύρω από το θέμα Ε.Τ.Α.—τα πρακτικά της Βουλής είναι αρκετά διαφωτιστικά—να μας το υποδείξουν κι' εμάς για να το δούμε. Η Ερευνητική Επιτροπή μέσα σ' εκείνα τα λίγα που βρήκε είναι και αυτό που αφορά το ποσό που συζητούμε σήμερα για το έργο της Λαϊκής Γειτονιάς και ορθώς η Ερευνητική Επιτροπή το υποδεικνύει.

Θα ήταν καλά όμως ένας να βγάλει διδάγματα και να συμφωνήσει ταυτόχρονα με την Ερευνητική Επιτροπή και για εκείνα τα πράγματα που λεν ότι από το Ταμείο τούτο δεν χάθηκε ούτε γρόσι, όχι εκατομμύρια για τα οποία έγινε λόγος.

Κατά συνέπεια έχω την γνώμη ότι θα ήταν καλά όταν συζητούμε ορισμένα νομοσχέδια να μη θέλουμε με αυτό τον τρόπο, ο οποίος δεν είναι και αντικειμενικός, να επιβεβαιώσουμε η ζωή πράγματα τα οποία, δυστυχώς, η ζωή δεν επιβεβαίωσε. Αντίθετα, επιβεβαίωσε το αντίθετο απ' αυτό που ισχυρίστηκαν άλλες πλευρές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα στην έκθεση της Επιτροπής γίνεται επίκληση της Διερευνητικής Επιτροπής που διορίστηκε για το Ε.Τ.Α. αρκετές φορές. Το ότι γίνεται επίκληση είναι διότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ενέγραψε και συζήτησε το θέμα, εντόπισε αδύνατα σημεία στη διαχείριση του Ε.Τ.Α. και ακολούθως εισηγήθηκε τη σύσταση δημόσιας έρευνας. Γι' αυτό και ο σκοπός εδώ δεν είναι να γενικεύσουμε τη συζήτηση πάνω στο πόρισμα της Επιτροπής· ακριβώς σχετίζεται απόλυτα με το Νομοσχέδιο καθότι η Επιτροπή διαπιστώνει, ότι κακώς χρηματοδοτήθηκε το έργο από το Ε.Τ.Α. και, αν θυμούμαι καλά, τότε μόνο εμείς

πήραμε τη θέση ότι κακώς χρηματοδοτήθηκε η Λαϊκή Γειτονιά Λευκωσίας από το Ε.Τ.Α. Και επαναλαμβάνω ότι το σημείο του πορίσματος της Επιτροπής δικαιώνει τις θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού που με πρωτοβουλία δική του φέραμε το θέμα στο Σώμα προς συζήτηση και ακολούθως εισηγήθηκε τη σύσταση Διερευνητικής Επιτροπής για διεξαγωγή δημόσιας έρευνας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Όσον αφορά την παρατήρηση του κ. Σολωμή, η οποία είναι ορθή, πιστεύω ότι υπάρχει μέσα στην έκθεση μπορεί να μην είναι διατυπωμένη με τρόπο επιτακτικό ή διατακτικό αλλά είναι καθαρό ότι αυτή είναι η πρόθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, δηλαδή να ζητήσει από την Κυβέρνηση να επιστρέψει αυτά τα χρήματα στο Ε.Τ.Α. και πιστεύω ότι αυτή είναι και η άποψη ολόκληρου του Σώματος, από ό,τι αντιλαμβάνομαι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν έχετε να προσθέσετε τίποτε άλλο, να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, απλώς επειδή είχα κάμει αυτή την εισήγηση. Ενόψει των δηλώσεων οπωσδήποτε του Προέδρου του Σώματος αλλά και αυτών του κ. Κωνσταντίνου προηγουμένως, όσον αφορά την υιοθέτηση αυτής της γραμμής, δεν έχω τίποτα να προσθέσω, πλην όμως θα ήθελα απλώς να πω ότι οι συμβουλές τις οποίες έκαμε ο κ. Κωνσταντίνου καλό θα ήταν να εγίνοντο στο συγκεκριμένο χρόνο, εκεί που θα έπρεπε. Και η δική μου συμβουλή είναι απλώς να αναγνώσει ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών τη σελίδα 2 της Έκθεσης που αναφέρει επί λέξει αυτά τα οποία ανέφερα και υπενθυμίζω το συνάδελφο κ. Κωνσταντίνου ότι προσωπικά είχα υποστεί επίθεση από τρεις συναδέλφους διότι είχα ζητήσει τότε μέσα στα πλαίσια της συζήτησεως για την κάλυψη του Ε.Τ.Α. διά του ποσού αυτού από το Ταμείο της Κυβέρνησης.

Χαίρομαι γιατί σήμερα δεν δικαιώνεται η θέση του Συναγερμού, δικαιώνεται και η θέση των προσφύγων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, εδώ πέρα δεν πρόκειται να παρελθοντολογήσουμε το θέμα του ελέγχου του Ταμείου του Ε.Τ.Α. συνεζητήθη κατά κόρο, μπορεί να πω, με υπερβολές πολλές και με πολλές παρεκκλίσεις από το θέμα ενώπιον αυτού του Σώματος. Τώρα ποιοι δικαιώθηκαν και ποιοι δεν δικαιώθηκαν, είναι άλλο θέμα. Απλώς μια ανάγνωση των πρακτικών της Βουλής θα αποδείξει ποιοι πραγματικά υποστήριξαν τις ορθές θέσεις και ποιοι όχι. Δεν είναι αυτό το θέμα του σημερινού Νομοσχεδίου.

Σήμερα έχουμε να ψηφίσουμε ένα Νομοσχέδιο το οποίο είναι ενώπιόν μας και το οποίο θα θέσω ενώπιον της Βουλής. Παρακαλώ τον κ. Γραμματέα να προχωρήσει στην ψήφιση του Νομοσχεδίου αυτού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν το άρθρο 1 Νομοσχεδίου ως έχει; Αντιλαμβάνομαι ότι εγκρίνεται ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £255,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα του Κεφαλαίου Α' «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του

προτεινόμενου νόμου και απάντησαν σε αριθμό ερωτημάτων, που τέθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £527,500 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών για αγορά φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών.

Σύμφωνα με την εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, το ποσό που έχει εγκριθεί στον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1983 για τον πιο πάνω σκοπό αναμένεται να μην επαρκέσει μέχρι το τέλος του χρόνου, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών των διαφόρων φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, της αύξησης των εργασιών των διαφόρων Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της έγκρισης νέων φαρμάκων από ειδική επιτροπή φαρμάκων, της ανόδου της τιμής του δολλαρίου έναντι άλλων νομισμάτων και, τέλος, λόγω της κάλυψης δαπανών σε φάρμακα για θαλασσαιμικούς και νεφροπαθείς.

Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το πιο πάνω ποσό κάτω από οποιοδήποτε άλλο Άρθρο του Κεφαλαίου 93Α «Φαρμακευτικά Υπηρεσία», υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης, και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί η ζητούμενη πίστωση, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983».

Ταυτόχρονα με την πιο πάνω εισήγησή της η Επιτροπή έχει για ακόμα μια φορά διαπιστώσει ότι η πρόβλεψη που γίνεται στους Ετήσιους Προϋπολογισμούς για την αγορά φαρμάκων και άλλων ιατρικών προμηθειών πάντοτε υποτιμάται με αποτέλεσμα να προκύπτει κάθε χρονιά η ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης για μεγάλα ποσά χρημάτων. Η υποτίμηση των προβλεπόμενων αναγκών των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών δεν δικαιολογείται εφόσο μάλιστα πρόκειται περί επαναλαμβανόμενης ουσιαστικά δαπάνης η οποία, με ορισμένες δικαιολογημένες εξαιρέσεις, μπορεί να προβλεφθεί επακριβώς. Με την υιοθέτηση, από την άλλη, επακριβών προβλέψεων στους Ετήσιους Προϋπολογισμούς θα σταματήσει το σημερινό φαινόμενο οι Προϋπολογισμοί να μην αποδίδουν την ακριβή εικόνα των δαπανών κάθε Υπηρεσίας και να παρίσταται η ανάγκη συμπλήρωσης των διαφόρων κονδυλίων στη διάρκεια του χρόνου, πράγμα που προκαλεί καθυστερήσεις στην ικανοποίηση των αναγκών των διαφόρων Υπηρεσιών και από απόψεως Προϋπολογισμού αντεδεικνύεται.

Στα πλαίσια της ίδιας εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου η Επιτροπή έχει επίσης διαπιστώσει ότι ένα σημαντικό μέρος της ζητούμενης* πίστωσης αναμένεται να καλύψει τις συνέπειες από διακύμανση της ισοτιμίας των διαφόρων νομισμάτων. Επειδή η κατάσταση αυτή επαναλαμβάνεται συνεχώς με τη συνεπακόλουθη αύξηση της δαπάνης που τελικά απαιτείται για τις ανάγκες των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι θα πρέπει οι αρμόδιοι να εξετάσουν το ενδεχόμενο προαγοράς του απαιτούμενου ξένου συναλλάγματος με την κάλυψη της Κεντρικής Τράπεζας και αν τούτο δικαιολογείται να γίνουν οι δέουσες ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £527,500 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο τρίτο Νομοσχέδιο το οποίο ευρίσκεται στο Κεφάλαιο Α' «Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής όπως αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΩΝ
ΠΑΛΑΙΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Ιωάννης Μάτσης

Χρίστος Σολωμής

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Αστυνομίας και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι ο περιορισμός της άδειας εμπορίας παλαιών μετάλλων σε χρονική διάρκεια πέντε ετών με δικαίωμα ανανέωσής της και η αύξηση του προβλεπόμενου τέλους αδειας για να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα.

Ο καθορισμός χρονικής περιόδου ισχύος της άδειας εμπορίας παλαιών μετάλλων, αντί της απεριόριστης ισχύος της, θεωρείται αναγκαίος για να γίνεται αποτελεσματικότερος έλεγχος από την Αστυνομία ώστε να αποτρέπονται ή να εξιχνιάζονται παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Από την άλλη, αυξάνεται το τέλος αδειας από £3 σε £10 για να συνάδει με τα σημερινά δεδομένα μια και το τέλος αυτό καθορίστηκε για τελευταία φορά το 1952.

Στη διάρκεια της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και με την ευκαιρία της τροποποίησης του βασικού περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων νόμου έγινε εισήγηση από το Δήμο Λευκωσίας όπως ληφθούν πρόσθετα μέτρα εναντίον εκείνων που αποθηκεύουν παλαιά μέταλλα σε υπαίθριες αποθήκες ή άλλους ανοικτούς χώρους με αποτέλεσμα να δημιουργούνται τα γνωστά υγειονομικά προβλήματα και οχληρία στους κατοίκους των γύρω περιοχών. Στη συζήτηση που ακολούθησε την εισήγηση αυτή τέθηκε επίσης το γενικότερο θέμα της εναπόθεσης ή εναποθήκευσης σε ανοικτούς ιδιωτικούς χώρους παλαιών αυτοκινήτων και άλλων αντικειμένων, πράγμα που επίσης αποτελεί οχληρία, είναι επιβλαβές στη δημόσια υγεία και αντίκειται προς την καλή εμφάνιση των γύρω περιοχών.

Τα Μέλη της Επιτροπής ομόφωνα συμφώνησαν με την εισήγηση του Δήμου Λευκωσίας, γι' αυτό και προτείνουν σχετική τροποποίηση στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ώστε στις εκάστοτε εκδιδόμενες άδειες εμπορίας παλαιών μετάλλων να περιλαμβάνονται σχετικοί όροι αναφορικά με την αποθήκευση παλαιών μετάλλων. Για το δεύτερο γενικότερο θέμα η Επιτροπή κάλεσε τους αρμοδίους να εξετάσουν το ενδεχόμενο εισαγωγής ειδικής νομοθεσίας η οποία να ρυθμίζει τις περιπτώσεις όταν οι ανέσεις μιας περιοχής επηρεάζονται δυσμενώς, αν και εφόσο διαπιστωθεί

ότι η υφιστάμενη σχετική νομοθεσία δεν αντιμετωπίζει ικανοποιητικά το όλο θέμα.

Με γνώμονα τα πιο πάνω η Επιτροπή συμφωνεί με τις υπόλοιπες διατάξεις που προτείνονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο για το οποίο ομόφωνα γίνεται εισήγηση στη Βουλή όπως ψηφιστεί σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Παπαρές.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θάθελα με πολλή συντομία να τονίσω το σημείο εκείνο της έκθεσης που αναφέρεται στα νεκροταφεία παλαιών αυτοκινήτων και στα παλαιά μέταλλα τα οποία πολλές φορές βρίσκονται εγκαταλελειμμένα σε χώρους των διαφόρων πόλεων που κανονικά δεν έπρεπε να ήταν. Μας δόθηκε σαφής υπόσχεση από το Υπουργείο Εσωτερικών ότι το όλο θέμα θα μελετηθεί πολύ προσεκτικά και ότι σύντομα θα μελετηθεί το ενδεχόμενο να αποσταλεί στο Σώμα σχετική νομοθεσία που να διέπει οπωσδήποτε αυτή την οχληρία που δημιουργείται στις πόλεις.

Αναμένουμε από το Υπουργείο Εσωτερικών να επιληφθεί του θέματος και να προχωρήσει στην ετοιμασία της αρμόζουσας νομοθεσίας, εφόσον κρίνει ότι πράγματι υπάρχει αυτό το πρόβλημα και δεν αντιμετωπίζεται με οποιαδήποτε άλλη νομοθεσία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κι' εγώ, κ. Πρόεδρε με τη σειρά μου, με την ευκαιρία της ψήφισης του νομοσχεδίου αυτού, θα ήθελα να αναφέρω ότι στη Λεωφόρο Μακαρίου Γ' στη Λεμεσό, παρά τη γνωστή νησίδα τροχαίας (round about) υπάρχουν δεκάδες παλιά μεταχειρισμένα αυτοκίνητα τα οποία είναι εκτεθειμένα πάνω στα πεζοδρόμια, πράγμα που αποτελεί οχληρία στους κατοίκους αλλά και ακαλαισθησία συνάμα. Έγιναν επανειλημμένα διαβήματα προς τους αρμοδίους αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Επειδή υπάρχει ο κίνδυνος δυστυχημάτων—στη νησίδα τροχαίας (round about) έγιναν πάρα πολλά δυστυχήματα μέχρι σήμερα—θάθελα να μεταφέρω το θέμα τούτο μέσον του Σώματος, με την ελπίδα ότι οι υπεύθυνοι θ' αναγκαστούν και θ' αποφασίσουν να τα μετακινήσουν και ρυθμιστεί οριστικά το θέμα τούτο διά νομοθεσίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων άλλων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρον 1 του Νομοσχεδίου εγχρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις του άρθρου 4 του βασικού νόμου και αντικατάστασίς του διά νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διαγραφή του Πρώτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εκπνοή εκδοθεισών αδειών. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 4, μη υπάρχούσης ενστάσεως, εγκρίνεται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο τέταρτο Νομοσχέδιο το οποίο ευρίσκεται στην Ημερήσια Διάταξη—«Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νοουμένου ότι η Έκθεση της Επιτροπής δεν έχει κυκλοφορήσει εγκαίρως και επειδή οπωσδήποτε δεν νομίζω ότι πρόκειται για κάτι το επείγον και ίσως θα πρέπει να δοθεί η ευκαιρία στους συναδέλφους να τη μελετήσουν, παρόλο που είναι ομόφωνη, διερωτούμαι κατά πόσο δεν θα ήταν καλύτερα να διαβαστεί η έκθεση την επόμενη βδομάδα διότι πράγματι δεν έχει κυκλοφορήσει εγκαίρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν πρόκειται περί ενός Νομοσχεδίου για το οποίο δεν υπάρχει καμιά ένσταση από καμιά πλευρά της Βουλής, τότε γιατί να μην το ψηφίσουμε σήμερα;

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Η έκθεση κυκλοφόρησε έγκαιρα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσο λοιπόν κυκλοφόρησε έγκαιρα η έκθεση, τότε δεν βλέπω κανένα λόγο γιατί να το αναβάλλομε.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει δεν έχουμε ένσταση, κ. Πρόεδρε. Ήταν ομόφωνη η Έκθεση πάνω στο Νομοσχέδιο· μπορεί ν' αναγνωστεί η Έκθεση, έστω και αν δεν κυκλοφόρησε έγκαιρα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Ιωάννης Μάτσης

Χρίστος Σολωμής

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 26 Οκτωβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στην ίδια συνεδρία ήταν επίσης παρών εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ο οποίος ανέλυσε τη νομική πτυχή του θέματος.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας περί του Πολίτου της Δημοκρατίας που αναφέρονται στην απόκτηση της Κυπριακής ιθαγένειας δυνάμει γεννήσεως ή καταγωγής. Οι τροποποιήσεις αυτές—

- (α) Περιλαμβάνουν διάταξη που καθιστά πολίτη της Δημοκρατίας οποιοδήποτε Κύπριο που έχει γεννηθεί κατά ή μετά τις 16/8/60 σε οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου, περιλαμβανομένων των Βάσεων. Με τον τρόπο αυτό ευθυγραμμίζεται ο υπό τροποποίηση βασικός νόμος με την αντίστοιχη σχετική διάταξη της παραγράφου 1(β) του Άρθρου 198 του Συντάγματος.
- (β) Αποκλείουν την απόκτηση της ιδιότητας του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας από πρόσωπα που γεννιούνται στην Κύπρο και δεν έχουν καμιά σχέση με την Κύπρο.

- (γ) Διαγράφονται από την υφιστάμενη νομοθεσία οι διατάξεις που προβλέπουν την αυτόματη απώλεια της ιδιότητας του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας των προσώπων που γεννιούνται στο εξωτερικό από γονείς Κυπρίους αν δεν συμπληρώσουν στον καθορισμένο χρόνο δήλωση διατήρησης της ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας ή δεν έχουν ως τόπο της συνήθους διαμονής τους τη Δημοκρατία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού μελέτησε διεξοδικά κάθε μια από τις πιο πάνω προτεινόμενες τροποποιήσεις, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν τίθεται θέμα βέβαια να μην ψηφισθεί το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Όπως αναφέρεται άλλωστε στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών είναι ομόφωνη η εισήγηση να ψηφισθεί αυτό το Νομοσχέδιο σε Νόμο.

Αυτό που ήθελα να υπογραμμίσω είναι η σημασία που έχει η πρώτη παράγραφος του τροποποιητικού Νομοσχεδίου σύμφωνα με το οποίο κάθε Κύπριος που γεννιέται στην περιοχή της Κύπρου, και όχι της Δημοκρατίας απλώς, αλλά και στην περιοχή των λεγόμενων κυρίαρχων Βρετανικών Βάσεων, κάθε Κύπριος που έχει γεννηθεί μετά τις 16/8/60, αυτόματα πρέπει να θεωρείται πολίτης της Δημοκρατίας. Η παράλειψη που υπήρχε στον προηγούμενο νόμο, σύμφωνα με τον οποίο αυτοί που εγεννώντο στην περιοχή των Βρετανικών Βάσεων δεν θεωρούνταν αυτόματα Κύπριοι πολίτες, δεν είχαν την Κυπριακή ιθαγένεια, ήταν κάτι το απαράδεκτο, όχι μόνο από συνταγματικής πλευράς εφόσον, όπως αναφέρεται στην έκθεση, η παράγραφος 1(β) του Άρθρου 198 του Συντάγματος θεωρεί εκείνους που γεννιούνται στην περιοχή των Βρετανικών Βάσεων σαν πολίτες της Δημοκρατίας, ότι έχουν αυτόματα την Κυπριακή ιθαγένεια, αλλά νομίζω και από πολιτικής πλευράς. Ήταν απαράδεκτο να έχουμε Κυπρίους που γεννιούνται στην Κύπρο, που γεννιούνται στην περιοχή των Βρετανικών Βάσεων, να στερούνται του δικαιώματος να θεωρούνται αυτόματα Κύπριοι πολίτες.

Γι' αυτό η τροποποίηση που γίνεται σήμερα, εκτός του ότι ευθυγραμμίζει το σχετικό Νόμο με το σχετικό άρθρο του Συντάγματος, ταυτόχρονα έχει ιδιαίτερη πολιτική σημασία διότι υπογραμμίζει το ότι κάθε Κύπριος που γεννιέται σε οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου είναι Κύπριος πολίτης.

Όσον αφορά τη δεύτερη πρόνοια του Νομοσχεδίου που αποκλείει την αυτόματη απόκτηση κυπριακής ιθαγένειας για όσους γεννιούνται στην Κύπρο από γονιούς που είναι άσχετοι με την Κύπρο, ή πρόνοια αυτή είναι σκόπιμη ιδιαίτερα μέσα στις σημερινές συνθήκες που για διάφορους λόγους υπάρχει μαζική κάθοδος στην Κύπρο διαφόρων ξένων, Λιβανίων και άλλων, που παραμένοντας εδώ στην Κύπρο για ορισμένο χρονικό διάστημα τυγχάνει να γενιούνται παιδιά, και αυτοί ασφαλώς δεν μπορούν να αποκτούν αυτόματα την Κυπριακή ιθαγένεια.

Όμως θα πρέπει να προσέξουμε τις περιπτώσεις εκείνων που για τον ένα ή

για τον άλλο λόγο υφίστανται πολιτικές διώξεις από αντιδραστικά καθεστώτα των χωρών τους και στερούνται της ιθαγένειας, παραμένοντας έτσι χωρίς ιθαγένεια. Από ό,τι έχω υπόψη μου, η τάση που επικρατεί στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και γενικά στα Συμβούλια τα οποία ασχολούνται με το θέμα της ιθαγένειας, είναι να διευκολύνονται τέτοιοι πολίτες που στερούνται για πολιτικούς κυρίως λόγους της δικής τους ιθαγένειας στις χώρες που καταφεύγουν, να αποκτούν ύστερα από ορισμένη διαδικασία και φυσικά ύστερα από ορισμένους όρους και ορισμένη χρονική περίοδο την ιθαγένεια της χώρας στην οποία εγκαθίστανται.

Νομίζω πως αυτή την ευκαιρία δεν πρέπει να τη στερήσουμε βάσει αυτού που αποφασίζουμε με το τροποποιητικό Νομοσχέδιο. Βεβαίως μπορεί να υπάρξει κάποια θεραπεία σχετικά με τούτο, με το ότι μπορεί να προσφερθεί σ' αυτούς πολιτικό άσυλο, αν το ζητήσουν από την Κυβέρνηση της ενδιαφερόμενης χώρας στην οποία εγκαθίστανται. Επίσης μπορεί να έχουν την ευχέρεια με την πάροδο ορισμένου χρόνου να υποβάλουν αίτηση για να αποκτήσουν ιθαγένεια.

Απλώς το θίγω τούτο για να μην δημιουργηθεί η εντύπωση ότι αποκλείοντας την απόκτηση ιδιότητας του πολίτη της Δημοκρατίας σε πρόσωπα τα οποία γεννιούνται εδώ από γονείς που δεν έχουν σχέση με την Κύπρο, μπορεί να θυματοποιήσουμε οποιουσδήποτε που έχουν λόγους να ζητήσουν να αποκτήσουν την Κυπριακή ιθαγένεια, κυρίως, όπως είπα, για πολιτικούς λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Πράγματι, αυτή η νομοθεσία είναι πολύ σημαντική, όχι μόνο γιατί καλύπτει το θέμα των Κυπρίων που γεννιούνται σε ολόκληρη την επικράτεια και μέχρι τις Βρετανικές Βάσεις, αλλά και διότι κατά κάποιο τρόπο καλύπτει ένα κενό για όσους ξένους κάνουν παιδιά στην Κύπρο. Και πράγματι, μια χώρα σαν την Κύπρο, η οποία έχει υποστεί τόσα δεινά στην πολύ ευαίσθητη περιοχή που βρίσκεται, πρέπει να αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα με πολλή προσοχή και μεγάλη ευαισθησία.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχει, όπως ανέφερε και ο κ. Φάντης, πάντοτε η ευκαιρία, κατόπιν ειδικής αιτήσεως, να γίνει πολιτογράφηση κάποιου ξένου, ο οποίος πλέον αποφάσισε να ζήσει για μεγάλο χρονικό διάστημα στην Κύπρο και η Κυβέρνηση κρίνει ότι δεν υπάρχει κανένας αποχρών λόγος ή πρόβλημα να του στερήσει την Κυπριακή ιθαγένεια.

Θεωρούμε, πράγματι, ότι αυτή η νομοθεσία καλύπτει ένα σοβαρό κενό, το οποίο υπήρχε προηγουμένως και θα την ψηφίσουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε, λοιπόν, στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε αντιρρήσεως το άρθρο 1 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ένστασης.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πολίτου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Τα επόμενα δυο νομοσχέδια στην ημερήσια διάταξη, τα υπ' αριθμό (5) και (6), «ο περί Χωρίων (Διοικήσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983», και «ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983», αφορούν την τροποποίηση των δυο αυτών σχετικών Νόμων και έχουν μεγάλη σημασία για την προκήρυξη και διενέργεια των εκλογών Κοινοτικών Αρχών εντός του προσεχούς Δεκεμβρίου. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι προς το Σώμα να κηρυχθούν και τα δυο νομοσχέδια επείγοντα, να διακόψουμε τη συνεδρίαση της Βουλής επί δέκα λεπτά, και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να έλθει πίσω με την Έκθεσή του, την οποία και να μας αναγνώσει.

Ο κ. Στλωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κ. Πρόεδρε, αν βέβαια παρίσταται ανάγκη να διακόψει τη συνεδρίασή του το Σώμα, αυτό θα κριθεί από το Σώμα, αλλά έχω την εντύπωση, αφού είναι ομόφωνη η θέση ότι είναι επείγοντα τα δυο νομοσχέδια, μπορείτε τώρα να προχωρήσετε, αφού αναγνωστεί η σχετική Έκθεση. Αναφέρεται, εξάλλου, και στην Έκθεση, κ. Πρόεδρε, για ποιούς λόγους πρέπει να κηρυχθούν ως επείγοντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι εμείς θα φέρουμε ένσταση στο να κηρυχθούν επείγοντα αυτά τα νομοσχέδια για τον εξής λόγο. Υπήρξε ρητή υπόσχεση της Κυβέρνησης δεσμευτική, έναντι αυτού του Σώματος, ότι θα κατατίθεντο ενωρίς αυτά τα τροποποιητικά νομοσχέδια, και όχι μόνο αυτά αλλά και άλλες αλλαγές που αφορούν το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, πράγμα που δεν έγινε, και σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε τετελεσμένα γεγονότα, κατά κάποιο τρόπο, και είμαστε υποχρεωμένοι βεβιασμένα να κινηθούμε για να μπορέσουν να γίνουν οι κοινοτικές εκλογές, όπως αναφέρεται.

Γι' αυτό το λόγο, και επειδή δεν υπήρξε άνεση χρόνου, εμείς θα καταψηφίσουμε την εισήγηση που έχετε κάμει για να κηρυχθούν επείγοντα αυτά τα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Σ' αυτό το Σώμα επανειλημμένα τονίστηκε ότι η διενέργεια κοινοτικών εκλογών δεν πρέπει να καθυστερήσει περισσότερο. Ήδη δόθηκε παράταση μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου.

Επομένως, αν σ' αυτή τη συνεδρίαση, το Σώμα δεν προχωρήσει στο να ψηφίσει τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, υπάρχει ο κίνδυνος να μην ορισθεί ημερομηνία για την διενέργεια των κοινοτικών εκλογών εντός του Νοεμβρίου ή Δεκεμβρίου, Δεκεμβρίου τώρα, διότι είναι 3 Νοεμβρίου σήμερα. Κατά συνέπεια πρέπει να μιλούμε για Δεκέμβριο.

Έχουμε την άποψη ότι θα πρέπει το Σώμα να αποφασίσει επί του ζητήματος τούτου, διότι είναι σοβαρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Η Επιτροπή εξέτασε το θέμα και έκρινε ότι για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη διεξαγωγή των κοινοτικών εκλογών, επιβάλλεται να κηρυχθούν τα δυο νομοσχέδια ως επείγοντα, για να συζητηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή συμφωνείται με την εισήγησή μου, κ. Μάτση.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Συμφωνούμε απόλυτα με την εισήγηση όπως θεωρηθούν επείγοντα, για να μπορέσουμε να κάνουμε κοινοτικές εκλογές στις 11 Δεκεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος ν' αναφέρω ότι ο Υπουργός Εσωτερικών μάς το δήλωσε ρητώς ότι νοούμενου ότι θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε σήμερα Πέμπτη αυτά τα νομοσχέδια, δεν θα έχει καμιά δυσκολία, από ό,τι τουλάχιστο μας είπε στη συνεδρία, να προκηρύξει τις εκλογές για τις 11 Δεκεμβρίου. Πιστεύω ότι οποιαδήποτε καθυστέρηση πράγματι θα είναι κάτι το σοβαρό, που πιθανώς να επηρεάσει το όλο θέμα. Και εφόσον η ΕΔΕΚ δεν έχει καταψηφίσει, τουναντίον έχει πάρει μερικές θέσεις αλλά συμφωνεί με το πνεύμα των νομοσχεδίων αυτών, δεν βρίσκω το λόγο γιατί να μην προχωρήσουμε να τα κηρύξουμε επείγοντα και να προχωρήσουμε στην ψήφισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή συμφωνείτε κι' εσείς με την εισήγησή μου, κ. Γαλανέ, με λίγα λόγια.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω την εισήγησή μου στο Σώμα.

Ποιοί ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοί ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δυσ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όστε η εισήγηση εγκρίνεται.

Διακόπτω λοιπόν τη συνεδρίαση για 10 λεπτά. Παρακαλώ δε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών να συνεδριάσει και να επανέλθουμε μετά 10 λεπτά για να προχωρήσουμε στην εξέταση των Νομοσχεδίων.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Να συνεδριάσουμε για τι πράγμα;

Εφ' όσον υπάρχει Έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συνεδριάσετε και τώρα, κ. Γαλανέ.

(Ώρα διακοπής 5.25' μ.μ.)

(Ώρα ενάρξεως 5.45' μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνουμε τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας του Σώματος και καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να δηλώσει αν υπάρχει οποιαδήποτε αλλαγή στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ή όχι.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμιά αλλαγή. Έγινε η συνεδρίαση και η Έκθεση παραμένει ως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορούμε να προχωρήσουμε. Παρακαλώ όπως την αναγνώσετε από το Βήμα της Βουλής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ «1. Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983» ΚΑΙ «2. Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης.

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ιωάννης Μάτσης

Χρίστος Σολωμής

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 2 Νοεμβρίου 1983. Στη συνεδρία αυτή ήταν παρών ο αξιότιμος Υπουργός Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και απάντησε σε αριθμό ερωτημάτων που τέθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με τα πιο πάνω νομοσχέδια επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στις αντίστοιχες βασικές νομοθεσίες για τις Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως οι οποίες αποβλέπουν στην παραπέρα απλούστευση της διαδικασίας διεξαγωγής των εκλογών τοπικών αρχών και στην πλήρωση αριθμού κενών που προέκυψαν κατά την τεχνική προετοιμασία των εκλογών αυτών.

Ειδικότερα με τα δυο υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται—

- (α) Η αύξηση της διάρκειας της θητείας, από τέσσερα σε πέντε χρόνια, των οργάνων τοπικής διοίκησης·
- (β) η μετακίνηση του χρόνου διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των οργάνων αυτών για το Νοέμβριο/Δεκέμβριο αντί Σεπτέμβριο·
- (γ) η περίληψη διατάξεων για τη διαλογή των ψήφων και εξαγωγή των αποτελεσμάτων στα κατά τόπους κέντρα διαλογής που θα καθοριστούν για το σκοπό αυτό· και
- (δ) η περίληψη πρόνοιας για ενιαία ψηφοφορία όταν σε μια κοινότητα διαμένουν εκτοπισθέντες πάνω από το 85% του ολικού αριθμού των προσώπων που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν.

Στη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων το Υπουργείο Εσωτερικών κατάθεσε ακόμα δυο τροπολογίες στις υπό τροποποίηση βασικές νομοθεσίες σύμφωνα με τις οποίες ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία την ημέρα υποβολής υποψηφιοτήτων δεν υποβάλλονται υποψηφιότητες ή δεν παραμένει κανένας σαν υποψήφιος και το θέμα της απώλειας του παραβόλου όταν ένας υποψήφιος με βάση το σύστημα της απλής αναλογικής που έχει εισαχθεί εκλέγεται μεν αλλά δεν λαμβάνει τόσες ψήφους όσες αντιστοιχούν με το ένα τρίτο του εκλογικού μέτρου στη δοσμένη περίπτωση.

Η Επιτροπή κατανοώντας τη σκοπιμότητα και των δυο αυτών τροποποιήσεων, οι οποίες ουσιαστικά καλύπτουν πρόσθετα κενά που έχουν επισημανθεί στις νομοθεσίες αυτές, συμφωνεί μ' αυτές γι' αυτό και τις ενσωμάτωσε στα αντίστοιχα μέρη και των δυο υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Από τη διεξοδική συζήτηση και των δυο νομοσχεδίων που ακολούθησε η Επιτροπή έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι προτεινόμενες αλλαγές πράγματι απλουστεύουν παραπέρα τη διαδικασία εκλογής των οργάνων τοπικής διοίκησης και ρυθμίζουν νομοθετικά τα διάφορα ενδεχόμενα που πιθανόν να προκύψουν κατά την πρακτική εφαρμογή του ήδη υιοθετηθέντος εκλογικού συστήματος της απλής αναλογικής και γι' αυτό ως θέμα αρχής συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δυο νομοσχεδίων. Από την ίδια εξέταση που έκαμε η Επιτροπή έχει επίσης προκύψει η ανάγκη και για τις πιο κάτω συμπληρωματικές τροποποιήσεις:

- (α) Και στις δυο υπό τροποποίηση βασικές νομοθεσίες διαλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία όταν δεν υπάρχουν επιλαχόντες για την πλήρωση κενούμενων θέσεων στις Χωριτικές Επιτροπές ή τα Συμβούλια Βελτιώσεως και τα απομένοντα μέλη των σωμάτων αυτών

δεν φθάνουν τον απαιτούμενο αριθμό μελών για συγκρότηση απαρτίας, διεξάγεται το ταχύτερο εκλογή για την ανάδειξη νέων μελών. Σε περίπτωση όμως που θα συμβεί τούτο το τελευταίο έτος της θητείας των προαναφερθέντων οργάνων, αντί διεξαγωγής εκλογής, ο Υπουργός έχει εξουσία να διορίσει κατάλληλα πρόσωπα για την πλήρωση των κενούμενων θέσεων. Ομόφωνη άποψη των Μελών της Επιτροπής είναι ότι η προσφερόμενη από τις ισχύουσες νομοθεσίες διέξοδος διορισμού μελών των επηρεαζόμενων αρχών δεν πρέπει να ισχύει για ολόκληρο το τελευταίο έτος της θητείας τους αλλά να γίνεται χρήση της προμνησθείσας εξουσίας αν και εφόσο προκύψει τέτοια ανάγκη στο τελευταίο μόνο εξάμηνο της θητείας των οργάνων αυτών. Για το σκοπό αυτό γίνεται εισήγηση όπως γίνουν οι δέουσες τροποποιήσεις και στα δυο υπό συζήτηση νομοσχέδια.

- (β) Και στις δυο υπό τροποποίηση βασικές νομοθεσίες διαλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία διεξάγεται ενιαία ψηφοφορία όταν σε μια κοινότητα διαμένουν εκτοπιθέντες πάνω από το 85% του ολικού αριθμού των προσώπων που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το ποσοστό αυτό είναι πολύ ψηλό ώστε να μη αντιπροσωπεύεται επαρκώς ο προσφυγικός κόσμος στις οικείες κοινότητες γι' αυτό και εισηγείται τη μείωση του στο 75%. Για την υλοποίηση της εισήγησης αυτής έχουν περιληφθεί στα υπό συζήτηση νομοσχέδια οι ανάλογες τροποποιήσεις.
- (γ) Με βάση τα υπό συζήτηση νομοσχέδια παρέχεται ή ευχέρεια στον αρμόδιο Υπουργό να προβαίνει στη λήψη διαφόρων μέτρων στα πλαίσια διευκόλυνσης της ψηφοφορίας και της εξυπηρέτησης κατά τον προσφορότερο τρόπο των εκλογέων. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η γενική αυτή εξουσία πρέπει να διευκρινιστεί προς το σαφέστερο ώστε τυχόν επίκλησή της να γίνεται στα πλαίσια των διατάξεων των Νόμων και μόνο.

Με την ενσωμάτωση στα υπό συζήτηση νομοσχέδια των διαφόρων τροποποιήσεων για τις οποίες γίνεται λόγος πιο πάνω, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους. Εν όψει της μη έγκαιρης κυκλοφορίας της παρούσας Έκθεσης η Επιτροπή εισηγείται επίσης προς τη Βουλή όπως και τα δυο νομοσχέδια κηρυχθούν ως νομοσχέδια επείγουσας φύσης για να καταστεί αμέσως δυνατή η συζήτησή τους από τη Βουλή. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η διεξαγωγή εκλογών τοπικών αρχών στις 11 Δεκεμβρίου αντί σε μεταγενέστερη ημερομηνία, μια και από την ημερομηνία καθορισμού της ημέρας εκλογής θα πρέπει να μεσολαβεί περίοδος τουλάχιστον ενός μηνός.

Με την ευκαιρία της μελέτης των δυο νομοσχεδίων ο Υπουργός Εσωτερικών ενημέρωσε την Επιτροπή και για τις διεργασίες που γίνονται για τη σύνταξη και κατάθεση στη Βουλή σχετικής νομοθεσίας για τη διεξαγωγή δημοτικών εκλογών. Συναφώς ο Υπουργός Εσωτερικών διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η όλη εργασία να συμπληρωθεί το ταχύτερο και να καταστεί δυνατή η κατάθεση της σχετικής νομοθεσίας μέχρι το τέλος του χρόνου. Η Επιτροπή σημειώνει τη διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών με ικανοποίηση.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Ι. Κατσουνιώτης, χωρίς να διαφωνεί με τις

πιο πάνω θέσεις της Επιτροπής, εξέφρασε τη διαφωνία του γιατί η Κυβέρνηση ούτε και με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια έχει αντιμετωπίσει θετικά προηγούμενη εισήγησή του για την αύξηση του αριθμού των μελών των Χωρικών Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως και την κατάργηση του ρόλου τον οποίο ο Έπαρχος διαδραματίζει ως ex officio Πρόεδρος των Συμβουλίων Βελτιώσεως. Επίσης παρατήρησε ότι η συνέχιση της κατάστασης αυτής δεν δικαιολογείται γιατί δεν διασφαλίζεται η αυτοτέλεια των τοπικών αρχών αλλ' ούτε και διευκολύνεται η ανάδειξη και εκπροσώπηση σ' αυτές όλων των στρωμάτων του λαού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν στις 7 του περασμένου Ιούλη η Βουλή ψήφισε σε Νόμους τροποποιητικά νομοσχέδια που αφορούσαν την τοπική αυτοδιοίκηση, δηλαδή τις Χωρικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως, αυτό το Σώμα είχε δεσμευτεί με μια δήλωση του ίδιου του Προέδρου του, ότι αυτή η νομοθεσία το Σεπτέμβρη, το φθινόπωρο, εν πάση περιπτώσει πριν από τη διενέργεια οποιωδήποτε εκλογών, θα τροποποιείτο έτσι που να είχαμε μια ουσιαστική εκδημοκρατικοποίηση του πολύ ζωτικού θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η δήλωση αυτή του Προέδρου της Βουλής στην πραγματικότητα αποτελούσε τη συνισταμένη, την κοινή τοποθέτηση όλων των πλευρών της Βουλής, οι οποίες είχαν επισημάνει αυτή την αναγκαιότητα για δημοκρατικές αλλαγές. Αυτή, άλλωστε, ήταν και η υπόσχεση της ίδιας της Εκτελεστικής Εξουσίας στις Επιτροπές που είχαν συζητήσει τότε τα δυο τροποποιητικά νομοσχέδια.

Σήμερα η Βουλή καλείται να διαγράψει, στην πραγματικότητα, αυτή την αναγκαιότητα για δημοκρατικές αλλαγές και αντίλαμβανόμαστε ότι οι υπόλοιπες πλευρές της Βουλής είναι έτοιμες να αποδεχθούν τούτο, τουλάχιστον σ' αυτή τη βάση, και να μην επιμένουν σε κείνα πάνω στα οποία σωστά επέμεναν τον Ιούλη που μας πέρασε.

Κύριε Πρόεδρε,

Εμείς θέλουμε πολύ εμφαντικά να καταγγείλουμε την απαράδεκτη στάση της Κυβέρνησης, που αντί να ανταποκριθεί στην ομόφωνη τοποθέτηση της Βουλής για ουσιαστικές αλλαγές στη νομοθεσία, κατάθεσε τα σημερινά νομοσχέδια που αφορούν τεχνικά και άλλα θέματα που δεν άπτονται, στην πραγματικότητα, της ουσίας των τροποποιήσεων που θα έπρεπε να γίνουν σε ό,τι αφορά τη νομοθεσία για την τοπική αυτοδιοίκηση.

Πιστεύουμε ότι αυτό αποτελεί εμπαιγμό κι' εμείς δεν μπορούμε να συνδιαλλαγούμε με μια τέτοια συμπεριφορά. Γιατί, στην πραγματικότητα, η νομοθεσία, ιδιαίτερα εκείνη η νομοθεσία που αφορά το εκλογικό σύστημα, εξακολουθεί να παραμένει αντιδημοκρατική, γιατί προωθεί μια πολωτική φιλοσοφία και αποστερεί από συγκεκριμένες πολιτικές δυνάμεις τη δυνατότητα έκφρασης στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Πιστεύουμε πως μια τέτοια τακτική, στην πραγματικότητα, παρεμποδίζει την πολυφωνία και την ελεύθερη έκφραση των διάφορων πολιτικών απόψεων.

Ιδιαίτερα, θάθελα να σταθώ πάνω στο θέμα της ψηφοφορίας που γίνεται σε κοινότητες ή σε Συμβούλια Βελτιώσεως όπου ψηφίζουν πρόσφυγες και μη πρόσφυγες. Το είχαμε πει και στη συνεδρίαση του Ιούλη, το λέμε και σήμερα, ότι

σ' αυτές τις περιπτώσεις, ενώ γενικά ο Νόμος μιλά για αναλογική, έχουμε, για μεν την εκλογή προσφύγων πλειοψηφικό σύστημα, για δε τη εκλογή των αυτόχθονων μελών των Χωριτικών Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως, ένα ψηλό εκλογικό μέτρο, 33%, που λίγο διαφέρει από το πλειοψηφικό σύστημα. Με λίγα λόγια, αυτό που θα συμβεί είναι ότι δεν θα ισχύσει το ίδιο ενιαίο εκλογικό σύστημα σε ολόκληρη την Επικράτεια, αλλά θα έχουμε δυο εκλογικά συστήματα να συνυπάρχουν, το πλειοψηφικό και την αναλογική. Αυτό είναι εντελώς αδιανόητο και, ασφαλώς, αντιδημοκρατικό.

Είχαμε εισηγηθεί και υποσχέθηκε η Εκτελεστική Εξουσία ότι θα το μελετούσε και θα έφερνε τροποποιήσεις για αύξηση του αριθμού των μελών των Χωριτικών Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως, έτσι που να παρίστανται οι εκλεγμένοι πρόσφυγες χωρίς να μειώνεται ο αριθμός των μελών των αυτόχθονων κατοίκων μιας κοινότητας ή ενός Συμβουλίου Βελτιώσεως. Δεν έγινε.

Είχαμε πει ότι γενικά θα έπρεπε να αυξηθεί ο αριθμός των εδρών, τόσο στις Χωριτικές Αρχές όσο και στα Συμβούλια Βελτιώσεως και για λόγους αποδοτικότητας, πιο αποτελεσματικής λειτουργίας των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και για να διασφαλίζεται ακριβώς, όπως είπα προηγουμένα, η πολυφωνία και η έκφραση όλων των πολιτικών πλευρών. Είχα αναφέρει παραδείγματα του τι συμβαίνει στην Ελλάδα, και αυτό συμβαίνει σε όλη την Ευρώπη, όπου ο αριθμός των μελών των Κοινοτικών Συμβουλίων είναι από 5 μέχρι 11, ανάλογα με τον πληθυσμό, και σε ό,τι αφορά στα Συμβούλια Βελτιώσεως που πληθυσμιακά αντιστοιχούν, σε ό,τι αφορά μάλλον στους Δήμους στην Ελλάδα, που πληθυσμιακά αντιστοιχούν με τα δικά μας Συμβούλια Βελτιώσεως, σε πάρα πολλές περιπτώσεις ο αριθμός ξεκινά από 11 και φθάνει τα 61 μέλη.

Εξάλλου, αντιδημοκρατικές εξακολουθούν να παραμένουν και άλλες διατάξεις, όπως η εξ οφίκιο προεδρία του Επάρχου στα Συμβούλια Βελτιώσεως. Πρόκειται για μια διάταξη που πραγματικά φανερώνει σε όλο της το μεγαλείο την αντιδραστική αντίληψη που υπάρχει σε ό,τι αφορά το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης από την Κυβέρνηση. Ένα αποικιοκρατικό κατάλοιπο, κάτι που δεν υπάρχει σε καμιά άλλη νομοθεσία στον κόσμο, μια διάταξη που συγκρούεται βάνανυσσα με τον ίδιο το θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, που σημαίνει αποκέντρωση, σημαίνει αυτοτέλεια των οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αλλά και σε ό,τι αφορά τη σημερινή τροποποίηση, που αφορά την αύξηση της χρονικής περιόδου για την οποία εκλέγονται οι Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως, θέλω να καταθέσω τη διαφωνία μας. Δεν βλέπουμε κανένα λόγο γιατί να αυξηθεί ο χρόνος από 4 χρόνια σε 5 χρόνια. Δεν βλέπουμε για ποιο λόγο δεν θα πρέπει ο λαός να καλείται πιο συχνά να εκλέγει τους τοπικούς του άρχοντες. Οι εκλογές είναι η πεμπτουσία της Δημοκρατίας. Και δεν νομίζουμε ότι ζημιώνει το δημοκρατικό πολίτευμα με το να γίνονται όσο πιο συχνά γίνεται εκλογές.

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό που συμπερασματικά θάθελα να πω είναι ότι μας χωρίζει διαφορά αντίληψης, φιλοσοφίας και νοοτροπίας σε ό,τι αφορά αυτόν το χρήσιμο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Κυβέρνηση είτε δεν καταλαβαίνει—και μπορεί να συμβαίνει αυτό—είτε δεν θέλει να καταλάβει ποιο είναι το νόημα αυτού του σημαντικού θεσμού. Εξακολουθεί να επιμένει, όπως είπα, στην αποικιοκρατική αντίληψη, ότι η τοπική αυτοδιοίκηση, την οποία αποτελεί η τοπική διοίκηση, από

ό,τι είχα δει και στην Έκθεση, είναι ένας μηχανισμός εξουσίας που παραχωρείται από το Κράτος κατά παραχώρηση. Είναι άσκηση εξουσίας κατά παραχώρηση. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Πουθενά ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης δεν θεωρείται εξουσία κατά παραχώρηση. Αποτελεί το πρωτογενές κύτταρο της Δημοκρατίας, αποτελεί μέσο εμπέδωσης της λαϊκής κυριαρχίας, και έτσι έπρεπε να το αντιλαμβάνεται κανείς και όχι κοντόφθαλμα, όπως σήμερα αντιμετωπίζεται από την Κυβέρνηση.

Εμείς, όμως, διαφωνούμε ριζικά μ' αυτή την απηρχαιωμένη αντίληψη. Πιστεύουμε ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι μια εξ ορισμού δημοκρατική διαδικασία, που πηγάζει άμεσα από το λαό και αποτελεί πραγματικό βάθρο της Δημοκρατίας.

Δεν θα επαναλάβω τα όσα είχα πει πρόσφατα, τον Ιούλιο, για το πολύ σημαντικό αυτό θέμα, για τους δημοκρατικούς θεσμούς του λαού μας. Θα επαναλάβω απλά ότι εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τις σημερινές τροποποιήσεις, όχι για το τι επί μέρους εισηγούνται ή διαλαμβάνουν, αλλά γιατί, ακριβώς, δεν περιέχουν εκείνες τις διατάξεις που θάπρεπε να περιέχουν για να εκδημοκρατικοποιείται πράγματι ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, έτσι που πραγματικά ο λαός μας να νοιώθει ότι συμμετέχει στην άσκηση εξουσίας, έτσι που να γίνει για πρώτη φορά ενεργητική συμμετοχή του λαού, των πολιτών, στα θέματα που τους αφορούν.

Εμείς θα επιμένουμε στην ανάγκη βαθειών αλλαγών που θα εκδημοκρατικοποιούν το θεσμό, που θα του δίνουν το γνήσιο περιεχόμενο. Θα επιμένουμε για μια τοπική αυτοδιοίκηση αποκεντρωμένη, με κατοχυρωμένη τη συμμετοχή του πολίτη, για όργανα τοπικής αυτοδιοίκησης με εξουσίες, γιατί δεν είναι μυστικό ότι είναι χωρίς εξουσίες και οι Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτίωσης. Θα επιμένουμε α οικονομική αυτοτέλεια, γιατί δεν έχουν οικονομική αυτοτέλεια, γιατί σήμερα είναι και οικονομικά εξαρτήματα της Κεντρικής Διοίκησης, και αυτός είναι ένας τρόπος ελέγχου από μέρους της Κεντρικής Διοίκησης. Θα επιμένουμε για ένα πραγματικά δημοκρατικό εκλογικό σύστημα. Θα επιμένουμε για ένα θεσμό που πραγματικά θα είναι το βάθρο της Δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Σεβόμεθα τις απόψεις τις οποίες εξέφρασε ο κ. Ομήρου αλλά πράγματι, όπως ανέφερα, υπάρχει μια σοβαρή διαφορά στον τρόπο αντιμετώπισης του θέματος. Εμείς βλέπομε ότι έχει γίνει μια μεγάλη βελτίωση από το 1979 που έγιναν οι τελευταίες εκλογές. Εμείς λέγομε ότι έγινε ένα μεγάλο βήμα από το πλειοψηφικό σύστημα προς το αναλογικό. Μπορεί να μην είναι το τέλειο και ιδεώδες αναλογικό σύστημα, το οποίο θα θέλαμε, αλλά θα πρέπει σίγουρα να ληφθούν υπόψη οι συνθήκες του τόπου τις οποίες περνούμε.

Ανεφέρθη ο κ. Ομήρου στο θέμα των προσφύγων. Συμφωνούμε μαζί του ότι πράγματι υπό κανονικές συνθήκες οι πρόσφυγες έπρεπε να είχαν πολύ μεγαλύτερη φωνή στα κοινά των κοινοτήτων, στα διάφορα θέματα που τους αφορούν. Αλλά από την άλλη δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πάγια πολιτική τόσο της Κυβέρνησης όσο και της Βουλής είναι ότι οι πρόσφυγες είναι προσωρινά εκεί που ευρίσκονται. Και δεν θα θέλαμε με κανένα τρόπο να δημιουργηθούν συνθήκες μονιμότητας. Οι

συνθήκες είναι προσωρινές για τους πρόσφυγες και ελπίζουμε ότι μια μέρα θα γυρίσουν στα σπίτια τους. Δεν θέλουμε να εισάξουμε συστήματα τα οποία να τιμωρούν τον προσφυγικό κόσμο στους προσωρινούς τόπους που σήμερα ευρίσκονται. Θα προσπαθήσουμε κατά το δικαιότερο δυνατό τρόπο να βελτιώσουμε το σύστημα. Θα προσπαθήσουμε με το δικαιότερο τρόπο να ακούεται η φωνή των προσφύγων. Ήδη, όπως ανεφέρθη στην έκθεση, η Επιτροπή έχει μειώσει το ποσοστό του 85% για τα μιστά χωριά σε 75%.

Ελπίζουμε ότι θα μπορέσουμε να κάμουμε μεγαλύτερη βελτίωση αλλά οποιαδήποτε μεγαλύτερη προσπάθεια εγίνετο σ' αυτό το στάδιο για εκείνες τις αλλαγές που έπρεπε να γίνουν, ίσως να σήμαινε και κάποια μεγάλη καθυστέρηση στη διεξαγωγή κοινοτικών εκλογών. Εμείς θέλαμε, όπως ανεφέρθη από όλες τις πλευρές, να αποφύγουμε με κάθε τρόπο αυτή την καθυστέρηση. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα. Δεν μπορούμε να συγκρίνουμε τους θεσμούς οι οποίοι υπάρχουν στην Ελλάδα με τους θεσμούς που υπάρχουν στη μικρή Κύπρο του 1/2 εκατομμυρίου. Δεν μπορεί να υπάρχει στην Κύπρο η αποκέντρωση η οποία υπάρχει στην Ελλάδα και σε άλλες μεγάλες χώρες. Αναγκαστικά στην Κύπρο θα πρέπει η αποκέντρωση να είναι σχετική. Το σύστημα θα παραμείνει μέχρι κάποιο σημείο συγκεντρωτικό.

Στο θέμα της οικονομικής αυτοδυναμίας των κοινοτήτων, υπάρχει μια σημαντική βελτίωση αλλά και πάλι σ' ένα τόπο 1/2 εκατομμυρίου δεν μπορούμε να επιτύχουμε την πλήρη οικονομική αυτοδυναμία αυτών των περιοχών. Είναι ωραία αυτά τα οποία λέγονται περί απόλυτης δημοκρατικής διεξαγωγής των εκλογών, και συμφωνούμε απόλυτα, αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές συνθήκες μέσα στις οποίες ζούμε.

Ελέχθη κάτι για το θέμα του Επάρχου. Δεν πιστεύουμε ότι ο Έπαρχος είναι κώλυμα στο να λειτουργούν πράγματι δημοκρατικά τα Συμβούλια Βελτιώσεως, διότι ο Έπαρχος δεν έχει δικαίωμα ψήφου, ούτε και θα εδεχόμεθα να έχει δικαίωμα ψήφου ο Έπαρχος. Ούτε πιστεύουμε ότι τα μέλη των Συμβουλίων Βελτιώσεως είναι άνθρωποι οι οποίοι στην τελική ανάλυση θα επηρεάζοντο από την απλή και μόνη παρουσία του Επάρχου, ο οποίος πιθανώς να καθοδηγεί τα Συμβούλια σε ορισμένα θέματα νομικής ή διοικητικής φύσης.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να τονίσω ότι παρόλο που το σύστημα βάσει του οποίου θα διεξαχθούν το Δεκέμβρη οι κοινοτικές εκλογές δεν είναι ένα τέλειο σύστημα, δεν είναι εκείνο που πραγματικά θα επιθυμούσαμε 100%, είναι μια σημαντική βελτίωση από το σύστημα που υπήρχε το 1979, και πράγματι θεωρούμε ότι η νομοθεσία την οποία έχουμε περάσει ήδη και οι σημερινές τροποποιήσεις βελτιώνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τόσο τη δημοκρατική διεξαγωγή των εκλογών όσο και αυτό το οποίο ονομάζουμε τοπική αυτοδιοίκηση σε μια μικρή χώρα σαν την Κύπρο με τις πρακτικές δυσκολίες οι οποίες υπάρχουν ένεκα των σοβαρών προβλημάτων που δημιούργησε η εισβολή και η προσφυγιά σ' αυτό τον τόπο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης ζήτησε προηγουμένως το λόγο. Μετά ο κ. Σολωμής και κατόπιν ο κ. Φάντης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Παρακολούθησα με πολλή προσοχή τα όσα είπε ο συναδέλφος κ. Ομήρου πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Περιττό, φυσικά, να εξηγήσω προκαταβολικά

ότι εμείς τασσόμαστε υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου και θα το ψηφίσουμε.

Ζήτησα το λόγο απλώς για να σχολιάσω μερικά απ' αυτά που λέχθηκαν και θα ήθελα πρώτα να διευκρινίσω ότι με πολλή δυσκολία είδα, από τα λεγόμενα του κ. Ομήρου, μερικά σημεία συγκεκριμένα, και όλα αυτά τα συγκεκριμένα σημεία που είπε, είναι απ' εκείνα που έχουν συζητηθεί και τα οποία έχει τοποθετηθεί το Σώμα και κατά την πρώτη ψήφιση του Νόμου και κατά την τελευταία συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου.

Σε ό,τι αφορά το θέμα του συστήματος της αναλογικής, το οποίο χαρακτήρισε σαν πολωτικό, αμφιβάλλω αν υπάρχει άλλη περίπτωση που να μπορεί κανείς να πει ότι εφαρμόζεται στην κυριολεξία η απλή αναλογική χωρίς κανένα περιορισμό στο να μπει στη δεύτερη κατανομή οποιοσδήποτε που έχει οποιοδήποτε ποσοστό ψήφων. Και δεν νομίζω ούτε μπορώ να φανταστώ με τις ταπεινές μου γνώσεις ότι υπάρχει άλλο πιο απλό και πιο δημοκρατικό σύστημα. Φυσικά δεν ξέρω πως η επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος στον καθένα μας ερμηνεύει τον όρο «Δημοκρατία».

Εδώ, όπως είναι ο Νόμος τώρα και με τις βελτιώσεις που έγιναν, ισχύει εντελώς η απλή αναλογική χωρίς κανένα περιορισμό. Και διερωτούμαι αν υπάρχει πιο απλό, πιο δημοκρατικό σύστημα. Αν υπάρχει, να μας το πουν. Δεν μας το είπαν ως τώρα οι συνάδελφοι.

Ένα σημείο που έχει θιγεί είναι εκείνο που αφορά τον αριθμό των μελών των Κοινοτικών Αρχών. Νομίζω ότι αποκρύβουν οι συνάδελφοι, όταν προβαίνουν σ' αυτά τα σχόλια, είτε μέσον του τύπου είτε από το Βήμα της Βουλής, μερικά γεγονότα που μας εξηγήθηκαν. Ο Υπουργός δήλωσε και στο παρελθόν αλλά και στην τελευταία συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου, ότι στα μεγάλα χωριά οι Κοινοτικές Αρχές χωρίζονται σε ενορίες. Ο Υπουργός μας είπε ότι ο Στρόβολος για παράδειγμα, με 3.000 ψήφους, έχει, αν δεν απατώμαι, 7 Κοινοτικές Αρχές. Όσον αφορά τα Συμβούλια, μας εξήγησε ο Υπουργός ότι ο Στρόβολος είτε θα ενταχθεί στα δημοτικά όρια της πρωτεύουσας, όπως και άλλα προάστια, είτε θα γίνει χωριστός Δήμος, όπως και όλα τα μεγάλα χωριά τα οποία έχουν πληθυσμό από 3.000 περίπου και άνω. Όστε δεν είναι έτσι το ζήτημα όπως το παρουσιάζουν οι συνάδελφοι. Έπειτα, τι είναι εκείνο το οποίο ενοχλεί, ο αριθμός; Ο αριθμός, συνάδελφοι, όσο μεγάλος και να είναι, νομίζω ότι είναι άσκοπο να επικαλούμαστε παραδείγματα της Ελλάδας και αλλού. Ας μη ξεχνούμε ότι ολόκληρος ο πληθυσμός της Κύπρου είναι μια γειτονιά των Αθηνών. Άρα, δεν μπορούμε να πιάνουμε, έτσι αυθαίρετα, ορισμένα ζητήματα και να τα επικαλούμαστε. Μας δόθηκαν την άλλη φορά στοιχεία κατά την συζήτηση του Νόμου στην αρχική του μορφή, ότι τα περισσότερα χωριά έχουν ψηφοφόρους κάτω από 200. Δεν νομίζω ότι σε τέτοιες κοινότητες είναι ο μεγάλος αριθμός που θα λύει τα προβλήματα.

Λέχθηκε ακόμα εδώ και προβλήθηκε το επιχείρημα ότι γίνεται αντιδημοκρατικός και πολωτικός ο Νόμος ένεκα του ότι έχουμε το θέμα των πρόσφυγων. Συνάδελφοι, υπάρχουν οι πρόσφυγες. Είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει, υπάρχουν. Και το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουν οι συνάδελφοι της ΕΔΕΚ είναι: Να αγνοήσουμε ότι υπάρχουν οι πρόσφυγες; Να μονιμοποιήσουμε τους πρόσφυγες; Να θεωρήσουμε ότι οι πρόσφυγες μπορούν να αποφασίζουν για λογαριασμό των αυτοχθόνων, όταν είναι προσωρινή η κατάσταση; Δεν απάντησαν σ' αυτά τα ερωτήματα και επικαλούνται με νεφελώδη τρόπο «τα περί Δημοκρατίας και περί πολώσεως και πράσινα άλογα!»

Συνάδελφοι. Όσον αφορά το θέμα των Συμβουλιών, ο Υπουργός ήταν κατηγορηματικός, ότι τα Συμβούλια, ενώ θα παρμείνουν σαν θεσμός, στα μεγάλα αγροτικά κέντρα θα μετατραπούν σε Δήμους, αγροτικούς δήμους, και πιθανόν και σε αστικούς δήμους. Δεν κατονόμασε, φυσικά, περιοχές. Και εμείς τασσόμαστε και υποστηρίζουμε αυτή την κατεύθυνση, διότι κατ' αυτό τον τρόπο θα μπορεί να δοθεί περισσότερη υπόσταση, πράγματι, και περιεχόμενο στο θεσμό της τοπικής αυτοδιοίκησης καθόσον αφορά τα ζητήματα που εξετάζουν και τα οποία, ασφαλώς, θα συζητήσουμε στη νομοθεσία περί Δήμων την οποία, όπως λέει και η Έκθεση, υπολογίζουν να μας στείλουν ως τα τέλη του χρόνου.

Το άλλο θέμα, το οποίο έχει επικαλεστεί ο συνάδελφος κ. Ομήρου, είναι το θέμα του Επαρχου. Πρώτα πρέπει να πούμε ότι ο Έπαρχος δεν παρίσταται στις συνεδρίες των Κοινοτικών Αρχών και δεν έχει καμιά σχέση. Για να είναι καθαρό. Δεν είπε αυτό κ. Ομήρου, αλλά το κάμνω καθαρό για το κοινό που παρακολουθεί τη συζήτηση. Εκεί που παρίσταται ο Έπαρχος ή ο αντιπρόσωπος του, είναι στα Συμβούλια Βελτιώσεως. Και θέλω να υπενθυμίσω ότι συμφωνήσαμε, κατά τη συζήτηση του Νόμου, ότι είναι ανάγκη να παρίσταται ο Έπαρχος, χωρίς δικαίωμα ψήφου, διότι πρόκειται για υπηρεσίες που πρέπει να βοηθούν τα Συμβούλια, χωρίς να υποχρεώνουν τα Συμβούλια να διατηρούν πολιτικούς μηχανισμούς και πολλούς άλλους ειδικούς που χρειάζονται για τις υπηρεσίες αυτές. Γι' αυτό, νομίζω ότι δεν πρέπει να μεμφόμεστε την Κυβέρνηση, διότι εμείς, σαν Βουλή, όταν συζητούσαμε το Νόμο, αφού ανταλλάξαμε απόψεις με βάση τις πληροφορίες που μας δόθηκαν—και μας δόθηκαν όλες οι πληροφορίες που ζητήσαμε—καταλήξαμε στο ότι στο παρόν στάδιο ενδείκνυται η αντιμετώπιση του προβλήματος πάνω σ' αυτή τη βάση, και δεν νομίζω ότι χρειάζεται να λέμε πράγματα και να επιρρίπτουμε ευθύνες σε άλλους, ότι τάχα άλλοι δεν θέλουν τη Δημοκρατία και μόνο μερικοί είναι υπέρ της Δημοκρατίας και γνήσιοι οπαδοί της Δημοκρατίας.

Τώρα, το άλλο σημείο, το τελευταίο που λέχθηκε, είναι γιατί να είναι 5 και να μην είναι 4 τα χρόνια της θητείας των Κοινοτικών Αρχών και των Συμβουλιών Βελτιώσεως. Φυσικά αυτό δεν είναι, κατά την ταπεινή μου γνώμη, σοβαρό θέμα. Ο λόγος ο οποίος δίνεται είναι για να ευθυγραμμιστεί η περίοδος θητείας των αρχών αυτών με την περίοδο θητείας άλλων σωμάτων όπως είναι η θητεία της Βουλής, της Προεδρίας, των Δήμων κλπ. Έπειτα δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι κάθε εκλογή που γίνεται, σημαίνει και μια δαπάνη από το δημόσιο Προϋπολογισμό για να λύσει αυτά τα προβλήματα, και δεν νομίζω ότι αλλάσσει η ουσία αν είναι τέσσερα ή πέντε τα χρόνια θητείας των αρχών αυτών. Όμως, και πάλι έκρινε η Επιτροπή, και υποθέτω και το Σώμα τώρα, ότι αν γίνουν πέντε τα χρόνια της θητείας τους δεν παραβιάζεται με κανένα τρόπο είτε η ουσία είτε το περιεχόμενο της Δημοκρατίας.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, νομίζω ότι, σε ό,τι αφορά το θέμα των προσφύγων, που πρέπει να γίνει ξεκάθαρο, η τροποποίηση που έγινε ώστε να μειωθεί σε 75%, αντί 85% που διαλάμβανε η σχετική πρόνοια, το ποσοστό των προσφύγων που έχουν δικαίωμα ψήφου σε μια κοινότητα για να διεξάγεται ενιαία ψηφοφορία, είναι σε μια προσπάθεια για να μειώσουμε τη διαφορά, αλλά και πάλι δεν ξεφεύγουμε από την αρχή ότι είναι προσωρινή η παραμονή των προσφύγων και ότι την πλειοψηφία πρέπει να την αφήσουν στους αυτόχθονες—αυτό είναι το σωστό—διότι οι αυτόχθονες είναι αυτοί που θα έχουν και στο παρόν και στο μέλλον την ευθύνη για τις κοινότητές τους, για τα έργα, τις δαπάνες και τα χρέη κλπ. Πρέπει να έχουν

όλοι υπόψη τους αυτή τη βασική αρχή της προσωρινότητας διότι αν εγκαταλείψουμε αυτή την αρχή, τότε ασφαλέστατα δεν υπάρχει πρόβλημα. Υπάρχει και το οικονομικό και το πολιτικό πρόβλημα που δεν πρέπει να μας διαφεύγει και στο οποίο έπρεπε πάντα να δίνουμε τη δέουσα προσοχή και σημασία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος διότι πολλά έχουν λεχθεί και αρκετά σημεία τα οποία είχα κατ' αρχήν πρόθεση να θίξω έχουν θιγεί από συναδέλφους.

Σε άλλα ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί, σε άλλα διαφωνεί. Βασικά εμείς θα ψηφίσουμε τα δυο υπό συζήτηση Νομοσχέδια γιατί απλούστατα στοχεύουν σ' εκείνο το οποίο ολόκληρο το Σώμα αλλά και πιστεύω ολόκληρος ο κυπριακός λαός ζητούσε από πολλού χρόνου. Τη διενέργεια των κατά τον πλέον δυνατό και καλύτερο τρόπο άμεσων κοινοτικών εκλογών για την ανάδειξη των κοινοτικών μας αρχών. Αυτό είναι ένα επίτευγμα το οποίο γίνεται σήμερα με την ψήφιση των δυο Νομοσχεδίων. Και έχουμε ενώπιόν μας σήμερα τη διαβεβαίωση και από τις προθεσμίες που προκύπτουν από τις σχετικές δυο νομοθεσίες ότι στις 11 Δεκεμβρίου του 1983 θα έχουμε τους νέους κοινοτικούς μας άρχοντες.

Τώρα με την άδειά σας θάθελα να κάμω και εγώ μερικές παρατηρήσεις. Σαν Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνούμε με την ΕΔΕΚ στα εξής: Οπωσδήποτε ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να ενισχυθεί. Πρέπει να ενισχυθεί ουσιαστικά με μερικές επιφυλάξεις. Θα χρησιμοποιήσω τη λέξη «εκδημοκρατικοποιηθεί», διότι αυτό θα εξαρτηθεί από τον τρόπο με τον οποίο εμείς οι ίδιοι θα χειρισθούμε τις περαιτέρω τροποποιήσεις της υπάρχουσας νομοθεσίας αλλά ειδικότερα εμείς δεν βλέπουμε την ενίσχυση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης με τα επί μέρους μέτρα τα οποία εισηγείται ο κ. Ομήρου, και για να γίνω πιο σαφής, δεν πιστεύουμε εμείς ότι αν αυξηθεί ο αριθμός των αιρετών μελών των Συμβουλίων Βελτίωσης ή των Χωριτικών Αρχών, επιτυγχάνουμε εκδημοκρατικοποίηση ή ενίσχυση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης. Απλούστατα αντί να έχουμε πέντε, θα έχουμε επτά, αντί να έχουμε επτά θα έχουμε εννέα. Επίσης δεν πιστεύουμε ότι με ορισμένα επί μέρους μέτρα τα οποία έχει εισηγηθεί ο κ. Ομήρου θα λυθεί απόλυτα το θέμα, παρόλο που επαναλαμβάνω ότι εμείς τασσόμεθα υπέρ της ενίσχυσης του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, της αποκέντρωσης κατά το δυνατό μέσα στα πλαίσια των υπαρχόντων και ειδικότερα των ιδιζόντων προβλημάτων που δημιουργήθηκαν μετά το 1974. Τώρα δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Κυβέρνηση, η οποία έχει επικριθεί για τούτο από το Δημοκρατικό Συναγερμό και προσωπικά από τον κ. Κληρίδη στην περασμένη συνεδρία του Σώματος, καθυστερημένα κατέθεσε τα δυο υπό συζήτηση τροποποιητικά Νομοσχέδια.

Επομένως οποιαδήποτε προσπάθεια κατ' άλλους βελτίωσης, κατ' άλλους τροποποίησης των ενώπιόν μας τροποποιητικών νομοσχεδίων, θα είχε πρώτα-πρώτα το άμεσο αποτέλεσμα της αναβολής και ίσως στις ελληνικές καλόνδες αναβολής της διεξαγωγής εκλογών. Μήπως με αυτό τον τρόπο θα μπορούσαμε επί το δημοκρατικότερο να επιφέρουμε οποιοδήποτε ουσιαστικό αποτέλεσμα στην ανάδειξη νέων κοινοτικών αρχόντων; Αφού με τα δεδομένα τα οποία παρουσιάζονται ενώπιόν μας, είτε μας αρέσουν είτε όχι, αν δεν ψηφισθεί σήμερα ή το

αργότερο την επόμενη Πέμπτη η σχετική νομοθεσία, δεν θα μπορούσαν να διενεργηθούν κοινοτικές εκλογές εντός του τρέχοντος έτους. Είναι με αυτά ακριβώς τα δεδομένα που συμφωνεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός και θα ψηφίσει τα υπό συζήτηση Νομοσχέδια.

Τώρα έχουν λεχθεί πολλά βεβαίως δεν θα αναφερθώ ούτε στις δημοκρατίες, όπως έχουν ερμηνευθεί και από τον κ. Κουρτελλάρη, ούτε και σε πράσινα άλογα. Εκείνο το οποίο θάθελα να τονίσω είναι το εξής: Εδώ στην Κυπριακή Δημοκρατία λειτουργεί ένα Νομοθετικό Σώμα του οποίου ο αριθμός των Μελών είναι 35. Αντιλαμβανόμαστε όλοι με αυτό τι σημαίνει αν παραλληλίζαμε ένα Δήμο στην Ελλάδα (ή, αν θέλετε, όπως αναφέρθηκε, ένα παρόμοιο Σώμα, μάλλον Οργανισμό, όπως είναι το Συμβούλιο Βελτιώσεως που έχει περίπου ίσο αριθμό μελών) με αντίστοιχο αριθμό μελών των δικών μας Δήμων, αν δηλαδή είχαμε ένα αριθμό κοινοτικών αρχόντων μέχρι τους 61 που ανεφέρθη. Είναι ένα σχόλιο το οποίο θάθελα να κάμω για να καταδείξω ότι δεν είναι με αυτό τον τρόπο που θα εκσυγχρονίσουμε τη νομοθεσία μας όσον αφορά την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θα το βλέπαμε, θα συμφωνούσαμε και σαν Δημοκρατικός Συναγερμός είμαστε έτοιμοι να μελετήσουμε μαζί και με την Κυβέρνηση και με τα άλλα κόμματα τα τροποποιητικά Νομοσχέδια στο μέλλον ώστε η τοπική αυτοδιοίκηση να ενισχυθεί ουσιαστικά και κυρίως το να διαχειρίζεται τα του οίκου της κάθε κοινότητας. Να υπάρξει αποκέντρωση ναι, αλλά χωρίς να υπάρχουν οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί, αν δεν τεθούν σε μια νέα τροποποίηση αυτά τα δεδομένα, όπως ετέθησαν σήμερα ενώπιόν μας από την ΕΔΕΚ, τότε δεν θα πρόκειται για δημοκρατική νομοθεσία. Είναι ακριβώς σ' αυτό το σημείο που διαφωνούμε χωρίς να διαφωνούμε με τη θέση, επαναλαμβάνω, της ενίσχυσης του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης και της αποκέντρωσης.

Θάθελα να σημειώσω και να αναφέρω για την πληροφόρηση γενικότερα του Σώματος και άλλους λόγους οι οποίοι έκαμαν το Δημοκρατικό Συναγερμό να σπεύσει να ψηφίσει τα δυο υπο συζήτηση Νομοσχέδια.

Η ενημέρωση που μας έγινε από τον Υπουργό Εσωτερικών, που βλέπομε πάντοτε καλόπιστα ασκούντες την αντιπολίτευσή μας σαν Δημοκρατικός Συναγερμός αλλά και καλόπιστα κρίνοντας μερικές δηλώσεις όταν προέρχονται από υπεύθυνα πρόσωπα, ήταν η εξής:

Εντός του Φεβρουαρίου—Μαρτίου του 1984, από τη διαδικασία που ακολουθείται τώρα μάλιστα, όπως ανεφέρθη από τον κ. Κουρτελλάρη, φαίνεται ότι οι κοινότητες που αριθμούν πέραν των 3.000 κατοίκων θα μπορούν με δημοψήφισμα, το οποίο θα διεξαχθεί, να αποφασίσουν οι ίδιες κάτι το οποίο εμείς υιοθετούμε και χαιρετίζουμε διότι ο θεσμός του δημοψηφίσματος είναι οπωσδήποτε το άκρο άωτο της δημοκρατικής απόφασης σε τέτοιες περιπτώσεις. Θα αποφασίσουν οι ίδιοι οι κάτοικοι αν θα πρέπει να κηρυχθούν είτε σε αγροτικό είτε σε αστικό Δήμο από τη στιγμή που θα κηρυχθούν σε Δήμο, αγροτικό ή αστικό, τότε αυτομάτως δεν υπάρχουν τα επιχειρήματα τα οποία αναφέρονται τώρα για την τοπική αυτοδιοίκηση, μέσα στα πλαίσια μιας χωριτικής αρχής. Διότι εκεί θα ακολουθηθεί η νέα νομοθεσία η οποία θα ισχύσει. Αυτομάτως οι μεγάλες κοινότητες που ίσως να μην αντιπροσωπεύονται επαρκώς με τον αριθμό των πέντε αιρετών μελών που εκλέγονται τώρα, θα αντιπροσωπεύονται εκεί με τη νέα νομοθεσία η οποία μέχρι τότε θα ψηφισθεί σχετικά με τους Δήμους.

Επίσης η σχετική διαβεβαίωση που μας δόθηκε είναι ότι και κοινότητες με

κάτω από 3.000 κατοίκους που έχουν ιδιαίτερα οικονομικά προβλήματα θα μπορούν να κηρυχθούν σε αγροτικούς τουλάχιστο Δήμους. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται, εμείς πιστεύουμε, η τοπική αυτοδιοίκηση διότι με την κατάλληλη νομοθεσία την οποία οπωσδήποτε θα επεξεργασθεί και το Σώμα, όταν σύντομα θα έλθει ενώπιόν της, οι Δήμοι θα λειτουργούν δημοκρατικότερα και θα δίνεται η ευκαιρία να εκπροσωπούνται όλες οι απόψεις, οι θέσεις, τα πρόσωπα και φυσικά τα κόμματα.

Θάθελα επίσης να κάμω και μερικά σχόλια όσον αφορά το θέμα των προσφύγων.

Είμαστε οι πρώτοι σαν Δημοκρατικός Συναγερμός που θίξαμε αυτό το θέμα παλαιότερα. Ότι θα πρέπει να αντιπροσωπεύονται και αν εκπροσωπούνται στις διάφορες αρχές ικανοποιητικά οι πρόσφυγες. Για ενημέρωση σήμερα αναφέρω ότι σε μικτές κοινότητες όπου ο αριθμός των προσφύγων δεν υπερβαίνει το 15% δεν συμμετέχουν στην Κοινοτική Αρχή. Από το 15% μέχρι το 35% η συμμετοχή είναι ένας στους 5, ένας πρόσφυγας προς 4 αυτόχθονες. Πέραν του 35% μέχρι του 100%, ως σήμερα που ψηφίζονται αυτά τα δυο Νομοσχέδια, δεν υπήρχε θέμα αυξήσεως του ποσοστού συμμετοχής των προσφύγων που ήταν δυο πρόσφυγες προς τρεις αυτόχθονες.

Με τη νομοθεσία που ψηφίζεται σήμερα θα υπάρχει η δυνατότητα, όταν οι πρόσφυγες είναι πέραν του 75%, να συμμετέχουν σε μια ενιαία ψηφοφορία. Κάτι το οποίο δεν υπήρχε προηγουμένως και είναι με εισήγηση του Δημοκρατικού Συναγερμού που εισήχθη.

Με όσα έχω αναφέρει και πολλά άλλα τα οποία θα μπορούσαν να λεχθούν συζητώντας τα δυο αυτά βασικά Νομοσχέδια για τους κοινοτικούς μας άρχοντες, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τα Νομοσχέδια διατυπώνοντας όχι την ευχή αλλά τη βεβαιότητα ότι η Κυβέρνηση, σύμφωνα με την επίσημη διαβεβαίωση του Υπουργού Εσωτερικών που εδόθη προ δύο ημερών ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών, θα προβεί μεταξύ ανοίξεως και φθινοπώρου του 1984 στη διεξαγωγή και των δημοτικών εκλογών, που οπωσδήποτε εκεί είναι ακόμα πιο σοβαρή η κατάσταση διότι τέτοιες εκλογές έχουν να γίνουν στην Κύπρο εδώ και 30 χρόνια, και ότι οπωσδήποτε προ της περιόδου αυτής, δηλαδή μεταξύ ανοίξεως και φθινοπώρου του 1984, θα αποπερατωθούν και οι σχετικές διαδικασίες ώστε να καταστεί δυνατό οι διάφορες κοινοτικές αρχές που έχω αναφέρει προηγουμένως, να κηρυχθούν, σε αγροτικούς ή αστικούς Δήμους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με κίνδυνο να επαναλάβω μερικά από τα σημεία που έθιξαν άλλοι συνάδελφοι και ειδικότερα ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, θα ήθελα να σχολιάσω μερικές από τις πρόνοιες των νομοσχεδίων που έχουμε μπροστά μας, καθώς και μερικές από τις απόψεις που έχουν εκφραστεί ιδιαίτερα από τους συναδέλφους της ΕΔΕΚ.

Το πρώτο που ήθελα να πω στο Σώμα είναι ότι η πρόνοια βάσει της οποίας αυξάνεται η διάρκεια της θητείας των Χωριτικών Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως από τέσσερα σε πέντε χρόνια, δεν αφορά τις σημερινές Χωριτικές Αρχές και τα σημερινά Συμβούλια Βελτιώσεως, διότι, σύμφωνα με το άρθρο 11 του βασικού Νόμου, η θητεία αυτών των Χωριτικών Αρχών και Συμβουλίων

Βελτιώσεως εκπνέει την 31η του Δεκέμβρη 1983, και συνεπώς, αυτοί θα διανύσουν την τετραετή θητεία για την οποία είχαν εκλεγεί. Συνεπώς δεν υπάρχει καμιά ανησυχία με την τροποποίηση του Νόμου ότι μπορεί να παραταθεί η θητεία και των σημερινών Συμβουλίων Βελτιώσεως και Χωριτικών Αρχών.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να θίξω είναι αυτό που είπε ο κ. Ομήρου, ότι η Βουλή κατά τη συζήτηση του προηγούμενου νομοσχεδίου στις 7 Ιούλη, είχε αναλάβει υποχρέωση να εξετάσει ορισμένες τροποποιήσεις, ορισμένες εισηγήσεις που είχαν υποβληθεί για μια, όπως είπε, ουσιαστική δημοκρατική αλλαγή του Νόμου για τις Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως. Αυτό που ήθελα να θίξω σε σχέση με τούτο είναι ότι στη συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών που εξέτασε αυτά τα τροποποιητικά νομοσχέδια, όπως αναφέρεται και στην ίδια την Έκθεση, τα κύρια σημεία που έθιξε ο εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ στην Επιτροπή ήταν το σημείο της αύξησης του αριθμού των μελών των Συμβουλίων Βελτιώσεως και των Χωριτικών Αρχών, κατ' αναλογία, με μια βάση ανάλογα με τον πληθυσμό των χωριών, και το δεύτερο, το θέμα του Επάρχου, αν πρέπει δηλαδή ο Έπαρχος να παρευρίσκεται για να προεδρεύει στις συνεδρίες των Συμβουλίων Βελτιώσεως και όχι και των Χωριτικών Αρχών, διότι στις συνεδρίες των Χωριτικών Αρχών ο Έπαρχος δεν παρευρίσκεται και ούτε έχει κανένα δικαίωμα να παρευρεθεί. Με βάση το Νόμο που είχαμε ψηφίσει, το μόνο δικαίωμα που δόθηκε στον Έπαρχον, είναι να προεδρεύει στις συνεδριάσεις των Συμβουλίων Βελτιώσεως και του στερήσαμε το δικαίωμα ψήφου. Συνεπώς, αν η σημερινή συζήτηση ή η Έκθεση της Επιτροπής για τα νομοσχέδια αυτά, δεν περιλαμβάνει οποιοσδήποτε άλλες προτάσεις που κατά τη γνώμη της ΕΔΕΚ θα επέφεραν αυτό που ονόμασε «ουσιαστική δημοκρατική αλλαγή», η κύρια ευθύνη νομίζω πως βαρύνει την πλευρά της ΕΔΕΚ που δεν χρησιμοποίησε την ευκαιρία της συζήτησης αυτών των τροποποιητικών νομοσχεδίων, για να εισηγηθεί για συζήτηση στην Επιτροπή αυτών που θα θεωρούσε ότι θα ανταποκρίνονταν σ' αυτό που ονομάζεται «ουσιαστική δημοκρατική αλλαγή».

Όμως, από τις απόψεις που εξέφρασε ο κ. Ομήρου, φαίνεται ότι αυτό που ονομάζουμε «δημοκρατική αλλαγή» είναι να μην παρακάθεται ο Έπαρχος στις συνεδριάσεις των Συμβουλίων Βελτιώσεως. Είναι κατάλοιπο αποικιοκρατικό, είπε ο κ. Ομήρου, το ότι παρευρίσκεται ο Έπαρχος. Ο Έπαρχος δεν έχει, όπως είπα προηγούμενα, εξουσία να επιβάλει οτιδήποτε στο Συμβούλιο Βελτιώσεως. Δεν έχει δικαίωμα ψήφου και απλώς παρευρίσκεται εκεί μόνο υπό μια συμβουλευτική ιδιότητα και, όπως είπε και ο συνάδελφος Κουρτελλάρης, όταν συζητούσαμε τον προηγούμενο νόμο, έγινε καθαρό ότι η παρουσία του Επάρχου στις συνεδρίες των Συμβουλίων Βελτιώσεως, πιθανό να ήταν απαραίτητη απλώς για να βοηθά το Συμβούλιο, τη στιγμή που πρώτη φορά αναλάμβαναν αιρετά Συμβούλια Βελτιώσεως σε Χωριτικές Αρχές, και θα ήταν πολύ πιθανό να μη γνώριζαν τους Νόμους, διάφορες διατάξεις διοικητικές κλπ. και η παρουσία του Επάρχου θα ήταν βοηθητική. Νομίζω ότι δεν μπορούμε να παργνωρίζουμε το γεγονός ότι τα Συμβούλια Βελτιώσεως—σε σύγκριση με την προηγούμενη σύνθεση που είχαν, που αποτελούνταν από τέσσερα διορισμένα μέλη και τρία μόνο αιρετά—αποτελούνται σήμερα καθ' ολοκληρία από αιρετά μέλη, χωρίς την παρουσία κανενός διορισμένου και χωρίς την παρουσία του Επάρχου με δικαίωμα ψήφου, όπως ήταν η προηγούμενη σύνθεσή τους. Τούτο αποτελεί μια πολύ σημαντική και ουσιαστική βελτίωση για την εκδημοκρατικοποίηση του θεσμού της λειτουργίας των Συμβουλίων Βελτιώσεως.

Τώρα, σε σχέση με την εισήγηση για αύξηση του αριθμού των μελών των Συμβουλίων Βελτιώσεως και Χωριτικών Αρχών, λέχθηκαν αρκετά και λέχθηκε τι είναι εκείνο προς το οποίο προσανατολίζεται η Κυβέρνηση για ορισμένα μεγάλα χωριά ή μεγάλες κωμοπόλεις. Αναφέρθηκε το παράδειγμα της Ελλάδας όπου μπορεί να υπάρχουν Συμβούλια Βελτιώσεως ή αντίστοιχα τοπικά Σώματα των οποίων ο αριθμός μπορεί να είναι μέχρι 61, όπως είπε ο κ. Ομήρου, καθώς και το παράδειγμα άλλων χωρών γενικά της Ευρώπης. Βέβαια, αυτό είναι καλό, αλλά η μηχανιστική μεταφορά, η δογματική, θα έλεγα, μεταφορά του τι υπάρχει σε μια άλλη χώρα στις δικές μας συνθήκες δεν είναι πάντοτε επωφελής. Εμείς πρέπει να συζητούμε και να κρίνουμε με τα δικά μας τα δεδομένα. Και τα δικά μας τα δεδομένα, με βάση το επίσημο χαρτί που μας δόθηκε στην Επιτροπή Εσωτερικών όταν συζητούσαμε τον προηγούμενο Νόμο, η κατάσταση όσον αφορά τους ψηφοφόρους σε διάφορα χωριά της Επαρχίας Πάφου π.χ., για να μην αναφέρω όλα τα χωριά και όλες τις στατιστικές, έχει ως εξής: Από τα 94 χωριά, που είναι το σύνολο των χωριών της επαρχίας Πάφου, τα 69 χωριά έχουν ψηφοφόρους κάτω των 200 κατοίκων. Και διερωτούμαι, με μια τέτοια κατάσταση, που ανάλογη είναι και για τις άλλες επαρχίες στις οποίες δεν θα αναφερθώ για να μην κουράσω το Σώμα αναφέροντας τους αριθμούς, με μια τέτοια κατάσταση που τα 2/3 των χωριών μας έχουν ψηφοφόρους κάτω των 200 κατοίκων, ενδείκνυται να ανεβάσουμε τον αριθμό των μελών της Χωριτικής Αρχής πάνω από πέντε; Αν γίνει τούτο, τότε κατ' αναλογία η Βουλή των Αντιπροσώπων πρέπει να αυξηθεί, δεν ξέρω σε ποιο αριθμό, για να αντιστοιχεί με την ίδια αναλογία. Κάθε πόσους ψηφοφόρους αντιπροσωπεύει ένας, είτε στην Χωριτική Αρχή είτε στο Συμβούλιο Βελτιώσεως;

Γενικά μιλώντας, μπορώ να πω ότι από τα 313 χωριά που είναι το σύνολο των χωριών των πέντε επαρχιών στα οποία θα διεξαχθούν εκλογές για ανάδειξη Χωριτικών Αρχών, τα 57.2% έχουν κάτω από 200 ψηφοφόρους. Μάλιστα, έχουν κάτω από 200 ψηφοφόρους. Και αυτό είναι μέτρο για να αποφασίσει η Βουλή, ή οποιοδήποτε Σώμα, ή οποιοσδήποτε κατά πόσο αντιπροσωπεύονται ικανοποιητικά ή μη οι κάτοικοι ενός χωριού.

Προβλήθηκε, λανθασμένα μάλιστα, ο ισχυρισμός ότι, όπως είναι σήμερα οι Χωριτικές Αρχές, με την παρουσία του Επάρχου, μετατρέπονται σε όργανα του Κράτους. Νομίζω ότι μια τέτοια άποψη ούτε λίγο ούτε πολύ είναι, θα έλεγα, προσβλητική για τις Χωριτικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως. Όχι μόνο γιατί ο Έπαρχος δεν παρακάθεται καθόλου στις συνεδριάσεις των Χωριτικών Επιτροπών, αλλά γιατί η πείρα των τεσσάρων χρόνων που λειτούργησαν οι Χωριτικές Επιτροπές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως, δείχνει κάθε άλλο παρά ότι αυτά τα Συμβούλια ή οι Χωριτικές Αρχές είναι όργανα του Κράτους ή, τέλος πάντων, των Επαρχών. Και επικαλούμαι, σε σχέση με τούτο και θα ήταν καλά να προσέξουμε τη λογοδοσία που έχουν κάμει πολλές Χωριτικές Αρχές και πολλά Συμβούλια Βελτιώσεως στους ψηφοφόρους τους—και συγκεκριμένα αναφέρομαι στο Συμβούλιο Βελτιώσεως ή τη Χωριτική Αρχή της Αγίας Νάπας, της Δερύνειας, του Φρενάρου και πέραν αυτών και του Κιτίου, της δικής μας επαρχίας, καθώς και των χωριών άλλων επαρχιών. Οι Χωριτικές Αρχές κάνουν λογοδοσία στους ψηφοφόρους τους για τα έργα που έχουν κάμει στο διάστημα των τεσσάρων χρόνων, και από τη λογοδοσία τους δεν φαίνεται ότι αυτοί μετατράπηκαν ή είναι ή έγιναν όργανα του Κράτους.

Το τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω, κ. Πρόεδρε, είναι σχετικά με το

θεσμό της αυτοδιοίκησης. Νομίζω πως δεν υπάρχει πλευρά που θα μπορούσε να διαφωνήσει μ' αυτό το θέμα. Απλώς εκείνο που ήθελα να υπογραμμίσω είναι ότι όσον αφορά εμάς, το ΑΚΕΛ και την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς, υπήρξαμε πάντα, από την αρχή, υπέρμαχοι αυτής της αρχής της τοπικής αυτοδιοίκησης και της ανάπτυξης της τοπικής αυτοδιοίκησης και νομίζω ότι δεν είναι καθόλου υπερβολή ούτε αλαζονεία αν πω από το Βήμα της Βουλής ότι οι πρώτες εκλογές Χωριτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως που έγιναν πριν από τέσσερα χρόνια με βάση τη νομοθεσία που έχουμε, έγιναν ύστερα από πολύ μεγάλη επιμονή του ΑΚΕΛ και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Αριστεράς. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί του θέματος που συζητούμε;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές που δεν πρωτολόγησαν θα δώσω το λόγο στον κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να κάμω μερικές διευκρινήσεις. Πρώτα, πρώτα θέλω να πω ότι σημειώσαμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση τη δήλωση του κ. Φάντη ενάντια στο δογματισμό.

Έχω την εντύπωση ότι υπήρξε μια διαστρέβλωση ορισμένων τοποθετήσεων που έγιναν από εμένα απ' αυτό το βήμα. Πρώτα, πρώτα ελέγχθη ότι η τοποθέτηση η δική μας ήταν ότι θα έπρεπε να αφομοιωθούν οι πρόσφυγες κατά την ανάδειξη Χωριτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως. Κάτι τέτοιο δεν ελέγχθη ούτε τέτοια τροποποίηση έγινε από εμάς κατά την ψήφιση των δυο Νομοσχεδίων τον Ιούλιο. Αυτό που είχαμε πει ήταν ότι θα έπρεπε να διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο το εκλογικό σύστημα έτσι που να μην καταλήγει σε πλειοψηφικό, όπως ανέφερα. Διότι όταν έχουμε εκλογή ενός πρόσφυγα μέλους Χωριτικής Αρχής ή Συμβουλίου Βελτιώσεως, αυτό σημαίνει ότι έχουμε πλειοψηφικό σύστημα εκλογής και όχι απλής αναλογικής, όπως μας είπε ο κ. Κουρτελλάρης. Και τον ερωτώ με τη σειρά μου, σ' αυτή την περίπτωση έχουμε εκλογή με το σύστημα της απλής αναλογικής ή έχουμε εκλογή με το πλειοψηφικό σύστημα, το απόλυτα πλειοψηφικό σύστημα; 'Η στην περίπτωση που εκλέγονται τρεις αυτόχθονες έχουμε σύστημα αναλογικής με 33% εκλογικό μέτρο; Αυτό δεν σημαίνει στην πραγματικότητα ότι και πάλι αλλοιώνεται το εκλογικό σύστημα προς την κατεύθυνση του πλειοψηφικού;

Εμείς είχαμε εισηγηθεί ότι θα έπρεπε να αυξηθεί ο αριθμός και των προσφύγων μελών, αν χρειάζεται, χωρίς τη μείωση των αυτόχθονων μελών των Χωριτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως, έτσι που το εκλογικό σύστημα να είναι πράγματι δημοκρατικό.

Ελέγχθη ότι είναι θέμα έκτασης της Κύπρου. Δεν είναι θέμα έκτασης το θέμα της αποκέντρωσης. Ελέγχθη από τον κ. Γαλανό ότι στην Ελλάδα ή σε άλλες χώρες δικαιολογείται να υπάρχει αποκέντρωση γιατί είναι μεγάλες χώρες. Δεν νομίζω ότι είναι επιχείρημα αυτό εναντίον της αποκέντρωσης. Η αποκέντρωση δεν είναι θέμα εδαφικής έκτασης, είναι θέμα θεσμού, είναι θέμα φιλοσοφίας, είναι θέμα αντίληψης για το συγκεκριμένο θεσμό.

Επίσης σ' ό,τι αφορά τη διαφορά πληθυσμών, τη διαφορά του πληθυσμού της Κύπρου από άλλες χώρες σε σχέση με τον αριθμό των μελών των τοπικών αρχών, αυτό που είχαμε εισηγηθεί είναι η κλιμακωτή αύξηση των μελών των Χωριτικών

Αρχών και των Συμβουλίων Βελτιώσεως, ανάλογα με τον αριθμό των ψηφοφόρων και δεν είπαμε στα 100 χωριά—δεν ξέρω πόσα—της Πάφου που έχουν 200 ψηφοφόρους να εκλέγονται 7 ή 9 ή 12 μέλη Χωριτικής Αρχής ή Συμβουλίου Βελτιώσεως. Αντίθετα είπαμε ότι μέχρι τους 300 να εκλέγονται 5 και να αρχίζουμε από τους 300 ως ένα αριθμό, τον οποίο θα μπορούσαμε να συζητήσουμε, ούτως ώστε να εκλέγονται μέχρις 7 μέλη σε ό,τι αφορά τις Χωριτικές Αρχές και μέχρι 13 μέλη σ' ό,τι αφορά τα Συμβούλια Βελτιώσεως. Ούτε η δικαιολογία της δαπάνης που θα προκύψει αν διεξάγονται οι εκλογές κάθε 4 χρόνια θα μας πείσει ότι δεν θα πρέπει να γίνονται τόσο τακτικά οι εκλογές, όπως μας είπε ο κ. Φάντης. Αν ήταν τόσο σημαντικό το θέμα της δαπάνης, ίσως θα έπρεπε να σκεφθούμε να διεξάγουμε τις εκλογές και πιο αργά, κάθε 10 χρόνια, ή να καταργήσουμε τις εκλογές. Δεν νομίζω ότι είναι σοβαρό επιχείρημα. Ειδικότερα επιμένουμε ότι πάσχει η νομοθεσία όπως είναι τώρα και όπως είπα και στην πρωτολογία μου, εμείς θα επιμένουμε για τέτοιες αλλαγές που πράγματι θα εκδημοκρατικοποιούν το θεσμό και θα του δίνουν την πραγματική του διάσταση και το πραγματικό του περιεχόμενο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση ήθελα να κάμω. Αυτό που λέχθηκε ότι όταν είναι μέχρι 15% οι πρόσφυγες δεν μετέχουν στην Κοινοτική Αρχή, δεν είναι σωστό. Το σωστό είναι ότι όταν οι πρόσφυγες αριθμούν μέχρι 15% είναι κοινός ο κατάλογος και κανείς δεν εμποδίζει να υπάρχουν ή να μην υπάρχουν πρόσφυγες στις Κοινοτικές Αρχές. Είναι θέμα του χωριού, της δοσμένης κοινότητας να το χειρισθεί και να το αντιμετωπίσει. Το ορθό είναι ότι όταν ο αριθμός των προσφύγων είναι μέχρι 15% είναι κοινός ο κατάλογος, μέχρι 35% η συμμετοχή των προσφύγων στις Κοινοτικές Αρχές είναι ένας στους 5 και όταν είναι 75% και πέρα είναι ενιαία η ψηφοφορία και αποφασίζουν οι κοινότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το θέμα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι πολύ σοβαρό. Η πρόοδος ή οποία έγινε κατά τα τελευταία έτη είναι πραγματικά τεράστια. Αν θυμηθεί κανείς πώς ήταν οι δυο αυτοί Νόμοι πριν 6 ή 7 χρόνια, τότε θα αντιληφθεί την πρόοδο η οποία πράγματι έχει γίνει. Έχει λεχθεί ότι έχω δεσμευθεί και ότι έχω εκδηλωθεί υπέρ της εκδημοκρατικοποίησης του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συμφωνώ απόλυτα. Ήμουν πάντοτε ενθουσιώδης υποστηρικτής της εκδημοκρατικοποίησης της τοπικής αυτοδιοίκησης και όλων των θεσμών και πιστεύω ότι σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό ή εκδημοκρατικοποίηση της αρχής της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει επιτευχθεί μέσα βέβαια στα πλαίσια της Κυπριακής πραγματικότητας. Δεν λέγω ότι είναι όλα τέλεια· μπορεί να γίνουν καλύτερα αλλά ή πείρα θα μας δείξει ποιες είναι οι τροποποιήσεις που θα χρειασθούν στο μέλλον για να δημιουργήσουμε το ιδεώδες σύστημα τοπικής αυτοδιοίκησης.

Συμφωνώ απόλυτα ότι η τοπική αυτοδιοίκηση είναι η βάση της συνταγματικής αρχής της λαϊκής κυριαρχίας και δεν μπορεί να είναι δοτή από κανένα. Η τοπική αυτοδιοίκηση προέρχεται από το λαό και αυτό αποδεικνύει η νομοθεσία

μας και όλες οι τροποποιήσεις της υπάρχουσας νομοθεσίας ήταν τέτοιες ώστε να αποδεικνύουν ότι η τοπική αυτοδιοίκηση προέρχεται από το λαό και από κανένα άλλο. Βέβαια υπάρχουν διάφορες εισηγήσεις ως προς την οικονομική ανεξαρτησία, την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης κλπ., είναι όμως αυτά τα θέματα πολύ μεγάλα και ιδίως το θέμα της οικονομικής ανεξαρτησίας γιατί προϋποθέτει και τους ανάλογους πόρους. Αλλά όλα αυτά τα θέματα δεν μπορούν να λυθούν απότομα και δια μιας. Το μέλλον και η λειτουργία των θεσμών της τοπικής αυτοδιοίκησης θα μας δείξει που πρέπει να βαδίσουμε.

Επίσης είναι και κάτι άλλο. Μέσα στο 1984 θα έχουμε δημοτικές εκλογές. Πιστεύω ότι η νομοθεσία που θα κατατεθεί θα είναι κάτι το πρωτοφανές για την Κύπρο, ότι δεν θα έχει καμιά σχέση με την ως τα τώρα ισχύουσα νομοθεσία περί Δήμων και ότι θα έχει εκδημοκρατικοποιηθεί πλήρως ούτως ώστε να δοθεί το δικαίωμα στους δημότες να εκλέξουν τις δημοτικές τους αρχές.

Με τα λίγα αυτά λόγια θα προχωρήσουμε στην ψήφιση των δυο αυτών Νομοσχεδίων και πρώτα του Νομοσχεδίου που τροποποιεί τον περί Χωριτικών Αρχών Νόμον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1 και πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

21 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται με 21 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δυο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2 και πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο εναντίον. Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

2 εναντίον και καμιά αποχή. Όστε το Άρθρο 2 ψηφίζεται με 21 ψήφους υπέρ και δυο εναντίον καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3 και πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

21 υπέρ και 2 εναντίον. Το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 9Α του βασικού νόμου.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

2 αποχές.

Τό άρθρο 4 λοιπόν ψηφίζεται με 21 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δυο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσθήκη εις βασικόν νόμον νέου άρθρου 9B. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

22 υπέρ.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδείς εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

2 αποχές. Το άρθρο 5 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δυο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδείς εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

2 αποχές.

Το άρθρο 6 λοιπόν ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δυο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 17Α του βασικού νόμου.

Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

23, τώρα. Ήρθε άλλος;

23, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

23 ψηφίζουν υπέρ.

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζεται λοιπόν με 23 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 2 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 17B του βασικού νόμου.

Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 8 λοιπόν ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 24 του βασικού νόμου.

Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

22 υπέρ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

22 υπέρ, δύο εναντίον και καμιά αποχή.

Το άρθρο 9 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, 2 εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο λοιπόν εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο με 22 ψήφους υπέρ και δύο εναντίον.

Προχωρούμε στο δεύτερο νομοσχέδιο.

«Νόμος τροποποιών τον περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) Νόμον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του συνοπτικού τίτλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του εδαφίου (3) του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο εναντίον.

Το άρθρο 2 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του εδαφίου (2) του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δύο εναντίον, καμιά αποχή.

Το άρθρο 3 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμιά αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς εναντίον.

2 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσθήκη εις τον βασικόν νόμον νέων άρθρων 13Α και 13Β. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 5 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 13Δ του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 6 εγκρίνεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και 2 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

22 ψήφοι λοιπόν υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

Το άρθρο 8 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 15Α του βασικού νόμου. Άρθρον 9. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 9 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παράτασις θητείας ή τερματισμός ταύτης. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 10;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

Δύο αποχές.

Και το άρθρο 10 ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

Προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωρίων (Διοίχσις και Βελτίωσις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

Καμιά αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο με 22 ψήφους υπέρ και δύο εναντίον.

Μπαίνομε τώρα στο Κεφάλαιο Β—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της ίδιας Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της ίδιας Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της ίδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαι) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραι) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϋπολογισμοί Εσόδων, Τακτικών Εξόδων και Ανάπτυξης της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 1983.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών την 1η Νοεμβρίου 1983 σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1983 (Αρ. 3 του 1983).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσια Έκθεση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το έτος 1982.

Εστάλη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

Τερματίσθηκε, κ. Πρόεδρε, η κατάθεση νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ—Ερωτήσεις και Απαντήσεις. (Αυτές δόθηκαν γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προγραμματίζει την ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Κελλακίου—Παρεκκλησιάς».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Τμήμα του δρόμου Κελλακίου—Παρεκκλησιάς μήκους 8,3 χλμ. από το νέο δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού περιλαμβάνεται στους αγροτικούς δρόμους που θα βελτιωθούν μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης. Οι εργασίες αναμένεται ν' αρχίσουν σύντομα και θα συμπληρωθούν περί το τέλος του 1984.

Το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου μήκους 3,7 χλμ., λόγω της χαμηλής απόδοσής του, είναι ενδεχόμενο να μην εγκριθεί από τη Διεθνή Τράπεζα για να περιληφθεί για εκτέλεση κατά το δεύτερο χρόνο του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης. Σε τέτοια περίπτωση το εν λόγω οδικό έργο θα αξιολογηθεί μέσα στα πλαίσια των προτεραιοτήτων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για προώθηση μέσω των Κρατικών Προϋπολογισμών».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Δ—Συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος το οποίο ενέγραψε ο έντιμος Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Συζητούσαμε στην προηγούμενη περίοδο της Βουλής, για βδομάδες, μήνες, ένα θέμα που η εξέλιξη της συζήτησης το καθιστούσε όμοιο με το θέμα που συζητούμε σήμερα:

«Οι ενέργειες της κυβέρνησης ως προς το δημόσιο συμφέρον». Και ποια η αιτία για να γραφεί το θέμα; Η παύση δυο γενικών διευθυντών, ο ένας ο νυν Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας, και από αυτό άναψε ένας τυφλωμένος φανατισμός και κάποιο εξογκωμένο κομματικό συμφέρον για κατασυκοφάντηση της Κυβέρνησης.

Σήμερα συζητούμε ένα άλλο, όπως είπα, όμοιο θέμα, η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. ». Και εκεί που θα περίμενε κανείς την παράθεση λεπτομερειών, και εκεί που θα περίμενε κανείς ατράνταχτη επιχειρηματολογία, όλως παράδοξα, αλλά γιατί παράδοξα, άρχισε η γνωστή εργολαβία του Συναγερμού, της κατασυκοφάντησης της κυβέρνησης και των οργάνων της και αυτή τη φορά από τον αρχηγό του Συναγερμού.

Οι συνάδελφοι πράγματι θα περίμεναν να ακούσουν κάτι άλλο, πως έχει κομματικοποιηθεί η κρατική μηχανή, αλλά αντί αυτού, μετά από μια ωραιολογία φθάσαμε χωρίς περιστροφές στο γνωστό τροπάρι, επίθεση κατά μέτωπο και αυτή τη φορά πού! Υπάρχει καλύτερος στόχος; Υπουργείο Παιδείας και Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Και στην περίπτωση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας υπάρχουν νέα μέλη.

Στην περίπτωση όμως του Υπουργείου Παιδείας; οι ίδιοι άνθρωποι, οι ίδιοι αξιωματούχοι, ο ίδιος Γενικός Διευθυντής. Είναι δυνατό να έχουν ενταχθεί όλοι αυτοί στο Δημοκρατικό κόμμα. Μα κάποτε «διερρηγγύνοντο τα ιμάτια όλων» γιατί ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας «ων ουχί ημέτερος» απεπέμπετο κα άναψε φωτιά εδώ μέσα και κατηγορήθηκε και απειλήθηκε το βάθρο της Κυπριακής Δημοκρατίας γιατί ο Σπύρος Κυπριανού και η Κυβέρνησή του προσπάθησαν να κομματικοποιήσουν τα υπουργεία, αντίθετα προς το δημόσιο συμφέρον να βάλουν δικούς τους ανθρώπους.

Αυτή τη φορά κατηγορείται καθαρά η Κυβέρνηση για κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και ειδικά το Υπουργείο Παιδείας. Μα τι έχει αλλάξει, κύριοι συνάδελφοι, στο Υπουργείο Παιδείας; Ή μήπως είναι γιατί παρέμεινε ο ίδιος Γενικός Διευθυντής, γιατί οι άλλοι ανώτεροι λειτουργοί ήταν πάντα οι ίδιοι. Και όμως κατά το Συναγερμό αν παυθεί κάποιος από τη θέση του είναι «κομματικοποίηση», αν μείνει στη θέση του είναι «κομματικοποίηση», συναγερμική λογική.

Ο Συναγερμός μας έχει συνηθίσει σε κάθε λογής σοφιστίες και φαιδρολογήματα. Μα και κάτι άλλο, επειδή έχει «κομματικοποιηθεί» το Υπουργείο Παιδείας.

Ο εισηγητής, αρχηγός του Συναγερμού, λέγει:

«Γενική είναι η διαπίστωση πως σήμερα η Ελληνική Εκπαίδευση δεν ικανοποιεί και δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των γονέων των μαθητών και του Κυπριακού λαού γενικότερα» και συνεχίζει όχι για να αποδείξει αν πράγματι η Ελληνική εκπαίδευση έχει ξεφύγει από τον ορθό δρόμο της Ελληνοπρεπούς μάθησης των παιδιών μας, αλλά, το ίδιο βιολί, γιατί το Υπουργείο κομματικοποιείται.

Ο ισχυρισμός όμως ότι η ελληνική εκπαίδευση δεν ικανοποιεί σήμερα, είναι και αβάσιμος και εκτός πραγματικότητας. Η γενική διαπίστωση είναι ότι στα τελευταία χρόνια καταβάλλεται κάθε προσπάθεια ώστε η Εκπαίδευση να ανταποκρίνεται προς τις γενικότερες απαιτήσεις της εποχής μας χωρίς ταυτόχρονα να απομακρύνεται από τις εθνικές μας παραδόσεις, ιδιαίτερα δε στις σημερινές κρίσιμες συνθήκες που περνά ο τόπος μας η Παιδεία αποτελεί σταθερό υπόβαθρο του αγώνα του λαού μας για ελευθερία και δικαιοσύνη. Τόσο στο περιεχόμενο όσο και στις μεθόδους της η Παιδεία στηρίζεται στις αρχές της δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της ελευθερίας και έχει πρωταρχικό μέλημά της τη δημιουργία ελεύθερων και δημοκρατικών πολιτών.

Αντίθετα προς τις αστήριχτες απόψεις του εισηγητή, αρχηγού του Συναγερμού, οι ενδείξεις που υπάρχουν είναι ότι τα επίπεδα της εκπαίδευσής μας είναι αρκετά ψηλά και συγκρίνονται με κείνα των άλλων αναπτυγμένων χωρών, και απόδειξη τούτου είναι ότι η πλειονότητα των φοιτητών μας στα Ελληνικά και στα ξένα πανεπιστήμια διαπρέπουν και η ολότητα σχεδόν των φοιτητών μας σε Ευρωπαϊκά και άλλα πανεπιστήμια μόλις ξεπεράσουν τις πρώτες δυσκολίες της ξένης γλώσσας, συγκρίνονται ευνοϊκότατα με όλους τους άλλους ντόπιους και

ξένους φοιτητές. Το δε γεγονός ότι διαθέτουμε Επιστημονικό προσωπικό άρτια κατάρτισμένο, σ' όλους σχεδόν τους τομείς της τεχνολογίας και τους κλάδους της επιστήμης, που ξεπερνά σε αριθμό και σε ποιότητα τις περιορισμένες διαστάσεις του τόπου μας, είναι ατράνταχτη απόδειξη ότι ο εισηγητής απλώς δημαγωγεί και μάλιστα με την αρνητική πλευρά της δημαγωγίας.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Βουλευτές,

Η έναρξη κάθε σχολικής χρονιάς έχει και δυσκολίες και προβλήματα. Πεδίο αναφοράς των προβλημάτων και των δυσκολιών, όπως είναι γνωστό σε όλους μας, είναι η επάνδρωση, η στέγαση των μαθητών και ο κατάλληλος εξοπλισμός των σχολείων.

Ως επί το πλείστον απρόβλεπτες είναι οι καταστάσεις που δημιουργούν ή οξύνουν πολλά απ' αυτά τα προβλήματα. Η μετακίνηση του πληθυσμού, ιδιαίτερα του προσφυγικού, ο ανασχεδιασμός πολλών σχολείων, οι μεταγραφές μαθητών σε σχολεία, της αρέσκειας τους κλπ. είναι αδύνατο ή πολύ δύσκολο να προμαντευθούν. Γι' αυτό και η κάθε σχολική χρονιά, ιδιαίτερα μετά το διπλό έγκλημα ενάντια στο λαό μας, συνοδεύεται πάντοτε με προβλήματα.

Η κυβέρνηση και ιδιαίτερα του Υπουργείου Παιδείας καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για επίλυση ή απάμβλυνση των δημιουργούμενων καταστάσεων και απόδειξη τούτου είναι η ομαλή λειτουργία των σχολείων μας.

Παρ' όλα αυτά υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης των υπηρεσιών που παρέχονται στο μαθητικό μας κόσμο. Γιαυτό η Κυβέρνηση έχει ήδη στρέψει προς αυτή την κατεύθυνση την προσοχή της και η αναδιοργάνωση τμημάτων και υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας που ήδη έχει αρχίσει, αναμφίβολα θα αποβεί προς όφελος του μαθητικού και εκπαιδευτικού κόσμου και της εκπαίδευσης γενικά. Για τούτο και η θέση του Εισηγητή ότι στο Υπουργείο Παιδείας παρατηρείται αποδιοργάνωση είναι απλή άρνηση και κάθε άλλο παρά αντιστοιχεί με τους στόχους, τις επιδιώξεις και τον προγραμματισμό του Υπουργείου ή και τα αποτελέσματα των εργασιών του.

Κύριε Πρόεδρε,

Μου είναι δύσκολο να αντιληφθώ τι εννοεί ο εισηγητής του θέματος «η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. . . .» όταν μιλά για αποδιοργάνωση στο Υπουργείο Παιδείας, γιατί τούτο είναι λόγω διοικούντων. Επομένως και ως έχουν τα πράγματα σήμερα δεν θα μιλούσαμε για αποδιοργάνωση αν «άλλοι» προϊστάμενοι υπηρεσιών του Υπουργείου, αν «άλλοι» έπαιρναν προαγωγή, αν δεν γίνονταν ορισμένες μεταθέσεις «ορισμένων» γυμνασιάρχων, Έχω την εντύπωση πως όλα αυτά, αν είχαν σχέση και με ορισμένο κύκλωμα προσώπων, τότε θα γίνονταν θαύματα και κατά τον εισηγητή όλα θα ήταν μέλι-γάλα.

Φαίνεται όμως ότι όλα είναι κακά και ανάποδα γιατί δεν αντιστοιχούν στις ευτυχώς μάταιες επιδιώξεις του Συναγερμού για άλωση της κρατικής μηχανής και ειδικά εδώ, του Υπουργείου Παιδείας και του εκπαιδευτικού και μαθητικού μας κόσμου γενικότερα.

Είναι ή δεν είναι κακεντρέχεια και άκρατη επιθετικότητα που επανέρχεται ο αρχηγός του Συναγερμού για να αναμασήσει γνωστές και χιλιοειπωμένες θέσεις και απόψεις για κομματικοποίηση δήθεν της Δημόσιας Υπηρεσίας με γνώμονα την εξυπηρέτηση προσωπικών ή και κομματικών συμφερόντων που είναι σύνθηρες φαινόμενο του Συναγερμού και ουχί το «δημόσιο συμφέρον;»

Έχει εκλέξει στο παρόν στάδιο ως πεδίο αναφοράς και δράσης την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Πασιφανή είναι τα ελατήρια και έκδηλοι οι στόχοι και οι επιδιώξεις.

Ο Συναγερμός δεν ενδιαφέρεται για απρόσκοπτη και αποδοτική λειτουργία της κρατικής μηχανής. Δεν θέλει τους κρατικούς υπαλλήλους εκφραστές των επιδιώξεων του κράτους και σθεναρούς υπηρέτες των συμφερόντων του λαού. Αδιαφορεί δήθεν ενώ ενδόμυχα αποδέχεται, υπεραμύνεται, υπερθεματίζει καταστάσεις που ευνοούν υπόσκαψη της εκλελεγμένης ηγεσίας ή και αδιαφορούν ή υπονομεύουν κρυφά ή και φανερά τις προσπάθειες του κράτους για πρόοδο και ευημερία του λαού.

Ο Αρχηγός του Συναγερμού γνοιάζεται όμως περισσότερο για τα πολιτικά πιστεύω των κρατικών υπαλλήλων. Υπάρχει κομματικοποίηση στην κρατική μηχανή γιατί σύμφωνα με τον Εισηγητή οι υπάλληλοι, παλιοί και νεοπροσλαμβανόμενοι, είναι υποστηρικτές της εκλελεγμένης ηγεσίας του τόπου, σθεναροί και σταθεροί συναγωνιστές, σηματοφόροι συστρατιώτες στον αγώνα μας για φυσική και εθνική επιβίωση. Στα σίγουρα δεν θα υπήρχε κομματικοποίηση αν οι υπάλληλοι πρόσκεινταν προς μια άλλη κατάσταση.

Ηθελήμενα, ο αρχηγός του Συναγερμού, εντοπίζει τα χρονικά πλαίσια της «δήθεν» κομματικοποίησης της εκπαιδευτικής υπηρεσίας σε μια ορισμένη χρονική περίοδο. Αναφέρεται στην περίοδο που Προεδρεύει της Κυπριακής Δημοκρατίας ο Σπύρος Κυπριανού. Αυτό και μόνο δείχνει καθαρά τις προθέσεις του.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει πέντε αλλά 23 χρόνια ελεύθερης και ανεξάρτητης ζωής. Σ' αυτή την πολυτάραχη ζωή της, για πολλά χρόνια, πάνω από τα μισά, όπως είναι γνωστό, η Κύπρος εμπιστεύτηκε ένα μεγάλο μέρος της τύχης της στο σημερινό κατήγορο. Διερωτάται όμως κανείς εύλογα: Μήπως είναι σ' αυτή την περίοδο που υπήρχε πραγματική κομματικοποίηση; Μήπως η όλη έγνοια του αρχηγού του Συναγερμού, πέρα από την προσπάθεια για υπόσκαψη του κύρους του Προέδρου Κυπριανού και της Κυβέρνησής του, είναι ο κλυδωνισμός των φρουρίων που σε μια «ορισμένη περίοδο» ίδια συναινέσει ορθώθηκαν, και ο φόβος για επικείμενη κατάρρευσή τους; Καθαρή και κρυστάλλινη είναι η θέση της Κυβέρνησης των τελευταίων 5 χρόνων, της Κυβέρνησης του Σπύρου Κυπριανού στο θέμα της Συναγερμικής δημαγωγίας.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι ελεύθεροι να υποστηρίξουν το κόμμα της αρέσκειας τους. Τούτο είναι αναφαίρετο δικαίωμα του καθενός και η Κυβέρνηση όχι μόνο υποστηρίζει ανεπιφύλακτα αυτό το δικαίωμα αλλά και θα πατάξει αμείλικτα όσους το αντιστρατεύονται, ή προσπαθούν να το εντάξουν σε περιοριστικά πλαίσια.

Αποτελεί όμως νομικό, πολιτικό και κοινωνικό αξίωμα ότι κάθε είδους ελευθερία εμπεριέχει και τις ανάλογες ευθύνες και καθήκοντα. Και στη δεδομένη περίπτωση δεν νοείται ελευθερία έκφρασης σκέψεων και πεποιθήσεων που υπονομεύουν το κράτος ή όταν γίνεται υπέρβαση ή και κατάχρηση των δικαιωμάτων άλλων. Όταν αυτό το δικαίωμα του πολίτη χρησιμοποιείται κατά τρόπο επιζήμιο προς τις επιδιώξεις του κράτους και προς το δημόσιο συμφέρον, όταν γίνεται αιτία να δημιουργείται αναρχία και καταστροφή. Και είναι αυτό που η Κυβέρνηση δεν ανέχεται ούτε και μελλοντικά θα ανεχθεί.

Το συμφέρον του τόπου επιβάλλει σε κάθε πολίτη—περισσότερο στο δημόσιο υπάλληλο—αυτή την τοποθέτηση, δηλ. την περιφρούρηση και όχι τη υπονόμηση του κράτους.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Και μια απλή μετακίνηση διευθυντού ή διευθυντών από ένα σχολείο σε άλλο ή από Γυμνάσιο σε Λύκειο ή και αντίστροφα, για το Συναγερμό είναι και αυτό αιτία να κατηγορηθεί το αρμόδιο Υπουργείο και κατ' επέκταση η Κυβέρνηση. Ενώ αντίθετα έπρεπε να επαινεθεί ο αρμόδιος ή οι αρμόδιοι που «τόλμησαν» να ταράξουν τα «λιμνάζοντα ύδατα» γιατί αυτό είναι πραγματικά προς όφελος και του σχολείου και των μαθητών και γενικά όλων. Δεν είναι η στιγμή για ανάλυση των σκοπών της μετακίνησης ούτε και ποια βαθμίδα της Μέσης Εκπαίδευσης έχει μεγαλύτερη σημασία.

Σημασία έχει τι ευεργητικά ή άλλα αποτελέσματα μπορεί να έχει μια τέτοια μετακίνηση. Και υπάρχουν πολλά να λεχθούν για μια τέτοια μετακίνηση. Αλλά ας δούμε πού υπάρχει το κακό, σύμφωνα πάντοτε με τον εισηγητή. Ο αρχηγός του Συναγερμού ισχυρίζεται ότι έγιναν με κομματικά και εξωεκπαιδευτικά κριτήρια. Αλλά εάν το θέμα το δούμε με σοβαρότητα και αντικειμενικά θα δούμε ότι αυτές έγιναν από τους αρμοδίους του Τμήματος Μέσης Εκπαίδευσης χωρίς καμιά παρέμβαση ή υπόδειξη αναρμόδιου κυβερνητικού ή κομματικού παράγοντα. Και σε όλες τις συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτών των μετακινήσεων, κάθε άλλο παρά ευνοήθηκαν εκπαιδευτικοί φίλοι του ΔΗΚΟ ή της Κυβέρνησης ή αδικήθηκαν εκπαιδευτικοί αντιπολιτευόμενων κομμάτων.

Και δεν είναι το βήμα τούτο το κατάλληλο για να χρησιμοποιούμε ονόματα και χαρακτηρισμούς αλλά αν επιμένει ο εισηγητής αρχηγός του Συναγερμού θα γίνει και αυτό που σε τελευταία ανάλυση θα έπρεπε να παρπονείται τελευταίος αυτός, όπως και στην αρχή έχω αναφέρει, αν όλα αυτά δεν ελέγοντο με κριτήρια δημαγωγικά.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Οι διευθύνσεις των τμημάτων έχουν απόλυτη δικαιοδοσία και αρμοδιότητα να μελετήσουν τον ατομικό υπηρεσιακό φάκελλο του Εκπαιδευτικού και όλα τα στοιχεία που μπορούν να του δώσουν οι διευθυντές των σχολείων και οι επιθεωρητές και με βάση όλα αυτά να αναθεωρήσουν τη βαθμολογία του ενιστάμενου εκπαιδευτικού. Μπορεί ο εισηγητής να μας πληροφορήσει με ποια νόμιμη διαδικασία πληροφορήθηκε γι' αυτές τις αναθεωρήσεις που ισχυρίζεται ότι έγιναν από τους διευθυντές των τμημάτων παράτυπα;

Αλλά ο Εισηγητής είτε αγνοεί τους σχετικούς κανονισμούς ή τους διαστρεβλώνει, όπως συμφέρει, για σκοπούς πάντοτε δημοκοπίας και δημαγωγίας. Και εδώ να μου επιτραπεί να παραθέσω μέρος από τους «περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών» (Επιθεωρήσεις και Αξιολόγησης) Κανονισμούς του 1976 για να βγουν τα συμπεράσματα.

«Ενστάσεις. Άρθρο 22—(1) Ο εκπαιδευτικός λειτουργός δύναται δι' αιτήσεως αυτού να ζητήσει την διαγραφήν ή τροποποίησιν του μέρους της εκθέσεως το οποίον κοινοποιείται εις αυτόν ή την αναθεώρησιν της εις αυτόν κοινοποιηθείσης βαθμολογίας.

(2) Η αίτησις, εις την οποίαν δέον να αναφέρονται οι λόγοι επί των οποίων

βασίζεται η ένστασις υποβάλλεται προς τον οικείον Γενικόν Επιθεωρητήν εντός δεκαπέντε ημερών από της ημερομηνίας της εις τον ενδιαφερόμενον εκπαιδευτικόν κοινοποιήσεως μέρους της εκθέσεως ή βαθμολογίας δυνάμει του Κανονισμού 21.

(3) Ο οικείος Γενικός Επιθεωρητής αφού λάβη και μελετήση τας παρατηρήσεις του συντάξαντος την Έκθεσιν, εισηγείται ητιολογημένως προς τον οικείον Τμηματάρχην αποδοχήν ή μη της ενστάσεως. Ο οικείος Τμηματάρχης δύναται να αποδεχθή ή μη την εισήγησιν του Γενικού Επιθεωρητού, εν περιπτώσει δε αποδοχής της ενστάσεως η έκθεσις τροποποιείται αναλόγως και μονογραφείται υπό του Τμηματάρχου, όστις και παραθέτει το αιτιολογικόν εν συντομία. Εις εξαιρετικήν κατά την κρίσιν του περίπτωσιν ο οικείος Τμηματάρχης δύναται να δώση οδηγίαν διά την διενέργειαν ερεύνης βάσει δε του αποτελέσματος της τιαύτης ερεύνης αποφασίζει κατά πόσον η ένστασις θα απορριφθί ή θα γίνει αποδεκτή, όποτε και τροποποιείται η έκθεσις αναλόγως και μονογραφείται υπό του Τμηματάρχου, τούτου παραθέτοντος εν πάση περιπτώσει το αιτιολογικόν εν συντομία.

(4) 'Αμα τω πέρατι της ως άνω διαδικασίας ο υποβάλλων την ένστασιν εκπαιδευτικός λειτουργός πληροφορείται εγγράφως περί του αποτελέσματος της ενστάσεώς του».

'Όπως ακούσαμε, οι κανονισμοί είναι σαφείς. Για αναθεώρηση της βαθμολογίας αρμοδιότητα έχει μόνο ο διευθυντής του τμήματος. Και ερωτώ, που είναι «η απόρριψη των αρμόδιων κλιμακίων;»

Κύριε Πρόεδρε,

Παρά το γεγονός ότι ο εισηγητής, πιστεύω, γνωρίζει τη νομοθεσία που διέπει το έργο της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, «ποιείται άγνοια» και προσπαθεί να αποδείξει το αντίθετο, με κατηγορίες όπως «κακότητα και αναξιόπιστο σώμα, αλλά σ' αυτό θα επανέλθω ή μάλλον θα αφήσω τους άμεσα επηρεαζόμενους να πουν τη γνώμη τους.

Μόνο μια παρατήρηση. Είναι γνωστό σε όλους ότι οι ακυρώσεις των προαγωγών (παρά την τεράστια προσπάθεια να διαστρεβλωθεί η αλήθεια) στηρίχθηκαν σε καθαρά νομοτεχνικά σημεία και όχι στην ουσία των υποθέσεων, η οποία, σε καμιά περίπτωση δεν εξετάσθηκε. Και διερωτάται κάποιος πού είναι η κατάφωρη παραβίαση όλων των κανόνων, αρχών, ηθικών αξιών, αξιοκρατίας κλπ.

Δεν λέμε ότι όλα είναι ρόδινα και δεν χρειάζονται βελτιώσεις. Αντίθετα οι κανονισμοί που διέπουν το έργο της εκπαιδευτικής υπηρεσίας και ειδικά οι ισχύοντες κανονισμοί μεταθέσεων, προαγωγών κλπ. είναι πια ξεπερασμένοι και δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές εκπαιδευτικές ανάγκες. Γιαυτό παρίσταται ανάγκη θεσπίσεως νέων Κανονισμών. Αυτό είναι απαίτηση και των Εκπαιδευτικών Οργανώσεων αλλά και έντονη εισήγηση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας η οποία δυσχεραίνεται σημαντικά στο έργο της. Η ανάγκη θεσπίσεως νέων κανονισμών τονίζεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια στις εκθέσεις πεπραγμένων της Επιτροπής. Συγκεκριμένα στην τελευταία έκθεση αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Η αναδιάρθρωση της Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και η θέσπιση νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις περισσότερες θέσεις της αποτέλεσαν θεσμικές αλλαγές που έγιναν κατά το 1982. Οι αλλαγές όμως αυτές επέτειναν την ανάγκη αναθεώρησης και τροποποίησης των υφιστάμενων Κανονισμών περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών που ισχύουν από το 1972. Όπως έχω αναφέρει και στην έκθεσή μου

του 1981—αυτά λείει ο Πρόεδρος στην Επιτροπή του—οι Κανονισμοί αυτοί που θεσπίστηκαν κάτω από εντελώς διαφορετικές συνθήκες δεν μπορούν πια να ανταποκριθούν στα σημερινά δεδομένα.

Εξάλλου από καιρό το Ανώτατο Δικαστήριο σε δυο περιπτώσεις (πίνακες προαξιμίων και πίνακες διοριστέων δασκάλων) έχει κηρύξει τους Κανονισμούς αυτούς ULTRA VIRES σε σχέση με τις διατάξεις του Νόμου του 1969.

Είναι επιτακτική λοιπόν η ανάγκη να θεσπιστούν νέοι κανονισμοί ειδικά όσον αφορά τους διορισμούς, τις μεταθέσεις και τις προαγωγές, πράγμα που θα διευκολύνει και την Επιτροπή στο έργο της.

Αυτά τονίζει η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, χωρίς να γίνεται φερέφωνο της Κυβέρνησης ή του Υπουργείου όπως κατηγορείται. Ούτε και η έλλειψη κανονισμών σημαίνει ασυδοσία από μέρους της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας όπως περίπου άφησε να εννοηθεί ο Εισηγητής. Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας λαμβάνει πάντα σοβαρά υπόψη τα καθοριζόμενα από το Νόμο κριτήρια, δηλ. την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα, τις συστάσεις του οικείου Τμήματος καθώς και την εντύπωση που σχημάτισαν τα μέλη της Επιτροπής κατά τη συνέντευξη. Και όσον αφορά τη συνέντευξη, παρά την αμφισβήτηση της αξίας της από τον εισηγητή, κατά τη συνέντευξη αποκαλύπτονται πολλά τα οποία δεν φαίνονται στις υπηρεσιακές εκθέσεις ή τους φακέλλους, π.χ. λεκτική δυσκολία, σωματικό ή πνευματικό μειονέκτημα, βραδύτητα στη σκέψη, άγνοια βασικών εκπαιδευτικών θεμάτων, έλλειψη πνευματικών ενδιαφερόντων κλπ.

Κύριοι συνάδελφοι,

Γιατί όμως οι πρόσφυγες; Τούτο είναι αυτονόητο. Εκεί που υπάρχουν πολλοί για μια θέση δεν μπορούν να την πάρουν όλοι.

Έχω ζητήσει ορισμένα στοιχεία από τους αρμοδίους και βάσει αυτών αναφέρω και τα πιο κάτω.

Για 14 θέσεις Βοηθών Διευθυντών στη Μέση Εκπαίδευση υπέβαλαν αιτήσεις μερικές εκατοντάδες καθηγητών όλων των ειδικοτήτων. Όλοι αυτοί πιστεύουν ότι έχουν και τα προσόντα και την αξία να προαχθούν. Σε περίπτωση δε μη προαγωγής τους, που θα είναι συνέπεια, αφού δεν υπάρχουν τόσες κενές θέσεις, θα διαμαρτύρονται και μερικοί θα προσφεύγουν και στο Δικαστήριο. Εδώ είναι καλό να λεχθεί ότι στην Εκπαιδευτική Νομοθεσία δεν προνοείται ο θεσμός των ενδοτμήματικών Επιτροπών που επιλέγουν και εισηγούνται για προαγωγή τριπλάσιο αριθμό υποψηφίων, όπως προνοείται στη νομοθεσία που διέπει την άλλη Δημόσια Υπηρεσία και καθιστά τα πράγματα πολύ πιο εύκολα.

Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι υποχρεωμένη να επιλέξει τους κατά την κρίση της καταλληλότερους αφού ερευνήσει σωρεία προσωπικών φακέλλων και αφού καλέσει σε προσωπική συνέντευξη δεκάδες και πολλές φορές εκατοντάδες υποψηφίων.

Στις τελευταίες παροαγωγές Β. Διευθυντών Δημοτικής Εκπαίδευσης υπέβαλαν αίτηση 660 δάσκαλοι για 48 θέσεις. Απ' αυτούς πέραν των 200, το τονίζω αυτό, πέραν των 200 είχαν και στις δυο τελευταίες βαθμολογίες τους 36 που είναι η ανώτατη βαθμολογία για απλούς δασκάλους. Πολλοί άλλοι είχαν 35, 36. Όταν λοιπόν υπάρχει αυτή η ισοπέδωση από πλευράς βαθμολογίας είναι φυσικό να υπάρχουν ενστάσεις και διαμαρτυρίες όποιοι και αν προαχθούν.

Στη Μέση Εκπαίδευση τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα επειδή υπάρχουν διάφορες ειδικότητες. Οι διάφοροι Επιθεωρητές δεν βαθμολογούν και αυτό είναι φυσικό κατά τον ίδιο τρόπο. Υπάρχουν ειδικότητες που βαθμολογούνται με ψηλότερη βαθμολογία και άλλες με χαμηλότερη. 'Αν επρόκειτο να ληφθεί αποκλειστικά υπόψη μόνο η βαθμολογία, έπρεπε να προάγονται μόνο καθηγητές από μια ή δυο ειδικότητες που έχουν τη ψηλότερη βαθμολογία. Είναι αυτό που ζητούμε; Και πώς όμως τότε θα προαχθούν τα εκπαιδευτικά μας πράγματα και θα εξυπηρετηθούν εκπαιδευτικές ανάγκες;

Είναι γεγονός ότι το Ανώτατο Δικαστήριο μερικές φορές ακυρώνει προαγωγές αλλά τούτο, τονίζω και πάλιν, δεν σημαίνει ότι οι προαχθέντες από την Επιτροπή δεν είναι οι κατάλληλοι. Οι ακυρωτικές αποφάσεις αφορούν νομοτυπικούς λόγους και αυτό είναι πολύ γνωστό. Σε τέτοιες περιπτώσεις η Επιτροπή καλείται να επανεξετάσει την υπόθεση λαμβάνουσα πάντα σοβαρά υπόψη τις παρατηρήσεις και απόψεις του Δικαστηρίου. Π.χ. η τελευταία ακύρωση των προαγωγών 60 Βοηθών Διευθυντών Μέσης Παιδείας οφείλεται σε καθαρά νομοτυπικούς λόγους.

Θα ήθελα να προσθέσω και τούτο. Επειδή οι προαγωγές γίνονται μαζικά, ακύρωση μιας απόφασης της Επιτροπής επηρεάζει πολλούς. Και σύμφωνα με το συλλογισμό ή τις κατηγορίες του εισηγητή, κανένας εκπαιδευτικός οποιασδήποτε ειδικότητας είναι άξιος. Δηλ. «κύριοι εκπαιδευτικοί», κατά τον αρχηγό του Συναγερμού, «οφείλετε ομαδικά να υποβάλετε τις παραιτήσεις». Λυπούμαι ειλικρινά γιατί με μια μονοκονδυλιά και για λόγους εντυπώσεων, για να μην πω δημαγωγίας ή δημοκοπίας, κατηγορούμε ονομαστικά τους πάντες, γιατί εδώ είναι γνωστοί ποιοι επηρεάζονται από τις κατηγορίες του αρχηγού του Συναγερμού, και δεν είναι λίγοι.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πιστεύω ότι ένας προτού αρχίσει να κατηγορεί, τουλάχιστο, θα πρέπει να κοιτάξει γύρω του τι πραγματικά συμβαίνει και εξηγούμαι:

Η κατάσταση στη Δημοτική Εκπαίδευση, μετά την Τουρκική Εισβολή, ήταν πραγματικά τραγική. Χιλιάδες άνθρωποι ξεσπιτώθηκαν, ανάμεσα τους και πολλοί δάσκαλοι, οι πιο πολλοί από τους οποίους εγκαταστάθηκαν στη Λεμεσό, όπου υπήρχαν τότε κενά σπίτια.

Τούτο σαν αποτέλεσμα είχε τεράστιες επιπτώσεις στις τοποθετήσεις και μεταθέσεις των δασκάλων.

Υπήρχαν και υπάρχουν περισσότεροι δάσκαλοι που έχουν το σπίτι τους στην Πάφο, στη Λεμεσό, στη Λευκωσία και υπάρχει έλλειψη δασκάλων που κατοικούν στη Λάρνακα και στην Αμμόχωστο. Είναι λοιπόν ανάγκη δάσκαλοι από την Επαρχία Πάφου να μετατίθενται στην Επαρχία Λεμεσού και δάσκαλοι από τις Επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας να επανδρώνουν σχολεία των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου. Αυτό δημιουργεί ένα πρόβλημα. Και ένα δεύτερο πρόβλημα στις μεταθέσεις των δασκάλων είναι ότι όλοι οι δάσκαλοι που εργάζονται στην ύπαιθρο ζητούν να μετακινηθούν στις πόλεις. Και νέοι δάσκαλοι για να καταλάβουν τις θέσεις στην ύπαιθρο, ελάχιστοι διορίζονται κάθε χρόνο. Και έτσι από στοιχεία τα οποία έχω συλλέξει, στην Επαρχία Λεμεσού μόνο υπάρχουν 146 δάσκαλοι που εργάζονται σε σχολεία της υπαίθρου και άλλοι 30 διδάσκουν σε σχολεία της Επαρχίας Λάρνακας. Επακόλουθο, κύριοι κατήγοροι, 176 δάσκαλοι

της Επαρχίας Λεμεσού είναι παραπονούμενοι ότι αδικούνται.

Η Επιτροπή όμως Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας εφαρμόζει την εκ περιτροπής μετακίνηση δασκάλων από την πόλη προς την ύπαιθρο. Δάσκαλοι που έχουν κλείσει 5 χρόνια υπηρεσία στην πόλη μετακινούνται στην ύπαιθρο, για να αντικαταστήσουν εκείνους που έχουν ισχυρούς λόγους για μετακίνηση στην πόλη.

Προβλήματα υπάρχουν. Δεν είναι εύκολο δάσκαλοι με πολλά χρόνια υπηρεσίας στο παρελθόν σε σχολεία της υπαίθρου να μετατεθούν και πάλιν στην ύπαιθρο και ιδιαίτερα σε μικρά σχολεία (μονοθέσια και διθέσια).

Υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, και το πρόβλημα των δασκάλων γυναικών με μικρά παιδιά και αυτές είναι κατά κανόνα οι νεότερες στην υπηρεσία.

Υπάρχει ακόμη και το πρόβλημα των πιστοποιητικών ασθένειας που τόσο εύκολα, δυστυχώς, δίνονται στους δασκάλους και εκπαιδευτικούς γενικά το Σεπτέμβρη και τον Οκτώβρη.

Κύριοι συνάδελφοι, ο Αρχηγός του Συναγερμού κατηγορεί μεν την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αλλά ταυτόχρονα εθελοτυφλεί γιατί η νέα αυτή Επιτροπή που κατηγορείται μετά το 1975 βρέθηκε μπροστά σ' ένα αδιέξοδο. Και το αδιέξοδο αυτό ήταν το αποτέλεσμα των προαγωγών που έγιναν στην προηγούμενη δεκαεπενταετία. Στην προεδρία της Βουλής ήταν τότε ο κ. Κληρίδης. Τότε η μεγάλη πλειοψηφία των Διευθυντών που προάχθηκαν κατά την περίοδο εκείνη ήταν δάσκαλοι με πολύ μικρή υπηρεσία, με 10—12 χρόνια και οι οποίοι θα αφυπηρετήσουν μετά το 1990, ίσως μερικοί και το 2000.

Υπάρχει αδιέξοδο, κάτω από αυτές τις συνθήκες στο σύστημα των προαγωγών, ή δεν υπάρχει; Εφόσον οι Διευθυντές ήταν τόσο νέοι, πώς θα δημιουργούνταν νέες θέσεις για να προαχθούν οι νεότεροι;

Η νέα Επιτροπή, η υπό κατηγορία νέα Επιτροπή, το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να προσπαθήσει με τις λίγες προαγωγές που θα γινότουσαν, να δώσει λειτουργικότητα στο σύστημα, επιλέγοντας δασκάλους με πολλά χρόνια υπηρεσίας αλλά ικανούς που τόσο σκανδαλωδώς παραγνωρίστηκαν στα χρόνια εκείνα τα. . . . ωραία του 1960—74 που δεν υπήρχε η σημερινή «κακόφημη και αναξιόπιστη» Επιτροπή, κατά την έκφραση του αρχηγού του Συναγερμού, αλλά εκείνη η Επιτροπή που δεν ήταν κακόφημη, ίσως επειδή ήταν φίλα προσκείμενη προς το σημερινό κατήγορο αρχηγό του Συναγερμού.

Μερικά στοιχεία που παραθέτω πιο κάτω ίσως να είναι χρήσιμα για να μην κατηγορηθώ για αοριστολογίες.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ Α'

Προαχθέντες στη θέση Διευθυντή Α'			Προαχθέντες στη θέση Διευθυντή Α' μετά το 1977		
πριν το 1975					
'Ετη Υπηρε.	Αρ. δ/λων	%	Αρ. δ/λων	%	
30+	1	0.7	33	29.5	
25—29	5	3.8	41	36.5	
20—24	25	19.0	33	29.5	
16—19	62	47.0	5	4.4	
14—15	30	22.7(76,5)	—	—	
10—13	9	6.8	—	—	
Ολικό	132		112	99.9	

ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ Β'

Προαχθέντες στη θέση Διευθυντή Β'
πριν το 1975Προαχθέντες στη θέση
Διευθυντή Β' μετά το 1977

Έτη Υπηρ.	Αρ. δ/λων	%	Αρ. δ/λων	%
30+	—	—	6	9.5
25—29	—	—	21	33.3
20—24	5	1.85	15	23.8
16—19	36	13.33	21	33.3
14—15	57	21.11(99.0)	—	—
10—13	172	63.7	—	—
Ολικό	270		63	99.9

Β. ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Προαχθέντες πριν το 1975

Προαχθέντες μετά το 1977

Έτη Υπηρ.	Αρ. δ/λων	%	Έτη Υπηρ.	Αρ. δ/λων	%
30+	3	3.33	30+	30	8.5
25—29	3	3.33	25—29	58	16.5
20—24	24	26.33	20—24	158	45
16—19	23	25	16—19	100	28.3
14—15	16	17.5(67%)	14—15	6	1.7
10—13	22	24.5	10—13	—	—
Ολικό	91		351	100	

Το Δημοκρατικό Κόμμα δεν φοβάται να αντιμετωπίσει και με θάρρος να θίξει ότι δεν είναι ορθό. Και είναι φανερό ότι το παρόν σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών έχει χρεωκοπήσει και το Υπουργείο Παιδείας πρέπει σύντομα να βρει άλλους τρόπους, πιο αξιόπιστους και αντικειμενικούς, για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Γιατί δεν μπορεί να υπάρχει πλήρης εξίσωση των βαθμολογιών των δασκάλων όπως παρουσιάστηκε τελευταία στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Στις συνεντεύξεις με δασκάλους που έγιναν, για τις τελευταίες προαγωγές, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είχε την ευκαιρία να κάμει όχι ευχάριτες διαπιστώσεις για την αξιοπιστία των βαθμολογιών αυτών.

Από τα πιο πάνω στοιχεία γίνεται φανερό πως η τωρινή Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας κάμνει πολύ υπεύθυνα το καθήκον της και δεν είναι καθόλου «κακόφημο και αναξιόπιστο σώμα» όπως μερικοί τόσο πολύ ανεύθυνα και αμελέτητα την αποκαλούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ψυλλίδη, με συγχωρείτε που σας διακόπτω, αλλά έχετε υπερβεί το χρόνο σας.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να τελειώσετε σύντομα.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Έχω δανεισθεί το χρόνο από άλλο ομιλητή του ίδιου Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν επιτρέπεται δανεισμός.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει θα είμαι σύντομος κύριε Πρόεδρε.

Αλλά όπως αρχικά ανέφερα, ας αφήσουμε τους άμεσα ενδιαφερομένους, τους εκπαιδευτικούς, να πουν τη γνώμη τους, ας αφήσουμε το νέο Συμβούλιο της ΟΕΛΜΕΚ να μιλήσει, που όλοι γνωρίζουν ότι εκλέγηκε δημοκρατικά και με αναλογική και αποτελείται από εκπαιδευτικούς από όλες τις κινήσεις, για να μην πω πολιτικές τοποθετήσεις. Να λοιπόν τι λέγει πρόσφατη ανακοίνωση της ΟΕΛΜΕΚ για την «παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».

«Με αφορμή δημοσιεύματα του Τύπου αναφορικά με την ευθύνη της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για τις ανωμαλίες στα Σχολεία, έχουμε να παρατηρήσουμε τα πιο κάτω:

Είναι γεγονός ότι στη δημοσιογραφική διάσκεψη της 10.10.83 ανεφέρθη ότι κατά το παρελθόν η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας υπερέβη κατά ασύδοτο τρόπο τη διακριτική της εξουσία, και σ' αυτό οφείλονται πολλές από τις ανωμαλίες που δημιουργούνται στα Σχολεία.

Πρέπει να αναφέρουμε όμως ότι η παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας δείχνει όλη την καλή διάθεση, μέχρι στιγμής τουλάχιστο, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και η συνεργασία της με την Οργάνωση είναι πλήρης.

Οι δυσκολίες που προκύπτουν, πιστεύουμε ότι οφείλονται στις γενικότητες και την ασάφεια των κανονισμών. Πιστεύουμε ότι η κατάσταση θα εβελτιώνετο εάν οι αρμόδιοι παράγοντες του Υπουργείου Παιδείας ενημέρωναν την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας επακριβώς και έγκαιρα με τα αναγκαία στοιχεία για την επάνδρωση των Σχολείων.

Καλούμε το Υπουργείο Παιδείας όπως προβεί σε έγκαιρο προγραμματισμό ώστε στο μέλλον να αποφευχθούν άλλες ανωμαλίες.

Το όλο πρόβλημα θα εκλείψει μόνο όταν θεσπιστούν κανονισμοί για τις μεταθέσεις, μετακινήσεις, προαγωγές, αποσπάσεις, με σαφή αντικειμενικά, μετρήσιμα και ενιαία κριτήρια. Προς αυτή την κατεύθυνση καλούμε το Υπουργείο Παιδείας για άμεση έναρξη διαπραγματεύσεων».

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Ναι, υπάρχουν προβλήματα και θέλομε να τα λύσουμε, να τα αντιμετωπίσουμε θετικά, επικοδομητικά. Εισηγήσεις όμως για Διερευνητικές Επιτροπές δεν πιστεύω να προσφέρουν τίποτε εκτός από θόρυβο. Εμείς, ως Βουλή, έχουμε την ευκαιρία για οποιεσδήποτε παρατηρήσεις, παραλήψεις, ακόμη και ατασθαλίες να ζητήσουμε εξηγήσεις και να απαντήσουν οι αρμόδιοι των διαφόρων Υπουργείων στις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Ποια λοιπόν η χρησιμότητα της

Διερευνητικής Επιτροπής εκτός από θόρυβο και δημοσκοπία; Ήδη ένα άλλο θέμα «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας» εξετάζεται τώρα από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Αλλά και κάτι άλλο είναι γνωστό, ότι οιαδήποτε απόφαση της Επιτροπής δύναται να προσβληθεί και αν έγινε κάτι αντικανονικό, παρά το Νόμο ή καθ' υπέρβαση εξουσίας, να αναθεωρηθεί. Οι έγκριτοι νομομαθείς συνάδελφοι θα μας πουν ότι είναι γενική αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι οι αποφάσεις των Διοικητικών οργάνων υπόκεινται στον έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου υπό την ιδιότητά του ως αναθεωρητικού οργάνου. Ίσως εκείνο που χρειάζεται αλλά συναντούνται συνταγματικά κατά την άποψή μου καλύματα, είναι η σύσταση ειδικού Δικαστηρίου (ίσως Συμβούλιο Επικρατείας) το οποίο να ασχολείται αποκλειστικά με τον έλεγχο των Διοικητικών πράξεων. Με αυτό τον τρόπο θα υπάρξει ταχύτερη εκδίκαση των υποθέσεων αυτών και αποσυμφόρηση του τεράστιου όγκου εργασίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Αλλά για τη σύσταση Διερευνητικής Επιτροπής έχω τη γνώμη ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει γιατί οι αποφάσεις της Επιτροπής υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και γιατί κάτι τέτοιο έρχεται σε σύγκρουση με τα συνταγματικά θέσμια.

Για υποβιβασμό της ποιότητας της Παιδείας μίλησε ο Αρχηγός του Συναγερμού και εξέφρασε υπόνοιες για την αποδοτικότητα των ιδρυμάτων και των λειτουργιών της. Και όλα αυτά τα βάσισε στη δήθεν αποδιοργάνωση του Υπουργείου Παιδείας. Φαίνεται να είναι προνόμιο των Κυπρίων οι ξένοι να επαινούν την πρόοδο αυτής της χώρας και μεις... να μη βρίσκομε τίποτε καλό.

Κατά περίεργο τρόπο του διαφεύγει το γεγονός ότι η παιδεία μας αυτή τη φορά έτυχε τόσο ευνοϊκών σχολίων από δικούς μας και ξένους. Ξεχνά ο Εισηγητής Αρχηγός του Συναγερμού τα ζηλευτά επίπεδα των αποφοίτων μας και δεν θέλει να δει την άφογη συμπεριφορά και την ολόπλευρη συγκρότηση της νεολαίας μας. Παραβλέπει και την τεράστια συνεισφορά της παιδείας μας στη διατήρηση της Εθνικής και της κρατικής μας οντότητας.

Η οικονομική και η κοινωνική ανέλιξη του τόπου μας μετά την εισβολή, που αποκαλείται από πολλούς σαν θαύμα, ασφαλώς δεν θα επιτυχανόταν αν η παιδεία μας δεν λειτουργούσε με εκείνο το ανώτατο βαθμό αποδοτικότητας που την χαρακτηρίζει. Ένας οργανισμός σαν το Υπουργείο Παιδείας με πέντε χιλιάδες λειτουργούς και ενενήντα χιλιάδες παιδιά στα εκπαιδευτικά του ιδρύματα, ασφαλώς αντιμετωπίζει κάποια προβλήματα. Το αντίθετο θα ήταν αδύνατο, αν μη αψύσικο. Το να ισχυρίζεται όμως ο εισηγητής, Αρχηγός του Συναγερμού ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια παιδεία πλήρως αποδιοργανωμένη και στα όρια μάλιστα της κατάρρευσης έτσι που να καθίσταται αναγκαία κάποια έρευνα από Διερευνητική Επιτροπή θα ήταν το λιγότερο άδικο για την παιδεία μας και μομφή για τους λειτουργούς της.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα χρονικά περιθώρια δεν μου επιτρέπουν να επεκταθώ περισσότερο—άλλωστε μου το έχετε υπενθυμίσει—αλλά τελειώνοντας θα ήθελα να πω και αυτό.

Το θέμα που αρχίσαμε να συζητούμε, ή μάλλον η επικεφαλίδα του θέματος, είναι «η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής». Αντί αυτού όμως συζητούμε θέμα Υπουργείου Παιδείας και Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, δηλ. Εκπαίδευση, και τούτο γιατί ίσως ο εισηγητής να αντελήφθη ότι πράγματι δεν υπάρχει κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Ένας όρος αόριστος και σε

τελευταία ανάλυση πώς μπορεί να υπάρχει κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής αφού τίποτε δεν αλλάζει; Ίσως δε να είναι και το μόνο κράτος που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αλλάζει και φυσικά και το Υπουργικό του Συμβούλιο, αλλά οι κρατικοί λειτουργοί, από τους Γενικούς Διευθυντές και κάτω, μένουν οι ίδιοι. Όπως . . . και στενοί συνεργάτες του ίδιου του Προέδρου, ο Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου, ο Υφυπουργός παρά τω Προέδρω, κλπ. και εφόσο συμβαίνουν όλα αυτά, διερωτούμαι, πού η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε υπερβεί την ώρα σας κατά 7 λεπτά, κ. Ψυλλίδη. Δεν πειράζει όμως το λέγω για να φροντίσουν όλοι οι άλλοι Βουλευτές που θα μιλήσουν πάνω στα διάφορα θέματα, να έχουν υπόψη τους ότι οι πρωτολογίες δεν πρέπει να διαρκούν πέραν των 30 λεπτών. Είναι συμφωνία κυρίων η οποία έγινε μεταξύ όλων των πολιτικών κομμάτων.

Ο κ. Σαββίδης. Αν δεν επιμένετε να μιλήσετε απόψε, κ. Σαββίδη, επειδή υπάρχουν Βουλευτές οι οποίοι η ώρα 8.00 έχουν ορισμένες υποχρεώσεις, μπορείτε να μιλήσετε, στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έχομε κανονίσει με όλες τις πλευρές της Βουλής να μιλήσω εγώ και ο κ. Ψυλλίδης, επειδή θα φύγομε από την Κύπρο αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Τότε υπάρχει, βεβαίως, αποχρών λόγος να μιλήσετε απόψε.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού αρχίσει ο ομιλητής, ήθελα να παρακαλέσω να διορθωθεί το ρολόι διότι θα μας εκλάβουν ότι είμαστε παλεισημερολογήτες. «34 Οκτωβρίου», γράφει εκεί πάνω.

(Γέλωτες)

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι Βουλευτές,

Στην προηγούμενη σύνοδο της Βουλής, πριν ένα περίπου χρόνο, το Σώμα αυτό είχε καταπονηθεί επί εβδομάδες σε μίαν ατέλειωτη συζήτηση του θέματος «Οι ενέργειες της Κυβέρνησης ως προς το δημόσιο συμφέρον», που είχε εγγράψει το έντιμο Μέλος της Βουλής και αντιπρόεδρος του ΔΗ.ΣΥ. κ. Μάτσης. Στα πλαίσια εκείνης της συζήτησης, τόσο ο εισηγητής του θέματος, όσο και πολλοί άλλοι βουλευτές από όλα τα κόμματα ασχολήθηκαν εκτεταμένα με το πρόβλημα της ευνοιοκρατίας και της άνισης μεταχείρισης των πολιτών στα θέματα των διορισμών και προβιβασμών στη Δημόσια Υπηρεσία. Όλα τα κόμματα εξέθεσαν διεξοδικά τις απόψεις τους, τονίζοντας τη σημασία της αξιοκρατίας, ιδιαίτερα σε συνθήκες σαν αυτές που περνά η Κύπρος την τελευταία δεκαετία.

Πριν περάσει ένας χρόνος από το κλείσιμο της εξαντλητικής εκείνης συζήτησης, ξαναρχίζουμε την ίδια περίπου συζήτηση πάνω σε θέμα που ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ είχε εγγράψει πριν δυο χρόνια, με τον

τίτλο: «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ—τώρα δεν είναι πρόσφατες πια—και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει αυτό το θέμα».

Θ' ακούσε να μετροφυλλήσει κανένας τα περσινά πρακτικά της Βουλής για να δει τις απόψεις και τις εισηγήσεις όλων των Κομμάτων πάνω στο θέμα. Για παράδειγμα τις απόψεις της Αριστεράς τις εξέφρασαν αναλυτικά ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Ε. Παπαϊωάννου, στις 10/6/82 και ο συνάδελφος Α. Φάντης στις 24 Ιουνίου.

Γενικά, όλοι οι Βουλευτές του ΑΚΕΛ—Αριστεράς που ασχολήθηκαν μ' αυτό το θέμα καταδίκασαν τότε κάθε ευνοιοκρατία, κομματισμό, δυσμενή διάκριση και αδικία στην επάνδρωση της κρατικής μηχανής, των Ημικρατικών Οργανισμών, της Εθνοφρουράς και της Αστυνομίας.

Θεωρούμε άσκοπο και περιττό να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά το πώς επανδρώθηκε και στελεχώθηκε ο κρατικός μηχανισμός και οι Ημικρατικοί Οργανισμοί από ευνοούμενους της Δεξιάς.

Αν, όμως, ο ΔΗΣΥ επιμένει να ξανασυζητήσουμε από την αρχή το θέμα της κομματικοποίησης της δημόσιας και της εκπαιδευτικής υπηρεσίας, τότε θα επαναλάβουμε από το βήμα αυτό τους άθλους και τις πολιτικές ευθύνες της Δεξιάς από το 1960 και εδώ.

Είναι γνωστό σ' όλους, ότι θύματα όλων των αντιδημοκρατικών και αντισυνταγματικών διακρίσεων στις κρατικές και ημικρατικές υπηρεσίες ήταν βασικά τα μέλη και οπαδοί της Αριστεράς, αλλά και χιλιάδες δημοκρατικοί πολίτες που δεν συμμερίζονταν τη μισαλλοδοξία των μηχανισμών της Δεξιάς που στήθηκαν μέσα σ' αυτές τις υπηρεσίες. Ο στρατός και η αστυνομία ήταν και παρέμειναν σωστό φέουδο της Δεξιάς και της ακροδεξιάς. Αλλά και η κατάσταση στους Ημικρατικούς Οργανισμούς μαρτυρά τον πρωτάκουστο βαθμό ευνοιοκρατίας που εφάρμοσαν οι γνωστοί μηχανισμοί της Δεξιάς στις προσλήψεις και προβιβασμούς προσωπικού.

Ακόμα μια φορά το ΑΚΕΛ—Αριστερά τονίζουν απ' αυτό το βήμα ότι καταδικάζουν σαν απαράδεκτες αυτές τις μεθόδους των δυσμενών διακρίσεων, της ευνοιοκρατίας και της κομματικοποίησης σ' οποιαδήποτε κρατική ή ημικρατική υπηρεσία. Είναι μια τακτική παράνομη και ολέθρια για τη Δημόσια Υπηρεσία, για την ομαλή λειτουργία του Κράτους και για τους δημοκρατικούς μας θεσμούς.

Το ΑΚΕΛ θα φροντίσει και θα επιμένει να εφαρμοσθούν από την παρούσα Κυβέρνηση οι πρόνοιες του Μίνιμουμ Προγράμματος για τις κρατικές υπηρεσίες, που μεταξύ άλλων προνοούν για «την εξασφάλιση εύρυθμης και αποδοτικής λειτουργίας της Κυβερνητικής Μηχανής» της οποίας σκοπός πρέπει νάναι η «πρόθυμη και ευσυνείδητη εξυπηρέτηση του λαού, μακριά από κομματική ή άλλη επιρροή και σκοπιμότητα». Αυτοί οι στόχοι του Μίνιμουμ Προγράμματος θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν μόνο με αυστηρή εφαρμογή της αξιοκρατίας, με τον τερματισμό της ευνοιοκρατίας προς κομματικούς φίλους στους διορισμούς και προβιβασμούς, με τη διάλυση των μηχανισμών που έστησε η Δεξιά σε πολλές υπηρεσίες, όπου κατέχει θέσεις κλειδιά και συνεχίζει τις δυσμενείς διακρίσεις.

Για να μπορέσουν να επικρατήσουν και να ριζώσουν οι αρχές της αξιοκρατίας και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών θα χρειασθούν πολλές ακόμα προσπάθειες από τους εκείνους που γνοιάζονται για εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της κρατικής μηχανής και ζωτικών υπηρεσιών της, που έχουν τεράστια σημασία για όλους τους πολίτες.

Η Αριστερά θα συνεχίσει τον αγώνα ενάντια στις διακρίσεις που καταρρακώνουν την αξιοπρέπεια των πολιτών, διαφθείρουν συνειδήσεις και αποδιοργανώνουν τις κρατικές υπηρεσίες. Ανάμεσα σ' αυτά τα μέτρα ένα που θα μπορούσε να πλήξει το κατεστημένο και να δημιουργήσει προϋποθέσεις για μια δημοκρατική αντίκρουση των πραγμάτων θα μπορούσε να ήταν το μέτρο της εναλλαξιμότητας των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων.

Η εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου θα απέτρεπε τους Γενικούς Διευθυντές από του να δημιουργούν καταστάσεις ευνοιοκρατίας στο Υπουργείο τους.

Αν διακρίναμε στην ομιλία του κ. Κληρίδη μια ειλικρινή προσπάθεια να σταματήσει κάθε κομματικοποίηση και να ξεριζωθεί το κακό, δεν θα διστάζαμε ούτε στιγμή να την υποστηρίξουμε. Ο κ. Κληρίδης απέφυγε, όμως, να πει ο,τιδήποτε για την κατάσταση που δημιουργήθηκε για 20 χρόνια στη Δημόσια Υπηρεσία, το Στρατό, στην Αστυνομία, τους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Ενώ είναι ο οισηγητής του θέματος, ο κ. Κληρίδης μας είπε ότι «για το μεγάλο και σοβαρότατο θέμα της κομματικοποίησης της Δημόσιας Υπηρεσίας θ' ασχοληθούν με ομιλίες τους σε προσεχείς συνεδρίες της Βουλής άλλοι Βουλευτές του ΔΗΣΥ». Ο ίδιος προτίμησε ν' ασχοληθεί μόνο «με την κομματικοποίηση της εκπαιδευτικής υπηρεσίας, λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος και της επικαιρότητας του θέματος».

Λυπάμαι να παρατηρήσω πως ο κ. Κληρίδης, παρόλο που περιορίστηκε στα θέματα της εκπαιδευτικής υπηρεσίας δεν προσπάθησε να διαπιστώσει τις αντικειμενικές αιτίες και δυσκολίες που υπάρχουν, αλλά θέλησε ν' αποδώσει όλα τα λάθη και όλες τις αδυναμίες στα προσωπικά και κομματικά κίνητρα και τους κακούς χειρισμούς των μελών της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Ακόμα και για τις ανωμαλίες και αδυναμίες που οφείλονται στις σοβαρές ελλείψεις των Κανονισμών, τους οποίους ενέκρινε η Βουλή και μόνο η Βουλή μπορεί να τροποποιήσει, ο κ. Κληρίδης μέμφεται την Ε.Ε.Υ. Με τον ίδιο τρόπο αποδίδονται στο σώμα αυτό παραλείψεις και αδυναμίες για τις οποίες ευθύνονται διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας.

Ο κ. Κληρίδης απεφάνθη επιγραμματικά χωρίς να δώσει εξήγηση ή συνέχεια, ότι «τη βασική ευθύνη για την κατάσταση που επικρατεί στην Παιδεία μας φέρει, βέβαια, το Υπουργείο Παιδείας, που έχει αποκτήσει τη φήμη του πιο αποδιοργανωμένου Υπουργείου». Μόνο αυτό είπε για το Σώμα που διευθύνει την εκπαίδευση.

Σχετικά με αυτό θέλω ν' αναφέρω πως η αδύνατη διάρθρωση και η ελλιπής επάνδρωση του Υπουργείου Παιδείας δεν είναι τωρινό φαινόμενο. Υπάρχει από τον καιρό της ίδρυσής του. Η Αριστερά από πολλά χρόνια επεσήμανε αυτή τη βασική αδυναμία στο σύστημα της εκπαίδευσης μας και τόνισε, στη Βουλή και σε άλλα αρμόδια Σώματα, την επιτακτική ανάγκη για αναδιοργάνωση και κατάλληλη επάνδρωση του Υπουργείου Παιδείας. Επιτρέψατέ μου, κ. Πρόεδρε, ν' αναφέρω τι είπα, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς, γι' αυτό το θέμα, το Φεβράρη του 1982, με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών, γιατί είναι επίκαιρα και ανάγκη να εφαρμοσθούν το ταχύτερο:

«Η πιο βασική ανάγκη στην εκπαίδευσή μας σήμερα είναι η αναδιοργάνωση και επάνδρωση του Υπουργείου Παιδείας. Στις 4 διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας, Στοιχειώδους, Μέσης, Τεχνικής, Ανωτάτης, χρειάζονται μια σειρά ειδικοί εκπαιδευτικοί, που θα βοηθήσουν να μελετηθούν και να λυθούν τα πολλά και πολύπλοκα προβλήματα της εκπαίδευσής μας, και να προγραμματίσουν μια

μακρόχρονη μεταρρύθμιση για την καλύτερη απόδοση όλων των σχολείων μας από το νηπιαγωγείο ως το Λύκειο.

Χωρίς υπερβολή, μπορούμε να πούμε ότι όλες σχεδόν οι αδυναμίες που παρουσιάζονται στην εκπαίδευση μας σήμερα οφείλονται στην ελλιπή επάνδρωση των Διευθύνσεων του Υπουργείου Παιδείας.

Έχουμε στα σχολεία μας πέρα από 5.000 εκπαιδευτικούς, καλά καταρτισμένους, και εβδομήκοντα περίπου επιθεωρητές. Όμως, στις 4 Διευθύνσεις του Υπουργείου Παιδείας, στο επιτελείο, που μελετά, εισηγείται και αποφασίζει για τους τύπους σχολείων, για τα προγράμματα, τη διδακτέα ύλη, τα διδακτικά βιβλία, τα επιπτικά μέσα κ.α., δεν έχουμε παρά μόνο τους 4 Διευθυντές, που είναι βαρυφορτωμένοι και με όλα τα διοικητικά προβλήματα, την επάνδρωση των σχολείων, τη σύνταξη προγραμμάτων, την καθοδήγηση των Επιθεωρητών, την αξιολόγηση προσωπικού κ.α.

Από χρόνια έχουμε επισημάνει αυτή την Αχιλλεία πτέρνα της Κυπριακής εκπαίδευσης και τονίσαμε πως αυτό που γίνεται δεν αποτελεί οικονομία, αλλά αδικαιολόγητη σπατάλη. Επαναλαμβάνουμε ακόμα μια φορά πως δεν μπορούμε να αναμένουμε ουσιαστική βελτίωση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού μας συστήματος αν δεν επανδρώσουμε τις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας με αξίους επιστήμονες, ειδικούς πάνω σ' όλα τα θέματα που αντιμετωπίζει η εκπαίδευσή μας».

Η ανάγκη αυτή φαίνεται πως δεν έχει κατανοηθεί ορθά ούτε από την Κυβέρνηση, ούτε από τα άλλα πολιτικά κόμματα. Έτσι, ούτε με την αναδιάρθρωση της Δημόσιας υπηρεσίας, που στοίχισε τόσα εκατομμύρια λίρες, έχει αλλάξει οτιδήποτε στα Τμήματα και στις υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας που διευθύνουν την εκπαίδευση.

Και τώρα ερχόμαστε στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, τον αποδιοπομπαίο τράγο του κ. Κληρίδη. Ο χαρακτηρισμός της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας σαν «κακόφημο και αναξιόπιστο σώμα στη συνείδηση του λαού» είναι χαρακτηρισμός άδικος και αυθαίρετος. Δεν είναι, όμως, ή πρώτη φορά που ο ΔΗΣΥ προσπαθεί να υπονομεύσει θεσμούς και κρατικά σώματα που δεν είναι πρόθυμα να υποταχθούν στα μικροκομματικά του συμφέροντα, αδιαφορώντας για τις συνέπειες.

Ο κ. Κληρίδης απέφυγε να αξιολογήσει το όλο έργο της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας συγκρίνοντάς το π.χ. με το έργο της προηγούμενης Επιτροπής, που φαίνεται να είχε την εύνοιά του. Επίσης δεν έλαβε υπόψη και δεν αναφέρθηκε στις σοβαρές αντικειμενικές δυσκολίες, που συναντά στο έργο της, και που είναι καλά γνωστές σε όσους ενδιαφέρονται για το θέμα αυτό.

Ο κ. Κληρίδης αναφέρθηκε σε μια σειρά ακυρώσεων αποφάσεων της Επιτροπής από το Ανώτατο Δικαστήριο που οφείλονται κυρίως—σήμερα ο κ. Τορνάρτης μας είπε αποκλειστικά—σε νομοτυπικούς λόγους, για να παρουσιάσει τις αποφάσεις της σαν αυθαίρετες. Διάνθισε μάλιστα την ομιλία του με αποσπάσματα ανακοινώσεων των εκπαιδευτικών οργανώσεων.

Ευτυχώς πρόσφατη ανακοίνωση της ΟΕΛΜΕΚ ημερ. 16 τρ.—που ανέφερε και ο κ. Ψυλλίδης—βάζει κάπως τα πράγματα στη θέση τους, σχετικά με την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και καταρρίπτει πολλούς ισχυρισμούς του κ. Κληρίδη.

Η ανακοίνωση της ΟΕΛΜΕΚ καταγγέλλοντας παλιές υπερβασίες που

προκάλεσαν «πολλές από τις ανωμαλίες που παρουσιάζονται στα σχολεία», αναφέρει κατηγορηματικά ότι για την «παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας πρέπει ν' αναφέρουμε. . . ότι δείχνει όλη την καλή διάθεση. . . για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. . .». «Οι δυσκολίες που προκύπτουν, συνεχίζει, πιστεύουμε ότι οφείλονται στις γενικότητες και την ασάφεια των Κανονισμών. . .»

«Η κατάσταση θα εβελτιώνετο σαν οι αρμόδιοι. . . του Υπουργείου Παιδείας την ενημέρωναν επακριβώς και έγκαιρα με τα αναγκαία στοιχεία για την επάνδρωση των σχολείων». Και τελειώνει με το συμπέρασμα ότι «το όλο πρόβλημα θα εκλείψει μόνο όταν θεσπισθούν κανονισμοί για τις μεταθέσεις, μετακινήσεις, προαγωγές, αποσπάσεις με σαφή, αντικειμενικά, μετρήσιμα και ενιαία κριτήρια. . .».

Επίσης η ΠΟΕΔ τονίζει ότι «βασική αιτία» για τη δημιουργία του προβλήματος των μεταθέσεων και προαγωγών αποτελεί «η ασάφεια των κανονισμών». Γι' αυτό και η ΠΟΕΔ υπέβαλε από έξη τώρα μήνες προσχέδιο για τροποποίηση των κανονισμών.

Πρέπει ν' αναφέρουμε πως η ίδια η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι μεταξύ των πρώτων που επισήμαναν την ανάγκη θέσπισης νέων κανονισμών και την υποστήριξε με σοβαρά επιχειρήματα σε πολλές εκθέσεις της, που αποστάληκαν και στη Βουλή. Οι παλιοί κανονισμοί του 1972 για μεταθέσεις, διορισμούς, προαγωγές κ.α. χαρακτηρίζονται στην περσινή Έκθεση της Επιτροπής που πήραμε σαν «ξεπερασμένοι», που «δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές εκπαιδευτικές ανάγκες». Η αναδιάρθρωση της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και οι θεσμικές αλλαγές, που έγιναν το 1982, αναφέρει η τελευταία έκθεση, έκαναν επιτακτική «την αναθεώρηση και τροποποίηση των Κανονισμών που ισχύουν από το 1972».

Δεν πρέπει, ακόμα, να υποτιμούμε τις αντικειμενικές δυσκολίες που έχει ν' αντιμετωπίσει η Επιτροπή, ιδιαίτερα μετά την καταστροφή του 1974 και την προσφυγοποίηση του 1/3 των σχολείων της Κύπρου και των εκπαιδευτικών.

Υπάρχουν κάθε χρόνο πολλαπλάσιοι εκπαιδευτικοί, που δικαιούνται να μετατεθούν στις πόλεις από τις πραγματικές ανάγκες των πόλεων. Υπάρχουν πολλαπλάσιοι εκπαιδευτικοί που διαθέτουν τα προσόντα για προαγωγή σε διευθυντές και υποδιευθυντές από τις πραγματικές ανάγκες και τις θέσεις που υπάρχουν. Συχνά πενταπλάσιοι ή και δεκαπλάσιοι. Τελευταία περίπτωση που έχουν τώρα να προαχθούν 15 σε διευθυντικές θέσεις και έχουν δικαίωμα πάνω των 500 να προβιβασθούν είναι χαρακτηριστική.

Παρόλο που μέρος των Κανονισμών του 1972, που διέπει τις προαγωγές, ακυρώθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας δεν φαίνεται να ενεργεί, όπως ισχυρίζεται ο κ. Κληρίδης, αυθαίρετα και παράνομα. Με βάση το Νόμο 10 του 1969 έχει σαν γενικά κριτήρια κατά σειρά, «την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα».

Πίνακες που ζητήσαμε και πήραμε από την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για τους προβιβασμούς στη Στοιχειώδη Εκπαίδευση δείχνουν ότι η παρούσα Επιτροπή μετά το 1975, σεβάστηκε απόλυτα την αρχαιότητα, το πιο αντικειμενικό κριτήριο, πολύ περισσότερο από τις προηγούμενες Επιτροπές. Για παράδειγμα: Στη θέση του Διευθυντού Α πριν το 1975 προβιβάστηκαν 132, από τους οποίους το 76,5% είχαν κάτω από 20 χρόνια υπηρεσία. Ενώ μετά το 1977 μόνο 4,5% από τους 112 που προβιβάστηκαν είχαν υπηρεσία κάτω των 20 ετών και κανένας δεν είχε υπηρεσία κάτω των 15 ετών. Στη θέση του Διευθυντή Β'

πριν το 1975 προβιβάστηκαν με υπηρεσία κάτω των 15 ετών το 85%, ενώ μετά το 1977 100% των προαχθέντων στη θέση αυτή είχαν υπηρεσία πάνω από 15 χρόνια.

Αυτά και πολλά άλλα στοιχεία δεν μαρτυρούν αυθαιρεσία και ασυδοσία των μελών της Επιτροπής, ούτε «κομματικά και ευνοιοκρατικά κριτήρια» όπως ισχυρίστηκε ο κ. Κληρίδης.

Δεν θέλω μ' αυτά να πω ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και τα μέλη της είναι αλάθητοι, ή ανεπηρέαστοι «από τις συστάσεις του οικείου Τμήματος των Υπουργείων» όπως προνοούν οι κανονισμοί και άλλες επιδράσεις. Χωρίς δισταγμό όμως μπορώ να πω πως η σημερινή Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας εργάζεται σαν Σώμα πιο συλλογικά, πιο αντικειμενικά και πιο ανεπηρέαστα από κάθε άλλη προηγούμενη Επιτροπή, έχοντας σαν βασικό μέλημα το συμφέρον της εκπαίδευσης. 'Ισως γι' αυτό να δέχεται τέτοιους χαρακτηρισμούς και τέτοιες σφοδρές επιθέσεις από το ΔΗΣΥ και τις δεξιές συνδικαλιστές παρατάξεις μέσα στους εκπαιδευτικούς. Θεωρώ εντελώς απαράδεκτους τους προσωπικούς χαρακτηρισμούς του κ. Κληρίδη εναντίον μέλους της σημερινής Επιτροπής επειδή ή μαρτυρία του σε επαρχιακό δικαστήριο δεν έγινε δεκτή, δεδομένου ότι ο δικαστής, όπως είναι γνωστό, είχε δεχθεί τη μαρτυρία (κατηγορίες) λειτουργού της δικαιοσύνης. Ο κ. Κληρίδης που γνωρίζει πρόσωπα και πράγματα, δεν έπρεπε ν' αναφερθεί σ' αυτό το επεισόδιο για να μειώσει ηθικά ένα μέλος της Επιτροπής που υπηρέτησε χρόνια, για όλη του τη ζωή την Παιδεία και διακρίθηκε σαν ικανός εκπαιδευτικός και έντιμος πολίτης.

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,

Κλείοντας θάθελα συμπερασματικά να πω, ότι το μεγάλο πρόβλημα που δημιούργησε η Δεξιά στη Δημόσια Υπηρεσία, στην Εκπαίδευση, στα Σώματα Ασφαλείας και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς με τις δυσμενείς διακρίσεις και τον κατάφωρο κομματισμό στα πρώτα 15 χρόνια της Δημοκρατίας, είχε ολέθριες συνέπειες για την Κύπρο.

Οι κρατικοί και ημικρατικοί μηχανισμοί είναι επανδρωμένοι και στελεχωμένοι σε μεγάλη αναλογία από δεξιούς. Οι δυσμενείς διακρίσεις εναντίον της Αριστεράς δεν έχουν ακόμη εκλείψει εντελώς.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς θα επιμένει στο οριστικό ξερίζωμα της ευνοιοκρατίας, των δυσμενών διακρίσεων και των κομματικών επεμβάσεων, για να επικρατήσει η αξιοκρατία, να εξυγιανθεί ο κρατικός μηχανισμός και να λειτουργήσει πιο εύρυθμα και πιο αποδοτικά.

Η Κοινοβουλευτική μας ομάδα θα υποστηρίξει την ενίσχυση των υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, ώστε να γίνουν πιο αποδοτικές οι Διευθύνσεις όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης. Θεωρούμε σαν άμεση την ανάγκη αναθεώρησης και τροποποίησης των Κανονισμών της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας του 1972 και είμαστε πρόθυμοι να συνεργασθούμε με όλες τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες στη Βουλή και με όλες τις εκπαιδευτικές οργανώσεις, πάνω σ' αυτά τα βασικά θέματα. Γι' αυτό προτείνουμε τα θέματα που αφορούν την Εκπαιδευτική Υπηρεσία και ιδιαίτερα τη θέσπιση Κανονισμών λειτουργίας της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ν' αποσταλούν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας για να διερευνηθούν λεπτομερειακά και να ετοιμασθούν μελετημένες εισηγήσεις της Βουλής προς την Εκτελεστική Εξουσία, με στόχο να λυθούν τα προβλήματα το ταχύτερο δυνατό και οπωσδήποτε πριν το τέλος του παρόντος σχολικού χρόνου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης πήρε μόνο 20 λεπτά από το χρόνο που edικαιούτο να πάρει, αντί 30 λεπτά.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Είναι εκείνα που edανείσθη ο κ. Ψυλλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, είπαμε ότι δεν επιτρέπονται τα δάνεια.

Νομίζω ότι με την ομιλία του κ. Σαββίδη έχομε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 10 Νοεμβρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.

- (1) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ευθύνη Ξενοδόχων Αναφορικά με την Περιουσία των Πελατών των Νόμος του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983.
- (3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β:

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ:

Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).

- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευδοιωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων). (14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου).

- (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται.
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκονοχωρίων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).
- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).
- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητικήν σειράν):

Αναστασιάδης Νίκος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Γαλανός Αλέξης	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσελλή Ρήνα	Παπαρές Αυγερινός
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Μαυρονικόλας Νίκος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μιχαηλίδης Θάλης	Φάντης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπής	Χρίστου Κυριάκος
Ομήρου Γιαννάκης	Ψυλλίδης Ανδρέας
Παναγίδης Κίμων	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ

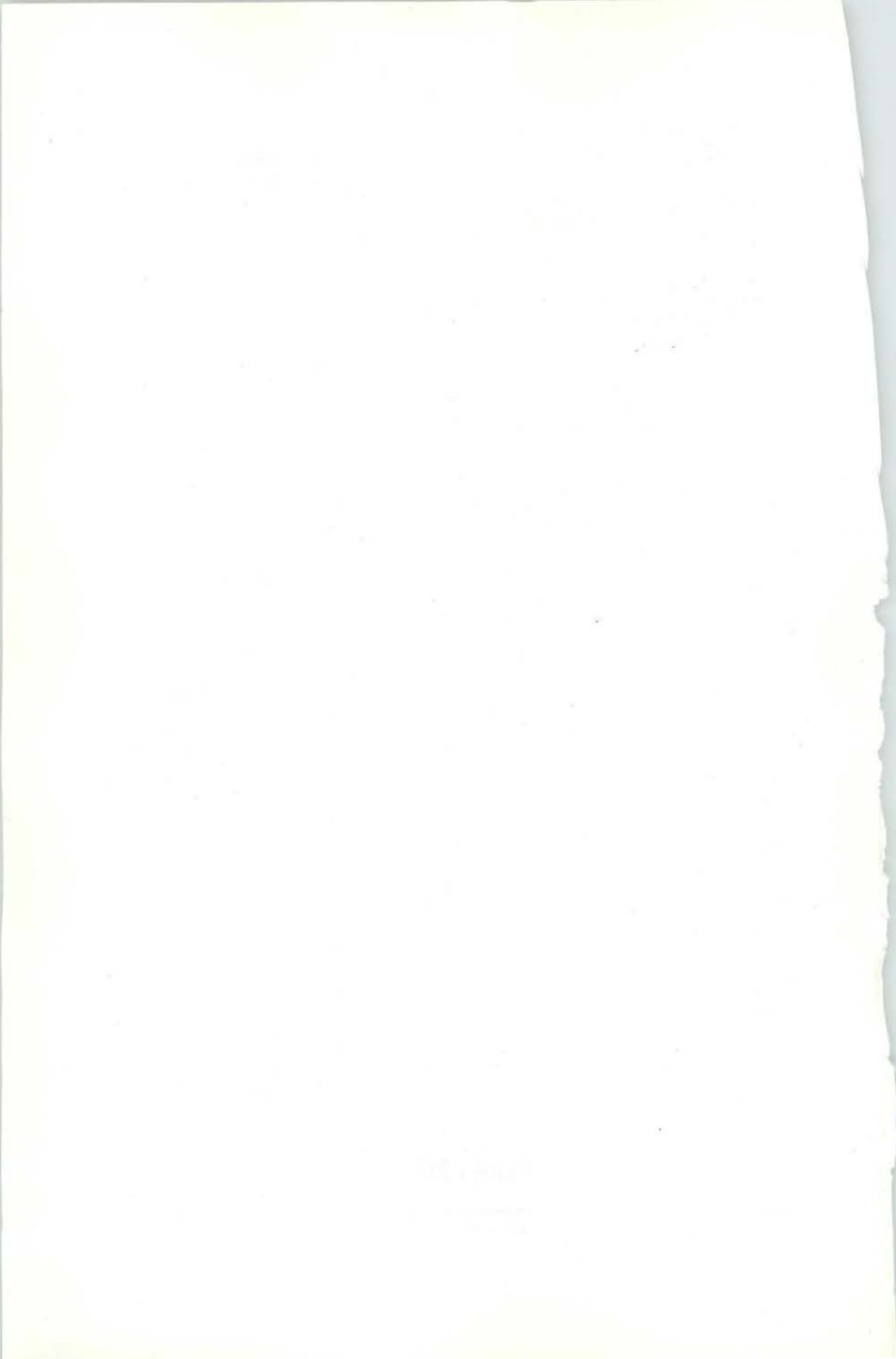
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983». Η διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ. κ. Α. Γαλανό, Ντ. Κωνσταντίνου, Λ. Ιεροδιακόνου, Ι. Κατσουνωτό, και Χρ. Σολωμή και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (Αρ. 9) του 1983.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (Αρ. 10) του 1983.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εμπόρων Παλαιών Μετάλλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ. κ. Α. Γαλανό και Α. Παπαρέ και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Πολίτου της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ. κ. Α. Φάντη και Α. Γαλανό και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (5) Διεξαγωγή συζήτησης κατά πόσο θα κηρύσσονταν ως επείγοντα τα Νομοσχέδια 1. «Ο περί Χωρικών Αρχών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983» και 2. «Ο περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) Τροποποιητικός (Αρ. 2) Νόμος του 1983» (Χρ. Σολωμής, Γ. Ομήρου, Ε. Παπαϊωάννου, Ι. Μάτσης και Α. Γαλανός) και τελική απόφαση

όπως κηρυχθούν ως επείγοντα. Έκθεση για τα πιο πάνω Νομοσχέδια και διεξαγωγή συζήτησης πάνω σ' αυτά από τους αξ. Βουλευτές κ. κ. Γ. Ομήρου, Α. Γαλανό, Χρ. Κουρτελλάρη, Χρ. Σολωμή, Α. Φάντη και Πρόεδρο και ψήφιση αυτών σε νόμους.

- (6) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (7) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Κελλακίου—Παρεκκλησιάς).
- (8) Αγορεύσεις Βουλευτών (Α. Ψυλλίδης και Γ. Σαββίδης) πάνω στο θέμα «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα» που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη. (Συνέχιση της συζήτησης).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλῆς των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 10ης Νοεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.44 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κηρύττω την έναρξη της σημερινῆς συνεδρίας της Βουλῆς των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τους ἐντίμους Γραμματεῖς να διαπιστώσουν αν ὑπάρχει ἀπαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει ἀπαρτία, ἐντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και δη στο Κεφάλαιο Α— Νομοθετική Εργασία: «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την ευθύνη Ξενοδόχων Αναφορικά με την Περιουσία των Πελατών των Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς Εξωτερικῶν να ἀναγνώσει την ἐκθεση στο Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Χρίστος Πέτας, εκπροσωπών τον κ. Μ. Πουμπουρή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικῶν μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 3 Νοεμβρίου 1983. Στη συνεδρία αυτή

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι εξήγησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης για την Ευθύνη Ξενοδόχων αναφορικά με την περιουσία των πελατών τους στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία προσχώρησε σύμφωνα με την υπ' αριθμό 22.418 και ημερομηνία 18 Νοεμβρίου 1982 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση της υιοθέτησης, μέσα σε καθορισμένη προθεσμία, κοινών κανόνων σε ό,τι αφορά την ευθύνη των ξενοδόχων αναφορικά με την περιουσία των πελατών τους.

Στη Σύμβαση αυτή καθώς και στο Παράρτημά της καθορίζεται η περιουσία των πελατών ξενοδοχείων για την οποία οι ξενοδόχοι θα φέρουν ευθύνη καθώς και ο βαθμός της ευθύνης σε κάθε περίπτωση. Με άλλες διατάξεις προβλέπεται η διαδικασία προσχώρησης και καταγγελίας της Σύμβασης, η έκταση εφαρμογής της καθώς και η ευχέρεια των Συμβαλλομένων Μερών για περιορισμό της ευθύνης των ξενοδόχων κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, αφού έλαβε υπόψη ότι οι διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων σ' ό,τι αφορά την ευθύνη των ξενοδόχων είναι ήδη εναρμονισμένες με τις πρόνοιες της υπό επικύρωση Σύμβασης και το γεγονός ότι η ποιότητα του τουρισμού μας είναι τέτοια ώστε να μην παρουσιάζεται κανένα πρόβλημα στην εφαρμογή της Σύμβασης αυτής, συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που εκ πρώτης όψεως ή Σύμβαση αυτή να παρουσιάζεται σαν μια τυπική Σύμβαση, θα ήθελα να τονίσω ότι έχει αρκετή σημασία διότι τονίζει το υψηλό επίπεδο του κυπριακού τουρισμού. Χαρακτηριστικά θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι Σκανδιναβικές χώρες, ή Ισπανία, η Πορτογαλία και άλλες γνωστές Ευρωπαϊκές χώρες που το επίπεδο τουρισμού τους είναι αρκετά ψηλό, δεν έχουν επικυρώσει αυτή τη Σύμβαση γιατί ίσως δεν μπορούν να πληρούν όλους τους όρους της Σύμβασης τους οποίους δύνανται να πληρούν τα ξενοδοχεία της Κύπρου. Γι' αυτό θα πρέπει η επικύρωση αυτής της Σύμβασης να κριθεί υπό το πρίσμα του υψηλού επιπέδου του τουρισμού της Κύπρου που επιτρέπει να επικυρωθεί τέτοιας φύσεως Σύμβαση που πολύ λίγες άλλες χώρες έχουν επικυρώσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων άλλων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφισή του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία, Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πίνακας, Πρώτο Μέρος, Δεύτερο Μέρος, Κύρωση της Σύμβασης, Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την ευθύνη Ξενοδόχων Αναφορικά με την Περιουσία των Πελατών των Νόμος του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983».

τροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση, παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατάθεσαν αριθμό στοιχείων και πληροφοριών σε σχέση με την ως τώρα λειτουργία του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £126,743 και η διάθεσή του για την κάλυψη της αυξημένης Κυβερνητικής συνεισφοράς στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης η οποία κατέστη ή θα καταστεί πληρωτέα μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Η πρόνοια του ποσού των £300,000 η οποία έχει εγκριθεί κάτω από το Κεφάλαιο 17Α «Τμήμα Γεωργίας» και άρθρο 453 «Συνεισφορά εις τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης» του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1983, δεν αναμένεται να επαρκήσει επειδή οι εισπράξεις του Οργανισμού για φέτος αναμένονται αυξημένες τόσο για το 1983 όσο και για τα προηγούμενα χρόνια. Η πρόνοια αυτή δεν είναι δυνατό να προϋπολογισθεί με ακρίβεια και τούτο γιατί εξαρτάται από τις πραγματικές εισπράξεις ασφαλιστρών που πραγματοποιεί ο Οργανισμός κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για το πιο πάνω ποσό κάτω από οποιοδήποτε άλλο Κεφάλαιο του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1983, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστώσης, και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1983».

Με την ευκαιρία της εξέτασης του παρόντος συμπληρωματικού προϋπολογισμού η Επιτροπή πληροφόρησε τους αρμοδίους, και το υπογραμμίζει και στην παρούσα Έκθεσή της, ότι δεν είναι διατεθειμένη να εξετάζει συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς που στέλλονται στη Βουλή μετά την κατάθεση των Προϋπολογισμών του επόμενου έτους. Η κατάσταση αυτή, αν αφηθεί να συνεχισθεί, εκτός του ότι δυσχεραίνει το έργο της Επιτροπής, από απόψεως Προϋπολογισμού αντενδείκνυται γι' αυτό και θα πρέπει τα αρμόδια τμήματα να παρακολουθούν ανελλιπώς τα κονδύλια που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχό τους και, όταν προκύπτει ανάγκη για νέες πιστώσεις, έγκαιρα να προσέρχονται στη Βουλή για την έγκριση του σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι σύμφωνη με την ψήφιση του ποσού των £126,743 για ενίσχυση του Ο.Γ.Α. Άλλωστε αυτό αποτελεί μια οικονομική υποχρέωση της Κυβέρνησης με βάση το Νόμο περί Ο.Γ.Α. που ψηφίσαμε το 1977. Ο Ο.Γ.Α., στη διάρκεια των πέντε χρόνων από της λειτουργίας του, έχει επαναβεβαιώσει πόσο ορθός ήταν αυτός ο θεσμός όσον αφορά τη βοήθεια προς τους αγρότες που παθαίνουν ζημιές από θεομηνίες. Στη διάρκεια των πέντε χρόνων ο Ο.Γ.Α. έχει πληρώσει περί τα £3 εκατομμύρια λίρες αποζημιώσεις στους παραγωγούς που έπαθαν καταστροφές και φέτος μόνο θα πληρώσει σε 80 γεωργούς κοινοτήτων που πλήγηκαν από την

ανομβρία £1,270,000 και άλλες £500,000 για τις ζημιές που έπαθαν από το χαλάζι.

Συνεπώς ο Ο.Γ.Α. υπήρξε ευεργετικός και σωτήριος για τον αγροτικό κόσμο. Όμως, κ. Πρόεδρε, θα πρέπει το Υπουργείο Γεωργίας και το Συμβούλιο του Ο.Γ.Α. σταδιακά και με βάση την πείρα που θ' αποκτηθεί να επεκτείνουν και να βελτιώσουν ακόμα περισσότερο αυτό το θεσμό του Ο.Γ.Α. Ιδιαίτερα θα πρέπει ο Ο.Γ.Α. σταδιακά να βελτιωθεί για να καλύψει και άλλες θεομηνίες, όπως είναι οι καύσωνες που παθαίνουν τα αμπέλια και οι πλήμμυρες που καταστρέφουν την αγροτική παραγωγή. Επίσης θα πρέπει να επεκταθεί για να καλύψει σταδιακά τους εσπεριδοκαλλιεργητές, καθώς επίσης τους λαχανοπαραγωγούς και τους πατατοκαλλιεργητές.

Όσον αφορά τους πατατοπαραγωγούς που συμπεριλαμβάνονταν στον Οργανισμό όταν ψηφίστηκε ο Νόμος του 1977, οι ίδιοι οι παραγωγοί ζήτησαν να εξαιρεθούν και με απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο εξαίρεσε τους πατατοπαραγωγούς και έτσι σήμερα δεν είναι ασφαλισμένοι. Όμως τα πέντε χρόνια που έχουν περάσει έχουν αποδείξει ένεκα των καταστροφών που έχουν πάθει οι πατατοκαλλιεργείες, πόσο ωφέλιμος ήταν αυτός ο θεσμός και οι αγροτικές οργανώσεις ιδιαίτερα φέτος, μετά τις μεγάλες καταστροφές που υπέστησαν οι καλλιεργείες αυτές, σύστησαν και συμβούλευσαν τους παραγωγούς να ασφαλιστούν εντασσόμενοι στον Ο.Γ.Α. Όμως οι παραγωγοί σκέφτονται το θέμα, το συζητούν και η δική μας συμβουλή ως αγροτικών οργανώσεων είναι να δεχθούν την ένταξή τους διότι για το συμφέρον τους, για την παραγωγή και για το εισόδημά τους θα πρέπει να ενταχθούν στον Ο.Γ.Α.

Εμείς, κ. Πρόεδρε, έτσι βλέπουμε τον Ο.Γ.Α., ότι πρέπει σταδιακά να βελτιωθεί και να καλύψει όλες τις θεομηνίες και όλες τις καλλιεργείες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές,

Στο σημείο αυτό να μου επιτρέψετε να διακόψω τη συζήτηση του Νομοσχεδίου αυτού για να καλωσορίσω στη Βουλή μας τα Μέλη της Ευρωβουλής τα οποία βρίσκονται μαζί μας αυτή τη στιγμή και τα οποία αποτελούν μέλη της Επιτροπής του Ευρωκοινοβουλίου που είναι υπεύθυνο για την προώθηση της σύνδεσης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Μεταξύ των παρευρισκομένων είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Fernand Herman, ο οποίος είναι Βέλγος Βουλευτής και ανήκει στην Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ο κ. Ιωάννης Παπαντωνίου, ο οποίος είναι Αντιπρόεδρος της Επιτροπής, είναι Έλληνας Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και ανήκει στη Σοσιαλιστική Ομάδα της Ευρωβουλής.

Ο κ. Δημήτριος Αδάμου, Έλληνας Βουλευτής, ο οποίος ανήκει στο Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, και είναι Μέλος των Κομμουνιστών της Ευρωβουλής.

Ο κ. Λεωνίδας Μπουρνιάς, Έλληνας Βουλευτής, ο οποίος ανήκει στη Νέα Δημοκρατία και ο οποίος ανήκει στην Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

Είναι επίσης μαζί μας ο κ. Victor Abens από το Λουξεμβούργο, ο οποίος ανήκει στο Σοσιαλιστικό Κόμμα της πατρίδας του και είναι μέλος της Σοσιαλιστικής Ομάδας της Ευρωβουλής.

Μαζί μας επίσης είναι η κυρία Marlene Lenz, Βουλευτής της Δυτικής Γερμανίας, η οποία ανήκει στην Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Στη Γερμανία ανήκει στο Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα.

Και τέλος (the last but not the least) είναι η Lady Elles από το Ηνωμένο Βασίλειο, η οποία είναι Μέλος της Βουλής των Λόρδων και η οποία ανήκει στο Συντηρητικό Κόμμα της Αγγλίας και στην Ομάδα των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών.

Τους χαιρετίζω και τους καλωσορίζω στη Βουλή μας.

Προχωρούμε τώρα στην περαιτέρω συζήτηση του Νομοσχεδίου.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει υπέρ του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου, με την ευκαιρία όμως αυτή θα ήθελα να εξάρω τη μεγάλη ωφέλεια την οποία έχει παράσχει ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης προς το γεωργικό κόσμο. Είναι μια ωφέλεια η οποία δεν καλύπτετο προηγουμένως και πιστεύουμε ότι υπήρχε ένα κενό το οποίο η Κυβέρνηση έχει καλύψει με την ψήφιση του Νόμου για τον Ο.Γ.Α.

Πιστεύουμε ότι αυτός ο Οργανισμός, ο Ο.Γ.Α. προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες προς το γεωργικό κόσμο και είμεθα πεπεισμένοι ότι ο Ο.Γ.Α. θα περιλάβει και άλλες θεομηνίες και ασθένειες για να καλύψει και άλλα γεωργικά προϊόντα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου, αν επιτρέπεται, κ. Πρόεδρε.

Είναι ακριβώς η πεποίθηση και του Δημοκρατικού Συναγερμού για τη χρησιμότητα του θεσμού των γεωργικών ασφαλίσεων που ώθησε το Κόμμα να πάρει την απόφαση να συγκατατεθεί στην έγκριση του Συμπληρωματικού αυτού Προϋπολογισμού για το Ταμείο Γεωργικής Ασφάλισης. Όμως αισθανόμεθα και εμείς την ανάγκη να πούμε ότι θα πρέπει σύντομα ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης να επεκτείνει τους καλυπτόμενους κινδύνους ώστε το σύνολο των αγροτών μας να καλύπτονται κατά τις δύσκολες περιόδους του χρόνου τόσο από καιρικές όσο και από άλλες συνθήκες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ θα ψηφίσει το σημερινό Νομοσχέδιο αλλά θέλουμε με την ευκαιρία αυτή να πούμε και εμείς με τη σειρά μας ότι πραγματικά ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης θα πρέπει να καλύψει όλες τις ζημιές και όλους τους κινδύνους από τις θεομηνίες ή τις φυτικές ασθένειες για να εκπληρώσει πλήρως τον προορισμό του.

Επίσης θάθελα με την ευκαιρία αυτή να πω ότι θα πρέπει πέραν από τη λεγόμενη παθητική ασφάλιση να προωθηθεί και η ενεργητική ασφάλιση, δηλαδή να

λαμβάνονται τέτοια μέτρα εκ των προτέρων, μέτρα αντιχλαζικής ή αντιπαγετικής προστασίας των φυτειών, έτσι που να προλαμβάνονται οι ζημιές. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης θα πρέπει να καλύπτει και άλλες ζημιές εκτός από αυτές που καλύπτει σήμερα. Αυτό κατά τη γνώμη μας είναι κάτι που επιβάλλεται να γίνει. Όμως όταν θεσπίζαμε αυτό το Νόμο περί Γεωργικής Ασφάλισης τον κάμαμε υποχρεωτικό για όλα τα παραγωγικά στρώματα, δυστυχώς όμως δεν εφαρμόστηκε αυτός ο Νόμος όπως έπρεπε να είχε εφαρμοσθεί, διότι αν εφαρμοζόταν, πιστεύω ότι το Ταμείο θα ήταν σε πολύ καλύτερη θέση σήμερα να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του απέναντι στους παραγωγούς. Γι' αυτό χρειάζεται να πείσουμε όλα τα παραγωγικά στρώματα που εναντιώθηκαν στο να ανήκουν στον Οργανισμό αυτό, στο να πληρώνουν στον Οργανισμό αυτό, ότι επιβάλλεται να αναθεωρήσουν την άποψή τους διότι είναι προς το συμφέρον τους να το πράξουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, χαιρώ πάρα πολύ γιατί όλες οι πτέρυγες της Βουλής συμφωνούν για τη χρησιμότητα αυτού του Οργανισμού που λέγεται Οργανισμός Ασφάλισης Γεωργικών Προϊόντων.

Συμφωνώ επίσης με την εισήγηση ότι ο Οργανισμός αυτός πρέπει να επεκταθεί καθώς και με την άλλη εισήγηση ότι πρέπει να πείσουμε όλα τα παραγωγικά στρώματα να συμμετάσχουν σ' αυτό τον Οργανισμό.

Οι εισηγήσεις σας, κύριοι Βουλευτές, θα διαβιβασθούν προς την Κυβέρνηση με την παράκληση να αρχίσουν οι αναλογιστικές μελέτες για την επέκταση του Οργανισμού αυτού τόσο ως προς όλα τα παραγωγικά στρώματα όσον και ως προς όλες τις πιθανές ζημιολόγους για τη γεωργία περιστάσεις.

Προχωρούμε τώρα στη ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισης πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £126,743 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ.11) του 1983).

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο τρίτο Νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983».

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών παρακαλείται να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσούνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £1,200,000 και η διάθεσή του για την επιστροφή φόρου εισοδήματος σε δικαιούχα πρόσωπα σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η πρόνοια που έχει εγκριθεί στο φετινό Προϋπολογισμό κάτω από το Κεφάλαιο 57Α «Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων» και Άρθρο 751 «Επιστροφάι Φόρου Εισοδήματος» δεν επαρκεί για την κάλυψη της πιο πάνω δαπάνης. Αυτό οφείλεται κυρίως στις αυξημένες φορολογικές εκπτώσεις που παραχωρήθηκαν με βάση την τελευταία τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας για το φόρο εισοδήματος και στις επιστροφές που διενεργούνται με βάση το νόμο για επιβολή έκτακτης εισφοράς.

Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις κάτω από οποιοδήποτε άλλο Κεφάλαιο του Τακτικού Προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση της πιο πάνω δαπάνης παρίσταται ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης, και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε λοιπόν στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £1,200,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο Πίνακας του Νομοσχεδίου εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Β, κύριοι Βουλευτές:

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγραφής Γεωπόνων Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, κ. Πρόεδρε, εισηγούμαι να παραπεμφθεί ταυτόχρονα και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση εκ μέρους οιοδήποτε να παραπεμφθεί και ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ—Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

(Αυτές έχουν δοθεί γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 29 Απριλίου 1983.

«Στο χωριό Γερακιές άρχισε από το 1980 η κατασκευή του αρδευτικού τμήματος Ποταμού—Ξηρού—Γερακιών. Το έργο προγραμματιζόταν να λειτουργήσει τον Απρίλιο 1982.

Ενόψει του γεγονότος αυτού οι γεωργοί του χωριού προέβησαν σε νέες δενδροφυτείες. Τώρα τα δένδρα αυτά αντιμετωπίζουν άμεσο κίνδυνο να ξηρανθούν και το έργο δεν είναι σε θέση να λειτουργήσει.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, αν θα ενεργήσει για την άμεση λειτουργία του έργου».

Απάντηση ημερομηνίας 1 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Απριλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Σχετικά με την εκτέλεση/αποπεράτωση/λειτουργία Αρδευτικού Έργου στις Γερακιές σας πληροφορώ ότι δώσαμε ήδη σχετικές πληροφορίες με την ταυτάριθμη επιστολή μας ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1982, με αφορμή παρόμοια Ερώτηση με αρ. ΔΑ' 250 ημερομηνίας 26 Απριλίου 1982, που υποβλήθηκε από τον ίδιο αξιότιμο Βουλευτή για το ίδιο θέμα.

2. Με την ευκαιρία αυτή, σας πληροφορώ ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού υποχρεώθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 1982, να αποσυνδέσει το ρεύμα από τις εγκαταστάσεις του αντλητικού συγκροτήματος του υπ' αναφορά έργου, λόγω καθυστέρησης στην εξόφληση των σχετικών λογαριασμών ρεύματος από την Αρδευτική Επιτροπή, αλλά όμως με την έναρξη της νέας αρδευτικής περιόδου (12 Μαΐου 1983), η σύνδεση του ρεύματος αποκαταστάθηκε μετά από κυβερνητική παρέμβαση και έκτοτε το έργο συνεχίζει απρόσκοπτα τη λειτουργία του. Χρειάζεται φυσικά ικανοποιητική παρακολούθηση της λειτουργίας και συντήρησής του από το τοπικό Αρδευτικό Τμήμα.

3. Σας πληροφορώ επιπρόσθετα, ότι η Κυβέρνηση, με σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 1983, αποφάσισε:

- (i) Να συνεισφέρει ποσό £3,831 δηλαδή τα 3/4 του από £5,108 χρέους των Αρδευτικών Τμημάτων Γερακιών και Τσακκίστρας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού, για ρεύμα που κατανάλωσαν κατά τη διάρκεια της αρδευτικής περιόδου του 1982. Θεωρήθηκε για το σκοπό αυτό, σαν λειτουργία τους πάνω σε πειραματικό στάδιο.
- (ii) Να εγκρίνει τη σύναψη δανείου από τα υπ' αναφορά Αρδευτικά Τμήματα από τους Δανειστικούς Επιτρόπους, για αποπληρωμή της συνεισφοράς του 1/4 (£1,277), για εξόφληση των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος που κατανάλωσαν κατά την αρδευτική περίοδο του 1982».

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 15 Ιουνίου 1983.

«Το θέμα της επαναδραστηριοποίησης του προσφυγικού κόσμου είναι ένα σοβαρό κοινωνικό και οικονομικό θέμα, καθώς και θέμα επιβίωσης των προσφύγων. Η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας έγκαιρα βοήθησε με διάφορους τρόπους να επαναδραστηριοποιηθεί ο προσφυγικός κόσμος. Βοήθησε η Κυβέρνηση στα 9 χρόνια της προσφυγιάς τους πρόσφυγες βιοτέχνες, μικροεπαγγελματίες, εμπόρους, ξενοδόχους, γεωργούς, κτηνοτρόφους, ψαράδες και άλλους επαγγελματίες να δραστηριοποιηθούν. Αυτή η βοήθεια συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση της παραγωγής και του εθνικού μας εισοδήματος και στη λύση αρκετών κοινωνικών προβλημάτων.

Όμως στο θέμα της επαναδραστηριοποίησης συνεχίζουν να παρουσιάζονται αιτήματα από μέρους προσφυγικών οικογενειών.

Υπάρχουν περιπτώσεις που καθυστερούν και περιπτώσεις που δεν ικανοποιήθηκαν για παροχή οικονομικής βοήθειας.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εμπορίου και Βιομηχανίας και Εργασίας:

1. Πόσα ποσά διατέθηκαν μέχρι σήμερα για επαναδραστηριοποίηση προσφύγων;
2. Πόσα ποσά διατέθηκαν κατά επάγγελμα σ' εμπόρους, βιοτέχνες, γεωργούς, κτηνοτρόφους και ψαράδες;
6. Πόσες συνολικά αιτήσεις υποβλήθηκαν και πόσες καθυστερούν;
4. Πόσα ποσά προγραμματίζεται να διατεθούν για το 1983;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Από τα διάφορα Σχέδια που υιοθέτησε η Κυβέρνηση μετά την τούρκικη εισβολή παραχωρήθηκαν τα πιο κάτω ποσά:

- (α) Από το Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Εγγυήσεων παραχωρήθηκαν δάνεια σε 157 αιτητές συνολικού ύψους £5.5 εκ. Από το ποσό αυτό £2.8 εκ. παραχωρήθηκε σε 77 εκτοπισθέντες/πληγέντες αιτητές.
- (β) Από το Σχέδιο Δανειοδοτήσεως Μικρών Βιομηχανικών Μονάδων παραχωρήθηκαν δάνεια σε 104 αιτητές συνολικού ύψους £1.4 εκ. Από το ποσό αυτό £511,200 παραχωρήθηκαν σε 49 εκτοπισθέντες/πληγέντες αιτητές.
- (γ) Από το Σχέδιο Κυβερνητικών Εγγυήσεων Εκτοπισθέντων ή Πληγέντων Επιχειρηματιών εγκρίθηκε η παραχώρηση εγγυήσεων για δάνεια ύψους £561,500 σε 78 αιτητές.

Από το Πρώτο Σχέδιο (α) πιο πάνω, παραχωρήθηκαν κατά κατηγορία τα ακόλουθα ποσά:

Αρ. Μονάδων	Ποσό (£)
9 γεωργοκτηνοτροφικές μονάδες	140,000
2 ξενοδοχειακές μονάδες	210,000
4 για ανέγερση σπιτιών/διαμερισμάτων χαμηλού κόστους	89,800
62 βιοτεχνικές/βιομηχανικές μονάδες	2,334,030
<u>77</u>	<u>2,773,830</u>

- Από το δεύτερο Σχέδιο (β) πιο πάνω, παραχωρήθηκαν σε 49 μικρές βιοτεχνίες/βιομηχανίες ποσό £511,200.
- Από το τρίτο Σχέδιο (γ) πιο πάνω, παραχωρήθηκαν κατά κατηγορία τα ακόλουθα ποσά:

Αρ. Μονάδων	Ποσό (£)
46 εμπορικές επιχειρήσεις	171,000
20 βιοτεχνίες/βιομηχανίες	359,000
12 διάφορες υπηρεσίες	31,500
<u>78</u>	<u>561,500</u>

- Για το πρώτο Σχέδιο υποβλήθηκαν 364 αιτήσεις. Εγκρίθηκαν 180 και απορρίφθηκαν 184. Δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε αιτήσεις που καθυστερούν.

- Για το δεύτερο Σχέδιο υποβλήθηκαν 427 αιτήσεις. Εγκρίθηκαν 128 και απορρίφθηκαν 299. Δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε αιτήσεις που καθυστερούν.
- Για το τρίτο Σχέδιο υποβλήθηκαν μέχρι τώρα 215 αιτήσεις. Εγκρίθηκαν 78 και απορρίφθηκαν συνολικά 56 γιατί δεν πληρούσαν τα κριτήρια. Οι υπόλοιπες ευρίσκονται υπό μελέτη.

Πρόσφατα εισήχθη Σχέδιο Κυβερνητικών Εγγυήσεων με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (Αρ. Απόφ. 23.436) που καλύπτει τον τομέα της Βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων και βιομηχανιών επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων, τον τομέα των Διεθνών Μεταφορών και τα Λατομεία (παραγωγή θραυστών σκύρων και άμμου). Οι Υπουργοί Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών έχουν το δικαίωμα να προσθέτουν σ' αυτό και άλλους τομείς της οικονομίας. Δεν υπάρχει περιορισμός στο ποσό που θα διατεθεί σε δικαιούχους αιτητές για το Νέο Σχέδιο Κυβερνητικών Εγγυήσεων.

Για το δεύτερο Σχέδιο προγραμματίζεται να διατεθεί ποσό £100,000 σε δικαιούχους αιτητές.

Για το τρίτο Σχέδιο προγραμματίζεται να διατεθεί συνολικά ποσό £1.0 εκ. σε δικαιούχους αιτητές. Μέχρι τώρα έχουν εγκριθεί εγγυήσεις για δάνεια ποσού £561,500.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρήστου και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Διατυπώνονται από αγρότες παραγωγούς παράπονα ότι ενώ για πολλά τώρα χρόνια ζητούν επίμονα να εξασφαλίσουν χαλίτικη γη για γεωργικούς ή οικοπεδικούς σκοπούς, οι αρμόδιοι είτε δεν τους απαντούν είτε ζητούν υπερβολικές τιμές. Γι' αυτό και ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- (α) Γιατί καθυστερούν οι αρμόδιοι να απαντήσουν σε αιτήσεις παραγωγών για παραχώρηση χαλίτικης γης;
- (β) Γιατί να ζητούνται τιμές του 1983 για χαλίτικη γη τη στιγμή που πολλοί αγρότες παραγωγοί έχουν αιτήσεις για ν' αγοράσουν τέτοια γη από το 1969;
- (γ) Ποια είναι τα κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιμέτρηση της τιμής για χαλίτικη γη;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρήστου.

«Η κρατική (χαλίτικη) γη παραχωρείται βάσει κριτηρίων που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο το 1968. Ήδη μεγάλος αριθμός αιτήσεων που πληρούσαν τα σχετικά κριτήρια έχουν εγκριθεί τα δε επηρεαζόμενα τεμάχια γης έχουν παραχωρηθεί στους αιτητές. Η καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των

υποθέσεων οφείλεται κατά κύριο λόγο στο μεγάλο αριθμό αιτήσεων που υποβάλλονται και στην ανάγκη εξετάσεως κάθε περιπτώσεως προσεκτικά και από όλες τις πτυχές σε συνεννόηση με όλες τις άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 28 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Βάσο Λυσσαρίδη και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Αντιλαμβανόμαστε ότι πριν από δυο χρόνια περίπου τέλειωσε ένα συνδυασμένο αρδευτικό έργο για το σύμπλεγμα Γερατζιών, Τσακκίστρας και Κάμπου. Το έργο στοίχισε περίπου μισό εκατομμύριο λίρες.

Έκτοτε το έργο αυτό ουδέποτε λειτούργησε κανονικά, παρουσιάζει συνεχώς τεχνικά προβλήματα, επιβαρύνονται οι κοινότητες με ρεύμα ή νερό που δεν χρησιμοποιούν, ο δε στόχος του όλου έργου δεν επιτελείται, με επιβλαβείς επιπτώσεις στις δενδροκαλλιέργειες και στους παραγωγούς.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, ποια η πραγματική κατάσταση γύρω απ' αυτό το έργο και τι προτίθεται η Κυβέρνηση να κάμει για να λειτουργήσει το έργο επωφελώς;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Βάσου Λυσσαρίδη.

- «(α) Κάθε ένα από τα τρία αυτά έργα αποτελεί από μόνο του ανεξάρτητο Αρδευτικό Έργο και η λειτουργία του κάθε ενός από αυτά αποτελεί σύμφωνα με το νόμο ευθύνη της Επιτροπής του κάθε Αρδευτικού Έργου.
- (β) Τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα τρία υπ' αναφορά Αρδευτικά Έργα, μας είναι γνωστά από επισκέψεις αντιπροσωπειών των ενδιαφερομένων στο Υπουργείο μας και στον ίδιο τον Υπουργό που παρακολουθεί τις εξελίξεις. Ειδικό Κλιμάκιο από Υπηρεσιακούς Παράγοντες των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εσωτερικών, έκαμε επιτόπια διεξοδική μελέτη. Υπενθυμίζεται πως πρόκειται για έργα που εκτελέστηκαν έπειτα από επανειλημμένες και επίμονες παραστάσεις των ιδίων των ενδιαφερόμενων κοινοτήτων, σε γνώση όλων ότι θα παρουσίαζαν εξαιρετικές δυσκολίες στη λειτουργία και συντήρησή τους, λόγω της φύσης των έργων και τοπογραφίας. Για την εκτέλεσή τους λήφθηκαν υπόψη κοινωνικοί και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τις κοινότητες αυτές μάλλον, παρά η οικονομικότητα των έργων. Η δαπάνη για την εκτέλεσή τους κατ' ανάγκη ήταν ψηλή, πράγμα που γνώριζαν ευθύς εξ αρχής οι ενδιαφερόμενοι, γιατί εκτός από τις δύσκολες τοπικές και καιρικές συνθήκες, θα λάμβαναν νερό από ποταμούς και θα το παροχέτευαν σε μεγάλο ύψος με δ ι π λ ή άντληση και κατά συνέπεια διπλά κόστη, προτού φθάσει στα κτήματα των ενδιαφερομένων.
- (γ) Ιδιαίτερα για το αρδευτικό Έργο Κάμπου, αναφέρεται εδώ ότι συμπληρώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία, που συνεχίζεται κανονικά από την 1η Ιουλίου, 1983. Η αποπεράτωση και λειτουργία των άλλων δύο

έργων (Γερατζιών και Τσακκίστρας αντίστοιχα) συνέπεσε με την έναρξη της περυσινής αρδευτικής περιόδου (1982). Συνεχίστηκε η λειτουργία τους μέχρι το τέλος της περιόδου, οπότε η Αρχή Ηλεκτρισμού αποσύνδεσε το ηλεκτρικό ρεύμα από τις εγκαταστάσεις των δύο έργων γιατί τα Τοπικά Αρδευτικά Τμήματα δεν ξοφλούσαν τους σχετικούς λογαριασμούς. Έπεται από παραστάσεις, τόσο του Υπουργείου τούτου, όσο και του Επάρχου Λευκωσίας, Προέδρου των Αρδευτικών Τμημάτων, με την έναρξη της νέας αρδευτικής περιόδου (1983), έγινε δυνατή η επανασύνδεση του ηλεκτρικού ρεύματος και αμφότερα τα έργα ξανάρχισαν τη λειτουργία τους. Στο μεταξύ η Κυβέρνηση με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 29 Σεπτεμβρίου, 1983, αποφάσισε:

(i) Να συνεισφέρει ποσό £3,831 δηλαδή τα 3/4 του από £5,108 χρέους των Αρδευτικών Τμημάτων Γερατζιών και Τσακκίστρας προς την Αρχή Ηλεκτρισμού, για ρεύμα που κατανάλωσαν κατά τη διάρκεια της αρδευτικής περιόδου του 1982.

Θεωρήθηκε για το σκοπό αυτό σαν λειτουργία πάνω σε πειραματικό στάδιο και

(ii) να εγκρίνει τη σύναψη δανείου από τα υπ' αναφορά Αρδευτικά Τμήματα από τους Δανειστικούς Επιτρόπους για αποπληρωμή της συνεισφοράς του 1/4 (£1,277) για εξόφληση των λογαριασμών ηλεκτρικού ρεύματος που κατανάλωσαν κατά την αρδευτική περίοδο του 1982.

(δ) Είναι φυσικό να παρατηρούνται από καιρού εις καιρό βλάβες στα αντλητικά συγκροτήματα των υπ' αναφορά έργων, οι οποίες όμως επιδιορθώνονται χωρίς καθυστέρηση από το συνεργείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Βασικά χρειάζεται να εγκατασταθεί στο καθένα από τα τρία υπ' αναφορά έργα, εφεδρική αντλία, έτσι που να διασφαλισθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η απρόσκοπτη λειτουργία των έργων αυτών.

(ε) Νομίζω ότι είναι δίκαιο να λεχθεί ότι και τα Αρδευτικά Τμήματα πρέπει να αναπτύξουν την απαιτούμενη δραστηριότητα για τη λειτουργία και συντήρηση των έργων αυτών και για την καλή αξιοποίηση του νερού. Για ό,τι χρειάζεται σαν τεχνική βοήθεια και καθοδήγηση, το Υπουργείο μου πρόθυμα θα το προσφέρει για να βοηθήσει τις κοινότητες αυτές να λύσουν τα προβλήματά τους και να καρπωθούν από τα έργα αυτά.»

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Από το 1977 που ιδρύθηκε το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντος, οι κάτοικοι του Αγίου Τύχωνα αντέδρασαν έντονα και έκτοτε με σειρά επαφών και συναντήσεων με τον αρμόδιο Υπουργό αλλά και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ζητούσαν την άρση της αδικίας που προκλήθηκε σε βάρος της κοινότητας από την υπαγωγή του 60% της περιοχής του χωριού στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντος.

Στις αντιδράσεις των κατοίκων δίδοταν πάντα η υπόθεση πως η Κυβέρνηση θα μελετούσε διάφορες υπαλλακτικές λύσεις για την άμβλυνση της πιο πάνω αδικίας.

Εντούτοις μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση όχι μόνο δεν εισηγήθηκε υπαλλακτικές λύσεις μα και συνεχίζει την τακτική του διορισμού των μελών του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος ενώ ταυτόχρονα αποστερεί τις κοινότητες από τις περιοχές των οποίων συγκροτείται το Συμβούλιο των εσόδων που κάτω από άλλες συνθήκες θα είσπρατταν.

Μετά τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Εάν έχουν μελετηθεί και ποιες υπαλλακτικές λύσεις για λύση του πιο πάνω προβλήματος.
2. Αν σκοπεύει την υπαγωγή ολόκληρης της περιοχής του χωριού Αγίου Τύχωνα στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντος.
3. Αν σκοπεύει να διενεργήσει εκλογές για την ανάδειξη αιρετών μελών στο πιο πάνω Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η ανακήρυξη της πιο πάνω περιοχής μαζί με τις παραλιακές περιοχές των χωριών Μονής, Πύργου, Πενταχώμου, Μοναγρουλλίου, Παρεκκλησιάς και Μουτταγιάκας σε Περιοχή Βελτιώσεως (Καθορισμένη Περιοχή) κατέστη αναγκαία για την ορθολογιστική ανάπτυξη ολόκληρης της τουριστικής παραλιακής ζώνης. Οι συνθήκες αναπτύξεως των επηρεαζόμενων χωριών διαφέρουν αισθητά από εκείνες της παραλιακής ζώνης και δεν δικαιολογούν ούτε τη διάλυση ούτε τον τεμαχισμό του Συμβουλίου πολύ δε περισσότερο την ένταξη σ' αυτό ολόκληρων των χωριτικών περιοχών.

2. Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τον περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτιώσεως) Νόμο, στις Καθορισμένες Περιοχές δεν διεξάγονται εκλογές αλλά τα μέλη των Συμβουλίων διορίζονται. Υπενθυμίζεται ότι με βάση την τελευταία τροποποίηση του Νόμου, τα μέλη των Συμβουλίων αυτών αυξάνονται από έξι σε δέκα ώστε να παρέχεται η ευχέρεια να διορίζονται στο Συμβούλιο περισσότερα άτομα και έτσι να επιτυγχάνεται ευρύτερη και πιο αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των επηρεαζόμενων κοινοτήτων όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο ένεκα των συνθηκών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 16 Ιουλίου 1983.

«Μετά την απόφαση της Κυβέρνησης όπως ανεγερθεί υδατοφράκτης στον ποταμό Κούρη η κοινότητα Άλασσας πρόκειται να μετακινηθεί. Για το λόγο αυτό από δεκαετίας σχεδόν απαγορεύεται η ανέγερση ή η επιδιόρθωση κατοικιών. Στο

μεταξύ όμως οι ανάγκες των κατοίκων για νέες κατοικίες αυξάνονται, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στις νέες οικογένειες και να αναγκάζονται να εγκαταλείπουν το χωριό.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες για την ανέγερση του υδατοφράκτη;
2. Πότε περίπου υπολογίζεται η έναρξη του έργου;
3. Ποια μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για τον υπολογισμό των αποζημιώσεων προς τους κατοίκους για τις απαλλοτριούμενες περιουσίες;
4. Πώς αντικρύζει η Κυβέρνηση τα προβλήματα κατοικίας με την παρατεινόμενη καθυστέρηση του όλου έργου;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Οκτωβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Ιουλίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

- «(α) Τα κατασκευαστικά σχέδια για το Φράγμα Κούρρη έχουν συμπληρωθεί και στις 8 Ιουλίου 1983, ζητήθηκαν μέσω του τύπου αιτήσεις για προεπιλογή Εργοληπτικών Οίκων για την κατασκευή του Φράγματος. Τώρα γίνεται η αξιολόγηση των αιτήσεων που υποβλήθηκαν και αναμένεται ότι μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 1983, θα καταστεί δυνατή η ζήτηση προσφορών από τους Οίκους που θα επιλεγούν.
- (β) Το Έργο για την κατασκευή του φράγματος υπολογίζεται να αρχίσει μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 1984.
- (γ) Η Κυβέρνηση έχει διορίσει Επιτροπή που ανέλαβε να ετοιμάσει ολοκληρωμένο σχέδιο για δημιουργία νέου χωριού για τη μετακίνηση των κατοίκων της κοινότητας Άλασσας. Το σχέδιο προνοεί επίσης τη δημιουργία νέων αρδευσίμων εκτάσεων για την αντικατάσταση των εκτάσεων που θα κατακλυσθούν από το Φράγμα Κούρρη.
- (δ) Πληροφορούμαι τώρα ότι το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοιμάζει και θα υποβάλει εντός των ημερών την τελική του έκθεση η οποία θα συνοδεύεται με τα αναγκαία σχέδια κατοικιών τα οποία θα είναι σύμφωνα με τις εισηγήσεις των κατοίκων, μαζί με αναλυτική εκτίμηση των δαπανών που απαιτούνται. Θα υποβληθεί επίσης και χρονοδιάγραμμα υλοποιήσεως των σχεδίων αυτών. Εξ άλλου, αναμένεται ότι το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας θα συμπληρώσει και θα υποβάλλει πολύ σύντομα έκθεση που θα περιέχει την εκτιμημένη αξία των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν για την απαλλοτρίωση του χώρου που θα χρησιμοποιηθεί για την ανέγερση του νέου χωριού, του χώρου για την μελλοντική επέκταση καθώς επίσης και του χώρου για τη δημιουργία της κτηνοτροφικής περιοχής.»

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1983.

«Η υγιής απασχόληση και ψυχαγωγία της νεολαίας αποτελεί ένα από τα κύρια μέληματα της Κυβέρνησης και γενικά των κρατικών και κοινωνικών

υπηρεσιών όπως διακηρύχτηκε πολλές φορές από την Κυβέρνηση. Διακηρύχτηκε επίσης ότι ιδιαίτερη φροντίδα και στοργή θα υπάρξει για την προσφυγική νεολαία.

Για την προώθηση αυτού του σκοπού κτίστηκαν και βοηθήθηκαν να λειτουργήσουν αρκετά κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα. Υπάρχουν όμως αρκετοί προσφυγικοί συνοικισμοί που δεν λειτουργούν ή καθυστερούν να λειτουργήσουν τέτοια κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Παιδείας και τον Κ.Ο.Α.:

1. Σε πόσους προσφυγικούς συνοικισμούς λειτουργούν σήμερα κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα για την προσφυγική νεολαία;
2. Πότε προγραμματίζεται να κτιστούν κέντρα νεότητας και να δημιουργηθούν αθλητικά γήπεδα στους υπόλοιπους προσφυγικούς συνοικισμούς;
3. Ποια βοήθεια δίνει ο Κ.Ο.Α. για τη λειτουργία αθλητικών γηπέδων στους προσφυγικούς συνοικισμούς;

Απάντηση ημερομηνίας 1 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Όλα τα σχολεία που λειτουργούν στους προσφυγικούς συνοικισμούς είναι εφοδιασμένα με γήπεδα ποδοσφαίρου, καλαθόσφαιρας και πετόσφαιρας καθώς και με τον απαραίτητο εξοπλισμό και όργανα για τις ανάγκες του μαθήματος της Σωματικής Αγωγής.

2. Τα γήπεδα και ο αθλητικός εξοπλισμός τους μπορούν να χρησιμοποιούνται από τη νεολαία, ύστερα από εξασφάλιση σχετικής άδειας από τον Πρόεδρο της Σχολικής Επιτροπής και το Υπουργείο Παιδείας, νοουμένου ότι δε θα επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία των σχολείων.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

Αθλητικά γήπεδα σε προσφυγικούς συνοικισμούς

«Πολιτική του Υπουργείου Προεδρίας και κατ' επέκταση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού είναι η δημιουργία αθλητικής υποδομής περιλαμβανομένων των χώρων προπονήσεως και σταδίων για την άθληση της νεολαίας.

Προτεραιότητα δίδεται στις περιπτώσεις που υποβάλλονται αιτήσεις για δημιουργία τέτοιων χώρων, από προσφυγικούς συνοικισμούς ή Κέντρα Νεότητας που λειτουργούν σ' αυτούς.

Στο μεταξύ ο Κ.Ο.Α. σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μελετά τις ανάγκες των Κέντρων Νεότητας αναφορικά με τους χώρους άθλησης, με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών αυτών στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στις περιπτώσεις που τα πιο πάνω Κέντρα Νεότητας ή και Αθλητικά Σωματεία που λειτουργούν σε προσφυγικούς συνοικισμούς

κισμούς θα υποδείξουν χώρο για δημιουργία γηπέδου ή αθλητικών εγκαταστάσεων, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έχει την ετοιμότητα να παράσχει κάθε δυνατή οικονομική και τεχνική βοήθεια.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και φθάσαμε τέλος στο Κεφάλαιο Δ όπου θα συνεχισθεί η συζήτηση του θέματος «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να διερευνήσει το καυτό αυτό θέμα. «Θέμα το οποίο ενέγραψε ο έντιμος Βουλευτής κ. Γλαύκος Κληρίδης.

Υπάρχουν έτοιμοι ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής σαν υπηρέτη των συμφερόντων του λαού μας είναι ζωτικής σημασίας. Η κατοχύρωση της ισονομίας και της ισοπολιτείας που αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και που εδραιώνει μια δημοκρατική πολιτεία εξαρτάται κατ' απόλυτο τρόπο από τη σωστή και σύμφωνη με τους νόμους συμπεριφορά των κρατικών οργάνων. Κρίσιμης σημασίας για τη σωστή λειτουργία του κρατικού μηχανισμού είναι η προσήλωση της κυβέρνησης και των κρατικών οργάνων στην εφαρμογή του συντάγματος και των νόμων και όχι στις όποιες κομματικές σκοπιμότητες και υπολογισμούς.

Η ασυγκράτητη κομματικοποίηση του κράτους εισάγει διακρίσεις που χωρίζουν κατά τρόπο απαράδεκτο τους πολίτες σε πρώτης και δεύτερης κατηγορίας ανάλογα με την ιδεολογική τοποθέτηση και τις πολιτικές τους αντιλήψεις. Η ανάλογη δε συμπεριφορά της κυβέρνησης προς δημόσιους υπαλλήλους με βάση τις πολιτικές τους αντιλήψεις οδηγεί το κράτος σε ανυποληψία και τον κρατικό μηχανισμό σε αποδιοργάνωση με όλες τις συνεπακόλουθες συνέπειες. Η εισαγωγή οποιωνδήποτε διακρίσεων σ' ό,τι αφορά προαγωγές, μεταθέσεις και τοποθετήσεις αποτελεί στην πραγματικότητα δυναμίτιδα για τη δημόσια διοίκηση. Η κατοχύρωση των δικαιωμάτων των δημόσιων υπαλλήλων σαν ισότιμων πολιτών απέναντι σ' οποιαδήποτε απόπειρα καταπάτησης και ποδηγέτησης ρυθμίζεται συνταγματικά αλλά παραπέρα διέπεται ακόμα από το πνεύμα και την ουσία των διακηρύξεων των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Κύριε Πρόεδρε,

Παρόλο που οι καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. έχουν πάψει να είναι πρόσφατες, εν τούτοις δεν έχουν χάσει την επικαιρότητά τους. Γιατί η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής είναι δυστυχώς φαινόμενο που δεν έχει ανακοπεί αλλά συνεχίζεται χωρίς να διαφαίνονται προοπτικές τερματισμού του. Το θέμα εξακολουθεί να είναι μέγα. Για την πρόσληψη σε οποιαδήποτε κυβερνητική θέση ο πολίτης θα πρέπει να είναι ευνοούμενος του κομματικού κράτους. Η διαδικασία εργοδότησής του δεν περνά μέσα από τα προσόντα, την αξία και τις δυνατότητές του αλλά μέσα από τους φακέλλους που έχει φροντίσει με επιμέλεια και εξαιρετική φροντίδα η Κ.Υ.Π. να ετοιμάσει και τις συστάσεις που θα πρέπει να έχει από το Κόμμα. Αυτή η πρακτική έχει αναχθεί σε κανόνα και τραυματίζει καίρια ιδιαίτερα τους νέους μας που περιμένουν μια σωστή μεταχείριση από το

κράτος. Έτσι ενώ η εξασφάλιση εργασίας αποτελεί δικαίωμα του πολίτη και υποχρέωση της πολιτείας η κυβέρνηση τη μετατρέπει σε μέσο προσέλευσης κομματικής πελατείας.

Αλλά και στον ευαίσθητο τομέα της κατοχύρωσης του δικαιώματος του συνεταυρίζεσθαι, η κυβέρνηση συμπεριφέρεται με βάση στενούς κομματικούς υπολογισμούς. Ενώ το άρθρο 21 του Συντάγματος ορίζει ρητά ότι «έκαστος έχει το δικαίωμα ιδρύσεως συντεχνιών και προσχωρήσεως εις ταύτας προς προστασίαν των ιδίων αυτού συμφερόντων» η κυβέρνηση επιλέγει τις οργανώσεις που θα αναγνωρίσει. Έτσι ενώ από τρία τώρα χρόνια λειτουργεί νόμιμα σύμφωνα με όλες τις προϋποθέσεις η Παγκύπρια Οργάνωση Αγροτών «Αγροτική» με γραμμένα χιλιάδες μέλη και με ζωή και δράση που δεν αφήνει καμιά αμφιβολία ότι πρόκειται για μια χειροπιαστή πραγματικότητα του αγροτικού μας κινήματος, η κυβέρνηση αρνείται αυθαίρετα να προχωρήσει στην ουσιαστική αναγνώριση της οργάνωσης αυτής. Η αντισυνταγματική αυτή στάση της κυβέρνησης αποτελεί σαφή περιορισμό των πολιτικών και συνδικαλιστικών ελευθεριών ενός τμήματος του λαού και αποτελεί καλά μεθοδευμένη απόπειρα ποδηγέτησης του συνδικαλιστικού κινήματος και δημιουργία κυβερνητικού συνδικαλισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ομήρου, πρέπει να σας διακόψω διότι είσθε εκτός του θέματος το οποίο έχει εγγράψει ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν μιλούμε για καταστρατήγηση ή καταπάτηση συνδικαλιστικών δικαιωμάτων. Αυτή τη στιγμή μιλούμε για κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Νομίζω οι προηγούμενες ομιλίες που έχουν γίνει από το βήμα. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι οι προηγούμενες ομιλίες.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

. . . σε σχέση με το υπό συζήτηση θέμα ήταν τέτοιες που μου επιτρέπουν να αναφερθώ σ' αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, με συγχωρείτε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Διότι για παράδειγμα ενώ το θέμα αναφέρεται στην ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και στο συγκεκριμένο θέμα των καταγγελιών της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., έχουν γίνει ομιλίες για το θέμα της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας εξ ολοκλήρου και δεν διακόψατε τον αγορητή. Συνεπώς. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η Εκπαιδευτική Υπηρεσία είναι κρατική Υπηρεσία· δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ναι, αλλά δεν αφορούσε την ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. όμως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα καταγγελιών τις οποίες έκαμε η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., η αφορμή η οποία οδήγησε τον κ. Κληρίδη στο να εγγράψει το θέμα. Το θέμα αφορά την κρατική υπηρεσία, δηλαδή τη Δημόσια Υπηρεσία, όχι τις συνδικαλιστικές οργανώσεις ή την πολιτική της Κυβερνήσεως έναντι των συνδικαλιστικών ή οιασδήποτε άλλων οργανώσεων, διότι αν αρχίσουμε έτσι, δεν θα τελειώσουμε ποτέ.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, αλλά κατά τη γνώμη μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι θέμα γνώμης.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

. η κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας σ' αυτή τη συγκεκριμένη συμπεριφορά την οποία ισχυρίζομαι ότι επιδεικνύει η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε. Πρώτα, πρώτα καμιά συμπεριφορά δεν υπάρχει και δεύτερο οι συνδικαλιστικές οργανώσεις δεν είναι κρατική υπηρεσία.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, έχω τελειώσει με αυτό το θέμα και προχωρώ πάρα κάτω.

Ένας άλλος σημαντικός τομέας της δημόσιας ζωής που στηρίζεται στη κομματικοποίηση και τις πολιτικές τοποθετήσεις των πολιτών είναι εκείνος της κρατικής υπηρεσίας πληροφοριών. Το δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής ζωής πρέπει να είναι απαραβίαστο. Η με οποιοδήποτε τρόπο και μέσο παρακολούθηση ή αστυνόμευση της ιδιωτικής ζωής των πολιτών και στη συνέχεια το φακέλωμά τους από την ΚΥΠ ανάλογα με τη κομματική τους τοποθέτηση είναι πρακτική που αρμόζει μόνο σε απολυταρχικά καθεστώτα. Η κυβέρνηση δυστυχώς έχει μετατρέψει την ΚΥΠ από όργανο για την προστασία της πατρίδας μας σε όργανο φακέλλωματος των πολιτών. Δεν είναι άγνωστο ότι οι φακέλλοι αυτοί χρησιμοποιούνται σε πλατεία κλίμακα από την κυβέρνηση σε περιπτώσεις προσλήψεων, προαγωγών και μεταθέσεων στη Δημόσια και την Εκπαιδευτική Υπηρεσία όπως επίσης και στους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Ακόμα χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των στρατευσίμων. Απ' αυτούς θα εξαρτηθεί ποιοί θα γίνουν έφεδροι αξιωματικοί, πού θα τοποθετηθεί ο καθένας και πού θα μετατεθεί. Δεν πιστεύουμε πως μπορεί να υπάρξει αμφισβήτηση αυτής της πραγματικότητας. Όμως μια τέτοια απαράδεκτη τακτική πλήττει βίαια τα κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών. Είναι επιτέλους ανάγκη η κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι διαπράττει ολέθριο σφάλμα με αυτή την τακτική. Την καλούμε να την εγκαταλείψει αμέσως και να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση σε καταστροφή των φακέλλων της ΚΥΠ.

Ο τομέας της σωστής και ισότιμης πληροφόρησης του λαού αποτελεί επίσης συστατικό γνώρισμα μιας ελεύθερης δημοκρατικής πολιτείας. Η κατοχύρωση της αντικειμενικής πληροφόρησης του λαού από την τηλεόραση και το ραδιόφωνο αποτελεί σοβαρή ευθύνη της κυβέρνησης. Αντί αυτού η κομματικοποίηση επικράτησε και σ' αυτό το θέμα. Η κυβέρνηση θεωρεί τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σαν ιδιοκτησία της. Αλλά η τηλεόραση και το ραδιόφωνο δεν της ανήκουν. Ανήκουν μόνο στο λαό που το συντηρεί με την εισφορά του και έχει

απαίτηση να ικανοποιούν τη δημοκρατική του ευαισθησία. Τα μέσα αυτά πρέπει να υπηρετούν το λαό λειτουργώντας πάνω στη βάση της ελεύθερης ανοικτής συζήτησης και διακίνησης ιδεών. Η σωστή και σφαιρική πληροφόρηση αποτελεί τη βάση της δημοκρατίας. Είναι σημαντικός παράγοντας για τον εκδημοκρατισμό της εξουσίας για την ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στα θέματα που τον αφορούν, και δεν είναι απλά και μόνο θέμα πόσα λεπτά θα πάρει το κάθε κόμμα στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο. Είναι θέμα αντίληψης και νοοτροπίας και η νοοτροπία της κυβέρνησης είναι ότι ο πολίτης θα πρέπει να υφίσταται ένα βομβαρδισμό χωρίς ενδιαφέρον ειδήσεων ή προγραμμάτων επειδή έτσι νομίζει ότι εξυπηρετούνται τα στενά κομματικά συμφέροντα. Αυτή δεν είναι ασφαλώς δημοκρατική αντίληψη για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αντίθετα υπάρχει η αντίληψη της ιδιοκτησίας. Η μεγέθυνση και διόγκωση ποιοτικά και ποσοτικά από άποψης προβολής κάθε δραστηριότητας της κυβέρνησης, όπως χαιρετισμοί ρουτίνας και εγκαινία, αποτελεί υποτίμηση της νοημοσύνης του λαού. Για την ανακοπή αυτής της απαράδεκτης κατάστασης θα πρέπει να θεσμοθετηθεί η συμμετοχή στη διοίκηση του ΡΙΚ εκπροσώπων όλων των Κομμάτων για να εξασφαλισθεί η ισότιμη μεταχείριση και ο πλουραρισμός των απόψεων.

Παρά το ότι οι τελευταίες Προεδρικές εκλογές ανήκουν στο παρελθόν, δεν μπορούμε παρά να θυμηθούμε, να επιστημόσουμε και να προειδοποιήσουμε για το μέλλον πως δεν θα πρέπει να γίνει ανεκτή η αυθαιρεσία που τότε επεδείχθη από κρατικά όργανα με στόχο την αλλαγή του φρονήματος των πολιτών. Οι πιέσεις και η ψυχολογική βία που ασκήθηκε τότε από ορισμένους κρατικούς λειτουργούς και που καταγγέλθηκε τότε κατά τρόπο συγκεκριμένο, δεν έτυχαν δυστυχώς καμιάς διερεύνησης και καμιά κύρωση δεν επιβλήθηκε, με αποτέλεσμα ορισμένοι κρατικοί υπάλληλοι να συνεχίζουν και σήμερα ανενόχλητοι το έργο τους. Έχουν αναγάγει το ρουσφέτι και τη συναλλαγή σε πάγια τακτική τους. Η εξυπηρέτηση προς τους πολίτες δεν είναι πια κρατική υποχρέωση αλλά μέθοδος αποκόμισης κομματικής πελατείας. Η αντίδραση της κυβέρνησης υπήρξε και εξακολουθεί να είναι ανύπαρκτη. Τις καταγγελίες που έχουμε κάμει είτε τις αγνόησε εντελώς είτε έσπευσε να τις διαψεύσει χωρίς καν να τις ερευνήσει. Αυτό οδηγεί μοιραία σε αποθράσυνση και αποχαλίνωση και οριστική φθορά και ξήλωμα του κρατικού μηχανισμού. Δεν θα μπορούμε σε απαρίθμηση των συγκεκριμένων περιπτώσεων που είναι ήδη καταχωρημένες στα πρακτικά της Βουλής από παλιά. Εκείνο που θέλουμε να πούμε είναι πως δεν έχουμε πρόθεση να δεχτούμε παραγραφή της όποιας πειθαρχικής ή και ποινικής ευθύνης των κρατικών οργάνων που παρανόμησαν.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού, οι παραβιάσεις της δημοκρατικής νομιμότητας, το ρουσφέτι, η υπαγωγή του δημόσιου συμφέροντος στο κομματικό, έπληξαν και πλήττουν καιρία τους θεσμούς.

Είναι καιρός η ίση μεταχείριση των πολιτών, η ισονομία και η ισοπολιτεία να αποκατασταθούν. Είναι άμεση και επείγουσα αναγκαιότητα να επανορθωθεί ένα κράτος δικαίου γιατί τούτο είναι υποχρέωση προς το λαό και προϋπόθεση σωτηρίας της πατρίδας μας.

Είναι επείγον και αναγκαίο να οικοδομηθεί ένα κράτος ικανό και αντικειμενικό χωρίς κομματισμό και ρουσφέτι στη δημόσια διοίκηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη και της δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που σήμερα συζητούμε ενεγράφη από τον αξιότιμο Πρόεδρο του ΔΗΣΥ προ διετίας περίπου, όταν οι ενέργειες της κυβέρνησης πάνω στο θέμα τούτο κατέστησαν τόσο εξόφθαλμες και προκλητικές, που εκρίθη σκόπιμο να απασχολήσουν τη Βουλή. Η αντίδραση της κοινής γνώμης ήταν τεράστια και η ανησυχία της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης έφθανε τα όρια της αβεβαιότητας και απελπισίας. Και τούτο γιατί ένας δημόσιος υπάλληλος, σε οποιαδήποτε υπηρεσία και αν ανήκει, διακατέχεται από άγχος και αγωνία, αφού η σπιουινιά, η συκοφαντία, η ανασφάλεια και προ παντός η αδικία που επακολουθεί από μέρους της προϊστάμενης αρχής και του εργοδότη του, επικρέμονται σαν δαμόκλεια σπάθη πάνω στην όλη του σταδιοδρομία. Διερωτάται καθένας κατά πόσο υπό τέτοιες συνθήκες θα εξακολουθήσει να εργάζεται ευσυνείδητα ή θα πρέπει να γίνει κι' εκείνος κομματικός μπράβος για να καταστεί άτρωτος από τέτοια ανόσια βέλη. Ήταν η εποχή που επαύοντο «εν αιθρία» οι Γενικοί Διευθυντές του Υπουργείου Παιδείας και των Δημοσίων Έργων και ακολουθούσε η διαθεσιμότητα του διακεκριμένου και ασύγκριτου εκπαιδευτικού Γιάννη Κουτσάκου, Διευθυντή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, διότι τόλμησε φιλοσοφικότερα και με τρανά επιχειρήματα να χαρακτηρίσει την πράξη τούτη της Κυβέρνησης σαν αντίθετη προς τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τελικά οι πράξεις και ημέρες της Κυβέρνησης εις βάρος του εκπαιδευτικού τούτου, τον ανάγκασαν σε πρόωρη αφυπηρέτηση. Και θα ενθυμείσθε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ήλθε η δικαιοσύνη να χαρακτηρίσει παράνομες τις πράξεις εκείνες της Κυβέρνησης. Ταυτόχρονα με δηλώσεις και πράξεις των αρμοδίων αφήνετο να εννοηθεί, ότι οι διωγμοί των αντιφρονούντων θα συνεχίζοντο. Αφού διεγράφετο μια τέτοια απειλή εναντίον της εύρυθμης λειτουργίας της Κυβερνητικής μηχανής, όφειλε οιοσδήποτε σε όποιο κόμμα ή παράταξη κι αν ανήκε, να σηκώσει φωνή διαμαρτυρίας και ν' αντιδράσει έντονα στον κατήφορο που μας οδηγούσε η φρενήρης καταστροφική πολιτική της κυβέρνησης. Η αντίδραση εξεδηλώθη έντονα από το ΔΥΣΥ. Αλλά αλλοίμονο, η καταπιεστική πολιτική της Κυβέρνησης και ο στόχος που έβαλε να καθυποτάξει την κυβερνητική μηχανή και να την μετατρέψει σε κομματικό άβουλο όργανό της, παρέμεινε ανεπηρέαστη και ασυγκίνητη. Επιδίωξε και επιδιώκει να επιβάλει την πολιτική της κομματικοποίησης και της αναγκαστικής εξυπηρέτησης του κόμματος και όχι του λαού. Είναι όμως με τα χρήματα που πληρώνει από τον ιδρώτα και τα υστερήματά του ολόκληρος ο λαός και η κυβερνητική μηχανή πρέπει να τον εξυπηρετεί ως σύνολο, ανεξάρτητα από κομματική τοποθέτηση, και όχι για υλοποίηση των στόχων του κυβερνώντος κόμματος.

Για το λόγο τούτο η κυβέρνηση διόρισε στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, στην Ε.Ε.Υ. (Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας) και εις τα Συμβούλια άλλων κρατικών και ημικρατικών οργανισμών, πρόσωπα που έδειξαν υπέρμετρο ζήλο στο κυβερνών κόμμα και ανέπτυξαν εξαιρετική δραστηριότητα για την εκλογή του Προέδρου της Κυβέρνησης. Πάρα πολλοί μάλιστα, ενώ ήσαν ακόμη υπάλληλοι, εκπαιδευτικοί ή αστυνομικοί, είχαν αναλάβει έντονη προεκλογική εκστρατεία για τον Πρόεδρο και παρά τις επώνυμες καταγγελίες συνέχιζαν ανερυθρίαστα να

παραβαίνουν τους κανόνες και τους νόμους που διέπουν την κυβερνητική υπηρεσία. Γνώριζαν όμως οι κύριοι αυτοί, ότι στο τέλος η παρανομία τους θα αμείβετο με το έπαθλο του προβιβασμού ή της μεταπήδησης από μια θέση σε άλλη ανώτερη και σε θέση κλειδί, απ' όπου θα μπορούσαν με το μανδύα της νομιμότητας να συμβάλουν στην κομματικοποίηση της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης.

Και ερωτώ οιονδήποτε συνάδελφο, κύριε Πρόεδρε, αν υπό το πρίσμα τούτο, βλέποντας οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι εκπαιδευτικοί, οι αστυνομικοί, οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών και άλλοι εξαρτώμενοι από την κυβέρνηση και γνωρίζοντας ότι η όλη τους σταδιοδρομία δεν εξαρτάται από την αξία τους, από την αποδοτικότητα τους, από την ιεραρχία, από την αρχαιότητα και γενικά από αξιοκρατικά κριτήρια, είναι δυνατό να αντέξουν και να μην καταπατήσουν τη συνείδησή τους, παραβαίνοντας το καθήκον τους, γενόμενοι και αυτοί κομματικοί μπράβοι, σπιούνοι και συκοφάντες των ευσυνειδήτων συναδέλφων τους για να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης. Και διερωτούνται οι νομοταγείς και όχι οι κομματοταγείς υπάλληλοι κατά πόσο αν εκτελούν το καθήκον τους θα αναγνωρισθούν και θα αμειφθούν οι υπηρεσίες τους στον κόσμο τούτο ή θα περιμένουν ν' αμειφθούν στον άλλο κόσμο. Οι περισσότεροι προτιμούν ν' αμειφθούν στον κόσμο τούτο τον «Αγγελικό», που δημιουργεί και διαπλάσσει η Κυβέρνηση με τη φθοροποιού πολιτική της. Άλλοτε οι ενέργειες αυτές της κυβέρνησης καυστηριάζονται και από το κομμουνιστικό κόμμα. Αφ' ότου όμως το κόμμα τούτο, που ισχυρίζεται ότι αγωνίζεται για τον εργάτη και τον υπάλληλο, συμμαχησε με το μικρό κυβερνών κόμμα και συνέπηξαν την κοινοπραξία ΑΚΕΛ—ΔΗΚΟ, σιώπησε και εγκρίνει αδιαμαρτύρητα τις πράξεις τούτες της Κυβέρνησης. Του έταξαν ως γνωστό ότι θα βολέψουν και μερικούς οπαδούς δικούς του, σύμφωνα με το μίνιμουμ πρόγραμμα. Δεν είναι όμως ζήτημα οποιουδήποτε βολέματος. Είναι ζήτημα αρχής. Είναι ανεπίτρεπτο να κομματικοποιείται η κυβερνητική μηχανή, τόσο προκλητικά, σ' ένα καθεστώς που θέλει να λέγεται δημοκρατικό και πλουραλιστικό.

Είναι σε όλους γνωστό, ότι οιοσδήποτε υπάλληλος παρανομεί για εξυπηρέτηση του ΔΗΚΟ, όχι μόνο δεν πρόκειται να διωχθεί αλλ' αναμένει κι' επιβράβευση των υπηρεσιών του. Η κυβέρνηση διά στόματος Προέδρου διακήρυξε επανειλημμένα και κατά κόρον ότι αντιτίθεται στην κομματικοποίηση οιοσδήποτε υπάλληλου. Οι διακηρύξεις γίνονται με λόγια. Η αθέτηση όμως των διαταγών και των διακηρύξεων γίνεται με πράξεις. Πολλές φορές συνελήφθη ο κ. Πρόεδρος να συγκρούει τις πράξεις με τα λόγια. Θα περιορισθώ σε μερικά απτά παραδείγματα που συνέβησαν στην Επαρχία μου. Όταν πρόκειται να επισκεφθεί την επαρχία ο κ. Πρόεδρος, πρώτοι και καλύτεροι που θα οργώσουν την επαρχία, είναι οι δημόσιοι υπάλληλοι, αστυνομικοί και εκπαιδευτικοί, που συναγωνίζονται ποιός θα πάει στις πιο πολλές κοινότητες, να εξαναγκάσει τον κόσμο να εγκαταλείψει τις δουλειές του για να κάνει σύναξη για τον Πρόεδρο. Ανάλογα με την επίδοση, όσους πιο πολλούς κατεβάσει, θα είναι και η αμοιβή. Στις συγκεντρώσεις τούτες, είτε χοροί λέγονται, είτε κομματικές εκδηλώσεις, είτε κομματικά συνέδρια, μπροστά στα μάτια του Προέδρου και στα μπροστινά καθίσματα ή σε περίοπτες θέσεις, παρακάθονται δημόσιοι υπάλληλοι για να έχουν ευδιάκριτη θέση στο οπτικό πεδίο του κ. Προέδρου. Γνωστός δάσκαλος στην επαρχία μου αναπτύσσει αξιόλογη κομματική και οργανωτική δράση, εισπράττει χρήματα για το ΔΗΚΟ, περιέρχεται τις κοινότητες με τους έμμισθους και στελέχη του κυβερνώντος κόμματος, ή με αστυνομικούς, προεδρεύει συσκέψεων, και εκδίδει συστατικές

επιστολές για τον Πρόεδρο. Προκλητικότερα απειλεί οιονδήποτε υπάλληλο που δεν πρόσκειται στο κυβερνών κόμμα ή αφειδόμενα υπόσχεται προαγωγές, μεταθέσεις και διορισμούς αν ενταχθούν στο ΔΗΚΟ. Στις επισκέψεις του Προέδρου στην επαρχία μας, ο εν λόγω δάσκαλος εκτελεί πολλές φορές καθήκοντα ιδιαίτερου συμβούλου και εισάγει τους επισκέπτες για να πουν το πρόβλημά τους και να ζητήσουν κάποια εξυπηρέτηση. Κάποτε ο κ. Πρόεδρος, αν δεν είναι σε θέση να λύσει το πρόβλημα επί τόπου, παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο στον εν λόγω δάσκαλο για να του διευθετήσει μια μελλοντική συνάντηση του στη Λευκωσία, για καλύτερη εξυπηρέτηση από τις Προεδρικές υπηρεσίες.

Αυτή την κάπως μακροσκελή αφήγηση για ένα δάσκαλο, την κάνω, κύριοι Συνάδελφοι, για να καταλάβετε πόσο οι διακηρύξεις απέχουν από την πράξη. Την ίδια ώρα που επέμπει ο κ. Πρόεδρος κεραυνούς εναντίον των κομματιζόμενων υπαλλήλων, την ίδια ώρα τους αναθέτει και καθήκοντα κομματικά. Αστυνομικοί και αστυνομικοί περιέρχονται τις κοινότητες και τα σπίτια. Άλλοτε με την πειθώ και άλλοτε διά υποχρέσεων ότι δεν θα διωχθούν για παλαιά ή πρόσφατα αδικήματα, ή δι' απειλών προσπαθούν να στρατολογήσουν οπαδούς ή ψηφοφόρους για το ΔΗΚΟ. Υπάλληλοι, αστυνομικοί, εκπαιδευτικοί και άλλοι μη καθαρόαιμοι κοινοπρακτικοί παρακολουθούνται τι εφημερίδα αγοράζουν ή διαβάζουν, οπότε η παρατήρηση κι επίπληξη κατά πρώτο λόγο και η δυσμενής μετάθεση ή στασιμότητα κατά δεύτερο, είναι η κατάληξη της έλλειψης «νομιμοφροσύνης». Μικροϋπάλληλοι και αστυνομικοί που δεν δείχνουν υπέρμετρο φιλοκυβερνητικό ζήλο και που ασχολούνται με ασήμαντες μικρο-επιχειρήσεις διώκονται. Ανώτεροι όμως υπάλληλοι, αστυνομικοί κλπ. που ασχολούνται με μεγαλοεπιχειρήσεις, μια και αναπτύσσουν υπέρμετρο και σκανδαλώδη φιλοκυβερνητικό κομματικό ζήλο, αμείβονται και προάγονται.

Οι εξόφθαλμες αδικίες είναι στην ημερήσια διάταξη. Αναφέρω την περίπτωση Γυμνασιάρχη με 27 χρόνια υπηρεσίας από τα οποία τα 17 τα υπηρετεί στην ύπαιθρο. Η αδικία και μεροληψία εις βάρος του έφθασαν το άκρον άωτο της αδικίας όταν, όχι μόνο δεν μετετέθη, όπως εδικαιούτο, στο Αστικό κέντρο, μετά την τόσο μακρά υπηρεσία του εκτός έδρας, αλλά τοποθέτησαν νεαρό Γυμνασιάρχη πρωτοδιοριζόμενο στο Λυκειακό κύκλο και άφησαν τον αδικημένο αλλ' απροσύνητο Γυμνασιάρχη στο Γυμνασιακό κύκλο προς πείσμα κάθε ηθικής και δικαίου.

Δάσκαλος που επί 18 χρόνια παραμένει στην ίδια κοινότητα απ' όπου κατάγεται, δημιούργησε καθεστώς, η δε απόδοσή του ας αναζητηθεί στο Υπουργείο Παιδείας. Είναι αμετακίνητος εις πείσμα των γονιών και των παιδιών που ζητούν τη μετάθεσή του. Προ διετίας, μετά από ενέργειες της κοινότητας μετετέθη, επενέβη όμως ο γνωστός δάσκαλος της επαρχίας και τον επανατοποθέτησε στην προηγούμενη του θέση. Διαμαρτύρονται οι κάτοικοι και ζητούν όπως η Κυβέρνηση αγαπήσει. . . . κι' άλλους κι' ας στείλει τον πεφωτισμένο δάσκαλο κι' αλλού, για να πάρουν κι' άλλοι τα φώτα του. . . .

Τελευταία έγινε πάταγος και αναστάτωση της επαρχίας για ορισμένα οικογενειακά σκάνδαλα ανώτερου υπαλλήλου, κομματικού μπράβου της Κυβέρνησης. Ανέμενε η κοινή γνώμη κάθαρση της όλης υπόθεσης. Η παχυδερμία όμως της προϊστάμενης αρχής και η κομματικοποίηση του υπαλλήλου, επέβαλε σιγή και παρασιωπήθηκε η όλη υπόθεση. Αν όμως επρόκειτο περί κάποιου υπαλλήλου ουδέτερης απόχρωσης ή άλλης κομματικής τοποθέτησης, αντιλαμβάνεστε, κύριοι, πού θα βρισκόταν σήμερα ο τέτοιος υπάλληλος.

Με τέτοια παραδείγματα ως πρότυπα, πώς είναι δυνατό η κυβερνητική μηχανή να λειτουργήσει ομαλά και να παραμείνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι, αστυνομικοί κι' εκπαιδευτικοί, αμερόληπτοι και ευσυνείδητοι υπηρέτες του λαού; Εκεί όμως που φθάνει τα όρια της εξόφθαλμης αδικίας και μεροληψίας είναι η πρόσληψη νέων υπαλλήλων στην κυβερνητική υπηρεσία. Είναι αδύνατο να φανταστεί κανένας, ότι είναι δυνατό να αναμένει διορισμό, αν δεν περάσει από το καθαρτήριο πυρ της κομματικής ένταξης στο ΔΗΚΟ, με κομματική ταυτότητα, κι' αν δεν έχει κατάλληλες συστάσεις από την επαρχιακή επιτροπή και την ΚΥΠ. Ο παραγοντισμός έχει αναχθεί σε επιστήμη για την πρόσληψη, προαγωγή ή ευμενή μετάθεση οποιουδήποτε δημόσιου υπαλλήλου. Υπεισέρχεται παντού και εμποδίζει την κανονική λειτουργία όλων των αρμόδιων οργάνων για την κυβερνητική υπηρεσία.

Στην Κύπρο μιλούμε πολύ για δημοκρατία και για δημοκρατικούς θεσμούς, βαυκαλιζόμενοι μέσα στις ψευδαισθήσεις μας. Έχουμε πολύ δρόμο ακόμα μέχρι να κατακτήσουμε τη δημοκρατία. Γιατί η δημοκρατία δεν είναι θεσμός, ούτε συνθήματα. Είναι τρόπος σκέψης και τρόπος ζωής. Είναι αναγνώριση της αξίας του καθενός. Βλέπεις αγωνιστές της τιμής και της δόξας να παραγνωρίζονται. Βλέπεις δασκάλους, καθηγητές, υπαλλήλους, αστυνομικούς, που έγραψαν βιβλία και συγγράμματα και που στην υπηρεσία τους υπήρξαν πρότυπα ανθρώπου και υπαλλήλου με μακρά ευδόκιμη υπηρεσία, να παραγνωρίζονται και να περιφρονούνται. Οι προβιβασμοί και θέσεις δίδονται στους οσφυοκάμπτες, γιατί νυκτοξημερώνονται στις ξώπορτες των δυνατών και γλύφουν ή δωροδοκούν.

Τον τελευταίο καιρό δημοσιεύτηκαν αρκετά, σχετικά με την πλήρωση ορισμένων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία. Το κυβερνών κόμμα διορίζει αναπληρωτές σε θέσεις που κενώνονται, ώστε όταν έλθει η ημέρα της πλήρωσης, να μπορεί εύκολα να διορισθεί ο αναπληρωτής, που είναι και το ευνοούμενο πρόσωπο. Αυτή η μέθοδος είναι ανορθόδοξη και η ΠΑΣΥΔΥ πρέπει να πάρει τα αναγκαία μέτρα.

Η όλη προσπάθεια της κυβέρνησης μέσω των διαφόρων υπηρεσιών της, είναι με την όλη πολιτική της να τρομοκρατήσει την τάξη των δημόσιων υπαλλήλων και να τους χρησιμοποιήσει για προώθηση των κομματικών της επιδιώξεων με χρήματα του δημοσίου. Γιατί οι δημόσιοι υπάλληλοι, και δεν είναι λίγοι, που κάμνουν κομματική δουλειά, χρησιμοποιούν υπηρεσιακά μέσα, τηλέφωνα, αυτοκίνητα, ώρες υπηρεσίας, κυβερνητικές διευκολύνσεις, ρουσφέτια κ.α. Δεν υπάρχει υπηρεσία που να μην προσπαθεί η κυβέρνηση να την αλώσει κομματικά. Και σ' αυτή ακόμη την εθνοφρουρά στην οποία υπηρετούν τα νεαρά βλαστάρια της πατρίδας μας, έτοιμα να δώσουν και το αίμα τους ακόμη για τη σωτηρία όλων μας, υπεισέρχεται ο κομματικός παράγοντας. Οι εθνοφρουροί μας αισθάνονται αδικημένοι για την άνιση μεταχείριση και μέριμνα. Και όταν ο στρατιώτης αισθάνεται αδικούμενος, διερωτάται αν αξίζει να θυσιαστεί σε ώρα ανάγκης για τη διατήρηση μιας άδικης κοινωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, και κύριοι συνάδελφοι.

Η πατρίδα μας σήμερα, όπως από όλες τις πλευρές διακηρύσσεται περνά ίσως την πιο δύσκολη περίοδο της ιστορίας της. Οι κίνδυνοι που την περιβάλλουν είναι θανάσιμοι. Είμαστε οι ολίγοι και οι αδύνατοι. Οι εχθροί μας είναι οι πολλοί και δυνατοί. Χρειαζόμαστε να επιστρατεύσουμε και το τελευταίο ζωτικό κύτταρο του κυπριακού λαού. Να ενεργοποιηθεί και να συνειδητοποιήσει ότι αγωνίζεται για τη σωτηρία και το καλό όλου του λαού, ανεξάρτητα από κομματική και πολιτική

τοποθέτηση. Πρέπει να γίνει πίστη στο λαό, ότι η προσφορά του πηγαίνει για το καθολικό καλό και όχι για να εξυπηρετηθούν οι κρατούντες ή ορισμένα κόμματα. Πρέπει η κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος που με την πολιτική του δείχνει ότι δεν είναι πρόεδρος όλων των Κυπρίων, αλλά μόνο των ΔΗΚΟϊκών, να δείξει ότι ενδιαφέρεται για το σύνολο και τη σωτηρία της πατρίδας μας. Η πολιτική του «ή όλοι να σωθούμε ή όλοι να σκοτωθείτε» δεν πρόκειται να σώσει την Κύπρο μας. Επιβάλλεται να χαραχθεί μια πανεθνική πολιτική, ίση και αμερόληπτη μεταχείριση όλων των πολιτών, που να στηρίζεται πάνω σε αξιολογικά κριτήρια.

Η επίκληση για ενότητα είναι λόγια κούφια και απραγματοποίητα όταν εφαρμόζεται κομματική πολιτική και περιφρονούνται ή απωθούνται πολίτες της δημοκρατίας που δεν συμφωνούν με την πολιτική του Προέδρου. Όταν αμείβονται οι προσκνημένοι και καταδιώκονται οι απροσκνήτοι. Τώρα περνούμε κρίσιμες στιγμές. Ας ανακρούσει πρύμνη ο κ. Πρόεδρος κι' ας παραδειγματισθεί από άλλους ηγέτες που ακολούθησαν εθνική πολιτική και έσωσαν την πατρίδα τους. Η κινδυνολογία δεν σώζει. Σώζουν οι κατάλληλοι χειρισμοί και η επιστράτευση όλων για την σωτηρία όλων.

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος της παραμονής της μεγάλης εθνικής εξόρμησης το 1912, δήλωνε κατηγορηματικά ότι θα χρησιμοποιούσε και το διάβολο ακόμη αν αυτός ήταν Έλληνας και είχε ικανότητα. «Ήθελε ο μεγάλος εκείνος Έλληνας πολιτικός, με τα λόγια του αυτά, να τονίσει τη σημασία που έδινε στην ενότητα και ομοψυχία που έπρεπε να έχουν οι Έλληνες για να κερδίσουν τον πόλεμο και να απελευθερώσουν την υπόδουλη πατρίδα τους. Έβλεπε ο μεγάλος εκείνος πολιτικός σαν απλός Έλληνας, σαν πολίτης του Γένους. Έβλεπε μόνο τη σωτηρία του Έθνους. Δεν είχε μάτια να διακρίνει εχθρούς και φίλους στον τόπο του. Ήταν όλοι Έλληνες και όφειλε να τους χρησιμοποιήσει όλους από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο χάρη των υποδούλων. Γι' αυτό έδωσε σ' όλους τους πολιτικούς του αντιπάλους θέση στην κυβέρνηση και τη διπλωματική υπηρεσία. Γι' αυτό παρέδωσε τα κλειδιά της πολιτείας στους πολιτικούς του αντιπάλους. Ποιά ήταν το αποτέλεσμα της σωτήριας εκείνης ενέργειας του γιου του Ψηλορίτη; Ήταν η κατατρόπωση του εχθρού. Με τη μεγαλόπνοη ενέργειά του, ο απαράμιλος εκείνος ηγέτης κατόρθωσε να ενώσει ψυχικά και ηθικά τον λαό και να τον οδηγήσει σε δόξες μεγάλες.

Τι κάμνει όμως σήμερα ο Πρόεδρος μας; Με τις ενέργειές του κομματίζει την κυβερνητική μηχανή, διχάζει το λαό, τον διακρίνει σε ημέτερο και αντίθετο και ενσπείρει τη διχονοία, την ασυνεννοησία και την υπόσκαψη των κομματικών του αντιπάλων. Με τη διάσπαση των λιγιστών μας δυνάμεων ουδέν θα κατορθώσουμε. Το μόνο που κατορθώνουμε είναι την ενίσχυση του προαιώνιου εχθρού μας, του Αττίλα, και τη διαιώνιση της εισβολής και κατοχής.

Την Κύπρο μας την περιμένουν δύσκολες στιγμές και οι υπεύθυνοι της Κυβέρνησης ας αναλογισθούν τις ευθύνες τους και ας μη διστάσουν να χαράξουν εθνική πολιτική. Πολιτική ενότητας και σωτηρίας. Ας μη διστάσουν να μιμηθούν το Βενιζέλο. Ας μη διστάσουν να θυσιάσουν προσωπικές φιλοδοξίες και κομματικά συμφέροντα για την εθνική σωτηρία. Πρέπει να γίνει συνείδηση ότι στην αδικία και την περιφρόνηση των πολιτικών αντιπάλων, στη στύγνη κομματικοποίηση των πάντων και ιδιαίτερα της κυβερνητικής μηχανής, δεν είναι δυνατό να αναμένει κανένας ομοψυχία και ανάταση, απαραίτητα στοιχεία για την ευόδωση του αγώνα.

Για να ματαιώσουμε τα σχέδια των Τούρκων σε βάρος μας, ας σκεφθούν οι κυβερνώντες, έστω και τη 12η ώρα και ας μιμηθούν το Βενιζέλο.

Κύριοι συνάδελφοι, αν δεν είναι διατεθειμένοι οι υπεύθυνοι του τόπου τούτου να μιμηθούν το μεγάλο εκείνο πολιτικό, εμείς εδώ μέσα σαν εκπρόσωποι του πολυβασανισμένου λαού ας αναλάβουμε το δύσκολο αλλά σωτήριο τούτο έργο. Να τους κάμουμε να σκεφθούν υπεύθυνα, πώς θα σωθεί ο τόπος τούτος. Και τρόπος υπάρχει. Αρκεί οι υπεύθυνοι να συνειδητοποιήσουν τα μηνύματα που παίρνουν από παντού. Εις δε την προκειμένη περίπτωση, η ΠΑΣΥΔΥ, η υπεύθυνη οργάνωση των δημόσιων υπαλλήλων, που δεν πρόσκειται εχθρικά προς την κυβέρνηση, υπέδειξε πολλές φορές τι πρέπει να γίνει και κατάγγειλε τις αυθαιρεσίες και υπερβασίες της κυβέρνησης. Αν η κυβέρνηση θελήσει να ενεργήσει δημοκρατικά, πιστεύω ότι η δημιουργία μιας διακομματικής επιτροπής, στην οποία θα επέτρεψαν να εργασθεί ανεπηρέαστα, θα μπορούσε να βρεί τρόπους και να υποδείξει λύσεις, σύμφωνα με τις οποίες η κυβερνητική υπηρεσία θα εργάζεται ανεπηρέαστα ως όργανο του κράτους και της δημοκρατίας και όχι του κόμματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέμα τάξεως, κ. Πρόεδρε. Έχει γίνει προσωπική επίθεση από τον κ. Παπαδόπουλο εναντίον του προσώπου του Προέδρου. Συνήθως από το βήμα της Βουλής αποφεύγονται οι προσωπικές επιθέσεις ιδιαίτερα εναντίον ατόμων το οποίο δεν βρίσκονται σ' αυτή την αίθουσα. Θεωρούμε πολύ άδικη αυτή την επίθεση και θέλω να πω στον κ. Παπαδόπουλο ότι ο κ. Κυπριανού είναι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων, αντίθετα με ό,τι προσπάθησε να υποστηρίξει. Ευχαριστώ.

Θα απαντήσουμε με λεπτομέρεια όταν θα μας δοθεί η ευκαιρία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί του θέματος το οποίο ευρίσκεται ενώπιόν μας;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσω κάτι. Δεν έκαμα προσωπική επίθεση εναντίον του Προέδρου· απεναντίας η επίθεση ήταν μόνο εναντίον της κυβερνητικής πολιτικής η οποία εκπροσωπείται διά του Προέδρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, κύριε Παπαδόπουλε.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και εναντίον των πράξεων και όχι εναντίον του προσώπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, κύριε Παπαδόπουλε. Ότι ελέγχθη έχει ακουσθεί από όλους και ο καθένας είναι σε θέση να κρίνει αν έγινε προσωπική επίθεση ή όχι. Εν πάση περιπτώσει, αν υπάρχει άλλος ομιλητής έτοιμος για να μιλήσει επί του θέματος αυτού, να τον ακούσουμε. Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές τότε να προχωρήσουμε περαιτέρω.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που ήθελα να πω είναι ότι κατά την προσεχή συνεδρία το θέμα θα πρέπει να κλείσει διότι είναι τώρα πάνω από ένας μήνας που

συνεχίζεται η συζήτησή του και δεν νομίζω ότι είναι ορθό για κάθε θέμα που είναι εγγεγραμμένο στο Κεφάλαιο Δ' να παίρνομε ένα μήνα. Τότε θα χρειασθούμε δυο χρόνια για να διεξέλθουμε τα θέματα που είναι εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ'. Γι' αυτό εισηγούμαι ότι κατά την προσεχή συνεδρία του Σώματος οπωσδήποτε θα πρέπει να ολοκληρωθεί η συζήτηση και ο εισηγητής να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ απόλυτα, κ. Παπαϊωάννου, και αυτή ήταν η πρόθεσή μου όταν θα φθάναμε στην παραπομπή του θέματος στην προσεχή συνεδρία, να παρακαλέσω τους έντιμους Βουλευτές που θέλουν να ομιλήσουν επί του θέματος, να ετοιμασθούν γιατί εν πάση περιπτώσει πρέπει να κλείσει αυτό το θέμα' έχει παρατραβήξει.

Πριν όμως προχωρήσουμε σ' αυτά τα ζητήματα, θα ήθελα να αναφέρω στο Σώμα ότι οι Βουλευτές όλων των Κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Πάφου μου έχουν θέσει ένα ζήτημα που αφορά τους σταφυλοπαραγωγούς. Υπάρχουν κάπου 40,000 οκάδες σταφύλια τα οποία δεν έχουν παραληφθεί ακόμα και είναι η παράκληση προς όλους τους αρμόδιους κρατικούς παράγοντες να ασκήσουν την επιρροή τους ώστε και αυτά τα σταφύλια να παραληφθούν εγκαίρως. Η παράκληση των συναδέλφων από την Πάφο έχω τη γνώμη ότι βρίσκει σύμφωνο ολόκληρο το Σώμα και η παράκληση αυτή θα διαβιβασθεί προς τα αρμόδια όργανα της Κυβέρνησης.

Με τη δήλωση αυτή έχομε φθάσει στο τέλος της σημερινής μας συνεδρίας.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 17 Νοεμβρίου, η ώρα 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (2) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ.2) Κανονισμοί του 1983.
- (3) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (4) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (5) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (6) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (7) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (8) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (9) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (10) Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (11) Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (12) Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (13) Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (14) Οι περί Ερουσικού Οξέος εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (15) Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

- (16) Οι περί Σιδήρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (17) Οι περί Ορυκτών Υδρογονανθράκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (18) Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (19) Οι περί Χαλκού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (20) Οι περί Καδμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (21) Οι περί Ψευδαργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β:

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ:

Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη). (Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).

- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
(14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων).
(14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών).
(12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών).
(9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαδοπούλου).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). (30/6/1983).

- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαράγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκονοχωρίων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. (29/9/1983).

- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεΐα Παπαϊωάννου).

- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).

- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).

- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση).

(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ερωτήσω σε ποιο στάδιο ευρίσκεται η μελέτη της πρότασης Νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών. Είναι απόφαση αυτού του Σώματος όπως η πρόταση αυτή συζητηθεί και λήξει πριν το τέλος του έτους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως έχω πληροφορηθεί από το Γραμματέα των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών έχει ορισθεί συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας μέσα στην προσεχή εβδομάδα, η οποία θα αρχίσει τη μελέτη του θέματος αυτού.

Σχετικά με το Κεφάλαιο Δ', κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνω και πάλιν ότι το θέμα το οποίο συζητούμε πρέπει. . . .

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα που ανέφερε ο κ. Παπαϊωάννου έχει τεθεί σε προηγούμενη συνεδρία και ανάλαβε κάποια υποχρέωση η Βουλή να το μελετήσει. Διερωτούμαι γιατί επαναλαμβάνεται αυτό το θέμα μέσα στη Βουλή. Τέθηκε προηγουμένως και ανελήφθη κάποια υποχρέωση να μελετηθεί αυτό το θέμα εντός του Δεκεμβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως έχω πληροφορηθεί έχει ορισθεί ήδη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, κύριε Παναγίδη.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να ενημερώσω το συνάδελφο κ. Παναγίδη, ότι είναι δικαίωμα των Βουλευτών αυτού του Σώματος να ζητούν εξηγήσεις και να ενημερώνονται σε πιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη οποιουδήποτε Νομοσχεδίου και επειδή βρισκόμαστε προς τα μέσα του Νοεμβρίου και μας υπολείπονται ένας μήνας και 20 μέρες μέχρι το τέλος του έτους, γι' αυτό θεώρησα καθήκον μου να θέσω αυτό το θέμα διότι αν δεν συμπληρωθεί η μελέτη της προαναφερθείσας πρότασης Νόμου μέχρι το τέλος του έτους, δεν θα έχουμε το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών για να λειτουργήσει το 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, υπάρχει κανείς ο οποίος διαφωνεί με τη μελέτη του Νομοσχεδίου αυτού; Δεν νομίζω ότι εγείρεται τέτοιο θέμα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είμαι μέλος της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και δεν έχω υπόψη μου ότι κλήθηκε σύσκεψη της Επιτροπής γι' αυτό το θέμα. Κλήθηκε για κάποιο άλλο θέμα και από ό,τι αντιλαμβάνομαι ούτε ο Πρόεδρος της Επιτροπής το έχει υπόψη του, εκτός εάν κάμνω λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω τη γνώμη ότι εκλήθη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αναφέρω ότι δεν έθεσα θέμα ότι δεν έχει δικαίωμα ο Βουλευτής ή οιοσδήποτε εδώ να ζητήσει εξηγήσεις. Απλώς ανέφερα ότι το θέμα τούτο ετέθη ενώπιον της Βουλής και σαν Πρόεδρος της Επιτροπής έχω υπόψη μου ότι θα εξετάσουμε αυτό το θέμα εγκαίρως.

Πέραν τούτου θα πρέπει να γνωρίζει το Σώμα ότι απουσίαζα στο εξωτερικό και συγκεκριμένα σε Συνέδριο της Κοινοπολιτείας και επανήλθα μόλις προχθές.

Επομένως αυτό το θέμα θα το εξετάσουμε μέσα στα πλαίσια της προθεσμίας που έχει καθορίσει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τάξει, κύριε Παναγίδη. Ο κ. Παπαϊωάννου ρώτησε απλώς σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη αυτού του Νομοσχεδίου; δεν επέριψε ευθύνη στον Πρόεδρο της Επιτροπής ή εις οποιοδήποτε άλλο.

Εν πάση περιπτώσει, κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας τη σημερινή συνεδρία, θα ήθελα να τονίσω κείνο το οποίο είπα και προηγουμένως. Ότι το θέμα που συζητούμε στο Κεφάλαιο Δ πρέπει να λήξει την προσεχή βδομάδα και παρακαλώ όλους τους Βουλευτές οι οποίοι θα μιλήσουν επί του θέματος να είναι έτοιμοι.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 5.53 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:)

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης

Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης.

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

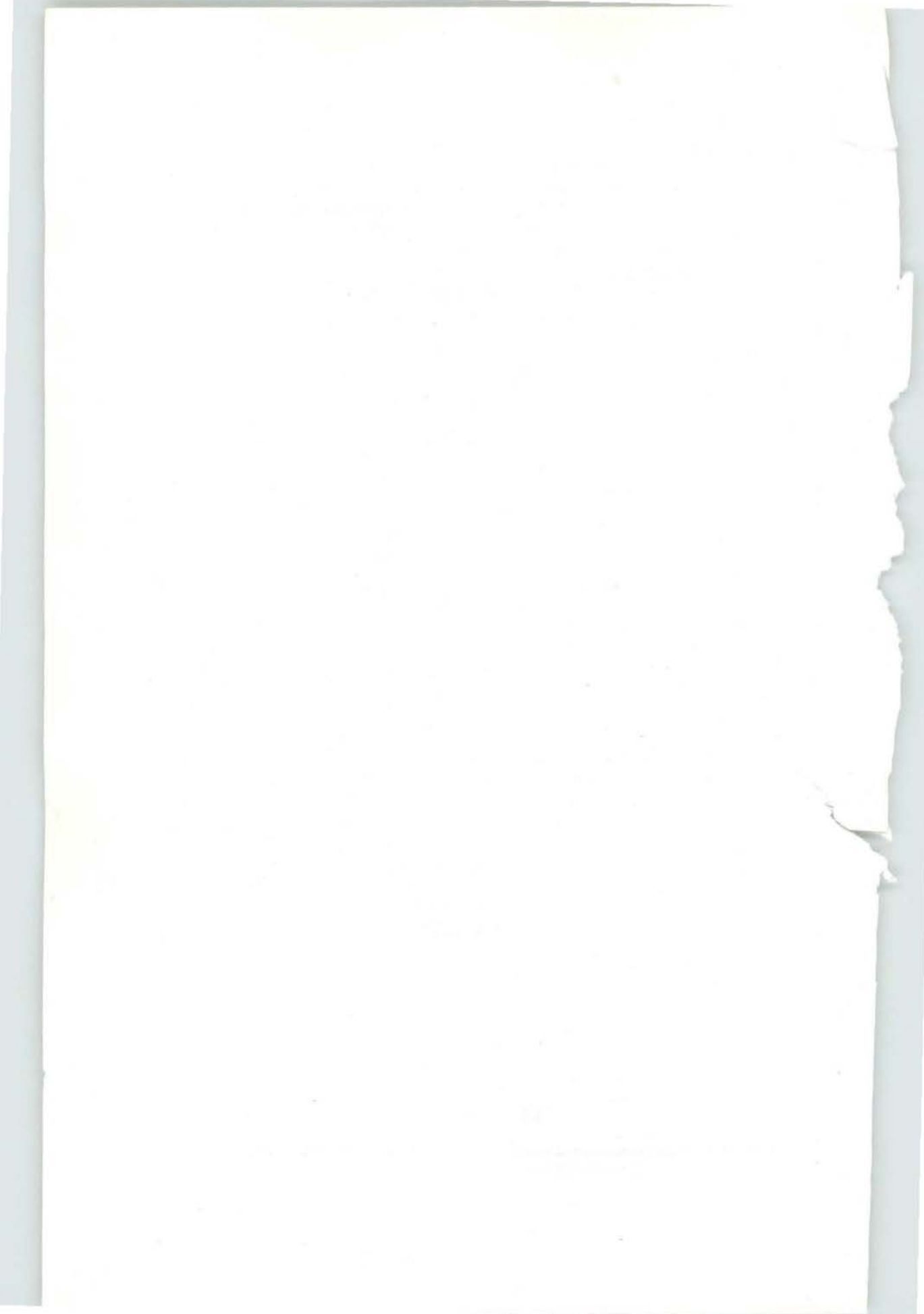
- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ευθύνη Ξενοδόχων Αναφορικά με την Περιουσία των Πελατών των Νόμος του 1983», η σύντομη αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Α. Γαλανού πάνω στο θέμα και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983», οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στο θέμα (Χ. Μιχαηλίδης, Κ. Παναγίδης, Ν. Αναστασιάδης, Γ. Ομήρου, Ε. Παπαϊωάννου, Πρόεδρος) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο ως (υπ' αρ. 11) του 1983.
- (3) Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην παρουσία στην Αίθουσα συνεδριάσεων των μελών της Αντιπροσωπείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με την Κύπρο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983, και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ' αρ. 12) του 1983.

- (5) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- (6) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η καθυστέρηση στη λειτουργία αρδευτικού τμήματος του Ποταμού—Ξερού—Γερακιών που προγραμματιζόταν να λειτουργήσει τον Απρίλιο του 1982—Το θέμα της επαναδραστηριοποίησης του προσφυγικού κόσμου—Η καθυστέρηση των αρμοδίων ν' απαντήσουν σε αιτήσεις παραγωγών για παραχώρηση χαλίτικης γης—Οι επιβλαβείς επιπτώσεις στις δενδροκαλλιέργειες από τη μη κανονική λειτουργία του συνδυασμένου αρδευτικού έργου για το σύμπλεγμα Γερακιών—Τσακίστρας—Κάμπου—Η αδικία που προκλήθηκε σε βάρος της κοινότητας του Αγίου Τύχωνα από την υπαγωγή του 60% της περιοχής του χωρίου στο Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντας—Τα προβλήματα που δημιουργούνται στις νέες οικογένειες της κοινότητας 'Αλασσας μετά την απόφαση της Κυβέρνησης να ανεγερθεί υδατοφράκτης στον ποταμό Κούρρη, ένεκα του οποίου η κοινότητα θα μετακινηθεί—Το θέμα της υγιούς απασχόλησης και ψυχαγωγίας της νεολαίας και ιδιαίτερα της προσφυγικής).
- (7) Αγορεύσεις Βουλευτών (Γ. Ομήρου και Γ. Παπαδόπουλος) πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Γλ. Κληρίδης «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

(Συνέχιση της συζήτησης)

- (8) Αναφορά του Προέδρου σε παράκληση προς αυτόν από τους Βουλευτές όλων των Κομμάτων της εκλογικής περιφέρειας Πάφου, όπως προβεί στα δέοντα διαβήματα προς τους αρμοδίους για έγκαιρη παραλαβή των σταφυλιών.
- (9) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου σε απόφαση της Βουλής όπως η μελέτη της πρότασης Νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών συζητηθεί και λήξει προ του τέλους του έτους και σχετική σύντομη συζήτηση (Ε. Παπαϊωάννου, Πρόεδρος, Κ. Παναγίδης, Λ. Ιεροδιακόνου).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 17ης Νοεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξης 5.42 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές,

Είναι σε όλους σας γνωστά τα γεγονότα που μας δημιούργησε η Τουρκοκυπριακή ηγεσία με την παράνομη, αυθαίρετη και αντισυνταγματική πράξη της ανακήρυξης της ούτω λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου», ενέργεια που σαφώς αποβλέπει στη διχοτόμηση της νήσου μας και την απόσχιση τμήματος του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό το πρόσχημα της δήθεν αυτοδιάθεσης των Τουρκοκυπρίων.

Ο κ. Ντενκτάς υπό την κάλυψη 40.000 Τουρκικού στρατού και με τη συμπαιγνία της Άγκυρας επέβαλε στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα αυτό το νέο πολιτικό πραξικόπημα, δηλαδή την ανακήρυξη τουρκοκυπριακού κράτους. Η νέα δυσμενής εξέλιξη επαυξάνει τις ήδη σοβαρές δυσκολίες για εξεύρεση ειρηνικής και δίκαιης λύσης του κυπριακού προβλήματος με βάση τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής.

Η Βουλή συνήλθε σήμερα στην ειδική αυτή συνεδρία με μοναδικό θέμα την έγκριση ψηφίσματος που ετοίμασαν εκπρόσωποι των κομμάτων στη Βουλή, το οποίο έχει ως ακολούθως και το οποίο τίθεται υπό την έγκρισή σας.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Έχοντας μελετήσει την κατάσταση που προκύπτει από την απόφαση της παράνομης Τουρκοκυπριακής «Βουλής» που πάρθηκε υπό την προστασία των Τουρκικών στρατευμάτων για απόσχιση και ανακήρυξη «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» στα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Στιγματίζοντας αυτή την πράξη σαν επιδρομική ενέργεια που στρέφεται εναντίον της εδαφικής ακεραιότητας και ενότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, και που αποτελεί παραβίαση των συνόρων της και παράνομη επέμβαση στην εσωτερική δικαιοδοσία της και πλήγμα εναντίον των συμφερόντων ολόκληρου του Κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, Διαπιστώνοντας ότι η προσπάθεια για απόσχιση μέρους του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν θα μπορούσε να γίνει χωρίς την παράνομη παρουσία των Τουρκικών στρατευμάτων και τη συνεργασία και ενθάρρυνση της Τουρκικής Κυβέρνησης,

Υπογραμμίζοντας ότι αυτή η ενέργεια παραβιάζει κάθε αρχή διεθνούς δικαίου, τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, διεθνείς συμβάσεις κατατεθειμένες στον Ο.Η.Ε. και την Τελική Πράξη του Ελσίνκι,

Διαπιστώνοντας ότι η παράνομη αυτή ενέργεια πλήττει την πρόσφατη πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. για ειρηνική λύση του Κυπριακού, αποτελεί σοβαρότατη απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια και δημιουργεί εκρηκτική κατάσταση στην ήδη επικίνδυνη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου:

1. Καταδικάζει ανεπιφύλακτα την απόφαση για ανακήρυξη «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» την οποία θεωρεί άκυρη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα.
2. Απαιτεί να ανακληθεί η παράνομη αυτή ανακήρυξη που αποτελεί παράβαση τόσο του Συντάγματος της Κύπρου του 1960 όσο και των Συνθηκών Εγκαθιδρύσεως και Εγγυήσεως, και πρόκληση για οποιονδήποτε δημοκρατικό λαό.
3. Καλεί όλα τα Κοινοβούλια να καταδικάσουν την προσπάθεια καταστροφής της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον ουσιαστικό διαμελισμό της.
4. Καλεί όλα τα Κοινοβούλια και Κυβερνήσεις να απαιτήσουν από την Τουρκία να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να ανακληθεί η ανακήρυξη της λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» και να τερματισθεί το παράνομο καθεστώς της.
5. Καλεί όλα τα κράτη να επιδείξουν έμπρακτο σεβασμό για την ανεξαρτησία, κυριαρχία, εδαφική ακεραιότητα και την ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και να αναγνωρίζουν μόνο την υπό τον Πρόεδρο κ. Σ. Κυπριανού νόμιμη Κυβέρνηση και τη νόμιμη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.
6. Καλεί ιδιαίτερα τις Εγγυήτριες Δυνάμεις να εκφράσουν έμπρακτα την αποδοκιμασία τους και να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την ανατροπή των πραξικοπηματικών και παράνομων ενεργειών της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας.
7. Κάνει έκκληση στους Τουρκοκυπρίους και στους πολιτικούς τους ηγέτες να ανακαλέσουν την απόφαση για απόσχιση και ανακήρυξη ανεξάρτητου κράτους που μόνο περαιτέρω δεινά μπορεί να επιφέρει στο σύνολο του Κυπριακού λαού.

8. Διακηρύττει την προσήλωση και εμμονή της στις ειρηνικές διαδικασίες για τη λύση του Κυπριακού προβλήματος με βάση τις σχετικές αποφάσεις του Ο.Η.Ε. και τις Συμφωνίες Κορυφής.
9. Διακηρύττει την απόφασή της να συνεχίσει τον αγώνα για την αποχώρηση των Τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας και του αδέσμευτου της Κυπριακής Δημοκρατίας και την απόρριψη οποιασδήποτε λύσης του Κυπριακού προβλήματος που θα είχε σαν αποτέλεσμα την κατάλυση της ανεξαρτησίας, της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ή την με οποιονδήποτε τρόπο προσάρτηση ολόκληρου ή μέρους του εδάφους της σε οποιοδήποτε άλλο κράτος, και τη φανερή ή συγκαλυμμένη διχοτόμηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται ομόφωνα.

Η κανονική συνεδρία της Βουλής αναβάλλεται για αύριο, 18/11/83, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθο Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (2) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (3) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (4) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (5) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (6) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (7) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (8) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (9) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (10) Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (11) Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (12) Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (13) Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (14) Οι περί Ερουσικού Οξέος εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (15) Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (16) Οι περί Σιδήρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (17) Οι περί Ορυκτών Υδρογονανθράκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

- (18) Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
 (19) Οι περί Χαλκού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
 (20) Οι περί Καδμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
 (21) Οι περί Ψευδαργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
 (Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιο».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη).
 (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών).
 (14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
 (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
 (14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
 (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
 (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας».
 (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
 (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών).
 (14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
 (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).

- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων). (14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).
- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). 30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

- (Θέμα εγγραφέν απο τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εξεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).
- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).
- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 5.49 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά).

Αναστασιάδης Νίκος
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θαλής

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ομόφωνη έγκριση ψήφισματος που στιγματίζει την παράνομη, αυθαίρετη και αντισυνταγματική πράξη της ανακήρυξης της ούτω λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου» από την Τουρκοκυπριακή ηγεσία και ζητά, μεταξύ άλλων, την άμεση ανάκληση της απόφασης την οποία θεωρεί άκυρη και χωρίς κανένα νομικό αποτέλεσμα.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 18ης Νοεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξης 4.11 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους αξιότιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι Βουλευτές,

Η εβδομάδα αυτή είναι εβδομάδα μνήμης του Πολυτεχνείου. Πριν δέκα ακριβώς χρόνια ο Ελληνικός λαός, με επί κεφαλής τη νεολαία του, απήφησε τη σκοταδιστική χούντα των Αθηνών με μόνα όπλα το θάρρος και την αγάπη του για τη δημοκρατία.

Όπως όλα τα φασιστικά καθεστάτα, έτσι και η χούντα των συνταγματαρχών της Ελλάδας, ήθελε να πνίξει στη γένεσή της κάθε μορφή αντίστασης. Γι' αυτό το λόγο έβαλε τα τανκς και τα όργανά της να συντρίψουν τη νεολαία της Ελλάδας που σκαρφαλωμένη στα κάγκελλα του Πολυτεχνείου διατρέφανε την πίστη της για ελευθερία και δημοκρατία.

Μπορεί στο τέλος οι ερπύστριες των αρμάτων να έλυωσαν τα κορμιά των παιδιών, όμως δεν κατάφεραν να λυώσουν το πνεύμα της αντίστασης που παρέμεινε ζωντανό περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή για να τους ανατρέψει και τους εξαφανίσει. Δυστυχώς, αυτή η στιγμή συνδέθηκε με την καταστροφή της Κύπρου, την καταπάτηση του 37% του εδάφους της και την προσφυγοποίηση 200 σχεδόν χιλιάδων Ελλήνων—Κυπρίων που ξεριζώθηκαν με τη βία από τις πατρογονικές τους εστίες από τις ορδές του Αττίλα.

Ο Αττίλας, δυστυχώς, αφέθηκε να κάνει δυο γύρους και τώρα επιχειρήσε το τρίτο που αν αφεθεί από τη διεθνή κοινωνία να νομιμοποιήσει τα τετελεσμένα—κάτι που οι Τούρκοι επιδιώκουν με την ανακήρυξη χωριστού κράτους—τότε ο νόμος της ζούγκλας θα επικρατήσει και το μέλλον της ανθρωπότητας θα πρέπει να αναμένεται πολύ ζοφερό.

Η 17 Νοεμβρίου, η μέρα του Πολυτεχνείου, είναι μέρα μνήμης και τιμής για τα αξία αυτά παλληκάρια, που πίστεψαν στην ελευθερία και τη Δημοκρατία, γι' αυτό θα τιμηθεί σήμερα από το Σώμα και θα εξαρθεί η θυσία της νεολαίας μας από όλα τα κόμματα όπως ακριβώς ταιριάζει στον ηρωισμό και την αυτοθυσία της.

Προς το σκοπό αυτό επιτρέψατέ μου, κύριοι συνάδελφοι, να διαβάσω σχετική ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Γ. Λαδά, που αυτή τη στιγμή προεδρεύει της Δημοκρατίας και δεν μπορεί να βρισκείται μεταξύ μας.

Κύριοι Βουλευτές,

Φαίνεται ότι ορισμένες ημερομηνίες έχουν ενταχθεί πια στην ιστορική μνήμη των λαών έτσι που να αποτελούν φωτεινά ορόσημα στην ιστορία και την περαιτέρω εθνική τους ζωή. Οι ημερομηνίες αυτές δεν μπορούν να ξεχαστούν ούτε να παραγνωριστούν από τους λαούς που αφορούν γιατί λησμονιά και παραγνώριση των γεγονότων και ιδεωδών που συμβολίζουν, αποτελούν αποπροσανατολισμό και απάρνηση της εθνικής τους ταυτότητας. Είναι ορισμένες ημερομηνίες στην ιστορία των λαών που ενθυμίζουν γεγονότα που έχουν ενταχθεί πια στην ιστορία, αποτελούν μνήμες ηρωϊκές και πένθιμες αλλά και πανηγυρικές και χαρούμενες μαζί, που σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατό να παραγνωριστούν γιατί ανοίγουν το δρόμο και δείχνουν την κατεύθυνση προς την οποία οι λαοί πρέπει να κατευθυνθούν αν θέλουν να ζήσουν και να διατηρήσουν την εθνική τους ανεξαρτησία. Μια απ' αυτές τις σημαδιακές ημερομηνίες είναι και ο Νιόβρης του 1973. Ήταν μια εποχή που στην Ελλάδα επικρατούσε μια αδιάστακτη στρατιωτική Χούντα που είχε καταργήσει όλες τις πολιτικές ελευθερίες του ελληνικού λαού. Που τον είχε βάλει στο γύψο, όπως ισχυριζόταν, για να τον διορθώσει και να τον επαναφέρει, ως ισχυρίζετο, στην ορθή οδό. Ήταν μια περίοδος βίας, βασανιστηρίων, κατάχρησης εξουσίας από μια χούφτα ανθρώπων σε βάρος της τεράστιας πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, αυτού του δημοκρατικού, του απροσκύνητου και αταίριαστου λαού, όπως τον λέει ο ποιητής μας, που δεν ήταν δυνατό ποτέ να την ανεχθεί για πολύ ακόμα. Έτσι στις 13 του Νιόβρη του 1973, μια χούφτα νεαρών φοιτητών και σπουδαστών χρησιμοποίησε ένα από τα ανώτατα εκπαιδευτήρια της χώρας, το Πολυτεχνείο, σαν ταμπόρι για την προάσπιση της λευτεριάς, της δημοκρατίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ενάντια στις δυνάμεις του σκότους και της καταπάτησης κάθε ανθρώπινου δικαιώματος. Είναι νωπές ακόμα στη μνήμη μας οι ηρωϊκές σελίδες που έχουν γράψει στην ιστορία του ελληνισμού οι πράξεις των υπερασπιστών του Πολυτεχνείου μέσα στο τετραήμερο 13 με 17 του Νιόβρη 1973, σελίδες ηρωϊσμού, αυτοθυσίας και δημοκρατικής αντίστασης ενάντια στις δυνάμεις του φασισμού.

Η εξέγερση εκείνη της ελληνικής νεολαίας αποτέλεσε το έναυσμα μιας γενικότερης αφύπνισης του ελληνικού λαού για μια μαχητικότερη διεκδίκηση των ελευθεριών και των δικαιωμάτων του. Και είναι η εξέγερση του Πολυτεχνείου που έδωσε το μήνυμα στην Ευρώπη και σ' ολόκληρο το δημοκρατικό κόσμο ότι ο ελληνικός λαός εξακολουθούσε να είναι δημοκρατικός και να αγωνίζεται για τη δημοκρατία παρά την πολύχρονη σκλαβιά, τα βασανιστήρια και την καταπίεση. Η Ευρώπη και ο κόσμος μάθαιναν για μια ακόμη φορά πως ο ελληνικός λαός βρισκόταν στις επάλξεις του αγώνα για τη δημοκρατία και για την πρόοδο. Είχαν ανησυχήσει τότε εκείνοι που με τη φωτιά και το σίδερο κρατούσαν δέσμιο τον ελληνικό λαό και στην απελπισία τους απάνω διέταξαν τα τανκς να προχωρήσουν. Όλοι αυτοί οι φασίστες δήμιοι των λαών πιστεύουν πως όλα μπορούν να κατορθωθούν με τη φωτιά και το σίδερο. Όλοι αυτοί πιστεύουν ότι η υλική δύναμη επιβάλλεται πάντα και ισοπεδώνει το κάθε τι. Όμως γελάστηκαν γιατί η ψυχική δύναμη μιας χούφτας παιδιών, τους εξευτέλισε και τους γελοιοποίησε. Μπορεί τα τανκς να εφόρμησαν, να κατάστρεψαν την είσοδο προς το Πολυτεχνείο,

να προκάλεσαν ζημιές, να σκότωσαν και να τραυμάτισαν, όμως το πνεύμα της αντίστασης, το πνεύμα του αγώνα για τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη δεν μπόρεσαν ούτε και θα μπορέσουν ποτέ να το καταβάλουν.

Οι ανόσιες αυτές πράξεις τους αποτέλεσαν την αρχή του τέλους της δικτατορίας στην Ελλάδα. Όμως πριν φθάσει το τέλος, τα εγκλήματα του φασισμού συνεχίστηκαν με αποκορύφωμα την προδοσία της Κύπρου που στενάζει ακόμα κάτω από τα αποτελέσματα του προδοτικού πραξικοπήματος και του τουρκικού Αττίλα στον οποίο άνοιξε διάπλατα τις πόρτες της Κύπρου η φασιστική Χούντα των Αθηνών. Ο λαός μας στάθηκε επί των επάλξεων, και προδωμένος κι' εγκαταλειμμένος, αντέταξε τα στήθη στον αδελφοκτόνο φασιστή και στον ξένο εισβολέα. Και ο αγώνας για τη συμπλήρωση της λευτεριάς της Κύπρου μας εξακολουθεί ακόμα. Και εκεί που εξελισσόταν μια προσπάθεια του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την εξεύρεση μιας δίκαιης και δημοκρατικής λύσης του κυπριακού προβλήματος με τη δημιουργία μιας απόλυτα ελεύθερης, ανεξάρτητης, ομόσπονδης, δημοκρατικής και αδέσμευτης Κύπρου, η τουρκοκυπριακή ηγεσία θεώρησε σκόπιμο να ανακηρύξει ανεξάρτητο κράτος στο βορρά για να τορπιλλήσει έτσι τις προσπάθειες αυτές και να ανατινάξει στον αέρα τα γεφύρια της συνεννόησης και της συνεργασίας. Είναι λυπηρό γιατί η τουρκοκυπριακή ηγεσία ήχθη σ' αυτή την απόφαση η οποία όχι μόνο δεν θα λύσει αλλά αντίθετα θα περιπλέξει ακόμα περισσότερο το κυπριακό πρόβλημα. Παρ' όλα ταύτα θα συνεχίσουμε τον αγώνα με στόχο την Κύπρο που έχουμε περιγράψει πιο πάνω, μια Κύπρο που θα είναι κοινή πατρίδα για όλα τα παιδιά της, Έλληνες, Τούρκους, Αρμενίους, Μαρωνίτες και Λατίνους κάτω από συνθήκες ισοπολιτείας και κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους τους πολίτες της.

Είναι μερικές ημερομηνίες, κύριοι Βουλευτές, που φέρνουν στη μνήμη μας όχι μόνο ιστορικά γεγονότα αλλά και τους πρωταγωνιστές των. Εκείνους που έδωσαν τη ζωή τους για τη διασφάλιση της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Εκείνους που έδωκαν τη ζωή τους για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ανθρώπινες ελευθερίες. Και είναι πολλοί οι επώνυμοι και ανώνυμοι αυτοί μάρτυρες προς τους οποίους η ευγνωμοσύνη μας πρέπει να είναι και είναι αιώνια. Στη μνήμη όλων αυτών των επώνυμων και ανώνυμων μαρτύρων της ελευθερίας παρακαλώ όπως εγερθούμε για να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

Ας είναι αιώνια η μνήμη τους.

Υπάρχουν ομιλητές εκ μέρους των κομμάτων;

Ο κ. Ανδρέας Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές,

Τιμούμε σήμερα σαν Βουλή τη 10η επέτειο της ηρωικής εξέγερσης του Πολυτεχνείου Αθηνών. Ερχόμαστε προσκυνητές της μνήμης των ηρωικών νεκρών του Πολυτεχνείου που πότισαν με το αίμα τους το δένδρο της δημοκρατίας, της εθνικής ανεξαρτησίας και της κοινωνικής προόδου.

Τα γεγονότα του Πολυτεχνείου Αθηνών στο διάστημα 14—17 του Νοβέρη 1973 θα παραμείνουν στην Ιστορία σαν μια από τις πιο λαμπρές, τις πιο πλούσιες αγωνιστικές σελίδες του ελληνικού λαού.

Εξήμισι ολόκληρα χρόνια στέναζε η Ελλάδα κάτω από τη χουντοφασιστική δικτατορία που επέβαλε στο λαό ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός για την εξυπηρέτηση των πολιτικό-στρατηγικών και οικονομικών του συμφερόντων.

Μια ομάδα συνταγματαρχών, που δεν ήταν παρά όργανα του ιμπεριαλισμού και εξυπηρετούσαν τα συμφέροντά του, χρησιμοποίησαν στις 21 του Απριλίου 1967 τα τανκς που τους εμπιστεύτηκε η πατρίδα για την άμυνά της, εναντίον του ίδιου του ελληνικού λαού επιβάλλοντας σ' αυτόν μια στυγνή δικτατορία. Κι' όπως όλοι οι δικτάτορες έτσι κι' αυτοί εκμεταλλεύτηκαν κατά κόρο την πατριδοκαπηλεία και τη θρησκεία ακόμα. «Ελλάς, Ελλήνων Χριστιανών» αποκάλεσαν το βάρβαρο δικτατορικό καθεστώς που επέβαλαν. Τα μπουντρούμια γιόμισαν από πατριώτες και δημοκράτες. Βαρύτατο το πλήγμα εναντίον των προοδευτικών δυνάμεων της Αριστεράς.

Ο ελληνικός λαός αλυσοδέθηκε για να μετατραπεί η Ελλάδα σε ουσιαστική αποικία των αμερικανών ιμπεριαλιστών και των πιο αντιδραστικών δυνάμεων του ΝΑΤΟ. Παντού πλάκωνε η καταπίεση και άγρια εκμετάλλευση του εργαζόμενου λαού.

Ένας λαός όμως, όπως ο ελληνικός με τόσο πλούσιες επαναστατικές παραδόσεις, δεν ήταν ποτέ δυνατό να φιμωθεί και να υποκύψει. Ο λαός που δεν φιμώθηκε και δεν υποκύψε στην παντοδυναμία της ναζιστικής τυραννίας, όταν κατατρόπωσε τις ορδές του Μουσολίνι, δεν επρόκειτο να υποταχθεί στα κελεύσματα των οργάνων του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού.

Και ο ξεσηκωμός που κουφόβραζε μέσα στην εξαετία της χουντοφασιστικής δικτατορίας, ξέσπασε με τα अपαραμίλλα σε ηρωισμό γεγονότα του Πολυτεχνείου της 14ης μέχρι 17ης του Νοβέρη 1973. Η ηρωική εξέγερση των φοιτητών του Πολυτεχνείου που συνδυάστηκε και συνενώθηκε με την πλατύτερη λαϊκή αντίσταση ήταν το αποκορύφωμα της παλλαϊκής αγανάκτησης, της συσσωρευμένης δυσσέσκειας και οργής του λαού.

Μερικοί αποδίδουν τα γεγονότα του Πολυτεχνείου στο «αυθόρμητο» των φοιτητών. Τέτοια ερμηνεία όμως είναι πολύ ξέβαθη και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Γιατί τα γεγονότα του Νοβέρη 1973 στην Αθήνα δεν είναι κι' ούτε μπορούν να κριθούν σαν ένα ξαφνικό, ξεκομμένο περιστατικό. Ο λαϊκός αυτός ξεσηκωμός, η έκταση και το βάθος του, δεν μπορεί ν' αποδοθούν σε τυχαία και συγκυριακά φαινόμενα. Έχει βαθιές, πολύ βαθιές ρίζες. Αρχίζει από τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα και την οικονομικο-πολιτική κατάσταση που διαμορφώθηκε στην Ελλάδα και την όξυνση αυτών των προβλημάτων που έφερε στη χώρα η αμερικανοκίνητη χουντοφασιστική τυραννία. Ο λαϊκός ξεσηκωμός του Νοβέρη 1973 στην Ελλάδα συνδέεται άμεσα με τις πολύχρονες παραδόσεις αγώνων, αντιφασιστικής και αντιιμπεριαλιστικής πάλης του ελληνικού λαού. Σήμανε το πέρας του αντιδικτατορικού, δημοκρατικού κινήματος που άρχισε από τις πρώτες μέρες του χουντοφασιστικού πραξικοπήματος, με την εγγραφή συνθημάτων και άλλες απλές μορφές αντίστασης, σε νέα, ανώτερη βαθμίδα.

Το φοιτητικό κίνημα συνδέθηκε στενά με την εργατική τάξη και ολόκληρο το λαό. Είναι αλήθεια πως οι φοιτητές βρέθηκαν, εκείνη τη στιγμή, στις πρώτες γραμμές του λαϊκού ξεσηκωμού. Όμως θάταν σοβαρότατο λάθος να παραγνωρισθεί ή να υποτιμηθεί με οποιοδήποτε τρόπο ο αποφασιστικός ρόλος που διαδραμάτισε η κινητοποίηση των χιλιάδων λαού, που με πρωτοπόρους τους οικοδόμους και άλλα τμήματα της εργατικής τάξης συγκεντρώθηκαν στο

Πολυτεχνείο και συνέβαλαν στην περιφρούρηση και ανάπτυξη του αγώνα μέσα κι' έξω απ' αυτό το χώρο.

Εξάλλου, ο ρόλος του οργανωμένου εργατικού επαναστατικού κινήματος και ιδιαίτερα του Κ.Κ.Ε. και της Κ.Ν.Ε. ήταν εξαιρετικά σημαντικός.

Στις μάχες του Πολυτεχνείου η χουντοφασιστική δικτατορία στην Ελλάδα υπέστη τις πρώτες της ήττες. Ναι, εισέβαλε με τα τανκς της στον ιερό αυτό χώρο, όμως μ' αυτή της την ενέργεια ξεγυμνώθηκε, εξευτελίστηκε και ταπεινώθηκε. Και το Πολυτεχνείο έγινε η απαρχή του τέλους της χούντας.

Έμελλε όμως πριν ανατραπεί να διαπράξει και το τερατώδες έγκλημα της 15ης Ιουλίου 1974 στην Κύπρο. Έμελλε να αιματοκυλίσει και τον κυπριακό λαό ν' ανοίξει τις πόρτες της Κύπρου στον Αττίλα. Γιατί όπως έχουμε πολλές φορές τονίσει, τόσο το χουντοφασιστικό πραξικόπημα όσο και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο προέρχονται από τον ίδιο ιμπεριαλιστικό εγκέφαλο και συγκεκριμένα τον αμερικάνικο.

Η προδοσία της Κύπρου από την ελλαδική χούντα σήμανε και την ανατροπή της. Μας άφησε όμως με χιλιάδες σκοτωμένους, δυο περίπου χιλιάδες αγνοούμενους, διακόσιες περίπου χιλιάδες πρόσφυγες στην ίδια την πατρίδα τους και 37% του κυπριακού εδάφους κάτω από την κατοχή του Αττίλα.

Η αμερικανοκίνητη φασιστική χούντα διέπραξε φρικτά εγκλήματα και επισώρευσε ερείπια ενώ παραμένουν ακόμα ατιμώρητοι οι ιθύνοντες του πραξικοπήματος. Η επταετία της χουντικής τυραννίας στην Ελλάδα και η επέχτασή της στην Κύπρο διδάσκει πολλά.

Το πρώτο και μεγαλύτερο δίδαγμα για όλους μας είναι πως ο ιμπεριαλισμός караδοκεί πάντα έτοιμος να εκμεταλλευθεί τη διάσπαση των δημοκρατικών δυνάμεων για να προωθήσει τα δικά του δικτατορικά σχέδια και επιδιώξεις. Και χρησιμοποιεί τα όργανά του οπουδήποτε και αν βρίσκονται αυτά για να επιτύχει το σκοπό του. Μεγάλη, πολύ μεγάλη σημασία έχει το να είναι πάντα οι ένοπλες δυνάμεις του κράτους στελεχωμένες από δημοκρατικούς αξιωματικούς. Η πατριωτική επαγρύπνηση πρέπει να ασκείται από κάθε τίμιο πατριώτη έτσι που ύποπτες κινήσεις να επισημαίνονται έγκαιρα και να εξουδετερώνονται.

Τα γεγονότα του Νόβρη 1973 στο Πολυτεχνείο Αθηνών διδάσκουν ότι και η πιο στυγνή δικτατορία μπορεί ν' αντιμετωπισθεί από τις οργανωμένες, ενωμένες δημοκρατικές δυνάμεις, αρκεί να χρησιμοποιηθεί η πιο κατάλληλη μορφή αγώνα και η πιο κατάλληλη στιγμή κρούσης, που είναι η συσσωρευμένη οργή και αγανάκτηση του λαού, που ξεκινά από τα καθημερινά του προβλήματα και φθάνει στο ύψος της πάλης για την ανατροπή του λαομίσητου δικτατορικού καθεστώτος. Το Πολυτεχνείο διδάσκει πως ο ρόλος του επαναστατικού εργατικού κινήματος είναι αποφασιστικός στον αντιφασιστικό αγώνα.

Με την ανατροπή της λαομίσητης χουντοφασιστικής δικτατορίας στην Ελλάδα και την εμπέδωση της δημοκρατίας στη χώρα δεν πρέπει να νομισθεί ότι οι εχθροί της δημοκρατίας εγκατέλειψαν τα σατανικά τους σχέδια. Όσο υπάρχει ιμπεριαλισμός και αντίδραση ο κίνδυνος επιβολής δικτατορικών καθεστώτων θα υφίσταται. Κι' αυτός ο κίνδυνος δεν είναι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για την Κύπρο και άλλες αστικές, δημοκρατίες στον κόσμο. Γι' αυτό και το μέτωπο των δημοκρατικών δυνάμεων εναντίον των πιθανών δικτατορικών πρέπει νά'ναι πάντα ανοιχτό. Ιδιαίτερα σοβαρός καθίσταται αυτός ο κίνδυνος σε μια περίοδο που οι ιμπεριαλιστές με επικεφαλής του Αμερικανούς διενεργούν επιδρομές όπως στη

Γρενάδα, τη Νικαράγουα, το Ελ Σαλβατόρ, το Λίβανο και αλλού σε μια ξέφρενη προετοιμασία για ένα παγκόσμιο θερμοπυρηνικό πόλεμο.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι συνάδελφοι,

Τιμούμε σήμερα την ηρωική εξέγερση του Πολυτεχνείου μέσα στις συνθήκες που δημιουργήθηκαν με την παράνομη, αυθαίρετη και ολότελα απαράδεκτη απόφαση της τουρκοκυπριακής ηγεσίας για την ανακήρυξη της αυτοκαλούμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου». Η νέα αυτή δυσμενής για ολόκληρο τον κυπριακό λαό—Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους—εξέλιξη επιβάλλει σαν πιο επιταχτικό και επείγον το καθήκον μιας καθολικής παλλαϊκής ενότητας και της κοινής δράσης. Στην κρίσιμη αυτή ώρα για το λαό και το μέλλον της πατρίδας μας και συνεπείς προς αυτή τη θέση απευθύνουμε προς όλο το λαό θερμή έκκληση να ενώσουμε τις δυνάμεις και να δώσουμε από κοινού τη σκληρή και δύσκολη μάχη ενάντια στα νέα διαμελιστικά επεχτατικά σχέδια των σωβινιστών της Άγκυρας και της τουρκοκυπριακής ηγεσίας, που δρουν με την ενθάρρυνση των πιο αντιδραστικών милитарιστικών κύκλων του διεθνούς ιμπεριαλισμού.

Η καλύτερη τιμή που θα μπορούσαμε να κάμουμε στους ηρωικούς νεκρούς του Πολυτεχνείου που συνδέθηκαν με αίμα με τους ηρωικούς νεκρούς της Κύπρου στον κοινό αγώνα κατά της αμερικανοκίνητης χούντας είναι ν' αγωνισθούμε ενωμένοι για να φράξουμε για πάντα το δρόμο προς το φασισμό και τον πόλεμο, για ν' ανοίξουμε το δρόμο για μια Κύπρο πραγματικά ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, αδέσμευτη και αποστρατικοποιημένη, κοινή πατρίδα όλων των Κυπρίων, κέντρο ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας για όλους τους λαούς της περιοχής.

Τιμή και δόξα στους ήρωες του Πολυτεχνείου!

Τιμή και δόξα στους ήρωες της Κύπρου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία συνάδελφος, κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώθηκαν δέκα κιόλας χρόνια από την ημέρα που τα φλογερά φοιτητικά νιάτα στο Πολυτεχνείο απέδειξαν για ακόμα μια φορά πως του «Έλληνα ο τράχηλος ζυγό δεν υποφέρει». Απέδειξαν για ακόμα μια φορά πως στην Ελλάδα, τη χώρα που γέννησε τη Δημοκρατία, ολοκληρωτικά συστήματα οποιασδήποτε μορφής δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν.

Η άρνηση υποταγής σε ολοκληρωτικά συστήματα είναι έμφυτη στον Έλληνα. Και όσο κι' αν καταπατηθεί η ελεύθερη βούλησή του, οι προσωρινά παροπλισμένες αρετές του βρίσκουν πάντοτε τη δύναμη να αντιδράσουν και να αποκαταστήσουν τη Δημοκρατία.

Αυτό πρέπει να είναι το μεγάλο νόημα της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Και σαν τέτοιο πρέπει να το βλέπουμε και στρέφοντας ευλαβικά τη μνήμη μας προς την επέτειο αυτή να εκτιμήσουμε ακόμα μια φορά τις ακατάλυτες αρετές του Έλληνα για Δημοκρατία και Ελευθερία.

Η επιβίωση, φυσική και εθνική, του Ελληνισμού οφείλεται στην απαρασάλευτη προσήλωσή του στις αξίες αυτές. Και στη μακραίωνη ιστορία του ο Έλληνας, με θυσίες αμέτρητες, απέδειξε έμπρακτα την προσήλωσή του τούτη.

Και το Πολυτεχνείο επιβεβαίωσε την πίστη του πως πρέπει πάντοτε νάναι άγρυπνος φύλακας των δημοκρατικών θεσμών. Κι' ακόμα πως δεν πρέπει ποτέ να επιτρέπει τη διάβρωση του δημοκρατικού πολιτεύματος σε βαθμό που να δίνει το εγκληματικό πρόσχημα σε οποιουσδήποτε να εμφανίζονται σαν σωτήρες του.

Τιμώντας σήμερα την επέτειο του Πολυτεχνείου ο Δημοκρατικός Συναγερμός διατρανώνει την αταλάντευτη προσήλωσή του στη Δημοκρατία και διακηρύττει την πίστη του στην ελεύθερη λαϊκή βούληση που εκφράζεται μέσω του Κοινοβουλευτικού Πολιτεύματος.

Ταυτόχρονα τιμά τις αρετές του Έλληνα και αποτίει επιβαλλόμενο φόρο τιμής στη μνήμη των υπερασπιστών της ελευθερίας και της δημοκρατίας που έπεσαν στο Πολυτεχνείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κλείουν δέκα χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου και αυθόρμητα η μνήμη μας στρέφεται και πάλι στον αγώνα των παιδιών της Αθήνας, των νέων της Ελλάδας, που φρόντισαν με τη θυσία τους να κρατήσουν ψηλά την Ελληνική Ιστορία που ατιμαζόταν από τη δικτατορία.

Μέσα στο σκοτάδι της επιβολής του ετσιθελισμού των συνταγματαρχών και της κατακρήμνισης κάθε γνήσιας Ελληνικής αξίας και αρετής, σήκωσαν στους ώμους τους οι φοιτητές το βάρος που τους επέβαλλε το χρέος προς την Πατρίδα και την Ιστορία. Αρνητές του χαφιεδισμού, της επιφανειακής καλοπέρασης, του εξευτελισμού του ατόμου, της διάβρωσης των συνειδήσεων και της αλλοίωσης κάθε ωραίου και αληθινού, ανέλαβαν τον αγώνα, πιστοί στο αρχαίο δίδαγμα πως ο πολίτης που δεν ενδιαφέρεται για τα κοινά είναι άχρηστος. Άφησαν κατά μέρος τις διαφορές τους και μονιασμένοι μπροστά στο βαρύ χρέος που είχαν, έρριξαν την ορμή και τον ενθουσιασμό της νιότης τους σ' ένα αγώνα που πολλοί τον θεωρούσαν χαμένο και ανώφελο από την αρχή. Όμως όλοι οι ωραίοι αγώνες του ελληνισμού θεωρούνταν χαμένοι. Όταν τέλειωναν όμως έκαμαν όλους να γονατίζουν μπροστά στο τόσο μεγαλείο, στην τόση θυσία και στη νίκη πάνω στο θάνατο. Έτσι και το 1973. Στο Πολυτεχνείο έφτασε ο αγώνας στο αποκορύφωμά του και η σκέψη των Ελλήνων φώλιασε στις αίθουσές του. Οι εκκλήσεις του φοιτητικού ραδιοσταθμού άλλοτε για συμπαράσταση, άλλοτε για παλλαϊκό αγώνα, άλλοτε για οποιαδήποτε βοήθεια και αίμα ήταν η κραυγή του καταπιεσμένου έθνους που ζητούσε να βγει από τα κάτεργα της ντροπής και της περιφρόνησης.

Ζητούσε το έθνος ανάσταση και η φωνή του ακουόταν μέσα από τα στόματα των φοιτητών, μέσα από τα εμβατήρια και τα συνθήματα, τους ύμνους στη Δημοκρατία και την εκφρασμένη θέληση όλων για θυσία.

Άφησαν οι νέοι εκείνοι μακριά την καθημερινότητα και μετέτρεψαν το χώρο του Πολυτεχνείου σε ναό της ελληνικής αρετής και της πανανθρώπινης ελευθερίας. Τα παιδιά της Ελλάδας ενωμένα και αδελφωμένα όσο ποτέ, πολέμησαν τη Χούντα με τα σώματα και τις ψυχές τους και άντεξαν.

Άφησαν οι νέοι εκείνοι μακριά την καθημερινότητα και μετέτρεψαν το χώρο του Πολυτεχνείου σε ναό της ελληνικής αρετής και της πανανθρώπινης ελευθερίας. Τα παιδιά της Ελλάδας ενωμένα και αδελφωμένα όσο ποτέ, πολέμησαν τη Χούντα

με τα σώματα και τις ψυχές τους και άντεξαν. Άντεξαν γιατί πρόβαλαν τις αρχές της αιώνιας Ελλάδας στο δικτατορικό σκοταδισμό, την ελευθερία στο μαύρο φασισμό.

Πόσο υπολόγιζαν τον αγώνα των φοιτητών οι δικτάτορες και πόσο φοβούνταν την εξέγερση του Πολυτεχνείου φαίνεται από την αδίστακτη απόφασή τους να την πνίξουν στο αίμα. Όμως, όταν στις 17 του Νιόβρη του 1973 οι ερπύστριες των τανκς αυλάκωναν τους δρόμους και βίαζαν το ιερό άσυλο του Πολυτεχνείου συνθλίβοντας τα νεανικά σώματα, γράφτηκε εκεί στην άσφαλο και στα σιδερένια κάγκελλα η καταδίκη της χούντας. Το αίμα των αποζητούντων τη λευτεριά νέων θα σήμαινε αργά ή γρήγορα το θάνατό της.

Η ήττα της δικτατορίας στο Πολυτεχνείο φάνηκε από την αντίδρασή της, όχι μόνο τη νύκτα εκείνη που τόλμησαν να σκοτώσουν τον ανθό της Ελλάδας αλλά και στις επόμενες λίγες μέρες, όταν έδειξε το πραγματικό της αδυσώπητο προσώπιο. Και η νέα, στυγνή, αδίστακτη χούντα νόμιζε πως σάρωνε την αντίσταση με τη σκληρότητα και το σκοταδισμό που προσπαθούσε να επιβάλει.

Όμως δεν σβήνονται οι θυσίες και το αίμα δεν χάνεται στη γη που το πίνει. Ποτίζει το δέντρο της Ελευθερίας, που θεριεύει και πνίγει δικτάτορες και καταπιεστές και ανασταίνει χώρες και λαούς. Μόνο που στην περίπτωση της Ελλάδας οι παράφρονες δικτάτορες καταπρόδωσαν και ξεπούλησαν την Κύπρο και οδήγησαν το έθνος στο χείλος του γκρεμού. Τότε μόνο κατέρρευσαν πλακωμένοι από τις ανομίες τους.

Ο Εθνάρχης Μακάριος επιστρέφοντας στην Κύπρο από την αναγκαστική απουσία του, επισκέφθηκε το Πολυτεχνείο και απέτισε φόρο τιμής στους ηρωικούς νεκρούς τονίζοντας μεταξύ άλλων: «Το όνομα του Πολυτεχνείου και το όνομα της Κύπρου συνεδέθησαν εις την εθνικήν συνείδησιν του λαού μας. Το έπος του Πολυτεχνείου ανέτρεψε την χούνταν υπ' αριθμόν 1 και η θυσία της Κύπρου ανέτρεψε την χούνταν υπ' αριθμόν 2».

Ακριβώς εμείς εδώ που γνωρίσαμε πόσο αδίστακτη, σκληρή, προδοτική και ανθελληνική υπήρξε η χούντα, μπορούμε ν' αντιληφθούμε και το μέγεθος του αγώνα εκείνων. Νοιώθουμε ακόμα τη νίκη τους, τη νίκη των ελεύθερων ανθρώπων. Ούτε ο στρατός, ούτε τα τανκς, ούτε οι πυροβολισμοί κατάφεραν να συνθλίψουν το φρόνημα. Κατέστρεψαν, σκότωσαν, έβαψαν με αίμα τη γη οι δικτάτορες. Όμως νικήθηκαν. Γιατί πάνω από την πρόσκαιρη σύνθλιψη της φωνής των φοιτητών η αρετή τους γέμισε τον ελληνισμό, τον συγκλόνησε και τον ανέβασε εκεί που του ταιριάζει. Έγινε το αίμα των παιδιών του Πολυτεχνείου σημαία του αντιδικτατορικού αγώνα, έμπνευση μαζί και πηγή περηφάνειας.

Και από τότε κάθε χρόνο τέτοια μέρα φέρνουμε στη σκέψη μας εκείνους τους μπροστάρηδες που αντιτάχθηκαν στο σκοτάδι του μαύρου φασισμού. Γονατίζουμε μαζί με τα πλήθη των προσκυνητών της θυσίας τους και καταθέτουμε μαζί τους τα λουλούδια του θαυμασμού μας στο χώρο εκείνο που έγινε βωμός ελευθερίας και δημοκρατίας.

Σήμερα που η Κύπρος περνά την πιο κρίσιμη καμπή της ιστορίας της χρειαζόμαστε όσο ποτέ άλλοτε το αναβάπτισμα στη θυσία τους.

Η αγωνία που μας προκαλούν τα γεγονότα των ημερών, η περιφρόνηση και η συνεχής παραβίαση της πανανθρώπινης αξίας της ελευθερίας που γίνεται στην Κύπρο, επιβάλλουν σε μας χαλύβδινη θέληση και πίστη στο δίκαιό μας. Επιβάλλουν τόλμη και υψηλό φρόνημα, επιβάλλουν κυρίως ομοψυχία και συναδέλφωση, επιβάλλουν καθολική ενότητα.

Οι τούρκοι, κατά παράβαση κάθε αρχής δικαίου και λογικής, κατά παράβαση όλων των διεθνών Συμφωνιών περί Κύπρου, καταπάτησαν τις αποφάσεις των Διεθνών Οργανισμών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και ενέπαιξαν τον ίδιο το Γενικό Γραμματέα και την πρωτοβουλία του.

Τα νέα τετελεσμένα, που χρόνια τώρα μεθόδευε η Τουρκία, δεν πρόκειται να μας εκφοβίσουν, ούτε η παράνομη ανακήρυξη του ψευδοκράτους, ούτε η διχοτόμηση, που ποτέ δεν πρόκειται να αποδεχθούμε, ούτε και οι απειλές ενάντια στην ελεύθερη Κύπρο θα μας κάμψουν.

Θα αγωνιστούμε όλοι σαν ένας άνθρωπος, κάτω από την εκλελεγμένη ηγεσία μας με επικεφαλής τον Πρόεδρό μας κ. Κυπριανού, για να αποτρέψουμε τα τετελεσμένα και την καινούργια απειλή. Η Τουρκική βουλιμία πρέπει να μας βρει όλους ενωμένους σαν σφιγμένη γροθιά. Δεν είναι ώρα για καταλογισμούς ευθυνών. Είναι ώρα εγρήγορης και αγώνα.

Σ' αυτό τον αγώνα της δικαίωσης σύσσωμη η Ελλάδα, ολόκληρος ο Ελληνισμός με επικεφαλής τον ακούραστο Πρωθυπουργό κ. Ανδρέα Παπανδρέου μας συμπαρίστανται και μας ενισχύουν.

Ενωμένοι οι φοιτητές της Αθήνας κατάφεραν να υπονομεύσουν τα θεμέλια της χούντας. Ενωμένοι κι' εμείς θα καταφέρουμε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία κάθε πρόκληση όσο ιταμή και θρασεία κι' αν είναι. Γεμάτοι θέληση και πίστη στο δίκαιο του αγώνα μας θα πετύχουμε. Οι νέοι του Πολυτεχνείου μάς δείχνουν το δρόμο. Δεξιοί, Αριστεροί, και κεντρώοι βρέθηκαν τότε μαζί στο ίδιο χαράκωμα. Το ίδιο θα γίνει και σήμερα.

Αυτούς τους μπροστάρηδες νέους τιμούμε σήμερα και νοιώθουμε περήφανοι για την παλληκαριά, το ήθος και την αρετή τους. Έμπρακτα ας τους ακολουθήσουμε στο ανηφορικό μονοπάτι των παθών της Κύπρου, για να προβάλλει και σ' εμάς η Ανάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου,

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτή την κρίσιμη για τον Κυπριακό Ελληνισμό ώρα, αυτή την ώρα που η ανεξαρτησία και η εδαφική ακεραιότητα της πατρίδας μας πλήττεται ξανά από τον τουρκικό επεκτατισμό και τους ξένους συνωμότες η επετειακή αναφορά στην ηρωική εξέγερση του Πολυτεχνείου δεν αποτελεί απλά και μόνο οφειλόμενη απόδοση τιμής αλλά μια ουσιαστική αγωνιστική αναγκαιότητα.

Γιατί μονάχα με συντήρηση της Ιστορικής μνήμης με τέτοια αγωνιστικά φλογερά παραδείγματα μπορούμε να προσβλέπουμε σε λευτεριά της πατρίδας μας από την ξένη κατοχή, γιατί μονάχα αν αντλούμε τα σωστά διδάγματα από τέτοιες υπέροχες στιγμές της Ιστορίας θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τους κινδύνους που απειλούν την εθνική και τη φυσική υπόσταση του λαού μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Συμπληρώθηκαν δέκα χρόνια από τη μεγαλειώδη φοιτητική και λαϊκή εξέγερση του πολυτεχνείου. Η επέτειος αυτή σημαδεύει ανεξίτηλα πια τη νεότερη Ελληνική Ιστορία κι' αποτελεί σταθμό στην πορεία του Ελληνικού λαού στους αγώνες του για εθνική ανεξαρτησία, λαϊκή κυριαρχία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Υπήρξε το Πολυτεχνείο η κορύφωση της αντίστασης του Ελληνικού λαού ενάντια στη χούντα και το ξενοκίνητο καθεστώς που εγκαθίδρυσαν οι ξένοι συνωμοτικοί κύκλοι με στόχους την καταδυνάστευση του ελληνικού λαού και το ξεπούλημα της Κύπρου.

Ο ξεσηκωμός του Νιόβρη του 73 ήταν το αποτέλεσμα της ωρίμανσης των αγώνων της νεολαίας και ολόκληρου του ελληνικού λαού, για τη λύση των οξυμένων από τη δικτατορία προβλημάτων, η έκφραση της αδάμαστης θέλησής του για την ανατροπή της. Η λαϊκή εξέγερση όξυνε στο έπακρο την κρίση της δικτατορίας, τη συγκλόνησε και επίσπευσε την κατάρρευσή της που επήλθε τελικά με την τραγωδία της Κύπρου.

«Κάτω η χούντα», «Δημοκρατία», «Εθνική Ανεξαρτησία», «Ψωμί, Παιδεία, Ελευθερία» ήταν οι στόχοι του αγώνα που σήμερα υλοποιούνται και δικαιώνονται από τη λαοπρόβλητη σοσιαλιστική κυβέρνηση του Αντρέα Παπανδρέου. Μια Κυβέρνηση που εδραιώνει σήμερα την Εθνική ανεξαρτησία, την αξιοπρέπεια και την περηφάνεια του Ελληνικού Έθνους.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ που συμπορεύτηκε σε κάθε στιγμή της επτάχρονης τυραννίας με τους αντιδικτατορικούς αγώνες του ελληνικού λαού και που το όνομά του γράφτηκε στους τοίχους του Πολυτεχνείου σαν ακατάλυτος αρραβώνας της κοινότητας στόχων και οραματισμών, αποτιεί σήμερα φόρο τιμής κι' ευγνωμοσύνης στους ηρωικούς νεκρούς του Πολυτεχνείου που περήφανοι κι' απροσκύνητοι αντιπαρατάχθηκαν στα τανκς της δικτατορίας κι' άνοιξαν το δρόμο για τη λευτεριά του ελληνικού λαού.

Δέκα χρόνια μετά το ανεπανάληπτο εκείνο έπος προσβλέπουμε στις πολιτικές και εθνικές του παρακαταθήκες που παραμένουν πολύτιμος σηματοδότης στην πορεία του ελληνικού αλλά και του παγκόσμιου λαϊκού κινήματος. Το Πολυτεχνείο έχει μεταβληθεί πια σε κάστρο αντίστασης ενάντια στο φασισμό, μετερίζι της δημοκρατίας και της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας.

Η αντιφασιστική πράξη της ηρωικής γενιάς του Πολυτεχνείου με την οικουμενική της σημασία, προσφορά και απήχηση, αποτελεί συνεχές προσκλητήριο αγώνα και μια προκλητική περιφρόνηση στο ραγιαδισμό και την ηττοπάθεια. Αποτελεί παράλληλα και μια επίμονη παρενόχληση και κλήση στην ιστορική μνήμη. Για να θυμόμαστε το Φασισμό και που μπορεί να μας οδηγήσει. Για να θυμόμαστε πως η ανοχή και η παθητική αδράνεια οδηγεί σε εθνικές τραγωδίες. Για να θυμόμαστε πως χρειάζεται επαγρύπνηση για να μη κινδυνεύσουν οι δημοκρατικοί θεσμοί και για να μη περάσουν τα ξένα συνωμοτικά σχέδια για την υποδούλωση της πατρίδας μας.

Σήμερα ο κυπριακός ελληνισμός, θύμα των ίδιων δυνάμεων που καταδυνάστευσαν την Ελλάδα και που με το πραξικόπημα οδήγησαν στην εθνική μας τραγωδία, αντιμετωπίζει τη νέα σοβαρή πρόκληση του τούρκικου επεκτατισμού με την ανακήρυξη του ψευτοκράτους του Ντεκτάς. Η κυνική αυτή ενέργεια των στρατοκρατών της Άγκυρας και των εδώ αντρείκέλλων τους που επιχειρεί τη μονιμοποίηση και νομιμοποίηση του εγκλήματος του 74, αποδείχνει τους πραγματικούς στόχους της τούρκικης πολιτικής και όσων κρύβονται πίσω της και μας θέτει μπροστά στις ευθύνες μας. Αποδείχνει αυτή η ιταμή επεκτατική ενέργεια τον πραγματικό χαρακτήρα του κυπριακού προβλήματος σαν θέματος εισβολής και κατοχής και όχι σαν θέματος εσωτερικών συνταγματικών διευθετήσεων.

Αυτή την ώρα ο κυπριακός ελληνισμός κάτω από την ψηλαφητή απειλή για την εθνική του υπόσταση ατενίζει προς τους αγώνες του ελληνισμού για λευτεριά και αξιοπρέπεια σαν φάρους καθοδήγησης του αγώνα μας. Διατρανώουμε στην Ιστορική αυτή επέτειο πως δεν θα αποδεχθούμε τη βία και την αυθαιρεσία. Πως δεν θα δεχθούμε τη νομιμοποίηση της κατοχής. Πως δεν θα συναινέσουμε στον εθνικό μας εξευτελισμό.

Ο λαός μας ενωμένος σ' ένα πλατύ μέτωπο αντίστασης προς την κατοχή με τη συμπαράταξη της σοσιαλιστικής ελληνικής Κυβέρνησης και ολόκληρου του ελληνικού λαού, θα αγωνιστεί μέχρι τη δικαίωση, μέχρι τη λευτεριά.

Από τον ελεύθερο σταθμό του Πολυτεχνείου ακούεται περήφανη η πρόσκληση στον αγώνα για λευτεριά κι' αξιοπρέπεια.

Ο κυπριακός ελληνισμός δεν θα χαθεί. Το απαιτούν οι ηρωικοί νεκροί του Πολυτεχνείου, το απαιτούν οι ηρωικοί νεκροί του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα.

Η Κύπρος θα ζήσει και θα λευτερωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές:

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, εισερχόμεθα στις κανονικές εργασίες της Βουλής.

Κεφάλαιον Α—Νομοθετική Εργασία. Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στους αριθμούς από το (4) μέχρι το (21) της Ημερήσιας Διάταξης είναι έτοιμοι και έχει ετοιμασθεί η σχετική έκθεση.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής στη Βουλή.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 19 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΠΙΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρόντες:—

Γεώργιος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Χαμπής Κυριάκου

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε αριθμό Κανονισμών που εκδόθηκαν με βάση τον περί Πώλησεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμον, αναλυτική κατάσταση των οποίων επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα Έκθεση, σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 20 Οκτωβρίου και στις 3 και 10 Νοεμβρίου 1983. Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στις δυο τελευταίες συνεδρίες κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών και του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 του περί Πώλησεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου, ρυθμίζεται το θέμα της χρησιμοποίησης διαφόρων ουσιών στα τρόφιμα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ώστε ο έλεγχος των τροφίμων να καθίσταται πιο αποτελεσματικός και να διασφαλίζεται καλύτερα η προστασία της υγείας των πολιτών.

Ειδικότερα, με τους Κανονισμούς αυτούς, οι οποίοι έχουν ετοιμαστεί με βάση τα πρότυπα, τις εισηγήσεις και συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Υγείας και του Διεθνούς Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας καθώς και τα πρότυπα αντίστοιχων νομοθεσιών άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, καθορίζονται οι επιτρεπτές αναλογίες και ο τύπος των διαφόρων ουσιών που προστίθενται στα τρόφιμα και τίθεται έλεγχος στην ανεξέλεγκτη προσθήκη χημικών ουσιών κατά την παραγωγή των τροφίμων που αποβλέπουν στη βελτίωση της γεύσης, της οσμής, της υφής, της εμφάνισης ή της διατήρησής τους.

Με την εξαίρεση των Κανονισμών για χρωστικές ουσίες και για συντηρητικά, οι οποίοι αναθεωρούν, εκσυγχρονίζουν και βελτιώνουν τους υφιστάμενους αντίστοιχους Κανονισμούς του 1970, όλοι οι άλλοι Κανονισμοί εισάγονται στην Κύπρο για πρώτη φορά.

Οι κυριότερες διατάξεις των Κανονισμών αναφέρονται στα πιο κάτω:—

- (α) Απαγορεύεται η πώληση, η εισαγωγή στη Δημοκρατία ή η διαφήμιση προς πώληση απαγορευμένων ουσιών που χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα.
- (β) Κιθιορίζονται οι επιτρεπόμενες προσθετικές ουσίες στα τρόφιμα και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα χρησιμοποιούνται.
- (γ) Προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των προδιαγραφόμενων στους Κανονισμούς απαιτήσεων και χαρακτηρίζονται τα προσφερόμενα ή εισαγόμενα στη Δημοκρατία τρόφιμα ως επιβλαβή για την υγεία του ανθρώπου.
- (δ) Με σχετική μεταβατική πρόβλεψη προνοείται ότι αποθέματα τροφίμων που ικανοποιούν το Επιστημονικό Συμβούλιο Τροφίμων ότι έχουν παραγγελλθεί ή εισαχθεί στη Δημοκρατία ή κατασκευάστηκαν ή θα κατασκευασθούν στη Δημοκρατία μέχρι και τρεις μήνες πριν από την έναρξη της ισχύος των υπό συζήτηση Κανονισμών, δεν θα επηρεάζονται από τις διατάξεις των Κανονισμών αυτών. Εντούτοις η χαλάρωση αυτή θα παύσει ισχύουσα μετά πάροδο ενός χρόνου από την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων Κανονισμών οπότε όλα τα τρόφιμα θα πρέπει να συμμορφώνονται προς τις προδιαγραφόμενες απαιτήσεις και προδιαγραφές.
- (ε) Παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσία να τροποποιεί με Διάταγμα, αφού συμβουλευθεί το Επιστημονικό Συμβούλιο Τροφίμων, τα Παραρτήματα που επισυνάπτονται στους Κανονισμούς στα οποία καθορίζονται αναλυτικά οι απαγορευμένες ουσίες όπως επίσης οι προδιαγραφόμενες απαιτήσεις και κριτήρια των επιτρεπόμενων ουσιών που χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα.

Εκθέτοντας τις απόψεις τους πάνω στους υπό συζήτηση Κανονισμούς οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την προώθηση του όλου θέματος το οποίο, όπως ανέφεραν, αποτελεί αίτημα του Συνδέσμου τους από το 1973 γι' αυτό και ως θέμα αρχής

τάχθηκαν υπέρ της ταχείας προώθησης των Κανονισμών αυτών οι οποίοι αναμένεται να βοηθήσουν στην αποτελεσματική άσκηση του ελέγχου των τροφίμων και την καλύτερη προστασία της υγείας του λαού.

Παράλληλα με την πιο πάνω εισήγησή τους οι ίδιοι εκπρόσωποι υπόβαλαν αριθμό εισηγήσεων για επιμέρους τροποποιήσεις των Κανονισμών και τόνισαν την ανάγκη για ετοιμασία νέων Κανονισμών που να ελέγχουν τις συνθετικές, γλυκαντικές και αρωματικές ουσίες όπως επίσης τα κατάλοιπα των αντιβιοτικών και ορμονών στα τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης. Οι ίδιοι εκπρόσωποι υποστήριξαν επίσης την ανάγκη εκσυγχρονισμού και αναθεώρησης της βασικής περί Τροφίμων και Φαρμάκων νομοθεσίας και την αυστηρή εφαρμογή της προς κάθε κατεύθυνση.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ένωσης Χημικών τάχθηκαν υπέρ της άμεσης προώθησης των Κανονισμών και υποστήριξαν την ανάγκη ενίσχυσης και επάνδρωσης όλων των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον έλεγχο των τροφίμων ώστε να καταστεί και στην πράξη δυνατή η εφαρμογή των προτεινόμενων Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αφού διεξήλθε κάθε ένα από τους προτεινόμενους Κανονισμούς ξεχωριστά και πήρε όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις από τους αρμοδίους, ως θέμα αρχής, τάσσεται υπέρ της έγκρισης των Κανονισμών αυτών οι οποίοι αναμφίβολα αποτελούν ουσιαστικό βήμα προς την κατεύθυνση της περιφρούρησης της υγείας του λαού. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση η Επιτροπή προχώρησε στην παραπέρα εξέταση των προτεινόμενων Κανονισμών καταλήγοντας στις πιο κάτω διαπιστώσεις και εισηγήσεις:—

- (α) Είναι και διαπίστωσης της Επιτροπής ότι η βασική περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων νομοθεσία, που εισήχθη το 1937, είναι πεπαλαιωμένη με αποτέλεσμα να προκύπτει επείγουσα ανάγκη αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού της ώστε ν' ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα και ανάγκη πληρέστερης προστασίας της υγείας των πολιτών. Γι' αυτό και η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους όπως το συντομότερο δυνατό προβούν στην αναθεώρηση της προμνησθείσας νομοθεσίας καθώς επίσης στη σύνταξη Κανονισμών για τις συνθετικές, γλυκαντικές και τις αρωματικές ουσίες όπως και για τα κατάλοιπα αντιβιοτικών και ορμονών που περιέχονται στα τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης έτσι ώστε ο έλεγχος να καλύψει όλο το φάσμα των τροφίμων ανθρώπινης κατανάλωσης.
- (β) Η αυστηρή εφαρμογή των υπό συζήτηση Κανονισμών τότε μόνο θα καταστεί στην πράξη δυνατή αν και εφόσο οι υπηρεσίες που σχετίζονται με τον έλεγχο των τροφίμων και φαρμάκων ενισχυθούν και επανδρωθούν με το αναγκαίο και προσοντούχο προσωπικό. Γι' αυτό και η Επιτροπή καλεί την Κυβέρνηση να προβεί το ταχύτερο δυνατό στην ενίσχυση των Υπηρεσιών αυτών για να μπορέσουν οι τελευταίες ν' ανταποκριθούν ικανοποιητικά στις αυξανόμενες τώρα ευθύνες τους.
- (γ) Λαμβάνοντας η Επιτροπή υπόψη ότι ένας μεγάλος αριθμός βιομηχανιών που κατασκευάζουν τρόφιμα λειτουργούν χωρίς την δέουσα επίβλεψη επιστήμονα χημικού του οποίου η ειδικότητα για σκοπούς συμμόρφωσης προς τους προτεινόμενους Κανονισμούς θεωρείται τώρα ιδιαίτερα απαραίτητη, καλεί τους αρμοδίους να προχωρήσουν, χωρίς άλλη καθυστέρηση, στην ολοκλήρωση της μελέτης της σχετικής

πρότασης νόμου για την εγγραφή χημικών που έχει κατατεθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας και εκκρεμεί τώρα για αρκετό χρόνο ενώπιον του Υπουργείου Υγείας.

- (δ) Την Επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η πρόνοια που περιέχεται σε αρκετούς από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς σύμφωνα με την οποία παρέχεται εξουσία στον Υπουργό Υγείας να επιτρέπει την εξαγωγή σ' άλλες χώρες του εξωτερικού ή την εισαγωγή για σκοπούς επανεξαγωγής τροφίμων που περιέχουν χρωστικές ή άλλες ουσίες πέραν από τα επιτρεπόμενα όρια, και η ευχέρεια να τροποποιεί, με διάταγμά του, τις προδιαγραφόμενες στους Κανονισμούς απαιτήσεις χωρίς να έρχεται στη Βουλή.

Η Επιτροπή, αφού αντάλλαξε απόψεις πάνω στα δυο αυτά σημεία των Κανονισμών τόσο με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας όσο και με τους εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων οργανώσεων, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι επιβάλλεται να τεθεί κριτήριο άσκησης της εξουσίας που παρέχεται στον Υπουργό και σαν τέτοιο προτείνεται εκείνο του δημόσιου συμφέροντος. Αναφορικά με την ευχέρεια του Υπουργού να τροποποιεί τις προβλεπόμενες στους Κανονισμούς προδιαγραφές, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι, για λόγους αρχής, μια τέτοια εξουσία δεν μπορεί ούτε και πρέπει να εκχωρηθεί. Αντίθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι οποιαδήποτε τροποποίηση των Κανονισμών αυτών πρέπει να κατατίθεται στη Βουλή για έγκριση για να παρέχεται έτσι η ευχέρεια σ' όλους τους ενδιαφερομένους να εκφέρουν τις απόψεις τους. Οι πιο πάνω θέσεις της Επιτροπής, αφού πήραν τη δέουσα νομοτεχνική μορφή, έχουν ενσωματωθεί στα αντίστοιχα μέρη των επηρεαζόμενων Κανονισμών.

- (ε) Κατά τη διάρκεια της μελέτης του όλου θέματος οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών υποβάλαν στην Επιτροπή αριθμό εισηγήσεων για επιμέρους τροποποιήσεις υπό τη μορφή της πλήρους απάλειψης ορισμένων ουσιών των οποίων η χρήση στα τρόφιμα εμπεριέχει, κατά τη γνώμη του Συνδέσμου, κινδύνους για την υγεία των πολιτών. Από της πλευράς των αρμοδίων του Υπουργείου Υγείας έχει προταχθεί η άποψη ότι η συμπερίληψη στους Κανονισμούς των ουσιών αυτών είναι απόλυτα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και ότι πάγια τακτική του Οργανισμού αυτού είναι να τροποποιεί τις προδιαγραφές αυτές αν από την πράξη επιστημονικά αποδειχθεί ότι οι δοσμένες ουσίες είναι βλαβερές για την υγεία του ανθρώπου. Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη και τις δύο αυτές θέσεις, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι δεν θα ήταν σκόπιμο στο παρόν στάδιο να γίνει οποιαδήποτε τροποποίηση στους Κανονισμούς αυτούς, ταυτόχρονα όμως κάλεσε του αρμοδίου του Υπουργείου Υγείας να παρακολουθούν από κοντά τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις στα θέματα αυτά και σε περίπτωση που θα ήθελε διαφανεί η ανάγκη λήψης των ενδεδειγμένων μέτρων να μη διστάσουν να τα πάρουν έχοντας πάντοτε ως κριτήριο την προστασία της υγείας των πολιτών.

Με γνώμονα όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 19 ΤΟΥ ΠΕΡΙ
ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΝΟΜΟΥ

- (1) Οι περί Χρωστικών Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (2) Οι περί Συντηρητικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (3) Οι περί Αντιοξειδωτικών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (4) Οι περί Διαλυτών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (5) Οι περί Ποικίλων Ουσιών εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (6) Οι περί Γαλακτωματοποιητών, Σταθεροποιητών και Πηκτωματογόνων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (7) Οι περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (8) Οι περί Μολύβδου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (9) Οι περί Υδραργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (10) Οι περί Χλωροφορμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (11) Οι περί Ερουσικού Οξέος εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (12) Οι περί Φθορίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (13) Οι περί Σιδήρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (14) Οι περί Ορυκτών Υδρογονανθράκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (15) Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (16) Οι περί Χαλκού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (17) Οι περί Καδμίου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.
- (18) Οι περί Ψευδαργύρου εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Να αναγνώσω και το Παράρτημα, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Να θεωρηθεί ως αναγνωσθέν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, μάλιστα, να θεωρηθεί ως αναγνωσθέν.

Υπάρχουν ομιλητές πάνω σε θέματα αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να κάμω ομιλία αφού άλλωστε η εισήγηση για έγκριση των Κανονισμών από την Επιτροπή είναι ομόφωνη. Θα ήθελα όμως να σταθώ σε δυο σημεία της έκθεσης αυτής.

Πρώτα, στο θέμα της νομοθεσίας. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, η βασική νομοθεσία περί Τροφίμων και Φαρμάκων είναι πεπαλαιωμένη. Χρονολογείται από το 1937 και όπως πολύ ορθά παρατηρεί η Επιτροπή, επιβάλλεται η άμεση αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας αυτής ούτως ώστε να

ανταποκρίνεται προς τα σημερινά δεδομένα αλλά και για καλύτερη προστασία της υγείας του λαού.

Το άλλο σημείο, κύριε Πρόεδρε, είναι η ανάγκη της εφαρμογής, πιστής εφαρμογής των Κανονισμών αυτών. Χωρίς την πιστή και αυστηρή εφαρμογή τους, οι Κανονισμοί αυτοί θα καταστήσουν ένα νεκρό γράμμα και όλοι οι κόποι των αρμόδιων Υπηρεσιών που μελέτησαν και που συνέταξαν αυτούς τους Κανονισμούς, θα είναι χαμένοι.

Γι' αυτό επιβάλλεται, όπως λέγει και η Επιτροπή, η άμεση επάνδρωση όλων των αρμόδιων Υπηρεσιών που είναι εντεταλμένες με την εφαρμογή αυτών των Κανονισμών με προσοντούχους ανθρώπους που να μπορέσουν έτσι να εφαρμόσουν πιστά και αυστηρά τους Κανονισμούς αυτούς.

Θα ήθελα, κ. Πρόεδρε, να εισηγηθώ όπως τα δυο αυτά σημεία τεθούν υπόψη της Εκτελεστικής Εξουσίας με την παράκληση όπως ληφθούν αμέσως τα αναγκαία μέτρα για υλοποίηση των εισηγήσεων αυτών.

Προτού κατέλθω από το βήμα θα ήθελα να εκφράσω την εκτίμησή μου προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες που συνέταξαν τους Κανονισμούς αυτούς, καθώς επίσης και στο Σύνδεσμο των Χημικών και ιδιαίτερα στο Σύνδεσμο προστασίας των Καταναλωτών, οι οποίοι προσέφεραν πράγματι πολύτιμη βοήθεια στην Επιτροπή κατά τη μελέτη των Κανονισμών αυτών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Με τους παρόντες Κανονισμούς ρυθμίζεται το θέμα της χρησιμοποίησης διαφόρων ουσιών στα τρόφιμα που προσφέρονται για ανθρώπινη κατανάλωση ώστε ο έλεγχος των τροφίμων να καθίσταται πιο αποτελεσματικός και να διασφαλίζεται καλύτερα η προστασία της υγείας των πολιτών.

Θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή, κ. Πρόεδρε, να επισύρω την προσοχή της Κυβέρνησης στο θέμα της καθαριότητας των τροφίμων δίνοντας έμφαση στην καθαριότητα του ψωμιού. Βρεθήκαμε πολλές φορές μάρτυρες και επανειλημμένα έγραψαν οι εφημερίδες ότι μέσα στα ψωμιά ανευρίσκονται συχνά σπάγγι, σπόντες, καρφίτσες, γυαλιά από φλορέντζες, ζωύφια, ποντικοί, κατσαρίδες και παντός είδους άλλα αντικείμενα και ακαθαρσίες.

Με όλα αυτά είναι φανερό πως δεν προστατεύεται αλλά αντίθετα κινδυνεύει η υγεία του πολίτη. Επειδή κανένας δεν επιτρέπεται να παίζει με την υγεία του λαού, καλό θα ήταν η Κυβέρνηση να μεριμνήσει ώστε να γίνεται αυστηρότερος και αποτελεσματικότερος έλεγχος στα διάφορα αρτοποιεία όσον αφορά την καθαριότητα κατά τη ζύμωση και κατασκευή του ψωμιού.

Ελπίζουμε επίσης πως σύντομα η Κυβέρνηση θα καταθέσει προς το Σώμα και Νομοσχέδιο για τον έλεγχο της χρήσης αντιβιοτικών και άλλων συναφών ουσιών, όπως ορμόνες κ.λ.π., όσον αφορά την εκτροφή ζώων και πουλερικών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της προστασίας της υγείας του λαού και των μέτρων για την υγιεινή κατάσταση των τροφίμων, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είναι ένα σοβαρότατο θέμα.

Και η ανάγκη για τη λήψη νομικών προστατευτικών μέτρων για την υγιεινή κατάσταση των τροφίμων είναι μια επείγουσα ανάγκη. Αυτό είναι αρκετό να διαπιστωθεί από μια απλή ματιά στους Κανονισμούς τους οποίους έχουμε μπροστά μας υπό ψήφιση.

Μέσα από τους Κανονισμούς αυτούς φαίνεται πόσο η χημεία—ξένες ουσίες—έχει προχωρήσει στη ζωή των ανθρώπων και πόσο επικίνδυνο είναι για την υγεία του λαού αν καθυστερήσει περαιτέρω η εφαρμογή συγκεκριμένων νομοθετικών μέτρων για τον καθορισμό των χρωμάτων και των συντηρητικών και άλλων ξένων ουσιών που επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται, και όσον αφορά τον τρόπο που χρησιμοποιούνται και όσον αφορά την ποσότητα που χρησιμοποιούνται.

Η εργασία αυτή που έχουμε μπροστά μας είναι μια τεράστιας σημασίας εργασία και νομίζω πως όλοι θα πρέπει να εκφράσουμε την εκτίμησή μας γιατί είχαν προετοιμαστεί και παρουσιαστεί μπροστά στη Βουλή αυτοί οι Κανονισμοί.

Βεβαίως οι Κανονισμοί, είναι προϊόν συλλογικής εργασίας ομάδων επιστημόνων, του Οργανισμού Τροφίμων του Ο.Η.Ε., της Κοινής Ευρωπαϊκής Αγοράς και άλλων Χωρών της Ευρώπης, αλλά θα πρέπει να δούμε ότι έγινε σοβαρή, σοβαρότατη εργασία πάνω σ' αυτούς τους Κανονισμούς, μετά που λήφθηκαν υπόψη τα δεδομένα της Κύπρου από το Υπουργείο Υγείας και τους αρμόδιους Οργανισμούς του Υπουργείου.

Η υιοθέτηση αυτών των Κανονισμών που έχουμε μπροστά μας ασφαλώς δεν μπορεί να είναι η τελευταία λέξη που έχουμε να πούμε σ' αυτό το ευρύτατο θέμα. Οι ίδιοι αυτοί Κανονισμοί θα απαιτηθεί, υπό το φως της πείρας, είτε να τροποποιηθούν σε ορισμένα σημεία τους, είτε να προστεθεί σ' αυτούς τους Κανονισμούς κάτι, αλλά και άλλοι Κανονισμοί για ουσίες οι οποίες προστίθενται στα τρόφιμα και που δεν καλύπτονται με τους παρόντες Κανονισμούς, θα πρέπει να προετοιμαστούν για να είναι πιο ολοκληρωμένα τα μέτρα για την προστασία της υγείας των ανθρώπων.

Θα πρέπει εδώ να τονίσουμε ότι ορισμένοι παράγοντες, από τους οποίους εξαρτάται αποφασιστικά η αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των Κανονισμών, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, παρά το γεγονός ότι αναφέρονται στην Έκθεση και παρά το γεγονός ότι και άλλοι συνάδελφοι έχουν αναφερθεί σ' αυτούς τους παράγοντες από το βήμα της Βουλής. Ωστόσο, είναι σωστό, λόγω της σοβαρότητάς τους, ν' αναφερθούν όχι μόνο από όλους μαζί αλλά και από τον καθένα ξεχωριστά, για να φανεί πόση είναι η σοβαρότητα που δίνει η Βουλή στην προστασία της υγείας των ανθρώπων.

Πρόκειται πρώτα για την εξασφάλιση του κατάλληλου μηχανισμού, ο οποίος θα θέσει σε εφαρμογή αυτές τις πρόνοιες, και ο οποίος μηχανισμός θα ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο για την ορθή τήρηση των προνοιών των Κανονισμών, τόσο στο στάδιο της παραγωγής των τροφίμων στα εργοστάσια όσο και όταν αυτά τα τρόφιμα που ετοιμάζονται στο εξωτερικό μπαίνουν στα σύνορα της Κύπρου.

Έχει εδώ αναφερθεί, επίσης, και η ανάγκη να εκσυγχρονιστεί η σχετική νομοθεσία. Είναι γεγονός ότι δεν είναι η πρώτη φορά που τονίζεται αυτή η αναγκαιότητα από το Βήμα της Βουλής, και δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε την πάρα πέρα καθυστέρηση αυτού του καθήκοντος. Αρκεί να ληφθεί υπόψη ότι είναι κατά τα μισά της δεκαετίας του 1930 που είχε ετοιμαστεί η ισχύουσα νομοθεσία, η βασική νομοθεσία.

Πάρα κάτω, κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει με όλη τη σοβαρότητα να τονιστεί από τη Βουλή η ανάγκη να προετοιμαστεί πια η νομοθεσία για τους χημικούς, η οποία εκκρεμεί πάνω από μισή δεκαετία μπροστά στη Βουλή. Νομίζω έτσι είναι, 5—6 χρόνια. Ήλθε στη Βουλή και μετά πήγε στο Υπουργείο. Ελπίζουμε να τερματιστεί η ταλαιπωρία αυτής της πρότασης Νόμου που τώρα προετοιμάζεται σαν νομοσχέδιο, γιατί θα ήταν η δουλειά μας, η εργασία που πραγματοποιούμε τώρα, στηριγμένη μονοπόδαρα, αν ψηφίζαμε το νόμο—όπως αποδείχθηκε στην πράξη στις χώρες που εφαρμόζουν αυτούς τους Κανονισμούς—και δεν έχουμε τον Οργανισμό ο οποίος θα πραγματοποιήσει τον έλεγχο για την εφαρμογή τους.

Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει όλοι να τονίσουμε την ανάγκη, η Βουλή να τονίσει την ανάγκη κατάρτισης της συμπληρωματικής αυτής νομοθεσίας και της παρουσιάσής της μπροστά στη Βουλή για να την εγκρίνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, οι Κανονισμοί από τον αριθμό (4) μέχρι τον αριθμό (21) της ημερήσιας διάταξης τίθενται υπό την έγκριση της Βουλής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκρισή τους;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί, από τον αριθμό (4) ως τον αριθμό (21) της ημερήσιας διάταξης εγκρίνονται.

Και τώρα εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(1) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 17 Νοεμβρίου 1983 σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1983 (Αρ. 1 του 1983) και το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1983 (Αρ. 2 του 1983).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(3) Όγδοη Έκθεση Προόδου για το δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού.

Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις. (Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 19 Μαΐου 1983.

«Παρά τα μέτρα που λήφθηκαν στην περιοχή του νέου λιμανιού Λεμεσού για την αποξήρανση των νεράν που λιμνάζουν εντούτοις μια περιοχή του Ζακακίου δυτικά του λιμανιού προς το 'LADY'S MILE', εξακολουθεί να αποτελεί εστία μόλυνσης με αποτέλεσμα η ζωή των κατοίκων της περιοχής να είναι αφόρητη.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, ποια μέτρα έχει προγραμματίσει και πότε θα εκτελεστούν τα ανάλογα έργα για εξάλειψη της πιο πάνω απαράδεκτης κατάστασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 19 Μαΐου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Αρχή Λιμένων Κύπρου έχει αναθέσει σε εργοληπτικό οίκο την εκτέλεση έργων για την αντιμετώπιση του προβλήματος των νεράν που λιμνάζουν στα δυτικά του νέου λιμανιού της Λεμεσού.

Τα έργα αυτά που η εκτέλεσή τους άρχισε τον περασμένο Ιούλιο θα στοιχίσουν γύρω στις £100,000 και προγραμματίζεται να συμπληρωθούν το Φεβρουάριο του 1984».

Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1983.

«Τόσο κατά τα προηγούμενα χρόνια όσο και φέτος η συνδικαλιστική οργάνωση των δασκάλων Π.Ο.Ε.Δ. καταγγέλλει το Υπουργείο Παιδείας και την Ε.Ε.Υ. για προαγωγές και μεταθέσεις που γίνονται με καθαρά κομματικά κριτήρια, κατ' αντίθεση προς κάθε αξιοκρατική αρχή, αλλά και τις περισσότερες φορές κατά περιφρόνηση σχετικών αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Οι φετεινές προαγωγές και μεταθέσεις είναι τόσο σκανδαλώδεις ώστε να επιτάσσεται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει άμεσα τη Βουλή στα πιο κάτω ερωτήματα:

- (α) Με βάση ποια κριτήρια, αρχές ή στοιχεία έγιναν ή γίνονται οι εκάστοτε προαγωγές ή μεταθέσεις;
- (β) Είναι ή όχι αληθή τα στοιχεία και γεγονότα που καταγγέλλει η Π.Ο.Ε.Δ. σχετικά με τις πρόσφατες προαγωγές υποδιευθυντών;
- (γ) Πότε επιτέλους το Υπουργείο Παιδείας και τα μέλη της Ε.Ε.Υ. θα αισθανθούν την ανάγκη ώστε σε συνεργασία με τη συνδικαλιστική οργάνωση των δασκάλων να θεσπίσουν κανονισμούς που θα καθορίζουν αξιοκρατικά τις προϋποθέσεις προαγωγής ή μετάθεσης δασκάλων;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας είναι ανεξάρτητο σώμα και δεν υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας.

Η απάντηση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στην Ερώτηση των αξιότιμων Βουλευτών κ.κ. Ν. Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ έχει ως ακολούθως:

- (α) Τα κριτήρια για τις προαγωγές καθορίζονται από το Νόμο περί Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και είναι η αξία, τα προσόντα, η αρχαιότητα, οι υπηρεσιακές εκθέσεις και οι συστάσεις του οικείου Τμήματος. Λαμβάνεται επίσης υπόψη και η εντύπωση την οποία αποκομίζει η Επιτροπή από την προσωπική συνέντευξη. Οι μεταθέσεις γίνονται με βάση τις διατάξεις των Κανονισμών περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών. Η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας απορρίπτει ως εντελώς αβάσιμο τον ισχυρισμό ότι χρησιμοποιούνται κομματικά κριτήρια για τις προαγωγές ή τις μεταθέσεις.
- (β) Δεν υπήρξε ποτέ από μέρους της Επιτροπής περιφρόνηση των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου αλλά πάντοτε συμμόρφωση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια τα αποτελέσματα από την ανόρυξη δυο διατρήσεων στις περιοχές 'Καμπιά' και 'Μαντόπευκος' του χωριού Αγρίδια και τι μέτρα προτίθεται να πάρει για τη λύση του αρδευτικού προβλήματος που αντιμετωπίζει η πιο πάνω κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στο χωριό Αγρίδια στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς ανορύχθηκαν δυο γεωτρήσεις που δυστυχώς ήταν ανεπιτυχείς.

2. Για αντιμετώπιση των αιτημάτων της Κοινότητας για άρδευση στα πλαίσια του ίδιου Σχεδίου κατασκευάστηκε στο χωριό το 1982 υδατοδεξαμενή χωρητικότητας 59,000 κ.μ. νερού που αρδεύει έκταση 110 σκαλών.

Στην περιοχή που καλύπτει η υδατοδεξαμενή τοποθετήθηκε αρδευτικό δίκτυο κλειστού αγωγού με παροχή στο κάθε αγροτεμάχιο αφού προηγουμένως κατασκευάστηκαν οι αναβαθμίδες. Η συνολική δαπάνη του έργου έφθασε το ποσό των £115,000 περίπου, από το οποίο τα 2/3 καλύφθηκαν από κυβερνητική συνεισφορά και για το υπόλοιπο εκδόθηκε χαμηλότοκο (7%) και μακροπρόθεσμο (εξοφλητέο σε 25 χρόνια) δάνειο προς το οικείο Αρδευτικό Τμήμα.

3. Το έργο αυτό λειτουργεί σήμερα, δυστυχώς όμως το ενδιαφέρον της Κοινότητας για αξιοποίηση της αρδευόμενης έκτασης παρουσιάζεται πολύ

περιορισμένο και γι' αυτό καταβάλλονται συνεχώς προσπάθειες για διαφώτιση των γεωργών για τη φύτευση των εκτάσεών τους και για εφαρμογή βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης.

4. Εκτός από το έργο της υδατοδεξαμενής στο χωριό Αγγρίδια βελτιώθηκε (τοποθετήθηκαν κλειστοί αγωγοί) το αρδευτικό έργο 'Πάνω και Κάτω Λεφτίνα' έκτασης 34 σκαλών και τώρα βρίσκονται υπό εκτέλεση παρόμοιες εργασίες στα έργα 'Κάτω Ενετικός' και 'Κονισερό' έκτασης 9 σκαλών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: Η συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ αναβάλλεται για την προσεχή συνεδρία της Βουλής, η οποία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 24 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:—

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (2) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαι) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (3) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραι) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (4) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη). (Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η διπλωματική εκπροσώπηση της Κύπρου ανά την Υφήλιον». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Βάσου Λυσσαρίδη). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών). (14/4/1983).
- (3) «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (4) «Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).

- (5) «Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δύο πλευρών».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Προσφύγων). (9/6/1983).
- (6) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών). (14/4/1983).
- (7) «Η ανάγκη ελέγχου των πόρων και του τρόπου διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Προεδρίας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γεώργιο Γεωργίου).
- (8) «Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Αλέξη Γαλανού).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων). (14/4/1983).
- (9) «Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του Κυπριακού Οικογενειακού Δικαίου με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές δικαίου και την ισότητα των δύο φύλων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Μέλους της Βουλής κας Ρήνας Κατσελλή).
(Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Παιδείας). (14/4/1983).
- (10) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
- (11) «Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών). (12/5/1983).
- (12) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- (13) «Ο θεσμός της Αγροφυλακής και η τύχη των οργάνων της».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου).
(Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών). (9/6/1983).

- (14) «Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ασκούμενους γιατρούς, διδακτικό προσωπικό και όροι κάτω από τους οποίους ασκούνται». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας). 30/6/1983).
- (15) «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωρίων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρίστου Σολωμή εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (Παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων). (29/9/1983).
- (16) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών». (Θέμα εγγραφέν απο τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Εζεκία Παπαϊωάννου).
- (17) «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εξωτερικών και Εσωτερικών). (29/9/1983).
- (18) «Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Νίκου Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Κανονισμού και Εσωτερικών). (6/10/1983).
- (19) «Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και οι επιπτώσεις της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών και Εμπορίου και Βιομηχανίας). (6/10/1983).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 5.15 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά).

Δίγκλης Παύλος
 Ζαχαριάδης Λεάνδρος
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Κατσελλή Ρήνα
 Κατσουνιώτης Ιάκωβος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κυριάκου Χαμπής
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Λόρδος Κωνσταντίνος
 Μαυρονικόλας Νίκος

Μιχαηλίδης Θαλής
 Μιχαηλίδης Χαμπής
 Ομήρου Γιαννάκης
 Παναγίδης Κίμων
 Παπαρές Αυγερινός
 Πέτας Χρίστος
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Φάντης Ανδρέας
 Χρίστου Κυριάκος

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Σύντομη αναφορά και ανάγνωση ομιλίας του Προέδρου της Βουλής κ. Λαδά από τον προεδρεύοντα της συνεδρίας του Σώματος κ. Ν. Μαυρονικόλα καθώς και ομιλίες των εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή (Α. Φάντης, Α. Ζαχαριάδης, Κ. Παναγίδης, Γ. Ομήρου) για τη 10η επέτειο της ηρωικής εξέγερσης του Πολυτεχνείου.
- (2) Έκθεση για τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση το άρθρο 19 του περί Πωλήσεως Τροφίμων και Φαρμάκων Νόμου και αναφέρονται σε επισυνημμένο στην Έκθεση Παράρτημα, οι παρατηρήσεις που έγιναν πάνω στους Κανονισμούς από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Α. Ζαχαριάδη, Α. Παπαρέ και Χρ. Πέτα και έγκριση αυτών.
- (3) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (4) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η ανάγκη λήψης των απαραίτητων μέτρων για εξάλειψη της εστίας μόλυνσεως σε περιοχή του Ζακακίου, δυτικά του νέου λιμανιού Λεμεσού—Οι καταγγελίες της Π.Ο.Ε.Δ. για προαγωγές και μεταθέσεις διδασκάλων με κομματικά κριτήρια—Το αρδευτικό πρόβλημα του χωριού Αγγίδια και τα αποτελέσματα από δυο διατρήσεις που έγιναν στις περιοχές «Καμπιά» και «Μαντόπευκος» του χωριού).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

Έκτακτη Συνεδρίαση 28ης Νοεμβρίου 1983

(Ώρα ενάρξεως 10.20 π.μ.)

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής έκτακτης συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων. Παρακαλώ να κατατεθούν τα αποσταλέντα στη Βουλή Νομοσχέδια και Έγγραφα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(3) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείου Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(4) Ο περί Εκλογής Μελών Χωρικών Επιτροπών και Αιρετών Μελών των Συμβουλίων Περιοχών Βελτιώσεως (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1983.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περατώθηκε η κατάθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το τελευταίο νομοσχέδιο αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει η άποψη να κηρυχθεί ως επείγον.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν χρειάζεται να κηρύξουμε το νομοσχέδιο αυτό ως επείγον, διότι κατά την άποψή μας, μπορεί να διεξαχθούν κανονικά οι εκλογές στην καθορισμένη ημερομηνία, και αντί κατάθεσης εμείς νομίζουμε ότι πρέπει να αποσυρθεί αυτό το νομοσχέδιο. Γι' αυτό και δεν συμφωνούμε να κηρυχθεί ως επείγον αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον αυτό το νομοσχέδιο γιατί το κλίμα δεν επιτρέπει τη διεξαγωγή κοινοτικών εκλογών. Να υπάρξει μια αναβολή λίγων μηνών.

Γι' αυτό υποστηρίζουμε ότι πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον υπάρχει ένσταση να κηρυχθεί ως επείγον, καλείται το Σώμα να αποφασίσει.

Ποιοι είναι υπέρ του να κηρυχθεί ως επείγον το νομοσχέδιο;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υποστηρίξουμε μια σύντομη αναβολή, όχι γιατί πιστεύουμε ότι το κλίμα δεν επιτρέπει τη διεξαγωγή εκλογών, αλλά διότι πιστεύουμε ότι εκεί που έχουν οδηγηθεί τα πράγματα εν σχέσει με το Κυπριακό πρόβλημα μπορεί, κατά την περίοδο κατά την οποία έχουν οριστεί οι εκλογές, να αντιμετωπίσουμε μια ένταση εκ μέρους των Τουρκοκυπρίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα, όπως έχει πει ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, τότε δεν εχρειάζεται η αναβολή των εκλογών. Αν πράγματι την ημερομηνία εκείνη συμβεί οτιδήποτε, εδώ θα είναι το Σώμα και εκ των πραγμάτων θα αναβληθούν οι εκλογές. Κατά συνέπεια δεν νομίζω ότι είναι επαρκής αιτιολόγηση αυτή του ζητήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να είμαι πολύ πλέον συγκεκριμένος. Στις 14 του Δεκεμβρη λήγει η θητεία της Ειρηνευτικής Δυνάμεως των Ηνωμένων Εθνών.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι η Τουρκική πλευρά δεν θα δεχθεί την ανανέωση της θητείας της Δυνάμεως αυτής αν δεν υπογραφεί συμφωνία με το ούτω λεγόμενο «Τουρκοκυπριακό κράτος». Υπάρχουν επίσης ενδείξεις, υπάρχει η βεβαιότητα μάλλον, ότι τα Ηνωμένα Έθνη δεν θα υπογράψουν μια τέτοια συμφωνία.

Τίθεται επομένως το ερώτημα. Θα μείνουν τα πράγματα ως έχουν, ή θα δημιουργήσουν οι Τούρκοι μια τεχνητή ένταση; Δεν είμεθα βέβαιοι για το δεύτερο. Αλλά θα είμεθα ασύνετοι αν διασκορπίσουμε την Αστυνομική Δύναμη και τις Κυβερνητικές υπηρεσίες σε όλη την Κύπρο για να επιβλέψουν τις εκλογές, αντί να επαγρυπνούμε γι' αυτό το οποίο πιθανό να συμβεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να υποδείξω ότι δεν συζητούμε την ουσία, αν θα αναβληθούν ή όχι οι εκλογές, δηλαδή δεν συζητούμε την ουσία του Νομοσχεδίου που έχει κατατεθεί. Αυτή τη στιγμή τίθεται θέμα διαδικασίας απλώς κατά πόσο αυτό το Νομοσχέδιο πρέπει να συζητηθεί, πρώτο, και αν πριν να συζητηθεί πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον ή όχι. Τότε μόνο μπορούν οι εκπρόσωποι των Κομμάτων να εκφράσουν ουσιαστικές απόψεις πάνω στο Νομοσχέδιο, κατά πόσο πρέπει να αναβληθούν οι εκλογές ή όχι, εάν και εφόσον το Νομοσχέδιο κηρυχθεί ως επείγον και υποβληθεί η σχετική έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικών.

Γι' αυτό ευσεβάστως υποβάλλω ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε σε περαιτέρω συζήτηση πάνω στην ουσία του θέματος αλλά απλώς να αποφασίσουμε κατά πόσο θεωρείται επείγον το Νομοσχέδιο ή όχι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι διότι ο κ. Φάντης φαίνεται να πάσχει από αδυναμία μνήμης. Ο ίδιος έθεσε θέμα ουσίας γιατί ο ίδιος είπε ότι δεν πρέπει να κηρυχθεί το Νομοσχέδιο ως επείγον, ότι πρέπει να αποσυρθεί και ότι πρέπει να διεξαχθούν κανονικά οι εκλογές. Άρα εισήλθε στην ουσία του θέματος. Αν έλεγε ότι δεν πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον και σταματούσε ως εκεί, δεν θα απαντούσα αλλά θα ζητούσα να διεξαχθεί ψηφοφορία. Προχώρησε όμως να προκαταλάβει το Σώμα θέτοντας δυο ακόμα θέσεις: Να αποσυρθεί το Νομοσχέδιο και να γίνουν κανονικά οι εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συναδέλφοι.

Νομίζω ότι το Σώμα μπορεί να αποφασίσει κατά πόσο πρέπει να κηρυχθεί το Νομοσχέδιο ως επείγον ή όχι, εφόσον υπάρχει ένσταση στο να κηρυχθεί ως επείγον. Γι' αυτό και καλώ τους συναδέλφους που υποστηρίζουν ότι πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον να ψηφίσουν.

Πόσοι υποστηρίζουν ότι το Νομοσχέδιο πρέπει να κηρυχθεί ως επείγον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Νομοσχέδιο κηρύσσεται ως επείγον και παρακαλείται η Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής να αποσυρθεί για να ετοιμάσει τη σχετική Έκθεση. Θα επανέλθουμε εντός 20 λεπτών.

('Ωρα διακοπής 10.26 π.μ.)

('Ωρα έναρξης 11.34 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΜΕΛΩΝ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΑΙΡΕΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:—

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ιωάννης Ματσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε σήμερα το πιο πάνω νομοσχέδιο το οποίο κηρύχθηκε κατά τη σημερινή έκτακτη συνεδρία της Βουλής ως νομοσχέδιο επείγουσας φύσεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναβολή της διεξαγωγής εκλογών για ανάδειξη Μελών των Χωριτικών Επιτροπών και αιρετών Μελών των Συμβουλίων Περιοχών Βελτιώσεως για τις 27 Μαΐου 1984, αντί στις 18 Δεκεμβρίου 1983. Παράλληλα παρατείνεται η θητεία όλων των οργάνων τοπικής διοίκησης μέχρι της ίδιας ημερομηνίας, δηλαδή της 27ης Μαΐου 1984.

Η προσωρινή αναβολή της διεξαγωγής εκλογών για τα πιο πάνω όργανα τοπικής διοίκησης που, όπως είναι γνωστό, είχε καθοριστεί για τις 18 Δεκεμβρίου 1983, κρίθηκε αναγκαία λόγω των συνθηκών που έχουν προκύψει μετά την ανακήρυξη της ούτω λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τους λόγους δημοσίου συμφέροντος που επιβάλλουν την προτεινόμενη αναβολή των πιο πάνω εκλογών, διαφωνούντων των Μελών της κ.κ. Α. Φάντη, Κ. Χρίστου και Χρ. Κουρτελλάρη για τους λόγους τους οποίους και θα εξηγήσουν ενώπιον του Σώματος, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε

νόμο, αφού τροποποιηθεί ώστε η προτεινόμενη σ' αυτό νέα ημερομηνία διεξαγωγής εκλογών να είναι η 6η Μαΐου 1984, αντί της 27ης Μαΐου 1984, και καθορισθεί ως ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων των τοπικών αρχών που θα εκλεγούν η 1η Ιουνίου 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ τον πρεσβύτερο των παρόντων Βουλευτών να με αναπληρώσει γιατί θά 'θελα να μιλήσω από το βήμα.

(Ο Προεδρεύων αντικαθίσταται από τον κ. Νίκο Μαυρονικόλα).

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα από το βήμα της Βουλής να κάμω την ακόλουθη δήλωση:

Η θητεία των Κοινοτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως έληξε τον Ιούνιο του 1983. Η Βουλή με σχετικό νόμο παρέτεινε τη θητεία τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1983. Οι εκλογές για την ανάδειξη Κοινοτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως επρόκειτο να γίνουν τον περασμένο Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο, όμως δεν έγιναν και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς επανειλημμένα ήγειρε το ζήτημα στη Βουλή. Τελικά η Εκτελεστική Εξουσία υποσχέθηκε να προβεί στις αναγκαίες διευθετήσεις έτσι που αυτές να γίνουν το Νοέμβριο και ύστερα και πάλιν από νέα ανακίνηση του ζητήματος οι εκλογές ορίστηκαν για τη 18η Δεκεμβρίου 1983.

Τώρα καλούμαστε να δώσουμε νέα παράταση εξαιτίας της κατάστασης που δημιουργήθηκε από την παράνομη ανακήρυξη ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς μελέτησε με όλη την απαιτούμενη προσοχή και σοβαρότητα τα δικαιολογητικά για τη νέα αναβολή των Κοινοτικών εκλογών και κατάληξε στο συμπέρασμα ότι όπως έχουν σήμερα τα πράγματα δεν χρειάζεται νέα αναβολή. Εξάλλου δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι και μετά δυο, τρεις ή και έξι μήνες, όπως γίνεται πρόταση για αναβολή, η κατάσταση θάναυ καλύτερη.

Οι εκλογές για την ανάδειξη Κοινοτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως δεν είναι όπως οι βουλευτικές ή προεδρικές εκλογές που ομολογουμένως δημιουργείται μια ένταση. Η ίδια η ζωή έδειξε ότι στην περίπτωση των Κοινοτικών εκλογών δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο γιατί ούτε ομιλίες γίνονται από τις ηγεσίες των κομμάτων ούτε ακόμη και εκδίδονται πολιτικές ανακοινώσεις κεντρικά. Έχουν συνεπώς καθαρά τοπικό χαρακτήρα και όλες οι προετοιμασίες τοπικά γι' αυτές τις εκλογές έχουν γίνει. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι της γνώμης ότι η κατάσταση που δημιουργήθηκε με την παράνομη ανακήρυξη ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους όχι μόνο δεν πρέπει να εμποδίσει τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη Κοινοτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως αλλά αντίθετα την υπαγορεύει. Γιατί με τη διενέργειά τους όχι μόνον τονίζεται η κρατική μας οντότητα αλλά και η δημοκρατική τάξη και ασφάλεια που επικρατεί στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Γι' αυτούς κυρίως τους πολιτικούς λόγους η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο που προνοεί την αναβολή τους.

Ευχαριστώ.

(Ο Προεδρεύων επανέρχεται στην έδρα του)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δέχεται αυτή την αναβολή για ορισμένους λόγους τους οποίους σε συντομία θα αναπτύξω. Αλλά θα ήθελα να καταστήσω σαφές ότι επιρρίπτομε ευθύνη στην Κυβέρνηση γιατί δεν έχουν ήδη γίνει αυτές οι εκλογές. Η καθυστέρηση όμως της Κυβέρνησης δεν αντανακλά στο Δημοκρατικό Συναγερμό. Μπορεί να αντανακλά στο Δημοκρατικό Κόμμα και σ' εκείνους οι οποίοι υποστήριξαν και εξέλεξαν την Κυβέρνηση. Δημοκρατικά θα έπρεπε να είχαν ήδη γίνει οι εκλογές. Γιατί λοιπόν δεν δεχόμαστε αυτή τη στιγμή να γίνουν οι εκλογές; Θα εξηγήσω με τρία μόνο λόγια.

Δεν φοβούμαστε ένταση μεταξύ ημών και υμών, γιατί ο Κυπριακός ελληνισμός έχει αποδείξει ότι μπορεί να κάμει εκλογές με πολιτισμένο τρόπο και με νόμιμα μέσα χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια στην Κύπρο.

Γιατί λοιπόν δεχόμαστε την αναβολή; Γιατί, όπως είπα, στις 14 του Δεκέβρη θα υπάρξει ανανέωση της Ειρηνευτικής Δυνάμεως και θα υπάρξουν προβλήματα στο θέμα της ανανέωσης. Προβλήματα τα οποία δεν θα οδηγήσουν κατ' ανάγκη σε ένταση. Αλλά ο καλός ο νοικοκύρης είναι εκείνος που προβλέπει το χειρότερο και είναι έτοιμος να το αντιμετωπίσει.

Πιστεύω ότι θα ήτο φοβερό σφάλμα αυτή τη στιγμή, αντί η προσοχή όλων μας να είναι στραμμένη προς το τι μπορεί να συμβεί, να διασκορπίσουμε την Αστυνομία και να την αποκεντρώσουμε σε όλη την ύπαιθρο για να καλύψει το θέμα των εκλογών και να ασχολείται το Υπουργείο Εσωτερικών που είναι και Υπουργείο Αμύνης με θέματα κοινοτικών εκλογών, αντί η προσοχή μας να είναι στραμμένη στη γενική ασφάλεια του τόπου.

Θα ήθελα να προσθέσω ότι μια αναβολή των εκλογών Κοινοτικών Αρχών για τρεις ή τέσσερις μήνες δεν θα επηρεάσει τη δημοκρατική διαδικασία και τη δημοκρατική δομή του τόπου. Αλλά μια ένταση, αν δεν είμαστε έτοιμοι να την αντιμετωπίσουμε, μπορεί να έχει φοβερές συνέπειες για τον κυπριακό ελληνισμό.

Δεν θα ήθελα και πάλιν να κάμω προβλέψεις οι οποίες να δικαιωθούν γιατί ουδέποτε ικανοποιούμαι όταν οι σωστές προβλέψεις μου δικαιώνονται. Αλλά θα ήταν ασύνετο εκ μέρους μας, ενόψει μιας ενδεχόμενης κρίσεως, να βρισκόμαστε απασχολημένοι με κοινοτικές εκλογές, αντί η προσοχή μας να είναι στραμμένη στο τι δέον γενέσθαι για τη σωτηρία της Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Υποστηρίζουμε βασικά την αναβολή των κοινοτικών εκλογών για μόνο μερικούς μήνες, διότι, πράγματι, και εμείς πιστεύουμε ότι σ' αυτές τις πολύ δύσκολες μέρες που περνά ο τόπος μας, σ' αυτές τις μέρες που η προσπάθεια όλων μας είναι να αναιρέσουμε τα προερχόμενα από την Τουρκία διχοτομικά σχέδια σε βάρος της Κύπρου πρέπει να μη μοιράζεται η προσοχή του λαού μας με

εσωτερικές εντάσεις που όσο αδύνατες κι' αν θεωρούνται, ένεκα της τοπικής φύσης των εκλογών, οπωσδήποτε επηρεάζουν το κλίμα το οποίο εδώ επιτρέπει και υπαγορεύει μόνο να είναι συγκεντρωμένη η προσοχή του λαού μας στο πώς να αντιμετωπίσουμε τα νέα επεκτατικά σχέδια της Τουρκίας σε βάρος αυτού του τόπου. Δεν πιστεύουμε ότι η μικρή αναβολή των 3—4 μηνών μέχρι της διεξαγωγής των κοινοτικών εκλογών, επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο τους δημοκρατικούς θεσμούς και τις δημοκρατικές διαδικασίες που όλοι διαφυλάττουμε υπό κανονικές συνθήκες σαν κόρη οφθαλμού.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι, πράγματι, τα πράγματα θα βελτιωθούν συν τω χρόνιων, και οπωσδήποτε, πρέπει να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά ότι θεωρούμε ότι το κλίμα σήμερα δεν επιτρέπει, σ' αυτό το στάδιο—και πιστεύω ότι ο κόσμος κάτω έχει αρκετή ωριμότητα για να το αντιληφθεί—τη διεξαγωγή των κοινοτικών εκλογών, και επομένως αυτή η μικρή παράταση των 3—4 μηνών για την οποία μιλούμε, είναι απαραίτητη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς μια αναδρομή στο παρελθόν θα δείξει ότι υπήρξαν καθυστερήσεις οι οποίες δεν έπρεπε να υπάρξουν. Όμως αυτή την ώρα η Βουλή δεν καλείται να κάμει μια κριτική του παρελθόντος αλλά να πάρει απόφαση πάνω σ' ένα συγκεκριμένο θέμα.

Επιβάλλεται η διεξαγωγή των εκλογών στην ημερομηνία που είχε καθορισθεί, ή πράγματι λόγοι εθνικών συμφερόντων επιβάλλουν μια αναβολή των εκλογών;

Πιστεύω ειλικρινά ότι θα ήταν σφάλμα σε μια ώρα που η κρίσιμότητα των περιστάσεων, που είναι πάρα πολύ δραματική—το Κυπριακό βρισκόταν πάντα σε κρίσιμη φάση, άρα δεν μπορεί να ισχυριστεί κανείς ότι η φάση την οποία περνά σήμερα είναι απλώς μια φάση έντασης αλλά, όπως είπα πριν, αποτελεί μια δραματική εξέλιξη—καλεί τον Κυπριακό ελληνισμό να στρέψει την προσοχή του ειδικά και μόνο προς αυτή την κατεύθυνση και σε μια ώρα που προσπαθούμε να δημιουργήσουμε διεθνές ενδιαφέρον προς αυτή την κατεύθυνση, θα ήταν σφάλμα, επαναλαμβάνω, κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, να τραβήξουμε σε κοινοτικές εκλογές γιατί η προσοχή μοιραία τότε θα στραφεί προς άλλες κατευθύνσεις, ανεξάρτητα από το γεγονός, όπως ελέχθη, ότι υπάρχουν και δεύτεροι λόγοι, ότι ήδη η τουρκική πλευρά έχει δώσει αρκετές ενδείξεις ότι δεν πρόκειται να δεχθεί ανανέωση της θητείας της Ουνφικύπ, πράγμα το οποίο επιβάλλει μια επαγρύπνηση, επιβάλλει μια συγκέντρωση και πάλιν της προσοχής και του λαού και του κράτους προς αυτή την κατεύθυνση.

Γι' αυτό ειλικρινά πιστεύω ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι εθνικών συμφερόντων που επιβάλλουν μια μικρή αναβολή των εκλογών, πράγμα το οποίο και εγώ με τη σειρά μου πιστεύω ότι δεν υπεισέρχεται στις δημοκρατικές διαδικασίες, εκτός του γεγονότος ότι και οι σημερινοί άρχοντες είναι εκλεγμένοι και αυτή η Βουλή δυστυχώς πολλές φορές ψήφισε αναβολή όχι για εκλεγμένες κοινοτικές αρχές αλλά για διορισμένες. Δεν πιστεύω ότι το διάστημα των λίγων μηνών το οποίο εισηγείται η Κυβέρνηση και αποδέχεται η Βουλή για την αναβολή των εκλογών, θα υπεισέλθει καθ' οιονδήποτε τρόπο στην ομαλή εφαρμογή των δημοκρατικών

διαδικασιών. Αν τραβήξουμε στις εκλογές μέσα στο Δεκέμβρη θα προσφέρουμε κατά τη γνώμη μου αρνητική υπηρεσία.

Γι' αυτό και η δική μας η άποψη είναι ότι πρέπει να αποδεχθούμε μια αναβολή των κοινοτικών εκλογών στην ημερομηνία που έχει ήδη προκαθορισθεί από την Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον και Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναβολή διεξαγωγής εκλογών. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παράτασις θητείας και ανάληψις καθηκόντων των εκλεγχομένων οργάνων τοπικής διοικήσεως. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Έκλογής Μελών Χωριτικών Επιτροπών και Αιρετών Μελών των Συμβουλίων Περιοχών Βελτιώσεως (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια διευκρίνιση ήθελα να κάμω. Στον υπολογισμό των ψήφων έχετε μετρήσει 12 εναντίον. Αντιλαμβάνομαι ότι αυτό σημαίνει ότι ψηφίσατε και σεις. Είθισται ο Πρόεδρος ή ο Προεδρεύων να μη ψηφίζει εκτός σε περίπτωση ισοψηφίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Γραμματέας δεν με συμβουλευτήκε για να συμπεριλάβει αυτό.

Εν πάση περιπτώσει.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επειδή, κ. Πρόεδρε, αντιλήφθηκα ότι ο Γραμματέας δεν σας συμβουλευτήκε ήγειρα το θέμα για τη διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει δεν αλλάζει η ουσία του ζητήματος.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 1η Δεκεμβρίου, η ώρα 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών πάνω στους Προϋπολογισμούς του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (2) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (3) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (4) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

«Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Συνέχιση της συζήτησης)

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 11.54 π.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:)

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Γεωργίου Γεώργιος
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος

Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ'' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκλογής Μελών Χωριτικών Επιτροπών και Αιρετών Μελών των Συμβουλίων Περιοχών Βελτιώσεως (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1983, η προηγηθείσα της κήρυξης του Νομοσχεδίου ως επείγοντος σύντομη συζήτηση (Α. Φάντης, Α. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου), η επακολουθήσασα συζήτηση επί του θέματος (Ε. Παπαϊωάννου (Προεδρεύων), Γλ. Κληρίδης, Α. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 1ης Δεκεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.04 μ.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΙΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στη σημερινή συνεδρία της Βουλής είναι η ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών, κ. Σίμου Βασιλείου, τον οποίο και καλώ στο βήμα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:
ΣΙΜΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,

Έντιμα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων,

Είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα που παρουσιάζομαι και πάλι σήμερα μπροστά σε σας, τους αντιπροσώπους του λαού, με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών του 1984, για την καθιερωμένη ενημέρωση του Σώματος πάνω στην οικονομική μας κατάσταση, στα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και στις προοπτικές γενικά της κυπριακής οικονομίας. Η σημερινή μου ομιλία προσλαμβάνει μια ιδιαίτερη διάσταση, εξαιτίας της πρόσφατης ενέργειας της τουρκοκυπριακής ηγεσίας να ανακηρύξει μονομερώς, κι αντίθετα προς κάθε κανόνα διεθνούς δικαίου, «ανεξάρτητο κράτος» στα κατεχόμενα από τα τουρκικά στρατεύματα εδάφη μας. Χωρίς αμφιβολία η ενέργεια αυτή των Τούρκων καθιστά ακόμα πιο επιτακτική την ανάγκη για διατήρηση μιας εύρωστης, σταθερής και συνεχώς αναπτυσσόμενης οικονομίας, που υπήρξε στο παρελθόν και πρέπει να συνεχίσει και στο μέλλον να αποτελεί υπόβαθρο και στήριγμα του αγώνα μας για μια δίκαιη λύση του πολιτικού μας προβλήματος.

Δε θα ήθελα να σας κουράσω παραθέτοντας μεγάλο αριθμό στατιστικών στοιχείων, που αφορούν είτε την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών κατά τη διάρκεια του 1983 είτε τους Προϋπολογισμούς για το 1984. Γι' αυτό και θα περιοριστώ σε μια γενική ανάλυση της οικονομικής μας κατάστασης, δίνοντας έτσι μεγαλύτερη έμφαση στα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η οικονομία μας και τα αίτια που τα προκάλεσαν, καθώς και στα μέτρα πολιτικής που προτείνει η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

A. ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1983

I. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Το 1983 από την άποψη της κατάστασης της οικονομίας είναι μια χρονιά με δυο διαφορετικές όψεις. Έτσι, το πρώτο εξάμηνο ήταν μια περίοδος έντασης των ανησυχητικών τάσεων που παρουσίασαν ήδη από το δεύτερο εξάμηνο του 1982 διάφορα οικονομικά μεγέθη, ενώ το

δεύτερο εξάμηνο (σύμφωνα με τις υπάρχουσες μέχρι σήμερα ενδείξεις) μια περίοδος μερικής αναστροφής των τάσεων αυτών.

Ιδιαίτερα εμφανής παρουσιάζεται η διαφορά στην εικόνα των δυο εξαμήνων σε σχέση με τα διάφορα μεγέθη του ισοζυγίου πληρωμών. Έτσι, ενώ το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το πρώτο εξάμηνο ήταν το μεγαλύτερο που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε εξαμήνου φθάνοντας στα £74 εκ.*, κατά το δεύτερο εξάμηνο αναμένεται ότι θα είναι γύρω στα £11 εκ. που είναι από τα μικρότερα που σημειώθηκαν μετά την εισβολή. Παρόμοιου είδους διαφορές, σε μικρότερο όμως βαθμό, παρουσιάζονται και στα υπόλοιπα μεγέθη της οικονομίας. Έτσι λ.χ. ο ρυθμός ανάπτυξης που κατά το πρώτο εξάμηνο ήταν γύρω στο 2 1/2%, κατά το δεύτερο εξάμηνο υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στο 3 1/2% περίπου.

Τόσο η επίταση των δυσμενών τάσεων κατά το πρώτο εξάμηνο του 1983, όσο και η μερική αναστροφή τους κατά το δεύτερο εξάμηνο οφείλονται σε μεγάλο βαθμό σε τυχαίους ή εκτός του ελέγχου μας παράγοντες. Ανάμεσα στους αρνητικούς παράγοντες που επηρέασαν τις οικονομικές εξελίξεις σημαντικότεροι ήταν οι φήμες για αυξήσεις των δασμών ή για υποτίμηση της κυπριακής λίρας που κυκλοφόρησαν κατά την περίοδο αυτή και οι οποίες οδήγησαν σε κατακόρυφη άνοδο των εισαγωγών μας, η υποτίμηση του σουηδικού νομίσματος, η οποία είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί το τουριστικό ρεύμα από τη χώρα αυτή κατά 35% περίπου, η υποτίμηση των νομισμάτων διάφορων χωρών που μας ανταγωνίζονται κυρίως στον τουριστικό τομέα, τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι πατάτες μας στην αγγλική αγορά, τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν διάφοροι εμπορικοί μας εταίροι κ.τ.λ. Ο κυριότερος τυχαίος παράγοντας που επηρέασε τις εξελίξεις κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1983 ήταν η λιβανική κρίση.

Στο στάδιο αυτό είναι αρκετά δύσκολο να γίνουν ακριβείς προβλέψεις για το πώς θα εξελιχθούν τελικά τα διάφορα οικονομικά μεγέθη, ιδιαίτερα εξαιτίας τού ότι δεν είναι δυνατό να υπολογιστούν με ακρίβεια οι συνολικές επιδράσεις των πιο πάνω παραγόντων. Αυτό όμως που μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα, είναι ότι παρόλο που η συνολική εικόνα της οικονομίας κατά το 1983 θα είναι ικανοποιητική, οι διάφοροι δείκτες οικονομικής επίδοσης αναμένεται να είναι ελαφρώς χαμηλότεροι σε σύγκριση με τους αντίστοιχους δείκτες του 1982.

* Όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο 1983 είναι προκαταρκτικά και υπόκεινται σε αναθεώρηση.

II. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Γενικά

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το 1983 αναμένεται να ανέλθει γύρω στο 3%, δηλαδή θα είναι χαμηλότερος τόσο από εκείνο που επιτεύχθηκε τον προηγούμενο χρόνο (4.8%) όσο και από το μέσο ετήσιο ρυθμό του 4% που τέθηκε σαν στόχος στο Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης. Παρά τη μείωση του ρυθμού κατά το 1983, ο μέσος ετήσιος ρυθμός για τα δυο χρόνια είναι περίπου ίσος μ' αυτόν που προνοείται στο Σχέδιο.

Όπως και κατά το 1982, οι παράγοντες που επέδρασαν περιοριστικά πάνω στην αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος πρέπει να αναζητηθούν στο σκέλος της ζήτησης παρά της προσφοράς. Έτσι, εξαιτίας κυρίως της μείωσης της εξωτερικής ζήτησης για ορισμένα από τα προϊόντα μας και παρά την ύπαρξη υπερβάλλουσας εγχώριας ζήτησης (επειδή μεγάλο μέρος της ζήτησης αυτής συνεχίζει να κατευθύνεται προς τις εισαγωγές), η συνολική ζήτηση για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παράγει η Κύπρος ήταν αρκετά χαμηλότερη από την παραγωγική δυναμικότητα της οικονομίας μας. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο κύριος αρνητικός παράγοντας από την πλευρά της προσφοράς ήταν οι καιρικές συνθήκες που επηρέασαν σημαντικά την παραγωγή ορισμένων από τα γεωργικά μας προϊόντα.

Και πάλι, όπως και κατά το 1982, ο κύριος παράγοντας που συνέβαλε στην επίτευξη σχετικά ικανοποιητικού ρυθμού ανάπτυξης ήταν η παραπέρα σημαντική διεύρυνση των εξαγωγών υπηρεσιών και ιδίως η σημαντική αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού ρεύματος προς τη χώρα μας. Ενδεικτικά αναφέρω ότι μόνο η άμεση θετική συμβολή των δαπανών των περιηγητών που επισκέφθηκαν την Κύπρο υπολογίζεται ότι θα ανέλθει περίπου στο 30% (σε σύγκριση με 20% το 1982) της πραγματικής αύξησης της συνολικής ζήτησης και σ' ένα ψηλότερο ποσοστό της πραγματικής αύξησης στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Η συνολική συμβολή του τουρισμού γενικά ήταν πολύ πιο μεγάλη, αφού επηρεάζει τις εξαγωγές και των άλλων υπηρεσιών (όπως λ.χ. τα έσοδα των Κυπριακών Αερογραμμών).

Η εκτίμηση της συνολικής συμβολής των εξαγωγών υπηρεσιών στην αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος δεν μπορεί, λόγω έλλειψης επαρκών στοιχείων, να υπολογιστεί με ακρίβεια. Με βάση όμως τις υπάρχουσες ενδείξεις φαίνεται ότι θα υπερβεί κατά πολύ το 58%, που ήταν η συμβολή τους στην αύξηση της πραγματικής συνολικής ζήτησης.

Σ' αντίθεση με τις εξαγωγές υπηρεσιών, οι εξελίξεις στις εξαγωγές αγαθών υπολογίζεται ότι θα έχουν αρνητική επίδραση πάνω στην αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Η εγχώρια ζήτηση, η οποία συνέβαλε κατά 48% στην αύξηση της συνολικής ζήτησης, (σε σύγκριση με 46.8% το 1982), επειδή μεγάλο μέρος της κατευθύνθηκε προς τις εισαγωγές, υπολογίζεται ότι θα συμβάλει κατά ένα πολύ χαμηλότερο ποσοστό στην αύξηση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Κι αυτό γιατί πολύ μεγάλο μέρος της αύξησης της εγχώριας ζήτησης, και ιδιαίτερα της ιδιωτικής καταναλωτικής ζήτησης, κατευθύνθηκε προς τις εισαγωγές.

Εγχώρια Οικονομία

Η εγχώρια ζήτηση κατά το 1983 υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί με ρυθμό αρκετά χαμηλότερο από εκείνο του προηγούμενου χρόνου (3.9%, σε σύγκριση με 7.5%, σε πραγματικούς όρους). Κυριότερος παράγοντας για τη μείωση αυτή ήταν η πτώση του ρυθμού αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης από 9.5% το 1982 σε 5% περίπου. Υπολογίζεται ότι η αύξηση αυτής της κατανάλωσης θα είναι το αποτέλεσμα τόσο της αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος όσο και της μείωσης κατά μια περίπου ποσοστιαία μονάδα της ροπής για αποταμίευση του ιδιωτικού τομέα.

Παρόμοιου ύψους αύξηση με την ιδιωτική κατανάλωση υπολογίζεται ότι σημείωσε και η δημόσια κατανάλωση.

Όπως και κατά το 1982, η επενδυτική ζήτηση υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί με χαμηλότερο ρυθμό από την καταναλωτική ζήτηση, αν και η διαφορά φέτος θα είναι πιο μικρή. Έτσι, οι πάγιες επενδύσεις υπολογίζεται ότι θα αυξηθούν κατά 2% περίπου, ενώ οι επενδύσεις σε αποθέματα θα είναι χαμηλότερες από εκείνες του 1982. Παρόλη την αύξηση των πάγιων επενδύσεων, η κατά τομέα σύνθεσή τους δε θα είναι ικανοποιητική, αφού οι επενδύσεις στο μεταποιητικό τομέα, αντίθετα μ' ό,τι συνέβηκε κατά το 1982, υπολογίζεται ότι θα σημειώσουν απόλυτη κάμψη.

Οι εξελίξεις στη ζήτηση, όπως τις ανέλυσα πιο πάνω, συνετέλεσαν ώστε οι τριτογενείς τομείς της οικονομίας που επηρεάζονται πιο άμεσα από τις εξελίξεις στην εξωτερική ζήτηση υπηρεσιών, να παρουσιάσουν σαν σύνολο ρυθμό ανάπτυξης ψηλότερο από το μέσο όρο (5.1% σε σύγκριση με 7.0% το 1982) και να αυξήσουν τη συνεισφορά τους στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, από 60% σε 61.3%. Αντίθετα, ο όγκος παραγωγής του τομέα της γεωργίας, εξαιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών, σημείωσε απόλυτη κάμψη. Κάμψη σημείωσε και ο τομέας

των μεταλλείων και λατομείων, παρά την αύξηση που σημείωσε η ζήτηση λατομικών προϊόντων. Χαμηλότερα από τις προσδοκίες κινήθηκε και ο τομέας της μεταποίησης (από 4.0% το 1982 στο 2 1/2% περίπου), εξαιτίας της κάμψης στην εξωτερική ζήτηση για τα προϊόντα βασικών υποτομέων του.

Η κάμψη του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης (από 1.3% το 1982 σε 1%). Παράλληλη κάμψη, από 3 1/2% περίπου το 1982 στο 2% περίπου, σημείωσε και ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας.

Η μείωση του ρυθμού αύξησης της απασχόλησης, σε συνδυασμό με τη μεγαλύτερη αύξηση του εργατικού δυναμικού, είχαν σαν αποτέλεσμα να αυξηθεί το ποσοστό ανεργίας από το 2.8% του Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού στο 3.4%. Παρόλη την αύξηση της ανεργίας, ο πραγματικός ρυθμός αύξησης των μισθών και ημερομισθίων συνέχισε να υπερβαίνει το ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας, αν και ήταν μειωμένος σε σύγκριση με εκείνο του 1982 (υπολογίζεται να είναι γύρω στο 5—6% σε σύγκριση με 11% περίπου το 1982). Σε τρέχουσες τιμές οι μισθοί και τα ημερομίσθια υπολογίζεται ότι κατά το 1983 θα ανέλθουν σ' επίπεδα κατά 11—12% πιο ψηλά από εκείνα του 1982.

Οι εξελίξεις στην εγχώρια ζήτηση και προσφορά, στις οποίες αναφέρθηκαν πιο πάνω, είχαν σαν αποτέλεσμα να μειωθεί ελαφρά, σε τρέχουσες τιμές, το χάσμα μεταξύ της εγχώριας ζήτησης και της εγχώριας προσφοράς σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Η μικρή αυτή μείωση του χάσματος συνοδεύθηκε από σχετική κάμψη στις πιέσεις πάνω στο επίπεδο των τιμών, ενώ παράλληλα μεγαλύτερο μέρος της πίεσης που δημιουργεί το χάσμα κατευθύνθηκε προς το εξωτερικό (μέσω των εισαγωγών). Σαν αποτέλεσμα ο ρυθμός πληθωρισμού κατά το 1983 αναμένεται να είναι κατά 1 περίπου ποσοστιαία μονάδα χαμηλότερος από εκείνο του 1982, δηλ. γύρω στο 5.4%.

Οι εξελίξεις, στις οποίες αναφέρθηκαν προηγουμένως, είχαν επίσης σαν αποτέλεσμα να μειωθούν οι εγχώριες αποταμιεύσεις σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, από το 19.6% το 1982 στο 18.9%. Παρόλη τη μείωσή τους, οι εγχώριες αποταμιεύσεις υπολογίζεται ότι θα χρηματοδοτήσουν, όπως και κατά το 1982, πέραν του 60% των συνολικών επενδύσεων της οικονομίας, λόγω όμως της μείωσης της συμβολής των υπόλοιπων εθνικών αποταμιεύσεων, το έλλειμμα στους εθνικούς πόρους για χρηματοδότηση των επενδύσεών μας, υπολογίζεται ότι θα αυξηθεί στο 25% περίπου από το 22.3% το 1982.

Εξωτερικές συναλλαγές

Η πιο ανησυχητική εξέλιξη στις εξωτερικές συναλλαγές της χώρας κατά το 1983 είναι η απόλυτη μείωση στις εξαγωγές εγχώρια παρα-

γόμενων αγαθών, η οποία υπολογίζεται ότι θα είναι τελικά της τάξης του 4%. Σ' αντίθεση, οι επανεξαγωγές σημείωσαν αισθητή αύξηση, με αποτέλεσμα οι συνολικές εξαγωγές αγαθών (όπως αυτές ορίζονται για σκοπούς ισοζυγίου πληρωμών) να παραμείνουν στα ίδια περίπου επίπεδα με εκείνες του 1982. Η στασιμότητα αυτή στις εξαγωγές, η οποία παρατηρείται για πρώτη φορά από το 1978, οφείλεται τόσο στην επίδραση των εξωγενών κι απρόβλεπτων παραγόντων στους οποίους ήδη αναφέρθηκα, όσο και σ' άλλους παράγοντες πιο μόνιμης μορφής, όπως είναι η μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και η ανάπτυξη βιομηχανιών παρόμοιων με τις δικές μας σε διάφορες χώρες της Μέσης Ανατολής.

Η συνεχιζόμενη αύξηση της κατανάλωσης, καθώς και η κατεύθυνση μεγαλύτερου μέρους της προς τις εισαγωγές, και η αύξηση των επανεξαγωγών θα έχουν σαν αποτέλεσμα οι συνολικές εισαγωγές της χώρας να είναι κατά το 1983 περίπου κατά 9% αυξημένες από το ήδη ψηλό επίπεδό τους του 1982 (όταν είχαν αυξηθεί κατά 18%). Είναι αξιοσημείωτο ότι μόνο οι εισαγωγές αυτοκινήτων υπολογίζεται ότι θα συμβάλουν κατά 27% στην αύξηση αυτή, ενώ η συμβολή τους στην αύξηση των εισαγωγών για εγχώρια κατανάλωση αναμένεται να είναι ακόμα πιο μεγάλη (γύρω στο 40%).

Οι πιο πάνω αρνητικές εξελίξεις υπολογίζεται ότι θα έχουν σαν αποτέλεσμα να αυξηθεί κατά 18% το εμπορικό έλλειμμα της χώρας και να ανέλθει σ' επίπεδα γύρω στα £330 εκ., σε σύγκριση με £280 εκ. το 1982.

Το παραδοσιακό πλεόνασμα του ισοζυγίου των άδηλων πόρων αναμένεται να αυξηθεί κατά £37 εκ. περίπου ή κατά 18% και να ανέλθει στα £245 εκ. Αποφασιστικό ρόλο στην αύξηση του πλεονάσματος διαδραμάτισε, όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, η αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό που ξεπέρασε φέτος τα 170 εκ. λίρες. Έτσι, ο αριθμός των περιηγητών για το σύνολο του 1983 υπολογίζεται ότι θα είναι αυξημένος κατά 13% σε σύγκριση με εκείνο του 1982, παρόλο που ο αριθμός των περιηγητών από τη Σουηδία αναμένεται να μειωθεί συνολικά κατά τριάντα χιλιάδες άτομα περίπου. Άνκαι η επίτευξη του ψηλού σχετικά ρυθμού αύξησης των περιηγητών οφείλεται σε κάποιο βαθμό και στη λιβανική κρίση, θα ήθελα να τονίσω ότι ο ρυθμός αύξησης παραμένει ικανοποιητικά ψηλός (γύρω στο 11%) ακόμα κι αν αφαιρεθούν οι επισκέπτες από το Λίβανο. Θα ήθελα ακόμα να τονίσω το γεγονός ότι αυξήθηκε σημαντικά το ποσοστό των περιηγητών με μεγάλη κατά κεφαλή δαπάνη, πράγμα που αναμένεται να συμβάλει αποφασιστικά στο να αυξηθούν σε περισσότερο από £170 εκ. οι εισπράξεις μας σε ξένο συνάλλαγμα από τον τουρισμό. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αύξηση του τουριστικού ρεύματος, αλλά και της

διακίνησης των Λιβανίων μέσω της Κύπρου, είχε και άλλες θετικές συνέπειες πάνω στις εξαγωγές των υπηρεσιών μας.

Το αυξημένο πλεόνασμα του ισοζυγίου των άδηλων πόρων κάλυψε σημαντικό μέρος της αύξησης στο εμπορικό έλλειμμα. Η τελική εξέλιξη του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια, φαίνεται όμως ότι τελικά θα παρουσιάσει έλλειμμα της τάξης των £85 εκ. ή 7.8% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σε σύγκριση με £72 εκ. ή 7.2% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος το 1982.

Το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται ότι θα υπερκαλυφθεί από την καθαρή εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό, η οποία αναμένεται να κυμανθεί γύρω στα ίδια επίπεδα με εκείνη του 1982, παρά τη μείωση του καθαρού εξωτερικού δανεισμού του δημόσιου τομέα από £49 εκ. το 1982 σε £25 εκ. το 1983. Σαν αποτέλεσμα το γενικό ισοζύγιο πληρωμών αναμένεται να είναι και φέτος πλεονασματικό γύρω στα £20 εκ., σε σύγκριση με £44.5 εκ. το 1982.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας αναμένεται ότι θα σημειώσουν και φέτος σημαντική αύξηση και θα ανέλθουν στο τέλος του 1983 γύρω στα £360 εκ., σε σύγκριση με £288.8 εκ. στο τέλος του 1982. Τα αποθέματα αυτά καλύπτουν 7 περίπου μήνες εισαγωγών. Η αύξηση των αποθεμάτων θα είναι συνέπεια τόσο της ύπαρξης γενικού πλεονάσματος στο ισοζύγιο πληρωμών, όσο και των αυξημένων καταθέσεων σε ξένο συνάλλαγμα από υπεράκτιες εταιρείες, από Κυπρίουσ του εξωτερικού, και από ξένους καταθέτες.

Δημοσιονομικές και Νομισματικές Εξελίξεις

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες ενδείξεις, το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το 1983 αναμένεται να σημειώσει διεύρυνση και να ανέλθει στα £72 εκ., σε σύγκριση με £59 εκ. το 1982. Αύξηση αναμένεται να σημειώσει και σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος από 5.9% σε 6.6%. Η αύξηση του ελλείμματος οφείλεται τόσο στη μείωση του ρυθμού αύξησης των δημόσιων εσόδων στο 15% περίπου, σε σύγκριση με 23.9% το 1982, όσο και στην άνοδο του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών από το 15.3% στο 18% σχεδόν. Περιοριστικά πάνω στην αύξηση του ελλείμματος επέδρασε ο καθαρός δανεισμός του δημόσιου τομέα προς τρίτους που μειώθηκε κατά £1 εκ. περίπου. Οι αποταμιεύσεις του δημόσιου τομέα συνέχισαν να είναι αρνητικές (—£11 1/2 εκ. σε σύγκριση με —£3 εκ. το 1982 και —£10 εκ. το 1981).

Η χρηματοδότηση του ελλείμματος, σε αντίθεση με ό,τι συνέβηκε κατά το 1982, θα προέλθει κυρίως από το εσωτερικό τραπεζικό σύστημα, ενώ ο καθαρός εξωτερικός δανεισμός υπολογίζεται ότι θα περιοριστεί στα £25 εκ., σε σύγκριση με £49 εκ. το 1982. Σαν αποτέλεσμα του νέου

αυτού καθαρού εξωτερικού δανεισμού αλλά και των διαφοροποιήσεων που σημειώθηκαν στις διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες, το εξωτερικό δημόσιο χρέος μας αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του 1983 θα ανέλθει στα £247 εκ., σε σύγκριση με £206 εκ. στο τέλος του 1982.

Κατά το 1983 συνεχίστηκε η πολιτική χρησιμοποίησης του κατώτατου επιτρεπτού ποσοστού ρευστότητας (το οποίο και παρέμεινε αμετάβλητο στα επίπεδα του 1982) σαν μέσου για τον έλεγχο της προσφοράς χρήματος. Παράλληλα διατηρήθηκαν τα ανώτατα όρια για τις πιστώσεις προς το εισαγωγικό εμπόριο και για τα προσωπικά δάνεια, ενώ καταργήθηκε το ανώτατο όριο για τις πιστώσεις προς το εσωτερικό εμπόριο.

Ο ρυθμός αύξησης της συνολικής ρευστότητας κατά το 1983 περιορίστηκε σημαντικά, από το 18% το 1982 στο 11—12% περίπου, εξέλιξη που συνάδει με το στόχο που τέθηκε αρχικά. Η κυριότερη πηγή της νομισματικής επέκτασης ήταν και πάλι το δημοσιονομικό έλλειμμα. Αντίθετα από το ό,τι συνέβηκε το 1982, που οι συναλλαγές του δημόσιου τομέα με το εσωτερικό τραπεζικό σύστημα επέδρασαν αρνητικά πάνω στην αύξηση της συνολικής ρευστότητας της οικονομίας, δεδομένου του μεγάλου καθαρού εξωτερικού δανεισμού, το 1983 αυτές είχαν θετική επίδραση. Όπως και κατά το 1982, οι πιστώσεις του τραπεζικού συστήματος προς τον ιδιωτικό τομέα θα αυξηθούν περίπου με τον ίδιο ρυθμό που αυξήθηκε η συνολική ρευστότητα της οικονομίας.

B. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΣ

Οι εξελίξεις κατά το 1983, όπως και κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε από τις τελευταίες χρονιές κρινόμενες βραχυπρόθεσμα δεν μπορούν παρά να χαρακτηριστούν ικανοποιητικές. Αυτό όμως που ανησυχεί την Κυβέρνηση είναι η ύπαρξη αρνητικών μακροπρόθεσμων τάσεων σε διάφορα οικονομικά μεγέθη που δημιουργούν πιθανούς κινδύνους για την οικονομία μας. Τις τάσεις αυτές θα πρέπει έγκαιρα να τις αντιμετωπίσουμε έτσι που να καταφέρουμε να αποφύγουμε, αυτό που άλλες χώρες, πολύ πιο αναπτυγμένες από μας, δεν κατόρθωσαν ν' αποφύγουν.

Η κυπριακή οικονομία μετά την ανεξαρτησία, παρά τις καταστροφικές συνέπειες που είχαν οι πολιτικές εξελίξεις και ιδιαίτερα η τουρκική εισβολή και κατοχή του 70% των πόρων μας, αλλά και οι δυο ενεργειακές κρίσεις, δε γνώρισε σε κανένα χρονικό σημείο πραγματική ύφεση που να οφείλεται σε οικονομικά αίτια. Ακόμα κι όταν σε μερικές περιπτώσεις μιλούσαμε για ύφεση (όπως λ.χ. το 1981), στην πραγματικότητα εννοούσαμε μείωση του ρυθμού ανάπτυξης, που ήταν, μάλιστα,

από τους πιο ψηλούς διεθνώς (3%) και όχι για απόλυτη μείωση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ή για μείωση του βιοτικού επιπέδου του λαού (αφού η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3.4% σε πραγματικούς όρους). Επίσης όταν μιλούσαμε για έντονα πληθωριστικά προβλήματα είχαμε υπόψη μας ρυθμούς πληθωρισμού και καταστάσεις του ισοζυγίου πληρωμών που για τις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες θα θεωρούνταν συνθήκες πλήρους εσωτερικής κι εξωτερικής νομισματικής σταθερότητας.

Η αποφυγή της οικονομικής ύφεσης ήταν από τη μια το αποτέλεσμα της ευέλικτης και συνεχώς αναπροσαρμοζόμενης στις εναλλασσόμενες οικονομικές συνθήκες οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης, κι από την άλλη της αυτοσυγκράτησης, επινοητικότητας και εργατικότητας που επέδειξαν στις κρίσιμες στιγμές όλες οι τάξεις του λαού. Οι παράγοντες αυτοί, σε συνδυασμό και με τη θετική επενέργεια διάφορων εξωγενών παραγόντων, μας βοήθησαν να υπεραντισταθμίσουμε τις πολύ αρνητικές συνέπειες της πολιτικής κατάστασης και των δυο ενεργειακών κρίσεων και να διατηρήσουμε μια πραγματικά ανταγωνιστική, σταθερή και γρήγορα αναπτυσσόμενη οικονομία.

Γ. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΜΕ ΣΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥΣ

Σκοπός μου σήμερα δεν είναι να αναλύσω τα επιτεύγματά μας ούτε να αναφερθώ στις σωστές, κατά την άποψή μας, αποφάσεις οικονομικής πολιτικής που λήφθηκαν στο παρελθόν. Αντίθετα, αυτό που θα ήθελα να επιχειρήσω είναι μια σύντομη ανάλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε και των αιτίων που τα δημιούργησαν, γιατί τα προβλήματα και τα αίτιά τους προσδιορίζουν και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε τα τελευταία χρόνια είναι η έλλειψη ικανοποιητικών επενδύσεων σε νέους κλάδους του μεταποιητικού τομέα, η στασιμότητα που παρατηρείται στις εξαγωγές αγαθών και η μεγάλη αύξηση των εισαγωγών μας, ιδιαίτερα των εισαγωγών αυτοκινήτων και άλλων διαρκών καταναλωτικών αγαθών. Οι δυσμενείς συνέπειες που δημιουργούν για την οικονομία μας τα προβλήματα αυτά εξουδετερώθηκαν σε μεγάλο βαθμό από τις εξαιρετικά θετικές εξελίξεις που παρουσιάστηκαν στις εξαγωγές υπηρεσιών, ιδιαίτερα στον τουρισμό, με αποτέλεσμα η οικονομία μας να διατηρήσει συνθήκες σχετικής εξωτερικής νομισματικής σταθερότητας, καθώς και ένα ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης.

Παρόλο που σαν Κυβέρνηση πιστεύουμε στη σημασία του τουρισμού, δεδομένου ότι ο τομέας αυτός είναι από εκείνους στους οποίους έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα, για διάφορους λόγους τους οποίους επεξηγήσαμε επανειλημμένα, δε θα θέλαμε να συνεχιστεί να αυξάνεται με τον ίδιο ρυθμό η εξάρτησή μας απ' αυτόν.

Αν και ορισμένα από τα πιο πάνω προβλήματα, και κυρίως εκείνο των εξαγωγών αγαθών, εμφανίστηκαν πρόσφατα (αφού μέχρι τα μέσα περίπου του 1982 οι εξαγωγές αγαθών αυξάνονταν με πολύ ψηλούς ρυθμούς), τα αίτια που τα δημιούργησαν θα πρέπει να αναζητηθούν πολύ πιο παλιά, τόσο στις συνέπειες της εισβολής, όσο και στα διαρθρωτικά προβλήματα που δημιούργησε η ταχύτητα με την οποία επαναδραστηριοποιήθηκε η οικονομία μας.

Ειδικότερα, αναλύοντας τα αίτια της υστέρησης των επενδύσεων σε νέους κλάδους του μεταποιητικού τομέα, θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι προοπτικές που παρουσίαζαν μέχρι πρόσφατα τα παραδοσιακά μας μεταποιητικά προϊόντα και οι δυνατότητες που συνεχίζουν να παρουσιάζουν οι εξαγωγικές μας υπηρεσίες (και κυρίως ο τουρισμός), η έλλειψη εγχώριων πρώτων υλών και εγχώριων πηγών ενέργειας, το μικρό μέγεθος της δικής μας αγοράς και η επίτευξη εύκολων κερδών στο εισαγωγικό εμπόριο, υπήρξαν σοβαροί ανασταλτικοί παράγοντες. Σοβαροί ανασταλτικοί παράγοντες, τόσο για τις επενδύσεις όσο και για τις εξαγωγές μας, ήταν επίσης και η διεθνής οικονομική ύφεση, καθώς και διάφορα γεγονότα που επηρέασαν αρνητικά τις εισαγωγικές δυνατότητες παραδοσιακών αγορών μας. Επίσης τις εξαγωγές των αγαθών μας επηρέασε, και θα συνεχίσει να επηρεάζει σε μεγαλύτερο βαθμό στο μέλλον, το γεγονός ότι άλλες χώρες στην περιοχή μας, που μάλιστα μέχρι πρόσφατα εισήγαγαν τα ίδια προϊόντα από μας, έχουν τώρα προχωρήσει στην παραγωγή τους και άρχισαν να τα εξάγουν οι ίδιες.

Πέρα όμως από τα πιο πάνω αίτια, σημαντικό ρόλο στη δημιουργία των προβλημάτων στη σύνθεση των επενδύσεών μας και στις εξαγωγές μας, διαδραμάτισε και η μεγάλη αύξηση των μισθών και ημερομισθίων και γενικότερα των εισοδημάτων κατά τα τελευταία 6—7 χρόνια, αύξηση που υπερέβηκε πολύ αισθητά τους ρυθμούς ανόδου που παρατηρούνται διεθνώς και οδήγησε σε διάβρωση της ανταγωνιστικότητάς μας. Η διάβρωση αυτή δεν επηρέασε στον ίδιο βαθμό τις εξαγωγές υπηρεσιών, δεδομένου ότι στον τομέα αυτό τα ανταγωνιστικά μας περιθώρια ήταν πολύ μεγαλύτερα και οι δυνατότητες βελτίωσης της παραγωγικότητάς μας πιο μεγάλες. Εξάλλου, στον τομέα αυτό έχουμε να ανταγωνιστούμε με τις μεσογειακές χώρες, οι περισσότερες από τις οποίες αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν προβλήματα αύξησης του κόστους τους πολύ πιο σοβαρά από τα δικά μας.

Παρόλο που δεν υπάρχουν λεπτομερή στοιχεία, από τις υπάρχουσες ενδείξεις προκύπτει, χωρίς καμιά αμφιβολία, ότι το μερίδιο στο εθνικό εισόδημα των κερδών των εξαγωγικών κλάδων του τομέα της μεταποίησης μειώθηκε πολύ σοβαρά προς όφελος όχι μόνο των μισθών, αλλά και των κερδών σε όχι τόσο παραγωγικούς τομείς.

Η μεγάλη αύξηση των εισοδημάτων, σε συνδυασμό και με τη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος σε ψηλά επίπεδα, και ειδικότερα το γεγονός ότι οι καθαρές μεταβιβάσεις εισοδήματος μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα δεν αυξήθηκαν ανάλογα με τις μεγάλες αυξήσεις του ιδιωτικού εισοδήματος, οδήγησαν στην εμφάνιση πολύ ψηλών ρυθμών αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος του ιδιωτικού τομέα (μέσος όρος 1982—83 12% περίπου). Επειδή, στο μεταξύ, ο ρυθμός πληθωρισμού έπεσε κατακόρυφα, η αγοραστική δύναμη του διαθέσιμου ιδιωτικού εισοδήματος αυξήθηκε ακόμα πιο απότομα από όσο αυξήθηκε το εισόδημα αυτό (κατά μέσο όρο 5 1/2% περίπου). Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό και με τη μείωση της ιδιωτικής ροπής για αποταμίευση κατά 2 περίπου ποσοστιαίες μονάδες το 1982 και 1 περαιτέρω μονάδα το 1983, είχε σαν αποτέλεσμα η ιδιωτική κατανάλωση να αυξηθεί με ανεπιθύμητα ψηλούς ρυθμούς. Η μεγάλη αυτή αύξηση της κατανάλωσης πραγματοποιήθηκε, παρόλο που το αποταμιευόμενο ποσοστό του διαθέσιμου ιδιωτικού εισοδήματος παραμένει (παρά τη μείωσή του κατά την τελευταία διετία) σε πολύ ψηλά (κρινόμενο με οποιοδήποτε μέτρο) επίπεδα (γύρω στο 28%). Το γεγονός αυτό υποδεικνύει τη συγκριτική ανισότητα που υπάρχει στην κατανομή των πόρων μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Δημιουργεί επίσης την ανάγκη να ληφθούν μέτρα που θα οδηγήσουν στην ουσιαστική περιστολή του ρυθμού αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος του ιδιωτικού τομέα, δεδομένου ότι υπάρχει πάντοτε ο κίνδυνος παραπέρα μείωσης της ιδιωτικής ροπής για αποταμίευση από τα πολύ ψηλά της επίπεδα.

Μεγάλο μέρος της αυξημένης ζήτησης του ιδιωτικού τομέα για καταναλωτικά αγαθά κατευθύνεται προς εισαγόμενα προϊόντα, τόσο εξαιτίας της μεγαλύτερης εισοδηματικής ελαστικότητας των προϊόντων αυτών, όσο και διάφορων άλλων παραγόντων, όπως είναι λ.χ. ο μιμητισμός κι η επίδειξη, οι ανεύθυνες φήμες για υποτίμηση του νομίσματός μας και για απότομη αύξηση των δασμών ή των διεθνών τιμών κ.τ.λ. Οι τελευταίοι μάλιστα αυτοί παράγοντες, όχι μόνο προκαλούν προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας, αλλά επηρεάζουν σημαντικά και το πραγματικό βιοτικό επίπεδο των ίδιων των καταναλωτών, αφού πολλές φορές αγοράζουν σε πολύ πιο ψηλές τιμές εισαγόμενα προϊόντα της ίδιας ή και υποδεέστερης ποιότητας από τα δικά μας, είτε βιάζονται να αγοράσουν προϊόντα, όπως οι ηλεκτρονικές

συσκευές των οποίων οι τιμές στην πραγματικότητα έχουν πτωτική τάση, είτε γιατί αφήνουν ανικανοποίητες άλλες, πιο βασικές ανάγκες τους, για να αλλάξουν το ουσιαστικά καινούργιο αυτοκίνητό τους.

Δ. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΥ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΜΕ ΚΑΤΑ ΤΟ 1984

Η ανάλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε και των αιτιών που τα προκάλεσαν προσδιορίζει και το είδος της πολιτικής που θα ακολουθήσουμε τα προσεχή χρόνια. Είναι φανερό, ότι αν η κατάσταση αφεθεί να εξελιχθεί χωρίς να ληφθούν έγκαιρα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, η οικονομία μας, αργά μεν αλλά σταθερά, θα οδηγηθεί σε μια κατάσταση όπου συνεχώς και χαμηλότεροι ρυθμοί ανάπτυξης και μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας θα συνοδεύονται από συνεχώς και μεγαλύτερα ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και στο δημόσιο τομέα, χωρίς βέβαια να αποκλείεται και κάποια αύξηση στο ρυθμό πληθωρισμού.

Για να αποφευχθεί μια τέτοια σταδιακή χειροτέρευση της οικονομικής μας κατάστασης η Κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να προχωρήσει στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων, προγραμματισμένα και χωρίς πανικό, ο οποίος άλλωστε δε δικαιολογείται με κανένα τρόπο, αφού στόχος των μέτρων θα είναι όχι η άμεση αντιμετώπιση μιας κρίσης (φαινόμενο που συνηθίσαμε να βλέπουμε τελευταία διεθνώς), αλλά η αποτροπή της.

Τα μέτρα που θα ληφθούν θα επιδιώκουν να πετύχουν δυο αλληλοσυγκρουόμενες εκ πρώτης όψεως επιδιώξεις. Από τη μια να ενισχύσουν τη σταθερότητα της οικονομίας κι ειδικότερα να βελτιώσουν την κατάσταση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, κι από την άλλη να εξασφαλίσουν την επιτυχία της όλης προσπάθειας που καταβάλλεται για αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών που αντιμετωπίζει σήμερα η οικονομία μας, για βελτίωση της δομής και ενίσχυση της αναπτυξιακής της βάσης και για διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης του εργατικού δυναμικού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονίσω ότι η λήψη σταθεροποιητικών μέτρων δεν οδηγεί απαραίτητα και στη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης μιας οικονομίας ή στη δημιουργία ανεργιακού προβλήματος, όπως ορισμένες θεωρητικές προσεγγίσεις υποδεικνύουν. Αντίθετα, σε μια μικρή και πολύ ανοικτή οικονομία, όπως τη δική μας, που τα περισσότερα αγαθά κι αρκετές υπηρεσίες ψηλής εισοδηματικής ελαστικότητας εισάγονται από το εξωτερικό, μια μείωση του ρυθμού αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος που θα επιτευχθεί με τα σωστά μέτρα, δε θα έχει σημαντικά αρνητικά αποτελέσματα πάνω στη ζήτηση για εγχώρια

παραγόμενα προϊόντα, ενώ θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό τις εξαγωγές, με ευμενή αποτελέσματα πάνω στο ρυθμό ανάπτυξης, τις επενδύσεις και την απασχόληση. Αυτό, επομένως, που χρειάζεται να γίνει είναι η προσεκτική επιλογή των αναγκαίων μέτρων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ποιοτική διάστασή τους, έτσι που και οι δυο φαινομενικά αλληλοσυγκρουόμενοι στόχοι της ενίσχυσης της σταθερότητας και της επίτευξης ψηλότερου ρυθμού ανάπτυξης να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα. Για τη μόνιμη επιτυχία μιας τέτοιας ισορροπημένης πολιτικής, ενόψη μάλιστα της ιδιαίτερης ευαισθησίας της οικονομίας μας στους εξωτερικούς κραδασμούς, είναι απαραίτητο να βελτιωθούν παραπέρα οι μηχανισμοί βραχυπρόθεσμης διεύθυνσης της οικονομίας και να απομακρυνθούν από το οικονομικό μας σύστημα ορισμένα αρνητικά φαινόμενα ή διευθετήσεις που δημιουργούν ακαμψία και μειώνουν τις δυνατότητες γρήγορης προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες.

I. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ενόψη της καίριας σημασίας που έχει για την οικονομία μας η συγκράτηση του ρυθμού με τον οποίο αυξάνονται τα εισοδήματα, θα ανανεώσουμε τις προσπάθειές μας για μια συμφωνία των τριών κοινωνικών εταίρων, συνδικαλιστικών οργανώσεων, εργοδοτικών οργανώσεων και Κυβέρνησης, με την οποία να ενισχυθεί μια εθελοντική αλλά αυστηρή πολιτική τιμών και εισοδημάτων. Η Κυβέρνηση πιστεύει, και φαίνεται ότι όλοι συμφωνούν στο σημείο αυτό, ότι μια τέτοια πολιτική θα πρέπει να περιορίσει τις αυξήσεις των χρηματικών εισοδημάτων, στο σύνολό τους, στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας. Με τον τρόπο αυτό, από τη μια θα αποφευχθεί παραπέρα μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων μας, ενώ από την άλλη, και σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα μέτρα στα οποία θα αναφερθώ σε λίγο, η αύξηση του βιοτικού επιπέδου του λαού γενικά θα περιοριστεί στα πλαίσια που επιτάσσουν οι πραγματικές δυνατότητες της οικονομίας μας.

Πέρα από την πιο πάνω γενική αρχή, η πολιτική τιμών και εισοδημάτων πρέπει να είναι τέτοια που να περιορίσει σταδιακά τις διαφορές στο ύψος των απολαβών των προνομιούχων τάξεων των μισθωτών, όπως είναι οι κρατικοί και ημικρατικοί υπάλληλοι, οι τραπεζικοί κ.τ.λ., και των υπόλοιπων μισθωτών. Επίσης θα πρέπει να προωθεί αποτελεσματικά, σε συνδυασμό και με τη φορολογική πολιτική, την αύξηση του μεριδίου των κερδών στους πραγματικά παραγωγικούς τομείς της οικονομίας σε βάρος του μεριδίου των κερδών του εμπορίου και των μη εξαγωγικών υπηρεσιών, καθώς και την αύξηση του μεριδίου των χαμηλών εισοδηματικών τάξεων.

Μερικά από τα ειδικότερα άμεσης φύσης μέτρα που προγραμματίζουμε να συζητήσουμε με τους κοινωνικούς μας εταίρους είναι η

αποφυγή αύξησης στους βασικούς μισθούς των προνομιούχων τάξεων για καθορισμένο χρονικό διάστημα, ο αυστηρός έλεγχος των τιμών διάφορων υπηρεσιών που τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν με αδικαιολόγητα ψηλούς ρυθμούς, η αποφυγή αύξησης των τιμών των εισαγόμενων προϊόντων, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει απότομη αύξηση των διεθνών τιμών κ.τ.λ. Ταυτόχρονα, προγραμματίζουμε να συζητήσουμε με τις συνδικαλιστικές κι εργοδοτικές οργανώσεις άλλα, πιο μακροπρόθεσμης φύσης μέτρα, όπως είναι οι τρόποι με τους οποίους θα μπορούσε να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η νομοθεσία για τον ανταγωνισμό που ψηφίστηκε πρόσφατα, αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής Τιμών, έτσι που να μειωθούν τα σχετικά ψηλά περιθώρια κέρδους από το εισαγωγικό εμπόριο ή το μεσιτεμπόριο και ν' αυξηθούν αντίστοιχα τα περιθώρια κέρδους από παραγωγικές δραστηριότητες, και η τροποποίηση του τρόπου παροχής του τιμαριθμικού επιδόματος, έτσι που να μειωθεί η ακαμψία που δημιουργείται στο οικονομικό σύστημά μας από τις σημερινές διευθετήσεις, χωρίς όμως να υποστούν οποιεσδήποτε σοβαρές συνέπειες οι τάξεις των μισθωτών με τα χαμηλότερα εισοδήματα.

II. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η δημοσιονομική πολιτική που θα ακολουθήσουμε θα επιδιώκει, από τη μια, να ενθαρρύνει τις παραγωγικές επενδύσεις, εξαγωγές και δραστηριότητες και να παράσχει αυξημένη προστασία σε ορισμένους κλάδους της βιομηχανίας που αντιμετωπίζουν έντονο, και πολλές φορές αθέμιτο, ανταγωνισμό από το εξωτερικό, κι από την άλλη, να μειώσει αισθητά το δημοσιονομικό έλλειμμα από το ύψος των £82 εκ. περίπου, στο οποίο το προσδιορίζουν οι τρεις Προϋπολογισμοί που κατατέθηκαν ενώπιόν σας, και οι άλλοι Προϋπολογισμοί του Δημόσιου Τομέα, και να περιορίσει το ρυθμό αύξησης της κατανάλωσης. Βασική ειδικότερη επιδίωξη της δημοσιονομικής πολιτικής είναι και η πραγματοποίηση θετικών δημόσιων αποταμιεύσεων μετά από τέσσερα χρόνια αρνητικών αποταμιεύσεων.

Στα πλαίσια της ενθάρρυνσης των παραγωγικών δραστηριοτήτων, ήδη από το πρώτο εξάμηνο του χρόνου, ανανεώθηκε για δυο ακόμα χρόνια το κίνητρο της άμεσης απόσβεσης για επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και επεκτάθηκε για να καλύψει και τις επενδύσεις σε νέα γεωργικά μηχανήματα, και αυξήθηκε από 3% σε 6% το ποσοστό έκπτωσης από το φορολογητέο εισόδημα του συναλλάγματος που προέρχεται από τις εξαγωγές κυπριακών προϊόντων. Επίσης στάλθηκε ήδη στη Βουλή Νομοσχέδιο με το οποίο προτείνεται δεκαετής αφορολόγητη περίοδος για τις επιχειρήσεις που επενδύουν στην παρα-

γωγή νέων βιομηχανικών προϊόντων, γενική αύξηση κατά 50% της έκπτωσης για επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό στον τομέα της μεταποίησης, βελτίωση του φορολογικού ορισμού της δημόσιας εταιρείας και αύξηση των κινήτρων που παρέχονται στις εταιρείες του τύπου αυτού, εισαγωγή ειδικού κινήτρου για ενθάρρυνση των επενδύσεων σε παρεμφερή τουριστικά έργα, απαλλαγή των υπεράκτιων εταιρειών από την καταβολή τελών χαρτοσήμου και ειδικά κίνητρα για την ενθάρρυνση της εγκατάστασης ξένων εταιρειών ή κοινοπραξιών στην Ελεύθερη Βιομηχανική Ζώνη της Λάρνακας. Με το ίδιο Νομοσχέδιο προτείνεται επίσης εκλεκτική μείωση της έκπτωσης για επενδύσεις που παρέχεται για τουριστικά καταλύματα, έτσι που να αποθαρρυνθεί η παραπέρα αύξησή τους σε κεκορεσμένες, τουριστικά, περιοχές και να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στα ξενοδοχεία 3, 4 και 5 αστέρων.

Πέρα από τα πιο πάνω φορολογικά κίνητρα, θα κατατεθεί σύντομα ενώπιόν σας Νομοσχέδιο, με το οποίο θα προτείνεται η αύξηση της προστασίας ορισμένων κλάδων της οικονομίας μας που αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα. Παράλληλα, θα ληφθεί πρόνοια έτσι που έγκαιρα να λαμβάνεται απόφαση για παροχή προστασίας στα αρχικά στάδια της παραγωγής επιχειρήσεων που θα παράγουν νέα προϊόντα, αν βέβαια αυτές θα ικανοποιούν τα κριτήρια που ισχύουν. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να τονίσω ότι η παροχή προστασίας πρέπει, κατά την άποψή μας, να αποτελεί προσωρινό μόνο μέτρο, γιατί η μονιμοποίησή της δημιουργεί δασμοβίωτες μονάδες που δε λειτουργούν με το σωστό τρόπο.

Οι προσπάθειές μας για μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στρέφονται τόσο προς την κατεύθυνση των δημόσιων δαπανών όσο και των δημόσιων εσόδων. Μερικά από τα μέτρα που έχουμε σκοπό να εισάξουμε μέσα στο 1984 θα έχουν άμεσα αποτελέσματα, ενώ άλλα θα επενεργήσουν μεσοπρόθεσμα.

Δεδομένης της ανελαστικότητας προς τα κάτω των περισσότερων από τις δημόσιες δαπάνες, τα μέτρα που προγραμματίζουμε στο σκέλος αυτό θα έχουν περισσότερο μεσοπρόθεσμη παρά άμεση επίδραση. Το κυριότερο μέτρο που θα έχει άμεση επίδραση είναι η πολιτική που πρόσφατα αρχίσαμε να εφαρμόζουμε να μη γίνονται νέες προσλήψεις κρατικών υπαλλήλων, παρά μόνο στις περιπτώσεις που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο. Θετική επίδραση αναμένεται να έχουν επίσης και διάφορες εξοικονομήσεις τις οποίες κλήθηκαν να κάμουν τα διάφορα Υπουργεία και άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες, καθώς και η συνεχής ενδυνάμωση του δημοσιονομικού ελέγχου που προωθούμε. Όμως, εκείνο που από την πλευρά των δαπανών θα είναι καίριας σημασίας στην όλη στρατηγική για σταδιακή παραπέρα μείωση του δημοσιο-

νομικού ελλείμματος, είναι οι προσπάθειες που θα καταβάλουμε για μια σωστή πολιτική τιμών και εισοδημάτων (της μορφής που ανέφερα ήδη πιο πάνω). Εφαρμογή μιας τέτοιας πολιτικής, σε συνδυασμό και με την εφαρμογή της κατ' αρχήν απόφασης που λήφθηκε για επέκταση προς τα κάτω των μισθολογικών κλιμάκων, εκτός από τα θετικά αποτελέσματα που θα έχει πάνω στο ύψος των κρατικών δαπανών, μακροπρόθεσμα θα οδηγήσει στη μείωση του χάσματος μεταξύ των μισθών του κρατικού τομέα και εκείνων του ιδιωτικού και επομένως θα βοηθήσει στην πιο ορθολογιστική και παραγωγική κατανομή των πόρων της οικονομίας.

Πέρα από τα πιο πάνω μέτρα, γίνονται ήδη μελέτες για πιο ορθολογιστική διάρθρωση των επιχορηγήσεων που παρέχει η Κυβέρνηση και για μείωση των υπερωριών, ενώ σημαντικό ρόλο στη μακροπρόθεσμη περιστολή των κρατικών δαπανών και ειδικότερα του αριθμού των κρατικών υπαλλήλων αναμένεται να έχουν διάφορα μέτρα που θα μελετηθούν για αύξηση της κινητικότητας των κρατικών υπαλλήλων μεταξύ υπηρεσιών και για βελτίωση και εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της κρατικής μηχανής.

Παρόλο που, όπως ήδη ανέφερα, υπάρχουν περιθώρια για εξοικονομήσεις στο σκέλος των δαπανών, οι δυνατότητες άμεσης μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος με μέτρα που θα επηρεάσουν το σκέλος αυτό είναι περιορισμένες. Για το λόγο αυτό, μέτρα θα πρέπει να ληφθούν και στο σκέλος των δημόσιων εσόδων. Εξάλλου, ας μη ξεχνάμε ότι, ενώ οι δημόσιες δαπάνες μας σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, βρίσκονται στο ίδιο περίπου επίπεδο με το διεθνή μέσο όρο, τα φορολογικά μας έσοδα υστερούν κατά πολύ.

Για την άμεση αύξηση των εσόδων μας, αλλά κυρίως για την αποθάρρυνση των εισαγωγών που είχαν φθάσει σε εντελώς παράλογα επίπεδα, αυξήθηκαν ήδη κατά τη διάρκεια του έτους οι δασμοί πάνω στα αυτοκίνητα τύπου βαν και τζηπ. Παράλληλα, έχουμε ήδη καταθέσει Νομοσχέδιο για αύξηση των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων, τα οποία λόγω του πληθωρισμού, αλλά και των μεταβολών στα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη, έχουν διαβρωθεί από τότε που αυξήθηκαν για τελευταία φορά, σε πολύ μεγάλο βαθμό. Έχουμε επίσης εισάξει διάφορα μέτρα για τη βελτίωση των μηχανισμών συλλογής των άμεσων φόρων τα οποία αναμένεται να έχουν θετικά αποτελέσματα πάνω στις εισπράξεις, ιδιαίτερα του φόρου εισοδήματος, κατά το 1984.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι δεν είναι δυνατό οι συνεχώς βελτιούμενες δημόσιες υπηρεσίες και παροχές και το συνεχώς αυξανόμενο κόστος τους να αντιμετωπιστούν χωρίς αυξήσεις στα δημόσια έσοδα, ιδιαίτερα αφού αρκετά από αυτά, όπως τα πιο πάνω

τέλη, παραμένουν σταθερά, σε απόλυτους αριθμούς. Για το λόγο αυτό, δε θα διστάσουμε να επιφέρουμε, οπότε βέβαια αυτό είναι αναγκαίο, τις αναπροσαρμογές που πρέπει στα διάφορα τέλη και φόρους, στα πλαίσια όχι μόνο της προσπάθειας για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, αλλά και του αναγκαίου ελέγχου του ρυθμού αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος και κατ' επέκταση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των εισαγωγών. Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής μας αυτής εντάσσεται επίσης ή πολιτική μας να αποφύγουμε μια μείωση των εσόδων από το φόρο εισοδήματος, ιδιαίτερα ενόψη της μείωσης κατά 40% που έγινε το 1981, και να περιοριστούμε σε ανακατανομή των βαρών προς όφελος των χαμηλότερων εισοδηματικών τάξεων.

Και στην περίπτωση των δημόσιων εσόδων, τα ουσιαστικά αποτελέσματα των περισσότερων μέτρων που θα πάρουμε στη διάρκεια του 1984, θα φανούν στα επόμενα χρόνια. Το σπουδαιότερο μέτρο που προγραμματίζουμε στα πλαίσια αυτά είναι διάφορες αλλαγές σ' ολόκληρη τη φορολογική νομοθεσία με τις οποίες θα καταπολεμηθεί η φοροδιαφυγή, αλλά και θα αντιμετωπιστούν κενά στη νομοθεσία, που επιτρέπουν τη φορολογική απαλλαγή, σε περιπτώσεις που αυτή δεν είναι αναγκαία, είτε για οικονομικούς είτε για κοινωνικούς σκοπούς. Στα πλαίσια των μέτρων αυτών, προγραμματίζουμε ορισμένες αλλαγές στη διαδικασία εφαρμογής της φορολογικής νομοθεσίας και μελετούμε την πιθανότητα δημιουργίας εφοριακών συμβουλίων μέσω των οποίων το Υπουργείο Οικονομικών θα εξασκεί πιο αποτελεσματικά τις ευθύνες του. Ταυτόχρονα, προγραμματίζουμε σοβαρές αλλαγές στις διαδικασίες που ακολουθεί το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων. Για το τελευταίο αυτό θέμα, αλλά και για τις αλλαγές που πρέπει να γίνουν στη νομοθεσία για το φόρο εισοδήματος, αναμένω σύντομα να έχω την τελική έκθεση της Επιτροπής που είχα διορίσει και η οποία έχει περατώσει τις σχετικές μελέτες της.

Πέρα από τις βελτιώσεις στο φορολογικό πλέγμα που υπάρχει σήμερα, μέσα στο 1984 θα αρχίσει και η μελέτη νέων μορφών φορολογίας με στόχο τη βελτίωση της συνολικής κατανομής των φορολογικών βαρών. Επίσης θα γίνουν μελέτες από όλες τις Κυβερνητικές υπηρεσίες που παρέχουν για πώληση αγαθά και υπηρεσίες με στόχο να αυξηθούν οι σχετικές τιμές και τέλη στις περιπτώσεις που είναι χαμηλότερες από το κόστος παραγωγής τους.

Παρόμοια μέτρα με τα πιο πάνω θα ληφθούν και για την περιστολή των δαπανών και την αύξηση των εσόδων των ημικρατικών οργανισμών και των αρχών τοπικής διοίκησης.

Θα ήθελα να τονίσω ότι στην προσπάθειά μας να μειώσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα δε θα καταφύγουμε σε μέτρα που θα επη-

ρεάσουν τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις. Αντίθετα, τα μέτρα που εισηγήμαστε θα βοηθήσουν στην απελευθέρωση των πόρων που είναι αναγκαίοι για την παραπέρα συνέχιση των κοινωνικών παροχών και των δαπανών για τους εκτοπισμένους.

III. ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ/ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η νομισματική/πιστωτική πολιτική που θα ακολουθήσουμε κατά το 1984 θα εναρμονίζεται πλήρως με τους γενικότερους στόχους της οικονομικής πολιτικής, όπως τους εξέθεσα πιο πάνω. Παρόλο που σ' αυτό το στάδιο δεν έχουν καθοριστεί ακόμα οι λεπτομέρειες της πολιτικής, θα ήθελα να τονίσω ότι η πολιτική θα είναι πιο περιοριστική παρά τα τελευταία δυο χρόνια όσο αφορά την αύξηση του συνόλου των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό να περιοριστεί η αύξηση της ρευστότητας μέσα στα πλαίσια που είναι αναγκαία για την επίτευξη ενός ικανοποιητικού ρυθμού ανάπτυξης κάτω από συνθήκες σταθερότητας. Ταυτόχρονα, η ποιοτική διάσταση της πιστωτικής πολιτικής θα ενισχυθεί.

Όσο αφορά τις τραπεζικές πιστώσεις, θα συνεχίσουμε την πολιτική του ελέγχου τους μέσω του ελάχιστου ποσοστού ρευστότητας. Δεν αποκλείεται η πιθανότητα διαφοροποίησης της πολιτικής αυτής ή και λήψης άλλων συμπληρωματικών μέτρων, αν οι συνθήκες το επιβάλουν, κατόπιν διαβουλεύσεων με τους ενδιαφερομένους. Σαν τέτοια μέτρα ενδεικτικά αναφέρω τα ανώτατα όρια για τις πιστώσεις προς το εισαγωγικό και εσωτερικό εμπόριο και για τα προσωπικά δάνεια. Επίσης, θα υπάρξει επανεξέταση των τομέων που καλύπτει το Ειδικό Ταμείο, έτσι που μερικές δραστηριότητες, όπως λ.χ. το κτίσιμο ξενοδοχείων σε κεκορεσμένες, τουριστικά, περιοχές, να αποθαρρυνθεί, ενώ άλλες επιθυμητές δραστηριότητες να ενθαρρυνθούν ακόμα περισσότερο.

Πέρα από τον έλεγχο των πιστώσεων από το τραπεζικό σύστημα, είναι επιτακτική ανάγκη να ελεγχθούν και οι πιστωτικές δραστηριότητες άλλων ιδρυμάτων (όπως τα συνεργατικά ταμειωτήρια, οι ασφαλιστικές εταιρείες και οι χρηματοδοτικοί οργανισμοί), σε τρόπο που οι δραστηριότητες αυτές να εναρμονίζονται με τη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Για το είδος του ελέγχου και τις μεθόδους που θα χρησιμοποιηθούν προς το σκοπό αυτό η Κυβέρνηση θα έχει επαφές με τους ενδιαφερομένους.

Μέτρα πιστωτικής πολιτικής, σε συνδυασμό και με άλλα πιο άμεσα μέτρα, θα χρησιμοποιηθούν για τον πιο αποτελεσματικό έλεγχο των εισαγωγών ορισμένων καταναλωτικών αγαθών, αν βέβαια συνεχιστεί η αύξησή τους με το ρυθμό των τελευταίων χρόνων.

Η συναλλαγματική ισοτιμία του νομίσματός μας θα εξακολουθήσει, όπως και στο παρελθόν, να καθορίζεται με βάση μια δέσμη νομισμάτων. Θα ήθελα να τονίσω ότι, αντίθετα με τις φήμες που κυκλοφόρησαν κατά τη διάρκεια του έτους, αποκλείεται η περίπτωση υποτίμησης του νομίσματός μας σε σχέση με το σταθμικό μέσο όρο της δέσμης αυτής. Κι αυτό, από τη μια, γιατί η Κυβέρνηση πιστεύει ότι ο ασφαλέστερος τρόπος καταστροφής της οικονομικής βάσης ενός κράτους, κι ιδιαίτερα ενός κράτους όπως το δικό μας που αντιμετωπίζει πολιτικά προβλήματα, είναι η συνεχής υποτίμηση του νομίσματός του, κι από την άλλη, γιατί ο σημερινός τρόπος καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας του νομίσματός μας και η γενικά υγιής κατάσταση της οικονομίας μας, αποτελούν σχετική εγγύηση ότι δε θα αντιμετωπίσουμε περιπτώσεις αισθητά υπερτιμημένου νομίσματος, πράγμα που θα αποτελούσε εμπόδιο στην εξαγωγική μας προσπάθεια.

IV. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο καλύτερος δυνατός τρόπος για να εξασφαλίσουμε μακροπρόθεσμα τη σταθερότητα της οικονομίας μας και την αύξηση του βιοτικού μας επιπέδου είναι, χωρίς καμιά αμφιβολία, η διενέργεια παραγωγικών επενδύσεων και η προώθηση των εξαγωγών μας κάθε μορφής. Έχω ήδη αναφερθεί στα διάφορα κίνητρα που έχουμε εισάξει ή θα εισάξουμε προς την κατεύθυνση αυτή. Εκτός από τα μέτρα αυτά, ήδη έχει επανεισαχθεί για το 1983 και 1984 το σχέδιο παροχής Κυβερνητικών εγγυήσεων για παραγωγικές επενδύσεις, ενώ οι εξαγωγικές βιομηχανίες έχουν απαλλαγεί από την πληρωμή της αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος. Θά ήθελα επίσης να αναφέρω ότι Ειδική Υπουργική Επιτροπή, με τη βοήθεια Τεχνικών Επιτροπών, στις οποίες συμμετέχουν και εκπρόσωποι του εμποροβιομηχανικού μας κόσμου, μελετά τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει η βιομηχανία κι οι εξαγωγές μας με στόχο τη γρήγορη επίλυσή τους. Ειδική Μεικτή Επιτροπή έχει επίσης αρχίσει τη μελέτη του θέματος της ίδρυσης φορέα για την προώθηση των εξαγωγών, ενώ παρόμοιες διαβουλευσεις θα αρχίσουν σύντομα, στα πλαίσια άλλης Μεικτής Επιτροπής για τη μελέτη του θέματος της ίδρυσης φορέα για τον εντοπισμό και την προώθηση των επενδυτικών ευκαιριών και για μεταφορά τεχνολογίας από το εξωτερικό. Τέλος, σε συνεργασία με ξένους εμπειρογνώμονες, προωθούμε τη διεξαγωγή ερευνών για εξεύρεση νέων ορυκτών πόρων και ενεργειακών πηγών.

Στο σημείο αυτό κρίνω αναγκαίο να τονίσω την έμφαση που αποδίδουμε στη συνεργασία του ξένου κεφαλαίου για την ανάπτυξη νέων τομέων δραστηριότητας, ιδιαίτερα τομέων έντασης τεχνολογίας,

στους οποίους φαίνεται ότι έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα, αφού στην περίπτωση αυτή δε χρειάζονται τόσο πρώτες ύλες κι ενέργεια όσο σωστά καταρτισμένο και εκπαιδευμένο προσωπικό, το οποίο έχουμε σε υπερβάλλουσα προσφορά. Με την ενίσχυση των κινήτρων που προτείνουμε, αλλά και την απλοποίηση των διαδικασιών που αφορούν τους ξένους επενδυτές την οποία προγραμματίζουμε, η ελκυστικότητα της Κύπρου θα αυξηθεί. Όμως αυτό δεν είναι αρκετό αν δεν υπάρξει σωστή πληροφόρηση των ξένων επενδυτών. Για το λόγο αυτό, έχουμε ήδη έλθει σ' επαφές με μεγάλες εταιρείες του εξωτερικού, με σκοπό να τους πείσουμε για τα πλεονεκτήματα της Κύπρου. Τις προσπάθειες αυτές θα εντείνουμε μέσα στο νέο χρόνο, γιατί πιστεύουμε ότι μόνο με τη συνεργασία του ξένου κεφαλαίου θα μπορέσουμε να μπούμε στους τομείς της προηγμένης τεχνολογίας.

Παράλληλα, με την προσπάθεια για ενθάρρυνση νέων βιομηχανικών τομέων, δε θα εγκαταλείψουμε βέβαια τον τομέα των εξαγωγικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι καθαρά φαίνεται ότι σ' αυτό έχουμε τα μεγαλύτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα. Έτσι, θα συνεχίσουμε να ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη του τουρισμού, με τη λήψη και άλλων μέτρων που θα εμπλουτίσουν το τουριστικό μας προϊόν, και θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας να καταστήσουμε την Κύπρο εμπορικό, οικονομικό και χρηματοδοτικό κέντρο της περιοχής. Θα μελετήσουμε επίσης τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαμε να προωθήσουμε την Κύπρο σαν εκπαιδευτικό κέντρο, σαν κέντρο για την ετοιμασία προγραμμάτων για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, σαν τηλεπικοινωνιακό κέντρο και σαν κέντρο συλλογής, επεξεργασίας και παροχής πληροφοριών, σε συνδυασμό βέβαια και με τις προσπάθειές μας για επέκταση της βιομηχανικής παραγωγής μας στον τομέα της προηγμένης τεχνολογίας την οποία θα επιδιώξουμε.

Παρά τη γενική ανάγκη για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος, ο δημόσιος τομέας θα συνεχίσει και θα εντείνει κατά το 1984, την προσπάθεια για βελτίωση της υποδομής της οικονομίας. Έτσι, εκτός του ό,τι μέσα στο 1984 θα συμπληρωθεί το μεγαλύτερο οδικό έργο που αναλάβαμε ποτέ, εκείνο δηλαδή του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού, κατά τον ίδιο χρόνο θα αρχίσουν οι ουσιαστικές εργασίες για την εκτέλεση του μεγαλύτερου έργου υποδομής που αναλάβαμε μέχρι σήμερα, εκείνου του Νότιου Αγωγού, έργου αποφασιστικής σημασίας τόσο για τη γεωργία μας όσο και για τον τουρισμό μας. Παράλληλα θα συνεχιστεί, χωρίς καθυστερήσεις, η εκτέλεση και του υπόλοιπου αναπτυξιακού προγράμματος που προνοεί το Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο.

Για το συντονισμό όλων των αναπτυξιακών μέτρων έχει ήδη δραστηριοποιηθεί υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας

κ. Σπύρου Κυπριανού η Κεντρική Επιτροπή Προγραμματισμού, ενώ πολύ σύντομα θα δραστηριοποιηθούν και οι δυο Επιτροπές Προγραμματισμού υπό την Προεδρία μου, καθώς και όλες οι Συντονιστικές Επιτροπές των Υπουργείων.

V. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στον τομέα της ενέργειας η επίδοσή μας δεν υπήρξε σημαντική. Διεθνώς ο τομέας της ενέργειας παρουσίασε μεγάλες επιτυχίες τόσο στο κεφάλαιο της εξοικονόμησης όσο και στο κεφάλαιο της παραγωγής. Οι επιτυχίες αυτές είχαν σαν αποτέλεσμα τη σχετική ελάττωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου, το γεγονός όμως αυτό δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζει από τον ορθό δρόμο, λόγω της επερχόμενης νέας ενεργειακής κρίσης την οποία οι διάφοροι ειδικοί τοποθετούν στο τέλος των προσεχών 5 ετών.

Παρόλο που με βάση τα στατιστικά στοιχεία φαίνεται ότι η Κύπρος εισάγει το 99% των ενεργειακών αναγκών της, στην πραγματικότητα οι εισαγωγές μας είναι περισσότερες από το 100% των αναγκών μας, εξαιτίας της δωρεάν παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στους Τουρκοκύπριους.

Παρόλη την ολοσχερή εξάρτησή μας από εισαγόμενη ενέργεια δεν είχαμε, όπως ανέφερα πιο πάνω, να επιδείξουμε σημαντικά επιτεύγματα είτε στο κεφάλαιο της εξοικονόμησης ενέργειας είτε στο κεφάλαιο της εξεύρεσης εγχώριων πόρων ή της ανάπτυξης εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Αυτό αντανακλάται στο ύψος του όγκου των εισαγωγών πετρελαιοειδών, ο οποίος παρά την τρομακτική αύξηση των τιμών μετά τις δυο πετρελαιοκές κρίσεις αυξάνεται από έτος σε έτος.

Η Κυβέρνηση, εκτιμώντας πλήρως τη σοβαρότητα του προβλήματος, μελετά διάφορους τρόπους απάμβλυνσής του. Σαν πρώτο βήμα ζητήσαμε βοήθεια από τη Διεθνή Τράπεζα για την προετοιμασία μελετών και σχεδίων για την εξοικονόμηση ενέργειας και την ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών. Παράλληλα, θα εντείνουμε τις προσπάθειές μας για τον εντοπισμό παραδοσιακών ενεργειακών πόρων, που πιθανόν να υπάρχουν στο χερσαίο κα υπεράκτιο οικονομικό χώρο που ελέγχεται από το κράτος.

E. ΟΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 1984

Οι τρεις Προϋπολογισμοί που βρίσκονται ενώπιόν σας παρουσιάζουν έσοδα ύψους £264.9 εκ. και έξοδα £388.4 εκ. Τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες των Προϋπολογισμών προϋπολογίστηκαν με βάση την

ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικότερες δημοσιονομικές επιδιώξεις και τους σκοπούς του Τέταρτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσης. Θα πρέπει όμως να τονιστεί, ότι τα ποσά αυτά είναι μόνο ενδεικτικά και δυνατό να μεταβληθούν.

Η χρηματοδότηση του ελλείμματος των τριών Προϋπολογισμών, που ανέρχεται σε £123.5 εκ., αναμένεται να προέλθει από το πλεόνασμα των Ταμείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από την πώληση χρεωγράφων ανάπτυξης στο κοινό, από δανεισμό από την Κεντρική Τράπεζα και από μέτρα που θα στοχεύουν στον περιορισμό των δαπανών και την αύξηση των εσόδων, στα οποία ήδη αναφέρθηκα.

Αναλυτικότερα οι τρεις Προϋπολογισμοί παρουσιάζουν την εξής εικόνα:

I. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίζονται το 1984 να μειωθούν κατά 2%, σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του 1983 και αναμένεται να ανέλθουν σε £244.3 εκ. Οι άμεσοι φόροι αντιπροσωπεύουν το 28% των εσόδων και οι έμμεσοι φόροι το 45%, ενώ με βάση τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό Εσόδων του 1983 οι άμεσοι φόροι αναμένεται να είναι 24% και οι έμμεσοι 42% των εσόδων.

Το μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης αναμένεται να παρουσιάσουν, σε σύγκριση με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1983, οι άμεσοι φόροι (13%), ενώ ο ρυθμός αύξησης των έμμεσων φόρων αναμένεται να σημειώσει σημαντική κάμψη, από 15% το 1983 σε 3% το 1984. Αύξηση θα παρουσιάσουν επίσης τα έσοδα από την προσφορά υπηρεσιών και την πώληση αγαθών κατά 8%, και οι μεταβιβάσεις κατά 3%. Αντίθετα, οι πρόσοδοι, ενοίκια και δικαιώματα προϋπολογίζεται να μειωθούν κατά 16% σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του 1983, και τα έσοδα από δάνεια κατά 52%.

Οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίζεται ότι θα είναι αυξημένες κατά 6.9% σε σύγκριση με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1983 και θα ανέλθουν σε £301.7 εκ.

Οι μισθοί και τα επιδόματα, που αποτελούν το 41% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού, προϋπολογίζεται ότι θα αυξηθούν κατά 15% σε σχέση με τον αναθεωρημένο Τακτικό Προϋπολογισμό του 1983 και θα ανέλθουν σε £124.7 εκ. Από τις αποδοχές προσωπικού αναμένεται ότι θα υπάρξουν εξοικονομήσεις, λόγω της μη πλήρωσης κενών θέσεων, και της εισαγωγής των άλλων μέτρων που ανέφερα προηγουμένως.

Οι εγχώριες μεταβιβάσεις και χορηγίες αποτελούν το 22% του Προϋπολογισμού και αναμένεται να φθάσουν τα £66.3 εκ., σε σύγκριση

με £64.3 εκ. που ήταν το 1983, δηλαδή θα αυξηθούν κατά 3.1%. Οι εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα ανέλθουν σε £25.3 εκ., δηλαδή στο 8.4% του Τακτικού Προϋπολογισμού. Οι επιχορηγήσεις θα παραμείνουν σταθερές στα £20 εκ., δηλαδή 6.7% του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους αποτελούν το 19% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1984 και θα αυξηθούν κατά 7%, δηλαδή θα ανέλθουν σε £58.5 εκ. Για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους θα πληρωθούν £38.5 εκ., σε σύγκριση με £36.8 εκ. το 1983, ενώ η δαπάνη για την εξυπηρέτηση του εσωτερικού δημόσιου χρέους θα ανέλθει σε £20 εκ. έναντι £18 εκ. του 1983.

II. ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Προϋπολογισμός Ανάπτυξης προβλέπει δαπάνες ύψους £62 εκ. από το Ταμείο Ανάπτυξης και £6.95 εκ. από το Ταμείο Δανειστικών Επιτρόπων. Παρουσιάζει δηλαδή μια αύξηση κατά 29% σε σχέση με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό για το 1983.

Οι πρόνοιες που περιλαμβάνονται αφορούν τα πιο σημαντικά έργα από την άποψη του ύψους και του χρόνου απόδοσης. Περιλαμβάνονται επίσης και οι υφιστάμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τα συνεχιζόμενα έργα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι πρόνοιες για τη συνέχιση του Τρίτου Σχεδίου Οδοποιίας (£2.2 εκ.), τη συνέχιση των εργασιών για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού (£2.0 εκ.), τη βελτίωση του αεροδρομίου Λάρνακας (£1.3 εκ.), καθώς επίσης για την υδατική ανάπτυξη με την προώθηση των Σχεδίων Βασιλικού—Πεντάσχοινου (£8.75 εκ.), του Νότιου Αγωγού (£6.3 εκ.) και της Χρυσοχούς (£2.4 εκ.).

III. ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ (Τ.Α.Ε.Π.)

Ο Προϋπολογισμός του Τ.Α.Ε.Π. για το 1984 παρουσιάζει δαπάνες £24.7 εκ., σε σύγκριση με £27.7 εκ. το 1983 και έσοδα £20.6 εκ., σε σύγκριση με £20.3 εκ. το 1983. Θα σημειωθεί δηλαδή έλλειμμα της τάξης των £4.1 εκ., ενώ ο Προϋπολογισμός του 1983 αναμένεται να παρουσιάσει έλλειμμα £7.4 εκ.

Οι κυριότερες πηγές των εσόδων του Τ.Α.Ε.Π. προέρχονται από :

- (α) την Έκτακτη Εισφορά (£6.5 εκ.), που προϋπολογίζεται να φθάσει στα ίδια επίπεδα με τα αναθεωρημένα έσοδα για το 1983,

- (β) την Προσωρινή Προσφυγική Επιβάρυνση (£10.8 εκ.), που αναμένεται να σημειώσει αύξηση £0.5 εκ. έναντι των αναθεωρημένων εσόδων του 1983,
- (γ) τα εμβάσματα έναντι δαπανών (£2.8 εκ., από τα οποία £2 εκ. θα προέλθουν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, και £0.8 εκ. από τον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης).

Για τη στέγαση των εκτοπισθέντων, με βάση όλα τα σχέδια στέγασης θα δαπανηθεί ποσό ύψους £15 εκ. ή το 61% του συνόλου των δαπανών. Παράλληλα, ο Προϋπολογισμός αυτός χρηματοδοτεί κοινωνικές υπηρεσίες, επιδόματα για τους εγκλωβισμένους, τους εκτοπισθέντες και τους δυσπραγούντες, την επιδότηση των μεταφορικών και τα εφοριακά τέλη εκτοπισθέντων μαθητών, δαπάνες για προσωπικό που απασχολείται για τους σκοπούς της ανακούφισης των εκτοπισθέντων και παθόντων και άλλες συναφείς δαπάνες.

ΣΤ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Οι θετικές τάσεις σε διάφορα οικονομικά μεγέθη που εμφανίστηκαν κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1983 αναμένεται να συνεχιστούν και κατά το πρώτο εξάμηνο του 1984.

Ειδικότερα, αναμένεται ότι η ελαφρή ανάκαμψη των εξαγωγών, αγαθών θα συνεχιστεί με θετικά αποτελέσματα πάνω στο ρυθμό ανάπτυξης. Θετικές αναμένεται να είναι και οι εξελίξεις στον τομέα εξαγωγής υπηρεσιών και ιδιαίτερα του τουρισμού, ενώ αναμένεται ότι ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών θα περιοριστεί. Για να συνεχιστούν όμως οι τάσεις αυτές και κατά το δεύτερο εξάμηνο του χρόνου, και ιδιαίτερα για να εξασφαλιστεί η συνέχισή τους και κατά τα επόμενα χρόνια, είναι απαραίτητο να ληφθούν τα μέτρα στα οποία αναφέρθηκαν προηγουμένως.

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφέρθηκα πιο πάνω εκτεταμένα τόσο στα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε όσο και στις λύσεις που προτείνουμε. Η οικονομία μας είναι βασικά υγιής και θα πρέπει να τη διατηρήσουμε έτσι, προτού τα συμπτώματα μετατραπούν σε χρόνια ασθένεια. Για να το πετύχουμε δε χρειάζεται να θυσιάσουμε το σημερινό βιοτικό μας επίπεδο, όπως έκαναν άλλοι λαοί χωρίς κατεχόμενα εδάφη και με πολύ περισσότερους πόρους από μας. Χρειάζεται απλώς να περιορίσουμε όλοι τις απαιτήσεις μας για αύξηση του βιοτικού μας επιπέδου στα πλαίσια που οι πραγματικές μας δυνατότητες καθορίζουν. Τις μέρες αυτές που η Κύπρος βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της δημοσιότητας, ας αποδείξουμε διεθνώς την αποφασιστικότητά μας να μην υποκύψουμε στα τετελεσμένα

που δημιουργεί η κατοχική δύναμη, τη θέλησή μας να επιβιώσουμε σαν λαός και σαν Κράτος και την ετοιμότητα του καθενός από μας να υποστεί προσωπικές θυσίες για το καλό του συνόλου και της οικονομίας μας.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω την Ελλάδα για την πολύτιμη βοήθεια και συμπαράστασή της, όχι μόνο στον πολιτικό αλλά και στον οικονομικό τομέα. Ευχαριστώ επίσης τις Ηνωμένες Πολιτείες για τη βοήθεια που μας παρέχουν μέσω της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.

Έντιμε Κύριε Πρόεδρε,

Έντιμοι Κύριοι Βουλευτές,

Τελειώνοντας, σας ευχαριστώ για την υπομονή σας να με ακούσετε και σας ζητώ, όχι μόνο τη θετική σας ψήφο για τους τρεις Προϋπολογισμούς, αλλά και την κατανόηση, συμπαράσταση και συνεργασία σας για την υιοθέτηση όλων των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων. Από μέρους της Κυβέρνησης υπόσχομαι ότι θα αντικρύσουμε με θετικότητα οποιοσδήποτε σχετικές εισηγήσεις και παρατηρήσεις σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον έντιμο Υπουργό Οικονομικών για την ομιλία του με την οποία μας ανέλυσε την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Θα ήθελα ιδιαίτερα να εκφράσω την ικανοποίηση του Σώματος για το γεγονός ότι για πρώτη φορά ύστερα από 23 χρόνια κατατέθηκαν έγκαιρα οι Προϋπολογισμοί στο Σώμα και για πρώτη φορά το Σώμα θα συζητήσει τους Προϋπολογισμούς αυτούς πριν από το τέλος του έτους.

Η ημερομηνία κατά την οποία θα συζητήσει το Σώμα αυτούς τους προϋπολογισμούς ορίζεται κατ' αρχή για τη 19η Δεκεμβρίου, όμως οριστικά θα καθορισθεί η ημερομηνία αφού κυκλοφορήσει και η έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α—Νομοθετική Εργασία.

«Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» και «οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Έξουσία.

Και εφόσον δεν υπάρχει άλλο θέμα στο Κεφάλαιο Α προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 28/11/83 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1983 (Αρ. 3 του 1983). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών την 1/12/83 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1983 (Αρ. 1 του 1983) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1983 (Αρ. 1 του 1983) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1983 (Αρ. 2 του 1983). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Κατατέθηκε σαν Πρόταση Νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ—Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

(Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Αυγερινό Παπαρέ και Νίκο Αναστασιάδη και ληφθείσα στις 9 Ιουνίου 1983.

«Μετά από σχετική ερώτησή μας στη Βουλή ο έντιμος Υπουργός Εσωτερικών απαντούσε στις 29.1.1982 πως η Κυβέρνηση προγραμμάτιζε την αξιοποίηση της περιοχής «ΓΕΡΟΚΑΡΚΑ» του χωριού Επισκοπή—Λεμεσού με το διαχωρισμό της σε οικοπέδα που θα διαμοιράζονταν σε πτωχές οικογένειες της κοινότητας.

Έκτοτε κανένα μέτρο δεν λήφθηκε που να ενισχύει την υπόσχεση του κ. Υπουργού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα και πότε προτίθεται η Κυβέρνηση να πραγματοποιήσει την πιο πάνω υπόσχεση που θα λύσει ή θα απαμβλύνει οπωσδήποτε το στεγαστικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι αυτόχθονες κάτοικοι της Επισκοπής».

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ.

«Για τον πιο πάνω σκοπό επιλέγηκε Κρατικό τεμάχιο πλησίον της τοποθεσίας «Γεροκάρκα» του χωριού, το δε Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ετοίμασε σχέδιο διαχωρισμού 40 οικοπέδων τα οποία οριοθετήθηκαν το 1982. Εξ αυτών ήδη συμπληρώθηκε ο διαχωρισμός 16 ενώ άλλων 9 θα συμπληρωθεί σύντομα. Η συμπλήρωση των υπολοίπων 15 θα προωθηθεί ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν.

2. Σημειώνεται ότι για τη συμπλήρωση του όλου σχεδίου θα απαιτηθούν δαπάνες της τάξεως των £100,000 ».

Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 30 Ιουνίου 1983.

«Παρατηρείται πως για οποιοδήποτε πρόβλημα η Κυβέρνηση καταφεύγει αβασάνιστα τις περισσότερες φορές, στη μετάκληση ξένων εμπειρογνομόνων οι

οποίοι στοιχίζουν στο Δημόσιο εκατοντάδες χιλιάδες λίρες, ενώ είναι ξένοι προς τα κυπριακά δεδομένα.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω είναι πως οι εισηγήσεις ή μελέτες των ξένων εμπειρογνομόνων ή δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή κι' αν ακόμα είναι θετικές απορρίπτονται ή παραμένουν στα αρχεία των Υπουργείων.

Ταυτόχρονα είναι γνωστό πως δεκάδες τέτοιων εμπειρογνομόνων με τα ίδια ή και ανώτερα προσόντα αναμφίβολα υπάρχουν και στην Κύπρο αφού μάλιστα μια από τις εισηγήσεις του Υπουργείου Εργασίας για την άμβλυση του ανεργιακού προβλήματος είναι και η δημιουργία Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, και σε ξένα κράτη.

Ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

1. Πόσα στοιχισαν στον Κύπριο φορολογούμενο οι κατά καιρούς μετακληθέντες εμπειρογνώμονες από το 1977 και μετά.
2. Πόσες από τις εισηγήσεις των πιο πάνω εμπειρογνομόνων έγιναν αποδεκτές και πόσα προβλήματα λύθηκαν με βάση τις μελέτες των ξένων εμπειρογνομόνων.
3. Πότε επιτέλους θα συσταθεί ο Οργανισμός Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την αξιοποίηση του Κυπριακού Επιστημονικού δυναμικού αλλά και την εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος που κατασπαταλάται σε ξένους που από την πράξη φαίνεται πως προσφέρουν ελάχιστα ή καθόλου στην επίλυση τοπικών προβλημάτων».

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Οικονομικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Ιουνίου, 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η τεχνική βοήθεια που κατά καιρούς παραχωρείται στην Κύπρο εξασφαλίζεται με βάση διμερείς και πολυμερείς διευθετήσεις. Οι υπηρεσίες εμπειρογνομόνων που εξασφαλίζονται κυρίως με βάση τις διευθετήσεις αυτές κατά κανόνα είναι δωρεάν. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις μετακαλούνται εμπειρογνώμονες με έξοδα της Κυβερνήσεως και τούτο συμβαίνει μόνο σε περιπτώσεις επείγουσας φύσεως που δεν μπορούν να εξασφαλιστούν οι υπηρεσίες τους μέσω ξένης τεχνικής βοήθειας.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις εμπειρογνομόνων οι υπηρεσίες των οποίων εξασφαλίζονται με βάση πολυμερείς διευθετήσεις, δηλ. από το Πρόγραμμα Αναπτύξεως των Ηνωμένων Εθνών ή από τους εξειδικευμένους Οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, η ευθύνη της Κυβερνήσεως περιορίζεται στην παραχώρηση γραφειακών διευκολύνσεων και στην ανάληψη των εξόδων διακινήσεως των εμπειρογνομόνων κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στην Κύπρο και μέσα πάντοτε στα πλαίσια της εξασκήσεως των καθηκόντων τους. Στην πραγματικότητα όμως στις πλείστες των περιπτώσεων η μετακίνηση των εμπειρογνομόνων γίνεται από Λειτουργούς των Τμημάτων στα οποία υπηρετούν, χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση για την Κυβέρνηση.

Αναφορικά με τους εμπειρογνώμονες που οι υπηρεσίες τους εφασφαλίζονται με βάση διμερείς διευθετήσεις, η Κυβέρνηση, εκτός από τις γραφειακές διευκολύνσεις και τα έξοδα διακινήσεώς τους, αναλαμβάνει επίσης ευθύνη για την

παραχώρηση δωρεάν επιπλωμένης Κυβερνητικής κατοικίας/διαμερίσματος ή σε περίπτωση που μια τέτοια διευθέτηση δεν είναι δυνατή, την καταβολή σ' αυτούς μηνιαίου επιδόματος ύψους £68.

Διευκρινίζεται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις που τα καθήκοντα των εμπειρογνομώνων προβλέπουν την ανάθεση σ' αυτούς αρμοδιοτήτων οργανικής θέσεως, τότε η Κυβέρνηση καλείται να συνεισφέρει ποσό με τις απολαβές του Λειτουργού που θα κατείχε μια τέτοια θέση. Οι περιπτώσεις όμως αυτές είναι πολύ περιορισμένες. Συγκεκριμένα τέτοιες διευθετήσεις έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στις περιπτώσεις των υπευθύνων των σχεδίων για το Αρδευτικό Σχέδιο Πάφου, το Αρδευτικό Σχέδιο Βασιλικού—Πεντασχοίνου, το Τουριστικό Σχέδιο Λάρνακας—Αμμοχώστου, το δρόμο Λευκωσίας—Λεμεσού και στις περιπτώσεις των Υγειονομικών Μηχανικών που είναι αποσπασμένοι στις Επαρχιακές Διοικήσεις Λάρνακας και Λεμεσού για να συμβουλευούν πάνω σε θέματα βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων.

Με βάση τα πιο πάνω μπορεί να λεχθεί ότι η δαπάνη που επωμίζεται η Κυβέρνηση και κατ' επέκταση ο Κύπριος φορολογούμενος για τις υπηρεσίες των διαφόρων εμπειρογνομώνων που κατά καιρούς εξασφαλίστηκαν είναι ασήμαντη, σε σύγκριση με το τι θα καταβάλλετο αν οι υπηρεσίες των εμπειρογνομώνων εξασφαλιζόντο έναντι αμοιβής.

Θα πρέπει να τονιστεί επίσης ότι οι ανάγκες σε εμπειρογνώμονες μελετούνται και αξιολογούνται προσεκτικά και η υποβολή προτάσεων για την εξασφάλισή τους γίνεται αφού διαπιστωθεί ότι οι τομείς για τους οποίους ζητούνται έχουν προτεραιότητα και παρατηρείται σ' αυτούς έλλειψη επιστημονικού προσωπικού ή η ανάγκη είναι πολύ εξειδικευμένη και δεν μπορεί να ικανοποιηθεί από διαθέσιμο επιτόπιο επιστημονικό προσωπικό. Στις περιπτώσεις έργων που δανειοδοτούνται από τη Διεθνή Τράπεζα ή άλλους Διεθνείς Οργανισμούς η ανάγκη για πρόσληψη εμπειρογνομώνων καθορίζεται από τους όρους της σχετικής Συμφωνίας.

Μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι μέσω των υπηρεσιών των διαφόρων εμπειρογνομώνων που κατά καιρούς εξασφαλίζονται ικανοποιούνται σε μεγάλο βαθμό, τόσο στο Δημόσιο όσο και στον Ιδιωτικό τομέα, οι ανάγκες της Κύπρου σε τομείς προτεραιότητας.

Η μετάκληση ξένων εμπειρογνομώνων άρχισε να πραγματοποιείται ευθύς αμέσως μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Κύπρου και μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι η ραγδαία οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις εισηγήσεις αυτών των εμπειρογνομώνων. Ο αριθμός των εισηγήσεων που έγιναν αποδεκτές και εφαρμόστηκαν είτε άμεσα είτε έμμεσα είναι αρκετά μεγάλος. Ακόμα και στις περιπτώσεις που απορρίφθηκαν οι εισηγήσεις των εμπειρογνομώνων, η ωφέλεια που προέκυψε ήταν σημαντική γιατί εκτός από την ευκαιρία που δόθηκε σε Κυβερνητικούς Λειτουργούς να συνεργαστούν και εκπαιδευθούν από τους εμπειρογνώμονες, εντοπίστηκαν συνάμα λειτουργικά, νομικά οργανωτικά και άλλα προβλήματα σε συγκεκριμένους τομείς. Πιστεύουμε ότι η απλή συλλογή στοιχείων σε ό,τι αφορά τον ακριβή αριθμό των εισηγήσεων που έγιναν κατά καιρούς από τους εμπειρογνώμονες και ποιες από αυτές έγιναν αποδεκτές, δε θα εξυπηρετούσε κανένα χρήσιμο σκοπό. Διευκρινίζεται ότι σε κάθε έκθεση εμπειρογνώμονα υπάρχει σωρεία εισηγήσεων, μερικές από τις οποίες έγιναν αποδεκτές ενώ άλλες όχι. Συνεπώς κάθε ενέργεια για τη συλλογή των στοιχείων αυτών θα συνεπάγετο τη σπατάλη πολύτιμου χρόνου από

τις Υπηρεσίες εκείνες που κατά καιρούς χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες ξένων εμπειρογνομώνων.

Αναφορικά με το θέμα της συστάσεως Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σημειώνεται ότι η προώθησή του καθυστέρησε ένεκα της απαιτούμενης προσπάθειας για να συμφωνήσουν βασικά οι συντεχνίες και οι εργοδότες σχετικά με τη μορφή του Οργανισμού. Τελικά οι εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις συμφώνησαν κατ' αρχή με την ίδρυση του Οργανισμού και έχει οριστεί Τεχνική Επιτροπή για τη μελέτη του καταστατικού και του ιδρυτικού εγγράφου του υπό ίδρυση Οργανισμού. Συναφώς αναφέρεται ότι σε πρόσφατη συνεδρία της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού αποφασίστηκε η επίσπευση των διαδικασιών για την ίδρυση του Οργανισμού αυτού».

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πώς αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση το αίτημα των κατοίκων του χωριού Αρακαπά για διαχωρισμό σε οικοπέδα χαλίτικης γης που βρίσκεται κοντά στο Σφαγείο, προς το σκοπό προικοδότησης φτωχών οικογενειών».

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ.

«Η Χωριτική Αρχή Αρακαπά υπέβαλε στις 18.11.82, αίτημα για διαχωρισμό οικοπέδων πάνω σε χαλίτικη γη τα οποία να διατεθούν για τις ανάγκες των πτωχών οικογενειών του χωριού. Αφού διαπιστώθηκε από τον Έπαρχο Λεμεσού ότι το αίτημα ήτο δικαιολογημένο ζητήθηκε από τα Τμήματα Δημοσίων Έργων και Πολεοδομίας και Οικίσεως να προβούν στην υψομέτρηση και εμβαδομέτρηση του τεμαχίου και την εκπόνηση χωροταξικού σχεδίου.

2. Ευθύς ως συμπληρωθούν οι πιο πάνω εργασίες θα ετοιμαστούν τα σχέδια για την υδροδότηση και ηλεκτροδότηση των οικοπέδων. Αναμένεται ότι η υλοποίηση του σχεδίου θα αρχίσει εντός του 1984».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 11 Οκτωβρίου 1983.

«Παρατηρείται ενάμισι μήνα μετά την έναρξη της σχολικής χρονιάς, ότι τα σχολεία υπολειτουργούν, γιατί δεν έχουν συμπληρωθεί οι ανάγκες σε διδακτικό προσωπικό, οι μεταθέσεις και μετακινήσεις συνεχίζονται με απρογραμμάτιστο τρόπο, κι' αυτή η κατάσταση ταλαιπωρεί διδάσκοντες και διδασκόμενους.

Η εικόνα που προβάλλεται μέσω του τύπου είναι τόσο συγχυσμένη, που τείνει να υποβαθμίσει την Παιδεία του τόπου, κι' αντί ποιοτική άνοδο που όλοι αναμένουμε έχουμε μάλλον πτώση.

Επειδή πιστεύουμε πως όλα τα πιο πάνω οφείλονται στην παραβίαση των κανονισμών για τις μεταθέσεις και μετακινήσεις, και την έλλειψη σωστών και αντικειμενικών κριτηρίων γι' αυτές, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

- (α) Γιατί οι μεταθέσεις και μετακινήσεις δεν έγιναν έγκαιρα και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς;
- (β) Μελετά η Κυβέρνηση την περίπτωση να θεσπίσει κριτήρια ορθολογιστικά και αντικειμενικά για τις μεταθέσεις και μετακινήσεις, και οπωσδήποτε τέτοια, που να μην ταλαιπωρούν τους εκπαιδευτικούς μας;

Αν ναι, πότε θ' αρχίσει η επεξεργασία τέτοιων κανονισμών και, αν όχι, γιατί;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Α. Η επάνδρωση των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης γίνεται βασικά από δύο όργανα:

- (α) Την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας που έχει την ευθύνη για τους διορισμούς, τις προαγωγές και τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών από μια εκπαιδευτική περιφέρεια (πόλη ή χωριό) σε άλλη.
- (β) Το Υπουργείο Παιδείας που έχει την ευθύνη για τη συγκέντρωση των αναγκών σε ώρες διδασκαλίας για κάθε μάθημα σε κάθε σχολείο, και τις εσωτερικές μετακινήσεις των καθηγητών μέσα σε μια εκπαιδευτική περιφέρεια.

Μικρότερο ρόλο αλλά κάποτε ρυθμιστικό για τον έγκαιρο καθορισμό των διδακτικών αναγκών και βέβαια την επάνδρωση έχουν και άλλα όργανα, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο σε περίπτωση αλλαγών στους τύπους των σχολείων και στις ώρες διδασκαλίας μαθημάτων, το Υπουργείο Οικονομικών για έγκριση νέων θέσεων ή ωρών απασχόλησης του προσωπικού, οι σχολικές εφορείες για την κατανομή των μαθητών στα σχολεία των πόλεων και για θέματα στεγαστικά, οι Τεχνικές Υπηρεσίες για έγκαιρη παράδοση νέων σχολείων ή αιθουσών κ.λ.π.

2. Είναι αναπόφευκτο με το ξεκίνημα του σχολικού χρόνου το Σεπτέμβρη, να παρουσιάζονται κάποιες διαφοροποιήσεις στον προγραμματισμό των διδακτικών αναγκών που γίνεται τον Ιούνιο και κάποια ελλείμματα ή πλεονάσματα προσωπικού που δημιουργούν ανωμαλία στην επάνδρωση. Οι διαφοροποιήσεις οφείλονται σε μικρές αλλαγές στον αριθμό τμημάτων που υπολογίστηκαν λόγω μετεγγραφών ή μετακινήσεων μαθητών ή αλλαγών στην επιλογή μαθημάτων και κάποτε σε καθυστερήσεις στην εξασφάλιση στέγης ενώ τα ελλείμματα ή πλεονάσματα προσωπικού οφείλονται σε απρόβλεπτες αναχωρήσεις καθηγητών σε σπουδές ή άδειες απουσίας, ή αποσπάσεις σε κάποια υπηρεσία ή σε μη αναμενόμενες επιστροφές από σπουδές ή άδειες ή αποσπάσεις.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι σε ένα σύνολο 2,800 περίπου καθηγητών με τις συγκρουόμενες απαιτήσεις, προτιμήσεις και ανάγκες τους δεν μπορεί παρά να υπάρχουν προβλήματα. Πρέπει επίσης να κατανοηθούν οι ιδιαιτερότητες του συστήματός μας:

- (α) Το σχολείο Μέσης δεν έχει συγκεκριμένο αριθμό θέσεων προσωπικού αλλά αριθμό ωρών διδασκαλίας για το κάθε μάθημα που διδάσκεται, που αλλάζει κάθε χρόνο.
- (β) Οι καθηγητές αναλαμβάνουν αυστηρά καθορισμένες ώρες διδασκαλίας που ποικίλουν ανάλογα με τα έτη της υπηρεσίας τους και τη βαθμίδα που βρίσκονται στην εκπαιδευτική ιεραρχία.
- (γ) Οι καθηγητές περιορίζονται αυστηρά στην ειδικότητά τους. Δεν υπάρχει δυνατότητα ανάθεσης διδασκαλίας σε μαθήματα παρεμφερή προς την ειδικότητα στις περιπτώσεις που υπάρχουν ανάγκες στο σχολείο. Δεν υπάρχουν στο σύστημά μας πολυδύναμοι καθηγητές.
- (δ) Δεν υπάρχει δυνατότητα αύξησης ή μείωσης ωρών στο πρόγραμμα σχολείων στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν διαθέσιμοι καθηγητές σε μια ειδικότητα.
- (ε) Το σχολείο Μέσης δεν αποτελεί για τους σκοπούς της επάνδρωσης ξεχωριστό αυτοτελή οργανισμό.

3. Στις εξ αντικειμένου δυσκολίες του συστήματος και στις μετακινήσεις που υπαγόρευσε ο ανασχηματισμός των σχολείων προστέθηκαν φέτος, στα πρόθυρα του ανοίγματος των σχολείων, περαιτέρω προβλήματα με την απόφαση του ανωτάτου δικαστηρίου για τις συμβάσεις που επηρέαζαν την τοποθέτηση 240 καθηγητών και την ακύρωση των προαγωγών 60 βοηθών διευθυντών που αλλοίωने τις ώρες διδασκαλίας του προσωπικού των σχολείων.

Παρόλες όμως τις δυσκολίες της φετινής χρονιάς, χάρις στις άμεσες ενέργειες των αρμοδίων και στην εργατικότητα του προσωπικού, όλα τα σχολεία ήταν σε θέση να λειτουργήσουν σχεδόν κανονικά από την πρώτη μέρα της έναρξης μαθημάτων. Το σύνολο των ελλειμμάτων δεν υπερέβαινε τους 16 καθηγητές παγκύπρια που αντιστοιχούν προς 0.6% του συνόλου. Δεν μπορεί λοιπόν να γίνεται λόγος για υπολειτουργία των σχολείων. Αν μετά την έναρξη των μαθημάτων έγιναν μεταθέσεις και μετακινήσεις είναι για να ικανοποιηθούν καθηγητές ύστερα από εκδίκαση ενστάσεων που υποστηρίζονταν από τις εκπαιδευτικές οργανώσεις.

B. Για την επανεξέταση των κανονισμών περί μεταθέσεων και μετακινήσεων ορίστηκε ειδική επιτροπή στην οποία συμμετείχαν οι Εκπαιδευτικές Οργανώσεις και η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Η Επιτροπή άρχισε τις εργασίες της το Μάρτιο 1982 και υπέβαλε πρόσφατα σχέδιο κανονισμών που συζητείται τώρα σε συσκέψεις του Υπουργείου με τις Εκπαιδευτικές Οργανώσεις με προοπτική να ολοκληρωθεί και εγκριθεί μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 17 Οκτωβρίου 1983.

«Επανελημμένα η Κυβέρνηση διακήρυξε ότι η δωρεάν παιδεία επεκτάθηκε από φέτος και στο Λυκειακό κύκλο. Η πραγματικότητα όμως είναι πολύ διαφορετική, αφού φτωχοί γονείς καλούνται να καταβάλλουν σημαντικά ποσά για την αγορά βιβλίων των παιδιών τους, παρά το γεγονός ότι τα βιβλία αποστέλλονται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας και δεν διανέμονται.

Ερωτάται το Υπουργείο Παιδείας να πληροφορήσει τη Βουλή:—

- (α) Ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για την πλήρη εφαρμογή της εξαγγελθείσας δωρεάν παιδείας στο Λυκειακό κύκλο;
- (β) Γιατί κατακρατούνται και δεν διανέμονται τα βιβλία που αποστέλλονται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«(α) Όπως είναι γνωστό, η εκπαίδευση παρέχεται δωρεάν στις τρεις τάξεις των δημόσιων Γυμνασίων, καθώς και σ' όλες τις τάξεις της δημόσιας Τεχνικής Εκπαίδευσης. Από το σχολικό έτος 1983—84 η φοίτηση είναι πλήρως δωρεάν και σ' όλες τις τάξεις των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης της υπαίθρου.

Οι μαθητές της Δ' τάξης των σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης των αστικών περιοχών απαλλάσσονται από τα δίδακτρα, ενώ έχουν υποχρέωση καταβολής τέλους εγγραφής και εσωτερικού ταμείου. Οι μαθητές των τάξεων Ε' και Στ' των αστικών περιοχών καταβάλλουν τέλη εγγραφής, δίδακτρα και τέλη εσωτερικού ταμείου.

Οι πρόσφυγες, όμως, μαθητές, καθώς και τα παιδιά πληγέντων από την τούρκικη εισβολή, τα παιδιά αγνοουμένων ή εχόντων αγνοούμενο μέλος της οικογένειας (αδελφό ή αδελφή), τα παιδιά κατοίκων ακριτικών κοινοτήτων, εγκλωβισμένων, αναπήρων, παθόντων, των γραμμένων ως ζημιωθέντων 1963—64 και των πεσόντων κατά το πραξικόπημα και την εισβολή, καθώς και τα παιδιά πολύτεκνων οικογενειών που έχουν τέσσερα παιδιά και άνω απαλλάσσονται πλήρως από οποιαδήποτε τέλη σε οποιαδήποτε τάξη και αν φοιτούν.

Λειτουργεί επίσης σχέδιο μερικής ή ολικής απαλλαγής από τα τέλη για δυσπραγούντες μαθητές.

Υπολογίζεται ότι σχεδόν 40% των μαθητών των τάξεων Ε' και Στ' των αστικών περιοχών απαλλάσσονται πλήρως από οποιαδήποτε εκπαιδευτικά τέλη.

Η ολοκλήρωση της δωρεάν παιδείας θα μελετηθεί μέσα στα πλαίσια του Τέταρτου Έκτακτου Σχεδίου Οικονομικής Δράσεως.

(β) Το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου ενημερώνει κάθε χρόνο το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας σχετικά με τους προβλεπόμενους κατά το επόμενο σχολικό έτος αριθμούς των μαθητών σε κάθε τάξη και με βάση αυτούς αποστέλλεται από την Ελλάδα ανάλογος αριθμός διδακτικών βιβλίων, που διανέμονται από κάθε σχολείο δωρεάν στους μαθητές. Δεν κατακρατούνται βιβλία που αποστέλλονται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας.

Στα σχολεία κυκλοφορούν επίσης εκδόσεις του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου, που καλύπτουν ειδικές ανάγκες της κυπριακής εκπαίδευσης, και διατίθενται στους μαθητές σε τιμές κόστους».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Εξαιτίας των μεταλλευτικών εργασιών στην περιοχή Αμιάντου και της απόρριψης των ακατάλληλων για εκμετάλλευση πετρωμάτων μερικά των σπιτιών

του χωριού Κάτω Αμιάντος κινδυνεύουν να καλυφθούν από κατολισθήσεις κατά τη διάρκεια καταρρακτωδών βροχών. Τούτο διαπιστώθηκε και από κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, πότε προτίθεται να προβεί σε απαλλοτριώση ή παραχώρηση χαλίτικης γης σε ασφαλή περιοχή και ποια βοήθεια θα παραχωρήσει στους ιδιοκτήτες σπιτιών που βρίσκονται στην επικίνδυνη περιοχή;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το θέμα της παραχώρησης χαλίτικης ή άλλης γης, που θα απαλλοτριωθεί σε κατοίκους του χωριού Κάτω Αμιάντος, τα σπίτια των οποίων κινδυνεύουν να καλυφθούν από πιθανές κατολισθήσεις όγκων χωμάτων και πετρωμάτων που απορρίπτει η Εταιρεία Αμιάντου, το όλο πρόβλημα συζητήθηκε σε έκταση κατά τη διάρκεια ευρείας σύσκεψης που πραγματοποιήθηκε στο γραφείο μου πρόσφατα, στην οποία παρέστησαν εκτός από τους εκπροσώπους των διαφόρων Κυβερνητικών Τμημάτων και ο Πρόεδρος και ένα μέλος της Χωριτικής Αρχής Κ. Αμιάντου και συμφωνήθηκε όπως Επιτροπή αποτελούμενη από τον Έπαρχο Λεμεσού, τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων και εκπροσώπους των Τμημάτων Αναπτύξεως Υδάτων, Δημοσίων Έργων και Γεωλογικής Επισκοπήσεως μελετήσει τούτο επί τόπου, σε συνεννόηση με τη Χωριτική Αρχή Κ. Αμιάντου και υποβάλει λεπτομερή έκθεση μαζί με εκτίμηση δαπάνης καθώς και υπόδειξη άλλου κατάλληλου χώρου για τη μετακίνηση οποιωνδήποτε οικιών κριθεί αναγκαίο.

Θα επανέλθω ευθύς ως η πιο πάνω Επιτροπή συμπληρώσει το έργο της και ληφθούν σχετικές αποφάσεις».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει να υλοποιήσει τις πρόνοιες του Σχεδίου Αναπτύξεως Πιτσιλιάς σ' ό,τι αφορά το Νοσοκομείο Αγρού βάσει του οποίου προβλέπεται διορισμός δεύτερου γιατρού, η εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης και η παραχώρηση ακτινογραφικών και άλλων μηχανημάτων ώστε να ικανοποιεί τις νοσηλευτικές ανάγκες της περιοχής».

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 1983, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«(α) Διευκρινίζεται ότι στον Αγρό λειτουργεί Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο και όχι Νοσοκομείο. Μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Αναπτύξεως Πιτσιλιάς προβλέφθηκε και αναπτύχθηκε σε περιφερειακό Νοσοκομείο το πρώην Σανατόριο Κυπερούντας.

(β) Τοποθέτηση δεύτερου γιατρού.

Η τοποθέτηση δεύτερου γιατρού στον Αγρό θα εξαρτηθεί από τις ανάγκες που θα διαπιστωθούν και από τις άλλες διαρθρωτικές αλλαγές που προωθούνται για την αποδοτική λειτουργία όλων των κέντρων του συμπλέγματος (Κυπερούντα, Πλάτρες, Ευρύχου). Η τοποθέτηση δεύτερου γιατρού δεν αποτελεί σκέλος της συμφωνίας με τη Διεθνή Τράπεζα.

(γ) Εγκατάσταση Κεντρικής Θέρμανσης.

Τα τεχνικά Κυβερνητικά Τμήματα προχωρούν ήδη την εγκατάσταση του συστήματος.

(δ) Παραχώρηση Ακτινολογικών και άλλων μηχανημάτων.

Στη συμφωνία με τη Διεθνή Τράπεζα δεν προβλέπεται η εγκατάσταση Ακτινολογικού Μηχανήματος στον Αγρό. Σχετικά αναφέρεται ότι ο εξοπλισμός όλων των Αγροτικών Υγειονομικών Κέντρων βελτιώνεται συνεχώς για να μπορούν να ανταποκρίνονται στην αποστολή τους.

Ο εξοπλισμός που εγκαταστάθηκε στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Αγρού θεωρείται επαρκής λαμβανομένου υπόψη του ρόλου του Κέντρου».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Δ.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν πρόκειται να συνεχισθεί η συζήτηση σήμερα πάνω στο θέμα που είναι εγγεγραμμένο στο Κεφάλαιο Δ και αναβάλλεται για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγείρομαι για να διερωτηθώ αν το θέμα του οποίου είχα ζητήσει την εγγραφή είναι ανάγκη πλέον να παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη.

Θα ενθυμείσθε, κ. Πρόεδρε, ότι ζήτησα να εγγραφεί το θέμα της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ και του χειρισμού του οποίου έτυχε από την Κυπριακή Κυβέρνηση. Είχαμε πει τότε το θέμα να παραπεμφθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και στη συνέχεια να συζητηθεί. Γιατί όπως δήλωσε, αν δεν με απατά η μνήμη μου, ο εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, βρισκόταν «εν εξελίξει» εκείνη η πρωτοβουλία και η δημόσια συζήτηση δεν επιτρέπετο. Δεν πιστεύω να ισχυρίζεται κανείς ότι βρίσκεται «εν εξελίξει» αυτή τη στιγμή εκείνη η διαδικασία. Εκείνο όμως το οποίο έχω να παρατηρήσω είναι ότι με την παραπομπή του θέματος στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η Βουλή δεν συζήτησε εκείνο το θέμα και δεν καταλόγισε ευθύνες.

Βλέπω ότι σήμερα άλλα φοβερά προβλήματα εγείρονται—προβλήματα απειλητικά—και ότι η Βουλή αυτή και απληροφόρητη είναι επί των εξελίξεων αλλά ούτε και έχει την ευκαιρία να τα συζητήσει.

Αντί λοιπόν του θέματος του χειρισμού της πρωτοβουλίας Ντε Κουεγιάρ, προτείνω και εισηγούμαι να εγγραφεί το θέμα: «Η παρούσα επικίνδυνη φάση και οι τρόποι αντιμετώπισής της». Γιατί, έντιμε κ. Πρόεδρε, θα υπενθυμίσω μερικούς οι οποίοι έλεγαν ότι κινδυνολογούσα όταν προειδοποιούσα γι' αυτή την κατάσταση,

θα υπενθυμίσω μερικούς στους οποίους έλεγα ότι πρέπει να ληφθούν απόφασεις και τις ανέβαλλαν ότι και αυτή η Βουλή δεν θα είναι άμοιρη ευθυνών αν επιτρέψει αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί χωρίς τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων.

Προτείνω λοιπόν να εγγράψουμε αυτό το θέμα και να μην το παραπέμψουμε σε κοινοβουλευτικές Επιτροπές· να το εγγράψουμε για να συζητηθεί εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συμφωνώ απόλυτα για την εγγραφή του θέματος γιατί έτσι θα καταδειχθεί και ποιοι ευθύνονται για να αντιμετωπίσουμε σήμερα μια επικίνδυνη κατάσταση και ποιοι οδήγησαν με την πολιτική τους στη σημερινή τραγική κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Εν πρώτοις, κ. Πρόεδρε, συμφωνούμε στο να διαγραφεί το θέμα που ενέγραψε αρχικά ο κ. Κληρίδης για την πρωτοβουλία Ντε Κουεγιάρ και το οποίο, βέβαια, δεν συζητήθηκε ακόμη στην Επιτροπή, γιατί αναμέναμε τον Υπουργό Εξωτερικών που απουσίαζε στο εξωτερικό για να μας κατατοπίσει.

Συμφωνούμε να εγγραφεί ένα θέμα όσον αφορά τη σημερινή επικίνδυνη κατάσταση αλλά εισηγούμεθα ο τίτλος του να έχει άμεση σχέση με το ψευδοκράτος το οποίο προτίθεται να δημιουργήσει ή το ψευδοκράτος που δημιούργησε το καθεστώς Ντεκτάς. Πιστεύω ότι, αντί να μιλούμε για σημερινή επικίνδυνη φάση, θα ήταν καλύτερα ο τίτλος του θέματος να ήταν «πώς να αντιμετωπιστεί η κίνηση του κ. Ντεκτάς να δημιουργήσει ένα παράνομο κράτος στα κατεχόμενα».

Συμφωνούμε να γίνει αυτή η συζήτηση με τη βάσιμη ελπίδα ότι η συζήτηση αυτή θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη ενότητα και συντονισμό τον ελληνικό κυπριακό λαό και όχι να δημιουργήσει περαιτέρω αντεγκλήσεις τις οποίες δεν επιτρέπει η πολύ δύσκολη κατάσταση σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Από την πλευρά μας συμφωνούμε να εγγραφεί θέμα «Πώς πρέπει να αντιμετωπίσει η Βουλή και η Κυβέρνηση την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί μετά την ανακήρυξη τουρκοκυπριακού κράτους στη Βόρεια Κύπρο.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό είναι και το θέμα που ζήτησα να εγγραφεί.

Όσον αφορά την καταδίκη του ψευδοκράτους, δεν θεώρησα σκόπιμο να το αναφέρω διότι ήδη η Βουλή αυτή με ψήφισμά της, όταν εμείς βρισκόμαστε αγωνιζόμενοι στα Ηνωμένα Έθνη για την καταδίκη του έπραξε το καθήκον της. Όσο για το θέμα που θέλομε σήμερα να εγγραφεί δεν φοβούμαστε, αν θέλει ο κ. Λυσσαρίδης, να συζητήσουμε και ευθύνες. Είμεθα έτοιμοι και γι' αυτή τη

συζήτηση, εκείνο όμως το οποίο θέλουμε είναι να συζητήσουμε τρόπους αντιμετώπισης της δημιουργηθείσας κατάστασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι υπάρχει ομοφωνία στο ότι θα πρέπει η Βουλή να ασχοληθεί σε προσεχή συνεδρία της με την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αποτελεσματική αντιμετώπισή της.

Βέβαια πιστεύω ότι στο μεταξύ θα προηγηθεί στο Προεδρικό Μέγαρο σύσκεψη των Αρχηγών των Κομμάτων για να ενημερωθούν πάνω σε όλες τις πτυχές του προβλήματος και πάνω στο όλο πρόβλημα όπως αυτό έχει διαμορφωθεί ύστερα από τις επαφές του Προέδρου της Δημοκρατίας στο εξωτερικό.

Πιστεύω ακράδαντα ότι θα είμαστε σε καλύτερη θέση και σαν Αρχηγοί Κομμάτων αλλά και σαν Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και σαν Κοινοβουλευτικό Σώμα να συζητήσουμε αυτό το θέμα αφού ενημερωθούμε πλήρως πάνω σ' όλες τις πτυχές του προβλήματος.

Πιστεύω ακράδαντα, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι όλοι μας συναισθανόμαστε τις ευθύνες μας και ότι ο καθένας μας από τη δική του πλευρά θα συμβάλει κατά τρόπο που πραγματικά να οδηγηθούμε σε μια κατάσταση που να μας επιτρέπει να βγούμε από την κρίσιμη θέση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Κύπρος και ο κυπριακός λαός.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, ότι στόχος είναι η εξεύρεση μιας κοινής στρατηγικής και η υιοθέτηση κοινών μέτρων για να αντιμετωπίσουμε τους κοινούς κινδύνους και συμφωνώ επίσης μαζί σας ότι πρέπει να είμαστε και εμείς ενημερωμένοι για πολλές λεπτομέρειες οι οποίες θα ήταν ίσως δύσκολο να συζητηθούν δημόσια. Εν τούτοις, επειδή το θέμα επείγει, θα εισηγηθούμε να μη αναμένουμε την τακτική συνεδρία της Βουλής για τη συζήτηση αυτού του θέματος, αλλά ας οριστεί κατ' αρχή η ερχόμενη Δευτέρα. Υπάρχουν τα χρονικά περιθώρια εν τω μεταξύ να γίνουν αυτά τα οποία εισηγείται ο Πρόεδρος της Βουλής και την προσεχή Δευτέρα να ορίσουμε σαν το μόνο θέμα προς συζήτηση αυτο το ειδικό θέμα, διότι πιστεύω ότι είναι ένα τόσο σοβαρό θέμα που θα πρέπει να απασχολήσει κατ' αποκλειστικότητα τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την ενημέρωση την οποία ελπίζω ότι θα έχουμε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας—και ελπίζω ότι αυτή τη φορά θα είναι πλήρης—είχα σκοπό να ζητήσω όπως το θέμα για το οποίο μιλούμε θεωρηθεί σαν θέμα επείγουσας φύσεως και πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία στην οποία να συζητηθεί.

Επομένως η δική μου η άποψη είναι, πρώτον, ότι πρέπει να ενημερωθούμε και μόλις ενημερωθούμε να ορίσουμε συνεδρία της Βουλής προς συζήτηση του θέματος με τα εξής δεδομένα: Η σύσκεψη την οποία έχουν υποσχεθεί ότι θα γίνει στην Αθήνα, πρέπει να προηγηθεί. Αν όμως εκείνη η σύσκεψη αναβλήθηκε επ' αόριστον ή παραπέμφθηκε στις ελληνικές καλένδες, τότε πρέπει αμέσως να χαρακτηριστεί

το θέμα σαν θέμα επείγουσας φύσεως και να ορίσουμε ειδική ημερομηνία προς συζήτησή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν συμφωνούμε να οριστεί η επόμενη Δευτέρα σαν ημέρα συνεδριάσεως ειδικά γι' αυτό το θέμα· ας περιμένουμε προηγουμένως να γίνει η πλήρης κατατόπιση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μόλις επιστρέψει, και ενόψει των εξελίξεων που θα ακούσουμε και των λεπτών χειρισμών που θα χρειασθούν στο μέλλον, να αποφασίσουν όλοι μαζί και πιστεύω ότι και πάλιν θα υπάρξει ομοφωνία ως προς το ποια είναι η κατάλληλη ημερομηνία για να συζητηθεί αυτό το θέμα. Ας περιμένουμε λοιπόν την κατατόπιση και μετά να αποφασίσουμε πότε θα συνεδριάσουμε, αν θέλετε, ειδικά γι' αυτό το θέμα σ' αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Νομίζω, κ. Πρόεδρε, ότι είναι πιο φρόνιμο να περιμένουμε πρώτα την ενημέρωση των πολιτικών Αρχηγών από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Να ενημερωθούν τα Κόμματα από τους πολιτικούς Αρχηγούς από την ενημέρωση την οποία θα έχουν και κατόπιν να αποφασίσουμε αν πρέπει να κάμουμε ειδική συνεδρία όπως εισηγήθηκαν άλλοι συναδελφοί ή αν πρέπει να συζητήσουμε σε τακτική συνεδρία του Σώματος το θέμα που έχει τεθεί ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η γενική γνώμη είναι να ενημερωθούμε πρώτα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σαν Αρχηγοί Κομμάτων και μετά αποφασίζουμε πότε ακριβώς η Βουλή θα κληθεί να συζητήσει το θέμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε αλλά το θέμα είναι ήδη εγγεγραμμένο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επί αυτού δεν πρέπει να υπάρχει παρανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βέβαια η Βουλή έχει ήδη αποδεχθεί την εγγραφή του θέματος και απλώς τίθεται θέμα για το πότε θα διεξαχθεί η συζήτηση.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν το θέμα είναι εγγεγραμμένο στο Κεφάλαιο Δ, φοβούμαι ότι δεν δίνουμε τη σοβαρότητα που πρέπει να δώσουμε σ' αυτό το θέμα. Δεν επιμένω αν η ημέρα συζήτησης του θέματος θα πρέπει να είναι η προσεχής Δευτέρα ή η προσεχής Τρίτη. Υπάρχουν και οι μηχανισμοί σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να κληθεί το Σώμα. Γι' αυτό αν κατ' αρχή δεν θα εξουσιοδοτηθεί από το Σώμα ένα άλλο Σώμα, έστω των Αρχηγών των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων σε συνεργασία με

τον Πρόεδρο της Βουλής, που και δικαιούται να καλέσει συνεδρία, φοβούμαι και πάλιν ότι θα καθυστερήσουμε. Να γίνει αυτή η κατ' αρχήν εξουσιοδότηση, ότι μετά από ανταλλαγή σκέψεων των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας θα μπορούμε να ορίσουμε στην προσεχή εβδομάδα μια συνεδρία για το σκοπό αυτό. Διότι φοβούμαι ότι αν το θέμα είναι εγγεγραμμένο μόνο στο Κεφάλαιο Δ, θα είναι σαν να είναι ένα από τα πολλά θέματα τα οποία συζητά η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την εισήγηση, οι Αρχηγοί Κομμάτων ή εκπρόσωποι των Κομμάτων στη Βουλή να αποφασίσουν για τον μηχανισμό όσον αφορά το πότε θα γίνει αυτή η συνεδρίαση και οπωσδήποτε να της δοθεί μια προτεραιότητα, αλλά αφού γίνει κατατόπιση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς τους Αρχηγούς των Κομμάτων και κατατοπισθούν τα Κόμματα. Ας συγκαλέσει ο Πρόεδρος της Βουλής τους Αρχηγούς των Κομμάτων για να αποφασισθεί ο μηχανισμός και η προτεραιότητα που πρέπει να δοθεί σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα, αγαπητοί συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι είναι γραμμένο ήδη στο Κεφάλαιο Δ. Θα αναμένουμε την ενημέρωση των Αρχηγών των Κομμάτων και τότε οι Αρχηγοί των Κομμάτων σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του Σώματος θα μπορούσαν να συνεννοηθούν πότε θα ορισθεί η συνεδρία κατά την οποία να συζητηθεί το θέμα.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 8 Δεκεμβρίου, και ώρα 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1983.
- (2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983.
- (3) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1983.
- (4) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (5) Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983.
- (7) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- (8) Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (9) Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1982.
- (10) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).
- (11) Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη). (Συνέχιση της συζήτησης).
- (2) «Η παρούσα επικίνδυνη φάση που έχει δημιουργηθεί με την ανακήρυξη του παράνομου Τουρκοκυπριακού κράτους στη βόρεια Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής της». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 5.17)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά).

Αναστασιάδης Νίκος	Μαυρονικόλας Νίκος
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Θαλής
Δίγκλης Παύλος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγίδης Κίμων
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαρές Αυγερινός
Κατσελλή Ρήνα	Πέτας Χρίστος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κληρίδης Γλαύκος	Σαββίδης Γεώργιος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Σολωμής Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κωνσταντίνου Ντίνος	Φάντης Ανδρέας
Λόρδος Κωνσταντίνος	Χρίστου Κυριάκος
Λύσσαρίδης Βάσος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Ομιλία του έντιμου Υπουργού Οικονομικών κ. Σίμου Βασιλείου με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών για το 1984 και έκφραση ικανοποίησης του Προεδρεύοντος της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου από μέρους του Σώματος ότι για πρώτη φορά μετά από 23 χρόνια κατατέθηκαν έγκαιρα οι Προϋπολογισμοί στο Σώμα και θα συζητηθούν προ του τέλους του έτους.

- (2) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των Κανονισμών: (1) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» και (2) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983».
- (3) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- (4) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η υπόσχεση της Κυβέρνησης για διαχωρισμό σε οικόπεδα προς διανομή σε φτωχές οικογένειες της περιοχής «Γεροκάρκα» του χωριού Επισκοπής—Λεμεσού—Το αίτημα για σύσταση Οργανισμού Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την αξιοποίηση του Κυπριακού επιστημονικού δυναμικού και την εξοικονόμηση δημόσιου χρήματος που σπαταλάται για τη μετάκληση ξένων εμπειρογνομόνων—Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Αρακαπά για διαχωρισμό σε οικόπεδα χαλίτικης γης που βρίσκεται κοντά στο Σφαγείο για προικοδότηση φτωχών οικογενειών—Το θέμα της επεξεργασίας κανονισμών σχετικά με τις μεταθέσεις και μετακινήσεις διδακτικού προσωπικού στα σχολεία—Το αίτημα για την πλήρη εφαρμογή της εξαγγελθείσας δωρεάν παιδείας στο Λυκειακό κύκλο και το θέμα της κατακράτησης και μη διανομής των βιβλίων που αποστέλλονται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας—Το θέμα των ιδιοκτητών σπιτιών που βρίσκονται στην επικίνδυνη περιοχή του χωριού Κάτω Αμιάντος εξαιτίας των εκεί μεταλλευτικών εργασιών—Το νοσοκομείο Αγρού και το θέμα της ικανοποίησης των νοσηλευτικών αναγκών της περιοχής).
- (5) Διαγραφή από το Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος «Η πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πέρεζ Ντεκουεγιάρ και ο τρόπος χειρισμού της από την Κυβέρνηση» κατόπιν εισήγησης του εγγράψαντος το θέμα αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη και αντί τούτου εγγραφή, με δική του πάλιν εισήγηση, νέου θέματος «Η παρούσα επικίνδυνη φάση που έχει δημιουργηθεί με την ανακήρυξη του παράνομου Τουρκοκυπριακού κράτους στη βόρεια Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής της». Σύντομη διαλογική συζήτηση σε σχέση με το χρόνο συζήτησής του (Γλ. Κληρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 8ης Δεκεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξης 4.07 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γ. ΛΑΔΑΣ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, επειδή σήμερα στο Κεφάλαιο Α δεν υπάρχει έτοιμη επειγούσης φύσεως Νομοθετική Εργασία, θα μπούμε στο Κεφάλαιο Β, το οποίο αναφέρεται στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Και ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Προεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Κύριοι Βουλευτές,

Επειδή πρόκειται περί Φορολογικών Νομοσχεδίων εισηγούμαι όπως κηρυχθούν ως νομοσχέδια επείγουσας φύσεως ούτως ώστε να μπορέσει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών να επιληφθεί τούτων αμέσως. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση και γι' αυτό το λόγο παρακαλώ τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να συνέλθουν, για το σκοπό δε αυτό θα διακοπεί η συνεδρία της Βουλής μέχρις ότου καταστεί δυνατό για την Επιτροπή να προβεί στην επεξεργασία τουλάχιστο μερικών από τα Νομοσχέδια αυτά, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία στη Βουλή να τα εξετάσει περαιτέρω.

Οι εργασίες της Βουλής διακόπτονται μέχρι της 5.30 απογευματινής.

(Ώρα διακοπής 4.10 μ.μ.)

(Ώρα έναρξης 8.36 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, συνεχίζεται η διακοπείσα συνεδρία του Σώματος για τους σκοπούς μελέτης δυο φορολογικών Νομοσχεδίων από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να διαβάσει την έκθεση της Επιτροπής στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983» ΚΑΙ (2) «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ (ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ζιαρτίδη

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ιωάννης Μάτσης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια, ύστερα από την κήρυξή τους ως νομοσχέδια επείγουσας φύσης, σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε σήμερα, 8 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από ανώτερους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου του.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η επιβολή αυξημένων φόρων καταναλώσεως στα τσιγάρα, την μπύρα, τα αεριούχα αναψυκτικά καθώς και η επιβολή αυξημένων εισαγωγικών δασμών πάνω στο ούισκυ και άλλα εισαγόμενα οινοπνευματώδη, και η επιβολή αυξημένου εισαγωγικού δασμού που καταβάλλεται πάνω στις εισαγωγές βίντεο βιντεο-κασέττων και έγχρωμων τηλεοράσεων. Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η αύξηση από 3,5 σε 10% της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης που επιβάλλεται πάνω σε εισαγόμενα εμπορεύματα, εξαιρουμένου του μαζούτ για τις ανάγκες των τσιμεντοποιείων, και καταβάλλεται στο Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, το οποίο τελεί κάτω από τον έλεγχο του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η επιβολή των πιο πάνω αυξημένων φορολογιών γίνεται για λόγους γενικότερης οικονομικής πολιτικής, σε μια προσπάθεια ανάσχεσης των αποσταθεροποιητικών τάσεων της οικονομίας. Επίσης αποβλέπει στην ενίσχυση των δημοσίων προσόδων για να μειωθεί το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα που, όπως είναι γνωστό, ξεπερνά τα £123 εκ. και το οποίο κάτω από τις σημερινές δημοσιονομικές και γενικότερες οικονομικές συνθήκες εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την οικονομία. Τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα αποβλέπουν επίσης στον περιορισμό των εισαγωγών καθώς και τη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών. Σύμφωνα με την ίδια Έκθεση, τα δημοσιονομικά αυτά μέτρα έχουν κριθεί από την Κυβέρνηση αναγκαία για την άμεση περιστολή του ελλείμματος και την αντιμετώπιση των αρνητικών του επιπτώσεων.

Όπως έχει αναφερθεί στην Επιτροπή, με τα δυο αυτά νομοσχέδια σε συνδυασμό και με άλλα δυο νομοσχέδια σύμφωνα με τα οποία εισάγεται φόρος πάνω στις παρεχόμενες τηλεφωνικές υπηρεσίες και αυξάνεται ο συντελεστής του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας αντίστοιχα, αναμένεται να προκύψουν πρόσθετες ετήσιες πρόσοδοι της τάξης των £27.8 εκ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω όπως αναλυτικότερα εξετάθηκαν ενώπιόν της από τον Υπουργό Οικονομικών, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη κάθε επιβαρυνόμενο είδος ξεχωριστά και τις επιπτώσεις ως αποτέλεσμα της επιβάρυνσής τους στον καταναλωτή εισηγείται στη Βουλή, διαφωνούντων των κ. κ. Λόρδου, Ζαχαριάδη, Μάτση και Κατσουρωτού για τους λόγους που θα εξηγήσουν ενώπιον του Σώματος, την ψήφιση και των δυο νομοσχεδίων σε νόμους, αφού προηγουμένως επενεχθούν σ' αυτά οι πιο κάτω τροποποιήσεις—μειώσεις στις προτεινόμενες από την Κυβέρνηση επιβαρύνσεις, οι οποίες πήραν τη δέουσα νομοτεχνική μορφή και ενσωματώθηκαν στα αντίστοιχα μέρη και των δυο νομοσχεδίων:

(α) Η προτεινόμενη από την Κυβέρνηση αύξηση του φόρου κατανάλωσης στα τσιγάρα να μειωθεί από 25, 35 και 60 μιλς κατά περίπτωση στα 10, 15 και 35 μιλς, αντίστοιχως.

(β) Να μειωθεί ο προτεινόμενος φόρος κατανάλωσης πάνω στην μπίρα από 40 μιλς για κάθε μεγάλη φιάλη μπίρας σε 20 μιλς.

(γ) Να μειωθεί ο προτεινόμενος φόρος κατανάλωσης πάνω στα αναψυκτικά από 10 μιλς για κάθε μικρή φιάλη αναψυκτικών σε 5 μιλς.

(δ) Να μειωθεί η προτεινόμενη προσωρινή προσφυγική επιβάρυνση που επιβάλλεται πάνω στη δασμολογητέα αξία των εισαγομένων προϊόντων από 10% σε 6%.

(ε) Να μειωθεί ο προτεινόμενος γενικός εισαγωγικός δασμός που καταβάλλεται στις έγχρωμες τηλεοράσεις από 60% σε 50%, δηλαδή αντί αύξηση 20 ποσοστιαίων μονάδων που προτάθηκε από την Κυβέρνηση να γίνει αύξηση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες μόνο.

Οι προτεινόμενες από την πλειοψηφία της Επιτροπής μειώσεις έχουν ως γνώμονά τους την αρχή ότι τα επιβαρυνόμενα με τα δυο υπό συζήτηση νομοσχέδια είδη αποτελούν είδη ευρείας κατανάλωσης και κατά συνέπεια οι προτεινόμενες από την Κυβέρνηση υπέρμετρες επιβαρύνσεις, αν υιοθετούνταν στην ολότητά τους, θα έπλητταν τη μεγάλη μάζα των πολιτών με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα. Από την άλλη, άποψη της Επιτροπής είναι ότι για την κάλυψη του δημοσιονομικού ελλείμματος θα πρέπει και η ίδια η Κυβέρνηση να περιστείλει τις δικές της δαπάνες και όχι κατ' ανάγκη να αναμένεται η κάλυψή τους με φορολογικά και μόνο μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ένας χωρίς προηγούμενο φορολογικός κατακλυσμός κτυπά ανελέητα από σήμερα τον κυπριακό λαό στο σύνολό του. Η Κυβέρνηση προδίδει τις υποσχέσεις της. Η Κυβέρνηση διαβεβαίωνε πως δεν θα επέβαλλε νέες φορολογίες και

διαβεβαιώνει πως οι διαβεβαιώσεις της ήταν σοβαρές και υπεύθυνες και αποδεικνύεται σήμερα έμπρακτα πως η Κυβέρνηση και στις στιγμές ακόμα που διαβεβαιώνει πως σοβαρολογεί υπεύθυνα, ανεύθυνα δημαγωγεί και δημαγωγικά εμπαιξεί. Ο μεγάλος προδομένος είναι σήμερα ο κυπριακός λαός στο σύνολό του και ο μεγάλος δικαιωμένος είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που έγκαιρα προειδοποίησε το λαό για χρεωκοπία της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης και για μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα που αναπόφευκτα θα οδηγούσαν σε νέες βαριές φορολογίες. Και η δικαίωση του Δημοκρατικού Συναγερμού αποδεικνύεται με τη σημερινή φορολογική καταγίδα.

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει σήμερα δέσμη φορολογιών και έχει και άλλη δέσμη φορολογιών να μας παρουσιάσει πολύ σύντομα, σε διάστημα ημερών, όπως μας διαβεβαιώνουν. Η Κυβέρνηση έπρεπε και είχε χρέος να μας παρουσίαζε περισυλλογή και πολιτική λιτότητας. Ούτε όμως για οικονομική περισυλλογή μάς έπεισε ούτε για πολιτική λιτότητας.

Οι νέες φορολογίες πλήττουν κάθε πολίτη κάθε ηλικίας. Η Κύπρος έχει ρεκόρ στην έμμεση φορολογία και με τις νέες φορολογίες αρχίζει να διεκδικεί την πρωτοπορία. Αυτή η θλιβερή πρωτοπορία πλήττει ιδιαίτερα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις, πλήττει τις μεγάλες μάζες του λαού μας και εξανεμίζει τα λαϊκά εισοδήματα. Οδηγείται σε εξαναγκαστική λιτότητα ο λαός. Μια Κυβέρνηση που σέβεται τον εαυτό της και την αποστολή της γίνεται η ίδια σε κρίσιμες στιγμές δάσκαλος λιτότητας και παράδειγμα περισυλλογής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριο συνάδελφοι,

Η πολιτική ευθύνη του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν του επιτρέπει να ψηφίσει φορολογίες για να φέρουν φορολογικά εισοδήματα στα χέρια μιας Κυβέρνησης που απέδειξε πως δεν μπορεί να τα χειρισθεί νοικοκυρεμένα. Μιας Κυβέρνησης που με την οικονομική πολιτική της δημιούργησε ένα αδηφάγο Μηνόταυρο και ένα κέντρο παραγωγικότητας δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Η πολιτική ευθύνη του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν του επιτρέπει επιλογή άλλης θέσης από την καταψήφιση των νέων φορολογικών Νομοσχεδίων και θα τα καταψηφίσει ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πολύ γλαφυρά έθεσε τα θέματα ο κ. Χριστοφίδης, αλλά ένα πράγμα είναι η γλαφυρότητα και άλλο πράγμα είναι η πραγματικότητα, και όλα αυτά τα οποία έχει πει σίγουρα δεν ανταποκρίνονται προς την πραγματικότητα.

Η Κυβέρνηση βρέθηκε αναγκασμένη να θέσει ενώπιον του Σώματος μια δέσμη φορολογικών μέτρων. Το Σώμα έκαμε πάρα πολύ σοβαρές περικοπές: Από £22 εκ. τα οποία συζητούσαμε σ' αυτή την περίπτωση—διότι έμειναν τρία νομοσχέδια τα οποία θα εξεταστούν αργότερα—η Βουλή περιέκοψε περίπου τα £13.5 εκ. και ψηφίζει μόνο £8.5 εκ. Και αυτό το πράττουμε με όλη την επίγνωση της ευθύνης. Θα ήταν ιδεώδες αν σε μια χώρα δεν υπήρχαν φόροι, αλλά δεν πιστεύω ότι υπάρχει έστω και μια χώρα στον κόσμο που δεν είναι υποχρεωμένη να επιβάλλει φόρους, ιδίως μια χώρα σαν την Κύπρο η οποία αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα από την Τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή, μια χώρα που έχει να δώσει μεγάλες κοινωνικές παροχές προς το λαό, προς τα φτωχότερα

στρώματα. Έχουμε να συμπληρώσουμε το στεγαστικό έργο προς όφελος του προσφυγικού κόσμου, έχουμε να κάμουμε τεράστια υδατικά έργα, έχουμε να συμπληρώσουμε το συγκοινωνιακό δίκτυο της Κύπρου, έχουμε να κάμουμε επιχορηγήσεις προς τη γεωργία και προς πολλές άλλες τάξεις του λαού μας, έχουμε να προσφέρουμε και προσφέρουμε σε μεγάλο βαθμό δωρεάν παιδεία και δωρεάν υγεία, και όλα αυτά δυστυχώς δεν μπορούμε να τα καλύψουμε με τα συνηθισμένα έσοδα της Κυβέρνησης.

Ούτε το 1983 παρέβη το λόγο της η Κυβέρνηση ότι δεν θα επέβαλλε φορολογίες· αυτές οι φορολογίες μπαίνουν σ' εφαρμογή στα τέλη του 1983 για το 1984. Η Κυβέρνηση δεν έχει παραβεί καθόλου το λόγο της, όπως ελέχθη. Είμαστε υποχρεωμένοι, κύριοι συνάδελφοι, να δεχθούμε μέχρι ενός λογικού σημείου αυτές τις φορολογίες, γιατί δεν είναι δυνατό να αυξάνεται συνέχεια ο εξωτερικός δανεισμός. Ναι μεν βρίσκεται σήμερα σε επιτρεπτά πλαίσια αλλά θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο δημιουργήθηκε από το αναπτυξιακό έργο της Κυβέρνησης και με φορολογίες μέχρι ενός λογικού σημείου. Και είναι αυτό το οποίο πράττουμε υπεύθυνα και όχι καταψηφίζοντας τις φορολογίες αυτές στην ολότητά τους ανεύθυνα.

Είναι σίγουρα πολύ δημοφιλής και πολύ δημοκοπική δυστυχώς η τακτική του να καταψηφίζουμε οποιαδήποτε φορολογία και να μιλούμε για περισυλλογή και για περικοπές των δαπανών που σίγουρα θα πρέπει να γίνουν αλλά και αυτές να γίνουν πάλιν υπάρχει η ανάγκη κάποιας φορολογίας σε κάποιο στάδιο, σε κάποιο σημείο. Και αυτή η φορολογία πρέπει να αντιμετωπίζεται με βάση τα οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες αυτού του τόπου και πιστεύουμε ότι σ' αυτή την περίπτωση είναι με αυτό τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τη φορολογία.

Το τελευταίο το οποίο θα ήθελα να δηλώσω, είναι ότι η Κυβέρνηση δεν προετοιμάζει, όπως ανέφερε ο έντιμος κύριος συνάδελφος, νέα δέσμη φορολογικών μέτρων. Μας ανεφέρθη ότι το μόνο επιπρόσθετο φορολογικό μέτρο το οποίο αναμένεται να φθάσει στο Σώμα είναι μια φορολογία περίξ του 10% στα ταξίδια κυπρίων στο εξωτερικό. Αυτό δεν πιστεύω ότι μπορεί να ονομαστεί ότι αποτελεί δέσμη φορολογικών μέτρων. Θα είναι καλύτερα νομίζω να ακριβολογούμε για να είμαστε και περισσότερο πιστευτοί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είχαμε προειδοποιήσει ότι η οικονομική φιλοσοφία της Κυβέρνησης η οποία στρεφόταν προς παρασιτικές ουσιαστικά κατευθύνσεις και εξωτερικό δανεισμό και η οποία δεν ανέπτυξε σωστά τους παραγωγικούς πόρους ούτε προσπαθούσε να κάνει σωστή κατανομή είτε του εθνικού εισοδήματος είτε των φορολογικών βαρών, θα είχε σαν αναγκαστική συνέπεια την αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων και μάλιστα προς κατευθύνσεις που δυστυχώς όχι μονάχα δεν γεφυρώνουν το τεράστιο χάσμα φορολογικών εισοδημάτων αλλά αντίθετα το επαυξάνουν. Δεν πιστεύω ότι αυτά τα πράγματα θα διορθώνονταν με επί μέρους μέτρα όπως εισηγούνται μερικοί. Εδώ είναι θέμα ευρύτερης φιλοσοφίας του όλου συστήματος πάνω στο

οποίο οι κοινωνικοοικονομικές δομές θα έπρεπε να στηριχθούν. Είναι γεγονός ότι υπήρξαν διαβεβαιώσεις ότι δεν θα υπήρχε νέα φορολογική επιβάρυνση τουλάχιστο στο βαθμό που σήμερα αντιμετωπίζει η Βουλή και ο λαός. Είναι γεγονός ότι αποδείχθηκε ότι η οικονομική πολιτική η οποία προεκλογικά προβλήθηκε από εκείνους οι οποίοι υποστήριξαν την τότε και νυν οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης ήταν λανθασμένη, αντιπαραγωγική και αντιλαϊκή. Ήδη στην έκθεση της Επιτροπής γίνεται παραδοχή ότι τα είδη τα οποία υφίστανται τη φορολογία είναι είδη ευρείας λαϊκής κατανάλωσης και επομένως θα πλήξουν κυρίως τα εργαζόμενα στρώματα. Αντιμετωπίζουμε μια φιλοσοφία που στρέφεται και πάλιν εύκολα στους έμμεσους φόρους και πολύ φοβούμαι ότι αυτό, όπως είπα και πριν, επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα. Η Βουλή περιέκοψε ορισμένα εκατομμύρια.

Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να είμαστε ρεαλιστές. Η Κυβέρνηση μάς λέει ότι έχει ένα έλλειμμα £40 εκατομμυρίων και ότι τα περιθώρια εξωτερικού δανεισμού έχουν εξαντληθεί. Είχαμε προβλέψει και προτού ακόμα αρχίσουμε να πληρώνουμε τα μεγάλα ποσά τα οποία θα αρχίσουμε να πληρώνουμε, ότι θα εξαντλείτο οπωσδήποτε η μεγάλη πιθανότητα εξωτερικού δανεισμού· άρα η Κυβέρνηση θα πρέπει να βρει 40 εκατομμύρια λίρες για να καλύψει το έλλειμμα. Το να περικόψουμε, όπως μερικοί εισηγούνται, από τα εκατομμύρια τα οποία σήμερα εισηγείται η Κυβέρνηση, ή πρέπει να πούμε προς ποιες κατευθύνσεις πρέπει να στραφεί η Κυβέρνηση ή πρέπει να αναμένουμε δέσμη νέων φορολογικών μέτρων διότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος να καλυφθεί αυτή η κατάσταση. Άρα αυτό που χρειαζόταν ήταν μια ευρύτερη αναδιάρθρωση των κοινωνικο-οικονομικών φιλοσοφικών δομών πάνω στις οποίες στηρίζεται η κυπριακή οικονομία. Θα υπάρξουν ασφαλέστατα νέες φορολογικές προτάσεις για να καλυφθούν τα ελλείμματα.

Φοβούμαι επίσης ότι ακόμα και το δεύτερο νομοσχέδιο ισοπεδώνει καταστάσεις. Θα ήταν εύκολο για κάποιον να εισηγηθεί αυξήσεις και σε ορισμένα είδη τα οποία εισάγονται από το εξωτερικό και στην προσφυγική επιβάρυνση αν πραγματικά υπήρχε η φιλοσοφία προς ποιες κατευθύνσεις στρέφεται αυτή η πολιτική, διότι δεν είναι όλα τα εισαγόμενα στην ίδια μοίρα. Είχαμε πολλές φορές προτείνει και εισηγηθεί ότι για προϊόντα τα οποία παράγονται εγχωρίως θα πρέπει να υπάρχουν σχεδόν απαγορευτικοί δασμοί και είμαστε πρόθυμοι να βοηθήσουμε προς μια τέτοια πολιτική για να αυξήσουμε την επιτόπια παραγωγή και η εσωτερική αγορά να στρέφεται προς τα δικά μας προϊόντα. Άρα εδώ δημιουργείται μια κατάσταση η οποία είναι εντελώς ισοπεδωτική, είτε αυτά είναι προϊόντα τα οποία είναι αδύνατο να παράξει η εσωτερική δυνατότητα είτε δεν είναι. Γι' αυτό δεν δέχομαι αυτή την ισοπεδωτική αύξηση των δασμών—και μιλώ για το θέμα της προσφυγικής επιβάρυνσης—χωρίς να υπάρξει αυτή η διαφοροποίηση προς την οποία αυτή τη στιγμή πιστεύω ότι έπρεπε να στραφεί η προσοχή της Κυβέρνησης.

Εν πάση περιπτώσει φαίνεται ότι οι φόροι, όπως έχουν τροποποιηθεί, θα εγκριθούν από την πλειοψηφία του Σώματος.

Έχω μια παρατήρηση να κάνω την οποία κάνω κάθε φορά που βρισκόμαστε μπροστά σε ανάλογες περιπτώσεις.

Φοβούμαι ότι ήδη είχε διαρρεύσει αυτό το πράγμα αλλά και χωρίς διαρροή σ' αυτή την περίοδο ειδικά υπάρχουν τεράστια αποθέματα των προϊόντων των οποίων η τιμή τώρα θα αυξηθεί χωρίς εκείνοι οι οποίοι κατέχουν αυτά τα αποθέματα να πληρώσουν φυσικά τους νέους δασμούς ή τους νέους φόρους. Γιατί

όταν ρώτησα ποια δυσκολία υπάρχει τουλάχιστο για τα τσιγάρα και για άλλα είδη που υπήρχαν τότε—αλλά παίρνω το πιο βασικό, τα νέα πακέττα των τσιγάρων—να υπάρχει πάνω σ' αυτά διακριτικό σήμα, μια σφραγίδα ή οτιδήποτε άλλο το οποίο θα αποδείκνυε ότι είναι από εκείνο το απόθεμα που σήμερα πληρώνει το νέο φορολογικό δασμό ή το νέο φόρο κατανάλωσης, μου είπαν ότι αυτό είναι αδύνατο. Γιατί σε όλες τις χώρες είναι δυνατό και στην Κύπρο δεν γίνεται; 'Εμείνα δε κατάπληκτος όταν μου είπαν τον τρόπο με τον οποίο φυλάγονται τα αποθέματα τα οποία βγαίνουν από τις καπνοβιομηχανίες. Είναι ένας υπάλληλος εκεί ο οποίος κάθετα και τα μετρά. Προς Θεού, να μη μιλήσω εγώ τι μπορεί να γίνει κάτω απ' αυτές τις συνθήκες· αφήστε τη φαντασία σας να δει. Σας ρωτώ, είναι τρόπος αυτός να ελέγχονται τα εισοδήματα του κράτους πάνω σε τόσο τεράστια ποσά;

Εισηγούμαι μια και θα γίνει, όπως αντιλαμβάνομαι, ούτως ή άλλως κάποια αύξηση των φόρων, την οποία εμείς θα καταψηφίσουμε, ότι τουλάχιστο αυτή η Βουλή πρέπει να απαιτήσει ότι πάνω στα νέα πακέττα των τσιγάρων πρέπει να υπάρχει διακριτικό σήμα και όπως οποιοσδήποτε πωλήσει πακέττα με τη νέα τιμή που δεν έχουν αυτό το διακριτικό σήμα, υπόκειται σε κάποια ποινική δίωξη, διαφορετικά τα εκατομμύρια λιρών τα οποία αυτή τη στιγμή θα παν σε ορισμένους οι οποίοι έχουν αποθέματα και οι οποίοι ίσως είχαν και τις πληροφορίες ότι έπρεπε να έχουν αποθέματα, και υπάρχουν ήδη ενδείξεις προς αυτή την κατεύθυνση, θα είναι τεράστια.

Εν πάση περιπτώσει, όπως είπα και πριν, για μας είναι θέμα ευρύτερης φιλοσοφικής τοποθέτησης πάνω στα οικονομικά θέματα και αυτοί οι έμμεσοι φόροι δεν μας βρίσκουν σύμφωνους, γι' αυτό θα τους καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

'Αλλος ομιλητής;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Προέδρε, κύριοι συνάδελφοι,

'Εχει κατατεθεί από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας μια δέσμη φορολογικών μέτρων και δικαιολογημένα από τα λεχθέντα δημιουργείται το ερώτημα: Είναι κακό γιατί για πρώτη φορά από της ανεξαρτησίας αυτού του τόπου η Κυβέρνηση έχει καταθέσει στη Βουλή όλα τα φορολογικά Νομοσχέδια μαζί; Αν δεν απατούμαι, ήταν κριτική που συχνά και δικαιολογημένα γινόταν από αυτό το Σώμα, ότι η Βουλή δεν μπορεί να κρίνει στη γενικότερη μορφή της τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης αν δεν έχει τα φορολογικά μέτρα που προγραμματίζει αυτή για ολόκληρο το χρόνο. Και η Εκτελεστική Εξουσία, όπως συνέβη και με την κριτική που έκαμε η Βουλή για την έγκαιρη κατάθεση των Προϋπολογισμών και την ψήφισή τους μέσα στον ίδιο χρόνο, φέτος, ανταποκρίθηκε και στα δυο. Κατατέθηκαν έγκαιρα οι Προϋπολογισμοί και θα συζητηθούν σε λίγες μέρες και κατατέθηκε και όλη η δέσμη των φορολογικών μέτρων τόσο αυτών που βρίσκονται τώρα μπροστά στο Σώμα όσο και των άλλων τα οποία θα εξετάσει η Επιτροπή Οικονομικών σε μελλοντικές συνεδρίες της· όμως το θέμα έχει εικόνα στο σύνολό της.

Αυτό νομίζω δεν είναι θέμα για κριτική εναντίον της Κυβέρνησης. Αντίθετα εγώ θα χαιρέτιζα αυτή την πολιτική, διότι είναι ορθή πολιτική. Δίνει την όλη εικόνα της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης για το δοσμένο χρόνο.

Το δεύτερο σημείο, κ. Πρόεδρε, το οποίο ήθελα να θίξω, είναι εάν αυτό που είπε η Κυβέρνηση ή ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών στην περσινή ομιλία του ότι εντός του 1983 δεν θα επιβληθεί καμιά φορολογία επαληθεύτηκε ή όχι.

Νομίζω ότι είναι θέμα ορθής εκτίμησης των πραγμάτων, είναι θέμα να πούμε αν πράγματι έτσι έγινε ή όχι και πράγματι εντός του 1983 δεν επεβλήθη τέτοια φορολογία· αυτό γίνεται στο τέλος του 1983, και ορθά, με την κατάθεση των Προϋπολογισμών και τη φορολογία, όπως γίνεται σε πλείστες όσες χώρες. Αντί λοιπόν να χαιρετισθεί αυτή η ορθή τακτική, τυγχάνει κριτικής. Θάθελα να υπενθυμίσω τους συναδέλφους ότι ουσιαστική φορολογία έχει από το 1981 να επιβληθεί.

Δημιουργείται κ. Πρόεδρε, το ερώτημα γιατί τότε γίνεται η αυστηρή κριτική, η οποία γίνεται σήμερα; Η αυστηρή αυτή κριτική είναι δικαίωμα του καθενός να την κάνει. Στο Σώμα αυτό είναι ελεύθερος ο καθένας να εκφράσει τις απόψεις του· όμως η αλήθεια είναι ότι κάθε φορολογία δεν χαιρετίζεται από κανένα. Κανένας δεν χειροκροτεί τη φορολογία, όσο δίκαιη και αν είναι αυτή. Όμως στην κάθε περίπτωση θα πρέπει να κρίνει κανείς κατά πόσο η φορολογία αυτή επιβάλλεται ή δεν επιβάλλεται να επιβληθεί. Και για να κρίνει κανένας αυτό το πράγμα θα πρέπει να εξετάσει ποια είναι η κατάσταση των Προϋπολογισμών για το 1984 όπως κατατέθηκαν στην Επιτροπή Οικονομικών. Και οι Προϋπολογισμοί αυτοί παρουσιάζουν 123 εκατομμύρια λίρες έλλειμμα. Το έλλειμμα αυτό οφείλεται σε σπατάλη ή το έλλειμμα αυτό προκύπτει και από έργα τα οποία εκτελέστηκαν ή προγραμματίζονται να εκτελεστούν; Δεν είμαι από εκείνους που θα ήθελαν να υποστηρίξουν ότι όλα στον κρατικό μηχανισμό προχωρούν ορθά. Αντίθετα είμαι από εκείνους που πιστεύουν ότι οι μη παραγωγικές δαπάνες του κρατικού μηχανισμού εξογκώνονται κατά επικίνδυνο τρόπο και ότι δεν παίρνονται τα απαραίτητα μέτρα για να σταματήσει αυτή η καταστροφική πορεία. Και κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών θα πούμε πολλά αναφορικά με αυτό το θέμα. Δεν μπορώ όμως να φορτώσω όλο το έλλειμμα των 123 εκατομμυρίων λιρών στον διογκωμένο κρατικό μηχανισμό και τους υψηλούς πράγματι μισθούς που υπάρχουν σ' αυτό τον τομέα. Οφείλεται και σε έργα, παραγωγικά έργα, τα οποία και ο λαός αλλά και εμείς ως εκπρόσωποι του πιέζουμε να εκτελεστούν όλο και περισσότερο και για να γίνει αυτό χρειάζονται οικονομικά μέσα. Θα χρησιμοποιηθεί ο εσωτερικός και ο εξωτερικός δανεισμός. Αλλά θα πρέπει να συνεισφέρουν και όλοι οι πολίτες αυτού του τόπου. Και θέλω να επαναλάβω ότι το ΑΚΕΛ δεν είναι ενάντια στο να επωμιζέται ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου τις υποχρεώσεις που έχει έναντι του κράτους, με τη συμβολή του, μέσον της φορολογίας. Γι' αυτό και από άποψης αρχής για μας δεν είναι κάθε φορολογία απαράδεκτη και αντιλαϊκή.

Αυτά, κ. Πρόεδρε, θεώρησα σκόπιμο να αναφέρω προτού μπω στην ουσία αυτών των Νομοσχεδίων. Πρέπει να πω με λύπη μου ότι τα προτεινόμενα φορολογικά μέτρα, αυτά που έχουμε σήμερα μπροστά μας, είναι φορολογικά μέτρα έμμεσης και όχι άμεσης φορολογίας. Και θάθελα να επαναλάβω για ακόμα μια φορά τη θέση του ΑΚΕΛ ότι εμείς είμαστε υπέρ της άμεσης και όχι της έμμεσης φορολογίας. Εμείς πιστεύουμε ότι η άμεση φορολογία είναι η πιο δίκαιη φορολογία, γιατί ο καθένας δίνει, προσφέρει ανάλογα με το εισόδημά του, ενώ η έμμεση φορολογία εξισώνει όλους ασχέτως του εισοδήματός τους. Όταν επιβάλλεται φόρος πάνω σ' ένα καταναλωτικό αγαθό, πληρώνει αυτό το φόρο στο ίδιο ύψος και ο πλούσιος και ο φτωχός. Γι' αυτό είναι και άδικη φορολογία. Με

αυτό δεν θέλω να πω ότι δεν θα επιβάλλεται καμιά έμμεση φορολογία αλλά θα πρέπει να υπερτερεί η άμεση της έμμεσης. Στον τόπο μας συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Είναι γεγονός ότι από τα μελλοντικά μέτρα που έχει μπροστά της η Βουλή υπάρχει και άμεση φορολογία και θέλουμε να πιστεύουμε ότι εκεί θα επιδειχθεί από όλους η προσπάθεια ώστε αυτή τη νομοθεσία να την κάμουμε ακόμα ισχυρότερη ώστε να δώσουν εκείνοι που μπορούν να δώσουν.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, κ. Πρόεδρε, που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ έχει μειώσει αποφασιστικά αυτά που προνοούνται με αυτή την έμμεση φορολογία. Και ο λόγος που το κάμαμε δεν είναι γιατί δεν θέλουμε να δώσουμε στην Κυβέρνηση τα οικονομικά μέσα, αλλά θεωρούμε ότι δεν είναι με αυτά τα μέτρα που θα πρέπει η Κυβέρνηση να εισπράξει τα ποσά τα οποία χρειάζεται. Γι' αυτό και η μείωση ήταν αποφασιστική. Θέλουμε να δηλώσουμε ότι όσον αφορά τις άμεσες φορολογίες θα δείξουμε ακριβώς την αντίθετη τάση. Γιατί δεν καταψηφίσαμε αυτή τη φορολογία; Είναι μήπως αυτό ένδειξη ανευθυνότητας;

Κύριε Πρόεδρε, έχω τη γνώμη ότι το ΑΚΕΛ χειρίστηκε τα ζητήματα με υπευθυνότητα· δεν ακολούθησε τον εύκολο δρόμο της καταψήφισης. Ακολούθησαμε το δρόμο της ριζικής μείωσης της έμμεσης αυτής φορολογίας, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα αυτό που λέγεται και στην έκθεση, ότι και η Εκτελεστική Εξουσία θα πάρει μέτρα για περισυλλογή και λιτότητα από το ίδιο το κράτος, από τη μια, και από την άλλη, θα πρόσθετα, με την ψήφιση άμεσης φορολογίας και ιδιαίτερα με την πάταξη της φοροδιαφυγής πολλά εκατομμύρια θα προσφέρονταν ως πρόσθετο εισόδημα στο κράτος.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, η ψήφος μας αυτή πρέπει να ερμηνευθεί ότι αναγνωρίζουμε ότι το κράτος πρέπει να κάμει έργα, πρέπει να εκτελέσει αναπτυξιακά έργα και γι' αυτά τα αναπτυξιακά έργα χρειάζεται να έχει και τα ανάλογα εισοδήματα. Και παρά την αντίθεσή μας όσον αφορά την έμμεση φορολογία, είδαμε ότι υπεύθυνη στάση θα ήταν η μείωσή της αλλά όχι η κατάψηφισή της. Από τα 18 ως 20 εκατομμύρια λίρες περίπου που ζητούνταν από τη φορολογία που προτείνεται με τα δυο αυτά Νομοσχέδια, το Σώμα έχει περικόψει κάπου 12 εκατομμύρια. Δηλαδή έδωσε γύρω στο 40% από τη ζητούμενη αυτή φορολογία.

Έχουμε τη γνώμη ότι η Εκτελεστική Εξουσία, στηριγμένη και στην πείρα της σημερινής συζήτησης, θα προτείνει τέτοια φορολογικά μέτρα που θα στοχεύουν εκείνους που μπορούν να πληρώσουν και όχι τις βεβαρημένες μάζες των εργαζομένων και ότι και το ίδιο το κράτος θα πάρει τα αναγκαία μέτρα λιτότητας για να μπορέσει να ανταποκριθεί στο ρόλο τον οποίο θέλει να του δώσει ο κυπριακός λαός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι. Θα ήθελα να αρχίσω την ομιλία μου συγχάιροντας το Βουλευτή κ. Ντίνο Κωνσταντίνου γιατί, αν και δεν είναι δικηγόρος, προσπάθησε, πράγματι, να υπερασπίσει και να υπεραμυνθεί της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Ήταν δύσκολο το έργο του αλλά επιφανειακά μπορεί να πει κανείς ότι μας εντυπωσίασε. Ας ανασκάψουμε λίγο τα όσα είπε ο έντιμος Βουλευτής. Θα ασχοληθώ φυσικά και με τον εκπρόσωπο του ΔΗ.ΚΟ., τον κύριο Γαλανό.

Ευχαρίστησε τον Υπουργό γιατί έγκαιρα κατάθεσε τους Προϋπολογισμούς και γιατί για πρώτη φορά μας παρουσίασε μια δέσμη των φορολογικών μέτρων της Κυβέρνησης. Ουδείς επέκρινε τον Υπουργό για την πράξη του αυτή και επομένως δεν υπήρχε θέμα προς συζήτηση.

Ποιο ήταν το θέμα ενώπιόν μας προς συζήτηση; Το ότι η Κυβέρνηση χρειάζεται χρήματα, όπως με κάποια αφέλεια μάς πληροφόρησε ο εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. κ. Γαλανός. Ασφαλώς η Κυβέρνηση χρειάζεται χρήματα και ασφαλώς δεν είναι ευχάριστο έργο το να φορολογείς το λαό. Αν δεν ψηφίζουμε αυτά τα νομοσχέδια δεν είναι διότι πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση δεν χρειάζεται χρήματα. Ούτε και διότι δεν θέλουμε να φορολογήσουμε το λαό. Το θέμα το οποίο προβάλλει ενώπιόν μας είναι, προτού ψηφίσουμε αυτή τη φορολογία που είναι βαρειά και που πλήττει κυρίως τα λαϊκά στρώματα, είμεθα ικανοποιημένοι ότι η Κυβέρνηση ακολούθησε και ακολουθεί πολιτική οικονομικής περισυλλογής; Ούτε και ο κύριος Χαμπής Μιχαηλίδης αποπειράθηκε να υποστηρίξει αυτή τη θέση. Γιατί ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης, . . . συγγνώμη, απολογούμαι, ο κύριος Ντίνος Κωνσταντίνου. Γιατί ο κύριος Ντίνος Κωνσταντίνου—είπα κάποτε ότι όλοι οι συνάδελφοι της Αριστεράς μοιάζουν—παραδέχθηκε και μας είπε ότι όταν θα συζητήσει τους Προϋπολογισμούς θα έχει πολλά να πει για τις σπατάλες της Κυβέρνησης. Αλλά εγώ θα κάμω μια εισαγωγή μόνο στο θέμα. Θα ρωτήσω πώς ο δρόμος Λευκωσίας—Λεμεσού ο οποίος κατακυρώθηκε στη ΞΕΚΤΕ για 13 εκ. λίρες, θα κοστίζει £27 εκ. ή £26 εκ. Και ποιος θα πληρώσει αυτή τη διαφορά; Θα ρωτήσω για τα ελλείμματα του Συνεργατισμού, τα οποία προέκυψαν λόγω κακής διαχείρισης και τα οποία επιχορηγεί ο κρατικός Προϋπολογισμός, ποιος θα τα πληρώσει; Και δεν θα υπεισέλθω σήμερα στο Κεφάλαιο αυτό γιατί επιφυλάσσομαι όταν θα συζητηθούν οι Προϋπολογισμοί να επεκταθώ και ν' αναφερθώ και σε άλλα κρατικά θέματα. Ν' αναφερθώ σε θέματα που αφορούν το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών. Να ζητήσω να ενημερωθώ γιατί από 60 υπαλλήλους που είχε σήμερα υπάρχουν 120 ή 130. Και πολλά άλλα θέματα.

Επομένως το θέμα το οποίο έχει η Βουλή ενώπιόν της προτού ψηφίσει και φορολογήσει το λαό, είναι το εξής: Πειστήκαμε ότι η Κυβέρνηση εφάρμοσε πολιτική λιτότητας; Γιατί αν δεν πειστήκαμε ότι η Κυβέρνηση ακολουθεί πολιτική λιτότητας και απλώς ψηφίζουμε περαιτέρω φόρους, τρέφουμε το αδηφάγο αυτό σύστημα το οποίο καταβροχθίζει φόρους του φορολογούμενου λαού.

Το δεύτερο θέμα, το οποίο έχουμε να εξετάσουμε και στο οποίο αναφέρθηκε ο έντιμος συνάδελφος κ. Ντίνος Κωνσταντίνου είναι ουσιαστικής σημασίας και είναι θέμα το οποίο πηγάζει από τις πρόνοιες του Συντάγματος που αναφέρονται στο Κεφάλαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Άρθρο 24 του Συντάγματος προβλέπει το εξής:

«Έκαστος υποχρεούται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων αυτού».

Φορολογούμε, κύριοι, ένα είδος ευρείας κατανάλωσης, τα τσιγάρα. Μήπως αυτό συνάδει με αυτή τη συνταγματική πρόνοια, ότι έκαστος συμβάλλει αναλόγως των δυνάμεών του; Γιατί τα τσιγάρα τα καπνίζει και ο εργάτης και ο αγρότης και ο βιομήχανος—μερικοί καπνίζουν πούρο—(γέλωτες) αλλά το βάρος της φορολογίας είναι το ίδιο για όλους τους πολίτες. Δεν λέγω ότι ο φόρος αυτός είναι αντισυνταγματικός. Προς Θεού! Αλλά λέγω, ας ρίξουμε μια ματιά στο τι φορολόγησε η Κυβέρνηση. Φορολόγησε τα τσιγάρα, φορολόγησε την μπίρα,

φορολόγησε τα αναψυκτικά και το μεγαλύτερο μέρος της φορολογίας θα το πάρει από τους εισαγωγικούς δασμούς με το φόρο τον οποίο ζητά να επιβάλει. Είναι αυτού του είδους τη φορολογία που έπρεπε να εγκρίνει αυτή η Βουλή, ή έπρεπε να υπάρχει άλλη φορολογία ή να προηγηθεί άλλη φορολογία; Και αν προηγείτο αυτή η άλλη φορολογία, η σημερινή φορολογία έπρεπε να ήταν μόνο προς συμπλήρωση. Αυτά είναι λοιπόν τα ριζικά θέματα τα οποία είχε να εξετάσει αυτή η Βουλή. Και εμείς αφού εξετάσαμε τα ριζικά αυτά θέματα, αφού είπαμε και είδαμε ότι δεν υπάρχει πραγματική πολιτική περισυλλογής, αφού είδαμε ότι οι φόροι αυτοί δεν είναι εκείνοι οι οποίοι θα έπρεπε να επιβληθούν, είπαμε ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν θα ψηφίσει αυτή τη φορολογία.

Και τώρα μας λέχθηκε ότι μετά απ' αυτή τη φορολογία δεν επρόκειτο να έλθει άλλη φορολογία. Ουδέν τούτου αναληθέστερο. Και γνωρίζουν εκείνοι οι οποίοι δίδουν αυτή την υπόσχεση ότι με αυτή τη φορολογία θα εκάλυπταν μόνο £26 εκ. περίπου, ενώ το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι πέραν των £80 εκ. Άρα είναι φανερό ότι θα ακολουθήσουν και άλλα φορολογικά μέτρα.

Γι' αυτούς λοιπόν τους λόγους ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει τη φορολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής, παρακαλώ;

Αν δεν υπάρχουν άλλες πρωτολογίες θα δώσω το λόγο στον κ. Γαλανό. Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την ουσία της θέσης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς την έχει εξηγήσει ο συνάδελφος Ντίνος Κωνσταντίνου. Ο λόγος που πήρα το λόγο είναι γιατί τόσο ο κ. Κληρίδης όσο και ο κ. Χριστοφίδης στην ομιλία τους ανέφεραν ορισμένα ζητήματα με τα οποία θεώρησα σκόπιμο να ασχοληθώ.

Ο κ. Χριστοφίδης πρώτα είπε ότι ο Κύπριος φορολογούμενος κατέχει ρεκόρ φορολογίας και ότι με τις φορολογίες οι οποίες αυτή τη στιγμή συζητούνται η Κύπρος θα τεθεί στην πρωτοπορία των φορολογουμένων. Δεν γνωρίζω πόσο κατέχει ο κ. Χριστοφίδης αυτά τα θέματα των φορολογιών και μάλιστα πόσο κατέχει σε σύγκριση με τις φορολογίες σε άλλες χώρες αλλά είμαι βέβαιος ότι αυτή η διαπίστωσή του πολύ απέχει της πραγματικότητας. Νομίζω ότι ο κ. Χριστοφίδης παρευρίσκετο προ ολίγου χρόνου στη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και θα πρέπει να άκουσε στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν από υπεύθυνα πρόσωπα, και για να θυμίσω τον κ. Χριστοφίδη έχει κατατεθεί στην Επιτροπή ότι το ποσό που εισπράττεται στην Κύπρο από φορολογίες είναι κάτω του παγκόσμιου μέσου όρου, του παγκόσμιου ποσοστού των εισπρασσόμενων φόρων σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Συνεπώς ο κ. Χριστοφίδης γνωρίζοντας αυτό το γεγονός, αν ήθελε να κάμει υπεύθυνη προσέγγιση του θέματος, νομίζω ότι δεν θα έπρεπε ούτε να παραγνωρίσει τα γεγονότα αλλά ούτε και να τα εμφανίσει κατά τρόπο που δεν απηχούν, δεν απεικονίζουν την πραγματικότητα. Εγώ θα προσθέσω κάτι άλλο σε εκείνα που έχουν αναφερθεί κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών. Το ποσό που εισεπράχθη στην Κύπρο για το 1982 από όλες γενικά τις φορολογίες, αντιστοιχούσε περίπου προς το 20% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Θέλω να πω στον κ. Χριστοφίδη ότι αν πάρει τον κατάλογο πολλών άλλων χωρών θα δει ότι το ποσοστό της φορολογίας έναντι του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος είναι

διπλάσιο και υπερδιπλάσιο σε ορισμένες περιπτώσεις του ποσοστού της Κύπρου. Ακόμα και αν πάρει χώρες που ευρίσκονται περίπου στο ίδιο επίπεδο ανάπτυξης με την Κύπρο, θα δει ότι αυτές οι χώρες βρίσκονται περίπου κατά 50% πιο πάνω από το δικό μας ποσοστό.

Συνεπώς για να ακριβολογούμε και για να συμπεριφερόμαστε υπεύθυνα σαν Βουλευτές, σαν Σώμα, νομίζω ότι δεν πρέπει χάριν ορισμένων πολιτικών σκοπιμοτήτων να δίδουμε λανθασμένη εικόνα της πραγματικότητας.

Το δεύτερο σημείο με το οποίο θέλω να καταπιαστώ, κ. Πρόεδρε, είναι αυτό που έχει πει ο κ. Κληρίδης αναφορικά με όσα είπε ο συνάδελφος Κωνσταντίνου.

Είπε ο κ. Κληρίδης ότι ο συνάδελφος Κωνσταντίνου προσπάθησε να υπεραμυνθεί της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Νομίζω ότι αυτή η διαπίστωση του κ. Κληρίδη δεν απεικονίζει την πραγματικότητα. Ο συνάδελφος Κωνσταντίνου εξέθεσε τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας επί ορισμένων πτυχών ή επί διάφορων πτυχών της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης και ειδικότερα εξέθεσε τις απόψεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας επί των υπό συζήτηση Νομοσχεδίων.

Ο συνάδελφος Κωνσταντίνου δεν ανεφέρθη, θα έλεγα, καν στη γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Και αφού δεν ανεφέρθη καν σ' αυτή τη γενικότερη οικονομική πολιτική, δεν ήτο δυνατό ούτε να υπεραμυνθεί αυτής της οικονομικής πολιτικής. Και χωρίς να επιθυμώ να κάμω το συνήγορο του συνάδελφου Κωνσταντίνου, θέλω να πω ότι το ΑΚΕΛ και η Αριστερά συμφωνούν με διάφορες πτυχές της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης, αλλά υπάρχουν και άλλες πτυχές, σοβαρές πτυχές, θα έλεγα, με τις οποίες διαφωνούμε με την Κυβέρνηση και αυτό δεν είναι μυστικό. Συνεπώς ο συνάδελφος Κωνσταντίνου δεν προσπάθησε να υπεραμυνθεί γενικά της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Θα προσθέσω κάτι άλλο ακόμα. Ο συνάδελφος Κωνσταντίνου δεν προσπάθησε καν να υπεραμυνθεί της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης γενικά. Αντίθετα, με όσα είπε, με όσα υπογράμμισε ο συνάδελφος Κωνσταντίνου, σαφώς προκύπτει ότι διαφωνούμε και με διάφορες πτυχές της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης γενικά. Το γεγονός είναι ότι τοποθέτησε το βασικό, το καίριο πρόβλημα της κατανομής των εσόδων του κράτους από την άμεση και έμμεση φορολογία και σαφώς εξέθεσε τη διαφωνία μας σχετικά με αυτή την κατανομή, διότι υπογράμμισε ότι τα έσοδα του κράτους πρέπει να προέρχονται κυρίως από την άμεση και όχι από την έμμεση φορολογία. Νομίζω ότι δεν χρειάζονται να λεχθούν πολλά για να διαφανεί ότι επί αυτής της βασικής πτυχής της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης, όσον αφορά τη φιλοσοφία που διακατέχει αυτή την πολιτική, το ΑΚΕΛ και η Αριστερά δεν είναι σύμφωνοι και γι' αυτό κατέληξε ο συνάδελφος Κωνσταντίνου αναφέροντας ότι αναμένουμε από την Κυβέρνηση να καταθέσει ενώπιον του Σώματος και μορφές άμεσης φορολογίας που θα βαρύνουν ένα έκαστο των πολιτών ανάλογα με τις οικονομικές του δυνατότητες. Θέλω να προσθέσω ότι αυτή είναι μια σοβαρότατη αδυναμία της φορολογικής πολιτικής του κράτους και αυτή η αδυναμία δεν είναι νέα και αφού ο κ. Κληρίδης, μιλώντας επί του θέματος, την επέκρινε, και σωστά την επέκρινε, γιατί η έμμεση φορολογία βαρύνει όλους ανεξάρτητα από τις οικονομικές τους δυνατότητες και επεκαλέσθη μάλιστα σχετικό άρθρο του Συντάγματος, θέλω να υπογραμμίσω και να επαναλάβω ότι η ανάλογη κατανομή των φορολογικών εσόδων του κράτους δεν είναι νέο φαινόμενο για την Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι φαινόμενο το οποίο υπάρχει από της εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Φαινόμενο το οποίο επανειλημμένα το ΑΚΕΛ και η Αριστερά υπογράμμισε και επέσυρε σ' αυτό την προσοχή των υπευθύνων και νομίζω ότι ο κ. Κληρίδης δεν δικαιούται να επιρρίπτει σε άλλους ευθύνη σχετικά με αυτή την άδικη κατανομή των φορολογικών εσόδων του κράτους. Είμαι βέβαιος ότι είχε κάθε ευχέρεια ο κ. Κληρίδης, καθώς και ευθύνη και υποχρέωση, όταν για χρόνια ήταν Πρόεδρος αυτού του Σώματος, όταν ηγείτο και ηγείται ενός από τα μεγάλα κόμματα αυτού του τόπου, να συμβάλει στην προώθηση νομοθεσίας η οποία να εξασφαλίζει δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών. Να προωθήσει νομοθεσία η οποία θα αντέστρεφε την κατανομή των φορολογικών εσόδων του κράτους από αυτή που είναι σήμερα και να προωθήσει την άμεση φορολογία ούτως ώστε από αυτή τη φορολογία να προέρχονται βασικά τα έσοδα του κράτους.

Θα τελειώσω την ομιλία μου, κ. Πρόεδρε, προσθέτοντας τα εξής: Έγινε λόγος για εφαρμογή πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής. Εμείς είμαστε βέβαιοι ότι δεν γίνεται ότι πρέπει, ότι πολλά πρέπει να γίνουν ακόμα για να εφαρμοστεί πολιτική λιτότητας και περισυλλογής. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια προς αυτή την κατεύθυνση και ασφαλώς αυτό θα είναι ένα πρόβλημα με το οποίο θα καταπιαστούν οι ομιλητές του ΑΚΕΛ και Αριστεράς κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών. Υπογραμμίζουμε λοιπόν την ανάγκη εφαρμογής πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής. Παράλληλα όμως με αυτή την υπογράμμιση πιστεύουμε ότι η συναίσθηση ευθύνης έναντι αυτού του τόπου επιβάλλει ανάλογη προσέγγιση στα υπό συζήτηση Νομοσχέδια.

Είναι, επαναλαμβάνω και εγώ, ο ευκολότερος τρόπος να καταψηφιστούν τα φορολογικά Νομοσχέδια που βρίσκονται μπροστά μας, αλλά νομίζω ότι η καταψήφιση δεν καταδεικνύει και τη μεγαλύτερη συναίσθηση ευθύνης έναντι αυτού του τόπου.

Η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα παράλληλα με τις κριτικές παρατηρήσεις που διατύπωσε έχοντας υπόψη ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα προέρχονται σε σημαντικό, θα έλεγα, βαθμό και από την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων, έχοντας υπόψη ότι μέρος αυτών των ελλειμμάτων προκύπτει από την εκτέλεση οικιστικών προγραμμάτων για τους πρόσφυγες και για την αντιμετώπιση άλλων αναγκών των προσφύγων, με αυτή τη συναίσθηση ευθύνης η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα καταλήγει στην ανάγκη να ψηφίσει τα Νομοσχέδια όπως έχουν τροποποιηθεί, με τη σημαντική παρεμβολή του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς, από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης και ο κ. Γαλανός.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Δεν θα απαντήσω στον κ. Δίγκλη λέγοντας ότι προσπάθησε να υπεραμυνθεί του κ. Ντίνου Κωνσταντίνου. Αλλά θα πω ορισμένα πράγματα για να τα σημειώσει ο κ. Δίγκλης.

Ο κ. Δίγκλης μας είπε ότι ο κ. Κληρίδης δεν δικαιούται να επικρίνει τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης, διότι αυτή η φορολογική πολιτική την οποία παρουσιάζει σήμερα η Κυβέρνηση, που είναι βασισμένη πάνω στους έμμεσους φόρους—που δεν είναι δίκαιη—ελάμβανε χώραν και κατά την περίοδο που ο κ. Κληρίδης ήταν Πρόεδρος της Βουλής. Φυσικά τότε ο κ. Δίγκλης δεν ήταν στη Βουλή. Αν ήταν στη Βουλή θα γνώριζε ότι ο κ. Κληρίδης, κατά τα 16 χρόνια που

ήταν Πρόεδρος της Βουλής, σε καμιά περίπτωση δεν εξάσκησε το δικαίωμα ψήφου, διότι πάγια θέση του ήταν ότι ο Πρόεδρος της Βουλής δεν ψηφίζει, εκτός μόνο σε περίπτωση ισοψηφίας. Αλλά ήταν δικαίωμα και είναι δικαίωμα του ΑΚΕΛ να επικρίνει τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης, γιατί το ΑΚΕΛ πάντοτε τόνιζε και έλεγε ότι η έμμεση φορολογία είναι άδικη, αλλά την ψήφιζε. Τουλάχιστον ο κ. Κληρίδης έχει υπέρ του το γεγονός ότι ουδέποτε ψηφίζει τους φορολογικούς Νόμους οποιασδήποτε Κυβέρνησης.

Αλλά ας έλθουμε στο υπό συζήτηση θέμα. Το θέμα δεν είναι αν ο κ. Κληρίδης ψήφιζε ή δεν ψήφιζε ή αν έχει ή δεν έχει δικαίωμα. Ασφαλώς έχει δικαίωμα. Το θέμα είναι αν αυτή η φορολογική πολιτική είναι σωστή, γιατί η Κυβέρνηση σήμερα έχει ένα έλλειμμα στον Προϋπολογισμό της. Και για να συμπληρώσει αυτό το έλλειμμα του Προϋπολογισμού της, δεν επέλεξε την άμεση φορολογία, που είναι η πιο δίκαιη που όλοι παραδεχόμαστε, αλλά επέλεξε την έμμεση φορολογία πάνω σε αγαθά ευρείας κατανάλωσης. Αυτό είναι το θέμα το οποίο έχει ενώπιόν της η Βουλή, αν δηλαδή αυτός ήταν ο σωστός τρόπος και αν δεν έπρεπε να αρχίσει η Κυβέρνηση από την άμεση φορολογία, και αν δεν κατόρθωνε να συμπληρώσει το έλλειμμα, να προχωρήσει την πλέον άδικη, την έμμεση φορολογία. Δεν μπορεί, επομένως ο κ. Δίγκλης να παραπλανήσει το λαό ότι δεν είναι αυτό το θέμα που έχουμε ενώπιόν μας, διότι και στο παρελθόν η Βουλή ψήφισε έμμεση φορολογία, όταν ο κ. Κληρίδης ήταν Πρόεδρος της Βουλής και δεν ψήφιζε.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, για να αντιληφθούμε όλοι, ότι η ουσία του υπό συζήτηση θέματος είναι αν η Κυβέρνηση, για να καλύψει το έλλειμμά της, έπρεπε να προστρέξει στην έμμεση φορολογία προτού εξαντλήσει το θέμα της άμεσης φορολογίας. Αυτή είναι η ουσία του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε.

Και έρχομαι στο δεύτερο σημείο και το επαναλαμβάνω για να το επαναφέρω ενώπιον του Σώματος. Γιατί αυτό το Σώμα δεν πρέπει να χάσει αυτό το σημείο από τα μάτια του, από τη σκέψη του. Είμεθα ικανοποιημένοι, προτού φορολογήσουμε το λαό, ότι η Κυβέρνηση ακολούθησε πολιτική περισυλλογής; Ουδείς εκ των ομιλησάντων είπε «ναι, είμεθα ικανοποιημένοι». Επαναλαμβάνω ότι ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου δεν τόλμησε να υπεισέλθει σ' αυτό το θέμα, αλλά σαφώς είπε ότι έχει πολλά να πει για την πολιτική μη οικονομικής περισυλλογής της Κυβέρνησης.

Έτσι, λοιπόν, ψηφίζουμε φόρους ελαφρά τη καρδία, χωρίς να ικανοποιηθούμε ότι ακολουθήθηκε η ορθή φορολογική πολιτική, αρχίζοντας από τους έμμεσους φόρους; Χωρίς να ικανοποιηθούμε ότι επιβλήθηκε πολιτική περισυλλογής; Και είναι υπεύθυνοι πολιτικοί όποιοι μας λένουν ότι συμπεριφέρονται υπεύθυνα, χωρίς να απαντούν σ' αυτά τα ουσιαστικά ερωτήματα, με το να εγκρίνουν φορολογία η οποία θα επιβαρύνει το λαό με £8 εκ.; Ποιος είναι εκείνος που κάμνει υπεύθυνη πολιτική; Εκείνος ο οποίος λέει «όχι κύριε, δεν ψηφίζω προτού με ικανοποιήσεις πάνω σ' αυτά τα δυο ερωτήματα» ή εκείνος ο οποίος λέει «έχω ενδοιασμούς για την πολιτική σου, αν είναι πολιτική περισυλλογής. Πιστεύω ότι δεν είναι δίκαιος αυτός ο φόρος, αλλά θα σου τον ψηφίσω»!

Και με αυτά εγκαταλείπω το Βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Δεν πρόκειται βέβαια να αναφερθώ στο κατά πόσο ο κ. Κληρίδης δεν ψήφιζε έμμεσους φόρους και φόρους επί των

τσιγάρων και άλλων ειδών ευρείας κατανάλωσης όταν το κόμμα του τους ψήφισε, και να προσπαθήσουμε να κάμουμε μια διαφοροποίηση μεταξύ Προέδρου Βουλής και κόμματος του οποίου ηγείτο και γιατί το κόμμα του οποίου ηγείτο ψήφισε ενώ ο ίδιος σαν Πρόεδρος της Βουλής δεν ψήφισε.

Το σημείο το οποίο πραγματικά θέλω να αναφέρω είναι ότι, εφόσο μιλούμε για υπευθυνότητα, δεν πιστεύουμε πως είναι σοβαρό άλλοθι και επιχειρήμα να κρυβόμαστε πίσω απο τη θέση ότι επειδή υπάρχουν ακόμα περιθώρια περισυλλογής στην Κυβέρνηση και επειδή πρέπει να γίνουν περικοπές στις δημόσιες δαπάνες και επειδή υπάρχουν πολλά άλλα πράγματα τα οποία δεν έγιναν και τα οποία πρέπει να γίνουν, και γι' αυτό κανένας δεν λέει όχι, δεν θα ψηφίσουμε κανένα φόρο, δεν θα δεχτούμε τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης μέχρις ότου δικαιολογηθεί αυτό το επιχειρημά μας ότι πράγματι έχουν γίνει οι κατάλληλες οικονομίες.

Βεβαίως μια τέτοια αρνητική θέση προϋποθέτει ότι ουδέποτε η αντιπολίτευση θα παραδεχθεί ότι έχουν γίνει οι οικονομίες που έπρεπε να γίνουν και ότι έχει γίνει κάποια στο α ή β σημείο περισυλλογή.

Πιστεύω ότι αυτό το επιχειρήμα για την ανεύθυνη και αρνητική αντιπολίτευση και για καταψήφιση της φορολογικής πολιτικής της κυβέρνησης, των φορολογιών αυτών, δεν μπορεί να πείσει κανένα, ούτε μπορεί να πείσει το λαό ο οποίος είναι αρκετά ώριμος και αισθάνεται μεν βάρος από τους φόρους αλλά αντιλαμβάνεται ότι αν σ' αυτό τον τόπο θέλουμε να συνεχίσουν τα παραγωγικά έργα—και η απάντηση του λαού είναι «ναι, θέλουμε να συνεχίσουν αυτά τα παραγωγικά έργα»—δεν μπορούμε παρά μέσα στα πολλά άλλα πράγματα, μέσα στις πολλές άλλες προσπάθειες που γίνονται για να βρεθούν πόροι, πρέπει να μπου και κάποιες φορολογίες.

Επομένως η θέση της αντιπολίτευσης ότι δεν υποστηρίζει φορολογίες διότι δεν γίνονται οι κατάλληλες εξοικονομήσεις, στην πραγματικότητα είναι θέση η οποία λέγει ότι δεν ψηφίζουμε φορολογίες διότι δεν θέλουμε να γίνονται έργα. Ένας μπορεί να ερμηνεύσει αυτή τη θέση πολύ ευκολότερα παρά τη θέση ότι δεν έχουν γίνει εκείνες οι περισυλλογές που θέλουμε να γίνουν—και πάντα θα θέλουμε να γίνουν περισυλλογές—γι' αυτό και καμιά φορολογία δεν ψηφίζεται.

Όσον αφορά το θέμα της άμεσης και έμμεσης φορολογίας καμιά διαφωνία υπάρχει ότι η έμμεση φορολογία είναι πιο άδικη από την άμεση. Αλλά δεν υπάρχει χώρα στον κόσμο στην οποία να μην επιβάλλονται και οι δυο φορολογίες, και η άμεση και η έμμεση, για πολλούς λόγους που όλοι γνωρίζουμε. Πρέπει να υπάρχει ένα σωστο ισοζύγιο, μια σωστή αναλογία μεταξύ άμεσης και έμμεσης φορολογίας και εμείς δεχόμαστε τη θέση ότι θα έπρεπε να υπήρχε κάποια διαφορετική αναλογία με περισσότερη έμφαση στην άμεση φορολογία παρά στην έμμεση φορολογία.

Το τελευταίο σημείο το οποίο ανέφερε ο αρχηγός του Συναγερμού είναι ότι θα πρέπει να υποβληθεί και κάποια άλλη δέσμη φορολογικών μέτρων διότι μας είπαν για £40 εκ. και βλέπετε αυτά τα οποία έφεραν εδώ είναι £26., επομένως υπολείπονται ακόμα £14 εκ. και πρέπει σύντομα να δούμε και αυτές τις φορολογίες. Νομίζω ότι δεν είναι αυτή η πραγματικότητα. Η Κυβέρνηση έχει παρουσιάσει στη Βουλή, στο Σώμα, φορολογίες £35 εκ. και θα εξηγήσω πως, £28 εκ. έχουν ζητηθεί σήμερα με τα φορολογικά μέτρα που υποβλήθηκαν. Έχουμε απλώς συζητήσει για τα £22 εκ και μένουν τα £6 περίπου εκ. ή £7 περίπου εκ.

των έμμεσων φόρων. Άλλα £5 εκ. έχουν ζητηθεί με τους φόρους εγγραφής και κυκλοφορίας αυτοκινήτων οπότε γίνονται £33 εκ., πλέον £2 εκ. από τη φορολογία που ήδη μας ελέγχθη πως πρέπει να αναμένουμε πάνω στα αεροπορικά ταξίδια των κυπρίων, οπότε γίνονται £35 εκ. και όχι £40 διότι υπολόγιζε η Κυβέρνηση, όπως μας ανέφερε σήμερα στην Επιτροπή ο έντιμος κ. Υπουργός, να εισπράξει ακόμα £5 εκ. από την προσφυγική επιβάρυνση πάνω σε φορολογία των πετρελαιοειδών. Πλην όμως αυτό δεν ήταν δυνατό διότι η συμφωνία με τις εταιρείες η οποία έχει ενσωματωθεί στη νομοθεσία δεν επέτρεπε να πραγματοποιηθεί αυτή η φορολογία. Επομένως δεν πρέπει να υπάρχει η ανησυχία ότι αναμένονται ακόμα φορολογίες για £14 εκ. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης και ο κ. Χριστοφίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι υπήρξε μια εκτροπή. Ο εύκολος τρόπος είτε της μιας πλευράς είτε της άλλης να υποδείξει ότι η θέση της είναι ορθή, είναι να κατηγορεί όσους διαφωνούν για ανευθυνότητα. Ειλικρινά πιστεύω ότι είναι υποβιβασμός της στάθμης αυτής της Βουλής, αντί να ασχολούμαστε με επιχειρηματολογία του κατά πόσο αυτή η φορολογική τοποθέτηση είναι ορθή ή λανθασμένη να κατηγορούμε εαυτούς και αλλήλους για ανευθυνότητα διότι υπάρχει διαφωνία όσον αφορά την τοποθέτηση.

Είναι γι' αυτό που είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω υπερασπιζόμενος τη δική μας τοποθέτηση ότι είναι μια πολύ υπεύθυνη τοποθέτηση.

Δεν θα ασχοληθώ με τη γενική φιλοσοφία της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης γιατί αυτό θα το κάμω όταν θα συζητούμε τους προϋπολογισμούς. Δεν είμαι βέβαιος αν ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει οποιαδήποτε διαφωνία με τη φιλοσοφία πάνω στην οποία στηρίζεται το σημερινό κυβερνητικό σύστημα. Αμφιβάλλω. Πιστεύω ότι οι διαφωνίες βρίσκονται περισσότερο σε επί μέρους μέτρα ή σε εφαρμογή ορισμένων μέτρων παρά στη φιλοσοφική τοποθέτηση του πώς ένα κράτος εξασφαλίζει έσοδα, πώς ένα κράτος εξασφαλίζει δίκαιη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, πώς ένα κράτος, όπως ο ίδιος ο κ. Κληρίδης σωστά ανέφερε στην ομιλία του, εξασφαλίζει εισοδήματα από τον πολίτη ανάλογα με την οικονομική του δυνατότητα.

Εύχομαι να υπάρξει μια γενική τοποθέτηση της Βουλής πάνω σ' αυτή την ευρύτερη τοποθέτηση του πώς πρέπει το κράτος να ανευρίσκει πόρους και πώς πρέπει να φορολογούνται οι πολίτες. Αλλά, όπως είπα, αυτά θα υπάρξει ευκαιρία να τα συζητήσουμε αργότερα σε λίγες μέρες.

Λέχθηκε ορθά ότι ορθή πολιτική για μια κυβέρνηση είναι μαζί με τους Προϋπολογισμούς να καταθέτει και τη φορολογική της τοποθέτηση για το χρόνο στον οποίο αναφέρονται οι Προϋπολογισμοί. Συμφωνώ ότι αυτή είναι μια ορθή τοποθέτηση.

Το ερώτημα λοιπόν που τίθεται είναι το εξής: Με αυτή τη δέσμη φορολογικών μέτρων ο κ. Γαλανός μας λέει ότι η Κυβέρνηση έχει εξαντλήσει αυτό που θεωρεί ως αναγκαία φορολογική πολιτική για το 1984 διότι καλύπτονται περίπου τα £40 εκ. του δημοσιονομικού ελλείμματος το οποίο προβλέπει η Κυβέρνηση. Αν έτσι έχουν τα πράγματα τότε λέγω σε όλους που έχουν τοποθετηθεί, ότι θα έπρεπε η Κυβέρνηση όχι μόνο να μη αυξήσει το χάσμα μεταξύ έμμεσων και άμεσων φόρων προς όφελος των έμμεσων φόρων, αλλά να το ελαττώσει.

Μας λέγουν, σωστά, ότι υπάρχουν £30 εκ. περίπου νέοι φόροι έμμεσοι και £10 εκ. άμεσοι—και μάλιστα όχι άμεσοι πραγματικά—και εκεί όταν θα γίνει ανάλυση των άλλων £7 εκ. θα αποδειχθεί ότι δεν είναι η μορφή των έμμεσων φόρων στους οποίους πιστεύω ότι αναφέρονται όσοι αναφέρονται σε έμμεσους φόρους.

Αν λοιπόν δεχτούμε ότι αυτή είναι η συνολική φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης για το 1984 σημαίνει ότι γίνεται αύξηση του ποσοστού των έμμεσων φόρων έναντι των άμεσων χειρότερη και από το 1983. Άρα δεν μπορούσαμε να δεχτούμε μια τέτοια φορολογική πολιτική. Αν πάλι αναμένουμε μια νέα δέσμη φορολογικών μέτρων για έμμεσους φόρους τότε σημαίνει ότι θα ανέλθουν κατά πολύ τα εισοδήματα της Κυβέρνησης από τα £40 εκ., τουλάχιστον όπως η Κυβέρνηση τα πρόβλεπε.

Βεβαίως δεδομένου ότι υπήρξε ελάττωση αυτών των ποσοστών υπάρχουν περιθώρια που ίσως η Κυβέρνηση να στραφεί, ή να αναγκαστεί η Κυβέρνηση να στραφεί προς άλλους άμεσους φόρους. Όμως η ένδειξη η οποία δόθηκε στη Βουλή είναι ότι αυξάνεται περαιτέρω η αναλογία των έμμεσων προς τους άμεσους φόρους. Γιατί λοιπόν η Βουλή δεν μπορούσε να πει «απορρίπτω τη δέσμη και αναμένω νέα δέσμη στην οποία θα καταφαίνεται το σύνολο της φορολογικής πολιτικής της Κυβέρνησης και στο οποίο η αναλογία των άμεσων φόρων θα είναι πολύ μεγαλύτερη από την αναλογία των έμμεσων φόρων για να ελαττωθεί το σημερινό χάσμα»; Τότε θα μπορούσαμε να συζητήσουμε πραγματικά και υπεύθυνα ότι υπάρχει όχι έστω στροφή της συνολικής κοσμοθεωρίας της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης αλλά υπάρχει σ' αυτό το συγκεκριμένο τουλάχιστο θέμα μια στροφή προς τους άμεσους φόρους. Δεν υπήρξε.

Είναι γι' αυτό που υπεύθυνα εμείς και αφού σταθμίσαμε ακριβώς αυτούς τους παράγοντες είπαμε ότι δεν ήταν δυνατή η επιψήφιση των φορολογικών μέτρων τα οποία υπέβαλε η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο συνάδελφος Δίγκλης του ΑΚΕΛ με κατηγορήσε για ανεύθυνη κριτική. Ανεύθυνη, όμως, με βάση τα σημερινά πρακτικά της Βουλής, είναι η κριτική του συνάδελφου Δίγκλη, που έκαμε με την παρέμβασή του. Αν ο συνάδελφος Δίγκλης άκουε υπεύθυνα τα όσα είπα, δεν θα έλεγε ανεύθυνα τα όσα είπε. Εγώ δεν μίλησα για ψηλή φορολογία γενική. Μίλησα για ψηλή έμμεση φορολογία. Για ψηλή έμμεση φορολογία μίλησε πριν λίγες μέρες και ο συνάδελφος Δίγκλης στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Με τις σημερινές έμμεσες φορολογίες τιμωρούμε ουσιαστικά τις λαϊκές μάζες. Το πιο χειροπιαστό παράδειγμα είναι οι έγχρωμες τηλεοράσεις. Οι πλούσιοι, κύριοι συνάδελφοι, αγόρασαν τις δικές τους έγχρωμες οθόνες. Τώρα θα αγοράζαν με τη σειρά τους οι χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις τις έγχρωμες τηλεοράσεις τους. Τώρα όμως αυξάνουμε τις τιμές τους και τιμωρούμε ουσιαστικά τις λαϊκές μάζες. Ποια χρεία άλλης μαρτυρίας έχουμε; Διαφωνούμε με τη φιλοσοφία των σημερινών φορολογικών νομοσχεδίων, γιατί η μόνη φιλοσοφία τους είναι η πραγματοποίηση εσόδων για κάλυψη δημοσιονομικών ελλειμμάτων και όχι η άσκηση οποιασδήποτε ορθόδοξης συνετής φορολογικής πολιτικής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί και πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων. Πρώτο το νομοσχέδιο το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1 του νομοσχεδίου αυτού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 του νομοσχεδίου ψηφίζεται με 18 ψήφους υπέρ και 11 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Δευτέρου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2 του νομοσχεδίου αυτού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11, κύριε Πρόεδρε. 12 τώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται με ψήφους 18 υπέρ και 12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Τρίτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

19, υπέρ. Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και 12 εναντίον. Το άρθρο 4 εγκρίνεται με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, επειδή υπάρχει κάποια σύγχυση θα ήθελα να ρωτήσω, ψηφίζετε και σεις υπέρ των σχετικών άρθρων που έχουν ψηφιστεί μέχρι τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Τότε πρέπει να διορθωθούν όλοι οι αριθμοί γιατί υπάρχει λάθος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προστέθηκαν τώρα, κύριε Σολωμή.

(γέλωτες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου και πόσοι εναντίον;

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19 υπέρ και 12 εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο λοιπόν εγκρίνεται σε νόμο με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είχα κάμει μια εισήγηση. Τώρα που βρισκόμαστε ακριβώς προ της οριστικής έγκρισης του νομοσχεδίου, να τεθεί μια ειδική διάταξη στο νόμο όπως στα νέα

τσιγάρα τα οποία θα κυκλοφορήσουν να υπάρχει διακριτικό σήμα, και παρακαλώ να ερωτηθεί το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, κύριε Λυσσαρίδη, νομίζω ότι θα έπρεπε να διατυπωθεί αυτό το πράγμα ως άρθρο του νομοσχεδίου για να τεθεί σε ψηφοφορία ως τροπολογία. Η τροπολογία δεν έγινε, ήταν ένας ισχυρισμός. . . .

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

. . . ήταν ένας ισχυρισμός τον οποίο είχατε κάμει στην ομιλία σας, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι οι ισχυρισμοί οι οποίοι έγιναν πρέπει να τεθούν σε ψηφοφορία ενώπιον του Σώματος.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο εκρίθη επείγον. Το νομοσχέδιο δεν συζητήθηκε στα χρονικά περιθώρια τα οποία συνήθως δίδονται προς αυτή την κατεύθυνση. Υποβάλλω τώρα, και δικαιούμαι δυνάμει του Συντάγματος να το πράξω, τροπολογία, όπως για τα σιγαρέττα τα οποία θα κυκλοφορήσουν μετά την επιβολή του νέου φόρου καταναλώσεως υπάρχει διακριτικό σήμα· το υποβάλλω τώρα και είναι εντός των δικαιωμάτων μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, κύριε Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν ψηφίστηκε· γι' αυτό σας διέκοψα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως ψηφίστηκε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, μετά την τρίτη ανάγνωση ψηφίζεται, κύριε Πρόεδρε. Βρισκόμαστε στην κατ' άρθρο ανάγνωση και υποβάλλω νέο άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι κύριε Λυσσαρίδη, εψηφίσθη το νομοσχέδιο και ασφαλώς δεν θα το προσέξατε, διαφορετικά θα είχατε εισηγηθεί την τροπολογία εκεί που έπρεπε να μπει.

Λοιπόν, προχωρούμε στο δεύτερο νομοσχέδιο. «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

19 υπέρ. Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρον 1 λοιπόν εγκρίνεται με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

12 εναντίον. Και το άρθρο 2 λοιπόν εγκρίνεται με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγκρίνεται λοιπόν το άρθρον 3 με 19 ψήφους και 12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 4 λοιπόν εγκρίνεται με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον, και προχωρούμε στην τελευταία ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο κατά πλειοψηφία με 19 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον.

Δεδομένου, κύριοι Βουλευτές, ότι ή ώρα είναι 10.05, εισηγούμαι να τερματίσουμε έως εδώ την αποψινή συνεδρία του Σώματος.

Η προσεχής συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1983.
- (2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1983.
- (3) Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).
- (5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983.
- (6) Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1982.
- (7) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1983.
- (9) Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).
- (10) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.
- (11) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κοιμματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

(Συνέχιση της συζήτησης).

- (2) «Η παρούσα επικίνδυνη φάση που έχει δημιουργηθεί με την ανακήρυξη του παράνομου Τουρκοκυπριακού κράτους στη βόρεια Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 10.07)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεχίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- (2) Έκθεση για τα Νομοσχέδια «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983» και «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», τα οποία κηρύχθηκαν ως επείγοντα, η μακρά συζήτηση που έγινε πάνω σ' αυτά (Μ. Χριστοφίδης, Α. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Γλ. Κληρίδης, Π. Δίγκλης) και ψήφιση των Νομοσχεδίων σε Νόμους.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 15ης Δεκεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξεως 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία - είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιωάννης Μάτσης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουναυτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 5 και 12

Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι εξήγησαν τους σκοπούς για τους οποίους προτείνεται η διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και κατέθεσαν στην Επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το όλο θέμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £18,297,751 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των πιο κάτω δαπανών:-

- (α) Διάθεση ποσού £3,330,334 για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών της Αστυνομίας για αποδοχές προσωπικού λόγω κυρίως των αυξήσεων που παραχωρήθηκαν στους μισθούς των μελών της Αστυνομίας από 1.5.79 δυνάμει του Νόμου Αρ. 19 του 1983.
- (β) Διάθεση ποσού £236,958 για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας για αποδοχές προσωπικού λόγω κυρίως των αυξήσεων που παραχωρήθηκαν στους μισθούς των μελών της Υπηρεσίας αυτής δυνάμει του ίδιου πιο πάνω Νόμου.
- (γ) Διάθεση ποσού £2,450,000 για την κάλυψη της αυξημένης Κυβερνητικής εισφοράς στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Σχέδιο Τερματισμού Απασχολήσεως που οφείλεται κυρίως στην αύξηση του ανωτάτου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών και στις τιμαριθμικές αυξήσεις που παραχωρήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 1983.
- (δ) Διάθεση ποσού της τάξης των £10,550,000 για τη συμπλήρωση διαφόρων κονδυλίων του Τακτικού Προϋπολογισμού τα οποία, όπως προβλέπεται, θα αποδειχθούν ανεπαρκή μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου σαν αποτέλεσμα των αυξήσεων των ημερομισθίων και του ηλεκτρισμού καθώς και των γενικών αυξήσεων των τιμών και άλλων απρόβλεπτων δαπανών.
- (ε) Διάθεση ποσού £1,410,354 για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών κάτω από το Κεφάλαιο «Παιδεία» του Τακτικού Προϋπολογισμού οι οποίες κυρίως οφείλονται στην αναθεώρηση ορισμένων επιδομάτων που καταβάλλονται στους εκπαιδευτικούς και για την κάλυψη των απολαβών των επί συμβάσει καθηγητών και δασκάλων για τους οποίους έγινε μόνο μερική πρόνοια στον Προϋπολογισμό.
- (στ) Διάθεση ποσού £55,360 για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών κάτω από το άρθρο «Ειδικά Χορηγία Μέσης Εκπαίδευσης» λόγω της παραχώρησης αυξημένων χορηγιών στους μαθητές μέσης εκπαίδευσης της υπαίθρου για το σχολικό έτος 1983-84 και της απαλλαγής από τα διδάκτρα ή άλλα τέλη των ίδιων μαθητών.
- (ζ) Διάθεση ποσού £4,545 για την καταβολή προς τους σπουδαστές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας αυξημένου επιδόματος για σχολικά βιβλία.
- (η) Διάθεση ποσού £11,200 για την κάλυψη του αυξηθέντος από 1.9.83 μηνιαίου επιδόματος στους σπουδαστές της Παιδαγωγικής Ακαδημίας.
- (θ) Διάθεση ποσού £144,000 για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των Σχολικών Υπηρεσιών που οφείλονται κυρίως στην επιδότηση των κομίστρων των μαθητών των πολυτέκνων οικογενειών και άλλων μαθητών που φοιτούν σε σχολές Μέσης Παιδείας και

- (ι) Διάθεση ποσού £105,000 για την κάλυψη της ολικής δαπάνης που θα απαιτηθεί μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου για τη μεταφορά του εξωτερικού ταχυδρομείου.

Όπως αναφέρεται λεπτομερέστερα στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι πρόνοιες που έγιναν για τους πιο πάνω σκοπούς στον Τακτικό Προϋπολογισμό του τρέχοντος χρόνου αναμένεται να μην επαρκέσουν και επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για την κάλυψη των επιπρόσθετων ποσών που τώρα απαιτούνται κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο των αντίστοιχων Κεφαλαίων του Τακτικού Προϋπολογισμού, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Επιτροπή αφού μελέτησε κάθε μια από τις προτεινόμενες συμπληρωματικές πιστώσεις ξεχωριστά δεν μπορεί να συμφωνήσει στο σύνολό τους. Γιατί ορισμένες από τις πιστώσεις αυτές αδικαιολόγητα επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε μια περίοδο που η πραγματοποίηση οικονομικών και περιουσιολογικών επιβállεται όσον ποτέ άλλοτε. Οι πιστώσεις αυτές στη συντριπτική πλειοψηφία τους αφορούν αυξήσεις που δόθηκαν ή/και εγκρίθηκαν από την Κυβέρνηση χωρίς η Βουλή να γνωρίζει οτιδήποτε εκ των προτέρων με αποτέλεσμα να βρίσκεται ουσιαστικά προ τετελεσμένου γεγονότος. Ορισμένες από αυτές προτείνονται υπό γενική και ακαθόριστη μορφή και στοχεύουν να καλύψουν δαπάνες για τις οποίες η Επιτροπή επανειλημμένα κάλεσε την Κυβέρνηση ν' ασκήσει αυστηρό έλεγχο στη διάθεσή τους.

Ειδικότερα η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τις πιο κάτω πιστώσεις για τις οποίες επιβάλλεται λεπτομερέστερη ανάλυση με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζητήθηκαν και τα ερωτήματα των Μελών της Επιτροπής που τέθηκαν:-

- (α) Πιστώσεις συνολικού ύψους £244,727 για την κάλυψη της αναθεώρησης των επιδομάτων ενοικίου στους εκπαιδευτικούς και του γενικού επιδόματος εξωτερικού. Συναφώς η Επιτροπή θα ήθελε να γνωρίζει το υφιστάμενο σήμερα σχέδιο παροχής των επιδομάτων αυτών, τα αποτελέσματα από την ως τώρα λειτουργία του και τους λόγους οι οποίοι επέβαλαν την αναθεώρησή τους.
- (β) Πιστώσεις ύψους £4,545 για την αύξηση του επιδόματος Βιβλιοθήκης του δασκάλου.
- (γ) Πιστώσεις της τάξης των £467,736 για την κάλυψη αριθμού απρόβλεπτων δαπανών οι οποίες προτείνονται κάτω από το Κεφάλαιο «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» και για τις οποίες δεν κατατέθηκαν επαρκείς λόγοι ότι ασκήθηκε οποιαδήποτε πολιτική ή έχουν ληφθεί μέτρα για τον περιορισμό τους.

Από το Κεφάλαιο αυτό γίνεται εισήγηση για τη διάθεση ποσού της τάξης των £14,760 για την παραχώρηση επιδομάτων Βιβλιοθήκης στους δικαστικούς αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1983. Συναφώς η Επιτροπή αδυνατεί να συμφωνήσει με την εισαγωγή ενός τέτοιου επιδόματος για καθαρά λόγους αρχής γι αυτό και είναι υποχρεωμένη να εισηγηθεί την πλήρη διαγραφή του κονδυλίου αυτού από τις εκκρεμύσεις αιτήσεις για χορήγηση προσθέτων πιστώσεων.

Το τελευταίο Κεφάλαιο εκεί που εξ ορισμού του έχει να εξυπηρετήσει από πλευράς Προϋπολογισμού χρήσιμο σκοπό εντούτοις η ως τώρα χρήση του κατέληξε σε παράγοντα επαύξησης των Κυβερνητικών δαπανών γιατί από την

πράξη έχει αποδειχθεί ότι τα διάφορα Υπουργεία/Τμήματα προβλέπουν στην εξασφάλιση πιστώσεων από το Κεφάλαιο αυτό χωρίς τα ίδια να φροντίζουν να περιορίζουν τις δαπάνες τους σε χαμηλότερα επίπεδα ασκώντας ανάλογη υπό τις περιστάσεις πολιτική οικονομικών και περισυλλογής. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τη συνέχιση της κατάστασης αυτής και διαδηλώνει ακόμα μια φορά την πρόθεσή της να διερευνά εξονυχιστικά κάθε κονδύλι για το οποίο γίνεται πρόταση να διατεθεί από το πιο πάνω Κεφάλαιο.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Λόρδος και Μάτσης χωρίς να διαφωνούν με τα πιο πάνω, υποστήριξαν πρόσθετες περικοπές στις ζητούμενες πιστώσεις για την κάλυψη ημερομισθίων και ηλεκτρικού ρεύματος γιατί, όπως παρατήρησαν, δεν έχουν πειστεί ότι εξαντλήθηκαν από τους αρμόδιους όλα τα περιθώρια πραγματοποίησης οικονομικών και περισυλλογής και ότι θα εκθέσουν τις θέσεις τους ενώπιον του Σώματος.

Τηρουμένων των πιο πάνω θέσεων της Επιτροπής για τα επιμέρους κονδύλια η Επιτροπή εισηγείται, κατά πλειοψηφίαν, στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού μειωθεί η περιλαμβανόμενη κάτω από το Κεφάλαιο «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» πίστωση κατά £467,736 κατά £244,727 η ζητούμενη πίστωση κάτω από το Κεφάλαιο «Παιδεία - Αποδοχές Προσωπικού» και διαγραφεί εντελώς η ζητούμενη πίστωση για £4,545 κάτω από το Κεφάλαιο «Παιδεία - Παιδαγωγική Ακαδημία - Σχολικά Βιβλία», ποσό για το οποίο έχουν ζητηθεί πρόσθετα στοιχεία για την παραπέρα εξέταση του εγχειρόμενου θέματος, και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια από τη θέση μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, παρακαλώ.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Επειδή, όπως αναφέρεται στην έκθεση, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ζητήσει πρόσθετες περικοπές του Νομοσχεδίου αυτού περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, θα ήθελα να υποδείξω ότι δεν έχουμε ικανοποιηθεί κατά την εξέτασή του στο στάδιο της Επιτροπής ότι οι δαπάνες οι οποίες έχουν περικοπεί είναι ικανοποιητικές. Πιστεύουμε ότι υπάρχουν πραγματικά περιθώρια περαιτέρω περικοπών και ιδιαίτερα θέλω να παρακαλέσω το Σώμα να δώσει προσοχή στα σχόλια της πρώτης παραγράφου της τρίτης σελίδας, τα οποία σχόλια πιστεύω ότι αντανακλούν απόλυτα τις απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού πάνω στη δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης και στον τρόπο με τον οποίο η Κυβέρνηση ανεύθυνα κατά τη γνώμη μας συνεχίζει να κατασπαταλά χρήματα τα οποία έχουν σαν κατευθείαν αποτέλεσμα την επιβολή φορολογιών όπως οι πρόσφατες και όπως ορισμένες που ξέρομε ότι θα ψηφίσουμε σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απορρίπτομε τον ισχυρισμό ότι η Κυβέρνηση ενεργεί ανεύθυνα στο θέμα των δημόσιων δαπανών. Η Κυβέρνηση χειρίζεται με πολύ υπεύθυνο τρόπο το θέμα τούτο αλλά θα αναπτύξουμε λεπτομερώς τις θέσεις μας την προσεχή εβδομάδα όταν θα συζητηθούν οι προϋπολογισμοί. Οπωσδήποτε όμως σαν Επιτροπή Οικονομικών, για να δώσουμε το καλό παράδειγμα της μεγάλης ανάγκης που υπάρχει σήμερα για λιτότητα και περισυλλογή στη Δημόσια Υπηρεσία, έχουμε προχωρήσει, όπως ανεφέρθη στην έκθεση, στη διενέργεια συνολικών περικοπών σχεδόν ενός εκατομμυρίου λιρών από τα 18.3 εκατομμύρια λιρών τα οποία ζητά ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός Τίτλος. Άρθρο 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £17,580,743 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου του 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η παράκλησή μου είναι όταν θα φθάσουμε στον Πίνακα, το κάθε ένα άρθρο του Πίνακα εκείνου να αναγνωσθεί ξεχωριστά γιατί θα υποβάλουμε τροπολογία στο Κεφάλαιο 69Α, άρθρο 348, προτείνοντες τη μείωση του κονδυλίου εκείνου κατά £500,000, ώστε να κατέλθει το κονδύλιο εκείνο στα £9,582,264.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή θέλετε όταν θα έλθομε στον Πίνακα αυτό το ποσό να εγκριθεί κεχωρισμένως;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ όταν θα φθάσουμε σ' αυτό το στάδιο να ενθυμείσθε να κάμετε την πρότασή σας.

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Είναι εδώ, κ. Λόρδο, που αναφέρεται και ο Πίνακας.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Προτείνουμε το ποσό που αναφέρεται στο Κεφάλαιο 69Α, άρθρο 348, να μειωθεί κατά £500,000. Όπως αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση, σελίδα 11, προτείνουμε πιο συγκεκριμένα τη μείωσή του κατά £400,000 και £100,000 αντιστοίχως, δηλαδή σύνολο £500,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Σώμα έχει ακούσει την τροποποιητική εισήγηση του κ. Λόρδου και παρακαλώ όπως ψηφίσει επί του θέματος τούτου.

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία την οποία υπέβαλε ο κ. Λόρδος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Θέτω το άρθρο 3 μαζί με τον Πίνακα στην έγκριση του Σώματος.

Πόσοι υποστηρίζουν το άρθρο 3 και τον Πίνακα μαζί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Αποχή ζητήσαμε εμείς, κ. Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχή; Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1983.
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ψηφίζεται ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία είναι «Ο περί

Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Γάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατάθεσαν στην Επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις ζητούμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπληρωματικές πιστώσεις.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £5,130,000 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των πιο κάτω δαπανών:-

- (α) Διάθεση ποσού £230,000 για την παραγωγή βελτιωμένων πιστοποιημένων σπόρων σιτηρών από το Τμήμα Γεωργίας κατά τη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου.

Όπως είναι γνωστό, με βάση την ακολουθούμενη μέχρι σήμερα τακτική, τα ποσά που διατίθενται για την παραγωγή βελτιωμένων σπόρων υπερκαλύπτονται από τα έσοδα από την πώλησή τους από το Τμήμα Γεωργίας στους ενδιαφερόμενους γεωργούς.

- (β) Διάθεση ποσού £3,300,000 για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τη συνέχιση των εργασιών κατασκευής του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

- (γ) Διαθεση ποσού £350,000 για τη συνέχιση των εργασιών του Ενοποιημένου Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους και

- (δ) διάθεση ποσού £1,250,000 υπό τη μορφή: «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» για την κάλυψη διαφόρων κονδυλίων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως που έχουν αποδειχθεί ή δυνατό να αποδειχθούν ανεπαρκή μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου. Στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου επισυνάπτεται κατάσταση

στην οποία παρουσιάζονται αναλυτικά διάφορες περιπτώσεις για τις οποίες εκκρεμεί σχετική αίτηση για τη χορήγηση πρόσθετων πιστώσεων.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι πρόνοιες που έγιναν για τους πιο πάνω σκοπούς στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του τρέχοντος χρόνου αναμένεται να μην επαρκέσουν και επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για την κάλυψη των επιπρόσθετων ποσών που τώρα απαιτούνται κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο των αντιστοίχων Κεφαλαίων του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πιστώσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε κάθε μια ξεχωριστά από τις ζητούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις και πήρε τις αναγκαίες πληροφορίες αναφορικά με την πρόοδο εκτέλεσης των χρηματοδοτούμενων έργων, με την εξαίρεση των πιο κάτω κονδυλίων, συμφωνεί με την έγκριση των ζητούμενων πιστώσεων.

Τα εξαιρηθέντα από την Επιτροπή κονδύλια αναφέρονται σε συνολικά ποσά της τάξης των £646,962 που προορίζονται υπό γενική και ακαθόριστη μορφή για απαλλοτριώσεις, αυξήσεις, ημερομισθίων και ηλεκτρικού ρεύματος και για άλλες απρόβλεπτες δαπάνες. Η Επιτροπή, όπως είχε και την ευκαιρία να παρατηρήσει στο παρελθόν, δεν μπορεί να συμφωνήσει με την έγκριση πιστώσεων που δεν τεκμηριώνονται δεόντως αλλ' ούτε συνοδεύονται από μέτρα με τα οποία σαφώς να διαφαίνεται η εξάντληση κάθε προσπάθειας για άσκηση πολιτικής περισυλλογής και οικονομιών. Γι' αυτό και αδυνατεί να εισηγηθεί στη Βουλή την έγκριση τέτοιων κονδυλίων.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού πρώτα μειωθεί η προτεινόμενη πίστωση κάτω από το Κεφάλαιο «Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό» κατά £646.962 και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £4,483,038 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου του 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1983.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το τρίτο Νομοσχέδιο στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνιώτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 23 και 28 Νοεμβρίου και στις 5 Δεκεμβρίου 1983. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών καθώς επίσης εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Εισαγωγέων Αυτοκινήτων, του Κυπριακού Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών, των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του Κυπριακού Συνδέσμου Αυτοκινήτου, της ΠΟΒΕΚ, των Αγροτικών Οργανώσεων ΕΚΑ, ΠΕΚ και Αγροτική και των Αυτοκινητικών Οργανώσεων Σ.Ε.Α.Κ. και Π.Ε.Ε.Α.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναθεώρηση των τελών εγγραφής και κυκλοφορίας των μηχανοκινήτων οχημάτων, από τη μια, και η ένταξη, από την άλλη, των μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου «βαν», των οποίων το απόβαρο δεν υπερβαίνει τους 20 στατήρες, στην κατηγορία των ιδιωτικών μηχανοκινήτων οχημάτων για σκοπούς καταβολής των προαναφερθέντων τελών.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η προτεινόμενη αναθεώρηση των πιο πάνω τελών έχει σαν απώτερο σκοπό την αποκατάσταση της αξίας τους με βάση τα σημερινά οικονομικά δεδομένα, ενόψει ιδιαίτερα του σχετικά μεγάλου χρονικού διαστήματος που έχει διαρρεύσει από την τελευταία αναθεώρησή τους.

Όπως είναι γνωστό, τα υφιστάμενα τέλη εγγραφής των ιδιωτικών μηχανοκινήτων οχημάτων καθορίστηκαν το 1974 και εκείνα των μη ιδιωτικών το 1972. Τα υφιστάμενα τέλη κυκλοφορίας των ιδιωτικών βενζινοκίνητων οχημάτων αναθεωρήθηκαν για τελευταία φορά την 1η Ιανουαρίου 1979, με μόνη εξαίρεση τα τέλη για μηχανοκίνητα οχήματα βάρους μεγαλύτερου των 25 στατήρων που αναθεωρήθηκαν το 1981, ενώ τα τέλη των ιδιωτικών πετρελαιοκίνητων οχημάτων ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 1982. Όσο αφορά τα μη ιδιωτικά οχήματα, τα τέλη κυκλοφορίας τους ισχύουν από το 1972.

Σύμφωνα επίσης με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, όπως αυτή εκτενέστερα αναλύθηκε ενώπιον της Επιτροπής, ενόψει του μεγάλου διαρρέυσαντος χρονικού διαστήματος απότου αναθεωρήθηκαν για τελευταία φορά τα πιο πάνω τέλη, επιβάλλεται η αναθεώρησή τους κατά τρόπο που να συνάδει με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα και τις παρούσες συνθήκες της οικονομίας. Οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις λαμβάνουν υπόψη τις μεταβολές που σημειώθηκαν έκτοτε σ' όλα τα μεγέθη της οικονομίας και ιδιαίτερα την αύξηση του δείκτη λιανικών τιμών.

Αναφορικά με την ένταξη των μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου «βαν», βάρους κάτω των 20 στατήρων, στην κατηγορία των ιδιωτικών μηχανοκινήτων οχημάτων, σκοπός αυτής, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, είναι η κατάργηση της προνομιακής μεταχείρισης που τυγχάνουν ως τώρα τα αυτοκίνητα αυτά, και τα οποία στην πράξη χρησιμοποιούνται ως φθηνά υποκατάστατα των μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου σαλούν. Σύμφωνα και πάλι με το Υπουργείο Οικονομικών, το προτεινόμενο αυτό μέτρο αποτελεί συμπλήρωση του ήδη θεσπισθέντος μέτρου για την αύξηση των δασμολογικών συντελεστών με τους οποίους επιβαρύνονται τα αυτοκίνητα τύπου «βαν» με μικρό απόβαρο.

Με βάση τον αριθμό των μηχανοκινήτων οχημάτων που βρίσκονται σε κυκλοφορία υπολογίζεται ότι από τις προτεινόμενες αυξήσεις των πιο πάνω τελών τα Κυβερνητικά έσοδα θα αυξηθούν γύρω στα £5 εκ. περίπου ετήσια. Ταυτόχρονα υπολογίζεται ότι από τις προτεινόμενες αυξήσεις θα υπάρξει αύξηση του δείκτη λιανικών τιμών κατά 0.33 μονάδες.

Οι εκπρόσωποι των διάφορων οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, στη συντριπτική πλειοψηφία τους τάχθηκαν εναντίον της προτεινόμενης αναθεώρησης των πιο πάνω τελών και υποστήριξαν την άποψη ότι,

δοθέντος ότι, το ιδιωτικό αυτοκίνητο δεν αποτελεί είδος πολυτελείας αλλά είδος πρώτης ανάγκης οποιαδήποτε παραπέρα επιβάρυνσή του και ιδιαίτερα εκείνων που χρησιμοποιούνται από τη μεγάλη μάζα των πολιτών, δεν δικαιολογείται. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι δεν διαφωνούν με την αύξηση των τελών για τα αυτοκίνητα εκείνα που κατά τεκμήριο θεωρούνται αυτοκίνητα πολυτελείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, διαφωνούντων των Μελών της κ.κ. Λόρδου και Κατσουρωτού, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με την ανάγκη έγκρισης κάποιας λογικής αύξησης στα τέλη αυτά έτσι ώστε τα τελευταία να συνάδουν με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα, όπως έχουν διαμορφωθεί από της τελευταίας αναθεώρησης των τελών αυτών. Η Επιτροπή δεν συμφωνεί εντούτοις με το ύψος των προτεινόμενων τελών γιατί, στην ουσία, καταλήγουν να είναι τιμωρητικά για τους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων μηχανοκινήτων οχημάτων τη στιγμή που τα χρησιμοποιούν για τις καθημερινές τους εργασίες. Με γνώμονα τη θέση αυτή, η πλειοψηφία ως ανωτέρω της Επιτροπής εισηγείται σημαντικές διαφοροποιήσεις στις προτεινόμενες αυξήσεις των τελών ώστε να αποφεύγονται, από τη μια, υπέρμετρες επιβαρύνσεις στα αυτοκίνητα ευρείας χρήσεως και να επιβαρύνονται, από την άλλη, συγκριτικά περισσότερο τα μεγαλύτερα και πιο πολυτελή αυτοκίνητα. Οι προτεινόμενες διαφοροποιήσεις στα προτεινόμενα από την Κυβέρνηση νέα τέλη αναφέρονται αναλυτικά στο επισυναπτόμενο στην παρούσα Έκθεση Παράρτημα και παράλληλα ενσωματώνονται στα αντίστοιχα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Αναφορικά με το θέμα τη ένταξης των αυτοκινήτων τύπου «βαν», βάρους κάτω των 20 στατών, στην κατηγορία των ιδιωτικών αυτοκινήτων, η Επιτροπή επαναλαμβάνει αυτό το οποίο ανέφερε σε προηγούμενη Έκθεσή της προς το Σώμα, ότι δηλαδή θα πρέπει οι αρμόδιοι να εξετάσουν και εισάξουν στην ισχύουσα νομοθεσία τρόπους διαχωρισμού των αυτοκινήτων αυτών ώστε εκείνα που αποδεδειγμένα χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης από εκείνα που χρησιμοποιούνται για καθαρά ιδιωτικούς σκοπούς. Συναφώς η Επιτροπή πιστεύει ότι ένας τέτοιος διαχωρισμός είναι εφικτός, αρκεί οι αρμόδιοι να το θελήσουν. Σε τέτοια περίπτωση η Επιτροπή είναι έτοιμη να εξετάσει ευνοϊκά ανάλογη αύξηση στα τέλη των αυτοκινήτων τύπου «βαν» που πράγματι χρησιμοποιούνται για ιδιωτικούς σκοπούς.

Στο παρόν στάδιο η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με την προτεινόμενη ένταξη των αυτοκινήτων τύπου «βαν» στα ιδιωτικά για σκοπούς επιβολής και είσπραξης των πιο πάνω τελών γιατί μια τέτοια ενέργεια πλήττει όλους αδιακρίτως, πράγμα που θεωρείται άδικο.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή των κ.κ. Λόρδου και Κατσουρωτού διαφωνούντων για τους λόγους τους οποίους θα εξηγήσουν εκτενέστερα ενώπιον του Σώματος, την ψήφισή του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, έχει τελικά διαμορφωθεί.

Τέλη εγγραφής μηχανοκίνητων οχημάτων

Βάρος Οχήματος	Υφιστάμενα Τέλη £	Προτεινόμενα Τέλη με βάση το νομοσχέδιο £	Προτεινόμενα Τέλη από την Επιτροπή £
(1) Ιδιωτικά Μηχανοκίνητα Οχήματα:			
0- 5 στατήρες	20.00	40.00	30.00
5-10 στατήρες	35.00	70.00	50.00
10-15 στατήρες	45.00	90.00	70.00
15-20 στατήρες	85.00	170.00	140.00
20-25 στατήρες	150.00	300.00	250.00
πάνω από 25 στατήρες	400.00	800.00	650.00
		25-30 πάνω από 30 στατ.	850.00
(2) Μη Ιδιωτικά Μηχανοκίνητα Οχήματα:			
0- 5 στατήρες	15.00	30.00	22.00
5-15 στατήρες	25.00	50.00	37.00
15-25 στατήρες	35.00	70.00	50.00
πάνω από 25 στατήρες	55.00	110.00	85.00
(3) Μοτοσυκλέτες:	3.00	5.00	0-200 cc 200-500 cc πάνω από 500 cc 5.00 10.00 50.00
(4) Ρυμουλκούμενα οχήματα:	10.00	15.00	
(5) Ελκυστήρες (τράκτορ):			} ως προτείνονται με το νομοσχέδιο.
0- 25 στατήρες	κανένα τέλος		
25- 40 στατήρες	1.50	καμιά αύξηση	
40- 50 στατήρες	2.00		
50-145 στατήρες	3.00		
(6) Μηχανοκίνητα οχήματα κινούμενα πάνω σε ερπύστριες:			
0- 25 στατήρες	κανένα τέλος	κανένα τέλος	
25-40 στατήρες	10.00	20.00	
40-50 στατήρες	20.00	40.00	
πάνω από 50 στατήρες	40.00	80.00	
(7) Προσωρινή εγγραφή οχήματος επισκέπτη.	10.00	15.00	

Τέλη κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων

Βάρος Οχήματος	Υφιστάμενα Τέλη £	Προτεινόμενα Τέλη με βάση το νομοσχέδιο £	Προτεινόμενα Τέλη από την Επιτροπή £
(1) Ιδιωτικά μηχανοκίνητα.			
(Α) Βενζινοκίνητα:			
0—5 στατήρες	8.00	12.00	10.00
5—10 στατήρες	13.00	20.00	17.00
10—15 στατήρες	21.00	35.00	28.00
15—20 στατήρες	33.00	50.00	45.00
20—25 στατήρες	60.00	100.00	85.00
πάνω από 25 στατήρες	180.00	300.00	25—30 στατ. 250.00
			πάνω από 30 στατ. 350.00
(Β) Πετρελαιοκίνητα:			
0—20 στατήρες	240.00	300.00	260.00
20—25 στατήρες	280.00	340.00	300.00
25—30 στατήρες	320.00	450.00	360.00
30—50 στατήρες	380.00	500.00	420.00
πάνω από 50 στατ.	450.00	550.00	500.00
(2) Μη ιδιωτικά.			
(Α) Βενζινοκίνητα:			
0—5 στατήρες	2.35	4.00	
5—10 στατήρες	4.35	7.00	
10—15 στατήρες	6.60	10.00	ως προτείνονται με το νομοσχέδιο
15—20 στατήρες	7.60	12.00	
20—25 στατήρες	8.60	15.00	
πάνω από 25 στατ.	13.10	20.00	
(Β) Πετρελαιοκίνητα :			
0—50 στατήρες	90.00	120.00	ως προτείνεται
πάνω από 50 στατ.	108.10	150.00	130.00
(3) Μοτοσυκλέττες			
Κυβισμός:			
0—500 cc	2.35	4.00	0-200 cc 4.00
πάνω από 500 cc	12.00	15.00	200—500 CC 6.00
			πάνω από 500 cc 20.00
(4) Ελκυστήρες (τράκτορ):			
0—25 στατήρες	κανένα τέλος		
25—40 στατήρες	5.00	καμιά	
40—50 στατήρες	10.00	αύξηση	
50—145 στατήρες	20.00		
(5) Ρυμουλκούμενα οχήματα:			
	5.00	καμιά	
		αύξηση	
(6) Προσωρινή άδεια κυκλοφορίας επισκέπτη.			
	10.00	15.00	ως προτείνονται στο νομοσχέδιο

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος,

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει σήμερα και πάλι το φορολογικό αυτό νομοσχέδιο.

Βρισκόμαστε και πάλι αντιμέτωποι με το κλασσικό εκείνο δημοσιονομικό δίδυμο που λέγεται φορολογία και ελλείμματα. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα οδηγούν στη φορολογία.

Τα ελλείμματα προκύπτουν γιατί η Κυβέρνηση δαπανά περισσότερα από όσα εισπράττει. Η Κυβέρνηση, αντίθετα με τους ισχυρισμούς της, δεν δαπανά τα περισσότερα αυτά χρήματα σε έργα υποδομής, σε έργα ανάπτυξης· τα δαπανά, όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια της ομιλίας μου, σε απερίσκεπτες και άσκοπες σπατάλες, πολλές των οποίων στο παρελθόν και σήμερα ακόμα είχαν λάβει τη μορφή του κομματικού χαρακτήρα της προεκλογικής ή και μετεκλογικής αμοιβής προς το λαό και σαν αποτέλεσμα αντιμετωπίζουμε σήμερα τα συγκεντρωτικά αυτά ελλείμματα καταναγκαστικά με φορολογίες.

Γιατί φορολογεί η Κυβέρνηση; Λέγει η Κυβέρνηση ότι φορολογεί για να κάμει αναπτυξιακά έργα. Εμείς λέγουμε ότι η Κυβέρνηση φορολογεί γιατί έχει κάμει άπειρα σφάλματα, τα οποία και συνεχίζει να κάμνει, και ότι τα άπειρα αυτά σφάλματα δημιούργησαν ελλείμματα. Ενδεικτικά υπενθυμίζω τα ελλείμματα που προέκυψαν από τη διαχείριση του Συνεργατισμού, και ας μη ληχθεί ο ισχυρισμός ότι ο Συνεργατισμός είναι άλλη υπόθεση, γιατί ο Συνεργατισμός ήταν πάντα υπόθεση της Κυβέρνησης. Η Κυβέρνηση διόριζε πάντοτε τους αξιωματούχους του Συνεργατισμού, προνόμιο το οποίο έχει και σήμερα, και ο σημερινός υπεύθυνος του Συνεργατισμού είναι και πάλι ο προνομιούχα διορισθείς από την Κυβέρνηση.

Έχουμε το σφάλμα της ΞΕΚΤΕ. Τα δυο αυτά σφάλματα μαζί έχουν στοιχίσει £60 εκατ. τα τελευταία τρία χρόνια.

Έχουμε τα σφάλματα από τη Δημόσια Υπηρεσία - και εδώ θα ήθελα να σας παρακαλέσω να ακούσετε τα εξής στοιχεία με προσοχή:

Το 1978 ο συνολικός αριθμός της Δημόσιας Υπηρεσίας ήταν 17.500. Το 1983 ήταν 21.695. Δηλαδή υπήρξε αύξηση από το 1978 ως το 1983 πάνω από 4.000 δημόσιους υπαλλήλους. Η αύξηση αυτή σε μισθούς 1983 μεταφράζεται σε £25 εκατ. μόνο για τους υπεράριθμους υπαλλήλους. Σε μισθούς 1982 σε περίπου £20 εκατ., σε μισθούς 1981 σε £14 εκατ. περίπου, σε μισθούς του 1980 σε £10.5 εκατ. και σε μισθούς του 1979 £5.5 εκατ. Το σύνολο μέχρι το 1983 είναι £75 εκατ. σε μισθούς για τους υπεράριθμους αυτούς δημόσιους υπαλλήλους που διορίστηκαν όλοι μετά το 1978 και αν προσθέσουμε σ' αυτά και τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες του 1984 τότε το συνολικό ποσό υπερβαίνει τα £100 εκατ.

Αυτά αποτελούν, κύριοι συνάδελφοι, μια πολύ γενναία συνεισφορά στα δημοσιονομικά ελλείμματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Και αυτά υπήρξαν το κόστος μιας δημαγωγικής πολιτικής γιατί τα τελευταία τρία χρόνια, όπως θυμάστε, είχαμε εκλογές. Η Κυβέρνηση όφειλε να είχε έγκαιρα υιοθετήσει ένα σχέδιο περισυλλογής. Μια φορολογία για να είναι πειστική στο λαό που την υφίσταται πρέπει πριν από τη φορολογία να προηγηθεί η οικονομική περισυλλογή. Η Κυβέρνηση ποτέ δεν παρουσίασε κανένα ικανοποιητικό σχέδιο λιτότητας και μείωσης των κρατικών δαπανών εκτός από μια δυο εγκυκλίους τις οποίες κυκλοφόρησε στα κυβερνητικά τμήματα παρακαλώντας, εκλιπαρώντας όπως τα τμήματα

αυτά επιφέρουν οικονομίες στις δαπάνες τους. Ακόμα και την περασμένη Πέμπτη ο Υπουργός Οικονομικών, όταν ρωτήθηκε, απάντησε ότι τα σχέδια που έχει η Κυβέρνηση είναι η ελάττωση των αφετηριών των κλιμάκων εισόδου στη δημόσια υπηρεσία.

Εμείς εδώ όπως και η ΠΑΣΥΔΥ μιλήσαμε και μιλούμε για υπεράριθμους δημόσιους υπαλλήλους. Η Κυβέρνηση προτείνει να μειώσει τα δημοσιονομικά της ελλείμματα ελαττώνοντας την αφετηρία των κλιμάκων εισόδου νέων υπαλλήλων που θα προσληφθούν στο μέλλον. Η Κυβέρνηση ποτέ δεν μελέτησε ένα λογικό, μυαλωμένο σχέδιο σταδιακής μείωσης της δημόσιας υπηρεσίας, γιατί ασφαλώς κανένας δεν θα δεχθεί την οποιαδήποτε άμεση μείωση της δημόσιας υπηρεσίας.

Η Κυβέρνηση διέπραξε το λάθος να αυξήσει τον αριθμό των δημοσίων υπαλλήλων. Δεν θα της επιτρέψουμε ποτέ να διαπράξει το λάθος να σπύσει με την ίδια ταχύτητα που αύξησε τους δημοσίους υπαλλήλους να τους μειώσει. Όμως είπαμε, η Κυβέρνηση - γιατί ήδη είναι αργά - οφείλει να υιοθετήσει άμεσα ένα σχέδιο σταδιακής μείωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας διά της αφέσεως εξόδου από τη Δημόσια Υπηρεσία αριθμού δημοσίων υπαλλήλων χωρίς να αναπληρώνονται οι θέσεις τους και με την αναδιάρθρωση, αλλά όχι αναδιάρθρωση με τη μορφή που γνωρίσαμε ως τώρα, της υπόλοιπης υπηρεσίας ούτως ώστε να υπάρξει μια λογικευμένη κατανομή των δημοσίων θέσεων.

Θα πρέπει επίσης το Σώμα πριν προχωρήσει στην παραπέρα συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού και στην ψήφισή του, όπως φοβούμαστε, σε νόμο να εξετάσει κατά πόσο το σημερινό κατάντημα ήταν προβλεπτό. Εμείς λέμε ήταν προβλεπτό γιατί ο Δημοκρατικός Συναγερμός από το 1981 προειδοποιούσε συνέχεια πού θα καταλήγαμε. Ήδη η Βουλή αυτή έχει καλή επίγνωση του προβλήματος γιατί τον τελευταίο ένα χρόνο η βουλή συνέχεια μειώνει τα υπέρογκα ποσά που προβλέπονται στα νομοσχέδια και τους υπέρογκους συμπληρωματικούς και άλλους προϋπολογισμούς που στέλλει η Κυβέρνηση στο Σώμα αυτό. Η Βουλή αυτή επιδεικνύει την ευθύνη την οποία η Κυβέρνηση στερούμενη αποστέλλει συνέχεια συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς - ακόμα και σήμερα έχουμε μπροστά μας συμπληρωματικό προϋπολογισμό για αύξηση των δημοσίων δαπανών που αφορούν το δημόσιο μισθολόγιο.

Πρόσθετα ήθελα να επεξηγήσω ότι κατά τη γνώμη μας οι σημερινές φορολογίες, που είναι έμμεσες φορολογίες ειδών πρώτης ανάγκης και όχι ειδών πολυτελείας, πέραν του γεγονότος ότι είναι απεχθείς, πέραν του γεγονότος ότι συνοδεύουν εκείνες που επιβλήθηκαν πριν μια ακριβώς βδομάδα και που ήταν και εκείνες για είδη ευρείας κατανάλωσης, έχουν μαζί τους και το συνεπακόλουθο της αύξησης του τιμαριθμικού δείκτη.

Αν δεχτούμε ότι το εθνικό μισθολόγιο είναι κάπου £500 εκατ. και αν δεχτούμε ότι οι φορολογίες της περασμένης Πέμπτης και οι σημερινές που προτείνονται θα υπερβούν το 2% στον τιμαριθμικό δείκτη, προκύπτει από μια απλή αριθμητική πράξη ότι υπάρχει άμεση επιβάρυνση στο κόστος της εθνικής παραγωγής κάπου £10 εκατ. λιρών. Δηλαδή αυξάνει η Κυβέρνηση το κόστος του εθνικού μας προϊόντος κατά £10 εκατ. χωρίς κανένα αντίκρισμα στην παραγωγή ή την παραγωγικότητα. Αυτό πρέπει να συνδυαστεί με την κάθετη πτώση που σημείωσαν οι εξαγωγές του 1983 και που σε σταθερές τιμές, υπενθυμίζω, ήταν της τάξης του 4%.

Για τους λόγους αυτούς, κύριοι συνάδελφοι, και μέχρι της στιγμής εκείνης που θα εξετάσουμε από την Κυβέρνηση ένα συνετό, συνεπές και σωφρονισμένο

πρόγραμμα μείωσης των δημόσιων δαπανών, περισυλλογής και περιστολής των ασύστολων εκείνων και περιττών εξόδων, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα συνεχίσει να καταψηφίζει τα φορολογικά αυτά νομοσχέδια σαν πράξη εθνικής υπηρέσιας. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ακούσαμε προσεκτικά την ομιλία του κ. Λόρδου, η οποία στην πραγματικότητα δεν ήταν ομιλία πάνω στα τέλη για τα οποία συζητούμε αλλά ήταν ομιλία πάνω στους Προϋπολογισμούς.

Χαιρόμεθα που ακούσαμε έγκαιρα και μια βδομάδα νωρίτερα την ομιλία της αντιπολίτευσης του Συναγερμού πάνω στο θέμα των Προϋπολογισμών. Μιλώντας όμως για το θέμα που έχουμε μπροστά μας, αντιλαμβανόμαστε, και δεν είναι καθόλου δύσκολο να το αντιληφθούμε, ότι οποιαδήποτε φορολογία σε οποιαδήποτε εποχή δημιουργεί ένα αίσθημα δυσφορίας στο λαό, και τούτο είναι φυσικό διότι επιβαρύνει τον οικογενειακό προϋπολογισμό. Γι' αυτό το λόγο είναι και πάντα πάρα πολύ εύκολη η αντιπολιτευτική τάση, η στείρα αντιπολιτευτική τάση, της σταθερής καταψήφισης οποιασδήποτε φορολογίας. Είναι πολύ εύκολη η ανεύθυνη στάση του να καταψηφίζουμε κάθε φορολογία και να επικαλούμεθα πάντοτε το άλλοθι του γεγονότος ότι μπορεί ακόμα να γίνουν σοβαρές οικονομίες στη Δημόσια Υπηρεσία, να γίνουν σοβαρές οικονομίες στα κονδύλια τα οποία ξοδεύει η Κυβέρνηση για τους δημόσιους υπαλλήλους. Είναι πολύ δύσκολο από την άλλη πλευρά να υπάρχει η συναίσθηση ευθύνης και να αντιλαμβανόμαστε ότι σήμερα κάτω από τις πολύ δύσκολες συνθήκες που ζούμε και για να συνεχίσει η Κυβέρνηση το μεγάλο αναπτυξιακό της έργο πρέπει να εξευρίσκονται πόροι. Και είναι επόμενο να υπάρχει δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο βέβαια μέχρι κάποιου σημείου μπορεί να καλύπτεται από εξωτερικό δανεισμό. Ο εξωτερικός δανεισμός βρίσκεται ακόμα σε λογικά όρια διότι η εξυπηρέτησή του είναι γύρω στα 10% ενώ το όριο ασφάλειας είναι 20%, αλλά επειδή είναι ανησυχητική η τάση να συνεχισθεί ο εξωτερικός δανεισμός και να καλύπτει αυτός και μόνο το δημοσιονομικό έλλειμμα υπήρξε η ανάγκη να εισαχθούν ορισμένες φορολογίες ενόψει μάλιστα και του γεγονότος ότι την τελευταία φορά που υπήρξαν φορολογίες, ουσιαστικές φορολογίες, ήταν το 1979. Εμείς διαφωνούμε με τον κ. Λόρδο ότι η πολιτική της Κυβέρνησης υπήρξε δημοκοπική. Πιστεύουμε ότι είναι η πολιτική της αντιπολίτευσης που είναι πάντα δημοκοπική και πάντα αρνητική. Εμείς πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση, και αυτό νομίζουμε ότι το εκτιμά ολόκληρος ο λαός, έχει κάνει πολλά αναπτυξιακά έργα και το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από τα αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης και τη φιλολαϊκή πολιτική της. Το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από το στεγαστικό, το τεράστιο έργο που ανελήφθη για τη στέγαση των προσφύγων· το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από τις επιδοτήσεις προς τη γεωργία οι οποίες είναι σταθερά γύρω στα £22 εκατ. το χρόνο· το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από τα μεγάλα κονδύλια τα οποία ξοδεύονται για την Εθνική Φρουρά· το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από τα κοινωνικά ωφελήματα τα οποία δίδει η Κυβέρνηση· το δημοσιονομικό έλλειμμα προέρχεται από τα μεγάλα έργα υποδομής τα οποία όλοι βλέπουμε και όλοι αναγνωρίζουμε.

Ανέφερε ο κ. Λόρδος ότι έχουν γίνει μεγάλα σκάνδαλα, μεγάλες ατασθαλίες και αναφέρθηκε μάλιστα και σε δυο συγκεκριμένες περιπτώσεις, την περίπτωση της ΞΕΚΤΕ και την περίπτωση του Συνεργατισμού. Η μεν περίπτωση της

ΞΕΚΤΕ είναι μια καθαρή περίπτωση αθετήσεως κοντράτου και στην πραγματικότητα, από ό,τι αναφέρθηκε τελευταία, δεν πρόκειται η Κυβέρνηση, έχοντας κατακρατήσει περιουσιακά στοιχεία της ΞΕΚΤΕ, να επιβαρυνθεί με οποιοδήποτε σοβαρό κονδύλι.

Όσον αφορά το θέμα του Συνεργατισμού, εμείς διατεινόμεθα ότι είναι σε πίστη της Κυβέρνησης που εξυγίανε την κατάσταση που υπήρχε για πάρα πολλά χρόνια, πολύ πριν από την Κυβέρνηση Κυπριανού, στο Συνεργατισμό. Έχαμε το τόλμημα να εξυγιάνει το Συνεργατισμό και πιστεύουμε ότι όλος ο κόσμος αντιλαμβάνεται ότι η Κυβέρνηση προχώρησε σε μια πολύ δύσκολη εποχή με τρόπο που θα μπορούσε να της δημιουργήσει τεράστιες ζημιές και εξυγίανε το Συνεργατικό Κίνημα και τώρα η Βουλή έχει ενώπιόν της μια νομοθεσία η οποία θα εκσυγχρονίσει και θα εκδημοκρατικοποιήσει το Συνεργατισμό. Είναι πολύ εύκολο να μιλούμε για τεράστια κονδύλια που δόθηκαν για να βοηθηθεί το Συνεργατικό Κίνημα. Έπρεπε να δοθούν αυτά τα κονδύλια διότι εμείς επιθυμούμε να έχουμε ένα δυνατό Συνεργατικό Κίνημα. Αν έγιναν ατασθαλίες, αυτές προϋπήρχαν από πολλών ετών και αντί να μεμφόμεθα την Κυβέρνηση και να της καταλογίζουμε ευθύνες, νομίζω ότι θα ήταν πολύ δικαιότερο να συγχαρούμε την Κυβέρνηση για το τόλμημα το οποίο έκαμε να εξυγιάνει με το νυστέρι το Συνεργατισμό.

Μιλούμε για ανάγκη περικοπών και για ανάγκη λιτότητας στη Δημόσια Υπηρεσία. Δεν διαφωνούμε ότι υπάρχουν περιθώρια για λιτότητα και περικοπές στη Δημόσια Υπηρεσία. Εκείνο όμως που θα θέλαμε και πάλι να τονίσουμε είναι ότι η υπεραπλούστευση και υπερβολή έχει πάντα δημοκοπικό χαρακτήρα.

Ήταν φυσικό, αγαπητοί συνάδελφοι, να ανέλθουν ψηλότερα τα κονδύλια που ξοδεύονται για τη Δημόσια Υπηρεσία και να αυξηθεί το κυβερνητικό μισθολόγιο. Ήταν απλούστατα φυσικό γιατί ο δημόσιος τομέας μετά το 1974, όταν βρεθήκαμε προ της στάκτης και της καταστροφής της τούρκικης εισβολής, έπρεπε να αναλάβει ένα πολύ μεγαλύτερο ρόλο για να απαλύνει τις πληγές της τούρκικης εισβολής, για να προβεί σε έργα, για να ανακουφίσει τους πρόσφυγες, για να δημιουργήσει τις απαραίτητες Υπηρεσίες για να βοηθηθεί ο κόσμος εκεί που ήταν αδύνατο η ιδιωτική πρωτοβουλία να διαδραματίσει οποιοδήποτε ρόλο. Κανένας δεν μπορεί να διαμφισβητήσει το ότι ο ρόλος του δημόσιου τομέα αυξήθηκε μετά από την εισβολή και ήταν επόμενο να αυξηθούν και οι μισθοί. Υπάρχουν περιθώρια για περισυλλογή και οικονομίες και εμείς το αναγνωρίζουμε, και η Κυβέρνηση το αναγνωρίζει, αλλά αναμένουμε με τρόπο εποικοδομητικό και πάντοτε πιστώνοντας την Κυβέρνηση με καλή θέληση να ακούσουμε τα διάφορα προγράμματα της Κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση.

Βεβαίως θα είμεθα οι τελευταίοι που θα εισηγούμαστε οποιαδήποτε απόλυση δημόσιων υπαλλήλων. Υπάρχουν πολλοί τρόποι που θα μπορούν να γίνουν σοβαρές εξοικονομήσεις στη Δημόσια Υπηρεσία και θα αναμένουμε να δούμε τα μέτρα τα οποία θα κατατεθούν στη Βουλή για να μελετηθούν από τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και θα γνωρίζει σύντομα το Σώμα ποια μέτρα προγραμματίζει η Κυβέρνηση. Αλλά το να λέμε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα και επομένως οι φορολογίες είναι συνέπεια της αύξησης των δαπανών του δημόσιου τομέα και του κυβερνητικού μισθολογίου, είναι μια καθαρή υπερβολή, μια δημοκοπία που πιστεύω ότι δεν είναι εύκολο να διατυπωθεί από κανένα καλής πίστεως παρατηρητή.

Ήταν ανάγκη η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε μερικές φορολογίες. Συζητήσαμε το θέμα των φορολογιών και στην προηγούμενη συνεδρία. Θα ήταν ιδεώδες αν σε μια πολιτεία και σε μια κοινωνία δεν υπήρχαν φόροι, δεν υπήρχαν φορολογίες. Δεν υπάρχει τέτοια ουτοπική κοινωνία πουθενά στον κόσμο. Θα δεχόμαστε βέβαια τις επιθέσεις και τις επικρίσεις γι' αυτές τις φορολογίες. Είναι φυσικό να γίνεται πάντοτε μια εκμετάλλευση της δυσφορίας την οποία αισθάνεται ο λαός. Μακροπρόθεσμα όμως εκείνο που θα έχουμε πάντα να παραθέσουμε στο λαό όταν έλθει η ώρα της κρίσης του λαού, είναι τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης, η φιλολαϊκή πολιτική, τα κοινωνικά ωφελήματα τα οποία όταν μπουν στην πλάστιγγα και γίνει σύγκριση μεταξύ των φορολογιών από τη μια μεριά και των έργων της Κυβέρνησης από την άλλη, τότε δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι το ισοζύγιο θα είναι πάντοτε ευνοϊκό για μια Κυβέρνηση που αναγκάζεται να προβαίνει σε φορολογίες για να προχωρεί και να συνεχίσει με τον ίδιο ρυθμό την Κυβερνητική, τη φιλολαϊκή, την αναπτυξιακή της πολιτική.

Τέλος, όσον αφορά το σημείο που ανέφερε ο έντιμος κύριος συνάδελφος σχετικά με την επιβάρυνση του δείκτη λιανικών τιμών, τον παραπέμπω στην έκθεση. Ο δείκτης αυτός από τη φορολογία πάνω στα αυτοκίνητα θα επιβαρυνθεί κατά 0.33 μονάδες. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πριν να εκθέσω τις θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ όσον αφορά το υπό συζήτηση νομοσχέδιο να κάμω μια διευκρίνιση σε ορισμένα σημεία της Έκθεσης για να μην υπάρξει παρανόηση ότι διαφωνήσαμε όσον αφορά τις περικοπές που τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής επέφεραν πάνω στις φορολογίες, ή πάνω στη θέση της Επιτροπής όπως διατηρηθούν τα βαν κάτω των 20 κανταριών στην κατηγορία των μη ιδιωτικών οχημάτων. Η διαφωνία μας έγκειται ακριβώς πάνω σε θέματα αρχής και πάνω στη γενική φιλοσοφία και οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Γι' αυτό δεν θα συμφωνούσα ούτε με τους προηγούμενους συναδέλφους ότι τα ελλείμματα προέρχονται μόνο από σκάνδαλα και σπατάλες αλλ' ούτε και αποκλειστικά από την εκτέλεση αναπτυξιακών έργων.

Εκείνο που τονίζει και πάντοτε τόνιζε το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ, είναι ότι η προσοχή της Κυβέρνησης και η οικονομική πολιτική της έπρεπε πάντοτε να στρέφονται πάνω στα μεγάλα εισοδήματα και συσσωρευμένο πλούτο. Εντούτοις, φαίνεται ότι η Κυβέρνηση δεν τολμά να αγγίξει αυτό τον τομέα και καταφεύγει πάντοτε στον πιο εύκολο τρόπο της περισυλλογής χρημάτων από τους έμμεσους φόρους και όχι από τους άμεσους φόρους, πράγμα που κατά γενική ομολογία πλήττει τις χαμηλές εισοδηματικές και λαϊκές τάξεις.

Είναι ακριβώς μ' αυτή τη φιλοσοφία με την οποία διαφωνεί το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ και γι' αυτό θα καταψηφίσει τους υπό συζήτηση φόρους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Παρόλο που το Νομοσχέδιο που συζητούμε αφορά τα τέλη κυκλοφορίας και

τα τέλη εγγραφής αυτοκινήτων, οι έντιμοι συνάδελφοι που μίλησαν, αναφέρθηκαν και γενικότερα στα αίτια που οδηγούν στη φορολογία, στην ίδια τη φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης, και γι' αυτό θα παρακαλούσα να μου επιτραπεί να ασχοληθώ και εγώ λίγο μ' αυτά.

Το πρώτο που θα ήθελα να θίξω είναι ότι οι Προϋπολογισμοί του 1984 προβλέπεται ότι θα έχουν έλλειμμα 123 εκατομμύρια λίρες. Και γεννάται το ερώτημα, τα 123 εκατομμύρια λίρες είναι έλλειμμα που προκύπτει από τη χρήση του 1984 ή μήπως είναι συσσωρευμένα ποσά; Αυτό νομίζω από τη συζήτηση που έγινε πρέπει ν' απαντηθεί.

Το έλλειμμα του 1984 προκύπτει από τα έσοδα και τα έξοδα του 1984 και όχι του 1980, του 1981, του 1982 ή του 1983. Κατά συνέπεια εάν υπήρξαν, λάθη, και εγώ δεν είμαι απ' εκείνους που λέω ότι δεν υπήρξαν αν έγιναν ατασθαλίες και το δημόσιο πλήρωσε γι' αυτές, δεν συσσωρεύονται στους προϋπολογισμούς για τους οποίους συζητούμε. Αφορούν το δοσμένο χρόνο, αφορούν το παρελθόν ή, αν θέλετε, αφορούν γενικότερα τα οικονομικά του κράτους, όχι όμως τους προϋπολογισμούς για το 1984.

Όσον αφορά το θέμα του Συνεργατισμού για το οποίο έγινε πολύς λόγος, ότι δηλαδή τα ελλείμματα οφείλονται και στις ατασθαλίες του Συνεργατισμού για τις οποίες, για να είμαστε τίμιοι και ειλικρινείς, η σημερινή Κυβέρνηση δεν ευθύνεται -άλλοι ευθύνονταν στο παρελθόν είναι ατασθαλίες οι οποίες έγιναν και οι οποίες στοίχισαν σ' αυτό τον τόπο και πρέπει να πούμε ότι καταβάλλεται προσπάθεια -δεν ξέρομε αν θα επιτύχει ή όχι - για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης.

Η ΞΕΚΤΕ είναι μια άλλη υπόθεση, η οποία όμως δεν έχει σχέση με τους προϋπολογισμούς του 1984. Αυτό είναι το ένα που ήθελα να ξεκαθαρίσω, κ. Πρόεδρε.

Το δεύτερο αφορά τους προϋπολογισμούς του 1984 που προβλέπουν ότι θα παρουσιάσουν έλλειμμα 123 εκατομμύρια λίρες. Υπάρχει ο ισχυρισμός, και είμαι απ' εκείνους που συμφωνούν, ότι η Κυβέρνηση δεν έκαμε ό,τι μπορούσε για να περιορίσει τις δικές της δαπάνες, τις οποίες μάλιστα και θα καθόριζα σαν τις μη παραγωγικές δαπάνες του κρατικού μηχανισμού.

Είμαι απ' εκείνους που πιστεύουν και συμφωνούν με την ΠΑΣΥΔΥ ότι υπάρχουν στον κρατικό μηχανισμό τρεις χιλιάδες υπεράριθμοι. Συμφωνώ με αυτή την εκτίμηση. Και αν δεν υπήρχαν τρεις χιλιάδες υπεράριθμοι, τούτο θα σήμαινε 15 ή 20 εκατομμύρια λίρες οικονομία για το κράτος. Συμφωνώ ότι τα διάφορα Υπουργεία θα μπορούσαν να περιορίσουν τις δαπάνες τους και αυτό θα σήμαινε εξοικονόμηση. Πάνω σ' αυτά τα ζητήματα όχι μόνο συμφωνώ, αλλά πλειοδοτώ και είμαι απ' εκείνους οι οποίοι με συνέπεια θ' αγωνιστούν γύρω απ' αυτά τα πράγματα.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, γεννάται το θέμα ότι και αν ακόμα γίνονταν όλ' αυτά και γινόταν μια οικονομία 30 - 49 εκατομμυρίων λιρών, θα παρέμεναν άλλα 80 εκατομμύρια για την ισοσκέλιση των προϋπολογισμών. Πόθεν θα εξασφαλισθούν τα 80 αυτά εκατομμύρια; Άλλος τρόπος εξασφάλισής τους εκτός από τη φορολογία δεν υπάρχει. Υπάρχουν φυσικά και τα δάνεια αλλά δεν υπάρχει καμιά Κυβέρνηση που ζει μόνο με δάνεια. Επιβάλλει και φορολογία. Γι' αυτό η θέση ότι εφόσον η Κυβέρνηση δεν παίρνει μέτρα λιτότητας, εμείς δεν ψηφίζουμε κανένα είδος φορολογίας, έχω τη γνώμη με όλο το σεβασμό ότι δεν είναι θέση σοβαρής αντίκρουσης των οικονομικών μας πραγμάτων. Το να κρίνω τη δοσμένη νομοθεσία,

τη δοσμένη φορολογία και να πω αυτή είναι είδος φορολογίας που είναι άδικη και την καταψηφίζω, το αντιλαμβάνομαι, αλλά το να καταψηφίζεται κάθε φορολογία που προτείνεται, δεν μπορώ να το καταλάβω.

Για παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα μπορούσα να αντιληφθώ εκείνους -χωρίς να θέλω να προκαταλάβω το Σώμα - που αύριο όταν θα συζητούμε το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας που είναι κι' αυτός ένας από τα μέτρα που εισηγείται η Κυβέρνηση, θα έλθουν να τον καταψηφίσουν διότι δήθεν η Κυβέρνηση δεν πήρε μέτρα λιτότητας. Αλλά θα έχουμε καιρό να συζητήσουμε το θέμα εκείνο, όπως ίσως και άλλες μορφές άμεσης φορολογίας.

Το άλλο σημείο που ήθελα να θίξω, κύριοι συνάδελφοι, είναι το εξής: Είναι τα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας των αυτοκινήτων έμμεση φορολογία; Ή για να είμαι πιο σαφής, είναι καθαρά έμμεση φορολογία; Εγώ θα έλεγα ότι είναι περισσότερο άμεση φορολογία. Δεν είναι από τα είδη εκείνα που είναι σαφώς έμμεση φορολογία από ένα χαρακτηριστικό και μόνο: Την έμμεση φορολογία ποτέ δεν την πληρώνει κάποιος προς το κράτος; είναι έμμεσα που την εισπράττει το κράτος γι' αυτό είναι και έμμεση φορολογία.

Τώρα στην ουσία του Νομοσχεδίου. Είναι τα τέλη, όπως τα εισηγείται η Εκτελεστική Εξουσία, υπερβολικά; Η απάντηση είναι ναι. Και ιδιαίτερα όσον αφορά την πρόνοια εκείνη που εξητείτο όλα τα βανς να θεωρηθούν σαν ιδιωτικά οχήματα με αποτέλεσμα κοντά σ' εκείνα τα βανς τα οποία χρησιμοποιούνται για καθαρώς ιδιωτικούς σκοπούς και για τα οποία θα έπρεπε να πληρώνεται κάτι παραπάνω, να επιβαρύνονται και άτομα που πραγματικά τα χρησιμοποιούν για τις δουλειές τους. Αυτή την επιβάρυνση η Επιτροπή δεν την εδέχθη. Θα ήταν έτοιμη να συζητήσει το θέμα αν και εφόσον η Εκτελεστική Εξουσία βρει τρόπο, και τρόπος υπάρχει, για να κάμει η ίδια το σαφή διαχωρισμό τους, ότι τα μεν είναι ιδιωτικής χρήσης και τα δε είναι επαγγελματικής χρήσης.

Έχω πει, κ. Πρόεδρε, ότι τα τέλη που ζητούσε η Κυβέρνηση ήταν υψηλά και γι' αυτό η Επιτροπή τα μείωσε. Ποια είναι τα τελικά τα οποία η Επιτροπή ενέκρινε να επιβληθούν, κύριοι συνάδελφοι;

Για τα ιδιωτικά και τα μη ιδιωτικά βενζινοκίνητα η αύξηση που προτείνεται είναι μεταξύ £4 και £6 το χρόνο. Δηλαδή ένας ιδιοκτήτης είτε ιδιωτικού είτε μη ιδιωτικού βενζινοκίνητου αυτοκινήτου, θα πληρώσει πρόσθετα το 1984 ακόμα £5 — £6 και αυτό θεωρείται απαράδεκτο, υπερβολικό και ότι μπορεί να διασαλεύσει την οικονομική του κατάσταση!

Δεν νομίζω ότι γίνεται σοβαρή επιχειρηματολογία για κάτι τέτοιο.

Όσον αφορά τα πετρελαιοκίνητα, οι αυξήσεις κυμαίνονται μεταξύ 20 και 40 λίρες το χρόνο. Δεν νομίζω, όπως έχουν διαμορφωθεί, ότι είναι τόσο υπερβολικά τα πράγματα και ότι είναι αδικαιολόγητη η αύξηση αυτή λαμβάνοντας υπόψη και την αύξηση του τιμαρίθμου. Έχομε τη γνώμη, κ. Πρόεδρε, ότι όπως έχει διαμορφωθεί το Νομοσχέδιο από την Επιτροπή αυξάνονται τα τέλη εγγραφής και κυκλοφορίας μηχανοκινήτων οχημάτων σε λογικά επίπεδα και παρέχεται η δυνατότητα στο κράτος να εισπράξει ακόμα λίγα χρήματα για να καλύψει το μεγάλο έλλειμμα που υπάρχει.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι από τις έμμεσες φορολογίες που έχει εισηγηθεί μέχρι σήμερα η Εκτελεστική Εξουσία, ύψους κάπου 25 εκατομμυρίων λιρών, με αυτές που θα εγκριθούν τελικά από τη Βουλή, θα εισπραχθούν γύρω στα £10 εκατ. Η Εκτελεστική Εξουσία, και το σέβομαι αυτό,

χρειάζεται ακόμα £25 εκατ. για να καλύψει το μέρος εκείνο του ελλείμματος των προϋπολογισμών της που θα της δώσουν τη δυνατότητα να λειτουργήσει και να εκτελέσει τα έργα εκείνα τα οποία είναι ανάγκη να εκτελεστούν.

Με την ευκαιρία αυτή, παρεμπιπτόντως, θα ήθελα να προσθέσω ότι τα έργα που εκτελούνται κάθε χρόνο και τα οποία είναι ύψους πολλών εκατομμυρίων λιρών, εκτελούνται με λεφτά και δίχως την ύπαρξη εισοδημάτων δεν είναι δυνατό να εκτελεστούν. Αν δε τα εισοδήματα γενικά του κράτους είναι χαμηλά, οι περικοπές είναι αδύνατο να γίνουν από τα πάγια έξοδά της. Θα γίνουν από τις δαπάνες για έργα.

Θάθελα λοιπόν να υπογραμμίσω ότι αν θέλει η Εκτελεστική Εξουσία να εισπράξει τα πρόσθετα 25 εκατομμύρια που χρειάζεται, θα πρέπει οι φορολογίες που θα υποβληθούν προς έγκριση στη Βουλή να είναι φορολογίες άμεσες και όχι έμμεσες. Αν είναι έμμεσες θα έχουν παρόμοια ή και χειρότερη τύχη απ' αυτές που έχουν προταθεί μέχρι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ακούσαμε θαυμάσιες θεωρίες πράγματι από ορισμένους συναδέλφους. Ο κ. Γαλανός αφού ανεφέρθη στον κ. Λόρδο ότι έκαμε ομιλία προϋπολογισμού, ευθύς μετά το ξέχασε και μας έκαμε και ο ίδιος ομιλία προϋπολογισμού. Αλλά δεν αρκέστηκε στο να απαντήσει με ομιλία προϋπολογισμού και θεώρησε καλό να κατηγορήσει την αντιπολίτευση ως ανεύθυνη και ότι μάλιστα στερείται και συναίσθησης ευθύνης. Αναμφίβολα την ευθύνη της Κυβέρνησης δεν μπορεί να τη φέρομε. Τόσο υπεύθυνοι για τους φόρους δεν μπορεί ποτέ να γίνουμε με την Κυβέρνηση. Υπεύθυνη μόνο η Κυβέρνηση είναι για την επιβολή της φορολογίας, γιατί υπεύθυνη είναι η Κυβέρνηση για τα ελλείμματα των £123 εκατ., και είναι εδώ που θα διαφωνήσω με τον κ. Ντίνο Κωνσταντίνου, γιατί μπορεί ο φετινός κρατικός προϋπολογισμός ή το έλλειμμα των £123 εκατ. να μην είναι τα συσσωρευμένα ελλείμματα από τα σκάνδαλα των προηγούμενων χρόνων, αλλά οπωσδήποτε δεν είναι τουλάχιστο από τα συσσωρευμένα περισεύματα, από τις οικονομίες των προηγούμενων χρόνων. Γιατί αν η Κυβέρνηση ακολουθούσε πολιτική λιτότητας και πολιτική αποφυγής σκανδάλων, ή τουλάχιστο καταπολέμησης έγκαιρα των σκανδάλων, θα είχαμε περισεύματα, δεν θα είχαμε ελλείμματα.

Και δεν ευθύνεται, κ. Γαλανέ, η αντιπολίτευση γιατί η Κυβέρνηση είχε την ατυχία της ΞΕΚΤΕ, δεν ευθύνεται η αντιπολίτευση, κ. Γαλανέ, αν το δημόσιο χρήμα διασπαθίστηκε από τον Πρόεδρο ο οποίος από τα πέντε χρόνια της θητείας του, τον ένα χρόνο συνολικά τον αφιέρωσε σε ταξίδια ανά την υφήλιο. Μπορείτε να το διαπιστώσετε από παρακολούθηση της επίσημης Εφημερίδας της Κυβερνήσεως που αναγγέλλει τις αναχωρήσεις και αφίξεις του Προέδρου: αρκεί να σας αναφέρω ότι ένα ταξίδι του Προέδρου στην Αμερική στοίχισε £27,000· υπολογίστε για τα υπόλοιπα. Δεν ευθύνεται, κ. Γαλανέ, η αντιπολίτευση και δεν είναι ανεύθυνη γιατί δεν συμμερίζεται ή δεν γίνεται συνεργός στο έγκλημα αφαίμαξης της λαϊκής οικονομίας, γιατί δεν γίνεται συνεργός στο έγκλημα επιβολής νέας φορολογίας γιατί η Δημόσια Υπηρεσία είναι γεμάτη από κομματικούς φίλους οι οποίοι

χρειάζονται περίπου £25 εκατ. ετησίως για να καλύπτονται οι μισθοί τους. Δεν ευθύνεται, κ. Γαλανέ, η αντιπολίτευση αν ο προϋπολογισμός του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών κάθε χρόνο είναι διπλάσιος από εκείνο που ψηφίζει η Βουλή. Και δεν ευθύνεται αν χρεωκόπησε το ΡΙΚ, γιατί μεταξύ των άλλων δεν έπαυσε ποτέ να ακολουθεί άσκοπα ή να περιπλανάται και άσκοπα κατά τις προεκλογικές εξορμήσεις, όταν ο κ. Πρόεδρος είχε ανάγκη της τηλεοπτικής ή της ραδιοφωνικής κάλυψης. Και δεν είναι δυνατό να ευθύνεται, κ. Γαλανέ, η αντιπολίτευση αν η Κυβέρνηση δεν παίρνει μέτρα ούτως ώστε έστω και ένας των υπαλλήλων που καταγγέλλονται από το Γενικό Ελεγκτή κάθε χρόνο να τιμωρείται για τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος. Οι εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή αναφέρουν ετησίως εκατομμύρια διασπάθισης των δημόσιων χρημάτων. Κανένας δεν τιμωρήθηκε, αλλά τουναντίον πολλοί επιβραβεύονται. Και δεν ευθύνεται, κ. Γαλανέ, η αντιπολίτευση αν η Κυβέρνηση δεν προγραμματίζει σωστά τα έργα, αλλά τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως είθιςται, ή κατά κανόνα, αποφασίζει η Κυβέρνηση ότι πρέπει να τον εκτελέσει κατά τους χειμερινούς μήνες οπότε διασπαθίζεται το δημόσιο χρήμα και οπότε, λόγω κακοκαιρίας, αντί να εκτελούνται έργα εισπράττονται χρήματα για να χρειαστεί τον επόμενο χρόνο να επαναψηφιστεί νέο κονδύλι για να εκτελεστεί το ίδιο ακριβώς έργο. Είναι ακριβώς γιατί δεν εκτελούνται έργα ή γιατί διασπαθίζονται τα χρήματα που κάθε χρόνο αυξάνει και ογκούται το δημοσιονομικό έλλειμμα και το έλλειμμα των προϋπολογισμών.

Συνεπώς υπεύθυνα συμπεριφέρεται η αντιπολίτευση και ανεύθυνα η Κυβέρνηση, ή αν θέλετε, υπεύθυνα είναι η Κυβέρνηση να εισπράξει επίσης και τη δημόσια κατακραυγή από την επιβολή αδικαιολόγητης φορολογίας. Ορθό είναι, αν η Κυβέρνηση θέλει, παράλληλα με τα έργα, να πάρει ταυτόχρονα και μέτρα πρακτικά για να περιστείλει τις δημόσιες δαπάνες, να περιστείλει τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, να προγραμματίσει σωστά ούτως ώστε αντί να έχουμε ελλείμματα να έχουμε περισσεύματα. Έτσι μόνο θα περηφανεύεται η Κυβέρνηση αλλά και τότε μόνο θα ζητείτε από την αντιπολίτευση να συμμεριστεί τις δικές σας ευθύνες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριοι συνάδελφοι, δεν θέλω να περιορίσω με οποιοδήποτε τρόπο τη συζήτηση, όμως θα παρακαλούσα να μην επεκταθεί η συζήτηση σε συζήτηση προϋπολογισμών του 1984 είτε σε συζήτηση γενικής οικονομικής πολιτικής γιατί αυτή τη συζήτηση θα την έχουμε την ερχόμενη βδομάδα.

Βέβαια είναι νοητό ότι ένα φορολογικό νομοσχέδιο αυτής της φύσεως άπτεται της γενικότερης οικονομικής πολιτικής, όμως πέραν τούτου νομίζω ότι δεν θα πρέπει να επεκταθεί αυτή η συζήτηση. Απλώς αυτό ήθελα να παρατηρήσω.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να διευκρινίσω δυο τρεις από τους ισχυρισμούς που έγιναν, γιατί πιστεύω ότι το Σώμα πρέπει να έχει ορθή ενημέρωση και κατατόπιση πάνω στα θέματα που συζητούμε. Έτσι αν έχετε την καλωσύνη και αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές θα ήθελα να μου επιτρέψετε να δευτερολογήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μιλήσετε, να δευτερολογήσετε.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θα ήθελαν να πρωτολογήσουν;

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Μπορεί να υπάρχουν αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δικαίωμά τους, αν υπάρχουν.

Ορίστε.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σκοπός μου δεν είναι να μακρηγορήσω. Θα ήθελα όμως μέσα στα πλαίσια της συναδελφικής συμπεριφοράς που οφείλει να χαρακτηρίζει όλους τους Βουλευτές της Βουλής, να ευχαριστήσω τον αξιότιμο συνάδελφο κ. Γαλανό, γιατί με βοηθά ενίοτε στην εξάσκηση της εργασίας μου υπενθυμίζοντας πράγματα τα οποία πραγματικά πρέπει να καλύπτονται.

Χαιρετίζουμε με ικανοποίηση τη δήλωση του κ. Γαλανού ότι δέχεται ότι μπορούν να επενεχθούν σοβαρές εξοικονομήσεις στις δαπάνες της Κυβέρνησης, όπως και παρόμοια δήλωση του κ. Κωνσταντίνου, και προσκαλούμε όλα τα κόμματα στη Βουλή σε μια συνεργασία για να επιτύχουμε, με ανάλογη συνεργασία και με την Κυβέρνηση, τις μειώσεις αυτές που είναι προϋπόθεση υγιών δημοσιονομικών πραγμάτων. Δεν δεχόμαστε τον ισχυρισμό ότι τα ελλείμματα οφείλονται σε έργα και θα σας αναλύσω πού ακριβώς οφείλονται τα ελλείμματα, γιατί δεν μιλούμε για τα ελλείμματα του 1984 που ακόμα τα έχουμε μπροστά μας να τα αντιμετωπίσουμε, αλλά μιλούμε για τα ελλείμματα τα οποία συσσωρεύτηκαν μέχρι σήμερα. Αν θέλετε όμως μια οικονομική ανάλυση αρχίζω από αυτή:

Τα ελλείμματα του 1982, 1983 και 1984 ανέρχονται σε £254 εκατ. Αν το δημόσιο μισθολόγιο όπως ανέλυσα στην προηγούμενη πρωτολογία μου ήταν κατά £102 εκατ. λιγότερο, δηλαδή αν ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων παρέμενε στο σταθερό αριθμό των 17,000 που υπήρχαν το 1978, που τα μεγάλα προβλήματα, θέλω παρενθετικά να υποδείξω, του τόπου μας και της οικονομίας μας τα αντιμετωπίσαμε (το 1974 ως το 1978), η αύξηση του αριθμού των υπαλλήλων στο δημόσιο τομέα μετά το 1978 ήταν παράλογη, και γι' αυτό είναι που υποψιαζόμαστε ότι σε μεγάλο βαθμό είχε κομματική χροιά. Αν λοιπόν παρέμενε στα επίπεδα Δημόσιας Υπηρεσίας του 1978, θα είχαμε σήμερα συσσωρευμένες εξοικονομήσεις £102 εκατ. Αν δεν γίνονταν τα λάθη του Συνεργατισμού για τα οποία δεν δέχομαι ότι δεν ευθύνεται η Κυβέρνηση, γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μόλις ένα μήνα πριν από την εξαγγελία της πτώσης, της κάθετης πτώσης, της καταστροφής των συνεργατικών ιδρυμάτων, είχε ο ίδιος κάμει τα εγκαίνια των βιομηχανιών Πάφου και μίλησε με πολύ λαμπρούς λόγους στα εγκαίνια αυτά, θα είχαμε εξοικονομήσεις £50 εκατ. από τις συνεργατικές, γιατί ακόμα αναμένουμε την τελική έκβαση, και ας πούμε μόνο £10 εκατ. από την ΞΕΚΤΕ. Ας μην αναφερθούμε στα διάφορα άλλα που αναφέρονται στις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή πάνω στο Ειδικό Ταμείο Ανακουφίσεως ή σε τόσα άλλα, που μας δίνουν £162 εκατ. έναντι των ελλειμμάτων που είναι συσσωρευμένα κατά τα τρία αυτά έτη. Αν προσθέσουμε 10% οικονομία σε όλους τους προϋπολογισμούς των τριών αυτών ετών, έχουμε τα £254 εκατ. που δεν έχουμε σήμερα. Εγώ δεν λέω να προσθέσουμε το 10% οικονομία, εγώ λέω ότι αν δεν είχαμε εκείνα τα οποία αναφέραμε, σήμερα η δημοσιονομική μας κατάσταση, συμπεριλαμβανομένου και του 1984, θα είχε μόνο £92 εκατ. ελλείμματα και όχι τα συσσωρευμένα των £254 εκατ.

Άρα υπάρχει πράγματι και η οδός των περισσευμάτων και ένας προϋπολογισμός δεν είναι ανάγκη να είναι ελλειμματικός.

Δεν μας χαρακτηρίζει, κύριοι συνάδελφοι, ούτε στεία αντιπολιτευτική στάση ούτε ανεύθυνη αντιπολιτευτική στάση. Σεβόμαστε ότι ένα κράτος χρειάζεται χρήματα, θα ήταν όμως πειστικότερη η Κυβέρνηση αν, πριν εισέλθει στις φορολογίες, εξήγγελλε ένα σχέδιο λιτότητας και σχέδιο περισυλλογής που να δείχνει ότι εκείνη έκαμε τις πρώτες θυσίες και στη συνέχεια να ζητήσει από το λαό να κάμει τις υπόλοιπες. Καμιά θυσία δεν έκαμε η Κυβέρνηση· η Κυβέρνηση συνεχίζει και σήμερα που μιλούμε να αυξάνει το μέγεθος του δημόσιου τομέα σε βάρος των παραγωγικών επενδύσεων του τόπου.

Άρα είναι σοβαρή η θέση μας ότι πρέπει να προηγηθεί η λιτότητα και η περισυλλογή πριν ψηφίσουμε φορολογίες. Και σας προσκαλούμε και σας να υιοθετήσετε αυτή τη σοβαρή θέση, γιατί δεν έχουμε άλλο τρόπο να επιβάλουμε οποιαδήποτε λιτότητα ή περισυλλογή εκτός καταψηφίζοντας και μιλώντας από αυτό εδώ το Βήμα και υποδεικνύοντας σε όλους ότι από αυτά τα σφάλματα καταστρέφεται η οικονομία, ότι δεν είναι αναγκαίο να γίνονται αυτά τα σφάλματα, ότι θα μπορούσαμε όλοι μαζί, και η Βουλή και η Κυβέρνηση, να βρούμε τους τρόπους εκείνους και τις διαδικασίες εκείνες που να μην επιτρέπουν την κομματικοποίηση της κυβερνητικής μηχανής και τη σπατάλη εξαιτίας τούτου των πόρων μας. Γιατί αν κάθε Κυβέρνηση που διαδέχεται σε μια Δημοκρατία την προηγούμενη, θα προσπαθεί κάθε φορά να βάλει τους δικούς της στην κυβερνητική μηχανή θα γίνουμε, κύριοι, στο τέλος όλοι δημόσιοι υπάλληλοι και αυτό δεν είναι πρόβλημα· πιθανό να είναι η καλύτερη κατάληξη. Το πρόβλημα είναι ποιοι θα εργάζονται για να προσφέρουν τα χρήματα που χρειάζονται για να πληρωνόμαστε.

Πιο ειδικά πάνω στο θέμα που έθιξε ο αξιότιμος συνάδελφος κ. Ντίνος Κωνσταντίνου - και ο ίδιος και όλοι γνωρίζουν καλά πόσο σέβομαι τις απόψεις του - κατά πόσο αυτά που έχουμε σήμερα μπροστά μας είναι έμμεση ή άμεση φορολογία, λέγω ότι πρόκειται για έμμεση φορολογία, κύριοι συνάδελφοι, έμμεση από τις πιο καθαρές. Είναι έμμεση και πλήττει κατ' ευθείαν και τον τιμάρθμο σε βαθμό που με τη σημερινή φορολογία προστιθέμενη στις φορολογίες της περασμένης Πέμπτης, να ξεπερνά ο τιμαριθμικός δείκτης την αύξηση του 2%. Οι αριθμοί μου είναι σωστοί.

Άμεση φορολογία είναι εκείνη η οποία εφαρμόζεται στο εισόδημα το κερδηθέν στο τέλος, είναι ο φόρος εισοδήματος. Έμμεση φορολογία είναι εκείνη που προστίθεται στα προϊόντα και συλλέγεται ταυτόχρονα με την αγορά ή με την πώληση του προϊόντος και την πληρώνει ασφαλώς ο καταναλωτής.

Είναι έμμεση φορολογία και επειδή το αυτοκίνητο δεν είναι πια είδος πολυτελείας γιατί ο τόπος μας στερείται παντελώς οποιουδήποτε δημόσιου μέσου επικοινωνίας, είναι απαραίτητο και ως εκ τούτου πλήττει όλες τις τάξεις γενικά. Το αν είναι ψηλές ή χαμηλές οι φορολογίες είναι υποκειμενικό θέμα.

Εμείς λέμε ότι οι φορολογίες των τελών εγγραφής μηχανοκίνητων οχημάτων παρουσιάζουν από 50 - 75% αυξήσεις πάνω στις υφιστάμενες φορολογίες, και αν ο συνάδελφος, οποιοσδήποτε συνάδελφος, θέλει να μου πει ότι το 50% στη μια λίρα είναι μόνο 10 σελίνια, ασφαλώς η αριθμητική πράξη είναι σωστή, αλλά με τη λογική αυτή και τη δικαιολογία αυτή θα μπορούσαμε να εφεύρουμε τους κάθε μορφής εξωτικούς φόρους για να βάζουμε παντού μόνο 10 σελίνια, ούτως ώστε ύστερα συλλογικά ο κάθε ένας από μας να πληρώνει πρόσθετα κάθε νέο χρόνο που

βάζουμε τέτοιου είδους εξωτικές φορολογίες 200 δεκάσελινα αντί ένα εκατοστάλιρο. Άρα είναι αύξηση και είναι σημαντική αύξηση.

Δεν δεχόμαστε και απορρίπτουμε την προειδοποίηση ότι θα συνεχίσει και θα επανέλθει η Κυβέρνηση για άλλα £25 εκατ. φορολογίες. Μας θλίβει η προσπάθεια που γίνεται και από σήμερα ακόμα να δικαιολογηθούν οι μελλοντικές φορολογίες που πρέπει να αναμένουμε. Αντί τούτου σας καλούμε όλους να συνεργαστούμε, να συνεργαστούμε για να δούμε με ποιο τρόπο θα αποφευχθεί η φορολογία, με ποιο τρόπο η φορολογία θα είναι η τελευταία κατάληξη και όχι η πρώτη της Κυβέρνησης.

Θα ήθελα τελειώνοντας και χωρίς αντιπολιτευτική διάθεση, αλλά γιατί είναι καθήκον μου να προσφέρω την απάντηση, να πω στον κ. Γαλανό, όταν μιλά για έργα της Κυβέρνησης και λέει ότι τα χρήματα δαπανούνται για έργα και ότι τα ελλείμματα οφείλονται σ' αυτά, να μας εξηγήσει ποια είναι αυτά τα έργα. Είναι ο δρόμος της ΞΕΚΤΕ που πάει στον τέταρτο χρόνο να τελειώσει; Είναι ο Νότιος Αγωγός που περιμένει επτά χρόνια; Ποια έργα είναι αυτά τα οποία είναι πέραν του λογικού ύψους έργων που πρέπει κάθε Κυβέρνηση να κάμνει σε ένα τόπο και τα οποία ως εκ τούτου προξένησαν τα πέραν του λογικού ύψους ελλείμματα τα οποία υφιστάμεθα σήμερα, ως αποτέλεσμα των οποίων υφιστάμεθα όλοι και τις πέραν του λογικού έμμεσες φορολογίες; Ποια είναι αυτά τα έργα; Τα έργα που κάμνει η Κυβέρνηση και που γίνονται στον τόπο αυτό είναι έργα λογικά, είναι τα μίνιμουμ αναγκαία και απαραίτητα έργα. Ήταν αταξίδευτος ο δρόμος Λευκωσίας-Λεμεσού μέχρι σήμερα είναι εντελώς αταξίδευτος έπρεπε να είχε αντικατασταθεί από προηγούμενως αν δεν υπήρχε η τούρκικη εισβολή ασφαλώς και τα δεινά τα οποία μας επισώρευσε. Ο Νότιος Αγωγός περιμένει από το 1978 ενώ το νερό στα Κοκκινοχώρια τελειώνει συνεχώς σε βάρος της οικονομίας μας, σε βάρος των πάντων. Ποια έργα είναι αυτά που είναι ειδικά έργα, που είναι εξαιρετικά έργα, που είναι πέραν του κανονικού, που λαμπρύνουν τον τόπο μας;

Άρα όταν μιλούμε, κύριοι συνάδελφοι, προτείνω να έχουμε μέτρο του τι λέγομε και το μέτρο λέει ότι πριν σπεύσουμε σε φορολογίες, πρέπει να εξασκήσουμε πάσα λιτότητα και πάσα περισυλλογή. Μόνο έτσι θα δικαιολογούνται οι φορολογίες. Εχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» αλλά η συζήτηση έχει γενικευθεί ως εάν να θίγουμε τώρα και να συζητούμε τον Προϋπολογισμό και την οικονομική πολιτική του κράτους.

Λυπούμαι, κ. Πρόεδρε, γιατί δεν θα μπορέσω να αποφύγω τον εκτροχιασμό στον οποίο οδηγήθηκε η συζήτηση διότι δεν πρέπει ορισμένα ζητήματα να μένουν αναπάντητα.

Ελέγχθη εδώ ότι δεν είναι ανάγκη να είναι ελλειμματικός ο Προϋπολογισμός. Κανένας δεν ισχυρίσθη ότι ο προϋπολογισμός είναι ανάγκη πάντοτε να είναι ελλειμματικός. Αλλά πρέπει να θυμούμαστε ποιας χώρας τον προϋπολογισμό συζητούμε ή μάλλον ποιας χώρας τους φορολογικούς νόμους συζητούμε.

Συζητούμε φορολογικούς Νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία από το 1963 ταλαιπωρείται από ξένες επεμβάσεις, από ανταρσίες, από πραξικοπή-

ματα, από δεύτερα πραξικοπήματα, από τουρκική εισβολή και από την ανακήρυξη τελευταία του λεγόμενου ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους του Βορρά. Αυτής της χώρας συζητούμε τον προϋπολογισμό. Της χώρας που έχει να στεγάσει πρόσφυγες, ακόμα της χώρας που έχει να λύσει οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν από το πραξικόπημα και την εισβολή. Αυτή η χώρα δίχως ελλειμματικό προϋπολογισμό δεν είναι δυνατό να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν.

Ελέχθη εδώ ότι ένα μεγάλο μέρος του ελλείμματος οφείλεται στη διόγκωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Εγώ δεν λέω ότι δεν υπήρξαν χαριστικοί διορισμοί, ότι δεν υπήρξε εύνοια για ορισμένους διορισμούς. Πότε δεν υπήρξε στην Κύπρο, κύριοι της Δεξιάς ή κύριοι του Κέντρου; Εμείς είναι μόνο που δεν ξέρουμε να υπήρξε υπέρ μας ευνοϊκός διορισμός, εμείς είμαστε οι μόνοι που ξέρουμε ότι άξια μέλη ή οπαδοί του κόμματός μας μένουν πάντοτε έξω από τους διορισμούς και εμείς θα έπρεπε ίσως μόνο να παραπονεθούμε για την κατάσταση που επικρατεί.

Εν πάση περιπτώσει, ελέχθη ότι εκείνο που χρειάζεται είναι τώρα η σταδιακή μείωση και όχι η άμεση μείωση του αριθμού των υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας. Ναι, κύριοι συνάδελφοι, αλλά αν η μείωση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων πρόκειται να γίνει ή θα μπορέσει να γίνει σταδιακά, εκείνοι που θα μένουν για απόλυση σταδιακά πρέπει να πληρώνονται και για να πληρώνονται είναι απαραίτητη η φορολογία. Αν κάνατε εισήγηση για άμεση απόλυση, τότε μάλιστα, πιθανότατα ένα μέρος των φόρων που ζητά η Κυβέρνηση να μην ήταν αναγκαίο να επιβληθεί. Αλλά όταν εσείς οι ίδιοι εισηγείστε τη σταδιακή μείωση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων, εκείνοι που θα μείνουν θα είναι ανάγκη να πληρώνονται και για να πληρώνονται η πληρωμή φόρων είναι απαραίτητη.

Θέλω, επειδή συμβαίνει να είμαι και συνδικαλιστής, να θίξω σχετικά με την επιβολή της φορολογίας, σχετικά με την παρατηρούμενη τάση αύξησης της φορολογίας, ένα θέμα που ενδιαφέρει άμεσα τους εργατούπαλλήλους και το θίγω γιατί θεωρώ καθήκον μου να προλάβω μήπως ένας ορισμένος αριθμός εργατούπαλλήλων παρασυρθεί από τη δημαγωγική αντιμετώπιση αυτού του θέματος της φορολογίας.

Αν, κύριοι συνάδελφοι, επιχειρηθεί να επιτύχουμε το άμεσο κλείσιμο του χάσματος των δύο σκελών του προϋπολογισμού, αν επιχειρήσουμε να εξαφανίσουμε αμέσως το δημοσιονομικό έλλειμμα που υπάρχει, το πρώτο κοινωνικό αποτέλεσμα που θα δημιουργηθεί θα είναι η ανεργία, διότι θα έχουμε όχι μόνο μείωση της απασχόλησης εκείνων που απασχολούνται στα κυβερνητικά έργα αλλά και την έμμεση ανεργία εκείνων που απασχολούνται σε ιδιωτικούς τομείς.

Θεωρώ λοιπόν καθήκον μου να προειδοποιήσω ιδιαίτερα απ' αυτό το βήμα τους εργάτες, ότι αν παρασυρθούν από τη δημαγωγία ενάντια στην επιβολή δικαιολογημένης φορολογίας, το αποτέλεσμα θα είναι να αντιμετωπίσουν χιλιάδες εργατούπάλληλοι στην Κύπρο την ανεργία.

Όσον αφορά ειδικά τη φορολογία περί μηχανοκινήτων οχημάτων και γροχιάς κινήσεως, θα ήθελα να αναφερθώ στο σημείο που περιγράφεται και στην έκθεση, ότι τα μεν τέλη εγγραφής των ιδιωτικών μηχανοκινήτων οχημάτων καθορίστηκαν το 1974 τα δε τέλη κυκλοφορίας καθορίστηκαν το 1979. Είναι απαραίτητο, κύριοι, εφόσον οι φόροι αυτοί καθορίζονται σε απόλυτους αριθμούς κάθε ορισμένα χρονικά διαστήματα, να αναθεωρούνται ανάλογα με την αλλαγή που σημειώνεται στα διάφορα οικονομικά μεγέθη της οικονομίας. Και αυτό γίνεται

τώρα. Δεν μπορούσε το κράτος να συνεχίσει να εισπράττει τέλη κυκλοφορίας και τέλη εγγραφής αυτοκινήτων του ύψους του 1974 ή του 1979, ενώ για την κατασκευή δρόμων και για την παροχή υπηρεσιών στους αυτοκινητιστές πληρώνει με τα «rates» του 1983 και 1984.

Έχω λοιπόν τη γνώμη ότι η επιβαλλόμενη φορολογία είναι λογική, κυρίως όπως περικυπτεται και καθορίζεται από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και ότι πρέπει να ψηφισθεί από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι.

Γέλωτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδημητρίου. Είχαμε και Χατζηδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, όμως από τους Χατζήδες ως τους παπάδες έχει διαφορά, κύριε Πρόεδρε.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ευτυχώς που πέρασε λίγη ώρα και κατευνάσθηκαν τα νεύρα μας κι' έτσι θα απαντήσω με ψυχραιμία στους αγαπητούς συναδέλφους, ιδιαίτερα στο φίλτατό μου κ. Αναστασιάδη που λείπει. Τα όσα είχαμε σαν Κόμμα να πούμε τα έχει καλύψει ο αγαπητός συνάδελφος κύριος Γαλανός με κάθε λεπτομέρεια και δεν νομίζουμε πως χρειαζόταν περισσότερος πλεονασμός για το θέμα τούτο.

Είναι γεγονός ότι έχει εξελιχθεί η κατάσταση, έχουμε ξεφύγει από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και μιας όμως και μας έδωσαν το δικαίωμα οι αγαπητοί συνάδελφοι να πούμε μερικά πράγματα, δεν μπορούμε να μείνουμε τόσο απαθείς και να μην απαντήσουμε σε ορισμένα σημεία στα οποία μας προκάλεσαν για να απαντήσουμε.

Δεν θα αναφερθώ σε οικονομικά θέματα γιατί δεν είμαι οικονομολόγος, αλλά τουλάχιστο περιμέναμε από τους συναδέλφους για δυόμισι τόσα χρόνια, από τον καιρό που μπήκαν στη Βουλή να πουν έστω και ένα ευχαριστώ γι' αυτήν την Κυβέρνηση και για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για τα τόσα πράγματι έργα που έγιναν για την αντιμετώπιση των τόσον προβλημάτων που δημιουργήθηκαν, όχι εξαιτίας της Κυβέρνησης Κυπριανού ή της προηγούμενης Κυβέρνησης, αλλά από αμαρτήματα άλλων που δημιούργησαν τέτοιες προϋποθέσεις ώστε να προκύπτουν παράλληλες ανάγκες και υποχρεώσεις τις οποίες το Κράτος πρέπει να καλύψει, και η Κυβέρνηση έχει κάμει και κάμνει τόσα έργα που έπρεπε όλοι να την ευχαριστούν για τα έργα πράγματι τα οποία έχει κάμει. Όμως έχουν πει τόσα πολλά για ανεύθυνη πολιτική, για ανικανότητα για σπατάλη, για όλα αυτά τα οποία κάμνει η παρούσα Κυβέρνηση και επειδή ο συνάδελφος κύριος Γαλανός είπε ότι η πολιτική την οποία εξασκεί η αντιπολίτευση είναι ανεύθυνη, χολώθηκε ο συνάδελφος κ. Αναστασιάδης και έλαβε το λόγο για να απαντήσει στο γιατί είναι τάχατες ανεύθυνη η αντιπολίτευση. Προς Θεού, τέτοιο πράγμα η αντιπολίτευση, να είναι ανεύθυνη! Εφόσο δεν μπορεί να κατανοήσει τόσα έργα που γίνονται είναι υπεύθυνη αντιπολίτευση και όλα τα βλέπει ανεύθυνα στην Κυβέρνηση. Αλλά προς Θεού μην πείτε στην αντιπολίτευση ότι είναι ανεύθυνη γιατί είναι έγκλημα, είναι αμαρτία.

Κύριοι συνάδελφοι,

Περιμέναμε από σας κάτω από τις συνθήκες που περνά αυτός ο τόπος σήμερα, με αυτό το εθνικό πρόβλημα που υπάρχει, με αυτή την κρίση, αυτές τις κρίσιμες μέρες, να κάμετε μια πολιτική εθνικής υπευθυνότητας και όχι ανεύθυνη εθνική πολιτική, γιατί είναι ανεύθυνη εθνική πολιτική που διεξάγεται σήμερα από την αντιπολίτευση και αλοίμονο αν αφήσουμε τα πράγματα να φθάσουν σε τέτοιο σημείο. Θα κατηγορηθούμε από όλο τον κόσμο και από όλες τις χώρες γιατί περιμέναμε σύμπνοια, ομόνοια και ενότητα για να αντιμετωπίσουμε τον εχθρό και ερχόμεθα να προβαίνουμε σε δημαγωγικές ομιλίες, για εντελώς αντιπολιτευτικούς λόγους και διαθέσεις, να κατηγορούμε τους πάντες και τα πάντα ωσάν να μην υπάρχει άλλο πρόβλημα σ' αυτό τον τόπο παρά μόνο πώς να φάμε την Κυβέρνηση, να φάμε τον Πρόεδρο. Η Κυβέρνηση εξασκεί το καθήκον της έντιμα, υπεύθυνα, εθνικά και δεν θα μπορέσει κανείς να τη φάει, γιατί στέκει πίσω της ο λαός και αν είστε υπεύθυνοι και νομίζετε ότι σας ακολουθεί ο λαός για όσα λέγετε, συμβαίνει εντελώς το αντίθετο· παραπλανείτε αφενός το λαό αλλά αυτός συνειδητοποιεί αυτά τα οποία του λέγετε και στην κατάλληλη ώρα θα σας δώσει την απάντηση.

Ο συνάδελφος κ. Αναστασιάδης ζήτησε μεταξύ των πολλών να κατηγορήσει και τα ταξίδια του Προέδρου. Αν δεν πήγαινε ταξίδι ο Πρόεδρος θα κατηγορείτο ότι σε μια τέτοια κρίσιμη περίοδο κάθεται μέσα στο Προεδρικό μέγαρο και δεν πηγαίνει για διαφώτιση ή άλλως πως. Πηγαίνει ο Πρόεδρος ταξίδια, κάμνει τόσες μέρες έξω από το σπίτι του, γίνεται τόση διαφώτιση, και, γιατί να πηγαίνει ταξίδια, γιατί να ξοδεύονται χρήματα και να υπάρχει τόση διασπάθιση του δημόσιου χρήματος και να έχουμε τόσο έλλειμμα;

Παράλληλα το ΡΙΚ επειδή καλύπτει τις περιόδους του Προέδρου κατηγορείται ότι κάμνει διασπάθιση του δημόσιου χρήματος και υπάρχει αυτό το έλλειμμα. Προς Θεού, κύριοι συνάδελφοι! Και σε άλλο σημείο έχετε αναφερθεί για τους υπαλλήλους, ότι όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι υπάλληλοι του Προέδρου. Μακάρι να ήταν υπάλληλοι του Προέδρου και δεν θα υπήρχε τέτοιο πρόβλημα σ' αυτό τον τόπο, αλλά αν υπάρχουν προβλήματα είναι από ορισμένα αμαρτήματα τα οποία έχετε δημιουργήσει σ' αυτό τον τόπο και πρέπει να είμαστε όλοι συνεπείς και υπεύθυνοι και να βλέπουμε την πραγματικότητα και να αντικρύζουμε την πραγματικότητα με το φακό πράγματι της πραγματικότητας και όχι να ζητούμε από αυτό τούτο το Βήμα να παραπλανούμε το λαό που μας ακούει.

Θέλουμε υπεύθυνη εθνική πολιτική και όταν είναι η πολιτική υπεύθυνη θα τη δεχτούμε και θα την επικροτήσουμε. Όμως κατακρίνουμε και καταδικάζουμε αυτή την ανεύθυνη εθνική πολιτική σ' αυτές τις μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεροδιακόνου και μετά ο κ. Κουρτελλάρης.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θα ασχοληθώ μόνο με δυο, τρία σημεία, κ. Πρόεδρε, που λέχθηκαν από προηγούμενους συναδέλφους.

Ο συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης για να δικαιολογήσει τη νέα φορολογία επικαλέσθηκε τη χορηγία που χρειάζεται ο προσφυγικός κόσμος.

Τα ελλείμματα, τα δημοσιονομικά ελλείμματα, οφείλονται σε πολύ μικρό βαθμό ή σχεδόν καθόλου, όσον αφορά την εξυπηρέτηση των προσφύγων, είτε στο στεγαστικό τομέα είτε σε άλλους τομείς, γιατί ο προϋπολογισμός των προσφύγων χρηματοδοτείται άλλως πως και όχι απ' αυτού του είδους τις φορολογίες.

Λίγο πολύ επίσης μας είπε ότι αν δεν ψηφισθούν οι νέες φορολογίες, οι εργατοϋπάλληλοι θα αντιμετωπίσουν φοβερό κύμα ανεργίας. Ειλικρινά το σκέφτηκα από όλες τις πλευρές αυτό το πράγμα και δεν κατάλαβα γιατί οι εργατοϋπάλληλοι θα οδηγηθούν σε ανεργία και θα έχουμε κύμα ανεργίας στην Κύπρο όταν δεν ψηφίζονται φορολογίες αυτού του είδους.

Πολλά λέχθηκαν επίσης για τα έργα που γίνονται και εδώ ήθελα να πω με απλούς αριθμούς ότι κάθε χρόνο το δημόσιο έλλειμμα είναι διπλάσιο από ολόκληρο τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, περισσότερο ακόμα από διπλάσιο. Γι' αυτό δεν μπορεί να επικαλούμαστε τα έργα για να δικαιολογήσουμε αυτού του ύψους τα ελλείμματα. Αν τα ελλείμματα αυτά ήταν πολύ μικρότερα, κάτω από το ήμισυ, ναι, μπορούσε να λεχθεί ότι είναι ένεκα των έργων, αλλά κάθε χρόνο κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια το δημόσιο έλλειμμα είναι τουλάχιστο διπλάσιο από ολόκληρο τον προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Ο κ. Γαλανός μας κατηγορήσε ότι δημοκοπούμε και ότι δεν είμαστε υπεύθυνοι.

Ήθελα να του αναφέρω απλώς τούτο για να φανεί πόσο υπεύθυνα συμπεριφερόμαστε σαν αντιπολίτευση. Σε μια όχι με πολύ καλή διοίκηση αλλά με πολύ μέτρια διοίκηση χώρα, όταν γίνεται μια συμφωνία μεταξύ των δημόσιων υπαλλήλων και της Κυβέρνησης για αύξηση των ωφελημάτων των δημόσιων υπαλλήλων, η αντιπολίτευση υποστηρίζει, υπερθεματίζει και δημοκοπεί, ζητά και άλλα. Σ' αυτό τον τόπο και αυτή η αρχή έχει ανατραπεί. Αναλαμβάνουμε εμείς την ευθύνη να απορρίπτουμε Νομοσχέδια για τα οποία δημοκοπεί το κόμμα σου, κύριε Γαλανέ.

Ο κ. Κωνσταντίνου έχει ομολογήσει απ' αυτό το βήμα ότι είναι εύκολο να γίνουν £30 με £40 εκατομμύρια λίρες περικοπές και για να είμαι πιο ακριβής, πάνω στα μη παραγωγικά έργα, όπως έχει αναφέρει ο κ. Κωνσταντίνου. Για χρόνια τώρα και ένεκα του ότι ήταν μέλος και της προηγούμενης Βουλής ο κ. Κωνσταντίνου, πρέπει να ξέρει ότι κάθε χρόνο η Κυβέρνηση υπόσχεται να παρουσιαστεί στη Βουλή με πρόγραμμα αισθητής περισυλλογής των εξόδων της. Κάθε χρόνο και στη θεωρία και στην πράξη η Κυβέρνηση αυξάνει τα έξοδά της και σύμφωνα με τον κύριο Κωνσταντίνου σε πολλά σημεία αδικαιολόγητα, ιδιαίτερα στα μη παραγωγικά έργα. Αυτό όμως, λέγει, δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να ψηφίσουμε φορολογίες. Ήθελα απλώς να πω τούτο, ότι οι φορολογίες που μας έφεραν μέχρι τώρα και αυτές που θα μας φέρουν μέσα σ' όλη αυτή την περίοδο, είναι αμφίβολο αν θα προσκομίσουν 30 με 40 εκατομμύρια λίρες και σίγουρα μια εξοικονόμηση των 30 με 40 εκατομμυρίων λιρών πάνω στα μη παραγωγικά έργα δεν μπορεί να υποτιμάται με αυτό τον τρόπο από το βήμα της Βουλής και να λέμε «χάρισμα αυτά» και να βάζουμε άλλες φορολογίες.

Η δική μας θέση παραμένει σταθερή. «Ναι» στη φορολογία, όταν συνδυαστεί όμως με περισυλλογή και προγραμματισμό. Δεν μπορεί να υποστηρίξουμε φορολογία και σπατάλη ταυτόχρονα. Αυτή είναι πολιτική θέση. Η θέση του να υποστηρίξουμε ή να ανεχόμαστε τις σπατάλες και να βάζουμε φορολογία δεν είναι μόνο πολιτική θέση, ενέχει και πολιτικό μαζοχισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο έντιμος και καθόλα συμπαθής συνάδελφος κ. Λόρδος με ευχαρίστησε για το ότι τον βοηθώ στην ομιλία του και στις προσπάθειές του. Κύριε Λόρδο θα συνεχίσω να σας βοηθώ, σας το υπόσχομαι, μέχρις ότου αρχίσετε και εσείς να αντιμετωπίζετε υπεύθυνα και σωστά τα διάφορα προβλήματα. Αλλά δεν είμαι πολύ αισιόδοξος περί αυτού!

Λέγετε ότι δεν είστε, κύριοι, στείρα αντιπολίτευση. Μα θα δικαιολογείτο να ονομάζετο τούτο κάτι διαφορετικό αν επιτέλους βλέποντας και αναφέροντας όλα αυτά τα προβλήματα τα οποία βλέπετε και αναφέρετε, και αν καταδικάζοντας ή επικρίνοντας προβληματιζόσαστε, ή υποδεικνύατε, ή τουλάχιστο αναγνωρίζατε ότι έγινε και κάτι καλό σ' αυτό τον τόπο όλα αυτά τα χρόνια. Αλλά όταν ζούμε σ' αυτό τον τόπο μπορούμε να δούμε γύρω μας τα έργα τα οποία έγιναν - και έγιναν έργα - διότι το 1974 η Κύπρος ήταν στάχτες και το 1984 η Κύπρος είναι μια αξιόλογη οικονομία με σοβαρά άλματα σε όλους τους τομείς, και στον οικονομικό και στον κοινωνικό. Όταν αρνείστε να δείτε οποιοδήποτε έργο, κύριοι, και βλέπετε μόνο τα προβλήματα, τα λάθη και τις παραλείψεις - που μερικά απ' αυτά τα βλέπουμε κι' εμείς και κάνουμε την κριτική μας αλλά από την άλλη επιμένουμε ότι τα έργα της Κυβέρνησης ήταν πολύ περισσότερα και πολύ περισσότερο αποτελεσματικά - τότε η θέση αυτή, κύριοι, είναι στείρα αντιπολίτευση. Και δεν μπορείτε να λέτε ότι η αντιπολίτευση δεν έχει άλλη εκλογή από του να ζητά περικοπές ή δεν μπορεί να κάνει τίποτε άλλο από του να ζητά περικοπές, διότι εκείνο που στην πραγματικότητα γίνεται είναι ότι η αντιπολίτευση δεν μπορεί να κάμει τίποτε άλλο παρά να αντιπολιτεύεται. Και αυτή είναι η θέση την οποία έθεσε ο κ. Αναστασιάδης. Νομίζω, κύριε Αναστασιάδη, ότι ζούμε στην Κύπρο και νομίζω ότι μπορούμε να κρίνουμε όλοι μας και ο λαός έχει αρκετή ωριμότητα να αντιληφθεί μερικά πράγματα. Και ο λαός βλέπει ότι έχουν γίνει έργα, και αρκετά αποτελεσματικά έργα. Και κοινωνικό έργο και φιλολαϊκό και οικονομικό έργο έχει γίνει.

Αναφέρατε διάφορες και πολλές παραλείψεις. Μερικές φορές είχαν κάποια βάση, μερικές φορές ήταν υπερβολές, μερικές φορές αποτελούσαν υπεραπλούστευση, μερικές φορές ήταν ανύπαρκτα πράγματα. Αναφερθήκατε επίσης και στα ταξίδια του Προέδρου.

Κύριε Αναστασιάδη, βεβαίως νομίζω ότι ο κόσμος, ο λαός που παρακολουθεί αυτά τα πράγματα, μπορεί να κρίνει ορισμένες θέσεις και σίγουρα είναι άδικο να κατηγορείτε τον Πρόεδρο για έξοδα, ταξίδια κλπ. όταν ο λαός γενικά αναγνωρίζει ότι ο Πρόεδρος αυτού του τόπου, ανεξάρτητα αν συμφωνεί ή όχι με την πολιτική του, εργάζεται ευσυνείδητα και νυχθημερόν για το Κυπριακό. Αυτό δεν μπορεί να το αρνηθεί κανείς.

Επομένως, όταν κάνουμε κριτική, αγαπητοί συνάδελφοι, σ' αυτή την πολύ δύσκολη εποχή, σ' αυτές τις πολύ κρίσιμες στιγμές που διέρχεται ο τόπος, ως διατηρούμε αυτή τη συζήτηση σε ορισμένα πλαίσια και ως προσπαθούμε όλοι μας από όλες τις πλευρές να κρίνουμε, να επικρίνουμε, να συζητούμε, να διαφωνούμε αλλά με τρόπο εποικοδομητικό, με τρόπο πατριωτικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω σήμερα και πραγματικά περίττευε σε ό,τι αφορά το Νομοσχέδιο διότι τις απόψεις μας τις εξέθεσε κατ' αρχή ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου και στη συνέχεια ο κ. Ζιαρτίδης. Όμως θεωρώ χρήσιμο να κάμω μερικές διευκρινήσεις διότι νομίζω ότι σωστά λέχθηκε ότι αυτά που λέμε εδώ είναι χρήσιμα για το κοινό που μας παρακολουθεί και το οποίο θα αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις του Νομοσχεδίου που θα ψηφίσουμε.

Συνάδελφοι,

Έγινε χρήση εδώ του όρου «ατασθαλίες» στο Συνεργατικό Κίνημα και κανείς δεν τις αμφισβητεί, αλλά είναι χρήσιμο να λεχθεί και παρακαλώ οποιοδήποτε από τους ομιλήσαντες ή απ' αυτούς που συμφωνούν με αυτά τα θέματα να πει, πόσα και πού φαίνονται τα ποσά που έδωσε ως χορηγία το κράτος, δηλαδή υπό μορφή δωρεάν, στο Συνεργατικό Κίνημα. Μέχρι τώρα το μόνο το οποίο έδωσε το κράτος, και σωστά έκαμε, ήταν μια πίστωση της τάξεως των 17 εκατομμυρίων λιρών που είναι εξοφλημένη και αναμένεται να εγκριθεί μια άλλη πίστωση για να αντιμετωπισθούν οι επιπτώσεις των ατασθαλιών, που πολύ σωστά λέχθηκε ότι είναι της τάξεως των 40 εκατομμυρίων λιρών, που βαρύνουν το Συνεργατικό Κίνημα. Θα ήταν επίσης σωστή η άποψη που εκφράστηκε, αν ελέγετο ότι πρόκειται για επιπτώσεις στην εθνική οικονομία, που πράγματι είναι επιπτώσεις στην εθνική οικονομία. Όμως ασφαλέστατα δεν έχουν καμιά σχέση με τα ελλείμματα του προϋπολογισμού και δεν πρόκειται για επιπτώσεις στην οικονομία του κράτους διότι άμεσα δεν επιχορηγεί το κράτος αυτά τα ζητήματα. Ως τώρα τουλάχιστο αυτή είναι η πραγματικότητα και αν υπάρχει διαφορετική άποψη παρακαλώ να υποδειχθεί πάνω σε συγκεκριμένη βάση.

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο που θίγηκε, χρησιμοποιήθηκε το θέμα της ΞΕΚΤΕ για να χρησιμοποιηθεί μαζί με το επιχείρημα ότι από το 1979, αν δεν υπήρχε το υπεράριθμο προσωπικό, θα είχαμε οικονομίες, το ύψος των οποίων δεν ανέφερε ο κ. Λόρδος. Θέλω να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι από το 1979 μέχρι σήμερα οι τιμαριθμικές αναπροσαρμογές είναι της τάξεως του 70%. Συνεπώς η λίρα που πλήρωνε το κράτος το 1979 επιβαρύνεται σήμερα με 70% αύξηση και αυτό το πράγμα δεν μπορεί να μη μετρά πάνω στα πάγια έξοδα της Δημοκρατίας. Αν δηλαδή οι φόροι που συζητούμε αναπροσαρμόζονταν κάθε χρόνο πάνω στη βάση των τιμαριθμικών αναπροσαρμογών, η αύξηση θα ήταν εκτός συζήτησης, και όσοι κρατούν μηχανές, και ο κ. Λόρδος κρατεί μηχανές και μπορεί να κάμει τις μαθηματικές πράξεις, μπορούν να διαπιστώσουν ότι είναι υψηλότερο το ποσοστό που θα πληρώναμε σήμερα για τα τέλη για τα οποία συζητούμε με τα Νομοσχέδια αυτά.

Συνεπώς όταν συζητούμε αυτά τα θέματα είναι χρήσιμο να χρησιμοποιούμε τη σωστή βάση πάνω στην οποία θα καθοδηγούμε και τους εαυτούς μας και το λαό σωστά.

Το άλλο επιχείρημα που θα ήθελα να σχολιάσω είναι το εξής: Λέχθηκε ότι υπάρχει υπεράριθμο προσωπικό στην Κυβέρνηση. Αυτό το παραδέχεται και η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και φαίνεται και από τα στοιχεία που περιέχονται στην έκθεση του προϋπολογισμού. Θα έλεγα ότι ήταν συνεπείς οι συνάδελφοι αν έλεγαν «μάλιστα, να μειώσουμε το προσωπικό για να ελαττώσουμε τις προβλεπόμενες δαπάνες». Όμως λένουν «θα αντιταχθούμε στη μείωση του προσωπικού με τον ίδιο ρυθμό

που προσελήφθηκε». Εφόσο θα αντιταχθούμε σ' αυτό πώς θα πληρώνονται αυτοί οι άνθρωποι, δηλαδή εννοούμε, να τους έχουμε στην Κυβέρνηση και να μην πληρώνονται μέχρι που να αφυπηρητήσουν οι άλλοι για να κενωθούν οι θέσεις και να λιγοστεύσουν; Πώς θα γίνει; Αν υπάρχει κανένας μαγικός τρόπος, παρακαλώ να μας τον υποδείξετε, συνάδελφοι, διότι δεν μπορεί να είναι κατανοητό αυτό το σημείο. Πώς είναι δυνατό να κρατούμε αυτούς που μπήκαν κατά λάθος, να μη συμφωνούμε να τους απολύσουν, να μην εγκρίνουμε κονδύλια για να πληρώνονται, αλλά να υπάρχουν στην Κυβέρνηση και να μπορούν να πληρώνονται;

Κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να υπενθυμίσω και πάλιν με τη σειρά μου ότι το υπό συζήτηση θέμα είναι τα τέλη μηχανοκινήτων οχημάτων που θα ψηφίσουμε σε λίγο και αφορούν το 1984 και εμείς συζητούμε για τα δημοσιονομικά ελλείμματα, που είναι όπως λέχθηκε 123 εκατομμύρια λίρες για το 1984. Θα έβλεπα ότι υπήρχε συνέπεια στους συναδέλφους αν έλεγαν «μάλιστα, για να μειωθεί αυτό το έλλειμμα των 123 εκατομμυρίων λιρών προτείνουμε αυτό ή εκείνο είτε υπό τη μορφή περικοπών στις πάγιες δαπάνες είτε υπό τη μορφή περικοπών στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως ή στον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Προσφύγων». Εφόσο δεν γίνονται αυτές οι προτάσεις και εννοούμε να μη ψηφίσουμε κανένα φορολογικό Νομοσχέδιο, πώς είναι δυνατό να υπάρξει αντιστοιχία μεταξύ αυτών των δυο πραγμάτων;

Επίσης θέλω να επισημάνω, και καλό είναι να το προσέξουν οι συνάδελφοι, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός από τον καιρό που μπήκε στη Βουλή μέχρι τώρα, δεν ψήφισε κανένα φορολογικό Νομοσχέδιο και κανένα Τακτικό Προϋπολογισμό ή Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Φυσικά λέει ότι το πράττει γιατί η Κυβέρνηση δεν κάμνει προγραμματισμό και περισυλλογή κ.λ.π. κ.λ.π. Όμως ενώ παίρνουμε αυτή τη θέση, από την άλλη διογκώνουμε τις απαιτήσεις που ο λαός έχει και σωστά ο λαός απαιτεί την εκτέλεση διαφόρων έργων σ' όλους τους τομείς. Θα είμαστε συνεπείς σ' αυτά τα πράγματα αν κάθε φορά που κάνουμε πρόταση για οποιοδήποτε έργο, ερχόμαστε να λέμε και πώς θα πληρωθούν αυτά τα έργα. Πρέπει δε να λεχθεί ότι από την πλευρά μας, από την πλευρά του ΑΚΕΛ - Αριστεράς, ψηφίζουμε και θα ψηφίζουμε φόρους που είναι λογικοί και δικαιολογημένοι, αλλά θα εμμένουμε και θα υποστηρίζουμε πάντοτε δημοσιονομική πολιτική η οποία να κάμνει ορθή κατανομή των βαρών, δηλαδή να επιβαρύνονται τα μεγάλα κέρδη, τα μεγάλα εισοδήματα. Μέχρις ότου όμως εφαρμοστεί αυτή η πολιτική, δεν πρέπει και δεν είναι δυνατό, ούτε και νοητό να πούμε ότι θα κλείσουμε το μαγαζί και δεν θα ψηφίζουμε τίποτε διότι με αυτό τον τρόπο κάμνομε πολιτική. Αυτή η πολιτική κάθε άλλο παρά ανταποκρίνεται προς τα λαϊκά συμφέροντα. Για να μπορεί το κράτος να λειτουργεί, για να μπορούν να εκτελούνται τα διάφορα έργα, για να μπορούν να ικανοποιούνται τα αιτήματα του λαού, είναι απαραίτητο να υπάρχουν έσοδα και για να υπάρχουν έσοδα θα υπάρχουν και πρέπει να υπάρχουν φόροι, αλλά πρέπει να γίνει κατανοητό από όλες τις πλευρές, ότι αυτοί οι φόροι πρέπει να είναι κυρίως άμεσοι φόροι, που σημαίνει ότι θα επιβαρύνουν εκείνους που είναι σε θέση να πληρώνουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,
Ένα μεγάλο πρόβλημα για κάθε Κυβέρνηση είναι πώς θα ζαχαρώσει το πικρό ποτήρι των φορολογιών.

Η Κυβέρνηση Κυπριανού στα πρώτα της βήματα ήταν άχαρις και με αφελείς δικαιολογίες προσπαθούσε να δικαιολογήσει κάθε νέα της φορολογία και γινόταν καταγέλαστη και δεν ήταν πειστική. Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει. Έγιναν ιλαροτραγικά. Γιατί τη στήριξη κάθε νέων απαράδεκτων φορολογιών της Κυβέρνησης Κυπριανού αναλαμβάνει εργολαβικά το Α.Κ.Ε.Λ.

Οι ομιλίες των Βουλευτών του Α.Κ.Ε.Λ. για τις φορολογίες αποτελούν κλασσικά δείγματα και υποδείγματα και δικαιολόγηση κάθε επιβολής φορολογίας. Το ΑΚΕΛ από ανορθωτικό κόμμα του εργαζόμενου λαού γίνεται ανορθωτικό κόμμα της Κυβέρνησης των φορολογιών και των ελλειμμάτων και των σκανδάλων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμός και μετά ο κ. Κωνσταντίνου και κλείει η συζήτηση διότι νομίζω ότι το θέμα έχει εξαντληθεί.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι περισσότερο από μια ώρα που συζητούμε το νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας και το οποίο, υπενθυμίζω αναφέρεται στα τέλη κυκλοφορίας και στα τέλη εγγραφής των μηχανοκινήτων οχημάτων. Έχουμε ακούσει υπεύθυνες, ανεύθυνες, ανευθυνούπευθνες θέσεις και τοποθετήσεις, έχουμε θυμηθεί και πάλι τον Αττίλα του 1974, τον πρώτο Αττίλα του 1974, τον δεύτερο Αττίλα του 1974, έχουμε κάμει τη σχετική προσφυγοκαπηλεία, έχουμε θυμηθεί ότι αυξάνουμε τα τέλη αδειών κυκλοφορίας για να βοηθήσουμε τους πρόσφυγες ωσάν να ξεχνούμε ότι είναι και οι πρόσφυγες ιδιοκτήτες - κάτοχοι αυτοκινήτων, ωσάν να ξεχνούμε ότι η μάζα η οποία περισσότερο κτυπιέται με τη νέα φορολογία είναι η μεσαία τάξη και μέσα στα πλαίσια της μεσαίας και της κατώτερης τάξης βρίσκεται σήμερα ενταγμένος ο προσφυγικός κόσμος.

Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, δε συζητούμε ούτε τον Αττίλα τον πρώτο, ούτε τον Αττίλα το δεύτερο. Συζητούμε τον Αττίλα τον τρίτο ο οποίος μας παρουσιάζεται με τη νέα του μάσκα, τη φορολογική μάσκα την οποία έχει προσφέρει το κυβερνών κόμμα του ΔΗΚΟ προς το συγκυβερνών κόμμα του ΑΚΕΛ.

Θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών η οποία βρίσκεται ενώπιόν μας και της οποίας, ως γνωρίζουμε όλοι, Πρόεδρος είναι ο αγαπητός συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου. Και διαβάζω από τη σελίδα 2:

«Με βάση τον αριθμό των μηχανοκινήτων οχημάτων που βρίσκονται σε κυκλοφορία υπολογίζεται ότι από τις προτεινόμενες αυξήσεις των πιο πάνω τελών τα Κυβερνητικά έσοδα θα αυξηθούν γύρω στα £5 εκ. περίπου ετήσια». £5 εκ. είναι αυτά που μας ζητούσε η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο.

Και συνεχίζει η ίδια Έκθεση: «Οι εκπρόσωποι των διαφόρων οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, στη συντριπτική πλειοψηφία τους τάχθηκαν εναντίον της προτεινόμενης αναθεώρησης των πιο πάνω τελών και υποστήριξαν την άποψη ότι, δοθέντος ότι το ιδιωτικό αυτοκίνητο δεν αποτελεί είδος πολυτελείας αλλά είδος πρώτης ανάγκης, οποιαδήποτε παραπέρα επιβάρυνσή

του και ιδιαίτερα εκείνων που χρησιμοποιούνται από τη μεγάλη μάζα των πολιτών, δεν δικαιολογείται».

Αυτά σε απάντηση προς όλους που έχουν επικαλεσθεί τις μάζες που θέλουν να προστατεύσουν. Οι μάζες των αυτοκινητιστών του λαού μας είπαν «όχι» στο φορολογικό νομοσχέδιο.

Και συνεχίζει η Έκθεση της Επιτροπής, της οποίας προεδρεύει ο κ. Κωνσταντίνου.

«Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, διαφωνούντων των Μελών της κ.κ. Λόρδου και Κατσουρωτού, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με την ανάγκη έγκρισης κάποιας λογικής αύξησης στα τέλη αυτά έτσι ώστε τα τελευταία να συνάδουν με τα σημερινά οικονομικά δεδομένα, όπως έχουν διαμορφωθεί από της τελευταίας αναθεώρησης των τελών αυτών. Η Επιτροπή», συνεχίζει η Έκθεση, «δεν συμφωνεί εντούτοις με το ύψος των προτεινόμενων τελών» - και είναι αυτό που ήθελα να προσέξετε αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η Έκθεση της Επιτροπής μας - «γιατί, στην ουσία, καταλήγουν να είναι τιμωρητικά για τους ιδιοκτήτες των επηρεαζόμενων μηχανοκινήτων οχημάτων τη στιγμή που τα χρησιμοποιούν για τις καθημερινές τους εργασίες».

Η Επιτροπή μας συμφωνεί, και αυτό είναι απάντηση προς το ΔΗΚΟ, ότι τα μέτρα τα οποία προτείνει η Κυβέρνηση με τη νέα φορολογία είναι τιμωρητικά. Έρχεται η Κυβέρνηση δηλαδή - και το λέει η Επιτροπή μας αυτό - να τιμωρήσει τους κατόχους μηχανοκινήτων οχημάτων. Και από τα £5 εκ. - αν λάβουμε υπόψη ότι οι αυξήσεις τις οποίες τείνουν να ψηφίσουν και ενέκριναν το ΔΗΚΟ και το ΑΚΕΛ είναι περίπου κατά το ήμισυ—ερχόμαστε με την Έκθεση να λέμε εμείς να τιμωρήσουμε το λαό κατά το ήμισυ. Αυτή είναι η συλλογιστική, κύριε Κωνσταντίνου. Αυτή είναι η Έκθεση η οποία βρίσκεται ενώπιόν μας. Λέμε ότι η Κυβέρνηση θέλει να τιμωρήσει το λαό αλλά εμείς, οι του ΔΗΚΟ και του ΑΚΕΛ, λέμε «θα σας τιμωρήσουμε κατά το ήμισυ».

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν θα τιμωρήσουμε το λαό και αν χρειαστεί οποτεδήποτε με τα νόμιμα και δημοκρατικά μέσα τα οποία έχουμε στη διάθεσή μας να τιμωρήσουμε, θα τιμωρήσουμε αυτούς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη σημερινή μας κατάσταση. Ας μη απατούμε το λαό για τα «περιβόητα» αναπτυξιακά έργα. Σήμερα έχουμε ένα νομοσχέδιο που για να κυκλοφορήσει ο άλλος το αυτοκίνητό του θα πρέπει να αυξήσει τα τέλη του κατά 50%. Να μη κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας και να στρουθοκαμηλίζουμε. Ένα αυτοκίνητο δεν έχει να πληρώσει μόνο άδεια κυκλοφορίας. Έχει να πληρώσει και τα έξοδα διακίνησεως. Ας μη ξεχνούμε ότι η βενζίνη και γενικά τα πετρελαιοειδή στην Κύπρο βρίσκονται στα ύψη και κατέχουμε τα πρωτεία. Όλα αυτά βρίσκονται μέσα στα έξοδα της συντήρησης ενός αυτοκινήτου. Και επομένως, επαναλαμβάνω, αφού οι συνάδελφοι του ΔΗΚΟ και του ΑΚΕΛ θέλουν να τιμωρήσουν κατά το ήμισυ το λαό, τους χαρίζουμε αυτή την τιμή, πλην όμως θα είμαστε έτοιμοι να τους τιμωρήσουμε με τα μέσα που ανάφερα προηγουμένως όταν χρειαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου είναι ο τελευταίος ομιλητής.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εξαρτάται, κ. Πρόεδρε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι όταν άρχισε η συζήτηση του θέματος είχα αντιληφθεί, φαίνεται κακώς, ότι στόχος της συζήτησης αυτής από μέρους του Συναγερμού ήταν απλώς η δημαγωγία.

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι στην εξέλιξη της η συζήτηση απέδειξε ότι κάπου αλλού στοχεύει ο Συναγερμός, στο βιολί της εξουσίας που παλαιότερα ήταν ο κύριος στόχος του Συναγερμού και για κάποιο στάδιο είχε πέσει ο τόνος και έδειξε ότι θα χειριζόταν ορθά και λογικά τα ζητήματα. Φαίνεται ότι έχει και πάλιν προσανατολισθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Γι' αυτό και ο στόχος της καταψήφισης κάθε φορολογικού Νομοσχεδίου, γι' αυτό και ο στόχος της καταψήφισης των προϋπολογισμών του κράτους, γι' αυτό και η ομιλία η γραπτή την οποία προετοίμαζε τόση ώρα και με την οποία νόμιζε ότι επρόκειτο να μας πει πολύ σοβαρά πράγματα ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης. Και σ' αυτή τη Βουλή πάμε να παρουσιάσουμε τα πράγματα ως εξής: Ο φιλολαϊκός κ. Χριστοφίδης και ο Συναγερμός και το φιλοαστικό κόμμα, το ΑΚΕΛ! Γελούν και τα παρδαλά κατσίκια. Δεν χρειάζονται πολλά πράγματα για να σας γνωρίσουν, κύριοι. Είσαστε, και μην το κρύβετε, το κόμμα του κεφαλαίου, της αστικής τάξης, της αντιδρασης. Το ΑΚΕΛ ήταν και παραμένει το Κόμμα της εργατικής τάξης, των εργαζομένων αυτού του τόπου και τίποτε δεν μπορεί να το αλλάξει. Όσο για τους στόχους σας θα παραμείνουν στόχοι ανεκπλήρωτοι, όπως πάντοτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν προτίθεμαι να επιτρέψω να εκτραπεί η συζήτηση από το θέμα που συζητούμε· ήδη έχει εκτραπεί, λυπούμαι να παρατηρήσω. Όμως, αν ο κ. Χριστοφίδης απλώς θέλει να πει μερικά λόγια από τη θέση του ή έστω και από το βήμα, μπορεί να το πράξει, αλλά να μην προκαλούμε συνέχεια συζήτηση διότι το κάθε τι θα έχει την απάντησή του και δεν θα τελειώνουμε ποτέ.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Κωνσταντίνου, με αυθεντική όπως συνηθίζει αγόρευση, θέλει να μας πει ότι ξαναβλέπει το Συναγερμό να στοχεύει στην εξουσία. Η εξουσία στοχεύεται συνεχώς από το Συναγερμό γιατί ο Συναγερμός πιστεύει ότι όταν γίνει εξουσία θα βρει αυτός ο τόπος σωτηρία. Γιατί ο Συναγερμός ανησυχεί που η εξουσία ασκείται όλα αυτά τα χρόνια με τον τρόπο που ασκείται μέσα στη Δημοκρατία της Κύπρου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ανησυχεί από τη σύνθεση της εξουσίας που υπάρχει σ' αυτό τον τόπο διότι πιστεύει ότι επισώρευσε και θα επισωρεύσει και άλλα δεινά σ' αυτό τον τόπο.

Επομένως κακώς ο κ. Κωνσταντίνου νόμισε ότι ο Συναγερμός έπαυσε να στοχεύει στην εξουσία. Τη στοχεύει και ο Συναγερμός μια μέρα θα γίνει εξουσία και τότε θα σημαίνει η ώρα για σωτηρία αυτού του τόπου και αυτού του λαού.

Ισχυρίσθη ο κ. Κωνσταντίνου ότι το ΑΚΕΛ είναι το Κόμμα του εργαζόμενου λαού. Τον πληροφορούμε ότι οι αριθμοί και τα γεγονότα τον διαψεύδουν. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το μεγαλύτερο Κόμμα στον τόπο με την αδιάφευστη γλώσσα και τους αριθμούς της κάλπης και έχει στους κόλπους του την πλειοψηφία των αγροτών και των εργατών αυτού του τόπου. Δεν είναι Κόμμα του κεφαλαίου, είναι Κόμμα του λαού. Και είναι γι' αυτό το λόγο που ανησυχεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός γι' αυτό το δύσμοιρο λαό που νόμισαν ορισμένοι ότι τον έπεισαν ότι είναι οι στυλοβάτες και οι πρόμαχοι των δικαίων του.

Το ΑΚΕΛ ισχυρίζεται ότι αγωνίζεται για τον εργάτη και τον αγρότη και του φορτώνει συνεχώς νέες φορολογίες δυσβάστακτες, και είναι γι' αυτό που είπα ότι από ανορθωτικό Κόμμα του εγαζόμενου λαού, έχει γίνει ανορθωτικό κόμμα της Κυβέρνησης των σκανδάλων και των φορολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, δεν θα επιτρέψω περαιτέρω συζήτηση. Εάν γνώριζα ότι ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης θα μιλούσε κατά τον τρόπο που μίλησε, δηλαδή ότι θα μας μιλήσει για μητρώα, τα οποία δεν κατέχει, ασφαλέστατα δεν θα επέτρεπα να μιλήσει.

Η συζήτηση έχει λήξει διότι συζητούμε πάνω σ' αυτό το θέμα για δυο περίπου ώρες και νομίζω ότι όλοι οι συνάδελφοι συμφωνούν ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω συζήτηση. Διότι ήδη με τον τρόπο που έχει εκτραπεί η συζήτηση βγήκαμε έξω από το θέμα. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν είμαι από εκείνους που θέλουν να περιορίσουν με οποιοδήποτε τρόπο τη συζήτηση, αλλά όταν βγει έξω από το θέμα η συζήτηση, ο Πρόεδρος έχει καθήκον απαραίτο να επέμβει και να μην επιτρέψει συνέχιση της συζήτησης πάνω σ' αυτή τη βάση που δυστυχώς έχει εκτραπεί.

Γι' αυτό, εφόσο συμφωνούν όλοι οι συνάδελφοι ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

15 υπέρ.

7 κατά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Μέρους Ι του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έχουν γίνει 16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

16 υπέρ.

8 κατά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος του παρόντος Νόμου. Άσθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

16 υπέρ.

8 κατά.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 16 ψήφους υπέρ και 8 κατά το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Α - Νομοθετική Εργασία - είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Νίκος Μαυρονικόλας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Αλέξης Γαλανός, εκπροσωπών τον κ. Κ. Παναγίδα

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε την 1η Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καθώς και εκπρόσωποι του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Με την πρόταση αυτή νόμου, που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, σκοπείται η κατάργηση της θανατικής ποινής και η αντικατάστασή της με την ποινή της διά βίου φυλάκισης στην περίπτωση φόνου εκ προμελέτης.

Στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την πιο πάνω πρόταση νόμου αναφέρεται ότι η προς κατάργηση της θανατικής ποινής κίνηση χρονολογείται από πολλού. Οι υπέρμαχοι της κατάργησης της θανατικής ποινής φρονούν ότι η τελευταία δεν είναι αναγκαία για την περιστολή των τελουμένων εγκλημάτων και ότι ενώ δεν έχει δύναμη εκφοβητική αντίκειται στη γενική αρχή του σωφρονισμού του εγκληματήσαντος και θεωρείται ποινή ανεπανόρθωτη στην περίπτωση δικαστικής πλάνης. Ήδη πλείστες όσες χώρες στο εξωτερικό την έχουν καταργήσει.

Από την ίδια έκθεση προκύπτει ότι το όλο θέμα επανήλθε και πάλιν στο προσκήνιο ύστερα από την τελευταία απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης που προβλέπει την κατάργηση της θανατικής ποινής στα Κράτη—Μέλη του που θα προσυπογράψουν τη σχετική σύμβαση. Στην ίδια έκθεση υποστηρίζεται ότι όσο αυξάνεται ο πολιτισμός η ποινή του θανάτου καθίσταται σπανιότερη και τείνει να καταργηθεί από την άποψη του κοινού ποινικού δικαίου. Υπογραμμίζεται τέλος ότι η ποινή του θανάτου είναι απαραίτητη αν δεν υπήρχαν άλλα μέσα για να καταστεί ο εγκληματίας αβλαβής στην κοινωνία και προτείνεται ως υπαλλακτικό μέσο η ισόβια εγκάθειρξη.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας τάχθηκε υπέρ της κατάργησης της θανατικής ποινής στην περίπτωση του φόνου εκ προμελέτης υποδεικνύοντας συνάμα την ανάγκη εξέτασης και αριθμού άλλων θεμάτων που σχετίζονται με τον υπό τροποποίηση κώδικα και αναφέρονται στην περίληψη σύγχρονης διάταξης για τα αδικήματα εσχάτης προδοσίας. Την ίδια θέση υποστήριξαν τόσο οι εκπρόσωποι του Ανωτάτου Δικαστηρίου όσο και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Οι τελευταίοι υπογράμμισαν επίσης την ανάγκη πραγματοποίησης συνεπακόλουθων αλλαγών στο άρθρο 29 του Ποινικού Κώδικα καθώς επίσης στους Κανονισμούς περί Πειθαρχίας στις Φυλακές που αναφέρονται ειδικότερα στα θέματα μετριασμού των εκτειόμενων ποινών. Για το

τελευταίο αυτό θέμα ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης δήλωσε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει ήδη συμπληρώσει τη σχετική μελέτη του για την αναθεώρηση των Κανονισμών αυτών και την προώθησή τους στο Υπουργικό Συμβούλιο για τελική έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και το γεγονός ότι η θανατική ποινή δεν έχει εκτελεστεί στην Κύπρο για μακρά σειρά ετών φρονεί ότι επέστη ο χρόνος για τη διά νόμου κατάργησή της. Η Επιτροπή πρόσθετα πιστεύει ότι η έννομη τάξη προστατεύεται αρκούντως με τα υπόλοιπα προσφερόμενα μέσα και δεν υπάρχει κανένας άλλος αποχρών λόγος που να επιβάλλει τη διατήρηση της θανατικής ποινής τουλάχιστο για τα αδικήματα για το φόνο εκ προμελέτης. Γι' αυτό και ομόφωνα συντάσσεται με την κατάργηση της θανατικής ποινής και την αντικατάστασή της με την ποινή φυλάκισεως δια βίου.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί επίσης το άρθρο 29 του Ποινικού Κώδικα ώστε η προβλεπόμενη σ' αυτό ευχέρεια του εκδικάζοντος Δικαστηρίου να επιβάλλει, υπαλλακτικά, βραχύτερες ποινές φυλάκισης ή ακόμα και χρηματική ποινή να μη ισχύει στην περίπτωση της ποινής της φυλάκισης δια βίου για φόνο εκ προμελέτης.

Τέλος η Επιτροπή συμφωνεί με την ανάγκη αναθεώρησης των Κανονισμών περί Πειθαρχίας στις Φυλακές γι' αυτό και με άλλη πρόταση της προτείνεται σχετική τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας ώστε οι μελετούμενες από το Υπουργείο Δικαιοσύνης τροποποιήσεις στους Κανονισμούς αυτούς να κατατεθούν στη Βουλή για μελέτη και έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το άρθρο 7, παράγραφος 2 του Συντάγματος της Δημοκρατίας, καθορίζει ότι «Ουδείς αποστερείται της ζωής αυτού, ειμή εις εκτέλεσιν ποινής επιβληθείσης δι' αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου δι' αδικήμα, δι' ό προβλέπεται η ποινή αυτή υπό του νόμου. Νόμος δύναται να προβλέψη τοιαύτην ποινήν μόνον εις τας περιπτώσεις φόνου εκ προμελέτης, εσχάτης προδοσίας, πειρατείας κατά το διεθνές δίκαιον και επί αδικημάτων τιμωρουμένων δια ποινής θανάτου συμφώνως τω στρατιωτικώ ποινικώ νόμω.»

Με τέτοια διατύπωση στο Σύνταγμά μας φαίνεται πως είναι δυνατό, όχι όμως και υποχρεωτικό, να προβλέπεται η θανατική ποινή στις περιπτώσεις που καθορίζει περιοριστικά το Σύνταγμα.

Έτσι η Νομοθετική Εξουσία μπορεί στις περιπτώσεις αυτές, όπως και το έπραξε σε ορισμένες απ' αυτές, να προβλέψει τη θανατική ποινή. Μπορεί όμως και να προβλέψει άλλου είδους ποινές για τα αδικήματα αυτά, καταργώντας τη θανατική ποινή που προβλέπεται γι' αυτά. Όπως είναι δηλαδή το Σύνταγμά μας, η Βουλή μπορεί να καταργήσει τη θανατική ποινή που προβλέπεται από οποιοδήποτε νόμο και να την αντικαταστήσει με άλλου είδους ποινή. Μπορεί η Βουλή με διάφορα νομοθετήματα να εξοστρακίσει τη θανατική ποινή απ' όλα τα κοινά νομοθετήματα. Τούτο είναι συνταγματικό. Δεν μπορεί όμως η Βουλή με νομοθέτημά της να καθορίσει πως δεν μπορεί νόμος να προβλέπει θανατική ποινή

στις περιπτώσεις που το επιτρέπει το Σύνταγμα γιατί θάταν αντισυνταγματικός αυτός ο νόμος και θάταν αντισυνταγματική μια τέτοια αυτοδέσμευση της Βουλής.

Η Βουλή σήμερα με διακομματική πρόταση νόμου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, και έχοντας την ομόφωνη γνώμη και του Γενικού Εσαγγελέα της Δημοκρατίας και του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Υπουργού Δικαιοσύνης, καταργεί τη θανατική ποινή σαν ποινή στο φόνο εκ προμελέτης και προβλέπει σαν υποχρεωτική ποινή για το φόνο εκ προμελέτης την ποινή της φυλακίσεως δια βίου. Με την κατάργηση της θανατικής ποινής σήμερα στον προμελετημένο φόνο, το μεγάλο και πολυσυζητημένο θέμα κατάργησης της θανατικής ποινής δεν τελειώνει. Υπάρχουν πολλά άλλα που πρέπει να γίνουν στην Κύπρο και ιδιαίτερα στο χώρο του στρατιωτικού ποινικού κώδικα. Γι' αυτή την πιο πέρα πορεία για κατάργηση της θανατικής ποινής στην Κύπρο η Βουλή θα συνεργαστεί με το Γενικό Εισαγγελέα, τον Υπουργό Δικαιοσύνης και το Ανώτατο Δικαστήριο. Η συνεργασία αυτή είναι δοσμένη και εκτιμάται.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στα χρόνια της ανεξαρτησίας απαγγέλθηκαν συνολικά 16 θανατικές καταδίκες. Στις 13/6/1962 έγιναν οι τελευταίοι απαγχονισμοί στην Κύπρο. Κρεμάστηκαν τότε ο Ζαχαρίας, ο Δημητρίου και ο Χειλέτικος. Και είναι οι μόνοι θανατοποινίτες που κρεμάστηκαν στα χρόνια της Δημοκρατίας. Οι άλλες 13 θανατικές καταδίκες με απονομή χάριτος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας βάσει του άρθρου 53 του Συντάγματος μετατράπηκαν σε ποινές ισόβιων δεσμών. Σ' αυτό συντέλεσε και η ιδιότητα του πρώτου Προέδρου της Δημοκρατίας σαν αρχηγού της εκκλησίας.

Με αυτά τα δοσμένα στοιχεία μπορούμε να πούμε πως στην πράξη η θανατική ποινή για τον προμελετημένο φόνο είναι ουσιαστικά καταργημένη από χρόνια. Σήμερα εκδίδουμε το πιστοποιητικό θανάτου της θανατικής ποινής στο φόνο εκ προμελέτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι κατά τη συζήτηση των Νομοσχεδίων δεν επιτρέπονται γραπτές ομιλίες. Και ο κ. Χριστοφίδης και εις το προηγούμενο θέμα και σ' αυτό το θέμα αντιλαμβάνομαι ότι είχε γραπτή ομιλία. Παρακαλώ να συμμορφωνόμαστε με τους κανονισμούς.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρατηρώ ότι πολλές φορές γίνεται αναφορά ότι χρησιμοποιώ γραπτή ομιλία. Δεν θέλω να επικαλεσθώ ίση μεταχείριση διότι πλείστοι όσοι συνάδελφοι και ιδιαίτερα της Αριστεράς χρησιμοποιούν γραπτές ομιλίες. Τα σημειώματά μου είναι στη διάθεσή σας. Δεν πρόκειται περί γραπτών ομιλιών, πρόκειται περί σημειωμάτων. Και ιδιαίτερα στο εξειδικευμένο θέμα της κατάργησης της θανατικής ποινής οι σημειώσεις αυτές χρειάζονται. Δεν είναι θέμα ανάγνωσης από κείμενο επί λέξει είναι σημειώσεις τις οποίες μπορεί ο ομιλών να χρησιμοποιεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν πρόκειται για σημειώσεις κ. Χριστοφίδη δικαιούσθε ασφαλέστατα να κρατάτε σημειώσεις και να χρησιμοποιείτε τις σημειώσεις σας. Όμως δεν είναι αληθές αυτό που είπατε ότι οι Βουλευτές της Αριστεράς συνήθως μιλούν από

γραφτό κείμενο. Από ό,τι γνωρίζω, ουδέποτε από τον καιρό τουλάχιστο που θεσπίσθηκε ο Κανονισμός επιτρέπτη - διότι εγώ είμαι και Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Αριστεράς - σε Βουλευτή της Αριστεράς να μιλήσει με γραπτή ομιλία. Επομένως σας διαβεβαιώ ότι δεν επιτρέπεται αυτό το πράγμα.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται από τη θέση μου. Πράγματι είναι μια πρωτοποριακή νομοθεσία αυτή την οποία θα ψηφίσουμε σήμερα και θα ήθελα να δηλώσω ότι η Κυβερνητική πλευρά, εξ όσων μας ανέφερε, εργάζεται δραστήρια προς την κατεύθυνση του να καλύψει και ορισμένες άλλες πτυχές που σήμερα σχετίζονται με τη θανατική ποινή. Αυτές είναι ποινές για ελαττωμένη ευθύνη, ποινές που αφορούν το στρατιωτικό νόμο. Επίσης είναι θέματα που αφορούν την εσχάτη προδοσία. Αντιλαμβανόμεθα ότι γίνεται μελέτη από εμπειρογνώμονα και σήμερα θα κατατεθούν οι προτάσεις της Κυβέρνησης προς το Σώμα.

Όσον αφορά τη συνεργασία όλων των Κομμάτων στην Επιτροπή Νομικών, πράγματι παρατηρήθη μια αξιόλογη συνεργασία όλων των Κομμάτων. Αλλά ήθελα να παρατηρήσω προς τον αγαπητό συνάδελφο κ. Χριστοφίδη, ότι για να συνεχισθεί αυτή η συνεργασία πρέπει να υπάρχει και ένας αμοιβαίος σεβασμός και προπαντός από τον Πρόεδρο της Επιτροπής προς τους συναδέλφους του όταν γίνονται ορισμένες εξηγήσεις, έστω και αν είναι πολύ απλές εξηγήσεις και δεν έχουν μεγάλη σημασία, και οι εξηγήσεις είναι ότι εφόσο μια έκθεση που καλύπτει όλα τα σημεία και είναι ομόφωνη και δεν είναι σωστό να ομιλήσει κανένας συμφωνήθηκε και δεν προετοιμάσθηκε κανένας άλλος συνάδελφος, το να αθετείται αυτή η εξήγηση δημιουργεί μια κακή πίστη η οποία δυστυχώς δεν θα βοηθήσει στο πολύ καλό πνεύμα το οποίο υπάρχει μέχρι σήμερα στην Επιτροπή Νομικών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι διότι από το τίποτε ο συνάδελφος Γαλανός δημιουργεί θέμα. Η Επιτροπή Νομικών πιστεύω ότι έχει ίσως το μοναδικό ρεκόρ μέχρι σήμερα να έχει όλες της τις αποφάσεις διακομματικά ομόφωνες και αυτή είναι η πραγματικότητα και είναι μια ευχάριστη πραγματικότητα.

Όσον αφορά το θέμα που εγείρει, είχα πει στην Επιτροπή από το πρωί ότι δεν θα υπάρξουν ομιλίες όπως και δεν θα υπάρξουν και στα άλλα δυο θέματα που εκκρεμούν σήμερα ενώπιόν μας. Είπα όμως ότι θα κάμω ορισμένες παρατηρήσεις σαν Πρόεδρος της Επιτροπής και ιδιαίτερα να μιλήσω για τη συνεργασία της Επιτροπής Νομικών με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και το Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν πιστεύω να εξήλθα από τα πλαίσια αυτά που είπα' τα είχα προαναγγείλει πως θα τα έλεγα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να βάλομε τα πράγματα στη θέση τους, νομίζω ότι ο συνάδελφος κ. Μανώλης Χριστοφίδης δεν λείπει την πραγματικότητα. Συμφωνήθηκε στην Επιτροπή Νομικών σήμερα το πρωί να γίνει μια δήλωση, μια απλή δήλωση

από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, ότι για τα εναπομείναντα θέματα της θανατικής ποινής θα συνεργασθεί το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Ανώτατο Δικαστήριο, ο Γενικός Εισαγγελέας και η Επιτροπή Νομικών. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι ομόφωνη η γνώμη του Σώματος ότι με αυτή τη νομοθεσία που θεσπίζουμε σήμερα ευθυγραμμίζομαστε με όλες τις προηγμένες χώρες του κόσμου και εκφράζουμε την ελπίδα ότι καταργώντας τη θανατική ποινή θα συμβάλουμε και στη μείωση του εγκλήματος. Διότι αυτός πρέπει να είναι ο στόχος και της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 203 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟ-
ΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατάθεσαν στην Επιτροπή αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £388,285 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των πιο κάτω δαπανών:

(α) Διάθεση ποσού £100,000 για την κάλυψη της αξίας 10 οικοπέδων στην περιοχή Μακεδονίτισσας τα οποία η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου έχει δωρήσει στην Κυβέρνηση για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή, από απόψεως Προϋπολογισμού η αξία της γης αυτής θα πρέπει να χρεωθεί στο Άρθρο 802 «Αγορά Ακινήτου Περιουσίας» του Κεφαλαίου 48Α «Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας» του Τακτικού Προϋπολογισμού του τρέχοντος χρόνου και να πιστωθεί σε Λογαριασμό της Εθνικής Φρουράς.

(β) Διάθεση ποσού £230,000 για την καταβολή της εθελοντικής συνεισφοράς της Κυβέρνησης ύψους £415,000 για το έτος 1982 έναντι των δαπανών της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών που υπηρετεί στην Κύπρο.

(γ) Διάθεση ποσού £58,285 για την εξόφληση δύο δανείων και των τόκων τους τα οποία παραχώρησε η Τράπεζα Κύπρου Λτδ. προς τον Οργανισμό JEMO CYPRUS LTD. με Κυβερνητική εγγύηση.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι πρόνοιες που έγιναν στον Τακτικό Προϋπολογισμό του τρέχοντος χρόνου για τους πιο πάνω σκοπούς αναμένεται να μην επαρκέσουν και επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για την κάλυψη των επιπρόσθετων ποσών που τώρα απαιτούνται κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο των αντιστοίχων Κεφαλαίων του Τακτικού Προϋπολογισμού, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα έκρινε αναγκαίο να ζητήσει από τους αρμόδιους πρόσθετα

συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις ζητούμενες πιστώσεις για την προσφερθείσα δωρεάν της Ιεράς Αρχιεπισκοπής για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και την εξόφληση των δανείων του Οργανισμού «JEMO CYPRUS LTD.», προτού πάρει οποιαδήποτε τελική θέση για τις πιστώσεις. Τα ζητηθέντα στοιχεία εξακολουθούν να αναμένονται. Γι' αυτό και η Επιτροπή είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να εισηγηθεί την έγκριση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης για την καταβολή της εθελοντικής συνεισφοράς της Κύπρου για τις δαπάνες της Ειρηνευτικής Δύναμης των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο μόνο, αφήνοντας τα δυο άλλα θέματα σε εκκρεμότητα μέχρι που να δοθούν και αναλυθούν από την Επιτροπή τα ζητηθέντα στοιχεία.

Υπό το φως των πιο πάνω η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου, αφού η προβλεπόμενη σ' αυτό πίστωση μειωθεί στις £230,000 μόνο και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε ν' αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £230,000 διά την χρείαν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο. «Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος (Αρ. 2) του 1982».

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1982»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Νίκος Μαυρονικόλας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Αλέξης Γαλανός, εκπροσώπων τον κ. Κ. Παναγίδα

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε διαδοχικές συνεδρίες της με τελευταία συνεδρία της η οποία συγκροτήθηκε την 1 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας καθώς και εκπρόσωποι του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία, προτείνονται τα πιο κάτω υπό μορφή τροποποιήσεων στη βασική νομοθεσία περί Ερευνητικών Επιτροπών:-

- (α) Η παροχή εξουσίας στις εγκαθιδρυόμενες ερευνητικές επιτροπές να εξαναγκάζουν την εμφάνιση μαρτύρων ή την προσαγωγή εγγράφων ενώπιόν τους και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης στις εντολές τους, να επιβάλλουν τις ίδιες ποινές όπως στην περίπτωση των ποινικών δικαστηρίων·
- (β) η παροχή εξουσίας στις ερευνητικές επιτροπές να καλούν στις συνεδρίες τους εμπειρογνώμονες για να τις συμβουλεύουν πάνω σε θέματα της αρμοδιότητάς τους· και
- (γ) η εξομοίωση με τη δικαστική διαδικασία της διαδικασίας ενώπιον των ερευνητικών επιτροπών.

Στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η οποία συνοδεύει το πιο πάνω νομοσχέδιο, αναφέρεται ότι η νομοθεσία περί ερευνητικών επιτροπών που θεσπίστηκε κατά τη διάρκεια της αποικιοκρατίας, θεωρείται απηρχαιωμένη και η ως τώρα πρακτική εφαρμογή της απόδειξε ότι δεν προσφέρει τα αναγκαία νομοθετικά πλαίσια για να μπορούν οι διοριζόμενες διερευνητικές επιτροπές να εκπληρούν αποτελεσματικά και ικανοποιητικά τους σκοπούς του διορισμού τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, η οποία μελέτησε κατ' αρχήν το όλο θέμα, με σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα περιορίστηκε σε πρώτο στάδιο να εισηγηθεί την αύξηση των εξαιρετικά χαμηλών ποινών που προβλέπονταν στη βασική νομοθεσία και τις οποίες οι ερευνητικές επιτροπές μπορούσαν να επιβάλλουν και την εκχώρηση στις ίδιες επιτροπές της εξουσίας να περιβάλλονται με εμπειρογνώμονες όταν η φύση του εξεταζόμενου θέματος επιβάλλει την παρουσία και συμβολή στο όλο έργο τους. Για τα υπόλοιπα θέματα τα οποία πραγματεύεται, το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη σχετική δήλωση των εκπροσώπων του Υπουργείου Δικαιοσύνης ότι το θέμα της ριζικής αναθεώρησης της υφιστάμενης νομοθεσίας απασχολούσε τότε την Κυβέρνηση και ότι το Υπουργείο είχε αρχίσει την επεξεργασία σχετικού νομοσχεδίου, πήρε τη θέση ότι, τυχόν υιοθέτηση των υπολοίπων τροποποιήσεων που προτάθη-

καν, θα προκαθόριζε τη μορφή και τη φιλοσοφία της ολοκληρωμένης και εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας της οποίας μελετάτο η εισαγωγή. Γι' αυτό και η Επιτροπή είχε επιφυλαχθεί να εξετάσει περαιτέρω το θέμα υπό το φως των πορισμάτων που θα προέκυπταν από την πιο πάνω μελέτη. Επειδή εντούτοις η μελέτη αυτή για διάφορους λόγους δεν συμπληρώθηκε μέσα στα καθορισμένα χρονικά πλαίσια, η Επιτροπή Νομικών ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να προχωρήσει και εξετάσει και το υπόλοιπο μέρος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που εκκρεμούσε ενώπιόν της.

Προτού η Επιτροπή υποβάλει στο Σώμα τις δικές της εισηγήσεις θεωρεί σκόπιμο να προδιαγράψει σε γενικές γραμμές τις κυριότερες πρόνοιες της νομοθεσίας που ισχύει σήμερα για τις Ερευνητικές Επιτροπές. Οι κυριότερες πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής, όπως έχει μερικώς τροποποιηθεί με τον περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικό) Νόμο του 1982 (Αρ. 37 του 1982), μπορούν να συνοψιστούν στις πιο κάτω:-

- (α) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει εξουσία διορισμού ενός ή περισσότερων επιτρόπων έρευνας για την εξέταση και την υποβολή έκθεσης πάνω σε οποιοδήποτε θέμα το οποίο ο Πρόεδρος ήθελε παραπέμψει σ' αυτούς.
- (β) Η ερευνητική επιτροπή η οποία εγκαθιδρύεται με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία έχει τις πιο κάτω εξουσίες:-
 - (ι) Να καλεί και να αντεξετάζει οποιαδήποτε αρμόδια πρόσωπα που θεωρεί απαραίτητα στα πλαίσια των όρων εντολής της·
 - (ιι) να υποχρεώνει την προσαγωγή ενώπιον της οποιοδήποτε εγγράφου και να επιβάλλει ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης οποιοδήποτε προσώπου προς την απαίτηση της επιτροπής να προσέλθει ενώπιόν της ή να προσαγάγει οποιαδήποτε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του·
 - (ιιι) να επιτρέπει ή να απαγορεύει την παρακολούθηση από το κοινό ή από τον τύπο των συνεδριών της·
 - (ιιιι) να καλεί οποιοδήποτε εμπειρογνώμονα να παρακάθεται με την επιτροπή και να τη συμβουλεύει σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Βάση θέσπισης της Κυπριακής νομοθεσίας αποτέλεσε το Tribunals of Inquiry (Evidence) Act που ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο, νομοθεσία η οποία αποτέλεσε αντικείμενο σειράς μελετών από ειδικές Επιτροπές που κατάληξαν στο συμπέρασμα ότι η νομοθεσία αυτή δεν έχρηζε οποιασδήποτε παραπέρα τροποποίησης εκτός από την εξαγγελία ορισμένων κατευθυντήριων γραμμών οι οποίες θάπρεπε να διέπουν τις εργασίες των Ερευνητικών αυτών Επιτροπών.

Η Επιτροπή Νομικών θεωρώντας ιδιαίτερα χρήσιμες τις πιο πάνω αρχές τις αναφέρει στην παρούσα Έκθεση προς το Σώμα για σκοπούς καθοδήγησης και των δικών μας Επιτροπών Έρευνας. Οι αρχές αυτές μπορούν να συνοψιστούν στα πιο κάτω:-

- (α) Προτού ένα πρόσωπο εμπλακεί στη διαδικασία μιας έρευνας, η ερευνητική επιτροπή θα πρέπει να ικανοποιηθεί ότι υπάρχουν για το σκοπό αυτό όλες οι περιστάσεις οι οποίες το επηρεάζουν και τις οποίες η επιτροπή προτίθεται να διερευνήσει·
- (β) προτού ένα πρόσωπο κληθεί ως μάρτυρας θα πρέπει να πληροφορηθεί για τους ισχυρισμούς που έχουν διατυπωθεί εναντίον του και την ουσία των υπαρχουσών μαρτυριών που τους υποστηρίζουν·

- (γ) θα πρέπει να δίδεται σε κάθε πρόσωπο ικανοποιητικός χρόνος για την προετοιμασία της υπόθεσής του και ταυτόχρονα να δικαιούται να κάμνει χρήση της βοήθειας νομικών συμβούλων·
- (δ) θα πρέπει να δίδεται η ευχέρεια σε κάθε πρόσωπο να εξετάζεται από το δικηγόρο του και ο τελευταίος να δικαιούται επίσης να αντεξετάζει τους υπόλοιπους μάρτυρες που προβάλλουν ισχυρισμούς για τον πελάτη του.

Η Επιτροπή με γνώμονα όλα τα πιο πάνω αλλά και ως αποτέλεσμα της συγκριτικής μελέτης και των δυο νομοθεσιών έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα:-

- (α) Το γεγονός ότι η Αγγλική νομοθεσία, παρόλο ότι αποτέλεσε αντικείμενο διεξοδικής και περιοδικής θεώρησης από Ειδικές Επιτροπές (Το 1966, 1969 και 1973) εντούτοις το συμπέρασμα όλων ήταν ότι αυτή εξακολουθεί ν' ανταποκρίνεται ικανοποιητικά στους σκοπούς για τους οποίους έχει εισαχθεί.
- (β) Η βασική φιλοσοφία η οποία διακρίνει την Αγγλική νομοθεσία εξακολουθεί να παραμένει η ίδια. Δηλαδή η προσφερόμενη διαδικασία διεξαγωγής έρευνας σε θέματα που καθάπτονται του δημόσιου συμφέροντος παραμένει στα χέρια της Εκτελεστικής Εξουσίας και σε καμιά περίπτωση έχει γίνει προσπάθεια μετατροπής της σε μια καθαρά δικαστική διαδικασία.
- (γ) Απώτερος σκοπός της διεξαγωγής μιας έρευνας για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος εξακολουθεί να παραμένει η αντικειμενική, από τη μια, διαπίστωση των γεγονότων που προηγήθηκαν μιας πολιτικά επιλήψιμης πράξης και η απόδοση, από την άλλη, των πολιτικών ευθυνών σ' αυτούς που τους ανήκουν. Με τον τρόπο αυτό ικανοποιείται το δημόσιο αίσθημα και η εκάστοτε Κυβέρνηση εκπληρώνει τις πολιτικές της ευθύνες έναντι του εκλογικού σώματος. Για τυχόν ποινικά ή/και αστικά αδικήματα εξακολουθούν να προσφέρονται οι συνήθεις διαδικασίες.
- (δ) Η συνταγματική διάρθρωση του Κυπριακού Κράτους δεν αφήνει περιθώρια υιοθέτησης ερμαφρόδιτων λύσεων αλλά αντίθετα επιβάλλει τη σαφή ένταξη της διαδικασίας διεξαγωγής έρευνας είτε ως διαδικασίας καθαρά δικαστικής φύσεως με όλα τα συνεπαγόμενα εχέγγυα είτε ως διοικητικής διαδικασίας αλλά τηρουμένου αριθμού διασφαλίσεων για να μην εκτίθενται αχρείαστα ερευνώντες και ερευνώμενοι.

Γι' αυτό και με γνώμονα τις προαναφερθείσες αρχές η Επιτροπή πιστεύει ότι η ισχύουσα νομοθεσία στην Κύπρο είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της αρκεί να γίνουν και οι πιο κάτω συμπληρωματικές τροποποιήσεις:-

- (α) Απαλλαγή των μελών της Επιτροπής από οποιαδήποτε αστική ευθύνη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους·
- (β) παραχώρηση εξουσίας στον Πρόεδρο μιας Ερευνητικής Επιτροπής να υποβάλλει στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για σκοπούς άσκησης διώξεως εναντίον προσώπου που απειθαρχεί στις εντολές της Επιτροπής ή εμποδίζει τις εργασίες της ή τις καταφρονεί, σχετική έκθεση περί τούτου.

Οι πιο πάνω τροποποιήσεις, αφού πήραν τη δέουσα νομοτεχνική τους μορφή, προτείνονται στο επισυναπτόμενο τροποποιητικό νομοσχέδιο, σε πλήρη αντικατάσταση του νομοσχεδίου που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής, για το οποίο και γίνεται ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή για την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της εν αυτώ προσθήκης νέων άρθρων. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Προεδρεύων

Παύλος Δίγκλης

Ιωάννης Μάτσης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων της τάξης των £576,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη συνέχιση του Σχεδίου Αυτοστέγασης Εκτοπισθέντων σε ιδιόκτητα και Κυβερνητικά οικόπεδα.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, λόγω της τάσης των εκτοπισθέντων να αυτοστεγάζονται σε ιδιόκτητα οικόπεδα έχει μεταφερθεί από την πρόνοια της επιχορήγησης - αυτοστέγασης σε Κυβερνητικά οικόπεδα ποσό ύψους £500,000 στην πρόνοια της αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα οικόπεδα. Παρά τη διευθέτηση αυτή η πρόνοια που έχει εγκριθεί στον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. για τους πιο πάνω σκοπούς έχει αποδειχθεί ανεπαρκής και επειδή δεν είναι δυνατό να προσφερθούν εξοικονομήσεις κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο του ίδιου κεφαλαίου του Προϋπολογισμού αυτού, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Σύμφωνα επίσης με την ίδια Έκθεση το ποσό αυτό αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες των εκτοπισθέντων κατά Επαρχία ως ακολούθως:-

Επαρχία	Αυτοστέγαση σε	Επιχορήγηση για	Δανειοδότηση για
	Κυβερνητικά Οικόπεδα	Αυτοστέγαση σε Ιδιόκτητα Οικόπεδα	Αυτοστέγαση σε Ιδιόκτητα Οικόπεδα
	£	£	£
1. Λευκωσία	50,000	160,000	140,000
2. Λεμεσός	45,000	40,000	35,000
3. Λάρνακα	43,000	5,333	4,667
4. Αμμόχωστος	10,000	—	—
5. Πάφος	15,000	14,933	13,067
	163,000	220,266	192,734

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £576,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ.

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3. Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983». Πρόταση Νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Νομικών να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Νίκος Αναστασιάδης
Νίκος Μαυρονικόλας
Ζαχαρίας Τουλούρας
Κίμων Παναγίδης
Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1983.

Με την πρόταση νόμου που κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, προτείνεται η τροποποίηση της βασικής περί Πειθαρχίας στις Φυλακές νομοθεσίας ώστε οποιοδήποτε Κανονισμοί που εκδίδονται με βάση αυτή να κατατίθενται στη Βουλή για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου γιατί μ' αυτή εναρμονίζεται η υπό τροποποίηση νομοθεσία με παρόμοιες διατάξεις άλλων νομοθεσιών σύμφωνα με τις οποίες η εκδιδόμενη δευτερογενής νομοθεσία τίθεται υπό την έγκριση της Βουλής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση,

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες).

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση η πρόταση νόμου εγκρίνεται σε Νόμο.

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» και «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» αποσύρονται από την Εκτελεστική Εξουσία.

Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983. Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσια Έκθεσις Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου διά το έτος 1982. Εστάλη από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παοαπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 15/12/83 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1982 (Αρ.5 του 1982) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμου του 1982 (Αρ. 6 του 1982). Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ - Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου. κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1983.

«Το θέμα της εγκατάστασης τηλεφωνικών συσκευών και τηλεφωνικής σύνδεσης, απασχολεί σοβαρά τον προσφυγικό μας κόσμο.

Τα τελευταία 9 χρόνια έχει γίνει αρκετή και σημαντική βελτίωση με την εγκατάσταση κοινοτικών θαλάμων στους προσφυγικούς συνοικισμούς και στις κοινότητες.

Ένα αίτημα που θέτουν οι πρόσφυγες είναι η εγκατάσταση και άλλων τηλεφωνικών συσκευών σε κέντρα, εργαστήρια και σε σπίτια προσφύγων.

Σε μερικούς προσφυγικούς συνοικισμούς εγκαθίστανται αυτές οι συσκευές. Σε άλλους καθυστερούν.

Ερωτούμε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και τη ΣΥΓΤΑ:

Σε ποιο βαθμό προωθείται το πρόγραμμα για εγκατάσταση τηλεφώνων σε προσφυγικούς συνοικισμούς, εργαστήρια και προσφυγικά σπίτια;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1983 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Αναφορικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων σε προσφυγικούς συνοικισμούς,

εργαστήρια και προσφυγικά σπίτια, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου έδωσε στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων τα πιο κάτω στοιχεία:

(α) Οικισμοί στους οποίους εγκαταστάθηκαν τηλέφωνα:

1. Λευκωσία.	Αρ. Τηλεφώνων.
ΈΑγ. Ελευθέριος (Λατσιά)	275
Απόστολος Ανδρέας	191
Απόστολος Λουκάς	83
Στρόβολος II	265
Στρόβολος III	287
Κόκκινες	62
Αγία Βαρβάρα	56
ΈΑγιος Παύλος—Α' Φάση	48
Χρυσοσπηλιώτισσα	22
ΈΑγιος Νικόλαος	13
ΈΑγιος Γεώργιος	180
Αθαλάσσα	91
Πλατύ	151
Ανθούπολη	Πρώτο εξάμηνο του 1984
ΈΑγιος Μάμας	Πρώτο τρίμηνο του 1984
Αρχάγγελος Μιχαήλ	
2. Λεμεσός:	
Κάψαλος	239
Μακάριος Γ'	Πρώτο τρίμηνο του 1984
Λινόπετρα	Μέχρι τέλους του 1983
ΈΑγιος Αθανάσιος	
ΈΑγιος Ιωάννης	
3. Λάρνακα:	
Κόκκινες	27
Τσιακκιλερό	37
ΈΑγιοι Ανάργυροι I	98
ΈΑγιοι Ανάργυροι II	99
ΈΑγιος Ιωάννης	75
Καμάρες	Πρώτο εξάμηνο του 1984
Μακάριος Γ'	»
Ζήνων	»
Ζύγι	»
Κοφίνου	»
4. Πάφος:	
Μούτταλλος	53

Σ' όλους τους πιο πάνω συνοικισμούς η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου προγραμματίζει την εγκατάσταση επιπρόσθετων τηλεφώνων μέσα στο τρέχον έτος και στα επόμενα δυο χρόνια.

(β) Συνοικισμοί Αυτοστεγάσεως (Αγροτικές Περιοχές):

Στις κοινότητες που υπάρχει αυτοστέγαση η Αρχή παραχωρεί υπηρεσία ανάλογα με τη χωρητικότητα του αγροτικού τηλεφωνικού Κέντρου της περιοχής, με προτεραιότητα τις επιχειρήσεις.

Με τον τρόπο αυτό, μέχρι σήμερα έχουν εξυπηρετηθεί οι συνοικισμοί Αυτοστεγάσεως στα χωριά Λατσιά, Πέρα Χωριό, Νήσου, Δάλι, Νήσου Α' και Β' Φάση, Ανάγυια, Ορούντα, Μένοιχο, Ψευδάς, Μοσφιλωτή, Κόρνος, Εργάτες, Τσέρι, Κολόσσι, Τραχώνι, Αυδήμου, Μουτταγιάκα, Φρέναρος, Δερύνεια, Παραλίμνι, Βρυσούλλες, Δασάκι, Άχνας, Ορμήδεια, Κίτι, Δρομολαξιά, Λειβάδεια, Τερσεφάνου και Περβόλια.

Στόχος του Αναπτυξιακού Προγράμματος της Αρχής είναι η πλήρης ικανοποίηση της ζήτησεως τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μέχρι τέλος της δεκαετίας του 1980».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1983.

«Το θέμα των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων είναι πολύ σοβαρό θέμα. Δεκάδες είναι οι νεκροί και εκατοντάδες οι τραυματίες που έχουμε στην Κύπρο κάθε χρόνο. Δεκάδες οικογένειες απορφάνιζονται και εκατοντάδες οι ανάπηροι που έχουμε στην Κύπρο από αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Ασφαλώς οι αιτίες είναι πολλές και διάφορες. Οι δρόμοι μας, η απροσεξία των οδηγών, οι καταστάσεις επηρεασμού από το αλκοόλ και άλλα. Υπάρχουν επίσης και περιπτώσεις που η νομοθεσία μας παρουσιάζεται ελλιπής και πολύ παλιά και ασυγχρόνιστη μέσα στις καινούργιες συνθήκες που η τροχαία στην Κύπρο έχει πολλαπλασιαστεί μέσα στα τελευταία 30-40 χρόνια.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων:-

1. Έχουν μελετηθεί σε βάθος από τους αρμοδίους τα πολλαπλά τροχαία δυστυχήματα στην Κύπρο;
2. Έχουν μελετηθεί τα κύρια αίτια των δυστυχημάτων που συμβαίνουν;
3. Μελετάται ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας μας για την τροχαία;
4. Μελετούνται αυστηρότερες ποινές για τους απρόσεχτους παραβάτες;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Κάθε τροχαίο δυστύχημα διερευνάται σχολαστικά και με προσοχή από την Αστυνομία τόσο σ' ότι αφορά τις συνθήκες όσο και σ' ότι αφορά τα αίτια και τα περιστατικά κάτω από τα οποία προκαλείται, τα δε συμπεράσματα αξιολογούνται ανάλογα και χρησιμοποιούνται κατάλληλα με στόχο την πρόληψη και περιορισμό των δυστυχημάτων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να παραχωρήσει επιχορηγημένα τρακτέρ για αγροτοκαλλιέργεια στα χωριά Γεράσα και Αψιού που από χρόνια υποβάλλουν το πιο πάνω αίτημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου, 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο μεγαλύτερος αριθμός των Κυβερνητικών εκσκαφών απασχολείται στις περιοχές που προωθούνται τα μεγάλα αναπτυξιακά σχέδια (Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς που λήγει φέτος, Σχέδιο Αναμπέλωσης κλπ.) και για τα οποία ουσιαστικά αγοράστηκαν.

2. Οι υπόλοιποι παραχωρούνται στις διάφορες κοινότητες κατά προτεραιότητα, ανάλογα με τη σειρά υποβολής αιτήσεως. Επειδή όμως η ζήτηση για τα μηχανήματα αυτά είναι πολύ μεγάλη συνήθως η ικανοποίηση των αιτημάτων απαιτεί αρκετό χρόνο. Λυπούμαι να σας πληροφορήσω ότι το αίτημα για την Αψιού και Γεράσα θα καθυστερήσει πολύ να το ικανοποιήσουμε με κυβερνητικά μηχανήματα λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων. Όμως οι κάτοικοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν και ιδιωτικούς εκσκαφείς, οπότε θα τύχουν της σχετικής επιχορηγήσεως, σε χρήμα και τρόφιμα, βάσει του σχεδίου κατασκευής εγγειοβελτιωτικών έργων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Δύσκολη και προβληματική καθίσταται η διαμονή των ηλικιωμένων προσφύγων στις πολυκατοικίες των προσφυγικών συνοικισμών. Σε πολλούς απ' αυτούς παραχωρήθηκε διαμέρισμα στον τρίτο όροφο παρά το γεγονός ότι βρίσκονται σε προχωρημένη ηλικία και δυσκολεύονται ν' ανεβοκατεβαίνουν, ιδιαίτερα μερικοί που υποφέρουν από διάφορα νοσήματα, π.χ. πάθηση στα πόδια, στο σπόνδυλο ή και αλλού.

Βάσει των πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- (α) Με ποια κριτήρια και με ποια λογική παραχωρούνται διαμερίσματα στον τρίτο όροφο σε ηλικιωμένους πρόσφυγες;
- (β) Γιατί δεν παραχωρείται ισόγειος κατοικία σε περιπτώσεις ηλικιωμένων προσφύγων τη στιγμή που πάσχουν από διάφορα νοσήματα;
- (γ) Δεν πιστεύουν οι αρμόδιοι ότι σε τέτοιες περιπτώσεις καθίσταται προβληματική και δύσκολη η διαμονή των ηλικιωμένων και πασχόντων από διάφορα νοσήματα προσφύγων;»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Είναι γεγονός ότι στους πρώτους Κυβερνητικούς Οικισμούς που κτίστηκαν ευθύς μετά την Τούρκικη εισβολή και λόγω των μεγάλων στεγαστικών αναγκών που υπήρχαν τότε, ένας μικρός αριθμός διαμερισμάτων του ενός υπνοδωματίου στο ισόγειο, πρώτο όροφο και δεύτερο όροφο των πολυκατοικιών χρησιμοποιήθηκε για τη στέγαση οικογενειών με ένα ή δύο μέλη που συνήθως ήσαν ηλικιωμένα. Στο μεταξύ το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για μεταστέγαση των οικογενειών που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας ή είναι υπερηλίκες, σε ισόγειες κατοικίες. Δυστυχώς όμως η άμεση μεταστέγαση όλων των υπερηλίκων σε ισόγειες κατοικίες δεν είναι εφικτή λόγω ελλείψεως ικανού αριθμού ισόγειων κατοικιών και η διαδικασία αυτή θα χρειασθεί κατά συνέπεια κάποιο χρόνο.

2. Με την πείρα που έχει εν τω μεταξύ αποκτηθεί, οι κατοικίες που κτίζονται τώρα στους διάφορους οικισμούς και προορίζονται για διμελείς και μονήρεις οικογένειες υπερηλίκων είναι όλες ισόγειες.»

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναφέρω ακόμα μια φορά στη Βουλή ένα Νομοσχέδιο που καθυστερεί. Το Νομοσχέδιο για την ίδρυση Συμβουλίου Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Το θέμα συζητήθηκε πριν δύο, τρεις μήνες. Πήρε ομόφωνη απόφαση η Βουλή όπως στη διάρκεια των μηνών Νιόβρη και Δεκέβρη συζητήσει το Νομοσχέδιο. Όμως το θέμα καθυστερεί. Η Κυβέρνηση διόρισε Επιτροπή εξ Υπουργών από πέντε Υπουργούς για να συζητήσει το θέμα και να πάρει απόφαση να υποβάλει εισήγηση.

Η Επιτροπή Εμπορίου της Βουλής πριν μερικές μέρες αποφάσισε να αρχίσει να συζητά το Νομοσχέδιο το πρώτο δεκαήμερο του Δεκέβρη.

Κύριε Πρόεδρε, τώρα έχει 15 ο Δεκέβρης και δεν άρχισε να συζητιέται το Νομοσχέδιο. Είναι καθαρό ότι διάφοροι κύκλοι επεμβαίνουν για να ματαιώσουν και να καθυστερήσουν τη συζήτηση του Νομοσχεδίου. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό· επηρεάζει προϊόν του οποίου το εισόδημα ανέρχεται σε τρία με 4 εκατομμύρια λίρες, ενδιαφέρονται εκατοντάδες παραγωγοί και αν στο διάστημα των προσεχών 20, 25 ημερών δεν συζητηθεί το Νομοσχέδιο, σημαίνει ότι θα χάσουμε ακόμα ένα χρόνο διότι θα αρχίσει η προετοιμασία για τη νέα εσοδεία και τότε το πουλί θα ξαναπετάσει και θα χάσουν πάλιν οι παραγωγοί την ευκαιρία να εμπορευθούν το προϊόν τους. Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, εισηγούμαι όπως η Κυβέρνηση παρακληθεί να πάρει απόφαση για το όλο θέμα και η Επιτροπή Εμπορίου αρχίσει τη συζήτηση του Νομοσχεδίου που είναι κατατεθειμένο στη Βουλή από τρία χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

K. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα το συνάδελφο κ. Χαμπή Μιχαηλίδη να αποσύρει τους διάφορους τίτλους που επηρεάζουν τη συζήτηση του θέματος.

Είναι γεγονός ότι η Επιτροπή Εμπορίου αποφάσισε και απέστειλε μια επιστολή προς το Υπουργείο Εμπορίου για να επισπεύσει τη μελέτη αυτού του θέματος. Ορίστηκε πράγματι και η εξ' Υπουργών Επιτροπή η οποία είδε τις αγροτικές οργανώσεις, αντιλαμβάνομαι, και είχε ορίσει ακόμα μια συνάντηση για να δει τους εμπόρους των επιτραπέζιων σταφυλιών. Όμως ο Υπουργός Εμπορίου την ημερομηνία που όρισε για να δει την αντιπροσωπεία των εμπόρων αυτών μετέβη στο εξωτερικό για το κυπριακό πρόβλημα και ορίστηκε αυτή η συνάντηση με τους εμπόρους στις 16 του μηνός, δηλαδή αύριο. Αυτή η εξ' Υπουργών Επιτροπή θα υποβάλει στο Υπουργικό Συμβούλιο την έκθεση και είναι γεγονός ότι είναι σωστό ότι η Επιτροπή Εμπορίου θα πρέπει να έχει και τις απόψεις της Κυβέρνησης για να προωθήσει τις προτάσεις Νόμου.

Επομένως δεν υπάρχει κανένας που εμποδίζει την εξέταση αυτού του Νομοσχεδίου. Θα προχωρήσουμε μόλις έχουμε τις απόψεις της Κυβέρνησης πάνω στις εισηγήσεις της εξ' Υπουργών Επιτροπής για τη μελέτη του θέματος της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Ήθελα μόνο να πω, κ. Πρόεδρε, ότι πρέπει να επιδεικνύουμε κατανόηση σ' αυτά τα θέματα. Είναι καλά γνωστό ότι η Κυβέρνηση αυτή τη στιγμή είναι απασχολημένη με τη μελέτη και επιβολή φορολογιών και έτσι δεν έχει το χρόνο για να μελετήσει τέτοια θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συναδέλφοι, αυτό το Σώμα αποφάσισε ομόφωνα όπως το θέμα της πρότασης Νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών συζητηθεί και περατωθεί μέχρι το τέλος του 1983. Τα επιχειρήματα που προβάλλονται ότι πρέπει να αναμένουμε την εξ' Υπουργών Επιτροπή, και δεν ξέρω τι άλλο πρέπει να αναμένουμε, δεν ευσταθούν. Διότι η πρόταση Νόμου ευρίσκεται ενώπιον του Σώματος τώρα και τρία χρόνια. Έπρεπε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να είχε ήδη συζητήσει την πρόταση Νόμου και οι ενδιαφερόμενοι, είτε αυτοί είναι εμπορευόμενοι είτε Εκτελεστική Εξουσία, είτε επαγγελματικές οργανώσεις είτε οτιδήποτε άλλο, να είχαν κληθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να εκθέσουν τις απόψεις τους. Δεν είναι ορθό να καθυστερεί η μελέτη μιας πρότασης Νόμου για τρία ολόκληρα χρόνια. Γι' αυτό και θα ήθελα να ζητήσω όπως εντός του Ιανουαρίου οπωσδήποτε, διότι τώρα έχουμε ακόμα μια συνεδρία και κλείει για το 1983 τις εργασίες της η Βουλή, συζητηθεί αυτό το θέμα και αν είμαστε σύμφωνοι η Επιτροπή να εξουσιοδοτηθεί - είναι ήδη εξουσιοδοτημένη - να προχωρήσει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση στη μελέτη της πρότασης Νόμου που έχει ενώπιόν της.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να αναφέρω, κ. Πρόεδρε, ότι πιθανόν και ο Ιανουάριος να είναι αργά διότι από ό,τι μας έχει πει η Κυβερνητική πλευρά, χρειάζεται τουλάχιστο ένα διάστημα μεταξύ τριών και έξι μηνών από τη στιγμή που θα περάσει η σχετική νομοθεσία μέχρι να λειτουργήσει ένα τέτοιο Σώμα. Αντιλαμβάνομαι ότι για το 1984 πιθανόν να είναι πάλι αργά.

Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή συνήλθε και αν θυμούμαι σωστά πήρε απόφαση ότι θα περιμένει το αργότερο μέχρι της 12ης Δεκεμβρίου την Κυβερνητική πλευρά για να καταθέσει τις απόψεις της, διαφορετικά η Επιτροπή θα

προχωρήσει στη μελέτη της πρότασης Νόμου που έχει μπροστά της. Τώρα γιατί δεν έχει συγκληθεί η Επιτροπή, δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ληφθεί απόφαση για οτιδήποτε, πιστεύω ότι η υλοποίηση του Συμβουλίου θα είναι πολύ ταχύτερη από ό,τι αναφέρει ο κ. συνάδελφος κ. Ιεροδιακόπου, ο οποίος οπωσδήποτε φαίνεται να αγωνιά πολύ για να προχωρήσουμε στη δημιουργία του Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλών. Βρισκόμαστε ήδη στο τέλος του έτους, όπως είπατε και σεις, κοντά στα Χριστούγεννα, και συζητούμε την άλλη εβδομάδα τους Προϋπολογισμούς. Επομένως, αν υπάρχει κάποια αργοπορία μέχρι τις 12 Δεκεμβρίου, που ήταν η ορισθείσα ημερομηνία, είναι μια μικρή αργοπορία και ελπίζουμε να αρχίσει, όπως είπατε, εντός του Ιανουαρίου η εξέταση του όλου θέματος και οι διάφορες πλευρές να τοποθετηθούν αφού ακούσουν και τις απόψεις της Κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η άποψη πως χρειαζόμαστε έξι μήνες δεν είναι ορθή. Διότι υπάρχουν τα Συμβούλια που λειτουργούν και μπορούν να χρησιμοποιηθούν και πρέπει να χρησιμοποιούν, όπως χρησιμοποιήθηκαν και για άλλα προϊόντα για να αντιμετωπισθούν αυτά τα θέματα. Εκείνο που νομίζω ότι υπάρχει σ' αυτή την περίπτωση είναι το γεγονός ότι εξαρτήσαμε το όλο θέμα από τη θέση της Κυβέρνησης. Λυπούμαι να πω ότι ενώ την πρώτη φορά ήλθαν και μας είπαν ότι είναι σύμφωνοι αλλά τη στιγμή αυτή δεν μπορούσαν να προχωρήσουν για να μην επηρεαστούν οι εξαγωγές, αργότερα μας είπαν ότι ανέλαβαν να ξαναμελετήσουν το θέμα μέχρι το Σεπτέμβρη και ήλθε και ο άλλος Σεπτέμβρης και ακόμα δεν εξέφρασαν απόψεις και τώρα μας λέγουν ότι όρισαν εξ Υπουργών Επιτροπή. Η Κυβέρνηση μπορεί να κάμει ό,τι θέλει, αλλά η Επιτροπή πρέπει να συνέλθει, να ακούσει απόψεις, και να καλέσει την Κυβέρνηση και όποια είναι η θέση της Κυβέρνησης να την ακούσει, όπως επίσης να καλέσει και τους εμπόρους και όλους τους άλλους ενδιαφερομένους για να πάρει απόφαση και να κλείσει αυτό το θέμα.

Νομίζω ότι κάθε παράταση είναι επιζήμια και δεν πρέπει να μείνουμε το Γενάρη για να συνέλθει η Επιτροπή. Η Επιτροπή πρέπει να συνέλθει το ταχύτερο δυνατό και να αρχίσει να συζητά το θέμα διότι δεν θα το κλείσει σε μια συνεδρία. Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι το Γενάρη να ψηφισθεί το Νομοσχέδιο αλλά για να ψηφισθεί το Γενάρη πρέπει η Επιτροπή την άλλη εβδομάδα να συνεδριάσει για να αρχίσει να το συζητά, έτσι που να ξεκαθαρίσει ποια θα είναι η θέση των διαφόρων πλευρών, για να μπορεί να προχωρήσει το θέμα αποτελεσματικά και να κληθεί και η Κυβέρνηση στο μεταξύ να πει αυτό που νομίζει πάνω στο Νομοσχέδιο που δεν είναι κατ' ανάγκη απ' εκείνα που δεν μπορεί η Βουλή να προχωρήσει να τα ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που σχετίζεται με αυτή την πρόταση του ΑΚΕΛ είναι πολύ σοβαρό και είναι συνυφασμένο στενά με το άλλο μεγάλο σοβαρό θέμα

των νομοθετικών πρωτοβουλιών της Βούλης. Είναι συνταγματικό δικαίωμά μας να νομοθετούμε. Και νομοθετούμε είτε πάνω σε Νομοσχέδια που μας στέλλει η Εκτελεστική Εξουσία είτε πάνω σε προτάσεις Νόμου, που υποβάλλουμε εμείς οι ίδιοι. Είμαι απ' εκείνους που πιστεύουν ότι η συμμετοχή μας στη νομοθετική παραγωγή πρέπει να αυξηθεί. Ίσως το ποσοστό μας σε νομοθετική παραγωγή να είναι ένα περίπου 5% και με βάση τα διεθνή δεδομένα πρέπει να το αυξήσουμε.

Διαφωνώ με την τακτική, όταν υπάρχει πρόταση Νόμου και μας αναγγεληθεί ότι άρχισε το ίδιο θέμα να το μελετά και η Κυβέρνηση, να σταματούμε τη νομοθετική διεργασία για να περιμένουμε την Κυβέρνηση να κάμει έρευνες και να καταλήξει σε συμπεράσματα. Όταν εμείς υποβάλλουμε την πρόταση Νόμου και τη συζητούμε, έχουμε καθήκον να καλέσουμε την Εκτελεστική Εξουσία να υποβάλει τις προτάσεις της πάνω στο θέμα και αν είμαστε έτοιμοι να προχωρούμε στην ψήφιση της πρότασής μας σε νόμο. Διαφορετικά πιστεύω ότι υποτιμούμε την αποστολή μας η οποία είναι να νομοθετούμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας έδωσε στην Κυβέρνηση χρόνο - και τρία χρόνια νομίζω είναι πέραν του δέοντος - για να μελετήσει αυτό το θέμα. Εγώ πιστεύω ότι η Επιτροπή κακώς περίμενε τρία χρόνια αλλά δεν θέλω να σχολιάσω αυτό το πράγμα. Τώρα επιβάλλεται η Επιτροπή να ορίσει συνεδρία και στη συνεδρία αυτή να καλέσει όλους τους ενδιαφερομένους, περιλαμβανομένης και της Κυβέρνησης, να πουν τις απόψεις τους και να προχωρήσει στη μελέτη και την εισήγησή της προς το Σώμα για το θέμα αυτό, είτε υπέρ είτε εναντίον της πρότασης αυτής Νόμου. Αλλά δεν μπορεί να συνεχίζεται η εκκρεμότητα αυτή.

Γι' αυτό έχω τη γνώμη ότι την ερχόμενη βδομάδα πρέπει να συνέλθει η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και να καλέσει όλους τους ενδιαφερομένους για να εξετάσουν το θέμα και αμέσως μετά τις γιορτές να κάμει μια δυο συνεδρίες και να φέρει μέχρι το τέλος του Γενάρη την εισήγησή της στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Το σημείο που ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να διευκρινιστεί είναι για την παράταση που έχετε δώσει. Όπως έχετε πει, αυτή η Βουλή είχε αποφασίσει ομόφωνα ότι η πρόταση Νόμου έπρεπε να συζητηθεί μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη. Είχατε πει προηγουμένως ότι πρέπει να πάμε ως το τέλος του Γενάρη. Επειδή λέχθηκε από τον κ. Γαλανό ότι μέσα στο Γενάρη θα συζητηθεί το θέμα, είναι καλά να διευκρινιστεί, και η άποψή μας είναι - αντιλαμβάνομαι ότι και η πρόταση από τον Πρόεδρο αυτή είναι - ότι μέσα στο Γενάρη, ως το τέλος του Γενάρη, να συζητηθεί από τη Βουλή αυτό το θέμα και να κλείσει. Είτε με την ψήφιση της πρότασης είτε με την απόρριψή της αν θέλει η πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όταν είπα ότι κινήθηκαν διάφοροι κύκλοι για να εμποδίσουν

τη συζήτηση του νομοσχεδίου, είχαμε στοιχεία στα χέρια μας. Δεν είπα ότι επηρεάστηκε ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Αυτό δεν το είπα. Όμως, να καθορίσει η Βουλή συγκεκριμένες ημερομηνίες για να αρχίσουμε να συζητούμε το νομοσχέδιο, διότι αρκετά έχει παρατραβήσει. Να κλείσει η υπόθεση πάνω σ' αυτό το θέμα, διότι αναμένουν οι παραγωγοί τι θα απαντήσει η Βουλή πάνω σ' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι. Είναι ορθό, όταν κατατίθεται στο Σώμα μια πρόταση νόμου από μέρος οποιουδήποτε Βουλευτή ή από μέρος οποιασδήποτε Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να επιλαμβάνεται της πρότασης αυτής το ταχύτερο δυνατό.

Αν η Εκτελεστική Εξουσία, μέσα σ' ένα λογικό χρονικό διάστημα 2—3 εβδομάδων ή και ενός μηνός, αν θέλετε, θα ήθελε χρόνο για να μελετήσει και η ίδια το θέμα και να καταθέσει σχετικό νομοσχέδιο, είναι λογικό να της παρασχεθεί αυτός ο χρόνος. Όμως δεν είναι λογικό να παρέχεται στην Εκτελεστική Εξουσία χρονικό διάστημα τριών χρόνων για να μελετήσει την κατάθεση ενός νομοσχεδίου. Έπρεπε η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή να είχε ήδη μελετήσει την πρόταση Νόμου, και αν και εφόσον η Εκτελεστική Εξουσία είναι σε θέση να βελτιώσει τη νομοθεσία, τότε μπορεί να καταθέσει και η ίδια σχετικό νομοσχέδιο. Γι' αυτό και όταν έλεγα εντός του Γενάρη να περατωθεί η εργασία, εννοούσα, όχι από την Επιτροπή, αλλά από το Σώμα. Δηλαδή εντός του Γενάρη να υπάρχει απόφαση αυτού του Σώματος για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Δεν διαφωνούμε μ' αυτά που λέτε. Όπως για το θέμα της καθυστέρησης είναι γνωστό ότι αυτή η καθυστέρηση υπήρξε κοινή συνενάισει. Ίσως τους τελευταίους μήνες να έπρεπε να είχαμε προχωρήσει λίγο πιο γρήγορα. Αλλά, από την άλλη πλευρά, εντός του Γενάρη θα πρέπει να το συζητήσει το Σώμα. Θα γίνει κάθε προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση, και ειλικρινά το λέμε αυτό το πράγμα. Θα πρέπει, όμως, να κληθούν οργανώσεις, θα πρέπει να μελετήσουμε προσεκτικά αυτό το πράγμα, και θα πρέπει να τονίσουμε, χωρίς να υπάρξει σαφής δέσμευση - διότι μπορεί να πάρει κάποιο μακρύτερο χρόνο - ότι θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να ολοκληρωθούν οι ακροάσεις στην Επιτροπή Εμπορίου το ταχύτερο δυνατό. Αν χρειαστεί, να γίνονται και δυο συνεδριάσεις τη βδομάδα. Αλλά χρειάζεται να γίνει σοβαρή δουλειά. Δεν πρέπει να δίδεται η εντύπωση ότι μέσα στο Γενάρη είναι τόσο εύκολο πράγμα ώστε να ακουστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι, να μελετηθούν προσεκτικά και η Κυβερνητική θέση και η πρόταση νόμου και να κλείσει το θέμα τόσο εύκολα.

Αυτό ήθελα να πω, τονίζοντας όμως και πάλι ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια ώστε να είμεθα μέσα στα όρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το ΔΗΚΟ που προεδρεύει της αρμόδιας Επιτροπής, αφού βλέπει πόσο έντονα αισθάνεται η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ για τα σταφύλια, θα μπορούσε να απαντήσει, επί τέλους, από ηθική υποχρέωση,

χρησιμοποιώντας λογοτεχνική απάντηση από την ελληνική φιλολογία με τα λόγια «Ας τα φιλήσουμε!» (Ας σταφυλήσουμε;)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη. Δεν είναι η κατάλληλη ώρα για χιούμορ, διότι συζητούμε ένα σοβαρό θέμα. Και νομίζω ότι δεν είναι ορθό ότι είναι κοινή συνεαίσει που αναβλήθηκε η συζήτηση της πρότασης νόμου ή μάλλον καθυστέρησε για τρία ολόκληρα χρόνια. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ - Αριστεράς επέμενε, και τουλάχιστον εγώ προσωπικά, από τα έδρανα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ — Αριστεράς, ήγειρα αυτό το θέμα τουλάχιστον 4 φορές. Την τελευταία φορά που ηγέρθη αυτό το θέμα στο Σώμα προήδρευα του Σώματος και πάλι το Σώμα είχε το ίδιο αποφασίσει ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα έπρεπε να περατωθεί η συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου. Βρισκόμαστε τώρα στο μέσο του Δεκεμβρη και δεν έχει ακόμα περατωθεί η συζήτηση στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Δεν είναι ορθό να δεχθούμε αυτό που είπε ο κύριος Γαλανός. Και αν επιμένει ο κ. Γαλανός, λυπούμαι αλλά θα θέσω το ζήτημα σε ψηφοφορία ενώπιον του Σώματος διότι δεν μπορούμε να κοροϊδεύουμε τους εαυτούς μας και δεν μπορούμε να κοροϊδεύουμε και τους παραγωγούς. Εδώ το Σώμα, αγαπητοί συνάδελφοι, θα πρέπει να πάρει τις ευθύνες του. Ήδη αποφάσισε ότι μέχρι το τέλος του 1983 θα έπρεπε να είχε περατωθεί η συζήτηση του θέματος. Δεν έχει περατωθεί. Τώρα γίνεται εισήγηση - και αντιλαμβάνομαι ότι από την πλειοψηφία του Σώματος γίνεται δεκτή η εισήγηση - ότι εντός του Γενάρη θα πρέπει να περατωθεί, όχι από την Αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή αλλά από το Σώμα, η συζήτηση της πρότασης νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Επιτραπεζίων Σταφυλών. Αν υπάρχει ένσταση, αυτό το Σώμα να τοποθετηθεί.

Ωραία, δεν υπάρχει ένσταση και επομένως είναι απόφαση του Σώματος.

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Δ είναι: «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διοικηματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν ακόμα δυο ομιλητές, μεταξύ αυτών και ο υποφαινόμενος, και δεν μπορώ να μιλήσω από την έδρα μου. Αν, όμως, το Σώμα μου επιτρέπει και θέλει το Σώμα να ακούσει την ομιλία απόψε, δεν έχω ένσταση να το πράξω, αρκεί να μη μου στερήσει αυτό το δικαίωμα κατά την προσεχή συνεδρίαση του Σώματος. Και ο κ. Γαλανός, επίσης, αντιλαμβάνομαι ότι θα ήθελε να μιλήσει επί του θέματος. Γι' αυτό αναβάλλεται η συζήτηση του θέματος για το νέο χρόνο, διότι στην επόμενη συνεδρίαση της Βουλής θα είναι η συζήτηση των Προϋπολογισμών.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την μεθερχόμενη Παρασκευή, 23 του μηνός, στις 10 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983. (Πρόταση Νόμου).

5) Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

6) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

Θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι κατόπιν κοινής συμφωνίας όλων των κομμάτων που είναι στη Βουλή, θα πάρουν μέρος στη συζήτηση μόνον οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και θα μιλήσουν επί μια ώρα. Έτσι είναι δυνατό την 23η Δεκεμβρίου να τερατιστεί η συζήτηση και των τριών Προϋπολογισμών που έχουμε στην ημερήσια διάταξη, όπως και των άλλων νομοσχεδίων, αν στο μεταξύ είναι έτοιμες οι Εκθέσεις των αρμόδιων Κοινοβουλευτικών Επιτροπών.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως: 7.19 μ.μ.)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1983», σύντομες παρατηρήσεις πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Κ. Λόρδο και Α. Γαλανό και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ' Αρ. 14) του 1983.
2. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 10) του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (υπ' Αρ. 9) του 1983.
3. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», αγορεύσεις Βουλευτών και διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα (Κ. Λόρδος, Α. Γαλανός, Ι. Κατσουνωτός, Ντ. Κωνσταντίνου, Ν. Αναστασιάδης, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Παπαδημητρίου, Α. Ιεροδιακόνου, Χρ. Κουρτελλάρης, Μ. Χριστοφίδης και Χρ. Σολωμής) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
4. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», η σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Μ. Χριστοφίδη, Αλ. Γαλανό και Κ. Παναγίδη και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
5. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' Αρ. 13) του 1983.
6. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ερευνητικών Επιτροπών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
7. Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 4) του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
8. Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Πειθαρχίας εν ταις Φυλακαίς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτής σε Νόμο.
9. Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των Κανονισμών α) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983» και β) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 1983».

10. Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
11. Ερωτήσεις - Απαντήσεις - (Η εγκατάσταση τηλεφώνων σε προσφυγικούς συνοικισμούς, εργαστήρια και προσφυγικά σπίτια - Μέτρα για πρόληψη των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων - Η παραχώρηση επιχορηγημένων τρακτέρ για αγροτοκαλλιέργεια στα χωριά Γεράσα και Αψιού - Η διαμονή ηλικιωμένων προσφύγων στις πολυκατοικίες των προσφυγικών συνοικισμών):
12. Αναφορά του αζ. Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη σε καθυστέρηση στην εξέταση πρότασης νόμου για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα (Κ. Παναγίδης, Κ. Λόρδος, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου), Λ. Ιεροδιακόνου, Α. Γαλανός, Χρ. Κουρτελλάρης, Μ. Χριστοφίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Φάντης) και ομόφωνη απόφαση όπως μέσα στον Ιανουάριο του 1984 περατωθεί η συζήτηση πάνω στο θέμα.

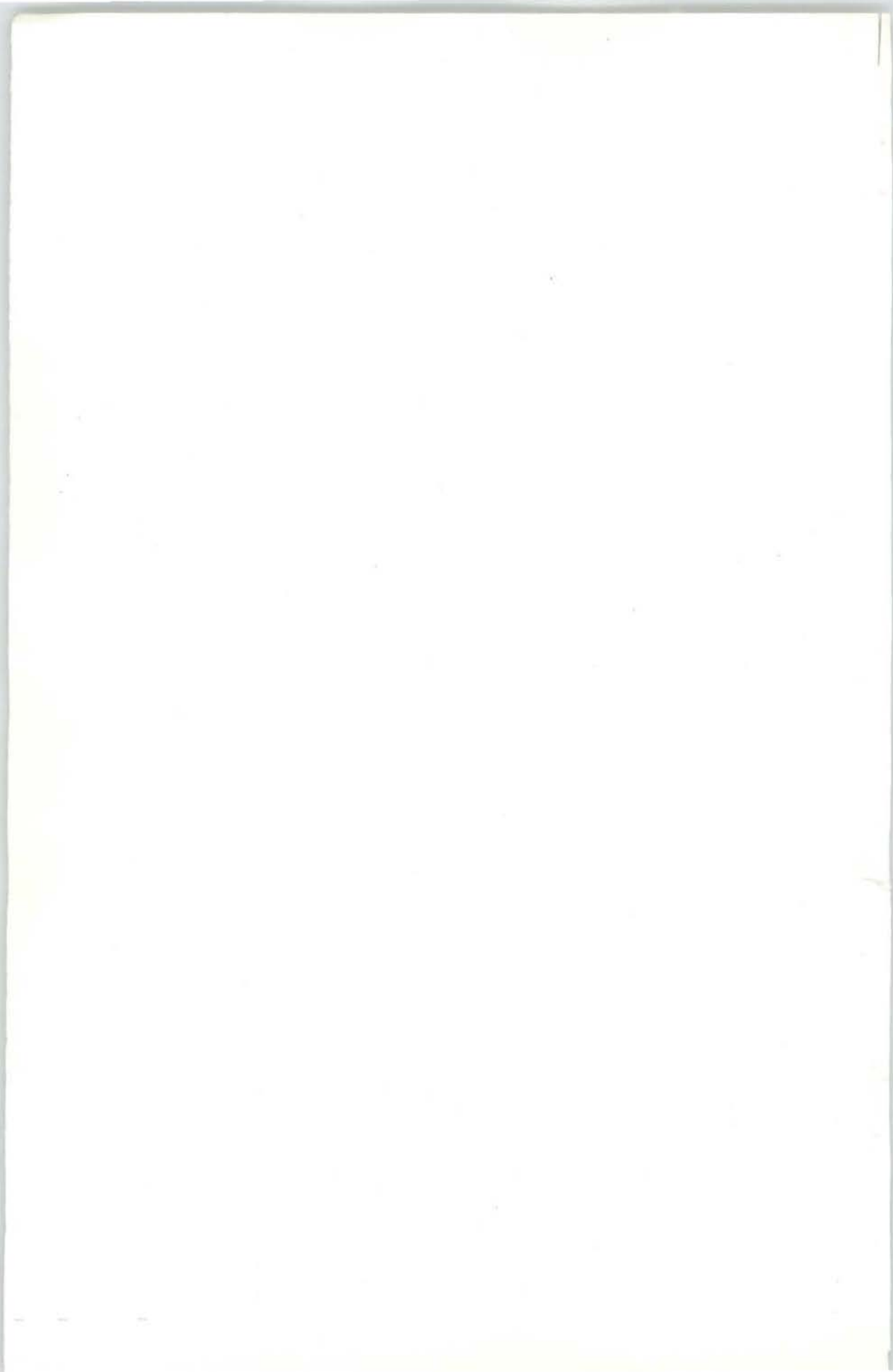
Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητικήν σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Παναγίδης Κίμων
Γαλανός Αλέξης	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πέτας Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής	Πουμπουρής Μιχάλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λυσαρίδης Βάσος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μάτσης Ιωάννης	Φάντης Ανδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	Χρίστου Κυριάκος
Μιχαηλίδης Θαλής	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Χαμπής	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 23ης Δεκεμβρίου 1983

(Ώρα έναρξης 10.01 π.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα πρώτα θέματα στο Κεφάλαιο Α'—Νομοθετική Εργασία—είναι «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984», «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984», και

«Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Ο κ. Φάντης.

Α.ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι η έκθεση έχει σταλεί στους Βουλευτές από αρκετές τώρα μέρες, θα εισηγούμουν όπως θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα και να προχωρήσουμε με τις ομιλίες των Αρχηγών των Κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί η έκθεση ως αναγνωσθείσα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η έκθεση θεωρείται ως αναγνωσθείσα και καταχωρείται στα Πρακτικά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984», «2» «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ (3) «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.
 Αλέξης Γαλανός
 Παύλος Δίγκλης
 Ανδρέας Ζιαρτίδης
 Θαλής Μιχαηλίδης
 Λέανδρος Ζαχαριάδης
 Λεόντιος Ιεροδιακόνου
 Κωνσταντίνος Λόρδος
 Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Ο Τακτικός Προϋπολογισμός, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως και ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το 1984 κατατέθηκαν στη Βουλή στις 3 Νοεμβρίου 1983, μαζί με τα επεξηγηματικά σημειώματα που τους συνοδεύουν. Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης προς την ολομέλεια της Βουλής.

Όπως προκύπτει από την πιο πάνω ημερομηνία κατάθεσης των Προϋπολογισμών για το 1984, για πρώτη φορά οι Προϋπολογισμοί κατατίθενται στη Βουλή σχετικά έγκαιρα. Γι' αυτό και η Επιτροπή αισθάνεται εκ προοιμίου την ανάγκη να εκφράσει την ευαρέσκειά της γιατί, για πρώτη φορά από της Ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι Προϋπολογισμοί κατατίθενται στη Βουλή πολύ πιο ενωρίς από ό,τι σε προηγούμενες περιπτώσεις. Το γεγονός αυτό εκτιμάται ιδιαίτερα από την Επιτροπή, γιατί έτσι προσφέρεται η δυνατότητα έγκαιρης μελέτης των Προϋπολογισμών και υποβολής της σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα πριν από το τέλος του χρόνου και ψήφισης, στη συνέχεια, από τη Βουλή των Προϋπολογισμών, πριν από την έναρξη του δημοσιονομικού έτους το οποίο και αφορούν. Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι η καλή αυτή αρχή θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια προς το καλύτερο ώστε η Επιτροπή με μεγαλύτερη άνεση χρόνου να μπορεί να μελετά κα αναλύει, από τη μια, τους ετήσιους Προϋπολογισμούς και να διασφαλίζεται, από την άλλη, χωρίς τις γνωστές καθυστερήσεις του παρελθόντος, η έγκαιρη έναρξη εφαρμογής των διαφόρων σχεδίων και αναπτυξιακών προγραμμάτων που προβλέπονται στους Προϋπολογισμούς. Για το θέμα αυτό ο Υπουργός Οικονομικών έδωσε τη διαβεβαίωση προς την Επιτροπή ότι έχουν ήδη ληφθεί όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε οι ετήσιοι Προϋπολογισμοί να κατατίθενται στη Βουλή όσο πιο έγκαιρα είναι δυνατό, γιατί και η Κυβέρνηση αποδίδει την ίδια σημασία στην έγκαιρη ψήφιση των Προϋπολογισμών ώστε να

μην καθυστερούν τα διάφορα αναπτυξιακά έργα τα οποία προβλέπονται στους εκάστοτε Προϋπολογισμούς.

Η Επιτροπή για τη μελέτη των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών πραγματοποίησε, στα πλαίσια της ήδη καθιερωθείσας διαδικασίας της, δεκαπέντε συνολικά συνεδριάσεις. Με βάση τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή κατάρτισε, σε πρώτο στάδιο, κατάλογο ερωτημάτων για κάθε Υπουργείο και Υπηρεσία ξεχωριστά, τα οποία και συζήτησε στη συνέχεια με τους αρμόδιους Υπουργούς ή Ανεξαρτήτους Αξιωματούχους, ανάλογα με την περίπτωση. Στα πλαίσια της συζήτησης αυτής τα Μέλη της Επιτροπής είχαν την ευκαιρία να ασχοληθούν και να ζητήσουν περισσότερες εξηγήσεις για την πολιτική που εμπίπτει στη σφαίρα των δραστηριοτήτων κάθε Υπουργείου ξεχωριστά και τα γενικότερα προβλήματα ή θέματα που προκύπτουν από την άσκηση της πολιτικής αυτής.

Η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο με την ευκαιρία αυτή να εκφράσει την ικανοποίησή της για τον οργανωμένο τρόπο με τον οποίο προσήλθαν ενώπιόν της τα Υπουργεία και για την προθυμία τους να καταθέσουν όλα εκείνα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που κρίθηκαν απαραίτητα και υποβοηθήσαν το έργο της μελέτης των Προϋπολογισμών για το 1984.

Η Επιτροπή, προτού αναφερθεί στις γενικές και ειδικές παρατηρήσεις της, όπως αυτές προκύπτουν από την εξέταση των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών, θεωρεί σκόπιμο να προτάξει στην Έκθεσή της τη γενικότερη οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης, όπως αυτή αντικατοπτρίζεται στους Προϋπολογισμούς αυτούς και εξηγήθηκε εκτενέστερα ενώπιόν της από τον Υπουργό Οικονομικών.

Οικονομική και Δημοσιονομική Πολιτική της Κυβέρνησης

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, η κατάσταση της οικονομίας, όπως αντανακλάται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς αλλά και όπως γενικότερα εκφράζεται με τα ως τώρα διάφορα οικονομικά μεγέθη και τις προβλεπτές εκτιμήσεις εξέλιξής τους, παρουσιάζει την πιο κάτω εικόνα:

Η οικονομία του τόπου, όπως ανέφερε στην Επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, παρουσιάζει κατά το 1983 δυο χαρακτηριστικές όψεις. Την όψη του πρώτου εξαμήνου, κατά το οποίο και παρατηρήθηκαν διάφορες αρνητικές τάσεις με αφετηρία και ένταση από το δεύτερο εξάμηνο του 1982 και εκείνη του δεύτερου εξαμήνου του 1983 το οποίο, παρόλο ότι δεν συμπληρώθηκε ακόμα, μπορεί να λεχθεί ότι σημειώθηκε στο χρονικό αυτό διάστημα αναστροφή των αρνητικών παραγόντων με θετικές εξελίξεις, οι οποίες καθιστούν ιδιαίτερα εμφανή την επίδρασή τους πάνω στο ισοζύγιο πληρωμών της χώρας.

Έτσι, ενώ το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το πρώτο εξάμηνο του 1983 ήταν το ψηλότερο που σημειώθηκε ποτέ κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, υπήρξε έλλειμμα της τάξης των £74 εκ., εκείνο του δεύτερου εξαμήνου υπολογίζεται ότι θα είναι ένα από τα χαμηλότερα που σημειώθηκαν ποτέ, υπολογίζεται να είναι της τάξης των £11 εκ. μόνο. Με την εξέλιξη αυτή υπολογίζεται για το 1983 ένα έλλειμμα της τάξης των £85 εκ. στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε σύγκριση με £72 εκ. που ήταν το 1982.

Ανάμεσα στους αρνητικούς παράγοντες που επηρέασαν τις εξελίξεις κατά τη

διάρκεια του 1983 και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου, ήταν, κατά τον Υπουργό Οικονομικών, οι φήμες για αυξήσεις των δασμών ή ακόμα για υποτίμηση της λίρας, οι οποίες οδήγησαν σε κατακόρυφη άνοδο των εισαγωγών μας και η υποτίμηση των νομισμάτων διαφόρων άλλων χωρών που συνετέλεσαν στη μείωση του τουριστικού ρεύματος από χώρες που παραδοσιακά επισκέπτονται τη νήσο. Στις αρνητικές οικονομικές εξελίξεις συνετέλεσαν επίσης τα ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν διάφοροι εμπορικοί εταίροι της Κύπρου καθώς επίσης τα προβλήματα διάθεσης διαφόρων κυπριακών προϊόντων λόγω μειωμένης ανταγωνιστικότητας των τελευταίων και αυξημένων συναγωνισμού από ομοειδή προϊόντα.

Αρνητική επίδραση πάνω στην οικονομία, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, συνέχισαν να ασκούν και διάφοροι ενδογενείς παράγοντες. Σ' αυτούς περιλαμβάνεται η συνεχιζόμενη αύξηση των εισοδημάτων με ρυθμούς ψηλότερους από την αύξηση της παραγωγικότητας, πράγμα που περιορίζει την ανταγωνιστικότητα των κυπριακών προϊόντων και, κατ' επέκταση, επηρεάζει δυσμενώς τις εξαγωγές και τις παραγωγικές επενδύσεις.

Στον τομέα του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, προβλέπεται μια αύξηση κατά το πρώτο εξάμηνο του 1983 κατά 2.5% και μια μεγαλύτερη αύξηση κατά το δεύτερο εξάμηνο κατά 3.5%. Η ανεργία η οποία κατά το 1982 ήταν 2.8% προβλέπεται ότι θα ανέλθει στο 3.4%. Το ισοζύγιο πληρωμών προβλέπεται ότι θα παρουσιάζει πλεόνασμα της τάξης των 20 με 25 εκ. λιρών σε σύγκριση με £44.5 εκ. το 1982, και τούτο παρόλο ότι ο καθαρός εξωτερικός δανεισμός κατά το 1983 ήταν μόνο £28 εκ. σε σύγκριση με £54 εκ. το 1982. Το δημοσιονομικό εντούτοις έλλειμμα παρουσιάζεται κατά το 1983 αυξημένο και υπολογίζεται ότι θα ανέλθει από £59 εκ. που ήταν το 1982, σε £72 εκ. Ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος ανέρχεται από 5.9% σε 6.4%.

Προϋπολογισμοί για το 1984

Όπως ήταν φυσικό οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1984, καθώς επίσης και άλλα μέτρα τα οποία η Κυβέρνηση προωθεί, εντάσσονται στα πλαίσια των προσπαθειών για την αντιμετώπιση των πιο πάνω προδιαγραφέντων προβλημάτων. Οι Προϋπολογισμοί αυτοί όπως και τα μέτρα που προωθούνται από την Κυβέρνηση, εντάσσονται επίσης στα πλαίσια που τέθηκαν στο Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης που, ως γνωστό, στοχεύει την ενίσχυση της αναπτυξιακής βάσης της οικονομίας μας.

Ειδικότερα με τους τρεις Προϋπολογισμούς και τα άλλα μέτρα που προωθούνται, επιδιώκεται, κατά το Υπουργείο Οικονομικών, η επίτευξη των πιο κάτω:

- (α) Η συγκράτηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, ο περιορισμός της επεκτατικής επίδρασης των συναλλαγών του δημόσιου τομέα πάνω στην ενεργό ζήτηση και η μείωση των πληθωριστικών πιέσεων που εξασκεί ο δημόσιος τομέας πάνω στην οικονομία.
- (β) Η δημιουργία από το Κράτος του κατάλληλου δημοσιονομικού πλαισίου και οικονομικού κλίματος που θα υποβοηθήσει στην ανάκαμψη των παραγωγικών επενδύσεων και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων απαιτείται η συνέχιση της κατασκευής των κατάλληλων έργων υποδομής και η ενδυνάμωση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας για εντατικοποίηση της επενδυτικής και εξαγωγικής προσπάθειας. Απαιτείται, επίσης, μείωση των καταναλωτικών δαπανών και αύξηση των δημόσιων αποταμιεύσεων για χρηματοδότηση των επενδύσεων του Κράτους.

Οι τρεις Προϋπολογισμοί για το 1984 παρουσιάζουν έλλειμμα της τάξης των £123 εκ. Ένα ποσό της τάξης των £43 εκ. θα καλυφθεί από εσωτερικές πηγές και το ταμειακό έλλειμμα που παραμένει και είναι της τάξης των £80 εκ. αναμένεται να καλυφθεί με επιπρόσθετα φορολογικά μέτρα ή με εξωτερικό δανεισμό. Ο τελευταίος αναμένεται, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, να ανέλθει ως το τέλος του 1984 από £330 εκ. σε £400 εκ., όριο που ενώ δεν υπερβαίνει, κατά τον Υπουργό Οικονομικών, τα διεθνώς καθιερωμένα όρια ασφαλείας, δεν παύει από του να αποτελεί αρνητική οικονομική εξέλιξη. Το εξωτερικό δημόσιο χρέος μέχρι το τέλος του 1983 αναμένεται ότι θα ανέλθει στα £247 εκ. περίπου, σε σύγκριση με £206 εκ. το τέλος του 1982, δηλαδή θα αντιστοιχεί με ποσοστό 22.6% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, σε σύγκριση με 20.7% το 1982.

Η εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (περιλαμβανομένων των ημικρατικών Οργανισμών και άλλων δημοσίων εξουσιοδοτημένων αρχών ως η Επιτροπή Σιτηρών, κλπ.) ως ποσοστό των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών υπολογίζεται να ανέλθει το 1983 στο 10.5% σε σύγκριση με 8.8% το 1982.

(1) ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

A. Έσοδα:

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών τόσο τα έσοδα όσο και οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίστηκαν με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. Τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίζονται το 1984 να μειωθούν κατά 2% σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του 1983 (εξαιρουμένων των £7.9 εκ. που αφορούν λογιστική πράξη για μετατροπή των δανείων της ΑΗΚ σε κεφάλαιο) και προϋπολογίζεται να ανέλθουν σε £244.3 εκ. Οι άμεσοι φόροι προϋπολογίζεται να είναι το 28% των εσόδων και οι έμμεσοι φόροι το 45%, ενώ με βάση τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό Εσόδων του 1983 οι άμεσοι φόροι αναμένεται να είναι 24% και οι έμμεσοι το 42% των εσόδων.

Τον μεγαλύτερο ρυθμό αύξησης αναμένεται να παρουσιάσουν, σε σύγκριση με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1983, οι άμεσοι φόροι (13%) ενώ ο ρυθμός αύξησης των έμμεσων φόρων αναμένεται να σημειώσει σημαντική κάμψη από 15% το 1983 σε 3% το 1984. Αύξηση θα παρουσιάσουν επίσης τα έσοδα εκ προσφοράς υπηρεσιών και πώλησης αγαθών κατά 8% και οι μεταβιβάσεις κατά 3%. Αντίθετα οι πρόσοδοι, τα ενοίκια και δικαιώματα, προϋπολογίζεται να μειωθούν κατά 16% σε σύγκριση με τα αναθεωρημένα έσοδα του 1983, η χορηγία της Ελληνικής Κυβέρνησης κατά 2%, και τα έσοδα εκ δανείων κατά 52%.

Συγκριτική ανάλυση των εσόδων του Τακτικού Προϋπολογισμού για την περίοδο 1980—1984 επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση ως Παράρτημα «Α».

B. Δαπάνες:

Οι δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προϋπολογίζεται ότι θα είναι

αυξημένες κατά 6.9% σε σύγκριση με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 1983 (εξαιρουμένων των £9.1 εκ. που αποτελούν λογιστική πράξη για μετατροπή σε κεφάλαιο των δανείων της ΑΗΚ).

Οι μισθοί και τα επιδόματα, που αποτελούν το 41% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού, προϋπολογίζεται ότι θα αυξηθούν κατά 15% σε σχέση με τον αναθεωρημένο Τακτικό Προϋπολογισμό του 1983 και θα ανέλθουν σε £124.7 εκ. Η αύξηση αυτή περιλαμβάνει και δαπάνη £0.13 εκ. για αποδοχές προσωπικού 21 υπαλλήλων των οποίων οι θέσεις δημιουργήθηκαν με το Νόμο 58/83 και προηγούμενα καταβάλλονταν από το ΤΑΕΠ. Από τις αποδοχές προσωπικού αναμένεται ότι θα υπάρξουν εξοικονομήσεις από τη μη έγκαιρη πλήρωση των κενών θέσεων για τις οποίες γίνεται πλήρης πρόνοια.

Οι εγχώριες μεταβιβάσεις κα χορηγίες αποτελούν το 22% του Προϋπολογισμού και αναμένεται να φθάσουν τα £66.3 εκ. σε σύγκριση με £64.3 εκ. που ήταν το 1983 (εξαιρουμένων των £9.1 εκ της ΑΗΚ), δηλαδή θα αυξηθούν κατά 3.1%. Οι εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα ανέλθουν σε £25.3 εκ., δηλαδή 8.4% του Τακτικού Προϋπολογισμού. Οι επιχορηγήσεις θα παραμείνουν σταθερές στα £20 εκ., δηλαδή 6.7% του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους αποτελούν το 19% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1984 και θα αυξηθούν κατά 7%, δηλαδή θα ανέλθουν σε £58.5 εκ. Για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού δημόσιου χρέους θα πληρωθούν £38.5 εκ. σε σύγκριση με £36.8 εκ. το 1983 ενώ η δαπάνη για την εξυπηρέτηση του εσωτερικού δημόσιου χρέους θα ανέλθει σε £20 εκ. σε σύγκριση με £18 εκ. το 1983.

Λειτουργική ανάλυση των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1984 εμφανίζεται ως Παράρτημα «B» που επισυνάπτεται στο τέλος της Έκθεσης αυτής.

(2) ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ.

Γενικά:

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως του 1984 αποτελεί οργανικό μέρος του Τέταρτου Έκτακτου Σχεδίου 1982—1986 και εκφράζει την αναπτυξιακή και επενδυτική πολιτική του Κράτους πάνω σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, ο Προϋπολογισμός αυτός καταρτίστηκε μέσα στα πλαίσια των γενικότερων επιδιώξεων κα επιμέρους στόχων του Σχεδίου. Οι πρόνοιες που περιλαμβάνονται αφορούν τα πιο σημαντικά έργα από την άποψη του ύψους και του χρόνου αποδόσεως. Περιλαμβάνονται επίσης και οι υφιστάμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τα συνεχιζόμενα έργα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι πρόνοιες για τη συνέχιση του Τρίτου Σχεδίου Οδοποιίας (£2.2. εκ.), τη συνέχιση των εργασιών για την κατασκευή του δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού (£2.0 εκ.), τη βελτίωση του αεροδρομίου Λάρνακας (£1.3 εκ.) καθώς επίσης για την υδατική ανάπτυξη με την προώθηση των Σχεδίων Βασιλικού—Πεντασχοίνου (£8.75 εκ.), του Νότιου Αγωγού (£6.3 εκ.) και της Χρυσοχούς (£2.4 εκ.).

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως προβλέπει δαπάνες ύψους £62 εκ. από το Ταμείο Αναπτύξεως και £6.95 εκ. από το Ταμείο Δανειστικών Επιτροπών. Από το ποσό που εμφανίζεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, £1.3 εκ. θα μετα-

φερθούν στο Ταμείο Δανειστικών Επιτροπών, όπως και το 1983. Επιπρόσθετα ποσό ύψους £0.8 εκ. θα μεταφερθεί στο Ταμείο Ανακούφισεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για τη συμπλήρωση της χρηματοδότησης του οικιστικού προγράμματος για τους πρόσφυγες. Για τον ίδιο σκοπό θα μεταφερθεί επιπρόσθετο ποσό από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι τα προϋπολογισθέντα ποσά είναι μόνο ενδεικτικά και είναι δυνατό να μεταβληθούν κατά τη διάρκεια του έτους αν οι οικονομικές συνθήκες το απαιτήσουν.

Συγκριτικός Πίνακας ανά κεφάλαιο δαπανών του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως επισυνάπτεται ως Παράρτημα «Γ» στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

(3) ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ.

Ο Προϋπολογισμός Τ.Α.Ε.Π. για το 1984 παρουσιάζει έξοδα £24.7 εκ. σε σύγκριση με £28.8 εκ. το 1983 και έσοδα £20.6 εκ. σε σύγκριση με £19.9 εκ. το 1983. Θα σημειωθεί, δηλαδή, έλλειμμα της τάξης των £4.1 εκ., ενώ ο Προϋπολογισμός του 1983 προϋπολόγιζε έλλειμμα £8.9 εκ.

Οι κυριότερες πηγές των εσόδων του Τ.Α.Ε.Π. προέρχονται από:

- (α) την Έκτακτη Εισφορά £6.5 εκ., που προϋπολογίζεται να φθάσει στα ίδια επίπεδα με τα αναθεωρημένα έσοδα για το 1983·
- (β) την Προσωρινή Προσφυγική Επιβάρυνση £10.8 εκ., που αναμένεται να σημειώσει αύξηση 0.5 εκ. έναντι των αναθεωρημένων εσόδων του 1983·
- (γ) τα εμβάσματα έναντι δαπανών £2.8 εκ., από τα οποία £2 εκ. θα προέλθουν από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και £0.8 εκ. από τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Για τη στέγαση των εκτοπισθέντων, με βάση όλα τα σχέδια στέγασης θα δαπανηθεί ποσό ύψους £13.5 εκ. ή 55% του συνόλου των δαπανών. Παράλληλα ο Προϋπολογισμός αυτός χρηματοδοτεί κοινωνικές υπηρεσίες, επιδόματα για τους εγκλωβισμένους, τους εκτοπισθέντες και τους δυσπραγούντες, την επιδότηση των μεταφορικών και τα φοροιακά τέλη εκτοπισθέντων μαθητών, δαπάνες για προσωπικό που απασχολείται για τους σκοπούς της ανακούφισης των εκτοπισθέντων και παθόντων και άλλες συναφείς δαπάνες.

Δαπάνη £0.45 εκ., για αποδοχές 115 ατόμων για τα οποία δημιουργήθηκαν μόνιμες ή προσωρινές θέσεις μεταφέρθηκε στους άλλους Προϋπολογισμούς σύμφωνα με το Νόμο 58/83 (£0.13 εκ. για 21 θέσεις στον Τακτικό Προϋπολογισμό και £0.32 εκ. για 94 θέσεις στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως).

Συγκεφαλαιωτικός πίνακας εσόδων καθώς επίσης και λειτουργική ανάλυση δαπανών από τον Προϋπολογισμό του Ταμείου Ανακούφισεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων επισυνάπτονται ως Παραρτήματα «Δ» και «Ε» στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

(4) ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

Όπως και σε προηγούμενα χρόνια έτσι και φέτος η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να αναφέρει και συνάμα να υπογραμμίσει το γεγονός ότι οι ετήσιοι

Προϋπολογισμοί είναι ένα μόνο μέσο και μια μόνο πτυχή της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Ενώ η οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης αντικατοπτρίζεται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς, δεν μπορεί ούτε και πρέπει να εξαντλείται στα δημοσιονομικά αυτά νομοθετήματα και μόνο. Αντίθετα, η πολιτική αυτή εκφράζεται και υλοποιείται με σειρά άλλων οικονομικών μέτρων πολιτικής που λαμβάνονται στη διάρκεια του χρόνου τα οποία, από τη φύση τους και το περιοχόμενό τους, διαμορφώνουν και αναμορφώνουν την Κυβερνητική οικονομική πολιτική.

Συνεπώς, όπως άλλωστε έχει επανειλημμένα παρατηρήσει η Επιτροπή, η έγκριση του συνόλου ή μερικών από τις προβλέψεις που περιέχονται στους ετήσιους Προϋπολογισμούς δεν σημαίνει αναγκαστικά έγκριση ή απόρριψη της Κυβερνητικής Οικονομικής πολιτικής στο σύνολό της. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η έγκριση ορισμένων κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς κα ανέρχονται στα £70 εκ. περίπου, αποτελούν άμεση επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ως αποτέλεσμα ειδικών προνοιών που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα νομοθεσία ή/και με βάση τις συνταγματικές διατάξεις, θέματα για τα οποία η Επιτροπή δεν είναι σε θέση εκ των πραγμάτων να εκφράσει οποιαδήποτε άποψη. Γι' αυτό και οι παρατηρήσεις της Επιτροπής για τη δημοσιονομική και γενικότερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης θα πρέπει να αξιολογηθούν με γνώμονα και τα πιο πάνω.

2. Κρίνοντας επίσης η Επιτροπή τα οικονομικά αποτελέσματα του χρόνου που λήγει καθώς επίσης τις διαγραφόμενες προοπτικές για τον επόμενο χρόνο, το κάμνει χωρίς να παραγνωρίζει ένα βασικό γεγονός, το γεγονός της συνεχιζόμενης κατοχής ενός μεγάλου τμήματος της νήσου από τα Τουρκικά στρατεύματα. Η παράταση της στασιμότητας αυτής σε συνδυασμό με την πρόσφατη αυθαίρετη και παράνομη ενέργεια της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας αναμφίβολα προσθέτει νέα δεινά στα ήδη επισωρευθέντα και, επηρεάζοντας αρνητικά το οικονομικό κλίμα, ασκεί ανασταλτική επίδραση πάνω στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

3. Παρόλα τα σοβαρά προβλήματα που επισώρευσε η τουρκική εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή, η οικονομική γενικά κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο μπορεί να συγκριθεί ευνοϊκά με εκείνη πολλών άλλων χωρών. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν πολλές και ποικίλες αποσταθεροποιητικές τάσεις και πολλές αδυναμίες στην οικονομία. Τάσεις και αδυναμίες που οφείλονται τόσο σε εξωγενείς όσο και σε εσωγενείς παράγοντες. Ο υπολογιζόμενος ρυθμός ανάπτυξης της Κυπριακής Οικονομίας κατά το 1983 είναι μεν θετικός και μπορεί να συγκριθεί ευνοϊκά σε μια περίοδο στασιμότητας σ' ολόκληρο τον κόσμο και ύφεσης στο διεθνές εμπόριο. Κρινόμενος, εντούτοις, με τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη καθιστά επιτακτική τη λήψη σειράς πρόσθετων οικονομικών και άλλων διορθωτικών μέτρων για την ενίσχυση της οικονομίας, από τη μια, και την εξάλειψη των αδυναμιών της, από την άλλη. Συναφώς ο αρμόδιος Υπουργός δήλωσε ότι η Κυβέρνηση μελετά και προτίθεται να πάρει σειρά μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση. Η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να υπογραμμίσει από της πλευράς της ότι η διασφάλιση ενός ισχυρού οικονομικού μετώπου στις δοσμένες δύσκολες συνθήκες που περνά ο τόπος, δεν επιβάλλεται για οικονομικούς μόνο λόγους, αλλά συνιστά επιταγή για γενικότερους εθνικούς λόγους.

4. Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κύπρου προβλέπεται να ανέλθουν στα 360—370 εκ. λίρες, έναντι £289 εκ. λιρών του περασμένου χρόνου και αντιπροσωπεύουν εισαγωγές τουλάχιστον 6.7 μηνών. Η αύξηση των αποθεμάτων

ήταν αποτέλεσμα του πλεονάσματος του ισοζυγίου πληρωμών που οφείλεται εντούτοις στο νέο εξωτερικό δανεισμό που έγινε στη διάρκεια του χρόνου και της αρκετά ικανοποιητικής επίδοσης της Οικονομίας στον τομέα των υπηρεσιών και ιδιαίτερα του τουρισμού. Εντούτοις η σημαντική κάμψη που σημειώθηκε στις εξαγωγές μας σε συνδυασμό με την ανησυχητική αύξηση του σκέλους των εισαγωγών έχουν ως αποτέλεσμα το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο να παρουσιάσει περαιτέρω επιδείνωση. Συναφώς η Επιτροπή εκφράζει την έντονη ανησυχία της για τις αρνητικές αυτές εξελίξεις και συστήνει την άμεση λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την ανακοπή αυτής της τάσης η οποία, αν αφεθεί να συνεχιστεί, θα έχει γενικότερες επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία ως σύνολο και θα επιτείνει τον κίνδυνο οικονομικής κρίσης.

5. Αποτελεί γεγονός ότι η Κυπριακή Οικονομία στηρίζεται, σε μεγάλο βαθμό, στο εμπόριο με άλλες χώρες του εξωτερικού και μ' αυτό το δεδομένο επηρεάζεται σημαντικά από τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα αυτόν. Παρόλο ότι παρατηρείται κάποια βελτίωση της διεθνούς οικονομίας εντούτοις η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι δυσχέρειες θα συνεχιστούν. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη μειωμένη ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας, εμπερικλείει πρόσθετους κινδύνους και είναι εδώ που επιβάλλεται, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, η ενδυνάμωση και εντατικοποίηση της επενδυτικής και εξαγωγικής προσπάθειας με την παροχή των αναγκαίων επενδυτικών και εξαγωγικών κινήτρων.

6. Τα προαναφερθέντα μέτρα για να είναι αποτελεσματικά και αποδοτικά θα πρέπει να συνδυαστούν με μείωση των καταναλωτικών δαπανών και αύξηση των αποταμιεύσεων για την τόνωση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων. Για τη συγκράτηση των καταναλωτικών δαπανών, όπως η Επιτροπή τόνισε και στο παρελθόν δεν πρέπει να στραφεί η προσοχή και προσπάθειά μας σε μέτρα περιορισμού της αγοραστικής δύναμης των κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλά ή μεσαία εισοδήματα. Από την άλλη, η υποστήριξη της ιδιωτικής πρωτοβουλίας θα πρέπει να συνοδεύεται με ικανοποιητικά μέτρα ελέγχου της τιμής και ποιότητας των παραγομένων επιτοπίως προϊόντων, ώστε να αποφευχθεί η ανάπτυξη και συντήρηση δασμοβίωτων μονάδων σε βάρος της Οικονομίας ως συνόλου.

7. Το δημοσιονομικό έλλειμμα και το εξωτερικό δημόσιο χρέος αποτελούν δυο βασικά οικονομικά μεγέθη που οι αρνητικές επιπτώσεις τους δεν μπορούν ούτε πρέπει να περάσουν απαρατήρητες. Γιατί αν τα μεγέθη αυτά αφεθούν να εξελιχθούν ανεξέλεγκτα, θα πλήξουν άμεσα την Οικονομία του τόπου με πολύ δυσμενή συνεπακόλουθα. Γι' αυτό και η Επιτροπή, εκφράζοντας την έντονη ανησυχία της για το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, καλεί τους αρμοδίους όπως εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος με συγκεκριμένα μέτρα και όχι να περιορίζονται σε απλές διαπιστώσεις με ακαδημαϊκή και μόνο σημασία.

8. Οι δυσκολίες, όμως, που υπάρχουν φαίνονται όταν αναλυθούν οι τρόποι τέτοιας μείωσης. Όπως είναι γνωστό, ένα μεγάλο ποσοστό που συνθέτει τις Κυβερνητικές δαπάνες, αφορά μισθούς και δαπάνες εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους. Οι κρατικές αναπτυξιακές δαπάνες, οι οποίες συνιστούν ένα άλλο μέρος των κρατικών δαπανών, δεν προσφέρονται για μείωση ούτε και επιτρέπεται να εξεταστεί ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Κατά συνέπεια εκείνο που αναμένεται και επιβάλλεται να γίνει είναι η μείωση του ρυθμού αύξησης των Κυβερνητικών δαπανών με καλύτερη και ορθολογιστικότερη οργάνωση του κρατικού μηχανισμού και ο περιορισμός ορισμένων κονδυλίων που η Επιτροπή πιστεύει ότι μπορούν και

πρέπει να περιοριστούν στο ελάχιστο. Ήδη η Επιτροπή έχει κάμει τις σχετικές υποδείξεις της προς τους αρμοδίους.

9. Η Επιτροπή με λύπη της επισημαίνει τις πολλές και ποικίλες ελλείψεις και αδυναμίες που είναι ήδη συμφυείς με τη δημόσια υπηρεσία. Τόσο αδυναμίες οργανωτικές όσο και ουσιαστικές ελλείψεις στα θέματα συνεργασίας και συντονισμού των διαφόρων Υπηρεσιών. Ενώ επισημαίνεται ότι η αναδιοργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας συσσωρεύει συνεχώς και μεγαλύτερες επιβαρύνσεις στις κρατικές δαπάνες, εντούτοις το όλο εγχείρημα δεν έχει συνδυαστεί με ανάλογες ποιοτικές βελτιώσεις με αποτέλεσμα ο κρατικός μηχανισμός να χωλαίνει ως σύνολο. Η Επιτροπή όλο και συνεχώς διαπιστώνει ότι δεν έχουν ληφθεί αλλ' ούτε και μελετούνται μέτρα ορθολογιστικής διοίκησης προσωπικού ή/και παραγωγικής αξιοποίησής του. Αντίθετα, η Επιτροπή με μεγάλη της ανησυχία παρατηρεί ότι η ασυλλόγιστη αριθμητική αύξηση των μελών του κρατικού μηχανισμού μετέτρεψε πολλά Κυβερνητικά τμήματα σε υδροκέφαλες υπηρεσίες, ενώ είναι σαφής η έλλειψη οργάνωσης και μεθόδων στην εκπλήρωση του ρόλου των Κυβερνητικών Υπηρεσιών με επιστέγασμα το συνεχώς αυξανόμενο κόστος λειτουργίας του κρατικού μηχανισμού να μη συνοδεύεται πάντοτε με ανάλογη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς το κοινό.

10. Ανάμεσα στα προγραμματιζόμενα μέτρα για την κάλυψη του μεγάλου δημοσιονομικού ελλείμματος μελετάται από την Κυβέρνηση η κατάθεση στη Βουλή νέων φορολογικών μέτρων. Η Επιτροπή πιστεύει ότι δεν πρέπει να εισαχθούν φορολογικά μέτρα που θα αδυνατίζουν την οικονομία ή θα δημιουργούν προϋποθέσεις ακόμα μεγαλύτερης αναστροφής στο συσχετισμό ανάμεσα στην άμεση και έμμεση φορολογία. Συναφώς η Επιτροπή πιστεύει ότι θα πρέπει ν' αυξηθεί ακόμα περισσότερο το μερίδιο της άμεσης φορολογίας. Πρόσθετα και πάνω απ' όλα η Επιτροπή θεωρεί απαραίτητη προϋπόθεση ότι η Κυβέρνηση πριν καταφύγει στην αύξηση της φορολογίας θα πρέπει πειστικά να έχει εξαντλήσει όλα τα περιθώρια πραγματοποίησης οικονομικών και περισυλλογής και τις ήδη προσφερόμενες δυνατότητες για την αύξηση των εσόδων της με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η οποία αναντίλεκτα περιβάλλει τους εντεταλμένους αρμοδίους με όλες τις αναγκαίες εξουσίες.

11. Η Επιτροπή, σημειώνοντας τις ικανοποιητικές εξελίξεις στον τομέα του πληθωρισμού ο οποίος ακολούθησε τη διεθνή πτωτική τάση—ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να περιοριστεί στο 5.4% σε σύγκριση με 6.4% το 1982 και 10.8% το 1981—υπογραμμίζει την ανάγκη λήψης μέτρων για παραπέρα μείωσή του.

Στα μέτρα αυτά θα πρέπει να ενταχθεί και η επανάληψη από την Κυβέρνηση των προσπαθειών για την επίτευξη μιας κοινώς αποδεκτής πολιτικής τιμών και εισοδημάτων.

12. Με βάση τις εξελίξεις που σημειώθηκαν στον τομέα της απασχόλησης το ποσοστό ανεργίας παρουσιάζεται ανησυχητικά αυξημένο σε σύγκριση με το 1982. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η αύξηση της ανεργίας σε μεγάλο βαθμό εκδηλώθηκε στις κατηγορίες τόσο των εργατών παραγωγής όσο και των πτυχιούχων και των τεχνικών, που είναι κυρίως απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συναφώς η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για την παρατηρούμενη τάση αύξησης του ποσοστού ανεργίας και καλεί τους αρμοδίους να πάρουν έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα.

13. Διατυπώνοντας η Επιτροπή τις πιο πάνω γενικές παρατηρήσεις της δεν παραγνωρίζει τη διεθή οικονομική και ακόμα πολιτική αβεβαιότητα που επικρατεί σήμερα. Η Επιτροπή πιστεύει εντούτοις ότι οι αρνητικές εξελίξεις που παρουσιάζονται στην Κυπριακή Οικονομία—στο βαθμό που υπάγονται στο δικό μας έλεγχο—μπορεί και πρέπει να αντιμετωπιστούν, αρκεί να υιοθετηθεί η σωστή οικονομική πολιτική που να αξιοποιεί πλήρως τους εθνικούς πόρους και να κινητοποιεί όλες τις παραγωγικές δυνάμεις του τόπου.

Προβαίνοντας η Επιτροπή στις πιο πάνω γενικές εκτιμήσεις και παρατηρήσεις της δεν παραγνωρίζει επίσης ένα ακόμα βασικό στοιχείο. Το γεγονός ότι για μια ακόμα φορά οι υπό συζήτηση Προϋπολογισμοί έχουν καταρτιστεί και η δημοσιονομική και οικονομική πολιτική έχει διαμορφωθεί κάτω από έκτακτες συνθήκες που δημιουργεί η τούρκικη κατοχή ενός μεγάλου τμήματος της νήσου. Και εφόσον η κατάσταση αυτή συνεχίζεται και επιβάλλει τον τεχνητό διαχωρισμό, τα βασικά οικονομικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν, όπως η τεχνητή αποκοπή των διατομεακών σχέσεων, η αλληλοεξάρτηση μεταξύ των διαφόρων περιοχών της Κύπρου και ο κατατεμαχισμός της αγοράς, εξακολουθούν να παραμένουν. Γι' αυτό και πιστεύω της Επιτροπής είναι ότι το μέλλον της Κύπρου, η ευημερία και η πρόοδος τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των Τουρκοκυπρίων βρίσκεται σε μια ενιαία και αδιάρετη οικονομία.

Ε. Ειδικές Παρατηρήσεις.

Η Επιτροπή έχοντας υπ' όψη την ανάλυση της πολιτικής και των στόχων των διαφόρων Υπουργείων, όπως αυτά αντικατοπτρίζονται στους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς και εξηγήθηκαν ενώπιόν της, επιθυμεί, συμπληρωματικά προς τις γενικές παρατηρήσεις της, να διατυπώσει τις πιο κάτω ειδικές παρατηρήσεις και εισηγήσεις:—

(α) Η Επιτροπή, ως συνέχεια των γενικών παρατηρήσεών της για την επικρατούσα κατάσταση στη δημόσια υπηρεσία και γενικότερα τον ευρύ δημόσιο τομέα, επιθυμεί να επανατονίσει την ανάγκη άσκησης πολιτικής οικονομικών και περισυλλογής από της πλευράς των Υπηρεσιών τούτων. Κοινή είναι η διαπίστωση των Μελών της Επιτροπής ότι ο κρατικός μηχανισμός ξεοδεύει πέραν του δέοντος και το αίσθημα οικονομικών απουσιάζει κατά κανόνα σ' όλα τα επίπεδα. Το κόστος του κυβερνητικού μισθολογίου συνεχώς διογκούται, ενώ απουσιάζουν οι συντονισμένες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των δημιουργουμένων νέων αναγκών της Υπηρεσίας από το υφιστάμενο προσωπικό με διάχυτη ταυτόχρονα την τάση όλο και συνεχώς νέων προσλήψεων. Πρόσθετα απουσιάζει η σωστή διοίκηση της Υπηρεσίας ενώ η εφαρμογή των Νόμων και Κανονισμών από τα διοικητικά όργανα σε πολλές περιπτώσεις δεν διακρίνεται από τις αρχές της χρηστής διοίκησης.

Παρόλο ότι έγινε αναφορά στο στάδιο μελέτης των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών για εγκυκλίους που έχουν ως στόχο τους τον περιορισμό δαπανών ή/και τις εξοικονομήσεις, εντούτοις η Επιτροπή πιστεύει ότι τα μέτρα αυτά είναι σπασμωδικά και στερούνται μεθοδικότητας και συστηματικότητας. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η πραγματοποίηση οικονομικών είναι κατορθωτή αρκεί να ληφθούν συγκεκριμένα και ουσιαστικά μέτρα πολιτικής και όχι εκκλήσεις καλής διάθεσης με τη μορφή υπηρεσιακών εγκυκλίων.

Ήδη το κυβερνητικό μισθολόγιο απορροφά ένα σημαντικό μεγάλο μέρος των κρατικών εσόδων και θεωρείται κάτω από τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες που ο

τόπος αντιμετωπίζει, πολυτέλεια η προσθήκη σ' αυτό νέων επιβαρύνσεων. Συναφώς η επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τον προταχθέντα ισχυρισμό ότι οι δαπάνες για τη δημόσια υπηρεσία είναι ανελαστικές. Αντίθετα πιστεύει ότι σε πλείστους όσους τομείς υπάρχουν πολλά περιθώρια εξοικονόμησης δημόσιου χρήματος, αρκεί να καταρτιστούν από τους αρμοδίους συγκροτημένα σχέδια περικοπών και οικονομιών και να σταματήσει το φαινόμενο της ανεξέλεγκτης πρόσληψης νέου προσωπικού στη δημόσια υπηρεσία εκεί που προσφέρονται πλουσιοπάροχα οι δυνατότητες για ανάληψη τω δημιουργουμένων νέων αναγκών από υφιστάμενο και σε πολλές περιπτώσεις πλεονάζον προσωπικό.

Θα ήταν σκόπιμο να επανατοπιστεί ότι η προσπάθεια που άρχισε για την αναδιοργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας τελικά κατάληξε να ικανοποιήσει μόνο τη μια πτυχή του θέματος, δηλαδή τις μισθολογικές αναθεωρήσεις, ενώ το υπόλοιπο μέρος της αναδιοργάνωσης που είναι και το σημαντικότερο παρέμεινε στο περιθώριο.

Θα πρέπει από τώρα να λεχθεί ότι οι συνέπειες του εγχειρήματος της αναδιοργάνωσης θ' αρχίσουν να γίνονται περισσότερο αισθητές στο κυβερνητικό μισθολόγιο με την πάροδο του χρόνου. Γι' αυτό και η Επιτροπή, όπως άλλωστε είχε την ευκαιρία να υποδείξει στον αρμόδιο Υπουργό, πιστεύει ότι θα πρέπει η Κυβέρνηση, έστω και τώρα, να εξετάζει μισθολογικά ή άλλα αιτήματα που διογκώνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό με πολλή φειδώ και περίσκεψη.

Με την ευκαιρία της αναφοράς στη δημόσια υπηρεσία, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, εκτός από τις αναθεωρήσεις κλιμάκων και τη δημιουργία ενός σημαντικού αριθμού νέων θέσεων που προβλέπονται στο νομοσχέδιο για την αναδιοργάνωση που εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής, με τους υπό συζήτηση Προϋπολογισμούς προτείνεται η δημιουργία πρόσθετων νέων θέσεων καθώς επίσης η αναθεώρηση της μισθοδοσίας άλλων. Η Επιτροπή επισημαίνοντας το γεγονός αυτό και υποβάλλοντας τούτο ενώπιον του Σώματος προς λήψη τελικής απόφασης, αισθάνεται υποχρεωμένη να παρατηρήσει ότι, ενώ μεν η προτεινόμενη δημιουργία των νέων αυτών θέσεων παρουσιάζεται δικαιολογημένη, δεν εξαντλήθηκαν όλες οι προσπάθειες για την κάλυψη των νέων αναγκών της Υπηρεσίας από το υφιστάμενο προσωπικό. Το επιχείρημα που κατά κανόνα προτάσσεται ενώπιον της Επιτροπής είναι ο κρατικός μηχανισμός, εκτός σε μερικές περιπτώσεις, δεν διακρίνεται από την αρχή της εναλλαξιμότητας, γι' αυτό και οι ανάγκες κάθε κυβερνητικού τμήματος θα πρέπει να ικανοποιηθούν από τις περιορισμένες δυνατότητες και πλαίσια του ίδιου Τμήματος ή με τη δημιουργία νέων θέσεων. Η Επιτροπή, πράγματι, αδυνατεί ν' αντιληφθεί τη συλλογιστική ενός τέτοιου επιχειρήματος, γιατί στην ουσία και σε τελευταία ανάλυση όλα τα Τμήματα της Κυβέρνησης θα μετατραπούν μελλοντικά σε υδροκέφαλες υπηρεσίες. Αντίθετα, η Επιτροπή πιστεύει ότι ευθύνη των αρμοδίων είναι να εξετάσουν και να επινοήσουν από τώρα τρόπους συσχετισμού της μιας Υπηρεσίας προς την άλλη—και υπάρχουν προς τούτο οι δυνατότητες—και, όπου οι ανάγκες της μιας υπηρεσίας μπορούν να ικανοποιηθούν από το προσωπικό της άλλης, να λαμβάνονται τα ενδεδειγμένα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση αντί της ασυλλόγιστης και απρογραμμάτιστης δημιουργίας συνεχώς και νέων θέσεων. Με την ευκαιρία αυτή η Επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της για την εναλλαξιμότητα που προτείνεται για τις θέσεις Γενικών Διευθυντών, πράγμα που αναμφίβολα αποτελεί σωστό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση.

(β) Στον τομέα της επίδειξης πνεύματος λιτότητας και οικονομιών η

κυβερνητική εκδοχή έχει συνδεθεί με τη θεωρία του ότι πλείστες όσες δαπάνες στον κρατικό μηχανισμό είναι ανελαστικές. Η Επιτροπή αδυνατεί και στην περίπτωση αυτή να δεχθεί ή/και να συζητήσει ένα τέτοιο συλλογισμό. Αντίθετα, πιστεύει ότι είναι δυνατή η πραγματοποίηση οικονομιών, άσχετα με το ύψος που τελικά θα εξοικονομηθεί. Η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον ψυχολογικό παράγοντα που βαρύνει στα θέματα αυτά, ιδιαίτερα όταν ο πολίτης θα βλέπει τους κυβερνητικούς αξιωματούχους του να τους διακρίνει στις διάφορες ενέργειες και εκδηλώσεις τους αίσθημα λιτότητας και περισυλλογής. Αυτό και μόνο κατά τη γνώμη της Επιτροπής δικαιολογεί την υιοθέτηση μιας τέτοιας προσέγγισης προς αυτή την κατεύθυνση.

(γ) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για την πολιτική του αρμόδιου Υπουργείου για την ορθολογιστική ανάπτυξη και χρήση του ύδατος και την προώθηση των μεγάλων αρδευτικών έργων. Η Επιτροπή επιθυμεί εντούτοις να παρατηρήσει ότι εξακολουθούν να απουσιάζουν τα απαραίτητα θεσμικά μέτρα εκμετάλλευσης του εθνικού αυτού πλούτου, ενώ οι αρμόδιες Υπηρεσίες για το υδατικό εξακολουθούν να είναι κατατεμαχισμένες σε διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα. Λαμβάνοντας η Επιτροπή υπόψη την κατ' αρχή θέση του αρμόδιου Υπουργείου το οποίο υποστηρίζει την εγκαθίδρυση ενός ενιαίου φορέα στα υδατικά θέματα, καλεί τούτο να επισπεύσει τις προσπάθειες και να υλοποιήσει τις προθέσεις του προς αυτή την κατεύθυνση χωρίς άλλη καθυστέρηση.

(δ) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ότι για το σκοπό αυτό μεθοδεύεται η σύνταξη ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή με λύπη της παρατηρεί ότι στον τομέα αυτό δεν έχει αποδοθεί ως τώρα η δέουσα σημασία και προτεραιότητα με αποτέλεσμα το όλο θέμα να μην προωθείται με τον απαιτούμενο ρυθμό, γι' αυτό και καλούνται οι αρμόδιοι να διαμορφώσουν τάχιστα την πολιτική τους σ' αυτό τον τομέα την οποία και να καταθέσουν ενώπιον της Βουλής. Με την υιοθέτηση ολοκληρωμένης περιβαλλοντικής νομοθεσίας αναμένεται να αποφευχθεί το σημερινό φαινόμενο της υπέρμετρης και ανεξέλεγκτης ανάπτυξης σε πολλούς τομείς και ιδιαίτερα τον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού για τον οποίο η διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ενέχει ιδιαίτερη σημασία.

(ε) Το θέμα εγκαθίδρυσης συντονισμού ανάμεσα στα Υπουργεία που προωθούν την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, από τη μια, και την εμπορία, από την άλλη, απασχόλησε ιδιαίτερα τα Μέλη της Επιτροπής. Παρόλο ότι κατατέθηκε στην Επιτροπή ότι υπάρχει κάποια μορφή συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων Υπουργείων, εντούτοις η Επιτροπή, έχοντας υπόψη τα ως τώρα αρνητικά αποτελέσματα στην αμειπτική διάθεση αριθμού γεωργικών προϊόντων, πιστεύει ότι ο σημερινός συντονισμός και συνεργασία θα πρέπει να τεθούν πάνω σε μονιμότερη βάση και λειτουργία και προς αυτή την κατεύθυνση καλούνται οι αρμόδιοι να ενεργήσουν.

(στ) Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τις καταβαλλόμενες προσπάθειες και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αναθεώρηση και τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής νομοθεσίας, ως θέμα αρχής, τα επικροτεί στο σύνολό τους. Η Επιτροπή εξακολουθεί εντούτοις να έχει τη γνώμη ότι ο κατατεμαχισμός των Υπηρεσιών που έχουν αρμοδιότητα στα θέματα αυτά, εκτός του ότι απολήγει σε μια ανώφελη επιβάρυνση του κρατικού μισθολογίου, επενεργεί αρνητικά στην προώθηση του πιο πάνω στόχου, ο οποίος τουλάχιστο σε ορισμένους τομείς θάπρεπε να έχει υπερκαλυφθεί από πολλού. Η Επιτροπή θα ήθελε επίσης να εκφράσει τη σοβαρή

ανησυχία της στις όλο και αυξανόμενες καθυστερήσεις σε θέματα απονομής της δικαιοσύνης, γι' αυτό και καλεί εκ νέου τους αρμοδίους να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αναδιοργάνωση και αποσυμφόρηση των Δικαστηρίων.

(ζ) Η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για την κατάσταση που επικρατεί στο Συνεργατισμό και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία και ενδυνάμωση του συνεργατικού κινήματος. Συναφώς η Επιτροπή πιστεύει ότι η συνεχιζόμενη αδράνεια που παρατηρείται στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την αντιμετώπιση των προβληματικών συνεργατικών εταιρειών επαυξάνει τα προβλήματα και θέτει σε κίνδυνο το συνεργατικό κίνημα ως σύνολο. Γι' αυτό και καλεί τους αρμοδίους, χωρίς άλλη χρονοτριβή, να πάρουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την ενδυνάμωση του συνεργατικού κινήματος το οποίο, όπως η Επιτροπή σε πλείστες όσες περιπτώσεις ανέφερε, έχει να προσφέρει πολύ θετικές υπηρεσίες στην κυπριακή κοινωνία ως σύνολο.

(η) Η Επιτροπή για πολλοστή φορά παρατηρεί ότι οι εξαγγελθείσες προσθέσεις για την ίδρυση βιομηχανικών μονάδων με κυβερνητική συμμετοχή παρέμειναν απλές εξαγγελίες χωρίς ως τώρα να μετατραπούν σε συγκεκριμένα έργα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι, εκεί όπου τεχνοοικονομικές μελέτες υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα τέτοιων βιομηχανικών μονάδων, οι αρμόδιοι πρέπει να προχωρούν με την υλοποίηση των σχεδίων τους ιδιαίτερα σε μια περίοδο που επιβάλλεται όσο ποτέ προηγουμένως η ανάληψη πρωτοβουλίας του κράτους για την ανάπτυξη παραγωγικών επενδύσεων.

(θ) Η Επιτροπή με λύπη της παρατηρεί ότι στον τομέα της ενέργειας, ο οποίος απορροφά ένα σημαντικό μέρος συναλλάγματος από την Κύπρο, η Κυβέρνηση δεν έχει να επιδείξει σημαντικά επιτεύγματα είτε στο κεφάλαιο της εξοικονόμησης ενέργειας είτε στο κεφάλαιο της εξεύρεσης εγχώριων πόρων της ανάπτυξης εναλλακτικών πηγών ενέργειας.

(ι) Η Επιτροπή έχει σημειώσει και επικροτεί τις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη διεύρυνση της εκπροσώπησης της Κύπρου με εμπορικές αποστολές στο εξωτερικό. Η ανάγκη αύξησης των εξαγωγών μας και γενικά η προώθηση των κυπριακών προϊόντων, αποτελούν πρώτη προτεραιότητα, γι' αυτό και η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να προχωρήσουν στην υλοποίηση των σχεδίων τους το ταχύτερο δυνατό.

(ια) Η Επιτροπή λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τη συνδρομή της Κυπριακής βιομηχανίας στην όλη παραγωγική προσπάθεια υπογραμμίζει την ανάγκη προστασίας και ενίσχυσης της ντόπιας βιομηχανίας. Γι' αυτό και η Επιτροπή πιστεύει ότι οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει να υιοθετήσουν και στην πράξη μια πιο ευέλικτη και αποτελεσματική πολιτική που να ενθαρρύνει και προστατεύει, από τη μια, την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής βιομηχανίας και να προωθεί, από την άλλη, τις εξαγωγές ή να καλύπτει, τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά τις Κυπριακές ανάγκες με κυπριακά προϊόντα. Συναφώς η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι από τις ως τώρα περιπτώσεις που έχουν αχθεί ενώπιόν της σαφώς προκύπτει ότι οι αρμόδιοι φορείς της βιομηχανικής ανάπτυξης δεν ενεργούν με γνώμονα τα πιο πάνω με αποτέλεσμα, εκούσια ή ακούσια, να μη εξυπηρετείται η πολιτική αυτή.

(ιβ) Η Επιτροπή έχει σημειώσει την εκφρασθείσα πρόθεση της Κυβέρνησης να καταθέσει ενώπιον της Βουλής δέσμη μέτρων για την τόνωση της παραγωγικής προσπάθειας και γενικά την αύξηση των εγχώριων επενδύσεων. Η Επιτροπή, ως θέμα αρχής, επικροτεί τις κυβερνητικές αυτές προθέσεις και επιφυλάσσεται να

τοποθετηθεί στα συγκεκριμένα μέτρα όταν και εφόσον θα κατατεθούν στην Βουλή. Θεωρεί εντούτοις σκόπιμο να εκφράσει στο παρόν στάδιο την άποψη ότι με κανένα τρόπο και για κανένα λόγο πρέπει οι βιομηχανίες αυτές που θα προωθηθούν να μετατραπούν σε δασμοβίωτες βιομηχανίες και να συντηρούνται σε βάρος της υπόλοιπης οικονομίας κάτω από το κράτος και μόνο της εκμετάλλευσης των κινήτρων που θα τους προσφερθούν. Ταυτόχρονα το θέμα ελέγχου της τιμής και ποιότητας των παραγόμενων επιτοπίως και προστατευόμενων προϊόντων θα πρέπει ν' αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος των μελετούμενων μέτρων.

(ιγ) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τον τρόπο διαχείρισης του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τους όρους κάτω από τους οποίους επενδύονται τα πλεονάσματά του. Δεδομένης της δήλωσης του αρμόδιου Υπουργείου ότι μελετάται η βελτίωση των όρων κάτω από τους οποίους επενδύονται τα πλεονάσματα του Ταμείου, η Επιτροπή, αναμένοντας τις εξελίξεις, περιορίζεται στο παρόν στάδιο να επισημάνει ότι μια τέτοια ενέργεια θα πρέπει να έχει ως μόνο γνώμονά της τη μεγιστοποίηση των ωφελημάτων υπέρ του Ταμείου από τη διαχείριση των αποθεμάτων του.

(ιδ) Η Επιτροπή σημείωσε με ικανοποίηση ότι η μελέτη για την κατοχύρωση και εξίσωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, ανδρών και γυναικών, βρίσκεται σε πολύ προχωρημένο στάδιο και ότι αναμένεται να υποβληθεί σύντομα το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο για τη λήψη τελικής απόφασης. Με την ίδια ικανοποίηση σημείωσε το γεγονός ότι μελετάται και προωθείται ο εκσυγχρονισμός και η αναθεώρηση της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία συντεχνιών με απώτερο στόχο τη συμμόρφωσή της προς τις συστάσεις και συμβάσεις του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.

(ιε) Η Επιτροπή είχε και πάλι την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στις ως τώρα δραστηριότητες της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως. Χαιρετίζοντας την πλήρη δραστηριοποίηση της Αρχής αυτής αναμένει ότι σε σύντομο χρόνο θα αρχίσουν να τίθενται σε εφαρμογή τα διάφορα σχέδια που έχουν καταρτιστεί, ώστε να υλοποιηθούν στο ακέραιο οι στόχοι και επιδιώξεις του Σώματος αυτού που αφορούν την κατάρτιση και εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

(ιστ) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τα μέτρα που λαμβάνονται για την πλήρη εφαρμογή της θεσπισθείσας νομοθεσίας περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας. Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι μετά τις επενεχθείσες τροποποιήσεις στη νομοθεσία αυτή, το αρμόδιο σώμα θα επισπεύσει την εφαρμογή της ώστε η πολεοδομική ανάπτυξη να γίνεται κατά προγραμματισμένο και ορθολογιστικό τρόπο.

(ιζ) Η Επιτροπή έχει ενημερωθεί για την εξέλιξη των διαφόρων οικιστικών προγραμμάτων για τη στέγαση των προσφύγων και τα προβλήματα που παρουσιάζουν. Επιδοκιμάζοντας τα ως τώρα αποτελέσματα καλεί τους αρμοδίους να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στην τεχνική επάρκεια των κατασκευαζομένων έργων, ώστε να εξαλειφθούν πλήρως τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στο παρελθόν από κακοτεχνίες στα εκτελούμενα έργα.

(ιη) Η Επιτροπή χαιρετίζει με ικανοποίηση ότι δεν έχει σημειωθεί αύξηση της εγκληματικότητας στην Κύπρο και ότι οι αρμόδιες Υπηρεσίες παίρνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για τη συνεχή μείωση της. Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι οι προσπάθειες αυτές θα είναι συνεχείς, γιατί η Κύπρος, λόγω των άλλων σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, δεν μπορεί εξ αντικειμένου να ανθέξει

οποιαδήποτε αύξηση του εγκλήματος, έστω κι αν αυτά δεν έχουν ως φυσικούς αυτουργούς τους πολίτες της.

(ιθ) Η Επιτροπή, με την ευκαιρία της ενημέρωσής της πάνω στις ως τώρα δραστηριότητες του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης και Αναπτύξεως Γης, επισημαίνει για ακόμα μια φορά το γεγονός ότι τα κριτήρια χρηματοδότησης αγοράς στέγης και γης που έχουν τεθεί δεν διευκολύνουν τα χαμηλά στρώματα να αποκτήσουν τη δική τους στέγη γι' αυτό και καλούνται οι αρμόδιοι να τα αναθεωρήσουν ώστε να καταστεί και στην πράξη δυνατή η υλοποίηση των σκοπών για τους οποίους εγκαθιδρύθηκαν οι δυο αυτοί Οργανισμοί που δεν είναι άλλοι παρά η στέγαση των πολιτών με χαμηλά και μέσα εισοδήματα. Πρόσθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι επιβάλλεται η επανεισαγωγή προηγούμενων σχεδίων για την ανέγερση κατοικιών χαμηλού κόστους και τη διάθεση τους με το σύστημα της ενοικιαγοράς στους πολίτες που δεν θα μπορούσαν διαφορετικά να εξασφαλίσουν τη δική τους στέγαση.

(κ) Η Επιτροπή, παρόλο ότι σημειώνει το γεγονός ότι υπήρξε βελτίωση στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας, εντούτοις εξακολουθεί να πιστεύει ότι θα πρέπει να γίνουν ακόμα πολλά για τη βελτίωση της όλης κατάστασης, ώστε να εξαλειφθεί εντελώς η εντύπωση ότι η Κυπριακή σημαία αποτελεί σημαία ευκαιρίας. Συναφώς με τα θέματα αυτά η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι η ισχύουσα ναυτιλιακή νομοθεσία χρειάζεται αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό, ώστε να καλυφθούν τα κενά που προσφέρονται σήμερα για εκμετάλλευση και να δημιουργηθούν παράλληλα οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την προσέλκυση και άλλων εγγραφών στο Κυπριακό Νηολόγιο. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι επιβάλλεται η προώθηση της επικύρωσης των σχετικών συμβάσεων του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας που αφορούν τους όρους εργοδότησης των εργαζομένων στα πλοία.

(κα) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για το νέο αεροδρόμιο Πάφου και τα μέτρα που λαμβάνονται για την ορθολογιστική εκμετάλλευσή του. Για το τελευταίο θέμα ζήτησε την κατάθεση συμπληρωματικών στοιχείων, γι' αυτό και επιφυλάσσεται να διατυπώσει τις τελικές της απόψεις όταν κατατεθούν τα ζητηθέντα στοιχεία ενώπιόν της.

(κβ) Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση τα μέτρα που λαμβάνονται αναφορικά με το θέμα της ιδιωτικής απασχόλησης των Κυβερνητικών Ιατρών. Επιδιοκιμάζοντας πλήρως τις ως τώρα ενέργειες, η Επιτροπή καλεί το αρμόδιο Υπουργείο να μην φεισθεί κόπων και προσπαθειών ώστε να εξαλειφθεί πλήρως το φαινόμενο αυτό και να τεθεί τέρμα στην εκμετάλλευση που γίνεται τόσο σε βάρος του δημοσίου όσο και σε βάρος της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που προσφέρονται στο κοινό.

(κγ) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για την προώθηση των σχεδίων για την ανέγερση νέου Νοσοκομείου στην Πάφο και με ευχαρίστησή της σημειώνει ότι το έργο αυτό έχει τεθεί ως ο επόμενος στόχος του Υπουργείου μέσα στο 1984.

(κδ) Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση την πολιτική του Υπουργείου να βελτιώσει και αυξήσει τις ιατρικές υπηρεσίες που προσφέρονται στα υγειονομικά κέντρα της υπαίθρου και τους προσφυγικούς συνοικισμούς, ελπίζοντας ότι η ορθή αυτή πολιτική θα συνεχίσει να τυγχάνει της ίδιας προτεραιότητας και στο μέλλον.

(κε) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για το στάδιο στο οποίο βρίσκεται το θέμα

της εισαγωγής στην Κύπρο ενός ολοκληρωμένου και γενικότερου σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και αναμένει ότι οι αρμόδιοι θα προσέλθουν έγκαιρα ενώπιον της Βουλής για να την ενημερώσουν, ευθύς μόλις συμπληρωθούν οι διεξαγόμενες μελέτες.

(κστ) Η Επιτροπή εξετάζοντας τα διάφορα θέματα που αφορούν το Υπουργείο Προεδρίας επισημαίνει ότι για το Υπουργείο αυτό προτείνεται η δημιουργία ενός σημαντικού αριθμού νέων θέσεων εκεί που έχει σαφώς διαφανεί ότι υφίσταται και λειτουργούν, είτε κάτω από την αιγίδα του Υπουργείου είτε κάτω από την αιγίδα άλλων Υπηρεσιών, ομοειδείς Υπηρεσίες.

(κζ) Η Επιτροπή, εξετάζοντας την αριθμητική δύναμη και τις ευθύνες του προσωπικού που υπηρετεί στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, είναι της γνώμης ότι ούτε ο αριθμός αλλ' ούτε τα αποτελέσματα από την ως τώρα εργασία του Τμήματος αυτού δικαιολογούν την παρουσία ενός τόσο μεγάλου αριθμού. Γι' αυτό και καλείται η αρμόδια Υπηρεσία Δημοσίας Διοικήσεως και Προσωπικού να εξετάσει επιτόπου την κατάσταση και να υποβάλει σχετική Έκθεση προς τη Βουλή.

(κη) Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση το γεγονός ότι αυξήθηκαν τα ποσά που διατίθενται για την ενίσχυση και ανάπτυξη του ελεύθερου θεάτρου και αναμένει ότι η τάση αυτή θα συνεχιστεί ώστε ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου να καταστεί πραγματικός φορέας της ανάπτυξης της θεατρικής κίνησης στον τόπο και όχι οι ως τώρα δραστηριότητές του να συνταυτίζονται με τη θεατρική του σκηνή και μόνο.

(κθ) Η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω στη σημερινή κατάσταση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και ειδικότερα τα προβλήματα που αναφέρονται στη συσσώρευση συνεχώς και μεγαλύτερων ελλειμμάτων. Δεδομένου ότι το θέμα αυτό εξακολουθεί ν' αποτελεί αντικείμενο μελέτης, τόσο από της πλευράς εμπειρογνομόνων οι οποίοι έχουν μετακληθεί στην Κύπρο για το σκοπό αυτό, όσο και από της Κυβερνητικής πλευράς, η Επιτροπή επιφυλάσσει τις θέσεις της μόλις και όταν συμπληρωθεί και κατατεθεί στη Βουλή η αναμενόμενη σχετική Έκθεση. Εντούτοις η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο από τώρα να παρατηρήσει ότι οφείλει το Ίδρυμα να εφαρμόσει πολιτική οικονομικών και περισυλλογής περιορίζοντας την κάλυψη άσκοπων και ασήμαντων εκδηλώσεων και εξυγιαινώντας τα της δικής του γενικά διαχείρισης.

(λ) Η Επιτροπή παρόλες τις αντίθετες διαβεβαιώσεις που της δόθηκαν στο παρελθόν, σημειώνει με λύπη της ότι το θέμα της ίδρυσης Πανεπιστημίου στην Κύπρο εξακολουθεί ν' αποτελεί εξαγγελία μόνο. Κατά την άποψη των Μελών της Επιτροπής η συνέχιση της παρατηρούμενης καθυστέρησης δεν δικαιολογείται, γι' αυτό και καλούνται οι αρμόδιοι να υλοποιήσουν τις σχετικές αποφάσεις τους.

(λα) Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τα αποτελέσματα από τα ως τώρα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή της θεσπισθείσας νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών φροντιστηρίων. Συναφώς η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι οι δραστηριότητες του αρμόδιου Υπουργείου δεν θα τερματιστούν με τη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής και μόνο αλλά θα εξετάσουν και θα προωθήσουν όλα εκείνα τα μέτρα που θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις ώστε η προσφερόμενη μόρφωση στους Κύπριους μαθητές να μην καθιστά αναγκαία την συμπλήρωση της με ταυτόχρονη φοίτηση τους σε ιδιωτικά φροντιστήρια.

(λβ) Το θέμα του επαγγελματικού προσανατολισμού απασχόλησε εκ νέου τα

Μέλη της Επιτροπής. Με βάση την ενημέρωση που έγινε από τους αρμοδίους, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η προσφερόμενη επαγγελματική καθοδήγηση θα πρέπει να συνδυαστεί και με άλλα ουσιαστικά μέτρα και κίνητρα τα οποία να ωθούν τους μαθητές προς εκείνη τη μορφή της εκπαίδευσης για την οποία και προσφέρονται οι δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης.

(λγ) Η κατάσταση που επικρατεί στη δημόσια εκπαίδευση και ειδικότερα τα αποτελέσματα από την ως τώρα λειτουργία της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας απασχόλησαν ιδιαίτερα την Επιτροπή. Παρόλο ότι τα θέματα αυτά αποτελούν αντικείμενο εξέτασης από άλλες αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές, η Επιτροπή εκφράζει τη σοβαρή ανησυχία της για την επικρατούσα κατάσταση και καλεί τους αρμοδίους να πάρουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα. Σε σχέση με την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, η Επιτροπή παρατηρεί ότι έστω και με το σημερινό νομικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της θα μπορούσε να έκαμνε πολύ περισσότερο αρκεί να αναπροσάρμοζε το πρόγραμμα των εργασιών της.

(λδ) Η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί πάνω σ' όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει η Ελεγκτική Υπηρεσία και τα αποτελέσματα από την ως τώρα εργασία της. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι η φύση και το περιεχόμενο των εκτελούμενων αναπτυξιακών έργων καθιστά αναγκαία και επιβεβλημένη την επέκταση του τεχνικού—διαχειριστικού ελέγχου και για το σκοπό αυτό θα πρέπει οι αρμόδιοι να εξετάσουν ευνοϊκά την ενίσχυση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας με το αναγκαίο προσοντούχο προσωπικό. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι η προώθηση νομοθεσίας για την Ελεγκτική Υπηρεσία και για τον έλεγχο των δημοσίων λογαριασμών επιβάλλεται γιατί θα τεθούν έτσι τα αναγκαία θεσμικά πλαίσια για την αποτελεσματικότερη άσκηση του ρόλου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας. Η Επιτροπή, τέλος, αναμένει ότι η Ελεγκτική Υπηρεσία, υπό το φως της θεσπισθείσας πρόσφατα νομοθεσίας, θα συστηματικοποιήσει τον έλεγχο της στους ημικρατικούς οργανισμούς ενώ ταυτόχρονα αναμένει από την Κυβέρνηση ότι θα ασκήσει στο μέλλον αυστηρή πολιτική στα θέματα παροχής Κυβερνητικών εγγυήσεων στους οργανισμούς αυτούς το ύψος των οποίων έχει ανέλθει σε ανησυχητικά επίπεδα.

Στη διάρκεια της μελέτης των υπό συζήτηση Προϋπολογισμών το Υπουργείο Οικονομικών, ενεργώντας με βάση σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, έστειλε στη Βουλή αριθμό τροποποιήσεων πάνω στους Προϋπολογισμούς αυτούς.

Οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης από την Επιτροπή και αφού υιοθετήθηκαν στο σύνολο τους, εντάχθηκαν στα αντίστοιχα Κεφάλαια των προς τροποποίηση Προϋπολογισμών.

Οι τροποποιήσεις αυτές, με τη σειρά λήψης τους, συνοψίζονται στις ακόλουθες:

(α) Τακτικός Προϋπολογισμός 1984:

Κεφάλαιο 47Α-Υπηρεσία Καταγραφής.

Με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που λήφθηκε σύμφωνα με το άρθρο 3 του περί Αλλαγής Τίτλων Νόμου, γίνεται εισήγηση όπως ο τίτλος της Υπηρεσίας Καταγραφής και του προϊσταμένου λειτουργού της μετονομαστούν από «Υπηρεσία Καταγραφής» και «Λειτουργός Καταγραφής» σε «Υπηρεσία Εγγραφής» και «Λειτουργός Εγγραφής», αντιστοίχως. Συνεπώς

προκύπτει ανάγκη πραγματοποίησης όλων των συνεπακόλουθων τροποποιήσεων στο πιο πάνω Κεφάλαιο και τις υπόλοιπες επηρεαζόμενες σελίδες του Τακτικού Προϋπολογισμού, πράγμα που έχει γίνει.

(β) Τακτικός Προϋπολογισμός 1984:
Κεφάλαιο 4Α-Υπουργικό Συμβούλιο.

Με τον υπό συζήτηση Τακτικό Προϋπολογισμό προβλέπεται, ανάμεσα σ' άλλα, η μεταφορά των θέσεων των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων και του Γραφείου Προγραμματισμού, εκτός εκείνων του Υπουργείου Εξωτερικών και της Βουλής των Αντιπροσώπων, κάτω από το Κεφάλαιο 4Α «Υπουργικό Συμβούλιο». Επειδή ουσιαστικά δεν γίνεται μεταφορά κάτω από το Κεφάλαιο αυτό όλων ανεξαιρέτα των Γενικών Διευθυντών γίνεται τώρα συμπληρωματική εισήγηση όπως απαλειφθούν από το χρησιμοποιηθέντα τίτλο «Γενικοί Διευθυντές Υπουργείων και Γραφείου Προγραμματισμού» στο άρθρο 100/102 του πιο πάνω Κεφαλαίου οι λέξεις «Υπουργείων και Γραφείου Προγραμματισμού».

(γ) Τακτικός Προϋπολογισμός 1984:
Κεφάλαιο 90Α-Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

Για σκοπούς καλύτερης απόδοσης της περιληφθείσης επεξηγήσεως σχετικά με το εδάφιο 450 «Ακτινογράφοι» του άρθρου 100/102 του πιο πάνω Κεφαλαίου, γίνεται εισήγηση για την προσθήκη στο τέλος της των λέξεων «και των τεσσάρων νέων θέσεων».

(δ) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως 1984:
Κεφάλαιο 8Δ-Ανάπτυξη Δασών-Διοίκηση.

Γίνεται εισήγηση όπως ο διπλός σταυρός που προτείνεται για τις θέσεις «Συντηρητές Δασών» κάτω από το εδάφιο 10 του άρθρου 100/102 του πιο πάνω Κεφαλαίου ισχύει για μια αντί για δυο θέσεις για να διατηρηθεί η αριθμητική δύναμη σε επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος Δασών σε 21 θέσεις, όπως προνοεί το σχέδιο αναδιοργάνωσης.

(ε) Τακτικός Προϋπολογισμός 1984:

Μετά την εισαγωγή από της 1ης Ιανουαρίου 1979 του νέου μισθολογίου της δημόσιας υπηρεσίας και την παραχώρηση στους δημόσιους υπαλλήλους γενικών αυξήσεων συνολικού ποσοστού 23.42%, έχει καταστεί αναγκαία και η αναθεώρηση της αποζημίωσης του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Βουλής, των Υπουργών και των Υφυπουργών, η οποία αναθεωρήθηκε για τελευταία φορά το 1978. Γι αυτό και γίνεται εισήγηση όπως η βασική αποζημίωση και το επίδομα παραστάσεως των πιο πάνω αξιωματούχων του Κράτους αναθεωρηθεί ως

ακολούθως από της 1ης Ιανουαρίου 1984 και η προκύπτουσα αναθεώρηση εγκριθεί με τον υπό συζήτηση Τακτικό Προϋπολογισμό:

	Βασική Αποζημίωση £	Επίδομα Παραστάσεως £
Πρόεδρος της Δημοκρατίας	13,547	5,028
	αντί	αντί
	11,266	2,500
Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων	10,890	3,200
	αντί	αντί
	8,445	1,800
Υπουργός της Δημοκρατίας	9,845	3,000
	αντί	αντί
	6,945	1,500
Υφυπουργός της Δημοκρατίας	9,385	2,000
	αντί	αντί
	6,887	1,000

Επειδή στον ήδη κατατεθέντα Τακτικό Προϋπολογισμό για το έτος 1984 δεν έχει γίνει πρόνοια ούτε για τις συνεπαγόμενες από την προτεινόμενη αναθεώρηση πρόσθετες δαπάνες αλλ' ούτε για την ίδια την αναθεώρηση, προκύπτει ανάγκη να γίνουν οι δέουσες τροποποιήσεις στα επηρεαζόμενα Κεφάλαια και άρθρα του Προϋπολογισμού αυτού.

(στ) Τακτικός Προϋπολογισμός 1984:

Γίνεται εισήγηση για την αναθεώρηση αριθμού Κεφαλαίων και άρθρων του Προϋπολογισμού Εσόδων ως αποτέλεσμα της ψήφισης σε νόμους ή/και κατάθεσης νομοσχεδίων για την αύξηση των δημοσίων εσόδων.

(ζ) Προϋπολογισμός Τ.Α.Ε.Π. 1984:

Για τους ίδιους πιο πάνω λόγους γίνεται εισήγηση για την αναθεώρηση του Κεφαλαίου και Άρθρου του Προϋπολογισμού αυτού που αναφέρεται στα έσοδα που υπολογίζεται να εισπραχθούν από την έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση πάνω στις εισαγωγές.

(η) Προϋπολογισμός Αναπτύξεως 1984:

Κεφάλαιο 24.04Δ-Εργασία και Κοινωνικές Ασφαλίσεις- Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.

Γίνεται εισήγηση για τη δημιουργία έξι μονίμων θέσεων κάτω από το Κεφάλαιο αυτό έναντι της κατάργησης ισάριθμου προσωπικού που υπηρετεί τώρα πάνω σε έκτακτη βάση. Ενόψη της πρότασης αυτής έχουν γίνει όλες οι προκύπτουσες αλλαγές στα επηρεαζόμενα μέρη του Κεφαλαίου αυτού.

Με βάση τις πιο πάνω γενικές και ειδικές παρατηρήσεις της η Επιτροπή υποβάλλει την παρούσα Έκθεση της προς το Σώμα προς λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1980—1984

(Σε εκατ. λίρες)

	Πραγματοποιηθέντα			Αναθ.	Προϋπ.
	1980	1981	1982	1983	1984
ΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ ..	35.4	40.0	49.5	60.2	67.8
Φόρος Εισοδήματος ..	28.6	32.2	40.1	50.0	56.0
Φόροι Περιουσίας ..	0.6	1.2	1.2	1.3	2.0
Άλλοι	6.2	6.6	8.2	8.9	9.8
ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ ..	68.9	74.5	91.9	105.7	108.9
Εισαγωγικοί Δασμοί ..	31.8	36.3	45.7	53.2	56.3
Φόροι Κατανάλωσης ..	29.8	30.2	36.4	40.8	41.1
Δικαιώματα Κτηματο- λογίου και Χωρομε- τρίας	1.8	2.0	2.7	3.2	3.2
Άλλοι	5.5	6.0	7.1	8.5	8.3
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ..	9.3	9.6	12.0	13.8	15.0
ΠΡΟΣΟΔΟΙ, ΕΝΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ..	11.9	10.4	15.5	18.6	15.6
Κέρδη Κεντρικής Τρά- πεζας	7.5	7.1	12.5	14.9	12.0
Άλλα	4.4	3.3	3.0	3.7	3.6
ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ..	6.9	8.7	9.9	10.2	9.9
Χορηγία Ελληνικής Κυβέρ- νησης	8.1	10.1	14.1	12.0	11.8
Εισπράξεις από Δάνεια	9.0	9.8	24.0	29.0	13.9
Άλλα Έσοδα	2.0	1.5	1.6	+9.5	1.4
	151.5	164.6	218.5	259.0	244.3

+Περιλαμβάνει το ποσό £7.9 εκ. για αποπληρωμή των δανείων της Αρχής Ηλεκτρισμού που στην πράξη μετατράπηκαν σε Κεφάλαιο της Αρχής.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	1983 Αρχικός	1983 Αναθεωρ.	1984
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ . .	30.2	28.8	32.6
ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	26.2	30.3	32.4
ΑΜΥΝΑ	12.5	18.6	12.5
ΠΑΙΔΕΙΑ	36.3	37.8	42.3
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	19.9	19.6	22.2
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕ— ΡΙΑ	36.8	38.3	42.3
ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.5	5.3	7.0
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	15.3	13.3	16.5
Γεωργία	5.1	4.3	5.4
Μεταφορές και Επικοινωνίες	5.9	5.6	6.8
Άλλες Οικονομικές Υπηρεσίες	4.3	3.4	4.3
Εμπορικές	2.2	1.9	2.4
Εργασία	0.7	0.6	0.7
Λοιπές	1.4	0.9	1.2
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ	44.0	54.8	58.4
Εσωτερικού	12.8	18.0	19.9
Εξωτερικού	31.2	36.8	38.5
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	31.4	44.5	35.5
Επιχορηγήσεις	20.0	20.0	20.0
Δάνεια	1.1	1.8	1.2
Επιστροφές Χρημάτων και Δασμών	6.6	10.1	10.1
Λοιπές	3.7	12.6	4.2
ΣΥΝΟΛΟ	259.1	291.3	301.7

ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Κεφάλαιο Δαπανών	1983	1984—Προτεινόμενες Δαπάνες		
	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός (εγκριθείσες δαπάνες από όλες τις πηγές) £	Σύνολο Δαπανών £	Ταμείο Αναπτύξεως £	Ταμείο Δανειστικών Επιτρόπων £
1. Επιτροπή Προγραμματισμού	302,781	311,679	311,679	—
2. Ανάπτυξη Υδάτων	9,273,176	21,356,757	20,346,189	1,010,568
3. Βελτίωση Χρήσεως Υδάτος	235,738	— ¹	— ¹	—
4. Γεωργία	4,967,858	5,705,795 ¹	3,865,795 ¹	1,840,000 ¹
5. Ινστιτούτον Γεωργικών Ερευνών	1,151,478	1,273,433	1,273,433	—
6. Κτηνοτροφία	583,425	602,360	524,860	77,500
7. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	805,406	849,237	849,237	—
8. Ανάπτυξη Δασών	1,176,164	1,232,206	1,232,206	—
9. Γεωλογική Επισκόπησης	808,271	868,758	868,758	—
10. Ανάπτυξη Αλιείας	358,394	545,742	514,742	31,000 ²
11. Μετεωρολογική Υπηρεσία	378,600	382,289	382,289	—
12. Πιστοδότηση Αναπτύξεως	3,426,000	2,100,000	1,300,000	800,000 ²
13. Εμπόριο και Βιομηχανία	1,639,400	2,297,926	2,297,926	—
14. Τουρισμός	645,000	2,050,000	750,000	1,300,000 ²
15. Αρχαιότητες	288,587	3,293,000	3,293,000	—
16. Δημόσια Έργα	1,343,775	1,748,624	1,748,624	—
17. Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου	10,036,500	7,982,700	7,982,700	—
18. Λιμένες και Εμπορική Ναυτιλία	6,000	9,450	9,450	—
19. Αερολιμένες	3,820,700	1,608,700	1,608,700	—
20. Δημόσια Κτίρια	917,000	938,000	938,000	—
21. Πολεοδομία και Ούρηση	2,498,674	2,504,143	2,504,143	—
22. Υγεία	1,992,392	852,350	852,350	—

Κεφάλαιο Δαπανών	1983	1984—Προτεινόμενες Δαπάνες		
	Εγκεκριμένος Προϋπολογι- σμός (εγκρι- θείσες δαπά- νες από όλες τις πηγές) £	Σύνολο Δαπανών £	Ταμείο Αναπτύξεως £	Ταμείο Δανειστικών Επιτρόπων £
23. Αγροτική Ανάπτυξη	3,481,600	2,353,154	1,581,396	771,758 ³
24. Εργασ. και Κοιν. Ασφαλ.	1,241,325	1,392,480	1,222,480	170,000
25. Κέντρο Παραγωγικό- τητος.	360,022	381,664	381,664	—
26. Υπηρεσία Κοινωνικής Ευημερίας	365,054	850,214	850,214	—
27. Παιδεία	1,356,318	1,401,620	666,620	735,000
28. Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας . .	1,100,913	1,442,603	1,442,603	—
29. Ταχυδρ. Υπηρεσίες . .	96,128	108,513	108,513	—
30. Στατιστ. Υπηρεσίες . .	365,736	292,883	292,883	—
31. Άλλες Υπηρεσίες . . .	1,296,664	1,278,633	1,060,633	218,000
32. Προκαταρκτικός Προ- γραμματισμός	50,000	50,000	50,000	—
33. Ξένη Τεχνική Βοήθεια	140,000	160,000	160,000	—
34. Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθε- ματικό	750,000	750,000	750,000	—
Σύνολο Δαπανών	57,259,079 ⁴	68,974,913 ⁵	62,021,087	6,953,826

1 Γίνεται πρόνοια στο Κεφάλαιο 4Δ «Γεωργία».

2 Γίνεται πρόνοια στο Κεφάλαιο 12Δ «Πιστοδότησις Αναπτύξεως».

3 Περιλαμβάνεται πρόνοια για το Ενοποιημένο Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Πιτσιλιάς και για άλλα Σχέδια Περιφερειακής Αγροτικής Αναπτύξεως.

4 Δεν περιλαμβάνει πρόσθετες πιστώσεις που παραχωρήθηκαν με Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό.

5 Περιλαμβάνεται ποσό £1,300,000 που θα παραχωρηθεί για ενίσχυση του Ταμείου Δανειστικών Επιτρόπων.

		ΣΥΓΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΕΣΟΔΩΝ			ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»	
Αρθρο	Εσοδα κατά Άρθρο	1980	1981	1982	1983 (Αναθ.)	1984 (Προϋπ.)
		£	£	£	£	£
	ΕΣΟΔΑ					
1.	Εθελοντικές Εισφορές:					
	(i) Εσωτερικού	4,044	13,312	20,876	20,000	20,000
	(ii) Εξωτερικού	99,353	192,059	42,457	50,000	50,000
2.	Υποχρεωτικές Εισφορές:					
	(i) Μειώσεις Απολαβών (Καθυστερήσεις)	100,689	53,568	312	10	10
	(ii) Έκτακτη Εισφορά	9,437,416	7,671,445	6,412,114	6,500,000	6,500,000
3.	Επιβαρύνσεις:					
	(i) Προσωρινή Προσφυγική Επιβάρυνση επί των Εισαγωγών	6,375,091	6,893,814	8,243,705	9,500,000	10,000,000
	(ii) Προσφυγικό Γραμματόσημο	136,204	148,940	159,880	160,000	160,000
	(iii) Επιβάρυνση επί καθυστερημένων Εσόδων Έκτακτου Εισφοράς	—	—	—	600,000	600,000
4.	Εμβάσματα Έναντι Δαπανών:					
	(i) Κυβέρνηση Κύπρου—Γενική Εισφορά	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000
	(ii) Κυβέρνηση Κύπρου—Συνεισφορά εις Οικιστικά Προγράμματα	4,000,000	2,000,000	1,000,000	1,000,000	800,000
	(iii) Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες	2,952,350	1,160,280	3,004,269	—	—
	(iv) Ερυθρός Σταυρός	—	—	—	—	—
	(v) Άλλα Εμβάσματα	8,763	2,005	—	3,000	2,000
5.	Τόκοι Εκδοθέντων Δανείων	14,689	155,134	127,023	140,000	140,000
6.	Ενοίκια	45,786	62,528	78,859	75,000	75,000
7.	Διάφορα Έσοδα	80,425	94,035	132,303	70,020	67,020
8.	Προϊόν εκδόσεως Ειδικών Νομισμάτων	—	10,000	—	10	10
9.	Αποπληρωμή Δανείων	69,839	55,206	42,920	50,000	50,000
10.	Τέλη Συντηρήσεως Κυβερνητικών Ουρασιμών	—	—	—	10	10
11.	Τρόφιμοι Διαφόρων Ιδρυμάτων	89,276	116,468	126,875	150,000	150,000
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	25,413,925	20,628,794	21,348,673	20,318,050	20,614,050

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ

	1983 Αρχικός	1983 Αναθεωρ.	1984
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	—	—	—
ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	—	—	—
ΑΜΥΝΑ	—	—	—
ΠΑΙΔΕΙΑ	1.2	1.2	1.2
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	0.6	0.6	0.6
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ	4.9	4.8	4.4
ΣΤΕΓΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗ— ΡΕΣΙΕΣ	16.9	15.8	13.2
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0.8	0.6	0.6
Γεωργία	0.3	0.1	0.1
Μεταφορές και Επικοινωνίες	0.4	0.3	0.3
Άλλες Οικονομικές Υπηρεσίες	0.1	0.2	0.2
Εμπορικές	—	—	—
Εργασία	—	—	—
Λοιπές	0.1	0.2	0.2
ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ	—	—	—
Εσωτερικού	—	—	—
Εξωτερικού	—	—	—
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	5.1	4.7	4.7
Επιχορηγήσεις	—	—	—
Δάνεια	4.2	4.3	4.2
Επιστροφές Χρημάτων και Δασμών	—	—	—
Λοιπές	0.9	0.4	0.5
ΣΥΝΟΛΟ	29.5	27.7	24.7

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον πρεσβύτερο των παρόντων Βουλευτών να με αντικαταστήσει στο προεδρείο διότι θα ασκήσω το δικαίωμά μου να μιλήσω από το βήμα.

(Ο κ. Μαυρονικόλας αντικαθιστά τον Προεδρεύοντα κ. Παπαϊωάννου ο οποίος κατέρχεται στο βήμα της Βουλής για να αγορεύσει).

Ε. ΠΑΠΑ-ΓΙΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τους κρατικούς Προϋπολογισμούς για το 1984 κάτω από συνθήκες κλιμάκωσης της ιμπεριαλιστικής συνωμοσίας κατά της Κύπρου. Αποτέλεσμα αυτής της κλιμάκωσης ήταν η πρόσφατη ανακήρυξη ανεξαρτήτου Τουρκοκυπριακού κράτους στο βορρά από τον Ντενκτάς στο κατεχόμενο από τα τουρκικά στρατεύματα έδαφος της Κύπρου.

Για 91/2 τώρα χρόνια συνεχίζεται η κατοχή του 37% του κυπριακού εδάφους από τα τουρκικά στρατεύματα και η Τουρκία αρνείται να συμμορφωθεί προς τα ψήφισμα του Ο.Η.Ε., ακόμα και προς το ψήφισμα 3212 που ψήφισε και η ίδια. Τώρα καταβάλλεται μια προσπάθεια απόσχισης αυτού του εδάφους με τη γνωστή ανακήρυξη που καταδικάστηκε και καταδικάζεται από ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Πρώτη και μόνη η Τουρκία αναγνώρισε μέχρι σήμερα το κράτος του Ντενκτάς στο οποίο προετοιμάζει ο ίδιος για τον εαυτό του ρόλο δικτάτορα.

Το ψήφισμα 541 του Συμβουλίου Ασφαλείας αποδοκιμάζει την ανακήρυξη με την οποία επιχειρείται η απόσχιση τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη θεωρεί νομικά άκυρη και ζητεί την ανάκλησή της. Καλεί ταυτόχρονα όλα τα κράτη να μην αναγνωρίσουν οποιοδήποτε κυπριακό κράτος άλλο από την Κυπριακή Δημοκρατία και ζητά την επείγουσα και αποτελεσματική εφαρμογή των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας 365(1974) και 367(1975). Εξουσιοδοτεί επίσης το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε. να συνεχίσει την αποστολή των καλών υπηρεσιών του για να επιτύχει την ταχύτερη δυνατή πρόοδο προς την κατεύθυνση μιας δίκαιης και μόνιμης διευθέτησης του Κυπριακού.

Μέχρι στιγμής τόσο ο Ντενκτάς όσο και η τουρκική κυβέρνηση που βρίσκεται πίσω του, αρνούνται να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Γιατί νομίζετε; Διότι πίσω από την πραξικοπηματική, παράνομη ενέργεια του Ντενκτάς δεν είναι μόνο η τουρκική κυβέρνηση αλλά και ο ιμπεριαλιστικός παράγοντας και συγκεκριμένα ο αμερικανικός και οι πιο αντιδραστικοί κύκλοι του ΝΑΤΟ. Είναι στην ουσία μια συμπαιγνία όλων αυτών των παραγόντων και κύκλων.

Δεν πρέπει να μας ξεγελά το ότι η αμερικανική και η βρετανική κυβέρνηση δεν αναγνώρισαν το κράτος του Ντενκτάς και τήρησαν τη στάση που τήρησαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Ποιος μπορεί να πιστέψει πως αν αυτές οι κυβερνήσεις και το ΝΑΤΟ γενικά δεν ήταν συνένοχοι, η Τουρκία και ο Ντενκτάς θα τηρούσαν την προκλητική και περιφρονητική για τα Ηνωμένα Έθνη στάση που τηρούν μέχρι σήμερα; Πιστεύω κανείς σοβαρά σκεπτόμενος άνθρωπος γιατί όλος ο κόσμος ξέρει πως η Τουρκία οικονομικά στρατιωτικά και πολιτικά εξαρτάται από τις Η.Π.Α. και το ΝΑΤΟ.

Ό,τι έγινε και ό,τι γίνεται σήμερα στην Κύπρο επιμαρτυρεί την πιστή εφαρμογή του περιβόητου Σχεδίου Άτσοσον για την Κύπρο. Εκμεταλλεύτηκαν βέβαια το προδοτικό χουντοφασιστικό πραξικόπημα που ήταν επίσης έργο του αμερικανικού ιμπεριαλισμού όπως και λάθη και αδυναμίες για να προωθήσουν τα διαμελιστικά, υποδουλωτικά σχέδια για την Κυπριακή Δημοκρατία. Δεν είναι όμως η κατάλληλη στιγμή ούτε και ο κατάλληλος τρόπος ν' ασχοληθούμε μ' αυτά τα λάθη. Αυτό θα το πράξουμε στο κατάλληλο χρόνο.

Τώρα βρισκόμαστε μπροστά στον άμεσο κίνδυνο λιβανοποίησης του Κυπριακού. Κι' αν δεν προσέξουμε, αν δεν ακονίσουμε στο έπακρο την πατριωτική μας επαγρύ-

πνηση, αν δεν υπολογίσουμε σωστά το κάθε μας βήμα οι ιμπεριαλιστές θα επιτύχουν στα σχέδιά τους που είναι η διάλυση της Ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας και είτε η πλήρης κατάκτηση της Κύπρου από την Τουρκία, είτε η διπλή Ένωση που και πάλι με την πάροδο του χρόνου οδηγεί στην προσάρτησή της από την Τουρκία. Αυτά είναι τα σατανικά ιμπεριαλιστικά σχέδια όπως εκτίθενται στο περιβόητο Σχέδιο Άτσεσον. Ακόμα τα ιμπεριαλιστικά σχέδια διαλαμβάνουν την ανατροπή τόσο της Κυπριακής όσο και της Ελληνικής Κυβέρνησης γιατί οι ιμπεριαλιστές δεν χώνεψαν και δεν θα χωνέψουν ποτέ κυβερνήσεις που δεν είναι πιστά όργανά τους.

ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ-ΟΧΙ ΑΥΤΑΠΑΤΕΣ

Αυτά δεν είναι κινδυνολογία, όπως είναι δυνατό να πούν μερικοί, αλλά η ωμή πραγματικότητα. Έχοντας όλα αυτά υπόψη μας δεν πανικοβαλλόμαστε αλλά διατηρούμε στο έπακρο την ψυχραιμία μας και αποφεύγουμε οτιδήποτε που θα μπορούσαν να το εκμεταλλευτούν οι ιμπεριαλιστές για να επιτύχουν στα εγκληματικά σχέδιά τους.

Το πρώτιστο που επιβάλλεται κατά τη γνώμη μας μέσα σ' αυτές τις τόσο κρίσιμες για το λαό μας συνθήκες είναι η πλατύτερη δυνατή πατριωτική ενότητα δράσης βάσει κοινής γραμμής και κοινής ταχτικής αγώνα.

Είναι αυταπάτη να νομίζουμε ότι η Βρετανία σαν εγγυήτρια δύναμη θα κάμει οτιδήποτε που θα τη φέρει σε σύγκρουση με την Τουρκία. Η Βρετανία σαν εγγυήτρια δύναμη βοήθησε τόσο το χουντοφασιστικό πραξικόπημα όσο και τη τούρκικη εισβολή. Εξαπάτησε το Μακάριο το 1963 ότι υποστήριζε την τροποποίηση του Συντάγματος σε 13 σημεία και όλοι μας γνωρίζουμε τα επακόλουθα.

Αν οι ιμπεριαλιστές τα καταφέρουν να βγάλουν το Κυπριακό από τα πλαίσια και τις αποφάσεις του Ο.Η.Ε. και το οδηγήσουν σε τριμερή, πενταμερή ή διάσκεψη τύπου Καμπ Ντέιβιντ, τότε νάμαστε βέβαιοι ότι θα μας επιβάλουν τη λύση της αρεσκείας τους.

ΕΜΜΟΝΗ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

Γι' αυτό και το ΑΚΕΛ εμμένει σταθερά και ακλόνητα σε λύση στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. βάσει των ψηφισμάτων του και των συμφωνιών κορυφής.

Το πρώτιστο αυτή τη στιγμή είναι η ανάκληση της ανακήρυξης του κράτους Ντενκτάς και η εφαρμογή του ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας στην ολόκληρά του.

Υπάρχουν ακόμα περιθώρια κλιμάκωσης της πίεσης που πρέπει ν' ασκηθεί πάνω στην Τουρκία διεθνώς τα οποία και πρέπει να αξιοποιήσουμε. Ταυτόχρονα όμως μπορούμε και πρέπει ν' αξιοποιήσουμε οποιεσδήποτε ευκαιρίες μας προσφέρονται μέσω των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα του Ο.Η.Ε. για ανάκληση και συνολική λύση. Στην κατάλληλη μάλιστα στιγμή να δούμε πώς θα συμβάλουμε με τους σωστούς χειρισμούς στην επιτυχία του στόχου, ανάκληση, συνολική λύση.

Προσήλωση και εμμονή μας είναι στην ειρηνική λύση του Κυπριακού και μόνο στην περίπτωση, που θα υποστούμε απρόκλητα νέα επίθεση θα προβάλουμε αποφασιστική αντίσταση με όλα τα μέσα στη διάθεση μας.

Να προσέξουμε τον κίνδυνο του σωβινισμού. Τον κίνδυνο να βλέπουμε τους Τουρκοκυπρίους σαν εχθρούς μας. Ας μην ξεχνούμε πως βρίσκονται κάτω από την κατοχή των στρατευμάτων της Τουρκίας και η θέση τους είναι τρομερά δύσκολη.

Πρέπει με τις πράξεις μας να βοηθήσουμε τις προοδευτικές, δυνάμεις των Τουρκοκυπρίων. Με τους Τουρκοκυπρίους ζήσαμε στο παρελθόν αρμονικά και θα ζήσουμε και στο μέλλον.

Γραμμή μας, γραμμή του ΑΚΕΛ—Αριστεράς αναφορικά με τη λύση του Κυπριακού, παραμένει σταθερή και αναλλοίωτη: Κύπρος ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, ενιαία, αδέσμευτη και αποστρατικοποιημένη, κοινή πατρίδα όλων των Κυπρίων, κέντρο ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας για όλους τους λαούς της περιοχής.

ΟΧΙ ΣΤΟΝ ΠΥΡΗΝΙΚΟ ΑΦΑΝΙΣΜΟ

Κύριε Πρόεδρε,

Διεθνώς η κατάσταση αποσταθεροποιείται διαρκώς και δημιουργούνται άμεσοι, τρομεροί κίνδυνοι για ένα τρίτο και τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο. Θα είναι ο τελευταίος γιατί με τα πυρηνικά όπλα που θα χρησιμοποιηθούν και οι ελάχιστοι που θα απομείνουν ζωντανοί στο γήινο πλανήτη θα προτιμούσαν να είχαν πεθάνει.

Η Σοβιετική Ένωση έκαμε το παν για να επιτύχουν οι συνομιλίες της Γενεύης και ν' αποφευχθεί η εγκατάσταση πυρηνικών πυραύλων μέσου βεληνεκούς είτε στη Δυτική είτε στην Ανατολική Ευρώπη. Όμως όλες οι προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης που αποσκοπούσαν στην αποτροπή της κούρσας των πυρηνικών εξοπλισμών, στην παγοποίηση και ολοσχερή καταστροφή τους μέχρι και τον πλήρη αφοπλισμό, προσέκρουσαν στην άρνηση των ΗΠΑ και των πιο αντιδραστικών συνταίρων τους.

Οι Αμερικανοί ιμπεριαλιστές προσπαθούσαν να ξεγελάσουν τη Σοβιετική Ένωση για να επιτύχουν υπεροπλία και να εξαπατήσουν τη διεθνή κοινή γνώμη ότι με τη διάσκεψη της Γενεύης προσπαθούν για την ειρήνη, όμως στην πράξη ήταν για να κερδίσουν χρόνο να εγκαταστήσουν τους πυραύλους Κρους και Πέριςγκ II στη Δυτική Ευρώπη για να μιλούν από θέση ισχύος όπως είναι η προσφιλής τους θεωρία.

Η Σοβιετική Ένωση όμως κατέστησε σαφές ότι δεν πρόκειται να επιτρέψει είτε στις Η.Π.Α. είτε σ' οποιαδήποτε άλλη χώρα να κερδίσει στρατιωτική υπεροχή γιατί είναι θέμα στοιχειώδους ασφάλειας για την ίδια και τις άλλες χώρες της σοσιαλιστικής κοινότητας. Ισορροπία ναι, όχι όμως υπεροχή.

Εδώ που έφθασαν τα πράγματα μόνο μια λύση υπάρχει. Να αποσύρουν οι Αμερικανοί τους πυραύλους τους από τη Δυτική Ευρώπη και η κατάσταση να επανέλθει εκεί που βρισκόταν πριν τους εγκαταστήσουν για να διεξαχθούν πραγματικά εποικοδομητικές συνομιλίες.

Η πάλη για την ειρήνη είναι η πάλη για τη ζωή, τη λευτεριά και την κοινωνική πρόοδο. Όλοι όσοι αγαπούν τον άνθρωπο, που είναι ότι πολυτιμότερο υπάρχει στον κόσμο, αγωνίζονται για να επικρατήσει η ειρήνη, για ν' αποφευχθεί ο πυρηνικός αφανισμός.

Σ' αυτές τις κρίσιμες για την ανθρωπότητα στιγμές το πιο άμεσο, το πιο επείγον, το πιο ζωτικό καθήκον για όλους τους λαούς είναι το καθήκον της αποφασιστικής πάλης για την ειρήνη.

Εκφράζουμε μ' αυτή την ευκαιρία την αλληλεγγύη και υποστήριξη μας προς όλους τους λαούς που αγωνίζονται κατά του ιμπεριαλισμού και φασισμού, για τη λευτεριά, τη δημοκρατία, τη κοινωνική πρόοδο. Προς τους Παλαιστινίους και τους Άραβες, προς τους λαούς της Καραβαϊκής και ιδιαίτερα της Νικαράγουας και της

Κούβας που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο στόχαστρο του ιμπεριαλισμού. Η ειρήνη και η λευτεριά είναι αδιαίρετη.

ΖΟΥΜΕ ΠΕΡΑΝ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΑΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Μελετήσαμε με προσοχή την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή την 1η Δεκεμβρίου με την οποία αναλύει την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης και τους Προϋπολογισμούς για το 1984.

Από όσα έχει πει και ιδιαίτερα από τα στοιχεία που παράθεσε, γίνεται ολοφάνερο ότι η Κυπριακή Οικονομία αντιμετωπίζει σοβαρότατα προβλήματα που αν δεν προσεχθούν και αν δεν ληφθούν έγκαιρα τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα θα παρασυρθού με στον κατήφορο μιας σοβαρής οικονομικής κρίσης και δυσπραγίας.

Το πρώτιστο που επιβάλλεται να προσεχτεί είναι ότι ζούμε πέραν του πραγματικού εισοδήματος που έχουμε, πράγμα που σημαίνει ότι δανειζόμαστε για να ζούμε αυτή τη ζωή. Και δεν χρειάζεται να έχει κανείς πολλές οικονομολογικές γνώσεις για να διαπιστώσει ότι από τη στιγμή που ξοδεύει συνεχώς περισσότερα από τα εισοδήματα που έχει, οδηγείται με μαθηματική ακρίβεια στη χρεωκοπία. Μ' αυτό δεν θάθελα να παρεξηγηθώ πως υποστηρίζω ότι η κυπριακή οικονομία οδηγείται στη χρεωκοπία. Θέλω να τονίσω όμως ότι δεν μπορούμε να δανειζόμαστε συνεχώς για να ζούμε πέραν των οικονομικών μας δυνατοτήτων.

Από τα στοιχεία που μας έδωσε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών αναμένεται ότι το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1983 θα είναι του ύψους των £85 εκατ. Εξάλλου, αναμένεται ότι στις εξαγωγές εγχώρια παραγόμενων αγαθών θα έχουμε μείωση της τάξης του 4% ενώ στις εισαγωγές θα έχουμε αύξηση κατά 9% που προστίθεται στο πολύ ψηλό επίπεδο του 18% που είχαμε το 1982.

«Είναι αξιοσημείωτο», τονίζει ο κ. Υπουργός, «ότι μόνο οι εισαγωγές αυτοκινήτων υπολογίζεται ότι θα συμβάλουν κατά 27% στην αύξηση αυτή, ενώ η συμβολή τους στην αύξηση των εισαγωγών για εγχώρια κατανάλωση αναμένεται να είναι ακόμα πιο μεγάλη (γύρω στο 40%)».

Όλα αυτά σημαίνουν ότι το εμπορικό μας έλλειμμα θ' αυξηθεί κατά 18% και θα φτάσει τα £330 εκατ. σε σύγκριση με £280 εκατ. το 1982. Και το εξωτερικό δημόσιο χρέος μας αναμένεται να φτάσει στα £247 εκατ. στο τέλος του 1983 σε σύγκριση με £206 εκατ. στο τέλος του 1982.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έδωσε ο Υπουργός Οικονομικών, αναμένεται να φτάσει γύρω στο 3% κατά το 1983, πράγμα που θα είναι κατά 1.8% χαμηλότερος από τον προηγούμενο χρόνο. Η κάμψη του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας συνέβαλε στην αύξηση της ανεργίας από το 2.8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο 3.4%.

Τα συμπεράσματα που βγαίνουν από τα στοιχεία που μας έδωσε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του στη Βουλή την 1η Δεκεμβρίου είναι τέτοια που πρέπει να μας εμβάλουν σε σοβαρές ανησυχίες. Γιατί ναι μεν καλύπτουμε ένα μεγάλο μέρος του ελλείμματος που παρουσιάζουμε από τους άδηλους πόρους και τον τουρισμό, όμως αυτές οι πηγές εισοδήματος δεν είναι σταθερές και θάταν πολύ ασύνετο από μέρους μας να στηριζόμαστε σ' αυτές. Ο Τουρισμός πρέπει να θεωρείται πάντα σαν βοηθητικός παράγοντας που παρουσιάζει σοβαρές διακυμάνσεις και όχι βασικός όπως η βιομηχανία και γεωργοκτηνοτροφία.

ΣΤΡΑΓΓΑΛΙΖΟΜΑΣΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΟΚ

Είμαστε μια αναπτυσσόμενη χώρα και σαν τέτοια υπάρχουν, πρέπει να υπάρχουν σοβαρά περιθώρια ανάπτυξης τόσο στη βιομηχανία όσο και στη γεωργοκτηνοτροφία. Αυτά τα περιθώρια όμως συρρινώνονται και βασικά εκμηδενίζονται σαν αποτέλεσμα της σύνδεσής μας και της επιδιωκόμενης τελωνειακής ένωσής μας με την ΕΟΚ. Γιατί η λιλιπούτεια κυπριακή οικονομία δεν είναι ποτέ δυνατό να συναγωνιστεί τα μεγαθήρια των οικονομικών μονοπωλίων της Δυτικής Ευρώπης. Έτσι, μόνοι μας θέτουμε φραγμό στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Η κυπριακή βιομηχανία και γεωργοκτηνοτροφία έχει περιθώρια ανάπτυξης μακριά από το στραγγαλισμό που συνιστά η σύνδεσή μας και επιδιωκόμενη τελωνειακή ένωσή μας με την ΕΟΚ. Προειδοποιούμε ότι όσο περισσότερο δενόμαστε με την ΕΟΚ άλλο τόσο θα βυθιζόμαστε στην οικονομική πτωχότητα και κρίση. Τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούν μερικοί για την «πλούσια αγορά» της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας μοιάζουν πολύ με τον εργάτη ή υπάλληλο που λέει, «εγώ κι' ο μάστρος μου έχουμε τόσα χρήματα». Τα χρήματα υπάρχουν, όμως δεν ανήκουν είτε στον εργάτη είτε στον υπάλληλο αλλά στον εργοδότη τους. Αγωνιζόμαστε να πραγματοποιήσουμε την τελωνειακή ένωσή μας με την ΕΟΚ σε μια περίοδο μάλιστα που αυτή αντιμετωπίζει τρομερά προβλήματα και οικονομική χρεωκοπία. Κι' αυτά δεν είναι εμείς που τα λέμε, αλλά οι ίδιοι οι κύκλοι της ΕΟΚ.

Εξάλλου, τι διδάσκει η πείρα από τη μέχρι σήμερα σύνδεσή μας με την ΕΟΚ; Διδάσκει ότι είναι η Κύπρος που αποτελεί αγορά για τα προϊόντα της ΕΟΚ και όχι η ΕΟΚ για τα κυπριακά προϊόντα. Η πείρα διδάσκει πως αν είχαμε μια εμπορική σύμβαση με την ΕΟΚ παρόμοια με τις συμβάσεις που έχουμε με άλλες χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΟΚ, τα αποτελέσματα για την οικονομία μας θάταν απείρως πιο ευεργετικά. Γιατί θα εμπορευόμασταν με την ΕΟΚ βάσει αυτής της συμφωνίας και όχι βάσει των στραγγαλιστικών όρων της ΕΟΚ.

Σαν αναπτυσσόμενη χώρα η Κύπρος έχει σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης τόσο στη βιομηχανία όσο και στη γεωργοκτηνοτροφία και τον τουρισμό. Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα περιθώρια για την ελαφρά βιομηχανία χωρίς με τούτο να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια και για μερικές μονάδες βαριάς βιομηχανίας.

Η τεράστια αγορά των χωρών του τρίτου κόσμου στον οποίο ανήκει και η Κύπρος, όπως και η αγορά των σοσιαλιστικών χωρών, πρέπει να μας προσανατολίσει σωστά τόσο για την ανάπτυξη της βιομηχανίας όσο και της γεωργοκτηνοτροφίας. Μόνο όμως υπό την προϋπόθεση ότι θα σταματήσουμε τη σύνδεση και τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ και θα υπογράψουμε μαζί της μια εμπορική σύμβαση. Διαφορετικά το εμπόριό μας μ' αυτές τις χώρες θα σημειώνει διαρκή πτώση γιατί με την τελωνειακή ένωσή μας με την ΕΟΚ είναι σαν να ανεγείρουμε τείχος σ' αυτό το εμπόριο.

Κύριε Πρόεδρε,

Το μεγαλύτερο θα λέγαμε εμπόδιο στην πάρα πέρα ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και ιδιαίτερα της βιομηχανίας και γεωργοκτηνοτροφίας είναι η σύνδεσή μας και η επιδιωκόμενη τελωνειακή ένωσή μας με την ΕΟΚ. Μας καταστρέφει οικονομικά και μας υποδουλώνει πολιτικά. Η Κύπρος σαν ιδρυτικό μέλος του μεγάλου κινήματος των αδεσμεύτων, δεν έχει καμιά θέση στην ΕΟΚ που είναι βασικά οικονομικός συνασπισμός των χωρών μελών του ΝΑΤΟ και που όπως αποδείχτηκε ούτε μεταξύ τους δεν μπορούν να συμφωνήσουν.

Οι εισαγωγές μας μέσα στο 1983 παρουσιάζουν αύξηση κατά 9% και κατά το 1982 18%. Δηλαδή έχουμε μέσα στα δυο τελευταία χρόνια μια συνολική αύξηση των εισαγωγών μας του επιπέδου των 27%! Και μόνο εισαγωγές αυτοκινήτων, σύμφωνα και πάλι με τα στοιχεία που μας έδωσε ο κ. Υπουργός, υπολογίζεται ότι θα συμβάλουν κατά 27% σ' αυτή την αύξηση, ενώ η συμβολή τους στην αύξηση των εισαγωγών για εγχώρια κατανάλωση αναμένεται να είναι γύρω στο 40%!

ΓΙΟΜΙΣΑΝ ΟΙ ΚΑΜΠΟΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Αυτή η κατάσταση είναι πραγματικά απαράδεκτη. Γιόμισαν οι κάμποι από μεταχειρισμένα αυτοκίνητα και οι δρόμοι κατάντησαν αδιάβατοι από την πυκνότητα των ιδιωτικών αυτοκινήτων που κινούνται, τα περισσότερα από τα οποία είναι σχεδόν καινούργια. Η Ιαπωνία, μια χώρα που τίποτα δεν αγοράζει από την Κύπρο, πλημμύρισε την κυπριακή αγορά από αυτοκίνητα, ηλεκτρονικές συσκευές και πολλά άλλα είδη.

Δεν ισχυριζόμαστε ότι το ιδιωτικό αυτοκίνητο, ιδιαίτερα στην Κύπρο, που δεν διαθέτει ικανοποιητικό δίκτυο συγκοινωνιών, είναι πολυτέλεια. Για πάρα πολλούς εργαζομένους είναι το απαραίτητο μέσο μεταφοράς τους στη δουλειά. Υπάρχει όμως και η πολυτέλεια για τις πλούσιες οικογένειες που διαθέτουν όχι ένα αλλά 4 και 5 αυτοκίνητα και που συναγωνίζονται μεταξύ τους ποιος θ' αλλάξει πιο γρήγορα το αυτοκίνητό του με καινούργιο και ακριβότερο.

Το ξένο συνάλλαγμα που δικαιούται ένας που θα ταξιδεύσει στο εξωτερικό δεν υπερβαίνει τις £350. Αν όμως είναι πλούσιος και θέλει ν' αγοράσει ένα αυτοκίνητο αξίας £30 χιλιάδων ή και περισσότερα μπορεί να έχει το ξένο συνάλλαγμα χωρίς καμιά δυσκολία. Γιατί είναι ξένο συνάλλαγμα που φυγαδεύεται για να εισάγουμε αυτοκίνητα και άλλα είδη πολυτελείας.

Με τα καινούργια και μεταχειρισμένα αυτοκίνητα σε καλή κατάσταση που έχουμε σήμερα στην Κύπρο, θα μπορούσαμε να καλύψουμε τις ανάγκες μας σε ιδιωτικά αυτοκίνητα για τα προσεχή 5 χρόνια χωρίς να εισάξουμε έστω και ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο.

ΑΛΥΤΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

Ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών μας πληροφόρησε με την ομιλία του στη Βουλή ότι «ο όγκος παραγωγής του τομέα της γεωργίας, εξαιτίας των δυσμενών καιρικών συνθηκών, σημείωσε απόλυτη κάμψη». Αυτό είναι πολύ σοβαρό. Όμως και αν ακόμα σημείωνε αύξηση, παραμένει άλυτο το πρόβλημα της διάθεσης πολλών γεωργικών μας προϊόντων στη διεθνή αγορά. Και εδώ προσκρούμε στο τείχος της σύνδεσής μας με την ΕΟΚ και στο γεγονός ότι με ασήμαντες αξαιρέσεις, όπως για τις πατάτες, αφήνουμε τη διάθεση των γεωργικών μας προϊόντων σε ιδιώτες. Το σύστημα των Συμβουλιών εμπορίας που λειτουργεί τώρα και τόσα χρόνια για τις πατάτες δεν έχει επεχταθεί και σε άλλα αγροτικά προϊόντα. Για δύομισι τώρα χρόνια εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής προτάσεις νόμων για την εμπορία επιτραπέζιων σταφυλιών, φρούτων και φαρτών, χωρίς να συζητηθούν ακόμα από την αρμόδια κοινοβουλευτική Επιτροπή και το Σώμα. Φαίνεται πως προσκρούουν και πάλιν στα ιδιωτικά συμφέροντα.

ΟΧΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Αναφορικά με την οικονομική πολιτική που θ' ακολουθήσει η Κυβέρνηση κατά το 1984, ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών, ενώ μας διαβεβαιώνει ότι η λήψη σταθεροποιητικών μέτρων δεν οδηγεί απαραίτητα και στη μείωση του ρυθμού

ανάπτυξης μιας οικονομίας ή στη δημιουργία ανεργιακού προβλήματος», από την άλλη, στην ίδια ακριβώς παράγραφο, μας λέει ότι «μια μείωση του ρυθμού αύξησης του διαθέσιμου εισοδήματος που θα επιτευχθεί με τα σωστά μέτρα, δεν θα έχει σημαντικά αρνητικά αποτελέσματα πάνω στη ζήτηση για εγχώρια παραγόμενα προϊόντα, κλπ.». Δηλαδή, επιδιώκουμε ουσιαστικά μια μείωση του ρυθμού αύξησης του εισοδήματός μας, πράγμα με το οποίο διαφωνούμε. Αυτή η πολιτική, όπως υποδείξαμε και στο παρελθόν, δικρίνεται για το συντηρητισμό της. Και σαν αναπτυσσόμενη χώρα που είμαστε, είναι λάθος να περιορίζουμε τους ρυθμούς ανάπτυξης του εισοδήματος και της οικονομίας μας γενικά. Παρόλο που το 3.4% ποσοστού ανεργίας που έχουμε σήμερα, συγκρινόμενο με άλλες καπιταλιστικές χώρες, είμαι χαμηλό, θα πρέπει ωστόσο να μας ανησυχεί γιατί ένα μεγάλο μέρος αυτού του ποσοστού ανεργίας είναι επιστημονικό δυναμικό το οποίο δεν αξιοποιείται και πολλοί από τους άνεργους μας επιστήμονες δεν είναι εγγεγραμμένοι. Έπειτα, με τη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας και του εθνικού μας εισοδήματος το ποσοστό των ανέργων θα αυξηθεί. Αυτό δεν πρέπει να επιτρέψουμε να γίνει. Πλήρης απασχόληση σημαίνει πλήρης απασχόληση και σ' αυτό πρέπει ν' αποβλέπει η κυβερνητική πολιτική.

Η Κύπρος διαθέτει σήμερα ένα αξιόλογο επιστημονικό-τεχνολογικό δυναμικό. Είναι κεφάλαιο για τον τόπο μας που πρέπει να επενδύσουμε προγραμματισμένα και νάμαστε βέβαιοι ότι θα μας αποδώσει πλούσιους καρπούς.

ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΣΜΟ

Αναμέναμε ν' ακούσουμε από την Κυβέρνηση την εξαγγελία έστω και μερικών επιχειρήσεων που θα γίνουν με κρατικό παρεμβατισμό. Μικτή οικονομία, όπως συνηθίζουν να λένε μερικοί, δεν σημαίνει μόνο ιδιωτική επιχείρηση αλλά και κρατική. Δυστυχώς, όμως, είτε διότι τα ιδιωτικά συμφέροντα στέκουν εμπόδιο, είτε διότι δεν ξεπεράστηκαν από μερικούς οι προκαταλήψεις αναφορικά με τον κρατικό παρεμβατισμό, δεν υπάρχει τίποτα για κρατικό παρεμβατισμό στην οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης όπως μας την ανέλυσε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών. Και διερωτώμαστε γιατί αυτή η παράλειψη; Μήπως δεν υπάρχουν και μάλιστα πολύ επικερδείς επιχειρήσεις, που θα έπρεπε να τις κάμει το κράτος; Εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν και μάλιστα πολύ προσοδοφόρες και θα υποδείξουμε μερικές όταν θα εισηγούμαστε μέτρα για την ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Αναμέναμε επίσης ν' ακούσουμε από την Κυβέρνηση συγκεκριμένα μέτρα οικονομικής περισυλλογής και λιτότητας γιατί από τα ίδια τα στοιχεία που μας έδωσε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του και από μια μελέτη των Προϋπολογισμών για το 1984, προκύπτει επιταχτικά τέτοιο θέμα.

Για παράδειγμα, οι τρεις Προϋπολογισμοί που συζητούμε σήμερα, παρουσιάζουν έσοδα ύψους £264.9 εκατ. και έξοδα £388.4 εκατ. Αυτό σημαίνει ένα έλλειμμα που ανέρχεται σε £123.5 εκατ. Αυτό το έλλειμμα η Κυβέρνηση προτίθεται να το καλύψει από τον εξωτερικό και εσωτερικό δανεισμό και πρόσθετη φορολογία. Όμως, όπως έχουμε ήδη τονίσει, δεν είναι δυνατό να ζούμε συνέχεια από δανεικά.

ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Ούτε είναι δυνατό να αυξάνουμε συνεχώς τη φορολογία και μάλιστα την έμμεση που πλήττει κυρίως τα φτωχά εργαζόμενα στρώματα της κοινωνίας. Από τα στοιχεία που ανέφερε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία του

μπροστά στη Βουλή, οι έμμεσοι φόροι είναι διπλάσιοι από τους άμεσους, ενώ επρεπε να συμβαίνει το αντίθετο. Η φορολογία, είτε άμεση, είτε έμμεση, δεν είναι ποτέ επιθυμητή από κανένα, όσο χαμηλή και αν είναι αυτή. Είναι όμως απαραίτητη για την ύπαρξη του κράτους και την εφαρμογή αναπτυξιακών έργων. Στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας που διεξάγει αγώνα ζωής και θανάτου είναι περισσότερο από απαραίτητη. Η άμεση φορολογία είναι πιο δίκαιη γιατί ο φορολογούμενος πληρώνει με βάση το εισόδημά του και τα περιουσιακά του στοιχεία. Οι άμεσοι φόροι αντιπροσωπεύουν το 28% των εσόδων και οι έμμεσοι το 45%. Ακόμα και με τον αναθεωρημένο Προϋπολογισμό Εσόδων του 1983 οι άμεσοι φόροι αναμένεται να φτάσουν το 24% και οι έμμεσοι το 42% των εσόδων. Και δυστυχώς η κυβερνητική πολιτική να φορτώνει πολύ περισσότερα στην έμμεση φορολογία από την άμεση συνεχίζεται και με τα νέα φορολογικά νομοσχέδια που συζητήσαμε όπως και με κείνα που θα συζητηθούν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ

Πολιτική οικονομικής περισυλλογής και λιτότητας πρέπει να εφαρμοστεί σαν λάβουμε υπόψη μας ότι οι μισθοί και τα επιδόματα των κυβερνητικών υπαλλήλων που αποτελούν το 41% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού, προϋπολογίζεται ότι θα αυξηθούν κατά 15% σε σχέση με τον αναθεωρημένο Τακτικό Προϋπολογισμό του 1983 και θα ανέλθουν σε £124.7 εκατ. Αυτό σημαίνει ότι το 50% σχεδόν του Τακτικού Προϋπολογισμού ξοδεύεται σε μισθούς και επιδόματα των κυβερνητικών υπαλλήλων. Η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. επέσυρε την προσοχή της Κυβέρνησης ότι υπάρχουν περί τις 3.000 πλεονάζον προσωπικό στον κρατικό μηχανισμό κι' ότι θάταν πρόθυμη να συνεργαστεί για την καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Ένας τρόπος είναι να μην προσλαμβάνονται νέοι υπάλληλοι εκτός από ειδικότητες που δεν διαθέτει η Κυβέρνηση σε άλλα τμήματα του κρατικού μηχανισμού. Να μεταφέρονται υπάλληλοι σε τμήματα που ο κρατικός μηχανισμός χρειάζεται τέτοιους από τμήματα που υπάρχει πλεονάζον προσωπικό.

Το ΑΚΕΛ πάντα υποστήριζε και υποστηρίζει ότι ο δημόσιος υπάλληλος πρέπει να αμείβεται αξιοπρεπώς για να είναι απόλυτα αφοσιωμένος στη δουλειά του που είναι η εξυπηρέτηση του λαού. Ο δημόσιος υπάλληλος όμως δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να κάμνει και άλλες δουλειές είτε στο όνομα της γυναίκας του είτε στο όνομα άλλων στενών συγγενών του. Γιατί όσο και να μη θέλει αποσπάται η προσοχή του από τη δουλειά του που είναι να υπηρετεί ευσυνείδητα το κράτος και το λαό. Ο δημόσιος υπάλληλος στην Κύπρο σήμερα αμείβεται πάρα πολύ καλά και έχει εξασφαλισμένο το μέλλον του με μια επίσης πολύ καλή σύνταξη.

ΠΑΝΤΑ ΘΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Κύριε Πρόεδρε,

Θεώρησα καθήκον μου, σαν Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστεράς να κάμω μια γενική κριτική ανασκόπηση της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης πριν προχωρήσω στα μέτρα που κατά τη γνώμη μας θα πρέπει να ληφθούν έτσι που η κυπριακή οικονομία να αντιμετωπίσει με επιτυχία τα σοβαρά προβλήματα που αναφέραμε και να συνεχίσει την ανοδική της πορεία.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, ενώ θα ασκεί δημιουργική κριτική της κυβερνητικής πολιτικής, δεν θα παραλείπει να επαινεί αυτή την πολιτική εκεί και όπου αυτή εξυπηρετεί τα γνήσια συμφέροντα του λαού και του αντιιμπεριαλιστικού, αντικατοχικού, αντιδιαμελιστικού απελευθερωτικού αγώνα που διεξάγει.

Εκτιμούμε τα μεγάλα, τα μεγαλύτερα μέχρι σήμερα, υδατικά έργα που προγραμματίζονται να γίνουν και ιδιαίτερα του Νότιου Αγωγού και τα οποία αρχίζουν μέσα στο 1984. Πάντοτε τονίζαμε ότι όσα χρήματα και να ξοδέψουμε σε υδατικά έργα είναι λίγα γιατί ο τόπος μας τα έχει απόλυτη ανάγκη. Το νερό είναι σωστό χρυσάφι όχι μόνο για τη γεωργοκτηνοτροφία μας αλλά και τη βιομηχανία και τον τουρισμό.

Ο μεγαλύτερος υδατοφράχτης του ποταμού Κούρη παρά την Άλασσα, όπως και του Βασιλικού-Πεντασχοίνου και της Χρυσοχούς, θα μας λύσουν πολλά προβλήματα. Δεν θα μας λύσουν το όλο υδατικό πρόβλημα, όμως θα συμβάλουν σε πολύ σημαντικό βαθμό.

Εκτιμούμε το γεγονός ότι για το 1984 θα δαπανηθεί ποσό ύψους £15 εκατ. για τη στέγαση των εκτοπισθέντων. Γενικά τα προβλήματα των εκτοπισθέντων πρέπει να βρίσκονται στο κέντρο της προσοχής μας. Το ίδιο όμως πρέπει να γίνεται και για τα προβλήματα των φτωχότερων στρωμάτων του λαού.

Εκτιμούμε γενικά όλα τα αναπτυξιακά έργα που προγραμματίζονται για το 1984 και δεν υπάρχει από μέρους μας οποιαδήποτε τάση για υποτίμησή τους.

Εκτιμούμε επίσης ό,τι έχει γίνει για την ενίσχυση της άμυνάς μας.

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΤΑΨΗΦΙΣΟΥΜΕ

Υπάρχουν ωστόσο στους Προϋπολογισμούς μερικές δαπάνες που η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα καταψηφίσει και θα εξηγήσουμε γιατί. Ποιές είναι αυτές οι δαπάνες:

1. Οι δαπάνες που αφορούν την κυπριακή αντιπροσωπεία των Βρυξελλών που είναι διαπιστευμένη για τις σχέσεις της Κύπρου με την ΕΟΚ. Επειδή όπως εξήγησα και στην ομιλία μου θεωρούμε τη σύνδεσή μας με την ΕΟΚ επιζήμια για την Κύπρο, θάταν ασυνέπεια από μέρους μας να εγκρίνουμε δαπάνες που σχετίζονται με την ΕΟΚ.

2. Η κυβερνητική επιχορήγηση ύψους £300,000 προς το Ρ.Ι.Κ. Θα καταψηφίσουμε κι' αυτό το κονδύλι σ' ένδειξη διαμαρτυρίας για την πολιτική δυσμενούς διάκρισης που εφαρμόζει το Ρ.Ι.Κ. έναντι του ΑΚΕΛ και για τον ασύνετο, σπάταλο τρόπο με τον οποίο διασπαθίζονται οι πόροι του Ιδρύματος. Το Ρ.Ι.Κ., όπως παρατήρησαν μερικοί εμπειρογνώμονες, θα μπορούσε να προσφέρει αυτό που προσφέρει σήμερα με το ένα τρίτο του προσωπικού. Εξάλλου, όπως παρατηρήσαμε πολλές φορές στο παρελθόν, το Ρ.Ι.Κ. τόσο με τα χαμηλού επιπέδου αμερικάνικα φιλμ που προβάλλει όσο και με τα δελτία ειδήσεων, πολλές φορές κάμνει σωστή πλύση εγκεφάλου μεταδίδοντας αμερικάνικη και άλλη ιμπεριαλιστική προπαγάνδα. Ποτέ δεν συνειδητοποίησε το Ρ.Ι.Κ. ότι είμαστε μια αδέσμευτη χώρα και όχι ένα αμερικάνικο ή νατοϊκό προτεκτοράτο. Εξάλλου, δεν συμφωνούμε με την πολιτική του Ρ.Ι.Κ. να παραχωρεί το μικρόφωνο στον Αρχιεπίσκοπο για να κάμνει πολιτικές ομιλίες από τον άμβωνα και να βρίζει άλλους για έλλειψη πατριωτισμού. Ο Αρχιεπίσκοπος δεν είναι προνομιούχος και ποτέ ο Μακάριος δεν χρησιμοποίησε το Ρ.Ι.Κ. από τον άμβωνα για να κάμνει επιθέσεις εναντίον των πολιτικών του αντιπάλων.

3. Οι νέες θέσεις που δημιουργούνται στους Προϋπολογισμούς του 1984. Οι ανάγκες των Υπουργείων μπορούν και πρέπει να καλυφθούν από το υπάρχον προσωπικό με την πιο ορθολογιστική αξιοποίησή του και όχι με την πρόσληψη νέων υπαλλήλων. Εξαιρέσεις μπορούν να γίνουν σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει διαθέσιμο ειδικευμένο πλεονάζον προσωπικό.

4. **Οι αναβαθμίσεις των κλιμάκων και της μισθοδοσίας ανώτερων υπαλλήλων που γίνεται στους Προϋπολογισμούς.** Όπως είναι γνωστό η αξιολόγηση και αναδιάρθρωση της κυβερνητικής υπηρεσίας έχει ολοκληρωθεί με το τελευταίο νομοσχέδιο που εκκρεμεί μπροστά στην Επιτροπή Οικονομικών. Είναι ακατανόητο και παράλογο πέραν από την αξιολόγηση και αναδιάρθρωση που έχει γίνει, η ίδια η Κυβέρνηση να έρχεται να κάμνει αναβαθμίσεις στους Προϋπολογισμούς που ούτε ο αναλογιστής αλλά ούτε και η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. τις ζήτησαν. Γι' αυτό και θα τις καταψηφίσουμε.

5. **Το επίδομα βιβλιοθήκης από £360 το χρόνο για τον κάθε δικαστή.** Το Ανώτατο Δικαστήριο και τα Επαρχιακά Δικαστήρια διαθέτουν πλούσιες νομικές βιβλιοθήκες, οι οποίες και εμπλουτίζονται κάθε χρόνο με την αγορά νέων βιβλίων που προνοούνται στους Προϋπολογισμούς. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει λόγος να δημιουργεί ο κάθε δικαστής τη δική του βιβλιοθήκη με χρηματοδότηση του κράτους. Εξάλλου φαίνεται ότι ο πραγματικός λόγος είναι η παραχώρηση επιδόματος. Έτσι, θα καταψηφίσουμε και αυτό το κονδύλι.

Ο Θ.Ο.Κ. ΝΑ ΕΚΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΟΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ

Πρέπει να πούμε ότι μας απασχόλησε και ο Θ.Ο.Κ. Επιχορηγείται από την Κυβέρνηση και πιστεύουμε ότι έτσι πρέπει να γίνεται αν θέλουμε ν' αναπτυχθεί η καλλιτεχνική και πολιτιστική κίνηση στον τόπο μας. Όμως ο Θ.Ο.Κ. δεν εκπληρώνει το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε. Ο Θ.Ο.Κ. ιδρύθηκε και πρέπει να λειτουργεί σαν Οργανισμός για την προαγωγή του θεάτρου και πολιτιστικής κίνησης γενικά στον τόπο μας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να ενθαρρύνει και να βοηθήσει το ελεύθερο θέατρο και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Αντί τούτου όμως περιορίστηκε σε ένα θεατρικό συγκρότημα του οποίου η όλη λειτουργία και το ρεπερτόριο αποτελείται προς ένα πολύ περιορισμένο κοινό για το οποίο το κράτος πληρώνει τεράστια ποσά κάθε χρόνο. Έγινε ήδη δημόσια κριτική του Θ.Ο.Κ. από καλλιτέχνες που είχαν άμεση σχέση με τον Οργανισμό και πιστεύουμε ότι ήταν δικαιολογημένη. Ο Θ.Ο.Κ. πρέπει ν' αλλάξει. Πρέπει να σταθεί στο ύψος του προορισμού για τον οποίο ιδρύθηκε, διαφορετικά θα είμαστε υποχρεωμένοι να επανέλθουμε με ακόμη πιο αυστηρή κριτική.

ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Έρχομαι τώρα στην οικονομική πολιτική που πρέπει να υιοθετήσει και να εφαρμόσει η Κυβέρνηση. Διεξάγουμε ένα αντιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό, αντιδιαμελιστικό, απελευθερωτικό αγώνα και η οικονομική μας πολιτική πρέπει να λαμβάνει πάντα υπόψη της αυτή την πραγματικότητα. Για να διεξάγουμε αυτό τον αγώνα με επιτυχία η οικονομική μας πολιτική πρέπει ν' αποβλέπει στη μεγιστοποίηση των ρυθμών ανάπτυξης του εισοδήματός μας και στην εξύψωση του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των εργαζομένων και ιδιαίτερα των χαμηλοεισοδηματιών, είτε αυτοί είναι εργάτες, αγρότες, επαγγελματίες και βιοτέχνες, είτε άλλοι.

Είναι σκάνδαλο και πρόκληση, ενώ διεξάγουμε αγώνα ζωής και θανάτου, ενώ χιλιάδες οικογένειες υφίστανται σοβαρές στερήσεις και υποφέρουν, μια τάξη ανθρώπων να ξοδεύουν σε διασκεδάσεις σε μια νύκτα όσα δεν ξοδεύει μια φτωχή οικογένεια σ' ένα ολόκληρο χρόνο για τις στοιχειώδεις ανάγκες της ζωής της. Και μη μου πείτε ότι δεν υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις. Η χλιδή, ο ευδαιμονισμός, ο

αρχοντοχωριατισμός, η επίδειξη πολυτέλειας και άλλα παρόμοια πρέπει να κτυπηθούν αποφασιστικά, αποτελεσματικά. Τα μεγάλα εισοδήματα και τα μεγάλα κέρδη πρέπει να φορολογηθούν επιπρόσθετα και να κτυπηθεί αμείλικτα η φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή. Γιατί υπάρχουν και τα δυο. Το τονίσαμε πολλές φορές και πρέπει επιτέλους να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για να μην κλέβουν το δημόσιο από τους πόρους που κανονικά δικαιούται.

Υπάρχουν πολλοί εκατομμυριούχοι σήμερα στην Κύπρο. Πώς έκαναν αυτές τις κολοσσιαίες περιουσίες; Πρέπει να κληθούν να δώσουν λόγο και εφόσο θα διαπιστωθεί ότι δεν πλήρωναν το φόρο εισοδήματος που έπρεπε να πληρώνουν ή που δεν πλήρωναν καθόλου φόρο εισοδήματος, να υποχρεωθούν να το πράξουν ή να υποστούν τις συνέπειες του νόμου.

Πρέπει να εφαρμοστεί τέτοια εισοδηματική πολιτική που να σμικρύνει διαρκώς και περισσότερο το μεγάλο χάσμα στις απολαβές που υπάρχει σήμερα ανάμεσα στα χαμηλά και τα υψηλά εισοδηματικά στρώματα της κοινωνίας. Η πολιτική τιμών και εισοδημάτων πρέπει να είναι τέτοια που να περιορίσει σταδιακά τις διαφορές που υπάρχουν σήμερα στις απολαβές και τα εισοδήματα αυτών των στρωμάτων του λαού.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΜΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Μεγάλη, πολύ μεγάλη σημασία πρέπει να δώσουμε σε έργα που θα συμβάλουν στην μεγαλύτερη δυνατή αύξηση των ρυθμών αύξησης του εισοδήματός μας, αν θέλουμε ν' αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τα σοβαρά προβλήματα της οικονομίας μας και να εξασφαλίσουμε συνθήκες πλήρους απασχόλησης.

Υπάρχουν επιχειρήσεις που πρέπει να γίνουν από το κράτος γιατί αφορούν μονάδες βαριάς βιομηχανίας και το δημόσιο ταμείο θα καρπωθεί μεγάλα εισοδήματα. Η εκμετάλλευση του πεντονίτη, για παράδειγμα, που αφθονεί στον τόπο μας, θα πρέπει να γίνει από το κράτος με την ίδρυση της ανάλογης βιομηχανίας που χρειάζεται γι' αυτό το σκοπό. Ο πεντονίτης, σύμφωνα με τους ειδικούς, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολλούς σκοπούς και η εκμετάλλευσή του από το κράτος θ' αποδειχθεί πολύ προσοδοφόρα. Εξάλλου, με την ίδρυση μιας τέτοιας μονάδας βαριάς βιομηχανίας θα μπορούσαμε ν' απασχολήσουμε αρκετούς από τους ανέργους μας επιστήμονες που συνιστούν κεφάλαιο για τον τόπο μας.

Άλλη σοβαρότατη επιχείρηση που θ' αποδειχθεί σωτήρια για τον τόπο είναι η εξόρυξη και εκμετάλλευση πετρελαίου. Σύμφωνα με εκθέσεις ειδικών υπάρχουν κοιτάσματα πετρελαίου στη θάλασσα της Κύπρου και ειδικά στα νερά της Λεμεσού. Είναι δυνατό ακόμα να υπάρχουν τέτοια κοιτάσματα και στο έδαφος της Κύπρου. Η εξόρυξη και εκμετάλλευση πετρελαίου ιδιαίτερα από τη θάλασσα είναι μια πολυδάπανη επιχείρηση που θα μπορούσε να γίνει από το κράτος με χρήματα που θα δανεισθεί γι' αυτό το σκοπό είτε σε συνεργασία με ιδιώτες. Προτιμότερη είναι η καθόλα κρατική επιχείρηση γιατί τα κέρδη θα τα καρπούται όλα το κράτος. Δεν ισχυριζόμαστε ότι η εξόρυξη και εκμετάλλευση των κοιτασμάτων πετρελαίου που υπάρχουν, σύμφωνα με τους ειδικούς, στη θάλασσα της Κύπρου είναι εύκολη επιχείρηση. Είναι πολυδάπανη αλλά και επικερδέστατη. Και πρέπει να την προγραμματίσουμε όχι για το απώτερο αλλά για το σύντομο μέλλον. Δεν νοείται εξάλλου ενεργειακή πολιτική που δεν στοχεύει την εξόρυξη και εκμετάλλευση των κοιτασμάτων πετρελαίου που διαθέτουμε. Δεν νοείται ορθή ενεργειακή πολιτική που δεν προχωρεί στην πλήρη κρατικοποίηση του διυλιστηρίου πετρελαίων όπως

και στην κρατικοποίηση της εισαγωγής και εμπορίας των πετρελαιοειδών στον τόπο μας.

Κρατικές επιχειρήσεις και μάλιστα του είδους που αναφέραμε (υπάρχουν και άλλες) σημαίνουν κρατικά έσοδα και ξαλάφρωμα των φορολογουμένων. Καιρός να ξεπεραστεί η καθηστερημένη, αντιδραστική αντίληψη που έχουν μερικοί για τον κρατικό παρεμβατισμό και τις κρατικές επιχειρήσεις. Κρατικές επιχειρήσεις υπάρχουν πολλές σε όλες τις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να ενθαρρύνουμε με διάφορα μέτρα τις επενδύσεις σε νέες επιχειρήσεις ή επέκταση των ήδη υφισταμένων, πάντα με στόχο την αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης και του εθνικού μας εισοδήματος.

ΕΜΠΟΡΙΟ

Στο εμπορικό μας ισοζύγιο παρουσιάζουμε διαρκώς και μεγαλύτερο παθητικό. Οι εξαγωγές μας σε εγχώρια παραγόμενα αγαθά μειώθηκαν κατά 4%. Αυτό είναι ανησυχητικό. Εισάγουμε πολύ περισσότερα από ό,τι εξάγουμε. Εισάγουμε όμως και εμπορεύματα που παράγουμε στον τόπο και που είναι εφάμιλλα του εξωτερικού σε ποιότητα. Για παράδειγμα: Γιατί να παραχωρούνται άδειες για εισαγωγή επίπλων από το εξωτερικό τη στιγμή που η Κύπρος διαθέτει πολλές βιομηχανίες επίπλων που κατασκευάζουν έπιπλα άριστης ποιότητας και εξάγουν μάλιστα και σε ξένες χώρες; Δεν είναι και εδώ η περίπτωση αρχοντοχωριατισμού; Φυγαδεύεται όμως πολύτιμο ξένο συνάλλαγμα για την εισαγωγή επίπλων από το εξωτερικό του ύψους των δυο περίπου εκατομμυρίων λιρών το χρόνο τη στιγμή που οι κυπριακές βιομηχανίες επίπλων αντιμετωπίζουν κρίση. Καιρός να τεθεί τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση.

Εισάγουμε επίσης πολλά είδη πολυτελείας για τα οποία και πάλιν φυγαδεύεται πολύτιμο ξένο συνάλλαγμα και τα οποία δεν χρειάζεται ο τόπος.

Εκεί όμως που το σκάνδαλο γίνεται απερίγραπτο είναι στην εισαγωγή ιδιωτικών αυτοκινήτων. Δεν υπάρχει μάρκα αυτοκινήτου που παράγεται στον κόσμο που να μην εισάγεται στην Κύπρο. Τα γιαπωνέζικα αυτοκίνητα κατέκλυσαν την κυπριακή αγορά και η Ιαπωνία τίποτα δεν αγοράζει από την Κύπρο. Πρέπει επιτέλους να τεθεί φραγμός στην εισαγωγή ιδιωτικών αυτοκινήτων, αν δεν πρέπει να σταματήσει ολότελα η εισαγωγή τους τουλάχιστο για μερικά χρόνια.

Γενικά πρέπει να περιορίσουμε τις εισαγωγές μας στα απολύτως αναγκαία και ν' αναπτύξουμε τις εξαγωγές μας. Να απαγορεύσουμε ολότελα εισαγωγές προϊόντων που παράγουμε στην Κύπρο σε καλή ποιότητα και ικανοποιητική ποσότητα. Να ασκείται πάντα αποτελεσματικός έλεγχος τόσο στην ποιότητα των προϊόντων μας που παράγουμε όσο και στις τιμές.

Στις εισαγωγές μας να δίνουμε ιδιαίτερη προτίμηση σε χώρες που αγοράζουν τα δικά μας γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα.

ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Περιθώρια ανάπτυξης υπάρχουν και στη γεωργοκτηνοτροφία αρκεί να λύσουμε μερικά προβλήματα που αφορούν την παραγωγή και εμπορία των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων. Νερό, ισοπεδώσεις, ειδικές καλλιέργειες, κτηνοτροφικές φάρμες, αυστηρός έλεγχος στις τιμές των γεωργικών μηχανημάτων, εξαρτημάτων και φαρμάκων, λιπάσματα, πιστώσεις και αγορές είναι τα βασικά προβλήματα που πρέπει να λύσουμε.

Το νερό είναι το πιο σοβαρό πρόβλημα για τη γεωργοκτηνοτροφία. Ξοδεύτηκαν σημαντικά ποσα μέχρι σήμερα για την κατασκευή υδατοφρακτών, για γεωτρήσεις προς εξόρυξη νερού και αναδάσωση. Χρειάζεται ωστόσο να ξοδευτούν πολύ περισσότερα γιατί το νερό δεν είναι μόνο για τη γεωργοκτηνοτροφία μας που το χρειαζόμαστε αλλά και για τις καθημερινές ανάγκες του λαού.

Δεν πρέπει ν' αφήσουμε σταγόνα νερού της βροχής να χύνεται στη θάλασσα. Να κατασκευάσουμε όσους υδατοφράκτες μας προσφέρονται και να συνεχίσουμε εντατικά τις γεωτρήσεις για ανόρυξη νερού. Να μην αφήσουμε μέτρο εδάφους που κάμνει για αναδάσωση που να μην το αξιοποιήσουμε γιατί με την πάροδο του χρόνου θα προκαλέσουμε μεγαλύτερη βροχόπτωση.

Χρειαζόμαστε περισσότερη καλλιεργήσιμη γη κι' αυτή θα την αποκτήσουμε με τις ισοπεδώσεις και τον αναδασμό. Για τις ισοπεδώσεις όμως χρειάζονται εκσκαφείς σε χαμηλές τιμές, κι' αυτούς μόνο το κράτος μπορεί να τους προμηθεύσει στους παραγωγούς. Γι' αυτό και το κράτος θα πρέπει να έχει στη διάθεση των παραγωγών αρκετούς εκσκαφείς για ισοπεδώσεις σε χαμηλές τιμές γιατί οι τιμές των ιδιωτών που διαθέτουν εκσκαφείς για ισοπεδώσεις είναι απρόσιτες.

Τα γεωργικά μηχανήματα, εξαρτήματα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, είναι τα μέσα με τα οποία ο παραγωγός θα μας δώσει αυξημένη παραγωγή στα προϊόντα του. Και οι τιμές αυτών των μέσων παραγωγής πρέπει να ελέγχονται αυστηρά γιατί είναι συνεχή τα παράπονα των παραγωγών για την εκμετάλλευση που υφίστανται από τους εμπόρους.

Μεγάλη, πολύ μεγάλη σημασία πρέπει να δίνεται από το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στις κατάλληλες καλλιέργειες που πρέπει να γίνονται από πλευράς εδάφους και αγρών. Αν δεν συμβουλευόμαστε σωστά τους παραγωγούς μας τι να φυτεύσουν, δεν τους βοηθούμε ν' αυξήσουν την παραγωγή τους και τα εισοδήματά τους.

Οι κτηνοτροφικές φάρμες με όλες τις σύγχρονες εγκαταστάσεις για κτηνοτροφικές μονάδες είναι απαραίτητες. Το εισόδημά μας από τη κτηνοτροφία μας δεν είναι ευκαταφρόνητο. Μπορεί όμως αυτό το εισόδημα να αυξηθεί αισθητά με τις κατάλληλες κτηνοτροφικές φάρμες. Έχουμε αρκετούς άνεργους κτηνιάτρους που θα μπορούσαν ν' απασχοληθούν επωφελέστατα για την οικονομία του τόπου μας ειδικά σ' αυτό τον τομέα.

Όλα όμως όσα έχουμε πει για τη γεωργοκτηνοτροφία μας προϋποθέτουν και μικρές ή μεγάλες επενδύσεις. Και το κράτος πρέπει νάναι πάντα έτοιμο να βοηθήσει με τις απαιτούμενες πιστώσεις και προ παντός με την εξεύρεση αγρών για τα προϊόντα μας. Η σύνδεσή μας και η επιδιωκόμενη τελωνειακή ένωσή μας με την ΕΟΚ σημαίνει θανάσιμο πλήγμα για τη γεωργοκτηνοτροφία μας. Η γεωργοκτηνοτροφία μας έχει μέλλον όχι στα στραγγαλιστικά πλαίσια της ΕΟΚ αλλά έξω από αυτά. Δεν είναι η αγορά της ΕΟΚ που λύει κάθε χρόνο το πρόβλημα της διάθεσης των οινοπνευματωδών, αλλά η αγορά της Σοβιετικής Ένωσης και άλλων σοσιαλιστικών χωρών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Κι' εφόσον μιλούμε για τη γεωργοκτηνοτροφία θα θέλαμε και πάλιν να επισύρουμε την προσοχή της Εκτελεστικής Εξουσίας στις οικονομικά καθυστερημένες περιοχές της υπαίθρου που πρέπει να τύχουν ειδικής μέριμνας βάσει ενός αναπτυξιακού σχεδίου.

Το σχέδιο Ανάπτυξης της Πιτσιλιάς που καλύπτει κάπου 49 χωριά είναι κάτι που εκτιμούμε. Άργησε όμως η συμπλήρωσή του και πολλοί κάτοικοι των κοινοτήτων που καλύπτει αυτό το Σχέδιο έφυγαν στο μεταξύ για αναζήτηση δουλειάς στις πόλεις ή στο εξωτερικό.

Με βάση την πείρα που αποκτήθηκε στην εφαρμογή αυτού του Σχεδίου θα πρέπει να συμπληρωθούν τα κενά που αυτό παρουσιάζει και να γίνει κάτι καλύτερο ακόμα και για άλλες οικονομικά καθυστερημένες περιοχές. Αυτές οι περιοχές είναι στην ύπαιθρο της Λεμεσού, της Λάρνακας και της Λευκωσίας. Πολλές κοινότητες έχουν διαλυθεί ή βρίσκονται υπό διάλυση εξαιτίας της αστυφιλίας και της αναζήτησης καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στις πόλεις και το εξωτερικό. Σε αρκετά χωριά δεν υπάρχει έστω και ένας μαθητής για το δημοτικό σχολείο και πολλά μοιάζουν με σωστά γηροκομεία. Δεν πρέπει ν' αφηθούν αυτές οι κοινότητες να διαλυθούν.

Για την αναζωογόνησή τους θα διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο και το οδικό δίκτυο. Όταν συνδέονται με την πόλη με ένα καλό οδικό δίκτυο, αρκετοί κάτοικοι που αναγκάστηκαν να μετοικήσουν στην πόλη για δουλειά θα γυρίσουν γιατί θα μπορούν εύκολα να ταξιδεύουν με το λεωφορείο ή άλλα μεταφορικά μέσα.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Ο συνεργατισμός αποδείχτηκε ότι μπορεί να προσφέρει πολλά στους παραγωγούς και τους εργαζομένους γενικά. Οι ατασθαλίες και η κακή διαχείριση που στοίχισαν πολλά στο συνεργατισμό και στο δημόσιο δεν σημαίνουν πως ο συνεργατισμός σαν θεσμός είναι ανώφελος. Τα ωφελήματα που είχαν και έχουν οι συνεργαριστές και ο λαός γενικά είναι μεγάλα και θα μπορούσαν να γίνουν ακόμα μεγαλύτερα.

Κτυπώντας αμείλικτα τις ατασθαλίες και κακοδιοίκηση που διαπιστώθηκαν στο συνεργατισμό δεν πρέπει με κανένα τρόπο να μειώσουμε τη μέριμνά μας για την παραπέρα ανάπτυξη του συνεργατισμού.

Σ' αυτό το Σώμα κατατέθηκαν πριν 31/2 περίπου χρόνια από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς πρόταση νόμου για την εκδημοκρατικοποίηση και εκσυγχρονισμό του Συνεργατισμού. Και όμως μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατό να συζητηθεί από το Σώμα αυτή η πρόταση νόμου. Καθυστέρησε αδικαιολόγητα η μελέτη και συζήτηση της πρότασης αυτής για πάρα πολύ χρόνο. Και η καθυστέρηση οφείλεται στο ότι η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ανέμενε το υποσχεθέν από την Κυβέρνηση σχετικό νομοσχέδιο. Αντιλαμβάνομαι ότι μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 1984 θα μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε το νομοσχέδιο που ετοιμάστηκε από την Κυβέρνηση. Το σημείο που θάθελα να θίξω όμως είναι ότι είναι λάθος κάθε φορά που μια Κοινοβουλευτική Ομάδα ή ακόμα και βουλευτής καταθέτει στο Σώμα πρόταση νόμου για ένα οποιοδήποτε ζήτημα, η συζήτησή της να καθυστερεί και μάλιστα για χρόνια, μέχρι που η Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει και η ίδια νομοσχέδιο πάνω στο ίδιο αυτό θέμα. Αν το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της κατάθεσης πρότασης νόμου πάνω σ' ένα θέμα και του κυβερνητικού νομοσχεδίου πάνω στο ίδιο θέμα είναι μικρή, τότε δικαιολογείται η καθυστέρηση, όχι όμως διαφορετικά.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα το Σώμα θα έχει τη δυνατότητα να συζητήσει και να θεσπίσει σε νόμο το νομοσχέδιο για το συνεργατισμό.

ΑΜΥΝΑ - ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑ

Περνώ τώρα σε ένα πολύ ζωτικό για το λαό μας και την Κύπρο γενικά θέμα που είναι η άμυνα και αναπόσπαστα μ' αυτήν η Κυπριακή Εθνοφρουρά.

Το ΑΚΕΛ πάντα υποστήριζε και θα συνεχίσει να υποστηρίζει ότι η αμυντική μας θωράκιση είναι απαραίτητη, είναι επιβεβλημένη. Και αμέριστο πατριωτικό καθήκον όλων των πατριωτών όπου κι' αν βρίσκονται, οποιαδήποτε ιδεολογία και αν πρεσβεύουν, είναι να συμβάλλουν με όλες τους τις δυνάμεις για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης. Η άμυνα όμως δεν είναι υπόθεση είτε του Αρχιεπισκόπου, είτε του ΑΚΕΛ είτε οποιοδήποτε άλλου κόμματος. Είναι υπόθεση του Κράτους, της Εκτελεστικής Εξουσίας και όλες οι δυνάμεις του τόπου υποτάσσονται στον κρατικό φορέα. Διαφορετικά δεν θάχουμε αμυντική θωράκιση αλλά αναρχία. Κι' όταν μιλούμε για αμυντική θωράκιση εννοούμε αυτο ακριβώς που λέμε κι' όχι οποιοδήποτε τυχοδιωχισμό.

Η Κυπριακή Εθνοφρουρά επιτελεί ένα εξαιρετο έργο αναφορικά με την αμυντική μας θωράκιση και συγχαίρουμε θερμότατα τους οπλίτες και αξιωματικούς αυτού του Σώματος για τις μεγάλες θυσίες που κάμνουν και τις πολύτιμες υπηρεσίες που προσφέρουν, υπεραμυνόμενοι του κυπριακού εδάφους, της τιμής και αξιοπρέπειας του κυπριακού λαού.

Έχουμε όλοι καθήκον να περιβάλλουμε με στοργή τα παιδιά του κυπριακού λαού που υπηρετούν στην Κυπριακή Εθνοφρουρά. Η Εκτελεστική Εξουσία πρέπει να αναθεωρήσει το επίδομα των £6.- το μήνα που δίνεται στους εθνοφρουρούς και να το αυξήσει τουλάχιστο στις £10.- το μήνα για να καλύπτουν μερικά μόνο μικροέξοδα που έχουν, όπως τσιγάρα, αγώγια κ.ά. Καλούμε την Εκτελεστική Εξουσία να δει με κατανόηση αυτή την εισήγηση γιατί και ο τιμάρριθμος της ζωής αυξήθηκε σε απρόσιτα για τους Εθνοφρουρούς επίπεδα.

Δυστυχώς, είμαστε και πάλι υποχρεωμένοι να καταγγείλουμε ότι οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των εθνοφρουρών που προέρχονται από οικογένειες αριστερών ή που και οι ίδιοι είναι αριστεροί συνεχίζονται στις γραμμές της Εθνοφρουράς.

Αυτοί οι εθνοφρουροί δεν συστήνονται για δόκιμοι αξιωματικοί ή και αν συστήνονται δεν αποστέλλονται στη σχολή των δόκιμων αξιωματικών. Εξάλλου, τυγχάνουν ειδικής σκληρής μεταχείρισης, έστω και με στρατιωτικά μέτρα, ενώ άλλοι και ιδιαίτερα οι κανακάρηδες της αστικής τάξης τυγχάνουν ειδικής εύνοιας.

Αυτές οι δυσμενείς διακρίσεις στις γραμμές της Εθνοφρουράς που κανείς δεν μπορεί να τις αμφισβητήσει γιατί είναι η πραγματικότητα, ζημιώνουν την άμυνα της Κύπρου και πρέπει να τερματιστούν. Οι αριστεροί εθνοφρουροί που ήταν και τα περισσότερα θύματα κατά την τούρκικη εισβολή, έδειξαν ότι όχι μόνο δεν υστερούν αλλά και υπερτερούν σε τόλμη και πατριωτισμό.

ΚΑΤΑΨΗΦΗΣΗ ΘΑ ΥΠΟΣΚΑΠΤΕ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Στάθηκα στην ομιλία μου σε θέματα γενικής πολιτικής γιατί τα χρονικά περιθώρια που έχουμε στη διάθεσή μας είναι περιορισμένα. Εξάλλου αυτό που έχει σημασία είναι η οικονομική πολιτική από την οποία απορρέουν όλα τα άλλα.

Επέκρινα στην ομιλία μου ό,τι κατά τη γνώμη μου πρέπει να επικριθεί. Η κριτική όμως που ασκούμε είναι δημιουργική και συνοδεύεται πάντα με εισηγήσεις για το καλύτερο. Αυτή ήταν, είναι και θα συνεχίσει να είναι η πάγια πολιτική του ΑΚΕΛ κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Θα επαινούμε και θα υποστηρίζουμε ό,τι θετικό έχει να παρουσιάσει η κυβερνητική πολιτική, ενώ ταυτόχρονα θα επικρίνουμε δημιουργικά κάθε αρνητικό.

Ιδιαίτερα σωστή και επιβεβλημένη κατά τη γνώμη μας είναι αυτή η πολιτική μέσα στις κρίσιμες συνθήκες που διανύουμε με την επιχειρούμενη απόσχιση του κατεχόμενου από τα τούρκικα στρατεύματα κυπριακού εδάφους και την αναπτυσσόμενη ιμπεριαλιστική συνωμοσία κατά της Κύπρου.

Με εξαίρεση τα κονδύλια που ανέφερα στην ομιλία μου θα ψηφίσουμε τους Προϋπολογισμούς για το 1984. Όχι γιατί συμφωνούμε πλήρως με την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, αλλά γιατί είμαστε υπεύθυνοι απέναντι στο λαό που μας εξέλεξε. Καταψήφιση των Προϋπολογισμών από μέρους μας θα δημιουργούσε μια εξαιρετικά σοβαρή πολιτική κρίση που θα υπόσκαπτε την κρατική μας οντότητα μέσα σε μια περίοδο που έχουμε όλοι υπέρτατο πατριωτικό καθήκον να την περιφρουρήσουμε σαν κόρη οφθαλμού και να την ενισχύσουμε. Καταψήφιση των Προϋπολογισμών σημαίνει και καταψήφιση των παραγωγικών και άλλων έργων που τόση ανάγκη έχει ο λαός.

Οικονομική περισυλλογή, μεγιστοποίηση των ρυθμών αύξησης του εθνικού μας εισοδήματος και άνοδος του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των εργαζομένων και ειδικά των χαμηλά αμειβομένων, είναι σε γενικές γραμμές η οικονομική πολιτική που επιβάλλεται να εφαρμόσουμε.

ΕΙΡΗΝΗ, ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΑΓΑΘΟ

Διεξάγουμε, επαναλαμβάνω, ένα αγώνα ζωής και θανάτου. Τοπικά και παγκόσμια. Ποτέ στη μακραίωνη ιστορία της η ανθρωπότητα δεν βρισκόταν τόσο κοντά στο χείλος του αφανισμού της όσο βρίσκεται σήμερα εξαιτίας της κούρσας των πυρηνικών εξοπλισμών που την έριξε ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός και οι πιο αντιδραστικοί κύκλοι του ΝΑΤΟ. Αυτός ο αφανισμός μπορεί να προέλθει κι' από ένα λάθος των κομμιοτέρς ακόμα.

Ταυτόχρονα, όμως, ποτέ στη μακραίωνη ιστορία της η ανθρωπότητα είχε τίς ασύλληπτες δυνατότητες που έχει σήμερα με την επιστημονικοτεχνική επανάσταση ν' ανοίξει απίστευτα λαμπρούς νέους ορίζοντες για την ευτυχία και τη χαρά του ανθρώπου. Με μια προϋπόθεση όμως. Ότι θ' αγωνιστεί για να επικρατήσει και να εδραιωθεί η ειρήνη σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Εμείς εδώ σ' αυτή τη μικρή μα όχι και ασήμαντη γωνιά του γήινου πλανήτη μας μπορούμε κι' επιβάλλεται να κάμουμε με τον αγώνα μας τη συνεισφορά μας για το μεγαλύτερο αγαθό του ανθρώπου που είναι η ειρήνη και η λευτεριά. Γιατί χωρίς την ειρήνη και τη λευτεριά η ζωή δεν έχει νόημα, καμιά αξία, χωρίς την ειρήνη δεν μπορεί να υπάρξει ζωή από την οποία εξαρτούνται όλα τ' άλλα.

Ευχαριστώ.

(Ο Προεδρεύων επανέρχεται στην έδρα του)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης παρακαλώ από μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Έντιμοι Κύριοι συνάδελφοι,

Η ψήφιση των Προϋπολογισμών σε όλα τα δημοκρατικά κράτη του κόσμου, εκεί που επικρατεί το πλουραλιστικό σύστημα και όχι ο μονοκομματισμός, είναι ο ενδεδειγμένος και δημοκρατικά παραδεκτός τρόπος με τον οποίο η αντιπολίτευση επιδοκιμάζει ή αποδοκιμάζει την πολιτική της Κυβέρνησεως. Η καταψήφιση των Προϋπολογισμών αποτελεί μομφή για την Κυβέρνηση ενώ η ψήφισή τους με ταυτόχρονη άσκηση κριτικής δεν ισοδυναμεί με μομφή αλλά απλώς αποτελεί κριτική. Διότι, συμφωνεί εκείνος που ψηφίζει τους Προϋπολογισμούς με την πολιτική της Κυβέρνησεως, διαφωνεί όμως με ορισμένα κονδύλια.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κυπριανού απέστειλε την 21η Δεκεμβρίου 1983 (και αντιλαμβάνομαι ότι παρόμοιες επιστολές απέστειλε σε όλους τους αρχηγούς των εν τη Βουλή κομμάτων) επιστολές με τις οποίες ζητά όπως ψηφιστούν απ' όλα τα κόμματα οι Προϋπολογισμοί. Διευκρινίζει βέβαια ο κ. Πρόεδρος ότι με αυτό τον τρόπο δεν θέλει ν' αποκλείσει την έκφραση επικρίσεως ή αντιθέσεως προς κεφάλαια ή άρθρα των Προϋπολογισμών ή την έκφραση επικρίσεως ή αντιθέσεως προς την οικονομική ή κοινωνική πολιτική της Κυβέρνησεως.

Στην επιστολή του ο κ. Πρόεδρος παραλείπει από τους λόγους της κριτικής τις διαφωνίες και αντιθέσεις που υπάρχουν σχετικά με τους Κυβερνητικούς χειρισμούς του εθνικού μας θέματος, δηλαδή παραλείπει να αναφερθεί στην κριτική του κατ' εξοχή θέματος από τον χειρισμό του οποίου εξαρτάται η επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού.

Ισχυρίζεται ο κ. Πρόεδρος ότι μετά την ανακήρυξη του ψευδοκράτους «οποιαδήποτε ενέργεια που μπορεί να δώσει την εντύπωση κλονισμού της υποστάσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να αποφεύγεται». Θεωρεί πως «ενδεχόμενη μη ομόφωνη επιψήφιση των Προϋπολογισμών μπορεί να γίνει αντικείμενο εκμεταλλεύσεως με στόχο την υπόσκαψη της κρατικής μας οντότητας».

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προβάλλοντας τους πιο πάνω ισχυρισμούς διαπράττει ένα τεράστιο σφάλμα γιατί συγχύζει την υπόσταση του κράτους με το κύρος της Κυβερνήσεώς του. Ταυτίζει το κράτος με την Κυβέρνηση και επανέρχεται στη μεσαιωνική θεωρία των βασιλέων ότι το κράτος και ο βασιλεύς είναι έν και το αυτό. Όχι, κ. Πρόεδρε, καταψήφιση των Προϋπολογισμών δεν αποτελεί οποιαδήποτε ενέργεια κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας ή της οντότητας του Κυπριακού κράτους. Αποτελεί όμως πράξη μομφής κατά της πολιτικής της Κυβερνήσεώς σας.

Σε όλο τον κόσμο, όπου υπάρχει δημοκρατία, η καταψήφιση των Προϋπολογισμών θεωρείται πράξη μομφής κατά της πολιτικής της Κυβέρνησεως και όχι υπόσκαψη της οντότητας του Κράτους. Επομένως ο κίνδυνος που διαβλέπει ο κ. Πρόεδρος, ότι δηλαδή με την καταψήφιση των Προϋπολογισμών μπορούν να δοθούν ευρύτερες διαστάσεις και ερμηνείες, είναι πραγματικά ανύπαρκτος. Η μόνη ερμηνεία που λογικά μπορεί να δοθεί και που πρέπει να δοθεί είναι πως η αντιπολίτευση διαφωνεί ουσιαστικά και ριζικά με την πολιτική της Κυβέρνησεως και επί του εθνικού προβλήματος και επί της οικονομικής και εν γένει της όλης πολιτικής της Κυβερνήσεως Κυπριανού.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην επιστολή του προχωρεί επίσης και ισχυρίζεται τα ακόλουθα:

«Θα προσέθετα, λέγει ο Πρόεδρος, ότι καταψήφιση Προϋπολογισμού σημαίνει μεταξύ άλλων, καταψήφιση των κονδυλίων για την άμυνα, για τη διαφώτιση, για τη λειτουργία των διπλωματικών μας υπηρεσιών, για τα στεγαστικά προγράμματα της Κυβερνήσεως, για την παρεχόμενη βοήθεια σε θύματα του αγώνα μας και για την υπόσταση και λειτουργία του κρατικού μηχανισμού».

Καταψήφιση των Προϋπολογισμών, κ. Πρόεδρε, από την αντιπολίτευση τίποτε από τα πιο πάνω δεν σημαίνει γιατί είναι ευθύνη της Κυβερνήσεως (που για να είναι Κυβέρνηση θα πρέπει να είναι πλειοψηφία και όχι μειοψηφία) να εξασφαλίσει με την δική της πλειοψηφία ή των συμμάχων της την έγκριση των Προϋπολογισμών. Αν η Κυβέρνηση δεν διαθέτει πλειοψηφία τότε θα έπρεπε να παραιτηθεί ή τουλάχιστον προτού τολμήσει να ζητήσει από την αντιπολίτευση την ψήφιση των Προϋπολογισμών να συνεννοηθεί με την αντιπολίτευση για την ακολουθητέα πολιτική και όχι να ζητά να μετατρέψει την αντιπολίτευση σε τυπικό αυτόματο όργανο που, είτε συμφωνεί είτε διαφωνεί, στο τέλος επικροτεί την πολιτική της Κυβερνήσεως δια της ψήφισής των Προϋπολογισμών.

Αν η Κυβέρνηση επιθυμεί την έγκριση από την αντιπολίτευση των κονδυλίων για την άμυνα, για τη διαφώτιση, για τη λειτουργία των διπλωματικών μας υπηρεσιών, για το στεγαστικό πρόγραμμα και για την παρεχόμενη βοήθεια σε θύματα του αγώνα μας, ας ακούσει πρώτα τις απόψεις μας, ας συνεννοηθεί με την αντιπολίτευση και τότε ας φέρει Συμπληρωματικούς Προϋπολογισμούς, οπότε θα έχει τις ψήφους της αντιπολιτεύσεως. Αλλά αυτή η αντιπολίτευση δεν θα μετατραπεί απλώς και μόνο σε όργανο επικυρώσεως των αποφάσεων της Κυβερνήσεως. Γιατί πρέπει να υπάρχει αντιπολίτευση και πρέπει να υπάρχει γιατί τα σφάλματα της Κυβερνήσεως είναι τεράστια.

Θα ασχοληθώ τώρα με την κριτική της αντιπολιτεύσεως επί των διαφόρων θεμάτων αρχίζοντας πρώτα από το ουσιαστικότερο, το κυπριακό πρόβλημα, που αφορά την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των πατέρων του.

Ο χειρισμός του Κυπριακού προβλήματος από την Κυβέρνηση δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια σειρά σφαλμάτων που είχαν και έχουν αλυσιδωτές δυσμενείς επιπτώσεις στο Κυπριακό πρόβλημα. Θα ενθυμίστε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διακήρυττε στο παρελθόν ότι υπήρχε κινητικότητα στο Κυπριακό πρόβλημα και ότι το Κυπριακό κέρδιζε έδαφος, ενώ η αντιπολίτευση ορθά διαπίστωνε ότι υπήρχε πλήρης στασιμότητα και σε αρκετά σημεία οπισθοδρόμηση και σοβαρή σκλήρυνση των Τουρκικών θέσεων.

Η αντιπολίτευση συμβούλευσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι θα ήταν μέγα σφάλμα η απόρριψη του Δυτικού πλαισίου γιατί με την αποδοχή του θα επέστρεφαν οι κάτοικοι της Αμμοχώστου στα σπίτια τους, χωρίς να είμεθα υποχρεωμένοι στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων να αποδεχθούμε τα αρνητικά του σημεία και γιατί ακόμα με την απόρριψή του, θα εξουδετερώναμε την αποτελεσματικότητα του Ελληνοαμερικανικού λόμπυ. Ο κ. Πρόεδρος όμως προχώρησε και το απέρριψε κατόπιν δε της δικής μας απορρίψεως η Τουρκική πλευρά υποχρεώθηκε να πάρει θέση.

Η αντιπολίτευση το 1981 υπέδειξε ότι ο διάλογος, όπως συνεχίζετο, δεν μπορούσε να οδηγήσει σε λύση του προβλήματος, ότι η πάροδος του χρόνου με το Κυπριακό σε κατάσταση στασιμότητας εδραίωνε τα τετελεσμένα γεγονότα και

αποδιεθνοποιούσε το πρόβλημα και ότι η συλλογή ψηφισμάτων από τα Ηνωμένα Έθνη και άλλα διεθνή βήματα δεν μπορούσε να δώσει λύση στο πρόβλημά μας.

Εισηγήθη η αντιπολίτευση ότι η Κύπρος θα έπρεπε να προσφύγει στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και να ζητήσει από αυτό να προβεί σε εισηγήσεις ουσίας επί του Κυπριακού προβλήματος ενασκώντας έτσι τις σχετικές εξουσίες που παρέχονται στο Συμβούλιο Ασφαλείας από το άρθρο 37 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Η εισήγηση της αντιπολίτευσης απορρίφθηκε από τον Πρόεδρο και την Κυβέρνησή του για να συνεχισθεί ένας άκαρπος διάλογος, αποτέλεσμα του οποίου ήταν η παραμονή του Κυπριακού σε κατάσταση στασιμότητας και σταδιακή εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων.

Στη συνέχεια η αυτοπολίτευση εισηγήθη ότι θα έπρεπε να ληφθούν οι αναγκαίες πολιτικές αποφάσεις, θέση η οποία αργότερα υποδείχθηκε και από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Καραμανλή όταν ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας τον παρασημοφορούσε. Αλλά και πάλιν η Κυπριακή Κυβέρνηση απέρριψε και αυτή την εισήγηση.

Προ των Προεδρικών εκλογών του 1983, η αντιπολίτευση κατόπιν ορθών εκτιμήσεων, υπέδειξε επανειλημμένα προς την Κυβέρνηση ότι μετά το Σεπτέμβριο και προ του τέλους του 1983 η Τουρκική πλευρά θα προκαλούσε κρίση στο Κυπριακό πρόβλημα. Επίμονα η αντιπολίτευση ζήτησε Πανεθνική Διάσκεψη για την χάραξη πανεθνικής πολιτικής με βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους για τρόπους αντιμετώπισης και πρόληψης της επερχόμενης κρίσεως.

Ο Πρόεδρος Κυπριανού και η Κυβέρνησή του όχι μόνο απέρριψαν τις ορθές εκτιμήσεις της αντιπολίτευσης αλλά και τάχθηκαν εναντίον της Πανεθνικής, προχώρησαν δε και κατηγορούσαν την αντιπολίτευση ότι χρησιμοποιούσε προεκλογικά πυροτεχνήματα και ότι κινδυνολογούσε.

Μετά τις εκλογές η αντιπολίτευση συνέχισε να υποδεικνύει στην Κυβέρνηση ότι ο κίνδυνος ανακηρύξεως Τουρκοκυπριακού «κράτους» ήταν εγγύς, ήταν αισθητός, ήταν ορατός αλλά η Κυβέρνηση υποτιμούσε αυτό τον κίνδυνο και συνέχισε να κατηγορεί την αντιπολίτευση ότι κινδυνολογεί και ενσπείρει ηττοπάθεια.

Η Κυβέρνηση συμπεριφερόμενη και πάλιν με απαράδεκτη επιπολαιότητα απέρριψε τις προειδοποιήσεις της αντιπολίτευσης, αντετάχθη στην Πανεθνική και συνέχισε να κατηγορεί την αντιπολίτευση για ανεύθυνη κινδυνολογία.

Η αντιπολίτευση συναισθανόμενη τη σοβαρότητα της επερχόμενης κρίσεως προέβη σε σειρά εισηγήσεων για την πρόληψή της, τις οποίες όμως η Κυβέρνηση δεν έλαβε σοβαρά υπόψη ούτε και εφάρμοσε οποιαδήποτε μέτρα γιατί στην πραγματικότητα υποτίμησε τον κίνδυνο της ανακηρύξεως Τουρκοκυπριακού «κράτους» και περιορίσθηκε μόνο στο να αντιμετωπίζει την αντιπολίτευση.

Δεν προτίθεται να επαναλάβω τα μέτρα αυτά μερικά των οποίων έχουν δει το φως της δημοσιότητας σε ανοικτή επιστολή μου που απηύθηνα προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Επαναλαμβάνω όμως ότι ούτε τα μέτρα που εισηγήθη η αντιπολίτευση ούτε και τα αναγκαία μέτρα ελήφθησαν από την Κυβέρνηση για να παρεμποδισθεί η ανακήρυξη του τουρκοκυπριακού «κράτους».

Η αντιπολίτευση επαναλαμβάνει και πάλιν τη θέση της την οποία υπέδειξε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ότι διαφωνεί και με την πολιτική που ακολουθεί

τώρα η Κυπριακή Κυβέρνηση μετά την ανακήρυξη του χωριστού κράτους, γιατί αυτή η πολιτική αντί να είναι πολύπλευρη, στηρίζεται μόνο σ' ένα αγώνα στο διεθνές πεδίο για ανάκληση και επιτρέπει την άκαρπη διαρροή του χρόνου που μακροπρόθεσμα θα αποβεί προς όφελος της τουρκικής πλευράς.

Η αντιπολίτευση απαναλαμβάνει και πάλιν ότι παράλληλα με την προσπάθεια ανακλήσεως επιβάλλεται να γίνουν και τα ακόλουθα:

ΠΡΩΤΟ: Να συγκληθεί Πανεθνική Διάσκεψη.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Να ληφθούν ουσιαστικές πολιτικές αποφάσεις οι οποίες να καλύπτουν την άμυνα της Κύπρου, τη μορφή του αγώνα που θα πρέπει να ακολουθηθεί και τα πλαίσια της αναζητήσεως λύσεως του κυπριακού προβλήματος.

Αν οι προαναφερθείσες εισηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές και συνεχίσει ο ερασιτεχνικός χειρισμός του Κυπριακού προβλήματος, χωρίς να θέλουμε να γίνουμε μάντιες κακών αισθανόμεθα την ανάγκη να προειδοποιήσουμε και πάλιν έγκαιρα τον Κυπριακό Ελληνισμό ότι όχι μόνο με την πάροδο του χρόνου το Τουρκοκυπριακό «κράτος» θα τύχει αναγνώρισεως αλλά και οποιαδήποτε λύση δεν θα είναι δυνατή γιατί, δια της σταδιακής αναγνώρισεως, δεν θα χρειάζεται η δική μας συγκατάθεση ως προς τη μορφή της λύσεως. Αν δε υπάρχουν μερικοί οι οποίοι πιστεύουν ότι μια τέτοια εξέλιξη θα οδηγήσει στη διπλή Ένωση διαπράττουν σφάλμα εκτιμήσεων μεγίστης ολκής. Γιατί η Τουρκία δεν πρόκειται να προβεί σε προσάρτηση του Βορρά διότι δεν θέλει να ακολουθήσει η ένωση του Νότου με την Ελλάδα. Γιατί η Τουρκία προτιμά να έχει στο Βορρά ένα προτεκτοράτο με δική της στρατιωτική παρουσία και ένα αδύνατο, ανίσχυρο, ανεξάρτητο κράτος στο Νότο το οποίο να μπορεί να καταβροχθίσει κατά βούληση.

Η αντιπολίτευση θεωρεί την πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση στο Κυπριακό σαν επισφαλής και άκρως επικίνδυνη για το μέλλον του Κυπριακού Ελληνισμού.

Η αντιπολίτευση επομένως θα καταψηφίσει τους Προϋπολογισμούς για να καταφανεί κατά τον πλέον σαφή τρόπο ότι ριζική είναι η διαφωνία της με την πολιτική που ακολουθεί στο εθνικό πρόβλημα.

Για την αντιπολίτευση, όταν το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού ευρίσκεται σε κίνδυνο και ο κίνδυνος αυξάνεται από τα σφάλματα της Κυβερνήσεως, δεν υπάρχουν περιθώρια για απαμοφτερισμούς: Επικρίνω μεν, ψηφίζω δε. Η θέση μας είναι σαφής. Επικρίνομε και καταδικάζομε τους χειρισμούς της Κυπριακής Κυβερνήσεως πάνω στο εθνικό πρόβλημα.

Έρχομαι τώρα στην οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως.

Η φιλοσοφία που χαρακτηρίζει τους Προϋπολογισμούς δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Οι Προϋπολογισμοί ενός κράτους που αγωνίζεται για την επιβίωσή του έπρεπε να είναι προσαρμοσμένοι στον αγώνα του. Όμως οι παρόντες Προϋπολογισμοί δεν είναι προσαρμοσμένοι στον αγώνα επιβίωσης που διεξάγει για 10 τώρα χρόνια ο λαός μας, αλλά μάλλον εμφανίζονται σαν Προϋπολογισμοί ενός κράτους που έχει λύσει όλα τα προβλήματά του που αφορούν την ύπαρξη και τη βιωσιμότητά του και έχει ξεφαντώματα και πολυτέλειες.

Στις 24.2.1982 και στις 24.2.1983 σε ομιλίες μου από αυτό το Βήμα κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών των αντίστοιχων χρόνων, κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου προειδοποιούσα ότι η αλλοπρόσαλλη Κυβερνητική οικονομική και γενικότερη πολιτική δεν θα είχε μόνο βραχυπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις σε βασικούς τομείς της οικονομίας, όπως στις επενδύσεις, στους ρυθμούς ανάπτυ-

ξης, στις εξαγωγές και στο ισοζύγιο πληρωμών, στις αποταμιεύσεις και στη φορολογία, αλλά θα δημιουργούσε και τις προϋποθέσεις για μελλοντική υποθήκευση της οικονομίας μας.

Όμως, όπως είναι γνωστό, η καλόπιστη κριτική μου αντιμετωπίστηκε από την Κυβέρνηση με την προσφιλή σ' αυτή μέθοδο της ανεργμάντιστης συνθηματολόγησης. Κατηγορήθηκα μάλιστα ότι με τις δήθεν ανεύθυνες, όπως τις χαρακτήρισε η Κυβέρνηση, δηλώσεις μου υπέσκαπτα τα θεμέλια της Κυπριακής οικονομίας!

Επειδή όμως η κοροϊδία δεν μπορούσε να συνεχίζεται επ' άπειρον, την 1.12.83 ο Υπουργός των Οικονομικών παρουσιάζοντας στη Βουλή τους Προϋπολογισμούς που συζητούμε σήμερα, συμφώνησε με τις θέσεις που εμείς είχαμε προ πολλού διατυπώσει. Συγκεκριμένα ο κ. Υπουργός δήλωσε ότι το 1983 παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:-

- (1) Απόλυτη κάμψη των επενδύσεων στον τομέα της μεταποίησης με ιδιαίτερη έλλειψη ικανοποιητικών επενδύσεων σε νέους κλάδους.
- (2) Κάμψη στην αύξηση της παραγωγικότητας.
- (3) Μείωση της ανταγωνιστικότητας των Κυπριακών προϊόντων.
- (4) Απόλυτη μείωση στις εξαγωγές.
- (5) Κάμψη στους ρυθμούς ανάπτυξης.
- (6) Ύπαρξη αρνητικών μακροπρόθεσμων τάσεων.

Όταν, κύριοι Βουλευτές, τα στοιχεία, που η ίδια η Κυβέρνηση εκθέτει βουόν, τα σχόλια περιττεύουν. Σας αφήνω να βγάλετε τα δικά σας συμπεράσματα και αβίαστα να αποφασίσετε ποιοί είναι εκείνοι οι οποίοι υπεύθυνα ενημερώνουν και προειδοποιούν το λαό και ποιοί είναι εκείνοι οι οποίοι ανεύθυνα δημαγωγούν.

Κύριοι Βουλευτές,

Η κριτική μας όσον αφορά τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος ήταν πάντα αυστηρή. Τα ελλείμματα που συσσωρεύονται με τη μορφή εξωτερικού και εσωτερικού χρέους, είναι καταθλιπτικά. Αντίθετα με την προσπάθεια της Κυβέρνησης να πείσει ότι τα ελλείμματα αυτά είναι αποκλειστικά προϊόντα του οικονομικού έτους για το οποίο συζητούμε και ότι δεν έχουν καμιά σχέση ούτε και αναφορά είτε σε προηγούμενα ελλείμματα είτε σε μελλοντικά, υποδεικνύουμε ότι τα ελλείμματα έχουν συσσωρευτικό χαρακτήρα και έτσι κάθε χρόνο υποθηκεύεται όλο και περισσότερο το οικονομικό και εθνικό μέλλον του τόπου. Τα ελλείμματα δημιουργούν χρέη. Τα χρέη δημιουργούν τόκους και δαπάνες αποπληρωμής. Οι τόκοι και οι δαπάνες αποπληρωμής προηγούμενων ελλειμμάτων, προστίθενται κάθε χρόνο στα νέα ελλείμματα για να τα αυξήσουν με γεωμετρική πρόοδο.

Τα ελλείμματα προκαλούν εκτός από τον εξωτερικό και εσωτερικό δανεισμό και τις φορολογίες και πολλά άλλα οδυνηρά συμπτώματα. Οι φορολογίες δεν προκαλούν μόνο την αφαιμάξη του ιδιωτικού εισοδήματος του λαού. Αλλά όταν είναι έμμεσες πυροδοτούν τον πληθωρισμό και απορροφούν αποταμιεύσεις που θα διοχετεύοντο σε παραγωγικές επενδύσεις και κατ' επέκταση, αφού μειώνουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, υποσκάπτουν τις εξαγωγές και αυξάνουν την ανεργία.

Η Κυβέρνηση αυτή κληρονόμησε το 1978 μίαν οικονομία η οποία παρά τον οδυνηρό τραυματισμό που υπέστη το 1974, ήταν και χαρακτηριζόταν σαν υγιής. Στη συνέχεια με τις αμέτρητες και απερισκεπτες σπατάλες της αλλά και τα λάθη της, μεταμόρφωσε την υγιή αυτή οικονομία σε ένα μέγα ασθενή. Τα ελλείμματα

προκλήθηκαν κυρίως από την τεράστια αύξηση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων που στη διάρκεια της θητείας της παρούσας κυβέρνησης αυξήθηκαν από 17.500 σε 22.000. Αυτή η αύξηση στην περίοδο 1978 — 1983 συσώρευσε έλλειμμα £75 εκατομμυρίων. Μαζί με το 1984 οι πρόσθετες δαπάνες για τη μισθοδοσία των υπεράριθμων αυτών δημόσιων υπαλλήλων, οι περισσότεροι των οποίων προσελήφθησαν προς ικανοποίηση κομματικών αναγκών της Κυβερνήσεως, θα υπερβούν τα £100 εκατομμύρια.

Αν προσθέσουμε σ' όλα αυτά το κόστος της κακής διαχείρισης και των σφαλμάτων, όπως είναι η πτώχευση του Συνεργατισμού, η περιφέρεια για να μην πω η κακόφημη ΞΕΚΤΕ και οι άλλες μικρότερες διαρροές οι οποίες όμως συσσωρευόμενες δημιουργούν ποσά εκατομμυρίων, θα διαπιστώσουμε ότι τουλάχιστον £200 εκατομμύρια θα εξοικονομούντο με μια συνετή και χρηστή διοίκηση.

Διερωτήθηκε όμως κανείς τί θα μπορούσαμε να αγοράσουμε με £200 εκατομμύρια που ανεύθυνα σπαταλήθηκαν; Το τεράστιο αυτό ποσό που μας στοίχισε μέχρι τώρα ο κ. Κυπριανού, θα μπορούσε για παράδειγμα να ικανοποιήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τις ανάγκες της άμυνας της νήσου.

Όμως όχι μόνο δεν εξοικονομήθηκαν τα ποσά αυτά αλλά και σε 3 χρόνια, δηλαδή 1982, 1983, 1984, η Κυβέρνηση συσώρευσε και συσσωρεύει ελλείμματα που ξεπερνούν τα £250 εκατομμύρια.

Τώρα πια που οι πηγές του εξωτερικού δανεισμού άρχισαν να στερεύουν και οι εκλογικές ανάγκες της Κυβέρνησης έχουν τελειώσει, η Κυβέρνηση προσφεύγει σε φορολογία. Τα πρόσφατα φορολογικά μέτρα όπως και τα άλλα που προγραμματίζεται να ακολουθήσουν, αποτελούν την απόπειρα αποπληρωμής των κυβερνητικών σφαλμάτων. Η δε Κυβέρνηση ευρισκόμενη σε δεινή θέση, γιατί έφθασε τελικά η στιγμή της αποκαλύψεως, προσπαθεί έντεχνα να πλασάρει τον μύθο για αναπτυξιακά έργα!

Λέγει η Κυβέρνηση: «Οι φορολογίες είναι απαραίτητες για να χρηματοδοτηθούν τα αναπτυξιακά έργα που θα προσφέρουν στο λαό το μελλοντικό του εισόδημα». Ποια είναι όμως τα έργα πέραν των συνηθισμένων σε κάθε κράτος, πέραν εκείνων που ουσιαστικά είναι έργα συντήρησης και έργα μικρής υποδομής; Ας τα δούμε ένα προς ένα: Ποιά είναι λοιπόν αυτά τα πρωτοφανή έργα; Είναι μήπως ο δρόμος Λευκωσίας - Λεμεσού ο οποίος χωρίς σφάλματα θα στοίχιζε £13 εκατομμύρια συνολικώς και θα τέλειωνε σε μια διετία αλλά με τα σφάλματα θα κοστίζει £27 εκατομμύρια και θα συμπληρωθεί σε μια τετραετία; Ας το καταγράψουμε όμως σαν έργο ασύνηθες και ας δεχθούμε τη δαπάνη του για να δούμε στη συνέχεια και τα υπόλοιπα έργα.

Είναι μήπως ο Νότιος Αγωγός του οποίου το προϋπολογιζόμενο κόστος συνεχώς αυξάνεται εξ αιτίας της Κυβερνητικής αναβλητικότητας και αν ποτέ αρχίσει και συμπληρωθεί ίσως να μην υπάρχει τίποτε να αρδευθεί και θα μετατραπεί σε υδατικό πρόβλημα;

Είναι μήπως το Νοσοκομείο Λάρνακας το οποίο πληρώθηκε από χρήματα που έδωσαν οι Ηνωμένες Πολιτείες στο Ειδικό Ταμείο Ανακουφίσεως;

Ποια είναι λοιπόν τα έργα τα οποία δημιούργησαν τους ελλειμματικούς προϋπολογισμούς; Αν εκτός από τον πανάκριβο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού και το Αεροδρόμιο Πάφου, προσθέσουμε και την ανάπτυξη της Πιτσιλιάς, θα δούμε ότι αυτά τα όχι αφύσικα και καθόλου μυθικά αναπτυξιακά έργα, αυτά τα έργα που αποτελούν την ελάχιστη στοιχειώδη υποδομή για τον τόπο, όλα μαζί δεν

στοίχισαν ή μάλλον, εξαιρουμένου του... μικρού λάθους του δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού, δεν έπρεπε να στοιχίσουν πέραν των £30 εκατομμυρίων λιρών.

Είναι αυτά τα έργα που δημιούργησαν τα ελλείμματα; Αλλά ας προσθέσουμε στον κατάλογο κι ας δεχθούμε ότι όλα τα... μυθικά και ασυνήθη έργα πρωτοφανούς συλλήψεως που υιοθέτησε και εξετέλεσε η παρούσα Κυβέρνηση ανέρχονται σε £100 εκατομμύρια. Και πάλι πού σπαταλήθηκαν τα υπόλοιπα χρήματα που συσώρευσαν τα τεράστια αυτά ελλείμματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα;

Ήδη η απάντηση εδόθη. Κατηγορήθηκε όμως πρόσφατα ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ότι ασκεί στείρα αντιπολίτευση γιατί δεν σπεύδει να ψηφίσει τις βαριές έμμεσες φορολογίες που επιβάλλει η Κυβέρνηση.

Σας διαβεβαιώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι έτοιμος να συζητήσει με κατανόηση οποιαδήποτε αναγκαία φορολογία αν πριν από την παρουσίαση εκ μέρους της Κυβερνήσεως μιας τέτοιας φορολογίας μας παρουσιάσει η Κυβέρνηση πρόγραμμα οικονομικής περισυλλογής που θα περιλαμβάνει και θα διαμορφώνει σωστά την οικονομική της πολιτική και που θα δίδει τις αναγκαίες προτεραιότητες στην άμυνα και στα απολύτως αναγκαία έργα.

Τέτοια πολιτική όμως μέχρι σήμερα ουδόλως αποκαλύφθηκε από την Κυβέρνηση. Και είναι καλά γνωστό ότι δεν υπάρχει. Η Κυβέρνηση αρκείται μόνο σε γενικές εξαγγελίες περί της προθέσεώς της να μελετήσει μέτρα περισυλλογής και λιτότητας. Ταυτόχρονα όμως με τις εξαγγελίες αυτές η Κυβέρνηση προβαίνει συνεχώς στην πλήρωση θέσεων με υπεράριθμο προσωπικό. Στην πρόσληψη νέου προσωπικού το οποίο της διοχετεύεται από τα κομματικά κανάλια του ΔΗΚΟ. Όπως ανέπτυξα πιο πάνω, τα τεράστια δημοσιονομικά ελλείμματα της Κυβερνήσεως διαταράσσουν την οικονομική ισορροπία του κράτους, διότι ο δημόσιος τομέας, που από τη φύση του η παραγωγικότητά του είναι περιορισμένη, απορροφά τις αποταμιεύσεις είτε υπό μορφή φορολογιών είτε υπό μορφή δανεισμού και στερεί τον τόπο από τη δυνατότητα να επενδύσει τις αποταμιεύσεις σε παραγωγικές επενδύσεις.

Η Κυβέρνηση δανειζόμενη από το εξωτερικό για να καλύπτει τις άσκοπες και καταναλωτικές σπατάλες της εξαντλεί τη γενική χρηματοληπτική ικανότητα του τόπου. Ελέγχθη πρόσφατα ότι το ύψος του εξωτερικού δανεισμού δεν είναι ακόμα επικίνδυνο γιατί κυμαίνεται πέριξ του 10% — 12% ενώ υπάρχουν χώρες που πλησιάζουν το 20%. Οι χώρες αυτές, κύριοι Βουλευτές, δεν είναι παραδείγματα προς μίμηση αλλά παραδείγματα προς αποφυγή.

Οι χώρες αυτές, κύριοι Βουλευτές, μπορεί να έχουν αποθέματα σε πετρέλαια, μπορεί να έχουν αποθέματα σε ορυκτά, μπορεί να έχουν τεράστιες βιομηχανίες αλλά η μικρή Κύπρος δεν έχει αποθέματα ούτε σε πετρέλαια ούτε σε ορυκτά, ούτε έχει τεράστιες βιομηχανίες.

Η Κύπρος είναι μικρή, και ως εκ τούτου ευπαθής. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το φαινόμενο του εξωτερικού δανεισμού για τη στήριξη των συναλλαγματικών μας αποθεμάτων. Όταν δανειζεται η Κυβέρνηση σε ξένο συνάλλαγμα έρχεται να προσθέσει το δάνειό της αυτό στα συναλλαγματικά μας αποθέματα για να ισχυρισθεί στη συνέχεια ότι τα συναλλαγματικά μας αποθέματα έχουν αυξηθεί ενώ, στην πραγματικότητα, αν συμψηφίσουμε τα εξωτερικά χρέη, τα συναλλαγματικά αποθέματα έχουν ουσιαστικά μειωθεί.

Αυτό όπως και σωρία άλλων αδυναμιών χαρακτηρίζουν την γενική οικονομική πολιτική της Κυβερνήσεως. Σαν αποτέλεσμα το εμπορικό ισοζύγιο είναι συνεχώς

ελλειμματικό με ψηλά ποσοστά ελλείμματος. Η πυροδότηση του τιμαριθμικού δείκτη από την ίδια την Κυβέρνηση σε συνάρτηση με το ψηλό ενεργειακό κόστος που οφείλεται στην πλήρη και παντελή έλλειψη ενεργειακής πολιτικής, όπως ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών αποκάλυψε στις συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και στην ομιλία του στο Σώμα της 1ης Δεκεμβρίου, καθιστούν την ανταγωνιστικότητα των Κυπριακών προϊόντων με τα ξένα, άκρως προβληματική. Και έτσι, η φυσική ικανότητα του λαού μας στον οικονομικό τομέα πλήττεται ανεπανόρθωτα από τα συνεχή σφάλματα της Κυβερνήσεως.

Όλοι αυτοί οι λόγοι επιβάλλουν στο Δημοκρατικό Συναγερμό την καταψήφιση των παρόντων Προϋπολογισμών. Αλλά επίσης είναι επιβεβλημένο σήμερα να δηλώσω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι έτοιμος να υπερψηφίσει Προϋπολογισμούς όπως και οποιαδήποτε άλλα μέτρα που θα τείνουν προς την ορθή κατεύθυνση, αν και όταν η Κυβέρνηση είναι έτοιμη να προχωρήσει προς την ορθή κατεύθυνση. Και η ορθή κατεύθυνση όπως την διαπιστώνουμε είναι μόνο τούτη:-

1. Να γίνει δραστική περικοπή των άσκοπων κυβερνητικών δαπανών, λιτότητα και περισυλλογή.

2. Να προγραμματισθεί και εγκαινιασθεί σταδιακή μείωση και αναδιοργάνωση της υπεράριθμης δημόσιας υπηρεσίας ούτως ώστε και οι δημόσιοι υπάλληλοι να αμείβονται ικανοποιητικά, αλλά και αρκετό ταλέντο που κατασπαταλάται σήμερα στους Κυβερνητικούς διαδρόμους ασκόπως να αφηθεί στην ιδιωτική παραγωγική διαδικασία για να μπορέσει να προσφέρει στο εθνικό εισόδημα, αντί να αφαιμάσσει ακούσια τους δημόσιους πόρους. Τέτοιο πρόγραμμα δεν μπορεί παρά να είναι πολυετές διότι το σφάλμα της πρόσληψης υπεράριθμων υπαλλήλων θα γίνει χειρότερο με οποιαδήποτε απόπειρα άμεσης απόλυσής τους. Η μείωση της δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να γίνει μόνο με την αποφυγή συμπληρώσεως κενούμενων θέσεων, την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών και την εισαγωγή σχεδίων εθελοντικής πρόωρης συνταξιοδότησεως για όσους επιθυμούν.

Είναι αδιανόητο και ανεξήγητο για μας, το ότι ο αριθμός των δημόσιων υπαλλήλων ήταν 17,500 και έχει ανέλθει κατά την περίοδο της διακυβερνήσεως Κυπριανού σε 22,000 και συνεχώς αυξάνεται.

3. Να δοθεί προτεραιότητα στην άμυνα με κονδύλια ελεγχόμενα εξονυχιστικά από τη Βουλή. Η ικανοποιητική άμυνα του τόπου μας θα προσφέρει το στοιχείο εμπιστοσύνης που τόσο έκδηλα απουσιάζει σήμερα στην ψυχολογία του λαού μας, αλλά ταυτόχρονα και θα υποδείξει σ' όσους επιβουλεύονται τον τόπο μας, ότι είμαστε αποφασισμένοι να τον στηρίξουμε και να τον υποστηρίξουμε μέχρι και του τελευταίου ανδρός.

4. Το πρόγραμμα επίσης πρέπει να περιλαμβάνει τα αναγκαία εκείνα κίνητρα που θα μεγεθύνουν τη βάση της οικονομίας μας και θα αυξήσουν τάχιστα τον εθνικό πλούτο, γιατί μόνο η γενική αύξηση της οικονομίας θα μπορέσει να προσφέρει την αναγκαία φορολογική βάση για αύξηση των κρατικών εσόδων, χωρίς η οποιασδήποτε μορφής φορολογία να φθάνει στα ύψη εκείνα που θα χαρακτηρίζονται σαν τιμωρητικά. Μεγαλύτερη οικονομική βάση σημαίνει χαμολότερη φορολογία κατά κεφαλή και μεγαλύτερους οικονομικούς πόρους για το κράτος.

Κύριοι Βουλευτές,

Στη διάρκεια της εξετάσεως των επί μέρους Κυβερνητικών τμημάτων από την Επιτροπή Προϋπολογισμού έγινε σωρεία διαπιστώσεων όσον αφορά τη

διοργάνωση και αποτελεσματικότητα των διαφόρων Υπουργείων και άλλων τμημάτων της Κυβερνήσεως.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Οφείλω, κύριοι Βουλευτές, να δηλώσω εξ αρχής ότι το βραβείο αχρηστείας παραδίδεται και πάλι φέτος στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Το Υπουργείο αυτό που είναι υπεύθυνο για τη στήριξη της εμπορικής και βιομηχανικής παραγωγής του τόπου μας και τη γενική ενίσχυση της οικονομίας μας, όπως διαγράφεται στο Δ' Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης, κατόρθωσε:-

1. Να μειώσει τις εξαγωγές της Κύπρου για το 1983 κατά 4% σε σταθερές τιμές έναντι του προηγούμενου χρόνου.

2. Να ενθαρρύνει τις υπέρμετρες εισαγωγές ξένων προϊόντων και ιδιαίτερα προϊόντων που επίσης παράγονται στην Κύπρο σε καλή ποιότητα και σε συναγωνιστικές τιμές.

3. Να εισαγάγει το «θεσμό» της προνομιακής μεταχείρισης «ημετέρων», τόσο βιομηχάνων όσο και εμπορευομένων.

Επίσης κατόρθωσε:-

4. Αποδύόμενο σε εκστρατεία προβολής δήθεν των Κυπριακών προϊόντων στο εξωτερικό, να σημειώσει ρεκόρ τουριστικών εκδρομών με πτωχά αποτελέσματα.

Πρόσθετα:

5. Το Υπουργείο αυτό πέτυχε να επιφέρει πλήρη παράλυση στις διάφορες Επιτροπές και Συμβουλευτικά σώματα, που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν για να συμβουλευούν την Κυβέρνηση για την οικονομία. Οφείλω να υποδείξω, όπως και πέρσι, ότι το Υπουργείο αυτό πρέπει να συγκεντρωθεί με προσοχή στο ρόλο που του ανατέθηκε και αναμένουμε και εμμένουμε ότι πρέπει σύντομα να παρουσιάσει στη Βουλή προς έγκριση σειρά νομοθετημάτων για ενίσχυση της ντόπιας βιομηχανίας, των εξαγωγών εμπορικών, βιομηχανικών και γεωργικών προϊόντων και για ενίσχυση του τουρισμού μας.

Ειδικότερα η Επιτροπή Τιμών η οποία θα έπρεπε να ασχολείται βασικά, αν όχι αποκλειστικά, με μονοπωλιακούς ή ολιγοπωλιακούς τομείς, λειτουργεί με τρόπο που αντί να αποδυναμώνει τα μονοπώλια τα ισχυροποιεί.

Τέλος:

6. Η αποτυχία της συνεννόησης του Υπουργείου με τις άμεσα ενδιαφερόμενες οργανώσεις πριν ληφθούν αποφασιστικά μέτρα έχει καταστεί παροιμιώδης. Και στον τομέα αυτό η πολιτική του Υπουργείου όσον αφορά τις Κυπριακές Αερογραμμές είναι επισφαλής.

ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ

Αντί ενισχύσεως του Τουρισμού, το Υπουργείο εστάθη απαθής μάρτυρας της κατά 45% αύξησης που η νέα διοίκηση των Κυπριακών Αερογραμμών επέβαλε στα αεροπορικά ναύλα, με αποτέλεσμα η Κύπρος να καταστεί ο ακριβότερος προορισμός σ' όλη την Ευρώπη. Η τρομακτική αυτή αύξηση του 45% είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση της τουριστικής ζήτησης για την Κύπρο με συνεπακόλουθο μέχρι προ 2 ετών καθ' όλα υγιής ξενοδοχειακή μας βιομηχανία να παραπαίει σήμερα και να οπισθοδρομεί.

Η αύξηση αυτή επεβλήθη με τη φρούδα προσδοκία ότι τα πρόσθετα τεχνητά κέρδη που έτσι δημιουργούνται θα είναι δυνατό να καλύψουν το υπέρογκο κόστος των νέων αεροπλάνων τύπου AIRBUS που παρά τις έντονες επικρίσεις και προειδοποιήσεις μας οι Κυπριακές αερογραμμές ανεξήγητα επέμεναν να αγοράσουν.

Το ναύλο Λάρνακας - Αθηνών - Λάρνακας το 1980 ήταν 73 λίρες. Χωρίς οποιεσδήποτε σημαντικές αυξήσεις έκτοτε - γιατί η αύξηση της τιμής του δολλαρίου εξουδετερώθηκε από την πτώση της τιμής των καυσίμων - έγινε το 1982 108 λίρες, δηλαδή σημείωσε αύξηση 48%.

Με τη μέθοδο αυτή όλοι μπορείτε να δείτε ότι δεν θα είναι δύσκολη η πραγματοποίηση κερδών. Όμως τα κέρδη αυτά είναι πρόσκαιρα και είναι κέρδη που απομυζούνται από την Κυπριακή οικονομία και από το γενικό βιοτικό επίπεδο του λαού.

Από το 1981 το μερίδιο των Κυπριακών Αερογραμμών στην αεροπορική διακίνηση από και προς την Κύπρο μειώνεται συνεχώς.

Από την 1/11/83 οι Κυπριακές Αερογραμμές δέχτηκαν να μοιραθούν με την GULF AIR τη διακίνηση Κύπρου - Αραβικού Κόλπου στην αναλογία 70 προς 30 σε βάρος τους.

Τα AIRBUS δεν θα αυξήσουν το μερίδιο των Κυπριακών Αερογραμμών στους δικαιούμενους επιβάτες. Τα AIRBUS θα αυξήσουν το κόστος σε τόκους, ανταλλακτικά δαπάνες αποπληρωμής και δαπάνες συντήρησης.

Οποιαδήποτε νέα απόπειρα αύξησης των ναύλων θα δώσει το τελικό κτύπημα στον Τουρισμό και στις εξαγωγές μας. Τα AIRBUS θα αποδειχθούν, δυστυχώς, ένα όνειρο μετατρέπόμενο σταδιακά σε εφιάλη για όλους μας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Το Υπουργείο αυτό δεν κατόρθωσε να λύσει τα βασικά του προβλήματα που είναι η επιστημονική διαμόρφωση των Νοσοκομειακών χώρων και των κλινικών, η μεταφορά ιατρικών υπηρεσιών στα αγροτικά κέντρα και η ορθολογιστική τοποθέτηση του κατάλληλου νοσηλευτικού προσωπικού στις κατάλληλες εργασίες.

Τα επίπεδα της υγείας - τόσο προληπτικής όσο και θεραπευτικής - δεν μπορούν να ανέλθουν αν δεν θεραπευθούν πρώτα τα νοσήματα του ίδιου του Υπουργείου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Οφείλουμε να υποδείξουμε ότι η ορθή διοργάνωση του Υπουργείου αυτού εκκρεμεί από το 1960 και ότι τα τελευταία 3 χρόνια οι Υπουργοί Εξωτερικών προσήρχοντο στη Βουλή δηλώνοντας ότι οι υπηρεσίες τους πάσχουν από την έλλειψη κατάλληλου προσωπικού.

Υπενθυμίζουμε όμως ότι για 3 τώρα χρόνια οι Προϋπολογισμοί περιέχουν μεταξύ 20 και 24 κενές θέσεις και για 3 τώρα χρόνια το Υπουργείο Εξωτερικών ούτε τις κενές αυτές θέσεις κατόρθωσε να συμπληρώσει ούτε και Γενικό Διευθυντή κατόρθωσε να έχει για περισσότερο από λίγους μήνες, κάθε φορά.

Έχει λεχθεί ότι η έλλειψη σταθερότητας στην οργάνωση και λειτουργία του κρισιμότερου αυτού Υπουργείου, οφείλεται στην πεποίθηση του Πρέδρου της Δημοκρατίας ότι ο ίδιος είναι ο σημαντικότερος διπλωμάτης και καλύτερος γνώστης των εξωτερικών πραγμάτων. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, ας κλείσει το Υπουργείο Εξωτερικών για να κάνουμε οικονομική περισυλλογή.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Η συγκεντρωτική δομή και διοίκηση του Υπουργείου αυτού αποτελούν το κύριο και σχεδόν το μοναδικό χαρακτηριστικό του. Η συγκεντρωτική αυτή μορφή διοίκησης ενθυμίζει τον τρόπο διοίκησης ορισμένων σειχάτων όπου όλοι όσοι έχουν προβλήματα ή αιτήματα προσέρχονται ενώπιον του ηγέτη Σείχη, ο οποίος τους τα λύει.

Τα διάφορα τμήματα που βρίσκονται κάτω από την επίβλεψη του Υπουργείου αυτού στερούνται πολιτικής και κατευθύνσεως. Λαμβάνουν τις αποφάσεις τους κατά το δοκούν και ως να αποτελούν το καθένα ανεξάρτητα κρατίδια. Οι αποφάσεις τους χαρακτηρίζονται από παντελή έλλειψη συντονισμού με αποτέλεσμα συχνά το ένα Τμήμα, όπως για παράδειγμα η Πολεοδομία, να προβάλλει μια μορφή απαιτήσεων στους αιτητές και κάποιο άλλο Τμήμα εξίσου σχετικό προς το αιτούμενο, όπως για παράδειγμα η Πυροσβεστική ή ο Έπαρχος, να προβάλλουν άλλα αιτήματα.

Η έλλειψη συντονισμού δημιουργεί φοβερές καθυστερήσεις που μειώνουν την παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα και έτσι φθείρουν ένα σημαντικό ποσοστό του Εθνικού προϊόντος αφού αναγκάζονται οι πολίτες να περιφέρονται συνεχώς μέσα στους κυβερνητικούς διαδρόμους επιδιώκοντας επίλυση ουσιαστικά απλών ή και ανύπαρκτων προβλημάτων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΗΣ

Μαζί με το Υπουργείο Εξωτερικών το Υπουργείο Αμύνης πρέπει να χαρακτηριστεί σαν ο άλλος εκείνος νευραλγικός τομέας στον οποίο το κράτος και μαζί όλα τα κόμματα πρέπει να αποδώσουν ύψιστη προτεραιότητα. Και αυτό όμως το Υπουργείο πάσχει ριζικά.

Σήμερα και πάλι δεν έχει Γενικό Διευθυντή. Ουδέποτε το Υπουργείο αυτό είχε τις πλέον στοιχειώδεις υπηρεσίες. Ακόμα και Γενικό Διευθυντή δεν είχε ποτέ παρά μόνο για λίγους μήνες στη διάρκεια των ετών 1982—1983. Την ίδια στιγμή που σωρεία άλλων δημόσιων υπαλλήλων περιφέρονται ασκόπως στους Κυβερνητικούς διαδρόμους σαν υπεράριθμοι, το βασικό αυτό Υπουργείο υποφέρει από έλλειψη προσωπικού. Ταυτόχρονα υποφέρει και από την έλλειψη πολιτικής, από την έλλειψη στόχων και από την έλλειψη ουσιαστικού ελέγχου.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποδίδει τη μέγιστη σημασία και προτεραιότητα στο νευραλγικό αυτό Υπουργείο και θα συνεργασθεί με αίσθημα πατριωτικής ευθύνης στην εξεύρεση των αναγκαίων πόρων για ενίσχυση της εθνικής μας άμυνας.

Αλλά δεν θα αποδεχθούμε καμιά πρόταση που εν ονόματι της άμυνας θα φορολογεί το λαό για να συγκαλύψει τις Κυβερνητικές σπατάλες και να κλείσει τις τεράστιες τρύπες που η σπάταλη κυβερνητική πολιτική δημιούργησε στο Δημόσιο Τομέα.

Θα συνεργασθούμε στην εξεύρεση των αναγκαίων πόρων μόνο αν οι πόροι αυτοί θα κατευθύνονται και θα κατατίθενται αποκλειστικά σε ειδικό Ταμείο για την άμυνα της Κύπρου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Χρειάζεται να αποδοθεί σ' αυτό το Υπουργείο περισσότερη και ολόπλευρη κυβερνητική στοργή και προσοχή. Υπήρξαν απαράδεκτες καθυστερήσεις στη τελική διαμόρφωση του έργου του Νότιου Αγωγού, και ακόμα και σήμερα πολύ

φοβούμαστε ότι αν το Σώμα αυτό δεν δώσει όλη την αναγκαία προσοχή του στο έργο του Νότιου Αγωγού, το έργο εκείνο θα καταλήξει από αρδευτικό σε υδρευτικό με συνεπακόλουθο την οικονομική κατάρρευση κρίσιμων περιοχών, όπως τα Κοκκινόχωρια, το Κίτι και οι περιοχές μεταξύ Λεμεσού - Λάρνακας.

Το Υπουργείο αυτό πρέπει να πρωτοστατήσει στην διαμόρφωση τέτοιας γεωργικής πολιτικής που να τείνει στη μείωση του κόστους παραγωγής των γεωργικών προϊόντων και στην αύξηση του γεωργικού κέρδους.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι έτοιμος να συνεργασθεί για τη διαμόρφωση πολιτικής της οποίας στόχος θα είναι η αύξηση του κατά κεφαλή εισοδήματος των αγροτών, η μεγέθυνση του συναλλαγματικού εισοδήματος από την εξαγωγή αγροτικών προϊόντων και η μεγιστοποίηση του σύνθετου αγροτικού προϊόντος με στόχο το ιδιώδες της γεωργικής αυτάρκειας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Στη διάρκεια της εξέτασης των Προϋπολογισμών ήλθε και στο φως ένα από τα πλέον καλά προφυλαγμένα κρατικά μυστικά, για να μην πω κρατικά σκάνδαλα.

Και τούτο ήταν ότι το 1978 και αμέσως μετά τη συνωμοσία του μεγάλου εγκεφάλου του καλοκαιριού εκείνου, δηλαδή το Σεπτέμβριο του 1978, προσελήφθησαν εκτάκτως στις φυλακές 65 δεσμοφύλακες τόσο για να ενισχυθεί η φρούρηση των φυλακών, όσο και για να χρησιμοποιηθεί το υπόλοιπο προσωπικό στην καταστολή της... μεγάλης συνωμοσίας και στην περιφρούρηση του κράτους: Οι 65 αυτοί δεσμοφύλακες προσελήφθησαν κάπως μυστικά με κονδύλια που παραχωρούνταν από το Υπουργικό Συμβούλιο ανά βήμη, χωρίς να χρειάζεται η έγκριση της Βουλής. Η διαμόρφωση αυτού του τρόπου προσλήψεως των δεσμοφυλάκων υπήρξε, όπως αντιλαμβάνεστε, καλά σχεδιασμένη για να μη γίνει γνωστή η πρόσληψή τους.

Σταδιακά αριθμός των προσωρινών αυτών δεσμοφυλάκων απορροφήθηκαν σε άλλες υπηρεσίες και κυρίως στην αστυνομία και σήμερα συνεχίζουν ακόμα να παραμένουν στην υπηρεσία των φυλακών υπό τους ίδιους όρους και με τον ίδιο προσωρινό τρόπο που σχεδιάστηκε καλώς και εξετελέσθη το 1978 περί τους 35 δεσμοφύλακες. Οι 35 αυτοί άνθρωποι ύστερα από 5 χρόνια μόνιμης προσωρινότητας δικαίως αισθάνονται ότι έγιναν δημόσιοι υπάλληλοι. Και η Κυβέρνηση ασφαλώς δεν τόλμησε και δεν τολμά να τους απολύσει για να μη γίνει γνωστός ο αήθης και συνωμοτικός τρόπος με τον οποίο τους διόρισε. Ως εκ τούτου, από το 1978 κατασπαταλήθηκαν με το πιο πάνω επεισόδιο περίπου £1,500,000. Η σπατάλη αυτή είναι ένα από τα πολλά δεινά που ενέσχυψαν στην Κύπρο με την ανακάλυψη της... συνωμοσίας του μεγάλου εγκεφάλου, που αναζητείτο τότε και δεν ευρίσκετο, του καλοκαιριού του 1978. Σήμερα συνεχίζει ακόμα να σπαταλάται για τη συγκάλυψη της απάτης αυτής το 1/2 του αρχικού κονδυλίου και διενεργείται χωρίς την έγκριση της Βουλής με τη μέθοδο των επαναψηφίσεων, ή μέσω των Γενικών Κεφαλαίων του Προϋπολογισμού, η δαπάνη δια τους εναπομείναντες 35 δεσμοφύλακες.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι σημαντικό Υπουργείο αλλά και παραμελημένο. Όφειλε και οφείλει να πρωτοστατήσει στον εκμοντερνισμό της Νομοθεσίας μας όπως και στη διαμόρφωση και εισαγωγή νέας Νομοθεσίας και νέων Νομοθετικών μέτρων που να κατατείνουν σε μια πιο εύρυθμη και ολόπλευρη εξισορρόπηση των κοινωνικών μας θεσμών αλλά και του κυβερνητικού έργου. Τίποτε τέτοιο δεν είχε αναληφθεί μέχρι τελευταίως, γι' αυτό αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα

αποτελέσματα της εργασίας αριθμού επιτροπών που έχουν συσταθεί από το Υπουργείο.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων οφείλει να αντιμετωπίσει με μεγαλύτερη προσοχή τα προβλήματα που εγείρονται από την άρνηση μεγάλου αριθμού αυτοεργοδοτούμενων να καταβάλουν τις εισφορές τους. Το Αναλογικό Σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπήρξε μεγάλη κατάκτηση του λαού μας και έχουμε όλοι καθήκον να το προστατεύσουμε με ιδιαίτερη προσοχή και να το περιβάλλουμε με ιδιαίτερη στοργή. Αν παραγνωρισθούν ορισμένα δίκαια αιτήματα των αυτοεργοδοτούμενων, η παραγνώριση αυτή θα αποτελεί και ουσιαστική εγκατάλειψη ουσιαστών στόχων του Σχεδίου.

Οφείλουν όλοι να ενθυμούνται ότι το Σχέδιο είναι αναλογικό και ότι χαμηλές εισφορές συνεπάγονται και χαμηλές παροχές. Το ερώτημα όμως δεν μπορεί να περιορισθεί στο αν θα είναι οι εισφορές χαμηλές ή υψηλές. Τουναντίον θα πρέπει να εντοπισθεί στη θέση ότι οι εισφορές ούτε χαμηλές επιτρέπεται να είναι - γιατί διακινδυνεύεται η ευρωστία του Ταμείου - αλλ' ούτε και υπερβολικά υψηλές γιατί τότε το σύστημα γίνεται καταπιεστικό.

Παραμένει όμως επί τάπητος το τεράστιο θέμα των επενδύσεων του Ταμείου. Όπως είναι γνωστό τα τελευταία χρόνια η Κυβέρνηση προστρέχει στο Ταμείο για να δανειζεται από αυτό τα ελλείμματά της με πενιχρά επιτόκια.

Με τον τρόπο αυτό, δηλαδή του μειωμένου επιτοκίου, η Κυβέρνηση απομυζά από το Ταμείο αυτό, το οποίο διαχειρίζεται σαν εντολοδόχος, κάπου £2—4 εκατομμύρια ετησίως. Τα ποσά αυτά θα μπορούσαν να μειώσουν τις προσωπικές εισφορές.

Είναι καθήκον του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προστατεύσει το Ταμείο επιμένοντας όπως η Κυβέρνηση πληρώνει το σωστό επιτόκιο για τα ποσά που δανειζεται.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας, δημιουργεί ορισμένες ανησυχίες οι οποίες προέρχονται από αριθμό πρόσφατων πληροφοριών γύρω από τις δραστηριότητές του. Θα ελέγξουμε με προσοχή τις εμπιστευτικές αυτές πληροφορίες και θα ζητήσουμε από το Γενικό Ελεγκτή να προβεί σ' ολοκληρωμένη έρευνα των καταγγελιών που έχουμε.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Το μεγαλύτερο μέρος της απόπειρας κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής από το κυβερνών Κόμμα συγκεντρώνεται στο Υπουργείο Παιδείας και έχει σαν πυρήνα του την περιβόητη Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Ε.Ε.Υ.).

Ήδη με ομιλία μου στο Κεφ. Δ της Βουλής έχω αναφερθεί με λεπτομέρειες στις δραστηριότητες της Επιτροπής αυτής που το μεγαλύτερο χρόνο της απορροφά η καθημερινή προσαγωγή της ενώπιον των δικαστηρίων από εκπαιδευτικούς που αδικούνται από τις αποφάσεις και πράξεις της. Η Επιτροπή αυτή κατάντησε όνειδος για την εκπαιδευτική υπηρεσία αυτού του τόπου. Εκτός από τις επηρεασμένες και ρουσφετολογικές αποφάσεις της η Επιτροπή αυτή αρνείται και να εργασθεί στη διάρκεια του καλοκαιριού αλλά παίρνει τις διακοπές της με αποτέλεσμα κάθε χρόνο το Σεπτέμβριο αρκετοί εκπαιδευτικοί να μην γνωρίζουν που θα υπηρετήσουν, ενώ τα σχολεία έχουν ήδη ανοίξει.

Τεράστιος χρόνος των εκπαιδευτικών και μεγάλα αποθέματα της ψυχολογικής τους αντοχής εξαντλούνται από την αβεβαιότητα που τους δημιουργεί η Επιτροπή

αυτή. Τεράστιος χρόνος των εκπαιδευτικών φθείρεται στον αγώνα τους να πετύχουν δικαίωση από τις αποφάσεις της Επιτροπής αυτής και στον αγώνα τους να αποτρέψουν διά Νόμου αδικίες. Η Επιτροπή αυτή χρειάζεται είτε πλήρη αναμόρφωση είτε πλήρη κατάργηση.

Πρόσφατα μελέτη του Δημοκρατικού Συναγερμού μας έπεισε ότι στο Υπουργείο Παιδείας υπάρχει η δυνατότητα άμεσων εξοικονομήσεων περίπου £1 εκατομμυρίου. Αυτές όμως οι οικονομίες μπορούν να επιτευχθούν μόνο με την εγκατάλειψη της απόπειρας κομματικοποίησης της εκπαιδευτικής υπηρεσίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

‘Έχουμε κατ’ επανάληψη τονίσει την πεποίθησή μας ότι το Υπουργείο αυτό κανένα χρήσιμο ρόλο δεν έχει και ότι ουσιαστικά είναι το πολιτικό και κομματικό Γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου πρέπει να δεχθούμε ότι οι δαπάνες του νέου αυτού Υπουργείου αποτελούν έμμεση επιχορήγηση προς το Κυβερνών Κόμμα.

Το Υπουργείο αυτό επιβλέπει το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών που στην περίοδο 1978 — 1983 διπλασίασε τον αριθμό του προσωπικού του. Πιο συγκεκριμένα από το 1973 ως το 1977, δηλαδή χρόνια που ήταν κρίσιμα για το Κυπριακό πρόβλημα, ο αριθμός προσωπικού του πιο πάνω Γραφείου εκυμαίνετο από 59 έως 79. Από το 1978, δηλαδή από τον πρώτο χρόνο προεδρίας Κυπριανού, το προσωπικό ανήλθε στα 110 άτομα, στη συνέχεια το 1979 σε 131 άτομα, το 1980 σε 162, το 1981 στα 149 και το 1982 σε 137 άτομα και συνεχίζεται. Σε ερώτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών ο Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών απάντησε ότι ο αυξημένος αριθμός υπαλλήλων είναι αναγκαίος για προβολή του κυβερνητικού έργου εντός και εκτός της Κύπρου.

Μα μήπως το κυβερνητικό έργο δεν προβάλλετο εντός και εκτός Κύπρου κατά την περίοδο 1973 μέχρι 1978 υπό την προεδρία του Μακαρίου; Γιατί λοιπόν αυτή η αύξηση στο προσωπικό;

Ο άλλος οργανισμός που επιβλέπεται από το Υπουργείο Προεδρίας είναι το ΡΙΚ, του οποίου τα οικονομικά, επίσης από την ημερομηνία αναλήψεως της προεδρίας του κράτους από τον κ. Κυπριανού, δηλαδή από το 1978, σημείωσαν κάθεται πτώση, με αποτέλεσμα σήμερα τα συσσωρευμένα ελλείμματα του ημικρατικού αυτού οργανισμού να ανέρχονται σε πέραν των £9 εκατομμυρίων. ‘Ηδη εστάλη στη Βουλή φορολογική Νομοθεσία για το ΡΙΚ που μια πρώτη μελέτη της δείχνει ότι στοχεύει να αυξήσει τα τέλη του ΡΙΚ 2 1/2 έως 3 φορές πέραν του σημερινού ύψους.

Η Επιτροπή Προϋπολογισμού διερεύνησε τη δυνατότητα οικονομικών στο ΡΙΚ αλλά προκύπτει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο προσκρούει στις έντονες επιθυμίες του Προέδρου και του Υπουργού Προεδρίας για την αυτοπροβολή του έργου της Κυβερνήσεως.

Πρέπει να δεχθούμε, κύριοι Βουλευτές, ότι η περίφημη προβολή του κυβερνητικού έργου που κύριο στόχο έχει το εσωτερικό και όχι το εξωτερικό, ενδεχομένως να στοιχίζει μέχρι £5 εκατομμύρια ετησίως στο κράτος! Ο υπολογισμός του συνολικού κόστους από το 1978 μέχρι σήμερα επαφίεται στην κρίση σας.

Δεν θα αναφερθώ στην κατάσταση που επικρατεί στους Ημικρατικούς Οργανισμούς γιατί δυστυχώς ο χρόνος εντός του οποίου δικαιούμαι να μιλήσω διαρρέει.

Για όλους τους λόγους που έχω αναπτύξει, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα

καταψηφίσει τους Προϋπολογισμούς. Αν, και επαναλαμβάνω, αν η Κυβέρνηση απώλεσε την πλειοψηφία και θέλει τη βοήθεια της αντιπολίτευσης, ας συνεννοηθεί με την αντιπολίτευση για μια σωστή, εποικοδομητική πολιτικοοικονομική πολιτική και τότε ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει τους νέους Προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός, Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε, αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε φέτος τους Προϋπολογισμούς, Τακτικό, Αναπτύξεως και Ε.Τ.Α. του 1984, κάτω από τη σκιά της παράνομης ανακήρυξης ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους από τον κ. Ντενκτάς στη βόρεια περιοχή της Κύπρου που κατέχεται από τα τουρκικά στρατεύματα. Αυτή η δραματική εξέλιξη δυστυχώς επισκιάζει τόσο το πολιτικό όσο και το οικονομικό μέλλον του τόπου. Βέβαια η παγκόσμια κοινότητα αντέδρασε αμέσως και με οργή θα έλεγα σ' αυτή τη νέα πρόκληση που σκοπό έχει να ανατινάξει τα θεμέλια του ανεξάρτητου Κυπριακού Κράτους και να καταφέρει ακόμη ένα πλήγμα στην εδαφική ακεραιότητα του τόπου μας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία που εκινήθη αμέσως δραστήρια, υπεύθυνα και προγραμματισμένα, εξασφάλισε ένα αρκετά έντονο ψήφισμα από το Συμβούλιο Ασφαλείας με την ομόφωνη ψήφο όλων σχεδόν των μελών, εκτός από μια εξαίρεση που και αυτή δεν αναγνώρισε το ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Ταυτόχρονα άρχισε μια έντονη δραστηριοποίηση προς όλες τις κατευθύνσεις για την καταδίκη αυτής της ενέργειας και για τη λήψη μέτρων προς ακύρωσή της. Η Βρετανία σαν εγγυήτρια δύναμη αντέδρασε έγκαιρα και έντονα και κάλεσε διαβουλεύσεις των δυο άλλων εγγυητριών Δυνάμεων, Ελλάδας και Τουρκίας. Εκφράζουμε την ελπίδα ότι σύντομα θα συγκεκριμενοποιήσει τις ενέργειές της. Το ίδιο συνέβη και με την Κοινοπολιτεία, την Ε.Ο.Κ., το Συμβούλιο της Ευρώπης, τη Διακοινοβουλευτική Ένωση, το Κίνημα των Αδεσμεύτων και άλλους διεθνείς Οργανισμούς που καταδίκασαν αμέσως το ψευδοκράτος. Όλες οι χώρες μέλη των Ηνωμένων Εθνών, Δυτικές, Ανατολικές και Αδέσμευτες, καταδίκασαν απεριφραστα τις ενέργειες του Ντενκτάς και ζήτησαν την ανάκλησή τους.

Οι προσεχείς βδομάδες θα δείξουν κατά πόσο οι συνεχιζόμενες αντιδράσεις και πιέσεις θα φέρουν κάποιο ουσιαστικό αποτέλεσμα, καίτοι δεν τρέφουμε ζωηρές αυταπάτες γνωρίζοντας τη δεδηλωμένη μακροχρόνια τακτική της Τουρκίας η οποία καθοδηγεί το καθεστώς Ντενκτάς. Ούτε έχουμε ψευδαισθήσεις πως το νέο καθεστώς της Τουρκίας υπό τον κ. Οζάλ θα επιδείξει μεγαλύτερη κατανόηση από τους στρατιωτικούς παρά τα προηγούμενα καθεστώτα που πάντα ακολουθούσαν σωβινιστική και επεκτατική πολιτική σε βάρος της Κύπρου και γενικότερα του ελληνισμού.

Η Ελλάδα συνέδραμε με όλες της τις δυνάμεις στις προσπάθειες της Κυπριακής Κυβέρνησης και θέλουμε να ελπίζουμε ότι στην τελευταία συνάντηση των Αθηνών καθώς και στην παρούσα μεταξύ των ηγετών κ.κ. Καραμανλή, Κυπριανού και Παπανδρέου, λήφθηκαν και λαμβάνονται ουσιαστικές αποφάσεις για την περαιτέρω πορεία και μεθόδευση. Στόχος μας επομένως είναι να ενταθεί η διεθνής κατακραυγή και οι πιέσεις ενάντια τόσο στο καθεστώς Ντενκτάς όσο και της Τουρκίας που το υποστηρίζει, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να τονιστεί πως

στόχος μας είναι και πρέπει να παραμένει μια δίκαιη λύση του Κυπριακού και μια συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους μέσα στα πλαίσια μιας Κύπρου πλήρως ανεξάρτητης, ενωμένης, ακέραιης με ομόσπονδο σύνταγμα και αδέσμευτης. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει αλλαγή στόχου ούτε οπισθοδρόμηση όσον αφορά τον προκαθορισμένο και γενικά αποδεκτό αυτό στόχο μας.

Τα πλαίσια της λύσης του Κυπριακού ήδη υπάρχουν. Αυτά βρίσκονται στις συμφωνίες κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς και Κυπριανού-Ντενκτάς, οι οποίες ισχύουν και πρέπει να ισχύουν παρά τον τορπιλλισμό και παραμερισμό τους από τον Ντενκτάς και στις σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Εφόσο λοιπόν το περίγραμμα μιας λύσης υπάρχει και εναπομένει η διαπραγματεύση πάνω σε ουσιαστικές πτυχές για τη διαμόρφωση της ομοσπονδίας και την εφαρμογή των διατάξεων των Συμφωνιών Κορυφής, εκείνο που χρειάζεται είναι να εγκαταλείψει η Τουρκία και ο Ντενκτάς τα διχοτομικά τους σχέδια και να προχωρήσουν με πολιτική θέληση για τη δημιουργία της Ομοσπονδίας και για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού. Από δικής μας πλευράς, όπως επανειλημμένα διακήρυξε ο Πρόεδρος κ. Κυπριανού, υπάρχει η πολιτική βούληση να διαπραγματευθούμε σοβαρά, με καλή θέληση και με συνέπεια, μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού μέσα στα δοσμένα πλαίσια.

Οποιοσδήποτε θεωρεί σαν ευκαιρία την ενέργεια ανακήρυξης ψευδοκράτους από τον Ντενκτάς για να υποσκαφθούν ή να αναιρεθούν αυτές οι Συμφωνίες, δεν προσφέρει καλή υπηρεσία στην ανεξαρτησία της Κύπρου, όπως επίσης και οι οραματισμοί μερικών ελαχίστων για διπλή ένωση και τα τοιαύτα, πρέπει να θεωρούνται σαν σκέψεις επικίνδυνες και ουτοπικές που σε τελευταία ανάλυση θα οδηγήσουν στην ολική καταστροφή αυτού του τόπου.

Ο αείμνηστος Πρόεδρος Μακάριος, τη συναινέσει της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού, υπέγραψε την πρώτη Συμφωνία Κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς την οποία σφράγισε η δεύτερη Συμφωνία Κορυφής Κυπριανού-Ντενκτάς, ώστε να δημιουργηθεί ο ιστορικός συμβιβασμός γεωγραφίας και ιστορίας για να μπορέσει να επιβιώσει ο Κυπριακός Ελληνισμός σ' αυτή την επικίνδυνη γεωπολιτική θέση που βρίσκεται.

Βέβαια η πράξη του Ντενκτάς μοιραία θα οδηγήσει την τουρκοκρατούμενη περιοχή σε διαρκώς μεγαλύτερη απομόνωση. Κανένας επίσημος ξένος δεν έχει πλέον οποιαδήποτε δικαιολογία να επισκέπτεται ένα κράτος που δεν αναγνωρίζεται από κανένα. Τα προϊόντα του ψευδοκράτους ίσως αντιμετωπίσουν ανυπερβλητες δυσκολίες εξαγωγής στις χώρες της Ε.Ο.Κ., σίγουρα δε η ανακήρυξη τέτοιου κράτους δεν θα βοηθήσει τον τουρισμό τους. Οικονομική βοήθεια θα είναι πολύ δύσκολο να δίδεται από την Ε.Ο.Κ., και ήδη έχουν ληφθεί μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, το δε Συμβούλιο της Ευρώπης κάτω από τις σημερινές συνθήκες θα είναι αδύνατο να συνεχίσει να τους προσφέρει οποιαδήποτε οικονομική βοήθεια. Όλα αυτά συνεχώς θα αυξάνουν την απομόνωση του ψευδοκράτους Ντενκτάς και θα οδηγούν δυστυχώς με το πέρασμα του χρόνου τους τουρκοκυπρίους όλο και πιο πολύ στις αγχάλες της Τουρκίας.

Από την άλλη πλευρά θα ήταν λάθος να παρουσιαστούμε υπεραισιόδοξοι και μυωπικοί στις εκτιμήσεις μας. Δεν πρέπει ποτέ να υποτιμούμε την τουρκική διπλωματία και προπαγάνδα με τα μεγάλα κονδύλια που διαθέτει για να επηρεάσει τη διεθνή κοινή γνώμη κάνοντας πολλές φορές το άσπρο μαύρο και το μαύρο άσπρο.

Σε κάποιο καλό παρατηρητή του διεθνούς τύπου δεν θα έχει σίγουρα διαφύγει μια καλά ενορχηστρωμένη προπαγάνδα που άρχισε τελευταία ιδιαίτερα σε διεθνούς κύρους εφημερίδες όπως η Herarld Tribune για προβολή των θέσεων των Τουρκοκυπρίων με αναφορά στη σύγχρονη προϊστορία του θέματος. Τούτο πιστεύω θα συνεχίσει μελετημένα και συστηματικά για να δημιουργηθεί συν τω χρόνω το υπέδαφος αναγνώρισης του καθεστώτος Ντενκτάς. Η ιστορία παρόμοιων καταστάσεων διεθνώς πρέπει να μας διδάξει ορισμένα πράγματα όσον αφορά τον παράγοντα χρόνο.

Αυτός είναι ακόμα ένας λόγος που πρέπει να εργαστούμε ευφάνταστα και με διορατικότητα για ανατροπή των νέων τετελεσμένων ώστε να ανοίξει και πάλιν ο δρόμος για τη συνέχιση των συνομιλιών με ταχύρρυθμες διαδικασίες για την επίτευξη τελικής λύσης ή ακόμα για προώθηση πρωτοβουλίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για λύση με ταυτόχρονη ανάκληση.

Οιαδήποτε διεθνής βοήθεια και πρωτοβουλία πρέπει να θεωρούνται ευπρόσδεκτες νοούμενου ότι λαμβάνουν χώραν μέσα στα πλαίσια των ψήφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και τις καλές υπηρεσίες του Γενικού Γραμματέα. Πιστεύουμε ότι ο παράγων χρόνος έχει τεράστια σημασία και οι προσπάθειές μας για να εξέλθουμε του αδιεξόδου πρέπει να γίνουν γρήγορα γιατί ο χρόνος κινείται αδυσώπητα και με πολύ μεγαλύτερη επιτάχυνση κατόπιν της ενέργειας του Ντενκτάς για μονιμοποίηση των τετελεσμένων.

Με το ίδιο πνεύμα πρέπει να αντιμετωπιστούν και να ενθαρρυνθούν οι καλές υπηρεσίες του Γενικού Γραμματέα. Και οι φίλοι μας θα παράσχουν καλές υπηρεσίες σε μας με το να ενθαρρύνουν το Γενικό Γραμματέα να κινηθεί μέσα στα πλαίσια που καθόρισε το τελευταίο ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Κύριε πρόεδρε,

Υπό το φως των εξελίξεων που διαγράψαμε πιο πάνω πρέπει να θεωρείται απαραίτητη και επιβεβλημένη πλέον η καθολική ενότητα ολόκληρου του ελληνοκυπριακού λαού τόσο στη βάση όσο και στην κορυφή. Αν προηγουμένως η διάσπαση, που δυστυχώς υπήρχε, θεωρείτο μια πολυτέλεια κάτω από τις συνθήκες της εισβολής και κατοχής, σήμερα κάτω από τις συνθήκες της ανακήρυξης παράνομου ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους η διάσπαση πρέπει να θεωρείται αυτοκτονία. Είναι με αυτό το πνεύμα της ενότητας και της σύμπνοιας που θα αντιμετωπίσουμε και φέτος τη συζήτηση πάνω στους Προϋπολογισμούς.

Έχουμε την εντύπωση ότι ο λαός στη βάση του αντιλαμβάνεται περισσότερο την ανάγκη της ενότητας. Ταυτόχρονα θέλουμε να ελπίζουμε ότι εκείνο που μας χωρίζει δεν είναι τόσο οι στόχοι μας και η τελική λύση του κυπριακού αλλά η τακτική και στρατηγική για επίτευξή τους. Βεβαίως πολλές φορές, πρέπει να λεχθεί, η τακτική αποτελεί μέρος της ουσίας.

Οπωσδήποτε πιστεύουμε ότι έφθασε ο καιρός να χαραχθεί μια κοινή γραμμή και μια κοινή στρατηγική πέραν από τις προσωπικές διαφορές και τις κομματικές σκοπιμότητες. Είναι αδιανόητη η μη αναβίωση του Εθνικού Συμβουλίου και ευελπιστούμε ότι σύντομα θα αναγγελθεί η επανασύστασή του. Ο λαός θα χαιρετίσει αυτό το γεγονός με ανακούφιση και χαρά. Βέβαια το Εθνικό Συμβούλιο σκοπό έχει να μεθοδεύσει μια κοινή γραμμή και να βοηθήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στους περαιτέρω χειρισμούς του και τις αποφάσεις του όταν φθάσει η κατάλληλη στιγμή. Και εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι ο λαός στη μεγάλη πλειοψηφία του εγκρίνει και εμπιστεύεται πλήρως τον πατριωτισμό, την αποφασιστικότητα και τους χειρισμούς του Προέδρου κ. Κυπριανού.

Η ενότητα του κυπριακού ελληνισμού θα πρέπει ταυτόχρονα να πλαισιωθεί με μια κινητοποίηση των απανταχού Ελλήνων για να δοθεί ένα τέλος στην τουρκική επεκτατική πολιτική, να αντιστραφούν τα τετελεσμένα και να ανοίξει ο δρόμος για τη δίκαιη λύση του κυπριακού. Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στον ελληνοαμερικανικό παράγοντα και το Αμερικανικό Κογκρέσσο γιατί αποτελούν πολύ σοβαρούς μοχλούς πίεσης για να αλλάξει τακτική και πολιτική η Τουρκία. Με το ίδιο πνεύμα αντιμετωπίζουμε τη βοήθεια από όλες τις χώρες του κόσμου, Δυτικές, Ανατολικές και Αδέσμευτες.

Στα ίδια πλαίσια και πάντοτε τονίζοντας ότι ο αγώνας μας για δίκαιη λύση του Κυπριακού είναι ειρηνικός, θα πρέπει να επιστεύσουμε και να μεγιστοποιήσουμε τις προσπάθειές μας για αμυντική θωράκιση γιατί η παράταση των τετελεσμένων δεν αποκλείεται να φέρει πραγματικά και αμετάθετα σύνορα με την Τουρκία στην πράσινη γραμμή. Τούτο χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπήρξε ήδη αξιόλογη πρόοδος τα τελευταία χρόνια στον τομέα της άμυνας. Η ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς πρέπει όμως να γίνεται με τρόπο προγραμματισμένο με συνεισφορά όλου του λαού και όλων των παρατάξεων και μέσω αποκλειστικά των κυβερνητικών καναλιών και όχι με ιδιωτικούς ή εκκλησιαστικούς εράνους όσον αξιέπαινα και να είναι τα κίνητρά τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Εξετάζοντας τα οικονομικά πεπραγμένα του έτους θα πρέπει και πάλι να σημειώσουμε ότι η οικονομική αντοχή και πρόοδος του τόπου μας αποτελεί ένα χαλύβδινο υπόβαθρο για να συνεχίσουμε με πίστη τον αγώνα μας για πλήρη ανεξαρτησία και ελευθερία του τόπου. Είναι γι' αυτό το λόγο που πρέπει να διαφυλάξουμε την οικονομική ανάπτυξη και ευρωστία σαν κόρη οφθαλμού. Είναι γι' αυτόν τον λόγο που μερικές φορές θα πρέπει να προλαμβάνουμε από πολύ νωρίς ανησυχητικά συμπτώματα. Είναι γι' αυτόν το λόγο που αντί πανηγυρικούς για την πραγματικά καλή επίδοση της οικονομίας μετά την εισβολή, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να προβαίνουμε σε κριτική εκεί που διαφαίνονται αδυναμίες ή ελλείψεις για πρόληψη οτιδήποτε που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την οικονομία μας.

Θα θέλαμε να πιστεύουμε ότι και η αντιπολίτευση θα συζητήσει τις διαφορές μας πάνω στα οικονομικά θέματα με τρόπο εποικοδομητικό, θα σχολιάσει τους κινδύνους από τις σχετικές οικονομικές δυσκολίες αλλά ταυτόχρονα θα χαιρετίσει τις επιτυχίες της Κυβέρνησης που δεν είναι λίγες στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα. Εμείς θα πράξουμε το ίδιο, θα τονίσουμε τις επιτυχίες αλλά, και με τρόπο εποικοδομητικό, για να βοηθήσουμε την Κυβέρνηση, θα επιστήσουμε την προσοχή της σε κείνα τα συμπτώματα που πιθανώς, όπως ανέφερε και ο Υπουργός Οικονομικών, μελλοντικά να επηρεάσουν την καλή υγεία της οικονομίας που υπάρχει σήμερα.

Το ότι σε γενικές γραμμές η οικονομία βρίσκεται σε σωστό δρόμο και ότι παρά τα μερικά ανησυχητικά σημεία είναι εύρωστη, πιστεύουμε ότι κανένας καλής πίστης αντικειμενικός παρατηρητής μαζί με τη μεγάλη πλειονότητα του λαού μας μπορεί να αμφισβητεί.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας περίξ του 3 — 3.5% είναι ψηλός σε σύγκριση με τις περισσότερες χώρες του κόσμου, ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, έστω και αν το 1982 ήταν κατά τι ψηλότερο. Το σημαντικό είναι ότι κατά τα τελευταία δύο έτη ο μέσος όρος αύξησης ήταν περίπου 4%, δηλαδή υπήρχε απόλυτη ταύτιση με το στόχο του πενταετούς σχεδίου.

Η τιθάσευση επίσης του πληθωρισμού περίξ του 5 — 5.5% για το 1983 έναντι 6.5% για το προηγούμενο έτος είναι μια σοβαρή επιτυχία και συγκρίνεται και πάλι ευνοϊκά με τις περισσότερες χώρες του κόσμου.

Το ποσοστό ανεργίας του 3.2% είναι σχεδόν μέσα στα πλαίσια της πλήρους απασχόλησης και είναι ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά στον κόσμο έστω και αν πάλιν υπήρξε κάποια μικρή αύξηση από το 2.8% του προηγούμενου έτους.

Η παραγωγικότητα αυξάνεται σταθερά κατά 2% όταν σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου η αύξηση της παραγωγικότητας είναι μηδέν ή ακόμα και αρνητική. Συγχρόνως το βιοτικό επίπεδο του λαού μας αυξάνεται σταθερά, το κατά κεφαλήν ετήσιο εισόδημα υπερβαίνει άνω των £2,000 και το ακαθάριστο εθνικό προϊόν το 1983 θα υπερβεί αποφασιστικά το ένα δισεκατομμύριο λίρες.

Τα συναλλαγματικά αποθέματα του τόπου είναι αρκετά ικανοποιητικά και έφθασαν το 1983 περίπου τα £400 εκατομμύρια έστω και αν μέρος της αύξησής τους προέρχεται από εξωτερικό δανεισμό. Το βασικό είναι ότι αντιπροσωπεύουν εισαγωγές επτά μηνών όταν η ζώνη ασφαλείας σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο είναι τουλάχιστο τρεις μήνες, δηλαδή 2 1/2 φορές περισσότερο του μίνιμουμ ορίου ασφαλείας.

Η επίδοση του τουρισμού το 1983 χαρακτηρίστηκε από ακόμα ένα μεγάλο άλμα και το συνολικό συνάλλαγμα που αποκόμισε η Κύπρος από τον τουρισμό έφθασε τα £170 εκατομμύρια, ποσό που αποτελεί ρεκόρ στην ιστορία του κυπριακού τουρισμού.

Συγχρόνως η Κυβέρνηση κατά το 1983 συνέχισε με συνέπεια τη συμπλήρωση διαφόρων σχεδίων και έργων που στόχο έχουν τη βελτίωση του υπόβαθρου της οικονομίας, την καλύτερη εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών μας πόρων και την ανακούφιση των χαμηλότερων εισοδηματικών στρωμάτων του λαού μας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια συνεχίσθηκαν τα μεγάλα υδατικά έργα της Πάφου και άλλων περιοχών.

Συμπληρώθηκε σχεδόν το καθόλα αξιόλογο έργο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς.

Συνεχίσθηκαν με γοργό ρυθμό διάφορα έργα για τη βελτίωση και διεύρυνση του συγκοινωνιακού και οδικού δικτύου.

Συμπληρώθηκε το αεροδρόμιο της Πάφου και έχουν βελτιωθεί οι εγκαταστάσεις του αεροδρομίου Λάρνακας.

Πρωοθήθηκε και λειτούργησε με συνεχείς βελτιώσεις το νέο αναλογικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων.

Σημειώθηκε σημαντική πρόοδος προς την κατεύθυνση της δωρεάν παιδείας και δωρεάν υγείας.

Συνεχίσθηκαν οι παροχές συντάξεων στους γέροντες και άλλων χορηγημάτων στους διάφορους δυσπραγούντες.

Συνεχίσθηκαν στα ίδια επίπεδα οι επιχορηγήσεις στο γεωργικό τομέα.

Οι Οργανισμοί Χρηματοδοτήσεως Γης και Στέγης λειτούργησαν ικανοποιητικά το 1983 με ευεργετικά αποτελέσματα για τα χαμηλά και μεσαία στρώματα του λαού ενώ προγραμματίζεται περαιτέρω η βελτίωση των διαφόρων όρων και κριτηρίων τους προς όφελος ειδικά των χαμηλότερων και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων.

Συνέχισε να προχωρεί το στεγαστικό των προσφύγων το οποίο βρίσκεται, με

τη διεύρυνσή του για να καλύπτονται τα μεσαία στρώματα των προσφύγων, κοντά στη συμπλήρωσή του και ομολογουμένως υπήρξε ένα πρόγραμμα που πρόσφερε στον προσφυγικό κόσμο εκείνο που η Κυβέρνηση επεδίωξε, δηλαδή συνθήκες άνετης προσωρινότητας για τους εκτοπισμένους μας.

Συνεχίσθηκαν επίσης με επιτυχία διάφορα σχέδια και δανειοδοτήσεις προς την κατεύθυνση της πλήρους επαναδραστηριοποίησης των προσφύγων μας και λήφθηκαν διάφορα μέτρα για τη φερεγγυότητα και άλλα προβλήματα της μεσαίας τάξης του προσφυγικού κόσμου.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είναι πρόθεσή μας να απαριθμήσουμε όλα τα έργα που έκαμε η Κυβέρνηση το 1983. Πρόθεσή μας είναι να τονίσουμε το σοβαρό και αξιόλογο αναπτυξιακό έργο που επιτελεί κάθε χρόνο η Κυβέρνηση και τούτο χωρίς να επηρεάζει ή να συγκρούεται με τους διάφορους σημαντικούς δείκτες της οικονομίας ή τη διατήρηση και εμπέδωση του μικτού συστήματος της οικονομίας που αποτέλεσε το υπόβαθρο της οικονομικής και κοινωνικής μας φιλοσοφίας από την πρώτη μέρα της Κυπριακής ανεξαρτησίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ανέφερα και στην αρχή της ομιλίας μας, πρόθεσή μας σαν Δημοκρατικό Κόμμα δεν είναι μόνο να εξυμνήσουμε τα διάφορα επιτεύγματα της Κυβέρνησης στον οικονομικό τομέα. Πρόθεσή μας είναι να επιστήσουμε την προσοχή των αρμοδίων και να εκφράσουμε τις ανησυχίες μας για ορισμένα ανησυχητικά συμπτώματα που εμπερικλείουν αποσταθεροποιητικές τάσεις για την οικονομία και τα οποία, αν δεν προληφθούν έγκαιρα, πιθανό να οδηγήσουν αν όχι σε κρίση, σε υπόσκαψη και εξασθένηση του σημερινού υγιούς βάρους της οικονομίας μας.

Δυστυχώς συνεχίζεται αυξημένη η υπερβολική ροπή προς κατανάλωση, δηλαδή η υπερκατανάλωση σε βάρος της τάσης προς αποταμίευση.

Και δεν μιλούμε για υπερκατανάλωση των φτωχότερων εισοδηματικών τάξεων γιατί αυτοί είναι υποχρεωμένοι σε αναγκαστική λιτότητα. Μιλούμε για την υπερβολική καταναλωτική τάση συνυφασμένη με κάποια ψυχολογία ευδαιμονισμού ορισμένων ευπορότερων στρωμάτων του λαού. Αυτή η κατάσταση έφθασε ο καιρός να αντιμετωπισθεί δυναμικά από πλευράς Κυβέρνησης με διάφορα δραστικά μέτρα. Από την άλλη πλευρά οι αποταμιεύσεις παρόλο που δεν πρέπει να θεωρούνται απελπιστικά χαμηλές, έχουν περιθώρια σημαντικής αύξησης, πράγμα που θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα.

Χαιρετίζουμε τα κίνητρα που τελευταία κατέθεσε η Κυβέρνηση στη Βουλή και τα οποία σκοπό έχουν να τονίσουν την ιδιωτική πρωτοβουλία και την επενδυτική δραστηριότητα. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτά τα κίνητρα θα αποδειχθούν επαρκή και αποτελεσματικά.

Ένα άλλο ανησυχητικό σημείο στον ορίζοντα είναι η αύξηση του δημόσιου χρέους από εσωτερικό όσο και από εξωτερικό δανεισμό στα £400 περίπου εκατομμύρια.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται επίσης να σημειώσει, όπως ανέφερε ο κ. Υπουργός, αύξηση σε 6.6% σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος από 5.9% το 1982. Τα αίτια γι' αυτή την εξέλιξη είναι πολλά, συμπεριλαμβανόμενης της σχετικής μείωσης του ρυθμού αύξησης των δημόσιων εσόδων όσο και της ανόδου του ρυθμού αύξησης των δημόσιων δαπανών, χωρίς να αναφέρουμε την ψυχολογική τάση που έχουν μερικά ευπορότερα στρώματα του λαού κατά τα

τελευταία χρόνια να καταναλίσκουν και να δημιουργούν προσδοκίες πέραν των τωρινών δυνατοτήτων της οικονομίας μας.

Βέβαια για να χρηματοδοτείται το αυξανόμενο έλλειμμα, η Κυβέρνηση αναγκάστηκε τα τελευταία χρόνια να καταφύγει σε εξωτερικό δανεισμό το ποσοστό εξυπηρέτησης του οποίου ετησίως βρίσκεται σήμερα κοντά στο 10% των ολικών εξαγωγών.

Αυτό το ποσοστό δεν μπορεί να θεωρείται ψηλό λαμβανομένου υπόψη ότι το όριο ασφαλείας σύμφωνα με τη Διεθνή Τράπεζα είναι τουλάχιστο 20%.

Από την άλλη πλευρά όμως πρέπει να προβληματίζεται ο διαρκώς αυξανόμενος ρυθμός αύξησης αυτού του ποσοστού.

Αυτός είναι και ένας από τους βασικούς λόγους που η Κυβέρνηση φέτος δεν θέλησε να χρηματοδοτήσει ολόκληρο το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 1984 από εξωτερικό δανεισμό αλλά αναγκάστηκε να καταφύγει στη λήψη φορολογικών μέτρων.

Ήδη έχουν αναφερθεί πολλά για τις φορολογίες αυτές και εντός του Σώματος και εκτός. Εκείνο που επιθυμούμε να τονίσουμε ακόμα μια φορά είναι ότι σε καμιά χώρα του κόσμου δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί η ανάπτυξη ενός τόπου, ιδιαίτερα ενός τόπου που αντιμετωπίζει τα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε εμείς από εξωτερικό μόνο δανεισμό ή από εράνους.

Σημασία έχει οι ολικοί φόροι να μη φθάνουν στο σημείο εκείνο που να καταπιέζουν αφορήτα τον πολίτη ή να επηρεάζουν δυσμενώς την επενδυτική δραστηριότητα.

Πεποίθησή μας είναι ότι αυτό σίγουρα δεν συμβαίνει στην Κύπρο που το ποσοστό των φόρων πάνω στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν δεν υπερβαίνει το 20% έναντι του παγκόσμιου μέσου όρου που είναι γύρω στο 24—25%.

Οπωσδήποτε το ποσοστό των φόρων στην Κύπρο είναι ένα από τα χαμηλότερα στον κόσμο αν ληφθεί σαν κριτήριο το τεράστιο αναπτυξιακό έργο που έχει επιτελεσθεί στον τόπο μας.

Το χαμηλό επίπεδο φορολογικής επιβάρυνσης στην Κύπρο σήμερα δεν πρέπει να αποσιωπάται έντεχνα από τους επικριτές της Κυβέρνησης, οι οποίοι αντί δημοκοπικών κατηγοριών έπρεπε να καλέσουν όλους όσους έχουν ωφέληματα άμεσα ή έμμεσα από τα αναπτυξιακά και άλλα έργα της Κυβέρνησης να συνεισφέρουν και στα έξοδα ανάλογα με τις δυνάμεις τους. Δυστυχώς η πείρα της ζωής απέδειξε πολλές φορές ότι εκείνοι που φωνάζουν περισσότερο είναι εκείνοι που συνεισφέρουν λιγότερο. Μια είναι η πικρή πραγματικότητα, ότι έργα χωρίς εξεύρεση πόρων δεν γίνονται, και αυτή η πραγματικότητα είναι η εμπειρία όλων των κρατών του κόσμου.

Πιστεύουμε επίσης ότι οι φόροι πρέπει να διαμοιράζονται σε άμεσους και έμμεσους με τη μεγαλύτερη δυνατή προσπάθεια τα βάρη μιας φορολογίας να είναι ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα εκάστου.

Προβάλλεται βέβαια ο ισχυρισμός ότι στην Κύπρο οι έμμεσοι φόροι που είναι περισσότερο επαχθείς για τις φτωχότερες εισοδηματικές τάξεις είναι μεγαλύτεροι από τους άμεσους φόρους που θεωρούνται δικαιότεροι.

Αυτό είναι σωστό αλλά με τον τρόπο που προβάλλεται αποτελεί υπεραπλούστευση γιατί στην εκτίμηση αυτή παραγνωρίζεται το γεγονός ότι οι έμμεσοι φόροι αποτελούν τις περισσότερες φορές αποτελεσματικό μέσο άσκησης δημοσιονομικής και οικονομικής πολιτικής, πράγμα που οι άμεσοι φόροι το επιτυγχάνουν πολύ πιο δύσκολα.

Αυτός είναι ο λόγος που σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου που εφαρμόζεται το σύστημα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας που ακολουθείται στην Κύπρο οι φόροι είναι περισσότερο έμμεσοι παρά άμεσοι, χωρίς βέβαια τούτο να σημαίνει ότι η προσπάθεια δεν πρέπει να τείνει περισσότερο προς την κατεύθυνση αύξησης του μεριδίου της άμεσης φορολογίας εκεί όπου είναι δυνατό. Και αυτό μας φέρνει στην ανάγκη της πιο αποτελεσματικής πάταξης της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής με τα υφιστάμενα ή ακόμα και με νέα μέτρα.

Το τρίτο ανησυχητικό σημείο που είναι συναφασμένο με την ύπαρξη του δημοσιονομικού ελλείμματος είναι οι μεγάλες δαπάνες που χρειάζονται για τη λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια υπήρξε μια επιτάχυνση στις μισθολογικές αυξήσεις του δημόσιου τομέα και ίσως σε ορισμένες περιπτώσεις τα οικονομικά δεδομένα του τόπου να μην δικαιολογούσαν τη μεγέθυνση που επήλθε στο κυβερνητικό μισθολόγιο.

Σήμερα οι μισθοί του δημόσιου τομέα καλύπτουν περίπου το 50 — 55% των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού. Δυστυχώς τα στατιστικά στοιχεία που διαθέτουμε για άλλες χώρες δεν επιτρέπουν ασφαλείς συγκρίσεις γιατί καλύπτουν τις κεντρικές κυβερνητικές υπηρεσίες μαζί με τις υπηρεσίες τοπικής διοίκησης, αλλά σίγουρα για μια μικρή χώρα σαν την Κύπρο αυτό αποτελεί ένα μεγάλο ποσοστό και δημιουργεί μια ανελαστικότητα στον περιορισμό των δημόσιων δαπανών καθώς και δικαιολογημένα αισθήματα δυσφορίας στο λαό.

Επίσης συναφασμένη με αυτό το πρόβλημα είναι και η σωστή εντύπωση που υπάρχει μέσα στην πλειονότητα του λαού ότι η παραγωγικότητα και η αποτελεσματικότητα πολλών Τμημάτων της Κυβερνητικής μηχανής δεν είναι εκείνη που έπρεπε. Ούτε και η εξυπηρέτηση του κοινού. Ούτε και ο κανόνας της χρηστής διοίκησης εφαρμόζεται πάντα. Βέβαια δεν πρέπει να υπερβάλλουμε και δεν πρέπει να ξεχνούμε ποτέ ότι σε μεγάλο βαθμό τα οικονομικά επιτεύγματα του τόπου στηρίχθηκαν πάνω σε μια δυναμική και ευσυνείδητη, στη μεγάλη πλειοψηφία της, Δημόσια Υπηρεσία. Δυστυχώς όταν υπάρχουν εξώφθαλμα προβλήματα και ίσως μερικές φορές προκλητικά για το λαό, είναι πολύ εύκολο τα χλωρά να χάνονται μαζί με τα ξερά. Και είναι εδώ που τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη Δημόσια Υπηρεσία πολλές φορές δημιουργούν κριτική που αδικεί εκείνο τον αριθμό, και αυτός δεν είναι μικρός, των δημόσιων λειτουργών που αγωνίζονται ευσυνείδητα και με πατριωτισμό για το καλό αυτού του τόπου και πάνω στους οποίους στηρίχθηκε το οικονομικό θαύμα μέχρι το 1974 και η θεαματική ανάκαμψη από την εισβολή και μετά.

Ειλικρινά θέλουμε να πιστεύουμε ότι το Υπουργείο Οικονομικών και γενικά η Κυβέρνηση θα υλοποιήσουν την υπόσχεσή τους να μελετήσουν σε βάθος τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη Δημόσια Υπηρεσία και ιδιαίτερα να εισηγηθούν τρόπους και να εισάξουν μεθόδους για σημαντικές περισυλλογές και περικοπές δαπανών, όχι βέβαια από αναπτυξιακά έργα, για να αρχίσει το πρόβλημα να αντιμετωπίζεται με το σωστό φακό και η κατάσταση να εκτονώνεται επανερχόμενων των σωστών αναλογιών.

Όπως επίσης θέλουμε να πιστεύουμε ότι η Οργάνωση των Δημόσιων Υπαλλήλων θα επιδείξει μελλοντικά αυτοσυγκράτηση όσον αφορά την υποβολή και διεκδίκηση μισθολογικών αιτημάτων ώστε τυχόν αυξήσεις στους μισθούς της

Δημόσιας Υπηρεσίας να συμβαδίζουν με την οικονομική ανάπτυξη του τόπου και να είναι μέσα στα πλαίσια των οικονομικών μας δυνατοτήτων.

Σίγουρα δεν υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω αύξηση του ποσοστού των μισθών της Δημόσιας Υπηρεσίας πάνω στους προϋπολογισμούς. Επομένως ενδείκνυται να αρχίσει μια αντίστροφη μέτρηση στο μέλλον και να δοθεί έμφαση στην απόδοση και παραγωγικότητα όπως και στις περισυλλογές και οικονομίες.

Ένα άλλο πρόβλημα το οποίο παρατηρήθηκε ιδιαίτερα κατά το 1983 είναι το μεγάλο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου με διαρκώς αυξανόμενες εισαγωγές, ενώ οι εξαγωγές μας του 1983 παρέμειναν στάσιμες. Ίσως ακόμα να μειώθηκαν κατά 3—4% σε πραγματικούς αριθμούς. Είναι γεγονός ότι το εμπορικό έλλειμμα που ανήλθε στα £330 εκατομμύρια περίπου το 1983 είναι αρκετά ανησυχητικό.

Δυστυχώς οι αυξανόμενες εισαγωγές συνδυάζονται πολλές φορές με την πολυτελή κατανάλωση και με μια τάση να ζούμε για το σήμερα, ίσως γιατί υπάρχει τόση αμφιβολία για το αύριο. Η φορολογία είναι ένα μέσο για να κτυπηθεί η υπερκατανάλωση και να μετριασθεί η αύξηση των εισαγωγών. Πιο αποτελεσματικό όμως μακροχρόνιο μέσο είναι η καλλιέργεια μιας σωστής νοοτροπίας στο καταναλωτικό μας κοινό και η ταυτόχρονη ενθάρρυνση της επιτόπιας βιομηχανίας συνυφασμένη με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των επιτόπιων παραγόμενων προϊόντων.

Οι εξαγωγές μας υπέφεραν το 1983 γιατί ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που ονομάζεται ανταγωνιστικότητα άρχισε να εμφανίζεται ολοένα εντονότερα στον ορίζοντα.

Διαρκώς και περισσότερο προϊόντα της Κύπρου που εξάγονταν σε παραδοσιακές αγορές της Ευρώπης και τις γειτονικές Αραβικές χώρες αντιμετωπίζουν προβλήματα ανταγωνισμού. Ένας λόγος είναι ότι η βιομηχανική ανάκαμψη του 1974 και πιο πέρα στηρίχθηκε περισσότερο σε βιομηχανίες έντασης εργασίας. Επίσης ορισμένες Ασιατικές χώρες με πολύ χαμηλά ημερομίσθια εισέδυσαν επικίνδυνα σε αγορές που η Κύπρος είχε μέχρι τώρα καλή επίδοση.

Ακόμα, η διεθνής οικονομική ύφεση συνδυασμένη με την πτωτική τάση της τιμής του πετρελαίου και την υψωτική τάση του δολλαρίου, επηρέασαν την αγοραστική δύναμη των αγορών που εξάγονται τα προϊόντα μας ιδιαίτερα των γειτονικών Αραβικών χωρών.

Το πρόβλημα των εξαγωγών δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί μέσα σε μια μέρα και δεν είναι ένα πρόβλημα του οποίου η λύση στηρίζεται μόνο στις δικές μας δυνάμεις. Σ' εκείνο όμως το βαθμό που εμείς μπορούμε να διαδραματίσουμε ρόλο, θα πρέπει να ενθαρρύνουμε βιομηχανίες έντασης κεφαλαίου και τεχνολογίας, θα πρέπει να αυξήσουμε τα κίνητρα προς τις εξαγωγικές βιομηχανίες και θα πρέπει η Κυβέρνηση σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους βιομήχανους εξαγωγείς να εισηγηθεί μέτρα για καλύτερη οργάνωση και συντονισμό των εξαγωγικών μας επιχειρήσεων. Μια πολιτική συγχωνεύσεων διάφορων επιχειρήσεων σίγουρα θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα όπως επίσης μια πολιτική που να αποσκοπεί στη δημιουργία μικτών εξαγωγικών οργανισμών για διάφορες επιχειρήσεις. Εισηγούμαστε στενότερη επαφή και συντονισμό μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για πραγματοποίηση αυτού του στόχου. Η ταχεία δε υιοθέτηση του θεσμού του χρηματιστηρίου θα είναι επίσης πολύ βοηθητική.

Και εφόσο μιλούμε για τις εμπορικές συναλλαγές της Κύπρου θα θέλαμε να χαιρετίσουμε κάποια πρόοδο που υπήρξε κατά το 1983 προς την κατεύθυνση

τελωνειακής ένωσης με την Ε.Ο.Κ. Το Δημοκρατικό Κόμμα, ως γνωστό, υποστηρίζει έντονα τη συμφωνία σύνδεσης με την Ε.Ο.Κ. και αποβλέπει στην πραγματοποίηση της τελωνειακής ένωσης το ταχύτερο δυνατό.

Μερικές πλευρές έχουν επανειλημμένα ασκήσει κριτική περισσότερο βασιζόμενη πάνω σε κριτήρια πολιτικής φύσης. Δεν υποτιμούμε τα προβλήματα που παρουσιάζουν και θα παρουσιάζουν οι στενότερες σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Πιστεύουμε όμως ότι στο σύνολό της η συνεργασία αυτή, συμπεριλαμβανομένων και των χρηματικών πρωτοκόλλων και άλλων μελλοντικών ευεργετημάτων από μια τέτοια τελωνειακή ένωση, θα έχει περισσότερο θετικά παρά αρνητικά αποτελέσματα, χωρίς ταυτόχρονα να υποτιμούμε τις πολύ σοβαρές πιέσεις που οι χώρες της ΕΟΚ μπορούν να ασκήσουν πάνω στην Τουρκία.

Υπογραμμίζοντας τα πιο πάνω, τονίζουμε επίσης ότι εξακολουθούμε να υποστηρίζουμε τη διακηρυχθείσα Κυβερνητική πολιτική της συνέχισης του πολυμερούς εμπορίου της Κύπρου με όλες τις άλλες χώρες και ότι σαφές στόχος μας παραμένει να διευρύνουμε τις αγορές μας όσο το δυνατό περισσότερο.

Είναι επίσης επιθυμία μας όπως η Κυβέρνηση, αφού εντοπίσει διάφορες επενδυτικές ευκαιρίες, προχωρήσει χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση για να υλοποιήσει τα εξαγγελθέντα σχέδιά της για τη δημιουργία Δημόσιων βιομηχανιών υπό τη μορφή δημόσιων εταιρειών με την ευρεία συμμετοχή του κοινού.

Ένας άλλος τομέας που πρέπει να τύχει ιδιαίτερης προσοχής είναι ο τομέας της ενεργειακής πολιτικής. Πολιτική από πλευράς Κυβέρνησης υπάρχει, καίτοι μερικοί συνάδελφοι θα το αμφισβητήσουν. Δυστυχώς όμως, για να είμαστε δίκαιοι, η δική μας εκτίμηση είναι ότι υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις και παραλείψεις και απουσιάζει εκείνη η συστηματική και καλά μεθοδευμένη εναρμονισμένη πολιτική η οποία θα απέφερε επιθυμητά αποτελέσματα και εξοικονομήσεις. Θέλουμε να πιστώσουμε την Κυβέρνηση με καλή θέληση και να αναμένουμε να δούμε σύντομα σημαντική βελτίωση και καλύτερο συντονισμό στην ενεργειακή πολιτική του τόπου μας. Όσον αφορά τη συμφωνία της Κυβέρνησης με τις πολυεθνικές εταιρείες που συμμετέχουν μαζί της στο Κυπριακό Διυλιστήριο, αυτή οφείλει να επανεξεταστεί με γνώμονα το συμφέρον του τόπου και την προστασία του καταναλωτικού κοινού.

Ένας άλλος τομέας που έχουμε ανησυχίες είναι ο τομέας των ημικρατικών οργανισμών. Οι ημικρατικοί οργανισμοί στερούνται του πλήρους ελέγχου που έχουν τα Κυβερνητικά Τμήματα, καίτοι οφείλουν κονδύλια πολλών εκατομμυρίων λιρών στην Κυβέρνηση υπό μορφή δανείων, χορηγιών ή εγγυήσεων. Ήδη σε μερικούς ημικρατικούς οργανισμούς αντιμετωπίζονται σοβαρά προβλήματα, όπως το Ρ.Ι.Κ., την Αρχή Ηλεκτρισμού και ορισμένες άλλες περιπτώσεις. Η Βουλή με πλήρη επίγνωση του ρόλου της νομοθέτησε φέτος πρόβλεψη όπως οι λογαριασμοί των ημικρατικών οργανισμών ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή και παρακολουθούνται από το Σώμα, και τούτο σε μια προσπάθεια να ριζούμε άπλετο φως στη λειτουργία των ημικρατικών οργανισμών και να προλαμβάνονται μελλοντικά προβλήματα ή ακόμα και οικονομικές κρίσεις σε μερικούς από αυτούς εγκαίρως. Δεν συμφωνούμε απόλυτα με εκείνους που θεωρούν μερικούς από αυτούς τους Οργανισμούς σαν Σεϊχάτα όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας τους και τον τρόπο λήψης αποφάσεων. Ταυτόχρονα όμως φρονούμε ότι είναι καιρός να δοθεί ένα τέλος σε προσωπικές αυθαιρέσιες και προσωποπαγείς καταστάσεις που πιθανώς να επηρεάζουν τη χρηστή διοίκηση αυτών των Οργανισμών. Με το ίδιο πνεύμα η Βουλή επελήφθη του θέματος της Ε.Μ.Ε. και εξετάζει τώρα τη νομική θέση του όλου ζητήματος, ώστε οι επιχειρήσεις αυτές που δωρήθηκαν υπό τις α ή β συνθήκες

στην ελληνοκυπριακή κοινότητα να τυγχάνουν και του πλήρους ελέγχου αυτής. Δεν θέλω να αναφέρω περισσότερα σ' αυτό το στάδιο, αλλά θα ήθελα ταυτόχρονα να εκφράσουμε την ευαρέσκειά μας για το πνεύμα συνεργασίας που επέδειξε η Διεύθυνση της Ε.Μ.Ε. προσερχόμενη ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήταν παράλειψη αν δεν εγίνετο αναφορά στην ομιλία μας για το Συνεργατισμό. Τα προβλήματα είναι γνωστά και κριτική έχει γίνει επανειλημμένα και στο παρελθόν και στο παρόν πάνω σε επιμέρους θέματα και πάνω στο πρόβλημα σαν σύνολο. Ταυτόχρονα έχει αναγνωρισθεί από όλες τις πλευρές ότι το Συνεργατικό μας Κίνημα πρέπει να επιζήσει και πρέπει να βοηθηθεί να επιζήσει και να προοδεύσει χάριν εκείνων των τάξεων του λαού μας και ιδιαίτερα των αγροτών μας που τάχθηκε να υπηρετήσει. Έφθασε ο καιρός να ληφθούν αποφάσεις και σύντομα για διάφορες πτυχές του προβλήματος και ιδιαίτερα για τη λειτουργία ή την εκποίηση των βιομηχανιών της Πάφου. Καλούμε την Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αυτό στο σύντομο μέλλον. Η Βουλή εν τω μεταξύ έχει ενώπιόν της τη νομοθεσία που κατέθεσε η Κυβέρνηση και οι αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές προχωρούν στη λεπτομερή επεξεργασία της. Θα προχωρήσουμε με γοργό ρυθμό και θα πράξουμε τούτο με στόχο να εκσυγχρονίσουμε και να εκδημοκρατικοποιήσουμε και το Συνεργατικό Κίνημα και τη νομοθεσία που το διέπει.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκθέσαμε με ειλικρίνεια και επίγνωση της αποστολής μας προς το λαό διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η οικονομία, μικρά και μεγάλα.

Όταν όμως μιλούμε για προβλήματα πρέπει να έχουμε υπόψη μας τη φύση τους αλλά και τους λόγους που τα προκάλεσαν. Είναι για τούτο που θέλουμε πάντα να αποφεύγουμε την τακτική της στείρας αντιπολίτευσης και των ατεκμηρίωτων κατηγοριών. Γιατί τα προβλήματα αυτά δεν λύνονται με συνθήματα και κατηγορίες αλλά με υπεύθυνους χειρισμούς, με σοβαρή μελέτη και προπαντός με τη κοινή δράση όλων μας για το καλό του τόπου.

Για να μην υπάρξει οποιαδήποτε παραποίηση και να ενημερώνεται σωστά ο λαός πρέπει να τονιστεί κατά τρόπο έντονο, ότι πολλά από τα προβλήματα της Κυπριακής οικονομίας έχουν βασικά τη ρίζα τους σε παράγοντες για τους οποίους η Κυβέρνηση δεν μπορεί να είναι υπόλογη, όπως η εισβολή και η συνεχιζόμενη κατοχή, η οικονομική συμπεριφορά εμάς των ιδίων σαν καταναλωτών και σαν επενδυτών και η διεθνής οικονομική κατάσταση από την οποία η Κύπρος δεν μπορεί κατ' εξαίρεση να μένει αμέτοχη.

Αυτά τα προβλήματα ίσως να παρουσιάστηκαν έντονα τώρα γιατί σε κάποιο στάδιο για κοινωνικούς, οικονομικούς και εθνικούς λόγους η Κυβέρνηση ακολούθησε και θα συνεχίσει να ακολουθεί φιλολαϊκή και ανθρωπιστική πολιτική. Και εξηγούμεθα:

- (1) Ένεκα της επίτευξης πλήρους απασχόλησης τόσον του εργατικού δυναμικού όσο και των άλλων φυσικών και κεφαλαιουχικών πόρων του τόπου που μας απέμειναν μετά την εισβολή και την κατοχή, είναι απόλυτα φυσικό η διατήρηση ψηλών ρυθμών ανάπτυξης να προσκρούει στην ανεπάρκεια πόρων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής να μειούται προοδευτικά.

- (2) Η ανάγκη να διατεθούν σημαντικά κεφάλαια για την απάμβλυνση των παραγωγικών προβλημάτων είναι επόμενο να αποστέρει την οικονομία από ένα σημαντικό ποσοστό των επενδυτικών μας πόρων. Αντί όμως απολογίας είμαστε περήφανοι για την εμμονή μας να διαθέτουμε πόρους για να αντιμετωπίσουμε το στεγαστικό πρόβλημα που για πολλούς μπορεί να μη θεωρείται παραγωγική επένδυση αλλά για μας είναι μια αδήρητη κοινωνική ανάγκη. Ούτε απολογούμαστε γιατί η Κυβέρνηση μερίμνησε και συνεχίζει να μεριμνά για την αναπλήρωση των έργων υποδομής που καταλήφθηκαν από τον Τούρκο εισβολέα και προχωρεί ταυτόχρονα σε νέα έργα για να καταστήσουμε την Κύπρο μια εξελιγμένη Ευρωπαϊκή Οικονομία και Κοινωνία.
- (3) Δεν απολογούμαστε επίσης γιατί οι εγχώριες αποταμιεύσεις δεν βρίσκονται στο σημείο που θα θέλαμε για να χρηματοδοτήσουν την τεράστια επενδυτική προσπάθεια που απαιτείται για να αναστηλωθεί η οικονομία και να αναπνεύσουν οι πρόσφυγες. Για την ανεύρεση των πόρων που χρειάζονται είναι φυσικό να βασιζόμαστε και σε κάποια φορολογία και εξωτερική δανειοδότηση.
- (4) Η σημαντική αύξηση των εισοδημάτων, η αύξηση των τιμών των εισαγόμενων προϊόντων, η διαρκής εξάρτηση της οικονομίας από εισαγόμενες πρώτες ύλες όπως επίσης τα μεγάλα κονδύλια που χρειάζονται για την εισαγωγή των αναγκών μας σε πετρέλαιο μαζί με τη διαρκή αύξηση της τιμής του δολλαρίου, είναι φυσικό να προκαλούν αύξηση του συναλλάγματος που η οικονομία διαθέτει για εισαγωγές.

Ειδικά για το δημοσιονομικό έλλειμμα για το οποίο γίνεται τόσος θόρυβος έχει μεγάλη σημασία όταν κρίνουμε ή επικρίνουμε να λέμε ξεκάθαρα τη φύση αυτού του ελλείμματος. Τί το προκάλεσε; Από πού προήλθε; Εμείς διατεινόμεθα ότι αυτό προήλθε από, πρώτο, την ανάγκη για την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των προσφύγων για το οποίο διατίθενται ετησίως περίπου 20 εκατομμύρια λίρες. 'Αραγε οι επικριτές εισηγούνται με σοβαρότητα να σταματήσουν τα στεγαστικά προγράμματα για τους πρόσφυγες; Ιδιαίτερα τώρα που ήλθε η ώρα να αντιμετωπίσουμε το στεγαστικό πρόβλημα των μεσαίων τάξεων;

Δεύτερο, το έλλειμμα αυτό έχει την προέλευσή του από την επέκταση των διάφορων κοινωνικών υπηρεσιών τόσο προς τους πρόσφυγες όσο και προς τις ασθενέστερες κοινωνικά τάξεις, καθώς και τη διαρκή αύξηση των επιδομάτων προς τους πρόσφυγες, τους δυσπραγούντες και τους εγκλωβισμένους. 'Αραγε υπάρχουν επικριτές που θέλουν η Κυβέρνηση να μη συνεχίζει αυτές τις υπηρεσίες και τις παροχές;

Τρίτο, το έλλειμμα αυτό έχει άμεση σχέση με τις επιδοτήσεις της Κυβέρνησης προς τους αγρότες μας που ανέρχονται ετησίως κοντά στα £20—22 εκατομμύρια. Θα ήθελαν οι επικριτές να σταματήσουμε απότομα και αυτή τη βοήθεια μας προς τη γεωργία;

Τέταρτο, το έλλειμμα αυτό προήλθε από τις αμυντικές μας δαπάνες που είναι ολοένα περισσότερο επιτακτικές. Δεν νομίζουμε ότι υπάρχει ειλικρινά οποιοσδήποτε που θα ήθελε να απογυμνωθεί η Κυπριακή άμυνα ιδιαίτερα μετά από τις τελευταίες εξελίξεις.

Πέμπτο, το έλλειμμα αυτό προήλθε από τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης. 'Αραγε υπάρχουν επικριτές που θα επιθυμούσαν τη διακοπή και αυτών των έργων;

Βέβαια, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να επαναλάβουμε ακόμα μια φορά, ότι το πενταετές σχέδιο της Κυβέρνησης προβλέπει μια σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Και αυτός πρέπει να είναι ο στόχος μας. Το ότι παραμένει σε υψηλά επίπεδα και ότι δεν πρέπει να αναμένονται θεαματικά αποτελέσματα, πιστεύουμε ότι εξηγείται πλήρως από μια ακόμα μεγαλύτερη απ' αυτό προτεραιότητα της Κυβέρνησης, δηλαδή τη συνέχιση στα ίδια ή ακόμα και ψηλότερα επίπεδα του αναπτυξιακού και κοινωνικού της έργου.

Ακόμα και στο θέμα της αύξησης των δημόσιων δαπανών και του κυβερνητικού μισθολογίου, παρόλο που συνηγορήσαμε και συνηγορούμε για μια πολιτική οικονομικών και περισυλλογής, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ένας αποχρών λόγος για τη κατάσταση αυτή είναι η διεύρυνση του δημόσιου τομέα για να καλυφθούν τα τεράστια ανθρωπιστικά και κοινωνικά προβλήματα που προκάλεσε η εισβολή και κατοχή και για να επεκταθούν οι κρατικές κοινωνικές της υπηρεσίες προς όλο το λαό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αναφέραμε στην ομιλία μας μερικές πτυχές της οικονομίας και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Με δίκαιο τρόπο χαιρέτισαμε τα επιτεύγματα της οικονομίας και πιστώσαμε την Κυβέρνηση αλλά και το λαό μας με αυτά. Γενικά θα ήταν δίκαιο να λεχθεί ότι η Κυβέρνηση χειρίζεται σωστά τα οικονομικά της Κύπρου όπως επίσης σωστά προγραμματίζει για το μέλλον. Θα ήταν άδικο να μη αναγνωρίζαμε αυτό το γεγονός, πράγμα που πιστεύουμε ότι αναγνωρίζει στη βάση του και η μεγάλη πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

- Θα αρνηθούμε ότι υπάρχει ένας σταθερός ρυθμός ανάπτυξης!
- Θα αρνηθούμε ότι αναχαιτίστηκε ο πληθωρισμός και οι πληθωριστικές τάσεις στην Κύπρο!
- Θα διαμφισβητήσουμε το χαμηλό επίπεδο ανεργίας!
- Θα αγνοήσουμε το ψηλό επίπεδο των συναλλαγματικών αποθεμάτων!
- Θα υποτιμήσουμε την εκτίμηση που χαίρει η κυβερνητική οικονομική πολιτική σε διεθνείς οικονομικούς κύκλους!
- Θα μειώσουμε άραγε την επίδοση του τουρισμού!
- Θα αποφύγουμε να αναφέρουμε τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης, την επιτυχία της στο μεγαλεπήβολο στεγαστικό σχέδιο των προσφύγων, τις κοινωνικές παροχές, τη στοργή προς τους πρόσφυγες και τους παθόντες, τη γενικά φιλολαϊκή πολιτική της!
- 'Η θα ήταν σωστό να παραλείψουμε να αναφέρουμε το πολύ προχωρημένο σύστημα Τηλεπικοινωνιών που κατατάσσει την Κύπρο μέσα στις δέκα πρώτες χώρες του κόσμου και που τη συνδέει με περίπου 120 χώρες!
- Είναι εύκολο να διαφύγει της προσοχής κανενός το γεγονός ότι έχει αξιοποιηθεί πλήρως η γεωγραφική θέση της Κύπρου, που, με τα μεγάλα έργα υποδομής που έγιναν, ιδιαίτερα στα ελεύθερα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, έχει καταστεί σήμερα σημαντικός εμπορικός κόμβος, μια γέφυρα εμπορίου μεταξύ ανατολής και δύσης!
- 'Η ακόμα και πιο πλατιά δεν θα πρέπει να αναφέρουμε ότι γενικά ο λαός εργάζεται, κινείται, προοδεύει με το άγχος μεν της πολιτικής κατάστασης και κάτω από το φάσμα της τουρκικής απειλής αλλά ταυτόχρονα το κράτος του έχει προσφέρει συνθήκες εσωτερικής γαλήνης, ευνομίας και ευημερίας!

Όλα αυτά φρονούμε ότι είναι θετικά επιτεύγματα και σε πίστη αυτής της Κυβέρνησης, μαζί με πολλά άλλα τα οποία δεν είχαμε το χρόνο να απαριθμήσουμε, αλλά είναι οπωσδήποτε γνωστά στο λαό μας. Ταυτόχρονα, όπως δηλώσαμε στην αρχή της ομιλίας μας, αναφέραμε τα διάφορα ανησυχητικά σύννεφα στον ορίζοντα της Κυπριακής οικονομίας και καταλογίσαμε και ευθύνες εκεί που έπρεπε.

Άραγε η αντιπολίτευση και ειδικά ο Συναγερμός θα αντιμετωπίσει τους προϋπολογισμούς και τη συζήτηση πάνω σ' αυτούς με τον ίδιο φακό που πράξαμε εμείς; Άραγε θα μιλήσει και για τα θετικά στοιχεία της οικονομίας και για την επιτυχή κοινωνική και φιλολαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης; Ή θα συνεχίσει τη γνωστή τακτική προηγούμενων ετών, της στείρας και αρνητικής κριτικής που δεν έπεισε, δεν πείθει και δεν θα πείσει πάλιν πολλούς; Ειλικρινά θα θέλαμε πολύ φέτος να βρεθούμε προ εκπλήξεως. Προ της μεγάλης εκπλήξεως μιας αντιπολίτευσης που σε συνθήκες που καθιστούν την ενότητα μια αδήριτη ανάγκη θα αποφασίσει πατριωτικά να αντιμετωπίσει τα προβλήματα αυτού του τόπου με τρόπο εποικοδομητικό και να ψηφίσει τους Προϋπολογισμούς στο σύνολό τους. Με τον τρόπο που μια αντιπολίτευση μπορεί πράγματι να προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες σ' ένα τόπο που αγωνίζεται για επιβίωση. Η αντιπολίτευση καλείται αυτή τη φορά να κρίνει, να επικρίνει, να καταδικάσει, να διαμφισβητήσει, να προβληματίσει αλλά και να χαιρετίσει και να αναγνωρίσει τα αδιάφευστα επιτεύγματα της κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής στο σύνολό της των τελευταίων ετών και τα σημαντικά αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης Κυπριανού. Να κάνουν μαζί μας αυτή τη φορά ένα εποικοδομητικό διάλογο και όχι ένα αντιπολιτευτικό μονόλογο ή ένα συνεχή παράφωνο αντίλογο. Να ψηφίσουν μαζί μας τους Προϋπολογισμούς του Κράτους στο σύνολό τους και να μη μειώσουν άθελά τους, ας ελπίσουμε, την Κρατική μας οντότητα που στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη συνέχιση της λειτουργίας των Κρατικών Υπηρεσιών και στις συνεχείς δαπάνες για την Άμυνα, για τη διαφώτιση και τόσες άλλες απαραίτητες δαπάνες, πράγμα που οπωσδήποτε είναι και αντισυνταγματικό σύμφωνα με παλιά γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα.

Είναι με αυτό το πνεύμα σ' αυτή την περίπτωση και σε άλλες περιπτώσεις, ίσως πιο σημαντικές περιπτώσεις, που θα διακυβεύεται το μέλλον αυτού του τόπου και οι αποφάσεις θα είναι καθοριστικής σημασίας που μια εποικοδομητική συζήτηση και μια προδιάθεση για συμφωνία και την εξεύρεση κοινών παρονομαστών και όχι για συνεχείς διαφωνίες και αντιθέσεις, όπως εγένετο μέχρι τώρα, θα δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να δώσουμε όλοι τα χέρια και να προχωρήσουμε για πρώτη ίσως φορά όλοι ενωμένοι, λαός και ηγεσία, στον κοινό αγώνα να σώσουμε ολόκληρη την Κύπρο.

Δυστυχώς όμως, όπως εφάνη και φέτος, είναι αδύνατο ο Συναγερμός κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες να βγάλει τους μυωπικούς φακούς της στείρας αντιπολίτευσης και επαναλαμβάνει τα γνωστά και τετριμμένα. Το σαράκι δυστυχώς της εξουσίας τυφλώνει. Μέγα σφάλμα και ουσίας και τακτικής διαπράττει η αντιπολίτευση, και ειδικά ο Συναγερμός, με το να κινδυνολογεί συνεχώς αντί να εισηγείται, να πανικοβάλλει αντί να συστρατεύεται, να διαστρεβλώνει αντί να κατατοπίζει, να εφευρίσκει ανύπαρκτα λάθη και να παραγνωρίζει υπαρκτά έργα και επιτεύγματα, έστω και ένα, να ζωγραφίζει μια Κύπρο καταστρεμμένη οικονομικά, χρεωκοπημένη πολιτικά και τελείως παρηκμασμένη, μια Κύπρο της φαντασίας και του ευσεβοποθισμού τους. Αλλά η πραγματική Κύπρος παρουσιάζει μια εντελώς διαφορετική εικόνα, αυτή που δίδουν οι Προϋπολογισμοί, που

διαγράψαμε στην ομιλία μας και που επαινούν όλοι οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί. Ο λαός μας είναι αρκετά ώριμος πλέον και γνωρίζει και να κρίνει και να διακρίνει, προπαντός να διακρίνει την υπευθυνότητα και αυτή δυστυχώς δεν διακρίνει την πάγια πολιτική της αντιπολίτευσης.

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η Κύπρος ανήκει στους κατοίκους της και ότι και οι τουρκοκύπριοι έχουν ρίζες σ' αυτό τον τόπο. Χωρίς σωβινισμούς αλλά με κυπριακή συνείδηση, ανεξάρτητα από τη φύτρα μας και την καταγωγή μας που κανένας δεν την αμφισβητεί, πρέπει να προχωρήσουμε να επαναενώσουμε την οικονομία αυτού του τόπου.

Μελλοντικοί προϋπολογισμοί που θα αναφέρονται σε μια ενωμένη Κύπρο και που θα αφορούν Έλληνες και Τούρκους κατοίκους της Κύπρου σίγουρα θα δίδουν μια πολύ πιο υγιή και εύρωστη εικόνα από τη σημερινή με ιδιαίτερα ωφέληματα προς την κοινότητα των τουρκοκυπρίων που η διαρκής απομόνωση, η αδιαλλαξία της ηγεσίας τους και η σύνδεσή τους με την Τουρκία τους έχει αποστερήσει από τα αγαθά της οικονομικής απόδοσης της ελεύθερης Κύπρου.

Κρίναμε το έργο της Κυβέρνησης, κρίναμε και τα επιτεύγματά της αλλά και τις τυχόν ελλείψεις και παραλείψεις της. Θα κρίνουμε και τους ίδιους τους εαυτούς μας στο πολύπλευρο έργο της σωτηρίας της Κύπρου αν έχουμε σταθερό κριτήριο των πράξεών μας και των αποφάσεών μας τη συναίσθηση του αγώνα για δικαίωση του λαού μας και την ανάγκη μιας διαρκούς αναζήτησης τρόπων προσφοράς για τον τόπο μας.

Κυριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στους προϋπολογισμούς του 1984, όπως και σε προηγούμενα χρόνια, αντανakλάται ξεκάθαρα η οικονομική και κοινωνική φιλοσοφία της Κυβέρνησης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα υποστηρίζει αυτή τη φιλοσοφία γιατί πιστεύει ότι γνώμονάς της είναι η οικονομική ευρωστία του τόπου και η φιλολαϊκή πολιτική που τείνει πάντα να βοηθά και να εξυπηρετά τα χαμηλότερα και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του τόπου. Βέβαια οι προϋπολογισμοί αποτελούν μόνο μια πτυχή της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης, η οποία βρίσκει επίσης έκφραση σε σωρεία άλλων νομοθετικών μέτρων κατά τη διάρκεια του έτους.

Με βάση αυτή τη φιλοσοφία μας, την οικονομική, την κοινωνική και την πολιτική, που αντανakλάται και φέτος μέσα στους προϋπολογισμούς, θα συνεχίσουμε:

Να υποστηρίζουμε το μικτό σύστημα οικονομίας που εγκαινιάστηκε τόσο επιτυχώς και απέφερε καρπούς από την πρώτη μέρα της ανεξαρτησίας.

Να ενθαρρύνουμε την ιδιωτική πρωτοβουλία αλλά και τον νευραλγικό ρόλο του δημόσιου τομέα για να ανακουφίζει τα φτωχότερα στρώματα του λαού και να επεκτείνεται εκεί που η ιδιωτική πρωτοβουλία δεν επιθυμεί ή αδυνατεί να φθάσει.

Να εργαζόμαστε για τη διατήρηση υψηλών αναπτυξιακών ρυθμών.

Να διατηρούμε σαν κόρη οφθαλμού το επίπεδο πλήρους απασχόλησης ή πολύ χαμηλής ανεργίας.

Να προστατεύουμε και υποστηρίζουμε με κάθε δυνατό τρόπο τη βιομηχανία μας, ιδιαίτερα την εξαγωγική μας βιομηχανία.

Να υποστηρίζουμε την ορθολογιστική παροχή κινήτρων για προστασία των βιομηχανιών μας, χωρίς τούτο όμως να δημιουργεί δασμοβίωτες βιομηχανίες ή να καταλήγει σε βάρος του καταναλωτή.

Κύριε Πρόεδρε,

Σαν Δημοκρατικό Κόμμα θα εξακολουθήσουμε να προωθούμε και να υποστηρίζουμε τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα της Κυβέρνησης και τα διάφορα άλλα αναγκαία έργα υποδομής.

Θα συνεχίσουμε να προωθούμε και να υποστηρίζουμε τα προγράμματα για τη στέγαση του προσφυγικού μας κόσμου και ειδικά των χαμηλών και μεσαίων τάξεων.

Να υποστηρίζουμε νέα μέτρα για επαναδραστηριοποίηση του προσφυγικού κόσμου, όπως επίσης και μέτρα για την αποκατάσταση της φερεγγυότητας των προσφύγων.

Θα εξακολουθήσουμε να πιστεύουμε και να προωθούμε την πολιτική των ίσων ευκαιριών για όλο το λαό. Μια πολιτική που δεν θα επιτρέπει το διαχωρισμό του λαού σε τυχερούς ή άτυχους ή σε πολίτες α και β κατηγορίας.

Να κτυπούμε τα ανησυχητικά φαινόμενα του ευδαιμονισμού, της γραφειοκρατίας και της διαφθοράς, που δεν συνάδουν με τον αγώνα επιβίωσης αυτού του λαού.

Να προσφέρουμε την ένθερμη υποστήριξή μας στην πολιτική της παροχής κοινωνικών ωφελημάτων και άλλων παροχών στις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις του λαού.

Να εργαζόμαστε συστηματικά για την επίλυση ειδικών προβλημάτων που μαστιίζουν ορισμένες τάξεις του λαού μας, όπως αυτή των άνεργων επιστημόνων, γιατί δεν πρέπει να λησμονούμε ότι το μεγαλύτερο κεφάλαιο ενός έθνους είναι ο παράγων άνθρωπος και ενώ έθνη επιβίωσαν χωρίς εδάφη και εθνική κυριαρχία, λαοί που παραμέλησαν τον παράγοντα «μορφωμένος και ελευθερόφρων άνθρωπος» όπως και την ανάγκη παρακολούθησης και αξιοποίησης των σύγχρονων τεχνολογικών εξελίξεων, εξαφανίστηκαν στο πρώτο θρόϊσμα του ανέμου.

Να επιδοτούμε τους αγρότες μας και τους κτηνοτρόφους μας και γενικά να λαμβάνουμε μέτρα για την ανάπτυξη της υπαίθρου.

Όπως επίσης να πιέζουμε σταθερά για την επιτάχυνση και ολοκλήρωση των μεγάλων υδατικών έργων της Κυβέρνησης και για την ταχεία έναρξη του μεγάλου έργου του Νότιου Αγωγού μέσα στο 1984, έργο που θα λύσει σε μεγάλο βαθμό το οξύ πρόβλημα υδάτινων πόρων της γεωργίας που συνεχίζει πάντα να αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας.

Ακόμα θα συνεχίσουμε να πιέζουμε για την ολοκλήρωση της μελέτης που ομολογουμένως καθυστερεί όσον αφορά το πανεπιστήμιο και την ταχεία υλοποίησή της.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα εξακολουθήσουμε κατά το 1984 να επιδιώκουμε υλοποίηση των σχεδίων για πλήρη δωρεάν παιδεία.

Θα εργαζόμαστε προς την κατεύθυνση της μεταρρύθμισης του οικογενειακού δικαίου πάνω σε ευρωπαϊκά δεδομένα και με μεγαλύτερο το ρόλο της πολιτείας, και για την πλήρη κατοχύρωση του ρόλου της Κύπριας γυναίκας στον τόπο μας σαν πολίτη ισότιμου με ισότιμες απολαβές με ίσα δικαιώματα και ίσες ευθύνες.

Θα εξακολουθήσουμε, κύριε Πρόεδρε, να προωθούμε την ταχεία εφαρμογή του σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όλο το λαό και να αγωνιζόμαστε για την εξυγίανση και βελτίωση των Ιατρικών Υπηρεσιών, πράγμα που ήδη βρίσκεται στο σωστό δρόμο.

Να εργαζόμαστε για εργατική ειρήνη και για την αρμονική συνεργασία των παραγωγικών τάξεων, τη βελτίωση του εθνικού μισθολογίου που να συνάδει με την αύξηση της παραγωγικότητας.

Να ενθαρρύνουμε μια συνετή πολιτική τιμών και εισοδημάτων.

Να ενθαρρύνουμε τον παράγοντα «κέρδος» που αποτελεί την κινητήρια δύναμη των επενδύσεων και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας αλλά ταυτόχρονα να υποστηρίξουμε την ενδυνάμωση του αγορανομικού ελέγχου για την προστασία των καταναλωτών, για πάταξη υπερκερδών, αισχροκέρδειας και ακροτήτων, πράγματα ανεπίτρεπτα στο πνεύμα του αγώνα που διεξάγουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα εξακολουθήσουμε σαν Δημοκρατικό Κόμμα να επιμένουμε στην ύπαρξη μεγαλύτερου συντονισμού μεταξύ διάφορων Υπουργείων και Υπηρεσιών, αυθαιρεσίες και αλαζονίες οποιασδήποτε μορφής στο Δημόσιο Τομέα θα μας βρίσκουν πάντα αντιμέτωπους, καθώς και οιαδήποτε φυγόκεντρος τάση οποιασδήποτε υπηρεσίας που να μη συνάδει με τους κανόνες χρηστής διοίκησης, συλλογικής ευθύνης και συλλογικών αποφάσεων.

Θα συνεχίσουμε επίσης να επιμένουμε σαν Νομοθετική Εξουσία να διαφυλάσσουμε με ιδιαίτερη προσήλωση το αναφαίρετο δικαίωμα της ίδιας της Βουλής να νομοθετεί και να ελέγχει αυστηρά τα διάφορα Κυβερνητικά Τμήματα, γιατί θεωρούμε τον έλεγχο της Νομοθετικής Εξουσίας σαν ένα ακρογωνιαίο λίθο του πολιτικού μας συστήματος.

Θα εργαζόμαστε για τη βελτίωση των εξωτερικών μας Υπηρεσιών και της Κυβερνητικής διαφώτισης για την αντιμετώπιση της διαρκώς αυξανόμενης τουρκικής προπαγάνδας και διπλωματίας.

Επίσης θα προωθήσουμε την ενοποίηση του Κυπριακού Δικαίου το ταχύτερο δυνατό και την εισαγωγή προοδευτικής νομοθεσίας στον τομέα των Δικαστηρίων και του νομικού επαγγέλματος.

Θα εξακολουθήσουμε να εργαζόμαστε με συνέπεια για μια πάντα αδέσμευτη Κύπρο, μια Κύπρο ενωμένη, ανεξάρτητη, δημοκρατική, ομόσπονδη και κυρίαρχη και για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού με βάση τις Συμφωνίες Κορυφής και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα συνεχίσουμε ακατάπαυστα και ασταμάτητα να εξαντλούμε κάθε δυνατή προσπάθεια για ενότητα και για ένα ισχυρό εσωτερικό μέτωπο. Για ένα λαό πιστό στις αρετές της φυλής του, στα ιδανικά της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας που θα ξεπεράσει τα σημερινά του προβλήματα και θα προχωρήσει να κτίσει μια πατρίδα ευτυχισμένη και ακμάζουσα στην οποία θα είναι σαφώς κατοχυρωμένες οι αρχές της δημοκρατίας και της ισοπολιτείας.

Θα συνεχίσουμε την πορεία μας για τη δικαίωση του λαού μας και την αποκατάσταση των καταπατηθέντων δικαιωμάτων μας.

Τέλος θα συνεχίσουμε να θεωρούμε την οικονομική ακμή και αντοχή αυτού του τόπου σαν το πιο αναγκαίο υπόβαθρο για να επιτύχουμε την πλήρη ελευθερία του τόπου μας. Χωρίς ακρότητες αλλά και χωρίς ενδοτισμό, με ζήλο αλλά και με αξιοπρέπεια, χωρίς φιλοδοξίες προσωπικές και πάθη κομματικά θα εξακολουθήσουμε τον αγώνα της πολιτικής και της οικονομικής επιβίωσης που είναι μεταξύ τους άρρηκτα συνδεδεμένα. Χωρίς διεθνισμό αλλά και χωρίς σωβινισμό, παρόλη τη

βαθεία πίκρα που το σαράκι της φυλής μας, η διχόνοια, μπορεί να γεννά μέσα μας, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για να σώσουμε αυτό τον τόπο που όλοι αγαπάμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας επιθυμούμε να συγχαρούμε την Κυβέρνηση ιδιαίτερα το Υπουργείο Οικονομικών, για την έγκαιρη κατάθεση των προϋπολογισμών, πράγμα που μας επέτρεψε να μελετήσουμε και να συζητήσουμε τους προϋπολογισμούς έγκαιρα εντός του Δεκεμβρίου του 1983 χωρίς να καταφύγουμε για πρώτη φορά από πολύ καιρό στην ψήφιση Δωδεκατημορίων.

Αυτό μας δίδει για πρώτη φορά από πολλά χρόνια την ευκαιρία με το κλείσιμο της συζήτησης των προϋπολογισμών να ευχηθούμε σ' όλους τους συναδέλφους μας και στο προσωπικό της Βουλής καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο το νέο έτος και στον Κυπριακό λαό δικαίωση των αγώνων του κατά το 1984.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Καλωσορίζω το μοναξιασμένο Υπουργό Οικονομικών και τα αδειανά κυβερνητικά έδρανα, πράγμα που δυστυχώς έχει καταντήσει παράδοση κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών.

Επανειλημμένα τονίσαμε ότι οι Προϋπολογισμοί αποτελούν την έκφραση της γενικότερης πολιτικής μιας κυβέρνησης και αντανακλούν τις προσδοκίες και τις προοπτικές της.

Για να τοποθετηθούμε πάνω στη φιλοσοφία της κυβερνητικής πολιτικής, θα πρέπει να αναλύσουμε το σημερινό πολιτικοοικονομικό στίγμα.

Παρόλο ότι για την ανάλυσή του θάπρεπε να επεκταθώ σε μια θεώρηση του παγκόσμιου και περιφερειακού στίγματος, μια και η εξάρτηση είναι εξόφθαλμη, δεν θα το επιχειρήσω λόγω στενότητας χρόνου.

Θα αρχίσω άμεσα με τις εξελίξεις στο Κυπριακό πρόβλημα.

Επικράτησε για μακρό διάστημα μια ατμόσφαιρα ευσεβοποθικής αισιοδοξίας, καλού κλίματος όπως ονομάζετο. Επροβάλλετο η άποψη ότι η Τουρκική χούντα - επειδή δρούσε ερήμην λαού - είχε τη δυνατότητα να χωρήσει πιο εύκολα προς μια λύση του Κυπριακού. Για να πετύχουμε αυτή τη λύση θάπρεπε ν' αποφεύγουμε κάθε ενέργεια που θα θεωρείτο από την Τουρκία σαν προκλητική, μια και στηρίζομαστε στην καλή της θέληση να εγκαταλείψει μαζοχιστικά τις καταχτητικές της επιδιώξεις και να προσφέρει ανεκτή λύση. Αυτό το κλίμα μετέδιδαν οι οπαδοί αυτής της θεώρησης σ' όλα τα διεθνή επίπεδα και φυσικά μέσα στον ίδιο τον ΟΗΕ. Έτσι σε συνεργασία με τους Χέιγκ-Μητσοτάκη και Ρολάνδη προπαρασκευάστηκαν οι «αιδέες» των οποίων ο Βάλντχάιμ απλώς αποδέχθηκε την πατρότητα. Συνεχιζόταν δηλαδή μια τοποθέτηση που παρέκαμπτε την ουσία της Κυπριακής κρίσης, την εμμονή της Τουρκίας στους τελικούς της στόχους, δηλαδή της ολικής κατοχής και το πρόβλημα παρουσιαζόταν έμμεσα σαν μια διακοινοτική διαφορά που θα μπορούσε να λυθεί με την καλή θέληση των δυο κοινοτήτων. Συνεχιζόταν η στρατηγική των συνεχών υποχωρήσεων γιατί υπήρχε η αυταπάτη ότι αυτό θα οδηγούσε σε σπάσιμο του αδιεξόδου και λύση του Κυπριακού προβλήματος.

Έτσι εδραιωνόταν η εκτροπή και ο αποπροσανατολισμός.

Προειδοποιούσαμε ότι αυτή η στρατηγική χρησίμευε απλώς σαν πρόσχημα για ψευδοκινητικότητα και σταδιακή μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων από την Τουρκία. Ότι τότε μόνο θα μπορούσαμε να ελπίζουμε σε λύση, αν οι Τουρκοί στόχοι καθίσταντο ανέφικτοι και υποδεικνύαμε συγκεκριμένη στρατηγική προς αυτή την κατεύθυνση.

Ετέθησαν, όπως θυμάστε, ορισμένα χρονικά πλαίσια για τη συζήτηση των ιδεών Βάλντχαϊμ, που δεν τηρήθηκαν.

Η Τουρκία χρησιμοποιούσε το χρόνο για να εδραιώσει τα κατοχικά δεδομένα και να καθιερώσει το Κυπριακό σαν μια διακοινοτική διαμάχη.

Η εμμονή ότι χωρίς να καταστούν οι Τούρκοι στόχοι ανέφικτοι θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε σε λύση με τις διακοινοτικές, όπως ονομάζονται, συνομιλίες, στην ουσία συντασσόταν με την άποψη ότι το Κυπριακό είναι πράγματι μια διακοινοτική διαφορά και συνέτεινε στην προπαρασκευή του εδάφους για το επόμενο βήμα της Τουρκίας, τη νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων.

Έτσι η άποψη ότι με υποχωρήσεις, με ολοκληρωμένα σχέδια, με νέες πολιτικές αποφάσεις βασισμένες στην καλή θέληση των δυο κοινοτήτων θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε σε λύση, στην ουσία αποπροσανατόλιζε από την ουσιαστική υφή του προβλήματος. Παρέβλεπε το γεγονός ότι αιτία της κρίσης ήταν η εμμονή της Τουρκίας στους επεκτατικούς της στόχους που στηριζόταν πάνω στη συνεχιζόμενη κατοχική παρουσία της.

Δυστυχώς, αντί μιας ουσιαστικής εμβάθυνσης στο πρόβλημα, οι οπαδοί αυτής της στρατηγικής εξαντλούντο σε επίθετα για εξτρεμισμό για όσους πρόβλεπαν την προβλεπτή αποτυχία ενός διαλόγου που στην ουσία ήταν διάλογος μεταξύ Λευκωσίας και Άγκυρας και όχι μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Ειρωνευόντουσαν κάθε αναφορά σε αμυντική θωράκιση, προβάλλοντάς την σαν πολεμοκαπηλική και πρόσφεραν επιχειρήματα στην Τουρκία ότι η έλλειψη προόδου προς λύση δεν οφειλόταν στη δική της στάση αλλά στην απροθυμία της δικής μας πλευράς να προβεί σε ακόμα μεγαλύτερες υποχωρήσεις.

Θα προκαλούσε ιλαρότητα προσπάθεια των οπαδών αυτής της στρατηγικής να αυτοπροβληθεί σαν δικαιωμένη.

Η στρατηγική αυτή χρεωκόπησε.

Ο διάλογος με βάση τις ιδέες Βάλντχαϊμ οδήγησε σε νέο αδιέξοδο.

Και τελικά η Τουρκία έκαμε ακόμα ένα βήμα για νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων με την ανακήρυξη χωριστού Τουρκοκυπριακού κράτους.

Η πολιτική του εξευμενισμού της Τουρκίας τελεολογικά οδήγησε σε ανακήρυξη χωριστού κράτους.

Η ανακήρυξη χωριστού κράτους αποτελεί το πιστοποιητικό θανάτου αυτής της πολιτικής.

Δικαιώθηκε η άποψη του Σοσιαλιστικού Κόμματος ότι μόνο με στρατηγική που θα καθιστά τους τελικούς στόχους της Τουρκίας ανέφικτους είναι δυνατό να οδηγηθούμε προς μια ανεκτή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Η τελευταία ενέργεια της Τουρκίας βασίστηκε πάνω στη λανθασμένη - όπως πιστεύουμε - διαπίστωση ότι και μετά την ανακήρυξη θα υπήρχαν εσωτερικές πολιτικές δυνάμεις που θα επέβαλλαν και πάλι επάνοδο σ' ένα στείο διάλογο, που αυτή τη φορά θα ισοδυναμούσε με αναγνώριση χωριστού κράτους από την ίδια την Κύπρο, πράγμα που θα άνοιγε το δρόμο για καθολική αναγνώριση.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν εσωτερικές πολιτικές δυνάμεις που θα δεχόντουσαν να διαδραματίσουν αυτό το ρόλο, η Τουρκική ενέργεια μπορεί να μετατραπεί σε μπούμεραγκ.

Με την προκλητική της ενέργεια η Τουρκία έφερε το Κυπριακό στο διεθνές προσκήνιο, προκάλεσε παγκόσμιες αρνητικές αντιδράσεις και αποκάλυψε τις καταχτητικές της βλέψεις. Οι δηλώσεις των ανώτατων πολιτικών ηγετών της Τουρκίας έχουν διαλύσει κάθε απάτη ή αυταπάτη αναφορικά με τις προθέσεις τους. «Η Κύπρος, μας λεν, είναι μαχαίρι στην καρδιά της Τουρκίας. Η Κύπρος είναι ό,τι και η Καραβαϊκή για τις ΗΠΑ. Η Κύπρος είναι τμήμα του μετα-Οθωμανικού χώρου».

Η Τουρκία επιδιώκει να θέσει ολόκληρη την Κύπρο κάτω από τη στρατηγική της κηδεμονία.

Αν για τη διεθνή κοινή γνώμη έγιναν πια εξόφθαλμοι οι στόχοι της Τουρκίας, είναι αδιανόητο να υπάρχουν στην Κύπρο, αν υπάρχουν, οποιοσδήποτε αυταπάτες.

Η Τουρκία στοχεύει στην κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου, όπως από μακρού έχει διαγνώσει το Σοσιαλιστικό Κόμμα.

Αν αυτό γίνεται αποδεχτό, και φραστικά τουλάχιστο γίνεται καθολικά αποδεκτό, θα ήταν αφελές να πιστεύει κανείς ότι η Τουρκία θα εγκατέλειπε εθελούσια αυτό το στόχο ή ότι θα επέτρεπε μεταβατικές λύσεις που θα υπονόμωσαν το στόχο της.

Το αβίαστο συμπέρασμα αυτής της διαπίστωσης είναι ότι τότε μόνο θα οδηγηθούμε σε λύση που να επιτρέπει το βιώσιμο του Κυπριακού Ελληνισμού, όταν οι στόχοι της Τουρκίας καταστούν ανέφικτοι. Εκεί πρέπει να στοχεύει μια σωστή στρατηγική.

Με την τελευταία της ενέργεια η Τουρκία έχει δημιουργήσει για μας ευνοϊκές συνθήκες για προώθηση μιας τέτοιας στρατηγικής.

Ασφαλέστατα θα πρέπει να συνεχίσουμε και να εντείνουμε την εκστρατεία μας για μη αναγνώριση χωριστού κράτους και αναίρεση της ανακήρυξής του. Όμως θα ήταν σφάλμα να περιορίσουμε τις δραστηριότητές μας μόνο σ' αυτό το επίπεδο.

Η ουσιαστική μας εκστρατεία είναι να καταδείξουμε ότι χωρίς άρση των ουσιαστικών αιτιών της κρίσης, δηλ. των Τουρκικών επεχτατικών στόχων και της κατοχής, το θέμα παραμένει.

Θα πρέπει ακόμα να γίνει κατανοητό ότι η παθητική παρέλευση χρόνου ή η απλή καταγγελία, στην ουσία θα οδηγήσουν και πάλι σε μια χρόνια υποτονικότητα που υποβοηθεί τη μονιμοποίηση και νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων.

Επιβάλλεται δράση. Επιβάλλεται άμεσα ουσιαστική δράση.

Δεν υποτιμούμε τη διεθνή εκστρατεία, την άρνηση αναγνώρισης και την πολιτική αλληλεγγύη που μας προσφέρεται από διάφορες πλευρές, όμως η διαπίστωση είναι ότι αυτά από μόνα τους δεν είναι δυνατό να οδηγήσουν σε ανατροπή των Τουρκικών στόχων.

Θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τα εμπλεκόμενα στο Κυπριακό συμφέροντα κατά τρόπο που να στρέφονται προς πιέσεις προς την Τουρκία για ματαίωση των τελικών της στόχων.

Βασικός παράγοντας προς αυτή την κατεύθυνση είναι η δική μας αμυντική προπαρασκευή και η Ελλάδα.

Η στάση της σοσιαλιστικής κυβέρνησης της Ελλάδας αποτελεί το βασικό μας όπλο για εθνική επιβίωση.

Το γεγονός ότι ο Έλληνας πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου δηλώνει απερίφραστα ότι είναι διατεθειμένος να εκπληρώσει στο ακέραιο και τις εθνικές και τις νομικές υποχρεώσεις της Ελλάδας προς την Κύπρο, πρέπει να αξιοποιηθεί άμεσα. Αυτό βάζει φίλους και εχθρούς μπροστά στις ευθύνες τους και μπροστά στην εμπλοκή των δικών τους εθνικών συμφερόντων.

Η εμπλοκή της Ελλάδας καθιστά σαφές ότι η εμμονή της Τουρκίας στο στόχο της ολικής κατοχής οδηγεί σε αναμέτρηση με την Ελλάδα και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα μιας τέτοιας κρίσης ο μεγάλος ζημιωμένος θα είναι οι ΗΠΑ που είναι ο κύριος προμηθευτής όπλων και οικονομικής βοήθειας προς την Τουρκία.

Από την άλλη μια στασιμότητα, έστω και στηριγμένη σε κάποια ισορροπία δυνάμεων, θα έχει σαν αποτέλεσμα ή τη διπλή ένωση ή αν η ισορροπία διαταραχθεί ή δεν υπάρξει, την κατάληψη της Κύπρου από την Τουρκία, πράγμα που συγκρούεται με τις επιδιώξεις του λαού μας και με τα συμφέροντα των χωρών του σοσιαλιστικού μπλοκ.

Οι αδέσμευτοι αντιλαμβάνονται ότι διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο υπονομεύει την πιστευτότητα και την υπόσταση του κινήματος.

Οι χώρες της Ευρώπης δεν έχουν συμφέρον στο διαμελισμό ή την εξαφάνιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τώρα είναι η ώρα της άμεσης δράσης.

Η Ελληνική κυβέρνηση ανέλαβε μια χωρίς προηγούμενο εκστρατεία και καθόρισε το Κυπριακό σαν πρώτο θέμα στην ιεράρχηση των εθνικών προτεραιοτήτων. Από μας εξαρτάται η αξιοποίηση. Διότι αν ζητείς καλώς ευρίσκει.

Δυστυχώς έχει αναληφθεί μια συστηματική υπονόμηση και εξύβριση του Ελληνικού παράγοντα και μάλιστα από πλευρές που ερμήνευαν την προχουντική τους τοποθέτηση σαν Ελληνοφροσύνη.

Από την άλλη εκφράστηκαν αντιρρήσεις για Ελληνικό δυναμικό ρόλο με το επιχείρημα της Λιβανοποίησης και τις πιθανότητες στρατιωτικής εμπλοκής του Αμερικανικού παράγοντα «διδαιτητικά».

Όμως ο Ελληνικός ρόλος δεν έχει σκοπό την απειλή, αλλά την εδραίωση της πεποίθησης ότι η Ελλάδα δεν θα παραμείνει παθητικός θεατής σε περίπτωση προσπάθειας από την Τουρκία για συμπλήρωση των καταχτητικών της στόχων.

Αν αυτό επιχειρηθεί, προτιμούμε να είμαστε μόνοι ή να έχουμε δυναμικές συμμαχίες;

Το αίτημα παραμένει για αποχώρηση όλων των στρατευμάτων, και αυτό το αίτημα καθίσταται ουσιαστικό από κάποιο ισοζύγιο ρόλων.

Θάταν προτιμότερη η μόνιμη Ισραηλινή κατοχή στο Λίβανο από την αντίσταση και από τη συμμαχία με δυνάμεις ενάντια στην Ισραηλινή κατοχή;

Πώς θα αλλοιωθούν οι στόχοι της Τουρκίας αν δεν δημιουργηθούν συνθήκες για τη μη δυνατότητα εφαρμογής τους;

Μια άλλη ταχτική είναι της προβολής των αντικειμενικών δυσχερειών που υπάρχουν, η διάγνωση των κινδύνων που υπάρχουν χωρίς εισηγήσεις για αντιμετώπιση των καταστάσεων. Πού στοχεύει μια τέτοια ταχτική; Στην επάνοδο της

θεωρίας των νέων υποχωρήσεων που οδήγησαν σε αδιέξοδα και σε προσπάθεια νομιμοποίησης περαιτέρω των κατοχικών δεδομένων.

Γίνεται εισήγηση για νέα σχέδια;

Ποιά;

Και πώς αυτά τα σχέδια θα οδηγήσουν σε λύση χωρίς εξαναγκασμό της Τουρκίας να εγκαταλείψει τους τελικούς της στόχους;

Η αμυντική θωράκιση αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα στη διεξαγωγή του αγώνα για εθνική επιβίωση.

Ευτυχώς όλες οι πλευρές τώρα φαίνεται να αντιλαμβάνονται την ουσιαστική σημασία αυτού του παράγοντα.

Πρέπει να γίνει όμως σαφές ότι αμυντική θωράκιση δεν σημαίνει απλώς μηχανικό εξοπλισμό, αλλά προϋποθέτει οικονομική, πολιτική και ψυχολογική προπαρασκευή.

Το σύνολο του λαού εκ των πραγμάτων πρέπει να είναι εμπλεγμένο.

Όχι μονάχα επείγει η αναγκαιότητα της πολιτοφυλακής, αλλά και της υλοποίησης προπαρασκευαστικών σχεδίων ώστε κάθε πολίτης να γνωρίζει το ρόλο του, ενεργητικό ή έστω και παθητικό, για όσους ο παθητικός ρόλος είναι αυτός που επιβάλλεται.

Ο Τουρκικός επεχτατισμός δεν απειλεί μόνο την Κύπρο, αλλά και το Αιγαίο και τα νησιά και τη Θράκη.

Έτσι η ενότητα με τον Ελλαδικό παράγοντα δεν στηρίζεται μόνο σε λόγους εθνικής ταύτισης, αλλά και σε λόγους ταύτισης συμφερόντων και αντιμετώπισης κοινών κινδύνων κοινής προέλευσης.

Η αντιμετώπιση των κινδύνων γενικά στους οποίους αναφέρθηκα επιβάλλει ενότητα.

Μια ενότητα στηριγμένη σε κοινή γραμμή και κοινή στρατηγική και κοινές διαπιστώσεις:

Ότι τελικός στόχος της Τουρκίας είναι η ολική κατοχή.

Ότι η Τουρκία δεν θα εγκαταλείψει από καλή θέληση αυτούς τους στόχους της.

Ότι λύση θα υπάρξει αν καταστήσουμε τους τελικούς στόχους της Τουρκίας ανέφικτους.

Ότι αποκλείουμε επανέναρξη διαλόγου ύστερα από την ανακήρυξη χωριστού κράτους χωρίς προηγούμενη άρση αυτής της απόφασης.

Ότι στόχος μας δεν είναι απλώς η αναίρεση της ανακήρυξης αλλά η άρση των ουσιαστικών αιτίων της κρίσης, των Τουρκικών επεκτατικών στόχων.

Κάποιοι μιλούν για υποβολή νέων σχεδίων από μας.

Αν τα σχέδια ανατρέπουν τους τελικούς στόχους της Τουρκίας, γιατί θα τα δεχόταν η Τουρκία χωρίς εξαναγκασμό;

Αν υποβοηθούν αυτούς τους στόχους αυτό σημαίνει επιλογή αυτοκαταστροφής.

Μια συμφωνία πάνω σε μια κοινή βάση υποβάλλει και την ανάγκη συλλογικής αντιμετώπισης των θεμάτων:

Κυβέρνηση που να αντανακλά ολόκληρο το φάσμα της πολιτικής ζωής.

Ορθή αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Αξιοποίηση των σχέσεων κάθε πολιτικής πλευράς.

Αποστολές με κύρος και με συγκεκριμένη παρουσίαση του θέματος.

Με σύνεση, με μετριοπάθεια αλλά χωρίς ηττοπάθεια μπορούμε να χαράξουμε μια καινούργια πορεία, μια πορεία που να σπάσει τα αδιέξοδα, να ανατρέψει τους επεχτατικούς στόχους της Τουρκίας και να εξασφαλίζει την εθνική μας επιβίωση.

Για να είναι η ενότητα σταθερή επιβάλλεται εδραίωση των ηθικών αξιών, προσήλωση στις δημοκρατικές διαδικασίες, σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των πολιτών, αξιοκρατική μεταχείριση όλων και σεβασμός στους αγώνες όσων προσέφεραν.

Πρέπει με λύπη να διαπιστώσω ότι δυστυχώς συνεχίζεται η δυσμενής διάκριση, η καταπίεση, ο εξαναγκασμός. Ακόμα και τώρα τα κομματικά κριτήρια αποτελούν το γνώμονα των κυβερνώντων και των συγκυβερνώντων στη συμπεριφορά τους έναντι των πολιτών.

Οι συνδικαλιστικές ελευθερίες καταπατούνται και από την κυβέρνηση, αλλά και από τα κατεστημένα συνδικαλιστικών και επαγγελματικών οργανώσεων.

Έτσι αντί να ενθαρρύνεται το ελεύθερο φρόνημα, να κατοχυρώνεται το ελεύθερο δικαίωμα του εργάτη να συνδικαλιζεται και όλων των επαγγελματικών τάξεων, να προάγεται η περηφάνεια, η αξιοπρέπεια, προωθείται ο ραγιαδισμός και αυτό υποσκάπτει το φρόνημα και την αγωνιστικότητα του λαού.

Και τώρα στα οικονομικά θέματα.

Φοβούμαι ότι η φιλοσοφία πάνω στην οποία στρίζεται η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης δεν ανταποκρίνεται στις αναγκαιότητες που επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Αντί συνετής αξιοποίησης των παραγωγικών δυνατοτήτων, λιτότητας ελάττωσης των εισαγωγών των μη απαραίτητων προϊόντων, μέτρων απορρόφησης των προϊόντων μας από την εσωτερική αγορά και αύξησης των εξαγωγικών μας δυνατοτήτων, δημιουργίας βιομηχανικών μονάδων ψηλής τεχνολογίας, η κυβέρνηση συνέχισε μια πορεία που μοιραία οδηγεί σε αύξηση του χάσματος του εμπορικού ισοζυγίου, όπως προβλέψαμε, σε μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα, όπως προβλέψαμε, σε μαρασμό των παραγωγικών μας κλάδων, όπως προβλέψαμε, με τόσο έκδηλες αρνητικές επιπτώσεις ώστε ο Υπουργός ειλικρινά να βρεθεί υποχρεωμένος να προβεί σε δημόσια ομολογία για τους μελλοντικούς κινδύνους.

Η φιλοσοφία των υπό εξέταση Προϋπολογισμών και η ερμηνεία που περιέχεται στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών στη Βουλή δεν αφήνουν καμιά αμφιβολία ότι η κυβέρνηση θα συνεχίσει πάνω στην ίδια βάση τις οικονομικές της κατευθύνσεις.

Άλλωστε μια βασική προϋπόθεση που εγκρίθηκε από τα δυο κόμματα που αποτέλεσαν τον κυβερνητικό συνασπισμό, ήταν η συνέχιση της ίδιας οικονομικής πολιτικής, η διατήρηση των ίδιων κοινωνικοοικονομικών δομών, η αποφυγή οποιασδήποτε ουσιαστικής αναδιάρθρωσης.

Ποια η σημερινή κατάσταση της οικονομίας μας;

Από τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός και από άλλα στοιχεία φέινεται ότι υπάρχει μια πτώση των επενδύσεων, αύξηση των εισαγωγών (στο 1982 κατά 18% και στους πρώτους μήνες του 1983 κατά 11% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου χρόνου), υπάρχει απόλυτη ελάττωση των εξαγωγών, για πρώτη φορά, στους πρώτους μήνες του 1983 κατά 3%. Έτσι το ισοζύγιο των συναλλαγών κλονίζεται κατά επικίνδυνο τρόπο.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα έφτασε πάνω από 80 εκατομμύρια. Ο τρόπος δε με τον οποίο η κυβέρνηση προτίθεται να καλύψει αυτό το έλλειμμα είναι ενδεικτικός της φιλοσοφίας που επικρατεί για την αντιμετώπιση των οικονομικών θεμάτων.

Είχαμε προειδοποιήσει ότι η πρόχειρη καταφυγή στον εξωτερικό δανεισμό θα είχε μακροχρόνια αρνητικές επιπτώσεις πάνω στην οικονομία μας και ότι τελικά θα υποθήκευε την εθνική οικονομία με σοβαρό αντίκτυπο σε θέματα πολιτικής ανεξαρτησίας. Η απαρχή αποπληρωμής θα οδηγούσε σε φορολογίες δυσανάλογες με τις δυνατότητες του τόπου. Όταν δε οι φορολογικές κυβερνητικές τάσεις είναι η επιλογή των έμμεσων φόρων, η αρνητική επίδραση πάνω στο βιοτικό επίπεδο των λαϊκών μαζών είναι καταφανής.

Οι φόβοι ότι η κυβερνητική πολιτική στρέφεται προς τη λανθασμένη πορεία επιβεβαιώνονται από την τοποθέτηση του Υπουργού που θεωρεί τα εισοδήματα των εργαζομένων σαν υπεύθυνα για την κακοδαιμονία της δυσχέρειας των εξαγωγών μας, ακόμα και για τη στροφή προς καταναλωτική κοινωνία και προτιμήσεις προς τα εισαγόμενα προϊόντα.

Όμως η πραγματικότητα είναι ότι με τις αλόγιστες υψώσεις τιμών, με τις επιβαρυντικές αυξήσεις για ζωτικά είδη, όπως ο ηλεκτρισμός, πλήττεται επικίνδυνα το βιοτικό επίπεδο των λαϊκών και μεσαίων στρωμάτων που είναι αμφίβολο αν θα μπορούν να αξιοποιήσουν το ηλεκτρικό ρεύμα, πολύ περισσότερο άλλα είδη τεχνολογικής προόδου, ενώ ταυτόχρονα εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες διοχετεύονται στο εξωτερικό, δεκάδες εκατομμύρια λίρες διασπαθίζονται από κακή διαχείριση του δημόσιου χρήματος και η ιεράρχηση προτεραιοτήτων κάθε άλλο παρά είναι ικανοποιητική. Χάθηκε πολύτιμος χρόνος. Οδηγηθήκαμε στα μεγάλα ελλείμματα λόγω έλλειψης μέτρων. Οι εισαγωγές υπήρξαν αλόγιστες με αποτέλεσμα τα εγχώρια προϊόντα να εκτοπίζονται από την ίδια την Κυπριακή αγορά. Η γεωργική παραγωγή παραμένει αδιάθετη, ενώ επιτρέπεται η εισαγωγή γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων ασύδοτα.

Το ίδιο ισχύει για τη βιομηχανική παραγωγή. Εισάγουμε από χώρες οι οποίες εξάγουν προς την Κύπρο προϊόντα αξίας πολλών δεκάδων εκατομμυρίων λιρών, όπως η Ιαπωνία, και όμως απορροφούν μόνο προϊόντα μερικών χιλιάδων λιρών. Η δασμολογική προστασία των εγχώριων προϊόντων υπήρξε ανύπαρκτη. Οι δασμοί αυξάνονται ομοιόμορφα. Έτσι το πρόσχημα ότι γίνεται η αύξηση για την προστασία της εγχώριας παραγωγής είναι εντελώς αστήρικτο γιατί δεν γίνεται καμιά διαφοροποίηση των προϊόντων που παράγονται εγχώρια και των γενικών, όταν λέμε αυξάνεται, ας πούμε, η προσφυγική επιβάρυνση ομοιόμορφα κατά ένα άλφα ποσοστό. Ακόμα και τα κίνητρα δεν εξυπηρετούν χωρίς τις ανάλογες θεσμικές δομές. Σε μερικές περιπτώσεις χρησιμεύουν μόνο για αύξηση των υπερκερδών, χωρίς την ανάλογη θετική επίδραση στην εθνική οικονομία. Υπάρχουν πιο ορθολογιστικές μέθοδοι για ενίσχυση των εξαγωγικών βιομηχανιών, που ασφαλώς αξίζει και πρέπει να ενθαρρυνθούν. Οι εξαγωγές για πρώτη φορά παρουσιάζουν απόλυτη μείωση. Δεν υπήρξε ολοκληρωμένο σχέδιο για διερεύνηση και διευκόλυνση των εξαγωγών. Τα απλά ταξείδια είναι αφελές να αναμένεται ότι θα αποδώσουν. Ακόμα και μέτρα που εξαγέλθηκαν, όπως ο Οργανισμός προώθησης εξαγωγών, παρέμειναν στο στάδιο της εξαγγελίας. Το ίδιο ισχύει για τον Οργανισμό προώθησης επενδύσεων.

Το ίδιο το βιομηχανικό κεφάλαιο κρούει τον κώδωνα του κινδύνου.

Για έπιπλα, παπούτσια και είδη ενδύσεως ξοδεύονται πολλά εκατομμύρια

λίρες. Και όμως η δυνατότητα για υπερκάλυψη της εσωτερικής αγοράς με καλής ποιότητας προϊόντα είναι ρεαλιστική.

Η τραπεζική πολιτική αντί να κατευθύνεται προς ενίσχυση των παραγωγικών τομέων, προτιμά την ενθάρρυνση του εμπορίου και μάλιστα ειδικά των εισαγωγών γιατί έτσι εξασφαλίζει για το τραπεζικό κεφάλαιο εύκολο και σίγουρο κέρδος. Κέρδος όμως που είναι αντιπαραγωγικό για την Κυπριακή εθνική οικονομία. Αποδείχτηκε δε ότι οι κάποιες σχέσεις Κυβέρνησης και ελέγχου τραπεζικού κεφαλαίου είναι εντελώς ανεπαρκείς και έτσι μπαίνει στο προσκήνιο η ανάγκη πλήρους ελέγχου των κεφαλαιουχικών αποθεμάτων.

Η λιτότητα, παρά το ότι συνεχώς εξαγγέλεται, ουδέποτε πραγματοποιείται.

Και δεν εννοούμε φυσικά λιτότητα την περικοπή των εισοδημάτων των εργαζομένων. Υπάρχουν υδροκεφαλικές υπηρεσίες, που γίνονται ακόμα πιο υδροκεφαλικές με τη συνεχή δημιουργία άχρηστων θέσεων και προσλήψεις «ημετέρων». Ακόμα και για Υφυπουργεία δεν έχει ερωτηθεί αυτό το Σώμα αν έπρεπε να γίνουν και αν έπρεπε ο λαός να πληρώνει με νέα έξοδα θέσεις οι οποίες κατά τη γνώμη μου είναι εντελώς αχρείαστες.

Τα σκάνδαλα συγκλονίζουν.

Η ΞΕΚΤΕ είναι ένα κλασσικό παράδειγμα. Και όμως ακόμα δεν λογοδοτήσαν οι ευθυνόμενοι. Δεν είναι ορθό ο Υπουργός να το εμφανίζει σαν επίτευγμα.

Η καθυστέρηση στη λήψη απόφασης για τις συνεργατικές βιομηχανίες στοίχισε στο δημόσιο πολλά εκατομμύρια λίρες. Είναι εξόφθαλμο ότι και βιώσιμες ακόμα βιομηχανίες καθίστανται αρνητικές όταν για χρόνια παραμένουν αδρανείς. Ποια ήταν τα ελατήρια; Η καταστροφή της ιδέας του συνεργατισμού; Η εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων; Η ανικανότητα;

Η φοροδιαφυγή ζημιώνει το κράτος πολλά εκατομμύρια λίρες. Μέτρα εξαγγέρονται αλλά μέτρα δεν εφαρμόζονται.

Οι δασμοί στην ουσία είναι επιχορήγηση των βιομηχανιών. Όταν γίνεται ορθολογιστική χρήση του μέτρου για ενθάρρυνση της εγχώριας βιομηχανίας τα αποτελέσματα είναι θετικά. Η ισοπέδωση όμως ειδών πολυτελείας, ειδών που παράγονται επιτόπια και ειδών πρώτης ανάγκης είναι απαράδεκτη. Είναι ο λαός που καλείται να επιχορηγήσει τις βιομηχανίες. Γι' αυτό πρέπει να γίνεται επιλογή και ορθή χρήση του μέτρου.

Ενώ αυτή η πολιτική ακολουθείται σ' αυτό τον τομέα, υπάρχουν φήμες, που ελπίζω να διαψευστούν, ότι η κυβέρνηση προτίθεται να μειώσει τις επιχορηγήσεις των σιτηρών.

Ο τρόπος εξεύρεσης κρατικών εσόδων είναι αναχρονιστικός.

Η συμμετοχή του κράτους στην παραγωγή εθνικού προϊόντος, ιδιαίτερα για μια υπό ανάπτυξη οικονομία, είναι απαράδεχτα χαμηλή για τις Κυπριακές συνθήκες.

Ο τρόπος διάθεσης του εθνικού προϊόντος τόσο από πλευράς επενδυτικής όσο και κατανομής κατά τάξη είναι αντιλαϊκός και αντιπαραγωγικός.

Η κυβέρνηση σχεδόν κατά κανόνα στρέφεται στην έμμεση φορολογία για την κάλυψη των συνεχώς αυξανόμενων δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Αυτό έδειξε και η τελευταία δέσμη φορολογικών επιβαρύνσεων. Και όμως ήδη η αναλογία άμεσων—έμμεσων φόρων είναι καταθλιπτική για τα εργαζόμενα και μεσαία στρώματα.

Υπάρχει η ομολογία ότι η ζήτηση της εσωτερικής αγοράς κατευθύνεται προς τις εισαγωγές. Όμως παρά τις προειδοποιήσεις μας και παρά τη διαπίστωση του Υπουργού δεν προβλήθηκε κανένα ουσιαστικό σχέδιο για μείωση αυτής της εξάρτησης, για μέτρα αντι-εισαγωγικά, για προστασία της εσωτερικής παραγωγής.

Η τόσο μεγάλη εξάρτηση της οικονομίας από τριτογενείς παράγοντες τόσο ευαίσθητους στις πολιτικές εξελίξεις, αρκεί η Τουρκία, απειλές απλώς να εκτοξεύσει, αποδυναμώνουν ακόμα περισσότερο την εθνική μας οικονομία.

Η στροφή προς την καταναλωτική κοινωνία συνεχίζεται σύμφωνα με την υπουργική πρόβλεψη έστω και με χαμηλότερο ρυθμό, οι δε επενδύσεις στο μεταποιητικό τομέα υπολογίζεται να σημειώσουν απόλυτη κάμψη.

Το έλλειμμα στους εθνικούς πόρους για χρηματοδότηση των επενδύσεων θα αυξηθεί. Πώς προτίθεται να αντιμετωπίσει την κατάσταση η κυβέρνηση; Τα περιθώρια εξωτερικού δανεισμού εξαντλούνται και η έναρξη αποπληρωμής θα σημαίνει ακόμα πιο σκληρή φορολογική επιβάρυνση.

Οι εισαγωγές μας αυξάνονται κατά 9%, το δε εμπορικό έλλειμμα φτάνει τα £330 εκ.

Ενώ ο Υπουργός διαπιστώνει την ύπαρξη αρνητικών μακροπρόθεσμων τάσεων σε διάφορα οικονομικά μεγέθη που δημιουργούν πιθανούς κινδύνους για την οικονομία μας», η όλη φολοσοφία και τα μέτρα που εισηγείται δεν πείθουν ότι η αγωγή που θα ακολουθηθεί θα αποφύγει τους κινδύνους.

Ο κ. Υπουργός ανάμεσα στα προβλήματα που θεωρεί υπεύθυνα για την κακοδαιμονία αναφέρει τη μεγάλη αύξηση μισθών και ημερομισθίων. Αυτό σημαίνει ότι η εξαγγελία για βελτίωση της κατανομής του εθνικού εισοδήματος δεν είναι ειλικρινής εκτός αν με αυτό υπονοείται η μείωση των μισθών και ημερομισθίων προς όφελος των μεγάλων εισοδημάτων.

Ο κ. Υπουργός μας λέγει ότι με την πτώση του πληθωρισμού η αγοραστική δύναμη του διαθέσιμου ιδιωτικού εισοδήματος αυξήθηκε ακόμα πιο απότομα από όσο αυξήθηκε το εισόδημα αυτό με αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ποιών στρωμάτων, αφού ιδιαίτερα γίνεται αναφορά σε στροφή προς εισαγωγές;

Είναι σαφές ότι ο Υπουργός στρέφεται προς μείωση του ρυθμού αύξησης των διαθέσιμων εισοδημάτων, όμως ποια είναι τα «διαθέσιμα» και τι είναι το μίνιμουμ απαραίτητο;

Αν δε πιστεύουμε στον εθελοντικό έλεγχο των τιμών, φοβούμαι πως θα βρεθεί μπροστά σε οδυνηρές εκπλήξεις.

Ο Υπουργός μιλάει για καθολική συμφωνία ότι οι αυξήσεις μισθών πρέπει να περιορισθούν στα πλαίσια αύξησης της παραγωγικότητας. Διερωτούμαι, υπάρχει μια τέτοια καθολική συμφωνία;

Ενώ είναι επιθυμητή η αυξημένη δασμολόγηση ειδών πολυτελείας που εισάγονται ή άλλων ειδών που εκτοπίζουν τα προϊόντα της εσωτερικής παραγωγής, οι ισοπεδωτικές αυξήσεις όλων των ειδών συνιστούν κατά τη γνώμη μου αφελή πολιτική.

Είναι ενθαρρυντικό το ότι ο Υπουργός αναγνωρίζει ότι στον τομέα ενέργειας η κυβερνητική επίδοση δεν υπήρξε σημαντική. Όμως η διάγνωση δεν επαρκεί. Λείπουν οι εισηγήσεις για αποτελεσματική θεραπευτική αγωγή.

Η κυβέρνηση συνεχίζει να χρησιμοποιεί το πλεόνασμα των ταμείων κοινω-

νικών ασφαλίσεων για χρηματοδότηση ελλειμμάτων του προϋπολογισμού και μάλιστα με χαμηλό επιτόκιο που ισοδυναμεί με φορολογία των συνδρομητών.

Δεν είναι δυνατό στο σύντομο χρονικό διάστημα που έχει καθοριστεί να αναλύσει κανείς όλα τα οικονομικά δεδομένα.

Θα αναφερθώ μόνο με πολλή συντομία σε ορισμένα συγκεκριμένα θέματα.

Ο κ. Υπουργός επιβεβαίωσε την κρίση της οικονομίας μας. Δυστυχώς για τέσσερα χρόνια που παρουσιάστηκαν τα συμπτώματα ύφεσης, η κυβέρνηση απέτυχε να λάβει τα απαιτούμενα διορθωτικά μέτρα. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα είχε εισηγηθεί μια σειρά μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση.

Η οικονομία μας από το 1979 παρουσιάζει μια ανησυχητική κάμψη. Έτσι ενώ ο μέσος ρυθμός αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στην περίοδο 1977—8 ήταν 11.1%, το 1979 μειώθηκε σε 8.9%, το 1982 σε 4.8% και το 1983 αναμένεται να σημειώσει περαιτέρω κάμψη.

Όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι αυξάνεται επικίνδυνα.

Έτσι ενώ το 1978 το έλλειμμα ήταν £59 εκ., το 1982 ανήλθε σε 82 και για το 1983 εκφράζονται φόβοι ότι θα ξεπεράσει ακόμα και αυτά τα επίπεδα.

Σαν ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος από 4.9% το 1978 ανήλθε σε 6.6% το 1983. Αυτή η αύξηση, σύμφωνα με διεθνή κριτήρια, βρίσκεται έξω από τα ανώτατα επιτρεπτά επίπεδα.

Τα στοιχεία του 1982 διαψεύδουν την κυβέρνηση όταν με συγκρίσεις προσπαθεί να δημιουργήσει μια αλλοιωμένη εικόνα. Το ίδιο χρονικό διάστημα η Γαλλία είχε 3%, η Δ. Γερμανία 4%, η Μεγάλη Βρετανία 1.9%, το Λουξεμβούργο 1.3% και ο μέσος όρος της ΕΟΚ ήταν 4.9%.

Το ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα θα αποτελέσει επικίνδυνα αποσταθεροποιητικό παράγοντα για την οικονομία μας και τη νομισματική σταθερότητα της χώρας, αφού η χρηματοδότηση του μεγαλύτερου μέρους του θα γίνει αναπόφευκτα, αν βρεθεί, με εξωτερικό δανεισμό.

Έτσι η υπόσχεση της κυβέρνησης στο Δ' έκτακτο σχέδιο οικονομικής δράσης για σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος έχει διαψευστεί.

Η αύξηση του δημ. ελλείμματος οπωσδήποτε δεν συνάδει με την επιδίωξη εξωτερικής νομισματικής σταθερότητας αφού θα αυξήσει την εξάρτηση της οικονομίας μας από εξωτερικά δάνεια. Δεν συνάδει επίσης με τη δημιουργία εσωτερικής νομισματικής σταθερότητας αφού οι δημόσιες αποταμιεύσεις που είναι ήδη αρνητικές μειώνονται, η δε επίδραση των πληθωριστικών πιέσεων από το διευρυνόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα θα συμβάλει στην επιδείνωση του ήδη καταθλιπτικού επενδυτικού κλίματος.

Το εξωτερικό δημόσιο χρέος έχει σχεδόν τετραπλασιαστεί μέσα σε πέντε χρόνια. Συγκεκριμένα αυξήθηκε κατακόρυφα από £67 εκ. το 1978 σε £247 εκ. το 1983. Σοβαρά υπόψη επίσης πρέπει να ληφθεί και το εγγυημένο από την κυβέρνηση εξωτερικό χρέος που ξεπερνά τα £100 εκ. Σαν αποτέλεσμα η εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους απορροφά ήδη σημαντικά ποσά σε ξένο συνάλλαγμα, ενώ με τη λήξη της περιόδου χάριτος στην αποπληρωμή μεγάλου μέρους του χρέους, το ποσοστό εξυπηρέτησης θα είναι πολύ πιο καταθλιπτικό.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η εξυπηρέτηση του Δημόσιου Χρέους θα ανέλθει το 1984 στα £58 εκ. από £42 εκ. το 1982, αύξηση δηλαδή κατά 38%.

Η αποτυχία της κυβερνητικής πολιτικής να δημιουργήσει ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα είχε σαν αποτέλεσμα τη συνεχή πτώση του όγκου των πάγιων επενδύσεων, τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σαν ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος από 38% το 1979 σε 33% το 1982. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο συνολικός όγκος των επενδύσεων στο βιομηχανικό τομέα το 1982 παρουσίασε δραστική απόλυτη κάμψη κατά 35% περίπου σε σύγκριση με το 1979 ενώ τα τελευταία στατιστικά στοιχεία για το 1983 φανερώνουν μια παραπέρα μείωση των επενδύσεων στο ζωτικό αυτό τομέα.

Επιπρόσθετα το χάσμα άμεσων και έμμεσων φόρων συνεχώς διευρύνεται με αποτέλεσμα να γίνεται ολοένα και πιο άδικη η κατανομή των φορολογικών βαρών ενώ η ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος σε βάρος των χαμηλών εισοδηματικών τάξεων να αμβλύνεται. Αναλυτικά, τα έσοδα από τους έμμεσους φόρους, τους φόρους δηλαδή που δεν λαμβάνουν υπόψη τη φοροδοτική ικανότητα του φορολογουμένου, θα αποτελέσουν το 1984 το 45% των συνολικών εσόδων αντί 41% το 1983. Παρατηρείται δηλαδή αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των έμμεσων φόρων στο σύνολο, εξέλιξη η οποία βρίσκεται σε αντίθεση με την απαίτηση των εργαζομένων για δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Αντίθετα, τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τους άμεσους φόρους θα αποτελέσουν το 28% του συνόλου μόνο. Από τα £56 εκ. που θα εισπραχθούν από άμεσους φόρους το 1984, τα £38 εκ. δηλαδή το 68%, θα προέλθουν από τους φορολογούμενους υπαλλήλους ενώ τα νομικά πρόσωπα, δηλ. οι εταιρείες κλπ. θα πληρώσουν £12 εκ. μόνο, δηλ. 21% του συνόλου. Εάν δε συγκρίνουμε τα στοιχεία αυτά με το 1983 θα παρατηρήσουμε μια τρομακτική διεύρυνση του χάσματος σε βάρος των φορολογούμενων υπαλλήλων. Στην ομιλία του ο κ. Υπουργός μίλησε για μια αυστηρή εισοδηματική πολιτική. Ανάμεσα στ' άλλα είπε: «Η Κυβέρνηση πιστεύει, και φαίνεται ότι όλοι συμφωνούν στο σημείο αυτό, ότι μια τέτοια πολιτική θα πρέπει να περιορίσει τις αυξήσεις των εισοδημάτων, στο σύνολό τους, στα πλαίσια της αύξησης της παραγωγικότητας».

Μ' αυτό τον έμμεσο τρόπο ο κ. Υπουργός θέλησε να προβάλλει την πολιτική της κατάργησης των ετήσιων προσαυξήσεων των εργαζομένων και τον περιορισμό των αυξήσεων στο ποσοστό της λεγομένης «παραγωγικότητας».

Με το να αποδεχτούμε ότι οι αυξήσεις πρέπει να περιορίζονται μέσα στα πλαίσια κάποιου ποσοστού που το ονομάζουμε «παραγωγικότητα», εξυπακούει ότι αμέσως αποδεχόμαστε ότι τη σημερινή κατανομή του Εθνικού Εισοδήματος σαν δείκτη τη δεχόμαστε σαν σωστή και επιθυμούμε την παγίωσή της στα σημερινά πλαίσια, πράγμα που είναι απαράδεκτο.

Εξάλλου ποιος καθορίζει και ποιος μετρά την «παραγωγικότητα»; Μια και οι εργαζόμενοι δεν συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, γιατί να είναι υποχρεωμένοι να αποδέχονται μια «παραγωγικότητα» που άλλοι με τις δικές τους ενέργειες και αποφάσεις καθορίζουν; Αν οι εργαζόμενοι συμμετείχαν στη λήψη των αποφάσεων, θα είχαν τρόπους να αυξήσουν την παραγωγικότητα. Θα μπορούσαν για παράδειγμα να αποφασίσουν για επενδύσεις με μακροπρόθεσμες ωφέλειες παρά σε βραχυπρόθεσμες κερδοσκοπικές ενέργειες.

Δεν γνωρίζω αν σ' αυτό περιλαμβάνεται και το τιμαριθμικό επίδομα. Θα ήθελα δε να υπενθυμίσω ότι από αυτό το βήμα της Βουλής εισηγηθήκαμε από χρόνια ότι το τιμαριθμικό επίδομα θα έπρεπε να δίδεται όχι μόνο με βάση το συντελεστή του μισθού αλλά και με βάση άλλους παράγοντες οικογενειακούς. Γιατί θα ήταν αδιανόητο ένας υπάλληλος με £1,000 το μήνα, ας πούμε αποδοχές,

αν το τιμαριθμικό επίδομα είναι 10%, να έχει εισόδημα £100 που αναλογεί σχεδόν με το μισό μηνιαίο εισόδημα κάποιου υπαλλήλου. Δυστυχώς υπήρξε καθολική τότε καταδίκη της τοποθέτησής μας. Χαίρομαι διότι αντιλαμβάνομαι ότι τουλάχιστο μερικές συνδικαλιστικές οργανώσεις τώρα αποδέχονται αυτή την τοποθέτηση.

Επιπρόσθετα είναι παράδοξο να θεωρούνται σαν εισόδημα μόνο οι μισθοί και να αγνοούνται όλες οι άλλες μορφές εισοδήματος, όπως τα κέρδη και τα υπερκέρδη, τα μερίσματα, τα ενοίκια κλπ. Για μας είναι απαράδεκτο οργανισμοί με εκατομμύρια λίρες κέρδη το χρόνο να αυξάνουν τα μερίσματα στους μετόχους τους αλματωδώς, να τους παραχωρούν δωρεάν μετοχές από τα κεφαλαιοποιημένα κέρδη και να παραχωρούν αυθαίρετα καθοριζόμενες μισθοδοσίες.

Οι αριθμοί για ανεργία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Στον επίσημο αριθμό του 3.5% πρέπει να προστεθούν οι χιλιάδες άνεργοι επιστήμονες που δεν καταγράφονται στο Υπουργείο Εργασίας, το εργατικό δυναμικό που εξάγεται και οι ημιαπασχολούμενοι.

Ο φόρος εισοδήματος στην ουσία δεν διαφοροποιείται.

Προειδοποιούσαμε στην περσινή ομιλία ότι χωρίς ουσιαστικό έλεγχο στα τραπεζικά κεφαλαιουχικά αποθέματα και στην επενδυτική πολιτική, χωρίς αύξηση της κυβερνητικής συνεισφοράς στην παραγωγή εθνικού προϊόντος, χωρίς ουσιαστική ενίσχυση των παραγωγικών κλάδων, χωρίς σωστή ιεράρχηση προτεραιοτήτων η οικονομία θα παραδέρνει. Με τις σημερινές ασύδοτες εισαγωγές τόσο η γεωργοκτηνοτροφία όσο και η βιομηχανία θα αντιμετωπίζουν ολοένα και οξύτερα προβλήματα. Η πρόβλεψη έχει ουσιαστικά γίνει αποδεκτή και από τον Υπουργό στην ομιλία του.

Όσον αφορά τις κοινωνικές παροχές πρέπει να πω ότι είναι ανεπαρκείς. 'Έτσι κι' όταν ακόμα μιλούμε για το ποσοστό φορολογίας των πολιτών μιας χώρας αυτό πρέπει πάντοτε να γίνεται σε συνάρτηση με τις κοινωνικές παροχές που το σύστημα παρέχει στους πολίτες.

Το σχέδιο υγείας φαίνεται να μπαίνει οριστικά στο ψυγείο. Αν αυτό επαληθευθεί, φοβούμαι ότι οι επιπτώσεις στη στάθμη της προσφερόμενης ιατρικής βοήθειας προς το κοινό θα υποβιβασθεί και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ιατρικό επάγγελμα θα οξυνθούν.

Ο ρόλος της γυναίκας εξακολουθεί να είναι περιθωριακός και σε θέματα συμμετοχής στην παραγωγή και στη διοίκηση και στη σωστή της θέση μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Η νεολαία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και προσανατολισμού και επαγγελματικής τοποθέτησης μέσα στο κοινωνικό σύστημα. Ιδιαίτερα έντονα είναι τα προβλήματα των νέων επιστημόνων. Τα μέτρα που προτείνονται από κυβερνητικής πλευράς φοβούμαι ότι είναι σπασμωδικά και ανεπαρκή.

Αναφορικά δε με την παραχώρηση ψήφου στα 18, καθυστέρηση δικαιολογημένα θα θεωρηθεί πρόκληση προς τη νέα γενιά.

Λόγω στενών περιθωρίων απλώς επαναβεβαιώνω τις θέσεις μας που επανειλημμένα εξετέθησαν αναφορικά με τις διάφορες πτυχές της οικονομικής πολιτικής και το πρόγραμμα που έχουμε υποβάλει και ακόμα πιο ειδικά για τα προσφυγικά προβλήματα.

Όσον αφορά τα προσφυγικά προβλήματα υπάρχει μια επείγουσα αναγκαιότητα. Να δημιουργηθεί μια ενιαία οργάνωση προσφύγων με δικαίωμα ψήφου όλων των κατόχων προσφυγικών ταυτοτήτων με το σύστημα της απλής αναλογικής και

με κρατικό έλεγχο. Η σημερινή ΠΕΠ αποτελεί κομματικό παράρτημα που παραγνωρίζει τα δημοκρατικά δικαιώματα των προσφύγων και είναι αδιανόητο να επιχορηγείται από την κυβέρνηση και ελπίζω η Βουλή να περικόψει οποιαδήποτε τέτοια επιχορήγηση.

Το θέμα των αγνοουμένων παραμένει άλυτο και χωρίς ουσιαστική κινητικότητα και φυσικά η ευθύνη βαρύνει κατ' αποκλειστικότητα την Τουρκική πλευρά.

Οι εγκλωβισμένοι φθίνουν. Και αυτό φυσικά οφείλεται στην τουρκική στάση.

Δεν υπάρχει περιβαλλοντική πολιτική, ενώ σε άλλες χώρες δημιουργούνται ολόκληρα κόμματα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί ένα απαραίτητο στοιχείο για την εθνική επιβίωση.

Οι φυσικές καλλονές καταστρέφονται. Μέτρα για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας είναι ανύπαρκτα. Οι ακτές εγκλωβίζονται και όλα αυτά θα οδηγήσουν και σε βιολογικές και σε οικονομικές αρνητικές καταστάσεις.

Παρά τις επανειλημμένες αποφάσεις για κοινοβουλευτικό έλεγχο πάνω στους ημικρατικούς οργανισμούς η κατάσταση παραμένει αναλλοίωτη.

Η αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος πιστεύω ότι το έχει καταστήσει για πολλούς είδος πολυτελείας. Είμαι βέβαιος ότι και μεταξύ των Μελών της Βουλής για εκείνους που στηρίζονται αποκλειστικά πάνω στο βουλευτικό επίδομα δεν έχει απλώς καταστεί είδος πολυτελείας αλλά ανέφικτο είδος. Πού θα οδηγήσει αυτή η κατάσταση; Συνεχείς αυξήσεις θα έχουν αντίκτυπο στο βιοτικό επίπεδο.

Όσον αφορά δε τις παραχωρήσεις προς τις βιομηχανίες ορθό το μέτρο όταν πρόκειται περί βιομηχανιών οι οποίες είναι απαραίτητα αναγκαίες για την εγχώρια παραγωγή. Όταν το μέτρο είναι γενικό, και φαίνεται σχεδόν να είναι γενικό, πολύ φοβούμαι ότι δεν είναι το ορθό μέτρο.

Η ΣΥΤΑ τη μια μέρα εξαγγέλλει δημόσια ότι δεν θα υπάρξει αύξηση και την επομένη η κυβέρνηση ανακοινώνει αυξήσεις. Το ΡΙΚ δεν έχει καμιά σχέση με αντικειμενική κάλυψη των ειδήσεων. Ακόμα και λογοκρισία γίνεται όταν ονόματα πολιτικών ηγετών αναφέρονται και από ξένες πρεσβείες. Αναφέρεται το κείμενο και αποκόπτεται μόνο η αναφορά στο όνομα πολιτικών ηγετών. Καμιά αξιολόγηση των γεγονότων δεν δίνεται. Είμαστε υποχρεωμένοι επειδή πολλές φορές καταγγείλαμε τη στάση του ΡΙΚ χωρίς διορθωτικά μέτρα να ανακοινώσουμε ότι απόφαση μας πλέον είναι σαν πρώτο μέτρο να καλέσουμε τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματός μας να μη πληρώνουν πλέον, να αποκόψουν το ειδικό τμήμα όταν πληρώνουν τους λογαριασμούς του ηλεκτρισμού που αναφέρεται στο ΡΙΚ, και να καταφύγουμε στα δικαστήρια για να διαμφισβητήσουμε πλέον αυτή την έμμεση φορολογία η οποία γίνεται προς πολίτες των οποίων τα δικαιώματα παραγνωρίζονται.

Ο ΘΟΚ πράγματι αποτελεί ένα υδροκεφαλικό μηχανισμό. Δεν λέω ότι δεν προσφέρει στη θεατρική κίνηση αλλά υδροκεφαλικά δυστυχώς δεν επιτρέπει την ουσιαστική θεατρική ανάπτυξη μέσα στα πλαίσια που επιβάλλουν οι σημερινές συνθήκες.

Έδωσα μια αδρή εικόνα.

Ελπίζουμε πως παρά τις οποιεσδήποτε ταλαντεύσεις ή συγχύσεις υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις σήμερα, ύστερα από την επικίνδυνα προκλητική στάση της Τουρκίας, για ενότητα.

Όλοι δεχόμαστε ότι στόχος της Τουρκίας είναι η ολική κατοχή.

'Ολοι διακηρύττουμε ότι ποτέ δεν θα υποκύψουμε σ' αυτό το στόχο.

'Ολοι απορρίπτουμε τη νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων.

'Ολοι νομίζω πως πρέπει να στρεφόμεστε προς μια στρατηγική που να εξυπηρετεί αυτούς τους στόχους.

Ας ενωθούμε πάνω σ' αυτά τα κοινά σημεία.

Αυτό επιβάλλει η εθνική αναγκαιότητα. Εμείς θα εργασθούμε με όλες μας τις δυνάμεις για επιτυχία μιας τέτοιας ενότητας.

Οι ειδικές πολιτικές συνθήκες επιβάλλουν λαϊκή συσπείρωση και συλλογική αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού και των πόρων.

Θα δώσουμε κάθε υποστήριξη σε μια γραμμή που θα καθορίζει με σαφήνεια τα αίτια της κρίσης, θα στοχεύει στη ματαίωση των τελικών στόχων της Τουρκίας, στην ανατροπή των κατοχικών δεδομένων και σε μια λύση βασισμένη στην ενότητα, ακεραιότητα, κυριαρχία και το αδέσμευτο της Κυπριακής Δημοκρατίας, μιας Κύπρου χωρίς ξένους στρατούς και βάσεις.

Αναμένουμε πρωτοβουλίες για αξιοποίηση του συνόλου του λαού προς αυτή την κατεύθυνση.

Ελπίζουμε πως θα γίνει αντιληπτό ότι μόνο μια οικονομική πολιτική που να εξυπηρετεί τις πολιτικές επιλογές για εθνική επιβίωση είναι η αρμόζουσα.

Αν εγκαταλειφθούν οι προδεσμεύσεις και προβληθεί μια τέτοια πολιτική με χαρά θα την υπερψηφίσουμε.

Το καθήκον μας τώρα είναι με την αρνητική μας ψήφο να υποβοηθήσουμε στην εγκατάλειψη μιας οικονομικής πολιτικής που απέτυχε και στην υιοθέτηση μιας νέας οικονομικής πολιτικής, μιας πολιτικής εθνικής σωτηρίας.

Θα ήταν ανεύθυνη πράξη για κυβερνώντες και συγκυβερνώντες που προεκλογικά και μετεκλογικά δεσμεύτηκαν προς μια συγκεκριμένη οικονομική πολιτική να μη υπερψηφίσουν την οικονομική πολιτική η οποία στηρίζεται στις δικές τους τοποθετήσεις. Θα ήταν ανευθυνότητα για την αντιπολίτευση να υπερψηφίσει προϋπολογισμούς με την κοσμοθεωρία των οποίων διαφωνεί. Αν άλλοι έχουν την ίδια κοσμοθεωρία και έχουν απλώς διαφωνίες για τον τρόπο χειρισμού των οικονομικών θεμάτων, πιστεύω ότι ο καλύτερος τρόπος ήταν να κάνουν εισηγήσεις στα ειδικά κεφάλαια που ασχολούνται με αυτό τον τομέα και αν οι εισηγήσεις τους δεν γίνουν αποδεκτές τότε να απορρίψουν αυτά τα κεφάλαια.

Εμείς διαφωνούμε με τη γενική φιλοσοφία πάνω στην οποία στηρίζεται η σημερινή οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης. Πολύ περισσότερο μέσα σε συνθήκες κατοχής, που επέβαλλαν ακόμα και σε μια αστική κυβέρνηση αναπροσαρμογή των κοινωνικοοικονομικών δομών κατά τρόπο που να εξυπηρετείται ο αγώνας για εθνική επιβίωση.

Με όση καλή θέληση και αν μελετήσαμε τους προϋπολογισμούς και την ομιλία του κ. Υπουργού, η οποία ασφαλώς δεν πρόκειται περί προσωπικής ομιλίας αλλά περί εκθέσεως της κυβερνητικής πολιτικής, της κυβερνητικής πρόθεσης, του κυβερνητικού τρόπου αντιμετώπισης των φορολογιών, θα μας ήταν αδύνατο, όση καλή θέληση και πίστη και αν θέλαμε να επιδείξουμε, να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η φιλοσοφία πάνω στην οποία στηρίζεται η κυβερνητική πολιτική μας ικανοποιεί. Θα ήταν ασυνέπεια και κακή προσφορά προς την Κύπρο, προς τον αγωνιζόμενο Κυπριακό λαό, να υπερψηφίσουμε οικονομική φιλοσοφία η οποία κατά τη γνώμη μας θα οδηγήσει σε οικονομική καταστροφή με επιπτώσεις πάνω στον αγώνα για εθνική επιβίωση.

Αυτή είναι η έννοια της δικής μας αρνητικής ψήφου.

Τελειώνοντας θα ήθελα απλώς να αναφερθώ σε ένα επί μέρους θέμα, το θέμα της άμυνας.

Ο λαός θέλει να συνεισφέρει και είναι πρόθυμος. Αλλά συμφωνώ ότι οποιαδήποτε ποσά είναι δυνατό να συλλεγούν είτε με φορολογία είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο τον οποίο η Κυβέρνηση θα είναι δυνατό να επιδείξει. Ακόμα και τα ποσά τα οποία είναι δυνατό να προέλθουν από εράνους, θα πρέπει να κατατίθενται σε χωριστό ταμείο άσχετο με τη σημερινή συνεισφορά του κυβερνητικού προϋπολογισμού στις αμυντικές δαπάνες, γιατί η έννοια είτε των εράνων είτε μιας οιασδήποτε νέας άμεσης ή έμμεσης φορολογικής επιβάρυνσης δεν είναι απλώς για να ανακουφιστεί η κυβέρνηση από τα σημεριν παραχωρούμενα ποσά αλλά για να υπάρξουν περιπλέον ποσά τα οποία θα διατεθούν για την άμυνα γιατί είναι καθολική πλέον λαϊκή αντίληψη ότι η άμυνα αποτελεί το κύριο στήριγμα του αγώνα μας και ότι χωρίς ουσιαστική άμυνα βρισκόμαστε εντελώς εκτεθειμένοι στα επιθετικά σχέδια της Τουρκίας.

Περιπλέον αυτό το ταμείο θα πρέπει να τύχει ελέγχου από ανεξάρτητο σώμα καθώς και κοινοβουλευτικού ελέγχου και ένα τελευταίο μέτρο για να δείξουμε πράγματι ότι στρεφόμαστε προς μια νέα αμυντική προσπάθεια είναι ο διαχωρισμός του Υπουργείου Εσωτερικών και Αμύνης. Δεν είναι δυνατό σήμερα κάτω από αυτές τις συνθήκες δυο τόσο ζωτικά Υπουργεία να είναι κάτω από τον ίδιο θόλο. Επιβάλλεται ο άμεσος διαχωρισμός του Υπουργείου Εσωτερικών και η δημιουργία, όχι η δημιουργία αλλά απλώς η κλήρωση της θέσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης, διότι είναι αδιανόητο να λέμε ότι η άμυνα είναι το βασικότερο μας στήριγμα και εντούτοις η άμυνα να αποτελεί πάρεργο κάποιου άλλου Υπουργείου.

Όπως είπα, θα καταψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς και δεν θα πάρουμε μέρος στην ψηφοφορία οποιουδήποτε επί μέρους κονδυλίου γιατί για μας δεν είναι θέμα κονδυλίων. Οι διαφωνίες μας δεν είναι οι διαφωνίες ίσως του Δημοκρατικού Συναγερμού του οποίου η οικονομική φιλοσοφία στηρίζεται πάνω στα ίδια περίπου κοσμοθεωρικά τοποθετήματα αλλά έχουν διαφωνίες ίσως πάνω σε άλλα επί μέρους θέματα χειρισμών ή δεν ξέρω εγώ πως. Η δική μας φιλοσοφία διαφέρει. Γι' αυτό για μας δεν είναι θέμα επί μέρους ψηφοφορίας αλλά καταψήφισης της γενικότερης φιλοσοφίας της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Αντιλαμβάνομαι ότι επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής είναι να συνεχισθεί η εργασία του Σώματος μέχρι που να περατώσουμε όλη την εργασία που έχουμε ενώπιον μας.

Αν αυτή είναι η επιθυμία, δεν προτίθεται να κάμω οποιοδήποτε διάλειμμα και θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση των τριών Νομοσχεδίων. Πρώτα αρχίζουμε με τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προοίμιον και Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι υπέρ της εγχρίσεως;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12 εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προχωρούμε με τα Κεφάλαια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν οι συνάδελφοι συμφωνούν θα παίρνομε δέκα ή και περισσότερα Κεφάλαια μαζί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συγκεφαλαιωτικός Πίναξ Εσόδων. Λεπτομέρειαι Εσόδων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία, κ. Πρόεδρε.

Κεφάλαιον Α01—Προεδρία. Από Α01 μέχρι το Α10.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στο Κεφάλαιο Α06, εδάφιο 173, αναφέρεται στα Επιδόματα Βιβλιοθήκης ένα ποσό £3,600 και επίσης στο ίδιο Κεφάλαιο και με τον ίδιο αριθμό άρθρου και τίτλο «173 Επιδόματα Βιβλιοθήκης» αναφέρεται ένα δεύτερο κονδύλι £11,160.

Για τους λόγους που έχομε αναπτύξει προηγουμένως η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς θα καταψηφίσει αυτά τα δυο συγκεκριμένα κονδύλια που αναφέρονται στο Κεφάλαιο που είναι υπό εξέταση τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η εισήγηση μπαίνει σε ψηφοφορία πρώτη.

Πόσοι είναι υπέρ της εισήγησης την οποία έχει κάμει ο κ. Φάντης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμην, παρακαλώ να ψηφίζουμε για να ξέρουμε πώς ψηφίζουμε.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Η εισήγηση είναι να διαγραφούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι υπέρ της εισήγησης;

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Η εισήγηση είναι να διαγραφούν αυτά τα δυο κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διαγραφούν.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε, Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα εισηγήσεως διαγραφής οιασδήποτε κονδυλίων. Δηλαδή δεν γίνεται τροποποιητική εισήγηση. Σ' αυτή την περίπτωση πρέπει να αναγνωσθούν τα κονδύλια και εκείνοι οι οποίοι ψηφίζουν, θα ψηφίσουν υπέρ ή κατά αναλόγως. Στον Προϋπολογισμό δεν υπάρχει θέμα τροποποιητικής εισηγήσεως στο παρόν στάδιο· απλώς θα διαβάσετε εκείνο το άρθρο και τότε θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι αυτό ακριβώς εισηγείται ο κ. Φάντης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ναι, απλώς θα μας πείτε.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα συγκεκριμένα κονδύλια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιδόματα Βιβλιοθήκης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να αναγνωσθεί και το ποσό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11,160.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Στην σελίδα 34, κ. Πρόεδρε, είναι και το δεύτερο κονδύλι «Επιδόματα

Βιβλιοθήκης» με προβλεπόμενη δαπάνη £3,600.

Και το δεύτερο κονδύλι που είπαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Φάντη, να επαναλάβετε το Κεφάλαιο, το άρθρο και το ποσό.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κεφάλαιο Α06, εδάφιο 173, «Επιδόματα Βιβλιοθήκης» £3,600, στη σελίδα 34 του Προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν την εισήγηση για διαγραφή του ποσού;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει εισήγηση, κ. Πρόεδρε, για διαγραφή· είναι απλή ψηφοφορία που γίνεται. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ, ποιοι ψηφίζουν κατά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει τροποποιητική εισήγηση, κ. Κληρίδη.

Υπάρχει τροποποιητική εισήγηση και εφόσον υπάρχει τροποποιητική εισήγηση, αυτή η εισήγηση τίθεται σε ψηφοφορία πρώτη. Έχετε ένσταση; Αν έχετε ένσταση, τότε να το κάμομε διαφορετικά, αλλά συνήθως όλες οι τροπολογίες μπαίνουν στη ψηφοφορία πρώτα.

Ναι, ορίστε παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει τροποποιητική εισήγηση.

Είναι σαν να λέγετε, ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 10 του Νομοσχεδίου; Ουδείς εισήγηση γίνεται για τροποποίηση. Υπάρχουν εκείνοι οι οποίοι ψηφίζουν υπέρ και εκείνοι οι οποίοι ψηφίζουν κατά.

Αν το ΑΚΕΛ εισηγήσει να αντικατασταθεί με κάτι άλλο, τότε θα υπήρχε τροποποιητική εισήγηση. Είναι απλή ψηφοφορία που υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν το ποσό;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του τάδε άρθρου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν το ποσό το οποίο αναφέρεται στο Κεφάλαιο Α06, άρθρο 173, της σελ. 34 του Τακτικού Προϋπολογισμού, που αφορά τα Επιδόματα Βιβλιοθηκών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε διαγράφεται.

Εναντίον;

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

Όχι, δεν είναι όλοι εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27 υπέρ, 3 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι απέχουν;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται περί αποχής. Το τόμισα, δεν λαμβάνομε μέρος στην ψηφοφορία. Αντί να απέλθομε από την αίθουσα, δεν λαμβάνομε μέρος στην ψηφοφορία για επί μέρους κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην μέχρι σήμερα ακολουθούμενη τακτική σ' αυτό το Σώμα υπάρχουν ψηφοφορίες υπέρ, ψηφοφορίες κατά και αποχές.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ρωτήσετε πόσοι ψηφίζουν υπέρ και θα σηκώσουν όσοι θέλουν τα χέρια τους υπέρ, θα ρωτήσετε πόσοι ψηφίζουν εναντίον και πόσοι απέχουν της ψηφοφορίας. Άμα δεν σηκώνουμε τα χέρια μας, δεν μπορείτε να μας συμπεριλάβετε ούτε στους υπέρ ούτε στους κατά, ούτε στις αποχές. Εμείς δεν σηκώνουμε το χέρι μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη εισήγηση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαιο Α06, άρθρο 173, σελ. 36 «Επιδόματα Βιβλιοθήκης». Αναφέρεται ποσό £11,160.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Ουδείς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

27, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

Ουδεμία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχουν αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν εγκρίνονται και διαγράφεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Αμύνης. Κεφάλαια 13 μέχρι 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

9, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12, συγνώμην.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον 12, κποχές ουδεμία.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δηλώθηκε ότι δεν είναι εντός της Βουλής. Τώρα που βρίσκεται..... (δεν ακούεται)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

(δεν ακούεται)εκτός αν θέλει να μας πει καμια παροιμία, παρά να διακόπτεται αυτό το Σώμα, εκτός αν θέλει να μας βγάλει από τη Βουλή ο κ. Κουρτελλάρης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λυσσαρίδη, παρακαλώ να μην καθυστερούμε την εργασία της Βουλής.

Προχωρούμε πάρα κάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Δικαιοσύνης.

Κεφάλαια Α26, Α27, Α28.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Υπουργείον Εμπορίου και Βιομηχανίας. Κεφάλαια Α30 έως Α34.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12 κ. Πρόεδρε.

Υπουργείον Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Κεφάλαια Α36, Α37, Α38, Α39.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

12.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Υπουργείον Εσωτερικών. Κεφάλαια Α41 έως Α48.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπουργείον Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Εξωτερικών.

Κεφάλαια Α52 και Α53.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Είς το Κεφάλαιο Α53 — Εξωτερικαί Υπηρεσίαι - στις σελίδες 184 και 185, τα άρθρα από το 200 μέχρι το 333 που αναφέρονται στην Πρεσβεία Βρυξελλών και Αντιπροσωπείαν εις Ευρωπαϊκὴν Οικονομικὴν Κοινότητα και που το σύνολο της δαπάνης ανέρχεται σε £47,595, θα παρακαλούσα να τεθούν σε ξεχωριστή ψηφοφορία, διότι θα καταψηφίσουμε αυτό το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού θέσετε σε ψηφοφορία τα προαναφερθέντα άρθρα του Κεφαλαίου αυτού, θέλω να δηλώσω ότι η καταψήφιση από το Δημοκρατικό Συναγερμό αυτών των κονδυλίων δεν είναι διότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός αντιτίθεται στην τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. Άλλωστε είναι γνωστή η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε και ψήφισμα για το θέμα αυτό στη Βουλή.

Η καταψήφιση των κονδυλίων αυτών είναι μέσα στα πλαίσια που έχουμε περιγράψει, δηλαδή της μορφής κατά της γενικής πολιτικής της Κυβέρνησης. Αν η Κυβέρνηση επιθυμεί να εξασφαλίσει την υποστήριξη της αντιπολιτεύσεως πάνω σ' αυτό το θέμα, εναπόκειται στην Κυβέρνηση να φέρει Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό αφού συνεννοηθεί και με την αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι αν πρόθεση της καταψήφισης αυτού του Κεφαλαίου είναι να διαλυθούν οι Συμφωνίες με την ΕΟΚ, αυτές βασίζονται σε διεθνείς Συμβάσεις τις οποίες υπέγραψε η Κυπριακή Δημοκρατία και δεν είναι νομικώς σωστό δια των προϋπολογισμών να προσπαθήσουμε να ανατρέξουμε διεθνείς Συμβάσεις. Οι διεθνείς Συμβάσεις, ως γνωστό, στέκουν πιο ψηλά από την εσωτερική νομοθεσία αυτού του τύπου. Επιπλέον θέλω να προειδοποιήσω και να επιστήσω την προσοχή όλων ότι μια τέτοια απόφαση είναι πολύ επικίνδυνη. Θα δώσει μια πολύ άσχημη διεθνή εικόνα και θα δημιουργήσει ένα τεράστιο πρόβλημα σε μια πολύ δύσκολη και λεπτή περιοχή για την Κυπριακή Δημοκρατία.

Κάνω έκκληση να προσέξουμε ιδιαίτερα αυτό το θέμα γιατί πιστεύουμε ότι έχει τεράστιες επιπτώσεις για τη σύνδεσή μας με την ΕΟΚ και γενικά για τις χώρες της ΕΟΚ οι οποίες υποστηρίζουν σταθερά την Κύπρο και έχουν καταδικάσει έντονα το ψευδοκράτος του Ντενκτάς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας θέση για την καταψήφιση αυτού του κονδυλίου στηρίζεται πάνω στη διακηρυγμένη μας θέση που έχουμε δηλώσει από τότε που έγινε κατά πρώτο λόγο για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Από το 1962 που έγιναν οι πρώτες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση εμείς σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα και σαν Κόμμα έχουμε αντιταχθεί και είχαμε προειδοποιήσει ότι μια ένταξη της Κύπρου σ' αυτή την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα θα είχε καταστροφικά αποτελέσματα για την Κυπριακή οικονομία.

Ο χρόνος που έχει περάσει από τότε που η Κύπρος έχει συνδεθεί με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μέχρι σήμερα και τα αποτελέσματα αυτής της σύνδεσης έχουν αποδείξει ότι οι προειδοποιήσεις μας ήταν πλήρως δικαιολογημένες, γι' αυτό και είμαστε υποχρεωμένοι να καταψηφίσουμε αυτό το κονδύλι για να είμαστε συνεπείς προς τη βασική μας θέση ότι δεν είναι ορθή η πολιτική της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτός από τα άλλα σημεία που έχω υποδείξει, παρατηρώ τώρα ότι το κονδύλι αυτό καλύπτει όχι μόνο την Αντιπροσωπεία στην ΕΟΚ αλλά καλύπτει και την Πρεσβεία μας στο Βέλγιο. Είναι επιθυμία μας να σταματήσουμε οποιαδήποτε διπλωματική αντιπροσώπευση ή σχέση με το Βέλγιο, μια φιλική χώρα; Διότι όπως ετέθη το θέμα καλύπτει και τα δυο, και τη διπλωματική μας αντιπροσώπευση στο Βέλγιο και το θέμα της Εμπορικής Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες. Τουλάχιστο θα έπρεπε αυτό το θέμα να διαχωριστεί διότι σίγουρα δεν πιστεύω ότι η πρόθεση του κ. Φάντη είναι να διακόψουμε σχέσεις με το Βελγιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πρόθεσή μας ούτε εμείς υποστηρίζουμε να διακόψουμε διπλωματικές σχέσεις με το Βέλγιο ή οποιαδήποτε άλλη χώρα. Αλλά αν έγινε λάθος στην κατάθεση του Προϋπολογισμού με αυτό τον τρόπο, γι' αυτό το λάθος δεν ευθυνόμαστε εμείς και για να καθησυχάσουμε τους φόβους που εκφράζονται κατά πόσο εμείς με την καταψήφιση αυτή τασσόμαστε και υπέρ της κατάργησης της διπλωματικής μας αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες, θα έλεγα από τώρα ότι αν έλθει Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός που να διαχωρίζει το κονδύλι που θα αναφέρεται μόνο στην Πρεσβεία μας στις Βρυξέλλες, εμείς είμαστε προθυμοί να το ψηφίσουμε διότι δεν είμαστε υπέρ της άποψης να διακόψουμε διπλωματικές σχέσεις με το Βέλγιο ή οποιαδήποτε άλλη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι όντως λυπηρό φαινόμενο για τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος να μας υπενθυμίζει συμβατικές υποχρεώσεις τις οποίες ανέλαβε η Κυβέρνηση σε σχέση με το θέμα της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ, τις οποίες όμως η Κυβέρνηση δεν έλαβε υπόψη όταν επέλεγε τους συνεταιίρους της προεκλογικώς, ενώ γνώριζε ότι οι συνεταιίροι της ήταν εναντίον αυτής της ενέργειας και δεν καθόρισε τη θέση της με το μίνιμουμ πρόγραμμα αφήνοντας ελεύθερο το μεγαλύτερο Κόμμα που υποστηρίζει την Κυβέρνηση να αντιτίθεται στην πολιτική της Κυβέρνησης. Στρέφεται τώρα ο κ. Γαλανός προς την αντιπολίτευση και ζητά εμμέσως - και η Κυβέρνηση πρέπει να πω ζήτησε και κατευθείαν από εμένα - να υποστηρίξω την πολιτική της πάνω σ' αυτό το θέμα και να ψηφίζω υπέρ για να μην βρεθεί εκτεθειμένη η Κυβέρνηση γιατί το μεγάλο σκέλος που υποστήριζε την Κυβέρνηση δεν υποστηρίζει αυτή την πολιτική.

Επαναλαμβάνω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν αντιτίθεται στην τελωνειακή ένωση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα υποστηρίξει την τελωνειακή ένωση και ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει κονδύλια όταν αυτή η Κυβέρνηση που παρουσιάζεται και είναι φανερό ότι είναι Κυβέρνηση μειοψηφίας διότι επί ουσιαστικών προβλημάτων δεν έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας, αντιληφθεί ότι δεν μπορεί να κυβερνά χωρίς να λαμβάνει υπόψη και τα αντιπολιτευόμενα Κόμματα. Τότε ας φέρει Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό και θα ψηφισθεί.

Όσον αφορά τις επιπτώσεις, είναι γνωστό φυσικά ότι στην Κύπρο υπάρχει μια Κυβέρνηση η οποία ανήλθε στην εξουσία με ξένα δεκανίκια και ήταν γνωστό και τότε ότι η μια πτέρυγα, η μεγάλη πτέρυγα που υποστήριξε την Κυβέρνηση, αντιτίθετο στην τελωνειακή ένωση με την Κοινή Αγορά. Αυτό το ήξεραν, το ξέρουν και θα το ξέρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, ευρισκόμεθα πραγματικά προ ενός πολύ λυπηρού φαινομένου μιας άκρας αντιπολιτευτικής τάσης, η οποία θυσιάζει ακόμα και τις πεποιθήσεις της όσον αφορά το θέμα της ΕΟΚ, το οποίο πάντοτε σταθερά υποστήριξε, μόνο και μόνο για να εκθέσει, όπως νομίζει, ή να μειώσει το κύρος αυτής της Κυβέρνησης.

Νομίζω ότι με αυτή την τακτική και αυτή την πολιτική δεν πρέπει να ελπίζομε πολλά σ' αυτό τον τόπο μελλοντικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Κληρίδης και θα κλείσουμε τη συζήτηση, κύριοι συνάδελφοι, διότι βλέπω ότι πάμε για δεύτερο γύρο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι για την ελαφρότητα των σκέψεων του εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος. Είναι πράγματι πολύ ελαφρά αυτά.

Η αντιπολίτευση με το βάρος του 34% που τη στηρίζει δεν κάμνει στείρα αντιπολίτευση ούτε θέλει να εκθέσει την Κυβέρνηση, μια Κυβέρνηση που έχει ήδη εκτεθεί ανεπανόρθωτα με την πολιτική που ακολουθεί και στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Εκείνο το οποίο κάνει η αντιπολίτευση είναι να δώσει ουσιαστικά μαθήματα στην Κυβέρνηση, ότι σ' αυτό τον τόπο που λέγεται Κυπριακή Δημοκρατία, υπάρχει αντιπολίτευση η οποία δεν είναι στάμπα καουτσίου και ό,τι θέλει η Κυβέρνηση να της το υπογράψει. Εάν θέλει την υποστήριξη της αντιπολίτευσης, ας έχει την εντιμότητα να ακούει και τις απόψεις της αντιπολίτευσης, άλλως θα έχει αρνητικές ψήφους από την αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του κονδυλίου τούτου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

9, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον πόσοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Πόσοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

8 υπέρ, 19 εναντίον.

Επομένως το κονδύλι αυτό φεύγει από τον Προϋπολογισμό.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των Κεφαλαίων Α52 και Α53, χωρίς βέβαια το κονδύλι το οποίο έχουμε καταψηφίσει.

Υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπέρ 18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

12.

Υπουργείον Οικονομικών.

Κεφάλαια Α54—Α69.

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, εις το Κεφάλαιο Α57, που περιλαμβάνεται σ' αυτά που μας είπετε τώρα ότι τίθενται σε ψηφοφορία, και στη σελίδα 211, άρθρο 102, εδάφιο 10, υπάρχει η θέση «Πρώτος Λειτουργός Εσωτερικών Προσόδων».

Έχουμε τη γνώμη ότι αυτή η θέση δεν πρέπει να ψηφισθεί διότι δεν χρειάζεται να μπει νέος Πρώτος Λειτουργός Εσωτερικών Προσόδων. Κατά τη γνώμη μας η θέση αυτή δημιουργείται σε αντικατάσταση της θέσης Ανωτέρου Αρχιφοροθέτη, η οποία καταργείται. Έχουμε την άποψη ότι δεν χρειάζεται να γίνει τέτοια αντικατάσταση, γι' αυτό και αυτό το κονδύλι θα θέλαμε να μπει σε ξεχωριστή ψηφοφορία.

Με την ευκαιρία, κ. Πρόεδρε, επειδή και σε άλλα Κεφάλαια που προνοούν για νέες θέσεις υπάρχουν παρόμοιες περιπτώσεις, θα ζητήσουμε να γίνει ξεχωριστή ψηφοφορία. Θα ήθελα να διευκρινίσω ότι η θέση μας εναντίον των διαφόρων νέων θέσεων δεν αναφέρεται πρώτον σε θέσεις των οποίων η δημιουργία προτείνεται έναντι κατάργησης ισάριθμων προσωρινών ή έκτακτων θέσεων και, δεύτερο, ούτε σε θέσεις των οποίων η δημιουργία προτείνεται συνεπεία του μέρους εκείνου της αναδιοργάνωσης το οποίο ενέκρινε ήδη η Βουλή και, τρίτο, ούτε και σε θέσεις των οποίων η δημιουργία προτείνεται σαν αποτέλεσμα της λειτουργίας του Αεροδρομίου Πάφου και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μακαρίου ΙΙΙ.

Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις τις θέσεις θα τις εγκρίνουμε. Εκείνες που δεν θα εγκρίνουμε είναι οι θέσεις οι οποίες είναι έξω από τα πορίσματα της αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης ή που είναι θέσεις που μπορούν να εξυπηρετηθούν από το σημερινό προσωπικό ή που αντικαθιστούν θέσεις, όπως είναι αυτή η περίπτωση που αναφέρεται στον Πρώτο Λειτουργό Εσωτερικών Προσόδων, που στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχει θέση Αρχιφοροθέτη και κατά τη γνώμη μας δεν χρειάζεται η αντικατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποιοι είναι υπέρ του κονδυλίου τούτου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

19, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

19.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Επομένως το κονδύλιο τούτο διαγράφεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπουργείον Παιδείας.

Κεφάλαια Α70 έως Α72.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12.

Υπουργείον Προεδρίας.

Κεφάλαια Α74—Α75.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Στο Κεφάλαιο Α74 «Υπουργείον Προεδρίας—Διοικήσεις» και Άρθρο 100 «Αποδοχάι Προσωπικου», τα κονδύλια που αναφέρονται στα εδάφια 10 και 20 του άρθρου αυτού και το κονδύλι που αναφέρεται στο άρθρο 428 και που περιλαμβάνει τη χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, θα θέλαμε να τεθούν σε ξεχωριστή ψηφοφορία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παρακαλώ όπως τεθούν χωριστά σε ψηφοφορία διότι δεν είναι δυνατό να τεθούν όλα μαζί.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Το πρώτο μέρος του Κεφαλαίου Α74 μέχρι του άρθρου 199 αναφέρεται σε 8 νέες θέσεις και επειδή έχουμε τη γνώμη ότι δεν χρειάζονται αυτές οι νέες θέσεις στο Υπουργείο Προεδρίας και μπορεί η δουλειά που γίνεται στο Υπουργείο Προεδρίας να γίνεται με το σημερινό προσωπικό, ζητούμε χωριστή ψηφοφορία διότι θα τις καταψηφίσουμε. Το άλλο κονδύλι είναι κυρίως για το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ποιοί είναι υπέρ της ψήφισης των κονδυλίων τούτων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ουδεμία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Επομένως και αυτό το ποσό διαγράφεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

Συγγνώμη, είναι και το άλλο ποσό.

Α. ΦΑΝΤΗΣ :

Το ποσό που αφορά το ΡΙΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κύριε Φάντη, ποιο είναι το άρθρο;

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Είναι το άρθρο 428 «Χορηγία εις Ραδιοφωνικόν Ίδρυμα Κύπρου» που περιλαμβάνει ποσό £253,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοί είναι υπέρ του κονδυλίου τούτου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως και αυτό το ποσό διαγράφεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Υπάρχει και άλλο;

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Σε επόμενα Κεφάλαια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σ' αυτό όχι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπουργείον Συγκοινωνιών και Έργων. Κεφάλαια Α78 έως Α87.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Υπουργείον Υγείας. Κεφάλαια Α89 έως Α94.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Άλλαι Υπηρεσίες.

Κεφάλαια Α96, Α97 και Α98.

Παράρτημα-Μισθοδοτικές Κλίμακες.

Δεύτερος Πίναξ. Ίδρυσις και Κατάργησησις Θέσεων. Συμπλήρωμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Άρθρον 2. Επιπροσθέτως των ποσών άτινα προϋπολογίσθησαν ήδη νομίμως δια την χρήσιν της Δημοκρατίας ή άτινα μετά ταύτα θα προϋπολογισθούν νομίμως δια την χρήσιν ταύτην και άτινα βαρύνουν το Πάγιον Ταμείον της Δημοκρατίας, εγκρίνεται όπως πληρωθή εκ του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας και χρησιμοποιηθή δια την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984 ποσόν μη υπερβαίνον τα διακόσια τριάκοντα ένα εκατομμύρια, οκτακοσίας και ογδοήκοντα μίαν χιλιάδας εξακοσίας εξήκοντα λίρας προς κάλυψιν των δαπανών της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας δια την περίοδον ταύτην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν το άρθρο 2;

Το σύνολο των αποκοπών αντιλαμβάνομαι είναι 370,358 για όσους ενδιαφέρονται για το σύνολο των αποκοπών.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, εναντίον των αποκοπών, κ. Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Με τις γενόμενες τροποποιήσεις, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βέβαια.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18, υπέρ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

17.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

17, υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

Ίδρυσις και Κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12.

Προχωρούμε με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Προοίμιον και Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Συγχεφαλαίωσις Δαπανών Αναπτύξεως.

Πρώτος Πίναξ - Δελτία Δαπανών.

Κεφάλαιον Δ01, Επιτροπή Προγραμματισμού. Κεφάλαια Δ1 έως Δ10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

Κεφάλαια Δ11 — Δ34 και Παράρτημα-Μισθοδοτικά Κλίμακες.

Δεύτερος Πίναξ -Ίδρυσις και Κατάργησις Θέσεων κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Επιπροσθέτως των ποσών άτινα ήδη νομίμως εχορηγήθησαν διά τας υπηρεσίας αναπτύξεως της Δημοκρατίας ή άτινα μετά ταύτα δυνατόν να χορηγηθούν κατά νόμον ως ειδικευθείσα πίστωσις διά τον αυτόν σκοπόν, εγκρίνεται όπως διατεθή διά τας τοιαύτας υπηρεσίας εκ του Ταμείου Αναπτύξεως και χρησιμοποιηθή διά την χρήσιν των δώδεκα μηνών των ληγόντων την 31ην Δεκεμβρίου, 1984 οιονδήποτε ποσόν μη υπερβαίνον το ποσόν των εξήκοντα δύο εκατομμυρίων, είκοσι τεσσάρων χιλιάδων και εξήκοντα λιρών, προς κάλυψιν των δαπανών της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας διά την περίοδον ταύτην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

17, κ. Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

18.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε, τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18, υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποίησης του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

18 υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

12.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ίδρυσις και κατάργησις θέσεων. Πίναξ. Πρώτον μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18 υπέρ.

12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12 κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 18 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον εγκρίνεται ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως για το 1984.

Ερχόμαστε τώρα στον Προϋπολογισμό Εσόδων και Δαπανών του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων δια το έτος 1984.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18 υπέρ.

Εναντίον;

12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεφάλαια 21, μέχρι 50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

Επιπροσθέτως των ποσών άτινα ήδη νομίμως εχορηγήθησαν δια τας υπηρεσίας ανακουφίσεως των εκτοπισθέντων και παθόντων της Δημοκρατίας ή άτινα μετά ταύτα δυνατόν να χορηγηθούν κατά νόμον ως ειδικευθείσα πίστωσης δια τον αυτόν σκοπόν, εγκρίνεται όπως διατεθή δια τας τοιαύτας υπηρεσίας εκ του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων και χρησιμοποιηθή δια την χρήσιν των δώδεκα μηνών των ληγόντων την 31ην Δεκεμβρίου, 1984, οιονδήποτε ποσόν μη υπερβαίνουν το ποσόν των είκοσι τεσσάρων εκατομμυρίων, εξακοσίων

ενενήκοντα πέντε χιλιάδων, τριακοσίων και εξήκοντα επτά λιρών προς κάλυψιν των δαπανών της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας δια την περίοδον ταύτην.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

18 υπέρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Το υπό του άρθρου 2 χορηγούμενον ποσόν χορηγείται ως ειδικευθείσα πίστωση δια τας υπηρεσίας και τους σκοπούς τους αναφερομένους εις τα εν τω Πρώτω Πίνακι περιλαμβανόμενα Δελτία Δαπανών. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18 υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12 εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρησιμοποίησις του περισσεύματος ωρισμένων άρθρων προς κάλυψιν ελλείμματος άλλων άρθρων υπό το αυτό Κεφάλαιον.

Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18 υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12 εναντίον, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

12 εναντίον.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες).

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 18 ψήφους υπέρ και 12 εναντίον εγκρίνεται ο Προϋπολογισμός του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων για το έτος 1984.

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983». Πρόταση Νόμου.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Μ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983» ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Σολωμής, εκπροσωπών τον κ. Νίκο Αναστασιάδη

Νίκος Μαυρονικόλας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Κίμων Παναγίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νομου μαζί με το πιο πάνω αναφερόμενο νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 8 και 15 Δεκεμβρίου 1983. Στη δεύτερη συνεδρία παρευρέθηκε και ο εκ των Μελών της Βουλής κ. Α. Γαλανός.

Με το πιο πάνω νομοσχέδιο σκοπεύεται η κατάργηση της παραγράφου (δ) του άρθρου 4 του βασικού νόμου, στην οποία καθορίζονται τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα προκειμένου ένα πρόσωπο να δικαιούται να εγγραφεί στο Μητρώο των Δικηγόρων, και η αντικατάστασή της με την προϋφιστάμενη διάταξη για το ίδιο θέμα που θεσπίστηκε με τον περί Δικηγόρων (Τροποποιητικό) Νόμο

του 1961, και η οποία με βάση την κτηθείσα πείρα έχει αποδειχθεί ότι ρύθμιζε επαρκέστερα και αποτελεσματικότερα το όλο θέμα.

Με το ίδιο νομοσχέδιο αυξάνεται το τέλος που καταβάλλεται για την έκδοση της ετήσιας άδειας άσκησης της δικηγορίας.

Με την πρόταση νόμου επιφέρονται οι ίδιες πιο πάνω τροπολογίες στον βασικό περί Δικηγόρων Νόμο και ταυτόχρονα προτείνεται η συμπερίληψη σ' αυτόν αριθμού άλλων τροποποιήσεων οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία των Δικηγορικών Συλλόγων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αφού διεξήλθε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες στην ισχύουσα νομοθεσία για τους δικηγόρους και έλαβε υπόψη τις θέσεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, περιλαμβανομένης της θέσης του Ανώτατου Δικαστηρίου για αναβολή για ευθετότερο χρόνο της προώθησης της τροπολογίας που αναφέρεται στη σύνθεση του Νομικού Συμβουλίου, υιοθέτησε τη θέση να προωθήσει εκείνα μόνο τα θέματα για τα οποία υπάρχει ομοφωνία όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών αφήνοντας τις υπόλοιπες τροπολογίες για παραπέρα μελέτη. Διαμορφώνοντας τη θέση αυτή η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο από τώρα να παρατηρήσει ότι υπάρχει, πράγματι, θέμα επανεξέτασης της σύνθεσης του Νομικού Συμβουλίου.

Με γνώμονα τα πιο πάνω η Επιτροπή προχώρησε στην ενοποίηση των δυο προτεινόμενων νομοθετημάτων σε ένα νομοσχέδιο, αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση, με την ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή για την ψήφισή του σε νόμο. Τα υπόλοιπα θέματα τα οποία δεν έχουν περιληφθεί στο προτεινόμενο νέο νομοσχέδιο, απόφαση της Επιτροπής είναι όπως τα επανεξετάσει και τα επαναφέρει ενώπιον του Σώματος προς συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης σε μεταγενέστερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις και αντικατάστασις της παραγράφου (δ) του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιφύλαξις. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου.
Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Και το επόμενο θέμα είναι ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Αρ.2) Νόμος του 1983.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Μαυρονικόλας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Κίμων Παναγίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκποσωπών τον κ. Γ. Ομήρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 1983. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο εκ των Μελών της Βουλής κ. Α. Γαλανός.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η μετάθεση της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983 (Αρ. 29 του 1983) από της 1ης Ιανουαρίου 1984 στην 1η Μαρτίου 1984.

Όπως είναι γνωστό με το πιο πάνω Νόμο αριθμός υποθέσεων στις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο ασκεί σήμερα πρωτοβάθμια δικαιοδοσία έχουν μεταβιβαστεί, από της 1ης Ιανουαρίου 1984, στα Επαρχιακά Δικαστήρια. Επειδή οι διαδικασίες για τη μεταβίβαση της δικαιοδοσίας αυτής στα αρμόδια επαρχιακά Δικαστήρια δεν αναμένεται να συμπληρωθούν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1984, παρίσταται ανάγκη μετάθεσης της ημερομηνίας αυτής μέχρι την 1η Μαρτίου 1984, και σ' αυτό ουσιαστικά αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Με την προτεινόμενη νέα ημερομηνία συμφωνούν τόσο ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας όσο και το Ανώτατο Δικαστήριο και το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 8 του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983 (Αρ. 29 του 1983). Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες.)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.
Κεφάλαιον Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1983. Εστάλη υπό του Υπουργείου Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδότησεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1983. Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Νομικών;

Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Νομικών πάλιν; Οικονομικών και Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην, Οικονομικών.

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

Να παραπεμφθούν στην Επιτροπή Προσφύγων και οι δυο αυτοί Κανονισμοί, κ. Πρόεδρε, διότι αφορούν άμεσα τους πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων, Εσωτερικών και Προσφύγων.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ :

Είπετέ Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Όχι, είναι λάθος. Επειδή εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης σ' αυτό οφείλεται το λάθος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Να βάλουμε μόνο Προσφύγων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Προσφύγων;

(Γέλωτες)

Εσωτερικών και Προσφύγων.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Και Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παρόλο που εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, εν τούτοις υπάρχει η άποψη να μελετηθούν από την Επιτροπή Προσφύγων και Εσωτερικών.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κ. Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, είναι μέρος της όλης νομοθεσίας για το Ενοικιοστάσιο που έτυχε χειρισμού από την Επιτροπή Νομικών και νομίζω ότι πρέπει να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αν δεν υπάρχει ένσταση, και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει, παραπέμπονται και στην Επιτροπή Νομικών.

Κεφάλαιον Γ—Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Αυτές ήδη δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 22 Ιουλίου 1983.

«Από χρόνια έχει προγραμματιστεί η ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Κάτω Μονής—Πλατανιστάσας. Όμως η πρόοδος του έργου γίνεται με ασυνήθιστα αργό ρυθμό.

Αρχές του 1983 ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων στο συνέδριο του

Πολύστυπου είχε υποσχεθεί ότι η κατασκευή του έργου θα επιταχυνόταν με τη διάθεση συνολικού ποσού £222,000 αποτελούμενο από £100,000, Προϋπολογισμός 1983, £75,000 επαναψηφίσεις κονδυλίων προηγούμενων χρόνων και £46,000 ειδικό κονδύλι για την ευθυγράμμιση και βελτίωση του αρχικού μέρους του δρόμου στην τοποθεσία Μύλος. Παρά τις υποσχέσεις αυτές το έργο παραμένει στάσιμο.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή :

- (α) Γιατί καθυστερεί το έργο και ποιοί ευθύνονται για την καθυστέρηση;
- (β) Τι κονδύλια θα ξοδευτούν για το έργο μέσα στο 1983;
- (γ) Θα υλοποιηθεί η βελτίωση του δρόμου στην περιοχή Μύλος μέσα στο 1983;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Ιουλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Το οδικό έργο Κάτω Μονής—Πλατανιστάσας δεν καθυστερεί για το λόγο ότι μέχρι σήμερα όλα τα ποσά που διατίθενται στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως δαπανούνται μέσα στον ίδιο χρόνο ή επαναψηφίζονται και δαπανούνται νωρίς τον επόμενο χρόνο.

Για το 1983 υπάρχει πρόνοια £100,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως και επαναψηφίστηκε και το ποσό των £58,760. Μέχρι σήμερα δαπανήθηκε το ποσό των £85,000 και προβλέπεται ότι μέχρι το τέλος του 1983 θα δαπανηθεί το ποσό των £100,000. Το υπόλοιπο ποσό θα δαπανηθεί στις αρχές του 1984.

Το Τμήμα του δρόμου στην περιοχή Μύλος βελτιώθηκε μέσα στο 1978—79 εκτός από μικρό τμήμα η ασφαλτόστρωση του οποίου καθυστέρησε κατόπιν επιμονής των αρχών των κοινοτήτων της περιοχής για αλλαγή του άξονα του δρόμου σ' εκείνο το σημείο. Κατόπιν οδηγιών μου, μετά από επιτόπια επίσκεψη, γίνονται ορισμένες εργασίες ευθυγραμμίσεως στο τμήμα του δρόμου στην περιοχή Μύλος και αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του έτους θα συμπληρωθεί η βελτίωση του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1983.

Με βάση τα μέχρι σήμερα στοιχεία από τότε που παραδόθηκαν στην κυκλοφορία τμήματα του νέου δρόμου Λευκωσίας—Λεμεσού έγιναν 80 περίπου τροχαία δυστυχήματα, σαν αποτέλεσμα των οποίων έχασαν τη ζωή τους περισσότερα των δέκα ατόμων.

Αιτία του συνόλου σχεδόν των δυστυχημάτων η παράλειψη των αρμοδίων να σχεδιάσουν και κατασκευάσουν εξαρχής ανισόπεδες διαβάσεις όπου ο αυτοκινητόδρομος συμβάλλεται ή διασταυρώνεται με τον παλιό δρόμο ή δρόμους με αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση.

Επειδή αν παραμείνη ως έχει η πιο πάνω κατάσταση είναι σίγουρο πως τα θύματα θα πολλαπλασιάζονται καθημερινά, ερωτάται ο σημερινός Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων να πληροφορήσει τη Βουλή:

- α) Αν έχουν σχεδιαστεί και τότε προβλέπεται η κατασκευή ανισόπεδων ή άλλων παρακαμπτήριων διαβάσεων εκεί όπου απαιτείται;
- β) Τι μέτρα πρόκειται να πάρει το Υπουργείο στο μεσοδιάστημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Μετά τη σταδιακή παράδοση στην κυκλοφορία τμήματος του νέου δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού έχει πια διαφανεί ότι μέσα στις δοσμένες συνθήκες της Κύπρου και λαμβανομένου υπόψη του πολύ χαμηλού βαθμού προσοχής που επιδεικνύουν οι Κύπριοι οδηγοί, οι ισόπεδες διασταυρώσεις στον πιο πάνω δρόμο όπως σχεδιάστηκαν από τον ξένο οίκο συμβούλων μηχανικών δημιουργούν κινδύνους σοβαρών δυστυχημάτων όπως άλλωστε έχει αποδειχθεί και από τον αριθμό των σοβαρών δυστυχημάτων που συνέβηκαν σ' αυτές.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τον παράγοντα της ασφάλειας και στην προσπάθειά του να προστατευθεί το κοινό, με την αποφυγή και άλλων δυστυχημάτων έδωσε οδηγίες από το τέλος του 1982 σε ομάδα εργασίας αποτελούμενη από Μηχανικούς του Τμήματος Δημοσίων Έργων να μελετήσει τρόπους για αύξηση του βαθμού ασφάλειας στις διασταυρώσεις.

Με βάση τα πορίσματα της μελέτης και αφού στο μεταξύ ετοιμάστηκαν σχέδια και καταρτίστηκαν εκτιμήσεις και έγιναν διαπραγματεύσεις με τον εργολάβο που συμπληρώνει τις κατασκευαστικές εργασίες στα μεσαία τμήματα του νέου δρόμου, το όλο θέμα υποβλήθηκε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο στη συνεδρία του στις 10 Νοεμβρίου 1983 αποφάσισε να εγκρίνει, με σκοπό την αύξηση της ασφάλειας διακινήσεως στο νέο δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού, την κατασκευή 3 ανισόπεδων κόμβων στις περιοχές Καλαβασού, Χοιροκοιτίας και Κοφίνου και 4 ανισόπεδων διασταυρώσεων στις περιοχές Ψεματισμένου, Σκαρίνου, Μοσφιλωτής και Κόρνου.

Με τις πιο πάνω διευθετήσεις και με άλλες διευθετήσεις που γίνονται για την περιοχή Αλάμπρας δεν θα υπάρχουν ισόπεδες διασταυρώσεις στο τμήμα του δρόμου από τη διασταύρωση προς Γκάβερνορς Μπήτς μέχρι τη διασταύρωση προς Νήσου μήκους 24 περίπου μιλίων.

Για τα τμήματα του δρόμου που ήδη παραδόθηκαν στην κυκλοφορία θα ετοιμαστούν μελέτες και σχέδια για την κατασκευή στο σύντομο μέλλον όπου διαφανεί από τη μελέτη του Υπουργείου ότι είναι απαραίτητο ανισόπεδων κόμβων ή διασταυρώσεων με προκατασκευασμένα στοιχεία, για να περιοριστεί στο ελάχιστο η οχληρία στην κυκλοφορία του νέου δρόμου κατά τη διάρκεια της κατασκευής τους, ενώ ορισμένες διασταυρώσεις θα καταργηθούν.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε επίσης τη λήψη προσωρινών μέτρων μέχρι να κατασκευαστούν οι πιο πάνω κόμβοι και διασταυρώσεις στα πιο πάνω τμήματα του δρόμου και το Υπουργικό Συμβούλιο στην ίδια συνεδρία που αναφέρεται πιο πάνω έχει ήδη εγκρίνει τον ηλεκτροφωτισμό 10 διασταυρώσεων και την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση Βιομηχανικής Περιοχής Στροβόλου.

Πέρα από τα πιο πάνω προσωρινά μέτρα το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων μελετά και τη λήψη άλλων επιπρόσθετων μέτρων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 14 Οκτωβρίου 1983.

«Το Υπουργείο Παιδείας αρνήθηκε πρόσφατα να ανανεώσει τις συμβάσεις

τριών ψυχολόγων που ήταν αποσπασμένες στις υπηρεσίες καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

Επειδή η ενέργεια αυτή θα προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στα παιδιά και τις οικογένειές τους μια και θα διακοπεί η παροχή των ψυχοθεραπευτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς και επειδή αποψιλώνονται ουσιαδείς υπηρεσίες στον τομέα της παιδείας και προστίθενται νέοι άνεργοι στον ήδη μεγάλο αριθμό των άνεργων επιστημόνων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να επαναπροσλάβει τις τρεις ψυχολόγους που απολύθηκαν.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι ψυχολόγοι για τις οποίες γίνεται λόγος στην ερώτηση κατείχαν θέση στην εκπαιδευτική υπηρεσία και ήσαν αποσπασμένες στην Υπηρεσία Καθοδήγησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

Παράταση της σύμβασής τους ήταν αδύνατη μετά από τη γνωστή απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου σχετικά με τις ανανεώσεις των συμβάσεων των εκπαιδευτικών.

Στις τρεις πιο πάνω ψυχολόγους έχει τώρα προσφερθεί απασχόληση στην ίδια Υπηρεσία, με ειδική σύμβαση και νέους όρους και ήδη έχουν αναλάβει τα καθήκοντά τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α.) θα συμπεριλάβει από τη νέα χρονιά και τις ζημιές από τον καύσωνα.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Στόχος του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης είναι η συστηματική βελτίωση και επέκταση του Σχεδίου και Νόμου περί Γεωργικής Ασφάλισης, ώστε μελλοντικά να προσφέρει στους παραγωγούς ένα άρτιο και ολοκληρωμένο σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης, που να καλύπτει όλα τα κύρια γεωργικά προϊόντα από όλους τους φυσικούς κινδύνους που μπορούν να ασφαλισθούν. Η επέκταση όμως αυτή θα πρέπει να γίνεται σταδιακά με προσεκτική αξιολόγηση των δεδομένων και επιπτώσεων και πάντοτε μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Οργανισμού ώστε το Σχέδιο να μην επιβαρύνεται σε βαθμό που να μην το επιτρέπουν τα οικονομικά του και να τίθεται έτσι σε κίνδυνο ή όλη υπόσταση του σχεδίου.

Ήδη, όπως είναι γνωστό, ύστερα από σχετικό Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, τα αμπέλια από το 1982, καλύπτονται και για τις ζημιές από παγετό, επιπρόσθετα δηλαδή από τις ζημιές από χαλάζι.

Η επιπρόσθετη κάλυψη των αμπελιών και για ζημιές από καύσωνα, μελετάται από τον Οργανισμό και είναι μέσα στα θέματα προτεραιότητάς του. Για το σκοπό αυτό συλλέγονται και αξιολογούνται τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία

και μελετούνται οι οικονομικές επιπτώσεις που θάχει στον Οργανισμό η κάλυψη αυτή. Υπό το φως των αξιολογημένων μελετών ο Οργανισμός θ' αποφασίσει με ποιο τρόπο μπορεί να δοθεί αυτή η νέα κάλυψη για τα αμπέλια.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 5 Νοεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τα εξής σε σχέση με το νέο αεροδρόμιο της Πάφου:-

1. Γιατί ματαιώθηκε η ανέγερση των ακραίων κτιρίων του αεροδρομίου;
2. Πού οφείλεται το γεγονός ότι ενώ ανακοινώθηκε πως το αεροδρόμιο λειτουργεί, καμιά χρήση του από αεροπλάνα δεν γίνεται κι' ούτε προβλέπεται σύντομα να γίνει;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η ανέγερση των ακραίων κτιρίων του Αεροδρομίου Πάφου δεν ματαιώθηκε αλλά απλώς έχει ανασταλεί για εκτέλεση σε μεταγενέστερο στάδιο. Σε πρώτο στάδιο η εξυπηρέτηση αναχωρούντων και αφικνούμενων επιβατών θα γίνεται στο κτίριο που στο Γενικό Σχέδιο προορίζεται για χρήση από Αεροπορικές Εταιρείες, το οποίο έχει διαμορφωθεί κατάλληλα κι' έχουν γίνει οι απαραίτητες εγκαταστάσεις και διαρρυθμίσεις με τρόπο που να ικανοποιεί τις ανάγκες του Αερολιμένα στα πρώτα στάδια της λειτουργίας του. Ανάλογα με τις εξελισσόμενες ανάγκες και απαιτήσεις και μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του Κρατικού προϋπολογισμού θα προωθηθεί στον κατάλληλο χρόνο και η ανέγερση μόνιμων σύγχρονων κτιρίων απιβατών.

2. Μέχρι τώρα έχουν πραγματοποιηθεί τρεις πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών προς την Αθήνα και μια έκτακτη που μετέφερε από τη Βρετανία τουριστικούς διοργανωτές, δημοσιογράφους και άλλους παράγοντες του τουρισμού. Στη διάρκεια του Δεκέμβρη και Γενάρη έχουν προγραμματιστεί άλλες τρεις πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών προς την Αθήνα. Επιπρόσθετα οι Κυπριακές Αερογραμμές έχουν προγραμματίσει την εκτέλεση από τον Απρίλη 1984 δύο τακτικών δρομολογίων προς την Αθήνα και δύο προς τη Βρετανία.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 12 Ιανουαρίου 1984, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981, (Πρόταση Νόμου).
- 3) Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 4) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

- 2) «Η παρούσα επικίνδυνη φάση που έχει δημιουργηθεί με την ανακήρυξη παράνομου Τουρκοκυπριακού κράτους στη βόρεια Κύπρο και τρόποι αντιμετώπισής της».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).

Ο κ. Λυσσαριδής.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αναφορικά με το δεύτερο θέμα. Είχα προειδοποιήσει, κ. Πρόεδρε, ότι αν δεν συζητείτο, φοβούμαι ότι θα συζητηθεί πρωθυστερώς. Ήδη προηγήθη η συζήτηση πάνω στους προϋπολογισμούς, η οποία έθιξε όλα αυτά τα θέματα. Είναι γι' αυτό που αυτά τα θέματα, όταν εγγράφονται, έχω την εντύπωση ότι ή πρέπει να συζητούνται ή ότι τώρα, νομίζω, η παρουσία τους εκεί είναι λίγο τραγελαφική. Και εδώ ήλθαμε για να αναπτύξουμε τις απόψεις μας ιδιαίτερα πάνω σ' αυτό το θέμα. Εκκρεμεί στο Κεφάλαιο Δ και μάλιστα την ώρα που είναι η πιο επίσημη ώρα της Βουλής, που συζητούνται οι Προϋπολογισμοί, και την ώρα που συζητούμε θέματα πάνω στα οποία λαμβάνονται αποφάσεις.

Τώρα εκκρεμεί στο Κεφάλαιο Δ. Ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι γιατί.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναβάλλεται, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είμαι εξουσιοδοτημένος, εκτός εάν το Σώμα αποφασίσει να απαλείψει οποιοδήποτε θέμα από το Κεφάλαιο Δ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν ζήτησα την απόλειψη του· απλώς έκαμα μια παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία των γιορτών και του νέου έτους εύχομαι σε όλους σας υγεία και καλές γιορτές και εύχομαι όπως το έτος 1984 φέρει στην Κύπρο την ελευθερία της, την ειρήνη όπως και την ειρήνη σ' ολόκληρο τον κόσμο.

Κηρύττω την λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 3.06 μ.μ.)

(Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος	Ομήρου Γιαννάκης
Γαλανός Αλέξης	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσελλή Ρήνα	Παπαρέας Αυγερινός
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Πέτας Χρίστος
Κληρίδης Γλαύκος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κουρτελλάρης Χρίστος	Σαββίδης Γεώργιος
Κυριάκου Χαμπής	Σολωμής Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπής	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για τα Νομοσχέδια 1) «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 1984», 2) «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος του 1984» και 3) «Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος του 1984», οι αγορεύσεις των εκπροσώπων των Κομμάτων στη Βουλή (Ε. Παπαϊωάννου, Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης) και διεξαγωγή συζήτησης πάνω σε επί μέρους κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού (Α. Φάντης, Γλ. Κληρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Γαλανός) και ψήφιση αυτών σε Νόμους.
- 2) Έκθεση για την Πρόταση Νόμου «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση σε Νόμο νομοσχεδίου ενοποιούντος τα δυο αυτά νομοθετήματα.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- 5) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Η καθυστέρηση στην ευθυγράμμιση και διαπλάτυνση του δρόμου Κάτω Μονής - Πλατανιστάσας - Τα συχνά τροχαία δυστυχήματα στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού ένεκα της παράλειψης των αρμοδίων να κατασκευάσουν ανισόπεδες ή άλλες παρακαμπτήριες διαβάσεις

εκεί όπου απαιτείται - Η άρνηση του Υπουργείου Παιδείας να ανανεώσει τις συμβάσεις τριών ψυχολόγων που ήταν αποσπασμένες στις υπηρεσίες καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού και οι εκ τούτου δυσμενείς επιπτώσεις στα παιδιά και τις οικογένειές τους - Η ανάγκη όπως ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α.) περιλάβει από το 1984 και τις ζημιές από τον καύσωνα - Η ματαίωση της ανέγερσης των ακραίων κτιρίων του αεροδρομίου της Πάφου).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 12ης Ιανουαρίου 1984

(Ώρα έναρξης 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΕΖ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Α'—Νομοθετική Εργασία. Δεν υπάρχει Νομοσχέδιο προς συζήτηση διότι οι Επιτροπές δεν έχουν ακόμα περατώσει την εργασία τους.

Κεφάλαιον Β'—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Καταχώρησης Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη, κ. Πρόεδρε, η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να εισηγηθώ όπως το Νομοσχέδιο που σχετίζεται με την εισφορά για την άμυνα παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης, πέραν της Επιτροπής Οικονομικών, διότι είναι καθαρώς θέμα που πρέπει να έχει απόψεις και η Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δεν θα υπάρχει ένσταση να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Επίσης καταθέτω πρόταση Νόμου, κ. Πρόεδρε, για τροποποίηση του περί Υδατοπρομηθεΐας (Δημοτικών και λοιπών Περιοχών) υφιστάμενου Νόμου διά της οποίας προτείνεται όπως Κανονισμοί που αφορούν την αύξηση της τιμής του ύδατος κατατίθενται στη Βουλή προς έγκριση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών. Αντιλαμβάνομαι κύριε Κληρίδη....

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Οικονομικών και Εσωτερικών;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Στην Επιτροπή Εσωτερικών μόνο, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εσωτερικών.

Κεφάλαιον Γ'—Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 14 Απριλίου 1983.

«Η Αρχιμανδρίτα είναι ένα από τα πολύ καθυστερημένα και γεμάτα προβλήματα χωριά της Πάφου.

Ένα από τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα είναι εκείνο της έλλειψης ικανοποιητικών εκτάσεων καλλιεργήσιμης γης. Η εισήγηση των κατοίκων είναι να τους παραχωρηθούν κυβερνητικές εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης από την περιοχή ' Ορείτες ' που βρίσκεται πολύ κοντά στο χωριό.

Ποια είναι η θέση του Υπουργείου πάνω στο λογικό και δίκαιο αυτό αίτημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«(α) Στα χωρτικά όρια της μικρής κοινότητας Αρχιμανδρίτας που διαμένουν περί τα 250 περίπου άτομα υπάρχουν 6925 σκάλες ιδιωτικής γης, 450

σκάλες κρατικής (χαλίτικης) γης και 4602 σκάλες κυβερνητικού δάσους που αποτελεί μέρος του δάσους των ' Ορειτών ' από το οποίο γίνεται εισήγηση να παραχωρηθεί γη για γεωργική εκμετάλλευση από την κοινότητα.

- (β) Από τις 4602 σκάλες της δασικής γης, 1000 περίπου σκάλες χρησιμοποιούνται από το Τμήμα Γεωργίας για το γνωστό αναπτυξιακό και ερευνητικό σχέδιο αιγοπροβατοτροφίας. Η υπόλοιπη δασική γη, με εξαίρεση μια μικρή έκταση από 200 περίπου σκάλες, είναι επικλινή και θαμνώδης και δεν προσφέρεται για οποιαδήποτε γεωργική αξιοποίηση. Η έκταση των 200 σκαλών που αναφέρεται πιο πάνω (τοποθεσία Πέρνος) είναι κάπως επίπεδη και χρησιμοποιείται σήμερα σαν βοσκότοπος, μαζί με την υπόλοιπη δασική έκταση, από κτηνοτρόφους της Αρχιμανδρίτας που έχουν στο μεταξύ εξασφαλίσει από το Τμήμα Δασών σχετική άδεια. Τέτοιες άδειες έχουν δοθεί σε όσους κτηνοτρόφους επέδειξαν σχετικό ενδιαφέρον. Το Τμήμα Δασών θα εξέταζε ευνοϊκά αίτημα για άδεια βοσκής και άλλων κτηνοτρόφων σε περίπτωση που θα ενδιαφερόνταν για κάτι τέτοιο. Αξιοποίηση της υπ' αναφορά δασικής γης για γεωργικούς σκοπούς θα στερούσε τους κτηνοτρόφους της κοινότητας από ένα κοινό βοσκότοπο και συνεπώς θα πολύ μεγάλη δαπάνη για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων υποδομής (ισοπεδώσεις, προσπέλαση κλπ.).
- (γ) Το Τμήμα Δασών προγραμματίζει πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση την αναδάσωση της περιοχής και πειραματίζεται ταυτόχρονα με το φυτό χόχομπα το οποίο έχει για την ώρα φυτευθεί σε έκταση 50 σκαλών δασικής γης.
- (δ) Μετά από τα πιο πάνω θέλω να υπογραμμίσω ότι ουσιαστικά τα περιθώρια είναι πολύ μικρά και να σας διαβεβαιώσω ότι θα εξετάσουμε το θέμα στο σύνολό του όταν τα προγράμματα ολοκληρωθούν και αξιολογηθούν για να δούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε την κοινότητα Αρχιμανδρίτας περισσότερο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1983.

«Τώρα και 15 μέρες 6 χωριά της επαρχίας Πάφου τα Μέσανα, η Αρμίνου, η Σαλαμιού, η Τραχυπέδουλα, τα Κελοκέδαρα και η Σταυροκόβου μένουν χωρίς πόσιμο νερό, γιατί χάλασε ο ενισχυτής που δίδει ρεύμα στην τουρπίνα.

Σε ερώτησή μας στο αρμόδιο τμήμα μας δόθηκε η απάντηση ότι θα πρέπει να διατάξει ο αρμόδιος της Λευκωσίας, για να πάει συνεργείο να βγάλει τον ενισχυτή να τον πάρει στη Λευκωσία, να διορθωθεί και μετά να επανατοποθετηθεί από αρμόδιο συνεργείο, πράγμα που πολύ πιθανό ν' απαιτήσει και άλλες 15 μέρες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή μέχρι πότε θα εξακολουθήσει να ταλαιπωρείται όλος αυτός ο κόσμος εξαιτίας της ανευθυνότητας ορισμένων υπευθύνων σε νευραλγικά ιδίως τμήματα.

Θίγουμε το θέμα γιατί δυστυχώς το φαινόμενο τούτο παρατηρείται σε πάρα πολλές κοινότητες και αρκετές φορές κατά τη διάρκεια του χρόνου.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Σχετικά με βλάβη στο περιφερειακό υδρευτικό σχέδιο Αρμίνου, Σαλαμιού, Τραχυπέδουλα, Κελοκέδαρα και Σταυροκόννου σας παρέχω τις πιο κάτω πληροφορίες :

- (α) Πρέπει να γίνει διαφοροποίηση των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν. Στις 27 Σεπτεμβρίου 1983, παρατηρήθηκε μηχανική βλάβη στο αντλιοστάσιο του υπ' αναφορά περιφερειακού υδρευτικού σχεδίου. Για την επιδιόρθωσή της, κατέστη δυστυχώς απαραίτητο να μεταφερθεί η αντλία στο Μηχανουργείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στη Λευκωσία όπου επιδιορθώθηκε, επανεγκαταστάθηκε και ξανάρχισε κανονική λειτουργία στις 12 Οκτωβρίου 1983. Μέχρι που να γίνει δυνατή η επαναλειτουργία του περιφερειακού Σχεδίου οι επηρεαζόμενες κοινότητες μπόρεσαν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες σε νερό από τις παλιές πηγές της υδατοπρομήθειάς τους.
- (β) Ο 'ενισχυτής' για τον οποίο γίνεται λόγος στην Ερώτηση, δεν υπέστη πρόσφατα βλάβη.

2. Φυσικά λυπούμαι για οποιαδήποτε ταλαιπωρία που υπέστη η κοινότητα ιδίως γιατί χρειάστηκε να μεταφερθεί η αντλία στη Λευκωσία, αλλά είμαι ικανοποιημένος ότι ήταν αναπόφευκτο και ευθύνες δεν μπορούν να καταλογισθούν στο αρμόδιο Τμήμα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, για πιο σκοπό προβαίνει σε διάτρηση στον ποταμό Διαρίζο κοντά στο χωριό Μαμώνια με τόση βιασύνη;

Γιατί εγκαταλείφθηκε άλλη κοινότητα και στάληκε τόσο βιαστικά η διατρητική μηχανή στην τοποθεσία που αναφέρω πιο πάνω και γιατί προκλητικά και ετσιθελικά οι εντεταλμένοι υπάλληλοι προκαλούν τους παράγοντες της Κοινότητας;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

- (α) Στις 7 Σεπτεμβρίου, 1983, μεταφέρθηκε κυβερνητικό γεωτρύπανο στα Μαμώνια για διενέργεια ερευνητικής γεώτρησης για διαπίστωση της υδρογεωλογικής κατάστασης της περιοχής, έτσι που να γίνει γνωστό και αξιολογηθεί το υδατόστρωμα της περιοχής. Γενική πολιτική είναι να εκτιμηθούν οι ανάγκες της περιοχής και να εξετασθεί κατά πόσον υπάρχουν περιθώρια για μελλοντική μεταφορά νερού από την περιοχή αυτή για κάλυψη υδρευτικών, ιδίως σοβαρών, αναγκών άλλων κοινοτήτων.

- (β) Όταν η κοινότητα Μαμωνιών έδειξε ανησυχία για το θέμα αυτό, επισκέφθηκαν την κοινότητα Μαμωνιών στις 22 Σεπτεμβρίου και στις 10 Νοεμβρίου, 1983, ο Διευθυντής Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως και εκπρόσωπος του Έπαρχου Πάφου και εξήγησαν τόσο στον κοινοτάρχη, όσο και στους άλλους ενδιαφερομένους που παρευρέθηκαν, το σκοπό της ανόρυξης της κυβερνητικής γεώτρησης και έδωσαν τη διαβεβαίωση ότι δεν πρόκειται να μεταφερθεί νερό για υδρευτικούς σκοπούς σε άλλες κοινότητες πριν ικανοποιηθούν οι λογικές τοπικές ανάγκες σε νερό.
- (γ) Έπειτα από τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν, ο κοινοτάρχης Μαμωνιών συμφώνησε με τη διεξαγωγή της υδρογεωλογικής έρευνας στον ποταμό Διαρίζο για ικανοποίηση, τόσο των αρδευτικών αναγκών της κοινότητάς του, σε πρώτο στάδιο, όσο και τη μελλοντική μεταφορά νερού εκτός της κοινότητας για υδρευτικούς σκοπούς, αν τα υδρολογικά δεδομένα της περιοχής επιτρέπουν κάτι τέτοιο.
- (δ) Μέχρι στιγμής έχει ανορυχθεί η πρώτη γεώτρηση με υδρολογικό αριθμό 133/83 και απόδοση 82 κ. μέτρα και έχει αποφασισθεί να ετοιμασθεί ανάλογο αρδευτικό σχέδιο προς όφελος της κοινότητας Μαμωνιών. Παράλληλα ανορύχθηκε και δεύτερη γεώτρηση με στόχο την άρδευση γης στην περιοχή 'Κάλαμος' της κοινότητας.
- (ε) Με τη σύμφωνη γνώμη του κοινοτάρχη Μαμωνιών, έχει καθορισθεί σημείο σε περιοχή μεταξύ Μαμωνιών και Φασούλας για ανόρυξη κυβερνητικής γεώτρησης για τη μελλοντική μεταφορά νερού για υδρευτικούς σκοπούς ή και σκοπούς ανάπτυξης σε άλλα χωριά.
- (στ) Το κυβερνητικό γεωτρήπανο μεταφέρθηκε στα Μαμώνια αφού πρώτα εκτέλεσε προγραμματισμένη γεωτρητική εργασία στη Φιλούσα Κελοκεδάρων, καθώς επίσης και άλλη συναφή εργασία στο Πολέμι.
- (ζ) Οι δικές μου πληροφορίες και εκτιμήσεις είναι ότι, από πλευράς των ανδρών του συνεργείου που μετέβη στα Μαμώνια, για την υπό αναφορά υδρογεωλογική επισκόπηση, δεν επιδείχθηκε προκλητική συμπεριφορά και όλες οι ενέργειές τους εντάσσονταν μέσα στα πλαίσια της εκτέλεσης του έργου που τους είχε ανατεθεί από το αρμόδιο Τμήμα. Είμαι βέβαιος ότι οι σχέσεις είναι άριστες και θα εξυπηρετήσουν άρτια μελλοντική μας συνεργασία με την κοινότητα γιατί έχουμε κοινούς σκοπούς για το καλό των κατοίκων των Μαμωνιών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1983.

«Η κατασκευή τεμαχίου νέου δρόμου διά μέσου της κοινότητας Προδρομίου προς το Λατοί δημιούργησε τεράστια προβλήματα στους κατοίκους.

Μερικά σπίτια έμειναν αιωρούμενα με κίνδυνο να πέσουν και σε άλλες περιπτώσεις κάτοικοι ιδιόκτητων σπιτιών δεν έχουν πέρασμα για να πάνε στα σπίτια τους.

Διαβήματα έγιναν αρκετά από πολλές πλευρές και η απάντηση των αρμοδίων είναι ότι δεν υπάρχουν χρήματα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι προτίθεται να πράξει για να επανορθώσει τα σφάλματά του.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Έχουν ετοιμαστεί σχέδια για την κατασκευή τοίχων αντιστηρίξεως στο δρόμο που περνά από το χωριό Προδρόμι προς το Λατσί για επίλυση του προβλήματος, έναντι δαπάνης ύψους £13,500. Η κατασκευή των τοίχων έχει αρχίσει και αναμένεται να αποπερατωθεί μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 12 Οκτωβρίου 1983.

«Το θέμα των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων είναι πολύ σοβαρό θέμα. Δεκάδες είναι οι νεκροί και εκατοντάδες οι τραυματίες που έχουμε στην Κύπρο κάθε χρόνο. Δεκάδες οικογένειες απορραφνίζονται και εκατοντάδες οι ανάπηροι που έχουμε στην Κύπρο από αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Ασφαλώς οι αιτίες είναι πολλές και διάφορες. Οι δρόμοι μας, η απροσεξία των οδηγών, οι καταστάσεις επηρεασμού από το αλκοόλ και άλλα. Υπάρχουν επίσης και περιπτώσεις που η νομοθεσία μας παρουσιάζεται ελλιπής και πολύ παλιά και ασυγχρόνιστη μέσα στις καινούργιες συνθήκες που η τροχαία στην Κύπρο έχει πολλαπλασιαστεί μέσα στα τελευταία 30—40 χρόνια.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων:—

1. Έχουν μελετηθεί σε βάθος από τους αρμοδίους τα πολλαπλά τροχαία δυστυχήματα στην Κύπρο;
2. Έχουν μελετηθεί τα κύρια αίτια των δυστυχημάτων που συμβαίνουν;
3. Μελετάται ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας μας για την τροχαία;
4. Μελετούνται αυστηρότερες ποινές για τους απρόσεχτους παραβάτες;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων δίδει απάντηση στο τρίτο και τέταρτο ερώτημα της πιο πάνω Ερωτήσεως, που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του, το δε Υπουργείο Εσωτερικών θ' απαντήσει στο πρώτο και δεύτερο ερώτημα.

2. Για τη μελέτη του θέματος της οδικής ασφάλειας το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει διορίσει υπεπιτροπή η οποία έχει περατώσει το έργο της και έχει υποβάλει συγκεκριμένες εισηγήσεις σχετικά με—

- (α) τη σύσταση Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας,
- (β) το οινόπνευμα και την οδήγηση,
- (γ) τις ζώνες ασφαλείας,
- (δ) τη χρήση κράνους, και

(ε) τα πιστοποιητικά υγείας.

3. Ακολούθως έχει διοριστεί επιτροπή η οποία μελετά τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας ώστε οι πιο πάνω εισηγήσεις να ρυθμιστούν και νομοθετικά. Οπωσδήποτε στην ετοιμασία των τροποποιήσεων της νομοθεσίας για το σκοπό αυτό θα μελετηθεί και το θέμα των ποινών.

4. Έχουν δοθεί οδηγίες από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων να επισπευθεί το έργο της εν λόγω Επιτροπής και αναμένεται πως σύντομα θα περατώσει το έργο της.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί, ενώ συντρέχουν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις και υπάρχουν τα αναγκαία υποστατικά, αρνείται την περιοδική αποστολή γιατρού στο χωριό Ακρωτήρι.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Υγείας με την εξασφάλιση πρόσθετου Ιατρικού Προσωπικού, η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί μετά την ψήφιση των προϋπολογισμών, προτίθεται να περιλάβει στο πρόγραμμα επισκέψεις γιατρού στο χωριό Ακρωτήρι.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αποπερατώσει την ασφαλτόστρωση του δρόμου Κυπερούντας—Καρβουνά μέσα στο 1983.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η ασφαλτόστρωση του οδοστρώματος του τμήματος του δρόμου από Καρβουνά μέχρι το Σανατόριο Κυπερούντας έχει συμπληρωθεί και απομένουν μόνο δευτερεύουσες εργασίες σχετικά με τα παγκέττα και τα παρόδια αυλάκια που αναμένεται να συμπληρωθούν μέχρι το τέλος του Γενάρη του 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

Πότε προτίθεται να αρχίσει την κατασκευή του τμήματος του δρόμου από τη

Γερμασόγεια μέχρι την Ερήμη όπως έχει αποφασισθεί;

Τι μελέτες γίνονται για τη συνέχιση του δρόμου προς την Πάφο;»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

- «(α) Για την κατασκευή της νέας παρακαμπτήριου Λεωφόρου Λεμεσού και της επέκτασής της μέχρι το χωριό Ερήμη ζητήθηκαν διεθνείς προσφορές και η τελευταία ημερομηνία υποβολής τους ορίστηκε η 16η Μαρτίου 1984. Οι εργασίες θα διαρκέσουν 2 χρόνια περίπου.
- (β) Για τη βελτίωση του υπόλοιπου δρόμου Λεμεσού—Πάφου έχει γίνει πρόταση στη Διεθνή Τράπεζα για να περιληφθεί σε προγραμματιζόμενες τεχνοοικονομικές μελέτες από οίκο Συμβούλων Μηχανικών μέσα στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Οδικής Ανάπτυξης. Έχουν ήδη ετοιμασθεί οι όροι αναφοράς (TERMS OF REFERENCE) για την εργασία και αναμένεται η έγκριση από τη Διεθνή Τράπεζα έτσι ώστε η μελέτη να αρχίσει σύντομα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για λύση του προβλήματος του πόσιμου νερού και του αρδευτικού που από χρόνια μαστίζει αλλά και συντελεί στην οπισθοδρόμηση του χωριού Φασούλα που απέχει μόλις 7 μίλια από τη Λεμεσό.»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ύδρευση

Η κοινοτική υδατοπρομήθεια Φασούλας έχει σαν βάση της την πηγή 'Ακρούλια' που έχει ημερήσια απόδοση 42 κυβ. μέτρα νερού. Η κατά κεφαλή ποσότητα νερού που αναλογεί με βάση την πιο πάνω ποσότητα, είναι 130 περίπου λίτρα και έτσι θεωρείται ικανοποιητική. Παρόλο τούτο το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων θα εξετάσει την καταλληλότητα (ποσότητα και ποιότητα) μιας πηγής που υπόδειξε η κοινότητα με στόχο την παραπέρα ενίσχυση της κοινοτικής υδατοπρομήθειας.

Ύδρευση

Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως προγραμματίζει την ανόρυξη ερευνητικής γεώτρησης στη Φασούλα στους επόμενους 6 μήνες.

Ελπίζω η γεώτρηση αυτή να αποβεί επιτυχής, ώστε να ετοιμαστεί κατάλληλο αρδευτικό Σχέδιο με στόχο την εκτέλεσή του προς όφελος της κοινότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή τι μέτρα προτίθεται να πάρει για την καταπολέμηση ασθενειών των αμυγδάλων που παρατηρείται στα χωριά Φασούλα, Λιμνάτι και αλλού, εξαιτίας της παράλειψης μερικών από τους ιδιοκτήτες να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του Νόμου προς συλλογή και απόρριψη των προσβληθέντων από αρρώστιες αμυγδάλων».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Παλιά, με Κυβερνητικό Διάταγμα που εκδόθηκε από το 1931, επιβάλλετο η συλλογή και καταστροφή των προσβεβλημένων αμυγδάλων και τούτο για προστασία της παραγωγής από το ευρύτομο της αμυγδαλιάς. Η μέθοδος όμως αυτή της μηχανικής καταπολέμησης δεν είναι η ενδεδειγμένη, γιατί είναι δαπανηρή, απαιτεί αρκετό χρόνο και δεν είναι αποτελεσματική.

Γι' αυτό το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συνιστά τώρα τη χημική καταπολέμηση, η οποία όταν γίνεται στον κατάλληλο χρόνο και με τα κατάλληλα φάρμακα δίδει άριστα αποτελέσματα. Προς την κατεύθυνση αυτή δίδονται στους αγρότες οδηγίες από τους αρμόδιους Τεχνικούς Λειτουργούς του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Πρέπει επίσης να σας αναφέρω, ότι ειδικά στην περίπτωση του Λιμνατίου, που είναι επίπεδη περιοχή, έχει δοκιμαστεί για δυο χρονιές η από αέρα καταπολέμηση του ευρυτόμου με πολύ καλά αποτελέσματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα την 1η Δεκεμβρίου 1983.

«Το θέμα της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό που αφορά την Κυβέρνηση και ολόκληρο το λαό μας.

Τις τελευταίες μέρες έχουν εκδοθεί εγκύκλιοι από διάφορους οργανισμούς που καλούν το λαό να προσφέρει στον έρανο για ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου.

Το όλο θέμα δημιουργεί σοβαρά προβλήματα, ανησυχίες και ερωτήματα μέσα στο λαό.

Γιατί το θέμα της αμυντικής θωράκισης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της Κυβέρνησης.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εσωτερικών, Αμύνης και Οικονομικών:

1. Δεν νομίζουν ότι είναι καιρός να επέμβουν και να δηλώσουν ότι το θέμα της αμυντικής θωράκισης αποτελεί ευθύνη της Κυβέρνησης;
2. Δεν το θεωρούν ορθό και σκόπιμο να θέσουν τέρμα στις ανησυχίες και τις διαδόσεις που υπάρχουν με τη διεξαγωγή διαφόρων εράνων για ενίσχυση της Εθνικής Φρουράς;»

**Απάντηση ημερομηνίας 29 Δεκεμβρίου 1983, του Υπουργού Οικονομικών
σε Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου
Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.**

«Η Κυβέρνηση έχει ήδη λάβει τα αναγκαία μέτρα, έτσι που το θέμα των συνεισφορών για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης να τεθεί πάνω στις ορθές του βάσεις. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε πρόσφατα να συσταθεί Ειδικό Ταμείο στο οποίο θα κατατίθενται όλες οι εισφορές που θα γίνονται για το σκοπό αυτό. Παράλληλα ο Υπουργός Οικονομικών συγκάλεσε τη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή, η οποία και αποφάσισε να εισηγηθεί στην Κυβέρνηση να εισαχθεί σχέδιο για υποχρεωτικές εισφορές, οι οποίες να κατατίθενται στο ίδιο Ταμείο. Ήδη ετοιμάζεται σχετικό νομοσχέδιο που μόλις εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο θα κατατεθεί στη Βουλή για ψήφιση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Δ'—«Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη. Συνέχιση της συζήτησης.

Αντιλαμβάνομαι ότι σήμερα θα κλείσει το θέμα.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Τουλούρας.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κανένας άνθρωπος συνεισφέρων και υπεύθυνος, είτε απλός πολίτης είναι είτε πρόσωπο δημόσιο, δεν θα έπρεπε να δέχεται ή/και να ανέχεται και πολύ περισσότερο δεν θα έπρεπε να επικροτεί οποιαδήποτε προσπάθεια και από οποιοδήποτε για κομματικοποίηση του Κράτους και της Δημόσιας Υπηρεσίας του τόπου. Και τούτο όχι μόνο γιατί μια τέτοια κατάσταση θα έπληττε καίρια το δημοκρατικό πολίτευμα μέσα στο οποίο ζούμε, όχι μόνο γιατί θα ήταν εντελώς αντίθετη προς κάθε έννοια ισότητας και δικαιοσύνης, αξιοκρατίας και σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας—αξίες για τις οποίες όλοι θα πρέπει να γνολαζόμαστε και συλλογικά θα πρέπει να υπερασπιζόμαστε—αλλά και γιατί μια τέτοια προσπάθεια κάτω από τις σημερινές συνθήκες θα αποτελούσε, σίγουρα, κίνδυνο θανάσιμο για την ενότητα του λαού μας, για την προσπάθεια σωτηρίας του τόπου μας, για την πορεία και την επιτυχία του αγώνα μας και σε τελευταία ανάλυση για την τύχη και το μέλλον του καθενός μας.

Ζούμε ήδη ένα επικίνδυνο κατατεμαχισμένο εσωτερικό μέτωπο που μειώνει, σίγουρα, τη δύναμη αντίστασης ενάντια στους σοβαρούς κινδύνους που μας απειλούν. Απέχουμε ήδη κατά πολύ από την πλατύτερη εκείνη ομοψυχία που οι σημερινές περιστάσεις επιβάλλουν και απαιτούν. Αντιμετωπίζουμε, πράγματι, ρήγματα και αλίμονο αν έχουμε τη διάθεση να τα κάμουμε ακόμα μεγαλύτερα. Αλίμονο αν με τη μικροπολιτική και την ιδιοτέλειά μας εξαναγκάζουμε κάθε φορά ένα τμήμα του λαού μας, μικρότερο ή μεγαλύτερο, να αισθάνεται αδικούμενο και διωκόμενο από το ίδιο το Κράτος του οποίου είναι πολίτης. Αλίμονο αν πάνω από

το Κράτος και τη σωτηρία της πατρίδας μας θέλουμε—καθένας μας—να τοποθετούμε τα κομματικά και τα προσωπικά μας συμφέροντα.

Το Κράτος είναι ασφαλώς για όλους και το πρόσωπό του πρέπει να είναι καθαρό για όλους. Το Κράτος είναι και πρέπει να είναι η κοινή συνισταμένη και ο πόλος ενότητας ολόκληρου του λαού, ανεξάρτητα από κομματική και ιδεολογική τοποθέτηση. Σήμερα που η κρατική μας οντότητα έχει πρωταρχική σημασία και είναι η βάση του αγώνα για την επιβίωση και τη σωτηρία μας οι ευθύνες όλων είναι ιδιαίτερα αυξημένες. Το κύρος του Κράτους πρέπει να κρατηθεί και να παραμείνει ψηλά. Και στα μάτια των πολιτών του και στα μάτια των ξένων. Θέλουμε και χρειαζόμαστε Κράτος υπερχομματικό και σεβαστό και η συμβολή σ' αυτό είναι υποχρέωση και βασικό πατριωτικό καθήκον για όλους.

Αναμφίβολα η Βουλή είναι το κατ' εξοχή αρμόδιο Σώμα για να συζητεί και να ελέγχει, να καταδικάζει και να καυτηριάζει οποιαδήποτε τυχόν προσπάθεια για κομματικοποίηση του Κράτους και της Δημόσιας Υπηρεσίας του τόπου. Δυστυχώς όμως η αντιπολίτευση με αυτή τη συζήτηση απέδειξε—και δεν αφήκε για το αντίθετο καμιά αμφιβολία—ότι το ενδιαφέρον της για το θέμα αυτό και τις γενικότερες επιπτώσεις του ούτε γνήσιο είναι ούτε πραγματικό. Απέδειξε η αντιπολίτευση για άλλη μια φορά πως τα ενδιαφέροντά της περιορίζονται εκεί και όπου βλέπει το κομματικό της συμφέρον. Στόχος και αυτή τη φορά ήταν η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα ο Πρόεδρός της κ. Σπύρος Κυπριανού. Σκοπός η δημιουργία εντυπώσεων, η διατύπωση συκοφαντιών, η διαστρέβλωση των πραγμάτων και η μετάθεση ακόμα ευθυνών από τους ώμους εκείνων που πραγματικά ευθύνονται σε ώμους αθώων. Από το Συναγερμό, που ενέγραψε το θέμα και καθόρισε τα πλαίσια συζήτησής του, επεχειρήθη να παρουσιασθεί ο Πρόεδρος του Κράτους σαν ένοχος δήθεν προσπάθειας για κομματικοποίηση του Κράτους. Επεχειρήθη και αυτή τη φορά, απροκάλυπτα, μια πλήρης διαστρέβλωση και κακοποίηση της αλήθειας.

Ποια είναι η αλήθεια; Η αλήθεια είναι καλά γνωστή και σε πολλούς γνωστή. Είμαστε μικρός τόπος και εύκολα μπορεί ο καθένας μας να μαθαίνει και να ξέρει και πρόσωπα και πράγματα. Γνωρίζει σίγουρα ο καθένας μας σ' αυτό τον τόπο ότι η κομματικοποίηση του Κράτους όχι μόνο είναι εντελώς αντίθετη με τις πεποιθήσεις, όχι μόνο είναι εντελώς έξω από τις έγνοιες και τις προσπάθειες του Προέδρου Κυπριανού σαν δημόσιου προσώπου και πολιτικού ηγέτη, αλλά είναι και κατάσταση εντελώς αντίθετη με τον ανθρώπινο χαρακτήρα και την ιδιοσυγκρασία του. Και αυτό το ξέρουν και το βεβαιώνουν όχι μόνο όσοι από κοντά γνώρισαν το Πρόεδρο Κυπριανού αλλά και το ευρύτερο κοινό που για τόσα πολλά χρόνια παρακολουθούσε τη μακρά δημόσια σταδιοδρομία του. Για τόσα πολλά χρόνια Υπουργός στην Κυβέρνηση Μακαρίου ουδέποτε ασχολήθηκε με πράξεις ρουσφετολογίας και ουδέποτε αναμίχθηκε σε προσπάθειες δημιουργίας παραγοντικού ή άλλου περίγυρου. Υπηρέτησε μόνο με ανιδιοτέλεια και αυταπάρηση την Κύπρο και την εθνική μας υπόθεση.

Αντίθετα, αρκετοί άλλοι τον ίδιο καιρό, μερικοί μάλιστα από τους οποίους παρουσιάζονται σήμερα σαν κατήγοροι, διέπρεψαν στη ρουσφετολογία, διέπρεψαν στις απροκάλυπτες και εκβιαστικές παρεμβάσεις σε όλους τους τομείς της Δημόσιας Υπηρεσίας, στη δημιουργία ισχυρών παραγοντικών καταστάσεων, ακόμα και στη δημιουργία μικρών ιδιωτικών στρατών από μπράβους και άλλους υποτακτικούς. Και όλα αυτά χρησιμοποιώντας το δημόσιο αξίωμα ή την επιρροή της θέσης που τους εμπιστεύθηκε η πολιτεία και ο λαός αυτού του τόπου. Από

εκείνες τις καταστάσεις πολλά υπέφερε και αρκετά εξακολουθεί να υποφέρει αυτός ο τόπος.

Εύκολα λοιπόν μπορούν να γίνουν οι συγκρίσεις και να εξαχθούν τα σωστά συμπεράσματα. Οι πράξεις και τα έργα του καθενός μιλούν εύγλωττα και από μόνα τους. Και με κανένα τρόπο δεν είναι δυνατό μια ολόκληρη ιστορία, καθαρή σαν κρύσταλλο, όπως εκείνη του Προέδρου Κυπριανού, να αμαυρωθεί με ανεδαφικούς ισχυρισμούς και αναλήθειες.

Και αργότερα, όταν ο Πρόεδρος Κυπριανού έγινε ηγέτης κόμματος, πάντοτε θεωρούσε και έβλεπε το κόμμα σαν έπαλξη αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου και ουδέποτε σαν βάση δικής του προβολής και πολιτικής σταδιοδρομίας. Και όταν στη συνέχεια αναλάμβανε τα ηνία σαν Πρόεδρος αυτού του Κράτους και ενώ αυτό το Κράτος είχε στο μεταξύ περάσει από τη γνωστή καταστροφή για την οποία υπήρχαν, σίγουρα, πολλές και φοβερές ευθύνες από πολλούς μέσα στη Δημόσια Υπηρεσία, και ενώ λογικά θα ανέμενε κανείς όχι απλώς αλλαγές, αλλά αληθινό νυστέρι σε πολλούς τομείς, ο Πρόεδρος Κυπριανού με πολλή και καλή πίστη και θέληση, τοποθετώντας προφανώς σε πρώτη θέση την ανάγκη για ενότητα και ομοψυχία και χωρίς καθόλου να σκεφθεί ή να υπολογίσει σε κομματικό ή άλλο συμφέρον, έδωσε σε όλους την ευκαιρία, κάλεσε σε ενότητα και κυβέρνησε με γνώμονα τα συμφέροντα ολόκληρου του λαού.

Με αυτό το ιστορικό και το γενικότερο ιστορικό της πολιτικής και κομματικής ζωής του τόπου μας, όπως εξάλλου όλοι την ξέρουμε και τη γνωρίζουμε, ο οποιοσδήποτε θα δοκίμαζε να κατηγορήσει την Κυβέρνηση και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο Κυπριανού για προσπάθεια ή διάθεση κομματικοποίησης του Κράτους, θα έπρεπε πρώτα να κάμει ο ίδιος μια αυτοκριτική ή να κάμει ορισμένες συγκρίσεις. Πιστεύω ότι τελικά—αν ήταν ειλικρινής—θα αισθανόταν σίγουρα ικανοποιημένος γιατί στην κορυφή αυτού του Κράτους βρίσκεται ο Πρόεδρος Κυπριανού και όχι οποιοσδήποτε άλλος.

Με αυτά δεν θέλω να πω καθόλου ότι στη Δημόσια Υπηρεσία και στην κρατική μηχανή δεν υπάρχουν ακόμα οι έντεχνες και επιτήδιες παρεμβάσεις. Αντίθετα, αρκετοί είναι εκείνοι που δεν διστάζουν και δεν χάνουν ευκαιρία να προωθήσουν σε βάρος άλλων προσωπικούς και κομματικούς τους φίλους. Όμως, αυτές οι πράξεις έχουν τη ρίζα και την αιτία τους σε παλιά κατεστημένα που ευνοήθηκαν και συντηρήθηκαν, όχι ασφαλώς από τον Πρόεδρο Κυπριανού, αλλά από άλλους, από εκείνους που σήμερα κρυβόμενοι πίσω από το δάκτυλό τους γίνανε κατήγοροι.

Είναι επίσης, γνωστό, κύριοι συνάδελφοι, στο ευρύτερο μάλιστα κοινό, ότι αν σήμερα στην κρατική μηχανή είτε σε προαγωγές, είτε σε προσλήψεις, γίνονται αδικίες και παρατυπίες, αυτές οι αδικίες και παρατυπίες δεν γίνονται ούτε από το Δημοκρατικό Κόμμα ούτε για το Δημοκρατικό Κόμμα. Μια απλή ματιά σε καταλόγους που δημοσιεύονται κάθε φορά για προαγωγές και προσλήψεις, είναι αρκετή για να κάμει καθαρό σ' όποιο γνωρίζει πρόσωπα και πράγματα, πως αν κάποιος ευνοούνται, σίγουρα δεν είναι όσοι ανήκουν ή πρόσκεινται στο Δημοκρατικό Κόμμα.

Και γεννάται το ερώτημα, εύλογα, γιατί ο Συναγερμός εγείρει αυτό το θέμα και επιχειρεί αβάσιμα να κατηγορήσει την Κυβέρνηση;

Κατά τη γνώμη μου δυο μπορεί να είναι οι πιο πιθανοί λόγοι:

Είτε γιατί ο Συναγερμός, απευθυνόμενος σε μερίδα των πολιτών, που εξ

αντικειμένου είναι αδύνατο κάθε φορά να γνωρίζει καλά τα πράγματα, επιδιώκει τη δημιουργία ψευδών εντυπώσεων, βασιζόμενος στη διαστρέβλωση της αλήθειας για δικούς του κομματικούς σκοπούς και στόχους, είτε γιατί ο Συναγερμός, βασιικός κληρονόμος του άλλοτε πανίσχυρου «Ενιαίου» που κυριολεκτικά είχε διαβρώσει την κρατική μηχανή και συνηθισμένος στο μονοπώλιο της Δημόσιας Υπηρεσίας, αισθάνεται σήμερα δυσφορία γιατί τώρα άρχισαν να εφαρμόζονται αντικειμενικά και αξιοκρατικά κριτήρια για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας.

Ό,τι όμως, και να συμβαίνει, η στάση της αντιπολίτευσης είναι καταδικαστέα, γιατί στηρίζεται στην υποκρισία και τη διαστρέβλωση της αλήθειας. Ο Πρόεδρος Κυπριανού, σίγουρα δεν είναι εκείνος που θα κομματικοποιήσει το Κράτος και τη Δημόσια Υπηρεσία του τόπου. Αντίθετα, ο Πρόεδρος Κυπριανού είναι εκείνος που θα αποκομματικοποιήσει, πιστεύουμε, το Κράτος και θα εφαρμόσει για όλους αξιοκρατικά κριτήρια. Είναι εκείνος που θα εμποδώσει τελικά την εμπιστοσύνη και τον αναγκαίο σεβασμό του πολίτη προς το Κράτος του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα παρακαλούσα τον πρεσβύτερο των Βουλευτών που είναι παρών σήμερα στη Βουλή να με αντικαταστήσει στην έδρα γιατί θα ήθελα να ομιλήσω από το βήμα της Βουλής.

(Ο κ. Μαυρονικόλας αντικαθιστά τον κ. Παπαϊωάννου στην έδρα του).

Ε. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατ' αρχήν η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι αποφασιστικά εναντίον οποιασδήποτε κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής, υπό την έννοια ότι θα διορίζονται ή θα προάγονται δημόσιοι υπάλληλοι ανεξάρτητα από προσόντα για μόνο το λόγο ότι ανήκουν ή πρόσκεινται προς οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα. Είμαστε αποφασιστικά υπέρ της αξιοκρατίας και της πιστής, ευσυνείδητης, πρόθυμης και αποδοτικής εξυπηρέτησης των συμφερόντων του λαού από μέρους των κρατικών και ημικρατικών υπαλλήλων, χωρίς οποιοδήποτε διακρίσεις. Είμαστε αποφασιστικά και απαρέγκλιτα υπέρ ενός καθόλα αδιάφθουρου, εύρυθμου, εργατικού κρατικού μηχανισμού που θα υπηρετεί αφοσιωμένα την Κύπρο και το λαό της.

Τα κριτήρια που πρέπει να διέπουν τις προσλήψεις, τις προαγωγές και τη μεταχείριση γενικά των κρατικών υπαλλήλων πρέπει να είναι πλήρως αντικειμενικά, αξιοκρατικά, όχι μόνο από της άποψης των ικανοτήτων τους αλλά και του χαρακτήρα, της τιμιότητας και της ευσυνείδητης προσφοράς τους. Γιατί ο κρατικός μηχανισμός δεν είναι μόνο ικανότητες που χρειάζεται και που είναι ασφαλώς απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του αλλά και πρόθυμη, ευσυνείδητη, αποδοτική προσφορά υπηρεσιών στο δημόσιο, πιστή, αποτελεσματική εξυπηρέτηση του δημοσίου.

Ο δημόσιος υπάλληλος που διαθέτει ικανότητες και προσόντα, που όμως δεν τα θέτει στην υπηρεσία του λαού, δεν μπορεί να λέγεται δημόσιος υπάλληλος. Ο δημόσιος υπάλληλος που ταλαιπωρεί αντί να εξυπηρετεί το κοινό επίσης δεν μπορεί να λέγεται δημόσιος υπάλληλος. Ο δημόσιος υπάλληλος που ενώ πληρώνεται και μάλιστα αδρά από το δημόσιο ταμείο για να υπηρετεί το κοινό, χρησιμοποιεί το χρόνο του ή ακόμα και τη θέση του σε αρκετές περιπτώσεις για

να κάμνει μια, δυο ή και τρεις άλλες δουλειές στο όνομα στενών συγγενών του, πρέπει να τιμωρείται αυστηρά και να παύεται από τη θέση του. Δημόσιος υπάλληλος είναι ένα πολύ ευγενικό, υψηλό λειτούργημα που δεν επιτρέπει οποιοδήποτε αποπροσανατολισμό ή τάση προς κερδοσκοπία.

Ο δημόσιος υπάλληλος πρέπει να είναι ακέραιου χαρακτήρα, τίμιος, σεμνός, αδιάφθορος, αφοσιωμένος στη δουλειά του, πάντα πρόθυμος να εξυπηρετεί το κοινό και να προσφέρει υπηρεσίες. Γι' αυτό άλλωστε και αμοιβεται καλά, γενναιόδωρα θάλεγα, για να ζει χωρίς στερήσεις, γι' αυτό κι' έχει εξασφαλισμένο το μέλλον του και τα γηρατειά του.

Τι είδους κρατικό μηχανισμό είναι που χρειάζεται ο λαός μας; Ασφαλέστατα όχι κομματικό αλλά ικανό, ευσυνειδήτο, ευκίνητο, εργατικό, αποδοτικό, αδιάφθορο μηχανισμό που μοναδική του έγνοια και γνώμονας θάναί η πιο γρήγορη, η πιο αποτελεσματική μετατροπή των αποφάσεων της Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας σε πράξη.

Αυτό, βέβαια, δεν σημαίνει πως ο δημόσιος υπάλληλος δεν έχει ή δεν πρέπει να έχει τις ιδεολογικοπολιτικές του πεποιθήσεις και το αναφαίρετο δικαίωμα να ανήκει αν θέλει σε κόμμα της αρεσκείας του. Δεν επιτρέπεται να του στερήσουμε με οποιοδήποτε τρόπο τα αναφαίρετα πολιτικά του δικαιώματα. Εκείνο που πρέπει να θεωρείται ολότελα απαράδεκτο και ανεπίτρεπτο είναι να επιδεικνύει και μάλιστα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του κομματική δράση ή οποιαδήποτε εύνοια ή δυσμενή διάκριση προς οποιοδήποτε κόμμα ή πρόσωπο που καλείται να υπηρετήσει σαν δημόσιος υπάλληλος. Εκείνο που πρέπει να θεωρείται ολότελα απαράδεκτο και ανεπίτρεπτο είναι στην πρόσληψη ή προαγωγή οποιοδήποτε υπαλλήλου να λαμβάνονται υπόψη κομματικά και όχι καθαρά αξιοκρατικά, αντικειμενικά κριτήρια. Εκείνο που πρέπει να θεωρείται ολότελα απαράδεκτο και ανεπίτρεπτο είναι να δημιουργούνται θέσεις στον κρατικό ή ημικρατικό μηχανισμό για να βολευτούν ημέτεροι και όχι γιατί χρειάζονται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Αν θέλουμε νάμαστε ειλικρινείς θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού πάνω σε καθαρά ιδεολογικοπολιτικά κριτήρια άρχισε από τον καιρό της βρεττανικής αποικιοκρατίας. Οι Βρεττανοί αποικιστές εφάρμοζαν στον κρατικό μηχανισμό την αντιδραστική, αναχρονιστική πολιτική των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Ναι, έπρεπε οι δημόσιοι υπάλληλοι που θα διορίζονταν να περάσουν κυβερνητικές εξετάσεις, όμως αυτό δεν ήταν αρκετό για να προσληφθούν στη Δημόσια Υπηρεσία. Έπρεπε ταυτόχρονα, ιδεολογικά, να μην πιστεύουν στο σοσιαλισμό—κομμουνισμό, να μην είναι αριστεροί. Και τις σχετικές πληροφορίες αναφορικά με το ιδεολογικό πιστεύω του καθενός οι Βρεττανοί αποικιστές τις εξασφάλιζαν με πολλούς και διάφορους τρόπους.

Έτσι, οι προσλαμβανόμενοι στη Δημόσια Υπηρεσία υπάλληλοι, στην περίοδο της βρεττανικής αποικιοκρατικής διακυβέρνησης του τόπου, έπρεπε να προέρχονται από τη δεξιά. Σπάνια, πολύ σπάνια, μπορούσε να τους ξεγελάσει κανείς γιατί ένα από τα απαραίτητα κριτήρια για τους Βρεττανούς αποικιστές στην πρόσληψη κρατικών υπαλλήλων ήταν να μην είναι προοδευτικός, να μην ανήκει στην αριστερά, να μην πιστεύει στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας, να μην είναι κομμουνιστής. Απόλυτα ταξικά λοιπόν ήσαν τα κριτήρια για τον κρατικό μηχανισμό στην περίοδο της αποικιοκρατίας.

Και δεν είναι καθόλου τυχαίο πως στη Δημόσια Υπηρεσία κυριαρχούσε το κατεστημένο της δεξιάς. Μονάδες ήταν οι κυβερνητικοί υπάλληλοι που δεν ανήκαν στη δεξιά και αυτό εξαιτίας του ότι η πληροφόρηση της αποικιοκρατικής μηχανής δεν ήταν ακριβής. Και οι υπάλληλοι που μεταπήδησαν από το στρατόπεδο της δεξιάς στο στρατόπεδο της αριστεράς, ή ακόμα και του κέντρου, είναι γιατί επηρεάστηκαν και διδάχτηκαν από την ίδια τη ζωή και την πολιτική της αριστεράς.

Η πολιτική των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων συνεχίστηκε και αναπτύχθηκε από την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος. Σιωπηρά εφαρμοζόταν στην πρόσληψη υπαλλήλων στον κρατικό μηχανισμό, στην πρόσληψη αστυνομικών και στις προαγωγές. Η δεξιά συνέχισε την πολιτική των διακρίσεων σε βάρος της αριστεράς, του ρουσφετιού, της εξασφάλισης πολιτικών ανταλλαγμάτων στους διορισμούς υπαλλήλων στον κρατικό μηχανισμό και στους ημικρατικούς οργανισμούς.

Η αριστερά ήταν και είναι υπό διωγμό στον κρατικό μηχανισμό, τους ημικρατικούς οργανισμούς, την αστυνομία και την εθνοφρουρά. Η δεξιά κατέστησε φέουδο της αυτούς τους οργανισμούς οι οποίοι και διαβρώθηκαν στο μεταξύ από μασώνους, εοκαβητατζήδες και άλλες αντιδραστικές καταστάσεις.

Θάθελα να σταθώ για λίγο στο καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων που υφίσταται και σήμερα ακόμα. Ο Μακάριος, προς τιμήν του, παραδέχτηκε ότι σιωπηρά λειτουργεί το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων. Θυμάμαι μια σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων και της ηγεσίας της ΠΑΣΥΔΥ στο Προεδρικό μετά το χουντοφασιστικό πραξικόπημα που σκοπό είχε την κάθαρση του κρατικού μηχανισμού από τους κρατικούς υπαλλήλους που διαδραμάτισαν ενεργό ρόλο στο πραξικόπημα. Όταν σε κάποιο στάδιο της συζήτησης αναφέρθηκα στα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων και μερικοί από τους παρόντες αντέδρασαν, ο Μακάριος επενέβη λέγοντας: «Και όμως σιωπηρώς υπάρχει αυτό το καθεστώς». Αλλά και πολύ πρόσφατα, πριν δυο—τρεις περίπου μήνες η αθηναϊκή εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» δημοσίευσε φωτοτυπία του πιστοποιητικού κοινωνικών φρονημάτων που υπάρχει. Αυτό, άλλωστε, αναδημοσιεύτηκε και σε κυπριακή εφημερίδα και όσο και αν οι αρμόδιοι γύρεψαν να το διαψεύσουν ή να ανασκευάσουν τις δυσμενείς εντυπώσεις που δημιουργήθηκαν, η αλήθεια είναι αδιαφιλονίκητη και κανείς δεν μπορεί να τη συγκαλύψει με οποιοδήποτε τρόπο.

Εξάλλου, βοά η ίδια η πραγματικότητα. Είναι ή δεν είναι αλήθεια πως στην Εθνοφρουρά στρατιώτες με αριστερά φρονήματα ή ακόμα που οι γονείς τους ανήκουν στο ΑΚΕΛ και την Αριστερά, δεν προσλαμβάνονται στο σώμα των δόκιμων αξιωματικών; Είναι ή δεν είναι αλήθεια πως ακόμα και σε μερικές περιπτώσεις που συστήθηκαν για δόκιμοι αξιωματικοί από τους ανωτέρους τους και κατ' αρχήν εγκρίθηκαν, όταν έφθασε το πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων είτε απορρίφθηκαν είτε ακόμα και εξαναγκάστηκαν να αποβιβαστούν από το πλοίο που θα τους μετέφερε στη σχολή αξιωματικών; Είναι ή δεν είναι αλήθεια πως οι αριστεροί εθνοφρουροί στέλλονται στην πρώτη γραμμή αντιπαράταξης ενώ πολλοί κανακάρηδες της δεξιάς είτε μένουν στα γραφεία είτε επισκέπτονται πολύ συχνά τα σπίτια τους; Μήπως αυτή η συμπεριφορά απέναντι στους αριστερούς εθνοφρουρούς δεν είναι κομματικοποίηση από μέρος της δεξιάς; Δεν αποτελεί κατάφωρη δυσμενή διάκριση σε βάρος της αριστεράς; Και όμως οι αριστεροί εθνοφρουροί όχι μόνο δεν μειονεχτούν έναντι όλων των άλλων αλλά και

πλεονεχτούν σε αρκετά σημεία. Είναι πειθαρχικοί, ευσυνείδητοι, έτοιμοι για κάθε θυσία. Το απέδειξαν άλλωστε το 1974 από το γεγονός ότι τα περισσότερα θύματα στις μάχες με τα τούρκικα στρατεύματα εισβολής ήσαν αριστεροί.

Στην αστυνομία μονάδες είναι που προσλαμβάνονται από την αριστερά, κι' αυτό μόλις τελευταία. Κι' εδώ ο κανόνας είναι να μην προσλαμβάνονται αστυνομικοί από την αριστερά. Το κατεστημένο της δεξιάς εμποδίζει.

Στον κρατικό μηχανισμό και στους ημικρατικούς οργανισμούς είναι εξαιρέσεις οι λιγοστές περιπτώσεις προσλήψεων υπαλλήλων και άλλων λειτουργών από την αριστερά. Το ίδιο ισχύει και αλλού. Και όμως το ΑΚΕΛ—Αριστερά είναι τουλάχιστον το ένα τρίτο του πληθυσμού. Οι αριστεροί πληρώνουν τους φόρους τους για τη συντήρηση του κρατικού μηχανισμού όπως όλοι οι άλλοι, ακόμα και με μεγαλύτερη συνέπεια από τους άλλους.

Από όσα έχουμε αναφέρει βγαίνει το συμπέρασμα ότι η κομματικοποίηση που υπάρχει στον κρατικό μηχανισμό και τους ημικρατικούς οργανισμούς είναι ουσιαστικά κομματικοποίηση της δεξιάς σε βάρος της αριστεράς. Και μια οποιαδήποτε αντικειμενική έρευνα θα διαπιστώσει ότι αν υπάρχει κάτι το σοβαρό, και υπάρχει, αναφορικά με την κατάσταση που επικρατεί στον κρατικό μηχανισμό και που επιβάλλεται να τερματισθεί, είναι οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και τα πιστοποιητικά κοινωνικών φρονημάτων.

Το γεγονός ότι ο κρατικός μηχανισμός είναι επανδρωμένος ιδιαίτερα σε καίριες θέσεις—κλειδιά από αντιδραστικά, ακροδεξιά στοιχεία, επηρεάζει αναπόφευκτα την πρόσληψη και τις προαγωγές στη Δημόσια Υπηρεσία. Είναι γνωστό ότι για την πρόσληψη ή την προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία τον πρώτο λόγο έχουν οι λεγόμενες ενδοτηματικές Επιτροπές. Αυτές οι Επιτροπές κάμνουν την πρώτη επιλογή από τους υποψηφίους είτε για πρόσληψη είτε για προαγωγή. Και είναι ακριβώς εδώ που κατά κανόνα αποκλείονται δημοκρατικοί και αριστεροί υποψήφιοι για διορισμό ή για προαγωγή σε ανώτερες θέσεις.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς δεν πρόκειται να αρκεστεί σε διαπιστώσεις μόνον. Για την εξυγίανση του κρατικού μηχανισμού και την επικράτηση των κριτηρίων που αναφέραμε στην πρόσληψη και προαγωγή των κυβερνητικών υπαλλήλων επιβάλλεται να εφαρμοστούν άμεσα ορισμένα μέτρα.

Πρώτον: Πρέπει να θεσπισθεί νομοθεσία που να προνοεί την εισαγωγή του θεσμού του Επιτρόπου ('Όμπουτμαν) που υπάρχει σ' όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου. Ο 'Όμπουτμαν που θα διοριστεί, πρέπει να μην ανήκει σε οποιοδήποτε κόμμα, να είναι πραγματικά αδιάφθορος και ακέραιος από κάθε άποψη. Ο 'Όμπουτμαν θα βοηθήσει πολύ στο να κτυπηθεί όχι μόνον η κομματικοποίηση του κρατικού μηχανισμού από οποιαδήποτε πλευρά αλλά και ατασθαλίες που είναι δυνατό να υπάρχουν στον κρατικό μηχανισμό. Γιατί ο 'Όμπουτμαν θάναί εξουσιοδοτημένος να εξετάζει οποιαδήποτε καταγγελία επώνυμη ή ανώνυμη ή ακόμα και καταγγελία μέσον του τύπου εναντίον οιουδήποτε, όσον υψηλά ιστάμενος και αν είναι στον κρατικό μηχανισμό. Θα εξετάζει καταγγελίες για οποιοσδήποτε δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος οιουδήποτε κόμματος ή παράταξης.

Δεύτερον: Το καθεστώς των πιστοποιητικών κοινωνικών φρονημάτων, έστω και αν αυτό υφίσταται σιωπηρώς, θα πρέπει να τερματισθεί και τόσο η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας όσο και όλα τα άλλα αρμόδια σώματα για τις προσλήψεις και προαγωγές να στηρίζονται αυστηρά σε αντικειμενικά κριτήρια που θα

λαμβάνουν υπόψη το χαρακτήρα, την επίδοση, την τιμιότητα, την προσφορά, την ανιδιοτέλεια και την αποδοτικότητα του κάθε υπαλλήλου κι' όχι απλώς τα προσόντα. Η Βουλή μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά προς αυτή την κατεύθυνση αν ομόφωνα απαιτήσει να τεθεί τέρμα στις δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος του ΑΚΕΛ—Αριστεράς ή σε βάρος οποιουδήποτε άλλου κόμματος, αν θέλετε.

Τρίτον: Να μελετηθούν οι κανονισμοί που διέπουν τη σύσταση, τη λειτουργία και τις εξουσίες των ενδοτμηματικών Επιτροπών και στην ανάγκη να τροποποιηθούν κατά τρόπο που οι αποφάσεις αυτών των Επιτροπών να μην είναι τελεσίδικες και να μπορούν εκείνοι που θεωρούν τους εαυτούς των αδικημένους να ζητούν επανόρθωση της αδικίας που γίνεται σε βάρος τους.

Τέταρτον: Να διερευνηθούν οι καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ ότι υπάρχει πλεονάζον προσωπικό στη Δημόσια Υπηρεσία που ανέρχεται σε τρεις περίπου χιλιάδες, όπως και άλλες καταγγελίες που υπάρχουν πάνω στο ίδιο θέμα και να ληφθούν τα ανάλογα μέτρα έτσι που να ξαλαφρωθεί ο φορολογούμενος από τις επιπτώσεις. Είναι γεγονός πως σε αρκετά κυβερνητικά τμήματα υπάρχει πλεονάζον προσωπικό που θα μπορούσε να μεταφερθεί εκεί και όπου χρειάζεται.

Πέμπτον: Να ληφθούν αποφασιστικά, αποτελεσματικά μέτρα έτσι που να τεθεί τέρμα στις περιπτώσεις κυβερνητικών υπαλλήλων που κάμνουν και άλλες δουλειές αποστερώντας, σε αρκετές περιπτώσεις, τους άνεργους επιστήμονες που διαθέτουμε, της δουλειάς. Δημόσιοι υπάλληλοι που φθάνουν το όριο της συνταξιοδότησής τους να μην προσλαμβάνονται με συμβόλαιο για να παρέχεται η ευκαιρία στους άνεργους επιστήμονες να πάρουν δουλειά.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς τάσσεται ανεπιφύλακτα εναντίον οποιασδήποτε κομματικοποίησης απ' οποιοδήποτε του κρατικού μηχανισμού, της αστυνομίας, της εθνοφρουράς ή των ημικρατικών οργανισμών. Τάσσεται ανεπιφύλακτα εναντίον οποιωνδήποτε δυσμενών διακρίσεων σε βάρος οποιουδήποτε κόμματος.

Η Κυπριακή Δημοκρατία διεξάγει ένα αγώνα ζωής και θανάτου. Αγώνα αντιιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό, απελευθερωτικό. Αυτός ο αγώνας καθίσταται ακόμα πιο δύσκολος και περίπλοκος με την ανακήρυξη του ανεξάρτητου τουρκοκυπριακού κράτους στο κατεχόμενο από τα τούρικα στρατεύματα τμήμα της Κύπρου. Για να διεξάγουμε αυτό τον αγώνα με επιτυχία χρειαζόμαστε ένα κρατικό μηχανισμό που θα εξυπηρετεί κατά πρώτιστο λόγο τους σκοπούς αυτού του αγώνα. Χρειαζόμαστε όχι κομματικό, αλλά κυπριακό, πατριωτικό κρατικό μηχανισμό που θα θέτει πάνω απ' όλα τα συμφέροντα της Κύπρου και της υπόθεσής της. Ας αρθούμε όλοι στο ύψος των περιστάσεων για ν' αποκτήσουμε τον κρατικό μηχανισμό που χρειάζεται ο λαός μας, που χρειάζεται η Κύπρος.

Ευχαριστώ.

(Ο Προεδρεύων επανέρχεται στην έδρα του).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α.ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα είμαι πολύ σύντομος γιατί άλλοι συνάδελφοι έχουν καλύψει αυτό το θέμα.

Θα ήθελα να τονίσω ότι από πλευράς Δημοκρατικού Κόμματος τασσόμεθα υπέρ μιας αντικειμενικής Δημόσιας Υπηρεσίας ή οποία να βασίζεται σε διορισμούς πάνω σε αξιολογικά και αντικειμενικά κριτήρια. Τασσόμεθα εναντίον οποιασδήποτε τάσης χρησιμοποίησης κομματικών κριτηρίων για τους διορισμούς των δημόσιων υπαλλήλων.

Πολλά παράπονα έχουν γίνει και πολλές κατηγορίες έχουν εκτοξευθεί. Πιστεύουμε όμως ότι στη μεγάλη πλειονότητά τους αυτές οι κατηγορίες δεν ευσταθούν. Φοβούμεθα ότι πολλές φορές οι κατήγοροι κρίνουν εξ ιδίων όταν κατηγορούν το Δημοκρατικό Κόμμα ότι επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο τους διορισμούς στη Δημόσια Υπηρεσία. Ταυτόχρονα θα ήθελα να τονίσω ότι τασσόμεθα εναντίον οποιασδήποτε γραφειοκρατικής τάσης στη Δημόσια Υπηρεσία, οποιασδήποτε τάσης διαφθοράς ή νεπωτισμού, πράγματα που σήμερα περισσότερο παρά ποτέ δεν συνάδουν με την κρισιμότητα των περιστάσεων και με τον αγώνα που πρέπει να διεξάγουμε.

Όσον αφορά την κατηγορία ότι υπάρχουν σήμερα πιστοποιητικά πολιτικών φρονημάτων, λυπούμαι, αλλά δεν θα συμφωνήσουμε και πάλιν. Πιστεύουμε ότι στην πλειονότητά τους οι διορισμοί δεν λαμβάνουν τέτοια κριτήρια υπόψη, ούτε όσον αφορά την Αριστερά ούτε όσον αφορά τη Δεξιά. Βέβαια δεν πρέπει να αγνοούμε ένα βασικό παράγοντα, ότι για την πλήρωση μιας θέσης υπάρχουν πάρα πάρα πολλές αιτήσεις, πολλαπλάσιες αιτήσεις από τις θέσεις που θα πληρωθούν και σε πάρα πολλές περιπτώσεις υπάρχουν πολλά άτομα με τα ίδια προσόντα και με την ίδια πείρα. Είναι φυσικό ορισμένοι οι οποίοι δεν διορίζονται να αισθάνονται κάποια πικρία, ίσως δικαιολογημένη, ένεκα του γεγονότος ότι κατέχουν τα ίδια προσόντα και πολλές φορές αυτό αποδίδεται, πολύ λανθασμένα, σε κομματικούς λόγους. Θα ήθελα εδώ να αναφέρω ότι υπάρχουν πάρα πάρα πολλοί αιτητές από το Δημοκρατικό Κόμμα, που πρόσκεινται στο Δημοκρατικό Κόμμα, που αισθάνονται την ίδια ίσως και μεγαλύτερη πικρία για το μη διορισμό τους για τους λόγους που ανέφερα.

Όσον αφορά τη σύνθεση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας πιστεύουμε ότι αυτή η Επιτροπή αποτελείται από πρόσωπα αντικειμενικά πέραν οποιασδήποτε αμφιβολίας. Εξάλλου είναι γνωστό ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ο οποίος είναι άνθρωπος αντικειμενικός, κάποτε επρόσκειτο και ήταν και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Ενιαίου Κόμματος, όπως και άλλο μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας ήταν βουλευτής του ίδιου κόμματος. Με αυτό δεν προσπαθώ να πω ότι υπάρχει οποιαδήποτε τάση εκ μέρους τους για να ευνοούν οποιοδήποτε κόμμα. Τουναντίον πιστεύω ότι στην εξάσκηση των καθηκόντων τους είναι απόλυτα αντικειμενικοί.

Συμφωνούμε με την άποψη του να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή νομοθεσία για το θεσμό του Όμπουτςμαν, Δημόσιου Επιτρόπου, για παράπονα και πιστεύουμε ότι έφθασε ο καιρός πράγματι να διορισθεί ένα άτομο το οποίο να είναι άνθρωπος αντικειμενικός και με μεγάλη πείρα της Κυπριακής κοινωνίας στον οποίο να παρουσιάζονται και ο οποίος να μελετά τα διάφορα παράπονα από οποιαδήποτε και αν προέρχονται.

Θα θέλαμε κι' εμείς με τη σειρά μας, τελειώνοντας, να τονίσουμε ότι πράγματι στις σημερινές πολύ δύσκολες συνθήκες που διερχόμεθα είναι απόλυτη ανάγκη η Δημόσια Υπηρεσία να στέκει πολύ ψηλά και οι διάφοροι διορισμοί να βασίζονται πάνω σε απόλυτα αντικειμενικά και αξιολογικά κριτήρια. Θέλουμε μια

Δημόσια Υπηρεσία η οποία να είναι ταγμένη στον αγώνα αυτού του λαού για δικαίωση και σωτηρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα καλέσω τον εισηγητή του θέματος, τον κ. Κληρίδη, να κλείσει τη συζήτηση.

Ο κ. Κληρίδης έχει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Όταν ετοιμάσα την απάντησή μου ή μάλλον την ομιλία μου για να κλείσω το θέμα, δεν είχα φυσικά υπόψη μου την ομιλία του κ. Τουλούρα. Αν την είχα θα ετοιμάζα και εγώ μian εικόνα του πορτραίτου του Προέδρου της Δημοκρατίας, αλλά δεν θεωρώ ούτε τον κ. Τουλούρα ούτε και τον εαυτό μου ικανούς προσωπογράφους.

Το θέμα που συζητούμε σήμερα δεν είναι οι αρετές ή οι ελλείψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το θέμα που συζητούμε είναι η κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας και συζητούμε επί τη βάσει συγκεκριμένων στοιχείων και δεν συζητούμε αν ο χαρακτήρας ή το πολιτικό ήθος του Προέδρου ή οποιουδήποτε άλλου συνάδει με την κομματικοποίηση.

Το δεύτερο μέρος της ομιλίας του κ. Τουλούρα—το πρώτο αφορούσε φυσικά γενικές αρχές, ότι δεν πρέπει να υπάρχει κομματικοποίηση, με τις οποίες συμφωνούμε—ήταν, όπως είπα, το πορτραίτο του Προέδρου Κυπριανού.

Και το τρίτο, τα υπονοούμενα κατά του κ. Κληρίδη. Ότι ο κ. Κληρίδης κατά την περίοδο που ήταν Πρόεδρος της Βουλής προέβη σε ενέργειες που οδηγούσαν στην κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής και ότι προέβη ακόμα και στην ίδρυση ιδιωτικών στρατών.

Ο κ. Τουλούρας λησμονεί ότι ο κ. Κληρίδης δεν ήταν Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ότι Πρόεδρος της Δημοκρατίας ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος που τόσο ο Πρόεδρος Κυπριανού όσο και το Κόμμα του θέλουν να φαίνονται ότι είναι οι κληρονόμοι των υποθηκών του.

Ο κ. Κληρίδης ουδέποτε είχε και ουδέποτε θα έχει ιδιωτικό στρατό. Άλλοι είχαν τους στρατούς.

Ο κ. Κληρίδης ως Πρόεδρος της Βουλής υπέβαλε και σχετικό Νομοσχέδιο προς τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο γι' αυτό που εισηγείται σήμερα ο κ. Παπαϊωάννου, τη δημιουργία του θεσμού του Όμπουτςμαν για να μην υπάρχουν οι δυσμενείς διακρίσεις.

Αλλά, έντιμοι συνάδελφοι, κοινή είναι η διαπίστωση ότι γίνεται κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Ακούσατε τον κ. Παπαϊωάννου ο οποίος είπε ότι γίνεται κομματικοποίηση και στην Εθνοφρουρά και στη Δημόσια Υπηρεσία. Κομματικοποίηση σε βάρος της Αριστεράς. Το Κόμμα του κ. Λυσσαρίδη, το Σοσιαλιστικό Κόμμα, υποστήριξε ότι γίνεται κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός υποστήριξε ότι γίνεται κομματικοποίηση. Αλλά το ΔΗ.ΚΟ., μας λέει δεν γίνεται. Λαμβάνοντας υπόψη την απάντηση του ΔΗ.ΚΟ. πρέπει να έχουμε υπόψη ότι είναι απάντηση Κόμματος το οποίο ευρίσκεται υπό κατηγορία και επομένως πρέπει να προσδώσουμε μεγαλύτερη αντικειμενικότητα σ' εκείνους οι οποίοι κατηγορούν ότι γίνεται αυτή η κομματικοποίηση.

Και τώρα επιτρέψατέ μου να ασχοληθώ με μερικούς από τους άλλους ομιλητές.

Οι συνάδελφοι κ. κ. Γεώργιος Σαββίδης και Ανδρέας Ψυλλίδης προσπάθησαν, όπως ήταν φυσικό, να απαντήσουν στις τεκμηριωμένες κατηγορίες μου για την κατάσταση που επικρατεί στην Παιδεία μας και προσπάθησαν να απαλλάξουν το Υπουργείο Παιδείας και την Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας από τις ευθύνες που υπέχουν για τη δημιουργία αυτής της δυσάρεστης κατάστασης.

Υποστήριξα στην ομιλία μου ότι «γενική είναι η διαπίστωση πώς σήμερα η Ελληνική Εκπαίδευση της Κύπρου δεν ικανοποιεί και δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των γονέων, των μαθητών και του Κυπριακού λαού γενικότερα».

Ο κ. Γεώργιος Σαββίδης σοφά πράττων, επειδή γνωρίζει τη κατάσταση, επέφυγε να σχολιάσει την καταγγελία μου. Ο κ. Ανδρέας Ψυλλίδης έκανε το λάθος, και δεν είναι το πρώτο του λάθος, να αποδώσει την καταγγελία μου σε λόγους δημαγωγίας και να υποστηρίξει ότι η εκπαίδευσή μας βρίσκεται σε ζηλευτά επίπεδα και ότι συγκρίνεται ευνοϊκά με την εκπαίδευση προηγμένων χωρών. Ο κ. Ψυλλίδης στην προσπάθειά του να με «κατακεραυνώσει», ξέχασε ότι η διαπίστωση που έκανα δεν είναι δική μου μόνο διαπίστωση, είναι διαπίστωση όλων των ενδιαφερομένων, είναι διαπίστωση ομόφωνη των Γυμνασιαρχών Λευκωσίας. Τα πρακτικά της σχετικής σύσκεψης των Γυμνασιαρχών Λευκωσίας υποβλήθηκαν στο Υπουργείο Παιδείας. Εγώ με ερώτησή μου ζήτησα από τον Υπουργό Παιδείας να στείλει τα πλήρη πρακτικά στη Βουλή για ενημέρωση. Η ανάγνωση αυτών των πρακτικών θα πείσει και τον κ. Ψυλλίδη ότι η δυσάρεστη κατάσταση της Παιδείας μας είναι γεγονός διαπιστωμένο από τους πιο αρμοδίους και όχι αποκύημα αντιπολιτευτικής διάθεσης. Υποστήριξα στην ομιλία μου ότι «τη βασική ευθύνη για την κατάσταση φέρει το Υπουργείο Παιδείας που έχει αποκτήσει τη φήμη του πιο αποδιοργανωμένου Υπουργείου».

Ο κ. Σαββίδης δεν αρνείται ότι το Υπουργείο Παιδείας βρίσκεται σε κατάσταση αποδιοργάνωσης, αλλά προσπαθεί να ερμηνεύσει το γεγονός, να βρει τα αίτιά του. Υποστηρίζει ότι δεν είναι επαρκώς επανδρωμένο και δεν υπάρχουν σαφείς κανονισμοί. Οι απόψεις του κ. Σαββίδη επικυρώνουν τη θέση μου και ενισχύουν την ορθότητα της εισήγησής μου για τη σύσταση ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής που θα μελετήσει την όλη κατάσταση με στόχο να έχουμε σαν Βουλή και σαν Πολιτεία σαφή εικόνα και να λάβουμε τα αναγκαία μέτρα για τη διόρθωση των πραγμάτων.

Ο κ. Σαββίδης όμως δεν απαντά σε δυο βασικά ερωτήματα. Ποιός ευθύνεται για την ανεπαρκή επάνδρωση του Υπουργείου. Μήπως η Βουλή; Ζητήθηκε ποτέ από τη Βουλή ή ετέθη θέμα ενώπιον της Βουλής ότι η επάνδρωση είναι ανεπαρκής και αρνήθηκε η Βουλή; Ή μήπως ευθύνεται και εδώ η αντιπολίτευση η οποία κάμνει δημαγωγία!

Ο κ. Σαββίδης διαπιστώνει ότι δεν υπάρχουν Κανονισμοί. Ποιος ευθύνεται για τη μη ύπαρξη κανονισμών; Η Βουλή; Η αντιπολίτευση; Η Εκτελεστική Εξουσία η οποία δεν ετοίμασε κανονισμούς για να τους υποβάλει ενώπιον του Σώματος προς έγκριση. Διότι δυνάμει της σχετικής νομοθεσίας κανονισμούς επί θεμάτων παιδείας ετοιμάζει η Εκτελεστική Εξουσία, τους καταθέτει στη Βουλή η οποία τους εγκρίνει, τους απορρίπτει ή τους τροποποιεί.

Αλλά ας έλθομε στον κ. Ψυλλίδη. Ο κ. Ψυλλίδης απορρίπτει την καταγγελία μου και με κατηγορεί για δημαγωγία. Την ανωμαλία και την αποδιοργάνωση

προσπαθεί να την περιορίσει και να τη συνδέσει με τις δυσκολίες και τα προβλήματα που παρατηρούνται στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς και που είναι αποτέλεσμα «απρόβλεπτων καταστάσεων». Σε «απρόβλεπτες καταστάσεις» οφείλονται οι εκατοντάδες των μετακινήσεων και μεταθέσεων που συνεχίζονται μέχρι και τις 15 Οκτώβρη; Σε «απρόβλεπτες καταστάσεις» οφείλεται το γεγονός ότι ανατέθηκαν καθήκοντα συντονιστή σε μη δικαιουμένους; Σε «απρόβλεπτες καταστάσεις» οφείλεται το γεγονός ότι η Στοιχειώδης Εκπαίδευση δεν είχε Διευθυντή για 1 1/2 χρόνο και καθήκοντα Διευθυντή ασκούν ανά δεκαπενθήμερο δυο Γενικοί Επιθεωρητές, των οποίων μάλιστα η προαγωγή στη θέση του Γενικού Επιθεωρητή έχει ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο; Και λέγω, ποιο ήταν το απρόβλεπτο φαινόμενο; Το ότι η Μέση Παιδεία χρειάζεται Διευθυντή; Ποια ήταν η δυσκολία στην ανεύρεση Διευθυντή για ενάμισι ολόκληρο χρόνο; Και γιατί η εναλλάξ, ανά δεκαπενθήμερο, Διεύθυνση; Απρόβλεπτο για την Κυβέρνηση Κυπριανού. Προβλεπτό για τους λογικούς ανθρώπους.

Σε «απρόβλεπτες καταστάσεις» οφείλεται ότι η Παιδαγωγική Ακαδημία και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο δεν έχουν «στάτους», όπως αποφάσισε το Ανώτατο Δικαστήριο, δεν έχουν μόνιμο προσωπικό; Σε «απρόβλεπτες καταστάσεις» οφείλεται το γεγονός ότι δεν υπάρχουν κανονισμοί λειτουργίας των σχολείων, σαφείς και αντικειμενικοί κανονισμοί για τους διορισμούς, τις μεταθέσεις τις μετακινήσεις, τις προαγωγές; Και όλα αυτά οφείλονται στο απρόβλεπτο.

Ας μην προσπαθεί ο κ. Ψυλλίδης να επιρρίψει την ευθύνη σε μένα για το παρελθόν, γιατί εγώ στο παρελθόν, από την ημέρα της ανακήρυξης της Ανεξαρτησίας μέχρι σήμερα, δεν υπήρξα μέλος της Εκτελεστικής Εξουσίας, εκτός για μια σύντομη περίοδο αμέσως μετά το πραξικόπημα. Ήμουν πάντα Πρόεδρος της Βουλής και αν ο κ. Ψυλλίδης με επικρίνει για τα σφάλματα τα οποία έγιναν στο παρελθόν, τότε πρέπει να επικρίνει και τον κ. Λαδά που είναι τώρα Πρόεδρος για τις ελλείψεις της Κυβερνήσεως.

Το έργο του Προέδρου της Βουλής δεν είναι η διακυβέρνηση του τόπου. Το έργο του Προέδρου της Βουλής είναι η λειτουργία της Βουλής και δεν επεμβαίνει η Νομοθετική Εξουσία στα καθήκοντα της Εκτελεστικής Εξουσίας εκτός υπό τη μορφή που επιτρέπει το Σύνταγμα.

Οι μετακινήσεις των Γυμνασιαρχών, ισχυρίζεται ο κ. Ψυλλίδης έγιναν για να «ταράξουν τα λιμνάζοντα ύδατα και τούτο είναι πραγματικά προς όφελος του σχολείου και των μαθητών και από τις μετακινήσεις δεν ευνοήθηκαν φίλοι του ΔΗ.ΚΟ.» Αν οι λόγοι των μετακινήσεων των Γυμνασιαρχών ήταν εκπαιδευτικοί, αν τα ύδατα λίμναζαν και έπρεπε να ταραχθούν, γιατί δεν μετακινήθηκε και συγκεκριμένος Γυμνασιάρχης που υπηρετεί στο ίδιο σχολείο 15 ολόκληρα χρόνια; Αρνείται ο κ. Ψυλλίδης ότι είναι οπαδός του ΔΗ.ΚΟ. προτού αλέκτωρ φωνίσει;

Γιατί οι μετακινήθέντες δεν τοποθετήθηκαν σε Λύκειο—Γυμνάσιο με βάση τα προσόντα τους, την αξία και την αρχαιότητά τους;

Αρνείται ο κ. Ψυλλίδης ότι ο Γυμνασιάρχης ο οποίος παρέμεινε στην ίδια θέση για 15 χρόνια είναι στενός συνεργάτης του ΔΗ.ΚΟ.;

«Έχει χρεωκοπήσει», αποφαίνεται ο κ. Ψυλλίδης, «το παρόν σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτικών», γιατί ισοπεδώθηκαν οι βαθμολογίες και οι επιθεωρητές των διαφόρων ειδικοτήτων βαθμολογούν διαφορετικά. Ποιος φέρει την ευθύνη για την ισοπέδωση; Μήπως η αντιπολίτευση ή η Κυβέρνηση;

Ποιος φέρει την ευθύνη για την απουσία ή την ασάφεια των κανονισμών που

δυσκολεύουν, κατά τον κ. Ψυλλίδη, το έργο της προστατευόμενης του Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας; Εγώ ή το Υπουργείο Παιδείας; Και πάλιν η αντιπολίτευση;

Αν η Επιτροπή δυσκολεύεται στο έργο της, γιατί δεν ζήτησε από την Κυβέρνηση, η οποία τη διορίζει, να προβεί στην άμεση ψήφιση κανονισμών λειτουργίας;

Δεν υπάρχει κομματικοποίηση, ισχυρίζεται ο κ. Ψυλλίδης, γιατί οι υπάλληλοι, παλαιοί και νεοπροσλαμβανόμενοι, είναι υποστηρικτές της εκλελεγμένης ηγεσίας του τόπου. Πράγματι είναι περιέργο να ακούει κανείς τέτοιο ισχυρισμό που να προέρχεται από πολιτικό πρόσωπο. Οι υπάλληλοι είναι υποστηρικτές της εκλελεγμένης ηγεσίας του Κόμματος.

Στην Κύπρο παρατηρούνται δυο φαινόμενα. Το ένα είναι το φαινόμενο του Κυβερνητικού εκπροσώπου, ο οποίος πάντοτε λέγει ότι οποιοσδήποτε επικρίνει την Κυβέρνηση υποσκάπτει την οντότητα του κράτους. Γιατί ακόμα βρίσκεται στο μεσαίωνα κα συγχύζει ότι η έννοια του κράτους και της Κυβέρνησης είναι έν και το αυτό. Και τώρα προστίθεται μια νέα νοοτροπία πολιτικής ιδεολογίας. Οι Κυβερνητικοί υπάλληλοι υποστηρίζουν τους εκλελεγμένους αντιπροσώπους του λαού! Αν ο κ. Ψυλλίδης έλεγε ότι έχουν υποχρέωση να εκτελούν το καθήκον τους, τις αποφάσεις της εκλελεγμένης ηγεσίας, θα έλεγα ναι, αλλά οι δημόσιοι υπάλληλοι δικαιούνται και πρέπει να έχουν δικές τους πολιτικές πεποιθήσεις, ανεξάρτητα αν αυτές δεν πρέπει να τις χρησιμοποιούν στην εργασία τους. Και είναι δυστυχώς με βάση αυτές τις πολιτικές πεποιθήσεις που χωρίζονται εις «ημετέρους» και εις «αντιθέτους» και είναι αυτά τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στον προβιβασμό και τις μεταθέσεις των δημόσιων υπαλλήλων.

Υποστήριξα στην ομιλία μου ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στη συνείδηση του λαού έχει καταστεί ένα σώμα κακόφημο και αναξιόπιστο.

Για να αποκρούσουν την άποψή μου οι δυο συνάδελφοι, υπέρμαχοι της κακόφημης Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας που επανδρώθηκε με κομματικά κριτήρια, αναφέρονται σε μια ανακοίνωση της ΟΕΛΜΕΚ, στην οποία προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι «η παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, δείχνει όλη την καλή διάθεση, μέχρι της στιγμής τουλάχιστο.» Οι συνάδελφοι που θα έπρεπε να είχαν εξετάσει το θέμα, θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι η ανακοίνωση αυτή της ΟΕΛΜΕΚ συντάχθηκε από τον Πρόεδρο και το Γενικό Γραμματέα της ΟΕΛΜΕΚ, εν αγνοία των υπόλοιπων μελών της Γραμματείας και του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΕΛΜΕΚ. Η ανακοίνωση αυτή προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριών μεταξύ των καθηγητών και οι συντάκτες της επικρίθηκαν από τα υπόλοιπα μέλη της Γραμματείας και του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου για υπέρβαση εξουσίας.

Υποστηρίζουν οι δυο ομιλητές ότι η παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ανταποκρίνεται με ευσυνειδησία και αντικειμενικότητα στα καθήκοντά της σε αντίθεση με την προηγούμενη που είχε δήθεν την έγκρισή μου. Ούτε η προηγούμενη είχε την έγκρισή μου ούτε η παρούσα. Αν όμως η παρούσα Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας δείχνει καλή διάθεση, γιατί δεν αποδέχεται το αίτημα του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου της ΟΕΛΜΕΚ να καθορίσει τη φόρμουλα συνεκτίμησης των κριτηρίων της αξίας, των προσόντων και της αρχαιότητας, ώστε όλοι οι υποψήφιοι να κρίνονται με τον ίδιο τρόπο;

«Η ακύρωση των αποφάσεων της Επιτροπής από το Ανώτατο Δικαστήριο

οφείλεται», υποστήριξαν οι δύο συνάδελφοι του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ, «σε νομοτυπικούς λόγους». Αυτό δεν είναι γεγονός. Αλλά και αν ήτο δεν σημαίνει ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στην ουσία τους είναι δίκαιες. Το Ανώτατο Δικαστήριο στις εκάστοτε αποφάσεις του τονίζει ότι η διαδικασία που ακολουθείται από την Επιτροπή είναι τέτοια που δεν επιτρέπει στο Δικαστήριο να ασκήσει δικαστικό έλεγχο των αποφάσεών της, ή λαμβάνει υπόψη παράγοντες και στοιχεία άσχετα με το νόμο και γι' αυτό τις ακυρώνει. Όταν το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας λαμβάνει υπόψη κριτήρια άσχετα με το Νόμο και ακυρώνει τους προβιβασμούς, τότε οι λόγοι της ακυρώσεως δεν είναι νομοτυπικοί αλλά είναι ουσιαστικοί.

Ένα Σώμα όμως που επανειλημμένα συλλαμβάνεται να ακολουθεί ανορθόδοξη διαδικασία είναι ή δεν είναι αξιοκατάκριτο και κακόφημο; Ένα Σώμα το οποίο δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του Νόμου στην αξιολόγηση των ενώπιόν του προσερχομένων αλλά χρησιμοποιεί δικά του άγνωστα σε μερικούς, γνωστά σε μας κριτήρια, είναι ή δεν είναι κακόφημο;

Η υιοθέτηση ορθής και νόμιμης διαδικασίας δεν είναι, κύριοι συνάδελφοι, μια επουσιώδης λεπτομέρεια και η συστηματική περιφρόνησή της από ένα σώμα με ευρύτατη δικαιοδοσία, όπως είναι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, είναι τουλάχιστο αξιόμειμπτη και ύποπτη.

Στη «συνέντευξη» που κάνει η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας αποκαλύπτονται, λέει ο κ. Ψυλλίδης, «πολλά τα οποία δεν φαίνονται στις υπηρεσιακές εκθέσεις ή τους φακέλλους, π.χ. λεκτική δυσκολία του αιτητή, σωματικό ή πνευματικό μειονέκτημα, βραδύτητα στη σκέψη, άγνοια βασικών εκπαιδευτικών θεμάτων, έλλειψη πνευματικών ενδιαφερόντων κλπ.».

Αυτή η Επιτροπή σε μιαν πεντάλεπτη συνάντηση αποφασίζει και εκτιμά όλα αυτά τα δεδομένα εις βάρος των εκθέσεων εκείνων οι οποίοι για ολόκληρα χρόνια παρακαλουθούν την εργασία των εκπαιδευτικών και κάμνουν εμπιστευτικές εκθέσεις! Αλλά ακόμα περιεργότερο είναι ότι ουδέν πρακτικό τηρείται για να μη μπορεί το Δικαστήριο να υπεισέλθει στην εξιχνίαση της υπόθεσης. Υπάρχουν περιπτώσεις που 300 εκπαιδευτικοί εξετάσθησαν σε μεσολαβήσαν χρονικό διάστημα 18 μηνών και υπήρχε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας δεν ήτο παρόν και παρά ταύτα το μέλος αυτό ψήφισε όχι επί τη βάσει των εμπιστευτικών εκθέσεων αλλά επί τη βάσει της αξιολόγησης που έγινε κατά τη συνέντευξη χωρίς να υπάρχουν πρακτικά και χωρίς να είναι παρόν.

Αλλά κάτι άλλο εξίσου σοβαρό είναι η περιφρόνηση που δείχνει η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας στις ακυρωτικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Η Επιτροπή πάντοτε επαναπρολαμβάνει είτε επαναπροάγει όλους εκείνους που η πρόσληψη ή προαγωγή τους ακυρώθηκε από το Δικαστήριο.

Εδώ προβάλλουν δυο ερωτήματα. Πώς μια λανθασμένη διαδικασία και μια ορθή διαδικασία οδηγούν στα ίδια συμπεράσματα; Αν δεν υπάρχει η προκατάληψη, αν δεν υπάρχει το θέμα ότι εδώ θα προαχθεί ο τάδε για λόγους κομματικούς, πώς είναι δυνατό σε δυο περιπτώσεις να αξιολογείται ο άνθρωπος που πρόκειται να προαχθεί; Στη μια να χρησιμοποιούνται εσφαλμένα κριτήρια και να κρίνεται ως ο κατάλληλος, στη δεύτερη να εγκαταλείπονται τα εσφαλμένα κριτήρια και να χρησιμοποιούνται διαφορετικά κριτήρια και πάλιν να είναι ο ίδιος τυχερός;

Μόλις πρόσφατα, στις 29 Νοεμβρίου 1983, το Ανώτατο Δικαστήριο κατηγόρησε τον Υπουργό Παιδείας και τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου του

ότι, αντί να συμμορφωθούν προς ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου σχετικά με μετακινήσεις Διευθυντών σχολών Μέσης Παιδείας «προσπάθησαν», και αυτές είναι οι λέξεις του Δικαστηρίου, «υπό το πρόσχημα της συμμορφώσεως, να επαναφέρουν τα αποτελέσματα της ακυρωθείσης πράξεως». Το Ανώτατο απεφάνθη επίσης ότι η πιο πάνω ενέργεια του Υπουργού Παιδείας και των αρμόδιων οργάνων του αποσκοπούσε στο να παρακάμψει την απόφαση του Δικαστηρίου και να υπονομεύσει τη νομιμότητα προς καταστρατήγηση του κράτους δικαίου.

Και ερωτώ: Ποιοι ήσαν οι λόγοι της καταστρατηγήσεως, της εντέχνου απόπειρας καταστρατηγήσεως του Δικαστηρίου αν δεν ήσαν τα κομματικά κριτήρια;

Στις 26 και 30 Νοεμβρίου 1983 το Ανώτατο Δικαστήριο με δυο διαφορετικές αποφάσεις του ακύρωσε για δεύτερη φορά παράνομες προαγωγές και τόνισε ότι για τις επαναπροαγωγές η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας έλαβε υπόψη της τα ίδια ακριβώς στοιχεία, όπως και στην πρώτη φορά, για τα οποία είχε ήδη αποφανθεί το Δικαστήριο ακυρώνοντας τις προαγωγές ότι δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη.

Και ερωτώ: Είναι ο Αρχηγός της αντιπολιτεύσεως που είπε αυτά τα πράγματα, ή το Ανώτατο Δικαστήριο εν τη ενασκήσει των δικαστικών του καθηκόντων; Και ερωτώ, μήπως το Ανώτατο Δικαστήριο όταν προέβαινε σ' αυτές τις διαπιστώσεις έκανε αντιπολίτευση;

Και ερωτώ, μήπως το Ανώτατο Δικαστήριο όταν προέβαινε σ' αυτές τις διαπιστώσεις, δεν είχε υπόψη το πορτραίτο του κ. Κυπριανού;

Οι τρεις πιο πάνω περιπτώσεις περιφρόνησης του Δικαστηρίου ενισχύουν την ορθότητα των καταγγελιών μου και των χαρακτηρισμών που προσδίδω στο Υπουργείο Παιδείας και στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Και βέβαια τις διαπιστώσεις και τους χαρακτηρισμούς του Δικαστηρίου δεν νομίζω ότι το ΔΗΚΟ θα μπορέσει να τους αποδώσει στην αντιπολίτευση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Στην ομιλία μου ενώπιον του Σώματος στις 6 Οκτωβρίου είχα αναφέρει ότι η κομματικοποίηση της Δημόσιας Υπηρεσίας και οι δυσμενέστατες επιπτώσεις της πάνω σ' όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας ζωής είναι ένα τεράστιο και ανεξάντλητο θέμα.

Πρόσφατα η ΠΑΣΥΔΥ κατήγγειλε ότι υπάρχουν υπεράριθμοι υπάλληλοι. Κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών είχα καταγγείλει ότι από την εποχή που ανέλαβε την προεδρία του κράτους ο κ. Κυπριανού, του οποίου το πορτραίτο ακούσαμε σήμερα, η Δημόσια Υπηρεσία αυξήθηκε από 17,500 σε 22,000 και έρχεται σήμερα η ΠΑΣΥΔΥ να καταγγείλει ότι υπάρχουν 3,000 υπεράριθμοι.

Ερωτώ, ποιος ευθύνεται για τους υπεράριθμους αυτούς υπαλλήλους; Μήπως η αντιπολίτευση; Μήπως προσελήφθησαν για να εξυπηρετήσουν την αντιπολίτευση; Μήπως προσελήφθησαν για να εξυπηρετήσουν το Σοσιαλιστικό Κόμμα; Μήπως προσελήφθησαν για να εξυπηρετήσουν το ΑΚΕΛ; Διατί προσελήφθησαν; Πώς οι ανάγκες μας στη Δημόσια Υπηρεσία, οι οποίες δεν έχουν διαφοροποιηθεί καθόλου από την εποχή που ανέλαβε ο κ. Κυπριανού, μας έχουν οδηγήσει στους υπεράριθμους αυτούς υπαλλήλους;

Κλείοντας όμως σήμερα τη δευτερολογία μου δεν μπορώ να αγνοήσω μίαν άλλη πτυχή του ευρύτερου θέματος της κομματικοποίησης της Δημόσιας

Υπηρεσίας. Αναφέρομαι, συγκεκριμένα, στην ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο της απόφασης της Συμβουλευτικής Επιτροπής, έργο της οποίας ήταν η επιλογή των υποψηφίων για τη θέση του Επάρχου. Ακυρώνοντας την απόφαση το Ανώτατο παρατήρησε ότι η Επιτροπή είχε ενεργήσει με πολύ πρόχειρο τρόπο. Σύμφωνα με την ετυμηγορία του Δικαστηρίου τα μέλη της Επιτροπής είχαν ασκήσει τα καθήκοντά τους κατά τρόπο απόλυτα πλημμελή, είχαν αποδώσει ιδιαίτερη σημασία στις προσωπικές συνεντεύξεις των υποψηφίων για τις οποίες φυσικά δεν τηρήθηκαν πρακτικά για να μπορεί το Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του και οι συστάσεις των μελών της Επιτροπής δεν ήταν σύμφωνες με τα ενώπιον τους αντικειμενικά γεγονότα, όπως αυτά προέκυπταν από τις εμπιστευτικές εκθέσεις, που αποτελούν το ασφαλέστερο κριτήριο για την αξία των υποψηφίων. Τάδε έφη Ανώτατο Δικαστήριο και όχι η αντιπολίτευση.

Παρατηρούμε, δηλαδή, ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή ακολούθησε τακτική και χρησιμοποίησε μεθόδους όμοιες με την τακτική και τις μεθόδους της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

Και ερωτώ: Είναι σύμπτωση το ότι δυο Σώματα, αντί να λαμβάνουν υπόψη την αρχαιότητα, τα πτυχία, τα προσόντα, τις εμπιστευτικές εκθέσεις των ανωτέρων των υποψηφίων, τα παραμερίζουν όλα και προβαίνουν σε προαγωγές επί τη βάση μιας πεντάλεπτης συνέντευξης για την οποία έντεχνα δεν κρατούν πρακτικά για να μην μπορεί το Ανώτατο Δικαστήριο να ελέγξει τις εκτιμήσεις τους; Είναι σύμπτωση, είναι ατυχία ή είναι τρόπος για να κομματικοποιηθεί η Κυβερνητική Υπηρεσία;

Τα στοιχεία που παρέθεσα είναι αρκετά, πιστεύω, για να πείσουν και τον πλέον κακόπιστο ότι οι διοικούντες, στην προσπάθειά τους να κομματικοποιήσουν τη Δημόσια Υπηρεσία, επιχειρούν με διάφορα τεχνάσματα να δώσουν νομιμοφανή κάλυψη στις αποφάσεις και πράξεις τους και ν' αποφύγουν δικαστικό έλεγχο της ουσίας αυτών των αποφάσεων και πράξεών τους. Εν τούτοις σε αρκετές περιπτώσεις δεν κατορθώνουν να αποφύγουν το παρατηρητικό βλέμμα της αδέκαστης δικαιοσύνης. Και, όπως όλοι γνωρίζουμε, τελευταία έχουν αυξηθεί αυτές οι περιπτώσεις σε τέτοια έκταση ώστε μερικοί προβλέπουν ένταση της αντιπαράταξης μεταξύ της Διοίκησης και της Δικαστικής Εξουσίας.

Πιστεύω πως η κομματικοποίηση της Κυβερνητικής Υπηρεσίας, της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, δεν συμβάλλει στην ενότητα την οποία το ΔΗΚΟ προσποιείται ότι θέλει. Για να υπάρξει ενότητα πρέπει να υπάρξει ενότητα στη βάση του λαού. Δεν πρέπει να αισθάνεται ο λαός ότι διαιρείται σε «ημετέρους» και «καταδιωκόμενους». Αλλά και για να υπάρξει ενότητα πρέπει να αντιληφθεί ο Πρόεδρος Κυπριανού, και δεν φαίνεται να το έχει αντιληφθεί, ότι η ενότητα είναι μόνο δυνατή αν υπάρξει απόφαση ότι οι αποφάσεις που αφορούν το εθνικό πρόβλημα θα είναι συλλογικές, ότι θα γίνονται σεβαστές οι απόψεις της πλειοψηφίας και ότι δεν θα μπορεί να μεταβαίνει στο εξωτερικό και να δίδει προτάσεις τις οποίες να αγνοούν οι Αρχηγοί των Κομμάτων και τις οποίες διά του Γενικού Γραμματέα θα γνωρίζει και ο κ. Ντενκτάς και ο κ. Εβρέν.

Επανερχόμενος στο υπό συζήτηση θέμα επαναλαμβάνω ότι για να τεθεί τέρμα στο απαράδεκτο φαινόμενο της κομματικοποίησης, που φθείρει, διαφθείρει και εκθεμελιώνει τη Δημόσια Υπηρεσία και υπονομεύει τους δημοκρατικούς μας θεσμούς, επιβάλλεται η σύσταση ειδικής διερευνητικής επιτροπής της Βουλής. Από την έρευνα που θα διεξαχθεί πιστεύω ότι θα προκύψουν συγκλονιστικά στοιχεία

και θ' αποκαλυφθούν πραγματικές προθέσεις και αδυναμίες που πρέπει να οδηγήσουν στη λήψη σωστικών μέτρων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με την ομιλία του εισηγητή κ. Κληρίδη τερματίζεται η συζήτηση πάνω στο θέμα.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, στην ομιλία μου προβαίνω σε εισήγηση για τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής για να επιληφθεί του θέματος της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής και παρακαλώ όπως το θέμα τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πιστεύω ότι τίθεται θέμα να διοριστεί Ειδική Επιτροπή, όπως αναφέρει ο κ. Κληρίδης. Εξ άλλου υπάρχουν οι αρμόδιες Επιτροπές του Σώματος οι οποίες επιλαμβάνονται διαφόρων θεμάτων που έχουν σχέση με την Κυβερνητική μηχανή. Αν ο κ. Κληρίδης επιθυμεί να εισηγηθεί όπως η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η Επιτροπή Εσωτερικών φερ' ειπείν, ή κάποια άλλη Επιτροπή καλέσει ορισμένους εκπροσώπους της Κυβέρνησης για να συζητήσει το θέμα ή να πάρει ορισμένες πληροφορίες, δεν έχουμε ένσταση. Αλλά αν η εισήγησή του είναι να διοριστεί Ειδική Επιτροπή γι' αυτό το θέμα, επειδή εμείς δεν συμφωνούμε οπωσδήποτε ότι υπάρχει πρόβλημα στην έκταση που ανέφερε ο κ. Κληρίδης—πιστεύουμε πως δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα—δεν συμφωνούμε με τη σύσταση τέτοιας Ειδικής Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα ενός Υπουργείου ώστε να μπορεί να επιληφθεί αυτού του θέματος μια Επιτροπή της Βουλής από τις υπάρχουσες. Το θέμα είναι γενικότερο. Υπάρχουν καταγγελίες τις οποίες φαίνεται να συμμερίζεται η πλειοψηφία της Βουλής, ότι γίνεται πράγματι μια κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής. Το αίτημα για τη δημιουργία μιας Επιτροπής το είχαμε εισηγηθεί εμείς προ πολλού και δυστυχώς τότε δεν έγινε αποδεκτή η εισήγηση.

Δεν νομίζω κανενός τα δικαιώματα να παραβιάζονται από τη δημιουργία αυτής της Επιτροπής. Αν δεν υπάρχει τίποτε το επιλήψιμο, αυτή η Επιτροπή ίσα-ίσα θα πρέπει δημόσια να εκφράσει τον έπαινό της για τα καλώς έχοντα αναφορικά με τους διορισμούς και τους προβιβασμούς των δημόσιων υπαλλήλων. Αν όμως υπάρχουν—και εμείς πιστεύουμε, όπως είπαμε και πρωτολογώντας, ότι υπάρχουν—στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι δυστυχώς γίνονται δυσμενείς διακρίσεις, τότε αυτό το Σώμα έχει διπλό σκοπό και να ερευνήσει αυτά τα στοιχεία και είναι και ο αποτρεπτικός παράγων εις το μέλλον που είναι και ο κυριότερος ρόλος αυτής της Επιτροπής. Γι' αυτό ειλικρινά πιστεύω ότι καμιάς πλευράς τα συμφέροντα δεν παραβιάζονται, ούτε σημαίνει ότι επειδή δημιουργείται η Επιτροπή—ίσως αυτή να είναι η ένσταση του ΔΗ.ΚΟ.—γίνεται αυτομάτως παραδεκτό ότι γίνεται κομματικοποίηση. Αυτή η Επιτροπή θα επιληφθεί του θέματος με όρους εντολής· απλώς να επιληφθεί του θέματος και να

βρει ποια είναι η πραγματική κατάσταση και εκεί που πρέπει να επέμβει, να επέμβει και να τη διορθώσει. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε αυτή την άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι θα ήταν πολύ πρόχειρο να αποφασίσουμε τώρα είτε να δεχτούμε είτε να απορρίψουμε την εισήγηση με την οποία κατέληξε στη δευτερολογία του κατά το κλείσιμο της συζήτησης ο κ. Κληρίδης.

Νομίζω ότι ο καλύτερος τρόπος για να αντιμετωπίσουμε αυτή την εισήγηση θα ήταν να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Επιλογής η οποία να συζητήσει κατά πόσο χρειάζεται μια τέτοια Επιτροπή, να συζητήσει τους όρους εντολής μιας τέτοιας Επιτροπής και η Επιτροπή Επιλογής να υποβάλει συγκεκριμένη έκθεση και εισήγηση στην ολομέλεια του Σώματος για να αποφασίσει οριστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια παρανόηση. Η Επιτροπή Επιλογής δεν μπορεί να αποφασίσει αν χρειάζεται η α' ή β' Επιτροπή. Το καθήκον της Επιτροπής Επιλογής είναι όταν αποφασίσει η Βουλή να γίνει μια Επιτροπή, είτε μια από τις τακτικές Επιτροπές που προβλέπει το Σύνταγμα είτε μια Ειδική Επιτροπή, να συνέλθει για να πουν τα Κόμματα ποιους θέλουν σ' αυτή την Επιτροπή και να τους διορίσει αυτή η Επιτροπή Επιλογής. Αλλά δεν μπορεί να αποφασίσει η Επιτροπή Επιλογής αν χρειάζεται ή δεν χρειάζεται η σύσταση μιας ειδικής Επιτροπής.

Εγώ μάλιστα θα εισηγούμουν, κ. Πρόεδρε, ότι ενόψει της σοβαρότητας αυτού του θέματος η ειδική Επιτροπή να αποτελείται από τους Κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους ή τους Αρχηγούς των εν τη Βουλή Κομμάτων για να δοθεί η δέουσα σημασία. Και είμαι ο πρώτος που λέγω στον κ. Γαλανό ότι θα είμαι ευτυχής, αν μετά που θα καταθέσουμε στοιχεία και γίνει έρευνα, αποδειχθεί πράγματι ότι δεν υπάρχει κομματικοποίηση.

Επομένως, αν οιοσδήποτε δεν είναι έτοιμος να πάρει απόφαση αυτή τη στιγμή, δεν θα είχα ένσταση το θέμα να μείνει στην Ημερήσια Διάταξη και απόφαση επί αυτού του θέματος, χωρίς να γίνουν άλλες ομιλίες, να ληφθεί στην προσεχή συνεδρία της Βουλής. Διότι μπορεί να λεχθεί ότι κατά κάποιο τρόπο έχω προκαταλάβει το Σώμα, διότι όπως ο κ. Φάντης υπέδειξε, εισηγήθηκα τη σύσταση Επιτροπής στη δευτερολογία μου και όχι στην πρωτολογία μου και επομένως μπορεί να υπάρχουν κόμματα τα οποία να μην είναι έτοιμα να πάρουν θέση. Δεν θα είχα ένσταση να παραμείνει το θέμα που ήγειρα, κατά πόσο θα συσταθεί Επιτροπή ή όχι, για την προσεχή συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάμω την εξής υπαλλακτική εισήγηση.

Θα ήθελα να εισηγηθώ οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι των κομμάτων να συζητήσουν το θέμα αυτό με τον Πρόεδρο της Βουλής σε μια κοινή συνεδρία πριν από την επόμενη συνεδρία. Αν υπάρξει μια κοινή κατάληξη, προχωρούμε. Αν δεν

συμφωνήσουν όλα τα κόμματα, τότε θα μπορεί να συζητηθεί στο Σώμα αυτό που εισηγείται ο κ. Κληρίδης και τότε μπορεί να γίνει κάποια ψηφοφορία. Ίσως να βρεθεί μια λύση.

Εκείνο το οποίο εμείς θέλουμε να αποφύγουμε δεν είναι να συζητηθεί το θέμα και πραγματικά να εξακριβωθεί ότι δεν ευσταθούν οι κατηγορίες. Εκείνο όμως που εμάς μας προβληματίζει είναι κατά πόσο σήμερα, υπό τις πολύ δύσκολες συνθήκες που διερχόμαστε, είναι της παρούσης να γίνει μια τέτοια Επιτροπή και να δημιουργήσουμε αμφιβολίες όσον αφορά τη Δημόσια Υπηρεσία αυτού του τόπου. Αλλά οπωσδήποτε το θέμα ας το συζητήσουμε σε μια κοινή συνεδρία των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων και αρχηγών κομμάτων στο γραφείο του κ. Λαδά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατά πρώτο θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Γαλανό ότι δεν δέχομαι και πάλι να σκεπαστούμε κάτω από το πάπλωμα της παρούσας κατάστασης, ότι δεν μπορούμε να συζητήσουμε το θέμα της Δημόσιας Υπηρεσίας διότι υπάρχει το κυπριακό πρόβλημα. Αλλά θα ήθελα να παρατηρήσω στη δεύτερη εισήγηση του κ. Γαλανού ότι δεν είναι θέμα των εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων.

Το ΔΗΣΥ, πρότεινε, η ΕΔΕΚ υποστήριξε, ο κ. Γαλανός δεν δέχεται την Επιτροπή και το ΑΚΕΛ δεν έχει ακόμα αποφασίσει. Επομένως ας πάρουμε την απόφαση στην επόμενη συνεδρία για να προβληματιστεί και το ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριοι συνάδελφοι, ότι όλες οι πλευρές του Σώματος συμφωνούν με την άποψη όπως το Σώμα αποφασίσει στην προσεχή του συνεδρία. Στο μεταξύ βέβαια δεν αποκλείονται και διαβουλεύσεις μεταξύ των εκπροσώπων των κομμάτων για να καταλήξουμε σε μια ομόφωνη απόφαση. Αν αυτή είναι η απόφαση του Σώματος τότε να καταγραφεί στα πρακτικά σαν απόφαση του Σώματος και κατά την προσεχή συνεδρία θα ληφθεί σχετική απόφαση.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για τη μεθεπόμενη Πέμπτη, διότι την ερχόμενη Πέμπτη είναι αργία—είναι η ημέρα του Μακαρίου—26 του μηνός, στις 4.000 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- (1) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1983.
- (2) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλών Νόμος του 1981. (Πρόταση Νόμου).
- (3) Ο περί Ενοποίησης και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (4) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (5) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

- (6) Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1984.
- (8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984.
- (9) Ο περί Υδατοπρομηθείας (Δημοτικών και Λοιπών Περιοχών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. (Πρόταση Νόμου).
- (10) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984.
- (11) Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- (12) Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδοτήσεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1983.
- (13) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1983.
- (14) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1983.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
- (2) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 5.38 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Κωνσταντίνου Ντίνος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Γαλανός Αλέξης	Λόρδος Κωνσταντίνος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Δίγκλης Παύλος	Λυσσαρίδης Βάσος	Παπαρές Αυγερινός
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Μάτσης Ιωάννης	Πέτας Χρίστος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Μαυρονικόλας Νίκος	Πουμπουρής Μιχάλης
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Μιχαηλίδης Θαλής	Σαββίδης Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Μιχαηλίδης Χαμπής	Σολωμής Χρίστος
Κληρίδης Γλαύκος	Ομήρου Γιαννάκης	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κουρτελλάρης Χρίστος	Παναγίδης Κίμων	Φάντης Ανδρέας
Κυριάκου Χαμπής	Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χρίστου Κυριάκος
		Ψυλλίδης Ανρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- (2) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Το αίτημα των κατοίκων του χωριού Αρχιμανδρίτα να τους παραχωρηθούν κυβερνητικές εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης από την περιοχή «Ορείτες»—Η ταλαιπωρία 6 χωριών της Επαρχίας Πάφου από την έλλειψη πόσιμου νερού λόγω βλάβης του ενισχυτή που δίνει ρεύμα στην τουρπίνα και η παρατηρούμενη ανευθυνότητα ορισμένων υπευθύνων σε παρόμοια θέματα—Η βιασύνη εντεταλμένων υπαλλήλων να προβούν σε διάτρηση στον ποταμό Διαρίζο κοντά στο χωριό Μαμώνια εγκαταλείποντας άλλη κοινότητα—Τα τεράστια προβλήματα που δημιούργησε στους κατοίκους Προδρομίου η κατασκευή τεμαχίου νέου δρόμου διά μέσου της κοινότητας Προδρομίου προς το Λατσί—Το σοβαρό θέμα των αυτοκινητιστικών δυστυχημάτων και η ανάγκη εκσυγχρονισμού της σχετικής νομοθεσίας και επιβολής αυστηρότερων ποινών στους παραβάτες—Η άρνηση του Υπουργείου Υγείας για περιοδική αποστολή γιατρού στο χωριό Ακρωτήρι—Η ανάγκη αποπεράτωσης της ασφαλτόστρωσης του δρόμου Κυπερούνας—Καρβονά μέσα στο 1983—Η αποφασισθείσα έναρξη της κατασκευής του τμήματος του δρόμου από τη Γερμασόγεια μέχρι την Ερήμη και η ανάγκη συνέχισης του δρόμου προς την Πάφο—Η ανάγκη λύσης του προβλήματος του πόσιμου νερού και του αρδευτικού που από χρόνια μαστίζει την κοινότητα του χωριού Φασουλά—Η ανάγκη λήψεως μέτρων για την καταπολέμηση ασθενειών των αμυγδάλων στα χωριά Φασούλα, Λιμνάτι και αλλού—Το θέμα της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου).
- (3) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ζ. Τουλούρας, Ε. Παπαϊωάννου (Προεδρεύων), Αλ. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης) πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα», η διεξαγωγή συζήτησης πάνω σε εισήγηση του κ. Κληρίδη όπως συσταθεί ειδική Επιτροπή για να επιληφθεί του θέματος της κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής (Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φάντης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου) και αναβολή λήψης αποφάσεως για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 26ης Ιανουαρίου 1984

(Ώρα έναρξης 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α' που συμπεριλαμβάνει τη Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών να αναγνώσει την Έκθεση από το βήμα της Βουλής.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΛΑΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ, ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης ο οποίος εξήγησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης για παροχή νομικής συνδρομής σε θέματα αστικού, οικογενειακού, εργατικού και ποινικού δικαίου, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε στις 16 Οκτωβρίου 1982 και το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 13 Ιανουαρίου 1983 με την υπ' αριθμό 22.650 Απόφασή του.

Η επιψήφιση από το Σώμα του παρόντος νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη σύμβαση αυτή αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση της αμοιβαίας παροχής νομικής συνδρομής σε θέματα αστικού, οικογενειακού, εργατικού και ποινικού δικαίου στην προσπάθειά τους να ενισχύσουν τη φιλική συνεργασία μεταξύ τους, με βάση τους σκοπούς και τις αρχές που περιέχονται στην Τελική Πράξη της Διάσκεψης για την Ευρωπαϊκή Ασφάλεια και Συνεργασία.

Εδικότερα με την πιο πάνω Σύμβαση-

- (α) καθορίζεται η έκταση και η διαδικασία της νομικής προστασίας και της νομικής συνδρομής που τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα παρέχουν αμοιβαία στους πολίτες τους·
- (β) καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα παρέχουν μεταξύ τους πληροφορίες για το ισχύον δίκαιο και θα διαβιβάζουν και ανταλλάσσουν ατελώς επίσημα έγγραφα, όπως αντίγραφα δικαστικών αποφάσεων και αποσπάσματα μητρώων για την προσωπική κατάσταση των πολιτών τους·
- (γ) καθορίζεται η έκταση και διαδικασία της νομικής συνδρομής για την είσπραξη διατροφής ανηλίκων οι οποίοι είναι πολίτες των Συμβαλλομένων Κρατών καθώς και οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα αναγνωρίζουν και εκτελούν στα αντίστοιχα εδάφη τους, τις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις αναφορικά με αξιώσεις διατροφής που εκδίδονται στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους·

- (δ) αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση να προβαίνουν κάτω από ορισμένους όρους και προϋποθέσεις στην έκδοση προσώπων που διαμένουν στο έδαφός τους και εναντίον των οποίων πρόκειται να αρχίσει ποινική διαδικασία ή να εκτελεστεί καταδικαστική απόφαση·
- (ε) αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση να παρέχουν, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, άδεια διαμετακόμισης μέσω του εδάφους τους προσώπων που εκδίδονται από τρίτο Κράτος σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη·
- (στ) καθορίζεται σαν έναρξη της ισχύος της πιο πάνω Σύμβασης η τριακοστή ημέρα από την ανταλλαγή των εγγράφων επικύρωσής τους, που θα γίνει στο Βερολίνο· και
- (ζ) προβλέπεται η δυνατότητα για τα Συμβαλλόμενα Μέρη καταγγελίας της Σύμβασης αυτής η οποία σύμφωνα με τις πρόνοιές της συνομολογείται για αόριστη χρονική περίοδο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για παροχή Νομικής Συνδρομής και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρον 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. 'Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του νομοσχεδίου και ο Πίναξ εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο νομοσχέδιο το οποίο είναι έτοιμο και είναι «Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση από το βήμα της Βουλής.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ιωάννης Μάτσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 1984.

Με το νομοσχέδιο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του βασικού περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων νόμου ώστε τα πρόσωπα των οποίων η γέννηση είναι ήδη καταχωρημένη σε ληξιαρχικά βιβλία που βρίσκονται στις Τουρκοκρατούμενες περιοχές να μην υποχρεούνται να καταβάλουν δικαιώματα για καθυστερημένη εγγραφή στα ληξιαρχικά βιβλία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ώστε η προτεινόμενη σ' αυτό νέα επιφύλαξη να τεθεί ευθύς μετά το εδάφιο (2) του άρθρου 11 του βασικού νόμου αντί μετά το εδάφιο (1) καθώς επίσης ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπαρχόντων ομιλητών, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

«Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεσή της ενώπιον του Σώματος.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρών εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος εξήγησε τους σκοπούς για τους οποίους ζητείται η προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση και απάντησε σε αριθμό ερωτημάτων που τέθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £47,595 και η διάθεσή του για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης της Κυπριακής Πρεσβείας Βρυξελλών και της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τη συνεδρία της στις 23 Δεκεμβρίου 1983 και με την ευκαιρία της συζήτησης των Προϋπολογισμών για το 1984 καταψήφισε ποσό της τάξης των £47,595 που περιλαμβανόταν σε πρόνοια του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 1984 κάτω από την υποδιαίρεση 10 «Πρεσβεία Βρυξελλών και Αντιπροσωπεία εις Ευρωπαϊκήν Οικονομικήν Κοινότητα» του Κεφαλαίου 53Α «Εξωτερικά Υπηρεσία» και που αποσκοπούσε στην αντιμετώπιση των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης της Πρεσβείας μας στις Βρυξέλλες και της Αντιπροσωπείας μας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα. Σύμφωνα με την ίδια Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η μη έγκριση του πιο πάνω κονδυλίου θα σήμαινε την άμεση απομάκρυνση των αντιπροσωπειών της Κύπρου από το Βέλγιο, πράγμα που θα είχε, κατά την Κυβερνητική πλευρά, σοβαρές πολιτικές και οικονομικές επιπτώσεις για την Κύπρο. Γι' αυτό και το Υπουργικό Συμβούλιο με

σχετική απόφασή του έκρινε όπως επαναφέρει το όλο θέμα ενώπιον της Βουλής, και σ' αυτό αποβλέπει ουσιαστικά ο υπό συζήτηση συμπληρωματικός προϋπολογισμός.

Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος η Επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών τον καταμερισμό των εξόδων λειτουργίας και συντήρησης μεταξύ της Πρεσβείας Βρυξελλών και της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, πράγμα το οποίο και εμφανίζεται αναλυτικά στον τροποποιηθέντα Πίνακα που επισυνάπτεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την επανακατάθεση προς ψήφιση του πιο πάνω ποσού χρημάτων, εισηγείται στη Βουλή, των κ.κ. Ντ. Κωνσταντίνου και Π. Δίγκλη διαφωνούντων για λόγους αρχής αναφορικά με την έγκριση του εξειδικευθέντος κονδυλίου για τα έξοδα λειτουργίας της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Ε.Ο.Κ., την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Αν επιτρέπεται από τη θέση μου μια δήλωση θα ήθελα να κάμω, κ. Πρόεδρε, την εξής:

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς για τους λόγους που επανειλημμένα έχει εξηγήσει ενώπιον του Σώματος θα καταψηφίσει το εν λόγω νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής, παρακαλώ.

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η θέση του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ σ' ό,τι αφορά το θέμα της ΕΟΚ παραμένει σταθερή, ότι δηλαδή είμαστε υπέρ διμερών σχέσεων και εναντίον της τελωνειακής σύνδεσης. Αυτό δεν σημαίνει ότι είμαστε εναντίον του να έχουμε σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και ούτε συμφωνούμε στο να διακόψουμε τις υφιστάμενες σχέσεις. Γι' αυτό δεν θα καταψηφίσουμε το σημερινό νομοσχέδιο.

Από την άλλη όμως πρέπει να πούμε ότι διαφωνούμε με την πορεία της Κυβέρνησης, όπως είπα, για πλήρη τελωνειακή σύνδεση με την ΕΟΚ. Γι' αυτό το λόγο θα κάμουμε αποχή. Η θέση μας θα είναι θέση αποχής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε πρόεδρε, όπως αναφέρεται στην Έκθεση γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των κονδυλίων που αφορούν την Πρεσβεία μας στις Βρυξέλλες και των κονδυλίων που αφορούν τα θέματα της ΕΟΚ.

Επομένως δεν βλέπω πώς είναι δυνατό να καταψηφιστεί ολόκληρο το νομοσχέδιο, εκτός εάν η καταψήφιση σημαίνει και καταψήφιση του κονδυλίου για

την Πρεσβεία μας στις Βρυξέλλες. Νομίζω ότι μάλλον καταψήφισή θα πρέπει να γίνει από εκείνους που δεν επιθυμούν σύνδεσή μας με την ΕΟΚ ειδικά για το θέμα που αφορά την ΕΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άργησα λίγο να ζητήσω το λόγο για να δω κατά πόσο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ. θα μπορούσε να ελπίζει ότι το νομοσχέδιο θα ψηφίζετο χωρίς τη βοήθεια της αντιπολίτευσης. Φάνηκε, όμως, σαφώς ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του κυβερνώντος κόμματος δεν έχει τη δύναμη να υλοποιήσει ένα νομοσχέδιο που αφορά πολιτική της Κυβέρνησης. Επομένως χρειάζεται τους ψήφους της αντιπολίτευσης.

Θα ενθυμείσθε, κ. Πρόεδρε, ή μπορεί εσείς να μην προεδρεύατε εκείνης της συνεδρίας, ότι είχα δηλώσει σαφώς και απεριφράστως όταν καταψηφίσαμε εμείς τους Προϋπολογισμούς και εξηγήσαμε τους λόγους, ότι ως Κόμμα εμείς δεν διαφωνούμε με την τελωνειακή ένωση με την ΕΟΚ και ότι αν το νομοσχέδιο αυτό ερχόταν χωριστά από τους Προϋπολογισμούς, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα το ψήφιζε υπό τον όρο, όμως, ότι η Κυβέρνηση, εφόσον ήθελε τους ψήφους της αντιπολίτευσης, θα συνεννοείτο με την αντιπολίτευση προτού καταθέσει ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Η Κυβέρνηση, ενώ έχει αδυναμίες, και δεν είναι το μόνο θέμα στο οποίο έχει φοβερή αδυναμία, αγνόησε την αντιπολίτευση και δεν συνεννοήθηκε μαζί της. Θα έπρεπε, επομένως, η αντιπολίτευση, η οποία σαφώς προειδοποίησε ότι τότε μόνο θα ψήφιζε το νομοσχέδιο αν η Κυβέρνηση συνεννοείτο με την αντιπολίτευση, να το καταψηφίσει. Αλλά επειδή η αντιπολίτευση είναι υπεύθυνη, και επειδή σκέπτεται τις συνέπειες, θα το ψηφίσει. Για τελευταία, όμως, φορά δηλώνω επίσημα ενώπιον του Σώματος, ότι αν βρεθεί σε δύσκολη θέση το κυβερνών κόμμα και θέλει τους ψήφους της αντιπολίτευσης, οι ψήφοι της αντιπολίτευσης δεν είναι σφραγίδα από καουτσούκ τους οποίους θα παίρνει, αν δεν συνεννοείται πρώτα μαζί της. Θα ψηφίσουμε, όμως αυτή τη φορά το νομοσχέδιο. Και άλλη φορά, αν η συμπολίτευση χρειάζεται ψήφους, ας κινείται προς το Κόμμα με το οποίο είχε μίνιμουμ πρόγραμμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Άλλοι ομιλητές παρακαλώ επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων άλλων ομιλητών προχωρούμε στην ψήφισή του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1 και πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

16 υπέρ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Το άρθρο 1 του νομοσχεδίου ψηφίζεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £47,595 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Το άρθρο 2 εγκρίνεται κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3 και του Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Και το άρθρο 3 εγκρίνεται επίσης κατά πλειοψηφία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

16, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

12, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Δύο, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Το νομοσχέδιο λοιπόν εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο με 16 ψήφους υπέρ, 12 εναντίον και 2 αποχές.

Έχουμε τελειώσει με το Κεφάλαιο Α, το οποίο περιλαμβάνει τη Νομοθετική Εργασία. Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στο Κεφάλαιο αυτό με αριθμούς (11), (12), (13) και (14) και που αφορούν τα τέλη και δικαιώματα Αεροδρομίων, τις επιδοτήσεις ενοικίων των παθόντων και εκτοπισθέντων, την παροχή επιδομάτων σε εκτοπισθέντες και παθόντες και τα μηχανοκίνητα οχήματα αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία και θα μας απασχολήσουν σε άλλη συνεδρία του Σώματος.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β : Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

1) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

2) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

3) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

5) Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

6) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

7) Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

8) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχάι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

9) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοράι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

10) Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

11) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 26/1/84

σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1983 (Αρ. 1 του 1983) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1983 (Αρ. 2 του 1983).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ'—Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 9 Αυγούστου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 18 Αυγούστου 1983.

«Το χωριό Ασώματος αντιμετωπίζει από χρόνια το πρόβλημα του πόσιμου νερού.

Από έρευνες των Υγειονομικών υπηρεσιών του Κράτους αποδείχθηκε πως το νερό που χρησιμοποιούν οι 400 περίπου κάτοικοι του Ασώματος είναι ακατάλληλο.

Το Νιόβρη του 1980 η Κυβέρνηση ανόρυξε διάτρηση στο χωριό και παρά την ανεύρεση ικανοποιητικής ποσότητας κατάλληλου νερού, εντούτοις κανένα παρά πέρα διάβημα δεν έγινε και έτσι το πρόβλημα συνεχίζεται.

Το 1982 δόθηκε υπόσχεση πως θα συνδεόταν το χωριό με τη διάτρηση Τραχωνίου αλλά και πάλι κανένα μέτρο δεν λήφθηκε για υλοποίηση της υπόσχεσης.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή ποιά μέτρα πρόκειται να πάρει για να ικανοποιήσει το αίτημα της πιο πάνω κοινότητας και/ή πότε προβλέπεται η μεταφορά κατάλληλου πόσιμου νερού στον Ασώματο.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 18 Αυγούστου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

- (α) Η κοινότητα Ασωμάτων υδροδοτείται από την κοινοτική γεώτρηση με υδρ. αρ. 207/62.
- (β) Επειδή η γεώτρηση αυτή άρχισε να παρουσιάζει σημεία μόλυνσις το 1981 το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοίμασε σχέδιο για υδροδότηση της κοινότητας από τη γεώτρηση 11/81 που βρίσκεται σε απόσταση 500 μέτρων από την κοινοτική γεώτρηση.
- (γ) Παρόλο που η ποιότητα του νερού της νέας γεώτρησης ήταν κατάλληλη, τελικά δεν έγινε δυνατό να εκτελεστεί το υπ' αναφορά Σχέδιο γιατί υπήρχαν κάποιοι ενδοιασμοί για μελλοντικό επηρεασμό της νέας γεώτρησης, λόγω της μικρής απόστασής της από την κοινοτική γεώτρηση και γιατί μας παρεσχέθη η ευχέρεια να υδροδοτήσουμε την κοινότητα Ασωμάτων από τη γεώτρηση 97/70 που βρίσκεται στην περιοχή Τραχωνίου,

έχει πολύ ψηλή απόδοση και υδροδοτεί παράλληλα και την κοινότητα Τραχωνίου.

- (δ) Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω ετοιμάστηκε νέο υδρευτικό Σχέδιο έναντι δαπάνης £17,000 και διαβιβάστηκε μέσα στο 1982 στον Έπαρχο Λεμεσού για έγκρισή του από τους οικοδεσπότες Ασωμάτου, όπως προνοείται από τη σχετική νομοθεσία, για να γίνει έτσι δυνατή η προώθηση των σχετικών διαδικασιών για περίληψη της αναγκαίας πίστωσης στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως του Κράτους.
- (ε) Οι οικοδεσπότες Ασωμάτου καθυστέρησαν να εγκρίνουν το Σχέδιο, γιατί δεν συμφωνούσαν με τον τρόπο κατανομής της σχετικής δαπάνης.
- (στ) Στο μεταξύ έπειτα από συνεργασία του υπουργείου μου και της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού το θέμα της κατανομής της δαπάνης ρυθμίστηκε και όπως μας πληροφόρησε στις 25 Νοεμβρίου 1983, ο Αν. Έπαρχος Λεμεσού το Σχέδιο έχει τώρα ευτυχώς εγκριθεί από την κοινότητα.
- (ζ) Έτσι δίνεται τώρα η ευκαιρία στο Υπουργείο μου να καταβάλει προσπάθειες για την εξεύρεση της σχετικής πίστωσης το ταχύτερο δυνατό, παρόλο που το σχέδιο δεν περιλήφθηκε στους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως του 1984 λόγω δυστυχώς των εκκρεμοτήτων που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Έτσι ελπίζω ότι θα έχουμε θετικές εξελίξεις πάνω στο θέμα αυτό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1983 υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λευκωσίας κ. κ. Γιαννάκη Μάτση και Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 13 Σεπτεμβρίου 1983.

«Ο Κάμπος είναι ένα χωριό με αρκετές μικρές βιομηχανίες ξύλου. Ο ρόλος των μικρών βιομηχανικών αυτών μονάδων είναι καθοριστικός στην απασχόληση των κατοίκων του χωριού. Από την ίδρυση των Δασικών Βιομηχανιών άρχισε να παρουσιάζεται πρόβλημα στην απρόσκοπτη προμήθεια ξύλου ένεκα του ότι η μισή περίπου παραγωγή προσφέρεται στην εν λόγω βιομηχανική μονάδα.

Κάτι όμως που δημιουργεί πρόβλημα πραγματικής επιβίωσης των βιομηχανικών μονάδων ξύλου στον Κάμπο είναι η πολιτική της Κυβερνήσεως όσον αφορά την προμήθεια του ξύλου. Συγκεκριμένα, ενώ προμηθεύει το ξύλο στις Δασικές Βιομηχανίες σε καθορισμένη τιμή, στις βιομηχανίες του Κάμπου το διαθέτει με προσφορές. Σαν αποτέλεσμα οι τελευταίες προμηθεύονται το ξύλο σε πολύ πιο ψηλές τιμές, ενώ ταυτόχρονα μερικές από αυτές πολλές φορές αδυνατούν να εξασφαλίσουν ξύλο για να απασχολήσουν το προσωπικό τους.

Ένεκα του ότι η λειτουργία των Βιομηχανιών ξύλου στον Κάμπο είναι ζωτικής σημασίας για την απασχόληση των κατοίκων και γενικά για την επιβίωση της κοινότητας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- α) Βάσει ποιών κριτηρίων προσφέρει την πρώτη ύλη στις Βιομηχανίες ξυλείας του Κάμπου με τρόπο που καταλήγει να είναι πολύ πιο ακριβή από ό,τι προσφέρεται στις Δασικές Βιομηχανίες;
- β) Αν υπάρχει πρόθεση στο μέλλον να εφαρμοστεί η ίδια πολιτική που ακολουθείται για τις Δασικές Βιομηχανίες και στην περίπτωση των Βιομηχανιών του Κάμπου; και
- γ) αν όχι, γιατί αυτή η άνιση μεταχείριση;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λευκωσίας κ.κ. Γιαννάκη Μάτση και Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Το Τμήμα Δασών του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων με προγραμματισμένο σύστημα και κατόπιν μελετών προμηθεύει ξυλεία στις διάφορες βιομηχανίες ξύλου (συμπεριλαμβανομένων εκείνων του Κάμπου) και άλλους ενδιαφερόμενους αγοραστές ύστερα από προσφορές, εκτός στις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ στις οποίες προμηθεύει ξυλεία με βάση τιμές και όρους που αποφασίζει Επιτροπή από Υπουργούς της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας.

2. Η πώληση ιστάμενης ξυλείας σε ιδιώτες με προσφορές υιοθετείται για τους εξής λόγους:-

- (i) Η μέθοδος των προσφορών είναι δοκιμασμένη μέθοδος και εργάζεται για πολλά χρόνια σχετικά χωρίς προβλήματα.
- (ii) Επειδή υπάρχουν πολλοί ιδιώτες αγοραστές και σχεδόν πάντοτε η διαθέσιμη ξυλεία δεν είναι δυνατό να ικανοποιήσει τις ανάγκες όλων, δεν υπάρχει άλλη μέθοδος διάθεσής της από τις προσφορές.
- (iii) Οι τιμές διαμορφώνονται με βάση το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης και του ελεύθερου συναγωνισμού. Ο αγοραστής που είναι διατεθειμένος να πληρώσει την ψηλότερη τιμή, παίρνει την ξυλεία.
- (iv) Το γεγονός ότι συνήθως η ψηλότερη προσφορά γίνεται αποδεκτή, συμβάλλει στη λήψη αντικειμενικής και δίκαιης απόφασης, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για διάθεση προϊόντων που ανήκει στο Δημόσιο.

3. Για τις τιμές της ξυλείας που ορίζονται για τις Δασικές Βιομηχανίες Κύπρου Λτδ., για τους όρους που τίθενται και για τις άλλες ερωτήσεις, το αρμόδιο Υπουργείο να δώσει απαντήσεις είναι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας στο οποίο αποστέλλεται αντίγραφο της παρούσης καθώς και των σχετικών ερωτήσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και ληφθείσα στις 3 Νοεμβρίου 1983.

«Ένεκα της τουρκικής εισβολής οι κάτοικοι του χωριού Μάμμαρι έχασαν το μεγαλύτερο μέρος των χωραφιών τους. Για να συγκρατηθούν οι κάτοικοι στο χωριό αποφασίστηκε η δημιουργία ενός συνοικισμού στην περιοχή. Διαχωρίστηκε αριθμός οικοπέδων τα οποία άρχισαν να προσφέρονται στους ενδιαφερομένους πριν από 3 ολόκληρα χρόνια. Όμως οι δικαιούχοι είναι διστακτικοί να προχωρήσουν στην ανοικοδόμηση σπιτιών γιατί ακόμα δεν έχει συνδεθεί ο ηλεκτρισμός και το νερό. Ένας μικρός αριθμός δικαιούχων που αποφάσισαν να κτίσουν αντιμετώπιζουν πολλές δυσκολίες και αναγκάζονται να μεταφέρουν το νερό μέσα σε διάφορα αντικείμενα από μακρινές αποστάσεις. Σύντομα μερικοί θα έχουν έτοιμα τα σπίτια τους αλλά δεν θα υπάρχει νερό και ρεύμα.

Γι' αυτό ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- (α) Πού οφείλεται αυτή η αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη μεταφορά νερού και ρεύματος στον πιο πάνω συνοικισμό;
- (β) Πότε θα μεταφερθεί το νερό και το ρεύμα στο συνοικισμό;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου.

«Για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών των δικαιούχων κατοίκων του χωριού, εκπονήθηκε σχέδιο διαχωρισμού 67 οικοπέδων, η υλοποίηση του οποίου προωθείται κατά φάσεις, ανάλογα με τις παρουσιαζόμενες πραγματικές ανάγκες. Μέχρι σήμερα διαχωρίστηκαν 25 οικοπέδα, από τα οποία παραχωρήθηκαν 14 σε ισάριθμες δικαιούχες οικογένειες. Εξάλλου έχει ήδη συμπληρωθεί τόσο το οδικό δίκτυο (£6,905) όσο και το υδρευτικό σχέδιο των οικοπέδων (£30,500), όλες δε οι κατοικίες που ανεγέρθηκαν υδροδοτούνται κανονικά. Η ηλεκτροδότηση των οικοπέδων θά γίνει φέτος έναντι υπολογιζόμενης δαπάνης £7,256.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 6 Δεκεμβρίου 1983.

«Ένας αριθμός άπορων οικογενειών του Λιοπετρίου έκτισαν τις κατοικίες τους σε οικόπεδα που τους παραχώρησε η Κυβέρνηση με το σύστημα της ενοικιαγοράς. Μέχρι σήμερα δεν τους παραχωρήθηκε ρεύμα και υφίστανται μεγάλες ταλαιπωρίες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Γιατί καθυστερεί η παραχώρηση ρεύματος;
2. Ποιά μέτρα λαμβάνονται για την επίλυση αυτού του προβλήματος;

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Σύμφωνα με υπολογισμό της Αρχής Ηλεκτρισμού, για την ηλεκτροδότηση των 54 οικοπέδων της Α' Φάσεως θα απαιτείτο δαπάνη ύψους £15,320. Από το ποσό αυτό καταβλήθηκαν ήδη στην ΑΗΚ £3,000 για να ηλεκτροδοτηθούν άμεσα 9 σπίτια που αποπερατώθηκαν, οι δε σχετικές εργασίες άρχισαν προ των Χριστουγέννων. Εντός των προσεχών ολίγων ημερών παραχωρείται το υπόλοιπο ποσό για τη συμπλήρωση του όλου έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή αν έχει κάμει μελέτες για την καλύτερη αξιοποίηση της καλλιεργήσιμης γης της περιοχής που εντάσσεται στο Σχέδιο ανάπτυξης Πιτσιλιάς, ώστε να αποφεύγεται ο αυτοσχεδιασμός και οι πειραματικές καλλιέργειες από τους γεωργούς της περιοχής.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Για καθένα από τα 44 αρδευτικά έργα του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς που έχουν κατασκευαστεί ή μελετηθεί έχει γίνει ξεχωριστή μελέτη σκοπιμότητας που περιλαμβάνει και προτεινόμενη διάρθρωση καλλιεργειών που βασίζεται στις κλιματολογικές συνθήκες της περιοχής καθώς και στις

επιθυμίες των επηρεαζόμενων γεωργών και λαμβάνει επίσης υπόψη τη διαθέσιμη ποσότητα νερού και τις υδατικές ανάγκες των καλλιεργειών.

Δεδομένου ότι όλα τα αρδευτικά έργα του σχεδίου εγκρίνονται από τους επηρεαζόμενους γεωργούς και αν λάβει κανένας υπόψη το οικονομικό μας σύστημα οι προτεινόμενες διαρθρώσεις καλλιεργειών τηρούνται κατά γενικό κανόνα.

2. Υπάρχει συνεχής αναζήτηση από το Υπουργείο μας των αποδοτικών καλλιεργειών που έχουν καλύτερες προοπτικές διάθεσης. Γι' αυτές τις καλλιέργειες έγιναν και συνεχίζονται πειράματα και δοκιμές στις εδαφοκλιματολογικές συνθήκες της περιοχής του Σχεδίου, τα διαθέσιμα δε συμπεράσματα κοινοποιούνται αμέσως στους ενδιαφερόμενους γεωργούς. Ειδικότερα πρέπει να αναφέρω ότι έχει διεξαχθεί εκτεταμένη έρευνα αναφορικά με τα ακτινίδια και την παραγωγή πατατοσπόρου στις αρδευόμενες περιοχές του Σχεδίου και με την αξιοποίηση των ξηρικών εκτάσεων με νέες οινοποιήσιμες ποικιλίες αμπελιών. Με βάση τα σχετικά αποτελέσματα παρέχονται συμβουλές στους γεωργούς για τις κατάλληλες φυτείες στο κάθε έργο και στην κάθε περιοχή που γενικά υιοθετούνται.

3. Ως γνωστό για να δοθεί η καλύτερη δυνατή βοήθεια στους γεωργούς της Πιτσιλιάς για αξιοποίηση των καλλιεργήσιμων (αρδευόμενων και ξηρικών) εκτάσεων η περιοχή του Σχεδίου έχει μετατραπεί από το Τμήμα Γεωργίας σε ξεχωριστή Επαρχία με δικό της Επαρχιακό Γεωργικό Λειτουργό που εδρεύει στον Αγρό.

Στον Αγρό έχει επίσης ανεγερθεί στα πλαίσια του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς Κέντρο Γεωργικής Εκπαίδευσης που λειτουργεί και εκπαιδεύει τους αγρότες και τις αγρότισσες της περιοχής για τις ενδεικνυόμενες μεθόδους και τρόπους αξιοποίησης της γης τους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Το νέο περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού λειτουργεί από τριών μηνών με 150 μαθητές χωρίς να έχει ηλεκτρικό ρεύμα, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται πρόβλημα διδασκαλίας κατά τους χειμερινούς μήνες λόγω χαμηλού φωτισμού και λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης.»

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα νέα σχολικά κτίρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ.

«Όλη η εργασία για την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στο Κεντρικό Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού έχει συμπληρωθεί από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και παρέχεται από της Τρίτης 10.1.1984 ηλεκτρικό ρεύμα στο σχολείο τόσο για το φωτισμό του όσο και για τη λειτουργία του συστήματος της κεντρικής του θέρμανσης.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τέλει εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Δ και δη στο θέμα «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»

Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη.

Όπως αντιλαμβάνομαι η συζήτηση του θέματος τούτου έχει αποπερατωθεί και το μόνο σημείο το οποίο απομένει είναι η εισήγηση του κ. Κληρίδη όπως ιδρυθεί Διακομματική Επιτροπή στην οποία να παραπεμφθεί το όλο θέμα για να εξετασθεί η όλη κατάσταση από τη Διακομματική αυτή Επιτροπή.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά αναβλήθηκε η λήψη απόφασης διότι ο εγγράφας το θέμα, ο εισηγητής κ. Κληρίδης, υπέβαλε την εισήγησή του όταν έκλειε τη συζήτηση και όχι όταν άνοιγε το θέμα γι' αυτό και δεν παρείχεται καιρός για τις διάφορες Ομάδες να τοποθετηθούν· όμως κατά τη διάρκεια της συζήτησης έγινε και εισήγηση για την υιοθέτηση του θεσμού Επιτρόπου Διοικήσεως. Υπάρχει μια σχετική νομοθεσία η οποία, αν δεν απατώμαι, θεσπίστηκε το 1972. Όμως αυτή η νομοθεσία που προνοεί το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως δεν έχει εφαρμοσθεί και πέραν τούτου παρουσιάζει και πολλές ελλείψεις και αδυναμίες. Γι' αυτούς τους λόγους η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, είναι υπέρ της γνώμης, αν συμφωνούν και οι άλλες Ομάδες, όπως ζητήσουμε πρώτα από την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει σχετικό Νομοσχέδιο το οποίο να εκσυγχρονίζει την υφιστάμενη νομοθεσία περί Επιτρόπου Διοικήσεως και αν και εφόσον αυτό δεν γίνει εκ μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας, τότε το ίδιο το Σώμα να καταθέσει Πρόταση Νόμου η οποία να στοχεύει ακριβώς σ' αυτό που είπα, δηλαδή τον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης νομοθεσίας. Διότι ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως είναι ένας θεσμός που λειτουργεί σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου και αποδείχθηκε ότι είναι ένας αποτελεσματικός θεσμός. Δηλαδή με τον Επίτροπο Διοικήσεως και εφόσο θα υπάρχει σ' αυτή τη θέση το κατάλληλο πρόσωπο - και εδώ στα χέρια του Σώματος είναι να δει αν πράγματι τούτο θα είναι το αμερόληπτο, το ακομμάτιστο, το αντικειμενικό πρόσωπο - τότε νομίζω ότι πολλά από εκείνα για τα οποία κατά καιρούς έχουμε παραπονηθεί από το βήμα της Βουλής, θα μπορούσαμε να τα χύσουμε μέσον του Επιτρόπου Διοικήσεως. Δηλαδή ο Επίτροπος Διοικήσεως θα είναι το πρόσωπο στο οποίο θα μπορεί να προσφύγει ο οιοσδήποτε επώνυμα ή ανώνυμα και ο ίδιος ο Επίτροπος Διοικήσεως θα είναι σε θέση, εφόσο θα διαβάσει κάτι στον τύπο, να προχωρήσει στη διερεύνησή του ούτως ώστε να διακριβώσει τα πραγματικά δεδομένα και να λάβει επί τούτου τα κατάλληλα μέτρα. Δεν πρόκειται να εξηγήσω τώρα το θεσμό του Επιτρόπου Διοικήσεως διότι κατά τη συζήτηση του θέματος τονίστηκε πόση σημασία έχει να λειτουργήσει αυτός ο θεσμός Επιτρόπου Διοικήσεως στον τόπο μας.

Κατά συνέπεια εισηγούμαι όπως ληφθεί απόφαση από το Σώμα με βάση την οποία να κληθεί η Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει Νομοσχέδιο το οποίο να εκσυγχρονίζει την υφιστάμενη νομοθεσία, ούτως ώστε να καλύπτει όλα όσα θέλομε να καλύπτει μια τέτοια νομοθεσία και εάν και εφόσο δεν γίνει τούτο, τότε εμείς ως Σώμα, και θα έλεγα κατόπιν συνεννόησης όλα τα Κόμματα από κοινού, αν συμφωνούμε, να καταθέσουμε πρόταση Νόμου την οποία να συζητήσουμε και να εγκρίνουμε σαν Βουλή των Αντιπροσώπων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η άποψη που εξέφρασε ο κ. Παπαϊωάννου, κύριε Πρόεδρε, μας βρίσκει σύμφωνους. Υποστηρίζουμε και εμείς να υιοθετηθεί και να εφαρμοστεί στην Κύπρο ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως, ο οποίος πράγματι θεσμός είναι ένας πολύ προχωρημένος θεσμός και υφίσταται σε πολλές Ευρωπαϊκές Δημοκρατίες και πράγματι πιστεύουμε ότι πολλά προβλήματα που πιθανώς να αντιμετωπίζονται σήμερα θα λυθούν με το διορισμό ενός ανθρώπου αντικειμενικού με μεγάλη πείρα της Κυπριακής κοινωνίας και ο οποίος θα αντιμετωπίζει όλα τα παράπονα ανώνυμα ή επώνυμα.

Γι' αυτό το λόγο αναμένουμε από την Κυβέρνηση να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης νομοθεσίας με βάση τα σημερινά δεδομένα.

Αντιλαμβάνομαι ότι ήδη έχει γίνει αρκετή προεργασία για να κατατεθεί μια τέτοια νομοθεσία στο Σώμα την οποία σίγουρα το Σώμα αυτό θα προωθήσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο έντιμος συνάδελφος, κ. Παπαϊωάννου, είπε ότι ανεβλήθη η συζήτηση του θέματος, μάλλον ανεβλήθη η λήψη αποφάσεως επί της εισηγήσεώς μου διότι η εισήγηση εκείνη έγινε από εμέ όχι όταν άνοιξα το θέμα αλλά όταν το έκλεισα. Έχει δίκαιο πράγματι' έτσι έχουν τα πράγματα. Ο λόγος όμως για τον οποίο έκαμα εκείνη την εισήγηση όταν έκλεισε το θέμα είναι διότι τότε διαπίστωσα την ομοφωνία όλων των Κομμάτων, πλην φυσικά του κυβερνώντος Κόμματος, ότι πράγματι υφίσταται θέμα δυσμενών διακρίσεων και κομματικοποιήσεως.

Ο κ. Παπαϊωάννου κάμνει σήμερα μια εισήγηση μετά που έκλεισε η συζήτηση του θέματος και κατόπιν της δικής μου εισηγήσεως και επομένως τα ίδια μέτρα και τα ίδια σταθμά πρέπει να ισχύσουν και για την αντιπολίτευση όπως ίσχυσαν και για τα άλλα κόμματα στο θέμα της αναβολής λήψεως αποφάσεως προς συζήτηση.

Θα ήθελα όμως να τονίσω ότι ο θεσμός του «Όμπουτμαν» μας ενδιαφέρει. Δεχόμεθα το θεσμό του «Όμπουτμαν», τον επιδιώκουμε - «Όμπουτμαν» δεν είναι ο Διοικητικός Επίτροπος αλλά ο Κρατικός Επίτροπος, Επίτροπος Διοικήσεως ή Κρατικός Επίτροπος.

Εδώ όμως θέλω να διασαφηνίσω τη θέση μας, ότι δεν μας ικανοποιεί ένας θεσμός «Όμπουτμαν» ή Επιτρόπου Διοικήσεως ο οποίος θα διορίζεται από τον Πρόεδρο, θα παύεται από τον Πρόεδρο ή την Κυβέρνηση και θα υποβάλλει εμπιστευτικές εκθέσεις στον Πρόεδρο ή την Κυβέρνηση. Ο υγιής και πραγματικός θεσμός του «Όμπουτμαν» ή του Κρατικού Επιτρόπου ή του Επιτρόπου Διοικήσεως είναι όταν η μεν Εκτελεστική Εξουσία προτείνει τον «Όμπουτμαν» και η Βουλή τον εγκρίνει και οι εκθέσεις του είναι εκθέσεις δημόσιες και προς τα δυο Σώματα.

Υπ' αυτές τις συνθήκες εμείς θα υποστηρίξουμε ένα τέτοιο Νομοσχέδιο. Αλλά Νομοσχέδιο το οποίο απλώς θα δημιουργεί μια θέση για να βουλευτεί ακόμα κάποιος ημέτερος, δεν θα το υποστηρίξουμε.

Εν πάση όμως περιπτώσει, ζητούμε να αφηθεί το θέμα στην Ημερήσια

Διάταξη μέχρι της προσεχούς συνεδρίας της Βουλής. Επίσης πιστεύουμε ότι θα πρέπει να ληφθεί στην Εκτελεστική Εξουσία ότι αν θα περιμένουμε να καταθέσει Νομοσχέδιο, πρέπει να είναι εντός τακτής προθεσμίας και είμεθα έτοιμοι να επανεξετάσουμε το θέμα αν τούτο παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη για την προσεχή συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, θα δώσω το λόγο στον κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση να αναβάλουμε και πάλιν τη λήψη απόφασης για την επόμενη συνεδρία του Σώματος. Όμως χάρη ακριβολογίας κατά τη συζήτηση, όταν μιλούσα από το βήμα της Βουλής, είχα κάμει την εισήγηση για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως και αν δεν απατώμαι και ο κ. Κληρίδης απαντώντας είχε κατ' αρχή συμφωνήσει με την άποψη αυτή, αλλά εν πάση περιπτώσει δεν υπάρχει ένσταση να αναβάλουμε τη λήψη απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, νομίζω ότι η αίτηση του κ. Κληρίδη είναι πλήρως δικαιολογημένη. Έχω τη γνώμη ότι αυτός ο θεσμός είναι πάρα πολύ χρήσιμος και από ό,τι γνωρίζω - και πληροφοριακώς το αναφέρω στη Βουλή των Αντιπροσώπων - ο Υπουργός Δικαιοσύνης ευρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο τροποποίησης της υφιστάμενης νομοθεσίας, η οποία δεν έχει ατυχώς εφαρμοσθεί μέχρι σήμερα, σε τέτοιο βαθμό ώστε ο θεσμός αυτός να είναι απόλυτα δημοκρατικός και να δίδει δικαίωμα στον πολίτη να αμύνεται έναντι της Διοικήσεως, η οποία πολλές φορές συμπεριφέρεται κατά τρόπο σκληρό έναντι του πολίτη. Και είναι γι' αυτόν ακριβώς το λόγο για τον οποίο δημιουργήθηκε ο θεσμός του «Όμπουτμαν», ο οποίος λειτουργεί ικανοποιητικά σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

Έχω τη γνώμη ότι είναι μια προσπάθεια προς την ορθή κατεύθυνση. Εν πάση περιπτώσει, όμως, ο κ. Κληρίδης δικαιούται να έχει την αναβολή την οποία ζήτησε ούτως ώστε να μελετήσει το όλο θέμα και να το συζητήσουμε και πάλιν στην προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Συνεπώς το θέμα αυτό παραμένει στην Ημερήσια Διάταξη.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα το οποίο είναι «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θάθελα από την αρχή να ξεκαθαρίσω τη διάσταση του θέματος που έχω εγγράψει. Δεν είναι πρόθεσή μου να σταθώ μονοδιάστατα στο κατά πόσο σωστά ή λανθασμένα χρηματοδοτείται η λεγόμενη Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων αλλά κύρια να αναλύσω τους λόγους για τους οποίους αυτή η οργάνωση μη εκπροσωπώντας δημοκρατικά τον προσφυγικό μας κόσμο δεν δικαιούται να παρουσιάζεται σαν τέτοια και πολύ περισσότερο μονοπωλιακά να χρηματοδοτείται από την Κυβέρνηση με εκατοντάδες χιλιάδες λίρες.

Το πρώτο ερώτημα λοιπόν που θα πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο η Π.Ε.Π. εκφράζει και αντιπροσωπεύει δημοκρατικά τους πρόσφυγες. Δημοκρατική

αντιπροσώπευση σημαίνει βέβαια ανάδειξη αντιπροσώπων μέσα από τη μοναδική γνωστή διαδικασία, εκείνη των εκλογών. Η απάντηση λοιπόν στο κατά πόσο η ηγεσία της ΠΕΠ προέρχεται μέσα από διαδικασία δημοκρατικών εκλογών είναι αρνητική. Καμιά διασφαλισμένη διαδικασία άμεσης μυστικής και καθολικής ψηφοφορίας δεν υπάρχει που να κατοχυρώνει την αντιπροσωπευτικότητα της ηγεσίας της ΠΕΠ. Ποτέ δεν έγιναν εκλογές στις οποίες να είναι κατοχυρωμένο το δικαίωμα όλων των προσφύγων να ψηφίσουν και να ψηφιστούν. Η ηγεσία της ΠΕΠ κατασκευάζεται σε κομματικά παρασκήνια και εμφανίζεται στα συνέδρια μερικών εκατοντάδων ατόμων σε προκατασκευασμένους καταλόγους και εγκρίνονται χωρίς ανθυποψηφίους. Αυτό όμως δεν είναι δημοκρατία αλλά παρωδία και απάτη. Για να υπάρχει γνήσια αντιπροσώπευση και κατοχυρωμένη δημοκρατική διαδικασία θα πρέπει όλοι οι πρόσφυγες που δικαιούνται ψήφου με βάση το Σύνταγμα να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα με τη χρήση του εκλογικού τους βιβλιαρίου όπως γίνεται σ' όλες τις άλλες εκλογές. Παράλληλα θα πρέπει να είναι κατοχυρωμένο και το δικαίωμα του εκλέγεσθαι. Σε κάθε αντίθετη περίπτωση, όπως δηλαδή γίνεται σήμερα, η αντιπροσωπευτικότητα δεν είναι γνήσια και άρα αμφισβητείται. Είναι γι' αυτό που δεν δεχόμαστε την άποψη ότι η Π.Ε.Π. εκπροσωπεί τους πρόσφυγες ή τουλάχιστον το σύνολο των προσφύγων. Και είναι γι' αυτό που θεωρούμε αδιανόητη, σκανδαλώδη και απαράδεκτη τη χρηματοδότηση μιας οργάνωσης που κάθε άλλο μπορεί να θεωρηθεί ότι λειτουργεί με βάση τις δημοκρατικές διαδικασίες. Θα ήταν θεμιτό και επιτρεπτό να χρηματοδοτείται η ΠΕΠ αν υπήρχαν οι προϋποθέσεις που θέσαμε πιο πάνω. Ωστόσο όμως δεν κατοχυρώνονται αυτές οι προϋποθέσεις, η χρηματοδότησή της θα αποτελεί πρόκληση και σκάνδαλο. Και παραπέρα τίθεται το ερώτημα γιατί να μη χρηματοδοτούνται οι υπόλοιπες προσφυγικές οργανώσεις. Υπάρχουν προσφυγικές οργανώσεις για τις διάφορες κατεχόμενες περιοχές. Με βάση ποιά κριτήρια η Κυβέρνηση έχει αποκλείσει αυτές τις οργανώσεις από οποιαδήποτε οικονομική ενίσχυση και στρέφεται μονοπωλιακά προς τη ΠΕΠ και γιατί η ΠΕΠ να συμμετέχει στα διάφορα συμβούλια, όπως στην Κεντρική και τις Επαρχιακές Επιτροπές Διαχείρισεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, θεωρώντας ότι εκπροσωπεί το σύνολο των προσφύγων οι οποίοι τις περισσότερες μάλιστα φορές διαμαρτύρονται ότι η ΠΕΠ ακολουθεί στις συνεδριάσεις αυτών των επιτροπών κομματικά και ευνοιοκρατικά κριτήρια με αποτέλεσμα να γίνονται καταγγελίες για μεροληψίες και αδικίες;

Κύριε Πρόεδρε,

Το αβίαστο συμπέρασμα από όσα έχουμε εκθέσει είναι πως η χρησιμοποίηση οποιουδήποτε κρατικού κονδυλίου, μικρού ή μεγάλου, για τη λειτουργία της ΠΕΠ, μιας οργάνωσης που η ηγεσία της δεν προέρχεται σαφέστατα μέσα από αδιάβλητες και γνήσιες δημοκρατικές διαδικασίες είναι ανεπίτρεπτη. Αν η Κυβέρνηση θέλει να ενεργεί σωστά, θα πρέπει με ειδική νομοθετική ρύθμιση που θα εισηγηθεί στη Βουλή να κατοχυρώσει τη διαδικασία δημοκρατικής εκλογής και της επακόλουθης οικονομικής ενίσχυσης. Σε μια τέτοια περίπτωση πιστεύουμε πως η Βουλή ομόφωνα θα ανταποκριθεί θετικά.

Σε κάθε αντίθετη περίπτωση εκείνοι που εμφανίζονται σαν προσφυγική ηγεσία θα θεωρούνται ότι πλαστογραφούν στην πραγματικότητα τη θέληση των προσφύγων γιατί θα εξακολουθούν να ορίζονται με παρασκηνιακές ζυμώσεις για να εξυπηρετούν στενά κομματικά συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα των προσφύγων. Θα εξακολουθούν να αποτελούν ένα μηχανισμό που συντηρούμενος με δημόσιες παροχές θα αποτελεί πηγή διάσπασης αντί ενότητας των προσφύγων.

Κύριε Πρόεδρε,

Με το θέμα που συζητούμε άμεσα συνδεδεμένο είναι και το θέμα του ρόλου του προσφυγικού μας κόσμου μέσα στο ενιαίο μέτωπο της εθνικοαπελευθερωτικής πάλης του λαού μας. Γιατί το προσφυγικό δεν είναι ένα συνδικαλιστικό πρόβλημα όπως εν πολλοίς αντιμετωπίστηκε. Το προσφυγικό είναι ένα τεράστιο πολιτικό θέμα. Οι πρόσφυγες δεν είναι επαίτες αλλά περήφανη αδούλωτη πρωτοπορία ενός λαού που αγωνίζεται για την ανάκτηση της κατεχόμενης γης του και για δικαίωση-επιστροφή.

Δυστυχώς τα προβλήματα των προσφύγων αντιμετωπίστηκαν ως τώρα με μια νοοτροπία στην οποία κυριάρχησε η ευνοιοκρατία, η συνδικαλιστικοποίηση και ο παραμερισμός της πολιτικής υφής του προβλήματος.

Εμείς αποκρούουμε αυτή την προσέγγιση την οποία επίμονα υιοθέτησε και καλλιέργησε η επίσημη προσφυγική ηγεσία. Αυτή η προσέγγιση ευνοούσε τα φρονήματα του προσφυγικού κόσμου. Αποπροσανατολίζει το προσφυγικό κίνημα και το περιθωριοποιεί.

Ποτέ δεν θάπρεπε να θεωρηθεί το φαινόμενο της προσφυγιάς του λαού μας σαν μια απλή κοινωνική πτυχή με ανθρωπιστική υφή ενός πολιτικού προβλήματος, αλλά σαν το συγκεκριμένο αποτέλεσμα της ξένης συναμοσίας ενάντια στην πατρίδα μας που χρησιμοποιώντας τον τούρκικο επεκτατισμό μεθόδευσε τον ουσιαστικό αφανισμό του λαού μας.

Καθορίζοντας σ' αυτή τη βάση το πρόβλημα της προσφυγιάς του λαού μας καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως η ουσία του Κυπριακού προβλήματος είναι στην πραγματικότητα αυτό τούτο το πρόβλημα των προσφύγων, η εισβολή, η κατοχή και άρα η αναγκαιότητα του αγώνα των προσφύγων και ολόκληρου του λαού μας για λευτεριά - επιστροφή.

Να γιατί είναι φυσικό να θεωρούμε το προσφυγικό ένα τεράστιο πολιτικό θέμα και τους πρόσφυγες σαν την ασυμβίβαστη πρωτοπορία στον αγώνα για λευτεριά. Και βέβαια σε καμιά περίπτωση το προσφυγικό δεν είναι πρόβλημα που αφορά μόνο τους πρόσφυγες αλλά ολόκληρο τον Κυπριακό λαό.

Το προσφυγικό είναι το πιο ισχυρό και αποτελεσματικό όπλο της δίκαιης υπόθεσης του λαού μας. Γιατί εκφράζοντας με τον πιο ζωντανό τρόπο τη φύση του Κυπριακού προβλήματος αποτελεί και το μόνιμο μοχλό του αγώνα μας.

Κι' είναι γι' αυτό που πιστεύουμε πως ενώ αυτή θάπρεπε να ήταν η ενδεδειγμένη αντιμετώπιση του προσφυγικού προβλήματος, δυστυχώς τόσο η εμφανιζόμενη ηγεσία των προσφύγων όσο και οι γενικότερες θεωρήσεις πάνω στο θέμα έτειναν να μετατοπίζουν το πρόβλημα ή να το ξεχωρίζουν από πολιτικό και πρόβλημα αγώνα επιστροφής σε μια προσπάθεια απλής διεκδίκησης αιτημάτων που θα επέτρεπε καλύτερους όρους ζωής. Αυτό βέβαια δεν είναι μεμπτό. Αντίθετα τα προβλήματα του προσφυγικού κόσμου είναι πολλά και επείγοντα και η πάλη για καλύτερες συνθήκες ζωής είναι αναγκαία. Ωστόσο στο βαθμό που αυτό έγινε αυτοσκοπός ή μοναδικός στόχος με αποσύνδεση από το μόνιμο στόχο και προσανατολισμό του αγώνα για επιστροφή, το προσφυγικό κίνημα εκτροχιάστηκε και η ευθύνη βαρύνει αυτούς που υιοθέτησαν και καθοδήγησαν μια τέτοια τακτική.

Κύριε Πρόεδρε,

Συζητώντας το προσφυγικό πρόβλημα και την ανάγκη της δημοκρατικής και σωστής οργάνωσης του προσφυγικού μας κινήματος δεν θα μπορούσαμε να παραβλέψουμε πως οι πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρά-

τῆσαν στον τόπο μας ύστερα από την τραγωδία του 1974 δημιούργησαν ένα κλίμα ψεύτικης ηρεμίας και έλλειψης των σωστών συνθηκών πάλης για την επίτευξη των στόχων του λαού μας. Ο βασικός στόχος της επιστροφής που θάπρεπε να ήταν η μόνιμη πολιτική επιδίωξη καθώς και η ολόπλευρη προσπάθεια για την υλοποίηση του στόχου, αντικειμενικά υποβαθμίστηκε από ένα κλίμα αδιαφορίας και συνθηκών ψεύτικης και φαινομενικής ευημερίας που οδήγησε σε μια κοινωνία εφησύχασης και αλλοτρίωσης. Μια κοινωνία που κινδυνεύει να αναγάγει σε κύριους στόχους όχι τον αγώνα για απαλλαγή από την κατοχή αλλά τη δημιουργία μιας φανταστικής και ονειρώδους ζωής για τους λίγους προνομιούχους, αυτής που επιβάλλουν βαθμιαία στο λαό μας τα ξένα καταναλωτικά πρότυπα, ο αρχοντοχωριάτικος μιμητισμός και ο ξενόφερτος τρόπος ζωής. Μια τέτοια όμως κοινωνία που κινδυνεύει να χάσει την ταυτότητά της είναι αδύναμη, ευάλωτη και αντιμετωπίζει άμεσους εθνικούς κινδύνους.

Το ίδιο επιβλαβές υπήρξε η θεωρία ότι ευημερούμε και πετυγχάνουμε θαύματα στο 60% του νησιού μας και γιατί τούτο δεν είναι ακριβές αλλά και γιατί ήταν δυνατό να προσφέρει επιχειρήματα για να ευνοηθούν διαιρετικά σχέδια.

Και παραπέρα αντί να τοποθετηθεί σαν πρώτιστη αξία η αγωνιστική προετοιμασία για ένα συνεπή εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, η προοπτική αυτή χλευάστηκε από διάφορες πλευρές και υψώθηκε ο στόχος της αναζήτησης του κέρδους. Όποιος δεν έμπαινε μέσα στο παιχνίδι των ευκαιριών, των δανείων, των εγγυήσεων, των φορολογικών απαλλαγών, ήταν έξω από την πραγματικότητα.

Αν όμως αντί το κέρδος και την καταναλωτική κοινωνία υψώναμε σαν κύριες και πρωταρχικές αξίες την προσφορά στον αγώνα, θα δίναμε ένα νόημα στη δυστυχία των θυμάτων, των συγγενών των αγνοουμένων, των προσφύγων.

Τότε ολόκληρος ο λαός θα γινόταν μέτοχος στον κοινό αγώνα για αμυντική πολιτική ή οικονομική επιβίωση. Κι' ο κάθε πολίτης θα στήριζε στον τομέα του τον αγώνα. Αυτή την κοινωνία είχε και έχει ανάγκη ο τόπος μας μέσα στις συνθήκες που περνά η πατρίδα μας.

Είναι μέσα σ' αυτά τα πλαίσια που και η επίσημη προσφυγική πολιτική δεν επιτέλεσε σωστά το ρόλο της. Γιατί δεν απέβλεπε με συνέπεια στη δημιουργία ενός προσφυγικού μετώπου με συνετές αγωνιστικές προοπτικές, θέσεις και επιδιώξεις αλλά μέσω μιας σε συνδικαλιστικά πρότυπα βασισμένης προσφυγικής ηγεσίας αποπροσανατόλισε το προσφυγικό μας κίνημα. Αυτό δεν αποτέλεσε μονάχα υπονόμηση του αγωνιστικού φρονήματος των προσφύγων αλλά παράλληλα υποβάθμισε το ρόλο και τις δυνατότητες ενός σωστά οργανωμένου και προσανατολισμένου προσφυγικού κινήματος.

Κύριε Πρόεδρε,

Ίσως να υπάρξει η άποψη ότι τα όσα έχω αναφέρει δεν φαίνεται να είναι μέσα στα στενά πλαίσια του θέματος που έχω εγγράψει. Ωστόσο θα ήταν ανώφελο να αναφερόμαστε στην αναγκαιότητα δημοκρατικών διαδικασιών μέσα στον προσφυγικό μας κόσμο χωρίς να τοποθετούμε το θέμα στην ευρύτερή του βάση που είναι ασφαλώς μια προσφυγική πολιτική που να αποβλέπει στο στρατηγικό στόχο της επιστροφής. Μια πολιτική που ένας ολόκληρος λαός κάτω από τα τσαντήρια και τις παράγκες της προσφυγιάς ήταν και είναι έτοιμος με συνέπεια να ακολουθήσει.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στο κυπριακό πρόβλημα με την ανακήρυξη του ψευδοκράτους του Ντενκτάς απέδειξαν πως καμιά φυγομαχία από τη σκληρή πραγματικότητα δεν μπορεί να είναι μόνιμη. Ο σταθερός στόχος της Τουρκίας

ήταν και είναι σε πρώτο στάδιο η νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων και η δημιουργία ενός προτεκτοράτου στο βορρά και τελικά η ολική κατάληψη της Κύπρου.

Η πολιτική εξευμενισμού της Τουρκίας και των υποχωρήσεων που κατά την άποψη ορισμένων θα μπορούσε να οδηγήσει σε λύση του προβλήματος έχει ναυαγήσει.

Τώρα είναι η ευκαιρία για επανατοποθέτηση, για ουσιαστική διεθνοποίηση και εκστρατεία για απαίτηση λήψης πρακτικών μέτρων πίεσης προς την Τουρκία. Τώρα είναι η ώρα για την ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης με εμπλοκή ολόκληρου του λαού στην αμυντική προσπάθεια. Τώρα είναι η ώρα για μια πλατιά λαϊκή αντικατοχική ενότητα. Μια ενότητα βασισμένη στην ταύτιση στόχων και σε στρατηγική που να εξυπηρετεί την εθνικοαπελευθερωτική πάλη αποτελεί βασική προϋπόθεση του αγώνα.

Μέσα σ' αυτή την ενότητα ενταγμένος αδιάσπαστα είναι ο προσφυγικός μας κόσμος. Η αποκατάσταση δημοκρατικών διαδικασιών στην οργάνωση των προσφύγων αποτελεί μια επείγουσα αναγκαιότητα. Θα πρέπει να κατοχυρωθεί η γνήσια εκπροσώπηση των προσφύγων με εκλογές με βάση τον εκλογικό κατάλογο και αναλογική εκπροσώπηση εκείνων που θα μετέχουν στις εκλογές. Μια τέτοια δημοκρατική εξέλιξη θα δώσει κύρος και πραγματική υπόσταση στην προσφυγική ηγεσία και θα αποτελέσει θετική συμβολή στον αγώνα του λαού μας για λευτεριά και δικαίωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου.

Οι κατηγορίες που εκτόξευσε ο συνάδελφος Γιαννάκης Ομήρου ενάντια στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων οφείλονται κατά τη γνώμη μου σ' ένα βασικό λόγο. Στο ότι η πολιτική του κόμματός του, η λανθασμένη και επιζήμια πολιτική του κόμματός του, δεν τυγχάνει της έγκρισης του προσφυγικού κόσμου και πιστεύω ότι αυτά είναι τα αίτια που ώθησαν το συνάδελφο να εγγράψει αυτό το θέμα και να επιτεθεί ενάντια στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, κύριε Πρόεδρε, δεν χρειάζεται τα πιστοποιητικά οποιουδήποτε συναδέλφου...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Ομήρου...

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφήστε να τελειώσει να δούμε τι θέλει να μας πει.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Λίγο σεβασμό!

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, όταν μιλούσατε εσείς δεν σας διέκοψα. Κατά συνέπεια πρέπει να υπάρξει σεβασμός στην έκφραση απόψεων.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων δεν χρειάζεται

τα πιστοποιητικά οποιουδήποτε. Τα μόνα πιστοποιητικά που χρειάζεται είναι τα πιστοποιητικά του προσφυγικού κόσμου και την εμπιστοσύνη του προσφυγικού κόσμου την οποία έχει.

Για το θέμα όμως, για όλα όσα έχει πει, παρακαλώ να μείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη γιατί θα εκφράσουμε τις απόψεις μας στην επόμενη συνεδρία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι. Κι' εμείς παρακαλούμε, κύριε Πρόεδρε, να μείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη. Στον κ. Ομήρου θα απαντήσει εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ο κ. Τουλούρας και βεβαίως δεν χρειάζεται να αναφέρουμε ότι κι' εμείς διαφωνούμε με τις απόψεις που εξέφρασε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Με την ομιλία του κ. Ομήρου και τις επιφυλάξεις των κυρίων Πουμπουρή και Γαλανού φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 2 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983.
- 6) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981. (Πρόταση Νόμου).
- 8) Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 9) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 10) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 11) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.
- 12) Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 13) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- 14) Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- 15) Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984.
- 16) Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984.
- 17) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.ΔΥ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γλαύκου Κληρίδη).
- 2) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 3) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 5) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη Κυβερνητικής παρέμβασης».

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω σε ποιο στάδιο βρίσκεται ο Εκλογικός περί Δήμων Νόμος. Επανειλημμένα εγέρθηκε αυτό το θέμα στο Σώμα και μας υποσχέθηκαν ότι την άνοιξη του 1984 θα διενεργούσαμε και τις δημοτικές εκλογές. Όμως μέχρι σήμερα δεν έχει κατατεθεί ο Εκλογικός περί Δήμων Νόμος και παρακαλώ όπως διερευνηθεί σε ποιο στάδιο βρίσκεται. Διότι αν δεν κατατεθεί και αν δεν συζητηθεί πολύ σύντομα στο Σώμα, κινδυνεύουμε να μη πραγματοποιήσουμε εκλογές για την ανάδειξη των Συμβουλίων μέσα στο 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα διερευνήσω το θέμα, κύριε Παπαϊωάννου. Πραγματικά είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να διερευνηθεί διότι είχα τη γνώμη ότι ο νόμος αυτός είναι σχεδόν έτοιμος. Γι' αυτό το λόγο θα διερευνήσω το θέμα και θα πληροφορήσω το Σώμα σε πρώτη ευκαιρία.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξεως 5.09 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Πάυλος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσελλή Ρήνα	Παπαρές Αυγερινός
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Πέτας Χρίστος
Κληρίδης Γλαύκος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κουρτελλάρης Χρίστος	Σαββίδης Γεώργιος
Κυριάκου Χαμπής	Σολωμής Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λόρδος Κωνσταντίνος	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπής	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

X' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εργατικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Καταχωρήσεως Γεννήσεων και Θανάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 1984», που αφορά τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης της Πρεσβείας Βρυξελλών και της Κυπριακής Αντιπροσωπείας στην Ε.Ο.Κ., οι σύντομες δηλώσεις πάνω στο θέμα των αξ. Βουλευτών κ.κ. Ε. Παπαϊωάννου, Γ. Ομήρου, Α. Γαλανού και Γλ. Κληρίδη και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των Κανονισμών: α) «Οι περί Αεροδρομίου (Επιβατικά τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984,» β) «Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδότησεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1983,» γ) «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1983» και δ) «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1983».
- 5) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 6) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Το αίτημα του χωριού Ανώματος για μεταφορά κατάλληλου πόσιμου νερού στην κοινότητα - Η άνιση μεταχείριση όσον

αφορά την προμήθεια ξύλων στις μικρές βιομηχανίες του είδους αυτού στο χωριό Κάμπος - Η καθυστέρηση στη μεταφορά νερού και ρεύματος στο συνοικισμό της περιοχής Μάμμαρι - Η καθυστέρηση στην παραχώρηση ρεύματος σε άπορες οικογένειες του χωριού Λιοπέτρι που έκτισαν κατοικίες σε οικόπεδα που τους δόθηκαν με το σύστημα της ενοικιαγοράς - Το θέμα της καλύτερης αξιοποίησης της γης που εντάσσεται στο Σχέδιο Ανάπτυξης Πιτσιλιάς για να αποφεύγονται ο αυτοσχεδιασμός και οι πειραματικές καλλιέργειες - Το πρόβλημα διδασκαλίας που παρουσιάζεται στο νέο περιφερειακό δημοτικό σχολείο Καλού Χωριού ένεκα της έλλειψης ηλεκτρικού ρεύματος).

- 7) Σύντομη διαλογική συζήτηση (Ε. Παπαϊωάννου, Αλ. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Πρόεδρος) πάνω α) στην εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη για την ίδρυση Διακομματικής Επιτροπής για διερεύνηση του θέματος της «κομματικοποίησης της κρατικής μηχανής και των πρόσφατων καταγγελιών της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.» του οποίου η συζήτηση έληξε κατά την προηγούμενη συνεδρία του Σώματος και β) πάνω σε εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως (Ομπουτμαν) και αναβολή λήψεως σχετικής αποφάσεως για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.
- 8) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου πάνω στο εγγραφέν υπ' αυτού θέμα «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
- 9) Αίτημα του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου για διερεύνηση του θέματος της καθυστέρησης στην κατάθεση του περί Δήμων Εκλογικού Νόμου.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 2ας Φεβρουαρίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.5 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε. ΠΑΠΑΓΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Α—Νομοθετική Εργασία—και μετά την επικύρωση της καταδίκης του κ. Γεωργίου Γεωργίου από το Ανώτατο Δικαστήριο, ο κ. Γεωργίου έχασε τη Βουλευτική του ιδιότητα και σύμφωνα με το Νόμο 55 του 1983 την έδρα του καταλαμβάνει ο αμέσως ακολουθών κατά σειράν επιτυχίας και μη εκλεγείς υποψήφιος του συνδυασμού του κόμματος στο οποίο ανήκει η κενούμενη έδρα. Στην προκείμενη περίπτωση ο κ. Γεωργίου ήταν Βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο αμέσως ακολουθών κατά σειράν επιτυχίας του ίδιου κόμματος και μη εκλεγείς είναι ο κ. Ανδρέας Μαθηκολώνης.

Καλώ τον κ. Μαθηκολώνη να δώσει τη νενομισμένη διαβεβαίωση και να καταλάβει την έδρα του στη Βουλή.

Παρακαλώ να επαναλαμβάνετε τη διαβεβαίωση που θα αναγινώσκω:

Διαβεβαιώ επισήμως.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

Διαβεβαιώ επισήμως

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

πίστιν και σεβασμόν

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

πίστιν και σεβασμόν

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

εις το Σύνταγμα

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

εις το Σύνταγμα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

και τους συνάδοντας αυτώ Νόμους

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

και εις την διατήρησιν της ανεξαρτησίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Α. ΜΑΘΗΚΟΛΩΝΗΣ:

και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.

(Ο κ. Μαθηκολώνης καταλαμβάνει τη θέση του στα έδρανα της Βουλής).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τώρα εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Α—Νομοθετική Εργασία: «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού περί Χαρτοσήμων Νόμου με τη διαγραφή των επιφυλάξεων του εδαφίου (1) αυτού και την αντικατάστασή τους με νέα επιφύλαξη ώστε οι υπεράκτιες εταιρείες να απαλλάσσονται από την καταβολή τελών χαρτοσήμου για έγγραφα αναφορικά με πράξεις τους που σχετίζονται με τις συνήθεις δραστηριότητές τους.

Η προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, ότι θα έχει θετικά αποτελέσματα για την οικονομία του τόπου, αφού θα αποτελέσει κίνητρο για παραμονή των υπεράκτιων εταιρειών στην Κύπρο και έλευση ξένων που συναλλάσσονται μ' αυτές, χωρίς η απαλλαγή των εταιρειών αυτών από την καταβολή τελών χαρτοσήμου να είναι επιζήμια, μια και, όπως είναι γνωστό, οι υπεράκτιες εταιρείες κατέφευγαν μέχρι σήμερα στο εξωτερικό για την υπογραφή των πιο πάνω εγγράφων τους με σκοπό την αποφυγή καταβολής τελών χαρτοσήμου ή στην χειρότερη περίπτωση εγκατέλειπαν μόνιμα τη χώρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως επενεχθούν σ' αυτό επιμέρους νομοτεχνικές τροποποιήσεις και τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο που είναι έτοιμο προς συζήτηση είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 1) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η δημιουργία νέου 'Αρθρου 01.499 «Αρχή Ενοικιάσεως» κάτω από το Κεφάλαιο 21.48 «Υπουργείον Δικαιοσύνης» του Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων του τρέχοντος χρόνου και η μεταφορά κάτω από το 'Αρθρο αυτό ποσού χρημάτων της τάξης των £240,000 για την κάλυψη των αναγκών της Αρχής Ενοικιάσεως για τους πρώτους τέσσερεις μήνες του τρέχοντος χρόνου.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία περί Ενοικιοστασίου, τα ενοίκια των προσφύγων και παθόντων θα επιδοτούνται από το Ταμείο Επιδοτήσεως Ενοικίων με βάση κριτήρια τα οποία θα καθορίζονται με σχετικούς Κανονισμούς που θα εκδίδονται με βάση την προμνησθείσα νομοθεσία. Σχετικό σχέδιο Κανονισμών είχε κατατεθεί στη Βουλή αλλά στη συνέχεια αποσύρθηκε για να εξεταστεί αριθμός θεμάτων που εγέρθηκαν από τις αρμόδιες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Επειδή η επανεξέταση των Κανονισμών αυτών φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι θα πάρει χρόνο, προκύπτει θέμα ενδιαμέσης ρύθμισης του θέματος της επιδότησης των ενοικίων των προσφύγων ενοικιαστών από την Αρχή Ενοικίων, η οποία, σύμφωνα με την ίδια πιο πάνω νομοθεσία, εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι της έγκρισης των νέων Κανονισμών για τις επιδοτήσεις των ενοικίων των προσφύγων ενοικιαστών.

Σκοπός ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η διενέργεια των αναγκαίων δημοσιονομικών διευθετήσεων για την προσωρινή ρύθμιση του όλου θέματος μέχρι που να εγκριθούν τελικά οι μελετούμενοι Κανονισμοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω συμφωνεί με τις προτεινόμενες δημοσιονομικές διευθετήσεις για αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου καλώντας ταυτόχρονα τα αρμόδια Υπουργεία να επισπεύσουν τη μελέτη και κατάθεση στη Βουλή των προαναφερθέντων νέων Κανονισμών για την επιδότηση των ενοικίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £240.000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983», «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραι) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο και οι Κανονισμοί αυτοί κηρυχθούν ως επείγοντα;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση, καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να καταθέσει την Έκθεση στο Σώμα.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «Ο ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983», (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΠΑΡΟΧΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ (3) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΙΣΦΟΡΑΙ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος.

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Φάντης

Κίμων Παναγίδης

Ρήνα Κατσελλή

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αυγερινός Παπαρές

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοθετήματα σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16 και 24 Νοεμβρίου 1983, στις 8 Δεκεμβρίου 1983 και στην 1η Φεβρουαρίου 1984.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης των θεμάτων αυτών από την Επιτροπή κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΕΤΥΚ και ΠΑΣΥΔΥ, των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ, ΠΕΚ και Αγροτική, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του ΚΕΒΕ, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, των Παγκύπριων Συλλόγων Ιατρών και Οδοντιάτρων, του Συνδέσμου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ, του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Τοπογράφων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Αυτοτελώς Εργαζομένων καθώς και των Συνδέσμων Αυτοτελώς Εργαζομένων Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας, Ιδαλίου και Κοκκινοχωριών.

Σ' όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν κα παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης του όλου θέματος.

Σκοπός του νομοσχεδίου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι η αύξηση των παροχών που προβλέπονται από το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και η βελτίωσή του για την πιο εύρυθμη λειτουργία του με βάση την ως τώρα πείρα που έχει αποκτηθεί.

Με τους Κανονισμούς περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) σκοπείται η απλούστευση της διαδικασίας υπολογισμού της 13ης σύνταξης ενώ με τους Κανονισμούς περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) αυξάνονται κατά 12.24% το ύψος των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και κατά 4.8% τα κατώτατα ποσά ασφαλιστέων εισοδημάτων.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, προβλέπεται η υποχρέωση περιοδικής αναθεώρησης του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ώστε με βάση τη διακύμανση των μισθών και ημερομισθίων να επιβάλλεται αντίστοιχη αύξηση στις βασικές ασφαλιστέες αποδοχές με ταυτόχρονη αναπροσαρμογή των παροχών που θα καταβάλλονται από το Σχέδιο. Ενεργώντας με βάση τις προαναφερθείσες νομοθετικές πρόνοιες ο Αναλογιστής του Σχεδίου ετοίμασε σχετική έκθεση και υπέβαλε σχετικές εισηγήσεις προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η έκθεση και οι εισηγήσεις του Αναλογιστή, σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, αποτέλεσαν αντικείμενο εξέτασης και συζήτησης στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τις Οργανώσεις των Αυτοτελώς Εργαζομένων οι οποίες δεν εκπροσωπούνται στα Σώματα αυτά.

Ο κυριώτερες τροποποιήσεις που προτείνονται με τα υπό συζήτηση προτεινόμενα νομοθετήματα στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να συνοψιστούν στις πιο κάτω:

- (α) Αυξάνονται από την 1ην Ιανουαρίου 1984 κατά 12.24% οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές (από £19.600 την εβδομάδα σε £22.000) καθώς και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών (από £118 σε £132 την εβδομάδα). Η προτεινόμενη αύξηση των πιο πάνω ποσών κατά 12.24% αντί κατά 13.5% (ποσοστό κατά το οποίο σύμφωνα με τις έρευνες έχει αυξηθεί ο μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών των μισθωτών από το 1982 μέχρι το 1983), οφείλεται, σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, στις αρνητικές επιπτώσεις πάνω

στο Σχέδιο από τη μη συμμόρφωση των αυτοτελώς εργαζομένων προς τις υποχρεώσεις τους απέναντι στο Σχέδιο.

- (β) Αυξάνονται τα κατώτατα ποσά των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων κατά 4.8% από την 1η Ιανουαρίου 1984.
- (γ) Από την ίδια πιο πάνω ημερομηνία αυξάνονται επίσης οι βασικές παροχές και τα εφάπαξ βοηθήματα κατά 12.24%, ενώ οι συμπληρωματικές παροχές κατά 5.2%, ποσοστό κατά το οποίο αυξήθηκε ο δείκτης τιμών λιανικής πώλησης από τον Ιούλιο του 1982 μέχρι τον Ιούλιο του 1983.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το αρμόδιο Υπουργείο, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις υπολογίζεται ότι θα αυξηθούν τα έσοδα του Ταμείου για το 1984 σε £74,5 εκ. και τα έξοδά του για την πληρωμή των αυξημένων παροχών σε £47 εκ. Η πρόσθετη επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου για την κάλυψη της Κυβερνητικής εισφοράς στο Ταμείο υπολογίζεται σε £240,000 και η πρόσθετη επιβάρυνση της Κυβέρνησης ως εργοδότη σε £250,000.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής στη συντριπτική τους πλειοψηφία τάχθηκαν υπέρ των προτεινόμενων τροποποιήσεων και της ταχείας προώθησής τους. Αντίθετα οι οργανώσεις των αυτοτελώς εργαζομένων επαναδιατύπωσαν παλαιότερη διαφωνία τους για το ύψος των ασφαλιστέων αποδοχών υπογραμμίζοντας ότι οι τελευταίες δεν ανταποκρίνονται στα πραγματικά τους εισοδήματα. Οι ίδιες οργανώσεις ζήτησαν αναβολή στην προώθηση του όλου θέματος μέχρι που να ληφθεί η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε προσφυγή τους με την οποία έθεσαν υπό αμφισβήτηση τη συνταγματικότητα αριθμού διατάξεων του υπό τροποποίηση Νόμου και την εγκυρότητα των Κανονισμών που εκδόθηκαν με βάση το Νόμο αυτό.

Ενόψει των πιο πάνω και ιδιαίτερα της προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου η Επιτροπή ομόφωνα κατέληξε, σε πρώτο στάδιο, στην απόφαση να αναβάλει την προώθηση των υπό συζήτηση θεμάτων αναμένοντας την έκδοση της σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το τελευταίο με την προχθεσινή απόφασή του αποφάνθηκε ότι τόσο ο υπό τροποποίηση Νόμος περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσον και οι Κανονισμοί που έχουν εκδοθεί με βάση αυτόν είναι απόλυτα σύμφωνοι με τις συνταγματικές διατάξεις, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι δεν προκύπτει οποιαδήποτε άνηση μεταχείριση των αυτοεργοδοτούμενων σε σύγκριση με τους μισθωτούς, γιατί οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο αυτών τάξεων των εισφορών για κοινωνικές ασφαλίσεις είναι λογικές υπό τις περιστάσεις και αποτελούν έκφραση κοινωνικής πολιτικής του Κράτους όπως την υιοθέτησε η Νομοθετική Εξουσία και τη σκοπιμότητα της οποίας δεν μπορεί να ελέγξει η Δικαστηριακή Εξουσία. Το Δικαστήριο, στην ίδια απόφασή του, τόνισε επίσης ότι ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων και η δημιουργία ενός Ταμείου τέτοιου σχεδίου αποτελεί συνταγματική επιταγή δυνάμει του άρθρου 9 του Συντάγματος και η θέσπισή του αποτελεί εκπλήρωση τόσο της συνταγματικής αυτής επιταγής όσο και των διεθνών υποχρεώσεων που η Δημοκρατία έχει αναλάβει με την επικύρωση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη και άλλων διεθνών συμβάσεων που αποβλέπουν στην αναγνώριση σε κάθε πολίτη του δικαιώματος αξιοπρεπούς διαβίωσης και κοινωνικής ασφάλειας.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την τελευταία αυτή απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου με την οποία διευκρινίστηκε πλέον πέραν κάθε αμφιβολίας

η συνταγματικότητα—νομιμότητα των υπό τροποποίηση νομοθετημάτων προχώρησε, με βάση και τις διάφορες απόψεις που είχαν εκφραστεί ενώπιόν της από τους εκπροσώπους των ενδιαφερομένων οργανώσεων, στη λεπτομερή εξέταση των υπό συζήτηση νομοσχεδίου και Κανονισμών.

Η Επιτροπή εκ προοιμίου τονίζει ότι επικροτεί στο σύνολό τους τις προτεινόμενες βελτιώσεις ή/και διαφοροποιήσεις που επιφέρονται στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφωνώντας με τη θέση του αρμόδιου Υπουργείου ότι οι τροπολογίες αυτές αναμφισβήτητα βελτιώνουν το Σχέδιο αυτό και απλουστεύουν ακόμα περισσότερο τη λειτουργική δομή του. Με την ευκαιρία, εντούτοις, της όλης εξέτασης που έγινε και υπό το φως των διαφόρων θέσεων που τέθηκαν ενώπιόν της η Επιτροπή επιλήφθηκε και των πιο κάτω θεμάτων, διαμορφώνοντας τις ακόλουθες θέσεις:

- (α) Τα Μέλη της Επιτροπής απασχόλησε ιδιαίτερα το θέμα της ετήσιας αναπροσαρμογής του ποσού των ασφαλιστέων αποδοχών με βάση τις αυξήσεις που σημειώνονται στο γενικό επίπεδο των μισθών, των ημερομισθίων και των άλλων εισοδημάτων σε συνάρτηση επίσης με το θέμα του τρόπου αναπροσαρμογής των ασφαλιστέων αποδοχών σε ασφαλιστικές μονάδες. Η πλειοψηφία της Επιτροπής, ύστερα από τη διεξοδική συζήτηση του όλου θέματος, πιστεύει ότι η ετήσια αναπροσαρμογή των ασφαλιστέων αποδοχών επιβάλλεται γιατί έτσι δίδεται η ευκαιρία ανάλογης αναπροσαρμογής των παροχών που παρέχονται από το Σχέδιο και διατήρησης στο βαθμό που είναι δυνατό της αγοραστικής αξίας τους. Άλλα Μέλη της Επιτροπής υποστήριξαν αυξημένο χρονικό διάστημα αναθεώρησης των αναπροσαρμογών αυτών σε συνδυασμό με τη δυνατότητα ενωρίτερης αναθεώρησης αν και εφόσον κριθεί τούτο αναγκαίο υπό τις περιστάσεις. Για το δεύτερο μέρος του εγερθέντος προβλήματος, δηλαδή την μετατροπή των ασφαλιστέων αποδοχών σε ασφαλιστικές μονάδες, η ολομέλεια της Επιτροπής πιστεύει ότι υπάρχει πράγματι θέμα προς μελέτη, γι' αυτό και θα πρέπει το αρμόδιο Υπουργείο να το μελετήσει περαιτέρω σε συνεργασία με τον αναλογιστή του Ταμείου και να επανέλθει ενώπιον της Βουλής με συγκεκριμένες εισηγήσεις.
- (β) Ένα άλλο ειδικό θέμα που απασχόλησε την Επιτροπή είναι το θέμα των επενδύσεων του Ταμείου και τα εξασφαλιζόμενα απ' αυτό εισοδήματα. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι υπάρχει πράγματι σοβαρό θέμα αποδοτικότερης εκμετάλλευσης των αποθεμάτων του Ταμείου με στόχο τη μεγιστοποίηση των εισοδημάτων του και διαφωνεί με το σημερινό ύψος του εξασφαλιζόμενου επιτοκίου. Γι' αυτό και ως ειδικό θέμα θα πρέπει να τύχει από τους αρμοδίους πρώτης προτεραιότητας λαμβανομένων υπόψη και των απόψεων που έχουν τεθεί ενώπιόν τους εκ μέρους των διαφόρων οργανώσεων. Άλλα Μέλη της Επιτροπής εξέφρασαν την πρόσθετη γνώμη ότι το σημερινό ύψος του εξασφαλιζόμενου επιτοκίου θα πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τους προσφερόμενους σήμερα άλλους τρόπους επένδυσης χρημάτων, όπως είναι τα Κυβερνητικά χρεώγραφα, τα οποία κατά τη γνώμη τους εξασφαλίζουν ακόμα ψηλότερες προσόδους σε επενδύσεις που γίνονται από παρόμοιας φύσης επενδύσεις. Αποδίδοντας η Επιτροπή ιδιαίτερη σημασία στο θέμα τούτο συμπεριέλαβε σχετική διάταξη στο υπό

συζήτηση νομοσχέδιο ώστε οι τρόποι επένδυσης των αποθεμάτων του Ταμείου και οι όροι κάτω από τους οποίους γίνονται να εκφράζονται υπό μορφή εξαμηνιαίων περιοδικών εκθέσεων οι οποίες και θα πρέπει να υποβάλλονται ενώπιον του Σώματος για ενημέρωση.

- (γ) Την Επιτροπή απασχόλησε επίσης το θέμα του υπολογισμού των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων με ιδιαίτερη έμφαση την ανάγκη διεξαγωγής και σχετικής έρευνας πάνω στη διαφοροποίηση των εισοδημάτων αυτών για σκοπούς αναπροσαρμογής των ασφαλιστέων αποδοχών τους. Η Επιτροπή, σημειώνοντας τη σχετική διάταξη που προβλέπεται στο άρθρο 21 του υπό τροποποίηση νόμου, υπογραμμίζει την ανάγκη πραγματοποίησης μιας τέτοιας έρευνας στο μέτρο που είναι αυτό δυνατό και καλεί τους αρμοδίους να συμμορφωθούν πλήρως με τη διάταξη αυτή.
- (δ) Η Επιτροπή ασχολήθηκε διεξοδικά με το θέμα που προκύπτει από τα οφειλόμενα σημαντικά ποσά κυρίως από αυτοτελώς εργαζόμενα πρόσωπα, ως αποτέλεσμα της σημειωθείσης αμφισβήτησης από την τάξη αυτή των ασφαλισμένων της συνταγματικότητας αριθμού διατάξεων του υπό τροποποίηση Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Η Επιτροπή, χωρίς να παραγνωρίζει τη βασική θέση της ότι όλοι οι πολίτες οφείλουν να συμμορφώνονται με τους θεσπιζόμενους Νόμους, ως θέμα πρακτικής αντιμετώπισης των δημιουργούμενων τώρα προβλημάτων συμφώνησε με την ανάγκη περίληψης στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σχετικής διάταξης σύμφωνα με την οποία τα πρόσωπα που παρέλειψαν να καταβάλουν τις εισφορές τους για τους πιο πάνω λόγους θα μπορούν, χωρίς την επιβάρυνσή τους με το προνοούμενο από το Νόμο σχετικό πρόσθετο τέλος, να καταβάλουν τις καθυστερημένες εισφορές τους μέχρι το τέλος του 1984, αρκεί να συμμορφωθούν με τις προτεινόμενες χρονικές περιόδους.
- (ε) Σε συνδυασμό με το πιο πάνω θέμα η Επιτροπή σημείωσε επίσης τις δυσκολίες, λόγω περιορισμένες ρευστότητας σε ορισμένα πρόσωπα, κυρίως εκείνα με αγροτικά εισοδήματα, να καταβάλλουν έγκαιρα τις οφειλόμενες εισφορές τους στο Ταμείο. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η τάξη αυτή αντιμετωπίζει πράγματι προβλήματα, γι' αυτό και θα πρέπει οι αρμόδιοι σε συνεργασία με τα συνεργατικά ιδρύματα με τα οποία τα πρόσωπα αυτά κατά κύριο λόγο συναλλάσσονται να έρχονται αρωγοί προς αυτά υπό την έννοια ότι η χρηματική ρευστότητα που θα τους δίδεται θα αποκόπτεται στη συνέχεια από τα εισοδήματα που θα προκύπτουν από τις γεωργικές ασχολίες τους. Γι' αυτό και θα πρέπει το θέμα αυτό να εξεταστεί περαιτέρω από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το Τμήμα Συνεργατικής Αναπτύξεως για την εξεύρεση της καλύτερης δυνατής λύσης. Αναφορικά με την επιβεβαίωση των πραγματικών εισοδημάτων των πιο πάνω προσώπων, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι η ιδιαίτερη βαρύτητα που προσδίδεται από το Τμήμα στα αγροτικά εισοδήματα προηγούμενων γεωργικών χρήσεων, δεν μπορεί και ούτε είναι σωστό να είναι απόλυτη, γιατί η πείρα έχει αποδείξει ότι το γεωργικό εισόδημα της τρέχουσας χρονιάς, για την οποία υπάρχει και η υποχρέωση καταβολής της ανάλογης εισφοράς στο Ταμείο, υπόκειται σε αναρίθμητους

αστάθμητους παράγοντες. Γι' αυτό και η Επιτροπή πιστεύει ότι οι δηλώσεις εκ μέρους των ενδιαφερόμενων προσώπων δεν πρέπει να κρίνονται και να αποφασίζονται με μόνο κριτήριο το εισόδημα της προηγούμενης χρονιάς.

- (στ) Μέσα στα πλαίσια της έκφρασης απόψεων από τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων, οι εκπρόσωποι της ΕΤΥΚ έθεσαν ξανά ενώπιον της Επιτροπής παλαιότερο αίτημά τους σύμφωνα με το οποίο η οργάνωσή τους εξακολουθεί να διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις για το άρθρο 87 της ισχύουσας νομοθεσίας, οι πρόνοιες του οποίου, όπως έχουν σήμερα, επηρεάζουν, κατά τη γνώμη τους, κεκτημένα δικαιώματα των μελών της. Η Επιτροπή όπως είχε και προηγούμενα την ευκαιρία να διαβεβαιώσει τους εκπροσώπους της οργάνωσης αυτής, πρόθεσή της είναι να εξετάσει το όλο θέμα σε ειδική συνεδρία της.

Στα πλαίσια της όλης εξέτασης των υπό συζήτηση θεμάτων η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτεινόμενες τώρα διαφοροποιήσεις στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει τη γνώμη ότι η φύση και το περιεχόμενο του τελευταίου όπως επίσης η παρατηρηθείσα αμφισβήτηση από μια μερίδα των ασφαλισμένων αριθμού άλλων προνοιών του, δημιουργεί και επαυξάνει την υποχρέωση στους αρμοδίους για την άσκηση πληρέστερης διαφώτισης των πολιτών αναφορικά με το όλο Σχέδιο και τα ωφελήματα που προσφέρει. Η Επιτροπή πιστεύει ότι δυστυχώς δεν έχει γίνει ως τώρα η διαφώτιση αυτή στον αναμενόμενο βαθμό και ίσως η απουσία της να συντέλεσε, ανάμεσα σε άλλα, στη δημιουργία των διαφόρων προβλημάτων που προέκυψαν γύρω από την ως τώρα λειτουργία του Σχεδίου. Γι' αυτό και καλεί για μια ακόμα φορά τους αρμοδίους όπως αντιμετωπίσουν τη σημαντική αυτή πτυχή του θέματος με τη δέουσα σοβαρότητα ώστε κάθε πολίτης να είναι σε θέση να εκτιμήσει σωστά και αντικειμενικά ένα καθόλα κοινωνικό θεσμό που αναμφίβολα έχει να προσφέρει σημαντικά ωφελήματα στον τόπο.

Με βάση τις αναλυθείσες θέσεις της Επιτροπής αλλά και ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης που μεσολάβησε για την προώθηση του όλου θέματος έχει προκύψει και η ανάγκη για τη διενέργεια αριθμού τροποποιήσεων στα υπό συζήτηση προτεινόμενα νομοθετήματα. Οι τροποποιήσεις αυτές έχουν πάρει τη δέουσα νομοτεχνική μορφή και έχουν ενσωματωθεί στα αντίστοιχα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των Κανονισμών. Μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες αναφέρεται στην ημερομηνία έναρξης της ισχύος του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των Κανονισμών, με ουσιαστικό στόχο η καθυστέρηση που σημειώθηκε να μην επηρεάσει την αύξηση των συντάξεων των συνταξιούχων του Σχεδίου από την 1η Ιανουαρίου 1984, όπως είναι και η αρχική πρόνοια του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Η εκπλήρωση εντούτοις του στόχου αυτού είναι απόλυτα εξαρτημένη από την άμεση προώθηση και ψήφιση των προαναφερθέντων στη σημερινή συνεδρία της Βουλής γι' αυτό και η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται προς το Σώμα όπως τα νομοθετήματα αυτά, αφού κηρυχθούν ως επείγουσας φύσεως, ψηφιστούν ή εγκριθούν, ανάλογα με την περίπτωση, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος.

Απλώς θάθελα να σταθώ σε δυο σημεία της Έκθεσης και να τονίσω την ανάγκη όπως το Σώμα αυτό διαβιβάσει, αν συμφωνεί, στην Κυβέρνηση κατά τον εντονότερο τρόπο την ανάγκη να ληφθεί η σχετική απόφαση για προώθηση των εισηγήσεών μου.

Το πρώτο θέμα είναι ο υπολογισμός των αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων. Έχει, πράγματι, διαπιστωθεί ότι ο ρυθμός αυξήσεως των αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων δεν συνάδει με το ρυθμό αυξήσεως των άλλων μισθωτών. Συνεπώς παρίσταται ανάγκη να γίνει ειδική έρευνα για καθορισμό της αναπροσαρμογής των ασφαλιστέων αποδοχών της τάξης αυτής. Είναι επάναγκες να γίνει αυτό για να εκλείψει το αίσθημα της αδικίας που υφίσταται σήμερα μεταξύ των αυτοτελώς εργαζομένων.

Το άλλο θέμα στο οποίο θάθελα να επιστήσω την προσοχή του Σώματος και της Κυβέρνησης είναι το θέμα των επενδύσεων του Ταμείου. Λέχθηκε ότι τα αποθέματα αυτά σήμερα κατατίθενται στην Κεντρική Τράπεζα με ένα επιτόκιο περίπου 6.5%. Λέχθηκε, επίσης, και πολύ ορθά, ότι σήμερα προσφέρονται στην αγορά χρεώγραφα προς 8.5%. Δηλαδή υπάρχει μια διαφορά περίπου 2%. Και αν υπολογίσουμε ότι υπάρχουν περίπου £100 εκ. αποθέματα τα οποία αυτή τη στιγμή παίρνουν επιτόκιο μόνο 6.5%, σημαίνει ότι η διαφορά αυτή αναλογεί προς £2 εκ. περίπου το χρόνο. Η αύξηση στο Ταμείο που θα προέλθει από τις σημερινές αυξήσεις που ψηφίζονται θα είναι περίπου £1,400,000. Και αυτό αν το συγκρίνουμε με τα £2 εκ. που χάνονται—στην πραγματικότητα χάνονται—λόγω της μη νοικοκυρεμένης, μπορούμε να πούμε, επενδύσεως των αποθεμάτων, μπορούμε να δούμε εύκολα ότι αν, πράγματι, υπήρχαν αυτά τα £2 εκ., ίσως να μην υπήρχε ανάγκη αναθεώρησης των εισφορών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν και άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Παπαρές.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, θάθελα να επαναλάβω μια εισήγησή μου που έκαμα κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στις δυο Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και έγινε αποδεκτή από όλα τα μέρη.

Ο κόσμος χρειάζεται περισσότερη διαφώτιση. Τώρα που είναι αρχές του 1984 και οι αυτοεργοδοτούμενοι γνωρίζουν περίπου τις απολαβές του 1983, θα ήταν καλό να κάμουν την ένστασή τους, να παν στο Γραφείο Εργασίας, να γεμίσουν τις σχετικές φόρμες—τόσα είχα τόσα δηλώνω—και να πληρώσουν σύμφωνα με όσα δηλώσουν. Ή, αν θέλουν, δεν πληρώνουν καθόλου μέχρις ότου εξετασθεί η αίτησή τους και θα γλυτώσουν και το πρόστιμο.

Σε πρόσφατες επισκέψεις μας που είχαμε στην ύπαιθρο, μας υποβλήθηκαν αυτές οι ερωτήσεις και όταν τους εξηγήσαμε ο κόσμος έμεινε ικανοποιημένος. Γι' αυτό γίνεται παράκληση και εισήγηση να γίνει εντατική διαφώτιση του λαού τόσο διά του τύπου όσο και διά του ραδιοφώνου και της τηλεοράσεως, ακόμα και διά

συγκεντρώσεων, για να κατανοήσει ο κόσμος και να μην έχουμε τις δυσκολίες που παρουσιάζονται κάθε τόσο, προπάντων από πλευρές των αυτοεργοδοτούμενων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν και άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε την τροποποίηση ενός σημαντικού νομοθετήματος. Ελέχθη σε προηγούμενες συζητήσεις σχετικά με αυτό το Νόμο, ότι ο Νόμος περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Νόμος 41/80, όπως αργότερα τροποποιήθηκε, μπορεί άφοβα να χαρακτηριστεί σαν ο σημαντικότερος από τους κοινωνικούς Νόμους που βρίσκονται καταχωρημένοι στα βιβλία της κυπριακής νομοθεσίας. Δυστυχώς η τροποποίηση την οποία συζητούμε εταλαιπωρήθη πολύ. Όπως φαίνεται και από την έκθεση, ευρίσκετο μπροστά στην Επιτροπή από το Νιόβρη, αρχές του Νιόβρη του 1983, και μόλις σήμερα κατορθώνουμε να συζητήσουμε τελικά αυτό το θέμα.

Χρησιμοποίησα τη λέξη «εταλαιπωρήθη» γι' αυτή την τροποποίηση, γι' αυτό το Νομοσχέδιο, και δεν θέλω να παρεξηγηθεί η λέξη την οποία χρησιμοποιώ. Δεν αποτελεί επίκριση είτε εναντίον εκείνων που προσέφυγαν στο Δικαστήριο αμφισβητώντας τη συνταγματικότητα του Νόμου είτε εναντίον εκείνων οι οποίοι καλή τη πίστει, το αναγνωρίζω, ζήτησαν επανειλημμένα την αναβολή της συζήτησής του. Η ουσία όμως είναι ότι εταλαιπωρήθη και ότι η Επιτροπή ευρέθη μπροστά στην ανάγκη να κάμει και τροποποιήσεις της τελευταίας στιγμής. Τροποποιήσεις που επεβλήθησαν από την αναβολή.

Θέλω, κ. Πρόεδρε, προτού προχωρήσω να πω μερικές απόψεις επί του Νομοσχεδίου που συζητούμε, να πω λίγα λόγια για την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Πώς και πόσο εκτιμούμε εμείς αυτή την απόφαση του Δικαστηρίου;

Η απόφαση του Δικαστηρίου της 31 του Γενάρη έσωσε το Νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων διότι αλίμονο αν η απόφαση ήταν διαφορετική. Αλίμονο αν το Δικαστήριο δεχόταν τους ισχυρισμούς των αιτητών και κήρυσσε το Νόμο αντισυνταγματικό. Θα συμφωνείτε, νομίζω, όλοι μαζί μου, ότι την επόμενη η Κύπρος θα βρισκόταν δίχως νομοθεσία περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Θα βρισκόταν δίχως Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από αυτής της άποψης η απόφαση του Δικαστηρίου είναι σημαντική. Θα ήθελα δε ιδιαίτερα να σχολιάσω εκείνο το μέρος της απόφασης του Δικαστηρίου που συνδέει την απόφαση με το Άρθρο 9 του Συντάγματός μας, που συνδέει την απόφασή του με τις διεθνείς υποχρεώσεις του Κυπριακού κράτους έναντι διεθνών Συμβάσεων και διεθνών χαρτών.

Νομίζω ότι το Δικαστήριο, εκτός από την εκτέλεση του καθήκοντός του, έκαμε ένα πολύ καλό μάθημα στους πολίτες αυτού του τόπου για το πώς πρέπει να αντιμετωπίζουν τα κοινωνικά προβλήματα του τόπου και τις κοινωνικές τους υποχρεώσεις, για το πώς πρέπει να απαλλάσσονται από αντιλήψεις που, όπως πολύ σωστά αναφέρεται στην απόφαση, χαρακτηρίζονται από πολύ προηγούμενες εποχές, από τις εποχές του 18 και του 19 αιώνα.

Αναφέρθηκα προ ολίγου σ' εκείνους που προσέφυγαν στο Δικαστήριο και είπα ότι χρησιμοποιώντας τη λέξη «εταλαιπωρία» δεν τους επικρίνω για την απόφασή τους να προσφύγουν στο Δικαστήριο.

Τώρα θέλω να τονίσω κάτι άλλο, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τώρα που έχασαν την προσφυγή, που έχασαν τη δίκη, για να το πούμε με τη λαϊκή έκφραση, εμείς δεν χαιρεκακούμε, εμείς που είχαμε την αντίθετη άποψη, που αγωνιστήκαμε ενάντια στις προσπάθειές τους, δεν χαιρεκακούμε γιατί οι πολίτες αυτοί έχασαν την προσφυγή την οποία έκαναν. Και δεν χαιρεκακούμε όχι μόνο διότι εσώθη ο Νόμος, όπως είπα, αλλά διότι με την απόφαση του Δικαστηρίου εξυπηρετούνται τα γνήσια συμφέροντα εκείνων που πολέμησαν το Νόμο. Η απόφαση του Δικαστηρίου και η προστασία του Νόμου, η σωτηρία του Νόμου από τον κίνδυνο που διέτρεξε, εξυπηρετεί κυρίως τα συμφέροντα των αυτοεργοδοτούμενων. Διότι είναι αυτοί κυρίως που θα υπέφεραν αν ευρίσκετο ο τρόπος χωρίς νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Θα περάσω τώρα, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, σε μερικά ζητήματα που ηγέρθησαν κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή και τα οποία αναφέρονται και στην έκθεση της Επιτροπής.

Νομίζω ότι σε μερικά απ' αυτά ανεφέρθη και ο έντιμος συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης.

Πρώτα, όσον αφορά το θέμα των επενδύσεων των κεφαλαίων του Σχεδίου ή κατ' ακρίβεια όσον αφορά το θέμα του επιτοκίου. Πρέπει να τονίσουμε ότι από τον ορθό τρόπο των επενδύσεων των αποθεμάτων του Ταμείου, ως ένα βαθμό και όχι μικρό βαθμό, εξαρτάται η μελλοντική ευρωστία του Ταμείου και του Σχεδίου. Για να τα πω περισσότερο απλά, αν το Ταμείο αυτό και το Σχέδιο θα είναι σε θέση μετά 20 χρόνια ή μετά 25 χρόνια να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, αυτό θα εξαρτηθεί όχι μόνο από τις συνεισφορές που θα καταβάλλονται μέσα σ' αυτά τα 20 χρόνια, αλλά και από την απόδοση των αποθεμάτων, δηλαδή από την ορθή και αποδοτική επένδυση των αποθεμάτων. Είναι γι' αυτό που συμφωνούμε, κ. Πρόεδρε, με τις ανησυχίες που εκφράστηκαν και από εκπροσώπους οργανώσεων και από άλλα μέλη της Επιτροπής. Συμφωνούμε με την άποψη ότι το επιτόκιο που εισπράττεται μέσα σ' αυτά τα τελευταία χρόνια για τις επενδύσεις του Ταμείου είναι πολύ χαμηλό. Και συμφωνούμε με την εισήγηση που γίνεται στην έκθεση ότι το θέμα αυτό πρέπει να μελετηθεί κατά προτεραιότητα και ότι εν πάση περιπτώσει η Βουλή πρέπει ανά εξαμηνία να ενημερώνεται για την κατάσταση που θα σημειώνεται όσον αφορά τις επενδύσεις.

Το δεύτερο σημείο πάνω στο οποίο θέλω να σταθώ είναι το θέμα του υπολογισμού των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων. Προνοείται ήδη στο Νόμο ότι στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό, ο υπολογισμός πρέπει να γίνεται επιστημονικά και ότι πρέπει να συντάσσεται επιστημονική έκθεση, η οποία να υποβάλλεται στο Υπουργείο και βέβαια να κατατίθεται στη Βουλή. Αυτό αναφέρεται στο Νόμο. Αν τονίζεται στην έκθεση και αν συζητήθηκε επί μακρόν στην Επιτροπή, είναι γιατί θέλουμε να καθησυχασθούν οι ανησυχίες των αυτοτελώς εργαζομένων ότι το θέμα των δικών τους ασφαλιστέων αποδοχών ερευνάται κατά ένα επιπόλαιο ή ελαφρό τρόπο. Θέλουμε να καθησυχάσουμε τις ανησυχίες τους, λέγοντας ότι η έρευνα που γίνεται και για τα εισοδήματά τους είναι και θα είναι επιστημονική και ότι τα αποτελέσματα της δεν πρόκειται να τους αδικήσουν.

Το επόμενο σημείο πάνω στο οποίο θάθελα να μιλήσω είναι ένα σημείο πάνω στο οποίο υπήρξε διαφωνία μέσα στους κόλπους της Επιτροπής. Το ανέφερε ο έντιμος συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης και θα διαφωνήσω μαζί του. Είναι το θέμα της αναθεώρησης των ασφαλιστέων αποδοχών.

Το άρθρο 21 του Νόμου καθορίζει ότι πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο αναθεώρηση των αποδοχών, νοουμένου βέβαια ότι αυτή η αναθεώρηση των ασφαλιστών αποδοχών δικαιολογείται από τα αποτελέσματα της έρευνας που γίνεται.

Έγινε εισήγηση όπως η αναθεώρηση αυτή γίνεται ανά τριετία ή τουλάχιστο ανά διετία. Βλέπουμε το σημείο που ωθεί τους προτείνοντες αυτή την τροπολογία. Αλλά θέλω να υποδείξω ότι αν αυτή η πρόταση γίνει δεκτή, θα αδικηθούν σε μεγάλο βαθμό οι μισθωτοί ασφαλισμένοι. Διότι οι ασφαλιστές αποδοχές των μισθωτών αναθεωρούνται όχι κάθε χρόνο, κάθε μέρα. Αν σήμερα ο μισθός μου είναι α', πληρώνω τη συνεισφορά μου επί του μισθού α'. Αν αύριο ο μισθός μου γίνει β', αυτόματα η συνεισφορά μου αναθεωρείται.

Ενώ λοιπόν για τους μισθωτούς η αναθεώρηση θα είναι ετήσια, για τους αυτοτελώς εργαζομένους η αναθεώρηση θα είναι ανά τριετία και βέβαια αυτό έχει σχέση και με τα έσοδα του Ταμείου αλλά έχει και σχέση με τα ωφελήματα διότι αν η αναθεώρηση γίνεται ανά τριετία, και οι παροχές θα γίνονται ανά τριετία.

Οι μισθωτοί λοιπόν των οποίων θα αναθεωρούνται οι συνεισφορές κάθε μέρα, όπως είπα, θα χρειασθεί να περιμένουν τρία χρόνια για να αναθεωρηθούν οι παροχές που παίρνουν. Είναι άδικη η εισήγηση του συναδέλφου και νομίζω ότι πρέπει να απορριφθεί.

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω ακόμα τρία μικρά σημεία. Το ένα είναι να τονίσω ότι είμαστε σύμφωνοι με την εισήγηση που γίνεται να ξεχαστούν από τους αρμοδίους του Υπουργείου, υπό ορισμένους όρους βέβαια, τα επιπρόσθετα τέλη ή άλλως πως τα πρόστιμα.

Συμφωνούμε με αυτή την εισήγηση που γίνεται παρόλο που, όπως τονίζεται και στην έκθεση, οι πολίτες αυτού του τύπου πρέπει να συνηθίσουν να συμμορφώνονται προς τους Νόμους, ακόμα και όταν έχουν διαφωνίες με αυτούς τους Νόμους. Υπάρχει ο δρόμος του Δικαστηρίου στον οποίο πρέπει να καταφύγουν αλλά μέχρις ότου αποφασίσει το δικαστήριο η συμμόρφωση προς τους Νόμους είναι καθήκον.

Το δεύτερο σημείο είναι σχετικό με την απαίτηση της ΕΤΥΚ για τροποποίηση του άρθρου 87 του Νόμου. Είμαι σχεδόν βέβαιος ότι υπάρχει πρόβλημα στο άρθρο 87. Είπα, «είμαι σχεδόν βέβαιος» και η Ομάδα μας είναι σχεδόν βέβαιη ότι υπάρχει πρόβλημα το οποίο πρέπει να μελετηθεί και να μελετηθεί με προσοχή. Δεν πρέπει να αφήσουμε μια Ομάδα ασφαλισμένων, όσον μικρή και αν είναι, να νομίζει ότι αδικείται. Αν αδικούνται πρέπει να διορθωθεί η αδικία, αν κάμνουν λάθος και δεν αδικούνται πρέπει να τους πείσουμε.

Το τελευταίο σημείο σχετίζεται με την αύξηση των συμπληρωματικών παροχών. Η αύξηση των συμπληρωματικών παροχών σχετίζεται μόνο με την αύξηση που σημειώθηκε στον τιμαριθμικό δείκτη. Είναι η δεύτερη φορά που αυξάνονται οι συμπληρωματικές παροχές και αυξάνονται μόνο με βάση τον τιμαριθμικό δείκτη. Όμως οι αποδοχές αυξάνονται και με βάση το βιοτικό επίπεδο, με βάση το αυξανόμενο εθνικό εισόδημα, με βάση την αυξανόμενη παραγωγικότητα της εργασίας. Και οι συνεισφορές αυξάνονται όχι μόνο κατά τον τιμαριθμό αλλά και κατά την αύξηση που σημειώνεται στο βιοτικό επίπεδο. Είναι λοιπόν νομίζω καιρός να γίνει στο Υπουργείο σκέψη ότι στις μελλοντικές αναπροσαρμογές των συμπληρωματικών παροχών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η γενική αύξηση του επιπέδου των αποδοχών. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι σύντομος. Είναι γεγονός ότι η Βουλή σήμερα συζητά τροποποίηση του πιο σημαντικού νομοθετήματος, ενός νομοθετήματος που ο εργαζόμενος λαός κυρίως έχει κατακτήσει, ενός κοινωνικού θεσμού που εξυπηρετεί απόλυτα σήμερα όλες τις κοινωνικές τάξεις του λαού μας.

Θα σταθώ κι' εγώ με τη σειρά μου σε ορισμένα σημεία τα οποία έθιξαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Είναι γεγονός ότι υπήρξε μια σοβαρή αντιπαράθεση μεταξύ του Ταμείου και μιας ομάδας αυτοεργοδοτούμενων. Η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου πιστεύουμε ότι έχει δώσει ένα τέλος σ' αυτή την αντιπαράθεση. Τόσο το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και η Επιτροπή της Βουλής που εξέτασε το θέμα, για να δείξει την καλή της θέληση και να δώσει πράγματι τόπο στην οργή, αποφάσισε ομόφωνα να χαρίσει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα πρόστιμα τα οποία αναλογούσαν στους ασφαλισμένους αυτοεργοδοτούμενους που έχουν καθυστερημένα. Πιστεύω ότι οι αυτοεργοδοτούμενοι θα πρέπει να δουν με κατανόηση αυτό το πράγμα και πρέπει να αντιληφθούν πράγματι την ωφελιμότητα, την πραγματική ωφελιμότητα αυτού του Ταμείου και αυτού του θεσμού. Είμαι βέβαιος ότι αν δουν σωστά αυτή την ωφελιμότητα, θα ακολουθήσουν το σωστό δρόμο και θα συνεργαστούν με το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να λήξει μια για πάντα αυτή η διαφορά.

Ένα άλλο σημείο το οποίο εθίγη και το οποίο πράγματι εξέτασε η Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι το θέμα των επενδύσεων. Είναι γεγονός ότι τα αποθέματα του Ταμείου απολαμβάνουν ένα επιτόκιο 6,5%. Θα πρέπει να αναφερθεί όμως ότι το μεγαλύτερο επιτόκιο που επιτρέπεται να προσφέρουν οι εμπορικές τράπεζες είναι 7%. Αυτό δεν σημαίνει ότι το Ταμείο δεν πρέπει να εύρει άλλους τρόπους για να μεγιστοποιήσει τα κέρδη του, τα ωφελήματά του· βεβαίως υπάρχουν, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, τα κυβερνητικά χρεώγραφα. Όμως ετονίσθη από τον εκπρόσωπο του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελετά αυτό το θέμα και σε συνεργασία με τον Υπουργό Οικονομικών θα βρουν την πιο κατάλληλη και την πιο σωστή λύση γι' αυτό το θέμα των επενδύσεων.

Το άλλο θέμα είναι το θέμα της έρευνας για υπολογισμό των εισοδημάτων των αυτοεργοδοτούμενων. Πιστεύουμε ότι η έρευνα που γίνεται είναι σωστή, όμως πήραμε τη διαβεβαίωση από τον εκπρόσωπο του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια μέσα στα μέσα του δυνατού ώστε να γίνεται όσο το δυνατό πιο καλά η έρευνα των εισοδημάτων των αυτοεργοδοτούμενων, που πρέπει να ομολογήσουμε, δεν είναι εύκολη.

Το τρίτο σημείο, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, που θα αναφέρω, είναι το θέμα της αναθεώρησης των ασφαλιστέων αποδοχών που έθιξε ο συνάδελφος κύριος Ζαχαριάδης και στο οποίο έχει απαντήσει ο συνάδελφος κύριος Ζιαρτίδης. Πιστεύω ότι ορθά το έθεσε ο κύριος Ζιαρτίδης, αλλά ακόμα πιστεύω κι' εγώ προσωπικά ότι αυτό το θέμα θα πρέπει να τύχει περισσότερης έρευνας και θα πρέπει αυτό το θέμα να απασχολήσει σε άλλη συνεδρία της Επιτροπής της Βουλής και το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Δεν έχω τίποτα άλλο να προσθέσω, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό το θέμα και επαναλαμβάνω την παράκλησή μου προς τους αυτοεργοδοτούμενους να σταθούν

πλάι στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων γιατί είναι ένας θεσμός ο οποίος εξυπηρετεί τα συμφέροντα όλων και ιδιαίτερα των αυτοεργοδοτούμενων. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι,

Δεν είναι πρόθεσή μου να ταλαιπωρήσω το Σώμα, διότι το Σώμα της Βουλής αρκετά εταλαιπωρήθη με το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Αλλά γιατί ανήλθα στο βήμα; Ανήλθα στο βήμα για μια απλή διευκρίνιση. Θέτω στον εαυτό μου το ερώτημα. Γιατί ένα Νομοσχέδιο το οποίο εχαρακτηρίσθη από όλες τις παρατάξεις σαν ένα ορθό κοινωνικό μέτρο, εταλαιπωρήθη και ταλαιπώρησε τη Βουλή; Και νομίζω η απάντηση δεν είναι δύσκολη αν ενθυμηθούμε την αρχική μορφή του Νομοσχεδίου. Γιατί το Νομοσχέδιο αυτό όπως κατετέθη περιείχε αντισυνταγματικές διατάξεις και το ίδιο Δικαστήριο το οποίο ορθώς επευφημούμε σήμερα, ότι η απόφασή του για τη συνταγματικότητα του Νόμου ήταν ορθή, δεν μπορούμε να το επικρίνουμε όταν αποφάσιζε πως μερικές διατάξεις ήταν αντισυνταγματικές.

Υπενθυμίζω τη Βουλή ότι, παρόλες τις παροτρύνσεις του Σώματος προς την Εκτελεστική Εξουσία, ο τρόπος με τον οποίο καθορίζονται οι κλίμακες των εισφορών, που ήταν δεσμευτικές χωρίς δικαίωμα ενστάσεως, ήταν αυθαίρετος και αντισυνταγματικός. Υπενθυμίζω τη Βουλή ότι η Κυβέρνηση δεν edέχθη σχετική τροποποίηση και κατέστη ανάγκη πολίτες της Δημοκρατίας να υποστούν δαπάνες, τις συνέπειες μιας προσφυγής στο Συνταγματικό Δικαστήριο.

Ο Νόμος εβελτιώθη και εβελτιώθη κατόπιν της επεμβάσεως και της Βουλής και της Δικαστικής Εξουσίας, η οποία απεφάνθη πως για να είναι ο Νόμος συνταγματικός, θα έπρεπε το πρόσωπο το οποίο τίθεται σε ορισμένη κλίμακα να μπορεί να φέρει ένσταση και η ένστασή του να εξετάζεται. Ερωτώ: Ήταν δίκαιο κοινωνικό μέτρο ένας επιστήμονας ο οποίος μόλις άρχισε να εξασκεί το επάγγελμά του να τίθεται στην ίδια κλίμακα με ένα επιστήμονα που εξασκούσε για χρόνια την εργασία του και που ήταν εύπορος; Θα ήταν δίκαιο κριτήριο ένας αγρότης που εργάζεται στις ορεινές περιοχές, που το εισόδημά του είναι πάρα πολύ χαμηλό, να τίθεται στην ίδια κλίμακα με ένα άλλο αγρότη σε πιο εύφορες περιοχές με πολύ μεγαλύτερα εισοδήματα; Αυτή η ουσιαστική τροποποίηση έγινε και κατόπιν επιμονής της Βουλής αλλά και με την επέμβαση της Δικαστικής Εξουσίας.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο ουσιαστικό θέμα. Το Ταμείο αυτό εχρησιμοποιήθη από την Κυβέρνηση ως τρόπος δανειοδοτήσεως της Κυβερνήσεως. Και εχρησιμοποιήθη όχι προς το συμφέρον του Ταμείου αλλά προς το συμφέρον της Κυβερνήσεως η οποία για τα δανειζόμενα ποσά κατέθετε χαμηλό επιτόκιο.

Δεν νομίζω ότι είναι ο σκοπός του Ταμείου αυτού να αποτελέσει πηγή δανειοδοτήσεως της Κυβερνήσεως και όφειλε η Κυβέρνηση, αν edανείζετο, να δανείζεται με τους ίδιους όρους που θα edανείζετο από οποιαδήποτε άλλη τράπεζα. Επομένως ορθά η Βουλή απαιτεί τώρα ότι οποιαδήποτε δανειοδότηση γίνεται από την Κυβέρνηση, να γίνεται και εν γνώσει της Βουλής και τη εγκρίσει της Βουλής.

Είπα ότι πρόθεσή μου δεν ήταν να ταλαιπωρήσω το Σώμα. Αλλά θα ήθελα να μου επιτρέψετε να ταλαιπωρήσω για ακόμα λίγο χρόνο το Σώμα, αναφερόμενος στο ρόλο του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Ο έντιμος συνάδελφος κ. Ζιαρτίδης, επευφημώντας την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου, είπε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο κρίνοντας κατά τον τρόπο που έκρινε ακολούθησε μια φιλοπρόοδη φιλοσοφία κοινωνικής πολιτικής. Δεν είναι για το Ανώτατο Δικαστήριο ή οποιοδήποτε Δικαστήριο να έχει κοινωνικές αντιλήψεις. Είναι για την Εκτελεστική και τη Νομοθετική Εξουσία η διαμόρφωση κοινωνικής πολιτικής. Για το Ανώτατο Δικαστήριο, είναι η αυστηρή εφαρμογή και ερμηνεία του Συντάγματος, ανεξάρτητα από κοινωνικές αντιλήψεις. Αλίμονο αν επιτρέψουμε στη Δικαστική Εξουσία να υπεισέλθει στον τομέα της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Πιστεύω ότι ο διαχωρισμός των εξουσιών είναι απαραίτητος στα προεδρικά συστήματα, γι' αυτό και όλα τα συντάγματα διαχωρίζουν την Εκτελεστική, τη Νομοθετική και τη Δικαστική Εξουσία.

Λυπούμαι αν σας ταλαιπώρησα, αλλά κι εγώ ο ίδιος ταλαιπωρήθηκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα κι' εγώ με τη σειρά μου να πω μερικές απόψεις πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και Κανονισμούς. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι ένας υγιής θεσμός αλληλεγγύης. Αλλά έχω την πεποίθηση ότι σαν τέτοιος θεσμός έπρεπε να αντικρύσει με μεγαλύτερη προσοχή και κατανόηση τις πρώτες αντιδράσεις που παρουσιάστηκαν από μια ομάδα αυτοεργοδοτούμενων' λυπούμαι που το αναφέρω. Επικράτησε μια αντίληψη ότι εφόσον η πλειοψηφία του εργαζόμενου κόσμου, της εργαζόμενης τάξης, δεχόταν το αναλογικό σχέδιο, άρα έπρεπε η μειοψηφία να πειθαρχήσει σ' αυτή την απόφαση της πλειοψηφίας, αλλά αυτή η αντίκρουση, αυτός ο τρόπος αντίκρουσης του θέματος, είναι εκείνος που έφερε την αναστάτωση στο Ταμείο αλλά ταλαιπώρησε και μια μεγάλη τάξη αυτοεργοδοτούμενων. Ήδη έχει γίνει αναφορά όσον αφορά την πρώτη και τη δεύτερη προσφυγή των αυτοεργοδοτούμενων στα δικαστήρια. Είναι γεγονός ότι η πρώτη προσφυγή, όπως και ο κ. Κληρίδης έχει αναφέρει, δικαίωσε την άποψη ότι πραγματικά ήταν αντισυνταγματική μια πρόνοια του νόμου περί τεκμαρτού.

Η δεύτερη προσφυγή φυσικά απορρίφθηκε, δεν έγινε αποδεκτή από το Ανώτατο Δικαστήριο, αλλά κατά τη γνώμη μου, το πρόβλημα δεν έχει λυθεί, γιατί εκείνο που απασχολεί τους αυτοεργοδοτούμενους δεν είναι απλώς το πόσο είναι το ύψος της συνεισφοράς τους, δηλαδή το πόσο είναι οι ασφαλιστές αποδοχές τους που φορολογούνται ή κατατίθενται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αλλά ακριβώς αυτό το 12% είναι που τους κάνει να αντιδρούν στην εφαρμογή αυτού του Νόμου. Βέβαια στην έκθεσή του ο Πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου λέει σε μια περικοπή ότι έκρινε τη σχετική διάταξη του Νόμου ως συνταγματική γιατί η Νομοθετική Εξουσία υιοθέτησε την έκφραση κοινωνικής πολιτικής του κράτους και τις σκοπιμότητες που επέβαλαν αυτή την πολιτική.

Θέλω να τονίσω ότι, εκτός από το ότι θα ψηφίζαμε αύξηση των συντάξεων και 13η σύνταξη, όσες φορές ερχόταν προς συζήτηση το θέμα της θέσης των αυτοεργοδοτούμενων, εμείς είχαμε διαφορετικές απόψεις μέσα στη Βουλή, είχαμε τη δική μας την κριτική και τις δικές μας εισηγήσεις. Βέβαια ούτε και τώρα συμφωνούμε ότι πραγματικά δεν υπάρχει κάποια διαφορά αντίκρουσης του θέματος

των μισθωτών και εκείνου των αυτοεργοδοτούμενων, ιδίως ενός μεγάλου αριθμού αυτοεργοδοτούμενων, όπως είναι οι αγρότες μας, οι μικροεπαγγελματίες και οι μικρομεσαίοι οι οποίοι πραγματικά πληρώνουν 12% των εισοδημάτων τους, αλλά και οι παροχές είναι είτε λιγότερες, είτε χαμηλότερες, είτε ελλιπείς.

Αυτά θέλω να τονίσω, όμως εκτιμούμε την κατανόηση που το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει επιδείξει όσον αφορά τη χάρη των προστίμων και τις διευκολύνσεις που θα κάμει να πληρώσουν οι αυτοεργοδοτούμενοι με δόσεις τα καθυστερημένα μέχρι το τέλος του 1984. Όμως θα ήθελα να κάμω ακόμα μια φορά έκκληση τόσο προς το Υπουργείο Εργασίας, όσο και προς το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τα κόμματα, όπως ξαναμελετήσουν αυτό το σοβαρό πρόβλημα γιατί και τώρα ακόμα, μετά την απόφαση, πάλιν οι αυτοεργοδοτούμενοι αντιδρούν. Ήδη σχεδίαζαν κάποιες μαχητικές κινητοποιήσεις έξω από τη Βουλή ή αλλού. Επαναλαμβάνω να δουν αυτό το σοβαρό πρόβλημα και να το προσεγγίσουν χωρίς προκατάληψη, γιατί δημιουργήθηκε κάποια προκατάληψη τόσο με το Υπουργείο όσο και με τους αυτοεργοδοτούμενους, αλλά με κατανόηση και με κοινωνική αλληλεγγύη. Πιστεύω ότι σταδιακά θα βρούμε και τη λύση αυτού του προβλήματος.

Με όλα όσα έχω αναφέρει δεν σημαίνει ότι θα καταψηφίσουμε είτε το νομοσχέδιο είτε τους Κανονισμούς, αλλά θα ψηφίσουμε υπέρ του νομοσχεδίου και των Κανονισμών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πήρα το λόγο για να σχολιάσω δύο βασικά ζητήματα τα οποία τέθηκαν από τον κ. Κληρίδη και τον κ. Ζαχαριάδη.

Ο κ. Κληρίδης αρχίζοντας την ομιλία του υπέβαλε το ερώτημα, γιατί το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει καθυστερήσει τόσο πολύ ενώπιον του Σώματος; Και η απάντηση που έδωσε, η εξήγηση που έδωσε είναι ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε πρόνοιες που δόθηκαν υπήρχαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και οι οποίες εκ των υστέρων αποδείχτην ότι δεν ήταν ορθές και αναθεωρήθηκαν. Επεξηγώντας αυτή τη θέση του ο κ. Κληρίδης ανεφέρθη στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου η οποία χορηγεί στους αυτοτελώς ασφαλισμένους, στους αυτοεργοδοτούμενους, το δικαίωμα να αμφισβητήσουν, να προσβάλουν το κατώτατο τεκμαρτό εισόδημα βάσει του οποίου καταβάλλουν τις εισφορές. Συνεπώς, από όσα έχει πει ο κ. Κληρίδης, προκύπτει ότι ο λόγος καθυστέρησης στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι αυτή η πρόνοια του νομοσχεδίου δόθηκε και η οποία έχει ανατραπεί από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Θέλω να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι πρόκειται για ανακρίβεια. Το νομοσχέδιο που αυτή τη στιγμή συζητείται από το Σώμα δεν καθάπτεται καθόλου ούτε του αρχικού νομοσχεδίου ούτε όπως διεμορφώθη τελικά καθάπτεται του δικαιώματος των αυτοτελώς εργαζομένων να αμφισβητήσουν τα κατώτατα ασφαλιστέα εισοδήματα, τα τεκμαρτά εισοδήματα. Είναι γεγονός ότι υπήρχε τέτοιο ζήτημα, όμως αυτό το θέμα είχε διευθετηθεί από την προηγούμενη τροποποίηση του νόμου η οποία έγινε στις αρχές του 1983. Και διευκρινίζω ότι η προσφυγή ομάδας αυτοτελώς εργαζομένων, η τελευταία προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο, δεν σχετίζεται καθόλου με το δικαίωμα των αυτοεργοδοτούμενων να αμφισβητήσουν και να προσβάλουν το κατώτατο τεκμαρτό εισόδημα. Συνεπώς η

καθυστέρηση στη συζήτηση του νομοσχεδίου και στην ψήφιση του σε νόμο, διευκρινίζω για λόγους ακριβείας, δεν οφείλεται στο λόγο που προέβαλε ο κ. Κληρίδης.

Το δεύτερο σημείο επί του οποίου θέλω να αναφερθώ είναι εκείνο που έχει πει ο κ. Ζαχαριάδης σχετικά με τις επενδύσεις των αποθεμάτων. Μιλώντας ο κ. Ζαχαριάδης είπε ότι αν τα αποθέματα του Ταμείου, τα οποία υπολογίζει ο ίδιος σε £100 εκ., επενδύοντο με επιτόκιο ή αποταμιεύοντο καλύτερα με επιτόκιο 8.5%, αντί 6.5% όπως γίνεται τώρα, το αποτέλεσμα θα ήταν ότι τα έσοδα του Ταμείου θα αυξάνοντο κατά £2 εκ. Και ως εκ τούτου, συμπέρανε ο κ. Ζαχαριάδης, δεν θα υπήρχε ανάγκη—αυτό έχει σημασία—αναθεώρησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Τις θέσεις μας όσον αφορά τις επενδύσεις των αποθεμάτων του Ταμείου τις έχει εξηγήσει ο συνάδελφος Ζιαρτίδης και δεν θέλω να τις επαναλάβω. Θέλω όμως να σχολιάσω το συμπέρασμα του κ. Ζαχαριάδη, ότι δηλαδή αν τα αποθέματα τοκίζονταν με ψηλότερο επιτόκιο δεν θα υπήρχε ανάγκη αναθεώρησης ή αύξησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Αυτό το συμπέρασμα του κ. Ζαχαριάδη είναι λανθασμένο. Ο νόμος προνοεί ρητά ότι κάθε χρόνο επανεξετάζονται και αναθεωρούνται βάσει μελέτης οι κατώτατες ασφαλιστές ή βασικές ασφαλιστέες αποδοχές και η αναθεώρηση των συντελείται βάσει της κίνησης των εισοδημάτων, των μισθών και ημερομισθίων και των άλλων εισοδημάτων των αυτοεργοδοτούμενων. Συνεπώς, βάσει των προνοιών του νόμου, έστω και αν το Ταμείο είχε από τις επενδύσεις αυξημένα εισοδήματα, όχι κατά £2 εκ. το χρόνο αλλά λέω εγώ κατά £20 εκ. το χρόνο, αν είχε τέτοια αυξημένα εισοδήματα εξαιτίας αυξημένου επιτοκίου και πάλιν σύμφωνα με το νόμο θα έπρεπε να συντελείται κάθε χρόνο μελέτη, επανεξέταση και αναθεώρηση των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και αντίστοιχα των παροχών σύμφωνα με την κίνηση των μισθών, ημερομισθίων και άλλων εισοδημάτων. Συνεπώς το εισόδημα του Ταμείου από το επιτόκιο δεν έχει καμιά απολύτως σχέση με την ανάγκη ετήσιας αναθεώρησης των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών και των παροχών. Η αύξηση των εισοδημάτων του Ταμείου από τους τόκους ασφαλώς έχει σημασία για το Ταμείο, όχι όμως από της άποψης που το προσέγγισε ο κ. Ζαχαριάδης. Έχει σημασία με την έννοια ότι τα αποθέματα του Ταμείου αποδίδουν περισσότερο, η αγοραστική αξία των αποθεμάτων του Ταμείου δεν μειώνεται αλλά συμβαδίζει με την κίνηση των τρέχουσων τιμών και ως εκ τούτου ύστερα από ορισμένα χρόνια, όταν θα κληθεί το Ταμείο να καταβάλει συντάξεις στις γενιές που σήμερα πληρώνουν εισφορές, θα είναι σε θέση να το πράξει χωρίς να παραστεί ανάγκη να καταφύγει σε αύξηση ύστερα από ορισμένα χρόνια του ποσοστού των εισφορών, όχι του ποσού αλλά του ποσοστού των εισφορών. Αυτά για αποκατάσταση της αλήθειας σε σχέση με αυτά που έχει πει ο κ. Ζαχαριάδης.

Τελειώνοντας, κ. Πρόεδρε, θέλω κι' εγώ με τη σειρά μου να απευθύνω έκκληση όπως όλες οι πλευρές της Βουλής, όλα τα Κόμματα που είναι στη Βουλή αλλά ακόμα και τα κόμματα που είναι έξω από τη Βουλή και οι οργανώσεις, συμβάλουν θετικά ούτως ώστε οι αυτοτελώς εργαζόμενοι μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου να συνεργαστούν με κατανόηση και χωρίς προκατάληψη όσον αφορά το Ταμείο, καταβάλλοντας τις υποχρεώσεις τους. Επειδή πιστεύω ότι ορισμένοι ευθύνονται για την κατάσταση που δημιουργήθηκε στο Ταμείο όσον αφορά τους αυτοτελώς εργαζόμενους, είμαι βέβαιος ότι αυτοί οι ορισμένοι μπορούν τώρα μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου να συμβάλουν θετικά ούτως ώστε οι αυτοτελώς εργαζόμενοι να συνεργαστούν και να καταβάλλουν κανονικά τις υποχρεώσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο συνάδελφος Δίγκλης ανέβηκε στο βήμα με στόχο να αποκαταστήσει την αλήθεια. Αυτός ήταν ο ισχυρισμός του. Το αποτέλεσμα όμως, όπως πρέπει να φαίνεται και από τα πρακτικά, είναι ότι άθελά του έχει παραποιήσει την αλήθεια. Στήριξε ολόκληρη την παρέμβασή του σ' αυτή τη συνεδρία και σ' αυτό το θέμα σε λόγια του κ. Κληρίδη, τα οποία ο ίδιος, ο συνάδελφος Δίγκλης, νόμιζε ότι είπε ο κ. Κληρίδης. Πλην όμως η βάση της παρέμβασής του ήταν πεπλανημένη γιατί ο κ. Κληρίδης δεν είπε τα λόγια που ανέφερε ο κ. Δίγκλης ούτε έθεσε τις θέσεις που ο κ. Δίγκλης ισχυρίστηκε πως ο κ. Κληρίδης έθεσε. Και έτσι σπαταλήθηκε χρόνος χωρίς λόγο αλλά και προς δημιουργία πεπλανημένων εντυπώσεων.

Ο κ. Κληρίδης έθεσε το θέμα ατελειών που υπήρχαν κατά καιρούς στο Νόμο. Αυτό είναι μια αδιαμφισβήτητη αλήθεια. Δεν μπορούμε να πούμε ότι ο Νόμος υπήρξε τέλειος από την αρχή. Ήταν ένα θεσμικό νομοθέτημα πρωτοποριακό, το οποίο τέθηκε σε λειτουργία και παρακολουθείτο στο πέρασμα του χρόνου η λειτουργία του για να εντοπισθούν ατέλειες και να διορθωθούν και είναι προς τιμή της Βουλής διότι παρακολούθησε τη λειτουργία αυτού του Νόμου και όπου χρειάστηκε να φέρει τομές στο Νόμο αυτό και παρεμβάσεις διορθωτικές, τις έφερε και μάλιστα τις έφερε με ομοφωνίες. Και αυτό μετρά για όλα τα Κόμματα.

Έχουν ειπωθεί πολλά για την τάξη των αυτοεργοδοτούμενων. Οι αυτοεργοδοτούμενοι αποτελούν εκλεκτό τμήμα του κυπριακού λαού και πρέπει να παραδεχόμαστε ότι είναι μεγάλη η συμβολή τους και σαν αυτοεργοδοτούμενων και σαν εργοδοτών ακόμα στη λειτουργία του Ταμείου, στην ύπαρξή του, στην πρόοδό του και στην ευρωστία του. Αν έχουν προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο, αυτό είναι αναφαίρετο δικαίωμά τους. Είναι χαρακτηριστικό της Δημοκρατίας ότι ο πολίτης που αισθάνεται αδικημένος έχει ανοικτή την οδό προς τη δικαιοσύνη. Και στη Κύπρο ο δρόμος προς τη δικαιοσύνη δεν είναι απλώς ένας δρόμος, είναι λεωφόρος. Και ακολουθήθηκε αυτή η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου. Είναι καθήκον του πολίτη όταν αισθάνεται ότι ένας Νόμος είναι αντισυνταγματικός να ζητήσει να εξετάσει το θέμα τούτο της αντισυνταγματικότητας το Ανώτατο Δικαστήριο. Με αυτές τις προσφυγές τους οι αυτοεργοδοτούμενοι στο Ανώτατο Δικαστήριο και με τις αποφάσεις της ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, πιστεύω ότι έχουν συμβάλει στη θεμελίωση της νομιμότητας του Ταμείου. Γιατί μπορεί η νέα τους προσφυγή να έχει απορριφθεί, μπορεί η νέα τους έφεση να έχει απορριφθεί, η πρώτη όμως είχε πετύχει και κηρύχθηκαν σαν αντισυνταγματικές ορισμένες διατάξεις του Νόμου και διορθώθηκαν στη συνέχεια από τη Βουλή. Αυτή είναι μια τεράστια προσφορά των αυτοεργοδοτούμενων διότι αν δεν προσέφευγαν, θα είχαμε για χρόνια τώρα να λειτουργεί ένας νόμος αντισυνταγματικός σε βάρος της Δημοκρατίας και της δικαιοσύνης.

Επομένως δεν πρέπει να βλέπουμε τους αυτοεργοδοτούμενους σαν εχθρούς του Ταμείου ή σαν ξένους προς το Ταμείο. Ιδιαίτερα εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού, που αποτελούμε πολυταξικό κόμμα, έχουμε χρέος να παρακολουθούμε τα νομοθετήματα αυτά που αφορούν ολόκληρο το σύνολο του λαού για να διαπιστώνουμε και να εξασφαλίζουμε αρμονία μέσα στο σύστημα και μέσα στο νομοθέτημα. Και εδώ είναι η δυσκολία του δικού μας κόμματος, ότι έχει να

παρακολουθήσει και να εξακριβώσει την ύπαρξη αυτής της αρμονίας σε κάθε λεπτομέρεια των νομοθετημάτων.

Το ΑΚΕΛ δυνατό να μην έχει την ίδια δυσκολία γιατί είναι Κόμμα μονοταξικό, ενδιαφέρεται για τα συμφέροντα μιας τάξης και για εκείνη την τάξη πανηγυρίζει ότι είναι απόκτημα και κατάκτηση. Εμείς από την αρχή λέμε ότι αυτό το σύστημα είναι καλό, εξυπηρετεί το σύνολο του λαού, όλες τις τάξεις του λαού, αλλά έχουμε χρέος να παρακολουθούμε τις λεπτομέρειές του στη λειτουργία του με ένα πάντα στόχο, να υπάρχει η αρμονία στη λειτουργία του συστήματος. Και πιστεύουμε ότι και με τις παρεμβάσεις μας στο έργο των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και με τις παρεμβάσεις μας στις συνεδρίες της ολομέλειας έχουμε συμβάλει στο να υπάρχει αυτή η αρμονία. Περαιτέρω όμως θέλω να πω ότι είναι προς τιμή της ίδιας της Βουλής στο σύνολό της η προσφορά της στο να υπάρχει αρμονία στη λειτουργία του Ταμείου και ίσως η μεγαλύτερη προσφορά αυτής της Βουλής σ' αυτό το νομοθέτημα πέραν από την ψήφισή του ήταν η εισαγωγή του θεσμού της ένστασης στο τεκμαρτό εισόδημα. Εκεί αυτή η Βουλή πρότεινε το δικαίωμα της ένστασης. Χαρακτηρίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο σαν λάθος και σαν παρανομία το να μην υπάρχει αυτό το δικαίωμα και η Βουλή το χορήγησε στους ενδιαφερομένους και πιστεύω ότι αυτή η διάταξη αποτελεί θεμελιακή διάταξη στο όλο σύστημα που θα εξασφαλίζει το προχώρημα και την πρόοδο αυτής της λειτουργίας του συστήματος.

Άλλο σχετικό θέμα στη λειτουργία του Ταμείου είναι ο τρόπος που γίνονται οι επενδύσεις. Δεν θα αναφερθώ σε θέματα στα οποία αναφέρθηκαν άλλοι συναδελφοί· θα αναφέρω και θα τονίσω ένα σημείο, το σημείο κατά το οποίο οι επενδύσεις γίνονται με απόφαση του Διευθυντή του Ταμείου και του Υπουργού Οικονομικών.

Πιστεύω ότι η ανάθεση σ' αυτά τα δυο πρόσωπα των σχετικών επενδύσεων είναι μειονεκτική και πρέπει η Βουλή σε κάποιο άλλο στάδιο να μελετήσει και να καθιερώσει κάποια εχέγγυα και κάποιες ασφαλιστικές δικλίδες στις επενδύσεις του Ταμείου. Διότι ο Διευθυντής είναι μέλος της Δημόσιας Υπηρεσίας και ο Υπουργός είναι μέλος της Εκτελεστικής Εξουσίας. Δεν μπορούν οι επενδύσεις να εξαρτώνται στο κύριο τους μέρος από αυτά τα δυο πρόσωπα μονάχα. Χρειάζονται και κάποιοι άλλοι, ίσως η Συμβουλευτική Επιτροπή που υπάρχει, ίσως κάποια άλλα πρόσωπα για τα οποία η Βουλή μπορεί να μελετήσει και να καταλήξει, έχοντας σαν στόχο την καθιέρωση εχεγγύων κα ασφαλιστικών δικλίδων για τη διάθεση των σοβαρών επενδύσεων του Ταμείου.

Ο κ. Δίγκλης είχε αναφερθεί σε όσα ο κ. Ζαχαριάδης είχε πει για τα επιτόκια αλλά η αλήθεια και η πραγματικότητα είναι μία. Δανειζόμενη η Κυβέρνηση τα χρήματα του Ταμείου που είναι Ταμείο όλων μας, όλων των τάξεων—δεν είναι κυβερνητικό Ταμείο, είναι Ταμείο που ανήκει στο λαό γενικά—και πληρώνοντας μόνον 6.1/2% σαν επιτόκιο, ετησία ζημιώνει το Ταμείο. Και είναι πρόδηλο ότι η ίδια η Κυβέρνηση ευεργετείται και κερδίζει από αυτή τη δανειοδότηση. Γιατί αν δανειστεί από οποιοδήποτε άλλο του δίνει 9% ή του δίνει περισσότερα αν είναι εξωτερική η πηγή του δανεισμού. Όταν παίρνει όμως από το Ταμείο, το λαϊκό, πληρώνει 6.1/2%. Ζημιώνει το Ταμείο, κερδίζει η Κυβέρνηση. Όταν δανείζεται από τον ιδιωτικό τομέα πληρώνει περισσότερα, όταν δανείζεται από αυτό το Ταμείο δίνει λιγότερα. Γιατί; Επομένως επ' αυτού του σημείου δεν υπάρχουν περιθώρια διαφωνιών. Ομόφωνοι είμαστε και στην Επιτροπή και στην ολομέλεια ότι πρέπει, όταν δανείζεται το κράτος και προτιμά το Ταμείο Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, να πληρώνει τόσο τόκο όσο πληρώνει και σε οποιαδήποτε άλλη πηγή δανεισμού. Δεν νοείται διαφορετική μεταχείριση. Η ίδια η Κυβέρνηση θα έπρεπε να το είχε κάμει και όχι να αφήνει να δημιουργείται αυτό το θέμα μετά από μακροχρόνια λειτουργία του Ταμείου.

Θα ήθελα σαν τελευταία παρατήρηση να θίξω την σωστή θέση της Βουλής πάνω στις χαριστικές, αν μπορούμε να τις ονομάσουμε, διατάξεις που έγιναν με τη μεταβατική αυτή τροποποίηση του Νόμου. Διατάξεις ευεργετικές, τρόπον τινά, των αυτοεργοδοτούμενων. Οι αυτοεργοδοτούμενοι πήγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο για να προσβάλουν κάποιες διατάξεις του Νόμου που κατά την καλόπιστη αντίληψή τους ήταν αντισυνταγματικές. Η ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου κήρυξε το νόμο συνταγματικό και επομένως κάθε αμφιβολία ως προς το Νόμο εκλείπει επί του παρόντος. Οι αυτοεργοδοτούμενοι δεν πλήρωναν στο μεσοδιάστημα τις εισφορές τους.

Συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Ζιαρτίδη ότι όταν αμφισβητείς το Νόμο οφείλεις να τον τηρείς μέχρις ότου η αρμόδια Εξουσία τον κηρύξει αντισυνταγματικό, και εδώ ήταν το Ανώτατο Δικαστήριο. Όφειλαν να πλήρωναν. Η Βουλή όμως παρακολουθεί τις ωμές πραγματικότητες και διαπιστώνει στην περίπτωση των αυτοεργοδοτούμενων ότι με την καθυστέρηση να πληρώσουν έχουν σωρευτεί ποσά που ίσως να είναι δυσβάστακτα για τους ίδιους επί του παρόντος και είναι δύσκολο να τα πληρώσουν και είπε ομόφωνα η Βουλή ότι δεν θα υπάρξουν οι προσαυξήσεις, τα πρόστιμα, τα επιτίμια, αν μπορούμε να τα ονομάσουμε, στην καθυστέρησή τους και τους έδωσε περαιτέρω και το δικαίωμα μιας σταδιακής πληρωμής μέσα στο χρόνο αυτό που κυλά.

Πιστεύω ότι ήταν σωστή η θέση της Βουλής διότι δεν είμαστε Βουλή τιμωρός, είμαστε Βουλή που βλέπομε τις πραγματικότητες και θέλουμε να τις θεραπεύσουμε με κατανόηση και κοινωνικό πνεύμα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχει ένα χρέος αυτή η Βουλή, να παρακολουθεί τη λειτουργία αυτού του Ταμείου και της σχετικής νομοθεσίας· είναι χρέος της όποτε εντοπίζει κάποια μειονεκτήματα να τα θεραπεύει και το παρελθόν της Βουλής πάνω σ' αυτό το θέμα δείχνει ότι η Βουλή ομόφωνα και με όλα τα Κόμμάτα της είναι πάντα έτοιμη και πρόθυμη να εκτελέσει αυτή την αποστολή της. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να μιλήσω από τη θέση μου.

Ο κ. Χριστοφίδης σχολιάζοντας τα όσα είπα αναφερόμενος στον κ. Κληρίδη, ισχυρίστηκε ότι δεν αντιλήφθηκα και δεν σχολίασα ορθά όσα είπε ο κ. Κληρίδης. Δεν πρόκειται να πω οτιδήποτε περισσότερο σε όσα είπα· απλώς θα προσθέσω ότι υπάρχουν τα πρακτικά τα στενογραφημένα και μαγνητοφωνημένα. Απομένει λοιπόν να ελεγχθούν τα πρακτικά για να διαπιστωθεί αν ορθά ή λανθασμένα σχολίασα όσα είπε ο κ. Κληρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Έχω την γνώμη ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί. Το νομοθέτημα που συζητούμε κατά γενική εκτίμηση είναι το πιο σημαντικό νομοθέτημα που έχουμε

στον τόπο μας και πιστεύω ότι ουδείς συνάδελφος ισχυρίστηκε ποτέ ή μπορεί να ισχυριστεί ότι υπάρχει τέλει νομοθέτημα. Κάθε νομοθέτημα παρουσιάζει ορισμένα κενά και υπάρχει χώρος πάντα για βελτίωση οποιουδήποτε νομοθετήματος. Καθήκον αυτού του Σώματος, καθήκον όλων μας είναι να παρακολουθούμε την εφαρμογή των νομοθετημάτων κατά τέτοιο τρόπο ώστε εκεί και όπου παρουσιάζεται οποιοδήποτε κενό, εκεί και όπου χρειάζεται η παρέμβαση του Σώματος για τη βελτίωση του νομοθετήματος, το Σώμα αυτό να βοηθά στο να βελτιώνεται η σχετική νομοθεσία.

Εκείνο όμως που θα ήθελα να τονίσω και που νομίζω ότι συμφωνούν όλες οι πλευρές της Βουλής, είναι ότι χρειάζεται πράγματι, όπως λέγεται και στην έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, πολύ περισσότερη διαφώτιση διότι πολλοί είναι οι αυτοεργοδοτούμενοι και άλλοι θα έλεγα οι οποίοι δεν γνωρίζουν τα ευεργετήματα που προκύπτουν από το Νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Γι' αυτό και οι αρμόδιοι του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων αλλά και εμείς οι Βουλευτές και η Εκτελεστική Εξουσία έχουμε καθήκον να εξηγήσουμε και πάλιν να εξηγήσουμε στο λαό ούτως ώστε να κατανοήσει ότι αυτό το Ταμείο είναι πράγματι δικό του Ταμείο, δεν ανήκει σε κανένα παρά στον ίδιο το λαό.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 4 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 7 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 12 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 15 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 48 του βασικού νόμου. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 59Α του βασικού νόμου. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Τρίτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Τετάρτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Πέμπτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αύξησις παροχών. Άρθρον 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τρόπος υπολογισμού ειδικών πιστώσεων εισφορών διά το έτος εισφορών 1973—1974. Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρον 19. Παράρτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχουν δυο Κανονισμοί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ όπως τεθούν προς έγκριση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνονται.

«Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984» και «Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Και τώρα προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1984, εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Νόμος για το Δεύτερο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη, έντιμε κύριε Πρόεδρε, η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ'—Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Σεπτεμβρίου 1983.

«Η υγιής απασχόληση και ψυχαγωγία της νεολαίας αποτελεί ένα από τα κύρια μελετήματα της Κυβέρνησης και γενικώς των κρατικών και κοινωνικών

υπηρεσιών όπως διακηρύχτηκε πολλές φορές από την Κυβέρνηση. Διακηρύχτηκε επίσης ότι ιδιαίτερη φροντίδα και στοργή θα υπάρξει για την προσφυγική νεολαία.

Για την προώθηση αυτού του σκοπού κτίστηκαν και βοηθήθηκαν να λειτουργήσουν αρκετά κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα. Υπάρχουν όμως αρκετοί προσφυγικοί συνοικισμοί που δεν λειτουργούν ή καθυστερούν να λειτουργήσουν τέτοια κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Παιδείας και τον Κ.Ο.Α.:

1. Σε πόσους προσφυγικούς συνοικισμούς λειτουργούν σήμερα κέντρα νεότητας και αθλητικά γήπεδα για την προσφυγική νεολαία;
2. Πότε προγραμματίζεται να κτιστούν κέντρα νεότητας και να δημιουργηθούν αθλητικά γήπεδα στους υπόλοιπους προσφυγικούς συνοικισμούς;
3. Ποιά βοήθεια δίνει ο Κ.Ο.Α. για τη λειτουργία αθλητικών γηπέδων στους προσφυγικούς συνοικισμούς;

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Σεπτεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Σήμερα λειτουργούν σε προσφυγικούς συνοικισμούς 36 Κέντρα Νεότητας. Κατά επαρχία λειτουργούν 12 στη Λευκωσία, 10 στη Λεμεσό, 12 στη Λάρνακα και 2 στην Πάφο. Για 8 από αυτά οι κτιριακές διευκολύνσεις και τα βασικά έξοδα λειτουργίας παρέχονται από το Κράτος. Στα υπόλοιπα, που λειτουργούν πάνω σε κοινοτική βάση, το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας παρέχει τεχνική καθοδήγηση και οικονομική βοήθεια σύμφωνα με το Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελετά και προωθεί, σε συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες Υπηρεσίες, την ανέγερση Κέντρων Νεότητας με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες και τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα του τόπου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ένεκα της μεγάλης ανάπτυξης της κοινότητας του Αγίου Αθανασίου θεωρείται απαραίτητη η εγκατάσταση 4 τουλάχιστον τηλεφωνικών θαλάμων και η παραχώρηση αυξημένου αριθμού ιδιωτικών τηλεφώνων στους κατοίκους της περιοχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, ποιά τα σχέδια της Αρχής Τηλεπικοινωνιών για την πιο πάνω κοινότητα και πότε θα υλοποιηθούν;»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές Περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Παρά την εγκατάσταση αριθμού ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Κυπερούντα παραμένουν ακόμα πολλά γραφεία, καταστήματα, επιχειρήσεις και ιδιώτες χωρίς τηλέφωνα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν, τότε και πόσα επί πλέον ιδιωτικά τηλέφωνα θα παραχωρηθούν στην πιο πάνω κοινότητα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες και τότε θα αρχίσουν οι εργασίες για την τοποθέτηση των αναγκαίων τηλεφωνικών θαλάμων και ιδιωτικών τηλεφώνων στα χωριά Πελένδρι και Κάτω Αμιάντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 υποβληθείσες από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ.

«Αναφορικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων σε διάφορα χωριά και συνοικισμούς της Επαρχίας Λεμεσού η Αρχή τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων τα ακόλουθα:

(α) Κυπερούντα

Στην Κυπερούντα άρχισε η εγκατάσταση τηλεφώνων στα σπίτια και στην πρώτη φάση θα εγκατασταθούν 60 τηλέφωνα με προτεραιότητα στις επιχειρήσεις.

Μέσα στον τρέχοντα χρόνο θα συμπληρωθούν οι αναγκαίες εργασίες που θα επιτρέψουν την εγκατάσταση 100 ακόμα τηλεφώνων.

(β) Πελέντρι και Κάτω Αμιάντος

Αναμένεται πως το αγροτικό τηλεφωνικό κέντρο που ανεγείρεται στο Πελέντρι και θα εξυπηρετήσει τα δυο χωριά θα περατωθεί πριν το τέλος του 1984 ώστε να γίνει δυνατή η εγκατάσταση τηλεφώνων στις αρχές του 1985.

(γ) Άγιος Αθανάσιος

Αναμένεται πως σύντομα θα αρχίσει η εγκατάσταση τηλεφώνων σ' ορισμένες περιοχές του χωριού. Μέσα στο δεύτερο τρίμηνο του 1984 θα συμπληρωθούν οι αναγκαίες εργασίες στις υπόλοιπες περιοχές του χωριού που θα επιτρέψουν την εγκατάσταση τηλεφώνων.

Στο Συνοικισμό Αγίου Αθανασίου άρχισε ήδη η εγκατάσταση τηλεφώνων σε διάφορα υποστατικά. Σε σύντομο χρόνο θα συμπληρωθούν οι αναγκαίες διασυρματώσεις στις πολυκατοικίες του συνοικισμού και θα αρχίσει αμέσως η εγκατάσταση τηλεφώνων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τότε προτίθεται να υλοποιήσει καλιά απόφαση για επάνδρωση του Νοσοκομείου Κυπερούντας με παιδίατρο και αναισθησιολόγο και από τότε θα διοριστεί οφθαλμίατρος και γυναικολόγος που θα επισκέπτονται το πιο πάνω Νοσοκομείο μια τουλάχιστο φορά τη βδομάδα.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Νοσοκομείο Κυπερούντας είναι επανδρωμένο με παιδίατρο από το 1977.

Αναισθησιολόγος προσλήφθηκε πρόσφατα και τοποθετήθηκε προσωρινά στο Νοσοκομείο Λεμεσού για ενημέρωση πάνω στις διαδικασίες. Τώρα έχει αναλάβει τα καθήκοντά του σαν μέλος της ομάδας του χειρουργείου του Νοσοκομείου Κυπερούντας που άρχισε ήδη να λειτουργεί.

Έχουν παραγγελθεί τα αναγκαία μηχανήματα του οφθαλμιάτρου. Ευθύς μετά την παραλαβή τους, οφθαλμίατρος από το Νοσοκομείο Λευκωσίας θα εκτελεί επισκέψεις στην Κυπερούντα ανάλογα με τις ανάγκες.

Το Υπουργείο Υγείας εξετάζει τη δυνατότητα επισκέψεων και άλλων ειδικοτήτων για το εγγύς μέλλον».

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Επειδή η διάτρηση που ανορύχθηκε στο χωριό Γεράσα το 1982 είναι αδύνατο να λύσει το αρδευτικό πρόβλημα της κοινότητας λόγω της μικρής ποσότητας νερού που βρέθηκε, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- (α) Αν μελετάται η κατασκευή χωμάτινης υδατοδεξαμενής παρόμοιας με εκείνες που κατασκευάστηκαν σύμφωνα με το Σχέδιο Πιτσιλιάς.
- (β) Αν το νερό που βρέθηκε στην πιο πάνω διάτρηση είναι κατάλληλο και αρκετό και, αν ναι, κατά πόσο η Κυβέρνηση σκοπεύει να το χρησιμοποιήσει για να λύσει το πρόβλημα πόσιμου νερού που αντιμετωπίζει το χωριό».

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ. κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«1. Άρδευση:

- (α) Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων μελετά ήδη τις δυνατότητες κατασκευής χωμάτινης εξωποτάμιας δεξαμενής με στόχο τη συγκέντρωση νερού κατά τους χειμερινούς μήνες που υπάρχει πλεόνασμα και χρήση τούτου κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
- (β) Από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας στο στάδιο αυτό που είναι προκαταρκτικά, φαίνεται πως για να γίνει δυνατή η άρδευση 169 σκαλών γης περίπου του χωριού Γεράσα, θα χρειασθεί κεφαλαιουχική δαπάνη της τάξης των £270,000 και ετήσια δαπάνη από £400 για άντληση νερού από τη δεξαμενή στις ψηλότερες περιοχές του

αρδευτικού. Στην πιο πάνω δαπάνη δεν περιλαμβάνονται τα έξοδα για εγκατάσταση βελτιωμένων συστημάτων αρδύσεως.

- (γ) Από τα πιο πάνω εκτεθέντα προκαταρκτικά στοιχεία φαίνεται πως η εκτέλεση ενός τέτοιου έργου θα είναι αντιοικονομική. Ζητήθηκε όμως από τον Έπαρχο Λεμεσού να ενημερώσει την ενδιαφερόμενη κοινότητα για τα πιο πάνω στοιχεία και να μας κάμει γνωστές τις απόψεις της προτού προχωρήσουμε στην εξέταση σε βάθος του όλου θέματος.

2. Ύδρευση.

- (α) Η ποιότητα του νερού της γεώτρησης που ανορύχθηκε στη Γεράσα αποκλείει δυστυχώς τη χρήση του για υδρευτικούς σκοπούς.
- (β) Η παρεχόμενη σήμερα ποσότητα νερού για σκοπούς υδατοπρομήθειας από τις δυο υφιστάμενες πηγές της κοινότητας ανέρχεται στα 165 λίτρα κατά κεφαλή. Σύμφωνα με την καθιερωμένη τακτική, μια ποσότητα θεωρείται σαν ικανοποιητική για τις αγροτικές κοινότητες όταν φθάνει τα 130 λίτρα κατά κεφαλή. Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, η κοινότητα Γεράσας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι κανονικά αντιμετωπίζει για την ώρα τουλάχιστο υδρευτικό πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού εισέλθουμε στο Κεφάλαιο Δ', θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα για ένα σημείωμα του Προέδρου κ. Λαδά αναφορικά με δύο θέματα.

Το πρώτο αφορά το νομοσχέδιο περί Δήμων. «Ο Υπουργός Εσωτερικών», λέγει ο Πρόεδρος του Σώματος, «με πληροφόρησε ότι θα είναι έτοιμο εντός του Φεβρουαρίου».

Το δεύτερο αφορά το τροποποιητικό νομοσχέδιο του περί Επιτρόπων Διοικήσεων Νόμου, «Όμπουτμαν». «Ο Υπουργός Δικαιοσύνης», και πάλιν ο κ. Λαδάς πληροφορεί το Σώμα, «με πληροφόρησε ότι υπέβαλε πλήρες νομοσχέδιο που συζητείται στο Υπουργικό Συμβούλιο. Ελπίζει ότι σύντομα θα περατωθεί η συζήτηση και το νομοσχέδιο θα σταλεί στη Βουλή».

Ερχόμαστε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'—«Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα». Εκκρεμεί η λήψη απόφασης από μέρος του Σώματος και νομίζω ότι το Σώμα θα πρέπει να είναι έτοιμο σήμερα να πάρει τη σχετική απόφαση. Η πρόταση είναι όπως το Σώμα καλέσει την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει το συντομότερο δυνατό τροποποιητικό νομοσχέδιο της υφιστάμενης νομοθεσίας για το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως.

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Λ. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε, με τη διαφορά ότι πρέπει να υπάρξει μια τακτή προθεσμία. Γι' αυτό εισηγούμαστε όπως, αν εντός ενός ή δύο μηνών η Εκτελεστική Εξουσία δεν καταθέσει το νομοσχέδιο, η Βουλή να προχωρήσει να καταθέσει πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήδη, όπως έχω ανακοινώσει από μέρος του κ. Λαδά, η Εκτελεστική Εξουσία μελετά σχετικό νομοσχέδιο και θα είναι σε θέση να το καταθέσει, αλλά

συμφωνούμε κατ' αρχήν ότι, αν και εφόσον αργήσει η κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου, τότε το Σώμα το ίδιο μπορεί να προχωρήσει στην κατάθεση σχετικής πρότασης νόμου.

Έτσι κλείει η συζήτηση πάνω σ' αυτό το πρώτο θέμα.

Και εισερχόμαστε τώρα στο δεύτερο θέμα του Κεφαλαίου Δ' «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου. Συνέχιση της συζήτησης.

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Βουλευτές,

Η ομιλία του συνάδελφου κ. Γ. Ομήρου πάνω στο θέμα «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση της Π.Ε.Π. από την Κυβέρνηση» αποτελεί από την αρχή ως το τέλος ένα υβριστικό λίβελλο ενάντια όχι μόνο στην Π.Ε.Π., τη δημοκρατικά εκλελεγμένη ηγεσία του προσφυγικού κόσμου, αλλά και ενάντια στους ίδιους τους πρόσφυγες.

Με την ομιλία του ο κ. Ομήρου έχει εκτοξεύσει ένα σωρό ανυπόστατες και συκοφαντικές κατηγορίες ενάντια στην Π.Ε.Π. και τον προσφυγικό κόσμο. Στο πρώτο μέρος της ομιλίας του αμφισβήτησε τον έγκυρο και το δημοκρατικό τρόπο της εκλογής της Παγκύπριας Επιτροπής και των Επαρχιακών Επιτροπών των προσφύγων και χωρίς την παραμικρή στενοχώρια και ντροπή ισχυρίστηκε ότι «η ηγεσία της Π.Ε.Π. κατασκευάζεται σε κομματικά παρασκήνια και εμφανίζεται στα συνέδρια μερικών εκατοντάδων ατόμων σε προκατασκευασμένους καταλόγους και εγκρίνεται χωρίς ανθυποψηφίους». Και αφού διατύπωσε αυτό τον ανυπόστατο και συκοφαντικό ισχυρισμό οδηγήθηκε ο ίδιος στο συμπέρασμα, ότι «αυτό δεν είναι δημοκρατία αλλά απάτη».

Στηριζόμενος πάνω στον ίδιο αυθαίρετο ισχυρισμό, ότι δηλαδή οι εκλογές δεν διεξάγονται κατ' έγκυρο και δημοκρατικό τρόπο και ότι η Π.Ε.Π. δεν αποτελεί τη γνήσια καθοδήγηση των προσφύγων, ο εισηγητής του θέματος χαρακτήρισε «αδιανόητη, σκανδαλώδη και απαράδεκτη» τη χρηματοδότηση της Π.Ε.Π. από την Κυβέρνηση, εκτοξεύοντας ταυτόχρονα ένα ακόμα λίβελλο ενάντια στην Π.Ε.Π., ότι αυτοί που την αποτελούν εξυπηρετούν στενά κομματικά συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα των προσφύγων.

Από ανθρώπους που δεν γνοιάζονται πραγματικά για τον προσφυγικό κόσμο και τα προβλήματά του, που βλέπουν τους πρόσφυγες και την προσφυγιά μόνο σαν αντικείμενο για πολιτική εκμετάλλευση, από ανθρώπους που δεν έχουν καθημερινή επαφή και δεν είναι ζυμωμένοι με την προσφυγιά και τα προβλήματά της—και φαίνεται ότι ο κ. Ομήρου δεν έχει μίαν τέτοια επαφή, ανάμιξη και ενδιαφέρον για τα προβλήματα του προσφυγικού κόσμου—δεν αναμένουμε να ξέρουν και να ενδιαφερθούν για τον τρόπο εκλογής των αντιπροσώπων που παίρνουν μέρος στα Συνέδρια των προσφύγων από τα οποία εκλέγεται και η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Γι' αυτό και πιθανόν ο κ. Ομήρου να μη γνωρίζει ή κι' αν γνωρίζει φαίνεται πως δεν εκτιμά το γεγονός ότι οι αντιπρόσωποι για το Παγκύπριο και τα Επαρχιακά Συνέδρια των προσφύγων εκλέγονται σε ανοιχτές γενικές συνελεύσεις, που συγκροτούνται στους προσφυγικούς συνοικισμούς και καταυλισμούς, στα χωριά και στις συνοικίες όπου ζουν και κατοικούν πρόσφυγες. Ο κ. Ομήρου πιθανό να μην

ξέρει, αφού ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε να παρακολουθήσει τέτοιες συνελεύσεις, ότι αυτές είναι ανοιχτές, γίνονται ύστερα από γενική γνωστοποίηση προς τους πρόσφυγες κάθε τόπου και ότι σ' αυτές μπορεί να πάρει μέρος οποιοσδήποτε πρόσφυγας χωρίς καμιά διατύπωση και κανένα περιορισμό και ότι κάθε ένας που παίρνει μέρος σε τέτοιες συνελεύσεις είναι ελεύθερος χωρίς τον παραμικρό περιορισμό να εκθέσει υποψηφιότητα είτε για να εκλεγεί αντιπρόσωπος για το Παγκύπριο ή το Επαρχιακό Συνέδριο, είτε για μέλος της Τοπικής Επιτροπής των προσφύγων του τόπου που διαμένει.

Από μέρους της Π.Ε.Π. και των Ε.Ε. Προσφύγων προκαλώ τον κ. Ομήρου να αναφέρει απ' αυτό το βήμα έστω και μια περίπτωση που απαγορεύτηκε σ' οποιοδήποτε πρόσφυγα να πάρει μέρος σε τοπική συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε είτε για εκλογή αντιπροσώπων για Συνέδρια—Επαρχιακό ή Παγκύπριο—είτε για ανάδειξη Τοπικής Προσφυγικής Επιτροπής. Επαναλαμβάνω, οι συνελεύσεις των προσφύγων είναι ανοιχτές για όλους τους πρόσφυγες, οι εκλογές των αντιπροσώπων γίνονται κατά τον πιο δημοκρατικό τρόπο, χωρίς να απαγορεύεται σε οποιοδήποτε να εκθέσει υποψηφιότητα και οι αντιπρόσωποι που εκλέγονται αντιπροσωπεύουν δημοκρατικά και γνήσια τους πρόσφυγες που τους αναδείχνουν σαν αντιπροσώπους.

Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι με κανένα τρόπο δεν παραβιάζεται κατά τη διαδικασία της εκλογής αντιπροσώπων ή για την ανάδειξη Τοπικών Επιτροπών. Η άποψη ότι για να θεωρούνται δημοκρατικές και γνήσιες οι εκλογές των αντιπροσώπων πρέπει, όπως είπε ο κ. Ομήρου, όλοι οι πρόσφυγες που δικαιούνται ψήφου με βάση το Σύνταγμα να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα με τη χρήση του εκλογικού τους βιβλιαρίου προβάλλεται μόνο και μόνο για να καλύψει την ανυπόστατη και συκοφαντική κατηγορία ότι τάχα οι εκλογές των αντιπροσώπων των προσφύγων δεν είναι γνήσιες και συνεπώς και η Π.Ε.Π. δεν εκφράζει και δεν αντιπροσωπεύει δημοκρατικά και γνήσια τον προσφυγικό κόσμο.

Μπαίνει, όμως, το ερώτημα: Προς τι η χρήση του εκλογικού βιβλιαρίου στις συνελεύσεις των προσφύγων για την εκλογή των αντιπροσώπων τους; Μήπως για να διαπιστωθεί η προσφυγική ιδιότητα του πρόσφυγα; Μια τέτοια διαπίστωση είναι περιττή και αχρείαστη, γιατί οι πρόσφυγες του κάθε συνοικισμού, της κάθε ενορίας και του κάθε χωριού είναι γνωστοί μεταξύ τους και κανένας μη πρόσφυγας δεν έχει κανένα λόγο να πάρει μέρος σε προσφυγικές συνελεύσεις.

Εφόσον οι τοπικές συνελεύσεις των προσφύγων είναι ανοιχτές για όλους τους πρόσφυγες του συνοικισμού, της ενορίας ή του χωριού και εφόσον δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στη συμμετοχή σ' αυτές οποιοδήποτε πρόσφυγα, δεν συντρέχει κανένας λόγος για τη χρήση του εκλογικού βιβλιαρίου στις τέτοιες συνελεύσεις. Αν ακολουθείτο αυτό που εισηγείται ο κ. Ομήρου, θάταν μια περιττή γραφειοκρατία, μια άχρηστη και αδικαιολόγητη διαδικασία, που μόνο ταλαιπωρία μπορούσε να δημιουργήσει στον προσφυγικό κόσμο.

Εμείς θεωρούμε τις συνελεύσεις των προσφύγων και την ανάδειξη των αντιπροσώπων τους για τα Συνέδρια ή για τις Τοπικές Επιτροπές ολότελα δημοκρατικές και γνήσιες και σεβόμαστε απόλυτα τα αποτελέσματα αυτών των συνελεύσεων.

Κατ' ακολουθία, θεωρούμε την Π.Ε.Π. σαν τη γνήσια και δημοκρατικά εκλεγμένη ηγεσία του προσφυγικού κόσμου. Η Π.Ε.Π. εκλέγεται από τα Συνέδρια στα οποία παίρνουν μέρος οι δημοκρατικά εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του προσφυγικού κόσμου από καταλόγους υποψηφίων στους οποίους ο κάθε αντι-

πρόσωπος που μετέχει στο Συνέδριο έχει απαραβίαστο δικαίωμα να ζητήσει να περιληφθεί σαν υποψήφιος. Τα όσα είπε σχετικά με τον τρόπο εκλογής της Π.Ε.Π. ο κ. Ομήρου, ότι δήθεν «η Π.Ε.Π. κατασκευάζεται σε κομματικά παρασκήνια...» αποτελούν ύβρη για την Π.Ε.Π., προσβολή για τους πρόσφυγες και υποτίμηση της νοημοσύνης τους. Ο κατάλογος των υποψηφίων είτε για την Π.Ε.Π., είτε για τις Επαρχιακές ή Τοπικές Επιτροπές, ανακοινώνεται στους συνέδρους, που είναι ελεύθεροι να τον τροποποιήσουν ή και να τον συμπληρώσουν με οποιοδήποτε νέο υποψήφιο από τους συνέδρους.

Όσο για τον ισχυρισμό πως αυτοί που εμφανίζονται σαν ηγέτες των προσφύγων «εξυπηρετούν στενά κομματικά συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα των προσφύγων» είναι απλουστάτα τόσο αήθης που δεν αξίζει να ασχοληθεί ένας για να τον ανασκευάσει. Οι πιο αρμόδιοι να αποφανθούν πάνω σ' ένα τέτοιο λίβελλο ενάντια στην ηγεσία των προσφύγων είναι οι ίδιοι οι πρόσφυγες. Κι' αυτοί ξέρουν από την πείρα τους από την ίδια τη ζωή τους κατά πόσο η Π.Ε.Π. εξυπηρετεί στενά κομματικά συμφέροντα και όχι τα συμφέροντα των προσφύγων, γιατί αυτές οι χιλιάδες των προσφύγων βλέπουν και είναι πεπεισμένοι από τη δική τους πείρα για το πόσο μοχθούν, πόσο κοπιάζουν και πώς αγωνίζονται οι ηγέτες του προσφυγικού κόσμου, τα μέλη της Π.Ε.Π. και των Επαρχιακών Επιτροπών των προσφύγων και εκεί που μιλούν τα έργα τα λόγια είναι περιττά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο εισηγητής του θέματος, κ. Ομήρου, δεν αρκέστηκε στο να αμφισβητήσει την αντιπροσωπευτικότητα της Π.Ε.Π. και να εκτοξεύσει τους συκοφαντικούς του ισχυρισμούς, ότι η διαδικασία εκλογής της Π.Ε.Π. δεν είναι δημοκρατική. Τυφλωμένος από κομματικό μίσος και εμπάθεια εξαπέλυσε μιαν αήθη επίθεση ενάντια στον προσφυγικό κόσμο, υβρίζοντάς τον ότι ουσιαστικά δεν ενδιαφέρεται για το πολιτικό πρόβλημα, για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού. «Δυστυχώς τα προβλήματα των προσφύγων—είπε ο κ. Ομήρου—αντιμετωπίστηκαν ως τώρα με μια νοοτροπία στην οποία κυριάρχησε η ευνοιοκρατία, η συνδικαλιστικοποίηση και ο παραμερισμός της πολιτικής υφής του προβλήματος».

Με άλλα λόγια, ο κ. Ομήρου κατηγορεί τους πρόσφυγες και την ηγεσία τους ότι όλη η έγνοια και το ενδιαφέρον τους είναι πώς να βελτιώσουν τις στεγαστικές και γενικά τις βιοτικές τους συνθήκες, αδιαφορώντας ή θέτοντας σε δεύτερη μοίρα το πολιτικό πρόβλημα, τον αγώνα για τη λύση του πολιτικού προβλήματος, με το οποίο είναι συνυφασμένο και αεχώριστο και το αίτημα και ο αγώνας για την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους. Ο κ. Ομήρου κατηγορεί την ηγεσία των προσφύγων ότι με την προσέγγισή της για το προσφυγικό «ευνουχίζει τα φρονήματα του προσφυγικού κόσμου, αποπροσανατολίζει το προσφυγικό κίνημα και το περιθωριοποιεί».

Δεν θα παραθέσω και άλλα αποσπάσματα από την ομιλία του κ. Ομήρου που, όπως είπα, αποτελεί από την αρχή ως το τέλος ένα υβριστικό λίβελλο ενάντια στην Π.Ε.Π. και τον προσφυγικό κόσμο. Σαν απάντηση σ' αυτούς τους συκοφαντικούς ισχυρισμούς του, σ' αυτές τις ύβρεις προκαλώ το Βουλευτή της ΕΔΕΚ να παρουσιάσει σ' αυτό Σώμα έστω και μια διακήρυξη ή απόφαση Παγκύπριου Συνεδρίου των προσφύγων στο οποίο να μη γίνεται πρώτ' απ' όλα αναφορά στο πολιτικό πρόβλημα και να μη διακηρύσσεται η απόφαση του προσφυγικού κόσμου ν' αγωνισθεί με όλες του τις δυνάμεις για μιαν ειρηνική, δίκαιη, αμοιβαία αποδεχτή και βιώσιμη λύση του Κυπριακού βασισμένη πάνω στα ψήφισμα του Ο.Η.Ε. και τις συμφωνίες κορυφής.

Αν ο κ. Ομήρου έκαμνε τον κόπο πριν εκτοξεύσει τους συκοφαντικούς του ισχυρισμούς και τις ύβρεις του ενάντια στην Π.Ε.Π. και τον προσφυγικό κόσμο, να ανατρέξει στα ντοκουμέντα της Π.Ε.Π. και στον Τύπο, θα έβλεπε ότι δεν υπάρχει προκήρυξη ή απόφαση Συνεδρίου, από το Α' Συνέδριο που έγινε στις 20 του Δεκέμβρη του 1974 ως το τελευταίο, που δεν διακηρύσσεται σαν πρώτη και κύρια θέση η απόφαση του προσφυγικού κόσμου να αγωνισθεί για τη λύση του πολιτικού προβλήματος. Θα έβλεπε ακόμα ο κ. Ομήρου, ότι δεν υπάρχει απόφαση Συνεδρίου στην οποία να μην προτάσσεται πριν από οποιοδήποτε αίτημα για το στεγαστικό ή οποιοδήποτε άλλο, το αίτημα για δικαίωση και για την επιστροφή των προσφύγων στις εστίες τους.

Καλώ τους επικριτές της Π.Ε.Π. και αυτούς που με τις απόψεις τους συκοφαντούν τον προσφυγικό κόσμο να παρουσιάσουν από το βήμα της Βουλής έστω και μιαν απόφαση Συνεδρίου των προσφύγων, όπου δεν διακηρύσσεται καθαρά και απερίφραστα και σαν πρώτο μέλημα και θέση του προσφυγικού κόσμου, ο αγώνας για το πολιτικό πρόβλημα, ο αγώνας για τη λύση του πολιτικού προβλήματος, ο αγώνας για τη δικαίωση και την επιστροφή του προσφυγικού κόσμου.

Αυτή τη θέση διακήρυξαν σταθερά και επίμονα όλα τα Συνέδρια των προσφύγων και η Π.Ε.Π. με κάθε ευκαιρία. Είναι δεκάδες, αν όχι και εκατοντάδες τα ψηφίσματα που η Π.Ε.Π. και γενικά ο προσφυγικός κόσμος υπό την καθοδήγησή της, απέστειλε προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, προς το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε., προς τους ηγέτες των 5 μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, προς κάθε κατεύθυνση, διαδηλώνοντας τις θέσεις και την απαίτηση για μια δίκαιη, ειρηνική και αμοιβαία αποδεκτή λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και τις συμφωνίες κορυφής.

Και ενώ υπάρχουν πληθώρα τέτοιων ψηφισμάτων και διακηρύξεων, ο κ. Ομήρου παραγνωρίζοντας αυτή την αδιάψευστη πραγματικότητα, εθελοτυφλώντας μπροστά σ' αυτή την πραγματικότητα, σπρώχνεται από την εμπάθεια και το τυφλό μίσος του προς την Π.Ε.Π. στο να εκτοξεύσει από το βήμα της Βουλής τους λιβέλλους του ενάντια στον προσφυγικό κόσμο και την ηγεσία του.

Είναι πιθανό, όμως, κ. Πρόεδρε, ο κ. Ομήρου και άλλοι που για διάφορους λόγους δεν χωνεύουν την Π.Ε.Π. να ισχυρισθούν ότι, ναι μεν η Π.Ε.Π. στα Συνέδρια και με κάθε άλλη ευκαιρία διακηρύττει αυτές τις θέσεις, αλλά αρκείται απλά στη διακήρυξή τους και δεν αγωνίζεται για την προώθησή τους στην πράξη. Βέβαια, για ανθρώπους που έμειναν και μένουν και σήμερα μακριά από τον προσφυγικό κόσμο και τα προβλήματά του, για ανθρώπους που η μόνη έγνοια τους και η αγωνία τους είναι πως να συκοφαντήσουν για στενά κομματικούς σκοπούς και συμφέροντα την ηγεσία των προσφύγων και τους ίδιους τους πρόσφυγες, για ανθρώπους που προσεγγίζουν το προσφυγικό και ενδιαφέρονται γι' αυτό μόνο από τη στενή κομματική σκοπιά και για κομματική εκμετάλλευση, θα ήταν αυταπάτη να αναμένουμε να αναγνωρίσουν και να εκτιμήσουν τους πολιτικούς αγώνες του προσφυγικού κόσμου και της ηγεσίας του. Αν όμως αυτοί οι κύριοι θέλουν να κλείουν τα μάτια για την αγωνιστική και πατριωτική δράση των προσφύγων που είναι συσπειρωμένοι στις γραμμές της Π.Ε.Π., ο λαός και πρώτ' απ' όλα οι ίδιοι οι πρόσφυγες εκτιμούν και επανειλημμένα έχουν διαδηλώσει αυτή την εκτίμησή τους για την πολύπλευρη δράση και τους αγώνες της ηγεσίας τους για το πολιτικό πρόβλημα.

Δεν είδαν μήπως οι επικριτές της Π.Ε.Π. και του προσφυγικού κόσμου, αυτοί που έχουν το θράσος να κατηγορούν την ηγεσία των προσφύγων, ότι κενουχίζουν

τον αγώνα των προσφύγων για το πολιτικό μας πρόβλημα, τις διαδηλώσεις που κατά καιρούς οργάνωσε η Π.Ε.Π. για το πολιτικό μας πρόβλημα; Δεν ξέρουν οι επικριτές του προσφυγικού κόσμου και της Π.Ε.Π. τα αναρίθμητα διαβήματα της Π.Ε.Π. προς τις Πρεσβείες των 5 μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας; Δεν πληροφορήθηκαν οι επικριτές της Π.Ε.Π. για τις δημοσιογραφικές διασκέψεις, για τις αποστολές της Π.Ε.Π. στην Αθήνα κι' αλλού για να προβάλει το πολιτικό μας πρόβλημα και την απαίτηση του προσφυγικού κόσμου για την επιστροφή του στις εστίες και τις περιουσίες του και για μια δίκαιη λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. και τις συμφωνίες κορυφής;

Τίποτε απ' όλη αυτή την πατριωτική και αγωνιστική δράση της Π.Ε.Π. και του προσφυγικού κόσμου δεν είδαν και δεν βλέπουν οι κατήγοροί της. 'Οχι γιατί δεν υπάρχει μια συνεχής και πολύπλευρη δράση της Π.Ε.Π. και του προσφυγικού κόσμου, αλλά γιατί έτσι συμφέρει κομματικά να παραγνωρίζουν και να διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα. 'Ομως η αλήθεια είναι πιο δυνατή από το φέμα και τη διαστρέβλωση και το φως πιο δυνατό από το σκοτάδι και τη συσκοτίση. Κι' η αλήθεια συντρίβει σαν χάρτινους πύργους τους ανυπόστατους και συκοφαντικούς ισχυρισμούς του κ. Ομήρου σε βάρος της Π.Ε.Π.

Είναι αυτή την Π.Ε.Π. με την τόσο πλούσια, πολύπλευρη, πατριωτική και αγωνιστική δράση, που τα πιο πολλά μέλη της προσφέρουν με ανιδιοτέλεια και χωρίς να λογαριάζουν κόπους και μόχθους, που ο κ. Ομήρου κατασυκοφάντησε με την ομιλία του απ' αυτό το βήμα και είναι γι' αυτή την Π.Ε.Π., που τόσα πρόσφερε και προσφέρει στον απελευθερωτικό, αντιιμπεριαλιστικό, αντικατοχικό αγώνα του λαού μας που θεωρεί «σκανδαλώδη και απαράδεκτη» τη χρηματοδότησή της από την Κυβέρνηση, χρηματοδότηση που συνίσταται στην πληρωμή των μισθών ενός μίνιμουμ προσωπικού και εξόδων συντήρησης γραφείων της Π.Ε.Π. και η οποία χρηματοδότηση εγκρίνεται κάθε χρόνο από τη Βουλή στους προϋπολογισμούς του Ε.Τ.Α.

Μπαίνει, όμως, το ερώτημα: Πώς εξηγείται αυτή η εμπαθής και η γεμάτη τυφλό μίσος επίθεση του κ. Ομήρου ενάντια στην Π.Ε.Π. και τον προσφυγικό κόσμο; Από ποιά ελατήρια κινούμενος ο κ. Ομήρου κλείει τα μάτια μπροστά στην πραγματικότητα και ολότελα αβάσιμα συκοφαντεί την Π.Ε.Π. και τον προσφυγικό κόσμο για «ευνουχισμό» της αγωνιστικής του διάθεσης;

Η απάντηση είναι πολύ απλή. Η απάντηση βρίσκεται στο ότι ο προσφυγικός κόσμος αποδοκίμασε και αποδοκιμάζει την πολιτική, τη γραμμή και την ταχτική του Κόμματος του κ. Ομήρου όσον αφορά τη λύση του Κυπριακού. Κι' αυτή ή αποδοκιμασία φάνηκε πολύ καθαρά και κατά αδιάψευστο τρόπο με τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του 1981 και των προεδρικών εκλογών του 1983.

Ο προσφυγικός κόσμος αρνήθηκε να παρασυρθεί από την κούφια συνθηματολόγηση του κόμματος του κ. Ομήρου και την έξω τόπου και χρόνου, την ανεδαφική πολιτική του και αρνήθηκε την ψήφο του σ' αυτό το Κόμμα.

Αυτός είναι ο πραγματικός λόγος για την αήθη και συκοφαντική επίθεση του κ. Ομήρου ενάντια στους πρόσφυγες και την ηγεσία τους.

Ωστόσο, ο προσφυγικός κόσμος συσπειρωμένος γύρω από την έγκυρη, τη νόμιμη και δημοκρατικά εκλεγμένη ηγεσία του, διαδηλώνοντας πάντα την εμπιστοσύνη του προς αυτή τη δοκιμασμένη ηγεσία, θα συνεχίσει ενωμένος τον αγώνα του για τη δικαίωση, για τη λύση του Κυπριακού, για μια Κύπρο

πραγματικά ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, αδέσμευτη και αποστρατικοποιημένη, μια Κύπρο χωρίς πρόσφυγες και αγνοούμενους, χωρίς ξένους στρατούς και ξένες βάσεις, κοινή πατρίδα όλων των κατοίκων της Ελλάνων, Τούρκων, Αρμένιων, Μαρωνιτών, Λατίνων, γέφυρα ειρήνης, φιλίας και συνεργασίας στην περιοχή μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος η συζήτηση θα συνεχιστεί κατά την ερχόμενη συνεδρία του Σώματος.

Στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχουν τρεις εκθέσεις. Είναι η κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται (α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και (β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».

Η δεύτερη Έκθεση είναι εκείνη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας», και η τρίτη Έκθεση είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».

Επειδή υπάρχει εισήγηση να θεωρηθούν ως αναγνωσθείσες αυτές οι Εκθέσεις, αν το Σώμα έχει ένσταση θα είμαι υποχρεωμένος να καλέσω τους Προέδρους των Επιτροπών να αναγνώσουν τις Εκθέσεις.

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ 1. «Η ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗ ΣΕΒΕΓΕΠ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΒΙΑΓΡΕΞ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ» ΚΑΙ 2. «Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΠΑΦΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Σ' ΑΥΤΕΣ».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εμπορίου και Βιομηχανίας**

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Χαμπής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Νίκος Αναστασιάδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ιάκωβος Κατσουρωτός

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Γεωργίας και Φυσικών Πόρων**

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Αυγερινός Παπαρές

Γιαννάκης Ομήρου

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Κίμων Παναγίδης
Ρήνα Κατσελλή
Αυγερινός Παπαρές
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησαν το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα σε έξι συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 26 και 31 Μαΐου, στις 7 Ιουνίου, στις 6 και 13 Οκτωβρίου 1983 και στις 20 Ιανουαρίου 1984 και το δεύτερο θέμα σε πέντε συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 9 και 23 Ιουνίου, στις 6 και 13 Οκτωβρίου 1983 και στις 20 Ιανουαρίου 1984. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες αυτές των Επιτροπών κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Διοικητής του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του Τμήματός του. Κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και αντιπροσωπείες των απολυθέντων και των υπηρετούντων υπαλλήλων της ΣΕΒΕΓΕΠ.

Όπως είναι γνωστό, το πρώτο από τα πιο πάνω θέματα ενεγράφη στη Βουλή από τους αξιότιμους Βουλευτές κ.κ. Ν. Αναστασιάδη και Α. Παπαρέ ενώ το δεύτερο θέμα ηγέρθη στη Βουλή από το αξιότιμο Μέλος της κ. Γ. Ομήρου. Και τα δυο αυτά θέματα παραπέμφθηκαν, κατόπιν απόφασης της ολομέλειας του Σώματος, στις πιο πάνω Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για μελέτη και υποβολή σχετικής Έκθεσης στη Βουλή.

Ενεργώντας οι τρεις Επιτροπές με βάση τους όρους εντολής που πήραν από το Σώμα, ζήτησαν και ενημερώθηκαν από το Διοικητή του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως για το πώς παρουσιάζεται σήμερα το θέμα της ΣΕΒΕΓΕΠ—ΒΙΑΓΡΕΞ, τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή που προγραμματίζονται να ληφθούν για την αποκατάσταση των επηρεαζόμενων υπαλλήλων και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του όλου προβλήματος πάνω στη γεωργία γενικότερα καθώς και για την κατάσταση των συνεργατικών βιομηχανιών Ανατολικού Πάφου.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στις Επιτροπές από το Τμήμα Συνεργατικής Αναπτύξεως προκύπτουν τα πιο κάτω:—

1. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕΒΕΓΕΠ—ΒΙΑΓΡΕΞ

- (α) Η ΣΕΒΕΓΕΠ—ΒΙΑΓΡΕΞ ιδρύθηκε το 1970 και άρχισε τη λειτουργία της το 1971 με το εργοστάσιο του Αστρομερίτη και το 1972 αγόρασε και τη γεωργική εταιρεία ΒΙΑΓΡΕΞ που είχε εργοστάσιο στη Λεμεσό. Η εταιρεία αυτή, που ασχολείται με τη μεταποίηση γεωργικής παραγωγής, μέχρι το τέλος του 1981 δημιούργησε χρέη της τάξης των £9 εκ. με δανειοδότηση σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Ειδικότερα η οικονομική κατάσταση της εταιρείας ΣΕΒΕΓΕΠ παρουσιάζεται μέχρι το τέλος του 1982 ως ακολούθως:—

Στοιχεία Παθητικού 31.12.1982

	£
(α) Μετοχικό Κεφάλαιο	26,000
(β) Πιστωτές:	
(i) Συνεργ. Κεντρική Τράπεζα	8,600,000
(ii) Διάφοροι	400,000
	<u>9,026,000</u>

Στοιχεία Ενεργητικού 31.12.1982

(α) Ακίνητη περιουσία, κτιριακές και μηχανικές εγκαταστάσεις	1,200,000
(β) Εμπορεύματα στις αποθήκες	800,000
(γ) Χρεώστες και χρεωστικά υπόλοιπα	400,000
(δ) Κεφαλαιουχικό Έλλειμμα (Ζημία)	6,626,000
	<u>9,026,000</u>

Από τους πιο πάνω αριθμούς γίνεται φανερό ότι η ΣΕΒΕΓΕΠ είναι χρεωκοπημένη με κεφαλαιουχικό έλλειμα £6,6 εκ. επί συνόλου ενεργητικού £9 εκ.

- (β) Η όλη οικονομική κατάσταση της Συνεργατικής Εταιρείας ΣΕΒΕΓΕΠ—ΒΙΑΓΡΕΞ αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης από το νέο Συμβούλιο το οποίο, αφού στηρίχθηκε και στις εκθέσεις των ξένων εμπειρογνομόνων, διαπίστωσε ότι η εν λόγω εταιρεία βρίσκεται ουσιαστικά σε κατάσταση χρεωκοπίας γι' αυτό και εισηγήθηκε προς το Διοικητή του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως όπως η Συνεργατική Εταιρεία ΣΕΒΕΓΕΠ—ΒΙΑΓΡΕΞ τεθεί υπό εκκαθάριση. Με βάση την κατάσταση αυτή αποφασίσθηκε το κλείσιμο του εργοστασίου ΒΙΑΓΡΕΞ στη Λεμεσό και η απόλυση 41 υπαλλήλων ως πλεονάζοντος προσωπικού.
- (γ) Η επιλογή του κλεισίματος του εργοστασίου ΒΙΑΓΡΕΞ στη Λεμεσό και όχι του εργοστασίου της ΣΕΒΕΓΕΠ στον Αστρομερίτη οφείλεται, κατά την άποψη των αρμοδίων, στο γεγονός ότι η ΣΕΒΕΓΕΠ παρουσιάζεται σε πολύ καλύτερη κατάσταση από τη ΒΙΑΓΡΕΞ τόσο όσο αφορά την κατάσταση των μηχανημάτων της και την υπόλοιπη περιουσιακή κατάστασή της όσο και αναφορικά με τις προοπτικές εξεύρεσης εργατικού δυναμικού στην περιοχή του εργοστασίου αυτού.
- (δ) Σύμφωνα με τους αρμοδίους η διάλυση της εταιρείας ΒΙΑΓΡΕΞ θα έχει σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων τόσο για την αποκατάσταση των υπαλλήλων που απασχολεί όσο και για το γεωργικό κόσμο που εξυπηρετεί στον τομέα της γεωργικής παραγωγής.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος του πλεονάζοντος προσωπικού της εταιρείας έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ειδικό σχέδιο σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεων, η επαναδραστηριοποίηση του πλεονάζοντος επιστημονικού προσωπικού καθώς και η ευνοϊκή μεταχείρισή του σε

μελλοντικές προσλήψεις στην Κυβέρνηση, σε ημικρατικούς οργανισμούς και στο Συνεργατισμό. Ταυτόχρονα το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ετοιμάζει ειδική μελέτη με βάση τα στοιχεία των απολυθέντων με στόχο την απορρόφηση των τελευταίων σ' άλλη απασχόληση.

Το πρόβλημα που δημιουργείται στον τομέα της μεταποίησης γεωργικής παραγωγής με το κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ αντιμετωπίζεται, σύμφωνα με τους αρμοδίους, από το γεγονός ότι το εργοστάσιο του Αστρομερίτη που θα συνεχίσει να λειτουργεί είναι σε θέση ν' απορροφήσει διπλάσια παραγωγή με πολύ λιγότερο κόστος απ' ό,τι προηγουμένως ενώ, από την άλλη, υπάρχουν ακόμα περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης.

Στη συμπληρωματική ενημέρωση των Επιτροπών κατά την προτελευταία συνεδρία τους ο Διοικητής του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως δήλωσε ότι με βάση τα ως τώρα αποτελέσματα λειτουργίας του εργοστασίου Αστρομερίτη δεν έχει επηρεαστεί η γεωργική παραγωγή από το κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ.

Παρόλα τα πιο πάνω η οικονομική κατάσταση της ΣΕΒΕΓΕΠ εξακολουθεί να παραμένει προβληματική, γι' αυτό και μελετούνται από τους αρμοδίους υπαλλακτικές λύσεις με απώτερο στόχο η Εταιρεία αυτή να συνεχίσει τη λειτουργία της χωρίς ζημιές.

2. ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΠΑΦΟΥ

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στις Επιτροπές από το Τμήμα Συνεργατικής Ανάπτυξης προκύπτουν τα πιο κάτω σχετικά με το πιο πάνω θέμα:—

- (α) Ο Συνεργατικός Κεντρικός Οργανισμός Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιχειρήσεων Κύπρου Λτδ., γνωστός ως Συνεργατικές Κεντρικές Βιομηχανίες Πάφου, ιδρύθηκε το 1976 και για τις ανάγκες του δημιουργήθηκαν οκτώ βιομηχανικές μονάδες (χαρτοκιβωτίων, σπορελαίων, μονωτικών υλικών, αλουμινίου, χάρτου μεταλλικών κυτρίων, βίδων και μπολονιών και δυο μονάδες τούβλων). Η οικονομική κατάσταση του Συνεργατικού αυτού Οργανισμού παρουσιάζοταν μέχρι τις 31/12/82 ως ακολούθως:—

Στοιχεία Παθητικού

	£
Μετοχικό Κεφάλαιο	40,000
Πιστωτές:	
Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα	30,869,867
Άλλοι πιστωτές (κυρίως Γάλλοι)	3,062,000
Τρέχουσες υποχρεώσεις	2,605,000
Σύνολο παθητικού	36,600,000

Στοιχεία Ενεργητικού

Πάγιο ενεργητικό	14,632,000
Επενδύσεις	254,000
Αποθέματα, εμπορεύματα, πρώτες ύλες	2,556,000
Διάφοροι χρεώστες	1,020,000
Χρεώσεις μετοχικού κεφαλαίου	25,000
Μετρητά	20,000

Από τους πιο πάνω αριθμούς προκύπτει ότι ο Συνεργατικός αυτός Οργανισμός, ως σύνολο, είναι μια χρεωκοπημένη εταιρεία που δεν μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της γι' αυτό και είναι ανάγκη όπως ο Οργανισμός αυτός τεθεί υπό εκκαθάριση. Ήδη η διαδικασία αυτή τέθηκε σε εφαρμογή και βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη παρόλο ότι τα ως τώρα αποτελέσματα δεν είναι ενθαρρυντικά από την άποψη επίδειξης ενδιαφέροντος για την ανάληψη των βιομηχανιών αυτών από τον ιδιωτικό τομέα.

Η κατάσταση των πιο πάνω συνεργατικών βιομηχανιών πριν από την έναρξη της διαδικασίας εκκαθάρισής τους παρουσιαζόταν ως ακολούθως:-

- (i) Τα εργοστάσια χαρτοκιβωτίων, μόνωτικών υλικών και σπορελαίων βρίσκονταν σε λειτουργία το δε εργοστάσιο χάρτου, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, απεφασίσθη να συνεχίσει τη λειτουργία του δοκιμαστικά για περίοδο έξι μηνών για να διαπιστωθεί αν θα μπορέσει να λειτουργήσει βιώσιμα.
- (ii) Οι δυο μονάδες τούβλων για τίς οποίες οι σχετικές μελέτες βιωσιμότητας απέδειξαν ότι δεν ήταν βιώσιμες απεφασίσθη από το Υπουργικό Συμβούλιο να εκποιηθούν.
- (iii) Οι άλλες τρεις βιομηχανίες, δηλαδή των αλουμινίων, των βίδων και μπολονιών και των μεταλλικών κυτίων, που δεν λειτούργησαν ποτέ, απεφασίσθη από το Υπουργικό Συμβούλιο ότι δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν γιατί αυτές, πλην του εργοστασίου αλουμινίου, δεν είχαν καν εγκατασταθεί.
- (β) Οι Συνεργατικές Κεντρικές Βιομηχανίες Πάφου απασχολούσαν 286 υπαλλήλους (126 μόνιμους και 160 εβδομαδιαίους). Από αυτούς οι 22 είναι επιστημονικό προσωπικό.

Οι τρεις Επιτροπές έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καθώς επίσης τις απόψεις που εξετάθηκαν απ' όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές έχουν καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα και διαπιστώσεις:-

- (α) Διαπιστώνεται από τα κατατεθέντα στοιχεία ότι η οικονομική κατάσταση των συνεργατικών αυτών εταιρειών είναι πράγματι προβληματική. Κάθε καθυστέρηση στη λήψη των αναγκαίων μέτρων ή την προώθηση των επιβαλλόμενων λύσεων καθιστά οξύτερο το πρόβλημα με παραπέρα συσσώρευση των δυσμενών επιπτώσεών του στην οικονομία γενικότερα, αλλά και στο συνεργατικό κίνημα ειδικότερα. Ήδη για το θέμα των εκκαθαρίσεων που έχουν ήδη αρχίσει οι Επιτροπές βρίσκονται ουσιαστικά μπροστά σε τετελεσμένο γεγονός. Θα μπορούσαν εντούτοις να παρατηρήσουν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση στη λήψη της σχετικής απόφασης για εκκαθάριση.

Αναφορικά με τις συνεργατικές εταιρείες που παραμένουν σε λειτουργία οι Επιτροπές δεν μπορούν παρά να εκφράσουν την ανησυχία τους για τη συνεχιζόμενη δεινή οικονομική τους κατάσταση. Το γεγονός ότι δεν έχει επηρεαστεί η γεωργική παραγωγή δεν πρέπει να εφησυχάζει τους αρμοδίους γιατί η ίδια η συνεργατική εταιρεία που επέτρεψε σήμερα την απορρόφηση ορισμένων γεωργικών προϊόντων

εξακολουθεί να παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα. Γι' αυτό οι ευθύνες των αρμοδίων για τη λήψη των αναγκαίων διαρθρωτικών και διορθωτικών μέτρων παρουσιάζονται, κατά τη γνώμη των Μελών των Επιτροπών, ιδιαίτερα αυξημένες. Η διοίκηση, οι ιδύνοντες αξιωματούχοι και το προσωπικό των προβληματικών αυτών εταιρειών θα πρέπει από κοινού να εξετάσουν το ταχύτερο μέτρα αντιμετώπισης της όλης κατάστασης.

(β) Οι Επιτροπές έχουν ενημερωθεί για τα μέτρα αποκατάστασης του πλεονάζοντος προσωπικού. Οφείλουν δυστυχώς να παρατηρήσουν ότι η υλοποίησή τους καθυστερεί γιατί οι αρμόδιες Υπηρεσίες δεν έχουν καταρτίσει ακόμα τα αναγκαία σχέδια για την αποκατάσταση του απολυθέντος προσωπικού. Από την άλλη απουσιάζει η ομοιόμορφη πολιτική εκ μέρους του συνεργατικού κινήματος για την εργοδότηση απολυθέντος προσωπικού από άλλες συνεργατικές εταιρείες. Οι Επιτροπές, χωρίς να παραγνωρίζουν τις δυσκολίες που υπάρχουν στο δοσμένο πρόβλημα καλούν τους αρμοδίους να επαυξήσουν τις προσπάθειές τους για να επιτευχθεί όσο είναι δυνατό η απάβμλυνση του όλου προβλήματός τους. Από της πλευράς των Επιτροπών πρόθεσή τους είναι να παρακολουθούν από κοντά την εξέλιξη του όλου θέματος.

Υποβάλλοντας την παρούσα Έκθεσή τους προς το Σώμα οι Επιτροπές πιστεύουν ότι αυτή δεν εξαντλεί πλήρως το θέμα και τούτο γιατί πλείστες όσες διεργασίες που άρχισαν αναφορικά με τις συνεργατικές αυτές εταιρείες βρίσκονται ακόμα σε πλήρη εξέλιξη. Γι' αυτό και οι Επιτροπές εισηγούνται προς το Σώμα όπως εξουσιοδοτηθούν να συνεχίσουν την παρακολούθηση της κατάστασης και ανάλογα με τις σημειούμενες εξελίξεις να ενημερώνουν ανάλογα την ολομέλεια της Βουλής.

Στο στάδιο της συμπλήρωσης της Έκθεσης των Επιτροπών στάληκαν από το Τμήμα Συνεργατικής Αναπτύξεως τα πιο κάτω νέα στοιχεία τα οποία και αναφέρονται για σκοπούς πληρέστερης ενημέρωσης του Σώματος:-

- (α) Από το πλεονάζον προσωπικό των Συνεργατικών Κεντρικών Βιομηχανιών, 23 υπάλληλοι (από σύνολο 26 προσληφθέντων) έχουν προσληφθεί στο Αεροδρόμιο Πάφου.
- (β) Όσο αφορά τις υπό εκκαθάριση συνεργατικές εταιρείες, δεν έχει συμπληρωθεί η εκκαθάριση σε καμιά εταιρεία. Στην περίπτωση της ΑΓΡΟΤΕΧΝΙΚΑ έχουν εκπονηθεί όλα τα περιουσιακά στοιχεία. Για το Συνεργατικό Μηχανογραφικό Κέντρο αναφέρεται ότι πρόκειται να ιδρυθεί νέα Συνεργατική Εταιρεία ή οποία θα αγοράσει το υπό εκκαθάριση Κέντρο ως σύνολο ή θα αγοράσει τα περιουσιακά του στοιχεία.
- (γ) Στις υπό εκκαθάριση συνεργατικές εταιρείες παρουσιάζονται δυσκολίες στην εκποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων. Ως γνωστό πρόκειται περί περιουσιακών στοιχείων μεγάλης αξίας, όπως είναι εργοστάσια, ακίνητη περιουσία, μηχανήματα κλπ., η εκποίηση των οποίων μάλλον θα γίνει σε αγοραστές από το εξωτερικό.

Πρόσφατα πραγματοποιήθηκε η πώληση δυο μονάδων μηχανημάτων παραγωγής τούβλων των Συνεργατικών Κεντρικών Βιομηχανιών (Πάφου) στην τιμή των £512,500, καθώς και πώληση πρώτων υλών του εργοστασίου αλουμινίου για το ποσό των £700,000.- περίπου.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ
«ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Μ.Ε. ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερις συνεδρίες της, οι οποίες συγκροτήθηκαν στις 27 Απριλίου, 18 Μαΐου και στις 3 Οκτωβρίου 1983 και στις 15 Ιανουαρίου 1984. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των επιχειρήσεων του συγκροτήματος Ε.Μ.Ε.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα προέκυψε ύστερα από σχετική Ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1981, του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου, στην οποία η Απάντηση που δόθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ήταν ότι, λόγω αναρμοδιότητας, το Υπουργείο δεν ήταν σε θέση να δώσει απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που τέθηκαν και καλείτο ο αξιότιμος Βουλευτής να αποταθεί προς την Α.Μ. τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου. Μετά την εξέλιξη αυτή το θέμα ενεγράφη προς συζήτηση στη Βουλή από μέρους όλων των Κομμάτων που εκπροσωπούνται σ' αυτή και στη συνέχεια παραπέμφθηκε, στις 14 Απριλίου 1983, για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Ενεργώντας η Επιτροπή στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε σε ειδική συνεδρίαση τον Εκτελεστικό Πρόεδρο της Ε.Μ.Ε. με τον οποίο και συζήτησε αριθμό θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των επιχειρήσεων της Ε.Μ.Ε.

Η συζήτηση που έγινε ουσιαστικά περιστράφηκε γύρω από τα πιο κάτω θέματα:-

- (α) Ποιές είναι οι Εταιρείες που συνθέτουν το Συγκρότημα των Επιχειρήσεων της Ε.Μ.Ε. και ποιό το σημερινό στάτους τους.
- (β) Ποιός ο τομέας δράσης της κάθε μιας ξεχωριστά και γενικά οι ως τώρα δραστηριότητές τους.
- (γ) Ποιός ο ασκούμενος έλεγχος στις Επιχειρήσεις αυτές, σε συσχετισμό με τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν και τις δοθείσες διευκρινιστικές απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν από την Επιτροπή, έχουν προκύψει τα

πιο κάτω:-

1. Το Συγκρότημα εταιρειών Ε.Μ.Ε. αποτελείται από την Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία Ατδ., ως την Ιθύνουσα Εταιρεία του Συγκροτήματος, και από δέκα εξηρητημένες και τρεις συνδεδεμένες Εταιρείες ως ακολούθως:-

Την Τσιμεντοποιία Βασιλικού Ατδ., την Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας και άλλες μικρότερες, όπως είναι η Cyprus Textiles που βρίσκεται σήμερα στα κατεχόμενα, η Κυπριακή Κλωστοϋφαντουργία, η Εταιρεία Γύψου και Γυψοσανίδων, η Εταιρεία Άγιος Παντελεήμων - Αχερά, η Εταιρεία Εσπεριδοειδών Λεμεσού και δυο Εταιρείες της ΚΕΟ, που εδρεύουν στο Λονδίνο. Συνδεδεμένες Εταιρείες με την Ιθύνουσα Εταιρεία είναι οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, η Ελληνική Τράπεζα Ατδ. και η Hitachi - Hellenic Ltd.

2. Η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία είναι διάδοχος της Ανωμόμου Ελληνικής Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων και συνεστήθη στην Κύπρο το 1948. Τα κυριότερα προϊόντα που η Εταιρεία αυτή παράγει είναι σιδηροπυρίτες, χαλκούχοι πυρίτες, εμπλουτίσματα χρυσού και αργύρου και χρώμιο και όλα διατίθενται εξολοκλήρου στις αγορές του εξωτερικού. Η ίδια Εταιρεία από το 1976 και μετέπειτα έχει διευρύνει τον κύκλο εργασιών της και στον τομέα των λατομικών υλικών με την ανέγερση και λειτουργία εργοστασίου παραγωγής ασβέστου και σκυροθραυστικής μονάδας.
3. Η Τσιμεντοποιία Βασιλικού Ατδ. ιδρύθηκε το 1963 και αποτελεί τον κυριότερο παραγωγό τσιμέντου στην Κύπρο. Η παραγωγική δυναμικότητα του εργοστασίου ανέρχεται σε 4.000 τόννους ημερησίως.
4. Η Εταιρεία ΚΕΟ Ατδ. ιδρύθηκε το 1927 και ο ρόλος που διαδραματίζει στην ανάπτυξη της αμπελοργίας και οινοβιομηχανίας της Κύπρου την κατατάσσει ανάμεσα στις πρώτες θέσεις της Κυπριακής Οινοβιομηχανίας και Ζυθοποιίας. Το 60% περίπου της συνολικής παραγωγής οίνων και οινοπνευματωδών της ΚΕΟ διατίθεται στις αγορές του εξωτερικού και αντιπροσωπεύει το 40% περίπου των συνολικών εξαγωγών οίνων της Κύπρου. Κατά τη διάρκεια του 1980 οι εξαγωγές της Εταιρείας είχαν υπερβεί τα 7,5 εκατομ. λίτρα συνολικής αξίας πάνω από £2 εκ.
5. Η Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας Ατδ. ιδρύθηκε το 1954 και ασχολείται αποκλειστικά με την κατεργασία γεωργικών προϊόντων με κυριότερα προϊόντα τους χυμούς εσπεριδοειδών, κονσερβοποιημένα φρούτα, λαχανικά και άλλα. Οι εργασίες της Εταιρείας αυτής έχουν επηρεαστεί δυσμενώς ως αποτέλεσμα της τούρκικης εισβολής και της απώλειας σημαντικού μέρους της γεωργικής παραγωγής.
6. Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ. ενεγράφησαν με μετοχικό κεφάλαιο £5 εκατομ. για να αναλάβουν την ίδρυση Βιομηχανικού Συμπλέγματος για την παραγωγήθειϊκού οξέος, φωσφορικού οξέος και χημικών λιπασμάτων υψηλής αναλύσεως. Το εργοστάσιοθειϊκού οξέος θα χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη παραγόμενους επιτοπίως σιδηροπυρίτες και το μεγαλύτερο μέρος τουθειϊκού οξέος θα χρησιμοποιείται για την παραγωγή φωσφορικού οξέος και λιπασμάτων. Υπολογίζεται ότι κατά το πρώτο στάδιο της λειτουργίας του εργοστασίου λιπασμάτων 40.000 τόννοι θα διατίθενται για την ικανοποίηση των επιτοπίων αναγκών και 110.000 τόννοι θα διατίθενται για εξαγωγή.
7. Η Ελληνική Τράπεζα Ατδ., ιδρύθηκε από κοινού από το Συγκρότημα της Ε.Μ.Ε. και της τράπεζας της Αμερικής. Ενεγράφη το 1974 ως Δημόσια

Εταιρεία με εγκεκριμένο Μετοχικό Κεφάλαιο £3 εκ. Η Ελληνική Τράπεζα σημείωσε στα πρώτα στάδια της λειτουργίας της αλματώδη ανάπτυξη και παρέχει πλήρεις εμπορικές και τραπεζικές υπηρεσίες και εξειδικευμένες συμβουλές για τραπεζικά θέματα.

8. Η Hitachi - Hellenic Ltd., ενεγράφη το 1975 επί τη βάσει συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας και της Ιαπωνικής Εταιρείας Hitachi Ltd., με σκοπό την ίδρυση βιομηχανικής μονάδας για την παραγωγή ραβδεπαφικών τηλεφωνικών κέντρων και άλλου τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Η Εταιρεία αναπτύσσεται σταθερά με πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα και πέτυχε ως τώρα σειρά παραγγελιών για διεκπεραίωση.

Ως παραρτήματα στην παρούσα Έκθεση της Επιτροπής επισυνάπτονται καταστάσεις στις οποίες παρουσιάζονται—

- (α) Οι εξαγωγές προϊόντων από τις Εταιρείες του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε. (Παράρτημα «Α»).
- (β) Οι δωρεές και εισφορές του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε. υπέρ φιλανθρωπικών και άλλων σκοπών (Παράρτημα «Β»).
- (γ) Υπολογισμός της καθαρής περιουσίας της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας και του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε. (Παράρτημα «Γ»).
- (δ) Το απασχολούμενο προσωπικό στο Συγκρότημα Ε.Μ.Ε. και τις συνδεδεμένες μ' αυτό Εταιρείες. (Παράρτημα «Δ» και «Ε»)

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Προδιαγράφοντας την ως τώρα πολιτική των Εταιρειών του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε., όπως αυτή αντανακλάται στα ως τώρα οικονομικά αποτελέσματα από τη λειτουργία τους, οι εκπρόσωποι τούτου δήλωσαν ότι αντικειμενικός στόχος του Συγκροτήματος είναι η υποβοήθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του τόπου, η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για ένα συνεχώς αυξανόμενο αριθμό ατόμων και η εισαγωγή νέας τεχνολογίας στην Κύπρο. Οι κύριοι αυτοί αντικειμενικοί σκοποί του Συγκροτήματος συνδέονται, σύμφωνα με τους αρμοδίους, με τον κοινοτικό και κοινωνικό προσανατολισμό του Ιδρύματος.

ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

Αναφορικά με τη νομική θέση του Συγκροτήματος κατατέθηκε στην Επιτροπή σειρά εγγράφων τα οποία αναφέρονται στον τρόπο εκχώρησης/«πώλησης» των μετοχών του προκατόχου τους προς το Συγκρότημα. Ενώ βασικά τα έγγραφα αυτά αναφέρουν ως εκδοχέα των εκχωρηθεισών μετοχών τον τότε Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, όλες οι ενέργειες που έγιναν επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι πρόθεση και επιθυμία των ενδιαφερομένων μερών ήταν και είναι ότι οι μετοχές αυτές εκχωρούνταν για λογαριασμό και προς όφελος της Ελληνικής Κοινότητας Κύπρου. Εκφράζοντας για το θέμα αυτό την προσωπική του γνώμη ο Εκτελεστικός Πρόεδρος του Συγκροτήματος είπε ότι δεν μπορεί να υπάρξει αμφιβολία ότι η Α.Μ. ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου είναι ο ιδιοκτήτης των μετοχών της ΕΜΕ (ιθύνουσας εταιρείας του συγκροτήματος) για λογαριασμό και προς όφελος της Ελληνικής Κοινότητας Κύπρου.

Αλλά η νομική φύση του ζητήματος όπως και τα κατατεθέντα έγγραφα που μπορούν να την τεκμηριώσουν τέθηκαν υπόψη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Αρχικά με τη μορφή του ερωτήματος ως προς το ποιές είναι οι νομικές σχέσεις του Κράτους με τις Επιχειρήσεις ΕΜΕ και ποιές εξουσίες μπορεί να έχει το κράτος πάνω σ' αυτές και, στη συνέχεια, ως προς τις εξουσίες της Βουλής που θα μπορούσε να έχει σε σχέση με το συγκρότημα αυτό και τη διοίκησή του.

Στο πρώτο ερώτημα η δοθείσα απάντηση είναι ότι το κράτος, εκτός από την εξουσία που μπορεί να έχει σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη πρόσθετη εξουσία, γιατί οι Εταιρείες δεν είναι ούτε κρατικές ούτε ημικρατικές επιχειρήσεις αλλά ανήκουν στους μετόχους των σχετικών εταιρειών μεγαλύτερος των οποίων είναι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας. Όπως τόνισε ο Γενικός Εισαγγελέας στα σχετικά σημειώματά του προς τη Βουλή, όλες οι μετοχές στο Συγκρότημα αυτό ενεγράφησαν επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου, ο οποίος ενεργούσε ως «φύσει και θέσει εκπρόσωπος της Ελληνικής Κοινότητας Κύπρου και για λογαριασμό της». Δεν αναμένετο εντούτοις να γίνει οποιαδήποτε μεία του γεγονότος αυτού ενόψει του Κανονισμού 7 του Πρώτου Πίνακος του περί Εταιρειών Νόμου. Εντούτοις το γεγονός παραμένει ότι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου ενεργεί σε σχέση με το συγκρότημα ως εκπρόσωπος και για λογαριασμό της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας.

Κατά συνέπεια δεν γεννάται ζήτημα ότι η τελευταία είναι ο δικαιούχος του εμπιστεύματος.

Σε σχέση με τα καθήκοντα του Επιτρόπου του εμπιστεύματος έναντι του δικαιούχου και ως προς τα ποιά τα δικαιώματα του τελευταίου, ο Γενικός Εισαγγελέας έδωσε τη γνώμη ότι ο Επίτροπος είναι υποχρεωμένος να δίδει στο δικαιούχο πληροφορίες όταν ο τελευταίος τις ζητήσει σε σχέση με την κατάσταση, την περιουσία και τις συναλλαγές του εμπιστεύματος. Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει την τήρηση λογαριασμών και την παροχή πληροφοριών ως προς τις ενέργειες που πάρθηκαν σε σχέση με τη διαχείριση του εμπιστεύματος και πρόσθετα επιτρέπει στο δικαιούχο να επιθεωρεί τους λογαριασμούς του εμπιστεύματος, είτε αυτοπροσώπως, είτε μέσω του νόμιμου αντιπροσώπου του. Το ζήτημα που παραμένει, κατά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, είναι ποιός είναι ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας. Ο Γενικός Εισαγγελέας έχει συναφώς αποφανθεί ότι σύμφωνα με τις συνταγματικές διατάξεις, η Ελληνική Κυπριακή Κοινότητα εκπροσωπείται από την Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση. Ύστερα όμως από τη διάλυση της τελευταίας οι αρμοδιότητές της μεταβιβάστηκαν, με το Νόμο 12 του 1965, σε ορισμένα όργανα που περιγράφονται στην ίδια νομοθεσία. Ειδικότερα οι νομοθετικές αρμοδιότητες της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης μεταβιβάστηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι διοικητικές αρμοδιότητες σε άλλα όργανα που περιγράφονται στην ίδια νομοθεσία, και το κατάλοιπο των αρμοδιοτήτων αυτών στο Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά συνέπεια και στην απουσία οποιασδήποτε άλλης ρητής διάταξης συνάγεται ότι οι αρμοδιότητες της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης, καθόσον αφορά το συγκρότημα ΕΜΕ, μεταβιβάστηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Αναλύοντας ο Γενικός Εισαγγελέας το ζήτημα κατά πόσο η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει οποιαδήποτε εξουσία αναφορικά με το όλο θέμα, κατάληξε στο συμπέρασμα ότι σύμφωνα με τις υφιστάμενες συνταγματικές και νομοθετικές

πλέον διατάξεις, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας, παρόλο ότι έχει εκλεγεί απ' αυτή, όπως εξελέγη και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ανεξάρτητα, όμως, από τη νομική θέση, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας παρατήρησε ότι, ως θέμα χρηστής διοίκησης, δεν θα έβλεπε οποιαδήποτε νομική ένσταση, ο Επίτροπος του Συγκροτήματος αυτού να δίδει κατά περιόδους πληροφορίες στη Βουλή των Αντιπροσώπων σε σχέση με τη διαχείριση του Συγκροτήματος.

Θα ήταν σκόπιμο στο παρόν στάδιο να αναφερθεί ότι σ' όλα τα στάδια της μελέτης του θέματος και ιδιαίτερα σε σχέση με την προσκόμιση από τους Ιθύνοντες του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε. των διαφόρων στοιχείων κα πληροφοριών που ζητήθηκαν, οι ιθύνοντες του συγκροτήματος ανταποκρίθηκαν θετικά στις υποδείξεις της Επιτροπής πάντοτε όμως με την υπογράμμιση της θέσης τους ότι, ότι πράττουν το πράττουν ως θέμα έκφρασης καλής θέλησης και τίποτε περισσότερο.

Ως δικαιολόγηση της θέσης αυτής γινόταν πάντοτε επίκληση της άποψης ότι το κράτος δεν έχει ούτε εξουσία ούτε δικαίωμα ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε.

Θα ήταν επίσης σκόπιμο να υπογραμμιστεί ότι στο στάδιο της ενημέρωσης της Επιτροπής από τους Ιθύνοντες του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε., σαφώς προέκυψε η θέση των τελευταίων ότι, παρόλο ότι ο τίτλος των μετοχών που περιήλθαν στο Συγκρότημα της Ε.Μ.Ε. είναι επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου, υπό την ιδιότητά του ως Αρχηγού της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας, οι μετοχές ανήκουν στην Ελληνοκυπριακή Κοινότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της και τις διευκρινίσεις που ζήτησε στη συνέχεια σε συσχετισμό μ' αυτό έχει καταλήξει στα πιο κάτω ομόφωνα συμπεράσματα:

- (α) Το Συγκρότημα Εταιρειών Ε.Μ.Ε. αναμφίβολα καλύπτει ένα σημαντικό φάσμα της οικονομικής ζωής του τόπου, πράγμα που επιβεβαιούται από τις ποικίλες δραστηριότητες των Εταιρειών που το συνθέτουν, για τις οποίες ήδη έχει γίνει περιληπτική αναφορά στα προηγούμενα μέρη της παρούσας Έκθεσης. Σε αντίθεση, εντούτοις, προς τον όγκο των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος αυτού, η άσκηση οποιουδήποτε ελέγχου από ή εκ μέρους της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας είναι ανύπαρκτη. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής υπάρχει κατά συνέπεια θέμα άσκησης ελέγχου των εταιρειών αυτών όπως και ανάγκη πρόβλεψης ειδικού τρόπου έκφρασής του.
- (β) Από τα κατατεθέντα ενώπιον της Επιτροπής έγγραφα σαφώς προκύπτει ότι η Ελληνική Κυπριακή Κοινότητα είναι ο δικαιούχος του εμπιστεύματος που δημιουργήθηκε από τη δωρεάν εκχώρηση ή μεταβίβαση των μετοχών Μποδοσάκη Αθανασιάδη προς την Ε.Μ.Ε., την ιθύνουσα εταιρεία του Συγκροτήματος. Συναφώς η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ο νεφελώδης και αόριστος τρόπος διασφάλισης των δικαιωμάτων του δικαιούχου ιδιαίτερα όταν ο τελευταίος αποτελεί μια μεγάλη μάζα πολιτών, δεν είναι ο ενδεδειγμένος υπό τις περιστάσεις γι' αυτό και προκύπτει θέμα άμεσης νομοθετικής ρύθμισης του όλου ζητήματος.

- (γ) Όπως έχει ήδη, αναφερθεί, μετά τη διάλυση της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης προκύπτει ότι το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το όργανο που είναι περιβεβλημένο με την αρμοδιότητα άσκησης ελέγχου στο Συγκρότημα Ε.Μ.Ε. από και για λογαριασμό της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας. Το ερώτημα που προκύπτει είναι αν πρέπει η θεωρητική και υποτυπώδης αυτή ρύθμιση του θέματος ν' αφηθεί να συνεχιστεί και στο μέλλον. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι μια τέτοια κατάσταση με κανένα τρόπο μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική αλλά και για διάφορους άλλους λόγους αντενδείκνυται.

Λαμβανομένων υπόψη όλων των πιο πάνω η Επιτροπή έχει καταλήξει στο γενικό συμπέρασμα ότι, έστω και αργά, εγείρεται θέμα νομοθετικής ρύθμισης του τρόπου άσκησης ελέγχου στα θέματα διαχείρισης των Εταιρειών του Συγκροτήματος Ε.Μ.Ε., ώστε να διασφαλίζεται ότι τόσο η τήρηση των λογαριασμών του Συγκροτήματος όσο και οι διάφορες ενέργειες που λαμβάνονται σε σχέση με τη διαχείρισή του, είναι και γίνονται προς όφελος της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας. Ενόψει του γεγονότος ότι οι προσφερόμενοι σήμερα μηχανισμοί δεν απέφεραν οποιαδήποτε θετικά αποτελέσματα αλλ' αντίθετα συνετέλεσαν ώστε οι αμφιβολίες γύρω από το θέμα να διαιωνίζονται, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι θα ήταν σκοπιμότερο αν ο τρόπος έκφρασης του ελέγχου αυτού γινόταν μέσω μιας ειδικής προς τούτο ad hoc νομοθεσίας. Γι' αυτό και η Επιτροπή, ως μέτρο υλοποίησης της εισήγησής της αυτής, έχει αναθέσει την ετοιμασία, μέσα σ' αυτό το πνεύμα, σχετικού σχεδίου νομοθεσίας με την οποία θα τεθούν οι αναγκαίες βάσεις άσκησης του ενδεδειγμένου ελέγχου στο Συγκρότημα ώστε να διασφαλίζονται και στην πράξη τα δικαιώματα και συμφέροντα της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας προς υλοποίηση άλλωστε των σκοπών και επιδιώξεων του δημιουργηθέντος εμπιστεύματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

Εξαγωγή εις τιμάς FOB Εταιρειών Συγκροτήματος ΕΜΕ
(εις C£000'ς)

(ΕΜΕ, Τοιμεντοποιία Βασιλικού(ΚΕΟ και Κυπρ. Εταιρ. Κονσερβοποιίας)

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟΝ
1973	4,301
1974	6,245
1975	8,647
1976	11,898
1977	11,951
1978	9,831
1979	11,053
1980	12,980
1981	13,346
1982	14,356
Σύνολο 73—82	<u>104,608</u>

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ Ε.Μ.Ε.
(ΕΜΕ, ΚΕΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΪΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΛΤΔ., ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΪΑΣ ΛΤΔ.).

Έτη	Δωρεά και εισφορά υπέρ Φιλανθρωπικών, Πολιτιστικών, Εκπαιδευτικών και Κοινωνικών Σκοπών		Χρηματοδοτήσεις ανεγέρσεως Τεχνικής Σχολής Μακάριος Γ'	ΣΥΝΟΛΟΝ
	£	£		
1964	27,495			27,495
1965	5,116			5,116
1966	11,262			11,262
1967	9,627			9,627
1968	9,269			9,269
1969	8,911			8,911
1970	7,195			7,195
1971	9,445			9,445
1972	3,710			3,710
1973	3,141			3,141
1974	21,469			21,469
1975	6,496			6,496
1976	7,070			7,070
1977	17,793			17,793
1978	81,079			81,079
1979	49,350		420	49,770
1980	42,281		172,493	214,774
1981	32,450		78,829	111,279
1982	33,296			33,296
	386,445	251,742		638,197

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ. (Α) ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	1960	1961	1962	1981	1982
					(Μη Εξηλε- γμένοι Λογαριασμοί)
	£	£	£	£	£
Πάγιον Ενεργητικόν	524,873	473,976	230,119	1,135,042	1,311,916
Κυκλοφορούν Ενεργητικόν	326,035	265,200	851,194	2,322,640	2,322,640
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	1,747,726	1,594,544	1,322,755	5,367,107	5,766,034
Σύνολον Ενεργητικού	2,598,634	2,333,720	2,414,068	8,824,789	9,400,590
Μ ε ί ο ν: Τρέχουσαι Υποχρεώσεις	1,477,109	642,094	516,468	2,641,671	2,934,086
Μακροπρόθεσμοι Υποχρεώσεις	—	904,782	1,254,613	871,802	841,806
	1,477,109	1,546,876	1,771,081	3,513,473	3,775,892
Καθαρά Περιουσία	1,121,525	786,844	642,987	5,311,316	5,624,698

(Β) ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΣΥΓΚΡΟΤΗ-
ΜΑΤΟΣ Ε.Μ.Ε. (Ε.Μ.Ε., ΚΕΟ, Κυπριακή Εταιρεία Οίνων και
Οινοπνευμάτων Λτδ., Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας Λτδ.,
Εταιρεία Γύψου και Γυψοσανίδων Λτδ.).

Πάγιον Ενεργητικόν	4,146,284	4,256,051	3,672,308	17,316,731	Οι λογα- ριασμοί δεν έχουν εισέτι ετοιμασθή.
Κυκλοφορούν Ενεργητικόν	1,244,282	1,338,386	2,301,247	16,932,695	
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	1,233,759	1,128,714	1,033,292	3,110,978	
	6,624,325	6,723,151	7,006,847	37,360,404	
Μ ε ί ο ν: Τρέχουσαι Υποχρεώσεις	3,154,038	1,762,699	1,121,620	12,948,336	
Μακροπρόθεσμοι Υποχρεώσεις	69,019	1,859,011	2,671,880	6,748,129	
	3,223,057	3,621,710	3,793,500	19,696,465	
Καθαρά Περιουσία	3,401,268	3,101,441	3,213,347	17,663,939	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»

Απασχολούμενο Προσωπικό κατά την 18.5.1983
 εις Εταιρείες συνδεδεμένες με την Ε.Μ.Ε.
 (Ελληνικάί Χημικάί Βιοχημανίαί Λτδ.,
 Ελληνική Τράπεζα Λτδ. και Hitachi—Hellenic Ltd.)

	Μηνιαίοι	Ημερομίσθιοι	Σύνολον
1. Ελληνικάί Χημικάί Βιοχημανίαί Λτδ. . .	99	238	337
2. Ελληνική Τράπεζα Λτδ. . .	248	—	248
3. Hitachi—Hellenic Ltd. . .	55	—	55
Σύνολον	402	238	640

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ε»

Απασχολούμενο Προσωπικό κατά την 18.5.1983
 εις Συγκρότημα Ε.Μ.Ε.
 (Ε.Μ.Ε. Λτδ., Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ.,
 ΚΕΟ Λτδ., και Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας Λτδ.)

	Μηνιαίοι	Ημερομίσθιοι	Σύνολον
1. Ε.Μ.Ε. Λτδ.	163	161	324
2. Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ.	97	282	379
3. ΚΕΟ Λτδ.	245	225	470
4. Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας Λτδ.	41	39	80
Σύνολον	546	707	1,253

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ
«ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ. ΥΠΕΡΚΕΡΔΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουνατός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε πέντε συνεδρίες της, οι οποίες συγκροτήθηκαν στις 27 Απριλίου, 16 Μαΐου, 28 Σεπτεμβρίου, 4 Οκτωβρίου και στις 25 Ιανουαρίου 1984. Στη δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας και των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών Λτδ.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα ενέγραψε στη Βουλή ο εκ των Μελών της κ. Γ. Ομήρου και στη συνέχεια, κατόπιν σχετικής απόφασης του Σώματος, παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης προς το Σώμα.

Ενεργώντας η Επιτροπή στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε τους αρμοδίους να καταθέσουν στοιχεία σε ό,τι αφορά το ύψος των εισαγωγών λιπασμάτων στην Κύπρο και την αξία τους, τις τιμές πώλησής τους, τα πραγματοποιούμενα κέρδη από της πλευράς των εισαγωγέων και διανομέων των λιπασμάτων και την ακολουθούμενη γενικά κυβερνητική πολιτική στο δοσμένο θέμα.

Με βάση τα στοιχεία που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, οι εισαγωγές λιπασμάτων στην Κύπρο και η αξία τους στα τελευταία πέντε προσφερόμενα από πλευράς στοιχείων χρόνια έχουν ως ακολούθως:—

Έτος	Μ.Τ.	Κ£ (ΣΙΦ)	Κ£/Μ.Τ. (Μέση ΣΙΦ)
1977	55,972	2,742,820	49.003
1978	34,812	1,813,316	52.089
1979	62,031	3,753,939	60.517
1980	33,796	2,759,554	81.653
1981	30,397	2,534,294	83.373

Από το σύνολο των εισαγόμενων λιπασμάτων το 60% περίπου είναι σύνθετα και τα υπόλοιπα απλά. Κύριος εισαγωγέας και διανομέας λιπασμάτων στην Κύπρο τα τελευταία χρόνια είναι η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα, με ποσοστό γύρω στο 90% περίπου. Το υπόλοιπο ποσοστό εισάγουν και εμπορεύονται μεμονωμένοι εισαγωγείς.

Στοιχεία και δεδομένα για τις τιμές πώλησης των λιπασμάτων από τον κυριότερο εισαγωγέα τους παρατίθενται πιο κάτω:—

Τιμή £ κατά σάκκο 50 χλγρ.

Τύπος λιπάσματος	Μορφή	Από 21/8/81 — 30/12/81	Από 30/12/81 — 10/10/82	Από 11/10/82 — 18/10/82
Θειϊκή Αμμωνία	21.0.0. κρύσταλλοι	4.375	3.950	2.850
Ασβεστούχος Νιτρ. Αμμωνία	26.0.0. κόκκοι	4.725	4.250	3.825
Νιτρική Αμμωνία	33,5.0.0. κόκκοι	5.425	4.875	5.100
Νιτρική Αμμωνία	34,5.0.0. κόκκοι	—	5.300	—
Ουρία	46.0.0. κόκκοι	7.450	6.700	6.050
Τριπλά Υπερφωσφορικά	0.44/48.0 κόκκοι	6.225	5.600	6.250
Θειϊκό Κάλι	0.0.48/52 σκόνη	7.750	6.975	7.650
Σύνθετα Λιπάσματα	22.22.0(±2) κόκκοι	6.200	5.575	6.100
»	» 16.20.0 κόκκοι (επιτοπίου παραγωγής)	—	—	6.100
»	» 14.22.9 κόκκοι	7.100	6.400	7.000
»	» 12.20.7 κόκκοι (επιτοπίου παραγωγής)	—	—	6.400
»	» 20.10.10 κόκκοι	6.675	6.000	6.775
»	» 16.8.8 κόκκοι (επιτοπίου παραγωγής)	—	—	5.825
Νιτρικό Κάλι	13.046 κόκκοι	9.000	8.100	9.475
Φωσφορικό Μοναμμώνιον	12.61.0 κρύσταλλοι	15.825	14.250	—
GOLD N 32% (σάκκοι X25 χλγρ.)	32.0.0. κόκκοι	3.000	2.700	—

Μέχρι και τις 7 Νοεμβρίου 1982 τα λιπάσματα δεν αποτελούσαν ελεγχόμενο εμπόρευμα, γι' αυτό και μπορούσαν ουσιαστικά να εισαχθούν από οποιοδήποτε και η τιμή πωλήσεώς τους καθοριζόταν από τον εισαγωγέα και μόνο. Μετά όμως τον καθορισμό τους, στις 8 Νοεμβρίου 1982, ως ελεγχόμενο εμπόρευμα, το θέμα του καθορισμού τιμών λιπασμάτων απασχόλησε την Επιτροπή Τιμών, η οποία και καθόρισε από τις 15 Νοεμβρίου 1982 ποσοστό κέρδους στην πώληση λιπασμάτων.

Δυο είναι τα βασικά γεγονότα που συνέτειναν στην ανάγκη κήρυξης των λιπασμάτων από την Κυβέρνηση ως ελεγχόμενων εμπορευμάτων:—

- (α) Η ίδρυση εργοστασίου λιπασμάτων στην Κύπρο, των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών και
- (β) η πτωτική τάση των τιμών των λιπασμάτων στη διεθνή αγορά.

Όπως είναι γνωστό, το βιομηχανικό συγκρότημα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών άρχισε τη λειτουργία του το Σεπτέμβρη του 1982 και παράγει λιπάσματα θειικού οξέος, φωσφορικού οξέος και σύνθετα χημικά λιπάσματα. Το εργοστάσιο παραγωγής θειικού οξέος χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη επιτόπια εξορυσσόμενους σιδηροπυρίτες. Το μεγαλύτερο μέρος του θειικού οξέος που παράγεται χρησιμοποιείται για την παραγωγή φωσφορικού οξέος και σύνθετων λιπασμάτων, ολόκληρη δε η παραγωγή του φωσφορικού οξέος χρησιμοποιείται από το εργοστάσιο παραγωγής λιπασμάτων. Τα εργοστάσια του συγκροτήματος χρησιμοποιούν και άλλες πρώτες ύλες για τη λειτουργία τους, όπως ο φωσφορίτης και η αμμωνία, που εισάγονται. Οι επενδύσεις έχουν υπερβεί ως τώρα τα £20,000,000.

Η σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, μετά από την αυξημένη συμμετοχή της Κυβέρνησης στο Κεφάλαιο της Εταιρείας αυτής, (Αρ. Νόμου 28 του 1983), έχει ως ακολούθως:—

	£ 000	Ποσοστό
1. Συγκρότημα Ε.Μ.Ε.	2,400	30%
2. Συνεργατισμός	1,750	21.9%
3. Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας	2,201	27.5%
4. Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου	600	7.5%
5. Κοινό	1,049	13.1%
	8,000	100.0%

Η δυναμικότητα του συγκροτήματος των εργοστασίων των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών πάνω σε 24ωρη βάση υπολογίζεται σε 150.000 τόννους ετησίως, ενώ η εσωτερική κατανάλωση υπολογίζεται να είναι της τάξης των 30.000 τόννων, με υπολογιζόμενη ετήσια αύξηση στην επιτόπια κατανάλωση κατά 5%, η οποία πάντοτε όμως θα εξαρτάται από τις κλιματολογικές συνθήκες, ασθένειες, κλπ. Ενόψει της αυξημένης παραγωγής των εργοστασίων αυτών έναντι της εσωτερικής κατανάλωσης, κατατέθηκε στην Επιτροπή ότι οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ. έχουν συμβληθεί με δυο μεγάλους Οργανισμούς του εξωτερικού, οι οποίοι ασχολούνται με τη διάθεση λιπασμάτων στη διεθνή αγορά. Ταυτόχρονα, εντούτοις δηλώθηκε ότι, υπό το φως των τιμών των λιπασμάτων που ισχύουν σήμερα διεθνώς, οι τιμές που έχουν εξασφαλιστεί από την Εταιρεία δεν είναι αμειψτικές.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα αποτελεί τον κύριο εισαγωγέα και διανομέα λιπασμάτων στην Κύπρο. Με βάση τα στοιχεία που

κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής εκ μέρους της Τράπεζας, το ύψος των πωλήσεων μαζί με το μικτό και καθαρό κέρδος από την εμπορία των λιπασμάτων, παρουσιάζει, κατά τα τελευταία πέντε προσφερόμενα από πλευράς στοιχείων χρόνια, την πιο κάτω εικόνα.

Έτος	Ύψος πωλήσεων	Μικτό Κέρδος		Καθαρό Κέρδος	
		Ποσό	Ποσοστό	Ποσό	Ποσοστό
1978	£2,587,000	£714,000	27.6%	£357,000	13.8%
1979	£3,527,000	£838,000	23.8%	£384,000	10.9%
1980	£3,781,000	£900,000	23.8%	£382,000	10.1%
1981	£4,366,000	£756,000	17.3%	£216,000	5.0%
1982	£4,506,000	£466,000	10.3%	£186,000	4.1%

Ο μέσος σταθμικός όρος του απασχολούμενου κεφαλαίου κατά την υπό εξέταση περίοδο ήταν £3,514,000 και το ποσοστό του μέσου σταθμικού κέρδους πάνω στο απασχολούμενο κεφάλαιο ήταν της τάξης του 11.36%.

Η Επιτροπή Τιμών, η οποία εξέτασε σε βάθος όλα τα στοιχεία, τιμολόγια και έξοδα εμπορίας της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, εισηγήθηκε ποσοστό μικτού κέρδους 15%, με την εξαίρεση του τύπου λιπάσματος 16-20-0 του οποίου η τιμή, ύστερα από σχετική κυβερνητική απόφαση, καθορίστηκε στις £5 το σάκκο. Επειδή η τελευταία καθορισθείσα τιμή απέληγε ουσιαστικά σε ζημιά της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, το Υπουργικό Συμβούλιο, με σχετική επίσης απόφασή του, ενέκρινε την επιχορήγηση της Τράπεζας κατά £96.000 έναντι ποσού £154.000, που έπρεπε να εισπραχθεί.

Η κυβερνητική θέση, σε σχέση με τις καθορισθείσες τιμές, η οποία στηρίχθηκε στη μελέτη των πιο πάνω στοιχείων, είναι ότι δεν πραγματοποιούνται υπερκέρδη στον τομέα εμπορίας των λιπασμάτων και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι τιμές των λιπασμάτων—ως ελεγχόμενα πλέον εμπορεύματα—τελούν υπό τη συνεχή και στενή παρακολούθηση της Επιτροπής Τιμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω στοιχεία και δεδομένα, έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα:—

- (α) Τα λιπάσματα μετά το κυβερνητικό διάταγμα σύμφωνα με το οποίο κηρύχθηκαν ως ελεγχόμενα εμπορεύματα, διατίθενται σε ικανοποιητικές για τους γεωργούς τιμές και δεν επιτρέπουν την πραγματοποίηση υπερκερδών. Καταλήγοντας η Επιτροπή στη διαπίστωσή της αυτή δεν παραγνωρίζει συνάμα το γεγονός ότι είναι δυνατή η εξεύρεση στη διεθνή αγορά χαμηλότερων τιμών για ορισμένους τύπους λιπασμάτων. Θα πρέπει όμως να τονιστεί ότι τούτο αντιπροσωπεύει στην πράξη ευκαιριακές αγορές οι οποίες δεν μπορούν ν' αποτελέσουν τη βάση ορθολογιστικού προγραμματισμού εξασφάλισης και διάθεσης λιπασμάτων στους γεωργούς, στις αναγκαίες ποσότητες και στις αντίστοιχες καλλιεργητικές περιόδους, όπως γίνεται σήμερα από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.
- (β) Η Επιτροπή επιδοκιμάζει τον έλεγχο που ασκείται στα λιπάσματα, γιατί ο έλεγχος αυτός, ως θέμα γενικότερης πολιτικής σε συνδυασμό με το γεγονός της ίδρυσης και λειτουργίας κυπριακού εργοστασίου λιπα-

σμάτων, είναι απόλυτα σύμφωνος με την ισχύουσα ως τώρα κυβερνητική πολιτική λελογισμένης προστασίας ντόπιων βιομηχανιών.

- (γ) Παρόλο ότι η Επιτροπή πιστεύει ότι η παρουσιαζόμενη σήμερα πτωτική τάση στις τιμές διεθνώς των λιπασμάτων αποτελεί προσωρινό φαινόμενο εντούτοις το γεγονός ότι η δυναμικότητα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από την εγχώρια ζήτηση, έστω και με την προοπτική της σταδιακής αύξησης της τελευταίας, επιβάλλει, κατά τη γνώμη της, επιτακτικά την ανάγκη επίδειξης της δέουσας προσοχής στα της λειτουργίας της εταιρείας αυτής δεδομένου ότι οι τιμές λιπασμάτων αποτελούν συνάρτηση της επιτυχούς και βιώσιμης λειτουργίας της ίδιας εταιρείας. Γιατί, αναμφίβολα, αν η όλη κατάσταση αφευθεί ανεξέλεγκτη, οι συνέπειες που θα προκύψουν θα επηρεάσουν δυσμενώς τις τιμές διάθεσης των λιπασμάτων προς τον Κύπριο καλλιεργητή με ακόμα σοβαρότερες επιπτώσεις στην οικονομία.

Εντούτοις, άλλα Μέλη της Επιτροπής πιστεύουν ότι η κήρυξη των λιπασμάτων ως ελεγχόμενων ειδών δεν επιλύει το πρόβλημα από τη στιγμή που οι καθοριζόμενες τιμές των λιπασμάτων θ' αποτελούν συνάρτηση της επιτυχούς λειτουργίας των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών. 'Ηδη οι τελευταίες βρίσκονται σε πολύ δυσμενή οικονομική κατάσταση χωρίς να αποκλείεται ακόμα και η κήρυξή τους σε πτώχευση. Το γεγονός αυτό αναντίλεκτα δεν προσφέρει τις ασφαλείς βάσεις καθορισμού της τιμής των λιπασμάτων αλλ' αντίθετα δημιουργεί συνθήκες για παραπέρα αύξηση του κόστους της γεωργικής παραγωγής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

'Ένα άλλο που σχετίζεται με τις Εκθέσεις αυτές είναι η 'Εκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη κυβερνητικής παρέμβασης».

Υπάρχει γι' αυτή την 'Εκθεση εισήγηση όπως συζητηθεί μαζί με το σχετικό νομοσχέδιο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας.

Υπάρχει ένσταση όπως γίνει τούτο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση τότε αυτή η 'Εκθεση θα συζητηθεί μαζί με το σχετικό νομοσχέδιο.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 9 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, και έχει ως ακολούθως:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983.
- 5) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την 'Αμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981. (Πρόταση Νόμου).
- 7) Ο περί Ενοποίησης και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.

- 8) Ο περί Τουριστικών Επαγγελματιών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 9) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 10) Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.
- 11) Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- 12) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σ' ένα θέμα που αφορά χιλιάδες αγροτικές οικογένειες και που καθυστερεί και χρειάζεται η παρέμβαση και η βοήθεια της Βουλής. Πρόκειται για το θέμα του καθορισμού της τιμής του αιγοπρόβειου γάλακτος.

Τώρα, κ. Πρόεδρε, βρισκόμαστε στο Φεβράρη. Η γαλακτοκομική περίοδος άρχισε από το Νιόβρη-Δεκέβρη. Έγκαιρα υποβλήθηκαν από μέρους των οργανώσεων προτάσεις και εισηγήσεις στο Συμβούλιο Γαλακτοκομικών Προϊόντων. Όμως καθυστερεί η λήψη απόφασης από μέρους του Υπουργείου Εμπορίου. Γι' αυτό, επειδή πλήττονται τα συμφέροντα χιλιάδων αγροτικών οικογενειών λόγω αυτής της καθυστέρησης, διότι βρισκόμαστε τώρα στο μέσο της περιόδου και πάει να λείπει το γάλα στους προσεχείς δυο μήνες, γι' αυτό χρειάζεται ν' αποταθούμε στο Υπουργείο και να καλέσουμε να πάρει έγκαιρα απόφαση προτού είναι πολύ αργά, διότι ήδη είναι αργά. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση όπως εγγραφεί ως θέμα προς συζήτηση ή όπως γίνουν παραστάσεις προς το Υπουργείο;

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όχι, κ. Πρόεδρε. Να γίνει διάβημα από μέρους της Βουλής στο Υπουργείο Εμπορίου για να πάρει τη σχετική απόφαση καθορίζοντας την τιμή που καθυστερεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντί να γίνει απλώς ένα αόριστο διάβημα, εισηγούμαι να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας στην οποία να κληθεί το αρμόδιο Υπουργείο και εκεί να γίνουν τα διαβήματα και οι παραστάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διερωτούμαι αν είναι ορθή αυτή η εισήγηση να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας. Τα θέματα των τιμών των αγροτικών και βιομηχανικών προϊόντων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών είναι θέματα τα οποία με βάση τις διαδικασίες που έχουν καθιερωθεί στη βάση της κοινής δήλωσης του 1974 συζητούνται στην Επιτροπή Τιμών.

Διερωτούμαι αν πρόκειται αυτή η διαδικασία που έχει καθιερωθεί για μια δεκαετία να αλλάξει και να μετατεθεί η συζήτηση των τιμών διαφόρων εμπορευμάτων σε διάφορες Επιτροπές της Βουλής. Διότι θέλω να προσθέσω ότι αν αυτό το θέμα θα συζητηθεί στην Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής, τότε δεν βλέπω λόγο γιατί και τα κόμιστρα να μη συζητούνται από την Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων της Βουλής, και δεν βλέπω λόγο γιατί τα φάρμακα να μη συζητούνται από την Επιτροπή Υγείας, κ.ο.κ.

Συνεπώς κατ' εμένα δεν ενδείκνυται το θέμα της τιμής αυτών των προϊόντων να μεταφερθεί στη Βουλή. Υπάρχει ένα Σώμα το οποίο ιδρύθηκε με τη συγκατάθεση και των Συνδικαλιστικών και των Εργοδοτικών Οργανώσεων και της Κυβέρνησης. Η εισήγησή μου αν κρίνεται ορθή, είναι να ζητηθεί να ξανασυζητηθεί το θέμα στην Επιτροπή Τιμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει λόγος να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας. Το θέμα είναι «η λήψη απόφασης από μέρους του αρμόδιου Υπουργού».

Γι' αυτό η Γραμματεία της Βουλής να στείλει μια επιστολή από μέρους της Βουλής στον αρμόδιο Υπουργό για να προχωρήσει στη λήψη απόφασης. Είναι απλό και συγκεκριμένο το θέμα: Η λήψη απόφασης από μέρους του αρμόδιου Υπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά τις παρατηρήσεις του κ. Δίγκλη ήθελα να αναφέρω ότι η Επιτροπή Τιμών μπορεί να υπάρχει εκεί για να συζητεί και να κάμνει τα καθήκοντά της. Όμως ούτε η Επιτροπή Τιμών ούτε κανένα άλλο Σώμα

ή Οργανισμός ή Συντεχνία μπορεί να υποκαθιστά τις Επιτροπές της Βουλής. Και ασφαλώς η Επιτροπή Γεωργίας της Βουλής δικαιούται να συζητήσει τις τιμές οποιουδήποτε προϊόντος του τομέα αυτού όπως και οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή της Βουλής δικαιούται να συζητήσει, αν θέλετε, τα κόμιστρα που έχει αναφέρει ο κ. Δίγκλης, ή οποιοσδήποτε άλλες τιμές. Και αν θέλουμε να είμαστε αποτελεσματικοί πάνω σ' αυτό το θέμα που έχει εγείρει ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης, εισηγούμαι πάλι να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Γεωργίας για να ακουστούν απόψεις και να γίνουν παραστάσεις σωστές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι που θα ήθελαν να εκφέρουν γνώμη;

Υπάρχει ένσταση όπως ζητηθεί από τον αρμόδιο Υπουργό να καθορίσει την τιμή, διότι ουσιαστικά περί αυτού πρόκειται. Να αποφασίσει επί του θέματος διότι περί αυτού πρόκειται και αυτό βέβαια δεν αποκλείει οποιαδήποτε Κοινοβουλευτική Επιτροπή να συζητήσει το πρόβλημα αυτό καθ' εαυτό.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Αν, κ. Πρόεδρε, το αίτημα του κ. Χαμπή Μιχαηλίδη, όπως ήγειρε αρχικά το θέμα, είναι απλώς η λήψη απόφασης και όχι ο επηρεασμός της απόφασης, τότε συμφωνούμε. Αν όμως με το να εγείρει το θέμα ήθελε να επηρεάσει και την απόφαση, τότε δεν είναι ικανοποιητική αυτή η εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται περί λήψης απόφασης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό ζητείται από τον αρμόδιο Υπουργό να πάρει σχετική απόφαση του θέματος και αντιλαμβάνομαι ότι το Σώμα συμφωνεί με αυτό ανεξάρτητα αν το Σώμα θα ήθελε να συζητήσει, και είναι δικαίωμα του Σώματος να συζητήσει οποιοδήποτε θέμα σε οποιαδήποτε αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 6.22 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητικήν σειρά:

Γαλανός Αλέξης	Μαθηκολώνης Ανδρέας	Πουμπουρής Μιχάλης
Δίγκλης Παύλος	Μαυρονικόλας Νίκος	Σαββίδης Γεώργιος
Ζαχαριάδης Λεόντιος	Μιχαηλίδης Θαλής	Σολωμής Χρίστος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Μιχαηλίδης Χαμπής	Τουλούρας Ζαχαρίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παναγίδης Κίμων	Φάντης Ανδρέας
Κληρίδης Γλαύκος	Παπαδημητρίου Κυριάκος	Χρίστου Κυριάκος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Παπαδόπουλος Γεώργιος	Χριστοφίδης Μανώλης
Κυριάκου Χαμπής	Παπαϊωάννου Εζεκίας	Ψυλλίδης Ανδρέας
Κωνσταντίνου Ντίνος	Παπαρές Αυγερινός	
Λόρδος Κωνσταντίνος	Πέτας Χρίστος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Επίσημη διαβεβαίωση ενώπιον του Σώματος του κ. Ανδρέα Μαθηκολόνη σαν Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού με βάση το Νόμο 55/1983 μετά την καταδίκη του κ. Γεωργίου Γεωργίου και της απώλειας της βουλευτικής του ιδιότητας.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Νόμου του 1984).
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 1) του 1984 και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο και τους Κανονισμούς (1) «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983», (2) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Παροχαί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και (3) «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984», που κηρύχθηκαν σαν επείγοντα, οι αγορεύσεις και η συζήτηση που έγινε πάνω στα θέματα αυτά (Λ. Ζαχαριάδης, Α. Παπαρές, Α. Ζιαρτίδης, Κ. Παναγιώδης, Γλ. Κληρίδης, Ι. Κατσουνωτός, Π. Δίγκλης, Μ. Χριστοφίδης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)) και ψήφιση του νομοσχεδίου σε Νόμο και έγκριση των Κανονισμών.
- (5) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμών του 1984 και των περί Στρατιωτικών Μεταλλίων, Κανονισμών του 1984.
- (6) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- (7) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Το θέμα της υγιούς απασχόλησης και ψυχαγωγίας της προσφυγικής νεολαίας—Η ανάγκη εγκατάστασης 4 τουλάχιστο τηλεφωνικών θαλάμων και αύξησης του αριθμού των ιδιωτικών τηλεφώνων στην κοινότητα Αγίου Αθανασίου—Η ανάγκη τοποθέτησης τηλεφωνικών θαλάμων και ιδιωτικών τηλεφώνων στα χωριά Πελένδρι και Κάτω Αμιάντος—Το θέμα της επάνδρωσης του Νοσοκομείου Κυπερούντας με παιδίατρο, αναισθησιολόγο, οφθαλμίατρο και γυναικολόγο—Το πρόβλημα του πόσιμου νερού που αντιμετωπίζει το χωριό Γεράσα).
- (8) Ενημέρωση του Σώματος από μέρους του Προεδρεύοντος κ. Ε. Παπαϊωάννου για δυο σημειώματα του Προέδρου της Βουλής κ. Γ. Λαδά σχετικά (α) με το νομοσχέδιο περί Δήμων και (β) με το τροποποιητικό νομοσχέδιο του περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμου.
- (9) Απόφαση πάνω σε εκκρεμούσα πρόταση σχετικά με το διορισμό Επιτρόπου Διοικήσεως «Όμπουτμαν» εξ αφορμής της συζήτησης του

θέματος που ενέγραψε ο αξ. Βουλευτής κ. Γλ. Κληρίδης «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. και η ανάγκη δημιουργίας Διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καιυτό αυτό θέμα», όπως σε περίπτωση καθυστέρησης της Εκτελεστικής Εξουσίας να καταθέσει στη Βουλή σχετικό τροποποιητικό νομοσχέδιο προχωρήσει η ίδια στην κατάθεση δικής της πρότασης νόμου.

- (10) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Φάντη πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων» (Συνέχιση της συζήτησης).
- (11) Έκθεση για τα θέματα (1) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και (2) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- (12) Έκθεση για το θέμα «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- (13) Έκθεση για το θέμα «Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη Κυβερνητικής παρέμβασης».
- (14) Σύντομη συζήτηση (Χ. Μιχαηλίδης, Λ. Ιεροδιακόνου, Π. Δίγκλης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)) πάνω σε αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη για καθυστέρηση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας να καθορίσει την τιμή του αιγοπρόβειου γάλακτος και αποδοχή εισήγησής του όπως κληθεί ο αρμόδιος Υπουργός να πάρει σύντομα σχετική απόφαση.

Τιμή : 25σ

- 6) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Η τεράστια αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου - Το αρδευτικό πρόβλημα στο χωριό Αψιού ένεκα της μειωμένης ποσότητας νερού του ποταμού - Τα σχέδια για την ασφαλτόστρωση του δρόμου Πελενδρίου-Τριμίκλινης που θα μειώσει στο μισό τη διαδρομή Πελενδρίου-Λεμεσού - Τα σοβαρά προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζονται ακόμα στις ιατρικές υπηρεσίες παρά τη σημειωθείσα πρόοδο και ανάπτυξη των τελευταίων 20 χρόνων - Το καυτό πρόβλημα της έγκαιρης διάθεσης των σταφυλιών).
- 7) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή στο οξύ πρόβλημα της διάθεσης των φθαρτών και πρώιμων λαχανικών, η διεξαγωγή συζήτησης (Χρ. Σολωμής, Χ. Μιχαηλίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Κ. Παπαδημητρίου) και ομόφωνη απόφαση όπως κληθεί η Εκτελεστική Εξουσία να πάρει άμεσα μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος.
- 8) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου στο θέμα της παρατηρούμενης μεγάλης καθυστέρησης στην πληρωμή των αμπελουργών από τις οινοβιομηχανίες, η διεξαγωγή συζήτησης (Γ. Ομήρου, Κ. Παπαδημητρίου, Χ. Μιχαηλίδης, Γ. Παπαδόπουλος, Κ. Παναγίδης) και εισήγηση του Προεδρεύοντος κ. Ε. Παπαϊωάννου όπως η Βουλή επανέλθει επί του θέματος αν και εφόσον δεν εκπληρωθούν οι υποσχέσεις ότι σύντομα θα επιληφθεί του θέματος το Υπουργικό Συμβούλιο.
- 9) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ της Ημερήσιας Διάταξης των ακολούθων δύο νέων θεμάτων:
- (α) «Η ανάγκη ιδρύσεως Κυπριακού Προξενείου στη Θεσσαλονίκη».(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Εξωτερικών).
- (β) «Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές του εξωτερικού». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Ν. Αναστασιάδη). (Παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Παιδείας).

Τιμή : 25σ

Και φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία θα είναι την προσεχή Πέμπτη, 4η απογευματινή ώρα.

(Ώρα λήξεως 8.40 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Πάυλος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μάτσης Ιωάννης	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαυρονικόλας Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Θαλής	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1983», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Ιεροδιακόνου, Αλ. Γαλανός, Μ. Χριστοφίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Ν. Αναστασιάδης, Β. Λυσσαρίδης, Α. Ζαχαριάδης, Γλ. Κληρίδης, Α. Φάντης, Π. Δίγκλης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Νόμος του 1984).
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Μ. Χριστοφίδης, Αλ. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Αναστασιάδης, Π. Δίγκλης, Α. Ιεροδιακόνου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Νόμος του 1984).
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983», που αφορά τη διάθεση χρημάτων για την κάλυψη απολαβών υπαλλήλων Εκτοπισθεισών Συνεργατικών Πιστωτικών Εταιρειών, και ομόφωνη απόρριψη αυτού.
- 4) Συμπληρωματική Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983» και καταψήφιση αυτού.
- 5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Ιεροδιακόνου, Αλ. Γαλανός, Α. Ψυλλίδης, Β. Λυσσαρίδης, Χρ. Πέτας) και έγκριση αυτών.

αποσταχθούν και πουληθεί από το ΣΑΠ στη Σοβιετική Ένωση το οινόπνευμα θα πληρωθούν οι παραγωγοί. Αυτό συνέβαινε τα παλιά χρόνια και θα συμβεί και φέτος το ίδιο.

Για το άλλο πρόβλημα, των πλεονασμάτων των σταφυλιών, όπως πολύ ορθά ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης, το θέμα τέθηκε ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου και θα αποφασίσει ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν θεωρείτε ότι έκλεισε αυτό το θέμα, διότι έτσι αντιλαμβάνομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νόμιζα ότι θέλετε να ομιλήσετε γι' αυτό το θέμα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι επ' αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό το θέμα νομίζω ότι μπορούμε να επανέλθουμε, αν και εφόσον δεν εκπληρωθούν οι υποσχέσεις οι οποίες δόθηκαν, ότι σύντομα θα επιληφθεί του θέματος το Υπουργικό Συμβούλιο και θα μεριμνήσει ώστε να πληρωθούν οι παραγωγοί σταφυλιών.

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θάθελε με την έγκριση φυσικά και των υπόλοιπων συναδέλφων, να εγγράψω δύο θέματα για παραπομπή στις αρμόδιες Επιτροπές.

Το ένα αφορά την ανάγκη ιδρύσεως Κυπριακού Προξενείου στη Θεσσαλονίκη όπου διαβιούν πέραν των 5,000 Κυπρίων και ταλαιπωρούνται αφάνταστα από την έλλειψη ύπαρξης τέτοιου Προξενείου με την παράκληση όπως αυτό το θέμα παραπεμφθεί προς συζήτηση στην Επιτροπή Εξωτερικών. Και το δεύτερο θέμα που θάθελα να εγγράψω με την παράκληση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Παιδείας, είναι «τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι φοιτητές του εξωτερικού.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν όπως και τα δυο αυτά θέματα παραπεμφθούν στην Επιτροπή Εξωτερικών;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, το πρώτο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, το πρώτο να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εξωτερικών, και το δεύτερο στην Επιτροπή Παιδείας.

Υπάρχει ένσταση;

Ομόφωνα.

Τότε η Επιτροπή Εξωτερικών θα επιληφθεί του θέματος για το Προξενείο στη Θεσσαλονίκη και η Επιτροπή Παιδείας θα επιληφθεί του θέματος των φοιτητών, όπως έχει εισηγηθεί ο συνάδελφος.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 9ης Φεβρουαρίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.09 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΕΖ. ΠΑΠΑΓΓΩΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α - Νομοθετική Εργασία - είναι «Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνατός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16, 20 και 25 Ιανουαρίου 1984. Στις δυο πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου. Στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση θέμα εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η επιβολή φορολογίας κατά 20% πάνω στους λογαριασμούς της Αρχής Τηλεπικοινωνιών για υπηρεσίες που προσφέρονται απ' αυτή και για τις οποίες επιβάλλονται τέλη σύμφωνα με την υφιστάμενη σχετική νομοθεσία.

Όπως ειδικότερα προβλέπεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο:-

- (α) Ο προτεινόμενος φόρος θα επιβαρύνει όλους τους συνδρομητές της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, θα εισπράττεται από την τελευταία και θα καταβάλλεται απ' αυτή στο Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων μέσα σε καθορισμένη από τον προτεινόμενο νόμο προθεσμία.
- (β) Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών θα υποχρεούται να παρέχει στον πιο πάνω Διευθυντή οποιαδήποτε στοιχεία ζητούνται από αυτόν για σκοπούς εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου. Ο Διευθυντής θα έχει την εξουσία να προβαίνει στον έλεγχο των βιβλίων, των στοιχείων και των διαφόρων εγγράφων της Αρχής.
- (γ) Από την προτεινόμενη φορολογία προβλέπεται η απαλλαγή των διπλωματικών αντιπροσώπων και των διπλωματικών αποστολών.
- (δ) Προβλέπεται η επιβολή ποινών για αδικήματα που διαπράττονται κατά παράβαση του προτεινόμενου νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, για τα οποία, σύμφωνα με ειδική διάταξη, η ποινική δίωξη θα αρχίζει μόνο κατόπιν συναίνεσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
- (ε) Τέλος προβλέπεται η έκδοση Κανονισμών για τη ρύθμιση κάθε θέματος που κρίνεται σκόπιμο για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου. Οι Κανονισμοί αυτοί θα κατατίθενται και στη Βουλή για έγκριση.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, η προτεινόμενη φορολογία εντάσσεται μέσα στα πλαίσια των γενικότερων μέτρων για ενίσχυση των δημόσιων εσόδων, τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και περιστολή του ρυθμού αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος και κατ' ανάγκη της κατανάλωσης και των εισαγωγών. Τα προβλεπόμενα έσοδα από την προτεινόμενη φορολογία αναμένεται να είναι της τάξης των £5 εκατομμυρίων το χρόνο.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση της Επιτροπής, στη συντριπτική τους πλειοψηφία τάχθηκαν εναντίον της προτεινόμενης φορολογίας, η οποία, όπως υποστήριξαν, αναμένεται να πλήξει σημαντικά τις εξαγωγικές βιομηχανίες, να αυξήσει τα κόστη λειτουργίας τους και να μειώσει περαιτέρω την ήδη μειωμένη ανταγωνιστικότητά τους. Παράλληλα υποστηρίχθηκε, από τους ίδιους εκπροσώπους, ότι οι υπηρεσίες που προσφέρονται από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών θεωρούνται υπηρεσίες πρώτης ανάγκης και σαν τέτοιες δεν είναι δίκαιο να φορολογηθούν. Τέλος εισηγήθηκαν όπως η Κυβέρνηση αναζητήσει άλλους τρόπους για την ενίσχυση των δημόσιων εσόδων ασκώντας η

ίδια πολιτική περισυλλογής και οικονομικών. Άλλοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν σχετική κλιμάκωση στην προτεινόμενη φορολογία ώστε να εξαιρούνται οι σχετικά μικροί λογαριασμοί τηλεφώνων και να φορολογούνται με το προτεινόμενο ποσοστό φορολογίας οι λογαριασμοί που υπερβαίνουν τις £10 μηνιαίως.

Στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος, η Επιτροπή ζήτησε και ενημερώθηκε κατά πόσο θα επηρεαστούν από την προτεινόμενη φορολογία τα έσοδα της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Συναφώς δηλώθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο ότι θα υπάρξει κάποια μείωση στα έσοδα της Αρχής, ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης φορολογίας, η μείωση, όμως, αυτή αναμένεται να είναι περιορισμένη και προσωρινή ενόψει του γεγονότος ότι το ιδιωτικό διαθέσιμο εισόδημα στην οικονομία έχει αυξηθεί κατά τα τελευταία χρόνια με εξαιρετικά γρήγορο ρυθμό, ενώ τα τέλη της Αρχής παρέμειναν στα ίδια ακριβώς επίπεδα και μάλιστα σε τρέχουσες τιμές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καθώς επίσης την ανάγκη αύξησης των κρατικών εσόδων για τη χρηματοδότηση των διάφορων αναπτυξιακών έργων της Κυβέρνησης, κατά πλειοψηφία συμφωνεί με το προτεινόμενο φορολογικό μέτρο, όχι όμως με το ύψος της προτεινόμενης φορολογίας η οποία, όπως προτείνεται, πλήττει όλα ανεξαιρέτα τα στρώματα του λαού και άσχετα με τη φοροδοτική τους ικανότητα. Γι' αυτό και η πλειοψηφία της Επιτροπής συµμερίζεται την εισήγηση που έγινε για την υιοθέτηση κλιμακωτής φορολογίας στους λογαριασμούς της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με στόχο την απαλλαγή εκ της φορολογίας των χαμηλών λογαριασμών τηλεφώνου που κατά τεκμήριον αφορούν τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις του λαού. Με γνώμονα τη θέση αυτή η πλειοψηφία της Επιτροπής προτείνει την πιο κάτω κλιμάκωση:-

- (α) Για λογαριασμούς της Αρχής Τηλεπικοινωνιών που ανέρχονται μέχρι £5 το μήνα, να μην επιβάλλεται καμιά φορολογία.
- (β) Για λογαριασμούς της Αρχής Τηλεπικοινωνιών που ανέρχονται από £5—£15 το μήνα να επιβάλλεται φορολογία με συντελεστή 10%, του ποσοστού αυτού υπολογιζομένου πάνω σ' ολόκληρο το λογαριασμό και άσχετα με την προαναφερθείσα πρώτη εξαίρεση.
- (γ) Για λογαριασμούς της Αρχής που υπερβαίνουν τις £15 το μήνα να επιβάλλεται φορολογία με συντελεστή 20%, του ποσοστού αυτού υπολογιζομένου πάνω σ' ολόκληρο το λογαριασμό χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η πρώτη εξαίρεση ή η δεύτερη κλιμάκωση ανωτέρω.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Κατσουνωτός, χωρίς να διαφωνεί με την πιο πάνω προσέγγιση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, εισηγείται μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποιήσεις στην προτεινόμενη φορολογία, ώστε οι λογαριασμοί μέχρι £10 το μήνα να μη φορολογούνται καθόλου, οι λογαριασμοί από £10—£15 να φορολογούνται με συντελεστή 10%, και οι λογαριασμοί από £15 και πάνω να φορολογούνται με συντελεστή 20%.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ζαχαριάδης, Α. Ιεροδιακόνου και Κ. Λόρδος διαφωνούντες με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, δήλωσαν ότι για λόγους αρχής δεν μπορούν να συμφωνήσουν με το προτεινόμενο νέο φορολογικό μέτρο γιατί η Κυβέρνηση δεν έχει εξαντλήσει, παρόλες τις προτροπές της Βουλής, όλα τα περιθώρια οικονομικής περισυλλογής για τη μείωση του δημοσιονομικού της ελλείμματος, ενώ αντίθετα εξακολουθεί να βρίσκει

ως μόνη διέξοδο ενίσχυσης των δημόσιων εσόδων της την επιβολή αριθμού φορολογιών.

Προς υλοποίηση των πιο πάνω κατά πλειοψηφία θέσεων των Μελών της η Επιτροπή έχει προβεί στις ανάλογες τροπολογίες στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο για το οποίο γίνεται, κατά πλειοψηφία, εισήγηση στη Βουλή όπως ψηφιστεί σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πέραν από τη γνωστή μας θέση έναντι του νέου κύματος φορολογιών με την οποία ζητούμε την παράλληλη και ταυτόχρονη μείωση των δαπανών της Κυβερνήσεως, ειδικά για το νομοσχέδιο αυτό έχουμε τις εξής επιπρόσθετες παρατηρήσεις:-

Η αύξηση των τιμών πάνω στην κατανάλωση τηλεφώνου και τέλεξ θα επιβαρύνει και τις επιχειρήσεις οι οποίες τελικά θα βάλουν το επιπρόσθετο αυτό κόστος πάνω στις τιμές τους, που σε τελευταία ανάλυση θα επιβαρύνει τον καταναλωτή.

Δεύτερο, η κατανάλωση στο τηλέφωνο δεν είναι πάντοτε σχετική με την οικονομική κατάσταση μιας οικογένειας.

Από έρευνα που έχει κάμει ο Σύνδεσμος Καταναλωτών υπεισέρχονται και άλλα σοβαρά κριτήρια, όπως για παράδειγμα οικογένειες οι οποίες έχουν παιδιά που σπουδάζουν στο εξωτερικό, όπως επίσης περιπτώσεις που έχουν συγγενείς σε άλλες πόλεις ακόμα και αστικά τηλέφωνα που κατ' ανάγκη υποχρεώνονται να τηλεφωνούν πιο τακτικά στην πόλη ή στις πόλεις.

Ένα άλλο σημείο που πρέπει να προσεχθεί, που είναι και κάπως πιο επικίνδυνο, είναι ότι τα τέλη της ΣΥΤΑ για τηλέφωνα του εξωτερικού είναι περίπου τα ίδια με τις αντίστοιχες χώρες του εξωτερικού. Αυτό έχει σαν φυσικό αποτέλεσμα οι γονείς που έχουν παιδί ή παιδιά που σπουδάζουν στο εξωτερικό να τους υποδείξουν να τηλεφωνούν από εκεί προς την Κύπρο για να αποφεύγουν αυτή τη φορολογία. Σ' αυτές τις περιπτώσεις θα έχουμε τουλάχιστο δυο σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις. Η πρώτη είναι αισθητή μείωση των εσόδων της ΣΥΤΑ και η δεύτερη αύξηση της εξαγωγής συναλλάγματος. Αν αυτό δε συνδεθεί και με αυτό που είναι φυσικό, προσπάθεια δηλαδή του κάθε καταναλωτή να κάμει μείωση της κατανάλωσης γενικά, τότε θα επέλθει αισθητή μείωση στα έσοδα της ΣΥΤΑ με αποτέλεσμα η ΣΥΤΑ να χρειαστεί σύντομα να αυξήσει τα τέλη της για να μπορέσει να αντεπεξέλθει.

Γι' αυτούς τους λόγους, κ. Πρόεδρε, γι' αυτούς τους επιπρόσθετους λόγους, εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα αναφερθούμε και εμείς στους γενικούς λόγους που επιβάλλουν τις φορολογίες αλλά και στους ειδικούς λόγους που επιβάλλουν αυτή τη φορολογία πάνω στα τέλη της ΣΥΤΑ.

Όσον αφορά τους γενικούς λόγους τους οποίους έχουμε αναφέρει και σε πολλές άλλες περιπτώσεις, η Κυβέρνηση χρειάζεται έσοδα· τα έσοδα αυτά δεν μπορούν να εξευρεθούν μόνο από εξοικονομήσεις και μάλιστα υπό τις σημερινές συνθήκες που η Κυβέρνηση προχωρεί σ' ένα μεγάλο αναπτυξιακό έργο. Όλοι βλέπουμε τα έργα τα οποία γίνονται. Επομένως για να υπάρξουν έσοδα θα πρέπει να υπάρξουν και κάποιες φορολογίες. Βέβαια οι φορολογίες πάντοτε - οποιαδήποτε μορφή φορολογίας - είναι επαχθείς στο λαό. Αυτό συμβαίνει σ' όλες τις χώρες του κόσμου αλλά και σ' όλες τις χώρες του κόσμου πάντοτε επιβάλλονται ορισμένες φορολογίες. Ορισμένες φορολογίες είναι άμεσες και ορισμένες φορολογίες είναι έμμεσες. Εδώ στην Κύπρο γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια σιγά σιγά το βάρος των φορολογιών αυτών να μεταφερθεί από τις έμμεσες φορολογίες, που είναι σίγουρα περισσότερο επαχθείς προς τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, προς τις άμεσες φορολογίες, που δεν είναι τόσο επαχθείς γενικά για το λαό.

Αυτά είναι τα γενικά επιχειρήματα για τις φορολογίες τις οποίες επιβάλλει η Κυβέρνηση και όπως γνωρίζομε ήδη έχουν γίνει πολύ σοβαρές περικοπές σε προηγούμενες συζητήσεις πάνω σε προηγούμενα φορολογικά νομοσχέδια. Από αυτές τις φορολογίες η Κυβέρνηση αναμένεται να εισπράξει το 1/3 από τα ποσά τα οποία ανέμενε να εισπράξει με αποτέλεσμα να αναγκασθεί, παρόλες τις οικονομίες που αναμένομε να επιφέρει, να καταφύγει και πάλι στον εξωτερικό δανεισμό ο οποίος, να μεν βρίσκεται σήμερα μέσα σε λογικά πλαίσια, αλλά δεν θα έπρεπε να επιτρέψομε την τάση του εξωτερικού δανεισμού και ειδικά το ποσοστό αποπληρωμής ετησίως του εξωτερικού δανεισμού να υπερβεί ορισμένες ζώνες ασφαλείας που μας επιβάλλουν οι διεθνείς οικονομικοί κύκλοι.

Με αυτά τα δεδομένα ήταν ανάγκη να ψηφισθούν οι διάφορες φορολογίες και επαναλαμβάνω ότι αυτές οι φορολογίες έχουν υποστεί σοβαρές περικοπές. Ακόμα και αυτή η φορολογία έχει υποστεί μια αλλοίωση· έχει μείνει μεν η οροφή του 20% αλλά έχουν γίνει ορισμένες τροποποιήσεις για να ανακουφισθούν τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα.

Όσον αφορά τους ειδικούς λόγους, πιστεύομε ότι υπάρχει μια δόση υπερβολής σ' αυτά που ανέφερε ο κ. Ιεροδιακόνου. Κάποια μείωση των εσόδων της ΣΥΤΑ θα επέλθει, αλλά δεν πιστεύομε ότι η μείωση αυτή θα είναι τέτοια ώστε να αναγκασθεί η ΣΥΤΑ να αυξήσει σύντομα τα τέλη της, όπως ανέφερε. Επίσης διαφωνούμε ότι τα τέλη της ΣΥΤΑ στην Κύπρο βρίσκονται περίπου στο ίδιο επίπεδο με τα τέλη άλλων χωρών.

Πιστεύομε ότι συγκριτικά τα τέλη της ΣΥΤΑ στην Κύπρο είναι ακόμα χαμηλά. Η τελευταία φορά που υπέστησαν κάποια αύξηση ήταν πριν αρκετά χρόνια. Και πιστεύομε ότι θα είναι εύκολο να απορροφηθεί αυτή η φορολογία χωρίς να χαθεί πολύτιμο συνάλλαγμα, όπως αναφέρει ο συνάδελφος, και χωρίς να μειωθούν αισθητά τα έσοδα της ΣΥΤΑ.

Σίγουρα υπάρχει κάποια δόση αδικίας και αντιλαμβανόμαστε ότι πιθανό σε περιπτώσεις σπουδαστών στο εξωτερικό να υπάρχουν φτωχές οικογένειες που να

υποχρεώνονται να κάμνουν περισσότερα τηλεφωνήματα υπο τις συνθήκες και να επιβαρύνονται περισσότερο. Αλλά ερωτώ όλους μας αν υπάρχει έστω και μια φορολογία από όσες γνωρίζομε που να είναι εκατόν τοις εκατόν δίκαιη και να μην υπάρχουν ορισμένες τάξεις που να επηρεάζονται κάπως περισσότερο. Βεβαίως η προσπάθειά μας πάντοτε είναι να άρουμε τις αδικίες αλλά στην κοινωνία που ζούμε και με τα οικονομικά δεδομένα όλων των χωρών του κόσμου, όλων των συστημάτων, οι αδικίες δεν μπορούν ολότελα να αποφεύγονται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο κυπριακός λαός δέχτηκε μια ομοβροντία φορολογικών μέτρων τον περασμένο Δεκέμβρη. Είχαμε κατηγορήσει τότε την Κυβέρνηση και όλους τους περί το μίνιμουμ πρόγραμμα ευρισκομένους ότι αποτελούσε εμπαιγμό η δική τους υπόσχεση ότι ο λαός θα γνώριζε νέες φορολογίες μέσα στο 1983. Και θυμούμαι πολύ καλά ότι ο θεωρητικός απολογητής του μίνιμουμ προγράμματος επί οικονομικών θεμάτων του ΑΚΕΛ συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου πήρε το λόγο και είπε ότι ο λόγος ο προεκλογικός προς το λαό τηρήθηκε διότι πράγματι σε ολόκληρο το 1983 δεν μπήκαν νέες φορολογίες. «Είμαστε στο τέλος του χρόνου», είπε, «και τώρα μπαίνουν οι φορολογίες».

Τώρα βρισκόμαστε στις αρχές του 1984 και έχουμε νέα μεγαλύτερη ομοβροντία φορολογιών πάνω στο λαό. Βεβαίως το ίδιο επιχείρημα που ελέχθη τότε μπορεί να ειπωθεί και τώρα. 'Οτι «κρατήσαμε την υπόσχεσή μας το 1983, δεν βάλαμε φορολογίες αλλά τώρα βάζουμε».

Πιστεύω πως δεν είναι υπεύθυνη αντιμετώπιση των πραγμάτων αυτή η νοοτροπία. Αυτή η νοοτροπία αποτελεί εμπαιγμό του λαού. Και βρισκόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά ενώπιον ενός κατακλυσμού φορολογιών. Σήμερα και τώρα έχουμε το αθώο αυτό νομοσχέδιο το οποίο αναφέρεται σε φορολογία υπηρεσιών. Ο κόσμος νομίζει ότι το φορολογικό αυτό νομοσχέδιο αφορά τα τηλέφωνα. Δεν αφορά όμως τα τηλέφωνα μόνο. Είναι η απαρχή νέων φορολογικών επιβαρύνσεων. Γι' αυτό και ο τίτλος του νόμου δεν είναι «Ο περί Φορολογίας των Τηλεφωνικών Λογαριασμών Νόμος». Ο τίτλος του νόμου είναι πολύ καθαρός και λέει: «Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1984».

'Ωστε δεν είναι ο σημερινός Νόμος, νόμος για τα τηλέφωνα μόνο. Είναι η απαρχή νέων φορολογιών, νέου είδους φορολογιών. Φορολογούνται οι υπηρεσίες. Και υπάρχει και ο Πίνακας στο τέλος του νόμου ο οποίος θα μας δείχνει κάθε τόσο ποιές είναι οι νέες φορολογίες που θα μπαίνουν, ποιές είναι οι υπηρεσίες που θα φορολογούνται, ποιές είναι οι υπηρεσίες που δίνει το κράτος στον πολίτη και θα κρίνει κάθε τόσο ότι είναι καιρός να τις φορολογήσει.

Γι' αυτό αν ρίξετε μια ματιά στο κείμενο του Πίνακα στο τέλος του νόμου, θα δείτε ότι έχει μια στήλη που λέει «Αύξων Αριθμός» και μια στήλη που λέει «Είδος Υπηρεσίας». Και στον αύξοντα αριθμό έχει το «1». Αρχίσαμε δηλαδή. Αρχίσαμε από το 1. Αυτές των τηλεφώνων είναι το πρώτο είδος υπηρεσιών που φορολογούνται.

Επομένως ο λαός θα κοιτάζει με τρόμο και φόβο αυτό τον Πίνακα για να βλέπει κάθε τόσο τι θα σοφίζονται για να προσθέσουν στις φορολογίες και ποιές νέες φορολογίες ή ποιές νέες υπηρεσίες θα φορολογήσουν.

Υπάρχει ακόμα κάτι σ' αυτό το νέο νομοσχέδιο που είναι ξεκάθαρο πλέον. Ο τρόπος δράσης των κυβερνώντων. Μας στέλλουν τα νομοσχέδια στη Βουλή για νέες φορολογίες. Οι συντελεστές φορολογίας είναι ψηλοί. Ερχόμαστε στη Βουλή και πανηγυρίζουν οι περί το μίνιμουμ ότι αγωνίστηκαν στη Βουλή και απέκοψαν ή μείωσαν δραστικά τους φορολογικούς συντελεστές. Και αύριο οι εφημερίδες οι υποστηρίζουσες τους περί το μίνιμουμ, με πηχναίους τίτλους θα γράφουν: «Με αγώνα του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ μειώθηκαν οι φορολογικοί συντελεστές». Και αυτό είναι η προσφορά στον κυρίαρχο λαό που τόσα του υποσχέθηκαν!

Επομένως ο λαός πρέπει να ξέρει και τούτο. Ότι ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ συνεργαζόμενα μας φέρνουν στη Βουλή νομοσχέδια με ψηλούς φορολογικούς συντελεστές για να εμπαίζουν στη συνέχεια το λαό λέγοντάς του ότι με δική τους τάχα πρωτοβουλία μειώθηκαν οι φορολογικοί συντελεστές.

Ο συνάδελφος Γαλανός ανήλθε στο Βήμα να μας εξηγήσει τους λόγους που χρειάζονται οι νέες φορολογίες. Και μας εξήγησε ότι όλα αυτά χρειάζονται γιατί η Κυβέρνηση κάμνει έργα, γιατί έχει ένα αναπτυξιακό έργο το οποίο χρειάζεται χρήματα για να γίνει και αυτά τα χρήματα ασφαλώς θα έλθουν από νέες φορολογίες. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτές οι νέες φορολογίες δεν πρόκειται να χρηματοδοτήσουν αναπτυξιακά έργα. Αυτές οι νέες φορολογίες θα καλύψουν αμαρτωλά ελλείμματα στον Προϋπολογισμό. Και ξέρουμε όλοι, όλων των κομμάτων, ότι αυτή τη στιγμή στον ορίζοντα τον οικονομικό ανεφάνη νέο σκάνδαλο που αναφέρεται στα χημικά λιπάσματα ή στα λιπάσματα ειδικά.

Φοβούμαι ότι όλες οι σημερινές φορολογίες που αυτή η Βουλή πρόκειται να ψηφίσει κατά πλειοψηφία δεν θα αρκούν για να καλύψουν το μεγάλο έλλειμμα ή τις μεγάλες δαπάνες που θα χρειαστεί αυτό το νέο σκάνδαλο για να καλυφθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου!

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Έχει περάσει ένας χρόνος από τις Προεδρικές εκλογές και δεν έχει περάσει ακόμα ο πόνος του εκπροσώπου του Συναγερμού ή καλύτερα του πολυταξικού κόμματος, όπως αρέσκει να το αποκαλεί, από την ήττα που έχει δεχθεί. Και ενθυμάται με λύπη του το ότι ο λαός ψήφισε το μίνιμουμ πρόγραμμα. Το μίνιμουμ πρόγραμμα που τόσο πολέμησαν προεκλογικά και μετεκλογικά. Αλλά θέλω να διαβεβαιώσω τον κ. Χριστοφίδη ότι ούτε με τις προεκλογικές ομιλίες, διότι περί αυτού επρόκειτο εδώ, δυο χρόνια πριν τις Βουλευτικές και τέσσερα πριν τις νέες Προεδρικές εκλογές, ούτε με το ότι αποτελείται συχνά στις μάζες ο πολυταξικός κ. Μανώλης Χριστοφίδης - είναι και πολυεθνικός ταυτόχρονα - πρέπει να νομίζει ότι μπορεί να τις παρασύρει. Στην προεκλογική περίοδο είπαν πολύ πιο ευφάνταστα πράγματα απ' αυτά που λέγει ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης άλλοι συνάδελφοί του. Δεν τα κατάφεραν όμως να παραπλανήσουν το λαό, πολύ περισσότερο ο ίδιος. Είναι πράγματι αξιολύπητη η κατάσταση. Όμως αν συνεχίσει ο Συναγερμός με αυτό τον τρόπο νομίζοντας ότι μπορεί να παρασύρει μάζες, άδικος κόπος. Μόνο μια συνετή πολιτική με επιχειρήματα είναι εκείνη που

πείθει και όχι η πολιτική των λόγων και της φροντίδας της παραπλάνησης του λαού. Αυτά δεν πιάνουν. Ο κυπριακός λαός είναι πολιτικά ώριμος.

Αυτά, κ. Πρόεδρε, ήταν ανάγκη να ειπωθούν, διότι δυστυχώς ο κ. συνάδελφος και κατά την προηγούμενη συζήτηση παρόμοιων Νομοσχεδίων και σήμερα επεδόθη σε αντιακελική επίθεση αντί να μιλήσει επί της ουσίας του Νομοσχεδίου και να εκθέσει τις απόψεις του κόμματός του, οι οποίες είναι σεβαστές όποιες και αν είναι.

Το δεύτερο, κ. Πρόεδρε, είναι αναφορικά με το θέμα των φορολογιών. Ναι, κ. Χριστοφίδη, και όμοιοι, το ΑΚΕΛ μίλησε από αυτό το Βήμα και η Εκτελεστική Εξουσία το διακήρυξε ότι εντός του 1983 δεν θα επιβαλλόταν νέα φορολογία και δεν επεβλήθη. Δεν υπάρχει όμως χώρα στον κόσμο η οποία δεν επιβάλλει φορολογίες για να καλύψει τα ελλείμματα των προϋπολογισμών της. Εάν δε ο κ. Χριστοφίδης βλέπει αμαρτωλά ελλείμματα, πράγματι υπάρχουν τέτοια. Εκείνα που δημιούργησε το πραξικόπημα και η εισβολή και για τα οποία πληρώνουν ακόμα μέχρι σήμερα οι Κύπριοι για να τα καλύψουν. Και αυτοί που έκαμαν το έγκλημα δεν βρίσκονται στις γραμμές του ΑΚΕΛ, κάπου αλλού βρίσκονται και θάταν καλά να τους αναζητήσει.

Αν θέλουμε κατά συνέπεια να δούμε πού οφείλονται τα μεγάλα ελλείμματα εξαιτίας των μεγάλων δαπανών για την αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιούργησε το πραξικόπημα και η εισβολή, αλλού να τα αναζητήσει ο κ. Χριστοφίδης. Δεν θα ήθελα και λυπούμαι διότι αναφέρομαι σ' αυτά τα ζητήματα, αλλά η πρόκληση του κ. Χριστοφίδη δεν μπορεί να μείνει αναπάντητη, όταν μάλιστα είναι και συνεχής.

Αναφορικά με τη φορολογία αυτή, κ. Πρόεδρε, έχει λεχθεί ότι η φορολογία αυτή θα πλήξει τα πλατειά στρώματα. Με βάση τα επίσημα στοιχεία, 56,000 συνδρομητές έχουν λογαριασμούς μέχρι £5, που κατά συνέπεια, 56,000 απ' αυτούς του συνδρομητές με βάση τη νομοθεσία που ψηφίζεται δεν θα πληρώσουν τίποτε. Άλλοι 20,000 έχουν λογαριασμούς μεταξύ £5 και £10 και επειδή η κλιμάκωση που έκαμε η Επιτροπή είναι μέχρι £15, ο αριθμός αυτός των 20,000 θα είναι ακόμα μεγαλύτερος. Και ο αριθμός εκείνων που έχουν λογαριασμούς από £15 και άνω δεν θα μπορεί να είναι πάνω από 20,000 όταν είναι 30,000 αυτοί με λογαριασμούς από £10 και άνω.

Κατά συνέπεια, εάν κάποιος γνιοιάζεται ότι η φορολογία αυτή θα πλήξει κάποιους, δεν είναι από εκείνα τα στρώματα για τα οποία επιδεικνύεται ότι γνιοιάζεται ο Συναγερμός. Η φορολογία αυτή θα πλήξει εκείνους που έχουν. Και γι' αυτό είναι που η Επιτροπή έκαμε αυτή την κλιμάκωση. Κατά συνέπεια η φορολογία αυτή είναι μορφή άμεσης φορολογίας για την οποία έγινε και λόγος, ότι «οι άμεσες φορολογίες είναι καλές αλλά αυτές που συζητούμε σήμερα, ελέχθη τότε, δεν είναι άμεσες φορολογίες αλλά είναι έμμεσες φορολογίες και γι' αυτό αντιτιθέμεθα», και αν αμφισβητείται ότι αυτή η φορολογία είναι άμεση, υπάρχει το επόμενο Νομοσχέδιο που αφορά την κτηματική ιδιοκτησία που είναι πολύ καθαρά άμεση φορολογία και είμαι πολύ περίεργος να ακούσω τις απόψεις του Συναγερμού για την καταψήφισή της.

Θα ήθελα να δω πώς το φιλολαϊκό αυτό Κόμμα σ' αυτή την περίπτωση θα υποστηρίξει τα συμφέροντα της μεγαλοαστικής τάξης της οποίας είναι εκπρόσωπος και είναι σε τέτοιες στιγμές που φαίνεται τι εκπροσωπεί ένα κόμμα. Γι' αυτό θα αναμένω να ακούσω και τι θα λεχθεί όσον αφορά την ακίνητη ιδιοκτησία και θα επανέλθω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές πριν δώσω το λόγο για δευτερολογία; Θα σας δώσω το λόγο αλλά εάν υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι θα ήθελαν να πρωτολογήσουν...

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Δεν ήταν πρόθεσή μου να δευτερολογήσω διότι ο κ. Ιεροδιακόνου ήπια έθεσε τα επιχειρήματά του και παρόλο που διαφωνούσαμε ήπια του απαντήσαμε.

Δευτερολογώ όμως διότι πράγματι ο κ. Χριστοφίδης υπήρξε πάρα πολύ προκλητικός και φαίνεται ότι σε θέματα οικονομικής φύσεως ο κ. Χριστοφίδης που είναι τόσο συνδιαλλακτικός σε θέματα νομικών γίνεται πάρα πολύ προκλητικός, ίσως ένεκα μεγάλων οικονομικών γνώσεων. Και στόλισε τα λόγια τα οποία ανέφερε στο θέμα αυτό με πολύ γλαφυρές εκφράσεις, με πολύ περιγραφικές εκφράσεις, όπως «ομοβροντίες φορολογιών» και «αμαρτωλά ελλείμματα».

Λυπούμεθα να διαφωνήσουμε με τον κ. Χριστοφίδη στον τρόπο που αντιμετωπίζει το θέμα. Αν το κόμμα που αντιπροσωπεύει και εκπροσωπεί ήρχετο να επιχειρηματολογήσει για κάποια άλλη φορολογία ή ήρχετο ακόμα και να συμβιβαστεί πάνω στις φορολογίες που προτείνει η Κυβέρνηση, τότε πράγματι θα θεωρούσαμε πως δεν είναι στείρα και αρνητική η αντιπολίτευση στην οποία προβαίνει. Κανένας όμως τέτοιος συμβιβασμός πάνω σε οποιαδήποτε φορολογία και καμιά εισήγηση πως θα αντιμετωπισθούν αυτά τα «αμαρτωλά ελλείμματα» που αναφέρει, ή τα αναπτυξιακά έργα τα οποία υπάρχουν, αλλά αρνείται να βλέπει διότι βλέπει μόνο ερείπια και όχι έργα. Και τα ερείπια ήταν το 1974. Σήμερα υπάρχουν έργα πάνω στα ερείπια. Γι' αυτό λυπούμεθα να τονίσουμε ότι είναι στείρα η αντιπολίτευση που γίνεται.

Πράγματι δίδεται η εντύπωση ότι το πραγματικό κίνητρο αυτών των επιθέσεων και αυτών των γλαφυρών ομιλιών είναι το βιολί της εξουσίας. Δεν νομίζετε, κύριοι, ότι είναι πολύ νωρίς να αρχίσει ο προεκλογικός αγώνας και το βιολί της εξουσίας, το οποίο νομίζω ότι χάσατε προς το παρόν, και ότι θα ήταν πολύ καλύτερα σε μια τέτοια κρίσιμη περίοδο που διαβαίνουμε όλες οι πλευρές να συζητήσουμε εποικοδομητικά για να εύρουμε συμβιβασμούς και να διαφωνήσουμε εκεί που πρέπει να διαφωνήσουμε αλλά πάντα μ' ένα εποικοδομητικό τρόπο και όχι πάντα με διαρκή άρνηση και με στείρα αρνητική κριτική;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πράγματι λυπηρό γιατί στην προσπάθεια να δικαιολογήσουν κάποιοι αδικαιολόγητες φορολογίες ασχολήθηκαν με πολλά εκτός από τις φορολογίες.

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου αφού αναφέρθηκε σε όλα τα άλλα, εκτός από τις φορολογίες, κατέληξε με την πρόκληση ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το κόμμα που εκπροσωπεί τους μεγαλοεπιχειρηματίες, εν αντιθέσει φυσικά με το ΑΚΕΛ που αντιπροσωπεύει τις φτωχές μάζες. Αν όμως ακολουθήσουμε την τακτική που εισηγείται το ΑΚΕΛ, να καταργήσουμε τους μεγαλοεπιχειρηματίες, τότε αναμφίβολα θα πεινάσουν και οι μικροεπιχειρηματίες που εκπροσωπεί το ΑΚΕΛ. Διότι η προσπάθεια αναμφίβολα του ΑΚΕΛ είναι με τα νομοθετικά μέτρα

που υποστηρίζει, που εισάγει η Κυβέρνηση και υποστηρίζει το ΑΚΕΛ, να πληγούν οποιοδήποτε ανεξάρτητοι επιχειρηματίες - αυτή είναι η προσπάθεια - αλλά την ίδια ώρα παραγνωρίζει το γεγονός ότι αν πλήξουμε τη βιομηχανία του τόπου, την τουριστική βιομηχανία την οποιαδήποτε βιομηχανία που διαθέτουμε, αναμφίβολα πλήττουμε την οικονομία και κατά συνέπεια και τους εργαζόμενους στη βιομηχανία.

Ο κ. Γαλανός υπήρξε πιο γλαφυρός. Αρχίσαμε τη νέα θεωρία περί δημοκρατίας. Όταν η αντιπολίτευση κάμνει κριτική ή διαφωνεί με την Κυβέρνηση δεν έχει τέτοιο δικαίωμα διότι παίζει το βιολί της εξουσίας. Έτσι δηλαδή σε ένα κράτος και τέλειωσαν οι εκλογές και κέρδισε το Α' κόμμα, τα υπόλοιπα οφείλουν να υποταχθούν και να υποστηρίζουν την Κυβέρνηση. Άλλως πως αν ασκούν κριτική της Κυβέρνησης δεν πράττουν τι άλλο παρά να υποσκάπτουν την Κυβέρνηση και να διεκδικούν την εξουσία.

Αλλά και αυτό αν γίνετο δεν είναι αμάρτημα, κ. Γαλανέ. Είναι δημοκρατικό δικαίωμα και η κριτική και η διεκδίκηση της εξουσίας αν ιδιαίτερα πιστεύει η αντιπολίτευση ότι η Κυβέρνηση εσφαλμένα πολιτεύεται και εσφαλμένη γραμμή στην οικονομική ή εξωτερική της πολιτική ακολουθεί.

Συνεπώς δεν μπορεί με τις φόρμουλες ανα συμβιβαστεί τουλάχιστο ο Συναγερμός με τα νέα φορολογικά μέτρα, να θεωρείται ότι εισάγουμε πολιτικές θεωρίες νεοφανείς μάλιστα στην πολιτική ιστορία. Αυτά πιθανό να ακούονται από φοιτητές που δεν έχουν φοιτήσει στη Νομική Σχολή και όχι από πολιτικούς που θέλουν να εμφανίζονται και πιστεύουν ότι διαθέτουν κάποια σοβαρότητα.

Είναι καιρός να ανεχόμεθα την αντιπολίτευση όταν ασκεί κριτική και να μην ψάχνουμε τα ελατήρια. Ελατήρια ορθότερο είναι να βρεθούν από πλευράς Κυβέρνησης ούτως ώστε να ακολουθεί ορθότερη πολιτική για να μη χρειάζεται να ακούει επικρίσεις.

Προστατεύοντας, ναι, τα πλατειά στρώματα του λαού και όσους στηρίζουν τα πλατειά στρώματα του λαού, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει, θα καταψηφίσει, θα καταψηφίσει, επαναλαμβάνω, για όσους παρήκουσαν, τα φορολογικά νομοσχέδια τα οποία είναι συνέπεια μιας κακής πολιτικής την οποία η Κυβέρνηση ακολουθεί. Και ας μην επιρρίπτουν συχνά όλα όσα σήμερα πράττουμε στις αμαρτίες του 1974.

Και μην πιστεύετε ότι θίγεται οποιοσδήποτε με το να γίνεται αναφορά στις δήθεν αμαρτίες του 1974. Δεν θίγεται καθόλου ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Εκείνο το οποίο ίσως θα μπορούσε να μας πλήξει είναι αν άνοιγε ο φάκελλος της Κύπρου και τότε βρίσκονταν ένοχοι. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν αισθάνεται καμιά ενοχή. Αλλά ας μη λησμονούμε, κύριοι, όταν το 1981 εισήλθαμε στη Βουλή υπήρξε και ο λόγος του Προέδρου της Βουλής. Το «μικρό οικονομικό θαύμα» ή «το μεγάλο οικονομικό θαύμα» και «τα επιτεύγματα» που πέτυχε η Κυβέρνηση μετά το 1974. Όταν σας συμφέρει τα θυμάστε. Όταν δεν σας συμφέρει τα λησμονείτε για να ενθυμείστε το 1974. Όχι, κύριοι, η σημερινή χρεωκοπία δεν οφείλεται στις αμαρτίες του 1974 ή στην καταστροφή του 1974. Οφείλεται στην εσφαλμένη οικονομική πολιτική που ακολούθησε η Κυβέρνηση. Και δεν είμεθα διατεθειμένοι να συμβιβαστούμε κατ' ουδένα λόγο με μια Κυβέρνηση η οποία διασπαθίζει το δημόσιο χρήμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα επέκρινε τη γενική πολιτική της Κυβέρνησης και καταψήφισε τους προϋπολογισμούς λόγω βασικών διαφωνιών για την κοσμοθεωρία πάνω στην οποία στηριζόντουσαν αυτοί οι προϋπολογισμοί.

Ήταν και είναι άποψή μας ότι μέσα στις συνθήκες που αντιμετωπίζει ο τόπος, συνθήκες κινδύνων για εθνικό αφανισμό, θα έπρεπε η οικονομία να προσαρμοσθεί προς εξυπηρέτηση αυτών των καταστάσεων και προς εξυπηρέτηση των μεγάλων μαζών του κυπριακού λαού.

Φοβούμαι ότι όσοι ασκούν κριτική προς την Κυβέρνηση γιατί στρέφεται τάχατες ενάντια στο μεγάλο κεφάλαιο το οποίο δίνει εργασία στις μάζες του λαού, σημαίνει ότι υποστηρίζουν πολιτική χειρότερη από την πολιτική που η ΕΔΕΚ καταψήφισε λόγω του ότι τη θεωρούσε αντιλαϊκή. Διότι αυτή η κοσμοθεωρία, ότι θα πρέπει να δίνονται τα άπαντα σε μιαν ελίτ σ' ένα ελάχιστο ποσοστό το οποίο αυτή τη στιγμή νέμεται ουσιαστικά τους εθνικούς πόρους για να δίνει εργασία στα στρώματα του λαού, φοβούμαι ότι κάθε άλλο παρά θα διόρθωνε τις καταστάσεις τις οποίες προσπαθούμε να διορθώσουμε. Γι' αυτό διαφωνώ βασικά με αυτής της μορφής την κριτική έναντι της Κυβερνήσεως. Η δική μας η κριτική είναι ακριβώς η αντίθετη, ότι η Κυβέρνηση ενώ παραχωρεί σωρεία πλεονεκτημάτων ακόμα και προς το παρασιτικό κεφάλαιο, αγνοεί τα λαϊκά προβλήματα και δυστυχώς αυξάνεται συνεχώς το χάσμα στην ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος. Είναι δικαίωμα κάθε αντιπολίτευσης να καταψηφίζει φορολογικά Νομοσχέδια, ακόμα και αν είναι κάπως λογικά, εάν και εφόσο διαφωνεί με τη γενική κοσμοθεωρητική τοποθέτηση, γιατί θέλει μιαν αλλαγή.

Εν πάση περιπτώσει, αναφορικά με το σημερινό Νομοσχέδιο, είναι γεγονός ότι δεν υπήρξε εκείνη η στροφή προς τις σωστές οικονομικές κατευθύνσεις που θα επέτρεπε στους επικριτές της Κυβέρνησης να αλλοιώσουν τη στάση τους. Εν πάση όμως περιπτώσει, το Σοσιαλιστικό Κόμμα για να δώσει την ευχέρεια κάποιας στροφής, αν υπάρχει η πρόθεση, θα ήταν διατεθειμένο μερικά από τα Νομοσχέδια τα οποία θα στρέφονταν προς άμεσους φόρους να τα δει με θετικό τρόπο. Φαίνεται δε ότι υπήρξε κάποια τέτοια πρόθεση όλων μέσα στη Βουλή γιατί αντιλήφθηκαν ότι δεν θα μπορούσε να γίνεται αυτή η γενική και ομοιόμορφη επιβάρυνση όλων των στρωμάτων. Αλλά φοβούμαι ότι και η διαφοροποίηση η οποία έχει γίνει δεν ανακουφίζει στην ουσία μεγάλες μάζες στρωμάτων διότι ας μην ξεχνούμε ότι στόχος μιας κοινωνίας είναι η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και η αύξηση του ποσοστού των ατόμων τα οποία συμμετέχουν στο να απολαμβάνουν αυτές τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Γι' αυτό νομίζω ότι η εισήγηση του Σοσιαλιστικού Κόμματος για να αυξηθούν ακόμα περισσότερο οι αφορολόγητοι συντελεστές δικαιολογείται εκ των πραγμάτων και θέλω να πιστεύω ότι και οι δυο πλευρές θα μπορούσαν να προσεγγίσουν το θέμα με αυτό τον εποικοδομητικό φακό ψηφίζοντας την τροπολογία ούτως ώστε ο Νόμος να γίνει όσο το δυνατό λιγότερο επιβαρυντικός για τα πλατειά λαϊκά στρώματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζαχαριάδης.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ελέγχθη ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο, όπως αναφέρεται, και για τους λόγους που αναφέρονται στην έκθεση, αλλά και για λόγους αρχής. Όπως αναφέρεται στην έκθεση έχουν κληθεί και καταθέσει ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών αριθμός οργανώσεων: Η ΣΕΚ, η ΠΕΟ, η ΔΕΟΚ, ο Σύνδεσμος Πραστασίας Καταναλωτών, η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηγάνων, το ΚΕΒΕ. Όλες αυτές οι οργανώσεις έχουν ταχθεί εναντίον του νομοσχεδίου αυτού. Μοναδική εξαίρεση η ΠΕΟ. Όλες αυτές οι οργανώσεις εκπροσωπούν το μεγαλύτερο φάσμα του λαού και όλες αυτές οι οργανώσεις έχουν πει ότι η φορολογία αυτή, γιατί περί φορολογίας πρόκειται και όχι αυξήσεως των τιμών της ΣΥΓΤΑ, θα πλήξει και θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις και πάνω στα λαϊκά στρώματα και πάνω στις επιχειρήσεις και πάνω στις εξαγωγές και εφόσον όλες αυτές οι οργανώσεις εκπροσωπούν το μεγαλύτερο φάσμα του λαού μας, η ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού αποτελεί τουλάχιστον πρόκληση στην εκπεφρασμένη τοποθέτηση όλων.

Θα ήθελα να τελειώσω, κ. Πρόεδρε, με μια διαπίστωση, ότι με φορολογίες μόνο δεν μπορούμε να λύσουμε το πρόβλημα του δημοσιονομικού μας ελλείμματος. Χρειάζεται να ληφθούν σοβαρές αποφάσεις για πολιτική λιτότητας και εξοικονόμηση χρημάτων. Πρέπει να ιδρυθεί αμέσως ένα σώμα ή ένα κλιμάκιο ή μια επιτροπή, οτιδήποτε θα μπορούσαμε να την ονομάσουμε, της οποίας σκοπός θα είναι να εξεύρει τρόπους εξοικονομήσεως χρημάτων στο δημόσιο τομέα. Οι όροι εντολής στην Επιτροπή αυτή πρέπει να είναι όπως εντός τακτής προθεσμίας διερευνήσει, αφού επισκεφθεί κάθε Υπουργείο, κάθε τμήμα, κάθε γραφείο από το πιο μικρό μέχρι το πιο μεγάλο, και εισηγηθεί τρόπους εξοικονόμησης χρημάτων. Μπορεί μάλιστα να δοθεί ένας στόχος ορισμένων χρημάτων τα οποία πρέπει να εξοικονομούνται κάθε χρόνο. Υπάρχουν περιθώρια εξοικονόμησης σχεδόν σε όλους τους τομείς της Δημόσιας Υπηρεσίας, στο προσωπικό, στα ενοίκια, στο φωτισμό, στα καύσιμα, στα οδοιπορικά, στα τηλεγραφήματα, στα τέλεξ, παντού. Και αν και εφόσον η Κυβέρνηση έλθει με ένα συγκεκριμένο σχέδιο για τέτοιες εξοικονομήσεις τότε ασφαλώς και ο λαός μπορεί να δει το θέμα των φορολογιών με διαφορετικό μάτι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, τόσο ο κ. Γαλανός όσο και ο κ. Κωνσταντίνου χαρακτήρισαν τη φορολογία αυτή σαν άμεση φορολογία. Αυτή η φορολογία δεν είναι άμεση φορολογία, είναι έμμεση φορολογία. Μάλιστα ο κ. Γαλανός υπερτόνισε ότι οι φορολογίες αυτές επιβάλλονται για να γίνουν αναπτυξιακά έργα. Ο κ. Γαλανός είναι μέλος της Επιτροπής Οικονομικών και πρέπει οπωσδήποτε να γνωρίζει ότι το έλλειμμα των προϋπολογισμών φέτος είναι £123 εκατομμύρια. Προϋπολογίζεται σε £123 εκατομμύρια με αριθμούς που μας έχει δώσει η Κυβέρνηση που υποστηρίζει ο κ. Γαλανός.

Ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως που προορίζεται για αναπτυξιακά έργα είναι μόνο £60 εκατομμύρια. Τα άλλα £123 εκατομμύρια πηγαίνουν για να ενισχύσουν τα ελλείμματα του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Ακόμα ένα άλλο σημείο που είχα εγείρει στην πρωτολογία μου ήταν ότι τα τέλη της ΣΥΤΑ είναι περίπου τα ίδια με τα αντίστοιχα τέλη άλλων χωρών. Ο κ. Γαλανός το αμφισβήτησε και είπε ότι, απ' ό,τι έχει υπόψη του, είναι πολύ πιο χαμηλά τα τέλη της ΣΥΤΑ από τα τέλη των άλλων χωρών. Εγώ δεν έχω υπόψη μου. Γνωρίζω, γιατί ενημερώθηκα επίσημα από τη ΣΥΤΑ, ότι τα τέλη είναι περίπου τα ίδια και πρέπει να είναι τα ίδια γιατί για κάθε τηλεφώνημα που γίνεται στο εξωτερικό μέρος της δαπάνης πληρώνεται και στην αντίστοιχη χώρα στην οποία γίνεται το τηλεφώνημα όπως και κάθε τηλεφώνημα που γίνεται προς την Κύπρο η ΣΥΤΑ εισπράττει κάποιο μέρος του τέλους που πληρώνεται στην αντίστοιχη χώρα. Γι' αυτό και λογικό είναι να ευρίσκονται περίπου στα ίδια επίπεδα. Μερικές διαφορές παρουσιάζονται ανάλογα με τις αναπροσαρμογές του νομίσματος, αλλά ο σκοπός είναι να ευρίσκονται στα ίδια επίπεδα. Και επειδή πρόσεξα ότι ο κ. Γαλανός θεωρεί σημαντικό αυτό το σημείο, θέλω να πιστεύω ότι, αν συνεχίζει να το θεωρεί σημαντικό, θα μπορούσε να εισηγηθεί να παραπεμφθεί το νομοσχέδιο στην Επιτροπή για να ενημερωθεί επισήμως από τη ΣΥΤΑ αν αυτό το σημείο που αναφέρω είναι επαληθευμένο.

Ο κ.Κωνσταντίνου αμφισβήτησε ότι αυτή η φορολογία τελικά θα πλήξει τις μάζες. Αυτή η φορολογία θα αυξήσει τα έξοδα των επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής επιχειρήσεων, και είναι φυσικό οι επιχειρηματίες, όποιοι και αν είναι αυτοί και όπου και αν ανήκουν, το κόστος αυτό να το βάλουν πάνω στα προϊόντα τους και σίγουρα σε τελευταία ανάλυση είναι ο καταναλωτής που θα πληρώσει αυτή τη μορφή φορολογίας.

Τελειώνοντας ο κ. Κωνσταντίνου αναφέρθηκε με κάποια ειρωνεία προς το «φιλολαϊκό» κόμμα που λέγεται Δημοκρατικός Συναγερμός που δεν ψηφίζει αυτή τη «φιλολαϊκή» νομοθεσία. Τα «φιλολαϊκά» κόμματα ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ έχουν επιβάλει το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στα τσιγάρα, έχουν επιβάλει το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στη μπίρα, έχουν επιβάλει το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στα αναψυκτικά, έχουν επιβάλει το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στις τηλεοράσεις. Και εδώ χρειάζεται διευκρίνιση, γιατί αυτοί που δεν πήραν έγχρωμη τηλεόραση είναι αυτοί που είναι πιο φτωχοί, γιατί αυτοί που είχαν λεφτά είχαν προλάβει και πήραν την έγχρωμη τηλεόραση. Το ΑΚΕΛ και το ΔΗΚΟ έχουν επιβάλει το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στην έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση, την οποία πληρώνει όλος ο λαός. Είναι πάνω στις τιμές αυτή η επιβάρυνση. Επέβαλαν τέλος το «φιλολαϊκό» φόρο ή τέλος πάνω στα οχήματα και τώρα επέβαλαν το «φιλολαϊκό» φόρο πάνω στην κατανάλωση του τηλεφώνου. Το τηλέφωνο, κύριοι, δεν είναι είδος πολυτέλειας. Αλίμονο αν στην Κύπρο με τα επίπεδα που υπάρχουν θεωρείται ακόμα το τηλέφωνο είδος πολυτέλειας

Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Νομίζω ότι ελέγχθησαν ορισμένα πράγματα τα οποία πρέπει οπωσδήποτε να ανασκευασθούν. Ξεκινούμε με τον κ. Ιεροδιακόνου.

Ο κ. Ιεροδιακόνου βγάζει το συμπέρασμα ότι οι φορολογίες αυτές δεν βοηθούν για αναπτυξιακά έργα διότι λέγει ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως είναι μόνο £60 εκατομμύρια ενώ ο Τακτικός Προϋπολογισμός είναι £123 εκατομμύρια. Ο κ.

Ιεροδιακόνου είναι πολύ καλός οικονομολόγος και σίγουρα γνωρίζει, και τον πιστώνω με αυτή τη γνώση, ότι ο Προϋπολογισμός Ανάπτυξης και ο Τακτικός Προϋπολογισμός δεν είναι καθαρά αυτό το οποίο ονομάζονται. Υπάρχουν πολλά στοιχεία αναπτυξιακών έργων μέσα στον Τακτικό Προϋπολογισμό και πάρα πολλά στοιχεία Τακτικού Προϋπολογισμού μέσα στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης. Είναι κάτι το οποίο τονίζεται κάθε φορά, ακόμα και στην έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών την οποία αποδέχεται.

Ο κ. Ιεροδιακόνου επίσης τόνισε ότι σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία τα οποία του έχουν δοθεί από τη ΣΥΓΤΑ, περίπου τα τέλη στην Κύπρο είναι τα ίδια με εκείνα άλλων χωρών. Εμείς γνωρίζουμε ότι η ΣΥΓΤΑ, όταν προσήλθε στην αρμόδια Επιτροπή, ανέφερε ότι τα τέλη στην Κύπρο οπωσδήποτε είναι χαμηλότερα από το μέσο όρο των άλλων χωρών, απλούστατα διότι οι προσαρμογές που έγιναν στην Κύπρο δεν έγιναν τελευταία αλλά πριν πάρα πολλά χρόνια.

Επομένως από εδώ προκύπτει ότι σίγουρα τα τέλη στην Κύπρο δεν είναι από τα υψηλότερα, δεν είναι καν πάνω στο μέσο όρο· είναι χαμηλότερα από το μέσο όρο.

Μίλησε επίσης ο κ. Ιεροδιακόνου για άμεσους και έμμεσους φόρους και είπε ότι αυτή η φορολογία δεν είναι άμεση αλλά έμμεση. Και πάλιν πιστώνω τον κ. Ιεροδιακόνου με πολύ καλές οικονομικές γνώσεις και πράγματι θα γνωρίζει ότι δεν υπάρχει μια καθαρά άμεση φορολογία και οποιαδήποτε καθαρά έμμεση φορολογία. Σίγουρα όμως αυτή η φορολογία είναι περισσότερο άμεση διότι τα τέλη των τηλεφώνων έχουν άμεση σχέση και με το εισόδημα και πολλές φορές και με τον πλούτο.

Επομένως αυτό το στοιχείο που συνδυάζει το εισόδημα με τα τέλη των τηλεφώνων είναι ένα στοιχείο οπωσδήποτε άμεσης φορολογίας. Σίγουρα δεν είναι καθαρά άμεση φορολογία και καθαρά έμμεση φορολογία, όπως ετονίσθη, είναι η φορολογία πάνω στην ακίνητη περιουσία. Αλλά τα τέλη επί των τηλεφώνων είναι πολύ περισσότερο άμεση φορολογία παρά έμμεση.

Δεν θα ήθελα να αναφέρω πολλά στα όσα είπε ο κ. Αναστασιάδης διότι πιστεύω ότι δεν χρειάζεται να δοθεί συγκεκριμένη απάντηση. Ο λαός, όπως ετονίσθη, γνωρίζει και έχει αρκετή πείρα και ωριμότητα για να αντιλαμβάνεται μερικά πράγματα. Εκείνο όμως το οποίο θα ήθελα να αναφέρω σ' απάντηση των νεοφανών θεωριών που ανέφερε, είναι ότι τονίσαμε πως το Κόμμα του ασκεί αρνητική κριτική. Δικαίωμά του είναι να ασκεί οποιαδήποτε κριτική θέλει. Αλλά κατά τη γνώμη μας εποικοδομητική κριτική θα ήταν αν εισηγείτο ορισμένες υπαλλακτικές λύσεις. Αν κατέκρινε, αν έκρινε έντονα αλλά και αν αναγνώριζε μερικές φορές ότι υπήρξαν μερικά έργα, ότι υπήρξαν μερικά επιτεύγματα. Όταν όμως σε καμιά περίπτωση δεν αναγνωρίζει κανένα έργο, δεν αναγνωρίζει κανένα επίτευγμα, βλέπει διαρκώς ερείπια, ομιλεί για χρεωκοπία, όταν ακόμα και ξένοι κύκλοι λέγουν ότι η οικονομία της Κύπρου είναι και εύρωστη και δυνατή και συναγωνίζεται τις καλύτερες οικονομίες στον κόσμο, τότε σίγουρα νομίζω ότι είμεθα δικαιολογημένοι να μιλούμε για στείρα και αρνητική κριτική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης ζήτησε το λόγο αλλά αν επιμένετε θα σας το δώσω, κ. Κληρίδη.

Ο κ. Κληρίδης, επειδή είναι Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, δικαιούται να πάρει το λόγο.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω επί των φορολογικών Νομοσχεδίων που συζητούμε σήμερα και ειδικότερα επ' αυτού του Νομοσχεδίου. Η διάθεσή μου όμως να μιλήσω είναι αποτέλεσμα των διευκρινήσεων του κ. Γαλανού.

Ο κ. Γαλανός μας είπε και επιμένει ότι η φορολογία αυτή δεν είναι για να καλύψουμε το έλλειμμα των εκατόν εκατομμυρίων λιρών αλλά για αναπτυξιακά έργα. Επομένως οφείλομε να αναμένουμε και άλλη φορολογία διότι το έλλειμμα είναι ανάγκη να καλυφθεί.

Ο κ. Γαλανός και σε προηγούμενες συζητήσεις επί φορολογικών Νομοσχεδίων μας είπε ότι όλα αυτά χρειάζονται γιατί η Κυβέρνηση θα κάμει έργα. Και εμείς λέμε «μάλιστα, η Κυβέρνηση να κάμει έργα, αλλά πώς θα κάμει έργα όταν χρωστεί, όταν έχει έλλειμμα εκατόν εκατομμυρίων λιρών;» Δεν απαντά ο κ. Γαλανός αλλά λέει ότι εμείς είμεθα άρνηση.

Αλλά ας δούμε τη φιλοσοφία του κ. Γαλανού. Μας λέει ο κ. Γαλανός ότι είμεθα άρνηση γιατί δεν βλέπομε ή μάλλον πρώτα γιατί δεν εισηγούμεθα τι πρέπει να κάμει η Κυβέρνηση και απλώς αρνούμεθα να ψηφίσουμε φόρους. Αν ο κ. Γαλανός παρακολουθούσε την ομιλία μας και τη θέση μας στο θέμα των Προϋπολογισμών, θα ήξερε, πρώτον, ότι αναφέραμε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν 3,500 πλεονάζοντες δημόσιοι υπάλληλοι και ότι και η ΠΑΣΥΔΥ ζητά να τεθεί τέρμα σ' αυτή την ακαταστασία. Αν υπολογίσω ότι ο μέσος όρος μισθού των 3,500 υπεράριθμων υπαλλήλων είναι περίπου £150 το μήνα, για να είμαι συγκαταβατικός, ας κάνει ο κ. Γαλανός τη μαθηματική πράξη, αφού μάλιστα ειδικεύεται στα μαθηματικά, για να μας πει πόσα κοστίζουν οι 3,500 υπεράριθμοι δημόσιοι υπάλληλοι το μήνα, πόσα κοστίζουν το χρόνο και ποιά είναι η επιβάρυνση του Προϋπολογισμού, που αν έκανε την αφαίρεση, είμαι βέβαιος πως δεν θα εχρειάζετο να φορολογηθεί ο λαός με τα προτεινόμενα Νομοσχέδια.

Αλλά μας είπε και κάτι άλλο: «Δεν επαινείτε την Κυβέρνηση και εκεί που πρέπει να την επαινέσετε την επικρίνετε».

Σκοπός μιας αντιπολίτευσης είναι να εξασκεί έλεγχο επί των σφαλμάτων της Κυβερνήσεως και να αναγνωρίζει πράγματι αν η Κυβέρνηση έχει κάμει ορισμένα καλά έργα. Ερωτώ τον κ. Γαλανό. Ποιό έργο ήθελε να επευφημήσουμε; Το δρόμο ΞΕΚΤΕ, ο οποίος πολλά εκατομμύρια κόστισε στον κυπριακό λαό; Από τα 13 εκατομμύρια που είχε προγραμματισθεί φθάσαμε αισίως στα 25, στα 30 και ακόμα δεν ξέρομε σε ποιό επίπεδο θα φθάσουμε προτού περατωθεί ο δρόμος. Τι άλλο ήθελε να επαινέσουμε; Τον τρόπο χρεωκοπίας του Συνεργατικού Κινήματος, τις βιομηχανίες τις οποίες διατηρούσαμε για μήνες ολόκληρους, ενώ αποφάνθηκαν ότι ήταν αντιοικονομικές; Ποιο θετικό έργο θέλει ο κ. Γαλανός να επαινέσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός; Αλλά ας αφήσουμε τον έπαινον τον οποίο δεν έχομε κάμει στην Κυβέρνηση. Ερωτώ και πάλιν. Σήμερα η Κυβέρνηση ανοίγει ένα νέο δρόμο στα πεδία φορολογίας του βαρειά φορολογούμενου κυπριακού λαού. Ας δούμε ποιος είναι ο νέος αυτός δρόμος. Υπάρχει μια υπηρεσία η οποία προσφέρεται από ένα Ημικρατικό Οργανισμό που λέγεται ΣΥΤΑ. Η Υπηρεσία αυτή προσφέρεται για χρήση όλων των πολιτών. Μας λέγει ο κ. Γαλανός πως πληρώνουμε χαμηλά τηλεφωνικά δικαιώματα. Αν η ΣΥΤΑ χρειάζεται αύξηση των δικαιωμάτων της είναι ένα θέμα. Και όπως αφήνει να νοηθεί ο κ. Γαλανός δεν αποκλείεται και αυτό να γίνει αφού έχει χρόνια να γίνει αναπροσαρμογή των

τελών της, όπως ισχυρίζεται. Αλλά αν η Κυβέρνηση για κάθε υπηρεσία που προσφέρεται στο κοινό, τη θεωρήσει σαν βάση για νέες φορολογίες, τότε πιστεύω ότι θα καταλήξουμε να φορολογήει και τον αέρα που αναπνέουμε. Αύριο μπορεί να μας πει η Κυβέρνηση: «Πληρώνετε ηλεκτρικό ρεύμα; Το ρεύμα σας το δίδει η Αρχή Ηλεκτρισμού αλλά θα πληρώνετε και 20% στην Κυβέρνηση επί του ρεύματος που καταναλίσκετε κάθε πολίτης». Και αυτή είναι μια υπηρεσία που μας προσφέρουν.

Αύριο θα μας πουν ότι και το Ταχυδρομείο μας προσφέρει μια υπηρεσία. 'Αρα και για τα τηλεγραφήματά σας και για όλα όσα προσφέρει το Ταχυδρομείο θα πληρώνετε ένα 20%. Το θέμα δεν είναι να αναζητούμε πεδία για να επιβάλλουμε φορολογία. Το θέμα είναι να αλλάξουμε πολιτική και να εφαρμόσουμε πολιτική λιτότητας. Και πολιτική λιτότητας δεν μπορεί να εφαρμοσθεί όταν στη Δημόσια Υπηρεσία έχουμε 3,500 υπεράριθμους υπαλλήλους που και πάλι σύμφωνα με τη δική τους Οργάνωση, των Δημόσιων Υπαλλήλων, αυτοί οι άνθρωποι κάθονται στα γραφεία ή περιφέρονται και δεν προσφέρουν καμιά υπηρεσία στο φορολογούμενο κοινό.

Αλλά ας δούμε και μια άλλη πτυχή του όλου φορολογιακού προβλήματος. Ας υποθέσουμε ότι οι επιβαλλόμενες αυτές φορολογίες είναι για να γίνουν αναπτυξιακά έργα. Τίθεται ενώπιόν μας το ερώτημα: Αν αυτές οι φορολογίες είναι για αναπτυξιακά έργα, πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να πληρώσει το έλλειμμα; Και αν δεν πληρώσει η Κυβέρνηση το έλλειμμα, ποιές θα είναι οι συνέπειες πάνω στην οικονομία του τόπου; Ποιές θα είναι οι συνέπειες πάνω στη σταθερότητα του κυπριακού νομίσματος; Πότε θα έλθει η Κυβέρνηση, αφού μας φορολογεί τώρα μόνο για το καλό μας, για αναπτυξιακά έργα, να μας πει: «Και τώρα δεν σας φορολογώ πλέον για αναπτυξιακά έργα» εκεί σας φορολόγησα και έχω εισπράξει το τι χρειάζομαι. Τώρα σας φορολογώ, διότι έχω δημιουργήσει ένα έλλειμμα εκατόν εκατομμυρίων λιρών και πλέον και πρέπει αυτό το έλλειμμα να έλθετε εσείς ο λαός να το πληρώσετε». Πότε θα έχουμε αυτή τη θέση της Κυβερνήσεως ενώπιόν μας; Σας διαβεβαιώ, κ. Γαλανέ και έντιμοι συνάδελφοι, όταν η Κυβέρνηση έλθει και μας πει «αφού σας φορολόγησα στο αμύν για να σας κάμω ανάπτυξη, θα σας φορολογήσω και στο αμύν για να καλύψω το έλλειμμα του Προϋπολογισμού», θα πούμε στον κ. Γαλανό ποιοί είναι εκείνοι οι οποίοι κάμνουν σωστή πολιτική και ποιοί είναι εκείνοι που δημοσκοπούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η θέση μας σαν κοινοβουλευτικής ομάδας όσον αφορά το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αναφέρεται σε αρκετή έκταση και επιχειρήματα στην έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αλλά και συμπληρωματικά έχει αναπτυχθεί απ' αυτό το Βήμα από το συνάδελφο Ντίνο Κωνσταντίνου.

Ίσως παίρνοντας αυτά υπόψη μας να μην εχρειάζετο να μιλήσει άλλος Βουλευτής από την κοινοβουλευτική μας ομάδα. Αλλά πήρα το λόγο για να σχολιάσω κυρίως μερικές απόψεις που έχουν εκφραστεί απ' αυτό το Βήμα. Πρώτα θα ήθελα να αναφερθώ στην άποψη που εξέφρασε ο κ. Αναστασιάδης ο οποίος είπε ότι μερικοί ομιλητές ασχολήθηκαν με πολλά άλλα κατά τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου εκτός από τα φορολογικά νομοσχέδια και ειδικά με το υπό συζήτηση

νομοσχέδιο. Θα συμφωνούσα μαζί με τον κ. Αναστασιάδη κάνοντας τη διευκρίνιση ότι αυτό αφορά κατά κύριο λόγο την ομιλία που έκαμε από αυτό το Βήμα ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης ο οποίος εντελώς αδικαιολόγητα και χωρίς τούτο να έχει καμιά σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θυμήθηκε ύστερα από ένα χρόνο το μίνιμουμ πρόγραμμα για να μιλήσει για το μίνιμουμ πρόγραμμα της δημοκρατικής συνεργασίας, αναμιγνύοντας το εντελώς, όπως είπα, άσκοπα και αδικαιολόγητα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Η αναφορά του κ. Χριστοφίδη στο μίνιμουμ πρόγραμμα απέβλεπε στο να εκθέσει το ΑΚΕΛ και τη δημοκρατική συνεργασία, ότι με το μίνιμουμ πρόγραμμα υπόσχονταν άλλα στο λαό και άλλα κάνουν τώρα με τα συγκεκριμένα υπό συζήτηση νομοσχέδια. Θα ήθελα να πω καθαρά στον κ. Χριστοφίδη ότι το ΑΚΕΛ έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στο λαό και στο πολιτικό κριτήριο του λαού ουδέποτε προσπάθησε να παραπλανήσει το λαό με ψεύτικες και κούφιες υποσχέσεις. Το ΑΚΕΛ στο μίνιμουμ πρόγραμμα ή σε άλλες ομιλίες ηγετών του ουδέποτε υποσχέθηκε ότι στη διάρκεια της πενταετίας δεν θα επιβληθούν οποιεσδήποτε φορολογίες που θα απαιτούντο από την ίδια την οικονομική κατάσταση του τόπου.

Η θέση μας όσον αφορά τις φορολογίες, όσον αφορά τη γενική οικονομική κατάσταση του τόπου, έχει αναπτυχθεί πάρα πολύ καλά και στο μίνιμουμ πρόγραμμα στο οποίο ανεφέρθη ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης αλλά και στην ομιλία του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου κατά τη συζήτηση των Προϋπολογισμών όπως και σε άλλες ομιλίες που κατά καιρούς γίνονται εδώ, από αυτό το Βήμα, με την ευκαιρία συζήτησης οποιωνδήποτε φορολογικών νομοσχεδίων. Όπως είπα, ουδέποτε εμείς έχουμε πει στο λαό ότι δεν θα επιβληθεί φορολογία. Η θέση μας είναι καθαρή, ότι είμαστε πάντοτε υπέρ της άμεσης, κατά προτίμηση, φορολογίας, χωρίς να αποκλείουμε την έμμεση φορολογία όταν αυτή δικαιολογείται από τα ίδια τα πράγματα και πάντοτε η προσπάθεια από μέρους μας είναι αυτή η φορολογία, η έμμεση, να επιβάλλεται σε τέτοιο ύψος και κατά τέτοιο τρόπο που να ξαλαφρώνει όσο το δυνατό περισσότερο τα χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Κύριε Πρόεδρε, από αυτή τη Βουλή πέρασε κάποτε στην περίοδο 1970—74 ένα φαιδρό υποκείμενο, ο μετέπειτα οκταήμερος Πρόεδρος Σαμψών. Όσοι ήταν Βουλευτές σ' εκείνη την περίοδο θυμούνται ότι το πιστεύω του Σαμψών όσον αφορά τη φορολογική πολιτική ήταν ένα: Έργα, απαιτήσεις διαρκώς για έργα, για αυξήσεις, για επιχορηγήσεις, για το ένα, για το άλλο και καμιά φορολογία, καταψήφιση κάθε φορολογικού νομοσχεδίου. Τώρα η πολιτική που ακολούθησε τον τελευταίο καιρό ο Δημοκρατικός Συναγερμός ο οποίος μέχρι σήμερα δεν έχει ψηφίσει υπέρ έστω και ενός φορολογικού νομοσχεδίου από τον περασμένο Δεκέμβριο που εισήχθησαν στη Βουλή διάφορα φορολογικά νομοσχέδια, είναι απλώς αντιγραφή αυτής της πολιτικής Σαμψών που όπως είπα ήταν μια πολιτική που ενώ απαιτούσε, και μάλιστα φορτικά, διάφορα έργα, δεν περνούσε συνεδρία της Βουλής που στο τέλος της συνεδρίας να μην αναφερθεί σε κάποια έργα που απαιτούνταν να γίνουν και να μη δημοκοπήσει γύρω από ορισμένα έργα. Ουδέποτε, ουδέποτε ψήφισε υπέρ οποιασδήποτε φορολογίας, άμεσης ή έμμεσης.

Το θέμα που τίθεται είναι το εξής: Αν πράγματι θέλουμε έργα, και θέλουμε έργα, και αν πράγματι χρειαζόμαστε χρήματα για επιχορηγήσεις που γίνονται από την Κυβέρνηση, αν πράγματι χρειαζόμαστε χρήματα για επιδόματα, για κοινωνικές παροχές κλπ., μπαίνει το ερώτημα, από πού θα βρεθούν αυτά τα χρήματα; Ελέχθη βέβαια από τους εκπροσώπους του Συναγερμού ότι πρέπει να ακολουθηθεί πολιτική οικονομικής περισυλλογής και αν χρειαστεί μετά την

οικονομική περισυλλογή να επιβληθούν φορολογίες τότε μπορούμε να μελετήσουμε την επιβολή τέτοιων φορολογιών. Ασφαλώς χρειάζεται να υπάρξει οικονομική περισυλλογή και γίνεται λόγος και για υπεράριθμο προσωπικό κλπ. 'Όμως αυτό δεν είναι θέμα που μπορεί να διευθετηθεί μέσα σε μερικές μέρες ή μέσα σε μερικούς μήνες· να απολυθούν συλλήβδην δυο, τρεις, τέσσερεις χιλιάδες υπάλληλοι που μπορεί να θεωρούνται υπεράριθμοι για να μπορούμε να πούμε, «ορίστε κύριοι, εξοικονομήθηκαν τα χρήματα για έργα;»

Ενώ θα ακολουθείται και πρέπει να ακολουθείται μια πολιτική περισυλλογής, παράλληλα πρέπει να υπάρχουν φορολογίες, κατά προτίμηση, επαναλαμβανών, άμεσες φορολογίες που θα ενισχύουν τα οικονομικά του Κράτους, της Κυβέρνησης, για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που έχει για έργα, για επιχορηγήσεις κλπ.

Αν καταψηφίζουμε κάθε φορολογία τότε τίθεται το ερώτημα: Από πού θα βρεθούν αυτά τα χρήματα; Και ασφαλώς η διέξοδος θα είναι τα εξωτερικά δάνεια, αλλά συνεχή εξωτερικά δάνεια θα σημαίνει τελικά οικονομική υποδούλωση της Κύπρου στο ξένο κεφάλαιο, σε ξένους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, πράγμα που ταυτόχρονα θα σημαίνει με την πάροδο του χρόνου και πολιτική υποδούλωση της Κύπρου σε μια περίοδο που διεξάγουμε ένα αγώνα σκληρό για δικαίωση και επιβίωση και ακριβώς η αδέσμευτη πολιτική, δηλαδή η μη πολιτική εξάρτηση από οποιουδήποτε οικονομικούς οργανισμούς και πολυεθνικές εταιρείες, είναι πρωταρχικής σημασίας για την ευόδωση αυτού του αγώνα.

Είναι με βάση αυτά τα κριτήρια που εμείς προσεγγίζουμε το θέμα των φορολογιών και είναι γι' αυτό το λόγο που θεωρούμε πάντοτε σωστό εκεί που δικαιολογούνται οι φορολογίες να ψηφίζουμε αυτές τις φορολογίες κάνοντας πάντα μια προσπάθεια να βελτιώσουμε τις φορολογίες που ζητά η Κυβέρνηση κατά τρόπο που να είναι προς όφελος των χαμηλά αμειβόμενων στρωμάτων.

Το τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω είναι αυτό που είπε επίσης ο κ. Αναστασιάδης, ότι κανένας από το Δημοκρατικό Συναγερμό δεν θίγεται από την αναφορά που γίνεται στα εγκλήματα του 1974. Θα έλεγα ότι αυτή η θέση που ανέπτυξε ο κ. Αναστασιάδης δείχνει το βαθμό της ευαισθησίας του Συναγερμού έναντι στο μεγαλύτερο έγκλημα που έγινε σε βάρος του λαού μας στη νεότερη ιστορία του.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο δυο λόγια.

Πρώτο είπα «ναι» ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν αισθάνεται κανένα αίσθημα ενοχής και συνεπώς όσοι απευθύνονται ή τον βλέπουν όταν κάμνουν αναφορά στο 1974 σφάλουν. Θίγονται μόνο όσοι αισθάνονται ότι είναι ένοχοι· όσοι είναι αθώοι δεν θίγονται. Γι' αυτό και δεν θίγεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

'Όσον αφορά τα περί φαιδρολογίας του κ. Φάντη, έχω να παρατηρήσω μόνο το εξής: Θα ήταν πράγματι μερικοί λιγότερο φαιδροί αν κάποτε καταψήφιζαν και κανένα φορολογικό Νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά μου είναι πάρα πολύ δύσκολο να φανταστώ ότι ο κ. Κληρίδης με όλη την πείρα που έχει τόσα χρόνια στη Βουλή, δεν γνωρίζει ότι το έλλειμμα δεν μεταφέρεται από χρόνο σε χρόνο και ότι το φετινό έλλειμμα αντιπροσωπεύει μόνο το σημερινό προϋπολογισμό. Γι' αυτό όσα μας ανέφερε περί ΞΕΚΤΕ, περί Συνεργατισμού κ.λ.π. δεν έχουν καμιά σχέση με το σημερινό έλλειμμα των £123 εκατομμυρίων που αφορά μόνο αυτόν τον Προϋπολογισμό.

Στήριξε ολόκληρη επιχειρηματολογία πάνω σ' ένα σημείο το οποίο είναι ξεκάθαρο. Δεν μεταφέρεται το έλλειμμα και επομένως το έλλειμμα δεν αφορά παλιές καταστάσεις. Τώρα αν για τα παλιά ελλείμματα χρειάστηκε να γίνει εξωτερικός δανεισμός και αν υπήρξαν προβλήματα ή έγιναν ορισμένα πράγματα τα οποία ο κ. Κληρίδης δεν αναγνωρίζει ως έργα αλλά τα βλέπει με κάποιο άλλο φακό, είναι άλλο θέμα. Αλλά δεν μπορεί να συνδυάζει το φετινό έλλειμμα με όλα αυτά τα οποία είπε για να στηρίξει μια επιχειρηματολογία η οποία δεν μπορεί καθόλου να στηριχθεί.

Όσο για τις 3,000 υπεράριθμους δημόσιους υπαλλήλους - 3,500 ανέφερε ο κ. Κληρίδης αλλά η ΠΑΣΥΔΥ ανέφερε ότι ανέρχονται μέχρι 3,000 (ακόμα αυτός ο αριθμός δεν έχει εξακριβωθεί) - γίνεται σχετική μελέτη από την Κυβέρνηση και οπωσδήποτε γνωρίζει ο κ. Κληρίδης ότι και να υπάρχει ένας αριθμός πλεονάζοντος προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία, αυτός δεν δημιουργήθηκε ούτε φέτος ούτε πέρσι ούτε τα τελευταία χρόνια. Σταδιακά ίσως να δημιουργήθηκε πλεονάζον προσωπικό και τι εισηγήσθε, κύριοι, να απολύσουμε 3,000, 3,500 όπως λέτε, δημόσιους υπαλλήλους;

Όσο δε για τα έργα της Κυβέρνησης που θέλει ο κ. Κληρίδης να αναφέρω, αφού ανέφερε εκείνα που θεωρεί ο ίδιος σαν σκάνδαλα, δεν είναι ανάγκη να τα αναφέρω του κ. Κληρίδη. Όλα αυτά που ανέφερε σαν σκάνδαλα και όλα αυτά που γνωρίζεις πως είναι έργα τα ψήφισε το 57% του κυπριακού λαού στις προηγούμενες εκλογές. Ας τους ερωτήσει αυτούς να του πούν ποιά είναι αυτά τα έργα που γνωρίζουν οι ίδιοι και γι' αυτό ψήφισαν την Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ειλικρινά, αγαπητοί συνάδελφοι, έχω τη γνώμη ότι η συζήτηση επί του θέματος έχει εξαντληθεί. Διότι αν θα συνεχίσουμε να απαντούμε ο ένας στον άλλο, φαίνεται ότι δεν θα σταματήσουμε ποτέ. Όμως επειδή ο κ. Χριστοφίδης ζήτησε το λόγο, θα του δώσω το λόγο και ελπίζω να μη δώσει αφορμή και για νέα ομιλία.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι, ο συνάδελφος του ΑΚΕΛ κ. Κωνσταντίνου με χαρακτήρισε «πολυταξικό» για να τονίσει φαίνεται το δικό του μονοταξικό χαρακτήρα. Το ότι ο κ. Κωνσταντίνου είναι μονοταξικός δεν έχει σημασία· εκείνο που μετρά και έχει σημασία για τον κ. Κωνσταντίνου είναι ότι αποτελεί τη γνωστή πολυεθνική εταιρική μορφή μέσα στο μονοταξικό χώρο.

(Γέλωτες.)

Έχω μιλήσει στην πρωτολογία μου για αμαρτωλά ελλείμματα. Κατανοώ κάθε λέξη που λέγω και την εννοώ και επιμένω σ' αυτή. Τα ελλείμματα είναι

αμαρτωλά και υπήρξε αμαρτωλή η διαχείριση χρημάτων στη διακυβέρνηση που μας πέρασε. Χρησιμοποιήθηκε όμως για δικαιολόγηση αυτών των ελλειμμάτων ο γνωστός καταλύτης και η γνωστή μαγική λέξη «το πραξικόπημα». Χρησιμοποιούμε τη λέξη «πραξικόπημα» για να δικαιολογούμε τα πάντα σ' αυτό τον τόπο. Ας μην ξεχνούμε πως βρισκόμαστε στο 1984. Είναι καιρός που πρέπει οι κυβερνώντες να συναισθανθούν τα λάθη τους και να προσέξουν την καλόπιστη κριτική που τους ασκεί η αντιπολίτευση αν θέλουν να προχωρήσουμε καλύτερα σε ορθότερους δρόμους, διαφορετικά τα λάθη θα επαναλαμβάνονται.

Πραγματικά είναι ανησυχητικό το φαινόμενο να μην παραδέχονται αμαρτωλά ελλείμματα. Είναι σε όλους γνωστό ότι η ΞΕΚΤΕ έξυσε κυριολεκτικά τα δημόσια ταμεία και όμως στην ηχώ της λέξης ΞΕΚΤΕ δεν θυμάστε τίποτα και αυτό είναι ανησυχητικό. Η λέξη ΞΕΚΤΕ δεν σας θυμίζει, δεν ξύνει τη δική σας μνήμη για να θυμηθείτε, και αυτό είναι ανησυχητικό και φαίνεται ότι η κατάσταση είναι αθεράπευτη.

Ισχυρίστηκαν ορισμένοι συνάδελφοι ότι στην πρωτολογία μου δεν ασχολήθηκα με το φορολογικό νομοσχέδιο. Μα, όλη η ομιλία εκείνη ήταν γι' αυτό το φορολογικό νομοσχέδιο. Εκείνο που μετρά σ' αυτό το νομοσχέδιο που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας είναι η φύση του νέου νομοσχεδίου. Είναι το νέο είδος φορολογιών: είναι νέο φορολογικό φρούτο: είναι η φορολογία υπηρεσιών: αύξων αριθμός 1 στον πίνακα των υπηρεσιών που προτίθεται αυτό το Κράτος να φορολογεί. Σήμερα είναι τα τηλέφωνα, αύριο θα είναι οι ηλεκτρισμοί, μεθαύριο θα είναι κάποιες υπηρεσίες που εκδίδουν πιστοποιητικά και δεν θα έχει τέρμα αυτή η τακτική. Επομένως αυτή τη νέα φορολογική νοοτροπία είναι που κατέκρινα και οφείλουμε σαν Συναγερμός να την κατακρίνουμε γιατί προμηνύει και εγχυμονεί σειρά και δέσμη νέων φορολογικών μέτρων και νέων φορολογιών.

Επαναλαμβάνει ο κ. Γαλανός τον ισχυρισμό ότι οι φορολογίες είναι για το αναπτυξιακό έργο. Η προχειρότερη ματιά στους προϋπολογισμούς μας και τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, μας δείχνει ότι τα ελλείμματα είναι του ύψους περίπου των £120 εκατομμυρίων και ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως είναι του ύψους περίπου των £60 εκατομμυρίων. Δηλαδή τα ελλείμματα είναι διπλάσια από το ποσό του αναπτυξιακού έργου που προτίθεται η Κυβέρνηση να εκτελέσει. Αυτή μόνον η διαπίστωση σημαίνει ένα πράγμα μονάχα, ότι η Κυβέρνηση δεν διαθέτει ούτε ένα μιλς, ούτε ένα σεντ στα ταμεία της για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως των £60 εκατομμυρίων, και αυτό βγαίνει άνετα από την απλή διαπίστωση ότι £120 εκατομμύρια είναι τα ελλείμματά μας και £60 εκατομμύρια είναι τα ποσά που χειάζονται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως.

Με αυτές τις θέσεις, κ. Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι μπορούμε...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια από τη θέση μου, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας, καλά, εντάξει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω να παρατηρήσω τίποτε στην ομιλία του κ. Χριστοφίδη που αποτελεί και απάντηση σε μένα. Αν η πρωτολογία του καταπιανόταν

μόνο με το νομοσχέδιο και δεν είχε να κάμει με το ΑΚΕΑ, ούτε κι' εγώ θα απαντούσα όπως απάντησα. Τίποτα άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ήμουν πολύ διστακτικός να μιλήσω. Ο λόγος που αποφάσισα να πάρω το λόγο είναι γιατί δυο συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού - δεν νομίζω από άγνοια - έχουν απλοποιήσει τόσο τα πράγματα που νομίζω ότι δεν θα τιμούσε αυτό το Σώμα αν δεν εδίνετο ορισμένη απάντηση. Η απλοποίηση που έγινε είναι σ' αυτό που ανεφέρθη τελευταία ο κ. Χριστοφίδης και του οποίου προηγήθηκε ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου, δηλαδή, είπαν οι δυο συνάδελφοι ότι δεν ευσταθεί το επιχείρημα ότι τα ελλείμματα οφείλονται και στην εκτέλεση αναπτυξιακών έργων. Γιατί, λεν οι δυο συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως είναι μόνο £60 εκατομμύρια - εξ όσων θυμούμαι είναι λίγο παραπάνω, £63 εκατομμύρια - και συνεπώς μέχρι τα £123 εκατομμύρια, λένε οι συνάδελφοι, υπολείπονται άλλα £60 εκατομμύρια. Είναι μια αριθμητική πράξη αυτή που γίνεται αλλά λανθασμένη, απλουστευμένη και πιστεύω ότι αυτή η απλούστευση και αυτό το λάθος δεν γίνεται από ανεπαρκείς γνώσεις και από ανικανότητα των συναδέλφων που ανέφεραν αυτούς τους αριθμούς. Θέλω να παρατηρήσω, κ. Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι ναι, ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως ανέρχεται περίπου στα £63 εκατομμύρια και υπολείπονται άλλα £60 εκατομμύρια για να συμπληρώσουν τον αριθμό 123 που περίπου είναι το συνολικό έλλειμμα των φετινών προϋπολογισμών. Όμως γιατί οι κύριοι συνάδελφοι παραγνωρίζουν όλα τα άλλα κονδύλια τα οποία συναθροιζόμενα οδηγούν στον αριθμό 123; Γιατί οι συνάδελφοι παραγνωρίζουν ότι για την εξυπηρέτηση των εξωτερικών χρεών θα πληρωθούν από τους Προϋπολογισμούς του 1984 άλλα £60 εκατομμύρια και συνεπώς το άθροισμα, κύριοι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, επιτυγχάνεται; Γιατί παραγνωρίζετε αυτό τον αριθμό των £60 εκατομμυρίων για πληρωμή τόκων και χρεωλυσιών για το εξωτερικό χρέος; Και εγείρεται το ερώτημα. Μπορεί κανένας μιλώντας για τα ελλείμματα των προϋπολογισμών να παραγνωρίζει το εξωτερικό χρέος; Μπορεί οποιοσδήποτε να παραγνωρίζει τους λόγους και τις αιτίες που οδήγησαν σ' αυτό το μεγάλο εξωτερικό χρέος; Νομίζω ότι μόνον εκείνος ο οποίος θέλει να συγκαλύψει και να συσκοτίσει τα πράγματα είναι δυνατό να παραγνωρίζει ένα τόσο σημαντικό γεγονός. Και θέλω να υπενθυμίσω στους συναδέλφους που δεν αρέσκονται όταν ακούουν τις λέξεις «πραξικόπημα» και «εισβολή», ότι αυτό το εξωτερικό χρέος για την εξυπηρέτηση του οποίου θα πληρωθούν φέτος £60 εκ., αυτό το εξωτερικό χρέος συνήφθη κατά κύριο λόγο για να αντιμετωπιστούν τα ερείπια του πραξικοπήματος και της εισβολής, για να κτιστούν σπίτια για τους πρόσφυγες, για να αντιμετωπιστούν άλλες σημαντικές και επείγουσες ανάγκες των προσφύγων. Επαναλαμβάνω, εδώ οφείλεται κατά κύριο λόγο το μεγάλο εξωτερικό χρέος και συνεπώς δεν αποτελεί πολιτική ευθύνης έναντι του λαού μας, έναντι των προσφύγων, όταν ένας παρασιωπά αυτό το σημαντικό γεγονός, απλώς και μόνο για να εξυπηρετήσει στενά κομματικά του συμφέροντα.

Και θέλω να προσθέσω, κ. Πρόεδρε, ότι η καταψήφιση φορολογικών νομοσχεδίων είναι το πιο εύκολο πράγμα για οποιοδήποτε πολιτικό κόμμα. Η καταψήφιση είναι εκείνο που κατά την εντύπωση του Δημοκρατικού Συναγερμού του εξασφαλίζει λαϊκότητα, του εξασφαλίζει ψήφους, ψηφοθηρεί δηλαδή κατ' αυτό τον τρόπο.

Αλλά εμείς που βρισκόμαστε στη δύσκολη θέση, όπως νομίζει ο Δημοκρατικός Συναγερμός, να ψηφίσουμε υπέρ αυτού του νομοσχεδίου, αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας παρόλο που είναι δύσκολο το έργο μας, και αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας γιατί πιστεύουμε ότι αυτό είναι υπεύθυνη πολιτική, ότι κατ' αυτό τον τρόπο εξυπηρετούνται καλύτερα τα συμφέροντα του λαού μας, τα συμφέροντα των προσφύγων, τα συμφέροντα αυτού του τόπου. Και για να παραθέσω ακόμα 2, 3 αριθμούς σ' εκείνους που ήδη ανέφερα και οι οποίοι συμβάλλουν στο δημοσιονομικό έλλειμμα των £123 εκατομμυρίων, πρέπει να υπενθυμίσω τους συναδέλφους ότι ο προϋπολογισμός για τους πρόσφυγες προνοεί ότι θα διατεθούν φέτος £13.5 εκατομμύρια για τη στέγασή τους. Γιατί συνάδελφοι παραγνωρίζετε ή ξεχνάτε και αυτό το κονδύλι; Ή ακόμα κάτι περισσότερο. Γιατί παραγνωρίζετε ότι οι προϋπολογισμοί θα διαθέσουν και φέτος £25 εκατομμύρια για επιχορήγηση των αγροτικών προϊόντων, που αυτή η επιχορήγηση συμβάλλει ούτως ώστε και το ψωμί και το κρέας και τα άλλα αγροτικά προϊόντα να αγοράζονται από τις εκατοντάδες χιλιάδες των εργαζομένων σε χαμηλότερη τιμή; Γιατί παρασιωπάτε το γεγονός ότι με αυτή την επιχορήγηση βοηθάται η μάζα των εργαζομένων;

Δεν θα προσθέσω άλλους αριθμούς, κ. Πρόεδρε. Νομίζω ότι αυτοί είναι αρκετοί για να δείξουν ότι οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού φροντίζουν με αυτή την ευκαιρία να εκμεταλλευτούν τα αισθήματα ορισμένων μαζών, ασκώντας όπως νομίζουν πολιτική αλλά εμείς πιστεύουμε ότι αυτή δεν είναι υπεύθυνη πολιτική.

Στη διάρκεια της συζήτησης έγινε λόγος για πολλά άλλα ζητήματα. Λόγω χρόνου θα παραλείψω αρκετά από αυτά. Θα σχολιάσω δυο, τρία άλλα σημεία. Έχει αναφερθεί ή έχει εκφραστεί η άποψη, ποιους εξυπηρετεί η διαφοροποίηση του νομοσχεδίου όπως έγινε από την πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής; Με την υποστήριξη και του ΑΚΕΛ—Αριστεράς αυτή η διαφοροποίηση εξαιρεί της φορολογίας εκείνους τους λογαριασμούς που είναι κάτω των £5 και σύμφωνα με τα στοιχεία της ΣΥΤΑ καλύπτει και εξυπηρετεί την πλειοψηφία των συνδρομητών. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΣΥΤΑ, υπάρχουν συνολικά 106,000 συνδρομητές και από αυτές τις 106,000 οι 55,700 πληρώνουν κάτω των £5. Συνεπώς με αυτή την τροποποίηση θα ευεργετηθούν όλοι αυτοί οι συνδρομητές και πιστεύουμε ότι αυτοί αντιπροσωπεύουν τα φτωχότερα λαϊκά στρώματα. Και επιπλέον με την τροποποίηση θα εξυπηρετηθούν και σημαντικός αριθμός άλλων συνδρομητών που υπάγονται σε άλλες κατηγορίες που έχουν ψηλότερους λογαριασμούς. Συνεπώς η τροποποίηση η οποία έγινε εξυπηρετεί την πλειοψηφία των συνδρομητών άμεσα, εξολοκλήρου, και σε ορισμένο βαθμό ένα πρόσθετο ποσοστό των συνδρομητών.

Ο συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης ανεφέρθη στις οργανώσεις οι οποίες παρευρέθηκαν όταν συζητείτο το νομοσχέδιο στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Ανεφέρθη στις απόψεις τους και είπε ότι αυτές οι οργανώσεις, που αντιτάχθηκαν εξολοκλήρου στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου όπως έχει τροποποιηθεί, εκπροσωπούν το μεγαλύτερο φάσμα του κυπριακού λαού. Και κατέληξε ο συνάδελφος Ζαχαριάδης λέγοντας ότι αποτελεί πρόκληση στην εκπεφρασμένη θέληση του λαού η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Νομίζω ότι και εδώ έκαμε, όχι απλώς απλοποίηση, αλλά και κάποια παραποίηση για δημιουργία εντυπώσεων. Είναι γεγονός ότι παρευρέθηκαν πολλές οργανώσεις εργαζομένων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, μεγάλος αριθμός, και είναι επίσης γεγονός ότι απ' όλες τις οργανώσεις που παρευρέθηκαν μόνον η ΠΕΟ υποστήριξε το νομοσχέδιο τροπο-

ποιημένο, διαφοροποιημένο. Εισηγήθηκε τροποποίηση του νομοσχεδίου για να εξαιρεθούν οι συνδρομητές με χαμηλούς λογαριασμούς. Από εδώ ο συνάδελφος κ. Ζαχαριάδης συμπεραίνει ότι η πλειοψηφία του λαού είναι ενάντια στο νομοσχέδιο. Νομίζω ότι αν ο κ. Ζαχαριάδης ενδιαφέρεται να μάθει τη θέληση της πλειοψηφίας του λαού υπάρχει τρόπος. Αν θέλει να ακολουθήσει τη μέθοδο της απλούστευσης, μπορεί να προσθέσει τα ποσοστά των τελευταίων προεδρικών εκλογών. Αλλά και όσον αφορά το τι αντιπροσωπεύει η ΠΕΟ την οποία νομίζω ηθελημένα ο κ. Ζαχαριάδης ηθέλησε να μειώσει, θέλω να τον παραπέμψω στα στοιχεία του Εφόρου περί Συντεχνιών για να διαπιστώσει ότι στίς γραμμές της ΠΕΟ είναι οργανωμένη η μισή εργατική τάξη της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα καταλήξω με το θέμα της πολιτικής της λιτότητας και της περισυλλογής. Είπαμε ότι θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο όπως έχει τροποποιηθεί. Αυτό κάθε άλλο παρά σημαίνει ότι δεν βλέπουμε ότι υπάρχουν προβλήματα στη δημοσιονομική πολιτική και ότι επιβάλλεται όπως η Κυβέρνηση φροντίσει να περιορίσει τις δαπάνες, τα έξοδά της. Αντίθετα αποτελεί πεποίθηση και σταθερή μας θέση ότι υπάρχουν περιθώρια περιορισμού των κρατικών δαπανών, υπάρχει ανάγκη οικονομικής λιτότητας και περισυλλογής η οποία πρέπει να τύχει επεξεργασίας κατά συγκεκριμένο τρόπο και να προωθηθεί χωρίς καθυστέρηση και πιστεύουμε ότι στα πλαίσια μιας τέτοιας πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής πρέπει να αντιμετωπιστεί και το θέμα του προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία, στην ευρεία κρατική υπηρεσία, με τη μη πρόσληψη νέου προσωπικού, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, και με την εφαρμογή μιας ορθής και λελογισμένης πολιτικής όσον αφορά τα ζητήματα που αφορούν τη μισθοδοσία του προσωπικού στην ευρεία κρατική υπηρεσία.

Πιστεύουμε επίσης ότι παράλληλα πρέπει η Κυβέρνηση να επεξεργαστεί μια ριζικά διαφορετική φορολογική πολιτική η οποία πρέπει να στοχεύει στη μετατόπιση των φορολογικών βαρών στα εύπορα στρώματα, στην εργοδοτική τάξη. Θα πρέπει επίσης να πάρει χωρίς καθυστέρηση αποτελεσματικά νομοθετικά και διοικητικά μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Αυτά τα μέτρα επιβάλλονται να ληφθούν το συντομότερο από μέρους της Κυβέρνησης στα πλαίσια της εφαρμογής πολιτικής λιτότητας και περισυλλογής και στα πλαίσια της επεξεργασίας και εφαρμογής μιας ορθής και δίκαιης φορολογικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον τελευταίο ομιλητή, ο οποίος είναι και προνομιούχος, και αυτός είναι ο κ. Ιεροδιακόνου, διότι νομίζω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Εκτός από τις τελευταίες δυο φράσεις του κ. Δίγκλη που είδε κάποιο πρόβλημα σ' αυτό τον τόπο, πραγματικά όση ώρα τον άκουα είχα ανησυχίσει. Δεν έβλεπα κανένα οικονομικό πρόβλημα σ' αυτό τον τόπο και άφησε ιδιαίτερα να νοηθεί ότι τα πάντα γίνονται με χρηστή διοίκηση και χρηστή διαχείριση του δημόσιου χρήματος. Στο τέλος, όμως, για να είναι καλυμμένος ο κ. Δίγκλης μέσα στα πρακτικά, είπε ότι υπάρχει και ανάγκη και υπάρχουν και περιθώρια για μείωση των εξόδων του δημοσίου.

Έχω αντιληφθεί ότι τα περί άμεσης φορολογίας και δίκαιης φορολογίας είναι απλώς φιλολογίες, διότι είναι σχεδόν όλες έμμεσες φορολογίες. Από τις 13

φορολογίες που έχουν παρουσιαστεί μέχρι τώρα, μόνο μια είναι άμεση, αυτή που θα συζητήσουμε μετά από λίγο· όλες είναι έμμεσες φορολογίες. Πρόκειται απλώς για φιλολογία και στάχτη στα μάτια του κόσμου. Όποιες φορολογίες και να φέρει η Κυβέρνηση εδώ, γνωρίζει ότι υπάρχουν δυο κόμματα που θα την καλύψουν. Και με αυτή την τακτική ουδέποτε θα αισθανθεί την ανάγκη η Κυβέρνηση να μειώσει στα σοβαρά, ή να πρόβληματιστεί ακόμα στα σοβαρά, για να μειώσει τα έξοδά της τα καταναλωτικά, διευκρινίζω.

Ο κ. Δίγκλης είχε πει ότι είχαμε υπεραπλουστεύσει το θέμα του ελλείμματος σε σχέση με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Το έλλειμμα είναι £123 εκ.—είχαμε πει και έτσι είναι—ενώ ο Προϋπολογισμός Αναπτύξεως είναι £60 εκ. Και έχει προσθέσει ότι δεν λαμβάνουμε υπόψη άλλα τόσα χρήματα που παν για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους. Μα ποιος έχει κάμει αυτό το δημόσιο χρέος; Το δημόσιο αυτό χρέος δεν δημιουργήθηκε από την αντιπολίτευση ή από τη μια μέρα στην άλλη. Και εμείς έχει πολύ χρόνο που επισημάναμε την επικίνδυνη πορεία αυτού του δημόσιου χρέους. Και σίγουρα αυτοί που εγκρίνουν τα κονδύλια στην Κυβέρνηση και αυτοί που τα απορρίπτουν δεν μπορούν να φέρουν την ίδια ευθύνη για το πού καταντήσαμε σήμερα.

Πρόσθετα, τον κ. Δίγκλη δεν τον ενόχλησε η υπεραπλούστευση του κ. Γαλανού που απόκρυψε £260 εκ. του Τακτικού Προϋπολογισμού και ισχυρίστηκε ότι όλα αυτά τα χρήματα θα παν για παραγωγικά έργα. Ούτε μια λίρα δεν θα πάει απ' αυτά τα χρήματα για παραγωγικά έργα. Θα πάνε όλα για την κάλυψη καταναλωτικών αναγκών της Κυβέρνησης.

Ήθελα να θίξω ακόμα ένα σημείο, στο οποίο έχει αναφερθεί ο κ. Φάντης και ο κ. Γαλανός. Έγινε λόγος για τις 3.500 υπεραριθμούς δημόσιους υπαλλήλους. Ουδείς εισηγείται οποιαδήποτε απόλυση. Όμως και εδώ ισχύει: Ποιοι φέρουν την ευθύνη που έχουμε 3.500 υπεραριθμούς; Εμείς, οι οποίοι επισημαίναμε τον κίνδυνο αυτό από την αρχή, ή αυτοί που τα έχουν κάμει; Ουδείς εισηγείται σήμερα ν' απολυθούν. Τουλάχιστον να μπει ένας προγραμματισμός όμως. Να δούμε πώς σταδιακά μπορεί να λυθεί αυτό το πράγμα. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι αν περνάτε με τόση ευκολία τα φορολογικά νομοσχέδια, θα σοβαρευτεί οποιοσδήποτε μέσα στην Κυβέρνηση για να σκεφτεί τι θα κάμει με 3.500 υπεραριθμούς. Όχι. Αντίθετα, σε τρία χρόνια θα μιλούμε για 5.000 υπεραριθμούς! Και όλοι οι συνάδελφοι γνωρίζουν ότι σήμερα δημιουργούνται καινούργιες υπηρεσίες και η Κυβέρνηση προσλαμβάνει άλλους και δεν παίρνει υπεραριθμούς από άλλες υπηρεσίες να πληρώσει τις θέσεις στις καινούργιες υπηρεσίες. Όλοι το γνωρίζουμε αυτό. Και ας μην κάνουμε ότι δεν το ξέρουμε.

Και ένα τελευταίο και μικρό σημείο, κ. Πρόεδρε, είναι αυτό που αφορά τα τέλη της ΣΥΤΑ στους εξωτερικούς λογαριασμούς. Επαναλαμβάνω. Η ΣΥΤΑ μπορεί να έχει πιο μικρά τέλη για εσωτερικά τηλέφωνα. Τα τέλη της για εξωτερικά τηλεφωνήματα είναι αντίστοιχα με εκείνα των χωρών στις οποίες γίνονται ή από τις οποίες έρχονται τα τηλεφωνήματα. Και είναι λογικό. Και είναι λογικό και πρέπει να είναι, διότι γίνεται μοιρασμός των εισπράξεων αυτών. Ο κ. Γαλανός μπορεί να μην το θεωρεί σημαντικό αυτό το σημείο—αν δεν το θεωρεί είναι εντάξει—αλλά αν συνεχίζει να θεωρεί σημαντικό αυτό το σημείο, πιστεύω ότι υπάρχουν περιθώρια να ξαναπαραπεμφθεί στην Επιτροπή για να το διερευνήσουμε, να πεισθεί και ο ίδιος· εξάλλου το νομοσχέδιο αυτό θα αρχίσει να ισχύει από την 1η Μαρτίου και όχι από τώρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, κ. Γαλανέ, αλλά δήλωσα ήδη και δευσεμέθηκα ότι ο κ. Ιερο-
διακόνου θα ήταν ο τελευταίος ομιλητής.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν θα μιλήσω επί της ουσίας κ. Πρόεδρε· είναι για άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ορίστε. Αν δεν είναι επί της ουσίας

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Απλώς ήθελα να αναφέρω, κ. Πρόεδρε, ότι λέχθηκαν πολύ βαρειές εκφράσεις και υπήρξε μια μεγάλη όξυνση και κάνουμε παράκληση προς όλες τις πλευρές, συμπεριλαμβανομένης και της δικής μας, υπό τις πολύ κρίσιμες περιστάσεις που διαβαίνουμε σήμερα να αποφεύγουμε αυτές τις οξύνοιες, διότι δεν δίνουμε καθόλου καλή εντύπωση στον κόσμο. Και αυτό αφορά και εμάς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Φορολογία επιβαλλομένη επί ωρισμένων υπηρεσιών. Άρθρον 3 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει τροπολογία γι' αυτό το θέμα: Λογαριασμοί μέχρι £10 το μήνα να μη φορολογούνται, λογαριασμοί από £10 ως £15 να φορολογούνται με 10% και από £15 και άνω με 20%. Είναι η ίδια τροπολογία η οποία υποβλήθηκε από τον εκπρόσωπο του Σοσιαλιστικού Κόμματος στην Επιτροπή. Παρακαλώ να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Νομίζω ότι είναι και στην Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και νομίζω ότι όλες οι πλευρές γνωρίζουν την τροπολογία. Γι' αυτό και είμαι υποχρεωμένος να θέσω την τροπολογία πρώτα υπό την έγκριση του Σώματος.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

10, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις προς καταβολήν φόρου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τήρησις στοιχείων. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 5;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 5 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδοποιήσις περί προσφοράς υπηρεσιών. Άρθρον 6 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 6 και του Πίνακος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 6 εγκρίνεται μετά του Πίνακος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις προς παροχήν στοιχείων. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 7 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία Διευθυντού προς διενέργειαν ελέγχου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 8;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 8 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απαλλαγá. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 9;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 9 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα και ποινά. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 10;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 10 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιφύλαξις διά ποινικήν δίωξιιν. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 11;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 11 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ποινική δίωξις δεν άρχεται άνευ της συναινέσεως του Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 12;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 12 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 13;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 14;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 14 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας Υπηρεσιών Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

13, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Α'—Νομοθετική Εργασία—είναι «ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
(ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνατός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16, 20, 25 και 30 Ιανουαρίου 1984. Στις δυο πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι ανέλυσαν

τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και απάντησαν σε αριθμό ερωτημάτων των Μελών της Επιτροπής. Στη δεύτερη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου καθώς και των Συνδέσμων Ιδιοκτητών Ακινήτων και Μικροϊδιοκτητών Ακινήτων.

Με το νόμο που προτείνεται αυξάνεται ο φορολογικός συντελεστής με τον οποίο φορολογείται η ακίνητη ιδιοκτησία από 1,5% σε 3%.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, η προτεινόμενη αύξηση της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας εντάσσεται στα πλαίσια των γενικότερων μέτρων για αύξηση των δημόσιων εσόδων, μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και περιστολή του ρυθμού αύξησης του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος και κατ' επέκταση της κατανάλωσης και των εισαγωγών. Τα επιπρόσθετα έσοδα της Κυβέρνησης από την προτεινόμενη αύξηση υπολογίζεται να ανέλθουν γύρω στα £2 εκ.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων τάχθηκαν υπέρ της προτεινόμενης αναθεώρησης της προμνησθείσας φορολογίας υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα την ανάγκη συνδυασμού του παρόντος φορολογικού μέτρου όπως και των άλλων με την άσκηση Κυβερνητικής πολιτικής περισυλλογής και οικονομιών καθώς επίσης την ανάγκη εφαρμογής της υπό τροποποίηση νομοθεσίας στην πλήρη της έκταση. Ο εκπρόσωπος της ΠΕΟ πρόσθετα υποστήριξε τη θέση ότι η υπό αναθεώρηση φορολογία θα πρέπει να επιβάλλεται με προοδευτική κλιμάκωση ανάλογα με τη συνολική αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, μέθοδος η οποία, κατά την άποψή τους, θεωρείται πιο δίκαιη και αποδοτικότερη.

Οι εκπρόσωποι των υπόλοιπων οργανώσεων αντιτάχθηκαν στην προτεινόμενη αύξηση της φορολογίας της ακίνητης ιδιοκτησίας γιατί, όπως ανέφεραν, είναι ήδη αρκετά βεβαρημένη με σειρά άλλων επιβαρύνσεων, φόρων και τελών. Ορισμένες από τις οργανώσεις αυτές ζήτησαν επίσης να ανασταλεί η επιβολή οποιασδήποτε πρόσθετης αύξησης της υφιστάμενης φορολογίας μέχρι που να συμπληρωθεί η επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καθώς επίσης τα συμπληρωματικά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε, διαφωνούντων των εκ των Μελών της κ.κ. Α. Ζαχαριάδη, Α. Ιεροδιακόνου και Κ. Λόρδου, στις πιο κάτω θέσεις:—

- (α) Συμφωνεί με τη θέση ότι η υπό αναθεώρηση φορολογία είναι μια δίκαιη φορολογία γιατί επιβαρύνει άμεσα αυτούς που έχουν μεγαλύτερη φοροδοτική ικανότητα και ως άμεση φορολογία αυξανόμενη τείνει προς την κατεύθυνση ορθολογιστικότερης αναδιάρθρωσης της κατανομής ανάμεσα στα κρατικά έσοδα από την έμμεση και άμεση φορολογία.
- (β) Συμφωνεί επίσης με τη θέση ότι η μορφή της υπό αναθεώρηση φορολογίας είναι τέτοια που δικαιολογεί προοδευτικότερη επιβολή της με κριτήριο τη μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση μεγαλύτερης αξίας ιδιοκτησίας.

Για τους πιο πάνω λόγους η πλειοψηφία της Επιτροπής υποστηρίζει την πιο κάτω σωρευτική κλιμάκωση στη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας:—

- (α) όταν η ακίνητη ιδιοκτησία δεν υπερβαίνει τις £35.000 να μη φορολογείται·
- (β) όταν η ακίνητη ιδιοκτησία υπερβαίνει τις £35.000, όχι όμως τις £100.000, να φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 2,5%·
- (γ) όταν η ακίνητη ιδιοκτησία υπερβαίνει τις £100.000 όχι όμως τις £200.000, να φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 3%·
- (δ) όταν η ακίνητη ιδιοκτησία υπερβαίνει τις £200.000 να φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 3,5%.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ζαχαριάδης, Α. Ιεροδιακόνου και Κ. Λόρδος διαφωνώντας τόσο με το Κυβερνητικό νομοσχέδιο όσο και τις προαναφερθείσες θέσεις των υπόλοιπων Μελών της Επιτροπής, δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα δεν μπορεί να συμφωνήσει με οποιαδήποτε αναθεώρηση της σημερινής φορολογίας στην ακίνητη ιδιοκτησία από τη στιγμή που δεν έχει συμπληρωθεί ακόμα η επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας, εργασία η οποία σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων που δόθηκαν στην Επιτροπή αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο 1984.

Με την ευκαιρία της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου η Επιτροπή ζήτησε την επιβεβαίωση από τους αρμοδίους σχετικών πληροφοριών που τέθηκαν ενώπιόν της, σύμφωνα με τις οποίες προκύπτει ότι η εκκλησιαστική κτημοσύνη δεν έχει ως τώρα φορολογηθεί με βάση την υπό τροποποίηση νομοθεσία. Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής φαίνεται ότι η εκκλησιαστική αυτή κτημοσύνη δεν έχει στην πραγματικότητα επιβαρυνθεί όπως και οι υπόλοιπες άλλες ιδιωτικές περιουσίες παρόλο που η υπό τροποποίηση νομοθεσία δεν διαλαμβάνει οποιαδήποτε περί τούτου εξαίρεση. Η προταχθείσα δικαιολογία στηρίχθηκε στην άποψη των αρμοδίων ότι, εφόσο αρνούνται οι εκκλησιαστικές αρχές να καταβάλουν τις φορολογικές υποχρεώσεις τους προς την πολιτεία, δεν μπορεί να υπάρξει αναγκαστική εκτέλεση κατά της εκκλησιαστικής περιουσίας ενόψει της σχετικής συνταγματικής διάταξης η οποία προαπαιτεί σε μια τέτοια περίπτωση τη συγκατάθεση της αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής.

Η Επιτροπή με λύπη της παρατηρεί ότι η άποψη αυτή δεν υποστηρίζεται από τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που ζητήθηκε για το σκοπό αυτό και αντίγραφο αυτής κατατέθηκε στην Επιτροπή. Στην προκείμενη περίπτωση θα ήταν σκόπιμο να αναφερθεί ότι ο Γενικός Εισαγγελέας πολύ σαφώς αποφάνθηκε ότι η επικαλούμενη συνταγματική διάταξη έχει ως κύριο σκοπό της την προστασία της εκκλησιαστικής περιουσίας και όχι την αυθαίρετη παρεμπόδιση της πολιτείας από του να προμηθευτεί τους αναγκαίους πόρους για την κανονική και απρόσκοπτη λειτουργία της η οποία στις καθημερινές εκφράσεις της αναμφίβολα επενεργεί και προς όφελος της εκκλησιαστικής κτημοσύνης. Σύμφωνα με την ίδια γνωμάτευση σαφώς διευκρινίζεται ότι και αν ακόμα προέκυπτε περίπτωση άρνησης της αρμόδιας εκκλησιαστικής αρχής να δώσει τη συγκατάθεσή της για αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος περιουσίας της τότε μια τέτοια άρνηση θα μπορούσε να κριθεί με βάση τη γενική αρχή ότι, όταν γίνεται πρόνοια σε οποιαδήποτε νομοθετική διάταξη να δίδεται ορισμένη συγκατάθεση, αυτή δεν μπορεί αδικαιολόγητα και παράλογα να κατακρατηθεί γιατί τότε δεν θα επρόκειτο περί άσκησης αλλά περί κατάχρησης δικαιώματος.

Υιοθετώντας στο σύνολό της τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα η Επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να προχωρήσουν, χωρίς άλλη χρονοτριβή, στην εφαρμογή της υπό τροποποίηση νομοθεσίας σ' όλη της την έκταση.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η Επιτροπή, αφού επέφερε στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο όλες τις αναγκαίες τροπολογίες, εισηγείται στη Βουλή, διαφωνούντων των Μελών της κ.κ. Ζαχαριάδη, Ιεροδιακόνου και Λόρδου, την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, καλώντας ταυτόχρονα τους αρμοδίους να επιταχύνουν και ολοκληρώσουν την επανεκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας η οποία αναμφίβολα θα επιτρέψει την είσπραξη περισσότερων εσόδων από μια μορφή φορολογίας κατά τεκμήριο δίκαιης και έτσι θα αποφεύγονται νέες και επαχθέστερες φορολογίες κυρίως έμμεσης μορφής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Βρισκόμαστε στη χειρότερη φορολογική εποχή της Δημοκρατίας της Κύπρου. Δεν είναι η εποχή φορολογικών βροχών. Είναι η εποχή φορολογικού κατακλυσμού! Δημιουργός του φορολογικού αυτού κατακλυσμού είναι η Κυβέρνηση που εξελέγη απ' αυτό το λαό με το δημαγωγικό σύνθημα πως δεν θα υπάρξουν νέες φορολογίες. Και ενώ ο λαός πλήττεται από τις νέες αυτές φορολογίες, οι κυβερνώντες έχουν την απαράδεκτη αξίωση να απολαμβάνει ο λαός τις πρώτες αυτές φορολογίες της χρονιάς αυτής ωσάν να έχουν οι πρώτες αυτές φορολογίες τη γλυκύτητα και τη χρησιμότητα που έχουν τα πρωτοβρόχια!

Στη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου υπάρχουν πολλά τα αξιοκατάκριτα. Σ' αυτό το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση μας ζήτησε επιβολή φορολογίας μέχρι 3%. Και πρωτάκουστο και ανήκουστο, η Βουλή, που εκπροσωπεί το λαό λέει όχι, το 3% είναι λίγο, να γίνει 3,5%! Και ερχόμαστε, με την τροποποίηση που εισηγείται η πλειοψηφία της Βουλής, να ζητούμε να επιβάλουμε φορολογικό συντελεστή 3,5%!

Υπάρχει, όμως ακόμα κάτι που είναι ανησυχητικότερο. Όταν συνεζητείτο σ' αυτό το Σώμα ο βασικός νόμος, η Βουλή φαίνεται ζήτησε γνωμάτευση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, αν δηλαδή ο τότε Νόμος, που ζητούσε φορολογική επιβάρυνση 1%, ήταν σύμφωνος με τις συνταγματικές διατάξεις. Θα αναφερθώ απλώς στα ουσιώδη αποσπάσματα της γνωμάτευσης αυτής. Βρίσκεται κατατεθειμένη στα Αρχεία της Βουλής. Αυτή η γνωμάτευση, ανάμεσα σε άλλα, λέει τα εξής:-

«Το προειρημένον Νομοσχέδιον το οποίον κατετέθη εις την Βουλήν προνοεί την επιβολήν ετησίου φόρου κατά συντελεστήν ένα τοις χιλίοις επί της ακινήτου ιδιοκτησίας.

Η συνταγματικότης, όμως, νομοθεσίας επιβαλλούσης φόρον επί ακινήτου ιδιοκτησίας εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την μορφή και την έκτασιν της φορολογίας.

Διά της προτεινομένης τροποποιήσεως του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου σκοπείται η επιβολή ετησίου φόρου βάσει προοδευτικού συντελεστού επί της αγοραίας αξίας της συνολικής περιουσίας εκάστου (ως εάν να επρόκειτο περί φορολογίας πλούτου, wealth tax) χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν και οι υποχρεώσεις, ήτοι η καθαρά αξία της περιουσίας η οποία αποτελεί ασφαλές κριτήριο της φοροδοτικής ικανότητος. Τοιαύτη αντιμετώπιση θα αντέκειτο, κατά την γνώμην μου, προς τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Συντάγματος, διότι

δεν αποτελεί εξακρίβωσιν των δυνάμεων του πολίτου αναλόγως των οποίων δέον ούτος να συνεισφέρει».

Συνεχίζει η γνωμάτευση:

«αλλά και η επιβολή φόρου επί μη προσοδοφόρου ακινήτου ιδιοκτησίας κατ' έτος και ουχί εφ' άπαξ, δια του οποίου καθορίζεται λίαν υψηλός φορολογικός συντελεστής θα εξηφάνιζε την ιδιοκτησίαν και μετ' αυτής την φοροδοτικήν πηγήν και ως εκ τούτου τοιαύτη φορολογία δυνατόν να θεωρηθή ότι αντίκειται προς το άρθρον 24(4) του Συντάγματος το οποίον προβλέπει ότι ουδείς φόρος, τέλος ή εισφορά οιασδήποτε φύσεως, εξαιρέσει τελωνειακών δασμών, δύναται να είναι καταστρεπτικής ή απαγορευτικής φύσεως.

Δια της ως άνω παραγράφου (4) του άρθρου 24 τίθεται ούτω φραγμός εις την νομοθετικήν εξουσίαν η οποία δεν δύναται να επιβάλλη φόρον καταστρεπτικής φύσεως, ήτοι τόσον δυσανάλογον προς την φοροδοτικήν ικανότητα του φορολογουμένου ώστε να επιφέρει την οικονομικήν καταστροφήν τούτου ή το αποτέλεσμα του οποίου να απολήγη ουσιαστικώς εις στέρησιν ή δήμευσιν της ιδιοκτησίας αυτού, ή απαγορευτικής φύσεως, ήτοι χρησιμοποίησεως της φορολογικής εξουσίας διά σκοπούς περιορισμού της ασκήσεως ωρισμένου επαγγέλματος ή διεξαγωγής ωρισμένης εργασίας.

Υπό το φως των ανωτέρω και δεδομένου ότι ο φόρος εις την προκειμένην περίπτωσιν επιβάλλεται καθ' έκαστον έτος και ουχί εφ' άπαξ, έχω την γνώμην ότι ούτος δέον να καθορίζεται διά χαμηλού φορολογικού συντελεστού εις τρόπον ώστε ο φόρος υπολογίζεται μεν με βάση την αξίαν της περιουσίας, καταβάλλεται όμως εκ του εισοδήματος ταύτης και συνεπώς δεν προκαλεί μείωσιν της ιδιωτικής περιουσίας».

Αυτή ήταν η γνωμάτευση από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα. Και με τα τότε δεδομένα στοιχεία ο φορολογικός συντελεστής ήταν 1%. Και λόγω του χαμηλού εκείνου φορολογικού συντελεστή κατέληγε και το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα να πει ότι μπορούν να προχωρήσουν στη θέσπιση της νέας φορολογίας.

Σήμερα, όμως, έχουμε προχωρήσει. Ο χαμηλός εκείνος φορολογικός συντελεστής του 1% έγινε 2,5%, έγινε 3%, έγινε 3,5%. Επομένως πιστεύω ότι έχουμε μπει σε περιοχή μάλλον αντισυνταγματικότητας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ανησυχεί. Ανησυχεί διότι βλέπει ότι η ατομική ιδιοκτησία δεν προστατεύεται όσο πρέπει. Το ΑΚΕΛ έχει κάθε λόγο να φορολογεί άμεσα την ατομική ιδιοκτησία. Αυτό είναι η αρχή του, αυτό είναι το πιστεύω του. Εμείς, όμως, είμαστε προστάτες της θεωρίας της ατομικής ιδιοκτησίας, γιατί αποτελεί δομή της Δημοκρατίας στην οποία εμείς πιστεύουμε. Και η σοσιαλιστική ακόμα Ελλάδα δεν επιβάλλει τόση φορολογία στην ακίνητη ιδιοκτησία. Εμείς εξαιρούμε £35.000 περιουσία. £35.000 σε αξία. Η Ελλάδα εξαιρεί ακίνητη περιουσία σε πολλαπλάσιο ποσό αξίας. Επομένως ένας μπορεί, όταν δει όλο το φάσμα των φορολογικών επιβαρύνσεων της ατομικής ιδιοκτησίας στην Κύπρο, να πει ότι η ατομική ιδιοκτησία δεν προστατεύεται. Μπορούμε να προχωρήσουμε πιο πέρα και να πούμε ότι η ατομική ιδιοκτησία βρίσκεται υπό διωγμό. Είναι πολλά τα βάρη που έχουμε επισωρεύσει πάνω στην ατομική ιδιοκτησία.

Γι' αυτό εμείς, σαν Δημοκρατικός Συναγερμός, που κηρύσσουμε ότι προστατεύουμε αυτή τη δομή της Δημοκρατίας, είμαστε εναντίον αυτού του φορολογικού νομοσχεδίου. Είναι χρέος του Δημοκρατικού Συναγερμού να προστατεύσει αυτές τις δομές. Αυτές τις δομές το άλλο κόμμα θέλει να τις μετασχηματίσει. Μπορεί να τις μετασχηματίσει και με την άμεση βαρεία φορολογία.

Υπήρξε απειλητικός ο κ. Κωνσταντίνου κατά μήνα Δεκέμβριο για τις νέες άμεσες φορολογίες που θα γνωρίσουμε. Τώρα τις βλέπουμε. Είναι οι άμεσες φορολογίες που ευαγγελίστηκε σε μήνα Δεκέμβριο.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, καταλήγοντας θέλω να πω ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός, πιστός στις αρχές και τις θεμελιακές διακηρύξεις του, είναι υποχρεωμένος να καταψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο, γιατί πιστεύει ότι πρέπει μ' αυτό τον τρόπο να προστατεύσει την ατομική ιδιοκτησία, που αποτελεί δομή της Δημοκρατίας στην οποία εμείς πιστεύουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Δεν θα απαντήσουμε λεπτομερώς στο συνάδελφο κ. Χριστοφίδη. Κατανοούμε ότι έχει καιρό να αγορεύσει στα Δικαστήρια και έτσι αγορεύει κάπως περισσότερο στη Βουλή σήμερα. Όσο για τις γλαφυρές του εκφράσεις όπως «η γλυκύτητα που έχουν τα πρωτοβρόχια» και «ο κατακλυσμός των φορολογιών» και πάλι τις αποδίδουμε στην ιδιαίτερα ποιητική του φύση.

Τις θέσεις του Κόμματός μας πιστεύουμε ότι τις δίδει πολύ καθαρά η Έκθεση και θα θέλαμε να διαβεβαιώσουμε ότι είναι υπερβολή πως η ατομική ιδιοκτησία ή η ιδιωτική πρωτοβουλία βρίσκονται υπό διωγμό σήμερα στην Κύπρο. Πιστεύω ότι η πραγματικότητα—και αν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε την πραγματικότητα—αποδεικνύει το αντίθετο. Τουναντίον, τόσο η ιδιωτική πρωτοβουλία όσο και η ατομική ιδιοκτησία, βρίσκονται σε πλήρη άνθηση στην Κύπρο και αν είναι υποχρεωμένη η Κυβέρνηση, υπό τις δύσκολες συνθήκες της παρουσίας τουρκικών στρατευμάτων και των τεράστιων προβλημάτων που έχει αυτός ο τόπος, να επιβάλει μερικές φορολογίες, αυτό είναι επόμενο, όπως είναι και επόμενο τις φορολογίες να τις επωμίζονται οι πολίτες αυτού του τόπου ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες. Και θα ήταν άδικο, επαναλαμβάνω και πάλι, υπό τις συνθήκες που περνά αυτός ο τόπος, αν τα πλουσιότερα στρώματα του λαού δεν επωμίζοντο κάπως πιο έντονες φορολογίες, κάπως πιο βαρείες φορολογίες. Αλλά πόρρω απέχουμε από του να βρισκόμαστε μπροστά σε μια κατάσταση που η ιδιωτική πρωτοβουλία και η ατομική ιδιοκτησία βρίσκονται υπό καταδίωξη. Και βλέποντας, και πάλι επαναλαμβάνω, γύρω μας τον οικοδομικό οργανισμό ο οποίος υπάρχει, γενικά την οικονομία αυτού του τόπου, νομίζω ότι υπερβάλλουμε, κύριε Χριστοφίδη, όταν μιλούμε περί διωγμών και τα παρόμοια.

Εκείνο το σημείο το οποίο θέλουμε να τονίσουμε ιδιαίτερα σα Δημοκρατικό Κόμμα, είναι το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας. Πράγματι, πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση πρέπει να εφαρμόσει αυτή τη νομοθεσία και για την εκκλησιαστική περιουσία, διότι πιστεύουμε ότι η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα αγγίζει ένα σημείο πολύ σοβαρό. Δεν πρόκειται για οποιαδήποτε αδικία ή για οποιοδήποτε προνόμιο, το οποίο δικαιούται να έχει η Εκκλησία υπό τις συνθήκες. Πρόκειται καθαρά για μια περίπτωση κατάχρησης δικαιωμάτων, αν η Εκκλησία αρνηθεί να συνεισφέρει σε μια τέτοια φορολογία, διότι η Εκκλησία στην Κύπρο—και δεν έχουμε καμιά πρόθεση να επιτεθούμε της Εκκλησίας ή του ρόλου της Εκκλησίας—πιστεύουμε ότι έχει όλες τις δυνατότητες να δώσει το καλό παράδειγμα, πληρώνοντας αυτή τη φορολογία μαζί με όλο τον άλλο κόσμο. Και

πιστεύουμε ότι η Εκκλησία πρέπει να βρίσκεται απόλυτα εναρμονισμένη μέσα στο Κράτος στο οποίο βρίσκεται και στο οποίο ανήκει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το Νομοσχέδιο που συζητά σήμερα η Βουλή είναι αναφορικά με τη φορολογία της ακίνητης ιδιοκτησίας.

Στον τόπο μας όπως και σ' όλες τις χώρες, δύο είναι οι βασικές άμεσες φορολογίες. Ο φόρος εισοδήματος και ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας. Ο δεύτερος αποτελεί το απαραίτητο συμπλήρωμα του πρώτου. Η ακίνητη ιδιοκτησία και η φορολογία της αποτελεί το άμεσο συμπλήρωμα του εισοδήματος. Είναι εκείνο το μέρος του εισοδήματος που περισσεύει με διάφορους τρόπους πληρώνοντας φόρο εισοδήματος ή και αποφεύγοντας την πληρωμή φόρου εισοδήματος και μετατρέπεται σε ακίνητη ιδιοκτησία. Και αυτό το μέρος φορολογείται για να φορολογείται ο καθένας ανάλογα με την οικονομική του κατάσταση. Και έχω τη γνώμη ότι όλοι οι συνάδελφοι όταν μίλησαν για τους προϋπολογισμούς, αλλά και όταν μιλούσαν για Νομοσχέδια που αφορούσαν έμμεση φορολογία, τόνισαν ότι είναι υπέρ της άμεσης και όχι της έμμεσης φορολογίας. Και έχουμε μπροστά μας μια χαρακτηριστική μορφή, όχι διαμφισβητούμενη, άμεσης φορολογίας. Και όμως υπάρχουν συνάδελφοι και Κόμμα σ' αυτή τη Βουλή που τάσσονται ενάντια σ' αυτή τη δίκαιη μορφή φορολογίας η οποία πλήττει όχι τα φτωχά στρώματα αλλά τα πλούσια στρώματα, πλήττει τον πλούτο. Και από το βήμα αυτό ο κ. Χριστοφίδης έχει εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει το Νομοσχέδιο. Και είναι δικαίωμα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Θάθελα να ασχοληθώ για λίγο με ένα, δυο επιχειρήματα, τα οποία δεν χρησιμοποιήθηκαν τόσο για να υποστηριχθούν οι απόψεις του Δημοκρατικού Συναγερμού αλλά για να δημιουργήσουν εντυπώσεις. Μόνο για εκείνα, διότι για τα άλλα επιχειρήματα είναι δικαίωμά τους να έχουν τη δική τους επιχειρηματολογία.

Το ΑΚΕΛ, λέγει ο κ. Χριστοφίδης, έχει κάθε λόγο να είναι ενάντια στην ακίνητη ιδιοκτησία. Ο Συναγερμός έχει κάθε λόγο να υποστηρίζει την ακίνητη ιδιοκτησία η οποία αποτελεί το βάθρο της δημοκρατίας, ενώ το ΑΚΕΛ θέλει να κτυπήσει αυτό το βάθρο της δημοκρατίας, το οποίο ο κ. Χριστοφίδης και το Κόμμα του υποστηρίζουν και η ατομική ιδιοκτησία βρίσκεται υπό διωγμό από το ΑΚΕΛ!

Πρώτα απ' όλα το ΑΚΕΛ δεν έθεσε θέμα κρατικοποίησης της ακίνητης ιδιοκτησίας. Αν έθετε κάτι τέτοιο θα είχε δίκαιο ο κ. Χριστοφίδης. Εδώ αυτό που τίθεται είναι: Οι κάτοχοι και ιδιαίτερα οι μεγάλοι κάτοχοι ακίνητης ιδιοκτησίας, να συνεισφέρουν εις το Ταμείο αυτού του κράτους για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις οικονομικές δυσκολίες που έχει και για να μπορεί να συνεχίσει την εκτέλεση έργων σ' αυτόν τον τόπο. Και εάν δεν πάρει ούτε από αυτή τη φορολογία το κράτος, τότε από ποια φορολογία θα πάρει;

Κατά συνέπεια εδώ δεν πρόκειται ότι τίθεται υπό διωγμό η ακίνητη ιδιοκτησία. Ούτε υπό διωγμό είναι η ακίνητη ιδιοκτησία ούτε και κανένας τη θέτει σε κίνδυνο. Αντίθετα, όπως πολύ ορθά έχει τονίσει και ο κ. Γαλανός, έχει ανθίσει στα χρόνια ιδιαίτερα μετά το πραξικόπημα και την εισβολή. Και είναι καθαρό ότι

αν όλοι οι πολίτες συνεισφέρουν με βάση το εισόδημά τους, ο ιδιοκτήτης ακίνητης ιδιοκτησίας πρέπει και αυτός να συνεισφέρει στα δημόσια.

Το δεύτερο επιχείρημα που έχει τονίσει ο κ. Χριστοφίδης είναι ότι η νομοθεσία αυτή δεν αποκλείεται να είναι αντισυνταγματική. Και έχει χρησιμοποιήσει σχετική γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα όταν η Βουλή ψήφισε το ένα τοις χιλίοις και τώρα λέγει ότι το ένα τοις χιλίοις, εφόσο γίνεται τρία ή τριάμισι τοις χιλίοις, θα πρέπει να είναι αντισυνταγματικό. Δεν θέλω να συζητήσω με τον κ. Χριστοφίδη εάν είναι ορθός ο συλλογισμός του ή όχι και ούτε αυτό το Σώμα θα μετατραπεί σε Ανώτατο Δικαστήριο. Η Κυβέρνηση με γνωμοδότηση του Γενικού Εισαγγελέα έστειλε στη Βουλή νομοθεσία για να κάμει το 1 τοις χιλίοις 3 τοις χιλίοις. Και ο Γενικός Εισαγγελέας δεν της είπε μην το στείλεις γιατί είναι αντισυνταγματικό. Ούτε στη Βουλή έχει λεχθεί κάτι τέτοιο από το Γενικό Εισαγγελέα. Δεν αποκλείεται σε κανένα πολίτη το δικαίωμα να προσφύγει στο Συνταγματικό Δικαστήριο, το οποίο θα αποφασίσει για τη συνταγματικότητα ή όχι αυτής της νομοθεσίας. Άλλωστε αυτό ισχύει για κάθε νομοθεσία που ψηφίζει αυτό το Σώμα. Είχαμε πρόσφατα την προσφυγή των αυτοεργοδοτούμενων ή μιας ομάδας αυτοεργοδοτούμενων ενάντια στη νομοθεσία για το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάσισε σχετικά. Αν ο οποιοσδήποτε θέλει να προσφύγει και γι' αυτό, είναι δικαίωμά του να το κάμει. Όμως η Βουλή δεν έχει κανένα λόγο να πιστεύει ότι η νομοθεσία αυτή είναι αντισυνταγματική. Αντίθετα έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι είναι εντός των συνταγματικών πλαισίων.

Ο κ. Χριστοφίδης έχει τονίσει επανειλημμένα ότι και ο ίδιος και το Κόμμα του παραμένουν πιστοί στις αρχές τους. Πραγματικά και εγώ είμαι πεπεισμένος ότι παραμένουν πιστοί στις αρχές της υποστήριξης του μεγάλου κεφαλαίου και η στάση τους στο Νομοσχέδιο αυτό είναι ενδεικτική. Γι' αυτό δεν χρειάζεται κανένας τίποτε άλλο για να το πιστοποιήσει. Εδώ ο λαός δεν πλήττεται. Εκείνοι που πλήττονται είναι οι μεγαλοιδιοκτήτες και το μόνο Κόμμα σ' αυτό το Σώμα που υποστηρίζει την καταψήφιση αυτού του Νομοσχεδίου είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός και δεν περίμενε κανένας τίποτε άλλο απ' αυτό. Πράγματι ο Συναγερμός είναι πιστός στις αρχές του, της υποστήριξης της μεγαλοαστικής τάξης της οποίας είναι το κόμμα της.

Το τελευταίο σημείο που ήθελα να θίξω, κ. Πρόεδρε, είναι το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας. Επισημαίνεται και στην έκθεση της Επιτροπής και είναι ευχάριστο γιατί όλα τα μέλη της Επιτροπής και αντιλαμβάνομαι και ολόκληρο το Σώμα βλέπουν με μεγάλη ανησυχία να παραβιάζεται ο Νόμος από την ίδια την εκκλησία. Ενώ ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου είναι υποχρεωμένος να κατάβάλλει στο κράτος αυτά που προνοούν οι νόμοι, η εκκλησία αρνείται να το πράξει. Και όχι μόνο αυτό αλλά και η Εκτελεστική Εξουσία φέρνει ευθύνη, γιατί και η Εκτελεστική Εξουσία δεν εφάρμοσε το Νόμο αναφορικά με το θέμα της είσπραξης αυτών που οφείλει να πληρώσει η εκκλησιαστική περιουσία. Γι' αυτό είναι καιρός από τη μια να συνειδητοποιήσουν οι υπεύθυνοι της εκκλησίας ότι οφείλουν να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους σ' αυτό τον τόπο και από την άλλη η Εκτελεστική Εξουσία ότι πρέπει να εφαρμόζει τους νόμους ίσα και ανεξίτητα για όλους τους πολίτες. Και η νομοθεσία αυτή καλύπτει όλους τους πολίτες περιλαμβανομένης και της εκκλησιαστικής ιδιοκτησίας.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι πολύ σύντομα και η εκκλησία και η Εκτελεστική Εξουσία θα πάρουν τα αναγκαία μέτρα ώστε αυτό που οφείλεται προς το κράτος

να καταβληθεί όπως καταβάλλεται από τον κάθε πολίτη προς τη Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι,

Θα ήταν δικαιολογημένη μια καταψήφιση αυτού του νομοσχεδίου πάνω στη βάση της διαφωνίας με την ευρύτερη πολιτική της Κυβέρνησης. Αυτό θα μπορούσε να είναι κατανοητό αν κάποιος πίστευαν ότι με αυτό τον τρόπο θα υποδείκνυαν την αλλαγή της κυβερνητικής πολιτικής ή και αλλαγή κυβέρνησης. Όμως ειλικρινά πιστεύω ότι εφόσο δεν ακολουθείται αυτός ο δρόμος της καταψήφισης με βάση τη γενική διαφωνία πάνω στην κοσμοθεωρητική τοποθέτηση, δεν μπορώ να αναφέρω οποιοδήποτε επιχείρημα που θα μπορούσε να πείσει ότι αυτή η φορολογία δεν πρέπει να υιοθετηθεί. Είναι αυτή η ίδια η Βουλή, όλες οι πλευρές, που επανειλημμένα είχαν υποδείξει στην Κυβέρνηση ότι τότε μόνο θα εύρισκε κατανόηση από το Σώμα αν έκανε ουσιαστική στροφή από τους έμμεσους φόρους προς τους άμεσους φόρους. Αν θέλουμε να ενθαρρύνουμε την Κυβέρνηση να στραφεί προς την κατεύθυνση που εμείς οι ίδιοι υποδεικνύουμε, πιστεύω πως είναι σφάλμα όταν για πρώτη φορά η Κυβέρνηση υποβάλλει ένα νομοσχέδιο άμεσης φορολογίας να υπάρχει αντίρρηση από το Σώμα που ομόφωνα υπέδειξε στην Κυβέρνηση ότι επιβάλλεται η στροφή προς την άμεση φορολογία. Ούτε τα επιχειρήματα τα οποία ακούστηκαν από αυτό το βήμα ευσταθούν. Δεν είναι θέμα σοσιαλισμού. Δεν υπάρχει καπιταλιστική χώρα στον κόσμο η οποία δεν επιβάλλει φορολογία πάνω στην ακίνητη περιουσία, σε πολλές περιπτώσεις σε πολύ ψηλότερα επίπεδα από τα επίπεδα τα οποία αυτή τη στιγμή καλείται αυτή η Βουλή να ψηφίσει και αυτό δεν θεωρήθηκε σαν επίθεση εναντίον του καπιταλιστικού συστήματος. Δεν πρόκειται περί σοσιαλιστικού μέτρου. Κάθε άλλο. Πρόκειται περί ενός μέτρου επιβίωσης του ίδιου του καπιταλισμού. Γιατί αν θέλει να εισπράξει πρέπει να εισπράξει και δεν μπορεί να στρέφεται συνέχεια προς τα φτωχά στρώματα. Έχουν εξαντλήσει τις πιθανότητές τους· κάπου πρέπει να στραφούν. Και γι' αυτή την αναγκαιότητα αναγκάζονται να στραφούν και προς τους άμεσους φόρους όπως είναι αυτός ο φόρος ο οποίος αυτή τη στιγμή υποβάλλεται προς έγκριση στη Βουλή.

Αν ειλικρινά πιστεύουμε ότι επίσης πρέπει να ενθαρρύνουμε την πολιτική της σμίκρυνσης του χάσματος στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος θα πρέπει το συσσωρευμένο κεφάλαιο οποιασδήποτε μορφής, να φορολογείται. Αυτή είναι η πρώτη εκδήλωση της Κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση και αν φανούμε όπως πρέπει εποικοδομητικοί, θα πρέπει να καλέσουμε την Κυβέρνηση να προχωρήσει και σε άλλης μορφής μέτρα στροφής προς το συσσωρευμένο κεφάλαιο, για να ανακουφιστούν τα λαϊκά στρώματα από τις φορολογίες που θα επιβληθούν καλά ή κακά λόγω των ελλειμμάτων.

Δεν είναι θέμα συμμετοχής στην ευθύνη του πώς έγιναν τα ελλείμματα αλλά είναι θέμα καθορισμού πολιτικής με ποιο τρόπο αντιμετωπίζεται το θέμα. Και το θέμα πιστεύω ότι αντιμετωπίζεται με τη στροφή προς την άμεση φορολογία. Άλλωστε με τον τρόπο με τον οποίο το νομοσχέδιο τίθεται και με την απαλλαγή από φορολογία όσων κατέχουν περιουσία μέχρι £35,000, οι μικροϊδιοκτήτες που αποτελούν μια τεράστια τάξη μέσα στον κυπριακό λαό απαλλάσσονται και πληρώνουν μόνο κάποιοι οι οποίοι έχουν περιουσία η οποία αγγίζει τα όρια πράγματι κάποιας ευμάρειας και δεν νομίζω ότι και ο φόρος γι' αυτούς είναι απαγορευτικός. Είναι σχετικά ένα μικρό ποσό.

Όσον αφορά το αν αυτό το θέμα είναι αντισυνταγματικό, με όλο το σεβασμό, παρόλο που δεν είμαι νομικός, αντισυνταγματική είναι η εκμετάλλευση κάθε ανθρώπου, αντισυνταγματική είναι η επέμβαση στα δικαιώματά του, αντισυνταγματική είναι η στέρηση των βασικών δικαιωμάτων του στη ζωή, αντισυνταγματικό είναι το μεγάλο χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στους πολίτες που δεν στηρίζεται στην παραγωγή εθνικού προϊόντος. Διότι ανάποδα εκείνοι που παράγουν πολύ εθνικό προϊόν έχουν μικρό ποσοστό του εθνικού εισοδήματος και εκείνοι που παράγουν λίγο εθνικό προϊόν έχουν τεράστιο ποσοστό του εθνικού εισοδήματος. Αυτό είναι το αντισυνταγματικό το οποίο επεμβαίνει στα δικαιώματα του πολίτη. Αλλά δεν είναι ώρα τώρα να μπούμε στην ανάλυση συστημάτων δημοκρατίας και τι είναι συνταγματικό και τι δεν είναι συνταγματικό.

Ομόφωνη είναι η τοποθέτηση της Βουλής πάνω στο θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας. Επομένως θέλω να πιστεύω ότι θα προχωρήσει σε κάποια λύση το θέμα και ότι επ' αυτού του θέματος όλες οι απόψεις όλων των κομμάτων στη Βουλή συμπίπτουν με το ότι η εκκλησιαστική περιουσία δεν πρέπει να βρίσκεται σε άλλη μοίρα από την περιουσία οποιουδήποτε πολίτη αυτού του κράτους.

Πρόκειται περί καθαρώς άμεσης φορολογίας κι' εμείς παρόλη τη διαφωνία μας, την οποία διατηρούμε, στην ευρύτερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλουμε να διευκρινίσουμε κάτι. Αν η σημερινή φορολογία αφορούσε τους εμπόρους της γης ναι, πράγματι θα έπρεπε να είμαστε αδικαιολόγητοι να μην την ψηφίσουμε. Όμως πλήττει όλα ανεξαιρέτα τα στρώματα του λαού, και θα εξηγήσω τι εννοώ. Όπως είναι γνωστό, με την τουριστική ανάπτυξη την απότομη μάλιστα που διάφορες περιοχές έχουν παρουσιάσει ένα χωράφι που μπορεί να κατέχουν φτωχοί γαιοκτήμονες έχει αποκτήσει σήμερα τεράστια αξία με αποτέλεσμα η αδυναμία καταβολής του ετήσιου φόρου ίσως ακριβώς αυτό θα πετύχει, να τους οδηγήσει στην πώληση της περιουσίας τους στους μεγαλοεπιχειρηματίες.

Και επειδή ο κ. Κωνσταντίνου έχει αναφέρει ότι εμείς είμεθα και πάλι το κόμμα των μεγαλοαστών, αυτών που έχουν την περιουσία, ερωτώ τον Έφορο Εκλογών και ας με διαψεύσουν.

Στην Αγία Νάπα η πλειοψηφία των ψηφοφόρων και συνεπώς των γαιοκτημόνων είναι αριστεροί. Στη Γερμασόγεια η συντριπτική πλειοψηφία των ψηφοφόρων είναι αριστεροί. Βρέθηκαν οι άνθρωποι ενώπιον μιας τουριστικής ανάπτυξης, μιας απότομης αύξησης της τιμής της γης ώστε να θεωρούνται σήμερα ότι είναι καπιταλιστές και ότι ανήκουν στο Συναγερμό αλλά ψηφίζουν το ΑΚΕΛ. Το αυτό συμβαίνει φυσικά και στη Γεροσκήπου και σε διάφορα άλλα χωριά στα οποία παρά το γεγονός ότι η πλειοψηφία των κατεχόντων την ακίνητη περιουσία ήταν και ίσως παραμένουν ακόμα φτωχοί άνθρωποι, με την απότομη τουριστική ανάπτυξη της Κύπρου βρέθηκαν να κατέχουν μια περιουσία που υπερβαίνει μεν σε αξία τα φορολογικά κριτήρια που βάζουμε αλλά είναι οπωσδήποτε σε αδυναμία να καταβάλλουν τον ετήσιο φόρο που επιβάλλεται.

Ποιο αλήθεια θα είναι το αποτέλεσμα! Δεν οδηγούμε με τα μέτρα τα δικά μας, δεν υποχρεώνουμε αυτούς τους γαιοκτήμονες αφού δεν θα είναι σε θέση να

πληρώσουν τους ετήσιους φόρους, να παραχωρήσουν τη γη τους στους οπωσδήποτε κεφαλαιοκράτες οι οποίοι ίσως να αναμένουν αυτή την ευκαιρία; Είναι και αυτό φιλολαϊκό μέτρο;

Όσον αφορά την εκκλησιαστική περιουσία η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής μας εκφράζει απόλυτα. Δεν διαφωνούμε καθόλου. Τουναντίον αξιούμε ότι πρέπει να ληφθούν τα άμεσα και αναγκαία μέτρα για ίση μεταχείριση διότι δεν δικαιολογείται η μεταχείριση της οποίας τυγχάνει ο πλούτος της εκκλησίας, η δυσμενής σε βάρος μάλιστα φτωχών, όπως έχω αναφέρει, ανθρώπων, ανθρώπων οι οποίοι έτυχε να βρεθούν εξ αιτίας της τουριστικής ανάπτυξης με περιουσία κάποιας σήμερα αξίας.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Στη διάρκεια της συζήτησης αναφέρθηκαν ορισμένα ζητήματα και υποστηρίχθηκαν ορισμένες απόψεις, οι οποίες νομίζω δεν είναι δυνατό να μη σχολιασθούν.

Έχει ο συνάδελφος Κωνσταντίνου αναφερθεί στη θέση του κ. Χριστοφίδη σχετικά με την ατομική ιδιοκτησία και ο κ. Χριστοφίδης προσπάθησε να εμφανισθεί ή να εμφανίσει το Κόμμα του ότι είναι το μόνο κόμμα που ενδιαφέρεται και προστατεύει την ιδιοκτησία, συμπεραίνοντας μάλιστα ότι η ατομική ιδιοκτησία βρίσκεται υπό διωγμό.

Το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο καλύπτει μια συγκεκριμένη μορφή ιδιοκτησίας, ακίνητης ιδιοκτησίας. Δεν γίνεται λόγος γενικά για οποιαδήποτε ιδιοκτησία. Έχει πει ο συνάδελφος Κωνσταντίνου ότι το ΑΚΕΛ δεν έθεσε και δεν θέτει ζήτημα να κρατικοποιηθεί η ατομική ιδιοκτησία. Εγώ θέλω να προσθέσω κάτι ακόμα. Υπάρχουν δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, οι οποίοι έχουν ορισμένες μορφές ιδιοκτησία, προσωπική ιδιοκτησία, ένα σπίτι για παράδειγμα στο οποίο κάθονται. Εμείς αρνούμαστε ότι ο Συναγερμός ή ο κ. Χριστοφίδης είναι ο μόνος προστάτης αυτής της μορφής ιδιοκτησίας. Και το ΑΚΕΛ και η Αριστερά ενδιαφέρονται για την ιδιοκτησία των πλατιών εργαζόμενων μαζών, την προσωπική τους ιδιοκτησία. Και ακριβώς οι πρόνοιες του υπο συζήτηση Νομοσχεδίου όπως και οι πρόνοιες του υφιστάμενου Νόμου απηχούν, καθρεφτίζουν και το δικό μας ενδιαφέρον γι' αυτή τη μορφή ιδιοκτησίας. Θέλω να επιστήσω την προσοχή και να υπογραμμίσω ότι το Νομοσχέδιο που συζητούμε εξαιρεί κάθε φορολογίας ιδιοκτησία ύψους μέχρι £35,000 όχι με σημερινές τιμές αλλά με τιμές του 1980. Και ασφαλώς οι £35,000 με τιμές του 1980 είναι αισθητά ψηλότερες με τιμές του 1984. Και εμείς είμαστε βέβαιοι ότι η μεγάλη μάζα των ιδιοκτητών που έχουν μικρή ιδιοκτησία προστατεύονται από τις πρόνοιες του Νομοσχεδίου ιδιαίτερα όπως έχουν διαφοροποιηθεί.

Θέλω να υπογραμμίσω ότι η τροποποίηση η οποία επιφέρεται στο Νομοσχέδιο φορολογεί περιουσία άνω των £35,000 και αξίας μέχρι £100,000 με ποσοστό 2 1/2 τοις χιλίοις, μειώνει δηλαδή το συντελεστή φορολογικής επιβάρυνσης γι' αυτή την κατηγορία ιδιοκτητών σε σύγκριση με το αρχικό Νομοσχέδιο.

Ο κ. Αναστασιάδης μιλώντας ισχυρίστηκε ότι αυτό το Νομοσχέδιο πλήττει όλα ανεξαιρέτα τα στρώματα του λαού. Και επικαλέστηκε την αγροτική ιδιοκτη-

σία, η οποία λόγω εκτέλεσης διαφόρων έργων ανάπτυξης ή λόγω τουριστικής ανάπτυξης αυτή η αγροτική ιδιοκτησία προσλαμβάνει μεγάλη αξία. Ο κ. Αναστασιάδης θα πρέπει να γνωρίζει ότι η αγροτική ιδιοκτησία απαλλάσσεται αυτής της φορολογίας. Και νομίζω ότι το γνωρίζει ο κ. Αναστασιάδης και συνεπώς το σχόλιό του νομίζω ότι είναι αδικαιολόγητο, είναι ανεδαφικό. Όχι μόνο ιδιοκτησία μέχρι £35,000, αλλά και αγροτική ιδιοκτησία απαλλάσσεται, οιασδήποτε αξίας αγροτική περιουσία απαλλάσσεται φορολογίας βάση αυτού του Νόμου. Εάν ο κ. Αναστασιάδης εννοεί ότι αν κάποιος χωρίσει αυτή τη γη σε οικοπέδα και την πουλήσει υπό μορφή οικοπέδων τότε θα φορολογηθεί, τότε έχει δίκαιο· πράγματι θα φορολογηθεί αν κάποιος την πουλήσει σαν οικοπέδα, για ανέγερση ξενοδοχείων για παράδειγμα. Αλλά δεν ξέρω εάν μπορεί να υπάρξει λογικό επιχείρημα, το οποίο να στηρίζει τυχόν άποψη ότι αγροτική περιουσία, η οποία λόγω τουριστικής ανάπτυξης απέκτησε μεγάλη αξία, ίσως ενός εκατομμυρίου λιρών σε ορισμένες περιπτώσεις, ίσως κάπως λιγότερο η ακόμα και περισσότερο, επαναλαμβάνω, δεν γνωρίζω αν μπορεί να υπάρξει λογικό επιχείρημα που να υποστηρίζει ότι όταν αυτή η ιδιοκτησία πουληθεί για τουριστική ανάπτυξη θα πρέπει να απαλλάσσεται της φορολογίας.

Όσον αφορά το θέμα της εκκλησιαστικής περιουσίας, θα ήθελα να προσθέσω, κ. Πρόεδρε, ότι νομίζουμε ότι είναι ακατανόητο και αντιφατικό ο ηγέτης της εκκλησίας, ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος, να οργανώνει έρανο για ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου αλλά την ίδια στιγμή για μερικά χρόνια να αρνείται να καταβάλει φορολογικές υποχρεώσεις της εκκλησίας η εκτέλεση των οποίων θα ενισχύσει τα δημόσια οικονομικά και θα βοηθήσει κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο το κράτος να ενισχύσει την άμυνά του.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι οι παρατηρήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στην έκθεση επί του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου θα ληφθούν σοβαρά υπόψη από την Εκκλησία. Και ταυτόχρονα θέλουμε να πιστεύουμε ότι διοικητικά σώματα θα πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ούτως ώστε η εκκλησία να ανταποκρίνεται στις φορολογικές της υποχρεώσεις βάσει αυτού του Νόμου.

Κύριε Πρόεδρε, όταν τον περασμένο Δεκέμβρη η Βουλή συζητούσε τα πρώτα φορολογικά Νομοσχέδια, ο ηγέτης του Συναγερμού κ. Κληρίδης εμέμφθη την Κυβέρνηση γιατί δεν φρόντισε ώστε τα έσοδα του κράτους να προέρχονται κυρίως από την άμεση φορολογία. Αυτή ήταν μια δήλωση του κ. Κληρίδη. Και έχοντας υπόψη αυτή τη δήλωση θα έλεγε κανένας ότι θα δυσκολευόμαστε να κατανοήσουμε πώς εξηγείται η αντίδραση του Συναγερμού στο υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Εάν πράγματι ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι υπέρ της άμεσης φορολογίας, είναι υπέρ της λήψης συγκεκριμένων μέτρων ώστε η προέλευση των φορολογικών εσόδων του κράτους να μετατοπισθεί από την έμμεση στην άμεση φορολογία, πιστεύουμε ότι εάν ήταν συνεπής με τη θέση που υποστήριξε ο κ. Κληρίδης δεν θα είχε άλλη διέξοδο από το να υποστηρίξει αυτό το Νομοσχέδιο. Η αντίφαση εκείνων των θέσεων του κ. Κληρίδη και της σημερινής θέσης του Συναγερμού έναντι του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου, είναι έκδηλη και κραυγαλέα. Και βέβαια αυτή η αντίφαση είναι ευεξήγητη. Παίρνει ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέση επικριτική για την Κυβέρνηση, θέση υπέρ της άμεσης φορολογίας όταν πρόκειται να ασκήσει την αντιπολιτευτική του ιδιότητα, όταν πρόκειται, να μου επιτραπεί η έκφραση, να δημαγωγήσει για εκμετάλλευση αισθημάτων των μαζών. Όταν όμως το θέμα τίθεται κατά συγκεκριμένο τρόπο, ο Συναγερμός υπαναχωρεί από τις θέσεις του. Και βέβαια η υπαναχώρηση του Συναγερμού εξηγείται με ακόμα ένα

λόγο. Αυτή η μορφή φορολογίας είναι μια απ' εκείνες τις μορφές που βαρύνουν κυρίως τα εύπορα στρώματα. Είναι χαρακτηριστικό ότι με την κλιμάκωση της φορολογίας που έκαμε η Επιτροπή Οικονομικών, θα πληρώνουν 3 1/2 τοις χιλίοις εκείνοι που έχουν ιδιοκτησία άνω των £200,000. Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι αυτή η φορολογία πλήττει κυρίως τα εύπορα στρώματα και είναι αυτών των εύπορων στρωμάτων που θέλει να υπερασμυθεί και να υπερασπίσει ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Αλλά προβαίνοντας σ' αυτή την υπεράσπιση την ίδια στιγμή ζημιώνει και τα συμφέροντα των πλατειών στρωμάτων των εργαζομένων των οποίων η φορολογική επιβάρυνση μπορεί σταδιακά και σχετικά να μειωθεί όταν αυξάνονται τα έσοδα του κράτους από την άμεση φορολογία τέτοιας μορφής. Εμείς υποστηρίζουμε αυτή τη μορφή φορολογίας· αποτελεί μια ορθή μορφή φορολογίας. Και τέτοιες μορφές φορολογίας θα πρέπει και άλλες να εξεύρει το κράτος, φορολογίες που να βαρύνουν τα εύπορα στρώματα, άμεσες φορολογίες, στην προσπάθεια άσκησης μιας δίκαιης κοινωνικής πολιτικής που μέσον της φορολογίας θα ανακατανέμει το εθνικό εισόδημα προς όφελος των εργαζομένων. Να εξεύρει και άλλες μορφές, οι οποίες να συμβάλλουν στη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών, μετατοπίζοντας τον κύριο όγκο αυτών των βαρών στις εύπορες τάξεις των υψηλών εισοδημάτων.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

Από προηγούμενους ομιλητές έχει υπερτονιστεί η σημασία αυτής της φορολογίας για τα δημοσιονομικά ελλείμματα. Έχει δε υπερτονιστεί η σημασία αυτής της φορολογίας γιατί είναι άμεση. Και πράγματι είναι άμεση φορολογία αυτή. Είναι το μόνο νομοσχέδιο και ο μόνος φορολογικός νόμος που συζητείται στη Βουλή και αφορά πραγματικά άμεση φορολογία. Όλες οι προηγούμενες φορολογίες των τελευταίων τριών μηνών ήταν έμμεσες φορολογίες.

Ο κ. Δίγκλης ούτε λίγο ούτε πολύ έχει υπερτονίσει τη σημασία αυτής της φορολογίας σε τέτοιο βαθμό που ισχυρίστηκε στα σοβαρά από αυτό το βήμα ότι με την επιβολή αυτής της φορολογίας θα απαλλάξουμε τα πλατειά στρώματα του λαού από άλλες φορολογίες.

Για να δούμε τι είναι αυτή η φορολογία. Αυτή η φορολογία θα αποφέρει στο δημόσιο γύρω στα £2 εκ. Όλες οι φορολογίες οι οποίες έχουν περαστεί μέχρι σήμερα θα αποφέρουν £12,300,000. Η φορολογία που πέρασε πριν λίγο και που αφορούσε τα τηλέφωνα και η τωρινή φορολογία μαζί αν προστεθούν πάνω στις προηγούμενες θα αποφέρουν γύρω στα £18 εκ. ολικά έσοδα.

Από αυτό το βήμα στις 15/12/83 έγιναν μερικές πολύ σοβαρές διαπιστώσεις από κάποιον συνάδελφο. Αυτές οι διαπιστώσεις δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητες.

Γι' αυτό να μου επιτρέψετε να σας διαβάσω μερικά αποσπάσματα. Διαβάζω από τα πρακτικά της Βουλής 15 Δεκεμβρίου.

«Οι προϋπολογισμοί του 1984 προβλέπεται ότι θα παρουσιάσουν έλλειμμα 123 εκατομμύρια λίρες. Υπάρχει ο ισχυρισμός, και είμαι απ' εκείνους που συμφωνούν, ότι η Κυβέρνηση δεν έκαμε ό,τι μπορούσε για να περιορίσει τις δικές της δαπάνες, τις οποίες μάλιστα και θα καθόριζα σαν τις μη παραγωγικές δαπάνες του κρατικού μηχανισμού.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, γεννάται το θέμα ότι και αν ακόμα γίνονταν όλ' αυτά και γινόταν μια οικονομία 30—40 εκατομμυρίων λιρών, θα παρέμεναν άλλα

80 εκατομμύρια για την ισοσκέλιση των προϋπολογισμών. Πόθεν θα εξασφαλισθούν τα £80 αυτά εκατομμύρια; Άλλος τρόπος εξασφάλισης τους εκτός από τη φορολογία δεν υπάρχει.

Τα πιο πάνω λόγια δεν ανήκουν σε Βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού που είναι της αντιπολίτευσης. Τα πιο πάνω λόγια τα είπε και ανήκουν, και τα είπε από αυτό το βήμα, ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου του ΑΚΕΛ.

Πριν από λίγο και ο κ. Δίγκλης και ο κ. Φάντης έκαμναν διαπιστώσεις ότι γίνονται σπατάλες από την Κυβέρνηση. Δηλαδή η πλευρά του ΑΚΕΛ, ιδιαίτερα με την ομιλία του κ. Ντίνου Κωνσταντίνου στις 15 Δεκεμβρίου, παραδέχεται ότι η Κυβέρνηση κάμνει σπατάλες και μάλιστα σε μη παραγωγικούς τομείς. Υποστηρίζει επίσης ότι εύκολα θα μπορούσε η Κυβέρνηση με μερικά μέτρα να εξοικονομήσει μέχρι και £40 εκ. Όμως παρόλο που η Κυβέρνηση δεν καταβάλλει καμιά σοβαρή προσπάθεια περιορισμού των μη παραγωγικών δαπανών της εντούτοις, λέει ο κ. Κωνσταντίνου, θα πρέπει να ψηφίσουμε φόρους γιατί το έλλειμμα μέσα στο 1984 δεν είναι μόνο £40 εκ. αλλά £120 εκ. και ερωτά πόθεν θα εξευρεθούν τα υπόλοιπα £80 εκ. Θα πάμε στη φορολογία.

Με άλλα λόγια οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ δίνουν την εντύπωση ότι οι φορολογίες που επιβλήθηκαν και που επιβάλλονται σήμερα δεν πάνε για να καλύψουν τις σπατάλες των £40 εκ. που παραδέχτηκε ο ίδιος ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου από αυτό το βήμα ότι γίνονται, αλλά για τα υπόλοιπα £80 εκ. του ελλείμματος που αφήνει να νοηθεί ότι αυτά καλά ξοδεύονται.

Δηλαδή ο κ. Κωνσταντίνου δέχεται ή ανέχεται να γίνεται σπατάλη από την Κυβέρνηση, την οποία ο ίδιος ανεβάζει μέχρι £40 εκ., και ισχυρίζεται ότι οι φορολογίες που επιβάλλονται πάνε για να καλύψουν τα άλλα £80 εκ. του ελλείμματος και όχι τα £40 εκ. που αφορούν σπατάλες.

Για να δούμε όμως τι γίνεται με τις φορολογίες, τα ελλείμματα και τις σπατάλες. Όλες οι φορολογίες που επιβλήθηκαν τους τελευταίους μήνες, όπως ανέφερα και στην αρχή, θα αποφέρουν £12,300,000. Μαζί με τις σημερινές το ποσό ανεβαίνει στα £18 εκ. Δηλαδή όλες αυτές οι φορολογίες που έχουν αναστατώσει τον κύριο πολίτη τους τελευταίους τρεις μήνες δεν είναι αρκετές να καλύψουν το ήμισυ αυτού που παραδέχεται ο κ. Κωνσταντίνου ότι είναι σπατάλη.

Οι κύριοι συνάδελφοι που υποστηρίζουν όλες αυτές τις φορολογίες και που πριν λίγο ενέκριναν την έμμεση φορολογία που αφορούσε τα τηλέφωνα, υπερτονίζουν τον άμεσο χαρακτήρα αυτής της φορολογίας που θα αποφέρει, επαναλαμβάνω, μόνο £2 εκ., δηλαδή κάτι λιγότερο από 10% της φορολογίας των τελευταίων τριών μηνών και ξεχνούν τα άλλα δέκα νομοσχέδια έμμεσης φορολογίας που έχουν περάσει και που θα αποφέρουν το 90% των εσόδων των τελευταίων φορολογιών.

Εμείς συμφωνούμε—και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Δίγκλη, δεν αποσύρει τίποτε—υπέρ της άμεσης φορολογίας. Και συμφωνούμε ότι υπάρχουν φορολογίες οι οποίες είναι δίκαιες και άλλες που είναι λιγότερο δίκαιες και άλλες που είναι άδικες. Ναι, υπάρχουν φορολογίες που είναι πιο δίκαιες. Κατά κανόνα η άμεση φορολογία είναι πιο δίκαιη. Όμως όταν μια φορολογία προορίζεται να καλύψει σπατάλη, όποια και αν είναι αυτή η φορολογία, είναι και άδικη και αχρείαστη. Γιατί δεν υπάρχουν καλές και κακές σπατάλες. Υπάρχουν μόνο κακές σπατάλες.

Γι' αυτό εμείς επαναλαμβάνουμε ότι για λόγους αρχής δεν θα υποστηρίξουμε καμιά φορολογία πριν η Κυβέρνηση μας πείσει ότι δεν κάμνει σπατάλες. Δεν θα

μιμηθούμε τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ που είναι πεπεισμένοι ότι η Κυβέρνηση κάμνει σπατάλες αλλά της εγκρίνουν και φορολογίες. Ας έλθει η Κυβέρνηση να περιορίσει τις μη παραγωγικές δαπάνες της, έστω κατά 40 εκ. λίρες που διαπιστώνει το ΑΚΕΛ ότι ανέρχονται και σπαταλούνται άδικα, και τότε θα αντιμετωπίσουμε κι' εμείς τις φορολογίες με άλλο φακό.

Φορολογίες, όταν πρέπει και όταν χρειάζονται, ναι. 'Όχι όμως φορολογίες που κατά γενική ομολογία της Βουλής προορίζονται να καλύψουν αχρείαστες σπατάλες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε,

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει χειρότερη τακτική σ' αυτό το Σώμα από το να παίρνει ένας μέρος μιας ομιλίας, το οποίο να παρουσιάζει με το δικό του τρόπο, να το παρερμηνεύει και να το διαστρεβλώνει για να εξαχθούν τα δικά του συμπεράσματα, ιδίως όταν έχει έλλειψη άλλων επιχειρημάτων. Δεν έχομε καμιά αμφιβολία ότι ο κ. Κωνσταντίνου δεν είπε αυτά τα πράγματα, που ισχυρίζεται ο κ. Ιεροδιακόνου ότι είπε, και πιστεύομε ότι ελήφθη ένα μέρος της ομιλίας του για να δοθεί μια τελείως διαφορετική ερμηνεία από την ομιλία του κ. Κωνσταντίνου, η οποία εάν αντιμετωπιζέτο στο σύνολό της θα έβγαιναν τελείως διαφορετικά και αντίθετα συμπεράσματα. Επαναλαμβάνω, είναι πολύ άσχημη τακτική να λαμβάνεται μέρος μιας ομιλίας μόνο και μόνο για να παρερμηνευθεί αυτό το μέρος και να χαθεί η πραγματική σημασία του συνόλου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο λόγια αναφορικά με το απόσπασμα της ομιλίας μου που χρησιμοποίησε ο κ. Ιεροδιακόνου.

Η ομιλία μου βρίσκεται εις τα πρακτικά της Βουλής και ο κάθε συνάδελφος μπορεί να τη διαβάσει και να τη μελετήσει. Τα συμπεράσματα απ' αυτή είναι καθαρά όχι αποσπασματικά. Το σύνολο αυτής της ομιλίας κάθε άλλο παρά δικαιολογεί την επιχειρηματολογία του κ. Ιεροδιακόνου. Διότι αντιλαμβάνομαι τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Αλλά το να γίνεται προσπάθεια διαστρέβλωσης των απόψεων άλλων για να δικαιολογήσει κανείς την επιχειρηματολογία του είναι κακή επιχειρηματολογία.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός είπε καθαρά τις απόψεις του. Δεν θέλει να επιβληθεί πρόσθετη φορολογία πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία. Και ο λόγος για τον οποίο αντιτάχθηκε ο εκπρόσωπος του Κόμματός τους που πρώτος μίλησε, και αυτά υπάρχουν στα πρακτικά, είναι διότι βλέπει ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι καταδιώκεται η ατομική ιδιοκτησία, ότι πάει να γίνει αλλαγή ούτε λίγο ούτε πολύ, μας είπε, του κοινωνικού συστήματος. Πράγματα τα οποία δεν πιστεύουν ούτε αυτοί που τα λεν ούτε εκείνοι που πληρώνουν τη φορολογία. Γιατί δεν βλέπουν η περιουσία τους να μετατρέπεται σε κρατική ούτε βλέπουν ότι την περιουσία τους την καρπούνται άλλοι ή κάποιος άλλος. Κατά συνέπεια εδώ είναι η φιλοσοφία της καταψήφισης αυτής της νομοθεσίας.

Όσο για την επιχειρηματολογία του κ. Ιεροδιακόνου, αυτή είναι ότι επειδή η Κυβέρνηση κάμνει σπατάλες γι' αυτό δεν πρέπει να της ψηφίζουμε καμιά φορολογία, παρόλο που είμαστε υπέρ της άμεσης φορολογίας - είναι άμεση φορολογία και τούτη και δίκαιη - αλλά επειδή η Κυβέρνηση κάμνει σπατάλες δεν της εγκρίνουμε να πάρει λεφτά. Δεν ξέρω εάν είναι αυτή ορθή φιλοσοφία. Όμως, επειδή ο κ. Ιεροδιακόνου λεπτολογώντας το θέμα, είπε ότι εάν η Κυβέρνηση δεν περιστείλει τις καταναλωτικές δαπάνες της και κατά συνέπεια όχι τις δαπάνες που γίνονται για ανάπτυξη, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν πρόκειται να ψηφίσει καμιά νομοθεσία και επειδή έγινε αναφορά στο έλλειμμα των 122 εκατομμυρίων, θάταν καλά να γίνει υπολογισμός, εφόσον κανένας κυβερνητικός υπάλληλος δεν θα απολυθεί, και αυτή είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως και ολοκλήρου του Σώματος, με βάση ποια μαγική ράβδο οι άλλες μη καταναλωτικές δαπάνες της Εκτελεστικής Εξουσίας θα εξισωθούν με τα £122 εκατομμύρια για να μπορέσει και ο Δημοκρατικός Συναγερμός να ψηφίσει δίκαιες φορολογίες; Είναι αστεία πράγματα, κύριοι συνάδελφοι. Ακόμα και εάν απολύονταν οι 3,000 δημόσιοι υπάλληλοι, που ας υποθέσουμε ότι έχουν μέσο εισόδημα £6,000 το χρόνο, εδώ έχουμε ένα ποσό £16 εκατομμυρίων που και πάλιν δεν λύει το πρόβλημα. Και τούτο είναι από τις μεγαλύτερες δαπάνες που είναι κακές δαπάνες και θάπρεπε να περικοπούν. Δεν είναι έτσι που μελετούνται και συζητούνται τα σοβαρά αυτά τα πράγματα. Η Κυβέρνηση οφείλει να πάρει μέτρα οικονομίας και περισυλλογής των μη παραγωγικών της δαπανών. Και σ' αυτό είναι ομόφωνη η θέση του Σώματος και στην ομιλία μου έτσι ελέχθη. Αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει η Κυβέρνηση να πάρει και έσοδα για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις σημερινές ανάγκες που είναι πολύ μεγάλες και από άποψης δαπανών για τους πρόσφυγες και από άποψης εκτέλεσης παραγωγικών έργων και από άποψης αμυντικής θωράκισης.

Κατά συνέπεια εδώ τα £40 εκατομμύρια, για τα οποία μίλησε ο έντιμος κ. Υπουργός, είναι λεφτά τα οποία χρειάζεται ο κρατικός προϋπολογισμός για να λειτουργήσει και έστω και εάν περικόψουμε τα £18 εκατομμύρια των παραπανήσιων και κακών δαπανών και πάλιν η φορολογία η οποία έχει ψηφισθεί απ' αυτό το Σώμα ήταν δικαιολογημένη για να μπορέσουν να εκτελεσθούν έργα και όχι να σπαταλούνται χρήματα.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, η όλη προσπάθεια για να συγκαλύψει ο Δημοκρατικός Συναγερμός τους πραγματικούς λόγους για τους οποίους θα καταψηφίσει αυτή τη νομοθεσία, δεν μπορεί να αποκρυβεί: είναι καθαρή. Θέλει να προσφέρει στην τάξη που εκπροσωπεί το τίμημα και το τίμημα είναι να μην πληρώσουν πρόσθετη φορολογία προς αυτό το κράτος. Αυτή είναι η ουσία της υπόθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου και νομίζω ότι και πάλιν θα κλείσει τη συζήτηση.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος. Δεν κατάλαβα γιατί ο κ. Γαλανός ερμήνευσε αυτά που έχω πει ότι δεν τα έχει πει ο κ. Κωνσταντίνου. Εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι ο κ. Κωνσταντίνου ήταν σε καλύτερη θέση να διαπιστώσει αν αυτά που έχω πει είναι τα λόγια του. Εγώ διάβασα πιστά τις λέξεις του από τα πρακτικά της Βουλής και έχει διαπιστωθεί, όταν πήρε το λόγο ο κ. Κωνσταντίνου, ότι δεν έχει αμφισβητήσει αυτά τα οποία έχω πει.

Έχει όμως αναφερθεί και πάλιν το θέμα των δημόσιων υπαλλήλων σε σχέση με τη μη απόλυσή τους. Επαναλαμβάνω ότι δεν μπορούν να ισοπεδώνονται οι ευθύνες αυτών που πρόσλαβαν τους υπεράριθμους με αυτούς που υποδείκνυαν το επικίνδυνο της πορείας τούτης. Επίσης επανέλαβε ο κ. Κωνσταντίνου ότι «και εμείς είμαστε υπέρ του να περικόψει τα έξοδά της η Κυβέρνηση». Η Κυβέρνηση -εγώ είμαι σ' αυτή τη Βουλή αρκετά χρόνια - ενθυμούμαι ότι το 1980 υποσχέθηκε να παρουσιασθεί τον επόμενο χρόνο, το 1981 με 14% μειωμένους προϋπολογισμούς και ήλθε με 28% αυξημένους, με διαφορά άλλα 14% αυξημένους προϋπολογισμούς. Εάν κάπου δεν σταματήσει αυτό το Σώμα, να περνά με τόση ευκολία όποια νομοθεσία μας καταθέσουν, τότε η Κυβέρνηση δεν πρόκειται να δει στα σοβαρά αυτό το θέμα το οποίο όλοι λέμε ότι υποστηρίζουμε, όλοι ευχόμεθα να γίνει, αλλά πιστεύω ότι χρειάζονται μέτρα για να γίνει. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξίς ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 16) ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Γάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 5 Δεκεμβρίου 1983 και στις 25 και 30 Ιανουαρίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και απάντησαν σε αριθμό ερωτημάτων που τέθηκαν από την Επιτροπή. Στή τρίτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Τμήματος

Συνεργατικής Αναπτύξεως οι οποίοι έδωσαν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής για το υπό συζήτηση θέμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £75,513 και η διάθεσή του για την κάλυψη των ολικών απολαβών 30 υπαλλήλων εκτοπισθεισών συνεργατικών πιστωτικών εταιρειών, από τους οποίους οι 24 έχουν αποσπασθεί σε διάφορες Κυβερνητικές υπηρεσίες και οι υπόλοιποι θα εργάζονται για τη διεκπεραίωση των εργασιών και δραστηριοτήτων τόσο της Σ.Π.Ε. Μόρφου όσο και 25 άλλων προσφυγικών συνεργατικών εταιρειών που η έδρα τους είναι η Επαρχία Λεμεσού.

Για τους τελευταίους 6 υπαλλήλους θα καταβάλλεται ο μισθός τους από την Κυβέρνηση και στο τέλος κάθε οικονομικού έτους της Εταιρείας θα εξετάζεται η περίπτωση καλύψεως των μισθών των υπαλλήλων από τα έσοδα της Εταιρείας, αν υπάρξουν.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου και αναλύθηκε εκτενέστερα στην Επιτροπή, το θέμα της απασχόλησης αριθμού υπαλλήλων εκτοπισθεισών συνεργατικών εταιρειών απασχόλησε, κατόπιν σχετικών παραστάσεων των ενδιαφερομένων, το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο και ανέθεσε σε Υπουργική Επιτροπή την παραπέρα μελέτη του και λήψη σχετικής απόφασης, χωρίς επαναφορά σ' αυτό, αν και εφόσο δεν υπάρξει οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ των Μελών της.

Με βάση τους πιο πάνω όρους εντολής η ορισθείσα Υπουργική Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη και τις εισηγήσεις του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας στον οποίο και ανέθεσε ειδικότερα να εξετάσει το όλο θέμα, έχοντας υπόψη και τις ανάγκες των διαφόρων υπηρεσιών του Υπουργείου του σε έμφυχο υλικό, αποφάσισε όπως-

- (α) 24 από τους υπαλλήλους εκτοπισθεισών συνεργατικών εταιρειών αποσπαστούν σε διάφορες Κυβερνητικές υπηρεσίες ανάλογα με τις υφιστάμενες ανάγκες κάθε υπηρεσίας και για τις ολικές απολαβές τους παραχωρηθούν πιστώσεις ύψους £64,041 κάτω από το Άρθρο 100 «Αποδοχαι προσωπικού» των αντιστοιχών Κεφαλαίων των υπηρεσιών αυτών του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1983.
- (β) Παραχωρηθούν πιστώσεις ύψους £11,472 κάτω από το νέο Άρθρο 499 «Χορηγία προς την Εκτοπισθείσα Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μόρφου» κάτω από το Κεφάλαιο 30Α «Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας - Διοίκηση» του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1983 για την καταβολή των ολικών απολαβών των 6 υπαλλήλων της Σ.Π.Ε. Μόρφου με βάση τις προαναφερθείσες διευθετήσεις.

Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για τα πιο πάνω ποσά που απαιτούνται κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο των ιδίων πιο πάνω Κεφαλαίων και επειδή υπάρχει ανάγκη δημιουργίας του προαναφερομένου νέου Άρθρου, προκύπτει θέμα έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Επιτροπή, προτού διαγράψει την τελική θέση της στα εγχειρόμενα από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θέματα, θεωρεί σκόπιμο, υπό το φως και των συμπληρωματικών στοιχείων που τέθηκαν ενώπιόν της, να αναφέρει ότι δύο ήταν

τα βασικά θέματα αρχής που βάρυναν κατά τη θεώρηση του Συμπληρωματικού αυτού Προϋπολογισμού:-

- (α) Η ανάγκη ενίσχυσης και ενδυνάμωσης των εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών και
- (β) Το σημερινό βεβαρημένο Κυβερνητικό μισθολόγιο σε συνδυασμό με το δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο βρίσκεται σε πολύ ανησυχητικά επίπεδα.

Συναφώς η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η ανάληψη από την Κυβέρνηση της μισθοδοσίας ορισμένων υπαλλήλων εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών δεν συντελεί μακροπρόθεσμα στην επαναδραστηριοποίηση των εταιρειών αυτών. Αντίθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι εκείνο που χρειάζεται να γίνει είναι η λήψη σειράς άλλων μέτρων από της πλευράς του συνεργατικού κινήματος σε συνδυασμό με την ως τώρα παρασχεθείσα Κυβερνητική βοήθεια, με στόχο την ουσιαστική επαναδραστηριοποίηση των συνεργατικών αυτών ιδρυμάτων. Η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η προσωρινή αποκατάσταση των υπαλλήλων των εκτοπισμένων συνεργατικών εταιρειών δεν συνιστά ορθολογιστική προσέγγιση στα δοσμένα προβλήματα των συνεργατικών εταιρειών αλλά αντίθετα οδηγεί στη διαίωνιση της σημερινής τους κατάστασης και προοιωνίζει τη διάλυσή τους.

Αναφορικά με το Κυβερνητικό μισθολόγιο και το υπεράριθμο προσωπικό που υπηρετεί στον κρατικό μηχανισμό, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της ίδιας της συνδικαλιστικής οργάνωσης των δημόσιων υπαλλήλων, η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να διατυπώσει με κάθε λεπτομέρεια τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις της στην Έκθεσή της για τους Προϋπολογισμούς του 1984. Η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού με την πρόσληψη νέου προσωπικού δεν δικαιολογείται και ότι οι ανάγκες σε προσωπικό ορισμένων Κυβερνητικών Τμημάτων αν και εφόσο κρίνονται δικαιολογημένες θα πρέπει να ικανοποιούνται από το υφιστάμενο προσωπικό, αρκεί να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα τα οποία η Επιτροπή έχει ήδη υποδείξει στους αρμοδίους και οι τελευταίοι ανέλαβαν υποχρέωση να κινηθούν το ταχύτερο προς αυτή την κατεύθυνση. Κατά συνέπεια η Επιτροπή για τους πιο πάνω λόγους αρχής αδυνατεί να συστήσει στο Σώμα την έγκριση οποιουδήποτε κονδυλίου για απολαβές νέου προσωπικού. Γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1983.
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποίοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Προεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδείς.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα απορρίπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα το Νομοσχέδιο απορρίπτεται.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση στο Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνατός

Όπως είναι γνωστό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1983, εισηγήθηκε στη Βουλή την έγκριση πληρωμής μέρους μόνο των κονδυλίων για τα οποία προτεινόταν η διάθεσή τους με βάση το Συμπληρωματικό αυτό Προϋπολογισμό, ενώ για τα υπόλοιπα κονδύλια η Επιτροπή πληροφορούσε το Σώμα ότι θα συνέχιζε την παραπέρα εξέτασή τους με σκοπό να επανέλθει με συμπληρωματική έκθεσή της προς το Σώμα.

Τα εναπομείναντα κονδύλια για παραπέρα εξέταση αναφέρονται-

- (α) Στη διάθεση ποσού της τάξης των £100,000 για την κάλυψη της αξίας δέκα οικοπέδων στην περιοχή Μακεδονίτισσας, τα οποία η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου έχει δωρήσει στην Κυβέρνηση για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και
- (β) στη διάθεση ποσού της τάξης των £58,285 για την εξόφληση δύο δανείων και των τόκων τους τα οποία παραχώρησε η Τράπεζα Κύπρου Λτδ προς τον Οργανισμό Jemo Cyprus Ltd με Κυβερνητική εγγύηση.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου και τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, καθόσον αφορά τη ζητούμενη πρώτη συμπληρωματική πίστωση, προκύπτει ότι η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου έχει δωρήσει για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς δέκα οικοπέδα στην περιοχή Μακεδονίτισσας. Η γη αυτή αποτελεί τμήμα μεγαλύτερης έκτασης η οποία ανήκει στην Αρχιεπισκοπή και η οποία έχει χωριστεί σε οικοπέδα με εξαίρεση το τμήμα αυτό της γης που δίδεται τώρα για την Εθνική Φρουρά και το οποίο χρησιμοποιεί ήδη για σκοπούς άμυνας και εκ των πραγμάτων δεν ήταν δυνατός ο διαχωρισμός του σε οικοπέδα, όπως έγινε με την υπόλοιπη έκταση της προμνησθείσας εκκλησιαστικής κτημοσύνης.

Σύμφωνα με την ίδια έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών η αξία της γης που προσφέρεται τώρα υπό μορφή δωρεάς προς την Εθνική Φρουρά υπολογίζεται σε £100,000 και από πλευράς προϋπολογισμού γίνεται εισήγηση όπως διατεθεί αντίστοιχη δαπάνη για να παρουσιαστεί η προσφερόμενη γη ως αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας για λογαριασμό της Εθνικής Φρουράς προς την οποία και απευθύνεται ουσιαστικά η δωρεά. Θα πρέπει στο παρόν στάδιο να αναφερθεί ότι η εκχωρούμενη υπό μορφή δωρεάς γη προς την Εθνική Φρουρά βρίσκεται σε περιοχή που για χρόνια τώρα χρησιμοποιείται από την Εθνική Φρουρά. Πρόσθετα θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι η εκτιμώμενη αξία της έχει γίνει καθ' υπολογισμό του αρμόδιου Υπουργείου χωρίς να υποστηρίζεται από την αναγκαία έκθεση εκτίμησης του αρμόδιου Κυβερνητικού Τμήματος, η οποία, παρόλο που ζητήθηκε κατά τη διάρκεια της εξέτασης του όλου θέματος, δεν έχει εντούτοις ως τώρα κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής.

Αναφορικά με τη δεύτερη ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση που προτείνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, σύμφωνα και πάλιν με τα διάφορα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, προκύπτει ότι η πίστωση αυτή σκοπό έχει να καλύψει ένα σημαντικό ποσό συσσωρευμένων ζημιών του οργανισμού Jemo Cyprus Ltd. ο οποίος ιδρύθηκε το 1977, ως μετοχική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με σκοπό την πώληση και προώθηση στο εξωτερικό των εξαγωγών ειδών ενδύσεως και υποδήσεως. Με βάση τα ίδια στοιχεία, ο Οργανισμός αυτός φαίνεται ότι απέτυχε από τα πρώτα στάδια της λειτουργίας του με αποτέλεσμα, σε μια προσπάθειά του να ξεπεράσει τις δυσκολίες του, να αναγκαστεί να συνάψει δάνεια συνολικού ύψους £47,000 με Κυβερνητική εγγύηση. Τα συναφθέντα δάνεια μαζί με τους συσσωρευθέντες τόκους ανέρχονται στο ποσό των £58,285 το οποίο γίνεται εισήγηση με το υπό συζήτηση συμπληρωματικό προϋπολογισμό όπως διατεθεί από τον Κρατικό προϋπολογισμό.

Τηρουμένων των πιο κάτω θέσεων ορισμένων εκ των Μελών της η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και τα συμπληρωματικά στοιχεία που ζήτησε και ορισμένα από τα οποία κατατέθηκαν ενώπιόν της, αδυνατεί να συμφωνήσει με τη διάθεση των πιο

πάνω συμπληρωματικών πιστώσεων, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη και του εναπομείναντος μέρους του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού για τους πιο κάτω ειδικότερους λόγους. Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Αλ. Γαλανός δήλωσε ότι για λόγους αρχής τα μέλη της Ομάδας του δεν μπορούν να καταψηφίσουν, το θέμα που αφορά την Κυβερνητική εγγύηση αλλ' ούτε και να το ψηφίσουν ενόψει των περιστάσεων και της δοσμένης περίπτωσης, γι' αυτό και εκ των πραγμάτων είναι υποχρεωμένοι να τηρήσουν στάση αποχής. Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Ιάκωβος Κατσουνωτός δήλωσε επίσης ότι θα τηρήσει στάση αποχής καθόσον αφορά την απόρριψη του πρώτου κονδυλίου.

(α) Η Επιτροπή αδυνατεί να συμφωνήσει με την προσφερόμενη τώρα δωρεά των δέκα οικοπέδων από την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου προς την Εθνική Φρουρά γιατί πρόκειται περί τεμαχίου γης το οποίο για χρόνια τώρα χρησιμοποιείται για τους σκοπούς της Εθνικής Φρουράς της οποίας, εν πάση περιπτώσει, η παρουσία και μόνο στην περιοχή αυτή όχι μόνον ενδείκνυται για γενικότερους αμυντικούς λόγους αλλά θα μπορούσε να λεχθεί ότι συνετέλεσε στο να αποκτήσει μεγαλύτερη αξία η υπόλοιπη κτημοσύνη που ανήκει στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου. Πρόσθετα η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με το ύψος της υπολογιζόμενης τώρα αξίας της δωρεάς τη στιγμή που η γη αυτή βρισκόταν υπό την κατοχή της Εθνικής Φρουράς για χρόνια τώρα και σε μια περίοδο που οι τιμές οικοπέδων στην περιοχή βρισκότουσαν σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. Συμπληρωματικά η Επιτροπή πιστεύει ότι θα αποτελούσε σχήμα οξύμωρο μια περιουσία που χρησιμοποιείται επί σειράν ετών για αμυντικούς σκοπούς, να παρουσιάζεται σήμερα ότι προσφέρεται υπό μορφήν δωρεάς με αποτέλεσμα να υποχρεώνεται η Κυβέρνηση, έστω και από την άποψη των δημοσιονομικών διευθετήσεων, να εξεύρει την ανάλογη δαπάνη από ένα εξαιρετικά βεβαρυμένο Κρατικό προϋπολογισμό. Χωρίς αμφιβολία μια τέτοια ενέργεια σίγουρα θα αποστερούσε τον Κρατικό προϋπολογισμό από ένα σημαντικό ποσό χρημάτων το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για σειράν άλλων πιεστικών αναγκών του Κράτους.

(β) Η πλειοψηφία της Επιτροπής, ως θέμα αρχής, αδυνατεί επίσης να συμφωνήσει με την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης για την εξόφληση των δανείων μιας μετοχικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης η οποία από τα πρώτα βήματα της λειτουργίας της ήταν φανερό σ' όλους τους ενδιαφερομένους ότι δεν ήταν σε θέση να εξυπηρετήσει επιτυχώς τους σκοπούς για τους οποίους συστήθηκε και η οποία εκ των πραγμάτων συντέλεσε στη δημιουργία περισσότερων προβλημάτων από εκείνα τα οποία στόχευε να επιλύσει. Πρόσθετα τα ίδια Μέλη της Επιτροπής αδυνατούν να συμφωνήσουν με την ίδια τη σύναψη των προαναφερθέντων δανείων με Κυβερνητική εγγύηση από τη στιγμή που ήταν επίσης φανερό ότι ο Οργανισμός αυτός αποδεδειγμένα οδηγείτο σε διάλυση. Για το τελευταίο θέμα η πλειοψηφία της Επιτροπής αποδίδει αυξημένες ευθύνες σ' όλους εκείνους τους αρμοδίους οι οποίοι, χωρίς να εκτιμήσουν σωστά τα τότε δεδομένα, συνηγόρησαν υπέρ της εξασφάλισης των δανείων αυτών και μάλιστα με Κυβερνητική εγγύηση.

Εξαφορμής ακριβώς του πιο πάνω θέματος η Επιτροπή σαν σύνολο αισθάνεται την ανάγκη να επιστήσει την προσοχή των αρμοδίων ότι δεν είναι

διατεθειμένη να έρχεται εκ των υστέρων να εισηγείται στη Βουλή την κάλυψη Κυβερνητικών εγγυήσεων που δίδονται χωρίς πολλή περίσκεψη, με αποτέλεσμα να δημιουργείται θέμα ανταπόκρισης της Κυβέρνησης σε εγγυήσεις που έδωσε ιδιαίτερα σε μια περίοδο που το δημοσιονομικό έλλειμμα βρίσκεται σε ανησυχητικά επίπεδα. Για την υπό συζήτηση ειδική περίπτωση η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ανάθεση στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας της παραπέρα διερεύνησης του όλου θέματος ώστε ανάλογα με τα πορίσματα που θα προκύψουν να καταλογιστούν ευθύνες εκεί και όπου υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να πω δυο λόγια αναφορικά με το πρώτο θέμα. Θα αντιλαμβάνομαι την απόρριψή του αν οποιοδήποτε ποσό έφευγε από τα Κυβερνητικά ταμεία για να πάει σε οποιοδήποτε άλλο ταμείο. Όμως πρόκειται περί δωρεάς και τα λεφτά θα τεθούν στη διάθεση της άμυνας που είναι μια επείγουσα αναγκαιότητα. Εάν απορριφθεί αυτό το πράγμα και αποσυρθεί η δωρεά, ανεξαρτήτως του αν η γη έχει τώρα πάρει άλλη αξία κ.λ.π., το αποτέλεσμα θα είναι να παραμείνει στην κυριαρχία της Αρχιεπισκοπής που αυτή τη στιγμή είναι πρόθυμη να τη δώσει στο κράτος και νομίζω ότι είναι σφάλμα να μη διευκολυνθεί η Κυβέρνηση να πάρει τη γη χωρίς να ξοδέψει στην ουσία τίποτε, αλλ' απλώς θα έχει την υποχρέωση να καταβάλει ένα ποσό για την εθνική άμυνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ από τη θέση μου. Εδώ έχει δωρηθεί από την Ιερά Αρχιεπισκοπή γη η οποία χρησιμοποιείται από την Εθνική Φρουρά. Κατά συνέπεια η γη αυτή, αυτή τη στιγμή, όπως και η γη άλλων ιδιοκτητών, δεν έχει καμιά αξία. Εκείνο το οποίο θα ψήφιζε η Βουλή με αυτό τον τρόπο θα ήταν: Από το κρατικό Ταμείο να παν £100,000 στο Ταμείο για την άμυνα. Μα θα μπορούσαμε να ψηφίσουμε πολύ μεγαλύτερα ποσά ασφαλώς. Για να είχε αντίκρουσμα η δωρεά της Αρχιεπισκοπής και για να μη δημιουργούνται και λανθασμένες εντυπώσεις στον κόσμο, θάπρεπε να δωρηθεί περιουσία η οποία μπορεί αυτή τη στιγμή να αξιοποιηθεί και το ποσό από την αξιοποίησή της να χρησιμοποιηθεί για την άμυνα. Μόνο τότε έχει αξία αυτό που δωρίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι εξηγείται πολύ καλά στην έκθεση για ποιο λόγο δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτόν τον Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό. Οπωσδήποτε, να μας επιτραπεί να τονίσουμε ακόμα μια φορά, ότι είναι τελείως ανορθόδοξος ο τρόπος που εστάλη αυτός ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός. Εάν πράγματι ήθελε η Κυβέρνηση να αξιοποιήσει μιαν ά δωρεά, τότε θα έπρεπε να πουληθεί αυτό το τεμάχιο γης και με το ακριβές ποσό που θα εισπράττετο ή θα εισπραχθεί να σταλεί Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός με το ανάλογο ποσό.

‘Άλλως πως δίδονται εσφαλμένες εντυπώσεις. Δεν διαμφισβητούμε τις καλές προθέσεις της Αρχιεπισκοπής, αλλά δεν είναι σωστό να πιστώνεται με ένα ποσό το οποίο να μην ανταποκρίνεται στην πραγματική δωρεά. Γι’ αυτό το λόγο επειδή λογιστικά είναι ανορθόδοξος ο τρόπος με τον οποίο έχει γίνει η όλη πράξη, το θέμα δεν το έχουμε υιοθετήσει και αναμένουμε βέβαια από την Κυβέρνηση να έλθει σε επαφή με την Ιερά Αρχιεπισκοπή για να βρεθεί ένας άλλος τρόπος να υλοποιηθεί σωστά η δωρεά και να υπάρξουν οι σωστές εντυπώσεις στο λαό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς συμφωνώ ότι δεν πρόκειται περί δωρεάς £100,000. Και ασφαλέστατα θα ήταν προτιμότερο να γίνει αυτό που έχει εισηγηθεί ο κ. Κωνσταντίνου. Αλλά εάν δίδεται κάτι, δέχομαι να κληθεί η Κυβέρνηση να κάνει τους λογαριασμούς της καλύτερα και να χρεωθεί με το ποσό το οποίο είναι η πραγματική αξία του κτήματος. Αλλά να μη χαθεί η αξία. Εάν ένας ιδιώτης ιδιοκτήτης γης στην οποία τώρα υπάρχουν καταλύματα της Εθνικής Φρουράς, δωρήσει τη γη αυτή στο κράτος, θα του πούμε ότι δεν την δεχόμαστε; Ασφαλώς θα τη δεχτούμε. Δέχομαι όμως την άποψη να κληθεί η Κυβέρνηση να κάμει ουσιαστική εκτίμηση του τι αξίζει αυτό το τεμάχιο γης και να μη χαθεί η ευκαιρία του να περάσει από τα χέρια της Αρχιεπισκοπής στα χέρια της Κυβέρνησης. Αυτή είναι η μόνη μου εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι οι φόβοι του κ. Λυσσαρίδη δεν ευσταθούν. Αντιλαμβάνομαι ότι η Ιερά Αρχιεπισκοπή δώρησε αυτή τη γη στην Κυβέρνηση. Έτσι τουλάχιστο αφήνεται να νοηθεί και από την εισηγητική έκθεση και από τις εξηγήσεις που δόθηκαν στην Επιτροπή. Συνεπώς η γη αυτή είναι δωρημένη στην Κυβέρνηση. Αφού είναι δωρημένη, δεν νοείται να αποσυρθεί η δωρεά από την Κυβέρνηση επειδή λογιστικά ή από πλευράς δημοσίων οικονομικών θεωρείται ότι δεν πρέπει να γίνει η πράξη που εισηγείται η Κυβέρνηση. Ως εκ τούτου, εκείνο που η Κυβέρνηση ζητά με αυτό το Νομοσχέδιο, είναι να της επιτρέψουμε να κάμει τη λογιστική πράξη για να μεταφέρει για τους ειδικούς σκοπούς της άμυνας το αντίτιμο αυτής της γης. Και η Επιτροπή πιστεύω πολύ ορθά θεώρησε ότι αφού η Κυβέρνηση διαθέτει για σκοπούς άμυνας όχι £100,000 αλλά πολύ περισσότερα ποσά, και στα προηγούμενα χρόνια και στο φετινό χρόνο, δεν έχει νόημα από τα δικά της λεφτά η Κυβέρνηση να διαθέσει ακόμα £100,000 για σκοπούς άμυνας. Εάν χρειάζεται, είμαι βέβαιος ότι η Κυβέρνηση θα διαθέσει όχι £100,000, αλλά πολύ περισσότερα για την ενίσχυση της άμυνας.

Είναι γι’ αυτούς τους λόγους που η Επιτροπή, ενόψει και των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, δεν θεωρεί ότι αυτή τη στιγμή ενδείκνυται να γίνει η πράξη την οποία εισηγείται το Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΑΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φοβούμαι ότι πρόκειται περί παρεξηγήσεως. Η δωρεά έγινε υπό ορισμένους όρους. Δεν τιτλοποιήθηκε η περιουσία στην Κυβέρνηση και υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί αυτή η τιτλοποίηση. Αυτό προσπαθώ να εξασφαλίσω. Το αν αξίζει £100,000 ή αν αξίζει £5,000 δεν είμαι σε θέση να πω· δεν είμαι εκτιμητής για να πω ποια είναι η αξία αυτού του κτήματος. Αλλά πρέπει να ενθαρρύνουμε ανθρώπους οι οποίοι θέλουν να κάνουν δωρεές. Και ας γίνει με το πραγματικό ποσό το οποίο αξίζει αυτή η γη. Δεν έχει να χάσει τίποτε η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι, κ. Πρόεδρε, ότι για την άμυνα οι δωρεές που δίνονται δεν είναι μόνο σε μετρητά, αλλά δίνονται και υπό άλλες μορφές. Η Αρχιεπισκοπή έχει δωρήσει στην Εθνική Φρουρά αυτή τη γη. Να γίνει η πράξη και να μεταφερθεί για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και με βάση τους όρους της δωρεάς στην Εθνική Φρουρά. Το πώς θα αξιοποιηθεί πλέον από το Ταμείο αυτό είναι άλλο θέμα. Όμως το να ερχόμαστε εδώ και αυθαίρετα να καθορίζουμε ότι είναι £100,000 η αξία αυτή της γης, αξία την οποία το κράτος, ενόσω επικρατεί τουλάχιστο η κατάσταση αυτή, δεν θα μπορέσει ποτέ να πάει για να βγάλει £100,000 από το Ταμείο του και να θεωρούνται μάλιστα και δωρεά οι £100,000, νομίζω ότι αυτό το Σώμα δεν θα μπορούσε να το κάμει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου,

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι έχει δοθεί μια περιουσία για σκοπούς Εθνικής Φρουράς. Η δωρεά είναι εκεί και ισχύει. Ο δωρητής καθόρισε μίαν α' τιμή. Αυτή η τιμή υιοθετείται από αυτό το Νομοσχέδιο. Η Επιτροπή δεν πιστεύει ότι η γη αυτή και ιδιαίτερα υπό τις περιστάσεις σήμερα έχει αυτή την αξία. Ουσιαστικά η αξία της είναι εκμηδενισμένη διότι ήδη χρησιμοποιείται για την Εθνική Φρουρά. Και εάν ακολουθηθούν και άλλα παραδείγματα, γη η οποία είναι επιταγμένη για σκοπούς Εθνικής Φρουράς να παραχωρείται για σκοπούς άμυνας, θα παρουσιαστούν φοβούμεστε πάρα πολλά τέτοια Νομοσχέδια και γι' αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει από την αρχή που θα οδηγηθούμε. Διότι θα φθάσουμε στο σημείο να μας καθορίζουν τον προϋπολογισμό σ' ένα μεγάλο βαθμό τέτοιου είδους δωρεές οι οποίες, επαναλαμβάνω, παρέχουν γη η οποία κάτω από τις σημερινές περιστάσεις δεν έχουν σχεδόν καμιά αξία. Κάποτε μπορεί να αποκτήσουν αξία, αλλά κάτω από τις σημερινές περιστάσεις ήδη χρησιμοποιούνται για λόγους άμυνας και για το σκοπό για τον οποίο έχουν δωρηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε πρόεδρε, φαίνεται ότι το Σώμα δέχεται τη δωρεά, δεν δέχεται όμως την αποτίμησή της σε χρήμα. Η δωρεά είναι δεκτή. Τι αξίζει; Δεν μπορούμε σήμερα να συμφωνήσουμε ότι αξίζει το ποσό των £100,000. Αυτά καθόσον αφορά στο πρώτο σκέλος αυτού του Νομοσχεδίου. Συμφωνούμε με την αρχή να μεταβιβασθεί η γη, να εγγραφεί επ' ονόματι του κράτους, της πολιτείας, και είναι

άλλο θέμα τι θα γίνει αργότερα. Δεν δεχόμαστε σήμερα να πούμε ότι αυτά τα 10 οικόπεδα είναι αξίας £100,000.

Στο δεύτερο σκέλος που συζητούμε σήμερα υπάρχει η απαίτηση της Κυβέρνησης για διάθεση ποσού της τάξης των £58,285 για την εξόφληση δυο δανείων και των τόκων τους, τα οποία παραχώρησε η Τράπεζα Κύπρου Λτδ. προς τον οργανισμό Τζέμο Σάϋπρους Λτδ. με κυβερνητική εγγύηση.

Η θέση μας που παίρνομε όλοι επιβάλλεται για λόγους αρχής. Διότι η Τράπεζα Κύπρου θα καταχωρήσει αγωγή εναντίον και της Εταιρείας Τζέμο Σάϋπρους Λτδ. και εναντίον της Δημοκρατίας, θα πάρει την απόφαση του Δικαστηρίου και θα την εκτελέσει προς είσπραξη του οφειλόμενου σ' αυτήν ποσό από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Έχοντας την απόφαση στα χέρια της η Τράπεζα Κύπρου θα την εκτελέσει με τον ευκολότερο τρόπο και θα πάρει το ποσό της στο ακέραιο από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Η Βουλή καταψηφίζει αυτό το Νομοσχέδιο για λόγους αρχής. Και εδώ ευρίσκονται οι ευθύνες που πρέπει να αναζητηθούν και που πολύ σωστά η Επιτροπή έχει ζητήσει από το Γενικό Ελεγκτή να το πράξει. Υπάρχουν οι ευθύνες γι' αυτή την επιπόλαιη εγγύηση. Αυτήν την επιπόλαιη εγγύηση η Δημοκρατία θα την πληρώσει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να ξεκαθαρίσει τελείως το θέμα της δωρεάς της Αρχιεπισκοπής, θέλομε να τονίσουμε ότι εάν έλθει πίσω Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός που να καθορίζει αξία που να συνοδεύεται από εκτίμηση του Κτηματολογίου, τότε διαφορετικά θα αντιμετωπίσουμε το θέμα. Εκείνο που εμείς θέλομε να τονίσουμε, είναι ότι δεν είναι δυνατό να πιστεύσουμε ότι η Ιερά Αρχιεπισκοπή θα αποσύρει τη δωρεά της διότι εμείς ή η Κυβέρνηση δεν έδωσε εκείνη την εκτίμηση που θέλει να δώσει η Αρχιεπισκοπή, αλλά θέλομε να βασιστούμε σε μια πραγματικά αντικειμενική εκτίμηση από το Κτηματολόγιο. Αλοιμόνοι! Σίγουρα η Ιερά Αρχιεπισκοπή θα προχωρήσει με τη δωρεά της και θα βρεθεί εκείνος ο λογιστικός τρόπος που να αντιμετωπίζει το θέμα με βάση την πραγματική της αξία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι υπάρχει σύγχυση. Αυτή η γη χρησιμοποιείται αυτή τη στιγμή για σκοπούς άμυνας, για τους σκοπούς για τους οποίους έγινε ήδη η δωρεά. Και δεν μπορώ να καταλάβω γιατί πρέπει να βγούν χρήματα από ένα Ταμείο και να μπουν σε άλλο Ταμείο. Η γη σήμερα χρησιμοποιείται για σκοπούς άμυνας από την Εθνική Φρουρά. Έχει γίνει δωρεά, ισχύει η δωρεά και πρέπει να γίνει η μεταβίβαση για χρησιμοποίησή της για την άμυνα. Ήδη χρησιμοποιείται γι' αυτούς τους σκοπούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή αντιλαμβάνομαι ότι το συμπέρασμα είναι ότι διατάττομε να γίνει η μεταβίβαση. Η εισήγηση του κ. Γαλανού νομίζω ικανοποιεί. Δεν είναι ορθό εμείς

να μετατραπούμε ούτε σε λογιστικό μηχανισμό ούτε σε εκτιμητικό μηχανισμό. Εάν η εισήγηση είναι να απορριφθεί το Νομοσχέδιο ούτως ώστε η Κυβέρνηση να δει ποια είναι η πραγματική αξία της γης - αν θέλει ας την πουλήσει και ας μεταφέρει την Εθνοφρουρά κάπου αλλού· δικό της δικαίωμα είναι - και να γίνει η πράξη επί τη βάσει της πραγματικά εκτιμημένης αξίας, εγώ τότε συμφωνώ με την άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι απορρίπτεται η λογιστική πράξη, αλλά δεν απορρίπτεται η δωρεά σαν τέτοια, διότι η δωρεά γίνεται δεκτή και αφορά γη η οποία χρησιμοποιείται ήδη από την Εθνική Φρουρά. Επομένως νομίζω ότι μπορούμε να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

Τρεις.

Προχωρήστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £158,285 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1983. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

26 εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3 αποχές.

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3 και Πίναξ. (Κεφάλαιον 48Α. Άρθρον 802. (Αγορά Ακινήτου Περιουσίας £100,000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εναντίον ψηφίζουν 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

3 αποχές.

Για το Κεφάλαιον 68Α. Διάφορα, Άρθρον 339, Πληρωμαί λόγω εγγυήσεων
£58.285:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απορρίπτεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1983.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

«Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984» αποσύρθηκαν από
την Εκτελεστική Εξουσία.

«Οι περί αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ (ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Λεόντιος Ιεροδιακόνου, Πρόεδρος

Αυγερινός Παπαρές

Ανδρέας Ψυλλίδης

Θαλής Μιχαηλίδης, εκπροσωπών την κ. Ρ. Κατσελλή

Ανδρέας Φάντης

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και στις 2 Φεβρουαρίου 1984. Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και κατέθεσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το υπό συζήτηση θέμα.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τον περί Αεροδρομίων (Επιβατικά Τέλη και δικαιώματα) Νόμο του 1964 (Αρ. 60 του 1964), αυξάνεται από την 1η Νοεμβρίου 1984 από £1,50 σε £4.00 το επιβατικό τέλος που εισπράττεται από κάθε επιβάτη που αναχωρεί στο εξωτερικό από αερολιμένα της Δημοκρατίας.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, η προτεινόμενη με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς αύξηση του προαναφερθέντος επιβατικού τέλους, το οποίο για τελευταία φορά αναθεωρήθηκε το 1978, εντάσσεται στα πλαίσια των γενικότερων μέτρων για ενίσχυση των δημόσιων εσόδων και δικαιολογείται από τις αυξημένες δαπάνες λειτουργίας του αεροδρομίου Λάρνακας για παρεχόμενες διευκολύνσεις προς τους αναχωρούντες στο εξωτερικό επιβάτες. Το τέλος αυτό, σύμφωνα με τα διεθνώς καθιερωμένα, αποτελεί συνάρτηση των πιο πάνω διευκολύνσεων οι οποίες έχουν αυξηθεί, από το 1978 μέχρι σήμερα, σημαντικά. Η προτεινόμενη αύξηση του επιβατικού τέλους, το οποίο κατά κύριο λόγο θα επιβαρύνει τους ξένους επιβάτες -σε 700.000 αναχωρήσεις το 1983 μόνο το 15% ήσαν Κύπριοι - δεν αναμένεται να επηρεάσει την επιβατική κίνηση, αφού το ίδιο τέλος ισχύει σε πλείστες όσες χώρες του εξωτερικού.

Τα αναμενόμενα έσοδα από την προτεινόμενη αύξηση των πιο πάνω τελών, με βάση την επιβατική κίνηση του 1983, αναμένεται να είναι της τάξης των £2,750,000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την αναθεώρηση του προαναφερθέντος επιβατι-

κού τέλους, κατά πλειοψηφία θεωρεί την αναθεώρηση αυτή δικαιολογημένη γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ιεροδιακόνου και Α. Παπαρές, διαφωνούντες με την πιο πάνω θέση της πλειοψηφίας της Επιτροπής, δήλωσαν ότι δεν μπορούν να αποδεχθούν την προτεινόμενη αύξηση του πιο πάνω τέλους, γιατί στην ουσία πρόκειται περί ενός νέου φορολογικού μέτρου τη στιγμή που η ίδια η Κυβέρνηση δεν έχει ως τώρα προβεί στα αναγκαία μέτρα για την περιστολή των δαπανών της αλλά ούτε έχει καταβάλει πειστικές προσπάθειες για άσκηση πολιτικής περισυλλογής και οικονομιών.

Στη διάρκεια της εξέτασης των υπό συζήτηση Κανονισμών δηλώθηκε από τους αρμοδίους ύστερα από σχετικές ερωτήσεις των Μελών της Επιτροπής, ότι ο τρόπος είσπραξης του αναθεωρουμένου τώρα επιβατικού τέλους αποτελεί αντικείμενο ειδικής εξέτασης εκ μέρους του αρμόδιου Υπουργείου. Η επιτροπή επιθυμεί με την ευκαιρία αυτή να διατυπώσει τη θέση ότι υπάρχει πράγματι θέμα αναθεώρησης του τρόπου είσπραξης του τέλους αυτού γι' αυτό και καλεί τους αρμοδίους να επισπεύσουν τις μελέτες τους σε συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Πέραν από τη θέση μας αρχής έναντι του νέου κύματος φορολογιών που τη συνδέουμε με παράλληλη μείωση των δαπανών, στο ειδικό νομοσχέδιο έχουμε τις εξής επιπρόσθετες παρατηρήσεις:-

Η ύπαρξη γενικά επιβατικού φόρου και ιδιαίτερα ο τρόπος με τον οποίο εισπράττεται σήμερα στην Κύπρο, είναι γενικά αναχρονιστικό μέτρο. Σε πολύ λίγες χώρες καλείσαι κατά την αναχώρησή σου να καταβάλεις εκείνη τη στιγμή επιβατικό φόρο.

Η αύξηση του επιβατικού φόρου που επιφέρει το παρόν νομοσχέδιο από £1,50σε £4.00, πιστεύουμε ότι είναι πολύ υπερβολική. Είναι μια αύξηση 270% Και μια τέτοια αύξηση σίγουρα είναι υπερβολική και αδικαιολόγητη.

Το τέλος αυτό που θα πληρώνεται και από τους ξένους τουρίστες, θα καταστήσει ακόμα πιο ακριβή την Κύπρο σαν τουριστικό καταφύγιο. Φανταστείτε μια τετραμελή ή πενταμελή οικογένεια η οποία κατά την αναχώρησή της θα πρέπει να πληρώσει £20.00 σαν επιβατικό τέλος. Αυτό είναι ένα αρκετά ψηλό ποσό. Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ότι πολλοί επιβάτες, επισκέπτες, πιθανό να μη γνωρίζουν την ύπαρξη επιβατικού τέλους, με αποτέλεσμα να βρίσκονται προ εκπλήξεως όταν φθάνουν στο αεροδρόμιο για την αναχώρησή τους. Με ένα τέτοιο ψηλό ποσό θα υπάρχουν περιπτώσεις τουριστών που, κατά την αναχώρησή τους, να αδυνατούν να το καταβάλουν, με αποτέλεσμα να ταλαιπωρούνται στα αεροδρόμια της Κύπρου και να δυσφημίζουν τον τουρισμό μας στο εξωτερικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο για τους λόγους που αναφέρονται στην Έκθεση, αλλά διαφωνούμε με τους διάφορους λόγους που αναφέρει ο κ. Ιεροδιακόνου. Δεν θα μιλήσω εν εκτάσει. Ο κ. Ψυλλίδης θα αναφέρει τα διάφορα επιχειρήματα που πράγματι θα αποδεικνύουν ότι είναι υπερβολικοί οι φόβοι του κ. Ιεροδιακόνου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή πρόκειται για Κανονισμούς, θα θέσω τους Κανονισμούς υπό την έγκριση του Σώματος.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ των Κανονισμών;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Γαλανός είπε ότι ο κ. Ψυλλίδης θα αναπτύξει τους λόγους και ανέμενα από τον κ. Ψυλλίδη να μιλήσει για να ζητήσω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην... δεν πρόσεξα αν ζήτησε το λόγο.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Το ζήτησε, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον τον ζήτησε, τότε δίνω το λόγο στον κ. Ψυλλίδη.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ήταν φυσικό και σ' αυτό το νομοσχέδιο ο Συναγερμός να βρει κάποια δικαιολογία να φύγει από τη μέση, να το καταψηφίσει. Άλλωστε μας το είπαν καθαρά: Κάθε φορολογικό νομοσχέδιο που μπαίνει στη Βουλή θα καταψηφίζεται. Τώρα πώς θα το καταψηφίζουμε, θα βρούμε τον τρόπο. Δεν είναι δύσκολο πράγμα. Κάποιες σοφιστείες θα βρούμε να ξεφύγουμε από το αδιέξοδο. Και σ' αυτή την περίπτωση το ίδιο έκαναν. Και διερωτούμαι: Γιατί ο τουρισμός θα βρεθεί προ απροόπτου; Μήπως είναι η πρώτη χώρα η οποία βάζει αυτό το τέλος; Ή μήπως μέχρι σήμερα δεν υπήρχε αυτό το τέλος; Αυτό το τέλος υπήρχε. Απλώς αυξάνεται το τέλος σε £4.00. Και το τέλος αυτό πληρώνεται σε πολλές χώρες και σε πολύ αναπτυγμένες χώρες σε μεγαλύτερο ποσό. Στην Αγγλία (στο Λονδίνο), πληρώνονται 10 στερλίνες εις δε το Μάντσεστερ 5,5 στερλίνες. Και σε πολλές άλλες χώρες το τέλος αυτό είναι μεγαλύτερο από £4. Άρα το τέλος αυτό δεν είναι το πρώτο το οποίο τίθεται εδώ στην Κύπρο.

Το δεύτερο: Εκείνο το οποίο κάνει η Κυβέρνηση είναι ότι δεν θα θέσει σ' εφαρμογή αμέσως αυτό το τέλος. Η Κυβέρνηση θα δώσει αρκετή προειδοποίηση σε όλους για να μπορέσουν να εξηγήσουν και να δώσουν την προειδοποίηση σ' εκείνους που ταξιδεύουν, ώστε να γνωρίζουν ότι φεύγοντας από την Κύπρο θα πληρώσουν αυτό το τέλος. Και γίνονται και μελέτες υπαλλακτικές από την Κυβέρνηση ούτως ώστε να πληρώνεται αυτό το τέλος με κάποιο άλλο τρόπο που μπορεί να βρει, και να μη φαίνεται καθόλου στον επιβάτη ο οποίος αναχωρεί.

Το άλλο το οποίο ήθελα να τονίσω είναι τούτο: Καταψηφίζουμε όλα τα φορολογικά μέτρα τα οποία είναι έμμεσα. Βάζουμε άμεσα φορολογικά μέτρα και τα καταψηφίζουμε. Εδώ είναι ένα μικρό ποσοστό το οποίο θα επιβαρύνει τους

Κυπρίους. Είναι μόνο ένα 10%. Από το ένα εκατομμύριο επιβατών που υπολογίζεται ότι θα αναχωρήσουν το 1987 μόνο 114.000 είναι οι Κύπριοι. Επομένως είναι ένα πολύ μικρό ποσοστό πάνω στους επιβάτες οι οποίοι θα αναχωρήσουν από τα κυπριακά αεροδρόμια.

Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι είναι ένα καλό μέσο για να παρέχονται - άλλωστε αυτή είναι η πρόθεση της Κυβέρνησης - οι καλές υπηρεσίες οι οποίες πρέπει να δίδονται στα αεροδρόμιά μας και οι οποίες πρέπει πάντοτε να είναι σύμφωνες με τα διεθνή στάνταρντ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Πρόκειται περί Κανονισμών. Και οι Κανονισμοί θα έπρεπε να μας λεν πολύ περισσότερα από το ύψος του τέλους που θα εισπράττεται. Επομένως, αν η Κυβέρνηση ήθελε να λύσει αυτό το θέμα μέσον των εισιτηρίων, θα έπρεπε να αναφέρεται στον Κανονισμό.

Συμφωνώ ότι αν το τέλος πληρώνεται από τον επιβάτη στο αεροδρόμιο η ταλαιπωρία θα είναι τεράστια. Την έχουμε συναντήσει όσοι ταξιδεύουμε και δεν ξέρουμε ότι υπάρχει αυτός ο φόρος. Πολλοί είναι χωρίς λεφτά την τελευταία στιγμή. Θα δυσφημίσει την Κύπρο. Θα υπάρξουν συνέπειες. Ούτε είναι γεγονός ότι στις άλλες χώρες υπάρχουν ανάλογα ποσά. Σε πολύ λίγες υπάρχουν και εκεί που γίνονται νέα αεροδρόμια. Σε τουριστικές χώρες όπως είναι η Ελλάδα, δεν υπάρχουν. Στην Αμερική είναι τρία δολάρια, και περιλαμβάνεται στο εισιτήριο. Δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα.

Γι' αυτό εισηγούμαι να απορριφθούν οι Κανονισμοί και να μελετήσει η Κυβέρνηση νέους Κανονισμούς, στους οποίους θα μας λείει και τον τρόπο της εισπραξης και το ποσό και να επανακατατεθούν στη Βουλή.

Αν οι Κανονισμοί μείνουν ως έχουν, εμείς θα τους καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η πρόταση που γίνεται τώρα γι' αύξηση των φορολογικών τελών που καταβάλλονται κατά την αναχώρηση από το αεροδρόμιο, είναι η πιο μικρή και η πιο ανεπαίσθητη σχετικά με τον αριθμό των προσώπων που επηρεάζει και σχετικά με τα φορολογικά βάρη που επιβάλλονται στις πλατειές λαϊκές μάζες.

Όμως, για δυο λόγους, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι υποχρεωμένη η Κυβέρνηση να αυξήσει τα τέλη. Και για να έχουμε συνέπεια με αυτό που αποφασίζουμε, ότι θα πρέπει να βοηθήσουμε για να εξασφαλίζονται όλα τα αναγκαία μέσα για το αναπτυξιακό έργο της Κυβέρνησης και γενικά για τη συντήρηση του μηχανισμού, είναι ανάγκη να ψηφιστεί η αύξηση τιμών των τελών επιβίβασης από τη £1.50 στις £4.00, για να μη βρεθούμε υποχρεωμένοι σύντομα, ίσως τον επόμενο χρόνο, ν' αντιμετωπίσουμε θέμα επιχορήγησης και των δαπανών για τη συντήρηση του αεροδρομίου. Δηλαδή του μηχανισμού που απασχολείται στα αεροδρόμια. Αυτό

έγινε εντελώς καθαρό, ότι η αναγκαιότητα που επιβάλλει την αύξηση αυτού του τέλους είναι για τη συντήρηση του μηχανισμού για τη λειτουργία του αεροδρομίου.

Ο άλλος λόγος που επιβάλλει την αύξηση αυτού του τέλους είναι για να εξομοιωθεί περίπου το ύψος των τελών που καταβάλλονται με εκείνο που ισχύει σε άλλες χώρες, ιδιαίτερα τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι περισσότεροι από το 85% των ξένων που περνούν από το αεροδρόμιο και θα πληρώνουν τέλη. Σύμφωνα με τον κατάλογο που μας έχει δοθεί, το 85% είναι μη Κύπριοι που περνούν από το αεροδρόμιο και θα υποχρεώνονται να καταβάλουν αυτά τα τέλη. Και οι χώρες από τις οποίες προέρχονται οι περισσότεροι απ' αυτούς επιβάλλουν ως τέλη για επιβίβαση πολύ ψηλότερα και από τα αυξημένα ποσά των £4.00 που καθορίζουμε εμείς. Έχουμε για παράδειγμα, τη Λιβύη, τη Νορβηγία, την Τουρκία, την Αλγερία, που καταβάλλουν ποσά γύρω από τις £4.00 ή και περισσότερα ακόμα, εκτός από τη Βρετανία στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Ψυλλίδης.

Συνεπώς η αύξηση αυτού του ποσού που καταβάλλεται σαν τέλος θα πρέπει να εγκριθεί για να εξομοιωθεί κατά ένα τρόπο το ύψος του τέλους που ισχύει στην Κύπρο προς εκείνο των χωρών από τις οποίες προέρχονται οι περισσότεροι από τους ξένους που περνούν από το αεροδρόμιό μας και θα υποχρεώνονται να καταβάλλουν αυτό το τέλος. Εκτός τούτου, στο επιχείρημα που έχει αναφερθεί από τον κ. Ιεροδιακόνου προ ολίγου, ότι θα είναι πολύ βαρύ το ποσό για μια τρετραμελή ή πενταμελή οικογένεια που θα πληρώσει £20.00 σαν φόρο επιβίβασης, λέγω ότι ένας ο οποίος θα πληρώσει για πέντε πρόσωπα, δηλαδή δεν είναι £20.00 που θα πληρώσει αλλά θα πληρώσει ίσως £2.020. Διότι για να κάμει μια επίσκεψη με πέντε πρόσωπα στην Κύπρο, θα ξοδέψει περίπου £2000 και δεν σημαίνει μεγάλη επιβάρυνση αν αντί £2,007.50 πληρώσει £2,020 Νομίζω ότι δεν είναι σοβαρό επιχείρημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, στην πρωτολογία μου είχα δώσει έμφαση περισσότερο στον τρόπο με τον οποίο εισπράττεται σήμερα ο φόρος αεροδρομίου στην Κύπρο και οι ομιλητές που ακολούθησαν προσπάθησαν να συγχύσουν αυτό το σημείο με το να λεν ότι δεν είμαστε η πρώτη χώρα που έχουμε φόρο επιβίβασης.

Αναφέρθηκε το παράδειγμα της Αγγλίας. Πολλοί από εμάς έχουν επισκεφθεί την Αγγλία. Ποιος συνάντησε μπροστά του αυτή την εισπραξη φόρου; Εάν εισπράττεται άλλως πως που δεν φαίνεται τότε τούτο είναι άλλο θέμα. Όμως ο τρόπος που εισπράττεται σήμερα στην Κύπρο είναι αναχρονιστικός και σίγουρα δεν κάμνει για μια χώρα η οποία θέλει να λέγεται τουριστική χώρα. Και αυτό το υπογραμμίζω. Αναφέρθηκε το παράδειγμα της Λιβύης και το παράδειγμα της Τουρκίας ότι έχουν υψηλό φόρο αεροδρομίου. Αυτές οι χώρες δεν είναι τουριστικές και επαναλαμβάνω ότι ο φόρος αυτός θα δημιουργήσει φοβερά προβλήματα στο τουριστικό ρεύμα. Και διερωτούμαι αν τα 2 1/2 εκατομμύρια λίρες αξίζουν τον κόπο να δημιουργήσουμε όλες αυτές τις ταλαιπωρίες.

Ο κ. Ψυλλίδης ανέφερε ότι οι κανονισμοί δίνουν προειδοποίηση στην ενημέρωση των ξένων. Εγώ επαναλαμβάνω ότι μεγάλος αριθμός από τους ξένους δεν θα γνωρίζουν την ύπαρξη αυτής της φορολογίας. Και θα ταλαιπωρούνται στο αεροδρόμιο διότι θα αδυνατούν να πληρώσουν αυτά τα χρήματα.

Η προειδοποίηση που δίνεται μέχρι την 1η Νοεμβρίου δεν είναι για τα άτομα, δεν είναι για αυτόν που θα επισκεφθεί την Κύπρο από δική του πρωτοβουλία ή με την οικογένειά του. Είναι για τους ταξιδιωτικούς πράκτορες για να περιλάβουν αυτό το κόστος μέσα στα έξοδα τους και μέσα στις συμφωνίες τους για τους ντόπιους και τους ξένους τουριστικούς πράκτορες που συνεργάζονται. Αυτός είναι ο μοναδικός λόγος για τον οποίο δίνεται αυτή η προθεσμία. Όμως τα άτομα τα οποία θα έρχονται από δική τους πρωτοβουλία και με τις οικογένειές τους είναι πολύ φυσικό να μην γνωρίζουν όταν επισκέπτονται μια χώρα που λέγεται ότι είναι τουριστική, ότι υπάρχει αυτό το τέλος. Ήδη ήθελα να αναφέρω ότι και με την 1 1/2 λίρα, που εισπράττεται σήμερα, δημιουργούνται αρκετά επεισόδια στο αεροδρόμιο από ξένους οι οποίοι την τελευταία στιγμή δεν έχουν κυπριακά χρήματα να καταβάλουν 1 1/2 λίρα. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές και προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών.

Πόσοι είναι υπέρ των Κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

17, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

10, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Κεφάλαιον Β—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Ετησία Έκθεσις Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου για το έτος 1982. Εστάλη από το Υπουργείο Προεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Κεφάλαιον Γ—Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 14 Οκτωβρίου 1983.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ανακοίνωσε πρόσφατα αύξηση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος κατά 15% παρόλο που διεθνώς οι τιμές πετρελαίου έχουν υποτιμηθεί. Πρόσθετα όμως παρατηρείται ότι επιβάλλεται στους λογαριασμούς επί πλέον 11%, δηλαδή η ολική αύξηση της τιμής είναι 26%.

Πώς δικαιολογεί η αρμόδια αρχή την τεράστια αυτή αύξηση;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου με την οποία επικοινωνήσε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση αναφέρει τα ακόλουθα :—

1. Στις αρχές του 1983 οι τιμές του αργού πετρελαίου έχουν πράγματι σημειώσει κάποια κάμψη. Το μαζούτ όμως δεν έχει ακολουθήσει την κάμψη που ακολούθησε το αργό πετρέλαιο και η τιμή του έχει παραμείνει σχετικά σταθερή σε δολάρια Αμερικής.
2. Επειδή η συναλλαγματική σχέση του δολλαρίου Αμερικής έναντι της Κυπριακής λίρας έχει πρόσφατα αυξηθεί σημαντικά, το κόστος σε Κυπριακές λίρες για την Αρχή έχει επίσης αυξηθεί ανάλογα και όπως είναι γνωστό η αύξηση αυτή μεταβιβάζεται στους καταναλωτές μέσω της ρήτρας καυσίμων που προνοείται από τις διατιμήσεις της Αρχής.
3. Η αύξηση που παρουσιάζεται στους λογαριασμούς κατά 11% εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση και εφαρμόστηκε από την Αρχή κατά 9% από την 1η Νοεμβρίου 1980 και κατά 2% από την 1 Ιουνίου 1981 και δεν έχει καμιά σχέση με την αύξηση που εγκρίθηκε από τις 16 Σεπτεμβρίου 1983.
4. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από τις 16 Σεπτεμβρίου 1983, επιβάλλεται πρόσθετη αύξηση 15% (η οποία υπολογίζεται και επί της προηγούμενης αύξησης του 11%) πάνω σ' όλες τις διατιμήσεις εκτός των διατιμήσεων για τον οδικό φωτισμό, την άντληση νερού, της διατίμησης εκτός αιχμής και των εξαγωγικών βιομηχανιών.
5. Η πρόσφατη αύξηση εκ 15% ήταν ανάγκη να επιβληθεί για να καλύψει τα αυξημένα έξοδα της Αρχής που οφείλονται στις πληθωριστικές τάσεις, τη συνεχιζόμενη αύξηση στην κατανάλωση στις περιοχές που κατέχονται από τα Τουρκικά στρατεύματα και στην ανάγκη συμμόρφωσης της Αρχής με τις πρόνοιες διεθνών δανειοδοτικών συμβάσεων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Στο χωριό Αψιού έχουν γίνει οι διασωληνώσεις για την άρδευση των περιβολιών της κοινότητας, πλην λόγω της μειωμένης ποσότητας του νερού του ποταμού φαίνεται ότι το πρόβλημα παραμένει άλυτο.

Πρέπει να σημειωθεί πως το κόστος της διασωλήνωσης ξεπέρασε τις £50,000, ποσό που επιβαρύνθηκε εξ ολοκλήρου το χωριό.

Σαν αφορμή τα πιο πάνω ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την κατασκευή φράγματος ή χωμάτινης υδατοδεξαμενής και, αν ναι, τότε προγραμματίζει την εκτέλεση του έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με το ενδεχόμενο κατασκευής φράγματος ή υδατοδεξαμενής για αντιμετώπιση των αρδευτικών προβλημάτων του χωριού Αψιού σας παρέχω τις πιο κάτω πληροφορίες :

- (α) Πράγματι το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου τούτου διεξάγει τις απαιτούμενες μελέτες για την κατασκευή χωμάτινης υδατοδεξαμενής. Βρέθηκε θέση που κατ' αρχή φαίνεται ότι προσφέρεται για την κατασκευή μιας τέτοιας υδατοδεξαμενής και γίνεται ήδη η τοπογράφηση της θέσης αυτής.
- (β) Είναι φυσικά πρόωρο να λεχθεί σ' αυτό το στάδιο κατά πόσο θα αποφασισθεί τελικά η κατασκευή της υπ' αναφορά υδατοδεξαμενής και τότε θα γίνουν τα έργα. Τούτο θα εξαρτηθεί από τα πορίσματα των μελετών και αν αποδειχθεί ότι η εκτέλεση ενός τέτοιου έργου θα είναι οικονομική δηλαδή αν θα αποβεί τελικά προς το συμφέρον της κοινότητας. Αυτά όλα φυσικά τα βλέπουμε και τα προωθούμε μέσα στα πλαίσια περιφερειακών σχεδίων ενιαίας αγροτικής ανάπτυξης, μερικά των οποίων βρίσκονται υπό ενεργό μελέτη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές, περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το Αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν έχουν αναθεωρηθεί τα σχέδια και προτεραιότητες ώστε να ασφαλτοστρωθεί ο δρόμος που συνδέει το χωριό Πελένδρι με την κοινότητα Τριμίκληνης, που ας σημειωθεί, όταν ασφαλτοστρωθεί, θα μειώσει στο μισό τη διαδρομή Πελενδρίου—Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

- «(α) Ο δρόμος που συνδέει το χωριό Πελένδρι με το δρόμο Καρβουνά—Λεμεσού υπάγεται στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού. Το Τμήμα

Δημοσίων Έργων προς το παρόν δεν έχει σχέδια για βελτίωση του πιο πάνω δρόμου.

- (β) Αναφορικά με το δρόμο Πελενδρίου—Τριμίκλινης στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984 υπάρχει πρόνοια ύψους £150,000 για βελτίωση του δρόμου αυτού. Υπολογίζεται ότι μέσα στο 1984 θ' αρχίσουν οι κατασκευαστικές εργασίες. Με τη βελτίωση του δρόμου αυτού η οδική κίνηση στο δρόμο Πελένδρι προς το δρόμο Καρβουνά—Λεμεσού θα μειωθεί σε τέτοιο βαθμό που δεν θα δικαιολογεί τη ριζική βελτίωση του.»

Ερώτηση ημερομηνίας 4 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 5 Νοεμβρίου 1983.

«Μέσα στα τελευταία 20 χρόνια έχουμε πρόοδο και ανάπτυξη και στα προβλήματα των ιατρικών υπηρεσιών.

Η κατάσταση στα προβλήματα υγείας του 1983 ασφαλώς δεν μπορεί να συγκριθεί με την κατάσταση που είχαμε το 1960 όταν ανακηρύχθηκε η Κυπριακή Δημοκρατία. Η βελτίωση είναι σημαντική.

Όμως είναι φανερό ότι αντιμετωπίζουμε ακόμα σοβαρά προβλήματα υγείας.

Μερικά από αυτά είναι:-

- (α) Χρειαζόμαστε στα νοσοκομεία μας περισσότερα κρεβάτια. Υπάρχουν περιπτώσεις που άρρωστοι καθυστερούν μέρες και μήνες για να πάρουν σειρά να εγχειριστούν.
- (β) Υπάρχουν πολλές κοινότητες και προσφυγικοί συνοικισμοί που περνούν μήνες να τους επισκεφθούν κυβερνητικοί γιατροί.
- (γ) Υπάρχουν μερικοί κυβερνητικοί γιατροί που εξασκούν εκτός από την υπηρεσία τους και ιδιωτικά το ιατρικό επάγγελμα.
- (δ) Και είναι γεγονός ότι υπάρχουν σήμερα πέραν των 70—80 άνεργων γιατρών.
- (ε) Είναι επίσης γεγονός ότι μερικοί γιατροί είναι άνεργοι από 3—4 ή και πέντε χρόνια.

Ερωτάται το Υπουργείο Υγείας:-

1. Προγραμματίζεται επέκταση των νοσοκομείων μας για περισσότερα κρεβάτια;
2. Θα διοριστούν περισσότεροι γιατροί στην ύπαιθρο και στους προσφυγικούς συνοικισμούς;
3. Ποια μέτρα προγραμματίζει το Υπουργείο Υγείας για τους κυβερνητικούς γιατρούς που εξασκούν ιδιωτικά το ιατρικό επάγγελμα;
4. Πώς αντιμετωπίζει το Υπουργείο Υγείας το σοβαρό πρόβλημα των άνεργων γιατρών;»

Απάντηση ημερομηνίας 31 Ιανουαρίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «(1) Με την επικείμενη έναρξη της λειτουργίας των δύο νέων Νοσοκομείων (Μακάριο και Λάρνακας) και τη βελτίωση και ανάπτυξη των Αγροτικών Νοσοκομείων, αναμένεται πως το πρόβλημα των κρεβατιών θα απαμβλυνθεί σημαντικά.

- (2) Η ενίσχυση και ανάπτυξη των ιατρικών υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές αποτελεί σημαντική επιδίωξη της πολιτικής στον τομέα της υγείας και προωθείται σταδιακά με την ίδρυση νέων Αγροτικών Υγειονομικών Κέντρων και Υποκέντρων και με την ενδυνάμωση των υφιστάμενων με πρόσθετο ιατρικό και άλλο προσωπικό. Επεκτείνεται επίσης η ιατροφαρμακευτική κάλυψη των προσφύγων στους Προσφυγικούς Συνοικισμούς.
- (3) Το Υπουργείο Υγείας χειρίζεται το θέμα της ιδιωτικής άσκησης της ιατρικής από κυβερνητικούς ιατρούς μέσα στα πλαίσια της υφιστάμενης νομοθεσίας και λαμβάνονται τα ενδεικνυόμενα πειθαρχικά μέτρα όταν υπάρξει παράβαση.
- (4) Με τη συνεχή ανάπτυξη και επέκταση των κυβερνητικών ιατρικών υπηρεσιών προσλαμβάνονται πρόσθετοι ιατροί. Ο αριθμός όμως των ιατρών που προσφέρονται για διορισμό είναι πολύ μεγάλος για να απορροφηθεί από τις Κυβερνητικές Υπηρεσίες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Το αμπελουργικό πρόβλημα είναι από τα βασανιστικότερα και δυσεπίλυτα προβλήματα του Κύπριου αγρότη. Από πολλά χρόνια δίνονται υποσχέσεις επιλύσεως του καυτού τούτου προβλήματος αλλά δυστυχώς κάθε χρόνο τούτο προβάλλει δραματικότερο.

Προ ημερών με ανάλογη ερώτησή μας επιστούσαμε την προσοχή των αρμοδίων για τις επιπτώσεις της επερχόμενης κακοκαιρίας, πράγμα που συνέβηκε δυστυχώς. Τώρα παραμένουν ακόμα αδιάθετα σταφύλια περί τις 400 χιλιάδες οκάδες που κινδυνεύουν να καταστραφούν παντελώς, που αν επισπεύδeto η παραλαβή κατά 15 ημέρες θ' αποσοβούντο πολλές ζημιές. Υπάρχουν σήμερα φορτωμένα σταφύλια αρκετών χιλιάδων οκάδων από τριών ημερών στις αυλές των διαφόρων εργοστασίων οινοβιομηχανίας.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο πώς σκέπτεται ν' αντιμετωπίσει το τεράστιο τούτο πρόβλημα στις επόμενες μέρες για ν' αποφευχθεί η πλήρης καταστροφή του προϊόντος και να υπάρξει μια σχετική οικονομική ανακούφιση των αμπελουργών.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

- (α) Όπως αναφέρθηκε επανειλημμένα στο παρελθόν, με την εφαρμογή του Σχεδίου Παραδόσεως Σταφυλιών δε θα έπρεπε κανονικά να παρουσιάζονται πλεονάσματα σταφυλιών στο τέλος της εσοδείας.
- (β) Κατά την τελευταία εσοδεία σταφυλιών και μετά την παραλαβή των κανονικών υποχρεώσεων των οινοβιομηχανιών παρουσιάσθηκαν πλεονάσματα από 3,5 περίπου εκ. οκάδες.
- (γ) Ολόκληρη η πιο πάνω ποσότητα πλεονασμάτων παραλήφθηκε ήδη ύστερα από διευθετήσεις που έγιναν από την Κυβέρνηση και το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων. Σε πρώτο στάδιο κατά την περίοδο 7—11/11/83, παραλήφθηκε ποσότητα από 3 περίπου εκ.

οκάδες και σε δεύτερο στάδιο κατά την περίοδο 15—17/11/83, παραλήφθηκε η υπόλοιπη ποσότητα από 500,000 περίπου οκάδες.

- (δ) Τα φορτία σταφυλιών που αναφέρονται στην ερώτηση ότι παρέμειναν στις αυλές των οινοβιομηχανιών για μερικές μέρες, ανήκαν σε παραγωγούς οι οποίοι προέβηκαν δυστυχώς στην εκκοπή και μεταφορά τους εκτός χρόνου και ποσότητας που είχε καθορισθεί για κάθε κοινότητα από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, για λόγους τάξεως και ομαλής παραλαβής.

Τα σταφύλια αυτά παραλήφθηκαν τελικά με επιπτώσεις για άλλους αμπελουργούς που συμμορφώθηκαν απόλυτα με τις διευθετήσεις του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μπαίνομε τώρα στο Κεφάλαιο Δ. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούν όπως αναβληθεί η συζήτηση πάνω στο θέμα «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων» που είχε εγγράψει ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου. Ο κ. Σολωμής ο οποίος ήθελε να ομιλήσει, θα ομιλήσει πρώτος όταν θα συζητηθεί αυτό το θέμα, όταν θα επιστρέψει βεβαίως από το εξωτερικό, διότι δεν θα καταστεί δυνατό να ομιλήσει κατά την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Ο κ. Σολωμής θέλει το λόγο;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μετά από όσα είπετε, κ. Πρόεδρε, περιττεύει. Εξάλλου έχουμε ακούσει αρκετές δευτερολογίες, τριτολογίες και τεταρτολογίες σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κ. Σολωμή.

Επομένως η συζήτηση πάνω στα υπόλοιπα θέματα του Κεφαλαίου Δ' αναβάλλεται. Οι εκθέσεις δεν έχουν αναγνωσθεί από το βήμα της Βουλής αλλά με έγκριση του Σώματος θεωρήθηκαν ως αναγνωσθείσες και κατά συνέπεια το Σώμα πρέπει να είναι έτοιμο να αρχίσει τη συζήτηση.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 16 Φεβρουαρίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984.
- 4) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός)(Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 5) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επετραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981. (Πρόταση Νόμου).
- 6) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.
- 7) Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984.
- 8) Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984.
- 9) Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμός.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα θέμα στο οποίο θα ήθελα ν' αναφερθώ, αν συμφωνεί και το Σώμα. Συγκεκριμένα είναι γνωστό και έχουν όλες οι πλευρές της Βουλής πρόσφατα ασχοληθεί με το θέμα τούτο. Είναι το οξύ πρόβλημα της διάθεσης των φαρτών και των πρώιμων λαχανικών. Για να είμαι δίκαιος, επαναλαμβάνω, από όλες τις πλευρές της Βουλής έχει επιδειχθεί ανάλογο ενδιαφέρον. Έχουν κατατεθεί ερωτήσεις στη Βουλή. Και εκείνο που πιστεύω ότι μας απασχολεί όλους, είναι το πώς μπορεί να βοηθήσει το Σώμα στην επίλυση του άμεσου αυτού προβλήματος. Διότι αν ακολουθηθούν οι κανονικές διαδικασίες θα πρέπει είτε να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή, που είναι η Επιτροπή Γεωργίας, είτε να αναμένουμε τις Απαντήσεις στις σχετικές Ερωτήσεις που έχουν κατατεθεί στο Σώμα. Πλην, όμως, αυτό δεν θα έχει να εξυπηρετήσει απολύτως τίποτε, διότι το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα. Και είναι εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, προς το Σώμα, να γίνει έκκληση από το Σώμα, και οπωσδήποτε ομόφωνα, προς την Εκτελεστική Εξουσία, προς την Κυβέρνηση, να επιληφθεί άμεσα του θέματος της διάθεσης των πρώιμων λαχανικών και φαρτών, τα οποία απειλούνται με τελειωτική καταστροφή και για τα οποία οι αγρότες μας βρίσκονται σήμερα σε πολύ δυσχερή θέση. Και υπήρξαν συγκεκριμένες εισηγήσεις και απόψεις, είτε δι' Ερωτήσεων, που τέθηκαν προς το Σώμα τούτο, είτε σε επισκέψεις που είχαν εκπρόσωποι διαφόρων αγροτικών οργανώσεων, όπως επίσης αντιλαμβάνομαι, και συνάδελφοι προς τα αρμόδια Υπουργεία.

Αυτή είναι η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά υπάρχει από μήνες σοβαρότατο πρόβλημα διάθεσης των φθαρτών και των λαχανικών. Το θέμα είναι παγκύπριο και το αντιμετωπίζουν αρκετές περιοχές. Η αιτία για τις εξευτελιστικές τιμές των φθαρτών και των λαχανικών, είναι ότι δεν υπάρχει προγραμματισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα το έχουν μπροστά τους και οι Αγροτικές Οργανώσεις από μήνες και έχουν κάνει αρκετά διαβήματα. Την περασμένη βδομάδα έγινε μια παγκύπρια σύσκεψη στο Υπουργείο Εμπορίου με τους δυο Υπουργούς, τον Υπουργό Εμπορίου και τον Υπουργό Γεωργίας, και οι Αγροτικές Οργανώσεις αναφέρθηκαν στο θέμα και υπέβαλαν τέσσερις προτάσεις:

Πρώτον, άμεση εξεύρεση αγορών. Δεύτερον, εξασφάλιση χώρου στα αεροπλάνα και μείωση του αεροπορικού ναύλου. Τρίτον, να υπάρξει έλεγχος όσον αφορά το θέμα των συντελεστών του κόστους παραγωγής των φθαρτών και τέταρτον, κύριε Πρόεδρε, επαναλάβουμε την πρότασή μας που είναι παναγροτική άποψη, να λειτουργήσει σχέδιο εμπορίας φθαρτών και λαχανικών.

Κύριε Πρόεδρε. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς από τριετίας κατάθεσε νομοσχέδιο σ' αυτή τη Βουλή για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών. Αν υιοθετείτο η άποψή μας αυτή από μέρος της Κυβέρνησης και της Βουλής, ασφαλώς τα προβλήματα αυτά θα ήταν πολύ λιγότερα και όχι τόσο οδυνηρά, και θα αντιμετωπίζαμε με καλύτερο τρόπο αυτό το οξύ πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε τώρα παγκύπρια.

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με την πρόταση να υποβληθεί έκκληση στο Υπουργείο Εμπορίου για να επιληφθεί του προβλήματος άμεσα και να υιοθετήσει τις εισηγήσεις των Αγροτικών Οργανώσεων που έχουμε υποβάλει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε. Συμφωνώ με τα όσα έχουν λεχθεί από τους συναδέλφους για το συγκεκριμένο θέμα· όμως υπάρχει και ένα παράλληλο, πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο απασχολεί τους αμπελοουργούς μας, οι οποίοι παραμένουν απλήρωτοι, εδώ και έξι σχεδόν μήνες.

Γι' αυτό, νομίζω ότι εκφράζω όλες τις πλευρές της Βουλής, αν εισηγηθώ όπως ο Προεδρεύων του Σώματος απευθυνθεί επειγόντως προς την Κυβέρνηση, η οποία με τη σειρά της, θα πρέπει να πείσει τις οιοβιομηχανίες για να πληρωθούν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν τελειώσαμε με το πρώτο θέμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Είναι ένα παράλληλο θέμα· γι' αυτό το αναφέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά θα πρέπει να κλείσουμε πρώτα με το ένα θέμα. Εγώ νόμιζα ότι θα μιλούσατε γι' αυτό το θέμα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που έχει θέσει ο κ. Σολωμής σχετικά με τους φθαρτοπαραγωγούς, έχει καταστήσει οξύτατο, και ήδη σήμερα σας πληροφορώ ότι στην Πάφο έχει γίνει μεγάλη διαμαρτυρία και τρικετοφορία με την οποία διαμαρτύρονταν έντονα για την καθυστέρηση στη διάθεση των προϊόντων τους.

Έχει περίπου ένα μήνα που είχαμε σύσκεψη στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ανέλαβε ο Υπουργός ορισμένες υποχρεώσεις. Τίποτε δεν έχει υλοποιηθεί.

Τώρα έφθασε ο κόμπος στο χτένι, φαίνεται, και συμφωνώ απόλυτα με την εισήγηση του συναδέλφου κ. Σολωμή, ότι πρέπει να γίνει επείγουσα έκκληση από μέρους της Βουλής, ούτως ώστε η Κυβέρνηση να έλθει αρωγός, όσο το δυνατό πιο γρήγορα, για να αποφευχθεί η οικονομική καταστροφή αυτών των παραγωγών. Οι παραγωγοί αυτοί έχουν πάρει δάνεια από την Κυβέρνηση, έχουν ενθαρρυνθεί στο να φυτέψουν λαχανικά στα θερμοκήπιά τους, και τώρα ήδη δεν μπορούν με τα εισοδήματά τους να πληρώσουν τους τόκους, και απαιτούν, μάλιστα, να τους χαριστούν και οι τόκοι για το χρόνο τούτο, που έχουν φθάσει σε μια πλήρη οικονομική κατάρρευση.

Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι επείγουσα η κατάσταση και πρέπει να λάβει το Σώμα τα μέτρα του γι' αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνούμε απόλυτα, κύριε Πρόεδρε, με τα όσα λέχθηκαν από τους συναδέλφους κ.κ. Σολωμή και Παπαδόπουλο, αλλά θέλω να ενώσω μαζί και το άλλο θέμα που έθιξε ο συνάδελφος κ. Ομήρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, να τελειώσουμε κ. Παπαδημητρίου μ' αυτό το θέμα και μετά.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

Το θέμα είναι σοβαρότατο, αλλά δεν πρέπει - και διαφωνώ - να επιρρίψουμε άμεση ευθύνη πάνω στο αρμόδιο Υπουργείο, γιατί στη συνάντηση που αναφέρθηκε ο συνάδελφος Παπαδόπουλος έγινε δεκτό από πλευράς Υπουργείου Εμπορίου, να παρουσιάσουν οι παραγωγοί την ποσότητα που έχουν, για να κάμει τις ανάλογες διευθετήσεις για την εξαγωγή τους. Αλλά, δυστυχώς, οι παραγωγοί μας δεν ανταποκρίθηκαν στην έκκληση αυτή, γιατί ίσως να περίμεναν ο ένας να προχωρήσει πιο μπροστά, για να μείνει ο άλλος πίσω, να έχει περισσότερα ωφελήματα κ.λ.π. Αλλά υπάρχει, πράγματι, πρόβλημα και να το αντιμετωπίσει το αρμόδιο Υπουργείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι υπάρχει ομόφωνη άποψη του Σώματος να κληθεί η Εκτελεστική Εξουσία να πάρει άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του τόσο σοβαρού

προβλήματος γιατί αυτοί οι άνθρωποι, οι παραγωγοί, έχουν δανειστεί χρήματα για τα θερμοκήπιά τους και αντιμετωπίζουν, αντιλαμβάνομαι, σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες. Επομένως θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα αν δεν πρόκειται να οδηγηθούν στην οικονομική χρεωκοπία και επομένως συμφωνούμε ότι πρέπει αυτό το μέτρο να ληφθεί το ταχύτερο δυνατό.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, με όλο το σέβας προς τον συνάδελφο κ. Μιχαηλίδη, πάντα όταν τίγονται προβλήματα τα οποία απασχολούν την αγροτική και τη γεωργική μας τάξη διακατέχεται από ένα άγχος να παρουσιάσει στο Σώμα τις ενέργειες του ΑΚΕΛ ότι προΐστανται και προηγούνται οποιωνδήποτε άλλων ενεργειών. Είναι η παράκλησή μου και προς τον κ. Μιχαηλίδη και προς άλλους συναδέλφους, προς τους υπόλοιπους συναδέλφους, όταν αντιμετωπίζονται θέματα τα οποία οπωσδήποτε δεν έχουν καμιά πολιτική χροιά ή έκφραση ή έκφανση, να μην υπάρχει αυτός ο ανταγωνισμός στην πρωτοπορία της επιλύσεως αυτών των προβλημάτων. Και αναφέρομαι στο συγκεκριμένο σχόλιο.

Ανέφερε, μεταξύ άλλων, ο κ. Μιχαηλίδης ότι αν η Κυβέρνηση και η Βουλή έσπευδαν να υιοθετήσουν αυτό που υπέδειξε το ΑΚΕΛ με το νομοσχέδιο που κατέθεσε πριν τρία χρόνια για τη δημιουργία του σχετικού Συμβουλίου, δεν θα τα είχαμε αυτά σήμερα. Δηλαδή φταιν οποιοιδήποτε άλλοι, αν φταιν, εκτός από το ΑΚΕΛ.

Δεν θέλω να σχολιάσω την ουσία, πλην όμως θα ήθελα να πω τούτο: Ο κ. Μιχαηλίδης είναι Πρόεδρος της Επιτροπής Γεωργίας και εγώ είμαι μέλος της Επιτροπής Γεωργίας - δύομισι χρόνια βουλευτής - και δεν κλήθηκα ποτέ μου να συζητήσω συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Είναι ευθύνη του κ. Μιχαηλίδη. Για τις ευθύνες της Κυβέρνησης ας απαντήσει το Δημοκρατικό Κόμμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν περιμένα να βγει ο κ. Σολωμής όταν μιλούμε για γεγονότα. Τα γεγονότα είναι γεγονότα, είναι η ζωή και δεν μπορούν να διαψεύδονται. Αυτό είναι πραγματικότητα.

Εμείς πριν τρία χρόνια κ. Σολωμή, καταθέσαμε σ' αυτή τη Βουλή νομοσχέδιο για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών. Υπήρξε παρεμβολή του κυβερνώντος κόμματος ότι απασχολεί την Κυβέρνηση αυτό το θέμα και γι' αυτό καθυστέρησε, και γι' αυτό είπα ότι υπάρχει αυτή η ευθύνη για την καθυστέρηση. Και αν ιδρύετο το Συμβούλιο Εμπορίας Φθαρτών δεν θα ήταν τόσο σοβαρά τα προβλήματα που συζητούμε σήμερα. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν θα συζητήσουμε το θέμα αυτό καθ' αυτό. Έχει ήδη γίνει δεκτή ομόφωνα η άποψη ότι θα πρέπει να ζητήσουμε από την Εκτελεστική Εξουσία να πάρει έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση αυτού του οξύτατου προβλήματος και συμφωνούμε να διαβιβασθεί αυτή η ομόφωνη άποψη του Σώματος προς την Εκτελεστική Εξουσία. Κλείει αυτό το θέμα.

Τώρα ερχόμαστε στο δεύτερο θέμα που ήγειρε ο κ. Ομήρου.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμπλήρωση για όσα έχει πει ο συνάδελφος Ομήρου. Αν δεν απατούμαι, νομίζω ανεφέρθη στα πλεονάσματα που είχαν παραληφθεί και που δεν έχουν πληρωθεί. Γι' αυτά τα πλεονάσματα είχε γίνει ειδική συμφωνία, νομίζω, για ορισμένους μήνες, για να πληρωθούν, και η προσπάθεια ήταν να διαθέσουμε τα σταφύλια. Τώρα θα αρχίσουμε την προσπάθεια να πληρωθούν. Βεβαίως θα πληρωθούν τα χρήματα μέχρις ότου αρχίσει η απόσταξη και άλλως πως ώστε να μπορέσουν οι βιομηχανίες να πληρώσουν αυτό το αντίτιμο των σταφυλιών.

Δεν υπάρχει δηλαδή ουσιαστικά σοβαρό πρόβλημα. Το σοβαρότατο πρόβλημα ήταν, όλοι θα θυμάστε, στην προσπάθεια πώς να διατεθούν αυτά τα πλεονάσματα. Τα πλεονάσματα διατέθηκαν τα χρήματα θα πληρωθούν. Μακάρι να έχουν να παίρνουν χρήματα οι παραγωγοί και θα πληρωθούν το συντομότερο δυνατό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πραγματικά υπάρχει το πρόβλημα των πλεονασμάτων δύο εκατομμυρίων οκάδων σταφυλιών - που καθυστερούν δύο οινοβιομηχανίες. Έχουμε κάμει διαβήματα ως οργανώσεις και μας απάντησε προχθές ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ότι το θέμα ήδη παρεπέμφθη στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο θα διευθετήσει την άμεση αποπληρωμή των παραγωγών. Αυτό μας πληροφόρησε πριν δυο μέρες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

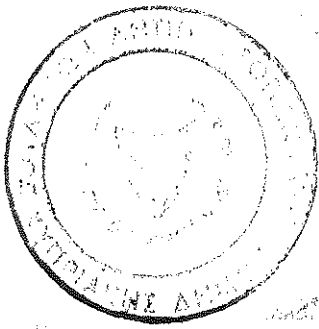
Σχετικά με το πρόβλημα τούτο που έχει αναφέρει ο συνάδελφος κ. Ομήρου, εκτός από τα πλεονάσματα που έχουν παραλάβει άλλες οινοβιομηχανίες είναι και το πρόβλημα της καταβολής όλων των χρημάτων εκ μέρους της ΒΕΑΠ. Η ΒΕΑΠ παίρνει δυο εκατομμύρια περίπου οκάδες σταφύλια για τα οποία οι παραγωγοί μένουν απλήρωτοι μέχρι το καλοκαίρι. Τώρα ναι μεν έχουν συμφωνήσει, όπως λέει ο συνάδελφος Παπαδημητρίου, αλλά έχει αναλάβει την υποχρέωση το εργοστάσιο το οποίο έχει παραλάβει τα σταφύλια αυτά, αν θα τα χρησιμοποιήσει για ίδιο σκοπό, για παραγωγή κρασιού, να καταβάλει το αντίτιμο μέχρι το Μάρτιο. Αυτό το πράγμα δεν έχει γίνει παρόλο που έχουν οινοποιηθεί τα σταφύλια αυτά. Και οι παραγωγοί που έχουν παραδώσει τα σταφύλια αυτά - και είναι όλη η παραγωγή, όλη την παραγωγή τους την έχουν δώσει στο εργοστάσιο τούτο - παραμένουν ακάλυπτοι από οικονομικής πλευράς και έχουμε μπει ήδη στην περίοδο της καλλιέργειας και όλοι έχουν απαίτηση να τους καταβληθεί έστω και ένα ποσό από τα χρήματα που έχουν να παίρνουν διότι είναι ολόκληρη η παραγωγή τους που έχει δοθεί στο εργοστάσιο τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Το ένα είναι ότι υπάρχει ειδική συμφωνία όσον αφορά το εργοστάσιο Πολεμίου. Υπάρχει ειδική συμφωνία μεταξύ του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και των παραγωγών που παράδωσαν τα σταφύλια: όπως εγίνετο κάθε χρόνο θα γίνει και φέτος. Μόλις

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 16ης Φεβρουαρίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.12 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης που περιλαμβάνει τη Νομοθετική Εργασία—Κεφάλαιο Α.

Το πρώτο Νομοσχέδιο είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΜΥΝΑΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 20

και 25 Ιανουαρίου και στις 1 και 11 Φεβρουαρίου 1984. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Αμύνης καθώς επίσης εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και του ΚΕΒΕ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η επιβολή υποχρεωτικής έκτακτης εισφοράς στους εργοδότες, στους μισθωτούς και στους αυτοτελώς εργαζομένους στα πλαίσια της γενικής προσπάθειας που καταβάλλεται για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Δημοκρατίας.

Με βάση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής, προβλέπονται, για την υλοποίηση του προαναφερθέντος σκοπού, οι πιο κάτω επιμέρους πρόνοιες:

- (α) Δημιουργείται Ειδικό Ταμείο στο οποίο θα κατατίθενται όλες οι εισφορές, υποχρεωτικές και εθελοντικές, που γίνονται με σκοπό να ενισχυθεί η αμυντική θωράκιση της Κύπρου. Το Ταμείο θα διαχειρίζονται οι Υπουργοί Οικονομικών και Άμυνας κάτω από την επίβλεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- (β) Οι συνεισφορές των μισθωτών θα ανέρχονται στο 1% των συνολικών απολαβών τους, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε επιδομάτων, του δέκατου τρίτου μισθού, κλπ. και δεν θα υπάρχει ανώτατο όριο (όπως υπάρχει στην περίπτωση των εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Ισόποση συνεισφορά για κάθε εργοδοτούμενο θα καταβάλλει και ο εργοδότης του.
- (γ) Επειδή το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν έχει στοιχεία για το πραγματικό ύψος των μισθών των υπαλλήλων με εισόδημα πέραν από το ανώτατο ποσό που χρησιμοποιείται για σκοπούς καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υπάρχει στο νομοσχέδιο πρόνοια που εξουσιοδοτεί το Διευθυντή του να ζητά από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων όλα τα αναγκαία στοιχεία.
- (δ) Οι υποχρεωτικές συνεισφορές των μισθωτών, των εργοδοτών, των συνταξιούχων και των αυτοεργοδοτούμενων του ιδιωτικού τομέα και των ημικρατικών οργανισμών θα καταβάλλονται στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μαζί με τις εισφορές που καταβάλλονται προς το Ταμείο αυτό, και θα μεταβιβάζονται στο Ειδικό Ταμείο για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου. Οι συνεισφορές των κρατικών υπαλλήλων και του εργοδότη τους (δηλ. της Κυβέρνησης) θα καταβάλλονται κατ' ευθείαν στο Ειδικό Ταμείο. Το ίδιο θα συμβαίνει και για το μέρος της συνεισφοράς των συνταξιούχων του κρατικού τομέα που αφορά τις συντάξεις που παίρνουν από τον κρατικό προϋπολογισμό (το υπόλοιπο μέρος θα καταβάλλεται μέσω του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων που θα αποκόπτει 1% από όλες τις συντάξεις γήρατος που καταβάλλει).
- (ε) Οι αυτοεργοδοτούμενοι θα καταβάλλουν στο Ταμείο ποσοστό 1% πάνω στα πραγματικά τους εισοδήματα, σε καμιά όμως περίπτωση η συνεισφορά τους δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το 1% του τεκμαρτού εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται για σκοπούς καταβολής των εισφορών τους στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Και στην περίπτωση αυτή γίνεται στο νομοσχέδιο πρόνοια για παροχή των αναγκαίων στοιχείων από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

- (στ) Οι υποχρεωτικές συνεισφορές δεν θα απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος ή από άλλες φορολογίες.
- (ζ) Οι εργοδότες και αυτοεργοδοτούμενοι δεν θα μπορούν να μετακυλίσουν τη συνεισφορά τους πάνω στις τιμές των προϊόντων τους ή να την αφαιρέσουν από το φορολογητέο τους εισόδημα, όπως αυτό προσδιορίζεται για σκοπούς εφαρμογής άλλων φορολογικών νομοθεσιών.
- (η) Οι ποινές που θα επιβάλλονται στις περιπτώσεις που δεν θα καταβάλλεται η υποχρεωτική συνεισφορά θα είναι αυξημένες σε σύγκριση με εκείνες που επιβάλλονται στις περιπτώσεις που δεν καταβάλλονται οι εισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα έσοδα από τις χρηματικές ποινές θα κατατίθενται στο ίδιο το Ειδικό Ταμείο.
- (θ) Η ισχύς της νομοθεσίας αρχίζει από το φορολογικό έτος που άρχισε την 1.1.1984 και λήγει με τη λήξη του φορολογικού έτους 1985.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, το θέμα της επιβολής της έκτακτης εισφοράς για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής εξέτασης από τη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή στην οποία όλα τα μέρη που συμμετέχουν εξέφρασαν την υποστήριξή τους προς το προτεινόμενο μέτρο. Τις ίδιες θέσεις επαναδιατύπωσαν ενώπιον της Επιτροπής οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που συμμετέχουν στην προαναφερθείσα Συμβουλευτική Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή μελετώντας το όλο θέμα, ως θέμα αρχής, επικροτεί το προτεινόμενο μέτρο γιατί αναμφίβολα έχει να εξυπηρετήσει χρήσιμο σκοπό ιδιαίτερα υπό το φως της πρόσφατης ανακήρυξης του παράνομου Τουρκοκυπριακού ψευδοκράτους. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και τις διάφορες επιμέρους απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής απασχόλησαν ιδιαίτερα την Επιτροπή τα πιο κάτω θέματα:

- (α) Το ύψος της επιβαλλόμενης έκτακτης εισφοράς σε συνδυασμό με την ανάγκη ενδεχόμενης εξαίρεσης ορισμένων τάξεων του λαού με ιδιαίτερα χαμηλά εισοδήματα.
- (β) Η έναρξη και διάρκεια ισχύος του προτεινόμενου νόμου.
- (γ) Η επιβάρυνση και άλλων πηγών εισοδημάτων.
- (δ) Ο έλεγχος και η διαχείριση του εγκαθιδρυμένου Ειδικού Ταμείου για την Άμυνα.

Με βάση τη συζήτηση που έγινε κάθε θέματος ξεχωριστά η πλειοψηφία της Επιτροπής θεωρεί σκόπιμο να προτείνει τις πιο κάτω διαφοροποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο:

- (α) Αναφορικά με το ύψος της επιβαλλόμενης εισφοράς, άποψη της πλειοψηφίας των Μελών της Επιτροπής είναι όπως τούτο μειωθεί από 1% σε 1/2%, και το όλο θέμα επανεξεταστεί στο τέλος του χρόνου με βάση και τα συμπεράσματα ή/και επιπτώσεις που θα προκύψουν από

την πρακτική εφαρμογή του προτεινόμενου μέτρου. Η πλειοψηφία της Επιτροπής είναι επίσης της γνώμης ότι από τη στιγμή που δεν θα γίνεται οποιαδήποτε εξαίρεση των χαμηλών εισοδημάτων συντάξεων, κλπ. θα πρέπει, προς εξασφάλιση της καθολικής συμμετοχής των πολιτών στην προσπάθεια της αμυντικής θωράκισης του τόπου, να επιβαρυνθούν και οι υπόλοιπες άλλες πηγές εισοδήματος όπως είναι τα μερίσματα, οι τόκοι, τα ενοίκια και τα κέρδη. Η επιβάρυνση και των υπόλοιπων πηγών εισοδήματος αναμένεται να καλύψει μέρος της μείωσης από τα έσοδα του Ταμείου λόγω της ελάττωσης του ποσοστού της φορολογίας από 1% σε 1/2%.

- (β) Αναφορικά με το εγκαθιδρυόμενο Ειδικό Ταμείο για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας η πλειοψηφία της Επιτροπής έχει τη γνώμη ότι θα πρέπει τα εισπρασσόμενα με βάση τον προτεινόμενο νόμο ποσά να διατίθενται για νέες ανάγκες για την αμυντική θωράκιση της Δημοκρατίας και ότι τα ποσά αυτά δεν θα κατατίθενται αλλ' ούτε θα χρησιμοποιούνται για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου ταμείου της Δημοκρατίας. Συναφώς η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η εισαγωγή του προαναφερθέντος μέτρου δεν θα πρέπει με κανένα τρόπο να επηρεάσει τρέχουσες δαπάνες που γίνονται για την Εθνική Φρουρά ή και να συνδυαστεί με την αποπληρωμή δαπανών που έχουν ήδη γίνει.
- (γ) Καθόσον αφορά τη διαχείριση και τον έλεγχο του Ταμείου η Επιτροπή έχει ήδη διατυπώσει τις θέσεις της προς την Εκτελεστική Εξουσία.
- (δ) Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το προτεινόμενο μέτρο και οι περιλαμβανόμενες σ' αυτό επιμέρους διατάξεις δυνατόν από την πρακτική εφαρμογή τους να δημιουργήσουν την ανάγκη διαφοροποίησής τους, η πλειοψηφία της Επιτροπής έχει τη γνώμη ότι η διάρκεια ισχύος του έκτακτου αυτού μέτρου δεν πρέπει να είναι πέραν του ενός χρόνου, οπότε στην εκπνοή του θα δοθεί η ευκαιρία σ' όλους τους ενδιαφερομένους, και ειδικότερα Κυβέρνηση και Βουλή, να επανεκτιμήσουν την κατάσταση και να εισηγηθούν ανάλογα μέτρα, αν και εφόσο θεωρηθεί σκόπιμο. Πρόσθετα η πλειοψηφία της Επιτροπής εισηγείται όπως το προτεινόμενο μέτρο αρχίσει εφαρμοζόμενο από της 1ης Φεβρουαρίου 1984 αντί της 1ης Ιανουαρίου 1984.

Τηρουμένων των πιο κάτω θέσεων ορισμένων εκ των Μελών της τις προαναφερθείσες θέσεις της η Επιτροπή έχει ενσωματώσει στα αντίστοιχα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου το οποίο και επισυνάπτει στην παρούσα Έκθεσή της με την εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο. Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Κατσουνωτός χωρίς να διαφωνεί με τις υπόλοιπες θέσεις της Επιτροπής, δήλωσε ότι η Ομάδα του υποστηρίζει να μη μειωθεί το ύψος της επιβαλλόμενης φορολογίας από τη στιγμή που το μέτρο αυτό για την άμυνα θάπρεπε να εισαχθεί από πολλού.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ. κ. Γαλανός και Θ. Μιχαηλίδης δήλωσαν ότι παρόλο ότι ένα τέτοιο νομοθέτημα θάπρεπε να έχει την καθολική υποστήριξη του Σώματος, εντούτοις, ως θέμα συνάπειας, είναι υποχρεωμένοι να τονίσουν ότι το ποσοστό φορολογίας για την άμυνα δεν θάπρεπε να μειωθεί γιατί οι ανάγκες της άμυνας είναι σήμερα μεγάλες και όλες οι ενδιαφερόμενες οργανώσεις είναι σύμφωνες με το Κυβερνητικό νομοσχέδιο όπως έχει κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Προέδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Απλώς, υπό μορφή δηλώσεως εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, θέλουμε να τονίσουμε ότι ως θέμα αρχής, όπως αναφέρεται εξάλλου και στην Έκθεση της αρμόδιας Επιτροπής, θεωρούμε ότι δεν έπρεπε να είχε μειωθεί αυτή η συνεισφορά του 1% για την άμυνα διότι ο ρόλος και η φύση αυτού του νομοσχεδίου είναι να δώσει μια πραγματική βοήθεια υπό τις πολύ δύσκολες συνθήκες που περνούμε στην αμυντική θωράκιση του τόπου μας· όχι να συνεισφέρει στα τρέχοντα έξοδα αλλά στην πραγματική πάγια ενίσχυση της άμυνάς μας.

Πιστεύουμε ότι τέτοιας φύσεως νομοσχέδια και με τέτοια φιλοσοφία δεν πρέπει να τυγχάνουν των γνωστών σκέψεων ή συμβιβασμών που γίνονται σε άλλα νομοσχέδια και δεν θα έπρεπε να είχε γίνει αυτή η μείωση.

Υπό τις συνθήκες όμως και πάλι ως θέμα αρχής, επειδή τέτοιας φύσεως νομοσχέδια πρέπει να περνούν ομόφωνα, θα ψηφίσουμε τη μείωση όπως έχει επιτευχθεί από την πλειοψηφία της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Επιτροπή έκανε ορισμένες σωστές εισηγήσεις για την περίληψη και άλλων τάξεων των οποίων τα εισοδήματα δεν είχαν ληφθεί υπόψη στο Νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε από την Κυβέρνηση και σ' αυτό τον τομέα η Επιτροπή μας βρίσκει απόλυτα σύμφωνους. Είναι δε γεγονός ότι πρόκειται για ένα Νομοσχέδιο του οποίου η εφαρμογή θα πρέπει να τυγχάνει της συνεχούς μέριμνας αυτής της Βουλής και είμαι βέβαιος ότι στην πορεία αυτή η Βουλή θα βρεθεί στην ανάγκη να επέμβει για τον τρόπο αξιοποίησης των χρημάτων που θα εισπραχθούν. Είναι ομόφωνη η τοποθέτηση της Βουλής ότι τα χρήματα αυτά τα οποία θα εισπραχθούν δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να υποκαταστήσουν τα έξοδα τα οποία συνήθως η Κυβέρνηση κάμνει πάνω σε θέματα άμυνας. Για να επιτευχθεί αυτό το πράγμα θα πρέπει να υπάρχει ουσιαστικός κοινοβουλευτικός έλεγχος.

Στην έκθεση αναφέρεται ότι οι απόψεις της Βουλής διαβιβάστηκαν στην Κυβέρνηση. Και έχω υπόψη μου ότι διαβιβάστηκαν κάποιες απόψεις εκ μέρους της Επιτροπής προς την Κυβέρνηση. Πιστεύω ότι ίσως αν είχε θεσμοθετηθεί αυτός ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, θα ήταν πολύ προτιμότερο. Δεν θέλω όμως αυτή τη στιγμή να εισάξω καινά δαιμόνια. Θα δεχθώ τη δήλωση της Επιτροπής ότι η Κυβέρνηση έχει αναλάβει κάποιες ευθύνες να προσφέρει στη Βουλή όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται για να πείθεται η Βουλή ότι πράγματι τα χρήματα τα οποία έχουν εισπραχθεί θα διατίθενται με τον τρόπο που η Βουλή θέλει να διατίθενται. Εάν υπάρξουν οποιεσδήποτε αμφιβολίες γύρω απ' αυτό το θέμα, είμαι βέβαιος ότι το σύνολο και πάλι της Βουλής δεν θα διστάσει να θεσμοθετήσει τον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Πιστεύουμε ειλικρινά ότι το ένα τοις εκατόν δεν είναι μεγάλη επιβάρυνση για την άμυνα αυτού του τόπου, γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ του 1% αναφορικά με αυτό το Νομοσχέδιο διατηρώντας όλες τις άλλες τροπολογίες τις οποίες η Επιτροπή έχει υποβάλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας και του ΑΚΕΛ όσον αφορά την αμυντική θωράκιση του τόπου είναι γνωστή. Πάντοτε υποστηρίξαμε και υποστηρίζουμε ότι πρέπει να έχουμε ισχυρή άμυνα, για να μπορέσουμε να υπερασπίσουμε τα εδάφη μας από οποιαδήποτε ενδεχόμενη νέα απόπειρα επέκτασης, νέα επιχείρηση των τουρικών στρατευμάτων.

Οι τροποποιήσεις που έκαμε η Επιτροπή Οικονομικών στο υπό συζήτηση Νομοσχέδιο μας βρίσκουν απόλυτα σύμφωνους για τους ακόλουθους λόγους:

Πρώτα διότι το Νομοσχέδιο όπως είχε κατατεθεί από την Κυβέρνηση, έχει τροποποιηθεί σε τρόπο ώστε να καλύψει και άλλες πηγές εισοδημάτων, όπως αναφέρεται στην έκθεση, πράγμα το οποίο δεν προνοείτο στο Νομοσχέδιο όπως είχε αρχικά κατατεθεί.

Δεύτερον, για το γεγονός ότι τα έσοδα αυτού του ταμείου θα κατατίθενται σε ξεχωριστό ειδικό ταμείο και θα διατίθενται για σκοπούς άμυνας επιπρόσθετα προς οποιαδήποτε άλλα ποσά που περιλαμβάνονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό.

Τρίτον, για το ότι αυτός ο Νόμος ανάλογα με τα αποτελέσματα που θα έχει η εφαρμογή του, θα επανεξετασθεί προς το τέλος του χρόνου για να αποφασίσει η Βουλή ξανά κατά πόσο ενδείκνυται οποιαδήποτε τροποποίηση για αύξηση της εισφοράς και, τέταρτον, για το ότι ελήφθη υπόψη ότι θα πρέπει να διευκολυνθούν οι χαμηλά αμειβόμενοι να ανταποκριθούν σ' αυτή την εισφορά και ιδιαίτερα τα στρώματα εκείνα που συντηρούνται από επιδόματα και από τις χαμηλές συντάξεις που δεν καλύπτονται από αναλογικές συντάξεις. Για όλους αυτούς τους λόγους βρίσκουμε ότι είναι λογική η τροποποίηση που επέφερε η πλειοψηφία της Επιτροπής μειώνοντας την εισφορά από ένα τοις εκατό σε μισό τοις εκατό, γι' αυτό και θα ψηφίσουμε το Νομοσχέδιο με την πεποίθηση ότι με την επέκταση που έχει γίνει όσον αφορά την κάλυψη και άλλων πηγών εισοδημάτων, το ποσό που θα εισπράττετο όπως κατέθεσε το Νομοσχέδιο η Κυβέρνηση με την εισφορά του ενός τοις εκατό και όπως το τροποποίησε η πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής με μισό τοις εκατό, θα είναι περίπου το ίδιο ύψος, όπως το υπολόγισε αρχικά η Κυβέρνηση.

Γι' αυτό το λόγο επαναλαμβάνω ότι θα ψηφίσουμε το Νομοσχέδιο όπως έχει τροποποιηθεί από την πλειοψηφία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Χριστοφίδης.

M. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσει το νομοσχέδιο τούτο. Θέλουμε όμως να παρατηρήσουμε πως έρχεται στη Βουλή

καθυστερημένα.

Οι ανάγκες για την άμυνα αυτού του τόπου είναι δημιουργημένες από πολλά χρόνια. Θα ανέμενε κανείς ότι οι κυβερνώντες θα εισήγαγαν νομοσχέδια για ενίσχυση της άμυνας αυτού του τόπου ή για δαπάνες και για εισφορές για την άμυνα αυτού του τόπου πριν από χρόνια πολλά. Έστω όμως και καθυστερημένα, ο Δημοκρατικός Συναγερμένος είναι σήμερα έτοιμος μαζί με τα άλλα κόμματα να ψηφίσει αυτό το νομοσχέδιο.

Στη διαδικασία ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών η Βουλή επέφερε τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο οι οποίες εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία του. Η Βουλή έπρεπε να ήταν βέβαιη ότι τα έσοδα από αυτή τη φορολογία θα διατίθενται για σκοπούς άμυνας αυτού του τόπου. Και έχουν τεθεί διατάξεις στο νομοσχέδιο που είναι εξασφαλιστικές της πραγμάτωσης αυτού του σκοπού. Περαιτέρω ήταν η επιθυμία όλων των πλευρών της Βουλής ότι αυτά τα έσοδα θα είναι πέραν του ποσοστού επί του προϋπολογισμού που διαθέτει η Κυβέρνηση για σκοπούς άμυνας μέχρι σήμερα. Δηλαδή το ποσοστό πάνω στον Προϋπολογισμό του κράτους που διατίθετο μέχρι σήμερα για σκοπούς άμυνας διατηρείται και τα έσοδα από αυτή τη φορολογία θα είναι επιπρόσθετα για την αμυντική θωράκιση του τόπου.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, η Βουλή θα παρακολουθήσει την εφαρμογή αυτού του νόμου και τη διάθεση των εσόδων από αυτή τη φορολογία και έχει στη διάθεσή της, πιστεύω, όλα τα μέσα, χωρίς να χρειάζονται επιπρόσθετες διατάξεις για Κοινοβουλευτικό έλεγχο, για να ελέγχει κάθε τόσο ότι πράγματι λειτουργεί κανονικά αυτή η φορολογία και τα έσοδά της διατίθενται πράγματι για τον σκοπό για τον οποίο ψηφίζεται, δηλαδή για τον ιερό σκοπό της άμυνας αυτού του τόπου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εάν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υποχρέωσις προς καταβολήν εκτάκτου εισφοράς. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Υπάρχει τροποποίηση, κ. Πρόεδρε. Όπου αναφέρεται «μισό τοις εκατό

(1/2%)» σ' αυτό το άρθρο εισηγούμαστε να τροποποιηθεί ώστε να γίνει «ένα τοις εκατό (1%)».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν την εισήγηση του έντιμου μέλους κ. Ομήρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

3.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροποποιητική εισήγηση απορίπτεται και το άρθρο 3 εγκρίνεται ως έχει.

Προχωρούμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάθεσις εκτάκτου εισφοράς εις το Ταμείον και διάθεσις αυτής. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 4;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 5.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθίδρουσις Ταμείου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 6.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πόροι του Ταμείου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 7.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Φύλαξις και επένδυσις πόρων. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 8.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιτροπή Διαχειρίσεως. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 9.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έλεγχος. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 10.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παροχή πληροφοριών υπό του Εφόρου επί του φόρου εισοδήματος. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Το ποσόν της εκτάχτου εισφοράς δεν εκπίπτει του φόρου εισοδήματος. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 12.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα και ποινάι. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 13.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ποινική δίωξις. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 14.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Χρηματικά ποινάι κλπ. καταβάλλονται εις το Ταμείον. Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 15.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία εκδόσεως Κανονισμών. Άρθρον 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 16.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται το άρθρο 17.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου με την ανάγνωση του τίτλου μόνον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς διά την Άμυναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα της Νομοθετικής Εργασίας που είναι «Ο περί

Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εσωτερικών και Αμύνης να αναγνώσει την έκθεση.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΛΕΣΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.
Θαλής Μιχαηλίδης
Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Χρίστου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1984 στην οποία ήταν επίσης παρών εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναθεώρηση των τελών εγγραφής λεσχών που προβλέπονται στον υπό τροποποίηση βασικό περί Εγγραφής Λεσχών Νόμο.

Τα προαναφερθέντα τέλη ισχύουν από την εποχή της αποικιοκρατίας, όταν καθορίστηκαν για πρώτη φορά, και έκτοτε παραμένουν τα ίδια γι' αυτό και η Κυβέρνηση προτείνει την αναθεώρησή τους ώστε να ανταποκρίνονται στα σημερινά δεδομένα. Ταυτόχρονα με την πιο πάνω πρόταση προβλέπεται επίσης η αναθεώρηση και των υπόλοιπων δικαιωμάτων για εγγραφή λεσχών και έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής λεσχών που ισχύουν με βάση τους Κανονισμούς περί Λεσχών οι οποίοι εγκρίθηκαν την ίδια εποχή.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγορεύουν την αναθεώρηση των πιο πάνω τελών, ως θέμα αρχής, συμφωνεί μ' αυτήν, όχι όμως με το ύψος των προτεινόμενων αναθεωρήσεων των επιμέρους τελών. Γι' αυτό και η Επιτροπή έχει προβεί σε σχετικές διαφοροποιήσεις στα προτεινόμενα τέλη ώστε να επιτυγχάνεται η αναθεώρησή τους, το δε ύψος τους να είναι τέτοιο ώστε να μη επηρεάζει αισθητά τους ενδιαφερομένους. Επειδή ορισμένα από τα αναθεωρούμενα τώρα τέλη περιλαμβάνονται σε Κανονισμούς τους οποίους δεν έχει εγκρίνει η Βουλή, μια και θεσπίστηκαν από την εποχή της αποικιοκρατίας, η Επιτροπή προτείνει την ενσωμάτωση των τελών αυτών, όπως τώρα προτείνονται, σε σχετικό πίνακα που εκτίθεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Επιτροπή ενεργώντας με γνώμονα τις πιο πάνω θέσεις της έχει κάμει τη δέουσα νομοτεχνική επεξεργασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου του οποίου ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπαρχούσης ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 17 του βασικού νόμου.

Άρθρον 2 και Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπαρχούσης ενστάσεως το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 18 του βασικού νόμου.

Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπαρχούσης ενστάσεως το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Και τώρα η τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1984».**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος.

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 8 και 13 Φεβρουαρίου 1984. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας

«Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ» οι οποίοι εξήγησαν τους λόγους για τους οποίους ζητείται η υπό συζήτηση συμπληρωματική πίστωση και απάντησαν σε αριθμό ερωτημάτων των Μελών της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης του £1,600,000 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση της εταιρείας «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ» για την αντιμετώπιση απαραίτητων και επειγουσών αναγκών της.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η οποία συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το σύμπλεγμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών παρουσίασε από τα πρώτα στάδια της δραστηριοποίησής του ορισμένα προβλήματα ρευστότητας με αποτέλεσμα να αδυνατεί να προβεί στην πληρωμή τόκων και δόσεων πάνω στα δάνειά του καθώς επίσης των διαφόρων διοικητικών και άλλων τρεχούσης φύσεως εξόδων. Στα πλαίσια της αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μετατροπή της εταιρείας από ιδιωτική σε δημόσια με την έκδοση νέου μετοχικού κεφαλαίου, γεγονός που θα αύξανε το συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας από πέντε σε οκτώ εκατομμύρια λίρες και θα ενίσχυε τη σχέση των ίδιων κεφαλαίων της εταιρείας προς τα δανειακά της κεφάλαια. Η ζήτηση εντούτοις των μετοχών από το κοινό υστέρησε σε σύγκριση με ό,τι αναμενόταν γι' αυτό και το αδιάθετο μέρος του εκδοθέντος νέου μετοχικού κεφαλαίου είχε αναληφθεί από την Κυβέρνηση και εγκρίθηκε η σχετική πίστωση με βάση τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 2) Νόμο του 1983 που ψηφίστηκε στις 19 Μαΐου 1983.

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας παρουσιάζει σήμερα την ακόλουθη διάρθρωση:

Μέτοχοι	Αριθμός Μετοχών	%
Συγκρότημα Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας . .	2,400,000	30.00
Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας	2,201,000	27.51
Συνεργατικό Κίνημα	1,750,000	21.88
Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου	600,000	7.50
Κοινό	1,049,000	13.11
	<u>8,000,000</u>	<u>100.00</u>

Από την ενημέρωση που έγινε στην Επιτροπή και τα διάφορα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της προκύπτει επίσης ότι μόλις το εργοστάσιο παραγωγής λιπασμάτων τέθηκε σε λειτουργία παρουσιάστηκαν απρόβλεπτες τεχνικές και άλλες δυσκολίες οι οποίες μείωσαν την παραγωγή με αποτέλεσμα το εργοστάσιο αυτό να λειτουργήσει κατά τους τρεις πρώτους μήνες του 1983 με μόνο το 40% της παραγωγικής δυναμικότητάς του, κατά δε τον Ιούνιο του 1983 με το 70% της δυναμικότητάς αυτής.

Σύμφωνα με τους αρμόδιους τα τεχνικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν στον πρώτο χρόνο λειτουργίας του εργοστασίου αποδίδονταν αρχικά στο γεγονός ότι το προσωπικό λειτουργίας και συντηρήσεως δεν είχε την κατάλληλη πρακτική

πειρά κατά τη διάρκεια των πρώτων σταδίων λειτουργίας του εργοστασίου. Στη συνέχεια εντούτοις διαπιστώθηκε ότι το πρόβλημα ήταν μεγαλύτερο απ' ό,τι αρχικά είχε υπολογιστεί και βασικά οφείλεται στην τεχνική ανεπάρκεια του εργοστασίου για την αντιμετώπιση της οποίας θα πρέπει να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις ή και προσθήκες στα μηχανήματα του εργοστασίου. Η λύση αυτή υποστηρίζεται από σχετική έκθεση ειδικού τεχνικού εμπειρογνώμονα που είχε μετακληθεί για το σκοπό αυτό από την εταιρεία.

Πρόσθετα εντούτοις προς τα πιο πάνω τεχνικά προβλήματα προκύπτει επίσης, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ότι η εταιρεία συνεχίζει ν' αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω κυρίως της δυσμενούς σχέσης μεταξύ του δικού της κεφαλαίου και των ξένων δανειακών κεφαλαίων, των ζημιών της παραγωγής και εμπορίας που συσσωρεύτηκαν και του γεγονότος ότι το κεφάλαιο κινήσεως της εταιρείας είναι ανύπαρκτο όπως επίσης τα περιθώρια περαιτέρω δανεισμού από τραπεζικά ιδρύματα του εσωτερικού ή και του εξωτερικού.

Για την αντιμετώπιση ακριβώς των προαναφερθέντων προβλημάτων γίνεται η κυβερνητική πρόταση για την παραχώρηση των σχετικών πιστώσεων ώστε να γίνουν, από τη μια, οι αναγκαίες τεχνικές τροποποιήσεις ή και προσθήκες στο εργοστάσιο λιπασμάτων και χωρίς να υποχρεωθεί η εταιρεία, από την άλλη, να απολύσει το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό της.

Από τις ως τώρα μελέτες που έχουν γίνει αναφορικά με τις προοπτικές του εργοστασίου λιπασμάτων προκύπτει, με βάση την ίδια εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, ότι αυτές είναι σχετικά καλές νοουμένου ότι θα επενεχθούν οι προαναφερθείσες επιδιορθώσεις, τις οποίες εισηγούνται οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες, και ότι οι τιμές των λιπασμάτων θα εξελιχθούν ικανοποιητικά σύμφωνα και με τις προβλέψεις της Διεθνούς Τράπεζας. Στην ίδια επίσης έκθεση αναφέρεται ότι το θέμα του κατά πόσο το συγκρότημα των βιομηχανιών αυτών θα μπορέσει μακροπρόθεσμα να εργαστεί πάνω σε βιώσιμη βάση θα κριθεί από την τεχνοοικονομική μελέτη η οποία ζητήθηκε να γίνει από ανεξάρτητο οργανισμό και η οποία σύμφωνα με τα όσα έχουν κατατεθεί ενώπιον της Επιτροπής αναμένεται να συμπληρωθεί περί το τέλος Φεβρουαρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και χωρίς να προκαθορίζει την τελική της θέση πάνω σε πλείστες όσες πτυχές που σχετίζονται με τη βιομηχανική αυτή επένδυση και τις προοπτικές της ζήτησε και πήρε κατάσταση των άμεσων αναγκών της εταιρείας αυτής για τους επόμενους τρεις μήνες, δηλαδή μέχρις ότου συμπληρωθεί η τεχνοοικονομική μελέτη από την οποία και θα κριθεί κατά πόσο το εργοστάσιο είναι ή μπορεί να καταστεί τεχνικά και οικονομικά βιώσιμο.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει ότι οι άμεσες ανάγκες που απαιτούνται αναφέρονται στους μισθούς και τα ημερομίσθια του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού προκειμένου να παραμείνει στην εταιρεία και να εργαστεί στις προγραμματιζόμενες επιδιορθώσεις και μετατροπές και στις κεφαλαιουχικές δαπάνες για τη διεξαγωγή των μετατροπών αυτών και των εργασιών βελτίωσης του εργοστασίου λιπασμάτων. Τα συνολικά ποσά που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των άμεσων αυτών αναγκών μαζί με δυο άλλα ποσά συνολικού ύψους £39,000 για μεταφορικά και προμηθευτές εξωτερικού ανέρχονται στο συνολικό ποσό των £542,000.

Η πλειοψηφία της Επιτροπής διατηρώντας το δικαίωμά της να επανέλθει για τα γενικότερα θέματα που αφορούν την εταιρεία αυτή είναι της γνώμης, ενόψει

και του γεγονότος ότι το εργοστάσιο λιπασμάτων, όπως έχει σήμερα, ουσιαστικά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι βρίσκεται σε πλήρη λειτουργήσιμη κατάσταση, ότι υπό τις περιστάσεις δικαιολογείται η έγκριση του προαναφερθέντος ποσού μόνο και με γνώμονα τη θέση αυτή εισηγείται στη Βουλή τη μείωση της ζητούμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπληρωματικής πίστωσης από το £1,600,000 στις £542,000 νοουμένου ότι το ποσό αυτό θα διατεθεί για τους σκοπούς που έχουν εξειδικευτεί πιο πάνω και μόνο. Προβαίνοντας στην εσήγησή της αυτή η πλειοψηφία της Επιτροπής πιστεύει ότι οι υπόλοιπες προβαλλόμενες ανάγκες για πληρωμές μπορούν να αναβληθούν μέχρις ότου ολοκληρωθεί η τεχνοοικονομική μελέτη για την εταιρεία αυτή, η οποία και θα πρέπει να κατατεθεί ενώπιον της Βουλής το αργότερο μέχρι τις 15 Μαρτίου 1984.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ. κ. Α. Ιεροδιακόνου, Α. Ζαχαριάδης και Κ. Λόρδος δήλωσαν ότι είναι διατεθειμένοι να υποστηρίξουν την έγκριση ποσού £300.000 μόνο που αφορά τη μισθοδοσία του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού της εταιρείας το οποίο διαφορετικά θα ετίθετο εκτός εργασίας, αλλά αρνούνται να συμφωνήσουν με την έγκριση οποιουδήποτε άλλου ποσού για περαιτέρω επενδύσεις στο συγκρότημα αυτό ενόσω εκκρεμεί η αποστολή στη Βουλή της τεχνοοικονομικής μελέτης για τη βιωσιμότητα του όλου έργου παρόλο που και με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ως τώρα ενώπιον της Βουλής προκύπτει από τώρα θέμα βιωσιμότητας και μη φερεγγυότητας της εταιρείας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι διατεθειμένος να υποστηρίξει την ψήφιση του ποσού εκείνου που αφορά τα ημερομίσθια των εργατοϋπαλλήλων και όχι πέραν αυτού του ποσού. Γιατί από τα στοιχεία που ήδη έχουν καταθέσει στη Βουλή οι αρμόδιοι φαίνεται ότι η Εταιρεία αυτή βρίσκεται στο στάδιο της πτώχευσης. Και αν δεν πεισθούμε προηγουμένως ότι μπορούν να ληφθούν τα μέτρα εκείνα που θα μετατρέψουν την εταιρεία σε βιώσιμη, δεν είμαστε διατεθειμένοι να εγκρίνουμε κανένα άλλο ποσό πέραν των ημερομισθίων.

Πέραν από τη θέση μας αυτή, η οποία όπως ανέφερα περιλαμβάνεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, θα ασχοληθώ μόνο με μια πτυχή του όλου θέματος. Γιατί η Βουλή σύντομα θα ξαναασχοληθεί με αυτό το θέμα που λέγεται «Εργοστάσιο Λιπασμάτων».

Το σημείο πάνω στο οποίο θα περιοριστώ αφορά την αξιοπιστία των στοιχείων που καταθέτουν στη Βουλή οι σύμβουλοι της εταιρείας, κυβερνητικοί και μη κυβερνητικοί.

Το αρχικό κόστος ιδρύσεως του εργοστασίου λιπασμάτων υπολογίστηκε το 1979—και κατατέθηκαν στοιχεία στη Βουλή γι' αυτό το πράγμα—ότι θα ανέρχόταν σε £12,750,000. Αυτό το κόστος το παρουσίασαν στη Βουλή το 1979 όταν ζητούσαν από το Σώμα το πρώτο κονδύλι για το εργοστάσιο αυτό. Μάλιστα τότε βεβαίωναν τη Βουλή ότι δεν αναμένετο οποιαδήποτε αισθητή αύξηση του κόστους μέχρι πλήρους αποπεράτωσης του όλου έργου.

Το τελικό κόστος δεν περιορίστηκε στα £12,750,000, ούτε στα £13 εκ., ούτε στα £14 εκ., ούτε στα £15 εκ. Το τελικό κόστος έφτασε τα £23,5 εκ. Δηλαδή αυτοί οι άνθρωποι δεν έκαμαν λάθος 10%, δεν έκαμαν λάθος 20%, ούτε 30%. Έκαμαν λάθος 85%.

Ένα τέτοιο λάθος σίγουρα δεν είναι φυσικό να συμβεί. Η εξήγηση που μπορώ να δώσω είναι ότι είτε ήλθαν εδώ αρχικά και απέκρυψαν το πραγματικό κόστος για να πείσουν τη Βουλή, είτε αργότερα συνέβησαν πολύ σοβαρά πράγματα κατά την κατασκευή του εργοστασίου.

Άλλη εξήγηση λογική δεν υπάρχει.

Και όμως παρόλο αυτό το σκάνδαλο—γιατί περί σκανδάλου πρόκειται—δεν θίγεται κανένας, δεν ντρέπεται κανένας, δεν φέρει κανένας ευθύνη. Κανένας σύμβουλος δεν παραιτήθηκε. Αντίθετα βρίσκονται εκεί στη θέση τους και προσπαθούν με μισόλογα και σοφιστείες και ανακρίβειες να αποκρύψουν την ευθύνη τους.

Πριν εννιά μήνες, το Μάιο του 1983, ήλθε ενώπιον της Βουλής το ίδιο Συμβούλιο που έπεσε κατά 85% έξω στους υπολογισμούς του στην κατασκευή του εργοστασίου, να πείση τη Βουλή να εγκρίνει ποσό £1,451,000 για αγορά μετοχών της εταιρείας αυτής από την Κυβέρνηση. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πείσθηκε με τα επιχειρήματά τους, γι' αυτό και δεν είχαμε υποστηρίξει την έγκριση εκείνου του ποσού.

Όμως η πλειοψηφία της Βουλής ή παραπλανήθηκε από τα στοιχεία που μας κατάθεσαν ή, εν πάση περιπτώσει, πείσθηκε και το ενέκρινε. Ποια ήταν τα στοιχεία που έδωσαν; Για να δούμε ποια ήταν τα στοιχεία που έδωσαν τότε στη Βουλή.

Ενώ βρισκόμασταν ήδη στον πέμπτο μήνα του 1983 παρουσιάστηκαν οι σύμβουλοι της Εταιρείας με σοβαροφάνεια ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών και ισχυρίστηκαν ότι για το 1983 θα πραγματοποιούσαν κέρδη £89,000. Αυτά ισχυρίζονταν ενώπιον της Επιτροπής το Μάιο του 1983.

Το αποτέλεσμα ποιο ήταν; Μετά από επτά μήνες που έκλεισε το έτος 1983, δεν πραγματοποίησαν κέρδος £89,000 αλλά ούτε και ζημιά του ύψους των £89,000. Πραγματοποίησαν ζημιά του ύψους των £4,246,000. Το Μάιο του 1983 πρόβλεπαν για το 1984 ότι θα πραγματοποιούσαν κέρδη £827,000.

Τώρα που είμαστε στο 1984 και χρειάστηκε να επανέλθουν στην Επιτροπή δεν προβλέπουν να πραγματοποιήσουν κέρδος. Προβλέπουν ζημιά και όχι οποιαδήποτε ζημιά, αλλά ζημιά του ύψους των £2,924,000.

Ποιος, κύριοι συνάδελφοι, μπορεί πια να πιστέψει στις προβλέψεις και στους υπολογισμούς και στα στοιχεία που μας δίνουν τα μέλη αυτού του Συμβουλίου; Και ποιος μπορεί να ξέρει αν η ζημιά για το 1984 θα είναι περίπου αυτή που μας λεν σήμερα, δηλαδή £2,800,000 και δεν θα φτάσει τα £4 ή £5 εκ. ή και περισσότερα;

Μόλις την προηγούμενη βδομάδα έδωσαν στα μέλη της Επιτροπής Οικονομικών, την τελευταία στιγμή, μια πολυσέλιδη έκθεση για να μας πείσουν να τους εγκρίνουμε το δάνειο που προβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Τουλάχιστο μέρος από τα στοιχεία εκείνης της έκθεσης είναι παραπλανητικά.

Για το 1985 η έκθεση προβλέπει ότι θα πραγματοποιήσουν σημαντικά, όπως τα αποκαλούν, κέρδη. Στη σελίδα 9 της έκθεσης ισχυρίζονται ότι αν επικρατήσουν οι τιμές που προβλέπει η Διεθνής Τράπεζα τότε θα έχουν κέρδος για το 1985

£2,000,313. Αν είναι κατά 10% πιο χαμηλές οι τιμές από αυτές που προβλέπει η Διεθνής Τράπεζα τότε πάλι θα πραγματοποιήσουν κέρδη του ύψους του £1,396,000. Και αν ακόμα οι τιμές είναι κατά 20% πιο χαμηλές απ' αυτές που προβλέπει η Διεθνής Τράπεζα, τότε πάλι θα πραγματοποιήσουν κέρδος £479,000.

Σας πληροφορώ ότι τα στοιχεία αυτά είναι παραποιημένα για να παραπλανήσουν τα Μέλη της Βουλής.

Όταν αυτό το ίδιο νομοσχέδιο στάλθηκε στην Εκτελεστική Εξουσία προς έγκριση στάλθηκε στους Υπουργούς και συνοδευτική έκθεση. Σ' εκείνη την έκθεση για το 1985 προβλέπουν μόνο ζημιά £1,600,000. Οι εκθέσεις αυτές ετοιμάστηκαν από τους ίδιους ανθρώπους. Άλλα λεν στους Υπουργούς και άλλα λεν στους Βουλευτές. Αλλοιώνονται οι αριθμοί και τα στοιχεία ανάλογα με την περίπτωση.

Θάθελα να τονίσω ότι ούτε τα στοιχεία που έδωσαν στο Υπουργικό Συμβούλιο είναι ακριβή. Και εκεί αποκρύβονται έξοδα που αυξάνουν τη ζημιά και τα απέκρυψαν και από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην Επιτροπή της Βουλής υπέβαλα σχετική ερώτηση, αν δηλαδή τα στοιχεία που κατάθεσαν στη Βουλή είναι τα ίδια με εκείνα που στάλθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο. Η απάντηση ήταν ένα εύκολο και αβασάνιστο «ναι». Αισθάνονται τόση ευκολία να λεν ανακριβή και παραπλανητικά στοιχεία σε ερωτήσεις Βουλευτών.

Η σωστή ενημέρωση της Βουλής είναι, πιστεύω, ένα πολύ σοβαρό θέμα και θα πρέπει να απασχολήσει σοβαρά τη Βουλή. Δεν μπορεί να έρχεται οποιοσδήποτε υπάλληλος εδώ και ανερωθρίαστα να παραπλανεί τους Βουλευτές.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είπα και στην αρχή αναφέρθηκα μόνο σε μια πτυχή του όλου θέματος, την αξιοπιστία των στοιχείων που μας δίνουν οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης και το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Με άλλα λόγια προσπάθησα να βάλω πλαίσιο αξιοπιστίας ή έλλειψής της.

Το έκανα αυτό γιατί σε λίγες μέρες οι ίδιοι άνθρωποι θα επανέλθουν στη Βουλή για να ζητήσουν επιπρόσθετες πιστώσεις. Και είναι σημαντικό να γνωρίζουν την αξιοπιστία των στοιχείων τους οι Βουλευτές, όπως και οι ίδιοι να καταλάβουν ότι είναι γνωστά τα επίπεδα και η ποιότητα της αξιοπιστίας τους μέχρι τώρα για να παρουσιαστούν πιο ακριβείς και πιο υπεύθυνοι στο μέλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Επιτροπής, εμείς έχουμε εγκρίνει ένα κονδύλι μόνο £542,000, δηλαδή έχουμε προβεί σε μίαν αποκοπή άνω του ενός εκατομμυρίου λιρών, διότι πράγματι πιστεύουμε ότι οποιοσδήποτε νέες πιστώσεις προς την Εταιρεία Λιπασμάτων, προς τη βιομηχανία των λιπασμάτων, θα πρέπει να τις δούμε με πάρα πολύ προσεκτικό φακό και αφού ετοιμασθεί μια πολύ προσεκτική μελέτη βιωσιμότητας του όλου έργου υπό τις σημερινές συνθήκες.

Δεν συμφωνούμε όμως ότι θα μπορούσαμε να τραβήξουμε το χάρακα ακόμα πιο βαθιά και να εγκρίνομε μόνο £300,000 που είναι οι μισθοί των υπαλλήλων της Εταιρείας, του προσωπικού της Εταιρείας, για τους προσεχείς τρεις μήνες. Οι

υπάλληλοι της Εταιρείας τι θα κάνουν; Πως θα εργάζονται, πως θα απασχολούνται, εάν δεν δώσουμε την ευκαιρία στην Εταιρεία να προχωρήσει και να εργαστεί τους προσεχείς τρεις μήνες; Δεν είναι δυνατό να εγκρίνομε πίστωση £300,000 μόνο για τους μισθούς των υπαλλήλων και να μη δώσουμε την ευκαιρία στην Εταιρεία να εργαστεί, δηλαδή να πληρώσουμε τους υπαλλήλους για να μην εργάζονται. Νομίζω ότι ούτε οι ίδιοι δεν θα το ήθελαν και εκεί που έφθασε το όλο θέμα πιστεύουμε ότι είναι πολύ πιο λογική προσέγγιση, πολύ προσεκτικά να δώσουμε εκείνο το κονδύλι που πραγματικά καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες της Εταιρείας αυτής για τους προσεχείς τρεις μήνες. Ελπίζουμε ότι θα έχουμε πολύ σύντομα τη μελέτη βιωσιμότητας, την τεχνοοικονομική μελέτη, οπότε θα πρέπει το Σώμα πλέον να πάρει μια ριζική απόφαση αν θα εγκρίνει οποιοσδήποτε άλλες πιστώσεις που πιθανό να ζητήσει η Κυβέρνηση. Πιστεύουμε εξ άλλου ότι και η Κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει και να αναθεωρήσει την όλη θέση της απέναντι της βιομηχανίας των λιπασμάτων υπό το φως αυτής της έκθεσης, αυτής της μελέτης, η οποία υπό τις συνθήκες πλέον παίρνει πάρα πολύ σοβαρές διαστάσεις.

Θα ήθελα να αναφερθώ και στην πτυχή που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου. Πράγματι οι κατηγορίες και οι διαπιστώσεις τις οποίες έχει κάνει είναι πάρα πολύ σοβαρές και πράγματι, όπως παρουσιάζει τα πράγματα ο κ. Ιεροδιακόνου, και δεν αμφισβητώ τα στοιχεία τα οποία μας δίδει, δημιουργείται ένα σοβαρό θέμα ηθικής τάξης.

Βέβαια εμείς δεν θα κρίνομε τη μελλοντική πορεία της Εταιρείας αυτής με βάση το γεγονός ότι μέχρι τώρα τα στοιχεία τα οποία έδωσε στη Βουλή και στην Κυβέρνηση πιθανό να ήταν ελλειπή και ανεπαρκή.

Θα κρίνομε την Εταιρεία αυτή υπό το φως των σημερινών δεδομένων και υπό το φως της τεχνοοικονομικής μελέτης. Αλλά, επαναλαμβάνω, δημιουργείται ένα θέμα ηθικής τάξης και θα ανεμέναμε από την Εταιρεία, από το Συμβούλιό της, από τον Πρόεδρό της τον κ. Πασχαλίδη, να απαντήσει σ' αυτές τις πολύ σοβαρές κατηγορίες. Και αναμένομε την απάντηση του κ. Πασχαλίδη, γιατί ως τώρα ο κ. Πασχαλίδης είναι γνωστός σ' αυτό τον τόπο—και θα πρέπει να το τονίσω αυτό το πράγμα, και δεν θα ήθελα να το αμφισβητήσω—σαν ένας σοβαρός επιχειρηματίας, ένας άνθρωπος ο οποίος εργάστηκε γι' αυτό τον τόπο, ανέλαβε ευθύνες, δημιούργησε ένα όνομα, και αυτές οι κατηγορίες που αντανακλούν κατευθείαν πάνω του, διότι είναι ο Πρόεδρος της Εταιρείας, τον βαρύνουν και πρέπει να δώσει μια απάντηση.

Εμείς δεν θα κρίνομε την αξιοπιστία της Εταιρείας μόνο από τις κατηγορίες, τις οποίες είπα δεν επιθυμούμε να αμφισβητήσουμε ούτε να συζητήσουμε. Τις σημειώσαμε. Θα κρίνομε όμως την όλη αξιοπιστία και από την απάντηση την οποία αναμένομε να πάρομε και να πάρει το Σώμα από το Συμβούλιο της Εταιρείας. Όπως επίσης, εάν πράγματι αληθεύουν αυτές οι κατηγορίες, θα πρέπει πλέον και η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το όλο θέμα με κάποιο άλλο φακό. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ντίνος Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, εδώ τίθεται ένα ερώτημα: Η Βιομηχανία Λιπασμάτων είναι χρεωκοπημένη και η Βουλή στο μέτρο των δυνατοτήτων της θα

πρέπει να πάρει απόφαση αν θα πρέπει να κλείσει; Αυτό είναι ένα σοβαρό ερώτημα.

Ο κ. Ιεροδιακόνου έχει αναφέρει αρκετά στοιχεία. Η Επιτροπή έχει ακούσει και αυτά και άλλα. Όμως η Επιτροπή κατέληξε, αν δεν απατούμαι σ' αυτό το ομόφωνο συμπέρασμα, ότι δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή, ενόψει μάλιστα τεχνοοικονομικής μελέτης που τελειώνει τέλος Φεβρουαρίου, να πούμε ότι η εταιρεία αυτή απέτυχε, ότι η συνέχιση της αποτελεί ζημιά για την εταιρεία και για την οικονομία και γι' αυτό πρέπει να κλείσει. Και από την ίδια την ομιλία του συνάδελφου κ. Ιεροδιακόνου βγαίνει ότι και ο ίδιος δεν είναι έτοιμος αυτή τη στιγμή να πει «ναι, η εταιρεία αυτή θα πρέπει να κλείσει». Αν έτσι έχουν τα πράγματα, και πιστεύω ότι έτσι έχουν, η Επιτροπή μπορεί να περιμένει για 15—20 ακόμα μέρες για να έχει τη μελέτη αυτή και με βάση τη μελέτη αυτή και όχι τυφλά βλέποντας τη μελέτη αυτή, αλλά εμβαθύνοντας, μπαίνοντας στο βάθος της όλης υπόθεσης, να αποφασίσει, και έχω τη γνώμη ότι η Επιτροπή Οικονομικών έχει τη δύναμη και τις ικανότητες να αποφασίσει, κατά πόσο τα στοιχεία που δόθηκαν είναι σωστά, και πόσο πραγματικά η εταιρεία αυτή έχει πιθανότητες επιβίωσης ή όχι. Και τότε νομίζω ότι και η Βουλή θα πάρει εκείνες τις αποφάσεις που επιβάλλεται να πάρει.

Κατά συνέπεια αυτό που εισηγείται η Επιτροπή με το σημερινό νομοσχέδιο δεν είναι πιστοποιητικό υγείας της εταιρείας. Αυτό που γίνεται τώρα είναι για να πληρωθούν οι μισθοί των υπαλλήλων της εταιρείας, όχι για ακόμα τρεις μήνες, όπως λέχθηκε, αλλά για τον Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο. Και επίσης για να συμπληρωθούν οι επιδιορθώσεις που γίνονται ώστε το εργοστάσιο να είναι πλήρως λειτουργήσιμο μετά από τις ατέλειες που βρήκαν οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες που ήλθαν. Και για να γίνει αυτό το πράγμα, χρειάζονται £542,000 και όχι £300,000. Χρειάζονται £300,000 για να πληρώνονται οι υπάλληλοι, αλλά χρειάζονται και £242,000 για να εργάζονται αυτοί οι υπάλληλοι και όχι απλώς να εργάζονται, αλλά να κάμουν και χρήσιμο έργο, να συμπληρώσουν το εργοστάσιο αυτό. Και μη βιώσιμο να βρεθεί, αν πρόκειται να εκποιηθεί, εκποιείται όταν είναι λειτουργήσιμο και όχι όταν δεν είναι λειτουργήσιμο ένα εργοστάσιο. Είναι υπό αυτό το πρίσμα αντιλαμβανόμαι που η Επιτροπή είδε ότι η Βουλή σ' αυτό το στάδιο θα μπορούσε να δώσει το δάνειο των £542,000 για να πληρωθούν οι εργατοϋπάλληλοι και να γίνουν οι αναγκαίες επιδιορθώσεις, χωρίς μ' αυτό, είπα, να δίδει πιστοποιητικό υγείας σ' αυτή την εταιρεία. Γι' αυτό το πράγμα θα επανέλθουμε σύντομα, και αντιλαμβανόμαι ότι όλοι οι συνάδελφοι θα πούμε τότε, όπως και η Επιτροπή, τις απόψεις μας για το πως αντιλαμβανόμαστε αυτή την εταιρεία και αν είναι βιώσιμη πως μπορεί να προχωρήσει, ή, αν δεν είναι βιώσιμη, ότι η Βουλή δεν είναι διατεθειμένη να σπάταλά λεφτά σε μια εταιρεία μη βιώσιμη. Όμως επαναλαμβάνω, αυτή τη στιγμή ούτε εγώ αλλά αντιλαμβανόμαι ούτε και ο κ. Ιεροδιακόνου είναι σε θέση να απαντήσει στο καυτό τούτο ερώτημα: Είναι βιώσιμη ή δεν είναι βιώσιμη η βιομηχανία; Και όχι να απαντήσει απλώς λεχτικά αλλά να μπορεί με δεδομένα και επιχειρήματα να αποδείξει τη μη βιωσιμότητά της.

Γι' αυτό εμείς θα αναμένουμε ακόμα 15—20 μέρες για να έχουμε την έκθεση των ξένων εμπειρογνομόνων για τη βιωσιμότητα ή μη της βιομηχανίας και θα ζητήσουμε και άλλα στοιχεία προτού αποφανθούμε αν αυτή η βιομηχανία είναι βιώσιμη ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σαφές ότι αυτή η Βουλή δεν καλείται αυτή τη στιγμή να πάρει μια οριστική απόφαση γύρω από το μέλλον αυτής της βιομηχανίας. Καμιά πλευρά δεν ισχυρίζεται ότι έχει όλα τα στοιχεία που θα την πείθουν για το βιώσιμο ή μη αυτής της βιομηχανίας, αλλά ομόθυμη είναι η απόφαση και η επιθυμία να δοθούν το ταχύτερο δυνατό όλα αυτά τα στοιχεία, διότι αν η βιομηχανία αποδειχθεί μη βιώσιμη, δεν θα ήταν ορθό γι' αυτή τη Βουλή να επιτρέψει περαιτέρω σπατάλη δημόσιου χρήματος.

Γι' αυτό πιστεύω ότι όλοι μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι η τελική απόφαση για το μέλλον αυτής της βιομηχανίας θα ληφθεί μόνο αφού τεθούν όλα τα στοιχεία και οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων μπροστά στην Επιτροπή και στη συνέχεια μπροστά στο Σώμα για συζήτηση.

Τέθηκαν επίσης ορισμένα άλλα στοιχεία που ασφαλώς θα πρέπει να διερευνηθούν, διότι αυτή η Βουλή δεν μπορεί αυτή τη στιγμή να τοποθετηθεί έναντι οποιωνδήποτε στοιχείων τα οποία τίθενται ενώπιόν της χωρίς να έχει επιβεβαίωση ή άρνηση γι' αυτά τα στοιχεία.

Το θέμα το οποίο καλείται αυτή η Βουλή να συζητήσει αυτή τη στιγμή είναι, εφόσον δεν είναι έτοιμη να αποφασίσει για το βιώσιμο ή μη της εταιρείας, κατά πόσο είναι και πρέπει να είναι διατεθειμένη να εγκρίνει εκείνα τα ποσά τα οποία θα επιτρέψουν τη λειτουργία αυτής της βιομηχανίας για όσο χρονικό διάστημα χρειάζεται να αποφασιστεί το μέλλον αυτών των βιομηχανιών. Και πάνω σ' αυτό το σημείο θα συμφωνούσα ότι, αν εγκρίνουμε μόνο τους μισθούς, φοβούμαι ότι και αν ακόμα η απόφασή μας αργότερα θα είναι ότι αυτές οι βιομηχανίες δεν είναι βιώσιμες, δεν θα είναι η ορθή τοποθέτηση, γιατί εν τω μεταξύ ορθό είναι οι υπάλληλοι οι οποίοι θα βρίσκονται στην υπηρεσία της βιομηχανίας να απασχολούνται, και να απασχολούνται για διατήρηση του ίδιου του εργοστασίου το οποίο, αν θα εκποιηθεί, σωστά ελέχθη, είναι σωστό να βρίσκεται σε μια λειτουργήσιμη κατάσταση.

Γι' αυτό εμείς θα ψηφίσουμε τις £542,000, όχι υπό την έννοια του ότι προκαταλαμβάνουμε ποια θα είναι η τοποθέτησή μας στο μέλλον, αλλά μέσα στο γενικό πνεύμα ότι αυτή η βιομηχανία στο παρόν στάδιο θα πρέπει να συνεχίσει τη λειτουργία της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Δύο πολύ μικρές διευκρινήσεις θα ήθελα να κάμω από τη θέση μου κ. Πρόεδρε. Επειδή έχει συνδεθεί το ποσό των £242,000 με απασχόληση των εργατών της Εταιρείας, ήθελα να διευκρινίσω ότι το εργοστάσιο δεν είναι λειτουργήσιμο και δεν πρόκειται να εργάζεται το προσωπικό της Εταιρείας, έστω και εάν βρεθούν εκείνα τα χρήματα. Μπορεί να εργάζεται μέρος του προσωπικού για επισκευή και επιδιορθώσεις. Αλλά δεν είναι σε λειτουργήσιμη και δεν είναι σε δέκα ή δεκαπέντε μήνες σε λειτουργήσιμη κατάσταση το εργοστάσιο. Είναι η πρώτη διευκρίνηση.

Η δεύτερη είναι περισσότερο θέμα άποψης. Εμείς, δίνουμε πίστωση χρόνου διότι δεν μπορούμε σήμερα να αποφασίσουμε ότι η Εταιρεία πρέπει να κλείσει ή να λειτουργήσει. Εκείνο το οποίο λέμε είναι το εξής: Με βάση τα στοιχεία που έχουμε αυτή τη στιγμή στα χέρια μας, δεν δικαιολογούνται οποιεσδήποτε επιπρόσθετες επενδύσεις σ' αυτή την εταιρεία. Γι' αυτό και είμαστε διατεθειμένοι να εγκρίνουμε μόνο το σκέλος εκείνο το οποίο αφορά τους μισθούς των υπαλλήλων της Εταιρείας. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Νομίζω ότι υπάρχει μια αντίφαση στην τοποθέτηση του συνάδελφου κ. Ιεροδιακόνου. Έχει αναφερθεί ότι μέρος του προσωπικού εργάζεται, όχι όλο το προσωπικό, και εκείνο το προσωπικό που εργάζεται ασχολείται με επιδιорθώσεις, όχι με την παραγωγή. Αυτό μπορεί να είναι σωστό. Όμως εκείνο που αμφισβητούν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν είναι το ποσό που θα αφιερωθεί για τους μισθούς και τα μεροκάματα. Γι' αυτό το ποσό οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού συμφωνούν να το ψηφίσει η Βουλή. Συνεπώς έστω και αν μέρος του προσωπικού εργάζεται και όχι ολόκληρο το προσωπικό, οι συνάδελφοι συμφωνούν να ψηφίσει η Βουλή ένα κονδύλι για την καταβολή των μισθών και των μεροκαμάτων.

Το ερώτημα είναι γιατί να ψηφίσει η Βουλή και το πρόσθετο ποσό των £242,000. Θέλω να εξηγήσω περαιτέρω ότι από τις £242,000, οι £233,000 αντιπροσωπεύουν αξία εξαρτημάτων τα οποία βρίσκονται στο λιμάνι Λεμεσού ή στο λιμάνι, εν πάση περιπτώσει, και τα οποία είναι απαραίτητα για την επιδιόρθωση του εργοστασίου για να καταστεί δυνατό το εργοστάσιο να λειτουργήσει σε α' χρονικό διάστημα, ας πούμε σε ένα μήνα ή δεκαπέντε μέρες ή δυο μήνες. Θα πρέπει να εκτελωνιστούν αυτά τα εξαρτήματα ή μηχανήματα για να μπορέσουν να τοποθετηθούν στο εργοστάσιο.

Συνεπώς, να ψηφίσουμε μόνο το ποσό που προνοείται για τους μισθούς χωρίς να ψηφίσουμε και το ποσό το οποίο προορίζεται για την εκτέλεση των εξαρτημάτων που είναι απαραίτητα για να εργάζεται έστω και μέρος του προσωπικού και που είναι απαραίτητα για να μπορέσει το εργοστάσιο σε ορισμένο χρονικό διάστημα να τεθεί σε λειτουργία, νομίζω ότι αποτελεί αντίφαση.

Εμείς υποστηρίζουμε το Νομοσχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί για το λόγο ότι η καταβολή των μισθών είναι πλήρως συναρτημένη με την εκτέλεση εξαρτημάτων και μηχανημάτων για να δουλεύει έστω μέρος του προσωπικού και για να μπορέσει το εργοστάσιο να λειτουργήσει σε ορισμένο χρονικό διάστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να αντιδικήσω αλλά αν το Συμβούλιο της Εταιρείας δεν είναι έτοιμο να πείσει τη Βουλή με τεχνοοικονομικές μελέτες, την ευθύνη δεν τη φέρει η Βουλή, αλλά τη φέρει το Συμβούλιο της Εταιρείας. Η κατάσταση της

Εταιρείας είναι από μήνες έτσι. Εμφανίστηκαν στη Βουλή και όταν τους ζητήσαμε επιπρόσθετα στοιχεία, υποσχέθηκαν να μας σώσουν τα στοιχεία εντός δεκαπέντε ημερών. Εν πάση περιπτώσει, επαναλαμβάνω ότι τα στοιχεία που έχουμε αυτή τη στιγμή μπροστά μας δεν δικαιολογούν οποιαδήποτε άλλη επιπρόσθετη επένδυση. Πρόσθετα δεν είναι οι δεκαπέντε μέρες καθυστέρηση που θα σώσουν αυτήν την εταιρεία. Εξ άλλου ο κ. Δίγκλης σαν οικονομολόγος θα έχει κατάλαβει ότι αυτή η εταιρεία είναι πολύ πιο πολυδάπανη όταν λειτουργεί παρά όταν κάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι εξητλήθη η συζήτηση του θέματος. Παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 1;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £542,000 δια την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 2;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α.ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εισηγούμαστε όπως το ποσό των £542,000 γίνει £300,000, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροποποιητική εισήγηση του κ. Ιεροδιακόνου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

6 υπέρ της τροπολογίας.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

16 εναντίον.

Η τροποποιητική εισήγηση απορρίπτεται.

Το άρθρο 2 εγκρίνεται ως έχει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 3;

Α.ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Εισηγούμαστε την εξής τροποποίηση στον Πίνακα που αναφέρεται στο άρθρο 3.

Το ποσό των £542,000 απέναντι από το Κεφ. 66Α, άρθρο 496, να μειωθεί σε £300,000 και στους Σκοπούς να παραμείνει μόνο ο αριθμός 1. Οι αριθμοί 2, 3 και 4 να απαλειφθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροποποίηση του κ. Ιεροδιακόνου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

6. Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

19. Ο Πίνακας εγκρίνεται ως έχει.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Χάριν πρακτικών να διορθωθεί και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας πάνω στο άρθρο 2. Ήταν 19 ψήφοι εναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Και στο άρθρο 2 ήταν 19 εναντίον της προταθείσας τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Δεν υπάρχει ένσταση να ψηφισθεί ως Νόμος.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984» και «Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984». Για τα δυο αυτά νομοθετήματα έχει ετοιμαστεί κοινή έκθεση, γ' αυτό παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ (1) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ (2) «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΛΛΙΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 25 Ιανουαρίου και 8 Φεβρουαρίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Αμύνης οι οποίοι εξήγησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών αυτών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 16 και 23 των περί του Στρατού της Δημοκρατίας και των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων, αντιστοίχως, σκοπείται η ρύθμιση των θεμάτων που αφορούν την απονομή μεταλλίων και των περιπτώσεων κάτω από τις οποίες τα μετάλλια αυτά θα φέρονται ή θα αφαιρούνται.

Η απονομή στρατιωτικών μεταλλίων, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου, αποτελεί τακτική που ακολουθείται σε πλείστες όσες χώρες του εξωτερικού και έχει ως σκοπό την ηθική ανταμοιβή στρατιωτικών ή ιδιωτών για εξαιρετικές υπηρεσίες που πρόσφεραν ή για τις πράξεις τους με τις οποίες διακρίθηκαν κατά τη διάρκεια πολεμικών περιόδων για τη διασφάλιση και εδραίωση της ανεξαρτησίας και ελευθερίας της Κυπριακής Δημοκρατίας ή/και ως ένδειξη αναγνώρισης για προσφερθείσες διακεκριμένες και ευδόκιμες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, τα πιο πάνω μετάλλια δεν θα κατασκευάζονται από πολύτιμο μέταλλο και με βάση τις μέχρι τώρα προσφορές που ζητήθηκαν και πήρε το Υπουργείο Αμύνης το κόστος τους υπολογίζεται να είναι της τάξης των £5.500 για την πρώτη παραγγελία από 150 μετάλλια για κάθε σειρά και £1.100 για κάθε επόμενη παρόμοια παραγγελία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καθώς επίσης τη δυνητική διάταξη που υπάρχει στις προαναφερθείσες σχετικές νομοθεσίες για την έκδοση Κανονισμών προς ρύθμιση των πιο πάνω θεμάτων, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών. Με γνώμονα τη θέση αυτή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση και των δυο Κανονισμών, ως αποτέλεσμα της οποίας προέκυψε η ανάγκη για την παραπέρα ρύθμιση και των πιο κάτω θεμάτων:

(α) Η αναφορά στους υπό συζήτηση Κανονισμούς για την απονομή των πολεμικών στρατιωτικών μεταλλίων μόνον «εν καιρώ πολέμου» κρίθηκε σκόπιμο, δεδομένης της συγκεκριμένης νομικής έννοιας η οποία αποδίδεται στον όρο αυτόν, να επαναδιατυπωθεί ώστε, ανταποκρινόμενη καλύτερα στα Κυπριακά δεδομένα, να έχει ως βάση της τους αγώνες του Κυπριακού λαού για τη διασφάλιση και εδραίωση της ανεξαρτησίας και ελευθερίας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η ίδια ανάγκη για σαφέστερο καθορισμό προέκυψε επίσης στις περιπτώσεις απονομής των μη πολεμικών στρατιωτικών μεταλλίων για τελεσθείσες πράξεις ή προσφερθείσες υπηρεσίες κατά τη διάρκεια των ίδιων αγώνων.

(β) Κατ' εισήγηση του αρμόδιου Υπουργείου συζητήθηκε ειδικότερα το θέμα ημερομηνίας έναρξης των προτεινόμενων Κανονισμών για τη ρύθμιση του οποίου κρίθηκε σκόπιμο να τεθεί σχετική διάταξη σύμφωνα με την οποία θα είναι δυνατό να δοθεί αναδρομική ισχύς στους προτεινόμενους Κανονισμούς για να μπορούν να απανέμονται μετάλλια

αναφορικά με πράξεις που έχουν τελεστεί ή υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί από της Ανακήρυξης της Δημοκρατίας και μετέπειτα και στα πλαίσια ενεργειών ή/και πράξεων που έγιναν υπέρ της προστασίας της έννομης τάξης και ασφάλειας της Δημοκρατίας.

- (γ) Στα πλαίσια της ίδιας εξέτασης έχει επίσης εντοπιστεί η ανάγκη σαφέστερου καθορισμού του σχετικού Κανονισμού που αναφέρεται στην απονομή των μεταλλίων αυτών στις περιπτώσεις που ο τιμώμενος έχει αποθάνει και η σειρά με βάση την οποία τα μετάλλια αυτά θα επιδίδονται στους συγγενείς του τιμωμένου.
- (δ) Ο σχετικός Κανονισμός που αναφέρεται στις περιπτώσεις μη απονομής ή αφαίρεσης μεταλλίων έχει επαναδιατυπωθεί ώστε να εισάγεται, από τη μια, σαφής απαγόρευση στη διάθεση—εμπορία με οποιοδήποτε τρόπο απονεμηθέντος μεταλλίου και να καθορίζονται, από την άλλη, σαφώς, οι περιπτώσεις κάτω από τις οποίες θα αφαιρούνται τα απονεμηθέντα μετάλλια όταν και εφόσον ο τιμηθείς έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για αριθμό σοβαρών αδικημάτων. Η προτεινόμενη πρώτη απαγορευτική διάταξη αποβλέπει στο να αποκλείσει κάθε περίπτωση εμπορίας των απονεμόμενων μεταλλίων με όλα τα συνεπακόλουθα που δημιουργούνται και πλήττουν σε τελευταία ανάλυση το σκοπό της ηθικής αυτής ανταμοιβής στον οποίο και μόνο αποβλέπει η απονομή μεταλλίων.

Τα προαναφερθέντα θέματα και ο προτεινόμενος τρόπος ρύθμισής τους που εισηγείται η Επιτροπή αναφέρονται και στους δυο υπό συζήτηση Κανονισμούς από τη στιγμή που προβλέπεται ότι οι διατάξεις των Κανονισμών για τα στρατιωτικά μετάλλια θα εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, και στις περιπτώσεις των μεταλλίων για την Εθνική Φρουρά. Καθόσον αφορά εντούτοις τους τελευταίους Κανονισμούς, προτείνεται πρόσθετη συμπληρωματική διάταξη σύμφωνα με την οποία προνοείται με αναδρομική εφαρμογή η απονομή σε αξιωματικούς και μόνιμους υπαξιωματικούς, μη πολίτες της Δημοκρατίας, αναμνηστικού μεταλλίου υπηρεσίας για ευδόκιμη υπηρεσία τουλάχιστον ενός χρόνου στην Εθνική Φρουρά.

Η Επιτροπή αδυνατεί να συμφωνήσει με τη γενική αυτή πρόνοια γι' αυτό και εισηγείται τη διαγραφή της παρατηρώντας ταυτόχρονα ότι σ' εκείνες τις περιπτώσεις που υφίσταται πράγματι η σκοπιμότητα ηθικής ανταμοιβής προσώπων που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή θα μπορούσε να γίνει χρήση των υπόλοιπων προνοιών των υπό συζήτηση Κανονισμών χωρίς την ανάγκη υιοθέτησης της προαναφερθείσας διάταξης η οποία στη γενική της μορφή που είναι διατυπωμένη θα δημιουργήσει ανυπέβλητα προβλήματα στην πρακτική εφαρμογή της.

Με βάση τα προαναφερθέντα θέματα και τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αλλά και υπό το φως σειράς άλλων επιμέρους νομοτεχνικών κυρίως τροποποιήσεων, έγινε και η ανάλογη επεξεργασία των υπό συζήτηση Κανονισμών των οποίων η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όχι μόνον δεν διαφωνούμε με την ψήφιση των προτεινόμενων Κανονισμών αλλά και υπερθεματίζουμε. Ήταν πιστεύουμε καιρός, έστω και αργά, να καθιερώσει και το δικό μας Κράτος την ηθική ανταμοιβή σ' αυτούς που πάνω από την πολύτιμη ζωή και τον ευδαιμονισμό θέτουν την επιβίωση της πατρίδας. Όσο όμως συμφωνούμε με τους υπό ψήφιση Κανονισμούς άλλο τόσο αξιούμε και εισηγούμαστε όπως το Κράτος, και είναι πιστεύουμε πια καιρός, εισάξει το ταχύτερο νομοσχέδιο με σκοπό την αναγνώριση της εθνικής οργάνωσης ΕΟΚΑ που σαν αποτέλεσμα της δράσης της ο Κυπριακός λαός απόκτησε την ελευθερία του. Είναι πιστεύω αντιφατικό να νοιώθουμε την ανάγκη να ανταμείψουμε ηθικά, και πολύ δικαιολογημένα πιστεύω, αυτούς που υπερασπίζονται την ακεραιότητα και ελευθερία αυτού του Κράτους και να αγνοούμε τους αγωνιστές χάρη στις θυσίες των οποίων εγεννήθη και υπάρχει αυτό το Κράτος.

Δεν πιστεύω πως θα μπορούσε να προβάλει κανείς οποιαδήποτε σοβαρά επιχειρήματα γιατί θάπρεπε η Κύπρος να αποτελέσει εξαίρεση από τα άλλα κράτη του κόσμου που όχι μόνον αναγνωρίζουν τις εθνικές οργανώσεις αντίστασης μα και τιμούν με σειρά μέτρων τους εθνικούς αγωνιστές. Δυσκολευόμενος να φανταστώ πως οποιαδήποτε προσπάθεια της Βουλής θάχε αντίδραση στην πιο πάνω πράξη, θα παρακαλούσα, αν και τα υπόλοιπα Κόμματα συμφωνούν, όπως ο Προεδρεύων της Βουλής διαβιβάσει στην Εκτελεστική Εξουσία την έντονη και άμεση επιθυμία του Σώματος όπως η Κυβέρνηση καταθέσει το ταχύτερο τη σχετική νομοθεσία που θα αναγνώριζε την εθνική οργάνωση ΕΟΚΑ και τους αγωνιστές της με όλα τα δικαιώματα και οφέλη που ανάλογες οργανώσεις απολαύουν σε άλλες χώρες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, σημειώσαμε προσεκτικά την εισήγηση του κ. Αναστασιάδη και δεν έχουμε καμιά ένσταση η Κυβέρνηση να μελετήσει σοβαρά το θέμα που τίθεται παρόλο που ειλικρινά, ανεξάρτητα βέβαια από τη νομοτεχνική πλευρά, πιστεύουμε ότι οι πραγματικοί αγωνιστές του απελευθερωτικού αγώνα δεν έχουν ανάγκη καμιάς άλλης αναγνώρισης από την αναγνώριση που χαίρουν στη συνείδηση ολόκληρου του Κυπριακού λαού, ούτε έχουν ανάγκη από μετάλλια. Οι αγωνιστές αυτοί πιστεύουμε ότι έχουν πολύ μεγαλύτερα ερείσματα μέσα σ' αυτό το λαό. Οπωσδήποτε όμως συμφωνούμε ευχαρίστως αυτή η εισήγηση να μεταφερθεί στην Κυβέρνηση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Ο κ. Ανδρέας Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Ήθελα να διευκρινήσω ότι κατά τη γνώμη μας η Βουλή κατά τη σημερινή συνεδρία πρέπει να αποφασίσει για τους Κανονισμούς που έχουμε μπροστά μας για συζήτηση και εάν και όταν η Εκτελεστική Εξουσία υποβάλει οποιοδήποτε νέο νομοσχέδιο για το σημείο που εισηγήθη ο κ. Αναστασιάδης τότε θα μπορεί η Επιτροπή Εσωτερικών να επιληφθεί του θέματος και τα Κόμματα να πάρουν θέση πάνω σ' ένα τέτοιο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ασφαλώς κάθε πολιτεία θα πρέπει να αποδίδει ηθική ανταμοιβή σε οποιοδήποτε που πέραν από τη συνήθη προσφορά, προσφέρει στο Κράτος και στο λαό υπηρεσίες, πολύ περισσότερο όταν αυτές οι υπηρεσίες περικλείουν και τον κίνδυνο της απώλειας της ζωής του.

Δεν νομίζω πάνω σ' αυτή τη βασική αρχή να υπάρχει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, όπως επίσης δεν νομίζω ότι μπορεί να υπάρξει αμφιβολία ότι οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ στον αντιαποικιακό αγώνα, πολλοί από τους οποίους έχασαν τη ζωή τους για το λαό, ασφαλέστατα πρέπει να τιμηθούν.

Τίθενται όμως ορισμένα ερωτήματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν. Πώς, από ποιούς; Θα πρέπει με προσοχή αυτό το Σώμα να δει με ποιο τρόπο πρέπει να γίνει αυτή η ανταμοιβή. Η αναγνώριση του αντιαποικιακού αγώνα ασφαλέστατα αποτελεί εθνική αναγκαιότητα. Σ' αυτό δεν νομίζω ότι μπορεί να υπάρξει αμφιβολία, αλλά ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να χειριστούμε το όλο θέμα θα πρέπει να αποτελέσει μέλημα όλων μας ούτως ώστε να στραφούμε προς την ορθή κατεύθυνση ώστε να τιμήσουμε πραγματικά εκείνους οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους για τον αντιαποικιακό αγώνα.

Το δεύτερο σημείο είναι ότι φοβούμαι ότι όπως είναι οι Κανονισμοί, και ακόμα γι' αυτούς που πρόκειται τώρα να τιμηθούν στους μετέπειτα αγώνες, δεν είναι ικανοποιητικοί. Στην υποπαράγραφο (2) της παραγράφου 17 μας λέει: «Προκειμένου περί Στρατιωτικών, ημεδαπών ή αλλοδαπών, η πρότασις υποβάλλεται ιεραρχικώς από του Διοικητού και δέον να προσδιορίζεται εν αυτή το είδος της απονεμητέας ηθικής αμοιβής δια τας πράξεις τας τελεσθείσας κατά την εκτέλεσιν πολεμικής δράσεως». Πλείστοι διοικητές δεν υπάρχουν. Δεν αντιλαμβάνομαι με ποιο τρόπο θα γίνει αυτή η αναδρομική πράξη και φοβούμαι μήπως ανοίξουμε το κουτί της Πανδώρας. Θέλω οι Κανονισμοί να είναι πολύ πιο σαφείς και ειλικρινά νομίζω ότι θα ήταν προτιμότερο να γίνουν τώρα κανονισμοί για το μέλλον και να ασχοληθεί αυτό το Σώμα σε ειδική συνεδρία, ίσως ακόμα και με Σώματα τα οποία να είναι κάπως ανεξάρτητα, πολυκομματικά ή ακομματικά, για το πως θα τιμηθούν εκείνοι που έχουν προσφέρει υπηρεσίες, ούτως ώστε τα κριτήρια πάνω στα οποία θα κρίνουν οι οποιοδήποτε να είναι αντικειμενικά. Γιατί δεν αναφέρομαι στη σημερινή ή οποιαδήποτε Κυβέρνηση. Είναι φυσικό κάθε Κυβέρνηση με τα δικά της κριτήρια να κρίνει αγώνες και αγωνιστές και αν το κάμει κατά τη διάρκεια της πράξεως, υπάρχει όλη αυτή η ιεραρχία στην οποία αναφερόμεθα, γιατί θα πρέπει να γίνει εισήγηση ιεραρχικά, να φθάσει στην ανώτατη ιεραρχία και αργότερα να εγκριθεί ή να μην εγκριθεί η απονομή ενός παρασήμου. Όταν όμως πρόκειται αναδρομικά να τιμήσουμε, σύμφωνα με τους κανονισμούς, τους μετά την ανεξαρτησία αγωνιστές, σύμφωνα με άλλες εισηγήσεις με τις οποίες συμφωνώ, τους αγωνιστές αυτού του λαού όχι μόνον μετά αλλά και προ της ανεξαρτησίας, νομίζω ότι χρειάζονται άλλοι κανονισμοί, άλλα κριτήρια και άλλη προοπτική. Γι' αυτό εισήγηση είναι να εγκριθούν οι Κανονισμοί με ισχύ από σήμερα και η Βουλή σε συνεννόηση με την Κυβέρνηση να μελετήσει το θέμα της απονομής οιασδήποτε μεταλλίων ή οιασδήποτε άλλων παρασήμων ή οιασδήποτε άλλης εκδήλωσης σεβασμού στις υπηρεσίες οποιοδήποτε με άλλους κανονισμούς. Αυτή είναι η δική μου εισήγηση αναφορικά με τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αναφερθώ στις θέσεις του κ. Λυσσαρίδη.

Αυτοί οι Κανονισμοί περί Μεταλλίων γίνονται με βάση το Νόμο του 1961 που αναφέρεται στον Κυπριακό Στρατό και το Νόμο του 1964 που αναφέρεται στην Εθνική Φρουρά. Επομένως με την εισήγηση που έγινε προηγουμένως, θα πρέπει να γίνει ξεχωριστή νομοθεσία, εντελώς ξεχωριστή νομοθεσία. Δεν μπορεί με βάση αυτή τη νομοθεσία να γίνει απονομή μεταλλίων σε οποιοδήποτε άλλο αγωνιστή για την ελευθερία του τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Προηγείται ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν διαφωνώ ποσώς ότι με αυτούς τους Κανονισμούς δεν είναι δυνατό να γίνει απονομή παρασήμων παρά μόνο σε άτομα τα οποία εμπίπτουν στο Νόμο. Αυτή δεν είναι η διαφωνία μου, όπως και δεν είναι η διαφωνία σας, αντιλαμβάνομαι, να μελετηθεί ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να τιμηθούν εκείνοι οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους για την ελευθερία αυτού του τόπου. Άρα δεν είναι, δεν νομίζω ότι υπάρχει διαφωνία επ' αυτού. Η εισήγησή μου είναι αλλιώςτική. Ακόμα και αυτοί που πρέπει να τιμηθούν, πώς θα τιμηθούν τώρα;

Έχομε ολόκληρη σειρά αγωνιστών, πολιτών και στρατιωτικών, και κατά τη διάρκεια της ανεξαρτησίας, μερικοί από τους οποίους και πάλιν έχασαν τη ζωή τους προσφέροντας υπηρεσίες στο νόμιμο κράτος. «Διοικητές», λέγουν οι Κανονισμοί. Ποιοί Διοικητές; Δεν υπάρχει κανένας ή ελάχιστοι από αυτούς ευρίσκονται πλέον σε ενεργό υπηρεσία στην Κύπρο για να περάσει αυτή η ιεραρχία δυνάμει της οποίας θα παραχωρηθούν οποιαδήποτε παράσημα. Κανένας δεν θα τιμηθεί στην ουσία, ή ελάχιστοι, δηλαδή κάποιος του οποίου έτυχε ο Διοικητής τώρα ακόμα να ευρίσκεται στην Κύπρο και ο οποίος θα μπορούσε ίσως να κάνει οποιαδήποτε πρόταση για απονομή μεταλλίου. Αυτό θα είναι αδικία, διότι υπάρχει σωρεία άλλων οι οποίοι απέθαναν και των οποίων οι Διοικητές δεν υπάρχουν. Και αναφέρομαι για παράδειγμα στον Πούλιο, τον Καμποτά και εις οποιουδήποτε άλλους, οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους γι' αυτόν τον τόπο και πρέπει να τιμηθούν. Πώς;

Γι' αυτό η γνώμη μου είναι ότι χρειάζονται περαιτέρω τροποποίηση οι Κανονισμοί. Δεν διαφωνώ καθόλου με την τοποθέτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Από τη θέση μου.

Θα ήθελα να πω ότι εξ όσων αντελήφθηκα από τις δηλώσεις των διαφόρων πλευρών, και ο κ. Φάντης συμφωνεί όπως κατατεθεί η σχετική νομοθεσία πλην πολύ δικαιολογημένα και σωστά επιφυλάττει τη θέση του κόμματός του όταν η σχετική νομοθεσία θα κατατεθεί.

Γι' αυτό επαναλαμβάνω—και πιστεύω νάναι γενικό το αίσθημα όπως έχει διαμορφωθεί από τις δηλώσεις των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των άλλων Κομμάτων—να διαβιβασθεί προς την Εκτελεστική Εξουσία η παράκληση όπως το συντομότερο κατατεθεί η σχετική νομοθεσία για αναγνώριση της εθνικής οργάνωσης ΕΟΚΑ και των εθνικών αγωνιστών του απελευθερωτικού μας αγώνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύουμε ότι τώρα πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτών των Κανονισμών και οι εισηγήσεις που έχουν γίνει να μελετηθούν πολύ προσεκτικά από την αρμόδια Επιτροπή και η Κυβέρνηση σίγουρα θα λάβει πολύ προσεκτικά υπόψη τα όσα ελέχθησαν.

Εκείνο που θα ήθελα να εξηγήσω στο συνάδελφο κ. Λυσσαρίδη είναι ότι ο όρος «Διοικητής», όταν αναφέρεται στους Κανονισμούς, δεν εννοεί το Διοικητή της μονάδας όταν υπηρετούσε εκείνος ο οποίος πρέπει να τιμηθεί τώρα εκ των υστέρων. Έχει την έννοια του Διοικητή της Εθνικής Φρουράς. Και πιο πέρα από το Διοικητή της Εθνικής Φρουράς είναι ο Υπουργός Αμύνης και η Κυβέρνηση.

Επομένως βλέπω το σημείο που θέτει και τις αμφιβολίες του κατά πόσο θα είναι τόσο αντικειμενικοί όσο πρέπει αλλά εμάς η θέση μας, κ. Πρόεδρε, υπό τις συνθήκες και δεδομένης αυτής της εξήγησης ότι ομιλούμε για το Διοικητή της Εθνικής Φρουράς, είναι να προχωρήσουμε σήμερα στην ψήφιση των Κανονισμών ως έχουν, και αν χρειασθεί μελλοντικά οποιαδήποτε τροποποίηση ή να διευρύνουμε αυτές τις πρόνοιες, εδώ είμεθα και προχωρούμε ανάλογα. Σήμερα όμως θα πρέπει να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε αυτούς τους Κανονισμούς. Δεν μπορεί να μείνει το θέμα σε εκκρεμότητα, ούτε μπορούμε να προχωρήσουμε από σήμερα και επέκεινα. Θα πρέπει να καλύψουμε τουλάχιστον επί του παρόντος αναδρομικά την περίοδο από την πρώτη ημέρα της ανεξαρτησίας της Κύπρου, ειδ' άλλως θα πρέπει να αναμένουμε νέες πολεμικές επιχειρήσεις, που ελπίζω να μη δούμε στο σύντομο μέλλον, για να τιμήσουμε ανθρώπους οι οποίοι προσέφεραν υπηρεσίες σ' αυτό τον τόπο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φοβούμαι ότι είμαι υποχρεωμένος να διαφωνήσω. Ο σημερινός Διοικητής ευρίσκεται εδώ ένα α' χρονικό διάστημα κατά το οποίο δεν συνέβησαν όλα αυτά τα πράγματα και όση αμεροληψία και αν έχει, την οποία δεν αμφισβητώ, δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τους αγώνες αυτού του λαού, οι οποίοι ήταν πολλοί.

Επομένως ποιοι είναι εκείνοι που θα κάμουν τις εισηγήσεις για συλλογική παρασημοφόρηση, διότι πρόκειται πλέον ασφαλώς περί ενός μεγάλου αριθμού ατόμων. Πάνω σε ποια κριτήρια, πάνω σε ποια στοιχεία, δεν μας λεν οι Κανονισμοί. Θα ήθελα να ξέρω εκείνοι οι οποίοι έδωσαν τη ζωή τους πάνω στον Πενταδάκτυλο, θα τιμηθούν; Και ποιος τους ξέρει και από ποιούς;

Όλα αυτά τα πράγματα με απασχολούν και νομίζω ότι οι Κανονισμοί μπορούν να είναι αρκετά καλύτεροι από ό,τι ήταν. Δεν είμαι εναντίον της κατ' αρχήν τοποθέτησης αλλά είμαι εναντίον των Κανονισμών όπως έχουν κατατεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα τόσο ο Διοικητής της Εθνικής Φρουράς, ο οποίος νομίζω γνωρίζει αρκετά καλά την ιστορία της Κύπρου, τη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου, όσο και ο Υπουργός Αμύνης είναι σε θέση να τιμήσουν αντικειμενικά και τους ήρωες του Πενταδακτύλου και οποιουσδήποτε άλλους έχασαν τη ζωή τους.

Πιστεύω ότι θα πρέπει όλοι ν' αντιληφθούμε, και δεν νομίζω ότι υπάρχει έδαφος για αμφιβολίες σ' αυτό το θέμα, ότι δεν μπορούμε να ξεχωρίσουμε τα μνήματα εκείνων που θυσιάστηκαν γι' αυτό τον τόπο σε κεντρώους, δεξιούς, σοσιαλιστές ή οτιδήποτε άλλο. Πιστεύω ότι τα κριτήρια θα είναι αντικειμενικά και δεν πρόκειται να υπάρξει εκείνο το υποκειμενικό στοιχείο που φοβάται ο συνάδελφος κ. Λυσσαρίδης. Με όλο το σέβας, και εκτιμώ πάντοτε τις απόψεις του σε πάρα πολλά θέματα, νομίζω ότι δεν πρέπει να αμφιβάλλει για την αντικειμενικότητα των κριτηρίων που θα ληφθούν υπόψη για να τιμηθούν εκείνοι που αγωνίστηκαν πραγματικά σ' αυτό τον τόπο. Και η εσήγησή μας είναι οπωσδήποτε να προχωρήσουμε στην έγκριση των Κανονισμών ως έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα προχωρήσουμε στην έγκριση των δύο Κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984 και οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι Κανονισμοί αυτοί;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εμείς θα κάμομε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν τρεις αποχές. Οι άλλοι όλοι υποστηρίζουν. Εν τάξει. Οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι «Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.
Θαλής Μιχαηλίδης
Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Χρίστου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 1984, στην οποία ήταν παρών και εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμο του 1972, σκοπείται η αύξηση του τέλους που καταβάλλεται για την εγγραφή Σωματείων από £10 σε £20.

Το προαναφερθέν τέλος καθορίστηκε για τελευταία φορά το 1973 και έκτοτε δεν έχει αναθεωρηθεί παρόλες τις επελθούσες αυξήσεις στα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη, περιλαμβανομένου του κόστους λειτουργίας των αρμόδιων υπηρεσιών που σχετίζονται με την εφαρμογή της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία σωματείων.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τα πιο πάνω συμφωνεί με την ανάγκη αύξησης του προαναφερθέντος τέλους και σαν τέτοια προτείνει το ποσό των £15 αντί των £20, όπως προτείνεται από την Κυβέρνηση, ποσό το οποίο κρίνεται δικαιότερο.

Ενσωματώνοντας η Επιτροπή την πρόταση της αυτή στους υπό συζήτηση Κανονισμούς εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Διαβάστε τον τίτλο των Κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μη υπαρχούσης ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται υπό του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε στο Κεφάλαιο Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων. Πριν αρχίσει η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων πληροφορώ το Σώμα ότι κατατέθηκε εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών Έκθεση για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών», την οποία παρακαλώ, αν συμφωνούν τα έντιμα Μέλη, να θεωρήσουμε ως αναγνωσθείσα και να μείνει στην ημερήσια διάταξη της προσεχούς συνεδρίας.

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει.

(Αντίγραφο της Έκθεσης επισυνάπτεται)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ «Η ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΓΙΑ ΕΧΘΡΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΦΙΛΩΝ ΓΕΙΤΟΝΙΚΩΝ ΛΑΩΝ».

Παρόντες:

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος.

Θαλής Μιχαηλίδης

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχαήλ Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσας

Κωνσταντίνος Λόρδος

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της, οι οποίες συγκροτήθηκαν στις 14 Οκτωβρίου και 11 Νοεμβρίου 1983. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκε και παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Εξωτερικών, συνοδευόμενος από ανώτερους λειτουργούς του Υπουργείου του.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει προκύψει από σχετικές ερωτήσεις ημερομηνιών 19 Σεπτεμβρίου και 21 Σεπτεμβρίου 1983 που υποβλήθηκαν από τους αξιότιμους Βουλευτές κ. κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Βάσο Λυσσαρίδη, αντίστοιχα, στις οποίες δεν δόθηκε εκ μέρους του αρμόδιου Υπουργού έγκαιρη απάντηση γι' αυτό και το θέμα ενεγράφη για συζήτηση στη Βουλή, στις 29 Σεπτεμβρίου 1983, από το αξιότιμο Μέλος της κ. Εζεκία Παπαϊωάννου. Στη συνέχεια το Σώμα παρέπεμψε το όλο θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Ενεργώντας η Επιτροπή στα πλαίσια όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε και στις δυο συνεδρίες της τον αξιότιμο Υπουργό Εξωτερικών από τον οποίο ζήτησε πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα καθώς επίσης ανάλυση της Κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθήθηκε στο δοσμένο θέμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και τις διευκρινιστικές απαντήσεις που δόθηκαν στα ερωτήματα των Μελών της, η Κυβερνητική άποψη διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- (1) Η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας ουδέποτε διανοήθηκε να επιτρέψει τη χρησιμοποίηση του κυπριακού εδάφους ή των κυπριακών χωρικών υδάτων ή του κυπριακού εναέριου χώρου για επιδρομικές ενέργειες, συγκαλυμμένες ή όχι, εναντίον γειτονικών αραβικών λαών και των χωρών τους, με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί άριστες σχέσεις.
- (2) Αναφορικά με την ενδεχόμενη χρησιμοποίηση των Βρετανικών Βάσεων από χώρες που μετέχουν στην πολυεθνική δύναμη, η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας όχι μόνο γωνοποίησε κατά τρόπο σαφή τη θέση της, αλλά διατύπωσε την αντίθεσή της σε μια τέτοια χρήση που θα ισοδυναμούσε με καταστρατήγηση των προνοιών της Συνθήκης Εγκαθιδρύσεως. Πρόσθετα η Κυπριακή Κυβέρνηση διαμαρτυρήθηκε έντονα για τη θέση της Βρετανικής Κυβέρνησης ότι είναι επιτρεπτή η παραχώρηση διευκολύνσεων στις Βάσεις προς τρίτη χώρα, με τον ισχυρισμό ότι η Βρετανική κυριαρχία πάνω στις Βάσεις είναι απεριόριστη.
- (3) Δηλώθηκε επίσης ότι οι διευκολύνσεις που έχουν παρασχεθεί περιορίζονταν στη μεταφορά ιατροφαρμακευτικού υλικού ή τροφίμων για τις ανάγκες των αποσπασμάτων και τη διαμετακόμιση μελών της πολυεθνικής δύναμης που αντικαθίστανται. Δηλώθηκε επίσης ότι κατ' εξαίρεση είχε δοθεί άδεια μεταφοράς οπλισμού σε μικρές ποσότητες μέσον του αεροδρομίου της Λάρνακας σε δυο μόνο περιπτώσεις για τις ανάγκες των Γαλλικών και Ιταλικών στρατευμάτων της πολυεθνικής δύναμης.
- (4) Οι διευκολύνσεις που έχουν παρασχεθεί από μέρους της Κυπριακής Κυβέρνησης τοποθετούνται μέσα στα αρχικά πλαίσια τη αποστολής της πολυεθνικής δύναμης, η οποία είχε συσταθεί ύστερα από συμφωνία των ενδιαφερομένων μερών, κατόπιν της εισβολής που έκανε ο Ισραήλ στο Λίβανο, το καλοκαίρι του 1982, και μέσα στο πνεύμα της συμβολής της

Κυπριακής Δημοκρατίας στην επίτευξη ενός γενικώς συμπεφωνημένου ειρηνικού διακανονισμού του Λιβανικού προβλήματος.

- (5) Πρόσθετα δηλώθηκε ότι η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας παρακολουθούσε στενά τις τότε εξελίξεις και βρισκόταν σε επαφή τόσο με τις Κυβερνήσεις των επηρεαζόμενων φίλων αραβικών χωρών, όσο και με τις Κυβερνήσεις που μετέχουν στην πολυεθνική δύναμη. Στις τελευταίες έγινε σαφές ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν θα ανεχθεί κάτω από οποιοδήποτε πρόσχημα τη μετατροπή των παρεχόμενων διευκολύνσεων σε μέσα προσβολής των συμφερόντων των γειτονικών αραβικών χωρών και ότι αν δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που θα παρέβλαπταν τα συμφέροντα των γειτονικών χωρών, η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας θα διαφοροποιείτο.

Οι προαναφερθείσες Κυβερνητικές θέσεις δόθηκαν και γραπτώς προς τη Βουλή σε σχετική απάντηση του Υπουργού Εξωτερικών ημερομηνίας 7 Οκτωβρίου 1983, στις ερωτήσεις που κατέθεσαν τα προαναφερθέντα αξιότιμα Μέλη του Σώματος.

Αναφέροντας η Επιτροπή τις θέσεις αυτές στην παρούσα Έκθεσή της τις υποβάλλει στο Σώμα μαζί με τις επιμέρους απόψεις των Μελών της για σκοπούς παραπέρα συζήτησης του όλου θέματος.

Αναλυτικότερα οι θέσεις των Μελών της Επιτροπής συνοψίζονται στα ακόλουθα:

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ. κ. Ε. Παπαϊωάννου, Γ. Σαββίδης και Μ. Πουμπουρής υποστήριξαν ότι—

- (α) Η απάντηση που δόθηκε στη Βουλή από τον Υπουργό Εξωτερικών στην Ερώτηση που υποβλήθηκε από τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι παραπλανητική. Γιατί, όπως δήλωσε ο ίδιος ο Υπουργός στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών, τουλάχιστον σε δυο περιπτώσεις δόθηκε άδεια μεταφοράς οπλισμού μέσον του αερολιμένα της Λάρνακας ενώ στη γραπτή απάντησή του προς το Σώμα της Βουλής αναφέρεται ότι οι διευκολύνσεις αφορούσαν φάρμακα και τρόφιμα.
- (β) Έγκυρες πληροφορίες μιλούν για παραχώρηση άδειας μεταφοράς οπλισμού μέσον του αερολιμένα της Λάρνακας σε περισσότερες περιπτώσεις. Και η άδεια δόθηκε όχι από το Υπουργικό Συμβούλιο αλλά από ένα Υπουργό ή με απόφαση Υπουργικής Επιτροπής, πράγμα που καθίσταται ακόμα πιο σοβαρό.
- (γ) Η χρησιμοποίηση του αερολιμένα και του λιμένα της Λάρνακας από τέσσερις χώρες του ΝΑΤΟ για μεταφορά πεζοναυτών, οπλισμού και άλλων πολεμοφοδίων, ιδιαίτερα από την ημέρα που οι νατοϊκές αυτές δυνάμεις μπήκαν σε ενεργό δράση κατά των εθνικών, πατριωτικών δυνάμεων του Λιβάνου, που είναι μια φίλη γειτονική χώρα, συνιστά μια απαράδεκτη ενέργεια που συγκρούεται με τη μέχρι σήμερα ακολουθούμενη φιλική πολιτική έναντι των Αράβων. Πρόσθετα έρχεται σε αντίθεση με την αδέσμευτη εξωτερική πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας που τόσο εκτιμάται διεθνώς.
- (δ) Η χρησιμοποίηση του αερολιμένα, του λιμένα και των χωρικών υδάτων της Λάρνακας από τέσσερις χώρες του ΝΑΤΟ για καθαρά στρατιωτι-

κούς σκοπούς τείνει να μετατρέψει το κυπριακό έδαφος σε βάση ταχείας αναδίπλωσης των Αμερικανών ιμπεριαλιστών με τρομερά επικίνδυνες συνέπειες για τον Κυπριακό λαό και την Κύπρο.

- (ε) Το γεγονός ότι κυπριακό έδαφος χρησιμοποιείται από τέσσερις νατοϊκές χώρες για στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά του γειτονικού Λιβάνου είναι δυνατό, σε μια γενικότερη σύρραξη στην περιοχή, να εμπλέξει και την Κύπρο σε αντίποινα.
- (στ) Το κύρος της Κυπριακής Δημοκρατίας εκτίθεται ανεπανόρθωτα τόσο στις αδέσμευτες χώρες όσο και διεθνώς, όταν παραχωρούνται τέτοιες διευκολύνσεις, τη στιγμή που άλλες χώρες, όπως είναι η Ελλάδα και η πιστή νατοϊκή Τουρκία, έχουν αρνηθεί να δώσουν παρόμοιες διευκολύνσεις.
- (ζ) Οι διευκολύνσεις για εφοδιασμό της πολυεθνικής δύναμης μέσω της Κύπρου έχουν παραχωρηθεί λανθασμένα και πολύ πρόχειρα, χωρίς να υπολογιστούν οι τρομερές επιπτώσεις που καθημερινά γίνονται και πιο οφθαλμοφανείς, γι' αυτό και η Κυβέρνηση θα πρέπει αποφασιστικά να θέσει τέρμα στις διευκολύνσεις αυτές, γνωστοποιώντας την απόφασή της στις Κυβερνήσεις των τεσσάρων νατοϊκών χωρών.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Ι. Μάτσης, Κ. Λόρδος και Μ. Χριστοφίδης υποστήριξαν ότι -

- (α) Η προσφορά από την Κύπρο υπηρεσιών σε ειρηνευτικές προσπάθειες και ιδιαίτερα στην περίπτωση της φιλικής γειτονικής χώρας του Λιβάνου, ενδείκνυται και επιβάλλεται.
- (β) Η Κύπρος, η οποία γνώρισε παρόμοιες τραγωδίες στην πρόσφατη ιστορία της, οφείλει να είναι πάντα πρόθυμη στην προσφορά καλών υπηρεσιών για ειρηνευτικούς και ανθρωπιστικούς σκοπούς, άσχετα από το ποια χώρα τις χρειάζεται ή ποιες χώρες και οργανισμοί προσφέρουν τέτοιες υπηρεσίες.
- (γ) Ιδιαίτερα η ειρηνευτική προσπάθεια στο Λίβανο είναι μια προσπάθεια στην οποία συμμετέχουν χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί φιλικές σχέσεις και οι οποίες, όπως αποδείχθηκε, ήταν σε θέση να προσφέρουν τις ειρηνευτικές τους υπηρεσίες με την ταχύτητα που ήταν αναγκαία στην περίπτωση εκείνη.
- (δ) Όπως αποδείχθηκε, δεν υπήρξε καμιά ουσιαστική ή τεκμηριωμένη αντίδραση από οποιοσδήποτε άλλες ενδιαφερόμενες χώρες για την προσφορά της Κύπρου, απεναντίας η προσφορά αυτή εκτιμήθηκε γενικά και παρουσίασε τη χώρα μας διεθνώς ως χώρα σοβαρή, υπεύθυνη και ειρηνική.
- (ε) Η ιδιαίτερη θέση της Κύπρου αναφορικά με το Λίβανο προσέδωσε και προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στη χρήση της σαν χώρου διαμετακόμισης ειρηνευτικών αποστολών προς το Λίβανο.
- (στ) Ως θέμα αρχής ουδέποτε θα δεχθούν τη χρησιμοποίηση Κυπριακού εδάφους σαν χώρου εξορμήσεως ή επεμβάσεως εναντίον οποιασδήποτε γειτονικής χώρας, είτε φιλικής είτε ακόμα και εχθρικής. Τα ίδια Μέλη δήλωσαν επίσης ότι η Κύπρος είναι χώρα που από τη φύση και τη γεωγραφική της τοποθεσία πρέπει να πρωτοστατεί στην επιδίωξη της ειρήνης και της αλληλοκατανόησης μεταξύ των λαών της περιοχής μας.

- (ζ) Επικροτούν την Κυβερνητική απόφαση για παροχή διευκολύνσεων στην πολυεθνική ειρηνευτική δύναμη για το Λίβανο και κρίνουν ότι οι διευκολύνσεις αυτές πρέπει να συνεχιστούν μέχρι να επιτευχθεί η ειρήνευση στη φίλη γειτονική χώρα. Τα ίδια Μέλη δήλωσαν επίσης ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα είναι ιδιαίτερα ικανοποιημένη γιατί οι διευκολύνσεις αυτές εκτιμήθηκαν όχι μόνο από την κυβέρνηση του Λιβάνου αλλά και από όλους τους άλλους που ενδιαφέρονται για την επίτευξη ειρήνης στη χώρα αυτή.

Διατυπώνοντας τις θέσεις της ομάδας του ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Γιαννάκης Ομήρου εξέφρασε τη διαφωνία του για τη χρησιμοποίηση της Κύπρου από την πολυεθνική δύναμη, μέλη της οποίας έπληξαν τις πατριωτικές δυνάμεις του Λιβάνου, τονίζοντας ότι η χρησιμοποίηση της Κύπρου δεν συνάδει με την αδέσμευτη πολιτική, την πολιτική φιλίας προς την Αραβική και Παλαιστινιακή υπόθεση και την κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το ίδιο Μέλος δήλωσε ότι αν πράγματι παραχωρήθηκε άδεια μεταφοράς οπλισμού μέσον του αερολιμένα Λάρνακας το πράγμα γίνεται ακόμα πιο απαράδεκτο και καταδικαστέο γι' αυτό και το Σώμα πρέπει να ζητήσει ευθύνες. Τέλος ο κ. Ομήρου παρατήρησε ότι η όλη συμπεριφορά της Κυβέρνησης στο όλο θέμα είναι απαράδεκτη και έξω από τα πλαίσια της διακηρυγμένης από την ίδια πολιτικής.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Αλέξης Γαλανός και το Μέλος κ. Θαλής Μιχαηλίδης δήλωσαν ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει χειριστεί σαν σύνολο κάτω από τις περιστάσεις σωστά το όλο θέμα και ότι όλες οι ενέργειες της είναι απόλυτα σύμφωνες με τις υποχρεώσεις της Κύπρου ως χώρας-μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Αν υπήρξε κάποια ανακρίβεια στις πληροφορίες που δόθηκαν στη Βουλή δεν ήταν εσκεμμένη και από κακή πρόθεση για να παραπλανήσουν το Σώμα. Τα ίδια Μέλη συμμερίζονται πλήρως τη θέση ότι η προσφορά της Κύπρου αποτελούσε την ελάχιστη βοήθεια που θα μπορούσε να δοθεί στο δοκιμαζόμενο φίλο γειτονικό λαό του Λιβάνου και ότι η προσφορά τέτοιας μορφής υπηρεσιών για ειρηνευτικούς και ανθρωπιστικούς σκοπούς εκτιμάται από ολόκληρο τον Κυπριακό λαό. Η προσπάθεια της Κυβέρνησης κατευθύνεται προς το να διατηρηθεί η κρατική υπόσταση και η εδαφική ακεραιότητα του Λιβάνου και να βοηθηθεί ο φίλος Λιβανικός Λαός στο σύνολό του. Εξάλλου είναι γνωστή η υποστήριξη της Κυβέρνησης και του Κυπριακού λαού προς το Παλαιστινιακό Κίνημα, και αυτή η υποστήριξη έχει αποδειχθεί παντοιοτρόπως ακόμα και πολύ πρόσφατα.

Τα ίδια Μέλη δήλωσαν εξάλλου ότι η Ομάδα τους μελετά προσεκτικά τις εξελίξεις και αν μελλοντικά δημιουργηθεί οποιοδήποτε πρόβλημα που να μη συνάδει με την αδέσμευτη πολιτική της Κύπρου τότε η πολιτική μας όσον αφορά τις παρεχόμενες διευκολύνσεις θα αναπροσαρμοστεί ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

1) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

4) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

5) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6) Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 16.2.84 σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου του 1983 (Αρ. 3 του 1983).

Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περατώθηκε η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Οι απαντήσεις δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 13 Δεκεμβρίου 1983.

«Με βάση την αναδιοργάνωση της Δημόσιας Υπηρεσίας (Ιατρικά Υπηρεσία) οι θέσεις των επιμελητών, ειδικών και ανώτερων ειδικών ιατρών, είναι κατανεμη-

μένες στα διάφορα Νοσοκομεία με βάση συγκεκριμένη διάρθρωση που έχει υποβάλει το Υπουργείο Υγείας, πράγμα που περιλαμβάνεται στο σχέδιο υπηρεσίας των θέσεων αυτών.

Παρά τη διευθέτηση αυτή έχει παρατηρηθεί ότι το Υπουργείο Υγείας αποφεύγει ή δεν εμφανίζεται πρόθυμο να εφαρμόσει τη διάρθρωση αυτή στη συγκεκριμένη περίπτωση του Νοσοκομείου της Πάφου όπου θέση ειδικού παθολόγου ιατρού παραμένει κενή παρόλο που από έτους περίπου έχει προαχθεί ιατρικός λειτουργός για την ως άνω θέση.

Ερωτάται ο Υπουργός Υγείας να πληροφορήσει τη Βουλή:

Μήπως το Νοσοκομείο της Πάφου και οι πολίτες αυτής θεωρούνται δεύτερης κατηγορίας από τις ιατρικές υπηρεσίες; Ή μήπως άλλοι λόγοι και σκοπιμότητες που δεν έχουν σχέση με την εύρυθμη λειτουργία των ιατρικών υπηρεσιών έχουν ληφθεί υπόψη;».

Απάντηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε ερώτηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

- «(α) Οι εκάστοτε διαθέσιμες θέσεις ιατρικού προσωπικού κατανέμονται στα διάφορα Κυβερνητικά Νοσοκομεία με γνώμονα την κάλυψη, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, των αναγκών της υπηρεσίας. Η κατανομή των θέσεων επανεξετάζεται κάθε χρόνο ανάλογα με τα νέα δεδομένα (π.χ. πρόσθετες ανάγκες, πρόσθετες θέσεις, διαθέσιμο προσοντούχο προσωπικό κλπ.).
- (β) Η κατανομή του 1983 πράγματι διαλάμβανε την τοποθέτηση ενός Ειδικού Ιατρού (Παθολογίας) στο Νοσοκομείο Πάφου. Τούτο δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί γιατί παρέμεινε σε εκκρεμότητα η πλήρωση 2 κενών θέσεων Ειδικού Ιατρού (Παθολογίας) μια από τις οποίες προορίζεται για το Νοσοκομείο Πάφου. Παρόμοια εκκρεμότητα υπάρχει και σε άλλο Νοσοκομείο. Σημειώνω πως στην Πάφο υπηρετούν σήμερα δύο Επιμελητές Παθολογίας αντί ένας.
- (γ) Εκκρεμότητες σε σχέση με την κατανομή του προσωπικού είναι αναπόφευκτες λόγω της διαδικασίας που απαιτείται στην πλήρωση των θέσεων, τις μεταθέσεις κλπ. γίνεται όμως κάθε δυνατή προσπάθεια για ν' αποφεύγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις.
- (δ) Το θέμα της τοποθέτησης Ειδικού Παθολόγου στο Νοσοκομείο Πάφου θα επιλυθεί μετά την πλήρωση των 2 κενών θέσεων Ειδικού Παθολόγου (θέση προαγωγής από τη θέση Επιμελητή Παθολογίας).»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ:

Αναβάλλεται η συζήτηση όλων των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ για την προσεχή συνεδρίαση της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 23 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Δημοσίων Υπαλλήλων (Αναδιάρθρωσις Ωρισμένων θέσεων και

- Ρύθμισις επί μέρους συναφών θεμάτων) Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 7) Νόμος του 1983.
 - 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1983.
 - 5) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
 - 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984.
 - 7) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984.
 - 8) Ο περί του Δευτέρου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
 - 9) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
 - 10) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.
 - 11) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
 - 12) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.00 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Πέτας Χρίστος
Πσυμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς δια την 'Αμύναν της Δημοκρατίας Νόμος του 1984», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φάντης, Μ. Χριστοφίδης, Γ. Ομήρου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Λεσχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 1984» που σχετίζεται με προτεινόμενη δανειοδότηση από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας της εταιρείας «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ.» με ποσό £1,600,000, οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Λ. Ιεροδιακόνου, Αλ. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Β. Λυσσαρίδης, Π. Δίγκλης) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο (με την έγκριση παραχώρησης ποσού μόνον £542,000).
- 4) Έκθεση για τους Κανονισμούς (1) «Οι περί Στρατιωτικών Μεταλλίων Κανονισμοί του 1984» και (2) «Οι περί Μεταλλίων της Εθνικής Φρουράς Κανονισμοί του 1984», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα της αναγνώρισης της Εθνικής Οργάνωσης ΕΟΚΑ (Ν. Αναστασιάδης, Αλ. Γαλανός, Α. Φάντης, Β. Λυσσαρίδης, Κ. Παναγίδης) και έγκριση αυτών.
- 5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Σωματείων και Ιδρυμάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και έγκριση αυτών.

- 6) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
- 7) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 8) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Η έλλειψη ειδικού παθολόγου στο νοσοκομείο της Πάφου)

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 23ης Φεβρουαρίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού μπούμε στην ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίας θα ήθελα να αναγγείλω την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής σχετικά με τη θέση στις Επιτροπές του Βουλευτή κ. Ανδρέα Μαθηκολώνη. Ο κ. Μαθηκολώνης θα είναι Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων και Μέλος των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Νομικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Κανονισμού της Βουλής.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α' που αφορά τη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο νομοσχέδιο που είναι έτοιμο στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών όπως αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε επτά συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16, 20 και 30 Ιανουαρίου και στις 8, 15, 16 και 20 Φεβρουαρίου 1984. Σε ορισμένες από τις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατέθεσαν στην Επιτροπή αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν αναφορικά με το υπό εξέταση νομοσχέδιο. Σε μια από τις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Κυπριακού και Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ καθώς και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών και Ελεγκτών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναθεώρηση του δασμολογίου πάνω σε ορισμένα εισαγόμενα είδη ώστε να αυξηθεί η δασμολογική προστασία που παρέχεται σε διάφορους εγχώριους βιομηχανικούς κλάδους ή σε κλάδους που αντιμετωπίζουν οξύ ανταγωνισμό από το εξωτερικό. Παράλληλα μειώνονται οι εισαγωγικοί δασμοί ορισμένων υλικών που εισάγονται για χρήση από την εγχώρια βιομηχανία με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας ορισμένων προϊόντων που παράγονται στον τόπο.

Σύμφωνα με τη γνωστή συνταγματική πρόνοια, οι προτεινόμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο διαφοροποιήσεις στους εισαγωγικούς δασμούς, τέθηκαν σε ισχύ από την ημέρα της κατάθεσης του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή, δηλαδή τη 12η Ιανουαρίου 1984.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου που συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η παροχή δασμολογικής προστασίας στη βιομηχανική μας παραγωγή, που αποτελεί πάγια τακτική της Κυβέρνησης από την εποχή της ανεξαρτησίας, έχει καταστεί ακόμα πιο επιτακτική κάτω από τα σημερινά δεδομένα, ιδιαίτερα μετά τη βελτίωση γενικά του βιοτικού επιπέδου και την παρατηρηθείσα τάση των πιο ευπόρων κυρίως εισοδηματικών στρωμάτων να προτιμούν τα εισαγόμενα προϊόντα, έστω και αν οι τιμές τους είναι πιο ψηλές απ' εκείνες των παραγομένων επιτοπίως ή η ποιότητά τους είναι υποδεέστερη. Ενόψει της κατάστασης αυτής αλλά και εξαιτίας του γεγονότος ότι διάφορες χώρες

επιδοτούν με διάφορα μέσα τις εξαγωγές τους, οι αρμόδιες Κυβερνητικές υπηρεσίες, αφού έλαβαν σοβαρά υπόψη και τις σχετικές εισηγήσεις, τόσο του ΚΕΒΕ όσο και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, έχουν καταρτίσει κατάλογο βιομηχανικών κλάδων για τους οποίους και γίνεται εισήγηση να παρασχεθεί αυξημένη δασμολογική προστασία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, οι κλάδοι για τους οποίους γίνεται εισήγηση να αυξηθεί η δασμολογική τους προστασία διαχωρίζονται σε δυο βασικά κατηγορίες:—

- (α) Τους βιομηχανικούς εκείνους κλάδους στους οποίους έχουν επενδυθεί μεγάλα ποσά, έχουν μεγάλη παραγωγική δυναμικότητα, παράγουν προϊόντα εφάμιλλα με τα εισαγόμενα, έχουν σημαντικές εξαγωγές αλλά επηρεάζονται αρνητικά είτε λόγω των μεθόδων αθέμιτου ανταγωνισμού που ακολούθησαν χώρες από τις οποίες εισάγουμε παρόμοια προϊόντα, είτε σαν αποτέλεσμα της προτίμησης που παρατηρείται στα εισαγόμενα είδη. Σαν τέτοιοι κλάδοι μπορούν να αναφερθούν εκείνοι της ένδυσης και υπόδησης και των επίπλων.
- (β) Τους βιομηχανικούς εκείνους κλάδους οι οποίοι δεν έχουν αναπτυχθεί σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό εξαιτίας του ανταγωνισμού που αντιμετώπιζουν από το εξωτερικό αλλά είναι σε θέση να καλύψουν ολόκληρη την εγχώρια ζήτηση με αρκετά καλή ποιότητα και σε ικανοποιητικές τιμές.

Ταυτόχρονα με την προσφερόμενη πιο πάνω δασμολογική προστασία γίνεται επίσης εισήγηση για τη μείωση των εισαγωγικών δασμών ορισμένων υλικών που εισάγονται για χρήση από την εγχώρια βιομηχανία έτσι που να μειωθεί το κόστος παραγωγής και ν' αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα ορισμένων εγχώρια παραγόμενων προϊόντων.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του δασμολογίου αναμένεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των αρμοδίων, να έχουν ευεργετικά αποτελέσματα τόσο πάνω στο επίπεδο απασχόλησης όσο και πάνω στο ρυθμό ανάπτυξης οικονομίας και στο ισοζύγιο πληρωμών. Αναμένεται επίσης να επιδράσουν θετικά στην όλη προσπάθεια που καταβάλλεται για ενίσχυση των εξαγωγών μας αφού θα οδηγήσουν στην αύξηση της συνολικής παραγωγής των επηρεαζόμενων κλάδων και κατ' επέκταση στη μείωση του ανά μονάδα κόστους παραγωγής.

Η πραγματική απώλεια των δημόσιων προσόδων που θα προκύψει από την αναμενόμενη υποκατάσταση των εισαγόμενων ειδών με εγχώρια προϊόντα, καθώς και από την απαλλαγή εισαγωγικών δασμών ορισμένων υλικών, αναμένεται να είναι αμελητέα γιατί παρόλο που οι εισαγωγές των εμπορευμάτων που επηρεάζονται θα μειωθούν, εντούτοις αυτές θα υπόκεινται σε ψηλότερους συντελεστές δασμού.

Οι εκπρόσωποι των διαφόρων οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής στη συντριπτική τους πλειοψηφία τάχθηκαν υπέρ των προνοιών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου το οποίο και χαρακτήρισαν ως ικανοποιητικό μέτρο προστασίας της ντόπιας βιομηχανίας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν εντούτοις την ανάγκη λεπτομερούς ανάλυσης των επιμέρους προνοιών του νομοσχεδίου για μια ορθολογιστική και ισοζυγισμένη υποστήριξη της Κυπριακής βιομηχανίας και της οικονομίας γενικότερα, υποδεικνύοντας σειρά περιπτώσεων στις οποίες η προσφερόμενη προστασία δυνατό να οδηγήσει σε αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέ-

σηματα. Εκπρόσωποι άλλων οργανώσεων εξέφρασαν την άποψη ότι η προστασία ορισμένων ειδών δεν δικαιολογείται από τη στιγμή που απουσιάζουν τα αναγκαία μέτρα και μέσα προστασίας του καταναλωτή από την άποψη τιμής και ποιότητας των επιτόπια παραγόμενων προϊόντων.

Θα πρέπει στο παρόν στάδιο να σημειωθεί ότι, εκτός από τους εκπροσώπους μαζικών οργανώσεων οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να εκθέσουν προφορικά τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής, στη διάρκεια της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κατατέθηκε στην Επιτροπή πληθώρα υπομνημάτων και μελετών για μια μεγάλη σειρά βιομηχανικών κλάδων που επηρεάζονται από τις προτεινόμενες δασμολογικές διαφοροποιήσεις. Όλες οι γραπτές αυτές απόψεις αποτέλεσαν αντικείμενο διεξοδικής εξέτασης από την Επιτροπή και κατά συνέπεια έχουν ληφθεί σοβαρά υπόψη στα πλαίσια της όλης ανάλυσης και εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή επιθυμεί εκ προοιμίου να παρατηρήσει ότι η λήψη μέτρων για την προστασία και ενθάρρυνση βιώσιμων εγχώριων, βιομηχανιών αποτελεί ορθή πολιτική, γι' αυτό και την υποστηρίζει πλήρως. Η Επιτροπή πιστεύει επίσης ότι αποτελεί πια γεγονός ότι η ανταγωνιστικότητα της εγχώριας βιομηχανίας έχει επηρεαστεί σε ανησυχητικό βαθμό κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι πολλές χώρες για να προστατεύσουν τη δική τους βιομηχανία από το συναγωνισμό εισαγόμενων ομοειδών προϊόντων κάμνουν χρήση διάφορων μορφών προστασίας της βιομηχανικής τους παραγωγής που σε πολλές περιπτώσεις εξικνούνται σε ανορθόδοξες μεθόδους ή και αθέμιτα μέσα εμπορικού ανταγωνισμού. Γι' αυτό και η Επιτροπή, ως θέμα αρχής, επανατονίζει ότι επικροτεί κάθε μέτρο που τείνει να προστατεύσει συγκεκριμένους βιώσιμους κλάδους της Κυπριακής βιομηχανίας που είναι σε θέση να παράξουν προϊόντα καλής ποιότητας, υψηλής προστιθέμενης αξίας, σε επαρκείς ποσότητες και σε λογικές τιμές. Αντίθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι μέσα στα πλαίσια της λήψης των πιο πάνω μέτρων δεν μπορεί ούτε και πρέπει να ενθαρρύνονται δασμοβίωτες βιομηχανίες ή και βιομηχανίες που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά και άλλα προβλήματα γιατί, εκτός του ότι στην πραγματικότητα δεν υποβοηθούνται, η απλή και μόνον υιοθέτηση προστατευτικών μέτρων αποτελεί εμπόδιο στην ορθολογιστική αναπτυξιακή πορεία της βιομηχανίας και της οικονομίας γενικότερα. Ιδιαίτερα η Επιτροπή αδυνατεί να δεχθεί την προστασία εκείνων των βιομηχανικών κλάδων που δεν είναι σε θέση να παράξουν προϊόντα καλής ποιότητας, τα οποία να είναι σε θέση να υποκαταστήσουν αποτελεσματικά εισαγόμενα προϊόντα, αλλ' ούτε και δέχεται η προσφερόμενη δασμολογική προστασία να αποτελέσει αφετηρία αύξησης της τιμής των επιτόπια παραγόμενων προϊόντων, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση θα προκύψουν σοβαρότερα προβλήματα από αυτά που το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει στόχο να θεραπεύσει.

Ενόψει των πιο πάνω και προτού η Επιτροπή προχωρήσει στη μελέτη, κατά περίπτωση, της προσφερόμενης δασμολογικής προστασίας, θεώρησε σκόπιμο να ζητήσει σαφή δήλωση εκ μέρους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας που να διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που οι προστατευόμενες τώρα βιομηχανίες προσπαθήσουν να εκμεταλλευθούν την προστασία που τους παρέχεται σε βάρος των καταναλωτών, η Κυβέρνηση δεν θα διστάσει να προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων, περιλαμβανομένης και της άρσης της παρεχόμενης τώρα προστασίας. Συναφώς κατατέθηκε εγγράφως ενώπιον της Επιτροπής ότι, σε περίπτωση που θα παρουσιαστούν κρούσματα εκμετάλλευσης του καταναλωτικού κοινού, πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η κήρυξη των προϊόντων για τα οποία

προτείνεται τώρα δασμολογική προστασία ως ελεγχομένων. Για τον ίδιο σκοπό δηλώθηκε επίσης ότι έχουν δοθεί σαφείς οδηγίες προς την Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών για τη συστηματική παρακολούθηση της εξέλιξης των τιμών και του ποιοτικού ελέγχου και τη λήψη μέτρων για να αποφευχθεί οποιαδήποτε εκμετάλλευση του καταναλωτικού κοινού. Η Επιτροπή δηλώνει ότι εκ πρώτης όψεως είναι ικανοποιημένη από τις πιο πάνω δηλώσεις, γι' αυτό και για σκοπούς αυστηρής τήρησής τους και στην πράξη καλεί το Υπουργείο Εμπορίου & Βιομηχανίας να ενημερώνει ανά εξαμηνία τη Βουλή για τη διακύμανση των τιμών των προστατευόμενων τώρα προϊόντων, διαδηλώνοντας συνάμα την ομόφωνη απόφαση των Μελών της ότι και η ίδια η Επιτροπή, σε περίπτωση που θα εξελιχθούν διαφορετικά τα πράγματα, δεν θα διστάσει να καταθέσει στη Βουλή σχετική πρόταση νόμου που να θέτει κάτω από έλεγχο τα προστατευόμενα αυτά προϊόντα. Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα εκτιμήσουν σωστά την προσφερόμενη τώρα προς αυτούς προστασία και δεν θα υπάρξει ανάγκη επίκλησης αυτού του μέτρου.

Με γνώμονα τα πιο πάνω αλλά και με βάση τα πιο κάτω κριτήρια η Επιτροπή προχώρησε στην εξέταση κάθε μιας περίπτωσης ξεχωριστά, παίρνοντας τις ανάλογες αποφάσεις τις οποίες και υποβάλλει ενώπιον του Σώματος με την ομόφωνη εισήγηση όπως τις υιοθετήσει ψηφίζοντας σε νόμο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

- (α) Ποσοστό προστιθέμενης αξίας της εγχώριας βιομηχανίας και αριθμός των απασχολούμενων σ' αυτή.
- (β) Τα προστατευόμενα προϊόντα να είναι καλής ποιότητας και αναγνωρισμένων προδιαγραφών και να προσφέρονται ως ικανοποιητικά, από κάθε άποψη, υποκατάστατα ομοειδών εισαγομένων.
- (γ) Τα προστατευόμενα προϊόντα να μη αναφέρονται ή να σχετίζονται με μονοπωλιακές ή ολιγοπωλιακές καταστάσεις.
- (δ) Η προτεινόμενη δασμολογική προστασία να μην επηρεάζει εισαγωγικούς δασμούς πάνω σε πρώτες ύλες, ημικατεργασμένα ή και τελικά αγαθά που χρησιμοποιούνται ευρέως στην παραγωγική διαδικασία.
- (ε) Η αύξηση του δασμού να μη περιλαμβάνει είδη που δεν παράγονται στον τόπο, είτε ποιοτικά, είτε σε ποικιλία είτε σε μέγεθος, ή να αναφέρεται σε είδη για τα οποία υπάρχει μόνο μια ντόπια βιομηχανία περιορισμένης παραγωγικής δυναμικότητας ή σχετίζεται με είδη για τα οποία υπάρχει και λειτουργεί αρκούντως ικανοποιητικά το μέτρο των ποσοτικών περιορισμών.
- (στ) Η προτεινόμενη αύξηση δασμού να μην αφορά εισαγόμενα αγαθά για τα οποία οι ξένοι τουρίστες κατά κύριο λόγο επιδεικνύουν ιδιαίτερη προτίμηση και νοούμενου ότι δεν προσφέρονται παραπλήσια υποκατάστατα των ειδών αυτών ή εν πάση περιπτώσει η αξία τους σε εισαγωγές να είναι αμελητέα σε σχέση με την εγχώρια παραγωγή.

Προτού η Επιτροπή διαγράψει τις εισηγήσεις ή/και θέσεις της στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο θεωρεί σκόπιμο να παρατηρήσει ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν αποτέλεσε αντικείμενο σωστής και διεξοδικής εξέτασης από το αρμόδιο Υπουργείο, πράγμα που επέβαλλε εκ των πραγμάτων η φύση του προτεινόμενου μέτρου, με αποτέλεσμα σε πλείστες όσες περιπτώσεις να προκύπτει ανάγκη πρόθεσης τεκμηρίωσης κάθε περίπτωσης ξεχωριστά ή και να τεθεί η Επιτροπή ενώπιον

στοιχείων και δεδομένων, για τα ίδια θέματα, που δεν συμφωνούσαν μεταξύ τους. Η ίδια δυστυχώς προχειρότητα ίσχυσε και στην εξέταση των διαφόρων αιτήσεων για δασμολογική προστασία με αποτέλεσμα να προκύψει η ανάγκη συμπλήρωσης της δασμολογικής προστασίας για αριθμό προϊόντων για τα οποία, ενώ ήταν σαφώς και εκ των προτέρων γνωστή η ιδιάζουσα περίπτωση τους, εντούτοις είχαν συγκαταλεγεί στα προτεινόμενα μέτρα χωρίς τις ενδεδειγμένες εξαιρέσεις και διαφοροποιήσεις. Γι' αυτό και οι ίδιοι οι εισηγητές του νομοσχεδίου αυτού επανήλθαν μεταγενέστερα με συμπληρωματικές τροποποιήσεις πάνω στο προτεινόμενο δασμολόγιο τις οποίες η Επιτροπή ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να υιοθετήσει.

Η Επιτροπή επιθυμεί με την ευκαιρία αυτή να τονίσει ότι θα αρνηθεί στο μέλλον να εξετάσει περιπτώσεις δασμολογικής προστασίας που δεν θα έχουν το τεκμήριο της διεξοδικής και αναλυτικής εξέτασης και να υποστηρίζονται με όλα τα αναγκαία πρόσφατα στοιχεία και δεδομένα. Γιατί, όπως είναι ευνόητο, όταν απουσιάζουν τα αναγκαία δεδομένα που συνθέτουν το όλο πρόβλημα η Επιτροπή δεν υποβοηθείται στο έργο της, πρόσθετα δε αποτελούν πηγή άσκοπων και αχρείαστων αντιδράσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων πλευρών, με αποτέλεσμα να καθίσταται το έργο της Επιτροπής ακόμα πιο δύσκολο και περίπλοκο.

Εφαρμόζοντας η Επιτροπή τα προαναφερθέντα κριτήρια έχει καταλήξει στο ομόφωνο συμπέρασμα να εισηγηθεί είτε πλήρη απόρριψη της προτεινόμενης δασμολογικής προστασίας για αριθμό προϊόντων είτε σχετική μείωσή της για αριθμό άλλων ειδών που αναλυτικότερα και κάτω από τη γενική τους κατάταξη αναφέρονται στο Παράρτημα που επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση της Επιτροπής. Ως αποτέλεσμα επίσης των διαφοροποιήσεων που τώρα προτείνονται έχει προκύψει η ανάγκη για την πραγματοποίηση και αριθμού άλλων δασμολογικών ανακατατάξεων των επηρεαζόμενων προϊόντων, οι οποίες και ενσωματώθηκαν στα αντίστοιχα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με βάση τις εισηγήσεις της αυτές και χωρίς να σημαίνει ότι η Επιτροπή εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις, ενδεικτικά αναφέρει ότι δεν έχει αποδεχθεί αυξήσεις σε είδη για τα οποία δεν υπάρχουν πρότυπα και προδιαγραφές, και κατά συνέπεια δεν διασφαλίζεται η ανάλογη προστασία του καταναλωτή όπως επίσης είδη που χρησιμοποιούνται για επαγγελματικούς σκοπούς. Η Επιτροπή δεν έχει επίσης αποδεχθεί τη δασμολογική προστασία στο προτεινόμενο από την Κυβέρνηση ύψος σε είδη που υπάρχει ήδη και λειτουργεί αρκούντως ικανοποιητικά το μέτρο των ποσοτικών περιορισμών ή σε είδη τα οποία αποτελούν την πρώτη ύλη η οποία χρησιμοποιείται πλατειά στην υπόλοιπη παραγωγική διαδικασία. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι σε ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές η ζητούμενη προστασία, αν υιοθετείτο στο σύνολό της, θα έπληττε συναγωνιστικές βιομηχανίες είτε γιατί δεν θα προσφέρετο προς αυτές στην απαιτούμενη ποσότητα και μέγεθος το προστατευόμενο τώρα είδος είτε γιατί η ίδια βιομηχανία λόγω περιορισμένης παραγωγικής δυναμικότητας δεν θα ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στις ανάγκες των υπόλοιπων βιομηχανιών.

Χαρακτηριστικά επίσης αναφέρεται ότι ανάμεσα στα προτεινόμενα προστατευτικά μέτρα περιλαμβάνονται περιπτώσεις προστασίας βιομηχανιών με κατά κύριο λόγο εξαγωγικό προσανατολισμό, με αποτέλεσμα η προσφερόμενη προστασία να είναι θεωρητικής και μόνο σημασίας (π.χ. σάκκοι υφαντοί κλπ.). Άποψη εν προκειμένω της Επιτροπής είναι ότι θα πρέπει οι αρμόδιοι να εξετάσουν και υιοθετήσουν άλλους υπαλλακτικούς τρόπους βοήθειας προς τις επηρεαζόμενες βιομηχανίες για να καταστεί η προσφερόμενη τώρα θεωρητική προστασία πιο

ουσιαστική και αποτελεσματική στα πλαίσια των ίδιων στόχων και επιδιώξεων που το υπό συζήτηση νομοσχέδιο επιδιώκει.

Οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης συμφώνησαν με τις διαπιστώσεις αυτές της Επιτροπής και ανέλαβαν την υποχρέωση να πάρουν και εφαρμόσουν τα ενδεδειγμένα μέτρα το ταχύτερο.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί από την Επιτροπή ορισμένα είδη από τα προστατευόμενα όπως και σειρά άλλων τυγχάνουν ικανοποιητικής προστασίας με βάση το μέτρο των ποσοτικών περιορισμών. Η Επιτροπή θεωρεί εντούτοις σκόπιμο να αναφέρει ότι το μέτρο των ποσοτικών περιορισμών δεν υιοθετείται πάντοτε κατά τρόπο αντικειμενικό με αποτέλεσμα να εκφράζονται κατά καιρούς παράπονα δυσμενούς ή ευμενούς μεταχείρισης. Θεωρώντας η Επιτροπή το μέτρο αυτό ως μέσο άσκησης βιομηχανικής πολιτικής με σημαντικές προεκτάσεις και επιπτώσεις σ' ολόκληρη την υπόλοιπη οικονομία, είναι της γνώμης ότι η υιοθέτηση του μέτρου αυτού πρέπει να τίθεται και κάτω από την έγκριση της Βουλής. Γι' αυτό και εισηγείται όπως η Βουλή ενημερώνεται ανελλιπώς για τα μέτρα που λαμβάνονται προς αυτή την κατεύθυνση. Συναφώς αναμένεται ότι το αρμόδιο Υπουργείο θα συμμορφωθεί προς τις εισηγήσεις αυτές, διαφορετικά η Επιτροπή θα είναι υποχρεωμένη να εισηγηθεί στη Βουλή σχετική τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τη νομοθετική ρύθμιση του όλου θέματος.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω παρατηρήσεων και εισηγήσεών της η Επιτροπή έχει προβεί στη δέουσα νομοτεχνική επεξεργασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου περιλαμβάνοντας ταυτόχρονα σχετική πρόνοια σύμφωνα με την οποία οι προτεινόμενες διαφοροποιήσεις θα αρχίσουν εφαρμοζόμενες από την ημέρα ψηφίσεως του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, δηλαδή την 23η Φεβρουαρίου 1984.

Προτεινόμενες διαφοροποιήσεις στους εισαγωγικούς δασμούς

ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΔΑΣΜΟΣ		ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	
	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ
Καφές καβουρδισμένος ή αλεσμένος	37.3%	48%	28%	36%
Έλαια φυτικά, εξευγενισμένα (refined)	16%	20%	6.4%	8%
Μαργαρίνη	20%	25%	16%	20%
Έτερα βρώσιμα λίπη	16.3%	25%	Ατελώς	Ατελώς
Λουκάνικα (σαλάμια κλπ.)	33.4%	40%	25%	30%
Χαμ	26%	40%	10.4%	16%
Διογκωμένες νιφάδες αραβοσίτου και παρόμοια παρα- σκευάσματα (τυράκια ή τσίπιτος)	42.8%	60%	30%	42%
Φρυγανιές (καπύρες)	39%	60%	25.4%	39%
Μπισκόττα, κέικ, κλπ.:-				
(α) Κεκαλυμμένα ή περιέχοντα κακάο ή σοκολάτα	65.1%	80%	48.8%	60%
(β) Λοιπά	48.8%	60%	48.8%	60%
Απορροφητικός βάμβακας και έμπλαστρα (τσιρώτα)	19.5%	30%	12.4%	19%
Κρέμα και αφρός ξυρίσματος	45.5%	70%	40.3%	62%
Κόλλες σε συσκευασίες για λιανική πώληση	26%	40%	20.8%	32%
Λοιπά	26%	40%	15.6%	24%
Σπίρτα σε κουτιά περιέχοντα 50—60 σπέρτα το κάθε κουτί	647 μιλς τη γρόσα κουτιά	965 μιλς τη γρόσα κουτιά	502 μιλς τη γρόσα κουτιά	750 μιλς τη γρόσα κουτιά
Σπίρτα σε κουτιά περιέχοντα 50 ή λιγότερα σπέρτα	585 μιλς τη γρόσα κουτιά	900 μιλς τη γρόσα κουτιά	451 μιλς τη γρόσα κουτιά	695 μιλς τη γρόσα κουτιά

Λοιπά	83 μιλς τη χιλ.	120 μιλς τη χιλ.	62 μιλς τη χιλ.	90 μιλς τη χιλ.
Ταινία ή φύλλα εκ πλαστικών υλών εις κυλίνδρους, κομμωμένα	18.2%	28%	5.2%	8%
Χειρόκτια (γάντια) από καουτσούκ (εξαιρουμένων των αποστειρομένων χειρουργικών γαντιών)	32.5%	50%	15.6%	24%
Υφάσματα εκ νημάτων χέρτου	15.6%	24%	5.2%	8%
Χάρτης αλληλογραφίας συσσωματωμένος εις δεσμίδας, φάκελλοι κλπ.	26%	40%	20.2%	31%
Λωρίδες χάρτου κομμωμένοι εκτός εκείνων για ετικέττες	15.6%	24%	8.5%	13%
Χάρτης διάτρητος εις συνεχείς λωρίδες κλπ για χρήση σε μηχανές της κλάσεως 84.53 (ηλεκτρονικούς υπολογιστές).	26%	40%	Ατελώς	Ατελώς
Ρόλλοι καταγραφής για στατιστικές και υπολογιστικές μηχανές	15.6%	24%	Ατελώς	Ατελώς
Ακρυλικά νήματα βαμμένα	13%	20%	5.2%	8%
Ετικέτται, εμβλήματα κλπ. υφασμένα	19.5%	30%	10.4%	16%
Προσόψια χειρός, προσώπου και λουτρού, τραπεζομάνδηλα, πετσέτται τραπέζης και μαγειρίου	48.6%	68%	30.6%	47%
Λοιπά (σεντόνια κλπ.)	44.2%	68%	18.2%	28%
Καλύμματα καθισμάτων αυτοκινήτων	26%	40%	10.4%	16%
Υποδήματα από καουτσούκ. (64.01.19)	55.3%	85%	43.6%	67%
Υποδήματα εκ τεχνητής πλαστικής ύλης (64.01.90)	71.9%	85%	65.1%	77%
Παντούφλαι και υποδήματα οικιακής χρήσεως εξαιρουμένων των εχόντων τα άνω μέρη εκ καουτσούκ έτερα υποδήματα μετά των άνω μερών εξ ολοκλήρου ή κυρίως εκ δέρματος ή υφαντικών υλών (64.02.20, 64.03.20, 64.04.20)	78.3%	85%	70.9%	77%

ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΔΑΣΜΟΣ		ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	
	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ
Έτερα Υποδήματα (64.02.90, 64.03.90, 64.04.90)	71.9%	85%	65.1%	77%
Σωλήνες και εξαρτήματα αυτών. Φύλλα, σανίδες και πλάκες. Δοχεία αποθηκείσεως ύδατος (storage water tanks). Κέραμοι επικαλύψεως κορυφής στεγών (ridge tiles)	39%	60%	20.2%	31%
Σχήματα και τομαί εκ σιδήρου ή χάλυβος κατάλληλα να χρησιμοποιηθούν ως «κάσια» για πόρτες ή παράθυρα	13%	20%	Ατελώς	Ατελώς
Σύρματα μη επικεχρισμένα	22.8%	35%	12.4%	19%
Σωλήνες και απαρχαί (blanks) εκ σιδήρου (πλην των εκ χυτοσιδήρου) ή χάλυβος, εξαιρέσει των υδροηλεκτρικών αγωγών υψηλής πίεσεως:- Μαύροι συγκολλημένοι (welded) εσωτερικής διαμέτρου μιας ίντζας έως τεσσάρων ιντζών (αμφοτέρων συμπεριλαμβανομένων)	32%	40%	20%	25%
Γαλβανισμένοι συγκολλημένοι (welded) εσωτερικής διαμέτρου μιας ίντζας έως τεσσάρων ιντζών (αμφοτέρων συμπεριλαμβανομένων)	32%	40%	20%	25%
Μαύροι συγκολλημένοι (welded) εσωτερικής διαμέτρου 1/2 έως 1 ίντζας	28.6%	40%	20%	28%
Γαλβανισμένοι συγκολλημένοι (welded) εσωτερικής διαμέτρου 1/2 έως 1 ίντζας	28.6%	40%	20%	28%
Τετράγωνοι ή ορθογώνιοι (πασαμάνα)	26%	40%	10.4%	16%
Γωνίαι διάτρητοι εκ σιδήρου ή χάλυβος δια μεταλλικά ράφια	26%	40%	15.6%	24%
Ικριώματα (σκαλωσιές) εκ σωλήνων σιδήρου ή χάλυβος	26%	40%	10.4%	16%

Καρφοβελόναι εκτός εκείνων που καρφώνονται με πιστόλια	32%	40%	16%	20%
Ξυλόβιδες	26%	40%	10.4%	16%
Καρφίδες (καρφίτσες)	26%	40%	20.2%	31%
Θερμάστρες υγραερίου	32%	40%	12.8%	16%
Ψωμοθήκες εκ σιδήρου ή χάλυβος	26%	40%	20.2%	31%
Χυτά καλύμματα φρεατίων υπονόμων	26%	40%	15.6%	24%
Ράβδοι, γωνίες, μορφαί κλπ. εξ αλουμινίου, ανοδειωμένοι, εστιλβωμένοι, επικεχρισμένοι ή επικεκαλυμμένοι	16%	20%	12.8%	16%
Σωλήνες και ράβδοι κοίλοι εξ αλουμινίου, ανοδειωμένοι, εστιλβωμένοι, επικεχρισμένοι ή επικεκαλυμμένοι	13%	20%	5.2%	8%
Πτύα (φτυάρια) οικιακής χρήσεως	26%	40%	15.6%	24%
Λοιπά πτύα (φτυάρια)	26%	40%	10.4%	16%
Στροφείς (μεντεσέδες) για πόρτες και παράθυρα	26%	40%	20.2%	31%
Μηχανισμοί για συρόμενες θύρες	26%	40%	15.6%	24%
Συνδετήρες επιστολών ή χάρτου, συνδετήρες συρματινοί(κλιπς) και συνοχείς (stalles) για γραφεία	26%	40%	15.6%	24%
Σύρματα, ραβδία, ηλεκτρόδια και παρόμοια εκ κοινών μετάλλων, επενδεδυμένα δι' υλικών διευκολυνόντων την τήξιν διά συγκολλήσεις μετάλλων	26%	40%	10.4%	16%
Ηλιακοί θερμοσίφωνες και συλλέκτες ηλιακών ακτίνων	32%	40%	6.4%	8%
Φίλτρα αέρος, ελαίου και πετρελαίου για μηχανοκίνητα οχήματα	32.5%	50%	19.5%	30%
Αναμικτήρες σκυροκονιάματος (μπετονιέρες), χωρητικότητας 10 κυβ. ποδών ή μικροτέρας	28%	35%	16%	20%
Αεριζόμενα καθίσματα ή σκεπάσματα καθισμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα	35.8%	55%	25.4%	39%
Βούρτσες (ψήκτρες) βαφής	26%	40%	10.4%	16%

ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΔΑΣΜΟΣ		ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	
	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ
Βούρτσες (ψήκτρες) σκουπίσματος	26%	40%	20.2%	31%
Κομβία	26%	40%	20.2%	31%
Καθίσματα για μηχανοκίνητα οχήματα	65%	100%	35.1%	54%
Λοιπά καθίσματα εκ ξύλου	86.2%	100%	64.7%	75%
Λοιπά καθίσματα πλην των εκ ξύλου	85.2%	100%	59.6%	70%
Διάτρητοι γωνίαι και παρόμοια μέρη μεταλλικών επιπλων	65%	100%	25.4%	39%
Λοιπά έπιπλα εκ ξύλου	86.2%	100%	64.7%	75%
Λοιπά έπιπλα πλην των εκ ξύλου	85.2%	100%	59.6%	70%
Υπόβαθρα στρωμάτων, στρώματα κλπ.	85.2%	100%	59.6%	70%
Φερμουάρ των οποίων το εκ μετάλλου τμήμα υπερβαίνει τα 5 χιλιοστόμετρα	28.6%	44%	15.6%	24%
Σοκολάτες	68.6%	80%	60%	70%
Σάλτσες και έτερα παρασκευάσματα περιέχοντα ντομάτα	50.8%	60%	44%	52%
Νερό	39%	60%	26%	40%
Αναψυκτικά	48%	60%	32%	40%
Μπογιές	44.7%	46%	35%	36%
Μείγματα ευωδών ουσιών	15.6%	24%	Ατελώς	Ατελώς
Εντομοκτόνα για οικιακή χρήση	24%	30%	12.8%	16%
	ή	ή	ή	ή
	76 μιλς έκαστον	95 μιλς έκαστον	40 μιλς έκαστον	50 μιλς έκαστον
Οικιακά σκεύη εξ αλουμινίου	26%	40%	20.2%	31%
Κέραμοι, κλπ.	20.8%	32%	10.4%	16%
Πλακίδια δαπέδων, επενδύσεως τοίχων κλπ. εμβαδού 256 Τ.Σ. και άνω	20.8%	32%	15.6%	24%

Υάλινα είδη φωτισμού	26%	40%	20.2%	31%
Λυχνίαι και άλλα φωτιστικά εκ κοινού μετάλλου	26%	40%	20.2%	31%
Μπαταρίες μηχανοκινήτων οχημάτων	48%	60%	32%	40%
Υφάσματα προσοπίων, υφαντά ή πλεκτά	48%	68%	20%	28%
Προσόψια χειρός, προσώπου και λουτρού, τραπεζο- μάντηλα και πετσέτται	44.2%	68%	30.6%	47%
Αποσμητικά χώρων	45.5%	70%	30.6%	47%
Λαβαί εργαλείων και σαρώθρων	15.6%	24%	10.4%	16%
Είδη Ιματισμού από δέρμα	85.2%	100%	71.8%	88%
Είδη Ιματισμού από καουτσούκ	65%	100%	52%	80%
Είδη Ιματισμού από πλαστικές ύλες και εξαρτήματα	65%	100%	57.2%	88%
Τεχνουργήματα από φυσικές και τεχνητές γούννες	65%	100%	57.2%	88%

Είδη Ιματισμού πλεκτά, εξ υφαντικών υλών:-

(α)	65%	100%	57.2%	88%
(β)	έως		έως	
(γ)	85.2%		75%	
(δ)				

Είδη Ιματισμού μη πλεκτά εξ υφαντικών υλών:

(α)				
(β)				
(γ)				
(δ)	65%	100%	57.2%	88%
(ε)	έως		έως	
(στ)	85.2%		75%	
(ζ)				
(η)				
(θ)				
(ι)				

ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ ΔΑΣΜΟΣ		ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	
	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ	ΕΟΚ	ΓΕΝΙΚΟΣ
Πλακίδια, κύβοι και πλάκες δαπέδου (μαρμαρίνες) . .	20.8%	32%	15.6%	24%
Πλαστικοί σωλήνες όλων των τύπων εσωτερικής διαμέτρου μη υπερβαινούσης τας 8 ίντζας Πολυαιθυλένιον εις διαφανή φύλλα, τόπια, μεμβράνες, ταινίας ή ελάσματα (εκτός εκείνων που χρησιμοποιούνται για χαρτούσιες)	20.8%	32%	15.6%	24%
Πλαστικά καθίσματα και σκεπάσματα αποχωρητηρίων λουτήρες και δοχεία νυκτός	35.7%	50%	25%	35%
Λοιπά πλαστικά σκεύη και προσαρτήματα υγιεινής . .	32.5%	50%	15%	23%
Έτερα αντικείμενα οικιακής χρήσεως εκ πλαστικών υλών. Σάκκοι και δοχεία συσκευασίας και λοιπά αντικείμενα δια την μεταφοράν ή συσκευασίαν προϊόντων, εξαιρουμένων εκείνων της κλάσεως 39.07.97, πώματα, επικαλύμματα, καφύλια επιπωματώσεως και τα παρόμοια εκ πλαστικών υλών	38.9%	50%	35%	45%
Δοχεία από σίδηρο ή χάλυβα για τη συσκευασία ή μεταφορά εμπορευμάτων:-				
—Διά τη συσκευασία χυμών, λαχανικών και φρούτων Διαστάσεων: 3 7/16 X 4 8/16 ίντζες και 4 1/16 X 4 11/16 ίντζες	Ατελώς	Ατελώς	Ατελώς	Ατελώς
—Λοιπά	19.5%	30%	19.5%	30%
—Δοχεία τύπου αεροζόλ διαμέτρου 52—65 χιλ. και ύψους 78—280 χιλ.	19.5%	30%	2.6%	4%
—Λοιπά δοχεία αεροζόλ	Ατελώς	Ατελώς	Ατελώς	Ατελώς
— Άλλα δοχεία για την εγκυτίωση κρεάτων και αεριούχων ποτών	19.5%	30%	Ατελώς	Ατελώς

Εξωλέμβιες μηχανές ή συνδυασμός εσωλέμβιες/εξω-
λέμβιες:—

(α) Μη υπερβαίνουσες τα 800 κ.ε.			(α) μέχρι 1200 κ.ε. 26%	40%
(β) 800 — 1200 κ.ε.	26%	40%	(β) άνω των 1200 κ.ε. μέχρι 2000 κ.ε. 39%	60%
(γ) 1200 — 2000 κ.ε.			(γ) άνω των 2000 κ.ε. 65%	100%
(δ) 2000 κ.ε. και άνω				

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι. Περιήλθε σε γνώση μου κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ότι υπάρχουν ορισμένα τυπογραφικής φύσεως λάθη στους διάφορους καταλόγους και για το λόγο αυτό θα αναβάλω τις εργασίες της συνεδρίας αυτής για δέκα λεπτά, ούτως ώστε τα λάθη αυτά να διορθωθούν.

(Ώρα διακοπής 5.00 μ.μ.)

(Ώρα επανέναρξης της συνεδρίας 5.50 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η αρμόδια Επιτροπή δεν έχει ακόμα αποπερατώσει το έργο της διόρθωσης ορισμένων σφαλμάτων στο προηγούμενο Νομοσχέδιο και γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην περαιτέρω εργασία του Σώματος μέχρις ότου αποπερατώσουν την εργασία τους τα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

Προχωρούμε στην κατάθεση και κήρυξη σαν επείγοντος ενός Νομοσχεδίου που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και που είναι τελειώς τυπικής φύσεως και αφορά τη μετάθεση της ημερομηνίας ενάρξεως των προνοιών ορισμένης νομοθεσίας.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Νίκος Μαυρονικόλας

Κίμων Παναγίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 23 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος και ορισμένα Μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, οι Πρόεδροι ορισμένων Τοπικών Δικηγορικών Συλλόγων και ο Πρόεδρος της Δημοτικής Επιτροπής Λευκωσίας.

Με το νόμο που προτείνεται καθορίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο και η κατά τόπο αρμοδιότητα των Επαρχιακών Δικαστηρίων σε περιπτώσεις εκδίκασης ναυτικής υπόθεσης, γαμικής διαφοράς ή σε περιπτώσεις αγαθοεργών ιδρυμάτων, προνομίων ευρεσιτεχνίας και εμπορικών σημάτων.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με πρόσφατες σχετικές τροποποιήσεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, όλες οι πιο πάνω υποθέσεις, στις οποίες το Ανώτατο Δικαστήριο ασκούσε μέχρι τώρα πρωτοβάθμια διαδικασία μεταβιβάζονται από την 1η Μαρτίου 1984 στα Επαρχιακά Δικαστήρια με απώτερο στόχο την αποσυμφό-

ρηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Σκοπός ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι να τεθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που απαιτούνται για τη μεταβίβαση της πιο πάνω δικαιοδοσίας στα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διεξήλθε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες και έλαβε υπόψη τις θέσεις όλων των ενδιαφερομένων πλευρών, έχει διαπιστώσει την ανάγκη για παραπέρα μελέτη του όλου θέματος. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμπλήρωση της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου ενδέχεται να μη ολοκληρωθεί μέχρι την 1η Μαρτίου, ημερομηνία που έχει καθοριστεί για τη μεταβίβαση των πιο πάνω υποθέσεων στα Επαρχιακά Δικαστήρια, αποφάσισε να εισηγηθεί τη μετάθεση της ημερομηνίας αυτής από την 1η Μαρτίου στην 1η Ιουνίου 1984, οπότε και αναμένεται να περατωθεί η συζήτηση και προώθηση για ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή έχει διαμορφώσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με την ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή για την ψήφισή του σε νόμο, αναβάλλοντας για ευθετότερο χρόνο την προώθηση των υπόλοιπων διατάξεων του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως από μέρους οποιωνδήποτε Βουλευτών το Νομοσχέδιο αυτό κηρύσσεται επειγόν και τίθεται ενώπιον του Σώματος προς ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 8 του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983 (Αρ. 29 του 1983). Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στους Κανονισμούς περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινησεως του 1984 και καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων να αναγνώσει την έκθεση ενώπιον του Σώματος.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗ- ΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αυγερινός Παπαρές

Ανδρέας Ψυλλίδης

Θαλής Μιχαηλίδης, εκπροσωπών την κα Ρ. Κατσελλή

Ανδρέας Φάντης

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρίστος Πέτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 11, 18 και 27 Ιανουαρίου και 2 Φεβρουαρίου 1984. Στις τρεις πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στις πρώτες συνεδρίες κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στους υπό συζήτηση Κανονισμούς εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Αυτοκινήτων, Τράκτορς και Γεωργικών Μηχανημάτων, του ΚΕΒΕ και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου τροποποιούνται, κωδικοποιούνται και εκσυγχρονίζονται οι βασικοί περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί για την πλήρωση αριθμού κενών και τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων για τα οποία έχει διαπιστωθεί η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή τους.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις που επιφέρονται στους υφιστάμενους σχετικούς Κανονισμούς αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

- (α) Καθορίζεται ο όρος «ελαφρό μηχανοκίνητο όχημα τύπου βαν» και προβλέπεται ότι η εγγραφή τέτοιου αυτοκινήτου τότε μόνο θα είναι επιτρεπτή εφόσο κριθεί από την αρμόδια αρχή ότι τούτο θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τους σκοπούς της επιχειρήσεως, του επαγγέλματος ή της απασχόλησης του αιτητή η οποία δικαιολογεί την κτήση ή τη χρήση τέτοιου οχήματος.
- (β) Διευρύνεται και διασαφηνίζεται η πρόνοια αναφορικά με τις απαγορεύσεις στις αλλαγές, προσαρμογές ή μετατροπές των μηχανοκινήτων οχημάτων με απώτερο στόχο να αποτραπεί το παρουσιαζόμενο φαινόμενο μετατροπής μηχανοκινήτων τύπου βαν σε ιδιωτικά για σκοπούς καταβολής μειωμένων δασμών και φόρων, ενέργεια που απολήγει στην καταδολίευση των δημόσιων εσόδων.

Ειδικότερα προβλέπεται ότι οποιαδήποτε μετατροπή στο όχημα, συμπεριλαμβανομένης και της προσθήκης καθίσματος ή υαλοπινάκων,

ως αποτέλεσμα της οποίας μετατρέπεται ο τύπος ή η κατηγορία του οχήματος, θα απαγορεύεται εκτός αν καταβληθούν οι αναλογούντες στο νέο τύπο ή κατηγορία του οχήματος δασμοί και φόροι σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία. Παράβαση των διατάξεων αυτών θα επιφέρει ακύρωση της εγγραφής του οχήματος και της άδειας κυκλοφορίας.

- (γ) Εισάγεται νέα διάταξη που επιτρέπει σε μέλη της διπλωματικής υπηρεσίας να εγγράφουν ατελώς και να χρησιμοποιούν στην Κύπρο για περίοδο μέχρι πέντε χρόνια αριστεροτίμονα οχήματα.
- (δ) Γίνεται πρόνοια για την ατελή επανεγγραφή οχημάτων των οποίων έχει λήξει η άδεια κυκλοφορίας και τα οποία ανήκουν σε πρόσωπα που λόγω της έκρυθμης κατάστασης είναι αγνοούμενα ή εγκλωβισμένα στις κατεχόμενες περιοχές ή ανήκουν σε Τουρκοκυπρίους. Για τα ίδια πρόσωπα προβλέπεται επίσης εξαίρεση από την εξέταση για χορήγηση άδειας οδήγησης σε περίπτωση μη ανανέωσης της άδειάς τους για πέντε συνεχή χρόνια.
- (ε) Στις διατάξεις για αλλαγή ιδιοκτησίας μηχανοκίνητου οχήματος προστίθεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία η εγγραφή νέου ιδιοκτήτη τότε μόνο θα διενεργείται από την αρμόδια αρχή εφόσον προσάγεται πιστοποιητικό υποχρεωτικής ασφάλισης έναντι κινδύνων τρίτων προσώπων. Τέτοιο πιστοποιητικό δεν θα απαιτείται όταν ο νέος ιδιοκτήτης καταθέσει έγγραφη ειδοποίηση για την πρόθεσή του να μη κυκλοφορεί το όχημα.
- (στ) Για σκοπούς έκδοσης αδειών κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων προστίθεται, ως ξεχωριστή κατηγορία οχημάτων, το ιδιωτικό λεωφορείο έτσι ώστε ο τύπος αυτός οχήματος να μη συμπεριλαμβάνεται στα λεωφορεία που μπορούν να μεταφέρουν περισσότερους από οκτώ επιβάτες, καθώς και ο διαχωρισμός των σήμερα καλουμένων αρθρωτών μηχανοκίνητων στην κατηγορία των ρυμουλκών και στην κατηγορία των ρυμουλκούμενων για κάθε μια από τις οποίες θα απαιτείται ειδική άδεια οδικής χρήσης, κυκλοφορίας, κλπ.
- (ζ) Προβλέπεται η υποχρεωτική χρήση προστατευτικού κράνους από τους επιβάτες μοτοσυκλετών όταν ταξιδεύουν σε οποιαδήποτε οδό και ανεξάρτητα από την ταχύτητα του οχήματος.
- (η) Διαφοροποιούνται οι διαστάσεις των μηχανοκίνητων οχημάτων έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στα σημερινά επίπεδα τεχνολογίας σχετικά με την κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, οι τροποποιήσεις που προτείνονται με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς κρίθηκαν αναγκαίες είτε ένεκα της προόδου της τεχνολογίας αναφορικά με την κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων είτε για να συνάδουν, κατά το δυνατό, με τους αντίστοιχους Κανονισμούς που εφαρμόζονται στα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας. Ορισμένες επίσης από τις τροποποιήσεις που προτείνονται έχουν ως στόχο τους τη μείωση των κόστων μεταφοράς εμπορευμάτων καθώς και την οδική ασφάλεια.

Όλες οι προτεινόμενες τροπολογίες, σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης σε συνεργασία με όλες τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς ως θέμα αρχής, επικροτεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και υπό το φως των διαφόρων απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των Κανονισμών αυτών. Με βάση την εξέταση αυτή αλλά και την ιδιαίτερη θεώρηση των πιο κάτω γενικών θεμάτων που εντοπίστηκαν προέκυψε η ανάγκη επαναδιατύπωσης ή και παραπέρα τροποποίησης αριθμού των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Τα γενικά θέματα που απασχόλησαν ιδιαίτερα την Επιτροπή είναι τα ακόλουθα:-

- (α) Το θέμα της κανονιστικής ρύθμισης που προτείνεται για τα μηχανοκίνητα αυτοκίνητα τύπου βαν.
- (β) Ο σημαντικά μεγάλος αριθμός διακριτικών και άλλων εξουσιών που παρέχονται στον Έφορο στα πλαίσια εφαρμογής των προτεινόμενων Κανονισμών.
- (γ) Το επιτρεπόμενο μήκος ορισμένου τύπου μηχανοκινήτων οχημάτων και ιδιαίτερα των αστικών και τουριστικών λεωφορείων.

Από τη διεξοδική θεώρηση των πιο πάνω θεμάτων και με βάση τα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, η Επιτροπή κατέληξε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

- (α) Αποτελεί γεγονός ότι το θέμα της εγγραφής και χρησιμοποίησης μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου βαν στην απουσία οποιωνδήποτε ως τώρα αποτελεσματικών νομοθετικών ρυθμίσεων δημιούργησε προϋποθέσεις εκμετάλλευσης της υφιστάμενης νομοθεσίας σε βάρος των δημοσίων προσόδων και της οδικής ασφάλειας από την ανεξέλεγκτη μετατροπή και χρήση των αυτοκινήτων αυτών ως αυτοκινήτων τύπου σαλούν.

Στα πλαίσια της αντιμετώπισης του προβλήματος αυτού το αρμόδιο Υπουργείο έχει συμπεριλάβει, σε πρώτο πλάνο, στους υπό συζήτηση Κανονισμούς σαφή ορισμό του τι σημαίνει «ελαφρό φορτηγό μηχανοκίνητο όχημα τύπου βαν» ο οποίος, ως αποτέλεσμα ορισμένων συμπληρωματικών βελτιώσεών του, κυρίως τεχνικής φύσεως, τις οποίες επέφερε η Επιτροπή σε συνεννόηση με το αρμόδιο Υπουργείο και τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις, θα μπορούσε να λεχθεί ότι διευκρινίζει πλήρως το όλο θέμα και θέτει τέρμα στις αμφιβολίες και παρερμηνείες που υπήρχαν γύρω από τον ακριβή τύπο του αυτοκινήτου αυτού. Με συμπληρωματικές εντούτοις διατάξεις που προβλέπονται στους υπό συζήτηση Κανονισμούς το αρμόδιο Υπουργείο προχώρησε ακόμα περισσότερο προνοώντας ότι η απόκτηση και χρησιμοποίηση τέτοιου τύπου αυτοκινήτου δεν θα είναι ελεύθερη αλλά θα τίθεται κάτω από την έγκριση του Εφόρου ο οποίος θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να ικανοποιείται ότι η απόκτηση και χρησιμοποίηση των αυτοκινήτων αυτών είναι αναγκαία ή δικαιολογημένη ως εκ του επαγγέλματος ή της επιχείρησης την οποία κατά κύριο λόγο ασκεί ο ενδιαφερόμενος.

Η Επιτροπή, αδυνατώντας να συμφωνήσει με τη συντριπτική αυτή εξουσία που παρέχεται στον Έφορο, η οποία, εκτός του ότι δεν είναι

πρακτικά εφαρμόσιμη, συνιστά εκ πρώτης όψεως αδικαιολόγητο περιορισμό στο συνταγματικό δικαίωμα του πολίτη να αποκτά και χρησιμοποιεί περιουσία, ζήτησε, σε πρώτο στάδιο, και πήρε τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας αν και κατά πόσο μια τέτοια εξουσία θα μπορούσε συνταγματικά να θεωρηθεί δικαιολογημένη. Ο τελευταίος αποφάνθηκε ότι η εκχωρούμενη εξουσία πράγματι αποτελεί αδικαιολόγητο περιορισμό στην άσκηση του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος της απόκτησης και χρήσης ιδιοκτησίας και εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το πρακτικά εφαρμόσιμο της διάταξης αυτής η οποία στη γενική μορφή που είναι διατυπωμένη δυνατό στην πρακτική της εφαρμογή να δημιουργήσει ανεπιθύμητες καταστάσεις και προβλήματα. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και ιδιαίτερα το γεγονός ότι τα αυτοκίνητα του τύπου αυτού καθορίζονται τώρα προς το σαφέστερο, δεν μπορεί να συμφωνήσει με την υιοθέτηση μιας τέτοιας διάταξης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται την απόρριψη της από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς. Προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή η Επιτροπή πιστεύει ότι το ουσιαστικό θέμα της καταδολέυσης των δημοσίων προσόδων αντιμετωπίζεται τώρα αποτελεσματικά από τη στιγμή που κάθε πολίτης θα γνωρίζει σαφώς και εκ των προτέρων ότι, ανάλογα με τον τύπο του αυτοκινήτου που θ' αγοράζει, θα καταβάλλει και τους νενομισμένους δασμούς και φόρους, αποκλεισμένης επίσης της ευχέρειάς του, χωρίς οποιεσδήποτε συνέπειες, να μετατρέπει ή να επιφέρει αλλαγές στο αυτοκίνητό του που να διαφοροποιούν τον τύπο του οχήματός του.

- (β) Αποτελεί επίσης διαπίστωση της Επιτροπής ότι σε πλείστα όσα θέματα που πραγματεύονται οι υπό συζήτηση Κανονισμοί προβλέπεται μια ατελείωτη σειρά διακριτικών εξουσιών στον Έφορο που στην απουσία οποιωνδήποτε αντικειμενικών κριτηρίων άσκησης τους δυνατό να πληγούν οι ίδιοι οι σκοποί για τους οποίους οι Κανονισμοί αυτοί προτείνονται. Η Επιτροπή, χωρίς να παραγνωρίζει το γεγονός ότι η εκχώρηση τέτοιων εξουσιών για τη ρύθμιση τεχνικής κυρίως φύσεως ζητημάτων επιβάλλεται εκ των πραγμάτων, πιστεύει ότι επίκληση της αρχής αυτής θα πρέπει να γίνεται με πολλή περιστολή ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που επηρεάζονται άμεσα δικαιώματα των πολιτών. Από τη λεπτομερή μελέτη των Κανονισμών αυτών έχει προκύψει το συμπέρασμα ότι στην αντίρρηση των θεμάτων αυτών από πλευράς των αρμοδίων βάρυνε περισσότερο ο παράγοντας της πρακτικής ευελιξίας των Κανονισμών αυτών ενώ έχει παραγνωρισθεί εξολοκλήρου το δικαίωμα των πολιτών να γνωρίζουν επακριβώς τη θέση τους όταν αποτείνονται στον Έφορο ή όταν ο τελευταίος αποφαινεται στα διαβήματά τους. Γι' αυτό και η Επιτροπή ενεργώντας με γνώμονα τις προαναφερθείσες αρχές έχει προβεί στην απόρριψη αχρείαστων εξουσιών που δίδονται στον Έφορο υποχρεώνοντας ταυτόχρονα τον τελευταίο να παρέχει πλήρες αιτιολογητικό στις αποφάσεις που εκδίδει σε κάθε περίπτωση.
- (γ) Αναφορικά με το επιτρεπόμενο μήκος των αστικών και τουριστικών λεωφορείων η επιτροπή, αφού άκουσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι έχει ήδη επιτραπεί η εγγραφή

λεωφορείων με μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο στους υπό συζήτηση Κανονισμούς μήκος, κατέληξε στο συμπέρασμα να εισηγηθεί αύξηση του επιτρεπόμενου μήκους μέχρι τα 11 μέτρα και 60 εκατοστά, διαγράφοντας ταυτόχρονα τη διακριτική εξουσία του Εφόρου να επιτρέπει σε εξαιρετικές περιπτώσεις υπέρβαση του ορίου αυτού με αποτέλεσμα με την πάροδο του χρόνου να δημιουργούνται συνεχώς και νέες κατηγορίες αυτοκινήτων με μεγαλύτερο μήκος και με όλα τα συνεπακόλουθα.

Στη διάρκεια της εξέτασης των υπό συζήτηση Κανονισμών υποδείχθηκε από την Επιτροπή η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης και αριθμού άλλων θεμάτων που σχετίζονται με την υποχρεωτική εισαγωγή του θεσμού των ζωνών ασφαλείας, την οδήγηση υπό την επήρεια οινοπνεύματος, κλπ. Οι εκπρόσωποι του αρμόδιου Υπουργείου διαβεβαίωσαν την Επιτροπή ότι τόσο τα θέματα αυτά όσο και αριθμός άλλων απασχολούν ήδη σοβαρά τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες και ότι σύντομα αναμένεται η κατάθεση στη Βουλή σχετικών Κανονισμών για τη ρύθμισή τους.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω και με βάση τις πολλές και ποικίλες τροποποιήσεις που η Επιτροπή έχει επιφέρει στους υπό συζήτηση Κανονισμούς ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχουν τροποποιήσεις, κ. Πρόεδρε.

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να μιλήσω πάνω σε θέμα αρχής αλλά ομόφωνα η Επιτροπή και η ολομέλεια της Βουλής θέλουμε να εισηγηθούμε μια τροποποίηση στην παράγραφο (4)(β) του κανονισμού 50, σελίδα 58.

Η φράση «όπως μη υπερβαίνει τα 11 μέτρα και 60 εκατοστά» στην τελευταία γραμμή της προαναφερθείσης παραγράφου να γίνει «όπως μη υπερβαίνει τα 12 μέτρα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι σύμφωνη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων επί του θέματος αυτού;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να πληροφορηθούμε όμως το λόγο.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ο κύριος λόγος που κατά κάποιο τρόπο ήλθε αυτό στην αντίληψή μας πριν λίγο, είναι ότι οι προδιαγραφές που εφαρμόζονται τώρα στα Ευρωπαϊκά λεωφορεία είναι γύρω στα 12 μέτρα και ίσως τα 11 μέτρα και 60 εκατοστά να δημιουργήσουν κάποια προβλήματα στην εγγραφή των οχημάτων αυτών. Και

νοουμένου ότι αφαιρούμε τη διακριτική εξουσία από τον Έφορο για να μη δημιουργήσουμε προβλήματα στις περιπτώσεις αυτές, εισηγούμαστε όπως το μήκος των αγροτικών λεωφορείων γίνει μέχρι 12 μέτρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως η τελευταία γραμμή της παραγράφου 4(β) του κανονισμού 50 στη σελίδα 58, γίνεται ως εξής: «Δέον όπως μη υπερβαίνει τα 12 μέτρα». Και διαγράφονται οι λέξεις «ένδεκα μέτρα και 60 εκατοστά».

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, θέτομε τους εν λόγω Κανονισμούς υπό ψήφιση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται και τίθενται σε εφαρμογή.

Εάν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών αποπεράτωσε το έργο της...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Φαίνεται όχι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ακόμα λίγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε λοιπόν στο επόμενο Κεφάλαιο το οποίο αναφέρεται στην κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Προεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Και Οικονομικών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση να τον παραπέμψομε και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Παιδείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες, Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Προεδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Επερατώθη, έντιμε κ. Πρόεδρε, η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών αποπεράτωσε το έργο της να προχωρήσουμε με το Νομοσχέδιο του οποίου τη συζήτηση είχαμε αρχίσει και με το οποίο έχει ασχοληθεί η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να φέρουν τις τροποποιήσεις, κ. Πρόεδρε.

Α. ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ:

Σε 5, 6 λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν τοιαύτη περιπτώσει θέλετε να διακόψουμε για μερικά λεπτά και να επανέλθουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να διακόψουμε· δεν έχουμε άλλο Νομοσχέδιο πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πληροφορούμαι ότι οι διορθώσεις έχουν γίνει και αναμένεται τώρα ο έλεγχος και η ένταξή τους στο σχετικό Νομοσχέδιο το οποίο ευρίσκεται ενώπιόν μας. Εν τω μεταξύ μπορούμε να προχωρήσουμε στη συζήτηση του Νομοσχεδίου αυτού.

Υπάρχουν οποιοδήποτε ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του Δευτέρου Πίνακος του βασικού νόμου. Πρώτος Πίναξ. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου καθώς και οι δυο επισυνημμένοι σ' αυτό Πίνακες, Πρώτος Πίναξ και Δεύτερος Πίναξ, εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Τρίτη ανάγωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ' - Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και ληφθείσα στις 5 Οκτωβρίου 1983.

«Επειδή στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού σημειώθηκαν μέχρι σήμερα μόνο στις διασταυρώσεις του πέντε θανατηφόρα δυστυχήματα με 8 νεκρούς και σ' ολόκληρο το μήκος του αποπερατωθέντα δρόμου σημειώθηκαν 7 θανατηφόρα με 10 νεκρούς, ενώ και πάλιν στις διασταυρώσεις σημειώθηκαν 76 τροχαία δυστυχήματα και τραυματίστηκαν σοβαρά 31 άτομα και ελαφρά 59, ερωτάται το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

- α) Πού αποδίδονται όλα αυτά τα δυστυχήματα που στοίχισαν μέσα σ' ένα τόσο σύντομο χρονικό διάστημα τόσες απώλειες ζωών και τόσους τραυματίες;
- β) Μήπως χρειάζονται περισσότερα θύματα για να πεισθεί το αρμόδιο Υπουργείο ότι οι διασταυρώσεις στο νέο αυτοκινητόδρομο συνιστούν παγίδες θανάτου;
- γ) Τι προτίθεται να κάμει για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η τρομερά επικίνδυνη κατάσταση που δημιουργήθηκε και να προστατευτεί η ζωή του λαού;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Εζεκία Παπαϊωάννου.

«Για το θέμα των διασταυρώσεων στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού ((β) και (γ) της Ερώτησης) το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων έχει απαντήσει σε σχετική Έρώτηση των αξιότιμων Βουλευτών κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ στις 13 Δεκεμβρίου 1983. Στην εν λόγω Απάντηση αναφέρετο ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στις 10 Νοεμβρίου 1983 αποφάσισε να εγκρίνει, με σκοπό την αύξηση της ασφάλειας διακινήσεως στο νέο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, την κατασκευή 3 ανισόπεδων κόμβων στις περιοχές Καλαβασού, Χοιροκοιτίας και Κοφίνου και 4 ανισόπεδων διασταυρώσεων στις περιοχές Ψεματισμένου, Σκαφίνου, Μοσφιλωτής και Κόρνου. Για τα τμήματα του δρόμου που ήδη παραδόθηκαν στην κυκλοφορία ετοιμάζονται μελέτες και σχέδια για την κατασκευή στο σύντομο μέλλον, όπου διαφανεί από τη μελέτη του Υπουργείου ότι είναι απαραίτητο, ανισόπεδων κόμβων ή διασταυρώσεων, ενώ ορισμένες διασταυρώσεις θα καταργηθούν. Κατά την ίδια πιο πάνω συνεδρία το Συμβούλιο έχει εγκρίνει επίσης τον ηλεκτροφωτισμό 10 διασταυρώσεων, που ήδη άρχισε και έχουν ηλεκτροφωτιστεί 3 διασταυρώσεις, όπως επίσης και την εγκατάσταση φώτων τροχαίας στη διασταύρωση της βιομηχανικής περιοχής Στροβόλου.

Όσον αφορά τα αίτια των δυστυχημάτων ((α) της Ερωτήσεως) αναφέρεται ότι διεξήχθηκε έρευνα από τον Κλάδο Κυκλοφοριακών Μελετών του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Από τα συμπεράσματα της έρευνας διαφάνηκε πως ο ανθρώπινος παράγοντας είναι από τους βασικούς συντελεστές για τις αιτίες των δυστυχημάτων και ότι οι οδηγοί δεν επιδεικνύουν κατά την οδήγηση τη δέουσα προσοχή και δεν συμμορφώνονται με τα οδικά σήματα. Για παράδειγμα αναπτύσσουν ταχύτητες πολύ πιο ψηλές από τις επιτρεπόμενες, όταν ταξιδεύουν σε κύριους δρόμους δεν ελαττώνουν ταχύτητα όταν πλησιάζουν σε διασταυρώσεις, δεν σταματούν τελείως πριν διασταυρώσουν κύριο δρόμο, προσπερνούν σε επικίνδυνα σημεία και δεν προειδοποιούν έγκαιρα με κατάλληλα σήματα όταν προτίθενται να αλλάξουν πορεία.

Τα πιο πάνω ισχύουν φυσικά κατά την οδήγηση σ' όλους τους δρόμους της Κύπρου με αποτέλεσμα να συμβαίνουν δυστυχήματα όχι μόνο στο δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, για τον οποίο δόθηκε μεγάλη δημοσιότητα, αλλά γενικά σ' όλους τους δρόμους της Κύπρου. Σχετικά πρέπει ν' αναφερθεί ότι με τη σημερινή κατάσταση και πριν τη βελτίωση των διασταυρώσεων, από στατιστικά στοιχεία φαίνεται ότι τα δυστυχήματα κατά το 1983 στο τμήμα Ψυχιατρείου - Παρεκκλησιάς του παλαιού δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού είναι σχεδόν διπλάσια σε συχνότητα από τα δυστυχήματα στα τμήματα Λευκωσίας - Κοτσιάτη και

Τόχνης - Γερμασόγειας του νέου δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσού. Η συχνότητα στον ολικό αριθμό δυστυχημάτων για κάθε 1,000,000 διανυθέντα μίλια στον παλαιό δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού ήταν 2.06 ενώ στο νέο δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσού 1.20. Η ίδια περίπου αναλογία ισχύει και για την περίπτωση της συχνότητας των δυστυχημάτων με τραυματίες όπου οι αντίστοιχοι αριθμοί είναι 1.06 και 0.64. Στην περίπτωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων ο νέος δρόμος παρουσιάζει λιγότερα δυστυχήματα από τον παλαιό με συχνότητα 5 έναντι 6 για κάθε 100,000,000 διανυθέντα μίλια περίπου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 13 Δεκεμβρίου 1983.

«Είναι γνωστός ο ρόλος της κτηνοτροφίας και η σοβαρή προσφορά της στο όλο εθνικό μας εισόδημα. Προσφέρει τώρα γύρω στα 60 εκατομμύρια λίρες το χρόνο και απασχολεί περί τις 15 χιλιάδες οικογένειες (αιγοπροβατοτρόφων, χοιροτρόφων, αγελαδοτρόφων και πτηνοτρόφων).

Αυτός ο κλάδος παρά την ανάπτυξή του συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Συνεχίζουμε να εισάγουμε κάθε χρόνο γύρω στα 11 — 12 εκατομμύρια λίρες κτηνοτροφικά προϊόντα από το εξωτερικό πληρώνοντας πολύτιμο συνάλλαγμα.

Τα κύρια προβλήματα που αντιμετωπίζει η κτηνοτροφία για να μπορέσει να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο είναι οι τιμές των γαλακτοκομικών προϊόντων, το θέμα της δανειοδότησης που υποχρεώνει τους κτηνοτρόφους να υποθηκεύουν κάθε χρόνο το γάλα τους στους εμποροτυροκόμους, και οι εισαγωγές από το εξωτερικό κρεάτων και άλλων τυροκομικών προϊόντων.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας:

1. Απασχόλησε τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα το παναγροτικό αίτημα της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων;
2. Πότε θα λυθεί συγκεκριμένα το αίτημα των κτηνοτρόφων για δανειοδότηση που υποβάλλεται τα τελευταία 23 χρόνια από της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας;
3. Πότε θα αποφασίσει το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για τις τιμές του αιγοπρόβειου και αγελαδινού γάλακτος, αφού βρισκόμαστε ήδη στη νέα γαλακτοκομική περίοδο;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στα πλαίσια των προσπαθειών του για βοήθεια του κτηνοτροφικού κόσμου, προωθεί το Σχέδιο για την ενιαία ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας (Αιγοπροβατοτροφίας). Το Σχέδιο αυτό έχει ετοιμασθεί σε συνεργασία με το Διεθνές Ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης (IFAD) και τη Διεθνή Τράπεζα (IFRD) και ήδη έχει αξιολογηθεί για σκοπούς δανειοδότησης από το IFAD. Ο ίδιος προσωπικά συζήτησα το όλο θέμα στη Ρώμη με τον Πρόεδρο του Ταμείου (IFAD). Καταβάλλονται όλες οι προσπάθειες ώστε να εγκριθεί όσο το δυνατό πιο σύντομα.

Στο Σχέδιο προνοείται μεταξύ άλλων η βραχυπρόθεσμη δανειοδότηση των

κτηνοτρόφων που θα δανειοδοτηθούν από το Σχέδιο για να δημιουργήσουν βιώσιμες μονάδες. Για την εύρυθμη λειτουργία του σκέλους της δανειοδότησης προβλέπεται ότι και το αιγοπρόβειο γάλα θα διακινείται υποχρεωτικά (μέρος ή όλο) μέσω του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας οπότε τα οφειλόμενα ποσά από τους κτηνοτρόφους θα αποκόπτονται από την αξία του γάλακτος που θα παραδίδεται.

Όσο αφορά το θέμα της εμπορίας Κρεάτων, το Σχέδιο προνοεί να κληθεί ειδικός εμπειρογνώμονας για να μελετήσει το θέμα σε συσχετισμό με τη δημιουργία-λειτουργία των σφαγείων. Ο θεσμός εμπορίας κρεάτων δεν είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου αυτού και η ερώτηση θα απαντηθεί από το αρμόδιο Υπουργείο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελετά την ένταξη στο σχέδιο γεωργικής ασφάλισης (Ο.Γ.Α.) και των φθαρτοκαλλιεργειών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Όπως έχουμε δηλώσει και προηγουμένως βασικός στόχος του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης είναι η βελτίωση και επέκταση του Νόμου, ώστε μελλοντικά και σταδιακά να προσφέρει στους παραγωγούς ένα πλήρες και ολοκληρωμένο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης, που να καλύπτει όλα τα κύρια γεωργικά προϊόντα από όλους τους φυσικούς κινδύνους που μπορούν να καλυφθούν. Η επέκταση αυτή θα γίνει με σύστημα, σταδιακά και με προσοχή και πάντοτε μέσα στα πλαίσια των οικονομικών και διοικητικών δυνατοτήτων του Οργανισμού, ώστε το σχέδιο να μην επιβαρύνεται σε βαθμό που να μην το επιτρέπουν τα οικονομικά του ή οι πόροι του και να τίθεται σε κίνδυνο η όλη υπόσταση του Σχεδίου. Βασική προϋπόθεση είναι η συλλογή και αξιολόγηση δεδομένων για κάθε προϊόν για να καλυφθεί με επιτυχία και με γνώση των επιπτώσεων.

Σε ότι αφορά τη συμπερίληψη στο Σχέδιο των φθαρτοκαλλιεργειών είμαι σε θέση να σας πληροφορήσω ότι ο Οργανισμός ήδη συλλέγει και αξιολογεί τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία και μελετά τις οικονομικές επιπτώσεις που θάχει στον Οργανισμό, με προοπτική να επεκταθεί το Σχέδιον για να καλύψει και τις φθαρτοκαλλιεργείες. Μ' άλλα λόγια το όλο θέμα προωθείται ενεργώς.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Σε πρόσφατες δηλώσεις του ο εκδότης κ. Χρ. Ανδρέου προέβη σε συγκεκριμένες καταγγελίες για διακρίσεις σε βάρος του λόγω της ιδεολογικής του τοποθέτησης. Επίσης ανέφερε ότι σαν αποτέλεσμα της κυβερνητικής πολιτικής αναγκάστηκε να διακόψει το εκδοτικό του έργο και να μεταφέρει την έδρα του εκτός Κύπρου.

Ερωτάται κατόπιν των πιο πάνω η Κυβέρνηση να πληροφορήσει το Σώμα:

- 1) Ποια η θέση της απέναντι στις πιο πάνω καταγγελίες.

- 2) Ποια η κυβερνητική πολιτική για ενίσχυση της κυπριακής εκδοτικής παραγωγής και της πνευματικής δημιουργίας γενικότερα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι ισχυρισμοί του εκδότη κ. Χρ. Ανδρέου για διακρίσεις σε βάρος του από την Κυβέρνηση, λόγω της ιδεολογικής του τοποθέτησης, δεν ευσταθούν. Αντίθετα η εκδοτική προσπάθεια του κ. Χρ. Ανδρέου αντικρύστηκε με κάθε δυνατή κατανόηση μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων και προτεραιοτήτων.

2. Ειδικότερα, το Υπουργείο Προεδρίας αναγνωρίζοντας τη σημαντική συμβολή που θα έχει στην πολιτιστική και πνευματική κληρονομιά του τόπου, η έκδοση από τον εκδοτικό οίκο του κ. Χρ. Ανδρέου του έργου 'Κύπριοι Συγγραφείς Λαϊκοί Ποιητές και Καλλιτέχνες', με Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, ζήτησε τη σύσταση εξ Υπουργών Επιτροπής για να μελετηθεί η δυνατότητα προαγοράς 300 αντιτύπων του έργου αξίας £30,000. Τελικά ύστερα από μελέτη του θέματος εγκρίθηκε (απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 9.12.82) η προαγορά 150 αντιτύπων του έργου αξίας £15,000.

3. Αναφορά με την Κυβερνητική πολιτική για ενίσχυση της Κυπριακής εκδοτικής παραγωγής και της πνευματικής δημιουργίας, αυτή εκφράζεται με μια σειρά θεσμών που έχουν καθιερωθεί, κυριότεροι από τους οποίους είναι:-

- (α) Η αγορά κάθε χρόνο αντιτύπων των λογοτεχνικών και κυπρολογικών εκδόσεων.
- (β) Τα λογοτεχνικά βραβεία.
- (γ) Η μόνιμη συμμετοχή στις πανελλήνιες εκθέσεις βιβλίου.
- (δ) Η μόνιμη συμμετοχή της Κύπρου στις διεθνείς εκθέσεις βιβλίου Φραγκφούρτης, Μόσχας, Βελιγραδίου και Σόφιας.
- (ε) Η από πέρσι συμμετοχή με έκθεση βιβλίου στη Διεθνή Κρατική Έκθεση Κύπρου.
- (στ) Η επανέκδοση δυσέρετων κυπρολογικών βιβλίων και η έκδοση λογοτεχνικών εκδόσεων λαϊκών ποιητών και άλλων ξεχασμένων λογοτεχνών.
- (ζ) Η οικονομική βοήθεια δυσπραγούντων πνευματικών δημιουργών.
- (η) Το βραβείο εκδοτικής αρτιότητας, κ.ά..

Φυσικά με τα πιο πάνω δεν ολοκληρώνεται η προσφορά του κράτους προς τους πνευματικούς δημιουργούς και προς την εκδοτική παραγωγή. Νέοι θεσμοί χρειάζεται να δημιουργηθούν και αυτοί που υπάρχουν να ενισχυθούν. Το θέμα εξετάζεται μέσα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναβάλλεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ομιλητές είναι έτοιμοι να μιλήσουν επί του θέματος, το οποίο έχει εγγράψει ο Βουλευτής κ. Γιαννάκης Ομήρου, «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων»;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναβάλλονται τα θέματα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση θα αναβάλω το Κεφάλαιο Δ' και θα προχωρήσουμε στη συζήτηση του προαναφερθέντος θέματος στην προσεχή συνεδρία του Σώματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο έχομε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η προσεχής συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 1η Μαρτίου 1984, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Δημοσίων Υπαλλήλων (Αναδιάρθρωσις Ωρισμένων θέσεων και Ρύθμισις επί Μέρους Συναφών θεμάτων) Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1983.
- 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1983.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984.
- 6) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί του Δευτέρου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
- 8) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.
- 10) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 11) Ο περί Συντάξεως Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 12) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης)
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΕ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και

- β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να εισηγηθώ την εγγραφή του θέματος «Η ανάγκη επανεξέτασης της κατάστασης στο Συνεργατικό Κίνημα». Με δυο λόγια ήθελα να αναφέρω το εξής: Μόλις τώρα αυτές τις μέρες πήραμε απαντήσεις σε Ερωτήσεις που είχαμε υποβάλει κατά τη διάρκεια της μελέτης των Προϋπολογισμών και από τα στοιχεία τα οποία μας έχουν κοινοποιήσει φαίνεται ότι η κατάσταση είναι πολύ ανησυχητική και πολύ χειρότερη από ό,τι ήταν πριν τρία, τέσσερα χρόνια όταν ξέσπασε το όλο σκάνδαλο. Γι' αυτό εισηγούμαι την εγγραφή του θέματος «Η ανάγκη επανεξέτασης της κατάστασης στο Συνεργατικό Κίνημα» και παραπομπή του στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, η οποία να εξετάσει το θέμα και να υποβάλει σχετική έκθεση στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΑ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι γνωστό υπάρχει ήδη πρόταση Νόμου καθώς και νομοσχέδιο από την Κυβέρνηση το οποίο μελετάται από την Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας και πολύ σύντομα θα προχωρήσει αυτή η Επιτροπή στην επεξεργασία αυτού του Νομοσχεδίου.

Πιστεύω ότι εφόσο μελετάται το Νομοσχέδιο και η πρόταση Νόμου, πράγμα που θα δώσει την ευκαιρία να εξετασθεί το όλο φάσμα του Συνεργατικού Κινήματος μέσα από την προτεινόμενη αυτή νομοθεσία, δεν υπάρχει λόγος να εγγραφεί ειδικό θέμα. Βεβαίως δεν έχουμε καμιά αντίρρηση, αλλά δεν νομίζω να συμβαδίζει το θέμα της εξέτασης του Νομοσχεδίου και εκεί σίγουρα θα δοθεί και η ευκαιρία να μελετηθούν και τα προβλήματα, αν υπάρχουν, μέσα στα πλαίσια του Νομοσχεδίου.

Γι' αυτό το λόγο θα ήταν καλύτερα να προχωρήσουμε με τη μελέτη του Νομοσχεδίου και αν υπάρχουν τυχόν παρατηρήσεις για υφιστάμενη ήδη κατάσταση, αυτές να αναφερθούν στην έκθεση της Επιτροπής όταν ετοιμαστεί το τελικό Νομοσχέδιο το οποίο θα εκσυγχρονίσει και θα εκδημοκρατικοποιήσει το Συνεργατικό Κίνημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επανειλημμένα έχει αναφερθεί στο Σώμα, όταν ένας συνάδελφος εισηγείται την εγγραφή κάποιου θέματος, ότι το ίδιο ή παρόμοιο θέμα υπάρχει και μελετάται.

Ήθελα να υποδείξω με την άδεια όλων, ότι το Σώμα αυτό δεν πρέπει να εμφανίζεται άτολμο στην εξέταση θεμάτων, ούτε να επιδιώκουμε οποιαδήποτε αναβολή.

Ο κ. Ιεροδιακόνου έχει σοβαρά στοιχεία τα οποία έλαβαν όλα τα Μέλη της Βουλής, που δείχνουν ότι οι ζημιές στο Συνεργατικό Κίνημα ενδεχομένως να είναι 55% ψηλότερες από όσες αρχικώς προβλέπαμε. Αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα, είναι υψίστης σημασίας και η Βουλή αυτή είναι εκείνη που θα κληθεί να φορολογήσει για να πληρωθούν οι ζημιές.

Εισηγούμαι ότι δεν πρέπει να προφασιζόμαστε ότι υπάρχουν νομοσχέδια ή προτάσεις νόμου υπό εξέταση. Το ίδιο ίσχυσε και για το θέμα των επιτραπέζιων σταφυλιών. Υπάρχει, λέει, υπό προετοιμασία Νομοσχέδιο. Το ίδιο ίσχυσε και για το θέμα του Συνεργατισμού γενικότερα. Τα Νομοσχέδια αυτά υπάρχουν και θα υπάρχουν πάντοτε ενώπιον των Επιτροπών, την ίδια στιγμή όμως πρέπει να προσφέρεται η ευκαιρία στις Επιτροπές, αν κάτι καταστεί επείγον, κατά τη γνώμη ενός Μέλους, και τη γνώμη αυτή ασπασθεί η ολομέλεια, να εγγραφεται αμέσως και να παραπέμπεται στις Επιτροπές αντί να γίνεται απόπειρα να παρακαμφθεί το θέμα αυτό, για να μη δημιουργηθεί χειρότερο πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ, εφόσο υπάρχει ένσταση για την εγγραφή του θέματος...

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν αντιλήφθηκα καλώς, δεν υπάρχει ένσταση. Ο κ. Γαλανός δεν είπε ότι υπάρχει ένσταση. Μετά τις ερμηνείες αυτές νομίζω ότι πρέπει να κλείσουμε τη συζήτηση, εφόσο δεν υπάρχει ένσταση. Έχαμε μια υπόδειξη ο κ. Γαλανός αλλά δεν έφερε ένσταση και εφόσο δεν υπάρχει ένσταση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, τότε να εγγράψουμε το θέμα και να το παραπέμψουμε ενώπιον της Επιτροπής.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ έχω μόνο μια παρατήρηση, κ. Πρόεδρε. Όταν θέματα εγγράφονται, αν είναι πράγματι προτεραιότητας, πρέπει να συζητούνται πραγματικά. Γιατί πρέπει να πω ότι δυστυχώς από την πλευρά του Συναγερμού έχει εγγραφεί με επείγουσα, τέλος πάντων, υφή το θέμα της συζήτησης της πολιτικής κατάστασης' προειδοποίησα τη Βουλή ότι ο τρόπος με τον οποίο ενεγράφη θα σήμαινε στην ουσία μη συζήτηση του θέματος και το θέμα εκκρεμεί και θα ήθελα να είμαστε λίγο προσεκτικοί σ' αυτά τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της ΕΔΕΚ, υπάρχει μια εισήγηση εδώ για να εγγράψουμε ένα θέμα και να το παραπέμψουμε στην αρμόδια Επιτροπή. Αν δεν υπάρχει ένσταση, και αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει, θα το παραπέμψουμε στην αρμόδια Επιτροπή.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Και στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το παραπέμψουμε ενώπιον και των δυο Επιτροπών οι οποίες να μας

φέρουν την έκθεσή τους και να συζητήσουμε το θέμα. Γιατί να δημιουργούμε προβλήματα εκεί που δεν υπάρχουν;

Λοιπόν εγγράφεται το θέμα το οποίο έθεσε ο κ. Ιεροδιακόνου και παραπέμπεται ενώπιον των δυο Επιτροπών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρύντω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 6.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεχίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ'΄ Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανακοίνωση του Προέδρου της Βουλής της απόφασης της Επιτροπής Επιλογής όσον αφορά τη συμμετοχή του Βουλευτή κ. Α. Μαθηκολώνη σε Κοινοβουλευτικές Επιτροπές του Σώματος.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984», και διακοπή της συνεδρίας για διόρθωση ορισμένων λαθών στους Πίνακες του Νομοσχεδίου.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» που κηρύχθηκε επείγον, και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμοί του 1983», η ομόφωνα γενόμενη δεκτή τροποποιητική εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ιεροδιακόνου και έγκριση αυτών.
- 5) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.

- 6) Ψήφιση του Νομοσχεδίου «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».
- 7) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Τα θανατηφόρα δυστυχήματα που σημειώθηκαν κατά μήκος του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού και η ανάγκη αποτελεσματικής αντιμετώπισης της επικίνδυνης αυτής κατάστασης - Το παναγροτικό αίτημα για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Κρεάτων, καθώς και το αίτημα των κτηνοτρόφων για δανειοδότηση και καθορισμό των τιμών του αιγοπρόβειου και αγελαδινού γάλακτος - Το θέμα της ένταξης στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α.) και των φαρτοκαλλιεργειών - Οι καταγγελίες του κ. Χρ. Ανδρέου για διακρίσεις σε βάρος του λόγω της ιδεολογικής του τοποθέτησης).
- 8) Εγγραφή νέου θέματος στο Κεφάλαιο Δ της Ημερήσιας Διάταξης με τον τίτλο «Η ανάγκη επανεξέτασης της κατάστασης στο Συνεργατικό Κίνημα». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Α. Ιεροδιακόνου). (Παραπέμφθηκε στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 1ης Μαρτίου 1984

(Ώρα έναρξεως 6.00 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Ε. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Μεθαύριο, 3 του Μάρτη, κλείουν 27 χρόνια από την άφθαστη σε ηρωισμό αντίσταση του Γρηγόρη Αυξεντίου εναντίον των Βρεττανών αποικιστών. Ο Γρηγόρης Αυξεντίου αρνήθηκε να παραδοθεί στους Βρεττανούς στρατιώτες του Χάρτιγκ και πρόβαλε από το κρησφύγετό του στο Μαχαιρά αντίσταση μέχρι της τελευταίας πνοής της ζωής του. Το παράδειγμά του φωτίζει το δρόμο της σημερινής αντίστασης του κυπριακού λαού στην τούρκικη κατοχή και στα οποιαδήποτε σατανικά σχέδια των εχθρών του.

Τιμώντας τη μνήμη του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου καλώ το Σώμα να τηρήσει μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

Αιωνία του η μνήμη.

Κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους των τριών στη Βουλή Κομμάτων, του ΑΚΕΛ, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, είμαι εξουσιοδοτημένος να κάμω την ακόλουθη δήλωση:

Η Βουλή συνέρχεται σήμερα στην τακτική της συνεδρία χωρίς τις αναγκαίες υπηρεσίες. Έχω παρακαλέσει τον εκ των γραμματέων του Σώματος, κ. Θαλή Μιχαηλίδη, να κρατήσει τα πρακτικά της σημερινής συνεδριάσεως και έχω επίσης δώσει οδηγίες πρόσθετα να καλυφθεί η σημερινή συνεδρίαση με αριθμό μαγνητοφώνων μέσα στην αίθουσα για επαλήθευση των πρακτικών.

Οι έκτακτες αυτές ρυθμίσεις οφείλονται στην απεργία που κήρυξε όλως ξαφνικά σήμερα το πρωί η ΠΑΣΥΔΥ και που επηρεάζει και τις υπηρεσίες της Βουλής.

Η Βουλή αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των συνδικαλιστικών οργανώσεων να κατέρχονται σε απεργία για διεκδίκηση των αιτημάτων τους, είτε τέτοια αιτήματα χαρακτηρίζονται αντικειμενικά σαν δίκαια είτε χαρακτηρίζονται σαν άδικα και παράλογα. Το συνδικαλιστικό δικαίωμα της απεργίας είναι αναφαίρετο και απαράγραπτο.

Όταν όμως γίνεται απεργία κατά της Βουλής, οφείλουν οι υποκινητές της να ενθυμούνται ότι η Βουλή υπάρχει και συνεδριάζει στις καθορισμένες ημερομηνίες σαν ο εκλελεγμένος εκπρόσωπος του κυρίαρχου λαού και, μέσα στα πλαίσια των συνταγματικών όρων και διαδικασιών, αποφασίζει εκ μέρους του λαού και για λογαριασμό του.

Αρνούμεθα να δεχθούμε την απαράδεκτη και αναίτια επέκταση του ιερού δικαιώματος της απεργίας και στη Βουλή όταν ιδιαίτερα επιλέγεται σαν μέρα απεργίας η μέρα της συνεδριάσεώς της.

Η επιλογή του χρόνου και η επιλογή των τμημάτων που θα απεργούσαν όπως και μεθόδευση της εξαγγελίας της απεργίας έγινε ξαφνικά ψες αργά και χωρίς καμιά προειδοποίηση.

Αντιμετωπίζουμε λοιπόν το σημερινό φαινόμενο ψύχραιμα και δηλώνουμε απερίφραστα ότι η Βουλή ούτε σήμερα ούτε και ποτέ θα πτοηθεί από τέτοιου είδους ενέργειες και πράξεις. Η Βουλή πάντα θα συνεδριάζει στις κανονικές της ημερομηνίες όπως η ίδια αυτοδύναμα καθορίζει και ας είναι τούτο προς γνώση όλων όσων φιλοδόξησαν ή θα φιλοδοξήσουν να την εξουδετερώσουν και να τη φιμώσουν.

Οι Βουλευτές συνέρχονται εδώ για να αποφασίσουν εκ μέρους και για λογαριασμό ολόκληρου του λαού και οι Βουλευτές δεν επηρεάζονται από τα επί μέρους συμφέροντα, γιατί οι Βουλευτές εργάζονται και αποφασίζουν για το σύνολο του λαού και για τον τόπο ολόκληρο.

Οι Βουλευτές στις αποφάσεις τους λαμβάνουν πάντα σοβαρά υπόψη τα επί μέρους συμφέροντα των διαφόρων κοινωνικών και οικονομικών ομάδων του λαού. Αλλά φιλτράρουν την τελική τους απόφαση μέσα από το φίλτρο του γενικού και ολοκληρωμένου συμφέροντος του τόπου όπως οι ίδιοι είναι σε θέση να το διαπιστώνουν ελεύθερα, ανεξάρτητα και ανεπηρέαστα χωρίς φόβο και χωρίς πάθος και σαν οι γνήσια και δημοκρατικά εκλελεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού.

Η Βουλή λοιπόν, προχωρεί σήμερα στις κανονικές της εργασίες όπως πάντα και διαβεβαιώνει όλες και όλους, ότι καμιά πράξη και καμιά ενέργεια δεν θα σταματήσει ποτέ τις δημοκρατικές και ανοικτές συνεδρίες της είτε μέσα στον ιερό χώρο του κτιρίου της είτε οπουδήποτε οι συνθήκες την εξαναγκάσουν να συνεδριάσει και κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ενώ συμφωνώ ότι ασφαλώς η Βουλή συνεχίζει κάτω από οποιεσδήποτε προϋποθέσεις τις εργασίες της και ήμουν μεταξύ εκείνων που έψεξαν τη Βουλή όταν δεν τολμούσε να συνέλθει κάτω από συνθήκες που έπρεπε να συνέλθει, εντούτοις πιστεύω ότι το κείμενο αυτό είναι

εντελώς απαράδεκτο. Ενώ ισχυριζόμαστε, και σωστά, ότι το δικαίωμα απεργίας είναι αναφαίρετο δικαίωμα οποιασδήποτε τάξεως εργαζομένων, δυστυχώς καταλήγουμε σε συμπεράσματα και χαρακτηρισμούς που στην ουσία εμείς μετατρέπομεθα ουσιαστικά σε φόβητρα οποιωνδήποτε θέλουν για δικούς τους λόγους, καλά ή κακά, δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα, να εξασφαλίσουν αυτά που εκείνοι νομίζουν ότι είναι τα δικαιώματά τους.

Δεν πιστεύω ότι οι υπάλληλοι κατέρχονται σε απεργία κατά της Βουλής διότι τότε θα δώσουμε το δικαίωμα κάθε φορά που θα γίνεται οποιαδήποτε απεργία να λέγεται ότι γίνεται κατά της τάδε Αρχής, λ.χ. της Αρχής Ηλεκτρισμού, της Αρχής Τηλεφώνων ή να λέγεται οτιδήποτε άλλο και σιγά σιγά δεν θα επιτρέπεται καμιά απεργία γιατί θα είναι κατά κάποιας Αρχής.

Πιστεύω ότι οι υπάλληλοι, άσχετο δικαιολογημένα ή αδικαιολόγητα - δεν το εξετάζω - κατέρχονται σε απεργία γιατί πιστεύουν ότι θέλουν να διεκδικήσουν κάποια δικαιώματα. Πιστεύω ότι ήταν λάθος της Βουλής να μπει σε αντιδικία έναντι αυτού του θέματος. Θα ήταν αρκετή μια δήλωση ότι λόγω αυτής της απεργίας η συνεδρία της Βουλής θα λάβει χώραν κάτω από άλλες συνθήκες, με μαγνητόφωνα ή με οποιουδήποτε άλλους τρόπους, πράγμα το οποίο ήταν εκ των πραγμάτων επιβεβλημένο, αλλά δεν υπήρχε λόγος να μιλούμε για απεργία κατά της Βουλής. Όταν δε λέμε ότι οι υπάλληλοι φιλοδόχησαν και φιλοδοξούν να εξουδετερώσουν και να φιμώσουν τη Βουλή, δηλαδή τους μετατρέπουμε ουσιαστικά σε πραξικοπηματίες, λυπούμαι πολύ, αυτές οι εκφράσεις δεν νομίζω ότι πραγματικά ανταποκρίνονται σε μια μονοήμερη απεργία κάποιων κλάδων της Κυβερνητικής Υπηρεσίας. Ούτε πιστεύω ότι μπορούμε να μιλούμε για ομοειδές Σώμα της Βουλής στο οποίο τα συμφέροντα όλων των τάξεων φιλτράρονται. Κάθε μια πλευρά έχει το δικό της τρόπο με τον οποίο φιλτράρει τα διάφορα δικαιώματα και τα διάφορα συμφέροντα των διαφόρων τάξεων.

Γι' αυτό εγώ πιστεύω ότι το έγγραφο δεν έπρεπε να κατατεθεί και εν πάση περιπτώσει η Ομάδα μας θα το καταψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν εφόσον υπάρχει ένσταση, έστω και από ένα Κόμμα της Βουλής, είμαι υποχρεωμένος να θέσω τη δήλωση που έχω καταθέσει υπό την έγκριση του Σώματος.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της δήλωσης;

ΠΑΡΜΜΑΤΕΥΣ:

28, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΠΑΡΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 28 ψήφους υπέρ και 3 εναντίον η δήλωση εγκρίνεται.

Και τώρα προχωρούμε στη Νομοθετική Εργασία.

Τα πρώτα τρία Νομοσχέδια είναι «Ο περί Δημοσίων Υπαλλήλων (Αναδιάρθρωσις Ωρισμένων Θέσεων και Ρύθμισις επί Μέρους Συναφών Θεμάτων) Νόμος 1983», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του

1983» και «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής να αναγνώσει την κοινή έκθεση προς το Σώμα.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση κυκλοφόρησε μόλις αυτή τη στιγμή. Ένα τόσο σοβαρό θέμα για το οποίο η Βουλή και οι Επιτροπές σπατάλησαν έξι μήνες για να το μελετήσουν, διερωτούμαι πώς είναι δυνατό να συζητηθεί όταν η έκθεση κατατέθηκε μόλις αυτή τη στιγμή. Η άποψή μου είναι ότι το θέμα θα πρέπει να συζητηθεί στην επόμενη συνεδρία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει εισήγηση, και συγνώμη που δεν το ανέφερα, όπως τα τρία αυτά Νομοσχέδια κηρυχθούν σαν επείγοντα και καλώ τη Βουλή να πάρει θέση επί της εισηγήσεως αυτής.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του να κηρυχθούν τα τρία αυτά νομοσχέδια σαν επείγοντα;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Πρώτα θέλω να ακούσω το δικαιολογητικό για να τοποθετηθώ. Διότι προτού τοποθετηθεί ένας θέλει να ξέρει τι είναι αυτό που κάνει τη Βουλή να πιστεύει ότι αυτό το Νομοσχέδιο είναι επείγον δεδομένου ότι συζητείται για έξι μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ ορθά έχει λεχθεί από τον κ. Λυσσαρίδη ότι το θέμα συζητείται εδώ και έξι μήνες και από ό,τι θα δείτε και από την έκθεση της Επιτροπής, η Επιτροπή κατανάλωσε πολλές συνεδρίες της για τη μελέτη του θέματος. Κατά τη συζήτηση παρευρίσκονταν οι εκπρόσωποι όλων των Κομμάτων και αυτά που περιέχονται στην έκθεση δεν είναι τίποτε άλλο παρά οι αποφάσεις που έπαιρναν οι εκπρόσωποι των Κομμάτων κατά τη συζήτηση αυτού του Νομοσχεδίου. Και για να μη λεχθεί ότι μπορεί οι εκπρόσωποι των διαφόρων Κομμάτων να μην είχαν κατατοπίσει τα Κόμμάτα τους, πρέπει να πούμε ότι για όλα ανεξαιρέτα τα ζητήματα εζητείτο όχι η θέση του εκπροσώπου του δοσμένου Κόμματος στην Επιτροπή, αλλά η θέση του Κόμματός του επί των δοσμένων ζητημάτων. Κατά συνέπεια, για όλα τα Νομοσχέδια αυτά σαν σύνολο, όπως και για τα επί μέρους ζητήματα που αφορούν αυτά τα Νομοσχέδια, ο Βουλευτής που εκπροσωπούσε το δοσμένο Κόμμα έφερε τη θέση του Κόμματός του και αυτή περιέχεται στην έκθεση. Κατά συνέπεια εδώ δεν τίθεται θέμα ότι η έκθεση κυκλοφόρησε αργά. Γιατί τα Κόμματα ήταν κατατοπισμένα και ήξεραν ποιες είναι οι θέσεις που έχουν πάρει τόσο στα επί μέρους όσο και στα γενικά θέματα. Αυτ είναι το ένα.

Το δεύτερο που πρέπει ν' απαντηθεί είναι:

Για πρώτη φορά συμβαίνει κάτι τέτοιο στη Βουλή;

Θα πρέπει να πούμε ότι αυτό είναι σύνηθες φαινόμενο για Νομοσχέδ επείγουσας μάλιστα φύσεως, όπως είναι και τα σημερινά, που η Βουλή ομόφω

(τα Κόμματα) δεν εγείρει θέμα και έτσι παρόλο που η έκθεση τυγχάνει να κυκλοφορήσει αργά, συζητούνται στο Σώμα. Αυτό είναι το δεύτερο.

Το τρίτο ζήτημα το οποίο επίσης πρέπει να γίνει καθαρό εδώ, είναι ότι τα τρία Κόμματα όσο και ο εκπρόσωπος του Κόμματος του κ. Λυσσαρίδη, όταν τέθηκε το θέμα στην Επιτροπή ότι η έκθεση θα κυκλοφορούσε καθυστερημένα και δεν θα υπήρχε ένσταση για τη συζήτησή της δεν έφερε ένσταση.

Τέλος έχω τη γνώμη ότι δικαίωμά του είναι και τώρα να έχει ένσταση ο οποιοσδήποτε συνάδελφος ή Κόμμα, και στην προκείμενη περίπτωση πολύ ορθά ο Προεδρεύων της Βουλής σήμερα θέτει το θέμα υπό την έγκριση του Σώματος για να διαπιστωθεί κατά πόσο εγκρίνεται να κηρυχθεί ως επείγον.

Έχω τη γνώμη ότι και ένσταση να μην υπήρχε, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του θέματος και από νομοτυπικής άποψης, θάπρεπε το θέμα να τεθεί ότι κηρύσσεται σαν επείγον στην ολομέλεια του Σώματος για να αποφασίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν αναλύθηκε κανένας ουσιαστικός λόγος ο οποίος να επιβάλλει όπως κηρυχθεί αυτό το Νομοσχέδιο σαν επείγουσας φύσης Νομοσχέδιο.

Ελέχθη ότι τα Κόμματα ενημερώνονταν. Μα και όταν ακόμα υπάρχουν ομόφωνες αποφάσεις κηρύσσομε επείγον ένα Νομοσχέδιο όταν υπάρχει λόγος να κηρυχθεί επείγον. Δεν είναι θέμα ενημερώσεως. Διαφορετικά δεν θα υπήρχε λόγος να υπάρχει καν η διάταξη ότι πρέπει να κυκλοφορούν οι εκθέσεις εκ των προτέρων. Θα λέγαμε, αν υπάρχει ομοφωνία, να δίνονται στους Βουλευτές την ώρα που κάθονται στα έδρανα. Άρα αυτό δεν αποτελεί ειδικό λόγο για τον οποίο ένα Νομοσχέδιο κηρύσσεται ως επείγον έστω και αν ακόμα όλα τα Κόμματα συμφωνούσαν πάνω σε θέματα αρχής. Σ' άλλες περιπτώσεις κηρύχθηκε ως επείγον ένα θέμα αλλά υπήρχε λόγος. Δεν ήταν απλώς διότι αποφασίσαμε να κηρυχθεί ως επείγον. Κάθε φορά εδίδετο κάποιος λόγος για τον οποίο έπρεπε να μην τηρηθούν οι συνταγματικές διατάξεις που λεν ότι η έκθεση πρέπει να κυκλοφορήσει ορισμένο χρονικό διάστημα πριν τη συζήτηση.

Επομένως, φοβούμαι ότι δεν υπάρχει αποχρών λόγος να κηρυχθεί αυτό το Νομοσχέδιο ως επείγον. Εγώ ομολογώ ότι αυτή τη στιγμή έρχομαι σε επαφή με την έκθεση - απουσίαζα κι' όλας - και άρα δεν είμαι σε θέση να ξέρω καν τι περιέχει αυτή η έκθεση. Και μου ζητάτε να την ακούσω τώρα από το Βήμα και να τοποθετηθώ. Δεν είναι δικαιολογητικό να λέμε ότι τα Κόμματα ήταν πληροφορημένα. Δεν πρόκειται απλώς περί Κομμάτων, πρόκειται περί ενός εκάστου Βουλευτή, και εγώ λέγω ότι αυτή τη στιγμή έρχομαι σε επαφή με αυτή την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν χρειάζεται να επεκταθεί περισσότερο η συζήτηση. Υποστηρίχθηκε γιατί και τα τρία αυτά Νομοσχέδια θα πρέπει να κηρυχθούν σαν επείγουσας φύσης Νομοσχέδια και ακούστηκαν απόψεις υπέρ και κατά.

Νομίζω ότι τώρα το Σώμα θα πρέπει να είναι σε θέση να αποφασίσει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να προσθέσω κάτι προς το Σώμα και ελπίζω να ληφθεί σοβαρά υπόψη, διότι αν υπάρχει ένα Κόμμα το οποίο πλειοψηφεί, και δημιουργήσουμε αυτό το προηγούμενο, χωρίς ουσιαστική αιτιολογία, να κηρύσσονται Νομοσχέδια ως επείγοντα, φοβούμαι ότι θα βρεθούμε κάποτε προ οδυνηρών εκπλήξεων μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η έκθεση αυτή πρέπει να κηρυχθεί σαν επείγουσα όχι μόνο γιατί ηγέρθη το θέμα από τον κ. Λυσσαρίδη αλλά και διότι νομοτυπικά, ενόψει των ενστάσεων που εγείρονται, οφείλει το Σώμα, για να διασφαλίσει τη νομιμότητα του Νόμου που θα ψηφίσει, να το κηρύξει σαν επείγον.

Δεν μπορούμε να δεχτούμε τον ισχυρισμό ότι το θέμα είναι καινούργιο και ότι δεν δόθηκε σε κανένα ο χρόνος για να το μελετήσει. Η έκθεση, που θα διαβασθεί σε λίγο, λέγει ότι το θέμα συζητήθηκε σε επτά συνεδρίες, ότι όλα τα Κόμματα εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες αυτές και ότι είναι από τις 10 του περασμένου Οκτώβρη που συζητάται αυτό το θέμα στις Επιτροπές της Βουλής.

Ο λόγος που είναι ανάγκη να κηρυχθεί επείγον λοιπόν είναι και νομοτυπικός, πέραν του λόγου που προκύπτει από τις ενστάσεις οι οποίες εγείρονται και οι οποίες ενστάσεις εισηγούμαι ότι δεν έπρεπε να εγείρονται διότι δεν είναι η πρώτη φορά που μια έκθεση καθυστερεί για λόγους τεχνικούς να κυκλοφορήσει μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες. Και σε τέτοιες περιπτώσεις πάντα υπήρχε και πάντα ετηρείτο μια συμφωνία κυρίων από όλα τα Κόμματα της Βουλής, άσχετα με τη θέση που θα έπαιρναν έναντι του Νομοσχεδίου· άσχετα με το αν θα ψήφιζαν ή αν θα καταψήφιζαν το Νομοσχέδιο. Η έκθεση θα κυκλοφορούσε αργά, καθυστερημένα, αλλά γινόταν αποδεκτή. Στην παρούσα περίπτωση ένας ακόμα λόγος που η έκθεση κυκλοφόρησε μόλις προ δυο ωρών είναι και η απεργία στην οποία ο Πρόεδρος αναφέρθηκε προηγουμένως, διαφορετικά η έκθεση θα κυκλοφορούσε σίγουρα από το πρωί. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης είναι ο τελευταίος ομιλητής και παρακαλώ να είμαστε σύντομοι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, μόνο δυο λόγια.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος αναμφίβολα που πρέπει το Νομοσχέδιο να κηρυχθεί σαν επείγον είναι γιατί δεν θα έχει αναδρομική ισχύ. Και συνεπώς όσοι από τους δημόσιους υπαλλήλους δικαιωματικά θα ωφεληθούν από την ψήφιση του Νομοσχεδίου, θα ήταν άδικο να αναμένουν μετά δεκαπενθήμερο ή ένα μήνα για να καρπωθούν τα ευεργετήματα της νομοθεσίας. Η πίεση από την άλλη της ΠΑΣΥΔΥ οπωσδήποτε καθιστά επείγουσα την ψήφιση του Νομοσχεδίου σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στην έγκριση της εισήγησης όπως τα τρία Νομοσχέδια κηρυχθούν ως επείγουσας φύσης Νομοσχέδια.

Ποιοι υποστηρίζουν την εισήγηση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

28, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

28.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως τα τρία Νομοσχέδια κηρύσσονται ως Νομοσχέδια επείγουσας φύσης και παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την κοινή έκθεση και για τα τρία Νομοσχέδια.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983». 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1983» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε επτά συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 10, 19 και 24 Οκτωβρίου, στις 9 και 14 Νοεμβρίου 1983 και στις 10 και 20 Φεβρουαρίου 1984. Στο πρώτο στάδιο μελέτης των νομοσχεδίων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των νομοσχεδίων και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Εκτελεστικής Γραμματείας της ΠΑΣΥΔΥ. Σε μεταγενέστερο στάδιο κλήθηκε ενώπιον της Επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τις ενδεχόμενες επιπτώσεις από την υιοθέτηση της προτεινόμενης μισθολογικής διάρθρωσης των διευθυντικών κυρίως θέσεων και της δημιουργίας αριθμού άλλων νέων θέσεων. Στη διάρκεια της μελέτης του όλου θέματος στάληκαν στην Επιτροπή ένας μεγάλος αριθμός υπομνημάτων ή/και έγιναν παραστάσεις εκ μέρους άλλων Κλάδων της Δημόσιας Υπηρεσίας οι οποίοι

έθεσαν θέμα ισότιμης μεταχείρισης με τους κλάδους για τους οποίους γίνονται με τα υπό συζήτηση νομοσχέδια εισηγήσεις για νέα μισθολογική διάρθρωση.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η εφαρμογή της νέας βαθμολογικής και μισθοδοτικής διάρθρωσης αριθμού θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας των οποίων η τελική διάρθρωση εκκρεμούσε από το 1981, η εισαγωγή κανόνων που θα διέπουν την αναπροσαρμογή του μισθού των επηρεαζομένων υπαλλήλων και η ρύθμιση άλλων επιμέρους συναφών θεμάτων.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η έγκριση από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £206,632 και η διάθεσή του για τη χρήση του έτους 1983, για την κάλυψη της δαπάνης που προκύπτει, όσον αφορά τον Τακτικό Προϋπολογισμό, από τη νέα βαθμολογική και μισθοδοτική διάρθρωση αριθμού θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Με το τρίτο νομοσχέδιο σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £3,164 και η διάθεσή του, κατά τη διάρκεια του 1983, για την κάλυψη της δαπάνης που προκύπτει, όσον αφορά τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως, επίσης από τη νέα βαθμολογική και μισθοδοτική διάρθρωση ορισμένων θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Όπως είναι γνωστό, με σχετικές νομοθεσίες του 1980 (αρ. 45 και 46) και του 1981 (Αρ. 20 και 21) έχει εγκριθεί η νέα βαθμολογική και μισθοδοτική διάρθρωση του μεγαλύτερου αριθμού των θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας ενώ για ορισμένες θέσεις η τελική διάρθρωση αφέθηκε να μελετηθεί και ρυθμιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο αφού θα εξακριβώνονταν ορισμένα δεδομένα προς εξεύρεση των ορθών λύσεων, πάντοτε όμως μέσα στα πλαίσια των γενικών αρχών και κριτηρίων που αποτέλεσαν τη βάση του γενικού σχεδίου αναδιάρθρωσης των δημόσιων θέσεων.

Όπως ειδικότερα αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, μετά από μακρές και επίπονες διαπραγματεύσεις της επίσημης με τη δημοσιούπαλληλική πλευρά έχει αποφασιστεί η τελική ρύθμιση και των υπολοίπων θέσεων της Δημόσιας Υπηρεσίας με βάση τις αρχές και τα κριτήρια που ακολουθήθηκαν για τους υπόλοιπους δημόσιους υπαλλήλους. Στόχος ακριβώς των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων είναι η υλοποίηση των συμφωνιών αυτών.

Ως ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής της νέας διάρθρωσης των επηρεαζομένων θέσεων έχει συμφωνηθεί η 1η Ιανουαρίου 1981. Η ημερομηνία αυτή ειδικότερα αφορά τις περιπτώσεις ανακατάταξης/αναδιάρθρωσης των θέσεων και δεν αφορά τη δημιουργία νέων/πρόσθετων θέσεων οι οποίες δημιουργούνται από το 1983 και μετέπειτα.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία η υλοποίηση των πιο πάνω συμφωνιών θα συνεπάγεται, κατά τους υπολογισμούς της αρμόδιας υπηρεσίας, μακροπρόθεσμα πρόσθετη ετήσια δαπάνη της τάξης του £1,2 εκ. περιλαμβανομένων της εκ 10% γενικής αύξησης των μισθών, του 13ου μισθού και του τιμαριθμικού επιδόματος στο σημερινό ύψος. Η κατανομή της πρόσθετης αυτής δαπάνης για τα έτη 1981—1986 υπολογίζεται στις £100,000, £225,000, £425,000, £675,000, £925,000 και £1,2 εκ. για κάθε χρόνο, αντιστοίχως.

Παράλληλα αναφέρθηκε στην Επιτροπή ότι με τις πιο πάνω συμφωνίες με τις οποίες ολοκληρώνεται το φάσμα αναδιάρθρωσης/αναδιοργάνωσης της Δημόσιας

Υπηρεσίας, το σύνολο των θέσεων που αναβαθμίζονται ανέρχεται σε 1469 εκ των οποίων οι 1213 αποτελούν αναβάθμιση θέσεων και 256 προσωπικές αναβαθμίσεις των κατόχων των θέσεων. Οι πρόσθετες θέσεις που δημιουργούνται ανέρχονται σε 91, και είναι έναντι καταργήσεως 45 άλλων θέσεων.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημόσιων Υπαλλήλων υποστήριξαν την προώθηση των υπό συζήτηση νομοσχεδίων με τα οποία, όπως ανέφεραν, υλοποιούνται οι αποφάσεις που λήφθηκαν μεταξύ Κυβερνήσεως και ΠΑΣΥΔΥ για την τελική ρύθμιση των εκκρεμοτήτων της αξιολόγησης/αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας για τις οποίες έχουν ακολουθηθεί τα ίδια κριτήρια και οι ίδιες αρχές που ακολουθήθηκαν για τους υπόλοιπους δημόσιους υπαλλήλους. Οι ίδιοι εκπρόσωποι, ανέφεραν επίσης, ότι με τις πιο πάνω συμφωνίες η οργάνωσή τους θεωρεί ότι συμπληρώνεται ο κύκλος της αξιολόγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας και οποιαδήποτε τυχόν επιφύλαξη θα πρέπει εφεξής να εξετάζεται μέσα στα πλαίσια της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού και των εκάστοτε ετήσιων Προϋπολογισμών.

Μελετώντας η Επιτροπή τα υπό συζήτηση νομοσχέδια ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να λάβει σοβαρά υπόψη τα μεγάλα ελλείμματα στον κρατικό προϋπολογισμό σε συνδυασμό με την αδήριτη ανάγκη ανάληψης γενικότερων προσπαθειών για την μείωση, στο μέτρο του δυνατού, του δημοσιονομικού ελλείμματος. Ήδη η Επιτροπή με την Έκθεσή της για τους Προϋπολογισμούς του τρέχοντος χρόνου έχει επισημάνει τους σοβαρούς κινδύνους που εμπεριέχει η συνεχής διόγκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος ως εκ της αυξημένης επίδρασης του κρατικού μισθολογίου. Ιδιαίτερα η Επιτροπή έχει επισημάνει το γεγονός ότι το συνολικό κόστος από την ως τώρα βαθμολογική και μισθολογική διάρθρωση των Κυβερνητικών θέσεων θα αρχίσει να γίνεται περισσότερο αισθητό με την πάροδο του χρόνου. Και αποτελεί πλέον διαπίστωση της Επιτροπής ότι το χρονικό διάστημα που έχει διάρρησει ως τώρα, έχει καταστήσει ιδιαίτερα εμφανείς τους κινδύνους που συνεπάγεται η αδικαιολόγητη διόγκωση του κρατικού μισθολογίου με αποτέλεσμα να τίθενται σε κίνδυνο τα ευρύτερα συμφέροντα του τόπου. Στο σημείο αυτό η Επιτροπή αισθάνεται την ανάγκη να παρατηρήσει ότι, εξετάζοντας τα υπό συζήτηση ζητήματα, αν εγκατέλειπε προς στιγμήν την υποχρέωσή της να λάβει υπόψη τους γενικότερους αυτούς κινδύνους, με το δικαιολογητικό ότι τα ζητήματα αυτά αποτελούν συνέχεια των όσων έχουν εγκριθεί, τότε δεν θα συνέβαλλε εποικοδομητικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών αλλά αντίθετα θα συνέβαλλε και η ίδια στην περαιτέρω όξυνσή τους. Το γεγονός αυτό, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, δεν θα αποτελούσε προσφορά των σωστών υπηρεσιών προς το γενικό σύνολο αλλά συναισθηματική και μόνο προσέγγιση του θέματος. Μια τέτοια προσέγγιση θα έθετε σε κίνδυνο ακόμα και αυτά τα οποία εξασφάλισε ήδη η Δημόσια Υπηρεσία και για τα οποία άρχισαν ήδη να διαφαίνονται οι κίνδυνοι μη υλοποίησής τους όχι γιατί είναι η επιθυμία οποιουδήποτε αλλά γιατί δεν υπάρχουν οι δυνατότητες.

Κατά συνέπεια και ενόψει των πιο πάνω η Επιτροπή ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη, στο δοσμένο χρόνο που εξέταζε τα υπό συζήτηση νομοσχέδια, να λάβει σοβαρά υπόψη τα προαναφερθέντα δεδομένα, τα οποία ίσως να μην είχαν ληφθεί υπόψη στο παρελθόν και για τα οποία ασκήθηκε κριτική σε βάρος της ίδιας της Βουλής. Γι' αυτό και η Επιτροπή στις εκτιμήσεις της που αναφέρονται στην παρούσα Έκθεσή της έλαβε σοβαρά υπόψη τόσο τις προεκτάσεις όσο και τις συνέπειες από τα προτεινόμενα μέτρα, σε πολλές περιπτώσεις άγνωστες στους

ιδιους τους εισηγητές τους. Η Επιτροπή κατά τη θεώρηση των ζητημάτων αυτών έλαβε επίσης υπόψη την τεράστια διαφορά που υπάρχει στη μισθοδοσία μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και γενικά τον κίνδυνο γενικότερων αλυσιδωτών διαφοροποιήσεων στα επίπεδα μισθών που ισχύουν στην Κύπρο.

Πρόσθετα με τη γενική αυτή προσέγγισή της η Επιτροπή εξαφορμής και των παραστάσεων που έγιναν προς την πλευρά της από άλλους ομοειδείς κλάδους ή και υπηρεσίες δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι μισθολογικά ακολουθούν μια αντιστοιχία με τις θέσεις για τις οποίες προτείνεται τώρα η βαθμολογική ανακατάταξή τους, εξέφρασε την επιθυμία να πληροφορηθεί από τον αρμόδιο Υπουργό τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην υπόλοιπη υπηρεσία σε περίπτωση υιοθέτησης των προτεινόμενων μισθολογικών αναθεωρήσεων.

Ειδικότερα τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο η Κυβέρνηση, προτείνοντας τις εισηγήσεις αυτές, έχει προβληματιστεί για ενδεχόμενες συνέπειες υπό μορφή νέων μισθολογικών αιτημάτων εκ μέρους άλλων διευθυντικών ή και άλλων θέσεων στον ευρύτερο κρατικό τομέα, είτε υψηλότερων ιεραρχικά είτε κατώτερων, δεδομένης της ανατροπής του μισθολογικού συσχετισμού μεταξύ των διαφόρων θέσεων. Ο υπουργός Οικονομικών απαντώντας όχι μόνο δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο αυτό αλλά και απαρίθμησε σωρεία παραδειγμάτων π.χ. οι Γενικοί Διευθυντές, Δικαστές και άλλες Διευθυντικές θέσεις οι οποίοι ξεκίνησαν ήδη τις διεκδικήσεις τους, δηλώνοντας ότι η Κυβέρνηση θα βρεθεί σε πολύ δύσκολη θέση να αρνηθεί ανάλογες προς αυτές μισθολογικές αυξήσεις.

Αναφορικά με την προτεινόμενη δημιουργία ενός σημαντικού αριθμού νέων θέσεων η Επιτροπή διαπιστώνοντας, είτε ως σύνολο είτε με τις κατ' ιδίαν επαφές των Μελών της με την ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ, ότι αποτελεί πια γεγονός ότι ο κρατικός προϋπολογισμός βαρύνεται με υπεράριθμες θέσεις οι οποίες εξαντικειμενένου δεν δικαιολογούνται - ο αριθμός κατά τους υπολογισμούς της πλέον αρμόδιας οργάνωσης ανέρχεται στις 3,000 ή και περισσότερες - ζήτησε να έχει τις απόψεις της Κυβέρνησης για τα λαμβανόμενα ή μελετούμενα μέτρα για την αντιμετώπιση της όλης κατάστασης και τα ειδικά σχόλια της όσον αφορά την προτεινόμενη δημιουργία νέων θέσεων με τα υπό εξέταση τρία νομοσχέδια.

Όπως και για τα υπόλοιπα άλλα θέματα η Επιτροπή δεν μπορούσε να παραμείνει απαθής όταν βλέπει να συνεχίζεται ασταμάτητα η ασυλλόγιστη αριθμητική αύξηση των μελών του κρατικού μηχανισμού με επιστέγασμα το συνεχώς αυξανόμενο κόστος λειτουργίας του, αλλ' ούτε και ήταν διατεθειμένη, στην απουσία άλλων μέτρων που θάπρεπε να εισαχθούν από πολλού, να έλθει η ίδια με τη δική της συγκατάθεση να επισφραγίσει την επιδείνωση του προβλήματος και να προσθέσει σ' αυτό νέες δυσκολίες. Ειδικά για τα θέματα αυτά το όλο έργο της Επιτροπής είχε καταστεί ακόμα πιο δύσκολο από τη στιγμή που η ίδια διαπίστωνε ότι για ένα σημαντικό μεγάλο αριθμό θέσεων δεν είχε προηγηθεί η αναγκαία μελέτη που να επιβεβαιώνει την αναγκαιότητά τους αλλ' ούτε και είχαν εξαντληθεί όλες οι προσπάθειες για την κάλυψη των αναγκών της Υπηρεσίας από το υφιστάμενο προσωπικό. Αντίθετα, με τις προτεινόμενες εισηγήσεις είναι απόλυτα σαφές ότι η δημιουργία πολλών θέσεων αποβλέπει στη συγκαλυμμένη ανέλιξη υπηρετούντων υπαλλήλων και, σε πλείστες άλλες περιπτώσεις, σαν τελική κατάληξη στην αύξηση της αριθμητικής δύναμης πολλών Κυβερνητικών τμημάτων.

Σε σχέση με το θέμα της αναθεώρησης της μισθολογίας των Διευθυντών Κυβερνητικών Τμημάτων θεωρείται σκόπιμο να αναφερθεί ότι, ανάμεσα σ' άλλα,

χρησιμοποιήθηκε ως ουσιαστικό κριτήριο μισθολογικής ανακατάταξης τους το γεγονός ότι οι κάτοχοι των θέσεων αυτών ασκούν έλεγχο στα διάφορα κονδύλια που περιλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό ενώ σειρά άλλων διευθυντικών-επιτελικών θέσεων παραγνωρίστηκαν, με αποτέλεσμα να προέλθουν οι σφοδρές αντιδράσεις προς την Επιτροπή για τις οποίες έχει ήδη γίνει λόγος.

Η Επιτροπή, σε μια προσπάθειά της να αποφύγει την προσωποποίηση των υπό εξέταση θεμάτων, κατέληξε, ύστερα από τη λεπτομερειακή μελέτη και των τριών νομοσχεδίων, στον καθορισμό αριθμού γενικών θεμάτων από την τελική θεώρηση των οποίων διαμόρφωσε και τις τελικές της θέσεις.

- (α) Το θέμα της αναδρομικής εφαρμογής της προτεινόμενης νέας βαθμολογικής και μισθολογικής διάρθρωσης.
- (β) Η μισθολογική αναβάθμιση αριθμού διευθυντικών θέσεων σε συνδυασμό με τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της στην υπόλοιπη Δημόσια Υπηρεσία ή τους ημικρατικούς οργανισμούς.
- (γ) Οι δημιουργούμενες νέες θέσεις είτε για σκοπούς συγκαλυμμένης ανέλιξης υπηρετούντων υπαλλήλων είτε για σκοπούς αύξησης των αναλογιών ανώτερων προς κατώτερες θέσεις.
- (δ) Οι προσωπικές διευθετήσεις υπό τη μορφή προσωπικών αναβαθμίσεων των κατόχων των θέσεων αντί της αναβάθμισης των ίδιων των θέσεων και
- (ε) Οι αναβαθμίσεις θέσεων που έχουν ήδη αναβαθμιστεί και που καταφανώς δεν αντιστοιχούν με αναβαθμίσεις άλλων ομοειδών θέσεων.

Αναφορικά με το πρώτο θέμα ομόφωνη άποψη των Μελών της Επιτροπής είναι ότι η αναδρομική εφαρμογή της νέας διάρθρωσης των επηρεαζομένων και μόνο θέσεων αντενδείκνυται γιατί τυχόν υιοθέτησή της, εκτός του ότι θα επιβαρύνει αδικαιολόγητα το ήδη βεβαρυμένο κρατικό μισθολόγιο, θα δημιουργήσει δυο τάξεις προνομιούχων και μη υπαλλήλων και θα ανταμείψει υπαλλήλους οι οποίοι επικαλούμενοι την διαπραγματευτική τους ισχύ ζήτησαν επαναξιολόγηση σε αντίθεση με άλλους κλάδους οι οποίοι δέχθηκαν τα αποτελέσματα από την πρώτη αξιολόγησή τους.

Η πλειοψηφία της Επιτροπής έχει τη γνώμη ότι δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή η αναβάθμιση των διευθυντικών θέσεων γιατί η σημερινή μισθοδοσία τους, λαμβανομένων υπόψη των επιπέδων μισθών στην Κύπρο, θεωρείται αρκούντως ικανοποιητική και ότι οποιαδήποτε προς τα άνω διαφοροποίησή της θα δημιουργήσει νέες γενικότερες καταστάσεις με αποτέλεσμα τη διασάλευση των μισθών πολλών άλλων θέσεων, είτε υψηλότερων ιεραρχικά των Διευθυντών Τμημάτων είτε κατώτερων. Η Επιτροπή πρόσθετα έχει τη γνώμη ότι οι διευθυντικές θέσεις δεν υπόκεινται σε αξιολόγηση γι' αυτό και ορθώς δεν περιλήφθηκε στο αρχικό εγχείρημα της αξιολόγησης.

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία αδυνατεί να συμφωνήσει με τη δημιουργία ορισμένων από τις προτεινόμενες θέσεις γιατί από τις ίδιες τις επιμέρους συμφωνίες που τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει στην ουσία συγκαλυμμένη προαγωγή υπηρετούντων υπαλλήλων ή και εν πάση περιπτώσει η δημιουργία τους δεν δικαιολογείται εξ αντικειμένου εκεί που οι ανάγκες των οικείων τμημάτων θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν από το υφιστάμενο και σε πολλές περιπτώσεις υπεράριθμο προσωπικό που υπηρετεί στον κρατικό μηχανισμό. Το τελικό αποτέλεσμα από την υιοθέτηση της θέσης αυτής όσο και των δυο άλλων

που ακολουθούν αναφέρεται αναλυτικά στο Παράρτημα που επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση.

Η Επιτροπή, από τη στιγμή που οι αρμόδιοι της επιβεβαιώνουν ότι ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης μιας συγκεκριμένης θέσης ο μισθός που έχει αποδοθεί σ' αυτή είναι διαφορετικός από εκείνο που προτείνεται για το συγκεκριμένο κάτοχο της θέσης, δεν μπορεί, κατά πλειοψηφία ν' αποδεχθεί μια τέτοια διευθέτηση. Τυχόν υιοθέτηση μιας τέτοιας αρχής θα έπληττε, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, τον ίδιο το θεσμό της αξιολόγησης ενώ ταυτόχρονα εμπεριέχει το στοιχείο της υποκειμενικής εκτίμησης του κατόχου της θέσης αυτής, πράγμα το οποίο και δεν θεωρείται σωστό και η Επιτροπή δεν είναι διατεθειμένη να υιοθετήσει. Η επίκληση του επιχειρήματος ότι παρόμοιες διευθετήσεις έγιναν στα προηγούμενα μέρη της αξιολόγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας δεν αποτελεί, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, πειστικό επιχείρημα από την άποψη ότι η επανάληψη ενός προηγούμενου έστω και με την επικρότηση της προηγούμενης Βουλής, δεν αποτελεί σοφή πράξη να υιοθετηθεί εκ δευτέρου. Αντίθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι ένας από τους λόγους που οδήγησαν στον εκτροχιασμό της διαδικασίας αναδιάρθρωσης και αξιολόγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας με όλες τις συνεπαγόμενες επιπτώσεις που τώρα άρχισαν να γίνονται ιδιαίτερα αισθητές οφείλεται στην κακή αυτή τακτική στην οποία, έστω και τώρα, θα πρέπει να τεθεί τέρμα.

Η Επιτροπή κατά πλειοψηφία δεν μπορεί επίσης να αποδεχθεί αναβαθμίσεις κλιμάκων που ξεφεύγουν από τις αναβαθμίσεις άλλων ομοειδών θέσεων που υιοθετήθηκαν στο παρελθόν όταν μάλιστα από την ενημέρωση των ίδιων των αρμοδίων έχει προκύψει ότι τις αναβαθμίσεις αυτές τις υπαγόρευσε η διαπραγματευτική ισχύς των συγκεκριμένων κλάδων υπαλλήλων. Αντίθετα η Επιτροπή πιστεύει ότι οι κλίμακες που έχουν ήδη δοθεί σε ορισμένους από τους κλάδους αυτούς θεωρούνται αρκούντως ικανοποιητικές και σε πολλές περιπτώσεις υπέρμετρα υψηλές. Η επιτροπή έχει επίσης τη γνώμη ότι τυχόν υιοθέτηση υπέρμετρα υψηλών κλιμάκων για ορισμένους κλάδους θα αποτελούσε την απαρχή νέων διεκδικήσεων με αποτέλεσμα ο φαύλος κύκλος της αξιολόγησης, που δυστυχώς είχε δημιουργηθεί, να επαναληφθεί.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της Επιτροπής και με βάση τις προαναφερθείσες γενικές αρχές έχει προκύψει η ανάγκη διαφοροποίησης αριθμού επιμέρους διευθετήσεων—συμφωνιών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της όλης διαπραγματεύσεως μεταξύ της Κυβέρνησης και της δημοσιούπαλληλικής πλευράς. Οι διαφοροποιήσεις αυτές όπως και οι υπόλοιπες άλλες αναφέρονται αναλυτικά στο ίδιο Παράρτημα που επισυνάπτεται στην παρούσα Έκθεση. Στο ίδιο Παράρτημα δεν αναφέρονται οι Κλάδοι για τους οποίους η προτεινόμενη διάρθρωση απορρίφθηκε στο σύνολό της ή θ' αποτελέσει αντικείμενο παραπέρα μελέτης αφού προσκομιστούν στη Βουλή τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή στα πλαίσια μελέτης των υπό συζήτηση νομοσχεδίων δεν κατόρθωσε να καταλήξει σε συγκεκριμένες αποφάσεις για ορισμένους Κλάδους γιατί απουσίαζαν οι αναγκαίες μελέτες με βάση τις οποίες τεκμηριώνονταν οι αντίστοιχες Κυβερνητικές προτάσεις. Στους Κλάδους αυτούς συγκαταλέγεται ο κλάδος των νοσοκομειακών εργαστηρίων του οποίου οι τελικές ανάγκες δεν έχουν αξιολογηθεί επακριβώς και σύμφωνα με το σχετικό σημείωμα του αρμόδιου Υπουργείου θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω μελέτης από την οποία και θα προκύψει η ανάγκη διαφοροποίησης στον αριθμό των θέσεων που προτείνονται και

των αναλογιών τους στα ανώτερα επίπεδα. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο, χωρίς να εκφράζει τελικά γνώμη αναφορικά με τη διάθρωση που προτείνεται για τον Κλάδο αυτό, ν' αφήσει το όλο θέμα σε εκκρεμότητα μέχρις ότου οι αρμόδιες Υπηρεσίες συμπληρώσουν τη μελέτη τους και επανέλθουν ενώπιον της Βουλής. Την ίδια θέση η Επιτροπή έχει τηρήσει καθόσον αφορά την αριθμητική δύναμη των Νοσοκόμων επί του Προσωπικού που προτείνεται κάτω από το Γενικό Νοσηλευτικό Κλάδο. Για το θέμα αυτό η Επιτροπή υπέδειξε στους αρμόδιους την ανάγκη να καταθέσουν στη Βουλή σχετικό συμπληρωματικό προϋπολογισμό αφού ολοκληρωθεί η μελέτη των αναγκών της Υπηρεσίας σε νοσηλευτικό προσωπικό ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του Μακάριου Ιατρικού Κέντρου και άλλων νοσοκομειακών μονάδων.

Υλοποιώντας, τέλος, τις πιο πάνω ομόφωνες ή κατά πλειοψηφίαν θέσεις της η Επιτροπή έχει προβεί στην ανάλογη νομοτεχνική επεξεργασία και των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων για τα οποία και γίνεται η εισήγηση στη Βουλή όπως τα ψηφίσει σε νόμους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί. Τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Αλέξης Γαλανός, Θάλης Μιχαηλίδης και Ιάκωβος Κατσουνωτός, δήλωσαν ότι θα ψηφίσουν το νομοσχέδιο όπως έχει αποσταλεί από την Εκτελεστική Εξουσία και επιφυλάχτηκαν να εξηγήσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση των θεμάτων αυτών ενώπιον της Βουλής.

Ταυτόχρονα με τις πιο πάνω εισηγήσεις της η Επιτροπή ομόφωνα καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να επιδεικνύουν μελλοντικά συντηρητικότητα και φειδώ στην προώθηση των αιτημάτων τους για να μη βρεθεί, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, μπροστά σ' ένα νέο κύκλο αυξήσεων που να εκτροχιάζει το σημερινό πολύ ευαίσθητο ισοζύγιο της οικονομίας.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΤΙΚΗ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΘΕΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

<u>Υφιστάμενη διάρθρωση</u>	<u>Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια</u>	<u>Εισηγήσεις Επιτροπής</u>
1 Μηχανικός Τοπίου Κλ. Α8	1 Μηχανικός Τοπίου Κλ. Α8-Α10 <u>ΣΧΟΛΗ ΚΩΦΩΝ ΠΑΙΔΩΝ</u>	1 Μηχανικός Τοπίου Κλ. Α8-Α10
1 Εκπαιδευτής Κλ. Α4	1 Εκπαιδευτής Κλ. Α2-Α5 <u>ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ</u>	1 Εκπαιδευτής Κλ. Α2-Α5
1 Εκπαιδευτής Κλ. Α4	1 Εκπαιδευτής Κλ. Α2-Α5	1 Εκπαιδευτής Κλ. Α2-Α5
5 Εκπαιδευτές Κλ. Α3	<u>ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ</u> 5 Εκπαιδευτές 1ης Τάξεως Κλ. Α7 και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4. <u>Σημ.:</u> (α) Αλλαγή τίτλου. (β) Οι υπηρετούντες Εκπαιδευτές Κλ. Α3 εντάσσονται στη θέση Εκπαιδευτή 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4. <u>ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ</u>	5 Εκπαιδευτές Κλ. Α2 - Α4
1 Φωτογράφος Κλ. Α8	1 Φωτογράφος Κλ. Α8-Α9 <u>ΣΧΟΛΗ ΛΑΜΠΟΥΣΑΣ</u>	1 Φωτογράφος Κλ. Α8-Α9
6 Εκπαιδευτές Κλ. Α4	6 Εκπαιδευτές Κλ. Α2-Α5	6 Εκπαιδευτές Κλ. Α2-Α5

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>1 Διδάσκαλος Ραπτικής Κλ. Α4-Α6</p> <p>3 Εκπαιδευτές Κλ. Α4</p>	<p style="text-align: center;"><u>Φ Υ Λ Α Κ Ε Σ</u></p> <p>* 1 Διδάσκαλος Ραπτικής Κλ. Α4-Α6</p> <p>3 Εκπαιδευτές Κλ. Α2-Α4</p>	<p># 1 Διδάσκαλος Ραπτικής Κλ. Α4-Α6</p> <p>3 Εκπαιδευτές Κλ. Α2-Α4</p>
<p>* +3 Βοηθοί Ευημερίας, Γυναίκες Κλ. Α2-Α3</p>	<p style="text-align: center;"><u>ΚΛΑΔΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ</u></p> <p>+3 Βοηθοί Ευημερίας, Γυναίκες Κλ. Α2-Α5</p>	<p>+3 Βοηθοί Ευημερίας, Γυναίκες Κλ. Α2-Α5</p>
<p>-----</p>	<p style="text-align: center;"><u>ΚΛΑΔΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ</u></p> <p>1 Προϋσταμένη Επισκέπτρια Αδελφή, Κλ. Α11</p> <p>Σημ. (α) Νέα θέση έναντι καταργήσεως 1 θέσεως Επισκέπτρ. Αδελφής, 2ης Τάξης, Κλ. Α7+2 πρ. και 3ης Τάξης Κλ. Α4.</p> <p>(β) Η κάτοχος της θέσεως θα εκτελεί χρέη Βοηθού Προϋσταμένου Διευθύνσεως και Αναπτύξεως Νοσηλευτ. Προσωπικού για τον αντίστοιχο τομέα.</p>	<p>1 Προϋσταμένη Επισκέπτρια Αδελφή, Κλ. Α11</p> <p>Σημ. (α) Νέα θέση έναντι καταργήσεως 1 θέσεως Επισκέπτρ. Αδελφής, 2ης Τάξης, Κλ. Α7+2 πρ. και 3ης Τάξης Κλ. Α4.</p> <p>(β) Η κάτοχος της θέσεως θα εκτελεί χρέη Βοηθού Προϋσταμένου Διευθύνσεως και Αναπτύξεως Νοσηλευτ. Προσωπικού για τον αντίστοιχο τομέα.</p>
<p>5 Ανώτερες Υγειονομικές Επισκέπτριες, Κλ. Α10</p> <p>-----</p>	<p>5 Ανώτερες Επισκέπτριες Αδελφές, Κλ. Α10</p> <p>Σημ. Αλλαγή τίτλου</p> <p>8 Επισκέπτριες Αδελφές, 1ης Τάξης, Κλ. Α9</p> <p>Σημ. Νέες θέσεις έναντι καταργήσεως 1500 αριθμού θέσεων Επισκέπτρ. Αδελφής, 2ης Τάξης, Κλ. Α7+2 προσ. και 3ης Τάξης, Κλ. Α4.</p>	<p>5 Ανώτερες Επισκέπτριες Αδελφές, Κλ. Α10</p> <p>Σημ. Αλλαγή τίτλου</p> <p>8 Επισκέπτριες Αδελφές, 1ης Τάξης, Κλ. Α8-Α9</p> <p>Σημ. Νέες θέσεις έναντι καταργήσεως 1500 αριθμού θέσεων Επισκέπτρ. Αδελφής, 2ης Τάξης, Κλ. Α7+2 προσ. και 3ης Τάξης, Κλ. Α4</p>

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>44 Υγειονομικές Επισκέπτριες Κλ. Α5-Α7</p> <p>+ 4 Υγειονομικές Επισκέπτριες Φυματιώσεως, Κλ. Α2-Α4</p>	<p>35 Επισκέπτριες Αδελφές, 2ης Τάξης, Κλ. Α7 επεκτ. κατά 2 προσ. και 3ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p>Σημ. (α) Αλλαγή τίτλου</p> <p>(β) 9 θέσεις καταργούνται έναντι δημιουργίας ίσου αριθμού ανώτερων θέσεων όπως αναφέρεται πιο πάνω.</p> <p>(γ) Υποψήφιοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην αντίστοιχη ειδικότητα διορίζονται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία Υγειονομ. Επισκέπτριες εντάσσονται στη θέση Επισκέπτριας Αδελφής, 3ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(ε) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Υγειονομικής Επισκέπτριας Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για σκοπούς προαγωγής στη θέση Επισκέπτριας Αδελφής 1ης Τάξης, Κλ. Α9.</p> <p>(στ) Η μείωση των θέσεων Επισκέπτριας Αδελφής 2ης Τάξης Κλ. Α7+2 προσ. και 3ης Τάξης Κλ. Α4 από 44 σε 35 να γίνει μετά την πλήρωση των υφιστάμενων κενών θέσεων στο βαθμό αυτό.</p> <p>+ 4 Υγειονομικές Επισκέπτριες Φυματιώσεως, Κλ. Α2-Α5</p>	<p>35 Επισκέπτριες Αδελφές, 2ης Τάξης, Κλ. Α7 επεκτ. κατά 2 προσ. και 3ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p>Σημ. (α) Αλλαγή τίτλου</p> <p>(β) 9 θέσεις καταργούνται έναντι δημιουργίας ίσου αριθμού ανώτερων θέσεων όπως αναφέρεται πιο πάνω.</p> <p>(γ) Υποψήφιοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην αντίστοιχη ειδικότητα διορίζονται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία Υγειονομ. Επισκέπτριες εντάσσονται στη θέση Επισκέπτριας Αδελφής, 3ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(ε) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Υγειονομικής Επισκέπτριας Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για σκοπούς προαγωγής στη θέση Επισκέπτριας Αδελφής 1ης Τάξης, Κλ. Α8-Α9</p> <p>(στ) Η μείωση των θέσεων Επισκέπτριας Αδελφής 2ης Τάξης Κλ. Α7+2 προσ. και 3ης Τάξης Κλ. Α4 από 44 σε 35 να γίνει μετά την πλήρωση των υφιστάμενων κενών θέσεων στο βαθμό αυτό.</p> <p>+ 4 Υγειονομικές Επισκέπτριες Φυματιώσεως, Κλ. Α2-Α4.</p>

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής								
7 Προϋστάμενες Αδελφές Κλ. Α11	8 Προϋστάμενες Αδελφές Κλ. Α11 Σημ. 1 πρόσθετη θέση. Μια Προϋστάμενη Αδελφή θα εκτελεί χρέη Βοηθού Προϋσταμένου Διευθύνσεως και Αναπτύξεως Νοσηλευτικού Προσωπικού για τον αντίστοιχο τομέα.	7 Προϋστάμενες Αδελφές Κλ. Α11								
7 Επόπτες/Επόπτριες Θαλάμων Κλ. Α10	Επόπτες/Επόπτριες θαλάμων Κλ. Α10 <table border="1" data-bbox="724 425 1072 487"> <tr> <td><u>1983</u></td> <td><u>1984</u></td> <td><u>1985</u></td> <td><u>1986</u></td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>16</td> <td>19</td> <td>22</td> </tr> </table>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>	13	16	19	22	7 Επόπτες/Επόπτριες θαλάμων Κλ. Α10
<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u>							
13	16	19	22							
106 Αδελφές/Ανώτεροι Νοσοκόμοι Κλ. Α8-Α9	118 Αδελφές/Ανώτεροι Νοσοκόμοι Κλ. Κλ. Α9	118 Αδελφές/Ανώτεροι Νοσοκόμοι Κλ. Α8-Α9								
165 Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού Κλ. Α5 και Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις.	Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α4 <table border="1" data-bbox="724 651 888 706"> <tr> <td><u>1983</u></td> <td><u>1984</u></td> </tr> <tr> <td>215</td> <td>225</td> </tr> </table> Σημ. (α) Οι Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού που βρίσκονταν στην υπηρεσία στις 22.4.1981 και που κατείχαν θέσεις ευθύς πριν από την ημερομηνία αυτή, όταν προαχθούν στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξεως θα ενταχθούν στην Κλ. Α7 επεκτεινόμενη με ετήσιες προσαυξήσεις μέχρι του ετήσιου βασικού μισθού των £3493.	<u>1983</u>	<u>1984</u>	215	225	165 Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α4 Σημ. (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξεως θα τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της Κλ. Α4.				
<u>1983</u>	<u>1984</u>									
215	225									

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>542 Βοηθοί Νοσοκόμοι Κλ. Α3 και Α6 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις</p>	<p>(β) Οι βοηθοί Νοσοκόμοι που βρίσκονταν στην υπηρεσία στις 22.4.1981 και που κατείχαν θέσεις ευθύς πριν από την ημερομηνία αυτή, όταν προαχθούν στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξεως θα ενταχθούν στην Κλ. Α7 επεκτεινόμενη με ετήσιες προσαυξήσεις μέχρι του ετήσιου βασικού μισθού των £3493.</p> <p>(γ) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξεως θα τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού εντάσσονται στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξεως (Κλ. Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α5-Α7 επεκτεινόμενες κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>(ε) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Νοσοκ. επί του Προσωπικού Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Αδελφής/Ανώτ. Νοσοκόμου Κλ. Α9.</p> <p>542 Βοηθοί Νοσοκόμοι 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4.</p> <p>Σημ. (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου 2ης Τάξεως θα τοποθετούνται στην 3η βαθμίδα της Κλ. Α2.</p>	<p>(β) Οι εν υπηρεσία Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού εντάσσονται στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξεως (Κλ. Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α5-Α7 επεκτεινόμενες κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>(γ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Νοσοκ. επί του Προσωπικού Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Αδελφής/Ανώτ. Νοσοκόμου Κλ. Α8-Α9.</p> <p>542 Βοηθοί Νοσοκόμοι 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4.</p> <p>Σημ. (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου 2ης Τάξεως θα τοποθετούνται στην 3η βαθμίδα της Κλ. Α2.</p>

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>+ 47 Πρακτικοί Νοσοκόμοι Κλ.Α1-Α3 + 7 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι Κλ.Α1-Α3 24 Μαίες, 1ης Τάξεως Κλ. Α5-Α7 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις 80 Μαίες, 2ης Τάξεως Κλ.Α3-Α6 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις</p>	<p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τους γενικούς όρους και τις αρχές που έχουν υιοθετηθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι θα ικανοποιούν τα οικεία σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι εν υπηρεσία Βοηθοί Νοσοκόμοι εντάσσονται στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου 2ης Τάξεως (Κλ. Α2-Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδ. κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δύο προσαυξήσεις.</p> <p>+ 47 Πρακτικοί Νοσοκόμοι Κλ. Α1-Α3 -Α4 + 7 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι Κλ. Α1-Α3-Α4 +) + 104 Μαίες 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4</p> <p>Σημ.(α) Οι θέσεις σημειώνονται με διπλό σταυρό για να καταργούνται σταδιακά με την προαγωγή ή αφυπηρέτηση των σημερινών κατόχων τους και εντάσσονται στη γενική κατηγορία του Νοσηλευτικού Προσωπικού.</p> <p>(β) Οι εν υπηρεσία Μαίες 2ης Τάξεως διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δύο προσαυξήσεις.</p>	<p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τους γενικούς όρους και τις αρχές που έχουν υιοθετηθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι θα ικανοποιούν τα οικεία σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι εν υπηρεσία Βοηθοί Νοσοκόμοι εντάσσονται στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου 2ης Τάξεως (Κλ. Α2-Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδ. κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δύο προσαυξήσεις.</p> <p>+ 47 Πρακτικοί Νοσοκόμοι Κλ Α1-Α3-Α4. + 7 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι Κλ. Α1-Α3-Α4 +) + 104 Μαίες 1ης Τάξεως Κλ. Α7 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4</p> <p>Σημ. (α) Οι θέσεις σημειώνονται με διπλό σταυρό για να καταργούνται σταδιακά με την προαγωγή ή αφυπηρέτηση των σημερινών κατόχων τους και εντάσσονται στη γενική κατηγορία του Νοσηλευτικού Προσωπικού.</p> <p>(β) Οι εν υπηρεσία Μαίες 2ης Τάξεως διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δύο προσαυξήσεις.</p>

Φυσιοθεραπευτικός Κλάδος

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>20 Φυσιοθεραπευτές, Κλ. Α5-7</p>	<p>20 Φυσιοθεραπευτές, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου (β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Φυσιοθεραπευτή, 2ης Τάξης, τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4. (γ) Οι εν υπηρεσία Φυσιοθεραπευτές εντάσσονται στη θέση Φυσιοθεραπευτή, 2ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως πάνω σε προσωπική βάση τις Κλ. Α5-Α7. (δ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Φυσιοθεραπευτή Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Φυσιοθεραπευτή Κλ. Α8-Α9.</p>	<p>20 Φυσιοθεραπευτές, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου (β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Φυσιοθεραπευτή, 2ης Τάξης, τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4. (γ) Οι εν υπηρεσία Φυσιοθεραπευτές εντάσσονται στη θέση Φυσιοθεραπευτή, 2ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως πάνω σε προσωπική βάση τις κλ. Α5-Α7. (δ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Φυσιοθεραπευτή Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Φυσιοθεραπευτή Κλ. Α8-Α9.</p>

Ακτινοθεραπευτικός Κλάδος

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>7 Ακτινογράφοι, Κλ. Α5 - Α7</p> <p>1 Τεχνικός Εκμαγείων Ακτινοθεραπείας Κλ. Α7</p>	<p>7 Ακτινογράφοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου</p> <p>(β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην Ακτινοθεραπεία τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(γ) Οι υπηρετούντες Ακτινογράφοι εντάσσονται στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, Κλ. Α4 διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(δ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Ακτινογράφου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Ακτινογράφου Κλ. Α8-Α9.</p> <p>1 Τεχνικός Εκμαγείων Ακτινοθεραπείας, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας.</p>	<p>7 Ακτινογράφοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου</p> <p>(β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην Ακτινοθεραπεία τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(γ) Οι υπηρετούντες Ακτινογράφοι εντάσσονται στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, Κλ. Α4 διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(δ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Ακτινογράφου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Ακτινογράφου Κλ. Α8 - Α9.</p> <p>1 Τεχνικός Εκμαγείων Ακτινοθεραπείας, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας.</p>

Ακτινοθεραπευτικός Κλάδος

(συνεχ.)

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>3 Τεχνικός Εργαστηρίου Ισοτόπων, Κλ. Α5</p>	<p>(γ) Οι διορισθησόμενοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην ειδικότητα της θέσεως τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Ο εν υπηρεσία υπάλληλος εντάσσεται στη θέση Τεχνικού Εκμαγείων Ακτινοθεραπείας, 1ης Τάξης, Κλ. Α7.</p> <p>3 Τεχνικός Εργαστηρίου Ισοτόπων, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοούμενου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι διορισθησόμενοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην ειδικότητα της θέσεως τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία υπάλληλοι εντάσσονται στη θέση Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων, 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4, διατηρούν όμως πάνω σε προσωπική βάση την Κλ. Α5.</p>	<p>(γ) Οι διορισθησόμενοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην ειδικότητα της θέσεως τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Ο εν υπηρεσία υπάλληλος εντάσσεται στη θέση Τεχνικού Εκμαγείων Ακτινοθεραπείας, 1ης Τάξης, Κλ. Α7.</p> <p>3 Τεχνικός Εργαστηρίου Ισοτόπων, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοούμενου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τα αντίστοιχα σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι διορισθησόμενοι με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην ειδικότητα της θέσεως τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία υπάλληλοι εντάσσονται στη θέση Τεχνικού Εργαστηρίου Ισοτόπων, 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4, διατηρούν όμως πάνω σε προσωπική βάση την Κλ. Α5.</p>

Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη Διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>‡ 38 Ακτινογράφοι, Κλ. Α5-Α7.</p> <p>Ο διπλός σταυρός ισχύει για 10 θέσεις μόνο.</p>	<p>‡ 38 Ακτινογράφοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u></p> <p>(α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην Ακτινοδιαγνωστική τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(γ) Οι υπηρετούντες Ακτινογράφοι εντάσσονται στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(δ) Ο διπλός σταυρός ισχύει για 10 θέσεις μόνο.</p> <p>(ε) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Ακτινογράφου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Ακτινογράφου Κλ. Α8-Α9.</p>	<p>‡ 38 Ακτινογράφοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u></p> <p>(α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, με τριετή μεταγυμνασιακό τίτλο σπουδών στην Ακτινοδιαγνωστική τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(γ) Οι υπηρετούντες Ακτινογράφοι εντάσσονται στη θέση Ακτινογράφου, 2ης Τάξης, Κλ. Α4, διατηρούν όμως τις Κλ. Α5-Α7 πάνω σε προσωπική βάση.</p> <p>(δ) Ο διπλός σταυρός ισχύει για 10 θέσεις μόνο.</p> <p>(ε) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Ακτινογράφου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται για προαγωγή στη θέση Ανώτερου Ακτινογράφου Κλ. Α8-Α9.</p>

Κλάδος Επισιτισμού και Γενικών Υπηρεσιών

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>1 Φροντιστής Νοσοκομείου Κλ. Α11</p>	<p>1 Φροντιστής Νοσοκομείου Κλ. Α11</p> <p><u>Σημ.</u>: Μετά την πλήρωσή της η θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό. Ο θεσμός του Νοσοκομειακού Διοικητικού Λειτουργού να μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια της γενικότερης μελέτης για την οργάνωση και λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>	<p>1 Φροντιστής Νοσοκομείου Κλ. Α11</p> <p><u>Σημ.</u>: Μετά την πλήρωσή της η θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό. Ο θεσμός του Νοσοκομειακού Διοικητικού Λειτουργού να μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια της γενικότερης μελέτης για την οργάνωση και λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>
<p>1 Οικονόμος Κλ. Α6-Α8</p>	<p>2 Οικονόμοι Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) 1 πρόσθετη θέση έναντι καταργήσεως 1 θέσεως Βοηθού Οικονόμου. Το Υπουργείο Υγείας να μελετήσει αργότερα τη δυνατότητα δημιουργίας πρόσθετων θέσεων Οικονόμου για τις ανάγκες άλλων Νοσοκομείων.</p> <p>(β) Το σχέδιο υπηρεσίας της θέσεως ν' αναπροσαρμοστεί όσον αφορά τα προσόντα και τα καθήκοντα και να διευκρινιστούν οι ρόλοι και οι υπηρεσιακές σχέσεις των Οικονόμων με τους κατόχους άλλων σχετικών θέσεων του Κλάδου.</p>	<p>1 Οικονόμος Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: Το σχέδιο υπηρεσίας της θέσεως ν' αναπροσαρμοστεί όσον αφορά τα προσόντα και τα καθήκοντα και να διευκρινιστούν οι ρόλοι και οι υπηρεσιακές σχέσεις του Οικονόμου με τους κατόχους άλλων σχετικών θέσεων του Κλάδου.</p>

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>6 Βοηθοί Οικονόμου Κλ. Α2-Α4</p> <p>2 Επιθεωρήτριες Οίκου Νοσοκόμων Κλ. Α4</p>	<p>6 Βοηθοί Οικονόμου Κλ. Α2-Α5</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) 1 θέση καταργείται έναντι δημιουργίας 1 πρόσθετης θέσης Οικονόμου</p> <p>(β) 1 θέση μεταφέρεται στις Ψυχιατρικές Υπηρεσίες Κεφ. 91^α Άρθρο 102(160).</p>	<p>7 Βοηθοί Οικονόμου Κλ. Α2-Α5</p> <p><u>Σημ.</u>: 1 θέση μεταφέρεται στις Ψυχιατρικές Υπηρεσίες Κεφ. 91^α Άρθρο 102(160).</p>
<p>1 Αρχιμάγειρος Κλ. Α6</p>	<p>1 Αρχιμάγειρος Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: Το σχέδιο υπηρεσίας της θέσεως να τροποποιηθεί έτσι που τα προσόντα να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της υπηρεσίας.</p>	<p>1 Αρχιμάγειρος Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: Το σχέδιο υπηρεσίας της θέσεως να τροποποιηθεί έτσι που τα προσόντα να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της υπηρεσίας.</p>
<p>20 Μάγειροι Κλ. Α2-Α4</p>	<p>20 Μάγειροι Κλ. Α2-Α4</p> <p><u>Σημ.</u>: Να μελετηθεί αργότερα το ενδεχόμενο καταργήσεως των θέσεων και αντικαταστάσεώς τους με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p>	<p>20 Μάγειροι Κλ. Α2-Α4</p> <p><u>Σημ.</u>: Να μελετηθεί αργότερα το ενδεχόμενο καταργήσεως των θέσεων και αντικαταστάσεώς τους με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p>
<p>1 Επόπτης Πλυντηρίου Κλ. Α5-Α7</p>	<p>1 Επόπτης Πλυντηρίου Κλ. Α5-Α7 επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p><u>Σημ.</u>: Μετά την αφυπηρέτηση του υπηρετούντος Επόπτη Πλυντηρίου, το μέλλον της θέσεως να επανεξεταστεί στα πλαίσια της μελέτης για τη λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>	<p>1 Επόπτης Πλυντηρίου Κλ. Α5-Α7</p> <p><u>Σημ.</u>: Μετά την αφυπηρέτηση του υπηρετούντος Επόπτη Πλυντηρίου, το μέλλον της θέσεως να επανεξεταστεί στα πλαίσια της μελέτης για τη λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
1 Επιστάτης-Επιπλοποιός Γεν. Νοσοκομ. Λευκωσίας Κλ. Α5	1 Επιστάτης-Επιπλοποιός Γεν. Νοσοκομ. Λευκωσίας Κλ. Α4-Α5 <u>Σημ.</u> : Η θέση, που τώρα είναι κενή, να μην πληρωθεί μέχρις ότου εξετασθεί στα πλαίσια της μελέτης για τη λειτουργία των Νοσοκομείων.	1 Επιστάτης-Επιπλοποιός Γεν. Νοσοκομ. Λευκωσίας Κλ. Α4-Α5 <u>Σημ.</u> : Η θέση, που τώρα είναι κενή, να μην πληρωθεί μέχρις ότου εξετασθεί στα πλαίσια της μελέτης για τη λειτουργία των Νοσοκομείων.
19 Κλητήρες Νοσοκομείων Κλ. Α2-Α3	+ 19 Κλητήρες Νοσοκομείου Κλ. Α1-Α3-Α4 <u>Σημ.</u> : Όταν καταργούνται οι θέσεις ν' αντικαθίστανται με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.	+ 19 Κλητήρες Νοσοκομείου Κλ. Α1-Α3-Α4 <u>Σημ.</u> : Όταν καταργούνται οι θέσεις ν' αντικαθίστανται με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.
7 Γραφείς Καταγραφής Ασθενών Κλ. Α2-Α3	+ 7 Γραφείς Καταγραφής Ασθενών Κλ. Α2-Α5 <u>Σημ.</u> : Όταν οι θέσεις καταργούνται να δημιουργούνται ισάριθμες θέσεις στο Γ.Γ.Π., μέλη του οποίου θα εκτελούν μελλοντικά τα καθήκοντα των πρώτων.	+ 7 Γραφείς Καταγραφής Ασθενών Κλ. Α2-Α5 <u>Σημ.</u> : Όταν οι θέσεις καταργούνται να δημιουργούνται ισάριθμες θέσεις στο Γ.Γ.Π., μέλη του οποίου θα εκτελούν μελλοντικά τα καθήκοντα των πρώτων.
1 Τεχνικός Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθοτικών Βοηθημάτων 1ης Τάξεως Κλ. Α7	1 Τεχνικός Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθοτικών Βοηθημάτων 1ης Τάξεως Κλ. Α7 και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4 <u>Σημ.</u> : (α) 1 Αλλαγή τίτλου (β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις νοουμένου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας	1 Τεχνικός Εργαστηρίου Προσθετικών και Ορθοτικών Βοηθημάτων 1ης Τάξεως Κλ. Α7 και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4 <u>Σημ.</u> : (α) 1 Αλλαγή τίτλου (β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τις γενικές αρχές και όρους που έχουν καθιερωθεί για παρόμοιες περιπτώσεις νοουμένου ότι οι υπάλληλοι ικανοποιούν τους όρους των σχεδίων υπηρεσίας.

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υφιστάμενη Διάθρωση	Προτεινόμενη διάθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>1 Νοσοκομειακός Διοικητικός Λειτουργός Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων, Κλ. Α11</p>	<p>‡ 1 Νοσοκομειακός Διοικητικός Λειτουργός Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων, Κλ. Α11.</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) Ο εν υπηρεσία Νοσοκομειακός Διοικητικός Α/γός Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων τοποθετείται πάνω σε προσωπική βάση στην Κλ. Α12.</p> <p>(β) ● Θεσμός των Νοσοκομειακών Διοικητικών Α/γών να μελετηθεί στα πλαίσια της γενικότερης μελέτης για την οργάνωση και λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>	<p>‡ 1 Νοσοκομειακός Διοικητικός Α/γός Ψυχιατρικών Ιδρυμάτων, Κλ. Α11.</p> <p><u>Σημ.</u>: Ο θεσμός των Νοσοκομειακών Διοικητικών Α/γών να μελετηθεί στα πλαίσια της γενικότερης μελέτης για την οργάνωση και λειτουργία των Νοσοκομείων.</p>
<p>1 Καταγραφέας-Τεχνικός Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, Κλ. Α8</p>	<p>1 Καταγραφέας-Τεχνικός Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, Κλ. Α8-Α9.</p>	<p>1 Καταγραφέας-Τεχνικός Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, Κλ. Α8-Α9.</p>
<p>2 Βοηθός Καταγραφείς - Τεχνικός Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, Κλ. Α3</p>	<p>2 Βοηθός Καταγραφείς-Τεχνικοί Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α5.</p> <p><u>Σημ.</u>: Οι εν υπηρεσία Βοηθός Καταγραφείς - Τεχνικοί Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων εντάσσονται στη θέση Βοηθός Καταγραφέας-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α5.</p>	<p>2 Βοηθός Καταγραφείς-Τεχνικοί Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, Κλ. Α2-Α5.</p>
<p>1 Επιθεωρητής Νοσοκόμος Ψυχιατρείου, Κλ. Α11</p>	<p>2 Επιθεωρητές Νοσοκόμοι Ψυχιατρείου, Κλ. Α11</p> <p><u>Σημ.</u>: Μια πρόσθετη θέση. Ένας Επιθεωρητής Νοσοκόμος Ψυχιατρείου θα εκτελεί χρέη Βοηθού Προϊσταμένου Διευθύνσεως και Αναπτήξεως Νοσηλευτικού Προσωπικού για τον αντίστοιχο τομέα.</p>	<p>1 Επιθεωρητής Νοσοκόμος Ψυχιατρείου, Κλ. Α11</p>

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής						
4 Επόπτες/Επόπτριες Θαλάμων, Κλ. Α10	Επόπτες/Επόπτριες Θαλάμων, Κλ. Α10 <table border="0" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>1983</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1984</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1985</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">7</td> <td style="text-align: center;">8</td> </tr> </table>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	6	7	8	4 Επόπτες/Επόπτριες Θαλάμων, Κλ. Α10
<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>						
6	7	8						
34 Νοσοκόμοι Ψυχιατρείου, Κλ. Α8-Α9	Νοσοκόμοι Ψυχιατρείου, Κλ. Α9 <table border="0" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>1983</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1984</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1985</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">42</td> </tr> </table>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	40	40	42	34 Νοσοκόμοι Ψυχιατρείου, Κλ. Α8-Α9
<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>						
40	40	42						
57 Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού, Κλ. Α5-Α7 επεκτ. κατά δύο προσαυξήσεις	Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού, 1ης Τάξης, Κλ. Α7, επεκτ. κατά δύο προσαυξήσεις και 2ης Τάξης Κλ. Α4 <table border="0" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;"><u>1983</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1984</u></td> <td style="text-align: center;"><u>1985</u></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">59</td> <td style="text-align: center;">72</td> <td style="text-align: center;">72</td> </tr> </table> <p>Σημ.: (α) Οι Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού που βρίσκονταν στην υπηρεσία στις 22.4.1981 και που κατείχαν θέσεις ευθύς πριν από την ημερομηνία αυτή, όταν προαχθούν στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξης θα ενταχθούν στην Κλ. Α7 επεκτεινόμενη με ετήσιες προσαυξήσεις μέχρι των ετήσιου βασικού μισθού των £3493.</p>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	59	72	72	57 Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού, 1ης Τάξης, Κλ. Α7, επεκτ. κατά δύο προσαυξήσεις και 2ης Τάξης Κλ. Α4 <p>Σημ.: (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης, θα τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(β) Οι εν υπηρεσία Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού εντάσσονται στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης, (Κλ. Α4), και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α5-Α7 επεκτ. κατά δύο προσαυξήσεις.</p>
<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>						
59	72	72						

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
	<p>(β) Οι Βοηθοί Νοσοκόμοι που βρίσκονταν στην υπηρεσία στις 22.4.1981 και που κατείχαν θέσεις ευθύς πριν από την ημερομηνία αυτή, όταν προαχθούν στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 1ης Τάξης θα ενταχθούν στην Κλ. Α7 επεκτεινόμενη με ετήσιες προσαυξήσεις μέχρι του ετήσιου βασικού μισθού των £3493.</p> <p>(γ) Οι διορισθέντες στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης, θα τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της Κλ. Α4.</p> <p>(δ) Οι εν υπηρεσία Νοσοκόμοι επί του Προσωπικού εντάσσονται στη θέση Νοσοκόμου επί του Προσωπικού 2ης Τάξης, (Κλ. Α4), και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α5-Α7 επεκτ. κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>(ε) Προβήρεσια στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Νοσοκ. επί του Προσωπικού Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Νοσοκόμου Ψυχιατρού Κλ. Α9.</p>	<p><u>Σημ.:</u> (γ) Προβήρεσια στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Νοσοκ. επί του Προσωπικού Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για προαγωγή στη θέση Νοσοκόμου Ψυχιατρού Κλ. Α9-Α9</p>

Υφιστάμενη Διεύθυνση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>265 Βοηθοί Νοσοκόμοι Κλ. Α3-Α6 ελεκτ. κατά δυο προσαυξήσεις</p>	<p>270 Βοηθοί Νοσοκόμοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7, επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου, 2ης Τάξης, θα τοποθετούνται στην 3η βαθμίδα της Κλ. Α2.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τους γενικούς όρους και τις αρχές που έχουν υιοθετηθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι θα ικανοποιούν τα οικεία σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι εν υπηρεσία Βοηθοί Νοσοκόμοι εντάσσονται στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου, 2ης Τάξης, (Κλ. Α2-Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>1 Οικονόμος, Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Βοηθού Οικονόμου.</p>	<p>270 Βοηθοί Νοσοκόμοι, 1ης Τάξης, Κλ. Α7, επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις και 2ης Τάξης, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) Οι διορισθησόμενοι στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου, 2ης Τάξης, θα τοποθετούνται στην 3η βαθμίδα της Κλ. Α2.</p> <p>(β) Η εξέλιξη από τη μια κλίμακα στην άλλη και η προαγωγή από τον ένα βαθμό στον άλλο θα διέπεται από τους γενικούς όρους και τις αρχές που έχουν υιοθετηθεί για παρόμοιες περιπτώσεις, νοουμένου ότι οι υπάλληλοι θα ικανοποιούν τα οικεία σχέδια υπηρεσίας.</p> <p>(γ) Οι εν υπηρεσία Βοηθοί Νοσοκόμοι εντάσσονται στη θέση Βοηθού Νοσοκόμου, 2ης Τάξης, (κλ. Α2-Α4) και διατηρούν πάνω σε προσωπική βάση τις συνδυασμένες κλίμακες Α3-Α6 επεκτεινόμενες κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>1 Οικονόμος, Κλ. Α6-Α8</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Βοηθού Οικονόμου.</p>

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη Διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Βιοσηγήσεις Επιτροπής
1 Βοηθός Οικονόμος, Κλ. Α2-Α4	1 Βοηθός Οικονόμος, Κλ. Α2-Α5. <u>Σημ.:</u> (α) 1 θέση καταργήθηκε έναντι δημιουργίας 1 θέσεως Οικονόμου. (β) 1 πρόσθετη θέση μεταφέρεται από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Κεφ. 90Α, Άρθρο 102(500).	1 Βοηθός Οικονόμος, Κλ. Α2-Α5. <u>Σημ.:</u> (α) 1 θέση καταργήθηκε έναντι δημιουργίας 1 θέσεως Οικονόμου. (β) 1 πρόσθετη θέση μεταφέρεται από τις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, Κεφ. 90Α, Άρθρο 102(500).
1 Φροντιστής Ψυχιατρού, Κλ. Α5	Θέση κενή. Καταργείται.	Θέση κενή. Καταργείται.
1 Βοηθός Φροντιστής Ψυχιατρού, Κλ. Α3	+ 1 Φροντιστής Ψυχιατρού, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4. <u>Σημ.:</u> (α) Ο εν υπηρεσία Βοηθός Φροντιστής εντάσσεται στη θέση Φροντιστή, 2ης Τάξης, (Κλ. Α4). (β) Για προαγωγή στη θέση Φροντιστή, 1ης Τάξης, (Κλ. Α7), να απαιτείται υπηρεσία τουλάχιστο 5 χρόνων στη θέση της Κλ. Α4 και επιτυχία στις εξετάσεις Ανωτέρας Λογιστικής του Εμπορικού Επιμελητηρίου Λονδίνου.	+ 1 Φροντιστής Ψυχιατρού, 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4. <u>Σημ.:</u> (α) Ο εν υπηρεσία Βοηθός Φροντιστής εντάσσεται στη θέση Φροντιστή, 2ης Τάξης, (Κλ. Α4). (β) Για προαγωγή στη θέση Φροντιστή, 1ης Τάξης, (Κλ. Α7), να απαιτείται υπηρεσία τουλάχιστο 5 χρόνων στη θέση της Κλ. Α4 και επιτυχία στις εξετάσεις Ανωτέρας Λογιστικής του Εμπορικού Επιμελητηρίου Λονδίνου.

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>5 Μάγειροι, Κλ. Α2-Α4</p> <p>1 Ανώτερος/η Εργασιοθεραπευτής/ Εργασιοθεραπεύτρια, Ξλ. Α8</p> <p>5 Εργασιοθεραπευτές/ Εργασιοθεραπεύτριες, Κλ. Α5-Α6</p>	<p>5 Μάγειροι, Κλ. Α2-Α4</p> <p><u>Σημ.:</u> Να μελετηθεί αργότερα το ενδεχόμενο καταργήσεως των θέσεων και αντικαταστάσεώς τους με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p> <p>1 Ανώτερος/η Εργασιοθεραπευτής/ Εργασιοθεραπεύτρια, Κλ. Α8-Α9</p> <p>5 Εργασιοθεραπευτές/Εργασιοθεραπεύτριες 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η θέση Εργασιοθεραπευτή/ Εργασιοθεραπεύτριας, 2ης Τάξης, να είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.</p> <p>(γ) Για πρώτο διορισμό στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, να απαιτείται δίπλωμα στην Εργασιοθεραπεία και οι διορισθησόμενοι με το εν λόγω προσόν να τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της κλ. Α4.</p>	<p>5 Μάγειροι, Κλ. Α2-Α4</p> <p><u>Σημ.:</u> Να μελετηθεί αργότερα το ενδεχόμενο καταργήσεως των θέσεων και αντικαταστάσεώς τους με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p> <p>1 Ανώτερος/η Εργασιοθεραπευτής Εργασιοθεραπεύτρια, Κλ. Α8-Α9.</p> <p>5 Εργασιοθεραπευτές/Εργασιοθεραπεύτριες 1ης Τάξης, Κλ. Α7 και 2ης Τάξης, Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Η θέση Εργασιοθεραπευτή/ Εργασιοθεραπεύτριας, 2ης Τάξης, να είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.</p> <p>(γ) Για πρώτο διορισμό στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, να απαιτείται δίπλωμα στην Εργασιοθεραπεία και οι διορισθησόμενοι με το εν λόγω προσόν να τοποθετούνται στην 4η βαθμίδα της κλ. Α4.</p>

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>15 Βοηθοί Εργασιοθεραπευτές/ Εργασιοθεραπεύτριες, Κλ. Α2-Α4</p> <p>3 Κλητήρες, Κλ. Α2-Α3</p> <p>± 1 Άρρην Νοσοκόμος, Κλ. Α1-Α3</p> <p>± 3 Πρακτικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3</p> <p>4 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3</p>	<p>(δ) Για προαγωγή στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, από τη θέση Βοηθού Εργασιοθεραπευτή να απαιτούνται, ειδικά προσόντα που θα ορίζονται στα σχέδια υπηρεσίας. Νοείται ότι οι σημερινοί κάτοχοι της θέσεως Βοηθού Εργασιοθεραπευτή/τριας, θα δικαιούνται, με ειδική πρόνοια στα σχέδια υπηρεσίας, να προάγονται στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, ασχέτως προσόντων.</p> <p>15 Βοηθοί Εργασιοθεραπευτές/τριες, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u> Τα προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στη θέση αυτή να παραμένουν όπως έχουν.</p> <p>± 3 Κλητήρες, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p><u>Σημ.:</u> Όταν καταργούνται οι θέσεις να αντικαθίστανται με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p> <p>± 1 Άρρην Νοσοκόμος, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p>± 3 Πρακτικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p>± 4 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3-Α4</p>	<p>(δ) Για προαγωγή στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, από τη θέση Βοηθού Εργασιοθεραπευτή να απαιτούνται ειδικά προσόντα που θα ορίζονται στα σχέδια υπηρεσίας. Νοείται ότι οι σημερινοί κάτοχοι της θέσεως Βοηθού Εργασιοθεραπευτή/τριας, θα δικαιούνται, με ειδική πρόνοια στα σχέδια υπηρεσίας, να προάγονται στη θέση Εργασιοθεραπευτή/τριας, 2ης Τάξης, ασχέτως προσόντων.</p> <p>15 Βοηθοί Εργασιοθεραπευτές/τριες, Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.:</u> Τα προσόντα που απαιτούνται για διορισμό στη θέση αυτή να παραμένουν όπως έχουν.</p> <p>± 3 Κλητήρες, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p><u>Σημ.:</u> Όταν καταργούνται οι θέσεις να αντικαθίστανται με ωρομίσθιο εργατικό προσωπικό.</p> <p>± 1 Άρρην Νοσοκόμος, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p>± 3 Πρακτικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3-Α4</p> <p>± 4 Βοηθητικοί Νοσοκόμοι, Κλ. Α1-Α3-Α4</p>

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>I Ανώτερος Λειτουργός Εκδόσεων και Μεταφράσεων Κλ. ΔΙΙ</p> <p>I Λειτουργός Εκδόσεων Κλ. Δ8-Δ9</p> <p>2 Βοηθός Λειτουργός Εκδόσεων 1ης Τάξεως, Κλ.Δ7 και 2ης Τάξεως Κλ.Δ4</p>	<p>I Ανώτερος Λειτουργός Εκδόσεων και Μεταφράσεων Κλ.ΑΙΙ</p> <p><u>Σημ.:</u> Ο σημερινός κάτοχος της θέσεως τοποθετείται πάνω σε προσωπική βάση στην Κλ. ΔΙΙ επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις.</p> <p>2. Λειτουργός Εκδόσεων Κλ. Δ8-Δ9</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Μία νέα θέση (β) Μία θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό αμέσως μετά την πλήρωση των θέσεων. (γ) Η θέση να μετατραπεί σε θέση προαγωγής μόνο.</p> <p>2 Βοηθός Λειτουργός Εκδόσεων 1ης Τάξεως Κλ. Δ7 και 2ης Τάξεως Κλ. Δ4</p> <p><u>Σημ.:</u> Τα σχέδια υπηρεσίας της θέσεως να τροποποιηθούν έτσι που τα καθήκοντα/ευθύνες και τα προσόντα που θα απαιτούνται να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της υπηρεσίας με ανάλογη τοποθέτηση σε βαθμίδα της Κλ. Α4.</p>	<p>I Ανώτερος Λειτουργός Εκδόσεων και Μεταφράσεων Κλ. ΔΙΙ επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις</p> <p>2 Λειτουργός Εκδόσεων Κλ. Δ8-Δ9.</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Μία νέα θέση (β) Η θέση να μετατραπεί σε θέση προαγωγής μόνο.</p> <p>2 Βοηθός Λειτουργός Εκδόσεων 1ης Τάξεως Κλ. Δ7 και 2ης Τάξεως Κλ.Δ4</p> <p><u>Σημ.:</u> Τα σχέδια υπηρεσίας της θέσεως να τροποποιηθούν έτσι που τα καθήκοντα/ευθύνες και τα προσόντα που θα απαιτούνται να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της υπηρεσίας με ανάλογη τοποθέτηση σε βαθμίδα της Κλ. Α4.</p>

ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ

Υφιστάμενη διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με β'ση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>1 Πρώτος Βοηθός Αλιείας Κλ. Α10</p> <p>3 Ανώτεροι Βοηθοί Αλιείας Κλ. Α8-Α9</p> <p>1 Τεχνολόγος επί της Αλιείας Κλ. Α7</p>	<p>2 Πρώτοι Βοηθοί Αλιείας Κλ. Α10</p> <p><u>Σημ.</u> Η μία θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό μετά την πρώτη πλήρωσή της.</p> <p>4 Ανώτεροι Βοηθοί Αλιείας Κλ. Α8-Α9</p> <p><u>Σημ.</u> (α) Η μία θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό και να καταργηθεί μετά την πλήρωσή τους.</p> <p>(β) Οι θέσεις να αυξηθούν κατά μία, δηλαδή σε τέσσερεις, μετά την κατάργηση μιας θέσεως Πρώτου Βοηθού Αλιείας.</p>	<p>1 Πρώτος Βοηθός Αλιείας Κλ. Α10</p> <p>4 Ανώτεροι Βοηθοί Αλιείας Κλ. Α8-Α9</p>
<p>1 Κυβερνήτης Σκάφους Κλ. Α6</p> <p>1 Βοηθός Κυβερνήτης Σκάφους Κλ. Π.5</p> <p>2 Μηχανικοί Σκάφους Κλ. Α6</p>	<p>1 Κυβερνήτης Σκάφους Κλ. Α7</p> <p>3 Βοηθοί Κυβερνήτες/Μηχανικοί Σκάφους Κλ. Α4-Α6</p> <p><u>Σημ.</u> Για τις θέσεις Βοηθού Κυβερνήτη/Μηχανικού Σκάφους το σχέδιο υπηρεσίας να προβλέπει τουλάχιστο 10 χρόνια σχετική πείρα.</p>	<p>1 Κυβερνήτης Σκάφους Κλ. Α7</p> <p>3 Βοηθοί Κυβερνήτες/Μηχανικοί Σκάφους Κλ. Α4-Α6</p> <p><u>Σημ.</u> Για τις θέσεις Βοηθού Κυβερνήτη/Μηχανικού Σκάφους το σχέδιο υπηρεσίας να προβλέπει τουλάχιστο 10 χρόνια σχετική πείρα.</p>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Προσωπικού
Βενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας

Υφιστάμενη Διάθρωση	Προτεινόμενη διάθρωση με βάση τα Κεβερνητικά Νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
7 Εκπαιδευτές 1ης Τάξεως Κλ. Α6-Α9	<p>I Άνωτερος Εκπαιδευτής Κλ. Α10</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Εκπαιδευτή 1ης Τάξεως Κλ. Α6-Α9.</p>	<p>I Άνωτερος Εκπαιδευτής Κλ. Α10</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Εκπαιδευτή 1ης Τάξεως Κλ. Α6-Α9.</p>
3 Εκπαιδευτές 2ης Τάξεως κλ. Α4	<p>6 Εκπαιδευτές Κλ. Α6-Α9</p> <p><u>Σημ.</u>: Άλλαγή τίτλου</p> <p>3 Βοηθοί Εκπαιδευτές 1ης Τάξεως κλ. Α7 και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) Άλλαγή τίτλου. (β) Οι υπηρετούντες Εκπαιδευτές 2ης Τάξεως κλ. Α4 εντάσσονται στη θέση Βοηθού Εκπαιδευτή 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4. (γ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α4 στην προηγούμενη θέση Εκπαιδευτή 2ης Τάξεως να υπολογίζεται ως υπηρεσία στην Κλ. Α4 για σκοπούς προαγωγής στη θέση Βοηθού Εκπαιδευτή 1ης Τάξεως Κλ. Α7.</p>	<p>6 Εκπαιδευτές Κλ. Α6-Α9</p> <p><u>Σημ.</u>: Άλλαγή τίτλου</p> <p>3 Βοηθοί Εκπαιδευτές 1ης Τάξεως Κλ. Α7 και 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: (α) Άλλαγή τίτλου. (β) Οι υπηρετούντες Εκπαιδευτές 2ης Τάξεως Κλ. Α4 εντάσσονται στη θέση Βοηθού Εκπαιδευτή 2ης Τάξεως Κλ. Α2-Α4. (γ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α4 στην προηγούμενη θέση Εκπαιδευτή 2ης Τάξεως να υπολογίζεται ως υπηρεσία στην Κλ. Α4 για σκοπούς προαγωγής στη θέση Βοηθού Εκπαιδευτή 1ης Τάξεως Κλ. Α7.</p>

ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια.	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>29 } Λέκτορες (Κλίμακες Α8, Α10 και Α12)</p> <p>29 } Λέκτορες, 1ης Τάξεως (Κλίμακες Α11 και Α12) και 2ας Τάξεως (Κλ. Α9)</p> <p>Κενουμένης οιασδήποτε θέσεως Λέκτορας, 1ης Τάξεως, και 2ας Τάξεως, αυτή θα πληρούται διὰ διορισμού εις την θέσιν Λέκτορος επί των συνδεδασμένων κλιμάκων Α8, Α10 και Α12. Εις περίπτωσιν όμως υπάρξεως οιασδήποτε κατελιγμένης προσωρινής θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως, και 2ας Τάξεως, ο κάτοχος της τωιαύτης θέσεως δύναται να διοριστεί εις την κενουμένην τωιαύτην μόνιμον θέσιν.</p> <p>Κενουμένης οιασδήποτε θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως αυτή θα πληρούται διὰ διορισμού εις την θέσιν Λέκτορος επί των συνδεδασμένων κλιμάκων Α8, Α10 και Α12.</p> <p>Νοείται ότι εις περίπτωσιν υπάρξεως οιασδήποτε κατελιγμένης προσωρινής θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως, ο κάτοχος της τωιαύτης θέσεως δύναται να διοριστεί εις την κενουμένην μόνιμον θέσιν.</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι Λέκτορες οι οποίοι ευρίσκοντο εν υπηρεσία την 22αν Απριλίου 1981, οι οποίοι:</p> <p>α. ευθύς προ της ημερομηνίας αυτής απησχολούντο ως Λέκτορες επί πλήρους και συνεχούς βάσεως, είτε επί εκτάκτου βάσεως είτε επί συμβάσει, και</p> <p>β. κατείχαν τα προσόντα διὰ διορισμόν εις την θέσιν Λέκτορος, 1ης και 2ας Τάξεως,</p>	<p>29 } Λέκτορες (Κλίμακες Α8, Α10 και Α12)</p> <p>29 } Λέκτορες, 1ης Τάξεως (Κλ. Α11 και Α12) και 2ας Τάξεως (Κλ. Α9)</p> <p>Κενουμένης οιασδήποτε θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως αυτή θα πληρούται διὰ διορισμού εις την θέσιν Λέκτορος επί των συνδεδασμένων κλιμάκων Α8, Α10 και Α12.</p> <p>Νοείται ότι εις περίπτωσιν υπάρξεως οιασδήποτε κατελιγμένης προσωρινής θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως, ο κάτοχος της τωιαύτης θέσεως δύναται να διοριστεί εις την κενουμένην μόνιμον θέσιν.</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι Λέκτορες οι οποίοι ευρίσκοντο εν υπηρεσία την 22αν Απριλίου 1981, οι οποίοι:</p> <p>α. ευθύς προ της ημερομηνίας αυτής απησχολούντο ως Λέκτορες επί πλήρους και συνεχούς βάσεως, είτε επί εκτάκτου βάσεως είτε επί συμβάσει, και</p> <p>β. κατείχαν τα προσόντα διὰ διορισμόν εις την θέσιν Λέκτορος, 1ης και 2ας Τάξεως,</p>	<p>29 } Λέκτορες (Κλίμακες Α8, Α10 και Α12)</p> <p>29 } Λέκτορες, 1ης Τάξεως (Κλ. Α11 και Α12) και 2ας Τάξεως (Κλ. Α9)</p> <p>Κενουμένης οιασδήποτε θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως, αυτή θα πληρούται διὰ διορισμού εις την θέσιν Λέκτορος επί των συνδεδασμένων κλιμάκων Α8, Α10 και Α12.</p> <p>Νοείται ότι εις περίπτωσιν υπάρξεως οιασδήποτε κατελιγμένης προσωρινής θέσεως Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως, ο κάτοχος της τωιαύτης θέσεως δύναται να διοριστεί εις την κενουμένην μόνιμον θέσιν.</p> <p>Νοείται περαιτέρω ότι Λέκτορες οι οποίοι ευρίσκοντο εν υπηρεσία την 22αν Απριλίου 1981, οι οποίοι:</p> <p>α. ευθύς προ της ημερομηνίας αυτής απησχολούντο ως Λέκτορες επί πλήρους και συνεχούς βάσεως, είτε επί εκτάκτου βάσεως είτε επί συμβάσει, και</p> <p>β. κατείχαν τα προσόντα διὰ διορισμόν εις την θέσιν Λέκτορος, 1ης και 2ας Τάξεως,</p>

803

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια.	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>1 Επιθεωρητής Εργαστηρίου Κλ. ΑΙΙ</p> <p>4 Ανώτεροι Εκπαιδευτές Κλ. ΑΙΟ</p> <p>8 Εκπαιδευτές Κλ. Α5 - Α9</p>	<p>διοριζόμενοι εντάσσονται εις την συνδεδεασμένην θέσιν Λέκτορος 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως και διατηρούν επί προσωπικής βάσεως τας συνδεδεασμένας μισθοδοτικές κλίμακας Α8, Α10 και Α12.</p> <p>1 Επιθεωρητής Εργαστηρίου Κλ. ΑΙΙ</p> <p>4 Ανώτεροι Εκπαιδευτές Κλ. ΑΙΟ</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Οι υπηρετούντες Ανώτεροι Εκπαιδευτές που κατείχαν θέσεις στις 3.1.1979 τοποθετούνται πάλιν σε προσωπική βάση στην Κλ. ΑΙΟ επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>(β) Οι υπηρετούντες Εκπαιδευτές που κατείχαν θέσεις στις 3.1.1979, όταν κρδαχθούν στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή θα ενταχθούν πάλιν σε προσωπική βάση στην κλίμακα ΑΙΟ επεκτεινόμενη κατά δυο προσαυξήσεις.</p> <p>8 Εκπαιδευτές Κλ. Α6-Α9</p> <p><u>Σημ.:</u> Οι υπηρετούντες Εκπαιδευτές που κατείχαν θέσεις στις 3.1.1979 τοποθετούνται πάλιν σε προσωπική βάση στις Κλ. Α6-Α9-Α10.</p>	<p>διοριζόμενοι εντάσσονται εις την συνδεδεασμένην θέσιν Λέκτορος, 1ης Τάξεως και 2ας Τάξεως και διατηρούν επί προσωπικής βάσεως τας συνδεδεασμένας μισθοδοτικές κλίμακας Α8, Α10 και Α12.</p> <p>1 Επιθεωρητής Εργαστηρίου Κλ. ΑΙΙ</p> <p>4 Ανώτεροι Εκπαιδευτές Κλ. ΑΙΟ</p> <p>8 Εκπαιδευτές Κλ. Α6-Α9</p>

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>3 Ανώτεροι Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α9</p> <p>8 Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α5 - Α7</p>	<p>3 Ανώτεροι Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α9</p> <p>8 Βοηθοί Εργαστηρίου 1ης Τάξεως Κλ. Α8 και 2ας Τάξεως Κλ. Α5-Α7.</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Οι υπηρετούντες Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α5-Α7 εντάσσονται στη θέση Βοηθού Εργαστηρίου 2ας Τάξεως Κλ. Α5-Α7.</p> <p>(γ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Βοηθού Εργαστηρίου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για σκοπούς προαγωγής στη θέση Βοηθού Εργαστηρίου 1ης Τάξεως Κλ. Α8.</p>	<p>3 Ανώτεροι Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α9</p> <p>8 Βοηθοί Εργαστηρίου 1ης Τάξεως Κλ. Α8 και 2ας Τάξεως Κλ. Α5-Α7</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Αλλαγή τίτλου.</p> <p>(β) Οι υπηρετούντες Βοηθοί Εργαστηρίου Κλ. Α5-Α7 εντάσσονται στη θέση Βοηθού Εργαστηρίου 2ας Τάξεως Κλ. Α5-Α7.</p> <p>(γ) Προϋπηρεσία στην Κλ. Α7 στην προηγούμενη θέση Βοηθού Εργαστηρίου Κλ. Α5-Α7 να υπολογίζεται ως υπηρεσία που απαιτείται για σκοπούς προαγωγής στη θέση Βοηθού Εργαστηρίου 1ης Τάξεως Κλ. Α8.</p>

ΕΠΙΡΧΛΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p>3 Ανώτεροι Τεχνικοί, Κλ. Α9</p>	<p>3 Ανώτεροι Τεχνικοί, Κλ. Α9</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Η θέση να είναι προαγωγής μόνο από τη θέση Αρχιεπιστάτη για υποψήφιους που κατέχουν τα προσόντα της θέσεως. Σε περίπτωση που δεν θα υπάρχουν υποψήφιοι με τα κατάλληλα προσόντα, η θέση να μετατραπεί σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.</p> <p>(β) Η δομή των θέσεων Επιστατών και Ανώτερων Τεχνικών να μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.</p>	<p>3 Ανώτεροι Τεχνικοί, Κλ. Α9</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Η θέση να είναι προαγωγής μόνο από τη θέση Αρχιεπιστάτη για υποψήφιους που κατέχουν τα προσόντα της θέσεως. Σε περίπτωση που δεν θα υπάρχουν υποψήφιοι με τα κατάλληλα προσόντα, η θέση να μετατραπεί σε θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής.</p> <p>(β) Η δομή των θέσεων Επιστατών και Ανώτερων Τεχνικών να μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.</p>

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
<p align="center">-----</p> <p>Ανώτεροι Πληρωτές Κλ. Α8-Α9</p> <p>8 Πληρωτές Κλ. Α7 και Βοηθοί Πληρωτές Κλ. Α4</p>	<p>I Πρώτος Πληρωτής Κλ. Α10</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Πληρωτή Κλ. Α7 και Βοηθού Πληρωτή Κλ. Α4.</p> <p>3 Ανώτεροι Πληρωτές Κλ. Α8-Α9</p> <p>≠ 7 Πληρωτές Κλ. Α7 και Βοηθοί Πληρωτές Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: Μια θέση καταργείται έναντι δημιουργίας μιας θέσεως Πρώτου Πληρωτή Κλ. Α10.</p>	<p>I Πρώτος Πληρωτής Κλ. Α10</p> <p><u>Σημ.</u>: Νέα θέση έναντι καταργήσεως μιας θέσεως Πληρωτή Κλ. Α7 και Βοηθού Πληρωτή Κλ. Α4.</p> <p>3 Ανώτεροι Πληρωτές Κλ. Α8-Α9</p> <p>≠ 7 Πληρωτές Κλ. Α7 και Βοηθοί Πληρωτές Κλ. Α4.</p> <p><u>Σημ.</u>: Μια θέση καταργείται έναντι δημιουργίας μιας θέσεως Πρώτου Πληρωτή Κλ. Α10.</p>

ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
2 Ανώτεροι Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α13	<p>4 Ανώτεροι Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α13</p> <p><u>Σημ.:</u> Οι 2 πρόσθετες θέσεις δημιουργούνται έναντι καταργήσεως 2 θέσεων Βοηθού Ανώτερου Λειτουργού Στατιστικής Κλ. Α12.</p>	<p>4 Ανώτεροι Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α13</p> <p><u>Σημ.:</u> Οι 2 πρόσθετες θέσεις δημιουργούνται έναντι καταργήσεως 2 θέσεων Βοηθού Ανώτερου Λειτουργού Στατιστικής Κ. Α12.</p>
4 Βοηθοί Ανώτεροι Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α12	<p>1 Βοηθός Ανώτερος Λειτουργός Στατιστικής Κλ. Α12</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Η θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό μετά την πλήρωσή της.</p> <p>(β) Τρεις θέσεις καταργούνται έναντι δημιουργίας 2 θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Στατ. Κλ. Α13 και 1 θέσεως Λειτουργού Στατιστικής Α' Κλ. Α11.</p>	<p>1 Βοηθός Ανώτερος Λειτουργός Στατιστικής Κλ. Α12</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) Η θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό μετά την πλήρωσή της.</p> <p>(β) Τρεις θέσεις καταργούνται έναντι δημιουργίας 2 θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Στατ. Κλ. Α13 και 1 θέσεως Λειτουργού Στατιστικής Α' Κλ. Α11.</p>
2 Λειτουργοί Στατιστικής Α' Κλ. Α11	<p>4 Λειτουργοί Στατιστικής Α' Κλ. Α11</p> <p><u>Σημ.:</u> Δυο θέσεις δημιουργούνται έναντι καταργήσεως 1 θέσεως Βοηθού Ανώτερου Λειτ. Στατ. Κλ. Α12 και 1 θέσεως Λειτ. Στατ. Κλ. Α8-Α10</p>	<p>4 Λειτουργοί Στατιστικής Α' Κλ. Α11</p> <p><u>Σημ.:</u> Δυο θέσεις δημιουργούνται έναντι καταργήσεως 1 θέσεως Βοηθού Ανώτερου Λειτ. Στατ. Κλ. Α12 και 1 θέσεως Λειτ. Στατ. Κλ. Α8-Α10</p>
7 Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α8-Α10	<p>7 Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α8-Α10</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) 5 θέσεις Ανώτερου Βοηθού Στατιστικής Κλ. Α10 μετονομάζονται σε Λειτουργό Στατιστικής Κλ. Α8-Α10.</p>	<p>7 Λειτουργοί Στατιστικής Κλ. Α8-Α10</p> <p><u>Σημ.:</u> (α) 5 θέσεις Ανώτερου Βοηθού Στατιστικής Κλ. Α10 μετονομάζονται σε Λειτουργό Στατιστικής Κλ. Α8-Α10.</p>

Υφιστάμενη Διάρθρωση	Προτεινόμενη διάρθρωση με βάση τα Κυβερνητικά νομοσχέδια	Εισηγήσεις Επιτροπής
	<p>(β) Ο αριθμός των θέσεων να αυξηθεί κατά μία μετά την κατάργηση της θέσης Βοηθού Ανώτερου Λειτουργού Στατιστικής Κλ. Α12.</p> <p>(γ) Μία θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό.</p>	<p>(β) Ο αριθμός των θέσεων να αυξηθεί κατά μία μετά την κατάργηση της θέσης Βοηθού Ανώτερου Λειτουργού Στατιστικής Κλ. Α12.</p> <p>(γ) Μία θέση να σημειωθεί με διπλό σταυρό.</p>
5 Ανώτεροι Βοηθοί Στατ. Κλ. Α10	<p><u>Σημ.:</u> Οι θέσεις αυτές μετονομάζονται σε Λειτ. Στατιστικής Κλ. Α8-Α10 όπως αναφέρεται πιο πάνω.</p> <p>5 Ανώτεροι Βοηθοί Στατιστικής Κλ. Α10</p>	<p><u>Σημ.:</u> Οι θέσεις αυτές μετονομάζονται σε Λειτ. Στατιστικής Κλ. Α8-Α10 όπως αναφέρεται πιο πάνω.</p> <p>5 Ανώτεροι Βοηθοί Στατιστικής Κλ. Α10</p>

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιθυμώ να προβώ στην ακόλουθη σύντομη δήλωση:

Καίτοι το Δημοκρατικό Κόμμα έχει και αυτό ορισμένες επιφυλάξεις πάνω σε ορισμένες πρόνοιες αυτών των Νομοσχεδίων, είμεθα υποχρεωμένοι για λόγους αρχής να το υποστηρίξουμε στην ολότητά του γιατί είναι ένα προϊόν συλλογικής Σύμβασης την οποία υπέγραψε η Κυβέρνηση και εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα είμαστε υποχρεωμένοι να σεβαστούμε απόλυτα τη συλλογική αυτή Σύμβαση. Ταυτόχρονα θα θέλαμε να προτρέψουμε τη Συντεχνία των Δημοσίων Υπαλλήλων να επιδείξει αυτοσυγκράτηση και συντηρητικότητα στο μέλλον ούτως ώστε να μη δικαιωθούν ορισμένοι φόβοι και ορισμένες επιφυλάξεις που αναφέρονται στην έκθεση της Επιτροπής.

Τέλος όσον αφορά τη σημερινή απεργία το Δημοκρατικό Κόμμα υποστήριξε και συμμετέσχε στην κοινή δήλωση των τριών Κομμάτων που έγινε, όχι τόσο διότι θέλει να πιστεύει ότι υπήρξε αυτή η απεργία προσπάθεια εκβιασμού της Νομοθετικής Εξουσίας αλλά για να τονίσει ιδιαίτερα ότι σε καμιά περίπτωση και κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες δεν μπορεί η Νομοθετική Εξουσία να επηρεαστεί στην τακτική διεξαγωγή του λειτουργήματός της. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός με γνώμονα το γενικό και ολόπλευρο συμφέρον του τόπου θα ψηφίσει το Νομοσχέδιο όπως τροποποιήθηκε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και για τους λόγους που εκτίθενται στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τίθενται ορισμένα ερωτήματα. Είναι η κατάσταση στις Κυβερνητικές Υπηρεσίες ικανοποιητική; Ασφαλώς όχι. Πρώτη η ίδια η Συνδικαλιστική Οργάνωση των Δημοσίων Υπαλλήλων καταγγέλλει κατά τρόπο κατηγορηματικό ότι υπάρχει υπεράριθμο προσωπικό γιατί σωστά διαπιστώνει σαν συνδικαλιστική οργάνωση ότι αν συνεχισθεί μια κατάσταση η οποία συνεχώς θα αυξάνει τον αριθμό των δημόσιων υπαλλήλων δυσανάλογα προς τις ανάγκες της κυβερνητικής μηχανής, αυτό τελικά θα αποβεί σε βάρος του συνόλου των κυβερνητικών υπαλλήλων.

Επανελημμένα και αυτή η Βουλή, όλα τα Κόμματα, και η Συνδικαλιστική Οργάνωση προειδοποίησαν την Κυβέρνηση ότι θάπρεπε να είχε προ πολλού εγκαταλειφθεί αυτή η μέθοδος της υδροκεφαλικής αύξησης της κυβερνητικής

μηχανής. Δυστυχώς, πολύ φοβούμαι, για λόγους εξυπηρέτησης συγκεκριμένων ατόμων, αυτός ο αριθμός συνεχώς εξογκώνεται. Δεν υπάρχει κανένας ο οποίος να μπορεί να διαφωνήσει με τη διαπίστωση και της Βουλής και της Συνδικαλιστικής Οργάνωσης ότι επιβάλλεται κάτι να γίνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Πιστεύω ότι αυτή η Βουλή, και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει αυτή η πρόθεση, θα πρέπει νομοθετικά να κατοχυρώσει ότι δεν επιτρέπονται πλέον προσλήψεις σε διάφορες θέσεις στον κυβερνητικό μηχανισμό χωρίς αυτές οι θέσεις να εγκρίνονται εκ των προτέρων από το Σώμα.

Αυτό είναι ένα μέτρο το οποίο πιστεύω ότι θέτει τέρμα στο όλο θέμα, εκτός για εποχιακές εργασίες, αλλά και εκεί ακόμα θα πρέπει ολότελα να δικαιολογείται στη Βουλή γιατί αυτό το μέτρο είναι αναγκαίο. Ταυτόχρονα αυτή η Βουλή από μακρού θάπρεπε να είχε δημιουργήσει τους μηχανισμούς τους οποίους επανειλημμένα εισηγηθήκαμε, ώστε εκ των προτέρων να είναι πληροφορημένη, και όχι να είναι πληροφορημένη μόνο αλλά να πληροφορεί και την Κυβέρνηση για τις προθέσεις της αναφορικάς με ορισμένα θέματα τα οποία κατ' ανάγκη εκ των υστέρων θα εγκριθούν απ' αυτό το Σώμα, ούτως ώστε να μην ευρίσκεται στη θέση απλώς να εγκρίνει ή να απορρίπτει οποιαδήποτε συμφωνία στην οποία η Κυβέρνηση θα έχει καταλήξει με κάποιες οργανώσεις ή ακόμα και επί απλών θεμάτων. Δεν έγινε αυτό το πράγμα, δυστυχώς. Έγινε δε μια συλλογική Σύμβαση ύστερα από πολύ μακρές συζητήσεις μεταξύ της Κυβέρνησης και της Συνδικαλιστικής Οργάνωσης των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Ασφαλώς είναι δικαίωμα της Βουλής να τροποποιήσει ή και να απορρίψει μια συλλογική Σύμβαση. Αλλά εκείνοι οι οποίοι ανέλαβαν την υποχρέωση να στηρίζουν την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης ευθύς εξ αρχής, και ανέλαβαν την υποχρέωση αυτή ενώπιον του λαού σαν συγκυβέρνηση, θα πρέπει να μας εξηγήσουν πώς συμβαίνει από τη μια η Εκτελεστική Εξουσία να λαμβάνει μια απόφαση και εδώ στη Νομοθετική Εξουσία να βρισκόμαστε κάποτε προ ορισμένων καταστάσεων, τις οποίες ομολογώ δυσκολεύομαι να αντιληφθώ. Θα πρέπει τότε να αποσυρθεί η οποιαδήποτε εμπιστοσύνη προς τη συνέχιση μιας οικονομικής πολιτικής κοινά εγκριμένης.

Εμείς, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι διαφωνούμε ριζικά με την κυβερνητική πολιτική, και το αποδείξαμε καταψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς της Κυβέρνησης, πιστεύουμε ότι αυτή ειδικά η περίπτωση επιβάλλει την έγκριση από τη Βουλή γιατί πρόκειται για μια συλλογική Σύμβαση με μια συνδικαλιστική οργάνωση. Η Βουλή θα μπορούσε να αποστείλει τη συλλογική Σύμβαση στην Κυβέρνηση για επανεξέταση. Αλλά δεν μπορεί η Βουλή να μετατραπεί τώρα σε διαπραγματευτή. Αν δε αρχίσουν οι συλλογικές Συμβάσεις να εγκαταλείπονται με αυτό τον τρόπο, φοβούμαι ότι οι συνέπειες δεν θα είναι και πολύ ευνοϊκές για το συνδικαλιστικό κίνημα. Θα μπορούσε, αν η Βουλή ήθελε να ασκήσει τα δικαιώματά της, να κάνει ορισμένες συστάσεις προς την Κυβέρνηση εκ των προτέρων, όταν ακόμα το Νομοσχέδιο συζητείτο ή ακόμα και εκ των υστέρων να ζητήσει κάποια επανεξέταση μεταξύ συνδικαλιστικής οργάνωσης και Κυβέρνησης των οποιωνδήποτε επί μέρους θεμάτων.

Ελέχθη ότι υπάρχουν ορισμένες θέσεις οι οποίες ίσως να είναι υψηλόμισθες. Μπορεί. Εμείς κάποτε είχαμε εισηγηθεί ότι το τιμαριθμικό επίδομα δεν έπρεπε να λαμβάνει μόνο υπόψη του το ύψος της μισθοδοσίας, αλλά έπρεπε να λαμβάνει υπόψη την οικογενειακή κατάσταση και πολλές φορές αυτό το πράγμα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σαν ένα μέτρο ενίσχυσης των χαμηλά αμειβομένων

έναντι των υψηλά αμειβομένων. Δυστυχώς τότε η ολότητα της Βουλής απέρριψε μια τέτοια εισήγηση, η οποία θα μπορούσε να αποτελεί ένα ρυθμιστικό παράγοντα όταν δίνονται αυξήσεις, καμιά φορά απλώς 5% προς όλες τις κατευθύνσεις ή 10% προς όλες τις κατευθύνσεις, ή τιμαριθμικό επίδομα 10%, που σημαίνει £100 το μήνα για κάποιον και £5 ή £10 για κάποιον άλλο.

Τι πρέπει να γίνει εφόσον υπάρχει ένα υπεράριθμο προσωπικό πέραν της εισήγησης την οποία έκαμα;

Εμείς πιστεύουμε ότι η συμβολή της Κυβέρνησης σε παραγωγή εθνικού και κοινωνικού προϊόντος σε μια υπό ανάπτυξη οικονομία, όπως είναι η κυπριακή, είναι अपαράδεκτη χαμηλή. Αν η Κυβέρνηση αναλάβει την ευθύνη της συμβολής στο κοινωνικό προϊόν με ειδικές βιομηχανικές μονάδες ιδιαίτερα υψηλής τεχνολογίας, θα μπορέσει χωρίς απολύσεις, με απλή μετάθεση του υπεράριθμου αυτού προσωπικού προς την παραγωγή να λύσει τα προβλήματα τα οποία αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει, διότι φοβούμαι ότι και αν ακόμα σταματήσουμε απλώς τις προσλήψεις, θα περάσει μακρό χρονικό διάστημα για να μπορέσουμε να πούμε ότι επήλθε ισορροπία στον κρατικό μηχανισμό. Γιατί αν υπάρχουν 3,000 υπεράριθμοι δημόσιοι υπάλληλοι, πρέπει να πεθάνουν 3,000 δημόσιοι υπάλληλοι για να βρούμε ότι επήλθε κάποια ισορροπία, γιατί ας μην αυταπατώμεθα, αύξηση των αναγκών της κυβερνητικής μηχανής δεν θα υπάρχει. Ελάττωση ναι, αν η γραφειοκρατία κατά κάποιο τρόπο καταργηθεί.

Μου κάνει δε εντύπωση κάτι. Ο Υπουργός είπε ότι αν εγκριθεί το Νομοσχέδιο όπως το έστειλε η Κυβέρνηση, θα έχει αλυσιδωτές επιπτώσεις στον κυβερνητικό μηχανισμό και στον ιδιωτικό τομέα. Τότε γιατί δεν το απέσυρε; Τι θέλει; Εκείνοι να λεν «αν το εγκρίνετε θα έχουμε επιπτώσεις» και η Βουλή να το απορρίπτει; Πιστεύω ότι αυτό είναι συμπαιγνία την οποία εγώ δεν θα δεχόμουν. Σε τέτοια περίπτωση θα απαιτούσα από τον Υπουργό να αποσύρει το Νομοσχέδιο. Γι' αυτό πιστεύω ότι το καθήκον της Βουλής είναι, ανεξάρτητα από τις διαφωνίες που υπάρχουν και μπορεί να υπάρχουν και δικαιολογημένες διαφωνίες και δεν εισηγούμαι ότι μερικές από τις παρατηρήσεις της Επιτροπής δεν είναι δικαιολογημένες ίσως, να ψηφίσει αυτό το Νομοσχέδιο γιατί δεν πρέπει η συνδικαλιστική Οργάνωση η οποία έκαμε μια Σύμβαση με την Κυβέρνηση να βρεθεί σε αυτή τη δύσκολη θέση, ότι οι Συμβάσεις που υπογράφονται με την Κυβέρνηση απορρίπτονται. Θα μου πείτε ότι αυτό το πράγμα θα μπορεί να ισοδυναμεί με το ότι η Βουλή εκ των υστέρων προσυπογράφει τις αποφάσεις της Κυβέρνησης. Μα η Κυβέρνηση πρέπει να διαθέτει κάποια πλειοψηφία μέσα στη Βουλή. Θα είναι δικαίωμα τότε της αντιπολίτευσης να κάνει το αντίθετο. Αλλά όταν βλέπω αυτή την κατάσταση την οποία βλέπω σήμερα, ομολογώ ότι δεν την αντιλαμβάνομαι. Επίσης αυτό θα εξαναγκάζει τη Βουλή αντί να εκβιάζει υπαλλήλους, όπως κάνουμε τώρα, να εκβιάζει την Κυβέρνηση να δεχθεί τους όρους με τους οποίους πρέπει να γίνεται η συνεργασία μεταξύ Εκτελεστικής Εξουσίας και Νομοθετικής. Να μη στρεφόμεθα προς τους μικρούς, να στρεφόμεθα προς τους μεγάλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φάντης.

A. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατά τη συζήτηση αυτού του Νομοσχεδίου έγινε λόγος από ορισμένους προηγούμενους ομιλητές για το ότι το Νομοσχέδιο αυτό που έστειλε η

Εκτελεστική Εξουσία βασίζεται πάνω σε μια συλλογική Σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ της Κυβέρνησης και των δημόσιων υπαλλήλων και αποβλέπει στο να υλοποιήσει αυτή τη συλλογική Σύμβαση.

Η συλλογική των συναδέλφων που επικαλέστηκαν αυτό το επιχείρημα είναι ότι εφόσον αυτό το Νομοσχέδιο υλοποιεί μια συλλογική Σύμβαση, η Βουλή τουλάχιστον ηθικά είναι υποχρεωμένη να ψηφίσει αυτό το Νομοσχέδιο.

Το ερώτημα που προκύπτει από αυτό το επιχείρημα που ετέθη είναι, κάθε συλλογική σύμβαση, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο και τις συνέπειές της που μπορεί να έχει πάνω στη γενική οικονομία του τόπου, πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά δεκτή και σεβαστή από τη Βουλή;

Η δική μας απάντηση στο ερώτημα τούτο είναι ότι είναι καθήκον της Βουλής, ανεξάρτητα από το αν η Κυβέρνηση ευρέθη υποχρεωμένη να συνάψει μια συλλογική Σύμβαση με την οργάνωση των Δημόσιων υπαλλήλων, να εξονυχίζει, να συζητά και να κρίνει κατά λεπτομερειακό τρόπο τις συνέπειες που μπορεί να έχει η εφαρμογή αυτής της συλλογικής Σύμβασης πάνω στη γενική οικονομία του τόπου. Η περίπτωση των δημόσιων υπαλλήλων και οι συλλογικές συμβάσεις που υπογράφονται από τους δημόσιους υπαλλήλους με την Κυβέρνηση, δεν μοιάζει με μια συλλογική σύμβαση που υπογράφεται ανάμεσα στους εργατοϋπαλλήλους και τους εργοδότες τους στον ιδιωτικό τομέα. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, η μισθοδοσία των δημόσιων υπαλλήλων και οι όροι εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων, έχουν σχέση με τα οικονομικά του κράτους, έχουν σχέση με τον προϋπολογισμό και κάθε επιβάρυνση του προϋπολογισμού σημαίνει νέες φορολογίες για το λαό.

Συνεπώς πολύ ορθά η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ανέλυσε στις λεπτομέρειες την κάθε πτυχή αυτής της συλλογικής Σύμβασης που, όπως είπα προηγούμενα, αποβλέπουν τα Νομοσχέδια αυτά να υλοποιήσουν και λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον, το συμφέρον γενικότερα του τόπου, πήρε τη θέση που εισηγείται κατά πλειοψηφία η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Η καταψήφιση από τη Βουλή ενός Νομοσχεδίου που έχει σχέση με συλλογική Σύμβαση είναι μια πρωτοφανής πράξη; Θα ήθελα να υπενθυμίσω τη Βουλή ότι και προηγούμενα αυτό το Σώμα απέρριψε Νομοσχέδιο που αφορούσε τη διάθεση ποσού που επρόκειτο να δώσει η Εκτελεστική Εξουσία για το Ταμείο Ευημερίας των δημόσιων υπαλλήλων. Και εκεί υπήρχε μια δέσμευση της Εκτελεστικής Εξουσίας από κάποια συλλογική Σύμβαση ή από κάποια υπόσχεση που είχε δοθεί από τον αείμνηστο Πρόεδρο Μακάριο και όταν το Νομοσχέδιο αυτό ήλθε στη Βουλή για να υλοποιήσει εκείνη την υπόσχεση, η Βουλή κρίνοντας τις συνέπειες που μπορούσε να έχει η ψήφιση αυτού του Νομοσχεδίου για τη γενική οικονομία του τόπου, θεώρησε σωστό να καταψηφίσει και καταψήφισε εκείνο το Νομοσχέδιο.

Συνεπώς δεν είναι κάτι το πρωτοφανές η Βουλή, που είναι το δημοκρατικά εκλεγμένο αντιπροσωπευτικό Σώμα αυτού του λαού, να καταψηφίζει Νομοσχέδια τα οποία αποστέλλονται από την Εκτελεστική Εξουσία και τα οποία αφορούν την υλοποίηση μιας συλλογικής Σύμβασης την οποία υπό ορισμένες συνθήκες η Εκτελεστική Εξουσία βρέθηκε υποχρεωμένη να υπογράψει.

Ο κ. Λυσσαρίδης στην αγόρευσή του αποτάθηκε στα Κόμματα που υποστήριξαν την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης ή τη Συγκυβέρνηση, τα Κόμματα που συγκυβερνούν, όπως είπε, και ζήτησε να εξηγήσουν αυτά τα Κόμματα τη θέση τους, πώς συμβιβάζεται η ψήφιση του προϋπολογισμού και της οικονομικής

πολιτικής της Κυβέρνησης με τη θέση που παίρνουν αυτά τα Κόμματα, το ΑΚΕΛ ως πούμε έναντι των συγκεκριμένων Νομοσχεδίων που συζητούμε τώρα.

Νομίζω ότι για μας δεν υπάρχει αντίφαση. Εμείς ψηφίσαμε τον προϋπολογισμό κάμνοντας ταυτόχρονα τις παρατηρήσεις μας και την κριτική μας για όσα κονδύλια ή για όσα σημεία του προϋπολογισμού ή για όσα σημεία της γενικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης που κατά τη γνώμη μας δεν ήταν σωστά τοποθετημένα στην ομιλία του Υπουργού Οικονομικών και για τα οποία κατά τη γνώμη μας έπρεπε να κάμουμε κριτική, και ασκήσαμε αυτή την κριτική. Με τον ίδιο τρόπο θα μπορούσε να υποβληθεί ή να αντιστραφεί το ερώτημα προς τους Βουλευτές της Ε.Δ.Ε.Κ., πώς συμβιβάζεται να υποστηρίζουν σήμερα τη διάθεση αυτών των κονδυλίων που προνοούνται από τα Νομοσχέδια που έστειλε η Εκτελεστική Εξουσία όταν οι ίδιοι τη γενική οικονομική πολιτική και γενικά τον προϋπολογισμό που περιλάμβανε ταυτόχρονα και τη μισθοδοσία όλων των δημόσιων υπαλλήλων - όχι αυτές τις αυξήσεις που ζητούμε ή αυτές τις συνέπειες που συζητούμε τώρα από την αναδιάρθρωση, αλλά την κανονική μισθοδοσία των δημόσιων υπαλλήλων - πώς συμβιβάζεται να ψηφίζουν ή να τάσσονται σήμερα υπέρ της ψήφισης αυτών των Νομοσχεδίων, όταν η γενική πολιτική της Ε.Δ.Ε.Κ. ήταν καταψήφιση των προϋπολογισμών και της γενικής οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης που επαναλαμβάνω ότι στους Προϋπολογισμούς περιλαμβάνονταν και όλα τα ποσά που διατίθενται για τους δημόσιους υπαλλήλους;

Κλείοντας, κ. Πρόεδρε, θέλω να κάμω καθαρό ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, έχοντας υπόψη το δημόσιο συμφέρον και τους ισχυρούς λόγους που πολύ λεπτομερειακά και τεκμηριωμένα αναφέρονται στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αδυνατεί να ψηφίσει το Νομοσχέδιο όπως έχει σταλεί από την Εκτελεστική Εξουσία. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς θα ψηφίσει το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί τελικά από την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν πρόκειται να αναφερθώ σε επιχειρηματολογία που έχει προβληθεί εδώ ούτε να υποστηρίξω τις θέσεις οι οποίες περιέχονται στην έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών γιατί μιλούν από μόνες τους. Εκείνο που ήθελα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι να γίνει καθαρό εδώ και σε συνέχεια στους δημόσιους υπαλλήλους και στο λαό τι είναι που έχει προταθεί με το νομοσχέδιο αυτό στη Βουλή, και τί είναι που η Βουλή ενέκρινε και τί απέρριψε.

Με το νομοσχέδιο αυτό της αναδιάρθρωσης προτάθηκε η αναβάθμιση και γενικά η αναδιάρθρωση 1469 θέσεων. Αυτό αφορά το νομοσχέδιο. Ζητείται από τη Βουλή συγκεκριμένη αναδιάρθρωση για 1469 θέσεις. Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, η πλειοψηφία αυτής της Επιτροπής, εισηγείται σ' αυτό το Σώμα με τις τροποποιήσεις που έκαμε να εγκριθούν οι 1213 από αυτές τις θέσεις και απέρριψε τις 256. Τι αφορούν αυτές οι 256 θέσεις που απορρίφθηκαν με την εισήγηση της Επιτροπής και τι συγκεκριμένα η Επιτροπή έχει να πει γι' αυτό;

Το πρώτο που απέρριψε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι αυτό που ζητείται με το νομοσχέδιο αναφορικά με τους Διευθυντές Τμημάτων. Τι ζητείται

για τους Διευθυντές Τμημάτων με το νομοσχέδιο; Ζητείται όπως η μισθοδοσία τους από £15,670 το χρόνο να γίνει £16,540 το χρόνο, δηλαδή να τους δοθεί μια αύξηση £860, ενώ υπάρχουν μισθωτοί που θα ζήλευαν να έπαιρναν αυτό το μισθό που θα είναι μόνον η αύξηση των Διευθυντών Τμημάτων. Και δεν είναι μόνον αυτό. Έγινε επιλογή ώστε για ορισμένους Διευθυντές Τμημάτων να γίνεται εισήγηση να δοθεί αυτή η αύξηση, για άλλους Διευθυντές Τμημάτων όχι. Και όχι μόνον αυτό, αλλά η αύξηση αυτή που δίνεται θα είναι γι' αυτούς που τους δίνεται 200 μόνον λίρες κάτω από το μισθό του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου τους, και κατά συνέπεια οι Γενικοί Διευθυντές, και ήδη έγινε, ζητούν και εκείνοι αναπροσαρμογή του μισθού τους κατά 1,000 λίρες και πάνω, όπως και όλοι που βρίσκονται πιο κάτω απ' αυτούς κάμνουν ενέργειες να αναπροσαρμοστούν και αυτών οι μισθοί τους.

Κατά συνέπεια με την πρόταση αυτή όχι μόνον δεν θε επιλύετο ένα πρόβλημα αλλά θα δημιουργούνταν αλυσιδωτές επιπτώσεις για όλη την κλίμακα των Κυβερνητικών υπαλλήλων. Και εδώ που τα λέμε, η μισθοδοσία των τμηματάρχων αυτών με 15,670 λίρες το χρόνο δεν είναι ευκαταφρόνητη. Δεν θα αδικηθούν δηλαδή αν δεν πάρουν ακόμα 860 περισσότερες. Αυτό το έχει απορρίψει η Επιτροπή και καλώ οποιοδήποτε Βουλευτή σ' αυτή την αίθουσα να βγει και να υποστηρίξει ότι είναι λάθος η Επιτροπή να εισηγείται την καταψήφιση αυτού του κονδυλίου που αφορά τους Διευθυντές Τμημάτων και ότι έπρεπε να το υπερψηφίσει. Αυτό είναι το ένα, κύριοι συνάδελφοι.

Το δεύτερο που απέρριψε η Επιτροπή είναι 91 νέες θέσεις. Εδώ λέχθηκε από συναδέλφους και λέγεται και στην έκθεση ότι η ίδια η ΠΑΣΥΔΥ παραδέχεται ότι υπάρχουν 3,000 υπεράριθμοι δημόσιοι υπάλληλοι. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, εγώ θα έλεγα - αν μόνον 3,000 είναι και δεν είναι περισσότεροι - γιατί χρειάζονται 91 νέοι και δεν μπορούν να καλυφθούν από τους υπάρχοντες υπεράριθμους; Γιατί πρέπει να αυξηθεί κι' άλλο ο υπεράριθμος αριθμός των Κυβερνητικών υπαλλήλων; Η Επιτροπή καταψήφισε αυτό το πράγμα πιστεύοντας ότι δεν χρειάζεται να αυξηθούν κατά 91 θέσεις οι σημερινές υπέρμετρες θέσεις που υπάρχουν στον Κυβερνητικό μηχανισμό. Αυτή είναι η δεύτερη θέση που πήρε η Επιτροπή και πιστεύω θα συμφωνείτε μαζί μου όλοι κύριοι συνάδελφοι ότι σωστά έπραξε.

Το τρίτο το οποίο απέρριψε η Επιτροπή είναι τις προσωπικές διευθετήσεις. Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, μιλούμε για αναδιάρθρωση και αξιολόγηση, δεν μιλούμε για προσωπικές διευθετήσεις. Όταν δε σε ένα νομοσχέδιο που έρχεται από την Κυβέρνηση για την αναδιάρθρωση και την αξιολόγηση, βλέπει κανένας όχι αξιολόγηση θέσεων αλλά προσώπων, είναι φυσικό ότι αυτό το πράγμα δεν μπορεί να το δεχθεί οποιαδήποτε Επιτροπή Οικονομικών στον κόσμο. Και γι' αυτό και η Επιτροπή Οικονομικών δεν δέχθηκε τις προσωπικές διευθετήσεις· δέχθηκε τις αναδιρθρώσεις θέσεων με βάση την αξιολόγηση αλλά όχι προσωπικές διευθετήσεις και ιδιαίτερα, όπως αναφέρεται στην έκθεση, δεύτερες αξιολογήσεις και αναβαθμίσεις εκείνων που λόγω του πόστου στο οποίο βρίσκονται θέλουν να ασκούν πιέσεις και μπορούν να ασκούν πιέσεις πάνω στην Κυβέρνηση.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, η Επιτροπή Οικονομικών απέρριψε 256 θέσεις και αυτές αφορούν τις θέσεις των Διευθυντών Τμημάτων, τις νέες θέσεις και τις προσωπικές διευθετήσεις. Όλες τις άλλες οι οποίες αφορούν την πραγματική αξιολόγηση και αναδιάρθρωση εκείνων των Τμημάτων που δεν έγινε προηγούμενα τέτοια αξιολόγηση και αναδιάρθρωση, η Επιτροπή τις αποδέχθηκε.

Η Επιτροπή πρόσθετα έχει κάμει και κάτι άλλο. Δεν δέχθηκε να ισχύει αναδρομικά από το 1981 αυτό που αποφάσισε. Νομίζω ότι δεν χρειάζονται πολλές εξηγήσεις για να πει κανένας ότι δεν είναι ορθό σήμερα να γίνεται μια αναδιάρθρωση και να ξεκινά από το 1981. Νομίζω η έκθεση μιλά αρκετά καθαρά και δεν θέλω να απασχολήσω το Σώμα.

Δημιουργήθηκε η εντύπωση και σε συναδέλφους εδώ αλλά ιδιαίτερα ανάμεσα στους δημόσιους υπαλλήλους και στην κοινή γνώμη γενικότερα, ότι η Βουλή καταπάτησε τα συμφέροντα των δημόσιων υπαλλήλων και μάλιστα παρουσιάζεται και η τραγική κατάσταση, εκείνοι οι οποίοι παρέλασαν έξω από τη Βουλή να είναι εκείνοι οι άνθρωποι οι οποίοι δικαιώθηκαν με την απόφαση της Βουλής. Δεν είδα πολλούς από εκείνους των οποίων τις υποθέσεις απέρριψε η Επιτροπή, τους τμηματάρχες και τους άλλους υψηλά αμειβομένους στην Κυβερνητική Υπηρεσία. Και έχω τη γνώμη ότι αυτό έχει καθήκον και η δημοσιούπαλληλική τάξη να το προβάλλει και να το πει στους συναδέλφους της και η Βουλή και ο τύπος να διαφωτίσουν τον κόσμο ορθά για το ποια είναι η σημερινή απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων και τι εισηγήθηκε η Επιτροπή Οικονομικών σ' αυτό το Σώμα, και είμαι βέβαιος ότι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα μας δικαιώσουν γιατί αυτό που κάμνομε είναι προς το δικό τους συμφέρον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν θα μπω στη συζήτηση. Είπα, ευθύς εξ αρχής ότι διαφωνώ με την ευρύτερη οικονομική πολιτική και ρωτήθηκα, εφόσον διαφωνώ, πώς συμβαίνει τώρα να ψηφίζω υπέρ των σημερινών Νομοσχεδίων όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία. Όταν καταψηφίζει κανένας τους προϋπολογισμούς, καταψηφίζει την οικονομική πολιτική και δεν καταψηφίζει μισθούς. Ζητά απλώς αλλαγή της Κυβέρνησης ή αλλαγή της οικονομικής πολιτικής και είναι σαφές.

Δεύτερον, το μεγάλο ερώτημα είναι, πράγματι η Βουλή δεν έχει δικαίωμα να αλλοιώσει ένα νομοσχέδιο που αφορά συλλογική σύμβαση; Έχει. Αλλά εκείνοι οι οποίοι δεν συμφωνούν - εμείς είχαμε αυτό το δικαίωμα και ο Συναγερμός έχει αυτό το δικαίωμα γιατί δεν συμφωνεί - όταν ανελάμβαναν τα δυο Κόμματα την υποστήριξη του Μίνιμου Προγράμματος μιλούσαν για εγγύηση συνέχισης της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης και των υποχρεώσεων τις οποίες είχε αναλάβει. Είναι αυτό το οποίο δεν αντιλαμβάνομαι μέσα σ' αυτό το Σώμα. Όπως είπα πριν, ο λόγος για τον οποίο εμείς διαφωνούμε και τον οποίο έκανα σαφή, είναι ότι η Βουλή, αν ήθελε, θα μπορούσε να απορρίψει το σύνολο του νομοσχεδίου, να το παραπέμψει και να ζητήσει από την Κυβέρνηση επανέναρξη των διαπραγματεύσεων με τη συνδικαλιστική Οργάνωση. Αλλά το να μπαίνει η Βουλή στη λεπτομέρειά του και να εξετάζει ένα γενικό συνολικό κλίμα αναδιάρθρωσης, δεν είμαι βέβαιος ότι αυτός είναι ο ρόλος της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναφερθώ στο ρόλο της Βουλής αναφορικά με τις συλλογικές συμβάσεις οι οποίες γίνονται κατά καιρούς μεταξύ της Κυβέρνησης και της Δημόσιας Υπηρεσίας, και να υποδείξω ότι η Βουλή

εκπέμπει σήμερα ένα μήνυμα το οποίο είναι σαφές και το οποίο μήνυμα ενυπάρχει στο Σύνταγμα του τόπου αυτού. Το Σύνταγμα είναι ο υπέρτατος νόμος και το Σύνταγμα, κύριοι συνάδελφοι, επιτάσσει ότι η Βουλή αποφασίζει τελικά και τελεσίδικα για τις δαπάνες του Κράτους και το καθήκον της αυτό η Βουλή δεν δικαιούται, αλλά πιστεύω ούτε και δέχεται, να το μεταβιβάσει, ούτε και είναι έτοιμη να αποδεχθεί την απαλλοτριώσή του. Το καθήκον αυτό και το δικαίωμα ανήκει στη Βουλή και η Βουλή οφείλει και πρέπει να το εξασκεί και είναι το καθήκον και το δικαίωμα αυτό που εξάσκησε η Βουλή τροποποιώντας το νόμο που εστάλη ενώπιόν της και που αφορούσε τη συλλογική σύμβαση μεταξύ της Κυβέρνησης και της Συντεχνίας των Δημοσίων Υπαλλήλων.

Ο ισχυρισμός λοιπόν ότι οι συλλογικές συμβάσεις μεταξύ Κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ είναι ιερές και άρα δεν υπόκεινται στην κρίση άλλου τινός από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν μπορεί να είναι άλλο από προϊόν πλάνης. Οι συμβάσεις αυτές που υπογράφονται μεταξύ Κυβέρνησης και ΠΑΣΥΔΥ δεν ισχύουν και είναι άνευ περιεχομένου αν δεν εγκριθούν τελικά από τη Βουλή. Και ως προς τούτο οι συμβάσεις με καμιά λογική και κανένα θεσμό αποτελούν νόμο υπέρτατο από τους νόμους της Βουλής.

Όμως παραδεχόμαστε ότι το πρόβλημα υπάρχει και είναι πρόβλημα που ανακύπτει από το φυσικό, τον κλασικό, το σωστό και δίκαιο διαχωρισμό εξουσιών. Η Βουλή αποφασίζει, η Κυβέρνηση εκτελεί και είναι καθήκον τώρα, ύστερα από τις εμπειρίες που προκύπτουν και με βάση το σημερινό νομοσχέδιο, αλλά και ύστερα από προηγούμενα νομοσχέδια που απορρίφθηκαν από τη Βουλή, είναι καθήκον λέγω των δυο Εξουσιών και της Συντεχνίας των Δημοσίων Υπαλλήλων από κοινού και μέσα στα αυστηρά καθορισμένα πλαίσια του Συντάγματος να βρουν τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες εκείνες που δεν θα ταλαιπωρούν και δεν θα βασανίζουν οποιοδήποτε από τα τρία αυτά ενδιαφερόμενα μέρη. Ποιοι θα είναι οι μηχανισμοί; Δεν είμαι έτοιμος, ούτε και πρόθυμος σήμερα να εισηγηθώ.

Όμως ελέγχθη προηγουμένως από τον κ. Λυσσαρίδη, όπως και σε προηγούμενες περιπτώσεις ελέγχθη από πολλούς ομιλητές και έγινε παραδεκτό από όλα τα Κόμματα της Βουλής, ότι υπάρχουν υπεράριθμοι δημόσιοι υπάλληλοι. Ιδού λοιπόν το πρώτο έργο το οποίο έχουμε ενώπιόν μας και δεν δεχόμαστε, όπως ξανά τόνισα στο παρελθόν, να απολυθεί οποιοσδήποτε από τους υπεράριθμους αυτούς δημόσιους υπαλλήλους. Αν έγινε το πρώτο λάθος της πρόσληψής τους, το λάθος αυτό δεν μπορεί να μεγιστοποιηθεί με το δεύτερο λάθος της απόλυσής τους. Όμως υπάρχει η ευχέρεια να συνταξιοδοτούνται κάθε χρόνο από 600 μέχρι 800 δημόσιοι υπάλληλοι. Σε 3 ή 4 χρόνια από σήμερα, αν εξασκηθεί από την Κυβέρνηση πειθαρχία και αν η Βουλή και η ΠΑΣΥΔΥ βοηθήσουν, ο αριθμός των υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας μπορεί πράγματι να μειωθεί και να περιοχθεί μέσα στα οικονομικά δεδομένα και στις οικονομικές δυνατότητες του τόπου μας. Κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου περί αναδιάρθρωσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανακατάταξις/Αναδιάρθρωσις ωρισμένων θέσεων. Πίναξ Α.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όπως τροποποιήθηκε από την Επιτροπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως έχει διαμορφωθεί από την Επιτροπή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, επειδή για τους γνωστούς λόγους δεν έχουν κυκλοφορήσει οι διάφορες τροποποιήσεις από δικής μας πλευράς ας το πάρουμε σαν δεδομένο ότι ψηφίζουμε το νομοσχέδιο ως έχει. Επομένως να μην δημιουργηθούν παρεξηγήσεις για εδάφια τα οποία έχουν διορθωθεί και τα οποία δεν έχουμε μπροστά μας για τους λόγους τους οποίους όλοι γνωρίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ, επαναλαμβάνω, όπως έχει τροποποιηθεί από την Επιτροπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το άρθρο 2 είναι η Ερμηνεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν, κύριε Γραμματέα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πόσοι ψηφίζουν το άρθρο 2 - Ερμηνεία; Ομόφωνα κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχώρα, κύριε Μαυρονικόλα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανακατάταξις/Αναδιάρθρωσις ωρισμένων θέσεων. Πίναξ Α, Πίναξ Β. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως έχει τροποποιηθεί επαναλαμβάνω από την Επιτροπή. Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

20. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

11.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προσωπικαί μισθοδοτικά κλίμακες ωρισμένων δημοσίων υπαλλήλων. Πίναξ Γ. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4 όπως έχει τροποποιηθεί από την Επιτροπή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εναντίον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναπροσαρμογή μισθών δημοσίων υπαλλήλων. Παράρτημα. Άρθρον 5. Όπως ετροποποιήθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επέκτασις εφαρμογής του Νόμου εις ωρισμένας περιπτώσεις. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 6;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρεις. Το άρθρο 6 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δημοσίων Υπαλλήλων (Αναδιάρθρωσις Ωρισμένων Θέσεων και Ρύθμισις Άλλων επί Μέρους Συναφών Θεμάτων) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Είκοσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έντεκα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έντεκα. Με ψήφους 20 υπέρ και 11 αποχές το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 7) του 1983.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £88,048 δια την χρῆσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όλοι. Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα. Το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα. Το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις και κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 4 εγκρίνεται ομόφωνα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για τα ποσά ισχύουν οι αποχές όπως πριν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νοείται ότι οι αποχές λαμβάνονται υπόψη, βέβαια, για τα ποσά.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αποχές;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

3 αποχές. Συγγνώμη 11. Δεν ψηφίζουν. Συγγνώμη, γι' αυτό δεν μπορώ να καταλάβω πώς ψηφίζουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να μας πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, με 20 υπέρ και 11 αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στον περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμον (Αρ. 7) του 1983.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

20.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εναντίον κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 11 αποχές το άρθρο εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £2,616 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

20. Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11 αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 υπέρ και 11 αποχές το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 11 αποχές το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις και κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 4 με τους Πίνακες;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπέρ 20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 20 ψήφους υπέρ και 11 αποχές το άρθρο 4 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

20, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

9, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

9 αποχές.

Με 20 ψήφους υπέρ και 9 αποχές το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρό της Επιτροπής Εξωτερικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Χρίστος Πέτας, εκπροσωπών τον κ. Ε. Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για παροχή νομικής συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε στις 29 Απριλίου 1983 και το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σύμφωνα με την υπ' αρ. 23042 και ημερομηνία 15 Απριλίου 1983 Απόφασή του.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η υποχρέωση της αμοιβαίας παροχής νομικής συνδρομής σε θέματα αστικού και ποινικού δικαίου και αυτό μέσα στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλονται από τα δύο Κράτη για την εγκαθίδρυση συνεργασίας μεταξύ τους στο νομικό πεδίο.

Ειδικότερα με την πιο πάνω Σύμβαση:-

- (α) Καθορίζεται η έκταση και η διαδικασία της νομικής προστασίας και της νομικής συνδρομής που τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα παρέχουν αμοιβαία στους πολίτες τους.
- (β) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα παρέχουν μεταξύ τους πληροφορίες για το ισχύον δίκαιο και θα επικοινωνούν για θέματα νομικής συνδρομής που καλύπτονται από την πιο πάνω Σύμβαση.
- (γ) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες αναγνωρίζονται και εκτελούνται στο έδαφος του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους τα διατάγματα και οι αποφάσεις δικαστηρίων που εκδίδονται στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.
- (δ) Αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρέωση να προβαίνουν, κάτω από ορισμένους όρους και προϋποθέσεις, στην έκδοση προσώπων που διαμένουν στο έδαφός τους και εναντίον των οποίων πρόκειται να αρχίσει ποινική διαδικασία ή να εκτελεστεί καταδικαστική απόφαση.
- (ε) Καθορίζεται ως έναρξη της ισχύος της πιο πάνω Σύμβασης η τριακοστή ημέρα από την ανταλλαγή των εγγράφων επικύρωσής της, που θα γίνει στη Σόφια.
- (στ) Τέλος, γίνεται πρόβλεψη ώστε τα Συμβαλλόμενα Μέρη να μπορούν να καταγγείλουν τη Σύμβαση αυτή η οποία, σύμφωνα με τις πρόνοιές της, συνομολογείται για αόριστη χρονική περίοδο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος.

Δεύτερο Μέρος, 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης, 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο αμέσως επόμενο νομοσχέδιο που είναι «Ο περί του Δευτέρου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΦΥΓΟΔΙΚΩΝ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Γεώργιος Σαββίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης

Χρίστος Πέτας, εκπροσωπών τον κ. Ε. Παπαϊωάννου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Εξωτερικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου κυρωτικού νόμου. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκε επίσης εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η κύρωση του Δεύτερου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων, το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία έχει υπογράψει στις 21 Ιουνίου 1983 σύμφωνα με την υπ' αρ. 22.685 και ημερομηνία 20 Ιανουαρίου 1983 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του νομοσχεδίου αυτού επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω αναφερόμενου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Με το Πρόσθετο αυτό Πρωτόκολλο τροποποιείται περαιτέρω η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης Φυγοδίκων που έχει επικυρωθεί από τη Βουλή με τη θέσπιση του περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικού) Νόμου του 1970 (Αρ. 95 του 1970) και τροποποιηθεί με τον περί του Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικό) Νόμο του 1979 (Αρ. 23 του 1979). Με το Πρωτόκολλο αυτό σκοπεύεται η ανάληψη, από κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, της υποχρέωσης αμοιβαίας απόδοσης ατόμων που καταδιώκονται για παραβάσεις ή που καταζητούνται για να εκτίσουν ποινή κατ' εφαρμογήν δικαστικών αποφάσεων του αιτούντος Μέρους.

Με το υπό συζήτηση Δεύτερο Πρόσθετο Πρωτόκολλο επιφέρονται ορισμένες τροποποιήσεις στην πιο πάνω Σύμβαση που αναφέρονται ειδικότερα στα φορολογικά αδικήματα και τη διευκόλυνση εφαρμογής της Σύμβασης αυτής με τη συμπλήρωσή της σε ορισμένα άλλα θέματα που αφορούν εκδόσεις προσώπων. Παράλληλα καθορίζεται η διαδικασία προσχώρησης στο πιο πάνω Πρωτόκολλο, η έκταση του δικαιώματος διατύπωσης ορισμένων επιφυλάξεων και ο χρόνος έναρξης της ισχύος του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η βασική Σύμβαση και το Πρώτο Πρωτόκολλο αυτής έχουν ήδη επικυρωθεί από τη Βουλή, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση του πιο πάνω Δεύτερου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος II. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Δευτέρου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Πάυλος Δίγκλης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £53,000 και η διάθεσή του για την αγορά ειδών ρουχισμού και ασπροούχων για το νέο Νοσοκομείο Λάρνακας.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του τρέχοντος χρόνου δεν έχει γίνει πρόνοια για την αγορά

των πιο πάνω ειδών για τις ανάγκες του νέου Νοσοκομείου Λάρνακας επειδή τα είδη αυτά θα καλύπτονταν από χρήματα της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες που κάλυψε και τα έξοδα ανέγερσης, εξοπλισμού και επίπλωσης του νοσοκομείου αυτού. Τελικά όμως η Υπάτη Αρμοστεία δεν αποδέχθηκε να καλύψει τη δαπάνη αυτή γι' αυτό και θα πρέπει να καλυφθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το ποσό των £53,000, το οποίο έχει υπολογιστεί με βάση τις προσφορές που ζητήθηκαν για την αγορά των πιο πάνω ειδών, κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο του Κεφαλαίου 22.83Δ «Υγεία - Άλλα σχέδια και Έργα - Νέο Νοσοκομείο Λάρνακας» του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του τρέχοντος χρόνου, παρίσταται ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £53,000 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στο άρθρο 2;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στο άρθρο 3;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο; Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

(Κρούουν οι κώδωνες)

Και έτσι φτάσαμε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Εννάτη Σειρά) Κανονισμός του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περατώθηκε, έντιμη κύριε Πρόεδρε, η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ'—Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

Δεν υπάρχουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ': Δεν υπάρχει πρόθεση, εκτός εάν υπάρχει ένσταση, να συνεχίσουμε με τη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ.

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση η συζήτηση πάνω στο πρώτο θέμα του Κεφαλαίου Δ' θα συνεχιστεί και θα κλείσει στην επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Επομένως ο εισηγητής παρακαλώ να είναι έτοιμος να κλείσει τη συζήτηση στην επόμενη συνεδρία.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 8 Μαρτίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984.
- 3) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 8) Οι περί Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.
- 9) Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΕ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της παρούσας συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 7.57 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπογράψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεΐας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πέτας Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής	Πουμπουρής Μιχάλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Σολωμής Χρίστος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Οργανιστικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

X'' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Αναφορά του Προεδρεύοντος της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου και τήρηση μονόλεπτης σιγής προς απότιση φόρου τιμής στη μνήμη του εθνικού αγωνιστή Γρηγόρη Αυξεντίου.
- 2) Ανάγνωση από μέρους του Προεδρεύοντος της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου κοινής δήλωσης των τριών στη Βουλή Κομμάτων - ΑΚΕΛ, Δημοκρατικού Συναγερμού και Δημοκρατικού Κόμματος - σχετικά με την απεργία που κήρυξε ξαφνικά η ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ. για διεκδίκηση αιτημάτων των μελών της και που επηρέαζε και τις υπηρεσίες της Βουλής, η ένσταση και οι παρατηρήσεις του αξ. Βουλευτή κ. Β. Λυσσαρίδη πάνω στο κείμενο της δήλωσης και η έγκριση αυτής.
- 3) Έκθεση για τα Νομοσχέδια 1. «Ο περί Δημοσίων Υπαλλήλων (Αναδιάρθρωσις Ωρισμένων Θέσεων και Ρύθμισις άλλων επί μέρους Συναφών Θεμάτων) Νόμος του 1983». 2. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1983» και 3. «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1983», η προηγηθείσα συζήτηση για να κηρυχθούν τα νομοσχέδια αυτά σαν επείγοντα (Β. Λυσσαρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Λόρδος, Ν. Αναστασιάδης) η συζήτηση που ακολούθησε πάνω στα Νομοσχέδια (Αλ. Γαλανός, Κ. Λόρδος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φάντης, Ντ. Κωνσταντίνου) και ψήφιση αυτών σε Νόμους. (Οι δύο τελεταίοι νόμοι ψηφίστηκαν ως (υπ' αρ. 3) και (υπ' αρ. 2) του 1984 αντιστοίχως).

- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Βουλγαρίας για Παροχή Νομικής Συνδρομής σε Θέματα Αστικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Δευτέρου Προσθέτου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Έκδοσης Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 1 του 1984).
- 7) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 8ης Μαρτίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.17 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΕΖ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Με την ευκαιρία της 8ης του Μάρτη - Διεθνούς Μέρας της Γυναίκας-η Βουλή των Αντιπροσώπων απευθύνει εγκάρδιο χαιρετισμό προς όλες τις Κύπριες γυναίκες.

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση σημειώνουμε την τεράστια συμβολή της Κύπριας Γυναίκας στον πολύπλευρο αγώνα του Λαού μας για σωτηρία και δικαίωση.

Η Κύπρια Γυναίκα διαδραματίζει σήμερα ένα σημαντικό ρόλο στην κυπριακή κοινωνία. Αυτός ο ρόλος θα πρέπει να ενισχυθεί και η συμμετοχή στην οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή του τόπου να δευρυνθεί ακόμη περισσότερο.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων θα εργαστεί για τη λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων με στόχο την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης σε βάρος των γυναικών. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στα θέματα της νομικής κατοχύρωσης της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας, της προστασίας της μητρότητας, του εκσυγχρονισμού του Οικογενειακού Δικαίου, της συμμετοχής της γυναίκας στα Κέντρα λήψης αποφάσεων της δημόσιας και πολιτικής ζωής του τόπου.

Θεωρούμε την κατάργηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους ως απαραίτητη προϋπόθεση για συνεχή οικονομική και κοινωνική πρόοδο του τόπου, για επιτυχία του αγώνα που διεξάγουμε.

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε. Να μου επιτρέψετε να προσθέσω λίγα λόγια από τη θέση μου.

Εμείς σήμερα, όλες οι Κυπρίες, αυτή τη μέρα στρέφουμε τη σκέψη μας και προς τις Τουρκοκυπρίες, καλώντας τες να εργαστούν για μια Κύπρο ειρηνική και ενιαία, με κατοχυρωμένα όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Επίσης χαιρετίζουμε την απόφαση της Κυβέρνησης για τη σύσταση της Εθνικής Επιτροπής για τη δεκαετία της Γυναίκας καθώς και τη σύσταση νομοπαρασκευαστικών επιτροπών από πέρσι για το Οικογενειακό Δίκαιο, για τη μελέτη ισομισθίας ανδρών-γυναικών και για την κατοχύρωση της μητρότητας καθώς και τη μελέτη αλλαγής όλων των αναχρονιστικών νόμων που κάμνουν διακρίσεις σε βάρος της γυναίκας.

Ελπίζουμε και προτρέπουμε τις επιτροπές αυτές να επιταχύνουν το έργο τους ώστε μέχρι το Μάιο του 1985, όταν θα γίνει η Παγκόσμια Συνέλευση για τη δεκαετία της Γυναίκας στη Ναϊρόμπη, η Κυπριακή Δημοκρατία να μην υπολείπεται τίποτε στη νομοθεσία της σχετικά με την εξάλειψη των διακρίσεων με βάση το φύλο.

Επίσης από το Βήμα της Βουλής θα θέλαμε να προτρέψουμε την Κυβέρνηση να προχωρήσει όσο το δυνατό γρηγορότερα στην υλοποίηση της απόφασής της για προσχώρηση και στην κύρωση ταυτόχρονα της Σύμβασης 34180 των Ηνωμένων Εθνών, για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεως σε βάρος των γυναικών.

Οι κρίσιμες για την επιβίωσή μας στιγμές και τα σημερινά κοινωνικοοικονομικά δεδομένα απαιτούν από μας τις Κυπρίες πολύπλευρη προσφορά. Μέσα στα πλαίσια της Κυπριακής Δημοκρατίας καλούνται όλες οι Κυπρίες να παίξουν τον ίδιο ρόλο και επί ίσοις όροις με τον άνδρα στον οικονομικό, στον πολιτικό και στους άλλους κοινωνικούς τομείς για επιβίωση και δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος, ενώ παράλληλα, μένει στους ώμους της Κυπρίας το περισσότερο χρέος για τρυφερότητα, αγάπη και διατήρηση της εθνικής ταυτότητας και πολιτιστικής κληρονομιάς που δεν έπαψαν να ξεκινούν θεμελιωμένα από την οικογένεια.

Έτσι, είναι επιτακτικό χρέος μας να φροντίσουμε και εμείς εδώ στη Βουλή να εξαλείψουμε από τη νομοθεσία μας κάθε τι που στέκει εμπόδιο ή φέρνει δυσκολίες στη ζωή και στην αποστολή της Κύπριας γυναίκας, όχι μόνο για το καλό της ίδιας της Κύπρου, αλλά και για τη γενικότερη προκοπή του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία.

Το πρώτο Νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι εξήγησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £736 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη δημιουργία μιας νέας θέσης Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων έναντι της κατάργησης μιας θέσης Ανώτερου Αρχιφοροθέτη στο Τμήμα αυτό.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών και αναλύθηκε εκτενέστερα στην Επιτροπή, η δημιουργία της πιο πάνω θέσης κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερου συντονισμού και διάρθρωσης των Υπηρεσιών του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, ιδιαίτερα ενόψει του επιφορτισμού των Υπηρεσιών αυτών με την εφαρμογή νέων νομοθεσιών καθώς και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το Τμήμα για την πάταξη της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής. Η συνολική συνεπαγόμενη επιπρόσθετη δαπάνη για τη νέα αυτή θέση που ανέρχεται σε £736 προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ των δύο βασικών μισθών και των σχετικών επιδομάτων της προτεινόμενης νέας θέσης και εκείνης που θα καταργηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τα πιο πάνω συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £736 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πρώτος Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις και κατάργησις θέσεων. Δεύτερος Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερος Πίναξ. Δεύτερον Μέρος. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984»,

«Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και

«Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Υπάρχει κοινή έκθεση και για τα τρία αυτά νομοσχέδια και παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να την αναγνώσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984», 2. «Ο ΠΕΡΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ 3. «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Αλέξης Γαλανός

Κωνσταντίνος Λόρδος

Παύλος Δίγκλης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι επεξήγησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και απάντησαν σε αριθμό ερωτήσεων των Μελών της Επιτροπής.

Σκοπός και των τριών νομοσχεδίων, που κάθε ένα ξεχωριστά τροποποιεί την υφιστάμενη νομοθεσία για τις συντάξεις των δημόσιων υπαλλήλων, των καθηγητών και των δασκάλων, είναι η πραγματοποίηση στις συνταξιοδοτικές αυτές νομοθεσίες αριθμού τροποποιήσεων οι οποίες έχουν καταστεί αναγκαίες είτε ως αποτέλεσμα της ως τώρα πρακτικής εφαρμογής τους είτε ως αποτέλεσμα σχετικής απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου καθόσον αφορά τη συνταγματικότητα ορισμένων διατάξεών τους.

Ειδικότερα οι προτεινόμενες τροπολογίες σκοπούν στη ρύθμιση των πιο κάτω θεμάτων:-

- (α) Καταργούνται το εδάφιο (7) του άρθρου 7 του βασικού περί Συντάξεων Καθηγητών Νόμου και η παράγραφος (8) του Κανονισμού 16 των βασικών περί Συντάξεων Κανονισμών ύστερα από σχετική Απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στις υποθέσεις 454/81, 456/81 και 134/82, ότι οι πρόνοιες των καταργούμενων αυτών διατάξεων είναι αντισυνταγματικές γιατί παραβιάζουν την αρχή της ισότητας που διασφαλίζεται από το άρθρο 28 του Συντάγματος.
- (β) Παρέχεται το δικαίωμα στους δημόσιους υπαλλήλους και τους δασκάλους που άσκησαν το 1967 την εκλογή να παραμείνουν κάτω από τους παλιούς όρους συνταξιοδότησης, να ανακαλέσουν την εκλογή τους και να υπαχθούν κάτω από τις διατάξεις της αντίστοιχης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας που θεσπίστηκε και εφαρμόζεται από το 1967 και μετέπειτα.
- (γ) Παρέχεται η εξουσία στον Υπουργό Οικονομικών να ορίσει νέα προθεσμία για άσκηση εκλογής για σκοπούς επιστροφής οποιουδήποτε ποσού που έλαβε καθηγητής ή δημόσιος υπάλληλος αναφορικά με προηγούμενη υπηρεσία του ώστε και η περίοδος αυτή να λογιστεί συντάξιμη. Παρόμοια προθεσμία δόθηκε και στο παρελθόν αλλά, απ' ότι έχει διαπιστωθεί, το γεγονός αυτό δεν τέθηκε υπόψη όλων των ενδιαφερομένων υπαλλήλων με αποτέλεσμα να προκύπτει ανάγκη καθορισμού νέας προθεσμίας εντός της οποίας να ασκήσουν και οι υπόλοιποι υπάλληλοι το δικαίωμα της εκλογής αυτής.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι έχουν υπαγορεύσει την αναγκαιότητα των πιο πάνω τροπολογιών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους και των τριών υπό συζήτηση νομοσχεδίων, όπως έχουν κατατεθεί από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του πρώτου Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαίωμα ανακλήσεως εκλογής ασκηθείσης δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου 18 του 1967. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις των περί Συντάξεων Κανονισμών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το δεύτερο Νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαίωμα ανακλήσεως εκλογής ασκηθείσης δυνάμει του άρθρου 16 του Νόμου 19 του 1967. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προχωρούμε στο άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτο Νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 7 του βασικού νόμου 40 του 1981. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσοντών και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσοντών και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την κοινή έκθεση στο Σώμα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΑΥΤΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ (ΧΟΡΗΓΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών:**

Θαλής Μιχαηλίδης, Προεδρεύων
Ανδρέας Φάντης
Χρίστος Κουρτελλάρης
Ιωάννης Μάτσης
Χρίστος Σολωμής

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών και Προϋπολογισμού:**

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Παύλος Δίγκλης
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Κωνσταντίνος Λόρδος

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο και Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 7 Μαρτίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Προεδρίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη των Επιτροπών.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου και των Κανονισμών είναι η γενική αύξηση των χορηγημάτων και των συντάξεων που παραχωρούνται στους εξαρτωμένους πεσόντων και εξαφανισθέντων και στους αναπήρους. Οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των υφισταμένων κλιμάκων θα έχουν αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1983.

Όπως αναφέρθηκε στις Επιτροπές από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Προεδρίας οι προτεινόμενες γενικές αυξήσεις των χορηγημάτων και συντάξεων έχουν αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ύστερα από μελέτη διαφόρων αιτημάτων που υποβλήθηκαν από την Παγκύπρια Οργάνωση Αποκαταστάσεως Παθόντων. Η πρόσθετη δαπάνη που θα απαιτηθεί για την κάλυψη όλων των αναθεωρήσεων που τώρα προτείνονται θα είναι της τάξης των £200,000 περίπου. Η συνολική δαπάνη λειτουργίας των υφισταμένων σήμερα Ταμείων θα ανέλθει στο £1,330,000 λίρες ετησίως.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές συμφωνούν με τις πιο πάνω αναθεωρήσεις και αναπροσαρμογές των διαφόρων επιδομάτων όπως αυτά προτείνονται γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των πιο πάνω Κανονισμών. Προβαίνοντας στην εισήγησή τους αυτή οι Επιτροπές επισημαίνουν το γεγονός ότι οι προτεινόμενες αναθεωρήσεις των επιδομάτων αυτών θα έχουν ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1983, πράγμα που κρίθηκε αναγκαίο ενόψει της καθυστέρησης που μεσολάβησε, από πλευράς των αρμοδίων, για την προώθηση στη Βουλή των πιο πάνω νομοθετημάτων. Επειδή η ίδια τακτική ακολουθήθηκε και στο παρελθόν, οι Επιτροπές επιθυμούν να παρατηρήσουν ότι δεν θα δεχθούν στο μέλλον την επανάληψή της γιατί, εκτός του ότι ως τακτική είναι απόλυτα λανθασμένη, η υιοθέτησή της τείνει να δημιουργήσει συνθήκες για ατυχείς χειρισμούς σε βάρος των επωφελούμενων προσώπων, πράγμα που δεν είναι καθόλου ορθό και δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του 'Αρθρου 17 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 19 του βασικού νόμου. 'Αρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28Α του βασικού νόμου. 'Αρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28Β του βασικού νόμου. 'Αρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28Δ του βασικού νόμου. 'Αρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εναρξίς ισχύος του παρόντος νόμου. 'Αρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ταμείου Συντάξεως και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

«Οι περί Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Και έτσι φθάνομε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Στράτευσις Γυναικών) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετησία Έκθεσις της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το έτος 1982. Εστάλη από την Αρχή Λιμένων Κύπρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημοσιονομική Έκθεσις δια το έτος 1982. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίου και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ' - Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 15 Οκτωβρίου 1983.

«Βρισκόμαστε ήδη μπροστά στη νέα εσοδεία εσπεριδοειδών. Είναι γνωστό ότι από τις εξαγωγές εσπεριδοειδών (λεμονιών, γκρέηπ-φρουτ, πορτοκαλιών) εξασφα-

λίζουμε κάθε χρόνο ένα σημαντικό εισόδημα μερικών εκατομμυρίων λιρών.

Τα κόστη παραγωγής των εσπεριδοειδών έχουν ανέβει αρκετά μέσα στα τελευταία δέκα χρόνια (έξοδα καλλιέργειας, τιμές λιπασμάτων, πετρελαίων, εργατικά, συσκευαστικά και άλλα). Οι τιμές παραμένουν βασικά οι ίδιες ή και μειωμένες, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί να αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα.

Το κύριο πρόβλημα είναι τα θέματα εμπορίας, οι τιμές και η διάθεση των εσπεριδοειδών σε αμειπτικές τιμές. Οι δασμοί που επιβάλλει η ΕΟΚ είναι επίσης μια άλλη σοβαρή δυσκολία.

Ερωτάται το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας να πληροφορήσει τη Βουλή:-

- α) Ποια μέτρα προγραμματίζονται φέτος για την έγκαιρη εξαγωγή των εσπεριδοειδών;
- β) Πώς προωθά το Υπουργείο Εμπορίου την εισήγηση των Αγροτικών Οργανώσεων για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Εσπεριδοειδών;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Παρόλο που οι εξαγωγές των εσπεριδοειδών παρουσιάζουν αύξηση τα τελευταία χρόνια (1980/81, 78,191 τόνοι, 1981/82, 89,545 τόνοι, 1982/83, 93,025 τόνοι) εντούτοις το πρόβλημα παρουσιάζεται χρόνο με χρόνο πιο καυτό λόγω της αυξήσεως της παραγωγής μας με εντατικό ρυθμό και της αυξήσεως της παραγωγής εσπεριδοειδών συναγωνιστικών χώρων. Όπως είναι καλά γνωστό οι τιμές των εσπεριδοειδών μας εξαρτώνται από την κατάσταση της προσφοράς και της ζήτησης στη διεθνή αγορά. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέβαλε και καταβάλλει έντονες προσπάθειες προς διάφορες κατευθύνσεις για την αύξηση των εξαγωγών των εσπεριδοειδών μας στις καλύτερες δυνατές τιμές.

Για να επιτευχθούν οι πιο πάνω στόχοι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προβαίνει σε διαφημίσεις, λαμβάνει μέρος σε εκθέσεις και προσκαλεί στην Κύπρο αγοραστές του εξωτερικού. Επίσης στις διαβουλεύσεις με την Ε.Ο.Κ. γίνεται πάντοτε προσπάθεια για καλύτερευση των όρων εξαγωγής των αγροτικών μας προϊόντων και κατ' επέκταση των εσπεριδοειδών μας. Στις διμερείς συμφωνίες με τις Ανατολικές χώρες λαμβάνεται πάντοτε πρόνοια για τα εσπεριδοειδή μας.

Όσον αφορά την εισήγηση των Αγροτικών Οργανώσεων για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Εσπεριδοειδών θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι τα συστήματα εμπορίας όλων των γεωργικών προϊόντων παρακολουθούνται ξεχωριστά και αν αποδειχθεί ότι το σύστημα εμπορίας οποιουδήποτε προϊόντος χρειάζεται βελτίωση το Υπουργείο δεν θα διστάσει να το βελτιώσει με τη λήψη διαφόρων μέτρων συμπεριλαμβανομένων και θεσμικών αλλαγών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, τι μέτρα λαμβάνονται για τη βελτίωση τηλεοπτικής κάλυψης του χωριού Ποταμίτισσα, το οποίο από χρόνια, ενώ καταβάλλει τα τέλη, στερείται λήψεως;»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η κοινότητα Ποταμίτισσας αντιμετωπίζει πράγματι σοβαρό πρόβλημα στη λήψη των τηλεοπτικών εκπομπών του Ρ.Ι.Κ., λόγω της μορφολογίας του εδάφους στην περιοχή και των ψηλών λόφων που περιτριγυρίζουν την κοινότητα.

2. Επειδή παρόμοιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και αρκετές άλλες περιοχές, το Ρ.Ι.Κ. ετοίμασε σχετική μελέτη, στην οποία προνοείται η ανέγερση αριθμού υποσταθμών αναμετάδοσης και η ενίσχυση υφιστάμενων υποσταθμών έναντι συνολικής δαπάνης £700,000 περίπου, με σκοπό να λυθεί παντού το πρόβλημα. Στη μελέτη αυτή, η οποία εγκρίθηκε ήδη από το Υπουργικό Συμβούλιο, περιλαμβάνεται και η κοινότητα Ποταμίτισσας για την οποία προβλέπεται η εγκατάσταση ενός αναμεταδότη που θα στοιχίσει περί τις £10,000.

3. Η εκτέλεση του όλου έργου προσκρούει στην αδυναμία του Ρ.Ι.Κ. να διαθέσει τα κεφάλαια που απαιτούνται. Γι' αυτό η Κυβέρνηση και το Ίδρυμα μελετούν τώρα τρόπους υπερπήδησης του οικονομικού αυτού προβλήματος για σταδιακή εκτέλεση όλων των εργασιών, περιλαμβανομένου και του αναμεταδότη προς εξυπηρέτηση της Ποταμίτισσας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Η κοινότητα Χλώρακας είναι μια από τις κυριότερες περιοχές παραγωγής πρώιμων λαχανικών και ιδιαίτερα αγγουριών. Για τούτο η Κυβέρνηση προ έτους ενεθάρρυνε την επέκταση των θερμοκηπίων, εκτάσεως περίπου 350 στρεμμάτων, τα οποία στοιχίζουν περί τις £3,500 ανά στρέμμα συνολικής αξίας £1,225,000.

Η παραγωγή τώρα είναι μεν αρκετά ικανοποιητική αλλά η διάθεση του προϊόντος πολύ προβληματική και ασύμφορη. Με τις σημερινές τιμές υπάρχει ζημιά περί τις £300.- κατά στρέμμα, πράγμα απογοητευτικό και ανασταλτικό του ενδιαφέροντος των παραγωγών, με κίνδυνο να εγκαταλειφθούν οι παραδοσιακές απασχολήσεις τους με αλυσιδωτές καταστρεπτικές επιδράσεις. Υπό τις σημερινές συνθήκες επικρατεί πλήρης απογοήτευση και αδυναμία αποπληρωμής των χρεών.

Υπό τις πιο πάνω τραγικές συνθήκες ερωτούμε, πώς σκέπτεται το αρμόδιο Υπουργείο ν' αντιμετωπίσει στο άμεσο μέλλον το καυτό τούτο πρόβλημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Το θέμα της εμπορίας των φαρτών στα οποία περιλαμβάνονται και τα αγγούρια, απασχολεί σοβαρά το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και τη Συμβουλευτική Συντονιστική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών (ΣΣΕΠΕΟ), που ιδρύθηκε μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών.

2. Οι τιμές που προσφέρονται στους παραγωγούς από τους εξαγωγείς φαρτών, αντανακλούν συνήθως τις διεθνείς τιμές, που βασικά εξαρτώνται από τις συνθήκες της προσφοράς και της ζήτησης στη διεθνή αγορά.

3. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας προωθεί τις εξαγωγές των γεωργικών μας προϊόντων, σε συνεργασία με τα εμπορικά μας κέντρα στο εξωτερικό, κυρίως, με έρευνες των αγορών, συλλογή πληροφοριών και κατατόπιση των εξαγωγέων, με διαφημίσεις, με ενθάρρυνση των εξαγωγέων για διείσδυση σε νέες αγορές, με συμμετοχή σε εκθέσεις, με την οργάνωση εμπορικών αποστολών, με πρόσκληση στην Κύπρο ξένων εμπορευομένων και με προσπάθειες για βελτίωση των όρων εμπορίας με την Ε.Ο.Κ.

4. Όσον αφορά την άμεση άμβλυση του προβλήματος, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε επαφή με τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς για να γίνουν οι κατάλληλες προσπάθειες και διευθετήσεις για την εξαγωγή των αγγουριών σε υφιστάμενες και νέες αγορές.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 10 Νοεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν γίνονται μελέτες για την επίστρωση των χωμάτινων παγκέττων των δρόμων με άλλα υλικά πλην της χαβάρας, δεδομένου ότι οι χιλιάδες λίρες που κατασπαταλούνται κάθε χρόνο για επιδιόρθωση των παγκέττων εξανεμίζονται με τις πρώτες βροχές, με αποτέλεσμα και το Δημόσιο να ζημιώνει και οι δρόμοι να είναι ανασφαλείς.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 10 Νοεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η επίστρωση χωμάτινων παγκέττων των δρόμων με άσφαλο έγινε πειραματικά στον παλαιό δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Από παρατηρήσεις που έγιναν αποδείχτηκε ότι χωρίς την κατάλληλη υποδομή κάτω από τα παγκέττα, η άσφαλτος δεν μπορεί να διατηρηθεί. Για να διατηρηθούν τα ασφαλτοστρωμένα παγκέττα (ειδικά σε στενούς δρόμους) θα πρέπει να κατασκευάζονται με τις ίδιες προδιαγραφές όπως και το ασφαλτικό οδόστρωμα, οπότε το κόστος θα ήταν πολύ ψηλό.

Το πρόβλημα που παρουσιάζεται σε πολυσύχναστους δρόμους, όπου τα παγκέττα φθείρονται, μελετάται σε συνάρτηση με άλλες μελέτες που γίνονται για την εφαρμογή νέων γεωμετρικών προδιαγραφών στους δρόμους.

Η ασφαλτόστρωση παγκέττων σε δρόμους με λίγη κυκλοφορία δεν δικαιολογείται και κάτι τέτοιο θα αυξήσει τα έξοδα κατασκευής χωρίς να μειώσει σημαντικά τα έξοδα συντήρησης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχηλίδη και ληφθείσα στις 7 Δεκεμβρίου 1983.

«Πριν λίγες μέρες οι ηγέτες των δέκα χωρών της ΕΟΚ συζήτησαν στην Αθήνα βασικά προβλήματα της πολιτικής της ΕΟΚ. Ένα από τα δυο βασικά θέματα που συζήτησαν ήταν το θέμα της αγροτικής πολιτικής της ΕΟΚ.

Στη διάρκεια της σύσκεψης χιλιάδες αγρότες από την Ιταλία, Ιρλανδία και Ελλάδα διαμαρτυρήθηκαν για την αγροτική πολιτική της ΕΟΚ. Διαμαρτυρήθηκαν για τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, εσπεριδοειδών, κτηνοτροφικών και άλλων και απαίτησαν ριζικές αλλαγές γι' αυτή την αγροτική πολιτική της.

Έχουμε υπόψη μας ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση συνεχίζει τις προσπάθειές της για τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ.

Πρόσφατα επισκέφθηκε την Κύπρο επίσημα αντιπροσωπεία της ΕΟΚ και συζήτησε με την Κυπριακή Κυβέρνηση το θέμα της επίσπευσης της τελωνειακής ένωσης με την Κύπρο.

Έχοντας υπόψη τις σοβαρές αυτές εξελίξεις, έχοντας υπόψη τις συνέπειες της σύνδεσης της ΕΟΚ με άλλες χώρες και τις τιμές των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων και το ξεκλήρισμα χιλιάδων αγροτικών νοικοκυριών στις 10 χώρες της ΕΟΚ στα τελευταία χρόνια, ερωτούμε τα Υπουργεία Εξωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας:

1. Έχουν μελετηθεί οι τιμές των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων στις χώρες της ΕΟΚ στα τελευταία 10 χρόνια;
2. Έχουν μελετηθεί οι συνέπειες της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την ΕΟΚ σε σχέση με τις τιμές και τη διάθεση των δικών μας γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων;
3. Έχει μελετηθεί η αγροτική πολιτική της ΕΟΚ σε σχέση με τη δική μας κυπριακή οικονομία-αγροτική (βασικά μικροϊδιοκτήτες) στην Κύπρο;
4. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις στην ΕΟΚ και τη δήλωση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας κ. Παπανδρέου ότι 'διαφαίνεται το τέλος της ΕΟΚ αν δεν βρεθούν λύσεις σε έξι μήνες' η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν μελετά αναπροσαρμογή της θέσης της για τελωνειακή ένωση της Κύπρου με την ΕΟΚ;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τα Υπουργεία Εξωτερικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφερόμενα στην πιο πάνω ερώτηση επιθυμούν να πληροφορηθούν το Σώμα ως ακολούθως:-

1. Οι συζητήσεις και τ' αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που έγινε στην Αθήνα στις αρχές του περασμένου Δεκεμβρίου, στις οποίες αναφέρεται ο Αξιότιμος Βουλευτής αποτελούν εσωτερικό θέμα των 10 Κρατών-Μελών της Κοινότητας. Η Κυπριακή Κυβέρνηση βρίσκεται σε συνεχή επαφή τόσο με τις Κυβερνήσεις των Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας όσο και με τα θεσμικά όργανα αυτής (Συμβούλιο Υπουργών, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κ.α.). Οι εξελίξεις στους κόλπους της Κοινότητας ιδιαίτερα εκείνες που μπορούν να επηρεάσουν τις σχέσεις της Κύπρου με την Κοινότητα παρακολουθούνται εκ του και γίνονται οι αναγκαίες διαβουλεύσεις, εκτιμήσεις και παραστάσεις για τη διασφάλιση των κυπριακών συμφερόντων.
2. Η Κυπριακή Κυβέρνηση παραμένει προσηλωμένη στο στόχο της τελωνειακής ένωσης που προνοεί η Συμφωνία Σύνδεσης Κύπρου-ΕΟΚ που υπογράφηκε στις 19 Δεκεμβρίου 1972, οι διατάξεις της οποίας ισχύουν και αποτελούν τη βάση της εξελικτικής σχέσης Κύπρου-ΕΟΚ.
3. Η προοπτική της Τελωνειακής Ένωσης της Κύπρου με την Κοινότητα επιβάλλει τη μελέτη και επεξεργασία όλων των θεμάτων που θα καλυφθούν κατά το δεύτερο στάδιο της Σύνδεσης και τη διαμόρφωση

των θέσεων της Κύπρου για κάθε θέμα. Όπως είναι φυσικό στη λεπτομερή προετοιμασία που κάνει ήδη από πολλού χρόνου η Κυβέρνηση, κεντρική θέση έχει ο γεωργοκτηνοτροφικός τομέας. Μέλημα της Κυβέρνησης στις διαπραγματεύσεις για το δεύτερο στάδιο της Σύνδεσης θα είναι η διασφάλιση κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο των κυπριακών γεωργικών, βιομηχανικών και άλλων συμφερόντων.

4. Εννοείται ότι οι διαπραγματεύσεις σχετικά με το πέρασμα στο δεύτερο στάδιο της Σύνδεσης θ' αρχίσουν όταν δοθούν οι απαραίτητες διαπραγματευτικές οδηγίες του Συμβουλίου των Υπουργών της Κοινότητας προς την Επιτροπή και οι δύο πλευρές συμφωνούν να προσέλθουν στις διαπραγματεύσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Το χωριό Άγιος Παύλος παραμένει από τις λίγες κοινότητες που εξακολουθούν 26 χρόνια μετά τη λειτουργία του σταθμού τηλεόρασης να μην έχει καθόλου λήψη.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η λήψη των αναγκαίων μέτρων για λύση του προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η κοινότητα Αγίου Παύλου αντιμετωπίζει πράγματι σοβαρό πρόβλημα στη λήψη των τηλεοπτικών εκπομπών του Ρ.Ι.Κ., λόγω της μορφολογίας του εδάφους στην περιοχή και των ψηλών λόφων που περιτριγυρίζουν την κοινότητα.

2. Επειδή παρόμοιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και αρκετές άλλες περιοχές, το Ρ.Ι.Κ. ετοίμασε σχετική μελέτη, στην οποία προνοείται η ανέγερση αριθμού υποσταθμών αναμετάδοσης και η ενίσχυση υφιστάμενων υποσταθμών έναντι συνολικής δαπάνης £700,000 περίπου, με σκοπό να λυθεί παντού το πρόβλημα. Στη μελέτη αυτή, η οποία εγκρίθηκε ήδη από το Υπουργικό Συμβούλιο, περιλαμβάνεται και η κοινότητα Αγίου Παύλου για την οποία προβλέπεται η εγκατάσταση ενός αναμεταδότη που θα στοιχίσει περί τις £10,000.

3. Η εκτέλεση του όλου έργου προσκρούει στην αδυναμία του Ρ.Ι.Κ. να διαθέσει τα κεφάλαια που απαιτούνται. Γι' αυτό, η Κυβέρνηση και το Ίδρυμα μελετούν τώρα τρόπους υπερπήδησης του οικονομικού αυτού προβλήματος για σταδιακή εκτέλεση όλων των εργασιών, περιλαμβανομένου και του αναμεταδότη προς εξυπηρέτηση του Αγίου Παύλου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη για διαχωρισμό σε ζώνες των χωριών που παράγουν κουμανδάρια.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πιστεύει, όπως όλοι, ότι επιβάλλεται να προστατευθεί η κουμανδαρία και να κατοχυρωθεί μια και είναι ένα ξεχωριστό, τοπικό κρασί της Κύπρου το οποίο συγκεντρώνει παράδοση και φήμη αιώνων και κατέχει ιδιάζοντα χαρακτηριστικά. Με την κατοχύρωσή του θα υποβοηθηθεί η εμπορία του σαν ειδικού (αν μη μοναδικού) κρασιού το οποίο θα συμβάλει και στην προβολή των οινικών μας προϊόντων γενικά.

Το θέμα της κατοχύρωσης της κουμανδαρίας με ονομασία γεωγραφικής προέλευσης, μελετάται ήδη από ειδική ομάδα εργασίας που συστάθηκε για το σκοπό αυτό και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και του Συνδέσμου Οινοβιομηχάνων Κύπρου. Η ομάδα αυτή έχει ετοιμάσει κριτήρια στα οποία περιλαμβάνονται η προέλευση και ποιότητα των εδαφών, το υψόμετρο και η παραγωγικότητα.

Περί το τέλος Φεβρουαρίου αρχίζει η επίσκεψη των περιοχών για καθορισμό των συνόρων της περιοχής κουμανδαρίας με βάση τα κριτήρια που ανέφερα. Παράλληλα θα συνεχισθεί η προπαρασκευή των άλλων προνοιών που χρειάζονται για τη σύνταξη του διατάγματος που θα διέπει την παραγωγή και εμπορία της κουμανδαρίας σαν προϊόντος με ελεγχόμενη ονομασία γεωγραφικής προέλευσης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ.Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Στο χωριό Νατά της Επαρχίας Πάφου δημιουργείται συχνά πρόβλημα στην προμήθεια νερού λόγω του ότι σπάζουν οι σωλήνες παροχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα προτίθεται να πάρει για τη σύντομη αντικατάσταση των σωλήνων.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

- (α) Ο σωληναγωγός για τον οποίο γίνεται λόγος είναι μήκους 2500 μέτρων και αποτελείται από αμιαντοσωλήνες.
- (β) Συνέβησαν κατά το παρελθόν (πριν το Μάιο του 1983) ορισμένα σπασίματα στο σωληναγωγό σε συγκεκριμένα μέρη, που οφείλονται στην αστάθεια του εδάφους.
- (γ) Στα σημεία του σωληναγωγού που σημειώθηκαν τα σπασίματα τοποθετήθηκαν από το Μάιο του 1983 μεταλλικές (γαλβανισμένες) σωλήνες και από τότε δεν έχουμε πληροφορίες ότι παρουσιάστηκε βλάβη στο σωληναγωγό αυτό.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1984.

«Οξύτατο παρουσιάζεται το πρόβλημα της διάθεσης φαρτών και πρώιμων λαχανικών. Οι καλλιεργητές δεν εξασφαλίζουν το κόστος παραγωγής και μεγάλες ποσότητες παραμένουν αδιάθετες (κυρίως σε αγγούρια).

Διαπίστωση είναι ότι δεν υπήρξε οποιοσδήποτε κυβερνητικός προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων, αν μάλιστα λάβουμε υπόψη ότι το Υπουργείο Γεωργίας ενεθάρρυνε πρόσφατα τις καλλιέργειες αυτές.

Οι παραγωγοί τονίζουν την άμεση και επείγουσα ανάγκη εξεύρευσης αγορών στο εξωτερικό την άσκηση αποτελεσματικότερου ελέγχου της εμπορίας στην εσωτερική αγορά (υπερκέρδη - εκμετάλλευση μεσιτεμπόρων) και την σε βάθος μελέτη του ενδεχόμενου της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών για την προστασία των παραγωγών, αλλά και των καταναλωτών.

Ερωτάται η Κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:

- (α) Γιατί δεν έγινε οποιοσδήποτε ή ο απαιτούμενος προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων;
- (β) Γίνονται οποιοσδήποτε προσπάθειες για την έγκαιρη διάθεση των φθαρτών και λαχανικών και λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα;
- (γ) Έχουν εξευρεθεί αγορές στο εξωτερικό για τη διάθεσή τους και μελετήθηκε το ενδεχόμενο της οικονομικής βοήθειας στα αεροπορικά ναύλα;
- (δ) Λαμβάνονται άλλα μέτρα προστασίας των παραγωγών και των καταναλωτών;
- (ε) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη για το ενδεχόμενο της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Το πρόβλημα της διάθεσης των φθαρτών και πρώιμων λαχανικών και ιδιαίτερα του αγγουριού δημιουργήθηκε βασικά λόγω της φετεινής υπερπαραγωγής που ήταν αποτέλεσμα των ευνοϊκών καιρικών συνθηκών που επέτρεψαν τη συνέχιση της παραγωγής από τις καλοκαιρινές (εκτός θερμοκηπίου) καλλιέργειες. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα Εμπορικά μας Κέντρα στο εξωτερικό, με τους εξαγωγείς και τις Αγροτικές Οργανώσεις για επίλυση του προβλήματος.

2. Όσον αφορά τον απαιτούμενο προγραμματισμό μεταξύ της παραγωγής και διάθεσης των προϊόντων, καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό από τη Συμβουλευτική Συντονιστική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών (ΣΣΕΠΕΟ), μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Παραγωγής και Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών, με τη βοήθεια ξένων εμπειρογνομόνων που μετακλήθηκαν από το εξωτερικό.

3. Μετά από προσπάθειες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας οι Κυπριακές Αερογραμμές προσφέρθηκαν να βοηθήσουν τους εξαγωγείς παρέχοντας χαμηλότερα ναύλα εάν παραστεί ανάγκη για την εξαγωγή των προβληματικών ποσοτήτων ντομάτας και αγγουριού, για να διευκολύνει τη διάθεσή τους.

4. Οι τιμές του παραγωγού αφήνονται να διαμορφωθούν ελεύθερα στην αγορά με βάση το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης μέχρι τα προϊόντα φθάσουν στα χέρια του λιανοπώλη.

Σχετικά με τα μέτρα προστασίας των παραγωγών και των καταναλωτών που λαμβάνονται ή πρόκειται να ληφθούν αναφέρονται οι πιο κάτω αποφάσεις:-

- Αποτελεσματικότερος έλεγχος στις τιμές των φυτοφαρμάκων, μηχανημάτων και εξαρτημάτων.
- Να μελετηθεί η παγοποίηση των δανείων που δόθηκαν στους φθαρτοπαραγωγούς και να προωθηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για απόφαση.
- Τα κέρδη των λιανοπωλών ελέγχονται και τα παραχωρούμενα ανώτατα ποσοστά κέρδους είναι για μεν τα φρούτα και λαχανικά 25% — 30% ή κατώτατο ποσό 2.5 σεντ κατά οκά, για δε τα χόρτα δέσμης 40% πάνω στην τιμή αγοράς σύμφωνα με το τιμολόγιο που ο παραγωγός ή χονδρέμπορος έχει υποχρέωση να εκδώσει.
- Τυποποίηση των φθαρτών.
- Διερεύνηση παραπόνων που υποβάλλει το κοινό προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας με την προσαγωγή των παρανομούντων χονδρεμπόρων και λιανοπωλών ενώπιον της δικαιοσύνης.

5. Όσον αφορά το θέμα της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και Λαχανικών το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θεωρεί ότι είναι πολύ σοβαρό θέμα και τελική απόφαση θα ληφθεί αφού μελετηθούν σε βάθος τα συμπεράσματα όλων των σχετικών μελετών που έχουν γίνει, ως και εκείνων των εμπειρογνωμόνων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1984.

«Βρισκόμαστε στα τέλη του Γενάρη και η βροχόπτωση ως σήμερα και του φετεινού χειμώνα είναι πολύ χαμηλή. Οι κυριότεροι υδατοφράκτες της Κύπρου δεν έπιασαν νερό, τα μικρά φράγματα είναι κατάξερα και γενικά η κατάσταση είναι απελπιστική.

Υπάρχουν περιοχές που ακόμα και τώρα για τις καλλιέργειες φθαρτών και λαχανικών γίνονται αρδεύσεις από τα λίγα αποθέματα των υπόγειων νερών. Στην περιοχή Κοκκινοχωριών από δυο μήνες (Δεκέμβρη - Γενάρη) ποτίζονται πατάτες για να βλαστήσουν. Από τώρα η κατάσταση στα Κοκκινοχώρια είναι δραματική.

Η φετεινή χρονιά είναι η τρίτη χρονιά με λίγη βροχόπτωση και ανομβρία (1981 — 1982, 1982 — 1983 και 1983 — 1984).

Δημιουργούνται πολύ σοβαρά προβλήματα για τη γεωργία-κτηνοτροφία-δενδροκομία, καθώς και δραματική κατάσταση για το πόσιμο νερό (ύδρευση παγκύπρια).

Ερωτούμε τα Υπουργεία Γεωργίας, Εσωτερικών και Οικονομικών:

- α) Απασχολούν την Κυβέρνηση τα προβλήματα που δημιουργούνται για την αγροτική οικονομία και γενικότερα την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πόσιμου νερού;
- β) Ποια μέτρα προγραμματίζονται για την αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων που δημιουργεί η έλλειψη νερού;»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «1. (α) Η δημιουργηθείσα από τη χαμηλή βροχόπτωση κατάσταση παρακολουθείται στενά από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, η

όλη δε κατάσταση ανασκοπήθηκε σε επανειλημμένες συσκέψεις τόσο του Υπουργού όσο και του Γενικού Διευθυντού του Υπουργείου με στόχο την έγκαιρη αντιμετώπιση πιθανών επιπτώσεων, μέσα στα πλαίσια φυσικά του εφικτού.

- (β) Σε πρόσφατη σύσκεψη μελετήθηκε διεξοδικά η όλη κατάσταση και με σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο θα προταθούν συγκεκριμένα μέτρα που πιθανό να χρειασθεί να εκτελεστούν, εάν η κατάσταση δεν εξελιχθεί προς το καλύτερο, και που αποσκοπούν στην απόμβλυνση του υδρευτικού κυρίως προβλήματος το οποίο είναι το μόνο που ως τώρα φαίνεται ότι θα προκύψει.

2. Ως γνωστό η κατάσταση αναφορικά με τη γεωργία είναι γενικά καλή, επί του παρόντος, με εξαίρεση μεμονωμένες περιοχές των επαρχιών Λάρνακος και Αμμοχώστου όπου η κατάσταση μελετάται. Όσον αφορά την παραγωγή κτηνοτροφικών φυτών και γενικά την κτηνοτροφία, η κατάσταση είναι αρκετά ικανοποιητική και δεν παρουσιάζει κανένα σοβαρό πρόβλημα.

3. Πρέπει να τονισθεί με κάθε ειλικρίνεια ότι οι δυνατότητες εξευρέσεως πρόσθετων ποσοτήτων υπόγειου κυρίως, αλλά και άλλου, νερού είναι πολύ περιορισμένες γιατί τα αποθέματα και οι πόροι σε νερό έχουν, όπως το αναφέρει και η ερώτηση, κάπως εξαντληθεί ύστερα από τρία συνεχή χρόνια χαμηλής βροχόπτωσης. Θα αντιμετωπισθεί η κατάσταση με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο που επιτρέπουν οι περιστάσεις και τα μέσα μας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Παρόλο που η κοινότητα Αγίου Ιωάννη (Αγρού) συγκαταλέγεται στα χωριά που καλύπτει το Ενοποιημένο Σχέδιο Ανάπτυξης Πιτσιλιάς, εντούτοις αρκετά χρόνια σοβαρά προβλήματα της δεν έχουν ακόμα επιλυθεί αλλά μάλλον οξύνονται όσο περνά ο καιρός.

- (α) Η αποκατάσταση παροχής νερού από τη παλιά πηγή απ' όπου η κοινότητα υδρευόταν και με το περίσσειμα αρδευόταν και μια μεγάλη περιοχή, είναι έργο υψίστης σημασίας και δεν χωρεί καμιά περιπλέον αναβολή. Χρειάζονται ριζοσπαστικές αποφάσεις, που με κανένα τρόπο δεν θα επιβαρύνουν την κοινότητα με μεγαλύτερη συνεισφορά.
- (β) Στην τοποθεσία 'Περογιά' η αρδευσιμη γη και τα δένδρα κινδυνεύουν να ξηραθούν, γι' αυτό χρειάζεται επείγουσα λύση με την κατασκευή δεξαμενής και διασωληνώσεων πριν είναι αργά.
- (γ) Για την κατασκευή του γεφυριού και της πλατείας του χωριού διατίθεται το ποσό των 3 χιλιάδων λιρών, ποσό που δεν επαρκεί, γι' αυτό χρειάζεται μεγαλύτερη χρηματοδότηση και επίσπευση του έργου, όσο τα κόστα είναι χαμηλά.
- (δ) Πάγιο αίτημα των κατοίκων 'Αη Γιάννη αλλά και των άλλων χωριών της Πιτσιλιάς, είναι η διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση του δρόμου Λεμεσού-Αγρού. Επειδή υπάρχουν σχέδια για έναρξη του έργου, αλλά με αφετηρία τη Λεμεσό, τα ορεινά χωριά εισηγούνται το έργο ν' αρχίσει από τον Αγρό με κατεύθυνση τη Λεμεσό, όπου είναι και το πιο ακατάλληλο και επικίνδυνο τμήμα του δρόμου.

Επειδή κατά καιρούς τα αρμόδια Υπουργεία έχουν δώσει υποσχέσεις για επίλυση αυτών των προβλημάτων, τίθεται το ερώτημα, πότε θα αρχίσει αυτή η υλοποίηση;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Φεβρουαρίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Α. Υδατοπρομήθεια

1. Το 1976 ανορύχθηκε στο χωριό 'Αγ. Ιωάννης (Αγρού) γεώτρηση με αύξοντα αριθμό 65/76. Η γεώτρηση δοκιμάστηκε εντατικά για τρεις μήνες περίπου για 16 ώρες την ημέρα και έχει ασφαλή απόδοση 94 κ.μ./ώρα, επηρεάζει όμως την πηγή υδατοπρομήθειας του χωριού η απόδοση της οποίας κυμαίνεται από 48—180 κ.μ./ημέρα.

2. Για αξιοποίηση της γεώτρησης ετοιμάστηκε σχέδιο στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς που πρόβλεπε εκτός από την άρδευση 232 σκαλών (σ' αυτές περιλαμβάνονται και υφιστάμενα Αρδευτικά Τμήματα που δεν είχαν ικανοποιητικές ποσότητες νερού συνολικής έκτασης 128 σκαλών) και την αντιμετώπιση του επηρεασμού της πηγής υδατοπρομήθειας του χωριού με την δωρεάν παραχώρηση τόσο νερού, από το Αρδευτικό τμήμα που θα αναλάμβανε τη γεώτρηση, όση ήταν η απόδοση της πηγής. Δυστυχώς το έργο δεν έγινε αποδεκτό από τους ενδιαφερόμενους γεωργούς παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες τόσο του Υπουργείου μου όσο και της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού.

3. Υπό το φως της μη αποδοχής του προταθέντος σχεδίου διενεργήθηκαν ορισμένες εργασίες, όπως τσιμεντενέσεις γύρω από τη θωράκιση της γεώτρησης και κλείσιμο άλλης παρακείμενης ανεπιτυχούς γεώτρησης, με στόχο να επανέλθει η απόδοση της πηγής στην κατάσταση που ήταν πριν από την ανόρυξη της γεώτρησης. Τώρα αναμένεται ο εμπλουτισμός του χειμώνα για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι πηγές θα επανέλθουν στην προηγούμενή τους κατάσταση και στο μεταξύ παρέχεται νερό στο χωριό από τη γεώτρηση.

4. Πρέπει να σημειωθεί ότι από τότε που διαπιστώθηκε ο επηρεασμός της πηγής, δηλαδή από το 1978, η κυβέρνηση εγκατέστησε αντλία και με δικά της έξοδα, που ανήλθαν μέχρι το τέλος του 1983 σε £7,939, ικανοποιούσε και εξακολουθεί να ικανοποιεί τις ανάγκες του χωριού και πέραν από την απόδοση της πηγής.

Β. Αρδευτικό έργο 'Περογιά'.

Το αρδευτικό έργο 'Περογιά' του οποίου η πηγή δεν επηρεάστηκε από τη γεώτρηση αρ. 65/76, καλύπτει 13.1/2 σκάλες και περιλαμβανόταν στο σχέδιο που αναφέρεται στην παρ. Α.1 πιο πάνω. Η πρόνοια για το έργο 'Περογιά' στην αξιοποίηση της γεώτρησης Αρ. 65/76 αφορούσε τόσο την παραχώρηση συμπληρωματικού νερού έτσι που να ικανοποιούνται οι υδατικές ανάγκες των καλλιεργειών όσο και την εκτέλεση άλλων εργασιών, διασωληνώσεις κλπ.

Δυστυχώς, όπως αναφέρεται πιο πάνω, το σχέδιο δεν έγινε αποδεκτό από τους ενδιαφερομένους.

Γ. Έργα του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς στο χωριό Αγ. Ιωάννης (Αγρού).

Όσον αφορά το Υπουργείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια του Σχεδίου Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς έγιναν τα ακόλουθα έργα στο

χωριό Αγ. Ιωάννης (Αγρού).

- (α) Βελτίωση και ασφαλτόστρωση του δρόμου Αγ. Ιωάννης-Αγ. Θεόδωρος με δαπάνη £20,892.
- (β) Αγροτικοί δρόμοι με δαπάνη £10,065.
- (γ) Δρόμοι μέσα στο χωριό με δαπάνη £10,333.
- (δ) Εργασίες στο αποχετευτικό σύστημα του χωριού με δαπάνη £4,192.
- (ε) Βελτιώσεις σε τέσσερα Αρδευτικά Τμήματα συνολικής έκτασης 230 σκαλών με δαπάνη £39,361.
- (στ) Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του Σχεδίου Πιτσιλιάς (1978—1983) απασχολήθηκαν στο χωριό κυβερνητικοί εκκαθαφείς για κατασκευή αναβαθμιδών σε ξηρικές εκτάσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ με το πρώτο θέμα «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου.

Νομίζω ότι το Σώμα έχει ήδη αποφασίσει ότι σήμερα θα τερματισθεί η συζήτηση και ελπίζω να τηρηθεί αυτή η απόφαση.

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Ομήρου θα ήθελε να απαντήσει στη συζήτηση κατά την προσεχή συνεδρία του Σώματος. Αν θέλει, βέβαια, μπορεί να απαντήσει και σήμερα.

Ο κ. Σολωμής έχει το λόγο.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Εγώ είμαι έτοιμος, κ. Πρόεδρε. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι έγινε προηγουμένως μια εισήγηση για αναβολή της συζήτησης των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ. Δεν ξέρω 'γι' αυτό με είχε πληροφορήσει ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης. Άλλως πως είμαι έτοιμος να μιλήσω τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να το αναβάλουμε, κ. Πρόεδρε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν ξέρω αυτό είχα αντιληφθεί στην παρουσία του κ. Κληρίδη διαβιβάστηκε προσωπική παράκληση δική σας από τον κ. Μιχαηλίδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν την έχω υπόψη μου, κ. Σολωμή. Αν υπάρχει τέτοια εισήγηση και υπάρχει συμφωνία από μέρους του Σώματος, πολύ ευχαρίστως.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Να προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Δ, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε, πολύ ευχαρίστως. Πόσοι ομιλητές υπάρχουν;

Ο κ. Σολωμής, ο κ. Τουλούρας, ο κ. Πουμπουρής και ο κ. Κατσουρωτός. Υπάρχουν 4 ομιλητές.

Θέλετε να πάρουμε δυο από τους 4 και να αφήσουμε τους υπόλοιπους κατά την προσεχή συνεδρία;

Τι θέλετε να πράξουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να αναβληθούν όλα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να αναβληθούν για την προσεχή συνεδρία.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συνεχίσουμε με το Κεφάλαιο Δ΄;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αφήνω στην κρίση του Σώματος, κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ωραία, θα τα κανονίσω, κ. Πρόεδρε, τότε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κ. Σολωμή.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση του θέματος «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση της Π.Ε.Π. από την Κυβέρνηση», ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια της συζήτησης ενός άλλου θέματος που ενέγραψε ο ΔΗ.ΣΥ. από τις πρώτες μέρες της εισόδου του στο Νομοθετικό Σώμα. Και αυτό είναι το θέμα που απασχόλησε τη Βουλή για πολλούς μήνες το 1982: «Η ανάγκη διεξαγωγής πλήρους και εξονυχιστικής έρευνας στο Ειδικό Ταμείο Ανακουφίσεως Προσφύγων».

Στα πλαίσια αυτής της συζήτησης, αρκετοί ομιλητές του ΔΗ.ΣΥ. είχαν την ευκαιρία με παρρησία, με αντικειμενικότητα, με σωστή αξιολόγηση και με αδιάσειστα στοιχεία, να εκθέσουν στο Σώμα και στο λαό τις θέσεις και απόψεις τους και να υποβάλουν συγκεκριμένες και εποικοδομητικές εισηγήσεις, τόσο για το Προσφυγικό Ταμείο, όσο και για τη λεγόμενη Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων (Π.Ε.Π.).

Φαίνεται όμως ότι, ο εθελοτυφλωτισμός, ο στρουθοκαμηλισμός και η τάση για μονοπώληση της προσφυγικής εκπροσώπησης από μερικούς συναδέλφους, μας επιβάλλει να επανέλθουμε.

Κατανοούμε τη σπουδή και το φανατισμό του κ. Φάντη και των άλλων αγκομαχούντων υπερασπιστών της Π.Ε.Π. Τα στενά πολιτικομματικά τους συμφέροντα αυτό εξάλλου επιβάλλουν. Είναι και θέμα συντροφικής αλληλεγγύης και συμπάραστασης που από μόνο του αποδεικνύει την αλληλοεξάρτηση με τη βοήθεια και συμμετοχή του «φτωχού συνεταίρου», του ΔΗ.ΚΟ.

Η πραγματικότητα και η αλήθεια όμως, που βγαίνουν μέσα από την καθημερινότητα του προσφυγικού αγώνα, μέσα από την ανισότητα της μεταχείρισης και το εγκληματικό «κομματικό ζύγισμα» του πόνου δεκάδων χιλιάδων ξεριζωμένων αδελφών μας, είναι τούτη:

- Οριστικά η Π.Ε.Π., όπως ονομάζεται, δεν εκπροσωπεί τον προσφυγικό μας κόσμο.
- Αναντίλεκτα η συνέχιση της χρηματοδότησης της Π.Ε.Π., με τη σημερινή μορφή της, είναι σκάνδαλο σε βάρος ολόκληρου του λαού και ειδικότερα των προσφύγων.

Γιατί όμως η Π.Ε.Π. δεν εκπροσωπεί τον προσφυγικό κόσμο ή οπωσδήποτε το σύνολο του προσφυγικού μας κόσμου;

Διότι απλούστατα καμιά δημοκρατική αρχή και διαδικασία δεν ακολουθείται στην εκλογή της. Μας είπαν και θα μας πουν ότι διεξάγονται εκλογές. Ουδέν αναληθέστερον. Και εκεί που διεξάγονται είναι παρωδίες εκλογών με προκατασκευασμένους καταλόγους, δοσμένους υποψηφίους προσφυγοπατέρες, αυθαίρετες ανανεώσεις θητειών, αποκλεισμός αντιφρονούντων κ.ά.

Προκαλούν το Σώμα να υποδείξει αντιδημοκρατικές διαδικασίες στις εκλογές προσφύγων αντιπροσώπων. Εγώ θα προκαλέσω οποιοδήποτε συνάδελφο να μας υποδείξει αριθμό περιπτώσεων που η εκλογή αντιπροσώπων (τοπική, επαρχιακή ή και παγκύπρια) ήταν πάνω σε πλατειά και καθολική βάση που εκπροσωπούσε το σύνολο ή έστω την πλειοψηφία αριθμητικά του συνόλου στα πλαίσια της συγκεκριμένης εκλογής.

Απαντώντας στην πρόκληση για παράθεση περιπτώσεων αντιδημοκρατικών διαδικασιών ή ακόμα και ανυπαρξία οποιασδήποτε δημοκρατικών εκλογών ή και εκλογών ακόμα, αναφέρω δειγματοληπτικά τα εξής γεγονότα και αν χρειστεί θα επανέλθω:

Στον Προσφυγικό Συνοικισμό Τραχωνίου είναι απαράδεκτος, σκανδαλώδης και αντιδημοκρατικός ο τρόπος ανάδειξης τοπικής επιτροπής προσφύγων κατά το μήνα Μάρτιο του 1983. Διαβάζω το αντίγραφο της επιστολής που στάληκε στις 4.5.83 στον Πρόεδρο της Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων Λεμεσού κ. Πρόδρομο Παπαβασιλείου. Την επιστολή υπογράφουν 22 πρόσφυγες της Κοινότητας και την έχω στη διάθεση οποιοδήποτε συνάδελφου. Η επιστολή αυτή, της οποίας αντίγραφο έχω στα χέρια μου αυτή τη στιγμή, κύριοι συνάδελφοι, αναφέρει:

«Πρόεδρο Επαρχιακής Επιτροπής Προσφύγων Λεμεσού.

Τραχώνι, 4/5/83.

Κύριε,

Εμείς οι πιο κάτω με την επιστολή μας αυτή θέλουμε να εκφράσουμε την έντονη διαμαρτυρία μας για τον τρόπο της όλης διεξαγωγής των εκλογών για ανάδειξη μελών της τοπικής Επιτροπής Προσφύγων Τραχωνίου. Καταγγέλλουμε δε τα πιο κάτω απαράδεκτα.

(1) Δεν εδόθησαν προσκλήσεις σε όλους τους πρόσφυγες αλλά μόνο σε περιορισμένο αριθμό ατόμων και με την ίδια πολιτική τοποθέτηση. Οι προσκλήσεις δε προς τα άτομα αυτά συνοδεύονταν και από κατάλογο κοινώς «πιλλιετούδι» 11 ονομάτων τα οποία τα ψήφισαν.

(2) Κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης, όταν μέλος της παλιάς Επιτροπής διαφώνησε σε διάφορα θέματα, προσπάθησαν να εξασκήσουν ψυχολογική βία για να το σταματήσουν.

(3) Όταν έγινε καταγγελία ότι υπάρχουν άτομα τα οποία κρατούν κατάλογο των ονομάτων που θα ψήφιζαν, ο Πρόεδρος της Επαρχιακής Επιτροπής αδιαφόρησε να διερευνήσει την καταγγελία ο δε Πρόεδρος της παλιάς Τοπικής Επιτροπής είπε επί λέξει: «Σαν το κάμετε και σεις.» Οι πιο πάνω αντιδημοκρατικές ενέργειες ήταν αρκετές ούτως ώστε να εξασκηθεί ψυχολογική βία σε όσους διαφωνούσαν για να μην υπάρξουν άλλες υποψηφιότητες εκτός των 11 ονομάτων του καταλόγου που διανεμήθηκε.

Για τους πιο πάνω λόγους σας πληροφορούμε ότι δεν αναγνωρίζουμε σαν Τοπική Επιτροπή Προσφύγων Τραχωνίου αυτά τα 11 βαλτά άτομα ούτε και θεωρούμε τις αποφάσεις τους δεσμευτικές για το σύνολο των προσφύγων Τραχωνίου.

Ζητούμε όπως γίνουν νέες εκλογές για ανάδειξη Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων Τραχωνίου το συντομότερο.» Ακολουθούν 22 υπογραφές, το δε αντίγραφο αυτής της επιστολής το έχω στη διάθεση οποιουδήποτε συναδέλφου.

Αναφέρθηκα στη συγκεκριμένη αυτή επιστολή Ομάδας Προσφύγων του Τραχωνίου για να καταδείξω στο Σώμα δειγματοληπτικά ότι αυτή είναι η κατάσταση που συμβαίνει σ' όλους τους συνοικισμούς και σε όλα τα παλιά Τούρκικα χωριά και είναι με αυτό τον τρόπο που αναδεικνύονται οι λεγόμενοι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Αλλά ας δούμε και μερικά άλλα παραδείγματα.

Στο χωριό Επισκοπή της Λεμεσού και στους προσφυγικούς συνοικισμούς της Επισκοπής έχει επτά ολόκληρα χρόνια να διεξαχθούν εκλογές για την ανάδειξη τοπικής Επιτροπής. Φαίνεται ότι η υπάρχουσα Επιτροπή ή καλύτερα οι διορισμένοι επίτροποι «αυτοεπανεκλέγονται» κατά καιρούς και φυσικά «κλεισμένων των θυρών».

Το ίδιο συμβαίνει και με τον Προσφυγικό Συνοικισμό Λινόπετρας, όπου έχει πέντε ολόκληρα χρόνια να διεξαχθούν εκλογές. Αλλά στο σημείο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφέρω και το εξής.

Στις 8 του περασμένου Φεβράρη πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συνοικισμού της Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων στη Λινόπετρα συνεδρία της Τοπικής Επιτροπής της ΕΔΟΝ. Ας με διαψεύσουν οι συνάδελφοι ή οποιοσδήποτε. Αναφέρομαι στις 8 Φεβρουαρίου όπου πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνοικισμού της Τοπικής Επιτροπής Προσφύγων Λινόπετρας συνεδρία του Συμβουλίου της ΕΔΟΝ.

Τι ήθελα να πω με αυτό; Αν είναι δυνατό, κύριοι συνάδελφοι! Φαντασθείτε να συνεδριάσει η νεολαία του Δημοκρατικού Συναγερμού της Λευκωσίας π.χ. στα γραφεία της Π.Ε.Π. της Λευκωσίας, τι θα γινόταν. Φαντασθείτε να συνεδρίαζε η Επιτροπή της Επαρχιακής νεολαίας της ΕΔΕΚ, του κ. Λυσσαρίδη, εις τα τοπικά Γραφεία της Π.Ε.Π. στη Λεμεσό ή στη Λάρνακα, τι θα γινόταν. Αυτό είναι ένα από τα καθημερινά γεγονότα με τα οποία αποδεικνύεται χωρίς καμιά αμφιβολία ότι τόσο ο τρόπος όσο και γενικότερα οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την εκλογή των λεγόμενων εκπροσώπων μέσα στα πλαίσια της Π.Ε.Π. κάθε άλλο παρά δημοκρατικές είναι και οπωσδήποτε κάθε άλλο παρά εκπροσωπούν το σύνολο των προσφύγων.

Πρόσθετα, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφέρω και μια προσωπική μου εμπειρία που αποδεικνύει τη νοοτροπία της υποδουλωμένης στη διαρχία ΑΚΕΛ—ΔΗΚΟ ηγεσίας της Π.Ε.Π.

Στις αρχές του 1982 πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό το Επαρχιακό Συνέδριο Προσφύγων Λεμεσού της λεγόμενης Π.Ε.Π. Σ' αυτό κλήθηκαν και παρέστησαν μη εκτοπισθέντες βουλευτές και άλλοι άσχετοι με την προσφυγική ιδιότητα και τα προσφυγικά προβλήματα.

Σε προσωπική μου επικοινωνία με τον Πρόεδρο της Επαρχιακής Επιτροπής πήρα την χαρακτηριστικά αχαλακτιστή απάντηση ότι δεν κλήθηκα, όπως και οι

άλλοι συνάδελφοί μου εκτοπισθέντες Βουλευτές, γιατί μπορούσε να δημιουργηθούν .. κομματικές αντεγκλήσεις και διαφωνίες!!

Αυτή ήταν η επίσημη απάντηση που πήρα προσωπικά από τον Πρόεδρο της Επαρχιακής Επιτροπής, όπως αυτοαποκαλείται, Προσφύγων Λεμεσού.

Ο κάθε ένας από σας μπορεί να βγάλει (αν θέλει βέβαια) τα συμπεράσματά του, και οποιοσδήποτε σοβαρός και υπεύθυνος άνθρωπος ας φροντίσει να μη γελοιοποιηθεί αποτολμώντας να μας πείσει ότι η Π.Ε.Π. δεν είναι κομματικοποιημένο όργανο των συνεργαζόμενων πολιτικών συνεταίρων. Όταν κύριε Πρόεδρε, εκπρόσωπος του λαού προσφυγοποιημένης επαρχίας δεν καλείται καν σε επαρχιακό προσφυγικό δήθεν συνέδριο, πώς διασφαλίζονται οι δημοκρατικές διαδικασίες στην εκλογή των αντιπροσώπων των προσφύγων μας και πώς μπορεί να εκπροσωπείται καθολικά και συνολικά ο προσφυγικός κόσμος;

Θα αστειευόταν ο κ. Φάντης όταν μας είπε στην ομιλία του ότι «θεωρεί τις συνελεύσεις των προσφύγων (εννοεί φυσικά της Π.Ε.Π.) και την ανάδειξη των αντιπροσώπων τους για τα Συνέδρια ή για τις τοπικές επιτροπές ολότελα δημοκρατικές και γνήσιες...».

Δεν χρειάζεται να γίνει εξονυχιστική έρευνα για να διαπιστώσει κανένας ότι από τα πλαίσια αυτά απουσιάζει ή μάλλον αποβάλλεται οποιοσδήποτε κομματικά τοποθετημένος εκτός της διαρχίας ΑΚΕΛ—ΔΗΚΟ. Ειδικότερα δε ο προσφυγικός κόσμος του ΔΗ.ΣΥ., δηλαδή το 40% των προσφύγων μας, είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος και το εξιλαστήριο θύμα στο βωμό του Δούρειου Ίππου της Π.Ε.Π. και του υποζυγίου του ΑΚΕΛ.

Δεν διαμαρτυρόμαστε όμως γιατί δεν συμμετέχουμε στην ηγεσία ή στην στελέχωση της Π.Ε.Π. Τους τη χαρίζουμε με όλα τα παθητικά και τα ανιστόρητα κατορθώματά της. Εξάλλου, είναι και θέμα ευθυνών πια.

Διαμαρτυρόμαστε όμως γιατί αδικείται μια μεγάλη μάζα του προσφυγικού μας κόσμου, η πλειοψηφία ίσως. Γιατί στα διάφορα Κυβερνητικά προσφυγικά προγράμματα συμμετέχουν και εκπρόσωποι της περιβόητης πια Π.Ε.Π., είτε αυτά είναι αυτοστεγάσεις, στεγάσεις, διανομές τουρκοκυπριακών κληρών, είτε επιδόματα και τόσα άλλα.

Και είναι χιλιάδες οι περιπτώσεις κατάφωρης αδικίας και παραβίασης κάθε αρχής περί ισότητας και ίσης μεταχείρισης.

Τα πολυσυζητημένα κριτήρια για τις διάφορες προσφυγικές παροχές εφαρμόζονται δυστυχώς σε συνάρτηση με άλλα «κριτήρια», τα κομματικά κριτήρια.

Οι τοπικές και επαρχιακές (κατ' ευφημισμό) επιτροπές της Π.Ε.Π. διορίζονται ουσιαστικά και καμιά δημοκρατική διαδικασία δεν ακολουθείται. Η μεσαία προσφυγική τάξη έχει εγκαταλειφθεί οριστικά από τους προσφυγοπατέρες και η ίση κατανομή των οικονομικών βαρών από την εισβολή παρέμεινε σλόγκαν για δημοκοπία.

Στον αγώνα της Π.Ε.Π. εναντίον των προσφύγων (γιατί στην πραγματικότητα έτσι εξελίχθηκε ο ρόλος της ανιστόρητης πια Π.Ε.Π. μέσα τους πρόσφυγες), υπάρχουν και τα σχετικά «έπαθλα». Τα έπαθλα αυτά που ποικίλλουν ανάλογα με την προσφορά του κάθε προσφυγοπατέρα στην προσπάθεια υποδούλωσης και ποδηγέτησης του προσφυγικού χώρου είναι από «διευθετήσεις και τακτοποιήσεις πάσης φύσεως» μέχρι και Υπουργικό Θώκον. Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους. Και το αναντίλεκτο συμπέρασμα και πόρισμα είναι οριστικά τούτο: Εκείνοι που εμφανίζονται με το μανδύα της Π.Ε.Π. σαν ηγεσία του προσφυγικού μας κόσμου

πλαστογραφούν τη θέληση των προσφύγων, αποδυναμώνουν την αποφασιστικότητά τους για μια περήφανη και αξιοπρεπή πορεία αγώνα από την προσφυγιά στην εθνική αποκατάσταση και επιστροφή και ναρκοθετούν την ενότητα του προσφυγικού μας κόσμου αλλά και ολόκληρου του Κυπριακού λαού.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Μετά τα όσα ανέφερα για τη θέση ή καλύτερα την αντίθεση της Π.Ε.Π. προς τους πρόσφυγες, και την εκπροσώπηση ή καλύτερα την πλαστογράφηση της θέλησης του προσφυγικού κόσμου από την Π.Ε.Π., θ' ασχοληθώ στη συνέχεια με την ορθότητα ή όχι της συνέχισης της χρηματοδότησής της από την Κυβέρνηση.

Η Π.Ε.Π. δεν είναι κρατικός ή ημικρατικός οργανισμός. Δεν είναι εγγεγραμμένη σαν Σωματείο ή Ίδρυμα σύμφωνα με τους Νόμους. Δεν είναι δηλαδή νομικό πρόσωπο και φυσικά ούτε φυσικό πρόσωπο. Δεν διαθέτει Καταστατικό και ούτε τηρήθηκαν ποτέ οποιεσδήποτε δημοκρατικές διαδικασίες.

Σε κανένα δεν φαίνεται να είναι υπόλογος και να λογοδοτεί για τα οικονομικά της. Στα αστεία και προσβλητικά για τον προσφυγικό κόσμο επαρχιακά και παγκύπρια συνέδριά της δ εν παρουσίασαν οποιουσδήποτε προϋπολογισμούς, ισολογισμούς ή καταστάσεις εξόδων και εσόδων.

Ποιος διαχειρίζεται τα Ταμεία, ποιος υπογράφει τις επιταγές και πώς τις αιτιολογεί; Ποια είναι τα κριτήρια στη διάθεση των εκατοντάδων χιλιάδων λιρών που εισέρρευσαν και εισρέουν μέχρι τώρα στα ανεξέλεγκτα ταμεία της Π.Ε.Π.;

Προκαλούμε την ηγεσία της και ιδιαίτερα τους ασθμαίνοντες στην άχαρη προσπάθεια τους συνήγορους της Π.Ε.Π. στη Βουλή να μας διαφωτίσουν, αλλά υπεύθυνα και νοικοκυρεμένα, να μας δείξουν λογαριασμούς της Π.Ε.Π. και να μας αποδείξουν την αγνότητα «της οικονομικής της παρθενίας».

Αποκαλύψαμε και παλαιότερα από αυτό το Βήμα. Η Π.Ε.Π. διαχειρίζεται και έχει στην κατοχή της δεκάδες αν όχι εκατοντάδες αυτοκίνητα. Ποιοί τα κρατούν και κυκλοφορούν, με τι δελτία κινήσεως, κάποια ενοίκια εισπράττονται, με ποιά κριτήρια τα διαθέτουν; Χρησιμοποιούν αφορολόγητα μάλιστα καύσιμα όπως άλλα αυτοκίνητα του Δημοσίου. Και όλα αυτά χωρίς γνωστοποιήσεις και ελέγχους λογαριασμών, προϋπολογισμών και ισολογισμών.

Αληθεύει ή όχι κύριοι υπερασπιστές της Π.Ε.Π., ότι για πολύ καιρό αρχικά, τις επιταγές της Π.Ε.Π. τις υπέγραφε ο πρώτος Πρόεδρος της, ο κ. Φειδίας Παρασκευαΐδης;

Υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, τεράστιο θέμα ηθικής και οικονομικής τάξεως.

Η ηγεσία της Π.Ε.Π. κατ' επανάληψη και προκλητικά στο παρελθόν διέψευδε ότι εχρηματοδοτείτο και διακήρυττε το αντίθετο. (Υπάρχουν οι σχετικές ανακοινώσεις και δηλώσεις της).

Μετά από πρόκληση Βουλευτού του ΔΗ.ΣΥ. απ' αυτό το βήμα, και αναφέρομαι στην πρόκληση του κ. Λεόντιου Ιεροδιακόνου, ο Υπουργός Οικονομικών τον Απρίλη του 1982 μας πληροφόρησε επίσημα για το ύψος της Κυβερνητικής Χορηγίας ή βοήθειας προς την Π.Ε.Π. για τα έτη 1975—1982. Και τούτο ήτο της τάξης των £272,000.— Δηλαδή το σύνολο της Κυβερνητικής χρηματοδότησης της Π.Ε.Π. από το 1975 μέχρι το τέλος του 1984 αισίως ανέρχεται ή τουλάχιστον πρέπει να υπολογίζεται σε £400,000.— περίπου.

Αλήθεια, πόσο ακριβιά στοιχίζει στο Δημόσιο και στα βαλάντια του λαού μας μια βιομηχανία αποστολής τηλεγραφημάτων συμπαραστάσεως ανεξάρτητα αν τελευταία έχουν ατονήσει αυτά τα τηλεγραφήματα προς τους Κυβερνώντες!

Γιατί όμως η ηγεσία της Π.Ε.Π., ο τότε πρόεδρος της οποίας είναι και σήμερα Υπουργός του κ. Κυπριανού, ψευδόμενη ασύστολα και κοροϊδεύοντας το λαό μας απέκρυπτε την αλήθεια;

Διότι υπάρχουν οι ανακοινώσεις που διέψευδε και κατηγορηματικά αρνείτο ότι εχρηματοδοτείτο ή έπαιρνε οποιοδήποτε ποσό από την Κυβέρνηση, και μιλούμε για χιλιάδες λίρες.

Και η απάντηση είναι απλή. Φοβόταν τον έλεγχο, και έτρεμε την αλήθεια. Αδυνατούσε να δικαιολογήσει ή να εξηγήσει την υπόστασή της (νομική ή άλλη).

Να γιατί υπάρχει τεράστιο θέμα ηθικής, οικονομικής, αλλά και πολιτικής τάξεως.

Πρόσθετα, το σκάνδαλο γίνεται ακόμα πιο προκλητικό όταν λάβουμε υπόψη ότι καμιά άλλη προσφυγική οργάνωση (και υπάρχουν αρκετές) χρηματοδοτείται από την Κυβέρνηση και ότι η Π.Ε.Π. μονοπωλιακά συμμετέχει στα διάφορα Κυβερνητικά προσφυγικά προγράμματα και επιτροπές, όπως ανέφερα πιο πάνω.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. θεωρούμε ότι είναι Συνταγματικό καθήκον αλλά και συνάμα πολιτική και ηθική υποχρέωση της Εκτελεστικής και Νομοθετικής Εξουσίας η διεξοδική ρύθμιση του θέματος που συζητούμε, δηλαδή της διασφάλισης των δημοκρατικών διαδικασιών στην εκλογή των εκπροσώπων και της ηγεσίας του προσφυγικού λαού και ταυτόχρονα της ορθόδοξης χρηματοδότησης και οικονομικής βοήθειας μιας νοικοκυρεμένης Προσφυγικής Οργάνωσης που να εκπροσωπεί το σύνολο των προσφύγων.

Και εξηγούμαι:

Αφού η Κυβέρνηση απέτυχε ολοκληρωτικά στη διασφάλιση των πιο πάνω με τη δημιουργία και συντήρηση της ανιστόρητης Π.Ε.Π., που αποτελεί αποδεδειγμένα πηγή διάσπασης αντί ενότητας του προσφυγικού κόσμου, επιβάλλεται η νομοθετική ρύθμιση της εκλογής των εκπροσώπων των προσφύγων σε όλα τα επίπεδα.

Συμφωνούμε και εμείς με την αντιμετώπιση του θέματος παράλληλα και ομοιόμορφα με την εκλογή εκπροσώπων του λαού στο επίπεδο των βουλευτών ή κοινοτικών εκλογών. Δημοκρατικές διαδικασίες, καθολική συμμετοχή, διασφάλιση Συνταγματικών δικαιωμάτων, δυνατότητα εκπροσώπησης όλων των πολιτικών κομμάτων και τάσεων και προπαντός προκαθορισμένα πλαίσια ευθύνης, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων αλλά και ελέγχου. Ουσιαστικά δηλαδή ουσιαστικά στοιχεία μιας επιβαλλόμενης Προσφυγικής Οργάνωσης και Ηγεσίας, με καθυστέρηση βέβαια 10 ολόκληρων χρόνων.

Είναι αδιανόητο να συμφωνούμε όλοι και νομοθετικά να ρυθμίζουμε την εκλογή των κοινοτικών π.χ. αρχόντων ενός χωριού με 100 κατοίκους, και να αρνούμαστε στρουθοκαμηλίζοντας κ. Φάντη το δικαίωμα 2.000 και 3.000 αλλά και 9.000 προσφύγων μιας Κοινότητας (Συνοικισμού ή χωριού) να εκλέγει με τον ίδιο τρόπο τους εκπροσώπους της.

Στην αντίθετη περίπτωση, η συνέχιση της χρηματοδότησης της Π.Ε.Π. από την Κυβέρνηση όχι μόνο είναι ανεπίτρεπτη και σκανδαλώδης, αλλά συνιστά και κατ' εξακολούθηση περιφρόνηση του περί δικαίου αισθήματος των προσφύγων μας.

Σ' επέκταση του θέματος που συζητούμε, ο κ. Ομήρου αναφέρθηκε και στο ρόλο του προσφυγικού μας κόσμου μέσα στο ενιαίο μέτωπο της εθνικοαπελευ-

θερωτικής πάλης του λαού μας.

Ο δημοκρατικός διάλογος, η αντιπαράθεση ιδεών, θέσεων και απόψεων είναι για μας ευπρόσδεκτη και επιθυμητή. Ειδικά όταν τούτο γίνεται σ' ένα τόσο σημαντικό, ευαίσθητο και κεφαλαιώδες θέμα όπως είναι το Προσφυγικό, με τη συνδικαλιστική αλλά και την πολιτική του πτυχή. Δικαίωμα του κ. Ομήρου και οποιουδήποτε συναδέλφου, αν όχι και υποχρέωσή του, όταν μάλιστα εκφράζει και κομματικές απόψεις.

Αντέδρασε βίαια, για να μην πω «παταγώδικα», ο συνάδελφος κ. Φάντης. Μας μίλησε για αγώνες και μάχες που έδωσε και δίνει η ηγεσία της Π.Ε.Π. Βέβαια υπάρχουν και «δονκιχωτικές μάχες», αλλά υπάρχουν και αγώνες «αικίε».

Είναι και του κ. Φάντη δικαίωμά του να υπεραμύνεται της ηγεσίας της Π.Ε.Π., γιατί εξάλλου όπως ανέφερα και εισαγωγικά είναι ο «Μανωλιός που φόρεσε τα ρούχα του αλλιώς». (Εννοώ φυσικά την Π.Ε.Π. με το ΑΚΕΛ).

Του αρνούμαστε όμως το δικαίωμα να μιλά για την ηγεσία της Π.Ε.Π. ταυτίζοντάς την με ολόκληρο τον προσφυγικό κόσμο. Γιατί, επικαλούμενος δικά του επιχειρήματα για ποσοστά Κομμάτων στις πρόσφατες Βουλευτικές και Προεδρικές εκλογές, του υπενθυμίζω ότι ο ΔΗ.ΣΥ. τιμήθηκε με το 40% των προσφυγικών ψήφων.

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. θέλουμε τους πρόσφυγές μας περήφανους και αγωνιστικά πρωτοπόρους στον αγώνα για εθνική δικαίωση και επιστροφή. Η περιουσία του καταπατήθηκε αλλά η αξιοπρέπειά τους μεταφέρθηκε στο Νότο και σφυρηλατήθηκε στο αμόνι του αγώνα για φυσική και εθνική επιβίωση.

Είναι αυτή την αξιοπρέπεια, αλλά και ταυτόχρονα μεγαλοπρέπεια που εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θα διαφυλάξουμε από τις σειρήνες της κούφιας συνθηματολόγησης, της φτηνής κομματικής εκμετάλλευσης, της εξαγοράς συνειδητήσεων, αλλά και της ανεύθυνης και ανευθυνούπευθυνης πολιτικής στο εθνικό μας θέμα.

Δυστυχώς η Κυβέρνηση θέλησε να έχει τους πρόσφυγες μόνο στην πρωτοπορία των θυσιών και της μονομερούς υποβάσταξης των δεινών της εισβολής και κατοχής. Δεν τους θέλει στην πρωτοπορία και ουσιαστική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη της πολιτικής στο εθνικό μας θέμα.

Γι' αυτό και δημιούργησε με τη συνενοχή του ΑΚΕΛ την ηγεσία της Π.Ε.Π., το Δούρειο Ίππο στον προσφυγικό χώρο.

Γι' αυτό όμως και η αποτυχία της Κυβέρνησης ν' αντιμετωπίσει σωστά και σε όλη του τη διάσταση (συνδικαλιστική και πολιτική) το προσφυγικό πρόβλημα ταυτίζεται απόλυτα και συμπίπτει με την αντίστοιχη αποτυχία της ηγεσίας της Π.Ε.Π.

Κύριοι Συνάδελφοι,

Αν σεβόμαστε την αξιοπρέπεια και την υπόσταση των προσφύγων αδελφών μας, αν ευελπιστούμε να εκπροσωπείται ο προσφυγικός κόσμος μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες, αν επιθυμούμε την ενότητα και όχι τη διάσπαση του προσφυγικού κόσμου, αν του αναγνωρίζουμε το δικαίωμα της καθολικής εκπροσώπησης και της συμμετοχής του στη λήψη των αποφάσεων που πρώτα αυτόν αφορούν, οι θέσεις και οι τρόποι αντιμετώπισης είναι ενώπιόν μας. Είναι αυτοί που εγώ τουλάχιστον εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού έχω εισηγηθεί.

Η θετική τοποθέτηση είναι ελάχιστο καθήκον όλων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

· Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Σολωμής επανέλαβε όλα όσα είπε κατά τη διάρκεια που συζητούσαμε το ΕΤΑ το οποίο, σωστά είπε, επεξετάθηκε και στο ρόλο της Π.Ε.Π. Στην ουσία επανέλαβε όλα όσα είπε τότε· τίποτα το νεώτερο:

Το πρώτο ζήτημα που εγείρει είναι αν δημοκρατικά εκλέγονται οι Επιτροπές, η Επιτροπή Προσφύγων. Η Επιτροπή Προσφύγων, η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όπως και οι άλλες Επιτροπές εκλέγονται και εκλέγονται κατά τον πιο δημοκρατικό τρόπο και μιαν ιστορία δέκα χρόνων δεν μπορεί να την ξεγράψει ο κ. Σολωμής με τους διάφορους ισχυρισμούς του, ότι δεν εκλέγονται δημοκρατικά οι Επιτροπές Προσφύγων. Θα αναφέρω δε χαρακτηριστικά ότι τα πρώτα χρόνια στις Επιτροπές Προσφύγων συμμετείχαν και οι εκπρόσωποι του Κόμματος που εκπροσωπεί. Για την ακρίβεια, αυτός που προήδρευσε δύο Επαρχιακών Συνεδρίων της Λάρνακας-Αμμοχώστου ήταν συνυποψήφιος του κ. Σολωμή· δεν ήταν ούτε ο Φάντης ούτε ο Μιχαηλίδης που προήδρευσε των συνεδρίων που έγιναν στη Λάρνακα τα πρώτα χρόνια. Κατά τον ίδιο τρόπο, συνυποψήφιος του κ. Σολωμή προήδρευσε και του δεύτερου Παγκύπριου Συνεδρίου και πολλά άλλα στελέχη από τον χώρο που εκπροσωπεί ο κ. Σολωμής ήταν σ' αυτές τις Επιτροπές, και στις τοπικές και στις επαρχιακές και στην Παγκύπρια Επιτροπή. Κατά συνέπεια δεν ευθύνεται κανένας αν ο κ. Σολωμής δεν έδειχνε ενδιαφέρον τα πρώτα χρόνια, και είναι περιεργό γιατί δεν έδειχνε ενδιαφέρον τα πρώτα χρόνια για τους πρόσφυγες.

Ισχυρίστηκε ή μάλλον επανέλαβε ο κ. Σολωμής τους προηγούμενους ισχυρισμούς του, τις προηγούμενες απόψεις του, ότι η Π.Ε.Π. χρησιμοποιεί τάχατες χρήματα. Επαναλαμβάνουμε για άλλη μια φορά, ότι η Π.Ε.Π. ούτε χρήματα διαχειρίζεται, ούτε χρήματα έχει στα ταμεία της. Και καλά είναι να κάνετε οποιουσδήποτε ελέγχους θέλετε και να συμβουλευθείτε, ή μάλλον να θυμηθείτε τι είπε ο Υπουργός Οικονομικών στην ομιλία που έκαμε όταν συζητούσαμε το Ε.Τ.Α. Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων δεν διατηρεί ταμεία ούτε έχει χρήματα. Η Κυβέρνηση χρηματοδοτεί, πληρώνει μερικούς ανθρώπους που υπηρετούν τους πρόσφυγες, τα θύματα του πραξικοπήματος, τα θύματα του διπλού εγκλήματος. Να λοιπόν που ευρίσκεται η ουσία του προβλήματος. Η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όλα τα στελέχη του προσφυγικού κόσμου για δέκα ολόκληρα χρόνια υπηρετούν πιστά και αφοσιωμένα τον προσφυγικό κόσμο χωρίς να πληρώνονται τίποτε, εκτός από τους ανθρώπους που πληρώνει η Κυβέρνηση για να μπορούν να διακινούνται και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους απέναντι στους πρόσφυγες τους οποίους δημιούργησε, όπως είπα, το εγκληματικό πραξικόπημα και η Τουρκική εισβολή.

Και πάλιν ο κ. Σολωμής μίλησε για εκατοντάδες αυτοκίνητα και για, ξέρω γω, £400,000 που ξοδεύτηκαν για την Π.Ε.Π. Θα σας διαβάσω κ. Σολωμή αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός στην ομιλία που έκαμε στις 14 του Οκτώβρη 1982: «Το συνολικό ποσό που κάθε χρόνο ξοδεύεται για τους πρόσφυγες κυμαίνεται από τις £10,000 το 1976 μέχρι τις £46,000 το 1982». Αυτά είναι τα επίσημα στοιχεία τα οποία έδωσε ο Υπουργός στην απάντησή του. Κατά συνέπεια ο προσφυγικός κόσμος αισθάνεται ότι με την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων εξυπηρετήθηκαν

τά προβλήματα του και μόνον όσοι θέλουν να διαστρέφουν τα γεγονότα μπορούν να μιλούν κατ' αυτό τον τρόπο.

Πρόβαλε ένα ισχυρισμό ο κ. Σολωμής, ότι δεν εκλήθη σ' ένα συνέδριο της Λεμεσού. Πώς συμβαίνει, κύριοι συνάδελφοι, τη μια μέρα ο κ. Σολωμής και οι άλλοι να κατηγορούν την Επιτροπή Προσφύγων σαν κακόφημη, σαν εγκληματική και να της αποδίδουν ένα σωρό άλλα επίθετα και την άλλη μέρα να ζητούν να παρευρεθούν σ' αυτό το συνέδριο προσφύγων; Δεν νομίζετε ότι είναι οι ίδιοι που έχουν δημιουργήσει τα εμπόδια για να υπάρχει η πλήρης αντιπροσώπηση στην Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων;

Εν πάση περιπτώσει θα επαναλάβουμε μια προηγούμενη θέση μας, ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων είναι Επιτροπή που ανήκει σε όλους τους πρόσφυγες και έχει ανοικτές τις πόρτες για όλους τους πρόσφυγες. Κατά συνέπεια είναι δουλειά δική των προσφύγων να οργανώνουν κατά τον τρόπο που οι ίδιοι νομίζουν σωστό τις συγκεντρώσεις και συνελεύσεις τους.

ΠΡΟΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, κύριε Πουμπουρή, αυτή τη στιγμή έχει μπει στην αίθουσα της Βουλής η Βουλευτής του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Ομοσπονδου Δημοκρατίας της Γερμανίας, κυρία Dagmar Luuk και ήθελα να το ανακοινώσω. Προχωράτε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Πρόβαλε ακόμα ένα ισχυρισμό ο κ. Σολωμής, ότι χρειάστηκε να αποκαλύψει κάποιος συνάδελφος εδώ στη Βουλή ότι χρηματοδοτείται η Π.Ε.Π. και μετά να το αποκαλύψουμε εμείς. Στην ομιλία μου που έκαμα σ' αυτό το Σώμα όταν συζητείτο το Ε.Τ.Α., διέψευσα αυτό τον ισχυρισμό του κ. Σολωμή και τον διαφεύδω και τώρα, ότι από προηγούμενα η Π.Ε.Π. ανακοίνωσε στον τύπο ότι η Κυβέρνηση αναγκάστηκε από το έγκλημα που έχει γίνει να δίνει ένα ορισμένο ποσό στην Π.Ε.Π. για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της απέναντι στον προσφυγικό κόσμο και τα προβλήματα του. Πολύ προηγούμενα έγινε αυτή η συνεδρία κατά την οποία ανακοινώσαμε αυτό το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως προκύπτει, το θέμα που συζητούμε είναι η συνεχιζόμενη από την Κυβέρνηση χρηματοδότηση της Π.Ε.Π. Από την ομιλία του εισηγητή προκύπτει ότι αυτό που ενδιαφέρει είναι κατά κύριο λόγο ο τρόπος εκλογής της Π.Ε.Π. και των άλλων προσφυγικών επιτροπών, και η πολιτική που ακολουθείται για τη λύση του πολιτικού μας προβλήματος.

Έτσι ύστερα από 10 ολόκληρα χρόνια, από τον ξεριζωμό και την προσφυγοποίηση του ενός τρίτου του πληθυσμού της Κύπρου, ο κ. Ομήρου ενδιαφέρθηκε για το προσφυγικό και θεώρησε χρέος του να κατηγορήσει και να διαβάσει την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όπως έκαμε και ο κ. Σολωμής, που από τις πρώτες μέρες της τραγωδίας και σ' όλο αυτό το διάστημα βρέθηκε δίπλα στους εκτοπισμένους και αγωνίστηκε για την επίλυση των προβλημάτων τους. Στους ανυπόστατους ισχυρισμούς του κ. συναδέλφου έδωσε απάντηση ο συνάδελφος Φάντης, γι' αυτό θα φροντίσω να μην επαναλάβω τα ίδια. Από την ομιλία του εισηγητή προκύπτει ότι αν η εκλογή της Π.Ε.Π. γίνεται σύμφωνα με τα όσα εξέθεσε στην ομιλία του, δεν θα είχε ένσταση να πληρώνονται από το κράτος τα έξοδα του μηχανισμού της. «Θα ήταν θεμιτό και επιτρεπτό - είπε στην ομιλία του

- να χρηματοδοτείται η Π.Ε.Π. αν υπήρχαν οι προϋποθέσεις που θέσαμε πιο πάνω».

Έστω και μ' αυτό τον τρόπο αναγνωρίζεται η αναγκαιότητα για το χρέος της πολιτείας να καλύπτει τα έξοδα μιας οργάνωσης που δημιουργήθηκε σαν αποτέλεσμα του ξεριζωμού 200 χιλιάδων προσώπων και που για 10 ολόκληρα χρόνια αγωνίζεται για την προώθηση και επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων.

Για όλους είναι γνωστό ότι η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, όπως και οι Επαρχιακές και τοπικές Επιτροπές, δημιουργήθηκαν και συγκροτήθηκαν κατά τον πιο δημοκρατικό και ελεύθερο τρόπο, από τους ίδιους τους πρόσφυγες, το φθινόπωρο του 1974 και κατοπινά. Το στεγαστικό, η επαναδραστηριοποίηση και τα άλλα πελώρια προβλήματα που δημιούργησαν η προδοσία και η εισβολή, καθώς ο αγώνας ενάντια στην κατοχή, για την επιστροφή και τη δικαίωση, έκαμαν επιτακτική την ανάγκη για την οργάνωση του προσφυγικού κόσμου και τη συγκρότηση των προσφυγικών επιτροπών.

Ισχυρίστηκε ο κ. Ομήρου ότι στη διαδικασία εκλογής της Π.Ε.Π. και των άλλων επιτροπών δεν εφαρμόζονται οι δημοκρατικές διαδικασίες. Αλλά στα πρώτα χρόνια τόσο στην Π.Ε.Π. όσο και σε άλλες προσφυγικές επιτροπές, συμμετείχαν και στελέχη που προέρχονταν από τον πολιτικό χώρο του εισηγητή. Και ο λόγος που αποχωρούσαν δεν είναι γιατί τους αποστερήθηκε το δημοκρατικό δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται. Αλλά γιατί οι απόψεις τους πάνω στο πολιτικό μας πρόβλημα δεν γίνονταν αποδεκτές από την καταπληκτική πλειονότητα των προσφύγων. Κλασικό παράδειγμα για τα αίτια που έκαμαν τα στελέχη της ΕΔΕΚ να αποχωρήσουν από την Π.Ε.Π. και να ανεμίσουν το μπαϊράκι της διάσπασης του προσφυγικού κόσμου, αποτελεί η επιστολή του πρώην έμμισθου και βασικού στελέχους της ΕΔΕΚ κ. Αντρέα Καλαφάτη που δημοσιεύτηκε στα ΝΕΑ στις 19.12.1981.

Λέγει λοιπόν στην επιστολή του ο τότε έμμισθος της ΕΔΕΚ: «Πληροφορηθείς ότι έχω εκλεγεί μέλος της Ε.Ε. προσφύγων Λάρνακος-Αμμοχώστου, επιθυμώ να δηλώσω ότι δεν αποδέχομαι την εκλογή, καθότι διαφωνώ ριζικά με τη γραμμή της Π.Ε.Π. και ιδιαίτερα με την ουσιαστική εγκατάλειψη του αιτήματος για επιστροφή όλων των προσφύγων, πράγμα το οποίο φάνηκε πλέον καθαρά με τις πρόσφατες δηλώσεις της Π.Ε.Π. αναφορικά με τις ιδέες Βάλτχαϊμ».

Από ό,τι έχετε προσέξει πουθενά στην επιστολή του δεν παραπονείται για έλλειψη δημοκρατικών διαδικασιών. Άλλωστε πώς μπορούσε να παραπονηθεί όταν κατά τον πιο ελεύθερο και δημοκρατικό τρόπο παρά την ελάχιστη δύναμη της ΕΔΕΚ οι πρόσφυγες του συνοικισμού Α.Η.Κ. τον υπέδειξαν σαν υποψήφιο για την Επαρχιακή Επιτροπή; Πώς μπορούσε να παραπονηθεί για έλλειψη δημοκρατίας, όταν η Οργανωτική Επιτροπή του Επαρχιακού Συνεδρίου, σεβόμενη τη θέληση της τοπικής συνέλευσης, υποστήριξε όπως εκλεγεί μέλος της Ε. Επιτροπής;

Έτσι ο μοναδικός λόγος για τον οποίο δεν αποδεχόταν την εκλογή του ήταν γιατί η Π.Ε.Π. υποστήριξε όπως συζητηθούν οι προτάσεις του προηγούμενου Γ.Γ. του Ο.Η.Ε., του Βάλτχαϊμ. Υποστήριξε δηλαδή αυτό που αποδέχτηκε η Κυπριακή Κυβέρνηση, αυτό που αποδέχτηκαν όλα τα κόμματα της Βουλής εκτός της ΕΔΕΚ. Αυτό λοιπόν υπήρξε το αμάρτημα της ΠΕΠ που έκαμε μερικούς να διαχωρίσουν τις ευθύνες τους. Και γεννάται το ερώτημα: Σε ποιους επικρατούν αντιδημοκρατικές αντιλήψεις και νοοτροπίες; Στους οργανωτές των προσφυγικών συνεδρίων που συμβούλευσαν και συμβουλεύουν να υποδεικνύονται υποψήφιοι από ολόκληρο

το πολιτικό φάσμα, ή σ' αυτούς που αφού δεν έγιναν δεκτές οι απόψεις τους αποχωρούν για να κάμουν τα δικά τους καπετανάτα;

Υπάρχει ακόμα ένα ερώτημα: Ποιος είναι ο πιο αρμόδιος να αποφασίσει για τον τρόπο εκλογής; Εμείς υποστηρίζουμε ότι οι πιο αρμόδιοι είναι οι πρόσφυγες στις ανοικτές και δημόσιες τοπικές τους συνελεύσεις. Αν θα επιλέξουν τη μια ή την άλλη μορφή εξάσκησης των εκλογικών τους δικαιωμάτων, αυτό θα το αποφασίσουν οι ίδιοι στη συνέλευσή τους και όχι ο ένας ή ο άλλος.

Διαμαρτύρεται ο συνάδελφος και ισχυρίζεται ότι είναι σκάνδαλο να εκπροσωπεί μόνο η Π.Ε.Π. τον προσφυγικό κόσμο στην επιτροπή κριτηρίων, στην Κεντρική Επιτροπή διαχείρισης τουρκοκυπριακών περιουσιών, και στ' άλλα σώματα. Αλλά η δύναμη του προσφυγικού κόσμου βρίσκεται στην ενότητά του κι' όχι στη διάσπασή του. Γι' αυτό θα ήταν ολέθριο για τα προβλήματα των εκτοπισμένων, αν με οποιοδήποτε τρόπο ενθαρρύνονταν διαχωριστικές κινήσεις που θα διασπούσαν τον προσφυγικό κόσμο. Οι πόρτες της Παγκύπριας Επιτροπής, το επαναλαμβάνουμε, είναι ανοικτές για κάθε πρόσφυγα ανεξάρτητα από ιδεολογική και πολιτική τοποθέτηση.

Διατύπωσε τον ισχυρισμό ότι η Π.Ε. Προσφύγων ακολούθησε μια νοοτροπία που οδήγησε τάχα στον ευνοχισμό των φρονημάτων των εκτοπισμένων. Οδήγησε, λέγει, το προσφυγικό στην συνδικαλιστικοποίηση και παραμέρισε την πολιτική υφή του προβλήματος. Αλήθεια, τι εννοεί ο συνάδελφος όταν λέγει ότι η ΠΕΠ συνδικαλιστικοποίησε το προσφυγικό; Δεν πιστεύω να εννοεί ότι οι πρόσφυγες έκαμαν προσφυγική συντεχνία. Αυτό που εννοεί είναι τη βαρύτητα που έδωσε η Π.Ε.Π. στην υποβολή υπομνημάτων για τη λύση των προσφυγικών προβλημάτων.

Μάλιστα, κύριε συνάδελφε, έτσι είναι όπως το εννοείτε. Από την πρώτη μέρα του ξεριζωμού εδώ και δέκα χρόνια τα στελέχη της Π.Ε. Προσφύγων, ενώ από τη μια πρωτοπορούσαν στον αγώνα ενάντια στην εισβολή και κατοχή, από την άλλη αγωνίστηκαν και συνεχίζουν να αγωνίζονται για να στεγαστούν οι δεκάδες χιλιάδες οικογένειες που είχαν την κακοτυχία να ξεσπιτωθούν και να ξεριζωθούν από τα χωριά και τις πόλεις τους. Από τον επόμενο χρόνο της τραγωδίας που άρχισαν τα στεγαστικά προγράμματα, τα στελέχη της Π.Ε.Π., αυτοί που κατηγορείτε, υπερασπίζοντας με συνέπεια το αναφαίρετο δικαίωμα επιβίωσης των εκτοπισμένων, ζήτησαν και πέτυχαν την έγκριση κανονισμών, κριτηρίων, και άλλων διαδικασιών που ρυθμίζουν τον τρόπο επίλυσης των προσφυγικών προβλημάτων. Δεν ισχυριζόμαστε ότι λύθηκαν όλα τα προβλήματα. Λέμε όμως ότι χάρη στις ακούραστες προσπάθειες της Π.Ε.Π., των Επαρχιακών και τοπικών Επιτροπών, και χάρη στην ανταπόκριση της Κυβέρνησης, λύθηκαν πολλά προβλήματα και το κυριότερο εξασφαλίστηκε στέγη για 140 χιλ. πρόσφυγες. Το αμάρτημα λοιπόν των στελεχών της Π.Ε.Π. περί συνδικαλιστικοποίησης βρίσκεται στο ότι πρόσφεραν τις ακούραστες υπηρεσίες τους για να βρούν στέγη και απασχόληση τα θύματα του διπλού ιμπεριαλιστικού εγκλήματος.

Ας δούμε όμως και τον άλλο ισχυρισμό, ότι η Π.Ε.Π. καλλιέργησε τέτοια νοοτροπία, ώστε παραμέρισε από τα ενδιαφέροντα των προσφύγων την πολιτική υφή του προβλήματός μας. Κι' όμως. Στα 10 χρόνια που μας χωρίζουν από την τραγωδία, ο προσφυγικός κόσμος κάτω από την καθοδήγηση της Π.Ε.Π. σήκωνε το κύριο βάρος του αντικατοχικού, αντιϊμπεριαλιστικού αγώνα του λαού μας. Σε κάθε αγώνα, σε κάθε συλλαλητήριο, συγκέντρωση και άλλη εκδήλωση, βρισκόταν στην πρωτοπορία, απαιτούσε δικαίωση δι' επιστροφή. Και αυτά είναι γνωστά στο συνάδελφο, καθώς και στον άλλο συνάδελφο.

Κατά συνέπεια το μεγάλο παράπονο του κ. Ομήρου δεν είναι γιατί παραμερίστηκε τάχα η πολιτική υφή του προβλήματος από τα ενδιαφέροντα των προσφύγων, αλλά γιατί δεν ακολούθησαν την πολιτική που ο ίδιος εκπροσωπεί. Είναι χαρακτηριστική η επιστολή του πρώην στελέχους της ΕΔΕΚ που διάβασα πιο πάνω, που αποχωρεί από την Π.Ε.Π. όχι γιατί το προσφυγικό κίνημα έχει συνδικαλιστικοποιηθεί, όχι γιατί δεν ενδιαφέρεται για την πολιτική υφή του Κυπριακού, αλλά γιατί δέκτηκε να συζητηθούν οι ιδέες Βάλτχαϊμ. Δηλαδή ενδιαφέρεται πολιτικά, αλλά δεν ενδιαφέρεται κατά τρόπο που να συνάδει με την πολιτική που ο ίδιος εκπροσωπεί. Αλλά γιατί θεωρήθηκε από την ηγεσία της ΕΔΕΚ αμάρτημα η θέση της Π.Ε.Π. για να συζητηθούν οι ιδέες του τότε Γ. Γραμματέα; Μήπως δεν είναι η ίδια θέση που πήραν η Κυπριακή Κυβέρνηση και τα κόμματα στη Βουλή, εκτός βέβαια από την ΕΔΕΚ; Μήπως δεν είναι την ίδια θέση που πήρε ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας κ. Παπανδρέου όταν στις 27.2.1982 στο αεροδρόμιο της Λάρνακας έλεγε κατά λέξη: «Τόσο η Κυπριακή όσο και η Ελλαδική ηγεσία είναι σύμφωνες να προχωρήσουν οι διαπραγματεύσεις στα πλαίσια των ιδεών Βάλτχαϊμ.» Γιατί λοιπόν έπρεπε να απορρίψουμε έστω και συζήτηση των απόψεων του πρώτου εκπροσώπου του ΟΗΕ προς τον οποίο απευθυνόμαστε κάθε λίγο ζητώντας τη βοήθειά του;

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επαναλάβω ότι εμείς, παρά τις άδικες επιθέσεις, νοιώθουμε μια ηθική ικανοποίηση όχι μόνο για τις δεκάχρονες υπηρεσίες που προσφέραμε και συνεχίζουμε να προσφέρουμε στον προσφυγικό κόσμο, αλλά και γιατί αγωνιστήκαμε για να προληφθεί και να εξουδετερωθεί το εγκληματικό πραξικόπημα που οδήγησε στην τούρκικη εισβολή, που οδήγησε αλυσιδωτά στον ξεριζωμό και στην προσφυγιά. Τα ονόματα των στελεχών της Π.Ε.Π. είναι καταχωρημένα στις σελίδες των αγώνων για την επίλυση των προσφυγικών προβλημάτων, για τη σωτηρία της Κύπρου. Αυτό τον αγώνα και αυτή την προσφορά θα συνεχίσουμε και στο μέλλον.

Ευχαριστώ.

(Ο κ. Παπαϊωάννου αντικαθίσταται από τον κ. Ν. Μαυρονικόλα).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής προτίθεται να αναβάλω την περαιτέρω συζήτηση του θέματος για την προσεχή συνεδρία.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής θα γίνει την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Μαρτίου 1984, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ήμερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1984.
- 3) Ο περί Τουριστικών Επαγγελμάτων και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 4) Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

- 6) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες Κανονισμοί του 1984.
- 8) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΕ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 4) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της παρούσας συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως 5.30 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγίδης Κίμων
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανάγνωση από τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Ε. Παπαϊωάννου διακήρυξης του Σώματος για την 8η Μαρτίου, Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας, και σχετική αναφορά στο θέμα του αξ. Μέλους της Βουλής κ. Ρήνας Κατσελλή.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για τα νομοσχέδια 1. «Ο περί Συντάξεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984», 2. «Ο περί Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και 3. «Ο περί Συντάξεων Καθηγητών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτών σε Νόμους.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο και τους Κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Ταμείου Συντάξεων και Εκτάκτων Επιδομάτων των εκ των Πεσόντων και των Θυμάτων του Αγώνος Εξαρτωμένων και των Αναπήρων αυτού (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και 2. «Οι περί της Εθνικής Φρουράς (Χορηγήματα εις Εξαρτωμένους Πεσόντων και εις Αναπήρους) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο και έγκριση των Κανονισμών.
- 5) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των περί Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμών του 1984.
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 7) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Το θέμα της εμπορίας των εσπεριδοειδών και της διάθεσής των σε αμειπτικές τιμές - Η τηλεοπτική κάλυψη του χωριού Ποταμίτισσα - Η προβληματική και ασύμφορη διάθεση των πρώιμων λαχανικών και ιδιαίτερα των αγγουριών - Η ανάγκη επίστρωσης των χωμάτινων παγκέτων των δρόμων με άλλα υλικά πλην της χαβάρας - Η ανάγκη μελέτης των συνεπειών της τελωνειακής ένωσης της Κύπρου με την Ε.Ο.Κ. σε σχέση με τις τιμές και τη διάθεση των δικών μας κτηνοτροφικών προϊόντων - Η για 26 χρόνια μη τηλεοπτική λήψη στο χωριό Άγιος Παύλος - Η μελέτη για διαχωρισμό σε ζώνες των χωριών που παράγουν κουμανδαρία - Η ανάγκη αντικατάστασης των σωλήνων παροχής νερού στο χωριό Νατά Πάφου - Το οξύ πρόβλημα της διάθεσης φαρτών και πρώιμων λαχανικών - Τα προβλήματα που δημιουργούνται για την αγροτική οικονομία και γενικότερα την αντιμετώπιση της κατάστασης για το πόσιμο νερό ένεκα της φετινής χαμηλής βροχόπτωσης - Τα σοβαρά προβλήματα ύδρευσης, άρδευσης και οδικών έργων που αντιμετωπίζει η κοινότητα Αγίου Ιωάννη (Αγρού)).
- 8) Αγορεύσεις Βουλευτών (Χρ. Σολωμής και Μ. Πουμπουρής) πάνω στο θέμα «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων» που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου (Συνέχιση της συζήτησης).
- 9) Ανακοίνωση του Προεδρεύοντος του Σώματος για είσοδο στην αίθουσα συνεδριάσεως της Βουλευτικής του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Ομοσπόνδου Δημοκρατίας της Γερμανίας κυρίας Dagmar Luuk.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 15ης Μαρτίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α που περιλαμβάνει τη Νομοθετική Εργασία και δη το υπ' αρ. 2 νομοσχέδιο το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεσή της από το Βήμα της Βουλής.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 4) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 7 Μαρτίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £190.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης κατασκευής των αναγκαίων έργων για την ένταξη 1.000 σκαλών γης της περιοχής του χωριού Αναρίτα στο μεγάλο αρδευτικό έργο της Πάφου.

Όπως αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η κοινότητα του χωριού Αναρίτα είχε προβεί σε επανειλημμένα διαβήματα για την ένταξη 1.000 σκαλών γης του χωριού στο μεγάλο υδατικό έργο της Πάφου από τον καιρό του προγραμματισμού και της εξαγγελίας του έργου αυτού, το χωριό όμως αυτό αφέθηκε έξω από το σχέδιο μια και το νερό δεν ήταν αρκετό να ικανοποιήσει το αίτημα αυτό. Με την κατασκευή στη συνέχεια του αεροδρομίου Πάφου και την αφαίρεση σημαντικής έκτασης γης που θα αρδευόταν από το υδατικό έργο Πάφου δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για την ικανοποίηση του πιο πάνω αιτήματος του χωριού Αναρίτα λόγω της ύπαρξης αρκετής ποσότητας ύδατος που εξοικονομήθηκε από την κατασκευή του αεροδρομίου Πάφου στην περιοχή που καλύπτει το έργο.

Με βάση τα πιο πάνω νέα δεδομένα, η κοινότητα Αναρίτας ζήτησε και πάλι να ενταχθεί στο μεγάλο υδατικό έργο Πάφου και το αίτημα αυτό, αφού ξαναμελετήθηκε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Έργου αυτού, θεωρήθηκε δικαιολογημένο γι' αυτό και συστήνεται η ικανοποίησή του.

Η δαπάνη του πιο πάνω έργου υπολογίζεται να ανέλθει σε τιμές του 1983 στο ποσό των £190.000. Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για το πιο πάνω ποσό κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο του Κεφαλαίου 02.02Δ «Ανάπτυξης Υδάτων - Άρδευσις, Αποχέτευσις και Υδατοφράχται» του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1984, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη παρόντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος, Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη παρούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £190.000 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπάνηθσομένων ποσών. Πίναξ, Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καί το άρθρο 3 του νομοσχεδίου καθώς και ο Πίνακας, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Σύμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο νομοσχέδιο το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Τουριστικών Επαγγελμάτων και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης, εκπροσωπών τον κ. Α. Γαλανό

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κούρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Κ. Χρίστου

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 13 και 20 Ιανουαρίου, στις 3 Φεβρουαρίου και στις 8 Μαρτίου 1984. Σ' όλες τις συνεδρίες ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής αναφορικά με το όλο θέμα. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου και στην τρίτη συνεδρία εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στον περί Τουριστικών Επαγγελμάτων και Σωματείων Νόμο (Αρ. 5 του 1980) όσον αφορά τα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος Διευθυντή τουριστικού γραφείου καθώς και τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες αλλοδαπά τουριστικά γραφεία θα

δικαιούνται να αναπτύσσουν δραστηριότητες στην Κύπρο. Επίσης προβλέπεται αριθμός πρόσθετων κυρώσεων για αδικήματα που διαπράττονται κατά παράβαση των διατάξεων του υπό τροποποίηση Νόμου.

Οι κυριότερες διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:-

- (α) Διαφοροποιούνται τα προσόντα που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος Διευθυντή τουριστικού γραφείου και για τη διεύθυνση υποκαταστήματός του η οποία, όπως προβλέπεται, θα πρέπει ν' αναλαμβάνεται από πρόσωπο διαφορετικό από το Διευθυντή του κυρίως τουριστικού γραφείου.
- (β) Προνοούνται αυστηρότερες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη στη Δημοκρατία δραστηριοτήτων από αλλοδαπά τουριστικά γραφεία, οι οποίες τότε μόνο θα είναι επιτρεπτές εφόσο πραγματοποιούνται μέσω ημεδαπών τουριστικών γραφείων που τα αντιπροσωπεύουν, τα οποία θα είναι και συνυπεύθυνα για οποιαδήποτε παράβαση των διατάξεων του υπό τροποποίηση Νόμου. Παράλληλα καθορίζεται υποχρέωση των αλλοδαπών τουριστικών γραφείων για την παροχή στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού των αναγκαίων στοιχείων σε σχέση με την άφιξη και τόπο διαμονής των περιηγητών.
- (γ) Παρέχεται στο Δικαστήριο εξουσία όπως, επιπρόσθετα με τις ποινές που επιβάλλονται για παράβαση οποιασδήποτε διατάξεως του Νόμου ή των όρων που προβλέπονται στην άδεια ίδρυσης και λειτουργίας τουριστικού γραφείου, διατάσσει τη διακοπή λειτουργίας του γραφείου αυτού για χρονικό διάστημα μέχρι δύο μηνών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή επικροτώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου προχώρησε στην κατ' άρθρο εξέτασή του ως αποτέλεσμα της οποίας έχει προκύψει και η ανάγκη για τις πιο κάτω τροποποιήσεις:-

- (α) Μετά από τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι οι προτεινόμενες με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου διατάξεις όσον αφορά τα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος Διευθυντή τουριστικού γραφείου δεν ανταποκρίνονται στις σημερινές συνθήκες και πρακτική και ότι, αν υιοθετηθούνταν θα κατέληγαν στην αποστέρηση του δικαιώματος αυτού, γίνεται εισήγηση για την κατάλληλη διαφοροποίηση των διατάξεων αυτών ώστε να μην περιορίζεται το δικαίωμα αυτό αδικαιολόγητα.
- (β) Οι προτεινόμενες με το άρθρο 3 του νομοσχεδίου προϋποθέσεις για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στην Κύπρο από αλλοδαπά τουριστικά γραφεία έχουν διαφοροποιηθεί περαιτέρω ώστε να είναι δυνατή η απ' ευθείας υπογραφή συμβολαίων από τους ιδιοκτήτες ξενοδοχειακών μονάδων με αλλοδαπά τουριστικά γραφεία, νοούμενου ότι τα συμβόλαια αυτά θα συνυπογράφονται από ημεδαπά τουριστικά γραφεία, τα οποία, ως αντιπρόσωποι των αλλοδαπών γραφείων, θα ευθύνονται για οποιεσδήποτε παραβάσεις του Νόμου, αλλά δεν θα έχουν οποιαδήποτε αστική ευθύνη για τα συμβόλαια αυτά που συνυπογράφουν.

Οι προαναφερθείσες διαφοροποιήσεις, αφού πήραν τη δέουσα νομοτεχνική μορφή, ενσωματώθηκαν στα κατάλληλα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για

το οποίο και γίνεται εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίζει σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τουριστικών Επαγγελμάτων και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 3 εγκρίνεται μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 του νομοσχεδίου επίσης εγκρίνεται μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τουριστικών Επαγγελμάτων και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο τελευταίο θέμα νομοθετικής εργασίας το οποίο έχουμε σήμερα: «Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεσή της.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΩΦΕΛΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εσωτερικών**
Θαλής Μιχαηλίδης, Προεδρεύων
Ανδρέας Φάντης
Κυριάκος Χρίστου
Χρίστος Κουρτελλάρης
Ιωάννης Μάτσης
Χρίστος Σολωμής
Ιάκωβος Κατσουνωτός

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Οικονομικών**
Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Πάυλος Δίγκλης
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Εσωτερικών μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 7 Μαρτίου 1984.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 44 του περί Προστασίας και Αναπτύξεως Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τους όρους πρόσληψης των θηροφυλάκων καθώς και τα καθήκοντα και τη μισθοδοσία τους.

Ειδικότερα με τους πιο πάνω Κανονισμούς καθορίζονται τα πιο κάτω θέματα:-

- (α) Η διαδικασία πρόσληψης των θηροφυλάκων και τα απαιτούμενα προσόντα για το διορισμό τους·
- (β) το ωράριο υπηρεσίας, οι υπερωρίες και ημεραργίες τους·
- (γ) οι προϋποθέσεις για παραχώρηση άδειας απουσίας και άδειας ασθενοείας·
- (δ) οι όροι παροχής δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ένδυσης και υπόδησης·
- (ε) η παροχή 13ου μισθού και
- (στ) η ηλικία αφυπηρέτησης και οι προϋποθέσεις παροχής φιλοδωρήματος.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εσωτερικών και Οικονομικών αφού μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οιοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαρές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να ομιλήσει ο κ. Θαλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Θα υποβάλει μια τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Θαλής.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς σκοπείται η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τους όρους πρόσληψης των Θηροφυλάκων καθώς και τα καθήκοντα και τη μισθοδοσία τους.

Θα ήθελα όμως επί τη ευκαιρία, κ. Πρόεδρε, να αναφερθώ και σ' ένα άλλο θέμα συγγενικό προς τους θηροφύλακες, το θέμα των αγροφυλάκων. Η τάξη των αγροφυλάκων που αριθμεί γύρω στα 600 άτομα αγωνίζεται τώρα και αρκετά χρόνια για να επιτύχει καλύτερους όρους ζωής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Βουλευτή.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα των αγροφυλάκων δεν έχει καμιά σχέση με τους θηροφύλακες.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Το γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν έχετε πρόθεση να εγείρετε αυτό το θέμα, μπορείτε να το εγείρετε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο που προνοούν οι Κανονισμοί και το Σύνταγμα, για παράδειγμα αναφέροντάς το στο Υπουργείο Εσωτερικών ή αναφέροντάς το σε μένα, τον Πρόεδρο της Βουλής, αν θέλετε, για να το εγείρω εκ μέρους της Βουλής στο Υπουργείο Εσωτερικών με όλες τις εισηγήσεις που έχετε να κάμετε. Αλλά δεν πρέπει να μιλούμε τώρα για άλλο θέμα το οποίο δεν έχει καμιά σχέση με το θέμα των θηροφυλάκων.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Επειδή είναι πολύ συγγενικό, κύριε Πρόεδρε, και γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαρέ, θα σας παρακαλέσω...

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Να σας τα δώσω γραπτώς, κ. Πρόεδρε, να τα υποβάλετε στην Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, να τα υποβάλω διότι το ένα θέμα δεν έχει καμιά σχέση με το άλλο.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Καλά, να τα υποβάλω κ. Πρόεδρε, γραπτώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά εφόσον εγείρετε αυτό το θέμα, δώστε μου τα να τα υποβάλω αμέσως στο Υπουργείο Εσωτερικών και να σας δώσω και τη σχετική απάντηση, αν παραστεί ανάγκη, την ερχόμενη Πέμπτη.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Καλά, στο τέλος της συνεδρίασεως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Η ορθή διαδικασία είναι να υποβληθούν στην Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής και εκείνη να αποφασίσει διότι να υποβληθούν κατευθείαν αυτές οι απόψεις, χωρίς να έχουν εγκριθεί από τη Βουλή, δεν θα ήταν ορθό. Μπορεί να είναι ορθότερες αλλά δεν τις γνωρίζουμε. Αν ο ίδιος ο κ. συνάδελφος θέλει, μπορεί να τις δώσει στο Υπουργείο Εσωτερικών, ή να υποβάλει ερώτηση. Αλλά για να μελετηθούν μπορεί να υποβληθούν μόνο στην Επιτροπή Εσωτερικών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το κανονίσουμε με τον κ. Παπαρέ, κύριε Λυσσαρίδη.

Αυτό το θέμα θα το κανονίσουμε με τον κ. Παπαρέ.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γι' αυτό το θέμα, κ. Πρόεδρε, των αγροφυλάκων έχω εγγράψει ειδικό θέμα και το παραπέμφαμε στην αρμόδια Επιτροπή για συζήτηση για τα περαιτέρω. Συνεπώς τι χρειάζεται η περαιτέρω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τόσο το καλύτερο, κύριε Παπαδημητρίου, διότι στο ειδικό σας αυτό θέμα θα προστεθεί και η προσπάθεια του κ. Παπαρέ για να λυθεί επί τέλους και αυτό το θέμα, των αγροφυλάκων.

Κύριοι, εδώ υπάρχει μια τροποποίηση, η οποία εκ παραδρομής δεν έχει συμπεριληφθεί στους Κανονισμούς. Είναι μια προσθήκη στον Κανονισμό υπ' αριθμό 3, η οποία έχει ως εξής:

«Νοείται ότι για την πλήρωση των κενών θέσεων που υπάρχουν κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων Κανονισμών, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και οι Θηροφύλακες που βρίσκονταν στην υπηρεσία μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 1983, έστω και αν δεν είναι κάτοχοι απολυτηρίου αναγνωρισμένης Σχολής Μέσης Παιδείας».

Αντιλαμβάνομαι ότι η προσθήκη αυτή συμπληρώνει ένα κενό το οποίο είναι προς όφελος ορισμένων ανθρώπων οι οποίοι ήδη υπηρετούν και οι οποίοι δεν έχουν το προσόν του απόφοιτου σχολής μέσης παιδείας.

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη η εισήγηση, αλλά αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνη λοιπόν. Ας προχωρήσουμε τώρα στην ψήφιση των Κανονισμών με την προσθήκη αυτή στον Κανονισμό υπ' αριθμό 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι Κανονισμοί οι οποίοι τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί

του 1984», αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία για να επανακατατεθούν εκ νέου.

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και Αμύνης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου, παρακαλώ.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενώ βρισκόμαστε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων - θα ήθελα να παρατηρήσω ότι πολλές φορές σ' αυτό το Σώμα εγείρομε το θέμα της κατάθεσης Νομοσχεδίου για την εκλογή Δημοτικών Αρχών. Μας υποσχέθηκαν πολλές φορές ότι σύντομα θα κατατίθετο σχετικό Νομοσχέδιο. Την τελευταία φορά που εγέρθηκε αυτό το θέμα μας υποσχέθηκαν ότι το Νομοσχέδιο θα κατατίθετο μέσα στο Φεβρουάριο. Τώρα έχομε μέσα Μαρτίου του 1984 και κανένα Νομοσχέδιο, από ό,τι έχω προσέξει, δεν έχει ακόμα κατατεθεί που να προνοεί για την εκλογή Δημοτικών Αρχών. Είναι σχεδόν 30 χρόνια τώρα που δεν έχουν εκλεγεί Δημοτικές Αρχές και είναι ορθό και δίκαιο οι πολίτες των πόλεων, που είναι η πλειοψηφία του κυπριακού λαού, να διερωτούνται γιατί τους στερούμε αυτό το αναφαίρετο δικαίωμα να εκλέγουν τους Δημοτικούς τους άρχοντες. Γι' αυτό θα ήθελα να παρακαλέσω όπως το ταχύτερο δυνατό δοθεί μια

ικανοποιητική εξήγηση γιατί καθυστέρησε μέχρι σήμερα η κατάθεση του σχετικού Νομοσχεδίου και πότε επί τέλους θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο.

Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο αφορά τις Κοινοτικές Αρχές. Τις εκλογές για την ανάδειξη Κοινοτικών Αρχών. Όπως όλοι μας γνωρίζουμε, αυτές οι εκλογές επρόκειτο να διενεργηθούν τον Ιούνιο του 1983. Αναβλήθηκαν για το Νοέμβριο, αν δεν απατώμαι, του 1983, και πάλιν, με ένσταση βέβαια της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΑΚΕΛ—Αριστεράς, ορίστηκε ως ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών η 6η Μαΐου του 1984. Βρισκόμαστε και πάλιν στα μέσα Μαρτίου του 1984 και από ό,τι έχω υπόψη μου κατατέθηκαν δυο Νομοσχέδια που αφορούν τις Κοινοτικές Αρχές. Πότε θα συζητηθούν και θα εγκριθούν αυτά τα Νομοσχέδια για να διενεργηθούν, και πρέπει να διενεργηθούν, οι κοινοτικές εκλογές στις 6 Μαΐου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κύριοι Βουλευτές,

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Παπαϊωάννου έχει δίκαιο διότι όσον αφορά το Νομοσχέδιο το οποίο αφορά τους Δήμους είχε δοθεί η υπόσχεση ότι θα κατατίθετο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου. Δεν γνωρίζω ποιες είναι οι δυσκολίες που καθυστέρησαν την κατάθεση του Νομοσχεδίου αυτού μέχρι σήμερα. Εν πάση περιπτώσει, ξέρω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών εργάζεται πυρετωδώς για να ετοιμάσει το Νομοσχέδιο αυτό διότι δεν είναι πρόθεση της Κυβέρνησης, ούτε και είναι πρόθεση κανενός, να στερήσει τους δημότες της Κύπρου από το δικαίωμα να εκλέγουν τους Δημοτικούς τους άρχοντες.

Άλλωστε η εκλογή των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης από το λαό είναι η βάση της δημοκρατίας, είναι η βάση της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας η οποία επικρατεί στον τόπο μας. Περί αυτού δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία και θα εξετάσω τους λόγους οι οποίοι οδήγησαν στην καθυστέρηση αυτή και θα ζητήσω από την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει το Νομοσχέδιο όσο γίνεται πιο γρήγορα, ούτως ώστε να μελετηθεί και να γίνουν οι ανάλογες τροποποιήσεις από το Σώμα, να συζητηθεί σε έκταση και αφού πάρει την τελική του μορφή να γίνει Νόμος επί τη βάσει του οποίου θα διεξαχθούν οι δημοτικές εκλογές.

Ως προς το δεύτερο θέμα, δηλαδή εκείνο των Κοινοτικών Αρχών, υπάρχει καθορισμένη ημερομηνία από αυτό το Σώμα και είναι η 6η Μαΐου του 1984.

Υπάρχουν δυο Νομοσχέδια τα οποία είναι κατατεθειμένα στην Επιτροπή Εσωτερικών. Και καθώς με διαβεβαίωσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής, θα εξετασθούν μόλις επιστρέψει από την Αμερική την προσεχή εβδομάδα ούτως ώστε να μπορέσουμε εγκαίρως, στις 6 Μαΐου, να διεξαγάγουμε τις κοινοτικές εκλογές.

Είχε πιστεύω δίκαιο ο κ. Παπαϊωάννου να μας υπενθυμίσει τις δυο αυτές εκλογές αλλά πρέπει να πω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών και η Εκτελεστική Εξουσία έχουν υπόψη τους διαρκώς αυτά τα δυο θέματα τα οποία αφορούν την τοπική αυτοδιοίκηση και οι μεν κοινοτικές εκλογές θα γίνουν εν πάση περιπτώσει στις 6 Μαΐου του 1984, για δε τις Δημοτικές εκλογές θα κατατεθεί πολύ σύντομα το σχετικό Νομοσχέδιο. Θα εξετάσω το λόγο για τον οποίο πραγματικά καθυστερεί αυτές τις 15 μέρες και ίσως είμαι σε θέση να πληροφορήσω τη Βουλή σχετικά κατά την προσεχή συνεδρία.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ενώ όλοι συμφωνούμε με όσα έχουν λεχθεί, επειδή συχνά παρουσιάζεται, κύριε Πρόεδρε, το φαινόμενο θέματα σοβαρότατα να εγείρονται κατά τρόπο που δεν έχει θεσμοθετηθεί, νομίζω ότι θα ήταν ορθό να λεχθεί τούτο διότι διαφορετικά μπορεί να εγερθεί οποιοδήποτε θέμα με αυτό τον τρόπο και σ' αυτή την περίπτωση το θέμα είναι εν τάξει διότι υπάρχει μια ομοφωνία της Βουλής και επομένως δεν προκύπτει οποιαδήποτε συζήτηση, αλλά για άλλα θέματα είναι δυνατό η με αυτό τον τρόπο προβολή θεμάτων να δημιουργήσει σε ανύποπτο χρόνο θέμα συζήτησης.

Γι' αυτό εισηγούμαι ή η Βουλή να θεσμοθετήσει χρόνο παραπόνων των Βουλευτών κατά τον οποίο θα μπορούν να εκφράζονται αυτές οι απόψεις ή με οποιοδήποτε τρόπο θα πρέπει να υπάρχει κάποια προειδοποίηση, και δεν αναφέρομαι σ' αυτά τα θέματα. Όπως είπα, επειδή είμαι βέβαιος ότι αυτά τα θέματα εν πάση περιπτώσει τυγχάνουν της πλήρους εγκρίσεως όλων των Βουλευτών, θα υπάρχουν σωρεία τέτοιων θεμάτων και αναφέρω απλώς σαν παράδειγμα μια πρόταση Νόμου - όχι Νομοσχέδιο της Κυβέρνησης - το οποίο κατέθεσα προ δεκαπενταετίας και βρίσκεται στα χέρια της Επιτροπής Εσωτερικών, και οι εργατές των μεταλλείων περιμένουν να αποφασίσει η Βουλή από δεκαπενταετίας αν πρέπει να πληρωθούν ή όχι. Όταν κάμνομε λοιπόν παράπονο για την Εκτελεστική Εξουσία, ας δούμε και τις δικές μας τις ευθύνες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της ΕΔΕΚ, υπάρχουν στους Κανονισμούς όλες οι πρόνοιες που χρειάζονται για την εγγραφή και συζήτηση νέων θεμάτων. Αλλά όπως αντιλαμβάνομαι ο κ. Παπαϊωάννου δεν ενέγραψε κανένα νέο θέμα: απλώς έκαμε μια υπόμνηση μιας υποσχέσεως η οποία εδόθη - την οποία είχα δώσει εγώ - ότι η Εκτελεστική Εξουσία θα κατέθετε το Νομοσχέδιο για τις Δημοτικές εκλογές, το περί Δήμων Νομοσχέδιο, εντός του Φεβρουαρίου. Επίσης έκαμε απλώς μια υπόμνηση και για τα δύο άλλα υφιστάμενα Νομοσχέδια για τις εκλογές Χωρικών Αρχών για τις οποίες και έχει καθορισθεί ημερομηνία διεξαγωγής των. Δηλαδή δεν πρόκειται περί εγγραφής νέου θέματος και όταν ένας Βουλευτής ή ένας αρχηγός μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας θέλει να υπομνήσει ένα θέμα, δεν νομίζω ότι προβαίνει στην εγγραφή νέου θέματος.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να υποστηρίξω τα όσα έχετε πει, κ. Πρόεδρε, και να τονίσω ότι ευρίσκομαι απόλυτα εντός του θέματος διότι δεν πρότεινα την εγγραφή νέου θέματος. Αν επρόκειτο να εγγράψω θέμα θα το έπραττα μετά τη συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ, όταν θα καταρτιζετο η Ημερήσια Διάταξη. Όμως τώρα βρισκόμαστε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων. Και επειδή παρατήρησα ότι κατά την κατάθεση των σχετικών Νομοσχεδίων και Εγγράφων δεν υπήρχε κατάθεση του Νομοσχεδίου περί εκλογής Δημοτικών Αρχών, νομίζω ότι ήταν εντός των δικαιωμάτων μου να κάμω αυτή την παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα, πρόκειται περί μιας υπόμνησης, κύριοι Βουλευτές, ή οποία νομίζω ότι δεν ήταν αδικαιολόγητη.

Προχωρούμε λοιπόν στο Κεφάλαιο Γ - Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκο Χρίστου και ληφθείσα στις 25 Νοεμβρίου 1983.

«Οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά, Διερώνας, Επταγώνιας, Συκόπετρας, επανειλημμένα έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές και καταστροφή της παραγωγής τους από θεομηνίες. Αναφερόμαστε σε δυο πρόσφατες περιπτώσεις 1982 από παγετώνες και 1983 από χαλάζι. Αυτές οι ζημιές δεν καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α.

Νοούμενου δε ότι πρόκειται για μικροπαραγωγούς με περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες και οι καταστροφές που έχουν υποστεί τους δυσκολεύει να ανταποκριθούν στις ειλημμένες υποχρεώσεις τους και στα καθημερινά τους έξοδα, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο στα ακόλουθα:

1. Τι μέτρα παίρνει η Κυβέρνηση για την οικονομική ανακούφιση των πληγέντων;
2. Σε ποιες ενέργειες προβαίνει η Κυβέρνηση για να καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α. και οι ζημιές από το χαλάζι και τους παγετώνες;»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 25 Νοεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Εζεκία Παπαϊωάννου και Κυριάκου Χρίστου.

«Σχετικά με τις ζημιές που είχαν υποστεί οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά, Διερώνας, Επταγώνιας και Συκόπετρας σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Για ανακούφιση των πληγέντων εσπεριδοκαλλιεργητών (όπως και των λαχανοπαραγωγών και πατατοπαραγωγών) από ζημιές λόγω παγετού κατά το 1982, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε (Απόφ. αρ. 22.910 της 17.3.83) την παροχή δανείων ύστερα από πρόταση που υποβλήθηκε από το Υπουργείο αυτό.

Δικαιούχοι για τα δάνεια που ορίστηκαν σε £100 κατά σκάλα, με ανώτατο ποσό £500, ήταν όλοι οι πραγματικοί γεωργοί (εσπεριδοκαλλιεργητές) που έπαθαν ζημιά πάνω από 50% της αναμενόμενης παραγωγής.

Για τις ζημιές που έγιναν από χαλάζι σε φυτείες μανταρινιών στα χωριά Αρακαπάς, Διερώνα, Συκόπετρα και Επταγώνια και για την παροχή βοήθειας στους πληγέντες παραγωγούς, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δέχθηκε στις 16.11.83 αντιπροσωπεία των Αγροτικών Οργανώσεων ΕΚΑ και ΠΕΚ. Κατά τη σύσκεψη αυτή αποφασίσθηκε να γίνουν οι εκτιμήσεις των ζημιών και να καταβληθούν προσπάθειες για παροχή βοήθειας στους παραγωγούς.

Στις 24.1.84 δέχθηκα στο γραφείο μου αντιπροσωπεία μανταρινοπαραγωγών από τα χωριά Αρακαπάς και Διερώνα που τους συνόδευε ο αξιότιμος Βουλευτής κ. Εζ. Παπαϊωάννου. Στην αντιπροσωπεία αναφέρθηκε ότι οι εκτιμήσεις συμπληρώθηκαν από τον ΟΓΑ και ότι θα καταβάλλοντο προσπάθειες για την ανακούφιση των ζημιωθέντων. Την όλη κατάσταση και τα αιτήματα των πάραγωγών για παροχή βοήθειας, αναστολής των χρεών και κατασκευή κλειστού αγωγού από τον Ύδατοφράκτη Αρακαπά εκθέσαμε στο Υπουργείο Οικονομικών για μελέτη και διαβουλεύσεις μαζί μας για πρόωθηση του όλου θέματος.

Όσον αφορά το θέμα της ένταξης των εσπεριδοκαλλιεργητών στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης σας πληροφορώ ότι τούτο μελετάται τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης, με προοπτική όσο μπορεί σύντομης υλοποίησής της.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή αν μελετάται και πότε η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Κάτω Μύλος Λεμεσού.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης ιδιωτικών τηλεφώνων στο χωριό Κάτω Μύλος Λεμεσού, η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων πως η εγκατάσταση τηλεφώνων στον Κάτω Μύλο προγραμματίζεται ν' αρχίσει περί το τέλος του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Στο χωριό Δωρός η αρχαία εκκλησία του Αγίου Επιφανείου κινδυνεύει να καταρρεύσει.

Τα έξοδα προς επιδιόρθωση και συντήρηση της εκκλησίας είναι αδύνατο να δοθούν από τους κατοίκους ένεκα της κακής οικονομικής τους καταστάσεως.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν το Τμήμα Αρχαιοτήτων μελετά την προστασία της πιο πάνω εκκλησίας και πότε σκοπεύει να αρχίσει τις αναγκαίες εργασίες δεδομένου ότι η περαιτέρω καθυστέρηση θα είχε σαν αποτέλεσμα την καταστροφή του μόνου αξιόλογου στην περιοχή αρχαίου μνημείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η διαδικασία που ακολουθείται αναφορικά με τη διάθεση από την Κυβέρνηση πιστώσεων για σκοπούς συντήρησης αρχαίων μνημείων, καθορίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 4518 και ημερ. 4.3.1965.

Η πιο πάνω απόφαση δίδει την εξουσία στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών, να διαθέτει πιστώσεις για σκοπούς συντήρησης αρχαίων μνημείων με τον όρο ότι η συνεισφορά της Κυβέρνησης δε θα υπερβαίνει το ένα δεύτερο της ολικής δαπάνης.

2. Αναφορικά με την επισκευή του Ναού του Αγ. Επιφανείου στο χωριό Δωρός, το Τμήμα Αρχαιοτήτων είχε ετοιμάσει προϋπολογισμό δαπάνης, την οποία απέστειλε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή στις 16.2.1981. Η Εκκλησιαστική Επιτροπή δεν απέστειλε καμιά απάντηση, ο δε Έπαρχος Λεμεσού πληροφορήθηκε ότι η κοινότητα του Δωρού δε μπορούσε να διαθέσει το μισό της δαπάνης, για την επισκευή του Ναού.

Μετά από παράκληση της Εκκλησιαστικής Επιτροπής, ο Έφορος Αρχαίων Μνημείων και ο Αρχιεπιστάτης του Τμήματος Αρχαιοτήτων επισκέφθηκαν ξανά το Ναό και ετοίμασαν νέο προϋπολογισμό δαπάνης που στάληκε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή στις 7.12.1983. Στη σχετική επιστολή του, ο Διευθυντής Τμήματος Αρχαιοτήτων διευκρίνιζε ότι η επισκευή του Ναού θα γινόταν το 1985 αν η Εκκλησιαστική Επιτροπή συμφωνούσε να καταβάλει το ένα δεύτερο της δαπάνης. Με επιστολή της με ημερ. 10.1.1984, η Εκκλησιαστική Επιτροπή αποδέχθηκε τον πιο πάνω προϋπολογισμό δαπάνης που ετοιμάστηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων και συμφώνησε να καταβάλει το ένα δεύτερο του ολικού ποσού.

3. Ύστερα από την απάντηση της Εκκλησιαστικής Επιτροπής, το Τμήμα Αρχαιοτήτων έχει προγραμματίσει την επισκευή του Ναού του Αγ. Επιφανείου για το 1985 και για το σκοπό αυτό θα περιλάβει σχετική πρόταση για Κυβερνητική συνεισφορά ύψους £3,475 (1/2 της ολικής δαπάνης), στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Στο χωριό Νατά της Επαρχίας Πάφου δημιουργείται συχνά πρόβλημα στην προμήθεια νερού λόγω του ότι σπάζουν οι σωλήνες παροχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τι μέτρα προτίθεται να πάρει για τη σύντομη αντικατάσταση των σωλήνων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το χωριό Νατά υδροδοτείται τόσο από δική του γεώτρηση όσο και από το Σχέδιο Υδατοπρομήθειας Χαμηλών Χωριών Πάφου με το οποίο συνδέεται με σωληναγωγό από αμιαντοσωλήνες μήκους 2500 μέτρων.

Είναι γεγονός ότι κατά το παρελθόν ορισμένα σημεία του σωληναγωγού υπέστησαν ρωγμές οι οποίες προκλήθηκαν από την αστάθεια του εδάφους. Εντούτοις από τον Μάιο 1983 ότε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αντικατέστησε το φθαρέν τμήμα του σωληναγωγού με γαλβανιζέ σωλήνες κανένα πρόβλημα παρουσιάζεται στην υδατοπρομήθεια του χωριού.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τέλος φθάνομε στο Κεφάλαιο Δ στο οποίο συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων». Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Γιαννάκη Ομήρου.

΄Αν υπάρχουν έτοιμοι ομιλητές, παρακαλώ να κάμουν τις ομιλίες τους σήμερα για να τελειώσουμε αυτό το θέμα.

Ο κ. Τουλούρας.

Πόσοι άλλοι ομιλητές υπάρχουν επί του θέματος, παρακαλώ;

Εάν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα καλέσω τον κ. Ομήρου να κλείσει το θέμα μετά από την ομιλία του κ. Τουλούρα.

Ζ. ΤΟΥΛΟΥΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι συνάδελφοι,

Εύκολα διαπιστώνει κανείς από τις γραμμές της εισηγητικής ομιλίας ότι το πρόβλημα για τον εισηγητή δεν είναι στην πραγματικότητα η χρηματοδότηση, μικρή ή μεγάλη, του Κράτους προς την Π.Ε.Π., αλλά το πρόβλημα για τον εισηγητή και για το κόμμα στο οποίο ανήκει είναι αυτή η ίδια η Π.Ε.Π. Ακόμα πιο εύκολα διακρίνει κανείς το λόγο για τον οποίο η Π.Ε.Π. θεωρείται πρόβλημα από τον εισηγητή και από το κόμμα στο οποίο ανήκει. Ο λόγος είναι απλός και συγκεκριμένος. Είναι γιατί οι θέσεις της Π.Ε.Π. συμβαίνει να μη ταυτίζονται και να μη υποστηρίζουν τις θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ.

Αυτό και μόνο θεωρήθηκε δυστυχώς, αρκετή δικαιολογία από το συνάδελφο κ. Ομήρου για να στραφεί ενάντια στην Π.Ε.Π. με κατηγορίες τέτοιες που όσο καλόπιστα κι' αν αντικρουθούν τίποτε άλλο δεν αποτελούν παρά καθαρή ύβρη και βάνανυση προσβολή ενάντια στη μάζα του προσφυγικού κόσμου.

Μίλησε, συγκεκριμένα, ο εισηγητής για φυγομαχία. Και αναφερόταν στη μεγάλη πλειοψηφία του προσφυγικού κόσμου που εκφράζεται και εκπροσωπείται από την Π.Ε.Π. Για το τμήμα εκείνο του λαού μας που στα δύσκολα και ατέλειωτα αυτά χρόνια της προσφυγιάς σήκωσε το κύριο βάρος και κράτησε την πρώτη γραμμή του αγώνα. Που υπέφερε τα πάνδεινα, κακουχίες και στερήσεις, χωρίς να υποκύψει και χωρίς να γονατίσει. Που στάθηκε ρωμαλέα και υπερήφανα, παρά τα τόσα δεινά του, αντίθετο σε κάθε ιδέα και σε κάθε απόπειρα απαράδεκτης και ταπεινής συνθηκολόγησης.

Μίλησε, ακόμα, μεταξύ άλλων, ο εισηγητής για εκτροχιασμό και αποπροσανατολισμό. Για το τμήμα και πάλι εκείνο του λαού μας που για δέκα τώρα χρόνια φλέγεται από τον πόθο της επιστροφής. Που κρατεί αδιάκοπα τα μάτια και τη σκέψη καρφωμένη στη γη και στα χωριά του και ζει με την ελπίδα της επιστροφής.

Αμφισβήτησε ακόμα ο εισηγητής το δικαίωμα των προσφύγων για μια άνετη προσωρινότητα. Και υπαινίχθηκε μάλιστα ότι το αίτημα και η προσπάθεια αυτή για μια πιο ανθρώπινη διαβίωση μαρτυρεί, τάχα, την τάση του προσφυγικού κόσμου για βόλεμα και καλοπέραση σε βάρος του αγώνα της δικαίωσης και της επιστροφής.

Με χειρότερη ακόμα γλώσσα και διάθεση ενάντια στην Π.Ε.Π. και στη μάζα του προσφυγικού κόσμου μίλησε στη συνέχεια και ο συνάδελφος από το Συναγερμό κ. Σολωμής. Πιστός μάλιστα και εξοικιωμένος με τη γνωστή πια τακτική και μέθοδο του κόμματός του δεν έδειξε κανένα δισταγμό στην περιφρόνηση και τη διαστρέβλωση της αλήθειας, στη χρησιμοποίηση του μύθου και της συκοφαντίας.

Ζούμε, κύριοι συνάδελφοι, σε δημοκρατία. Κι' ελεύθερα, ο καθένας μας μπορεί να επιλέγει τις θέσεις του και να υποστηρίζει τις απόψεις του. Ήταν ελεύθεροι οι συνάδελφοι κ.κ. Σολωμής και Ομήρου να υποστηρίξουν τις θέσεις τους και να προβάλουν τις απόψεις τους. Να κρίνουν και να επικρίνουν ακόμα όσες από τις θέσεις της Π.Ε.Π. θεωρούν οι ίδιοι λανθασμένες. Οι προσβλητικοί όμως υπαινιγμοί, οι συκοφαντίες και οι υβρισίες ήταν εντελώς περιττές και αχρείαστες. Σε τίποτα δεν ωφελούν, ούτε τους ίδιους ούτε τα κόμματα στα οποία ανήκουν, ούτε τον τόπο για τον οποίο αγωνίζονται. Αντίθετα ζημιά προκαλούν και μόνο ζημιά. Και πολλή πικρία σ' ένα τμήμα του λαού μας που αδικοξεριζώθηκε και ξεσπιτώθηκε, από την ξένη βία και την ντόπια προδοσία. Και που σίγουρα αξίζει καλύτερης μεταχείρισης από την άδικη και συκοφαντική αυτή επίθεση.

Έντεχνα, βέβαια, αλλά χωρίς επιτυχία τόσο ο εισηγητής όσο και ο κ.

Σολωμής προσπάθησαν να συγκαλύψουν την κατ' ευθείαν αυτή και βάναιυση επίθεσή τους ενάντια στον προσφυγικό κόσμο. Χρησιμοποίησαν για το σκοπό αυτό το ανυπόστατο και παραπλανητικό επιχείρημα ότι δήθεν η Π.Ε.Π. δεν εκφράζει και δεν εκπροσωπεί τον προσφυγικό κόσμο, γιατί η ηγεσία της δεν εκλέγεται μέσα από έγκυρες και δημοκρατικές διαδικασίες. Το επιχείρημα αυτό απαντήθηκε ήδη σε έκταση και πολύ αποτελεσματικά από προηγούμενους ομιλητές. Απαντήθηκε όμως πολλές φορές και περισσότερο αποστομωτικά από τον ίδιο τον προσφυγικό κόσμο στα αντιπροσωπευτικά συνέδρια και στις μαζικές εκδηλώσεις του. Η αλήθεια είναι καλά γνωστή. Φαίνεται όμως ότι εκείνο που πραγματικά θα ήθελαν και θα επιθυμούσαν οι εχθροί και πολέμιοι της Π.Ε.Π. ήταν η δυνατότητα ώστε μια μικρή και κατευθυνόμενη μειοψηφία να επιβάλλει τη θέληση και τις απόψεις της στη μεγάλη και ελεύθερη πλειοψηφία του προσφυγικού κόσμου. Τέτοια όμως δυνατότητα και τέτοια μέθοδος δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρξει σε δημοκρατικές διαδικασίες.

Φαίνεται ακόμα ότι εκείνο που πραγματικά φοβούνται στην Π.Ε.Π., οι πολέμιοί της, είναι ακριβώς τις δημοκρατικές διαδικασίες και όχι την απουσία τους όπως υποκριτικά ισχυρίζονται. Οι πόρτες και οι διαδικασίες της Π.Ε.Π. ήταν και παραμένουν πάντα ορθάνοικτες για όλους. Όλοι είναι ευπρόσδεκτοι και εις όλα τα επίπεδα και το γνωρίζουν. Αρκεί να σέβονται και να δέχονται τις δημοκρατικές διαδικασίες. Αυτό είναι όρος απαράβατος γιατί οι πρόσφυγες έχουν εμπειρίες. Ξέρουν και θυμούνται πολύ καλά ότι βασική αιτία του ξεριζωμού τους και της σημερινής τραγωδίας του τόπου μας ήταν η φαεινή ιδέα και η πρόθεση μερικών να ανατρέψουν και να καταστρέψουν τη δημοκρατία σ' αυτό τον τόπο.

Αντί λοιπόν οι πολέμιοι της Π.Ε.Π. να υποκρίνονται και να προφαρίζονται έλλειψη δημοκρατικών διαδικασιών και αντί να απεργάζονται τη διάσπαση του προσφυγικού κόσμου με τη δημιουργία κομματικών προσφυγικών οργανώσεων, θα έπρεπε, αν ήθελαν να κάμουν σωστά το καθήκον τους απέναντι στον προσφυγικό κόσμο, να συστρατευθούν στην Π.Ε.Π., μέσα και κάτω από δημοκρατικές διαδικασίες σ' ένα αρραγές προσφυγικό μέτωπο για τη σωτηρία και τη δικαίωση του τόπου.

Η Π.Ε.Π. δεν είναι ασφαλώς ούτε ίδρυμα, ούτε σωματείο, ούτε άλλης φύσης νομικό πρόσωπο. Η Π.Ε.Π. είναι δημιούργημα της ανάγκης, το αυθόρμητο κίνημα ενός ολόκληρου λαού που ξεριζώθηκε και ξεσπιτώθηκε. Καλύπτει και αγκαλιάζει υπερχομματικά και ανεξάρτητα από ιδεολογική τοποθέτηση ολόκληρο τον προσφυγικό κόσμο με κοινό σημείο επαφής και ακατάλυτο δεσμό τον πόθο και την ανάγκη της επιστροφής και της δικαίωσης. Εκείνοι που την πολεμούν είναι καθαρά όσοι όντες μικρή μειοψηφία επιθυμούσαν εσθιελικά να επιβάλλουν τις απόψεις και τη γραμμή στη μεγάλη πλειοψηφία. Όσοι την ήθελαν πρόσφορο έδαφος για κομματική εκμετάλλευση και όσοι ακόμα αισθάνονται ένοχοι για τον ξεριζωμό και την τραγωδία του προσφυγικού κόσμου.

Όσο για την οικονομική βοήθεια του Κράτους, την οποία με πολλή ευκολία και ασέβεια προς την αλήθεια έχει υπέρμετρα διογκώσει ο συνάδελφος κ. Σολωμής, εμείς λέμε ότι η βοήθεια αυτή ήταν ελάχιστο χρέος του Κράτους προς τον προσφυγικό κόσμο και την εξυπηρέτηση των προβλημάτων του.

Για τον έλεγχο της γνωρίζει σίγουρα ο συνάδελφος ότι το Κράτος που την παρέχει έχει και διαθέτει τα αρμόδια όργανα για να την ελέγχει.

Όσο για τους υπαινιγμούς του κ. Σολωμή ενάντια στο ΔΗ.ΚΟ, θα ήθελα να

υπενθυμισώ κάτι που θα έπρεπε να γνωρίζει ο κ. Σολωμής. Το ΔΗ.ΚΟ συγκροτείται και αποτελείται από τις δυνάμεις εκείνες του λαού μας που όχι μόνο δεν έχουν καμιά ευθύνη για τον ξεριζωμό και την προσφυγιά, αλλά αντίθετα έκαμαν ότι ήταν δυνατό μαζί με άλλες βέβαια δυνάμεις, για να αποτραπεί αυτή η καταστροφή και η τραγωδία. Σήμερα, με γνήσιο πατριωτισμό, με σύνεση και αποφασιστικότητα βρίσκονται στην πρωτοπορία για τη δικαίωση και την επιστροφή των προσφύγων.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι,

Παρά τα όσα ισχυρίστηκαν οι συνάδελφοι κ.κ. Σολωμής και Ομήρου και άλλοι ακόμα πολέμιοι της Π.Ε.Π., στην πραγματικότητα ο προσφυγικός κόσμος σ' όλα αυτά τα χρόνια έπραξε σωστά και στο ακέραιο το καθήκον του. Η Π.Ε.Π. στην πράξη και με τα έργα της κέρδισε ήδη αμετάκλητα την εκτίμηση και την ολόψυχη υποστήριξη της μάζας του προσφυγικού κόσμου. Αυτός ο τόπος και ο αγώνας αυτού του τόπου πολλά οφείλουν στην πολύπλευρη και συνετή δράση της Π.Ε.Π. Είμαι απόλυτα πεπεισμένος ότι η Π.Ε.Π. και ολόκληρος ο προσφυγικός κόσμος έχουν καθαρή επίγνωση και βαθειά συνείδηση του ρόλου και του χρέους τους. Αγωνίζονται και θα συνεχίσουν να κάμνουν σωστά και στο ακέραιο το καθήκον τους δίπλα από την υπεύθυνη Κυβέρνηση μέχρι τη δικαίωση και την επιστροφή. Θα συνεχίσουν να αγωνίζονται για μια Κύπρο ελεύθερη και ενωμένη, κοινή και ειρηνική πατρίδα για όλους τους κατοίκους της ανεξάρτητα από φυλή και θρησκεία.

Για τη σωτηρία όμως αυτού του τόπου χρειάζεται σίγουρα μεταξύ του λαού μας περισσότερη αλληλοκατανόηση και περισσότερος αλληλοσεβασμός. Πολλά υπέφερε ήδη αυτός ο τόπος από άκρατους φανατισμούς, εγωισμούς, προκαταλήψεις και μισαλλοδοξίες. Είναι καιρός, αν δεν είναι ήδη πολύ αργά, όλα αυτά να αντικατασταθούν από κάποιες απαραίτητες αρετές. Είναι καιρός να αντιληφθούμε όλοι μας ότι δεν προσφέρονται τα πάντα για κομματικά οφέλη και κομματική εκμετάλλευση. Για χάρη φυσικά του αγώνα, για χάρη της σωτηρίας της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές,

Προτού καλέσω τον κ. Ομήρου να κλείσει το θέμα, θα ήθελα να σας αναφέρω ότι ευρίσκονται αυτή τη στιγμή στην αίθυσά μας τα Μέλη της Επιτροπής Φιλίας «Γαλλία-Κύπρος» της Γαλλικής Γερουσίας, Γερουσιαστές κύριοι:

Jean Beranger (χειροκροτήματα)

Andrè Rouvière (χειροκροτήματα)

Serge Boucheny (χειροκροτήματα)

και

Jean Puech (χειροκροτήματα)

Οι Γάλλοι Γερουσιαστές που εκτελούν επίσκεψη στην Κύπρο ύστερα από πρόσκληση αυτού του Σώματος, συνοδεύονται από το Γραμματέα της Γαλλικής Γερουσίας κ. Jean Marc Virieux.

(χειροκροτήματα)

Είναι όλοι καλοί φίλοι της Κύπρου και τους ευχαριστώ για τις προσπάθειες που καταβάλλουν σε όλους τους τομείς για την πρόωθηση του κυπριακού προβλήματος.

Και εφόσον δεν έχουμε άλλους ομιλητές για το θέμα το οποίο έχει εγγράψει ο κ. Ομήρου, θα καλέσω τον κ. Ομήρου να κλείσει το θέμα.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ο κ. Τουλούρας έκαμε μια φιλότιμη προσπάθεια να υπερασπίσει μια χαμένη υπόθεση. Αλλά πρέπει να πούμε ότι κανένα επιχείρημα δεν μας πρόβαλε και καμιά απάντηση δεν έδωσε στα συγκεκριμένα ερωτήματα τα οποία είχα θέσει στη διάρκεια της εισηγητικής μου ομιλίας. Ερωτήματα πραγματικά, συγκεκριμένα, καθαρά, καυτά. Μας είπε ότι οι θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ δεν υποστηρίζονται από την ηγεσία της Π.Ε.Π. και είναι γι' αυτό που έχουμε παράπονο και είναι γι' αυτό που γράψαμε αυτό το θέμα και το συζητούμε στη Βουλή. Δηλαδή, θέλει να μας πει ότι υποστηρίζει η Π.Ε.Π. κάποιες άλλες συγκεκριμένες κομματικές απόψεις και άρα βγαίνει το συμπέρασμα ότι η Π.Ε.Π., η ηγεσία της Π.Ε.Π., είναι πραγματικά ένα κομματικό υποκατάστημα, ένα κομματικό πρακτορείο το οποίο βρίσκεται σε μια αντιδικία με απόψεις άλλων Κομμάτων.

Ο κ. Τουλούρας μίλησε για ύβρεις. Μου φαίνεται ότι είναι ο ίδιος που απευθύνει ύβρεις όταν μας λέει ότι όποιος ασκεί κριτική στην ηγεσία της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων βρίζει τους πρόσφυγες. Αυτή είναι πραγματικά μια εντελώς παράλογη λογική την οποία δεν μπορούμε να παρακολουθήσουμε.

Ο κ. Τουλούρας απέφυγε να μας πει στην ομιλία του, δέχεται, ναι ή όχι, εκλογές, κατοχυρωμένες εκλογές, κατοχυρωμένες διαδικασίες για την εκλογή των οργάνων και της ηγεσίας της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων; Αυτό είναι ένα συγκεκριμένο ερώτημα στο οποίο απέφυγε να μας δώσει οποιαδήποτε απάντηση. Απλώς νεφελώδιστα μας είπε ότι γίνονται εκλογές. Μα, το θέμα αυτό είναι. Ποιες εκλογές γίνονται; Οι συνελεύσεις οι οποίες ούτε καν γνωστοποιούνται στις περισσότερες περιπτώσεις;

Μίλησε για κατευθυνόμενες μειοψηφίες, ή κατευθυνόμενη μειοψηφία. Αλλά κατευθυνόμενη είναι πραγματικά η ηγεσία της Π.Ε.Π. Αυτό έχει αποδείξει η μέχρι τώρα δράση και πολιτική της γραμμής. Επανελημμένα έχουμε παρακολουθήσει αυτή την πολιτική, να ακολουθεί ανακοινώσεις συγκεκριμένου ή συγκεκριμένων κομμάτων, υποστηρίζοντας μια τέτοια πολιτική. Έτσι λοιπόν, πράγματι κατευθυνόμενη είναι η ηγεσία της Π.Ε.Π. που έχει γίνει κομματικό υποκατάστημα στου οποίου τη βιτρίνα παρουσιάζεται βέβαια και ο κ. Τουλούρας για ευνόητους λόγους.

Μας μίλησε επίσης για ορθάνοικτες πόρτες. Δεν έχουμε αντιληφθεί καλά τη σημασία αυτής της φράσης, αυτών των λέξεων που μας ανέφερε ο κ. Τουλούρας. Αν ορθάνοικτες πόρτες είναι οι σημερινές κλειστές αντιδημοκρατικές διαδικασίες σε ό,τι αφορά την εκλογή της ηγεσίας και των διαφόρων οργάνων της Π.Ε.Π., θα διαφανήσουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν εισηγούμουν την εγγραφή αυτού του θέματος είχα ασφαλώς σαν σκοπό να ασκήσω κριτική απ' αυτό το Βήμα στις αντιδημοκρατικές διαδικασίες στη βάση των οποίων λειτουργεί η Π.Ε.Π. και παράλληλα να υποδείξω ότι δεν είναι δυνατό μια τέτοια οργάνωση της οποίας η ηγεσία δεν προέρχεται μέσα από αδιάβλητες δημοκρατικές διαδικασίες να χρηματοδοτείται επίσημα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς.

Τι απόδειξε η συζήτηση του θέματος; 'Ότι πραγματικά δεν υπάρχει καμιά κατοχύρωση της εφαρμογής δημοκρατικών διαδικασιών στην εκλογή της ηγεσίας της Π.Ε.Π.

'Ότι δεν κατοχυρώνεται το δικαίωμα όλων των προσφύγων να ψηφίσουν και να ψηφιστούν στην οργάνωση που υποτίθεται ότι τους εκπροσωπεί.

'Ότι ούτε εκλογικά βιβλιάρια χρησιμοποιούνται, ούτε εκλογικοί κατάλογοι. Κι' ότι σε κάποιες συνελεύσεις που δεν διευκρινίστηκε αν και πώς κοινοποιούνται εκλέγονται κάποιιοι που «βαφτίζονται» αντιπρόσωποι και ψηφίζουν ηγεσία σ' ένα συνέδριο που θεωρείται ότι εκπροσωπεί το σύνολο των προσφύγων.

Με λίγα λόγια έγινε φανερό από τη συζήτηση ότι κανένας στοιχειώδης δημοκρατικός κανόνας δεν τηρείται στην υποτιθέμενη αυτή εκλογική διαδικασία που χωρίς αμφιβολία είναι αντιδημοκρατική και συνεπώς διαβλητή.

Το παραπέρα συμπέρασμα είναι ότι εφόσο δεν τηρούνται οι αναγκαίοι κανόνες μιας άμεσης καθολικής και μυστικής ψηφοφορίας, η τακτική της Κυβέρνησης να χρηματοδοτεί με δεκάδες χιλιάδες λίρες την Π.Ε.Π. είναι απαράδεκτη, σκανδαλώδης και προκλητική. Γιατί πραγματικά, αν χωρίς κανένα έλεγχο, χωρίς καμιά θεσμοθετημένη διαδικασία κάποιιοι παρουσιάζονται σαν εκπρόσωποι ή ηγεσίες για να εισπράττουν χρήματα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς που θα οδηγηθούμε; Σε ασυδοσία ασφαλώς που δεν αποτελεί χαρακτηριστικό μιας ευνομούμενης πολιτείας.

Αλλά υπάρχει και κάτι χειρότερο. Έχει αποδειχθεί στη συζήτηση, ιδιαίτερα από την οργισμένη αντίδραση του κ. Φάντη και τη χωρίς κανένα ουσιαστικό επιχείρημα ομιλία του, ότι πράγματι η ηγεσία της Π.Ε.Π. κατασκευάζεται σε κομματικά παρασκήνια. Καθοδηγείται η ηγεσία της Π.Ε.Π., ρυμουλκείται και κηδεμονεύεται. Είναι ετερόφωτη και δεν έχει δική της φωνή. Υπηρετεί συγκεκριμένες κομματικές σκοπιμότητες και σίγουρα δεν εκφράζει το σύνολο του προσφυγικού κόσμου. Μετατράπηκε η Π.Ε.Π. σε κομματικό πρακτορείο και μ' αυτό τον τρόπο έχασε την καθολική αναγνώριση, το κύρος και την αναγκαία πιστευτότητα που θάπρεπε να χαρακτηρίζει μια παγκύπρια προσφυγική οργάνωση.

Οι τοποθετήσεις του κ. Φάντη υπήρξαν αρκετά αποκαλυπτικές. Ο κ. Φάντης πέρα από τα υβριστικά επίθετα με τα οποία φρόντισε να διαθίσει την ομιλία του για να υποκαταστήσει την ανεπάρκεια των επιχειρημάτων του, δήλωσε απ' αυτό το βήμα ότι ο ίδιος και το κόμμα του δεν δέχονται την καθολική άμεση και μυστική ψηφοφορία στην ανάδειξη των διαφόρων οργάνων και της ηγεσίας της Π.Ε.Π. γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν, όπως μας είπε, «περιττή γραφειοκρατία, μια άχρηστη και αδικαιολόγητη διαδικασία που μόνο ταλαιπωρία θα δημιουργήσει στον προσφυγικό κόσμο».

Είναι πραγματικά πέρα από αποκαλυπτική για την αντίληψη του κ. Φάντη σ' ότι αφορά τις εκλογικές διαδικασίες και εκπληκτική αυτή η νοοτροπία.

Γιατί είναι φανερό ότι και για τις οποιεσδήποτε άλλες εκλογές, όπως για παράδειγμα τις προεδρικές και τις βουλευτικές, ο κ. Φάντης αν μπορούσε θα εισηγείτο την εφαρμογή της μη γραφειοκρατικής και χωρίς ταλαιπωρίες διαδικασίας των συνελεύσεων όπου το κόμμα του θα μπορούσε εύκολα να εξασφαλίζει το μονόλογο και τη μονοπωλιακή εκπροσώπηση.

Αλλά οι φτηνές δικαιολογίες του κ. Φάντη είναι κάτι άλλο που προσπαθούν να κρύψουν. Το φόβο του ότι με την κατοχύρωση των δημοκρατικών διαδικασιών σ' όλα τα επίπεδα στην ηγεσία της Π.Ε.Π. με το δημοκρατικό σύστημα της

αναλογικής, θα υπάρξει μια άλλη κατάσταση πραγμάτων. Θα σπάσει ο μονόλογος, η κηδεμόνευση και η καθοδήγηση. Θα ακουστούν και άλλες φωνές. Θα υπάρξει διάλογος και συζήτηση, πράγματα που για τον κ. Φάντη δεν φαίνεται να είναι τόσο αρεστά.

Μ' αυτό τον τρόπο θα τερματιστεί η πολιτική του ρουσφετιού και της κατ' αποκλειστικότητα παροχής υπηρεσιών. Σε μια τέτοια περίπτωση οι προσφυγικοί συνοικισμοί δεν θα είναι χώροι πολιτικού ελέγχου μέσω της παροχής ή μη των ωφελημάτων και των δικαιωμάτων των προσφύγων. Τα καφενεία στους συνοικισμούς και τα Τ/Κ χωριά δεν θα δίνονται μόνο στους ημετέρους που ορίζει η Π.Ε.Π. και έτσι ίσως στις διάφορες εκλογές θα είναι χώροι πολιτικών συγκεντρώσεων και διαλόγου για όλες τις πολιτικές δυνάμεις.

Υπάρχει λοιπόν ο κίνδυνος μιας αλλαγής που ο κ. Φάντης δεν βλέπει με καλό μάτι. Γι' αυτό προτιμά την τωρινή σίγουρη διαδικασία χωρίς γραφειοκρατία και χωρίς ταλαιπωρία.

Όμως πέρα από τις λεκτικές συσκοτίσεις, τους χαρακτηρισμούς και τους αφορισμούς του κ. Φάντη με τους οποίους ειλικρινά δε νομίζω πως αξίζει ν' ασχοληθεί κάποιος, έγινε αναφορά και στην πολιτική τοποθέτηση της ηγεσίας της Π.Ε.Π. αναφορικά με το εθνικό μας θέμα. Μας παρουσίασε την ηγεσία της Π.Ε.Π. να πρωτοστατεί στον αγώνα για λευτεριά και επιστροφή. Ωστόσο η αλήθεια είναι πολύ διαφορετική. Όχι γιατί τα αισθήματα του προσφυγικού κόσμου δεν είναι τα σωστά αλλά γιατί η ετερόφωτη και κηδεμονευόμενη ηγεσία της Π.Ε.Π. εξέφρασε σε κάθε περίπτωση τις θέσεις και τις απόψεις τις κατασκευασμένες σε κομματικά παρασκήνια που στόχευαν όχι στην αγωνιστική ενδυνάμωση των αισθημάτων των προσφύγων και του λαού μας αλλά στον παροπλισμό τους.

Γιατί η ηγεσία της Π.Ε.Π. σε κάθε περίπτωση προσπάθησε να δημιουργήσει κατ' επιταγή κλίμα εφησυχασμού, αδράνειας και ηττοπάθειας. Αρνήθηκε να τοποθετηθεί σε επανειλημμένες περιπτώσεις υπέρ της επιστροφής όλων των προσφύγων στα σπίτια τους. Με μασημένα λόγια υποβίβασε σε πολλές περιπτώσεις τον αγώνα για επιστροφή σε προσπάθεια συνταγματικών διευθετήσεων. Συνέργησε στο να χλευαστεί η ανάγκη για αμυντική προετοιμασία. Θεοποίησε τη διαδικασία των διακοινοτικών συνομιλιών ακόμα κι' όταν αυτές γινόταν φανερό ότι αποτελούσαν ένα τράβηγμα στο χρόνο και μια διαδικασία που χρησιμοποιούσαν οι Τούρκοι για να νομιμοποιήσουν και μονιμοποιήσουν την κατοχή. Δημιουργούσε χίμαιρες και ψευδαισθήσεις στους πρόσφυγες και στο λαό ότι ήταν δυνατό με δήθεν καλή θέληση να εξευμενισθεί ο κατακτητής και ν' ανοίξει ο δρόμος για λύση του προβλήματος. Η ηγεσία της Π.Ε.Π. επαναλαμβάνοντας την ηχώ των κομματικών της προϊσταμένων επανέλαβε σε κάθε περίπτωση μια πολιτική που στόχευε και στοχεύει στον αποπροσανατολισμό, την καλλιέργεια ψεύτικων ελπίδων, μια πολιτική που απότυχε, χρεωκόπησε και μας οδήγησε σε οδυνηρό αδιέξοδο και κινδύνους

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν θα μπω σε μια πλήρη ανάλυση για την πιο πάνω πολιτική γραμμή της ηγεσίας της Π.Ε.Π. με κίνδυνο να ξεφύγω από το θέμα.

Η ουσία του θέματος όπως φάνηκε από τη συζήτηση είναι μια. Ο προσφυγικός κόσμος που έχει υποστεί και υφίσταται τις πιο δραματικές συνέπειες από την προδοσία και το έγκλημα του 1974 και θέλει και μπορεί να διαδραματίσει μέσα

στα πλαίσια μιας σωστής οργάνωσης ένα πιο σημαντικό ρόλο στον αγώνα του λαού μας για λευτεριά και δικαίωση. Αυτό που άμεσα επιβάλλεται να γίνει είναι η αποκατάσταση των δημοκρατικών λειτουργιών μέσα από μια θεσμοθετημένη διαδικασία σ' όλα τα επίπεδα της Π.Ε.Π. Μια άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία με βάση τους εκλογικούς καταλόγους και με τη χρήση εκλογικών βιβλιαρίων με το σύστημα της αναλογικής εκπροσώπησης είναι αναγκαία για να αποκτήσει κύρος, αντιπροσωπευτικότητα και πιστευτότητα η ηγεσία της Π.Ε.Π. για να εκφράζει πραγματικά την ολότητα του προσφυγικού κόσμου. Για να εκφράζει πραγματικά την αγωνία, τους προβληματισμούς και τις ανησυχίες του. Για να πάψει η κάθε μορφής ρουσφετολογία και ημετεροκρατία. Για να τερματιστεί η μονοπώληση, η κηδεμονία και η κομματική εκμετάλλευση. Κανένας δεν δικαιούται να υποτιμά και να κηδεμονεύει ένα περήφανο κόσμο που μέσα από τα τσαντήρια της προσφυγιάς βόδισε και βαδίζει ένα εθνικό γολγοθά. Καμιά φτηνή δικαιολογία για γραφειοκρατία και ταλαιπωρία δεν θα πρέπει να εμποδίσει μια επιβαλλόμενη δημοκρατική εξέλιξη στο χώρο της Π.Ε.Π. Η Κυβέρνηση έχει χρέος να πραγματώσει μια τέτοια εξέλιξη κι' ωστόσο αυτό γίνεται καμιά χρηματοδότηση δεν είναι θεμιτή και επιτρεπτή.

Σ' αυτές τις κρίσιμες για τον τόπο και το λαό ώρες, σ' αυτές τις ώρες που η επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού βρίσκεται σε άμεση δοκιμασία, καμιά δικαιολογία και κανένα μικροκομματικό συμφέρον δε μπορεί να στέκεται μπροστά στο συμφέρον της πατρίδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με την ομιλία του κ. Ομήρου η οποία ήταν μέσα στα χρονικά πλαίσια τα οποία έχουν συμφωνηθεί, τελειώνει το θέμα το οποίο έχει εγγράψει ο ίδιος ως προς την προσφυγική οργάνωση Π.Ε.Π. Οι απόψεις που έχουν εκτεθεί θα διαβιβασθούν προς την Κυβέρνηση και θα μελετηθούν για τα περαιτέρω.

Στην επόμενη συνεδρία του Σώματος θα πρέπει οι κύριοι Βουλευτές να ετοιμαστούν για τα επόμενα θέματα που ευρίσκονται εγγεγραμμένα στην ημερήσια διάταξη, που είναι τρεις εκθέσεις των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για τα θέματα που αναφέρονται στη σελίδα 2 της σημερινής ημερήσιας διάταξης, ούτως ώστε να αρχίσουμε τη συζήτηση των θεμάτων αυτών στην προσεχή συνεδρία του Σώματος. Εάν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε παρακαλώ...

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Δεν πρόκειται για ένσταση, κ. Πρόεδρε, δεν υπάρχει ένσταση. Όμως θα ήθελα να ξέρω κατά πόσο θα παίρνουμε ένα-ένα αυτά τα τρία θέματα, τις τρεις μάλλον εκθέσεις που υπάρχουν στο Κεφάλαιο Δ', να κλείουμε με το κάθε ένα χωριστά και να προχωρούμε στο επόμενο, ή κατά πόσο θα ανοίξουμε τη συζήτηση και των τριών θεμάτων διά μιας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαϊωάννου, με συγχωρείτε, γιατί ήταν δικό μου φραστικό λάθος. Πρέπει να ακολουθήσουμε την τακτική που ακολουθείτο ως τώρα, δηλαδή ν' αρχίζουμε με ένα θέμα, να το τελειώνουμε και να μπαίνουμε στο δεύτερο. Επειδή όμως πιστεύω ότι αυτά τα θέματα έχουν συζητηθεί ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και έχουν εκφραστεί όλες οι απόψεις, θα είναι σύντομες οι

συζητήσεις, ούτως ώστε να μπορέσουμε στην προσεχή συνεδρία να διεξέλθουμε και τα τρία θέματα το οποία υπάρχουν, το ένα κατόπιν του άλλου. Αν όμως δεν το κατορθώσουμε, βεβαίως θα διατεθεί για το κάθε θέμα όσος χρόνος χρειάζεται ούτως ώστε να γίνει η συζήτηση που πρέπει να γίνει, γιατί τα θέματα αυτά είναι και ενδιαφέροντα και πολύ φλέγοντα.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, είναι μια διευκρίνιση που πρέπει να γίνει προς όλες τις πλευρές της Βουλής. Το ερώτημα το οποίο θα ήθελα να θέσω ενώπιόν σας είναι το εξής:

Θα λαμβάνεται μήπως υπόψη ο χρόνος κατά τον οποίο ενεγράφη ένα θέμα από Βουλευτή προς παραπομπή στην αρμόδια Επιτροπή ή ο χρόνος της αποστολής της εκθέσεως της αρμόδιας Επιτροπής προς το Σώμα; Διότι θα αντιλαμβάνεστε, όπως και οι υπόλοιποι συνάδελφοι, ότι η επικαιρότητα ενός θέματος έχει άμεση σχέση με το χρόνο κατά τον οποίο εγγράφεται αυτό το θέμα και επειδή παρατηρούνται, δικαιολογημένα έστω, καθυστερήσεις στην επεξεργασία των διαφόρων θεμάτων από τις Επιτροπές, ακριβώς θα ήθελα αυτό να διευκρινιστεί, κατά πόσο θα λαμβάνεται υπόψη η προτεραιότητα σε σχέση με το χρόνο που ενεγράφη ένα θέμα, ή με το χρόνο που ετοιμάστηκε η έκθεση από την Επιτροπή και παραπέμφθηκε προς το Σώμα. Γιατί όπως είναι κατά σειρά στην ημερήσια διάταξη, και θα είναι και στο μέλλον τα διάφορα θέματα, μετά την αποπεράτωση της σχετικής επεξεργασίας τους από τις Επιτροπές, θα υπάρχει μόνιμα αυτό το πρόβλημα και θα πρέπει να αποφασίσει η Βουλή ποια χρονική προτεραιότητα θα πρέπει να δίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, κ. Σολωμή, αντιλαμβάνομαι την εισήγησή σας. Τα θέματα πρέπει να συζητούνται κατά σειρά εγγραφής των και όσο το δυνατό πιο γρήγορα, γιατί όταν περάσει πολύς καιρός χάνουν την επικαιρότητά τους και αυτό είναι πολύ ορθό. Εάν όμως ένα θέμα έχει εγγραφεί και παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή και η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν είναι έτοιμη, διότι το θέμα για παράδειγμα είναι πολύ συζητήσιμο και διεξάγονται πάνω σ' αυτό πολλές συζητήσεις, εν τω μεταξύ δε μια άλλη Επιτροπή έχει ετοιμάσει το θέμα της και είναι ενώπιον του Σώματος, θα ήταν πρακτικώς αδύνατο, δηλαδή θα μπλοκάρουμε την εργασία του Σώματος αυτού αν περιμέναμε να έρθει το θέμα το οποίο ενεγράφη προηγουμένως και παραμερίσουμε το θέμα το οποίο είναι ήδη έτοιμο. Γι' αυτό το λόγο, για λόγους πρακτικούς, συζητούνται τα θέματα εκείνα των οποίων οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές έχουν ετοιμάσει τις εκθέσεις. Αν βεβαίως οι εκθέσεις αυτές είναι κατατεθειμένες κατά σειρά εγγραφής των διαφόρων θεμάτων θα είναι πολύ επιθυμητό. Αν όμως δεν είναι δυνατό αυτό, για πρακτικούς λόγους δεν νομίζω ότι πρέπει να μπλοκάρουμε το έργο αυτού του Σώματος για να περιμένουμε τη σειρά της εγγραφής.

Ο κ. Σολωμής

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με συγχωρείτε, κ. Πρόεδρε, ίσως δεν έχω γίνει πλήρως αντιληπτός. Δεν εννοώ να μπλοκάρουμε κι' ούτε να καθυστερήσουμε τις εργασίες του Σώματος, αλλά αυτή τη στιγμή μιλώ συγκεκριμένα. Έχουμε ενώπιόν μας τρία θέματα της ημερήσιας διάταξης. Μήπως θα πρέπει να εξετάσουμε την ημερομηνία εγγραφής

του καθ' ενός από αυτά τα θέματα, αφού ήδη υπάρχουν οι εκθέσεις ενώπιον του Σώματος; Δεν εισηγούμαι ότι θα πρέπει να καθυστερούν σύμφωνα με τη χρονολογία της εγγραφής τους. Αλλά αφού υπάρχουν εκθέσεις πέραν της μιας και έχει την ευχέρεια της εκλογής το Σώμα, αν βεβαίως συμφωνείτε... αν θα θέλατε να το δείτε με τους αρχηγούς των Κομμάτων αυτό... διότι όπως τονίσατε πολύ ορθά, πέραν της αρχικής μου εισηγήσεως, έχει σημασία μεγάλη ο χρόνος κατά τον οποίο συζητούμε ένα θέμα, και αν έστω προηγήθηκε η έκθεση μιας Επιτροπής για θέμα το οποίο είναι μεταγενέστερο άλλου, μήπως αφού είναι ενώπιον του Σώματος, δυο, τρεις ή και τέσσερις εκθέσεις, είναι ορθό να συζητούνται χρονικά οι προηγούμενες; Αυτό είναι το συγκεκριμένο ερώτημα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως υπάρχει η λύση δεδομένου ότι η ημερήσια διάταξη τίθεται ενώπιον του Σώματος προς έγκριση κάθε φορά. Το ορθό είναι, αν είναι όλες οι εκθέσεις έτοιμες, ταυτόχρονα, να παίρνουν τη σειρά εγγραφής του θέματος. Αυτή είναι μια ορθή διαδικασία και πιστεύω ότι δεν υπάρχει δυσχέρεια να γίνει αποδεκτή. Αν όμως οποιοδήποτε Μέλος, οποιαδήποτε πλευρά της Βουλής αισθάνεται ότι υπάρχει ένα θέμα το οποίο πρέπει να προηγηθεί, όταν ο Πρόεδρος ανακοινώσει την ημερήσια διάταξη δικαιούται να κάμει αυτή την εισήγηση και αν το Σώμα την αποδεχθεί τότε βέβαια μπορεί να γίνει η αλλαγή στη σειρά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν τρεις εκθέσεις οι οποίες θεωρήθηκαν ως αναγνωσθείσες εδώ στο Σώμα της Βουλής. Υπάρχει σειρά και είναι γραμμένες στην ημερήσια διάταξη με τη σειρά. Επομένως δεν υπάρχει λογος συζητήσεως αυτή τη στιγμή που είναι καταχωρημένα με τη σειρά τα θέματα που θα συζητηθούν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, αυτή η εισήγηση την οποία έκαμε ο κ. Σολωμής είναι αυτή η τακτική η οποία ακολουθείται. Δηλαδή εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη οι εκθέσεις που αφορούν τα παλαιότερα ενώπιον του Σώματος θέματα και μόνο σε περίπτωση που αυτό είναι πρακτικώς αδύνατο γίνεται κάτι διαφορετικό. Όπως αντιλαμβάνομαι, αυτές οι εκθέσεις έχουν αναγνωσθεί, αυτή η ημερήσια διάταξη έχει εγκριθεί ήδη και νομίζω ότι θα ήταν άσκοπο αυτή τη στιγμή να αλλάξουμε τη σειρά της ημερήσιας διάταξης. Γι' αυτό το λόγο, εισηγούμαι να συνεχίσουμε με τη σειρά που είναι καταχωρημένες οι εκθέσεις στην ημερήσια διάταξη και καλώ τους έντιμους Βουλευτές οι οποίοι ενδιαφέρονται για τα θέματα αυτά να είναι έτοιμοι ούτως ώστε να αρχίσουμε τη συζήτησή μας την ερχόμενη Πέμπτη με προοπτική να τελειώσουμε, αν είναι δυνατό, μέσα στο χρονικό διάστημα που διαθέτουμε την ερχόμενη Πέμπτη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Και τα τρία θέματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπαμε το ένα μετά το άλλο. Αν έχουμε καιρό να τα συζητήσουμε και τα τρία, και τα τρία, γιατί όχι.

Λοιπόν, η επόμενη συνεδρία του Σώματος, κύριοι Βουλευτές, ορίζεται για τις 22 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.
- 4) Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984.
- 8) Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:-
 - α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΕ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και
 - β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνικής Κοινότητας».
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξεως 5.34 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

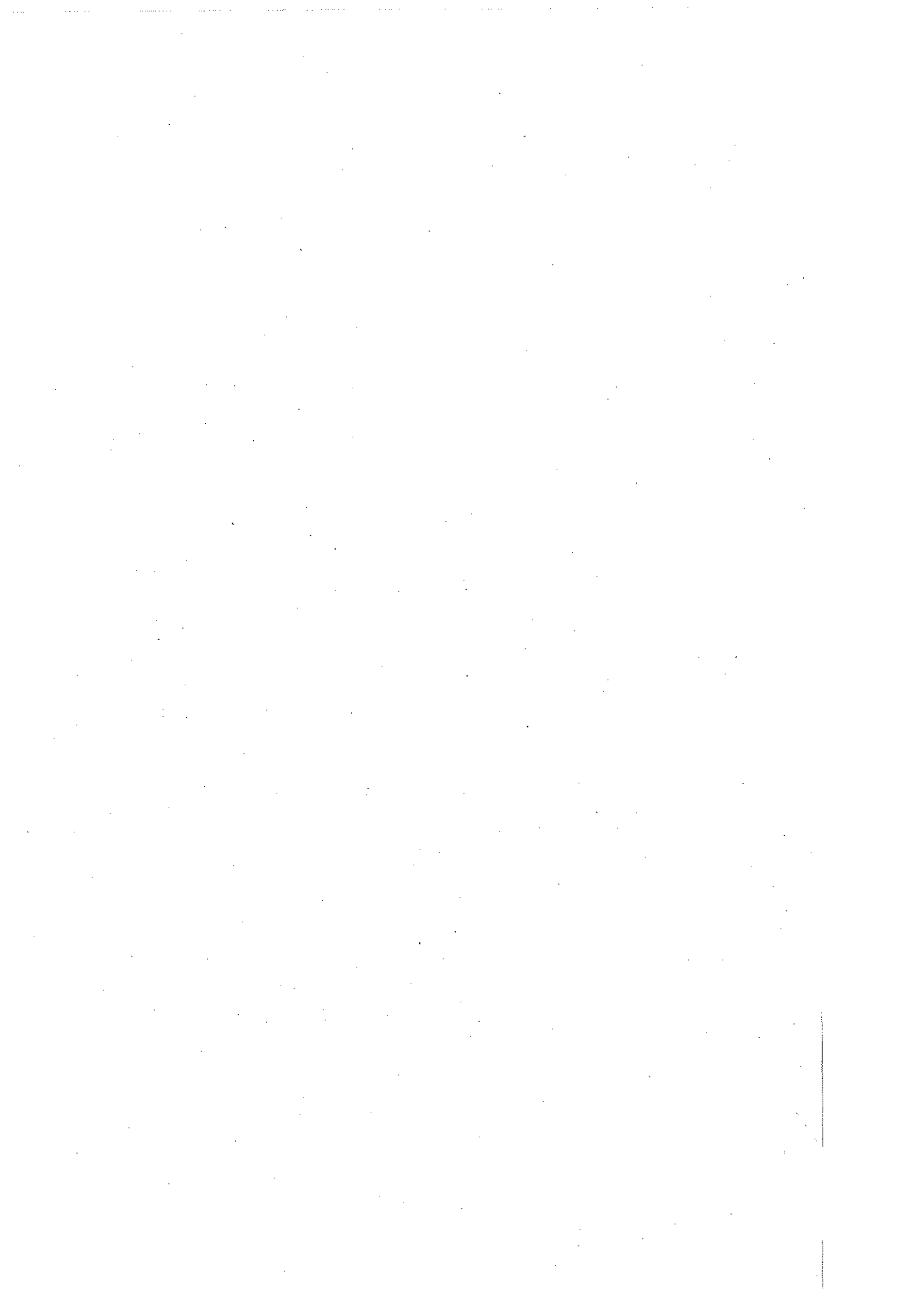
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγίδης Κίμων
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κληρίδης Γλαύκος	Παπαρές Αυγερινός
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πέτας Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής	Πουμπουρής Μιχάλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	Ψυλλίδης Ανδρέας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 3 του 1984).
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Τουριστικών Επαγγελματών και Σωματείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Νόμος του 1984).
- 3) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως των Όρων Διορισμού και Παροχής Ωφελημάτων εις τους Θηροφύλακες Κανονισμοί του 1984», η σύντομη συζήτηση ως προς τον τρόπο προωθήσεως του θέματος των αγροφυλάκων που έθιξε ο αξ. Βουλευτής κ. Α. Παπαρές ως συγγενικό θέμα (Α. Παπαρές, Πρόεδρος, Β. Λυσσαρίδης, Κ. Παπαδημητρίου) και έγκριση των Κανονισμών.
- 4) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Κανονισμών.
- 5) Υπόμνηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης σχετικά με συνεχιζόμενη παράλειψη καταθέσεως Νομοσχεδίου για την εκλογή Δημοτικών Αρχών και για την καθυστερημένη κατάθεση δυο Νομοσχεδίων για τις εκλογές Κοινοτικών Αρχών που είχαν ορισθεί από τη Βουλή για τις 6 Μαΐου του 1984 (Ε. Παπαϊωάννου, Πρόεδρος) καθώς και έγερση διαδικαστικού θέματος από τον αξ. Βουλευτή κ. Β. Λυσσαρίδη.
- 6) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Οι ζημιές που υπέστησαν απο θεομηνίες οι παραγωγοί μανταρινιών της περιοχής Αρακαπά, Διερώνας, Επταγώνιας και Συκόπετρας και η ανάγκη όπως γίνουν ενέργειες για να καλύπτονται από τον Ο.Γ.Α. και οι ζημιές από το χαλάζι και τους παγετώνες - Η ανάγκη επιδιόρθωσης κι συντήρησης από το Τμήμα Αρχαιοτήτων της κινδυνεύουσας να καταρρεύσει εκκλησίας του Αγίου Επιφανείου - Η ανάγκη σύντομης αντικατάστασης των σωλήνων παροχής νερού στο χωριό Νατά της επαρχίας Πάφου).

- 7) Αγόρευση Βουλευτών και περάτωση της συζήτησης (Ζ. Τουλούρας και Γ. Ομήρου) πάνω στο θέμα που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Γ. Ομήρου «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».
- 8) Αναφορά του Προέδρου της Βουλής σε παρουσία στην αίθουσα συνεδριάσεων του Σώματος τεσσάρων Γάλλων Γερουσιαστών της Επιτροπής Φιλίας «Γαλλία - Κύπρος» και του Γραμματέως της Γαλλικής Γερουσίας και έκφραση ευχαριστιών προς αυτούς για τις προσπάθειές τους για προώθηση του κυπριακού προβλήματος.
- 9) Διεξαγωγή συζήτησης (Πρόεδρος, Ε. Παπαϊωάννου, Χρ. Σολωμής, Β. Λυσσαρίδης, Κ. Παναγίδης) ως προς την τακτική που ακολουθείται στη συζήτηση των διαφόρων θεμάτων του Κεφαλαίου Δ.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 22ας Μαρτίου 1984

(Ώρα έναρξης 4.07 μ.μ.)

(Αρ. 25)

(ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ)

ΕΖ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ:

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία - είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983».

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την έκθεση την πήραμε σήμερα το πρωί, νοουμένου δε ότι πρόκειται περί ενός Νομοσχεδίου αρκετά σοβαρού και δεδομένου ότι δεν υπάρχει τίποτε το οποίο να επιβάλλει τη συζήτησή του σήμερα, εισηγούμαι όπως η συζήτηση γίνει την ερχόμενη Πέμπτη για να μας δοθεί η ευκαιρία να μελετήσουμε την έκθεση της Επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν έχουμε ένσταση, κ. Πρόεδρε, αλλά θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η έκθεση είναι ομόφωνη. Επομένως δεν υπάρχει τίποτε για διαφωνία, εκτός αν επ' ευκαιρία αυτού του Νομοσχεδίου ή της έκθεσης υπάρχει οποιαδήποτε πλευρά που θέλει να εκθέσει διάφορες άλλες σχετικές απόψεις ξεκινώντας από την έκθεση. Αν είναι γι' αυτό, δεν έχουμε καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να δηλώσω ότι εμείς πήραμε την έκθεση από την Τρίτη αλλά εάν και οι άλλοι συνάδελφοι συμφωνούν, ας αναβληθεί η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον ο κ. Αυσσαρίδης δεν πήρε έγκαιρα την έκθεση, νομίζω ότι δεν μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε ένσταση για να αναβληθεί η συζήτηση για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Και προχωρούμε στο τρίτο θέμα του Κεφαλαίου Α - Νομοθετική Εργασία - «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων (Αρ. 2) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 12 Μαρτίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων της τάξης των £28,000 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αγορά δύο ειδικών οχημάτων για την κένωση των αποχετευτικών συστημάτων και σηπτικών βόθρων των Κυβερνητικών Οικισμών.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, την ευθύνη για την κένωση των αποχετευτικών συστημάτων των Κυβερνητικών Οικισμών καθώς επίσης και των σηπτικών βόθρων έχει επωμιστεί το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως χρησιμοποιώντας, για την εξυπηρέτηση των Οικισμών στην Επαρχία Λευκωσίας, βυτιοφόρα ιδιωτικών κυρίως εργολάβων με ετήσια συνολική δαπάνη η οποία ξεπερνά τις £50,000. Η τελευταία δαπάνη, σύμφωνα με την Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, αναμένεται μελλοντικά να αυξηθεί λόγω της αύξησης του αριθμού των Κυβερνητικών Οικισμών και των οικιστικών μονάδων και λόγω των αυξημένων τιμών που συνεχώς ζητούν οι ιδιώτες εργολάβοι για τη μεταφορά των λυμάτων των πιο πάνω Οικισμών. Ενόψει της αυξημένης

αυτής δαπάνης και των προοπτικών παραπέρα αύξησής της, η Κυβέρνηση θεώρησε σκόπιμο να προβεί στην αγορά δύο ειδικών οχημάτων για την εξυπηρέτηση των Κυβερνητικών Οικισμών Λευκωσίας και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ουσιαστικά αποβλέπει στην εξασφάλιση της σχετικής πίστωσης.

Επειδή στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ 1984 δεν υπάρχει κατάλληλο άρθρο για τη χρέωση της απαιτούμενης δαπάνης των £28,000 παρίσταται ανάγκη δημιουργίας νέου άρθρου 04.733 «Αγορά Οχημάτων, Μηχανημάτων και Εξοπλισμού» στον Προϋπολογισμό του ΤΑΕΠ του τρέχοντος έτους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τη διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης για την αγορά των δύο αυτών οχημάτων προς αντιμετώπιση προς το παρόν των αναγκών των πιο πάνω Κυβερνητικών Οικισμών κάμνοντας όμως ταυτόχρονα την υπόδειξη προς τους αρμοδίους όπως εξετάσουν και υιοθετήσουν ριζικότερους και μονιμότερους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος αυτού, περιλαμβανομένης της εγκατάστασης των κατάλληλων βιολογικών συστημάτων όχι μόνο στους Κυβερνητικούς Οικισμούς Λευκωσίας αλλά και στους υπόλοιπους Οικισμούς οι οποίοι, παρόλες τις σημερινές διευθετήσεις, εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οξύ πρόβλημα αποχέτευσης των λυμάτων τους.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £28,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ' - Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Οι δρόμοι που συνδέουν τα χωριά Δύμες - Κυπερούντα και Χανδριά - Κυπερούντα έχουν σχεδόν καταστραφεί ολοσχερώς.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε και ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για άμεση επιδιόρθωση των πιο πάνω δρόμων.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως 1984 περιλαμβάνεται πρόνοια κάτω από το Κεφάλαιο 17Δ.18, Άρθρον 82 για τη βελτίωση του δρόμου Καρβουνά—Σανατορίου Κυπερούντας—Αγρού. Ο δρόμος Χανδριών—Κυπερούντας αποτελεί τμήμα του πιο πάνω δρόμου.

Μέχρι σήμερα έχει βελτιωθεί το τμήμα του δρόμου από Καρβουνά μέχρι Σανατόριο Κυπερούντας και γίνονται προσπάθειες για να συνεχισθεί φέτος η βελτίωση από Σανατόριο Κυπερούντας προς Κυπερούντα-Χανδριά με το ποσό των £50,000 που προνοείται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως. Προς το παρόν δεν μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι το πιο πάνω τμήμα θα βελτιωθεί φέτος, γιατί για τις προτιθέμενες εργασίες ελπίζεται, όπως και στο παρελθόν, να χρησιμοποιηθούν με ειδικές διευθετήσεις μηχανήματα της Μεταλλευτικής Εταιρείας Αμιάντου και τόσον η διάθεσή τους όσον και ο χρόνος που θα είναι διαθέσιμα τα μηχανήματα αυτά δεν έχουν ακόμα διευθετηθεί.

Ο χρόνος βελτίωσης του τμήματος Χαντριών-Κυπερούντας θα εξαρτηθεί από το ύψος της πρόνοιας στους χρονιαίους Προϋπολογισμούς Αναπτύξεως.»

Ερώτηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Παρά τις κατά καιρούς εξαγγελίες της Κυβέρνησης ότι επίκειται η έναρξη κατασκευής του νέου δρόμου Λεμεσού - Αγρού και παρά το γεγονός ότι έχει εγκριθεί μέρος της δαπάνης, εντούτοις μέχρι σήμερα κανένα έργο δεν άρχισε να εκτελείται.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε θα αρχίσουν οι εργασίες κι' από ποιους θα κατασκευαστεί ο δρόμος;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο δρόμος Λεμεσού-Αγρού προβλέπεται να βελτιωθεί στα πλαίσια του Τρίτου Σχεδίου Αναπτύξεως. Ήδη άρχισε η βελτίωση του πρώτου τμήματος από την Αγία Φύλα μέχρι την Παλώδια μήκους 5 χιλιομέτρων.

Τα τμήματα Ζωοπηγή-Αγρός μήκους 14.7 χιλιομέτρων και Παλώδια-Παραμύθα-Γεράσα-Ζωοπηγή μήκους 16 χιλιομέτρων υπολογίζεται να βελτιωθούν κατά το δεύτερο και τρίτο χρόνο εφαρμογής του Σχεδίου. Για τα δύο αυτά τμήματα διεξάγεται τεχνοοικονομική μελέτη και το τμήμα που θα αποδειχθεί ότι έχει το ψηλότερο εσωτερικό δείκτη απόδοσης (IPP) θα βελτιωθεί πρώτο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 15 Δεκεμβρίου 1983.

«Συχνά ακούονται παράπονα ότι στις περιοχές των συνοικισμών Λειβάδια, Κόκκινες, Καμάρες και αλλού, εκκενώνονται βόθροι και ρίπτονται διάφορες ακαθαρσίες, με αποτέλεσμα να καταστρέφεται το φυσικό περιβάλλον, να μολύνεται η ατμόσφαιρα και να εκτίθεται σε κίνδυνο η υγεία του λαού.

Δεδομένου ότι η προστασία της υγείας του λαού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα της πολιτείας και επειδή η πόλη της Λάρνακας φιλοξενεί χιλιάδες τουρίστες, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

1. Ποια μέτρα παίρνονται για να παρεμποδίζεται αποτελεσματικά η εκκένωση βόθρων σε μη εγκεκριμένες περιοχές.
2. Σε πιο στάδιο βρίσκονται τα σχέδια για κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στη Λάρνακα;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Για την απόρριψη των λυμάτων Λάρνακας έχει επιλεγεί χώρος σε περιοχή του χωριού Κελλιά, ο οποίος διαμορφώθηκε κατάλληλα με δαπάνες της Κυβέρνησης και του Δήμου Λάρνακας· φέτος μάλιστα προγραμματίζεται η περαιτέρω

βελτίωσή του έναντι συνολικής δαπάνης ύψους £45,000. Για παρεμπόδιση της παράνομης εκκένωσης λυμάτων σε μη εγκεκριμένους χώρους έχουν δοθεί αυστηρές οδηγίες στην Αστυνομία και στους Αγροφύλακες της περιοχής να παρακολουθούν την κατάσταση και να καταγγέλλουν τους παρανομούντες. Ήδη δε έχουν καταγγελλθεί αρκετές περιπτώσεις και προωθείται η διαδικασία για την παραδειγματική τιμωρία τους. Ελπίζεται ότι με τη συνεργασία της Επαρχιακής Επιτροπής των Βοθροκαθαριστών και του κοινού γενικά θα υπάρξουν ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Σ' ότι αφορά το θέμα της κατασκευής κεντρικού αποχετευτικού συστήματος για τη Λάρνακα αναφέρεται ότι ο Δήμος της πόλεως ζήτησε ήδη ορισμένες διευκρινίσεις από τον Καναδικό Οίκο στον οποίο ανέθεσε την ετοιμασία μελέτης σκοπιμότητας, (feasibility study) μόλις δε ληφθεί η σχετική απάντηση και εφόσο η Δημοτική Επιτροπή Λάρνακας ικανοποιηθεί για τη βιωσιμότητα του έργου και εξασφαλίσει τις αναγκαίες πιστοδοτικές διευκολύνσεις θα χωρήσει στο επόμενο στάδιο, δηλαδή την ετοιμασία των λεπτομερών κατασκευαστικών σχεδίων και ζήτηση προσφορών για την κατασκευή του έργου.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1984.

«Βρισκόμαστε στα τέλη του Γενάρη και η βροχόπτωση ως σήμερα και του φετεινού χειμώνα είναι πολύ χαμηλή. Οι κυριότεροι υδατοφράκτες της Κύπρου δεν έπιασαν νερό, τα μικρά φράγματα είναι κατάξερα και γενικά η κατάσταση είναι απελπιστική.

Υπάρχουν περιοχές που ακόμα και τώρα για τις καλλιέργειες φαρτών και λαχανικών γίνονται αρδεύσεις από τα λίγα αποθέματα των υπόγειων νερών. Στην περιοχή Κοκκινοχωριών από δυο μήνες (Δεκέμβρη - Γενάρη) ποτίζονται πατάτες για να βλαστήσουν. Από τώρα η κατάσταση στα Κοκκινοχώρια είναι δραματική.

Η φετεινή χρονιά είναι η τρίτη χρονιά με λίγη βροχόπτωση και ανομβρία (1981 — 1982, 1982 — 1983 και 1983 — 1984).

Δημιουργούνται πολύ σοβαρά προβλήματα για τη γεωργία - κτηνοτροφία - δενδροκομία, καθώς και δραματική κατάσταση για το πόσιμο νερό (ύδρευση παγκύπρια).

Ερωτούμε τα Υπουργεία Γεωργίας, Εσωτερικών και Οικονομικών:

- α) Απασχολούν την Κυβέρνηση τα προβλήματα που δημιουργούνται για την αγροτική οικονομία και γενικότερα την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πόσιμου νερού;»
- β) Ποια μέτρα προγραμματίζονται για την αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων που δημιουργεί η έλλειψη νερού;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το πρόβλημα αυτό απασχολεί σοβαρά την Κυβέρνηση. Τα Υπουργεία Εσωτερικών, Οικονομικών και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων θα συνεργασθούν, όπως συνέβει και στο περελθόν, για να αντιμετωπισθεί η κατάσταση με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο».

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Οι Τρεις Εληές είναι από τα φτωχότερα χωριά της περιοχής Μαραθάσας με σοβαρά άλυτα προβλήματα και επειδή ακόμη αγνοούν τις προθέσεις της Κυβέρνησης καθώς και τα σχέδια ανάπτυξης της περιοχής ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία αν προγραμματίζουν:-

- (α) Την επέκταση των αμπελουργικών δρόμων και την αύξηση της Κυβερνητικής συνεισφοράς.
- (β) Την επιχορήγηση της δαπάνης για τον οδικό φωτισμό.
- (γ) Τη συμπλήρωση του δρόμου μέσω Γερατζιών-Μουτουλλά στο τμήμα που υπάγεται στη δικαιοδοσία του Επάρχου Λευκωσίας, μήκους 1 περίπου μιλίου.
- (δ) Τη σύνδεση του χωριού με τον 'Αη Δημήτρη και τα Καμινάρια.
- (ε) Και αν θα αρχίσει και τότε η σύνδεση της περιοχής με την Πάφο που θα εξυπηρετήσει τόσο τη συγκοινωνία όσο και την τουριστική ανάπτυξη».

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Επειδή τα κονδύλια του προϋπολογισμού που αφορούν την ανάπτυξη της Μαραθάσας δεν έχουν ακόμη κατανεμηθεί και οι Χωριτικές Αρχές πλείστων χωριών της περιοχής αγνοούν τις προθέσεις της Κυβέρνησης, ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία:-

- (α) Πότε θα αποπερατωθεί η ασφαλόστρωση εντός του χωριού Καμινάρια μήκους 1/2 περίπου μιλίου;
- (β) Αν υπάρχουν σχέδια σύνδεσης του χωριού με τον 'Αη Δημήτρη από την περιοχή Καπουράλλη που θα συντομεύσει τη διαδρομή κατά 10 μίλια και θα εξυπηρετήσει και την αγροτική ανάπτυξη.
- (γ) Πολύ παλιό αίτημα των Καμιναριών αλλά και των γύρω χωριών είναι η σύνδεση της περιοχής με την Πάφο, και για λόγους συγκοινωνίας αλλά και για τουριστική ανάπτυξη. Μελετά η Κυβέρνηση τέτοιο σχέδιο, κι' αν ναι, πότε υπολογίζει την υλοποίησή τους;
- (δ) Η επιδιόρθωση του κοιμητηρίου με δαπάνες της Κυβέρνησης είναι πάγιο αίτημα της κοινότητας καθώς και η απαλλαγή μέρους της δαπάνης για τον οδικό φωτισμό και όμως ούτε το ένα ικανοποιήθηκε ούτε το άλλο.
- (ε) Μήπως τα Καμινάρια δεν συγκαταλέγονται στις φτωχές κοινότητες και γι' αυτό όλα τα προβλήματά τους μένουν άλυτα;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερωτήσεις ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Το θέμα της σύνδεσης της περιοχής Μαραθάσας (χωριά Τρεις Εληές, Καμινάρια κλπ.) με την Πάφο, μελετάται στα πλαίσια αναπτύξεως του αγροτικού οδικού δικτύου, αλλά δεν τυχάνει προς το παρόν προτεραιότητας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Επειδή στην περιοχή των χωριών Λάνιας, Δωρού, Μονάγρι, Τριμίκλινης, Αγίου Γεωργίου Συλίκους και Συλίκου δεν υπάρχει περιφερειακό αγροτικό Γυμνάσιο, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο γιατί δεν λήφθηκε πρόνοια για επιχορήγηση των κομίστρων των μαθητών των πιο πάνω χωριών που φοιτούν σε Γυμνάσια της Λεμεσού;

Ερωτάται ακόμα αν έστω και τώρα σκοπεύει την επιχορήγηση των κομίστρων των πιο πάνω μαθητών ώστε να αρθεί η εις βάρος τους αδικία αλλά και η ροπή προς αστυφιλία να αναχαιτιστεί.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Με βάση τον περί Εκπαιδευτικών Περιφερειών Νόμο, αρ. 5 του 1963 που ψήφισε η Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση, το Υπουργείο Παιδείας παρέχει υπό ορισμένες προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Νόμο, μερική επιχορήγηση στα μεταφορικά έξοδα των μαθητών της υπαίθρου που φοιτούν στα Γυμνάσια των εκπαιδευτικών τους περιφερειών. Στους μαθητές της υπαίθρου που φοιτούν σε Γυμνάσια των πόλεων, σύμφωνα με το άρθρο 6(2)(α) του ίδιου Νόμου, δεν καταβάλλεται καμιά επιχορήγηση στα μεταφορικά τους έξοδα.

Ενόψει της πιο πάνω πρόνοιας δεν είναι δυνατή δυστυχώς η παροχή οποιασδήποτε βοήθειας στα μεταφορικά έξοδα των μαθητών των χωριών που αναφέρονται στην πιο πάνω ερώτηση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή και ληφθείσα στις 13 Φεβρουαρίου 1984.

«Ένας αριθμός εκτοπισμένων, όταν θα έβγαζαν ταυτότητα στην περίοδο 1957, από άγνοια και χωρίς να γνωρίζουν τις δυσμενείς επιπτώσεις που θα είχαν όταν θα συνταξιοδοτούντο, δήλωσαν μεταγενέστερη ημερομηνία γέννησης, με αποτέλεσμα τώρα που έφτασαν τα 65 χρόνια να μη μπορούν να συνταξιοδοτηθούν.

Επειδή τα αρχεία των κατεχομένων περιοχών έχουν απολεσθεί και έτσι δεν μπορεί να διακριβωθεί η ακριβής ημερομηνία γέννησης, και σε πολλές περιπτώσεις η εγγραφή στις κοινωνικές ασφαλίσεις έγινε όχι με το πιστοποιητικό γέννησης αλλά με την ταυτότητα της περιόδου 1957, και επειδή οι διαμφισβητούμενες αυτές περιπτώσεις εξαρτώνται από τις έρευνες και τα στοιχεία των Επαρχιακών διοικήσεων, και για να αποφευχθούν κατά το δυνατό αδικίες σε βάρος ενός αριθμού ασφαλισμένων, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Ποια στοιχεία θα πρέπει να προσκομίσει ένας για την επανόρθωση ενός αθλήτου λάθους που έκαμε σε ανύποπτο χρόνο και που επηρεάζει αρνητικά τη συνταξιοδότησή του;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Μιχάλη Πουμπουρή.

«Είναι γεγονός ότι για ένα αριθμό ασφαλισμένων η εξακρίβωση της ορθής ημερομηνίας γεννήσεως παρουσιάζει πρόβλημα, κυρίως λόγω του ότι δεν είναι εγγεγραμμένοι στα ληξιαρχικά βιβλία γεννήσεων που τηρούνται από τους Επαρχούς. Το πρόβλημα έχει οξυνθεί με την τουρκική εισβολή γιατί τα ληξιαρχικά βιβλία των επαρχιών Κυρηνείας, Λευκωσίας και Αμμοχώστου, βρίσκονται στα κατεχόμενα.

Σύμφωνα με την παράγραφο (η) του εδαφίου (1) του άρθρου 76 του Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων 41/80, η εξουσία επιλύσεως διαφορών που αφορούν την ημερομηνία γεννήσεως ασφαλισμένων ανήκει στο Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του ίδιου άρθρου, ο Διευθυντής μπορεί πριν πάρει οποιαδήποτε απόφαση πάνω σε τέτοιο θέμα, να διορίσει Επιθεωρητή Κοινωνικών Ασφαλίσεων για να διεξάγει έρευνα. Το εδάφιο (3) του εν λόγω άρθρου προνοεί ότι ο επηρεαζόμενος ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να ακουστεί και να πάρει μέρος στη διαδικασία επιλύσεως της διαφοράς.

Όταν ασφαλισμένος ισχυρίζεται ότι γεννήθηκε σε διαφορετική ημερομηνία από εκείνη που αρχικά δήλωσε όταν ασφαλίστηκε για πρώτη φορά στο Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, διεξάγεται έρευνα από Επιθεωρητή του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σκοπός της έρευνας είναι η εξακρίβωση της ορθής ημερομηνίας γεννήσεως του επηρεαζόμενου ασφαλισμένου.

Η έρευνα καλύπτει όλες τις πιθανές αντικειμενικές πηγές από τις οποίες μπορούν να ληφθούν στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με την ημερομηνία γεννήσεως του ασφαλισμένου όπως π.χ. στοιχεία από το Τμήμα Εκδόσεως Διαβατηρίων, μαθητολόγια δημοτικών σχολείων ή γυμνασίων, βιβλία βαπτίσεων, ημερομηνία γάμου του ασφαλισμένου, ηλικία τέκνων του, ηλικία συνομηλίκων του, σειρά γεννήσεως αδελφών του κλπ.

Ειδικά για τους ασφαλισμένους που γεννήθηκαν στις κατεχόμενες περιοχές, η διεξαγωγή της έρευνας παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα λόγω του ότι πολλές από τις πιο πάνω πηγές δεν υπάρχουν. Στις περιπτώσεις αυτές, κατά κανόνα, ο Διευθυντής Κοινωνικών Ασφαλίσεων στηρίζεται για την εξαγωγή συμπερασμάτων πάνω στις ηλικίες των αδελφών του ασφαλισμένου, την ημερομηνία του γάμου του, την ηλικία τέκνων του και τις ηλικίες συνομηλίκων του.

Αν από την έρευνα διαπιστωθεί η ορθότητα του ισχυρισμού του ασφαλισμένου, τότε αλλάζει η αρχική ημερομηνία γεννήσεώς του και για τους σκοπούς του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων γίνεται αποδεκτή η νέα ημερομηνία γεννήσεως που δηλώνει ο ασφαλισμένος. Σε αντίθετη περίπτωση, η αρχική ημερομηνία γεννήσεως που δήλωσε ο ασφαλισμένος θεωρείται ορθή.

Σημειώνεται ότι η απόφαση του Διευθυντή Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί να εφεσιβληθεί με προσφυγή στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Ανώτατο Δικαστήριο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1983, υποβληθείσα από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνα Κατσελλή και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Είναι γνωστό ότι το 1985 ανακηρύχθηκε σαν έτος Μουσικής από το Συμβούλιο της Ευρώπης, και όλα τα Κράτη-Μέλη έχουν αναλάβει υποχρέωση να συμβάλουν ενεργά με εκδηλώσεις ανάλογες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο τι σκοπεύει να οργανώσει το 1985 μέσα στα πλαίσια του έτους Μουσικής;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 από το αξιότιμο Μέλος της Βουλής περιφέρειας Κερύνειας κ. Ρήνας Κατσελλή.

«Έπειτα από εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας διορίστηκε, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 10 Μαρτίου 1983, Κυπριακή Εθνική Επιτροπή για το Ευρωπαϊκό Έτος Μουσικής 1985, που προεδρεύεται από τον Υπουργό Παιδείας και στην οποία συμμετέχουν παράγοντες της μουσικής ζωής του τόπου. Ήδη η Επιτροπή υπό την πλήρη σύνθεσή της, αλλά και με διάφορες υπεπιτροπές, συνήλθε σε αρκετές συνεδρίες, μελέτησε εισηγήσεις μελών της και αρμοδίων πολιτιστικών φορέων κι' έλαβε διάφορες αποφάσεις. Παρ' όλο που δεν έχει συμπληρωθεί ο προγραμματισμός της Επιτροπής, ενδεικτικά θα ήταν δυνατό ν' αναφερθούν μερικές από τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητες:—

1. Δημιουργία Ορχήστρας Εγχόρδων και Ορχήστρας Νέων.
2. Συγκέντρωση κι αξιοποίηση του έργου αξιόλογων Κυπρίων συνθετών.
3. Προκήρυξη διαγωνισμού, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων.
4. Οργάνωση συναυλιών κλασσικής, εκκλησιαστικής, λαϊκής και ελαφράς μουσικής.
5. Χρησιμοποίηση καλλιτεχνών μας που διαπρέπουν στο εξωτερικό για την οργάνωση φεστιβάλ κλασσικής μουσικής.
6. Οργάνωση διαλέξεων και μουσικών ακροάσεων.
7. Κινητοποίηση μουσικών σχολών, μουσικών συνδέσμων και άλλων ενδιαφερομένων για την οργάνωση εκδηλώσεων καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου.
8. Έκθεση λαϊκών οργάνων καθώς και ενθυμημάτων Κυπρίων συνθετών.
9. Ενθάρρυνση νέων ταλαντούχων δημιουργών.
10. Σύνδεση με το International Council of Music (UNESCO).

Η Επιτροπή βρίσκεται σ' επαφή με την Ευρωπαϊκή Οργανωτική Επιτροπή και τις άλλες Εθνικές Επιτροπές, ιδιαίτερα την Ελληνική, για ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του Έτους.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Πέραν από τα γενικά προβλήματα που αφορούν τα χωριά που παράγουν μανταρίνια, όπως οι αποζημιώσεις στους χαλαζόπληκτους, ένταξη στον

Ο.Γ.Α. και διάθεση των προϊόντων τους, το χωριό Εφταγώνια αντιμετωπίζει τόσο το πρόβλημα επίσκεψης κτηνιάτρου, όσο και την πιο συστηματική επίσκεψη ιατρού.

Για το δεύτερο θέμα η κοινότητα είναι πρόθυμη να εξασφαλίσει το κατάλληλο οίκημα για τη στέγαση Υγειονομικού Περιφερειακού Κέντρου.

Ερωτούνται τα Υπουργεία Γεωργίας και Υγείας να ενημερώσουν τη Βουλή αν υπάρχουν σχέδια και τότε θα εφαρμοστούν για την ικανοποίηση των πιο πάνω αιτημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Οι κτηνιατρικές ανάγκες του χωριού Εφταγώνια εξυπηρετούνται τώρα από τον Επαρχιακό Κτηνιατρικό Σταθμό Λεμεσού.

Με την πρόσφατη ανέγερση όμως του νέου Κτηνιατρικού Σταθμού Οράς, που συνορεύει με το πιο πάνω χωριό, και με την αναμενόμενη σύντομα επάνδρωσή του με προσοντούχο Κτηνιατρικό Λειτουργό, οι κτηνιατρικές ανάγκες της Εφταγώνιας θα τύχουν καλύτερης εξυπηρέτησεως.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ'—με πρώτο θέμα την κοινή έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τα θέματα που τιτλοφορούνται:—

(α) «Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για το κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΞ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα» και

(β) «Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές».

Υπάρχουν ομιλητές επί της εκθέσεως αυτής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ :

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επ' αυτής της εκθέσεως θα κλείσω το θέμα.

Λοιπόν, εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές, το θέμα τούτο κλείει.

Και μπαίνουμε στο αμέσως επόμενο θέμα που είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».

Υπάρχουν ομιλητές επί αυτού του θέματος;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω δυο λόγια πάνω στο θέμα των βιομηχανιών του Ανατολικού, αν επιτρέπεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκλεισε, κ. Ομήρου.

Επανέλαβα δυο φορές, συγγνώμη.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ :

Νόμισα ότι ήταν για τη ΣΕΒΕΓΕΠ, γι' αυτό δέν ζήτησα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, επανέλαβα δυο φορές και δεν παρουσιάστηκε κανένας ομιλητής. Επομένως το θέμα έκλεισε. Λυπούμαι, δεν μπορώ να το επανανοίξω' τώρα βρισκόμαστε στο δεύτερο θέμα.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα «Οι επιχειρήσεις της ΕΜΕ και τα συμφέροντα της ελληνοκυπριακής κοινότητας» προέκυψε ύστερα από ερώτηση ημερομηνίας 13 Ιουλίου 1981 του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΑΚΕΛ κ. Παπαϊωάννου προς το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφορικά με τη νομική θέση του συγκροτήματος της ΕΜΕ. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας απάντησε ότι ήταν αναρμόδιο να απαντήσει και καλούσε τον κ. Παπαϊωάννου να αποταθεί στον Αρχιεπίσκοπο. Ύστερα από αυτό, το θέμα ενεγράφη προς συζήτηση στη Βουλή από μέρους όλων των Κομμάτων και παραπέμφθηκε στις 13 Απριλίου 1983 για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς το Σώμα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα διερεύνησε σε σειρά συνεδριάσεών της το θέμα και στις 28 Ιανουαρίου υπέβαλε την έκθεσή της προς το Σώμα.

Το πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι: Τι είναι η ΕΜΕ και ποιες οι δραστηριότητές της;

Η ΕΜΕ είναι ένα συγκρότημα Εταιρειών που αποτελείται από την Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία, που είναι η ιδύνουσα εταιρεία του Συγκροτήματος, και από δέκα εξαρτημένες και τρεις συνδεδεμένες Εταιρείες.

Οι εξαρτημένες Εταιρείες είναι η Τσιμεντοποιία Βασιλικού Λτδ., η ΚΕΟ, η Κυπριακή Εταιρεία Κονσερβοποιίας, η Cyrgus Textiles που βρίσκεται στα κατεχόμενα, η Κυπριακή Κλωστοϋφαντουργία, η Εταιρεία Γύψου και Γυψοσανίδων η Εταιρεία Άγιος Παντελεήμων—Αχερά, η Εταιρεία Εσπεριδοειδών Λεμεσού και δυο Εταιρείες της ΚΕΟ που εδρεύουν στο Λονδίνο.

Οι συνδεδεμένες εταιρείες είναι οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, η Ελληνική Τράπεζα Λτδ και η Hitachi—Hellenic Ltd.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί στην Επιτροπή η Καθαρή Περιουσία του Συγκροτήματος της ΕΜΕ την 31/12/1981 ανερχόταν σε κάπου £18 εκατ. και απασχολεί κάπου 1253 εργατοϋπαλλήλους. Πρόσθετα στις συνδεδεμένες εταιρείες απασχολούνται κάπου άλλοι 640 εργατοϋπάλληλοι.

Από τα πιο πάνω πολύ γενικά δεδομένα βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι πρόκειται για ένα οικονομικά σημαντικό συγκρότημα που διαδραματίζει σοβαρό ρόλο στην οικονομική ζωή του τόπου.

Εδώ όμως τίθεται το δεύτερο πολύ ουσιαστικό ερώτημα. Ποια είναι η νομική θέση του Συγκροτήματος της ΕΜΕ; 'Η πιο απλά: σε ποιον ανήκει το Συγκρότημα της ΕΜΕ; Κι' αυτό ήταν το ουσιαστικό ερώτημα που έθεσε η Βουλή και που ανέθεσε στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού να διερευνήσει και να κατατοπίσει το Σώμα.

Η Επιτροπή Οικονομικών μελέτησε όλα τα έγγραφα που αναφέρονται στον τρόπο εκχώρησης των μετοχών του δωρητή προς το Συγκρότημα. Από τη μελέτη αυτή προέκυψε ότι παρόλο ότι ο τίτλος των μετοχών είναι επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου, οι μετοχές ανήκουν στην Ελληνοκυπριακή Κοινότητα.

Είναι γεγονός ότι οι ιδρυνοτες του Συγκροτήματος ανταποκρίθηκαν θετικά σ' όλα τα στοιχεία και πληροφορίες που τους ζητήθηκαν από την Επιτροπή. Συμφώνησαν κι' αυτοί ότι το Συγκρότημα ανήκει στην Ελληνοκυπριακή Κοινότητα, όμως θεωρούν ότι τα συμφέροντά της τα εκπροσωπεί ο Αρχιεπίσκοπος. Και πρόσθεσαν ότι ανταποκρίθηκαν θετικά σε ό,τι τους ζήτησε η Βουλή, όμως αυτό το έκαναν σαν θέμα έκφρασης καλής θέλησης και τίποτε περισσότερο.

Η Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, παρόλο ότι ήταν βέβαιη για την ορθότητα της θέσης της αναφορικά με τη νομική θέση του Συγκροτήματος, αποτάθηκε προς το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και αφού έθεσε μπροστά του όλα τα σχετικά έγγραφα ζήτησε τη γνώμη του, η οποία και δόθηκε γραπτώς προς τη Επιτροπή.

Ο Γενικός Εισαγγελέας τονίζει στη γνωμάτευσή του ότι ο Αρχιεπίσκοπος ενεργούσε σαν «φύσει και θέσει εκπρόσωπος της Ελληνικής Κοινότητας Κύπρου και για λογαριασμό της». Κατά συνέπεια το θέμα είναι καθαρό. Δικαιούχος του εμπιστεύματος, ιδιοκτήτης του Συγκροτήματος της ΕΜΕ είναι η Ελληνοκυπριακή Κοινότητα. Ο Αρχιεπίσκοπος ενεργεί σαν Επίτροπος του εμπιστεύματος για λογαριασμό του δικαιούχου.

Ο Γενικός Εισαγγελέας προχώρησε πιο πέρα στη γνωμάτευσή του καθορίζοντας τα καθήκοντα του Επιτρόπου και τα δικαιώματα του δικαιούχου.

Ο Επίτροπος, σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα, είναι υποχρεωμένος να δίδει στο δικαιούχο πληροφορίες σε σχέση με την κατάσταση, την περιουσία και τις συναλλαγές του εμπιστεύματος. Ταυτόχρονα ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να επιθεωρεί τους λογαριασμούς του εμπιστεύματος είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω του νόμιμου αντιπροσώπου του.

Ποιος όμως είναι ο εκπρόσωπος της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας; Ο Γενικός Εισαγγελέας αποφάνθηκε ότι σύμφωνα με τις συνταγματικές διατάξεις είναι η Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση. Ύστερα όμως από τη διάλυσή της οι αρμοδιότητές της μεταβιβάστηκαν ως εξής: Στη Βουλή των Αντιπροσώπων οι νομοθετικές, οι διοικητικές σε άλλα όργανα και οι υπόλοιπες στο Υπουργικό Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, οι αρμοδιότητες της Κοινοτικής Συνέλευσης όσον αφορά την ΕΜΕ έχουν μεταβιβαστεί στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, με βάση τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα είναι το Υπουργικό Συμβούλιο το όργανο που είναι περιβεβλημένο με την αρμοδιότητα άσκησης ελέγχου στο Συγκρότημα της ΕΜΕ για λογαριασμό της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας.

Είναι όμως φανερό τόσο από την απάντηση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας «αποταθείτε στον Αρχιεπίσκοπο», όπως και των ιδυόντων της ΕΜΕ ότι ο Αρχιεπίσκοπος είναι και ο Επίτροπος και ο εκπρόσωπος της Ελληνο-

κυπριακής Κοινότητας, ότι η ρύθμιση που υπάρχει μέχρι σήμερα είναι μόνο θεωρητική και καμιά πρακτική αξία έχει. Γι' αυτό κι' επιβάλλεται να τεθεί τέρμα στην απαράδεκτη αυτή κατάσταση. Έστω και αργά επιβάλλεται η Βουλή να ρυθμίσει νομοθετικά τον τρόπο άσκησης ελέγχου πάνω στο Συγκρότημα της ΕΜΕ.

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς συμφωνεί με την εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την ετοιμασία σχετικής νομοθεσίας με την οποία να τεθούν οι αναγκαίες βάσεις για την άσκηση του αναγκαίου ελέγχου στο Συγκρότημα της ΕΜΕ έτσι που να διασφαλίζονται όχι μόνο θεωρητικά, αλλά και πρακτικά τα δικαιώματα και τα συμφέροντα της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας. Επιβάλλεται, επιτέλους, να ασκήσει τα νόμιμα δικαιώματά της η Ελληνική Κυπριακή Κοινότητα, που είναι ο μόνος ιδιοκτήτης του Συγκροτήματος της ΕΜΕ. Και η Βουλή έχει καθήκον να διασφαλίσει αυτά τα δικαιώματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Η Βουλή πιστεύουμε ότι πολύ σωστά αποφάσισε να διερευνήσει το θέμα της Ε.Μ.Ε. και ιδιαίτερα τη νομική πλευρά του όλου θέματος.

Πιστεύουμε ότι ήταν καιρός πράγματι να ασχοληθεί αυτό το Σώμα με το Συγκρότημα που αποτελεί τις εταιρείες της Ε.Μ.Ε. και να μελετήσει και να διερευνήσει πολύ προσεκτικά τις διάφορες πτυχές που αποτελούν αυτό το Συγκρότημα, τις διάφορες δραστηριότητές του αλλά προ παντός, επαναλαμβάνω, τη νομική πτυχή που διέπει τις λειτουργίες αυτού του Συγκροτήματος.

Όπως σωστά αναφέρθηκε από τον προηγούμενο ομιλητή, το Συγκρότημα αυτό δωρήθηκε από τον κύριο Μποδοσάκη Αθανασιάδη στην Ελληνοκυπριακή Κοινότητα και τότε εκτελεστής της απόφασης αυτής ήταν η Ελληνική Κοινοτική Συνέλευση, η οποία διαλύθηκε, αλλά σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα το ρόλο της, τις αρμοδιότητές της, αναλαμβάνει η Κυπριακή Κυβέρνηση, το Κράτος, όπως επίσης και η Κυπριακή Βουλή, η οποία έχει ένα θεσμικό ρόλο, να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία του συγκροτήματος, καθώς επίσης να ελέγχει τον απαραίτητο ρόλο που θα έπρεπε η Κυβέρνηση να ασκεί, όσον αφορά αυτό το Συγκρότημα.

Είναι πράγματι λυπηρό γιατί η Κυβέρνηση δεν έχει αναλάβει πλήρως το ρόλο αυτό. Δεν θέλουμε με κανένα τρόπο να υποτιμήσουμε το ρόλο τον οποίο έχει αναλάβει ο Αρχιεπίσκοπος, όμως, όπως τονίστηκε, παραμένει Επίτροπος και όχι εκτελεστής και λειτουργός αυτού του Συγκροτήματος. Δεν θέλουμε με κανένα τρόπο να διαμφισβητήσουμε και την καλή πρόθεση του Αρχιεπισκόπου όπως και την καλή πρόθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας αυτής, το οποίο, πράγματι, προσήλθε και έδωσε όσες πληροφορίες ζητήθηκαν στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά αυτές τις πληροφορίες τις έδωσε σαν χειρονομία καλής θέλησως και όχι σαν υποχρέωσή του, που πράγματι αποτελεί υποχρέωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας αυτής να δίδει κατά καιρούς τις διάφορες πληροφορίες που ζητεί αυτό το Σώμα.

Θέλουμε και εμείς με τη σειρά μας να τονίσουμε ότι έφθασε ο καιρός η Κυβέρνηση, το Υπουργικό Συμβούλιο, να αναλάβει τον πραγματικό ρόλο του όσον αφορά τη διακυβέρνηση των Εταιρειών του Συγκροτήματος της Ε.Μ.Ε. Είναι,

πιστεύω, και τίθεται θέμα κύρους της Κυβέρνησης, ν' αναλάβει αυτό το ρόλο και να δοθεί ένα τέρμα στην προηγούμενη κατάσταση.

Θέλουμε να ελπίζουμε ότι σύμφωνα και επί τη βάσει της νομικής γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα, η Κυβέρνηση θα ετοιμάσει σύντομα σχετική νομοθεσία, η οποία να καθορίζει σαφώς το ρόλο της και η οποία νομοθεσία να διέπει οπωσδήποτε τις διάφορες δραστηριότητες του Συγκροτήματος αυτού και, επαναλαμβάνουμε, να καθορίζει πλήρως και να κατοχυρώνει τον κυβερνητικό ρόλο όσον αφορά το Συγκρότημα της Ε.Μ.Ε.

Η Κυπριακή Βουλή θα συνεχίσει να παρακολουθεί πολύ στενά τις λειτουργίες του Συγκροτήματος και να εξασκεί θεσμικό, τονίζουμε θεσμικό, έλεγχο όσον αφορά τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Αναμένουμε οπωσδήποτε να υποβληθεί στο Σώμα η σχετική νομοθεσία βάσει της οποίας θα πρέπει να διέπονται οι λειτουργίες του Συγκροτήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ :

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα κλείσουμε τη συζήτηση του θέματος.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

Αν πρόκειται, κ. Πρόεδρε, να κλείσει το θέμα, υπάρχει εισήγηση τόσο από μέρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού όσο και από τους δυο ομιλητές εδώ, ότι θα πρέπει να ετοιμασθεί σχετική νομοθεσία η οποία να ρυθμίσει αυτά τα ζητήματα.

Γι' αυτό αν έληξε ή όταν θα λήξει η συζήτηση του θέματος, θα πρέπει το Σώμα τούτο να αποφασίσει επί του θέματος αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

Θα παρακαλούσαμε, κ. Πρόεδρε, να παραμείνει το θέμα στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, αλλά είχαμε δηλώσει αντιλαμβάνομαι, μάλλον ο κ. Πρόεδρος του Σώματος είχε δηλώσει, ότι αυτά τα τρία θέματα θα τα κλείαμε σ' αυτή τη συνεδρίαση και δεν υπήρξε ένσταση. Όμως εφόσον υπάρχει παράκληση να παραμείνει ανοικτό το θέμα, θα παραμείνει ανοικτό.

Και προχωρούμε στο τρίτο θέμα του Κεφαλαίου Δ: Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος, θα παρακαλούσα τον πρεσβύτερο από τους παρόντες Βουλευτές να με αντικαταστήσει στην έδρα διότι θα ήθελα να ομιλήσω από του βήματος.

(Ο κ. Ν. Μαυρονικόλας αντικαθιστά τον Προεδρεύοντα στην έδρα).

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ :

Δεν θα επαναλάβω όσα είπαμε στην Επιτροπή και βρίσκονται στα πρακτικά και στην Έκθεση.

Η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών ημερομηνίας 10/2/1984 που κατατέθηκε στη Βουλή στις 16/2/1984 αφορά ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα. Το θέμα των διευκολύνσεων που παραχωρήθηκαν σε νατοϊκές χώρες στον αερολιμένα και το λιμένα της Λάρνακας, που εμφανίστηκαν σαν «Πολυεθνική Ειρηνευτική Δύναμη» στο γειτονικό Λίβανο.

Οι «Τάιμς της Ν. Υόρκης» έγραψαν ότι αυτές οι διευκολύνσεις παραχωρήθηκαν δυνάμει συμφωνίας από το 1982. Και το πρώτιστο ερώτημα που τίθεται είναι: Αυτή η συμφωνία είναι γραπτή ή προφορική; Το δεύτερο ερώτημα είναι τι ακριβώς διαλαμβάνει αυτή η συμφωνία; Και το τρίτο κατά συνέχεια ερώτημα που μπαίνει είναι ποιο υπεύθυνο κυβερνητικό όργανο ενέκρινε αυτή τη συμφωνία και γιατί δεν κατατέθηκε για επικύρωση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τη στιγμή που, όπως όλοι μας ξέρουμε, και μια απλή συμφωνία πολιτιστικής φύσεως κατατίθεται για επικύρωση από τη Βουλή.

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ο Υπουργός Εξωτερικών που κλήθηκε ενώπιον της Επιτροπής Εξωτερικών της Βουλής δεν ήταν σε θέση να ενημερώσει τα μέλη της Επιτροπής πάνω σ' αυτά τα ερωτήματα και αρκέστηκε να πει ότι είναι μια εξ Υπουργών Επιτροπή που ενέκρινε τη μεταφορά οπλισμού σε δυο περιπτώσεις:

Κύριε Πρόεδρε,

Η Βουλή έχει τη δικαιολογημένη απαίτηση να γνωρίζει τι είναι αυτή η συμφωνία που υπογράφηκε πριν δυο περίπου χρόνια με τις 4 νατοϊκές χώρες. Εάν είναι γραπτή—και θάταν αδιανόητο να μην είναι γραπτή—η συμφωνία, θέλει να γνωρίζει, δικαιούται, είναι αναφαίρετο δικαίωμά της να γνωρίζει το περιεχόμενό της, τις πρόνοιες της, πότε αρχίζει και πότε λήγει η ισχύς της. Πρόκειται για εκχώρηση διευκολύνσεων στο κυπριακό έδαφος, όταν μάλιστα χώρες του ΝΑΤΟ όπως η Ελλάδα και η Τουρκία αρνήθηκαν να παραχωρήσουν παρόμοιες διευκολύνσεις.

Υπάρχει, λοιπόν, ένα σοβαρότατο θέμα μιας συμφωνίας με ξένες νατοϊκές χώρες, που από τα ίδια τα πράγματα ούτε το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε ούτε και η Βουλή επικύρωσε ή πήρε έστω επίσημα γνώση γι' αυτή τη συμφωνία.

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας απαντώντας σε σχετική ερώτησή μου ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 1983, αναφέρει μεταξύ άλλων τα εξής: «Υπογραμμίζεται ότι οι παρεχόμενες διευκολύνσεις, είτε αφορούν τον αερολιμένα Λάρνακας ή λιμένες είτε χωρικά ύδατα της Κύπρου περιορίζονται μόνο στη μεταφορά ιατροφαρμακευτικού υλικού ή τροφίμων για τις ανάγκες των αποσπασμάτων και τη διαμετακόμιση αντικαθιστάμενων μελών της Πολυεθνικής Δύναμης».

Αυτή η απάντηση όμως αποδείχτηκε παραπλανητική γιατί ο ίδιος ο Υπουργός Εξωτερικών σύμφωνα με τα πρακτικά και την Έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών παραδέχτηκε ότι σε δυο τουλάχιστον περιπτώσεις μεταφέρθηκε οπλισμός. Και εδώ τίθεται και πάλιν ένα σοβαρό θέμα ηθικοπολιτικής τάξης. Δικαιούται ένας Υπουργός να παραπλανεί τη Βουλή έστω και αν πρόκειται για δυο περιπτώσεις μεταφοράς οπλισμού; Και εφόσον δεν θα παίρνουμε έγκυρες απαντήσεις στις ερωτήσεις που υποβάλλουμε σαν βουλευτές πού πρέπει να στηριζόμαστε για να πάρουμε τέτοιες απαντήσεις; Ελέγχθη ότι «αν υπήρξε κάποια ανακρίβεια

στις πληροφορίες που δόθηκαν στη Βουλή δεν ήταν εσκεμμένη και από κακή πρόθεση για να παραπλανήσουν το Σώμα». Εδώ όμως δεν πρόκειται περί απλής ανακρίβειας. Δεν ελέχθη, για παράδειγμα, ότι οι περιπτώσεις που μεταφέρθηκε οπλισμός είναι δύο, τη στιγμή που ήταν περισσότερες. Εδώ αποκρύβθηκε εντελώς από το Σώμα το γεγονός ότι μεταφέρθηκε οπλισμός.

Αλλά υπάρχουν άλλες αξιόπιστες μαρτυρίες, που δεν λεν ότι δεν είναι σε δυο μονάχα περιπτώσεις που μεταφέρθηκε οπλισμός από το διεθνές πολιτικό αεροδρόμιο και το λιμάνι της Λάρνακας, αλλά πολλαπλάσιες φορές.

Υπάρχει όμως κι' ο ισχυρισμός ότι πρόκειται για «Πολυεθνική Ειρηνευτική Δύναμη» κι' ότι η αποστολή της ήταν για «ειρηνευτικούς, ανθρωπιστικούς σκοπούς». Ας εξετάσουμε κι' αυτό τον ισχυρισμό. Πρώτα δεν είναι ειρηνευτική δύναμη των Ηνωμένων Εθνών, αλλά μια καθαρά νατοϊκή στρατιωτική δύναμη που κλήθηκε στο Λίβανο από μια κυβέρνηση που δεν εκπροσωπούσε το λαό αλλά βασικά τους φαλαγγίτες. Κι' αυτό διαπιστώθηκε πέρα για πέρα από το γεγονός ότι ακόμα μεγάλα τμήματα του λιβανικού στρατού εγκατάλειψαν την Κυβέρνηση και συντάχθηκαν με τις πατριωτικές δυνάμεις των Δρούσων, των αριστερών και Σιϊτών Μουσουλμάνων.

Οι δήθεν «ειρηνευτικοί, ανθρωπιστικοί σκοποί» αυτής της Πολυεθνικής Δύναμης εκδηλώθηκαν με τους βάρβαρους βομβαρδισμούς των πατριωτικών δυνάμεων από αέρος και με τα βαρεία πυροβόλα των 16 ιντζών του αμερικανικού και άλλου νατοϊκού στόλου, που ισοπέδωσαν κυριολεκτικά πολλούς οικισμούς και χωριά και σκότωσαν εκατοντάδες και ίσως χιλιάδες Λιβανίους.

Τόσο «ειρηνευτικοί και ανθρωπιστικοί» ήταν οι σκοποί των «ειρηνευτών» του ΝΑΤΟ, που ύστερα από τα φρικτά εγκλήματα που διέπραξαν σε βάρος του, ο περήφανος ήρωας λιβανικός λαός ξεσηκώθηκε σύσσωμος και υποχρέωσε τους «πολυεθνικούς ειρηνευτές» του ΝΑΤΟ να εγκαταλείψουν το έδαφος του Λιβάνου.

Κύριε Πρόεδρε,

Οι 4 νατοϊκές χώρες εξακολουθούν και μετά τη νέα τροπή που πήραν τα πράγματα στο Λίβανο να χρησιμοποιούν το κυπριακό έδαφος και τα χωρικά ύδατα της Κύπρου. Αν υπήρχε έστω και ίχνος δικαιολογίας γι' αυτές τις διευκολύνσεις, και κατά τη γνώμη μας δεν υπήρχε, τώρα εξαλείφθηκε κι' αυτό το ίχνος και οι περιβόητες αυτές διευκολύνσεις θα πρέπει να τερματισθούν.

Η Κύπρος δεν είναι και δεν πρέπει να μετατραπεί σε βάση ταχείας αναδιπλώσης των αμερικανών ιμπεριαλιστών ή του ΝΑΤΟ. Η Κύπρος αντιμετώπιζει την τουρκική κατοχή και ιμπεριαλιστική συνωμοσία. Χρειάζεται, έχει απόλυτη ανάγκη της διεθνούς αλληλεγγύης και συμπαράστασης και ιδιαίτερα των φίλων γειτονικών λαών, όπως είναι του Λιβάνου και της Συρίας. Είμαστε και πρέπει να παραμείνουμε μια αδέσμευτη χώρα, που διαδραματίζει σοβαρό ρόλο στο μεγάλο κίνημα των αδεσμεύτων. Έφτασε η ώρα να πούμε στις 4 νατοϊκές χώρες ότι οι διευκολύνσεις που τους παραχωρήθηκαν τερματίζονται. Αυτό θα είναι προς το συμφέρον της Κύπρου και του δύσκολου αντικατοχικού, αντιϊμπεριαλιστικού, απελευθερωτικού αγώνα που διεξάγουμε. Ευχαριστώ.

(Ο Προεδρεύων επανέρχεται στην έδρα του)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Θα ήθελα, κ. Πρόεδρε, να παρακαλέσω να παραμείνει το θέμα αυτό στην Ημερήσια Διάταξη για την επόμενη συνεδρία γιατί προτιθέμεθα να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, εφόσον υπάρχει παράκληση θα παραμείνει.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να αναφέρω πολύ περισσότερα από όσα ήδη αναφέρονται στην έκθεση της Επιτροπής και ειδικά εκείνα τα οποία αναφέρονται από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΔΗ.ΚΟ., δηλαδή εκείνα που αντιπροσωπεύουν τις θέσεις της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

Θα ήθελα όμως να τονίσω πολύ σύντομα ότι πιστεύουμε πώς κάτω από τις περιστάσεις η Κυβέρνηση ορθώς χειρίστηκε μέχρι τώρα το όλο θέμα και ότι ανεξάρτητα από τις μερικές περιπτώσεις που ίσως να μεταφέρθηκε, και το τονίζω, κατά λάθος οπλισμός και όχι για οποιαδήποτε άλλη χώρα παρά για τη Γαλλία— και πρέπει να τονισθεί ποια είναι η χώρα που μετέφερε κατά λάθος τον οπλισμό— η όλη προσπάθεια είναι ανθρωπιστικής φύσεως. Με αυτό τον τρόπο εννοείται και με αυτό τον τρόπο βεβαίως θα συνεχισθεί μέχρι του σημείου που η Κυβέρνηση μελετώντας πολύ προσεκτικά τις εξελίξεις θα αποφασίσει για τα περαιτέρω. Είναι καθήκον μας πιστεύουμε να υποστηρίξουμε τη νόμιμη Κυβέρνηση κάθε τόπου. Βεβαίως αυτό δεν σημαίνει ότι αναμιγνύομεθα με οποιοδήποτε τρόπο στις εσωτερικές διενέξεις που υπάρχουν σε κάθε κράτος, ούτε θα ήταν σωστό να υπάρξει τέτοιου είδους ανάμιξη. Θα θέλομε να πιστεύομε όμως ότι οι εξελίξεις θα είναι τέτοιες που θα ενοποιηθεί και πάλιν η φίλη χώρα του Λιβάνου και θα θέλαμε να πιστεύομε ότι η τελευταία σύσκεψη που έγινε στη Γενεύη θα έχει εκείνα τα θετικά αποτελέσματα που όλοι ελπίζουν.

Όπως φαίνεται εκ των πραγμάτων οπωσδήποτε ο ρόλος της Πολυεθνικής ίσως να έχει λήξει, ίσως να μην κρατήσει για πάρα πολύ καιρό και το θέμα πλέον να μην έχει τη σημερινή επικαιρότητα ή να έχει χάσει την επικαιρότητά του.

Για το θέμα όμως αρχής το οποίο τονίσθηκε, θέλομε να τονίσουμε ακόμη μια φορά, ότι η Κύπρος συνεχίζει την αδέσμευτη πολιτική της και η ανθρωπιστική βοήθεια την οποία έδωσε στην περίπτωση αυτή δεν συγκρούεται κατά τη γνώμη μας με οποιοδήποτε τρόπο με την αδέσμευτη πολιτική και αν μελλοντικά υπάρξουν ποτέ τέτοιες εξελίξεις στο θέμα του Λιβάνου που η συνέχιση μιας τέτοιας ανθρωπιστικής βοήθειας θα λάβει κάποια άλλη μορφή ή να κινδυνεύει να παρεξηγηθεί τότε σίγουρα θα πρέπει και η Κυβερνητική πολιτική να αναπροσαρμοστεί με τέτοιο τρόπο που να μη διακινδυνεύει η αδέσμευτη και ουδέτερη πολιτική της Κυπριακής Κυβέρνησης, Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές και υπάρχει παράκληση να παραμείνει το θέμα στην Ημερήσια Διάταξη, θα παραμείνει για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Και έτσι ερχόμαστε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 29 Μαρτίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983.
- 2) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Εκτάτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984.
- 9) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.
- 10) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984.
- 11) Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.
- 12) Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθωρισμένα Πρότυπα—Ενάτη Σειρά) Κανονισμός του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, από ειδοποίηση της Γραμματείας βλέπω ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συνεδριάζει και θα συνεδριάσει και την ερχόμενη Πέμπτη στις 11.30 το πρωί για το θέμα που αφορά τους Κανονισμούς περί της Υγιεινής του Κρέατος του 1984.

Υποδεικνύω και πάλιν ότι αυτό το θέμα εξετάζεται από την Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Εισηγούμαι ότι θα έπρεπε και η Επιτροπή Υγείας να συμμετέχει στην εξέταση αυτού του θέματος καθώς και στην εξέταση τέτοιας φύσεως θεμάτων. Και αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση από οποιαδήποτε πλευρά της Βουλής, θα εισηγούμουν η εξέταση του θέματος να ανατεθεί και στην Επιτροπή Υγείας ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα είχαμε ένσταση αν προτεινέτο κατά την κατάθεση των Κανονισμών να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Υγείας, αλλά τώρα βρισκόμαστε στο τέλος της συζήτησης του θέματος. Κάναμε ήδη δυο συνεδριάσεις, κλήθησαν οι αρμόδιες Υπηρεσίες και οι ενδιαφερόμενοι και τώρα παραμένει μόνο μια διατύπωση και κλείει το θέμα των Κανονισμών.

Συνεπώς σε άλλη περίπτωση που θα συνδυάζεται το θέμα, να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Υγείας. Σε άλλη περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ :

Λυπούμαι, έχει δίκαιο ο κ. Μιχαηλίδης. Έπρεπε να είχε παραπεμφθεί από την πρώτη στιγμή. Η μόνη απομένουσα εισήγηση, ενόψει και της σημασίας πιστεύω του θέματος, είναι μέλη της Επιτροπής Υγείας να παρευρεθούν ανεπίσημα στην τελευταία συνεδρίαση για να αισθάνονται.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχει πρόβλημα και μπορούν οποιοιδήποτε θέλουν να παρακολουθήσουν αυτή τη συνεδρία της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

Κατά την προσεχή συνεδρία θα κλείσουν τα δύο αυτά θέματα.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν είναι αρμοδιότητα της Βουλής αλλά ήθελα να θίξω ένα σοβαρότατο θέμα που αφορά τη λειτουργία του αεροδρομίου της Πάφου.

Όπως είναι σε όλους μας γνωστό, το αεροδρόμιο έχει τελειώσει την 1ην Νοεμβρίου του 1983 και παραδόθηκε στην Πολιτική Αεροπορία για να αναλάβει πλέον τη χρήση του αεροδρομίου αυτού για το οποίο ξοδεύτηκαν γύρω στα 8—9 εκ. λίρες.

Από την ημέρα εκείνη μέχρι σήμερα έχουν ορισθεί ορισμένες πτήσεις και κατά κάποιο περίεργο τρόπο και λόγο ματαιώνονται αυτές οι πτήσεις και οι δικαιολογίες είναι τέτοιες που μπορούμε να τις χαρακτηρίσουμε σαν απαράδεκτες. Φυσικά λάβαμε γνώση των λόγων και της ανησυχίας του Παφιακού λαού και ιδιαίτερα των τουριστικών πρακτόρων οι οποίοι καθορίζουν τις θέσεις των επιβατών, τους καθησυχάσαμε και πιστέψαμε ότι θα ακολουθείτο πλέον μια ορθή διαδικασία και τακτική.

Όπως απροόπτως σήμερα πληροφορηθήκαμε ότι ενώ υπήρχαν προγραμματισμένες πτήσεις για τις 26 και 27 αυτού του μηνός, δηλαδή για την προσεχή βδομάδα, ματαιώθηκαν και αυτές οι πτήσεις και ορίσθηκαν να πραγματοποιηθούν σε άλλο μέρος και λέγουν ότι οι κανονικές πτήσεις πλέον θα αρχίσουν από τις 2 προσεχούς Απριλίου.

Διερωτώμεθα πράγματι αν θα συνεχιστεί αυτή η κατάσταση και αυτή η διαδικασία σε βάρος του αεροδρομίου της Πάφου. Αν δεν χρειάζεται να γίνει αυτό το έργο δεν ήταν ανάγκη να ξοδευτούν τόσα εκατομμύρια.

Αλλά θέλουμε να προειδοποιήσουμε το Σώμα και σε συνέχεια το προεδρείο της Βουλής να ενημερώσει την Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο ότι δεν θα

αφήσουμε τα πράγματα να μείνουν όπως έχουν, αλλά θα απαιτήσουμε και θα διεκδικήσουμε τα δικαιώματά μας πλέον και αν παρουσιαστεί ότι αυτό το αεροδρόμιο είναι άχρηστο γι' αυτό τον τόπο, τότε υπάρχουν και βόμβες να το ανατινάξουμε να πάει στον αέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδημητρίου, η εισήγησή σας αντιλαμβάνομαι είναι να ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία όπως το Πολιτικό Αεροδρόμιο της Πάφου λειτουργήσει όπως αρχικώς είχε προγραμματισθεί ότι θα λειτουργήσει.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

Οι πτήσεις οι οποίες καθορίζονται να γίνονται σε ορισμένες ημερομηνίες ούτως ώστε οι τουριστικοί πράκτορες που έρχονται σε επαφή με τους διάφορους πελάτες τους να τους κόβουν τα εισιτήρια μέσα στην προθεσμία αυτή.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ :

.....όχι να ματαιώνονται την τελευταία στιγμή και να δημιουργείται ένα χάος ανάμεσα σ' αυτό τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι η Κυβέρνηση και ειδικά το Υπουργείο Συγκοινωνιών θα επιληφθεί αμέσως του παροπόνου του κ. Παπαδημητρίου και ότι θα δοθούν πλήρεις και ικανοποιητικές εξηγήσεις γιατί δεν υπάρχει κανένας σ' αυτό τον τόπο που να μη θέλει να αξιοποιηθεί πλήρως το νέο αεροδρόμιο της Πάφου. Κι' έτσι τελικά πιστεύω ότι δεν θα χρειαστούν οι βόμβες του κ. Παπαδημητρίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εισήγηση του κ. Παπαδημητρίου αντιλαμβάνομαι γίνεται δεκτή για να παραπεμφθεί προς εξέταση από την Εκτελεστική Εξουσία.

Κι' έτσι φτάσαμε στο πέρας των σημερινών εργασιών της Βουλής.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 4.53)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπογράψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνας

Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θαλής
Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος

Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές (Αυγερινός)
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 2) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 3) Ερωτήσεις—Απαντήσεις (Η ανάγκη επιδιόρθωσης των δρόμων που συνδέουν τα χωριά Δύμες—Κυπερούντα και Χανδριά—Κυπερούντα— Η παρατηρούμενη καθυστέρηση στην έναρξη κατασκευής του νέου δρόμου Λεμεσού—Αγρού—Η μόλυνση της ατμόσφαιρας με κίνδυνο την υγεία του λαού από την εκκένωση βόθρων και διαφόρων ακαθαρσιών σε μη εγκεκριμένες περιοχές στους συνοικισμούς Λειβάδια, Κόκκινες, Καμάρες και άλλου—Τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται για την γεωργία—κτηνοτροφία—δενδροκομία καθώς και για την ύδρευση από τη φετινή ανομβρία—Τα σοβαρά άλυτα προβλήματα που αντιμετωπίζει το χωριό Τρεις Εληές και γενικότερα τα χωριά της περιοχής Μαραθάσας—Η ανάγκη επιχορήγησης των κομίστρων των μαθητών των χωριών Λάνιας, Δωρού, Μονάγρι, Τριμίκλινης, Αγίου Γεωργίου Συλικούς και Συλικού που φοιτούν σε Γυμνάσια της Λεμεσού—Η δήλωση μεταγενέστερης ημερομηνίας γέννησης από αριθμό εκτοπισμένων με αποτέλεσμα να επηρεαστεί αρνητικά η συνταξιοδότησή τους—Η ανακήρυξη από το Συμβούλιο της Ευρώπης του 1985 σαν έτους Μουσικής—Οι κτηνιατρικές ανάγκες και τα άλλα γενικά προβλήματα που αντιμετωπίζει το χωριό Εφτάγωνια).
- 4) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ντ. Κωνσταντίνου και Αλ. Γαλανός) πάνω στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- 5) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ε. Παπαϊωάννου και Αλ. Γαλανός) πάνω στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
- 6) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου όπως ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία όπως το πολιτικό Αεροδρόμιο της Πάφου λειτουργήσει όπως είχε αρχικώς προγραμματισθεί.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 29ης Μαρτίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α που είναι η Νομοθετική Εργασία και δη στο υπ' αριθμό 1 θέμα που είναι «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση ενώπιον του Σώματος.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (Αρ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έξι συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 16, 20 και 30 Ιανουαρίου, 8 και 20 Φεβρουαρίου και στις 7 Μαρτίου 1984. Στις τέσσερεις

πρώτες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή. Στη δεύτερη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Κ.Ε.Β.Ε., της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Συνδέσμου Εγκκεκριμένων Λογιστών Κύπρου και των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί φόρου εισοδήματος ώστε να αναθεωρηθούν και ενισχυθούν τα υφιστάμενα φορολογικά κίνητρα με απώτερο στόχο την ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων στο μεταποιητικό τομέα, την ενίσχυση της παραγωγής, την ενθάρρυνση της εισαγωγής ξένου συναλλάγματος και την εξασφάλιση των προϋποθέσεων εκείνων που κρίνονται αναγκαίες για τη συνεχή άνοδο της απασχόλησης και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων.

Ειδικότερα, για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων γίνεται εισήγηση για τις πιο κάτω τροποποιήσεις:-

- (α) Παρέχεται πλήρης δεκαετής φορολογική απαλλαγή για όλα τα κέρδη μεταποιητικών επιχειρήσεων που θα ιδρυθούν στη Δημοκρατία κατά τα επόμενα τρία χρόνια και θα παράγουν νέα προϊόντα που δεν παράγονταν προηγουμένως στην Δημοκρατία. Το κίνητρο αυτό θα παρέχεται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών και εφόσον ικανοποιούνται αριθμός κριτηρίων και προϋποθέσεων.
- (β) Προβλέπεται αριθμός επιπρόσθετων φορολογικών κινήτρων για τις δημόσιες εταιρείες με την ταυτόχρονη επέκτασή τους στις ιδιωτικές εταιρείες που μετατρέπονται σε δημόσιες εταιρείες. Παράλληλα διαφοροποιείται ο ορισμός της δημόσιας εταιρείας έτσι που να περιοριστεί η δυνατότητα πλήρους ελέγχου της από περιορισμένο αριθμό ατόμων.
- (γ) Για σκοπούς ενθάρρυνσης της εγκατάστασης ξένων βιομηχανικών μονάδων στην ελεύθερη βιομηχανική ζώνη της Λάρνακας προβλέπεται, επιπρόσθετα από τα άλλα φορολογικά κίνητρα που ισχύουν στις άλλες περιοχές της Δημοκρατίας, η εισαγωγή νέων φορολογικών κινήτρων.
- (δ) Επεκτείνεται το κίνητρο της ενθάρρυνσης της εισαγωγής ξένου συναλλάγματος και της χρησιμοποίησής του για παραγωγικούς σκοπούς. Ειδικότερα γίνεται πρόνοια ώστε οι τόκοι από ξένα κεφάλαια που εισάγονται στην Κύπρο για σκοπούς χρηματοδότησης των επενδύσεων να απαλλάσσονται, μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, από το φόρο εισοδήματος για απεριόριστο χρονικό διάστημα, αντί για πενταετή μόνο περίοδο όπως προνοεί η ισχύουσα σήμερα νομοθεσία.
- (ε) Διαφοροποιείται το ύψος της έκπτωσης που παρέχεται για επενδύσεις στον τουριστικό τομέα ώστε να εμπλουτιστεί το τουριστικό μας προϊόν με την ενθάρρυνση της κατασκευής παρεμφερών τουριστικών έργων ενώ, από την άλλη, να αποθαρρύνεται, εκλεκτικά, η κατασκευή ξενοδοχειακών μονάδων σε κεκορεσμένες, τουριστικά, περιοχές.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, όλες οι πιο πάνω τροποποιήσεις αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης Ειδικής Τεχνικής Επιτροπής της οποίας οι τελικές εισηγήσεις έτυχαν περαιτέρω επεξεργασίας από τα Υπουργεία Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας σε συνεργασία με τις

εργοδοτικές και εμποροβιομηχανικές οργανώσεις. Σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, τα προτεινόμενα νέα φορολογικά κίνητρα, εκτός των άλλων θετικών επιδράσεών τους, δεν αναμένεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες των ντόπιων επιχειρηματιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ως θέμα αρχής, επικροτεί τα προτεινόμενα νέα φορολογικά κίνητρα τα οποία αναμένεται να υποβοηθήσουν τις Κυβερνητικές προσπάθειες που καταβάλλονται για τη βελτίωση και εκσυγχρονισμό της οικονομίας σε επιθυμητούς τομείς ανάπτυξης. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και τις διάφορες επιμέρους απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων, η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής την Επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω θέματα:-

- (α) Κατά πόσο η πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει ότι οι φορολογικές ζημιές που προκύπτουν εξ αιτίας της παροχής του κινήτρου για εξαγωγές δεν θα μεταφέρονται στα επόμενα φορολογικά έτη, εξυπηρετεί τους σκοπούς του κινήτρου αυτού ή απολήγει στην ουσία σε αντικίνητρο. Στην προκείμενη περίπτωση η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη ότι οι εξαγωγικές επιχειρήσεις είναι δυνατό στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους να μη πραγματοποιούν κέρδη αλλά αντίθετα ζημιές οι οποίες, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, μπορούν σήμερα να μεταφέρονται στα επόμενα χρόνια και να συμψηφίζονται με τα κέρδη μεταγενέστερων χρόνων, αποφάσισε να διαφοροποιήσει την προτεινόμενη διάταξη του νομοσχεδίου έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις αυτές να μπορούν να μεταφέρουν τις ζημιές τους στα επόμενα χρόνια αλλά στο ποσοστό του 3% του εισαγόμενου στην Κύπρο ξένου συναλλάγματος.
- (β) Το θέμα της πλήρους απαλλαγής από τη φορολογία των κερδών που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα δέκα χρόνια από νέες επιχειρήσεις που παράγουν νέα προϊόντα. Σύμφωνα με τη σχετική διάταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η απαλλαγή αυτή θα παρέχεται νοουμένου ότι η επιχείρηση αυτή θα παράγει προϊόντα τα οποία δεν παράγονταν προηγουμένως στη Δημοκρατία και ότι το ποσοστό της προστιθέμενης αξίας των παραγόμενων νέων προϊόντων θα είναι τουλάχιστο 40% και το ύψος των κεφαλαιουχικών δαπανών της για την απόκτηση στοιχείων παγίου ενεργητικού θα είναι τουλάχιστο £100,000. Επίσης υπό την προϋπόθεση ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα ικανοποιείται βάσει σχετικής μελέτης σκοπιμότητας, ότι η προτεινόμενη απαλλαγή θα συμβάλει ουσιαστικά στην οικονομική ανάπτυξη, θα παρέχεται η πλήρης αυτή φορολογική απαλλαγή και στις περιπτώσεις επιχειρήσεων με μικρότερες κεφαλαιουχικές επενδύσεις ή επιχειρήσεις που παράγουν νέα προϊόντα χαμηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Η Επιτροπή, στην απουσία σαφούς καθορισμού του τι σημαίνει «νέο» προϊόν και της πρόβλεψης αντικειμενικών κριτηρίων βάσει των οποίων θα αποφασίζεται τελικά η παραχώρηση ή όχι της φορολογικής αυτής απαλλαγής, ως θέμα αρχής, δεν μπορεί να συνηγορήσει υπέρ της υιοθέτησης μιας τέτοιας πρόνοιας, τουλάχιστο υπό τη μορφή που προτείνεται, γιατί σε μια τέτοια περίπτωση θα έθετε, φορολογούσα αρχή και φορολογούμενους, σε συνεχείς αντιδικίες κατά πόσο ένα προϊόν

μιας επιχείρησης εμπίπτει ή όχι στην κατηγορία των επιθυμητών νέων προϊόντων. Από την άλλη θα απουσίαζε, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, το στοιχείο της σαφήνειας του ίδιου του φορολογικού κινήτρου, η οποία και αναμένεται από κάθε ενδιαφερόμενη πλευρά.

Με γνώμονα το πιο πάνω σκεπτικό η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να εισηγηθεί σχετική διαφοροποίηση της προαναφερθείσας πρόνοιας ώστε να παρέχεται η δεκαετής φορολογική αυτή απαλλαγή των κερδών μιας επιχείρησης αλλά νοούμενου ότι θα ικανοποιούνται ορισμένες προϋποθέσεις όσον αφορά το είδος του προϊόντος, την προστιθέμενη αξία, και το ύψος των κεφαλαιουχικών δαπανών οι οποίες θα καθορίζονται σαφώς με Κανονισμούς που θα τυγχάνουν της έγκρισης και της Βουλής.

Με βάση όλες τις πιο πάνω θέσεις η Επιτροπή, αφού διαμόρφωσε κατάλληλα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και επέφερε σ' αυτό και αριθμό άλλων επιμέρους τροποποιήσεων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ασφαλέστατα η ανάγκη ενίσχυσης της βιομηχανικής επενδυτικής δραστηριότητας είναι εξόφθαλμη. Το ερώτημα είναι αν το νομοσχέδιο το οποίο καλείται η Βουλή να ψηφίσει ουσιαστικά υποβοηθεί το στόχο της έντασης της βιομηχανικής επενδυτικής δραστηριότητας. Φοβούμαι ότι η Κυβέρνηση αυτοεγκλωβίζεται σε μια πολιτική την οποία προ μακρού έχει υιοθετήσει και η οποία προ μακρού έχει αποδειχθεί ως εντελώς ακατάλληλη και αρνητική.

Όπως όλοι θυμάστε, όταν για πρώτη φορά το θέμα αυτής της μορφής των κινήτρων ετέθη ενώπιον του Σώματος, το δικαιολογητικό ήταν ότι αυτό θα δημιουργούσε μια αυξητική τοποθέτηση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Το αποτέλεσμα όμως ήταν εντελώς το αντίθετο. Παρατηρήθηκε πτώση και έλλειψη διάθεσης για επενδυτικές δραστηριότητες παρά την ύπαρξη κριτηρίων και η συνεχής επαύξηση των κριτηρίων ασφαλέστατα δεν έφερε κανένα τέτοιο αποτέλεσμα όπως δεν θα φέρει κανένα αποτέλεσμα ακόμα και αυτό το μέτρο το οποίο εισηγείται σήμερα η Κυβέρνηση.

Απεναντίας, ενώ δεν θα υπάρξει επιτυχία του στόχου τον οποίο θεωρητικά το νομοσχέδιο θέτει μπροστά μας, θα υπάρξει νέα απώλεια εσόδων και αυτή η νέα απώλεια εσόδων για το κράτος θα έχει δυσμενείς συνέπειες στο μέσο πολίτη ο οποίος θα κληθεί να αναπληρώσει τα κενά τα οποία θα προκύψουν από το γεγονός ότι τα κυβερνητικά εισοδήματα θα είναι ακόμα πιο ελαττωμένα.

Περαιτέρω φοβούμαι ότι είναι δημιουργία περιθωριακών βιομηχανικών μονάδων που θα ενισχύσει αυτή η πορεία και όχι ενίσχυση των ουσιαστικών βιομηχανικών μονάδων που θα μπορούσαν πραγματικά να δώσουν μια νέα ώθηση στην κυπριακή οικονομία. Υπάρχει άλλης μορφής πολιτική η οποία πράγματι θα μπορούσε να προωθήσει τις βιομηχανικές επενδύσεις γιατί κι' εμείς είμεθα υπέρ της ενίσχυσης των βιομηχανικών επενδύσεων. Και πολλές άλλες χώρες έχουν υιοθετήσει σειρά μέτρων εντελώς έξω από τη φιλοσοφία την οποία η Κυβέρνηση

εισηγείται προς αυτή την κατεύθυνση, μέτρων τα οποία ουσιαστικά θα απομόνωναν εκείνες τις βιομηχανίες οι οποίες έχουν τρομακτικές εξαγωγικές δυνατότητες και οι οποίες πράγματι θα δημιουργήσουν κάλυψη της εσωτερικής αγοράς και θα απορροφήσουν δυναμικό και εργατικό και επιστημονικό το οποίο σήμερα είναι αδρανές.

Πιστεύουμε ότι χρειάζεται μια νέα οικονομική φιλοσοφία και ότι συνέχιση αυτής της οικονομικής φιλοσοφίας θα έχει τα ίδια αποτελέσματα.

Αλλά για να μιλώ με τη γλώσσα της Κυβέρνησης θα σας αναφέρω τι λέει το Τέταρτο Έκτακτο Σχέδιο Οικονομικής Δράσης που καλύπτει την περίοδο 1982 με 1986, στη σελίδα 220 που αναφέρεται στην παροχή φορολογικών κινήτρων σαν στοιχείο της επενδυτικής πολιτικής που ακολούθησε η Κυβέρνηση από τότε.

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα φορολογικά κίνητρα βελτιώνουν το γενικότερο οικονομικό κλίμα. Το δημοσιονομικό, όμως, κόστος των κινήτρων είναι μεγάλο και εκφράζονται σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους. Οι φορολογικές απαλλαγές επενεργούν θετικά μόνο όταν η επιχείρηση αποκομίζει κέρδος που θεωρείται όμως ικανοποιητικό κίνητρο για τη διενέργεια της επενδύσεως».

Αυτά δεν είναι δικά μου λόγια, είναι λόγια του Υπουργού Οικονομικών.

«Σε αντίθετη περίπτωση, ενθαρρύνονται επενδύσεις με οριακή μόνο απόδοση. Επιπρόσθετα, στα πρώτα χρόνια της λειτουργίας μιας βιομηχανικής μονάδας τα περιθώρια κέρδους είναι περιορισμένα και έτσι αμφισβητείται κατά πόσο οι παραχωρήσεις αυτές συνιστούν ουσιαστικό κίνητρο».

Και περαιτέρω στη σελίδα 219, που υπάρχει μια αναφορά στη βελτίωση του μηχανισμού εντόπισης και προώθησης βιομηχανικών επενδύσεων, αναφέρει τα ακόλουθα:-

«Ο ιδιωτικός τομέας στην παρούσα φάση της αναπτύξεως δεν είναι σε θέση να εντοπίσει τα πολυδάπανα νέα επενδυτικά σχέδια εντάσεως κεφαλαίου και τεχνολογίας, που απαιτούνται για θεμελίωση μιας απρόσκοπτης μελλοντικής αναπτύξεως. Το σημαντικό αυτό ρόλο ούτε και η Τράπεζα Αναπτύξεως είναι σε θέση να διαδραματίσει κατά τρόπο αποτελεσματικό. Κατά συνέπεια, η Κυβέρνηση προτίθεται να προωθήσει τη σύσταση ενός δυναμικού φορέα που θα αναλαμβάνει την προετοιμασία μελετών σκοπιμότητας, θα διερευνά τις τεχνολογικές επιλογές που προσφέρονται και θα εισηγείται τρόπους για τη μεταφορά της αναγκαίας τεχνολογίας στην Κύπρο. Πιο ουσιαστική όμως θα είναι η ευθύνη που θα αναλάβει ο φορέας αυτός για την υλοποίηση των νέων επενδυτικών σχεδίων με τη δημιουργία δημόσιων εταιρειών στις οποίες το κοινό θα συμμετέχει ευρέως.»

Άσε που οι δημόσιες εταιρείες για τις οποίες μιλούμε κατά 50% σχεδόν δεν είναι δημόσιες, και δεν χρειάζεται ανάλυση - αν χρειαστεί θα το κάμω - διότι είναι και λίγο αφελές να πιστεύει κανείς ότι αυτές πράγματι αποτελούν δημόσιες εταιρείες.

Πού είναι αυτός ο νέος δυναμικός φορέας; Ποιο είναι το ποσοστό της Κυβέρνησης σε δημιουργία εθνικού προϊόντος; Και μας έδωσαν ποτέ λογαριασμό πόσα λεφτά χάθηκαν από την εποχή των κινήτρων μέχρι σήμερα από πλευράς εσόδων κυβερνητικών; Και εφόσον μιλούμε τώρα για φορολογικά κίνητρα που έχουν σχέση με το φόρο εισοδήματος, γιατί αφού η Κυβέρνηση ήθελε να κάμει μια αναθεώρηση της πολιτικής, δεν έκαμε ολοκληρωτική αναθεώρηση της φορολογικής πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη και τις ομόφωνες, σ' αυτή την περίπτωση,

εισηγήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων για την ανάγκη αλλαγής του νόμου περί φόρου εισοδήματος; Γιατί περιορίστηκε μόνο σ' αυτό το σημείο; Γιατί δεν έδωσε μια ολοκληρωμένη φορολογική πολιτική; Πώς θα καλυφθούν τα ασφαλέστατα κενά τα οποία θα δημιουργηθούν σήμερα με αυτό το πράγμα; Όχι με βελτίωση προς τους εργαζομένους των φορολογικών κλιμάκων ή οποιωνδήποτε άλλων φορολογικών βαρών αλλά, φοβούμαι, με επιβάρυνση.

Η εισήγησή μου είναι να παραπεμφθεί το Νομοσχέδιο πίσω στην Επιτροπή, να κληθεί η Κυβέρνηση να δώσει μια ολοκληρωμένη φορολογική πολιτική και ολοκληρωμένη δημοσιονομική πολιτική αναφορικά με τη βιομηχανία και να επανέλθει. Αν όχι, πολύ φοβούμαι ότι αυτή η Βουλή θα δημιουργήσει ένα νέο καρκίνωμα για την οικονομία, το οποίο θα κληθεί να πληρώσει ο λαός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναί, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Δίγκλης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν είχαμε πρόθεση να μιλήσουμε επί του Νομοσχεδίου διότι η έκθεση ήταν ομόφωνη αλλά κατόπιν της θέσης την οποία έχει...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα τάξεως, κ. Πρόεδρε. Ήταν ομόφωνη διότι δεν είμαστε παρόντες. Γιατί όπως εκτίθεται το θέμα, αφήνεται η εντύπωση ότι είμαστε παρόντες και είχαμε συμφωνήσει και τώρα διαφωνούμε.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θα πρόσθετα, κ. Λυσσαρίδη, ότι ακριβώς ήταν ομόφωνη η έκθεση μεταξύ των παρόντων αλλά υποχρεωθήκαμε να απαντήσουμε διότι έχετε βάλει θέσεις τις οποίες δεν είχατε θέσει στην Επιτροπή ως εκ του γεγονότος ότι δεν είχαν προσέλθει βουλευτές εκ μέρους του Κόμματός σας για να αναπτύξουν τις απόψεις τους. Γι' αυτό το λόγο είμεθα υποχρεωμένοι να διαφωνήσουμε καιτοι σεβόμεθα τις απόψεις του κ. Λυσσαρίδη. Θέλομε να τονίσουμε ιδιαίτερα ότι αυτά τα κίνητρα πράγματι θα τονώσουν την επενδυτική δραστηριότητα. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια είναι χαμηλότερες από ό,τι θα ήθελε η Κυβέρνηση και από ό,τι θα ήθελε ο τόπος αυτός για να προχωρήσει σε μια προγραμματισμένη και αυξανόμενη βιομηχανική ανάπτυξη. Βεβαίως δεν είναι εξαντλητικά τα κίνητρα τα οποία προτείνονται. Πιστεύουμε όμως ότι αυτά τα κίνητρα δεν είναι περιφερειακά, όπως ετονίσθη, αλλά είναι κεντρικής φύσεως και τείνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Βεβαίως εμείς έχουμε υπόψη μας το υφιστάμενο οικονομικό σύστημα το οποίο υποστηρίζομε και είναι εύκολο να αντιληφθούμε τις ενστάσεις του κ. Λυσσαρίδη, διότι διαφωνεί οπωσδήποτε επί θέματος αρχής δια το υφιστάμενο αυτό σύστημα.

Πιστεύομε ότι αυτό το σύστημα έχει λειτουργήσει αποτελεσματικά όλα αυτά τα χρόνια, πιστεύομε ότι υπάρχει μια αξιόλογη ανάπτυξη σ' αυτό τον τόπο και δεν είναι τόσο εύκολο, όπως θα μπορούσε να θεωρήσει κάποιος, το να μετρηθούν

τα ευεργετήματα από οποιαδήποτε σειρά κινήτρων ή ακόμα και να μετρηθεί το κόστος αυτών των κινήτρων. Εκείνο το οποίο εμείς θα θέλαμε να τονίσουμε ιδιαίτερα, είναι ότι αν δεν υπήρχαν κίνητρα, οι ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες είναι σχετικώς χαμηλές, θα ήσαν πολύ χαμηλότερες. Διότι δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι ο βασικός λόγος που οι ιδιωτικές επενδύσεις δεν είναι στο ύψος που όλοι θα θέλαμε, προέρχεται από την πολιτική αβεβαιότητα, από την πολιτική κατάσταση και μέσα στις συνθήκες τις οποίες βρισκόμεθα είναι απαραίτητο η Κυβέρνηση να τονώνει την ιδιωτική πρωτοβουλία και να φροντίζει να δίδει κίνητρα τα οποία να αυξάνουν σε κάποιο βαθμό τις ιδιωτικές επενδύσεις. Εκείνο βέβαια το οποίο θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό τις ιδιωτικές επενδύσεις είναι η προώθηση, και ήδη μελετάται από την Κυβέρνηση, της ίδρυσης χρηματιστηρίου το οποίο θα αυξήσει οπωσδήποτε και τις ιδιωτικές επενδύσεις αλλά θα αυξήσει και τον αριθμό των δημοσίων εταιρειών. Θα αυξήσει το μέσο μέγεθος των επιχειρήσεων στην Κύπρο και οπωσδήποτε η ίδρυση χρηματιστηρίου που να διέπεται από νομοθεσία, θα αποτελέσει ένα θετικό βήμα προς την αύξηση των κινήτρων για την αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων.

Εκείνο που θα ήθελα να τονίσω τελευταία είναι ότι το μικτό σύστημα το οποίο ακολουθεί η Κυβέρνηση από την πρώτη ημέρα της ανεξαρτησίας, προβλέπει μια πολυδιάστατη πολιτική, μια πολιτική η οποία ακολουθεί φιλολαϊκά κίνητρα όσον αφορά τους χαμηλά αμειβομένους, όσον αφορά τις ασθενέστερες οικονομικές τάξεις, και προς αυτή την κατεύθυνση υπάρχει ο κρατικός παρεμβατισμός, αλλά ταυτόχρονα ενθαρρύνει στο βαθμό που πρέπει την ιδιωτική πρωτοβουλία. Πιστεύομε ότι αυτά τα κίνητρα θα χαιρετισθούν από την ιδιωτική πρωτοβουλία και τους επενδυτές και θα θέλαμε να εκφράσουμε οπωσδήποτε την κρίση μας όσον αφορά την αποδοτικότητα αυτών των κινήτρων αφού τους δώσουμε την ευκαιρία να λειτουργήσουν. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως προκύπτει και από την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς υποστηρίζει το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Και υποστηρίζομε αυτό το Νομοσχέδιο όπως διαμορφώθηκε από την Κοινοβουλευτική επιτροπή ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αποσκοπεί στο να λειτουργήσει μέσα στο υφιστάμενο κοινωνικό σύστημα.

Επειδή ο συνάδελφος κ. Γαλανός ερμήνευσε την αντίθεση του κ. Λυσσαρίδη από τη θέση αρχής έναντι του κοινωνικού συστήματος στο οποίο αποσκοπεί να λειτουργήσει αυτός ο Νόμος, επαναλαμβάνω και διευκρινίζω ότι ανεξάρτητα από τη δική μας αντίθεση στο υφιστάμενο κοινωνικό σύστημα -είναι δεδομένη αυτή η αντίθεσή μας- υποστηρίζομε το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο γιατί συμφωνεί με τους σκοπούς οι οποίοι επιδιώκονται να εξυπηρετηθούν με αυτό το Νομοσχέδιο. Και θα εξηγήσω περισσότερο, κ. Πρόεδρε, γιατί υποστηρίζομε αυτό το Νομοσχέδιο.

Πιστεύω ότι κανένας δεν αμφισβητεί ότι τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί υποτονικότητα όσον αφορά τις επενδύσεις και επίσης τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί, θα έλεγα σημαντικά, ο ρυθμός αύξησης του εθνικού εισοδήματος. Την ίδια περίπου περίοδο παρατηρείται μια ανησυχητική αύξηση της ανεργίας. Είναι με βάση αυτούς και άλλους δείκτες της οικονομίας, άλλους συντελεστές που η

Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς έχει καταλήξει στη θέση να υποστηρίζει το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Στόχος αυτού του Νομοσχεδίου είναι να δώσει ώθηση στις επενδύσεις, ιδιαίτερα τις παραγωγικές, με ευεργετικές όπως αναμένεται επιπτώσεις τόσο όσον αφορά την ανακοπή της αύξουσας τάσης της ανεργίας, τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση της απασχόλησης όσο και γενικότερα όσον αφορά τους ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας.

Γι' αυτούς τους λόγους, κ. Πρόεδρε, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα επαναλαμβάνω ότι υποστηρίζει το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο. Βέβαια με την αφορμή που συζητείται αυτό το Νομοσχέδιο θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι πιστεύουμε ότι η προσφορά φορολογικών κινήτρων δεν είναι και δεν πρέπει να είναι η μοναδική μέθοδος, το μονδικό μέτρο το οποίο θα πρέπει να λαμβάνεται σαν αντισταθμισμα, σαν ανασταλτικός παράγοντας προς την υποτονικότητα των επενδύσεων και τη μειωτική τάση των ρυθμών ανάπτυξης.

Πιστεύω ότι υπάρχουν και άλλα μέτρα σημαντικά, θα έλεγα, μέτρα τα οποία ενδείκνυται και επιβάλλεται να λάβει το κράτος και τα οποία το ΑΚΕΛ και η Αριστερά επανειλημμένα έχουν εισηγηθεί προς την Κυβέρνηση. Και ένα τέτοιο μέτρο είναι ο ρόλος που το ίδιο το κράτος θα πρέπει να διαδραματίσει στις επενδυτικές και γενικά τις οικονομικές δραστηριότητες, ρόλος που θα πρέπει να εκφραστεί με την ίδρυση βιομηχανικών μονάδων από το ίδιο το κράτος ή από κοινού με το ιδιωτικό κεφάλαιο.

Επαναλαμβάνουμε αυτή την εισήγησή μας και επισύρουμε την προσοχή του κράτους σ' αυτό το μέτρο που πιστεύουμε ότι επιβάλλεται να ληφθεί ενόψει των συμπτωμάτων τα οποία έχουν αναφερθεί.

Κύριε Πρόεδρε, η ψήφιση από τη Βουλή του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου είναι φυσιολογικό να αναμένεται ότι θα έχει κάποιες δοσμένες επιπτώσεις επί των εισοδημάτων του κράτους από το φόρο εισοδήματος. Επαναλαμβάνω ότι αναμένεται ότι θα υπάρξουν δοσμένες επιπτώσεις και είναι φυσικό να υποβάλλεται το ερώτημα, ενόψει αυτών των αναμενόμενων επιπτώσεων, τι προτίθεται να κάμει η κυβέρνηση ούτως ώστε να αντισταθμίσει αυτές τις επιπτώσεις λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι κατά το 1984 αλλά σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών στα προσεχή χρόνια το δημοσιονομικό έλλειμμα όχι απλώς θα είναι μεγάλο αλλά θα συνεχίσει να αυξάνεται. Και συνεπώς μειωμένων των φόρων εισοδήματος που θα καταβάλλουν οι εταιρείες, αυτή η μείωση θα έχει αρνητική επίδραση επί των εισοδημάτων του κράτους απ' αυτό το φόρο. Επαναλαμβάνω, ποια μέτρα προτίθεται ή πρέπει να λάβει η Κυβέρνηση αντισταθμιστικά προς αυτές τις επιπτώσεις.

Πριν όμως αναφερθώ σ' αυτά τα μέτρα, κ. Πρόεδρε, θέλω να επισύρω την προσοχή του Σώματος στο γεγονός ότι η υφιστάμενη κατανομή των εσόδων του κράτους από το φόρο εισοδήματος είναι άδικη λαμβανομένου υπόψη ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του αρμόδιου Κυβερνητικού Τμήματος, οι εταιρείες κατέβαλαν για το 1983 11 με 12 εκατομμύρια λίρες σε σύγκριση με 33 εκατομμύρια λίρες που κατέβαλαν οι μισθωτοί, το δε ποσοστό αυτών των δυο κατηγοριών φορολογουμένων είναι εις μεν την περίπτωση των μισθωτών περίπου 65%, εις δε την περίπτωση των εταιρειών περίπου 25%. Υφίσταται δηλαδή μια άδικη κατανομή των φορολογικών βαρών μεταξύ εταιρειών και μισθωτών της εργατοϋπαλληλικής τάξης. Αυτή η άδικη κατανομή πιστεύουμε ότι υπογραμμίζει ακόμα περισσότερο την ανάγκη λήψης από το κράτος των αναγκαίων μέτρων ούτως ώστε και τα

έσοδά του από το φόρο εισοδήματος, από την άμεση γενικά φορολογία να μη μειωθούν και να μην αυξηθεί, συνεπώς, το δημοσιονομικό έλλειμμα, αλλά και δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών να υπάρχει.

Πιστεύουμε ότι επιβάλλεται όπως το κράτος μελετήσει ενδελεχώς και μακροπρόθεσμα την όλη φορολογική του πολιτική, διαγράψει νέα φορολογική πολιτική, η οποία πρέπει να στοχεύει αφενός όπως η κατανομή των εσόδων του κράτους προέρχεται κυρίως από την άμεση φορολογία και αφετέρου όπως το κύριο βάρος των φορολογικών εσόδων του κράτους βαρύνει την εργοδοτική τάξη και γενικά τους ευπόρους. Είναι μέτρα τα οποία επιβάλλεται να ληφθούν χωρίς καθυστέρηση από την πλευρά του κράτους.

Γι' αυτό το σκοπό πιστεύουμε ότι είναι αφενός επιτακτική ανάγκη η λήψη άμεσων και αποτελεσματικών μέτρων από το κράτος με σκοπό την πάταξη της φοροδιαφυγής -και είμαι βέβαιος ότι από τους αριθμούς που ανέφερα σχετικά με τα έσοδα του κράτους από τις εταιρείες καταμαρτυρείται περίτρανα η μεγάλη φοροδιαφυγή που υπάρχει- και αφετέρου θα πρέπει να εισάξει το κράτος νέες μορφές άμεσης φορολογίας οι οποίες θα πρέπει να βαρύνουν αποκλειστικά την εργοδοτική τάξη και τα εύπορα στρώματα.

Τέλος, κ. Πρόεδρε, επωφελούμαι αυτής της ευκαιρίας για να υπογραμμίσω την ανάγκη όπως ο Νόμος περί Φόρου Εισοδήματος αναφορικά με τα φυσικά πρόσωπα τροποποιηθεί το συντομότερο δυνατό. Είναι αίτημα όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων η τροποποίηση αυτού του Νόμου. Αυτό το αίτημα υπεβλήθη από αρκετού χρόνου -σύντομα θα συμπληρωθούν δυο χρόνια από την υποβολή αυτού του αιτήματος-αλλά δυστυχώς καθυστερεί απαράδεκτα η τροποποίηση αυτού του Νόμου. Γι' αυτό επαναλαμβάνω την απαίτησή μας όπως η Κυβέρνηση χωρίς καθυστέρηση προχωρήσει στην τροποποίηση του Νόμου περί Φόρου Εισοδήματος αναφορικά με τα φυσικά πρόσωπα έχοντας υπόψη τις εισηγήσεις των συνδικαλιστικών οργανώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Απλώς από τη θέση μου ήθελα να κάμω ερμηνεία της ψήφου μας, κ. Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θα είσθε σύντομος, κ. Ιεροδιακόνου, αν όμως δεν θα είσθε και φαντάζομαι δεν θα είσθε...

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θα είμαι, κ. Πρόεδρε, πολύ σύντομος.

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσει υπέρ του νομοσχεδίου.

Βασικός σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η παροχή κινήτρων για ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων, και σαν τέτοιο σίγουρα το υποστηρίζουμε. Βέβαια δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι αυτά είναι τα τέλεια κίνητρα ή ότι πρόκειται για απόλυτα ολοκληρωμένη νομοθεσία. Όμως η Επιτροπή μελέτησε σε μεγάλη λεπτομέρεια το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και πιστεύω έφτασε στα καλύτερα συμπεράσματα υπό τις περιστάσεις.

Γι' αυτό το λόγο η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσει το νομοσχέδιο.

Όσον αφορά την αναφορά του κ. Δίγκλη για το μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα θα ήθελα να καλύψω και το άλλο σκέλος.

Ο κ. Δίγκλης έχει καλύψει μόνο το σκέλος της αυξήσεως των εσόδων. Όμως το δημοσιονομικό έλλειμμα σχετίζεται και με τη συμπίεση των εξόδων του κράτους και αυτό δεν πρέπει ποτέ να μας διαφεύγει. Όμως μέσα στα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας δεν φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια να καλυφθούν τα τεράστια ελλείμματα απλώς με αύξηση των εσόδων του κράτους. Παράλληλα πρέπει να γίνει και σοβαρή και αισθητή συμπίεση των εξόδων του κράτους και ιδιαίτερα των καταναλωτικών εξόδων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τίθεται θέμα αλλαγής του συστήματος. Τίθεται θέμα αν πράγματι ακόμα κι' ένα σκληρό καπιταλιστικό σύστημα, όπως είναι το σύστημα το οποίο ισχύει στην Κύπρο και του οποίου η οικονομική πολιτική φαίνεται να τυγχάνει της ομόφωνης έγκρισης αυτής της Βουλής, πλην εκείνης της ΕΔΕΚ, είναι ορθό να συνεχίσει με αυτές τις δομές τις οποίες σήμερα έχει.

Όλοι μιλούσαμε για καλύτερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Ότι οι εργαζόμενοι και τα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα θα έπρεπε να έχουν λιγότερα βάρη και τα εύπορα στρώματα να επωμισθούν μεγαλύτερα βάρη. Φοβούμαι ότι η οικονομική πολιτική που ακολουθείται και η οικονομική πολιτική που σήμερα επανεγκρίνεται απλώς υποβοηθεί τη συνέχιση αυτού του χάσματος στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος και των φορολογικών βαρών και μάλιστα τη μεγέθυνση αυτού του χάσματος. Τα κίνητρα υπήρχαν.

Ο κ. Γαλανός σωστά είπε ότι δεν είναι απλό να σταθμίσει κανείς ποια θα ήταν η κατάσταση χωρίς τα κίνητρα ή πόσα λεφτά χάθηκαν από τα δημόσια έσοδα για να κάμει μια σωστή ορθολογιστική μελέτη του όλου θέματος. Δέχομαι ότι υπάρχει μια βάση σ' αυτό που λέει ο κ. Γαλανός. Όμως εγώ θα επανέλθω σ' αυτό που λέει ο Υπουργός της Κυβέρνησης, ότι μόνο για περιθωριακές -δεν είμαι εγώ που το είπα, είναι ο Υπουργός- βιομηχανικές μονάδες τα κίνητρα θα μπορούσαν να είναι ουσιαστικά κίνητρα διότι αμφισβητείται κατά πόσο οι παραχωρήσεις αυτές συνιστούν ουσιαστικό κίνητρο. Και αυτό το έβγαλαν μετά από το συμπέρασμα της εφαρμογής αυτής της πολιτικής επί σειρά ετών. Τώρα πώς επανέρχονται;

Λέγομε ότι πρέπει να γίνει νέα φορολογική πολιτική. Προς ποιους θα στραφούν αν οι εύπορες τάξεις θα έχουν συνεχώς κίνητρα; Εύχομαι το βιομηχανικό κεφάλαιο να αντικαταστήσει σε μεγάλο βαθμό -αν είναι δυνατό σχεδόν κατά απόλυτο τρόπο- το εμπορικό. Όσο μεγαλύτερο φάσμα της εσωτερικής αγοράς θα καλύπτεται από το βιομηχανικό κεφάλαιο τόσο η οικονομία μας θα είναι υγιέστερη γιατί και οι εισαγωγές θα ελαττωθούν και οι εξαγωγές θα αυξηθούν, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα είναι χαμηλότερο και θέμα ανεργίας δεν θα τίθεται. Σε τέτοια περίπτωση δεν θα υπάρχουν καν έμποροι. Πού αλλού παρά στους εργαζομένους θα στραφεί η Κυβέρνηση για να καλύψει αυτά τα κενά!

Ειλικρινά φοβούμαι ότι μόνο με εκκλήσεις ή μόνο με παρατηρήσεις ή μόνο με το να καλούμε την Κυβέρνηση να πάρει τις ευθύνες της και να μελετήσει με σοβαρότητα το θέμα δεν θα καταλήξουμε πουθενά. Γιατί εμείς οι ίδιοι δεν απαιτήσαμε όταν εθίγη πλέον το θέμα του φόρου εισοδήματος η Κυβέρνηση να φέρει τις ολοκληρωμένες της απόψεις, για να μας δείξει, εφόσον γίνεται αποδεκτό ότι θα υπάρχει ελάττωση των εσόδων, πως πράγματι σκέφτεται να καλύψει αυτά τα νέα κενά και μάλιστα να δημιουργήσει, αν είναι δυνατό, νέα αποθεματικά για να ελαττώσει τα φορολογικά βάρη των οικονομικώς ασθενέστερων στρωμάτων;

Γι' αυτό, πολύ φοβούμαι ειλικρινά, ότι αυτό αποτελεί απλώς επαναβεβαίωση μιας πολιτικής που απέτυχε και ό,τι και να λέμε κάτω από οποιοσδήποτε προϋποθέσεις, μου υπενθυμίζει, δυστυχώς, τον ίδιο πρόχειρο τρόπο της εξεύρεσης εσόδων που όταν κάθε φορά υπάρχει ένα δημοσιονομικό έλλειμμα η Κυβέρνηση στρέφεται στα τσιγάρα, στρέφεται στα αναψυκτικά, στρέφεται στα εύκολα είδη από τα οποία είναι δυνατό να εισπράξει εισόδημα χωρίς μια μακροπρόθεσμη προοπτική που θα οδηγηθεί η οικονομία κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις. Φοβούμαι ότι αυτή είναι και η σημερινή φιλοσοφία η οποία επικρατεί.

Εν πάση περιπτώσει, η κάθε πλευρά έχει τις απόψεις της. Εύχομαι να έχετε δίκαιο και εύχομαι πράγματι να μην είναι τα πράγματα τόσο πολύ αρνητικά όπως εμείς τα προβλέπουμε ότι θα είναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων άλλων ομιλητών προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μη σας ενοχλούμε, εμείς θα απόσχουμε διότι θέλουμε νέα οικονομική πολιτική. Δεν θέλουμε να πούμε ότι δεν πρέπει να ενθαρρυνθεί μια πολιτική ορθή αλλά αυτή η πολιτική δεν μας ευρίσκει συμφωνούς -όχι το Νομοσχέδιο μόνο- διότι είναι έκφραση μιας ευρύτερης οικονομικής πολιτικής. Γι' αυτό θα απόσχουμε της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή για να αντιληφθώ, κ. Πρόεδρε της Ε.Δ.Ε.Κ., θα απόσχετε σ' όλα τα άρθρα και κατά τη τρίτη ανάγνωση σ' ολόκληρο το Νομοσχέδιο;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όστε στο άρθρο 1 παρακαλώ το Γραμματέα να μετρήσει πόσες ψήφοι είναι υπέρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

24, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

24 ψήφοι υπέρ, ουδεμία εναντίον, και μια αποχή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και 3 αποχές. Μάλιστα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

25 υπέρ κ. Πρόεδρε, και 3 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

25 υπέρ, ουδεμία εναντίον και τρεις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 2 ψηφίζεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και τρεις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι και το άρθρο 3 ψηφίζεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και τρεις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 επίσης ψηφίζεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και τρεις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 5 του Νομοσχεδίου ψηφίζεται επίσης με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 28B του βασικού νόμου. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρον 6 επίσης εγκρίνεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της εν αυτώ προσθήκης νέου άρθρου. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 7 επίσης εγκρίνεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Δευτέρου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 8 επίσης εγκρίνεται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της προσθήκης νέου Παραρτήματος.
Άρθρον 9. Παράρτημα Τρίτον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 9 επίσης ως και το Παράρτημα εγκρίνονται με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο με 25 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 3 αποχές.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα της Ημερήσιας Διάταξης που είναι «Ο περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ (ΠΑΡΑ-
ΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12, 19 και 23 Μαρτίου 1984. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και έδωσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή. Στην ίδια συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, του ΚΕΒΕ και της ΠΟΒΕΚ.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η παράταση της περί Εκτάκτου Εισφοράς Νομοθεσίας για ακόμα ένα χρόνο με ταυτόχρονη μείωση κατά 10% των συντελεστών εισφοράς προς όφελος των φορολογουμένων.

Όπως είναι γνωστό, η περί Εκτάκτου Εισφοράς Νομοθεσία, που προβλέπει την επιβολή έκτακτης εισφοράς πάνω σε κάθε μορφής εισοδήματα που προέρχονται

από οποιεσδήποτε πηγές εκτός από μισθωτές υπηρεσίες, παρατάθηκε επανειλημμένα, με τελευταία την παράταση που δόθηκε με τον περί Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμο του 1983 (Αρ. 13 του 1983).

Η πιο πάνω νομοθεσία λήγει την 31η Μαρτίου 1984 και με το Κυβερνητικό νομοσχέδιο γίνεται εισήγηση όπως παραταθεί για ακόμα ένα χρόνο, δηλαδή μέχρι την 31η Μαρτίου 1985, αφού παράλληλα μειωθούν οι ισχύοντες φορολογικοί συντελεστές προς όφελος των φορολογουμένων. Σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογία επιβάλλεται φορολογία σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £4,000 για μη εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα, σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £5,000 για εκτοπισθέντα φυσικά πρόσωπα και σε ετήσια εισοδήματα πέραν των £1,200 για νομικά πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και προτού διαμορφώσει οποιαδήποτε τελική θέση πάνω στο νομοσχέδιο ζήτησε και άκουσε τις απόψεις τόσο της Κυβέρνησης όσο και τις απόψεις των υπόλοιπων ενδιαφερομένων μερών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών υποστήριξε την ανάγκη περαιτέρω παράτασης της προτεινόμενης έκτακτης εισφοράς γιατί, όπως παρατήρησε, η διατήρησή της είναι αναγκαία λόγω του ότι οι συνθήκες που κατέστησαν απαραίτητη τη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής εξακολουθούν να υπάρχουν. Παράλληλα, όπως δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, η Κυβέρνηση ανταποκρινόμενη σε παραστάσεις των φορολογουμένων που εμπίπτουν στις πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής αποφάσισε να μειώσει κατά 10% τους συντελεστές φορολογίας έστω κι αν μια τέτοια απόφαση σημαίνει μείωση των εσόδων της κατά μισό εκατομμύριο λίρες περίπου. Η απόδοση της πιο πάνω φορολογίας με τους προτεινόμενους φορολογικούς συντελεστές υπολογίζεται να αποφέρει για το 1984 ποσό της τάξης των £4 εκ. περίπου. Όπως επίσης τόνισε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, η υπόσχεση που δόθηκε από την Κυβέρνηση για σταδιακή μείωση και κατάργηση, τελικά, της φορολογίας αυτής, η οποία εξακολουθεί να θεωρείται από την τελευταία ως προσωρινή φορολογία, συνεχίζει να ισχύει και θα υλοποιηθεί όταν το επιτρέψουν οι δημοσιονομικές ανάγκες και οι οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στον τόπο.

Ο εκπρόσωπος του Κυπριακού Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, τάχθηκε, ως θέμα αρχής, εναντίον της φορολογίας αυτής η οποία, όπως ανέφερε, συνιστά δυσμενή μεταχείριση σε βάρος των εργοδοτών ενώ, από την άλλη, επηρεάζει δυσμενώς το επενδυτικό κλίμα τη στιγμή που απαιτείται παραχώρηση πρόσθετων επενδυτικών κινήτρων. Ο ίδιος εκπρόσωπος παρατήρησε ότι η παράταση της έκτακτης εισφοράς έρχεται σε αντίθεση με τις υποσχέσεις της Κυβέρνησης για σταδιακή μείωση και εξάλειψη της φορολογίας αυτής.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου, επιδοκίμαζοντας την προτεινόμενη μείωση των φορολογικών συντελεστών, παρατήρησε ότι οι προτεινόμενες διαφοροποιήσεις δεν ανταποκρίνονται στις υποσχέσεις που δόθηκαν για ουσιαστική μείωση της φορολογίας αυτής η οποία πράγματι επηρεάζει δυσμενώς το επενδυτικό κλίμα στην Κύπρο.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ υποστήριξε πως η Οργάνωσή του δεν ευνοεί τη συνέχιση της έκτακτης εισφοράς, εντούτοις όμως έχοντας υπόψη τις ανάγκες της Κυβέρνησης για ανακούφιση των προσφύγων, αποδέχεται την παράταση της ισχύος του προτεινόμενου νόμου αλλά με περαιτέρω αύξηση των αφορολόγητων ποσών

ώστε η προτεινόμενη φορολογία ν' αρχίζει επιβαλλόμενη για μεν τα φυσικά πρόσωπα και μη εκτοπισμένα από τριμηνιαίο εισόδημα £1,200 αντί £1,000 για δε τα εκτοπισμένα πρόσωπα από τριμηνιαίο εισόδημα £1,500 αντί £1,250.—

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη τις διάφορες απόψεις που έχουν εκτεθεί πιο πάνω καθώς και τους λόγους που καθιστούν αναγκαία τη συνέχιση του φορολογικού αυτού μέτρου όσο και την ανάγκη κάποιας ανακούφισης των φορολογουμένων, συμφωνεί με την προτεινόμενη παράταση της έκτακτης εισφοράς με τους μειωμένους φορολογικούς συντελεστές κάμνοντας ταυτόχρονα την εισήγηση για την αύξηση των αφορολόγητων ποσών για τα φυσικά πρόσωπα και τους εκτοπισθέντες ώστε η φορολογία αυτή να αρχίζει από £6,000 αντί £4,000 ετήσιο εισόδημα για την πρώτη κατηγορία και από £8,000 αντί £5,000 για τη δεύτερη κατηγορία. Κατά συνεπακόλουθο τρόπο γίνεται εισήγηση για την ανάλογη διαφοροποίηση των σχετικών κλιμάκων για τις κατηγορίες των προσώπων αυτών.

Επισυνάπτοντας το υπό συζήτηση νομοσχέδιο όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τις εισηγήσεις της Επιτροπής ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή των ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται και ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως και το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παράτασις ισχύος προσωρινής νομοθεσίας. 'Άρθρον 3. Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας επίσης εγκρίνονται.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασις της Ισχύος) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα επί της Ημερήσιας Διάταξης «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.»

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ (ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Θαλής Μιχαηλίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουναωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 12, 19 και 23 Μαρτίου 1984. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η εισαγωγή στο βασικό Νόμο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως πρόνοιας με βάση την οποία θα επιστρέφεται η έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση η οποία καταβάλλεται πάνω στην αξία του εισαγόμενου μαζούτ και του εισαγόμενου ορυκτού άνθρακα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τσιμέντου προς εξαγωγή. Με την ευκαιρία αυτή επιφέρεται επίσης στον υπό τροποποίηση βασικό νόμο αριθμός άλλων νομοτεχνικής φύσεως τροποποιήσεων οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες μετά τις πρόσφατες αλλαγές στο Δασμολόγιο.

Απώτερος σκοπός της νέας διάταξης για την επιστροφή της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης που καταβάλλεται για το μαζούτ που χρησιμοποιείται στην κατασκευή τσιμέντων για εξαγωγή ή/και μελλοντικά του άνθρακα που θα χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό είναι η υποβοήθηση των κυπριακών βιομηχανιών τσιμέντου, των οποίων οι εξαγωγές τα τρία τελευταία χρόνια έχουν μειωθεί σημαντικά λόγω του ολοένα και οξύτερου συναγωνισμού που συναντούν τα κυπριακά τσιμέντα στη διεθνή αγορά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, ο οξύς αυτός συναγωνισμός σε βάρος των κυπριακών τσιμέντων σε πολλές περιπτώσεις εκφράζεται υπό τη μορφή άμεσης ή έμμεσης επιχορήγησης των εξαγωγών τσιμέντου από διάφορες συναγωνιστικές της Κύπρου χώρες, που πολλές φορές γίνεται με ανορθόδοξες μεθόδους.

Όπως είναι γνωστό, η έκτακτη προσφυγική επιβάρυνση επιβάλλεται προς όφελος του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων και είναι του

ύψους του 6% πάνω στη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται στην Κύπρο. Ειδικά για την περίπτωση του μαζούτ που εισάγεται για χρήση στην παραγωγή τσιμέντου επιβάλλεται επιβάρυνση προς 3.5% πάνω στη δασμολογητέα αξία του.

Από την προσφυγική επιβάρυνση εξαιρούνται αρκετά εμπορεύματα, όπως είναι τα τρόφιμα, φάρμακα, κλπ., και επιστρέφεται η επιβάρυνση αυτή για τα προς εξαγωγή έτοιμα προϊόντα όταν περιέχουν αυτούσιες τις πρώτες ύλες που έχουν εισαχθεί κατόπιν καταβολής της προσφυγικής επιβάρυνσης. Η πιο πάνω, εντούτοις, πρόνοια για επιστροφή της προσφυγικής επιβάρυνσης δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση του μαζούτ γιατί αυτό δεν περιέχεται αυτούσιο στο έτοιμο προϊόν που προορίζεται για εξαγωγή. Γι' αυτό και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποσκοπεί στο να δώσει μια τέτοια δυνατότητα λαμβανομένων ιδιαίτερα υπόψη των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επηρεαζόμενες βιομηχανίες.

Η αναμενόμενη μείωση των δημόσιων εσόδων από την επιστροφή της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από το Υπουργείο Οικονομικών, θα είναι της τάξης των £126,000.— περίπου ετησίως, ποσό το οποίο αντισταθμίζεται πλήρως από τα οφέλη που θα προκύψουν από τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής τσιμεντοβιομηχανίας στις διεθνείς αγορές.

Ενόψει του γεγονότος ότι οι κυπριακές τσιμεντοβιομηχανίες, στην προσπάθεια μείωσης του κόστους ενέργειας που χρησιμοποιούν, μελετούν τη σκοπιμότητα χρησιμοποίησης του ορυκτού άνθρακα, ως υπαλλακτικής μορφής φθηνότερης ενέργειας, με την ευκαιρία αυτή προτείνεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο και η επιστροφή της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης που επιβάλλεται πάνω στη δασμολογητέα αξία του εισαγόμενου ορυκτού άνθρακα που χρησιμοποιείται για παραγωγή τσιμέντου για εξαγωγή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευαν τις προτεινόμενες τροποποιήσεις και το γεγονός ότι η ενέργεια που χρησιμοποιείται στην παραγωγική διαδικασία των Κυπριακών βιομηχανιών τσιμέντου αποτελεί σημαντικό μέρος του συνολικού κόστους τους, θεωρεί, κατά πλειοψηφίαν, δικαιολογημένο το αίτημα των επηρεαζόμενων βιομηχανιών για την επιστροφή του αναλογούντος ποσού της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης που καταβάλλεται για το μαζούτ που χρησιμοποιείται στην κατασκευή τσιμέντου για εξαγωγή. Επειδή όμως η μια από τις επηρεαζόμενες βιομηχανίες, στην προσπάθειά της ακριβώς να μειώσει το κόστος της ενέργειας που χρησιμοποιεί, έχει ήδη αντικαταστήσει μέρος του μηχανικού της εξοπλισμού για να της παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης ορυκτού άνθρακα ως υπαλλακτικής φθηνότερης μορφής ενέργειας, η πλειοψηφία της Επιτροπής συμφωνεί επίσης με την περίληψη της πρόνοιας για σκοπούς επιστροφής της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης και στην περίπτωση του ορυκτού άνθρακα που θα χρησιμοποιείται στην παραγωγή τσιμέντου για εξαγωγή. Αναμένοντας η Επιτροπή ότι οι αρμόδιοι θα πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος από τη χρησιμοποίηση και της υπαλλακτικής αυτής πηγής ενέργειας πιστεύει ότι θα ήταν προτιμότερο, για να δοθεί η ευκαιρία επανεξέτασης και αξιολόγησης της προσφερόμενης τώρα ανακούφισης στις επηρεαζόμενες βιομηχανίες, όπως το προτεινόμενο μέτρο τεθεί

κάτω από συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, και ως τέτοια προτείνεται ο ένας χρόνος από της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ιεροδιακόνου και Κ. Λόρδος χωρίς να διαφωνούν με την τελευταία γενική παρατήρηση των υπόλοιπων μελών της Επιτροπής για την ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος από τη χρησιμοποίηση του ορυκτού άνθρακα ως μορφής ενέργειας, μια και στο στάδιο αυτό είναι σχεδόν άγνωστα τα αποτελέσματα από τη χρήση της πηγής αυτής ενέργειας, διατηρούν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τα αποτελέσματα από τη χρησιμοποίησή της πάνω στο φυσικό περιβάλλον. Όσον αφορά την περιλήψη πρόνοιας για την επιστροφή της έκτακτης προσφυγικής επιβάρυνσης στις βιομηχανίες που χρησιμοποιούν το μαζούτ, επειδή πιθανόν να δημιουργήσει προηγούμενο το οποίο να οδηγήσει σε ατέρμονες διεκδικήσεις και από άλλες βιομηχανίες για παρόμοια μεταχείριση, δεν μπορούν να συνηγορήσουν υπέρ της υιοθέτησης μιας τέτοιας παραχώρησης, συμφωνούν όμως με την τροποποίηση που εισηγείται η Επιτροπή όπως το προτεινόμενο μέτρο ισχύει μόνο για ένα χρόνο ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα επαναξέτασής του μετά το τέλος της χρονικής αυτής περιόδου.

Με βάση τις προαναφερθείσες ομόφωνες ή κατά πλειοψηφία θέσεις των μελών της η Επιτροπή προχώρησε στην ανάλογη επεξεργασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου του οποίου εισηγείται την ψήφιση σε νόμο από τη Βουλή.

Αντίγραφο του νέου νομοσχεδίου επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Επειδή απουσίαζα από την τελευταία συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών, θα ήθελα πολύ σύντομα να τονίσουμε και τη δική μας ανησυχία όσον αφορά τη χρησιμοποίηση του ορυκτού άνθρακα αναφορικά με το περιβάλλον.

Πιστεύουμε, πράγματι, ότι οι αρμόδιοι πρέπει να μελετήσουν πάρα πολύ προσεκτικά τις τυχόν επιπτώσεις της χρησιμοποίησης του ορυκτού άνθρακα σχετικά με το φυσικό περιβάλλον, διότι ήδη το φυσικό περιβάλλον μας αντιμετωπίζει πολύ μεγάλα προβλήματα και το θέμα της χρησιμοποίησης του ορυκτού άνθρακα έχει απασχολήσει πολλές άλλες χώρες, στις οποίες πράγματι, έχει γίνει μεγάλη ζημιά στο φυσικό περιβάλλον απ' αυτή τη χρησιμοποίηση.

Γι' αυτό το λόγο, παρόλο που συμφωνούμε με το πνεύμα του νομοσχεδίου, θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή των αρμοδίων όσον αφορά τη συσχέτιση ή μάλλον τη ζημιά την οποία μπορεί να επιφέρει ο ορυκτός άνθρακας στο φυσικό περιβάλλον της Κύπρου και όπως είναι γνωστό δεν μας έχει μείνει και πάρα πολύ φυσικό περιβάλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Οφείλω να διευκρινίσω περαιτέρω τη διαφωνία του Δημοκρατικού Συναγερμού στο θέμα της επιστροφής του προσφυγικού δασμού επί του μαζούτ, τονίζοντας ότι πέραν από τις αμφιβολίες που μας δημιουργεί το θέμα αυτό, όσον αφορά δηλαδή τις διεκδικήσεις που μπορεί να προκύψουν από άλλους χρησιμοποιοητές της ύλης αυτής, επειδή κατά τη γνώμη μας δεν εξετάστηκε καθόλου σε βάθος το μέγεθος της χρήσεως του προϊόντος αυτού, της πρώτης αυτής ύλης, και η έκταση της χρήσης σε άλλες βιομηχανίες, δημιουργούνται σε μας τεράστιες αμφιβολίες όσον αφορά την ισότιμη μεταχείριση που επιβάλλεται από το Σύνταγμα να εξασκείται σε όλες τις περιπτώσεις. Και πιστεύουμε ότι, επειδή αυτή η πρόνοια ευνοεί μόνο τις τσιμεντοβιομηχανίες, πιστεύουμε ότι η ψήφιση του μέτρου αυτού πρέπει να αποφευχθεί σήμερα από το Σώμα για τους λόγους εκριβώς της δημιουργίας ανισοτιμίας, γιατί το μαζούτ δεν το χρησιμοποιούν μόνο οι άλλες βιομηχανίες αλλά το χρησιμοποιούν πάρα πολλοί και έχουν οι άλλες βιομηχανίες επίσης την ίδια ευχέρεια να ζητήσουν να εξαιρεθούν από την καταβολή της έκτακτης εισφοράς για το τμήμα εκείνο του προϊόντος τους που εξάγεται.

Αν ζητηθεί και από άλλες βιομηχανίες, η Βουλή θα είναι υποχρεωμένη, στα μέτρα της ισότιμης μεταχείρισης, να το προσφέρει και σε όλες τις άλλες βιομηχανίες που θα το ζητήσουν.

Και έτσι θα καλέσω και άλλους συναδέλφους, αν συμφωνούν με τις διευκρινίσεις αυτές, είτε να αναβάλουμε το νομοσχέδιο αυτό για να το ξανασυζητήσουμε ευχερέστερα, αφού ζητήσουμε πρόσθετες πληροφορίες από την Κυβέρνηση, ή να καταψηφίσουμε την πρόνοια αυτή που αφορά στη χρήση του μαζούτ μόνο για τις τσιμεντοβιομηχανίες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπαρχόντων άλλων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του πρώτου άρθρου του νομοσχεδίου;

Υπάρχει ομοφωνία;

Το άρθρο 1 ψηφίζεται ομοφώνως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Ήθελα να εισηγηθώ την εξής τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε.

Στο (γ) (ιι) να παραμείνουν οι λέξεις:

«ορυκτοί άνθρακες παντός τύπου» και το υπόλοιπο να απαλειφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε να φύγουν οι λέξεις: «ή έλαια πετρελαίου της δασμολογικής κλάσεως 27.10.30 του τύπου «μαζούτ (Fuel Oil)» χρησιμοποιούνται εις την παραγωγήν τσιμέντου προς εξαγωγήν.».

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Μέχρι το «(Fuel Oil)», κύριε Πρόεδρε.

«(ιι) ορυκτοί άνθρακες παντός τύπου χρησιμοποιούνται εις την παραγωγήν τσιμέντου προς εξαγωγήν.».

Να παραμείνει αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή να φύγει «ή έλαια πετρελαίου της δασμολογικής κλάσεως 27.10.30 του τύπου «μαζούτ (Fuel Oil)».

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Αυτό να απαλειφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλη εισήγηση;

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Τις βάζουμε μια - μια, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως προς το άρθρο αυτό, υπάρχει οποιαδήποτε άλλη εισήγηση;

Σύμφωνα με τον Κανονισμό πρέπει να θέσω σε ψηφοφορία πρώτα την τροποποίηση την οποία εισηγείται ο κ. Ιεροδιακόνου.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

7 υπέρ της τροποποίησης.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροποποίησης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

21, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

21 εναντίον.

Πόσες αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε η τροποποίηση του κ. Ιεροδιακόνου απορρίπτεται με 7 ψήφους υπέρ, 21 εναντίον και ουδεμία αποχή.

Πόσοι λοιπόν ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2 ως έχει, χωρίς την τροποποίηση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

21, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

21 υπέρ.

Πόσοι εναντίον;

7 εναντίον και ουδεμιά αποχή.

Έτσι το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται με 21 ψήφους υπέρ και 7 εναντίον, χωρίς καμιά αποχή.

Προχωρούμε στο άρθρο 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξιν και διάρκεια ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 λοιπόν είναι ομόφωνο.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπαρρεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

22 υπέρ.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδείς εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο λοιπόν εγκρίνεται με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμιά εναντίον και 7 αποχές.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεσή του.

Ο κ. Κωνσταντίνου σήμερα θα μάθει ανάγνωση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ
ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟ-
ΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1984»**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 23 Μαρτίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £618,750 και η διάθεσή του για την κάλυψη της Κυβερνητικής εισφοράς για τους Κυβερνητικούς Υπαλλήλους, την οποία η Δημοκρατία, ως εργοδότης, υποχρεούται να καταβάλει στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση.

Υπολογίζεται ότι το σύνολο των απολαβών των Κυβερνητικών Υπαλλήλων κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Φεβρουαρίου 1984 και 31ης Δεκεμβρίου 1984 θα ανέλθει στα £123,750,000 και η συνεπαγόμενη δαπάνη για σκοπούς έκτακτης εισφοράς θα ανέλθει στις £618,750. Από απόψεως προϋπολογισμού η δαπάνη για την έκτακτη αυτή εισφορά θα πρέπει να χρεωθεί κάτω από νέο άρθρο υπό τον τίτλο «Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας - Κυβερνητική Έκτακτη Εισφορά για Κυβερνητικούς Υπαλλήλους» του Κεφαλαίου 67Α «Χορηγίες και Συνεισφορές» του Τακτικού Προϋπολογισμού του 1984, και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας ομοσδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισης πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £618,750 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο Πίναξ εγκρίνονται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπαρχούσης οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.»

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΕΩΣ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 3) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνατός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 23 Μαρτίου 1984.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού χρημάτων της τάξης των £7,055 και η διάθεσή του για την κάλυψη της κυβερνητικής εισφοράς για τους έκτακτους υπαλλήλους του Τ.Α.Ε.Π. την οποία η Δημοκρατία, ως εργοδότης, υποχρεούται να καταβάλλει στο Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση.

Υπολογίζεται ότι το σύνολο των απολαβών των έκτακτων υπαλλήλων που αμείβονται από τον Προϋπολογισμό του Τ.Α.Ε.Π. κατά την περίοδο 1/2/1984

μέχρι 31/12/1984, θα ανέλθει στο £1,411,000 και η συνεπαγόμενη δαπάνη για σκοπούς έκτακτης εισφοράς θα ανέλθει στις £7,055. Από απόψεως προϋπολογισμού η δαπάνη για την έκτακτη αυτή εισφορά θα πρέπει να χρεωθεί κάτω από νέο άρθρο υπό τον τίτλο «Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση της Δημοκρατίας -Κυβερνητική Έκτακτη Εισφορά για Εκτάκτους Υπαλλήλους του Τ.Α.Ε.Π.» του Κεφαλαίου 21.38 «Γενικό Λογιστήριο» του Προϋπολογισμού του Τ.Α.Ε.Π. του 1984. Σκοπός ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η δημιουργία του σχετικού νέου άρθρου και η έγκριση της σχετικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους θα διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων ποσού £7,055 δια την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο Πίναξ εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικέυσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα που είναι «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Χαμπής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστος

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 22 Μαρτίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία προσχώρησε μετά από την υπ' αρ. 24.104 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμά του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή συμφωνείται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη η ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας στην προσπάθειά τους να συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση και συνεργασία μεταξύ των Κρατών για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας με απώτερο σκοπό την ενθάρρυνση δημιουργικής δραστηριότητας και στον εκσυγχρονισμό και αποδοτικότερη διαχείριση των Ενώσεων που ιδρύθηκαν για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας και των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων χωρίς όμως να παραβλάπτεται με κανένα τρόπο η ανεξαρτησία καθεμιάς από τις Ενώσεις αυτές.

Η Κύπρος ήταν ήδη Μέλος παρόμοιου διεθνούς οργανισμού για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας (του BIRPI) τον οποίο έχει διαδεχθεί ο εγκαθιδρυθείς με την υπό επικύρωση Σύμβαση Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO).

Ειδικότερα με την πιο πάνω Σύμβαση:-

- (α) Ιδρύεται ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας
- (β) καθορίζονται οι σκοποί και τα καθήκοντά του καθώς και οι προϋποθέσεις για την απόκτηση από τα Κράτη της ιδιότητας Μέλους του Οργανισμού
- (γ) λαμβάνεται πρόνοια για τα της λειτουργίας των διαφόρων οργάνων του Οργανισμού και καθορίζονται τα καθήκοντα και οι εξουσίες του καθενός καθώς επίσης η αντιπροσώπευση σ' αυτά των κρατών-μερών
- (δ) ιδρύεται Διεθνές Γραφείο το οποίο θ' αποτελεί το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του Οργανισμού και καθορίζονται τα καθήκοντα και οι εξουσίες του

- (ε) ορίζεται η Γενεύη ως έδρα του Οργανισμού·
- (στ) καθορίζεται η διαδικασία σύμφωνα με την οποία οι δυο ξεχωριστοί προϋπολογισμοί του Οργανισμού καταρτίζονται, χρηματοδοτούνται και εγκρίνονται·
- (ζ) καθορίζεται η έκταση της νομικής ικανότητας που θα έχει ο Οργανισμός στο έδαφος καθενός Κράτους-Μέλους·
- (η) παρέχεται η δυνατότητα στον Οργανισμό να αναπτύσσει σχέσεις συνεργασίας με άλλους διακυβερνητικούς οργανισμούς· και
- (θ) τέλος, καθορίζεται η έναρξη της ισχύος της Σύμβασης και προβλέπεται η δυνατότητα καταγγελίας της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Πρόκειται περί διεθνούς Συμβάσεως προστατεύουσας την πνευματική ιδιοκτησία.

Μη υπάρχοντων ομιλητών προχωρούμε στην ψήφιση του σχετικού Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και οι επισυνημμένοι Πίνακες εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Ένατη Σειρά) Κανονισμός του 1984.»

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ (ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ—ΕΝΑΤΗ ΣΕΙΡΑ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Χαμπής Μιχαηλίδης

Κυριάκος Χρίστου

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 22 Μαρτίου 1984.

Με τον πιο πάνω Κανονισμό, ο οποίος εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 9 των περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας Νόμων του 1975 έως 1983, προδιαγράφεται λεπτομερώς το Κυπριακό Πρότυπο για τα τούβλα το οποίο και θα εφαρμόζεται στη Δημοκρατία χωρίς εξαίρεση.

Το νέο αυτό Κυπριακό Πρότυπο, το οποίο θα καλύπτει όλα τα συνηθισμένα τούβλα (κοινά και προσόψεως), ετοιμάστηκε από Τεχνική Επιτροπή στην οποία εκπροσωπήθηκαν όλοι οι ενδιαφερόμενοι. Κατά την ετοιμασία του προτύπου αυτού λήφθηκαν υπόψη διάφορα εθνικά και διεθνή πρότυπα αναγνωρισμένου κύρους καθώς επίσης οι πραγματικότητες και συνθήκες που επικρατούν στην Κύπρο.

Για τον αποτελεσματικό έλεγχο της εφαρμογής του προτεινόμενου πιο πάνω υποχρεωτικού Προτύπου, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας μερίμνησε ώστε να εφοδιάσει με τον αναγκαίο εργαστηριακό εξοπλισμό το Εργαστήριο Ελέγχου Οικοδομικών Υλικών του Κυπριακού Οργανισμού Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας, ενώ την επίβλεψη της υποχρεωτικής εφαρμογής του Προτύπου θα αναλάβει η Υπηρεσία Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αφού μελέτησε τον πιο πάνω Κανονισμό συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή του όπως κατατέθηκε από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όπως αναφέρεται και στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, υποστηρίζουμε αυτά τα πρότυπα και πιστεύουμε ότι η ψήφιση αυτών των προτύπων πληροί μια σοβαρή ανάγκη για την οικονομία και ειδικότερα για την οικοδομική βιομηχανία.

Πιστεύουμε ότι η ψήφιση αυτών των προτύπων θα έχει σοβαρές ευεργετικές επιπτώσεις όσον αφορά την ποιότητα των οικοδομών, αλλά επίσης και όσον αφορά τα κόστα στην οικοδομική βιομηχανία και όταν τα κόστα στην οικοδομική βιομηχανία, εξ αιτίας της ποιότητας, κρατούνται σε χαμηλότερα επίπεδα, είναι φυσικό ότι αυτό θα έχει ευεργετικές επιπτώσεις και επί του ύψους των ενοικίων.

Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι χαιρετίζουμε το σχέδιο Κανονισμών σχετικά με τα πρότυπα των τούβλων.

Το δεύτερο σημείο το οποίο θέλω να υπογραμμίσω είναι ότι όχι απλώς δικαιολογείται και επιβάλλεται η ψήφιση αυτών των προτύπων, αλλά έχει πολύ μεγάλη σημασία η εφαρμογή αυτών των προτύπων. Και θέλουμε να υπογραμμίσουμε την ανάγκη όπως αυτά τα πρότυπα τεθούν σε αποτελεσματική εφαρμογή χωρίς καμιά καθυστέρηση.

Υπογραμμίζω, κύριε Πρόεδρε, την ανάγκη άμεσης αποτελεσματικής εφαρμογής γιατί, δυστυχώς, υπάρχει δυσμενής εμπειρία, όχι ευχάριστη εμπειρία, από ορισμένα άλλα πρότυπα, τα οποία έχει ψηφίσει αυτή η Βουλή.

Γι' αυτό υπογραμμίζω την ανάγκη όπως το αρμόδιο Υπουργείο πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε το πρότυπο για τα τούβλα να εφαρμοστεί χωρίς καθυστέρηση.

Από αφορμή τον καθορισμό προτύπων για τα τούβλα εγείρεται ένα άλλο θέμα, το οποίο έχει σχέση και με την ποιότητα των τούβλων αλλά και με τη τιμή των τούβλων.

Είναι γνωστό ότι από δυο σχεδόν χρόνια στην περιοχή της Λευκωσίας λειτουργεί τράστ όσον αφορά την παραγωγή τούβλων, τη βιομηχανία τούβλων, και η ίδρυση και λειτουργία αυτού του τραστ έχει δυσμενείς επιπτώσεις και επί της ποιότητας και επί της τιμής αυτού του εμπορεύματος. Σε σχέση με αυτό το πρόβλημα πιστεύουμε ότι είναι εξαιρετικής σημασίας η εφαρμογή του Νόμου που ψηφίστηκε το τέλος του Σεπτεμβρίου του 1983, σχετικά με την προστασία των καταναλωτών. Δυστυχώς, αυτός ο Νόμος που το Συνδικαλιστικό Κίνημα και γενικά οι εργαζόμενοι τόσο αγωνίστηκαν για την ψήφισή του, παραμένει στα ντουλάπια, στα αρχεία του αρμόδιου Υπουργείου, με δυσμενείς επιπτώσεις όσον αφορά και την ποιότητα και τις τιμές για τους καταναλωτές.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι για να εξυπηρετηθούν οι καταναλωτές τόσο από πλευράς ποιότητας όσο και από πλευράς τιμών, επιβάλλεται η εφαρμογή του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού το ταχύτερο δυνατό.

Θέλω, συναφώς, να αναφέρω ότι οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις ένα μήνα μετά την ψήφιση αυτού του Νόμου, στις 26/10/83, ζήτησαν εφαρμογή του το αργότερο εντός τριών μηνών. Έχουν ήδη περάσει έξι μήνες από τότε χωρίς να εφαρμοστεί, προσωπικά δε υπόβαλα επερώτηση προς το αρμόδιο Υπουργείο ζητώντας διευκρινήσεις για τις προθεσμίες εφαρμογής αυτού του Νόμου, χωρίς, δυστυχώς μέχρι τώρα να πάρω απάντηση.

Επαναλαμβάνω ότι εξ αιτίας της μη εφαρμογής αυτού του Νόμου οι καταναλωτές υφίστανται σοβαρές, δυσμενείς επιπτώσεις, γι' αυτό θα πρέπει να εφαρμοστεί ο Νόμος το ταχύτερο δυνατό. Υπάρχουν δε, σύμφωνα με πολλές καταγγελίες, σκανδαλώδεις περιπτώσεις σε σχέση με τη διάθεση τούβλων σε βάρος των καταναλωτών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων άλλων ομιλητών προχωρούμε στην έγκριση του Κανονισμού.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του Κανονισμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ομόφωνα ψηφίζουν, κ. Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη η ψήφος, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι οι Κανονισμοί εγκρίνονται ομόφωνα.

Κύριοι Βουλευτές,

Στο σημείο αυτό πληροφορούμαι ότι δύο άλλα πολύ σημαντικά και επείγοντα Νομοσχέδια είναι έτοιμα. Τα έχει προπαρασκευάσει η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και είναι:

«Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και «Ο περί Χωριών (Διοικήσις και Βελτιώσεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Αυτή τη στιγμή διανέμονται τα Νομοσχέδια ως έχουν τροποποιηθεί. Η έκθεση έχει διανεμηθεί προηγουμένως και επειδή πρόκειται για αρκετά επείγοντα Νομοσχέδια δεδομένου ότι οι εκλογές Χωριτικών Αρχών και Συμβουλίων Βελτιώσεως έχουν καθορισθεί για τις 6 Μαΐου, εισηγούμαι όπως τα Νομοσχέδια αυτά κηρυχθούν ως επείγοντα και προχωρήσουμε στην ψήφισή τους τώρα, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία να γίνουν όλες οι προπαρασκευαστικές εργασίες για τη διεξαγωγή των εκλογών.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι είμαι υποχρεωμένος να διαφωνήσω. Δεν είναι ορθή η τακτική να προπαρασκευάζονται Νομοσχέδια την τελευταία στιγμή, να πληροφορούμαστε τις τροπολογίες, σοβαρές τροπολογίες, στο διάδρομο της Βουλής, να παίρνουμε την έκθεση ενώ είμαστε απασχολημένοι με άλλα νομοθετήματα και να καλούμαστε να τοποθετηθούμε έναντι, όπως είπατε, σοβαρών Νομοσχεδίων. Αν η Βουλή αισθάνεται ότι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια, ας κάνει συνεδρία αύριο ή το Σάββατο, για να κάνει τη δουλειά της. Αλλά δεν είναι ορθό να προκαταλαμβάνεται η γνώμη των Βουλευτών οι οποίοι να καλούνται να ψηφίσουν ένα Νομοσχέδιο το οποίο αγνοούν. Εδώ πέρα υπάρχουν τροπολογίες οι οποίες δεν συζητήθηκαν καν στην Επιτροπή.

Επομένως δεν είναι δυνατό να γίνει αυτή η εισήγηση. Νομίζω ότι, αν πράγματι δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια μέχρι της ερχόμενης Πέμπτης, θα πρέπει να γίνει μια ενδιάμεση συνεδρίαση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, της Ε.Δ.Ε.Κ., είχα την άποψη ότι όλα αυτά τα θέματα το οποία τίγονται στα προμνησθέντα Νομοσχέδια είχαν συζητηθεί σε έκταση ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και παρέμειναν μόνο μερικές λεπτομέρειες και είναι αυτές οι λεπτομέρειες που έχουν συμπληρωθεί τώρα. Αν όμως έχετε ένσταση και η ένστασή σας είναι ισχυρή και επιμένετε σ' αυτή, τότε είμαι υποχρεωμένος να αφήσω την ψήφιση των Νομοσχεδίων αυτών για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σεβόμεθα την ανησυχία του κ. Λυσσαρίδη, διότι πράγματι η έκθεση κυκλοφόρησε τώρα. Εκεί όμως που διαφωνούμε είναι ο ισχυρισμός του ότι υπήρξαν τροπολογίες οι οποίες δεν συζητήθηκαν στην κανονική συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών την περασμένη βδομάδα. Οτιδήποτε υπάρχει σ' αυτό το Νομοσχέδιο και σ' αυτή την έκθεση έχει ήδη συζητηθεί και έχουμε ήδη καταλήξει σε τροποποιήσεις και αλλαγές. Μερικές λεπτομέρειες ήταν υπό αμφισβήτηση αλλά τελικά σήμερα επιβεβαιώθηκαν οι θέσεις τις οποίες έχουμε ήδη πάρει από την προηγούμενη συνεδρία. Δυστυχώς στην προηγούμενη συνεδρία της Επιτροπής Εσωτερικών απουσίαζε εκπρόσωπος της ΕΔΕΚ.

Οπωσδήποτε όμως εμείς σεβόμεθα αυτή την ανησυχία και επειδή πράγματι πρόκειται για σημαντική νομοθεσία που αφορά τις κοινοτικές εκλογές, οι οποίες θα λάβουν χώραν το Μάιο, πιστεύουμε ότι αυτή η νομοθεσία μπορεί να αναμένει ψήφιση για μια βδομάδα ώστε να συζητήσουμε το Νομοσχέδιο την επόμενη Πέμπτη. Πιστεύουμε ότι ανεξάρτητα από οποιοδήποτε άλλο δεδομένο, όταν η έκθεση κυκλοφορεί την τελευταία στιγμή, έχει οποιαδήποτε πλευρά ή οποιοσδήποτε Βουλευτής το δικαίωμα πράγματι να αρνηθεί στο να κηρυχθεί το Νομοσχέδιο ως επείγον. Είναι θέμα αρχής και θέμα κύρους αυτού του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πω ότι δεν διαφωνούμε να κηρυχθούν αυτά τα Νομοσχέδια επείγοντα, όμως εφόσον υπάρχει ένσταση, δεν νομίζω ότι επηρεάζονται οι εκλογές οι οποίες έχουν ήδη ορισθεί για τις 6 Μαΐου.

Επομένως μπορούμε να συζητήσουμε αυτά τα Νομοσχέδια την προσεχή Πέμπτη χωρίς να επηρεασθούν με οποιοδήποτε τρόπο οι κοινοτικές εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς, κύριοι συνάδελφοι, αυτό έχω πει κι' εγώ προηγουμένως, ότι εφόσον υπάρχει ένσταση είμαι υποχρεωμένος να αφήσω τα Νομοσχέδια αυτά στην προσεχή συνεδρία του Σώματος. Πιστεύω ότι πραγματικά δεν επηρεάζονται οι εκλογές· μπορούν να διεξαχθούν στις 6 Μαΐου, όπως έχει αποφασισθεί, και επομένως δεν υπάρχει θέμα να το συζητούμε περισσότερο.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα αρχής κ. Πρόεδρε. Υπήρξαν θέματα τα οποία πράγματι αποφασίστηκαν σήμερα. Επομένως δεν θέλω να μείνει η εντύπωση ότι υπήρξαν αποφάσεις μια εβδομάδα πριν. Διότι αν υπήρχαν αποφάσεις μιαν εβδομάδα πριν και κυκλοφορούσε

η έκθεση, ανεξαρτήτως της παρουσίας μας ή της απουσίας μας, θα είμαστε ενήμεροι των αποφάσεων και θα είμαστε έτοιμοι να πάρουμε θέση. Γι' αυτό δεν δέχομαι το επιχείρημα ότι είχαν ληφθεί αποφάσεις την περασμένη βδομάδα. Οι αποφάσεις λήφθηκαν τώρα και από ένα από τα θέματα το οποίο μάλιστα μου ελέγχθη τώρα, συνειδητοποιώ ποιες τραγικές συνέπειες θα έχει για τις εκλογές αν δεν το λάβει πολύ σοβαρά υπόψη αυτό το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε της ΕΔΕΚ, κανένας δεν έχει ισχυρισθεί ότι από ιδιοτροπία θέλετε να αναβάλετε αυτά τα νομοσχέδια για την προσεχή Πέμπτη. Έχετε ασφαλώς σοβαρούς λόγους τους οποίους βλέπω και γι' αυτό το λόγο δεν δυσκολεύομαι να σας πω ότι από την πρώτη στιγμή που ηγέρθη η ένσταση ήμουν υπέρ της γνώμης να αναβληθεί η συζήτηση για την ερχόμενη Πέμπτη.

Προχωρούμε τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Να αναφέρω ότι κατατέθηκαν τα Νομοσχέδια κ. Πρόεδρε; Ή να τα αφήσουμε να κατατεθούν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κατατεθειμένα από καιρό τα νομοσχέδια αυτά.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β': Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1983 σύμφωνα με το άρθρο 119(5) του Συντάγματος. Εστάλη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση των νομοσχεδίων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ' που είναι Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Η πρόσφατη εισαγωγή στα εβδομαδιαία τηλεοπτικά προγράμματα ημίωρης εκπομπής για τον Ιππόδροπο αποτελεί μια νέα πρόκληση στα αισθήματα του λαού μας.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης πάνω στην προπαγάνδισή των Ιπποδρομιακών στοιχημάτων μέσω θεσμοθετημένου προγράμματος της τηλεόρασης και ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για να τερματισθεί η απαράδεκτη αυτή κατάσταση».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Σκοπός του τηλεοπτικού προγράμματος 'Ιππόδρομος' που έχει διάρκεια 15 λεπτών, είναι η προβολή ειδήσεων και θεμάτων για το άθλημα των ιπποδρομιακών αγώνων. Πρόθεση δηλαδή του προγράμματος είναι η παρουσίαση του αθλήματος.

2. Στο πρόγραμμα προβάλλονται και στιγμιότυπα από μερικούς αγώνες, αλλά δε γίνεται καμιά αναφορά με στοιχήματα και επομένως δε γίνεται καμιά προπαγάνδισή των ιπποδρομιακών στοιχημάτων.

3. Πιστεύεται ότι το άθλημα των ιπποδρομιών με μακρόχρονη ιστορία και παράδοση, έχει τη θέση του στα τηλεοπτικά προγράμματα. Ως γνωστό οι ιπποδρομίες καλύπτονταν προηγουμένως μέσα στα πλαίσια των αθλητικών εκπομπών του Ρ.Ι.Κ., η κάλυψη όμως αυτή διακόπηκε για λόγους οικονομικής περισυλλογής.

4. Όπως αναφέρεται στο 'Ραδιοπρόγραμμα' και στις ανακοινώσεις του Ιδρύματος το πρόγραμμα 'Ιππόδρομος' προσφέρεται από τη Λέσχη Ιπποδρομιών που καταβάλλει στο Ίδρυμα ένα σημαντικό ποσό με το οποίο υπερκαλύπτονται τα έξοδα παραγωγής. Η συμφωνία μεταξύ του Ιδρύματος και της Λέσχης Ιπποδρομιών προνοεί για μετάδοση, σε πρώτη φάση, μιας σειράς από 12 προγράμματα που θα ολοκληρωθεί στις 14.3.1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Παρά το γεγονός ότι το ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης της Πιτσιλιάς βρίσκεται προς το τέλος, εντούτοις τα χωριά που παράγουν μανταρίνια αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση.

Ως γνωστό τα χωριά Αρακαπάς, Διερώνα, Εφταγώνια και Συκόπετρα, πλήγηκαν από χαλάζι και οι ζημιές είναι τεράστιες. Εφόσον η ένταξη των εσπεριδοειδών στον Ο.Γ.Α. μελετάται ακόμα από την Κυβέρνηση, οι παραγωγοί περιμένουν την πληρωμή αποζημιώσεων από το Κράτος.

Παράλληλα ανησυχούν για τις εξευτελιστικές τιμές και τη διάθεση των προϊόντων τους.

Γι' αυτό ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία να ενημερώσουν τη Βουλή:

(α) Αν έχει αποφασιστεί η ένταξη των εσπεριδοειδών στον Ο.Γ.Α.

(β) Πότε θα αποζημιωθούν οι χαλαζόπληκτοι.

(γ) Αν μελετά η Κυβέρνηση την ενθάρρυνση δημιουργίας περιφερειακού εργοστασίου για τυποποίηση και μεταποίηση των μανταρινιών».

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Ερώτημα 1.

Όπως σας αναφέρω και σε πρόσφατη επιστολή μου, με αρ. Φακ. 45/82/6, και ημερομηνία 6.3.84, η ένταξη των εσπεριδοκαλλιεργητών στο Σχέδιο Γεωργικής Ασφάλισης μελετάται τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης με προοπτική σύντομης υλοποίησής της.

Ερώτημα 2.

Το Ερώτημα αυτό σχετικά για το πότε θα αποζημιωθούν οι χαλαζόπληκτοι, απαντάται επίσης στην πιο πάνω επιστολή μου. Το αίτημα για χορήγηση βοήθειας στους χαλαζόπληκτους μανταρινοπαραγωγούς των χωριών Αρακαπά, Διερώνας, Εφταγώνιας και Συκόπετρας, υποβλήθηκε με τα σχόλιά μας στο Υπουργείο Οικονομικών για εξέταση και προώθηση.

Ερώτημα 3.

Το θέμα της δημιουργίας εργοστασίου τυποποίησης και μεταποίησης των μανταρινιών είναι της αρμοδιότητας του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας στο οποίο διαβιβάστηκε με την παράκληση να σας ενημερώσει.»

Ερώτηση ημερομηνίας 25 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 26 Ιανουαρίου 1984.

«Οξύτατο παρουσιάζεται το πρόβλημα της διάθεσης φθαρτών και πρώιμων λαχανικών. Οι καλλιεργητές δεν εξασφαλίζουν το κόστος παραγωγής και μεγάλες ποσότητες παραμένουν αδιάθετες (κυρίως σε αγγούρια).

Διαπίστωση είναι ότι δεν υπήρξε οποιοσδήποτε κυβερνητικός προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων, αν μάλιστα λάβουμε υπόψη ότι το Υπουργείο Γεωργίας ενεθάρρυνε πρόσφατα τις καλλιέργειες αυτές.

Οι παραγωγοί τονίζουν την άμεση και επείγουσα ανάγκη εξεύρεσης αγορών στο εξωτερικό, την άσκηση αποτελεσματικότερου ελέγχου της εμπορίας στην εσωτερική αγορά (υπερκέρδη - εκμετάλλευση μεσιτεμπόρων) και την σε βάθος μελέτη του ενδεχόμενου της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών για την προστασία των παραγωγών, αλλά και των καταναλωτών.

Ερωτάται η Κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία να πληροφορήσουν τη Βουλή:

- (α) Γιατί δεν έγινε οποιοσδήποτε ή ο απαιτούμενος προγραμματισμός στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων;
- (β) Γίνονται οποιοσδήποτε προσπάθειες για την έγκαιρη διάθεση των φθαρτών και λαχανικών και λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα;
- (γ) Έχουν εξευρεθεί αγορές στο εξωτερικό για τη διάθεσή τους και μελετήθηκε το ενδεχόμενο της οικονομικής βοήθειας στα αεροπορικά ναύλα;
- (δ) Λαμβάνονται άλλα μέτρα προστασίας των παραγωγών και των καταναλωτών;
- (ε) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η μελέτη για το ενδεχόμενο της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Αν κρίνει κανένας από αιτήματα και σχόλια που απευθύνονται από πολλές πηγές στο Υπουργείο αυτό φαίνεται πως οι αρμοδιότητες στο θέμα αυτό δεν είναι πάντοτε γνωστές, ίσως γιατί σ' άλλες χώρες, ιδίως εκείνες της ΕΟΚ (συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας) και Αμερικής, το Υπουργείο Γεωργίας είναι αρμόδιο τόσο για την παραγωγή και παραγωγικότητα του γεωργοκτηνοτροφικού τομέα όσο και για τη μεταποίηση, εμπορία, διάθεση και τιμές των προϊόντων του. Στην Κύπρο από την εγκαθίδρυση της Δημοκρατίας οι αρμοδιότητες είναι κατανομημένες σε δυο Υπουργεία. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας επομένως θα απαντήσει για τα θέματα μεταποίησης, εμπορίας και διάθεσης και προγραμματισμού των.

Προγραμματισμός παραγωγής και παραγωγικότητας, που είναι βασικά της αρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, γίνεται σοβαρός και συστηματικός, όχι μόνο στα πενταετή σχέδια αλλά και στα διάφορα αναπτυξιακά έργα (κυρίως υδατικά) που προωθούνται από το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Ως γνωστό για τα έργα αυτά γίνονται μελέτες από δικούς μας ειδικούς, οι οποίοι βοηθούνται από ξένους εμπειρογνώμονες, όπου καθορίζονται οι στόχοι παραγωγής με βάση τις προοπτικές διάθεσης των προϊόντων που θα παραχθούν. Άμεση σχέση έχει και το Σχέδιο Παραγωγής και Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών που είναι ειδικά υιοθετημένο για τέτοιο ακριβώς προγραμματισμό. Στα πλαίσια αυτού λειτουργεί η Συντονιστική/Συμβουλευτική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών στην οποία συμμετέχουν τα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας, οι Αγροτικές Οργανώσεις και οι εξαγωγείς, και της οποίας κύριος σκοπός είναι ο συντονισμός του όλου θέματος.

Κατά καιρούς γίνονται εισηγήσεις ότι λύση στο πρόβλημα της διάθεσης θα επιτευχθεί με μείωση της παραγωγής. Αυτό ούτε κατορθωτό ούτε επιθυμητό είναι. Η όλη στρατηγική ανάπτυξη στόχευε και στοχεύει στην αύξηση παραγωγής και παραγωγικότητας. Αυτό γίνεται για να πέσουν τα κόστη παραγωγής και για να παραχθούν (α) τρόφιμα και πρώτες ύλες για εσωτερική χρήση και (β) εξαγωγίμα αγαθά τα οποία μας φέρουν ξένο συνάλλαγμα για την αγορά, μεταξύ άλλων, τροφίμων (σαν το σιτάρι) και ζωοτροφών (σαν το κριθάρι) που χρειαζόμαστε να εισάξουμε σ' αυξανόμενες ποσότητες.

Τα αναπτυξιακά μας έργα και η νέα τεχνολογία που υιοθετούμε προσδίδουν στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα όχι μόνο αυξημένη παραγωγικότητα αλλά και ευελιξία στην επιλογή ειδών παραγωγής ετήσιων ή εποχιακών καλλιεργειών. Αυτό επιτρέπει καλύτερη ανταπόκριση στις απαιτήσεις της αγοράς της οποίας τα μηνύματα πρέπει φυσικά να λαμβάνονται υπόψη. Οι παραγωγοί συνήθως επηρεάζονται από προηγούμενη εμπειρία διάθεσης της παραγωγής των. Από την πλευρά του το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, με τη δέουσα διαφώτιση των παραγωγών και με την παροχή δανείων και άλλων κινήτρων για να προωθεί την παραγωγή γεωργικών προϊόντων που παρουσιάζουν καλές προοπτικές εμπορίας στο εξωτερικό ή προσφέρονται για υποκατάσταση εισαγωγών.

Στο οικονομικό μας σύστημα δεν υπάρχει, ούτε χρειάζεται, τρόπος εξαναγκασμού των παραγωγών για φύτευση ορισμένων καλλιεργειών εκτός του ότι τέτοιος

θεσμός δεν μπορεί εύκολα να εφαρμοσθεί. Κάποιος περιορισμός των ποσοτήτων καλλιιεργειών υπάρχει, κι' αυτός όχι απόλυτος, στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που λειτουργούν Συμβούλια Εμπορίας και άλλοι μηχανισμοί περιορισμού της έκτασης όπως λ.χ. πατάτες, καρρότα, καπνά.

Τελειώνοντας θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων κάμνει κάθε τι το δυνατό για αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της ποιότητας σε συνδυασμό βέβαια με την εκτίμηση προοπτικών εμπορίας που μας προσφέρεται από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας. Ολοκληρωμένη ενημέρωση για τις προοπτικές αυτές μας δίδει τις δυνατότητες ν' ανταποκριθούμε από πλευράς παραγωγής στις απαιτήσεις της αγοράς. Φυσικά εποχιακά προβλήματα παρουσιάζονται και θα παρουσιάζονται γιατί η γεωργική παραγωγή είναι εκτεθειμένη σε φυσικούς και βιολογικούς κινδύνους που είναι αστάθμητοι, π.χ. πέρυσι το χειμώνα, τα λαχανικά καταστράφηκαν από τους παγετούς ακόμα και στα θερμοκήπια, ενώ εφέτος ευδοκίμησαν και έξω από τα θερμοκήπια. Για μακροχρόνια προβλήματα, ιδίως για τον πιθανό συναγωνισμό από χώρες που παράγουν Μεσογειακά προϊόντα, έχω ενεργήσει από καιρό και έχω πρόσφατη υπόσχεση του Γενικού Διευθυντή του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (ΦΑΟ) ότι θα γίνουν μελέτες σε βάθος και έκταση πάνω στο αναμενόμενο μέγεθος της παραγωγής σε κάθε χώρα και αξιολόγηση της πιθανής ζήτησης στο μέλλον. Το πλαίσιο αυτό θα είναι εξαιρετος οδηγός στις μελλοντικές μας προσπάθειες στην Κύπρο, για τον προγραμματισμό παραγωγής και διάθεσης.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Από αγρότες θερμοκηπιούχους μας καταγγέλλονται ότι εκτός των δυσκολιών που παρουσιάζονται για τη διάθεση της παραγωγής τους, παρουσιάζεται ακόμα ένα σοβαρό πρόβλημα. Οι τιμές πώλησης από ορισμένους εμπόρους και μεταπωλητές των νάυλων και των σπόρων για τα θερμοκήπια.

Υπάρχουν περιπτώσεις αυξήσεως των τιμών των σπόρων (ανανά, ντομάτας και άλλα) μέχρι 200% και 300% σε ένα χρόνο.

Αυτές οι μεγάλες αυξήσεις δημιουργούν σοβαρά προβλήματα, ιδιαίτερα με τις δυσκολίες που παρουσιάζονται στη διάθεση των φθαρτών και λαχανικών.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

1. Υπάρχει έλεγχος στις τιμές πώλησης των εισαγόμενων σπόρων φυτών για την παραγωγή φθαρτών και λαχανικών;
2. Οι τιμές του νάυλον για τα θερμοκήπια ελέγχονται;
3. Δεν υπάρχει πρόγραμμα για την παραγωγή τέτοιων σπόρων στην Κύπρο (Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και Υπουργείο Γεωργίας); Για παράδειγμα δεν μπορούν να παράγουν τέτοιους σπόρους;»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Οι τιμές των εισαγόμενων σπόρων και οι τιμές του νάυλον για τα θερμοκήπια δεν ελέγχονται. Το Υπουργείο όμως παρακολουθεί την εξέλιξη των

τιμών των πιο πάνω προϊόντων και οι τιμές των σπόρων (ανανά, ντομάτες) μεταξύ 1982 και 1984 παραμένουν σταθερές.

Οι τιμές των διαφόρων τύπων νάυλον για τα θερμοκήπια μεταξύ 1982 και 1984 αυξήθηκαν κατά μέσο όρο γύρω στο 11%. Η αύξηση αυτή οφείλεται βασικά στη συναλλαγματική ισοτιμία δολλαρίου και κυπριακής λίρας.

2. Η Υπηρεσία Ελέγχου Τιμών και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου είναι πρόθυμη να εξετάσει συγκεκριμένες περιπτώσεις πώλησης των εμπορευμάτων αυτών σε τιμές που κρίνονται αδικαιολόγητες.

3. Σχετικά με την πιθανότητα παραγωγής σπόρων στην Κύπρο, το θέμα αφορά το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλο Δίγκλη και ληφθείσα στις 6 Φεβρουαρίου 1984.

«Η Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία της 13/10/1983 ενέκρινε τους κανονισμούς CYS 64: 1978 περί αμμοχαλικών. Ο καθορισμός προτύπων για τους αμμοχαλικές αποτελούσε επιτακτική ανάγκη που πήγασε και από λόγους ασφάλειας των οικοδομών. Οι κανονισμοί περί προτύπων αμμοχαλικών θάπρεπε να είχαν ήδη τεθεί σ' εφαρμογή.

Λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης σημασίας αυτού του προτύπου, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:-

1. Εφαρμόζονται οι πρόνοιες των κανονισμών περί προτύπων αμμοχαλικών;
2. Αν ναι, απαγορεύτηκε η παραγωγή και ανόρυξη αμμοχαλικών που δεν πληρούν τα πρότυπα;
3. Ποια μέτρα πάρθηκαν για να εφαρμοστεί στην πράξη η τέτοια απαγόρευση;
4. Αν οι εν λόγω κανονισμοί δεν εφαρμόζονται, ποιοι είναι οι λόγοι;
5. Πότε προτίθεται το Υπουργείο να εφαρμόσει τις πρόνοιες αυτών των κανονισμών και ποια μέτρα παίρνει προς αυτή την κατεύθυνση;»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Παύλου Δίγκλη.

«Οι Κανονισμοί που αφορούν την υποχρεωτική εφαρμογή των Προτύπων για αμμοχαλικές εφαρμόζονται από τις 14 Οκτωβρίου 1983. Αρμόδια Υπηρεσία για την επίβλεψη της εφαρμογής τους είναι η Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας. Επιθεωρητές της Υπηρεσίας Μεταλλείων επισκέπτονται συστηματικά τις διάφορες μονάδες παραγωγής αμμοχαλικών όπως και διάφορες αποθήκες (μάντρες), από όπου λαμβάνουν δείγματα αμμοχαλικών για ποιοτικό έλεγχο σύμφωνα με τις πρόνοιες των Προτύπων. Τα αποτελέσματα των δοκιμών κοινοποιούνται στις διάφορες μονάδες για ενημέρωση και λήψη μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας των υλικών που παράγουν.

Με την υποχρεωτική εφαρμογή των Προτύπων έχει παρατηρηθεί αισθητή βελτίωση της ποιότητας των αμμοχαλικών που προσφέρονται στην Οικοδομική Βιομηχανία.

Τα καθορισμένα Πρότυπα αφορούν μόνο άμμους και σκύρα που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή σκυροδέματος και άμμους για πηλούς και σουβάδες. Ως γνωστό εκτός από τα πιο πάνω υλικά παράγονται και διατίθενται και άλλα είδη αμμοχαλικών, που δεν καλύπτονται από τα σχετικά Πρότυπα και επομένως δεν υπόκεινται σε έλεγχο, όπως είναι υλικά για οδοποιία, επιχωματώσεις κ.α.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Επειδή την ημέρα της εν ψυχρώ δολοφονίας του εθνοφρουρού Τρύφωνος το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατέβαλε προφανή προσπάθεια να υποβαθμίσει το γεγονός και να ελαχιστοποιήσει τη σημασία του σε βαθμό που προκάλεσε τις έντονες αντιδράσεις του λαού μας, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφρήσει το Σώμα τι μέτρα πήρε ή προτίθεται να πάρει για να σταματήσει η προκλητική αυτή συμπεριφορά του Ιδρύματος που υποτιμά τη νοημοσύνη, την ωριμότητα και την ευαισθησία του λαού μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου μετέδωσε την είδηση για τη δολοφονία του εθνοφρουρού Τρύφωνος Τρύφωνος όπως αυτή δόθηκε από τον αρμόδιο κυβερνητικό φορέα, ο οποίος, στη σχετική ανακοίνωση, περιέλαβε όλα τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του. Πρέπει να σημειωθεί ότι μέχρι τη στιγμή που δόθηκε η είδηση στη δημοσιότητα, η Ειρηνευτική Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών δεν είχε διερευνήσει πλήρως όλα τα στοιχεία και τις συνθήκες της δολοφονίας και δεν είχε εκδώσει επισήμως οποιοδήποτε πόρισμα.

2. Δεν καταβλήθηκε οποιαδήποτε προσπάθεια από μέρος του Ρ.Ι.Κ. να υποβαθμιστεί ή να ελαχιστοποιηθεί η σοβαρότητα του επεισοδίου, στις 18.12.83, κατά το οποίο δολοφονήθηκε ο εθνοφρουρός Τρύφων Τρύφωνος.

3. Συναφώς τονίζεται ότι το θέμα έτυχε ψύχραιμου και υπεύθυνου χειρισμού από όλους τους αρμοδίους.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σήμερα στο Κεφάλαιο Δ' υπάρχουν δύο θέματα για τα οποία έχουν γίνει δύο ομιλίες. Το ένα αφορά την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της ΕΜΕ και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας». Και το άλλο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών». Αν δεν υπάρχουν ομιλητές έτοιμοι για σήμερα...

Ο Πρόεδρος της ΕΔΕΚ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν θα συζητηθούν, υπάρχουν ομιλητές. Δεν ξέρω πώς αισθάνεστε, αν θα συνεχιστεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δεν αισθάνομαι άσχημα, κύριε Πρόεδρε. Αν επιθυμείτε να συνεχίσουμε τη συζήτηση να τη συνεχίσουμε.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς γίνεται μια εισήγηση ένεκα του γεγονότος ότι αρκετοί Βουλευτές είναι ομιλητές λόγω της επετείου της 1ης Απριλίου. Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε βιασύνη επί του θέματος θα μπορούσε να συνεχιστεί η συζήτηση την επόμενη βδομάδα. Απλώς, αν δεν διαφωνεί κανένας συναδέλφος, θα μπορούσε να συνεχιστεί η συζήτηση στις προσεχείς εβδομάδες. Άλλως πως δεν έχουμε ούτε και μεις καμιά ένσταση να γίνει η συζήτηση σήμερα.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω καμιά ένσταση. Απλώς επειδή ρωτήσατε αν υπάρχουν έτοιμοι ομιλητές απάντησα ότι είμαστε έτοιμοι. Αν όμως υπάρχει η εισήγηση ότι υπάρχουν αυτής της μορφής υποχρεώσεις, τις οποίες σέβομαι, δεν επιμένω. Απλώς απάντησα στην πρόσκληση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν πράγματι υπάρχει αυτή η περίπτωση, ότι Βουλευτές θα παραστούν σε εκδηλώσεις που αφορούν την 1η Απριλίου, τότε θα ήταν λάθος να προχωρήσουμε στη συζήτηση των θεμάτων αυτών τα οποία μπορούν να συζητηθούν και την προσεχή Πέμπτη και δεν θα δίδαμε την ευκαιρία στους συναδέλφους οι οποίοι θέλουν να παραστούν σ' αυτού του είδους τις εκδηλώσεις να το πράξουν. Άλλωστε, κύριοι συναδέλφοι, η 1η Απριλίου αποτελεί ορόσημο στην ιστορία της Κύπρου, είναι ημερομηνία έναρξης του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα και πραγματικά όχι μόνο είναι δικαίωμα αλλά θα μπορούσα να πω και καθήκον όλων των συναδέλφων να παρίστανται και να λαμβάνουν ενεργό μέρος σ' αυτού του είδους τις εκδηλώσεις. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι όπως αναβληθεί η συζήτηση των θεμάτων του Κεφαλαίου Δ' για να τελειώνουν όσο γίνεται πιο γρήγορα ώστε να δοθεί η ευκαιρία στους συναδέλφους να εκτελέσουν αυτά τα καθήκοντα. Το Κεφάλαιο Δ' λοιπόν αναβάλλεται και όλα τα θέματα τα οποία ευρίσκονται εγγεγραμμένα σ' αυτό αναβάλλονται για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 5 Απριλίου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- (1) Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1973.
- (2) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980.
- (3) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982.
- (4) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980.
- (5) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982.
- (6) Ο περί Οίκων Στοιχημάτων, Οίκων Κυβείας και Παρεμποδίσεως της Κυβείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1984.

- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.
- (9) Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981.
- (10) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (11) Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- (12) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- (13) Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.
- (14) Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- (1) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».
- (2) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».
- (3) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ήθελα να φέρω σε γνώση του Σώματος το εξής θέμα. Δεν προτίθεμαι να εγγράψω θέμα απλώς θέλω να φέρω σε γνώση του Σώματος ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα το οποίο πιστεύω ότι αφορά τη Βουλή διότι πρόκειται περί νόμου τον οποίο ψήφισε αυτό το Σώμα πριν 10 μήνες. Είναι ο Νόμος 25 του 83 τον οποίο δυστυχώς η Κυβέρνηση αρνείται μέχρι σήμερα να εφαρμόσει. Είναι ο Νόμος για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις. Παρόλο που έχουν περάσει 10 μήνες μέσα στους οποίους η Κυβέρνηση θα έπρεπε βάσει αυτού του νόμου να προσφέρει τις αποζημιώσεις στους ιδιοκτήτες περιουσιών που είχαν απαλλοτριωθεί, δυστυχώς δεν έχει συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του νόμου η απαλλοτριούσα αρχή και παρουσιάζεται σοβαρό πρόβλημα, να διαιωνίζεται δηλαδή η αδικία και η ταλαιπωρία την οποία υφίστανται για αρκετά χρόνια οι ιδιοκτήτες περιουσιών που έχουν απαλλοτριωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή όταν λέτε δεν έχει εφαρμοστεί ο νόμος, κ. Ομήρου, εννοείται ότι δεν δημοσιεύθηκε στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και δεν ετέθη σε ισχύ;

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Αυτό έγινε στις 25/5/83. Είναι σε ισχύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ώστε ο Νόμος είναι σε ισχύ και οι αρμόδιοι Κυβερνητικοί παράγοντες δεν τον εφαρμόζουν στην πράξη.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θέλετε να πείτε.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε θα φροντίσουμε, κ. Ομήρου, ούτως ώστε να δούμε για ποιο λόγο μέχρι σήμερα οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν εφαρμόσει ουσιαστικά αυτό το νόμο ο οποίος πραγματικά είναι ουσιαστικός.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Ο νόμος έλεγε «εάν η διαδικασία αναγκαστικής απαλλοτριώσεως ήρξατο αλλά δεν συνεπληρώθη προ της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου — δηλαδή της 27/5/83 — εφαρμόζονται οι ακόλουθοι διατάξεις», και προχώρησε να πει «η απαλλοτριούσα αρχή οφείλει εντός δέκα μηνών από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου να έλθει εις διαπραγματεύσεις δια την απόκτησιν της υπό αναγκαστικήν απαλλοτρίωσιν ιδιοκτησίας και, εάν δεν επέλθη συμφωνία εντός της προαναφερθείσης χρονικής περιόδου, η απαλλοτριούσα αρχή υποχρεούται εις άμεσον προσφοράν της υπ' αυτής υπολογισθείσης αποζημιώσεως» και έληξε το δεκάμηνο στις 27 αυτού του μήνα. Είναι απαράδεκτη αυτή η καθυστέρηση και ταλαιπωρούνται πράγματι πολλές οικογένειες με αυτή την υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι, κύριε Ομήρου. Θα δω το θέμα, θα το εξετάσω και ελπίζω να είμαι σε θέση να πληροφορήσω τη Βουλή στην προσεχή συνεδρία για ποιο λόγο καθυστερεί η εφαρμογή αυτού του νόμου.

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα κι' εγώ ακριβώς εκ μέρους και του Δημοκρατικού Συναγερμού να αναφέρω ότι έχουμε και μεις τις ίδιες ανησυχίες για τους λόγους που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ομήρου. Πραγματικά αυτός ο Νόμος δεν άρχισε ακόμα να υλοποιείται και καθυστερεί οποιαδήποτε καταβολή αποζημιώσεως και ειδικότερα εκείνη η διαδικασία που προβλέπεται από το νόμο. Δηλαδή εξακολουθεί να υπάρχει η κατάσταση η οποία προϋπήρχε προ της ψήφισης αυτού του Νόμου, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι ήδη υπάρχει μια νομοθεσία βάσει της οποίας θα έπρεπε να ενεργήσει η Κυβέρνηση. Γι' αυτό εκφράζουμε κι' εμείς την ανησυχία μας και την έκκλησή μας προς εσάς για να απευθυνθείτε όπου χρειάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι καταγγελίες αυτές είναι πράγματι πολύ σοβαρές και αυτή τη νομοθεσία έτυχε να επεξεργαστεί η Επιτροπή Εσωτερικών, ιδιαίτερα δε αυτές

οι πρόνοιες τις οποίες αναφέρει ο κ. Ομήρου, ήταν εισηγήσεις όλων των Βουλευτών, όλων των πλευρών. Γι' αυτό παράλληλα με τις δικές σας ενέργειες γίνεται εισήγηση να καλέσει η Επιτροπή Εσωτερικών τα αρμόδια Τμήματα - και μιλούμε ειδικά για το Κτηματολόγιο - για να μας εξηγήσουν υπό ποιές συνθήκες δεν έχουν εφαρμοστεί οι πρόνοιες τις οποίες το ίδιο το Σώμα θεώρησε σκόπιμο να εισάξει στο νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ουδεμία ένσταση υπάρχει, κ. Γαλανέ, να διερευνηθεί το θέμα αυτό ούτως ώστε να δούμε πραγματικά πού στέκει.

Ο κ. Παπαρές.

A. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κάτι άλλο. Μια και θα κάμετε εισήγηση για τις απαλλοτριώσεις θα ήθελα να παρακαλέσω να γίνει ακόμα μια εισήγηση για τους άνεργους επιστήμονες. Υπάρχει απόφαση του Σώματος κάθε τέσσερις μήνες να στέλλεται έκθεση από την Κυβέρνηση και θα ήθελα να σας παρακαλέσω να μεταβιβάσετε την παράκληση αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το διερευνήσω μαζί με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κ. Παπαρέ.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας. Όλοι συμφωνούμε για το θέμα των άνεργων επιστημόνων. Δεν νομίζω ότι πρέπει αυτά τα θέματα να μπαίνουν με αυτό τον τρόπο. Αν μπήκε το προηγούμενο θέμα πρόκειται περί παραβάσεως αποφάσεως της Βουλής και δεν υπάρχει άλλος τρόπος παρά να εγερθεί το θέμα εφόσον έγινε αυτή η παράβαση. Και μάλιστα εγώ λέω ότι θα πρέπει να ζητηθούν και ευθύνες από την Κυβέρνηση, πώς είναι δυνατό να παραβαίνει τη νομοθεσία του Κράτους η Εκτελεστική Εξουσία. Τα άλλα θέματα, όσον και αν τα σέβομαι, δεν νομίζω ότι μπορούν να εγείρονται με αυτό τον τρόπο, γιατί διαφορετικά θα πρέπει να συζητηθούν σε έκταση, να πούμε τι πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία, κύριε Λυσσαρίδη, πιθανόν τυπικώς να έχετε δίκαιο, αλλά ήταν μια παράκληση ενός Βουλευτού την οποία δεν μπορούσα να απορρίψω· είναι μια παράκληση την οποία θα εκτελέσω.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση, δεν είναι αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Δ', παρακαλώ, αν κλείσουν τα δύο θέματα τα οποία ήδη εκκρεμούν. Θα αρχίσουμε τη συζήτηση πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και γενικά της Κύπρου» το οποίο έχει εγγράψει ο Βουλευτής κ. Παπαδημητρίου. Παρακαλώ τον κ. Παπαδημητρίου να είναι έτοιμος στην προσεχή συνεδρία ούτως ώστε μόλις κλείσωμε τα άλλα δύο θέματα να ανοίξει αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξεως 6.18 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θαλής
Γαλανός Αλέξης	Μιχαηλίδης Χαμπής
Δίγκλης Παύλος	Ομήρου Γιαννάκης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγίδης Κίμων
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- (1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1983», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Β. Λυσσαρίδης, Α. Γαλανός, Π. Δίγκλης, Λ. Ιεροδιακόνου) και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Προσωρινής Νομοθεσίας (Παράτασης της Ισχύος) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Προσφυγικής Επιβαρύνσεως (Εισαγόμενα Εμπορεύματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984», οι παρατηρήσεις των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Γαλανού και Κ. Λόρδου πάνω στο θέμα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984» και έγκριση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 5).
- (5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμος (Αρ. 3) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- (6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης για την Ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.

- (7) Έκθεση για τον Κανονισμό «Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Ένατη Σειρά) Κανονισμός του 1984», η αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη πάνω στο θέμα και έγκριση του Κανονισμού.
- (8) Συζήτηση (Β. Λυσαριδής, Πρόεδρος, Α. Γαλανός, Ε. Παπαϊωάννου) σχετικά με θέμα διαδικασίας που προέκυψε από πρόταση όπως τα Νομοσχέδια, «Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και «Ο περί Χωριών (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» κηρυχθούν σαν επείγοντα και αναβολή της συζήτησής των για την επόμενη συνεδρία της Βουλής.
- (9) Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.
- (10) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Η προπαγάνδιση των ιπποδρομιακών στοιχημάτων μέσω θεσμοθετημένου προγράμματος της τηλεόρασης - Το θέμα της ένταξης των εσπεριδοειδών στον Ο.Γ.Α. και της πληρωμής αποζημιώσεων στους χαλαζόπληκτους παραγωγούς των χωριών Αρακαπά, Διερώνας, Εφταγώνιας και Συκόπετρας - Το πρόβλημα της διάθεσης φθαρτών και πρώιμων λαχανικών - Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αγρότες θερμοκηπιούχοι στη διάθεση της παραγωγής τους και η ανάγκη ελέγχου των τιμών πώλησης νάυλον και σπόρων για τα θερμοκήπια - Η ανάγκη εφαρμογής των κανονισμών περί προτύπων αμμοχαλίκων - Η πρόκληση έντονων αντιδράσεων του λαού από προσπάθεια του Ρ.Ι.Κ. να υποβαθμίσει το γεγονός της εν ψυχρώ δολοφονίας του εθνοφρουρού Τρύφωνος.
- (11) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Ομήρου στην καθυστέρηση εφαρμογής του Νόμου 25 του 1983 περί Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων και διεξαγωγή σύντομης συζήτησης (Γ. Ομήρου, Πρόεδρος, Χρ. Σολωμής, Α. Γαλανός) με έκκληση προς τον Πρόεδρο της Βουλής όπως ενεργήσει τα δέοντα για την άμεση εφαρμογή των προνοιών του Νόμου.
- (12) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ σε απόφαση της Βουλής όπως κάθε τέσσερις μήνες αποστέλλεται από την Κυβέρνηση έκθεση σχετικά με τους άνεργους επιστήμονες.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 5ης Απριλίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.33 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους έντιμους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α' που είναι η Νομοθετική Εργασία. Αλλά προτού αρχίσουμε τη συζήτηση των διαφόρων Νομοσχεδίων του Κεφαλαίου Α', θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι η Εκτελεστική Εξουσία απέσυρε τα Νομοσχέδια τα οποία αναφέρονται στις παραγράφους (1) - (8) της Ημερήσιας Διάταξης, η οποία ευρίσκεται ενώπιόν σας.

Τα νομοσχέδια αυτά είναι:-

- (1) Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1973.
- (2) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980
- (3) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982.
- (4) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980.
- (5) Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982.
- (6) Ο περί Οίκων Στοιχημάτων, Οίκων Κυβείας και Παρεμποδίσεως της Κυβείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- (7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1984· και
- (8) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984.

Ο λόγος της απόσυρσης των πλείστων από αυτά τα Νομοσχέδια είναι ότι υπάρχει πλήρης νομοθεσία η οποία ρυθμίζει τα θέματα αυτά, και νομοθεσία μάλιστα σύγχρονος, δεδομένου μάλιστα ότι αυτά είναι επί μέρους Νομοσχέδια και αριθμούν πολλά χρόνια, δεν είναι πλήρως ενημερωμένα και γι' αυτό το λόγο η Εκτελεστική Εξουσία τα έχει αποσύρει.

Ο κ. Κληρίδης παρακαλώ.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ενίσταμαι στο να αποσύρει η Εκτελεστική Εξουσία τα Νομοσχέδια αυτά αλλά εκπλήττομαι. Εκπλήττομαι γιατί εφόσον υπάρχει συγχρονισμένη ή σύγχρονη νομοθεσία, γιατί υποβλήθηκαν αυτά τα Νομοσχέδια...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι παλαιά κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

...και γιατί καταναλίσκεται χρόνος δημόσιων υπαλλήλων στο να επεξεργάζονται Νομοσχέδια τις πρόνοιες των οποίων καλύπτει η υφιστάμενη νομοθεσία και ταλαιπωρείται και η Βουλή; Τούτο δεικνύει ότι η Κυβέρνηση είναι τελείως ασυντόνιστη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι παλαιά Νομοσχέδια, κ. Κληρίδη, τα οποία καλύπτονται από νέα νομοθεσία, η οποία πρόκειται να κατατεθεί στη Βουλή. Για παράδειγμα οι τροποποιήσεις των περί Δήμων Νόμων. Είναι περιττό να υπάρχουν αυτά τα Νομοσχέδια εφόσον εντός ολίγου θα κατατεθεί πλήρες Νομοσχέδιο, το οποίο θα καλύψει το όλο θέμα. Το ίδιο ισχύει για τους Νόμους περί Αστυνομίας. Τα δύο Νομοσχέδια αποσύρονται διότι θα γίνει πλήρης νομοθεσία η οποία θα αφορά την Ασφάλεια και την Πυροσβεστική Υπηρεσία. Το ίδιο συμβαίνει με όλα τα Νομοσχέδια αυτά τα οποία έχω αναφέρει.

Εν πάση περιπτώσει, η παρατήρησή σας ότι δεν πρέπει να σπαταλάται χρόνος στον καταρτισμό επί μέρους Νομοσχεδίων αλλά πρέπει να μελετάται εξ αρχής η αναθεώρηση της νομοθεσίας, αν είναι ανάγκη να γίνεται, είναι μια πολύ ορθή εισήγηση, η οποία και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Προχωρούμε τώρα στο Νομοσχέδιο υπ' αρ. (9) το οποίο ευρίσκεται ενώπιόν μας: «Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1981».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής προς το Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΣΤΑΦΥΛΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1981»

Παρόντες:-**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Εμπορίου & Βιομηχανίας**

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Ντίνος Κωνσταντίνου
Χαμπής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Νίκος Αναστασιάδης
Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Ιάκωβος Κατσουνωτός

**Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Γεωργίας & Φυσικών Πόρων**

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Κουρτελλάρης
Γεώργιος Σαββίδης
Κυριάκος Παπαδημητρίου
Χαμπής Κυριάκου
Χρίστος Σολωμής
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Αυγερινός Παπαρές
Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς, σε οκτώ συνολικά συνεδρίες τους με τελευταία συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 22 Μαρτίου 1984. Κατά τη διάρκεια της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους πάνω στην προτεινόμενη νομοθεσία οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική, του Παγκύπριου Εργοδοτικού Συνδέσμου Συσκευαστών-Εξαγωγέων Εσπεριδοειδών και Σταφυλών, της ΣΕΔΙ-ΓΕΠ, της Παγκύπριας Συνεργατικής Ομοσπονδίας, της ΣΕΒΕΣΠ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων και του ΚΕΒΕ. Στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου οι δύο Επιτροπές είχαν επίσης την ευκαιρία να διεξέλθουν σωρεία υπομνημάτων και στατιστικών πληροφοριών που ζητήθηκαν ή/και στάλθηκαν σ' αυτές από διάφορες οργανώσεις, συνδέσμους ή και άτομα.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η ίδρυση και λειτουργία Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών για τη συγκέντρωση του γεωργικού αυτού προϊόντος και τη διάθεσή του στην εσωτερική και εξωτερική αγορά με απώτερο στόχο την αποτελεσματικότερη προστασία τόσο των συμφερόντων των παραγωγών όσο και των καταναλωτών αλλά και προς όφελος της εθνικής οικονομίας γενικότερα.

Οι κυριότερες διατάξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου συνοψίζονται στις πιο κάτω:-

- (α) Προβλέπεται η ίδρυση, η σύνθεση και ο τρόπος λειτουργίας του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών.
- (β) Καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα του εγκαθιδρυμένου Συμβουλίου τα οποία ειδικότερα στοχεύουν την εξασφάλιση, προς όφελος των παραγωγών, των πιο επωφελών διευθετήσεων για την εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών, την αύξηση και σταθεροποίηση των τιμών τους και την ρύθμιση γενικότερα της προσφοράς του προϊόντος αυτού σε σχέση με τη ζήτηση.
- (γ) Διαλαμβάνεται αριθμός οικονομικών διατάξεων που ρυθμίζουν τα θέματα που σχετίζονται με την απόκτηση από το Συμβούλιο κινητής και ακίνητης περιουσίας, τον τρόπο επενδύσεως των αποθεμάτων του, τις εξουσίες του να συνάπτει και να παρέχει δάνεια καθώς και τη διαδικασία διανομής του προϊόντος πωλήσεως των σταφυλών στους παραγωγούς.
- (δ) Προβλέπονται οι υποχρεώσεις των παραγωγών αναφορικά με την καταβολή στο Συμβούλιο εισφορών οι οποίες θα υπολογίζονται ανάλογα με την ποσότητα των παραδιδόμενων σταφυλών καθώς και των τελών που θα επιβάλλονται από το Συμβούλιο με σκοπό τη σταθεροποίηση των πληρωτέων στους παραγωγούς τιμών ή/και για κάλυψη ενδεχομένων ζημιών του Συμβουλίου.
- (ε) Περιλαμβάνονται πρόνοιες για την επιβολή αριθμού περιορισμών στους παραγωγούς αναφορικά με την εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών για εξαγωγή.

- (στ) Τέλος προβλέπεται αριθμός αδικημάτων που η διάπραξή τους θα επισύρει την επιβολή αριθμού ποινών που προβλέπονται στον προτεινόμενο νόμο.

Οι Επιτροπές, προτού προχωρήσουν στη λεπτομερή εξέταση και ανάλυση των διαφόρων προνοιών της πιο πάνω πρότασης νόμου ζήτησαν από τα αρμόδια Υπουργεία να θέσουν υπόψη των Μελών των Επιτροπών την Κυβερνητική πολιτική σε σχέση με την ίδρυση και λειτουργία του προταθέντος Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών. Η θέση των Κυβερνητικών αρμοδίων, όπως διατυπώθηκε στα πρώτα στάδια μελέτης του όλου θέματος, ήταν ότι το όλο θέμα αποτελούσε αντικείμενο ειδικής εξέτασης από Υπουργική Επιτροπή η οποία είχε ήδη αρχίσει και συνέχιζε τις διαβουλεύσεις της με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη γι' αυτό και ζητήθηκε ικανοποιητική πίστωση χρόνου για τη συμπλήρωση της μελέτης αυτής. Οι Επιτροπές αναμένοντας τις Κυβερνητικές θέσεις και ενημερώνοντας σχετικά το Σώμα της Βουλής ανέστειλαν για ορισμένο χρονικό διάστημα την προώθηση της μελέτης του προτεινόμενου νομοθετήματος.

Οι Επιτροπές άρχισαν ξανά την εξέταση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου από τον περασμένο Ιανουάριο και στα πλαίσια της εξέτασης αυτής άκουσαν τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Η θέση της Κυβέρνησης, όπως τελικά τέθηκε ενώπιον των Επιτροπών από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, είναι ότι στο παρόν στάδιο δεν επικροτείται από την Κυβέρνηση η πρόταση για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών. Ταυτόχρονα όμως και για σκοπούς καλύτερης διασφάλισης των συμφερόντων των παραγωγών και της οικονομίας γενικότερα, δηλώθηκε ότι η Κυβέρνηση προτίθεται να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενδυνάμωση και αναδιοργάνωση της ΣΕΔΙΓΕΠ ώστε η τελευταία, ως ο κατά κύριο λόγο εξαγωγέας των παραγωγών, να μπορέσει να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στο ρόλο της. Ανάμεσα στα μέτρα αυτά που μελετούνται περιλαμβάνεται η καλύτερη στελέχωση και επάνδρωση της ΣΕΔΙΓΕΠ καθώς και η πρόθεση παροχής Κυβερνητικών εγγυήσεων και δανείων αν και εφόσο θεωρηθεί τούτο αναγκαίο. Παράλληλα με τα πιο πάνω, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, στις αρμοδιότητες του οποίου εμπίπτει και το θέμα της εμπορίας επιτραπεζίων σταφυλών, θα συνεχίσει, όπως δηλώθηκε, να διαδραματίζει το συντονιστικό ρόλο του μεταξύ των υπολοίπων εξαγωγέων επιτραπεζίων σταφυλών και της ΣΕΔΙΓΕΠ προς όφελος πάντοτε των αμπελουργών και της οικονομίας γενικότερα.

Εκφράζοντας τις απόψεις τους πάνω στο υπό συζήτηση θέμα οι εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων τάχθηκαν υπέρ της άμεσης ίδρυσης Συμβουλίου για την οργανωμένη εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών το οποίο, κατά την γνώμη τους, θα εξυπηρετήσει κατά τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των παραγωγών και της οικονομίας γενικότερα. Η ίδρυση ενός τέτοιου Συμβουλίου, υποστήριξαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του ανταγωνισμού από τους ιδιώτες εμπόρους που επενεργούν σε βάρος των συμφερόντων των αμπελουργών δοθέντος ότι ο υφιστάμενος συνεργατικός οργανισμός της ΣΕΔΙΓΕΠ, δεν μπορεί να απορροφήσει παρά μόνο το 30% των εξαγωγών επιτραπεζίων σταφυλών.

Οι εκπρόσωποι των υπολοίπων άλλων οργανώσεων που παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις των Επιτροπών τάχθηκαν εναντίον της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών γιατί, όπως υποστήριξαν, ο θεσμός αυτός θα υποσκάψει την υπόσταση του συνεργατικού κινήματος το οποίο μέσω του συνεργατικού οργανισμού της ΣΕΔΙΓΕΠ, προσφέρει σήμερα σημαντικές υπηρεσίες στους παραγωγούς επιτραπεζίων σταφυλών και θα μπορούσε με την κατάλληλη ενίσχυση από την Κυβέρνηση να διαδραματίσει ακόμα πιο ουσιαστικό ρόλο. Μερικές από τις οργανώσεις αυτές υποστήριξαν επίσης ότι η δημιουργία του Συμβουλίου αυτού θα επηρέαζε σημαντικά την ιδιωτική πρωτοβουλία η οποία με την οργάνωση και το μηχανισμό που διαθέτει είναι σε θέση να προωθήσει την εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών χωρίς την ανάγκη δημιουργίας ενός πολυέξοδου οργανισμού εμπορίας ο οποίος ενώ θα επιβαρύνει τα εισοδήματα των αμπελουργών θα δημιουργεί επίσης ανεπιθύμητες μονοπωλιακές καταστάσεις.

Οι Επιτροπές έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω τάχθηκαν κατά πλειοψηφίαν εναντίον της ίδρυσης, στο παρόν στάδιο, Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών, παίρνοντας η κάθε πλευρά τις ακόλουθες θέσεις:-

Τα Μέλη των Επιτροπών κ.κ. Χ. Μιχαηλίδης, Χρ. Κουρτελλάρης, Γ. Σαββίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Χρίστου, Γ. Ομήρου και Ι. Κατσουνωτός τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου υποστηρίζοντας την ανάγκη δημιουργίας Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών το οποίο θα αντιμετωπίσει τα σοβαρά προβλήματα και δυσκολίες που παρουσιάζονται από καιρό τώρα στη διάθεση, στις τιμές και στις εξαγωγές των επιτραπεζίων σταφυλών και που έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών και των εισοδημάτων των αμπελουργών προς ζημιά της οικονομίας γενικότερα. Τα ίδια Μέλη των Επιτροπών εξέφρασαν επίσης τη γνώμη ότι η πρόθεση της Κυβέρνησης για την ενίσχυση και αναδιοργάνωση της ΣΕΔΙΓΕΠ δεν αναμένεται να λύσει αποτελεσματικά τα προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα στην εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών έστω και αν η ποσότητα των εξαγωγών που απορροφά σήμερα και ανέρχεται στα 30—33% αυξηθεί μέχρι και τα 50%.

Αντίθετα τα ίδια Μέλη των Επιτροπών πιστεύουν ότι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης του σοβαρού προβλήματος της εξαγωγής επιτραπεζίων σταφυλών, ενός βασικού εισοδήματος που ξεπερνά τα £3 εκ. το χρόνο και που αφορά εκατοντάδες αμπελουργούς στη Λεμεσό και στην Πάφο, είναι η ίδρυση του προτεινόμενου Συμβουλίου Εμπορίας. Η ίδρυση του Συμβουλίου αυτού θα συνέβαλλε στην καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρουσιάζονται όπως απόδειξε και η πείρα άλλων Συμβουλίων που λειτουργούν αποτελεσματικά από χρόνια τώρα και θα λιγοστέψει τις δυσκολίες για την εμπορία των επιτραπεζίων σταφυλών.

Τα υπόλοιπα Μέλη των Επιτροπών τάχθηκαν εναντίον της ψήφισης σε νόμο της πιο πάνω πρότασης νόμου γιατί, όπως παρατήρησαν, εκτός του ότι στο παρόν στάδιο δεν υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπεζίων Σταφυλών, η εγκαθίδρυσή του θεωρείται αντιοικονομική λόγω του περιορισμένου χρόνου που θ' απαιτεί η λειτουργία του. Τα ίδια Μέλη υποστήριξαν

επίσης τη θέση ότι, εφόσο η Κυβέρνηση προτίθεται να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση και αναδιοργάνωση της ΣΕΔΙΓΕΠ, πολλά προβλήματα που παρουσιάζονται σήμερα θ' απαμβλυνθούν.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων των Μελών τους οι δύο Επιτροπές εισηγούνται, κατά πλειοψηφίαν, την απόρριψη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;
Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα αναφερθώ σε συντομία στις απόψεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας για το Νομοσχέδιο που συζητούμε. Αυτό το νομοσχέδιο για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών κατατέθηκε από την Κοινοβουλευτική μας Ομάδα το Νόβρη του 1981, πριν περίπου δύομισι χρόνια.

Αυτό το νομοσχέδιο στηρίζεται πάνω στη βάση των συμβουλίων εμπορίας γεωργικών προϊόντων που αυτή η Βουλή ψήφισε πριν 20 χρόνια, το 1963. Τώρα, γιατί η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα κατέθεσε αυτό το νομοσχέδιο; Γιατί τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονταν σοβαρά προβλήματα στη διάθεση, την εμπορία και τις τιμές των επιτραπέζιων σταφυλιών. Ο κλάδος των επιτραπέζιων σταφυλιών είναι ένας μεγάλος αμπελουργικός κλάδος και αφορά περί τις 2,000 αμπελουργούς των επαρχιών Λεμεσού και Πάφου. Έχουμε μια παραγωγή κάθε χρόνο μεταξύ 23,000 — 25,000 τόννων επιτραπέζιων σταφυλιών από τα οποία εξάγουμε μετά τους περιορισμούς που έθεσε η Ε.Ο.Κ. γύρω στις 9,000 με 10,000 τόννους σταφύλια αξίας πέραν των £4 εκατομμυρίων.

Για την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών ενδιαφέρονται τρεις πλευρές. Οι έμποροι που εξάγουν περί το 50% της παραγωγής επιτραπέζιων σταφυλιών, η ΣΕΔΙΓΕΠ που εξάγει μεταξύ 30 και 33% των επιτραπέζιων σταφυλιών και οι έμποροι-παραγωγοί, Λανίτης, Φασούρι, Μαυρόπουλος, που εξάγουν γύρω στα 17 με 20% της παραγωγής.

Κάθε χρόνο παρουσιάζονται προβλήματα όσον αφορά τις εξαγωγές και τις τιμές των επιτραπέζιων σταφυλιών. Η αιτία των προβλημάτων είναι διότι οι έμποροι μειώνουν τις τιμές και οι οργανώσεις και οι παραγωγοί διαμαρτύρονται, δημιουργείται πρόβλημα, μια τεταμένη κατάσταση και γι' αυτό δεν υπάρχει ομαλή εξαγωγή στα σταφύλια. Τον περασμένο χρόνο μετά τη μείωση των τιμών οι παραγωγοί διαμαρτυρήθηκαν γιατί ήταν μεγάλες οι μειώσεις των τιμών. Διαμαρτυρήθηκαν επίσης οι οργανώσεις, οργανώθηκαν συγκεντρώσεις, συσκέψεις, διαμαρτυρίες και μαζική κάθοδος των παραγωγών στο Προεδρικό Μέγαρο και τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τα αιτήματα των παραγωγών ήταν βασικά δύο: Η αύξηση των τιμών και η ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών.

Το αίτημα των παραγωγών για την ίδρυση Συμβουλίου χρονολογείται από οκτώ περίπου χρόνια, ετίθετο στα συνέδρια, στις συσκέψεις και ετέθη μέσον των αγροτικών οργανώσεων. Η Κυβέρνηση καθυστέρησε να προωθήσει αυτό το αίτημα και γι' αυτό η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα κατάθεσε το Νομοσχέδιο που συζητούμε στη Βουλή για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Συνάδελφοι, τι είναι το ερώτημα; Με το Συμβούλιο που πάμε να ιδρύσουμε θα λύσουμε όλα τα προβλήματα στην εξαγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών; Ασφαλώς δεν θα λύσουμε όλα τα προβλήματα. Όμως, συνάδελφοι, τα βασικά προβλήματα στις εξαγωγές, τη διάθεση και τις τιμές που αντιμετωπίζουν από χρόνια οι παραγωγοί επιτραπέζιων σταφυλιών θα αντιμετωπισθούν και θα λυθούν θετικά. Με την ίδρυση του Συμβουλίου θα υπάρξει θετική αντίκρουση, θετική ανταπόκριση και για την οικονομία μας και για τα εισοδήματα των ίδιων των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών.

Συνάδελφοι, έχουμε παραδείγματα, έχουμε αποδείξεις όσον αφορά τη λειτουργία Συμβουλίων εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Έχουμε τα Συμβούλια Εμπορίας Πατατών και Καρόττων που λειτουργούν από είκοσι χρόνια και αυτά τα Συμβούλια ωφέλησαν την οικονομία μας και τους παραγωγούς με εκατομμύρια λίρες εισοδήματα. Το 1960 και 1962 παρουσιάζονταν σοβαρά προβλήματα όσον αφορά τη διάθεση των πατατών λόγω μείωσης των τιμών. Υπήρχε μια διένεξη μεταξύ παραγωγών και εμπόρων και κατέληξε στην Αμμόχωστο σε συγκρούσεις και ξυλοδαμούς μαζί με τους εμπόρους. Τότε κλήθηκε ειδικός από την Αγγλία ο οποίος ετοίμασε τη νομοθεσία για τα Συμβούλια Εμπορίας, λειτούργησαν τα Συμβούλια για είκοσι χρόνια και ωφέλησαν την οικονομία μας σε πολύ μεγάλο βαθμό. Μάλιστα η παραγωγή των πατατών αυξήθηκε στα 20 χρόνια στο διπλάσιο. Από τις 70,000 τόννους που είχαμε παραγωγή το 1963 φθάσαμε τώρα το 1983 με 1984 στους 150 και 160 χιλιάδες τόννους πατατών. Αυτά είναι τα θετικά αποτελέσματα των Συμβουλίων Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων.

Συνάδελφοι, χρησιμοποιούνται ενάντια στα Συμβούλια ορισμένα επιχειρήματα, μερικά των οποίων τέθηκαν και στην έκθεση. Αναφέρεται στην έκθεση ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι ίδρυσης των Συμβουλίων, ότι τα Συμβούλια είναι αντιοικονομικά και πολυέξοδα, ότι τα Συμβούλια είναι αντισυνταγματικά και ότι πάμε να αλλάξουμε με τα Συμβούλια τη δομή της κοινωνίας. Αστήρικτα και ανεδαφικά αυτά τα επιχειρήματα.

Για μας υπάρχουν ουσιαστικοί λόγοι, ουσιαστικότεροι λόγοι, γιατί αυτά τα Συμβούλια θα συμβάλουν και θα βοηθήσουν στην εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών τιμών για τους αμπελουργούς, των τιμών που θα δίνει η διεθνής αγορά. Και αυτό θα είναι όφελος μεγάλο και για την οικονομία μας και για τους ίδιους τους αμπελουργούς και γι' αυτό υπάρχουν ουσιαστικότεροι λόγοι που υποστηρίζουν την ίδρυση των Συμβουλίων Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Το δεύτερο επιχειρήμα είναι ότι είναι αντιοικονομικά και πολυέξοδα τα Συμβούλια. Ούτε αυτό το επιχειρήμα στέκει, γιατί η πείρα από τα Συμβούλια που

λειτουργούν, του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών για παράδειγμα, δείχνει ότι είναι και οικονομικότερα και ωφελούν τους ίδιους τους παραγωγούς. Η λειτουργία του ίδιου του Συμβουλίου Πατατών αποδεδειγμένα δείχνει ότι στοιχίζει μόνο 1/2 μιλς μέχρι 3/4 του μιλ για κάθε κιλό πατάτας που εξάγεται. Αυτό δείχνει ότι είναι οικονομικότερα τα Συμβούλια και ότι δεν είναι πολυέξοδα και συμφέρουν και για τους παραγωγούς και για την οικονομία μας.

Για το τρίτο επιχείρημα, ότι τα Συμβούλια είναι δήθεν αντισυνταγματικά, τα Συμβούλια Εμπορίας λειτουργούν με βάση τους νόμους και το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι όταν το 1968 με το 1970 οι έμποροι αποτάθηκαν στο Συνταγματικό Δικαστήριο για να προσβάλουν τη λειτουργία ενός Συμβουλίου, πήραν νομική συμβουλή και σε έξη μήνες απέσυραν την προσφυγή τους διότι τους συμβούλευσαν ότι τα Συμβούλια είναι και συνταγματικά και δεν υπάρχει καμιά αντισυνταγματικότητα στη λειτουργία των Συμβουλίων.

Τώρα, το τελευταίο επιχείρημα είναι ότι πάμε με τα Συμβούλια να αλλάξουμε τη δομή της κοινωνίας. Συνάδελφοι, τα Συμβούλια Εμπορίας δεν είναι κυπριακό φαινόμενο. Τα Συμβούλια εμείς τα ιδρύσαμε όταν η Κυβέρνηση η δική μας, η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, κάλεσε ειδικό από την Αγγλία, μέσον της Αγγλικής Κυβέρνησης, τον κ. Έρτερ, που ήλθε το 1962 και ετοίμασε τη σχετική νομοθεσία. Συνεπώς τα Συμβούλια δεν είναι φαινόμενο που το εφαρμόζουμε εμείς πειραματικά στην Κύπρο. Συμβούλια υπάρχουν και στη Μεγάλη Βρετανία, υπάρχουν και στην Ολλανδία, υπάρχουν και στο Ισραήλ, υπάρχουν και στη Νότιο Αφρική, υπάρχουν και σε άλλες ακόμα χώρες. Συνεπώς δεν επιδρούν καθόλου πάνω στη δομή της κοινωνίας, γιατί αυτές όλες οι χώρες που έχω αναφέρει είναι καπιταλιστικές, μάλιστα 24 καρατίων.

Τώρα, στην έκθεση αναφέρεται η πρόταση της Κυβέρνησης, η οποία υποστηρίζεται από διάφορες πλευρές, να αναλάβει την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών η ΣΕΔΙΓΕΠ. Μπορεί η ΣΕΓΙΔΕΠ να λύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται σήμερα στην εμπορία των σταφυλιών; Δεν μπορεί να τα λύσει αυτά τα προβλήματα. Γιατί η ΣΕΔΙΓΕΠ, όπως έχω αναφέρει, μόνο το 30 με 33% των εξαγωγών μπορεί να αναλάβει, και αν αυξηθούν αυτές οι ποσότητες και φθάσουν τα 40% και τα 50% είναι αδύνατο να λύσει τα προβλήματα των εξαγωγών, γιατί θα υπάρχουν ανεξέλεγκτα σταφύλια έξω από το δικό της έλεγχο, θα υπάρχει μείωση των τιμών, θα υπάρχουν οι διαφορές, θα υπάρχουν τα προβλήματα και θα συνεχίζεται η σημερινή αβεβαιότητα και η σημερινή κατάσταση. Συνεπώς εμείς υποστηρίζουμε ότι το μόνο ορθό μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων δεν είναι η ΣΕΔΙΓΕΠ αλλά ο καταρτισμός νομοθεσίας για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Κύριε Πρόεδρε,

Πριν 9 μήνες, στις 30 του Ιούνη του 1983, υπήρχε η διαφορά μεταξύ παραγωγών και εμπόρων όσον αφορά τις τιμές των σταφυλιών. Οι παραγωγοί διαμαρτυρήθηκαν, οργάνωσαν εκδηλώσεις και κατέβηκαν στο Προεδρικό Μέγαρο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Έγινε μια σύσκεψη, κ. Πρόεδρε, στο Γραφείο σας παρουσία εκπροσώπων όλων των Κομμάτων και εκπροσώπων των αγροτικών οργανώσεων. Σ' αυτή τη σύσκεψη τέθηκε το αίτημα από μέρους των παραγωγών

να αυξηθούν οι τιμές αλλά να προχωρήσει η Βουλή στην ψήφιση του νόμου για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Όλες οι πλευρές συμφώνησαν στη σύσκεψη και αυτό το ανακοίνωσε ο Πρόεδρος της Βουλής στην ολομέλεια του Σώματος. Υπήρξε ομοφωνία και δεν υπήρξε καμιά διαφωνία και όλοι συμφωνήσαμε εδώ σ' αυτή την αίθουσα να υποστηρίξουμε την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Κύριε Πρόεδρε,

Μένει τώρα στα Κόμματα τι θα αποφασίσουν. Να αναλογιστούν τις ευθύνες τους τόσο έναντι της οικονομίας όσο και έναντι των παραγωγών. Εμείς ως Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο γιατί πιστεύουμε ότι είναι η σωτηρία των αμπελουργών η ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα την πρόταση Νόμου για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Αν αυτή η πρόταση η οποία κατατέθηκε, όπως λέχθηκε, πριν 2 1/2 χρόνια, υιοθετείτο από τότε από την Κυβέρνηση με κατάθεση δικού της Νομοσχεδίου, αν δεν ενέκρινε την πρόταση αυτή νόμου σαν σωστή, ή εάν η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή επιλαμβάνετο αυτού του θέματος ενωρίς, ίσως δεν θα είχαμε να συζητούμε αυτό το θέμα σήμερα ή δεν θα είχαμε τουλάχιστο τα προβλήματα τα οποία παρουσιάστηκαν πέρσι. Ακόμα ίσως δεν θα είχαμε και τις σημερινές κινητοποιήσεις των παραγωγών. Δυστυχώς, κατά τη γνώμη μου, υπήρξε αδικαιολόγητη καθυστέρηση και κωλυσιεργία τόσο από μέρους της Εκτελεστικής Εξουσίας όσο και από μέρους της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, γιατί ενώ είχε την ομόφωνη εντολή από το Σώμα να επιληφθεί αυτού του θέματος, καθυστέρησε αρκετούς μήνες για να συνέλθει και όταν ακόμα συνέλθε και φτάσαμε στο στάδιο που έπρεπε να τοποθετηθεί η ίδια η Κυβέρνηση, είχαμε και εκεί άλλη κωλυσιεργία. Φυσικά φτάσαμε επί τέλους στο τελικό στάδιο της συζήτησης και έτσι οι διάφορες πληροφορίες τοποθετήθηκαν ανάλογα με το πώς αντιλαμβάνεται κανείς τη λειτουργία αυτού του Συμβουλίου. Δυστυχώς όμως λόγω αυτής της κωλυσιεργίας, κι' αν ακόμα η σημερινή απόφαση της Βουλής ήταν ομόφωνη, είναι πολύ αργά γιατί πράγματι βρισκόμαστε στα πρόθυρα της εκκοπής των σταφυλιών. Το πιο σοβαρό όμως δεν είναι γιατί μεθοδεύτηκε αυτή η καθυστέρηση όσο οι θέσεις που εκφράστηκαν μέσα στην ίδια την Κοινοβουλευτική Επιτροπή από διάφορες πλευρές για την αναγκαιότητα ή μη της δημιουργίας Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Γιατί στις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν ακούστηκαν εισηγήσεις όσον αφορά την τροποποίηση των διαφόρων διατάξεων αυτής της πρότασης Νόμου. Δεν ακούστηκαν εισηγήσεις κατά πόσο η διάρθρωση και η σύνθεση του Συμβουλίου έπρεπε να ήταν αλλιώς από ό,τι προτείνεται. Δεν ακούστηκαν οποιεσδήποτε άλλες εισηγήσεις παρά μόνο υπήρξε μια κατηγορηματική άρνηση για τη λειτουργία τέτοιου Συμβουλίου και όχι για βελτίωση τέτοιου Συμβουλίου. Ανεξάρτητα φυσικά αν ο εμπειρογνώμονας σε μια από τις εκθέσεις του αναφέρει ότι μπορεί να υπάρξει μια αναγκαιότητα στο απώτερο μέλλον.

Η δική μου διαπίστωση είναι ότι μέσα στην Επιτροπή και παρουσία των διαφόρων εκπροσώπων ή των εξαγωγέων, είτε Συνεργατικών Οργανισμών είτε άλλων, συναντήσαμε πράγματι εχθρότητα τόσο από μέρους του Συνδέσμου Εξαγωγέων όσο, δυστυχώς, και από μέρους εκπροσώπων Συνεργατικών Οργανισμών. Και συγκεκριμένα το διορισμένο Συμβούλιο της ΣΕΔΙΓΕΠ, με το πρόσχημα ότι παραμερίζεται ή παρακάμπτεται η σημασία του Συνεργατισμού, πολέμησε αυτή την ιδέα παρόλο ότι όλοι ξέρουμε ότι πράγματι έχει αποδειχθεί μέχρι σήμερα ότι οι δυνατότητές του δεν υπερβαίνουν το 30 μέχρι 33% της συνολικής εξαγωγής σταφυλιών.

Τώρα φυσικά η έκθεση όπως και ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας μας έδωσαν κάποιες διαβεβαιώσεις ότι η Κυβέρνηση και το Υπουργείο θα βοηθήσουν οικονομικά με δάνεια ή εγγυήσεις ή άλλως πως. Ακόμα μας είπαν ότι θα αλλάξουν και το διορισμένο Διοικητικό Συμβούλιο αντικαθιστώντας τούτο με αιρετό Διοικητικό Συμβούλιο και ότι με αυτό τον τρόπο μπορεί να αυξηθεί η δυναμικότητα της ΣΕΔΙΓΕΠ ώστε να εξάξει το 50% της παραγωγής. Φυσικά αυτές οι δυνατότητες θα φανούν μέσα σε λίγους μήνες εάν μπορούν να πραγματοποιηθούν ή όχι. Αλλά αν λάβουμε υπόψη μας τις ανησυχίες των παραγωγών και τον τρόπο με τον οποίο έσπευσαν από τώρα να εξασφαλίσουν συμφωνίες εκτός ΣΕΔΙΓΕΠ, αυτό αποδεικνύει ότι πραγματικά δεν εμπιστεύονται αυτά τα μέτρα ούτε έχουν εμπιστοσύνη ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ θα μπορέσει να ανταποκριθεί σ' αυτές τις αυξημένες υποχρεώσεις της.

Και ένα άλλο γεγονός, που το ξέρουν οι ίδιοι οι παραγωγοί, είναι ότι φέτος για πρώτη φορά οι εξαγωγείς έμποροι δεν παρουσίασαν κανένα ενδιαφέρον, ενώ άλλες χρονιές τέτοια εποχή περιέρχονταν όλα τα χωριά για να εξασφαλίσουν σταφύλια. Φέτος περιμένουν τα θύματά τους να παν οι ίδιοι στα πόδια τους να τους βρουν γιατί ξέρουν ότι κατά πλειοψηφία η απόφαση της Βουλής είναι να μη λειτουργήσει Συμβούλιο Εμπορίας και άρα λοιπόν τους έχουν στο χέρι. Ειδικά η αντίδραση των εξαγωγέων πραγματικά ήταν τόσο δραστική που λυπούμαι να πω ότι αυτές οι τοποθετήσεις και αυτά τα επιχειρήματα επηρέασαν και μερικούς συναδέλφους, οι οποίοι χρησιμοποίησαν τα επιχειρήματα των ιδίων των εξαγωγέων για να διευκολυνθούν στην τοποθέτησή τους όσον αφορά την απόρριψη ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας. Οι ίδιοι εξαγωγείς επικαλέστηκαν, όπως ανέφερε ο συνάδελφος Χαμπής, και συνταγματικές πρόνοιες. Μάλιστα μετάρτησαν το θεσμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας σε δόγμα σαν ένα ιερό τέρας που όποιος τολμήσει να το αγγίξει μπορεί να καταντήσει ιερόσυλος.

Μπορεί φυσικά πια μερικοί από τους συναδέλφους μας εδώ να πιστεύουν σ' αυτό το θεσμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας είτε λόγω τακτικής είτε λόγω κομματικής τοποθέτησης. Αλλά πιστεύω ότι όλοι αντιλαμβάνονται πού οδηγεί αυτή η θεώρηση και ποιες θα είναι οι συνέπειες. Γιατί οι θιασώτες αυτής της θεώρησης δεν δέχονται να λειτουργούν έξω από την ιδιωτική πρωτοβουλία ούτε οι Συνεργατικοί ακόμα Οργανισμοί ούτε επιχειρήσεις δημόσιας ωφέλειας οι οποίες πρέπει οπωσδήποτε να μην αποδώσουν. Η Συνεργατική η ίδια πρέπει να χρεωκοπήσει για να λάμπει πάντοτε η όλη ισότητα της μεγαλοπρέπειας, η αξία της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, που εν πάση περιπτώσει εμείς λέμε ότι είναι ανεξέλεγκτη κερδοσκοπία και όχι ιδιωτική πρωτοβουλία.

Κύριε Πρόεδρε, υπήρξαμε μάρτυρες της απόγνωσης και της αγανάκτησης χιλιάδων αγροτών μας το περσινό καλοκαίρι.

Εκεί στο Πισσούρι σμίξαμε τουλάχιστο όλοι οι Βουλευτές της Λεμεσού μαζί με τους αγρότες μας, μαζί στις πορείες, μαζί στις αγωνίες τους και εκεί όλοι δεσμευθήκαμε και δώσαμε κάποιες υποσχέσεις στους παραγωγούς ότι ελπίζουμε ή ότι μάλλον θα προσπαθήσουμε να μην υπάρξει άλλη χρονιά με τις ίδιες αγωνίες και ότι οι παραγωγοί μας μελλοντικά θα πληρώνονται και θα αμείβονται για τους καρπούς των κόπων τους. Είναι γι' αυτό που λυπούμαι να πω ότι τόσο εύκολα ξεχάστηκαν αυτές οι περσινές υποσχέσεις αλληλεγγύης και συμπαράστασης.

Πιστεύω ακράδαντα πως όλοι οι συνάδελφοι συναισθάνονται και το ρόλο και τις ευθύνες τους απέναντι στους αγρότες μας. Γι' αυτό θα προχωρήσω σε μια εισήγηση. Θα ήθελα να προτείνω στην ολομέλεια του Σώματος να αποδεχθεί κατ' αρχή την πρόταση Νόμου για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών και επειδή τα χρονικά περιθώρια είναι μικρά για την φετινή χρονιά και τη φετινή παραγωγή, να έχει μεταχρονική ισχύ, να τύχει επεξεργασίας και βελτίωσης αλλά να υπάρξει δέσμευση πως θα λειτουργήσει τον επόμενο χρόνο. Δηλαδή, συνάδελφοι, αν αυτή τη στιγμή απορρίψουμε τη σημερινή πρόταση Νόμου για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, αποκλείομε στο διηνεκές τη λειτουργία άλλων τέτοιων Συμβουλίων που ξέρομε ότι είναι το πάγιο αίτημα των αγροτών μας, όπως είναι το Συμβούλιο Εμπορίας φρούτων και λαχανικών, λεμονιών και άλλων ειδών ακόμα και Συμβούλια Εμπορίας του κρέατος.

Από τη σημερινή μας απόφαση θα εξαρτηθεί αν θα θέσουμε φραγμό πλέον σε τέτοια αιτήματα των αγροτών μας.

Πιστεύω ότι είναι μια ρεαλιστική αντιμετώπιση του προβλήματος και μόνο έτσι πιστεύω ότι θα καθησυχάσουν οι φόβοι, οι αμφιβολίες και οι αγωνίες των αγροτών μας.

Καλώ και πάλιν το Σώμα όπως δεχθεί αυτή την εισήγηση, την υιοθετήσει και μελετήσουμε για τον επόμενο χρόνο τη λειτουργία τέτοιου Συμβουλίου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για την υπό συζήτηση πρόταση νόμου εκφράζεται στην έκθεση που μόλις προ ολίγου έχει αναγνωσθεί. Όμως θά 'θελα για ενίσχυση της θέσης αυτής να αναφέρω ορισμένα πράγματα:

(1) Ως θέμα αρχής, το Δημοκρατικό Κόμμα δεν είναι εναντίον της ίδρυσης συμβουλίου εμπορίας γεωργικών προϊόντων, δεδομένου ότι αυτή η ίδρυση συμβουλίων είναι οικονομικά βιώσιμη, επιβάλλεται εκ των πραγμάτων και συντρέχουν όλοι οι αναγκαίοι λόγοι και παράγοντες. Η θέση μας αυτή στηρίζεται στο εξής σκεπτικό:-

(α) Ότι οι παραγωγοί των επιτραπέζιων σταφυλιών, μια συμπαθέστατη

τάξη των αγροτών μας, μια τάξη που συνεισφέρει πολλά στην οικονομία του τόπου, πρέπει να είναι σε θέση να διαθέτουν την παραγωγή τους κατά διάφορους τρόπους απρόσκοπτα και σε αμειπτικές τιμές·

- (β) ότι οι κόποι και οι μόχθοι τους θα αμείβονται ικανοποιητικά·
- (γ) ότι θα σταματήσει κάθε είδους ταιλαιπωρία και εκμετάλλευση σε βάρος τους, και
- (δ) ότι θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξεύρεση νέων αγορών.

Γεννάται τώρα το ερώτημα γιατί δεν υποστηρίζουμε την πρόταση νόμου που ευρίσκεται ενώπιόν μας.

Η παραγωγή των επιτραπέζιων σταφυλιών κυμαίνεται σήμερα μεταξύ 25 — 30,000 τόννων. Συγκεκριμένα με βάση τα επίσημα στοιχεία η παραγωγή το 1983 ήταν 30,000 τόνοι, εκ των οποίων εξήχθη μόνο ποσότητα 9,307 τόννων, δηλαδή το 31%. Το υπό ίδρυση Συμβούλιο Εμπορίας θα είναι υπεύθυνο μόνο για ένα μέρος της παραγωγής. Το υπόλοιπο, όπως γνωρίζετε, συνάδελφοι, διατίθεται είτε για κατασκευή σταφίδας, είτε παραδίδεται στην Κονσερβοποιία, στην Οινοβιομηχανία και για την ντόπια κατανάλωση.

Συγκεκριμένα η παραγωγή του 1983 παρουσιάζει την εξής εικόνα:

Εξήχθησαν	9,307 τόνοι
Κατασκευάστηκε σταφίδα	7,500 τόνοι
Παραδόθηκαν στην κονσερβοποιία	4,164 τόνοι
Στις οινοβιομηχανίες	7,114 τόνοι
και για την επιτόπια κατανάλωση	2,100 τόνοι

Ενόψει των πιο πάνω γεννάται το ακόλουθο εύλογο ερώτημα: Είναι λογικό και σωστό να ιδρυθεί ένας νέος Οργανισμός που να εργάζεται στην ουσία μόνο δυο μήνες το χρόνο, που εκ των πραγμάτων θα καταστεί αντιοικονομικός διότι θα είναι πολυδάπανος λόγω του ότι θα διαχειρίζεται μόνο μέρος της παραγωγής και που στο τέλος τα πολύ μεγάλα έξοδα συντήρησης και λειτουργίας του θα επιβαρύνονται οι ίδιοι οι παραγωγοί, με αποτέλεσμα την ακόμα μεγαλύτερη μείωση των εισοδημάτων τους;

Σήμερα, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και λειτουργεί ικανοποιητικά, ανεξάρτητα από τις θέσεις του συνάδελφου κ. Κατσουνωτού, και από τις απόψεις του, ο Συνεργατικός Οργανισμός ΣΕΔΙΓΕΠ, που απορραφά περίξ του 30—35% της ολικής ποσότητας που εξάγεται. Είναι ένας συγκροτημένος Οργανισμός με τον απαραίτητο μηχανισμό και εξοπλισμό και εξυπηρέτησε ως τώρα και εξακολουθεί να εξυπηρετεί ικανοποιητικά τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών-αμπελουργών μας. Η ΣΕΔΙΓΕΠ, όπως γνωρίζετε, προσέφερε, προσφέρει και θα εξακολουθήσει να προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες στο γεωργικό μας κόσμο. Απόδειξη τούτου είναι οι τιμές που εξασφάλισε η ΣΕΔΙΓΕΠ τον περασμένο χρόνο, το 1983. Δεν νομίζω κανέναν από μας να θέλει αυτόν το δυναμικό Οργανισμό να διαλύεται και στη θέση του να ιδρύεται ένας άλλος Οργανισμός, το

Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Πέραν τούτου η ΣΕΔΙΓΕΠ, είναι σε θέση και μπορεί άνετα να αυξήσει τη συμμετοχή της στις εξαγωγίμες ποσότητες και αυτό το συμπέρασμα βγαίνει αβασάνιστα από τη θέση που εξέφρασε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, ότι:

Η Κυβέρνηση θα ενισχύσει με κάθε τρόπο τη ΣΕΔΙΓΕΠ, θα αναδιοργανωθεί και θα επανδρωθεί κατάλληλα ούτως ώστε να μπορεί να παραλαμβάνει όχι 30—35% αλλά περίξ του 60—70% της παραγωγής. Επίσης ανάμεσα στα μέτρα που μελετούνται περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η καλύτερη στελέχωση και επάνδρωση της ΣΕΔΙΓΕΠ, καθώς και σαφής πρόθεση της Κυβέρνησης να δώσει κυβερνητικές εγγυήσεις ή και δάνεια αν και εφόσο θεωρηθεί από την Κυβέρνηση αναγκαίο.

Επίσης θα πρέπει να αναφέρω ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ στο σύντομο μέλλον θα προχωρήσει στην εκλογή της Επιτροπής της ώστε οι ίδιοι οι αμπελουργοί, μέτοχοι της ΣΕΔΙΓΕΠ, να διευθύνουν την επιχείρησή τους. Θέλω σ' αυτό το σημείο να εξάρω τη μεγάλη εμπιστοσύνη που τρέφουν σήμερα οι αμπελουργοί μέτοχοι παραγωγοί των επιτραπέζιων σταφυλιών προς τη ΣΕΔΙΓΕΠ και αυτό βγαίνει από το γεγονός ότι μέχρι τώρα έχει δηλωθεί στη ΣΕΔΙΓΕΠ για εξαγωγή πέραν του 70% της ποσότητας που έχει εξαχθεί το 1983. Δηλαδή η ΣΕΔΙΓΕΠ δέχθηκε δηλώσεις για 7—7.5 χιλιάδες τόννους περίπου παραγωγής σταφυλιών για εξαγωγή.

Επομένως αντικρούω το επιχείρημα του κ. Κατσουνωτού που θέλησε να πλήξει κατά διάφορους τρόπους αυτό το Συνεργατικό Ίδρυμα της ΣΕΔΙΓΕΠ και εκ των πραγμάτων φαίνεται ότι η εξαγωγή, όταν τα πράγματα παν καλά για το 1984, πρέπει να υπερβεί τις 12,000 τόννους. Σημειώστε ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ το 1983 εξήξε 3.400 τόννους, περίπου το 35%.

Επίσης θα πρέπει να αναφέρω ότι έχουμε σαφή δήλωση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας ότι θα συνεχίσει να διαδραματίζει το συντονιστικό του ρόλο μεταξύ των υπόλοιπων εξαγωγέων επιτραπέζιων σταφυλιών και εδώ δεν πρέπει οπωσδήποτε να παραγνωρίζεται η πείρα και η προσφορά του καθώς και της ΣΕΔΙΓΕΠ προς όφελος πάντοτε των αμπελουργών και της οικονομίας γενικότερα και ειδικότερα για εξασφάλιση νέων αγορών.

Ένα άλλο σημείο, κύριοι συνάδελφοι, που πρέπει να αναφέρω και στο οποίο πρέπει να δώσουμε κάθε προσοχή, είναι το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός αμπελουργών είναι μέτοχοι αυτού του Συνεργατικού Οργανισμού της ΣΕΔΙΓΕΠ. Αυτοί οι αμπελουργοί είναι υπέρ της διατήρησης του υφιστάμενου συστήματος και υποστηρίζουν την ενδυνάμωση και την καλύτερη επάνδρωση και στελέχωση της ΣΕΔΙΓΕΠ για να εξυπηρετήσει με καλύτερο τρόπο τα συμφέροντά τους και τάχθηκαν οπωσδήποτε εναντίον της ίδρυσης του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, διότι πιστεύουν ότι υπάρχει σήμερα ένας οργανισμός που εξυπηρετεί σε ικανοποιητικό βαθμό τα συμφέροντά τους. Επομένως τίθεται το ερώτημα: Θα έλθει η Βουλή άραγε να θέσει αντιμέτωπους τους αμπελουργούς, τη στιγμή που υπάρχει μια αρκετά μεγάλη μονάδα αμπελουργών που υποστηρίζει την

ενδυνάμωση και στελέχωση της ΣΕΔΙΓΕΠ και τη μη ψήφιση της πρότασης νόμου για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών;

Καταλήγοντας, κύριοι συνάδελφοι, επιθυμώ να τονίσω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗΚΟ ότι επιθυμία μας και επιδίωξή μας είναι η κατά το καλύτερο δυνατό τρόπο διασφάλιση και εξασφάλιση των συμφερόντων των αμπελουργών μας και ότι θα παρακολουθούμε από κοντά την κατάσταση σε μια προσπάθεια να επιτευχθούν τα πλέον ικανοποιητικά αποτελέσματα προς όφελος των παραγωγών των επιτραπέζιων σταφυλιών και της οικονομίας του τόπου γενικότερα.

Θεωρώ επίσης χρέος μου να καλέσω όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συνεργαστούν και να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειές τους προς όλες τις κατευθύνσεις αναμένοντας ότι κατά τη φετινή χρονιά δεν θα επαναληφθεί το λυπηρό σκηνικό του 1983 που δημιούργησε η ακατανόητη συμπεριφορά ενός περιορισμένου αριθμού εξαγωγέων έναντι των αμπελουργών μας. Είμαι βέβαιος ότι το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θα εντείνει τις προσπάθειές του και το συντονιστικό του ρόλο και ότι θα πατάξει κάθε είδους προσπάθεια εκμετάλλευσης των αμπελουργών μας από οποιαδήποτε μεριά και αν προέρχεται.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Μιλώντας ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης και ο κ. Κατσουνωτός προηγουμένως μας υπέμνησαν ότι κάποτε βρεθήκαμε κοντά στους αμπελουργούς μας και δώσαμε υποσχέσεις. Δεν αρνούμαστε ούτε ότι βρεθήκαμε κοντά τους ούτε ότι θάμαστε πάντα κοντά τους. Δεν αρνούμαστε ακόμα ότι δώσαμε πράγματι υπόσχεση ότι θα υποστηρίζαμε την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Και είναι αυτό ακριβώς που δίνει και το μέτρο της δικής μας θέσης πως σαν θέμα αρχής δεν τασσόμαστε ενάντια στη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών εκεί όπου οι συνθήκες το επιτρέπουν και το επιβάλλουν. Όμως οι γνώσεις που διαθέταμε τότε για τη δημιουργία, τη λειτουργία και βιωσιμότητά τους ήταν ομολογουμένως όχι για μας αλλά και για όλα τα μέλη της Επιτροπής πολύ περιορισμένες και πτωχές, μπορεί να πει κανένας. Έτσι ύστερα από οκτώ συνεδρίες της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και αφού μας δόθηκε η ευκαιρία να ακούσουμε όλες ανεξαιρέτα τις πλευρές και να μελετήσουμε σε βάθος τα όσα έχουν λεχθεί και τα στοιχεία που δόθηκαν, καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως ωφελιμότερο θα ήταν, με τα δεδομένα που σήμερα ισχύουν, αν η απόφαση για ίδρυση αναστέλλετο τουλάχιστο, αφού υπάρχει ο τρόπος δοκιμασίας κάποιου συστήματος που μπορεί με κρατική παρέμβαση και έλεγχο να λειτουργήσει σωστά προς το καλώς νοούμενο συμφέρον των αμπελουργών και οπωσδήποτε της οικονομίας του τόπου γενικότερα.

Επειδή στη έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών αναφέρεται συνοπτικά η θέση που το Κόμμα μας πήρε, είμαι υποχρεωμένος να δώσω μερικά από τα

στοιχεία, μερικούς από τους λόγους που μας υποχρέωσαν ώστε να πούμε πως προσωρινά τουλάχιστο και μέχρι που να δοκιμαστεί πλήρως το σύστημα που από τούδε και στο εξής ή τουλάχιστο από πέρσι εφαρμόζεται θα επιτύχει ή θα αποτύχει.

Πρώτος λόγος ήταν η έλλειψη οποιασδήποτε μελέτης βιωσιμότητας του προτεινόμενου Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Κανένα, μα κανένα στοιχείο δεν μας δόθηκε είτε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα, που ίσως δικαιολογημένα κατέθεσε το Νομοσχέδιο, είτε από τις αγροτικές οργανώσεις για το πόσους υπαλλήλους ή πόσα θα στοιχίζει στους παραγωγούς η συντήρηση του Συμβουλίου. Κανένα στοιχείο δεν μας δόθηκε πόσα πιθανόν υποκαταστήματα θα χρειαζόμαστε στο εξωτερικό για την παραπέρα ανάπτυξη των εξαγωγών και πόσα θα στοιχίζουν στους παραγωγούς. Κανένα στοιχείο δεν δόθηκε πόσα θα στοιχίσει στο συμβούλιο η αγορά, η εγκατάσταση και η δημιουργία δικών του συσκευαστηρίων. Κανένα στοιχείο δεν δόθηκε για το πόση θα ήταν η υποχρεωτική εισφορά κάθε παραγωγού και για το τέλος που θα πλήρωνε κάθε παραγωγός στο Συμβούλιο για τις τυχόν ζημιές που θα υφίστατο από τη λειτουργία του. Χωρίς μελέτη βιωσιμότητας, δηλαδή αν μπορούσε πράγματι να σταθεί οικονομικά το Συμβούλιο, ένα σοβαρό Κόμμα δεν θα δημαγωγούσε λέγοντας «ναι πρέπει να γίνει Συμβούλιο» χωρίς να ξέρει ποιες τελικά θα ήταν οι επιπτώσεις πάνω στους παραγωγούς. Οπωσδήποτε δεν λέμε ότι τα ελατήρια οποιουδήποτε Κόμματος που υποστηρίζει την ίδρυση του Συμβουλίου είναι δημαγωγικά. Λέμε ότι ίσως στοχεύουν στο καλώς νοούμενο συμφέρον. Όμως λέμε ότι με σοβαρότητα το κάθε Κόμμα θα πρέπει να δει αν μπορεί να ζήσει ένα τέτοιο Συμβούλιο χωρίς νάναι εις βάρος των παραγωγών.

Δίδεται σαν παράδειγμα το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών, που όπως μας ανέφερε ο έντιμος συνάδελφος κ. Μιχαηλίδης λειτουργεί με ελάχιστο κόστος κατά κιλό, περίπου μισό μιλ. Παρέλειψε όμως ο έντιμος συνάδελφος να αναφέρει ότι 150,000 τόνοι πατατών εξάγονται κάθε χρόνο, γι' αυτό και το κατά κιλό κόστος περιορίζεται μόνο στο μισό μιλ. Εάν ανέφερε ότι μόνο 9,000 έως 12,000 τόνοι επιτραπέζιων σταφυλιών εξάγονται, τότε αμέσως δημιουργείται το τεράστιο χάσμα και το υπερβολικό κόστος που οπωσδήποτε θα είχε κατά κιλό επί των παραγωγών. Ύστερα ας μη λησμονούμε και τη φύση του προϊόντος. Άλλη είναι η ανάγκη της πατάτας σαν πρώτης ύλης και άλλη είναι η ανάγκη οπωσδήποτε των σταφυλιών, που είναι επιδόρπιο, είναι φρούτο και συνεπώς δεν είναι κανένας υποχρεωμένος να το πάρει, δεν είναι βασική δηλαδή μονάδα διατροφής όπως είναι η πατάτα. Ύστερα το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών θα λειτουργήσει για συνολικό διάστημα μόνο δύο μηνών το χρόνο, σε αντίθεση με το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών που λειτουργεί σχεδόν ολόχρονα, γιατί απλούστατα δεν είναι μια φορά το χρόνο που εξάγομε πατάτες αλλά τουλάχιστο δυο ή τρεις.

Ένας δεύτερος σημαντικός λόγος που έχει συντελέσει στην απόφαση του Κόμματός μας ήταν η ανασύνταξη της ΣΕΔΙΓΕΠ, μιας Συνεργατικής Εταιρείας που είναι δημιουργήμα και κτήμα των ίδιων των παραγωγών μας. Εάν ληφθεί υπόψη ότι από πέρσι και μετά τις δικαιολογημένες αντιδράσεις των παραγωγών μας, έχει αναλάβει κάποια εποπτεία το Υπουργείο Εμπορίου και έχει αναλάβει

σοβαρότερη δέσμευση για φέτος η Κυβέρνηση να επιβάλει ακόμα σοβαροτερη εποπτεία αλλά και αναδιάρθρωση της Επιτροπής δανεισμών ή και παροχή κάθε βοήθειας προς τη ΣΕΔΙΓΕΠ για την αύξηση αλλά και την ασφαλή εξαγωγή των αμπελουργικών προϊόντων, δημιουργείται εύλογα το ερώτημα γιατί άραγε να θέλουμε να διαλύσουμε υπάρχουσα Συνεργατική Εταιρεία εκεί που σε άλλους τομείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να δημιουργήσουμε Συνεργατικές Εταιρείες. Τι είναι δηλαδή το βασικό επιχείρημα εκτός από τις παλιές αμαρτίες της ΣΕΔΙΓΕΠ, που πιστεύουμε ότι έχουν εκλείψει και θα εκλείψουν; Και αν δεν εκλείψουν θα τις παρακολουθούμε, θα τις ελέγχουμε και οπωσδήποτε με τα ανάλογα διαβήματα θα φροντίσουμε ώστε υγιές να παραμείνει το Συνεργατικό Κίνημα και πιο συγκεκριμένα η Συνεργατική αυτή Εταιρεία.

Τι είναι εκείνο που κάμνει τον κ. Κατσουνωτό να λέγει ότι επιβάλλεται η ανάπτυξη των Συνεργατικών Εταιρειών από τη μια και από την άλλη να λέγει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να την καταργήσουμε;

Εμείς πιστεύουμε πως όπως πέρσι λειτούργησε σωστά η ΣΕΔΙΓΕΠ και έχει δώσει αμειπτικές τιμές στους αμπελουργούς και με τα μέτρα που υποσχέθηκε να πάρει η Κυβέρνηση, και δεν έχουμε λόγο να αμφιβάλλουμε ότι θα τα πάρει για να προστατεύσει τους αμπελουργούς και να βοηθήσει στη συντήρηση της ΣΕΔΙΓΕΠ, θα προστατευτούν επαρκώς οι αμπελουργοί χωρίς να διατρέχουν ποτέ κίνδυνο από τους εμπόρους. Προβάλλεται το επιχείρημα ότι πιθανόν οι έμποροι για λόγους συναγωνισμού να ρίξουν τις τιμές.

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι λογικό να αναμένει κανένας περισσότερη κρίση στον καθένα μας. Οι έμποροι ασχολούνται με την κερδοσκοπία και συνεπώς ουδέποτε θα διανοούνταν να ρίξουν τις τιμές για να ζημιώσουν. Συνεπώς το επιχείρημα ότι κινδυνεύει δήθεν η Συνεργατική εξαιτίας κάποιας πιθανής απρεπούς συμπεριφοράς των εμπόρων, δεν είναι αρκετό, γιατί απλούστατα, όπως είπα και στην αρχή, η πολιτική μας δεν είναι στατική αλλά θα αλλοιωθεί αν υπάρχουν πράγματι έμποροι που θα τολμήσουν να πλήξουν το Συνεργατικό Κίνημα ή τους παραγωγούς. Το γεγονός ότι η θέση μας όσον αφορά το Συνεργατικό Κίνημα, ότι μπορεί άνετα να προστατεύσει τους παραγωγούς και να τους προσφέρει αμειπτικές τιμές είναι σωστή συνάγεται και από το υπόμνημα το οποίο η Ε.Κ.Α., η Αγροτική Ένωση της οποίας Πρόεδρος ή Γενικός Γραμματέας είναι ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης, μας έχει δώσει. Το υπόμνημα που κατατέθηκε στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας αναφέρει στην παράγραφο 2, σελίδα 2: «Για την αντιμετώπιση του συναγωνισμού μερικές φορές γίνεται συμφωνία συντονισμού των ενεργειών των εξαγωγέων. Με το συντονισμό αυτό εξασφαλίζονται χαμηλότερα ναύλα και καλύτερες τιμές κατά την πώληση των σταφυλιών. Αλλά την ωφέλεια την καρπούνται οι ιδιώτες εξαγωγείς σε βάρος των παραγωγών -εδώ παρακαλώ δώστε τη δέουσα προσοχή- εκτός αυτών που διαθέτουν την παραγωγή τους μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ που πληρώνουν στους παραγωγούς ό,τι ξεκαθαρίσει από την εμπορία αφού αφαιρέσει τα έξοδα.»

Συνεπώς αφού και η Ε.Κ.Α. συμφωνεί ότι όσοι από τους παραγωγούς μας δίδουν την εξαγωγή τους μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ εξασφαλίζονται επαρκώς, δεν

βλέπομε πού υπάρχει η αντίφαση στη δική μας θέση ή στη δική τους διάθεση να επιμένουν να περάσει ένας νόμος που ουσιαστικά θα καταργούσε αυτή τη Συνεργατική Εταιρεία, ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούσε ένα Οργανισμό που κανένας, μα κανένας δεν ξέρει, ακόμα και οι εισηγηταί του, αν θα ήταν βιώσιμος ή όχι. Θα μπορούσε μια μέρα να αποδειχθεί πως ενώ σήμερα διαθέτομε ένα ασφαλές σύστημα μέσον της ΣΕΔΙΓΕΠ, επαναλαμβάνω, που αποτελεί την ασφαλιστική δικλίδα για τους παραγωγούς, όπως έχει σήμερα -το τονίζω αυτό-διαμορφωθεί η Συνεργατική αυτή Εταιρεία, ενώ διαθέτομε ένα μέσο σίγουρο διασφάλισης αμειπτικών τιμών για τους αμπελουργούς, προσπαθούμε να φέρουμε ένα μέτρο που θα εισάξει την αβεβαιότητα και ίσως τη μόνη βεβαιότητα, τη χρεωκοπία, ή οπωσδήποτε τη μη εξασφάλιση αμειπτικών τιμών στους παραγωγούς.

Προβάλλεται το επιχείρημα ακόμα πως το Συμβούλιο Εμπορίας θα βοηθούσε στην αύξηση των εξαγωγών ή στην εξαγωγή όλης της παραγωγής. Αυτό είναι οπωσδήποτε ανακρίβεια. Είναι γνωστό πως οι κύριες αγορές μας είναι, δυστυχώς ή ευτυχώς, οι χώρες της Ευρώπης και κυρίως οι χώρες της Ε.Ο.Κ. Είναι γνωστό ότι είτε το θέλουμε είτε όχι από το 1978 και εντεύθεν έχουν δυστυχώς επιβληθεί τέτοιοι περιορισμοί στις εξαγωγές των επιτραπέζιων σταφυλιών που όχι Συμβούλιο να ιδρυθεί, όχι Συμβούλια και παρασυμβούλια, ακόμα και Συμβούλια του Στέμματος να ιδρυθούν, δεν θα κατορθώσουν να ανατρέψουν αυτούς τους περιορισμούς, εκτός εάν και όταν η Κύπρος ενωθεί τελωνειακά με την Κοινή Αγορά.

Συνεπώς και βάσει των δεδομένων, μέχρι την 31η Ιουλίου, το μέγιστο που μπορούμε να εξάξουμε είναι μόνο 7.500 τόνοι σταφυλιών, που φορολογούνται με 8 μόνο τοις εκατόν, μετά δε την 31η Ιουλίου οποιαδήποτε εξαγωγή επιβαρύνεται με 22% φόρο. Όπως είναι γνωστό, μετά την 31η Ιουλίου μπαίνουν στην αγορά της Αγγλίας τα σταφύλια διαφόρων άλλων χωρών που εν τω μεταξύ ωριμάζουν, με αποτέλεσμα, εάν ληφθεί υπόψη ο ψηλός δασμός που μπαίνει με την υπερπροσφορά, οι τιμές να μειώνονται σε τέτοιο βαθμό που η συνέχιση της εξαγωγής σταφυλιών κατά τη περίοδο αιχμής θα σήμαινε οπωσδήποτε την εις βάρος των παραγωγών εξαγωγή περαιτέρω ποσοτήτων σταφυλιών γιατί ο μέσος όρος θα μείωνε το μέσο όρο πληρωμής κατ' οκιά στους παραγωγούς.

Ελέχθη ακόμα ότι το Συμβούλιο θα κατορθώσει να εξεύρει νέες αγορές. Αρκεί να αναφερθεί το παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, ότι κατά τον περσινό χρόνο με κυβερνητική εγγύηση και ενθάρρυνση η ΣΕΔΙΓΕΠ προσπάθησε να εξάξει μικρή ποσότητα δοκιμαστικά στη Δυτική Γερμανία, 50 τόννους, και το αποτέλεσμα ήταν να ζημιώσει δυόμισι χιλιάδες λίρες, τις οποίες κατέβαλε τελικά, εξ όσον τουλάχιστο γνωρίζω, η Κυβέρνηση.

Με βάση αυτά τα δεδομένα και πιστεύοντας ότι η ΣΕΔΙΓΕΠ μπορεί να προσφέρει την ασφάλεια αλλά και τις αμειπτικές τιμές που θέλουμε όπως και η Ε.Κ.Α. παραδέχεται, στους παραγωγούς μας, ταχθήκαμε, όπως είπα και προηγουμένως, με τη θέση ότι θα πρέπει επί του παρόντος να αποφευχθεί η ίδρυση ενός Συμβουλίου που πολλούς κινδύνους προσφέρει και καμιά απολύτως ασφάλεια με βεβαιότητα δεν δίδει. Εντούτοις λέμε και επαναλαμβάνομε ότι δεν θα διστάσουμε να αλλάξουμε την πολιτική μας θέση αν καταφανεί ότι είτε οι έμποροι είτε η

Συνεργατική Εταιρεία που λέγεται ΣΕΔΙΓΕΠ δεν σταθούν στο ύψος που εμείς θέλουμε και αυτό το ύψος είναι η προστασία οπωσδήποτε των παραγωγών μας από την εκμετάλλευση οποιουδήποτε και η παροχή αμειπτικών τιμών προς αυτούς.

Με αυτά τα δεδομένα είμαστε υποχρεωμένοι να καταψηφίσουμε την πρόταση Νόμου που κατατέθηκε από το ΑΚΕΛ—Αριστερά με τη θέση ότι πάντα θάμαστε έτοιμοι να την επανεξετάσουμε αν οι συνθήκες το επιβάλουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε κόμματος να αλλάξει αν θέλει την πολιτική του όποτε θέλει να αλλάξει αυτή την πολιτική. Θυμάμαι, όμως, ότι σ' αυτή την αίθουσα πριν εννιά περίπου μήνες, λέγαμε εντελώς τα αντίθετα από όσα ακούονται σήμερα από μερικούς συναδέλφους. Και υποστηρίξαμε ομόφωνα τότε την ίδρυση Συμβουλίου Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Ακόμα και η Κυβέρνηση, πριν 2 1/2 περίπου χρόνια, δια του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Κιττή, στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υποστήριξε την ίδρυση Συμβουλίου Επιτραπέζιων Σταφυλιών και ο λόγος που δεν προωθήθηκε το ζήτημα εκείνη ακριβώς την περίοδο ήταν διότι και ο κ. Υπουργός υποστήριξε ότι θα ήταν αργά για τη σοδειά εκείνης της χρονιάς και κατά συνέπεια θα έπρεπε να αναβληθεί για τον επόμενο χρόνο.

Κατά συνέπεια Κυβέρνηση και Βουλή υποστήριξαν την ίδρυση Συμβουλίου Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Τώρα ακούουμε επιχειρήματα τα οποία κατά τη γνώμη μας είναι τελείως αβάσιμα. Μιλούμε για μελέτες βιωσιμότητας. Κύριοι, δεν πρόκειται να επενδύσουμε εκατομμύρια λίρες σε μια επιχείρηση για να χρειάζομαστε μελέτη βιωσιμότητας. Και γιατί συμφέρει στον κ. Μαυρόπουλο, τον έμπορο, ή σε οποιοδήποτε άλλο έμπορο η εξαγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών χωρίς μελέτη βιωσιμότητας και δεν συμφέρει στους ίδιους τους παραγωγούς μέσω του Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών;

Μας ελέχθη ότι τα έξοδα θα είναι μεγάλα και ότι αυτό το Συμβούλιο το χρειαζόμαστε μόνο για δυο μήνες. Εφόσο το Συμβούλιο το χρειαζόμαστε μόνο για δυο μήνες γιατί τα έξοδα θα πρέπει απαραίτητα να είναι μεγάλα; Γιατί δεν μπορούμε να περιορίσουμε τα έξοδα για τους δυο εκείνους μήνες που χρειαζόμαστε το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών; Πιστεύουμε ακράδαντα ότι αν συμφέρει στον οποιοδήποτε ιδιώτη έμπορο να εξάγει επιτραπέζια σταφύλια χωρίς μελέτη βιωσιμότητας και να πραγματοποιεί δεκάδες χιλιάδες λίρες, ακόμα και εκατοντάδες, όπως λέγεται, κέρδη, γιατί δεν συμφέρει σ' ένα Συμβούλιο Επιτραπέζιων Σταφυλιών, τα οποία κέρδη, αφαιρουμένων των εξόδων, θα πηγαίνουν κατευθείαν στην τσέπη των ίδιων των παραγωγών;

Αυτός ο θεσμός των Συμβουλίων Εμπορίας δεν είναι κυπριακός θεσμός, ούτε είναι ακόμα και σοσιαλιστικός θεσμός, όπως ελέχθη στο παρελθόν. Αν δεν απατώμαι, αυτός ο θεσμός ανήκει στο συντηρητικό κόμμα της Αγγλίας· μάλιστα είναι το συντηρητικό κόμμα της Αγγλίας που εισήξε αυτόν το θεσμό των Marketing Boards, διότι περί Marketing Boards πρόκειται, περί Συμβουλίου Εμπορίας πρόκειται. Και κατά συνέπεια δεν πρέπει να φοβούνται οι οποιοιδήποτε συνάδελφοι ότι μέσον αυτού του θεσμού θα εισάξουμε από την πίσω πόρτα το σοσιαλισμό στην Κύπρο. Ό,τι θα γίνει με αυτό το Συμβούλιο θα είναι να μην επιτρέπουμε στους ιδιώτες εμπόρους να τσεπώνουν τα κέρδη σε βάρος των παραγωγών και αυτά τα κέρδη να πηγαίνουν σ' εκείνους που ανήκουν, που πρέπει να ανήκουν, στους ίδιους τους παραγωγούς.

Υποβλήθηκε η ερώτηση: Γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε αυτή τη δουλειά μέσον της ΣΕΔΙΓΕΠ; Εγώ αντιστρέφω την ερώτηση. Αν ήταν δυνατό να γίνει όλη αυτή η δουλειά της εμπορίας, όχι μόνο επιτραπέζιων σταφυλιών αλλά και πατατών και λαχανικών και φρούτων και οποιωνδήποτε άλλων προϊόντων, μέσον της ΣΕΔΙΓΕΠ, γιατί δεν το κάμαμε τόσα χρόνια; Γιατί παρέστη ανάγκη να ιδρύσουμε Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών το οποίο αποδείχτηκε ότι ήταν επωφελέστατο για τα συμφέροντα των ίδιων των πατατοπαραγωγών;

Δεν έγινε, αγαπητοί συνάδελφοι, διότι απεδείχθη, και πρέπει να έχουμε την ειλικρίνεια να το παραδεχθούμε όλοι, ότι δεν είναι δυνατό να μας λύσει το πρόβλημα. Δεν μας το έλυσε στο παρελθόν και δεν μπορεί να μας λύσει και στο μέλλον η ΣΕΔΙΓΕΠ το πρόβλημα των επιτραπέζιων σταφυλιών ή οποιωνδήποτε άλλων προϊόντων. Αν πέρσι, για παράδειγμα, που αντιμετωπίζαμε με τόση οξύτητα το πρόβλημα -και είχαμε κι' εδώ τους παραγωγούς να μας λεν τα παράπονά τους και να εκδηλώνουν τη δυσφορία τους- η ΣΕΔΙΓΕΠ μπορούσε να μας το λύσει, γιατί δεν μας το έλυσε, γιατί δεν μπόρεσε η ΣΕΔΙΓΕΠ να μας το λύσει και αφήσαμε αυτό το πρόβλημα στα χέρια των ιδιωτών εμπόρων οι οποίοι, όπως είπα, πραγματοποίησαν τεράστια κέρδη σε βάρος των παραγωγών;

Ασφαλέστατα δεν είμαστε εναντίον του Συνεργατισμού. Ασφαλέστατα υποστηρίζουμε το Συνεργατισμό. Ασφαλέστατα οι παραγωγοί και οι εργαζόμενοι γενικά έχουν κάθε συμφέρον να προασπίσουν το Συνεργατισμό. Όμως στην προκείμενη περίπτωση η ζωή η ίδια έχει αποδείξει ότι δεν είναι δυνατό η ΣΕΔΙΓΕΠ να μας λύσει το πρόβλημα, γι' αυτό και παρίσταται ανάγκη να το λύσουμε μέσον ενός Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Ελέχθη ότι οι έμποροι θα δίνουν χαμηλότερες τιμές. Και βεβαίως θα δίνουν χαμηλότερες τιμές στους παραγωγούς, κ. Αναστασιάδη. Και οι έμποροι τώρα αν δεν ζητούν να προαγοράσουν είναι διότι αναμένουν την ευκαιρία πράγματι για να εκμεταλλευθούν την κατάσταση που δεν θα υπάρξει το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών για να μπουκ στη μέση και να εκμεταλλευθούν όσο το δυνατό καλύτερα μπορούν τους ίδιους τους παραγωγούς.

Επομένως οι έμποροι θέλουν να αγοράζουν όσο το δυνατό σε χαμηλότερες τιμές από τους παραγωγούς και να πραγματοποιούν όσο το δυνατό μεγαλύτερα κέρδη για τους ίδιους.

Κατά συνέπεια, κ. Πρόεδρε, νομίζω ότι «τα περί να δούμε και μετά» δεν ευσταθούν διότι τα είδαμε στην πράξη όλα αυτά. Η ζωή έδειξε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι και φέτος θα έχουμε το ίδιο πρόβλημα που είχαμε πέρσι, και του χρόνου θα έχουμε το ίδιο πρόβλημα, και του άλλου χρόνου θα έχουμε το ίδιο πρόβλημα. Γιατί, διότι οι ιδιώτες έμποροι θα εκμεταλλεύονται στο έπακρο τους παραγωγούς αναφορικά με τις εξαγωγές επιτραπέζιων σταφυλιών.

Γι' αυτό κι' εμείς υποστηρίζουμε ότι θα πρέπει το Συμβούλιο Επιτραπέζιων Σταφυλιών να ιδρυθεί από τώρα έστω και αν δεν θα μπορέσει λόγω έλλειψης χρόνου να λειτουργήσει για τη φετινή σοδειά. Υπάρχει ο τρόπος να θεσπίσουμε το νόμο και αν αποδειχθεί από τα πράγματα ότι δεν μπορεί να λειτουργήσει από φέτος, τότε θαυμάσια μπορεί να γίνει όλη η προετοιμασία για να λειτουργήσει το 1985 και να λειτουργήσει έγκαιρα προς όφελος των ίδιων των παραγωγών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Προτού δευτερολογήσετε, κ. Μιχαηλίδη, θα ήθελα να δω αν υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θα πρωτολογήσουν.

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θα πρωτολογήσουν θα δώσω το λόγο στον κ. Μιχαηλίδη.

Ο κ. Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος διότι δεν έχουν απαντηθεί τα κύρια επιχειρήματα όσον αφορά την ίδρυση των Συμβουλίων. Τα επιχειρήματα είναι επί μέρους διότι και οι εκπρόσωποι των δυο κομμάτων που διαφωνούν, και ο κ. Παναγίδης και ο κ. Αναστασιάδης, από άποψη αρχής δήλωσαν ότι υποστηρίζουν τα Συμβούλια Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων.

Ο κ. Παναγίδης έχει αναφέρει στην ομιλία του ότι το Συμβούλιο που πάμε να ιδρύσουμε θα ελέγχει μόνο την εξαγωγή και ενώ η παραγωγή μας είναι 25 με 30 χιλιάδες τόννοι θα εξάξουμε μόνο 9 με 10 χιλιάδες τόννους. Δεν είναι έτσι η υπόθεση.

Το Συμβούλιο που πάμε να ιδρύσουμε θα είναι υπεύθυνο για όλη την παραγωγή και εμπορία αυτών των προϊόντων όπως συμβαίνει με τα συμβούλια τα οποία λειτουργούν ήδη, των πατατών και των καρόττων. Το ίδιο θα γίνεται και με το Συμβούλιο που πάμε να ιδρύσουμε και αυτό περιλαμβάνει η νομοθεσία.

Τώρα, το Συμβούλιο Πατατών εξάγει 150,000 τόννους πατάτες, όμως είναι υπεύθυνο και ελέγχει και την ντόπια κατανάλωση και καθορίζει τις τιμές των πατατών που πωλούνται στην εσωτερική αγορά. Το ίδιο θα γίνει και με το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών.

Τώρα, ο κ. Αναστασιάδης ανέφερε ότι δεν έγιναν προηγούμενα μελέτες βιωσιμότητας γι' αυτά τα συμβούλια ή δεν υπολογίστηκε πόσα θα πληρώνουν οι ίδιοι οι παραγωγοί. Κύριε Αναστασιάδη, ξέρετε ότι δεν πάμε για πείραμα. Δεν πάμε να ιδρύσουμε συμβούλια για πρώτη φορά στην Κύπρο. Η απάντηση είναι ότι υπάρχουν τα συμβούλια, λειτουργούν τα συμβούλια με πολύ θετικά αποτελέσματα και δεν χρειαζόταν μελέτη βιωσιμότητας αν θα μπορέσει να λειτουργήσει και το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών που προτείνουμε να ιδρυθεί.

Όσον αφορά τα έξοδα του Συμβουλίου, αναφέρθηκε ότι έχουμε χαμηλά έξοδα λειτουργίας του Συμβουλίου Εμπορίας Πατατών διότι εξάγονται κάθε χρόνο 150,000 τόνοι πατατών ενώ τα σταφύλια που μπορούμε να εξάξουμε κάθε χρόνο είναι 8,000 ή 10,000 τόνοι. Όμως αυτά τα σταφύλια συντηρούν από 4 ή 5 εξαγωγείς και τους συντηρούν διότι κερδίζουν, κύριε Αναστασιάδη, κάθε χρόνο πολλές χιλιάδες λίρες. Ύστερα υπάρχει κάτι το οποίο πρέπει να είναι γνωστό. Τα Συμβούλια Εμπορίας που υπάρχουν και λειτουργούν συστεγάζονται και γι' αυτό τα έξοδα τους λιγοστεύουν στο ελάχιστο δυνατό. Τα Συμβούλια Πατατών, Καρόττων και Παντζαριών συστεγάζονται στο ίδιο οίκημα και λειτουργούν με τους ίδιους υπαλλήλους. Τρία συμβούλια συστεγάζονται μαζί και γι' αυτό διαμοιράζονται τα έξοδα τους που κατ' αυτόν τον τρόπο μειώνονται. Θα είναι δυνατό, και είναι δυνατό, και αυτό το Συμβούλιο, όταν θα το ιδρύσουμε -κι' εγώ πιστεύω ότι θα υποχρεωθούμε να το ιδρύσουμε- να συστεγασθεί με τα άλλα συμβούλια που λειτουργούν ήδη με πολύ καλά αποτελέσματα.

Ο κ. Παναγίδης και ο κ. Αναστασιάδης είπαν ότι από άποψη αρχής συμφωνούν με την ύπαρξη των Συμβουλίων. Όμως η αρχή υπάρχει, κύριοι. Είναι μπροστά μας. Καλείσθε, ιδού η Ρόδος, να την υποστηρίξετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής, παρακαλώ.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, θα μιλήσω από τη θέση μου. Απλώς μια διευκρίνιση θα κάμω για ένα σημείο που ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παναγίδη, καλύτερα από το βήμα της Βουλής.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον πρόκειται να ομιλήσετε επί της ουσίας του Νομοσχεδίου.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι είχα αναφέρει ότι το Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών θα ελέγχει μόνο την εξαγωγή και επιμένω στην άποψή μου. Μάλιστα, υπάρχει και διατίθεται ποσότητα επιτραπέζιων σταφυλιών στην επιτόπια αγορά.

Στις οινοβιομηχανίες παραδίδεται και είναι καθορισμένη η τιμή από την Κυβέρνηση και πληρώνει η Κυβέρνηση επιχορήγηση γι' αυτές τις ποσότητες. Υπάρχει τιμή ασφάλειας για τη σταφίδα, τη σουλτανίνα και επομένως δεν είναι θέμα ελέγχου από το Συμβούλιο. Ήδη υπάρχει μια προκαθορισμένη κατάσταση ότι αυτό το πράγμα, αυτή η ποσότητα των σταφυλιών, θα γίνει σταφίδα και θα παραδοθεί στο Σχέδιο Αμπελουργικών Προϊόντων, διότι υπάρχει τιμή ασφάλειας με επιχορήγηση από την Κυβέρνηση.

Εκείνο που απομένει είναι ο έλεγχος κάποιας τιμής εξασφάλισης, κάποιας μεγαλύτερης τιμής, αν είναι δυνατό, από τα κονσερβοποιεία.

Για τις άλλες όλες ποσότητες υπάρχει ήδη καθορισμένη τιμή από την Κυβέρνηση.

Επομένως όταν ανέφερα ότι το Συμβούλιο θα ελέγχει μόνο την εξαγωγή, αυτό πιστεύω και αυτό είναι η πραγματικότητα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο κ. Παπαϊωάννου ενοχλήθηκε γιατί ενώ αρχικά είχαμε δηλώσει ότι υποστηρίζουμε την ίδρυση Συμβουλίων, ενώ λέμε ότι σαν θέμα αρχής υποστηρίζουμε την ίδρυση, εκεί όπου επιβάλλεται, Συμβουλίων Εμπορίας, αλλάξαμε, λέει, τοποθέτηση.

Εξήγησα τους λόγους γιατί αλλάξαμε και θα έπρεπε και ο ίδιος να προβληματισθεί αν θα πρέπει να δημιουργηθεί ή όχι Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, αφού σε μια από τις παρατηρήσεις του όλως εμπειρικά είπε «γιατί να μην εργάζονται οι υπάλληλοι μόνο για δυο μήνες;» Σημαίνει ότι ούτε και ο ίδιος μελέτησε ποτέ το θέμα να δει πόσους μήνες θα πρέπει και χρειάζονται οι υπάλληλοι ενός τέτοιου Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών να εργάζονται. Δηλαδή θα τους απολύουμε κάθε δίμηνο, μόλις τελειώσουν οι εξαγωγές, και θα τους επαναπροσλαμβάνουμε τον επόμενο χρόνο λίγο πριν την εξαγωγή; Δεν θα στοιχίζει, λέει, εκατομμύρια. Δεν ανέφερε κανένας δυστυχώς πόσα θα στοιχίσει και είναι αυτό που λέω ότι λείπει η μελέτη και η ανάγκη βιωσιμότητας και δεν είναι πειστικό επιχείρημα ότι δήθεν οι έμποροι ή ο Μαυρόπουλος επιζεί. Ο Μαυρόπουλος επιζεί διότι δεν ασχολείται μόνο με την εξαγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών. Ασχολείται και με την εξαγωγή εσπεριδοειδών και με ένα σωρό άλλα είδη, όπως αντιλαμβάνομαι πράττει και η ΣΕΔΙΓΕΠ. Επιβιώνουν γιατί δεν ασχολούνται μόνο με τα επιτραπέζια σταφύλια. Αν ξόδευαν για τους μηχανισμούς που διαθέτουν ολόχρονα μόνο για την εξαγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών, αμφιβάλλω αν θα επιβίωναν.

Δεν αναφερθήκαμε καθόλου ούτε σε σοσιαλισμούς ούτε σε κομμουνισμούς. Τουναντίον είπαμε ότι σαν θέμα αρχής το υποστηρίζουμε. Όμως είπε ο κ. Μιχαηλίδης ότι έχουμε παραδείγματα. Ναι, έχουμε παραδείγματα Συμβουλίων Εμπορίας που λειτουργούν, όπως είναι εκείνο των καρόττων. Όταν η διάθεση, η πώληση κ.λ.π. ανήκε στο ελεύθερο εμπόριο η εξαγωγή των καρόττων ήταν 25,000 τόνοι ετησίως. Σήμερα η εξαγωγή είναι ή ορίστηκε στις 3,000 τόνους και για φέτος προγραμματίζεται παραγωγή και εξαγωγή μόνον 7,000 τόνων. Συνεπώς απέτυχε παταγωδώς η ίδρυση του Συμβουλίου Καρόττων και Τεύτλων.

Όσον αφορά τις πατάτες, τι συνέβηκε πέρσι, παρά το γεγονός ότι αποτελούν βασικό είδος διατροφής; Επειδή οι συνθήκες αγοράς άλλαξαν, το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών δεν κατόρθωσε να αποτρέψει τη ζημιά που υπέστησαν οι πατατοπαραγωγοί και που ανέρχεται στα £7 εκατομμύρια λίρες και συζητείται η από πλευράς Κυβερνήσεως παραχώρηση βοήθειας ή συνδρομής. Συνεπώς δεν είναι το Συμβούλιο που σώζει καταστάσεις αλλά και οι διάφορες άλλες συνθήκες που πρέπει οπωσδήποτε να μελετούνται εάν πρόκειται με σοβαρότητα να δημιουργούμε κάποιους δεσμούς.

Ελέχθη ακόμα ότι οι έμποροι караδοκούν για να εκμεταλλευθούν τους παραγωγούς. Μα εάν οι παραγωγοί, εφόσον τους παρέχεται η ευχέρεια και η επιλογή, μπορούν να διαθέσουν το εμπόρευσμά τους μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ, που

όπως παραδέχεται η Ε.Κ.Α., είναι ένας καλός τρόπος διάθεσης και εξαγωγής των προϊόντων τους γιατί έτσι θα εξασφαλίσουν αμειπτικές τιμές, τότε τι μπορεί να λεχθεί πράγματι; Πώς είναι δυνατό να εκμεταλλευθούν τους παραγωγούς αφού τους παρέχεται η δυνατότητα και η ευχέρεια να αποφύγουν εντελώς τους εμπόρους; Ήδη, όπως ανεφέρθη, το 70% της εξαγωγής έχει ήδη ανατεθεί στη ΣΕΔΙΓΕΠ, η οποία κατά δήλωση στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, μπορεί να αναλάβει την εξαγωγή ολόκληρης της εξαγωγίμης ποσότητας σταφυλιών είτε από μέλη είτε από μη μέλη παραγωγούς.

Συνεπώς, πιστεύω ότι παρέχεται επαρκής προστασία με τη ΣΕΔΙΓΕΠ και εναπόκειται πλέον στον καθένα να αποφασίσει εάν θα γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον οποιοδήποτε εκμεταλλευτή. Και δεν νομίζω κανένας παραγωγός να είναι αφελής, αφού του δίδεται η ευχέρεια επιλογής, να ακολουθήσει το δρόμο της απάτης.

Δεν θα ήθελα να αναφέρω τίποτε άλλο· νομίζω ότι όσα ελέχθησαν είναι αρκετά. Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου, επειδή δεν έχει ομιλήσει ως τώρα αλλά ας ομιλήσει ο κ. Παπαϊωάννου, ο οποίος προηγείται ως Αρχηγός Κόμματος.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ο κ. Αναστασιάδης αμφισβητεί κατά πόσο οι έμποροι πραγματοποιούν κέρδη από τα επιτραπέζια σταφύλια. Νομίζω δεν έχει ο κ. Αναστασιάδης παρά να ρωτήσει τους ίδιους τους παραγωγούς οι οποίοι θα του πουν ποια είναι τα κέρδη που πραγματοποιούν οι έμποροι από τα επιτραπέζια σταφύλια.

Τώρα όσον αφορά τους δυο μήνες στους οποίους αναφέρθηκα ο ίδιος προηγούμενα και είπα ότι δεν είναι ανάγκη να απασχολούμε το προσωπικό του Συμβουλίου, ή ολόκληρο το προσωπικό του Συμβουλίου για ολόκληρο το χρόνο φαίνεται ότι ο κ. Αναστασιάδης δεν έχει ακούσει ότι υπάρχουν και part time υπάλληλοι που δουλεύουν κατά την περίοδο της σοδειάς και υπάρχει επίσης και ένας άλλος τρόπος να εξοικονομήσουμε χρήματα και αυτός είναι να συστεγασθεί το Συμβούλιο με άλλα Συμβούλια, οπότε πραγματοποιείται πραγματικά μεγάλη οικονομία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου.

Ο κ. Κληρίδης ως αρχηγός Κόμματος προηγείται.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή συζητά ένα πολύ σοβαρό θέμα που αφορά τη διάθεση των αμπελουργικών μας προϊόντων και ειδικότερα των επιτραπέζιων σταφυλιών, από το οποίο προέρχεται το εισόδημα μιας ευρείας αγροτικής τάξης.

Είναι σοβαρό το θέμα γιατί πολλές από τις περιοχές που παράγονται τα επιτραπέζια σταφύλια δεν έχουν άλλες καλλιέργειες. Πρόκειται για μονοκαλλιέργεια που αφορά το βιοτικό επίπεδο μιας σκληρά εργαζόμενης τάξης του κυπριακού

αγροτικού κόσμου. Θα έπρεπε επομένως να προσεγγίσουμε το θέμα αυτό με βασική μας προσπάθεια πώς να λύσουμε το αμπελουργικό πρόβλημα, δηλαδή τη διάθεση των επιτραπέζιων σταφυλιών, με γνώμονα όχι το συμφέρον μιας μικρής τάξης εμπόρων, αλλά με γνώμονα το συμφέρον των παραγωγών.

Δεν είναι θέμα αν τα Συμβούλια Εμπορίας είναι σοσιαλιστικό ή αντίσοσιαλιστικό μέτρο. Πολύ ορθά ο κ. Παπαϊωάννου υπέδειξε ότι τα «Marketing Boards», τα Συμβούλια Εμπορίας, καθιερώθηκαν από το Συντηρητικό Κόμμα της Αγγλίας κι' εμείς κατηγορούμεθα για συντηρητικοί. Δεν είμεθα εξ εκείνων που εισηγούνται να παρακολουθούμε το Συντηρητικό Κόμμα της Αγγλίας ή οποιοδήποτε Συντηρητικό Κόμμα και ανάλογα να πράττουμε. Διατηρούμε ελευθερία σκέψεως και κρίσεως.

Ποιο όμως είναι το ουσιαστικό αμπελουργικό πρόβλημα; Το πρόβλημα αυτό έχει δύο πτυχές. Η μια πτυχή είναι η διάθεση των αμπελουργικών προϊόντων. Αν σήμερα από τη παραγωγή των 23 ή 24 χιλιάδων τόννων διαθέτομε στο εξωτερικό μόνο επτά ή οκτώ χιλιάδες τόννους, η προσπάθεια θα είναι πώς τους επτά χιλιάδες τόννους να τους κάμουμε 14 ή 24. Αυτό είναι το πρώτο. Γιατί αν δεν έχουμε αγορές, είτε συμβούλια είτε διαβούλια κάμουμε, δεν θα μπορούμε να επιτύχουμε τις αναγκαίες εξαγωγές.

Και ποιο είναι το δεύτερο αίτημα; Το δεύτερο αίτημα είναι να εξάγονται τα σταφύλια μας σε τιμές αμειπτικές για τους παραγωγούς, σε τιμές που δεν θα μειώνεται η αμοιβή τους λόγω κερδών ή υπερκερδών των εμπόρων.

Ας δούμε το πρώτο αίτημα. Το αίτημα αυτό, δηλαδή εκείνο της εξευρέσεως νέων αγορών, θα το λύσει ένα Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών; Πώς θα εξεύρει νέες αγορές το Συμβούλιο αυτό; Θα εξεύρει νέες αγορές διότι θα δημιουργήσει εμπορικά γραφεία σε όλες τις πρωτεύουσες του κόσμου για να μπορέσει να αυξήσει τις εξαγωγές; Και γιατί αυτό το έργο να μην το αναλάβει η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο το οποίο έχει στη διάθεσή του όλες τις Πρεσβείες μας που είναι εγκατεστημένες σε διάφορες χώρες, ούτως ώστε το βάρος αυτό να μην το επωμισθεί πλέον ο παραγωγός για να χρηματοδοτήσει το Συμβούλιο το οποίο θα κάμει Γραφεία ανά την υφήλιο, αλλά να το επωμισθεί ολόκληρος ο φορολογούμενος λαός και έτσι το κόστος να μην αφαιρείται από την τιμή της παραγωγής;

Πιστεύω ακράδαντα ότι το πρώτο αίτημα τότε μόνο θα λυθεί εάν η Κυβέρνηση πάρει σοβαρά την απόφαση ότι θα δημιουργήσει κρατικό Τμήμα στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, το οποίο θα αναλάβει το φόρτο, την ευθύνη και τη δαπάνη και όχι ο αμπελουργός μέσον του Συμβουλίου αλλά η Κυβέρνηση από το γενικό κορβανά και όχι από το ειδικό ταμείο που θα ιδρυθεί από το προϊόν εισπράξεως των παραγωγών.

Το δεύτερο σημείο είναι: Υπάρχει σήμερα εξασφάλιση ότι δεν θα υπόκειται, και δεν πρέπει να υπόκειται, σε εκμετάλλευση ο παραγωγός;

Πιστεύω ότι το δεύτερο στοιχείο, χωρίς νέα επιβάρυνση του παραγωγού για τη δημιουργία Συμβουλίου, προσφέρεται από τη ΣΕΔΙΓΕΠ.

Διερωτήθηκε ο κ. Παπαϊωάννου γιατί η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν έλυσε το πρόβλημα. Ναι, η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν έλυσε το πρόβλημα διότι δεν είχε και δεν υπήρχαν αγορές. Το πρόβλημα αυτό ούτε Συμβούλιο μπορεί να το λύσει ούτε η ΣΕΔΙΓΕΠ. Το πρόβλημα της εξευρέσεως νέων αγορών πέραν του Ευρωπαϊκού χώρου, όπως είπε και ο κ. Αναστασιάδης, μπορεί να το λύσει η Κυβέρνηση. Και μπορεί να το λύσει

με πολλούς τρόπους. Βασικότερος και αποτελεσματικότερος απ' όλους είναι να περιορίσει τις εξαγωγές προς την Κύπρο από χώρες που δεν εισάγουν Κυπριακά αμπελουργικά προϊόντα. Είναι αδιανόητο ορισμένες χώρες να πραγματοποιούν εκατομμυρίων λιρών εξαγωγές στην Κύπρο και να μην αγοράζουν μίαν οκά σταφύλι από την Κύπρο. Αυτό όμως δεν μπορεί να το λύσει το Συμβούλιο για το οποίο συζητούμε. Αυτό μπορεί να το λύσει η Κυβέρνηση, η οποία θα πρέπει να βάλει «κότα» ή να περιορίσει από την Ιαπωνία ή από την α ή β χώρα εισαγωγές, εάν αυτές οι χώρες δεν αναλάβουν να αγοράσουν μίαν ποσότητα επιτραπέζιων σταφυλιών ή γενικά οινικών προϊόντων.

Πιστεύω επομένως ότι αν θέλομε να μη συζητούμε θεωρητικά, αν θέλομε να λύσουμε το αμπελουργικό πρόβλημα, δεν είναι ο χώρος εδώ για εκκλήσεις και αντεγκλήσεις, δεν είναι ο χώρος εδώ για σοσιαλιστική ή μη σοσιαλιστική πολιτική, αλλά το θέμα είναι πώς θα εξυπηρετήσουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών, μιας ευρείας τάξεως της οποίας, αν το δούμε και γενικά, κάθε Κόμμα θα ήθελε να έχει την υποστήριξη. Σχετικά με το θέμα αυτό θα πρέπει να θέσουμε τον δάκτυλον εις τον τύπον των ήλων. Και μόνο ένα Τμήμα, ένα ειδικό Τμήμα μέσα στην Κυβέρνηση, μέσα στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας, το οποίο δεν θα έχει άλλη εργασία από την εξεύρεση αγορών για την εξαγωγή ολόκληρης, αν είναι δυνατό, της ποσότητας των αμπελουργικών προϊόντων, θα μπορούσε να φέρει αποτελέσματα.

Πιστεύω ακράδαντα ότι αυτή είναι η ορθή πολιτική την οποία πρέπει να ακολουθήσουμε και όχι να συζητούμε περί ενός Συμβουλίου το οποίο δεν θα μπορέσει να αναπτύξει την εξαγωγή των σταφυλιών μας πέραν μικρών χωρών ή των παραδοσιακών αγορών. Χρειάζεται παρέμβαση κυβερνητική για να βρεθούν νέες αγορές.

Εισηγούμαι επομένως ότι θα έπρεπε ακόμα και να αναβάλομε τη συζήτηση και την ψήφιση του Νομοσχεδίου, εν ανάγκη, και να δούμε εξ υπαρχής την όλη τοποθέτηση επί του θέματος. Γιατί αν σκοπός μας δεν είναι τίνος θα επικρατήσουν οι απόψεις, αλλά πώς θα εξυπηρετήσουμε τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών, πρέπει να διερευνηθεί και αυτή η πτυχή του αμπελουργικού προβλήματος και αυτός ο τρόπος αντιμετώπισως. Υπάρχει σήμερα έλλειψη αγορών και οι αγορές δεν μπορούν να εξευρεθούν με την ίδρυση ενός Συμβουλίου, αλλά χρειάζεται Κυβερνητική, ρωμαλέα Κυβερνητική επανατοποθέτηση και πολιτική επί του θέματος των εξαγωγών των επιτραπέζιων σταφυλιών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυριάκος Χρίστου, ο κ. Κουρτελλάρης, ο κ. Παπαρές, και ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ειλικρινά δεν ήμουν έτοιμος να μιλήσω δεδομένου ότι τόσο ο Γενικός Γραμματέας της ΕΚΑ όσο και ο Γενικός Γραμματέας του κόμματός μας, του ΑΚΕΛ, με σοβαρή επιχειρηματολογία υπεράσπισαν την ίδρυση του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Επειδή όμως κατά τη συζήτηση έχουν λεχθεί απόψεις που δεν εδράζονται στην πραγματικότητα και τείνουν να δημιουργήσουν λανθασμένες εντυπώσεις, γι' αυτό θα ήθελα να πω τις απόψεις μου.

Λέχθηκε λανθασμένα ότι το Συμβούλιο Εμπορίας, αν ιδρυθεί, θα εξασφαλίσει την εξεύρεση αγορών για όλη την παραγωγή. Τέτοια άποψη δεν εκφράστηκε από

τους υποστηρικτές της άποψης ότι χρειάζεται η ίδρυση του Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών. Επίσης λέχθηκε μια άποψη ότι εφόσον εξάγονται ό,τι εξάγονται μέσο της ΣΕΔΙΓΕΠ εξασφαλίζονται καλές τιμές. Ούτε αυτό δεν είναι η πραγματικότητα. Εξασφαλίζονται αυτά που εξασφαλίζονται για όσα εξάγονται με βάση τις τιμές πώλησης. Δηλαδή τα κέρδη δεν πηγαίνουν στην τσέπη των εμπόρων για όσα εξάγονται από τη ΣΕΔΙΓΕΠ αλλά πηγαίνουν στην τσέπη των παραγωγών αφού αφαιρεθούν τα έξοδα.

Συνάδελφοι, το θέμα της εμπορίας σταφυλιών έχει να αντιμετωπίσει δυο βασικά προβλήματα. Πρώτον, αυτό που λέμε διάθεση της παραγωγής σε μειπτικές τιμές. Αυτό είναι το πρόβλημά μας. Διάθεση της παραγωγής επιτραπέζιων σταφυλιών σε μειπτικές τιμές. Πώς μπορούμε να το εξασφαλίσουμε αυτό το πράγμα; Η γνώμη μας εμάς που υποστηρίζουμε την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών, είναι ότι δυο τρόποι υπάρχουν. Να δημιουργηθεί ενιαίος φορέας διοχέτευσης της παραγωγής στην αγορά. Πιστεύουμε ότι αυτό είναι το ένα ουσιαστικό στοιχείο και η ίδρυση συμβουλίου αυτό τείνει να εξασφαλίζει. Να έχουμε ένα σώμα μέσο του οποίου να διοχετεύεται ολόκληρη η παραγωγή, όλων των παραγωγών. Πιστεύουμε ότι αυτός ο τρόπος εξασφαλίζει την καλύτερη δυνατή τιμή. Και η περσινή πείρα έχει δείξει ότι αυτό έγινε. Πέρσι οι έμποροι μαζί με τη ΣΕΔΙΓΕΠ συντόνισαν τις ενέργειές τους και εξασφάλισαν ψηλές τιμές. Τι έγινε όμως. Όσα διοχετεύτηκαν μέσο της ΣΕΔΙΓΕΠ πήγαν στις τσέπες των παραγωγών που έδωσαν την παραγωγή τους μέσο της ΣΕΔΙΓΕΠ, όσοι όμως έδωσαν την παραγωγή τους μέσο των εμπόρων τα κέρδη πήγαν στις τσέπες των εμπόρων.

Κατά συνέπεια εδώ έγκειται το πρόβλημα, να διοχετεύεται η παραγωγή μέσο ενός ενιαίου φορέα -εμείς το λέμε Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών- για να μπορούμε να εξασφαλίζουμε καλύτερες τιμές και αυτά τα κέρδη να πηγαίνουν στις τσέπες των παραγωγών και όχι στις τσέπες των εμπόρων. Εδώ συνίσταται το όλο πρόβλημα.

Κατά συνέπεια πιστεύω ότι όλα τα άλλα επιχειρήματα τα οποία επιστρατεύτηκαν -εγώ ακόμα λέγω και εκείνα για το Συνεργατισμό- είναι απλώς μια θωράκιση για να παρακαμφθεί το πρόβλημα. Αν η ΣΕΔΙΓΕΠ μπορούσε να συγκεντρώσει ολόκληρη την παραγωγή και να είναι ο μοναδικός φορέας όλης της παραγωγής, ασφαλώς δεν θα υπήρχε πρόβλημα να δημιουργηθεί άλλος οργανισμός, αν θέλετε. Όμως τέτοιος φορέας δεν μπορεί να είναι η ΣΕΔΙΓΕΠ. Και είναι χαρακτηριστικό ότι ενάντια σ' αυτό το φορέα αντέδρασαν οι έμποροι εξαγωγείς. Αυτή είναι η ουσία. Κατά συνέπεια εδώ τα πράγματα είναι καθαρά.

Βέβαια λέχθηκαν και άλλα για τα οποία δεν θέλω να τραβήξουμε την συζήτηση περαιτέρω. Γι' αυτό πιστεύω ότι αν πραγματικά θέλουμε να προστατεύσουμε τα συμφέροντα των παραγωγών, πρέπει να συμβάλουμε στην ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών μέσο του οποίου θα εξασφαλίζονται καλύτερες τιμές, συντονίζοντας τη δράση μας στην εξαγωγή, αλλά και τα κέρδη θα πηγαίνουν στις τσέπες των παραγωγών και όχι στις τσέπες των εμπόρων. Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο επόμενος είναι ο κ. Κουρτελλάρης αλλά αν επιτρέπει ο κ. Κουρτελλάρης να μιλήσει ο κ. Παπαρές ούτως ώστε να γίνονται εναλλάξ οι ομιλίες.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

«Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια», λέει και η παροιμία, κ. Πρόεδρε.

Ασφαλώς επιθυμία όλων μας είναι όπως οι παραγωγοί διαθέτουν ολόκληρη την παραγωγή τους και οι τιμές που θα παίρνουν να είναι αμειπτικές. Συμφωνώ με τον κ. Χρίστου. Άρα, η ουσία είναι οι παραγωγοί να αμείβονται ικανοποιητικά και να μη βλέπουν τους κόπους τους να καταστρέφονται.

Το αν θα ιδρυθεί Συμβούλιο ή αν θα αναλάβει η ΣΕΔΙΓΕΠ την εμπορία σταφυλιών, δεν έχει σημασία. Μακάρι να υπάρχουν αγορές. Ευτυχώς φέτος οι τιμές είναι ικανοποιητικές. Οι έμποροι προαγόρασαν σταφύλια προς 425 μίλες την οκά σαν πρώτη τιμή. Υπάρχουν παραγωγοί σ' αυτή την αίθουσα που μπορούν να το επιβεβαιώσουν.

Υπάρχει εν ενεργεία η ΣΕΔΙΓΕΠ, η οποία σε ερώτησή μας σε κάποια από τις συνεδρίες των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Γεωργίας απάντησε ότι αν βοηθηθεί από την Κυβέρνηση θα είναι σε θέση να απορροφήσει μέχρι και ολόκληρη την παραγωγή. Η Κυβέρνηση με τη σειρά της υπόσχεται ότι θα βοηθήσει πράγματι στην αναδιάρθρωση της ΣΕΔΙΓΕΠ και θα θέσει το Συνεργατισμό σε ορθές βάσεις -ήδη υπάρχει και νομοσχέδιο στη Βουλή- και θα συντονίζει, όπως μας είπε, τις εξαγωγές των σταφυλιών.

Από την άλλη, όταν ρωτήθηκε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου τι θα κάμει αν η ΣΕΔΙΓΕΠ αποτύχει, απάντησε ότι δεν θα έχει ένσταση η Κυβέρνηση να προχωρήσει στην ίδρυση Συμβουλίου.

Με αυτά τα δεδομένα και με όλα τα αρνητικά στοιχεία που έθιξε ο συνάδελφος κ. Αναστασιάδης για την ίδρυση του Συμβουλίου, πειστήκαμε να δώσουμε πίστωση χρόνου στη ΣΕΔΙΓΕΠ για να δούμε τι αποτελέσματα θα φέρει στα επόμενα δυο-τρία χρόνια. Πιστεύουμε ότι θα επιτύχει. Αν αποτύχει, εδώ θα είμαστε πάλι, έτοιμοι να επανεξετάσουμε τη θέση μας.

Ας κάνουμε λίγη υπομονή και στο χέρι μας είναι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουρτελλάρης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι δεν είχα πρόθεση να ομιλήσω πάνω στο θέμα, διότι οι απόψεις της Ομάδας μας έχουν εκτεθεί και μάλιστα αρκετά καθαρά από τους προηγούμενους ομιλητές.

Ζήτησα το λόγο για δυο μόνο βασικά σημεία:-

Ακουστήκε από το Βήμα αυτό ότι το όλο πρόβλημα είναι θέμα εξεύρεσης αγορών και ότι αυτό το θέμα και τις δαπάνες θα πρέπει να τις αναλάβει το Κράτος. Και διερωτούμαι: Μήπως με την άποψη αυτή υποστηρίζεται ότι πρέπει να κρατικοποιήσουμε το εμπόριο και τις εξαγωγές; Θέλω να αμφιβάλλω για το κατά πόσο έχει αντίκρουσμα αυτό το θέμα.

Και το δεύτερο σημείο που επίσης πρέπει να λεχθεί είναι, αν αυτό το πράγμα το κάνουμε διά του κρατικού μηχανισμού, δεν θα ακούσουμε πάλι από τους υποστηρικτές της περιβόητης ιδιωτικής πρωτοβουλίας ότι παραβιάζουμε την ιδιωτική πρωτοβουλία και παρεμβαίνει το Κράτος διότι κρατικοποιούμε το εμπόριο;

Νομίζω, κύριοι συνάδελφοι, ότι πολύ καλά είπε ο συνάδελφος κ. Παπαρές ότι «τα πολλά λόγια είναι φτώχεια». Εγώ θα πρόσθετα ότι «όποιοι δεν θέλει να πάει στο μύλο πέντε μέρες κοσκινίζει». Αυτό είναι στην πραγματικότητα. Διότι, συνάδελφοι, το πρόβλημα απλά έχει ως εξής:

Η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν είναι δυνατό να λύσει το πρόβλημα, διότι πρόκειται για ιδιωτικό, εθελοντικό οργανισμό. Και πρέπει να θυμίσω ότι στην πρώτη συνεδρίαση -και αποτεινόμενος στον κ. Παναγίδη- όταν ήλθε ο τότε Υπουργός Εμπορίου κ. Κιττής, ομολόγησε και αναγνώρισε, και υποθέτω να υπάρχει τούτο στα πρακτικά των Επιτροπών, ότι πραγματικά το 1982 έγινε ένας τρομερός συναγωνισμός προς ζημία της εθνικής οικονομίας και των παραγωγών. Και ότι αυτό το πρόβλημα δεν είναι δυνατό να το λύσουμε, απλώς διότι αντιπρόσωποι της ΣΕΔΙΓΕΠ πήγαν στο εξωτερικό. Αλλά εκείνος ο οποίος ήθελε να ποντάρει για τους δικούς του λόγους, για τις δικές του σκοπιμότητες, για τα δικά του συμφέροντα, για τη δική του προοπτική, ρίχνει την τιμή και αμέσως βρίσκεται ολόκληρο το εμπόριο μπροστά σ' αυτό το πρόβλημα. Ενώ η νομοθετική ρύθμιση αυτού του προβλήματος ούτε μελέτη σκοπιμότητας χρειάζεται, διότι δεν πρόκειται εδώ να κάνουμε βιομηχανία, ούτε εργοστάσιο, διότι υπάρχουν οι εγκαταστάσεις, ούτε πρόκειται να κάνουμε ο,τιδήποτε που θα ρισκάρουμε. Πρόκειται μέσο ενός φορέα διά Νόμου να ρυθμίσουμε την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν και τις εξαγωγές και τις διαδικασίες που σχετίζονται με τις εξαγωγές σε όλες τους τις πτυχές. Αυτό είναι το ένα σημείο.

Το δεύτερο σημείο: Υπαινίχθηκαν μερικοί συνάδελφοι ότι με τούτο τον τρόπο θα διαλύσουμε ένα οργανισμό που υπάρχει. Πρόκειται -να μου επιτραπεί η φράση- περί σοβαρού λάθους, για να μην πω παραπλάνησης. Πρόκειται, εν πάση περιπτώσει, περί παρεξηγήσεως. Διότι, συνάδελφοι, όταν κάναμε το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών είχαμε Συνεργατικούς Οργανισμούς που ασχολούνταν με τις εξαγωγές πατατών και καρόττων και οι οποίοι όχι μόνο δεν διαλύθηκαν αλλά, αντίθετα, αυτοί οι Οργανισμοί υπήρξαν η βάση, υπήρξαν ο συνεργάτης. Υπήρξαν βασικώς οι συντελεστές για να επιτύχουν τους σκοπούς τους τα Συμβούλια. Και όταν εμείς λέμε να ιδρυθεί Συμβούλιο, με κανένα τρόπο δεν υποσκάπτεται ή υποβαθμίζεται η υπηρεσία που προσφέρει η ΣΕΔΙΓΕΠ. Αντίθετα, και πρέπει να πω ότι μας κάμνει έκπληξη γιατί η ΣΕΔΙΓΕΠ και η Συνεργατική Ομοσπονδία έχουν συνταχθεί και βρέθηκαν στο ίδιο πεζοδρόμιο με τους εμπόρους, τους εξαγωγείς, που κανένας νομίζω δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι οι εξαγωγείς γνοιάζονται τώρα για τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των παραγωγών και κανενός άλλου!

Είναι, συνάδελφοι, καθαρό ότι από τη στιγμή που υπήρξε αυτός ο συντονισμός, δεν μπορεί κανένας παραγωγός να αισθάνεται άνετα και να θεωρήσει ότι όλα αυτά που λέγονται από αυτό το Βήμα, για να υπερασπίσουν τη θέση ενάντια στο Συμβούλιο Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλιών, ξεκινούν έτσι απλά από άλλους λόγους, πέραν από του ότι δεν θέλουν οι συνάδελφοι να συγκρουστούν μ' αυτούς που επηρεάζουν αυτοί που ασχολούνται με το εμπόριο και τα κέρδη από την εμπορία των επιτραπέζιων σταφυλιών.

Όμως εγείρεται ακόμα ένα θέμα σχετικό. Τι θα γίνει με τα άλλα προϊόντα αν δεχθούμε αυτή την αρχή; Δηλαδή αν δεχθούμε ότι η Κυβέρνηση πρέπει να αναλάβει τις αγορές, τι λέμε για τα λαχανικά, τι λέμε για τα φρούτα, τι λέμε για όλα τα άλλα προβλήματα. Διότι δεν είναι αρκετό να λέμε ότι είμαστε υπέρ της

αρχής της ιδρύσεως Συμβουλίου αλλά μέχρις ότου ιδρυθεί να λέμε αξέρετε, υπάρχει πρόβλημα και πρέπει να ενισχύσουμε το Συνεργατικό Οργανισμό για να το λύσουμε με τον Οργανισμό». Μακάρι να ήταν δυνατό και θα χειροκροτούσαμε μια τέτοια λύση. Η ΣΕΔΙΓΕΠ δεν πρόκειται να ενισχυθεί με νομοθετικές εξουσίες. Όσοι θέλουν να εξάξουν τα σταφύλια τους μέσω της ΣΕΔΙΓΕΠ ας το πράξουν. Είναι η ΣΕΔΙΓΕΠ υποχρεωμένη να διαγωνίζεται με τους άλλους που θα κάμουν τις εξαγωγές των σταφυλιών στο εξωτερικό και είναι υποχρεωμένη, αν συντονίσει τις ενέργειές της με τους εμπόρους, να δεχθεί ένα μικρό μερίδιο, το 1/3 όπως έγινε πέτσι που τη μερίδα του λέοντος την έπιασαν οι εξαγωγείς και άρα όλα αυτά τα προβλήματα θα συνεχίσουν να υπάρχουν.

Βεβαίως είναι δικαίωμα των συναδέλφων να πάρουν τη θέση που παίρνουν και είναι φυσικά καθήκον του καθενός μας να ρωτήσει τον εαυτό του και να ψηφίσει. Ωστόσο δεν είναι σωστό να παρουσιάζουμε εδώ από το Βήμα επιχειρήματα και δικαιολογητικά τα οποία για τη βάσανο των γεγονότων αποδεικνύονται -και ξέρουν καλύτερα από κάθε άλλο οι παραγωγοί- ότι δεν συνηγορούν υπέρ της λύσεως αυτού του θέματος. Και απόδειξη είναι ότι για φέτος, επειδή συζητείται στη Βουλή αυτό το θέμα, έχει ατονήσει το ενδιαφέρον των εμπόρων και ενεργούν κατά τρόπο που φαίνεται ότι τάχα ενδιαφέρονται για τη ΣΕΔΙΓΕΠ. Όλοι ξέρουμε πόσα κατά καιρούς λέχθηκαν από τους εμπόρους ενάντια στο Συνεργατισμό και τους διάφορους οργανισμούς, και να είσατε βέβαιοι ότι στο προσχές μέλλον θα βρεθούμε πάλι μπροστά στα ίδια γεγονότα· αλλά εν πάση περιπτώσει, δεν είναι στο χέρι μας να κάνουμε διαφορετικά.

Η Βουλή είναι το αρμόδιο Σώμα να αποφασίσει και είναι καθήκον του καθενός να ρωτήσει τον εαυτό του και να τοποθετηθεί έναντι του θέματος και έναντι των παραγωγών και για τις υποσχέσεις που έδωσε στο παρελθόν όπως και για τη θέση που θα πάρει στο μέλλον.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αξ. Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς έχουν λεχθεί τόσα πολλά επιχειρήματα υπέρ και κατά που θα ήταν πλεονασμός να λάβουμε το λόγο. Θίγηκαν όμως ορισμένα σημεία στα οποία είμαστε υποχρεωμένοι να δώσουμε ορισμένες περαιτέρω ερμηνείες για να δικαιολογήσουμε τη θέση μας. Γιατί αν υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται γι' αυτόν τον αγροτικό κόσμο και ιδιαίτερα τον αμπελουργικό, αυτοί είμαστε εμείς που από το 1970 αγωνιζόμαστε για να επικρατήσει το δίκαιο σ' αυτούς τους ανθρώπους και αυτούς τους παραγωγούς και είναι γνωστά τα επιχειρήματα και οι αγώνες μας και συνεπώς η οποιαδήποτε θέση μας σήμερα εναντίον της συστάσεως Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων δεν προδικάζει τη θέση μας ότι είμαστε εναντίον αυτών των ανθρώπων. Και αν υπήρχαν σήμερα εκπρόσωποι παραγωγών σ' αυτή την Αίθουσα, αμφιβάλλω εάν η συζήτηση θα εκρατείτο σ' αυτό το επίπεδο και σε αυτό το βαθμό. Και θα είναι ευχής έργο πάντοτε όταν υπάρχουν Νομοσχέδια που άπτονται των δικαίων του λαού, είτε εργατικά είναι αυτά είτε γεωργικά ή άλλως πως, να παρευρίσκειται κόσμος για ν' ακούει και τις θέσεις των εκπροσώπων αυτού του τόπου και αυτού του λαού και στην κατάλληλη στιγμή να δίνει την ανταπόκριση εκείνη που αρμόζει και την ψήφο εκείνη που ταιριάζει. Γιατί εμείς

υπεύθυνα παίρνομε τη θέση, γιατί έχομε πλήρως ενημερωθεί και κάμει τις κατάλληλες διαπιστώσεις, ότι στο παρόν στάδιο η σύσταση αυτού του Συμβουλίου θα είναι επιζήμια.

Μόνο τρία σημεία θέλω να υποστηρίξω τα οποία λέχθησαν και από άλλες πλευρές αλλά θα πω ότι η σύσταση του Συμβουλίου, που προϋποθέτει Πρόεδρο, προϋποθέτει Γενικό Διευθυντή και δωδεκαμελές Συμβούλιο, εξυπακούει ορισμένες οικονομικές υποχρεώσεις, για τις οποίες φυσικά θα επιβαρυνθεί ο παραγωγός. Δεν μπορεί ένας Γενικός Διευθυντής ή ένας Πρόεδρος να εργάζεται μόνο για μια περίοδο δύο μηνών και να υφίσταται αυτός ο θεσμός του Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών.

Η άλλη θέση είναι ότι η περίοδος των δυο μηνών που έχει παράσχει δασμολογικές διευκολύνσεις η Ευρωπαϊκή Κοινή Αγορά, είναι ακριβώς η περίοδος εκείνη κατά την οποία μπορούμε να εξάξομε τα προϊόντα μας.

Τόσο οι έμποροι όσο και η ΣΕΔΙΓΕΠ, με τις διευκολύνσεις που υπάρχουν στο χρονικό τούτο διάστημα δεν μπόρεσαν να απορροφήσουν περισσότερους από 9,000 έως 10,000 τόννους επιτραπέζιων σταφυλιών. Αν διαλυθούν αυτά τα Σώματα και ιδρυθεί το Συμβούλιο Εμπορίας, όπως γίνεται εισήγηση, θα πραγματοποιήσει περισσότερες εξαγωγές και θα φέρει περισσότερο θετικά αποτελέσματα;

Διατυπώθηκε η θέση ότι η Κυβέρνηση πρέπει να πάρει τις ευθύνες της. Η Κυβέρνηση παίρνει τις ευθύνες της αυτή τη στιγμή με την ενίσχυση της ΣΕΔΙΓΕΠ, του Οργανισμού που υπάρχει για τη διάθεση των σταφυλιών, και πιστεύομε ότι αυτός ο Συνεργατικός Οργανισμός με τη βοήθεια που θα του παρασχεθεί μέσω του αρμόδιου Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, θα φέρει τέτοια θετικά αποτελέσματα που θα αποτρέψει αφενός την εκμετάλλευση των παραγωγών από τους εμπόρους και θα βοηθήσει αφετέρου επιτυγχάνοντας τέτοιες αμειπτικές τιμές ώστε να δικαιωθεί ο παραγωγός. Επειδή τα χρονικά όρια, όπως ελέχθη, είναι τέτοια που δεν θα επιτρέψουν στο Συμβούλιο να προχωρήσει σ' αυτή την περίοδο, σε περίπτωση ίδρυσής του, στην εφαρμογή της πολιτικής του, θα δώσουμε πίστωση χρόνου σε αυτόν το Συνεργατικό Οργανισμό της ΣΕΔΙΓΕΠ, να αναλάβει τις ευθύνες του. Αν παρ' ελπίδα φανεί ότι δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και τις επιδιώξεις των παραγωγών τότε, όπως και πάλιν τελευταία λέχθηκε, είμεθα εδώ και θα στρατευθούμε όλοι για να δικαιώσουμε τα δίκαια αιτήματα των παραγωγών. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν θα σας απασχολήσω επί πολύ. Απλώς ήθελα να ανασκευάσω ένα επιχείρημα του συνάδελφου κ. Αναστασιάδη γιατί σε καμιά περίπτωση δεν είπα ότι θέλω να διαλυθεί η ΣΕΔΙΓΕΠ. Απλώς στην ανάπτυξη του θέματος όσον αφορά το θεσμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, είπα ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία και οι εξαγωγείς δεν θέλουν ούτε τις δημόσιες επιχειρήσεις και εταιρείες να προοδεύουν ούτε τη συνεργατική ιδέα. Πρέπει να χρεωκοπήσουν για να μείνει μόνο η ιδιωτική πρωτοβουλία στην επιφάνεια. Αυτό μόνο είπα. Απλώς αμφισβήτησα τις δυνατότητες της ΣΕΔΙΓΕΠ για φέτος να διπλασιάσει ή να τριπλασιάσει, όπως ισχυρίζονται μερικοί, τις δυνατότητές της για εξαγωγή.

Επίσης θα ήθελα να καταρρίψω τον ισχυρισμό και του συνάδελφού μου κ. Παναγίδη ότι μια μεγάλη μερίδα παραγωγών αντιτίθεται στη δημιουργία Συμβουλίου Εμπορίας Σταφυλιών, γιατί νομίζω και ο ίδιος έχει στο χέρι του ένα έγγραφο το οποίο αντιπροσωπεύει την τεράστια πλειοψηφία των παραγωγών σχετικά με την επιμονή τους για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας.

Αν πέρα το λόγο ήταν για να επαναλάβω μια πρόταση που είχα κάμει στην πρωτολογία μου και στην οποία μόνο μερική ανταπόκριση υπήρξε. Από την άλλη πλευρά, από τα δεξιά, δεν ακούστηκε καμιά τοποθέτηση όσον αφορά την ψήφιση προς το παρόν του νομοσχεδίου τούτου με μεταχρονική ισχύ για τον επόμενο χρόνο.

Εν τούτοις, επειδή άκουσα από τον κ. Κληρίδη να κάμνει μια πρόταση όπως αναβληθεί η λήψη αποφάσεως στη συγκεκριμένη αυτή πρόταση Νόμου για σήμερα, για να μας δοθεί η ευκαιρία αργότερα, σε άλλο στάδιο, να ξαναμελετήσουμε εξ' υπαρχής το νομοσχέδιο και την πρόταση Νόμου, θα ήθελα να πω ότι εγώ τουλάχιστον, υιοθετώ αυτή τη θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, νομίζω ότι έχει εξαντληθεί η συζήτηση.

Έχετε δευτερολογήσει, κύριε Μιχαηλίδη.

Νομίζω, κ. Κληρίδη, ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου, δυο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κ. Μιχαηλίδη, ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

Η συζήτηση, πράγματι, ήταν πολύ ζωντανή και πολύ εποικοδομητική. Είναι μια συζήτηση η οποία τιμά αυτό το Σώμα, διότι πραγματικά τέθηκαν επιχειρήματα από όλες τις πλευρές χωρίς αντεγκλήσεις και χωρίς υπερβολές και γι' αυτό το λόγο θα προχωρήσουμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού.

Ο κ. Κληρίδης από τη θέση του.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να δευτερολογήσω ή να τριτολογήσω. Απλώς ήθελα να κάμω μια διευκρίνιση. Λέχθηκε ότι είχα εισηγηθεί το εμπόριο των επιτραπέζιων σταφυλών να το αναλάβει το Κράτος. Δεν έχω πει ποσώς αυτό το πράγμα. Είπα, την εξεύρεση αγορών να αναλάβει το Κράτος.

Και το δεύτερο σημείο είναι να υπενθυμίσω εκείνο τον αγορητή που σκέφθηκε ότι μας επηρέασαν τα συμφέροντα των εμπόρων στη θέση που παίρνουμε εμείς, ότι όταν ψηφίστηκαν τα άλλα νομοσχέδια για τα Συμβούλια Εμπορίας και έγιναν Νόμοι, το ΑΚΕΛ είχε 6 Βουλευτές στη Βουλή και εμείς είχαμε την πλειοψηφία και δεν επιτρέψαμε στα συμφέροντα των εμπόρων να μας επηρεάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κύριοι, νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση της πρότασης Νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του συνοπτικού τίτλου και του άρθρου 1 της πρότασης Νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται και το άρθρο 2.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή του Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται και το άρθρο 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ίδρυσις του Συμβουλίου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συγκρότησις του Συμβουλίου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Θητεία. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παραίτησις. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ικανότης προς επαναδιορισμόν. Άρθρον 8.

Κένωσις θέσεως. Άρθρον 9. Χηρεύουσαι θέσεις. Άρθρον 10. Προσωρινή απουσία του Προέδρου. Άρθρον 11. Προσωρινή απουσία μέλους. Άρθρον 12.

Εξουσία προσδοχής νέων μελών. Άρθρον 13. Εξουσία συστάσεως Επιτροπών. Άρθρον 14. Συνεδρία. Άρθρον 15. Πρακτικά. Άρθρον 16. Κανονισμοί. Άρθρον 17. Διαδικασία Συνεδριών. Άρθρον 18. Σφραγίς. Άρθρον 19. Απόδειξις εγγράφου. Άρθρον 20. Συμβάσεις. Άρθρον 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γραμματέα μέχρι το άρθρο 21 και προχωρούμε πάρα κάτω. Ευχαριστώ τον κ. Γραμματέα της Βουλής ο οποίος εφάρμοσε αυτό τον πρακτικό τρόπο για να τελειώσουμε σύντομα την ψηφοφορία αυτού του νομοσχεδίου.

Έχουμε, λοιπόν, τα άρθρα 8 μέχρι και του 21.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτονται. Θα προχωρήσουμε τώρα με άλλα 20 άρθρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Γνωστοποιήσεις συμφερόντων μελών μετεχόντων εις συμβάσεις. Άρθρον 22. Αι πράξεις του Συμβουλίου είναι έγκυροι και εάν έτι ο διορισμός μέλους τινός ενέχει ελάττωμά τι. Άρθρον 23. Διορισμός Γενικού Διευθυντή. Άρθρον 24. Υπάλληλοι κλπ. του Συμβουλίου. Άρθρον 25. Γενικαί αρμοδιότητες του Συμβουλίου. Άρθρον 26. Ειδικαί εξουσίαι Συμβουλίου. Άρθρον 27. Το Συμβούλιο δύναται να εκδώση εντολάς, Κανονισμούς και διατάγματα διά την ρύθμισιν και έλεγchon της εμπορίας και εξαγωγής σταφυλών. Άρθρον 28. Εξουσίαι προς λήψιν πληροφοριών. Άρθρον 29. Εξουσία εισόδου και επιθεωρήσεως. Άρθρον 30. Εξουσία κτήσεως κινητής ή ακινήτου περιουσίας και συμβατική ικανότης. Άρθρον 31. Επενδύσεις. Άρθρον 32. Πλεόνασμα. Άρθρον 33. Εξουσίαι προς σύναψιν δανείων. Άρθρον 34. Η Κυβέρνησις δύναται να εγγυηθή τα δάνεια. Άρθρον 35. Εξουσίαι παροχής δανείων εις έτερα Συμβούλια Εμπορίας Προϊόντων. Άρθρον 36. Χορηγήσεις εις παραγωγούς. Άρθρον 37. Λήψις και διανομή του προϊόντος της πωλήσεως. Άρθρον 38. Κεφάλαια του Συμβουλίου. Άρθρον 39. Δαπάναι. Άρθρον 40.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 22 μέχρι του άρθρου 40 και των δυο άρθρων συμπεριλαμβανομένων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτονται.

Προχωρούμε πάρα κάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθήκοντα Συμβουλίου, Λογαριασμοί και έλεγχος. Άρθρον 41. Καθήκον παροχής πληροφοριών. Άρθρον 42. Επισφαλείς οφειλαί. Άρθρον 43. Εισφοραί. Άρθρον 44. Τέλη. Άρθρον 45. Διεκδίκησις εισφορών. Άρθρον 46. Περιορισμοί επί παραγωγών αναφορικώς προς την εμπορίαν σταφυλών δι' εξαγωγήν. Άρθρον 47. Περιορισμοί επί σταφυλών δυναμένων να εξαχθώσι και επί προσώπων δυναμένων να εξαγωγήσι σταφυλάς. Άρθρον 48. Κτήσις δικαιώματος κυριότητος επί σταφυλών γενομένων αποδεκτών υπό του Συμβουλίου. Άρθρον 49. Όροι αποδοχής σταφυλών προσφερομένων τω Συμβουλίω. Άρθρον 50. Διακριτική εξουσία Συμβουλίου όπως αποδεχθή σταφυλάς κατ' εξαίρεσιν των όρων αποδοχής. Άρθρον 51.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 41 μέχρι και του άρθρου 51 και των δυο άρθρων συμπεριλαμβανομένων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτονται.

Πάρα κάτω.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ψευδείς παραστάσεις. Άρθρον 52. Γενικά αδικήματα. Άρθρον 53. Αδικήματα περί την γνωστοποίησιν ωρισμένων πληροφοριών ληφθεισών δυνάμει του παρόντος Νόμου. Άρθρον 54. Ποιναί. Άρθρον 55. Αδικήματα νομικών προσώπων. Άρθρον 56. Υπουργικαί οδηγίαι. Άρθρον 57. Διαιτησίαι. Άρθρον 58. Διάλυσις και εκκαθάρισις του Συμβουλίου. Άρθρον 59. Επιφύλαξις. Άρθρον 60. Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 61.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 51 μέχρι και 61, αμφοτέρων των άρθρων συμπεριλαμβανομένων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Εμπορίας Κυπριακών Επιτραπεζίων Σταφυλών Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης Νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

12, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

15, κύριε Πρόεδρε.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση Νόμου δεν εγκρίνεται και απορρίπτεται.

Και προχωρούμε τώρα στα επόμενα δυο νομοσχέδια τα οποία είναι έτοιμα: 1) Ο περί Χωρικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984 και 2) Ο περί Χωρίων (Διοικήσεις και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση η οποία είναι κοινή και για τα δυο νομοσχέδια.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ 1. «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ 2. «Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΩΝ (ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Χρίστος Σολωμής

Κωνσταντίνος Λόρδος, εκπροσωπών τον κ. Μ. Χριστοφίδη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 21 Μαρτίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση νομοσχεδίων.

Με τα πιο πάνω νομοσχέδια επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στις αντίστοιχες βασικές νομοθεσίες για τις Χωρικές Αρχές και τα Συμβούλια Βελτιώσεως οι οποίες αποβλέπουν στην πλήρωση αριθμού κενών που προέκυψαν κατά την ως τώρα τεχνική προετοιμασία της διεξαγωγής εκλογών τοπικών αρχών.

Ειδικότερα με τα δυο υπό συζήτηση νομοσχέδια σκοπείται-

- (α) Η περίληψη πρόνοιας ώστε να μην μπορεί να εκλεγεί ή να διατελεί μέλος της Χωριτικής Επιτροπής ή του Συμβουλίου Περιοχής Βελτιώσεως οποιοδήποτε πρόσωπο που κατέχει θέση μηνιαίου υπαλλήλου του χωριού, ή Γραμματέα, ή Ταμία του Συμβουλίου, ανάλογα με την περίπτωση, και οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει διαγραφεί από τον εκλογικό κατάλογο.
- (β) ο καθορισμός της διαδικασίας σύγκλησης της πρώτης συνεδρίας της Χωριτικής Επιτροπής για την εκλογή του Προέδρου και Αναπληρωτή Προέδρου της, καθώς επίσης η ρύθμιση του τρόπου πλήρωσης των πιο πάνω θέσεων σε περίπτωση που αυτές κενούνται κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής.
- (γ) η ρύθμιση της διαδικασίας πλήρωσης κενών θέσεων των μελών των Χωριτικών Επιτροπών και η περίληψη ρυθμιστικής πρόνοιας του θέματος πλήρωσης των κενών θέσεων στις περιπτώσεις που οι Χωριτικές Αρχές προήλθαν από διορισμό και όχι εκλογή και
- (δ) ο ομοιόμορφος υπολογισμός των εκποτισθέντων εκλογέων στις περιπτώσεις που ο αριθμός τους υπερβαίνει το ποσοστό του 75% των μη εκποτισθέντων σε ένα χωριό ή σε μια Περιοχή Βελτιώσεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφού διεξήλθε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις ξεχωριστά συμφωνεί, εκτός στις περιπτώσεις των προτεινόμενων νέων κωλυμάτων εκλογιμότητας, με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται τη συμπερίληψή τους στις οικείες υπό τροποποίηση βασικές νομοθεσίες.

Με την ευκαιρία της συμπερίληψης στα υπό συζήτηση νομοσχέδια και αριθμού άλλων νέων κωλυμάτων εκλογιμότητας την Επιτροπή απασχόλησε το θέμα κατά πόσο τα προτεινόμενα κωλύματα όπως και τα ήδη προβλεπόμενα στις αντίστοιχες νομοθεσίες θα πρέπει να διατηρηθούν ως έχουν ή να πάρουν τη μορφή ασυμβίβαστων και μόνο. Κατά τη θεώρηση των θεμάτων αυτών η Επιτροπή έλαβε υπόψη ιδιαίτερα το γεγονός ότι στην περίπτωση εκλογής Μελών της Βουλής δεν ισχύουν τα περισσότερα από τα προαναφερθέντα κωλύματα και ότι ο κάθε πολίτης της Δημοκρατίας, νοουμένου ότι έχει συμπληρώσει το απαιτούμενο όριο ηλικίας, είναι διανοητικά υγιής και δεν έχει στερηθεί της εκλογιμότητάς του λόγω καταδίκης για ορισμένα αδικήματα δικαιούται να υποβάλει υποψηφιότητα. Γι' αυτό και η Επιτροπή, για σκοπούς ευθυγράμμισης της νομοθεσίας εκλογής των τοπικών αρχών με εκείνη της εκλογής των Μελών της Βουλής έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί την απόλειψη όλων εκείνων των κωλυμάτων εκλογιμότητας που δεν ισχύουν για την υποβολή υποψηφιότητας για το αξίωμα του Βουλευτή ώστε για τους σκοπούς των τοπικών εκλογών κάθε πολίτης της Δημοκρατίας που κατά τα άλλα ικανοποιεί τις πρόνοιες του εκλογικού νόμου να δικαιούται να υποβάλλει υποψηφιότητα.

Με βάση τις προαναφερθείσες θέσεις η Επιτροπή έχει προβεί στην ανάλογη επεξεργασία και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων για τα οποία και υποβάλλει την εισήγηση προς το Σώμα όπως τα ψηφίσει σε νόμους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ;

Μη υπαρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής, θα προχωρήσουμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων, και πρώτον του νομοσχεδίου περί Χωριτικών Αρχών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του εδαφίου (3) του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως και το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 8 του βασικού νόμου δια νέου άρθρου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 εγκρίνεται επίσης μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του εδαφίου (3) του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 εγκρίνεται μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του εδαφίου (3) του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 5 επίσης εγκρίνεται μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

Προχωρούμε στην τελευταία ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Και προχωρούμε τώρα στο δεύτερο νομοσχέδιο, το οποίο αφορά τα Συμβούλια Βελτιώσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντικατάστασις του άρθρου 15 του βασικού νόμου δια νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται επίσης.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο επόμενο θέμα μας «Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων να αναγνώσει την Έκθεσή του στη Βουλή.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Χαμπής Κυριάκου

Αυγερινός Παπαρές

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 29 Φεβρουαρίου και 8 και 29 Μαρτίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων οι οποίοι ανάλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των Κανονισμών και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από την Επιτροπή. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών, του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου και της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών ενώ στη δεύτερη συνεδρία εκπρόσωποι του Παγκύπριου Κτηνιατρικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Πτηνοτρόφων Κύπρου και των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική.

Με τους υπό εξέταση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 10 της νομοθεσίας για την Υγιεινή του Κρέατος, προβλέπεται αριθμός κανονιστικών διατάξεων αναγκαίων για την εφαρμογή της προμνησθείσας νομοθεσίας οι οποίες ειδικότερα αποβλέπουν στον έλεγχο της υγιεινής του κρέατος που προορίζεται είτε για εγχώρια κατανάλωση είτε για εξαγωγή καθώς επίσης στην παρακολούθηση

της επιζωοτιολογικής κατάστασης μέσα στα σφαγεία για την καλύτερη προστασία του ζωικού πληθυσμού της νήσου.

Αναλυτικότερα με τους Κανονισμούς αυτούς ρυθμίζονται τα πιο κάτω θέματα:-

- (α) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες θα εκδίδονται οι άδειες λειτουργίας των σφαγείων, κρεοπωλείων και άλλων τόπων που θεωρούνται ως καταστήματα σύμφωνα με τις διατάξεις της υφιστάμενης σχετικής νομοθεσίας.
- (β) Προβλέπεται αριθμός διατάξεων αναφορικά με τις υγειονομικές συνθήκες των σφαγείων, του προσωπικού που εργάζεται σ' αυτά, των χώρων, του εξοπλισμού και των εργαλείων στα καταστήματα.
- (γ) Διαγράφεται η πριν και μετά τη σφαγή διαδικασία υγειονομικής επιθεώρησης των κρεάτων και πτηνών.
- (δ) Καθορίζονται οι συνθήκες αποθήκευσης, συσκευασίας και μεταφοράς του κρέατος και των υποπροϊόντων του.
- (ε) Τέλος καθορίζονται τα τέλη και δικαιώματα για την έκδοση αδειών καταστημάτων, για την πριν και μετά τη σφαγή υγειονομική επιθεώρηση, τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων των κρεάτων καθώς και την έκδοση κτηνιατρικού πιστοποιητικού.

Οι εκπρόσωποι των οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην Επιτροπή τάχθηκαν υπέρ της άμεσης προώθησης των υπό συζήτηση Κανονισμών, οι οποίοι, όπως υποστήριξαν, αναμένεται να ενισχύσουν τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την άσκηση επαρκούς ελέγχου στα κρέατα με απώτερο στόχο τη διαφύλαξη της υγείας του λαού. Παράλληλα οι εκπρόσωποι των οργανώσεων αυτών υπόβαλαν στην Επιτροπή αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων αφού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, ως θέμα αρχής, επικροτεί πλήρως τους σκοπούς τους οι οποίοι σαφώς στοχεύουν στη διαφύλαξη της υγείας του λαού. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και υπό το φως των διαφόρων απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των Κανονισμών αυτών. Με βάση την εξέταση αυτή προέκυψε η ανάγκη επαναδιατύπωσης ή/και παρακρέα τροποποίησης αριθμού των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Οι τροπολογίες αυτές, οι οποίες συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν με το αρμόδιο Υπουργείο, αναφέρονται ειδικότερα στις υγειονομικές απαιτήσεις ως προς τους χώρους, το προσωπικό, τον εξοπλισμό και τα εξαρτήματα των καταστημάτων, στην υγειονομική επιθεώρηση των κρεάτων, στη διεύρυνση των ασθενειών που καθιστούν το κρέας και τα πτηνά ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση, στις συνθήκες συσκευασίας των κρεάτων και στα καθοριζόμενα τέλη και δικαιώματα.

Πρόσθετα η Επιτροπή αποφάσισε να εισηγηθεί τη διαγραφή από τους υπό συζήτηση Κανονισμούς των προβλεπόμενων τελών και δικαιωμάτων για την πριν και μετά την σφαγή υγειονομική επιθεώρηση των κρεάτων και πτηνών, για τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων καθώς και για την έκδοση κτηνιατρικού πιστοποιητικού μετά από τη διαπίστωση ότι τα πιο πάνω τέλη και δικαιώματα, στο ύψος και την έκταση που προβλέπονταν, θα απέληγαν σε σημαντικές

επιβαρύνσεις στην τάξη των παραγωγών ζώων και πτηνών και, σε τελευταία ανάλυση, θα οδηγούσαν σε αύξηση της τιμής των κρεάτων και πτηνών σε βάρος του ίδιου του καταναλωτικού κοινού.

Όλες οι πιο πάνω τροπολογίες πήραν τη δέουσα νομοτεχνική μορφή και ενσωματώθηκαν στα κατάλληλα μέρη των υπό συζήτηση Κανονισμών. Η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται από το Σώμα.

Και προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Οι περί της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση από το Βήμα της Βουλής.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΕΩΣ (ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ανδρέας Ζιαρτίδης, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή

Κωνσταντίνος Λόρδος

Αυγερινός Παπαρές

Βάσος Λυσσαρίδης, εκπροσωπών τον κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 29 Μαρτίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 37 του περί Βιομηχανικής Καταρτίσεως Νόμου, τροποποιούνται οι βασικοί περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) Κανονισμοί έτσι ώστε το ανώτατο όριο απολαβών των εργοδοτούμενων που

λαμβάνεται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής κατάρτισης να αναθεωρηθεί από £118 σε £132 εβδομαδιαία και από £510 σε £572 μηνιαία.

Όπως είναι γνωστό, το ανώτατο όριο των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής κατάρτισης είναι εναρμονισμένο με εκείνο που ισχύει για τους σκοπούς των Κανονισμών και του Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς επίσης με εκείνο που ισχύει για σκοπούς υπολογισμού των εισφορών στο Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό. Τα τελευταία έχουν πρόσφατα αναθεωρηθεί μετά την έγκριση από τη Βουλή των περι Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφοραί) (Τροποποιητικών) (Αρ. 2) Κανονισμών με βάση τους οποίους, ανάμεσα σ' άλλα, αυξάνεται το ανώτατο όριο των πιο πάνω απολαβών σε £132 εβδομαδιαίως ή £572 μηνιαίως. Επειδή η εισπραξη όλων των πιο πάνω τελών γίνεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση ενιαίο μηχανισμό εισπραξης, κρίνεται αναγκαίο να αναθεωρηθεί αντίστοιχα και το ανώτατο όριο των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς υπολογισμού του τέλους βιομηχανικής κατάρτισης. Οποιαδήποτε εν προκειμένω αποδέσμευση των ανώτατων ορίων των απολαβών που λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τα Ταμεία αυτά θα καθιστούσε πρακτικά δύσκολη, αν όχι και αδύνατη, τη χρησιμοποίηση του ίδιου μηχανισμού εισπράξεως, θα δημιουργούσε επιπρόσθετη ταλαιπωρία στους εργοδότες και θα απαιτούσε πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αφού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης των Κανονισμών αυτών ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων παρατήρησε ότι, ενώ η Ομοσπονδία τους συμφωνεί τόσο με το μηχανισμό εισπραξης του τέλους βιομηχανικής κατάρτισης όσο και με την προτεινόμενη αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών για σκοπούς υπολογισμού του τέλους αυτού, εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη των συσσωρευθέντων μεγάλων αποθεματικών της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισης, πιστεύουν ότι προκύπτει θέμα μείωσης του επιβαλλόμενου τέλους του οποίου το σημερινό ύψος όχι μόνο ικανοποιεί τις ανάγκες της Αρχής αλλά, αν παραμείνει ως έχει, θα συνεχίσει ν' αυξάνει, κατά τη γνώμη τους αχρείαστα, τα ήδη συσσωρευθέντα πλεονάσματα της Αρχής. Υποβάλλοντας την εισήγηση για την μείωση του σημερινού τέλους από 0.5% σε 0.25%, ο ίδιος εκπρόσωπος διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι η Ομοσπονδία τους είναι έτοιμη να υποστηρίξει μελλοντικά νέα αναθεώρηση του τέλους αυτού αν οι ανάγκες και τα μελλοντικά σχέδια και προγράμματα της Αρχής απαιτήσουν μεγαλύτερο ύψος χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και προηγούμενη παρόμοια συζήτηση του ίδιου θέματος με την ευκαιρία της μελέτης των κρατικών προϋπολογισμών είναι της γνώμης ότι το θέμα της προταθείσας μείωσης του τέλους βιομηχανικής κατάρτισης πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξέτασης από το αρμόδιο Υπουργείο και τα πορίσματα της μελέτης αυτής να τεθούν υπόψη και της Βουλής. Γι' αυτό και η Επιτροπή καλεί τους αρμόδιους με την ευκαιρία της εξέτασης των Κανονισμών αυτών να εξετάσουν το πιο πάνω θέμα και να πληροφορήσουν σχετικά τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην έγκριση των Κανονισμών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Έχομε φθάσει στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας του Σώματος και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β το οποίο αναφέρεται στην Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη, έντιμε κ. Πρόεδρε, η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ - Ερωτήσεις και Απαντήσεις. (Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Μετά την κατασκευή του νέου δρόμου Λεμεσού - Λευκωσίας η ανάπτυξη της κοινότητας Μοναγρουλλίου θεωρείται βέβαιη, γι' αυτό και η ανάγκη για εξεύρεση

νέου χώρου για σχολικά κτίρια στοιχειώδους εκπαίδευσης γίνεται πιο επιτακτική μια και τα χρησιμοποιούμενα σήμερα είναι εντελώς ακατάλληλα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο αν μελετά και πότε σκοπεύει να προχωρήσει στην εξεύρεση χώρου και ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στο παρελθόν έγιναν προσπάθειες για την ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου σε χώρο που θα εξυπηρετούσε τόσο τους μαθητές Μοναγρούλλιου όσο και εκείνους της Μονής. Είχε, μάλιστα, εξευρεθεί και ο κατάλληλος χώρος. Το θέμα όμως δεν προωθήθηκε, γιατί οι Αρχές των δυο χωριών ζήτησαν από το Υπουργείο Παιδείας γραπτή δέσμευση όσον αφορά τη δαπάνη για τη μεταφορά των παιδιών στο σχολείο, η οποία δεν ήταν δυνατό να δοθεί.

Οπωσδήποτε το Υπουργείο Παιδείας, στα πλαίσια της κυβερνητικής πολιτικής για δημιουργία κεντρικών περιφερειακών σχολείων, με τη συμπλεγματοποίηση μικρών σχολείων, θα επαναφέρει το θέμα σε μια προσπάθεια για ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου για τα χωριά Μοναγρούλλι και Μονή.»

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Βάσο Λυσσαρίδη και ληφθείσα στις 14 Φεβρουαρίου 1984.

«Ερωτάται ο Υπουργός Παιδείας να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να μονιμοποιήσει τους *καθηγητές-εκπαιδευτές που για χρόνια υπηρετούν με σύμβαση και που ο αριθμός τους είναι περίπου 265.

Ο αριθμός αυτός είναι απαράδεκτα ψηλός και βρίσκεται πολύ πιο πάνω από τα αναγκαία επίπεδα για προσωπικό επί συμβάσει και συνιστά αδικία έναντι αυτών των εκπαιδευτικών που βρίσκονται σε μειονεκτική πάντα θέση και αντιμετωπίζουν δυσμενείς συνθήκες και αβεβαιότητα. Αρκετοί απ' αυτούς απασχολούνται επί συμβάσει για μακρό χρονικό διάστημα, μέχρι και 9 χρόνια.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λευκωσίας κ. Βάσου Λυσσαρίδη.

«Οι καθηγητές/εκπαιδευτές που υπηρετούν φέτος με σύμβαση ανέρχονται σε 266. Από αυτούς οι 4 είναι δάσκαλοι αποσπασμένοι στη μέση εκπαίδευση, οι 15 είναι σύζυγοι Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούν στην Κύπρο και δύο είναι συναταξιούχοι. Έτσι ο αριθμός αυτών που υπηρετούν με σύμβαση και αναμένουν μονιμοποίηση είναι 245, δηλ. ποσοστό 8.52% του συνόλου των καθηγητών/εκπαιδευτών (2,876).

Έχει ήδη ανακοινωθεί στις Οργανώσεις ότι μέχρι το τέλος του τρέχοντος σχολικού έτους θα μονιμοποιηθούν 48 και έτσι θα μειωθούν οι με σύμβαση στους 197 με ανάλογη μείωση του ποσοστού στο 6.85%. Περαιτέρω μείωση θα εξαρτηθεί από διάφορους άλλους παράγοντες και κυρίως από την ύπαρξη περιθωρίου οργανικών θέσεων στον Προϋπολογισμό.

Η εργοδότηση εκπαιδευτικών με σύμβαση δεν είναι δυνατό να εκλείψει για διάφορους λόγους, γίνεται όμως προσπάθεια να περιοριστεί ο αριθμός τους. Όπως είναι γνωστό οι όροι υπηρεσίας τους είναι βασικά οι ίδιοι με τους μονίμους και η με σύμβαση υπηρεσία αναγνωρίζεται για όλους τους σκοπούς όταν μονιμοποιηθούν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστο Σολωμή και ληφθείσα στις 15 Μαρτίου 1984.

«Σκανδαλώδης, απαράδεκτη, προκλητική και προσβλητική για τον κόσμο της Αμμοχώστου είναι η μέχρι τώρα παράλειψη ή και άρνηση της Κυβέρνησης να διορίσει Έπαρχο Αμμοχώστου.

Η Διοίκηση Αμμοχώστου παραμένει ακέφαλη από πολλού χρόνου και η ανάθεση των καθηκόντων της Διοίκησης στον Έπαρχο Λάρνακας δεν αποτελεί σωστή αντιμετώπιση του σοβαρού τούτου θέματος.

Η Αμμοχώστος χρειάζεται και μάλιστα άμεσα και χωρίς καθυστέρηση το δικό της Έπαρχο, για την αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων που αντιμετωπίζει, για την επίσημη εκπροσώπησή της και για τη διατήρηση της οντότητάς της.

Ερωτάται η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Εσωτερικών να πληροφορήσουν τη Βουλή:-

- (α) Γιατί δεν διορίστηκε μέχρι σήμερα Έπαρχος Αμμοχώστου και από πολλού χρόνου καθυστερεί αδικαιολόγητα ο διορισμός τούτου;
- (β) Σκοπεύει να διορίσει σύντομα Έπαρχο Αμμοχώστου και αν είναι θετική η απάντηση, πότε θα γίνει τούτο;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χρίστου Σολωμή.

«Η πλήρωση της θέσης Επάρχου Αμμοχώστου θα προωθηθεί ευθύς ως ολοκληρωθεί η διαδικασία τροποποίησης των σχετικών Σχεδίων Υπηρεσίας. Ήδη για το σκοπό αυτό υποβλήθηκε στην αρμόδια Υπεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού, Προσχέδιο αναθεωρημένου Σχεδίου Υπηρεσίας για κατάλληλη επεξεργασία.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού και Πάφου κ.κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και Γιαννάκη Ομήρου αντιστοίχως και ληφθείσα στις 23 Φεβρουαρίου 1984.

«Κατά τις πρόσφατες περιόδους μας στις διάφορες κοινότητες διαπιστώσαμε μια αυξημένη ανησυχία των αγροτών, όσον αφορά τις συνεχείς αυξήσεις στο ύψος των εισφορών για τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και ιδιαίτερα μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Στα χέρια μας έχουμε επίσης το υπόμνημα που οι Σύνδεσμοι των Αυτοεργοδοτούμενων υπέβαλαν προς τον Πρόεδρο του Σώματος, με συγκεκριμένες εισηγήσεις, που προσεγγίζουν το θέμα με τις απόψεις και εισηγήσεις που υποβάλαμε από το βήμα της Βουλής.

Επαναλαμβάνουμε πως το θέμα είναι πολύ σοβαρό, αφορά μια πολύ μεγάλη τάξη πολιτών αυτού του τόπου και συνεπώς χρειάζεται μια επανατοποθέτηση όλων των ενδιαφερομένων.

Είναι διατεθειμένο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να επανεξετάσει το όλο θέμα, και τότε υπολογίζει να καλέσει κοινή σύσκεψη όλων των επηρεαζομένων για μελέτη του προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού και Πάφου κ.κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού και Γιαννάκη Ομήρου αντιστοίχως.

«Όπως είναι γνωστό, το Αναλογικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων εφαρμόστηκε τον Οκτώβριο του 1980, ύστερα από μακροχρόνιες μελέτες και διαβουλεύσεις με όλες τις ενδιαφερόμενες οργανώσεις, περιλαμβανομένων και των αγροτικών οργανώσεων. Το Σχέδιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε, έτυχε γενικής αποδοχής και χαρακτηρίστηκε ως το σημαντικότερο κοινωνικό μέτρο που εισήχθη στην Κύπρο από την ανακήρυξη της Δημοκρατίας.

Μια από τις βασικές αρχές του Σχεδίου είναι η συνάρτηση εισφορών και αποδοχών με τις αποδοχές και τα εισοδήματα των ασφαλισμένων. Η αρχή αυτή εξυπακούει στην πράξη ότι ο κάθε ασφαλισμένος, είτε είναι μισθωτός είτε αυτοτελώς εργαζόμενος, πρέπει να πληρώνει εισφορές πάνω στο πραγματικό εισόδημά του από την εργασία του, μέχρι του καθορισμένου ανώτατου ορίου. Η εφαρμογή της αρχής αυτής δεν παρουσιάζει προβλήματα στην περίπτωση των μισθωτών, όπου το πραγματικό εισόδημα του καθενός εξακριβώνεται εύκολα. Σ' ό,τι αφορά τους αυτοτελώς εργαζομένους, είναι γενικά παραδεκτό ότι η εξακρίβωση του πραγματικού εισοδήματος είναι εξ αντικειμένου πολύ δύσκολη και σε πολλές περιπτώσεις αδύνατη. Για το λόγο αυτό το Αναλογικό Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθέτησε το σύστημα των τεκμαρτών εισοδημάτων κατά επαγγελματική κατηγορία. Τα κατώτατα ποσά εισοδήματος καθορίστηκαν λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο εισοδημάτων των χαμηλών εισοδηματικών ομάδων κάθε επαγγελματικής κατηγορίας.

Από την αρχή της εφαρμογής του νέου Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων τον Οκτώβριο του 1980 εκδηλώθηκαν αντιδράσεις με την άρνηση μιας μερίδας αυτοτελώς εργαζομένων, που προέρχονταν από όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες, να πληρώνουν εισφορές με το επιχείρημα ότι η δημιουργία αμάχητων τεκμηρίων σχετικά με το ασφαλιστέο εισόδημα ήταν άδικη, γιατί η εισφορά που καλούνταν να πληρώνουν ήταν δυσανάλογη με τα πραγματικά εισοδήματά τους. Τούτο αποτέλεσε και το αντικείμενο προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο, το οποίο αποφάνθηκε ότι η δημιουργία αμάχητων τεκμηρίων για σκοπούς εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων ήταν αντισυνταγματική.

Ύστερα από την απόφαση του Δικαστηρίου, η νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων τροποποιήθηκε ώστε να δίδεται δικαίωμα στον κάθε αυτοτελώς

εργαζόμενο, που αποδεικνύει ότι το πραγματικό εισόδημά του είναι χαμηλότερο του τεκμαρτού της κατηγορίας του, να πληρώνει εισφορές πάνω στο πραγματικό εισόδημά του. Αναμενόταν ότι με την τροποποίηση αυτή, που ικανοποιούσε το αίτημα των αυτοτελώς εργαζομένων, όλοι όσοι όφειλαν εισφορές θα συμμορφώνονταν στις υποχρεώσεις τους τουλάχιστο από τον Οκτώβριο του 1982. Αντί τούτου, όμως, καταχωρήθηκαν νέες προσφυγές από αυτοτελώς εργαζομένους στο Ανώτατο Δικαστήριο με αίτημα την κήρυξη ολόκληρου του συστήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως αντισυνταγματικού. Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε μέσα στον Ιανουάριο του 1984 τις σχετικές προσφυγές και αποφάνθηκε ότι η νομοθεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Σχέδιο το οποίο λειτουργεί βάσει αυτής δεν αντιβαίνουν προς οποιαδήποτε συνταγματική διάταξη.

Σ' ότι αφορά ειδικά τους αγρότες, το κατώτατο ασφαλιστέο εισόδημα για το 1981 και το 1982 ήταν £1,092, για το 1983 £1,521 και για το 1984 είναι £1,744. Σημειώνεται ότι από τον Οκτώβριο του 1982 τα ποσά αυτά έγιναν μαχητά και οποιοσδήποτε αγρότης έχει χαμηλότερο εισόδημα δικαιούται να πληρώνει εισφορές πάνω στο πραγματικό του εισόδημα. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, τα εισοδήματα τα οποία καθορίζονται για σκοπούς κοινωνικών ασφαλίσεων για την κατηγορία των γεωργών κυμαίνονται μεταξύ 50%—60% του μέσου καθαρού αγροτικού εισοδήματος. Το ίδιο ισχύει περίπου και για τις άλλες επαγγελματικές κατηγορίες των αυτοτελώς εργαζομένων. Τούτο σημαίνει ότι οι εισφορές των αυτοτελώς εργαζομένων γενικά είναι κατά μέσο όρο πολύ πιο κάτω από 12% των πραγματικών εισοδημάτων τους. Συναφώς αναφέρεται ότι ο μηνιαίος μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών των μισθωτών για τα έτη 1981, 1982 και 1983 ήταν, αντίστοιχα £187, £209 και £238, ενώ ο αντίστοιχος μηνιαίος μέσος όρος ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων που πλήρωσαν τις εισφορές τους ήταν £115, £113 και £151.

Εκείνο επομένως που φαίνεται ότι πρέπει να μας προβληματίζει είναι το γεγονός ότι η αρχή της πληρωμής εισφοράς με βάση το πραγματικό εισόδημα του κάθε ασφαλισμένου (μέχρι του ανώτατου ποσού που ορίζει η νομοθεσία) δεν εφαρμόζεται για την καταπληκτική πλειοψηφία των αυτοτελώς εργαζομένων. Το γεγονός αυτό επισημάνθηκε και από τον Αναλογιστή, ο οποίος μας προειδοποίησε για τις επιπτώσεις αυτής της καταστάσεως πάνω στο μέλλον των παροχών κοινωνικών ασφαλίσεων.

Το Υπουργείο μου εξέτασε το υπόμνημα των Συνδέσμων των Αυτοτελώς Εργαζομένων, το οποίο αναφέρεται στην Ερώτηση των Έντιμων Βουλευτών, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε διαφοροποίηση του συστήματος εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων και ότι εκείνο που προέχει είναι η συμμόρφωση όλων ανεξαιρέτα προς τις υποχρεώσεις τους. Η θέση αυτή συνάδει και με τις απόψεις που εξέφρασαν κατά τις διαβουλεύσεις που έγιναν με την ευκαιρία των τελευταίων τροποποιήσεων της νομοθεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι πιο αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των αυτοτελώς εργαζομένων, καθώς και το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα και το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τα οποία αισθάνονται πολύ έντονα για την απαράδεκτη κατάσταση, η οποία δημιουργήθηκε για το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων από τη συμπεριφορά ορισμένης μερίδας των αυτοτελώς εργαζομένων.

Τα πιο πάνω τονίστηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε εκπροσώπους των Συνδέσμων Αυτοτελώς Εργαζομένων σε συνάν-

τηση που είχε μαζί τους στις 22 Μαρτίου 1984. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κάλεσε τους εκπροσώπους των Συνδέσμων των Αυτοτελώς Εργαζομένων να επωφεληθούν των ευεργετικών προνοιών των Κανονισμών με τους οποίους δίδεται παράταση των προθεσμιών εξοφλήσεως των καθυστερημένων εισφορών τους και απαλλάσσονται από το οφειλόμενο πρόσθετο τέλος. Στην ίδια συνάντηση έγινε αποδεκτό αίτημα των αυτοτελώς εργαζομένων για εκπροσώπησή τους από τους Συνδέσμους τους κατά την εξέταση ενστάσεώς τους εναντίον αποφάσεων του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε σχέση με το εισόδημά τους. Ύστερα από την πιο πάνω συνάντηση οι Σύνδεσμοι Αυτοτελώς Εργαζομένων με ανακοίνωσή τους κάλεσαν τα μέλη τους να συμμορφωθούν με τις διατάξεις των Κανονισμών Κοινωνικών Ασφαλίσεων που αναφέρονται στην εξόφληση των καθυστερημένων εισφορών τους.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιθυμεί να τονίσει ότι θα προχωρήσει με πλήρη και πιστή εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για να είναι το Σχέδιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε θέση να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του απέναντι στις χιλιάδες δικαιούχους του και για να εξασφαλίσει ισότητα μεταχειρίσεως όλων των εργαζομένων σ' ότι αφορά τις υποχρεώσεις του απέναντι στο Σχέδιο. Σε ενάντια περίπτωση είναι ενδεχόμενο να τεθεί πολύ σύντομα θέμα αυξήσεως του ποσοστού εισφοράς όλων των ασφαλισμένων και των εργοδοτών για να διατηρηθούν οι παροχές στα σημερινά τους επίπεδα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ στο οποίο υπάρχουν δύο θέματα. Πάνω στα θέματα αυτά έχουν ομιλήσει ανά δύο ομιλητές.

Το πρώτο θέμα είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα που αναφέρεται ως «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».

Επί του θέματος αυτού έχουν ομιλήσει οι Βουλευτές κύριοι Κωνσταντίνου και Γαλανός και θέλω να μάθω αν υπάρχουν άλλοι Βουλευτές έτοιμοι να ομιλήσουν.

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου απλώς θα ζητούσα να παραμείνει το θέμα στην Ημερήσια Διάταξη. Για το θέμα αυτό θα μιλήσει ο Δρ. Βάσος Λυσσαρίδης ο οποίος σήμερα απουσιάζει από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κατσουνωτέ, έχουμε ανακοινώσει επανειλημμένα, τόσο ο κ. Παπαϊάννου στην προπροηγούμενη συνεδρία της Βουλής όταν προήδρευε όσο και εγώ στην προηγούμενη συνεδρία ότι σήμερα πρέπει να ετοιμασθούν όλοι οι ομιλητές ούτως ώστε να κλείσουμε με αυτό το θέμα.

Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να παρακαλέσω, αν υπάρχουν άλλοι Βουλευτές έτοιμοι να ομιλήσουν επί του θέματος να το πράξουν, άλλως είμαι υποχρεωμένος να το κλείσω.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένεκα του ότι όλες οι θέσεις μας αναφέρονται στην έκθεση, θα είμαι πολύ σύντομος.

Το θέμα «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας» ενεγράφη προς συζήτηση στη Βουλή από όλα τα Κόμματα. Ακολούθως παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών για μελέτη και προετοιμασία έκθεσης. Η Ε.Μ.Ε. είναι ένα συγκρότημα που αποτελείται από την ίδια σαν ιθύνουσα εταιρεία και από άλλες δέκα εξαρτημένες εταιρείες και τρεις συνδεδεμένες εταιρείες. Το συγκρότημα των εταιρειών της Ε.Μ.Ε. αναμφισβήτητα διαδραματίζει ένα πολύ σοβαρό ρόλο στην οικονομική ζωή του τόπου.

Η Επιτροπή Οικονομικών μελέτησε το όλο θέμα, κυρίως όμως ασχολήθηκε με τη νομική υπόσταση του συγκροτήματος. Με άλλα λόγια ασχολήθηκε με το σε ποιον ανήκει το οικονομικό αυτό συγκρότημα. Το Συμβούλιο της Ε.Μ.Ε. ανταποκρίθηκε πολύ θετικά σε ό,τι του ζητήθηκε από την Επιτροπή Οικονομικών. Και από τα έγγραφα που κατατέθηκαν στην Επιτροπή βγαίνει αβίαστα το συμπέρασμα ότι η Ε.Μ.Ε. ανήκει στην Ελληνοκυπριακή κοινότητα, παρά το γεγονός ότι τυπικά ο τίτλος των μετοχών είναι επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου. Παρόλα αυτά η Επιτροπή προχώρησε και ζήτησε νομική γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα. Στη νομική γνωμάτευση που έδωσε ο Γενικός Εισαγγελέας αναφέρεται ότι όλες οι μετοχές στο συγκρότημα αυτό ενεγράφησαν επ' ονόματι του Αρχιεπισκόπου Κύπρου ο οποίος ενεργούσε ως φύσει και θέσει εκπρόσωπος της Ελληνικής Κοινότητας Κύπρου και για λογαριασμό της. Με άλλα λόγια με βάση τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα ο δικαιούχος του εμπιστεύματος είναι η Ελληνοκυπριακή Κοινότητα. Στη συνέχεια ο Γενικός Εισαγγελέας γνωμάτευσε για τα καθήκοντα του Επιτρόπου του εμπιστεύματος έναντι του δικαιούχου και ως προς το ποιά είναι τα δικαιώματα του δικαιούχου. Σύμφωνα με το Γενικό Εισαγγελέα ο Επίτροπος υποχρεούται να δίνει στο δικαιούχο πληροφορίες όταν ο τελευταίος τις ζητήσει σε σχέση με την κατάσταση, την περιουσία και τις συναλλαγές του εμπιστεύματος. Πρόσθετα ο δικαιούχος δικαιούται να επιθεωρεί τους λογαριασμούς και γενικά τη διαχείριση του εμπιστεύματος.

Το ότι το συγκρότημα ανήκει στην Ελληνοκυπριακή Κοινότητα και όχι στον Αρχιεπίσκοπο το παραδέχονται και οι ίδιοι οι ιθύνοντες της Εταιρείας. Και το ερώτημα είναι: Αφού το παραδέχονται και αυτοί, τότε πού υπάρχει διαφορά; Οι ιθύνοντες της Εταιρείας ισχυρίζονται ότι τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας τα εκπροσωπεί ο Αρχιεπίσκοπος. Η θέση της Κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι το ποιός εκπροσωπεί τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας δεν μπορεί να αποφασίζεται από τους ιθύνοντες της Εταιρείας. Γι' αυτό και συμφωνούμε με την ομόφωνη εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών για την ετοιμασία σχετικής νομοθεσίας ώστε η Βουλή να ρυθμίσει με νόμο το σοβαρό αυτό θέμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κατσουνωτός.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρόλο που το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι «οι επιχειρήσεις της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας» και παρόλο που μας έχουν δοθεί μερικά στοιχεία, ασφαλώς δεν συζητούμε τη γενική κατάσταση στην Ε.Μ.Ε. Εκείνο που συζητούμε είναι πώς εξασφαλίζεται ο αποτελεσματικός έλεγχος της διαχείρισης της Ε.Μ.Ε.

Είναι γενική διαπίστωση πως η Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρεία είναι ένας σημαντικός οργανισμός που οι διάφορες δραστηριότητές του καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της οικονομίας του τόπου. Είναι επίσης γνωστό πως η Ε.Μ.Ε. σαν ιθύνουσα εταιρεία του συγκροτήματος αποτελείται από δέκα εξαρτημένες και τρεις συνδεδεμένες εταιρείες. Δεν χρειάζεται να απαριθμήσουμε αυτές τις εταιρείες γιατί αναφέρονται αναλυτικά στην έκθεση και ούτε θα αναλύσουμε το πώς αυτό το συγκρότημα περιήλθε κατόπιν δωρεάς του κύριου Μποδοσάκη Αθανασιάδη στη δικαιοδοσία της Ελληνικής Κυπριακής Κοινότητας.

Ύστερα από τη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα πως μετά τη διάλυση της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης και τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων της το όργανο που έχει την αρμοδιότητα είναι το Υπουργικό Συμβούλιο, προκύπτει θέμα νομοθετικής ρύθμισης του τρόπου άσκησης ελέγχου και τήρησης λογαριασμών του συγκροτήματος. Για μια τέτοια τεράστια περιουσία που διαχειρίζεται η Ε.Μ.Ε. με ποικίλες δραστηριότητες, οικονομικές, κοινωνικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές και άλλες, είναι φυσικό να χρειάζεται γενικότερος έλεγχος. Το Υπουργικό Συμβούλιο δεν ασκεί σήμερα τον αναγκαίο έλεγχο σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες της Ε.Μ.Ε. και είναι γι' αυτό που πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει η απαραίτητη νομοθετική ρύθμιση για τον αναγκαίο έλεγχο σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Ε.Μ.Ε. με γνώμονα την εξυπηρέτηση των συμφερόντων της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας.

Κύριε Πρόεδρε, εφόσον το θέμα θα λήξει απόψε, αν μου επιτρέπετε, θα καταθέσω μια μικρή τοποθέτηση του γιατρού κ. Λυσσαρίδη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαρίστως.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Είναι πάνω στο άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι στο θέμα τούτο, αλλά στο άλλο θέμα.

Όταν θα το συζητήσουμε, θα έχετε το δικαίωμα να το κάμετε.

Λοιπόν, υπάρχει άλλος ομιλητής, κύριοι;

Ο κ. Κωνσταντίνου παρακαλώ, ο οποίος δευτερολογεί.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όχι δεν δευτερολογώ, κ. Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να υποδείξω ότι θα πρέπει να τεθεί υπό την έγκριση του Σώματος η ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την ετοιμασία σχετικής νομοθεσίας που να ρυθμίζει το όλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό επρόκειτο να γίνει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Περιέχεται στην έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όλες οι πλευρές, όταν μίλησαν, συμφώνησαν, αλλά έχω τη γνώμη ότι θα πρέπει σαν Σώμα να αποφασίσουμε επί αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό επρόκειτο να κάμω, κύριε Κωνσταντίνου...

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

..διότι ο σκοπός της έκθεσης είναι να κάμει αυτή την εισήγηση προς την κυβέρνηση. Και εγώ μάλιστα, αν εγκριθεί αυτή η έκθεση, η οποία πιστεύω ότι θα εγκριθεί ομοφώνως, θα την αποστείλω στα αρμόδια Υπουργεία ούτως ώστε να συμμορφωθούν με το περιεχόμενό της.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Λυπούμαι, κ. Πρόεδρε, αλλά η εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν είναι αυτή. Δεν είναι να σταλεί η έκθεση προς την Εκτελεστική Εξουσία για να ετοιμάσει νομοθεσία. Η εισήγηση που γίνεται είναι να ετοιμάσει η Βουλή σχετική νομοθεσία πάνω στο θέμα. Ασφαλώς και θα συνεργασθεί με το αρμόδιο Υπουργείο, με την Κυβέρνηση, αλλά το Σώμα αυτό που μελέτησε το θέμα έχει εισήγηση για την ετοιμασία, από τη Βουλή, σχετικής νομοθεσίας χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα γίνει χωρίς τη συνεργασία με το Γενικό Εισαγγελέα, με την Κυβέρνηση κλπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ειλικρινά, κ. Κωνσταντίνου, δεν βλέπω το λόγο γιατί να επωμισθεί αυτό το βάρος της εργασίας η Βουλή τη στιγμή που υπάρχουν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Εκτελεστικής Εξουσίας που είναι σε θέση να στείλουν ενώπιον της Βουλής ένα εμπειριστατωμένο Νομοσχέδιο το οποίο εν πάση περιπτώσει θα έλθει στη Βουλή. Δηλαδή, γιατί να το κάμουμε εμείς και να μην το κάμουν εκείνοι που είναι οι αρμόδιοι, εφόσο θα έλθει σε μας εν πάση περιπτώσει.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ναι, κ. Πρόεδρε, δεν αμφιβάλλω ότι οποιαδήποτε νομοθεσία θα έρθει σε μας. Το ερώτημα που υπάρχει για μένα - δεν ξέρω μπορεί σε άλλους συναδέλφους να μην υπάρχει - είναι πότε θα έλθει αυτή η νομοθεσία. Και επειδή είναι θέμα επείγον θα ήθελα να καλύψετε και αυτή την πλευρά, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ είναι το ζήτημα, το πότε θα έλθει. Εάν λοιπόν αποστείλομε την εισήγηση αυτή στην Εκτελεστική Εξουσία με την παράκληση της Βουλής να αποσταλεί το ανάλογο Νομοσχέδιο εντός τακτής προθεσμίας, νομίζω ότι όταν παρέλθει η προθεσμία εκείνη θα έχουμε το δικαίωμα να τους πούμε «κύριοι, δεν το εκάμετε» και να το κάμομε εμείς. Αλλά δεν νομίζω ότι ευθύς εξ αρχής πρέπει να επωμισθούμε αυτή την ευθύνη.

Λοιπόν, κύριοι, η πρόταση αντιλαμβάνομαι είναι να αποσταλεί η εισήγηση αυτή στην Εκτελεστική Εξουσία με την παράκληση όπως εντός τακτής προθεσμίας αποσταλεί το σχετικό Νομοσχέδιο στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς κατάθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Σαν τακτή προθεσμία εννοούμε έξι μήνες, ας πούμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, εννοούμε μάξιμουμ δυο μήνες, κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι έξι μήνες δεν είναι πλέον προθεσμία, είναι αναβολή για τις ελληνικές καλένδες.

Και προχωρούμε τώρα στο δεύτερο θέμα του Κεφαλαίου Δ. «Η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα που αναφέρεται ως 'Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών'».

Επί του θέματος αυτού έχουν μιλήσει μέχρι της στιγμής δυο Βουλευτές, ο κ. Παπαϊωάννου και ο κ. Γαλανός.

Υπάρχουν άλλοι Βουλευτές έτοιμοι να ομιλήσουν;

Ο κ. Κατσουνωτός και ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Ο κ. Κατσουνωτός αντιλαμβάνομαι θα καταθέσει τη δήλωση του κ. Λυσσαρίδη.

Ορίστε, κ. Κατσουνωτέ.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τα γεγονότα του Λιβάνου συντάραξαν την παγκόσμια κοινή γνώμη. Η Ισραηλινή επιδρομή, η γενοκτονία, οι σφαγές αθώων μέσα σε στρατόπεδα της προσφυγιάς από τις αντιδραστικές δυνάμεις με τη βοήθεια και τη συμμετοχή του Ισραήλ ξαναζωντάνεψαν τη φρικτή ναζιστική περίοδο. Οι πατριωτικές δυνάμεις του Λιβάνου με ηρωισμό αντιμετώπισαν την κατάσταση αγωνιζόμενοι για ένα Λίβανο ενωμένο, ουσιαστικά λεύτερο και για τερματισμό της Ισραηλινής επιδρομής. Οι Αμερικανικές στρατιωτικές δυνάμεις με το διαφανές προκάλυμμα μιας δήθεν πολυεθνικής δύναμης αποδύθηκαν σε μια απροκάλυπτη επίθεση ενάντια στις πατριωτικές δυνάμεις του Λιβάνου.

Η Κύπρος που αγωνίζεται και η ίδια για ουσιαστική λευτεριά και για ενότητα του Κυπριακού χώρου, αισθάνεται βαθειά το δράμα του Λιβανικού λαού και προσφέρει την αλληλεγγύη του στις πατριωτικές προοδευτικές δυνάμεις του Λιβάνου. Περαιτέρω η Κύπρος σαν αδέσμευτη χώρα έχει κάθε λόγο να αντιτίθεται στις επεμβάσεις και πιο ιδιαίτερα τις ανοικτές στρατιωτικές επιθέσεις όπως η Αμερικανική επιδρομή στο Λίβανο. Δυστυχώς το Κυβερνητικό σχήμα στην Κύπρο, ανεξάρτητα από φραστικές τοποθετήσεις, είναι υπεύθυνο για το γεγονός ότι παρασχέθηκαν διευκολύνσεις σ' αυτήν την πολυεθνική δύναμη που απειλεί ταυτόχρονα και τη φιλική χώρα της Συρίας. Αυτή η ενέργεια αντιστρατεύεται τα εθνικά μας συμφέροντα και την αδέσμευτή μας πολιτική και πλήττει τη φιλία μας με τις προοδευτικές δυνάμεις του Λιβάνου.

Η Βουλή δικαιούται να πληροφηθεί όλα τα γεγονότα και οφείλει να καταλογίσει ευθύνες γενικές στο Κυβερνητικό σχήμα και ειδικές σε όσους έχουν ιδιαίτερη σχέση με αυτή την απόφαση. Ακόμη η Βουλή θα πρέπει να υιοθετήσει διαδικασίες ώστε τέτοιες αποφάσεις να μην είναι δυνατό να λαμβάνονται χωρίς τη συγκατάθεσή της και ότι εν πάση περιπτώσει δεν θα επαναληφθεί μια ενέργεια όπως υπήρξε η παροχή διευκολύνσεων, ενέργεια που πλήττει τα συμφέροντά μας και βρίσκεται σε αντίθεση με τα αισθήματα της μεγάλης πλειοψηφίας του Κυπριακού λαού που συμπαρίσταται στον αγώνα των πατριωτικών δυνάμεων του

Λιβάνου και που καταδικάζει και την Αμερικανική επέμβαση και τις Αμερικανικές απειλές ενάντια στις φιλικές μας Αραβικές χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης παρακαλώ.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ο τρόπος που είναι γραμμένος ο τίτλος αυτού του θέματος δείχνει πως ο συντάκτης του, ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ κ. Παπαϊωάννου, θεωρεί σαν πραγματικό γεγονός πως το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες ενάντια φίλων γειτονικών λαών.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέλει να κάμει ξεκάθαρο από την αρχή πως δεν συμερίζεται τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του ΑΚΕΛ πάνω σ' αυτό το θέμα. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν δέχεται τον ισχυρισμό πως το έδαφος της Δημοκρατίας της Κύπρου χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες ενάντια φίλων γειτονικών λαών. Και απορρίπτει τον ισχυρισμό αυτό και σαν αβάσιμο και σαν απαράδεκτο.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, αντίθετα, πιστεύει πως το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για φιλικές ενέργειες χάριν φίλου γειτονικού λαού, του λαού του Λιβάνου.

Το θέμα που συζητούμε αφορά και αναφέρεται αποκλειστικά στα γεγονότα του Λιβάνου και πάνω σ' αυτά τα γεγονότα το ΑΚΕΛ προσπαθεί μάταια και απρόσφορα να θεμελιώσει και να στηρίξει τους ισχυρισμούς του για το θέμα που έγραψε στη Βουλή.

Τα γεγονότα, όμως, είναι απλά και δεν επιδέχονται παρερμηνείες.

Ο Λίβανος ζει χρόνια τώρα το δικό του δράμα και τη δική του τραγωδία. Ο Κυπριακός λαός συμπονεί και συμπάσχει και συμπαρίσταται στο φίλο Λιβανικό λαό. Η σωτηρία του Λιβάνου και η ευτυχία του λαού του αποτελούν ευχή και επιθυμία όλων μας.

Μέσα στις μακροχρόνιες προσπάθειες για λύση του Λιβανικού προβλήματος κρίθηκε πως η εγκαθίδρυση μιας πολυεθνικής δυνάμεως θα ήταν εξυπηρετική των συμφερόντων του Λιβάνου και του λαού του. Και η πολυεθνική δύναμη δημιουργήθηκε και την αποτέλεσαν δυνάμεις από τις ΗΠΑ, την Αγγλία, τη Γαλλία και την Ιταλία.

Η εγκαθίδρυση της πολυεθνικής δύναμης ούτε τυχαία αποφασίστηκε, ούτε από τυχαίους αποφασίστηκε.

Η εγκαθίδρυση της πολυεθνικής δύναμης είχε τύχει της συγκατάθεσης όλων των ενδιαφερομένων μερών.

-Υπάρχει η συγκατάθεση του Λιβανικού Κράτους.

-Υπάρχει η συγκατάθεση της νόμιμης Κυβέρνησης του Λιβάνου.

-Υπάρχει η συγκατάθεση της πολιτικής εξουσίας στο Λίβανο.

-Υπάρχει η αποδοχή του Λιβανικού λαού και η αποδοχή όλης της διεθνούς κοινωνίας.

Με όλα αυτά είναι έκδηλο πρόδηλο πως είναι νόμιμο το ένδυμα που περιβάλλει την πολυεθνική δύναμη του Λιβάνου.

Για την επιτυχία της αποστολής της πολυεθνικής δύναμης ζητήθηκε και η συμβολή της Κύπρου και με πολλή προθυμία η Κύπρος ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση για συμβολή στην όλη ειρηνευτική προσπάθεια στο Λίβανο.

Ζητήθηκαν διευκολύνσεις για την πολυεθνική δύναμη και οι διευκολύνσεις παραχωρήθηκαν. Παραχωρήθηκαν διευκολύνσεις στο αεροδρόμιο Λάρνακος, σε κυπριακά λιμάνια και στα κυπριακά χωρικά ύδατα. Οι διευκολύνσεις ήταν κυρίως ανθρωπιστικής φύσεως και διοικητικής υποστηρίξεως.

Η συμβολή της Κύπρου ζητήθηκε επίσημα και ζητήθηκε από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Μα πάνω απ' όλα και από όλους το ζήτησε η νόμιμη πολιτική εξουσία του Λιβάνου. Και αυτό μονάχα φτάνει!

Η συμβολή της Κύπρου στην όλη ειρηνευτική προσπάθεια στο Λίβανο εκτιμήθηκε και επαινήθηκε από όλους. Ο Λίβανος έχει εκφράσει επίσημα τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη του στην Κύπρο. Τα Κράτη-Μέλη της πολυεθνικής δύναμης έχουν εκφράσει τις ευχαριστίες και την ευαρέσκειά τους για το θετικό ρόλο που διαδραμάτισε η Κύπρος. Ο Κυπριακός λαός είναι ικανοποιημένος από το ρόλο που διαδραμάτισε και διαδραματίζει στο Λιβανικό πρόβλημα. Ένα ρόλο σοβαρό, υπεύθυνο και ειρηνικό.

Η Κύπρος είναι χώρα που από τη φύση και τη γεωγραφική της θέση πρέπει να πρωτοστατεί στην επιδίωξη της ειρήνης και της αλληλοκατανόησης μεταξύ των λαών της περιοχής μας. Η ιδιάζουσα θέση της Κύπρου αναφορικά με το Λίβανο προσέδωσε και προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στη χρήση της Κύπρου σαν χώρου διαμετακόμισης ειρηνευτικών αποστολών προς το Λίβανο. Η προσφορά από την Κύπρο υπηρεσιών σε ειρηνευτικές προσπάθειες και ιδιαίτερα στην περίπτωση της φιλικής γειτονικής χώρας του Λιβάνου ενδείκνυται και επιβάλλεται. Η Κύπρος, η οποία γνώρισε παρόμοιες τραγωδίες στην πρόσφατη ιστορία της, οφείλει να είναι πάντα πρόθυμη στην προσφορά καλών υπηρεσιών για ειρηνευτικούς και ανθρωπιστικούς σκοπούς, άσχετα από το ποια χώρα τις χρειάζεται ή ποιες χώρες και οργανισμοί προσφέρουν τέτοιες υπηρεσίες.

Το ΑΚΕΛ από κεκτημένη φαίνεται, ταχύτητα, χωρίζει και το λαό του Λιβάνου σε πατριώτες και μη πατριώτες, και σε πατριωτικές και μη πατριωτικές δυνάμεις. Φαίνεται πως το σύστημα έτσι μονάχα ευδοκίμει και προοδεύει. Φαίνεται, ακόμα, πως το ΑΚΕΛ χωρίζει το λαό του Λιβάνου σε λαούς και γι' αυτό μιλά για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών.

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. ένα μονάχα λαό βλέπουμε στο Λίβανο. Ένα λαό ενιαίο και αδιαίρετο. Οι διαιρέσεις αυτού του λαού δεν αποτελούν ξέχωριστούς λαούς. Αποτελούν συστατικά ενός ενιαίου λαού, του λαού του Λιβάνου.

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. δεν χωρίζουμε το λαό του Λιβάνου σε πατριώτες και μη. Ούτε σε δυνάμεις πατριωτικές και σε μη πατριωτικές δυνάμεις. Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. βλέπουμε στο πρόσωπο του Λιβανικού λαού ένα λαό. Λαό ενιαίο. Λαό αγωνιστή. Λαό φιλελεύθερο, που αξίζει να ζει ελεύθερος και ευτυχισμένος.

Ο Λιβανικός λαός ουδέποτε διαμαρτυρήθηκε πως το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες εναντίον του ή εναντίον του Λιβάνου. Το ΑΚΕΛ γιατί άραγε διαμαρτύρεται και κατηγορεί;

Ο Πρόεδρος του Λιβάνου και η νόμιμη Κυβέρνηση του Λιβάνου ουδέποτε διαμαρτυρήθηκαν πως το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες εναντίον του Λιβάνου ή του λαού του. Το ΑΚΕΛ γιατί άραγε διαμαρτύρεται και κατηγορεί;

Τα πολιτικά κόμματα του Λιβάνου ουδέποτε διαμαρτυρήθηκαν πως το Κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες εναντίον του Λιβάνου και του λαού του. Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κύπρου γιατί άραγε διαμαρτύρεται και κατηγορεί;

Καμιά χώρα και καμιά Κυβέρνηση έχει μέχρι σήμερα καταγγείλει ή διαμαρτυρηθεί πως το κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες ενάντια φίλων γειτονικών λαών. Το ΑΚΕΛ γιατί άραγε διαμαρτύρεται και κατηγορεί;

Η εγγραφή του θέματος που συζητούμε και ο τίτλος του αποτελούν στην ουσία κατηγορητήριο με το οποίο η Κύπρος κατηγορείται πως το έδαφός της χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών. Αυτό το Ακελικό κατηγορητήριο ενάντια στην Δημοκρατία της Κύπρου ούτε τα συμφέροντα της Κύπρου εξυπηρετεί ούτε τα συμφέροντα του λαού της. Αυτό το Ακελικό κατηγορητήριο που κυπριακά συμφέροντα αποκλείεται να εξυπηρετεί δεν αποκλείεται, με κατάλληλη εκμετάλλευση, να εξυπηρετεί συμφέροντα αλλότρια και ξένα.

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. τασσόμαστε ανεπιφύλακτα ενάντια στις πολιτικές θέσεις του ΑΚΕΛ και απορρίπτουμε τους ισχυρισμούς του ΑΚΕΛ πως το Κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε για εχθρικές ενέργειες εναντίον του Λιβανικού λαού.

Εμείς του ΔΗ.ΣΥ. πιστεύουμε πως στην αγωνιώδη προσπάθεια της διεθνούς κοινωνίας για ειρήνη και σωτηρία του Λιβάνου, η συμβολή της Κύπρου υπήρξε θετική και μεγάλη και ο ρόλος της σοβαρός, φιλικός και υπεύθυνος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου παρακαλώ.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Ο κ. Χριστοφίδης αμφισβήτησε κατά πόσο το Κυπριακό έδαφος χρησιμοποιήθηκε από τις τέσσερις Νατοϊκές χώρες για εχθρικές ενέργειες εναντίον του γειτονικού Λιβάνου.

Φαίνεται πως οι βόμβες των 16 ιντζών που χρησιμοποιήθηκαν από τα Αμερικανικά θωρηκτά και άλλα νατοϊκά πολεμικά όπως και οι ρουκέτες «Μιλάν» είναι καραμέλλες για τον κ. Χριστοφίδη. Αλλά προς πληροφορία του αυτές οι βόμβες ισοπέδωσαν συνοικισμούς και χωριά στο Λίβανο και σκότωσαν εκατοντάδες αν όχι χιλιάδες Λιβανέζους. Κατά συνέπεια πρόκειται για εχθρικές, εχθρικότατες ενέργειες εναντίον του γειτονικού Λιβάνου.

Το δεύτερο θέμα που ήθελα να θίξω είναι σοβαρότατο θέμα αρχής, διότι δεν προτίθεμαι να επαναλάβω όλα όσα υπάρχουν στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και συγκεκριμένα τις απόψεις των τριών Μελών της Κοινοβουλευτικής μου Ομάδας, ούτε όσα ανέφερα στην ομιλία μου ενώπιον του Σώματος. Όμως εδώ υπάρχει ένα σοβαρότατο θέμα ηθικοπολιτικής τάξης, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι. Ποιο είναι αυτό το θέμα; Εδώ υπογράφηκε μια συμφωνία με τέσσερις Νατοϊκές χώρες, χωρίς να είναι σε θέση ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας ο οποίος παρέστη στην Επιτροπή Εξωτερικών στην οποία ήταν παρών και ο κ. Χριστοφίδης όταν εξετάζαμε αυτό το θέμα, να μας ενημερώσει ποιος είναι που αποφάσισε αυτή τη συμφωνία. Ότι μπορούσε να μας πει ήταν ότι είναι μια εξ Υπουργών Επιτροπή. Μα είναι δυνατό μια τόσο σοβαρή απόφαση για την εκχώρηση διευκολύνσεων στο Κυπριακό έδαφος σε τέσσερις Νατοϊκές χώρες, όταν γνωρίζουμε πολύ καλά ποια είναι η εξωτερική μας πολιτική και όταν

γνωρίζουμε πολύ καλά -και το παραδέχθηκε και ο κ. Υπουργός Εξωτερικών- ότι δεν είναι φάρμακα και τρόφιμα που μεταφέρθηκαν μέσω του αεροδρομίου και του λιμανιού της Λάρνακας αλλά τουλάχιστον σε δυο περιπτώσεις παραδέχθηκε ότι μεταφέρθηκε οπλισμός, και εμείς όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει έχουμε αδιάσειστα στοιχεία που επιμαρτυρούν ότι είναι πολλαπλάσιες οι φορές που μεταφέρθηκε οπλισμός μέσω και του αεροδρομίου και του λιμανιού της Λάρνακας, όταν, λέω, εκχωρούνται τέτοιες διευκολύνσεις, τις οποίες διευκολύνσεις ούτε η Ελλάδα που ανήκει στο ΝΑΤΟ ούτε η νατοϊκή Τουρκία δέχθηκε να εκχωρήσει - αυτό είναι μια παρένθεση- δεν πρέπει αυτή η συμφωνία να πάει πρώτα προς επικύρωση από το Υπουργικό Συμβούλιο και μετά να επικυρωθεί και από τη Βουλή των Αντιπροσώπων; Όταν επικυρώνουμε πολιτιστικές συμφωνίες με άλλες χώρες, γιατί δηλαδή δεν πρέπει αυτό το Σώμα να ασχολείται με τόσα σοβαρά θέματα όπως είναι η εκχώρηση διευκολύνσεων σε ξένες χώρες και δη Νατοϊκές χώρες στο έδαφος της Κύπρου; Κατά συνέπεια δεν πρέπει να εξανίσταται ο κ. Χριστοφίδης γιατί είναι το ΑΚΕΛ το οποίο ήγειρε αυτό το θέμα και ούτε προς πληροφωρία του είναι ο Τζεμαγιέλ ο οποίος εκπροσωπεί το Λίβανο, γιατί ο Τζεμαγιέλ εκπροσωπεί μόνον τους Φαλαγγίτες του Λιβάνου. Εδώ πέρα υπάρχουν οι Δρούσοι, υπάρχουν οι Σιίτες, υπάρχουν οι Αριστερές δυνάμεις οι οποίες δεν εκπροσωπούνται από τον Τζεμαγιέλ. Κατά συνέπεια αν ο Τζεμαγιέλ κάλεσε αυτές τις δυνάμεις στη χώρα του δεν σημαίνει πως έχει την έγκριση του λαού του Λιβάνου.

Έπειτα, λέει ότι δεν διαμαρτυρήθηκε καμιά χώρα. Πού το ξέρει ο κ. Χριστοφίδης ότι δεν διαμαρτυρήθηκε; Τον καλώ να πλησιάσει τον Πρεσβευτή της Συρίας στην Κύπρο και να τον ερωτήσει κατά πόσο η χώρα του διαμαρτυρήθηκε ή όχι. Τον καλώ να πλησιάσει άλλες Αραβικές χώρες και να ερωτήσει κατά πόσο διαμαρτυρήθηκαν ή όχι. Δηλαδή το γεγονός ότι δεν το πήρε χαπάρι ο κ. Χριστοφίδης σημαίνει ότι δεν διαμαρτυρήθηκαν αυτές οι χώρες προς την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας; Ασφαλέστατα διαμαρτυρήθηκαν και τουλάχιστον εγώ έχω δει και δημοσίευμα το οποίο λέγει πως η Συριακή Κυβέρνηση διαμαρτυρήθηκε και έκαμε διάβημα προς την Κυπριακή Κυβέρνηση πάνω σ' αυτό το θέμα. Κατά συνέπεια είναι σοβαρότατο το ζήτημα και δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να επιδιώκουμε να το υποτιμήσουμε και να το υποβαθμίσουμε. Εδώ πρόκειται για κάτι που αφορά τη ζωή και το μέλλον όχι μόνο του λαού του Λιβάνου αλλά τη ζωή και το μέλλον του δικού μας του λαού και δεν πρέπει να το ξεπερνάμε με το ότι είναι το ΑΚΕΛ που το ήγειρε. Μάλιστα, κύριε Χριστοφίδη, το ήγειρε το ΑΚΕΛ, γιατί το ΑΚΕΛ γνοιάζεται και για τον Κυπριακό λαό όπως γνοιάζεται και για άλλους λαούς και δη γειτονικούς που είναι φιλικά προσκείμενοι προς τον Κυπριακό λαό και τον αγώνα που διεξάγει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, νομίζω ότι με το κλείσιμο του θέματος από τον κ. Παπαϊωάννου, έχουμε φθάσει στο τέλος του Κεφαλαίου Δ. Υπάρχει βέβαια και το θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου», θέμα το οποίο ενεγράφη από τον κ. Παπαδημητρίου, αλλά λόγω του προκεχωρημένου της ώρας θα ήθελα να αναβληθεί αυτό το θέμα για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Η προσεχής συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 12 Απριλίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1984.
- 3) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1984.
- 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1984.
- 5) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984.
- 7) Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984.
- 8) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ τον κ. Παπαδημητρίου και όλους τους άλλους Βουλευτές που θέλουν να ομιλήσουν επί του θέματος αυτού να ετοιμασθούν.

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 7.33 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Δίγκλης Παύλος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θαλής

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

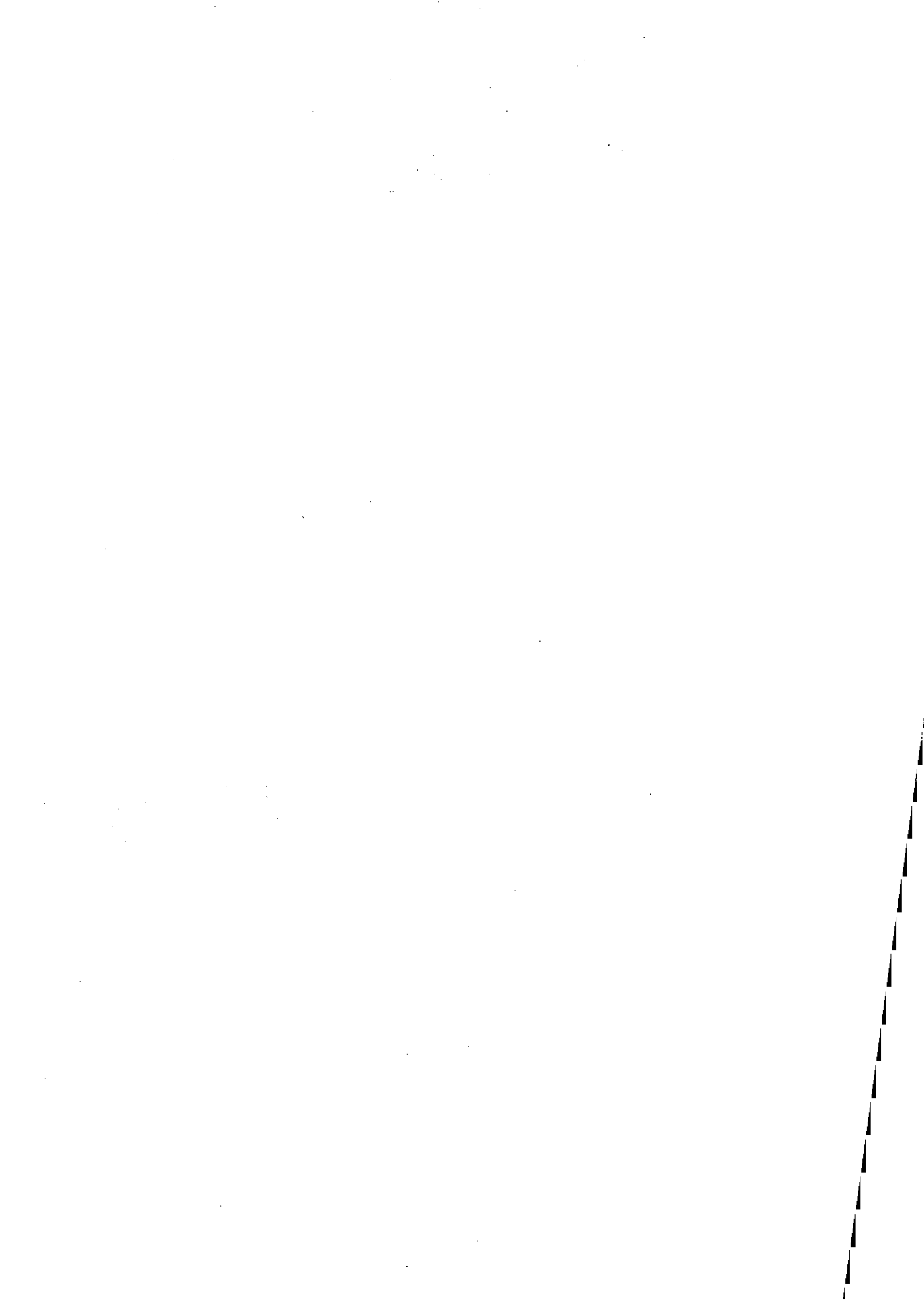
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

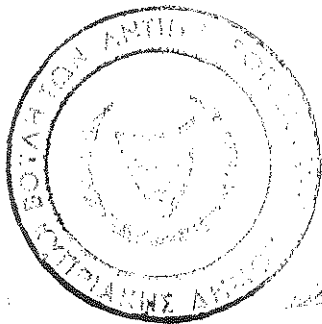
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των Νομοσχεδίων: 1) «Ο περί Ποινικού Κώδικος (Τροποποιητικός) Νόμος του 1973», 2) «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980», 3) «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982», 4) «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1980», 5) «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982», 6) «Ο περί Οίκων Στοιχημάτων, Οίκων Κυβείας και Παρεμποδίσεως της Κυβείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983», 7) «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1984» και 8) «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 1) του 1984», οι παρατηρήσεις του αξ. Βουλευτή κ. Γλ. Κληρίδη πάνω στο θέμα της αποσύρσεως των πιο πάνω Νομοσχεδίων και η επί τούτων απάντηση του Προέδρου της Βουλής.
- 2) Έκθεση για την πρόταση Νόμου «Ο περί Εμπορίας Επιτραπέζιων Σταφυλών Νόμος του 1981», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Χ. Μιχαηλίδης, Ι. Κατσουνατός, Κ. Παναγίδης, Ν. Αναστασιάδης, Ε. Παπαϊωάννου, Γλ. Κληρίδης, Κ. Χρίστου, Α. Παπαρές, Χρ. Κουρτελλάρης, Κ. Παπαδημητρίου) και απόρριψη αυτής.
- 3) Έκθεση για τα Νομοσχέδια 1. «Ο περί Χωριτικών Αρχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και 2. «Ο περί Χωρίων (Διοίκησης και Βελτίωσης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτών σε Νόμους.
- 4) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί της Υγιεινής του Κρέατος Κανονισμοί του 1984» και έγκριση αυτών.
- 5) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικός) Κανονισμός του 1984» και έγκριση αυτών.
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 7) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η ανάγκη εξεύρεσης χώρου για ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου στην κοινότητα Μοναγρουλλίου - Το θέμα της μονιμοποίησης των καθηγητών-εκπαιδευτών που για χρόνια υπηρετούν με σύμβαση - Η παρατηρούμενη καθυστέρηση στο διορισμό Επάρχου Αμμοχώστου - Η ανάγκη επανεξέτασης του θέματος των εισφορών των αυτοεργοδοτούμενων και ιδίως των αγροτών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων).
- 8) Περάτωση των αγορεύσεων (Α. Ιεροδιακόνου, Ι. Κατσουνατός) και της συζήτησης (Ντ. Κωνσταντίνου, Πρόεδρος) πάνω στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής Κοινότητας».

- 9) Περάτωση των αγορεύσεων (Ι. Κατσουρωτός, Μ. Χριστοφίδης, Ε. Παπαϊωάννου) πάνω στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών για το θέμα «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον γειτονικών λαών».

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλῆς των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 12ης Απριλίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.07 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

(Ε. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ):

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινῆς συνεδρίας της Βουλῆς.

Παρακαλώ τους Γραμματεῖς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, ἔντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος του Σώματος μου ανέθεσε να προεδρεύσω της σημερινῆς συνεδρίας της Βουλῆς διότι απέθανε ο αδελφός του. Και εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλοι οἱ συνάδελφοι εκφράζουν προς τον Πρόεδρο κ. Λαδά τα εὐκρινῆ τους συλλυπητήρια για την ἀπώλεια του αδελφού του.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα εἶναι «Ο περί ἐνοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ να ἀναγνώσται η Έκθεση της ἀρμόδιας Κοινοβουλευτικῆς Επιτροπῆς.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΥ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος
Χρίστος Σολωμής, εκπροσωπών τον κ. Ν. Αναστασιάδη
Ανδρέας Μαθηκολώνης
Νίκος Μαυρονικόλας
Ζαχαρίας Τουλούρας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 5 Απριλίου 1984 στην οποία ήταν παρών και εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διεύρυνση του ορισμού των όρων «εκτοπισθείς» και «παθών» ώστε να περιληφθούν στο σχέδιο επιδοτήσεως ενοικίων οι τουρκόπληκτοι του 1963, οι γονείς εγγάμων πεσόντων ή εξαφανισθέντων, καθώς επίσης οι ανάπηροι με ποσοστό ανικανότητας 40% και άνω.

Για τους σκοπούς ιδιαίτερα της διεύρυνσης του όρου «εκτοπισθείς» θα θεωρούνται ως τουρκόπληκτοι εκείνα τα πρόσωπα που διέμεναν την 21η Δεκεμβρίου 1963 σε ιδιόκτητη οικία σε κατεχόμενη περιοχή, που δεν έχουν έκτοτε αποξενωθεί και δεν είναι ιδιοκτήτες άλλης οικίας σε περιοχή που ελέγχεται από το Κράτος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την ανάγκη για τις αλλαγές αυτές, ως θέμα αρχής, επικροτεί την προτεινόμενη διεύρυνση των κατηγοριών των προσώπων που θα δικαιούνται επιδοτήσης του ενοικίου τους από το Κυβερνητικό σχέδιο επιδοτήσεως ενοικίων. Με γνώμονα τη θέση αυτή η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή ανάλυση κάθε μιας από τις προτεινόμενες επιμέρους διατάξεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Στα πλαίσια της εξέτασης αυτής έχει εντοπιστεί η ανάγκη για την επαναδιατύπωση της προτεινόμενης διεύρυνσης του όρου «εκτοπισθείς» ώστε να μην αποκλείονται τα πρόσωπα εκείνα που για οποιοδήποτε λόγο έχουν αποξενωθεί της ιδιόκτητης οικίας τους, μια και μπορεί να παρουσιαστούν στην πράξη περιπτώσεις που η ιδιοκτησία αυτή δυνατό να μεταβιβάστηκε στα παιδιά των προαναφερθέντων προσώπων ή να περιήλθε σ' αυτά για οποιοδήποτε άλλο λόγο. Επαναδιατυπώνοντας τον προαναφερθέντα όρο η Επιτροπή επέφερε επίσης αριθμό άλλων επιμέρους νομοτεχνικών τροποποιήσεων για σκοπούς καλύτερης απόδοσης του κειμένου τους.

Με την ευκαιρία των προτεινόμενων τροποποιήσεων στην ενοικιοστασιακή νομοθεσία η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη σχετικές παραστάσεις που έγιναν για την ανάγκη προστασίας της επαγγελματικής στέγης των προσώπων εκείνων που ενοικιάζουν ξενοδοχειακά καταστήματα, θεώρησε σκόπιμο να προτείνει στην ολομέλεια του Σώματος όπως κατοχυρωθεί και η κατηγορία αυτή των ενοικιαστών ώστε να τεθεί τέρμα στην παρουσιαζόμενη σήμερα εκμετάλλευση που γίνεται σε βάρος τους.

Με την ίδια ευκαιρία απασχόλησε επίσης την Επιτροπή το θέμα της επέκτασης της εφαρμογής του περί Ενοικιοστασίου Νόμου και σε άλλες περιοχές οι οποίες παρόλο ότι δεν έχουν κηρυχθεί ως ελεγχόμενες περιοχές για τους σκοπούς του Νόμου αυτού εντούτοις αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια τόσο ραγδαία ώστε όχι μόνο να δικαιολογείται αλλά και να επιβάλλεται, για σκοπούς προστασίας των ενοικιαστών στις περιοχές αυτές, η κήρυξή τους ως ελεγχόμενες περιοχές. Η Επιτροπή επικροτώντας την ανάγκη αυτή είναι της γνώμης ότι το όλο θέμα θα πρέπει ν' απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο είναι και το κατά νόμο αρμόδιο όργανο για σκοπούς κήρυξης οποιασδήποτε περιοχής της νήσου ως ελεγχόμενης περιοχής για τους σκοπούς του ενοικιοστασίου, ώστε η τελική έκταση της εφαρμογής του τελευταίου να λαμβάνει υπόψη και να αντανακλά στα σημερινά δεδομένα όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την επεληθούσα ανάπτυξη των διαφόρων περιοχών της νήσου.

Επισυνάπτοντας η Επιτροπή αντίγραφο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί με βάση τις προαναφερθείσες εισηγήσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 2 του βασικού νόμου. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 17 του βασικού νόμου. 'Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Το δεύτερο νομοσχέδιο στο Κεφάλαιο Α' είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙ-
ΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 2) ΤΟΥ
1984»

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Κίμων Παναγίδης, εκπροσώπων τον κ. Α. Γαλανό

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 7, 12, 23 και 28 Μαρτίου και στις 5 Απριλίου 1984. Σ' όλες σχεδόν τις συνεδρίες αυτές ήταν παρών εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατάθεσε συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στη δεύτερη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν επίσης και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Διοικητικού Συμβουλίου των Κυπριακών Αερογραμμών οι οποίοι κατάθεσαν αριθμό στοιχείων αναφορικά με την όλη λειτουργία και την οικονομική γενικά κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης του £1,158,480 και η διάθεσή του για την αγορά από την Κυβέρνηση 579,240 νέων μετοχών των Κυπριακών Αερογραμμών.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η οποία συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών για το έτος 1982 ανήρχετο σε £754,549.50, διαιρεμένο σε 659,099 συνήθεις μετοχές της £1 η κάθε μια και 190,901 συνήθεις μετοχές των £0.50 σεντ η κάθε μια. Το εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείτο την ίδια περίοδο από 190,901 συνήθεις μετοχές των £0.50 η κάθε μια και η Κυβέρνηση είχε το 76.2% του εκδοθέντος κεφαλαίου, δηλαδή 144,810 μετοχές.

Όπως αναφέρεται στην ίδια έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, οι μέτοχοι των Κυπριακών Αερογραμμών σε έκτακτη γενική συνέλευσή τους, το Δεκέμβριο του 1983, αποφάσισαν την αναδιάρθρωση και αύξηση του εγκεκριμένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας από £754,549.50 σε £5 εκ. διαιρεμένου σε 10 εκ. μετοχές των £0.50 σεντ η κάθε μετοχή. Απώτερος στόχος της αποφασισθείσας αναδιάρθρωσης του κεφαλαίου της εταιρείας, σύμφωνα με την ίδια έκθεση, είναι ώστε το τελευταίο να αντιπροσωπεύει μια σημαντική αναλογία του καθαρού ενεργητικού της εταιρείας πράγμα που δεν ίσχυε με τη δομή του κεφαλαίου της όπως παρουσιαζόταν στο τέλος του 1982.

Στην ίδια γενική συνέλευση αποφασίστηκε επίσης η κεφαλαιοποίηση ποσού της τάξης των £286,351.50 από το λογαριασμό κερδών και ζημιών της Εταιρείας και η διάθεσή του στους εγγεγραμμένους κατά τη λήξη των εργασιών στις 12 Νοεμβρίου 1983 μετόχους, κατ' αναλογία προς τον αριθμό των μετοχών που κατείχαν αντίστοιχα την ημερομηνία αυτή και η χρησιμοποίηση του ποσού αυτού για λογαριασμό των πιο πάνω μετόχων για πλήρη αποπληρωμή 572,703 μετοχών από τις μη εκδοθείσες μετοχές του κεφαλαίου της Εταιρείας. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή της Εταιρείας παραχωρήθηκαν στην Κυβέρνηση 434,430 μετοχές και έτσι το σύνολο των μετοχών της Κυβέρνησης ανήλθε στις 579,240.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε, σε συνεδρία του που έγινε στις 12 Δεκεμβρίου 1983, την έκδοση 763,604 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας £0.50 σεντ η κάθε μια, σε τιμή £1.50 σεντ πάνω από την ονομαστική τους αξία, και την προσφορά τους για αγορά προς £2 την κάθε μετοχή προς τους μετόχους της Εταιρείας σε αναλογία μιας νέας μετοχής για κάθε μετοχή που κατείχε ο κάθε μέτοχος την πιο πάνω ημερομηνία.

Η απόκτηση από την Κυβέρνηση των 579.240 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας £0.50 σεντ η κάθε μια προς £2 εκάστη συνεπάγεται την καταβολή ποσού ύψους £1,158,480, πληρωτέου σε δύο ισόποσες δόσεις. Το συνολικό αυτό ποσό από απόψεως προϋπολογισμού θα πρέπει να βαρύνει το Κεφάλαιο 13.20Δ «Εμπόριο και Βιομηχανία - Βιομηχανία» και 'Άρθρον 871 «Ίδρυσις Βιομηχανικών Μονάδων και Αγορά Μετοχών» του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1984. Επειδή όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το πιο πάνω ποσό κάτω από οποιοδήποτε άλλο 'Άρθρο του Κεφαλαίου αυτού, προκύπτει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης, και σ' αυτό ουσιαστικά αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, πριν καθορίσει την τελική θέση της πάνω στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ζήτησε και πήρε από τους αρμόδιους πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με τη σημερινή οικονομική κατάσταση της εταιρείας και τις προοπτικές της σε συνδυασμό με την αποπληρωμή της αγοράς των νέων αεροσκαφών τύπου Airbus A.310 και την εξαγγελθείσα αγορά πρόσθετων αεροσκαφών τύπου Airbus A.320.

Τα κατατεθέντα στοιχεία ενώπιον της Επιτροπής είναι καταχωρημένα στο Αρχείο της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της.

Από την ανάλυση των πιο πάνω στοιχείων αλλά και των ειδικότερων σκοπών του υπό συζήτηση νομοσχεδίου η κάθε πλευρά που εκπροσωπείται στην Επιτροπή διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις οι οποίες και υποβάλλονται ενώπιον του Σώματος.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Κωνσταντίνου, Δίγκλης, Ζιαρτίδης, Μιχαηλίδης και Παναγίδης τάσσονται υπέρ της έγκρισης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης πράγμα που θα επιτρέψει την αναγκαία και επιθυμητή αναδιάρθρωση του ίδιου του Κεφαλαίου της Εταιρείας των Κυπριακών Αερογραμμών του οποίου η σημερινή δομή δεν ανταποκρίνεται στην αναμενόμενη αναλογία καθαρού ενεργητικού της Εταιρείας. Υποστηρίζοντας ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Κωνσταντίνου, Δίγκλης και Ζιαρτίδης την πιο πάνω θέση παρατήρησαν επίσης ότι με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει θέμα γενικότερου προβληματισμού αναφορικά με τις δυνατότητες της Εταιρείας ν' αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της κυρίως σε ό,τι

αφορά την αποπληρωμή των αεροσκαφών που έχουν αγορασθεί και εκείνων που προγραμματίζεται η αγορά τους. Η παρουσιαζόμενη αδυναμία στη ρευστότητα της Εταιρείας, όπως προκύπτει από τις ταμιακές της προβλέψεις, σε συνδυασμό με την αγορά και άλλων αεροσκαφών τύπου Airbus A.320 καθιστά, κατά τη γνώμη των ίδιων Μελών, επιτακτική την ανάγκη όπως Κυβέρνηση και ιθύνοντες της Εταιρείας προσέλθουν ενώπιον της Βουλής και την ενημερώσουν με πρόσθετες εξηγήσεις ως προς το πώς σκοπεύουν να καλύψουν τη δαπάνη για τόσο μεγάλες ετήσια επαναλαμβανόμενες αποπληρωμές. Η ανάγκη για μια τέτοια ενημέρωση γίνεται ακόμα πιο επιβεβλημένη μετά τη γενική διαπίστωση της Επιτροπής ότι υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στα κατατεθέντα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία με αποτέλεσμα όχι μόνο να τίθεται υπό αμφισβήτηση η ορθότητα ορισμένων υπολογισμών που έγιναν, αλλά και να εγείρονται σοβαρές επιφυλάξεις κατά πόσο οι αρμόδιοι λειτουργοί της εταιρείας ασχολούνται με τη δέουσα σοβαρότητα στα θέματα που σχετίζονται άμεσα με τον προγραμματισμό και τη διεύθυνση των εργασιών της εταιρείας. Ο Πρόεδρος και τα ίδια Μέλη της Επιτροπής δήλωσαν, τέλος, ότι θα πρέπει, κατά τη γνώμη τους, οι Κυπριακές Αερογραμμές, ως ο εθνικός μεταφορέας της Κύπρου, να περιέλθουν στον πλήρη έλεγχο της Κυβέρνησης γι' αυτό και τυχόν απόρριψη της προτεινόμενης νέας αγοράς μετοχών της εταιρείας αυτής από την Κυβέρνηση θα απομάχρυνε το στόχο αυτό όταν μάλιστα ληφθεί ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι το αρξάμενο αναπτυξιακό πρόγραμμα της ίδιας της εταιρείας τελεί κάτω από σημαντικές Κυβερνητικές εγγυήσεις.

Τα μέλη της Επιτροπής κ.κ. Μιχαηλίδης και Παναγίδης δήλωσαν επίσης ότι συμμερίζονται πλήρως την άποψη ότι τα γενικότερα προβλήματα των Κυπριακών Αερογραμμών θα πρέπει ν' αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής εξέτασης από τη Βουλή μετά τη γενική διαπίστωση ότι η εταιρεία αυτή έχει να διαδραματίσει ιδιαίτερα χρήσιμο και εποικοδομητικό ρόλο στην όλη αναπτυξιακή προσπάθεια της Κύπρου.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Κατσουνωτός δήλωσε ότι δεν μπορεί να συμφωνήσει με την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης από τη στιγμή που οι Κυπριακές Αερογραμμές, παρόλο το χαρακτηρισμό τους ως εθνικός μεταφορέας της Κύπρου, εξακολουθούν να μη υπόκεινται σε πλήρη και απόλυτο Κυβερνητικό έλεγχο.

Ο εκ των Μελών της Επιτροπής κ. Λόρδος δήλωσε, τέλος, ότι η Κοινοβουλευτική του Ομάδα θα εξηγήσει και καθορίσει τις θέσεις της κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω θέσεων η Επιτροπή εισηγείται, κατά πλειοψηφίαν, στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 4) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Επιτροπής η ολομέλεια της Επιτροπής αποφάνθηκε ότι υπάρχουν προβλήματα ρευστότητας και προβάλλονται τέτοια προβλήματα ρευστότητας στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να ανατρέξουμε πολύ στο παρελθόν υπενθυμίζοντας το Σώμα ότι είχαμε στη διάρκεια μεγάλων συζητήσεων στο Σώμα προβλέψει ότι θα υπήρχαν προβλήματα στο μέλλον των Κυπριακών Αερογραμμών και ότι το μονοπάτι κάθε άλλο παρά ρόδινο θα ήταν.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ύστερα από προσεκτική και ενδελεχή μελέτη του θέματος που βρίσκεται ενώπιόν μας αποφάσισε να τηρήσει στάση αποχής. Και οι λόγοι για την αποχή του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι οι ακόλουθοι:

Δεν πιστεύουμε ότι αποτελεί θέμα προτεραιότητας η αύξηση του κεφαλαίου των Κυπριακών Αερογραμμών όταν, ιδιαίτερα, ουσιαστικά έργα ανάπτυξης καθυστερούν ένεκα ελλείψεως χρημάτων. Ακόμα προχθές στην ίδια συνεδρίαση που η Επιτροπή αποφάσισε για τις Κυπριακές Αερογραμμές, προσήλθε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και ερωτούμενος για το μέλλον των διαφόρων διαβάσεων του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού, αν δηλαδή ισόπεδες και επικίνδυνες διασταυρώσεις θα γίνουν ανισόπεδες -όπως ορισμένες ήδη έγιναν- απάντησε ότι κυρίως το πρόβλημα είναι πρόβλημα χρημάτων. Πολλά είναι τα αναπτυξιακά έργα που καθυστερούν ένεκα ελλείψεως χρημάτων. Είναι ο Νότιος Αγωγός, είναι έργα αγροτικής ανάπτυξης· θα μπορούσαμε να σπαταλήσουμε πάρα πολύ χρόνο απαριθμώντας αυτά τα έργα.

Επομένως, κατά τη γνώμη μας, δεν μπορούν να ιεραρχούν οι ίδιες οι Κυπριακές Αερογραμμές τις προτεραιότητες της κυπριακής οικονομίας κηρύσσοντας μόνες τους αύξηση του κεφαλαίου τους.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι όπως τα έντιμα μέλη του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ παραδέχονται και παρατηρούν στην Έκθεση της Επιτροπής, δεν υπάρχει στους ίδιους τους λόγους της εταιρείας σαφής και πειστική εικόνα της κατάστασης των Κυπριακών Αερογραμμών. Τα στοιχεία που προσφέρονται είναι αντιφατικά και αλληλοσυγκρουόμενα και δημιουργούνται και αναφέρονται στην Έκθεση σοβαρά ερωτηματικά ως προς τη διαχείριση και την ικανότητα της Διεύθυνσης της εταιρείας.

Εμείς πιστεύουμε ότι η αγορά μετοχών από την Κυβέρνηση θα έπρεπε να αναβληθεί. Έπρεπε να προηγηθεί της αγοράς αυτής η πλήρης εξέταση των οικονομικών δυνατοτήτων, σημερινών και μελλοντικών, της εταιρείας, και η ενδεχόμενη αναδόμησή της για την αντιμετώπιση του μέλλοντός της χωρίς αυτή να προστρέχει στο κράτος συνεχώς για οικονομική ενίσχυση.

Τώρα ως προς την ανησυχία ορισμένων Μελών ότι αν δεν εγκριθεί το προαναφερόμενο ποσό θα αυξηθεί το ποσοστό του ιδιωτικού κεφαλαίου που συμμετέχει στην εταιρεία αντί να κινούμεθα προς εθνικοποίηση, όπως τα έντιμα αυτά Μέλη πιστεύουν, υπάρχει απλή απάντηση. Η ίδια η Κυβέρνηση με το 76% ελέγχει την πλειοψηφία του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και την πλειοψηφία των μετοχών. Και θα μπορούσε να είχε υποδείξει στην εταιρεία να αναβάλει την απόφασή της και να μην προχωρήσει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της χωρίς να προηγηθεί ολοκληρωμένη μελέτη για να υπάρχει σαφής εικόνα μπροστά στη Βουλή και στην Κυβέρνηση περί των οικονομικών αναγκών της εταιρείας στο μέλλον για να μπορούμε να έχουμε εκ των προτέρων πλήρη εικόνα τι θα αναμέναμε να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον, με την ελπίδα, ενδεχομένως, η εικόνα αυτή να είναι πιο ρόδινη από όσο υποψιαζόμαστε.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, κύριοι συνάδελφοι, εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να τηρήσουμε στάση αποχής επί του θέματος αυτού και να τονίσουμε

ότι είναι και δική μας απαίτηση, όπως αναφέρεται στην Έκθεση, να προσέλθει τόσο η Κυβέρνηση όσο και οι ιδύνοντες της εταιρείας και να αναπτύξουν προσεκτικά με λεπτομέρεια, χωρίς πια άλλα αντιφατικά και αλληλοσυγκρουόμενα στοιχεία, την πραγματική οικονομική εικόνα της εταιρείας για να έχουμε όλοι μας τελεσίδικη εικόνα και τελεσίδικη απόφαση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πραγματικά δεν αναμέναμε από τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού να μας υπενθυμίσει τις θέσεις τις οποίες έλαβαν τα διάφορα Κόμματα πριν δυο χρόνια. Διότι με αυτό τον τρόπο μας αναγκάζει να υποδείξουμε ότι πριν δυο χρόνια πιστέψαμε στην εταιρεία αυτή και στα αποτελέσματα τα οποία βλέπομε σήμερα και τα οποία είναι πολύ αξιόλογα, όταν ο Συναγερμός έβλεπε τα πράγματα με ένα φακό μεγάλης απαισιοδοξίας και έβλεπε σχεδόν την εταιρεία αυτή χρεωκοπημένη. Δεν επιχαίρομε διότι τα πράγματα εξελίχθηκαν με αυτό τον τρόπο που απέδειξαν τις προβλέψεις του Συναγερμού τόσο λανθασμένες. Αλλά τουλάχιστο θα θέλαμε από την πλευρά του Συναγερμού να υπήρχε μια αναγνώριση των αποτελεσμάτων της εταιρείας και του γεγονότος ότι πράγματι οι Κυπριακές Αερογραμμές προχωρούν με γοργό ρυθμό και με αξιόλογα αποτελέσματα και προσφέρουν μιαν πραγματικά σοβαρή υπηρεσία σ' αυτό τον τόπο.

Δεν θα θέλαμε να υπεισέλθουμε σε μεγαλύτερες λεπτομέρειες διότι είναι γνωστά τα αποτελέσματα των Κυπριακών Αερογραμμών και δεν νομίζω να μπορεί να αμφισβητήσει κανένας ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές αποτελούν μια επιτυχή Εταιρεία. Ιδιαίτερα σε σχέση με τα κακά αποτελέσματα του 1980 και βεβαίως την εικόνα που παρουσιάζετο πριν αναλάβει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, θα πρέπει πράγματι να αναγνωρίσουμε σ' αυτό το σημείο ένα επίτευγμα.

Όσον αφορά το θέμα της ρευστότητας, το οποίο τόνισε ο κ. Λόρδος, θέλω με και εδώ να υποδείξουμε ότι οι προβλέψεις της εταιρείας πριν δυο χρόνια παρουσίαζαν ένα μεγαλύτερο πρόβλημα ρευστότητας από ό,τι υπάρχει σήμερα. Με άλλα λόγια οι προβλέψεις ήταν πολύ συντηρητικές και αποδεικνύεται ότι το πρόβλημα της ρευστότητας που υπάρχει σήμερα είναι πολύ μικρότερο, και ότι αυτό το πρόβλημα θα παρουσιασθεί μόνο σε μιαν αιχμή γύρω στο 1986 για περίπου 3 1/2 εκατομμύρια λίρες και αυτό το πρόβλημα ήδη έχει καλυφθεί από τραπεζιτικές πιστώσεις οι οποίες ήδη έχουν εξασφαλισθεί και περιπλέον αναμένεται πλεόνασμα και πολύ μεγάλη βελτίωση του προβλήματος της ρευστότητας από το 1987 και επέκεινα.

Όσον αφορά τη δέθεν παραδοχή των Βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ. ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα και ότι δεν μας έχει δοθεί η πραγματική εικόνα, νομίζω ότι και πάλιν εδώ θα πρέπει να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους, διότι τέτοιο πράγμα δεν έχουν παραδεχθεί οι Βουλευτές του ΔΗ.ΚΟ. Θα ήθελα να διαβάσω το σχετικό απόσπασμα της εκθέσεως της Επιτροπής στη σελίδα 4, το οποίο λέγει: «Τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Μιχαηλίδης και Παναγίδης δήλωσαν επίσης ότι συμμερίζονται πλήρως την άποψη ότι τα γενικότερα προβλήματα των Κυπριακών

Αερογραμμών θα πρέπει ν' αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής εξέτασης από τη Βουλή μετά τη γενική διαπίστωση ότι η Εταιρεία αυτή έχει να διαδραματίσει ιδιαίτερα χρήσιμο και εποικοδομητικό ρόλο στην όλη αναπτυξιακή προσπάθεια της Κύπρου».

Πού βλέπετε, κύριε Λόρδο, ότι εμείς ζητούμε να μας δοθεί μια εικόνα που δεν μας έχει δοθεί; Μας εδόθη εκείνη η εικόνα που έχει σχέση, άμεση σχέση με το θέμα της αύξησης του κεφαλαίου. Εάν θέλομε να υπεισέλθωμε στα ευρύτερα οικονομικά της Εταιρείας είναι άλλο θέμα και δεν έχουμε καμιά ένσταση να καλέσουμε την Εταιρεία και την Κυβέρνηση να μας δώσουν όσες άλλες πληροφορίες ζητήσουμε. Η Εταιρεία και η Κυβέρνηση πιστεύουμε ότι μας έχουν δώσει ήδη εκείνες τις πληροφορίες τις οποίες ζητήσαμε.

Όσον αφορά το θέμα προτεραιότητας, πιστεύουμε ότι αυτό το θέμα είναι σχετικό και είναι θέμα υποκειμενικών εκτιμήσεων. Εμείς πιστεύουμε ότι η ενίσχυση του κρατικού μεταφορέα, των Κυπριακών Αερογραμμών, στις οποίες η Κυβέρνηση συμμετέχει με ένα ποσοστό άνω του 75%, αποτελεί έργο πρώτης προτεραιότητας. Διότι οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι άμεσα συνδεδεμένες με όλες σχεδόν τις πτυχές της Κυπριακής οικονομίας. Έχουν άμεση σύνδεση με τον τουρισμό και σίγουρα μια δυνατή και ακμάζουσα αεροπορική εταιρεία, όπως παρουσιάζεται σήμερα, αποτελεί ένα μεγάλο ενεργητικό στην οικονομία του τόπου.

Υπάρχουν βέβαια και άλλα έργα πολύ μεγάλης προτεραιότητας. Αλλά δεν νομίζουμε ότι τίθεται θέμα επιλογής του ενός ή του άλλου από τα έργα αυτά προτεραιότητας. Μπορεί να υπάρχουν τρία, τέσσερα, πέντε μεγάλα έργα προτεραιότητας, τα οποία θα πρέπει να προχωρήσουν ταυτόχρονα. Είναι θέμα οικονομικό, θα πείτε. Ναι, αλλά θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η επίδοση ορισμένων πτυχών της οικονομίας για να λαμβάνεται επίσης υπόψη και η επίδοση της Εταιρείας. Δεν έχουμε την πρόθεση να κάμωμε διθύραμβο υπέρ της Εταιρείας αλλά επαναλαμβάνω ότι η επίδοσή της είναι πάρα πολύ καλή. Και πιστεύουμε ότι αυτό αναγνωρίζεται από ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Τίθεται ένα θέμα βασικής αρχής γι' αυτό το Σώμα. Πριν από μακρό χρονικό διάστημα αυτό το Σώμα διαπίστωσε την ανάγκη για πλήρη κρατικοποίηση του εθνικού μεταφορέα της Κύπρου. Αυτή η απόφαση της Βουλής έχει διαβιβασθεί στην Κυβέρνηση. Υπήρχαν όλα τα χρονικά περιθώρια και όλες οι προϋποθέσεις για να υιοθετήσει η Κυβέρνηση την ομόφωνη, αν θυμούμαι καλά, η κατά πλειοψηφία -αλλά νομίζω πως ήταν ομόφωνη- άποψη της Βουλής. Δυστυχώς η Κυβέρνηση κώφευσε στις απόψεις αυτής της Βουλής. Και το ερώτημα στο οποίο πρέπει να απαντήσουμε, κύριοι συνάδελφοι, είναι: Είμαστε ένα Σώμα το οποίο απλώς εγκρίνει ψηφίσματα προς την Κυβέρνηση; Είμαστε Σώμα διαμαρτυρίας ή είμαστε το Σώμα το οποίο ελέγχει την Εκτελεστική Εξουσία και εκεί που του δίδονται τα συνταγματικά περιθώρια επιβάλλει την άποψή του πάνω στην Εκτελεστική Εξουσία;

Αν αυτή η Βουλή έχει υποβαθμισθεί, τούτο οφείλεται στη στάση της ίδιας της Βουλής. Αν η Βουλή δέχεται τον κόλαφο κάθε φορά που παίρνει αποφάσεις η

Κυβέρνηση να τις αγνοεί και όταν η Κυβέρνηση προχωρεί προς αυτή την πολιτική να ζητά από τη Βουλή νέες πιστώσεις για να εφαρμόσει μια πολιτική με την οποία διαφωνεί η Βουλή και η Βουλή συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της Εκτελεστικής Εξουσίας, αυτόματα ο ρόλος της Βουλής υποβιβάζεται. Είναι γι' αυτό που εμείς αδυνατούμε να δεχτούμε ότι πρέπει αυτή η Βουλή να ψηφίσει οποιοδήποτε κονδύλι για ενίσχυση του κρατικού μεταφορέα όταν αυτός ο κρατικός μεταφορέας δεν έχει ήδη κρατικοποιηθεί.

Θάθελα επίσης να υπενθυμίσω ότι πολλές φορές λαμβάνονται αποφάσεις για ενίσχυση του κρατικού μεταφορέα, όπως πολύ σωστά ελέχθη, όχι μόνο επί τη βάσει του τι μπορεί να αποδώσει αυτός ο μεταφορέας αλλά επί τη βάσει του τι σημασία έχει για τη γενικότερη οικονομία. Γι' αυτό και δίνονται ορισμένες διευκολύνσεις και πολλές φορές γίνονται εκπτώσεις που δεν θα δινόντουσαν αν ο μεταφορέας ανήκει σε ιδιωτικά χέρια διότι ακριβώς αντιλαμβανόμαστε αυτή την αξία του εθνικού μεταφορέα. Πώς είναι δυνατό αυτή η Βουλή να δίνει αυτές τις διευκολύνσεις όχι προς την Κυβέρνηση αλλά και προς ένα ποσοστό του ιδιωτικού κεφαλαίου; Και πώς είναι δυνατό αυτή η Βουλή να δέχεται να εγγυάται η Κυβέρνηση τεράστια ποσά όταν ο ιδιωτικός τομέας δεν έχει ανάλογες υποχρεώσεις αλλά εξακολουθεί να κατέχει ένα σημαντικό ποσοστό των μετοχών του εθνικού μεταφορέα;

Γ' αυτό εγώ καλώ τη Βουλή να απορρίψει αυτή την εισήγηση όχι επί τη βάσει του αν η εταιρεία είναι ή δεν είναι σε καλά χέρια, ή αν η εταιρεία έχει εξασφαλίσει τη βιωσιμότητά της ή όχι, αλλά για να περισώσει το κύρος αυτού του Σώματος. Ας απορρίψουμε το κονδύλι, ας προχωρήσει η Κυβέρνηση στην εθνικοποίηση και τότε είναι δυνατό να έλθει σ' εμάς για να δούμε τι μέτρα πρέπει να πάρει αυτή η Κυβέρνηση για να σταθεί ο εθνικός μεταφορέας. Ίσα-ίσα το αντίθετο. Όσο εμείς με διευκολύνσεις κάνουμε τον εθνικό μεταφορέα να είναι βιώσιμος τόσο δυσκολότερη θα γίνεται η εθνικοποίηση του εθνικού μεταφορέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ—Αριστεράς θα ψηφίσει υπέρ του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου για τους λόγους που αναφέρονται και στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και τους οποίους θα προσπαθήσω να εξηγήσω περαιτέρω.

Το πρώτο ερώτημα είναι ποιο είναι το πρόβλημα που τίθεται ενώπιον του Σώματος. Τόσο από την εισηγητική έκθεση της Εκτελεστικής Εξουσίας όσο και από την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, προκύπτει ότι το Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών έχει αποφασίσει να αυξήσει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας. Αυτό είναι το δεδομένο. Και σε σχέση με αυτή την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας, το ερώτημα είναι κατά πόσο το κράτος θα διατηρήσει το μερίδιο που έχει στις Κυπριακές Αερογραμμές ή κατά πόσο το κράτος θα ολιγωρήσει να αγοράσει τις μετοχές που του αναλογούν, με αποτέλεσμα να διευρυνθούν οι δυνατότητες για τους ιδιώτες επιχειρηματίες να αυξήσουν το μερίδιό τους στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας. Και νομίζω ότι δεν είναι

παράλογο να αναμένει κανείς ότι σε περίπτωση που το κράτος για διάφορους λόγους, ίσως για τους λόγους που εξετάθησαν ενώπιον του Σώματος, δεν ανταποκριθεί στην απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για την αύξηση των μετοχών του, τις μετοχές που το κράτος διαφορετικά θα αγόραζε, θα τις αγοράσουν ιδιώτες επιχειρηματίες. Το αποτέλεσμα είναι πασιφανές. Αφενός θα μειωθεί το μερίδιο του κράτους στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και παράλληλα, ταυτόχρονα, θα αυξηθεί το μερίδιο του ιδιωτικού κεφαλαίου.

Το ερώτημα που τίθεται ενώπιον του Σώματος είναι: Ευνοεί μια τέτοια εξέλιξη; Ευνοεί τη μείωση του μεριδίου του κράτους και την αύξηση του μεριδίου των ιδιωτών στις Κυπριακές Αερογραμμές; Η απάντηση που εμείς δίνουμε σ' αυτό το ερώτημα είναι αρνητική. Η απάντησή μας είναι ότι το κράτος θα πρέπει τουλάχιστο να διατηρήσει το μερίδιό του στο μετοχικό κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών. Υπογραμμίζω τη λέξη τουλάχιστον, γιατί αποτελεί απαίτηση του ΑΚΕΛ και της Αριστεράς, απαίτηση η οποία και κατά την προηγούμενη συζήτηση του θέματος ενώπιον της Βουλής αλλά και σε άλλες περιπτώσεις προέβαλε, ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές θα πρέπει να κρατικοποιηθούν πλήρως. Εάν λοιπόν η απαίτησή μας είναι να κρατικοποιηθούν πλήρως οι Κυπριακές Αερογραμμές για μας θα ήταν ακατανόητο να προβούμε στην προκείμενη περίπτωση σε χειρισμό ο οποίος θα μείωνε το μερίδιο του κράτους στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας και θα διευκόλυνε την αύξηση του μεριδίου του μετοχικού κεφαλαίου των ιδιωτών σ' αυτή την Εταιρεία. Γι' αυτούς, τους λόγους εμείς, επαναλαμβάνα, θα ψηφίσουμε υπέρ του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου.

Με την ευκαιρία αυτή θέλω να θίξω ορισμένα άλλα ζητήματα τα οποία έχουν τονίσει οι εκπρόσωποι του ΑΚΕΛ—Αριστεράς στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή και τα οποία διαλαμβάνονται στην έκθεση. Και αυτά τα σημεία, αυτά τα ζητήματα είναι η συνέπεια που θα πρέπει να παρατηρείται ή η συνέπεια που δεν παρατηρείται σε στοιχεία που έχουν παρασχεθεί από μέρους των Κυπριακών Αερογραμμών προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή. Και εάν ένας διεξέλθει τα διάφορα σημειώματα που κατά καιρούς και πολύ πρόσφατα έχουν δοθεί από την Εταιρεία στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, θα διαπιστώσει ότι υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ των στοιχείων που κατά καιρούς δόθηκαν.

Γι' αυτό εμείς υπογραμμίζουμε και επαναλαμβάnuμε ότι είναι ακατανόητο να παρέχονται διαφορετικά ή, ορθότερα, τόσο διαφορετικά στοιχεία από μέρους μιας εταιρείας προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή και μάλιστα σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά τη ρευστότητα της εταιρείας, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι από τα στοιχεία, από τις προβολές στις οποίες έχει προβεί η εταιρεία αναφορικά με την αγορά των τριών Airbus A310 δεν φαίνεται να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας. Θέλω απλώς να αναφέρω ότι μέχρι το έτος 1988 σχεδόν δεν θα αντιμετωπίζεται καθόλου πρόβλημα ρευστότητας από μέρους της Εταιρείας. Όμως το πρόβλημα αναφορικά με τη ρευστότητα της εταιρείας προκύπτει από δηλώσεις εκπροσώπων της Εταιρείας, οι οποίες έγιναν δημόσια και οι οποίες επαναλήφθηκαν και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, ότι η εταιρεία πέραν των Airbus A310, προτίθεται να αγοράσει ακόμα τέσσερα Airbus A320. Και είναι απ' αυτή τη δήλωση εκπροσώπων της εταιρείας που μέλη της Επιτροπής και εμείς συγκεκριμένα έχουμε ανησυχήσει, γιατί εάν μόνο με την αγορά των Airbus A310, στα λίγα προσεχή χρόνια -δυο-τρία χρόνια- θα αντιμετωπίζεται πρόβλημα ρευστότητας και δεν θα αντιμετωπίζεται λίγο

αργότερα το 1988, εάν η Εταιρεία προχωρήσει να υλοποιήσει την πρόθεσή της περί αγοράς ακόμα τεσσάρων αεροπλάνων, τότε κατά τη δική μας εκτίμηση θα υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα ρευστότητας της εταιρείας. Και είναι γι' αυτό που εμείς έχουμε εκφράσει τις ανησυχίες που διαλαμβάνονται στην Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Και είναι γι' αυτό το λόγο που θεωρούμε ότι πριν το Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών προχωρήσει στην υλοποίηση της πρόθεσης για αγορά των πρόσθετων τεσσάρων αεροπλάνων, θα πρέπει να προσέλθει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να συζητηθεί το θέμα, να δοθούν περισσότερα στοιχεία, να δοθεί η δυνατότητα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή να εκφράσει τις απόψεις της πάνω στην πρόθεση της εταιρείας για την αγορά των τεσσάρων αεροπλάνων.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Λόρδος δευτερολογεί.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Αρχική πρόθεσή μου ήταν να εξηγήσω γιατί ο Δημοκρατικός Συναγεραμός τηρεί στάση αποχής. Πρόθεσή μου δεν ήταν να εισέλθω σε επιχειρήματα ή σε λεπτομέρειες που, κατά τη γνώμη μου, θέση έχουν κυρίως μέσα σε μια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η οποία με προσοχή και με αρκετές ώρες στη διάθεσή της θα εξετάσει όλα τα στοιχεία για να εκδώσει ομόφωνα ή με διαφωνίες το πόρισμά της και να το καταθέσει ενώπιον του Σώματος.

Όμως, επειδή ένας συνάδελφος αναφέρθηκε κατά τρόπο πανηγυρικό σε κέρδη της εταιρείας, κέρδη του παρελθόντος, θα ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα ότι αν μια εταιρεία έχει το μονοπώλιο και μπορεί να αποφασίζει μόνη τις τιμές της, και αν, για παράδειγμα, η εταιρεία αυτή μπορεί να αποφασίζει να ανεβάσει το ναύλο Λάρνακας - Αθηνών - Λάρνακας από £73 σε £103 μέσα σε 2 χρόνια, χωρίς να προηγηθεί καμιά αύξηση στο κόστος που να δικαιολογεί αυτή την αύξηση στις τιμές πώλησεως εισιτηρίων, στα ναύλα, αύξηση που είναι 41% πάνω στο αρχικό ναύλο, τότε ασφαλώς είναι εύκολο, κύριοι συνάδελφοι, να πραγματοποιήσει κέρδη. Ασφαλέστατα! Και αυτό είναι ακριβώς εκείνο που συνέβη. Ο ναύλος, για να πω μόνο ένα ναύλο -γιατί αν επιθυμεί το Σώμα μπορώ να αναφερθώ σε όλα τα ναύλα που αυξήθηκαν από το 1981 που ανέλαβε το σημερινό Διοικητικό Συμβούλιο ως σήμερα- αυξήθηκε κατά 41% την ίδια περίοδο που το κόστος καυσίμων με βάση τα στοιχεία της εταιρείας ήταν £179.70 σεντ το 1981 και κατά το τέλος του 1983, και σήμερα ακόμα που μιλούμε, είναι £180.50 σεντ. Αύξηση 35 σεντ τον τόνο στα καύσιμα.

Ακούσαμε τότε πολλά, ότι θα μειώνετο το κόστος των εργασιών της εταιρείας. Ότι η εταιρεία είχε υπεράριθμους υπαλλήλους και ότι η νέα Διοίκηση θα έκαμνε θαύματα! Αν έγιναν εκείνα τα θαύματα και αν η τιμή των καυσίμων παρέμεινε στάσιμη, όπως αποδεικνύεται από τα ίδια τα στοιχεία της εταιρείας, τότε έπρεπε να μειωθούν τα ναύλα ή τουλάχιστο να μείνουν σταθερά. Αλλά όχι να αυξηθούν κατά 41%.

Ίδού, κύριοι λοιπόν, πως πραγματοποιούνται κέρδη. Το ερώτημα είναι: Τα κέρδη αυτά θα συνεχίσουν και στο μέλλον; Είναι αρκετό το μέγεθος της επιβατικής διακίνησης και της οικονομίας μας για να συντηρήσει μια τόσο μεγάλη

εταιρεία όσο φιλοδοξούμε να κάμουμε; Με τόσα πολλά αεροπλάνα, με τόσες θέσεις, που ενδεχομένως, με την παραμικρή κρίση να διακινούνται άδειες έναντι τεράστιου κόστους; Η απάντηση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι θέλουμε και άλλα στοιχεία, γιατί τα αλληλοσυγκρουόμενα στοιχεία έχουν ενισχύσει τις αμφιβολίες μας.

Κύριοι, λέχθηκε από άλλο συνάδελφο ότι το κράτος δεν μπορεί να ολιγωρήσει και δεν πρέπει να ολιγωρήσει στην απόφασή του να πάρει τις μετοχές αυτές που του προσφέρονται γιατί θα τις αγοράσουν οι ιδιώτες. Μα η απάντηση ήδη δόθηκε. Δεν μπορούν οι Κυπριακές Αερογραμμές ή οι Ημικρατικοί Οργανισμοί ή οποιοδήποτε άλλοι εξηρημένοι Οργανισμοί του κράτους, τους οποίους ελέγχει ουσιαστικά και τυπικά το κράτος, να αποφασίζουν πόσα θα συνεισφέρει το κράτος σ' αυτούς, να δημιουργούν το τετελεσμένο γεγονός και να προσέρχονται στο κράτος και να ζητούν να συνεισφέρει σ' αυτούς είτε υπό μορφή κεφαλαίου είτε υπό μορφή κάλυψης ζημιών, είτε υπό μορφή κάλυψης της ελλειμματικής ρευστότητας. 'Η το κράτος ελέγχει ή το κράτος παρασύρεται. 'Αρα δεν μπορεί να δεχθεί ένας τον ισχυρισμό ότι θα ολιγωρήσει το κράτος που ελέγχει τις Κυπριακές Αερογραμμές και ως εκ τούτου θα εκφύγουν του ελέγχου του κράτους οι Κυπριακές Αερογραμμές. Και το κράτος έπρεπε να μεριμνήσει αλλά και σήμερα δηλώνω ότι το κράτος είναι σε θέση να προστατεύσει τις Κυπριακές Αερογραμμές για να μην εκφύγουν του ελέγχου του. Αλλά το κράτος αμέλησε να το πράξει.

Μιλούμε για ρευστότητα. Θα ήθελα να σας πω από πού πηγάζουν οι αμφιβολίες και οι αμφισβητήσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, οι οποίες δικαιολογούν πλήρως την απόφασή του για αποχή στο παρόν στάδιο.

Η ίδια εταιρεία μας έχει δώσει στοιχεία με τα οποία τεκμηριώνει αρνητική ρευστότητα £28,180,257 μέχρι το 1990 για την αγορά των δυο αεροπλάνων. Και ήδη γνωρίζουμε ότι η εταιρεία αποφάσισε να αγοράσει και τρίτο και τέταρτο αεροπλάνο.

Η ίδια η εταιρεία μας έχει εξηγήσει ότι έχει μειωθεί το μερίδιό της στην επιβατική διακίνηση της Κύπρου και μειώνεται σταθερά κάθε χρόνο από το 1981. Το 1981 ήταν 55% στις δρομολογημένες πτήσεις, μειώθηκε στο 52% το 1982, και στο 50.4% το 1983.

'Όσον αφορά το σύνολο των πτήσεων, δρομολογημένων και ναυλωμένων, ήταν 45.8% το 1981 και μειώθηκαν σε 39.3% το 1983. Αυτά τα στοιχεία δεν συνηγορούν υπέρ εκείνων που λέγονται στην επόμενη Έκθεση που παρέδωσαν στην Επιτροπή οι Κυπριακές Αερογραμμές, ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, ότι δηλαδή θα αυξάνεται το εισόδημα της εταιρείας ετήσια ώστε από £46 εκ. φέτος να φθάσει στα £76 εκ. το 1988. Η συνεχής μείωση του μεριδίου επιβατικής διακίνησης των Κυπριακών Αερογραμμών μας ενοχλεί.

Είπα προηγουμένως ότι η ίδια η εταιρεία πρόβλεψε £28,180,000 ελλειμματική ρευστότητα μέχρι το 1990. Ας δούμε τι πρόβλεψαν οι εμπειρογνώμονες Κούπερ και Λάιμπραντ τους οποίους μετακάλεσε η Κυβέρνηση τότε για να μελετήσει την απόφαση της Εταιρείας να αγοράσει τα καινούργια αεροπλάνα. Στη σελίδα 30 της Εκθέσεως αναφέρεται ότι οι Κούπερ και Λάιμπραντ λένουν ότι η Εταιρεία δεν πρόβλεψε για το κόστος χρηματοδοτήσεως των ελλειμμάτων της από τώρα μέχρι το 1990. Διότι τα ελλείμματα θα πρέπει, ασφαλώς, να χρηματοδοτηθούν με πρόσθετο δανεισμό. Ο πρόσθετος δανεισμός έχει κόστος. Το κόστος αυτό, λένουν οι εμπειρογνώμονες, δεν προβλέφθηκε. Μήπως ήταν από την αρχή σχέδιο ότι θα πληρώσει η Κυβέρνηση το κόστος ή τον πρόσθετο δανεισμό;

Στη συνέχεια ήθελα να υποδείξω στους συναδέλφους, χωρίς να τους κουράσω, ότι στις σελίδες 53, 54, 57, 61 και 62 τις ίδιας Έκθεσης, περιέχονται πάρα πολλά στοιχεία από τους εμπειρογνώμονες, τα οποία στοιχεία τεκμηριώνουν με διάφορα τεστ στα οποία υποβλήθηκαν τα οικονομικά σχέδια των Κυπριακών Αερογραμμών, ότι τα ελλείμματα μέχρι το 1990 της Εταιρείας θα μπορούσαν να είναι είτε 47 εκ. λίρες, είτε 67 εκ. λίρες, ανερχόμενα μέχρι £91 εκ. το 1993. Είτε με ενδεχόμενο να ανέλθουν σε £117 εκ. το 1994, είτε σε £82 εκ. μέχρι το 1990. Και καταλήγει η Έκθεση στη σελίδα 57 τονίζοντας στην παράγραφο 5(36) ότι τα αποτελέσματα των οικονομικών προβολών υποδεικνύουν ότι η αγορά καινούργιων αεροπλάνων θα είναι άκρως επικίνδυνη επένδυση για την εταιρεία.

Κύριοι συνάδελφοι,

Σέβομαι το χρόνο μας. Δεν είχα σκοπό και δεν πίστευα ότι σήμερα είναι η μέρα για να συζητήσουμε το κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών και πραγματικά υπενθυμίζω ότι η δικαιολόγηση της αποχής μας δεν εισήλθε σ' αυτά τα κεφάλαια αλλά σίγουρα δεν νομίζω ότι η Βουλή δικαιολογείται να κάμει μια εκκίνηση πανηγυρικών ομιλιών σήμερα υπέρ ή κατά των Κυπριακών Αερογραμμών.

Εμείς θα απόσχουμε και απαιτούμε να προσέλθουν και η Κυβέρνηση και οι Κυπριακές Αερογραμμές και να δώσουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία στη Βουλή για να μπορέσουμε να ξέρουμε πού πάμε, πόσα χρήματα θα πρέπει να προβλέψουμε ότι θα χρειαστεί η Εταιρεία αυτή στο προσεχές μέλλον και να μεθοδεύσουμε και ιεραρχήσουμε τις αναπτυξιακές μας ανάγκες και ικανότητες ανάλογα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε. Φαίνεται ότι υπάρχει ομόφωνη επιθυμία της Βουλής να ακούσει όλα τα στοιχεία για να τοποθετηθεί πάνω στο ευρύτερο θέμα των Κυπριακών Αερογραμμών. Γι' αυτό και εμείς πιστεύουμε ότι συζήτηση πάνω στη βιωσιμότητα ή πάνω στο πόσα θα αποφέρει αυτή η Εταιρεία σ' αυτό το στάδιο δεν είναι ενδεδειγμένη.

Αυτό που καλείται σήμερα η Βουλή να ψηφίσει είναι ένα αρκετά σημαντικό κονδύλι για την αγορά μετοχών των Κυπριακών Αερογραμμών από την Κυβέρνηση.

Λέχθηκε ότι βρισκόμαστε ήδη προ ενός τετελεσμένου γεγονότος. Ότι το Συμβούλιο της Εταιρείας έχει ήδη αποφασίσει να εκδώσει ορισμένες μετοχές και, επομένως, αν εμείς αρνηθούμε στην Κυβέρνηση την παραχώρηση του υπό ψήφιση προτεινόμενου ποσού, τότε είναι δυνατό να αλλοιωθεί η ποσοστιαία αναλογία μετοχών μεταξύ Κυβέρνησης και ιδιωτών. Φοβούμαι να παρατηρήσω ότι από κυβερνητικής πλευράς, αν αυτό το επιχείρημα προβληθεί -που ελπίζω να μην προβληθεί- θα είναι στρουθοκαμηλισμός. Γιατί δεν υπάρχει κανένας μέσα σ' αυτό το Σώμα που δεν γνωρίζει ότι το Συμβούλιο της Εταιρείας ελέγχεται από την Κυβέρνηση και, επομένως, δεν είναι κάποιο Συμβούλιο ανεξάρτητο από τις θελήσεις της Κυβέρνησης που πήρε αυτή την απόφαση και ότι επίσης η Κυβέρνηση έχει και σήμερα τη δυνατότητα να αλλοιώσει την απόφαση του Συμβουλίου, διότι

έχει την πλειοψηφία μέσα σ' αυτό το Συμβούλιο. Επομένως δεν είναι επιχείρημα ότι επειδή το Συμβούλιο αποφάσισε ότι θα αυξηθεί ο αριθμός των μετοχών, η Βουλή βρίσκεται πια προ ενός τετελεσμένου γεγονότος, Είναι αυτά τα τετελεσμένα που δεν πρέπει να δεχθεί η Βουλή. Γιατί η Βουλή έχει προειδοποιήσει την Κυβέρνηση ότι τότε μόνο θα εξετάσει με σοβαρότητα κάποια ενίσχυση του κρατικού μεταφορέα όταν είναι κρατικός μεταφορέας και δεν είναι μικτός μεταφορέας.

Ούτε είναι δυνατό να αγοράσουν μετοχές οι ιδιώτες αν ξέρουν ότι θα βάλουν εκείνοι όλες τις εγγυήσεις για τα τεράστια ποσά που χρειάζονται για την αγορά των νέων αεροπλάνων και δεν θα έχουν τις διευκολύνσεις που θα έχει ένας κρατικός μεταφορέας και θα μπουν στον ανοικτό πλέον ανταγωνισμό με όλες τις εταιρείες όλου του κόσμου κάτω από τους ίδιους όρους μέσα στην Κύπρο. Αμφιβάλλω αν θα υπάρξει οποιοδήποτε ιδιωτικό κεφάλαιο το οποίο θα δείξει ενδιαφέρον προς αυτή την κατεύθυνση.

Επομένως, αν πράγματι θέλουμε αυτή η Βουλή -το επαναλαμβάνω- να γίνεται σεβαστή από την Εκτελεστική Εξουσία όταν παίρνει αποφάσεις, θα πρέπει αυτή η Βουλή σήμερα να δείξει ότι πράγματι εμμένει σ' αυτή την απόφαση. Το να λέμε ότι έχουμε την απαίτηση η Κυβέρνηση να κρατικοποιήσει τον εθνικό μεταφορέα είναι απαίτηση χωρίς αντίκρουσμα, και το ξέρουμε και εμείς και το ξέρει και η Κυβέρνηση, γιατί, τι θα κάνουμε αν δεν το κάμει; Ορίστε, σήμερα που έχουμε τη μόνη δυνατότητα να εξαναγκάσουμε την Κυβέρνηση να το κάμει, κανένα μέτρο αυτή η Βουλή δεν εισηγείται για να εξαναγκαστεί η Κυβέρνηση να στραφεί προς αυτή την κατεύθυνση. Με τις απαιτήσεις, με τις εκκλήσεις και τα ψηφίσματα, ειλικρινά φοβούμαι ότι αυτή η Βουλή εξευτελίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω σε προηγούμενο συνάδελφο ομιλητή.

Σε καμιά περίπτωση η δική μας πλευρά δεν προσπάθησε να κάνει πανηγυρικό υπέρ των Κυπριακών Αερογραμμών αλλά όταν γίνονται φιλιππικοί και κατηγορητήρια είμεθα τουλάχιστο υποχρεωμένοι να δώσουμε κάποιο έπαινο εκεί που αρμόζει και πιστεύουμε ότι τουλάχιστο για τα τελευταία δυο χρόνια οφείλομε να δώσουμε κάποιο έπαινο στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Ταυτόχρονα όταν κατηγορούμε την Εταιρεία αυτή για ανακρίβειες και για την υποβολή παραπλανητικών στοιχείων, νομίζω ότι εμείς οι ίδιοι έχουμε την υποχρέωση να δίδομε σωστά στοιχεία και όχι με στοιχεία τα οποία δίδομε να προσπαθούμε να δημιουργήσουμε λανθασμένες εντυπώσεις ή ακόμα να υψώνουμε την ίδια τη φωνή μας για να δώσουμε βαρύτητα σ' εκείνα τα στοιχεία που δίδομε στο Σώμα.

Επί παραδείγματι, ελέχθη ότι το κόστος των καυσίμων ήταν 179 λίρες το 1981 και αυξήθηκε σε μόνο 180 λίρες. Η πραγματικότητα είναι ότι όταν μιλούμε για το 1981, μπορεί το κόστος αυτό να ήταν £179 ή μάλλον £169 το δεύτερο εξάμηνο του 1981. Εάν κοιτάξουμε όμως λίγο πιο πίσω θα δούμε ότι ο μέσος όρος κόστους των καυσίμων ήταν πολύ χαμηλότερος ήταν πιο κοντά στις £120 ή £125 και όχι 179 όπως ελέχθη. Όταν μιλούμε επίσης για τα κόστη της

Εταιρείας και δίδομε διάφορες λεπτομέρειες για κόστα ή κέρδη, και ότι τα κέρδη προέρχονται ένεκα του ότι παρέχονται διάφορες επιχορηγήσεις, πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας ότι τα κόστα της Εταιρείας ανήλθαν από 12 1/2 εκατομμύρια λίρες σε 18 1/2 εκατομμύρια λίρες, ένεκα της αύξησης αυτών των καυσίμων και της αύξησης των εργατικών. Δηλαδή τα κόστα που ήταν εκτός του άμεσου ελέγχου της Εταιρείας. Εκεί που τα κόστα ήταν εντός του ελέγχου της Εταιρείας, μειώθηκαν από 12 1/2 εκατομμύρια λίρες σε 11 1/2 εκατομμύρια λίρας.

Αλλά μιλούμε και για αυξημένα ναύλα. Είναι γνωστό σε όλους μας ότι υπάρχουν συμφωνίες που καλύπτουν όλες τις αεροπορικές εταιρείες και επομένως αν αύξησαν τα ναύλα οι Κυπριακές Αερογραμμές, αυτό συνέβη διότι όλες οι εταιρείες αύξησαν ανάλογα τα ναύλα. Θα ήταν δικαιότερο, επαναλαμβάνω να αποδώσουμε κάποιο έπαινο ότι η βελτίωση των αποτελεσμάτων προκύπτει από μian καλύτερη διαχείριση, από ένα καλύτερο συντονισμό, από ορισμένες ριζικές διαρθρωτικές αλλαγές και όχι να ζητούμε με κάθε τρόπο να ρίξουμε σκιά σε μian Εταιρεία η οποία τουλάχιστο τα τελευταία τρία χρόνια υπό το νέο Διοικητικό της Συμβούλιο είχε κάποια επιτυχία.

Δεν είναι πρόθεσή μας να κάνομε πανηγυρικό και να δώσουμε θερμότητα συγχαρητήρια στην εταιρεία διότι οπωσδήποτε θέλουμε να δούμε και στο μέλλον ποια θα είναι τα αποτελέσματα της Εταιρείας. Θα θέλομε να δούμε, και αυτό πρέπει να το τονίσουμε, τι οικονομοτεχνική μελέτη υπάρχει και ποια στοιχεία θα δοθούν στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής για τις παραγγελίες νέων αεροπλάνων. Θα θέλαμε να δούμε κι' εμείς την ευρύτερη εικόνα αλλά τουλάχιστο με βάση τα στοιχεία που έχομε και με βάση τα αποτελέσματα που υπάρχουν, δεν νομίζω ότι είναι δίκαιο να συνεχίζομε μian τακτική κατηγορητηρίων και φιλιππικών, την οποία ακολούθησε μια πλευρά το 1981, με πολύ απαισιόδοξες προβλέψεις, προβλέψεις που έφθαναν και μέχρι της χρεωκοπίας της Εταιρείας αυτής και διαψεύσθηκαν με τα γνωστά αποτελέσματα.

Νομίζω, επαναλαμβάνω, είναι δικαιότερο να το αναγνωρίζομε όταν κάπου έχομε λάθος, για να μην κατηγορούμεθα διαρκώς ότι η πολιτική μας είναι πάντα στείρα αντιπολιτευτική τακτική.

Όσον αφορά κάποιο στοιχείο που εδόθη αναφορικά με το ποσοστό των επιβατών των Κυπριακών Αερογραμμών, πράγματι, το 1981 ήταν 55% και το 1983 ήταν 50.4%. Αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να τονίσουμε ότι το 1981 ο συνολικός αριθμός επιβατών που επισκέφθηκε την Κύπρο ήταν 176,000, ενώ το 1983 ήταν 288,000. Ήταν επόμενο να μειωθεί το ποσοστό των επιβατών που μετέφεραν οι Κυπριακές Αερογραμμές, διότι νέες εταιρείες ανέλαβαν πτήσεις προς την Κύπρο, υπήρξαν νέα δρομολόγια, ο αριθμός γενικά των πτήσεων αυξήθηκε και θα ήταν παράλογο να αναμένομε να διατηρηρείτο το πολύ ψηλό ποσοστό που είχαν οι Κυπριακές Αερογραμμές το 1981.

Πιστεύομε ότι υπήρξε αύξηση των επιβατών των Κυπριακών Αερογραμμών αλλά δεν μπορούσε να υπάρξει και αύξηση του ποσοστού, όταν πολλές νέες εταιρείες ανέλαβαν δρομολόγια προς την Κύπρο. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Ανέρχομαι στο Βήμα και διαβεβαιώ τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του

ΔΗ.ΚΟ. ότι δεν πρόκειται από εμένα να ακούσει ούτε Φιλιππικό ούτε Ολυμπιακό. Ανέρχομαι στο Βήμα γιατί υπάρχουν ορισμένα σοβαρά θέματα αρχής προς τα οποία το Σώμα αυτό πρέπει να τείνει την προσοχή του.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές αποφάσισαν ότι έφθασε η ώρα να αυξήσουν το υφιστάμενο κεφάλαιό τους και ζητούν από την Κυβέρνηση ποσό πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών και απ' αυτή τη Βουλή να το εγκρίνει. Και απειλούν ή αφήνουν να νοηθεί ότι αν η Κυβέρνηση δεν εγκρίνει αυτό το ποσό, θα απευθυνθούν προς τον ιδιωτικό τομέα. Άρα, για να μη χαθεί ο συσχετισμός Κυβερνητικών και ιδιωτικών μετοχών, η Βουλή είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στην έγκριση αυτού του ποσού.

Το πρώτο και βασικό θέμα το οποίο τίθεται επί τάπητος είναι ποιο Σώμα, ποια εξουσία αποφασίζει τη διάθεση κονδυλίων από τον Προϋπολογισμό. Ο κ. Γαλαταριώτης με τους συμβούλους του, η Κυβέρνηση ή η Βουλή;

Ήταν προτεραιότητα αυτή τη στιγμή να διατεθεί ποσό £1,150,000 για την αγορά μετοχών, ή υπήρχαν άλλες πιο ουσιαστικές προτεραιότητες στις οποίες έπρεπε να διατεθεί το ποσό, εφόσον υπάρχει;

Και δεύτερον, ποιος αποφασίζει; Επειδή οι Κυπριακές Αερογραμμές αποφάσισαν να αυξήσουν το κεφάλαιό τους, πρέπει ο Προϋπολογισμός να επιφορτηθεί με ακόμα £1 εκ. για το οποίο θα φορολογηθεί ο κυπριακός λαός;

Δεν μπορεί ο κ. Γαλαταριώτης και δεν μπορούν οι Σύμβουλοί του να αντικαταστήσουν ούτε την Κυβέρνηση ούτε τη Βουλή.

Επιπρόσθετα θα έπρεπε να εξεταστεί το θέμα και από μιας άλλης πλευράς, γιατί δημιουργείται θέμα τεράστιας ηθικής τάξης γι' αυτή τη Βουλή, κι' αυτό συνάγεται από μian απλή ανάγνωση της Έκθεσης της Επιτροπής, με την οποία συμφωνεί και το ΔΗ.ΚΟ.

Επιτρέψατέ μου, κύριοι, να αναφερθώ στα σχετικά αποσπάσματα της Έκθεσης για να δούμε αν είναι ορθό να χρησιμοποιήσουμε την ψήφο μας θετικά υπέρ της έγκρισης του προτεινόμενου κονδυλίου. Τι μας λέει η Επιτροπή;

«Υποστηρίζοντας ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής κ.κ. Κωνσταντίνου, Δίγκλης και Ζιαρτίδης την πιο πάνω θέση» -δηλαδή τη θέση υπέρ της έγκρισης- «παρατήρησαν επίσης ότι με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει θέμα γενικότερου προβληματισμού αναφορικά με τις δυνατότητες της Εταιρείας να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της κυρίως σε ότι αφορά την αποπληρωμή των αεροσκαφών...»

Και ερωτώ: Αν τα χρήματα δεν ήταν του λαού και ανήκαν στο ιδιωτικό κεφάλαιο, ποιος θα έδινε τη συμβουλή για την αγορά μετοχών σε μια εταιρεία για την οποία υπάρχουν ουσιαστικές αμφιβολίες αν είναι σε θέση να πληρώσει τα χρέη που δημιούργησε με την αγορά αεροπλάνων, είτε οποιουδήποτε άλλου υλικού. Θα έλθει αυτή η Βουλή και θα πει «έχω αμφιβολίες αν μπορείς να πληρώσεις αλλά, παρά ταύτα, εγκρίνω £1,150,000 για να αγοράσει η Κυβέρνηση μετοχές σε μια τέτοια επιχείρηση»;

Πιστεύω ότι θα έπρεπε η Βουλή να αναβάλει την ψήφιση του προτεινόμενου κονδυλίου και να ζητήσει να εξεταστεί σε βάθος αυτή η περίπτωση προτού προχωρήσει στην έγκρισή του.

Και προχωρώ σε ακόμα ένα σημείο:

Δεν θα αναφερθώ στην έλλειψη ρευστότητας την οποία παραδέχεται η Επιτροπή και για την οποία εμείς προειδοποιήσαμε κατά τη συζήτηση του

θέματος των αεροσκαφών, ότι δηλαδή θα αντιμετωπισθεί θέμα ρευστότητας. Αλλά πιο βασικά ακόμα είναι τα ακόλουθα:-

«Η ανάγκη για μια τέτοια ενημέρωση γίνεται ακόμα πιο επιβεβλημένη μετά τη γενική διαπίστωση της Επιτροπής ότι υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές στα κατατεθέντα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία με αποτέλεσμα όχι μόνο να τίθεται υπό αμφισβήτηση η ορθότητα ορισμένων υπολογισμών που έγιναν, αλλά και να εγείρονται σοβαρές επιφυλάξεις κατά πόσο οι αρμόδιοι λειτουργοί της εταιρείας ασχολούνται με τη δέουσα σοβαρότητα στα θέματα που σχετίζονται άμεσα με τον προγραμματισμό και τη διεύθυνση των εργασιών της εταιρείας».

Και ερωτώ κύριοι: Ποιος ιδιώτης, αν εχειρίζετο δικά του χρήματα και όχι του λαού, με βάση αυτή τη διαπίστωση ότι υπάρχουν σοβαρά αντιφατικά στοιχεία τα οποία πρέπει να διερευνηθούν και ότι δημιουργείται εύλογος υποψία σχετικά με τη διαχείριση της εταιρείας, στην οποία ο κ. Γαλανός, Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ μας είπε να αποδώσουμε δίκαιο έπαινο -διερωτάται η Επιτροπή αν οι αρμόδιοι λειτουργοί της εταιρείας είναι σε θέση πράγματι να κυβερνήσουν ή να διευθύνουν ορθολογιστικά και σωστά την επιχείρηση- ποιος, επαναλαμβάνω, ιδιώτης θα έβαζε τα λεφτά του σε μια τέτοια επιχείρηση; Γιατί, λοιπόν, τόσο εύκολα λέγομε στην Κυβέρνηση να πάρει δημόσια χρήματα και να τα βάλει σε μια επιχείρηση η οποία, όπως είδαμε, έχουμε αμφιβολίες αν μπορεί να πληρώσει τα χρέη της;

Δεύτερον, έχουμε αμφιβολίες αν γίνεται σωστή διαχείριση αυτής της εταιρείας και τέθηκαν ενώπιόν μας στοιχεία αμφιλεγόμενα και ανησυχητικά. Αν ένας υπάλληλος μιας Τράπεζας ενώπιον του οποίου ετίθετο το θέμα να συμβουλευτεί την Τράπεζα να δανειοδοτήσει μια τέτοια επιχείρηση το έκαμνε, την άλλη μέρα θα εκδιωκόταν για επίδειξη αφέλειας στην εργασία του.

Αλλά, κύριοι, ας δούμε ακόμα και κάτι άλλο πολύ σοβαρό.

Μερικά μέλη της Επιτροπής πιστεύουν ότι αν δεν αγοράσουμε εμείς, δηλαδή η Κυβέρνηση τις μετοχές, θα δοθούν στον ιδιωτικό τομέα. Αμφιβάλλω αν οποιοσδήποτε ιδιώτης, όταν μελετήσει αυτήν την Έκθεση, θα ρισκάρει δικά του χρήματα -γιατί δεν παίζει με χρήματα κρατικά- για να επενδύσει σε μια επιχείρηση η οποία φαίνεται εκ των πραγμάτων να μην είναι σε θέση να πληρώσει τα χρέη της, η οποία έχει κακή διαχείριση και η οποία, σύμφωνα με την ίδια την Έκθεση -και με τις παρατηρήσεις που ανέφερα συμφωνεί και το ΔΗ.ΚΟ— δεν διοικείται ορθολογιστικά.

Πιστεύω, κύριοι, ότι το καθήκον μας έναντι του φορολογουμένου λαού είναι:

- α) Να μην ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.
- β) Να προειδοποιήσουμε την Κυβέρνηση να εξετάσει σε βάθος το θέμα των Κυπριακών Αερογραμμών, προτού έλθει στη Βουλή και
- γ) ότι τότε μόνο η Βουλή θα εγκρίνει τα προτεινόμενα ποσά αν, πράγματι, διορθωθούν τα κακώς έχοντα.

Μεταξύ των επιχειρημάτων του έντιμου συναδέλφου κυρίου Γαλανού ήταν και ένα επιχείρημα, ότι ενώ μὲν η κίνηση αυξήθηκε η μείωση των Κυπριακών Αερογραμμών σε αριθμό επιβατών οφείλεται στο ότι υπάρχουν και άλλες εταιρείες, και ούτως εχόντων των πραγμάτων -και δεν θέλω να το αμφισβητήσω- η μείωση αυτή επιφέρει ζημιά. Είτε διότι πήκαν κι' άλλες εταιρείες, είτε διότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν ανταποκρίθηκαν στην αυξημένη κίνηση.

Το ανησυχητικό γεγονός είναι ότι ενώ υπήρξε τεράστια αύξηση της διακίνησης επιβατών προς την Κύπρο, το ποσοστό το οποίο μετέφερε ο εθνικός μεταφορέας, δηλαδή οι Κυπριακές Αερογραμμές, υπέστη καθίζηση. Και αυτό δεν είναι επιχείρημα από το οποίο μπορούμε να εξάξουμε το συμπέρασμα ότι γίνεται ορθή διαχείριση της εταιρείας!

Εμείς θα απόσχουμε. Αλλά είμεθα διατεθειμένοι, αν ολόκληρο το Σώμα πειστεί ότι πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος μέχρις ότου εξεταστούν τα σημεία που ανέφερα, να ακολουθήσουμε και αυτή τη γραμμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ένα σχετικά απλό νομοσχέδιο συζητήθηκε σε πέντε συνεδρίες της Επιτροπής Οικονομικών, και θα συμφωνούσα με τον κ. Λόρδο ότι θα ήταν προτιμότερο εάν το κάθε Κόμμα, ασχέτως της θέσης που θα πάρει πάνω στο νομοσχέδιο, δεχόταν αυτό που εισηγείται ομόφωνα στην έκθεσή της η Επιτροπή, την περαιτέρω μελέτη του θέματος «Κυπριακές Αερογραμμές». Εξάλλου ζητείται από την έκθεση και η Επιτροπή θα το κάμει, θα μελετήσει δηλαδή το θέμα η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή η οποία δεν έχει μέχρι σήμερα στο παθητικό της ότι έχει αποκρούσει τίποτε από την ολομέλεια αυτού του Σώματος. Αντί αυτού άρχισε μια συζήτηση εδώ με τόσα πράγματα αντιφατικά στοιχεία και διαπιστώσεις, πράγμα το οποίο η ίδια η Επιτροπή κάμνει για τα στοιχεία τα οποία έδωσαν εκπρόσωποι των Κυπριακών Αερογραμμών και είναι λυπηρό να παρουσιάζεται στην ολομέλεια του Σώματος αυτό το φαινόμενο.

Εδώ ελέχθη ένα παράδειγμα απλώς. Μα είναι οξύμωρο, λένουν. Πώς συμβαίνει η αναλογία των Κυπριακών Αερογραμμών στο σύνολο των επιβατών να πέφτει και από την άλλη να λένε ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές θα έχουν μεγαλύτερα έσοδα από αυτό, με σταθερά εισιτήρια; Ας πάρουμε το θέμα. Αυτό δεν είναι παράλογο. Αν ο αριθμός αυξάνεται και η μείωση του ποσοστού είναι μικρότερη από την αύξηση του αριθμού, παρουσιάζεται αύξηση. Είναι απλά μαθηματικά και δεν νομίζω ότι το Σώμα θα πρέπει να ασχολείται με αυτά τα ζητήματα.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα είναι ποια είναι η στάση του κάθε Κόμματος πάνω στην ουσία του θέματος. Θέλουμε η Κυβέρνηση να διατηρήσει το σημερινό ποσοστό που έχει σε μετοχές και να έχει τον έλεγχο των Κυπριακών Αερογραμμών ή θέλουμε στην Εταιρεία αυτή να μειωθεί το ποσοστό της Κυβερνητικής πλευράς και να αυξηθεί εκείνο του ιδιωτικού τομέα; Αυτή είναι η θέση που ζητείται εδώ. Και δεν είναι η Βουλή προ τετελεσμένου γεγονότος. Στην έκθεση φαίνεται πολύ καθαρά ότι αυτό που ζητείται να καταβληθεί δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική αξία αυτού που λέγεται «Κυπριακές Αερογραμμές».

Αν ήθελε κανένας την περιουσία αυτή να τη διαιρέσει διά των μετοχών της δεν είναι τις £2 που θάβρισκε, θάβρισκε ποσά πολύ ψηλότερα. Κατά συνέπεια είναι προς το συμφέρον των μετόχων της εταιρείας να πάρουν αυτό που δικαιούνται σε μετοχές.

Είναι άλλο θέμα εάν ένας συμπαθεί ή όχι το νέο Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών. Αλλά, είναι άλλο πράγμα, ποια είναι η πραγματικότητα αναφορικά με αυτό το νομοσχέδιο.

Γι' αυτό εγώ δεν θάθελα να τραβήξω την προσοχή της Βουλής κάπου αλλού. Εδώ είναι η ουσία του θέματος. Ποιοι είναι αυτοί που υποστηρίζουν το Κράτος να διατηρήσει το 76.2% των μετοχών που έχει σήμερα -εμείς λέμε να το αυξήσει ακόμα περισσότερο για να περιέλθουν ολοκληρωτικά οι Κυπριακές Αερογραμμές στα χέρια του Κράτους- και ποιοι είναι εκείνοι που θα ήθελαν να αυξηθεί ακόμα περισσότερο το μερίδιο του ιδιωτικού κεφαλαίου; Και παρεμπιπτόντως το ιδιωτικό κεφάλαιο παρά τα όσα έχουν λεχθεί εδώ, είναι πρόθυμο να αγοράσει τις μετοχές αυτές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, διότι θα είμαι πάρα πολύ σύντομος: Έχουμε ήδη βάλει τις θέσεις μας και δεν είναι πρόθεσή μας να συνεχίσουμε να απαντούμε πάνω στα ίδια σημεία τα οποία συζητήθηκαν. Αλλά ήθελα να υποβάλω μια ερώτηση στον κ. Κληρίδη, γιατί δεν βρίσκομε πουθενά στην έκθεση οι εκπρόσωποι του Δημοκρατικού Κόμματος να έχουν αναφέρει οτιδήποτε στην Επιτροπή Οικονομικών που έχει σχέση με τη διαχείριση της εταιρείας, οποιαδήποτε κριτική. Μήπως έχει υπόψη του κάποια άλλη ομάδα που έχει αναφερθεί σ' αυτό; Διότι έχοντας κοιτάξει προσεκτικά την έκθεση βρίσκω ότι δεν υπήρξε τέτοιο σημείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κληρίδης.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν δικηγόρος καλών και κακών υποθέσεων με πείρα, οφείλω να συγχάρω το συνάδελφο Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών και ευπαιδευτο μέλος του ΑΚΕΛ, κ. Ντίνο Κωνσταντίνου, γιατί εφάρμοσε κάτι το οποίο εμείς οι δικηγόροι γνωρίζουμε, ότι όταν έχεις κακή υπόθεση δεν απαντάς στα ουσιαστικά σημεία. Ποια ήταν τα ουσιαστικά σημεία στα οποία στηρίχθηκα.

Είπα ότι εάν και κατά πόσο ήταν θέμα προτεραιότητας να δοθεί το ποσό του £1,150,000 στις Κυπριακές Αερογραμμές, ήταν θέμα της Κυβερνήσεως και της Βουλής και όχι του κ. Γαλαταριώτη και της Επιτροπής του, τον οποίο ούτε συμπαθώ ούτε αντιπαθώ. Αλλά είμαι αντικειμενικός. Σ' αυτό δεν εδόθη καμιά απάντηση.

Το άλλο σημείο το οποίο απέφυγε να σχολιάσει ο έντιμος συνάδελφος, επειδή δεν μπορούσε να αρνηθεί αυτά τα οποία ο ίδιος είπε στην Επιτροπή, είναι ότι υπάρχει κίνδυνος οι Κυπριακές Αερογραμμές να μην είναι σε θέση να πληρώσουν τα χρέη τους και ότι υπάρχει κακή διαχείριση και ανευθυνότητα. Μας λέει ο έντιμος συνάδελφος ότι αυτό δεν είναι το θέμα και ότι αυτό έγινε δεκτό να εξεταστεί, αλλά τότε θα εξεταστεί; Μετά που θα δώσουμε το £1,150,000 του φορολογούμενου λαού ή πριν; Είναι αυτό που θέσαμε και το λεχθέν ότι εκείνο που έχουμε να αποφασίσουμε σήμερα είναι εάν θα αυξήσουμε ή θα μειώσουμε το ποσοστό της κρατικής συμμετοχής και ελέγχου, δεν είναι θέμα το οποίο υπάρχει ενώπιόν μας. Διότι η Κυβέρνηση σήμερα ελέγχει το 76% και αν η Κυβέρνηση η οποία ελέγχει το 76% σήμερα δεν είναι σε θέση να πει στο Διοικητικό Συμβούλιο «δεν είναι η ώρα να αυξήσετε το κεφάλαιό σας», τότε ασφαλώς δεν θα το ελέγχει έστω και αν αλλάξουν τα ποσοστά. Εμείς λέμε η Κυβέρνηση να το διατηρήσει

αλλά η Κυβέρνηση να πει στην Εταιρεία ότι δεν θα προχωρήσει στην έκδοση κεφαλαίου αν δεν εξεταστούν όλα αυτά τα θέματα που η Επιτροπή η οποία έκαμε πέντε ή έξι συνεδρίες, όπως είπεν ο ευπαίδευτος συνάδελφος, έχει επισημάνει ότι είναι ουσιαστικά προβλήματα που χρήζουν απαντήσεως. Και λίγα για τα μαθηματικά. Δεν έχω διακριθεί ποτέ σαν καλός μαθηματικός, ιδίως όταν πρόκειται για την καταμέτρηση χρημάτων. Αλλά να μου επιτρέψετε να σας πω ότι οι αριθμοί που έχομε ενώπιόν μας καταδεικνύουν σαφώς ότι ενώ η κίνηση προς την Κύπρον αυξήθηκε ουσιαστικά, ο αριθμός των επιβατών που μετέφεραν οι Κυπριακές Αερογραμμές μειώθηκε ουσιαστικά και κάτω του επιπέδου που ήταν προτού αυξηθεί η διακίνηση. Και επομένως δεν χρειάζεται μεγάλη μαθηματική σοφία για να δούμε ότι σταθερά ο αριθμός των επιβατών που μεταφέρουν οι Κυπριακές Αερογραμμές μειώνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Από τη θέση μου δυο λόγια, κ. Πρόεδρε. Με ανησυχεί η δήλωση του Προέδρου της Επιτροπής ότι η πραγματική αξία των μετοχών είναι πέραν των £2 και δίνεται στους ιδιώτες προς £2. Δηλαδή γίνεται επιχορήγηση των ιδιωτών;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα σοβαρό εμπαιγμό και του λαού και της Βουλής. Το νομοσχέδιο που συζητούμε αποβλέπει στο να εγκριθεί ποσό £1,158,480 που θα διατεθεί για να αγοράσει η Κυβέρνηση 579,240 νέες μετοχές των Κυπριακών Αερογραμμών. Ο εμπαιγμός που έχω αναφέρει παρατηρείται σε διάφορα επίπεδα. Πρώτα είναι η σοβαρότητα και το επειγόν που επικαλείται η Κυβέρνηση για να αγοράσει αυτές τις μετοχές. Ο εμπαιγμός συνίσταται στο ότι είναι η ίδια η Κυβέρνηση που ελέγχει και τη Γενική Συνέλευση των μετόχων των Κυπριακών Αερογραμμών και το Διοικητικό της Συμβούλιο. Επομένως όταν η Κυβέρνηση ισχυρίζεται πως είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές που αποφάσισαν, στην ουσία είναι η Κυβέρνηση που αποφάσισε να αυξήσει το κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών και από αυτόν και μόνο το λόγο πηγάζει το αίτημα για να αγοράστούν μετοχές. Γιατί λοιπόν η Κυβέρνηση επικαλείται το «επειγόν» και πού βρίσκεται το «επειγόν»;

Ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου του ΑΚΕΛ έχει πει ότι το θέμα ουσίας που τίθεται σήμερα ενώπιόν μας είναι ένα, και αυτό πρέπει να απαντήσουμε. Και εντοπίζει το θέμα ο κ. Κωνσταντίνου και το περιορίζει στο εάν θέλουμε να διατηρήσει η Κυβέρνηση το ποσοστό συμμετοχής της στο εταιρικό κεφάλαιο των Κυπριακών Αερογραμμών. Μα, αν αυτός ήταν ο τρόπος προσέγγισης του θέματος, τότε οι Κυπριακές Αερογραμμές ουδέποτε θα είχαν πρόβλημα στα οικονομικά τους. Διότι, κάθε τόσο θα έλεγαν: «Αποφασίζουμε αύξηση του εταιρικού μας κεφαλαίου κατά τόσες χιλιάδες ή τόσα εκατομμύρια μετοχές, και καλούνται οι μέτοχοι να πάρουν την αναλογία τους». Και έτσι πάντα θα βρισκόμαστε μπροστά στο ίδιο δίλημμα και στο ίδιο ερώτημα: «Θέλουμε να διατηρήσει η Κυβέρνηση το ποσοστό της στο εταιρικό κεφάλαιο, ναι ή όχι;» Και επειδή με αυτή τη λογική που επικαλείται ο κ. Κωνσταντίνου η απάντηση στο ερώτημα θα ήταν πάντα

αναι», θα φθάναμε στο σημείο που όποτε θα ήθελαν λεφτά οι Κυπριακές Αερογραμμές θα τα έπαιρναν άνετα με την έγκριση συμπληρωματικών προϋπολογισμών τέτοιου τύπου.

Αναφαίρεται στην έκθεση πως ο απώτερος στόχος της αποφασισθείσας αναδιάρθρωσης του κεφαλαίου της εταιρείας είναι ώστε το κεφάλαιο να αντιπροσωπεύει μια σημαντική αναλογία του καθαρού ενεργητικού της εταιρείας, πράγμα που δεν ίσχυε με τη δομή του κεφαλαίου της όπως παρουσιαζόταν στο τέλος του 1982. Αυτός είναι κατά την έκθεση ο απώτερος στόχος αυτού του νομοσχεδίου.

Για να υπάρχει απώτερος στόχος πρέπει να υπάρχει και εγγύτερος. Ποιος είναι ο εγγύτερος στόχος σ' αυτή την υπόθεση; Ο εγγύτερος στόχος, συνάδελφοι, είναι ξεκάθαρος. Οι Κυπριακές Αερογραμμές χρειάζονται χρήματα. Χρειάζονται ρευστότητα και δεν έχουν. 'Αρα πρέπει να δοθούν χρήματα στις Κυπριακές Αερογραμμές. Πρέπει να τους δώσουμε πέραν του £1 εκατομμυρίου. Αυτός είναι ο εγγύτερος στόχος αυτού του Νομοσχεδίου. Αυτός και μόνο. Να δώσουμε δηλαδή χαριστικά και έκτακτα, αυτή τη στιγμή, λεφτά στις Κυπριακές Αερογραμμές. Αυτός είναι ο σκοπός. Ο Συμπληρωματικός Προϋπολογισμός χρησιμοποιείται σαν μέσο προς σκοπό. «Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα». Και έτσι έχουμε μπροστά μας αυτόν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Επομένως εγγύτερος και απώτερος στόχος αυτού του νομοσχεδίου είναι τούτος. Η χαριστική καταβολή χρημάτων στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Τονίζεται ακόμα στην έκθεση πως ο απώτερος στόχος είναι να αντιπροσωπεύει το κεφάλαιο της εταιρείας μια σημαντική αναλογία του καθαρού ενεργητικού της εταιρείας. Μα ποιος νόμος επιβάλλει ότι πρέπει να υπάρχει μια τέτοια αναλογία; Ούτε νόμος το επιβάλλει, ούτε η ηθική το επιβάλλει. Ποιος αλήθεια υποχρεώνει οποιαδήποτε εταιρεία να έχει αναλογία μεταξύ αυτών των δυο ποσών ή μεγεθών; Δηλαδή να υπάρχει αναλογία μεταξύ του κεφαλαίου της και του ενεργητικού της; Δεν υπάρχει νομική υποχρέωση. Αυτή η θέση είναι πρόφαση για να επιτευχθεί ο στόχος να δοθούν αυτή τη στιγμή πέραν του ενός εκατομμυρίου λίρες στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Μπορούσε κάποιος να πει ότι χρειαζόντουσαν αυτά τα λεφτά και αυτή η αναδιάρθρωση για να μπορούν οι Κυπριακές Αερογραμμές να πετύχουν δανεισμό. Μα οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν έχουν τέτοιο πρόβλημα. Δεν έχουν πρόβλημα δανεισμού. Γιατί αυτό το Κράτος, αυτή η Κυβέρνηση έδωσε με απλοχεριά τις εγγυήσεις για όσα δάνεια χρειάζονται οι Κυπριακές Αερογραμμές. 'Ωστε ούτε γι' αυτό το σκοπό υπήρχε λόγος να γίνει αναδιάρθρωση του κεφαλαίου των Κυπριακών Αερογραμμών. Είναι ξεκάθαρο επομένως ότι αυτό το μέτρο αποτέλεσε μια σοφιστεία, αυτό το μέτρο το έχουν χρησιμοποιήσει για να πετύχουν ένα και μόνο σκοπό: Να δώσουν έκτακτα, χαριστικά, πέραν του ενός εκατομμυρίου λιρών αυτή τη στιγμή στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Με το 76% και πλέον του μετοχικού κεφαλαίου των Κυπριακών Αερογραμμών που κατέχει η Κυβέρνηση ελέγχει και το Διοικητικό της Συμβούλιο, ελέγχει και τη Γενική της Συνέλευση. Επομένως κάθε απόφαση των Κυπριακών Αερογραμμών είναι απόφαση της Κυβέρνησης και μπορούσε η Κυβέρνηση να αποφύγει τη λήψη τέτοιων αποφάσεων αυτή τη στιγμή και την ανάγκη να προσέρχεται στη Βουλή και να ζητά έγκριση τέτοιων κονδυλίων. Με το 76% που έχει η Κυβέρνηση και το καταστατικό ακόμα, αν θέλει, των Κυπριακών Αερογραμμών το αλλάζει.

Με τέτοια δεδομένα, κύριοι συνάδελφοι, και με όλα τα άλλα επιχειρήματα που ακούστηκαν προηγούμενα, διερωτούμαι ποιος αλήθεια συνάδελφος με ήσυχη συνείδηση θα ψήφιζε αυτό το νομοσχέδιο σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Ο κ. Δίγκλης και μετά ο κ. Κωνσταντίνου.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα περιοριστώ σε ορισμένα κατά τη γνώμη μου ουσιώδη ζητήματα στο υπό συζήτηση θέμα.

Ο κ. Χριστοφίδης έχει εγείρει το θέμα, βάσει ποιας νομικής υποχρέωσης οι Κυπριακές Αερογραμμές αποφάσισαν να αυξήσουν το μετοχικό τους κεφάλαιο; Βέβαια ο κ. Χριστοφίδης είναι νομικός και γνωρίζει ότι δεν υφίσταται νομική υποχρέωση. Αλλά είμαι βέβαιος ότι γνωρίζει ότι πέραν των νομικών υποχρεώσεων υπάρχουν και οικονομικές υποχρεώσεις, και είμαι βέβαιος επίσης ότι γνωρίζει ο κ. Χριστοφίδης ότι δεν αποτελούν ούτε το πρώτο ούτε το τελευταίο παράδειγμα οι Κυπριακές Αερογραμμές που φροντίζουν ώστε το μετοχικό τους κεφάλαιο να έχει μια λογική συνάρτηση με το σύνολο του ενεργητικού τους. Και είναι αυτός ο λόγος που υπαγόρευσε στις Κυπριακές Αερογραμμές να πάρουν την απόφαση για αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι το σημαντικότερο ερώτημα το οποίο υποβλήθηκε κατά τη συζήτηση και πιστεύω ότι θα πρέπει να απαντηθεί, είναι κατά πόσο οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ειλημμένες υποχρεώσεις τους. Διότι υπήρξε το ερώτημα, βάσει ποιας λογικής εμείς σαν Βουλή θα ψηφίσουμε τη χορήγηση αυτού του κονδυλίου, πέραν του £1 εκατομμυρίου, στις Κυπριακές Αερογραμμές, αφού όπως υποστηρίχθηκε από προηγούμενο ομιλητή δεν διαφαίνεται ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους; Γι' αυτό θα σχολιάσω αυτό το επιχειρήμα.

Είμαι βέβαιος ότο όλοι επιθυμούμε όπως ενώπιον του Σώματος προβάλλονται τεκμηριωμένα επιχειρήματα, και όχι επιχειρήματα που μπορεί σ' ένα βαθμό να αποτελούν είδος επιπόνησης για να στηρίξουν την ά ή β άποψη. Και με βάση αυτή την αρχή, θέλω να πω ότι δεν προσκομίστηκαν στην Επιτροπή στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν είναι ή δεν θα είναι σε θέση στα επόμενα 3—4 χρόνια να ανταποκριθούν στις ειλημμένες τους υποχρεώσεις. Έχω τη γνώμη ότι εάν οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ειλημμένες τους υποχρεώσεις, αυτό θα πρέπει να τεκμαίρεται από το λογαριασμό κερδοζημιών και από το λογαριασμό ρευστότητας. Και επισύρω την προσοχή των συναδέλφων που υποστήριξαν ότι δεν θα είναι σε θέση οι Κυπριακές Αερογραμμές να ανταποκρίνονται στις ειλημμένες τους υποχρεώσεις στα στοιχεία τα οποία κατατέθηκαν στην Επιτροπή και βάσει αυτών των στοιχείων προβλέπονται κέρδη για τα προσεχή χρόνια στην εταιρεία. Επίσημες ανακοινώσεις της εταιρείας αναφέρονται στα συγκεκριμένα κέρδη κατά τα δυο τελευταία χρόνια και συνεπώς όσον αφορά το λογαριασμό κερδοζημιών, δεν νομίζω ότι έχουν κατατεθεί στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν θα είναι σε θέση, επαναλαμβάνω, στα 3—4 προσεχή χρόνια να ανταποκριθούν στις ειλημμένες τους υποχρεώσεις.

Όσον αφορά το δεύτερο λογαριασμό, το λογαριασμό ρευστότητας, επίσης βάσει αυτού του λογαριασμού εάν, επαναλαμβάνω, θέλουμε να είμαστε τεκμηριωμένοι στις απόψεις μας, δεν προκύπτει ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν θα έχουν ικανοποιητική ρευστότητα για να ανταποκριθούν, και το υπογραμμίζω, στις ειλημμένες υποχρεώσεις τους. Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, από τα στοιχεία τα οποία κατατέθησαν στην Επιτροπή Οικονομικών, προκύπτει ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές στο χρονικό διάστημα που ανέφερα θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και είναι με βάση αυτά τα στοιχεία που η δική μας Κοινοβουλευτική Ομάδα υποστήριξε και υποστηρίζει τη χορήγηση του ποσού που απαιτείται βάσει του νομοσχεδίου που συζητούμε. Βεβαίως μπορεί κάποιος συναδέλφος να πει, «μα αφού τα στοιχεία τα οποία έχουν δοθεί από την Εταιρεία δεν έχουν συγκεντρώσει την απόλυτη πίστη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, πώς είναι δυνατό να επικαλούμαστε αυτά τα στοιχεία για να υποστηρίξουμε τις δυνατότητες της Εταιρείας να ανταποκριθεί στις ειλημμένες υποχρεώσεις της;» Είναι γεγονός, και το ανέφερα και ο ίδιος όταν πρωτολογούσα, ότι κατατέθηκαν στην Επιτροπή διαφορετικά στοιχεία. Αλλά με αυτά τα διαφορετικά στοιχεία που κατατέθηκαν, επαναλαμβάνω, δεν προκύπτει ότι δεν θα είναι σε θέση οι Κυπριακές Αερογραμμές να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Συνεπώς διερωτούμαι, βάσει ποιων στοιχείων προηγούμενος ομιλητής έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι σε θέση οι Κυπριακές Αερογραμμές να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Συνεπώς είναι δυνατό η Βουλή να χορηγήσει αυτό το ποσό στην Κυβέρνηση για να αγοράσει πρόσθετο μετοχικό κεφάλαιο στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Για το τελευταίο σημείο, κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με την επιβατική κίνηση, νομίζω ότι και πάνω σ' αυτό το σημείο δεν υπήρξαν σαφείς και αντικειμενικές ορισμένες απόψεις. Κατατέθηκε ότι το ποσοστό της επιβατικής κίνησης της εταιρείας μειώθηκε και δόθηκε η απάντηση: Ναι, το μερίδιο των κυπριακών Αερογραμμών στη συνολική επιβατική κίνηση μειώθηκε αλλά ο απόλυτος αριθμός των επιβατών που μεταφέρθηκαν από τις Κυπριακές Αερογραμμές αυξήθηκε και δόθηκαν συγκεκριμένα ποσοστά από τις Κυπριακές Αερογραμμές όσον αφορά την ποσοστιαία αύξηση των επιβατών που μετέφερε η Εταιρεία. Αν δεν κάμνω λάθος, μεταξύ 1982 και 1983 αυξήθηκαν οι επιβάτες που μετέφεραν οι Κυπριακές Αερογραμμές σύμφωνα με στοιχεία της Εταιρείας κατά 6%. Συνεπώς, όταν προβάλλονται ορισμένα επιχειρήματα ενώπιον του Σώματος πρέπει να είναι σαφή για να διαφωτίζεται και το Σώμα αλλά και το κοινό αντικειμενικά και αμερόληπτα. Δεν υπάρχει λοιπόν μείωση στην επιβατική κίνηση της Εταιρείας, αλλά υπάρχει αύξηση στην επιβατική κίνηση της Εταιρείας. Μειώθηκε μόνον το μερίδιό της στη συνολική επιβατική κίνηση για τους λόγους που εξετάθησαν. Και επειδή αυτό το θέμα της επιβατικής κίνησης συνδέθηκε με τις δυνατότητες της Εταιρείας να ανταποκριθεί στις ειλημμένες υποχρεώσεις της, διευκρινίζω ότι δεν θα έχει ζημιά η Εταιρεία από το γεγονός ότι μειώθηκε το μερίδιό της στη συνολική επιβατική κίνηση. Γιατί, υπογραμμίζω ότι αυξήθηκε ο συνολικός αριθμός των επιβατών που μετέφεραν οι κυπριακές Αερογραμμές και η αύξηση του αριθμού των επιβατών ασφαλώς συνέβαλε στο τελικό αποτέλεσμα, στα κέρδη τα οποία έχει ήδη ανακοινώσει η Εταιρεία και τα οποία υπολογίζονται να σημειωθούν στα επόμενα χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δυστυχώς οι συνάδελφοι του κ. Λόρδου, ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης, δεν άκουσαν τη συμβουλή του.

Ο κ. Λόρδος μιλώντας είπε ότι θα ήταν καλά αυτά τα ζητήματα να τα αφήσουμε για να συζητηθούν στην Επιτροπή και νάρθει η Εταιρεία -είναι η ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής και αντιλαμβάνομαι και του Σώματος- για να δώσει περαιτέρω στοιχεία. Όμως όταν ένα θέμα, είναι θέμα που απασχολεί στα σοβαρά ένα Κόμμα και τους εκπροσώπους του και υπάρχει προκατάληψη έναντι μιας εταιρείας, ιδιαίτερα με την αλλαγή του Διοικητικού της Συμβουλίου, που φαίνεται ότι δεν έχει αρέσει στο Συναγερμό, δεν είναι δυνατό ένας να αφεθεί ελεύθερα να στηρίζεται πάνω σε στοιχεία για να υποστηρίξει τις απόψεις του. Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτού είναι ιδιαίτερα ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης.

Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης λέγει αυτό που γίνεται εδώ είναι εμπαιγμός και της Βουλής και του λαού. Και στην έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής λέγεται ότι το Κόμμα του θα απόσχει· δεν θα καταψηφίσει το Νομοσχέδιο. Και διερωτάται κανείς, εάν είναι εμπαιγμός, απάτη, τότε γιατί το Κόμμα του κ. Χριστοφίδη θα απόσχει και δεν καταψηφίζει το Νομοσχέδιο; Και πιο πράγμα είναι που είναι εμπαιγμός, κύριε Χριστοφίδη; Είναι εμπαιγμός διότι ξέρετε ότι αυτό που ζητάται σήμερα από τη Βουλή είναι να δοθούν χρήματα στις Κυπριακές Αερογραμμές για να αντιμετωπίσουν τα οικονομικά τους προβλήματα; Διότι ξέρετε ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι με χιλιάδες λίρες απλώς που κινούνται και το ένα εκατομμύριο είναι αρκετές χιλιάδες για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους;

Κύριε Χριστοφίδη, οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι με εκατομμύρια που λειτουργούν και όχι με χιλιάδες. Και ένα εκατομμύριο λίρες δεν σημαίνει τίποτε στη ρευστότητα ή μη αυτής της Εταιρείας. Κατά συνέπεια ούτε απάτη υπάρχει ούτε τίποτε. Εάν δε αυτή είναι η εκτίμησή σας, έντιμα να καταψηφίσετε το Νομοσχέδιο και όχι να απόσχετε.

Έχει τονιστεί εδώ και το πολύ ωραίο, ότι ποια Εταιρεία είναι εκείνη η οποία φροντίζει ώστε το μετοχικό της κεφάλαιο να έχει μιαν αναλογία με το ενεργητικό της; Την ερώτηση εγώ δεν θέλω να την απαντήσω. Ο κ. Χριστοφίδης ασφαλώς, όπως και ο κ. Κληρίδης, ίσως να είναι νομικοί σύμβουλοι εταιρειών. Θάθελα να μου κατονομάσουν μιαν εταιρεία, όχι περισσότερες, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο δεν έχει καμιά σχέση με το πραγματικό της κεφάλαιο και δεν έχει αναλογίες και δεν πλησιάζει το μετοχικό κεφάλαιο το πραγματικό ενεργητικό αυτής της εταιρείας; παρόλο που νομικά δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Το βήμα αυτού του Σώματος, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι για αστεϊσμούς. Είναι για επιχειρηματολογίες ορθές με βάση στοιχεία και ντοκουμέντα και όχι για εντυπώσεις.

Εδώ ο κ. Κληρίδης φρόντισε μάλιστα για ζητήματα, που όπως εφάνη δεν καταλαμβαίνει, να ειρωνευθεί. Δεν ήταν ποτέ, λέγει, καλός στα μαθηματικά. Όμως τούτο το απλό πράγμα, λέγει, το ότι το ποσοστό των επιβατών των Κυπριακών Αερογραμμών πέφτει και κατά συνέπεια μεταφέρουν λιγότερους από χρόνο σε χρόνο επιβάτες -και δεν είναι απλό το πράγμα- το έχει καταλάβει. Όχι, έχω τη γνώμη ότι με αυτά που είπε ο κ. Κληρίδης απλώς επιβεβαίωσε εκείνο που είπε ότι στα μαθηματικά ήταν και παραμένει αδύνατος.

Οι επιβάτες που μεταφέρουν οι Κυπριακές Αερογραμμές από χρόνο σε χρόνο αυξάνουν. Το ποσοστό τους στο σύνολο της διακίνησης έπεσε. Με την απλή λογική αυτό είναι αντίφαση, με τα μαθηματικά είναι σωστό. Ότι έπεσε το ποσοστό αλλά αυξήθηκε ο αριθμός των επιβατών που μετέφεραν οι Κυπριακές Αερογραμμές. Θάταν καλά επειδή στο Κόμμα του κ. Κληρίδη υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι καταλαμβάνουν από μαθηματικά, να του το εξηγήσουν για να το καταλάβει.

Από την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, έχει λεχθεί, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή λέγει ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν μπορούν να πληρώσουν τα χρέη τους. Τέτοιο πράγμα η έκθεση δεν λέγει. Εκείνο που λέγει η έκθεση είναι ότι θα πρέπει να μελετηθεί το θέμα της ρευστότητάς τους και όπως επεξήγησε ο συνάδελφος κ. Δίγκλης, είναι αναφορικά με την αγορά των νέων Airbus. Διότι όσον αφορά την αγορά των σημερινών Airbus σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας δεν υπάρχει. Αλλά μια και μπήκαμε στα οικονομικά θέματα, θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ακόμα ένα θέμα.

Ποιο είναι το σημαντικό για μια Εταιρεία; Να έχει κέρδη ή να αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας; Και ποια η σχέση του ενός με το άλλο; Διότι φαίνεται ότι χρειάζεται σ' αυτό το θέμα να ασχοληθούμε και με τέτοιου είδους ζητήματα. Το κύριο είναι αν μια εταιρεία είναι επικερδής ή όχι. Αυτό είναι που ενδιαφέρει τον κάθε επιχειρηματία και κατά συνέπεια και τις Κυπριακές Αερογραμμές, παρόλο που είναι εθνικός μεταφορέας και είναι φυσικό ότι σε ορισμένους τομείς δεν θα εξετάσει, όπως ο ιδιώτης καφαλαιούχος, το θέμα του κέρδους ειδικά και μόνο, και αυτό γίνεται σε ορισμένες περιπτώσεις.

Κατά συνέπεια από τη στιγμή που οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι επικερδείς, τα προβλήματα ρευστότητας μπορούν να αντιμετωπιστούν. Αρκεί να είναι μέσα σε λογικά πλαίσια. Και οι Κυπριακές Αερογραμμές με βάση τα στοιχεία που έχουν δώσει στην Επιτροπή, δεν θα παρουσιάσουν σοβαρό πρόβλημα ρευστότητας για αυτά τα Airbus που αγόρασαν. Εκείνο που είπε η Επιτροπή ότι θέλει να δει, είναι εάν πράγματι οι Κυπριακές Αερογραμμές θα αγοράσουν και νέα Airbus; Πότε θα τα αγοράσουν και ποια είναι η τάση της αποπληρωμής τους για να δούμε εάν από άποψης ρευστότητας και εκκαθάρισης πιστώσεων μπορεί να γίνει η αποπληρωμή αυτή στα χρονικά πλαίσια που καθορίζονται. Αυτό είναι που ζήτησε η Επιτροπή. Όχι γιατί έχει έγνοιες ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν μπορούν να ανταποκριθούν στα χρέη τους. Έτσι πράγμα δεν λέχθηκε. Όμως εδώ χρησιμοποιήθηκε από συναδέλφους το επιχείρημα ότι ελέγχθη ότι τα στοιχεία που μας έδωσαν είχαν διαφορά μεταξύ τους. Ναι, είχαν. Οι διαφορές όμως αυτές αφορούσαν στοιχεία που οποιοδήποτε και αν επιλέγετο, δεν θα άλλαζε αυτές τις πραγματικότητες. Ούτε τα κέρδη που είχε μέχρι τώρα η Εταιρεία ούτε τα προβλεπόμενα ότι θα είναι κέρδη και όχι ζημιές ούτε το θέμα της ρευστότητας.

Έχει λεχθεί ότι, από ό,τι έχει πει ο κ. Κωνσταντίνου, φαίνεται ότι η πραγματική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι πάνω από £2, και αυτό είναι ανησυχητικό. Προσφέρουμε δηλαδή στους ιδιώτες μετόχους αξία μεγαλύτερη από αυτή που θα καταβάλουν. Ναι, και είναι γι' αυτό που επιβάλλεται η Κυβέρνηση να πάρει και εκείνη το δικό της μερίδιο που είναι το 76%. Διότι τους μετόχους δεν μπορείς να τους χωρήσεις σε δυο κατηγορίες. Η Κυβέρνηση δηλαδή να πάρει μετοχές και οι ιδιώτες να μην πάρουν. Και ακριβώς επειδή η Κυβέρνηση εγγυάται

τις Κυπριακές Αερογραμμές, λέμε να περιέλθει όλο το μερίδιο των Κυπριακών Αερογραμμών στην Κυβέρνηση. Αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνει ούτε με την καταψήφιση αυτού του Νομοσχεδίου ούτε με την αποχή σ' αυτό το Νομοσχέδιο.

Κατά συνέπεια, κύριοι συνάδελφοι, από τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί, είτε σε ορισμένους αρέσει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών είτε δεν αρέσει -δεν θα ήθελα να ασχοληθώ με αυτά τα ζητήματα- είμαι υποχρεωμένος εξ αιτίας των νέων ομιλητών, ιδιαίτερα από την πλευρά του Συναγερμού, να πω ότι με το νέο Διοικητικό Συμβούλιο, από τότε που ανέλαβε, έχει βελτιωθεί η κατάσταση στις Κυπριακές Αερογραμμές. Οι Κυπριακές Αερογραμμές είναι επικερδής επιχείρηση. Είναι επιχείρηση η οποία εάν συνεχίσει προγραμματισμένα και οργανωμένα μπορεί να αποφέρει μεγάλα οφέλη τόσο στους μετόχους της όσο και στην Κύπρο γενικότερα. Οι εργασίες της αναπτύσσονται από χρόνο σε χρόνο και δεν μειώνονται. Τα νέα "Airbus" που αγόρασε, παρά τις επιφυλάξεις που υπήρχαν, αποδείχθηκαν ότι είναι αεροπλάνα που της κάμνουν και που μπορούν να αποπληρωθούν, και η Εταιρεία αυτή δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ούτε χρεωκοπίας ούτε οτιδήποτε άλλο. Εκείνο που τίθεται σήμερα, κατά συνέπεια, είναι αναφορικά με το πώς αισθάνεται κανένας για τις Κυπριακές Αερογραμμές, να πάρει καθαρή θέση. Εκείνοι που θέλουν να καταψηφίσουν μπορούν να καταψηφίσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ειλικρινά πιστεύω ότι συζητούμε αυτό το Νομοσχέδιο για πάνω από μιάμιση ώρα και η συζήτηση έχει εξαντληθεί. Όμως εάν υπάρχει απαίτηση από μερικούς ακόμα ομιλητές, θα τους παρακαλούσα να μη μακρηγορήσουν, διότι λέχθηκαν σχεδόν όλα τα επιχειρήματα.

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ύστερα από μακρά συζήτηση μειώνεται η απορροφητικότητα του καθενός και αυξάνεται η κόπωση. Θα είμαι σύντομος.

Ανήλθα στο βήμα, κύριε Πρόεδρε, γιατί θέλω να δηλώσω ότι τίποτε δεν έχουμε με το νέο διοικητικό συμβούλιο των Κυπριακών Αερογραμμών ή με οποιοδήποτε διοικητικό συμβούλιο οποιοδήποτε Ημικρατικού Οργανισμού. Εκείνο το οποίο επιθυμούμε είναι οι Ημικρατικοί Οργανισμοί και οι ημικρατικές εταιρείες να υπηρετούν τον τόπο, να αποφέρουν κέρδη κατά το δυνατό και σίγουρα να μη ζημιώνουν γιατί τότε ηττάται ο λόγος της ίδιας της ύπαρξής τους. Αν ζημιώνουν μας ενοχλεί.

Λέχθηκε, και ασφαλώς δεν είναι αυτό το βήμα από το οποίο θα αποφασισθεί, ότι μπορεί να αποφέρει μεγάλα οφέλη η Εταιρεία αυτή στο μέλλον. Οφείλω να πω ότι με τα μέχρι στιγμής στη διάθεσή μας στοιχεία, εμείς δεν είμαστε τόσο βέβαιοι, αλλά σίγουρα δεν μπορούμε να εκδώσουμε το πόρισμά μας συζητώντας το από το βήμα.

Θέλω μόνο να διευκρινίσω με την άδεια και την ανοχή σας τα εξής τρία μικρά πράγματα:

Πρώτον, η μείωση του ποσοστού των επιβατών, η μείωση του μεριδίου των Κυπριακών Αερογραμμών πάνω στη συνολική διακίνηση, αν την ίδια στιγμή συνοδεύεται και από αύξηση του αριθμού των θέσεων των Κυπριακών Αερογραμμών με την αγορά των Airbus που είναι μεγαλύτερα αεροπλάνα, τότε η μείωση αυτή πρέπει να υπολογίζεται με άλλους γνώμονες παρά αν ήταν απλή

μείωση επί του συνολικού μεριδίου. Αυξάνουμε το capacity, όπως λέγεται, των αεροπλάνων μας και εν τω μεταξύ μειώνεται το συνολικό μερίδιό μας. Όμως αυξήσαμε τον αριθμό των θέσεων αγοράζοντας νέα αεροπλάνα για να μπορέσουμε να κερδίσουμε μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς. Αυτό μας ανησυχεί και αυτό σίγουρα πρέπει να ερευνηθεί στενά και διεξοδικά.

Αναφέρομαι τώρα στο δεύτερο σημείο που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Γαλανός. Τα ναύλα δεν αυξάνονται ούτε από την IATA ούτε από τις άλλες εταιρείες. Τα ναύλα κάθε διαδρομής αυξάνονται ύστερα από αίτημα των εταιρειών που διαχειρίζονται τη διαδρομή. Στην παρούσα περίπτωση τα ναύλα Αθηνών-Λάρνακας αυξήθηκαν ύστερα από αίτημα των Κυπριακών Αερογραμμών και με σύμφωνη γνώμη της Ολυμπιακής. Τα ναύλα Λάρνακας-Λονδίνου αυξήθηκαν ύστερα από αίτημα των Κυπριακών Αερογραμμών και με σύμφωνη γνώμη της British Airways. Αυτά είναι τα γεγονότα. Δεν αυξήθηκαν από την IATA ώστε και οι καυμένες οι Κυπριακές Αερογραμμές να ήταν υπόχρεες επίσης να τα αυξήσουν. Εκείνες τα αύξησαν. Από εκείνες εξαρτάτο να μην τα αυξήσουν και όφειλαν να μην τα αυξήσουν κατά 41% που τα αύξησαν, διότι όπως απέδειξα προηγουμένως με στοιχεία που μας παρέδωσε η ίδια η Εταιρεία, το κόστος των καυσίμων τους δεν αυξήθηκε περισσότερο από 35 σεντ τον τόνο.

Λέχθηκε από άλλο ομιλητή ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις ειλημμένες υποχρεώσεις τους. Κύριοι συνάδελφοι, ειλικρινώς αμφιβάλλομε για τούτο, όχι από δικές μας μελέτες αλλά μελετώντας τα ίδια τα στοιχεία των Κυπριακών Αερογραμμών. Και ελέχθη ότι δεν έχουν ελλείμματα στη ρευστότητά τους. Όμως τα στοιχεία που κατέθεσαν στην Επιτροπή Οικονομικών με ημερομηνία 3 Απριλίου, συν επίσης οι ισολογισμοί της Εταιρείας, μας δείχνουν ότι η Εταιρεία ξεκινά με ελλειμματική ρευστότητα £1,840,000 στους συγκεκριμένους ισολογισμούς της και οφείλει £522,000 στο Ταμείο Προνοίας των υπαλλήλων της και αυτό απαγορεύεται από τους κανονισμούς των Ταμείων Προνοίας, όπως ξέρετε. Ζητά κεφάλαιο £1,530,000 σήμερα και παρόλα ταύτα, στην συνέχεια προβλέπει πρόσθετη ελλειμματική ρευστότητα £140,000 φέτος, £1,930,000 το 1986, £1,400,000 το 1986. Σύνολο μέχρι το 1986 £7,362,000. Πρόσθετα η Εταιρεία φέτος, όπως φαίνεται από τα στοιχεία που η ίδια παρέχει, θα πληρώσει είτε μόνο τους τόκους επί των χρημάτων που οφείλει για την αγορά των Airbus, είτε μόνο τη δόση και θα καφαλοποιήσει τους τόκους. Περίπου £7 εκ. αν προστεθούν πλησιάζουμε τα £14—£15 εκ. ελλειμματικής ρευστότητας. Οφείλουμε να ανησυχούμε σίγουρα για τις Κυπριακές Αερογραμμές.

Θα ήθελα να μου επιτραπεί να διευκρινίσω και τη δική μου άποψη όσον αφορά τη σχέση κεφαλαίου προς ενεργητικό. Μια εταιρεία δεν αυξάνει το κεφάλαιό της για να ανταποκρίνεται στο ενεργητικό της. Το αυξάνει για να ανταποκρίνεται στο παθητικό της είτε παρόν είτε προβλεπόμενο. Αν υποθέσουμε ότι μια εταιρεία έχει ενεργητικό ψηλό και χαμηλό κεφάλαιο, τότε δημιουργεί αποθεματικό δια της επανεκτίμησης των στοιχείων της ή δια της μεταφοράς του αυξημένου ενεργητικού στο αποθεματικό της ταμείο. Το αποθεματικό εκείνο ταμείο το κεφαλαιοποιεί, το απόθεμα, και εκδίδει στη συνέχεια δωρεάν μετοχές στους μετόχους της. Με αυτό τον τρόπο αυξάνει το κεφάλαιό της μια εταιρεία η οποία έχει ισχυρό ενεργητικό. Μια εταιρεία, όμως, η οποία δεν έχει ισχυρό ενεργητικό αλλά παθητικό, για να μπορέσει να ζητήσει πρόσθετο δανεισμό και να τύχει της ευκαιρίας να της δοθεί πρόσθετο δάνειο, αυξάνει το κεφάλαιό της για να

ενισχύσει τη σχέση κεφαλαίου προς δάνεια. 'Αρα αμφισβητώ τον ισχυρισμό της Εταιρείας γιατί όλα τα δεδομένα, οικονομικά και εμπορικά, λένουν ότι μια εταιρεία αν έχει ενεργητικό ενισχυμένο το χρησιμοποιεί σαν αποθεματικό για να αυξήσει το κεφάλαιό της με την έκδοση δωρεάν μετοχών κι' αν δεν έχει και είναι παθητικό τότε εκδίδει κεφάλαιο και το πωλεί και εισπράττει χρήματα για να ενισχύσει την οικονομική της κατάσταση.

Αυτές είναι οι απόψεις μας και θα ήθελα να σας πω ότι από πλευράς μας θα απόσχουμε, όπως πραγματικά δήλωσα από την πρώτη στιγμή. Αλλά από την οξεία ορισμένες στιγμές συζήτηση που διεξήχθη σήμερα, είναι καθαρό ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δεν μπορούν να είναι αντικείμενο διαμάχης μεταξύ μας. Δεν μπορεί μέσα στη διαμάχη μας να χαθεί το μέλλον αυτής της Εταιρείας. Οφείλουμε χωρίς εγωισμούς, χωρίς πείσματα, να μελετήσουμε αντικειμενικά τι είναι οι Κυπριακές Αερογραμμές και τι μπορεί να στοιχίσουν στο κράτος αν παν στραβά, όπως ορισμένοι από μας πολύ φοβούμαστε. Αυτή είναι η θέση μας και παρακαλώ τον Πρόεδρο να παραπέμψει το θέμα αυτό στις αρμόδιες Επιτροπές ευθύς μόλις κλείσει σήμερα η ψηφοφορία αυτού του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο σε ακόμα δυο συναδέλφους και θα κλείσει η συζήτηση.

Ο κ. Χριστοφίδης είχε ζητήσει προηγούμενα το λόγο, και τελευταίος θα είναι ο κ. Γαλανός.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκτός εάν, συγγνώμη, ο κ. Γαλανός σαν Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος θέλει...

Εντάξει κ. Χριστοφίδη, παραχωρεί τη θέση του. Συγγνώμη δεν πρόσεξα.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πάντα παραχωρώ τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ειπώθηκε με στόμφο από το συνάδελφο Κωνσταντίνου του ΑΚΕΑ πως το βήμα δεν είναι για αστεϊσμούς. Συμφωνώ με αυτό που ειπώθηκε με τόσο στόμφο και τόσο επιγραμματικά.

Αλήθεια, όμως, συνάδελφοι, από τότε που οι προλετάριοι του ΑΚΕΑ προσπαθούν εργολαβικά να δικαιολογήσουν τους αστούς του ΔΗΚΟ έχουν καταστήσει πράγματι αστείοι.

Τα αστεία ειπώθηκαν από τον κ. Κωνσταντίνου και είναι τα εξής:

Λέγει ο κ. Κωνσταντίνου: «Οι Κυπριακές Αερογραμμές κινούνται με εκατομμύρια, δεν κινούνται με χιλιάδες». Επομένως, κατά τον κ. Κωνσταντίνου, τι είναι ένα εκατομμύριο για τις Κυπριακές Αερογραμμές; Μα εμείς σαν αντιπρόσωποι του λαού σ' αυτό το Σώμα δεν είναι έτσι που πρέπει να προσεγγίζουμε τα προβλήματα. Εμείς έχουμε μπροστά μας ότι ακόμα ένα εκατομμύριο από το μόχθο, από τον ιδρώτα του λαού, θα πάει κάπου. 'Αρα το ερώτημα, κατά τον κ. Κωνσταντίνου, θα είναι πάλι: Τι είναι ακόμα ένα εκατομμύριο στα τόσα που έχουμε δώσει; Βρισκόμαστε φέτος στην χρονιά των ελλειμμάτων, πολλών εκατομ-

μυρίων ελλειμμάτων. Ο τρόπος που προσεγγίζει, φαίνεται, το ΑΚΕΛ το θέμα είναι: Μέσα στο χορό αυτό των ελλειμμάτων εκατομμυρίων τι είναι ακόμα ένα εκατομμύριο έλλειμμα για να πάει το εκατομμύριο στις Κυπριακές Αερογραμμές!

Πράγματι, συνάδελφοι, είναι αστεία αυτή η προσέγγιση των πραγμάτων.

Οι Κυπριακές Αερογραμμές μας λεν ότι φέτος αποφάσισαν αναδιάρθρωση του εταιρικού τους κεφαλαίου. Γιατί διάλεξαν αυτή τη χρονιά να το κάμουν; Γιατί τόσα χρόνια μέχρι τώρα δεν έκαμαν αναδιάρθρωση των εταιρικών τους πραγμάτων; Γιατί δεν έκαμαν αναδιάρθρωση του κεφαλαίου τους; Και επιμένω πως ουδείς λόγος επέβαλλε ή επιβάλλει στις Κυπριακές Αερογραμμές να κάμουν αναδιάρθρωση του κεφαλαίου τους. Ούτε ένας σκοπός δεν εξυπηρετείται με αυτή την αναδιάρθρωση. Ο μόνος σκοπός που εξυπηρετείται και ο μόνος στόχος στον οποίο αποβλέπουν με αυτή την αναδιάρθρωση του κεφαλαίου τους είναι ένας. Να βάλουν πάνω από £1 εκ. λίρες στα ταμεία τους. Και αυτός ο στόχος πραγματοποιείται με αυτή τη διαδικασία που έχουμε σήμερα ενώπιόν μας.

Βρισκόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, μπροστά σ' ένα απροκάλυπτο εμπαιγμό κι' εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν πρόκειται να γίνουμε συνεργοί σ' αυτό τον εμπαιγμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Θέμα τάξης, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κ. Φάντη.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Θέλω από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Αριστεράς να διαμαρτυρηθώ και να απορρίψω ταυτόχρονα τον χαρακτηρισμό που είπε ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης για την Ομάδα μας, για τους Βουλευτές του ΑΚΕΛ, ότι οι προλετάριοι Βουλευτές του ΑΚΕΛ είναι αστείοι. Θεωρώ αυτό το χαρακτηρισμό ως ανοίκειο και απρεπή και καλώ τον κ. Χριστοφίδη να τον αποσύρει. Ο κ. Χριστοφίδης σαν νομικός ξέρει πολύ καλά τη διαφορά μεταξύ του να πεις ότι ένα επιχείρημα είναι αστείο και του να πεις ότι «αυτοί οι άνθρωποι είναι αστείοι». Εάν δεν αποσυρθεί, τότε έχω δικαίωμα με τη σειρά μου να πω κι' εγώ ότι οι Βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού με τον τρόπο που συμπεριφέρθηκαν στη συζήτηση αυτού του θέματος, είναι δημαγωγοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης πάνω σ' αυτό ειδικά το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ο συνάδελφος Φάντης φαίνεται ότι δεν έχει καταλάβει το νόημα των δικών μου λόγων. Η λέξη «αστείος» προέρχεται από τη λέξη «άστυ». Είναι ο κάτοικος του άστεως. Και αυτό ήθελα να τονίσω όταν μιλούσα για προλετάριους του ΑΚΕΛ που έγιναν αστοί υποστηρίζοντας τους αστούς του αστικού κόμματος του ΔΗΚΟ.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Απλώς, κ. Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι αυτό αποτελεί ένα φτωχό δικολαβισμό και τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι θα πρέπει να αποφεύγονται τέτοιες εκφράσεις οι οποίες εν πάση περιπτώσει δεν είναι μέσα στο θέμα, δηλαδή δεν είναι το θέμα που συζητούμε. Απλώς σπαταλούμε χρόνο άσκοπα και δημιουργούνται ως γεγονόσ προβλήματα τα οποία ουδείς θάθελε να δημιουργηθούν.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά κρίμα που ένα τόσο σοβαρό θέμα που πραγματικά απασχολεί και πρέπει να απασχολεί το λαό αντιμετωπίσθηκε και με πολλή προκατάληψη και με πολλή εμπάθεια ιδίως από πλευράς Συναγερμού. Δυστυχώς, στην προσπάθεια που έκαναν και αυτή τη φορά να μετατρέψουν το άσπρο σε μαύρο, όπως και πριν δύο χρόνια, νομίζω ότι απέτυχαν. Και απέτυχαν όχι μόνο διότι ήταν φανερό ότι υπήρξε μια μεγάλη προσπάθεια δημιουργίας εντυπώσεων δια διαφόρων επινοήσεων σε αντικατάσταση επιχειρημάτων αλλά διότι πιστεύομε ότι ο λαός έχει αρκετή πείρα και αρκετή ωριμότητα να κρίνει ορισμένα πράγματα. Και ο λαός γνωρίζει ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές, και αυτός δεν είναι διθύραμβος,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Θέμα τάξης, κύριε Λόρδε;

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Είναι θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Είπαμε ότι βιαζόμαστε να κλείσουμε το θέμα, κ. Πρόεδρε, και ότι οφείλομε να περιοριστούμε στο θέμα και να μην υφιστάμεθα εδώ μια διδακτορική διατριβή περί...

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Λόρδε, όταν εσείς κάμνετε διδακτορία δεν θέτομε θέμα τάξης. Εγώ θέτω θέμα τάξης, κ. Πρόρδρε, διότι δεν υπήρξε κανένα θέμα διαδικασίας. Απαντώ σε ορισμένα επιχειρήματα. Και δεν είναι σωστό ο κ. συνάδελφος να προσπαθεί να με διακόψει δημιουργώντας θέμα τάξης εκεί που δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωράτε, κύριε Γαλανέ.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Λοιπόν, ο λαός, κ. Λόρδο, γνωρίζει ότι αυτή η Εταιρεία τα τελευταία τρία χρόνια έχει κερδίσει £8.1/2 εκ. Ο λαός γνωρίζει ότι δεν υπάρχει θέμα ρευστότητας και ότι οι προβλέψεις της ίδιας της Εταιρείας ήταν πολύ συντηρητικές και τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι το πρόβλημα της ρευστότητας είναι πολύ μικρότερο από ό,τι προβλέφθηκε από την ίδια την Εταιρεία. Αλλά εκείνο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι και πάλιν στην ομιλία σας προσπαθήσατε να δώσετε λανθασμένες εντυπώσεις. Αναφέρατε ότι χρωστεί η Εταιρεία £522,000 στο Ταμείο Προνοίας. Πρώτον, το Ταμείο Προνοίας δεν είναι η Εταιρεία που το

διαχειρίζεται αλλά υπάρχει, όπως γνωρίζετε καλά, μια κοινή Επιτροπή αποτελούμενη από Διευθυντές και υπαλλήλους της Εταιρείας και από τις Συντεχνίες πολλές φορές, η οποία διαχειρίζεται αυτό το Ταμείο.

Και δεύτερον, το ποσό αυτό των £522,000 αποτελεί πρόβλεψη για τυχόν ζημιά που μπορεί να επέλθει στην αγοραστική αξία του Ταμείου Προνοίας. Δεν αποτελεί ποσό το οποίο χρωστεί η Εταιρεία, όπως είπε και στους υπαλλήλους.

Επαναλαμβάνω, κ. Πρόεδρε, και τελειώνω με αυτό, ότι εάν πράγματι τα πράγματα ήταν τόσο τραγικά, όπως παρουσιάστηκαν, τότε γιατί να κάμει αποχή ο Συναγερμός και να μην καταψηφίσει αυτή την κατάσταση, η οποία είναι τραγική, είναι απερίγραπτη, είναι εμπαιγμός, όπως ανέφερε ο κ. Χριστοφίδης;

Κύριοι, νομίζω ότι πραγματικός εμπαιγμός είναι να προσπαθούμε να δώσουμε λανθασμένες εντυπώσεις απ' αυτό το βήμα και νομίζω ότι πρέπει επί τέλους να σεβόμαστε και λίγο το κύρος αυτού του Σώματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

19 υπέρ.

Ποιοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

2, εναντίον.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

6, αποχές.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £1,158,480 δια την χρέσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

19, υπέρ.

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

2.

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 19 υπέρ, 2 εναντίον και 6 αποχές, το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Το ίδιο, κ. Πρόεδρε.

19 υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

19 υπέρ.

Εναντίον, 2.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6 αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 3 και ο Πίναξ εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως)
Νόμος (Αρ. 4) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

2, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 19 ψήφους υπέρ, 2 εναντίον και 6 αποχές το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο τρίτο θέμα του Κεφαλαίου Α που είναι «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1984.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (Αρ. 5) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιωάννης Μάτσης, εκπροσώπων τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 10 Απριλίου 1984. Στη συνεδρία παρευρέθηκε ο αξιότιμος Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ο οποίος εξήγησε τους λόγους για τους οποίους ζητείται η προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση και κατάθεσε αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με την πορεία κατασκευής του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £4,340,000 και η διάθεσή του για την αποπεράτωση της κατασκευής του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η περιληφθείσα στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1984 πρόνοια εκ £2 εκατομμυρίων για τη συνέχιση και συμπλήρωση των εργασιών κατασκευής του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού δεν είναι επαρκής για τους πιο κάτω λόγους:-

- (α) Δεν έχει περιληφθεί στον προαναφερθέντα Προϋπολογισμό δαπάνη ύψους £1.6 εκατομμυρίων που απαιτείται για την κατασκευή των υπόγειων και υπέργειων διαβάσεων και τον ηλεκτροφωτισμό των διασταυρώσεων, εργασίες που εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά την κατάρτιση και έγκριση από τη Βουλή του Προϋπολογισμού αυτού.

- (β) Δεν είχαν καλυφθεί οι προκύπτουσες δαπάνες από την αναπροσαρμογή του προγράμματος κατασκευής του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού μετά την απόφαση που λήφθηκε για τη μετατροπή του τμήματος Κοφίνου-Αλάμπρας σε δρόμο με τέσσερις λωρίδες κυκλοφορίας.
- (γ) Δεν είχαν επίσης περιληφθεί ορισμένες πιστώσεις για απαλλοτριώσεις ή και επίταξη ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τα νέα στοιχεία του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και αριθμός άλλων δαπανών για την αντιμετώπιση αριθμού επιμέρους εργασιών για την κατασκευή του όλου έργου.

Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για την αντιμετώπιση των πιο πάνω πρόσθετων αναγκών προκύπτει θέμα έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το όλο θέμα και πήρε τις αναγκαίες πληροφορίες από το αρμόδιο Υπουργείο, συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί η ζητούμενη τώρα συμπληρωματική πίστωση γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το θέμα των ισόπεδων διασταυρώσεων που έχουν κατασκευαστεί στο νέο αυτό δρόμο σε συνδυασμό ειδικότερα με την ανάγκη λήψης όλων των ενδεδειγμένων μέτρων για την αποφυγή τροχαίων δυστυχημάτων. Σχετικά με το ειδικό αυτό θέμα ο αρμόδιος Υπουργός διαβεβαίωσε την Επιτροπή ότι το Υπουργείο του μελετά, σε συνεργασία με τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες, διάφορες υπαλλακτικές λύσεις με απώτερο στόχο την αντικατάσταση των ισόπεδων αυτών διαβάσεων με νέες πιο ασφαλείς διαβάσεις και ότι το όλο θέμα αποτελεί πρώτιστη προτεραιότητα από της πλευράς του Υπουργείου. Η Επιτροπή σημειώνει με ικανοποίηση τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργού και καλεί τόσο τον αυτόν όσο και τις υπ' αυτόν υπηρεσίες να επισπεύσουν την όλη μελέτη τους ώστε οι λύσεις που τελικά θα υιοθετηθούν να διασφαλίζουν από κάθε άποψη την οδική ασφάλεια στον υπό κατασκευή νέο δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £4,340,000 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984.

Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησμένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το τέταρτο θέμα στο Κεφάλαιο Α - Νομοθετική Εργασία - είναι «Οι περί Ειδίκευσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 6) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Θαλής Μιχαηλίδης
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ιωάννης Μάτσης, εκπροσωπών τον κ. Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 10 Απριλίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν στην Επιτροπή τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το Λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £75,000 και η διάθεσή του για την κατασκευή αγροτικών δρόμων στις

φτωχότερες αμπελουργικές περιοχές των Επαρχιών Λεμεσού, Πάφου, Λευκωσίας και Λάρνακας.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την κατασκευή δρόμων στις αμπελουργικές περιοχές είναι τα ίδια όπως και στα προηγούμενα χρόνια και ειδικότερα-

- (α) το μήκος του δρόμου·
- (β) η περιοχή που θα εξυπηρετηθεί·
- (γ) η πυκνότητα και η ηλικία των αμπελώνων της περιοχής·
- (δ) ο αριθμός των αμπελουργών που θα ωφεληθούν·
- (ε) η συνεργασία των ενδιαφερομένων αμπελουργών· και
- (στ) η συμπλήρωση ή βελτίωση υφιστάμενου δρόμου.

Όπως επίσης αναφέρεται στην ίδια έκθεση, το πιο πάνω ποσό για την κατασκευή των διαφόρων αγροτικών δρόμων, κατάλογος των οποίων επισυνάπτεται στην ίδια Έκθεση, θα κατανεμηθεί στις τέσσερις Επαρχίες ως ακολούθως:-

Επαρχία Λεμεσού	£28,000
Επαρχία Πάφου	£27,000
Επαρχία Λευκωσίας	£15,000
Επαρχία Λάρνακας	£ 5,000

Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για την κάλυψη του πιο πάνω ποσού χρημάτων κάτω από το Κεφάλαιο 23.10Δ «Αγροτική Ανάπτυξις - Άλλα Αγροτικά Σχέδια Αναπτύξεως» και Άρθρο 613 «Βελτίωσις και Κατασκευή Αγροτικών Οδών» του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του τρέχοντος χρόνου, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς για τους οποίους πρόκειται να διατεθεί το πιο πάνω ποσό χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό εξέταση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £75,000 δια την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δεν υπάρχει έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αφού είναι για κατάθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

Υπάρχει έκθεση ενώπιόν μου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εγώ δεν έχω έκθεση, κ. Πρόεδρε.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να πάρεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ως Γραμματέας δεν έχω.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1984»**

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος Κωνσταντίνος Λόρδος

Αλέξης Γαλανός

Ιωάννης Μάτσης,

Θαλής Μιχαηλίδης

εκπρ τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το

πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 10 Απριλίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £236,000 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση της Εταιρείας «Ελληνικά Χημικά Βιομηχανία Ατδ.» για την αντιμετώπιση απαραίτητων και αναπόφευκτων αναγκών της, κυρίως για την καταβολή των μισθών και ημερομισθίων των εργοδοτούμενων της για το μήνα Απρίλιο του 1984.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών η οποία συνοδεύει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι ζητούμενες πιστώσεις θα καλύψουν ειδικότερα-

- (α) μισθούς και ημερομίσθια, περιλαμβανομένου και του επιδόματος του Πάσχα, του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού της πιο πάνω εταιρείας για το μήνα Απρίλιο του 1984, συνολικού ύψους £171,000.
- (β) μεταφορικά για τον ίδιο μήνα ύψους £10,000 και
- (γ) την αγορά 2.000 τόννων φωσφορίτου αξίας £55,000 για την παραγωγή φωσφορικού οξέος, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή 2.600 τόννων λιπασμάτων τύπου 16—20—0 τα οποία θα διατεθούν αμέσως στην εγχώρια αγορά.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή έχει ψηφίσει πρόσφατα τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 2) του 1984 με τον οποίο εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους £542,000 για την κάλυψη των μισθών και ημερομισθίων του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών για τους τρεις πρώτους μήνες του 1984, για μεταφορικά και για προμηθευτές εξωτερικού. Το υπόλοιπο ποσό που είχε ζητηθεί με το σχετικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τις τεχνικές τροποποιήσεις ή/και προσθήκες στο εργοστάσιο λιπασμάτων, δεν εγκρίθηκε τελικά από την ολομέλεια του Σώματος αλλά αφήθηκε να μελετηθεί μετά τη λήψη και ανάλυση της τεχνοοικονομικής μελέτης για την βιωσιμότητα του όλου έργου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού έλαβε υπόψη τους λόγους για τους οποίους ζητείται η υπό συζήτηση συμπληρωματική πίστωση θεωρεί, κατά πλειοψηφίαν, τη διάθεσή της δικαιολογημένη υπό τις περιστάσεις. Γι' αυτό και εισηγείται κατά πλειοψηφίαν, στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου αυτού σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984».

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ζαχαριάδης, Κ. Λόρδος και Ι. Μάτσης δήλωσαν ότι η Κοινοβουλευτική τους Ομάδα θα υποστηρίξει την έγκριση ποσού £171,000 μόνο για την κάλυψη για το μήνα Απρίλιο της μισθοδοσίας και του επιδόματος του Πάσχα του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού της εταιρείας, το οποίο διαφορετικά θα ετίθετο εκτός εργασίας, αλλά δεν είναι διατεθειμένη να υποστηρίξει την έγκριση οποιουδήποτε άλλου ποσού για το συγκρότημα των βιομηχανιών αυτών από τη στιγμή που εκκρεμεί η μελέτη για τη βιωσιμότητα του.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω θέσεις των Μελών της, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο, με την ευκαιρία αυτή, να παρατηρήσει ότι δεν είναι διατεθειμένη να εισηγηθεί προς τη Βουλή την έγκριση οποιουδήποτε άλλου πρόσθετου ποσού για την εταιρεία αυτή, εφόσο δεν θα έχουν κατατεθεί ενώπιον της Βουλής οι ολοκληρωμένες μελέτες βιωσιμότητας για το συγκρότημα της εταιρείας αυτής.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις σχετικό αίτημα των εργοδοτούμενων της εταιρείας για την καταβολή προς αυτούς οφειλόμενων αναδρομικών προσαυξήσεων καθώς επίσης των εισφορών της εταιρείας στο Ταμείο Προνοίας. Υποστηρίζοντας η Επιτροπή το αίτημα αυτό καλεί τους ιθύνοντες της εταιρείας όπως πάρουν όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα για τη ρύθμιση της εκκρεμότητας αυτής προς διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων της όπως αυτά απορρέουν από τις συλλογικές της συμβάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £236,000 δια την χρήσιν του έτους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμην, ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Παρακαλώ, μόλις τελειώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

...του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λόρδος.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμεθα να τροποποιηθεί το ποσό των £236,000 που αναφέρεται στο άρθρο 2 του Νομοσχεδίου ώστε να μειωθεί κατά £65,000, ήτοι να αναγινώσκειται ως £171,000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται εισήγηση όπως μειωθεί το ποσό το αναφερόμενο στο άρθρο 2 του Νομοσχεδίου ούτως ώστε αυτό να είναι του ύψους των £171,000 αντί του ύψους των £ 236,000.

Πόσοι υποστηρίζουν αυτή την τροποποίηση;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως τροποποιητική εισήγηση απορρίπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν το άρθρο 3.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όπως προηγούμενα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

8 αποχές.

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 6) του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι υποστηρίζουν το Νομοσχέδιο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όλοι, κ. Πρόεδρε. Ομόφωνα κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση, το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984 αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Και προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Κατατέθηκε ως Πρόταση Νόμου από τις Κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στις Επιτροπές Νομικών και Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Αυτή την πρόταση Νόμου, αν δεν κάνω λάθος, όταν ήταν Νομοσχέδιο στην προηγούμενη φάση, το είχε χειριστεί η Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής, και πιστεύω για λόγους συνέπειας, θα έπρεπε να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή εκείνη η οποία το εχειρίσθη στο παρελθόν όπως και στην Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών ασφαλώς με την οποία έχει σχέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται και στις δυο αυτές Επιτροπές.

Κεφάλαιον Γ - Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 21 Οκτωβρίου 1983.

«Το παλαιό πρόβλημα της ύδρευσης των υψηλών χωριών από την πηγή 'Αππηδες' είναι ακόμα οξύ. Η ύδρευση αυτών των κοινοτήτων, 50 τον αριθμό, από την πηγή 'Λαζάρηδες' φάνηκε ότι είναι αντιοικονομική.

Από επιτόπια εξέταση και μελέτη με τα αρμόδια Τμήματα παρουσιάστηκε ως εφικτή και άμεση λύση η ενίσχυση του αγωγού από τους 'Αππηδες', από κυβερνητική διάτρηση που βρίσκεται έτοιμη πολύ πλησίον του αγωγού.

Μας λέχθηκε τότε πως σε χρονικό διάστημα μόνο 15 ημερών η όλη εργασία θα τελείωνε. Πλησιάζει ένας χρόνος και τίποτε δεν έγινε.

Το καλοκαίρι παρουσιάστηκε οξύ πρόβλημα και τα διαβήματά μας υπήρξαν άκαρπα.

Ρωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή, πότε θα υλοποιηθεί η πιο πάνω απόφαση και γιατί καθυστερεί;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας των χωριών που υδροδοτούνται από το σύμπλεγμα της πηγής 'Αππηδες' το οποίο γνωρίζω από προσωπική μου επίσκεψη προωθείται με στόχο να υλοποιηθεί το συντομότερο.

Το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ετοίμασε κατάλληλο σχέδιο σύνδεσης της γεώτρησης Αρ. 64/79 με το υφιστάμενο σύστημα της πηγής 'Αππηδες'. Η εκτέλεση του έργου θα αρχίσει μόλις συμπληρωθεί η διαδικασία για την αποδέσμευση του ποσού των £22.200 που περιλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό Ανάπτυξης 1984.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Τα διάφορα κοινοτικά τηλέφωνα στην Επαρχία Πάφου τις περισσότερες μέρες του χρόνου δεν λειτουργούν. Παρά τις επανειλημμένες καταγγελίες δεν παρατηρείται καμιά βελτίωση.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πώς αντιμετωπίζει το σοβαρό αυτό πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Αναφορικά με τη λειτουργία των κοινοτικών τηλεφώνων διαφόρων χωριών της Πάφου η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων τα ακόλουθα:-

Παρόλο που η Αρχή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διατηρεί σε ικανοποιητική κατάσταση τη λειτουργία των τηλεφωνικών θαλάμων, εντούτοις, με λύπη της διαπιστώνει πως τούτο είναι κάποτε ακατόρθωτο για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή της.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Πάφου κυνηγοί κατέστρεψαν επανειλημμένα τα καλώδια που τροφοδοτούν τα κοινοτικά τηλεφωνεία της περιοχής Πολεμίου. Επίσης αρκετά κοινοτικά τηλέφωνα επηρεάστηκαν από κεραυνούς και χρειάστηκε να αντικατασταθούν καλώδια και μηχανήματα.

Επιπρόσθετα παρατηρήθηκαν και βλάβες στους μηχανισμούς των θαλάμων που οφείλονταν στη χρήση ακατάλληλων κερμάτων ή αντικειμένων (ροδέλλες, μέταλλα κλπ.).

Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να ανταποκρίνεται χωρίς καθυστέρηση στην επιδιόρθωση των βλαβών και πιστεύει πως με την εκστρατεία διαφώτισης που ανέλαβε θα μειωθούν σημαντικά οι κακόβουλες ζημιές στο δίκτυό της.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Ιανουαρίου 1984.

«Στην περιοχή του ποταμού 'Ξερού' στην Πάφο πρόκειται να πραγματοποιηθούν αρδευτικά έργα και για το σκοπό αυτό έχουν εγκριθεί Λ.Κ.90.000.—.

Επειδή παρατηρείται καθυστέρηση ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε τοποθετείται η έναρξη των πιο πάνω έργων».

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Ιανουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Για το αρδευτικό έργο στην περιοχή του ποταμού Ξερού που σκοπό έχει να βελτιώσει και επεκτείνει το αρδευτικό σύστημα της γεώτρησης 21/72 στη Νατά ετοιμάσθηκε αρδευτικό σχέδιο της τάξης των £90,000 με στόχο να εκτελεσθεί τούτο σε τρεις φάσεις.

Η πρώτη φάση του έργου εκτελέσθηκε μέσα στο 1983 έναντι δαπάνης £30,000.

Η δεύτερη φάση του έργου άρχισε να εκτελείται από τις 13 Φεβρουαρίου 1984. Για το σκοπό αυτό προβλέπεται πρόνοια από £30,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984.

Στόχος του Υπουργείου μου είναι να περιληφθεί πρόνοια από £30,000 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985, οπότε θα καταστεί δυνατή η αποπεράτωση του όλου αρδευτικού έργου».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Το χωριό Μονή είναι από τα πλησιέστερα στη Λεμεσό και με την κατασκευή του νέου δρόμου Λεμεσού-Λευκωσίας προβλέπεται σημαντική οικιστική και τουριστική ανάπτυξή του.

Βασικό πρόβλημα που από χρόνια απασχολεί την κοινότητα είναι η έλλειψη πόσιμου νερού.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή τι μέτρα παίρνει και πότε προβλέπει την οριστική επίλυση του πιο πάνω προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Σχετικά με την ανάγκη ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας του χωριού Μονή, Λεμεσού, σας παρέχω τις πιο κάτω πληροφορίες:-

- (α) Το χωριό Μονή υδροδοτείται από το περιφερειακό Σχέδιο Μουτταγιάκας. Η ποσότητα νερού που παρέχεται σ' αυτό κάθε μέρα ανέρχεται στα 45 κ.μ. νερού, και ικανοποιεί τις υδατικές ανάγκες των 222 μόνιμων κατοίκων του χωριού.
- (β) Από την υδοτοπρομήθεια του χωριού καλύπτονται και οι ανάγκες του στρατοπέδου της Εθνικής Φρουράς που βρίσκεται στην περιοχή, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται κάποιο πρόβλημα κατά την καλοκαιρινή περίοδο.
- (γ) Για την αντιμετώπιση του προβλήματος εκείνου το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου τούτου ετοιμάζει Σχέδιο μεσω του οποίου θα γίνει δυνατή η ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού.
- (δ) Το Υπουργείο μου προτίθεται να περιλάβει το υπ' αναφορά Σχέδιο στις προτάσεις του για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985, και θα εκτελεσθεί όταν εγκριθεί ο Προϋπολογισμός.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε σκοπεύει να αξιοποιήσει τη διάτρηση που ανορύχθηκε στο χωριό Συλίκου για λύση του χρόνιου προβλήματος της κοινότητας σε πόσιμο και για άρδευση νερό;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η γεώτρηση για την οποία γίνεται λόγος ανορύχθηκε μέσα στο 1983 στην περιοχή του χωριού Συλίκου και έχει απόδοση 18 κυβ. μέτρα νερού την ώρα.

Δυστυχώς λόγω της περιορισμένης απόδοσής της, η γεώτρηση αυτή πρέπει να χρησιμοποιηθεί μόνο για σκοπούς υδατοπρομήθειας.

Με βάση το πιο πάνω συμπέρασμα το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου τούτου προβαίνει τη στιγμή αυτή στην ετοιμασία συνδυασμένου σχεδίου για να ενισχυθεί με τη γεώτρηση αυτή η υδατοπρομήθεια των χωριών Συλίκου και Αγίου Γεωργίου Συλίκου που έχουν σοβαρή ανάγκη.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Δρούσιας αντιμετωπίζει σοβαρο υδρευτικό πρόβλημα. Σχετικές

μελέτες έχουν αποδείξει ότι με την αξιοποίηση διάτρησης σε περιοχή του γειτονικού χωριού Τέρρα μπορούν να καλυφθούν οι υδρευτικές ανάγκες τόσο της Δρούσιας όσο και της Ίνιας.

Ερωτάται κατόπιν τούτου το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να κατασκευάσει το πιο πάνω αναγκαίο υδρευτικό έργο.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Τα χωριά Δρούσια και Ίνια καλύπτουν τις βασικές τους ανάγκες σε πόσιμο νερό από τις πηγές του συμπλέγματος «΄Αππηδες».

Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984 περιλαμβάνεται πρόνοια από £22,200 για την αξιοποίηση Κυβερνητικής γεώτρησης με εξολοκλήρου Κυβερνητική δαπάνη για συμπλήρωση του νερού των πηγών του συμπλέγματος «΄Αππηδες» που μειώνεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Ζητήθηκε ήδη η αποδέσμευση της Κυβερνητικής δαπάνης και αναμένεται να αρχίσει σύντομα η εκτέλεση του υπ' αναφορά έργου.

Για τα δυο πιο πάνω χωριά ετοιμάσθηκε και ξεχωριστό Σχέδιο για ενίσχυση της υδατοπρομήθειάς τους μέσω της γεώτρησης 112/59 έναντι δαπάνης £54,000. Το Σχέδιο αυτό προτάθηκε από το Υπουργείο τούτο για περίληψη στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984, περιλήφθηκε όμως στον Προϋπολογισμό χωρίς οποιαδήποτε πρόνοια (πίστωση). Επομένως το Υπουργείο μου θα παρακολουθήσει το θέμα έτσι που αν προκύψουν εξοικονομήσεις, περί τα μέσα του χρόνου, από άλλα κονδύλια, να εισηγηθεί τη διάθεσή τους για εκτέλεση του υπ' αναφορά Σχεδίου, διαφορετρόπως θα προτείνει και πάλι τούτο στις προτάσεις του για τα έργα που θα πρέπει να περιληφθούν στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Στο χωριό Παναγιά παρατηρείται έλλειψη πόσιμου νερού ιδιαίτερα κατά τούς καλοκαιρινούς μήνες.

Σε ποιες ενέργειες σκέπτεται να προβεί το αρμόδιο Υπουργείο για την επίλυση του σοβαρού αυτού προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η κοινότητα Παναγιάς υδροδοτείται από πηγές μέσω του συστήματος υδατοπρομήθειας του συμπλέγματος «΄Αππηδες».

Επειδή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες το νερό των πηγών του υπ' αναφορά συμπλέγματος μειώνεται, με αποτέλεσμα να παρατηρείται κάποια έλλειψη νερού,

το Τμήμα Αναπτύξεως Ύδατων του Υπουργείου τούτου ετοίμασε κατάλληλο σχέδιο για ενίσχυση της υδατοπρομήθειας όλων των χωριών που υδροδοτούνται από το σύμπλεγμα «'Αππηδες» με βάση Κυβερνητική γεώτρηση. Στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984 περιλήφθηκε πρόνοια από £22,200 που θα καλυφθεί εξ ολοκλήρου από την Κυβέρνηση και η εκτέλεση του υπ' αναφορά Σχεδίου αναμένεται ν' αρχίσει πολύ σύντομα.

Πρόσθετη ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού Παναγιά θα γίνει και μέσω της πηγής «Χολέτρικα». Για το σκοπό αυτό περιλαμβάνεται επίσης πρόνοια από £4,900 στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984 και η έναρξη των σχετικών εργασιών επίκειται.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα την 1η Μαρτίου 1984.

«Είναι γνωστός ο αποφασιστικός ρόλος των γυναικών της Κύπρου σε όλους τους αγώνες του λαού μας, εθνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς. Είναι γνωστό επίσης ότι οι γυναίκες της Κύπρου με βάση στοιχεία των απογραφών αποτελούν την πλειοψηφία του λαού μας. Οι εργαζόμενες γυναίκες στην οικονομία του τόπου (εργατοϋπάλληλοι, κρατικός μηχανισμός, αγροτική οικονομία, εργοστάσια, καταστήματα, εργαστήρια, εκπαίδευση και άλλα) αποτελούν ένα σοβαρό ποσοστό ανάμεσα στους εργαζόμενους, περίπου το 37%.

Γενικά ο ρόλος της Κυπριας γυναίκας είναι αποφασιστικός στην κυπριακή κοινωνία. Όμως παρά αυτό το σοβαρό ρόλο που παίζουν οι γυναίκες στην κοινωνία, συνεχίζουν σε πάρα πολλούς τομείς οι διακρίσεις σε βάρος τους. Οι διακρίσεις αυτές αποτελούν εμπόδιο στην προαγωγή της πλήρους ισοτιμίας και στην παραπέρα ανάπτυξη των γυναικών.

Οι Οργανώσεις των γυναικών της Κύπρου από πάρα πολλά χρόνια οργανώνουν διαβήματα προς την Κυπριακή Κυβέρνηση και τη Βουλή και απαιτούν να σταματήσουν οι διακρίσεις σε βάρος τους και να αναγνωριστεί ισοτιμία στα δικαιώματά τους.

Στις αρχές του 1983, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την προσχώρηση της Κύπρου στη Διεθνή Σύμβαση 34/180 για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και τη δημιουργία Κεντρικού Φορέα για τα γυναικεία ζητήματα.

Όμως παρά τη διακήρυξη αυτή του Υπουργικού Συμβουλίου έχει περάσει ένας χρόνος και ακόμα αυτές οι υποσχέσεις δεν έχουν υλοποιηθεί.

Βρισκόμαστε τώρα στη δεκαετία που προκήρυξε ο Ο.Η.Ε. για τη γυναίκα.

Η Διεθνής Σύμβαση 34/180 δεν έχει υπογραφεί. Τα μέτρα που προνοεί η Διεθνής Σύμβαση τα αντιμετωπίζουν και οι Κύπριες γυναίκες από χρόνια και είναι:-

- (α) Ίση αμοιβή για ίσης αξίας εργασία.
- (β) Αναγνώριση της μητρότητας ως κοινωνικού λειτουργήματος, με ανάπτυξη κατάλληλου συστήματος διευκολύνσεων για την εργαζόμενη μητέρα και το παιδί.
- (γ) Βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης της αγρότισσας.

- (δ) Προστασία της υγείας της γυναίκας με το κατάλληλο σύστημα υγείας.
- (ε) Ισότητα στις οικογενειακές σχέσεις και το γάμο και προς όλα τα θέματα τα σχετικά με την ανατροφή και κηδεμονία των παιδιών.
- (στ) Διασφάλιση της παρουσίας των γυναικών στα κυβερνητικά και μη κέντρα λήψης αποφάσεων και του δικαιώματος να μετέχουν ουσιαστικά και αποφασιστικά στην πολιτική και δημόσια ζωή του τόπου.

Γι' αυτή την καθυστέρηση, ερωτούμε τα Υπουργεία Δικαιοσύνης και Εργασίας:-

1. Πότε θα υλοποιηθούν οι αποφάσεις του Υπουργικού που πήρε το Γενάρη του 1983;
2. Πότε θα υπογραφεί η Διεθνής Σύμβαση 34/180;
3. Πότε θα εφαρμοστούν οι 6 βασικές πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των γυναικών;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 1984, του Υπουργού Δικαιοσύνης σε Ερώτηση ημερομηνίας 1 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Στις αρχές Φεβρουαρίου του 1983 ύστερα από σχετική Πρόταση του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη λήψη μέτρων για προώθηση των θεμάτων που αφορούν τη θέση της Γυναίκας στην Κύπρο.

Η υλοποίηση των πλειστων αποφάσεων άρχισε αμέσως:

- (α) Με στόχο τη σταδιακή προώθηση Μέτρων για την Προστασία της Μητρότητας και της Αρχής της Ίσης Αμοιβής για εργασία ίσης αξίας συστάθηκε και λειτουργεί ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή κάτω από την προεδρία του Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου κ. Ανδρέα Λοΐζου, μόνιμου εκπροσώπου και προέδρου της Επιτροπής του Κοινωνικού Χάρτου του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι εργασίες της Επιτροπής αυτής προχωρούν κανονικά και αναμένεται ότι τα πορίσματά της ως προς το θέμα της Προστασίας της Μητρότητας θα είναι σύντομα έτοιμα και θα υποβληθούν με ενδιαμέση έκθεση στον Υπουργό Δικαιοσύνης. Η Έκθεση αυτή θα υποβληθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο για μελέτη και λήψη αποφάσεων. Ακολούθως η Επιτροπή θα ασχοληθεί με το θέμα της Ισομισθίας μεταξύ ανδρών και γυναικών.
- (β) Η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή Οικογενειακού Δικαίου, υπό την προεδρία του Δικαστή του Ανώτατου Δικαστηρίου κ. Λουκή Σαββίδη, μόνιμου εκπροσώπου στις Νομικές Επιτροπές των Εμπειρογνομόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης ανέλαβε την αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό όλων των του Οικογενειακού Δικαίου.

Η Νομοπαρασκευαστική αυτή Επιτροπή έχει επιτελέσει ένα σημαντικό μέρος του έργου που ανέλαβε και όπως υπολογίζεται στους προσεχείς λίγους μήνες θα υποβάλει τα πορίσματα και τις εισηγήσεις της στο Υπουργικό Συμβούλιο μέσω του Υπουργού Δικαιοσύνης για μελέτη και προώθηση των απαραίτητων αλλαγών του Οικογενειακού Δικαίου. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει ήδη συμπληρώσει τη μελέτη του για την ονοματοδοσία και το δικαίωμα επωνύμου την οποία θα υποβάλει στην Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή.

- (γ) Η εγκαθίδρυση Μόνιμου Κεντρικού Φορέα για τα θέματα της γυναίκας που επίσης αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, με ενδεχόμενο την ανάθεση του θέματος σε μια από τις υπάρχουσες υπηρεσίες ακόμα μελετάται.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την προσχώρηση στο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων σε βάρος των Γυναικών 34/180, ταυτόχρονα με την κύρωσή του. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ήδη λάβει τη σχετική απόφαση το Γενάρη του 1983. Τώρα προωθείται από το Υπουργείο Εξωτερικών η ταυτόχρονη προσχώρηση και Κύρωση της Σύμβασης η οποία μεταφράζεται στην ελληνική γλώσσα. Ταυτόχρονα ετοιμάζεται το Κυρωτικό Νομοσχέδιο για κατάθεση στη Βουλή από το Γενικό Εισαγγελέα.

Πολλές από τις πρόνοιες της Διεθνούς Σύμβασης 34/180 μελετώνται ήδη σε βάθος από τις Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές που αναφέρθηκαν πιο πάνω, όπως οι πρόνοιες που αναφέρονται στην Ισομισθία, Προστασία Μητρότητας και Ισότητα στις οικογενειακές σχέσεις. Η μελέτη αυτή των θεμάτων πιστεύεται ότι θα συμβάλει αποφασιστικά στη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων από το Υπουργικό Συμβούλιο σταδιακής υλοποίησης των προνοιών της Σύμβασης 34/180 με την υποβολή της Έκθεσης από τη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Αναφέρεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία με τον Κυρωτικό Νόμο 14/69 για τα Αστικά, Πολιτικά και Οικογενειακά Δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών αποδέχθηκε τις πρόνοιες που αφορούν ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας και τα Δικαιώματα Μητρότητας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού μπούμε στο Κεφάλαιο Δ, θα ήθελα να καλέσω τον κ. Παναγίδη να αναγνώσει τη Δήλωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που αναφέρεται «Διάθεση Πλεονάσματος Χοιρινού Κρέατος και η Απαγόρευση Εισαγωγής Κρεάτων».

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ «ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΟΣ ΧΟΙΡΙΝΟΥ ΚΡΕΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΡΕΑΤΩΝ»

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε αντεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 23 Μαρτίου και 5 Απριλίου 1984. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών η Επιτροπή είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις τόσο με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας όσο και με εκπροσώπους του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής, του Συνδέσμου των Αλλαντοβιομηχάνων, του Συνδέσμου Ξενοδόχων Κύπρου, του Συνδέσμου Εργοδοτών Κέντρων Αναψυχής και των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής.

Οι διαπιστώσεις που έκαμε η Επιτροπή με βάση την ενημέρωση που της έγινε από τους Κυβερνητικούς αρμοδίους και την ανταλλαγή απόψεων που ακολούθησε με όλες τις ενδιαφέρουσες πλευρές υποβάλλονται ενώπιον της ολομέλειας του Σώματος.

Έχει ομόφωνα διαπιστωθεί απ' όλες τις πλευρές ότι υπάρχει πράγματι πρόβλημα διάθεσης του χοιρινού κρέατος και ότι για την επίλυση η/και απάμβλυνσή του έχουν ληφθεί ορισμένα μέτρα ή και προγραμματίζεται η λήψη σειράς άλλων μέτρων.

Στα μέτρα που έχουν ληφθεί συγκαταλέγονται-

- (α) η πλήρης απαγόρευση των εισαγωγών όλων των τύπων χαμ, καθώς και των βιομηχανικών κρεάτων με λίπος πάνω από 40%.
- (β) η απαγόρευση της εισαγωγής βιομηχανικών βοδινών κρεάτων εκτός από τις βιομηχανίες αλλαντοποιίας.
- (γ) ο περιορισμός και η άσκηση ελέγχου στην εισαγωγή βιομηχανικών κρεάτων από τις βιομηχανίες αλλαντοποιίας με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες όπως παρουσιάζονται κατά τα τελευταία τρία χρόνια και σε αναλογία 80% χοιρινού κρέατος και 20% βιομηχανικού κρέατος.
- (δ) η προσωρινή αναστολή των αδειών εισαγωγής φθηνών βοδινών κρεάτων μέχρι της απορρόφησης από τις αλλαντοβιομηχανίες όλων των αποθεμάτων των εμπορών - εισαγωγέων.

Ταυτόχρονα το αρμόδιο Υπουργείο καταβάλλει προσπάθειες για την αύξηση της κατανάλωσης χοιρινού κρέατος από την Εθνική Φρουρά και για την εξαγωγή πρόσθετων ποσοτήτων χοιρινού κρέατος στην Ελλάδα και αλλού.

Επικροτώντας η Επιτροπή τα εξαγγελθέντα από το αρμόδιο Υπουργείο μέτρα καλεί τους αρμοδίους να επισπεύσουν την υλοποίησή τους για την απάμβλυνση του όλου προβλήματος και την τακτική παρακολούθηση του όλου θέματος. Ταυτόχρονα η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι το γενικότερο θέμα του προγραμματισμού της παραγωγής χοιρινού κρέατος καθώς επίσης της εμπορίας του θα πρέπει ν' αποτελέσει αντικείμενο διεξοδικότερης μελέτης σε συνεργασία με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές με στόχο τη μακροπρόθεσμη ρύθμιση ενός τομέα της κτηνοτροφίας στον οποίο έχουν γίνει μεγάλες επενδύσεις που επηρεάζουν άμεσα τη γεωργική οικονομία στο σύνολό της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα που συζητείται στο Κεφάλαιο Δ είναι «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Παπαδημητρίου θα ήταν πρόθυμος να δεχθεί αναβολή της συζήτησης του θέματος. Εάν όμως ο ίδιος επιμένει...

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εάν αυτή είναι η πρόθεσή σας, κ. Πρόεδρε, αποδέχομαι την εισήγησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι εγώ είμαι πρόθυμος να δεχτώ...

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νοούμενου ότι πλησιάζουν και οι γιορτές του Πάσχα και κουράστηκαν αρκετοί, ας αναβάλουμε τη συζήτηση του θέματος γιατί υπάρχει και η πιθανότητα μέσα στις γιορτές να γίνουν πυρκαϊές και να καταστραφεί περισσότερο το φυσικό περιβάλλον. Να τα προσθέσουμε κι' αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση αναβάλλεται η συζήτηση του θέματος για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρίαση της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 3 Μαΐου, στις 4.00 το απόγευμα με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984.
- 6) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Ανάπτυξης) Νόμος (Αρ. 7) του 1984.
- 7) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ('Ελεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. (Πρόταση Νόμου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

Προτού κλείσουμε τις εργασίες του Σώματος, θα ήθελα με την ευκαιρία των γιορτών να ευχηθώ σε όλους τους συναδέλφους καλές γιορτές και στις 3 Μαΐου να είμαστε και πάλιν έτοιμοι για να κάμομε την εργασία που πρέπει να κάμομε και που αναμένει ο λαός από μας να γίνει. Σας ευχαριστώ.

Κλείω τις εργασίες της σημερινής συνεδρίας.

(Ώρα λήξεως 6.44 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 2) του 1984». Αγορεύσεις Βουλευτών και διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα (Κ. Λόρδος, Α. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Π. Δίγκλης, Γλ. Κληρίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Μ. Χριστοφίδης, Α. Φάντης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 4 του 1984).
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 5) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 6) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 6 του 1984).
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 7) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Το οξύ υδρευτικό πρόβλημα των υψηλών χωριών από την πηγή «'Απτηδες» - Η μη ικανοποιητική λειτουργία των τηλεφώνων στην επαρχία Πάφου - Η πραγματοποίηση αρδευτικών έργων στην περιοχή του Ποταμού Ξερού στην Πάφο - Η ανάγκη ενίσχυσης της υδατοπρομήθειας του χωριού Μονής Λεμεσού - Το χρόνιο πρόβλημα του χωριού Συλίκου σε πόσιμο και για άρδευση νερό - Το υδρευτικό πρόβλημα της κοινότητας Δρούσιας - Η έλλειψη πόσιμου νερού κατά τους καλοκαιρινούς μήνες στο χωριό Παναγιά - Ο ρόλος των γυναικών της Κύπρου στους εθνικούς, Πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς αγώνες του λαού μας).
- 8) Δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας κ. Κ. Παναγίδη για το θέμα που αναφέρεται «Διάθεση πλεονάσματος χοιρινού κρέατος και η απαγόρευση εισαγωγής κρεάτων».

Τιμή : 25σ

Κε

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 24ης Μαΐου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.24 μ.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού μπούμε στην Ημερήσια Διάταξη της σημερινής συνεδρίας, θά 'θελα να ανακοινώσω στα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων το αποτέλεσμα της έρευνας την οποία έκαμα ύστερα από παρατήρηση του Βουλευτή κ. Παπαϊωάννου σχετικά με το θέμα του **Ombudsman**. Αντίγραφο της παρατηρήσεως του κ. Παπαϊωάννου απέστειλα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το οποίο μου απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 21ης Μαΐου του 1984, την οποία θα εύρετε όλοι μέσα στα γραμματοκιβώτιά σας.

Επιπλέον ο Υπουργός Δικαιοσύνης, στις 23 Μαΐου, δηλαδή χθες, μου έστειλε άλλη συμπληρωματική επιστολή στην οποία επισυνάπτει την Πρόταση την οποία υπέβαλε προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Το αποτέλεσμα στο θέμα αυτό θα είναι, αφού γίνει η τροποποίηση του υπάρχοντος Νομοσχεδίου από την Υπηρεσία Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας, το οποίο βρίσκεται αυτή τη στιγμή ενώπιον της Γενικού Εισαγγελέα, τούτο να επιστραφεί, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Γενικού Εισαγγελέα, στο Υπουργικό Συμβούλιο για να μελετηθεί και να κατατεθεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Αν θέλετε να διαβάσω την έκθεση του Υπουργού Δικαιοσύνης προς το Υπουργικό Συμβούλιο, θα το κάμω πολύ ευχαρίστως αλλά η ουσία είναι αυτή.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω αναγνώσει την επιστολή του Υπουργού Δικαιοσύνης προς τον Πρόεδρο της Βουλής και έλαβα υπόψη αυτά που έχετε πει. Επειδή όμως αυτό το θέμα καθυστερεί τώρα για πολύ καιρό, θά 'θελα να εισηγηθώ όπως η κα Στέλλα Σουλιώτη κληθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να την ενημερώσει πάνω στο όλο θέμα του Επιτρόπου Διοικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως γεγονός, κ. Παπαϊωάννου, αυτή ήταν η πρόθεσή μου, να καλέσω τη Γενικό Εισαγγελέα να συζητήσουμε αυτό το θέμα, αλλά δεν μου εδόθη η ευκαιρία διότι σας λέγω ότι τη δεύτερη επιστολή του κ. Υπουργού την πήρα χθες το μεσημέρι. Δεν έχω καμιά δυσκολία να επικοινωνήσω με τη Γενικό Εισαγγελέα για να συζητήσω αυτό το θέμα, αλλά νομίζω ότι είναι πρόωρο να έλθει ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αν η μελέτη της Γενικού Εισαγγελέα στο θέμα αυτό δεν έχει αποπερατωθεί.

Γι' αυτό το λόγο θά 'θελα να παρακαλέσω να μου επιτρέψετε προηγουμένως να διερευνήσω αυτό το θέμα με το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα για να δω σε ποιο σημείο βρίσκεται. Και κατόπιν να την καλέσουμε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το Σώμα έχει ρητή απόφαση ως προς τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θά 'πρεπε να είχε κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο. Αυτά τα πλαίσια έχουν ξεπεραστεί και με την επιστολή αυτή όπως και με όσα έχουν δηλωθεί την περασμένη βδομάδα από τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος, δεν μας δίνεται σαφής ένδειξη ως προς το πότε ακριβώς θα κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο στην Βουλή. Θα κατατεθεί μέσα σ' ένα μήνα, ή πριν από τις θερινές διακοπές; Πρέπει να γνωρίζει αυτό το Σώμα πότε ακριβώς θα κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο, διαφορετικά είναι δεσμευμένο το Σώμα να καταθέσει δικό του Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν η προσπάθειά μου, κ. Παπαϊωάννου. Δηλαδή να ερωτήσουμε το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα πόσο καιρό χρειάζεται για να αποπερατώσει αυτή τη μελέτη και να εξασκήσω και εγώ κάποια πίεση ούτως ώστε η μελέτη αυτή να γίνει το ταχύτερο δυνατό, διότι πραγματικά είναι μια ανάγκη η δημιουργία του **Ombudsman**, μια ανάγκη την οποία αισθάνομαι εγώ περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο, διότι εφόσον δεν υπάρχει αυτός ο θεσμός, όποιος έχει ένα παράπονο έρχεται να το πει στον Πρόεδρο της Βουλής και ίσως να είμαι ένα από τα πρόσωπα εκείνα που επείγονται να δημιουργηθεί αυτός ο θεσμός.

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Μάτσης.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι επειγόμεθα να προχωρήσει αυτή η νομοθεσία και να κατατεθεί το ταχύτερο δυνατό το σχετικό Νομοσχέδιο στη Βουλή. Και συμφωνούμε απόλυτα με την άποψή σας να ασκήσετε την επιρροή σας προς τη Γενικό Εισαγγελέα ώστε να σταλεί το Νομοσχέδιο πίσω στο Υπουργικό Συμβούλιο το ταχύτερο δυνατό. Από την άλλη πλευρά το θεωρούμε ανορθόδοξο να προσκαλέσουμε στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής την κυρία Σουλιώτη πριν το

Νομοσχέδιο αυτό υποστεί την τελική επεξεργασία του από το Υπουργικό Συμβούλιο. Διότι τελειωμένη νομοθεσία για τον **Ombudsman** θα είναι κατόπιν της εγκρίσεως του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επομένως δεν νομίζουμε ότι είναι ο ρόλος μας να υπεισέλθουμε στο Νομοσχέδιο σ' αυτό το στάδιο που γίνεται ακόμα η επεξεργασία του. Αμέσως μόλις κατατεθεί από την Κυβέρνηση στη Βουλή σίγουρα θα προχωρήσουμε με πολύ γοργό βήμα και στο μεταξύ μπορούμε να εξασκήσουμε κάθε πίεση ώστε να τελειώσει το έργο της Γενικού Εισαγγελέα το ταχύτερο δυνατό. Αλλά δεν νομίζουμε ότι είναι σωστό σ' αυτό το στάδιο να καλέσουμε στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής τη Γενικό Εισαγγελέα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Το μόνο θέμα που μας απασχολεί σαν Σώμα, κ. Πρόεδρε, είναι να κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο. Είναι ήδη εκπεφρασμένη θέληση της Βουλής να υλοποιηθεί σε Νόμο αυτή η διαδικασία, δηλαδή ο διορισμός του Κυβερνητικού Επιτρόπου. Και είναι ο χρόνος της καταθέσεως που μας απασχολεί και θα θέλουμε να πιστεύουμε ότι με τη δική σας πίεση πολύ σύντομα, χωρίς να υπεισερχόμεθα στις λεπτομέρειες, θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο για να εφαρμοσθεί αυτός ο θεσμός και νομίζω ότι οποιοσδήποτε διαδικασίες προβλέπονται που θα επιταχύνουν αυτή την υλοποίηση του θεσμού είναι αποδεκτές και επιθυμητές.

Θέλουμε όμως να πιστεύουμε ότι η κατάθεση του Νομοσχεδίου δεν θα μακρύνει περαιτέρω διότι διαφορετικά θα διαπιστώνουμε μια μόνιμη αντίδραση ή παρελκυστική πολιτική στην κατάθεση του Νομοσχεδίου που δεν θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι και η πραγματικότητα, αλλά αυτή είναι η ουσία του πράγματος μέχρι της στιγμής αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι και η έγνοια η δική μου, κ. Μάτση, διότι θέλω να διερευνήσω πότε πραγματικά θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο το οποίο ενδιαφέρει όλους μας.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να δηλώσω, κ. Πρόεδρε, ότι αν και εφόσον αυτό το Νομοσχέδιο, το οποίο καθυστερεί τώρα για πολύ χρόνο, δεν κατατεθεί μέχρι τον προσεχή Ιούλιο, οπότε θα διακόψει τις εργασίες του το Σώμα, τότε θα είμαστε υποχρεωμένοι εμείς οι ίδιοι να καταθέσουμε πρόταση Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω, κ. Παπαϊωάννου, να καταστεί δυνατό να κατατεθεί το Νομοσχέδιο αυτό στη Βουλή πριν από τον Ιούλιο, ούτως ώστε να δοθεί αρκετός χρόνος σ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής για να το μελετήσουν, διότι είναι ένα Νομοσχέδιο στο οποίο αυτό το Σώμα και εγώ προσωπικά αποδίδουμε πολύ μεγάλη σημασία και γι' αυτό το λόγο πρέπει να μελετηθεί πολύ σοβαρά και να έρθει ενώπιον του Σώματος γρήγορα μεν, αλλά και πολύ μελετημένα.

Προχωρούμε τώρα στο πρώτο θέμα το οποίο έχουμε έτοιμο προς συζήτηση και το οποίο είναι «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να διαβάσει την έκθεση προς το Σώμα.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Γεώργιος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος

Μανώλης Χριστοφίδης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ζαχαριάδη

Χαμπής Κυριάκου

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Χρίστος Πέτας

Παύλος Δίγκλης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984 στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η λήψη πιο αποτελεσματικών μέτρων για την προστασία της υγείας του κοινού από το κάπνισμα με τον ειδικό καθορισμό του ουσιώδους χρόνου κατά τον οποίο πρέπει να αναγράφεται η προβλεπόμενη από το νόμο ένδειξη που προειδοποιεί για τους κινδύνους της υγείας από το κάπνισμα πάνω σε κάθε κυτίο καπνού και με την ποινικοποίηση ορισμένων ενεργειών ή επεμβάσεων πάνω στα κυτία καπνού που αποσκοπούν στην αφαίρεση, παραποίηση ή αλλοίωση της πιο πάνω ένδειξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, με την εφαρμογή του περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμου του 1980 παρατηρήθηκε κάποια ασάφεια ως προς τον τρόπο σήμανσης των κυτίων καπνού με τη σχετική ένδειξη που προειδοποιεί ότι το κάπνισμα μπορεί να βλάψει την υγεία, ώστε να παρατηρείται μεγάλη ανομοιομορφία στον τρόπο σήμανσης των κυτίων καπνικών προϊόντων από τις βιομηχανίες παραγωγής ή τους εισαγωγείς των.

Η κατάσταση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την άνιση μεταχείριση προσώπων καθώς και τη δημιουργία δυσκολιών στον αποτελεσματικό έλεγχο που ασκείται στα θέματα αυτά από το Τμήμα Τελωνείων. Οι πιο πάνω λόγοι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ίδιου Υπουργείου που αναφέρονται στην Εισηγητική του Έκθεση, καθώς επίσης η ανάγκη για τη λήψη πιο αποτελεσματικών μέτρων για την προστασία του κοινού υπαγόρευαν την κατάθεση του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ώστε οι περιεχόμενες σ' αυτόν διατάξεις να μη ισχύουν για περίοδο δυο μηνών στις περιπτώσεις εισαχθέντων αλλά μη εκτελωνισθέντων καπνικών προϊόντων.

Η Επιτροπή Υγείας με την ευκαιρία αυτή επισημαίνει την ανάγκη επανεξέτασης του μεγέθους και περιεχομένου της σχετικής προειδοποίησης περί του

βλαβερού του καπνίσματος που αναγράφεται σε κάθε κυτίο καπνού και καλεί τους αρμοδίους αφού εξετάσουν το όλο θέμα να επανέλθουν σύντομα ενώπιον της Βουλής με τις εισηγήσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Με τον προτεινόμενο τροποποιητικό νόμο συμπληρώνεται κάποια ατέλεια του υπάρχοντος νόμου. Βέβαια δεν περιμένει κανένας ότι με απαγορευτικά μέσα ή με νομοθετικά διατάγματα μπορούμε να πείσουμε τον κόσμο να σταματήσει το κάπνισμα. Είναι μια έξη η οποία είναι βλαβερότατη στην υγεία και, εντούτοις, παρόλους τους κινδύνους και τη γνώση του κινδύνου που έχουν οι καπνιστές, συνεχίζουν να καπνίζουν με όλα τα παρεπόμενα κακά συμπτώματα.

Το μήνυμα που πρέπει να στείλουμε απ' εδώ ως Βουλή νομίζω ότι περισσότερο είναι ότι πρέπει να πεισθεί ο κόσμος για τις βλαβερές επενέργειες του καπνίσματος πάνω στον ανθρώπινο οργανισμό αφού του παρουσιάσουμε σαφή παραδείγματα. Ένα καλό παράδειγμα νομίζω ότι είχε τελευταία ο λαός από την παρουσίαση στην τηλεόραση κάποιου προγράμματος που είχε και ένα ευεργετικό αποτέλεσμα για ένα χρονικό διάστημα. Αυτά τα προγράμματα πρέπει να επαναλαμβάνονται για να γίνει συνείδηση πλέον στον κόσμο ότι το κάπνισμα είναι μια κακή έξη που προκαλεί βλάβες σε όλο τον ανθρώπινο οργανισμό, από τις τρίχες ως τα νύχια, από το δέρμα ως τα εντόσθια κλπ. Δεν έχει όργανο του οργανισμού που να μην επηρεάζεται από το κάπνισμα. Ο κυριότερος λόγος για την απαγόρευση των διαφημίσεων σε ορισμένα μέρη ή για την εφαρμογή της ετικέτας που επιστρά την προσοχή του κοινού στους κινδύνους του καπνίσματος είναι κυρίως ως προς τον καρκίνο του πνεύμονα. Και πράγματι φαίνεται ότι είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι τα αποτελέσματα του καπνίσματος φαίνονται περισσότερο στον πνεύμονα.

Γι' αυτό το λόγο και προωθήθηκαν αυτά τα διατάγματα στις διάφορες χώρες, απαγορεύτηκαν οι διαφημίσεις κ.ο.κ. Αλλά μαζί με όλα τα άλλα απαγορευτικά ή περιοριστικά ή συμπληρωματικά μέτρα που πρέπει να πάρουμε, πρέπει να γίνει και μια πληροφόρηση του κοινού ότι εκτός τούτων υπάρχουν και άλλα πράγματα που μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό του καπνίσματος. Π.χ. επισκεπτόμαστε ένα σαλόνι και βλέπουμε ότι τα πιο ελκυστικά πράγματα είναι τα του καπνίσματος. Ο επίχρυσος αναπτήρας, τα χρυσοποίκιλτα βοηθήματα του καπνιστού κ.ο.κ., που και να μην είσαι καπνιστής σε ελκύουν να καπνίσεις.

Είναι όλα τούτα τα οποία πρέπει να υποβάλουμε στον κόσμο ότι από μόνοι τους πρέπει να τα περιορίσουν ούτως ώστε να έχουν και τα ευεργετικά τους αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς δεν πρόκειται να κάμω διάλεξη για το πόσο επικίνδυνο για την

υγεία είναι το κάπνισμα και πόσο σημαντική είναι η σωστή κατατόπιση όσον αφορά τους κινδύνους γενικά στην υγεία από το κάπνισμα.

Εκεί όμως που θά'θελα να διαφωνήσω κάπως με το συνάδελφο κ. Παπαδόπουλο που μίλησε προηγουμένως, είναι σχετικά με την προέλευση της έξης του καπνίσματος και σχετικά με τα παραδείγματα που ανέφερε για τα σαλόνια και για τα διάφορα αντικείμενα που ελκύουν το κοινό στο κάπνισμα. Πολύ φοβούμαι ότι τουλάχιστο εδώ στην Κύπρο εκείνος ο παράγων που πραγματικά συνέτεινε ώστε να παρουσιάσει μεγάλη άνοδο το κάπνισμα, είναι ο παράγων του άγχους, του μεγάλου άγχους που διακατέχει τον Κυπριακό λαό μετά από το 1974 και που είμαι σίγουρος πολλοί κοινωνιολόγοι θα συνδέσουν άμεσα με την έξη του καπνίσματος.

Γι' αυτό ίσως το κάπνισμα να είναι και μέρος, αναπόσπαστο μέρος, της καθημερινής μας ζωής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Δυο λόγια μόνο, κ. Πρόεδρε.

Επειδή τυγχάνει να πηγαινοέρχομαι με ταξί 3—4 φορές τη βδομάδα, νομίζω το κάπνισμα μέσα στα ταξί πρέπει η Κυβέρνηση να το δει με άλλο φακό και να απαγορευθεί διότι ακούονται πάρα πολλά παράπονα από τους επιβάτες που πηγαινοέρχονται στις πόλεις. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως θα έχετε παρατηρήσει και από την έκθεση της Επιτροπής για το θέμα αυτό, η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς υποστηρίζει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σαν μια προσπάθεια για την αντιμετώπιση του πολύ σοβαρού προβλήματος του καπνίσματος.

Βεβαίως, όπως έχει ήδη εκτεθεί από το βήμα, αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο χρειάζεται μια ολόπλευρη προσπάθεια και η Βουλή με την έγκριση αυτού του νομοσχεδίου πραγματοποιεί ένα σωστό βήμα για την αντιμετώπισή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως και το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εισαχθέντα αλλά μη εκτελωνισθέντα κυτία καπνού. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προσασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο υπάρχει στη Συμπληρωματική Ημερήσια Διάταξη και που είναι «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες :

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης του οποίου η αποδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.106 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για τη κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας περί Ανταλλαγής Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προελεύσεως (Κυρωτικό) Νόμο του 1968 (Αρ. 11 του 1968). Με τη Συμφωνία αυτή σκοπείται η παροχή αμοιβαίας βοήθειας από τα Συμβαλλόμενα Μέρη με την ανταλλαγή θεραπευτικών ουσιών ανθρώπινης προέλευσης η οποία θα γίνεται χωρίς άλλη αμοιβή εκτός από την απαιτούμενη δαπάνη για την κάλυψη των εξόδων συλλογής, παρασκευής και μεταφοράς των ουσιών αυτών.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο ρυθμίζεται τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί Συμβαλλόμενο Μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σύμφωνα με την ιδρυτική της Συνθήκη έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσης του πιο πάνω πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπαρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3 και Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΑΔ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος του οποίου η αποδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.105 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας περί

Ανταλλαγής Αντιδραστηρίων διά τον Καθορισμόν Ομάδων Αίματος (Κυρωτικών) Νόμον του 1968 (Νόμος Αρ. 13 του 1968). Με τη συμφωνία αυτή σκοπεύεται η ανταλλαγή μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών αντιδραστηρίων καθορισμού ομάδων αίματος νοουμένου ότι τα ίδια τα Συμβαλλόμενα Μέρη διαθέτουν αρκετή παρακαταθήκη για δική τους χρήση.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο ρυθμίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί Συμβαλλόμενο Μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σύμφωνα με την ιδρυτική της Συνθήκη έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσης του πιο πάνω Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και ο Πίνακας του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. 'Άρθρον 3. Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο τελευταίο μας νομοσχέδιο το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΜΟ, ΙΑΤΡΙΚΟΥ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΧΡΗΣΙΔΑΝΕΙΟΥ ΣΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΙΑΤΡΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ Η Ή ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στην συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό τη μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας, του οποίου η απόδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.107 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί Συμφωνίας περί Προσωρινής Εισαγωγής, Άνευ Δασμού, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού επί

Χρησιδανείω προς τα Νοσοκομεία και Έτερα Ιατρικά Ιδρύματα προς τον Σκοπόν Διαγνώσεως ή Θεραπείας (Κυρωτικών) Νόμον του 1973 (Αρ. 75 του 1973). Με τη Συμφωνία αυτή σκοπείται η παροχή από κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κάθε διευκόλυνσης για την ελεύθερη διέλευση μέσω των συνόρων τους αποθεμάτων ιατρικού, χειρουργικού και εργαστηριακού εξοπλισμού για το σκοπό αντιμετώπισης κατεπείγουσων αναγκών του πληθυσμού τους.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, σύμφωνα με την Ιδρυτική της Συνθήκη, έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσής του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3. Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό τη Μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα

Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Έχουμε αποπερατώσει τη Νομοθετική Εργασία του Σώματος που ήταν έτοιμη για σήμερα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ'.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε επειδή έχω προσέξει ότι και σήμερα δεν έχει κατατεθεί Νομοσχέδιο αναφορικά με την εκλογή Δημοτικών Αρχών, θά 'θελα να μεριμνήσετε το ταχύτερο δυνατό όπως κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο. Όπως ξέρετε, κ. Πρόεδρε, αυτό το Σώμα επανειλημμένα ασχολήθηκε με το θέμα της κατάθεσης Νομοσχεδίου αναφορικά με τις Δημοτικές Αρχές. Είναι απαράδεκτο για 31 συνεχή χρόνια να διορίζονται Δημοτικές Αρχές και σ' αυτό το διάστημα να έχουν διενεργηθεί δυο φορές εκλογές για την ανάδειξη χωριτικών αρχών. Δηλαδή οι πολίτες θεωρούνται δεύτερης κατηγορίας. Και νομίζω ότι και εσείς ο ίδιος πριν ένα περίπου χρόνο είχατε δηλώσει πως το Νομοσχέδιο αυτό επρόκειτο να κατατεθεί οπωσδήποτε εντός του 1983. Όμως σήμερα έχουμε Μάιο του 1984 και το Νομοσχέδιο για τις Δημοτικές Αρχές δεν έχει ακόμα κατατεθεί. Νομίζω ότι είναι απαράδεκτο να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση και θα πρέπει να ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει αυτό το Νομοσχέδιο πριν από τις θερινές διακοπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαϊωάννου, δεν διαφωνώ καθόλου με αυτά που λέτε. Έχετε

απόλυτο δίκαιο, διότι και εγώ ο ίδιος είχα δηλώσει προ έτους περίπου ότι το Νομοσχέδιο θα ήταν έτοιμο για να γίνουν εκλογές. Έχουν όμως δημιουργηθεί διάφορα προβλήματα τα οποία οφείλονται σε μια απηρχαιωμένη νομοθεσία που έγινε το 1932 και χρειάζεται πολύ προσεκτική μελέτη. Εν πάση περιπτώσει καθυστέρηση υπάρχει. Πρέπει να ομολογήσω ότι από τον περασμένο Σεπτέμβριο που υπολογίζετο ότι θα ήταν κατατεθειμένο το Νομοσχέδιο, ως σήμερα, έχουν δυστυχώς συμβεί τόσα πολλά γεγονότα ώστε να δικαιολογείται κάποια καθυστέρηση. Εντούτοις θα διερευνήσω το θέμα και θα παρακαλέσω το Υπουργείο Εσωτερικών να με πληροφορήσει και εγώ με τη σειρά μου να πληροφορήσω το Σώμα πότε θα είναι έτοιμο αυτό το Νομοσχέδιο για κατάθεση ενώπιον της Βουλής. Είναι γεγονός ότι είναι καιρός να εκλέγονται οι Δημοτικές Αρχές διότι η εκλογή των Αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί τη βάση της συνταγματικής αρχής της λαϊκής κυριαρχίας που είναι η βάση που ισχύει και στην Κύπρο. Είμαι ένθερμος υποστηρικτής των Δημοτικών εκλογών και θα κάμω ό,τι μπορώ για να επισπευσθεί η κατάθεση του Νομοσχεδίου αυτού.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνώ πληρέστατα, κ. Πρόεδρε, ότι η σχετική νομοθεσία είναι απηρχαιωμένη και ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμό. Όμως είχαμε πάρα πολλά χρόνια στη διάθεσή μας και θά 'πρεπε να είχαμε εκσυγχρονίσει αυτή τη νομοθεσία. Έχομε Νομικό Τμήμα της Κυβέρνησης και αυτό το Νομικό Τμήμα θα πρέπει να εργαστεί για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας.

Γι' αυτό δεν νομίζω ότι είναι εκτός πραγματικότητας να αναμένουμε ότι τουλάχιστον πριν από τις θερινές διακοπές θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Συμφωνούμε απόλυτα, κ. Πρόεδρε, ότι θα πρέπει να επιταχυνθεί η κατάθεση αυτού του Νομοσχεδίου όπως επίσης, πολύ σωστά τονίσατε, ότι έπρεπε να γίνει μια σοβαρή και προσεκτική επεξεργασία αυτής της νομοθεσίας ενόψει του γεγονότος ότι η προηγούμενη νομοθεσία που διείπε αυτές τις εκλογές ήταν απηρχαιωμένη και μάλιστα έπρεπε να ετοιμασθεί βάσει του αναλογικού συστήματος.

Οπωσδήποτε σημειώνουμε ότι θα ζητήσετε να μας δοθεί μια κατάσταση αναφορικά με το πού βρίσκεται το όλο θέμα. Οι πληροφορίες που έχομε είναι ότι η επεξεργασία του Νομοσχεδίου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και θα πρέπει να αναμένουμε το ταχύτερο δυνατό να έχουμε την κατάθεση αυτού του Νομοσχεδίου. Εκείνο που θα θέλαμε να τονίσουμε με όλο τον προσήκοντα σεβασμό προς το συνάδελφο κ. Παπαϊωάννου, είναι ότι δεν υπάρχει πρόθεση με την καθυστέρηση της κατάθεσης αυτού του Νομοσχεδίου αντιμετώπισης των πολιτών σαν δεύτερης κατηγορίας. Είναι ίσως κάπως αδικαιολόγητη η παρατήρηση και δεν θα πρέπει να χαρακτηρίσουμε με αυτό τον τρόπο την καθυστέρηση.

Συμφωνούμε ότι υπήρξε καθυστέρηση στο θέμα αυτό. Υπάρχει όμως η πρόθεση να κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο και ελπίζομε το ταχύτερο δυνατό, αλλά δεν πιστεύομε ότι τα κίνητρα είναι οποιαδήποτε άλλα από κάποια καθυστέρηση ένεκα της επεξεργασίας που γίνεται του Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως γεγονός, κ. Γαλανέ, δεν ελέγχθη κάτι τέτοιο από τον κ. Παπαϊωάννου. Πρέπει να είμεθα δίκαιοι· δεν είπε ο κ. Παπαϊωάννου ότι αυτό γίνεται σκόπιμα ή ότι υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση να θεωρηθούν πολίτες δεύτερης κατηγορίας οι πολίτες της Κύπρου. Αυτό δεν ελέγχθη.

Θα το διερευνήσω, κ. Παπαϊωάννου, το θέμα αυτό και θα ενημερώσω το Σώμα έγκαιρα.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ' - Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Ασγάτας Λεμεσού είναι μια προοδευτική κοινότητα και τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σε σημαντικό βαθμό η αστυφιλία και μετανάστευση.

Συνεπώς χρειάζεται την Κυβερνητική αρωγή για να κρατηθούν οι κάτοικοι στο χωριό και να αναπτυχθούν.

Σημαντική βοήθεια θ' αποτελέσει η επίλυση των πιο κάτω προβλημάτων:-

- (α) Η εξασφάλιση αρδευσιμου νερού από το φράγμα Καλαβασού, για το οποίο απαλλοτριώθηκε γη της Ασγάτας 165 περίπου σκαλών. Η προσέγγιση του θέματος από την Κυβέρνηση δεν βρίσκει σύμφωνη την κοινότητα και ζητά όπως το θέμα ξαναμελετηθεί και ικανοποιηθεί ένα τόσο ζωτικό πρόβλημα.
- (β) Η επιτάχυνση αποπεράτωσης του δρόμου Ασγάτας-Καλαβασού και η διαπλάτυνση του δρόμου Μονής-Μοναγρούλιου-Ασγάτας.
- (γ) Η επιχορήγηση τράκτορς για καλλιέργειες και η επίσπευση παράδοσης των οικοπέδων που είναι ήδη έτοιμα.

Πότε υπολογίζουν τα αρμόδια Υπουργεία να προωθήσουν την επίλυση των πιο πάνω θεμάτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

- «(α) Το αίτημα για μεταφορά νερού από το υπό κατασκευή Φράγμα Καλαβασού για κάλυψη των αρδευτικών αναγκών του χωριού Ασγάτα, έτυχε πολύ σοβαρής μελέτης από το Υπουργείο μου. Σαν αποτέλεσμα της μελέτης αυτής διεφάνησαν δύο βασικά προβλήματα: (1) πως από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία το υπ' αναφορά Φράγμα δεν θα έχει τη δυνατότητα να καλύψει και τις αρδευτικές ανάγκες του χωριού Ασγάτα και (2) πως κι' αν ακόμα υποθέσουμε ότι θα υπήρχε μια τέτοια δυνατότητα, η εκτέλεση και η λειτουργία του έργου που ζητά η κοινότητα θα απέβαινε τελικά αντιοικονομική, γιατί λόγω υψομετρικής διαφοράς το νερό δεν θα μπορεί να μεταφερθεί στο χωριό με βαρύτητα

αλλά μέσω αντλητικών συγκροτημάτων, που κοντά στα άλλα ανεβάζουν σημαντικά το κόστος λειτουργίας.

- (β) Όλα τα κυβερνητικά τράκτορες που παραχωρούνται στις κοινότητες για εκτέλεση γεωργικών εργασιών είναι επιχορηγημένα. Τα κυβερνητικά τράκτορες παραχωρούνται κατά προτεραιότητα στις περιοχές του Σχεδίου Αναμπέλωσης, στο οποίο δεν περιλαμβάνεται η κοινότητα Ασγάτας. Το αίτημα της κοινότητας ελήφθη υπόψη και όταν υπάρξει διαθέσιμο κυβερνητικό τράκτορ θα παραχωρηθεί στην υπ' αναφορά κοινότητα, σύμφωνα με τη σειρά προτεραιότητας που τηρούμε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Πάχνας είναι από τα μόνα ακμάζοντα αμπελοχώρια. Στο παρελθόν και με βάση τα πληθυσμιακά δεδομένα αλλά και την πολύ αναπτυγμένη κτηνοτροφία υπήρχαν μόνιμα εγκατεστημένοι τόσο γιατρός όσο και κτηνίατρος. Αργότερα για λόγους σκοπιμότητας η τότε αποικιακή Κυβέρνηση μετέφερε την έδρα των πιο πάνω γιατρών σε άλλη κοινότητα, με αποτέλεσμα έκτοτε οι κάτοικοι να αντιμετωπίζουν πολλά και ανυπερβλήτα προβλήματα.

Ερωτούνται τα Υπουργεία Υγείας και Γεωργίας να πληροφορήσουν τη Βουλή αν σκοπεύουν να άρουν την πιο πάνω αδικία επαναφέροντας την έδρα των εν λόγω γιατρών στην κοινότητα Πάχνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Πάχνα δεν αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο ούτε βρίσκεται πάνω στον κύριο δρόμο Πλατρών-Λεμεσού και κατά συνέπεια η τυχόν μεταφορά της έδρας του γιατρού στην Πάχνα θα εξυπηρετούσε μόνο τους κατοίκους της κοινότητας αυτής. Το χωριό αυτό εξυπηρετείται σήμερα από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Αυδήμου με εβδομαδιαίες επισκέψεις του εκεί εδρεύοντος κυβερνητικού γιατρού. Το χωριό Αυδήμου βρίσκεται σε εξαιρετική τοποθεσία για την εξυπηρέτηση χωριών της περιοχής και διαθέτει κατάλληλο κτίριο. Η απόσταση του χωριού Αυδήμου από την Πάχνα είναι μόνο 6 μίλια, ώστε να μη δικαιολογείται τοποθέτηση πρόσθετου γιατρού, στην Πάχνα.

Έχοντας κατά νουν τα πιο πάνω, δεν φαίνεται να είναι εφικτή και δικαιολογημένη η μεταφορά της έδρας του γιατρού από την Αυδήμου στην Πάχνα, ή η δημιουργία πρόσθετης έδρας στην Πάχνα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ' στο οποίο αναφέρεται το θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». Θέμα το οποίο ενεγράφη από τον αξ. Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου. Αλλά προτού καλέσω τον κ. Παπαδημητρίου να αναγνώσει την εισηγητική του ομιλία στο Σώμα, θά 'θελα να παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας να αναγνώσει την έκθεση πάνω στο θέμα που αναφέρεται «Το

πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωρίων».

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η έκθεση, αξ. κ. Πρόεδρε, έχει κατατεθεί από ημερών και γι' αυτό το λόγο να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, ας θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα. Αν υπάρχουν ομιλητές επί της εκθέσεως και πάλιν είμαι έτοιμος να δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε ο οποίος θά 'θελε να ομιλήσει. Άλλως θα θεωρηθεί ως ομόφωνα εγκριθείσα.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

'Ηταν ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση εγκρίνεται ομόφωνα και καταχωρείται στα Πρακτικά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ, ΤΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΜΕΙΠΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΟΞΥ ΥΔΑΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΡΙΩΝ».

Παρόντες:-

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Χρίστος Σολωμής

Αυγερινός Παπαρές

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερεις συνεδρίες οι οποίες συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Οκτωβρίου και 17 Νοεμβρίου 1983 και στις 29 Μαρτίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Οικονομικών καθώς επίσης εκπρόσωποι του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως και του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή και στη συνέχεια, κατόπιν αποφάσεως του Σώματος, παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς τη Βουλή.

Από την εξέταση του όλου θέματος και τις απόψεις που εξέθεσαν οι πιο πάνω εκπρόσωποι των ενδιαφερομένων πλευρών σαφώς προκύπτει ότι οι τιμές που τελικά θα εξασφαλιστούν για τις πατάτες της εαρινής εσοδείας δεν θα είναι αμειπτικές για τους πατατοπαραγωγούς και ότι το αναμενόμενο εισόδημα δεν θα επαρκήσει ούτε για την κάλυψη των καλλιεργητικών κόστων της περιόδου αυτής. Έχει επίσης προκύψει ότι αν δεν εξευρεθούν τρόποι βοήθειας των πατατοπαραγωγών, οι οποίοι στο μεταξύ έχουν εξαντλήσει το όριο των πιστώσεών τους από τις συνεργατικές, δεν θα μπορέσουν να συνεχίσουν τις καλλιέργειές τους εκεί που σύμφωνα με το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών προβλέπονται ευοίωνες προοπτικές για τις επικείμενες εσοδείες.

Υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων η Επιτροπή ζήτησε από την Κυβέρνηση να εξετάσει το ενδεχόμενο να έλθει αρωγός των πατατοπαραγωγών εξασφαλίζοντας προς αυτούς τις αναγκαίες πιστώσεις και άλλη βοήθεια που ενδεχόμενα θ' απαιτηθεί. Γι' αυτό και στην τρίτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν τα ενδιαφερόμενα Υπουργεία για να δώσουν την επίσημη Κυβερνητική θέση πάνω στο εγείρομενο θέμα παροχής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως έδωσαν την υπόσχεση ότι η Κυβέρνηση σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα παραχωρήσει Κυβερνητική εγγύηση, έτσι ώστε να δανειοδοτηθούν οι πατατοπαραγωγοί μέσω των οικείων συνεργατικών εταιρειών τους. Η Επιτροπή εκφράζοντας την ικανοποίησή της για τη σημειωθείσα Κυβερνητική ανταπόκριση στο αίτημα των πατατοπαραγωγών κάλεσε τους αρμοδίους να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους ώστε να μην υπάρξει καθυστέρηση στην υλοποίηση της προσφερόμενης βοήθειας για να μπορέσουν οι πατατοπαραγωγοί να εφοδιασθούν με τα αναγκαία χρειάδη για τη νέα καλλιεργητική περίοδο. Στο στάδιο της τελικής ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης επιβεβαιώθηκε ότι το σχέδιο δανειοδότησης των πατατοπαραγωγών για το οποίο δόθηκαν οι Κυβερνητικές διαβεβαιώσεις τέθηκε άμεσα σε λειτουργία και έτσι υλοποιήθηκε και η υποσχεθείσα βοήθεια προς τους ενδιαφερομένους.

Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος του εγγραφέντος θέματος, το οποίο αναφέρεται στο οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινόχωριών, η Επιτροπή ζήτησε και πήρε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα και τις προβλεπόμενες δαπάνες εκτέλεσης του έργου του Νότιου Αγωγού, του οποίου στόχος είναι η αντιμετώπιση του προαναφερθέντος προβλήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, η πρώτη φάση του Σχεδίου, της οποίας οι εργασίες έχουν ήδη αρχίσει, υπολογίζεται να αποπερατωθεί μέσα στο 1989 και θα στοιχίσει, με τιμές του 1983, £101,130,000 περίπου, ενώ η δεύτερη φάση του Σχεδίου που υπολογίζεται ν' αρχίσει το έτος 1988 και να περατωθεί μέσα στο 1994 αναμένεται να ανεβάσει το συνολικό κόστος του όλου έργου σε £127 εκ. σε τιμές του 1983.

Υποβάλλοντας η Επιτροπή την παρούσα Έκθεσή της για την ενημέρωση του Σώματος θεωρεί σκόπιμο να αναφέρει ότι οι προτεινόμενες πιο πάνω διευθετήσεις αντιμετωπίζουν μεν σε ικανοποιητικό βαθμό το πρόβλημα που έχει προκύψει, δεν επιλύουν όμως τα γενικότερα μακροπρόθεσμα προβλήματα των πατατοπαραγωγών. Γι' αυτό και πρόθεση της Επιτροπής είναι να συνεχίσει την παρακολούθηση

του όλου θέματος ώστε, ανάλογα με τις εξελίξεις που θα σημειωθούν με βάση τις επόμενες εσοδείες, να μελετηθεί και εισηγηθεί προς την Κυβέρνηση μέτρα για την μακροπρόθεσμη επίλυση των προβλημάτων των πατατοπαραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τώρα καλώ τον κ. Παπαδημητρίου στο Βήμα για να αναγνώσει την εισηγητική του ομιλία πάνω στο θέμα που ενέγραψε ο ίδιος.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα αποτελεί στις μέρες μας ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που απασχολούν σήμερα τον τόπο μας. Η μεγάλη σημασία που έχει το φυσικό περιβάλλον για τη ζωή του ανθρώπου και ο άμεσος συσχετισμός του με το θέμα της υγείας, του τουρισμού, της οικοδομικής ανάπτυξης και της προστασίας των αρχαιοτήτων, έχουν καταστήσει το θέμα αυτό πολύπτυχο και πολύπλοκο και είναι γι' αυτούς τους λόγους που ζητήσαμε την εγγραφή και συζήτησή του ενώπιον του Σώματος. Πιστεύω πως η συζήτηση και οι απόψεις που θα εκφραστούν θα συμβάλουν πολύ στην ορθή αντιμετώπιση του θέματος από όλους τους ενδιαφερομένους και στην αποτροπή των κινδύνων που προέρχονται τόσο από την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και από τις διάφορες λαθασμένες εκτιμήσεις γύρω από τους τρόπους προστασίας του. Ανοίγουμε τη συζήτηση με γνώμονα των πράξεών μας το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου μας, μακράν από οποιαδήποτε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα. Εκεί που πρέπει να συμφωνήσουμε και να επαινέσουμε και να ψέξουμε, θα το πράξουμε, χωρίς οποιαδήποτε διστακτικότητα ή υστεροβουλία. Θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε το θέμα σε βάθος με βάση πάντοτε τις εμπειρίες μας όπως τις ζούμε στην μακρά επαφή μας με το λαό.

Αναφέραμε στην αρχή ότι το θέμα του φυσικού περιβάλλοντος είναι πολύ σημαντικό και σ' όλες τις χώρες του κόσμου αντιμετωπίζεται σαν θέμα πρώτης ιεράρχησης και υψίστης σπουδαιότητας. Τόσο η ζωή του ανθρώπου όσο και η οικονομική τουριστική ανάπτυξη εξαρτώνται άμεσα από την ορθολογιστική και ισορροπημένη αξιοποίηση του φυσικού πλούτου. Το φυσικό περιβάλλον είναι ο χώρος όπου μέσα θα γεννηθεί, θα μεγαλώσει και θα ζήσει ο ίδιος ο άνθρωπος. Μέσα σ' αυτό θ' αναπτύξει ο άνθρωπος το πνεύμα του και θα καλλιεργήσει το καλαισθητικό του κριτήριο. Θα οξύνει το νου του, και θα εμπλουτίσει τον κόσμο με βάση τους διάφορους ερεθισμούς του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζει, κινείται και εργάζεται. Το φυσικό περιβάλλον διαμορφώνει γενικά σε πολύ μεγάλο βαθμό την προσωπικότητα του ανθρώπου. Στις μεγαλουπόλεις του εξωτερικού, με τα πανύψηλα κτίρια του μπετόν, χωρίς πράσινο και ομορφιά, η κατάσταση είναι αφόρητη. Εκατομμύρια άνθρωποι συνωθούνται και τρέχουν στους δρόμους σαν ρομπότ, για να προλάβουν να πάνε στις δουλειές τους ή να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Πουθενά ποιότητα ζωής. Πώς θα υπάρξει ποιότητα ζωής μέσα σε ένα περιβάλλον κάθε άλλο παρά φυσικό, με τα καυσαέρια και τη μόλυνση τις ατμόσφαιρας, την ασχήμια του μπετόν, το πρόβλημα της κυκλοφορίας, την έλλειψη ομορφιάς; Αποτέλεσμα το άγχος, η εγκληματικότητα των νέων, οι αρρώστιες και τόσα άλλα.

Ας δούμε όμως πιο συγκεκριμένα ποιοι κίνδυνοι απειλούν το φυσικό μας περιβάλλον στην Κύπρο γενικά και ποια μέτρα πρέπει κατά τη γνώμη μας να ληφθούν.

Η ανεξέλεγκτη οικοδομική και τουριστική ανάπτυξη, η μόλυνση της θάλασσας και της παραλίας από τα λύματα των εργοστασίων αποτελούν τους σημαντικότερους κινδύνους που καταστρέφουν σήμερα το φυσικό μας περιβάλλον.

Αναφορικά με το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης που τις περισσότερες φορές αποβαίνει σε ζημιά και καταστροφή του φυσικού μας περιβάλλοντος, έχουν λεχθεί και γραφεί κατά καιρούς από πολλούς οργανισμούς και Σωματεία αρκετά, γι' αυτό και θα περιοριστούμε στην αναφορά ορισμένων συγκεκριμένων περιπτώσεων προς το σκοπό προβληματισμού των αρμόδιων Τμημάτων που ασχολούνται τόσο με την τουριστική ανάπτυξη όσο και γενικά με την έκδοση αδειών οικοδομής. Είναι σε όλους γνωστή η μεγάλη καταστροφή της πόλεως της Αμμοχώστου που συντελέστηκε πριν από την εισβολή. Με την ανεξέλεγκτη τουριστική και κατά συνέπεια οικονομική ανάπτυξη, η ωραία και αμμόδης παραλία έκλεισε παντελώς και η ωραία θέα της θάλασσας χάθηκε από τα μάτια των ντόπιων και των ξένων. Το γεγονός τούτο δεν είναι μόνο δική μας διαπίστωση αλλά και αυτών τούτων των τουριστών.

Δυστυχώς το ίδιο λάθος επανελήφθηκε αδικαιολόγητα αυτή τη φορά και στη Λεμεσό μετά το 1974. Όλοι βλέπουμε πως έχει καταντήσει ο ωραίος παραλιακός δρόμος με τα μανιτάρια των πολυκατοικιών και των άλλων τουριστικών καταλυμάτων. Όλοι θέλουμε την αύξηση του τουριστικού ρεύματος, γιατί το εισρέον ξένο συνάλλαγμα είναι αρκετά μεγάλο και υπολογίσιμου ύψους.

Θα μπορούσε όμως να γίνει μια πιο μελετημένη και ορθολογιστική ανάπτυξη, ώστε και περισσότερο πράσινο να διατηρηθεί και περισσότερες πλατείες και πιο ωραία και καλαίσθητα οικοδομήματα να γίνουν, γεγονότα που θα μπορέσουν να κρατήσουν περισσότερους τουρίστες για πολύ περισσότερο χρονικό διάστημα. Τι θα πει κανείς για την ωραία παραλία και τη θάλασσα που τείνει και εδώ να εξαφανιστεί από τη θέα των πολιτών; Και τι θα πει ακόμα κανείς για τη ρύπανση και τη μόλυνση της θάλασσας, για τα οποία κάθε χρόνο τόσα παράπονα ακούονται από τον κόσμο;

Όμως, κ. Πρόεδρε, για ό,τι αφορά την Αμμόχωστο αλλά και ιδιαίτερα τη Λεμεσό, είμαι βέβαιος πως συνάδελφοι των πιο πάνω περιοχών θα αναφερθούν πιο εκτεταμένα.

Γι' αυτό ας έλθουμε να δούμε τι γίνεται και στην Πάφο. Εδώ πρέπει νάμαστε περισσότερο προσεκτικοί, γιατί το κακό δεν έχει προχωρήσει ακόμα σε ανεπανόρθωτο βαθμό. Κακό έγινε και γίνεται σε πολλές περιπτώσεις στο βωμό της τουριστικής ανάπτυξης. Δεν είναι όμως αργά. Η επιδείνωση μπορεί να προληφθεί αν ληφθούν μέτρα ή αν εφαρμοστούν τουλάχιστον οι ισχύουσες διατάξεις και κανονισμοί.

Ευτυχώς για την Πάφο, το γεγονός ότι για χρόνια ήταν μια μακρινή και παραμελημένη επαρχία, την έσωσε από την απότομη ανάπτυξη και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Το κακό όμως δεν άργησε να έλθει και στην Πάφο μετά τα γεγονότα του 1974. Η ανάπτυξη της πόλης, ιδιαίτερα στον τουριστικό τομέα, ήταν ραγδαία και αλματώδης. Ξενοδοχεία, διαμερίσματα, κέντρα αναψυχής, πολυκατοικίες είναι η νέα όψη της πόλης, ιδιαίτερα στην Κάτω Πάφο. Κοινή όμως είναι η διαπίστωση ότι και στην Πάφο το φυσικό μας περιβάλλον υφίσταται ανεπανόρθωτη ζημιά. Βέβαια η ζημιά αυτή δεν είναι του βαθμού και της έκτασης της Αμμοχώστου ή της Λεμεσού. Με βάση τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος η Κυβέρνηση προχώρησε στην θέσπιση των

πολεοδομικών ζωνών, που ρυθμίζουν όλα τα σχετικά με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη της πόλης. Με τη δημοσίευση των πρώτων πολεοδομικών ζωνών που έγινε στις 7.7.1977, έγιναν πολλές διαμαρτυρίες από πλευράς επηρεαζομένων τόσο στην πόλη όσο και στις κοινότητες εκείνες που κάλυπταν οι ζώνες, γιατί υπήρχε εκ πρώτης όψεως η μεροληπτική κάλυψη, γεγονός που έφερε και την πρώτη και μεγάλη αντίδραση και αντίθεση. Αυτές οι ζώνες αναθεωρήθηκαν στις 7.8.1981. Με την πείρα που αποκτήθηκε, αυτές οι ζώνες αναθεωρήθηκαν για δεύτερη φορά και η σχετική δημοσίευση έγινε στις 29.11.1983. Και σε αυτή την περίπτωση, καιτοι υπήρχε η αιτιολογημένη σκοπιμότητα, εντούτοις υπήρξαν και υπάρχουν πάρα πολλές διαμαρτυρίες και πολλοί προσέφυγαν στο Ανώτατο Δικαστήριο, γιατί και πάλιν διαφάνηκε εκ πρώτης όψεως αλλά και αργότερα που εγνώσθη η έκταση και ο τρόπος κάλυψης και αναθεώρησης, ότι και σε αυτή την περίπτωση υπήρξε η μεροληψία και το προσωπικό συμφέρον. Όμως αυτό είναι άλλο κεφάλαιο που θα φανεί κατά την εξέταση και εκδίκαση των υποθέσεων.

Μεταξύ άλλων οι νέες τροποποιημένες ζώνες προνοούν:

- (α) Μείωση του επιτρεπόμενου συντελεστή δομήσεως και ύψους οικοδομών.
- (β) Διαφοροποίηση του επιτρεπόμενου συντελεστή δομήσεως ανάμεσα σε εγκεκριμένα οικόπεδα και σε χωράφια με διάκριση σε όφελος των πρώτων.
- (γ) Εξαίρεση από το συντελεστή δομήσεως, σε ορισμένες περιπτώσεις, του εμβαδού των εξωστών, κοινοχρήστων διαδρόμων, κλιμακοστασίων κ.τ.λ.

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η ψήφιση και τροποποίηση των ζωνών αποτελούν ορθό βήμα για την ορθολογιστική ανάπτυξη της Πάφου από τη μια, και από την άλλη για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Με τις ζώνες ενθαρρύνεται η δημιουργία του αναγκαίου οδικού δικτύου, πεζοδρομίων, πρασίνου και προσβάσεων προς τη θάλασσα, μέτρα τα οποία αναμφίβολα προστατεύουν το φυσικό μας περιβάλλον.

Δυστυχώς σε πολλές περιπτώσεις η ανυπαρξία των αναγκαίων προστατευτικών νόμων και κανονισμών επέτρεψε τη δημιουργία πολλών παραφωνιών και ασχημιών σε βάρος του φυσικού μας περιβάλλοντος. Αναφέρομαι στις πολυκατοικίες που κτίζονται μπροστά από το κτηματολόγιο που έχουν κλείσει παντελώς την ωραία θέα προς τη θάλασσα από το ύψος του κρεμνού, καθώς και στην πολυκατοικία που έγινε στην πλατεία του Μουσαλλά.

Ανάλογα αντιαισθητικά έργα έγιναν και στην Κάτω Πάφο, όπου γέμισε η περιοχή με ακαλαίσθητα οικοδομήματα, χωρίς να ληφθεί πρόνοια για διατήρηση εκτάσεως πρασίνου και του σχετικού παραδοσιακού αρχιτεκτονικού ύφους. Καθημερινά βλέπουμε να αυξάνονται οικοδομές και να μικραίνει παράλληλα η θέα προς τη θάλασσα. Για ό,τι έγινε μέχρι τώρα στην Κ. Πάφο δεν πρέπει κανένας μας να νοιώθει περηφάνεια. Τι θα γίνει όμως στο μέλλον; Είναι αυτό άραγε που ζητούν οι ξένοι μας; Ασφαλώς όχι. Γιατί κτίρια από μπετόν έχουν και στην πατρίδα τους, και μάλιστα πολύ πιο ψηλά και ωραία σαν κτίρια. Εκείνο που θέλουν οι τουρίστες μας είναι ένα φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον. Θέλουν ξενοδοχεία και διαμερίσματα στη δική μας παραδοσιακή γραμμή, θέλουν πνεύμονες πρασίνου, γήπεδα αθλοπαιδιών, πισίνες και πλαζ με άμμο, όχι με πέτρες, φύκια και

βράχους. Θέλουν πρωτίστως μια ανάπτυξη που να τους επιτρέπει να έρχονται σε επαφή και να γνωρίζονται με τον κόσμο της Κύπρου, τους ανθρώπους, τα έθιμά μας, γενικά με το φυσικό και ανθρώπινο μας περιβάλλον.

Δυστυχώς η ραγδαία ανάπτυξη του τουρισμού, μας βρήκε όλους απροετοίμαστους χωρίς την αναγκαία νομοθεσία και χωρίς την καλλιέργεια και βίωση της τουριστικής και περιβαλλοντικής συνείδησης. Αυτά, μαζί με τη δίψα του εύκολου και γρήγορου πλουτισμού, οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση, η οποία θα χειροτερέψει περισσότερο αν δε συμπληρωθούν τα υπάρχοντα σχετικά κενά στην νομοθεσία, και αν δεν εφαρμοστούν με αυστηρότητα οι ισχύουσες και ψηφισθείσες διατάξεις, σχετικά με την τουριστική ανάπτυξη και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Οι κίνδυνοι είναι πολλοί και αφορούν όχι μόνον την Πάφο, αλλά και ολόκληρη την Κύπρο.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους που αποφασίσαμε να εγγράψουμε το σοβαρό αυτό θέμα για συζήτηση ενώπιον του Σώματος. Η κοινή γνώμη και γενικά ο λαός ανησυχεί και φοβάται μήπως δε βαδίζουμε προς την ορθή κατεύθυνση, μήπως η τουριστική ανάπτυξη στην πρακτική της εφαρμογή γίνεται αλόγιστα και προς βλάβη του φυσικού μας περιβάλλοντος, πράγμα που τελικά θα μας οδηγήσει σε ολέθρια αποτελέσματα και συνέπειες.

Κύριε Πρόεδρε,

Με βάση τις πιο πάνω διαπιστώσεις επιθυμούμε να προβούμε σε ορισμένες εισηγήσεις που πιστεύουμε ότι θα συμβάλουν στη θετική αντίκρουση του υπό συζήτηση θέματος:

- 1) Σχετικά με τις πολεοδομικές ζώνες, εκεί που έχουν ήδη ψηφιστεί, ιδιαίτερα οι τελευταίες τροποποιητικές που έγιναν και που έφεραν όπως είπαμε μεγάλη συζήτηση και αναστάτωση μεταξύ των επηρεαζομένων, θα πρέπει να αναθεωρηθούν επί το δικαιότερο, να καλύπτουν όλους χωρίς διακρίσεις και οι διατάξεις τους, αφού τροποποιηθούν, να εφαρμόζονται όχι μόνο με αυστηρότητα αλλά και δικαιοσύνη. Γιατί αν πράγματι έτσι είναι όπως φημολογείται, τότε γεννάται θέμα όχι μόνον ηθικής τάξεως και σφετερισμού εξουσίας αλλά και ιδιαίτερα έρευνας προς διαπίστωση και τιμωρία των ενόχων.
- 2) Οι αρχαιολογικοί χώροι πρέπει να προστατεύονται, χωρίς όμως τη θυματοποίηση φτωχών οικογενειάρχων, όπως ακριβώς συνέβαινε και εξακολουθεί να συμβαίνει μέχρι σήμερα. Για το θέμα τούτο των αρχαιολογικών χώρων τόσο της Κ. Πάφου όσο και των Κουκλιών έγιναν από μέρος των επηρεαζομένων αγώνες πολλοί και συνεχίζουν να γίνονται χωρίς ακόμα κανένα θετικό αποτέλεσμα. Έγινε και εξακολουθεί να γίνεται δυσμενής διάκριση σε βάρος φτωχών οικογενειάρχων. Οι εισηγήσεις τους δεν λαμβάνονται υπόψη και οι απαιτήσεις τους που είναι και λογικές αλλά και επικτές δεν ικανοποιούνται. Και από πλευράς δικής μας έχουμε προβεί σε παραστάσεις προς τα αρμόδια τμήματα αλλά το κάθε τι σκοντάφτει στη γραφειοκρατία και αναποφασιστικότητα, που έχει σαν αποτέλεσμα το πρόβλημα να μεγαλώνει και να είναι δυσεπίλυτο.

Έχουμε τη γνώμη, όπως άλλοτε πολλές φορές το είπαμε, πως σε τέτοιες περιπτώσεις απαλλοτριώσεων για προστασία των αρχαιολογικών χώρων, οι ιδιοκτήτες πρέπει να αποζημιώνονται με βάση τις

τρέχουσες τιμές για να μπορούν να αγοράζουν αλλού γη και με άνεση να κτίζουν το σπίτι που έχασαν ή θα χάσουν.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες θυματοποίησης τέτοιων φτωχών ή μεσαίας εισοδηματικής τάξεως πολιτών. Τα αρχαία μνημεία να προστατεύονται, αλλά όχι προς βλάβη αυτών των ανθρώπων. Οι νόμοι μπορούν να γίνουν πιο ελαστικοί, όταν δεν πρόκειται για μνημεία μεγάλης αρχαιολογικής αξίας. Επιτέλους το δράμα των φτωχών οικογενειάρχων, γιατί περί δράματος πρόκειται, πρέπει ν' αντιμετωπιστεί ριζικά και αποτελεσματικά.

- 3) Να καθοριστούν περιοχές «Προστασίας της Φύσεως» σε μεγαλύτερο αριθμό τόσο για την προστασία αστικών περιοχών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, όσο και για την προστασία ειδικών περιοχών της υπαίθρου.

Στο σημείο αυτό θά 'θελα ν' αναφερθώ σε ένα θέμα που είδε το φως της δημοσιότητας πριν λίγες μέρες. Γράφτηκε στον τύπο πως δόθηκε άδεια για εκμετάλλευση του βράχου που βρίσκεται μεταξύ Τραχυπέδουλα-Κιδάσι, του λεγόμενου «Κουρτελλόροτσου». Για το γεγονός αυτό η Επιτροπή Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος Πάφου διαμαρτυρήθηκε και συμφωνούμε σ' αυτό το θέμα, γιατί αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα και συμβεί κάτι τέτοιο, τότε δεν θα υπάρξει μεγαλύτερο έγκλημα σε βάρος του υπαίθριου φυσικού περιβάλλοντος. Γιατί ο βράχος αυτός, εκτός της ιδιομορφίας του έχει και ιστορική σημασία. Είναι ο βράχος των χασαμπουλιών, όπου κατά τους καιρούς εκείνους εύρισκαν καταφύγιο τα περιβόητα χασαμπουλιά, και οι κάτοικοι των γύρω περιοχών τον ξεύρουν σαν το βράχο των χασαμπουλιών.

Η αξιοποίηση σε νευραλγικές περιοχές να είναι τέτοια που να διαμορφώνει το φυσικό περιβάλλον επί το καλύτερο και το προσιτότερο και ελκυστικότερο στον οποιοδήποτε θέλει να το απολαύσει.

- 4) Να θεσπιστούν νόμοι που να ελέγχουν την αισθητική όψη των οικοδομών. Ο καθορισμός του εμβαδού των οικοδομών και το ύψος είναι μέτρο ορθό. Τι γίνεται όμως με την εμφάνιση; Θα εξακολουθήσουν να ορθώνονται προς τους ουρανούς τα ακαλαίσθητα οικοδομήματα που βλέπουμε καθημερινά; Πότε θα διδαχτούμε από τις εμπειρίες άλλων χωρών;
- 5) Να τεθεί σε εφαρμογή ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος 90/1972, που ρυθμίζει πολλά θέματα σχετικά με την ανάπτυξη και περιέχει πολλές βασικές πρόνοιες για τη διατήρηση του κυπριακού τοπίου.

Με βάση το νόμο αυτό κάθε έργο που γίνεται εξετάζεται από απόψεως αισθητικής, υγείας, ασφάλειας και κοινωνικής χρήσεως.

- 6) Να συνεχιστεί και να ενταθεί η προστασία της άγριας βλάστησης και ζωής και να παταχθεί η αυθαίρετη εκκοπή δέντρων από τα δάση μας.
- 7) Ειδικότερα για την προστασία του περιβάλλοντος Πάφου έχουμε να κάνουμε τις πιο κάτω εισηγήσεις:
- α) Να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί το συντομότερο δυνατό αποχετευτικό σύστημα για την Κ. Πάφο και τον Κόλπο των Κοραλλίων. Το μέτρο του βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων δεν λύει το σοβαρό αυτό πρόβλημα. Επιβάλλεται να γίνει μελέτη, τέτοια που να λύει μια για πάντα το πρόβλημα γιατί η οχληρία είναι σε μεγάλο βαθμό. Και

όσο αυξάνεται η ανέγερση ξενοδοχείων και διαμερισμάτων στην περιοχή χωρίς να λαμβάνονται πρόνοιες για διόρθωση του προβλήματος, τούτο θα καθίσταται οξύτερο.

- β) Το εργοστάσιο «ΣΟΔΑΠ» στην Κάτω Πάφο, θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να μετακινηθεί, γιατί η γύρω περιοχή σαν τουριστική που είναι, και έχει ήδη γεμίσει με ξενοδοχεία, επιβάλλει πλέον εκ των πραγμάτων αυτή τη θέση.

Θα πρέπει το Συμβούλιο του Οργανισμού να αποφασίσει το συντομότερο δυνατό την ανέγερση 2—3 περιφερειακών οινοποιείων, γεγονός που το επιζητούν και οι μέτοχοι αμπελοουργοί γιατί πιστεύουν πως θα εξυπηρετηθούν καλύτερα. Ο χώρος δε που είναι τώρα το εργοστάσιο υπάρχουν πολλοί τρόποι για να αξιοποιηθεί, εν εναντία περιπτώσει θα πρέπει οι Αρχές της Πόλεως να πιέσουν τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση γιατί δεν νοείται τουριστική ανάπτυξη από τη μια και εργοστάσια από την άλλη.

- γ) Να κατασκευασθούν κυματοθραύστες στην πλαζ του ΚΟΤ και σε άλλες περιοχές για την προστασία της παραλίας και για σκοπούς δημιουργίας αμμουδιάς.
- δ) Να προωθηθεί η κατασκευή μαρίνας. Το έργο αυτό θεωρείται για την Πάφο όχι μόνο αναγκαίο αλλά και προτεραιότητας.
- ε) Να βελτιωθεί το οδικό δίκτυο όχι μόνο μεταξύ Λεμεσού-Πάφου με δρόμο τετραπλής κατευθύνσεως, αλλά να διαπλατυνθούν και ευθυγραμμισθούν οι δρόμοι που οδηγούν προς τα θέρετρα και στα Λουτρά της Αφροδίτης. Θα πρέπει να επιταχυνθεί η κατασκευή παραλιακού δρόμου Πάφου-Ακάμα-Πόλης Χρυσοχούς γιατί πιστεύουμε πως αυτός ο δρόμος θα αναζωογονήσει ολόκληρη την περιοχή. Το ίδιο θα συμβεί αν ευθυγραμμιστεί ο δρόμος Πάφου-Κιδασίου-Άγιου Νικολάου προς τα θέρετρα. Θα δώσει ζωή προς στις φθίνουσες κοινότητες της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς υπάρχουν και άλλες πολλές εισηγήσεις που θα μπορούσαν να γίνουν για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Περιοριστήκαμε σ' εκείνες που κατά τη γνώμη μας είναι πρώτης ανάγκης και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Κλείοντας την εισαγωγική μου ομιλία επιθυμώ να τονίσω και πάλιν ότι είναι καιρός να αντιμετωπίσουμε το μεγάλο αυτό πρόβλημα που λέγεται φυσικό περιβάλλον με μεγαλύτερη προσοχή και υπευθυνότητα. Διότι το θέμα αυτό έχει άμεση σχέση με την οικονομική επιβίωση του τόπου μας και κατ' επέκταση με αυτή την ίδια τη φυσική μας επιβίωση. Συνεχές και αδιάπτωτο πρέπει να παραμένει πάντοτε το ενδιαφέρον μας, αν θέλομε οι σημερινές αλλά και οι επερχόμενες γενιές να ζουν μέσα σε ένα ανθρώπινο περιβάλλον. Με την ψήφιση και εφαρμογή ορθολογιστικών μέτρων, πάντοτε βέβαια μέσα σε πνεύμα δικαιοσύνης, θα μπορέσουμε και την ανάπτυξη όλων των περιοχών να επιτύχουμε, και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντός μας να εξασφαλίσουμε.

Είναι καιρός όλοι οι παράγοντες να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Κυβέρνηση, Βουλή, επενδυτές, Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί μηχανικοί και άλλοι, πρέπει να συνδράμουν στο μεγάλο και εθνικό αυτό έργο. Η περιβαλλοντική συνείδηση πρέπει να γίνει επιτέλους βίωμα όλων μας. Το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου μας που

διασώθηκε μέσα από τόσες ιστορικές περιπέτειες είναι κρίμα να καταστραφεί από εμάς τους ίδιους.

Ας φροντίσουμε και ας αγωνιστούμε όλοι, ώστε η Κύπρος, η ολοπράσινη παραδεισένια νήσος, όπως πολύ εύστοχα όλοι οι ξένοι που την επισκέπτονται την αποκαλούν, να εξακολουθήσει και στο μέλλον να είναι συνώνυμη της ομορφιάς και του ωραίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδημητρίου για την εισηγητική του ομιλία.

Καλώ τον κ. Μαυρονικόλα στο Βήμα και κατόπιν τον κ. Παπαρέ.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι Βουλευτές.

Το θέμα που συζητούμε «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου» είναι ένα πρόβλημα σοβαρό και επίκαιρο. Γιατί το φυσικό περιβάλλον είναι ο φυσικός πλούτος της Κύπρου και επιβάλλεται η λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων όχι μόνο για την προστασία του, αλλά και για τη βελτίωσή του.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι μια υπόθεση που αφορά όλο το λαό ενός τόπου γιατί το περιβάλλον καθορίζει την ποιότητα της ζωής του.

Γι' αυτό όλοι έχουμε υποχρέωση και καθήκον να προφυλάξουμε το περιβάλλον μας από επεμβάσεις που το καταστρέφουν και με τον τρόπο αυτό δημιουργούν καταθλιπτικές συνθήκες στη διαβίωσή μας.

Δυστυχώς μεταξύ μας επικρατεί η λανθασμένη αντίληψη ότι το περιβάλλον μας είναι κάτι που δεν φθείρεται, που δεν λιγοστεύει και δεν εξαντλείται.

Το συμφέρον όλων μας είναι να τηρήσουμε την ταυτότητα και προσωπικότητα του δικού μας χώρου και περιβάλλοντος. Αυτό, εκτός από την ικανοποίηση και ευτυχία που θα προσφέρει σε μας τους ίδιους, θα αποτελεί και πόλο προσέλκυσης τουρισμού.

Η συνεχής αύξηση του πληθυσμού και ο ρυθμός οικοδομικής ανάπτυξης σ' όλους τους τομείς έχει ξεπεράσει στην ελεύθερη περιοχή της πατρίδας μας κάθε ανθρώπινη προσδοκία.

Ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να αυξήσει τις δραστηριότητες και επενδύσεις του, συνήθως προσβλέπει στο άμεσο και γρήγορο κέρδος και αδιαφορεί για τις επιπτώσεις και τις συνέπειες αυτών των πράξεών του γενικά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το περιβάλλον του, τόσο το φυσικό όσο και το ανθρωποποίητο.

Η εισβολή του μπετόν στο παρθενικό φυσικό μας περιβάλλον έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Γι' αυτό βασικός στόχος στον πολεοδομικό σχεδιασμό κάθε αναπτυσσόμενης ή αναπτυσσόμενης χώρας είναι η διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στο φυσικό και το ανθρωποποίητο περιβάλλον.

Αυτή η ζωτική ισορροπία στο περιβάλλον του νησιού μας κινδυνεύει να χαθεί για πάντα. Και τούτο γιατί περιοχές του νησιού μας που θα πρέπει να παραμείνουν παρθένες, μακριά από κάθε είδους ανάπτυξη, δυστυχώς παραδίδονται ή μια μετά την άλλη στην οικοδομική εκμετάλλευση, χωρίς κανένα προβληματισμό ως προς την πιθανότητα προκλήσεως διατάραξης της πιο πάνω ζωτικής ισορροπίας σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος.

Συμφωνούμε πως το περιβάλλον δεν μπορεί και δεν πρέπει να παραμείνει όπως ήταν ή είναι.

Αυτό θα σήμαινε οπισθοδρόμηση και παρακμή. Όμως ανάπτυξη του περιβάλλοντος που διατυπώνεται με την αλλαγή της πρωτότυπης μορφής του περιβάλλοντος μοναδικών περιοχών για χάρη απλώς της αλλαγής ή ακόμα και για χάρη βραχυπρόθεσμων κερδών για ορισμένα άτομα, δε σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι είναι καλύτερη της διατήρησης της αρχικής ταυτότητας του φυσικού περιβάλλοντος. Αντίθετα το ίδιο καταστροφική ή ακόμα περισσότερο καταστροφική είναι η ανάπτυξη όταν γίνεται χωρίς προγραμματισμό και χωρίς την απαιτούμενη αναλυτική μελέτη για τις επιπτώσεις.

Οι κακές εμπειρίες από την απρογραμματίστη οικοδομική ανάπτυξη κυρίως στις παραλιακές μας πόλεις Αμμοχώστου και Λεμεσού, και τώρα σε μικρότερο βαθμό στην Πάφο, θα πρέπει να μας διδάξουν όλους, κυβέρνηση και λαό, το σωστό δρόμο αντιμετώπισης παρόμοιων καταστάσεων.

Σε διάφορες χώρες έχουν ψηφιστεί νόμοι σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να μελετούνται προκαταβολικά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα κυβερνητικά και άλλα αναπτυξιακά έργα.

Το δε 1972 τα Ηνωμένα Έθνη με διακήρυξή τους "Only one Earth" διαπίστωσαν ότι η γη μας αρχίζει να γίνεται περιβαλλοντικά ακατάλληλος τόπος για ανθρώπινη διαβίωση.

Το 1972 είναι ο χρόνος προειδοποίησης, γιατί από τους ειδικούς έχει υπολογιστεί ότι σε διάστημα 20 τουλάχιστον χρόνων, δηλαδή το 1992, η ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων θα άφηνε αδιάθετο μόνο το ένα τρίτο της καλλιεργήσιμης γης του πλανήτη μας.

Γι' αυτό για μας τους Κυπρίους, βασικός στόχος πρέπει να είναι να κρατηθεί ισορροπία ανάμεσα στο φυσικό και ανθρωποποίητο περιβάλλον.

Οι εχθροί του περιβάλλοντος είναι πολλοί και μεγάλοι. Άλλοι προέρχονται από τον άνθρωπο κι' άλλοι απ' αυτή τη φύση. Οι ανθρώπινες καταστροφικές δραστηριότητες δημιουργούν τοπικά διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι δε φυσικοί καταστρεπτικοί παράγοντες, όπως οι σεισμοί, τα ηφαίστεια, οι πλήμμυρες, η ανομβρία και άλλοι, δημιουργούν στις περιοχές τους τεράστια και πολλές φορές ανεπανόρθωτα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Ο τόπος μας παρά το γεγονός ότι είναι γεωγραφικά μικρός και κατέστη μικρότερος με την εισβολή του Αττίλα, σημαίνει ότι έχει λιγότερα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Αντίθετα έχει τόσα προβλήματα, όσο και οι μεγάλες χώρες, συμμαζεμένα σε μικρότερη έκταση, γι' αυτό η λύση τους είναι πολύ δύσκολη.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Η επαρχία μου Πάφος, έχει τη δική της ξεχωριστή ταυτότητα και χαρακτήρα. Την ξεχωριστή αυτή ταυτότητα και χαρακτήρα η Κυβέρνηση και ο Παφιακός λαός έχουν υποχρέωση να τη διαφυλάξουν με κάθε τρόπο.

Αυτό μπορεί να γίνει με ορθό προγραμματισμό και καθορισμό σωστής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η Πάφος, χάρη στα απομεινάρια των περασμένων πολιτισμών, της πλούσιας αυτής πολιτιστικής μας κληρονομιάς, που δένονται αρμονικά με τη γραφικότητα

και τις ομορφίες του τοπίου της, έχει όλες τις δυνατότητες να γίνει σημαντικό τουριστικό κέντρο και πόλος έλξης με πολλά οικονομικά οφέλη για τον τόπο μας. Ταυτόχρονα όμως πολλοί κίνδυνοι απειλούν να επηρεάσουν δυσμενώς το περιβάλλον της, γι' αυτό επιβάλλεται η λήψη προστατευτικών μέτρων.

Εκείνο που επιβάλλεται να γίνει είναι ότι οι αρμόδιοι πρέπει να λάβουν υπόψη τους τους κινδύνους που περικλείονται στην ανεξέλεγκτη επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της πατρίδας τους, προτού δεχτούν ν' αποφασίσουν να θυσιάσουν τα πάντα στο βωμό της ανάπτυξης. Στην ανάπτυξη ναι, αλλά στην ορθολογιστική όμως και την προγραμματισμένη. Σύνημα Κυβέρνησης και λαού πρέπει να είναι, να σώσουμε το περιβάλλον μας και να το προστατεύσουμε. Γι' αυτό επιβάλλεται μια νέα ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική.

Τα ημίμετρα που παίρνονται δεν προσφέρουν καμιά προστασία σ' αυτό. Συμφωνούμε με τις εισηγήσεις των διαφόρων Συνδέσμων προστασίας του Κυπριακού περιβάλλοντος, που αν εφαρμοστούν σωστά και η Κυβέρνηση αναλάβει τις ευθύνες της, για τη διαμόρφωση μιας ενιαίας πολιτικής προς το σκοπό αυτό, θα δυνηθούμε να σώσουμε όσο απέμεινε από το φυσικό μας περιβάλλον.

Πιστεύουμε πως ο κρατικός μηχανισμός, όταν θα έχει τις μελετημένες απόψεις της ομάδας των εμπειρογνομόνων του προγράμματος περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών που τελευταία ήλθαν στην Κύπρο για μελέτη των περιβαλλοντικών μας προβλημάτων, θα υλοποιήσει τις εισηγήσεις τους και θα εργασθεί προς την κατεύθυνση να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, που θα προστατεύσουν αποτελεσματικά το φυσικό μας περιβάλλον (γη, ατμόσφαιρα, νερά, θάλασσα και τα δάση μας) και το περιβάλλον ζωής μας, όσο απέμεινε στις πόλεις μας και θα περιορίσουμε τη ζημιά που έχει γίνει σε πολλούς τομείς του περιβάλλοντος στον τόπο μας.

Σαν τέτοια μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν είναι:

1. Η νομοθεσία μας που αφορά το φυσικό περιβάλλον να συγκεντρωθεί, εκσυγχρονιστεί και κωδικοποιηθεί.
2. Να συσταθεί βάσει νόμου μια ενιαία αρχή που θα έχει αρμοδιότητες να συντονίζει, να ελέγχει και να κατευθύνει όλες τις ενέργειες που επηρεάζουν το φυσικό μας περιβάλλον.
3. Να οργανωθεί και να αναληφθεί συστηματική εκστρατεία διαφώτισης του λαού, ώστε να δημιουργηθεί περιβαλλοντική συνείδηση στο κοινό.
4. Να εισαχθεί ειδικό μάθημα για το περιβάλλον και την προστασία του στα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης.
5. Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση να διαδραματίσουν το ρόλο τους.
6. Οι οργανώσεις του τόπου μας να έχουν γνώμη και λόγο στη διαχείριση των περιβαλλοντικών μας ζητημάτων.
7. Να παταχθεί η νοοτροπία της ασυδοσίας που επικρατεί σήμερα, με το πρόσχημα της ελεύθερης οικονομίας, σε μερίδα επιχειρηματιών και να καταπολεμηθούν σταθερά οι πιέσεις που ασκούνται από οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα για υποχωρήσεις σε βάρος του περιβάλλοντος.

Τέλος για να σώσουμε και να προστατεύσουμε το φυσικό μας περιβάλλον, είναι ανάγκη η Κυβέρνηση, χωρίς καμιά καθυστέρηση, να εφαρμόσει μια ενιαία ολοκληρωμένη για τον τόπο και το λαό περιβαλλοντική πολιτική.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Μαυρονικόλα.

Καλώ τον κ. Παπαρέ στο Βήμα για να αναγνώσει την ομιλία του.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι,

Η ανάγκη προστασίας του φυσικού μας περιβάλλοντος είναι ίσως ένα από τα σοβαρότερα θέματα που συζητά το Σώμα.

Ο φυσικός πλούτος και οι φυσικές ομορφιές είναι αναμφισβήτητα ό,τι πολυτιμότερο έχει να επιδείξει κάθε χώρα.

Οι φυσικές καλλονές ενός τόπου είναι ο πόλος έλξεως όχι μόνο των αυτόχθονων κατοίκων αλλά και όλων των ξένων επισκεπτών που τρέχουν από όλα τα μέρη του κόσμου για να απολαύσουν τη φύση μέσα σε περιβάλλον γαλήνης και απομονωσιάς.

Οι ανεπτυγμένες χώρες με τις υπερβιομηχανίες, τα καυσαέρια και τους αφόρητους θορύβους κατέστρεψαν το φυσικό τους περιβάλλον. Για να νοιώσουν κάποια γαλήνη και ξεκούραση οι κάτοικοί τους βρίσκουν καταφύγιο σε πιο ήμερες και γαλήνιες χώρες.

Η Κύπρος μπορεί δίκαια να χαρακτηριστεί σα μια από τις γαλήνιες χώρες με τις θαυμάσιες ακρογιαλιές της, τα ολοπράσινα δάση της, τα αρχαία μνημεία της και τις πολλαπλές ομορφιές της.

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια άρχισε και στον τόπο μας να παρατηρείται σε κάπως μεγαλύτερο βαθμό μια τάση προς καταστροφή του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Έχουμε καθήκον σαν πολίτες αυτού του τόπου να προστατεύουμε και να διατηρούμε ο,τιδήποτε έχει σχέση με το φυσικό μας περιβάλλον. Όλοι έχουμε χρέος να προστατεύουμε τα βουνά και τις πεδιάδες μας, τις πηγές και τα δάση μας, τις ακρογιαλιές και τις ακτές μας, το πράσινο, γενικά, την κάθε πέτρα και τον κάθε βράχο, την ατμόσφαιρα, τη θάλασσα και την άγρια ζωή.

Αυτά όλα μαζί και με τα τιτιβίσματα των παντός είδους πουλιών που κατακλύζουν το νησί μας και με τον καταγάλανο ουρανό μας είναι τόσο εναρμονισμένα και ωραία, ώστε η ομορφιά και το ανεπανάληπτο του Κυπριακού τοπίου να καταμαγεύουν και να γοητεύουν τον κάθε ξένο που μας επισκέπτεται αλλά και μας όλους που τα ζούμε καθημερινά.

Η ραγδαία όμως ανάπτυξη σε όλους του τομείς δραστηριοτήτων που παρατηρείται σήμερα στον τόπο μας έχει άμεσες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Η καταστροφή την οποία υφίσταται, ολοένα και μεγαλώνει και έχει φθάσει σε σημείο που πρέπει να ανησυχεί όλους μας.

Περιοχές της Κύπρου που στο παρελθόν ήταν παράδεισος και αποτελούσαν πηγή όασης, για όσους ήθελαν να ξεφύγουν για λίγο από τις αποπνικτικές τοιμεντένιες πόλεις, που ήδη έγιναν ανυπόφορες και προβληματικές για να ζήσει κάποιος, μεταβάλλονται και μετατρέπονται σε άμορφα τοπία μολυσμένα και νεκρά από φυσική ζωή. Η αλόγιστη αφαίμαξη του φυσικού περιβάλλοντος για κερδοσκοπικούς λόγους και αναπτυξιακά έργα συνεχίζεται με αμείωτη ένταση με όλες τις συνέπειες που απορρέουν απ' αυτή.

Ο άνθρωπος δεν έχει συνειδητοποιήσει ακόμα τη σημασία που έχει το φυσικό περιβάλλον γι' αυτόν. Το αντικρύζει πολλές φορές σαν κάτι το ανεξάντλητο και το μετρά ανάλογα με το υλικό κέρδος που του προσφέρει.

Δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι το φυσικό περιβάλλον δεν ανήκει σε ένα άνθρωπο ή σε μια ομάδα ανθρώπων αλλά σε όλους και καθήκον όλων είναι η διαφύλαξή του και η καλύτερή του.

Δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί ότι το φυσικό περιβάλλον είναι η ίδια η ζωή. Πώς θα μπορέσει να ζήσει ο άνθρωπος με μολυσμένο αέρα, με νεκρές θάλασσες και με γη που θα μοιάζει με έρημο!

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος είναι η ρύπανση της θάλασσας, από διάφορες επιβλαβείς ουσίες, λύματα ή απόβλητα των διαφόρων ξενοδοχείων και εργοστασίων που διοχετεύονται στη θάλασσα, ελλείψει αποχετευτικού συστήματος.

Το πρόβλημα οξύνθηκε πολύ στα τελευταία χρόνια από τον ελλειμενισμό δεκάδων πλοίων που έριχναν τα απόβλητά τους στη θάλασσα είτε μέσα ή αμέσως έξω από τα χωρικά μας ύδατα και τα οποία παρασύρονταν από τα ρεύματα προς την παραλία.

Το πρόβλημα αυτό έχει σε κάποιο βαθμό θεραπευτεί με τη λειτουργία μονάδων συσκευής σκυβάλων από τα πλοία, αλλά δεν θεραπεύει την τακτική της απόρριψης σκυβάλων από περαστικά πλοία. Γι' αυτό εξακολουθεί να υπάρχει οπτική ρύπανση της θάλασσας, έστω κι' αν δεν υπάρχει μόλυνση όπως μας λεν οι αρμόδιες υπηρεσίες, φαινόμενο όμως πολύ αποκρουστικό ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες που οι παραλίες μας κατακλύζονται από χιλιάδες λουομένων, ξένων και ντόπιων.

Υπάρχουν περιοχές μέσα στη θάλασσα κοντά στις παραλίες που μετατράπηκαν από τη ρύπανση σε νεκρές ζώνες χωρίς ψάρια ή άλλο ζώντα οργανισμό. Κάτω από τη θάλασσα υπάρχει ένα υποβρύχιο λειβάδι που συνυπάρχει με κάθε είδους θαλάσσιας ζωής. Το λειβάδι αυτό παρουσιάζεται σαν ο πνεύμονας της θάλασσας και παράγει μεγάλες ποσότητες οξυγόνου.

Με τη ρύπανση όμως που παρατηρείται στις παραλίες, σε μεγαλύτερο βαθμό στις μεγαλουπόλεις της Μεσογείου και σε περιορισμένο βαθμό στις δικές μας, τα υποβρύχια αυτά λειβάδια άρχισαν να νεκρώνουν και να εξοντώνονται, πράγμα ολέθριο για το θαλάσσιο περιβάλλον και τον άνθρωπο γενικά.

Για να περιοριστεί το κακό της ρύπανσης απαιτείται πιο στενή παρακολούθηση από τις αρμόδιες αρχές και πιο αυστηρή τιμωρία για όσους παρανομούν, είτε είναι πλοία, είτε ξενοδοχεία ή εργοστάσια και βιομηχανίες.

Για την Κύπρο το θαλάσσιο περιβάλλον αποτελεί ανεκτίμητο θησαυρό για το λαό μας και για τις ομορφιές του τόπου μας, ιδιαίτερα για την προσέλευση τουριστών στο νησί μας.

Δυστυχώς μέχρι προ τινος η Κυβέρνηση δεν έπαιρνε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία τόσο της θάλασσας όσο και των ακτών μας. Με τις τεράστιες οικοδομές και τα ξενοδοχεία καταστρέψαμε το φυσικό θαλάσσιο μας περιβάλλον. Ελπίζουμε ότι στο μέλλον θα λαμβάνονται αυστηρότερα μέτρα από μέρους των υπευθύνων και δεν θα παραχωρούνται αλόγιστες άδειες για ανέγερση οικοδομών στις παραλίες μας. Διότι η θάλασσα για το πλατύ κοινό σήμερα της Λεμεσού και παλαιότερα της Αμμοχώστου άρχισε σχεδόν να γίνεται ένα μακρινό όνειρο που το κρύβουν πολλά φριχτά κατασκευάσματα από μπετόν, άτακτα κτισμένα στην

παραλιακή περιοχή της πόλης χωρίς προγραμματισμό, χωρίς αρχιτεκτονική αρμονία και χωρίς μέτρα για αναρχία και η καταστροφή της φυσικής ζωής θα πρέπει να σταματήσει αμέσως και όλα τα μελλοντικά κτίσματα να είναι αυστηρά προσαρμοσμένα σύμφωνα με το φυσικό περιβάλλον, αλλιώς θα καταστραφεί τελείως ό,τι ωραίο είχαμε να επιδείξουμε μέχρι σήμερα.

Ένα άλλο λάθος που εξακολουθεί να παρατηρείται και που δεν μας έχει ακόμα παραδειγματίσει, είναι η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων χωρίς να αφήνονται ανοικτοί χώροι για τη δημιουργία πρασίνου, προσβάσεων προς τη θάλασσα και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών και γενικά χωρίς να υπάρχει ολοκληρωμένος και σωστός προγραμματισμός στην ανάπτυξη των διαφόρων τουριστικών περιοχών.

Ευτυχώς η Κύπρος δεν έχει φθάσει ακόμα στο σημείο ρύπανσης που να αποτελεί απωθητικό παράγοντα, αλλά δεν πρέπει να περιμένουμε μέχρις ότου θα είναι πολύ αργά να κινηθούμε για την προστασία του περιβάλλοντος εναντίον της ρύπανσης.

Η διάβρωση της παραλίας είναι επίσης ένα από τα προβλήματα που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει η Κύπρος. Αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της το τίμημα της καταστροφής θα είναι ανεπανόρθωτο.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον είναι και η ρύπανση της ατμόσφαιρας.

Η ατμόσφαιρα στην Κύπρο κινδυνεύει κυρίως από τα καυσαέρια των κάθε είδους οχημάτων, από τη σκόνη των μεταλλείων, των λατομείων και των τιμεντοποιείων αλλά και από τη μη ικανοποιητική επεξεργασία λυμάτων.

Έχουν ληφθεί νομοθετικά μέτρα για την καταπολέμηση του τύπου αυτού της μόλυνσης, αλλά η πρακτική εφαρμογή τους απαιτεί συνεχή παρακολούθηση του βαθμού της μόλυνσης με κατάλληλο εξοπλισμό και εκπαιδευμένα άτομα. Στο σημείο αυτό παρατηρείται κάποια αδράνεια εκ μέρους των αρμοδίων και θα πρέπει η Κυβέρνηση να δει πιο ζεστά το θέμα τούτο.

Αναφορικά με τα σκύβαλα και λύματα, για μεν τα σκύβαλα λειτουργεί στις αστικές περιοχές σύστημα συμπίεσης και επίχωσης. Όμως στην επαρχία εξακολουθούν να υπάρχουν πιο πρωτόγονα μέσα ή και καθόλου μέσα. Και είναι συνηθισμένο να βλέπει κανείς σκουπίδια πεταμένα οπουδήποτε, στα χωράφια κατά μήκος των δρόμων, στις ακρογιαλιές, στα βουνά και στα δάση με αποτέλεσμα οι απερίσκεπτες αυτές ενέργειες του ανθρώπου να καταστρέφουν το τόσο όμορφο κυπριακό τοπίο.

Το πρόβλημα των υγρών λυμάτων θα μπορέσει να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά μόνον όταν λειτουργήσουν κεντρικά αποχετευτικά συστήματα. Όπως είναι γνωστό υπάρχουν σχέδια για όλες τις πόλεις και την περιοχή Αγίας Νάπας-Παραλιμνίου που βρίσκονται σε διάφορα στάδια εξέλιξης. Το πιο προχωρημένο είναι αυτό της Λευκωσίας που βρίσκεται στο στάδιο λειτουργίας της πρώτης φάσης.

Όμως το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα είναι μακροπρόθεσμο σχέδιο και από το στάδιο της απόφασης μέχρι την τελική πραγματοποίηση μεσολαβούν πολλά χρόνια.

Στο μεταξύ όμως παρατηρούνται σοβαρές δυσχέρειες, ιδίως στη Λεμεσό, από πλευράς όλων εκείνων των πολυκατοικιών και τουριστικών μονάδων που αναπτύ-

χθηκαν στην «Τουριστική Περιοχή» και είναι ανάγκη να εξευρεθεί μια μεσοπρόθεσμη λύση για τις περιπτώσεις αυτές, μέχρις ότου υλοποιηθεί η απόφαση για το αποχετευτικό σύστημα της πόλης.

Το σοβαρότερο όμως πρόβλημα που θα μας απασχολήσει είναι τα δάση μας.

Τα δάση της Κύπρου είναι από τις ωραιότερες φυσικές καλλονές στο νησί μας και πρέπει να τα σεβόμεθα σαν δάση, δηλαδή σαν χώρους παρθένους κατάλληλους για ν' απολαύσει κανείς τη φύση μέσα σε ήρεμο περιβάλλον.

Στην αρχαιότητα η Κύπρος ήταν καλυμμένη με δάση και ήταν γνωστή σαν το πράσινο νησί της Μεσογείου. Σταδιακά όμως τα δάση καταστράφηκαν είτε από πυρκαγιές, είτε από την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και την καταστροφή των δέντρων από τα ζώα ή από τον άνθρωπο για τις ανάγκες του σε ξυλεία ή και για τη δημιουργία μεγάλων καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Με την εξάλειψη των δένδρων ιδίως στις βουνοπλαγιές άρχισε και η σταδιακή διάβρωση του εδάφους με αποτέλεσμα εκτεταμένες εκτάσεις να μετατραπούν σε νεκρές ζώνες και τεράστιους βράχους χωρίς καμιά απολύτως βλάστηση.

Είναι αδιανόητο να καταστρέφονται τα δάση μας είτε για οικοδομικούς είτε για οικιστικούς σκοπούς ή για οτιδήποτε άλλο. Αλόγιστη και απρογραμμάτιστη εκκοπή δένδρων είναι απαράδεκτη.

Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος που διατρέχουν τα δάση μας είναι οι πυρκαγιές. Εκατοντάδες ή και χιλιάδες στρέμματα δάσους καταστρέφονται κάθε χρόνο από τυχαίες πυρκαγιές που απρόσεκτοι άνθρωποι τις δημιουργούν. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή το καλοκαίρι και ο καθένας πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός όταν ανάβει φωτιά κοντά σε δάσος ή και τσιγάρο ακόμα.

Τα δάση είναι ο πνεύμονας για την προστασία μας από τα καυσαέρια και από τη μολυσμένη ατμόσφαιρα. Είναι ο πιστός φίλος του ανθρώπου και το καταφύγιό του τους ζεστούς μήνες του καλοκαιριού. Είναι επίσης και πηγή προσελεύσεως τουριστών. Αλλά το σπουδαιότερο είναι η ίδια η ζωή διότι όπου υπάρχει δάσος υπάρχει και νερό, γι' αυτό και οι λιγοστοί ποταμοί που έχουμε και που σταδιακά τους μετατρέπομε σε φράγματα, από τα δάση πηγάζουν. Με λίγα λόγια η ωφελιμότητα και η αξία των δασών είναι απεριόριστη. Μας δίνουν το οξυγόνο, μας δίνουν το νερό, μας δίνουν την ξυλεία, μας δροσίζουν το καλοκαίρι και μας προσφέρουν γαλήνη και ξεκούραση.

Χρέος λοιπόν του ανθρώπου είναι να αγαπά και να προστατεύει τα δάση. Κάθε ένας από μας ας γίνει από σήμερα και ένας φύλακας του δάσους. Ως πολίτες αυτού του τόπου έχουμε υποχρέωση, αλλά και καθήκον όχι μόνο να προστατεύουμε αλλά και να καταγγέλλουμε όσους με οποιοδήποτε τρόπο νομίζομε ότι καταστρέφουν τα δάση.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω το κοινό θα πρέπει να κατανοήσει ότι οφείλει να κρατά καθαρό το τοπίο του δάσους. Χιλιάδες λαού τους καλοκαιρινούς μήνες εξορμούν στα δάση ή και τη θάλασσα για διασκέδαση και ξεκούραση.

Ο κόσμος διασκεδάζει, χαίρεται τη δροσιά κάτω από τη σκιά των δένδρων, απολαμβάνει το πράσινο και το τοπίο αλλά επιστρέφοντας σπίτι του αφήνει πίσω του σωρούς ακαθαρσίες.

Οι περιοχές τούτες μετατρέπονται πολλές φορές σε σκουπιδότοπους και σε υπαίθρια αποχωρητήρια. Σκουπίδια όλων των ειδών, απομεινάρια φαγητών και φρούτων, αποκόμματα χαρτιών τουαλέτας, σακκούλια, τενεκεδάκια και

οτιδήποτε άλλο, αφήνονται πεταμένα και εκτεθειμένα και γίνονται καταφύγιο στις μύγες και στα ερπετά. Είναι ένα θέαμα πολύ ενοχλητικό και αποκρουστικό στους περαστικούς και σε όσους επιθυμούν να απολαύσουν το δάσος.

Με τις ενέργειές τους αυτές αρκετοί άνθρωποι χωρίς να το θέλουν γίνονται αίτιοι της καταστροφής και ρύπανσης του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Σε όλους αυτούς τους χώρους υπάρχουν σκυβαλοδοχεία και αποχωρητήρια και οφείλει το κοινό να μάθει να τα χρησιμοποιεί έστω και αν αυτά ευρίσκονται σε πρωτόγονη κατάσταση.

Χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια εκ μέρους της Κυβέρνησης στη διαφώτιση του κοινού. Οι πινακίδες δεν είναι αρκετές και η διαφώτιση του κοινού πάνω στην καθαριότητα πρέπει να είναι συνεχής και εντατική. Να αρχίζει από τα σχολεία και τα νηπιαγωγεία, και να συνεχίζεται στις οργανώσεις και στα Σωματεία υπό τύπο διαλέξεων, σεμιναρίων και ταινιών.

Πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι ακάθαρτες πόλεις δεν υπάρχουν, αλλά ακάθαρτοι πολίτες και να κατανοήσουμε πράγματι ότι η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά».

Μια και γίνεται λόγος για καθαριότητα θα ήθελα να αναφερθώ για λίγο και στην καθαριότητα των πόλεων. Δεν είναι αρκετό να πληρώνουν οι Δήμοι ανθρώπους να μαζεύουν τα σκουπίδια και να καθαρίζουν τους δρόμους. Έχουν υποχρέωση οι πολίτες να σέβονται την πόλη τους και να τη διατηρούν καθαρή. Η ανάπτυξη και ο πολιτισμός κάθε χώρας χαρακτηρίζεται και από την καθαριότητα των κατοίκων της.

Γι' αυτό προτρέπονται οι κάτοικοι των πόλεων να είναι καθαροί και να μη λερώνουν τους δρόμους και τις πλατείες της πόλης τους. Ούτε χαρτιά να πετάμε στους δρόμους, ούτε φλούδες από φρούτα, ούτε και αποτσίγαρα ακόμα. Υπάρχουν σκυβαλοδοχεία σε πλείστα σημεία των πόλεων, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούμε.

Ένα ακαλαίσθητο και άσχημο θέαμα που συνήθως παρατηρείται πολλές φορές και μέσα στα κέντρα των πόλεων είναι τα άδεια οικόπεδα. Αυτή την εποχή τα οικόπεδα αυτά μετατρέπονται σε σκουπιδότοπους. Επειδή είναι γεμάτα από χόρτα ο κάθε περαστικός πετά και κάτι το άχρηστο, με αποτέλεσμα οι χώροι αυτοί να μετατρέπονται σε χώρους ρίψεως σκυβάλων. Και μπορεί κανείς να δει χαρτιά, χαρτόνια, παλιοσίδερα, χαλάσματα, ξύλα και άλλα πολλά μέχρι και ψόφιους γάτους, οι οποίοι επ' ευκαιρία άρχισαν να πολλαπλασιάζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό και συχνά γίνονται και αιτίες τροχαίων δυστυχημάτων. Παντού όπου κοιτάξεις θα δεις σκοτωμένους γάτους. Πρέπει κάτι να γίνει.

Προς αποφυγή της πιο πάνω άσχημιας θα ήταν φρόνιμο οι κάτοικοι των οικοπέδων αυτών κατά τους χειμερινούς μήνες να ρίχνουν ειδικό φυτοφάρμακο το οποίο έχει την ιδιότητα να εμποδίζει τη βλάστηση του χόρτου. Έτσι ούτε ταλαιπωρίες θα έχουν για τον καθαρισμό του οικοπέδου τους ούτε και έξοδα θα επωμίζονται για την απομάκρυνση αυτών όλων των ακαθαρσιών. Μεγάλη ευθύνη φέρουν φυσικά και οι Δήμοι οι οποίοι πρέπει να είναι πολύ αυστηροί και να παρακολουθούν με σχολαστικότητα την καθαριότητα της πόλης τους.

Η έλλειψη αποχωρητηρίων επίσης θα πρέπει να προβληματίσει τόσο τους Δήμους όσο και τον ΚΟΤ. Είναι απαράδεκτο τόσες χιλιάδες ξένοι που μας έρχονται κάθε χρόνο να μη μπορούν να βρουν αποχωρητήριο τόσο στις παραλίες όσο και μέσα στις πόλεις.

Επανερχομαι και πάλι στα δάση. Επειδή με τους βομβαρδισμούς του 1974 οι Τούρκοι εισβολείς κατέστρεψαν χιλιάδες στρέμματα από τα δάση μας, το Τμήμα Δασών προγραμματίσει και άρχισε την αναδάσωση των καταστρεμμένων περιοχών, καθώς και άλλων που καταστράφηκαν από πυρκαγιές.

Υπάρχουν όμως και άλλες χαλίτικες εκτάσεις χιλιάδων στρεμμάτων μη καλλιεργήσιμης γης. Η Κυβέρνηση θα πρέπει να στρέψει την προσοχή της και προς αυτές τις περιοχές τις οποίες σιγά-σιγά να μετατρέψει από άγονες και κατάξηρες εκτάσεις σε καταπράσινα δάση.

Η δημιουργία πρασίνου επίσης σε κατοικημένους χώρους, όπου δεν υπάρχει, πρέπει να είναι μόνιμη. Προς τούτο είναι απαραίτητη και η διαφώτιση του κοινού.

Ένα παράξενο φαινόμενο για τους τουρίστες είναι και οι χαρουπιές, οι οποίες ευδοκιμούν σε ελάχιστες μόνο χώρες της Μεσογείου και οι οποίες αποτελούν ένα δικό τους περιβάλλον.

Δυστυχώς και το είδος τούτο άρχισε τα τελευταία χρόνια να ελαττώνεται είτε από πυρκαγιές, είτε επειδή αφήνονται ακαλλιέργητες από τους ιδιοκτήτες τους είτε από την εκκοπή χιλιάδων στρεμμάτων γης με χαρουπιές σε οικόπεδα. Ο μεγαλύτερος όμως εχθρός της χαρουπιάς είναι η ποντίκα. Γίνονται προσπάθειες καταπολεμήσεώς της αλλά χρειάζεται πιο δραστικά και εντατικά μέτρα. Είναι κρίμα να βλέπει κανείς τόσες πολλές χαρουπιές κατάξηρες από την ποντίκα, αντί να είναι καταπράσινες και να τις χαίρονται τόσο οι ντόπιοι όσο και οι ξένοι.

Το επόμενο θέμα που θα μας απασχολήσει είναι η προστασία της άγριας ζωής.

Στα τελευταία δύο χρόνια η Κύπρος όλο και περισσότερο αποσπά την προσοχή ξένων οργανισμών και ατόμων από διάφορες ενέργειες του λαού που σαν αποτέλεσμα αποδεκατίζουν διάφορα είδη, κυρίως πουλιών, που είτε διαχειμάζουν ή περνούν από το νησί μας.

Στο εξωτερικό έχει αναπτυχθεί μεγάλη ευαισθησία για την καταστροφή του ζωικού και φτερωτού βασιλείου και θεωρείται δεδομένο πως κάθε Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να προστατεύει τα διάφορα προστατευόμενα είδη που είτε βρίσκονται ή περνούν από την επικράτειά της.

Έχει καθήκον η Κυβέρνηση να διαφωτίσει το λαό και σε συνεργασία με τις κυνηγετικές ομοσπονδίες να βρουν τα κατάλληλα μέτρα πραγματικής προστασίας για τη διατήρηση του παγκόσμιου πλούτου του ζωικού και φτερωτού κόσμου.

Ανάμεσα στα ζώα της Κύπρου ιδιαίτερη θέση κατέχει και το γνωστό Αγρινό. Υπάρχουν τύποι αγρινών και σε ορισμένες άλλες χώρες, αλλά αυτό της Κύπρου είναι μοναδικό στο είδος του.

Υποχρέωση όλων μας και ιδιαίτερα των κυνηγών είναι η προστασία και η διατήρηση του είδους τούτου. Διότι παρόλο που υπάρχει σχετική νομοθεσία που απαγορεύει το κυνήγι στις περιοχές που ζουν τα αγρινά και προστατεύει το ζώο τούτο, εντούτοις υπάρχουν δυστυχώς άνθρωποι που συστηματικά και παράνομα το εξοντώνουν.

Η Κυβέρνηση οφείλει να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και να τιμωρεί αυστηρά όσους συλλαμβάνονται ή για όσους έχει πληροφορίες ότι παρανομούν.

Πριν τελειώσω θάθελα να αναφερθώ και στο ανθρωποποίητο περιβάλλον. Η προστασία των ιστορικών μνημείων και της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς

καλύπτεται από δυο Νομοθεσίες: 1ον, τον περί Αρχαιοτήτων Νόμο που ανάγεται στην αποικιοκρατία και δίνει αρμοδιότητες στο Τμήμα Αρχαιοτήτων για έλεγχο και απαλλοτρίωση και το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας του 1972. Ο δεύτερος άρχισε να εφαρμόζεται μια δεκαετία μετά την ψήφισή του και προνοεί όχι μόνο για την προστασία οικισμών, συνοικιών ή και κτισμάτων, αλλά και για την ετοιμασία σχεδίων αναπτύξεως κατά περιοχή ώστε η οικοδομική ανάπτυξη να γίνεται μελετημένα και ισοσκελισμένα. Σήμερα είναι γενικά αποδεκτή η ανάγκη για διάσωση και μελετημένη ανάπτυξη. Ιδιαίτερα μετά τα γεγονότα του 1974 είναι επιτακτικό να διασωθεί εκείνο το μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς μας που μας συνδέει με την εθνική μας ταυτότητα και το ιστορικό μας παρελθόν. Το σημείο όμως που σκοντάφτει η νομοθεσία είναι ότι ενώ γίνεται πρόνοια για διατήρηση, δεν γίνεται επαρκής πρόνοια για αποζημίωση των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, και φυσικά δεν είναι νοητό ότι ένα άτομο ή μια οικογένεια, ίσως χωρίς άλλους πόρους, θα πρέπει να επωμισθεί το όφελος της πολιτείας να διασώσει την κληρονομιά της. Η έλλειψη πόρων για αποζημιώσεις οδηγεί στην απραξία με αποτέλεσμα να καταστρέφονται αξιοσημείωτα δείγματα του πολιτισμού μας. Είχε αναφερθεί σωρεία τέτοιων παραδειγμάτων πέρι στον Τύπο σε σχέση με την ανάπτυξη της Κάτω Πάφου και παρόμοια κατάσταση εμφανίζεται στη Λεμεσό και Λάρνακα. Όμως η έλλειψη πόρων δεν αποτελεί ικανοποιητική δικαιολογία. Σχεδόν όλες οι χώρες που αναλαμβάνουν προγράμματα διάσωσης αντιμετωπίζουν πρόβλημα πόρων για αποζημιώσεις, όμως έχουν εισάξει διάφορα άλλα ευφάνταστα κίνητρα που να αποζημιώνουν τον πολίτη διαφορετικά. Ο κυπριοαμερικανός πολεοδόμος Άγγελος Δημητρίου που έκαμε σχέδια για την ανάπτυξη της παραλίας της Λεμεσού και Λάρνακας, από το 1979 είχε εισηγηθεί διάφορα τέτοια κίνητρα όπως είναι η φορολογική απαλλαγή, το δικαίωμα «μεταφοράς» του συντελεστή δόμησης, κλπ., τα οποία βρίσκονται έκτοτε υπό μελέτη στο Υπουργείο Εσωτερικών και δεν έχουν υλοποιηθεί.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι ενώ υπάρχει νομοθεσία για την προστασία του κυπριακού περιβάλλοντος, φυσικού και ανθρωποποίητου, δυστυχώς υπάρχει μακρά και αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εφαρμογή της. Ένας λόγος είναι διότι διάφορα επί μέρους θέματα χρονίζουν ενώπιον Επιτροπών και Υπηρεσιών από άτομα που δεν είναι αρκετά σε αριθμό ή σε ειδίκευση για να τα επισπεύσουν.

Ο άλλος και κυριότερος λόγος είναι ότι δεν υπάρχει ένας κεντρικός και ενιαίος φορέας υπεύθυνος για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαθέτει μια σχετική υπηρεσία από πολύ μικρό αριθμό ατόμων, αλλά όπως είδαμε από την ανάλυση, η προστασία του περιβάλλοντος έχει τόσες πτυχές που δεν εμπίπτουν όλες στις αρμοδιότητες του Υπουργείου αυτού. Είναι ανάγκη ένας άλλος φορέας ν' αναλάβει την ευθύνη του συντονισμού και η πιο φυσική εκλογή θα ήταν το Γραφείο Προγραμματισμού που όμως για άγνωστους λόγους δεν φαίνεται ν' αναλαμβάνει την ευθύνη και το ρόλο που θα έπρεπε προς απογοήτευση της αντιπροσωπείας της **UNEP** που αντιλαμβανόμαστε θεωρεί πολύ αργή τη δραστηριοποίησή μας. Όμως εκτός από την ανάγκη συντονισμού, διάρθρωσης και στελέχωσης της όλης προσπάθειας πρέπει να υπάρξει η επίσημη διακήρυξη περιβαλλοντολογικής πολιτικής ώστε να μην υπάρχει το σημερινό φαινόμενο ενός τμήματος που ενεργεί υπέρ και άλλου που ενεργεί κατά της προσπάθειας διάσωσης. Τέλος το όλο θέμα δεν μπορεί ν' αφηθεί μόνο στα κυβερνητικά τμήματα με τη γνωστή γραφειοκρατία και καθυστέρηση. Εδώ επηρεάζονται η υγεία του λαού μας, η φήμη μας ως χώρα τουριστική που

αφορά άμεσα την οικονομία μας, κι' ακόμα η διάσωση του πολιτισμού και της εθνικής μας ταυτότητας.

Γι' αυτό θα πρέπει να στηθεί ένας πολύ ευρύτερος θεσμός που να ενεργεί κι' ως αστυφύλακας για το γενικότερο συμφέρον και παράλληλα να καλλιεργηθεί η κοινή γνώμη για τους κινδύνους που διατρέχει και τις ευθύνες που έχει.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δυο λόγια για τα εντομοκτόνα.

Κατά καιρούς βλέπουν το φως της δημοσιότητας σε εφημερίδες και περιοδικά ότι ορισμένα είδη εντομοκτόνων που χρησιμοποιούνται τόσο στα σπίτια όσο και στα ψεκάσματα, είναι επικίνδυνα τόσο για τον άνθρωπο όσο και για τη χλωρίδα και επιδρούν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον.

Στην Αμερική, Γαλλία και αλλού αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία ως επικίνδυνα. Στην Ελλάδα κυκλοφορούν με ορισμένους περιορισμούς κατόπιν σχετικής νομοθεσίας.

Επίσης οι αεροψεκασμοί που γίνονται κατά καιρούς για καταπολέμηση διαφόρων φυτικών ασθeneιών καταστρέφουν ολοσχερώς ορισμένα είδη της χλωρίδας μας.

Προτρέπεται η Κυβέρνηση να μελετήσει προσεκτικά και αυτό το θέμα, αν δεν το έχει κάμει, και αν υπάρχουν ενδείξεις για τα ανωτέρω, να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κύριο Παπαρέ για την ομιλία του. Το θέμα, κύριοι, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και άλλοι ομιλητές οι οποίοι θέλουν να μιλήσουν επί του θέματος αυτού και γι' αυτό το λόγο θα μείνει στην ημερήσια διάταξη και για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την 31η Μαΐου και ώρα 4η απογευματινή, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.
- 6) Οι περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με τις πρόσφατες εξελίξεις στο πολιτικό μας θέμα και ειδικότερα με τις τελευταίες αποθρασύνσεις του παράνομου Τουρκικού κρατιδίου του Ντενκτάς προκύπτει πλέον επιτακτική η ανάγκη όπως ασχοληθεί και η Βουλή μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων και του ρόλου της με το καυτό θέμα της άμυνας του τόπου μας. Ειδικότερα, κύριε Πρόεδρε, θάθελα να εισηγηθώ όπως αν και οι υπόλοιποι συναδέλφοι συμφωνούν, κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει σε κλειστή συνεδρία το Σώμα, είτε την Επιτροπή Εσωτερικών, αν αποφασίσει το Σώμα, είτε ακόμη και άλλως πως, σχετικά με την κατάσταση στο καυτό αυτό θέμα της άμυνας, της ενίσχυσης και γενικά της άμυνας του τόπου μας, της αμυντικής θωράκισης.

Επίσης θά 'θελα να αναφερθώ και επιμέρους στον τομέα αυτό με επίκεντρο την έκθεση της κατάστασης της αμυντικής θωράκισης της περιοχής η οποία υπάρχει πέραν του χώρου των Αγγλικών Βάσεων της Δεκέλειας μέχρι την περιοχή της Δερύνειας, δηλαδή ειδικότερα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και της επαρχίας Λάρινακας που βρίσκεται πέραν του χώρου των Αγγλικών Βάσεων της Δεκέλειας. Αλλά αυτό είναι επιμέρους θέμα, πλην όμως περιλαμβάνεται και μέσα στην επιθυμία για να μην χρησιμοποιήσω τη λέξη «ανησυχία», του Δημοκρατικού Συναγερμού όσον αφορά γενικότερα το θέμα της αμυντικής θωράκισης και ειδικότερα της περιοχής την οποία έχω προαναφέρει.

Επαναλαμβάνω την εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών, είτε σε κλειστή συνεδρία του Σώματος, για ευνόητους λόγους, είτε στην Επιτροπή Εσωτερικών, για να ενημερώσει κατάλληλα, υπεύθυνα και όσο το δυνατό σε έκταση το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Συμφωνούμε με την εισήγηση να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών και δεν βλέπουμε καμιά δυσκολία να κατατοπίσει την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή ακόμα και το Σώμα, αν θεωρηθεί σκόπιμο, μέσα στα πλαίσια που μπορεί να το κατατοπίσει. Βέβαια είναι εις όλους γνωστό ότι η Κυβέρνηση προχωρεί και ενισχύει σταθερά την άμυνά μας, την αμυντική μας θωράκιση. Και ήδη έχουμε ενώπιόν μας ορισμένα νομοσχέδια τα οποία θα συζητηθούν εντός των προσεχών εβδομάδων. Οπωσδήποτε συμφωνούμε με την άποψη του συναδέλφου και παρακαλούμε να διαβιβάσετε αυτή την παράκληση στον Υπουργό Εσωτερικών για μια κατατόπιση σε ποιο σημείο ευρίσκεται σήμερα η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εισήγησή μας, δεν διαφωνούμε, είναι σε πρώτο στάδιο, σε πρώτη φάση, να ενημερώσει ο Υπουργός Αμύνης την ολομέλεια της Βουλής σε κλειστή συνεδρία και στη συνέχεια να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Εσωτερικών και

Αμύνης για να συνεχιστεί η συζήτηση εκεί και να δοθούν και απόψεις από τα Κόμματα και από τους βουλευτές πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά λόγω της φύσεως του θέματος η ενημέρωση θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι σε κλειστή συνεδρία του Σώματος, γιατί διαφορετικά ίσως να προκληθεί και ζημιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα αυτό είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον, πάρα πολύ καυτό. Συμφωνώ απόλυτα ότι η Βουλή πρέπει να είναι πλήρως ενημέρωτη πάνω στα θέματα αυτά. Πιστεύω ότι η ενημέρωση αυτή πρέπει να γίνει σε κλειστή συνεδρία του Σώματος ούτως ώστε να μην προκαλέσει οποιαδήποτε ζημιά. Αν δε παραστεί ανάγκη από τα γεγονότα τα οποία θα εκτεθούν κατά την κλειστή συνεδρία και η Βουλή αποφασίσει ότι έχει να κάμει ορισμένες εισηγήσεις, τότε να παραπεμφθεί το όλο θέμα στη Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης ούτως ώστε να ακουστούν οι απόψεις των Κομμάτων και να γίνουν οι ενδεδειγμένες εισηγήσεις προς την Εκτελεστική Εξουσία. Δεν διαφωνώ καθόλου με την εισηγήση αυτή και αντιθέτως θα την επιδιώξω και θα ειδοποιήσω το Σώμα τότε ακριβώς θα γίνει η ενημέρωση αυτή.

Ο κ. Πουμπουρής.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στις 11 του περασμένου Φεβράρη είχα υποβάλει ερώτηση με την οποία ζητούσα να μάθω γιατί καθυστερεί η λειτουργία του βιολογικού σταθμού Καμάρων II και Ζήνωνα. Και είχα αναφέρει στην ερώτησή μου ότι οι λάκκοι του προσωρινού αποχετευτικού συστήματος σ' αυτούς τους δυο συνοικισμούς εκχειλίζουν και προκαλούν μια ανυπόφορη δυσοσμία στους κατοίκους των δυο συνοικισμών. Και επειδή η κατάσταση συνεχίζεται μέχρι σήμερα και οι κάτοικοι υποφέρουν από μια ανυπόφορη δυσοσμία παρά τα διαβήματα που έχουν γίνει προς διάφορες κατευθύνσεις, και επειδή δεν έχει δοθεί ακόμα απάντηση στην ερώτησή μου η οποία, επαναλαμβάνω, υποβλήθηκε στις 11 του περασμένου Φεβράρη, ζητώ όπως το θέμα αυτό εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ και αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζετε, κύριε Πουμπουρή, ότι θα ήταν προτιμότερο να διερευνήσουμε το γιατί δεν έχει δοθεί ακόμα απάντηση, προτού ασχοληθεί ολόκληρο το Σώμα με ένα επιμέρους και λεπτομερειακό θέμα το οποίο δεν ενδιαφέρει το σύνολο αλλά ενδιαφέρει μόνο μια μικρή ομάδα ανθρώπων;

Να το διερευνήσουμε πρώτα και αν τίθεται θέμα συζήτησής του ενώπιον του Σώματος να το συζητήσουμε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν διαφωνώ να παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και να μην απασχολήσει το Σώμα. Αλλά πριν λίγο εδώ

ακούσαμε τρεις ενδιαφέρουσες ομιλίες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Όταν λοιπόν οι άνθρωποι στους δυο συνοικισμούς υποφέρουν κάθε μέρα από τα λιμνάζοντα νερά των βοθρόλακκων, και όταν κάθε μέρα πηγαίνουν δέκα βυτιοφόρα και αντλούν από τις προσωρινές βοθροδεξαμενές τα ακάθαρτα, καταλαμβάνετε ότι για τους κατοίκους αυτούς των δυο συνοικισμών υπάρχει μια ανυπόφορη κατάσταση και δεν θα είμαστε εντάξει αν δεν ζητήσουμε να συζητηθεί αυτό το θέμα, τουλάχιστον στην Επιτροπή Εσωτερικών ή σε οποιαδήποτε άλλη αρμόδια Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συζητηθεί, κύριε Πουμπουρή. Δεν έχω καμιά ένσταση να παραπεμφθεί και να συζητηθεί, αλλά αφού προηγουμένως διερευνήσουμε το θέμα και δούμε γιατί πρώτα απ' όλα να μην πάρετε απάντηση από τις 11 Φεβρουαρίου, πράγμα το οποίο είναι απαράδεκτο κατά τη γνώμη μου.

Και δεύτερο, αν πράγματι είναι ανάγκη να συζητηθεί το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, να συζητηθεί.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σοβαρό το θέμα και βέβαια πρέπει να συζητηθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών και αν δεν προχωρήσει στην επίλυσή του να συζητηθεί και στην ολομέλεια. Γιατί αν αυτό το πράγμα συμβαίνει σε δυο συνοικισμούς, δεν αποκλείεται να συμβαίνει και σε πολλούς άλλους. Γιατί είναι δείγμα ίσως της όλης ακαταστασίας που υπάρχει πάνω σ' αυτό το θέμα. Εκείνο όμως που μπορεί να φέρει άμεσα αποτελέσματα είναι εσείς με το κύρος σας σαν Πρόεδρος της Βουλής να ζητήσετε όπως σας δοθούν άμεσες εξηγήσεις και διορθωθεί, αν είναι δυνατό, η κατάσταση η οποία υπάρχει σήμερα. Δεν γίνεται προσπάθεια να μη συζητηθεί στην Επιτροπή ευχαρίστως να καλέσουμε την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατό. Αλλά πιστεύουμε ότι αν ζητηθούν αμέσως εξηγήσεις ίσως να μπορεί να λυθεί το πρόβλημα αυτό στο πολύ σύντομο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Γαλανέ. Νομίζω να παραπέμφουμε το θέμα ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών και παράλληλα να κάμω αυτή την προσπάθεια την οποία λέτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία που έχει εγερθεί αυτό το θέμα της καθυστέρησης στη λήψη Απάντησης από αρμόδιους Υπουργούς ή Υπουργεία σε Ερωτήσεις που υποβάλλονται από Βουλευτές, θα ήθελα να αναφέρω ότι προσωπικά υπέβαλα Ερώτηση από τον περασμένο Οκτώβρη ή Νιόβρη -δεν θυμούμαι ακριβώς την ημερομηνία- σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι παρόλο που πέρασαν οκτώ μήνες περίπου, δεν έχω πάρει καμιά απάντηση. Έχετε πει προηγουμένα ότι είναι απαράδεκτη η καθυστέρηση στην περίπτωση του συνάδελφου κ. Πουμπουρή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το επαναλαμβάνω, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Στην περίπτωση τη δική μου είναι απαράδεκτη στο τετράγωνο και θα παρακαλούσα να διερευνήσετε γιατί αυτή η υποτίμηση και περιφρόνηση προς Ερωτήσεις που υποβάλλονται από Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το διερευνήσω, κύριε Δίγκλη, γιατί πραγματικά από τον περασμένο Οκτώβρη...

Νομίζω ότι μετά τις παρατηρήσεις αυτές πάνω στα θέματα που ηγέρθησαν, έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 6.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Γαλανός Αλέξης	Παναγίδης Κίμων
Δίγκλης Παύλος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεχίας
Κατσελλή Ρήνα	Παπαρές Αυγερινός
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θαλής	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανακοίνωση του Προέδρου της Βουλής σχετικά με την ετοιμασία και αναμενόμενη κατάθεση του Νομοσχεδίου σχετικά με το διορισμό του Κυβερνητικού Επιτρόπου, **Ombudsman**. Σύντομη διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Ε. Παπαϊωάννου, Α. Γαλανό και Γ. Μάτση.

- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984», σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Γ. Παπαδόπουλο, Αλ. Γαλανό, Αυγ. Παπαρέ και Χρ. Πέτα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για χρησιμοποίησή του υπό τη μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 7) Παρατήρηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου για τη μη έγκαιρη ετοιμασία και κατάθεση του Νομοσχεδίου που αφορά τη διενέργεια εκλογών Δημοτικών Αρχών και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης (Πρόεδρος, Ε. Παπαϊωάννου και Α. Γαλανός).
- 8) Ερωτήσεις - Απαντήσεις - (Τα προβλήματα της κοινότητας Ασγάτας -Η επαναφορά της έδρας γιατρού και κτηνιάτρου στην κοινότητα Πάχνας).
- 9) Έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πάνω στο θέμα που αναφέρεται «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινόχωριών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.
- 10) Αγορεύσεις των αξ. Βουλευτών κ.κ. Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Μαυρονικόλα, και Αυγερινού Παπαρέ πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου» που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.
- 11) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή όπως κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει σε κλειστή συνεδρία τη Βουλή ή την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών πάνω στο θέμα της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου και ιδιαίτερα των ελεύθερων περιοχών Αμμοχώστου και Λάρνακας. Σύντομες αναφορές πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Α. Γαλανό, Γ. Ομήρου, Ε. Παπαϊωάννου και Πρόεδρο και απόφαση όπως κληθεί σύντομα ο Υπουργός Εσωτερικών για τον πιο πάνω σκοπό.

- 12) Διατύπωση παραπόνου του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή για τη μη λήψη απαντήσεως σε ερώτησή του πάνω στο θέμα του αποχετευτικού συστήματος Καμάρων ΙΙ και Ζήνωνα, παραπομπή του θέματος στην Κοιν. Επιτροπή Εσωτερικών και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης πάνω σ' αυτό (Πρόεδρος, Μ. Πουμπουρής και Α. Γαλανός).
- 13) Παρατήρηση από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη για καθυστέρηση των Υπουργείων να απαντούν σε Ερωτήσεις Βουλευτών.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 17ης Μαΐου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.25 μ.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Α' που είναι η Νομοθετική Εργασία και δη στο Νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να διαβάσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Χρίστος Σολωμής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγχροτήθηκε στις 16 Απριλίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία νέων Κτηματολογικών Αρχείων για την ακίνητη ιδιοκτησία που βρίσκεται στις ελεύθερες περιοχές της επαρχίας Αμμοχώστου για να είναι δυνατή η πραγματοποίηση κτηματολογικών συναλλαγών που αφορούν την ιδιοκτησία αυτή, καθώς επίσης η κήρυξη ως άκυρης οποιασδήποτε καταχώρησης στα κτηματικά βιβλία του παλαιού Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου μετά τις 14 Αυγούστου 1974 χωρίς την έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Ειδικότερα με το πιο πάνω νομοσχέδιο-

(α) Καθορίζεται η 15 Αυγούστου 1974 ως η ημερομηνία από την οποία θα θεωρείται ότι το παλαιό Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου έπαυσε να λειτουργεί και από την ημερομηνία αυτή θα θεωρείται ως Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου αυτό που θα υποδείξει ο Διευθυντής του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Οποιαδήποτε καταχώρηση έγινε στα βιβλία του παλαιού Κτηματολογίου μετά την 14η Αυγούστου 1974 χωρίς την έγκριση του προαναφερθέντος Διευθυντή κηρύσσεται ως παράνομη και άκυρη.

(β) Παραχωρείται η εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας να ετοιμάσει νέα αρχεία για την ακίνητη ιδιοκτησία που είναι στις ελεύθερες περιοχές της επαρχίας Αμμοχώστου προς αντικατάσταση των παλαιών αρχείων που κατακρατούνται από τους Τούρκους και καθορίζεται για το σκοπό αυτό η ακολουθητέα διαδικασία.

Με βάση τα νέα αρχεία που θα καταρτιστούν θα είναι δυνατή η έκδοση προσωρινών πιστοποιητικών εγγραφής ακίνητης ιδιοκτησίας τα οποία θα αποτελούν τεκμήρια τίτλων ιδιοκτησίας με τη δυνατότητα να κηρυχθούν ως οριστικοί τίτλοι ιδιοκτησίας ύστερα από σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

(γ) Παρέχεται το δικαίωμα αποζημίωσης από μέρους της Δημοκρατίας σε πρόσωπα τα οποία, χωρίς καμιά υπαιτιότητα ή αμέλειά τους, έχουν υποστεί ζημιά ένεκα της ακύρωσης από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας μιας εγγραφής στο μητρώο ή σε άλλο κτηματολογικό βιβλίο που έγινε κατόπιν δόλου ή από λάθος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τους λόγους οι οποίοι υπαγόρευσαν την κατάθεση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση και ως αποτέλεσμα της λεπτομερούς εξέτασης μιας εκάστης των προτεινόμενων διατάξεων στο νομοσχέδιο, η Επιτροπή ομόφωνα υιοθέτησε τη θέση όπως εισηγηθεί στη Βουλή την αύξηση των προβλεπόμενων στο νομοσχέδιο χρονικών προθεσμιών αναφορικά με το καταρτισμό των νέων κτηματικών μητρώων και την επαλήθευση των διαφόρων λεπτομερειών που θα περιληφθούν σ' αυτά.

Η Επιτροπή εισηγείται επίσης με τη σύμφωνη γνώμη και των εκπροσώπων του αρμόδιου Υπουργείου την απάλειψη εκ του νομοσχεδίου του άρθρου 16 αυτού ως πλεονάζοντος μια και η έναρξη εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου επαφίεται στο Διευθυντή του Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος δυνάμει άλλων σχετικών διατάξεων που προτείνονται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Όλες οι προκύπτουσες αλλαγές έχουν ενσωματωθεί στα αντίστοιχα μέρη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για το οποίο και γίνεται ομόφωνη εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου την Επιτροπή Εσωτερικών απασχόλησε επίσης και το γενικότερο θέμα της δια νόμου απογραφής των ακινήτων που βρίσκονται σ' όλες τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου, θέμα το οποίο απασχόλησε και παλαιότερα την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή της Βουλής. Η Επιτροπή Εσωτερικών είναι της γνώμης ότι η νομοθετική ρύθμιση του προαναφερθέντος θέματος επείγει γι' αυτό και θα πρέπει όλοι οι αρμόδιοι να επισπεύσουν και ολοκληρώσουν τις διεξαγόμενες μελέτες τους.

Παρόλο ότι με βάση το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ο τελικός χώρος του νέου Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου που θα επιλεγεί θα υποδειχθεί μελλοντικά από το Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, εντούτοις η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ο μελλοντικός καθορισμός του χώρου αυτού θα πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες άλλες υπηρεσίες που προσφέρονται στην ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου και σε συνεργασία με όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Σολωμής.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν θα προσθέσω πολλά στα όσα αναφέρει η έκθεση αλλά θά 'θελα κι' εγώ από δικής μας πλευράς να τονίσω δυο σημεία στα οποία υπάρχει υπόσχεση του αρμόδιου Κυβερνητικού Τμήματος, του Κτηματολογίου, να δώσει ιδιαίτερη σημασία.

Το πρώτο σημείο, το οποίο και αναφέρεται ήδη στην έκθεση, είναι να γίνει μια σοβαρή μελέτη προς την κατεύθυνση της μεταφοράς όλων των Κυβερνητικών Τμημάτων, από το Γραφείο του Επάρχου μέχρι και των Κτηματολογικών Υπηρεσιών, στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου. Για λόγους πρακτικούς αλλά και για λόγους συμβολικούς τα Γραφεία αυτά πρέπει να είναι κοντά στην κατεχόμενη και σκλαβωμένη πόλη της Αμμοχώστου.

Το δεύτερο σημείο που ήθελα να αναφέρω είναι να γίνει με γρήγορο ρυθμό η απογραφή όλων των περιουσιών που βρίσκονται στα κατεχόμενα, για να συνεχίσουν αυτές οι περιουσίες να αποτελούν νομικά κτήμα των προσφύγων μας και όχι λόγω της αμέλειας ή με την πάροδο του χρόνου να δημιουργηθεί οποιαδήποτε παρεξήγηση ή οποιοδήποτε λάθος. Η απογραφή αυτή θα βοηθήσει στο να παραμείνουν ζωντανές οι απαιτήσεις του προσφυγικού κόσμου για τα κτήματα και τις περιουσίες του.

Ένα άλλο σημείο το οποίο θα πρέπει να μελετηθεί ιδιαίτερα, είναι το θέμα των ληξιαρχικών βιβλίων πρέπει να μελετηθεί οπωσδήποτε αυτό το θέμα ώστε οι προσφυγικές περιοχές και οι πρόσφυγες ψηφοφόροι να μη μειώνονται διαρκώς δια νέων γεννήσεων, αλλά να γίνουν τέτοιες διευθετήσεις ώστε οι συνθήκες που θα επικρατούσαν να είναι ανάλογες ή παρόμοιες με εκείνες που θα επικρατούσαν αν δεν γινόταν η τουρκική εισβολή. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με τον προτεινόμενο Νόμο σκοπείται η δημιουργία νέων κτηματολογικών αρχείων για την ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στις ελεύθερες περιοχές της Επαρχίας Αμμοχώστου, ώστε να είναι δυνατή η πραγματοποίηση κτηματολογικών συναλλαγών της ιδιοκτησίας αυτής.

Επίσης σκοπείται η κήρυξη σαν άκυρης οποιασδήποτε καταχώρησης στα κτηματολογικά βιβλία του κατεχόμενου Κτηματολογίου μετά τις 14 Αυγούστου του 1974, εκτός μετά από έγκριση του Διευθυντού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Για τα πιο πάνω καθορίζεται στο υπό συζήτηση Νομοσχέδιο η σχετική διαδικασία, οι απαιτούμενες χρονικές προθεσμίες ως και άλλες λεπτομέρειες. Επίσης φυσικά οριστικοποιείται η 15η Αυγούστου του 1974 σαν ημερομηνία που έπαυσε να λειτουργεί το παλιό Κτηματολόγιο της Επαρχίας Αμμοχώστου και οποιαδήποτε καταχώρηση στα βιβλία του παλιού Κτηματολογίου από της 14ης Αυγούστου του 1974, θεωρείται σαν παράνομη και άκυρη. Επίσης παραχωρείται η εξουσία στο Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για την ετοιμασία νέων αρχείων για την ακίνητη περιουσία στις ελεύθερες περιοχές της Αμμοχώστου σε αντικατάσταση των παλιών αρχείων τα οποία βρίσκονται στην κατεχόμενη Αμμόχωστο.

Επίσης καθίσταται δυνατή η έκδοση προσωρινών πιστοποιητικών εγγραφής, που θα αποτελέσουν κατ' αρχήν τεκμήρια, έστω και μαχητά αφού θα μπορούν να εκδοθούν ως οριστικοί τίτλοι μετά από σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επίσης πρέπει να αναφερθεί το δικαίωμα της αποζημίωσης το οποίο με τον προτεινόμενο Νόμο αποκτάται από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο πολίτη του οποίου τα συμφέροντα για οποιοδήποτε λόγο τυχόν θα θιγούν από πράξεις ή παραλείψεις του Διευθυντού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός χαιρετίζουμε και υπερψηφίζουμε το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο εκφράζοντας ταυτόχρονα την απογοήτευσή μας, και τη διαμαρτυρία μας, μπορώ να πω, γιατί χρειάστηκαν δέκα ολόκληρα χρόνια για να μπορέσει επιτέλους το θέμα αυτό να βρει τη νομοθετική του ρύθμιση. Ήταν κάτι που έπρεπε να είχε γίνει προ πολλού. Η καθυστέρηση αυτή έχει στοιχίσει και σε χρήμα και σε ταλαιπωρίες στους ενδιαφερομένους που συναλλάττονται με βάση την ακίνητη περιουσία της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Πρόσθετα δε έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Όπως αναφέρεται και στην έκθεση, εκείνο το οποίο επείγει τώρα είναι το θέμα της διά νόμου απογραφής, και όχι της ανεπίσημης απογραφής που εγίνετο κατά κάποιο τρόπο μέχρι τώρα, όλης της ακίνητης περιουσίας η οποία βρίσκεται στα κατεχόμενα. Πρέπει δηλαδή να επισπευσθεί η διαδικασία της προεργασίας των μελετών ώστε η απογραφή αυτή να μπορέσει να πάρει σάρκα και οστά και να βρει τη νομοθετική της ρύθμιση για να αποτελέσει επιτέλους, έστω και ύστερα από δέκα ολόκληρα χρόνια, μια βάση, ένα τεκμήριο -όχι απλώς μαχητό, αλλά και αμάχητο- που σε δεδομένη στιγμή να μπορεί να αποδεικνύει για τον κάθε εκτοπισθέντα το ύψος της ακίνητης περιουσίας την οποία άφησε στα κατεχόμενα. Οι σκοπιμότητες δεν είναι μόνο οικονομικής φύσεως, είναι θέμα αυτής τούτης της υποστάσεως των εκτοπισθέντων προσφύγων με βάση βεβαίως την περιουσία την οποία άφησαν στην κατεχόμενη περιοχή και επιπλέον οι σκοπιμότητες είναι και άλλες, εκείνες της διατηρήσεως της οντότητας αλλά και του ενδιαφέροντος, πέραν

του οικονομικού συμφέροντος, για ολόκληρη την περιουσία των Ελληνοκυπρίων η οποία βρίσκεται στα κατεχόμενα.

Αναφέρεται επίσης στην έκθεση, κ. Πρόεδρε, το θέμα της έδρας του Κτηματολογίου της Αμμοχώστου, παρόλο που με το υπό συζήτηση Νομοσχέδιο τούτο εξαρτάται και θα προσδιορισθεί μετά από απόφαση του Διευθυντού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ομόφωνα η Επιτροπή είχε παρατηρήσει και έντονα και εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού από αυτό το βήμα εισηγούμαστε όπως εξετασθεί σε βάθος, υπεύθυνα και σοβαρά το θέμα της μεταφοράς των διοικήσεων και όλων των γραφείων που σχετίζονται με την Επαρχία Αμμοχώστου στην ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου. Και τούτο όχι απλώς για λόγους σκοπιμότητας και αξιοπρέπειας, αλλά και για λόγους διατήρησης της οντότητας της επαρχίας Αμμοχώστου. Βεβαίως ίσως να υπάρχουν ορισμένα καλύματα, ορισμένες δυσκολίες, κυρίως διαδικαστικής ή και πρακτικής φύσεως, που θα πρέπει να μελετηθούν ώστε αν τελικά υλοποιηθεί το μέτρο που εισηγούμαστε, να μην αποβεί ταλαιπωρία, έστω και για συγκεκριμένες διαδικασίες, για τους κατοίκους ή μέρος των κατοίκων της πόλεως και επαρχίας Αμμοχώστου, οι οποίοι δεν βρίσκονται σήμερα στην πόλη ή στα χωριά τους και διαμένουν σε άλλη περιοχή εκτός από την περιοχή της Αμμοχώστου.

Είναι κι' εμάς η εισήγησή μας ότι πρέπει να μελετηθεί υπεύθυνα και σοβαρά το θέμα της έδρας του Κτηματολογίου στην ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου και παράλληλα η μεταφορά της έδρας όλων των επαρχιακών Διοικήσεων στην ελεύθερη περιοχή της Αμμοχώστου, οι οποίες, όπως όλοι γνωρίζουμε, ως τώρα ουσιαστικά εδρεύουν στη Λάρνακα με μοναδικές και ελάχιστες εξαιρέσεις στη Λευκωσία.

Παράλληλα χαιρόμαι γιατί ο συνάδελφος κ. Γαλανός έθιξε ένα άλλο θέμα το οποίο δεν άπτεται άμεσα του υπό συζήτηση Νομοσχεδίου, κ. Πρόεδρε. Συγκεκριμένα αναφέρομαι στο θέμα των ληξιαρχικών βιβλίων αναφορικά με τις γεννήσεις από γονείς εκποισθέντες. Είναι ένα σοβαρό σημείο το οποίο δεν έχει απασχολήσει μέχρι τώρα, εξ' όσων γνωρίζω, ούτε την Εκτελεστική Εξουσία ούτε και τη Νομοθετική Εξουσία. Το σημείο αυτό το είχα εγείρει και στη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών που επιλήφθηκε αυτού του θέματος, γνωρίζοντας βέβαια ότι δεν μπορούσε να υλοποιηθεί οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο σ' εκείνη την Επιτροπή. Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος, από της 15ης Αυγούστου του 1974 οι εκποτισμένες πόλεις και χωριά έπαυσαν να αυξάνονται. Όπως όλοι γνωρίζουμε, τα παιδιά των προσφύγων εγγράφονται στα ληξιαρχικά βιβλία της πόλεως ή επαρχίας στην οποία κατοικούν. Δηλαδή γονείς από την Κερύνεια αποκτούν τέκνα που διαμένουν τώρα στην Πάφο ή στη Λεμεσό. Τα τέκνα τους εγγράφονται στα ληξιαρχικά βιβλία της Πάφου ή της Λεμεσού και δεν εγγράφονται ως Κερυνειώτες. Το ίδιο φυσικά συμβαίνει και με τους Βαρωσιώτες και με τους Μορφίτες και με όλα τα χωριά της κατεχόμενης περιοχής. Είναι κάτι που όταν μελετηθεί σε βάθος θα διαπιστωθεί ότι ειδικά με την πάροδο του χρόνου τούτο εγκυμονεί άμεσους και σοβαρούς κινδύνους· αυτόματα οπωσδήποτε τώρα έχει σταματήσει κάθε αύξηση του πληθυσμού των κατεχόμενων περιοχών. Υπάρχουν προβλήματα τα οποία με την πάροδο του χρόνου θα οξύνονται διότι όλα τα σχετικά επίσημα έγγραφα, είτε τούτα είναι ταυτότητες είτε διαβατήρια είτε άλλα πιστοποιητικά, φέρουν ως πόλη ή τόπο γεννήσεως των παιδιών των προσφύγων το μέρος όπου κατοικούν οι γονείς τους. Δηλαδή δεν θα υπάρχουν πλέον Βαρωσιώτες, δεν θα υπάρχουν Κερυνειώτες, δεν θα υπάρχουν Μορφίτες

μετά τις 15 Αυγούστου του 1974, με εξαίρεση την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου όπου εκεί βεβαίως όσοι έχουν γεννηθεί και μετά τις 15 Αυγούστου 1974 είναι εγγεγραμμένοι στη Διοίκηση της Αμμοχώστου σαν κάτοικοι της επαρχίας Αμμοχώστου. Είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίσει. Υπάρχουν βεβαίως και άλλα θέματα, άλλοι τομείς που επηρεάζονται, όπως είναι το θέμα, αν θέλετε, των ψηφοφόρων με την εγγραφή στα εκλογικά βιβλιάρια. Δηλαδή αλλοιώνεται αυτόματα η πληθυσμιακή αναλογία της κάθε επαρχίας και οι επιπτώσεις θα είναι μεγάλες, κυρίως δε αναφέρομαι σε θέματα διατήρησης της οντότητας των κατεχομένων περιοχών αλλά οπωσδήποτε και αυτής τούτης της αξιοπρέπειας των προσφύγων που το λιγότερο που έχουν να κάμουν είναι να διατηρήσουν την επιθυμία τους όχι απλώς να αναφέρουν ευκαιριακά την πόλη ή το χωριό τους και να μπορούν να μεταλαμπαδεύουν αυτό το οποίο πίστευαν στα παιδιά τους αλλά και ληξιαρχικά να αποδεικνύεται ότι τα παιδιά των προσφύγων έχουν ως τόπο γεννήσεως τον τόπο των γονιών τους. Αυτά, κ. Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Κουρτελλάρης.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όπως προκύπτει από την έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα θα ψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, το οποίο θα αποβλέπει στο να ρυθμίσει τα κτηματολογικά προβλήματα των ελεύθερων περιοχών της Επαρχίας Αμμοχώστου. Συνεπώς, δεν πρόκειται ν' αναλύσω το νομοσχέδιο, διότι η έκθεση μιλά από μόνη της και θεωρώ περιττό να απασχολήσω το Σώμα σχολιάζοντας πράγματα τα οποία είναι πολύ καθαρά και γνωστά.

Εκείνο που θέλω να υπογραμμίσω με τη σειρά μου είναι το πόσο επιβάλλεται και επείγει να ρυθμιστεί το κτηματολογικό πρόβλημα που υπάρχει στις κατεχόμενες περιοχές -και φυσικά στην επαρχία Αμμοχώστου υπάρχει τμήμα ελεύθερο, ενώ στην επαρχία Κερύνειας δεν υπάρχει καθόλου ελεύθερο τμήμα. Έγινε μια προεργασία, όπως μας έχει δηλωθεί: όμως οι ιδιοκτήτες περιουσιών στις κατεχόμενες περιοχές αντιμετωπίζουν ποικίλα προβλήματα διότι όταν οι παλαιότερες γενιές χαθούν, κάτω από το βάρος και τα προβλήματα της προσφυγιάς, τότε θα είναι περισσότερα τα προβλήματα που θα υπάρξουν για να ρυθμιστούν θέματα κτημοσύνης και κληρονομίες σχετιζόμενα με διάφορους πολίτες που προέρχονται από κατεχόμενες περιοχές.

Πρέπει να δηλωθεί εδώ ότι το Κτηματολόγιο μας είπε ότι έκαμε σχετική απογραφή και κάλυψε ποσοστό κάπου 95% και άνω. Ωστόσο δεν μπορεί να πει κανείς ότι είναι ρυθμισμένο το θέμα. Το γεγονός ότι τίποτε το επίσημο και νομοθετικά ρυθμισμένο δεν υπάρχει και το γεγονός ότι τούτο είναι ένα αίτημα που υποβλήθηκε πολλές φορές και υποβάλλεται συνεχώς από τον προσφυγικό κόσμο και την Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων καθιστούν επιβεβλημένη την εξεύρεση της αναγκαίας διαδικασίας για να ρυθμιστούν αυτά τα προβλήματα όσο είναι δυνατό πιο γρήγορα, έτσι που να πάρουν την πορεία που είναι δυνατό να πάρουν υπό τις περιστάσεις.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το θέμα της έδρας του νέου Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου για την εκπλήρωση των σκοπών του προτεινόμενου νόμου, ασφαλέ-

στατα θα πρέπει να μελετηθεί για να δούμε ποια είναι η καλύτερη αντιμετώπιση του θέματος και αυτό θα γίνει από το Διευθυντή του Κτηματολογίου.

Σε ό,τι αφορά το θέμα των Ληξιαρχικών βιβλίων, δεν θα ήθελα να κάμω σχόλιο, κύριε Πρόεδρε, διότι δηλώθηκε κατά καιρούς από διάφορες πλευρές ότι τούτο μελετάται και ελπίζω ότι όταν θα έλθει σχετικό νομοσχέδιο θα έχουμε την ευκαιρία να το συζητήσουμε. Πρέπει να πω ότι δεν προκύπτει, τουλάχιστον επί του παρόντος, θέμα Εκλογικού Νόμου, διότι οι πρόσφυγες, όπως είναι γνωστό, έχουν δικό τους καθεστώς με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία και για όσους κατάγονται από τις κατεχόμενες περιοχές, όπως έχουν διαμορφωθεί οι νόμοι σε διάφορα στάδια, ρυθμίζεται το θέμα αλλά υπάρχει, πράγματι, πρόβλημα, το οποίο πρέπει να μελετηθεί και να ρυθμιστεί, και γι' αυτό πρέπει το Σώμα να υπομνήσει προς τις αρμόδιες Αρχές ότι πρέπει να επισπευσθεί η μελέτη του για να φανεί τι είναι δυνατό και πώς είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής, εισερχόμεθα στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παλαιόν Επαρχιακόν Κτηματολόγιον Αμμοχώστου και αι εν αυτώ δικαιοπραξία μετά την 14ην Αυγούστου, 1974. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του νομοσχεδίου εγκρίνεται επίσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υιοθέτησις νέων αρχείων. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 4 του νομοσχεδίου εγκρίνεται ομόφωνα, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δηλώσεις και επαληθεύσεις τούτων. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 5 του νομοσχεδίου εγκρίνεται μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ισχύς εμπραγμάτων βαρών. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 6 του νομοσχεδίου εγκρίνεται μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάρτισις καταστάσεως ακινήτων υπό του Διευθυντού. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, το άρθρο 7 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οριστικοποίησις νέου αρχείου. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, το άρθρο 8 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διόρθωσις νέου αρχείου. Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 9 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πιστοποιητικά εγγραφής. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 10 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή του Κεφ. 224 και Νόμου 9 του 1965 ως έχουν τροποποιηθή. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το άρθρο 11 εγκρίνεται, μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαίωμα και πληρωμή αποζημιώσεως εις επηρεαζόμενα πρόσωπα λόγω ακυρώσεως εγγραφής, κλπ. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, το άρθρο 12 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία αποζημίωσις ή μειωμένη τοιαύτη εις ωρισμένας περιπτώσεις. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 13 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία ακύρωσις εις ωρισμένας περιπτώσεις. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 14 εγκρίνεται επίσης, μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δικαίωμα της Δημοκρατίας να ανακτήσει καταβληθείσας αποζημιώσεις.
Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 15 εγκρίνεται επίσης, μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο δεύτερο νομοσχέδιο που είναι έτοιμο προς συζήτηση, και είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να αναγνώσει την Έκθεση ενώπιον του Σώματος.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1984».**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 2 Μαΐου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης του £1,474,000 και η κατανομή του σε διάφορα κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση ειλημμένων υποχρεώσεων. Το ποσό αυτό αποτελεί επαναψήφιση αδαπάνητων υπολοίπων του 1983.

Από απόψεως προϋπολογισμού έχει κριθεί ότι ο πιο ορθός και πρακτικός τρόπος αντιμετώπισης του θέματος είναι όπως το πιο πάνω ποσό προβλεφθεί

κάτω από το Άρθρο 348 «Μη Προβλεπόμενοι Δαπάναι και Αποθεματικών» του Κεφαλαίου 69Α του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το όλο θέμα και πήρε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη διάθεση του πιο πάνω ποσού, αποδέχεται τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £1,474,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984, Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσεις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 και ο Πίνακας του νομοσχεδίου εγκρίνονται μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Όπερί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 7) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται ομόφωνα και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο τρίτο νομοσχέδιο το οποίο ευρίσκεται ενώπιόν μας και το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ν' αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 7) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 2 Μαΐου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή ήταν παρόντες εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, του Τμήματος Δημοσίων Έργων και του Τμήματος Αρχαιοτήτων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή αναφορικά με το όλο θέμα.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £9,675,731 και η διάθεσή του για καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακίνητης περιουσίας για αρχαιολογικούς σκοπούς και για την εκτέλεση αριθμού αναπτυξιακών έργων.

Η διάθεση του πιο πάνω ποσού χρημάτων καθίσταται αναγκαία ειδικότερα ύστερα από τη θέσπιση της τροποποιητικής νομοθεσίας περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως (Νόμος 25 του 1983) σύμφωνα με την οποία η απαλλοτριούσα αρχή είναι υποχρεωμένη, σε περίπτωση που δεν επέρχεται συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τον καθορισμό της αποζημίωσης εντός της προβλεπόμενης από τη νομοθεσία αυτή προθεσμίας, να προβαίνει σε άμεση προσφορά της υπολογιζόμενης από την αρχή αυτή αποζημίωσης. Σκοπός ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η έγκριση της συμπληρωματικής πίστωσης που απαιτείται για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας αυτής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή η πιο πάνω συμπληρωματική πίστωση θα κατανεμηθεί ως ακολούθως:-

- (α) Ποσό ύψους £3,775,000 θα διατεθεί για την καταβολή αποζημιώσεων για όλες τις εκκρεμούσες μέχρι σήμερα απαλλοτριώσεις για έργα ανάπτυξης των οποίων η εκτίμηση αναμένεται να συμπληρωθεί ύστερα από τις σχετικές διαπραγματεύσεις που θα γίνουν μέσα στο 1984.
- (β) ποσό ύψους £1,663,996 θα διατεθεί για την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις για έργα ανάπτυξεως, για τις οποίες έχουν γίνει κατ' αρχήν εκτιμήσεις από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

- (γ) ποσό ύψους £3,736,735 θα διατεθεί για την καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ιδιωτικής περιουσίας για αρχαιολογικούς σκοπούς·
- (δ) ποσό ύψους £500,000 θα διατεθεί για την καταβολή αποζημιώσεων που υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν για υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των Δικαστηρίων. Από το ποσό αυτό, ποσό ύψους £220,000 αφορά απαλλοτριώσεις για το Αεροδρόμιο Λάρνακας και ποσό ύψους £50,000 περίπου αφορά απαλλοτριώσεις για τον Κτηνοτροφικό Σταθμό Ανα- παραγωγής (Μαρκό).

Από απόψεως προϋπολογισμού κρίνεται σκόπιμο όπως το όλο θέμα αντιμετωπιστεί με την έγκριση, από την μια, πρόσθετης πίστωσης συνολικού ύψους £5,938,996 που αφορά αποζημιώσεις που απορρέουν από διάφορα αναπτυξιακά έργα, κάτω από το Κεφάλαιο 34Δ, Άρθρο 348 «Μη Προβλεπόμενα Δαπάναι και Αποθεματικών» του φετινού Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και την έγκριση, από την άλλη, ποσού της τάξης των £3,736,735 που αφορά αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις για αρχαιολογικούς σκοπούς κάτω από το Κεφάλαιο 15.32Δ, «Αρχαιότητες» Άρθρο 801 «Απαλλοτριώσεις Περιουσίας και Χώρων» του ίδιου Προϋπολογισμού. Επειδή δεν υπάρχουν ισάξιες εξοικονομήσεις για τα ποσά αυτά κάτω από τα πιο πάνω άρθρα και κεφάλαια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως του 1984, υπάρχει ανάγκη έγκρισης της προτεινόμενης συμπληρωματικής πίστωσης, θέμα στο οποίο και αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και πήρε από τους αρμοδίους όλα τα συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν και έλαβε υπόψη ότι η προτεινόμενη συμπληρωματική πίστωση απαιτείται για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από την υφιστάμενη σχετική νομοθεσία, συμφωνεί με την έγκριση πληρωμής του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισης πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £9,675,731 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 και ο Πίνακας του νομοσχεδίου εγκρίνονται μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται ομόφωνα και ψηφίζεται σε νόμο.

Με την έγκριση του νομοσχεδίου αυτού έχουμε αποπερατώσει τη Νομοθετική Εργασία η οποία ήταν έτοιμη για σήμερα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που προνοεί για την κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό τη Μορφή χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Αμύνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος των Γυναικών (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 3.5.84 σύμφωνα

με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1983 (Αρ. 2 του 1983). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 3.5.84 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 1984 (Αρ. 1 του 1984) και το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμου του 1984 (Αρ. 2 του 1984). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 3.5.84 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου 1983 (Αρ. 3 του 1983). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 3.5.84 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 4 του περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείον Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων) Νόμου 1984 (Αρ. 3 του 1984). Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετησία Έκθεσις και Λογαριασμοί της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το έτος 1982. Εστάλη από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και της Επιτροπής Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Προϋπολογισμός Εσόδων και Εξόδων της Αρχής Βιομηχανικής Κατάρτισεως Κύπρου για το 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απολογισμός και Έκθεση Ελεγκτών του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού

για το έτος 1982. Εστάλησαν από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ' - Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές θεωρούνται ως αναγνωσθείσες.

Ερώτηση ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 14 Οκτωβρίου 1983.

«Το αμπελουργικό πρόβλημα από πολλών χρόνων παραμένει άλυτο και βασανιστικό για μια μεγάλη μερίδα του αγροτικού κόσμου. Παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις της Κυβέρνησης, και συγκεκριμένα του Προέδρου, περί οριστικής λύσεώς του μέχρι το τέλος του 1979, εντούτοις το πρόβλημα χειροτερεύει τόσο από απόψεως διαθέσεως όσο και από απόψεως κόστων μεταφοράς και τιμής των προϊόντων του αμπελιού.

Ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή:

- 1) Πώς σκέπτεται ν' αντιμετωπίσει οριστικά το αμπελουργικό;
- 2) Γιατί επιτρέπει στα εργοστάσια, που τους αποθηκευτικούς χώρους τους κατασκεύασαν με μετοχές τους οι αμπελουργοί, να ελαττώνουν, κατά το δοκούν, τις οκάδες κατά μετοχή και αν προτίθεται να επιβάλει την παραλαβή 250 οκάδων κατά μετοχή, όπως και προηγούμενα.
- 3) Γιατί δεν προσπαθεί να λύσει οριστικά το χρονίζον πρόβλημα της Β.Ε.Α.Π. Πολεμίου που η λειτουργία της ή μη κατάντησε άγχος στους μετόχους της;
- 4) Πότε επί τέλους θα προχωρήσει στην ίδρυση των περιφερειακών οινοποιείων που εξάγγειλε προ τριετίας;
- 5) Αν η Κυβέρνηση έχει εξεύρει νέες αγορές και πιο αμειπτικές τιμές για τα αμπελουργικά προϊόντα.
- 6) Αν προτίθεται να συντονίσει έγκαιρα την παραλαβή των σταφυλιών, για ν' αποφύγουν οι αμπελουργοί τις καταστροφές που παθαίνουν κάθε χρόνο με το χειμώνα ή τις κακές καιρικές συνθήκες, καθότι όλες οι οινοβιομηχανίες, ενώ έχουν να παραλάβουν ακόμα γύρω στα 25 εκατομμύρια οκάδες, έχουν δηλώσει ότι κλείουν και δεν παραλαμβάνουν από την Πάφο, την κύρια αμπελουργική περιοχή της Κύπρου.
- 7) Γιατί η Κυβέρνηση δεν προβαίνει στη σύσταση επιτροπής ελέγχου των υπάρχοντων χώρων κάθε εργοστασίου ώστε ν' αποφεύγονται αυθαιρέσεις σε βάρος των αμπελουργών;
- 8) Για να εκλείψουν κάθε χρόνο τα παράπονα σχετικά με την τιμή των αμπελουργικών προϊόντων, γιατί δεν καθορίζεται μια βασική τιμή με βάση τα πραγματικά έξοδα κι' ένα λογικό κέρδος και απ' εκεί και πέρα να ρυθμίζεται με βάση τον πληθωρισμό και τον τιμάριθμο, όπως γίνεται με όλες τις άλλες τάξεις του λαού;»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδοπούλου.

«Σχετικά με τις διάφορες πτυχές του αμπελουργικού προβλήματος που θίγονται στην Ερώτηση και τις ενέργειες της Κυβέρνησης για την αντιμετώπιση και απάμβλυνση του σοβαρού αυτού προβλήματος επιθυμούμε ν' απαντήσουμε ως ακολούθως:-

- (α) Για τη ριζική αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος, η Κυβέρνηση εκτός των άλλων μέτρων, όρισε Επιτροπή από Υπουργούς και μερίμνησε για τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής από αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες για τη μελέτη του όλου θέματος και λήψη οριστικών αποφάσεων.
- (β) Το θέμα της κατοχύρωσης των αμπελουργικών μετοχών των οιοβιομηχανιών για σκοπούς παράδοσης σταφυλιών, συζητήθηκε επανειλημμένα τόσο στο Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων, όσο και στη Συμβουλευτική Επιτροπή, στην οποία αντιπροσωπεύονται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (Αγροτικές Οργανώσεις, Οιοβιομηχανίες και Κυβέρνηση). Δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατή η εξεύρεση αποτελεσματικού τρόπου εφαρμογής της εισήγησης για κατοχύρωση των 250 οκ. σταφυλιών κατά £5 η μετοχή.
- (γ) Όπως είναι γνωστό, η ΒΕΑΠ είναι μετοχική Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης της οποίας τα μέλη είναι κατά το πλείστο αμπελουργοί από διάφορα χωριά της περιοχής Πολεμίου. Η Εταιρεία αυτή από την εποχή της ίδρυσής της αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα και ποτέ δεν μπόρεσε να λειτουργήσει από μόνη της για το σκοπό που ιδρύθηκε.

Στα πρώτα χρόνια μετά την ίδρυση της Εταιρείας αυτής, η Κυβέρνηση της παρεχώρησε δάνειο από £70,000 χωρίς αυτό να εξοφληθεί ως τώρα, όπως προνοούσε το σχετικό γραμμάτιο και το δάνειο ανέρχεται σήμερα στις £120,000 περίπου.

Εδώ και αρκετά χρόνια η Κυβέρνηση μέσω του ΣΑΠ προβαίνει κάθε χρόνο σε ειδικές διευθετήσεις για την αξιοποίηση των αποθηκευτικών χώρων της ΒΕΑΠ και τη διευκόλυνση των αμπελουργικών μετόχων της Εταιρείας να διαθέσουν μέρος της παραγωγής των σταφυλιών τους.

Με τα πιο πάνω μέτρα που πήρε η Κυβέρνηση δε θα έπρεπε να εκληφθεί ότι η ίδια φέρει οποιαδήποτε ευθύνη είτε για τη σημερινή κατάσταση της Εταιρείας, είτε για το μέλλον της. Αυτό είναι καθαρά θέμα που αφορά τους μετόχους μιας Δημόσιας Εταιρείας, (αμπελουργούς και μη).

- (δ) Η Κυβέρνηση επέλεξε τις περιοχές που είναι γνωστές για την καλή ποιότητα των σταφυλιών τους, για σκοπούς οιοποίησης και εξαγγείλε την παραχώρηση κινήτρων σε ενδιαφερόμενους Οργανισμούς ή και άτομα για την ίδρυση τέτοιων οιοποιείων.
- (ε) Η εξεύρεση νέων αγορών και πιο αμειπτικών τιμών για τα αμπελουργικά προϊόντα αποτελεί πάγιο στόχο της Κυβέρνησης, τον οποίο

επιδιώκει με κάθε τρόπο. Η ολοκληρωτική όμως επίτευξη του στόχου αυτού δεν είναι και τόσο εύκολο εγχείρημα, αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η διάθεση των προϊόντων αυτών αποτελεί σήμερα ένα παγκόσμιο πρόβλημα.

- (στ) Ο προγραμματισμός και συντονισμός των προσπαθειών που γίνεται στην Κύπρο για την έγκαιρη παραλαβή των σταφυλιών, ίσως να μη γίνεται σε καμιά άλλη αμπελοργική χώρα. Ενδεχόμενες όμως ζημιές από δυσμενείς καιρικές συνθήκες δεν μπορούν να αποφευχθούν γιατί η περίοδος της παραλαβής των σταφυλιών διαρκεί περί τους 3 μήνες. Η ποσότητα σταφυλιών που παραλήφθηκε το 1983 από τις οινοβιομηχανίες αποτελεί μια νέα επίδοση, 110.5 εκ. οκ. σε σύγκριση με 102.5 εκ. οκ. της εσοδείας του 1982. Η διακοπή της παραλαβής από τις οινοβιομηχανίες μέσα στην εσοδεία είναι αναπόφευκτη, γιατί στην περίοδο αυτή απαιτείται η συμπύκνωση και η απόσταξη κρασιών για δημιουργία πρόσθετων χώρων.
- (ζ) Δε νομίζω ότι είναι πρακτικά κατορθωτό ο έλεγχος των αποθηκευτικών χώρων των οινοβιομηχανιών για σκοπούς παράδοσης σταφυλιών.
- (η) Οι τιμές των σταφυλιών καθορίζονται κάθε χρόνο από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού ληφθεί υπόψη το κόστος παραγωγής, ο τιμάρημος, ως και οι διεθνείς τιμές πώλησης των οινικών προϊόντων. Η εισήγηση για ρύθμιση της τιμής με βάση τον πληθωρισμό και τον τιμάρημο, όπως γίνεται με όλες τις άλλες τάξεις του λαού, δε νομίζω να ευσταθεί, γιατί ούτε στην Κύπρο έχει εφαρμοστεί για οποιοδήποτε άλλο γεωργικό προϊόν, αλλά ούτε και οποιαδήποτε άλλη χώρα έχει υιοθετήσει τέτοια αρχή».

Ερώτηση ημερομηνίας 20 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 21 Δεκεμβρίου 1983.

«Το θέμα της διάθεσης φαρτών και λαχανικών παρουσιάζεται οξύτατο από μερικούς μήνες. Το θέμα προβλέπεται ότι θα οξυνθεί ακόμα περισσότερο τους προσεχείς δυο-τρεις μήνες. Ήδη σε μερικές περιοχές της Κύπρου όπως την Παρεκκλησιά, Πύργο της Λεμεσού, την περιοχή Χλώρακας, Κισσόνεργας, Πέγεια της Πάφου, την περιοχή Αγίας Νάπας, Παραλιμνιού, Δερύνειας και Σωτήρας της Αμμοχώστου, το πρόβλημα παρουσιάζεται οξύ στη διάθεση των ντομάτων, αγγουριών και άλλων φαρτών.

Οι τιμές συνεχώς ξεπέφτουν και δεν καλύπτουν τα κόστη παραγωγής. Τα κέρδη των εμπορομεσιτών είναι μεγάλα.

Ακόμα μια φορά διαπιστώνεται ότι τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα δεν ανέμεναν αυτή την παραγωγή τέτοιες εποχές και ακόμα επίσης διαπιστώνεται ότι λείπει ο προγραμματισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής.

Οι αγροτικές οργανώσεις μέσα στο τελευταίο τρίμηνο έχουν κάνει αρκετά διαβήματα στα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας, όμως ως τώρα δεν έχουν ληφθεί συγκεκριμένα μέτρα. Οι φαρτοπαραγωγοί βρίσκονται σε απόγνωση.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

1. Ποια συγκεκριμένα μέτρα μελετά για τη διάθεση των φαρτών λαχανικών (ντομάτες, αγγουράκια);

2. Υπάρχει προγραμματισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής;
3. Πώς ελέγχονται τα κέρδη των μεσιτεμπόρων με τη μεγάλη διαφορά τιμής που υπάρχει μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών;
4. Μελετάται η οικονομική βοήθεια στα αεροπορικά ναύλα για εξαγωγές φθαρτών και λαχανικών στο εξωτερικό;
5. Ενόψει της σοβαρότητας του όλου θέματος μελετάται η προώθηση της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών και Λαχανικών;

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το πρόβλημα της διάθεσης των φθαρτών και ιδιαίτερα της ντομάτας και του αγγουριού δημιουργήθηκε βασικά λόγω της φετινής υπερπαραγωγής που ήταν αποτέλεσμα των ευνοϊκών καιρικών συνθηκών, που επέτρεψαν τη συνέχιση της παραγωγής από τις καλοκαιρινές (εκτός θερμοκηπίου) καλλιέργειες. Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα Εμπορικά μας Κέντρα στο εξωτερικό, με τους εξαγωγείς και τις Αγροτικές Οργανώσεις για επίλυση του προβλήματος.

2. Όσον αφορά τον απαιτούμενο προγραμματισμό μεταξύ της παραγωγής και διάθεσης των φρέσκων λαχανικών και φρούτων, καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για καλύτερο προγραμματισμό και συντονισμό από τη Συμβουλευτική Συντονιστική Επιτροπή Προώθησης Εξαγωγών Οπωροκηπευτικών (ΣΣΕΠΕΟ), μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Παραγωγής και Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών, με τη βοήθεια ξένων εμπειρογνομόνων που κλήθηκαν από το εξωτερικό.

3. Οι τιμές του παραγωγού αφήνονται να διαμορφωθούν ελεύθερα στην αγορά με βάση το Νόμο της προσφοράς και της ζήτησης μέχρι που να φθάσουν στα χέρια του λιανοπώλη.

Οι παραγωγοί έχουν δικαίωμα να διαθέσουν τα προϊόντα τους απευθείας στους καταναλωτές αφού αναρτήσουν πινακίδες τιμών, ή στους λιανοπώλες αφού εκδώσουν τιμολόγια χονδρικής πώλησης, ή και μέσω των χονδρεμπόρων από τις χονδρικές αγορές.

Στην πρώτη και δεύτερη περίπτωση οι παραγωγοί έχουν το δικαίωμα να πωλήσουν τα εμπορεύματά τους σε όποια τιμή θέλουν, ενώ στην τρίτη περίπτωση παίρνουν όλο το ποσό που εισπράχτηκε από το χονδρέμπορο, αφού αφαιρεθεί η προμήθεια του χονδρεμπόρου που έχει συμφωνηθεί μεταξύ τους.

Όλοι σχεδόν οι χονδρέμποροι εργάζονται με προμήθεια και το ποσοστό που αποκόπτουν είναι 13% από τους Συνδέσμους Παραγωγών και 15—17% από τους ιδιώτες παραγωγούς. Η διαφορά που υπάρχει στο ποσοστό της προμήθειας είναι γιατί οι Σύνδεσμοι διαθέτουν μεγάλες ποσότητες φθαρτών και έχουν τα δικά τους κιβώτια, ενώ οι ιδιώτες-παραγωγοί χρησιμοποιούν κιβώτια που τους προμηθεύουν οι χονδρέμποροι.

Οι παραγωγοί επιβαρύνονται με τα έξοδα μέχρι που τα προϊόντα τους φθάσουν στο υπόστεγο του χονδρεμπόρου. Όλα τα άλλα έξοδα, εκφορτώσεις των εμπορευμάτων και τα 5% δικαιώματα του Δήμου, πληρώνονται από το χονδρέμπορο.

Τα κέρδη των λιανοπωλών ελέγχονται βάσει του νόμου και τα παραχωρούμενα ποσοστά κέρδους είναι για μεν τα φρούτα και λαχανικά 25%—30%, για δε τα χόρτα δέσμης 40% πάνω στην τιμή αγοράς σύμφωνα με το τιμολόγιο που ο παραγωγός ή χονδρέμπορος έχει υποχρέωση να εκδώσει.

4. Το θέμα των αεροπορικών ναύλων έχει συζητηθεί σε διάφορες συσκέψεις του Υπουργείου με τις Κυπριακές Αερογραμμές και τους εξαγωγείς φθαρτών.

Σε σύσκεψη που έγινε σχετικά με τη διάθεση των φθαρτών οι Κυπριακές Αερογραμμές δήλωσαν ότι είναι έτοιμες να μειώσουν τα υφιστάμενα αεροπορικά ναύλα μέχρι και 50% αν το μέτρο αυτό θα συμβάλει στην προώθηση των εξαγωγών των πλεονασμάτων φθαρτών, κυρίως αγγουριών και ντοματών, των οποίων η διάθεση φέτος αντιμετωπίζει προβλήματα λόγω αυξημένης παραγωγής.

Τέλος σημειώνεται ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές δήλωσαν πως συνεχής προσπάθειά τους είναι η μείωση των αεροπορικών ναύλων προς όφελος των Κυπριακών Εξαγωγών.

5. Όσον αφορά το θέμα της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και Λαχανικών, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θεωρεί ότι είναι πολύ σοβαρό θέμα και τελική απόφαση θα ληφθεί αφού μελετηθούν σε βάθος τα συμπεράσματα όλων των σχετικών μελετών που έχουν γίνει, ως και εκείνων των εμπειρογνομόνων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Η μέχρι σήμερα πολιτική της Κυβέρνησης είναι να παραχωρεί στρεμματική επιχορήγηση για τα αμπέλια που φυτεύτηκαν πριν το 1968.

Σε πρόσφατες επισκέψεις μας σε αμπελοχώρια το σύνολο των κοινοτήτων ζητά τη στρεμματική επιχορήγηση και των αμπελιών που φυτεύτηκαν μετά το 1968 εφόσον έχουν συμπληρώσει ζωή 5 χρόνων.

Σαν βάση του αιτήματος προβάλλουν δικαιολογημένα πως με τη μέχρι σήμερα πολιτική πολλοί κάτοικοι κρατούν στη ζωή αμπέλια που δεν καρποφορούν, ενώ αδυνατούν να συντηρήσουν τις νέες παραγωγικές ποικιλίες που το Σ.Α.Π. τους ενθάρρυνε και υπέδειξε να φυτέψουν.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν μελέτησε το ενδεχόμενο στρεμματικής επιχορήγησης και των νέων αμπελιών όπως αναφέρεται πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με το θέμα της στρεμματικής επιχορήγησης που καταβάλλει η Κυβέρνηση στ' αμπέλια, θα ηθέλαμε ν' αναφέρουμε τα πιο κάτω:-

- (α) Τα αμπέλια από τις νέες οινοποιήσιμες ποικιλίες που φυτεύτηκαν μέσα στα πλαίσια του Σχεδίου Αναμπέλωσης έπαιρναν προηγούμενά τη στρεμματική επιχορήγηση μόνο για τα πρώτα πέντε χρόνια, από την ημερομηνία της εκρίζωσης του παλαιού αμπελιού. Ωστόσο το Υπουργι-

κό Συμβούλιο, με σχετική απόφασή του κατά το Νοέμβριο του 1982, ενέκρινε την παροχή νέων βελτιωμένων κινήτρων για την εφαρμογή του Σχεδίου Αναμπέλωσης με βάση τα οποία η στρεμματική επιχορήγηση καταβάλλεται τώρα για όσο χρόνο θα καταβάλλεται τέτοια επιχορήγηση πάνω στις παραδοσιακές οινοποιήσιμες ποικιλίες.

- (β) Σχετικά με την καταβολή στρεμματικής επιχορήγησης πάνω στα αμπέλια των παραδοσιακών (ντόπιων) ποικιλιών που φυτεύτηκαν μετά το 1968 πρέπει να σημειωθούν τα εξής:-
- (ι) Η μεγάλη έκταση των αμπελιών στην Κύπρο και οι δυσκολίες διάθεσης των οινικών μας προϊόντων, επέβαλαν μετά το 1968 τους περιορισμούς των αμπελοφυτειών,
 - (ιι) άδειες φύτευσης αμπελιών μετά το 1968 είχαν χορηγηθεί χαριστικά σε ειδικές περιπτώσεις, αλλά στις άδειες αυτές αναφέρεται ότι η Κυβέρνηση δε θα είχε οποιαδήποτε υποχρέωση για παροχή επιχορήγησης ή και βοήθειας για την εμπορία ή και διάθεση των προϊόντων που θα παράγονταν από τα αμπέλια αυτά.

Για τους πιο πάνω λόγους και κάτω από τα σημερινά δεδομένα δεν κρίνεται σκόπιμη η παροχή στρεμματικής επιχορήγησης σε αμπέλια των ντόπιων ποικιλιών που δημιουργήθηκαν μετά το 1968.»

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Το νέο περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Καλού Χωριού λειτουργεί από τριών μηνών με 150 μαθητές χωρίς να έχει ηλεκτρικό ρεύμα, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζεται πρόβλημα διδασκαλίας κατά τους χειμερινούς μήνες λόγω χαμηλού φωτισμού και λειτουργίας του συστήματος θερμάνσεως.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πότε προγραμματίζεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα νέα σχολικά κτίρια».

Απάντηση ημερομηνίας 30 Απριλίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το Υπουργείο Παιδείας αποτάθηκε στην ΑΗΚ στις 30.8.83 για την ηλεκτροδότηση του Περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού Λεμεσού. Η ΑΗΚ στη συνέχεια αφού εκπόνησε την απαιτούμενη τεχνοοικονομική μελέτη, μερίμνησε για την εξασφάλιση των αναγκών από το Νόμο εγκρίσεων και διατυπώσεων. Η διαδικασία συμπληρώθηκε στις 23.12.1983.

Στη συνέχεια αφού της υποβλήθηκαν στις 9.1.1984 από τον αδειούχο ηλεκτρολόγο του Υπουργείου Παιδείας, τα απαιτούμενα σχέδια της ηλεκτρικής εγκαταστάσεως του σχολείου, προέβη στον αναγκαίο έλεγχο της εγκατάστασης αυτής και στη συνέχεια την ίδια κιόλας μέρα ηλεκτροδότησε το εν λόγω σχολείο.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

α' Όπως και τα άλλα μικρά χωριά της επαρχίας Λεμεσού (περιοχή Μαραθάσας) έτσι και ο Άγιος Δημήτριος αντιμετωπίζει αρκετά άλυτα σοβαρά προβλήματα. Και επειδή δεν ξέρουν τα σχέδια και τις προθέσεις της Κυβέρνησης για την εν λόγω περιοχή ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία αν προγραμματίζουν για το 1984 την έναρξη των πιο κάτω έργων.

- (α) Την ευθυγράμμιση-διαπλάτυνση-ασφαλτόστρωση του δρόμου προς το Καπουράλλη μήκους 1 περίπου μιλίου.
- (β) Την κατασκευή δρόμου εντός του χωριού για τη σύνδεση των ακραίων σπιτιών της κοινότητας.
- (γ) Την αύξηση του κονδυλίου για αποπεράτωση του δρόμου προς Τρεις Ελχές-Καμινάρια, που θα ικανοποιεί και το αίτημα των άλλων δυο χωριών.
- (δ) Την αξιοποίηση της διάτρησης για την οποία πλήρωσαν £200.— για να καθαριστεί και όμως ακόμα δεν αξιοποιήθηκε για να αρδεύει μια εκτεταμένη περιοχή. Οι κάτοικοι Άγιος Δημήτριος είναι διατεθειμένοι, αν τους παραδοθεί η διάτρηση με κυβερνητική δαπάνη, να αναλάβουν οι ίδιοι τη διασωλήνωση.
- (ε) Την παραχώρηση επιχορηγημένων τράκτορες για αύξηση της καλλιεργήσιμης γης και την απαλλοτρίωση μερικών κτημάτων για τη διάνοιξη δρόμου.
- (στ) Την παραχώρηση χαμηλότοκων-μακροπρόθεσμων δανείων για την ανέγερση-βελτίωση κατοικιών για να αναπτυχθεί ο ορεινός τουρισμός στη περιοχή.

Θα ήταν χρήσιμο πριν γίνει η κατανομή των διάφορων κονδυλίων να δοθεί προτεραιότητα στα πιο επείγοντα έργα.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Για την αξιοποίηση της γεώτρησης 58/77 που ανορύχθηκε στην περιοχή του χωριού Άγιος Δημήτριος Λεμεσού (Μαραθάσας), έχει ήδη ετοιμασθεί σχέδιο το οποίο θα περιληφθεί στις προτάσεις μας για τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985.

Το σχέδιο προνοεί:

- (α) Τη χρησιμοποίηση της γεώτρησης για την παροχή επιπρόσθετης ποσότητας νερού στο Αρδευτικό Τμήμα Καμινία-Κρυό Νερό του χωριού, που αντιμετωπίζει πρόβλημα έλλειψης νερού για την άρδευση των υφιστάμενων καλλιεργειών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.
- (β) Την εγκατάσταση νέων σωληναγωγών για τη μεταφορά του περισσεύματος του νερού των υφιστάμενων πηγών στην κεντρική δεξαμενή. Η δαπάνη υπολογίστηκε σε £27,560 και η εκτέλεση του σχεδίου θα προταθεί με κυβερνητική συνεισφορά ύψους 2/3.

Στο παρόν στάδιο δεν προτείνεται η αξιοποίηση της γεώτρησης για την άρδευση νέων φυτειών, δυνατό όμως να εξετασθεί μελλοντικά ένα τέτοιο ενδεχόμενο, αν με τη χρησιμοποίησή της αποδειχθεί ότι καλύπτονται ικανοποιητικά οι ανάγκες των υφιστάμενων καλλιεργειών και υπάρχει περίσσειμα νερού για νέες επεκτάσεις.

Ως γνωστό τα κυβερνητικά τράκτορες απασχολούνται κατά προτεραιότητα στο σχέδιο της Αναμπέλωσης, το οποίο προνοεί για εκρίζωση παλαιών μη αποδοτικών αμπελιών ντόπιων μαύρων ποικιλιών και την αντικατάστασή τους με αμπέλια νέων οινοποιήσιμων ποικιλιών.

Το χωριό 'Αγιος Δημήτριος βρίσκεται στην περιοχή του σχεδίου αναμπέλωσης αλλά προς το παρόν φαίνεται ότι οι κάτοικοι δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σ' αυτό. 'Όταν διαπιστωθεί ότι υπάρχουν άτομα που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο σχέδιο αναμπέλωσης, θα σταλεί κυβερνητικό τράκτορ αφού βέβαια ληφθούν υπόψη οι ανειλημμένες υποχρεώσεις.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Από επισκέψεις μου στα χωριά Καμινάρια, Τρεις Εληές, Λεμύθου, Πρόδρομο & 'Αη Δημήτρη, αλλά και σε άλλα φρουτοπαραγωγικά χωριά της επαρχίας Λεμεσού, διαπίστωση, έντονη ανησυχία από τη μη διάθεση των φρούτων τους αλλά και το επίμονο αίτημα για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων.

Παράλληλα με τα πιο πάνω αιτήματα οι φρουτοπαραγωγοί που συντηρούν ψυγεία για τη διατήρηση των φρούτων τους, είναι αγανακτισμένοι από την καταθλιπτική επιβάρυνση του ρεύματος κατά 15% καθώς και την αδικαιολόγητη χρέωση των ψυκτικών θαλάμων με τα τέλη του Ρ.Ι.Κ.

Χαρακτηριστικά οι παραγωγοί λένε πως χωρίς το 15% της αύξησης της τιμής του ρεύματός τους στοιχίζει 7,5 σεντ η οκά που πιθανόν τώρα να ξεπερνά τα 10 σεντ η οκά φρούτων.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πιο πάνω χωριά είναι από τα φτωχότερα της περιοχής και ζητούν επιχορήγηση για τον οδικό φωτισμό, πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο Υπουργείο το αίτημα της απαλλαγής των ψυκτικών θαλάμων της επιβάρυνσης του 15% και του τέλους του Ρ.Ι.Κ. καθώς και το αίτημα για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Μαΐου 1984, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Η Κυβέρνηση καταβάλλει συνεχείς και έντονες προσπάθειες για την διάθεση των φρούτων. Προς τούτο έχουν γίνει αλληπάλληλες συσκέψεις με όλους τους ενδιαφερομένους.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα Εμπορικά μας Κέντρα στο εξωτερικό, τους εξαγωγείς και τις Αγροτικές Οργανώσεις για επίλυση του προβλήματος των Φρουτοπαραγωγών. Δόθηκε προστασία στους φρουτοπαραγωγούς με την απαγόρευση της εισαγωγής κονσερβοποιημένων φρούτων και καταβάλλονται προσπάθειες για απορρόφηση μεγαλύτερων ποσοτήτων φρούτων από τις ντόπιες βιομηχανίες.

Για το αίτημα της ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θεωρεί πολύ σοβαρό θέμα την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και τελική απόφαση θα ληφθεί, αφού μελετηθούν σε βάθος τα συμπεράσματα όλων των σχετικών μελετών που έχουν γίνει, ως και εκείνων των εμπειρογνομώνων.

Αναφορικά με την αύξηση κατά 15% στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος στους ψυκτικούς θαλάμους, το Υπουργικό Συμβούλιο με Αρ. Απόφασης 24.237 και ημερομηνία 29 Φεβρουαρίου, 1984 αποφάσισε να εγκρίνει την επιστροφή από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου της τελευταίας κατά 15% αύξησης στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος και στην περίπτωση των ψυκτικών θαλάμων που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση και διατήρηση φρούτων, στις αγροτικές περιοχές.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Η περιοχή αναδασμού του χωριού Μοναγρούλι στερείται νερού για άρδευση.

Ερωτάται το Υπουργείο Γεωργίας να πληροφορήσει τη Βουλή αν σκοπεύει να προβεί στην ανόρυξη δοκιμαστικών διατρήσεων και τι άλλα μέτρα σκέφτεται να πάρει προς επίλυση του πιο πάνω προβλήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 25 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Το σχέδιο της περιοχής αναδασμού στο χωριό Μοναγρούλι, που κάλυψε τελικά έκταση 5.600 σκαλών γης, υιοθετήθηκε και εκτελέστηκε το 1976 σαν ξηρικό με τη συμφωνία και συνεργασία από την αρχή από όλους τους ιδιοκτήτες της γης. Το Υπουργείο μου στην προσπάθειά του να ικανοποιήσει μεταγενέστερο (δηλαδή του 1978) αίτημα των ιδιοκτητών του υπ' αναφορά αναδασμού έδωσε οδηγίες και ανορύχτησαν στην περιοχή 2 ερευνητικές γεωτρήσεις που δυστυχώς ήταν ανεπιτυχείς.

Λόγω του βεβαρυμένου γεωτρητικού προγράμματος του αρμόδιου Τμήματος του Υπουργείου μου, για την ανεύρεση νερού κυρίως για υδρευτικούς σκοπούς, σε κοινότητες που έχουν άμεση προτεραιότητα σαν αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ανομβρίας και επιπρόσθετα λόγω των πολύ περιορισμένων πιθανοτήτων που υπάρχουν για ανόρυξη επιτυχούς γεώτρησης, το Υπουργείο μου δεν προγραμματίζει στο παρόν στάδιο την ανόρυξη νέων ερευνητικών γεωτρήσεων στην περιοχή.

Στην υπ' αναφορά περιοχή εκείνο το μέρος που προσφέρεται από τεχνικής πλευράς θα καλυφθεί μελλοντικά από το Σχέδιο του Νότιου Αγωγού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 9 Φεβρουαρίου 1984.

«Παρά το γεγονός ότι από τον Απρίλη του 1983 έχουν προκληθεί τεράστιες ζημιές από χαλάζι στα αμπέλια της περιοχής των χωριών Μονάγρι, Δωρού, Λάνιας και Τριμίκλινης, εντούτοις μέχρι σήμερα καμιά αποζημίωση δεν δόθηκε από τον Ο.Γ.Α. παρά τα επανειλημμένα διαβήματα των αμπελοργών της περιοχής.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή γιατί παρατηρείται τόση καθυστέρηση στην αποζημίωση των αμπελουργών και πότε επιτέλους θα αρχίσει η καταβολή ταύτης.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσιικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Οι αποζημιώσεις από τον ΟΓΑ στους δικαιούχους αμπελουργούς της Επαρχίας Λεμεσού άρχισαν να καταβάλλονται από τις αρχές Φεβρουαρίου και ολοκληρώθηκαν στο τέλος του ίδιου μήνα. Ειδικά στα χωριά Δωρός, Λάνια, Τριμίλινη και Μονάγρι, στάληκαν στις 19 Φεβρουαρίου 1984.

Η παρατηρηθείσα μικρή καθυστέρηση στην πληρωμή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους αμπελουργούς ήταν αναπόφευκτη και οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι στις 28.10 και 11.11.83 έπεσε πάλι χαλάζι που επηρέασε τα φυλλοβόλα και αμπέλια σε μεγάλο αριθμό χωριών στις Επαρχίες Λεμεσού και Πάφου. Για τις ζημιές αυτές έπρεπε να γίνουν οι εκτιμήσεις, να αναρτηθούν τα αποτελέσματα και να υποβληθούν ενστάσεις αν υπήρχαν, από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς και μετά να αρχίσει η διαδικασία υπολογισμού και καταβολής των αποζημιώσεων στους δικαιούχους.

Πρόσθετος λόγος για την καθυστέρηση ήταν ο ασυνήθιστα μεγάλος όγκος εργασίας που είχε φέτος ο Οργανισμός, εξαιτίας από της ανομβρίας του 1983, που επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τα σιτηρά των Επαρχιών Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου, και από την άλλη, οι επανειλημμένες συνεχείς χαλαζοπτώσεις του ίδιου χρόνου που επηρέασαν τα φυλλοβόλα και αμπέλια στις Επαρχίες Λεμεσού, Πάφου και Λευκωσίας.

Ο πολύ μεγάλος όγκος εργασίας που είχε να διεκπεραιώσει ο ΟΓΑ κατά το 1983, φαίνεται και από το γεγονός ότι, για κάλυψη των ζημιών του 1983, πλήρωσε αποζημιώσεις ύψους £2,075,796 δηλ. σχεδόν διπλάσιες από το σύνολο των αποζημιώσεων που ολοκληρώθηκαν τα προηγούμενα 5 χρόνια (£1,132,618).»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Το χωριό Πεντάκωμο Λεμεσού που κατοικείται από πολλούς πρόσφυγες αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα που χρειάζονται θετική πρόσέγγιση για σύντομη λύση, γιατί στην πραγματικότητα οι σημερινοί κάτοικοι δεν ευθύνονται για τη μη αποπληρωμή δανείων που έγιναν πριν το 1974 και έτσι στους προϋπολογισμούς του 1984 δε συγκαταλέγεται η κοινότητα Πεντάκωμου.

Σαν τέτοια θέματα είναι:

1. Η επιχορήγηση του ποσού £300 στην υδατοπρομήθεια των προσφύγων.
2. Η υλοποίηση της Κυβερνητικής υπόσχεσης για την πληρωμή της αξίας των ηλιακών θερμοσίφωνων σε όσους τους εγκατέστησαν με δικά τους έξοδα.
3. Οι επιδιορθώσεις, διαχωρισμοί ή προσθήκες δωματίων σε τουρκοκυπριακές περιουσίες για κάλυψη των αναγκών των προσφύγων κατοίκων.

4. Η αποπληρωμή του ποσού £1.000 για επιδιόρθωση των αποχωρητηρίων του Δημοτικού Σχολείου που ζητείται η πληρωμή του μετά τη διανομή που έγινε από τη Χωριτική Αρχή.
5. Η μετακίνηση ηλεκτρικών πασσάλων που εμποδίζουν τη διακίνηση εντός του χωριού.
6. Η επίσπευση εγκατάστασης τηλεφώνων.
7. Η δημιουργία στεγασμένης στάσης λεωφορείων στο νέο δρόμο για προστασία του κοινού που διακινείται, από τη βροχή και τον ήλιο.
8. Ένταξη και αντιπροσώπευση στο Συμβούλιο Βελτίωσης Αμαθούντος και μερίδιο από τα έσοδά του.
9. Ενημέρωση της κοινότητας γύρω από το θέμα της κάλυψης αρδύσιμης γης από το Νότιο αγωγό.

Για όλα το πιο πάνω ερωτούνται τα αρμόδια Υπουργεία ν' απαντήσουν πότε σκοπεύουν την ικανοποίησή τους;»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Μαΐου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Αναφορικά με την εγκατάσταση τηλεφώνων στο χωριό Πεντάκωμο η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου πληροφόρησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι η εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών αναμένεται να συμπληρωθεί περί το τέλος 1984, οπότε θ' αρχίσει η εγκατάσταση ιδιωτικών τηλεφώνων.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Απριλίου 1984, του Υπουργού Παιδείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Για την επιδιόρθωση των σχολικών αποχωρητηρίων παραχωρήθηκε από την Κυβέρνηση ποσό £1.000. Επομένως η επιβάρυνση της κοινότητας Πεντακώμου με το υπόλοιπο των £530 δεν πρέπει να θεωρείται μεγάλη.

Θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε το ποσό σχολικής φορολογίας των προσεχών δύο χρόνων, διάστημα μέσα στο οποίο θα πρέπει να εξοφληθεί το ποσό των £530, να μην αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό που να δημιουργήσει πρόβλημα στην κοινότητα.

Πρόσθετη βοήθεια δεν είναι δυνατό να παραχωρηθεί.»

**Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσι-
κών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του
αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.**

«Στη μελέτη σκοπιμότητας του έργου του Νότιου Αγωγού που έγινε το 1979 και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο δεν περιλήφθηκε για άρδευση έκταση γης που να ανήκει στο χωριό Πεντάκωμο.

Η Χωριτική Αρχή Πεντακώμου είχε για το σκοπό αυτό συνέντευξη μαζί μου στις 25 Σεπτεμβρίου 1982, και μετά από τις κατάλληλες εξηγήσεις την πληροφόρησαμε ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να γίνει δυνατή η άρδευση γεωργικής γης της κοινότητας είτε μέσω του Σχεδίου του Νότιου Αγωγού ή από γεωτρήσεις, ανάλογα με τις ευκαιρίες που θα παρουσιασθούν και τα σχετικά κόστη νερού για άρδευση.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Πέραν από τα γενικά προβλήματα που αφορούν τα χωριά που παράγουν μανταρίνια, όπως οι αποζημιώσεις στους χαλαζόπληκτους, ένταξη στον Ο.Γ.Α. και διάθεση των προϊόντων τους, το χωριό Εφταγώνια αντιμετωπίζει τόσο το πρόβλημα επίσκεψης κτηνιάτρου, όσο και την πιο συστηματική επίσκεψη ιατρού.

Για το δεύτερο θέμα η Κοινότητα είναι πρόθυμη να εξασφαλίσει το κατάλληλο οίκημα για τη στέγαση Υγειονομικού Περιφερειακού Κέντρου.

Ερωτούνται τα Υπουργεία Γεωργίας και Υγείας να ενημερώσουν τη Βουλή αν υπάρχουν σχέδια και τότε θα εφαρμοστούν για την ικανοποίηση των πιο πάνω αιτημάτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Απριλίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Στο χωριό Εφταγώνια γίνονται τακτικές εβδομαδιαίες επισκέψεις γιατρού.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής του Υπουργείου Υγείας για ανάπτυξη των υπηρεσιών του στην ύπαιθρο, έχει αποφασιστεί η τοποθέτηση γιατρού στο Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Κελλακίου του οποίου η Εφταγώνια αποτελεί υπόκεντρο. Μόλις γίνει η τοποθέτηση αυτή και εφόσον ο αριθμός των ασθενών που εξετάζονται στην Εφταγώνια το δικαιολογεί, θα εξεταστεί η δυνατότητα συχνότερης επίσκεψης γιατρού.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 23 Φεβρουαρίου 1984.

«Το Πισσούρι είναι ένα από τα αξιόλογα χωριά της επαρχίας Λεμεσού που συμβάλλει αρκετά στην οικονομία του τόπου και με σοβαρή τουριστική ανάπτυξη.

Για να αξιοποιηθούν αυτές οι δυνατότητες η κοινότητα χρειάζεται την κυβερνητική ενίσχυση για επίλυση μερικών προβλημάτων που παραμένουν ακόμα άλυτα, όπως:-

- (α) Το αρδευτικό πρόβλημα που θα λυθεί με τη συμπλήρωση της 2ης φάσης της υδατοδεξαμενής.
- (β) Την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας για να καλύπτει τις ανάγκες της τουριστικής ανάπτυξης.
- (γ) Την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στην περιοχή Κάτω Πισσουρίου (8 περίπου πάσσαλοι) για την εξυπηρέτηση δέκα οικογενειών που κατοικούν στην περιοχή και νοιώθουν απομονωμένοι από τους υπόλοιπους κατοίκους.

Επειδή στους προϋπολογισμούς του 1984 δεν υπάρχουν πρόνοιες για εκτέλεση των πιο πάνω έργων, προτίθεται το αρμόδιο Υπουργείο να μελετήσει και να τα συμπεριλάβει στους προϋπολογισμούς του 1985;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«(α) Το αρδευτικό πρόβλημα στην περιοχή του χωριού Πισσούρι - Λεμεσού.

Με την ολοκλήρωση πρόσφατα της Α' Φάσης του Σχεδίου μεταφοράς νερού από τον ποταμό Χα-Ποτάμι προς την περιοχή Πισσουρίου και Αλέκτορας για άρδευση υφιστάμενων αμπελώνων επιτραπέζιων ποικιλιών, που στοίχισε γύρω στις £200,000, καλύπτονται σε ικανοποιητικό βαθμό οι αρδευτικές ανάγκες των δύο χωριών. Δεν συντρέχει λόγος επομένως και το Υπουργείο μου δεν προγραμματίζει στο παρόν στάδιο να προβεί στην κατασκευή της υδατοδεξαμενής που προβλέπετο στη Β' Φάση του Σχεδίου και που υπολογίσθηκε ότι θα στοίχιζε σε τιμές του 1978 περίπου £140,000. Βέβαια το όλο θέμα θα παρακολουθείται και θα προωθηθεί αν μελλοντικά οι συνθήκες το επιβάλλουν.

(β) Ενίσχυση της υδατοπρομήθειας για κάλυψη των αναγκών της Τουριστικής Ανάπτυξης.

Για την ενίσχυση της υδατοπρομήθειας του χωριού Πισσούρι με στόχο την κάλυψη των αναγκών της τουριστικής του περιοχής, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου μου ετοίμασε προκαταρκτική μελέτη για μεταφορά νερού από γεώτρηση. Στόχος της μελέτης αυτής είναι η κάλυψη και συμπλήρωση και των υδρευτικών αναγκών των χωριών Αρχιμανδρίτα, Αυδήμου, Παραμάλι και Αλέκτορα. Βασική προϋπόθεση για να αποφασισθεί η εκτέλεση ενός τέτοιου έργου, που με τιμές του 1983 θα ήταν με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς της τάξης των £400,000, είναι να επιβεβαιωθεί από την αρχή η βιωσιμότητά του. Για το σκοπό αυτό το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, με την επιβαλλόμενη συνεργασία με άλλα αρμόδια Υπουργεία/Υπηρεσίες, προβαίνει τώρα στη συλλογή των αναγκαίων στοιχείων για την ετοιμασία μιας ολοκληρωμένης μελέτης που θα μας βοηθήσει να αποφασίσουμε αν το υπ' αναφορά έργο θα είναι βιώσιμο για να μπορέσουμε να το προτείνουμε για εκτέλεση.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Μαΐου 1984, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ετοίμασε από καιρό, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, σχέδιο επέκτασης του δικτύου χαμηλής τάσης στην περιοχή για την ηλεκτροδότηση 8 κατοικιών και ενός εστιατορίου.

Όταν το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε, σύμφωνα με τον περί Ηλεκτρισμού Νόμο, στα αρμόδια τμήματα για έγκριση, ηγέρθη ένσταση λόγω προτεινόμενης ρυμοτομίας.

Κατόπιν διαβουλεύσεων και επαφών του Περιφερειακού Γραφείου της Αρχής στη Λεμεσό με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, έγινε κατορθωτό να αρθεί η ένσταση, γιατί επηρεάζει δυσμενώς το σχέδιο. Έτσι πολύ σύντομα θα κοινοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους αιτητές οι όροι της Αρχής για την παροχή του ηλεκτρικού ρεύματος που ζήτησαν.

Μόλις οι όροι γίνουν αποδεκτοί τότε η Αρχή θα προχωρήσει με την εκτέλεση της εργασίας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Πάχνας είναι από τα μόνα ακμάζοντα αμπελοχώρια. Στο παρελθόν και με βάση τα πληθυσμιακά δεδομένα αλλά και την πολύ αναπτυγμένη κτηνοτροφία υπήρχαν μόνιμα εγκατεστημένοι τόσο γιατρός όσο και κτηνίατρος. Αργότερα για λόγους σκοπιμότητας η τότε αποικιακή Κυβέρνηση μετέφερε την έδρα των πιο πάνω γιατρών σε άλλη κοινότητα, με αποτέλεσμα έκτοτε οι κάτοικοι να αντιμετωπίζουν πολλά και ανυπέβλητα προβλήματα.

Ερωτούνται τα Υπουργεία Υγείας και Γεωργίας να πληροφορήσουν τη Βουλή αν σκοπεύουν να άρουν την πιο πάνω αδικία επαναφέροντας την έδρα των εν λόγω γιατρών στην κοινότητα Πάχνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Ο Κτηνιατρικός Σταθμός Πάχνας ιδρύθηκε τον Αύγουστο 1974 και μεταφέρθηκε στην Αυδήμου το έτος 1976. Η μεταφορά του κατέστη αναγκαία για δυο κυρίως λόγους:-

(α) Ο αριθμός των ζώων στην Αυδήμου και στα γύρω χωριά (κυρίως τουρκοκυπριακά) αυξήθηκε σημαντικά λόγω της εγκατάστασης μεγάλου αριθμού εκτοπισθέντων κτηνοτρόφων. Γενικά ο ζωικός πληθυσμός που εξυπηρετείται από την περιοχή Αυδήμου είναι πολύ μεγαλύτερος από εκείνο της Πάχνας.

(β) Η Αυδήμου πλεονεκτεί για σκοπούς καλύτερης εξυπηρέτησης των κτηνοτρόφων λόγω της θέσης της, του οδικού δικτύου και της αποστάσεως που βρίσκονται τα χωριά που εξυπηρετούνται από τον Κτηνιατρικό Σταθμό. Ακόμα και οι κτηνοτρόφοι από το Πισσούρι που προηγουμένως ήσαν υποχρεωμένοι να μεταβαίνουν στη Λεμεσό εξυπηρετούνται τώρα πλήρως στην Αυδήμου με σημαντική εξοικονόμηση χρόνου και εξόδων.

2. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες από τις μέχρι τώρα εμπειρίες τους σχετικά με τη λειτουργία του Σταθμού, κρίνουν πως οι κτηνοτρόφοι Πάχνας εξυπηρετούνται σε ικανοποιητικό βαθμό από τον Κτηνιατρικό Σταθμό Αυδήμου.

3. Ενόψει των πιο πάνω δεν κρίνεται αναγκαία η επαναφορά του Κτηνιατρικού Σταθμού στην Πάχνα.

4. Με την ευκαιρία αυτή θέλω να επαναβεβαιώσω, ότι η πολιτική του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων παραμένει η όσο το δυνατό ευρύτερη αποκέντρωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και η ίδρυση πλήρως επανδρωμένων και εξοπλισμένων Κτηνιατρικών Σταθμών στην ύπαιθρο για την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων αλλά πάντα μέσα στα πλαίσια που επιτρέπουν η ορθολογιστική οργάνωση των υπηρεσιών που προσφέρονται, και οι δυνατότητες της οικονομίας μας.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1984.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι μελέτες για κατασκευή του φράγματος στην περιοχή Αυδήμου - Παραμάλι.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Στην περιοχή των χωριών Παραμάλι - Αυδήμου προγραμματίζεται η εκτροπή των ποταμών 'Κρυού' και 'Σιαπάνη' και η λήψη νερού από τον ποταμό Αυδήμου, και όχι φράγμα.

Τα Τμήματα Αναπτύξεως Υδάτων και Γεωργίας, με οδηγίες του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, ετοίμασαν μελέτη που περιλαμβάνει, (α) την κατασκευή 'δήματος' εκτροπής πάνω στον ποταμό 'Κρυό' για τη μεταφορά νερού στον ποταμό 'Σιαπάνη', και (β) την κατασκευή 'δήματος' εκτροπής πάνω στον ποταμό 'Σιαπάνη' για τη μεταφορά νερού για άρδευση στην περιοχή Παραμαλιού και από εκεί με αγωγό στην περιοχή Αυδήμου. Παράλληλα θα ληφθεί νερό από τον ποταμό Αυδήμου με την κατασκευή κατάλληλου 'δήματος' εκτροπής.

Το σχέδιο προβλέπει εκτέλεση του έργου σε δυο φάσεις και αποπεράτωσή του σε τρία χρόνια. Το κόστος υπολογίστηκε σε £720,000 (τιμές 1983). Το έργο προβλέπεται να ικανοποιήσει τις αρδευτικές ανάγκες 2713 σκαλών με υφιστάμενες φυτείες σουλτανίνας και 3275 σκαλών που αναμένεται να καλλιεργούνται με εποχιακά λαχανικά των οποίων η περίοδος άρδευσης θα συμπίπτει με την εποχιακή ροή των ποταμών και στα δυο χωριά.

Το Υπουργείο μου προγραμματίζει να προτείνει την περίληψη πίστωσης στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως για το 1985. Παράλληλα και για κάθε ενδεχόμενο άρχισε να μελετά την ένταξη του υπαναφορά έργου στα έργα που θα είναι δυνατό να περιληφθούν στο προγραμματιζόμενο Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Αναπτύξεως για τα 'Κρασοχώρια', Σχέδιο που είναι παρόμοιο με το 'Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Πιτσιλιάς'.»

Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 15 Μαρτίου 1984.

«Το 1975 η Κυβέρνηση απαλλοτριώσε για αρχαιολογικούς σκοπούς περιουσία κατοίκων του Αγίου Τύχωνα παρά τον αρχαιολογικό χώρο Αμαθούνας.

Μετά από αρκετές ενστάσεις και μακρούς δικαστικούς αγώνες το Δικαστήριο διέταξε την Κυβέρνηση να καταβάλει προς τους κατοίκους σχετική αποζημίωση.

Η Κυβέρνηση εφεισβάλε την υπόθεση και τον Απρίλιο του 1982 το εφετείο απέρριψε την ένστασή της και επικύρωσε την απόφαση του Δικαστηρίου.

Πέρασαν όμως σχεδόν δυο χρόνια και αρκετοί από τους κατοίκους αναμένουν ακόμα την αποζημίωσή τους, την οποία η Κυβέρνηση αδικαιολόγητα καθυστερεί.

Επειδή πράγματι πέρασε αρκετός χρόνος, ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται και πότε θα αποζημιώσει τους πιο πάνω κατοίκους και αν όχι, πότε θα επιστρέψει τα κτήματα προς τους ιδιοκτήτες τους και τι αποζημίωση θα τους καταβάλει;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 15 Μαρτίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Αναφορικά με την πιο πάνω ερώτηση σχετικά με την αποζημίωση των κατοίκων του Αγίου Τύχωνα για απαλλοτριώσεις περιουσιών τους που έγιναν για αρχαιολογικούς σκοπούς, όπως γνωρίζετε έχει κατατεθεί πρόσφατα Νομοσχέδιο στη Βουλή με τίτλο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1984», που προνοεί την έγκριση κονδυλίου για τις απαλλοτριώσεις γενικά.

Το κονδύλι αυτό καλύπτει όλες τις απαλλοτριώσεις του Τμήματος Αρχαιοτήτων μέχρι το 1983.

Ειδικά για τις περιπτώσεις που έχουν εκδικασθεί, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την ταχύτερη αποπληρωμή των επιδικασθέντων ποσών και ήδη μερικοί από τους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες έχουν αποζημιωθεί.»

Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 22 Μαρτίου 1984.

«Στο Τμήμα Υδάτων Πάφου απασχολούνται εδώ και πέντε χρόνια 9 άτομα σαν επιθεωρητές ύδατος στο μεγάλο αρδευτικό έργο Πάφου. Επειδή παρόλες τις επανειλημμένες υποσχέσεις των αρμοδίων τα πιο πάνω άτομα δεν έχουν τοποθετηθεί σε οργανικές θέσεις, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πότε προτίθεται να προβεί στην οριστική τους αποκατάσταση νοουμένου ότι οι υπηρεσίες που παρέχουν είναι απαραίτητες για τη λειτουργία του μεγάλου αρδευτικού έργου Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Είναι γεγονός ότι στο Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων στην Πάφο απασχολούνται 9 άτομα πάνω σε ωρομίσθια βάση σαν επιθεωρητές νερού στο Μεγάλο Αρδευτικό Έργο Πάφου. Η πρόσληψή τους έγινε σταδιακά κατά τα τελευταία 4 χρόνια για να αναλάβουν την επιτήρηση των αρδεύσεων και την καταγραφή των υδρομετρητών.

2. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα πιο πάνω άτομα θεωρούνται απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία του Έργου, εντούτοις τα άτομα αυτά δεν έχουν τοποθετηθεί σε οργανικές θέσεις καθότι δεν υπάρχουν κατάλληλες εγκεκριμένες θέσεις στους προϋπολογισμούς του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων.

3. Για τη δημιουργία των κατάλληλων θέσεων αναμένεται η συμπλήρωση των σχετικών φάσεων του Έργου για να καταστεί δυνατός ο ακριβής καθορισμός ολικών αναγκών σε προσωπικό, με βάση την πείρα πάνω στον τρόπο λειτουργίας του Έργου, που θα επέτρεπε να διαμορφωθεί γνώμη πάνω στα συγκεκριμένα καθήκοντα που θα ανατίθεντο στους υπαλλήλους αυτούς.

4. Με τη συμπλήρωση του Έργου το 1983, και τα συμπεράσματά μας είμαστε τώρα σε θέση να προτείνουμε για έγκριση τη δημιουργία 12 θέσεων

Επιθεωρητών Ύδατος μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως για το 1985. Με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται και οι προϋποθέσεις για την ταχτοποίηση των πιο πάνω υπαλλήλων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη και ληφθείσα στις 23 Μαρτίου 1984.

«Σύμφωνα με επίσημες πληροφορίες το 'Μακάριο Νοσηλευτικό Ίδρυμα' που κτίστηκε στη περιοχή 'Ακρόπολης' Λευκωσίας και για το οποίο διατέθηκε το ποσό των £4,5 εκατ. περίπου έχει αποπερατωθεί πριν από 2—3 μήνες. Στο Ίδρυμα έχει επίσης εγκατασταθεί στο μεταξύ ο απαραίτητος εξοπλισμός αξίας περίπου £1.5 εκατ.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα το Ίδρυμα θα μπορέσει να λειτουργήσει κανονικά αμέσως μετά την αποπεράτωσή του και την εγκατάσταση του εξοπλισμού. Λαμβάνοντας, μάλιστα, υπόψη την πιεστική κατάσταση που αντιμετωπίζει το Γενικό Νοσοκομείο για να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες του κοινού, η λειτουργία του 'Μακαρίου Νοσηλευτικού Ιδρύματος' επιβάλλεται να αρχίσει το συντομότερο δυνατό.

Επειδή μέχρι σήμερα δεν έγινε γνωστό πότε πρόκειται να λειτουργήσει το Ίδρυμα για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς για τους οποίους έχει ανεγερθεί και εξοπλισθεί, ερωτάται η Κυβέρνηση να πληροφορήσει τη Βουλή:

- α) Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους δεν έχει λειτουργήσει μέχρι σήμερα;
- β) Πότε προτίθεται η Κυβέρνηση να προχωρήσει στη λειτουργία του ;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Μαΐου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Ανδρέα Φάντη.

- α) Ο βασικός λόγος για τον οποίο δεν λειτουργήσει μέχρι σήμερα το Μακάριο Νοσηλευτικό Ίδρυμα είναι γιατί η εργολαβία που δόθηκε και συμπληρώθηκε, δεν προνοούσε την προμήθεια και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού. Μετά τη συμπλήρωση των οικοδομικών έργων και την παραλαβή του κτιρίου, στα μέσα Ιανουαρίου, οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες ανέλαβαν την προώθηση της εγκατάστασης του εξοπλισμού, το έργο όμως τούτο είναι δύσκολο και σύνθετο και απαιτεί προσοχή και επιμέλεια.
- β) Το Υπουργείο Υγείας συνεργάζεται με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες για την επίτευξη της εγκατάστασης του εξοπλισμού προβλέπεται δε πως μέχρι τα μέσα Ιουνίου θα είναι δυνατή η λειτουργία του Ιδρύματος.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 30 Μαρτίου 1984.

«Έχει καταγγελθεί επανειλημμένα ότι στην αγορά κυκλοφορούν ανενόχλητα διάφορα είδη γομμολάστιχων για χρήση από τα παιδιά που όπως έχουν αποδείξει σχετικές αναλύσεις περιέχουν καρκινογόνες ουσίες. Έχει επίσης αποδειχθεί πως

όταν οι γομολάστιχες αυτές έλθουν σε επαφή με το σάλιο των παιδιών λιώνουν σε μικρούς κρύσταλλους-ξυράφια που αν περάσουν στο λαιμό των παιδιών δυνατό να τους ξεσχίσουν τον οισοφάγο ή και το στομάχι.

Η εισαγωγή και πώληση τέτοιων ειδών έχει απαγορευτεί τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες της ΕΟΚ λόγω ακριβώς των πιο πάνω διαπιστώσεων.

Ερωτάται κατόπιν τούτων το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα πού οφείλεται η απαράδεκτη καθυστέρηση στην απαγόρευση της κυκλοφορίας των πιο πάνω ειδών που θέτει σε θανάσιμο κίνδυνο τη ζωή των παιδιών της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Μαΐου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 30 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Το θέμα των διαφόρων γομολάστιχων που κυκλοφορούν στην Κύπρο απασχόλησε το Υπουργείο Υγείας ύστερα δε από σχετικές εξετάσεις που έγιναν διαπιστώθηκε πως δεν υπάρχουν τοξικά στοιχεία σε ποσότητα που να καθιστούν τις γομολάστιχες επικίνδυνες για την υγεία, εκτός αν τα παιδιά μασούν και καταπίνουν τις γομολάστιχες σε πολύ μεγάλες ποσότητες πράγμα αδύνατο. Κατά συνέπεια δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε ανησυχία.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω διαπιστώσεις το Υπουργείο Υγείας προωθεί τη θέσπιση νομοθεσίας για να τεθεί υπό έλεγχο η εισαγωγή γομολάστιχων όπως και άλλων ειδών κοινής χρήσεως».

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 12 Απριλίου 1984.

«Ως γνωστό η περιοχή Αλέκτορας-Πισσουρίου είναι από τις πιο παραγωγικές σε επιτραπέζια σταφύλια.

Επειδή για την καλλιέργεια των αμπελώνων της πιο πάνω ποικιλίας απαιτούνται μεγάλες ποσότητες νερού για άρδευση, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν και πότε προτίθεται να ολοκληρώσει τη δεύτερη φάση του αρδευτικού σχεδίου 'Χα-Ποτάμι'—Αλέκτορας—Πισσουρίου, που θα λύσει οριστικά το πιο πάνω πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Με την ολοκλήρωση πρόσφατα της Α' Φάσης του Σχεδίου μεταφοράς νερού από τον ποταμό Χα-Ποτάμι προς την περιοχή Πισσουρίου και Αλέκτορας για άρδευση υφιστάμενων αμπελώνων επιτραπέζιων ποικιλιών, που στοίχισε γύρω στις £200,000, καλύπτονται σε ικανοποιητικό βαθμό οι αρδευτικές ανάγκες των δυο χωριών. Δεν συντρέχει λόγος επομένως και το Υπουργείο μου δεν προγραμματίζει στο παρόν στάδιο να προβεί στην κατασκευή της υδατοδεξαμενής που προβλέπετο στη Β' Φάση του Σχεδίου και που υπολογίστηκε ότι θα στοίχιζε σε τιμές του 1978, περίπου £140,000. Βέβαια το όλο θέμα θα παρακολουθείται και θα προωθηθεί αν μελλοντικά οι συνθήκες το επιβάλλουν.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 12 Απριλίου 1984.

«Σε ειδική τελετή που οργανώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού της Ελλάδας στις 5/4/1984, που έγινε στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στην Αθήνα και κατά την οποία απονεμήθηκαν από την Υπουργό Πολιτισμού κυρία Μελίνα Μερκούρη τα κρατικά λογοτεχνικά βραβεία της Ελλάδας για τα χρόνια 1982 και 1983, παρουσιάστηκε κάποιος άγνωστος και μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και παρέλαβε το βραβείο μυθιστορήματος που είχε απονεμηθεί στην 'Ηβη Μελεάγρου για το μυθιστόρημά της 'Προτελευταία Εποχή'.

Ερωτάται το Υπουργείο Εξωτερικών να μας πληροφορήσει ποια γνώση είχε του θέματος η Πρεσβεία της Δημοκρατίας και γιατί δεν πληροφόρησε τη συγγραφέα για να παραστεί στην τιμητική αυτή εκδήλωση όπως εδικαιούτο και όφειλε;

Με την πράξη της αυτή η Πρεσβεία δεν υποβάθμισε μια τιμητική εκδήλωση που αντανακλά σ' εθνικό επίπεδο πάνω σ' ολόκληρη την Κύπρο και δεν προδίδει επικίνδυνη νοοτροπία παραγνώρισης ενός τιμώμενου Κύπριου πνευματικού ανθρώπου;»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1984, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Η ανακοίνωση για την απονομή των βραβείων είχε γίνει πριν αρκετούς μήνες χωρίς να καθοριστεί η ημερομηνία απονομής τους.

2. Στις 3 Απριλίου και ώρα 15.00 ενώ το προσωπικό της Πρεσβείας αναχωρούσε τηλεφώνησαν από τη Διεύθυνση Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού (κα Σουλογιάννη) και διαβίβασαν την παράκληση όπως την επόμενη στις 12.00 εκπρόσωπος της Πρεσβείας παραστεί στην απονομή των Λογοτεχνικών Βραβείων με την παράκληση να παραλάβει και να διαβιβάσει το βραβείο της κας Μελεάγρου στην Κύπρο.

3. Στις 4 Απριλίου επειδή ο Μορφωτικός Ακόλουθος απουσίαζε στην Κύπρο, η δνις Μαρία Παναγίδου που τον αναπληρούσε παραβρέθηκε και παρέλαβε από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού κ. Κωνσταντίνο Αλαβάνο το βραβείο της κας Μελεάγρου που διαβιβάστηκε προς το Υπουργείο Παιδείας με την παράκληση να παραδοθεί. Η διαδικασία αυτή έχει εφαρμοστεί και σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις.

4. Σε τηλεφωνική επικοινωνία μας με το Υπουργείο Πολιτισμού μας πληροφόρησαν τα ακόλουθα:

- (α) Η απόφαση για την τελετή απονομής λήφθηκε σε μικρό χρονικό διάστημα, λόγω των πολλαπλών ασχολιών της κας Υπουργού.
- (β) Την ευθύνη για την ειδοποίηση των βραβευθέντων έχει το Τμήμα Γραμμάτων του Υπουργείου. Η αρμόδια υπάλληλος προσπάθησε επανειλημμένα να ειδοποιήσει τηλεφωνικά την κα Μελεάγρου αλλά δεν μπόρεσε να επικοινωνήσει.
- (γ) Η Πρεσβεία κλήθηκε την τελευταία στιγμή και με την παράκληση να παραλάβει το βραβείο.

Επισημαίνουμε ότι τυχόν άρνηση της Πρεσβείας να παραστεί και να παραλάβει το βραβείο θα δημιουργούσε δυσμένεις εντυπώσεις στο Υπουργείο Πολιτισμού. Εξάλλου δεν υπήρχε χρόνος για να ειδοποιηθεί η κα Μελεάγρου, πράγμα που ήταν θέμα του Υπουργείου Πολιτισμού, ούτε διαβιβάστηκε παρόμοια παράκληση του Υπουργείου. Αντίθετα οι υπεύθυνοι του Υπουργείου εξέφρασαν τη συγγνώμη τους που η Πρεσβεία ειδοποιήθηκε την τελευταία στιγμή.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερχόμαστε τέλος στο Κεφάλαιο Δ': «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

Δυστυχώς ο κ. Παπαδημητρίου είναι ασθενής όπως γνωρίζετε είχε πάθει μια γαστροραγία και θλάση των πλευρών και είναι υποχρεωμένος να απέχει από τις εργασίες του Σώματος τουλάχιστο για λίγες μέρες ακόμα.

Εισηγούμαι να αναβάλουμε τη συζήτηση του θέματος αυτού για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 24 του μηνός, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.
- 3) Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε βάρος των Γυναικών (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 6) Ο περί Προστασίας της Υγείας ('Ελεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
- 2) «Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πάνω στο θέμα που αναφέρεται 'Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινόχωριών'».

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει τώρα 1 1/2 μήνα που 120 υπάλληλοι του Αγγλικού Ραδιοσταθμού στο Ζύγι κατήλθαν σε απεργία. Παρόλες τις προσπάθειες της Συντεχνίας, του Υπουργείου Εσωτερικών και Υπουργείου Εργασίας, δεν έγινε καμιά πρόοδος και θάθελα το θέμα τούτο να απασχολήσει και την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας.

Εισηγούμαι να εγγραφεί ως θέμα και να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω, κύριοι, ότι πραγματικά υπάρχει μια απεργία η οποία συνεχίζεται για πολύ καιρό. Δεν γνωρίζω αν είναι δουλειά της Βουλής να ασχοληθεί με αυτά τα θέματα. Εν πάση περιπτώσει, όμως, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, δεν θα ήταν άσχημο αν το θέμα αυτό εξεταζόταν και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας ούτως ώστε να έχουμε μια έκθεση στο μέλλον επί του θέματος αυτού.

Γι' αυτό το λόγο θέτω ενώπιον του Σώματος την εισήγηση του κ. Παπαρέ ως προς την εγγραφή του θέματος αυτού και την παραπομπή του ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να εγγράψω και εγώ ένα θέμα και ταυτόχρονα να εισηγηθώ όπως παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών. Συγκεκριμένα πρόκειται για το θέμα της πλήρωσης της θέσεως του Επάρχου Αμμοχώστου. Η θέση του Επάρχου Αμμοχώστου χηρεύει από την 1η Σεπτεμβρίου του 1981. Δηλαδή κοντεύουν τώρα τρία χρόνια. Έχουν επανειλημμένα υποβληθεί σχετικά αιτήματα προς την Κυβέρνηση ή προς το αρμόδιο Υπουργείο και συνεχώς αναβάλλεται η πλήρωσης της θέσεως αυτής, συγκεκριμένα δε σε ερώτησή μου ημερομηνίας 15 Μαρτίου για το πρόβλημα αυτό έτυχα σχετικής απαντήσεως, ημερομηνίας 29 Μαρτίου του 1984, από το αρμόδιο Υπουργείο, η οποία κάθε άλλο παρά ικανοποιητική κρίνεται. Σύμφωνα δε με τον Κανονισμό 76, αφού η απάντηση αυτή του Υπουργείου δεν είναι ικανοποιητική και αφού δεν έχουν περάσει οι τρεις επόμενες συνεδρίες από την ημέρα που κατατέθηκε η σχετική απάντηση στη Βουλή, παρακαλώ όπως εγγραφεί το θέμα ως εξής: «Η καθυστέρηση από την Κυβέρνηση της πλήρωσης της θέσης Επάρχου Αμμοχώστου και οι συνέπειες από τη καθυστέρηση αυτή». Ταυτόχρονα δε να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα εγγράφεται δεδομένου ότι υπεβλήθη ερώτηση στην οποία η ληφθείσα απάντηση δεν είναι ικανοποιητική και παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά ένσταση να εγγραφεί το θέμα της πληρώσεως της θέσεως του Επάρχου. Δεν είμεθα όμως σίγουροι κατά πόσο το θέμα αυτό θα πρέπει να εγγραφεί με τον τίτλο που εισηγείται ο κ. Σολωμής. Ίσως να υπάρχουν ορισμένοι σοβαροί λόγοι που υπήρξε καθυστέρηση -εμείς θέλουμε να δούμε το αποτέλεσμα του διορισμού- και γι' αυτό η εισήγησή μας είναι να εγγραφεί το θέμα ως «Η ανάγκη διορισμού Επάρχου Αμμοχώστου άνευ περαιτέρω καθυστερήσεως».

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο συναδέλφος, κ. Σολωμής, θα το δει με τον ίδιο φακό· δεν θα προσπαθήσουμε να δώσουμε ένα τίτλο που να προδικάζει οπωσδήποτε το θέμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Υιοθετούμε τα όσα είπε ο κ. Γαλανός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι δεν υπάρχει καμιά ουσιώδης διαφορά. Ωραία, ας εγγραφεί το θέμα με τον τίτλο που θέλει ο κ. Γαλανός. Εκείνο που έχει σημασία είναι η ουσία και όχι τα λόγια.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προ τετραμήνου, αν δεν απατώμαι, αυτό το Σώμα αποφάσισε όπως ζητήσει από την Εκτελεστική Εξουσία την κατάθεση Νομοσχεδίου αναφορικά με τον Έφορο Διοικήσεως «Ομβηδομαν» και αν δεν απατώμαι έδωσε και τακτή προθεσμία δύο μηνών.

Παρήλθαν έκτοτε 4 μήνες και μέχρι σήμερα δεν έχουμε το σχετικό Νομοσχέδιο. Γι' αυτό θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο του Σώματος να υπενθυμίσει την Εκτελεστική Εξουσία ότι το Σώμα αναμένει την κατάθεση του σχετικού Νομοσχεδίου, διαφορετικά θα είμαστε υποχρεωμένοι σαν Σώμα να καταθέσουμε οι ίδιοι το Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς υπάρχει μια υπόσχεση και υπάρχει μια καθυστέρηση. Ευχαριστώ το κ. Παπαϊωάννου διότι μου το υπενθύμισε. Θα διερευνήσω το θέμα με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και θα πληροφορήσω το Σώμα πότε η Εκτελεστική Εξουσία θα είναι έτοιμη να καταθέσει το Νομοσχέδιο αυτό ενώπιον του Σώματος.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει εξετασθεί και πράγματι κατόπιν και δικής μου ερωτήσεως προς αυτή την κατεύθυνση, μου εδόθη η διαβεβαίωση ότι το Νομοσχέδιο προχωρεί και ότι σύντομα, πολύ σύντομα, θα κατατεθεί η σχετική νομοθεσία.

Επομένως, αντιλαμβανόμεθα πλήρως την ανησυχία των συναδέλφων μας, αλλά θέλουμε να τονίσουμε ότι αναμένουμε και πιστεύουμε ότι θα υλοποιηθεί η υπόσχεση της Κυβέρνησης να καταθέσει αυτή τη νομοθεσία διότι είναι σε προχωρημένο στάδιο η προετοιμασία της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής κάτι ήθελε.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ναι, με συγχωρείτε, κ. Πρόεδρε.

Αν έχει λήξει το θέμα αυτό, θα ήθελα να αναφερθώ διευκρινιστικά στο προηγούμενο θέμα. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση όπως έχει κάμει την τροποποίηση ο κ. Γαλανός. Πλην όμως θα πρέπει το θέμα να έχει εγγραφεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό με βάση τη μη ικανοποιητική απάντηση στη σχετική ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό ήδη έχω πει, κ. Σολωμή, ότι το θέμα εγγράφεται αυτοδικαίως διότι λήφθηκε απάντηση σε ερώτηση η οποία δεν θεωρείται ικανοποιητική.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 5.20 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Γαλανός Αλέξης
 Δίγκλης Πάυλος
 Ιεροδιακόνου Λεόντιος
 Κατσελλή Ρήνα
 Κληρίδης Γλαύκος
 Κουρτελλάρης Χρίστος
 Κυριάκου Χαμπής
 Κωνσταντίνου Ντίνος
 Λόρδος Κωνσταντίνος
 Λυσσαρίδης Βάσος
 Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Χαμπής

Ομήρου Γιαννάκης
 Παπαϊωάννου Εζεκίας
 Παπαρές Αυγερινός
 Πέτας Χρίστος
 Πουμπουρής Μιχάλης
 Σαββίδης Γεώργιος
 Σολωμής Χρίστος
 Τουλούρας Ζαχαρίας
 Φάντης Ανδρέας
 Χριστοφίδης Μανώλης
 Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

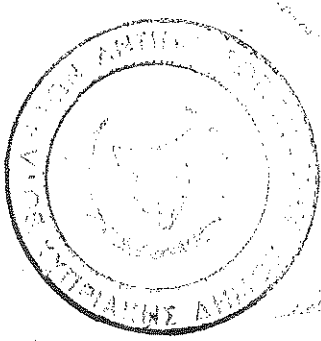
Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Επαρχιακού Κτηματολογίου Αμμοχώστου (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984», οι αγορεύσεις των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Γαλανού, Χρ. Σολωμή και Χρ. Κουρτελλάρη πάνω στο Νομοσχέδιο και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως Αρ. 7 του 1984).
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 7) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Εγγράφων και Κανονισμών.
- 5) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Οι διάφορες πτυχές του αμπελοργικού προβλήματος - Το οξύ θέμα της διάθεσης φθαρτών και λαχανικών και η ανάγκη ίδρυσης Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και Λαχανικών - Το αίτημα των αμπελοχωριών για στρεμματική επιχορήγηση και των νέων αμπελιών που φυτεύτηκαν μετά το 1968 - Η ηλεκτροδότηση του νέου περιφερειακού Δημοτικού Σχολείου Καλού Χωριού Λεμεσού - Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Άης Δημήτρης Λεμεσού - Η έντονη ανησυχία των χωριών Καμινάρια, Τρεις Έλθές, Λεμύθου, Πρόδρομος και Άης Δημήτρης από τη μη διάθεση των φρούτων τους και το αίτημά τους για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων - Η στέρηση αρδύσιμου νερού στην περιοχή αναδασμού του χωριού Μοναγρούλι - Η παρατηρούμενη καθυστέρηση στην παραχώρηση αποζημιώσεων για ζημιές που προκλήθηκαν από χαλάζι στα αμπέλια των χωριών Μονάγρι, Δωρού, Λάνιας και Τριμικλινής - Τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει το Πεντάκωμο Λεμεσού στο οποίο διαμένουν και πολλοί πρόσφυγες - Η δυνατότητα συχνότερης επίσκεψης γιατρού και κτηνιάτρου στο χωριό Εφταγώνια - Η ανάγκη κυβερνητικής ενίσχυσης για επίλυση των άλυτων προβλημάτων που αντιμετωπίζει το χωριό Πισσούρι - Η ανάγκη επαναφοράς της έδρας γιατρού και κτηνιάτρου στην κοινότητα Πάγκας - Οι μελέτες για κατασκευή του φράγματος στην περιοχή Αυδήμου-Παραμάλι - Η καθυστέρηση παροχής αποζημιώσεων στους κατοίκους του Αγίου Τύχωνα από απαλλοτριώσεις περιουσιών τους για αρχαιολογικούς σκοπούς - Η οριστική επαγγελματική αποκατάσταση 9 ωρομίσθιων επιθεωρητών ύδατος στο Μεγάλο Αρδευτικό Έργο Πάφου - Η καθυστέρηση λειτουργίας του Μακάριου Νοσηλευτικού Ιδρύματος στην περιοχή Ακρόπολης Λευκωσίας - Η κυκλοφορία στην αγορά διαφόρων γομολαστίχων επικίνδυνων για τη ζωή των παιδιών - Το πρόγραμμα για τη δεύτερη φάση του αρδευτικού σχεδίου στην περιοχή «Χα-Ποτάμι» Αλέκτορας-Πισσουρίου - Η απονομή σε άγνωστο και μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του βραβείου που είχε απονεμηθεί. Ήβη Μελεάγρου στην κγία το μυθιστόρημά της «Προτελευταία Εποχή».
- 6) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των θεμάτων:
 - (α) «Η απεργία 120 υπαλλήλων του Αγγλικού Ραδιοσταθμού στο Ζύγυ» (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Αυγερινού Παπαρέ). Παραπομπή αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και

- (β) «Η ανάγκη διορισμού Επάρχου Αμμοχώστου άνευ περαιτέρω καθυστέρησης». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή εκ μέρους του ΔΗ.ΣΥ.). Παραπομπή αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.
- (γ) Παρατήρηση του αξ. Βουλευτή κ. Παπαϊωάννου για την καθυστέρηση από μέρους της Κυβέρνησης στην κατάθεση Νομοσχεδίου που θα αφορά τον Επίτροπο Διοικήσεως «Ombudsman».

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 31ης Μαΐου 1984

(Ώρα έναρξης 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 31)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

(Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Θέλουμε να εκφράσουμε κύριε Πρόεδρε, μ' αυτή την ευκαιρία την ιδιαίτερη ικανοποίησή μας για την επανασύσταση των διπλωματικών σχέσεων μεταξύ της Αιγύπτου και της Κύπρου, δυο χωρών που συνδέονται με παραδοσιακή φιλία.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι σχέσεις αυτές θα προχωρούν και θα δυναμώνουν ολοένα και περισσότερο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Μπαίνουμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης και δη στο Κεφάλαιο Α— Νομοθετική Εργασία. Πρώτο θέμα είναι «ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Νομικών να αναγνώσει την Έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες :

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Νίκος Αναστασιάδης

Ανδρέας Μαθηκολώνης

Νίκος Μαυρονικόλας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Αλέξης Γαλανός, εκπροσωπών τον κ. Παναγίδη

Γιαννάκης Ομήρου

(1247)

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται καθορίζεται το εφαρμοστέο δίκαιο και η κατά τόπο αρμοδιότητα των Επαρχιακών Δικαστηρίων σε περίπτωση εκδίκασης ναυτικής υπόθεσης, γαμικής διαφοράς ή σε περιπτώσεις αγαθοεργών ιδρυμάτων, προνομίων ευρεσιτεχνίας και εμπορικών σημάτων.

Όπως είναι γνωστό, μετά από σχετικές τροποποιήσεις που έγιναν στο βασικό περί Δικαστηρίων Νόμο, όλες οι πιο πάνω υποθέσεις, στις οποίες το Ανώτερο Δικαστήριο ασκούσε μέχρι τώρα πρωτοβάθμια διαδικασία μεταβιβάζονται από την 1η Ιουνίου 1984 στα Επαρχιακά Δικαστήρια με απώτερο στόχο την αποσυμφόρηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και την επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης.

Σκοπός τώρα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι να τεθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που απαιτούνται για την μεταβίβαση της πιο πάνω δικαιοδοσίας στα Επαρχιακά Δικαστήρια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αφού μελέτησε κάθε μια από τις προτεινόμενες τροπολογίες ξεχωριστά είναι της γνώμη ότι το θέμα της πρωτοβάθμιας εκδίκασης των ναυτικών υποθέσεων από τα Επαρχιακά Δικαστήρια χρειάζεται πάρα πέρα μελέτη. Γι' αυτό και η Επιτροπή εισηγείται την απόλειψη από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κάθε αναφοράς που γίνεται σ' αυτό για τις ναυτικές υποθέσεις και την ταυτόχρονη αναστολή της έναρξης ισχύος όλων εκείνων των διατάξεων του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983 (Αρ. 29 του 1983) που αναφέρονται στις υποθέσεις αυτές μέχρι της 1ης Ιανουαρίου 1985, οπότε και αναμένεται να συμπληρωθεί η μελέτη του πιο πάνω θέματος. Στο μεταξύ οι ναυτικές υποθέσεις θα εκδικάζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο όπως και προηγούμενα.

Με βάση τις πιο πάνω εισηγήσεις της η Επιτροπή έχει τροποποιήσει ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο του οποίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί για σκοπούς ρύθμισης των υπόλοιπων θεμάτων που αναφέρονται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει ένσταση. Το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση ως προς το άρθρο 2;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 3;
Εφόσο; δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 3 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησις του άρθρου 6 του Νόμου 29 του 1983. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 4;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 4 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικού) Νόμου του 1983.
(Αρ. 29 του 1983). Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 5;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση, το άρθρο 5 εγκρίνεται.
Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομόσχεδιο ψηφιστεί σε Νόμο;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.
Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα που είναι «ο περί της Εθνικής Φρουράς
(Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να ανα-
γνώσει την Έκθεση της Επιτροπής στη Βουλή.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ
ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».**

Παρόντες:—

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη
Ανδρέας Φάντης
Νίκος Μαυρονικόλας, εκπροσωπών τον κ. Κ. Χρίστου
Χρίστος Κουρτελλάρης
Νίκος Αναστασιάδης, εκπροσωπών τον κ. Ι. Μάτση
Μανώλης Χριστοφίδης
Χρίστος Σολωμής
Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Ι. Κατσουνατό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο
σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή
κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Αμύνης οι οποίοι
ανέλυσαν τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατέθεσαν αριθμό
συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται η νομοθεσία για την Εθνική Φρουρά με την παραχώρηση εξουσίας στον Υπουργό Αμύνης να καλεί ύστερα από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, πρόσωπα ηλικίας πάνω από πενήντα χρόνων για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα πιο κάτω:—

- (α) Η ειδική κλήση για υπηρεσία στην Εθνική Φρουρά των προσώπων που συμπλήρωσαν το πεντηκοστό έτος της ηλικίας τους θα μπορεί να γίνεται σε έκτακτες περιστάσεις ή όταν αυτή θεωρείται απαραίτητη για την συγκρότηση και τη λειτουργία ορισμένων μονάδων της Εθνικής Φρουράς για τοπική ή περιφερειακή άμυνα.
- (β) Η κλήση αυτή, που θα γνωστοποιείται είτε με δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας είτε με προσωπική κλήση σε κάθε ένα από τα πιο πάνω πρόσωπα, θα γίνεται κατά περιοχές ή περιφέρειες, κατά κλάσεις ή μέρος τους ή και ατομικά.
- (γ) Η περίοδος υπηρεσίας στην Εθνική Φρουρά των πιο πάνω προσώπων, που θα είναι είτε συνεχούς είτε μερικής απασχόλησης, δεν θα υπερβαίνει τους εικοσιέξι μήνες, εκτός αν λόγω σοβαρής επιδείνωσης των επικρατουσών συνθηκών οι στρατιωτικές ανάγκες της χώρας επιβάλλουν αύξηση του χρόνου της θητείας.
- (δ) Τα πρόσωπα που θα υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις θα απολύονται από τον Υπουργό μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, όταν οι ανάγκες για τις οποίες αυτοί έχουν κληθεί εκλείψουν.
- (ε) Τέλος, προβλέπεται ότι στα πιο πάνω πρόσωπα θα μπορεί να απονέμεται ο βαθμός του επίκουρου αξιωματικού τον οποίο και θα διατηρούν μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην Εθνική Φρουρά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη ότι οι πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της αναληφθείσας προσπάθειας για αμυντική θωράκιση των ελεύθερων περιοχών της νήσου, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο αφού επενεχθούν σ' αυτό ορισμένες επιμέρους τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Είναι διακηρυγμένη η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι είμαστε υπέρ της ουσιαστικής ενίσχυσης της αμυντικής μας θωράκισης.

Πιστεύουμε ότι πρέπει να δοθεί στην Εκτελεστική Εξουσία νομοθετικά η δυνατότητα ώστε σε έκτακτες περιστάσεις, όπως αναφέρεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, να μπορεί να εξαντλήσει και να αξιοποιήσει στο μέγιστο βαθμό το έμφυχο υλικό.

Πιστεύουμε, ταυτόχρονα, και θέλουμε να πιστώνουμε την Εκτελεστική Εξουσία με το ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο καθώς και με τα άλλα νομοσχέδια που συζητούνται τώρα στις αρμόδιες Επιτροπές σχετικά με την

ενίσχυση της αμυντικής μας θωράκισης, θα γίνεται σοβαρή και υπεύθυνη αντιμετώπιση και χρήση των εξουσιών που παραχωρούνται τόσο με το υπό συζήτηση νομοθέτημα όσο και με άλλα παρόμοια νομοθετήματα που βρίσκονται τώρα στις Επιτροπές, ώστε πραγματικά να μπορέσει να αντιμετωπιστεί η ορθή τοποθέτηση της αμυντικής θωράκισης μέσα σε γενικότερα πλαίσια και χωρίς να αποτελεί οποιαδήποτε πολεμική κραυγή ή ιαχή αυτό που λέγω. Πιστεύουμε ότι για να μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε την ειρήνη στον τόπο μας, ώστε να εκπληρωθεί η βασικότερη επιθυμία όλων μας να ζήσουμε ειρηνικά, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε οποιοδήποτε ενδεχόμενο προστατεύοντας βασικά πρώτα— πρώτα την ειρήνη στον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτελεί ακόμα μια υλοποίηση των προθέσεων της Κυβέρνησης να ενδυναμώσει με ουσιαστικό τρόπο την Εθνική Φρουρά.

Αποτελεί, ίσως, ένα μέτρο, ένα από πολλά άλλα μέτρα, από μια δέσμη μέτρων, τα οποία θα πρέπει να αναμένονται στο σύντομο μέλλον για την ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου, διότι υπάρχει γενική απαίτηση του λαού και όλων των Κομμάτων, πιστεύω, να δυναμώσει η άμυνά μας και να δημιουργηθούν εκείνα τα εχέγγυα ώστε να υπάρχει πράγματι ασφάλεια, και όπως τονίστηκε προηγουμένως, με την ενδυνάμωση της Εθνικής Φρουράς δυναμώνει και στεριώνεται η υπόθεση της ειρήνης.

Κανένας, πιστεύω, καλόπιστος και αντικειμενικός κριτής δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι οι προσπάθειες που γίνονται για την άμυνα, γίνονται με βάση αμυντικούς σκοπούς και για να στεριώσουν, όπως ανέφερα, την ειρήνη.

Δυστυχώς, κανένας πάλι δεν μπορεί να αμφιβάλλει ότι η Τουρκία συνεχίζει να έχει επεκτατικά σχέδια σε βάρος της Κύπρου και αν θα επιβιώσει αυτός ο τύπος, το πρώτο πράγμα που θα πρέπει να ενδυναμωθεί είναι η άμυνά μας και η αμυντική θωράκιση.

Εξάλλου, δυναμώνοντας την άμυνά μας, ανεβάζουμε αυτόματα και το ηθικό και το φρόνημα του λαού.

Χωρίς να θέλουμε να υπεισεέλθουμε σε πολλές λεπτομέρειες, πιστεύουμε ότι έχει γίνει ένα αξιόλογο έργο όσον αφορά την αμυντική θωράκιση, και αναμένουμε και άλλη σειρά μέτρων τα οποία θα βασίζονται πάνω στα ίδια δεδομένα, για να ενδυναμωθούν οι αμυντικές δυνατότητες της Κύπρου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως ακούσατε και από την έκθεση, η Ομάδα μας υποστηρίζει τη θέσπιση σε νόμο του Νομοσχεδίου που συζητούμε. Και ο λόγος είναι γιατί και η δική μας θέση όσον αφορά την αμυντική θωράκιση είναι γνωστή.

Θα ήθελα όμως με την ευκαιρία αυτή να αναφέρω κάτι που και στο Σώμα αυτό πρέπει να ακουστεί και μέσον αυτού του Σώματος να το ακούσει η υπεύθυνη Εξουσία. Είναι γνωστό ότι με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία περί Εθνικής Φρουράς δικαιούνται οι αρμόδιοι να καλούν κατά καιρούς τους εφέδρους και ξέρουμε ότι δεκάδες χιλιάδες έφεδροι κάθε Κυριακή ή και τις καθημερινές ακόμα καλούνται υπό τα όπλα. Εκείνοι που καλούνται τις καθημερινές ή χάνουν ημερομίσθια ή τα πληρώνουν οι εργοδότες χωρίς να απολαμβάνουν εργασία. Καλούνται, λέω, αυτοί οι έφεδροι για την αμυντική θωράκιση αλλά όπως πληροφορούμαι ξοδεύουν το χρόνο τους κάτω από τα χαρουπόδενδρα καπνίζοντας διπλάσια τσιγάρα από όσα συνήθως καπνίζουν. Αν πρόκειται κατά τον ίδιο τρόπο να χρησιμοποιούμε και τους πεννητάρηδες που θα καλέσουμε τώρα, διερωτούμαι αν αυτό που αποφασίζουμε σήμερα είναι σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ε.Δ.Ε.Κ. υποστηρίζει το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί και θα το ψηφίσει.

Πράγματι, πρέπει να πω ότι χαιρόμαστε γιατί υπάρχει μια κοινή τοποθέτηση όλων των πλευρών πάνω σ' αυτό το κρίσιμης και κεφαλαιώδους σημασίας θέμα το θέμα της αμυντικής θωράκισης, που πρέπει να θυμήσω ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα από το 1974 είχε θέσει σαν ένα θέμα άμεσης προτεραιότητας για τον τόπο.

Βέβαια, θα πρέπει να ολοκληρωθούν τα μέτρα που θα πρέπει να ενισχύσουν την άμυνα του τόπου και θα πρέπει να ξέρει ο καθένας πού θα βρεθεί αν υπάρξει ανάγκη για την άμυνα της πατρίδας μας. Όλοι οι πολίτες, άνδρες και γυναίκες, γέροι και νέοι, θα πρέπει να ξέρουν ακριβώς το πόστο που θα πρέπει να βρεθούν για να υπερασπίσουν την πατρίδα μας.

Ακόμα είναι αναγκαίο να πούμε ότι το κλίμα εφησυχασής, μακαριότητας και άκρατου καταναλωτισμού που καλλιεργείται από τους λίγους πρόνομιούχους στον τόπο, θα πρέπει να κτυπηθεί για να δημιουργηθεί το σωστό αγωνιστικό κλίμα που θα επιτρέψει στο λαό μας να σταθεί σωστά μπροστά στον κίνδυνο του τούρκικου επεκτατισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 1;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου δια της προσθήκης νέου άρθρου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να εγκριθεί το άρθρο 2;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το άρθρο 2 εγκρίνεται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος τους 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κρούουν οι κώδωνες)

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο ψηφιστεί σε Νόμο;
Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο ψηφίζεται σε Νόμο.

Το επόμενο θέμα για το οποίο υπάρχει έτοιμη έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής είναι «Οι περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών να αναγνώσει την έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος
Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θ. Μιχαηλίδη
Ανδρέας Φάντης
Νίκος Μαυρονικόλας, εκπροσωπών τον κ. Κ. Χρίστου
Χρίστος Κουρτελλάρης
Νίκος Αναστασιάδης, εκπροσωπών τον κ. Ι. Μάτση
Μανώλης Χριστοφίδης
Χρίστος Σολωμής
Γιαννάκης Ομήρου, εκπροσωπών τον κ. Ι. Κατσουνωτό

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Εγγραφής Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών οι οποίοι και ανέλυσαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση Κανονισμών.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 17 του περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Νόμου, παρέχεται η ευχέρεια στο Συμβούλιο Εγγραφής Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών να διορίζει Ταμία, Βοηθό Ταμία και άλλο βοηθητικό προσωπικό για να είναι σε θέση να αντεπεξέρχεται στο συνεχώς αυξανόμενο όγκο των εργασιών του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί των Κανονισμών αυτών;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι Κανονισμοί;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και εισερχόμεθα τώρα στο Κεφάλαιο Β'—Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ'—Ερωτήσεις—Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Η ευθυγράμμιση—ασφαλτόστρωση του δρόμου Παναγιάς—Κύκκου θα εξυπηρετήσει σε μεγάλο βαθμό την τουριστική κίνηση προς τα δάση μας.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα τότε προτίθεται να προχωρήσει στην κατασκευή του πιο πάνω αναγκαίου έργου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαΐου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Μέσα στα πλαίσια του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως βελτιώνεται το τμήμα του δρόμου από Παναγιά μέχρι το Παρεκκλήσιο του Αγίου Γεωργίου Εμνών με πλάτος ασφαλτικού οδοστρώματος 3.50 μ. Η βελτίωση του τμήματος αυτού ελπίζεται να συμπληρωθεί το 1985—86.

Για το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου μέχρι τον Κύκκο δεν υπάρχουν οποιαδήποτε σχέδια ή μελέτες για βελτίωσή του στο παρόν στάδιο. Το θέμα όμως θα εξετασθεί μετά τη συμπλήρωση της βελτίωσης του τμήματος του δρόμου από Παναγιά μέχρι το Παρεκκλήσιο Αγίου Γεωργίου Εμνών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Ο δρόμος Πάφου—Έμπας—Τάλας—Αγίου Νεοφύτου—Τρεμιθούσας κατέστη σχεδόν αδιάβατος.

Στην περιοχή της Τάλας έχουν κτισθεί δεκάδες σπίτια από ντόπιους και ξένους και έχουν εγκατασταθεί εκεί.

Τα σχόλια είναι δυσμενή και η κατακραυγή γενική γιατί η οχληρία και οι ζημιές είναι πολλές.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή που βρίσκεται το όλο θέμα, νοουμένου ότι έγιναν μελέτες και σχέδια για τον ως άνω δρόμο.»

Απάντηση ημερομηνίας 21 Μαΐου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών & Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Ο δρόμος αυτός υπάγεται στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου.

Ύστερα από παράκληση του Επάρχου Πάφου έγινε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων σε συνεργασία με το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Πάφου προκαταρκτική μελέτη για τη διαπλάτυνση και ευθυγράμμιση των δρόμων Έμπας—Τάλας—Αγίου Νεοφύτου και Μεσόγης—Τρεμιθούσας—Αγίου Νεοφύτου. Η απαιτούμενη δαπάνη για τη βελτίωση και των δυο δρόμων υπολογίζεται στο ποσό των £432,000 περίπου σε σημερινές τιμές.

Ο δρόμος αυτός περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1984 αλλά χωρίς πρόνοια. Επειδή με την τουριστική ανάπτυξη των χωριών Έμπας, Τάλας και της περιοχής του Αγίου Νεοφύτου η κυκλοφορία αυξάνεται με γρήγορο ρυθμό θα καταβληθεί προσπάθεια για να περιληφθεί συγκεκριμένη πρόνοια στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1985.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Δ'. Συνεχίζεται η συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου», το οποίο ενεγράφη με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος αυτού;

Ο κ. Γαλανός και μετά ο κ. Ομήρου.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Σ' όλες τις χώρες του κόσμου η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος είναι εξίσου σημαντική με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και πολλές φορές άρρηκτα συνδεδεμένη.

Η Κύπρος από αρχαιότατων χρόνων ήταν περίφημη τόσο για τον πολιτισμό της και την ιστορία της όσο και για τη φυσική της ομορφιά, γιατί συνδύαζε αρμονικά το πράσινο με τη θάλασσα και το βουνό. Πολλοί είναι οι αρχαίοι συγγραφείς και ταξιδιώτες που εξύμνησαν τις ομορφιές του νησιού μας και στην ιστορία μας δυστυχώς υπέστημεν επιδρομές και κατακτήσεις γιατί οι δυνατοί της περιοχής ήθελαν να πάρουν το όμορφο πράσινο νησί της Κύπρου που ήταν πάντα κόμβος γεωγραφικός και στρατηγικός.

Δυστυχώς σ' όλες τις χώρες του κόσμου η τεχνολογική ανάπτυξη και αυτό που ονομάζουμε σύγχρονος πολιτισμός αποτέλεσε παράγοντα εχθρικό για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Από την αρνητική αυτή επίδραση δεν διέφυγε η Κύπρος που πλήρωσε την προσπάθειά της για γρήγορη οικονομική άνοδο και τεχνολογική πρόοδο με μια σοβαρή αλλοίωση και φθορά του φυσικού της περιβάλλοντος.

Για μας στην Κύπρο το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ μετά την τουρκική εισβολή και την κατάληψη από τις ορδές του Αττίλα των ωραιότερων τουριστικών περιοχών μας. Ο λαός μας επιτέλεσε ένα οικονομικό θαύμα κτίζοντας πάνω στα ερείπια αλλά δυστυχώς αυτό το οικονομικό θαύμα που συνίστατο σ' ένα ραγδαίο οικοδομικό οργανισμό και μια απότομη οικονομική ανάπτυξη, δεν επετελέσθη χωρίς σοβαρές ζημιές σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος της ελεύθερης περιοχής.

Τα τουριστικά κτίρια, οι διάφορες άλλες οικοδομές, οι βιομηχανίες, τα νέα λιμάνια και τα νέα αεροδρόμια που ήταν απαραίτητα για την αναβίωση της οικονομίας έγιναν χωρίς να ληφθεί όσο έπρεπε υπόψη η ανάγκη της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και χωρίς να προσεχθεί η σημασία της διατήρησης μιας αρμονίας μεταξύ του φυσικού πλούτου και των υλικών επιτευγμάτων της οικονομικής μας δραστηριότητας.

Ταυτόχρονα οι λίγες θάλασσες και αμμουδιές που μας απέμειναν μολύνονται συνεχώς από την αυξανόμενη ναυτιλιακή κίνηση και ιδιαίτερα από τη διέλευση από την Κύπρο των μεγάλων δεξαμενοπλοίων. Εξάλλου η τουριστική ανάπτυξη ιδιαίτερα των περιοχών Λεμεσού, Λάρνακας και ελεύθερης Αμμοχώστου έγινε, μπορεί να πει κανείς, προγραμματίστικα χωρίς έγκαιρο πολεοδομικό σχεδιασμό και όσαστά πολεοδομικά κριτήρια. Τα δάση μας λιγοστεύουν συνεχώς από ενέργειες ασυνειδήτων και πότε ηθελημένα και πότε άθελά τους καταστρέφουν μεγάλες δασικές περιοχές και γενικά ο παράγων «φυσικό περιβάλλον» δεν είχε την άμεση προτεραιότητα και προσοχή που δίδεται από άλλες χώρες ιδιαίτερα μεσογειακές, όπως η Ελλάδα, η Ιταλία, και η Γαλλία.

Βέβαια όλα αυτά συνδέθηκαν με μια λυπηρή νοοτροπία που δυστυχώς επικράτησε και που επηρεάζει και άλλους τομείς της κοινωνικοοικονομικής μας ζωής, δηλαδή τη νοοτροπία του εύκολου κέρδους και της πολύ γρήγορης ανάπτυξης στο βωμό της οποίας θυσιάζεται πολλές φορές το χρώμα, ο ήλιος και η απαραίτητη αρμονία που πρέπει να επικρατεί μέσα στη φύση.

Έτσι μαζί με την υπερκατανάλωση έχουμε και την υπερεκμετάλλευση των φυσικών μας πόρων, πράγμα που αποφέρει μεν εύκολα κέρδη και ταχεία οικονομική ανάπτυξη αλλά εξαντλεί με αυξανόμενο και επικίνδυνο ρυθμό τους πλουτοπαραγωγικούς μας πόρους και στερεί τις επερχόμενες γενιές από το φυσικό περιβάλλον και τις ομορφιές που μας παρέδωσαν οι πρόγονοί μας.

Ποιος δεν αναλογίζεται με νοσταλγία όχι μόνο τα κατεχόμενα εδάφη μας αλλά και την κάποτε παρθενική Αγία Νάπα, τον Πρωταρά, το Δασούδι της Λεμεσού και τόσες άλλες περιοχές πριν τις μετατρέψει το σκυρόδεμα και το μπετόν σε τουριστικές περιοχές ευρείας κατανάλωσης και ψηλών κερδών;

Δεν είμαστε εναντίον της τουριστικής και οικονομικής ανάπτυξης ιδίως σήμερα κάτω από τα πολύ δύσκολα δεδομένα που βρίσκεται ο τόπος και της ανάγκης να αναπτύσσεται και να διατηρείται σταθερή η οικονομία και να βοηθάται όλος ο λαός και ιδιαίτερα ο προσφυγικός μας κόσμος. Εκείνο που είμαστε εναντίον είναι η ανάπτυξη χωρίς σχεδιασμό και η αλόγιστη εκμετάλλευση του φυσικού μας πλούτου και του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί εδώ και η ατυχής νοοτροπία μερικών δημόσιων λειτουργών που εγκρίνουν άδειες οικονομικής και τουριστικής ανάπτυξης χωρίς να υπάρχουν επαρκείς μελέτες και χωρίς την απαραίτητη θεώρηση του παράγοντα «φυσικό περιβάλλον». Δυστυχώς δεν μας προβληματίσε έγκαιρα το παράδειγμα άλλων χωρών που πέρασαν τουριστικούς μήνες του μέλιτος αλλά που έχασαν στο τέλος την τουριστική τους έλξη αφού κατέστρεψαν το φυσικό τους περιβάλλον, δηλαδή την πρωταρχική τουριστική έλξη. Ο τουρισμός δεν ελκύεται μόνο από τα πολυτελή ξενοδοχεία, τα κέντρα διασκέδασης και τις μεγάλες πόλεις αλλά και από τις φυσικές ομορφιές ενός τόπου και τη φυσική απλότητα των κατοίκων του. Η εκτέλεση οικιστικών και τουριστικών έργων χωρίς προστασία των φυσικών ομορφιών και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς θα αποτελέσει τελικά σοβαρό ανατρεπτικό παράγοντα στην τουριστική μας ανάπτυξη.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν θα επεκταθούμε περισσότερο γιατί και άλλοι συνάδελφοι έχουν αναλύσει πολύ εκτεταμένα το πρόβλημα σ' όλες του τις πτυχές. Θα επιθυμούσαμε όμως σαν Δημοκρατικό Κόμμα να εισηγηθούμε ορισμένα μέτρα για να επικρατήσει επιτέλους η σωστή νοοτροπία όσον αφορά τη διατήρηση του φυσικού μας περιβάλλοντος.

- (1) Το πρόβλημα πρέπει να μελετηθεί σε βάθος από όλους του ενδιαφερομένους με στόχο την προώθηση μιας σύγχρονης γενικής και ενιαίας νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η οποία να καλύπτει πτυχές όπως τις πολεοδομικές ζώνες, τους συντελεστές οικήσεως, τα αρχιτεκτονικά σχέδια, πτυχές που συνδέουν την τουριστική ανάπτυξη με το φυσικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη προσοχή επιβάλλεται να δοθεί στις περιοχές της Πάφου και της Πόλης της Χρυσοχούς, που ακόμα διατηρούν τη φυσική τους ομορφιά και απλότητα.
- (2) Να εφαρμόζονται από όλους αυστηρά οι υπάρχοντες νόμοι και διατάξεις για το φυσικό περιβάλλον. Η υφιστάμενη νομοθεσία έχει σοβαρές αδυναμίες αλλά μπορούμε να σώσουμε πολλά αν την εφαρμόσουμε αυστηρά. Ταυτόχρονα επιβάλλεται να προχωρήσουμε τάχιστα προς τη βελτίωσή της. Δεν υπάρχουν περιθώρια αναμονής. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή

για το περιβάλλον πρέπει να θέσει ένα χρονοδιάγραμμα ούτως ώστε το έργο της να συμπληρωθεί και να προωθηθεί το συντομότερο.

- (3) Να ληφθούν αυστηρά μέτρα όσον αφορά την ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος και των θαλασσών. Η Κύπρος πρέπει να εφαρμόζει αυστηρά διεθνείς Συμβάσεις όπως αυτή της Βαριελώνης και να υπογράψει άλλες νεώτερες διεθνείς Συμβάσεις που αποσκοπούν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των θαλασσών μας.
- (4) Πρέπει να προωθηθούν νομοθετικά μέτρα για προστασία των δασών. Όλοι γνωρίζουμε ότι η αναπλήρωση καμένων ή καταστραμμένων δασών είναι δύσκολη και πολύχρονη, αν όχι αδύνατη. Η προστασία αυτών που έχουμε πρέπει να είναι πλήρης και η τιμωρία αυτών που τα καταστρέφουν πρέπει να είναι αυστηρή.
- (5) Να αναληφθεί μια εκστρατεία για κατατόπιση του λαού χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής επικοινωνίας καθώς επίσης και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, εγκαθιδρύοντας ακόμα και ειδικό μάθημα για την οικολογία με στόχο τη δημιουργία ανάμεσα στο λαό της απαραίτητης οικολογικής συνείδησης.
- (6) Να μετακληθούν εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό για να συμβουλευτούν για την περαιτέρω ισορροπημένη ανάπτυξη του τόπου μας με τέτοιο τρόπο που να λαμβάνεται υπόψη ο παράγων «φυσικό περιβάλλον» και η πολιτιστική παράδοση. Ήδη υπάρχουν ορισμένες μελέτες από ξένους ειδικούς για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η μια από τις οποίες πρέπει να συμπληρώθηκε πολύ πρόσφατα, και ελπίζουμε ότι θα σταλούν από τους αρμοδίους και στη Βουλή. Ας αναφερθεί εδώ ότι το σοβαρότατο θέμα της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος έχει απασχολήσει επισταμένα διεθνείς Οργανισμούς, όπως τα Ηνωμένα Έθνη που ίδρυσαν ειδικό διεθνές σώμα, την U.N.E.P. με έδρα στην Κένυα, και τη Διακοινοβουλευτική Ένωση που συνέστησε ειδικές επιτροπές και οργάνωσε ειδικά συνέδρια στα οποία η Κύπρος συμμετείχε ενεργά.
Οπωσδήποτε θα ωφεληθούμε από μια μελέτη των πορισμάτων και εμπειριών άλλων περιοχών του κόσμου. Αν δεν απατώμεθα ορισμένοι οργανισμοί στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. έχουν καταρτίσει πίνακα βαθμολογίας κάθε χώρας όσον αφορά τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Πολύ φοβούμεθα ότι η Κύπρος βρίσκεται χαμηλά στη βαθμολογία αυτή και είναι αδήριτη ανάγκη όλοι μας να προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε τη θέση μας και να περιώσουμε ό,τι απόμεινε τουλάχιστον.
- (7) Η όλη προσπάθεια πρέπει να γίνει από κοινού, την Κυβέρνηση, τη Βουλή, τις Οργανώσεις, τον Τύπο και γενικά όλο το λαό. Τα αποτελέσματα θα είναι οπωσδήποτε καλύτερα αν οι ενέργειες είναι συντονισμένες και γίνονται με συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων.
- (8) Η Βουλή μπορεί να δημιουργήσει μια «ad hoc» Επιτροπή, η οποία να παρακολουθεί όλες τις δραστηριότητες που δυνατό να επηρεάζουν το φυσικό περιβάλλον, από το εμπόριο και την τουριστική ανάπτυξη μέχρι τη ναυσιπλοΐα και την οικοδομική ανάπτυξη.
- (9) Να δημιουργηθούν στις πόλεις και κωμοπόλεις πάρκα για περισσότερο πράσινο καθώς και μέτρα για περιορισμό των καυσασερίων. Η δημιουργία λαϊκών γειτονιών που να περιορίζουν την κυκλοφορία, θα βοηθούσε στη

διατήρηση πιο καθαρής ατμόσφαιρας στις πυκνοκατοικημένες περιοχές.

- (10) Να δοθεί περισσότερη προσοχή στο θέμα της δημιουργίας του κατάλληλου θεσμικού και οργανωτικού μηχανισμού για την πιο αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος. Πρέπει οπωσδήποτε να ενισχυθούν οι υπάρχουσες υπηρεσίες στα διάφορα Υπουργεία. Η δημιουργία ειδικού κλάδου για την προστασία του περιβάλλοντος στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι ένα βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Πρέπει όμως να ενδυναμωθεί σε κύρος, προσωπικό και μέσα ούτως ώστε να μπορεί πραγματικά να φέρει σε πέρας την αποστολή του, το συντονισμό δηλαδή των προσπάθειών του Υπουργείου Γεωργίας για τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Το ίδιο ισχύει για τις υπηρεσίες των άλλων Υπουργείων που ασχολούνται με το φυσικό περιβάλλον.

Ταυτόχρονα πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος αποτελεσματικού συντονισμού σε ανώτατο επίπεδο. Ίσως όπως έχουμε την Επιτροπή και το Γραφείο Προγραμματισμού για τον καθορισμό πολιτικής και το συντονισμό της προσπάθειάς μας για οικονομική ανάπτυξη, θα πρέπει να δημιουργήσουμε μια ενδοκυβερνητική Επιτροπή η οποία να αναλάβει το συντονισμό στο κεντρικό επίπεδο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα που συζητούμε σήμερα είναι πολύ σοβαρό και από την ορθή αντιμετώπισή του θα εξαρτηθεί σ' ένα μεγάλο βαθμό η ποιότητα της ζωής μας. Είμαστε μεις υπέρ της ανοικτής συζήτησης του θέματος και του υγιούς προβληματισμού από όλους, γιατί μόνο έτσι θα προσδιοριστούν ορθά όλες οι πτυχές του, θα ληφθούν οι κατάλληλες αποφάσεις και θα γίνει δυνατή η υλοποίησή τους.

Με ικανοποίηση σημειώνουμε ότι η Κυβέρνηση στο τέταρτο σχέδιο οικονομικής ανάπτυξης έχει ορθά προσδιορίσει τα προβλήματα περιβάλλοντος και προωθεί κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους. Οι κατηγορίες που καλύπτει το σχέδιο είναι τα προβλήματα ρύπανσης του περιβάλλοντος, τα προβλήματα διατήρησης της φύσης και της άγριας ζωής και τα προβλήματα από τις επιπτώσεις της φυσικής ανάπτυξης πάνω στο περιβάλλον.

Τα μέτρα που προωθήθηκαν ως τώρα από την Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων αποβλέπουν στη δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης, την υιοθέτηση των αναγκαίων νομοθετικών μέτρων και την οργάνωση υπηρεσιών για την πρόληψη της καταστροφής αλλά και την επαναφορά του περιβάλλοντος σε ανεκτά επίπεδα.

Εμείς σαν Νομοθετική Εξουσία, είμαι βέβαιος, θα συνδράμουμε στην επίτευξη των σκοπών αυτών, και θα επιδιώξουμε τη βελτίωση τόσο των μέτρων όσο και των αναγκαίων υπηρεσιών ούτως ώστε οι στόχοι να γίνουν πραγματικότητα, και η Κύπρος να μπορέσει να ανακόψει την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και να βελτιώσει συν τω χρόνω την κατάσταση.

Τελειώνοντας, εισηγούμεθα όπως ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάσει στην Κυβέρνηση όλες τις ομιλίες που έγιναν για το θέμα με την παράκληση να μελετηθούν οι απόψεις και εισηγήσεις των Βουλευτών. Ταυτόχρονα να διαβιβαστεί και η σοβαρή ανησυχία του Σώματος για τη ζημιά που γίνεται στο φυσικό περιβάλλον ιδίως μετά το 1974 και η πεποίθηση ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα εγκαίρως. Θα εισηγούμεθα επίσης έγκριση ομόφωνου ψηφίσματος από το Σώμα στο θέμα αυτό.

Το φυσικό περιβάλλον είναι μέρος της κληρονομιάς των προγόνων μας και αποτελεί την κληρονομιά που θα παραδώσουμε στις επερχόμενες γενιές. Γι' αυτό έχουμε υποχρέωση να διαφυλάξουμε και να παραδώσουμε την κληρονομιά αυτή στους απογόνους μας με τις μικρότερες δυνατόν καταστροφές και αλλοιώσεις και με όλη την αγάπη που πρέπει να μας διακατέχει για τις ρίζες μας και το περιβάλλον μέσα στο οποίο μεγαλώσαμε και ανδρωθήκαμε. Όσες προσπάθειες καταβάλλουμε για να επανενώσουμε την Κύπρο άλλες τόσες πρέπει να καταβάλουμε για να διατηρήσουμε τις φυσικές καλλονές που προίκισε η φύση την Κύπρο, το σταθμό αυτό των λαών και πολιτισμών που όλοι εμείς οι πολίτες της Κύπρου οραματιζόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Γαλανό.

Και τώρα ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η κρίση του περιβάλλοντος σε παγκόσμιο επίπεδο αποτελεί σήμερα ένα πραγματικό πρόβλημα. Το πρόβλημα αυτό συνδέεται άμεσα με τη διάρθρωση της κοινωνίας. Οι ιδιώτες επιχειρηματίες επιδιώκοντας να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους σπαταλούν το φυσικό πλούτο και καταστρέφουν τη φύση.

Η κρίση επιτείνεται ακόμα πιο πολύ, όπως συμβαίνει και στην Κύπρο, από την έλλειψη οποιασδήποτε κρατικής πολιτικής, την έλλειψη ενημέρωσης του λαού, την αδυναμία παρέμβασης των πολιτών, το γεγονός ότι ασχολούνται με το περιβάλλον 3 κρατικοί υπάλληλοι χωρίς καμιά εξουσία, χωρίς κανένα μέσο στη διάθεσή τους και σίγουρα με την ανυπαρξία οποιουδήποτε συντονισμού. Έτσι μπαίνει σε πραγματικό κίνδυνο η οικολογική ισορροπία και το περιβάλλον, αντί να συμβάλλει σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής, αποβαίνει παράγοντας καταπίεσης του ατόμου. Η ανυπαρξία οποιασδήποτε κρατικής πολιτικής σε συνδυασμό με την έλλειψη περιβαλλοντολογικής συνείδησης από το λαό, οδήγησε ήδη σε σημαντική καταστροφή του περιβάλλοντος που εκδηλώθηκε κύρια με την καταστροφή των παραλιών μας, την αποκοπή της θέας προς την θάλασσα με την ανέργεση τεράστιων σε όγκο και ακαλαίσθητων κτιρίων, και τη μεταφορά αρχιτεκτονικών μοντέλων ξένων προς την παραδοσιακή κυπριακή αρχιτεκτονική. Στο βωμό της μεγιστοποίησης του κέρδους των επιχειρηματιών καταστράφηκαν ήδη η παραλία της Αμμοχώστου πριν από την εισβολή και η παραλία της Λεμεσού κάτω από την εγκληματική αδιαφορία των λεγόμενων αρμοδίων. Παραπέρα με τη δημιουργία λιμενοβραχιόνων καταστράφηκε σε αρκετές περιοχές η φυσική γεωλογική κατάσταση της παραλίας. Κι' όλα αυτά έγιναν μέσα στα πλαίσια μιας νοοτροπίας που αντιλαμβάνονταν την τουριστική ανάπτυξη σαν μια ασύδοτη εκμετάλλευση του χώρου και του φυσικού περιβάλλοντος που τελικά κατέληγε στην καταστροφή του.

Τώρα πια που άρχισε ήδη να γίνεται συνείδηση ότι οι κίνδυνοι είναι άμεσοι, είναι η ώρα για μια άλλη πολιτική που να αποβλέπει στην εναρμόνιση της ανάπτυξης με το περιβάλλον και την αναγόρευση του ίδιου του ανθρώπου ως ρυθμιστή της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος. Μιας ισορροπίας που θα αποβλέπει:

1. Στην αποφυγή μόλυνσης της ατμόσφαιρας από βιομηχανικά συγκροτήματα, από τα καυσαέρια των αυτοκινήτων και άλλες παρεμφερείς πηγές.

2. Στην προστασία της θάλασσας και της ζωής της από τα αποχετευτικά των οικισμών και ξενοδοχείων, των εργοστασίων και των πλοίων.

3. Στην αποφυγή της μόλυνσης του εδάφους και των υδροφόρων στρωμάτων.

4. Στην προστασία των παραλιών από την ανεξέλεγκτη οικοδομική δραστηριότητα στα πλαίσια της τουριστικής ανάπτυξης.

5. Στη διασφάλιση υγιεινού περιβάλλοντος στους χώρους εργασίας. Ιδιαίτερα ανθυγιεινοί είναι οι εργασιακοί χώροι στα διάφορα μεταλλεία, στα εργοστάσια τσιμέντου, μπαταριών, πλαστικών. Σ' αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε και την επίδραση του θορύβου καθώς και θέματα ασφάλειας.

6. Στην αποφυγή καταστροφής, των βιοτόπων και οικοτόπων, όπως για παράδειγμα οι αλυκές Λεμεσού και Λάρνακας. Οποιαδήποτε σχέδια για μετατροπή τέτοιων χώρων σε σκυβαλότοπους ή εκμετάλλευσή τους για τουριστική ανάπτυξη είναι απαράδεκτα και πρέπει να εγκαταλειφθούν αμέσως.

7. Στην επεξεργασία των οικιακών αποβλήτων με την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων, όχι μόνο για την απόβλυνση του προβλήματος που δημιουργούν αλλά και την αξιοποίησή τους για την παραγωγή ενέργειας και νερού για άρδευση.

8. Στην προστασία του εδάφους από τη διάβρωση με τις αλόγιστες ισοπεδώσεις για τουριστικούς, οικιστικούς ή γεωργικούς σκοπούς.

9. Στην προστασία του θηράματος από το μεγάλο εχθρό του τη λαθροθηρία, τον υπερβολικό αριθμό όπλων και τα φυτοφάρμακα.

10. Στην προστασία των εντόμων, όπως είναι οι μέλισσες και οι πεταλούδες, και άλλων ζώων και πτηνών από την ασύδοτη χρήση φυτοφαρμάκων και άλλων επιβλαβών ουσιών.

11. Στη σωστή διαμόρφωση του δομημένου περιβάλλοντος. Όπως αναφέραμε και πιο πάνω ο ανεξέλεγκτος κερδοσκοπισμός που υιοθετεί χωρίς φραγμούς το κοινωνικό μας σύστημα, οδηγεί τη μελέτη κάθε πολεοδομικής ανάπτυξης για να συντηρεί την πορεία και τους στόχους αυτού του κερδοσκοπισμού με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός δομημένου περιβάλλοντος και των άμεσων περιοχών δραστηριότητας σε χώρους εκμετάλλευσης, ανισότητας και αναπόφευκτης υποβάθμισης της ποιότητας ζωής. Σαν συνέπεια της πιο πάνω διαδικασίας διαμορφώνεται και η οικιστική ανάπτυξη με επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον, με ληλάτηση πραγματική της φύσης σε τρόπο που να υπηρετούνται αποκλειστικά και μόνο οι στόχοι του κέρδους. Ακόμα ο προγραμματισμός των λεγόμενων ζωνών γίνεται με γνώμονα το φτηνό εργατικό δυναμικό και τη μεγιστοποίηση του κέρδους με αποτέλεσμα την παρασιτική υποβαθμισμένη οικιστική ανάπτυξη και το σταδιακό μαρασμό παλαιών οικισμών όπως συμβαίνει με τις εγκαταλειμμένες κοινότητες της κυπριακής υπαίθρου.

12. Στην προστασία του παραδοσιακού δομημένου περιβάλλοντος. Κτίρια δηλ. και οικισμοί παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ:

Για να αντιμετωπιστούν σωστά τα περιβαλλοντολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ήδη ο τόπος και θα αντιμετωπίσει με μεγαλύτερη οξύτητα στο μέλλον αν συνεχιστεί η ίδια απραξία, χρειάζεται μια μακρόπνοη πολιτική που να αποβλέπει στην αποτροπή παραπέρα επιδείνωσης και στο θεμέλιωμα σε γερές βάσεις της προστασίας του περιβάλλοντος. Μια τέτοια πολιτική που πρέπει περισσότερο να βασίζεται στην πρόληψη και λιγότερο στη θεραπεία πρέπει να

βρίσκεται μακριά από κάθε γραφειοκρατική δομή και να στηρίζεται σε αποφασιστική πολιτική θέληση και ενεργό λαϊκή συμμετοχή. Η λαϊκή συμμετοχή που θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την ευαισθησία του λαού πάνω σε θέματα περιβάλλοντος προϋποθέτει συνεχή ενημέρωση του λαού για την κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, τη σχεδιαζόμενη πολιτική και τα μέτρα προστασίας που θα λαμβάνονται.

Βασικά μέτρα μιας πολιτικής για προστασία του περιβάλλοντος είναι κατά τη γνώμη μας τα εξής:

1. Επίσπευση των αναγκαίων διαδικασιών για την εφαρμογή του Νόμου περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας που ψηφίστηκε από τη Βουλή το 1972 και παραμένει από τότε ανενεργός. Ο νόμος αυτός που ρυθμίζει την οικιστική ανάπτυξη και γενικά θέματα φυσικού περιβάλλοντος θα πρέπει να τεθεί άμεσα σε εφαρμογή με τη συμπλήρωση όλων των σχεδίων πόλεων.

2. Δημιουργία κεντρικού φορέα περιβάλλοντος και χωροταξίας με ουσιαστικές εξουσίες και με επιτελική αρμοδιότητα για γενικό σχεδιασμό και προγραμματισμό των μέτρων προστασίας σ' ολόκληρο τον κυπριακό χώρο. Στο φορέα αυτό θα πρέπει πέρα από τους ειδικούς να μετέχουν και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνδέσμων προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Να εισαχθούν κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης και έρευνας με σκοπό την ανάπτυξη της συνείδησης του κοινού για τα προβλήματα προστασίας του περιβάλλοντος, τη δημιουργία κατάλληλων τεχνικών και την ανάπτυξη τεχνολογίας στα πλαίσια των δυνατοτήτων της Κυπριακής οικονομίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης. Να παρακολουθούνται οι διεθνείς εξελίξεις και να αξιοποιείται η σχετική εμπειρία άλλων χωρών για την προστασία του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα πρόσφατα στη Δυτική Γερμανία εγκρίθηκε σχέδιο νόμου που προβλέπει ότι τα νέα αυτοκίνητα πρέπει να χρησιμοποιούν από το 1986 βενζίνη χωρίς μόλυβδο που δημιουργεί μεγάλη ρύπανση. Στην Κύπρο σύμφωνα με στοιχεία που έχουμε ο μόλυβδος που περιέχεται στη βενζίνη που χρησιμοποιούμε στα αυτοκίνητα είναι στα ψηλότερα ποσοστά σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο κανένα μέτρο, ούτε καν προβληματισμός υπήρξε πάνω σ' αυτό το θέμα.

4. Η θέσπιση ποινικών διατάξεων που θα θεωρούν παράπτωμα και θα τιμωρούν όσους παραβιάζουν προστατευτικούς νόμους και κανονισμούς για το περιβάλλον. Τέτοια νομοθεσία έχουν ήδη εισάξει ευρωπαϊκές χώρες.

5. Μέσα στα πλαίσια της δημιουργίας κεντρικού φορέα περιβάλλοντος και χωροταξίας όπως αναφέραμε πιο πάνω να ληφθεί πρόνοια ώστε με συγκεκριμένα μέτρα να εξασφαλίζεται η προστασία του Κυπριακού τοπίου και η δημιουργία «περιοχών προστασίας της φύσης» καθώς και η αναδάσωση και η προστασία και ανάπτυξη του αλιευτικού πλούτου και της πανίδας. Επίσης ο φορέας περιβάλλοντος και χωροταξίας θα πρέπει να πάρει μέτρα άμεσα και επείγοντα, γιατί όπως είπαμε παραπάνω έχει ήδη επέλθει καταστροφή σ' ορισμένες περιοχές, για απαγόρευση δημιουργίας οικοδομικών μεγαθηρίων στις παράκτιες περιοχές και για κατασκευή εγκαταστάσεων για καθαρισμό αποβλήτων σε όλες τις πόλεις. Στην Πάφο η έλλειψη αποχετευτικού δημιουργεί ιδιαίτερα στην τουριστική περιοχή μια απαράδεκτη κατάσταση καθώς δεν φαίνεται να είναι ικανοποιητικό ούτε το σύστημα βιολογικού καθαρισμού που εφαρμόζεται τελευταία. Ακόμα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την απαγόρευση καθαρισμού των πετρελαιοφόρων στα ανοικτά της Κυπριακής θάλασσας, πράγμα που στην Πάφο τουλάχιστο

παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις καθώς πολλές παραλίες έχουν κυριολεκτικά μαυρίσει από κατράδες.

6. Στα πλαίσια της προστασίας και αναβίωσης—και όχι μόνο μουσειακής διατήρησης—του παραδοσιακού δομημένου περιβάλλοντος, θα πρέπει να υπάρξει μια πολιτική που να αποβλέπει στην καταπολέμηση της αστυφυλίας, στην εφαρμογή κοινωνικών μέτρων—κινήτρων για ανάπτυξη των χωριών και στην τροποποίηση των οικοδομικών κανονισμών ώστε να παρέχεται η δυνατότητα ευελιξίας στην προσαρμογή της σύγχρονης αρχιτεκτονικής στο παραδοσιακό περιβάλλον. Επίσης μέσα στα πιο πάνω πλαίσια θα πρέπει να αναπτυχθούν προστατευτικές διαδικασίες για την ορθή μελέτη και εφαρμογή των σχεδίων ανάπτυξης με στόχο μέσα από την «παγοποίηση» τους, την απαγόρευση δηλαδή αγοραπωλησιών και όποια άλλη ανάπτυξη στις υπο μελέτη περιοχές μέχρι την τελική έγκριση των σχεδίων, να προστατεύονται από την κερδοσκοπία, την εκμετάλλευση και την καταστροφή. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να υπάρξει για τους φτωχούς ιδιοκτήτες αξιόλογων διατηρητέων κτισμάτων έτσι που με την ανάλογη χρηματική βοήθεια να προστατευθούν από την εκμετάλλευση των επιχειρηματιών διατηρώντας τα παραδοσιακά αυτά κτίρια. Σημαντικό επίσης είναι να αξιοποιηθούν οικισμοί σε χωριά που σήμερα θεωρούνται «νεκροί» οικισμοί, όπως ο Αθρακός στη Λεμεσό, η Λόφου, η Νατά στην Πάφο. Για να αποφευχθεί το φαινόμενο της αγοράς τους από ξένους θα πρέπει να υπάρξει Κυβερνητική πρωτοβουλία μέσω του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού για αξιοποίηση τέτοιων οικισμών και στη συνέχεια ενοικιάσή τους σε τουρίστες.

7. Τέλος για την προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να ληφθούν μια σειρά μέτρων για αυστηρό έλεγχο στη χρήση εντομοκτόνων, των χημικών λιπασμάτων και γενικά όλων των χημικών παρασκευασμάτων που είναι δυνατό να καταστρέψουν το περιβάλλον και να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία του ίδιου του ανθρώπου.

Κύριε Πρόεδρε.

Το θέμα που συζητούμε είναι σίγουρα τεράστιο και θα χρειάζονταν πολλές ώρες για την πλήρη κάλυψή του. Ωστόσο η συζήτησή του στη Βουλή δεν μπορεί να πάρει αυτή την έκταση. Γι' αυτό θε τελειώσω περιοριζόμενος να αναφέρω ενδεικτικά ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις απειλής για το περιβάλλον, καλώντας την Κυβέρνηση απ' αυτό το επίσημο βήμα να μας δώσει απαντήσεις.

Πρόσφατα έγιναν καταγγελίες ότι εργοστάσιο κατασκευής μπαταριών στη Λευκωσία εκπέμπει μεγάλες ποσότητες μολύβδου δημιουργώντας τρομακτικούς κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων και των κατοίκων της γύρω περιοχής. Ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης; Πόσο ερευνήσε το θέμα και γιατί το εργοστάσιο συνεχίζει ανενόχλητο τη λειτουργία του;

Ένα άλλο θέμα που δημιουργεί σοβαρές ανησυχίες είναι η πρόθεση μεγάλης Εταιρείας να προχωρήσει στην ούτω καλούμενη τουριστική αξιοποίηση της περιοχής της Πέτρας του Ρωμηού κατασκευάζοντας τουριστικούς οικισμούς στους λόφους που βρίσκονται πάνω απ' αυτή. Υπάρχουν πληροφορίες ότι δόθηκαν σχετικές άδειες. Μας φαίνεται δύσκολο να πιστέψουμε πώς θάταν δυνατό να επιτραπεί ένα τέτοιο έγκλημα ενάντια σε μια από τις μοναδικές σε ομορφιά περιοχές της Κύπρου. Γι' αυτό ζητούμε την επίσημη απάντηση της Κυβέρνησης.

Τελευταίο αναφέρω ένα πολύ πρόσφατο γεγονός που βρίσκεται σε εξέλιξη και που παρόλη την αντίδραση που υπήρξε συνάντησε την παχυδερμική αδιαφορία της

Κυβέρνησης. Πρόκειται για τις ενέργειες μιας Ελληνικής Εταιρείας, της ΑΡΧΙ-ΡΟΔΟΝ, που άρχισε εργασίες στη θαλάσσια περιοχή νοτίως του Αγίου Γεωργίου—Αλαμάνου στη Λεμεσό για κατασκευή όπως λέγεται ναυπηγείου επιδιόρθωσης πλοίων. Η περιοχή αυτή είναι από τις λίγες παρθένες φυσικές ομορφιές που έχουν απομείνει στην Κύπρο. Πρόσθετα σ' αυτή την περιοχή γεννούν χελώνες και υπάρχουν πουλιά μοναδικά στην Κύπρο. Η Εταιρεία έχει ήδη αρχίσει την καταστροφική της δουλειά με βυθοσκοπήσεις και άλλες επεμβάσεις με προοπτική να επέμβει σε άλλο στάδιο και στην ξηρά καταστρέφοντας το φυσικό κόλπο που βρίσκεται εκεί. Παρά τις αντιδράσεις άμεσα επηρεαζόμενων ιδιοκτητών στην περιοχή καθώς και των αγροτικών οργανώσεων και άλλων παραγόντων, η Κυβέρνηση δίνοντας το μέτρο της ευαισθησίας της για την προστασία του περιβάλλοντος, αρνείται να απαντήσει και να εξηγήσει τι ακριβώς συμβαίνει. Υπάρχουν πληροφορίες ότι πίσω από αυτή την υπόθεση κρύβονται ισχυρά οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα τα οποία σε κάποιο στάδιο θα εμφανιστούν για να εκμεταλλευτούν την περιοχή. Πρόκειται για πρόκληση μεγάλων διαστάσεων και απόπειρα λεηλάτησης μιας μοναδικής σε ομορφιά περιοχής που δεν πρέπει να γίνει ανεκτή. Γι' αυτό καλούμε την Κυβέρνηση χωρίς καμιά άλλη καθυστέρηση να πληροφορήσει τη Βουλή για το τι ακριβώς συμβαίνει τερματίζοντας αμέσως κάθε ενέργεια της πιο πάνω Εταιρείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η πρόληψη της παραπέρα επιδείνωσης της περιβαλλοντολογικής κρίσης και το θεμέλιωμα σε γερές βάσεις της προστασίας του περιβάλλοντος για ανακοπή της καταστρεπτικής πορείας, απαιτεί, όπως αναφέραμε και πιο πάνω, άμεσα και ριζικά μέτρα και μια μακρόπνοη πολιτική. Παράλληλα απαραίτητο στήριγμα μιας πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος είναι η δημιουργία «οικολογικής συνείδησης» με την αντικειμενική ενημέρωση και επιμόρφωση του λαού. Γιατί εμείς δεν έχουμε αυταπάτες ότι είναι δυνατό χωρίς επαγρύπνηση και πιέσεις να προστατευθεί αποτελεσματικά το περιβάλλον. Τα οργανωμένα συμφέροντα, οι άπληστοι κερδοσκόποι, οι σπεκουλαδόροι της γης σε συνδυασμό με την κρατική αδιαφορία αποτελούν παράγοντες που από τη φύση τους δεν ευνοούν ένα τέτοιο στόχο.

Γι' αυτό η ανάπτυξη της συνείδησης του λαού πάνω στο σημαντικό αυτό θέμα, σε τελική ανάλυση η ίδια η λαϊκή συμμετοχή σε μια σταυροφορία για την προστασία του περιβάλλοντος, αποτελεί ίσως την καλύτερη εγγύηση για μια σωστή πορεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Ομήρου.

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί του θέματος;

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προτίθεμαι να αναβάλω τη συζήτηση για την προσεχή συνεδρία της Βουλής, η οποία θα γίνει την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιήσις) (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.

- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.
- 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.
- 6) Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος του 1984.
- 8) Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ, ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Από την θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Έχει πρόσφατα δημοσιευτεί στον τύπο ότι η Οργάνωση των καθηγητών, η ΟΕΑΜΕΚ, προτίθεται με την εφαρμογή Κανονισμών οι οποίοι έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, και αναφέρονται ειδικά στο ωράριό τους και στους τρόπους εργασίας τους, να πραγματοποιήσει επαρχιακές συνελεύσεις και να λάβει δυναμικά μέτρα σχετικά με τους Κανονισμούς αυτούς οι οποίοι σε τελευταία ανάλυση δεν έχουν καν κατατεθεί στη Βουλή ούτε βρίσκονται σε ισχύ.

Πιστεύω ότι τέτοια μέτρα δεν είναι προς το συμφέρον ούτε της Οργάνωσης αλλά ούτε και του τόπου γενικότερα, διότι χωρίς να επεμβαίνουμε στα συνδικαλιστικά θέματα καμιάς οργάνωσης, πάνω σ' αυτό το θέμα, όταν θα έλθει στη Βουλή, θα έχουν οι οργανώσεις το δημοκρατικό δικαίωμα να εκφράσουν τις απόψεις τους και όπως γνωρίζουμε και Κανονισμοί και νόμοι ακόμα αλλάζουν και διαμορφώνονται καταλλήλως προς το γενικό συμφέρον.

Γι' αυτό πιστεύω ότι εμείς ως Βουλή θα ήταν καλό αν κάναμε μια έκκληση προς την Οργάνωση των καθηγητών, προτού καν πουν τις απόψεις τους να μη λάβουν δυναμικά μέτρα ή μέτρα όπως αυτά που αναφέρονται στον τύπο ότι προτίθενται να λάβουν, γιατί, αυτό, ιδίως αυτό τον καιρό που τα παιδιά δίδουν τις

εξετάσεις τους, δεν είναι προς το συμφέρον ούτε των ιδίων αλλά ούτε και του τόπου, των παιδιών, και γενικά όλων των ατόμων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζετε ότι πρέπει να πάρει θέση η Βουλή, κ. Ψυλλίδη, επί του θέματος αυτού;

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Όχι, εκείνο το οποίο λέγω είναι η Βουλή να κάμει έκκληση προς την Οργάνωση αυτή να μην προβεί σε δυναμικές ενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν νομίζω ότι η Βουλή σαν Σώμα μπορεί να προβεί σε τέτοια έκκληση.

Ο κ. Παπαδόπουλος είχε πρώτα το λόγο.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επί του θέματος τούτου θα μιλήσει ο κ. Αναστασιάδης πρώτα και μετά εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επειδή εκφράστηκε μια θέση δεν είναι δυνατό να περάσει απαρατήρητη. Θεωρούμε ότι είναι απαράδεκτο ακόμα και εισήγηση να γίνεται προς το Σώμα να παρεμβαίνει η Βουλή στις συνδικαλιστικές ελευθερίες οποιασδήποτε Οργάνωσης. Έχουν την ελευθερία να διαπραγματευτούν με την Εκτελεστική Εξουσία για να επιτύχουν εκείνο το οποίο κατά τη γνώμη τους είναι επαγγελματικά σωστό.

Είναι αδιανόητο, χωρίς εμείς καν να έχουμε υπόψη τους Κανονισμούς, χωρίς καν να έχουμε υπόψη τις διαπραγματεύσεις και σε ποιο στάδιο βρίσκονται, ή ακόμα και αν τα είχαμε υπόψη, να παρέμβουμε και να προτρέψουμε μια συνδικαλιστική Οργάνωση να απεμπολήσει απαράγραπτα δικαιώματά της. Θα ήταν, πιστεύω, αδιανόητο, δημοκρατικά απαράδεκτο και από κάθε άποψη ανήθικο για τη Βουλή να ασχοληθεί με την οποιαδήποτε συνδικαλιστική Οργάνωση. Ανεπίτρεπτο, όχι ανήθικο, διορθώνω, διότι όντως ήταν.....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να αναφέρω στο έντιμο Μέλος ότι η θέση που πήρα εγώ είναι ότι έπρεπε να συζητηθεί το θέμα στη Βουλή.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ναι, αλλά τα κόμματα τουλάχιστο να εκφράσουν τη θέση ή την αντίθεσή τους, στη θέση που λήφθηκε από πλευράς κάποιου συναδέλφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι η έκκληση του έντιμου Μέλους κ. Ψυλλίδη δεν είναι εκτός πραγματικότητας. Η απεργία αφορά Κανονισμούς οι οποίοι θα έλθουν στη Βουλή και οι οποίοι θα συζητηθούν στις Επιτροπές μαζί με τους εκπροσώπους των καθηγητών.

Επομένως είναι φυσικό να ενδιαφερόμαστε γι' αυτό το θέμα. Νομίζω ότι ήταν τουλάχιστο αυθόρμητη και πρόωγη και βλαβερή αυτή η ενέργεια των καθηγητών. Βέβαια πιστεύω ότι είναι πολύ αργά τώρα για να προλάβουμε τη στάση εργασίας και τις συνελεύσεις οι οποίες γίνονται σε εργάσιμο χρόνο στην

περίοδο της στάσης εργασίας αύριο. Αλλά είναι καθήκον μας σαν εκπρόσωποι της Βουλής να πούμε τη γνώμη μας γι' αυτό το θέμα. Πάντοτε οι καθηγητές έρχονται στις Επιτροπές, λεν τις γνώμες τους και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη, έστω και αν το θέμα δεν αφορά άμεσα τους καθηγητές αλλά γενικά την εκπαίδευση. Το ίδιο έγινε με τα φροντιστήρια όταν ψηφίζαμε το Νόμο και μετά όταν συζητούσαμε έστω περαιτέρω τα θέματα. Πάντοτε εκπρόσωποι των καθηγητών και του εκπαιδευτικού κόσμου έρχονταν και έλεγαν τις απόψεις τους.

Επομένως και σ' αυτή την περίπτωση, αν όχι για αύριο, τουλάχιστο για μελλοντικές ενέργειες που σχεδιάζουν, είναι ορθό να γίνει μια έκκληση να φερθούν υπεύθυνα και έναντι των παιδιών και έναντι της εκπαίδευσης και έναντι της Βουλής, η οποία θα τους καλέσει για να συζητήσει μαζί τους τα προβλήματα για τα οποία απεργούν. Είναι πρόβλημα το οποίο θα αντιμετωπίσει η Βουλή και δεν θα το αντιμετωπίσει χωρίς να μιλήσει και να συζητήσει το θέμα με τους καθηγητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να βάλουμε ορισμένα πράγματα στη θέση τους κατόπιν των όσων ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης.

Εδώ καμιά προσπάθεια δεν έγινε ούτε για να υπάρξει ανάμιξη σε συνδικαλιστικά θέματα ούτε για να επηρεάσουμε το ελεύθερο δικαίωμα απεργίας ή στάσης εργασίας ή οτιδήποτε άλλο που συμβαίνει σ' αυτό τον τόπο. Εδώ είμαστε εκπρόσωποι αυτού του λαού και όπως πολλές φορές οι διάφορες οργανώσεις έρχονται στη Βουλή με τα διάφορα αιτήματά τους είναι νομίζω δικαίωμα οποιουδήποτε συναδέλφου να κάμει και έκκληση προς οποιαδήποτε οργάνωση, η οποία έκκληση μπορεί να γίνει σεβαστή ή μπορεί να μη γίνει σεβαστή. Γίνεται μια έκκληση καλή τη πίστει και είναι με αυτό τον τρόπο που ελπίζαμε πως θα το αντιμετωπίζε ο κ. Αναστασιάδης, ενόψει μάλιστα του γεγονότος ότι είχε συζητηθεί το θέμα προηγουμένως και δεν αναμέναμε πραγματικά να εγίνετο αυτή η προσπάθεια εκμετάλλευσης του καλόπιστου τρόπου με τον οποίο ο κ. Ψυλλίδης έθεσε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι δεν υπάρχει καμιά επίσημη ή ανεπίσημη πληροφόρηση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το τι ακριβώς συμβαίνει έτσι που να δημιουργείται θέμα για να πάρομε σχετικά θέση.

Όσον αφορά το άλλο θέμα που δημιουργείται, πιστεύω ότι είναι άστοχο πραγματικά για τη Βουλή να σπεύδει να λαμβάνει θέση πάνω σε ένα συνδικαλιστικής φύσης θέμα και να γίνονται εκκλήσεις από τα έδρανα της Βουλής να επιδείξουν υπευθυνότητα οι καθηγητές.

Είμαι σίγουρος ότι οι καθηγητές, ο καθηγητικός κόσμος, οι εκπαιδευτικοί γενικά στην Κύπρο, είναι ένας υπεύθυνος κλάδος και επανειλημμένα έχουν προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στον τόπο τους ώστε να μη χρειάζονται πράγματι εκκλήσεις και παροτρύνσεις για επίδειξη υπευθυνότητας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι λυπηρό γιατί ο συνάδελφος κ. Ομήρου προσπαθεί να παραποιήσει όσα ο κ. Ψυλλίδης είπε. Ο κ. Ψυλλίδης έχοντας υπόψη τις πληροφορίες του τύπου ότι οι καθηγητές θα λάβουν μέτρα για Κανονισμούς τους οποίους ενέκρινε και το Υπουργικό Συμβούλιο, απλώς κάλεσε το Σώμα να διαβιβάσει ένα μήνυμα στην ΟΕΑΜΕΚ για να αναστείλει απλώς την απόφαση για οποιαδήποτε μέτρα ενόψει του γεγονότος ότι αυτοί οι Κανονισμοί θα έλθουν στη Βουλή για εξέταση. Ούτε επέμβαση στα συνδικαλιστικά θέματα των καθηγητών αναφέρθηκε από τον κ. Ψυλλίδη αλλ' ούτε και ελέγχθη ότι οι καθηγητές είναι ανεύθυνοι. Μάλιστα, οι καθηγητές είναι υπεύθυνα άτομα και κανένας από μας δεν ανέφερε αυτά που ο κ. Ομήρου προσπαθεί να παρουσιάσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω, έντιμα Μέλη, αν η συζήτηση αφορά το μήνυμα που θα στέλλαμε στην ΟΕΑΜΕΚ, με τη συζήτηση αυτό το μήνυμα στέλλεται. Θα το εκδώσουν οι εφημερίδες και θα δημοσιευθεί. Θέλετε να θέσουμε το ζήτημα σε ψηφοφορία, κύριοι;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια εισήγηση.

Εισηγούμαι κάτι άλλο. Αντί να απευθύνομε έκκληση προς την ΟΕΑΜΕΚ, να απευθύνομε σύσταση προς την Κυβέρνηση να λήξει το ταχύτερο δυνατό το θέμα των συζητούμενων Κανονισμών, ούτως ώστε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε ταλαιπωρίες που πιθανό να προκληθούν από μέτρα της ΟΕΑΜΕΚ. Έτσι λύεται πιστεύω το θέμα πιο εύκολα και δεν είναι πιστεύω σε θέση η Βουλή να εκφράσει οποιαδήποτε θέση πάνω στο συζητούμενο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαββίδης.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Υποστηρίζω τη θέση και πάλι του κ. Ψυλλίδη διότι το θέμα δεν είναι καθαρά συνδικαλιστικό. Συνδικαλιστικό θα ήταν διαφορά των καθηγητών με την Κυβέρνηση. Αλλά το θέμα των Κανονισμών για την Κυβέρνηση έληξε. Εγκρίθηκαν οι Κανονισμοί και στέλλονται στη Βουλή. Οι Κανονισμοί θα εγκριθούν απ' αυτό το Σώμα. Θα εγκριθούν δημοκρατικά. Επομένως, κατά τη γνώμη μας, δεν υπάρχει λόγος να υπάρξει διένεξη σ' αυτό το στάδιο από μέρους της ΟΕΑΜΕΚ και των καθηγητών, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, με μέτρα εναντίον της Εκτελεστικής Εξουσίας. Διότι η Εκτελεστική Εξουσία αποδέχτηκε αίτηση της Βουλής από παλιά και στέλλονται οι Κανονισμοί στη Βουλή για έγκριση. Εναντίον της Βουλής δεν μπορεί να γίνει απεργία και στάση διότι η Βουλή ακόμα δεν πήρε αυτούς τους Κανονισμούς και δεν τους εξέτασε.

Ακριβώς λέμε ότι, επειδή στο σύντομο μέλλον οι Κανονισμοί θα έλθουν στη Βουλή και η Βουλή δεν θα τους ψηφίσει χωρίς να τους συζητήσει με τους καθηγητές, δεν πρέπει να υπάρξει αυτή η βεβιασμένη, άσκοπη και βλαβερή ενέργεια. Να αναμένουν οι καθηγητές να συζητήσουν το θέμα με αυτό το Σώμα.

Νομίζω ότι, αν σεβόμαστε το ρόλο που παίζει η Βουλή αυτή, πρέπει να γίνει ομόφωνη έκκληση προς τους καθηγητές να περιμένουν να συζητήσουν το θέμα με το Νομοθετικό Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιάκονου.

Α. ΠΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι γίνεται μια αντικανονική συζήτηση.

Η Βουλή δεν έχει μπροστά της οποιαδήποτε σωστή ενημέρωση. Πιστεύω ότι οι πλείστοι από μας δεν γνωρίζουν τα σημεία διαφοράς. Σίγουρα κανείς από μας δεν γνωρίζει τους Κανονισμούς. Μιλούμε για Κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή στο μέλλον αλλά οι οποίοι δεν υπάρχουν μπροστά στη Βουλή σήμερα και πιστεύω ότι οποιαδήποτε θέση, είτε υπέρ είτε εναντίον, είναι τοποθέτηση της Βουλής πριν να έχει μπροστά της σωστή ενημέρωση.

Κακώς επετράπη πιστεύω αυτή η συζήτηση, και η θέση που είχατε πάρει ότι δεν μπορεί η Βουλή να τοποθετηθεί σήμερα πάνω σ' αυτό το θέμα είναι απόλυτα σωστή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι προσπαθούμε να αλλοιώσουμε το όσα έχω πει στην εισήγησή μου. Εδώ δεν υπάρχει καμιά διαμάχη μεταξύ καθηγητών και Κυβέρνησης. Η Κυβέρνηση έχει κάμει τους Κανονισμούς της, τους ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο και πρόκειται να σταλούν στη Βουλή. Γι' αυτούς τους Κανονισμούς τους οποίους ακόμα δεν πήραμε και θα τους συζητήσουμε με όλο το δημοκρατικό πνεύμα το οποίο επικρατεί στη Βουλή και με κάθε συμπάθεια προς τους καθηγητές, κάμνουμε έκκληση προς τους καθηγητές να μη προκαταλάβουν το Σώμα με διάφορες ενέργειες οι οποίες δεν έχουν κανένα σκοπό.

Εκείνο το οποίο λέμε είναι ότι, εφόσον αυτοί οι Κανονισμοί θάρθουν να συζητηθούν, δεν έχουν ακόμα εγκριθεί και δεν εφαρμόζονται. Δεν υπάρχει καμιά διαμάχη ούτε με την Κυβέρνηση ούτε με κανένα. Όταν θα έλθουν στη Βουλή να συζητηθούν, τότε οι καθηγητές θα εκφράσουν τις απόψεις τους. Και γιατί να λαμβάνονται μέτρα εναντίον οποιουδήποτε; Μάλιστα τα μέτρα αυτά τα οποία λαμβάνονται είναι εναντίον των παιδιών μας και εμείς ως εκπρόσωποι του λαού πιστεύουμε ότι έχουμε κάποιο ρόλο να παίξουμε έναντι των παιδιών αυτών που σήμερα καλούνται να δώσουν εξετάσεις. Άλλα είναι τελειόφοιτοι, άλλα παν για εισαγωγικές εξετάσεις και άλλα για πανεπιστήμια κλπ. Αυτό λέω. Δεν έρχομαι ούτε σε αντιπαράθεση με τους καθηγητές ούτε με κανένα. Είναι απλώς μια έκκληση να συζητηθεί το όλο θέμα με τον πλέον δημοκρατικό τρόπο. Αυτό είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Οπωσδήποτε, κύριε Πρόεδρε, για να λήξει η συζήτηση, το μόνο που πρέπει να τονίσουμε ότι είναι αντικανονικό, είναι αν έρχονται αυτοί οι Κανονισμοί υπό την απειλή απεργίας ή κάτω από μια απεργία. Τουναντίον το Σώμα αυτό θα βοηθηθεί στο να δει αντικειμενικά και με κάθε συμπάθεια προς την πλευρά των καθηγητών το θέμα το οποίο θα συζητηθεί, το θέμα των Κανονισμών, αν δεν υπάρχουν προληπτικές απεργίες ή οτιδήποτε άλλο το οποίο θα τείνει να επηρεάσει την αντικειμενική θεώρηση του όλου θέματος.

Γι' αυτό δεν πιστεύω ότι υπήρξε αντικανονική συζήτηση για μια έκκληση που έγινε να αναμένουν οι καθηγητές την κατάθεση των Κανονισμών στη Βουλή, αν πράγματι αληθεύει το γεγονός ότι είναι έτοιμοι για απεργία πριν κατατεθούν

ακόμα οι Κανονισμοί, ώστε τουλάχιστο να μπορούμε να τους δούμε με όλη την αντικειμενικότητα και σίγουρα θα είμεθα όλοι εδώ έτοιμοι να ακούσουμε με κάθε συμπάθεια τις απόψεις τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο κ. Γαλανός έχει υπεισέλθει ήδη σε θέμα ουσίας. Το πώς ενεργεί μια συνδικαλιστική οργάνωση είναι καθαρά θέμα δικό της. Και αν αυτή η συνδικαλιστική οργάνωση θέλει με τον α' ή β' τρόπο να ασκήσει την πίεση που δικαιούται να ασκήσει, είναι απόλυτα δικαίωμα δικό της και λυπούμαι που γίνονται σχόλια εδώ που πιθανό να αποτρέπουν τις ελευθερίες μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης. Είναι γι' αυτό που είχα πει ότι κακώς συζητούμε αυτό το θέμα. Η Βουλή θα τοποθετηθεί όταν έχει μπροστά της τους Κανονισμούς και παρακαλώ αυτή η συζήτηση να λήξει χωρίς να τοποθετηθεί το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι είναι απαράδεκτος ο τρόπος με τον οποίο προσπαθούν διάφοροι συνάδελφοι να αναμείξουν τη Βουλή σ' αυτό το στάδιο σε κάποια διαφορά που υπάρχει μεταξύ εκπαιδευτικών και κυβέρνησης.

Έχει λεχθεί πολύ σωστά πως ενώπιόν μας δεν έχουμε τίποτε, ούτε κανονισμούς, ούτε οποιοδήποτε άλλο έγγραφο. Κάποιοι, που ξέρουν ίσως καλύτερα το τι γίνεται, μας πληροφορούν για κάποιους κανονισμούς που θα έλθουν. Η πραγματικότητα, όμως, είναι ότι εμείς σήμερα, αυτή τη στιγμή που μιλούμε και συζητούμε, δεν έχουμε ενώπιόν μας τίποτε.

Αντί, επομένως, να απευθύνονται οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ. προς τον προεδρεύοντα της Βουλής και να του λεν να απευθύνει η Βουλή έκκληση προς τους καθηγητές, είναι καλύτερα να απευθύνουν προς την Κυβέρνηση και να της πουν ότι υπάρχει μια διαφορά μεταξύ της κυβέρνησης και εκπαιδευτικών. Για να φωνάζουν οι εκπαιδευτικοί σημαίνει ότι έχουν κάποιο παράπονο ή κάποια διαφωνία για τους Κανονισμούς. Ας ανοίξει διάλογο μαζί τους η Κυβέρνηση ξανά και μετά να έλθουν οι Κανονισμοί κοντά μας. Είναι λάθος η κατεύθυνση που έχουν πάρει. Η έκκληση πρέπει να είναι προς την Κυβέρνηση, να δει τους εκπαιδευτικούς, να δει ποια είναι τα σημεία στους Κανονισμούς που υπάρχει διαφωνία και μετά να στείλουν τους Κανονισμούς σ' εμάς. Δεν θα μπούμε εμείς για να βγάλουμε τα κάρβουνα από τη φωτιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα θέλαμε να συνεχίσουμε τη συζήτηση αλλά πολύ φοβούμεθα ότι οι συνάδελφοι προσπαθούν να δώσουν κομματική χροιά σ' ένα θέμα που δεν έχει καμιά κομματική σκοπιμότητα. Πάρα πολλές φορές κάνουμε εκκλήσεις και προς την Κυβέρνηση και οι συνάδελφοι του ΔΗ.ΚΟ., όπως ανέφερε ο κ. συνάδελφος, πολλές φορές έκαμαν έκκληση και έστειλαν μηνύματα προς την Κυβέρνηση ή έκαμαν και κριτική εκεί που έπρεπε. Πιστεύουμε ότι έχουμε το

δικαίωμα να κάνουμε εκκλήσεις προς οποιαδήποτε κατεύθυνση σαν εκπρόσωποι του λαού και δεν νομίζουμε ότι εισερχόμαστε σε αντικανονικό έδαφος με το να κάνουμε μια έκκληση η οποία δεν προκαταλαμβάνει τίποτε. Οπωσδήποτε όμως δεν θα υπεισέλθουμε περαιτέρω στην ουσία και θα αναμένουμε να δούμε την εξέλιξη του θέματος. Αλλά παρακαλούμε να μη δίδεται πάντα κομματική χροιά σε ό,τιδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μία εισήγηση εκ μέρους του κ. Ψυλλίδη την οποία είμαι υποχρεωμένος να θέσω σε ψηφοφορία, εάν επιμένει. Εάν δεν επιμένει, νομίζω ότι το θέμα εξαντλήθηκε με τη συζήτηση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Η συζήτηση του θέματος νομίζω έχει εξαντληθεί και δεν νομίζω ότι είναι θέμα που πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία. Το θέμα μένει εκεί όπως συζητήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο Τύπος θα δώσει ευρεία δημοσιότητα αύριο πάνω στη συζήτηση.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να θέσω ένα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να εγγράψω ένα θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το θέμα είναι «Η αύξηση της τιμής του νερού από τους υδατοφράκτες και ειδικότερα από τους υδατοφράκτες οι οποίοι δεν διαθέτουν σύγχρονα συστήματα διανομής του νερού». Και αυτό με παράκληση να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Γεωργίας και να συζητηθεί όσο το δυνατό συντομότερα. Και τούτο διότι είναι γνωστό ότι οι κάτοικοι της κοινότητας του Πωμού οι οποίοι αρδεύουν την περιοχή τους από τον υδατοφράκτη του Πωμού με αρχέγονο σύστημα διανομής που δεν διαθέτει κλειστό σύστημα διοχετεύσεως του νερού και η διανομή γίνεται με το παλιό σύστημα, σύρονται στα Δικαστήρια και εντός των ημερών θα παν πολλοί κάτοικοι στα Δικαστήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα πηγάζει από ερώτηση που υποβάλατε, κύριε Παπαδόπουλε;

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τότε θα το θέσω σε ψηφοφορία.

Υπάρχει ένσταση να εγγραφεί το θέμα του κ. Παπαδοπούλου; Δεν υπάρχει. Παραπέμπεται στην αρμόδια Επιτροπή Γεωργίας για να συζητήσει το θέμα.

I. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ήθελα να εισηγηθώ προς εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' το εξής θέμα: «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ, ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της εταιρείας».

Το θέμα ασφαλώς είναι γνωστό σε όλους και απασχολεί ευρύτατα το λαό. Η απόφαση για την ίδρυση των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών και η τραγική σημερινή κατάληξή τους αφήνει σοβαρότατα οικονομικά βάρη πάνω σ' ολόκληρο το λαό και πρέπει ασφαλέστατα να συζητηθεί το θέμα για να λεχθούν όλες οι απόψεις και να κατανεμηθούν οι ευθύνες όπου δει.

Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αναστείλει τις εργασίες των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, αλλά με την αναστολή αυτή το θέμα δεν έληξε ούτε και θεωρείται ότι αντιμετωπίστηκε τελειωτικά. Μια συζήτηση του θέματος θα πρέπει να εξελιχθεί σε πίεση προς την Κυβέρνηση για κατάληξη σε ορισμένες αποφάσεις πάνω σ' αυτό το θέμα και για να αποτραπεί η αβεβαιότητα η οποία επικράτησε στη λήψη αποφάσεως όπως στην περίπτωση του Συνεργατισμού με τραγικότερες οικονομικές συνέπειες πάνω στο λαό. Γι' αυτό εισηγούμεθα όπως το θέμα εγγραφεί για να συζητηθεί από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα πηγάζει από ενστάσεις, κύριε Μάτση;

I. ΜΑΤΣΗΣ: Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα ρωτήσω το Σώμα αν υπάρχει ένσταση να εγγραφεί το θέμα αυτό στο Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πολύ ευχαρίστως, κύριε Πρόεδρε, να εγγραφεί αυτό το θέμα. Είναι θέμα το οποίο απασχολεί όλο το λαό και πιστεύουμε ότι μια εποικοδομητική συζήτηση θα βοηθήσει στο να ληφθούν πράγματι αποφάσεις και θα δώσει μια πλήρη εικόνα για το πώς πρέπει να βοηθηθεί αυτή η βιομηχανία και τι μέτρα πρέπει να ληφθούν.

Χωρίς βέβαια να συμφωνούμε με ορισμένα σημεία τα οποία ανέφερε ο κύριος συνάδελφος, εμείς δεν επιθυμούμε να υπεισέλθουμε στο θέμα. Απλώς συμφωνούμε και υπερθεματίζουμε να εγγραφεί αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς δεν έχει καμιά ένσταση να εγγραφεί το θέμα. Αντίθετα η συζήτηση θα το φωτίσει ακόμα καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να το συντομεύσετε.... Διατυπώστε το, κύριε Μάτση.

του δρόμου Πάφου—Έμπας—Τάλας—Αγίου Νεοφύτου—
σας).

- 7) Αγόρευση των αξ. Βουλευτών κ.κ. Α. Γαλανού και Γ. Ομήρου στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος της Κύπρου». (Συνέχιση της συζήτησης).
- 8) Μακρά συζήτηση (Α. Ψυλλίδης, Προεδρεύων (Ν. Μαυρο Αναστασιάδης, Γ. Σαββίδης, Αλ. Γαλανός, Γ. Ομήρου, Κ. Λ. Ιεροδιακόνου, Μ. Χριστοφίδης) πάνω σε εισήγηση του κ. Α. Ψυλλίδη όπως γίνει έκκληση προς την Οργάνωση των ΟΕΑΜΕΚ για την αναστολή λήψης δυναμικών μέτρων εξεταστών από την Βουλή οι πρόσφατα εγκριθέντες σενάρια από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- 9) Εγγραφή στο Κεφ. Δ' της Ημερήσιας Διάταξης των νέων θεμάτων:—
- α) «Η αύξηση της τιμής του νερού από τους υδροειδικότερα από τους υδατοφράκτες οι οποίοι διαχρονικά συστήματα διανομής νερού». (Θέμα εγγραφής του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Παπαδοπούλου). (Παρονομοσυνέλευση Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων)
- β) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ., ευθύνη για τη Χρεωκοπία της Εταιρείας». (Εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Γ. Μόσχου). (Παρονομοσυνέλευση Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).

Τιμή : 25σ

ηχανίες Λτδ, ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη

το θέμα όπως το εισηγείται ο εισηγητής.
 ις της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και

(ήξεως 5.26 μ.μ.)

κψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ'

Μιχαηλίδης Χαμπής
 μήρου Γιαννάκης
 κναγίδης Κίμων
 παδημητρίου Κυριάκος
 αδόπουλος Γεώργιος
 κρές Αυγερινός
 τουρής Μιχάλης
 ης Γεώργιος
 ς Χρίστος
 ις Ζαχαρίας
 υριάκος
 ις Μανώλης
 νδρέας

υάδων

κ. Αλέξη Γαλανό εκ
 Ο για την επανασύ-
 υ και Κύπρου.

(Τροποποιητικός)

Φρουράς (Τροπο-
 γιναν πάνω στο
 λ. Γαλανό, Α.

κι Πολιτικών
 και έγκριση

λτόστρω-
 ς τουρι-
 ίσταση

ημοκρατίας, Λευκωσία

Γρεμιθού-
 ηρου πάνω
 τος γενικά

νικόλας) Ν.
 Παναγίδης,
 κέ. Βουλευτή
 ν καθηγητών
 ν μέχρις ότου
 χετικοί Κανο-

ακολούθων δύο

ατοφράκτες και
 ν διαθέτουν σύγ-
 κφέν με εισήγηση
 ραπέμφθηκε στην
 ών Πόρων).
 ες για την ίδρυση
 θέμα εγγραφέν με
 τση εκ μέρους της

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 7ης Ιουνίου 1984

(Ώρα έναρξεως 6.10 μ.μ.)

(Αρ. 32)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές.

Προτού μπούμε στο Κεφάλαιο Α' της σημερινής Ημερήσιας Διάταξης που αναφέρεται στη Νομοθετική Εργασία, θα πρέπει να αναφερθώ σ' ένα πολύ σοβαρό θέμα το οποίο λαμβάνει χώραν αυτές τις μέρες στον τόπο μας. Το θέμα αυτό αφορά την έναρξη του εποίκισμού της Αμμοχώστου. Μια πράξη η οποία γίνεται κατά παράβαση όλων των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών Κορυφής, πράγμα το οποίο αποδεικνύει για μια ακόμα φορά την προσπάθεια της Τουρκικής Κυβέρνησης και της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας να παραβούν όχι μόνο τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών αλλά και τις Συμφωνίες που φέρουν την υπογραφή τους. Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν μπορεί να παραμείνει σιωπηλή. Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι προς τη Βουλή το ακόλουθο ψήφισμα:

ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υπό το φως της μαρτυρίας του αρξάμενου ήδη σταδιακού εποίκισμού της Αμμοχώστου που ανάγκασε το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Πιέρεζ Ντε Κουεγιάρ να κάμει έντονες παραστάσεις προς την Τουρκοκυπριακή πλευρά για τερματισμό των νέων τετελεσμένων,

Θεωρώντας ότι η ενέργεια αυτή θα ήταν αδύνατη χωρίς τη συγκατάθεση της Τουρκίας και τη συνεργασία των Τουρκικών στρατευμάτων κατοχής,

Στιγματίζοντας την πράξη ως αποβλέπουσα στον τορπιλλισμό οποιασδήποτε μελλοντικής πρωτοβουλίας για λύση του Κυπριακού προβλήματος,

Διαπιστώνοντας πως παραβιάζει κατάφορα και το άρθρο 5 της συμφωνίας κορυφής Κυπριανού-Ντενκτάς του Μαΐου 1979 και τη σχετική πρόνοια του ψηφίσματος 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών του Μαΐου 1984 καθώς και τις ίδιες τις προτάσεις Ντενκτάς για την Αμμόχωστο,

1. Καταδικάζει εντονότατα την τακτική της Τουρκίας και της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας για νέα τετελεσμένα.
2. Διακηρύσσει την προσήλωση και εμμονή μας στις ειρηνικές διαδικασίες που θα επιτρέψουν λύση του Κυπριακού προβλήματος με βάση τις συμφωνίες κορυφής και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.
3. Απαιτεί να σταματήσει αμέσως ο αρξάμενος εποίκισμός της Αμμοχώστου που αποτελεί παραβίαση των ψηφισμάτων του Ο.Η.Ε. και έρχεται σε άμεση αντίθεση με τις δεσμεύσεις που η Τουρκοκυπριακή πλευρά ανέλαβε.
4. Καλεί την Τουρκοκυπριακή ηγεσία να διατάξει την άμεση εκκένωση των καταληφθέντων υποστατικών.
5. Καλεί όλα τα Κοινοβούλια και Κυβερνήσεις να κάμουν έντονες παραστάσεις προς την πλευρά της Τουρκίας έτσι που να τεθεί τέρμα στον εποίκισμό της Αμμοχώστου.
6. Καλεί τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας να ενεργήσουν σύμφωνα με την πρόνοια του ψηφίσματός τους, αριθμός 550 του Μαΐου 1984, και να λάβουν δραστηρικά μέτρα επιβολής της αποφάσεώς τους.
7. Καλεί το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να χρησιμοποιήσει το κύρος της θέσεώς του και να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για τερματισμό του εποίκισμού οποιουδήποτε μέρους της Αμμοχώστου.
8. Καλεί την Τουρκική Κυβέρνηση και την Τουρκοκυπριακή ηγεσία να θέσουν τέρμα χωρίς χρονοτριβή στον εποίκισμό της Αμμοχώστου και να την παραδώσουν στον Ο.Η.Ε. για επανεγκατάσταση των νομίμων κατοίκων της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ψήφισμα αυτό, κύριοι Βουλευτές, αν εγκριθεί, και το καταθέτω ενώπιόν σας προς έγκριση, θα αποσταλεί προς όλα τα Κοινοβούλια του κόσμου με συνοδευτική επιστολή του Προέδρου της Βουλής και την παράκληση όπως ενεργήσουν στις Κυβερνήσεις στις οποίες ανήκουν ούτως ώστε να αποτραπεί η παράνομη αυτή ενέργεια, πράγμα το οποίο θα οδηγήσει, θα διευκολύνει μάλλον τις συνθήκες οι οποίες είναι ενδεχόμενο να οδηγήσουν σε μια νέα πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών με τελικό στόχο τη συνολική δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Τίθεται λοιπόν ενώπιόν σας, κύριοι Βουλευτές, το ψήφισμα αυτό.

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως θεωρώ το ψήφισμα ως εγκριθέν.

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχατε πει ότι θα αποστείλετε το ψήφισμα με επιστολή προς όλα τα Κοινοβούλια. Η εισήγησή μου είναι να σταλεί τηλεγραφικώς. Διότι θα υπάρξει καθυστέρηση και αρκετά Κοινοβούλια μπορεί να κλείσουν μέσα στον τρέχοντα μήνα. Γι' αυτό θα είναι πολύ πιο καλά να το στείλουμε προς όλα τα Κοινοβούλια με τέλεξ ή με τηλεγράφημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, βρίσκω ότι η εισήγηση του κ. Κληρίδη είναι πολύ ορθή και θα εφαρμοσθεί. Βλέπω ότι δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α' της Ημερήσιας Διάταξης που αφορά τη Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιήσις) (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ ΤΟΥ 1966 (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ) (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:

Λεόντιος Ιεροδιακόνου, Πρόεδρος

Αυγερινός Παπαρές

Ανδρέας Ψυλλίδης

Αλέξης Γαλανός, εκπροσωπών την κ. Ρ. Κατσελλή

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Φάντη

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της τροποποίησης της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 που ψηφίστηκε από τη Συνέλευση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού και την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να αποδεχθεί με την υπ' αριθμό 24.428 και ημερομηνία 18 Απριλίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της τροποποίησης της πιο πάνω Σύμβασης.

Όπως είναι γνωστό με τις πρόνοιες της Διεθνούς αυτής Σύμβασης, της οποίας απώτερος σκοπός είναι η συμβολή, με τον εγκαθιδρυθέντα Διακυβερνητικό Ναυτιλιακό Συμβουλευτικό Οργανισμό, στην επίλυση των συνεχώς αυξανόμενων προβλημάτων σε σχέση με τα πλοία και τα φορτία τους, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ο καθορισμός ομοιόμορφων αρχών και κανονισμών αναφορικά με τα όρια μέχρι τα οποία πλοία που εκτελούν διεθνή δρομολόγια μπορούν να φορτώνονται χάριν της ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας.

Η πιο πάνω αποφασισθείσα τροποποίηση αναφέρεται στον Κανονισμό 49(4)(β) και το χάρτη ζωνών και εποχιακών περιοχών της ίδιας Σύμβασης και αφορά την εποχιακή τροπική περιοχή στο ύψος των βορειοδυτικών ακτών της Αυστραλίας και τις ενισχυτικές πληροφορίες για τη μετεωρολογική προϊστορία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η Κύπρος είναι ήδη μέλος του Διακυβερνητικού Ναυτιλιακού Συμβουλευτικού Οργανισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό του πιο πάνω Οργανισμού υιοθετηθείσας τροποποίησης γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω αναφερομένης Τροποποίησης της Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση τροποποιήσεως της Συμβάσεως. Άρθρον 2. Πίναξ. Πρώτον Μέρος. Δεύτερον Μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιήσις) (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο Νομοσχέδιο το οποίο είναι έτοιμο: «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 30 Μαΐου και 6 Ιουνίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από την Επιτροπή.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £445,171 και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση της Εταιρείας «Ελληνικά Χημικά Βιομηχανία Λίμιτεδ» για την αντιμετώπιση απαραίτητων και αναπόφευκτων αναγκών της κατά τους μήνες Μάιο μέχρι και Αυγούστου του 1984.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από μελέτη όλων των στοιχείων και δεδομένων που συνθέτουν την κατάσταση που επικρατεί στις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες κατάληξε στις πιο κάτω αποφάσεις:-

- (α) Την προσωρινή αναστολή των εργασιών των εργοστασίων της Εταιρείας «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες»
- (β) τη διατήρηση από την Εταιρεία μόνο του βασικού προσωπικού της που θεωρείται απαραίτητο για τη συντήρηση και επιδιόρθωση των μηχανημάτων των εργοστασίων και
- (γ) την αλλαγή του τρόπου διεύθυνσης της Εταιρείας.

Τις πιο πάνω αποφάσεις του το Υπουργικό Συμβούλιο υπόδειξε με σχετικές οδηγίες του να προωθήσουν προς το Συμβούλιο οι Σύμβουλοι της Εταιρείας οι οποίοι υποδεικνύονται από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας.

Παράλληλα με τα πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο με ίδια απόφασή του υπόδειξε την ανάγκη να μελετηθεί η πιθανότητα εξεύρεσης τρόπων συνεργασίας ή κοινοπραξίας με την Εταιρεία αυτή ή συμμετοχή στην Εταιρεία οποιωνδήποτε άλλων προσώπων ή οργανισμών ή επενδυτών, και κάλεσε τους Συμβούλους της Εταιρείας οι οποίοι σύμφωνα με το Καταστατικό υποδεικνύονται από την Κυβέρνηση, να υποβάλουν τις εισηγήσεις αυτές στο Συμβούλιο της Εταιρείας για μελέτη.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή ψήφισε πρόσφατα τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 2) του 1984 καθώς και τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 7) του 1984 με τους οποίους εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους £542,000 και £236,000 αντίστοιχα, για την κάλυψη των μισθών και ημερομισθίων του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών για τους τέσσερις πρώτους μήνες του 1984, για μεταφορικά και για προμηθευτές του εξωτερικού. Το υπόλοιπο ποσό που είχε ζητηθεί με το πρώτο σχετικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για τις τεχνικές τροποποιήσεις ή/και προσθήκες στο εργοστάσιο λιπασμάτων δεν εγκρίθηκε τελικά από την ολομέλεια του Σώματος αλλά αφέθηκε να μελετηθεί μετά τη λήψη και ανάλυση της τεχνοοικονομικής μελέτης για τη βιωσιμότητα του όλου έργου. Στο μεταξύ όμως το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε τις προαναφερθείσες αποφάσεις.

Ενόψει των πιο πάνω Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και του γεγονότος ότι το μέλλον των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών συνδέθηκε με την παραπέρα διερεύνηση της πιθανότητας εξεύρεσης άλλων υπαλλακτικών τρόπων λειτουργίας της υπό αναφορά Εταιρείας, η Επιτροπή ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να ζητήσει από την Κυβέρνηση περισσότερα στοιχεία και λεπτομέρειες αναφορικά με την αποφασισθείσα προσωρινή αναστολή των εργασιών της Εταιρείας και τις μελετούμενες από την Κυβέρνηση υπαλλακτικές λύσεις, σε περίπτωση που δεν θα ήταν δυνατή η επαναλειτουργία της Εταιρείας πάνω στη βάση της συνεργασίας ή κοινοπραξίας με άλλους ενδιαφερόμενους επενδυτές. Η Κυβερνητική απάντηση που δόθηκε αναφέρει ότι στόχος και επιδίωξή τους είναι να μελετηθούν και να παρθούν σχετικές αποφάσεις ως το τέλος του προσεχούς Αυγούστου πάνω στις προτάσεις συνεργασίας ή κοινοπραξίας της Εταιρείας με άλλους επενδυτές και ότι σε περίπτωση που δεν θα εξευρεθεί αποδεκτός τρόπος συνεργασίας, θα παραστεί ανάγκη για περαιτέρω πιστώσεις για την κάλυψη των απολαβών 27 περίπου προσώπων που θεωρούνται αναγκαίοι για την συντήρηση του εργοστασιακού εξοπλισμού καθώς και για τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εργατικές συμβάσεις ή πρόνοιες των σχετικών Νόμων. Στο μεταξύ, όπως επίσης δηλώθηκε στην Επιτροπή, θα δοθεί προειδοποίηση από την 1η Ιουλίου 1984 για τερματισμό των υπηρεσιών του βασικού προσωπικού (που ανέρχεται σε 32) έτσι που να μην επιβαρύνεται η Εταιρεία με τους μισθούς του προσωπικού αυτού πέραν της 31ης Αυγούστου 1984.

Ύστερα από τις πιο πάνω Κυβερνητικές διευκρινίσεις και αναμένοντας η Επιτροπή πρόσθετα στοιχεία και δεδομένα που ζήτησε, ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη, στη θεώρηση του όλου ζητήματος, να εξετάσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο περισσότερο ως θέμα καταβολής οφειλομένων μισθών και ημερομισθίων και των υπόλοιπων ωφελημάτων προς τους ήδη απολυθέντες εργατοϋπαλλήλους της Εταιρείας. Για τις υπόλοιπες πιστώσεις που ζητούνται και αναφέρονται αναλυτικά στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι αυτές θα μπορούσαν ν' αποτελέσουν αντικείμενο παραπέρα εξέτασης, αφού, στο μεταξύ, ολοκληρωθεί η κατάθεση ενώπιόν της των ζητηθέντων στοιχείων.

Με γνώμονα τα πιο πάνω και χωρίς η Επιτροπή να προκαθορίζει τις θέσεις της όσον αφορά το γενικότερο πρόβλημα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, μια και η οριστική θέση της Κυβέρνησης εξακολουθεί να αναμένεται, και χωρίς η Επιτροπή να αποκλείει με οποιοδήποτε τρόπο τον καταλογισμό ευθυνών εκεί και

όπου υπάρχουν για την όλη εξέλιξη που παρατηρήθηκε σε μια σημαντική για τον τόπο επένδυση, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση, στο παρόν στάδιο, ποσού ύψους £301.784 από το σύνολο της ζητούμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πίστωσης της τάξης των £445,171 και τη διάθεσή του για τους σκοπούς που σαφώς εξειδικεύονται στον αναθεωρηθέντα Πίνακα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Λόγω του επείγοντος του θέματος, και ειδικότερα για σκοπούς καταβολής των οφειλόμενων μισθών και ημερομισθίων και άλλων ωφελημάτων σε ένα μεγάλο αριθμό ήδη απολυθέντων προσώπων, η Επιτροπή ταυτόχρονα εισηγείται στη Βουλή όπως θεωρήσει το υπό εξέταση νομοσχέδιο ως επείγον και το ψηφίσει σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές,

Το πρώτο θέμα το οποίο τίθεται είναι η κήρυξη του Νομοσχεδίου αυτού σαν επείγοντος. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση από οποιαδήποτε πτέρυγα της Βουλής.

Γι' αυτό το λόγο το Νομοσχέδιο αυτό κηρύττεται επείγον.

Αν υπάρχουν ομιλητές, παρακαλώ να ζητήσουν το λόγο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής και γι' αυτό το λόγο παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £301.784 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 8) του 1984.

(Κρούουν οι κάδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο τελευταίο θέμα της Νομοθετικής Εργασίας που έχουμε έτοιμο σήμερα: «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεσή της προς το Σώμα.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Χαμπής Μιχαηλίδης
Κυριάκος Χρίστου
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Λέανδρος Ζαχαριάδης
Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Με τους πιο πάνω Κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 7 και 21 των περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμων, τροποποιούνται οι βασικοί περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Ταμείον Προνοίας) Κανονισμοί για να καταστεί δυνατή η ένταξη στο Ταμείο Προνοίας των υπαλλήλων του Οργανισμού και των εργατών που υπηρετούν σ' αυτόν και πληρώνονται πάνω σε ωριαία βάση. Με τους ίδιους Κανονισμούς παρέχεται η ευχέρεια να γίνονται, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, καταθέσεις ή επενδύσεις από το Ταμείο Προνοίας στο Συνεργατικό Ταμειτήριο Υπαλλήλων του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Οι πιο πάνω προϋποθέσεις συνίστανται στην προηγούμενη έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού και στον περιορισμό του ποσού των καταθέσεων και επενδύσεων στις πέντε χιλιάδες λίρες το χρόνο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, η ένταξη στο Ταμείο Προνοίας και των εργατών του Οργανισμού, κυρίως αυτών της Μαρίας Λάρνακας οι οποίοι πληρώνονται πάνω σε ωριαία βάση, αποτέλεσε αίτημα των Συντεχνιών των Υπαλλήλων του πιο πάνω Οργανισμού με το οποίο συμφώνησε και η Υπηρεσία Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού.

Η Επιτροπή αφού μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως κατατέθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, κύριοι Βουλευτές, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής έχει αναγνωσθεί. Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θέτω τους Κανονισμούς ενώπιόν σας προς έγκριση.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση οι Κανονισμοί θεωρούνται ως εγκριθέντες.

(Κρούουν οι κώδωνες)

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού προχωρήσουμε στο Κεφάλαιο Β', θά 'θελα, εφόσο βρισκόμαστε στο Κεφάλαιο της Νομοθετικής Εργασίας, να ρωτήσω σε ποιο στάδιο βρίσκεται το Νομοσχέδιο περί Συνεργατισμού, το οποίο εκκρεμεί τώρα και τέσσερα χρόνια, αν δεν απατώμαι, ίσως και περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγίδης, ο οποίος είναι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξήτασε την πρόταση Νόμου που κατέθεσε η Αριστερά· επίσης εξήτασε και το Νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση.

Η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να αναθέσει στον κ. Κωνσταντίνο Χριστοφόρου να ετοιμάσει ολοκληρωμένη νομοθεσία πάνω στο θέμα του Συνεργατισμού αφού λάβει υπόψη την πρόταση Νόμου που κατέθεσε η Αριστερά και το Νομοσχέδιο της Κυβέρνησης.

Αυτό το νομοθέτημα έχει ετοιμαστεί από τη Γραμματεία της Βουλής και στάληκε στην Εισαγγελία για να το εξετάσει και ελπίζω ότι σε λίγες μέρες θα το πάρουμε από την Εισαγγελία για να το θέσω ενώπιον της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το πρόβλημα, κ. Πρόεδρε, δεν βρίσκεται ούτε στην Επιτροπή ούτε στην Γραμματεία της Βουλής. Το εγερόμενο θέμα είναι ότι καθυστερεί η Εισαγγελία να στείλει πίσω τις απαντήσεις οι οποίες ζητούνται.

Γι' αυτό θα παρακαλούσα τον Πρόεδρο της Βουλής να επικοινωνήσει με την Εισαγγελία έτσι που να μην καθυστερείται η εργασία της Βουλής εξαιτίας του

γεγονότος ότι παρουσιάζεται μεγάλη καθυστέρηση στις απαντήσεις από μέρος της Εισαγγελέας. Εδώ είναι που βρίσκεται το πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές,

Αν μου αναθέσετε να διερευνήσω αυτό το θέμα θα το κάμω. Θα καλέσω την κυρία Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να μας δώσει συγκεκριμένη πληροφορία πάνω στα ερωτήματα τα οποία υποβλήθηκαν και επί των οποίων φυσικά η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή αναμένει τις απαντήσεις της, δεδομένου ότι πρόκειται περί νομικών θεμάτων.

Θα διερευνήσω το θέμα και θα πληροφορήσω τη Βουλή σε πρώτη ευκαιρία.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β' που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 4) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Γ' - Ερωτήσεις και Απαντήσεις. (Αυτές δόθηκαν γραπτώς).

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 29 Μαρτίου 1984.

«Δημοσιεύθηκαν πληροφορίες στον Τύπο ότι η Λέσχη Ιπποδρομιών ζήτησε από την Κυβέρνηση την παραχώρηση 600 σκαλών γης στην περιοχή του Δάσους Αθαλάσσας για την κατασκευή Ιπποδρόμου. Οι πληροφορίες αυτές έχουν δημιουργήσει σοβαρότατες ανησυχίες και αγανάκτηση ανάμεσα σε όλα τα στρώματα του λαού, γιατί γίνονται σκέψεις να καταστραφεί μια περιοχή φυσικού περιβάλλοντος που αποτελεί πνεύμονα της πρωτεύουσας. Η περιοχή αυτή του Δάσους Αθαλάσσας μπορεί να αξιοποιηθεί και να μετατραπεί σε ένα θαυμάσιο ολοπράσινο πάρκο. Ο λαός επικροτεί και επιδοκιμάζει την εισήγηση του Υπουργείου Γεωργίας για μετατροπή του Δάσους Αθαλάσσας σε Εθνικό Πάρκο για το λαό της πρωτεύουσας και των προαστίων.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εσωτερικών, Γεωργίας και Προεδρίας:

- α) Έχει γίνει τέτοια εισήγηση στην Κυβέρνηση για παραχώρηση 600 σκαλών γης του Δάσους Αθαλάσσας για να μετατραπεί σε Ιππόδρομο;
- β) Προωθεί η Κυβέρνηση την πρόταση του Υπουργού Γεωργίας για αξιοποίηση του Δάσους Αθαλάσσας σε Εθνικό Πάρκο;
- γ) Ποια μέτρα λαμβάνει η Κυβέρνηση για προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος;»

Απάντηση ημερομηνίας 29 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «(α) Οι εκπρόσωποι της Λέσχης Ιπποδρομιών σε συνάντηση με μένα στις 23.11.82, ζήτησαν προφορικά ανάμεσα σ' άλλα την παραχώρηση μέρους του Δάσους Αθαλάσσας για μετακίνηση του Ιππόδρομου από την τωρινή του θέση αναφέροντας συνάμα τους λόγους που καθιστούσαν αναγκαία την πιο πάνω μετακίνηση.

Επειδή στην συνάντηση αυτή τονίσθηκε από τους εκπροσώπους ότι κοντά στα άλλα η εγκατάσταση του Ιππόδρομου θα βελτιώσει μάλλον παρά να βλάψει το περιβάλλον ζητήθηκε από τους εκπροσώπους της πιο πάνω Λέσχης να υποβάλουν συγκεκριμένα σχέδια για τα προτιθέμενα έργα και διευθετήσεις για να μελετηθούν σε συσχετισμό με άλλα προβλεπόμενα αναπτυξιακά και χωροταξικά έργα στην περιοχή Αθαλάσσας για ν' αποφασίσει τελικά η Κυβέρνηση πάνω στα θέματα αυτά. Τον Ιούνιο 1983, η Ιπποδρομιακή Αρχή αποτάθηκε γραπτώς αυτή τη φορά στο Υπουργείο Εσωτερικών και ζητούσε έκταση 600 σκαλών γης από το δάσος Αθαλάσσας για δημιουργία νέου Ιππόδρομου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών ύστερα από διαβουλεύσεις μαζί με το Υπουργείο μου παρέπεμψε την αίτηση στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων το Σεπτέμβριο 1983, σαν το κατά νόμο αρμόδιο Υπουργείο που χειρίζεται τα δασικά θέματα και υπέδειξε στην Ιπποδρομιακή Αρχή να επικοινωνήσει με το Υπουργείο αυτό και να παράσχει τα αναμενόμενα στοιχεία πράγμα που δεν έκαμε ως τώρα.

- (β) Ύστερα από μελέτες με στοιχεία στη διάθεσή του, το Μάρτιο 1984 το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων υπέβαλε στο Υπουργικό Συμβούλιο πρόταση για να κηρυχθεί σε Εθνικό Δασικό Πάρκο ολόκληρη η μη χρησιμοποιούμενη για άλλους σκοπούς έκταση του Δάσους Αθαλάσσας. Η πρόταση αυτή μελετάται σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες και προτεραιότητες.
- (γ) Για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος γενικά λήφθηκαν/λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:-

Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 19.246 ημερομηνίας 26.6.80 ιδρύθηκε στο Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ολιγομελής Υπηρεσία Περιβάλλοντος για συντονισμό των προσπαθειών για την διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι προσπάθειες ενισχύονται με δυο άλλους θεσμούς που είναι πολύ εξυπηρετικοί:-

- (α) Το Κλιμάκιο Εμπειρογνομόνων που αποτελείται από Κυβερνητικούς Λειτουργούς με κατάρτιση σε θέματα περιβάλλοντος που επιλαμβάνονται διαφόρων τεχνικών περιβαλλοντικών προβλημάτων για σκοπούς μελέτης, και
- (β) Η Μικτή Επιτροπή Περιβάλλοντος που αποτελείται από Κυβερνητικά (6) και αντιπροσωπευτικά μη Κυβερνητικά (4) μέλη και που εγείρει θέματα και εισηγείται λύσεις σε παρουσιαζόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Προς την κατεύθυνση της νομικής πλευράς προστασίας του περιβάλλοντος συστάθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με όρους εντολής τη μελέτη για τον εκσυγχρονισμό και την αναμόρφωση της υφιστάμενης νομοθεσίας σχετικά με το περιβάλλον.

Διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες έχουν αρμοδιότητα και ευθύνες για την προστασία του περιβάλλοντος γενικά. Όσον αφορά τις δραστηριότητες των διαφόρων Τμημάτων και Υπηρεσιών του Υπουργείου τούτου αυτές στοχεύουν στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Η καταπολέμηση της ρύπανσης της θάλασσας και των υδάτινων πόρων, η ορθολογιστική χρήση του εδάφους και του νερού και η εκπόνηση και εφαρμογή σχεδίων ενιαίας αγροτικής ανάπτυξης είναι παραδείγματα. Αναφέρεται επίσης η παροχή συμβουλών για την ορθή χρήση των λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, η προώθηση του πρασίνου καθώς και η εφαρμογή της υφιστάμενης Δασικής Νομοθεσίας και Πολιτικής που στοχεύει στην προστασία και ορθολογιστική εκμετάλλευση του δασικού πλούτου και την παροχή αναψυχής στα δάση για το ευρύ κοινό.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιον Δ'. Εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Δ' με το θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». Θέμα εγγραφέν από τον κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. (Συνέχιση της συζήτησης).

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κατσουνωτός και μετά η κυρία Κατσελλή, ο κ. Παπαδόπουλος και ο κ. Σαββίδης. Θα σας ακούσουμε όλους.

Ι. ΚΑΤΣΟΥΝΩΤΟΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι.

Η 5η του Ιούνη καθιερώθηκε παγκόσμια σαν μέρα περιβάλλοντος.

Δηλαδή μια μέρα αφιερωμένη στο φυσικό κόσμο, που αλλοιώνεται σχεδόν κάθε μέρα, που υποτιμάται η σημασία του και που καταστρέφεται κάθε μέρα στο όνομα του πολιτισμού και της ανάπτυξης.

Αυτή τη βδομάδα δημοσιεύτηκαν στον Τύπο αρκετές μελέτες, απόψεις και εισηγήσεις που έφεραν το πρόβλημα στην επιφάνεια και φωτίστηκε απ' όλες τις πλευρές του.

Οι θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ όπως εκφράστηκαν στη διακήρυξή του, διαγράφουν τα καθήκοντα του κάθε πολίτη αλλά και τις υποχρεώσεις της Κυβέρνησης για εφαρμογή σωστής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Εκτιμούμε ασφαλώς όλες τις απόψεις που ακούστηκαν απ' αυτό το βήμα καθώς και από οργανώσεις και συνδέσμους για τη συμβολή τους στην καθολική αυτή εκστρατεία για τη σωτηρία του φυσικού περιβάλλοντος, όπως εκτιμούμε και τις προθέσεις της Κυβέρνησης στη συγκρότηση φορέα για ευρύτερη μελέτη και τη λήψη μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση.

Εκείνο που φοβούμαστε είναι η γνωστή βραδύτητα που διακρίνει την Κυβέρνηση στην υλοποίηση και των δικών της ακόμα αποφάσεων, και μήπως αυτά τα μέτρα θ' αρχίσουν όταν θα είναι πολύ αργά.

Γιατί στις πλείστες όσες περιπτώσεις και για αρκετές περιοχές είναι ήδη πολύ αργά. Μιλώ συγκεκριμένα για την πόλη και επαρχία Λεμεσού που η αλόγιστη εκμετάλλευση και η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος είναι ανεπανόρθωτη.

Κι' αν κάνω ειδική μνεία για τη Λεμεσό, είναι γιατί δεν έχει ακόμα κορεστεί η μανία του πλουτισμού από τον τουρισμό και μεθοδεύονται και νέες επεμβάσεις στην παραλία και στο γνωστό Δασούδι της πόλης μας, γεγονός που ανησυχεί σοβαρά την πλειονότητα των Λεμεσιανών.

Εκείνο όμως που ανησυχεί περισσότερο είναι η έλλειψη εμπιστοσύνης προς την Κυβέρνηση για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων γιατί πάντα θα υπάρχει το κακό προηγούμενο.

Όταν τα μέλη του Φυσιολατρικού Ομίλου και των Φίλων προστασίας του Δασουδιού κατέβαιναν σε μαχητικές πορείες διαμαρτυρίας για επεμβάσεις στο Δασούδι και την παραλία, κανενός αρμοδίου δεν ίδρωσε τ' αυτί. Αντίθετα επέτρεψαν το ξερίζωμα των δένδρων για να κάμουν την εμφάνισή τους τα πρώτα ξενοδοχεία και τουριστικά διαμερίσματα, ενώ ταυτόχρονα οι ογκόλιθοι σχημάτιζαν τις πρώτες ιδιωτικές προβλήτες και τα ιδιωτικά λιμανάκια στο χώρο των παραλιακών ξενοδοχείων, επεκτείνοντας έτσι την ιδιοκτησία τους και μέσα στη θάλασσα.

Μια μόνο ματιά από το ύψος μιας πολυόροφης κατοικίας ή σε μια βαρκούλα λίγο ανοικτά, θα δώσει σ' όποιο ενδιαφέρεται την πραγματική εικόνα της παραλίας μας, που δεν δέχεται μόνο πιέσεις, κατά τον κύριο Υπουργό Εργασίας, αλλά στραγγαλισμό και παραμόρφωση.

Η κατασκευή δύο κυματοθραυστών είναι δοκιμαστική και κανένας δεν είναι σίγουρος αν θα αποτρέψουν τη διάβρωση της παραλίας. Η εγκατάσταση βιολογικών συστημάτων σε μερικά ξενοδοχεία δεν έχει λύσει το πρόβλημα των αποχετεύσεων γιατί μεγάλη ποσότητα εξακολουθεί να διοχετεύεται προς τη θάλασσα, από τουριστικά διαμερίσματα και εργοστάσια, ενώ στην περιοχή του Δημοτικού Σφαγείου ή κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη και θα χειροτερεύει μέχρι που να λειτουργήσει το Κεντρικό Σφαγείο της Κοφίνου σε δυο-τρία χρόνια.

Πλείστα δημοτικά πάρκα και χώροι πρασίνου παρουσιάζουν εικόνα εγκατάλειψης, λόγω ελλείψεως οικονομικών πόρων για συντήρηση, ενώ η εκστρατεία καθαριότητας και ευπρεπισμού εκδηλώνεται μια φορά το χρόνο, χωρίς να υπάρχει συνέχεια. Ένας συντονισμός μεταξύ Δημοτικών Αρχών και Πολιτιστικών Συλλόγων, ή νεολαιίστικων οργανώσεων θα μπορούσε να δώσει ζωή σ' αυτούς τους χώρους, με την υιοθέτησή τους από τις πιο πάνω οργανώσεις. Παρά την ψήφιση σχετικού νόμου για αποθήκες παλιών μετάλλων, και την εισήγηση για δημιουργία απομακρυσμένων «νεκροταφείων αυτοκινήτων», κεντρικοί δρόμοι και λεωφόροι παρουσιάζουν απαράδεκτη όψη με τις εκατοντάδες άχρηστα οχήματα ριγμένα στα παγκέττα και ανοικτούς χώρους.

Το μεγάλο πρόβλημα των αποχετεύσεων της Λεμεσού παραμένει άλυτο, με κίνδυνο να επηρεαστεί άμεσα η υγεία δεκάδων χιλιάδων πολιτών, ενώ υπάρχει τρόπος να λυθεί, χωρίς σοβαρό επηρεασμό του βιότοπου ή και του οικότοπου της αλυχής Λεμεσού.

Η ύπαιθρος της Λεμεσού μαραίνεται λόγω ελλείψεως καλής συγκοινωνίας και ενθάρρυνσης για την επισκευή ή κατασκευή παραδοσιακών σπιτιών και απάμβλυση της αστυφιλίας.

Τα ορεινά χωριά μας με τις φυσικές ομορφιές τους γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους διάφορους επιχειρηματίες, αντί να βοηθηθούν οι ίδιοι οι κάτοικοι και οι κοινότητες να οργανώσουν και να επωφεληθούν από τον τουρισμό.

Θα μπορούσαμε ν' αναφέρουμε πάρα πολλές άλλες παραλείψεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, και το θέμα να μην έχει εξαντληθεί. Εξάλλου τώρα υπάρχουν στη διάθεση της Κυβέρνησης σημαντικές εισηγήσεις που θα πρέπει να αξιοποιηθούν.

Η προχθεσινή Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος συνέπεσε με τη συζήτηση του θέματος στην Βουλή, και είναι μια ανεπανάληπτη ευκαιρία για την Κυβέρνηση να συγκεντρώσει όλες τις εισηγήσεις των συναδέλφων που μίλησαν μέχρι τώρα, τις απόψεις και εισηγήσεις του Πτηνολογικού Συνδέσμου του Γεωγραφικού Ομίλου, των κομμάτων και άλλων οργανώσεων και να προχωρήσει χωρίς χρονοτριβή στην λήψη των αναγκαίων μέτρων και αποφάσεων για την πρόληψη μεγαλύτερης καταστροφής του περιβάλλοντος.

Θέλουμε να πιστεύουμε πως ένα τόσο σοβαρό θέμα που επηρεάζει άμεσα την ολόκληρη του κυπριακού λαού, δεν θα περιπλεχθεί σε γραφειοκρατικές διαδικασίες, κι' ούτε θ' αποτελέσει κι' αυτό θέμα ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Χρειάζεται καθολική συμμετοχή και άμεση σύσταση φορέα με εκτελεστικές εξουσίες, για την αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν το λαό μας.

Σ' αυτή την εκστρατεία είμαστε έτοιμοι να συστρατευθούμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τον κ. Σαββίδη να έλθει στο βήμα.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, έντιμα μέλη,

Το ζήτημα της διατήρησης και καλύτερευσης του περιβάλλοντος είναι παγκόσμιο. Όχι μόνο γιατί προβλήματα περιβάλλοντος αντιμετωπίζουν όλες οι χώρες του κόσμου, αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες, αλλά γιατί μια σειρά σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα αφορούν ολόκληρη την ανθρωπότητα, όπως οι σποραδικές αλλαγές στην ατμόσφαιρα, η απειλητική μόλυνση θαλασσών, όπως η Μεσόγειος, οι τοξικές βροχές που σκοτώνουν τα δάση και νεκρώνουν τις λίμνες στη Βόρεια Ευρώπη, η τρομαχτική επέκταση των ερήμων στη Βόρεια Αφρική και αλλού, η απώλεια τεράστιων εκτάσεων γεωργικής γης από διάβρωση του εδάφους, η καταστροφή πλούσιων προαιώνιων δασών, η εξόντωση χιλιάδων ειδών φυτών και ζώων που θεωρούνται πολύτιμο βιογενετικό υλικό για την ανθρωπότητα.

Αναγνωρίζοντας την παγκοσμιότητα του προβλήματος και την επιτακτική ανάγκη για διεθνή συνεργασία στο θέμα της διάσωσης του περιβάλλοντος και του φυσικού πλούτου του πλανήτη μας, τα Ηνωμένα Έθνη σε ειδική Διάσκεψή τους για το φυσικό περιβάλλον το 1972 ενέκριναν το γνωστό σχέδιο δράσης «για την προστασία και ανάπτυξη του περιβάλλοντος για το καλό της παρούσης και των μελλοντικών γενιών του Ανθρώπου». Από τότε τα Ηνωμένα Έθνη μέσω της ειδικής Επιτροπής τους για το Περιβάλλον γνωστής σαν UNEP (Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών) έχουν προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες για τη μελέτη σοβαρών περιβαλλοντικών προβλημάτων και για τη λύση τους. Επίσης έχουν βοηθήσει πολλές χώρες, που δεν είχαν τις απαραίτητες γνώσεις, υλικά μέσα, νομοθεσία και μηχανισμούς να θεμελιώσουν υπηρεσίες για την προστασία του περιβάλλοντος.

Κύριε Πρόεδρε,

Η Κύπρος επωφελήθηκε πολύπλευρα από τη συνεργασία των ειδικών υπηρεσιών διαφόρων Υπουργείων με την UNEP και άλλους οργανισμούς. Αν η συνεργασία αυτή αναπτυσσόταν σε ψηλότερο επίπεδο και σε μεγαλύτερο βαθμό, ασφαλώς η Κύπρος θα είχε ωφεληθεί πολύ περισσότερο.

Ύστερα από πρόσκληση του Υπουργικού Συμβουλίου επισκέφθηκε πρόσφατα την Κύπρο εξαμελής ομάδα εμπειρογνομόνων για το φυσικό περιβάλλον. Σ' αυτή συμμετείχαν και εμπειρογνώμονες για τη νομοθεσία, για τον έλεγχο της μόλυνσης, για τη διατήρηση της φύσης, κ.ά. Είμαστε βέβαιοι πως όταν θα έχουμε την έκθεση των έξι εμπειρογνομόνων θα είμαστε καλύτερα πληροφορημένοι για το πολύπλοκο αυτό θέμα και θα μπορέσουμε ν' αποφασίσουμε ορθά πως να προχωρήσουμε για την ανάπτυξη και βελτίωση του φυσικού και ανθρωποποίητου περιβάλλοντος. Γι' αυτό το λόγο θα συστήναμε στην Εκτελεστική Εξουσία ν' αποστείλει την έκθεση των Εμπειρογνομόνων της UNEP στη Βουλή το ταχύτερο δυνατό, δεδομένου πως αυτή θα αφορά κυρίως θέματα νομοθετικά και διοικητικά, για τα οποία θ' αποφασίσει η Βουλή.

Γενικά θα θέλαμε να συστήσουμε σαν κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς στην Κυβέρνηση να δημοσιεύει και να κυκλοφορεί έστω και πολυγραφημένες όλες τις επιστημονικές μελέτες και εισηγήσεις ειδικών, που τώρα τα διάφορα υπουργεία και υπηρεσίες φυλάσσουν αδικαιολόγητα στα ντουλάπια τους. Μόνο έτσι θα ωφελείται ο τόπος απ' αυτές, δεδομένου μάλιστα πως πολλές δεν αξιοποιούνται.

Και τώρα, κ. Πρόεδρε, θά 'θελα να αναπτύξω μερικές γενικές απόψεις της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας πάνω στις διάφορες πτυχές του προβλήματος της προστασίας και βελτίωσης του φυσικού περιβάλλοντος. Θα προσπαθήσω, κ. Πρόεδρε, ν' αναφερθώ στα βασικά μόνο προβλήματα που αφορούν το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου, όπως αυτό διαμορφώνεται από τις δραστηριότητες της γενιάς μας και επηρεάζει τη ζωή μας.

Το βασικό ερώτημα που τίθεται από όλους είναι: Υπάρχει σοβαρό και επείγον πρόβλημα ρύπανσης του περιβάλλοντος στην Κύπρο όπως σε μερικές αναπτυγμένες βιομηχανικά χώρες;

Παρόλο που δεν έχουμε βαριά βιομηχανία, παρόλο που περιβαλλόμαστε από θάλασσα, που μας φέρνει συνεχώς καθαρό αέρα, παρόλο που διαθέτουμε τον αραιοκατοικημένο και δασωμένο όγκο του Τροόδου, οι εμπειρογνώμονες και οι φίλοι της φύσης μας προειδοποιούν για τη ζημιά που γίνεται παντού στη φύση, στον αέρα, το τοπίο, τη βλάστηση, τα νερά και τη θάλασσα. Μπορεί οι περισσότερες ζημιές να μην είναι ανεπανόρθωτες. Αλλά η κατάσταση γίνεται ανησυχητική και σε μερικές περιπτώσεις κρίσιμη. Χρειάζονται άμεσα ολοκληρωμένα μέτρα γιατί διαφορετικά η Κύπρος θα φτάσει στο χείλος της περιβαλλοντικής καταστροφής πριν το τέλος της δεκαετίας.

Η μόλυνση της ατμόσφαιρας γίνεται ολοένα και πιο σοβαρό πρόβλημα σε ορισμένες περιοχές. Η πρώτη σοβαρή μόλυνση είναι οι βιομηχανίες τιμιέντου στην Λεμεσό, οι ηλεκτροσταθμοί στη Μονή και τη Δεκέλεια, το διυλιστήριο πετρελαίου και δυο εργοστάσια τέρρα ούμπρας στη Λάρνακα, το εργοστάσιο μπαταριών στην περιοχή Λευκωσίας, οι χημικές βιομηχανίες στο Βασιλικό. Στις δυο αυτές περιοχές της Λεμεσού και Λάρνακας που αναφέραμε, καταναλώνονται τα 90% των καυσίμων που χρησιμοποιούνται για βιομηχανικούς σκοπούς στην Κύπρο. Ο μεγαλύτερος ηλεκτροπαραγωγικός σταθμός (της Μονής) είναι μόνο 10 χ.μ.

ανατολικά της Λεμεσού και το ένα εργοστάσιο τσιμέντου μόνο 15 χ.μ. Οι ηλεκτροπαραγωγικοί σταθμοί και το διυλιστήριο ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα με διοξείδιο του θείου που είναι τοξικό και άλλα βλαβερά αέρια. Οι βιομηχανίες τσιμέντου εξαπολύουν τεράστιες ποσότητες σκόνης που είναι βλαβερές στον άνθρωπο και καταστροφικές για τη γύρω βλάστηση και το τοπίο.

Σημαντική ρύπανση της ατμόσφαιρας προκαλείται από τα μεταλλεία, τα ορυχεία και λατομεία και τις μονάδες παραγωγής αμμοχαλίκων σε πολλές περιοχές του νησιού. Επίσης στις πόλεις σωροί χωμάτων και απορριμάτων από χαλάσματα και εκσκαφές δημιουργούν συχνά σύννεφα σκόνης και άλλη οχληρία στους περιοίκους.

Πολύ σοβαρή περίπτωση μόλυνσης της ατμόσφαιρας θεωρείται το ορυχείο Αμιάντου -τοπικά ευτυχώς- στο Τρόδος και τα δυο εργοστάσια τέρρα ούμπρας, που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα σε μεγάλη ακτίνα. Η ρύπανση της ατμόσφαιρας από την τροχαία κίνηση γίνεται ολοένα και πιο σοβαρή, γιατί δεν τηρούνται ούτε οι στοιχειώδεις πρόνοιες του Νόμου που υπάρχει. Η χρήση ισχυρά μολυβδωμένης βενζίνης είναι ιδιαίτερα βλαβερή. Παρόλο που δεν έχουν δοθεί οποιαδήποτε στοιχεία από τις μετρήσεις για το βαθμό ρύπανσης, νομίζουμε πως στις ώρες της μεγάλης κυκλοφορίας το επίπεδο μόλυνσης είναι ψηλό σε κεντρικά σημεία των πόλεων.

Η Κυβέρνηση παραμέλησε το σοβαρό θέμα της ρύπανσης της ατμόσφαιρας, ενώ συχνά κινδυνεύει άμεσα η υγεία του πληθυσμού. Δυστυχώς δεν υπάρχει ως τα σήμερα ενιαίος μηχανισμός για παρακολούθηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και δεν υπάρχουν τα αναγκαία μηχανήματα και μέσα για να μετρηθούν όλα τα είδη ρύπανσης από διάφορες πηγές.

Μερικές μετρήσεις που διεξάγονται για ειδικούς σκοπούς από τα Υπουργεία Εργασίας και Υγείας αφορούν επιμέρους περιπτώσεις και συνήθως αυτά δεν δημοσιεύονται, όπως γίνεται σε άλλες χώρες.

Το χειρότερο απ' όλα είναι ότι δεν υπάρχει ικανοποιητική νομοθεσία για την προστασία της ατμόσφαιρας, που να προνοεί για αποτελεσματικό έλεγχο και για αυστηρά μέτρα εναντίον κάθε πηγής ρύπανσης και μόλυνσης. Οι αποσπασματικές πρόνοιες που υπάρχουν σε διάφορους νόμους, όπως στον περί Εργοστασίων Νόμο, στον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, στον περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων και μερικούς άλλους νόμους δεν καλύπτουν πολλές βασικές πλευρές του ζητήματος και το χειρότερο -ίσως- δεν εφαρμόζονται αυστηρά.

Για να περιοριστεί λοιπόν η ρύπανση της ατμόσφαιρας χρειάζεται πρώτ' απ' όλα να συμπληρωθεί η νομοθεσία μας (πιθανό με ένα ειδικό νόμο για τη μόλυνση της ατμόσφαιρας, όπως έγινε σ' άλλες χώρες). Δεύτερο πρέπει να γίνει γενικό πρόγραμμα και να εγκαθιδρυθεί μηχανισμός ελέγχου της ατμοσφαιρικής μόλυνσης και ρύπανσης που προϋποθέτει ειδικά μηχανήματα και εργοστάσια και εξειδικευμένο προσωπικό.

Το ζήτημα της καθαρής ατμόσφαιρας δεν σηκώνει καμιά αναβολή. Πρέπει να ληφθούν τα ταχύτερα μέτρα για περιορισμό όλων των πηγών ρύπανσης και μόλυνσης της ατμόσφαιρας, με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία και τους υπάρχοντες μηχανισμούς, ενώ θα προωθείται ταυτόχρονα η νέα νομοθεσία, τα νέα προγράμματα ελέγχου και, πιθανόν, νέοι μηχανισμοί, για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ειδικά για τον έλεγχο της μόλυνσης από τα μηχανοκίνητα οχήματα χρειάζεται πιο αυστηρός και συστηματικός έλεγχος με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία, που δεν τηρείται και δεν επιβάλλεται. Αλλά ταυτόχρονα οι εμπειρογνώμονες συστήνουν να συμπληρωθεί η σχετική νομοθεσία το ταχύτερο δυνατό με πρόνοιες για το μέξιμou της επιτρεπόμενης ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τα νέα μηχανοκίνητα οχήματα. Γιατί λένε οι ειδικοί υπάρχει κίνδυνος να εισαχθούν στο άμεσο μέλλον μαζικά στην Κύπρο τέτοιοι τύποι οχημάτων που ήδη έχουν απαγορευθεί σε πολλές αναπτυγμένες χώρες, εξαιτίας της μεγάλης ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλούν. Αυτό έχει γίνει ήδη σε πολλές άλλες χώρες και πρέπει να το προλάβουμε.

Το ίδιο συστήνουν οι ειδικοί να γίνει και για το θόρυβο που προκαλούν τα μηχανοκίνητα οχήματα, ιδίως οι μοτοσυκλέττες.

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Το θέμα της διατήρησης και ανάπτυξης των περιορισμένων και πολύτιμων υδάτινων πόρων της Κύπρου είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα για την οικονομική ανάπτυξη, αλλά ταυτόχρονα και το σημαντικότερο ζήτημα για τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Όπου υπάρχει νερό και χρησιμοποιείται με περίσκεψη για τις οικιακές ανάγκες και την άρδευση η βελτίωση του φυσικού ανθρωποποίητου περιβάλλοντος είναι σχετικά εύκολη.

Δυστυχώς η κατάσταση είχε φτάσει από καιρό σε κρίσιμο σημείο γιατί μεγάλα αρδευτικά έργα αργοπόρησαν αδικαιολόγητα. Από καιρό είχαμε φτάσει στο ανώτατο δυνατό σημείο άντλησης από τα μεγάλα υδροφόρα στρώματα στα Κοκκινοχώρια, τη Μόρφου, το Ακρωτήρι και άλλες περιοχές. Η μόνη άλλη διαθέσιμη πηγή ήταν τα όμβρια νερά, που θα μπορούσαν να αποθηκευτούν σε υδατοφράχτες και να χρησιμοποιηθούν για ύδρευση και άρδευση. Η αποικιακή διακυβέρνηση μας άφησε ασήμαντους υδατοφράχτες δυναμικότητας μόνο 6 εκατ. τόννων. Παρόλο που η Κυπριακή Δημοκρατία οικοδόμησε ως τώρα φράγματα δυναμικότητας 120 περίπου εκατ. τόννων, η κατάσταση εξακολουθεί να είναι κρίσιμη στις επαρχίες ιδιαίτερα της Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου. Η κατάσταση χειροτέρευσε μετά το 1974, όταν 180 χιλ. πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν στις νότιες περιοχές και οι ανάγκες για την ύδρευση, τη γεωργία, τη βιομηχανία και τον τουρισμό αυξήθηκαν κατακόρυφα. Αν είχαν γίνει έγκαιρα τα φράγματα στον Κούρη, το Βασιλικό, το Διπτόταμο, τον Καρκώτη, όπως επανειλημμένα ζήτησαν οι Οργανώσεις και οι Βουλευτές της Αριστεράς, δεν θα υπήρχε σήμερα το τρομαχτικό πρόβλημα της ύδρευσης στη Λευκωσία, Λάρνακα, Αμμόχωστο και στις νέες τουριστικές περιοχές.

Πρέπει ν' αναφέρουμε πως μετά την εισβολή και κατοχή του βορρά από την Τουρκία, η Κυβέρνηση προώθησε τα σημαντικά αρδευτικά έργα στην Πάφο και στην Πιτσιλιά και κατασκευάζονται τώρα οι φράχτες Βασιλικού, Πεντάσχοινου και θ' αρχίσουν σύντομα τα έργα της Πόλης της Χρυσοχούς και του Νότιου Αγωγού. Είναι ακατανόητο γιατί ακόμα και σήμερα τα έργα του Κούρη και του Καρκώτη μπαίνουν στην τελευταία μοίρα.

Με το έργο του Νότιου Αγωγού υπάρχει προοπτική να εξασφαλιστούν 35 εκατομμύρια τόννοι νερού για ύδρευση των πόλεων, 50 χωριών και των νέων τουριστικών περιοχών της Αμμοχώστου-Λάρνακας. Ταυτόχρονα 33 εκατ. τόννοι νερού θα χρησιμοποιηθούν για άρδευση των Ν.Α. περιοχών του νησιού για παραγωγή των παραδοσιακών εξαγωγίμων προϊόντων, πρώιμων πατατών, εσπερι-

δοειδών και λαχανικών. Είναι, λοιπόν, ένα έργο που θα βελτιώσει το φυσικό περιβάλλον και τη ζωή του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού της Κύπρου.

Από καιρό έχουμε επισημάνει τον κίνδυνο ρύπανσης και μόλυνσης σημαντικών υδροφόρων στρωμάτων από αποχετεύσεις οικισμών, χημικά απορρίμματα εργοστασίων, ανεξέλεγκτη απόρριψη διαφόρων άχρηστων υλικών σε ποταμούς και από τα μεταλλεία, ορυχεία και λατομεία.

Τα υδροφόρα στρώματα, που μας δίνουν σήμερα σχεδόν 280 εκατ. τόννους νερό το χρόνο πρέπει να προστατευθούν από κάθε μόλυνση. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται συμπλήρωση της νομοθεσίας, μηχανισμός συστηματικού ελέγχου, αποχετευτικά έργα και άλλα.

Ο προγραμματισμός αποχετευτικών έργων στη Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αγία Νάπα και μερικούς άλλους μεγάλους οικισμούς δημιουργεί νέες δυνατότητες για βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος σ' αυτές τις περιοχές, αν προγραμματισθεί ορθά ο καθαρισμός των λυμάτων και η επωφελής χρησιμοποίηση των νερών για δημιουργία πράσινης ζώνης γύρω από τις πόλεις. Υπάρχουν πολλές αποδοτικές γεωργικές καλλιέργειες για τις οποίες τα νερά αυτά θεωρούνται κατάλληλα και ακίνδυνα. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στο αλμύρισμα των νερών των υδροφόρων στρωμάτων στις παράκτιες περιοχές εξαιτίας της υπεράντησης και να παίρνονται αποφασιστικά άμεσα μέτρα για την ανάσχεση αυτής της ειδικής μορφής μόλυνσης που καταστρέφει οριστικά πολύτιμα υδροφόρα στρώματα, πολύτιμα τώρα, ίσως πιο πολύτιμα για το μέλλον.

Πιστεύουμε ότι, αν επραγματοποιείτο έγκαιρα η εισήγηση για τη δημιουργία ενός αυτοτελούς κεντρικού φορέα, μιας Αρχής υπεύθυνης για την αξιοποίηση όλων των υδάτινων πόρων του νησιού, σήμερα θα είμαστε σε πολύ καλύτερη θέση, όχι μόνο από την άποψη της ύδρευσης και της άρδευσης, αλλά και από την άποψη της νομοθεσίας και της επιστημονικής μελέτης όλων των πλευρών του ζωτικού αυτού θέματος. Προτείνουμε ακόμα μια φορά στην Κυβέρνηση, με την ευκαιρία της γενικής μελέτης των προβλημάτων του φυσικού περιβάλλοντος, να επαναφέρει την πρόταση για δημιουργία Αρχής Υδάτων, που να ενοποιήσει τις διάφορες υπηρεσίες στα διάφορα Υπουργεία και να κάνει πιο ορθολογιστική τη χρησιμοποίηση των νερών για τις οικιακές ανάγκες, την άρδευση, τη βιομηχανία και τον τουρισμό.

Είναι αυτονόητο ότι πρέπει να προηγηθεί ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για το νερό. Είμαστε βέβαιοι ότι μια αυτόνομη Αρχή Υδάτων μπορεί να οργανώσει τη συγκεντρωτική επιστημονική μελέτη για το μεγάλο αυτό πρόβλημα, να επιβάλει αυστηρότερο έλεγχο, να πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα και ίσως, να μειώσει κάπως τις δαπάνες των Κρατικών Προϋπολογισμών για υδατική ανάπτυξη.

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Η ρύπανση της θάλασσας και η καταστροφή του παράκτιου περιβάλλοντος πήρε ανησυχητικές διαστάσεις στα τελευταία χρόνια εξαιτίας της έντονης τουριστικής ανάπτυξης στο νότο, της αναρχίας που επικρατεί στην οικοδόμηση πολυκατοικιών και ξενοδοχείων κοντά στη θάλασσα, της ανεπίτρεπτης βιομηχανικής ρύπανσης ορισμένων παράκτιων περιοχών, της έλλειψης αποχετευτικών συστημάτων στις παράλιες πόλεις, και της παράνομης οικοδόμησης ιδιωτικών προβλήτων μέσα στη θάλασσα. Βασική αιτία είναι η έλλειψη αυστηρών μέτρων για τη διατήρηση του περιβάλλοντος και την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, έναντι των ιδιωτικών, ιδιοτελών, καθαρά κερδοσκοπικών συμφερόντων.

Περισσότερο από κάθε άλλο τομέα στις παράκτιες ζώνες εκδηλώνεται έντονα η σύγκρουση των ιδιωτικών συμφερόντων με το δημόσιο συμφέρον. Δυστυχώς στα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας επιβάλλονται συχνά τα ιδιωτικά συμφέροντα. Κι' αυτό γίνεται σε βάρος και του φυσικού περιβάλλοντος και της ποιότητας της ζωής του λαού και σε βάρος της μακρόχρονης οικονομικής ανάπτυξης.

Τα θαλάσσια νερά και οι ακτές μας μολύνονται σε σημαντικό βαθμό από την ναυσιπλοία, κυρίως τα πετρελαιοφόρα που πλέουν στα διεθνή ύδατα της περιοχής μας. Η Κύπρος υπόγραψε και επικύρωσε τη Διεθνή Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης της θάλασσας διά Πετρελαίου από το 1980, όπως και τη Σύμβαση για την προστασία της Μεσογείου κατά της Ρύπανσης, που επικυρώθηκε απ' αυτό το Σώμα το 1979. Η Κυβέρνηση πρέπει σε συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς να βοηθήσει στην καταπολέμηση κάθε είδους μόλυνσης της θάλασσας. Υποδείξαμε πολλές φορές πως πρέπει να προχωρήσουμε το ταχύτερο στην υπογραφή ή την επικύρωση τεσσάρων σημαντικών Πρωτοκόλλων και Συμβάσεων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Μεσογείου. Αναφέρω αυτές τις Συμβάσεις που είναι πολύ σημαντικές και είναι επείγον να επικυρωθούν:-

1. Η Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ζωής στη Θάλασσα με μεγάλο ανθρωπιστικό περιεχόμενο και σημασία.
2. Το Πρωτόκολλο που αφορά τους ειδικά προστατευόμενους χώρους της Μεσογείου.
3. Το Πρωτόκολλο του 1978 που σχετίζεται με τη Διεθνή Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ζωής στην θάλασσα. Και
4. Το Πρωτόκολλο για την Προστασία της Μεσογείου εναντίον της Μολύνσεως από πηγές που βρίσκονται στη ξηρά.

Η Σύμβαση και το πρώτο Πρωτόκολλο δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από την Κυβέρνηση. Τα δυο τελευταία Πρωτόκολλα, που έχουν ιδιαίτερη σημασία, έχουν εγκριθεί από την Κυβέρνηση και πρέπει να έλθουν στη Βουλή για επικύρωση.

Το Υπουργείο Εξωτερικών, σε επιστολή που του αποστείλαμε το Φεβρουάριο αυτού του χρόνου, μας απάντησε με ημερομηνία 15 Μαρτίου ότι σε δυο μήνες, δηλαδή ως τα τέλη Μαΐου, επρόκειτο η Σύμβαση και το πρώτο Πρωτόκολλο να σταλούν στο Υπουργικό Συμβούλιο, και τα δυο τελευταία Πρωτόκολλα, τα οποία είχαν εγκριθεί, να σταλούν στη Βουλή για επικύρωση και ότι βρίσκονταν στη Γενική Εισαγγελία για μετάφραση.

Η Κύπρος έχει τεράστιο συμφέρον να προστατεύσει αποτελεσματικά το θαλάσσιο περιβάλλον, να το διατηρήσει σε ψηλό ποιοτικό επίπεδο και ν' αναπτύξει ορθολογιστικά τις ακτές της, καλυτερεύοντας το παραθαλάσσιο τοπίο, όπου αυτό έχει υποστεί καταστροφές. Το οικονομικό και κοινωνικό όφελος θάναί τεράστιο. Ο τουρισμός, η αλιεία, η αναψυχή, η υγεία του λαού μας και γενικά η οικονομία μας και η ποιότητα ζωής θα ανέβουν.

Έχουμε χάσει πολύ περισσότερες από τις μισές ακτές μας από την εισβολή και κατοχή του 1974. Πρέπει να διαφυλάξουμε πολύ καλύτερα αυτό που μας έχει απομείνει και να το παραδώσουμε καλύτερο στις επόμενες γενιές.

Δεν πρέπει να επιτρέπεται σε βιομηχανίες που μολύνουν τον αέρα, τη θάλασσα και το έδαφος να ανεγείρονται κοντά σε περιοχές που προορίζονται για τουριστική ή οικιστική ανάπτυξη. Είναι δυο πράγματα ασυμβίβαστα.

Πρέπει να παρθούν άμεσα μέτρα για περιορισμό της μόλυνσης από τις οινοβιομηχανίες της Λεμεσού, με καλύτερο καθαρισμό των νερών που ρίχνουν στη θάλασσα. Στο τσιμεντοποιείο και τα άλλα εργοστάσια ανατολικά της Λεμεσού να επιβληθούν αυστηρά μέτρα για να μη καταστρέψουν ολόκληρα μια μεγάλη περιοχή τεράστιας περιβαλλοντικής και τουριστικής αξίας, που εξυπηρετεί κυρίως τους κύριους εργαζομένους.

Ένα πρόβλημα που ενδιαφέρει ιδιαίτερα το λαό μας και τον τουρισμό είναι η προστασία και η βελτίωση της αμμουδιάς σε πολλές περιοχές. Η Κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει το θέμα αποφασιστικά. Στη Λεμεσό πρέπει να καταδειχθούν οι βλαβερές προβλήτες και να γίνουν τα έργα που συστήνουν οι ειδικοί. Η αναρχία, η προχειρότητα και τα κερδοσκοπικά συμφέροντα πρέπει να σταματήσουν μια για πάντα, ιδιαίτερα στην παραλία. Να μπει μια έννομη τάξη στην οικοδομική και κάθε άλλη χρήση της παραλίας με ανώτατο κριτήριο τη διατήρηση ενός ψηλού ποιοτικού επιπέδου του παραθαλάσσιου και θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Είναι αδύνατο ν' απαριθμήσουμε όλα όσα πρέπει να γίνουν από την Κυβέρνηση στο άμεσο μέλλον ενάντια στη ρύπανση της θάλασσας και των ακτών μας. Πρέπει όμως ν' αναφέρουμε ότι με την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών για το Φυσικό Περιβάλλον οι κατακομματιασμένες εξουσίες και ευθύνες πρέπει να συγκεντρωθούν σε ορισμένο αρμόδιο σώμα.

Το αξιόλογο πρόγραμμα για μέτρηση της μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, που εφαρμόζεται από το Τμήμα Αλιείας, στα πλαίσια του Μεσογειακού Προγράμματος Δράσης της UNEP, αποτελεί υπόδειγμα χρησιμοποίησης της διεθνούς πείρας και της διεθνούς συνεργασίας για λύση περιβαλλοντικών προβλημάτων που επείγουν και για τα οποία δεν υπάρχει στην Κύπρο ανάλογη πείρα και η αναγκαία τεχνική. Και πάλι, όμως, θα συστήναμε τ' αποτελέσματα των ερευνών και των μετρήσεων να κοινοποιούνται στα αρμόδια Υπουργεία και να δημοσιεύονται έγκαιρα σε τακτικές εκδόσεις για γνώση των ενδιαφερομένων και του κοινού.

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Η διατήρηση και βελτίωση του εδάφους, ιδιαίτερα της γεωργικής και δασικής γης αποτελεί σήμερα ένα από τους κύριους στόχους της περιβαλλοντικής πολιτικής για κάθε χώρα, αλλά και διεθνώς. Εκατόν πενήντα εκατομμύρια στρέμματα γεωργικής γης χάνονται κάθε χρόνο σε παγκόσμια κλίμακα. Αν αυτό συνεχισθεί, η γη δεν θα μπορέσει να θρέψει τον πλυθυσμό της που θ' αυξηθεί κατά 2 δισεκατομμύρια ως το τέλος του αιώνα. Ήδη σήμερα 450 εκατ. άνθρωποι υποσιτίζονται χρόνια.

Τ' ανάφερα αυτό γιατί στην Κύπρο το θέμα της προστασίας της γεωργικής γης υποτιμάται και από την Κυβέρνηση και από το ευρύ κοινό.

Πρέπει να σημειώσουμε πως η διάβρωση των εδαφών στην Κύπρο, λόγω κλιματολογικών και εδαφολογικών συνθηκών ήταν τεράστια από τα παλιά χρόνια και αποτελεί ακόμα ανοικτή πληγή για το φυσικό τοπίο της Κύπρου.

Η καταστροφή της φυσικής βλάστησης σε επικλινή εδάφη, η εκκοπή δασών και οι πυρκαγιές, μαζί με την υπερβόσκηση από αίγες και τέλος η αλόγιστη καταστροφή δασικών περιοχών από ξένες μεταλλευτικές εταιρείες επέφεραν ανεπανόρθωτες ζημιές. Τουλάχιστον ένα εκατομμύριο στρέμματα γεωργικής γης υπολογίζεται πως έχουν γίνει άγονα στα τελευταία εκατό χρόνια. Άλλα εκατομμύρια στρέμματα δασικής γης έχουν υποστεί σοβαρές ζημιές μετά την υλοτόμηση και τις πυρκαγιές.

Μπαίνει λοιπόν επιτακτικό το καθήκον να περισώσουμε όσο μπορούμε περισσότερη γεωργική γη. Ακόμα πρέπει να ανακτήσουμε όσο μπορούμε περισσότερες εκτάσεις με εγγειοβελτιωτικά έργα, για να γίνουν δάση, βοσκότοποι και γεωργική γη. Με τα σημερινά τεχνολογικά μέσα αυτό γίνεται πιο εύκολα και πιο οικονομικά. Υπάρχει ήδη αρκετή πείρα στην Κύπρο από τις ημιορεινές και ορεινές περιοχές και μπορούμε να στηριχθούμε σ' αυτήν.

Ενώ είναι ολοφάνερη η ανάγκη για διατήρηση των εδαφικών μας πόρων και ενώ η Κυβέρνηση από χρόνια διαθέτει ποσά για εγγειοβελτιωτικά έργα, λείπει η ειδική νομοθεσία, που υπάρχει σχεδόν σ' όλες τις αναπτυγμένες χώρες, για αποτελεσματική προστασία της γεωργικής γης. Ουσιαστικά δεν υπάρχει νομοθεσία που να εμποδίζει την καταστροφή των εδαφικών πόρων. Επίσης τα διάφορα Υπουργεία και οι υπηρεσίες όταν χαράζουν δρόμους και πολεοδομικές ζώνες, ή όταν δίνουν άδειες για βιομηχανίες και άλλες κατασκευές πολύ λίγο υπολογίζουν την καταστροφή γεωργικής γης. Αντίθετα έχουμε πολλές συγκεκριμένες περιπτώσεις που καταστράφηκε αλόγιστα εύφορη αρδευόμενη γη, ενώ υπήρχε στην περιοχή άγονη γη που προσφερόταν καλύτερα για τον ίδιο σκοπό.

Επειδή αυτό είναι ανεπίτρεπτο ιδιαίτερα μετά την απώλεια μεγάλων εύφορων εκτάσεων γης από την τουρκική κατοχή, είναι επιβεβλημένο να παρθούν όλα τα νομοθετικά, διοικητικά και πρακτικά μέτρα για προστασία, διατήρηση και βελτίωση της γεωργικής και δασικής γης.

Μια από τις κύριες έγνοιες των περιβαλλοντολόγων σ' όλες τις χώρες του κόσμου είναι η διάσωση της χλωρίδας και πανίδας, όχι μόνο της χώρας τους αλλά και σ' όλες τις περιοχές της γης.

Η Κύπρος παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον από βιολογική άποψη. Λόγω της απομόνωσης που είχε σαν νησί -από τους άλλους βιοτόπους- και λόγω της ποικιλίας του κλίματος, των γεωλογικών σχηματισμών, του υψόμετρου και της τοπογραφίας της, αναπτύχθηκαν ενδημικά είδη φυτών και ζώων που ακόμα δεν έχουν μελετηθεί πλήρως και σ' όλη τους την έκταση. Το ίδιο ισχύει και για τη μεγάλη ποικιλία των βιοτόπων και της οικολογίας στις διάφορες περιοχές που έχουμε. Δεν έχουν γίνει αντικείμενο συστηματικής βαθιάς μελέτης. Εκείνο που γνωρίζουμε με βεβαιότητα και ακρίβεια είναι ότι μερικοί βιότοποι κοντά στη θάλασσα, στην κορυφή του Τροόδους, τον Ακάμα και αλλού είναι περιορισμένοι μόνο σε μερικές δεκάδες στρέμματα. Επίσης γνωρίζουμε πως η ελάχιστη διαταραχή του φυσικού περιβάλλοντος σ' αυτές τις περιοχές μπορεί να φέρει ανεπανόρθωτη καταστροφή γιατί θα χαθούν σπάνια μοναδικά ζωικά και φυτικά είδη, και μορφές ζωής, που εξελίχθηκαν και προσαρμόστηκαν σ' αυτό το περιβάλλον σε εκατομμύρια χρόνια. Το γεγονός ότι πολλά από τα 125 είδη φυτών που υπάρχουν μόνο στην Κύπρο, και δεκάδες άλλων ζωικών ειδών που είναι μοναδικά στον κόσμο κινδυνεύουν, επιβάλλουν στην Κυβέρνηση το καθήκον άμεσα και αποφασιστικά να ενεργήσει για να εμποδίσει αυτή τη μεγάλη βιογενετική απώλεια. Υπάρχουν διεθνείς οργανισμοί που είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν στη μελέτη, διάσωση και διατήρηση των μοναδικών μικρών βιοτόπων και μορφών ζωής στην Κύπρο. Πολλές χώρες με τις οποίες έχουμε υπογράψει συμβάσεις για πολιτιστική και άλλη συνεργασία έχουν γνωστά βιολογικά πανεπιστήμια και ινστιτούτα. Είναι βέβαιο πως θα ήταν πρόθυμες να μας στείλουν ειδικούς για έρευνες και μελέτες και να συμβάλουν στην εκπαίδευση και μετεκπαίδευση των δικών μας ειδικών.

Χαιρετίζουμε την ίδρυση της Εταιρείας Προστασίας 'Αγριας Ζωής Κύπρου που εξαγγέλθηκε πριν δυο μέρες από τον Δρα Α. Δημητρόπουλο, που σαν Προϊστάμενος του Τμήματος Αλιείας έχει προσφέρει πολλά στη μελέτη και τη λύση σοβαρών προβλημάτων που σχετίζονται με την προστασία της θάλασσας, τη θαλάσσια ζωή και τους παραλιακούς βιοτόπους. Με την ευκαιρία αυτή θα θέλαμε να εξάρουμε τη δράση πολλών φυσιολατρικών συνδέσμων που για χρόνια πρωτοπορούν στον αγώνα για καλύτερη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Θεωρούμε τη δράση τους βασικό παράγοντα για τη διαφώτιση και συνειδητοποίηση του κοινού, αλλά και για δραστηριοποίηση όλων των κρατικών οργάνων που σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον. Οι αγώνες των οργανώσεων και κοινωνικών παραγόντων για το Δασούδι της Λεμεσού, την Αλυκή του Ακρωτηρίου, τη διάσωση του βιοτόπου της Λάρας, για τη σωτηρία της Αθαλάσσας και της Αλυκής της Λάρνακας δείχνει το σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν και στο μέλλον, για τη διαφώτιση και τη συνειδητοποίηση του κοινού.

Πρέπει η Κυβέρνηση και ο κρατικός μηχανισμός να συνειδητοποιήσουν την καθυστέρηση που παρουσιάστηκε στη μελέτη και προστασία των μοναδικών βιοτόπων και να προχωρήσουν συστηματικά με στόχο τη διάσωσή τους. Κανένα είδος ανάπτυξης δεν δικαιολογεί την καταστροφή ενός μοναδικού βιοτόπου που σώθηκε για εκατομμύρια χρόνια. Είναι κάτι εξίσου σημαντικό με τα θαυμάσια και μοναδικά αρχαιολογικά μας ευρήματα και μνημεία.

Η Κυβέρνηση πρέπει να φροντίσει να ιεραρχηθούν πρώτες στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος ορισμένες περιοχές που έχουν επισημανθεί σαν πολύ σημαντικές, σαν μέρος μιας αλυσίδας βιοτόπων και οικοτόπων που πρέπει να διατηρηθούν χωρίς καμιά αλλαγή. Εκτός από τις δυο αλυκές οι ειδικοί ζητούν να προστατευθούν πλήρως η σχεδόν παρθένα περιοχή του Ακάμα, το Κάβο Γκρέκο, η κορυφή του Τροόδου, το δάσος στο Ακρωτήριο, η Λάρα, η Πέτρα του Ρωμιού, το παραλιακό μέρος της Επισκοπής. Τρία ή τέσσερα απ' αυτά τα σημεία βρίσκονται υπό τον έλεγχο των Αγγλικών βάσεων. Τα στρατιωτικά γυμνάσια των Βρετανών στον Ακάμα πρέπει να σταματήσουν αμέσως γιατί προκαλούν ανεπανόρθωτη ζημιά. Η Κυβέρνηση πρέπει να το απαιτήσει αυτό, ζητώντας στην ανάγκη τη βοήθεια των διεθνών και εθνικών οργανώσεων για το περιβάλλον, για να πειθαναγκαστεί η Βρετανία να το κάνει.

Η διατήρηση της παραδοσιακής χλωρίδας και πανίδας της Κύπρου και η ανάπτυξη του χαρακτηριστικού φυσικού περιβάλλοντος κάθε περιοχής πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής μιας ενοποιημένης και ισχυρής κεντρικής αρχής για το περιβάλλον που θα ελέγχει κάθε επέμβαση στη φύση και κάθε νέο αναπτυξιακό έργο.

Θα ήταν ίσως περιττό να υπογραμμίσουμε την τεράστια σημασία των δασών στην Κύπρο για τη διατήρηση του φυσικού τοπίου, της φυσικής βλάστησης, των νερών και του εδάφους. Παρά τις μεγάλες ζημιές του δάσους της Πάφου το 1974 η Κύπρος εξακολουθεί να παράγει 60,000 κυβ. μέτρα ξυλεία και με την ορθή αναδάσωση αυτό θα συνεχιστεί.

Η Αριστερά θα συνεχίσει να υποστηρίζει και να ενθαρρύνει κάθε προσπάθεια της Κυβέρνησης για συστηματική αναδάσωση στη δασική γη και για επούλωση των πληγών που προκλήθηκαν στα μεγάλα και μικρά δάση στο παρελθόν. Με βάση το νόμο του 1967 πρέπει να καθοριστούν το ταχύτερο δυνατό οι περιοχές των κυρίων δασών που θα προκηρυχθούν Εθνικά Δασικά Πάρκα και οι Περιοχές Διατήρησης της Φύσης, όπου θα υπάρχει πλήρης και συνεχής προστασία της χλωρίδας και πανίδας χωρίς επέμβαση του ανθρώπου.

Σχετικά με τη διατήρηση της φυσικής κυπριακής βλάστησης που είναι η βάση για τους βιοτόπους και τα χαρακτηριστικά οικοσυστήματα πρέπει ν' αποφεύγεται η χρησιμοποίηση ξενικών δένδρων όπως η ακακία, εισαγμένα είδη πεύκων και μερικά άλλα φυτά και αναδασώσεις. Ασφαλώς τα είδη αυτά μπορούν να φυτεύονται μαζί με άλλα ξενικά δέντρα και φυτά σε κοινοτικά πάρκα και άλση που προορίζονται για αναψυχή, όχι, όμως, σε συγκροτημένα δάση. Ο κίνδυνος είναι πολύ μεγάλος για τους βιοτόπους και το κυπριακό τοπίο. Σε κάθε αναδάσωση, έστω και την πιο μικρή, πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια για να πετύχουμε την αρχική σύνθεση της δασικής βλάστησης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαμορφώθηκαν στην περιοχή.

Η Κύπρος έχει ένα μοναδικό φυσικό περιβάλλον, που όσες ζημιές κι' αν υπέστη διατηρεί τις εξαιρετικές ομορφιές του τοπίου. Καθήκον της Κυβέρνησης, της Βουλής και όλου του λαού είναι να σταματήσουν την καταστροφή που γίνεται τα τελευταία χρόνια από την οικοδομική, τουριστική και βιομηχανική ανάπτυξη κι' από άλλες δραστηριότητες του ανθρώπου. Να προστατεύσουμε τα μοναδικά τοπία εξαιρετικής ομορφιάς, που έχουμε και караδοκούν να τα καταστρέψουν, «αξιοποιώντας» τα για ιδιοτελείς σκοπούς οι κερδοσκάποι.

Ός ότου εγκριθεί μια ολοκληρωμένη νομοθεσία για τους διάφορους τομείς του φυσικού περιβάλλοντος θα πρέπει να εφαρμοσθούν αυστηρά οι νόμοι που υπάρχουν και να δραστηριοποιηθούν οι διάφοροι μηχανισμοί που έχουν ευθύνες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Τα μέρη του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου που προνοούν για τον έλεγχο της ανάπτυξης πρέπει να μπουν σ' εφαρμογή το ταχύτερο δυνατό για να σταματήσει το κακό που έγινε στη Λεμεσό και συνεχίζεται τώρα στην Πάφο, τον Πρωταρά, την Αγία Νάπα, στην Λάρνακα κι' αλλού.

Πρέπει απαραίτητα να γίνει ένα ενιαίο σχέδιο για ανάπτυξη ολόκληρης της παραλιακής ζώνης της Κύπρου. Το σχέδιο πρέπει να καθορίζει την ισορροπημένη τουριστική, οικιστική, βιομηχανική ανάπτυξη στην παραλιακή ζώνη σε συνδυασμό με τη βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και της παραλίας και τη διάσωση σπάνιων βιοτόπων, και των εξαιρετικών τοπίων όπως αυτά που αναφέραμε, την Πέτρα του Ρωμιού, το Κάβο Γκρέκο, τον Ποταμό του Λιοπετρίου κ.α.

Όπως είναι φανερό η Κύπρος βρίσκεται σε μια αποφασιστική καμπή στο χειρισμό των θεμάτων για το φυσικό περιβάλλον. Η πρόσκληση της Ομάδας των εμπειρογνομόνων από την UNEP για συλλογική και πιο ολοκληρωμένη μελέτη του θέματος και ο διορισμός της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για το περιβάλλον, υπό την προεδρία του εντ. δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Στυλιανίδη, δείχνουν πως η Κυβέρνηση αποφάσισε να αντιμετωπίσει πιο υπεύθυνα τα θέματα του περιβάλλοντος.

Ελπίζουμε πως η Κυβέρνηση θα προχωρήσει τώρα χωρίς καθυστέρηση και δισταγμούς στη χάραξη μιας ολοκληρωμένης κι' εκσυγχρονισμένης πολιτικής για αποτελεσματική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ταυτόχρονα οι εξειδικευμένες υπηρεσίες στα διάφορα υπουργεία -κυρίως Γεωργίας, Εσωτερικών, Εργασίας και Υγείας- πρέπει να ενισχυθούν.

Η συμπλήρωση κι' ο εκσυγχρονισμός της περιβαλλοντικής νομοθεσίας δεν πρέπει να αργοπορήσει. Για τον κάθε τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος μπορεί να προωθείται η ενοποιημένη νομοθεσία που ετοιμάζεται, ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά τη γνώμη μας δεν χρειάζεται να ενοποιηθεί όλη η νομοθεσία που

αφορά το περιβάλλον -όπως έχει εκφραστεί γνώμη- γιατί αυτό θα δημιουργούσε τρομακτική καθυστέρηση με σοβαρές συνέπειες.

Προσπαθήσαμε να επισημάνουμε τους κύριους κινδύνους και τις κύριες αδυναμίες που υπάρχουν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, που πρέπει να αντιμετωπισθούν το ταχύτερο δυνατό. Η Κυβέρνηση πρέπει να χρησιμοποιήσει τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας' ως ότου ψηφισθεί νέα πιο αποτελεσματική νομοθεσία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ο Νόμος περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας του 1972, όπως είπαμε, πρέπει να εφαρμοσθεί στο σύνολό του, και οι διεθνείς συμβάσεις που θεωρούνται χρήσιμες να επικυρώνονται χωρίς περιττή καθυστέρηση.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να τελειώσω την ομιλία μου πάνω στο τόσο σοβαρό αυτό θέμα τονίζοντας τη σημασία που έχει ν' αποκτήσει ο κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας ορθή περιβαλλοντική συνείδηση, για να προστατεύει το φυσικό πλούτο και τους φυσικούς πόρους της πατρίδας του για το καλό όλων.

Η προστασία του περιβάλλοντος με συνειδητό, δραστήριο και μαχητικό τρόπο είναι ένα βασικό πατριωτικό καθήκον. Δυστυχώς, από έλλειψη της απαραίτητης διαπαιδαγώγησης και γνώσης, υπάρχουν πολλοί πολίτες που δεν συναισθάνονται αυτή τη βασική υποχρέωση, έχοντας τη λανθασμένη εντύπωση ότι η φύση είναι ανεξάντλητη.

Γι' αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντική η δράση των περιβαλλοντικών συνδέσμων, που κινητοποιούν το λαό γύρω από τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος. Το έργο τους πρέπει να εκτιμηθεί ανάλογα από την Κυβέρνηση. Πρέπει να ενθαρρυνθούν, να βοηθηθούν και, προπαντός, να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη στη χάραξη της περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η διαφώτιση του κοινού πάνω στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να προγραμματισθεί συστηματικά και να γίνεται από ειδικούς επιστήμονες. Η τηλεόραση πρέπει να διαδραματίσει ιδιαίτερο ρόλο με την τακτική προβολή έργων για το φυσικό περιβάλλον, τα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις μοναδικές ομορφιές του νησιού μας.

Βασικό, όμως, είναι να εισαχθούν στα σχολεία μας από το δημοτικό ως το Λύκειο σειρά μαθημάτων που να αφορά όλες τις πλευρές της προστασίας της φύσης και του ανθρώπινου περιβάλλοντος. Μ' αυτό τον τρόπο θα δημιουργήσουμε μια νέα γενιά που θα γνιιάζεται περισσότερο και θα προστατεύει πιο αποφασιστικά το φυσικό πλούτο, την πολιτιστική κληρονομιά, και τις ομορφιές της πατρίδας μας.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Δεν θα μπορούσα, τελειώνοντας, να μην αναφερθώ στο μεγαλύτερο κίνδυνο για το φυσικό περιβάλλον, που είναι ο πόλεμος. Ιδιαίτερα στην πυρηνική εποχή που ζούμε, η χρησιμοποίηση μερικών μόνο από τα πυρηνικά όπλα που υπάρχουν θα έκανε αδύνατη τη συνέχιση της ζωής πάνω στη γη. Η ατμόσφαιρα, η γη, τα νερά θα μολύνονταν. Αλλά και ο συνηθισμένος πόλεμος, όπως τον ζήσαμε τον Ιούλιο-Αύγουστο του 1974, είδαμε πόσες καταστροφές μπορεί να φέρει στο φυσικό περιβάλλον και στην πολιτιστική κληρονομιά. Είναι γι' αυτό που ο αγώνας για την παγκόσμια ειρήνη κι' ο αγώνας για ένα καλύτερο φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον είναι σήμερα σχεδόν ταυτόσημος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κα Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η προσπάθεια μη καταστροφής ή της λιγότερης κατά το δυνατό αλλοίωσης του φυσικού περιβάλλοντος σήμερα δεν επηρεάζει πια μόνο την ποιότητα της ζωής μας αλλά καθορίζει και τη μοίρα μας, δηλαδή το αν θα εξακολουθήσουμε να ζούμε σ' αυτό τον πλανήτη, ή όχι. Είναι γνωστό πως τα ποσοστά θνησιμότητας από αιτίες ρύπανσης του περιβάλλοντος έχουν φτάσει στο ύψος αυτών που προηγουμένως πέθαιναν από φυματίωση ή από τύφο. Σήμερα πεθαίνουν άνθρωποι γιατί κολύπησαν σε μολυσμένες θάλασσες ή το λιγότερο ταλαιπωρούνται με ένα σωρό αρρώστιες, ενώ παράλληλα οι σοβαρές ψυχασθένειες που οφείλονται σε αλλοιωμένα απάνθρωπα περιβάλλοντα πυκνώνουν, χάγια που κάθε χρόνο χιλιάδες είδη ζώων και φυτών εξαφανίζονται φτωχαίνοντας τη γη μας.

Η καταστροφή όμως του φυσικού περιβάλλοντος έχει αποδειχθεί και οικονομικά ασύμφορη μακροχρόνια γιατί οπωσδήποτε ο τουρισμός δεν μπορεί να ανθήσει χωρίς φυσικές ομορφιές.

Δεν θα επαναλάβω τα όσα πολύ σωστά εισηγήθηκαν οι άλλοι συνάδελφοι που μίλησαν για τούτο το θέμα, θα τονίσω όμως τη δυσκολία που συναντά σήμερα η Κύπρος μετά την εισβολή στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Λογικά είναι αδύνατο να μη γίνει αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος στις οικιστικές και βιομηχανικές περιοχές, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, τους τρόπους και τα είδη της ανάπτυξης. Όμως υπάρχουν περιθώρια περιορισμού της ρύπανσης και λήψης σειράς μέτρων που να κρατούν την αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος σε χαμηλά επίπεδα στις ανθρωποποιητές περιοχές. Και πρώτ' απ' όλα θα πρέπει να γίνει εκσυγχρονισμός και συμπλήρωση της σχετικής νομοθεσίας και να επιστευθεί για τούτο το λόγο η διαδικασία που έχει αρχίσει στη νομοπαρασκευαστική Επιτροπή. Επειδή όμως αυτό θα πάρει αρκετό χρόνο, είναι ανάγκη να κηρυχτούν αμέσως διατηρητέα φυσικά πάρκα μεγάλης περιοχής, με αρχή την περιοχή του Τροόδου, τις αλυκές Λάρνακας και Λεμεσού, περιοχές στην Πάφο και στον Ακάμα καθώς και μικρότεροι χώροι κοντά ή μέσα σε οικιστικές περιοχές. Η άμεση αυτή ανακήρυξη θα εμποδίσει αμέσως κάθε προσπάθεια διαφορετικής εκμετάλλευσής τους και οι περιοχές αυτές θα αποτελέσουν δικλίδες ασφάλειας μέχρις ότου ψηλώσει το ποσοστό περιβαλλοντικής συνείδησης και μέχρι να θεσμοθετηθεί νομοθεσία για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Είναι ενθαρρυντικό το ότι η Κυβέρνηση υπόγραψε τη σύμβαση της Βέρνης για την προστασία της άγριας ζωής και συνεργάζεται σαν ένα από τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης για να βρει τρόπους παρεμπόδισης της καταστροφής και ρύπανσης του περιβάλλοντος. Όμως αυτά δεν αρκούν. Το κυριότερο είναι να γίνει κοινή συνείδηση πως το πραγματικό συμφέρον μακροπρόθεσμα δεν είναι το γρήγορο κέρδος με την παράλογη καταστροφή του περιβάλλοντος, αλλά αντίθετα η διατήρησή του είναι εγγύηση και για την προστασία της υγείας μας, για την ποιότητα της ζωής μας, και για την προσέλκυση τουριστών, που οπωσδήποτε προτιμούν να κάνουν διακοπές σε μέρη με καθαρές παραλίες και σε τόπους όπου τα καταλύματά τους είναι κτισμένα σε χώρους που διατηρούν μια σωστή αναλογία ανέσεων και φυσικού περιβάλλοντος. Αν δεν καλλιεργηθεί αυτή η συνείδηση, όσοι νόμοι και να περάσουν από αυτή τη Βουλή τόσα παράθυρα θα βρεθούν με χίλιους

δύο τρόπους για να καταπατηθούν. Για τούτο είναι ευχάριστο που προχτές, στις 5 του Ιούνη, μέρα αφιερωμένη στο φυσικό περιβάλλον, είδαμε δημοσιευμένες ανακοινώσεις συλλόγων και σωματείων που σχετίζονται με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος γενικά. Η συνεισφορά τους στην όλη προσπάθεια είναι καθοριστική γιατί σε τελευταία ανάλυση οι πολίτες με αναπτυγμένη την περιβαλλοντική τους συνείδηση θα γίνουν οι θεσμοφύλακες και άγρυπνοι παρατηρητές και θα διευκολύνουν την Κυβέρνηση σε τούτη την προσπάθεια και την εφαρμογή των νόμων. Για τούτο πρέπει αυτές οι πρωτοβουλίες να ενθαρρύνονται με κάθε τρόπο.

Παρόλο που ειπώθηκε, θέλω να επαναλάβω πως θα πρέπει να ενταχθεί στο μάθημα φυσικής τόσο στη κατώτερη όσο και στη μέση εκπαίδευση ειδική σειρά μαθημάτων πάνω σε θέματα οικολογίας για να διαπαιδαγωγηθεί κατάλληλα η νέα γενιά νωρίς και να γνωρίσει τους σχετικούς κινδύνους και τα προβλήματα. Επίσης χαιρετίζουμε τις προσπάθειες που κάνει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου πάνω στο θέμα της ενημέρωσης του κοινού τόσο στα πλαίσια των παιδικών προγραμμάτων όσο και σε άλλες εκπομπές, καθώς επίσης το γύρισμα ειδικών ταινιών όπως αυτή που αναγγέλθηκε και θα προβληθεί σύντομα σχετικά με την προστασία μιας σπάνιας χελώνας του τόπου μας. Υπάρχουν όμως περιθώρια να ενταθεί αυτή η προσπάθεια και να πυκνώσουν τα σχετικά προγράμματα. Ήδη παγκόσμια γίνονται διαγωνισμοί για τις καλύτερες ταινίες που αναφέρονται στην οικολογία και θα ήταν πολύ εποικοδομητικό αν παρουσιάζονταν περισσότερες και από τη δική μας τηλεόραση.

Η δημιουργία ενός μόνου Κυβερνητικού φορέα για το περιβάλλον δε θα είναι αποδοτική γιατί για να προστατευτεί το περιβάλλον δε φτάνει μόνο μια υπηρεσία. Μια και αφορά κάθε πτυχή της ζωής μας, αφορά κάθε υπουργείο μέχρι και την τελευταία κρατική υπηρεσία. Είναι φυσικό ένα μεγάλο μέρος της ευθύνης να ανήκει στο Υπουργείο Γεωργίας και είναι καλή αρχή ο πυρήνας των τριών υπαλλήλων που έχουν διοριστεί. Είναι όμως επιτακτική ανάγκη να υπάρχει συντονισμός όλων των υπηρεσιών και όλων των υπουργείων. Κάθε κυβερνητικό έργο, κάθε άδεια που δίνεται σε ιδιώτη για οποιαδήποτε δραστηριότητα έχει και προβλήματα οικολογίας και προστασίας του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα ακόμα και η δημιουργία ενός αθώου κατασκηνωτικού χώρου από τον ΚΟΤ, αν γίνει χωρίς οικολογική μελέτη, μπορεί να συντελέσει στην καταστροφή ενός είδους από την σπάνια πανίδα ή τη χλωρίδα μας. Χαιρετίζουμε για τούτο το λόγο το θεσμό του κλιμακίου εμπειρογνομόνων από λειτουργούς με κατάρτιση σε θέματα περιβάλλοντος και τη Μικτή Επιτροπή Περιβάλλοντος από έξι Κυβερνητικούς εκπροσώπους και τέσσερις ιδιώτες.

Αποφεύγω να κάμω ειδικές εισηγήσεις για τον τρόπο που θα γίνεται ο συντονισμός αυτός. Όμως θα ήταν καλό, αν όχι επιτακτικό, και η Βουλή να ενημερώνεται τακτικά γιατί και τα διάφορα διεθνή κοινοβουλευτικά σώματα επιλαμβάνονται συχνά τέτοιων θεμάτων και θα μπορούν και οι ίδιοι οι βουλευτές να συμβάλλουν με επιμέρους εισηγήσεις ή απλώς να ενημερώνονται. Με την ευκαιρία αυτή θέλω να πληροφορήσω τους αξιότιμους συναδέλφους ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης, στο τρίτο μέρος της 35ης Συνόδου του τον περασμένο Γενάρη, είχε απασχοληθεί πολύ εκτεταμένα με το περιβάλλον και με τις όξινες βροχές που καταστρέφουν και τα αρχαία μνημεία και τα δάση και τα σχετικά πρακτικά ευρίσκονται στα αρχεία της Βουλής και όσοι ενδιαφέρονται μπορεί να τα μελετήσουν.

Υπάρχουν και προβλήματα όμως που δεν λύνονται με νόμους αλλά με μακροπρόθεσμα προγράμματα και επιμονή, όπως τα καμένα από την εισβολή δάση μας και η αναδάσωση τόσο των περιοχών αυτών όσο και άλλων που απογυμνώθηκαν σε προηγούμενες εποχές.

Επίσης η χρησιμοποίηση από τους γεωργούς μας κατάλληλων ακίνδυνων από την άποψη της ρύπανσης λιπασμάτων και στις κανονικές αναλογίες είναι έργο κατάλληλης και μακροχρόνιας διαφώτισης.

Μεγάλο πρόβλημα είναι η διαπαιδαγώγηση των κυνηγών μας. Στην Ευρώπη μελετάται και σε μερικές χώρες έχει ήδη εφαρμοστεί ειδικός κώδικας συμπεριφοράς κυνηγού συνδυασμένη με ειδική εκπαίδευση των κυνηγών πριν τους δοθεί η σχετική άδεια. Έχει θεσμοθετηθεί ακόμα ένας νέος τύπος κυνηγού, του ακυνηγού-διαχειριστή, που δεν βγαίνει στα βουνά και στους κάμπους μόνο για να κυνηγήσει αλλά πηγαίνει και σε εποχές που απαγορεύεται το κυνήγι χωρίς όπλο για να φροντίσει και να προστατέψει τα διάφορα ζώα. Έτσι ο κυνηγός διατηρεί επαφή με τους κυνηγοτόπους όλο το χρόνο και συντείνει στον εμπλουτισμό του θηράματος ο ίδιος.

Ένας κίνδυνος που έχω εντοπίσει από καιρό είναι η «ρύπανση» της πανίδας και της χλωρίδας μας, όχι με ρύπους όπως τους εννοούμε, αλλά με την ανεξέλεγκτη εισβολή ξένων προς τον τόπο μας φυτών και δέντρων. Το φαινόμενο αυτό είναι πολύ έντονο στους ιδιωτικούς κήπους όπου η ματαιοδοξία των ιδιοκτητών τους κάνει να αγοράζουν εξωτερικά λουλούδια και φυτά που χρειάζονται πολλή περιποίηση και νερό ενώ τα ντόπια λουλούδια μας και φυτά παρόλο που δεν υστερούν σε ομορφιά και που συνήθως είναι και περισσότερο μυρωδάτα περιφρονούνται έστω κι αν είναι τόσο εναρμονισμένα με το κλίμα μας που δεν χρειάζονται ειδική περιποίηση ή πολύ νερό. Η άγνοια γύρω από τα ξενόφερτα αυτά φυτά συνήθως προκαλεί και αρκετές ζημιές. Έτσι όχι λίγα πεζοδρόμια της πρωτεύουσάς μας είναι χαλασμένα γιατί έχουν φυτευτεί εξωτερικά φυτά με ρίζες χοντρές που σε λίγα χρόνια σηκώνουν το τσιμέντο ή κάνουν τους τοίχους των σπιτιών να ραγίζουν. Αντί αυτών μια χαρουπιά, μια ελιά, μια κιτρομηλιά ή δαφνιά όχι μόνο θα ήταν καλύτερη αλλά θα συντηρούσε και την παραδοσιακή χλωρίδα και πανίδα μας. Έτσι και τα διάφορα Δημαρχεία και Συμβούλια Βελτιώσεως πρέπει να προσέξουν αυτή την όχι και τόσο ευκαταφρόνητη ρύπανση. Και το Υπουργείο Γεωργίας θα πρέπει να καταπιαστεί σοβαρά με το θέμα. Οι αρμόδιες υπηρεσίες του θα πρέπει να κάνουν πειραματικούς κήπους με την ντόπια πανίδα και χλωρίδα ώστε οι πολίτες να τους δουν και να παραδειγματιστούν γλυτώνοντας μαζί και κόπους και πολύτιμο νερό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι,

Η Κύπρος λόγω της νησιώτικης απομόνωσής της έχει αναπτύξει ιδιότυπη χλωρίδα και πανίδα για την οποία έχουμε κάθε λόγο να περηφανευόμαστε, με τον ίδιο τρόπο που περηφανευόμαστε για την πολιτιστική μας κληρονομιά. Τόσο η προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος όσο και η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι βασικοί παράγοντες για την επιβίωσή μας και την ταυτότητά μας σε τούτο το νησί. Παρά τις αντίξοες συνθήκες ελπίζουμε πως όχι μόνο είναι δυνατό να εμποδιστεί κάθε προσπάθεια καταστροφής του περιβάλλοντος με συνεχή επαγρύπνηση και με τη γρήγορη θεσμοθέτηση κατάλληλων μέτρων, αλλά πως με καλή θέληση, μέσα στα πλαίσια του δυνατού, μπορεί να γίνουν και επανορθώσεις εκεί που ήδη έχουν γίνει καταστροφές. Δεν είναι εύκολο αυτό, όμως δεν έχουμε άλλη εκλογή. Είναι ο μόνος δρόμος τον οποίο πρέπει να περπατήσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, εκτός εάν ζητά ο ίδιος αναβολή για την προσεχή συνεδρία.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν ζητώ εγώ, κ. Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι είναι η Βουλή που ζητά αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία, εγώ είμαι έτοιμος να σας ακούσω, κ. Παπαδόπουλε. Σας κάλεσα ήδη στο βήμα.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Η εξέλιξη κάθε τόπου, σε οποιοδήποτε τομέα αναπτύξεως, βιομηχανικό, τουριστικό, πολιτιστικό, δεν έχει παρά να επηρεάσει άμεσα ή έμμεσα και το φυσικό περιβάλλον. Δεν είναι δυνατό να γίνει οτιδήποτε σε οποιοδήποτε μέρος ή περιοχή και να μην προκαλέσει μια κάποια αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος. Είναι αναπόφευκτο και επιβάλλεται να γίνει κάτι τέτοιο γιατί άλλως πως θα παραμείνουμε στατικοί και αμετάβλητοι, βαδίζοντας πάνω στ' αχνάρια των προγόνων μας. Για να είμαστε ρεαλιστές και να εισηγηθούμε τρόπους διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και για να μην έρχονται σε αντίθεση τα ιδιωτικά προς τα γενικά συμφέροντα οφείλουμε να πολιτευτούμε στον τομέα τούτο με σύνεση και υπευθυνότητα, υπολογίζοντας στο παρόν και στο μέλλον του τόπου μας. Δεν προτίθεμαι να επαναλάβω όσα οι προηγούμενοι ομιλητές ανέφεραν, άλλα εποικοδομητικά και εφαρμόσιμα και άλλα κατά τη γνώμη μου ουτοπιστικά κι εκτός πραγματικότητας. Όλοι συμφωνούμε, ότι πρέπει και επιβάλλεται να προστατευθεί το φυσικό περιβάλλον.

Η πρακτική πολιτική πάνω στο θέμα τούτο είναι η ισόρροπη σύγχρονη αρχιτεκτονική ανάπτυξη, με βάση τα Κυπριακά δεδομένα, με τη διατήρηση και συνύπαρξη του φυσικού περιβάλλοντος. Όταν η πολιτική αυτή εφαρμοστεί με συνέπεια και σύνεση τότε θα δημιουργήσουμε μια νήσο όπου ο σύγχρονος πολιτισμός θα συμβαδίζει με την παράδοση και την πολιτιστική κληρονομιά.

Η Κύπρος μας διαθέτει πολλές φυσικές καλλονές και επηρεάζεται από κλιματολογικές συνθήκες που σπάνια τις συναντούμε σε άλλα μέρη της υδρογείου. Αυτές ακριβώς τις προνομιακές συνθήκες, οφείλουμε να εκμεταλλευτούμε για να εξασφαλίσουμε μια καλύτερη κι' ανετότερη ζωή στο πολυβασανισμένο μας λαό, που λόγω ακριβώς των συνθηκών τούτων, σε συνδυασμό με την πολιτικογεωγραφική μας θέση υφίσταται στρατιωτικοπολιτικές επιρροές και καταπιέσεις και κινδυνεύει εθνικά και βιολογικά.

Έχουμε, όπως αναφέραμε, αδιαμφισβήτητες φυσικές ομορφιές και εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον. Πρέπει να εξευρεθεί ο τρόπος της εκμετάλλευσής τους κατά τον προσφορότερο τρόπο. Η γνώμη μας είναι ότι πρέπει να εφαρμοστεί μια πολιτική, που να λαμβάνει υπόψη και να βασίζεται στην εμπειρία και τη νομοθεσία άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, σε συνδυασμό με τις δικές μας εμπειρίες.

Το φυσικό μας περιβάλλον και οι φυσικές μας καλλονές, πρέπει να γίνουν προσιτά σε ντόπιους και σε ξένους, πράγμα που θα επιτρέψει και την επάνοδο του αστικού πληθυσμού στην ύπαιθρο, αλλά και αρκετή οικονομική άνθηση θα επιφέρει με την εισροή ξένου κεφαλαίου και τουριστών.

Υπάρχουν αρκετές περιοχές που προσφέρονται για ανάπτυξη και που δεν πρόκειται να επηρεάσουν δυσμενώς το φυσικό περιβάλλον όταν η ανάπτυξη τούτη γίνει πάνω σ' ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο. Παρόλο ότι αρκετά έχουν λεχθεί για την ανάπτυξη διαφόρων περιοχών στην επαρχία της Πάφου και ιδιαίτερα κοντά στην Πέτρα του Ρωμιού και στο Χα-Πατάμι, εμείς δεν συμφωνούμε ότι θα προκληθεί οποιαδήποτε ζημιά, καθότι πρόκειται περί ενός πολύ μελετημένου σχεδίου, που αρχιτεκτονικά, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά καμιά ασχημιά δεν θα προκαλέσει. Τουναντίον θα συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής και θα δώσει την ευκαιρία σε πολύ κόσμο, ντόπιο και ξένο, ν' απολαύσει την ωραία και άγρια φύση χωρίς ν' αντικρύζει απ' εκεί την Πέτρα του Ρωμιού, κι' έτσι η παράδοση κι' ο θρύλος δεν θα επηρεαστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο. Αντίθετα, πάρα πολύς κόσμος θα γίνει κοινωνός και θαυμαστής της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Θα ήταν προτιμότερο οι αντιτιθέμενοι να μελετήσουν καλύτερα τα σχέδια και σε μια εποικοδομητική συζήτηση με τους ενδιαφερομένους να καταλήξουν σε αντικειμενικές αποφάσεις.

Άλλο μέρος που φημιολογείται ότι θ' αναπτυχθεί τουριστικά είναι το νησί του Αγίου Γεωργίου Πέγειας, που και σ' αυτό υπήρξαν αντιδράσεις. Αν κι' αυτό γίνει με πολύ μελετημένα σχέδια, που να μη χαλούν το φυσικό περιβάλλον, θα δώσει την ευκαιρία αξιοποίησης ενός εγκαταλειμμένου βράχου, ο οποίος άλλοτε στην αρχαία εποχή ήταν κατοικημένος, όπως μαρτυρούν μερικοί αρχαίοι οικισμοί, που έχουν ανακαλυφθεί πάνω. Επομένως η αξιοποίησή του θα επαναφέρει ζωή εκεί που και άλλοτε, παλαιά, υπήρχε, και θα δώσει οικονομική άνθηση στην γύρω περιοχή.

Σαν αυτές τις περιοχές που ανέφερα, υπάρχουν και άλλες κτίσεις που η ισόρροπη ανάπτυξή τους, με τέτοια αρχιτεκτονική που να μη χαλούν το φυσικό περιβάλλον και την Κυπριακή παράδοση, θα δώσει την ευκαιρία κτίσις που η να γνωρίσουμε καλύτερα, αλλά και ο πληθυσμός να παραμείνει στον τόπο καταγωγής του για να μην ερημωθεί ο τόπος.

Η μετάβαση και μετεκπαίδευση μερικών αρμοδίων της πολεοδομίας σε μέρη με τις ίδιες δυνατότητες και πληθυσμιακές αναλογίες όπως η Κύπρος και η απόκτηση εμπειριών για εφαρμογή τους και στην Κύπρο, πολύ θα βοηθήσει στην αξιολόγηση κι' εκμετάλλευση του φυσικού μας πλούτου.

Δυστυχώς μέχρι τώρα δεν υπάρχει ενιαία μελετημένη και προγραμματισμένη πολιτική. Γι' αυτό βλέπουμε αλλοπρόσαλλες αποφάσεις που κάποτε παρεξηγούνται, και δικαίως, σαν μεροληπτικές και σκανδαλώδεις. Στην πόλη της Πάφου από το 1977 μέχρι σήμερα άλλαξαν οι Πολεοδομικές ζώνες 3 φορές και σε αρκετές εξόφθαλμες περιπτώσεις, έγιναν χαριστικές παραχωρήσεις, που έφθαναν τα όρια του σκανδάλου. Όταν παρατηρούνται τέτοια πράγματα, οι πολίτες δίκαια δεν σέβονται τις ανάλογες υπηρεσίες, δίκαια δυσανασχετούν και δίκαια αρνούνται καταστrophής του περιβάλλοντος ανάλογα με το ποιος το καταστρέφει ή το διατηρεί.

Την αξία της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος την έχουν αντιληφθεί σχεδόν όλες οι χώρες του κόσμου και για το λόγο τούτο λειτουργούν οι ανάλογες επίσημες υπηρεσίες αλλά και διάφορες ιδιωτικές επιτροπές που αποσκοπούν στη συμβολή της πολιτικής αυτής.

Οι υπηρεσίες τούτες επιβάλλεται να ακολουθήσουν ένα καλά μελετημένο πρόγραμμα, φιλοπρόοδο και εφαρμόσιμο. Ένα πρόγραμμα που να επιτρέψει την ισόρροπη ανάπτυξη όλης της νήσου. Επειδή έχουμε κακή εμπειρία από την υπέρμετρη και αλόγιστη οικοδομική ανάπτυξη των πόλεων Αμμοχώστου και Λεμεσού, πρέπει εμείς στην Πάφο που ως τώρα «ευτυχώς» ζούσαμε σε σχετική απομόνωση και οικονομική ύφεση να παραδειγματιστούμε και να πράξουμε ανάλογα. Από τη θέση όμως αυτή ως την άλλη θέση, που ν' αποτελεί άρνηση και ανασταλτικό παράγοντα της όλης ανάπτυξης και τουριστικής ανέλιξης της επαρχίας μας, είναι πιστεύουμε εξ ίσου λανθασμένη πολιτική.

Ακουστήκαν φωνές εναντίον της κατασκευής αεροδρομίου στην Πάφο ή της κατασκευής πύργων για διανομή του νερού, του μεγάλου αρδευτικού έργου της Πάφου. Ακούμε κι' άλλες διαμαρτυρίες όταν μερικές περιοχές αξιοποιούνται τουριστικά. Δεν συμφωνούμε καθόλου με τις εξτρεμιστικές τούτες απόψεις γιατί αν τις ακολουθήσουμε, θ' αφήσουμε την Πάφο ένα αξιοθέατο, άγριο ελκυστικό περιβάλλον, φτωχό κι' απρόσιτο, όπως γινόταν επί αποικιοκρατίας για να έρχονται οι τουρίστες ή οι κάτοικοι των άλλων επαρχιών υπό μορφή εκδρομών να μας επισκέπτονται και να θαυμάζουν το φυσικό μας περιβάλλον!!

Εκείνο που επιβάλλεται να γίνει για την Πάφο, που όλοι την παραδέχονται σαν την πιο όμορφη επαρχία με τις άριστες φυσικές της καλλονές, τους πλούσιους υδάτινους της πόρους, με τις ανυπέβλητες της παραλίες, τις ασυναγώνιστες κλιματολογικές της συνθήκες, είναι να αναπτυχθεί πάνω σε μακρόπνοα, καλομελετημένα και ορθολογιστικά προγράμματα, ώστε να αποφευχθούν σφάλματα που έγιναν σε άλλες περιοχές.

Με τον τρόπο τούτο η επαρχία Πάφου, ως σύνολο, όχι μόνο στα παράλια αλλά και στα μεσόγεια, θα μετατραπεί σε μια ευημερούσα περιοχή με ευεργετικά αποτελέσματα στην οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της Κύπρου. Δυστυχώς μέχρι σήμερα η Επαρχία Πάφου εθεωρείτο παραμελημένη και απομονωμένη. Τα τελευταία χρόνια μετά την εισβολή, όταν «ανακαλύφθηκε» και η επαρχία Πάφου, έγιναν μερικά έργα όπως το μεγάλο αρδευτικό έργο και το αεροδρόμιο. Για το τελευταίο όμως γινόμαστε κάθε μέρα μάρτυρες μιας ανεπίτρεπτης και σκανδαλώδους πολιτικής και των αρμοδίων και άλλων οργανωμένων συμφερόντων, που αποβλέπουν στην παρεμπόδιση και ματαίωση της λειτουργίας του μεγάλου τούτου Τουριστικού πνεύμονα της Επαρχίας μας. Όταν παρεμποδιστεί η λειτουργία του αεροδρομίου, όπως των Κυπριακών Βιομηχανιών του Ανατολικού, θα χαθούν δέκα και πλέον εκατομμύρια λίρες που ξοδεύτηκαν, η τουριστική ανάπτυξη θα περιοριστεί, η οικονομική ανέλιξη θα σταματήσει και θα παρατηρηθεί ροπή προς άλλες οικονομικές πηγές, που θα τείνουν να καταστρέψουν το φυσικό περιβάλλον για να επιτύχουν οικονομικά οφέλη.

Το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου, λόγω των κλιματολογικών συνθηκών, είναι πολύ ευαίσθητο στις ενέργειες του ανθρώπου και η επαναφορά του δύσκολη, μακροχρόνια και δαπανηρή. Η Κύπρος είναι προικισμένη με τοπία και περιοχές εξαιρετικού χαρακτήρα. Λόγω όμως των εμπορικών πιέσεων για την ανάπτυξη της γης και της έλλειψης επαρκούς και ενιαίας νομοθεσίας οι αξιόλογες αστικές και υπαίθριες περιοχές δεν διατηρούνται ούτε προστατεύονται σε ικανοποιητικό βαθμό και κινδυνεύουν να αλλοιωθούν με καταστρεπτικές συνέπειες. Η αυξανόμενη αστικοποίηση και εκβιομηχανοποίηση και οι αυξανόμενες απαιτήσεις του ανθρώπου συντείνουν στην εξάσκηση πιέσεων πάνω στο περιβάλλον. Κατά συνέπεια

επιβάλλεται όπως περιοχές ειδικού χαρακτήρα και ενδιαφέροντος επισημανθούν, καθοριστούν και προστατευτούν έγκαιρα.

Οι νέες δυσμενείς συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την Τουρκική εισβολή, κατέστησαν περισσότερο επιτακτική την ανάγκη λήψεως πρακτικών μέτρων για την ορθολογιστική διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και του Κυπριακού τοπίου.

Ο μέχρι σήμερα κατανεμημένος ρόλος και η νομοθεσία που αφορά τη διατήρηση του περιβάλλοντος, σε διάφορες αρχές δεν δικαιολογείται. Είναι γνωστό ότι υπάρχει σωρεία νομοθεσιών που αφορούν διάφορες πτυχές του φυσικού περιβάλλοντος.

Σαν παράδειγμα αναφέρονται οι πιο κάτω βασικοί νόμοι:

- Ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος
- Ο περί Προστασίας Δημοσίων Ποταμών Νόμος
- Ο περί Προστασίας Θηραμάτων και Αγρίων Πτηνών Νόμος
- Ο περί Αλιείας Νόμος
- Ο περί Διατηρήσεως του Εδάφους Νόμος
- Ο περί Δασών Νόμος
- Ο περί Δημοσίας Υγείας Νόμος
- Ο περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων Νόμος
- Ο περί Διασφαλίσεως και Προστασίας της Κοινής Ησυχίας Νόμος
- Ο περί Αρχαιοτήτων Νόμος
- Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος
- Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος.

Την ευθύνη για την εφαρμογή των διαφόρων τούτων νόμων έχουν διάφορα Υπουργεία και διάφορα Τμήματα ή τοπικές αρχές. Όπως είναι ευκατανόητο, ο συντονισμός και η συνεργασία πάνω στις τόσες διάφορες πτυχές του φυσικού περιβάλλοντος, είναι ακατόρθωτη εφόσον δεν υπάρχει ενιαίος κεντρικός φορέας με το ρόλο αυτό.

Για τους λόγους αυτούς επιβάλλεται ορθολογιστική διαχείριση του Κυπριακού περιβάλλοντος, ενιαία νομοθεσία όσον αφορά τις πτυχές του περιβάλλοντος, και επιτακτική ανάγκη συντονισμού των διαφόρων νομοθεσιών που αφορούν το φυσικό περιβάλλον.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι αναντίληκτο ότι η Πάφος διαθέτει εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον. Δεν διαθέτει όμως οδικό δίκτυο, αστικό ή αγροτικό, που θα έκαμνε πιο προσιτά τα φυσικά της χαρίσματα στους ξένους και τους ντόπιους.

Γι' αυτό, μαζί με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, επιβάλλεται χωρίς αναβολή, να αρχίσουν αμέσως έργα υποδομής για την εκμετάλλευση του φυσικού τούτου πλούτου. Τα κυριότερα τούτων είναι ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου που ν' αποτελεί συνέχεια του νέου δρόμου Λευκωσίας-Λεμεσού, ο παραλιακός δρόμος Πάφου-Ακάμαντα-Πόλεως Χρυσοχούς προς Κάτω Πύργο.

Επίσης είναι και οι δρόμοι από την Πάφο προς τα εξαιρετικά δάση της Πάφου και τα ορεινά θέρετρα. Οποιαδήποτε όμως ανάπτυξη επιτευχθεί, επιβάλλεται η πρόνοια της διευκόλυνσης για προσβάσεις προς τις χαρισματικές παραλίες που αποτελούν δώρο από το θεό για όλους, σε οποιαδήποτε κοινωνική τάξη κι' αν ανήκουν.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι,

Όλοι αναγνωρίζουμε την ύπαρξη του προβλήματος μα κανένας δεν κάνει ό,τι πρέπει για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του. Ο καθένας το θεωρεί ότι είναι δουλειά κάποιου άλλου και αρκείται στο να διαμαρτύρεται όταν βλέπει ότι κάτι δεν πάει καλά. Όμως η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος είναι δουλειά όλων γιατί όλοι έχουν να επηρεαστούν και να υποστούν τις συνέπειες μιας καταστρεπτικής πορείας. Είναι οι φυσικές συνθήκες μέσα στις οποίες θα ζήσουμε κι' εμείς κι' οι μέλλουσες γενιές. Πρέπει να γίνει συνείδηση όλων, κι' ενσυνείδητα να φροντίζουμε για τη διατήρηση και καλύτερευση του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο θα αναπτύξουμε όλες μας τις δραστηριότητες. Μια τέτοια συνείδηση πρέπει να καλλιεργηθεί από τα σχολεία, από τις μικρές ηλικίες μέχρι τις προχωρημένες.

Τότε μόνο θα προστατευτεί πραγματικά το φυσικό περιβάλλον. Γιατί με τις υποχρεωτικές νομοθεσίες θα υπάρχει και η ενσυνείδητη παρόρμηση που θα γίνει πίστη του καθενός. Έτσι μόνο θα εκλείψουν οι ασχημίες και κακόβουλες καταστροφές του φυσικού περιβάλλοντος που κάθε χρόνο, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, γινόμαστε καθημερινά θεατές των μεγάλων ή μικρών πυρκαϊών, όπου υπάρχει πράσινο και άγρια βλάστηση. Παρακολουθούμε ανήμποροι την καταστροφική μανία μερικών ασυνειδήτων κατά των παραλιών μας, των ποταμών μας, και ιστορικών τοπίων, γιατί οι αρμόδιοι πλείστες φορές κλείουν τα μάτια για μερικούς ημετέρους, πράγμα που εξωθεί κι' άλλους να παρανομήσουν.

Τέλος για την αποτελεσματικότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής επιβάλλεται επί πλέον των όσων έχω αναφέρει η επιμόρφωση και συνεργασία του κοινού. Πρέπει να πιστέψει ότι η πολιτική αυτή είναι απρόσωπη και δίκαιη. Τότε να είμαστε όλοι βέβαιοι ότι θα έχουμε την πλήρη υποστήριξη και συνεργασία του κοινού για το καλό όλων μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι με την ομιλία του κυρίου Παπαδοπούλου φθάσαμε στο τέλος της συζήτησης πάνω στο θέμα αυτό.

Στην προσεχή συνεδρία του Σώματος ο εισηγητής κ. Κυριάκος Παπαδημητρίου θα κλείσει το θέμα και θα καταθέσει και σχέδιο ψηφίσματος το οποίο ήδη κατέθεσε στο Γραφείο της Βουλής. Το σχέδιο αυτό ψηφίσματος θα αποσταλεί στα Γραφεία των Κομμάτων ούτως ώστε στην προσεχή συνεδρία του Σώματος να καταλήξουμε σ' ορισμένο συμπέρασμα.

Νομίζω ότι έχομε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 14 Ιουνίου, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη Ημερήσια Διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.
- 4) Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984.
- 6) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984.

- 7) Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.
- 8) Ο Κυρωτικός της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος του 1984.
- 9) Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κονοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).
(Συνέχιση της συζήτησης).
- 2) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
Ο κ. Μιχαηλίδης.

X. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να εγγράψω θέμα. Πρόκειται για ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ένας μεγάλος αγροτικός κλάδος, οι αγελαδοτρόφοι.

Είναι το θέμα των πλεονασμάτων του αγελαδινού γάλακτος. Έχω υποβάλει ερώτηση στη Βουλή πριν από ενάμιση και περισσότερο μήνα και δεν έχει ληφθεί απάντηση. Το θέμα υπάρχει και γίνεται συνεχώς οξύτερο διότι υπάρχει καθημερινά από μήνες τώρα μεταξύ 15 και 20 χιλιάδες οκάδες πλεόνασμα αγελαδινού γάλακτος και περί τους 240 τόνοι χαλλούμια απούλητα στα χέρια του Οργανισμού. Έγιναν παραστάσεις, έγιναν διαβήματα, έγιναν συσκέψεις, έγιναν προτάσεις και εισηγήσεις αλλά δεν έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα αποτελεσματικά μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος. Το θέμα αφορά πάνω από χίλιες οικογένειες αγελαδοτρόφων που μας δίνουν ένα εισόδημα περί τα £9 εκ. το χρόνο και κινδυνεύει αυτό το εισόδημα αν δεν υπάρξουν τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων του κλάδου και γι' αυτό προτείνω να εγγραφεί ως θέμα «Τα πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο» και να παραπεμφθεί στις Επιτροπές Εμπορίου και Γεωργίας για συζήτηση και να καλέσουμε τα αρμόδια Υπουργεία να συμβάλουν στην άμεση αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, θα εγγραφεί το θέμα και θα παραπεμφθεί ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Σε δυο Επιτροπές, κύριε Πρόεδρε, την Επιτροπή Γεωργίας και την Επιτροπή Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να παραπεμφθεί ενώπιον και της Επιτροπής Γεωργίας.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν φέρουμε ένσταση να εγγραφεί το θέμα αλλά αντιλαμβάνομαι ότι η Κυβέρνηση ήδη έλαβε ορισμένα μέτρα. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει απαγορεύσει την εισαγωγή του τυριού. Έτσι έχω πληροφορηθεί. Και αυτό είναι ένα από το μέτρα τα οποία θα αμβλύνουν το πρόβλημα των αγελαδοτρόφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία, κύριε Παναγίδη. Δεν πειράζει αν εγγραφεί το θέμα και παραπεμφθεί ενώπιον των Επιτροπών...

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Είπα ότι δεν φέρουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το θέμα λυθεί πριν να το εξετάσουν οι Επιτροπές τόσο το καλύτερο.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, οι αγελαδοτρόφοι έχουν καλέσει συλλαλητήριο διαμαρτυρίας την προσεχή βδομάδα γι' αυτό το θέμα διότι δεν είναι αποτελεσματικά τα μέτρα που έχει λάβει μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κύριοι, νομίζω ότι το θέμα ενεγράφη και παραπέμφθηκε ενώπιον των δυο Επιτροπών.

Ο κ Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θάθελα να εγγράψω θέμα το οποίο προέρχεται από Ερώτηση την οποία έχω υποβάλει από τον περασμένο Γενάρη και στην οποία δεν έχω πάρει μέχρι σήμερα απάντηση.

Το θέμα που θάθελα να εγγράψω είναι το εξής: «Η κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών υπό τη διεύθυνση του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου και οι ενδεχόμενες ευθύνες του για τις ζημιές της εταιρείας». Επαναλαμβάνω ότι το θέμα προέρχεται από Ερώτηση που έχω υποβάλει από τον περασμένο Γενάρη και στην οποία δεν έχω πάρει απάντηση μέχρι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι από Ερώτηση η οποία δεν απαντήθηκε ή η οποία απαντήθηκε κατά τρόπο μη ικανοποιητικό τότε το θέμα πρέπει να εγγραφεί και δεν νομίζω ότι υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση.

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αξ. κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται φυσικά να εγγράψω θέμα αλλά απλώς ήθελα να παρακαλέσω όπως όταν υπάρχουν σοβαρά θέματα προς συζήτηση των οποίων

θα επιλαμβάνονται οι αρχηγοί ή οι εκπρόσωποι των κομμάτων, αν είναι δυνατό, οι συσκέψεις για τα θέματα αυτά να γίνονται όχι στις ώρες που θα αρχίζουν οι εργασίες της Βουλής αλλά κατά τις πρωινές ώρες γιατί σήμερα δαπανήσαμε δυο ώρες και περιμέναμε κάπου 30 άνθρωποι μέχρι να τελειώσει η σύσκεψη. Βεβαίως είναι σοβαρό το θέμα που συζητείτο αλλά επειδή τυγχάνει να γίνεται πολλές φορές αυτό το πράγμα, είναι νομίζω παράκληση και των άλλων συναδέλφων τέτοια θέματα να συζητούνται, αν είναι δυνατό, όχι την ώρα που θ' αρχίσει τη συνεδρία της η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδημητρίου, συμβαίνει πολύ σπάνια αυτό το φαινόμενο. Λυπούμαι, πράγματι, διότι οι συνάδελφοι περίμεναν αρκετή ώρα, περί τη μια ώρα περίπου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δυο ώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά είναι ενδεχόμενο πολλές φορές να δημιουργούνται θέματα τα οποία παίρνουν πολλή ώρα τη στιγμή κατά την οποία κανείς δεν υπολόγιζε ότι θα χρειαζόταν τόσο πολλή ώρα για να λυθούν ορισμένα πράγματα. Εν πάση περιπτώσει, θα εξετάσω το θέμα αυτό και αν δεν υπάρχει δυσκολία εκ μέρους των πολιτικών ηγετών των διαφόρων κομμάτων, τότε η εργασία αυτή θα γίνεται προηγουμένως, στην ανάγκη και την προηγούμενη μέρα το απόγευμα.

Νομίζω ότι με τις εγγραφές των θεμάτων που έχουν γίνει και την παρατήρηση του Βουλευτή κ. Παπαδημητρίου, την οποία βρίσκω δικαιολογημένη, έχουμε φτάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος και κηρύττω τη λήξη των εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 8.02 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

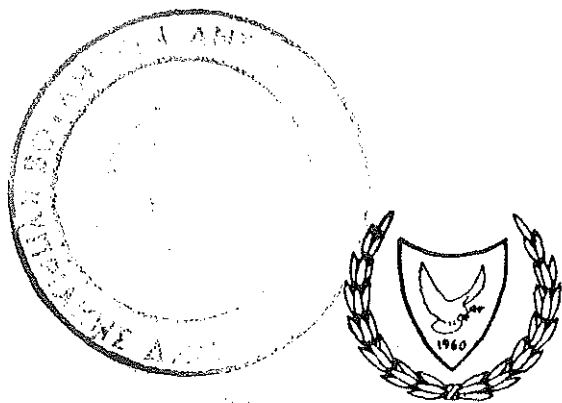
Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ομόφωνη έγκριση ψήφισματος που καταδικάζει τον εποικισμό της Αμμοχώστου.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως επί των Γραμμών Φορτώσεως του 1966 (Τροποποιήσις) (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (Αρ. 8) του 1984.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Ταμείον Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και έγκριση αυτών.
- 5) Παρατήρηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου για καθυστέρηση της μελέτης και υποβολής ενώπιον του Σώματος του Νομοσχεδίου που αφορά το Συνεργατισμό.
- 6) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Οι δημοσιευθείσες πληροφορίες για παραχώρηση από την Κυβέρνηση 600 σκαλών γης στην περιοχή του δάσους Αθαλάσσας για την κατασκευή Ιπποδρόμου).
- 7) Αγορεύσεις Βουλευτών (Ι. Κατσουνωτός, Γ. Σαββίδης, Ρ. Κατσελλή και Γ. Παπαδόπουλος) πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοιν. Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. (Συνέχιση της συζήτησης).
- 8) α) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης δύο νέων θεμάτων: «Τα πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και παραπομπή αυτού στις Κοιν. Επιτροπές Εμπορίου και Γεωργίας).
β) «Η κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών υπό τη διεύθυνση του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου και οι ενδεχόμενες ευθύνες του για τις ζημιές της Εταιρείας». (Θέμα εγγραφέν από τον αξ. Βουλευτή κ. Α. Φάντη).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 24ης Μαΐου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.24 μ.μ.)

(Αρ. 30)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων και παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προτού μπούμε στην Ημερήσια Διάταξη της σημερινής συνεδρίας, θά 'θελα να ανακοινώσω στα Μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων το αποτέλεσμα της έρευνας την οποία έκαμα ύστερα από παρατήρηση του Βουλευτή κ. Παπαϊωάννου σχετικά με το θέμα του **Ombudsman**. Αντίγραφο της παρατηρήσεως του κ. Παπαϊωάννου απέστειλα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης το οποίο μου απάντησε με επιστολή ημερομηνίας 21ης Μαΐου του 1984, την οποία θα εύρετε όλοι μέσα στα γραμματοκιβώτιά σας.

Επιπλέον ο Υπουργός Δικαιοσύνης, στις 23 Μαΐου, δηλαδή χθες, μου έστειλε άλλη συμπληρωματική επιστολή στην οποία επισυνάπτει την Πρόταση την οποία υπέβαλε προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Το αποτέλεσμα στο θέμα αυτό θα είναι, αφού γίνει η τροποποίηση του υπάρχοντος Νομοσχεδίου από την Υπηρεσία Αναθεώρησης και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας, το οποίο βρίσκεται αυτή τη στιγμή ενώπιον της Γενικού Εισαγγελέα, τούτο να επιστραφεί, κατόπιν γνωμοδοτήσεως της Γενικού Εισαγγελέα, στο Υπουργικό Συμβούλιο για να μελετηθεί και να κατατεθεί ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Αν θέλετε να διαβάσω την έκθεση του Υπουργού Δικαιοσύνης προς το Υπουργικό Συμβούλιο, θα το κάμω πολύ ευχαρίστως αλλά η ουσία είναι αυτή.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω αναγνώσει την επιστολή του Υπουργού Δικαιοσύνης προς τον Πρόεδρο της Βουλής και έλαβα υπόψη αυτά που έχετε πει. Επειδή όμως αυτό το θέμα καθυστερεί τώρα για πολύ καιρό, θά 'θελα να εισηγηθώ όπως η κα Στέλλα Σουλιώτη κληθεί στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή για να την ενημερώσει πάνω στο όλο θέμα του Επιτρόπου Διοικήσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως γεγονός, κ. Παπαϊωάννου, αυτή ήταν η πρόθεσή μου, να καλέσω τη Γενικό Εισαγγελέα να συζητήσουμε αυτό το θέμα, αλλά δεν μου edόθη η ευκαιρία διότι σας λέγω ότι τη δεύτερη επιστολή του κ. Υπουργού την πήρα χθες το μεσημέρι. Δεν έχω καμιά δυσκολία να επικοινωνήσω με τη Γενικό Εισαγγελέα για να συζητήσω αυτό το θέμα, αλλά νομίζω ότι είναι πρόωρο να έλθει ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής αν η μελέτη της Γενικού Εισαγγελέα στο θέμα αυτό δεν έχει αποπερατωθεί.

Γι' αυτό το λόγο θά 'θελα να παρακαλέσω να μου επιτρέψετε προηγουμένως να διερευνήσω αυτό το θέμα με το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα για να δω σε ποιο σημείο βρίσκεται. Και κατόπιν να την καλέσουμε ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το Σώμα έχει ρητή απόφαση ως προς τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία θά 'πρεπε να είχε κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο. Αυτά τα πλαίσια έχουν ξεπερασθεί και με την επιστολή αυτή όπως και με όσα έχουν δηλωθεί την περασμένη βδομάδα από τον Κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος, δεν μας δίνεται σαφής ένδειξη ως προς το πότε ακριβώς θα κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο στην Βουλή. Θα κατατεθεί μέσα σ' ένα μήνα, ή πριν από τις θερινές διακοπές; Πρέπει να γνωρίζει αυτό το Σώμα πότε ακριβώς θα κατατεθεί το σχετικό Νομοσχέδιο, διαφορετικά είναι δεσμευμένο το Σώμα να καταθέσει δικό του Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή ήταν η προσπάθειά μου, κ. Παπαϊωάννου. Δηλαδή να ερωτήσουμε το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα πόσο καιρό χρειάζεται για να αποπερατώσει αυτή τη μελέτη και να εξασκήσω και εγώ κάποια πίεση ούτως ώστε η μελέτη αυτή να γίνει το ταχύτερο δυνατό, διότι πραγματικά είναι μια ανάγκη η δημιουργία του **Ombudsman**, μια ανάγκη την οποία αισθάνομαι εγώ περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο, διότι εφόσον δεν υπάρχει αυτός ο θεσμός, όποιος έχει ένα παράπονο έρχεται να το πει στον Πρόεδρο της Βουλής και ίσως να είμαι ένα από τα πρόσωπα εκείνα που επείγονται να δημιουργηθεί αυτός ο θεσμός.

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Μάτσης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι επειγόμεθα να προχωρήσει αυτή η νομοθεσία και να κατατεθεί το ταχύτερο δυνατό το σχετικό Νομοσχέδιο στη Βουλή. Και συμφωνούμε απόλυτα με την άποψή σας να ασκήσετε την επιρροή σας προς τη Γενικό Εισαγγελέα ώστε να σταλεί το Νομοσχέδιο πίσω στο Υπουργικό Συμβούλιο το ταχύτερο δυνατό. Από την άλλη πλευρά το θεωρούμε ανορθόδοξο να προσκαλέσουμε στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής την κυρία Σουλιώτη πριν το

Νομοσχέδιο αυτό υποστεί την τελική επεξεργασία του από το Υπουργικό Συμβούλιο. Διότι τελειωμένη νομοθεσία για τον **Ombudsman** θα είναι κατόπιν της εγκρίσεως του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επομένως δεν νομίζομε ότι είναι ο ρόλος μας να υπεισέλθουμε στο Νομοσχέδιο σ' αυτό το στάδιο που γίνεται ακόμα η επεξεργασία του. Αμέσως μόλις κατατεθεί από την Κυβέρνηση στη Βουλή σίγουρα θα προχωρήσουμε με πολύ γοργό βήμα και στο μεταξύ μπορούμε να εξασκήσουμε κάθε πίεση ώστε να τελειώσει το έργο της Γενικού Εισαγγελέα το ταχύτερο δυνατό. Αλλά δεν νομίζομε ότι είναι σωστό σ' αυτό το στάδιο να καλέσουμε στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής τη Γενικό Εισαγγελέα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάτσης.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Το μόνο θέμα που μας απασχολεί σαν Σώμα, κ. Πρόεδρε, είναι να κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο. Είναι ήδη εκπεφρασμένη θέληση της Βουλής να υλοποιηθεί σε Νόμο αυτή η διαδικασία, δηλαδή ο διορισμός του Κυβερνητικού Επιτρόπου. Και είναι ο χρόνος της καταθέσεως που μας απασχολεί και θα θέλουμε να πιστεύουμε ότι με τη δική σας πίεση πολύ σύντομα, χωρίς να υπεισερχόμεθα στις λεπτομέρειες, θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο για να εφαρμοσθεί αυτός ο θεσμός και νομίζω ότι οποιεσδήποτε διαδικασίες προβλέπονται που θα επιταχύνουν αυτή την υλοποίηση του θεσμού είναι αποδεκτές και επιθυμητές.

Θέλουμε όμως να πιστεύουμε ότι η κατάθεση του Νομοσχεδίου δεν θα μακρύνει περαιτέρω διότι διαφορετικά θα διαπιστώνουμε μια μόνιμη αντίδραση ή παρελκυστική πολιτική στην κατάθεση του Νομοσχεδίου που δεν θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι και η πραγματικότητα, αλλά αυτή είναι η ουσία του πράγματος μέχρι της στιγμής αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι και η έγνοια η δική μου, κ. Μάτση, διότι θέλω να διερευνήσω πότε πραγματικά θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο το οποίο ενδιαφέρει όλους μας.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να δηλώσω, κ. Πρόεδρε, ότι αν και εφόσον αυτό το Νομοσχέδιο, το οποίο καθυστερεί τώρα για πολύ χρόνο, δεν κατατεθεί μέχρι τον προσεχή Ιούλιο, οπότε θα διακόψει τις εργασίες του το Σώμα, τότε θα είμαστε υποχρεωμένοι εμείς οι ίδιοι να καταθέσουμε πρόταση Νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω, κ. Παπαϊωάννου, να καταστεί δυνατό να κατατεθεί το Νομοσχέδιο αυτό στη Βουλή πριν από τον Ιούλιο, ούτως ώστε να δοθεί αρκετός χρόνος σ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής για να το μελετήσουν, διότι είναι ένα Νομοσχέδιο στο οποίο αυτό το Σώμα και εγώ προσωπικά αποδίδουμε πολύ μεγάλη σημασία και γι' αυτό το λόγο πρέπει να μελετηθεί πολύ σοβαρά και να έρθει ενώπιον του Σώματος γρήγορα μεν, αλλά και πολύ μελετημένα.

Προχωρούμε τώρα στο πρώτο θέμα το οποίο έχουμε έτοιμο προς συζήτηση και το οποίο είναι «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

βλαβερού του καπνίσματος που αναγράφεται σε κάθε κυτίο καπνού και καλεί τους αρμοδίους αφού εξετάσουν το όλο θέμα να επανέλθουν σύντομα ενώπιον της Βουλής με τις εισηγήσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε ομιλητής επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έντιμοι συνάδελφοι.

Με τον προτεινόμενο τροποποιητικό νόμο συμπληρώνεται κάποια ατέλεια του υπάρχοντος νόμου. Βέβαια δεν περιμένει κανένας ότι με απαγορευτικά μέσα ή με νομοθετικά διατάγματα μπορούμε να πείσουμε τον κόσμο να σταματήσει το κάπνισμα. Είναι μια έξη η οποία είναι βλαβερότατη στην υγεία και, εντούτοις, παρόλους τους κινδύνους και τη γνώση του κινδύνου που έχουν οι καπνιστές, συνεχίζουν να καπνίζουν με όλα τα παρεπόμενα κακά συμπτώματα.

Το μήνυμα που πρέπει να στείλουμε απ' εδώ ως Βουλή νομίζω ότι περισσότερο είναι ότι πρέπει να πεισθεί ο κόσμος για τις βλαβερές επενέργειες του καπνίσματος πάνω στον ανθρώπινο οργανισμό αφού του παρουσιάσουμε σαφή παραδείγματα. Ένα καλό παράδειγμα νομίζω ότι είχε τελευταία ο λαός από την παρουσίαση στην τηλεόραση κάποιου προγράμματος που είχε και ένα ευεργετικό αποτέλεσμα για ένα χρονικό διάστημα. Αυτά τα προγράμματα πρέπει να επαναλαμβάνονται για να γίνει συνείδηση πλέον στον κόσμο ότι το κάπνισμα είναι μια κακή έξη που προκαλεί βλάβες σε όλο τον ανθρώπινο οργανισμό, από τις τρίχες ως τα νύχια, από το δέρμα ως τα εντόσθια κλπ. Δεν έχει όργανο του οργανισμού που να μην επηρεάζεται από το κάπνισμα. Ο κυριότερος λόγος για την απαγόρευση των διαφημίσεων σε ορισμένα μέρη ή για την εφαρμογή της ετικέτας που επιστά την προσοχή του κοινού στους κινδύνους του καπνίσματος είναι κυρίως ως προς τον καρκίνο του πνεύμονα. Και πράγματι φαίνεται ότι είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι τα αποτελέσματα του καπνίσματος φαίνονται περισσότερο στον πνεύμονα.

Γι' αυτό το λόγο και πρόωθήθηκαν αυτά τα διατάγματα στις διάφορες χώρες, απαγορεύτηκαν οι διαφημίσεις κ.ο.κ. Αλλά μαζί με όλα τα άλλα απαγορευτικά ή περιοριστικά ή συμπληρωματικά μέτρα που πρέπει να πάρουμε, πρέπει να γίνει και μια πληροφόρηση του κοινού ότι εκτός τούτων υπάρχουν και άλλα πράγματα που μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό του καπνίσματος. Π.χ. επισκεπτόμαστε ένα σαλόνι και βλέπουμε ότι τα πιο ελκυστικά πράγματα είναι τα του καπνίσματος. Ο επίχρυσος αναπτήρας, τα χρυσοποίκιλτα βοηθήματα του καπνιστού κ.ο.κ., που και να μην είσαι καπνιστής σε ελκύουν να καπνίσεις.

Είναι όλα τούτα τα οποία πρέπει να υποβάλουμε στον κόσμο ότι από μόνοι τους πρέπει να τα περιορίσουν ούτως ώστε να έχουν και τα ευεργετικά τους αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς δεν πρόκειται να κάμω διάλεξη για το πόσο επικίνδυνο για την

υγεία είναι το κάπνισμα και πόσο σημαντική είναι η σωστή κατατόπιση όσον αφορά τους κινδύνους γενικά στην υγεία από το κάπνισμα.

Εκεί όμως που θά'θελα να διαφωνήσω κάπως με το συνάδελφο κ. Παπαδόπουλο που μίλησε προηγουμένως, είναι σχετικά με την προέλευση της έξης του καπνίσματος και σχετικά με τα παραδείγματα που ανέφερε για τα σαρόνια και για τα διάφορα αντικείμενα που ελκύουν το κοινό στο κάπνισμα. Πολύ φοβούμαι ότι τουλάχιστο εδώ στην Κύπρο εκείνος ο παράγων που πραγματικά συνέτεινε ώστε να παρουσιάσει μεγάλη άνοδο το κάπνισμα, είναι ο παράγων του άγχους, του μεγάλου άγχους που διακατέχει τον Κυπριακό λαό μετά από το 1974 και που είμαι σίγουρος πολλοί κοινωνιολόγοι θα συνδέσουν άμεσα με την έξη του καπνίσματος.

Γι' αυτό ίσως το κάπνισμα να είναι και μέρος, αναπόσπαστο μέρος, της καθημερινής μας ζωής. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Παπαρές.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Δυο λόγια μόνο, κ. Πρόεδρε.

Επειδή τυγχάνει να πηγαινοέρχομαι με ταξί 3—4 φορές τη βδομάδα, νομίζω το κάπνισμα μέσα στα ταξί πρέπει η Κυβέρνηση να το δει με άλλο φακό και να απαγορευθεί διότι ακούονται πάρα πολλά παράπονα από τους επιβάτες που πηγαινοέρχονται στις πόλεις. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Ο κ. Πέτας.

ΧΡ. ΠΕΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως θα έχετε παρατηρήσει και από την έκθεση της Επιτροπής για το θέμα αυτό, η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς υποστηρίζει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σαν μια προσπάθεια για την αντιμετώπιση του πολύ σοβαρού προβλήματος του καπνίσματος.

Βεβαίως, όπως έχει ήδη εκτεθεί από το βήμα, αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο χρειάζεται μια ολόπλευρη προσπάθεια και η Βουλή με την έγκριση αυτού του νομοσχεδίου πραγματοποιεί ένα σωστό βήμα για την αντιμετώπισή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίησης του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως και το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εισαχθέντα αλλά μη εκτελωνισθέντα κυτία καπνού. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Προσασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο υπάρχει στη Συμπληρωματική Ημερήσια Διάταξη και που είναι «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες :

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης του οποίου η αποδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.106 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για τη κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας περί Ανταλλαγής Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προελεύσεως (Κυρωτικό) Νόμο του 1968 (Αρ. 11 του 1968). Με τη Συμφωνία αυτή σκοπείται η παροχή αμοιβαίας βοήθειας από τα Συμβαλλόμενα Μέρη με την ανταλλαγή θεραπευτικών ουσιών ανθρώπινης προέλευσης η οποία θα γίνεται χωρίς άλλη αμοιβή εκτός από την απαιτούμενη δαπάνη για την κάλυψη των εξόδων συλλογής, παρασκευής και μεταφοράς των ουσιών αυτών.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο ρυθμίζεται τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί Συμβαλλόμενο Μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σύμφωνα με την ιδρυτική της Συνθήκη έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσης του πιο πάνω πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του Νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3 και Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα το οποίο είναι «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσώπουσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος του οποίου η αποδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.105 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας περί

Ανταλλαγής Αντιδραστηρίων διά τον Καθορισμόν Ομάδων Αίματος (Κυρωτικό) Νόμον του 1968 (Νόμος Αρ. 13 του 1968). Με τη συμφωνία αυτή σκοπείται η ανταλλαγή μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών αντιδραστηρίων καθορισμού ομάδων αίματος νοουμένου ότι τα ίδια τα Συμβαλλόμενα Μέρη διαθέτουν αρκετή παρακαταθήκη για δική τους χρήση.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο ρυθμίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί Συμβαλλόμενο Μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα σύμφωνα με την ιδρυτική της Συνθήκη έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσης του πιο πάνω Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και ο Πίνακας του νομοσχεδίου εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3. Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο τελευταίο μας νομοσχέδιο το οποίο τιτλοφορείται «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεσή της Επιτροπής προς το Σώμα.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΧΩΡΙΣ ΔΑΣΜΟ, ΙΑΤΡΙΚΟΥ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΧΡΗΣΙΔΑΝΕΙΟΥ ΣΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΙΑΤΡΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ Η΄ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ρήνα Κατσελλή, εκπροσωπούσα τον κ. Θαλή Μιχαηλίδη

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Ιωάννης Μάτσης

Μανώλης Χριστοφίδης

Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 24 Μαΐου 1984. Στην συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό τη μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας, του οποίου η αποδοχή εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμό 24.107 και ημερομηνία 26 Ιανουαρίου 1984 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω Πρόσθετου Πρωτοκόλλου.

Όπως είναι γνωστό η Κύπρος έχει προσυπογράψει την πιο πάνω Συμφωνία και η Βουλή την επικύρωσε με τον περί Συμφωνίας περί Προσωρινής Εισαγωγής, Άνευ Δασμού, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού επί

Χρησιδανείω προς τα Νοσοκομεία και Έτερα Ιατρικά Ιδρύματα προς τον Σκοπόν Διαγνώσεως ή Θεραπείας (Κυρωτικών) Νόμον του 1973 (Αρ. 75 του 1973). Με τη Συμφωνία αυτή σκοπείται η παροχή από κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη κάθε διευκόλυνσης για την ελεύθερη διέλευση μέσω των συνόρων τους αποθεμάτων ιατρικού, χειρουργικού και εργαστηριακού εξοπλισμού για το σκοπό αντιμετώπισης κατεπείγουσων αναγκών του πληθυσμού τους.

Με το υπό συζήτηση Πρόσθετο Πρωτόκολλο καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα μπορεί να καταστεί συμβαλλόμενο μέρος της πιο πάνω Συμφωνίας. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της προαναφερθείσας Συμφωνίας μια και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, σύμφωνα με την Ιδρυτική της Συνθήκη, έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για οποιαδήποτε χορήγηση δασμολογικής απαλλαγής από Κράτη-Μέλη τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τις πρόνοιες του Πρωτοκόλλου αυτού γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για σκοπούς επικύρωσής του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 1 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερο Μέρος. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 2 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 και ο επισυνημμένος σ' αυτό Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου. Άρθρον 3. Πίνακας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το άρθρο 3 εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για Χρησιμοποίησή του υπό τη Μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και Άλλα

Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Έχουμε αποπερατώσει τη Νομοθετική Εργασία του Σώματος που ήταν έτοιμη για σήμερα.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β' που είναι η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ'.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε επειδή έχω προσέξει ότι και σήμερα δεν έχει κατατεθεί Νομοσχέδιο αναφορικά με την εκλογή Δημοτικών Αρχών, θά 'θελα να μεριμνήσετε το ταχύτερο δυνατό όπως κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο. Όπως ξέρετε, κ. Πρόεδρε, αυτό το Σώμα επανειλημμένα ασχολήθηκε με το θέμα της κατάθεσης Νομοσχεδίου αναφορικά με τις Δημοτικές Αρχές. Είναι απαράδεκτο για 31 συνεχή χρόνια να διορίζονται Δημοτικές Αρχές και σ' αυτό το διάστημα να έχουν διενεργηθεί δυο φορές εκλογές για την ανάδειξη χωριτικών αρχών. Δηλαδή οι πολίτες θεωρούνται δεύτερης κατηγορίας. Και νομίζω ότι και εσείς ο ίδιος πριν ένα περίπου χρόνο είχατε δηλώσει πως το Νομοσχέδιο αυτό επρόκειτο να κατατεθεί οπωσδήποτε εντός του 1983. Όμως σήμερα έχουμε Μάιο του 1984 και το Νομοσχέδιο για τις Δημοτικές Αρχές δεν έχει ακόμα κατατεθεί. Νομίζω ότι είναι απαράδεκτο να συνεχίζεται αυτή η κατάσταση και θα πρέπει να ζητηθεί από την Εκτελεστική Εξουσία να καταθέσει αυτό το Νομοσχέδιο πριν από τις θερινές διακοπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαϊωάννου, δεν διαφωνώ καθόλου με αυτά που λέτε. Έχετε

απόλυτο δίκαιο, διότι και εγώ ο ίδιος είχα δηλώσει προ έτους περίπου ότι το Νομοσχέδιο θα ήταν έτοιμο για να γίνουν εκλογές. Έχουν όμως δημιουργηθεί διάφορα προβλήματα τα οποία οφείλονται σε μια απηρχαιομένη νομοθεσία που έγινε το 1932 και χρειάζεται πολύ προσεκτική μελέτη. Εν πάση περιπτώσει καθυστέρηση υπάρχει. Πρέπει να ομολογήσω ότι από τον περασμένο Σεπτέμβριο που υπολογίζετο ότι θα ήταν κατατεθειμένο το Νομοσχέδιο, ως σήμερα, έχουν δυστυχώς συμβεί τόσα πολλά γεγονότα ώστε να δικαιολογείται κάποια καθυστέρηση. Εντούτοις θα διερευνήσω το θέμα και θα παρακαλέσω το Υπουργείο Εσωτερικών να με πληροφορήσει και εγώ με τη σειρά μου να πληροφορήσω το Σώμα πότε θα είναι έτοιμο αυτό το Νομοσχέδιο για κατάθεση ενώπιον της Βουλής. Είναι γεγονός ότι είναι καιρός να εκλέγονται οι Δημοτικές Αρχές διότι η εκλογή των Αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί τη βάση της συνταγματικής αρχής της λαϊκής κυριαρχίας που είναι η βάση που ισχύει και στην Κύπρο. Είμαι ένθερμος υποστηρικτής των Δημοτικών εκλογών και θα κάμω ό,τι μπορώ για να επισπευθεί η κατάθεση του Νομοσχεδίου αυτού.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνώ πληρέστατα, κ. Πρόεδρε, ότι η σχετική νομοθεσία είναι απηρχαιομένη και ότι χρειάζεται εκσυγχρονισμό. Όμως είχαμε πάρα πολλά χρόνια στη διάθεσή μας και θά 'πρεπε να είχαμε εκσυγχρονίσει αυτή τη νομοθεσία. Έχουμε Νομικό Τμήμα της Κυβέρνησης και αυτό το Νομικό Τμήμα θα πρέπει να εργαστεί για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας.

Γι' αυτό δεν νομίζω ότι είναι εκτός πραγματικότητας να αναμένουμε ότι τουλάχιστον πριν από τις θερινές διακοπές θα κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Συμφωνούμε απόλυτα, κ. Πρόεδρε, ότι θα πρέπει να επιταχυνθεί η κατάθεση αυτού του Νομοσχεδίου όπως επίσης, πολύ σωστά τονίσατε, ότι έπρεπε να γίνει μια σοβαρή και προσεκτική επεξεργασία αυτής της νομοθεσίας ενόψει του γεγονότος ότι η προηγούμενη νομοθεσία που διείπε αυτές τις εκλογές ήταν απηρχαιομένη και μάλιστα έπρεπε να ετοιμαστεί βάσει του αναλογικού συστήματος.

Οπωσδήποτε σημειώνουμε ότι θα ζητήσετε να μας δοθεί μια κατάσταση αναφορικά με το πού βρίσκεται το όλο θέμα. Οι πληροφορίες που έχουμε είναι ότι η επεξεργασία του Νομοσχεδίου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και θα πρέπει να αναμένουμε το ταχύτερο δυνατό να έχουμε την κατάθεση αυτού του Νομοσχεδίου. Εκείνο που θα θέλαμε να τονίσουμε με όλο τον προσήκοντα σεβασμό προς το συναδέλφο κ. Παπαϊωάννου, είναι ότι δεν υπάρχει πρόθεση με την καθυστέρηση της κατάθεσης αυτού του Νομοσχεδίου αντιμετώπισης των πολιτών σαν δεύτερης κατηγορίας. Είναι ίσως κάπως αδικαιολόγητη η παρατήρηση και δεν θα πρέπει να χαρακτηρίσουμε με αυτό τον τρόπο την καθυστέρηση.

Συμφωνούμε ότι υπήρξε καθυστέρηση στο θέμα αυτό. Υπάρχει όμως η πρόθεση να κατατεθεί αυτό το Νομοσχέδιο και ελπίζουμε το ταχύτερο δυνατό, αλλά δεν πιστεύουμε ότι τα κίνητρα είναι οποιαδήποτε άλλα από κάποια καθυστέρηση ένεκα της επεξεργασίας που γίνεται του Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ως γεγονός, κ. Γαλανέ, δεν ελέχθη κάτι τέτοιο από τον κ. Παπαϊωάννου. Πρέπει να είμεθα δίκαιοι: δεν είπε ο κ. Παπαϊωάννου ότι αυτό γίνεται σκόπιμα ή ότι υπάρχει οποιαδήποτε πρόθεση να θεωρηθούν πολίτες δεύτερης κατηγορίας οι πολίτες της Κύπρου. Αυτό δεν ελέχθη.

Θα το διερευνήσω, κ. Παπαϊωάννου, το θέμα αυτό και θα ενημερώσω το Σώμα έγκαιρα.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Γ' - Ερωτήσεις και Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Ασγάτας Λεμεσού είναι μια προοδευτική κοινότητα και τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί σε σημαντικό βαθμό η αστυφιλία και μετανάστευση.

Συνεπώς χρειάζεται την Κυβερνητική αρωγή για να κρατηθούν οι κάτοικοι στο χωριό και να αναπτυχθούν.

Σημαντική βοήθεια θ' αποτελέσει η επίλυση των πιο κάτω προβλημάτων:-

- (α) Η εξασφάλιση αρδύσιμου νερού από το φράγμα Καλαβασού, για το οποίο απαλλοτριώθηκε γη της Ασγάτας 165 περίπου σκαλών. Η προσέγγιση του θέματος από την Κυβέρνηση δεν βρίσκει σύμφωνη την κοινότητα και ζητά όπως το θέμα ξαναμελετηθεί και ικανοποιηθεί ένα τόσο ζωτικό πρόβλημα.
- (β) Η επιτάχυνση αποπεράτωσης του δρόμου Ασγάτας-Καλαβασού και η διαπλάτυνση του δρόμου Μονής-Μοναγρουλίου-Ασγάτας.
- (γ) Η επιχορήγηση τράκτορας για καλλιέργειες και η επίσπευση παράδοσης των οικοπέδων που είναι ήδη έτοιμα.

Πότε υπολογίζουν τα αρμόδια Υπουργεία να προωθήσουν την επίλυση των πιο πάνω θεμάτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Μαΐου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«(α) Το αίτημα για μεταφορά νερού από το υπό κατασκευή Φράγμα Καλαβασού για κάλυψη των αρδευτικών αναγκών του χωριού Ασγάτα, έτυχε πολύ σοβαρής μελέτης από το Υπουργείο μου. Σαν αποτέλεσμα της μελέτης αυτής διεφάνησαν δύο βασικά προβλήματα: (1) πως από τα μέχρι στιγμής διαθέσιμα στοιχεία το υπ' αναφορά Φράγμα δεν θα έχει τη δυνατότητα να καλύψει και τις αρδευτικές ανάγκες του χωριού Ασγάτα και (2) πως κι' αν ακόμα υποθέσουμε ότι θα υπήρχε μια τέτοια δυνατότητα, η εκτέλεση και η λειτουργία του έργου που ζητά η κοινότητα θα απέβαινε τελικά αντιοικονομική, γιατί λόγω υψομετρικής διαφοράς το νερό δεν θα μπορεί να μεταφερθεί στο χωριό με βαρύτητα

αλλά μέσω αντλητικών συγκροτημάτων, που κοντά στα άλλα ανεβάζουν σημαντικά το κόστος λειτουργίας.

- (β) Όλα τα κυβερνητικά τράκτορες που παραχωρούνται στις κοινότητες για εκτέλεση γεωργικών εργασιών είναι επιχορηγημένα. Τα κυβερνητικά τράκτορες παραχωρούνται κατά προτεραιότητα στις περιοχές του Σχεδίου Αναμπέλωσης, στο οποίο δεν περιλαμβάνεται η κοινότητα Ασγάτας. Το αίτημα της κοινότητας ελήφθη υπόψη και όταν υπάρξει διαθέσιμο κυβερνητικό τράκτορ θα παραχωρηθεί στην υπ' αναφορά κοινότητα, σύμφωνα με τη σειρά προτεραιότητας που τηρούμε.»

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Πάχνας είναι από τα μόνα ακμάζοντα αμπελοχώρια. Στο παρελθόν και με βάση τα πληθυσμιακά δεδομένα αλλά και την πολύ αναπτυγμένη κτηνοτροφία υπήρχαν μόνιμα εγκατεστημένοι τόσο γιατρός όσο και κτηνίατρος. Αργότερα για λόγους σκοπιμότητας η τότε αποικιακή Κυβέρνηση μετέφερε την έδρα των πιο πάνω γιατρών σε άλλη κοινότητα, με αποτέλεσμα έκτοτε οι κάτοικοι να αντιμετωπίζουν πολλά και ανυπέρβλητα προβλήματα.

Ερωτούνται τα Υπουργεία Υγείας και Γεωργίας να πληροφορήσουν τη Βουλή αν σκοπεύουν να άρουν την πιο πάνω αδικία επαναφέροντας την έδρα των εν λόγω γιατρών στην κοινότητα Πάχνας.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Μαΐου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Πάχνα δεν αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο ούτε βρίσκεται πάνω στον κύριο δρόμο Πλατρών-Λεμεσού και κατά συνέπεια η τυχόν μεταφορά της έδρας του γιατρού στην Πάχνα θα εξυπηρετούσε μόνο τους κατοίκους της κοινότητας αυτής. Το χωριό αυτό εξυπηρετείται σήμερα από το Αγροτικό Υγειονομικό Κέντρο Αυδήμου με εβδομαδιαίες επισκέψεις του εκεί εδρεύοντος κυβερνητικού γιατρού. Το χωριό Αυδήμου βρίσκεται σε εξαιρετική τοποθεσία για την εξυπηρέτηση χωριών της περιοχής και διαθέτει κατάλληλο κτίριο. Η απόσταση του χωριού Αυδήμου από την Πάχνα είναι μόνο 6 μίλια, ώστε να μη δικαιολογείται τοποθέτηση πρόσθετου γιατρού, στην Πάχνα.

Έχοντας κατά νουν τα πιο πάνω, δεν φαίνεται να είναι εφικτή και δικαιολογημένη η μεταφορά της έδρας του γιατρού από την Αυδήμου στην Πάχνα, ή η δημιουργία πρόσθετης έδρας στην Πάχνα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ' στο οποίο αναφέρεται το θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου». Θέμα το οποίο ενεγράφη από τον αξ. Βουλευτή κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου. Αλλά προτού καλέσω τον κ. Παπαδημητρίου να αναγνώσει την εισηγητική του ομιλία στο Σώμα, θά 'θελα να παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας να αναγνώσει την έκθεση πάνω στο θέμα που αναφέρεται «Το

πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών».

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η έκθεση, αξ. κ. Πρόεδρε, έχει κατατεθεί από ημερών και γι' αυτό το λόγο να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, ας θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα. Αν υπάρχουν ομιλητές επί της εκθέσεως και πάλιν είμαι έτοιμος να δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε ο οποίος θά 'θελε να ομιλήσει. Άλλως θα θεωρηθεί ως ομόφωνα εγκριθείσα.

ΑΥΤ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

'Ηταν ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση εγκρίνεται ομόφωνα και καταχωρείται στα Πρακτικά.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ «ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ, ΤΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΜΕΙΠΤΙΚΩΝ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΟΞΥ ΥΔΑΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΡΙΩΝ».

Παρόντες:-

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος

Χρίστος Κουρτελλάρης

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Χρίστος Σολωμής

Αυγερινός Παπαρές

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τέσσερεις συνεδρίες οι οποίες συγκροτήθηκαν στις 12 και 20 Οκτωβρίου και 17 Νοεμβρίου 1983 και στις 29 Μαρτίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Οικονομικών καθώς επίσης εκπρόσωποι του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως και του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτική.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή και στη συνέχεια, κατόπιν αποφάσεως του Σώματος, παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης προς τη Βουλή.

Από την εξέταση του όλου θέματος και τις απόψεις που εξέθεσαν οι πιο πάνω εκπρόσωποι των ενδιαφερομένων πλευρών σαφώς προκύπτει ότι οι τιμές που τελικά θα εξασφαλιστούν για τις πατάτες της εαρινής εσοδείας δεν θα είναι αμειπτικές για τους πατατοπαραγωγούς και ότι το αναμενόμενο εισόδημα δεν θα επαρκέσει ούτε για την κάλυψη των καλλιεργητικών κόστων της περιόδου αυτής. Έχει επίσης προκύψει ότι αν δεν εξευρεθούν τρόποι βοήθειας των πατατοπαραγωγών, οι οποίοι στο μεταξύ έχουν εξαντλήσει το όριο των πιστώσεών τους από τις συνεργατικές, δεν θα μπορέσουν να συνεχίσουν τις καλλιέργειές τους εκεί που σύμφωνα με το Συμβούλιο Εμπορίας Πατατών προβλέπονται ευοίωνες προοπτικές για τις επικείμενες εσοδείες.

Υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων η Επιτροπή ζήτησε από την Κυβέρνηση να εξετάσει το ενδεχόμενο να έλθει αρωγός των πατατοπαραγωγών εξασφαλίζοντας προς αυτούς τις αναγκαίες πιστώσεις και άλλη βοήθεια που ενδεχόμενα θ' απαιτηθεί. Γι' αυτό και στην τρίτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν τα ενδιαφερόμενα Υπουργεία για να δώσουν την επίσημη Κυβερνητική θέση πάνω στο εγχειρόμενο θέμα παροχής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως έδωσαν την υπόσχεση ότι η Κυβέρνηση σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα παραχωρήσει Κυβερνητική εγγύηση, έτσι ώστε να δανειοδοτηθούν οι πατατοπαραγωγοί μέσω των οικείων συνεργατικών εταιρειών τους. Η Επιτροπή εκφράζοντας την ικανοποίησή της για τη σημειωθείσα Κυβερνητική ανταπόκριση στο αίτημα των πατατοπαραγωγών κάλεσε τους αρμοδίους να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους ώστε να μην υπάρξει καθυστέρηση στην υλοποίηση της προσφερόμενης βοήθειας για να μπορέσουν οι πατατοπαραγωγοί να εφοδιασθούν με τα αναγκαία χρειάδη για τη νέα καλλιεργητική περίοδο. Στο στάδιο της τελικής ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης επιβεβαιώθηκε ότι το σχέδιο δανειοδότησης των πατατοπαραγωγών για το οποίο δόθηκαν οι Κυβερνητικές διαβεβαιώσεις τέθηκε άμεσα σε λειτουργία και έτσι υλοποιήθηκε και η υποσχεθείσα βοήθεια προς τους ενδιαφερομένους.

Αναφορικά με το δεύτερο σκέλος του εγγραφέντος θέματος, το οποίο αναφέρεται στο οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών, η Επιτροπή ζήτησε και πήρε από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα και τις προβλεπόμενες δαπάνες εκτέλεσης του έργου του Νότιου Αγωγού, του οποίου στόχος είναι η αντιμετώπιση του προαναφερθέντος προβλήματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, η πρώτη φάση του Σχεδίου, της οποίας οι εργασίες έχουν ήδη αρχίσει, υπολογίζεται να αποπερατωθεί μέσα στο 1989 και θα στοιχίσει, με τιμές του 1983, £101,130,000 περίπου, ενώ η δεύτερη φάση του Σχεδίου που υπολογίζεται ν' αρχίσει το έτος 1988 και να περατωθεί μέσα στο 1994 αναμένεται να ανεβάσει το συνολικό κόστος του όλου έργου σε £127 εκ. σε τιμές του 1983.

Υποβάλλοντας η Επιτροπή την παρούσα Έκθεσή της για την ενημέρωση του Σώματος θεωρεί σκόπιμο να αναφέρει ότι οι προτεινόμενες πιο πάνω διευθετήσεις αντιμετωπίζουν μεν σε ικανοποιητικό βαθμό το πρόβλημα που έχει προκύψει, δεν επιλύουν όμως τα γενικότερα μακροπρόθεσμα προβλήματα των πατατοπαραγωγών. Γι' αυτό και πρόθεση της Επιτροπής είναι να συνεχίσει την παρακολούθηση

του όλου θέματος ώστε, ανάλογα με τις εξελίξεις που θα σημειωθούν με βάση τις επόμενες εσοδείες, να μελετήσει και εισηγηθεί προς την Κυβέρνηση μέτρα για την μακροπρόθεσμη επίλυση των προβλημάτων των πατατοπαραγωγών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και τώρα καλώ τον κ. Παπαδημητρίου στο Βήμα για να αναγνώσει την εισηγητική του ομιλία πάνω στο θέμα που ενέγραψε ο ίδιος.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το υπό συζήτηση θέμα αποτελεί στις μέρες μας ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα που απασχολούν σήμερα τον τόπο μας. Η μεγάλη σημασία που έχει το φυσικό περιβάλλον για τη ζωή του ανθρώπου και ο άμεσος συσχετισμός του με το θέμα της υγείας, του τουρισμού, της οικοδομικής ανάπτυξης και της προστασίας των αρχαιοτήτων, έχουν καταστήσει το θέμα αυτό πολύπτυχο και πολύπλοκο και είναι γι' αυτούς τους λόγους που ζητήσαμε την εγγραφή και συζήτησή του ενώπιον του Σώματος. Πιστεύω πως η συζήτηση και οι απόψεις που θα εκφραστούν θα συμβάλουν πολύ στην ορθή αντιμετώπιση του θέματος από όλους τους ενδιαφερομένους και στην αποτροπή των κινδύνων που προέρχονται τόσο από την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και από τις διάφορες λανθασμένες εκτιμήσεις γύρω από τους τρόπους προστασίας του. Ανοίγουμε τη συζήτηση με γνώμονα των πράξεών μας το καλώς νοούμενο συμφέρον του τόπου μας, μακράν από οποιαδήποτε πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα. Εκεί που πρέπει να συμφωνήσουμε και να επαινέσουμε και να ψέξουμε, θα το πράξουμε, χωρίς οποιαδήποτε διστακτικότητα ή υστεροβουλία. Θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε το θέμα σε βάθος με βάση πάντοτε τις εμπειρίες μας όπως τις ζούμε στην μακρά επαφή μας με το λαό.

Αναφέραμε στην αρχή ότι το θέμα του φυσικού περιβάλλοντος είναι πολύ σημαντικό και σ' όλες τις χώρες του κόσμου αντιμετωπίζεται σαν θέμα πρώτης ιεράρχησης και υψίστης σπουδαιότητας. Τόσο η ζωή του ανθρώπου όσο και η οικονομική τουριστική ανάπτυξη εξαρτώνται άμεσα από την ορθολογιστική και ισορροπημένη αξιοποίηση του φυσικού πλούτου. Το φυσικό περιβάλλον είναι ο χώρος όπου μέσα θα γεννηθεί, θα μεγαλώσει και θα ζήσει ο ίδιος ο άνθρωπος. Μέσα σ' αυτό θ' αναπτύξει ο άνθρωπος το πνεύμα του και θα καλλιεργήσει το καλαισθητικό του κριτήριο. Θα οξύνει το νου του, και θα εμπλουτίσει τον κόσμο με βάση τους διάφορους ερεθισμούς του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζει, κινείται και εργάζεται. Το φυσικό περιβάλλον διαμορφώνει γενικά σε πολύ μεγάλο βαθμό την προσωπικότητα του ανθρώπου. Στις μεγαλουπόλεις του εξωτερικού, με τα πανύψηλα κτίρια του μπετόν, χωρίς πράσινο και ομορφιά, η κατάσταση είναι αφόρητη. Εκατομμύρια άνθρωποι συνωθούνται και τρέχουν στους δρόμους σαν ρομπότ, για να προλάβουν να πάνε στις δουλειές τους ή να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Πουθενά ποιότητα ζωής. Πώς θα υπάρξει ποιότητα ζωής μέσα σε ένα περιβάλλον κάθε άλλο παρά φυσικό, με τα καυσαέρια και τη μόλυνση τις ατμόσφαιρας, την ασχήμια του μπετόν, το πρόβλημα της κυκλοφορίας, την έλλειψη ομορφιάς; Αποτέλεσμα το άγχος, η εγκληματικότητα των νέων, οι αρρώστιες και τόσα άλλα.

Ας δούμε όμως πιο συγκεκριμένα ποιοι κίνδυνοι απειλούν το φυσικό μας περιβάλλον στην Κύπρο γενικά και ποια μέτρα πρέπει κατά τη γνώμη μας να ληφθούν.

Η ανεξέλεγκτη οικοδομική και τουριστική ανάπτυξη, η μόλυνση της θάλασσας και της παραλίας από τα λύματα των εργοστασίων αποτελούν τους σημαντικότερους κινδύνους που καταστρέφουν σήμερα το φυσικό μας περιβάλλον.

Αναφορικά με το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης που τις περισσότερες φορές αποβαίνει σε ζημιά και καταστροφή του φυσικού μας περιβάλλοντος, έχουν λεχθεί και γραφεί κατά καιρούς από πολλούς οργανισμούς και Σωματεία αρκετά, γι' αυτό και θα περιοριστούμε στην αναφορά ορισμένων συγκεκριμένων περιπτώσεων προς το σκοπό προβληματισμού των αρμόδιων Τμημάτων που ασχολούνται τόσο με την τουριστική ανάπτυξη όσο και γενικά με την έκδοση αδειών οικοδομής. Είναι σε όλους γνωστή η μεγάλη καταστροφή της πόλεως της Αμμοχώστου που συντελέστηκε πριν από την εισβολή. Με την ανεξέλεγκτη τουριστική και κατά συνέπεια οικονομική ανάπτυξη, η ωραία και αμμώδης παραλία έκλεισε παντελώς και η ωραία θέα της θάλασσας χάθηκε από τα μάτια των ντόπιων και των ξένων. Το γεγονός τούτο δεν είναι μόνο δική μας διαπίστωση αλλά και αυτών τούτων των τουριστών.

Δυστυχώς το ίδιο λάθος επανελήφθηκε αδικαιολόγητα αυτή τη φορά και στη Λεμεσό μετά το 1974. Όλοι βλέπουμε πως έχει καταντήσει ο ωραίος παραλιακός δρόμος με ταμανιτάρια των πολυκατοικιών και των άλλων τουριστικών καταλυμάτων. Όλοι θέλουμε την αύξηση του τουριστικού ρεύματος, γιατί το εισρέον ξένο συνάλλαγμα είναι αρκετά μεγάλο και υπολογίσιμου ύψους.

Θα μπορούσε όμως να γίνει μια πιο μελετημένη και ορθολογιστική ανάπτυξη, ώστε και περισσότερο πράσινο να διατηρηθεί και περισσότερες πλατείες και πιο ωραία και καλαίσθητα οικοδομήματα να γίνουν, γεγονότα που θα μπορέσουν να κρατήσουν περισσότερους τουρίστες για πολύ περισσότερο χρονικό διάστημα. Τι θα πει κανείς για την ωραία παραλία και τη θάλασσα που τείνει και εδώ να εξαφανιστεί από τη θέα των πολιτών; Και τι θα πει ακόμα κανείς για τη ρύπανση και τη μόλυνση της θάλασσας, για τα οποία κάθε χρόνο τόσα παράπονα ακούονται από τον κόσμο;

Όμως, κ. Πρόεδρε, για ό,τι αφορά την Αμμόχωστο αλλά και ιδιαίτερα τη Λεμεσό, είμαι βέβαιος πως συνάδελφοι των πιο πάνω περιοχών θα αναφερτούν πιο εκτεταμένα.

Γι' αυτό ας έλθουμε να δούμε τι γίνεται και στην Πάφο. Εδώ πρέπει νάμαστε περισσότερο προσεκτικοί, γιατί το κακό δεν έχει προχωρήσει ακόμα σε ανεπανόρθωτο βαθμό. Κακό έγινε και γίνεται σε πολλές περιπτώσεις στο βωμό της τουριστικής ανάπτυξης. Δεν είναι όμως αργά. Η επιδείνωση μπορεί να προληφθεί αν ληφθούν μέτρα ή αν εφαρμοστούν τουλάχιστον οι ισχύουσες διατάξεις και κανονισμοί.

Ευτυχώς για την Πάφο, το γεγονός ότι για χρόνια ήταν μια μακρινή και παραμελημένη επαρχία, την έσωσε από την απότομη ανάπτυξη και καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος. Το κακό όμως δεν άργησε να έλθει και στην Πάφο μετά τα γεγονότα του 1974. Η ανάπτυξη της πόλης, ιδιαίτερα στον τουριστικό τομέα, ήταν ραγδαία και αλματώδης. Ξενοδοχεία, διαμερίσματα, κέντρα αναψυχής, πολυκατοικίες είναι η νέα όψη της πόλης, ιδιαίτερα στην Κάτω Πάφο. Κοινή όμως είναι η διαπίστωση ότι και στην Πάφο το φυσικό μας περιβάλλον υφίσταται ανεπανόρθωτη ζημιά. Βέβαια η ζημιά αυτή δεν είναι του βαθμού και της έκτασης της Αμμοχώστου ή της Λεμεσού. Με βάση τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος η Κυβέρνηση προχώρησε στην θέσπιση των

τρέχουσες τιμές για να μπορούν να αγοράζουν αλλού γη και με άνεση να κτίζουν το σπίτι που έχασαν ή θα χάσουν.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες θυματοποίησης τέτοιων φτωχών ή μεσαίας εισοδηματικής τάξεως πολιτών. Τα αρχαία μνημεία να προστατεύονται, αλλά όχι προς βλάβη αυτών των ανθρώπων. Οι νόμοι μπορούν να γίνουν πιο ελαστικοί, όταν δεν πρόκειται για μνημεία μεγάλης αρχαιολογικής αξίας. Επιτέλους το δράμα των φτωχών οικογενειάρχων, γιατί περί δράματος πρόκειται, πρέπει ν' αντιμετωπιστεί ριζικά και αποτελεσματικά.

- 3) Να καθοριστούν περιοχές «Προστασίας της Φύσεως» σε μεγαλύτερο αριθμό τόσο για την προστασία αστικών περιοχών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, όσο και για την προστασία ειδικών περιοχών της υπαίθρου.

Στο σημείο αυτό θά 'θελα ν' αναφερθώ σε ένα θέμα που είδε το φως της δημοσιότητας πριν λίγες μέρες. Γράφτηκε στον τύπο πως δόθηκε άδεια για εκμετάλλευση του βράχου που βρίσκεται μεταξύ Τραχυπέδουλα-Κιδάσι, του λεγόμενου «Κουρτελλόροτσου». Για το γεγονός αυτό η Επιτροπή Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος Πάφου διαμαρτυρήθηκε και συμφωνούμε σ' αυτό το θέμα, γιατί αν πράγματι έτσι έχουν τα πράγματα και συμβεί κάτι τέτοιο, τότε δεν θα υπάρξει μεγαλύτερο έγκλημα σε βάρος του υπαίθριου φυσικού περιβάλλοντος. Γιατί ο βράχος αυτός, εκτός της ιδιομορφίας του έχει και ιστορική σημασία. Είναι ο βράχος των χασαμπουλιών, όπου κατά τους καιρούς εκείνους εύρισκαν καταφύγιο τα περιβόητα χασαμπουλιά, και οι κάτοικοι των γύρω περιοχών τον ξεύρουν σαν το βράχο των χασαμπουλιών.

Η αξιοποίηση σε νευραλγικές περιοχές να είναι τέτοια που να διαμορφώνει το φυσικό περιβάλλον επί το καλύτερο και το προσιότερο και ελκυστικότερο στον οποιοδήποτε θέλει να το απολαύσει.

- 4) Να θεσπιστούν νόμοι που να ελέγχουν την αισθητική όψη των οικοδομών. Ο καθορισμός του εμβαδού των οικοδομών και το ύψος είναι μέτρο ορθό. Τι γίνεται όμως με την εμφάνιση; Θα εξακολουθήσουν να ορθώνονται προς τους ουραμούς τα ακαλαίσθητα οικοδομήματα που βλέπουμε καθημερινά; Πότε θα διδαχτούμε από τις εμπειρίες άλλων χωρών;
- 5) Να τεθεί σε εφαρμογή ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος 90/1972, που ρυθμίζει πολλά θέματα σχετικά με την ανάπτυξη και περιέχει πολλές βασικές πρόνοιες για τη διατήρηση του κυπριακού τοπίου.

Με βάση το νόμο αυτό κάθε έργο που γίνεται εξετάζεται από απόψεως αισθητικής, υγείας, ασφάλειας και κοινωνικής χρήσεως.

- 6) Να συνεχιστεί και να ενταθεί η προστασία της άγριας βλάστησης και ζωής και να παταχθεί η αυθαίρετη εκκοπή δέντρων από τα δάση μας.
- 7) Ειδικότερα για την προστασία του περιβάλλοντος Πάφου έχουμε να κάνουμε τις πιο κάτω εισηγήσεις:
- α) Να σχεδιαστεί και να κατασκευαστεί το συντομότερο δυνατό αποχετευτικό σύστημα για την Κ. Πάφο και τον Κόλπο των Κοραλλίων. Το μέτρο του βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων δεν λύει το σοβαρό αυτό πρόβλημα. Επιβάλλεται να γίνει μελέτη, τέτοια που να λύει μια για πάντα το πρόβλημα γιατί η οχληρία είναι σε μεγάλο βαθμό. Και

όσο αυξάνεται η ανέγερση ξενοδοχείων και διαμερισμάτων στην περιοχή χωρίς να λαμβάνονται πρόνοιες για διόρθωση του προβλήματος, τούτο θα καθίσταται οξύτερο.

- β) Το εργοστάσιο «ΣΟΔΑΠ» στην Κάτω Πάφο, θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να μετακινηθεί, γιατί η γύρω περιοχή σαν τουριστική που είναι, και έχει ήδη γεμίσει με ξενοδοχεία, επιβάλλει πλέον εκ των πραγμάτων αυτή τη θέση.

Θα πρέπει το Συμβούλιο του Οργανισμού να αποφασίσει το συντομότερο δυνατό την ανέγερση 2—3 περιφερειακών οινοποιείων, γεγονός που το επιζητούν και οι μέτοχοι αμπελουργοί γιατί πιστεύουν πως θα εξυπηρετηθούν καλύτερα. Ο χώρος δε που είναι τώρα το εργοστάσιο υπάρχουν πολλοί τρόποι για να αξιοποιηθεί, εν εναντία περιπτώσει θα πρέπει οι Αρχές της Πόλεως να πιέσουν τα πράγματα προς αυτή την κατεύθυνση γιατί δεν νοείται τουριστική ανάπτυξη από τη μια και εργοστάσια από την άλλη.

- γ) Να κατασκευασθούν κυματοθραύστες στην πλαζ του ΚΟΤ και σε άλλες περιοχές για την προστασία της παραλίας και για σκοπούς δημιουργίας αμμουδιάς.
- δ) Να προωθηθεί η κατασκευή μαρίνας. Το έργο αυτό θεωρείται για την Πάφο όχι μόνο αναγκαίο αλλά και προτεραιότητας.
- ε) Να βελτιωθεί το οδικό δίκτυο όχι μόνο μεταξύ Λεμεσού-Πάφου με δρόμο τετραπλής κατεύθυνσεως, αλλά να διαπλατυνθούν και ευθυγραμμισθούν οι δρόμοι που οδηγούν προς τα θέρετρα και στα Λουτρά της Αφροδίτης. Θα πρέπει να επιταχυνθεί η κατασκευή παραλιακού δρόμου Πάφου-Ακάμα-Πόλης Χρυσοχούς γιατί πιστεύουμε πως αυτός ο δρόμος θα αναζωογονήσει ολόκληρη την περιοχή. Το ίδιο θα συμβεί αν ευθυγραμμιστεί ο δρόμος Πάφου-Κιδασίου-Άγιου Νικολάου προς τα θέρετρα. Θα δώσει ζωή προς στις φθίνουσες κοινότητες της περιοχής.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ασφαλώς υπάρχουν και άλλες πολλές εισηγήσεις που θα μπορούσαν να γίνουν για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Περιοριστήκαμε σ' εκείνες που κατά τη γνώμη μας είναι πρώτης ανάγκης και χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Κλείοντας την εισαγωγική μου ομιλία επιθυμώ να τονίσω και πάλιν ότι είναι καιρός να αντιμετωπίσουμε το μεγάλο αυτό πρόβλημα που λέγεται φυσικό περιβάλλον με μεγαλύτερη προσοχή και υπευθυνότητα. Διότι το θέμα αυτό έχει άμεση σχέση με την οικονομική επιβίωση του τόπου μας και κατ' επέκταση με αυτή την ίδια τη φυσική μας επιβίωση. Συνεχές και αδιάπτωτο πρέπει να παραμένει πάντοτε το ενδιαφέρον μας, αν θέλομε οι σημερινές αλλά και οι επερχόμενες γενιές να ζουν μέσα σε ένα ανθρώπινο περιβάλλον. Με την ψήφιση και εφαρμογή ορθολογιστικών μέτρων, πάντοτε βέβαια μέσα σε πνεύμα δικαιοσύνης, θα μπορέσουμε και την ανάπτυξη όλων των περιοχών να επιτύχουμε, και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντός μας να εξασφαλίσουμε.

Είναι καιρός όλοι οι παράγοντες να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Κυβέρνηση, Βουλή, επενδυτές, Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί μηχανικοί και άλλοι, πρέπει να συνδράμουν στο μεγάλο και εθνικό αυτό έργο. Η περιβαλλοντική συνείδηση πρέπει να γίνει επιτέλους βίωμα όλων μας. Το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου μας που

διασώθηκε μέσα από τόσες ιστορικές περιπέτειες είναι κρίμα να καταστραφεί από εμάς τους ίδιους.

Ας φροντίσουμε και ας αγωνιστούμε όλοι, ώστε η Κύπρος, η ολοπράσινη παραδεισένια νήσος, όπως πολύ εύστοχα όλοι οι ξένοι που την επισκέπτονται την αποκαλούν, να εξακολουθήσει και στο μέλλον να είναι συνώνυμη της ομορφιάς και του ωραίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδημητρίου για την εισηγητική του ομιλία.

Καλώ τον κ. Μαυρονικόλα στο Βήμα και κατόπιν τον κ. Παπαρέ.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι Βουλευτές.

Το θέμα που συζητούμε «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου» είναι ένα πρόβλημα σοβαρό και επίκαιρο. Γιατί το φυσικό περιβάλλον είναι ο φυσικός πλούτος της Κύπρου και επιβάλλεται η λήψη όλων των αναγκαίων νομοθετικών και άλλων μέτρων όχι μόνο για την προστασία του, αλλά και για τη βελτίωσή του.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι μια υπόθεση που αφορά όλο το λαό ενός τόπου γιατί το περιβάλλον καθορίζει την ποιότητα της ζωής του.

Γι' αυτό όλοι έχουμε υποχρέωση και καθήκον να προφυλάξουμε το περιβάλλον μας από επεμβάσεις που το καταστρέφουν και με τον τρόπο αυτό δημιουργούν καταθλιπτικές συνθήκες στη διαβίωσή μας.

Δυστυχώς μεταξύ μας επικρατεί η λανθασμένη αντίληψη ότι το περιβάλλον μας είναι κάτι που δεν φθείρεται, που δεν λιγοστεύει και δεν εξαντλείται.

Το συμφέρον όλων μας είναι να τηρήσουμε την ταυτότητα και προσωπικότητα του δικού μας χώρου και περιβάλλοντος. Αυτό, εκτός από την ικανοποίηση και ευτυχία που θα προσφέρει σε μας τους ίδιους, θα αποτελεί και πόλο προσέλκυσης τουρισμού.

Η συνεχής αύξηση του πληθυσμού και ο ρυθμός οικοδομικής ανάπτυξης σ' όλους τους τομείς έχει ξεπεράσει στην ελεύθερη περιοχή της πατρίδας μας κάθε ανθρώπινη προσδοκία.

Ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να αυξήσει τις δραστηριότητες και επενδύσεις του, συνήθως προσβλέπει στο άμεσο και γρήγορο κέρδος και αδιαφορεί για τις επιπτώσεις και τις συνέπειες αυτών των πράξεών του γενικά, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το περιβάλλον του, τόσο το φυσικό όσο και το ανθρωποποίητο.

Η εισβολή του μπετόν στο παρθενικό φυσικό μας περιβάλλον έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Γι' αυτό βασικός στόχος στον πολεοδομικό σχεδιασμό κάθε αναπτυσσόμενης ή αναπτυσσόμενης χώρας είναι η διατήρηση της ισορροπίας ανάμεσα στο φυσικό και το ανθρωποποίητο περιβάλλον.

Αυτή η ζωτική ισορροπία στο περιβάλλον του νησιού μας κινδυνεύει να χαθεί για πάντα. Και τούτο γιατί περιοχές του νησιού μας που θα πρέπει να παραμείνουν παρθένες, μακριά από κάθε είδους ανάπτυξη, δυστυχώς παραδίδονται μια μετά την άλλη στην οικοδομική εκμετάλλευση, χωρίς κανένα προβληματισμό ως προς την πιθανότητα προκλήσεως διατάραξης της πιο πάνω ζωτικής ισορροπίας σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος.

Συμφωνούμε πως το περιβάλλον δεν μπορεί και δεν πρέπει να παραμείνει όπως ήταν ή είναι.

Αυτό θα σήμαινε οπισθοδρόμηση και παρακμή. Όμως ανάπτυξη του περιβάλλοντος που διατυπώνεται με την αλλαγή της πρωτότυπης μορφής του περιβάλλοντος μοναδικών περιοχών για χάρη απλώς της αλλαγής ή ακόμα και για χάρη βραχυπρόθεσμων κερδών για ορισμένα άτομα, δε σημαίνει σε καμιά περίπτωση ότι είναι καλύτερη της διατήρησης της αρχικής ταυτότητας του φυσικού περιβάλλοντος. Αντίθετα το ίδιο καταστροφική ή ακόμα περισσότερο καταστροφική είναι η ανάπτυξη όταν γίνεται χωρίς προγραμματισμό και χωρίς την απαιτούμενη αναλυτική μελέτη για τις επιπτώσεις.

Οι κακές εμπειρίες από την απρογραμμάτιστη οικοδομική ανάπτυξη κυρίως στις παραλιακές μας πόλεις Αμμοχώστου και Λεμεσού, και τώρα σε μικρότερο βαθμό στην Πάφο, θα πρέπει να μας διδάξουν όλους, κυβέρνηση και λαό, το σωστό δρόμο αντιμετώπισης παρόμοιων καταστάσεων.

Σε διάφορες χώρες έχουν ψηφιστεί νόμοι σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να μελετούνται προκαταβολικά οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα κυβερνητικά και άλλα αναπτυξιακά έργα.

Το δε 1972 τα Ηνωμένα Έθνη με διακήρυξή τους "Only one Earth" διαπίστωσαν ότι η γη μας αρχίζει να γίνεται περιβαλλοντικά ακατάλληλος τόπος για ανθρώπινη διαβίωση.

Το 1972 είναι ο χρόνος προειδοποίησης, γιατί από τους ειδικούς έχει υπολογιστεί ότι σε διάστημα 20 τουλάχιστον χρόνων, δηλαδή το 1992, η ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων θα αφήνε αδιάθετο μόνο το ένα τρίτο της καλλιεργήσιμης γης του πλανήτη μας.

Γι' αυτό για μας τους Κυπρίους, βασικός στόχος πρέπει να είναι να κρατηθεί ισορροπία ανάμεσα στο φυσικό και ανθρωποποίητο περιβάλλον.

Οι εχθροί του περιβάλλοντος είναι πολλοί και μεγάλοι. Άλλοι προέρχονται από τον άνθρωπο κι' άλλοι απ' αυτή τη φύση. Οι ανθρώπινες καταστροφικές δραστηριότητες δημιουργούν τοπικά διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα. Οι δε φυσικοί καταστρεπτικοί παράγοντες, όπως οι σεισμοί, τα ηφαίστεια, οι πλήμυρες, η ανομβρία και άλλοι, δημιουργούν στις περιοχές τους τεράστια και πολλές φορές ανεπανόρθωτα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Ο τόπος μας παρά το γεγονός ότι είναι γεωγραφικά μικρός και κατέστη μικρότερος με την εισβολή του Αττίλα, σημαίνει ότι έχει λιγότερα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Αντίθετα έχει τόσα προβλήματα, όσο και οι μεγάλες χώρες, συμμαζεμένα σε μικρότερη έκταση, γι' αυτό η λύση τους είναι πολύ δύσκολη.

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Η επαρχία μου Πάφος, έχει τη δική της ξεχωριστή ταυτότητα και χαρακτήρα. Την ξεχωριστή αυτή ταυτότητα και χαρακτήρα η Κυβέρνηση και ο Παφιακός λαός έχουν υποχρέωση να και καθήκον να τη διαφυλάξουν με κάθε τρόπο.

Αυτό μπορεί να γίνει με ορθό προγραμματισμό και καθορισμό σωστής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η Πάφος, χάρη στα απομεινάρια των περασμένων πολιτισμών, της πλούσιας αυτής πολιτιστικής μας κληρονομιάς, που δένονται αρμονικά με τη γραφικότητα

και τις ομορφιές του τοπίου της, έχει όλες τις δυνατότητες να γίνει σημαντικό τουριστικό κέντρο και πόλος έλξης με πολλά οικονομικά οφέλη για τον τόπο μας. Ταυτόχρονα όμως πολλοί κίνδυνοι απειλούν να επηρεάσουν δυσμενώς το περιβάλλον της, γι' αυτό επιβάλλεται η λήψη προστατευτικών μέτρων.

Εκείνο που επιβάλλεται να γίνει είναι ότι οι αρμόδιοι πρέπει να λάβουν υπόψη τους τους κινδύνους που περικλείονται στην ανεξέλεγκτη επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων της πατρίδας τους, προτού δεχτούν ν' αποφασίσουν να θυσιάσουν τα πάντα στο βωμό της ανάπτυξης. Στην ανάπτυξη ναι, αλλά στην ορθολογιστική όμως και την προγραμματισμένη. Σύνθημα Κυβέρνησης και λαού πρέπει να είναι, να σώσουμε το περιβάλλον μας και να το προστατεύσουμε. Γι' αυτό επιβάλλεται μια νέα ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική.

Τα ημίμετρα που παίρνονται δεν προσφέρουν καμιά προστασία σ' αυτό. Συμφωνούμε με τις εισηγήσεις των διαφόρων Συνδέσμων προστασίας του Κυπριακού περιβάλλοντος, που αν εφαρμοστούν σωστά και η Κυβέρνηση αναλάβει τις ευθύνες της, για τη διαμόρφωση μιας ενιαίας πολιτικής προς το σκοπό αυτό, θα δυναθούμε να σώσουμε όσο απέμεινε από το φυσικό μας περιβάλλον.

Πιστεύουμε πως ο κρατικός μηχανισμός, όταν θα έχει τις μελετημένες απόψεις της ομάδας των εμπειρογνομόνων του προγράμματος περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών που τελευταία ήλθαν στην Κύπρο για μελέτη των περιβαλλοντικών μας προβλημάτων, θα υλοποιήσει τις εισηγήσεις τους και θα εργασθεί προς την κατεύθυνση να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα, που θα προστατεύσουν αποτελεσματικά το φυσικό μας περιβάλλον «γη, ατμόσφαιρα, νερά, θάλασσα και τα δάση μας» και το περιβάλλον ζωής μας, όσο απέμεινε στις πόλεις μας και θα περιορίσουμε τη ζημιά που έχει γίνει σε πολλούς τομείς του περιβάλλοντος στον τόπο μας.

Σαν τέτοια μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν είναι:

1. Η νομοθεσία μας που αφορά το φυσικό περιβάλλον να συγκεντρωθεί, εκσυγχρονιστεί και κωδικοποιηθεί.
2. Να συσταθεί βάσει νόμου μια ενιαία αρχή που θα έχει αρμοδιότητες να συντονίζει, να ελέγχει και να κατευθύνει όλες τις ενέργειες που επηρεάζουν το φυσικό μας περιβάλλον.
3. Να οργανωθεί και να αναληφθεί συστηματική εκστρατεία διαφώτισης του λαού, ώστε να δημιουργηθεί περιβαλλοντική συνείδηση στο κοινό.
4. Να εισαχθεί ειδικό μάθημα για το περιβάλλον και την προστασία του στα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης.
5. Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση να διαδραματίσουν το ρόλο τους.
6. Οι οργανώσεις του τόπου μας να έχουν γνώμη και λόγο στη διαχείριση των περιβαλλοντικών μας ζητημάτων.
7. Να παταχθεί η νοοτροπία της ασυδοσίας που επικρατεί σήμερα, με το πρόσχημα της ελεύθερης οικονομίας, σε μερίδα επιχειρηματιών και να καταπολεμηθούν σταθερά οι πιέσεις που ασκούνται από οργανωμένα οικονομικά συμφέροντα για υποχωρήσεις σε βάρος του περιβάλλοντος.

Τέλος για να σώσουμε και να προστατεύσουμε το φυσικό μας περιβάλλον, είναι ανάγκη η Κυβέρνηση, χωρίς καμιά καθυστέρηση, να εφαρμόσει μια ενιαία ολοκληρωμένη για τον τόπο και το λαό περιβαλλοντική πολιτική.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Μαυρονικόλα.

Καλώ τον κ. Παπαρέ στο Βήμα για να αναγνώσει την ομιλία του.

Α. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Συνάδελφοι,

Η ανάγκη προστασίας του φυσικού μας περιβάλλοντος είναι ίσως ένα από τα σοβαρότερα θέματα που συζητά το Σώμα.

Ο φυσικός πλούτος και οι φυσικές ομορφιές είναι αναμφισβήτητα ό,τι πολυτιμότερο έχει να επιδείξει κάθε χώρα.

Οι φυσικές καλλονές ενός τόπου είναι ο πόλος έλξεως όχι μόνο των αυτόχθονων κατοίκων αλλά και όλων των ξένων επισκεπτών που τρέχουν από όλα τα μέρη του κόσμου για να απολαύσουν τη φύση μέσα σε περιβάλλον γαλήνης και απομονωσιάς.

Οι ανεπτυγμένες χώρες με τις υπερβιομηχανίες, τα καυσαέρια και τους αφόρητους θορύβους κατέστρεψαν το φυσικό τους περιβάλλον. Για να νοιώσουν κάποια γαλήνη και ξεκούραση οι κάτοικοί τους βρίσκουν καταφύγιο σε πιο ήρεμες και γαλήνιες χώρες.

Η Κύπρος μπορεί δίκαια να χαρακτηριστεί σα μια από τις γαλήνιες χώρες με τις θαυμάσιες ακρογιαλιές της, τα ολοπράσινα δάση της, τα αρχαία μνημεία της και τις πολλαπλές ομορφιές της.

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια άρχισε και στον τόπο μας να παρατηρείται σε κάπως μεγαλύτερο βαθμό μια τάση προς καταστροφή του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Έχουμε καθήκον σαν πολίτες αυτού του τόπου να προστατεύουμε και να διατηρούμε ο,τιδήποτε έχει σχέση με το φυσικό μας περιβάλλον. Όλοι έχουμε χρέος να προστατεύουμε τα βουνά και τις πεδιάδες μας, τις πηγές και τα δάση μας, τις ακρογιαλιές και τις ακτές μας, το πράσινο, γενικά, την κάθε πέτρα και τον κάθε βράχο, την ατμόσφαιρα, τη θάλασσα και την άγρια ζωή.

Αυτά όλα μαζί και με τα τιτιβίσματα των παντός είδους πουλιών που κατακλύζουν το νησί μας και με τον καταγάλανο ουρανό μας είναι τόσο εναρμονισμένα και ωραία, ώστε η ομορφιά και το ανεπανάληπτο του Κυπριακού τοπίου να καταμαγεύουν και να γοητεύουν τον κάθε ξένο που μας επισκέπτεται αλλά και μας όλους που τα ζούμε καθημερινά.

Η ραγδαία όμως ανάπτυξη σε όλους του τομείς δραστηριοτήτων που παρατηρείται σήμερα στον τόπο μας έχει άμεσες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Η καταστροφή την οποία υφίσταται, ολοένα και μεγαλώνει και έχει φθάσει σε σημείο που πρέπει να ανησυχεί όλους μας.

Περιοχές της Κύπρου που στο παρελθόν ήταν παράδεισος και αποτελούσαν πηγή όασης, για όσους ήθελαν να ξεφύγουν για λίγο από τις αποπνικτικές τσιμεντένιες πόλεις, που ήδη έγιναν ανυπόφορες και προβληματικές για να ζήσει κάποιος, μεταβάλλονται και μετατρέπονται σε άμορφα τοπία μολυσμένα και νεκρά από φυσική ζωή. Η αλόγιστη αφαιμάξη του φυσικού περιβάλλοντος για κερδοσκοπικούς λόγους και αναπτυξιακά έργα συνεχίζεται με αμείωτη ένταση με όλες τις συνέπειες που απορρέουν απ' αυτή.

Ο άνθρωπος δεν έχει συνειδητοποιήσει ακόμα τη σημασία που έχει το φυσικό περιβάλλον γι' αυτόν. Το αντικρύζει πολλές φορές σαν κάτι το ανεξάντλητο και το μετρά ανάλογα με το υλικό κέρδος που του προσφέρει.

Δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι το φυσικό περιβάλλον δεν ανήκει σε ένα άνθρωπο ή σε μια ομάδα ανθρώπων αλλά σε όλους και καθήκον όλων είναι η διαφύλαξή του και η καλύτερή του.

Δεν θα ήταν υπερβολή να λεχθεί ότι το φυσικό περιβάλλον είναι η ίδια η ζωή. Πώς θα μπορέσει να ζήσει ο άνθρωπος με μολυσμένο αέρα, με νεκρές θάλασσες και με γη που θα μοιάζει με έρημο!

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος είναι η ρύπανση της θάλασσας, από διάφορες επιβλαβείς ουσίες, λύματα ή απόβλητα των διαφόρων ξενοδοχείων και εργοστασίων που διοχετεύονται στη θάλασσα, ελλείψει αποχετευτικού συστήματος.

Το πρόβλημα οξύνθηκε πολύ στα τελευταία χρόνια από τον ελλιμενισμό δεκάδων πλοίων που έριχναν τα απόβλητά τους στη θάλασσα είτε μέσα ή αμέσως έξω από τα χωρικά μας ύδατα και τα οποία παρασύρονταν από τα ρεύματα προς την παραλία.

Το πρόβλημα αυτό έχει σε κάποιο βαθμό θεραπευτεί με τη λειτουργία μονάδων συσκευής σκυβάλων από τα πλοία, αλλά δεν θεραπεύει την τακτική της απόρριψης σκυβάλων από περαστικά πλοία. Γι' αυτό εξακολουθεί να υπάρχει οπτική ρύπανση της θάλασσας, έστω κι' αν δεν υπάρχει μόλυνση όπως μας λεν οι αρμόδιες υπηρεσίες, φαινόμενο όμως πολύ αποκρουστικό ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες που οι παραλίες μας κατακλύζονται από χιλιάδες λουομένων, ξένων και ντόπιων.

Υπάρχουν περιοχές μέσα στη θάλασσα κοντά στις παραλίες που μετατράπηκαν από τη ρύπανση σε νεκρές ζώνες χωρίς ψάρια ή άλλο ζώντα οργανισμό. Κάτω από τη θάλασσα υπάρχει ένα υποβρύχιο λειβάδι που συνυπάρχει με κάθε είδους θαλάσσιας ζωής. Το λειβάδι αυτό παρουσιάζεται σαν ο πνεύμονας της θάλασσας και παράγει μεγάλες ποσότητες οξυγόνου.

Με τη ρύπανση όμως που παρατηρείται στις παραλίες, σε μεγαλύτερο βαθμό στις μεγαλουπόλεις της Μεσογείου και σε περιορισμένο βαθμό στις δικές μας, τα υποβρύχια αυτά λειβάδια άρχισαν να νεκρώνουν και να εξοντώνονται, πράγμα ολέθριο για το θαλάσσιο περιβάλλον και τον άνθρωπο γενικά.

Για να περιοριστεί το κακό της ρύπανσης απαιτείται πιο στενή παρακολούθηση από τις αρμόδιες αρχές και πιο αυστηρή τιμωρία για όσους παρανομούν, είτε είναι πλοία, είτε ξενοδοχεία ή εργοστάσια και βιομηχανίες.

Για την Κύπρο το θαλάσσιο περιβάλλον αποτελεί ανεκτίμητο θησαυρό για το λαό μας και για τις ομορφιές του τόπου μας, ιδιαίτερα για την προσέλευση τουριστών στο νησί μας.

Δυστυχώς μέχρι προ τινος η Κυβέρνηση δεν έπαιρνε τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία τόσο της θάλασσας όσο και των ακτών μας. Με τις τεράστιες οικοδομές και τα ξενοδοχεία καταστρέψαμε το φυσικό θαλάσσιο μας περιβάλλον. Ελπίζουμε ότι στο μέλλον θα λαμβάνονται αυστηρότερα μέτρα από μέρους των υπευθύνων και δεν θα παραχωρούνται αλόγιστες άδειες για ανέγερση οικοδομών στις παραλίες μας. Διότι η θάλασσα για το πλατύ κοινό σήμερα της Λεμεσού και παλαιότερα της Αμμοχώστου άρχισε σχεδόν να γίνεται ένα μακρινό όνειρο που το κρύβουν πολλά φρικτά κατασκευάσματα από μπετόν, άτακτα κτισμένα στην

παραλιακή περιοχή της πόλης χωρίς προγραμματισμό, χωρίς αρχιτεκτονική αρμονία και χωρίς μέτρα για αναρχία και η καταστροφή της φυσικής ζωής θα πρέπει να σταματήσει αμέσως και όλα τα μελλοντικά κτίσματα να είναι αυστηρά προσαρμοσμένα σύμφωνα με το φυσικό περιβάλλον, αλλιώς θα καταστραφεί τελείως ό,τι ωραίο είχαμε να επιδείξουμε μέχρι σήμερα.

Ένα άλλο λάθος που εξακολουθεί να παρατηρείται και που δεν μας έχει ακόμα παραδειγματίσει, είναι η ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων χωρίς να αφήνονται ανοικτοί χώροι για τη δημιουργία πρασίνου, προσβάσεων προς τη θάλασσα και άλλων βοηθητικών υπηρεσιών και γενικά χωρίς να υπάρχει ολοκληρωμένος και σωστός προγραμματισμός στην ανάπτυξη των διαφόρων τουριστικών περιοχών.

Ευτυχώς η Κύπρος δεν έχει φθάσει ακόμα στο σημείο ρύπανσης που να αποτελεί απωθητικό παράγοντα, αλλά δεν πρέπει να περιμένουμε μέχρις ότου θα είναι πολύ αργά να κινηθούμε για την προστασία του περιβάλλοντος εναντίον της ρύπανσης.

Η διάβρωση της παραλίας είναι επίσης ένα από τα προβλήματα που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει η Κύπρος. Αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της το τμήμα της καταστροφής θα είναι ανεπανόρθωτο.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον είναι και η ρύπανση της ατμόσφαιρας.

Η ατμόσφαιρα στην Κύπρο κινδυνεύει κυρίως από τα καυσαέρια των κάθε είδους οχημάτων, από τη σκόνη των μεταλλείων, των λατομείων και των τσιμεντοποιείων αλλά και από τη μη ικανοποιητική επεξεργασία λυμάτων.

Έχουν ληφθεί νομοθετικά μέτρα για την καταπολέμηση του τύπου αυτού της μόλυνσης, αλλά η πρακτική εφαρμογή τους απαιτεί συνεχή παρακολούθηση του βαθμού της μόλυνσης με κατάλληλο εξοπλισμό και εκπαιδευμένα άτομα. Στο σημείο αυτό παρατηρείται κάποια αδράνεια εκ μέρους των αρμοδίων και θα πρέπει η Κυβέρνηση να δει πιο ζεστά το θέμα τούτο.

Αναφορικά με τα σκύβαλα και λύματα, για μεν τα σκύβαλα λειτουργεί στις αστικές περιοχές σύστημα συμπίεσης και επίχωσης. Όμως στην επαρχία εξακολουθούν να υπάρχουν πιο πρωτόγονα μέσα ή και καθόλου μέσα. Και είναι συνηθισμένο να βλέπει κανείς σκουπίδια πεταμένα οπουδήποτε, στα χωράφια κατά μήκος των δρόμων, στις ακρογιαλιές, στα βουνά και στα δάση με αποτέλεσμα οι απερίσκεπτες αυτές ενέργειες του ανθρώπου να καταστρέφουν το τόσο όμορφο κυπριακό τοπίο.

Το πρόβλημα των υγρών λυμάτων θα μπορέσει να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά μόνον όταν λειτουργήσουν κεντρικά αποχετευτικά συστήματα. Όπως είναι γνωστό υπάρχουν σχέδια για όλες τις πόλεις και την περιοχή Αγίας Νάπας - Παραλιμνίου που βρίσκονται σε διάφορα στάδια εξέλιξης. Το πιο προχωρημένο είναι αυτό της Λευκωσίας που βρίσκεται στο στάδιο λειτουργίας της πρώτης φάσης.

Όμως το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα είναι μακροπρόθεσμο σχέδιο και από το στάδιο της απόφασης μέχρι την τελική πραγματοποίηση μεσολαβούν πολλά χρόνια.

Στο μεταξύ όμως παρατηρούνται σοβαρές δυσχέρειες, ιδίως στη Λεμεσό, από πλευράς όλων εκείνων των πολυκατοικιών και τουριστικών μονάδων που αναπτύ-

χθηκαν στην «Τουριστική Περιοχή» και είναι ανάγκη να εξευρεθεί μια μεσοπρόθεσμη λύση για τις περιπτώσεις αυτές, μέχρις ότου υλοποιηθεί η απόφαση για το αποχετευτικό σύστημα της πόλης.

Το σοβαρότερο όμως πρόβλημα που θα μας απασχολήσει είναι τα δάση μας.

Τα δάση της Κύπρου είναι από τις ωραιότερες φυσικές καλλονές στο νησί μας και πρέπει να τα σεβόμεθα σαν δάση, δηλαδή σαν χώρους παρθένους κατάλληλους για να απολαύσει κανείς τη φύση μέσα σε ήρεμο περιβάλλον.

Στην αρχαιότητα η Κύπρος ήταν καλυμμένη με δάση και ήταν γνωστή σαν το πράσινο νησί της Μεσογείου. Σταδιακά όμως τα δάση καταστράφηκαν είτε από πυρκαγιές, είτε από την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και την καταστροφή των δέντρων από τα ζώα ή από τον άνθρωπο για τις ανάγκες του σε ξυλεία ή και για τη δημιουργία μεγάλων καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Με την εξάλειψη των δένδρων ιδίως στις βουνοπλαγιές άρχισε και η σταδιακή διάβρωση του εδάφους με αποτέλεσμα εκτεταμένες εκτάσεις να μετατραπούν σε νεκρές ζώνες και τεράστιους βράχους χωρίς καμιά απολύτως βλάστηση.

Είναι αδιανόητο να καταστρέφονται τα δάση μας είτε για οικοδομικούς είτε για οικιστικούς σκοπούς ή για οτιδήποτε άλλο. Αλόγιστη και απρογραμματίστη εκκοπή δένδρων είναι απαράδεκτη.

Ο μεγαλύτερος όμως κίνδυνος που διατρέχουν τα δάση μας είναι οι πυρκαγιές. Εκατοντάδες ή και χιλιάδες στρέμματα δάσους καταστρέφονται κάθε χρόνο από τυχαίες πυρκαγιές που απρόσεκτοι άνθρωποι τις δημιουργούν. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή το καλοκαίρι και ο καθένας πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός όταν ανάβει φωτιά κοντά σε δάσος ή και τσιγάρο ακόμα.

Τα δάση είναι ο πνεύμονας για την προστασία μας από τα καυσαέρια και από τη μολυσμένη ατμόσφαιρα. Είναι ο πιστός φίλος του ανθρώπου και το καταφύγιό του τους ζεστούς μήνες του καλοκαιριού. Είναι επίσης και πηγή προσελεύσεως τουριστών. Αλλά το σπουδαιότερο είναι η ίδια η ζωή διότι όπου υπάρχει δάσος υπάρχει και νερό, γι' αυτό και οι λιγοστοί ποταμοί που έχουμε και που σταδιακά τους μετατρέπομε σε φράγματα, από τα δάση πηγάζουν. Με λίγα λόγια η ωφελιμότητα και η αξία των δασών είναι απεριόριστη. Μας δίνουν το οξυγόνο, μας δίνουν το νερό, μας δίνουν την ξυλεία, μας δροσίζουν το καλοκαίρι και μας προσφέρουν γαλήνη και ξεκούραση.

Χρέος λοιπόν του ανθρώπου είναι να αγαπά και να προστατεύει τα δάση. Κάθε ένας από μας ας γίνει από σήμερα και ένας φύλακας του δάσους. Ως πολίτες αυτού του τόπου έχουμε υποχρέωση, αλλά και καθήκον όχι μόνο να προστατεύουμε αλλά και να καταγγέλουμε όσους με οποιοδήποτε τρόπο νομίζομε ότι καταστρέφουν τα δάση.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω το κοινό θα πρέπει να κατανοήσει ότι οφείλει να κρατά καθαρό το τοπίο του δάσους. Χιλιάδες λαού τους καλοκαιρινούς μήνες εξορμούν στα δάση ή και τη θάλασσα για διασκέδαση και ξεκούραση.

Ο κόσμος διασκεδάζει, χαίρεται τη δροσιά κάτω από τη σκιά των δένδρων, απολαμβάνει το πράσινο και το τοπίο αλλά επιστρέφοντας σπίτι του αφήνει πίσω του σωρούς ακαθαρσίες.

Οι περιοχές τούτες μετατρέπονται πολλές φορές σε σκουπιδότοπους και σε υπαίθρια αποχωρητήρια. Σκουπίδια όλων των ειδών, απομεινάρια φαγητών και φρούτων, αποκόμματα χαρτιών τουαλέτας, σακκούλια, τενεκεδάκια και

οτιδήποτε άλλο, αφήνονται πεταμένα και εκτεθειμένα και γίνονται καταφύγιο στις μύγες και στα ερπετά. Είναι ένα θέαμα πολύ ενοχλητικό και αποκρουστικό στους περαστικούς και σε όσους επιθυμούν να απολαύσουν το δάσος.

Με τις ενέργειές τους αυτές αρκετοί άνθρωποι χωρίς να το θέλουν γίνονται αίτιο της καταστροφής και ρύπανσης του φυσικού μας περιβάλλοντος.

Σε όλους αυτούς τους χώρους υπάρχουν σκουβαλοδοχεία και αποχωρητήρια και οφείλει το κοινό να μάθει να τα χρησιμοποιεί έστω και αν αυτά ευρίσκονται σε πρωτόγονη κατάσταση.

Χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια εκ μέρους της Κυβέρνησης στη διαφώτιση του κοινού. Οι πινακίδες δεν είναι αρκετές και η διαφώτιση του κοινού πάνω στην καθαριότητα πρέπει να είναι συνεχής και εντατική. Να αρχίζει από τα σχολεία και τα νηπιαγωγεία, και να συνεχίζεται στις οργανώσεις και στα Σωματεία υπό τύπο διαλέξεων, σεμιναρίων και ταινιών.

Πρέπει να γνωρίζουμε όλοι ότι ακάθαρτες πόλεις δεν υπάρχουν, αλλά ακάθαρτοι πολίτες και να κατανοήσουμε πράγματι ότι η «καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά».

Μια και γίνεται λόγος για καθαριότητα θα ήθελα να αναφερθώ για λίγο και στην καθαριότητα των πόλεων. Δεν είναι αρκετό να πληρώνουν οι Δήμοι ανθρώπους να μαζεύουν τα σκουπίδια και να καθαρίζουν τους δρόμους. Έχουν υποχρέωση οι πολίτες να σέβονται την πόλη τους και να τη διατηρούν καθαρή. Η ανάπτυξη και ο πολιτισμός κάθε χώρας χαρακτηρίζεται και από την καθαριότητα των κατοίκων της.

Γι' αυτό προτρέπονται οι κάτοικοι των πόλεων να είναι καθαροί και να μη λερώνουν τους δρόμους και τις πλατείες της πόλης τους. Ούτε χαρτιά να πετάμε στους δρόμους, ούτε φλούδες από φρούτα, ούτε και αποτσίγαρα ακόμα. Υπάρχουν σκουβαλοδοχεία σε πλείστα σημεία των πόλεων, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούμε.

Ένα ακαλαίσθητο και άσχημο θέαμα που συνήθως παρατηρείται πολλές φορές και μέσα στα κέντρα των πόλεων είναι τα άδεια οικόπεδα. Αυτή την εποχή τα οικόπεδα αυτά μετατρέπονται σε σκουπιδότοπους. Επειδή είναι γεμάτα από χόρτα ο κάθε περαστικός πετά και κάτι το άχρηστο, με αποτέλεσμα οι χώροι αυτοί να μετατρέπονται σε χώρους ρίψεως σκουβάλων. Και μπορεί κανείς να δει χαρτιά, χαρτόνια, παλιοσίδερα, χαλάσματα, ξύλα και άλλα πολλά μέχρι και ψόφιους γάτους, οι οποίοι επ' ευκαιρία άρχισαν να πολλαπλασιάζονται σε πολύ μεγάλο βαθμό και συχνά γίνονται και αιτίες τροχαίων δυστυχημάτων. Παντού όπου κοιτάξεις θα δεις σκοτωμένους γάτους. Πρέπει κάτι να γίνει.

Προς αποφυγή της πιο πάνω ασχήμες θα ήταν φρόνιμο οι κάτοικοι των οικοπέδων αυτών κατά τους χειμερινούς μήνες να ρίχνουν ειδικό φυτοφάρμακο το οποίο έχει την ιδιότητα να εμποδίζει τη βλάστηση του χόρτου. Έτσι ούτε ταλαιπωρίες θα έχουν για τον καθαρισμό του οικοπέδου τους ούτε και έξοδα θα επωμίζονται για την απομάκρυνση αυτών όλων των ακαθαρσιών. Μεγάλη ευθύνη φέρουν φυσικά και οι Δήμοι οι οποίοι πρέπει να είναι πολύ αυστηροί και να παρακολουθούν με σχολαστικότητα την καθαριότητα της πόλης τους.

Η έλλειψη αποχωρητηρίων επίσης θα πρέπει να προβληματίσει τόσο τους Δήμους όσο και τον ΚΟΤ. Είναι απαράδεκτο τόσες χιλιάδες ξένοι που μας έρχονται κάθε χρόνο να μη μπορούν να βρουν αποχωρητήριο τόσο στις παραλίες όσο και μέσα στις πόλεις.

Επανερχομαι και πάλι στα δάση. Επειδή με τους βομβαρδισμούς του 1974 οι Τούρκοι εισβολείς κατέστρεψαν χιλιάδες στρέμματα από τα δάση μας, το Τμήμα Δασών προγραμματίισε και άρχισε την αναδάσωση των καταστρεμμένων περιοχών, καθώς και άλλων που καταστράφηκαν από πυρκαγιές.

Υπάρχουν όμως και άλλες χαλίτικες εκτάσεις χιλιάδων στρεμμάτων μη καλλιεργήσιμης γης. Η Κυβέρνηση θα πρέπει να στρέψει την προσοχή της και προς αυτές τις περιοχές τις οποίες σιγά-σιγά να μετατρέψει από άγονες και κατάξηρες εκτάσεις σε καταπράσινα δάση.

Η δημιουργία πρασίνου επίσης σε κατοικημένους χώρους, όπου δεν υπάρχει, πρέπει να είναι μόνιμη. Προς τούτο είναι απαραίτητη και η διαφώτιση του κοινού.

Ένα παράξενο φαινόμενο για τους τουρίστες είναι και οι χαρουπιές, οι οποίες ευδοκιμούν σε ελάχιστες μόνο χώρες της Μεσογείου και οι οποίες αποτελούν ένα δικό τους περιβάλλον.

Δυστυχώς και το είδος τούτο άρχισε τα τελευταία χρόνια να ελαττώνεται είτε από πυρκαγιές, είτε επειδή αφήνονται ακαλλιέργητες από τους ιδιοκτήτες τους είτε από την εκκοπή χιλιάδων στρεμμάτων γης με χαρουπιές σε οικοπέδα. Ο μεγαλύτερος όμως εχθρός της χαρουπιάς είναι η ποντίκα. Γίνονται προσπάθειες καταπολεμήσεώς της αλλά χρειάζεται πιο δραστικά και εντατικά μέτρα. Είναι κρίμα να βλέπει κανείς τόσες πολλές χαρουπιές κατάξηρες από την ποντίκα, αντί να είναι καταπράσινες και να τις χαίρονται τόσο οι ντόπιοι όσο και οι ξένοι.

Το επόμενο θέμα που θα μας απασχολήσει είναι η προστασία της άγριας ζωής.

Στα τελευταία δύο χρόνια η Κύπρος όλο και περισσότερο αποσπά την προσοχή ξένων οργανισμών και ατόμων από διάφορες ενέργειες του λαού που σαν αποτέλεσμα αποδεκατίζουν διάφορα είδη, κυρίως πουλιών, που είτε διαχειμάζουν ή περνούν από το νησί μας.

Στο εξωτερικό έχει αναπτυχθεί μεγάλη ευαισθησία για την καταστροφή του ζωικού και φτερωτού βασιλείου και θεωρείται δεδομένο πως κάθε Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να προστατεύει τα διάφορα προστατευόμενα είδη που είτε βρίσκονται ή περνούν από την επικράτειά της.

Έχει καθήκον η Κυβέρνηση να διαφωτίσει το λαό και σε συνεργασία με τις κυνηγετικές ομοσπονδίες να βρουν τα κατάλληλα μέτρα πραγματικής προστασίας για τη διατήρηση του παγκόσμιου πλούτου του ζωικού και φτερωτού κόσμου.

Ανάμεσα στα ζώα της Κύπρου ιδιαίτερη θέση κατέχει και το γνωστό Αγρινό. Υπάρχουν τύποι αγρινών και σε ορισμένες άλλες χώρες, αλλά αυτό της Κύπρου είναι μοναδικό στο είδος του.

Υποχρέωση όλων μας και ιδιαίτερα των κυνηγών είναι η προστασία και η διατήρηση του είδους τούτου. Διότι παρόλο που υπάρχει σχετική νομοθεσία που απαγορεύει το κυνήγι στις περιοχές που ζουν τα αγρινά και προστατεύει το ζώο τούτο, εντούτοις υπάρχουν δυστυχώς άνθρωποι που συστηματικά και παράνομα το εξοντώνουν.

Η Κυβέρνηση οφείλει να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και να τιμωρεί αυστηρά όσους συλλαμβάνονται ή για όσους έχει πληροφορίες ότι παρανομούν.

Πριν τελειώσω θάθελα να αναφερθώ και στο ανθρωποποίητο περιβάλλον. Η προστασία των ιστορικών μνημείων και της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς

καλύπτεται από δυο Νομοθεσίες: 1ον, τον περί Αρχαιοτήτων Νόμο που ανάγεται στην αποικιοκρατία και δίνει αρμοδιότητες στο Τμήμα Αρχαιοτήτων για έλεγχο και απαλλοτρίωση και το Νόμο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας του 1972. Ο δεύτερος άρχισε να εφαρμόζεται μια δεκαετία μετά την ψήφισή του και προνοεί όχι μόνο για την προστασία οικισμών, συνοικιών ή και κτισμάτων, αλλά και για την ετοιμασία σχεδίων αναπτύξεως κατά περιοχή ώστε η οικοδομική ανάπτυξη να γίνεται μελετημένα και ισοσκελισμένα. Σήμερα είναι γενικά αποδεκτή η ανάγκη για διάσωση και μελετημένη ανάπτυξη. Ιδιαίτερα μετά τα γεγονότα του 1974 είναι επιτακτικό να διασωθεί εκείνο το μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς μας που μας συνδέει με την εθνική μας ταυτότητα και το ιστορικό μας παρελθόν. Το σημείο όμως που σκοντάφτει η νομοθεσία είναι ότι ενώ γίνεται πρόνοια για διατήρηση, δεν γίνεται επαρκής πρόνοια για αποζημίωση των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, και φυσικά δεν είναι νοητό ότι ένα άτομο ή μια οικογένεια, ίσως χωρίς άλλους πόρους, θα πρέπει να επωμισθεί το όφελος της πολιτείας να διασώσει την κληρονομιά της. Η έλλειψη πόρων για αποζημιώσεις οδηγεί στην απραξία με αποτέλεσμα να καταστρέφονται αξιοσημείωτα δείγματα του πολιτισμού μας. Είχε αναφερθεί σωρεία τέτοιων παραδειγμάτων πέρσι στον Τύπο σε σχέση με την ανάπτυξη της Κάτω Πάφου και παρόμοια κατάσταση εμφανίζεται στη Λεμεσό και Λάρνακα. Όμως η έλλειψη πόρων δεν αποτελεί ικανοποιητική δικαιολογία. Σχεδόν όλες οι χώρες που αναλαμβάνουν προγράμματα διάσωσης αντιμετωπίζουν πρόβλημα πόρων για αποζημιώσεις, όμως έχουν εισάξει διάφορα άλλα ευφάνταστα κίνητρα που να αποζημιώνουν τον πολίτη διαφορετικά. Ο κυπριοαμερικανός πολεοδόμος Άγγελος Δημητρίου που έκαμε σχέδια για την ανάπτυξη της παραλίας της Λεμεσού και Λάρνακας, από το 1979 είχε εισηγηθεί διάφορα τέτοια κίνητρα όπως είναι η φορολογική απαλλαγή, το δικαίωμα «μεταφοράς» του συντελεστή δόμησης, κλπ., τα οποία βρίσκονται έκτοτε υπό μελέτη στο Υπουργείο Εσωτερικών και δεν έχουν υλοποιηθεί.

Από τα πιο πάνω φαίνεται ότι ενώ υπάρχει νομοθεσία για την προστασία του κυπριακού περιβάλλοντος, φυσικού και ανθρωποποίητου, δυστυχώς υπάρχει μακρά και αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εφαρμογή της. Ένας λόγος είναι διότι διάφορα επί μέρους θέματα χρονίζουν ενώπιον Επιτροπών και Υπηρεσιών από άτομα που δεν είναι αρκετά σε αριθμό ή σε ειδίκευση για να τα επισπεύσουν.

Ο άλλος και κυριότερος λόγος είναι ότι δεν υπάρχει ένας κεντρικός και ενιαίος φορέας υπεύθυνος για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαθέτει μια σχετική υπηρεσία από πολύ μικρό αριθμό ατόμων, αλλά όπως είδαμε από την ανάλυση, η προστασία του περιβάλλοντος έχει τόσες πτυχές που δεν εμπίπτουν όλες στις αρμοδιότητες του Υπουργείου αυτού. Είναι ανάγκη ένας άλλος φορέας ν' αναλάβει την ευθύνη του συντονισμού και η πιο φυσική εκλογή θα ήταν το Γραφείο Προγραμματισμού που όμως για άγνωστους λόγους δεν φαίνεται ν' αναλαμβάνει την ευθύνη και το ρόλο που θα έπρεπε προς απογοήτευση της αντιπροσωπείας της **UNEP** που αντιλαμβανόμεστε θεωρεί πολύ αργή τη δραστηριοποίησή μας. Όμως εκτός από την ανάγκη συντονισμού, διάρθρωσης και στελέχωσης της όλης προσπάθειας πρέπει να υπάρξει η επίσημη διακήρυξη περιβαλλοντολογικής πολιτικής ώστε να μην υπάρχει το σημερινό φαινόμενο ενός τμήματος που ενεργεί υπέρ και άλλου που ενεργεί κατά της προσπάθειας διάσωσης. Τέλος το όλο θέμα δεν μπορεί ν' οριστεί μόνο στα κυβερνητικά τμήματα με τη γνωστή γραφειοκρατία και καθυστέρηση. Εδώ επηρεάζονται η υγεία του λαού μας, η φήμη μας ως χώρα τουριστική που

αφορά άμεσα την οικονομία μας, κι' ακόμα η διάσωση του πολιτισμού και της εθνικής μας ταυτότητας.

Γι' αυτό θα πρέπει να στηθεί ένας πολύ ευρύτερος θεσμός που να ενεργεί κι' ως αστυφύλακας για το γενικότερο συμφέρον και παράλληλα να καλλιεργηθεί η κοινή γνώμη για τους κινδύνους που διατρέχει και τις ευθύνες που έχει.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με δυο λόγια για τα εντομοκτόνα.

Κατά καιρούς βλέπουν το φως της δημοσιότητας σε εφημερίδες και περιοδικά ότι ορισμένα είδη εντομοκτόνων που χρησιμοποιούνται τόσο στα σπίτια όσο και στα ψεκάσματα, είναι επικίνδυνα τόσο για τον άνθρωπο όσο και για τη χλωρίδα και επιδρούν αρνητικά στο φυσικό περιβάλλον.

Στην Αμερική, Γαλλία και αλλού αποσύρθηκαν από την κυκλοφορία ως επικίνδυνα. Στην Ελλάδα κυκλοφορούν με ορισμένους περιορισμούς κατόπιν σχετικής νομοθεσίας.

Επίσης οι αεροψεκασμοί που γίνονται κατά καιρούς για καταπολέμηση διαφόρων φυτικών ασθeneιών καταστρέφουν ολοσχερώς ορισμένα είδη της χλωρίδας μας.

Προτρέπειται η Κυβέρνηση να μελετήσει προσεκτικά και αυτό το θέμα, αν δεν το έχει κάμει, και αν υπάρχουν ενδείξεις για τα ανωτέρω, να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα μέτρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κύριο Παπαρέ για την ομιλία του. Το θέμα, κύριοι, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και άλλοι ομιλητές οι οποίοι θέλουν να μιλήσουν επί του θέματος αυτού και γι' αυτό το λόγο θα μείνει στην ημερήσια διάταξη και για την προσεχή συνεδρία του Σώματος.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την 31η Μαΐου και ώρα 4η απογευματινή, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί της Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.
- 6) Οι περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις—Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ: 1) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.).

(Συνέχιση της συζήτησης).

Ο κ. Σολωμός.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με τις πρόσφατες εξελίξεις στο πολιτικό μας θέμα και ειδικότερα με τις τελευταίες αποθρασύνσεις του παράνομου Τουρκικού κρατιδίου του Ντενκτάς προκύπτει πλέον επιτακτική η ανάγκη όπως ασχοληθεί και η Βουλή μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων και του ρόλου της με το καυτό θέμα της άμυνας του τόπου μας. Ειδικότερα, κύριε Πρόεδρε, θάθελα να εισηγηθώ όπως αν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι συμφωνούν, κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει σε κλειστή συνεδρία το Σώμα, είτε την Επιτροπή Εσωτερικών, αν αποφασίσει το Σώμα, είτε ακόμη και άλλως πως, σχετικά με την κατάσταση στο καυτό αυτό θέμα της άμυνας, της ενίσχυσης και γενικά της άμυνας του τόπου μας, της αμυντικής θωράκισης.

Επίσης θά 'θελα να αναφερθώ και επιμέρους στον τομέα αυτό με επίκεντρο την έκθεση της κατάστασης της αμυντικής θωράκισης της περιοχής η οποία υπάρχει πέραν του χώρου των Αγγλικών Βάσεων της Δεκέλειας μέχρι την περιοχή της Δερύνειας, δηλαδή ειδικότερα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και της επαρχίας Λάρνακας που βρίσκεται πέραν του χώρου των Αγγλικών Βάσεων της Δεκέλειας. Αλλά αυτό είναι επιμέρους θέμα, πλην όμως περιλαμβάνεται και μέσα στην επιθυμία για να μην χρησιμοποιήσω τη λέξη «ανησυχία», του Δημοκρατικού Συναγερμού όσον αφορά γενικότερα το θέμα της αμυντικής θωράκισης και ειδικότερα της περιοχής την οποία έχω προαναφέρει.

Επαναλαμβάνω την εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών, είτε σε κλειστή συνεδρία του Σώματος, για ευνόητους λόγους, είτε στην Επιτροπή Εσωτερικών, για να ενημερώσει κατάλληλα, υπεύθυνα και όσο το δυνατό σε έκταση το Σώμα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

Συμφωνούμε με την εισήγηση να κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών και δεν βλέπουμε καμιά δυσκολία να κατατοπίσει την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή ακόμα και το Σώμα, αν θεωρηθεί σκόπιμο, μέσα στα πλαίσια που μπορεί να το κατατοπίσει. Βέβαια είναι εις όλους γνωστό ότι η Κυβέρνηση προχωρεί και ενισχύει σταθερά την άμυνά μας, την αμυντική μας θωράκιση. Και ήδη έχουμε ενώπιόν μας ορισμένα νομοσχέδια τα οποία θα συζητηθούν εντός των προσεχών εβδομάδων. Οπωσδήποτε συμφωνούμε με την άποψη του συναδέλφου και παρακαλούμε να διαβιβάσετε αυτή την παράκληση στον Υπουργό Εσωτερικών για μια κατατόπιση σε ποιο σημείο ευρίσκεται σήμερα η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εισήγησή μας, δεν διαφωνούμε, είναι σε πρώτο στάδιο, σε πρώτη φάση, να ενημερώσει ο Υπουργός Αμύνης την ολομέλεια της Βουλής σε κλειστή συνεδρία και στη συνέχεια να παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Εσωτερικών και

Αμύνης για να συνεχιστεί η συζήτηση εκεί και να δοθούν και απόψεις από τα Κόμματα και από τους βουλευτές πάνω στο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά λόγω της φύσεως του θέματος η ενημέρωση θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι σε κλειστή συνεδρία του Σώματος, γιατί διαφορετικά ίσως να προκληθεί και ζημιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι το θέμα αυτό είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον, πάρα πολύ καυτό. Συμφωνώ απόλυτα ότι η Βουλή πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένη πάνω στα θέματα αυτά. Πιστεύω ότι η ενημέρωση αυτή πρέπει να γίνει σε κλειστή συνεδρία του Σώματος ούτως ώστε να μην προκαλέσει οποιαδήποτε ζημιά. Αν δε παραστεί ανάγκη από τα γεγονότα τα οποία θα εκτεθούν κατά την κλειστή συνεδρία και η Βουλή αποφασίσει ότι έχει να κάμει ορισμένες εισηγήσεις, τότε να παραπεμφθεί το όλο θέμα στη Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης ούτως ώστε να ακουστούν οι απόψεις των Κομμάτων και να γίνουν οι ενδεδειγμένες εισηγήσεις προς την Εκτελεστική Εξουσία. Δεν διαφωνώ καθόλου με την εισήγηση αυτή και αντιθέτως θα την επιδιώξω και θα ειδοποιήσω το Σώμα πότε ακριβώς θα γίνει η ενημέρωση αυτή.

Ο κ. Πουμπουρή.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Στις 11 του περασμένου Φεβράρη είχα υποβάλει ερώτηση με την οποία ζητούσα να μάθω γιατί καθυστερεί η λειτουργία του βιολογικού σταθμού Καμάρων ΙΙ και Ζήνωνα. Και είχα αναφέρει στην ερώτησή μου ότι οι λάκκοι του προσωρινού αποχετευτικού συστήματος σ' αυτούς τους δυο συνοικισμούς εκχειλίζουν και προκαλούν μια ανυπόφορη δυσοσμία στους κατοίκους των δυο συνοικισμών. Και επειδή η κατάσταση συνεχίζεται μέχρι σήμερα και οι κάτοικοι υποφέρουν από μια ανυπόφορη δυσοσμία παρά τα διαβήματα που έχουν γίνει προς διάφορες κατευθύνσεις, και επειδή δεν έχει δοθεί ακόμα απάντηση στην ερώτησή μου η οποία, επαναλαμβάνω, υποβλήθηκε στις 11 του περασμένου Φεβράρη, ζητώ όπως το θέμα αυτό εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ και αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή ή στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζετε, κύριε Πουμπουρή, ότι θα ήταν προτιμότερο να διερευνήσουμε το γιατί δεν έχει δοθεί ακόμα απάντηση, προτού ασχοληθεί ολόκληρο το Σώμα με ένα επιμέρους και λεπτομερειακό θέμα το οποίο δεν ενδιαφέρει το σύνολο αλλά ενδιαφέρει μόνο μια μικρή ομάδα ανθρώπων;

Να το διερευνήσουμε πρώτα και αν τίθεται θέμα συζήτησής του ενώπιον του Σώματος να το συζητήσουμε.

Μ. ΠΟΥΜΠΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν διαφωνώ να παραπεμφθεί το θέμα στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή και να μην απασχολήσει το Σώμα. Αλλά πριν λίγο εδώ

ακούσαμε τρεις ενδιαφέρουσες ομιλίες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Όταν λοιπόν οι άνθρωποι στους δυο συνοικισμούς υποφέρουν κάθε μέρα από τα λιμνάζοντα νερά των βοθρόλακκων, και όταν κάθε μέρα πηγαίνουν δέκα βυτιοφόρα και αντλούν από τις προσωρινές βοθροδεξαμενές τα ακάθαρτα, καταλαμβάνετε ότι για τους κατοίκους αυτούς των δυο συνοικισμών υπάρχει μια ανυπόφορη κατάσταση και δεν θα είμαστε εντάξει αν δεν ζητήσουμε να συζητηθεί αυτό το θέμα, τουλάχιστον στην Επιτροπή Εσωτερικών ή σε οποιαδήποτε άλλη αρμόδια Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συζητηθεί, κύριε Πουμπουρή. Δεν έχω καμιά ένσταση να παραπεμφθεί και να συζητηθεί, αλλά αφού προηγουμένως διερευνήσουμε το θέμα και δούμε γιατί πρώτα απ' όλα να μην πάρετε απάντηση από τις 11 Φεβρουαρίου, πράγμα το οποίο είναι απαράδεκτο κατά τη γνώμη μου.

Και δεύτερο, αν πράγματι είναι ανάγκη να συζητηθεί το θέμα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, να συζητηθεί.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σοβαρό το θέμα και βέβαια πρέπει να συζητηθεί στην Επιτροπή Εσωτερικών και αν δεν προχωρήσει στην επίλυσή του να συζητηθεί και στην ολομέλεια. Γιατί αν αυτό το πράγμα συμβαίνει σε δυο συνοικισμούς, δεν αποκλείεται να συμβαίνει και σε πολλούς άλλους. Γιατί είναι δείγμα ίσως της όλης ακαταστασίας που υπάρχει πάνω σ' αυτό το θέμα. Εκείνο όμως που μπορεί να φέρει άμεσα αποτελέσματα είναι εσείς με το κύρος σας σαν Πρόεδρος της Βουλής να ζητήσετε όπως σας δοθούν άμεσες εξηγήσεις και διορθωθεί, αν είναι δυνατό, η κατάσταση η οποία υπάρχει σήμερα. Δεν γίνεται προσπάθεια να μη συζητηθεί στην Επιτροπή· ευχαρίστως να καλέσουμε την Επιτροπή το ταχύτερο δυνατό. Αλλά πιστεύουμε ότι αν ζητηθούν αμέσως εξηγήσεις ίσως να μπορεί να λυθεί το πρόβλημα αυτό στο πολύ σύντομο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Γαλανέ. Νομίζω να παραπέμφουμε το θέμα ενώπιον της Επιτροπής Εσωτερικών και παράλληλα να κάμω αυτή την προσπάθεια την οποία λέτε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία που έχει εγερθεί αυτό το θέμα της καθυστέρησης στη λήψη Απάντησης από αρμόδιους Υπουργούς ή Υπουργεία σε Ερωτήσεις που υποβάλλονται από Βουλευτές, θα ήθελα να αναφέρω ότι προσωπικά υπέβαλα Ερώτηση από τον περασμένο Οκτώβρη ή Νοέμβρη -δεν θυμούμαι ακριβώς την ημερομηνία- σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι παρόλο που πέρασαν οκτώ μήνες περίπου, δεν έχω πάρει καμιά απάντηση. Έχετε πει προηγουμένα ότι είναι απαράδεκτη η καθυστέρηση στην περίπτωση του συνάδελφου κ. Πουμπουρή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και το επαναλαμβάνω, κύριε Δίγκλη.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Στην περίπτωση τη δική μου είναι απαράδεκτη στο τετράγωνο και θα παρακαλούσα να διερευνήσετε γιατί αυτή η υποτίμηση και περιφρόνηση προς Ερωτήσεις που υποβάλλονται από Βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα το διερευνήσω, κύριε Δίγκλη, γιατί πραγματικά από τον περασμένο Οκτώβρη...

Νομίζω ότι μετά τις παρατηρήσεις αυτές πάνω στα θέματα που ηγέρθησαν, έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 6.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνωτός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θालής

Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεχίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

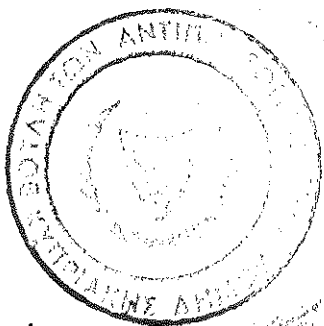
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ανακοίνωση του Προέδρου της Βουλής σχετικά με την ετοιμασία και αναμενόμενη κατάθεση του Νομοσχεδίου σχετικά με το διορισμό του Κυβερνητικού Επιτρόπου, **Ombudsman**. Σύντομη διεξαγωγή συζήτησης πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Ε. Παπαϊωάννου, Α. Γαλανό και Γ. Μάτση.

- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984», σύντομη αναφορά πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Γ. Παπαδόπουλο, Αλ. Γαλανό, Αυγ. Παπαρέ και Χρ. Πέτα και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Θεραπευτικών Ουσιών Ανθρώπινης Προέλευσης (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για την Ανταλλαγή Αντιδραστηρίων Προσδιορισμού των Ομάδων Αίματος (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Συμφωνίας για την Προσωρινή Εισαγωγή, χωρίς Δασμό, Ιατρικού, Χειρουργικού και Εργαστηριακού Εξοπλισμού για χρησιμοποίησή του υπό τη μορφή Χρησιδανείου στα Νοσοκομεία και άλλα Ιατρικά Ιδρύματα για σκοπούς Διάγνωσης ή Θεραπείας (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 7) Παρατήρηση του αξ. Βουλευτή κ. Ε. Παπαϊωάννου για τη μη έγκαιρη ετοιμασία και κατάθεση του Νομοσχεδίου που αφορά τη διενέργεια εκλογών Δημοτικών Αρχών και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης (Πρόεδρος, Ε. Παπαϊωάννου και Α. Γαλανός).
- 8) Ερωτήσεις - Απαντήσεις - (Τα προβλήματα της κοινότητας Ασγάτας -Η επαναφορά της έδρας γιατρού και κτηνιάτρου στην κοινότητα Πάχνας).
- 9) Έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων πάνω στο θέμα που αναφέρεται «Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών» και ομόφωνη έγκριση αυτής.
- 10) Αγορεύσεις των αξ. Βουλευτών κ.κ. Κ. Παπαδημητρίου, Ν. Μαυρονικόλα, και Αυγερινού Παπαρέ πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου» που είχε εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ.
- 11) Εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή όπως κληθεί ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει σε κλειστή συνεδρία τη Βουλή ή την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών πάνω στο θέμα της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου και ιδιαίτερα των ελεύθερων περιοχών Αμμοχώστου και Λάρνακας. Σύντομες αναφορές πάνω στο θέμα από τους αξ. Βουλευτές κ.κ. Α. Γαλανό, Γ. Ομήρου, Ε. Παπαϊωάννου και Πρόεδρο και απόφαση όπως κληθεί σύντομα ο Υπουργός Εσωτερικών για τον πιο πάνω σκοπό.

- 12) Διατύπωση παραπόνου του αξ. Βουλευτή κ. Μ. Πουμπουρή για τη μη λήψη απαντήσεως σε ερώτησή του πάνω στο θέμα του αποχετευτικού συστήματος Καμάρων ΙΙ και Ζήνωνα, παραπομπή του θέματος στην Κοιν. Επιτροπή Εσωτερικών και σύντομη διεξαγωγή συζήτησης πάνω σ' αυτό (Πρόεδρος, Μ. Πουμπουρής και Α. Γαλανός).
- 13) Παρατήρηση από τον αξ. Βουλευτή κ. Π. Δίγκλη για καθυστέρηση των Υπουργείων να απαντούν σε Ερωτήσεις Βουλευτών.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 14ης Ιουνίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.35 μ.μ.)

(Αρ. 33)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τον κ. Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ :

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη και δη στο Κεφάλαιο Α' το οποίο αφορά τη Νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση προς το Σώμα.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ :

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΑΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΩΣ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες :

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται τροποποιείται ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος έτσι που να διευκρινιστεί ότι σε περίπτωση που θα διατίθεται στην αγορά νέος τύπος τσιγάρων ο φόρος καταναλώσεως που θα επιβάλλεται σε κάθε πακέτο των 20 τσιγάρων, θα είναι ο ίδιος που επιβάλλεται για τα υφιστάμενα τσιγάρα του ίδιου τύπου και της αυτής τιμής λιανικής πώλησης.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την υφιστάμενη τελωνειακή νομοθεσία, ο συντελεστής του πρόσθετου φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται σε κάθε πακέτο των 20 τσιγάρων δεν επηρεάζεται από ενδεχόμενη αναπροσαρμογή της τιμής λιανικής πώλησης που γίνεται μετά την έναρξη της ισχύος της σχετικής τροποποιητικής νομοθεσίας με βάση την οποία έγινε η τελευταία αναθεώρηση του πρόσθετου αυτού φόρου. Οι πρόνοιες όμως αυτές, όπως είναι διατυπωμένες στη νομοθεσία, δεν καλύπτουν τις περιπτώσεις νέων τύπων τσιγάρων με αποτέλεσμα να προκύπτει η περίπτωση τσιγάρα του ίδιου τύπου και της ίδιας τιμής να φορολογούνται με διαφορετικό συντελεστή. Σκοπός ακριβώς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η πλήρωση του κενού αυτού που έχει εντοπιστεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του Τρίτου Πίνακος του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 και ο Τρίτος Πίνακας εγκρίνονται. Οι τροποποιήσις του Τρίτου Πίνακα εγκρίνονται αντιστοίχως.

Και προχωρούμε τώρα στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσας οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα του Κεφαλαίου Α' που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984».

Παρακαλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 10) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος
Αλέξης Γαλανός
Ανδρέας Ζιαρτίδης
Θαλής Μιχαηλίδης
Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Κωνσταντίνος Λόρδος
Γιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 30 Μαΐου και 6 Ιουνίου 1984. Στην πρώτη συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Διοικητικού Συμβουλίου του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου οι οποίοι εξήγησαν τους λόγους για τους οποίους ζητείται η υπό συζήτηση συμπληρωματική πίστωση, και στη συνέχεια αναφέρθηκαν στις ως τώρα δραστηριότητες και τα προγράμματα μελλοντικής δράσης του προαναφερθέντος Οργανισμού.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £40,500 και η διάθεσή του για τη συμπλήρωση της εκ £387,500 εγκεκριμένης πρόνοιας του σχετικού κονδυλίου για την καταβολή της εκ £428,000 κρατικής χορηγίας προς το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου για το οικονομικό έτος 1984, σύμφωνα προς τον Προϋπολογισμό του Οργανισμού, που έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση τη σχετική νομοθεσία.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, ο αναθεωρημένος Προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 1984 προνοεί έσοδα ύψους £556,000 από τα οποία ποσό ύψους £428,000 αντιπροσωπεύει κρατική χορηγία. Τα έξοδα του οργανισμού σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του ανέρχονται στο ίδιο ποσό των £556,000 και κατανέμονται ως ακολούθως:-

(α) Αποδοχές προσωπικού	£347,417
(β) Άλλες δαπάνες	£208,583

Επειδή η πρόνοια που έχει εγκριθεί στο σχετικό κονδύλι του Προϋπολογισμού του 1984 για το Θ.Ο.Κ. ανέρχεται στις £387,500 μόνο, προκύπτει η ανάγκη έγκρισης επιπρόσθετου ποσού της τάξης των £40,500 για την κάλυψη της πιο πάνω αναφερθείσας χορηγίας στον Οργανισμό. Επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το ποσό αυτό κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο του

Κεφαλαίου 74Α του φετινού Προϋπολογισμού, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης και σ' αυτό αποβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού διαπιστώνοντας με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της ότι ο επιχορηγούμενος Θεατρικός Οργανισμός μελετά ήδη σοβαρά τη διαφοροποίηση του ρόλου του έναντι της θεατρικής κίνησης στον τόπο, και για το σκοπό αυτό δόθηκαν διαβεβαιώσεις ότι θα κατατεθεί σύντομα στη Βουλή σχετική έκθεση, και ότι από τον τρέχοντα χρόνο αύξησε την οικονομική ενίσχυσή του προς το ελεύθερο θέατρο, γεγονός που τείνει σταδιακά να τον καταστήσει ως Οργανισμό θεατρικής περισσότερο υποδομής και όχι θεατρική σκηνή και μόνο, κατά πλειοψηφία συμφωνεί με τη διάθεση της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Ιεροδιακόνου και Λόρδος επικυλόακτηκαν να διατυπώσουν τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές, κύριοι Βουλευτές, επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Γαλανός.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με το Νόμο 70 του 1971 με τον οποίο ιδρύθηκε ο Θ.Ο.Κ. καθορίζονταν και οι ψηλοί στόχοι και σκοποί του Οργανισμού που κύριοι ανάμεσα σ' αυτούς ήσαν η προαγωγή της θεατρικής τέχνης στην Κύπρο και η καλλιέργεια του θεατρικού καλλιτεχνικού συναισθήματος του λαού.

Ένας άγνωστος δραματικός ποιητής μας λέγει πως «τον με βίον η φύσις έδωκε το δε καλώς ζειν η τέχνη». Αυτή την ωραία ζωή αναμένει από το ΘΟΚ ο κυπριακός λαός.

Το θέατρο πρέπει να είναι προσιτό σ' ολόκληρο το λαό. Το θέατρο πρέπει να είναι λαϊκό σχολείο. Η Βουλή εγκρίνει με απλοχεριά τώρα τις κρατικές χορηγίες για το Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου. Στην πενταετία του 1971—1976 η ετήσια χορηγία ανερχόταν γύρω στις £80,000 και αντιπροσώπευε κατά μέσο όρο 74% των εσόδων του ΘΟΚ. Στην πενταετία 1977—1981 η ετήσια χορηγία σχεδόν τριπλασιάστηκε και έφτασε να είναι το 1981 £261,548 και αντιπροσώπευε κατά μέσο όρο το 75% των εσόδων του ΘΟΚ.

Στα τελευταία τρία χρόνια η κρατική χορηγία καλπάζει. Έφτασε τις £314,338 το 1982, τις £387,500 το 1983 και μας ζητούν φέτος να γίνει £428,000 και να αντιπροσωπεύει έτσι το 77% περίπου των εσόδων του ΘΟΚ.

Οι εισπράξεις από τις παραστάσεις του ΘΟΚ δεν είναι ενθαρρυντικές. Είναι απογοητευτικές. Ο αριθμός των θεατών παραμένει σχετικά στάσιμος. Δεν μπορούμε να πούμε πως ο ΘΟΚ πέτυχε στην αποστολή του. Τα αποτελέσματα της δράσης του δεν είναι αυτά που ανέμενε η Πολιτεία από το ΘΟΚ. Χρειάζεται περισσότερη δράση, περισσότερη ευθύνη, νοικοκυρεμένη δουλειά. Χρειάζεται διαφοροποίηση του ρόλου του ΘΟΚ έναντι της θεατρικής κίνησης του τόπου για να πάνε τα θεατρικά μας πράγματα καλύτερα.

Η βοήθεια του ΘΟΚ προς το Ελεύθερο Θέατρο είναι επιθυμητή, είναι αναγκαία και επιβεβλημένη. Χρειάζεται όμως ίση και δίκαιη μεταχείριση των

φορέων του ελεύθερου θεάτρου. Δεν μπορεί άλλοι να παίρνουν τη μερίδα του λέοντος και άλλοι να παίρνουν τα ψίχουλα αυτής της βοήθειας. Χρειάζεται θεατρικός πλουραλισμός. Η μονοπώληση του θεάτρου όπως κάθε άλλη μονοπώληση είναι ανεπιθύμητη.

Το θέατρο, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να απλωθεί στα ευρύτερα στρώματα του λαού. Ο μέσος όρος θεατών κατά παράσταση δεν είναι ικανοποιητικός. Αυτός ο μέσος όρος δείχνει έκδηλα και κάτι άλλο. Δείχνει πως δεκάδες θέσεις του θεάτρου σε κάθε παράσταση μένουν κενές. Αυτές οι θέσεις θα μπορούσαν να δίδονται δωρεάν σε άτομα από τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις.

Μια αρχαία Βουλή, η Αθηναϊκή, μας δείχνει το δρόμο. Η Αθηναϊκή Βουλή με νόμο της το 410 καθόρισε να παίρνουν από το δημόσιο ταμείο οι πιο φτωχοί από τους πολίτες το χάριν του θεάτρου χρηματικό ποσό που εκαλείτο «θεωρικό». Μεταγενέστερα έπαιρναν όλοι οι Αθηναίοι πολίτες το θεωρικό δωρεάν. Και ένας αυστηρός νόμος απαγόρευε να μετατρέπονται τα θεωρικά σε στρατιωτικά λεφτά.

Η Αθηναϊκή πολιτεία κάλυπτε σχεδόν το 100% των εσόδων του αθηναϊκού θεάτρου και τα αθηναϊκά θέατρα ήσαν πάντα γεμάτα. Η Κυπριακή πολιτεία καλύπτει σχεδόν το 80% των εσόδων του Κυπριακού Θεάτρου και ο λαός κρατείται μακριά του θεάτρου.

Αυτή η σύγκριση μπορεί να οδηγήσει σε χρήσιμες σκέψεις και λύσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτές τις σκέψεις η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα τηρήσει αποχή στη σχετική ψηφοφορία πάνω σ' αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής, παρακαλώ;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Βεβαίως ακούσαμε με πολύ ενδιαφέρον τη διάλεξη του κ. Χριστοφίδη πάνω στο θέμα της Αθηναϊκής πολιτείας και του αρχαίου ελληνικού θεάτρου που ήταν πράγματι πάρα πολύ κατατοπιστική.

Όσον αφορά τώρα το μοντέρνο θέατρο που έχουμε στην Κύπρο και ειδικά το θέμα της αυξημένης επιχορήγησης του Θ.Ο.Κ. κατά £40,000, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα υποστηρίξει αυτό το κονδύλι διότι εκ των πραγμάτων αποδεικνύεται ότι έχει χρησιμοποιηθεί αυτό το ποσό ή οπωσδήποτε θα χρησιμοποιηθεί εντός του έτους για να προωθηθεί το ελεύθερο θέατρο. Πιστεύουμε ότι ο γνώμονας που πρέπει να διέπει τις σκέψεις του ΘΟΚ είναι να ευρεθεί ένα ισοζύγιο το οποίο να επιτρέπει στο ΘΟΚ να διαδραματίζει ένα σοβαρό προστατευτικό και ενθαρρυντικό ρόλο στο ελεύθερο θέατρο αλλά ταυτόχρονα να μην εγκαταλείπει ο ίδιος ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου τον παραδοσιακό του ρόλο και να συνεχίζει να ανεβάζει έργα τα οποία ελπίζουμε μελλοντικά να έχουν μεγαλύτερη ποικιλία και να ελκύουν περισσότερο το κυπριακό κοινό.

Με αυτές τις σκέψεις θα θέλαμε να εκδηλώσουμε τη συμπάραστασή μας προς το νέο Συμβούλιο του ΘΟΚ και να ελπίσουμε ότι θα υπάρξει πράγματι πρόοδος και ότι ταυτόχρονα θα δοθεί η δέουσα προσοχή ώστε να σταματήσουν ορισμένες

τάσεις παραγοντισμού που υπάρχουν μέσα στους αξιωματούχους του ΘΟΚ διότι ο ΘΟΚ ανήκει στον κυπριακό λαό και όχι σε ορισμένους αξιωματούχους του. Δεν θέλουμε να εισέλθουμε σε περισσότερες λεπτομέρειες· νομίζω ότι γινόμαστε αρκετά κατανοητοί. Οπωσδήποτε υποστηρίζουμε την αύξηση της επιχορήγησης και θέλουμε να ελπίζουμε ότι πράγματι θα υπάρξει το ισοζύγιο που αναφέραμε και ότι θα υπάρξει μελλοντικά αρκετή βελτίωση στα προγράμματα και στις δραστηριότητες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής παρακαλώ;

Ο κ. Λυσσαρίδης και μετά ο κ. Σαββίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο ερώτημα είναι αν υπάρχει πρόβλημα αναφορικά με τη θεατρική κίνηση του τόπου. Η απάντηση είναι ότι υπάρχει και ότι ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο χειρισμός του θεάτρου στην Κύπρο δεν είναι ικανοποιητικός.

Το δεύτερο ερώτημα είναι αν ο ΘΟΚ έχει επιτελέσει οποιοδήποτε έργο. Νομίζω ρεαλιστικά μπορεί να πει κανείς ότι έχει επιτελέσει κάποιο έργο. Αλλά θα ήταν πιστεύω εκτός πραγματικότητας να καταλήξει κανείς ότι το έργο το οποίο ο ΘΟΚ επιτέλεσε ήταν ικανοποιητικό μέσα στις συνθήκες που περνά σήμερα ιδιαίτερα ο τόπος μας. Ούτε το ρεπερτόριο ούτε η οργανωτική δομή του ΘΟΚ αντανακλούν την κυπριακή πραγματικότητα όσον αφορά το θεατρικό έργο το οποίο επιβάλλεται να δοθεί μέσα στις συνθήκες κατοχής που αντιμετωπίζει σήμερα η πατρίδα μας.

Απ' αυτή την άποψη μπορούμε να πούμε ότι δεν είμαστε ικανοποιημένοι από τη δραστηριότητα του Οργανισμού. Επίσης μπορούμε να πούμε ότι παρόλο ότι επιτεύχθηκε κάποιο έργο, το επαναλαμβάνω, δεν νομίζουμε ότι μπορούμε να ισχυρισθούμε ότι ο ΘΟΚ συνέβαλε όσο έπρεπε να συμβάλει στην ευρύτερη θεατρική ανάπτυξη και ιδιαίτερα του ελεύθερου θεάτρου το οποίο όχι μόνο δεν θα αποτελούσε κάποιο πρόσκομμα στο έργο του ΘΟΚ αλλά πιστεύω ότι θα ήταν το απαραίτητο και αναγκαίο συμπλήρωμα για τη σωστή θεατρική ανάπτυξη του τόπου. Είναι γι' αυτό που πιστεύουμε ότι ζωντανές θεατρικές δυνάμεις μένουν έξω από την ουσιαστική θεατρική κίνηση του τόπου μας. Επιβάλλονται πολλά να γίνουν όμως δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει η Βουλή να ψηφίσει τα ποσά τα οποία καλείται να ψηφίσει. Επιβάλλεται να τα ψηφίσει γιατί πιστεύω ότι όλοι μας είμαστε υπέρ της θεατρικής ανάπτυξης αλλά επίσης πιστεύω ότι αυτή η Βουλή θα πρέπει ειδικά να ασχοληθεί με τρόπους και μεθόδους ούτως ώστε να επεμβαίνει ουσιαστικά στον τρόπο με τον οποίο τουλάχιστο ένας Οργανισμός ο οποίος επιχορηγείται με τη συγκατάθεση της Βουλής επιτελεί το έργο του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης, παρακαλώ.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε,

Άκουσα με προσοχή τη γραπτή ομιλία του κ. Χριστοφίδη και περίμενα ύστερα από τις σοβαρές παρατηρήσεις που έκαμε για το θέατρο ότι θα κατέληγε στο να ψηφίσει τουλάχιστο το μικρό αυτό ποσό που ζητείται, αν όχι μεγαλύτερο!

Τώρα μας δίδεται μια ευκαιρία περιστασιακή να μιλήσουμε για το ΘΟΚ. Νομίζω ότι αυτό το Σάβμα θα έπρεπε μια μέρα να μιλήσει γενικότερα γι' αυτό το μεγάλο ζήτημα γιατί η Κυπριακή πολιτεία από 12 χρόνια τώρα έθεσε στη διάθεση του ΘΟΚ αρκετά μέσα για να αναπτύξει τη θεατρική κίνηση. Ο ΘΟΚ είχε αρκετά χρήματα και είχε και αρκετό ειδικευμένο προσωπικό και πρέπει να πούμε ότι είχε και ένα κοινό το οποίο ανέμενε να δει θέατρο, έτοιμο θεατρόφιλο κοινό.

Νομίζω ότι πρέπει να πούμε καθαρά ότι ο ΘΟΚ διέψευσε τις ελπίδες μας για ανάπτυξη της θεατρικής κίνησης στην Κύπρο. Το κοινό της Κύπρου περίμενε πολύ περισσότερο. Αν σε δύσκολους καιρούς η Πολιτεία έθετε σε προτεραιότητα το ΘΟΚ και την πολιτιστική ανάπτυξη έπρεπε και εκείνοι οι οποίοι διαχειρίζονται τα πράγματα του ΘΟΚ να καταβάλουν μεγαλύτερη προσπάθεια. Αν κρίνω από τα όσα μας είπαν όταν ήλθαν στην Επιτροπή Παιδείας, πρέπει να πω εδώ καθαρά ότι δεν έχουν ίχνος αυτοκριτικού πνεύματος και γι' αυτό δεν πρέπει να περιμένουμε στο σύντομο μέλλον μεγάλη καλύτερευση στα θεατρικά πράγματα. Χρειάζεται να δουν πιο κριτικά το έργο τους, να δουν τις αιτίες της αποτυχίας για να μπορέσουν να εκπληρώσουν το ρόλο τους.

Δεν νομίζω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για να αναπτύξουμε το πώς θα γίνει το έργο του ΘΟΚ -αυτό χρειάζεται πολλή μελέτη και συζήτηση στις Επιτροπές με τους ενδιαφερομένους. Πρέπει να πούμε ότι ο ΘΟΚ θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τα χρηματικά μέσα που τίθενται από την Πολιτεία στη διάθεσή του, τις £400,000, και το προσωπικό του πολύ καλύτερα. Είναι κρίμα γιατί για μήνες πληρώνονται οι άνθρωποι και δεν παρουσιάζουν τίποτε. Εδώ λέει ότι οι £347,000 πάνε στο προσωπικό. Υπάρχουν όμως τώρα ιδίως άνδρες ηθοποιοί, οι οποίοι για μήνες δεν κάμνουν τίποτε. Πληρώνονται και δεν τους δίδεται η ευκαιρία να παρουσιάσουν έργο. Γι' αυτό κι' εμείς δεν έχουμε την ευκαιρία να δούμε θέατρο.

Το βασικό σημείο που απέτυχε ο ΘΟΚ να ελκύσει το θεατρόφιλο κοινό είναι το ρεπερτόριό του. Υπάρχουν έργα στα οποία οι πολίτες πηγαίνουν κατά χιλιάδες. Υπάρχουν έργα στα οποία πηγαίνουν ελάχιστοι θεατές —1200, μερικές φορές και κάτω από τους 1000— την παράσταση σ' όλη την Κύπρο.

Μπορεί να μας πουν ότι το επίπεδό μας είναι τόσο χαμηλό που δεν πάμε και στα καλά έργα. Αυτό δεν έχει σημασία. Αυτοί πρέπει να κάνουν τέτοια θεατρικά έργα που να τα βλέπει ο κόσμος. Διότι όταν δεν τα βλέπει το κυπριακό κοινό είναι άχρηστα. Το πώς θα μεθοδεύσουν να ψηλώσει το θεατρικό μας επίπεδο, αυτό είναι δική τους δουλειά γιατί είναι σπουδασμένοι σ' αυτό και πληρώνονται γι' αυτό.

Η διαφορά του θεατρικού κοινού που προσέρχεται στα διάφορα έργα είναι ένα θέμα που πρέπει να το μελετήσουν βαθειά και πρέπει αυτό να γίνει η αφορμή για τη διόρθωση του ρεπερτορίου τους. Πάντως επαναλαμβάνω ότι είναι απαράδεκτο να υπάρχουν θεατρικές δυνάμεις στη διάθεσή τους και οικονομικά μέσα και να μην τα χρησιμοποιούν όπως πρέπει.

Παρά το ότι είναι υποχρέωση του ΘΟΚ να αναπτύξει τη θεατρική κίνηση μεταγενέστερα σ' όλη την Κύπρο και έξω από το ΘΟΚ, εντούτοις είμαι της άποψης ότι μια από τις βασικές επιδιώξεις του ΘΟΚ σαν κρατικής σκηνής θα πρέπει να είναι ν' ανεβάσει το ίδιο έργο τα οποία πρέπει να δει το κοινό. Γιατί κανένα άλλο θέατρο δεν μπορεί να έχει τις δυνατότητες, ούτε τις οικονομικές ούτε σε ανθρώπινο δυναμικό, για να ανεβάσει τα έργα που πρέπει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου, παρακαλώ.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν πρόκειται να ασχοληθώ με το θέατρο ΘΟΚ. Εγώ θέλω να ασχοληθώ με το φορέα της θεατρικής κίνησης στον τόπο. Και έχω τη γνώμη ότι ενώ τα λεφτά αυτά θα έπρεπε να πηγαίνουν σ' ένα φορέα για την ανάπτυξη της θεατρικής κίνησης στον τόπο, στο τέλος τα λεφτά αυτά πηγαίνουν για τη σκηνή ενός θεάτρου που ονομάζεται ΘΟΚ. Και αυτό είναι το δράμα της υπόθεσης. Δεν είναι αν ο ΘΟΚ έχει θετικά ή αρνητικά αποτελέσματα σαν θέατρο, αν παρουσιάζει καλά ή όχι καλά έργα -δεν λέω ότι δεν πρέπει να μας ενδιαφέρει αυτό το θέμα- ή αν είναι πολλοί οι θεατές ή λίγοι οι θεατές που πηγαίνουν στο θέατρο- και αυτό πρέπει να μας απασχολήσει. Η ουσία του προβλήματος είναι αν έχουμε ιδρύσει Οργανισμό-Φορέα της Θεατρικής Κίνησης αυτού του τόπου.

Η απάντηση είναι όχι. Αποτύχαμε να ιδρύσουμε τέτοιο φορέα ή, αν θέλετε, εξισώσαμε το ρόλο ενός τέτοιου φορέα με τη σκηνή ενός θεάτρου. Και αυτό είναι που υπογραμμίζει η Επιτροπή Οικονομικών στην Έκθεσή της. Για το 1985 θέλουμε να δούμε ότι τα λεφτά αυτά δίνονται για την ανάπτυξη της θεατρικής κίνησης αυτού του τόπου και όχι μιας θεατρικής σκηνής. Το θέμα της μελέτης αυτών των θεμάτων να το αφήσουμε στους ειδικούς αλλά η Βουλή τα λεφτά που ψηφίζει είναι για τη θεατρική κίνηση αυτού του τόπου. Για το φορέα θεατρικής κίνησης. Και γι' αυτό το σκοπό θα πρέπει να δαπανούνται. Και είναι υπό αυτή την έννοια που η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς ψηφίζει τις £40,000 διότι είναι το μοναδικό κονδύλι που πηγαίνει για θεατρική κίνηση. Είναι αυτό που θα δοθεί στις άλλες σκηνές, εκτός από το Θ.Ο.Κ. Και αυτό το κονδύλι εμείς θα το ψηφίσουμε διότι είναι απαράδεκτο να ξοδεύονται για το ΘΟΚ £400,000 και στα άλλα θέατρα να μη δίνονται καν £40,000 τη στιγμή που ο ρόλος αυτού του Οργανισμού αυτός έπρεπε νάταν, η ανάπτυξη της θεατρικής κίνησης σ' αυτό τον τόπο και όχι η ανάπτυξη της σκηνής του ΘΟΚ.

Υπ' αυτή την έννοια, κ. Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε το σημερινό Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλοι ομιλητές, παρακαλώ.

Ο κ. Λόρδος και η κυρία Κατσελλή. Όταν τελειώσουν όλοι οι Βουλευτές που θα πρωτολογήσουν, θα δώσω το λόγο στον κ. Χριστοφίδη ο οποίος θέλει να δευτερολογήσει.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συνέχεια αυτών που ανέφερε ο συνάδελφος κ. Κωνσταντίνου ήθελα να υπενθυμίσω το Σώμα ότι προ διετίας ηγέρθη το θέμα των δαπανών του ΘΟΚ στην Επιτροπή Προϋπολογισμού. Στη διάρκεια των συζητήσεων εκείνων στο στάδιο της Επιτροπής αλλά και αργότερα στις ομιλίες για τους προϋπολογισμούς ελέχθη και υποστηρίχθηκε από διάφορες πλευρές της Βουλής ότι ο ΘΟΚ πρέπει να παύσει να παράγει ο ίδιος κουλτούρα τόσο γιατί αποδείχτηκε, ότι δεν την παράγει ικανοποιητικά όσο και γιατί ρόλος του κατά τη γνώμη αρκετών Μελών της Βουλής τότε έπρεπε να είναι η ενίσχυση γενικά της κάθε θεατρικής σκηνής και παραγωγής στον τόπο μας.

Στη συνέχεια, τον επόμενο χρόνο, επανηγήθησαν οι ίδιες εισηγήσεις και ηγέρθησαν και πάλι τα ίδια ερωτηματικά στην ανάλυση των λογαριασμών του

ΘΟΚ. Τη χρονιά εκείνη ένας μεγαλύτερος αριθμός συναδέλφων τάχθηκε με τη θέση αυτή. Σήμερα ο ΘΟΚ έρχεται και ζητά να ψηφιστούν £40,000 για το σκοπό αυτό. Όμως με τους προϋπολογισμούς που κατάθεσε στη Βουλή στο τέλος του περασμένου χρόνου για το 1984, ο ΘΟΚ είχε ένα πολύ μηδαμινό κονδύλι για σκοπούς ενίσχυσης της γενικής θεατρικής παραγωγής στην Κύπρο και πρέπει όλοι να διαπιστώσουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των χρημάτων, τόσο εκείνων που εισπράττει όσο και εκείνων με τα οποία επιχορηγείται, σπαταλείται ακόμα στην παραγωγή δικών του έργων και κυρίως στη μισθοδοσία ενός τεράστιου γραφειοκρατικού προσωπικού το οποίο ουσιαστικά παράγει εκείνα τα λίγα έργα κάθε χρόνο.

Πιστεύω ότι η Βουλή και η δική μας η πλευρά, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, απέχοντας από την ψήφιση αυτών των £40,000, εκδηλώνει και πάλι την επιθυμία που εκδηλώσαμε επανειλημμένα στο παρελθόν, ότι δηλαδή ο ΘΟΚ πρέπει να στραφεί προς τον πραγματικό του ρόλο και όχι στην παραγωγή δικών του έργων στα οποία σαφώς απέδειξε ότι δεν πέτυχε στο βαθμό που θα θέλαμε όλοι.

Γι' αυτό το λόγο πρέπει να ερμηνευθεί η αποχή μας σαν μια αποχή η οποία από τη μια εκδηλώνει τη συνεχιζόμενη διαμαρτυρία και από την άλλη τη συνεχιζόμενη επιθυμία του Δημοκρατικού Συναγερμού να δει το ΘΟΚ να στρέφεται προς την ορθή κατεύθυνση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κυρία Κατσελλή.

P. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δεν θα επαναλάβω αυτά που είπαν οι συνάδελφοι. Απλώς θέλω να κάμω μια γενική παρατήρηση, ότι πραγματικά οι παραστάσεις του ΘΟΚ στα δέκα τόσα χρόνια της λειτουργίας του, παρόλο που πρόσφερε αρκετά κατά κάποιον τρόπο, τον έκαναν να παραμελήσει εντελώς ή σχεδόν εντελώς την αναπτυξιακή θεατρική υποδομή του τόπου η οποία υπό κανονικές συνθήκες όχι μόνο έπρεπε να μην παραμελείται αλλά έπρεπε να είναι ο κύριος σκοπός του ΘΟΚ.

Τα αποτελέσματα αυτής της παραμέλησης της θεατρικής υποδομής τα βλέπουμε μετά δέκα χρόνια που υπάρχει τώρα μια κόπωση στο ΘΟΚ· για παράδειγμα δεν έχουμε ανανέωση γυναικών ηθοποιών. Υπάρχουν φυσικά και άλλα προβλήματα που παρουσιάζουν αυτή την κόπωση.

Με χαρά είδαμε σ' αυτή την έκθεση ότι τώρα ο Θεατρικός Οργανισμός μελετά σοβαρά τη διαφοροποίηση του ρόλου του έναντι της θεατρικής κίνησης στον τόπο. Υποστηρίζουμε αυτή τη μελέτη και επίσης χαιρετίζουμε πάρα πολύ τη συγκρότηση μιας ειδικής επιτροπής στο Υπουργείο Προεδρίας η οποία μελετά παράλληλα το θέμα και η οποία έστειλε στα Μέλη της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής σχετικό ερωτηματολόγιο και η Επιτροπή Παιδείας της Βουλής θα συζητήσει και θα μελετήσει σε βάθος το θέμα την επόμενη βδομάδα.

Αλλά ένα άλλο μεγάλο θέμα το οποίο θα εγερθεί, είναι η αναθεώρηση της νομοθεσίας του ΘΟΚ και θα θέλαμε να παρακαλέσουμε τόσο το Θεατρικό Οργανισμό όσο και το Υπουργείο Προεδρίας, μελετώντας τη διαφοροποίηση του ρόλου του ΘΟΚ να μελετήσει και τη διαφοροποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας η οποία είναι το πρώτιστο μέλημα για να ξαναγίνει μια αρχή με τα σωστά δεδομένα και το σωστό τρόπο για να υπάρξει ισοζύγιο τόσο στα έξοδα όσο και στην απόδοση του Θεατρικού αυτού Οργανισμού. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Αν εξαντλήθηκαν οι πρωτολογίες θα δώσω το λόγο στον κ. Χριστοφίδη και κατόπιν στον κ. Γαλανό.

Ο κ. Χριστοφίδης.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος Σαββίδης της Αριστεράς είπε πως ακούοντας τα όσα είπα θα ανέμενε από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Συναγερμού ότι θα υπερψήφιζε το νομοσχέδιο που συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η γνώμη του, κ. Χριστοφίδη.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι η σειρά μου τώρα, κ. Πρόεδρε, να πω πως ακούοντας ένας τον κ. Σαββίδη θα ανέμενε λογικά από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΑΚΕΛ ότι θα καταψήφιζε το νομοσχέδιο που συζητούμε.

(Γέλωτες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ανταποδώσατε τα ίσα λοιπόν κ. Χριστοφίδη.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από το χιούμορ του κ. Χριστοφίδη είναι φανερό ότι του αρέσουν πολύ τα έργα του Αριστοφάνη αφού μίλησε και για αρχαίο ελληνικό θέατρο. Εκείνο όμως που θα θέλαμε να πούμε, επειδή τονίστηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό ότι ο ρόλος του ΘΟΚ πρέπει να είναι ένας ρόλος φορέα που να ενθαρρύνει την ελεύθερη σκηνή και ότι κατά κάποιο τρόπο θα πρέπει να αποσυρθεί τελείως από οποιαδήποτε δική του θεατρική δραστηριότητα, είναι ότι δεν συμφωνούμε για τέτοιο μελλοντικό ρόλο του ΘΟΚ. Πιστεύουμε ότι ο σωστός ρόλος του ΘΟΚ θα πρέπει να είναι ένας συγκερασμός μεταξύ ενός φορέα που θα ενθαρρύνει την ελεύθερη σκηνή και γενικά το θέατρο στην Κύπρο, αλλά ταυτόχρονα θα έχει και τη δική του παραγωγή.

Έχοντας αναφέρει αυτό το πράγμα, θά 'θελα να προσθέσω ότι βέβαια οι £40,000 που έχουν ήδη δοθεί για το ελεύθερο θέατρο και αποτελούν περίπου ένα 9%—10% του ολικού προϋπολογισμού του ΘΟΚ, είναι ένα μικρό ποσοστό και ίσως το ποσοστό για προστασία και ενθάρρυνση του ελεύθερου θεάτρου θα έπρεπε να ήταν πολύ μεγαλύτερο. Δηλαδή εμείς θα βλέπαμε ο συγκερασμός αυτός να ήταν κατά ένα πενήντα τοις εκατόν περίπου ενθάρρυνση του ελεύθερου θεάτρου με ανάλογα κονδύλια. Δηλαδή αν ο προϋπολογισμός είναι £500,000, να δίδονταν στο ελεύθερο θέατρο μέχρι και £200,000 και τα υπόλοιπα να χρησιμοποιούνταν για τις ίδιες τις δραστηριότητες του ΘΟΚ, αφού βεβαίως γίνει κάποια σχετική εκκαθάριση και σταματήσουν ορισμένες τάσεις παραγοντισμού, τις οποίες ανέφερα προηγουμένως. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαββίδης και ο κ. Κωνσταντίνου.

Γ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ:

Μπορώ από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε;

Η παρατήρηση του κ. Χριστοφίδη θα είχε πράγματι τη θέση της αν η θέση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Αριστεράς δεν ήταν διατυπωμένη και δεν ήταν αιτιολογημένη μέσα στην Έκθεση της Επιτροπής. Είναι ο Δημοκρατικός Συναγερμός που επιφυλάχτηκε να πει τη θέση του για πρώτη φορά στη Βουλή. Εγώ έκαμα ορισμένες κριτικές παρατηρήσεις για το έργο του ΘΟΚ. Παρά τις κριτικές παρατηρήσεις, εκτιμούμε τα ποσά τα οποία δίδει η Δημοκρατία για την πολιτιστική ανάπτυξη και για το ΘΟΚ και θα συνεχίσουμε να τα υποστηρίζουμε αλλά θα απαιτούμε ταυτόχρονα να χρησιμοποιούνται νοικοκυρεμένα και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γραμματέας της Βουλής θέλει να πει κάτι πριν από σας, κ. Κωνσταντίνου, και του έχω δώσει τον λόγο.

Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι.

Ύστερα από την ομιλία του έντιμου Μέλους κ. Κωνσταντίνου ο οποίος έθεσε πολύ σωστά το όλο θέμα, αναμένω ότι ο Θεατρικός Οργανισμός θα μελετήσει σοβαρά τη διαφοροποίηση του ρόλου του έναντι της θεατρικής κίνησης. Νομίζω αυτό είναι αρκετό για να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο αντί να συζητούμε μεταξύ μας και να διαπληκτιζόμαστε. Αυτά μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε.

Απλώς ήθελα να διευκρινίσω κάτι το οποίο φαίνεται ότι δεν αντελήφθη ο αγαπητός συνάδελφος κ. Γαλανός.

Εγώ δεν μίλησα ούτε για ελεύθερο ούτε για δεσμευμένο θέατρο. Ούτε μίλησα για προστασία του ελεύθερου θεάτρου ή της κίνησης που γίνεται έξω από το ΘΟΚ. Εγώ είπα ότι ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου πρέπει να είναι ο φορέας για την ανάπτυξη της θεατρικής κίνησης στον τόπο. Και αυτός πρέπει να είναι ο ρόλος του. Αυτός δεν ήταν ο ρόλος του μέχρι σήμερα. Και είναι αυτό το θέμα που είναι προς συζήτηση. Είναι άλλο θέμα τώρα αν ένας έχει την άποψη ότι ο ΘΟΚ θα πρέπει να συνεχίσει να λειτουργεί υπό τη σημερινή ή άλλη του μορφή και αν πρέπει το ελεύθερο θέατρο να το βλέπουμε σαν θέμα προστασίας του και κάποιας μικρής οικονομικής ενίσχυσης. Αυτό είναι άλλο θέμα. Η ουσία του θέματος είναι ότι, όπως έχουμε οργανισμό για τον αθλητισμό, τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, ο οποίος είναι ο φορέας της αθλητικής κίνησης σ' αυτό τον τόπο, έτσι θα πρέπει και ο Θεατρικός Οργανισμός να είναι ο φορέας της θεατρικής ανάπτυξης σ' αυτό τον τόπο. Πώς θα γίνει αυτό το πράγμα είναι θέμα συζήτησης. Πρώτα πρέπει να καταλήξουμε στην ουσία του θέματος, δηλαδή ποιος πρέπει να είναι ο σκοπός αυτού του Οργανισμού. Άμα καταλήξουμε στο σκοπό θα βρούμε τους τρόπους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, είσαστε τελείως σαφής στην ομιλία σας. Δηλαδή τίθεται θέμα φιλοσοφίας πίσω από τον Οργανισμό αυτό: Ποιος είναι ο προορισμός αυτού του Οργανισμού, ποια μορφή πρέπει να πάρει και ποιοι θα είναι οι αντικειμενικοί στόχοι του. Αυτό είναι ένα τεράστιο θέμα το οποίο δεν μπορεί να συζητηθεί μέσα στα πλαίσια ενός νομοσχεδίου για £40,000.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ένα θέμα το οποίο πραγματικά έχει μεγάλο ενδιαφέρον και πρέπει να το μελετήσει αυτό το Σώμα. Δεν ξέρω ποια Επιτροπή είναι η αρμόδια, ίσως η Επιτροπή Παιδείας. Η αρμόδια αυτή Επιτροπή θα πρέπει να μελετήσει αυτό το θέμα διότι είναι πραγματικά ένα θέμα μέγιστο. Είναι ένα θέμα το οποίο αφορά όχι μόνο τη Βουλή αλλά και ολόκληρο τον κυπριακό λαό.

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου αν επιτρέπεται δυο λόγια.

Επειδή ελέγχθη πως ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου υφίσταται μόνο για το θέατρο, θά 'θελα να διορθώσω ότι δεν είναι μόνο για το θέατρο που υφίσταται αλλά γενικά για την καλλιτεχνική κίνηση στον τόπο. Ίσως, μάλιστα, και η ονομασία «Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου» να παραπλανεί και ίσως θά 'πρεπε να σκεφτούμε κατά πόσο χρειάζεται και η ονομασία να προσαρμοστεί προς το πραγματικό νόημα του φορέα που πρέπει να είναι για την καλλιτεχνική κίνηση του τόπου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γι' αυτό το λόγο είπα, κ. Παπαϊωάννου, ότι είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα. Υπάρχουν πολλοί άλλοι τομείς καλλιτεχνικής κίνησης οι οποίοι δεν εξετάζονται καθόλου.

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να πληροφορήσω το Σώμα ότι την προσεχή Πέμπτη υπάρχει στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής Παιδείας το θέμα «ΘΟΚ». Να συζητηθεί σε όλες του τις πτυχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είναι ευχάριστο, κ. Ψυλλίδη. Ελπίζω δε η Έκθεση της Επιτροπής να δώσει την αφορμή για να συζητηθεί σε έκταση αυτό το θέμα. Επί του παρόντος...

Κύριε Κωνσταντίνου, επιμένετε;

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δυο λόγια μόνο σ' αυτά που είπετε, κ. Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Συμφωνώ πλήρως με αυτά που έχετε πει και ότι θα πρέπει το θέμα να μελετηθεί. Θά 'θελα ταυτόχρονα όμως να επισύρω την προσοχή του Σώματος ότι η μελέτη αυτή θα πρέπει να γίνει πριν τη λήξη αυτού του έτους, γιατί όταν θα έλθει στη Βουλή για να εγκριθεί το νέο ποσό για μισό και πλέον εκατομμύριο λίρες για το ΘΟΚ, υπό τη μορφή που είναι σήμερα, αμφιβάλλω πολύ αν το Σώμα αυτό θα είναι διατεθειμένο να το ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω ότι το θέμα αυτό θα μελετηθεί, κ. Κωνσταντίνου, πολύ σύντομα ενόψει της δήλωσης του κ. Ψυλλίδη ότι η Επιτροπή Παιδείας μελετά το θέμα

αυτό και πολύ σύντομα θα έχουμε την έκθεσή της, ούτως ώστε να μας δοθεί η ευκαιρία να συζητήσουμε σε έκταση αυτό το πολύ ενδιαφέρον πράγματι θέμα.

Νομίζω ότι έχουμε περατώσει τώρα τη συζήτηση για το νομοσχέδιο αυτό των £40,000 και θα προχωρήσουμε στην ψήφισή του για να τελειώσουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

19, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κ. Προέδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 1 ψηφίζεται με 19 ψήφους υπέρ και 7 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του Λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £40,500 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

7, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 2 λοιπόν ψηφίζεται με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 7 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδικεύσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3 και του Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το άρθρο 3 και ο Πίνακας ψηφίζονται με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 6 αποχές.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

22, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδείς, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

6, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το νομοσχέδιο λοιπόν ψηφίζεται σε νόμο με 22 ψήφους υπέρ, ουδεμία εναντίον και 6 αποχές.

Προχωρούμε τώρα στο τρίτο θέμα του Κεφαλαίου Α' της ημερήσιας διάταξης που είναι έτοιμο για συζήτηση: «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ) ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 8) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η επαναψήφιση και διάθεση από το λογαριασμό του Ταμείου Αναπτύξεως της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £9,143,330 και η διάθεσή του για τη συνέχιση και συμπλήρωση κατά τη διάρκεια του τρέχοντος χρόνου, αριθμού έργων αναπτύξεως που προγραμματίστηκαν και εγκρίθηκαν με τον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 1983.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους το πιο πάνω ποσό δεν έχει δαπανηθεί μέσα στο 1983 οφείλονται αναφορικά με τον εξοπλισμό, τα έπιπλα και σκεύη που θα αγοράζονταν, στο γεγονός ότι δεν παραλήφθηκαν έγκαιρα μέσα στο 1983, και όσον αφορά τα κατασκευαστικά έργα, στο γεγονός της μη έγκαιρης υποβολής των αναγκαίων πιστοποιητικών για την εκτελεσθείσα εργασία από τους εργολήπτες και στις τεχνικές ή/και διοικητικές δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση των έργων αυτών.

Περισσότερες λεπτομέρειες για κάθε ένα έργο ξεχωριστά αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα που επισυνάπτεται στο νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η δαπάνη που προτείνεται αναφέρεται σε έργα αναπτύξεως που εγκρίθηκαν παλαιότερα από τη Βουλή, συμφωνεί με την επαναψήφιση του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του παρόντος νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ;

Μη υπαρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Ταμείου Αναπτύξεως ποσού £9,143,330 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. 'Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. 'Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως, το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 13) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η επαναφήφιση και διάθεση από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £791,883 για τη συνέχιση και συμπλήρωση των σκοπών ορισμένων ειδικών δαπανών που εγκρίθηκαν με τον Τακτικό Προϋπολογισμό του 1983.

Όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι κυριότεροι λόγοι για τους οποίους το πιο πάνω ποσό δεν έχει δαπανηθεί μέσα στο 1983 οφείλονται για όσον αφορά τον εξοπλισμό, τα έπιπλα και σκεύη που θα αγοράζονταν, στο γεγονός της μη έγκαιρης παραλαβής τους μέσα στο 1983 και, για τα κατασκευαστικά έργα, στη μη έγκαιρη υποβολή των αναγκαίων πιστοποιητικών για την εκτελεσθείσα εργασία από τους εργολήπτες ή και γιατί παρουσιάστηκαν κατά την εκτέλεση των έργων αυτών τεχνικές ή/και διοικητικές δυσκολίες.

Περισσότερες λεπτομέρειες για κάθε μια δαπάνη ξεχωριστά αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα που επισυνάπτεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η δαπάνη που προτείνεται αναφέρεται σε σκοπούς που εγκρίθηκαν παλαιότερα από τη Βουλή, συμφωνεί με την επαναψήφισή του πιο πάνω ποσού χρημάτων γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του πιο πάνω νομοσχεδίου αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχόντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £791,883 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984».

Καλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΓΓΟΛΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πουμπουρής

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσώπων τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για συνεργασία στον πολιτιστικό, επιστημονικό και εκπαιδευτικό τομέα, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπόγραψε στις 20 Μαρτίου 1984 και το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με την υπ' αριθμό 24.139 και ημερομηνία 2 Φεβρουαρίου 1984 Απόφασή του.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Συμφωνία αυτή τα Συμβαλλόμενα Μέρη, καθοδηγούμενα από την ευγενή προσπάθεια για την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων και συνεργασίας μεταξύ των χωρών τους με βάση τις αρχές της ειρηνικής συνύπαρξης και επιθυμώντας να προωθήσουν την αμοιβαία γνωριμία των αντίστοιχων επιτευγμάτων τους στον πολιτιστικό, επιστημονικό και εκπαιδευτικό τομέα, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ των χωρών τους στους πιο πάνω τομείς.

Ειδικότερα με τη Συμφωνία αυτή-

- (α) Καθορίζεται όπως η συνεργασία τους προωθηθεί με ανταλλαγή καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, καλλιτεχνών, εκθέσεων σε θέματα καλών τεχνών, χειροτεχνίας, φωτογραφίας, κινηματογραφικών ταινιών και με την εγκαθίδρυση επαφών μεταξύ πανεπιστημίων και ινστιτούτων.
- (β) Αναλαμβάνεται η υποχρέωση για εγκαθίδρυση επαφών στον τομέα των μέσων μαζικής επικοινωνίας.
- (γ) Αναλαμβάνεται η υποχρέωση για ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών αθλητισμού των δύο χωρών καθώς και των αρμόδιων αρχών τους στον τουριστικό τομέα.
- (δ) Γίνεται πρόνοια για τη διαπραγμάτευση και συμφωνία λειτουργικών προγραμμάτων για την καλύτερη εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.
- (ε) Καθορίζεται ως έναρξη οριστικής ισχύος της πιο πάνω Συμφωνίας η ημέρα επικύρωσή της από την Κυπριακή Δημοκρατία.

(στ) Τέλος, καθορίζεται η διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας για μια πενταετία και γίνεται πρόβλεψη για την αυτόματη ανανέωσή της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών επί θέματος αρχής, προχωρούμε στην ψήφισή του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 του νομοσχεδίου εγκρίνεται επίσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση Συμφωνίας και Πίνακας. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 του νομοσχεδίου και ο επισυνημμένος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπάρχουσής οποιασδήποτε ενστάσεως το νομοσχέδιο εγκρίνεται και ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα που είναι «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου Νόμος του 1984».

Παρακαλείται ο Πρόεδρος της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεσή της.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ, ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Γεώργιος Σαββίδης

Μιχάλης Πούμπουρης

Κωνσταντίνος Λόρδος

Μανώλης Χριστοφίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 6 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και του Γραφείου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε Θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε στις 5 Μαρτίου 1984 και το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε με την υπ' αριθμό 24.216 και ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 1984 Απόφασή του.

Η επιψήφιση από το Σώμα του υπό συζήτηση νομοσχεδίου επιβάλλεται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

Με τη Σύμβαση αυτή αναλαμβάνεται από τα Συμβαλλόμενα μέρη η υποχρέωση νομικής συνεργασίας σε θέματα αστικού, οικογενειακού, εμπορικού και ποινικού δικαίου.

Ειδικότερα με την πιο πάνω Σύμβαση:-

- (α) Καθορίζεται η έκταση και διαδικασία της νομικής προστασίας και δικαστικής αρωγής που τα Συμβαλλόμενα Κράτη θα παρέχουν αμοιβαία στους πολίτες τους ή σε πρόσωπα που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σ' αυτά.
- (β) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες τα Συμβαλλόμενα μέρη θα επικοινωνούν μεταξύ τους για σκοπούς δικαστικής αρωγής, θα ανταλλάσσουν πληροφορίες πάνω σε θέματα δικαίου καθώς επίσης αντίγραφα ληξιαρχικών πράξεων.
- (γ) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες τα πρόσωπα που καλύπτονται από την πιο πάνω Σύμβαση θα απαλλάσσονται από τα δικαστικά έξοδα όταν εμφανίζονται στις δικαστικές αρχές ενός από τα Συμβαλλόμενα μέρη.

- (δ) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία κάτω από τις οποίες αναγνωρίζονται και εκτελούνται στο έδαφος του ενός Συμβαλλόμενου μέρους τα διατάγματα και οι αποφάσεις δικαστηρίων που εκδίδονται στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου μέρους.
- (ε) Καθορίζονται οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες κληρονομητήριο, έγγραφο διορισμού διαχειριστή κληρονομιάς ή εκτελεστή διαθήκης και έγγραφο επικύρωσης ή δημοσίευσης διαθήκης που εκδόθηκαν από τις αρμόδιες αρχές του ενός Συμβαλλόμενου μέρους ή διαθήκη που έγινε από υπήκοο αυτού θα ισχύουν στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου μέρους.
- (στ) Συμφωνείται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Συμβαλλόμενων μερών για τις καταδικαστικές ποινικές αποφάσεις που αφορούν υπηκόους τους.
- (ζ) Καθορίζεται ως έναρξη της ισχύος της πιο πάνω Σύμβασης ένας μήνας μετά την ανταλλαγή των εγγράφων επικύρωσής της, και
- (η) Τέλος, γίνεται πρόβλεψη ώστε τα Συμβαλλόμενα μέρη να μπορούν να καταγγείλουν τη Σύμβαση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών αφού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή τη ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της πιο πάνω Σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λόρδος, παρακαλώ.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα γενικής αρχής που επιθυμώ να εγείρω και έκρινα ότι είναι σκοπιμότερο να εγερθεί τώρα παρά σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Στη διάρκεια της συζητήσεως των δυο προηγούμενων Νομοσχεδίων, δηλαδή της Κυρωτικής Σύμβασης με την Ελλάδα και της Κυρωτικής Σύμβασης με τη Μογγολία, ανακοινώθηκε ανεπίσημα, πιστεύω, στην Επιτροπή Εξωτερικών ότι μελετάται από το Γραφείο της Γενικού Εισαγγελέα κατά πόσο θα συνεχίζουν να αποστέλλονται στο μέλλον στη Βουλή προς επικύρωση Συμβάσεις της μορφής αυτής. Πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ότι εκφράζω την ευαισθησία ολόκληρου του Σώματος υπενθυμίζοντας από αυτό το Βήμα σήμερα τις διατάξεις του Συντάγματος και ιδιαίτερα το άρθρο 169 που στη δεύτερη παράγραφο του καθορίζει με σαφήνεια ότι η διαπραγμάτευση κάθε άλλης συνθήκης...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέμα τάξης, κ. Πρόεδρε. Το θέμα έχει διευθετηθεί, γι' αυτό νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να συζητηθεί δημόσια, διότι πρόκειται περί παρεξηγήσεως και είχα την εντύπωση ότι οι Αρχηγοί των Κομμάτων ειδοποίησαν σχετικά τις Κοινοβουλευτικές τους Ομάδες. Γι' αυτό, δεδομένου ότι πρόκειται περί παρεξηγήσεως και τέτοιο θέμα δεν υφίσταται, δεν νομίζω ότι τούτο πρέπει να απασχολήσει το Σώμα.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Είναι με χαρά που ακούω αυτή τη δήλωση του κ. Λυσσαρίδη, όμως είχα συνεννοηθεί προηγουμένως, κ. Πρόεδρε, με το συνάδελφο κ. Γαλανό και αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα εκκρεμεί ακόμα και υπάρχει μάλιστα και επιστολή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών προς τη Γενικό Εισαγγελέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε...

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποβάλλω ερώτηση στο Προεδρείο: Έχει λάβει το Σώμα μέσο σας διαβεβαίωση από τη Γενικό Εισαγγελέα ότι το θέμα έχει λήξει και ότι οι Συμβάσεις θα συνεχίσουν να αποστέλλονται, ή ευρίσκεται το θέμα υπό αμφισβήτηση; Διότι αν ευρίσκεται υπό αμφισβήτηση, θά 'θελα να μου επιτραπεί να συνεχίσω. Εάν έχει λήξει, δεν έχω τίποτε να προσθέσω εκτός από την ευαρέσκεια και εμού και της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας και φαντάζομαι ολόκληρου του Σώματος γιατί το θέμα έχει λήξει και δεν υφίσταται πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, είχα μακρά συνομιλία με την κυρία Γενικό Εισαγγελέα προ μερικών ημερών και για να είμαι ειλικρινής δεν ηγέρθη τέτοιο θέμα. Είχαμε συνομιλήσει επί πολλών θεμάτων και εάν υπήρχε πρόθεση εκ μέρους της κυρίας Γενικού Εισαγγελέα να εγείρει αυτό το θέμα, ασφαλώς το αρμοδιότερο πρόσωπο προς το οποίο θα όφειλε να το εγείρει, θα ήταν ο Πρόεδρος της Βουλής. Πιστεύω λοιπόν ότι δεν υπάρχει τέτοιο θέμα εφόσο δεν έχει εγερθεί από την ίδια την κυρία Γενικό Εισαγγελέα προς τον Πρόεδρο της Βουλής.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν δεν υπάρχει κατηγορηματική διαβεβαίωση πέραν του γεγονότος ότι δεν το ανέφερε, τότε νομίζω έχει κάθε δικαίωμα ο κ. συνάδελφος να συνεχίσει. Η δική μου η εντύπωση είναι ότι υπήρξε θετική κατηγορηματική δήλωση ότι οι Συμβάσεις πρόκειται να αποστέλλονται στη Βουλή για κύρωση. Εάν δεν υπήρξε τέτοια δήλωση τότε αποσύρω την ένσταση την οποία έφερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, ο λόγος για τον οποίο δεν διέκοψα τον κ. Λόρδο ήταν ότι πραγματικά δεν έχω τίποτε εις χείρας μου. Αλλά αφού τελειώσει ο κ. Λόρδος, θά 'θελα να τον καθησυχάσω διότι τέτοιο θέμα δεν ηγέρθη στη συνομιλία που είχαμε με την κυρία Γενικό Εισαγγελέα.

Εάν υπάρχει τέτοια πρόθεση ή οποιαδήποτε άλλη, δεν το ξέρω. Αλλά για να υπάρξει θέμα, πρέπει πρώτα να εγερθεί, πρέπει να δημιουργηθεί αυτό το θέμα. Πρέπει κάποιος να πει στον Πρόεδρο της Βουλής ακύριε ξέρετε η μέχρι τούδε τακτική να αποστέλλονται οι Συμβάσεις δυνάμει του άρθρου 169 του Συντάγματος στη Βουλή, από τούδε και εις το εξής θα διακοπεί, οπότε βεβαίως και η αντίδραση του Προέδρου της Βουλής και αυτού του Σώματος θα ήταν ανάλογη. Αλλά τέτοιο θέμα δεν έχει εγερθεί.

Λοιπόν προχωρήστε, κ. Λόρδε.

Κ. ΛΟΡΔΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ξεκινώντας από τη δήλωσή σας ότι δεν ηγέρθη τέτοιο θέμα, θά 'θελα να πω ότι εάν δεν εγείρετο τέτοιο θέμα, δεν θα βρισκόμουν στο Βήμα

αυτή τη στιγμή. Ηγέρθη αυτό το θέμα από τον εκπρόσωπο της Γενικού Εισαγγελέα στη συνεδρία της Επιτροπής Εξωτερικών και τα μέλη της Επιτροπής Εξωτερικών που ήταν παρόντα αντέδρασαν, υποδεικνύοντας στον εκπρόσωπο της Γενικού Εισαγγελέα τις σαφείς διατάξεις του Συντάγματος. Απομένει στον Πρόεδρο του Σώματος να βεβαιώσει ή όχι κατά πόσο απασχόλησε το θέμα αυτό τους Αρχηγούς των Κομμάτων και αντιλαμβάνομαι ότι απεστάλη και από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εξωτερικών επιστολή στη Γενικό Εισαγγελέα με την οποία διευκρινίζεται η θέση τουλάχιστον της Επιτροπής Εξωτερικών.

Υπό τις συνθήκες πιστεύω ότι είναι νόμιμη η παρουσία μου στο Βήμα, νόμιμη ως προς το θέμα ηθικής τάξης εννοώ, και θά 'θελα να είμαι σύντομος λέγοντας ότι οποιαδήποτε σύντομη μελέτη του άρθρου 169 του Συντάγματος δείχνει σαφώς ότι το δικαίωμα αυτό το κέκτηται η Βουλή και ότι δεν είναι τυχαία που για 23 τώρα χρόνια Συμβάσεις της μορφής αυτής υποβάλλονταν στη Βουλή για κύρωση και ότι οι Συμβάσεις αυτές, όπως ορίζει η σχετική ρήτρα του Συντάγματος, δεν τίθενται σε ισχύ και δεν δεσμεύουν τη Δημοκρατία εκτός εάν κυρωθούν δια Νόμου ψηφιζόμενου υπό της Βουλής των Αντιπροσώπων, οπότε και συνομολογούνται.

Αυτό ήθελα να αναφέρω και αναφέροντας τούτο θά 'θελα να υπενθυμίσω τους συναδέλφους στο Σώμα ότι πιστεύα και συνεχίζω να πιστεύω ότι η Βουλή πρέπει να εκφράζει την ευαισθησία της σε οποιεσδήποτε απόψεις ή και απόπειρες ακόμα οι οποίες κατατείνουν να περιορίσουν το ρόλο της ο οποίος είναι καθορισμένος από το Σύνταγμα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να τεθούν τα πράγματα στη θέση τους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν θα μακρηγορήσετε, κ. Γαλανέ, να έλθετε στο Βήμα.

A. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν θα μακρηγορήσω, κ. Πρόεδρε, αλλά αφού επιμένετε...

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για να τεθούν τα πράγματα στη θέση τους, πράγματι είναι σωστά τα όσα έχει αναφέρει ο κ. Λόρδος. Εκπρόσωπος της Εισαγγελίας ανέφερε κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας αυτών των δύο Συμβάσεων, ότι μελλοντικά παρόμοιες Συμβάσεις δεν θα έρχονται κατά πάσα πιθανότητα στο Σώμα αλλά θα δημοσιεύονται κατ' ευθείαν. Αμέσως, τόσο εγώ όσο και τά άλλα Μέλη της Επιτροπής του υποδείξαμε ότι βάσει του άρθρου 169 του Συντάγματος αυτό δεν είναι σωστό και ότι οπωσδήποτε δεν μπορεί να αλλάξει η υφιστάμενη τακτική διότι υπάρχει πράγματι μια μεγάλη ευαισθησία όσον αφορά τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του Σώματος και οπωσδήποτε του ρόλου της Βουλής και την προστασία των άρθρων του Συντάγματος.

Πέραν τούτου, κατόπιν εξουσιοδότησεως των Μελών της Επιτροπής, απήθυνα επιστολή προς τη Γενικό Εισαγγελέα και μίλησα τηλεφωνικώς μαζί της. Φαίνεται ότι πρόκειται για παρεξήγηση διότι δεν είναι πρόθεση της Γενικής Εισαγγελίας να αλλάξει την τακτική στο θέμα των Συμβάσεων. Επομένως, ίσως ο εκπρόσωπος της Εισαγγελίας να μην είχε αντιληφθεί ορθά τις οδηγίες του. Θα

πρέπει όμως πριν να θεωρήσουμε ότι το θέμα έχει λήξει, να πάρουμε και γραπτή απάντηση χάριν της τάξεως προς την επιστολή την οποία αποστείλαμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν τίθεται θέμα αν η Γενική Εισαγγελία έχει ή δεν έχει την πρόθεση να καταθέσει αυτές τις Συμφωνίες και Συμβάσεις στη Βουλή προς κύρωση. Δεν έχει αυτό το δικαίωμα. Αυτό που μπορεί και πρέπει να υποδειχθεί σε όλους είναι το Σύνταγμα. Είναι εκείνο που καθορίζει ποία είναι η διαδικασία. Και αν ακόμα ήταν απόφαση της Γενικής Εισαγγελίας να μην αποστέλλει αυτές τις Συμβάσεις για κύρωση, δεν θα ίσχυαν οι Συμβάσεις. Αυτό μόνο μπορεί απλώς εγγράφως να διατυπωθεί προς τη Γενική Εισαγγελία, είτε πρόκειται περί παρεξηγήσεως είτε όχι, ότι η θέση της Βουλής, η οποία στηρίζεται πάνω στα συνταγματικά θέσμια, είναι ότι αυτές οι Συμβάσεις τότε μόνο θεωρούνται ότι έχουν νόμιμη υπόσταση όταν έχουν εγκριθεί και από το Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς από τη θέση μου ήθελα να εισηγηθώ το εξής:

Ο Πρόεδρος της Βουλής με επιστολή του προς τη Γενική Εισαγγελία να αναφέρει ότι εκπρόσωπος της Εισαγγελίας μίλησε κατά τον τρόπο που ανέφερε ο συναδελφος κ. Γαλανός και ότι επιστούμε την προσοχή στη Γενική Εισαγγελέα ότι η Βουλή δεν πρόκειται να ανεχθεί οποιαδήποτε παραβίαση του Συντάγματος ή των δικαιωμάτων του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γαλανέ, έχετε να προσθέσετε τίποτε;

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Ναι. Είναι ακριβώς με αυτό το πνεύμα που εγώ τουλάχιστον απηύθυνα την επιστολή, κ. Παπαϊωάννου. Ακριβώς όπως είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, θα διερευνήσω αυτό το θέμα αλλά επειδή πιστώνω την κυρία Γενική Εισαγγελέα με καλή γνώση του Συντάγματος και της τακτικής η οποία ετηρείτο μέχρι σήμερα, δεν πίστευσα ποτέ ότι ήταν πρόθεσή της να αναμιχθεί στο έργο της Βουλής και να αποφασίζει η ίδια εάν θα κατατίθεται μία Σύμβαση προς κύρωση ενώπιον του Σώματος ή όχι.

Θα το διερευνήσω όμως το θέμα για να γίνει τελείως καθαρό γιατί εγώ ποτέ δεν πίστευσα ότι ήταν αυτή η πρόθεση του Γραφείου της Γενικής Εισαγγελέας.

Εν πάση περιπτώσει θα διευκρινισθεί το θέμα και θα έχω γραπτή απάντηση από την κυρία Γενική Εισαγγελέα.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος της Συμβάσεως αυτής;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν υπάρχουν θα δώσω το λόγο σε οποιοδήποτε μου το ζητήσει. Αλλά εάν

δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές τότε να προχωρήσουμε στην ψήφιση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 1 εγκρίνεται και ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 2 εγκρίνεται επίσης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κύρωση της Σύμβασης. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το άρθρο 3 της Συμβάσεως εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Κυρωτικός της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως το Νομοσχέδιο και η επισυνημμένη σ' αυτό Σύμβαση εγκρίνονται και ψηφίζονται σε Νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο τελευταίο θέμα του Κεφαλαίου Α': «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984».

Καλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεσή της προς το Σώμα.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΩΣ «ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:

Λεόντιος Ιεροδιακόνου, Πρόεδρος
 Αυγερινός Παπαρές
 Ανδρέας Ψυλλίδης
 Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Α. Φάντη
 Χαμπής Μιχαηλίδης
 Γιαννάκης Ομήρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μελέτησε τους πιο πάνω Κανονισμούς σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 31 Μαΐου 1984. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων Κανονισμών και έδωσαν συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στην ίδια συνεδρία της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι των αυτοκινητικών οργανώσεων ΠΕΕΑ και ΣΕΑΚ.

Με τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, επιφέρεται αριθμός τροποποιήσεων στους βασικούς περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμούς που κρίθηκαν αναγκαίες ύστερα από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή τους.

Οι κυριότεροι από τις τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται στα πιο κάτω:-

- (α) Παρέχεται η ευχέρεια εγγραφής χωματουργικών μηχανοκινήτων οχημάτων ανεξάρτητα από τους περιορισμούς ηλικίας που καθορίζονται στους υπό τροποποίηση Κανονισμούς εφόσο τα οχήματα αυτά βρίσκονταν στη Δημοκρατία την 31η Μαΐου 1983. Παρόμοια νομοθετική κατοχύρωση έγινε ήδη για τα λεωφορεία, φορτηγά και ρυμουλκούμενα οχήματα με τους υπό τροποποίηση Κανονισμούς.
- (β) Καθορίζεται ως επιτρεπόμενο μήκος για τα αγροτικά λεωφορεία το μήκος των 10 μέτρων και για τα υπεραστικά λεωφορεία ή τα λεωφορεία που έχουν άδεια οδικής χρήσης για την εκτέλεση μεταφορών επί συμβάσει το μήκος των δώδεκα μέτρων.
- (γ) Διαγράφεται από τους βασικούς κανονισμούς η πρόνοια αναφορικά με την υποχρέωση αναγραφής ορισμένων στοιχείων στις πλευρές του αμαξώματος των ελαφρών μηχανοκινήτων οχημάτων τύπου Van.
- (δ) Επιφέρεται, τέλος, αριθμός άλλων νομοτεχνικής και λεκτικής φύσης τροποποιήσεων στους βασικούς κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων αφού μελέτησε τους υπό συζήτηση Κανονισμούς, ως θέμα αρχής επικροτεί τους σκοπούς για τους οποίους προτείνονται. Με γνώμονα τη γενική αυτή θέση αλλά και υπό το φως των διαφόρων απόψεων και εισηγήσεων που τέθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους των αυτοκινητικών οργανώσεων η Επιτροπή προχώρησε στη λεπτομερή εξέταση των Κανονισμών. Από την εξέταση αυτή αλλά και την ιδιαίτερη θεώρηση αριθμού άλλων θεμάτων που εντοπίστηκαν προέκυψε η ανάγκη επαναδιατύπωσης ή και παραπέρα τροποποίησης αριθμού των υπό συζήτηση Κανονισμών με βάση τις πιο κάτω αποφάσεις της Επιτροπής:-

- (α) Αναφορικά με το επιτρεπόμενο μήκος των αγροτικών λεωφορείων, το οποίο στους υπό συζήτηση Κανονισμούς καθορίζεται σε 10 μέτρα, η Επιτροπή, αφού άκουσε όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και έλαβε υπόψη το γεγονός ότι για ορισμένα άλλου τύπου λεωφορεία όπως π.χ. αστικά, τουριστικά, κλπ. το επιτρεπόμενο μήκος καθορίζεται σε 12 μέτρα χωρίς να δημιουργείται οποιοδήποτε πρόβλημα στην οδική ασφάλεια, κατέληξε στο συμπέρασμα να εισηγηθεί και για τα αγροτικά λεωφορεία αύξηση του επιτρεπόμενου μήκους μέχρι τα 12 μέτρα. Παράλληλα η Επιτροπή ύστερα από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Υπουργείου αποφάσισε να εισηγηθεί ανάλογη τροπολογία σχετικά με το μήκος ορισμένων τύπων οχημάτων τα οποία εκ κατασκευής και

λόγω της ειδικής χρήσης τους προϋποθέτουν μεγαλύτερο μήκος.

- (β) Η Επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης των κινδύνων που δημιουργούν για την οδική ασφάλεια η εγκατάσταση και χρήση διαφόρων φώτων και φανών στα μηχανοκίνητα οχήματα κατάληξε στο συμπέρασμα, μέχρι που να εξεταστεί διεξοδικότερα το όλο θέμα της χρήσης φώτων, να εισηγηθεί προς το παρόν την απαγόρευση της χρησιμοποίησης συγκεντρωτικών προβολέων πάνω σε όλα τα οχήματα καθώς και την απαγόρευση περιστρεφόμενων φανών στα λεωφορεία.
- (γ) Αναφορικά με την υποχρέωση των οδηγών μοτοσυκλέττας να φέρουν προστατευτικό κράνος, η Επιτροπή, ύστερα από ανταλλαγή απόψεων με τους εκπροσώπους του αρμόδιου Υπουργείου και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις πρακτικές δυσκολίες που έχουν παρουσιαστεί από την ανάγκη γενικής και χωρίς εξαιρέσεις χρήσης του προστατευτικού αυτού κράνου, εισηγείται την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας των υπό τροποποίηση Κανονισμών ώστε η υποχρεωτική χρήση των κρανών αυτών να μη ισχύει όταν οι μοτοσυκλετιστές διακινούνται σε κατοικημένες περιοχές.
- (δ) Κατόπιν εισήγησης της Αστυνομίας και με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Υπουργείου, η Επιτροπή αποφάσισε τη συμπερίληψη στους υπό τροποποίηση Κανονισμούς σχετικής πρόνοιας που να υποχρεώνει τους οδηγούς μηχανοκίνητων οχημάτων να φέρουν μαζί τους το πιστοποιητικό εγγραφής (κοτσιάνι) του οχήματός τους το οποίο και θα επιδεικνύουν, όταν παραστεί ανάγκη, στα αστυνομικά όργανα ή σε άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Η πρόνοια αυτή αποβλέπει στο να διευκολύνει τα αρμόδια αστυνομικά όργανα να προβαίνουν στον αναγκαίο έλεγχο μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους.

- (ε) Αναφορικά με την υφιστάμενη στους υπό τροποποίηση Κανονισμούς πρόνοια για απαγόρευση της μετατροπής του αμαξώματος μηχανοκίνητου οχήματος σε νέο αμάξιμο διαφορετικού τύπου, κατασκευής και διαστάσεων, η Επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη και του αρμόδιου Υπουργείου, κατάληξε στο συμπέρασμα να εισηγηθεί την επαναδιατύπωση της σχετικής πρόνοιας των Κανονισμών έτσι ώστε οι μετατροπές αυτές να επιτρέπονται νοουμένου ότι το μετατρεπόμενο όχημα θα ξαναεγγραφεται.

Από την εξέταση των υπό συζήτηση Κανονισμών σε συνέργασία με το αρμόδιο Υπουργείο προέκυψε η ανάγκη για ένα μεγάλο αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων για την αντιμετώπιση αριθμού αβλεψιών που πάρεισέφρυσαν στο κείμενο των υπό τροποποίηση βασικών Κανονισμών. Οι τροποποιήσεις αυτές ενσωματώθηκαν στα κατάλληλα μέρη των υπό εξέταση Κανονισμών.

Με βάση όλες τις πιο πάνω τροποποιήσεις που έχουν καταστεί αναγκαίες για τους λόγους που έχουν ήδη αναφερθεί, η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό συζήτηση Κανονισμών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής επί των Κανονισμών αυτών;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, θέτομε τους Κανονισμούς αυτούς προς έγκριση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μη υπαρχούσης οποιασδήποτε ενστάσεως οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Έχομε αποπερατώσει την εργασία μας στο Κεφάλαιο Α' και προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β' που διαλαμβάνει των κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπονται ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εσωτερικών και Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ένατη Έκθεση προόδου για το δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού. Εστάλη από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παραπέμπεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ': Ερωτήσεις και Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Δεκεμβρίου 1983, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 23 Δεκεμβρίου 1983.

«Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή αν προτίθεται να αυξήσει τη χορηγία προς το χωριό Πύργος Λεμεσού από τα έσοδα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Εσωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 1983 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Όπως είναι γνωστό το Συμβούλιο Βελτιώσεως Αμαθούντας κηρύχθηκε ως περιοχή Βελτιώσεως (Καθορισμένη Περιοχή) το 1977 και σ' αυτή περιλήφθηκαν τμήματα των Χωριτικών περιοχών Μουτταγιάκας, Αγίου Τύχωνα, Πύργου, Μονής, Μοναγρούλλιου, Παρεκκλησιάς και Πεντάκώμου. Επειδή τα επηρεαζόμενα χωριά θα αποστερούντο ενός εισοδήματος από τις φορολογίες που επέβαλλαν στις περιοχές τους οι οποίες εντάχθηκαν στο Συμβούλιο Βελτιώσεως αποφασίσθηκε τότε η καταβολή ενός εφάπαξ ποσού για εξόφληση μέρους των δανείων κάθε κοινότητας. Δεν ήταν ούτε υπάρχει πρόθεση να συνεχισθεί η χορηγία από το Συμβούλιο προς τις κοινότητες.»

Ερώτηση ημερομηνίας 1 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκο Παπαδημητρίου και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Όπως είχε επίσημα ανακοινωθεί το αμπελουργικό πρόβλημα θα συζητείτο σε εξ Υπουργών Επιτροπή και ακολούθως στο Υπουργικό Συμβούλιο για τελικές αποφάσεις.

Τα χρονικά όρια ετίθεντο τέλος του χρόνου ή αρχές Ιανουαρίου. Μπήκαμε ήδη στο Φεβρουάριο και η νέα εσοδεία πλησιάζει, χωρίς να γνωρίζουμε πού βρίσκεται η μελέτη του ως άνω προβλήματος.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή πού βρίσκεται το όλο θέμα και ποια η εξέλιξή του.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου.

«Ως γνωστό το αμπελουργικό πρόβλημα είναι χρόνιο, σοβαρότατο και επιδεινώνεται κυρίως λόγω πολύ δύσκολων εξωγενών παραγόντων. Η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει και τα άμεσα προβλήματα αλλά μελετά προσέγγιση για τη διόρθωση βασικών διαρθρωτικών προβλημάτων. Για να βρεθεί μια μακροχρόνια και διαρθρωτική λύση, το αμπελουργικό πρόβλημα αποτέλεσε αντικείμενο πολλών συσκέψεων των αρμόδιων Κυβερνητικών Υπηρεσιών, του Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων και της Συμβουλευτικής Επιτροπής του, καθώς και της Υπουργικής Επιτροπής που ορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο για αυτό το σκοπό.

Νέες θέσεις για ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του αμπελουργικού προβλήματος συζητήθηκαν στο Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του της 15ης

Μαρτίου, 1984, και εγκρίθηκαν κατ' αρχήν. Γίνονται τώρα επαφές με τις αγροτικές Οργανώσεις για να μεθοδευθεί η όλη προσέγγιση και η προώθηση λύσεων. Όπως πάντοτε, η συνεργασία των Αγροτικών Οργανώσεων είναι ουσιαστικής σημασίας για να ακολουθηθεί ο πιο αποδοτικός τρόπος προώθησης του χρόνιου αυτού προβλήματος προς το συμφέρον των αμπελουργών και του τόπου γενικότερα. Πιστεύεται ότι με σύστημα και καλή θέληση θα ανοίξει ο δρόμος για σταδιακή λύση του τόσο σοβαρού και καυτού θέματος το οποίο για χρόνια αποτέλεσε ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του αγροτικού κόσμου της Κύπρου».

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Νίκο Μαυρονικόλα και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Η κοινότητα Αργάκας Πάφου στο παρελθόν είχε λεωφορείο για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της.

Ο ιδιοκτήτης του λεωφορείου το πούλησε και η κοινότητα έμεινε χωρίς λεωφορείο.

Η αρμόδια αρχή παρά τα διαβήματα των κατοίκων για τη χορήγηση άδειας λεωφορείου για την κοινότητα, αρνείται να χορηγήσει την αναγκαία άδεια και το χωριό που βρίσκεται δυο μίλια μακριά του κύριου δρόμου παραμένει χωρίς λεωφορείο και οι κάτοικοι ταλαιπωρούνται.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο και η αρμόδια αρχή να πληροφορήσουν τη Βουλή, πότε προτίθεται να λύσει το σοβαρό αυτό πρόβλημα, χορηγώντας την αναγκαία άδεια για λεωφορείο στην κοινότητα Αργάκας, για να σταματήσει η ταλαιπωρία των κατοίκων της».

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Νίκου Μαυρονικόλα.

«Η Αρχή Αδειών έχει ήδη χορηγήσει άδεια οδικής χρήσεως στον κ. Χριστοφή Ματθαίου για καινούργιο λεωφορείο 18 θέσεων».

Ερώτηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιο Παπαδόπουλο και ληφθείσα στις 24 Φεβρουαρίου 1984.

«Στην περιοχή Σαλαμιούς (Μέσανα και Αρμίνου) υπάρχουν δύο λεωφορεία υπ' αρ. εγγραφής FD 817 και HL 282 που εκτελούν τη διαδρομή προς Πάφο τρεις φορές τη βδομάδα. Λόγω του ότι η γραμμή Σαλαμιούς-Πάφου είναι άγονη, με αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις στους ιδιοκτήτες, το Υπουργείο Συγκοινωνιών από το 1970—83 είχε απορρίψει οκτώ φορές αίτηση, από διάφορους αιτητές για χορήγηση άλλης άδειας, διαπιστώνοντας το καταστρεπτικό αποτέλεσμα που θα συνεπάγετο μια επιπρόσθετη άδεια. Παρόλο ότι αυτές οι διαπιστώσεις υπήρχαν, στις 24/11/83 εγκρίθηκε νέα άδεια διαδρομής Σαλαμιούς-Πάφου στο λεωφορείο FN 995 το οποίο από 20ετίας έκαμνε τη γραμμή Σαλαμιούς-Λεμεσού, παρόλο που προηγουμένως είχε απορριφθεί.

Στη Σαλαμιού υπάρχει αγροτικό ΤΑΞΙ Τ. ΚΗ 44 που μόλις επιβιώνει.

Τελευταία χορηγήθηκε δεύτερη άδεια αγροτικού ταξί στην ίδια κοινότητα.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο, ποιες συνθήκες άλλαξαν ώστε ν' αλλάξει και η σχετική απόφαση του Υπουργείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων σε Ερώτηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γεώργιου Παπαδόπουλου.

«Η Αρχή Αδειών χορήγησε έγκριση στο αγροτικό λεωφορείο με αρ. εγγραφής FN 995 να εκτελεί τη διαδρομή Σαλαμιού-Πάφου αντί Σαλαμιού-Λεμεσού. Η έγκριση αυτή προσβλήθηκε με ιεραρχική προσφυγή στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων από τους ενδιαφερομένους. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων ακύρωσε την έγκριση της Αρχής Αδειών.

2. Η χορήγηση πρόσθετης άδειας αγροτικού ταξί στο χωριό Σαλαμιού κρίθηκε αναγκαία για την πληρέστερη εξυπηρέτηση των αυξημένων αναγκών της Σαλαμιούς που έχουν δημιουργηθεί με τη λειτουργία αγροτικού υγειονομικού κέντρου.

Οι άδειες αγροτικών ταξί χορηγούνται με βασικό κριτήριο την εξυπηρέτηση των έκτακτων αναγκών των κατοίκων κάποιας κοινότητας και όχι ως μέσο κύριας απασχόλησης».

Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 8 Μαρτίου 1984.

«Επειδή είναι γνωστό πως η Κύπρος διαθέτει αρκετούς προσοντούχους προπονητές ποδοσφαίρου αρκετοί από τους οποίους έχουν φοιτήσει σε σχολές του εξωτερικού ή στην Κυπριακή Σχολή Προπονητών και επειδή είναι γνωστό πως πολλοί ξένοι προπονητές ποδοσφαίρου εργάζονται σε κυπριακά σωματεία ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει το Σώμα για τα πιο κάτω:

1. Υπάρχει οποιοσδήποτε έλεγχος αναφορικά με τα προσόντα που διαθέτουν οι ξένοι προπονητές που εργάζονται στην Κύπρο;
2. Πόσο συνάλλαγμα εξάγεται από την Κύπρο υπό μορφή μισθών σε ξένους προπονητές και ποδοσφαιριστές;
3. Τι μέτρα λαμβάνονται από τις αρμόδιες αθλητικές υπηρεσίες για την ενθάρρυνση των ποδοσφαιρικών σωματείων να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες προσοντούχων Κύπριων προπονητών;»

Απάντηση ημερομηνίας 7 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Προεδρίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Οι Ποδοσφαιρικές ομάδες Α', Β' και Γ' κατηγορίας χρησιμοποίησαν κατά την ποδοσφαιρική περίοδο 1983—84 τους ακόλουθους ξένους ποδοσφαιριστές και προπονητές:

Α' κατηγορία 25 ποδοσφαιριστές και 14 προπονητές

Β' κατηγορία 18 ποδοσφαιριστές και 2 προπονητές

Γ' κατηγορία 10 ποδοσφαιριστές και 1 προπονητή

Για την περίοδο από 1.7.83—31.6.84 και σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής

Τράπεζας έχει δοθεί έγκριση για εξαγωγή από την Κύπρο από τους πιο πάνω ποδοσφαιριστές και προπονητές ποσού ύψους £95.000.

Αναφορικά με το θέμα ελέγχου στα προσόντα που διαθέτουν οι ξένοι προπονητές που εργάζονται στην Κύπρο, η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου δεν μπορεί στο παρόν στάδιο να κάμει οποιοδήποτε έλεγχο γιατί αυτό δεν προβλέπεται στο καταστατικό της.

Το όλο θέμα μελετάται από το Υπουργείο Προεδρίας και τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού μέσα στα πλαίσια της νέας αθλητικής νομοθεσίας που ετοιμάζεται.

Σχετικά με το θέμα της ενθάρρυνσης των ποδοσφαιρικών σωματείων να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες προσοντούχων Κυπρίων προπονητών αναφέρονται τα πιο κάτω:

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου από το 1981 και σε συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία (ΦΙΦΑ) έχει δημιουργήσει πάνω σε μόνιμη βάση σχολή προπονητών, με σκοπό την κατάλληλη προετοιμασία Κυπρίων για να αναλάβουν την προπόνηση Κυπριακών ομάδων. Μέχρι σήμερα έχουν αποκτήσει δίπλωμα της πιο πάνω σχολής ένας μεγάλος αριθμός Κύπριων προπονητών. Την προπόνηση των ομάδων Γ' κατηγορίας όπως και πλείστων της Β' κατηγορίας έχουν αναλάβει απόφοιτοι της σχολής της Ομοσπονδίας.

Αναφέρεται επίσης ότι την προσεχή ποδοσφαιρική περίοδο (1984—85) και, σύμφωνα με καταστατική διάταξη της Ομοσπονδίας, την τεχνική ηγεσία των ομάδων Γ' κατηγορίας θα έχουν αποκλειστικά Κύπριοι προπονητές, απόφοιτοι της σχολής προπονητών Κύπρου».

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου και ληφθείσα στις 29 Μαρτίου 1984.

«Επειδή οι ανάγκες μας σε κατανάλωση κατεψυγμένου μπιτζελιού στην ντόπια αγορά είναι 500 περίπου τόνοι αξίας πέραν των 210 χιλιάδων λιρών σε συνάλλαγμα κάθε χρόνο και επειδή η δική μας παραγωγή μόλις και ξεπερνά τους 100 τόνους, ερωτούμε το αρμόδιο Υπουργείο αν προτίθεται να ενθαρρύνει την επέκταση καλλιέργειας του μπιτζελιού ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες του τόπου σε μπιτζέλι».

Απάντηση ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Πάφου κ. Γιαννάκη Ομήρου.

«Στην Κύπρο σήμερα παράγονται περίπου 950 μετρικοί τόνοι φρέσκα μπιτζέλια που καλύπτουν το 6% των αναγκών μας. Η υπόλοιπη ποσότητα εισάγεται, κυρίως σε κατεψυγμένη κατάσταση, σε εποχή που δεν υπάρχει επιτόπια παραγωγή. Σημειώνεται ότι πραγματοποιούνται και εξαγωγές φρέσκων μπιτζελιών της τάξης των 95 μετρικών τόνων το χρόνο κυρίως στη Μεγάλη Βρετανία.

Στόχος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων είναι η αύξηση και η κλιμάκωση της παραγωγής ώστε η Κύπρος να γίνει αυτάρκης σε μπιτζέλια παράλληλα δε να μπορέσει να κάμνει εξαγωγές σ' άλλες χώρες. Έτσι το

Υπουργείο εργάζεται τόσο προς την κατεύθυνση για μείωση του κόστους παραγωγής όσο και στην εξεύρεση και προώθηση των κατάλληλων ποικιλιών.

Πρέπει ν' αναφερθεί ότι το πρόβλημα της εισαγωγής γεωργικών προϊόντων απασχολεί σοβαρά την Κυβέρνηση η οποία και μελετά στο ανώτατο δυνατό επίπεδο διάφορους τρόπους επίλυσής του προς το συμφέρον τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών. Προς το σκοπό αυτό αναπτύχθηκε στενή συνεργασία μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας για συντονισμό των ενεργειών της παραγωγής και εμπορίας των διαφόρων γεωργικών προϊόντων, κυρίως για όσα πραγματοποιούνται εισαγωγές».

Ερώτηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Απριλίου 1984.

«Η αλιεία αποτελεί ένα σημαντικό πλουτοπαραγωγικό μας κλάδο. Απασχολεί περί τις 2.000 οικογένειες και μας δίνει εισόδημα που ξεπερνά τα 2 1/2 εκατομμύρια λίρες.

Με τα μέτρα που πήρε το Υπουργείο Γεωργίας και το Τμήμα Αλιείας αναπτύσσεται η αλιεία. Όμως υπάρχουν περιθώρια να αναπτυχθεί περισσότερο όταν προωθηθούν και λυθούν ακόμα ένας αριθμός προβλημάτων που αντιμετωπίζει η αλιεία.

Οι ψαράδες έθεσαν πολλές φορές στο Τμήμα Αλιείας βασικά αιτήματά τους, όπως για παράδειγμα δίωξη της παράνομης αλιείας με δυναμίτες, φάρμακα με χημικά μέσα και γυροβολιές και μεταφορά ψαριών από τα κατεχόμενα. Όμως δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα και διαμαρτύρονται οι ψαράδες.

Ερωτούμε το Τμήμα Αλιείας:

1. Έχει επανδρωθεί κατάλληλα το Τμήμα Αλιείας για δίωξη της παράνομης αλιείας στις διάφορες περιοχές;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για τις γυροβολιές με χημικά μέσα και τη μεταφορά ψαριών από τα κατεχόμενα;
3. Πότε θα ικανοποιηθούν όλες οι αιτήσεις των προσφύγων και άλλων επαγγελματιών ψαράδων για παροχή δανείων από το Τμήμα Αλιείας;»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«(α) Η προστασία του αλιευτικού μας πλούτου και η ορθολογιστική και μόνιμη εκμετάλλευσή του αποτελεί πάγια πολιτική της Κυβέρνησης. Για τη δίωξη της παράνομης αλιείας ασχολούνται 11 Επιθεωρητές Αλιείας που εδρεύουν στις ελεύθερες παραλιακές περιοχές Κύπρου (Λάρνακα, Λεμεσό, Πάφο). Η Προληπτική Υπηρεσία, όπως αποκαλείται, διαθέτει εκτός από τους πιο πάνω Επιθεωρητές δυο περιπολικά σκάφη καλά επανδρωμένα και οχήματα για περιπολίες στις ακτές. Διαθέτει επίσης σύγχρονο επικοινωνιακό εξοπλισμό (VHF) για επικοινωνία ανάμεσα στα περιπολικά σκάφη, τα οχήματα και τα γραφεία της Υπηρεσίας στην Ξηρά.

Αναφέρεται συναφώς ότι η Προληπτική αυτή Υπηρεσία κατάγει με μέσα στο 1983 33 περιπτώσεις παράνομης αλιείας σε σύγκριση με 12 του προηγούμενου χρόνου. Σε 28 από τις υποθέσεις αυτές επιβλήθηκε συνολικό πρόστιμο £2,600. Καταβάλλονται προσπάθειες ακόμη και με διεθνή βοήθεια για ενδυνάμωση της Προληπτικής μας δυναμικότητας πάντοτε όμως μέσα στα οικονομικά πλαίσια του κράτους. Ωστόσο πρέπει να τονιστεί ακόμη μια φορά πως όσο δυναμικό και αν διαθέτει η Προληπτική Υπηρεσία είναι αδύνατο να παταχθεί η παράνομη αλιεία χωρίς την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία των ψαράδων που θα πρέπει απαραίτητα να καταγγέλλουν στην πιο πάνω Υπηρεσία ή στους κατά τόπους αστυνομικούς σταθμούς οποιαδήποτε παρανομία περιπέσει στην αντίληψή τους για άμεση καταδίωξη και σύλληψη των παρανομοούντων και παραδειγματική τιμωρία τους.

- (β) Η Προληπτική Υπηρεσία Αλιείας καταβάλλει εντατικές προσπάθειες για την πάταξη κάθε είδους παράνομης αλιείας συμπεριλαμβανομένης και της αλιείας με χημικές ουσίες. Η γυροβολιά, όπως είναι γνωστό, επιτρέπεται μόνο για αλιεία κεφάλων, μελάνων, σφύρων και μινεριών. Απαγορεύεται ωστόσο, η αλιεία μινεριών κατά τους μήνες Ιούλιο-Αύγουστο-Σεπτέμβρη που αυτά είναι πολύ μικρά.

Για την παράνομη μεταφορά ψαριών από τα κατεχόμενα η Υπηρεσία Αλιείας συνεργάζεται δραστήρια με τις τοπικές αστυνομικές αρχές που είναι οι κατά νόμο αρμόδιες για την πάταξή της.

- (γ) Παραχωρήθηκαν, ως τώρα, 160 περίπου δάνεια σε αντίστοιχους πρόσφυγες ψαράδες για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης ανερχόμενα σε £365,000, και £20,000 σε εκτοπισθείσα αλιευτική εταιρεία. Από το παραχωρούμενο δάνειο ποσό £700 αφαιρείται από το δάνειο στο τέλος της αποπληρωμής του σαν κατά χάρη φιλοδώρημα. Ποσό £11,000 παραχωρήθηκε υπό μορφή επιχορηγήσεων σε πρόσφυγες ψαράδες. Από ό,τι γνωρίζουμε όλοι οι επαγγελματίες πρόσφυγες ψαράδες επαναδραστηριοποιήθηκαν με τα πιο πάνω δάνεια και επιχορηγήσεις. Λυπούμαι να αναφέρω παρεμπιπτόντως πως μόνο μικρός αριθμός ψαράδων αποπλήρωσε ως τώρα τα δάνειά του. Τα υπόλοιπα δάνεια εκκρεμούν και αυτό δημιουργεί προβλήματα.

Είναι γεγονός πως μέσα στο 1984 υπήρξε αισθητή αύξηση των αιτήσεων από μη εκτοπισμένους ψαράδες για δανειοδότηση. Σ' αυτό φαίνεται να συνέτεινε η παρατηρηθείσα αύξηση της αλιευτικής συγκομιδής που οφείλεται στα ορθολογιστικά διαχειριστικά μέτρα που λήφθηκαν από την Υπηρεσία Αλιείας. Το Υπουργείο παρακολουθεί την εξέλιξη αυτή ούτως ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος μείωσης των αλιευτικών μας αποθεμάτων σε ανεπίτρεπτο βαθμό. Συνεπώς η δανειοδότηση γίνεται με προσοχή και φειδώ και για καθορισμένους σκοπούς, ιδίως για εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων αλιευτικών σκαφών αντί για την αγορά επιπρόσθετων σκαφών. Αυτό γίνεται και για το καλό της οικονομίας μας και για τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των ίδιων των ψαράδων».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ερχόμεθα στο Κεφάλαιο Δ' με το θέμα το οποίο δεν έχει τελειώσει ακόμα: «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου» (θέμα

εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Κυριάκου Παπαδημητρίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). Ο κ. Παπαδημητρίου καλείται να κλείσει τη συζήτηση του θέματος τούτου.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαρές,

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντί δευτερολογίας θα ήθελα να υποβάλω ένα υπόμνημα εκ μέρους ομάδας της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών, με την παράκληση να σταλεί προς την Κυβέρνηση μαζί με τα πρακτικά της Βουλής προς μελέτη, αν δεν έχει κανένας ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε...

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Είναι πάνω στο φυσικό περιβάλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαρέ, είναι τελείως ανορθόδοξο. Μπορούν οι υπογράφωντες το υπόμνημα να το υποβάλουν στον Πρόεδρο της Βουλής και ο Πρόεδρος της Βουλής θα το διαβιβάσει όπου δει. Αλλά όχι να περιληφθεί μέσα στα πρακτικά της συζητήσεως αυτής του θέματος.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Καλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διότι αν το υποβάλετε...

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

...μετά το τέλος της συνεδρίας, κύριε Πρόεδρε, να σας το υποβάλω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το υποβάλετε στον Πρόεδρο της Βουλής, ο Πρόεδρος της Βουλής θα φροντίσει να διαβιβαστεί εκεί που πρέπει να διαβιβαστεί.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Εντάξει, δεν έχω ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αλλά όχι μέσα στη διαδικασία αυτή.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Εντάξει, κ. Πρόεδρε. Ευχαριστώ.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Ύστερα από μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα «Η ανάγκη Προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος» θα κλείσω το θέμα με μια σύντομη αναφορά και ταυτόχρονα καταθέτω ψήφισμα στο οποίο κατά τη γνώμη

μου αντανακλούνται όλες οι απόψεις που εκφράστηκαν από όλες τις πλευρές της Βουλής, το οποίο και εισηγούμαι όπως αποσταλεί μαζί με όλες τις ομιλίες που έγιναν προς τα αρμόδια Τμήματα. Οι συνάδελφοι με τις ομιλίες τους έδειξαν ότι μελέτησαν και κατέχουν το θέμα τόσο σε βάθος όσο και σε πλάτος. Εκφράστηκαν απόψεις, έγιναν εισηγήσεις και προτάθηκαν λύσεις οι οποίες πρέπει να ληφθούν υπόψη όταν στοιχειοθετείται ο μελλοντικός σχεδιασμός για την περαιτέρω αντιμετώπιση του προβλήματος.

Το πρόβλημα της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος άρχισε να γίνεται αρκετά οξύ μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι διάφορες χώρες ανάλογα με την ένταση της καταστροφής άρχισαν να παίρνουν συγκεκριμένα μέτρα διατήρησης και προστασίας του.

Τα Ηνωμένα Έθνη μελέτησαν επισταμένα το θέμα και ίδρυσαν το Πρόγραμμα Προστασίας του Περιβάλλοντος (U.N.E.P.) και το 1972 συγκάλεσαν τη Διάσκεψη της Στοκχόλμης για την Προστασία του Περιβάλλοντος, η οποία έλαμε πληθώρα εισηγήσεων για να λυθεί ή να απαμβλυνθεί το πρόβλημα. Η δεκαετία 1972—1982 κηρύχθηκε σαν η δεκαετία για την προστασία του Περιβάλλοντος και κατά την περίοδο αυτή και στην Κύπρο και σ' όλο τον κόσμο άρχισε η συστηματική λήψη μέτρων και η ουσιαστική ενημέρωσή του κοινού για τις συνέπειες της καταστροφής του Περιβάλλοντος.

Στην Κύπρο το θέμα άρχισε να οξύνεται τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με την αλματώδη αύξηση της τουριστικής βιομηχανίας. Η διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος είναι σήμερα μια ανάγκη και προς το σκοπό ορθής και προγραμματισμένης αντιμετώπισης του θέματος θεωρήσαμε σκόπιμο και η Βουλή να εκφράσει τις απόψεις της. Είναι με αυτή την έννοια που είχαμε εγγράψει το θέμα και νομίζω ότι οι συζητήσεις και οι γνώμες που εκφράστηκαν ήταν αρκετά εποικοδομητικές, μακράν από κομματικά ή άλλα κριτήρια.

Θα ήταν επίσης χρήσιμο αν η Κυβέρνηση ενημέρωνε τη Βουλή για τις ενέργειές της στον τομέα αυτό, μια ή δυο φορές το χρόνο. Η πρώτη ενημέρωση μπορεί να περιλαμβάνει σχόλια και απαντήσεις πάνω στις εισηγήσεις και απόψεις που εκφράστηκαν. Ιδιαίτερα θα θέλαμε σαν Σώμα να γνωρίζουμε με ποιο τρόπο η Εκτελεστική Εξουσία θα αντιμετωπίσει το σοβαρό θέμα του συντονισμού των ενεργειών για τη λύση του προβλήματος.

Στην Κύπρο τα χρόνια μέχρι το 1960 χαρακτηρίζονται από σχετική στασιμότητα στην οικονομική πρόοδο και ανάπτυξη του τόπου, γι' αυτό και πρόβλημα διατήρησης του περιβάλλοντος, όπως το αντιμετωπίζουμε σήμερα, δεν υπήρχε. Η περίοδος που ακολούθησε και ιδιαίτερα η τελευταία χαρακτηρίζεται από μια έντονη προσπάθεια επίτευξης οικονομικής ανάπτυξης στον ψηλότερο δυνατό βαθμό. Το βιοτικό επίπεδο του λαού αυξήθηκε σημαντικά και ο τρόπος ζωής επηρεάστηκε από τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα.

Η μεταπολεμική ανάπτυξη του τουρισμού και η εξέλιξη των μέσων μεταφοράς μετέτρεψε την Κύπρο σαν το ουσιαστικότερο τουριστικό κέντρο της περιοχής και σαν ένα από τα βασικότερα της Ευρώπης. Η τουριστική μας βιομηχανία εξελίχθηκε ραγδαία και τα ξενοδοχεία και οι πάσης μορφής τουριστικές εγκαταστάσεις άρχισαν να φυτρώνουν στις δαντελωτές ακρογιαλιές και τα γραφικά ορεινά θέρετρα. Το νησί μας, φτωχό μεν σε πρώτες ύλες για βαρεία βιομηχανία, είναι πολύ πλούσιο σε ήλιο, θάλασσα, βουνό και πολιτιστική κληρονομιά, τις απαραίτητες «πρώτες ύλες» που συντελούν στην ποιοτική τουριστική άνοδο και

πρόοδο. Αυτά τα τουριστικά θέλγητρα του νησιού μας πρέπει να τα διατηρήσουμε αν θέλουμε κι' εμείς και οι μελλοντικές γενιές να χαιρόμαστε και απολαμβάνουμε.

Δυστυχώς παρατηρούμε ότι υπήρξαν περιπτώσεις βεβιασμένων ενεργειών και σε μερικές περιπτώσεις λαθών. Παρατηρήθηκε απρογραμμάτιστη ανέγερση ξενοδοχείων και καταστροφή της παραλίας. Ευτυχώς υπάρχουν αρκετές ακόμη περιοχές όπου το γνήσιο κυπριακό τοπίο δεν καταστράφηκε και που η ησυχία και γαλήνη του περιβάλλοντος καταπραΐνει το πνεύμα και εξευμενίζει τον άνθρωπο από το άγχος και την ένταση της σύγχρονης ζωής. Τα πολεοδομικά και ρυμοτομικά σχέδια που ετοιμάζονται για κάθε μέρος της Κύπρου πρέπει να έχουν σαν πρωταρχικό στόχο και να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Σχετικά με την ανάπτυξη παρθένων περιοχών εκφράστηκαν απόψεις:

- (α) 'Οτι δεν πρέπει να γίνει οποιαδήποτε ανάπτυξη τέτοιων περιοχών και ούτε να γίνει περαιτέρω επέμβαση στο φυσικό περιβάλλον, και
- (β) 'Οτι η ανάπτυξη κάθε περιοχής είναι αναγκαία.

Η γνώμη μας είναι ότι πριν ληφθούν οποιεσδήποτε αποφάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη μιας περιοχής πρέπει να γίνεται εμπεριστατωμένη μελέτη και να παίρνονται οι γνώμες ειδικών για την πιθανή θετική ή αρνητική επίδραση όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων.

Η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να είναι συνυφασμένη με τη συντήρηση και προστασία της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του λαού μας. Η ιστορική, πολιτιστική και αρχιτεκτονική παράδοση είναι μια από τις βασικές σφραγίδες της ταυτότητάς μας που συντελούν στην οικονομική και φυσική μας επιβίωση. Αρχαιολογικοί και ιστορικοί χώροι και σπίτια λαϊκής αρχιτεκτονικής πρέπει να προστατεύονται και κάθε τι το νέο και σύγχρονο πρέπει να εμπλέκεται αρμονικά με το περιβάλλον έτσι που να μην αποτελεί παραφωνία στην ομαλή εξέλιξη του πολιτισμού μας.

Η ρύπανση των θαλασσών και των υδάτινων πόρων είναι ένα άλλο ανησυχητικό φαινόμενο της εποχής μας. Η ιλιγγιώδης τεχνολογική ανάπτυξη βοήθησε ουσιαστικά στην εξέλιξη της ναυσιπλοΐας και η Κύπρος σαν γεωγραφικό κέντρο γεύεται αφενός μεν τη συνεισφορά της ναυσιπλοΐας στην οικονομική ανέλιξη, αφετέρου όμως αντιμετωπίζει και τα σχετικά προβλήματα, όπως η ρύπανση της θάλασσας από τα πάσης μορφής διερχόμενα πλοία. Η νομοθεσία, τόσο η δική μας όσο και η διεθνής την οποία προσυπόγραψε η Κύπρος, να εφαρμόζεται αυστηρά, με μοναδικό στόχο την προστασία της θάλασσας από κάθε μορφή ρύπανσης. Νεότερες διεθνείς συμβάσεις σχετικά με το θέμα αυτό, πρέπει να εξετασθούν και προσυπογραφούν το συντομότερο δυνατό.

Η θάλασσα και οι άλλοι υδάτινοι πόροι πρέπει να προστατευθούν επίσης από τα αποχετευτικά των ξενοδοχείων, των εργοστασίων και των οικισμών. Τα προγραμματιζόμενα ή ευρισκόμενα υπό κατασκευή αποχετευτικά έργα των πόλεων συντελούν μεν στην πιο άνετη διαβίωση, πρέπει όμως να μην είναι ανασταλτικός παράγοντας στις προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος. Τα υδροφόρα στρώματα, το έδαφος και η ατμόσφαιρα πρέπει να προστατευθούν από την αρνητική επίδραση των αποχετευτικών έργων και ιδιαίτερα των εργοστασίων που χρησιμοποιούν χημικές ουσίες. Σοβαρή προσοχή πρέπει να δοθεί επίσης στην προστασία ιδιαίζοντων βιοτόπων όπως οι αλυκές της Λάρνακας και της Λεμεσού. Οποιαδήποτε μετατροπή ή εκμετάλλευσή τους για

οποιοδήποτε σκοπό είναι απαράδεκτη. Σε πολλές χώρες του κόσμου έγιναν έρευνες και εφαρμόστηκαν σχέδια εκμετάλλευσης των αποβλήτων των πόλεων και οικισμών και επαναχρησιμοποίησής τους αφού υποστούν βιολογικό καθαρισμό. Έρευνες πάνω στο θέμα αυτό πρέπει να γίνουν και στην Κύπρο και αν αποδειχθεί ότι μια τέτοια επεξεργασία των λυμάτων είναι συμφέρουσα να εφαρμοσθεί και στον τόπο μας.

Τα καυσαέρια και ο θόρυβος είναι ένα άλλο χαρακτηριστικό φαινόμενο της εποχής μας. Το πρόβλημα τούτο είναι αρκετά οξύ ιδιαίτερα στις πόλεις. Μηχανικός έλεγχος των αυτοκινήτων, έλεγχος στα καύσιμα και ιδιαίτερα στην προσθήκη επιβλαβών χημικών ουσιών στη βενζίνη, πρέπει να αποτελέσουν τον άμεσο στόχο των αρμόδιων υπηρεσιών στον τομέα αυτό.

Πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα τους παράγοντες που προκαλούν ανεπανόρθωτες ζημιές στα δάση. Γιατί πιστεύομε ότι τα δάση είναι ο πνεύμονας κάθε τόπου. Συντελούν στην προστασία του εδάφους και τον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων. Είναι το καταφύγιο του ανθρώπου το καλοκαίρι και το καλύτερο, ανέξοδο και ουσιαστικότερο εργοστάσιο καθαρισμού του αέρα από τα βλαβερά αέρια. Χρέος κάθε πολίτη είναι η προστασία του δάσους για να μπορούμε άνετα και κάθε στιγμή να απολαμβάνουμε τα καλά του. Οι αρμόδιες υπηρεσίες πρέπει να επαγρυπνούν για να προλάβουν κάθε επερχόμενο κίνδυνο.

Τα τελευταία χρόνια η χρήση φυτοφαρμάκων και άλλων χημικών ουσιών για την καταπολέμηση των εντόμων και άλλων φυτικών ασθενειών πήρε ανησυχητικές διαστάσεις. Έρευνες που έγιναν απόδειξαν ότι οι βλάβες και οι αρνητικές συνέπειες από τη χρήση των φυτοφαρμάκων είναι μεγαλύτερες από τις θετικές. Άρχισαν να παίρνονται μέτρα και η κατάσταση βρίσκεται υπό έλεγχο. Οι αρμόδιες υπηρεσίες πρέπει να είναι πάντοτε σε εγρήγορση και να συμβουλεύουν το κοινό και ιδιαίτερα τους γεωργούς για τον ορθό τρόπο χρήσεώς τους. Επίσης η πανίδα πρέπει να προστατευθεί οι δε λαθροθήρες να παταχθούν.

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός, η ανέγερση κατοικιών, εργοστασίων, ξενοδοχείων και άλλων οικοδομικών εγκαταστάσεων πρέπει συνεχώς να υπόκειται σε αυστηρό έλεγχο και να βρίσκεται σε αρμονία και ρυθμική συνάρτηση με το περιβάλλον. Η ασυδοσία και η μανία της καταστροφής που παρατηρούνται ενίοτε πρέπει να εκλείψουν. Η πολεοδομική ανάπτυξη δεν μπορεί να συντηρεί τον κερδοσκοπισμό, αλλά να υποβοηθεί πρωταρχικά την άνετη και ομαλή διαβίωση του ατόμου. Είναι ανάγκη να ληφθούν κατάλληλα μέτρα ώστε να τεθεί σε ισχύ ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος του 1972, ή αν λόγω των ιδιόζυμων συνθηκών που επικρατούν σήμερα στην Κύπρο τούτο είναι δύσκολο, να τεθούν τουλάχιστο σε ισχύ οι πρόνοιες εκείνες που έχουν σχέση με το φυσικό περιβάλλον.

Η ορθή πορεία που πρέπει να ακολουθήσουμε είναι αφ' ενός μεν η μελέτη του θέματος σε βάθος από όλους τους ενδιαφερομένους και η στοιχειοθέτηση μιας ενιαίας και σύγχρονης νομοθεσίας που να καλύπτει όλα τα θέματα που έχουν σχέση με το περιβάλλον, από τις πολεοδομικές ζώνες και τους αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς χώρους μέχρι και τη χλωρίδα, την πανίδα, τη θάλασσα, τα δάση, τους υδάτινους πόρους, το έδαφος και την ατμόσφαιρα. Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας είναι απαραίτητη και πρέπει να προχωρήσει γρήγορα, αφού τεθεί χρονοδιάγραμμα για τη συμπλήρωση και εφαρμογή της.

Η δημιουργία περιβαλλοντικής συνείδησης σε κάθε πολίτη είναι πρωταρχικός παράγοντας επιτυχίας των σκοπών και επίτευξης των στόχων για την προστασία

και συντήρηση του περιβάλλοντος. Χωρίς τη δημιουργία οικολογικής συνείδησης δεν μπορεί να επιτύχει οποιοδήποτε πρόγραμμα ή σχεδιασμός για το περιβάλλον. Βέβαια τα αποτελέσματα από την καταστροφή του περιβάλλοντος μπορεί να μην είναι άμεσα και το κοινό πολλές φορές αδυνατεί να τα αντιληφθεί. Για τούτο χρειάζεται διαφώτιση και η διαφώτιση και η ενημέρωση πρέπει να αρχίσει από την παιδική ηλικία, από το σχολείο. Έτσι θα τεθούν οι βάσεις της περιβαλλοντικής συνείδησης και το άτομο θα μπορέσει να διαμορφώσει κατά την πορεία της φυσικής του ανέλιξης, ορθή αντίληψη του καθήκοντός του και αίσθημα ευθύνης για την συντήρηση και προστασία του περιβάλλοντος.

Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ο τύπος, το ραδιόφωνο, οι εφημερίδες, τα περιοδικά πρέπει να διαδραματίσουν το ρόλο τους. Η ανάγκη δε μιας συστηματικής εκστρατείας από την Κυβέρνηση και τις Κυβερνητικές υπηρεσίες, τους Δήμους, τις κοινότητες, τους συνδέσμους, οργανώσεις και συλλόγους είναι μια άμεση ανάγκη, ιδιαίτερα τώρα με τη συνεχιζόμενη αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο. Στόχος μιας τέτοιας εκστρατείας πρέπει να είναι η δημιουργία και ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης, αγάπης και σεβασμού προς το φυσικό περιβάλλον.

Στην πορεία μας για την προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να λάβουμε υπόψη και να διδαχτούμε από την πείρα και τις έρευνες άλλων χωρών. Η μετάκληση εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό θα συμβάλει στην καλύτερη αντιμετώπιση του προβλήματος και τον ορθολογιστικό προγραμματισμό για ισορροπημένη ανάπτυξη κάθε περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη τον παράγοντα φυσικό περιβάλλον σε σχέση με την πολιτιστική κληρονομιά. Ήδη έγιναν οι πρώτες μελέτες, αναμένουμε δε ότι τα πορίσματα θα κοινοποιηθούν και στη Βουλή.

Το πρόβλημα της προστασίας του περιβάλλοντος πρέπει να λυθεί ριζικά και ουσιαστικά. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται ενιαίος φορέας, ο οποίος να είναι το εκτελεστικό κέντρο που να λαμβάνει αποφάσεις και να τις διοχετεύει προς όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες. Μπορούμε να πούμε ότι θέληση υπάρχει και προσπάθειες καταβάλλονται, όμως δεν υπάρχει συντονισμός. Ο εκτελεστικός φορέας θα συντονίσει όλες τις προσπάθειες και θα τις καθοδηγήσει προς την ορθή πορεία.

Το περιβάλλον είναι ο χώρος στον οποίο ζούμε. Το μεν φυσικό περιβάλλον έχουμε καθήκον να το προστατεύσουμε και διατηρήσουμε, το δε τεχνητό να το φτιάξουμε με τέτοιο τρόπο ώστε να ταιριάζει αρμονικά με το φυσικό. Η ισορροπία είναι απαραίτητη.

Κύριε Πρόεδρε,

Τελειώνοντας θα ήθελα να τονίσω ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι σήμερα μια ανάγκη και ένα βαρύ καθήκον. Όλοι μας, και το Κράτος και η κοινωνία και κάθε πολίτης, πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Ήδη σε πολλές χώρες άρχισαν να σημαίνουν οι σειρήνες της καταστροφής. Ας τις προλάβουμε πριν σημαίνουν και στον τόπο μας.

Ευχαριστώ.

Και τώρα, κ. Πρόεδρε, θα αναγνώσω ψήφισμα το οποίο πρέπει να εγκριθεί από την ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει κυκλοφορήσει το ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για την Προστασία του Περιβάλλοντος,

Αποφασισμένη να συμβάλει θετικά και δημιουργικά στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,

Θεωρώντας ότι η ολοκληρωμένη περιβαλλοντική πολιτική είναι το απαραίτητο θεμέλιο συνεχούς οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και απαιτεί ενιαία νομοθεσία και συντονισμό,

Έχοντας υπόψη ότι η επιστημονική και τεχνολογική πρόοδος μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος, συμβάλλοντας στην προστασία της χλωρίδας, πανίδας, εδάφους, ατμόσφαιρας, ποταμών, λιμνών και θάλασσας, ιδιαίτερα μέσω της ορθής διαχείρισης των φυσικών πόρων,

Τονίζοντας ότι κατά την εφαρμογή βιομηχανικών, τουριστικών και άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια προστασίας του περιβάλλοντος,

Αναγνωρίζοντας ότι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος έχει άμεση σχέση με την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς,

Τονίζοντας ότι ζωτικό στοιχείο για την προστασία του παγκόσμιου φυσικού περιβάλλοντος στην σημερινή εποχή είναι η εξάλειψη της απειλής του πολέμου και ειδικά του ατομικού και θερμοπυρηνικού πολέμου:-

1. Επιβεβαιώνει τη σταθερή και συνεχή υποστήριξή της στις Αρχές και Συστάσεις της Διάσκεψης της Στοκχόλμης των Ηνωμένων Εθνών για το Ανθρώπινο Περιβάλλον.

2. Υιοθετεί το ομόφωνο ψήφισμα της 69ης Διακοινοβουλευτικής Διάσκεψης για την κατάσταση του παγκόσμιου περιβάλλοντος και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, συμπεριλαμβανομένης εθνικής και διεθνούς νομοθεσίας.

3. Καλεί την Κυβέρνηση να προωθήσει την κωδικοποίηση και τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας για το περιβάλλον έτσι που η διαχείρισή του να αποβεί προς όφελος και της σημερινής και των μελλοντικών γενεών.

4. Καλεί την Κυβέρνηση να προβλέψει ικανοποιητικά τις δυσμενείς επιδράσεις για το περιβάλλον που είναι δυνατό να προκύψουν από τις οικονομικές δραστηριότητες και την τεχνολογική ανάπτυξη και να λάβει έγκαιρα τα κατάλληλα μέτρα προστασίας του.

5. Καλεί την Κυβέρνηση, τους Δήμους, τις Οργανώσεις και τους Συνδέσμους να εντείνουν τις προσπάθειές τους για διαφώτιση του κοινού ώστε να αποκτήσει περιβαλλοντική συνείδηση.

6. Καλεί την Κυβέρνηση,

(α) Να δημιουργήσει ενιαίο φορέα προστασίας του περιβάλλοντος,

(β) Να εφαρμόσει αυστηρά τη νομοθεσία για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,

(γ) Να προωθήσει την περιβαλλοντική εκπαίδευση μέσω των σχολικών προγραμμάτων,

- (δ) Να εντείνει τα μέτρα πρόληψης της ρύπανσης της θάλασσας και των ακτών,
- (ε) Να προωθήσει περισσότερο τα σχέδια προστασίας της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς,
- (στ) Να αναπτύξει ολόπλευρη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς για τη διατήρηση του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα για την προστασία της Μεσογείου από τη μόλυνση.

14. Διαδηλώνει την πρόθεσή της να υποστηρίξει κάθε σχέδιο και προσπάθεια της Κυβέρνησης που τείνουν στην προστασία του περιβάλλοντος μέσα στα πιο πάνω πλαίσια.

1/4 Ιουνίου 1984.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι μπορεί να θεωρηθεί ως αναγνωσθέν, κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εντάξει. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεδομένου δε ότι αντιλαμβάνομαι ότι δεν πρόκειται να υπάρξει οποιαδήποτε ένσταση...

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ:

Μόνο θα ήθελα να παρατηρήσω, κ. Πρόεδρε, ότι εκ παραδρομής το ψήφισμα δεν αναφέρει τη συζήτηση που διεξήχθη από το Σώμα πάνω σ' αυτό το θέμα. Γι' αυτό εισηγούμαι όπως στην πρώτη σελίδα, μετά τη φράση «Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας για την Προστασία του Περιβάλλοντος» προστεθεί και η εξής φράση: «καθώς και της διεξοδικής συζήτησης του θέματος από το Σώμα».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε ένσταση, κ. Παπαϊωάννου, δεδομένου ότι πρόκειται, πράγματι, περί παραδρομής.

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω παρατηρήσει ότι στο προοιμιακό μέρος του ψηφίσματος γίνεται λόγος για την ανάγκη εξάλειψης της απειλής του πολέμου και ειδικά του ατομικού και θερμοπυρηνικού πολέμου. Συγκεκριμένα το μέρος εκείνο του προοιμιακού ψηφίσματος αναφέρει:

«Τονίζοντας ότι ζωτικό στοιχείο για την προστασία του παγκόσμιου φυσικού περιβάλλοντος στη σημερινή εποχή είναι η εξάλειψη της απειλής του πολέμου και ειδικά του ατομικού και θερμοπυρηνικού πολέμου»:

Και ύστερα αρχίζει το διατακτικό μέρος του ψηφίσματος. Πρέπει, κατά τη γνώμη μου, στο διατακτικό μέρος του ψηφίσματος να υπάρχει κάτι που να αντιστοιχεί προς το σημείο αυτό του προοιμιακού μέρους. Πρέπει δηλαδή στο τέλος του Ψηφίσματος και συγκεκριμένα στην παρ. 7 που αναφέρει «Διαδηλώνει την πρόθεσή της να υποστηρίξει κάθε σχέδιο και προσπάθεια της Κυβέρνησης που τείνουν στην προστασία του περιβάλλοντος μέσα στα πιο πάνω πλαίσια» να προστεθεί πιθανώς και η φράση «και ιδιαίτερα κάθε προσπάθεια της Κυβέρνησης για την υποστήριξη της ειρήνης και την αποφυγή ενός μελλοντικού πολέμου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Δεν διαφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα θέλαμε να πούμε στον κ. Ζιαρτίδη ότι αυτό που εισηγείται να προστεθεί έμμεσα καλύπτεται στο διατακτικό, διότι γίνεται αναφορά στην εφαρμογή των διαφόρων Διεθνών Συμβάσεων πάνω σε θέματα περιβάλλοντος, και αυτές οι Διεθνείς Συμβάσεις ομιλούν για το θέμα της ειρήνης, του πυρηνικού πολέμου και τα παρόμοια. Γι' αυτό οι Διεθνείς Συμβάσεις για τις οποίες ομιλούμε στο διατακτικό καλύπτουν το θέμα το οποίο αναφέρεται στο εισαγωγικό μέρος. Αλλά αν επιμένετε να το αναφέρουμε και άμεσα, δεν υπάρχει καμιά ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζιαρτίδης.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Είναι, νομίζω, αρκετά σοβαρό το σημείο, κ. Πρόεδρε. Εφόσον περιλαμβάνεται στο προοιμιακό μέρος, νομίζω ότι πρέπει κάτι το αντίστοιχο να βάλουμε και στο διατακτικό μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι. Διατυπώστε τη φράση σας που εισηγείστε να προστεθεί μετά τις λέξεις «στα πιο πάνω πλαίσια», κ. Ζιαρτίδη.

Α. ΖΙΑΡΤΙΔΗΣ:

Να βάλουμε την ίδια φράση ώστε η όλη παράγραφος 7 να αναγινώσκεται ως εξής: «Διαδηλώνει την πρόθεσή της να υποστηρίξει κάθε σχέδιο και προσπάθεια της Κυβέρνησης που τείνουν στην προστασία του περιβάλλοντος μέσα στα πιο πάνω πλαίσια και ιδιαίτερα κάθε προσπάθεια για την εξάλειψη της απειλής του πολέμου και ειδικά του ατομικού και θερμοπυρηνικού πολέμου.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν νομίζω ότι είναι δυνατό να υπάρξει οποιαδήποτε ένσταση. Τόσο για την προσθήκη στο προοίμιο του κυρίου Παπαϊωάννου, που πρόκειται προφανώς περί παραλείψεως, όσο και για την τροπολογία, την προσθήκη μάλλον, την οποία εισηγείται ο κύριος Ζιαρτίδης, για να είναι συνεπές προς το προοίμιο το διατακτικό του ψηφίσματος, μάλλον το αιτητικό του ψηφίσματος, νομίζω ότι δεν υπάρχει ένσταση και ότι το ψήφισμα αυτό εγκρίνεται ομοφώνως.

Το επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας» που έχει εγγραφεί με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.

Ο κ. Ιεροδιακόνου. Θέλετε να πείτε τίποτε, κ. Ιεροδιακόνου;

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όχι, είναι για να ανοίξω το θέμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόλις πληροφορήθηκα προ ολίγου ότι μεταξύ των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών και ξένου Οίκου γίνονται διαπραγματεύσεις για κάποια συνεργασία και αξιοποίηση της όλης δαπάνης η οποία έχει γίνει μέχρι σήμερα. Αν αυτή είναι η περίπτωση, πιστεύω ότι θα πρέπει να αναβάλουμε τη συζήτηση αυτού του

θέματος για την προσεχή Πέμπτη, διότι είναι ενδεχόμενο να προκληθεί κάποια ζημιά στις διαπραγματεύσεις οι οποίες διεξάγονται.

Αν δεν υπάρχει ένσταση από την πλευρά σας, νομίζω ότι θα πρέπει να αναβάλουμε τη συζήτηση αυτού του θέματος για την προσεχή Πέμπτη.

Ο κ. Ιεροδιακόνου και ο κ. Γαλανός.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι έχουν γίνει κάποιες συζητήσεις και διαβουλεύσεις και τελικά συμφωνήθηκε να ανοιξώ σήμερα το θέμα και πιθανό να μην ακολουθήσουν άλλες ομιλίες μέχρι που να δούμε τι θα γίνει. Αντιλαμβάνομαι ότι αυτή ήταν η τελική, κατά κάποιο τρόπο, κατάληξη των συζητήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι λεπτό το θέμα. Δεν θα θέλαμε να δώσουμε την εντύπωση στο συνάδελφο κ. Ιεροδιακόνου ότι με οποιοδήποτε τρόπο θέλουμε να τον εμποδίσουμε να ομιλήσει σήμερα, και είναι απόλυτο δικαίωμά του να ομιλήσει. Η εισήγησή μας είναι, αν θέλει να τη μελετήσει, να ακολουθήσουμε αυτά που είπατε και μάλιστα να διευθετηθεί μια συνάντηση της αρμόδιας Επιτροπής της οποίας είναι μέλος ο κ. Ιεροδιακόνου με τον Υπουργό Οικονομικών για να μας κατατοπίσει που ακριβώς βρίσκονται αυτές οι διαπραγματεύσεις και να έχουμε μια εικόνα για το πώς έχουν τα πράγματα σήμερα. Πιστεύω ότι θα είναι πιο εποικοδομητικό και επομένως μπορούμε να το συζητήσουμε την άλλη βδομάδα. Δεν χάνεται ο κόσμος. Αν, όμως, ο κ. συνάδελφος επιμένει να μιλήσει σήμερα, δεν θα θέλαμε να δώσουμε την εντύπωση πως γίνεται προσπάθεια να τον εμποδίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απλώς ανέφερα μια πληροφορία η οποία περιήλθε σε γνώση μου και νομίζω ότι θα ήταν επιθυμητό, θα ήταν ορθότερο, αν αναβαλλόταν η όλη συζήτηση του θέματος. Αν, όμως, ο κ. Ιεροδιακόνου επιμένει, δεν έχω καμιά ένσταση να του δώσω το λόγο για να αρχίσει η συζήτηση του θέματος. Εκείνο που φοβούμαι είναι μήπως προκληθεί οποιαδήποτε ζημιά στις διαπραγματεύσεις αυτές και θεωρηθούμε, κατά κάποιο τρόπο, υπεύθυνοι γιατί δεν δώσαμε μια αναβολή επτά ημερών στην έναρξη αυτής της συζήτησης. Κατά τα άλλα δεν θα είχα καμιά δυσκολία να δώσω το λόγο στον κύριο Ιεροδιακόνου να ανοίξει το όλο θέμα.

Γι' αυτό το θέτω υπόψη σας, και προ παντός προς την πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά αν επιμένουν ότι πρέπει να αρχίσει αυτή τη στιγμή η συζήτηση, εγώ θα δώσω το λόγο στον κύριο Ιεροδιακόνου να ομιλήσει.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να δεχθούμε τη μια βδομάδα αναβολής, παρόλο που, προσωπικά τουλάχιστον, εγώ πιστεύω ότι σίγουρα οποιεσδήποτε διαπραγματεύσεις και αν γίνουν με οποιοδήποτε Οίκο, εκείνος ο Οίκος θα ζητήσει πολύ περισσότερα πράγματα να μάθει, πριν αποφασίσει, από όσα μπορούν να λεχθούν ή να γίνουν γνωστά από το Βήμα της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ασφαλώς συμφωνώ μαζί σας, κ. Ιεροδιακόνου, αλλά για ν' αποφύγουμε οποιαδήποτε επίκριση συμφωνώ ότι πρέπει να αναβάλουμε τη συζήτηση του θέματος για την ερχόμενη Πέμπτη. Γι' αυτό το λόγο, κύριοι, νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 21 Ιουνίου, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί της Συμφωνίας περί Ανταλλαγής Πληροφοριών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Σοσιαλιστικής Λαϊκής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίρας (Κυρωτικός) Νόμος του 1981.
- 2) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.
- 4) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984.
- 6) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1984.
- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984.
- 11) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
- 2) «Η κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών υπό τη διεύθυνση του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου και οι ενδεχόμενες ευθύνες του για τις ζημιές της Εταιρείας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ανδρέα Φάντη).

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ :

Κύριε Πρόεδρε, θά 'θελα να εισηγηθώ την εγγραφή του εξής θέματος :

«Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση».

Εισηγούμαι όπως το θέμα εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ και παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου για τους εξής λόγους :

Η Κυβέρνηση έχει εγκρίνει κάποιο σχέδιο δανειοδότησης αυτών των ανθρώπων αλλά φαίνεται ότι το όλο σχέδιο προσκρούει, τουλάχιστον μερικώς, σε διατυπώσεις και δυσκολίες που αποτελούν εμπόδιο και ταλαιπωρία ορισμένων που ενδιαφέρονται να τύχουν αυτών των ευεργετημάτων. Και νομίζουμε ότι μια συζήτηση στην Επιτροπή Εμπορίου θα διευκόλυνε τη λύση αυτών των θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ :

Δεν υπάρχει κανένα θέμα το οποίο δεν μπορεί να συζητηθεί σε Επιτροπές. Όταν, όμως, γίνεται εισήγηση για εγγραφή θέματος στο Κεφάλαιο Δ, πιστεύω ότι πρέπει να προηγείται η συζήτηση στο Σώμα και μετά τούτο να παραπέμπεται στις Επιτροπές. Γι' αυτό εισηγούμαι όπως το θέμα εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ προς συζήτηση από την ολομέλεια. Είναι σοβαρό θέμα και θα θέλαμε να λάβουν μέρος σ' αυτή τη συζήτηση και όσοι δεν μετέχουν στην Επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε της ΕΔΕΚ, είναι τακτική η οποία ακολουθείται από πολλού χρόνου, θέματα τα οποία είναι δυνατό να διευκρινιστούν ενώπιον των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών, πρώτον να παραπέμπονται ενώπιόν τους ούτως ώστε να έχουμε συγκεκριμένα συμπεράσματα. Μπορεί το θέμα αυτό να διευκρινιστεί και να λυθεί μέσα στα πλαίσια της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Άλλωστε έχει γίνει αυτό για πολλά άλλα θέματα.

Οι κ.κ. Γαλανός και Σολωμής και κατόπιν ο κ. Λυσσαρίδης.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ :

Κύριε Πρόεδρε, βλέπουμε το σημείο του κ. Λυσσαρίδη. Έχουμε όμως να εισηγηθούμε το εξής, υποστηρίζοντας την άποψη του κ. Μάτση και τη δική σας. Ίσως επειδή το θέμα αυτό είναι κάπως επείγον και επειδή υπάρχουν προηγούμενα άλλα θέματα, όπως το θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, που μπορεί να πάρουν 2—3 βδομάδες, και είμαστε και στο τέλος της φετινής Βουλευτικής Συνόδου, αν παραπεμφθεί το θέμα στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας θα μπορεί να μελετηθεί αμέσως. Δηλαδή τις προσεχείς λίγες μέρες να κληθεί το αρμόδιο Υπουργείο και έτσι το θέμα ίσως να μη χρειαστεί να συζητηθεί στο Σώμα. Η εισήγηση που γίνεται, επομένως, είναι να προχωρήσουμε όπως εισηγείται ο κ. Μάτσης, να το μελετήσει η Επιτροπή Εμπορίου, πράγμα που θα μας κερδίσει χρόνο και αν, μετά από αυτή τη μελέτη, θεωρηθεί ότι θα πρέπει να συζητηθεί το θέμα και στο Σώμα και να γίνουν ορισμένες εισηγήσεις από του Βήματος της Βουλής, τότε να προχωρήσουμε με αυτό τον τρόπο.

Γι' αυτό θα παρακαλούσαμε τον κ. Λυσσαρίδη, ενόψει της επείγουσας φύσης του θέματος, να το αφήσουμε να το μελετήσει αμέσως η Επιτροπή Εμπορίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ :

Είχα την εντύπωση κ. Πρόεδρε... είναι επί άλλου θέματος που θα ήθελα να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ :

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Φαίνεται ότι υπάρχει παρεξήγηση. Οι Επιτροπές αυτοδικαίως και χωρίς να λενται τα θέματα μπροστά στην ολομέλεια, δικαιούνται να επιλαμβάνονται οιοδήποτε θέματος. Μου δόθηκε η ευκαιρία πολλές φορές να πω ότι δυστυχώς

Επιτροπές είχαν παρεξηγήσει το ρόλο τους στο παρελθόν και έχω την εντύπωση ότι τώρα μπαίνουν σε ένα νέο στάδιο στο οποίο οι Επιτροπές ασκούν τον πραγματικό έλεγχο πάνω στα Υπουργεία με τα οποία συνδέονται. Άρα δεν τίθεται θέμα. Αν η Επιτροπή θέλει να ασχοληθεί μ' αυτό το θέμα δεν χρειάζεται την έγκρισή μας για να ασχοληθεί μ' αυτό το θέμα.

Αυτό που έγινε, κ. Πρόεδρε, είναι ότι θέματα τα οποία βρισκότουσαν για πολύ καιρό σ' ένα μακρύ κατάλογο στο Κεφάλαιο Δ αποφασίστηκε να αποσταλούν στις Επιτροπές για να ξεκαθαρίσει αυτός ο κατάλογος, και απ' εκεί και πέρα θα εγγράφονταν θέματα μόνο όταν πράγματι υπήρχε μια αναγκαιότητα να συζητηθούν. Αν έκανα αυτή την εισήγηση δεν είναι γιατί έχω οποιαδήποτε ένσταση να συζητηθεί το θέμα στην Επιτροπή, αλλά αυτό είναι δικαίωμα το οποίο έχει αυτοδικαίως η Επιτροπή. Δεν χρειάζεται να της το παραχωρήσουμε. Και είναι εδώ που υπάρχει διαφωνία. Όχι μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον! Κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν της το παραχωρούμε, κύριε Λυσσαρίδη. Ο κύριος Μάτσης είπε να το παραπέμφουμε στην Επιτροπή που είναι καθήκον της να το εξετάσει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν χρειάζοταν. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως πάλι δεν έγινα σαφής. Όλες οι Επιτροπές έχουν δικαίωμα και καθήκον να ασχολούνται με θέματα του Υπουργείου με το οποίο συνδέονται. Αυτό είναι αυτοδίκαιο δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όταν ένα θέμα τίθεται στην ολομέλεια πλέον, πρέπει να συζητείται στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι απαραίτητα, κύριε Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Απαραιτήτως. Διότι είχε το δικαίωμα η Επιτροπή να ασχοληθεί με αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πώς να ασχοληθεί η Επιτροπή, αν κάποιος δεν θέσει το θέμα;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής δικαιούται να καλέσει συνεδρία της Επιτροπής για οποιαδήποτε θέματα σχετίζονται με το Υπουργείο του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα αφού δεν είχε υπόψη του το θέμα, πώς να καλέσει συνεδρία της Επιτροπής; Τώρα το θέτει ο κύριος Μάτσης. Και τώρα που το θέτει θα καλέσει αμέσως τη συνεδρία ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Δεν βλέπω δηλαδή πού υπάρχει το πρόβλημα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει. Είναι δικαίωμά σας φυσικά. Εγώ λέω ότι μ' αυτό τον τρόπο καταργούνται τα πραγματικά δικαιώματα των Επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα το οποίο θέλουμε να εγγράψουμε είναι επείγουσας φύσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα ακριβώς, κ. Κληρίδη, επειδή είναι επείγουσας φύσης θα τελειώσει σύντομα αν το εξετάσει η Επιτροπή. Διότι αν το βάλω πίσω από 10—15 άλλα θέματα που υπάρχουν θα συζητηθεί του χρόνου.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Το θέμα είναι επείγουσας φύσης και η μελέτη του θα επισπευθεί μόνο αν εγγραφεί και αν η Βουλή συμφωνήσει να του δώσει προτεραιότητα σαν θέμα επείγουσας φύσης.

Η Επιτροπή έπρεπε να γνωρίζει αυτό το θέμα, διότι οι ενδιαφερόμενοι απηύθυναν επιστολές προς την Επιτροπή και προς τους αρχηγούς των κομμάτων αλλά το θέμα δεν προχώρησε. Έχει εγκρίνει η Κυβέρνηση δάνεια για τους πληγέντες, τα οποία όμως οι Τράπεζες δεν παραχωρούν διότι δεν δέχονται τους πληγέντες σαν πρωτοφειλέτες και θέλουν την Κυβέρνηση σαν πρωτοφειλέτη. Και υπάρχει εισήγηση οι Τράπεζες να δανειοδοτήσουν την Κυβέρνηση με το ποσό του £1,000,000 που χρειάζεται και να δώσει τα δάνεια η Κυβέρνηση μέσω των κυβερνητικών Επιτροπών. Αυτό το πράγμα έχει σταλώσει τώρα πέραν του ενός έτους. Οι άνθρωποι χρειάζονται την οικονομική βοήθεια για να δραστηριοποιηθούν. Δεν μπορούμε να παραπέμφουμε το θέμα στις Επιτροπές και να αναμένουμε και να αναμένουμε και να αναμένουμε.

Γι' αυτό πιστεύω ότι το θέμα πρέπει να κηρυχθεί ως θέμα επείγουσας φύσης, να συζητηθεί στη Βουλή και να ληφθούν αποφάσεις για το τι δέον γενέσθαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν το θέμα παραπεμφθεί στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Κληρίδη, και αυτό το θέμα λυθεί μέσα σε μια βδομάδα, τι το κακό θα υπάρχει δηλαδή;

Ακριβώς εκείνο το οποίο μας ενδιαφέρει είναι, επειδή είναι επείγον αυτό το θέμα, να λυθεί όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας ενδιαφέρουν οι ομιλίες στη Βουλή και η δημιουργία εντυπώσεων; Το θέμα είναι γνωστό, όπως είπε ο κ. Κληρίδης, και το ξέρουν όλα τα κόμματα. Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι να έλθει το αρμόδιο Υπουργείο στην Επιτροπή, όπως είπατε, και εκεί να γίνουν οι σχετικές πιέσεις, να γίνει η σχετική συζήτηση και να αποφασιστούν πρακτικά μέτρα για να λυθεί το πρόβλημα. Αυτός είναι ο τρόπος για να λυθεί το πρόβλημα. Ευδάλως με το να συζητηθεί εδώ κι πάλι θα πρέπει να γίνει μια πίεση προς την κυβερνητική πλευρά, αν χρειάζεται να γίνει κάτι άλλο. Εκείνο που θα εξυπηρετήσει το σκοπό μας είναι να έλθει η

κυβερνητική πλευρά στην Επιτροπή, ν' ανταλλάγουν απόψεις και ν' αποφασιστεί πλέον τι θα γίνει. Με τις ομιλίες εδώ δεν πρόκειται να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν βλέπουμε το λόγο γιατί η Επιτροπή δεν μπορεί να επιληφθεί αυτού του θέματος μέσα σε μια βδομάδα, και μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη να έχουμε Έκθεση. Επομένως μπορεί η ίδια η Επιτροπή, με το χειρισμό που θα κάμει του ζητήματος, να δώσει ουσιαστικά προτεραιότητα στο θέμα, εξετάζοντάς το μέσα σε 1—2 μέρες και κατά την προσεχή συνεδρίαση του Σώματος να έχουμε ενώπιόν μας την Έκθεση της Επιτροπής βάσει της οποίας το Σώμα να μπορέσει να συζητήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όλοι συμφωνούμε ότι το θέμα είναι επείγον. Εγώ συμφωνώ ότι όχι μόνο είναι επείγον, αλλά ότι έχει καθυστερήσει αδικαιολόγητα για μεγάλο χρονικό διάστημα και ταλαιπωρεί μια τάξη ανθρώπων οι οποίοι έχουν επείγουσες ανάγκες. Εβρούμε ότι είναι κυρίως οι δημόσιες συζητήσεις, όταν η Βουλή δεν μπορεί να πάρει αποφάσεις, που ασκούν τις πιέσεις. Επομένως, ας μη λέμε ότι μόνο με τις συζητήσεις στην Επιτροπή είναι δυνατό να γίνει οτιδήποτε. Εγώ, όμως, δέχομαι την εξής άποψη: Να αναλάβει η Επιτροπή να υποβάλει μέχρι την προσεχή βδομάδα Έκθεση, να εγγραφεί το θέμα από τώρα ως πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη, ως επείγον θέμα, για την επόμενη συνεδρίαση και επομένως να κλείσει το θέμα μ' αυτό τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δοθέντος ότι το θέμα θα εγγραφεί σήμερα, θα κηρυχθεί ως θέμα επείγουσας φύσης και θα συζητηθεί την επόμενη Πέμπτη, δεν έχω ένσταση να παραπεμφθεί και στην αρμόδια Επιτροπή με εντολή ως την ερχόμενη Πέμπτη η αρμόδια Επιτροπή να έχει έκθεση ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, πρέπει να έχουμε υπόψη μας και το αν γίνονται μέσα στα χρονικά πλαίσια που διαθέτουμε αυτά τα πράγματα, διότι έχω υποσχεθεί ήδη στον κ. Ιεροδιακόνου ότι θα ομιλήσει πάνω στο θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών την προσεχή Πέμπτη. Θα ανοίξει το θέμα και θα αρχίσει η συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα. Πώς είναι δυνατό να αρχίσουμε τη συζήτηση του άλλου θέματος, της χρηματοδότησης των καταστηματαρχών;

Πρέπει να έχουμε λίγη πρακτική...

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που αυτή η Βουλή συζητά δυο θέματα ταυτοχρόνως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λυπούμαι, διότι ήταν κακή αυτή η τακτική.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Για να μην είναι κακή τακτική, να την αλλοιώσουμε εκείνη την τακτική. Εμείς εισηγούμαστε να εγγραφεί το θέμα, να κηρυχθεί επείγον, και να παραπεμφθεί στην Επιτροπή. Ο κ. Ιεροδιακόνου απλώς θα ανοίξει τη συζήτηση του άλλου θέματος και θα μπούμε αμέσως στη συζήτησή και την ολοκλήρωση της συζήτησης αυτού του θέματος το οποίο είναι πολύ επείγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, κύριε Κληρίδη, δεν δέχομαι να συζητούνται ταυτοχρόνως δυο θέματα ενώπιον αυτού του Σώματος. Εγίνετο στο παρελθόν και καταλήγαμε σε χάος εδώ μέσα.

Κύριοι, η εισήγηση του κ. Μάτση είναι η πλέον πρακτική και ορθή.

Ο κ. Αναστασιάδης έχει να προσθέσει τίποτε σ' αυτή την ιστορία;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εμπρός κ. Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Διότι απλούστατα οι συζητήσεις που γίνονται στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές μπορεί να καταλήξουν σε ομόφωνο συμπέρασμα και συνεπώς να μη χρειασθεί να γίνει συζήτηση στην ολομέλεια του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και επομένως δεν κωλύει το ένα το άλλο, κ. Πρόεδρε. Δηλαδή το θέμα που πρότεινε ο Δημοκρατικός Συναγερμός για εγγραφή ζήτημα της προτεραιότητας που μπορεί να δώσουμε στο θέμα τούτο δεν αποκλείουν καθόλου το ένα το άλλο, επαναλαμβάνω, γιατί με την έκθεση που θα γίνει στην Επιτροπή μπορεί να μη χρειασθεί να γίνει συζήτηση γιατί μπορεί να είναι ομόφωνη η απόφαση της Επιτροπής. Να αναγνωσθεί η έκθεση και η Βουλή με ψήφισμά της ή με κάποια δήλωση να ασκήσει τη δέουσα πίεση πάνω στην Κυβέρνηση ή από τις δηλώσεις και διαβεβαιώσεις που θα έχει, να μη παραστεί ανάγκη να γίνει, επαναλαμβάνω, συζήτηση και έτσι να προχωρήσει το άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα γι' αυτό ο κ. Μάτσης εισηγήθηκε να παραπεμφθεί το θέμα ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Διότι είναι ενδεχόμενο το πρόβλημα να λυθεί εκεί και να μην παραστεί ανάγκη να το συζητούμε εδώ στη Βουλή.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Γι' αυτό που λέμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι για να συντομεύσουμε το πράγμα και να μπορέσουμε να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους όσο γίνεται πιο γρήγορα. Αν πρόκειται να το παραπέμψουμε στις ελληνικές καλένδες, το παραπέμπουμε.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν πρόβλημα που αυτή η Βουλή μπορούσε με απόφασή της να λύσει, θα συμφωνούσα μαζί σας. Δεδομένου ότι είναι πρόβλημα με οικονομικές συνέπειες, αυτή η Βουλή μπορεί να ασκεί μόνο πιέσεις και οι πιέσεις αυτού του Σώματος ασκούνται κυρίως από τη δημόσια συζήτηση ενός θέματος.

Αν ήταν θέμα το οποίο με μια απόφαση της Βουλής ή της Επιτροπής θα μπορούσε να λυθεί, ίσως αυτή η τακτική να ήταν η πλέον ενδεδειγμένη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γιατί προεξοφλούμε ότι δεν μπορεί να λυθεί, κ. Λυσσαρίδη;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Διότι προϋποθέτει τη συγκατάθεση της Κυβέρνησης για να ληφθεί μια απόφαση η οποία και να εφαρμόζεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, αν η Επιτροπή πάρει μια απόφαση και την αποστέλλει προς την Εκτελεστική Εξουσία ή η ολομέλεια πάρει, την απόφαση αυτή μετά 15 ή μετά 30 μέρες, η Κυβέρνηση έχει καμιά υποχρέωση να την ακολουθήσει; Είναι μόνο ηθική η υποχρέωση της Εκτελεστικής Εξουσίας.

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι όλα τα Κόμματα συμφώνησαν ότι αυτό είναι ένα επείγον θέμα και κατά συνέπεια συμφωνούμε να εγγραφεί ως επείγον θέμα. Δίνεται η δυνατότητα στην αρμόδια Επιτροπή, μέσα σε μια βδομάδα να φέρει τα στοιχεία εκείνα που θα βοηθήσουν στη συζήτηση. Τώρα κατά πόσο με τα στοιχεία που θα φέρει η Επιτροπή ή με τη συζήτηση που θα γίνει, το Σώμα θα καταλήξει ομόφωνα ή όχι σε μια απόφαση ή θα εγκρίνει ψήφισμα ή όχι, είναι θέμα που θα το δούμε στην πορεία.

Γι' αυτό νομίζω ότι εκείνο στο οποίο θα μπορούσαμε να καταλήξουμε, είναι να εγγραφεί το θέμα, να αρχίσει η συζήτησή του την προσεχή Πέμπτη και να δοθεί εντολή στην αρμόδια Επιτροπή να φέρει σχετική έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, κύριοι -θέλω να ξεκαθαρίσω αυτό το θέμα- θα αρχίσουμε την προσεχή Πέμπτη συζήτηση πάνω στο θέμα της δανειοδότησης των μικροκαταστηματαρχών και θα αναβάλουμε τη συζήτηση για τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, διότι δεν δέχομαι να συζητούνται δυο θέματα ταυτοχρόνως.

Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι γίνεται πολλή συζήτηση χωρίς να υπάρχει λόγος.

Εάν η Επιτροπή την επόμενη Πέμπτη καταθέσει έκθεση, η έκθεση μπαίνει πρώτη στο Κεφάλαιο Δ προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, δεν μπαίνει πρώτη κάθε άλλο. Θα είναι μετά το θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών το οποίο και προηγείται.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όταν κατατεθεί η έκθεση μπαίνει πρώτη στο Κεφάλαιο Δ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, προηγείται το άλλο θέμα.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστο εγώ προσωπικά αυτή τη διαδικασία έχω υπόψη μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και μάλιστα είχαμε κηρύξει το θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών τότε ως επείγον με αίτηση δική σας.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η Βουλή αυτή τη στιγμή εγγράψει το προτεινόμενο σήμερα θέμα και το εγγράψει με απόφαση ότι είναι θέμα επείγουσας φύσης και δοθεί εντολή στην Επιτροπή ως την προσεχή Πέμπτη να υποβάλει έκθεση, θα συζητηθεί το θέμα αυτό πριν από οποιοδήποτε άλλο θέμα. Επομένως δεν βλέπω ποια είναι η δυσκολία. Αφού το κηρύσσουμε σαν θέμα επείγουσας φύσης παίρνει προτεραιότητα έναντι οποιοδήποτε άλλου θέματος και επομένως προ οποιοδήποτε άλλου εγγεγραμμένου θέματος θα συζητηθεί αυτό το θέμα και όταν λήξει η συζήτησή του θα μπορούμε στο άλλο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ωραία. Αυτό λέγω τόση ώρα. Δηλαδή δεν θέλω να συζητούνται δύο θέματα ταυτοχρόνως. Αν αυτή είναι η απόφαση του Σώματος, δεν έχω καμιά ένσταση.

Λοιπόν, κύριοι, έχω τη γνώμη ότι έγινε πολλή συζήτηση για το τίποτε.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Ασφαλώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα εγγράφεται, θεωρείται επείγουσας φύσης και παραπέμπεται Κοινοβουλευτική Επιτροπή με την παράκληση όπως την προσεχή υποβάλει την έκθεσή της.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε... ελπίζω να μην μακρηγορήσω, θέμα που θα εγείρω.

Με εισήγηση δική μου ομόφωνα είχε εγγραφεί της καθυστέρησης του διορισμού Επάρχου Αμι τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Και επειδή αντιλαμβάνομαι ότι μέχρι τώρα δεν έχει συνέλθει η αρμόδια Επιτροπή, η Επιτροπή Εσωτερικών, για να μελετήσει αυτό το θέμα το οποίο είναι πολύ απλό στην αντιμετώπισή του, είναι η παράκλησή μου με το μηχανισμό τον οποίο εσείς θα πρέπει να κινήσετε το συντομότερο δυνατό να συνέλθει η Επιτροπή Εσωτερικών για να εξετάσει το θέμα διότι υπάρχει ο κίνδυνος με τις θερινές διακοπές να αναβληθεί πέραν του Σεπτεμβρίου και θα είναι ακόμα χειρότερα τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις για την οικονομία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών είναι παρών, τον παρακαλώ να εξετάσει η Επιτροπή του αυτό το θέμα το ταχύτερο δυνατό.

Ο κ. Γαλανός.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Μάλιστα, κ. Πρόεδρε, όπως διατάσσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 6.42 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπογράψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά:)

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παναγίδης Κίμων
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Κατσελλή Ρήνα	Παπαϊωάννου Εζεχίας
Κατσουνατός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κυριάκου Χαμπής	Σαββίδης Γεώργιος
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λυσσαρίδης Βάσος	Φάντης Ανδρέας
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χρίστου Κυριάκος
Μάτσης Ιωάννης	Χριστοφίδης Μανώλης
Μαυρονικόλας Νίκος	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Θάλης	

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίκος

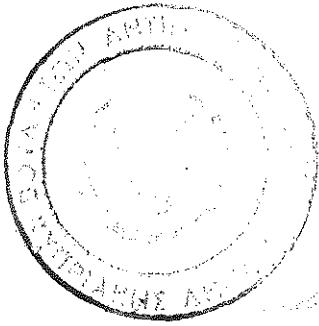
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 10) του 1984», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Μ. Χριστοφίδης, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης, Γ. Σαββίδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Κ. Λόρδος, Ρ. Κατσελλή, Ν. Μαυρονικόλας, Πρόεδρος, Ε. Παπαϊωάννου) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 8) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' Αρ. 9).
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Μογγολίας για Συνεργασία στον Πολιτιστικό, Επιστημονικό και Εκπαιδευτικό Τομέα (Κυρωτικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο Κυρωτικός της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 7) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Λόρδου σε ανεπίσημη δήλωση εκπροσώπου της Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών ότι μελετάται θέμα μη συνέχισης αποστολής Συμβάσεων προς τη Βουλή προς κύρωση και διεξαγωγή σχετικής συζήτησης (Κ. Λόρδος, Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος, Αλ. Γαλανός, Ε. Παπαϊωάννου).
- 8) Έκθεση για τους Κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984» και έγκριση αυτών.
- 9) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 10) Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Η χορηγία προς το χωριό Πύργος Λεμεσού από τα έσοδα του Συμβουλίου Βελτιώσεως Αμαθούντος - Η εξέλιξη της μελέτης του αμπελουργικού προβλήματος - Η χορήγηση άδειας λεωφορείου για την κοινότητα Αργάκας Πάφου - Η έγκριση νέας άδειας διαδρομής Σαλαμιούς-Πάφου στο λεωφορείο FN 995 και η χορήγηση πρόσθετης άδειας αγροτικού ταξί στο χωριό Σαλαμιού - Το θέμα του ελέγχου στα προσόντα που διαθέτουν οι ξένοι προπονητές που εργάζονται στην Κύπρο - Η ανάγκη ενθάρρυνσης της καλλιέργειας του μπιζελιού προς κάλυψη των αναγκών του τόπου σε μπιζέλι - Τα υπάρχοντα περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης της αλιείας).
- 11) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Α. Παπαρέ σε υπόμνημα ομάδας της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, Μελετητών, Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών σχετικά με το φυσικό περιβάλλον και εισήγηση του Προέδρου της Βουλής όπως το υπόμνημα

υποβληθεί προς αυτόν μετά το πέρας της συνεδρίας προς διαβίβαση τούτου προς τους αρμοδίους.

- 12) Κλείσιμο της συζήτησης με αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Κ. Παπαδημητρίου πάνω στο θέμα «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος» που είχε εγγράψει εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΚΟ. και έγκριση σχετικού Ψηφίσματος.
- 13) Αναβολή μετά από σύντομη διαλογική συζήτηση (Πρόεδρος, Α. Ιεροδιακόνου, Αλ. Γαλανός) της έναρξης της συζήτησης του θέματος «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεώκοπία της Εταιρείας» που είχε εγγράψει ο αξ. Βουλευτής κ. Ι. Μάτσης εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.
- 14) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' της Ημερήσιας Διάταξης του θέματος: «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Μάτση.
Μακρά συζήτηση επί θέματος διαδικασίας (Β. Λυσσαρίδης, Πρόεδρος, Αλ. Γαλανός, Γλ. Κληρίδης, Ε. Παπαϊωάννου, Ν. Αναστασιάδης, Ντ. Κωνσταντίνου, Α. Ιεροδιακόνου), κήρυξη του πιο πάνω θέματος σαν επείγοντος και ταυτόχρονη παραπομπή τούτου στην Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας προς μελέτη και υποβολή εκθέσεως στην επόμενη συνεδρία του Σώματος.
- 15) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χρ. Σολωμή σε καθυστέρηση από μέρους της Επιτροπής Εσωτερικών να εξετάσει το εγερθέν υπ' αυτού θέμα σχετικά με τα διορισμό Επάρχου Αμμοχώστου.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 21ης Ιουνίου 1984

(Ώρα έναρξεως 6.17 μ.μ.)

(Αρ. 34)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(ΕΖ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισερχόμεθα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία. Το πρώτο και δεύτερο θέμα, δηλαδή «Ο περί της Συμφωνίας περί Ανταλλαγής Πληροφοριών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Σοσιαλιστικής Λαϊκής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχίρας (Κυρωτικός) Νόμος του 1981» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία και έτσι μπαίνομε στο τέταρτο θέμα, «Ο περί του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 12) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Όπως είναι γνωστό η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα εισηγήθηκε στη Βουλή την έγκριση ενός μόνο μέρους της ζητούμενης με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο πίστωσης και το υπόλοιπο μέρος, σύμφωνα με την ίδια Έκθεσή της, άφησε για περαιτέρω συζήτηση και μελέτη, αφού στο μεταξύ θα δίδονταν όλα τα στοιχεία που ζητήθηκαν για να κατατεθούν ενώπιον της Επιτροπής από το αρμόδιο Υπουργείο. Τα στοιχεία αυτά κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής και βρίσκονται καταχωρημένα στα Αρχεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της.

Όπως είναι επίσης γνωστό το υπό συζήτηση νομοσχέδιο απέβλεπε στην έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £445,171 με σκοπό να διατεθεί για τη δανειοδότηση της Εταιρείας «Ελληνικά Χημικά Βιομηχανία Ατδ. για την αντιμετώπιση απαραίτητων και αναπόφευκτων αναγκών της κατά τους μήνες Μάιο μέχρι και Αύγουστο, του 1984. Όπως έχει αναφερθεί, από το ποσό αυτό εγκρίθηκε ποσό της τάξης των £301,784 και παρέμεινε προς διερεύνηση το υπόλοιπο ποσό, που αναλυτικότερα αφορά τους μισθούς και τα ημερομίσθια του προσωπικού που παραμένει, στο παρόν στάδιο, στην πιο πάνω Εταιρεία, και την κάλυψη υλικών και εξόδων διατήρησης καθώς επίσης εξόδων διαχείρισης που είναι αναγκαία και θα απαιτηθούν για διάθεση στο ίδιο χρονικό διάστημα. Λεπτομερής ανάλυση της μισθοδοσίας του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού που παραμένει στην Εταιρεία και για το οποίο ζητούνται οι πρόσθετες πιστώσεις περιλαμβάνεται στα πιο πάνω στοιχεία που ζητήθηκαν και κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής.

Όπως έχει αναφερθεί στην πρώτη Έκθεση της Επιτροπής για το ίδιο νομοσχέδιο, η διατήρηση σε υπηρεσία του προαναφερθέντος εργατοϋπαλληλικού προσωπικού έχει ως στόχο της την εξασφάλιση σχετικής πίστωσης χρόνου στους αρμοδίους που χειρίζονται το θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών, ώστε στο προσφερόμενο χρονικό διάστημα να καταστεί δυνατή η μελέτη και αξιολόγηση αριθμού προτάσεων που υποβλήθηκαν ή και που αναμένεται να υποβληθούν σχετικά με τις δυνατότητες συνεργασίας ή κοινοπραξίας των Εταιρειών αυτών με τη συμμετοχή οποιωνδήποτε άλλων οργανισμών ή επενδυτών, πράγμα για το οποίο, όπως έχει ήδη αναφέρει προς το Σώμα η Επιτροπή, ήταν εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να συγκατανεύσει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, τονίζοντας για μια ακόμα φορά ότι οι εισηγήσεις της για έγκριση οποιασδήποτε συμπληρωματικής πίστωσης προς τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες δεν προκαθορίζουν τις τελικές της θέσεις όσον αφορά το γενικότερο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί σε σχέση με τις Εταιρείες αυτές, παρατηρεί ότι στο παρόν στάδιο περιορίστηκε στην ενδελεχή αξιολόγηση των ζητούμενων τώρα συμπληρωματικών ποσών και στη διασφάλιση ότι θα διατεθούν για τους σκοπούς για τους οποίους ζητούνται. Γι' αυτό και η Επιτροπή, εισηγούμενη προς τη Βουλή την έγκριση και του εναπομείναντος μέρους της ζητηθείσας, αρχικά, πίστωσης κάμνει σαφές ότι η σύστασή της περισσότερο αφορά εισήγηση για παραχώρηση προς την Εκτελεστική Εξουσία πίστωσης χρόνου παρά χρημάτων, αναμένοντας ότι η τελευταία θ' ανταποκριθεί σύντομα και λυσιτελώς στα θέματα που ανέλαβε να διερευνήσει και να πάρει τις αναγκαίες τελικές αποφάσεις. Με γνώμονα τις θέσεις αυτές, η Επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την έγκριση και του υπόλοιπου ποσού της ζητηθείσας πίστωσης που ανέρχεται στο ποσό των £143.387 και τη διάθεσή του για τους σκοπούς που εξειδικεύονται στον Πίνακα του επανασυνταχθέντος νέου νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Αρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

'Εγκριση πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £143,387 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. 'Αρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. 'Αρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Δεν υπάρχει άλλο Νομοσχέδιο έτοιμο προς συζήτηση για σήμερα γι' αυτό και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Β' - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξησης των Μισθών και Ένταξης θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Να παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Εσωτερικών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως παραπεμφθεί και στην Επιτροπή Εσωτερικών;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση παραπέμπεται και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξησης των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδότησεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ :

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Νομικών. Νομίζω να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Στην Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, στην Επιτροπή Νομικών, αλλά επειδή είναι οικονομικής φύσεως ίσως θα έπρεπε να τους δει και η Επιτροπή Οικονομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Προσφύγων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και στην Επιτροπή Προσφύγων, αν δεν υπάρχει ένσταση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στις Επιτροπές Νομικών, Οικονομικών και Προσφύγων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Καθορισμού Κατηγοριών Νέων Μεταποιητικών Προϊόντων Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οι περί Καθορισμού Παρεμφερών Τουριστικών Κτιρίων και Έργων Κανονισμοί του 1984. Εστάλησαν από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οικονομικές Καταστάσεις και Έκθεση Γενικού Ελεγκτή για τους πιο κάτω Οργανισμούς:

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού.

Οργανισμός Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Ελαιοκομικών Προϊόντων. Εστάλησαν από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παραπεμφθούν και στην Επιτροπή Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόταση Νόμου. Ο περί του Δικαιώματος Εγγραφής στον Εκλογικόν Κατάλογον (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμος του 1984. Κατετέθη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Εσωτερικών, εφόσον αφορά δικαίωμα ψήφου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και στην Επιτροπή Νομικών, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ' - Ερωτήσεις - Απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 1ης Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβο Κατσουνωτό και ληφθείσα στις 2 Φεβρουαρίου 1984.

«Η Επιτροπή του Αρδευτικού Λεμύθου κλήθηκε το 1981 να πληρώσει το ποσό των £233.— για μια διάτρηση που ανορύχθηκε και διαπιστώθηκε ότι ήταν επιτυχής.

Αργότερα η ίδια επιτροπή πλήρωσε άλλες £270.— για μια νέα διάτρηση που αποδείχθηκε ανεπιτυχής και έκτοτε μένουν και οι δυο ανεκμετάλλευτες.

Η κοινότητα Λεμύθου διερωτάται γιατί να γίνει η σπατάλη των £270.— που αν διεισθάνονταν για την πρώτη διάτρηση θα μπορούσαν να αρδεύουν πάνω από 150 σκάλες γης και με προοπτική να την αυξήσουν στις 400 σκάλες.

Ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο:

Πότε σκοπεύει να δώσει μια τελεσίδικη λύση στο πρόβλημα;»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας & Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 2 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Ιάκωβου Κατσουνωτού.

«Στο χωριό Λεμύθου ανορύχθηκαν από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκοπήσεως δυο ερευνητικές γεωτρήσεις, η μια στην περιοχή του Αρδευτικού Τμήματος Λεμύθου και η άλλη σε περιοχή του χωριού που δεν είναι αξιοποιημένη. Οι γεωτρήσεις αυτές είναι επιτυχείς και για την ανόρυξή τους δεν επιβαρύνθηκε με οποιοδήποτε ποσό το Αρδευτικό Τμήμα ή το χωριό.

Και για τις δυο γεωτρήσεις ετοιμάσθηκαν από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων αντίστοιχα αρδευτικά Σχέδια. Αυτά διαβιβάσθηκαν στον Έπαρχο Λεμεσού (α) για εξασφάλιση της συγκατάθεσης του Αρδευτικού Τμήματος για την αξιοποίηση της μιας γεώτρησης και (β) για την ίδρυση νέου Αρδευτικού τμήματος για λογαριασμό του οποίου θα αξιοποιηθεί η δεύτερη γεώτρηση.

Η γεώτρηση που βρίσκεται στην περιοχή του Αρδευτικού Τμήματος τυγχάνει μεγαλύτερης προτεραιότητας για το λόγο ότι θα ενισχύσει την αρδευτική ικανότητα υφιστάμενου αρδευτικού έργου για να αντιμετωπισθούν με επιτυχία οι αρδευτικές ανάγκες αξιοποιημένης περιοχής. Γι' αυτή έχει ήδη ζητηθεί αποδέσμευση ποσού από £21,300 από το Κεφ. 23.06Δ, Άρθρο 881, Σχέδιο Ενιαίας Αγροτικής Ανάπτυξης Μαραθάσας, με στόχο την εκτέλεση της Α' Φάσης του έργου φέτος, και της Β' Φάσης μέσα στο 1985.

Η αξιοποίηση της δεύτερης γεώτρησης θα επιδιωχθεί με την ίδρυση νέου Αρδευτικού Τμήματος στην περιοχή, πράγμα που, όπως ανέφερα πιο πάνω, θα επιδιώξει ο Έπαρχος Λεμεσού.

Τα ποσά που αναφέρει ο αξιότιμος Βουλευτής ότι δαπάνησε η κοινότητα δεν αφορούν την ανόρυξη των γεωτρήσεων αλλά στην πραγματικότητα ποσά που κατέβαλε το Αρδευτικό Τμήμα στο τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου τούτου για ενοίκιο κυβερνητικού αντλητικού συγκροτήματος που παραχωρείται προς το Αρδευτικό Τμήμα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες για να χρησιμοποιείται η κυβερνητική γεώτρηση μέχρις ότου η αξιοποίησή της τεθεί πάνω σε μόνιμη βάση, όπως αναφέρεται πιο πάνω.»

Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 16 Φεβρουαρίου 1984.

«Το υδατικό είναι από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος από της ανακήρυξης της Δημοκρατίας το 1960. Δίχως νερό δεν υπάρχει αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή και ανάπτυξη. Δίχως νερό δεν αναπτύσσεται ο τουρισμός και η βιομηχανία.

Ορθά το υδατικό χαρακτηρίστηκε σαν το δεύτερο εθνικό μας πρόβλημα μετά το πολιτικό. Εκτός της προσπάθειας που καταβάλλεται για τη συγκέντρωση νερών σε υδατοφράκτες, μεγάλους και μικρούς και τα άλλα εμπλουτιστικά έργα, αντιμετωπίζουμε στο υδατικό ακόμα ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα: Της Νομοθεσίας.

Η υδατική μας Νομοθεσία χρειάζεται εκσυγχρονισμό. Εφαρμόζονται ακόμα για τους ποταμούς τα προνόμια, τα παλιά φερμάνια του δέκατου όγδοου αιώνα, της εποχής της τουρκοκρατίας.

Το υδατικό το χειρίζονται πέντε κυβερνητικά Τμήματα στις επαρχίες και στο κέντρο και τρία Υπουργεία.

Από τα πρώτα χρόνια της Κυπριακής Δημοκρατίας ζητούσαν οι Αγροτικές Οργανώσεις να καταργηθούν τα φερμάνια και να εκσυγχρονιστεί η υδατική Νομοθεσία. Κλήθηκαν ειδικοί από το εξωτερικό το 1963 και αργότερα για να συμβουλευθούν την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα κύρια αιτήματα του αγροτικού κόσμου που υπέβαλλε αυτά τα χρόνια στην Κυβέρνηση ήταν τρία:

- α) Εκσυγχρονισμός της Υδατικής Νομοθεσίας.
- β) Ίδρυση Κεντρικής Αρχής Υδάτων (Κεντρικού Φορέα).
- γ) Δίκαιη κατανομή των νερών στους αγρότες.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Γεωργίας και Εσωτερικών:

- α) Πού βρίσκεται το όλο θέμα του εκσυγχρονισμού της Υδατικής Νομοθεσίας και γιατί τόση καθυστέρηση;
- β) Πώς προωθείται η ίδρυση Κεντρικής Αρχής Υδάτων τώρα που κατασκευάζονται τα μεγάλα υδατικά έργα στην Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα και Αμμόχωστο;
- γ) Πώς προωθείται το αίτημα του αγροτικού κόσμου για δίκαιη κατανομή των νερών μεταξύ γεωργών και κτηνοτρόφων;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Τη σπουδαιότητα μιας εκσυγχρονισμένης υδατικής νομοθεσίας και άρθρων θεσμών για τη διαχείριση των υδάτινων μας πόρων είχα την ευκαιρία να υπογραμμίσω σε προγενέστερη απάντησή μου με τον ίδιο αριθμό φακέλλου και ημερ. 16 Σεπτεμβρίου, 1983 στην οποία είχα εξηγήσει ότι το Υπουργείο μου συνεργάζεται με άλλα αρμόδια Υπουργεία/Υπηρεσίες για τον εκσυγχρονισμό της κειμένης νομοθεσίας διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Σε ότι αφορά την ίδρυση Κεντρικού Φορέα, που το συντονισμό της όλης προσπάθειας έχει αναλάβει το Γραφείο Προγραμματισμού, σας πληροφορώ πως εκτός από την έκθεση του εμπειρογνώμονα πάνω σε υδατικά θέματα κ. Thogre, που ανάφερα τότε, μετά από αξιολόγησή της έχουμε ζητήσει από τη Διεθνή Τράπεζα συμπληρωματική εργασία για να ολοκληρωθεί η τεχνική εξωτερική βοήθεια ανάλυσης και επιλογής πάνω στο δύσκολο αυτό θεσμικό πρόβλημα. Η Διεθνή Τράπεζα που προωθεί αυτό το θέμα σαν συμπλήρωση της αναπτυξιακής μας προσπάθειας που χρηματοδοτεί στον υδατικό τομέα, εξέφρασε την προθυμία να μας υποδείξει/διαθέσει κατάλληλο προσοντούχο και πεπειραμένο πρόσωπο για αυτή την εργασία.

Είναι φανερό πως η ανέλιξη από τη σημερινή κατάσταση σε μια εκσυγχρονισμένη και αποτελεσματική διαχείριση των νερών μας, μέσα στα πλαίσια μεγάλων αναπτυξιακών έργων τεράστιας γεωγραφικής κάλυψης δεν είναι εύκολο εγχείρημα και χρειάζεται συστηματική εργασία και χρόνος για να ολοκληρωθούν. Πάντως προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί έγκαιρα πριν από την έναρξη λειτουργίας των πολύ μεγάλων έργων.

Ακόμα και σήμερα με τους υφιστάμενους θεσμούς με τη δημιουργία νέων μεγάλων υδατικών έργων, λαμβάνεται πρόνοια για δίκαιη κατανομή των νερών από αυτά τα έργα, αναμφίβολα όμως ο εκσυγχρονισμός της υδατικής νομοθεσίας και των θεσμών θα επιφέρουν σημαντική βελτίωση στη σημερινή κατάσταση της διαχείρισης των νερών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 29 Μαρτίου 1984.

«Όπως είναι γνωστό τους τελευταίους μήνες αντιμετωπίσαμε οξύτατο πρόβλημα διάθεσης ντομάτων και αγγουριών. Είχαμε αυξημένη παραγωγή, η αγορά ήταν περιορισμένη και οι τιμές για τους παραγωγούς ξέπεσαν σε εξευτελιστικά επίπεδα. Το πρόβλημα παρουσιάστηκε στις περιοχές Πάφου, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Οι παραγωγοί και οι Αγροτικές Οργανώσεις ζήτησαν παρέμβαση της Κυβέρνησης και εισηγήθηκαν μέτρα για προγραμματισμό μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής, καθώς και εξεύρεση αγορών.

Τώρα αυτό τον καιρό γίνονται προετοιμασίες για νέα θερμοκήπια και νέες καλλιέργειες. Ξένη εταιρεία χρηματοδοτεί την αύξηση των καλλιεργειών σε θερμοκήπια ντομάτων και αγγουριών και προαγοράζει την παραγωγή για 2 χρόνια μέχρι που να αποπληρωθούν τα δάνεια που δίνει στους παραγωγούς.

Ερωτούμε τα Υπουργεία Εμπορίου και Γεωργίας:

1. Λαμβάνονται μέτρα για τη φετινή εσοδεία φθαρτών-λαχανικών, για την παραγωγή και τη διάθεσή της;
2. Καταβάλλονται έγκαιρα προσπάθειες για την εξασφάλιση αγορών;
3. Έχει η Κυβέρνηση υπόψη της τις ενέργειες της ξένης εταιρείας για χρηματοδότηση νέων θερμοκηπίων;
4. Μελετάται η προώθηση της εισήγησης των Αγροτικών Οργανώσεων και των παραγωγών για ίδρυση Συμβουλίων Εμπορίας Φθαρτών;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 29 Μαρτίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων στην προσπάθειά του να βοηθήσει τους παραγωγούς και την οικονομία γενικά προωθεί αύξηση της παραγωγής και βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων συμπεριλαμβανομένων των λαχανικών με σκοπό την αύξηση των εξαγωγών ή την υποκατάσταση των εισαγωγών. Για τη βελτίωση της συναγωνιστικότητας των προϊόντων μας στις αγορές του εξωτερικού δίδεται ιδιαίτερη σημασία στον προγραμματισμό και την καλλιέργεια εκείνων των ειδών και ποικιλιών που προτιμούνται στις αγορές σύμφωνα με τα μηνύματα που δεχόμαστε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Στα πλαίσια του Σχεδίου Παραγωγής και Εξαγωγής Φρούτων και Λαχανικών, λειτουργεί Ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή με στόχο τον καλύτερο συντονισμό της παραγωγής και της εμπορίας φρούτων και λαχανικών. Σ' αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Γεωργίας, Γραφείου Προγραμματισμού, των Αγροτικών Οργανώσεων και του Συνδέσμου Εξαγωγέων.

Το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων δεν έχει υπόψη του συγκεκριμένες ενέργειες ξένης εταιρείας που ενδιαφέρεται να χρηματοδοτήσει εγκατάσταση νέων θερμοκηπίων.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 3 Απριλίου 1984.

«Ο φετινός χρόνος είναι ο τρίτος κατά συνέχεια με λίγη βροχοπτώση και ανομβρία.

Οι επιπτώσεις της ανομβρίας είναι σοβαρές για την οικονομία μας. Σοβαρές για τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τη δενδροκαλλιέργεια, την άρδευση και την ύδρευση πόλεων και χωριών.

Υπάρχουν ήδη έκδηλες οι επιπτώσεις για τη γεωργία, σιτηρά, την κτηνοτροφία, τη δενδροκαλλιέργεια και τη Φθαρτοκαλλιέργεια. Ήδη πολλά σιτηρά (χιλιάδες σκάλες) έχουν καταστραφεί από τη συνεχιζόμενη ανομβρία.

Έχουμε υπόψη μας ότι η Κυβέρνηση συζητά αυτά τα προβλήματα που δημιουργεί η ανομβρία.

Ερωτούμε το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων:-

1. Πότε θα γίνουν οι εκτιμήσεις από τον ΟΓΑ για τις καταστροφές της ανομβρίας στα σιτηρά;
2. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η ανομβρία για τις αρδεύσεις των δενδροκαλλιεργειών και φθαρτοκαλλιεργειών;
3. Ποια μέτρα λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων για την ύδρευση των κοινοτήτων και των πόλεων;»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Γεωργίας και Φυσικών Πόρων σε Ερώτηση ημερομηνίας 3 Απριλίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

- «(α) Οι εκτιμήσεις των ζημιών στα σιτηρά από την ανομβρία άρχισαν ήδη από τον Ο.Γ.Α. Προχωρούν με ταχύ ρυθμό και αναμένεται να συμπληρωθούν περί τα μέσα του τρέχοντος μηνός.
- (β) Αναφορικά με την άρδευση δενδρωδών καλλιεργειών, ενδέχεται να παρουσιαστούν προβλήματα σε μόνιμες καλλιέργειες ορεινών και ημιορεινών περιοχών που αρδεύονται από επιφανειακά νερά. Για την αντιμετώπιση της καταστάσεως το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων διαθέτει βυτία σε ενδιαφερόμενες κοινότητες για μεταφορά νερού για άρδευση των φυτειών από πηγές που εξασφαλίστηκαν για το σκοπό αυτό από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου.
- (γ) Για την υδατοπρομήθεια των πόλεων και των χωριών το Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων προέβη έγκαιρα στη λήψη σειράς μέτρων που αποσκοπούν στην απόβλυνση του υδρευτικού προβλήματος που δημιουργήθηκε από την τρίτη κατά συνέχεια χρονιά ανομβρίας. Κυριότερα των μέτρων αυτών είναι:-
- (i) Εκτέλεση έκτακτων σχεδίων στην περιοχή Δέλτα του Κούρρη που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση νερού στο Φράγμα Γερμασόγειας και χρησιμοποίησή του για την ύδρευση των πόλεων Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου.
 - (ii) Σύνδεση των γεωτρήσεων στις περιοχές Επισκοπής Λεμεσού, Χοιροκοιτίας, Γερίου-Δαλιού και Πυργών-Σταυροβουνίου.
 - (iii) Συνέχιση του γεωτρητικού προγράμματος του Τμήματος Γεωλογικής Επισκοπήσεως για την ανεύρεση νέων πηγών.
 - (iv) Συνέχιση του προγράμματος επιχορηγήσεως γεωτρήσεων που διενεργούνται μέσα στα όρια των Συμβουλίων Υδρεύσεως (σε αυλές σπιτιών) για την άρδευση κήπων.
2. Η λήψη των πιο πάνω μέτρων κατέστη δυνατή με την υποβολή σχετικής προτάσεως προς το Υπουργικό Συμβούλιο και την έγκριση από την Κυβέρνηση της συνεπαγόμενης δαπάνης που σε πρώτο στάδιο ανέρχεται σε £116,000.
3. Με την απαιτούμενη κατανόηση από το κοινό σε συνδυασμό με την εκτέλεση των πιο πάνω έργων, την έντονη εκστρατεία που αναλήφθηκε για διαφώτιση του κοινού για εξοικονόμηση νερού και δημιουργία υδατικής συνειδήσεως και τη συνεχή και στενή παρακολούθηση της καταστάσεως, ελπίζεται ότι το όλο θέμα που δημιούργησε η τρίτη στη σειρά ανομβρία θα αντιμετωπισθεί χωρίς σοβαρές επιπτώσεις και καταστροφικά προβλήματα.»

Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τους αξιότιμους Βουλευτές περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκο Αναστασιάδη και Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 12 Απριλίου 1984.

«Από χρόνια το σύνολο σχεδόν των αγροτικών κοινοτήτων αντιμετωπίζει το πρόβλημα που δημιουργείται από την υποχρέωση καταβολής πάγιου ποσού, πέραν του καταναλισκόμενου ρεύματος για οδικό φωτισμό, το οποίο αναλυτικότερα ανέρχεται στις £2.40 σεντ κατά πάσσαλο.

Το πρόβλημα επιδεινώνεται με την παρατηρούμενη τάση αστυφιλίας που σαν αποτέλεσμα έχει τη συνεχή μείωση του αγροτικού πληθυσμού σε βαθμό που οι ελάχιστοι κάτοικοι ορεινών κοινοτήτων, κατά κανόνα συνταξιούχοι, να είναι υποχρεωμένοι παρά την αδυναμία τους, να πληρώνουν υπέρογκα ποσά προς τις κοινοτικές αρχές προς κάλυψη των πιο πάνω εξόδων.

Επειδή προσπάθειες του Συνδέσμου Κοινοταρχών και μια κατ' αρχή συμφωνία με την Κυβέρνηση έχει ματαιωθεί, και επειδή το σύνολο των εσόδων κάθε κοινότητας καταβάλλεται πλέον προς την Αρχή Ηλεκτρισμού, οι κοινοτικές αρχές ελάχιστα ή καθόλου δεν συνεισφέρουν για έργα δημόσιας ωφελείας στα χωριά τους με αποτέλεσμα την όξυνση των προβλημάτων και την περαιτέρω τάση προς αστυφιλία.

Ενόψει της καθολικής προσπάθειας για συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στις ρίζες του, ερωτάται το αρμόδιο Υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή ποια μέτρα προτίθεται να πάρει για ριζική και οριστική λύση του πιο πάνω καυτού προβλήματος;»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 12 Απριλίου 1984 των αξιότιμων Βουλευτών περιφέρειας Λεμεσού κ.κ. Νίκου Αναστασιάδη και Αυγερινού Παπαρέ.

«Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου με την οποία επικοινωνήσε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση αναφέρει ότι το θέμα του οδικού φωτισμού τόσο από τιμολογιακής πλευράς όσο και χρονικής λειτουργίας του συστήματος αποτέλεσε στο παρελθόν αντικείμενο μελέτης εκπροσώπων της ΑΗΚ, του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς και του Υπουργείου Εσωτερικών. Η μελέτη αυτή που αποσκοπούσε στην εξεύρεση τρόπων μείωσης των δαπανών για οδικό φωτισμό, ιδιαίτερα ύστερα από επιθυμία πολλών Αρχών Τοπικής Διοικήσεως -κυρίως φτωχών χωριών- οδήγησε στην υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων όπως:-

- (α) Στην αφαίρεση φανών οδικού φωτισμού ύστερα από επιθυμία της καθεμιάς επηρεαζόμενης Αρχής Τοπικής Διοικήσεως.
- (β) Στην εισαγωγή διατίμησης που προνοεί μείωση των ωρών λειτουργίας του συστήματος οδικού φωτισμού κατά 1 ώρα το 24ωρο.
- (γ) Στην εισαγωγή εναλλακτικών διατιμήσεων με μειωμένη τη συχνότητα παροχής υπηρεσίας οδικού φωτισμού (αντικατάσταση των καμένων λαμπτήρων) από μέρους της ΑΗΚ, με ανάλογη μείωση της πάγιας επιβάρυνσης κατά εγκατεστημένο φανό.

Η ΑΗΚ όντας Οργανισμός Δημόσιας Ωφελείας δεν μπορεί παρά να εφαρμόζει ομοιόμορφη, δίκαιη κι' ορθολογιστική τιμολογιακή πολιτική για όλους τους καταναλωτές, που παράλληλα θα της διασφάλιζε την οικονομική της αυτάρκεια. Η δομή των σημερινών διατιμήσεων εδράζεται σ' αυτή την πολιτική έχει δε σχεδιασθεί με γνώμονα τη δίκαιη κατανομή όλων των σχετικών κόστων μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών καταναλωτών, συσχετίζοντας τις διατιμήσεις κάθε κατηγορίας με τα ειδικά χαρακτηριστικά της και δεδομένα, ώστε με βάση τις διεθνώς παραδεκτές αρχές κοστολογήσεως, να αντανakλούν όσο το δυνατό πιο ορθολογιστικά το ανάλογο κόστος παροχής.

Ευνοϊκή μεταχείριση σε οποιαδήποτε κατηγορία καταναλωτών από την ΑΗΚ, θα σήμαινε την κατανομή της αναμενόμενης μείωσης των εσόδων της σαν αύξηση πάνω στις άλλες κατηγορίες καταναλωτών.»

Ερώτηση ημερομηνίας 2 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 26 Απριλίου 1984.

«Προχθές μια Βρετανική εφημερίδα, η «Γκάρτιαν», έγραψε ότι στις Βρετανικές βάσεις στην Κύπρο βρίσκονται αποθηκευμένα πυρηνικά όπλα. Γράφει σχετικά η «Γκάρτιαν»:

«Είναι βεβαίως αδύνατο να γνωρίζει κανείς κατά πόσο υπάρχουν πυρηνικά όπλα στη νήσο, είτε επί μονίμου βάσεως είτε από καιρού εις καιρό. Δεδομένης όμως της στρατηγικής της θέσης, θα ήταν ίσως αφελές να πιστεύει κανείς ότι δεν υπάρχουν τέτοια όπλα».

Οι πληροφορίες αυτές που έχουν ξαναδημοσιευτεί δημιουργούν τρομακτικές ανησυχίες μέσα στον κυπριακό λαό. Ανησυχίες γιατί δημιουργούν σοβαρότατους κινδύνους πυρηνικού αφανισμού του λαού μας.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εξωτερικών:

1. Είναι κατατοπισμένη η Κυπριακή Κυβέρνηση ότι βρίσκονται πυρηνικά όπλα στις βρετανικές βάσεις στην Κύπρο;
2. Κατατοπίζεται η Κυπριακή Κυβέρνηση για το είδος των όπλων που διατηρούνται στις βρετανικές βάσεις στην Κύπρο;
3. Ποιες διαμαρτυρίες προτίθεται να κάμει η Κυπριακή Κυβέρνηση για την εγκατάσταση θανατηφόρων πυρηνικών όπλων στην Κύπρο;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Εξωτερικών σε Ερώτηση ημερομηνίας 26 Απριλίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Είναι ευνόητο ότι η Κυπριακή Κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τα είδη των όπλων που υπάρχουν στις Βρετανικές Βάσεις. Εν πάση όμως περιπτώσει η θέση της Κυπριακής Κυβέρνησης, όπως διατυπώθηκε πολλές φορές στο παρελθόν είναι ότι, οι Βρετανικές Βάσεις δεν θα επιτραπεί να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και τη ζωή του Κυπριακού λαού, της Κυπριακής Δημοκρατίας και της περιοχής μας γενικότερα. Επίσης είναι γνωστή η θέση της Κυπριακής Κυβέρνησης στο θέμα των πυρηνικών όπλων και του αφοπλισμού γενικότερα, ότι δηλ. είναι εναντίον στην εγκατάσταση πυρηνικών όπλων και ιδίως σε χώρες που δεν διαθέτουν πυρηνικό οπλοστάσιο.

Πάντως η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας θα παρακολουθεί το θέμα και ανάλογα θα προβαίνει σ' όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την προστασία των συμφερόντων του κυπριακού λαού και του κράτους».

Ερώτηση ημερομηνίας 21 Μαΐου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και ληφθείσα στις 22 Μαΐου 1984.

«Το θέμα της διάθεσης των φρούτων θα εμφανιστεί και στη φετινή περίοδο με οξύτητα. Το θέμα τίθεται στην Κυβέρνηση από 20 και πλέον χρόνια, για τις τιμές και τη διάθεση των φρούτων. Η αιτία του προβλήματος είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει προγραμματισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής.

Επιτρέπει επίσης η Κυβέρνηση την εισαγωγή εκατομμυρίων λιρών πρώτης ύλης για την κατασκευή αναψυκτικών, όταν εμείς στην Κύπρο παράγουμε χιλιάδες τόννους χυμών φρούτων που μένουν πολλές φορές αδιάθετες.

Πρόκειται για ένα σοβαρό κλάδο. Αφορά χιλιάδες παραγωγούς, κυρίως στις ορεινές περιοχές.

Η παραγωγή μας το 1982 έφτασε τις 41 χιλιάδες τόννους μήλων, δαμάσκηνων, ροδακινών, αχλαδιών και χρυσομήλων, αξίας γύρω στα 5 εκατομμύρια λίρες.

Στα χέρια των παραγωγών υπάρχουν ακόμα δεκάδες τόννοι απούλητων μήλων και αχλαδιών της περσινής εσοδείας.

Οι τιμές των φρούτων πολλές φορές είναι εξευτελιστικές που δεν εξασφαλίζουν το κόστος παραγωγής. Παρουσιάζεται επίσης μεγάλη διαφορά μεταξύ τιμών παραγωγών και τιμών καταναλωτών.

Και στη φετινή εσοδεία το θέμα θα οξυνθεί αν δεν ληφθούν έγκαιρα συγκεκριμένα μέτρα από την Κυβέρνηση.

Ερωτούμε το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας:

1. Έχει απασχοληθεί το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σοβαρά και σε βάθος με το πρόβλημα της διάθεσης και των τιμών των φρούτων;
2. Έχει μελετηθεί ο προγραμματισμός μεταξύ παραγωγής και διάθεσης της παραγωγής φρούτων;
3. Μελετήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου το θέμα της μεγάλης διαφοράς μεταξύ τιμών παραγωγών και τιμών καταναλωτών;
4. Μελετήθηκε σοβαρά το θέμα του περιορισμού της εισαγωγής εκατομμυρίων λιρών πρώτης ύλης για κατασκευή αναψυκτικών, σε σχέση με την κατανάλωση χυμών ντόπιων κυπριακών φρούτων;
5. Μελετήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου η προώθηση του αιτήματος των παραγωγών για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων;
6. Πώς γενικά το Υπουργείο Εμπορίου μελετά την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της διάθεσης των φρούτων;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Εμπορίου & Βιομηχανίας σε Ερώτηση ημερομηνίας 22 Μαΐου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Αμμοχώστου, κ. Χαμπή Μιχαηλίδη.

«Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας καταβάλλει συνεχείς και έντονες προσπάθειες για τη διάθεση των φρούτων.

Στην προσπάθειά του αυτή το Υπουργείο προωθεί τις εξαγωγές των φρούτων μας ανάλογα με τη ζήτηση στη διεθνή αγορά και χρησιμοποιώντας κυρίως τα εμπορικά μας κέντρα στο εξωτερικό, με έρευνες των αγορών, συλλογή πληροφοριών και κατατόπιση των εξαγωγέων, με διαφημίσεις, με ενθάρρυνση των εξαγωγέων για διείσδυση σε νέες αγορές, με συμμετοχή σε εκθέσεις, με οργάνωση εμπορικών αποστολών, με πρόσκληση στην Κύπρο ξένων εμπορευομένων και με προσπάθειες για βελτίωση των όρων εμπορίας με την ΕΟΚ. Επιπρόσθετα το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τους εξαγωγείς και τις Αγροτικές Οργανώσεις για επίλυση ή απάμβλυση των προβλημάτων που απασχολούν τους φρουτοπαραγωγούς μας. Δυστυχώς όμως, όπως επανειλημμένα ενημερώσαμε τους φρουτοπαραγωγούς και τις Αγροτικές Οργανώσεις, οι προοπτικές για εξαγωγές μήλων, αχλαδιών, δαμασκήνων, ροδακίνων, χρυσομήλων κλπ. δεν είναι καλές, και πως αυτό οφείλεται στους περιοριστικούς παράγοντες της διεθνούς υπερπαραγωγής των ποικιλιών που καλλιεργούνται και των τιμών που διαμορφώνονται στη διεθνή αγορά.

2. Όσον αφορά τον προγραμματισμό μεταξύ της παραγωγής και διάθεσης των φρούτων καταβάλλονται έντονες προσπάθειες για συνεχή βελτίωση του προγραμματισμού που υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό μεταξύ των Υπουργείων Γεωργίας και Φυσικών Πόρων και Εμπορίου και Βιομηχανίας και των Αγροτικών Οργανώσεων, των παραγωγών και των εξαγωγών. Επειδή όμως η Εμπορία των Γεωργικών προϊόντων και συγκεκριμένα των φρούτων εξαρτάται κυρίως από εξωγενείς παράγοντες και διεθνή δεδομένα που δεν είναι σταθερά (ζήτηση, προτιμήσεις, ανταγωνισμός, αυξημένα κόστα κλπ.) δεν είναι εύκολη η επακριβής πρόβλεψη της ζήτησης στη διεθνή αγορά και του προγραμματισμού της παραγωγής κατά απόλυτο τρόπο.

3. Όπως είναι γνωστό οι τιμές του παραγωγού στα φρούτα διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά με βάση το νόμο της προσφοράς και ζήτησης μέχρι που να φθάσουν στα χέρια του λιανοπώλη.

Οι παραγωγοί έχουν δικαίωμα να διαθέτουν τα προϊόντα τους απ' ευθείας στους καταναλωτές αφού αναρτήσουν πινακίδες τιμών ή στους λιανοπώλες αφού εκδώσουν τιμολόγια χονδρικής πώλησης ή και μέσω των χονδρεμπόρων από τις χονδρικές αγορές.

Τα κέρδη των λιανοπωλών ελέγχονται βάσει νόμου και τα παραχωρούμενα ποσοστά κέρδους για τα φρούτα είναι 25—30% πάνω στην τιμή αγοράς σύμφωνα με το τιμολόγιο που ο παραγωγός ή ο χονδρέμπορας έχει υποχρέωση να εκδώσει.

4. Η πολιτική του Υπουργείου συνίσταται στην έκδοση αδειών εισαγωγής λεμονοχυμού, πορτοκαλοχυμού, χυμού γκρέϋπφρουτ ή άλλου χυμού εφόσον η ντόπια παραγωγή δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις ανάγκες του τόπου. Για το σκοπό αυτό έλαβε μέρος στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ευρεία σύσκεψη από εκπροσώπους των βιομηχανιών, φρουτοπαραγωγών και Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ και ΕΚΑ κατά την οποία υιοθετήθηκε ομόφωνα Σχέδιο που υιοθέτησε την πιο πάνω πολιτική.

Επιπρόσθετα οι χυμοί δεν επιβαρύνονται με φόρο καταναλώσεως προς το σκοπό αυξήσεως της καταναλώσεως και ενθαρρύνσεως της ντόπιας παραγωγής εσπεριδοειδών.

Αναφορικά με την εισαγωγή συμπυκνωμάτων (concentrates) το Υπουργείο παραχωρεί άδειες εισαγωγής για την κατασκευή ορισμένων αναψυκτικών, όπως

είναι λ.χ. η Κόκα-Κόλα, Πέψι-Κόλα, Σέβεν-απ. Εξυπακούεται ότι η παραχώρηση αδειών για την εισαγωγή τέτοιων συμπυκνωμάτων (concentrates) είναι απαραίτητη για τη λειτουργία των ενδιαφερομένων βιομηχανιών.

Η Κυβέρνηση επιπρόσθετα έχει επιβάλει φόρο καταναλώσεως σε όλα τα αεριούχα αναψυκτικά τα πλείστα των οποίων κατασκευάζονται με εισαγόμενες πρώτες ύλες και αυτό αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση των ντόπιων πωλήσεων φρουτοχυμών και αναψυκτικών «σκουός» τα οποία ουδόλως επιβαρύνονται με φόρο καταναλώσεως.

5. Το αίτημα για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων θεωρείται πολύ σοβαρό και μελετάται από την Κυβέρνηση. Τελική απόφαση θα ληφθεί αφού μελετηθούν σε βάθος τα συμπεράσματα όλων των σχετικών μελετών που έχουν γίνει, ως και εκείνων των εμπειρογνομόνων.

6. Όπως έχει αναφερθεί η Εμπορία Φρούτων στο εξωτερικό είναι αρκετά δύσκολη αν όχι αδύνατη και για την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος της διάθεσης φρούτων το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τις Αγροτικές Οργανώσεις, τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς.

Στις επανειλημμένες συσκέψεις που έγιναν στο Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας έγινε έκκληση στους παραγωγούς να προσπαθήσουν να μειώσουν τα κόστη παραγωγής τους για να αυξηθούν οι πιθανότητες εξαγωγής των προϊόντων τους. Έκκληση επίσης έγινε στους παραγωγούς ν' αποφεύγουν την αποθήκευση φρούτων, κυρίως μήλων και αχλαδιών β' κατηγορίας όπως επίσης και μεγάλων ποσοτήτων και μάλιστα ποικιλιών που δεν προτιμούνται από τους καταναλωτές για να μη ανεβαίνει με τον τρόπο αυτό το κόστος αποθήκευσης. Τονίστηκε επίσης η ανάγκη όπως παράγονται ποικιλίες φρούτων που κρίνονται κατάλληλες για κονσερβοποίηση και για τις οποίες υπάρχει ζήτηση στη διεθνή αγορά.

Στη προσπάθεια για περαιτέρω κατανάλωση φρούτων γίνονται προσπάθειες από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας για τη δημιουργία περισσότερων λαϊκών αγορών. Δυστυχώς οι παραγωγοί δεν ανταποκρίθηκαν μέχρι σήμερα στις προσπάθειες αυτές.

Ένας άλλος τομέας που η Κυβέρνηση έλαβε ειδικά μέτρα για την προστασία των φρουτοπαραγωγών είναι η απαγόρευση της εισαγωγής κονσερβοποιημένων φρούτων και μαρμελάδων. Πολύ περιορισμένες άδειες εισαγωγής δίδονται μόνο για εγχυτιωμένα τροπικά φρούτα και τούτο για την ικανοποίηση, μεταξύ άλλων, και των αναγκών της τουριστικής βιομηχανίας.

Επιπρόσθετα καταβάλλονται προσπάθειες για απορρόφηση μεγαλύτερων ποσοτήτων φρούτων από τις ντόπιες βιομηχανίες, την Εθνική Φρουρά και τα Κυβερνητικά Ιδρύματα.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ': «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση».

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει έτοιμη δήλωση από μέρους του Προέδρου της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας να αναγνώσει τη δήλωση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ενεργώντας στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα σχετικά με το θέμα που εγγράφηκε ως «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση» συνήλθε στις 18 Ιουνίου 1984 και άρχισε την εξέταση του όλου θέματος.

Κατά τη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των αρμόδιων Υπουργείων καθώς επίσης εκπρόσωποι των ενδιαφερόμενων οργανώσεων. Με βάση την ενημέρωση που έγινε από πλευράς των αρμόδιων και τις απόψεις που εκφράστηκαν από τους εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων οργανώσεων και την ανταλλαγή απόψεων που ακολούθησε στην Επιτροπή, έχουν προκύψει τα πιο κάτω:-

- (α) Οι εκπρόσωποι των δύο από τις τρεις ενδιαφερόμενες οργανώσεις ζήτησαν δεκαπέντε μέρες πίστωση χρόνου για την αξιολόγηση και εκτίμηση των αποτελεσμάτων από την ως τώρα λειτουργία του σχεδίου δανειοδότησης των πληγέντων επιχειρηματιών.
- (β) Η ορισθείσα Υπουργική Επιτροπή επρόκειτο να συνέλθει σε συνεδρία της στις 20 Ιουνίου 1984 για να επιληφθεί του όλου θέματος και ειδικότερα να διεξέλθει ειδική έκθεση που ετοιμάστηκε για το σκοπό αυτό από υπηρεσιακούς παράγοντες. Από την εξέταση αυτής, όπως δηλώθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αναμένεται να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα τα οποία και θα καθορίσουν τη μελλοντική πορεία του σχεδίου.
- (γ) Οι αρμόδιοι ανέλαβαν να εφοδιάσουν την Επιτροπή με περισσότερα αναλυτικά στοιχεία σε σχέση με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν εκ μέρους των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών.
- (δ) Διαπιστώθηκε η ανάγκη να ακουστούν, στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος, οι απόψεις των εκπροσώπων του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών.

Υπό το φως των πιο πάνω κατ' αρχήν διαπιστώσεων η Επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την αναβολή της συζήτησης του εγγραφέντος θέματος μέχρι που να συμπληρωθούν οι προαναφερθείσες διεργασίες. Στο μεταξύ η Επιτροπή έχει ορίσει την επόμενη συνεδρία της για τις 2 Ιουλίου 1984, στις 4.00 μ.μ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή το Σώμα σε κλειστή του συνεδρίαση ασχολήθηκε με το θέμα της αμυντικής θωράκισης, ύστερα από τη σχετική ενημέρωση που είχαμε από τον Υπουργό Εσωτερικών και Αμύνης, δεν θα προχωρήσουμε σήμερα στη συζήτηση των θεμάτων που είναι εγγεγραμμένα στο Κεφάλαιο Δ'. Αντιλαμβάνομαι ότι αυτή είναι και η επιθυμία του Σώματος.

Επομένως, η επόμενη συνεδρίαση του Σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 28 του μηνός, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α': ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξησης των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

- 2) Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξεις των Μισθών και Ένταξιν Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984.
- 3) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984.
- 4) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984. (Πρόταση Νόμου).
- 5) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984.
- 6) Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 7) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησης) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 8) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984.
- 9) Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1983.
- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984.
- 11) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1984.
- 12) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.
- 13) Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1984.
- 14) Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδοτήσεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄:

- 1) «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
- 2) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
- 3) «Η κατάσταση των Κυπριακών Αερογραμμών υπό τη διεύθυνση του προηγούμενου Διοικητικού Συμβουλίου και οι ενδεχόμενες ευθύνες του για τις ζημιές της Εταιρείας».
(Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ανδρέα Φάντη).

Ο κ. Παπαδημητρίου.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε.

Πριν δυο μήνες περίπου είχαμε θέξει το θέμα του αεροδρομίου Πάφου, και είχαν λεχθεί και ορισμένες φράσεις ένεκα των οποίων έγινε κάποιος σάλος.

Επειδή, όμως, από τότε μέχρι σήμερα συνέβησαν ορισμένα γεγονότα που ανησύχησαν τον Παφιακό λαό, οι τέσσερις Βουλευτές της Πάφου έρχονται σήμερα να εγγράψουν θέμα με τον τίτλο «Το αεροδρόμιο Πάφου και η ουσιαστική

λειτουργία του». Ο λόγος είναι ότι τον καιρό που διορθωνόταν ο δίαυλος του αεροδρομίου της Λάρνακας είχαν προσληφθεί ορισμένοι υπάλληλοι, 40 τον αριθμό, από τους οποίους δούλεψαν μερικοί για ένα μήνα, τερματίστηκαν οι υπηρεσίες 18 και οι υπόλοιποι 22 πήραν ειδοποίηση να σταματήσουν το Δεκέμβριο. Οι αεροπορικές αερογραμμές αναβάλλουν διαρκώς τα δρομολόγια τους, οι πράκτορες παίρνουν από τους πελάτες τους τις δηλώσεις και καθορίζουν τις ημερομηνίες πτήσης, και την προτεραιότητα αναβάλλονται αυτές οι πτήσεις. Και αυτό γίνεται συνεχώς, διαρκώς, και με τέτοιο προκλητικό τρόπο ώστε, πράγματι, να μην ξέρει κανείς τι μέλλει γενέσθαι μ' αυτό το έργο.

Γι' αυτό ζητώ να εγγραφεί το θέμα εκ μέρους όλων των συναδέλφων της Πάφου και παρακαλούμε να παραπεμφθεί στην αρμόδια Επιτροπή, η οποία να καλέσει αν είναι δυνατό την προσεχή Πέμπτη τον αρμόδιο Υπουργό ή τα αρμόδια Τμήματα και την Εταιρεία των Κυπριακών Αερογραμμών, για να εκθέσουν τη θέση τους και τις απόψεις τους, σχετικά με το τι σκέφτονται γι' αυτό το έργο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα εγγράφεται μετά από Ερώτηση που υποβλήθηκε;

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είχαμε υποβάλει και ερωτήσεις, δεν πήραμε, όμως, απάντηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσο ζητείται η εγγραφή του ύστερα από Ερώτηση που υποβλήθηκε και δεν λήφθηκε απάντηση, τότε το θέμα εγγράφεται αυτόματα και παραπέμπεται στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η οποία είναι η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων.

Υπάρχουν άλλα θέματα προς εγγραφή;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλα θέματα προς εγγραφή, κηρύττω τη λήξη των σημερινών εργασιών της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.40 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κατσουνατός Ιάκωβος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος
Μιχαηλίδης Θάλης

Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδημητρίου Κυριάκος
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

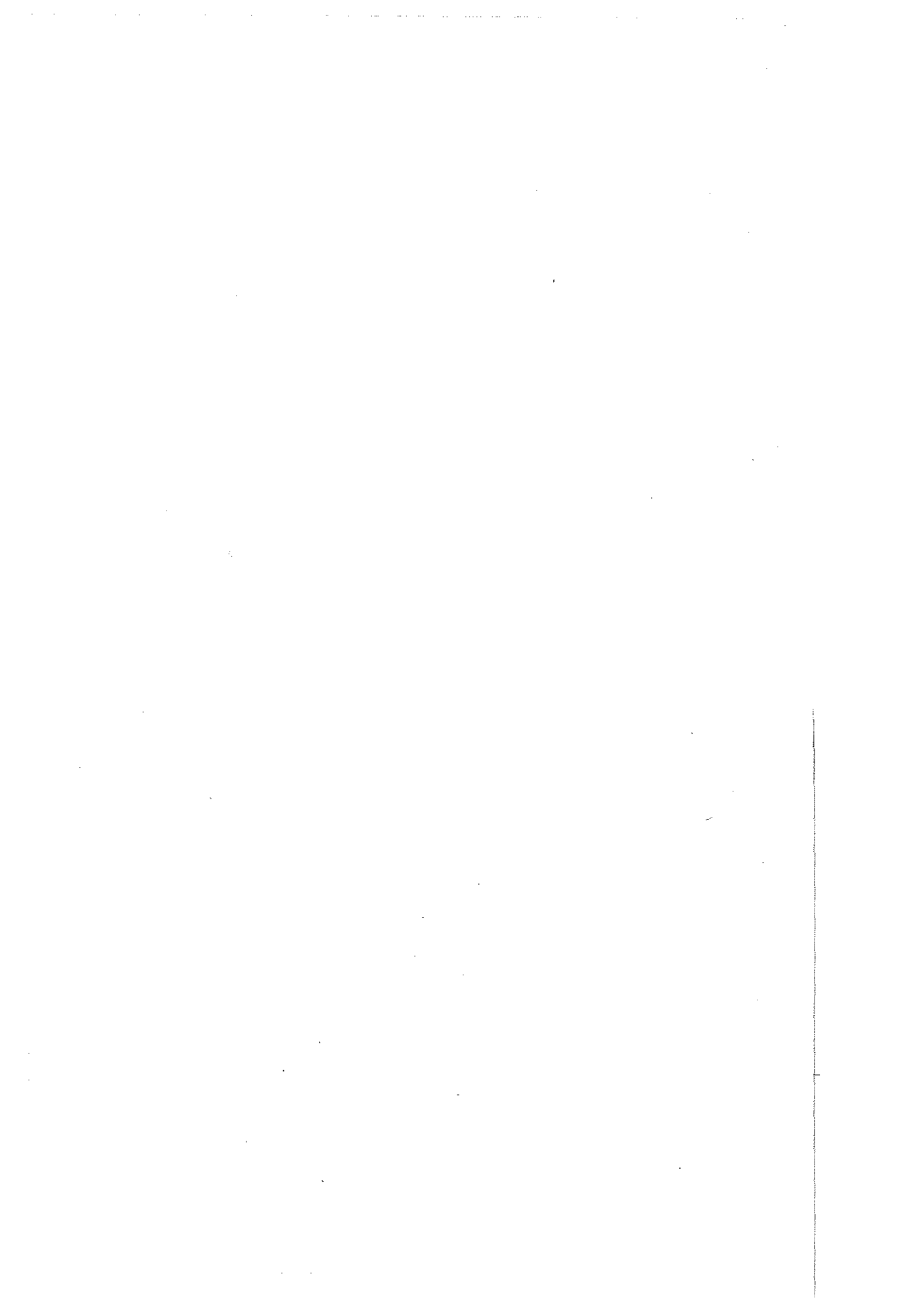
Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία των Νομοσχεδίων: (α) «Ο περί της Συμφωνίας περί Ανταλλαγής Πληροφοριών μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Σοσιαλιστικής Λαϊκής Λιβυκής Αραβικής Τζαμαχιρίας (Κυρωτικός) Νόμος του 1981» και (β) «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 5) του 1984».
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ. Αρ. 11) του 1984.
- 3) Κατάθεση Νομοσχεδίων, Κανονισμών και Εγγράφων.
- 4) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Το αρδευτικό πρόβλημα του χωριού Λεμύθου - Το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου - Το πρόβλημα της διάθεσης φθαρτών-λαχανικών και το αίτημα των Αγροτικών Οργανώσεων και των παραγωγών για ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φθαρτών - Τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί από τον τρίτο κατά συνέχεια χρόνο πενιχρής βροχόπτωσης και ανομβρίας - Οι δυσκολίες στην πληρωμή του οδικού φωτισμού που παρουσιάζονται σε πολλές αγροτικές κοινότητες ένεκα της παρατηρούμενης αστυφιλίας - Οι πληροφορίες για αποθήκευση πυρηνικών όπλων στις Βρετανικές Βάσεις Κύπρου - Οι καταβαλλόμενες συνεχείς και έντονες προσπάθειες για τη διάθεση των φρούτων).
- 5) Δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας πάνω στο θέμα «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση».
- 6) Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' του πιο κάτω θέματος: «Το αεροδρόμιο Πάφου και η ουσιαστική λειτουργία του». (Θέμα εγγραφέν από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Κυρ. Παπαδημητρίου από μέρους όλων των Βουλευτών της επαρχίας Πάφου, και παραπομπή αυτού στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων).

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 28ης Ιουνίου 1984

(Ώρα έναρξης 4.13 μ.μ.)

(Αρ. 35)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ τους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία- είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 9) ΤΟΥ 1984».**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 30 Μαΐου και 6 και 20 Ιουνίου 1984. Στις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Προεδρίας και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών αναφορικά με τη γενικότερη οικονομική κατάσταση του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £500,000 και η διάθεσή του για την παροχή κρατικής χορηγίας προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου ως ακολούθως:-

(α) Τακτική εισφορά	£200,000
(β) εκτέλεση ορισμένων έργων ασφαλείας	£ 53,000 και
(γ) έκτακτη εισφορά	£247,000.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική Έκθεση του αρμόδιου υπουργείου και αναλύθηκε εκτενέστερα ενώπιον της Επιτροπής, η προτεινόμενη κρατική χορηγία προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κρίθηκε αναγκαία ως άμεσο μέτρο για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος ρευστότητας που αντιμετωπίζει το Ίδρυμα. Όπως αναφέρεται επίσης στην ίδια Έκθεση, το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου μελετά διάφορα μέτρα για την αντιμετώπιση της σοβαρής οικονομικής κατάστασης που αντιμετωπίζει ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται εισηγήσεις για την αύξηση της παραγωγικότητάς του με το υφιστάμενο προσωπικό, τον περιορισμό των δαπανών σε υπερωρίες, την παγοποίηση των μισθών των υπαλλήλων του, την αύξηση της τιμής των διαφημίσεων καθώς και την αξιοποίηση με τον καλύτερο δυνατό τρόπο της ακίνητης ιδιοκτησίας του Ιδρύματος στη Λεμεσό και Πάφο.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Προεδρίας και του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, η παραχώρηση της ζητούμενης Κυβερνητικής χορηγίας θεωρείται απ' αυτούς ως άμεσο ενδιαμέσο μέτρο για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος ρευστότητας που αντιμετωπίζει το Ίδρυμα μια και η υλοποίηση των διάφορων μέτρων που μελετούνται στα πλαίσια της οικονομικής περισυλλογής προϋποθέτουν κάποια πίστωση χρόνου. Με την ίδια ευκαιρία οι ίδιοι εκπρόσωποι διαβεβαίωσαν την Επιτροπή ότι το σχετικό νομοσχέδιο που εκκρεμεί ενώπιον του Σώματος και αφορά την αναθεώρηση της εισφοράς υπέρ του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου θα αποσυρθεί από τη Βουλή για να επανεξεταστεί με βάση τα νέα δεδομένα που θα προκύψουν στα οικονομικά του Ιδρύματος από την υλοποίηση όλων των μελετούμενων μέτρων για τον περιορισμό των δαπανών του.

Όπως είναι γνωστό, η πρόνοια ποσού ύψους £253,000 που προβλεπόταν στον κατατεθέντα Τακτικό Προϋπολογισμό του τρέχοντος χρόνου για χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και η οποία περιελάμβανε τη συνηθισμένη χορηγία των τελευταίων έξι χρόνων (£200,000) και πρόσθετο ποσό £53,000 για την εκτέλεση ορισμένων έργων για την ασφάλεια του Ιδρύματος, δεν εγκρίθηκε τελικά από τη Βουλή ενόψει του γεγονότος ότι το οικονομικό πρόβλημα του Ρ.Ι.Κ. εξακολουθούσε τότε ν' αποτελεί αντικείμενο μελέτης τόσο από της πλευράς των μετακληθέντων για το σκοπό αυτό εμπειρογνομόνων όσο και από Κυβερνητικής

πλευράς. Συναφώς η Επιτροπή στα πλαίσια της μελέτης των Προϋπολογισμών για το 1984 είχε τότε παρατηρήσει στη σχετική Έκθεσή της προς το Σώμα την ανάγκη εφαρμογής από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου πολιτικής οικονομικών και περισυλλογής περιορίζοντας την κάλυψη άσκοπων και ασήμαντων εκδηλώσεων και εξυγιαίνοντας τα της διαχείρισής του γενικά.

Κατά το στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και προτού η Επιτροπή διαμορφώσει την τελική της θέση πάνω σ' αυτό κρίθηκε σκόπιμο να ζητηθούν από τους αρμοδίους νεώτερα συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος καθώς και για την κοστολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου στην Κυβέρνηση.

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και τις οικονομικές προβλέψεις για τα επόμενα πέντε χρόνια, προκύπτει ότι η οικονομική κατάσταση του Ιδρύματος θα συνεχίσει να παρουσιάζει επιδείνωση πράγμα το οποίο και επισημαίνει ο ίδιος ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας σε σχετική Έκθεσή του για την οικονομική κατάσταση του ΡΙΚ για το έτος 1983, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι αν δεν ληφθούν άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα το Ίδρυμα θ' αντιμετωπίσει πολύ σύντομα ουσιαστικό πρόβλημα βιωσιμότητας.

Αναφορικά με το θέμα της κοστολόγησης των υπηρεσιών που το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου προσφέρει στην Κυβέρνηση, από τα κατατεθέντα στοιχεία προκύπτει ότι οι δαπάνες του Ιδρύματος για τις υπηρεσίες αυτές ανέρχονται ετησίως σε £1,708,601 (£729,321 για τα ραδιοφωνικά προγράμματα και £979,280 για τα τηλεοπτικά), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αφορά προγράμματα και ειδήσεις στην αγγλική και τουρκική. Για το θέμα αυτό ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στην ίδια πιο πάνω έκθεσή του αναφέρει ότι, επειδή οι δαπάνες που επιβαρύνουν το Ίδρυμα για λογαριασμό της Κυβέρνησης αποτελούν σημαντικό επιπρόσθετο βάρος για τον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος, παρίσταται ανάγκη όπως ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για την κάλυψη των δαπανών αυτών από την Κυβέρνηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και ιδιαίτερα το γεγονός ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου αντιμετωπίζει σήμερα άμεσο πρόβλημα ρευστότητας, συμφωνεί με τη διάθεση της ζητούμενης πίστωσης η οποία ουσιαστικά καλύπτει μερικώς μόνο το κόστος των υπηρεσιών που το Ίδρυμα παρέχει προς στην Κυβέρνηση. Η Επιτροπή εισηγούμενη στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όπως τελικά έχει αναριθμηθεί, θεωρεί σκόπιμο να τονίσει την ανάγκη ολοκλήρωσης της μελέτης και της άμεσης υλοποίησης των διαφόρων μέτρων που μελετούνται για να μπορέσει το Ίδρυμα να αποκτήσει οικονομική αυτάρκεια, στοιχείο που θα του επιτρέψει ν' ανταποκρίνεται πληρέστερα στις υποχρεώσεις του όπως αυτές διαγράφονται στην υφιστάμενη νομοθεσία και τη δεοντολογία στον τομέα των επικοινωνιών.

Τα μέλη της Επιτροπής κ.κ. Α. Ζαχαριάδης και Α. Ιεροδιακόνου διαφωνούν με την έγκριση της ζητούμενης πίστωσης και δήλωσαν ότι θα εκφράσουν αναλυτικότερα τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού ενώπιον του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Επιτροπής ο Δημοκρατικός Συναγερμένος θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ο κυριότερος λόγος που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμένου θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο είναι γιατί το ΡΙΚ δεν είναι ένα αντικειμενικό ίδρυμα που ενημερώνει σωστά και ανεπηρέαστα το λαό αλλά έχει γίνει σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα ίδρυμα προβολής της Κυβέρνησης.

Εκδηλώσεις καθαρά κοινωνικού χαρακτήρα στις οποίες τυγχάνει να παρευρίσκεται ο Πρόεδρος και που σε άλλες χώρες δεν θεωρούνται ειδήσεις ή το πολύ πολύ φιλοξενούνται σε μονόστηλα στις εφημερίδες, εδώ, από το ΡΙΚ θεωρούνται σαν σοβαρές ειδήσεις και πολλές φορές προβάλλονται σαν πρώτες ειδήσεις στο δελτίο ειδήσεων.

Και για να μη θεωρηθώ ότι λέω υπερβολές αναφέρομαι σε συγκεκριμένο παράδειγμα. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς σαν πρώτη είδηση θεωρήθηκε το διάγγελμα του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Κυπριακό λαό το οποίο κράτησε 29 λεπτά μονόλογο. Αυτή ήταν η πρώτη είδηση. Μετά ακολούθησαν τρεις άλλες σοβαρές ειδήσεις:

Σαν δεύτερη είδηση ακολούθησε η φιλαρμονική της ΕΛΔΥΚ όταν έπαιξε τα κάλαντα στο προεδρικό. Σαν τρίτη σοβαρή είδηση η φιλαρμονική της Εθνικής Φρουράς όταν επαιάνισε τα κάλαντα στο προεδρικό και σαν τέταρτη σημαντική είδηση η φιλαρμονική της αστυνομίας όταν έπαιξε τα κάλαντα στο προεδρικό!

Ανάφερα αυτό το συγκεκριμένο παράδειγμα για να φανεί η αξιολόγηση που γίνεται στις ειδήσεις από το ΡΙΚ - και για να ακριβολογώ περισσότερο η αξιολόγηση στην οποία υποχρεώνονται οι συντάκτες του ΡΙΚ να κάνουν στο δελτίο ειδήσεων. Γιατί δεν πιστεύω ότι υπάρχει συντάκτης μέσα στο ΡΙΚ ο οποίος θα αξιολογούσε τα κάλαντα έξω από το προεδρικό σαν κυριότερη είδηση από τα γεγονότα στο Λίβανο ή από τον Περσο-Ιρακινό πόλεμο.

Το ότι το Ίδρυμα έχει μετατραπεί σχεδόν καθαρά σε όργανο της Κυβέρνησης φαίνεται και από την ανάλυση του χρόνου του δελτίου ειδήσεων που μας έχει δώσει η διεύθυνση του Ιδρύματος.

Από την ανάλυση του χρόνου που μας έχει δώσει φαίνεται ότι το ΡΙΚ διαθέτει 25% του χρόνου του δελτίου ειδήσεων της τηλεόρασης στις 8.30 η ώρα για προβολή της κυβέρνησης και του Προέδρου. Αυτό σε σύγκριση με μόνο 2% του χρόνου που διατίθεται για προβολή της Βουλής και του Προέδρου της. Και θα ήταν σημαντικό να μας διασπάσουν αυτό το χρόνο, διότι έστω και αυτό τον ελάχιστο χρόνο που διαθέτει το ΡΙΚ για προβολή του έργου της Βουλής, σίγουρα ο περισσότερος χρόνος πηγαίνει σε δραστηριότητες του Προέδρου και όχι ολόκληρου του Σώματος. Αυτό επίσης το 25% πρέπει να το συγκρίνουμε με το 3% του χρόνου που διατίθεται για την κάλυψη των δραστηριοτήτων όλων των πολιτικών κομμάτων της Κύπρου.

Από αυτά τα στοιχεία φαίνεται η σχεδόν πλήρης υποτεταγμένη του Ιδρύματος στους παράγοντες της Κυβέρνησης. Με άλλα λόγια το ΡΙΚ δεν είναι το ίδρυμα του κυπριακού λαού, δεν είναι ούτε καν κρατικό ίδρυμα, είναι ίδρυμα της Κυβέρνησης.

Όμως, κ. Πρόεδρε, υπάρχει και κάτι άλλο που δεν πρέπει να περάσει απαρατήρητο.

Σ' ένα κοινωνικό σύστημα οι άνθρωποι που αναλαμβάνουν σημαντικούς και καιρίους ρόλους, όταν αποτυγχάνουν υπόκεινται σε μερικές δυσμενείς συνέπειες. Σ' αυτό το καθεστώς συμβαίνει το αντίθετο. Όταν αποτυγχάνουν ανταμείβονται. Κλασσικό παράδειγμα η περίπτωση του ΡΙΚ. Για τη χρεωκοπία του Ιδρύματος και το όλο κατάντημά του τη μεγαλύτερη ευθύνη τη φέρει ο προηγούμενος Γενικός Διευθυντής. Και όμως όταν έφερε το Ίδρυμα στα πρόθυρα της χρεωκοπίας, αντί να αντιμετωπίσει τις συνέπειες, το καθεστώς του πρόσφερε διέξοδο και προαγωγή. Και δεν άργησε από την καινούργια θέση να έλθει εδώ για να ζητήσει φρέσκα εκατομμύρια δημόσιου χρήματος για να δραστηριοποιηθεί και να μεγεθύνει το ρόλο του. Και αυτό το κάνει με τόση ευκολία! Και γιατί όχι, κύριοι συνάδελφοι. Αν καταφέρει να σπαταλήσει ακόμα μερικά εκατομμύρια θα πάρει άλλη θέση και άλλη προαγωγή! Αυτή ακριβώς η νοοτροπία είναι που ισοδυναμεί με έλλειψη ευθύνης. Είναι και η κύρια αιτία που μέχρι τώρα δεν μας παρουσίασε η διεύθυνση του ΡΙΚ οποιοδήποτε σοβαρό πρόγραμμα για αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων του Ιδρύματος. Γιατί και οι 500,000 που συζητούμε σήμερα, αν εγκριθούν, δεν επιλύουν το πρόβλημα. Αυτό το λέει και η Έκθεση της Επιτροπής. Απλώς προσφέρουν μερική ανακούφιση του προβλήματος. Το όλο πρόβλημα και τα πιεστικά οικονομικά προβλήματα του ΡΙΚ θα παραμένουν εκεί και η διεύθυνση ακόμα δεν έχει ολοκληρώσει πρόγραμμα σοβαρής και αποτελεσματικής αντιμετώπισης των πιεστικών προβλημάτων του Ιδρύματος.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κ. Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Σήμερα καλούμεθα να ψηφίσουμε την κυβερνητική χορηγία στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Δεν καλούμεθα να κρίνουμε την πολιτική του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ή να κρίνουμε τους προϋπολογισμούς του Ρ.Ι.Κ. Όταν μας υποβληθούν τυχόν φορολογίες για να καλύψουμε τυχόν ελλείμματα του Ρ.Ι.Κ. ή υποβληθεί ο Προϋπολογισμός του Ρ.Ι.Κ., τότε πιστεύουμε ότι είναι η κατάλληλη ώρα να προβούμε σε κριτική και παρατηρήσεις. Εκείνο το οποίο έχει σημασία είναι να αποφασίσουμε κατά πόσο πράγματι η κυβερνητική χορηγία των £500,000 ανταποκρίνεται στις υπηρεσίες τις οποίες παραδοσιακά προσφέρει το Ρ.Ι.Κ. προς την Κυβέρνηση. Και όπως έχουμε σημειώσει από τα στοιχεία που μας έχουν δοθεί τόσο από το Ρ.Ι.Κ. όσο και από την Κυβέρνηση, η χορηγία δεν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 30% των υπηρεσιών τις οποίες προσφέρει το Ρ.Ι.Κ. προς την Κυβέρνηση. Αυτή νομίζω είναι η βάση πάνω στην οποία θα 'πρεπε να συζητήσουμε το ποσό των £500,000 και κατά πόσο θα 'πρεπε να εγκρίνουμε το ποσό αυτό. Το ότι το Ρ.Ι.Κ. προσφέρει υπηρεσίες προς την Κυβέρνηση δεν αμφισβητείται, ανεξάρτητα ποια είναι η Κυβέρνηση, διότι το Ρ.Ι.Κ. είναι ημικρατικός Οργανισμός. Αν συνάδελφοι ή η αντιπολίτευση πιστεύουν ότι οι υπηρεσίες που προσφέρει το Ρ.Ι.Κ. προς την Κυβέρνηση είναι περισσότερες από ό,τι θα 'πρεπε να προσφέρει ή ο χρόνος περισσότερος από ό,τι πρέπει να είναι, τότε θα 'πρεπε να συζητήσουν αυτό το θέμα σε κάποια άλλη περίπτωση. Δεν λέγομε ούτε διατεινό-

μεθα ότι δεν υπάρχουν τρωτά και ελλείψεις στο Ρ.Ι.Κ. Υπάρχουν και τρωτά και ελλείψεις και προβλήματα και τα γνωρίζει όλος ο κυπριακός λαός, αλλά δεν θεωρούμε ότι σήμερα είναι η κατάλληλη περίπτωση ή η κατάλληλη ευκαιρία να συζητηθούν αυτά τα πράγματα. Βεβαίως ελέγχθησαν ορισμένα πράγματα τα οποία θεωρούμε πολύ υπερβολικά. Νομίζω ότι είναι λάθος η αντιπολίτευση να βλέπει πάντοτε τον Αρχηγό του κράτους σαν αρχηγό ενός κόμματος, διότι ο αρχηγός του κράτους, η Κυβέρνηση, ως μη λησμονούμε ότι έχει εκλεγεί από την πλειοψηφία του κυπριακού λαού και ότι οι κρατικές λειτουργίες, το κυβερνητικό έργο πρέπει να προβάλλεται σε κάποιο σοβαρό βαθμό για να γνωρίζει γενικά ο λαός ποιο είναι το κυβερνητικό έργο. Και πρέπει να γίνεται αυτή η προβολή ιδίως σήμερα μέσα στις πολύ δύσκολες συνθήκες που περνούμε που με κάθε τρόπο πρέπει να τονίζουμε την κρατική μας οντότητα και η Κυβέρνηση, ανεξάρτητα από ποιο Κόμμα προέρχεται, πρέπει να προβάλλει το έργο της και να προβάλλεται η κρατική μας οντότητα κι' εμείς μελλοντικά, αν υπάρξει άλλη Κυβέρνηση, θα σεβασθούμε αυτό το πράγμα σαν θέμα κράτους και πάλι και κρατικής οντότητας.

Πιθανό να μην προβάλλεται το έργο της Βουλής όσο θα 'πρεπε να προβάλλεται. Να το τονίσουμε. Πιθανό το έργο των κομμάτων θα 'πρεπε να προβάλλεται περισσότερο, και αυτό είναι κάτι που πρέπει να λεχθεί, αλλά κάμνοντας κριτική και προσπαθώντας να μειώσουμε το ρόλο της Κυβέρνησης διότι το Ρ.Ι.Κ. προβάλλει το έργο της Κυβέρνησης, νομίζω ότι κινούμεθα περισσότερο από αντιπολιτευτικά κριτήρια τα οποία δεν πρέπει να μας φέρνουν στο σημείο να βλέπουμε τον Αρχηγό του κράτους ή την Κυβέρνηση σαν μια Κυβέρνηση ενός άλλου κόμματος από αυτό το οποίο είναι η αντιπολίτευση αλλά θα πρέπει πάντοτε να γίνεται μια ειδική διάκριση μεταξύ της κρατικής οντότητας της Κυβέρνησης, που είναι η Κυβέρνηση ολόκληρου του λαού, παρά να θέτομε κομματικά κριτήρια όταν κρίνομε το κυβερνητικό έργο. Είναι με αυτό τον τρόπο που βλέπομε τη λειτουργία του Ρ.Ι.Κ. Σίγουρα, όπως τονίσαμε προηγουμένως, και τρωτά και ελλείψεις υπάρχουν, αλλά νομίζω ότι υπάρχει μια μεγάλη δόση υπερβολής στην κριτική η οποία γίνεται για το γεγονός ότι το Ρ.Ι.Κ. δικαιολογημένα προβάλλει το κυβερνητικό έργο, το έργο της κρατικής μηχανής, και τονίζει την κρατική μας οντότητα.

Εμείς με αυτά τα κριτήρια θα ψηφίσουμε το ποσό αυτό το οποίο θεωρούμε δικαιολογημένο διότι ξεκινούμε από την αρχή την οποία θέσαμε στην αρχή κατά πόσο πράγματι οι υπηρεσίες του ΡΙΚ προς την Κυβέρνηση δικαιολογούν την παραχώρηση αυτού του ποσού και πράγματι τονίζομε και πάλι ότι αυτό το ποσό δεν αντιπροσωπεύει ολόκληρο το ποσό το οποίο το Ρ.Ι.Κ. έπρεπε να είχε χρεώσει την Κυβέρνηση και όσον αφορά τις ελλείψεις και τα τρωτά του Ρ.Ι.Κ. θα επανέλθομε όταν έλθει η στιγμή να συζητήσουμε τους προϋπολογισμούς του Ρ.Ι.Κ. ή όταν υπάρξει περίπτωση που θα συζητούμε θέμα ενίσχυσης των οικονομικών του Ρ.Ι.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κωνσταντίνου.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εξαιτίας του Συμπληρωματικού αυτού Προϋπολογισμού είναι φυσικό οι διάφορες πλευρές να εκφράσουν ταυτόχρονα και τις απόψεις τους αναφορικά με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Τίποτε το εκτός τάξης. Και με αυτή την ευκαιρία

η Αριστερά θέλει να επαναλάβει αυτό που πολλές φορές έχει πει και ιδιαίτερα κατά τη συζήτηση των τελευταίων προϋπολογισμών για το 1984, ότι εμείς διαφωνούμε με την όλη πολιτική και τους χειρισμούς του Ρ.Ι.Κ. Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου δεν τα κατάφερε να αρθεί στο ύψος του σαν ένα ίδρυμα του κυπριακού λαού. Και τα στοιχεία που έχει αναφέρει ο κ. Ιεροδιακόνου, τα οποία δεν θέλω να επαναλάβω, δείχνουν αυτή την κατάσταση. Είναι στοιχεία τα οποία το ίδιο το Ρ.Ι.Κ. έχει δώσει. Δεν είναι στοιχεία τα οποία εμείς έχουμε κατασκευάσει.

Γι' αυτό, με αυτή την ευκαιρία, θα 'θελα ξανά να υπογραμμίσω ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου θα πρέπει να επανεξετάσει την όλη του πολιτική και να την τοποθετήσει πάνω από κόμματα και οργανισμούς, πάνω από οτιδήποτε άλλο, και να θέσει τον εαυτό του στην εξυπηρέτηση του κυπριακού λαού που γι' αυτό το σκοπό έχει ιδρυθεί.

Ταυτόχρονα δεν μπορεί κανένας με την ευκαιρία αυτή να μην τονίσει ότι η διαχείριση των οικονομικών του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου μέχρι σήμερα δεν ήταν η καλύτερη. Και αν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου αντιμετωπίζει τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα είναι λόγω κακής διεύθυνσης και διαχείρισης, πράγματα τα οποία επίσης πρέπει να διορθωθούν.

Τώρα άς αναφερθούμε στο σημερινό νομοσχέδιο. Τι ζητείται με το σημερινό νομοσχέδιο; Εκείνο που ζητείται είναι η έγκριση χορηγίας από μέρους της Κυβέρνησης προς το Ρ.Ι.Κ. Και το ύψος της χορηγίας που ζητείται είναι £500,000.

Το πρώτο ερώτημα είναι: Έχει χρέος, οφείλει η Κυβέρνηση να δώσει χορηγία στο Ρ.Ι.Κ.; Η απάντηση στο ερώτημα δεν μπορεί παρά να είναι θετική. Και ο λόγος που είναι θετική είναι γιατί δεν έχω δει κανένα συνάδελφο σ' αυτή τη Βουλή να κάμνει κριτική του ότι η Κυβέρνηση πληρώνει τη ΣΥΤΑ για τις υπηρεσίες που της προσφέρει, είτε του ότι πληρώνει την Αρχή Ηλεκτρισμού για τις υπηρεσίες που της προσφέρει. Αυτά τα θεωρούμε σαν δεδομένα, σαν δοσμένα. Γιατί τότε για την εξυπηρέτηση που το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα προσφέρει προς την Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να πληρώνει αυτή την εξυπηρέτηση, είτε αυτή ονομάζεται εισφορά προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου είτε ονομάζεται λογαριασμός για τις υπηρεσίες που προσφέρει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου; Κατά συνέπεια η Κυβέρνηση οφείλει να πληρώνει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Το δεύτερο ερώτημα είναι, ποιο είναι το ύψος της χορηγίας που θα πρέπει να πληρώσει; Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία -στοιχεία πολύ έγκυρα και αρμόδια- όπως είναι εκείνα του Γενικού Ελεγκτή- ανεβάζονται οι υπηρεσίες που το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα προσφέρει προς την Κυβέρνηση σε ένα εκατομμύριο και μερικές εκατοντάδες χιλιάδες λίρες.

Ένας θα μπορούσε να πει -και ο κ. Ιεροδιακόνου το είπε- μήπως όλα αυτά χρειάζονταν για την Κυβέρνηση; Δεν θα μπορούσαν αντί οι υπηρεσίες αυτές να είναι £1,180,000 να ήταν λιγότερες; Και η Βουλή με τη σημερινή της απόφαση ακριβώς είναι αυτό που λέγει: 'Ότι τις υπηρεσίες αυτές θα τις βλέπαμε ότι θα έπρεπε να ήταν γύρω στο μισό εκατομμύριο λίρες. Θα έλεγα ότι αν έχει κάτι κάποιος να προσθέσει σ' αυτό είναι ότι θα πρέπει να πούμε προς την Εκτελεστική εξουσία ότι δεν δικαιολογείται το ύψος των προσφερόμενων υπηρεσιών από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα προς την Κυβέρνηση όπως και το είδος των προσφερόμενων

υπηρεσιών. Και γι' αυτό και η Κυβέρνηση θα πρέπει να μελετήσει ώστε ο όγκος, η ποσότητα, η ποιότητα και το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών να είναι εκείνα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του τόπου. Και γι' αυτές τις υπηρεσίες οι οποίες πρέπει να κοστολογούνται για να μπου πάνω σε σταθερή και μόνιμη βάση να πληρώνει η Κυβέρνηση όπως πληρώνει και προς την Αρχή Ηλεκτρισμού και προς τη ΣΥΓΤΑ και προς οποιοδήποτε που της προσφέρει υπηρεσίες.

Υπ' αυτό το πρίσμα και υπ' αυτή την έννοια η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αριστεράς θα ψηφίσει το σημερινό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η Βουλή είχε απορρίψει τη χορηγία προς το Ρ.Ι.Κ. για ορισμένους συγκεκριμένους λόγους και ιδιαίτερα γιατί κατά τη γνώμη της η γενική πολιτική του Ρ.Ι.Κ. δεν ικανοποιούσε τις λαϊκές ανάγκες και ιδιαίτερα δεν ικανοποιούσε την εξυπηρέτηση του αντικατοχικού αγώνα αυτού του λαού.

Το ερώτημα είναι, υπήρξε σημαντική στροφή στην τοποθέτηση του Ρ.Ι.Κ. από την εποχή που αυτή η Βουλή καταψήφισε τη χορηγία, ή μήπως η κατάσταση παραμένει η ίδια;

Φοβούμαι ότι η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα είναι ότι και σήμερα το Ρ.Ι.Κ. δεν εξυπηρετεί τις ιστορικές αναγκαιότητες αυτού του λαού, ενός λαού ο οποίος βρίσκεται υπό κατοχή, αλλά δυστυχώς πρέπει να πω ότι τον στρέφει προς μια καταναλωτική κοινωνία, τον στρέφει προς ηθικές αρχές ξένες προς τις ανάγκες του τόπου.

Ποιος ευθύνεται; Προτού προχωρήσουμε στην απόδοση ευθυνών θα πρέπει να πούμε ότι οι υπάλληλοι του Ιδρύματος δεν έχουν καμιά ευθύνη γι' αυτό το θέμα. Πολλοί απ' αυτούς εργάζονται ευσυνείδητα και πολλοί απ' αυτούς πιστεύω ότι θα 'θελαν η γραμμή του Ρ.Ι.Κ. να ήταν μια αντικατοχική γραμμή, αλλά αμφιβάλλω αν έχουν οποιαδήποτε δυνατότητα να επηρεάσουν την τοποθέτηση του Ρ.Ι.Κ.

Δεν είναι ορθό να μετριέται η προσφορά υπηρεσιών από το Ρ.Ι.Κ. προς την Κυβέρνηση με τα λεφτά τα οποία η Κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει γιατί προσφέρονται υπηρεσίες προς την Κυβέρνηση.

Το Ρ.Ι.Κ. είναι ένα Ραδιοφωνικό Ίδρυμα του συνόλου του λαού και επομένως είναι το σύνολο του λαού και αυτή η Βουλή αντιπροσωπεύει το σύνολο του λαού το οποίο πρέπει να εξυπηρετεί και είναι αυτό το σύνολο του λαού με τη γνώμη της Βουλής που θα πρέπει να αποφασίζει τι πρέπει να πάρει το Ρ.Ι.Κ., τι δεν πρέπει να πάρει το Ρ.Ι.Κ. και ποια θα είναι, πρέπει να είναι η πολιτική του.

Είχαμε κάμει προτάσεις για πιο ουσιαστικό κυβερνητικό έλεγχο, αλλά δυστυχώς αυτές οι προτάσεις δεν έχουν γίνει αποδεκτές. Είχαμε εισηγηθεί ότι τα Συμβούλια τέτοιων Ιδρυμάτων θα 'πρεπε να ήταν Συμβούλια τα οποία να εκπροσωπούν το σύνολο του πολιτικού φάσματος ούτως ώστε και οι ευθύνες να είναι κοινές και έτσι εδώ θα είχαμε και κοινή ευθύνη για την κατάσταση μέσα στο Ρ.Ι.Κ.

Ομαλά θα 'πρεπε να καταψηφίσουμε αυτό το Νομοσχέδιο. Επειδή γνωρίζω, και ίσως να μην το γνωρίζουν όλα τα Μέλη της Βουλής, ότι διεξάγονται αυτή τη στιγμή συζητήσεις σε ανώτατο επίπεδο για μια στροφή της πολιτικής του Ρ.Ι.Κ.

προς τη σωστή αντικατοχική κατεύθυνση, εμείς θα δώσουμε κάποια πίστωση χρόνου τηρώντας στάση αποχής, απλώς και μόνο για να δούμε αν πράγματι αυτές οι διαπραγματεύσεις σ' αυτό το ανώτατο επίπεδο για την αλλαγή της πολιτικής του Ρ.Ι.Κ. θα υλοποιηθούν. Γι' αυτό το Σοσιαλιστικό Κόμμα θα τηρήσει στάση αποχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Φάντης.

Α. ΦΑΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Για την πολιτική της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ έναντι του Ρ.Ι.Κ. δεν θα αναφερθώ γιατί, όπως είπε ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, συνάδελφος Κωνσταντίνου, η πολιτική μας αυτή έχει αναπτυχθεί ικανοποιητικά και εκτεταμένα κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών και σε γενικές γραμμές την υπενθύμισε κατά τη σημερινή συζήτηση ο συνάδελφος Κωνσταντίνου.

Θα 'θελα, όμως, με την ευκαιρία αυτή να αναφερθώ σε μερικά σημεία που αφορούν και την οικονομική κατάσταση του Ρ.Ι.Κ. και γενικότερα τη δουλειά που προσφέρει το Ρ.Ι.Κ.

Νομίζω ότι είναι γενική διαπίστωση ότι το Ρ.Ι.Κ. πρέπει να κάμει οικονομίες και να κάμει οικονομική περισυλλογή. Και υπάρχουν περιθώρια για τέτοιες οικονομίες και οικονομική περισυλλογή.

Αγοράζουμε πανάκριβα προγράμματα τα οποία δεν είμαστε υποχρεωμένοι να αγοράσουμε και αν προσεχθεί η αγορά προγραμμάτων θα μπορούσε να γίνει μια σοβαρή οικονομία. Πολύ περισσότερο αυτό που πρέπει να προσεχθεί είναι η ποιότητα τόσο των τηλεοπτικών προγραμμάτων όσο και των ειδησεογραφικών μας ειδήσεων. Αυτά τα προγράμματα δεν ανταποκρίνονται στα αισθήματα του λαού και στις ανάγκες του αντικατοχικού αγώνα που διεξάγει ο λαός μας. Είναι γενική η εντύπωση στο λαό ότι το Ρ.Ι.Κ. έχει μετατραπεί σ' ένα κανάλι διοχέτευσης του αμερικάνικου τρόπου ζωής και της υποκουλτούρας του Δυτικού κόσμου. Από μια στατιστική που δημοσιεύεται σήμερα στη «Χαραυγή» φαίνεται ότι πάνω από 50% των ταινιών που παρουσιάζει το Ρ.Ι.Κ. είναι αμερικάνικες ταινίες και αυτές σχεδόν στο σύνολό τους είναι ταινίες κατώτερου επιπέδου, χαμηλού επιπέδου, ταινίες οι οποίες εκθειάζουν τη βία, το σεξ και γενικά το έγκλημα.

Είναι καιρός οι υπεύθυνοι του Ρ.Ι.Κ., η διεύθυνση του Ρ.Ι.Κ., το αρμόδιο Υπουργείο, ακόμα και η ίδια η Βουλή να διαδραματίσουν όλοι το ρόλο τους για μια ριζική βελτίωση των προγραμμάτων του Ρ.Ι.Κ., για μια ριζική αλλαγή στην προσέγγιση και την προβολή των θεμάτων με τα οποία ασχολείται το ραδιόφωνο και η τηλεόραση κατά τρόπο που αυτά τα προγράμματα, και του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, να ανταποκρίνονται σε ό,τι απαιτεί σήμερα ο λαός, σε ό,τι απαιτούν σήμερα οι ανάγκες του αγώνα που διεξάγει ο κυπριακός λαός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

18 υπέρ, 8 εναντίον και 3 αποχές.

Το άρθρο 1 εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £500,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το άρθρο 2 εγκρίνεται με 18 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και 3 αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίδικυσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του Άρθρου 3 και του Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 18 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και 3 αποχές το άρθρο 3 εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ του Νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

18, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

3, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 18 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και 3 αποχές το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο Νομοσχέδιο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ·Υ·ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 14) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Γάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £75,000 και η διάθεσή του, ως επιπρόσθετου ποσού, για την αντιμετώπιση της αυξημένης κυβερνητικής επιχορήγησης προς το Δήμο Πάφου, λόγω της αναθεώρησης ολικής δαπάνης για την ανέγερση του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου.

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου Οικονομικών, η ολική δαπάνη για την ανέγερση του Δημοτικού Σφαγείου Πάφου, το 1/3 της οποίας όπως αρχικά αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο θα εκαλύπτετο με κυβερνητική χορηγία, αναθεωρήθηκε με αποτέλεσμα από τις £300,000, όπως αρχικά είχε υπολογιστεί, να ανέλθει στις £527,000 περίπου. Με βάση την αναθεωρηθείσα αυτή ολική δαπάνη η οποία στηρίχθηκε στις κατακυρωθείσες προσφορές για την εκτέλεση του όλου έργου, η Δημοτική Επιτροπή Πάφου ζήτησε ανάλογη αναθεώρηση της κυβερνητικής χορηγίας.

Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνοντας τη ζητηθείσα αναθεώρηση αύξησε την κυβερνητική χορηγία από £100,000, σύμφωνα με την αρχική εκτίμηση της δαπάνης του έργου αυτού, σε £175,000 θέτοντας συνάμα τον όρο ότι στο εξής δεν θα ισχύει ο προαναφερθείς συσχετισμός μεταξύ της ολικής δαπάνης του έργου και της κυβερνητικής χορηγίας.

Από απόψεως Προϋπολογισμού έχει κριθεί ως το πιο κατάλληλο κονδύλι για ένταξη της πιο πάνω αυξημένης κυβερνητικής χορηγίας το Άρθρο 430 «Δήμοι - Έκτακτοι Χορηγίαί» του Κεφαλαίου 67Α «Χορηγίαί και Συνεισφοραί» του Τακτικού Προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους. Επειδή όμως δεν υπάρχουν διαθέσιμες ισάξιες εξοικονομήσεις για το ποσό, παρίσταται ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης, πράγμα για το οποίο και προτείνεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £75,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο Νομοσχέδιο είναι «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Μανώλης Χριστοφίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 25 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ και της ΕΤΥΚ, της ΠΟΒΕΚ, του ΚΕΒΕ και της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η αναθεώρηση του επαγγελματικού φόρου που επιβάλλεται και εισπράττεται από τους Δήμους με βάση την υφιστάμενη γι' αυτούς νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό, ο πιο πάνω φόρος αναθεωρήθηκε για τελευταία φορά το 1982 και παρέμεινε στα ίδια επίπεδα και κατά τη διάρκεια του 1983 υπό τη μορφή ενός προσωρινού μέτρου μέχρι που να ολοκληρωνόταν η ριζική αναθεώρηση της νομοθεσίας για τους Δήμους, εργασίας που άρχισε από τότε και βρίσκεται στο παρόν στάδιο υπό μελέτη από Υπουργική Επιτροπή. Επειδή η τελευταία αυτή μελέτη δεν έχει ακόμα συμπληρωθεί προκύπτει η ανάγκη παράτασης του προαναφερθέντος προσωρινού μέτρου. Ταυτόχρονα με την παράταση του μέτρου αυτού γίνεται επίσης αναθεώρηση του επαγγελματικού φόρου ώστε, σύμφωνα με τις εξηγήσεις που δόθηκαν στην Επιτροπή από τους αρμοδίους, να επιτευχθεί, από τη μια, σχετική αύξηση των εσόδων των Δήμων ως αντιστάθμισμα της επελθούσης φυσιολογικής αύξησης στα έξοδά τους και να εξασφαλιστεί, από την άλλη, δικαιότερη κατανομή της φορολογίας με βάση το ολικό εισόδημα κάθε φορολογούμενου.

Όλοι οι εκπρόσωποι των διαφόρων οργανώσεων που παρευρέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής διαφώνησαν με την προτεινόμενη αύξηση και κατανομή της φορολογίας αυτής και ζήτησαν σχετική μείωση των προτεινόμενων φορολογικών συντελεστών ώστε το ανανεούμενο προσωρινό μέτρο να προνοεί αυξήσεις της τάξης του 10% στην προβλεπόμενη κλιμάκωση του επαγγελματικού φόρου για τους μισθωτούς που ίσχυε για το 1983 με ανάλογη αύξηση στα ανώτατα επίπεδα του ίδιου φόρου που προβλέπεται για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Από της πλευράς των συνδικαλιστικών οργανώσεων τονίστηκε επίσης η ανομοιογενής κατανομή των αυξήσεων που προτείνονται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, οι οποίες καταλήγουν σε άνιση μεταχείριση των μισθωτών εκεί που οι τελευταίοι καταβάλλουν, συγκριτικά, το μεγαλύτερο μέρος της εισπρασσόμενης φορολογίας από τους Δήμους.

Η Κυβερνητική πλευρά όπως και οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου υποστήριξαν την άποψη ότι ενόψει του γεγονότος ότι τα οικονομικά των Δήμων αναμένεται να αντιμετωπιστούν κατά τρόπο ολοκληρωμένο, αφού συμπληρωθεί η μελέτη που γίνεται για τη ριζική αναθεώρηση της νομοθεσίας για τους Δήμους, οι προτεινόμενοι νέοι φορολογικοί συντελεστές αποτελούν ουσιαστικά μια προσωρινή και κατ' οικονομίαν λύση, ενώ ταυτόχρονα καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια, αφού λήφθηκαν υπόψη και οι απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών, ώστε να αρθούν οι διάφορες αντινομίες που παρουσιάστηκαν στο παρελθόν σε ό,τι αφορά την επιβάρυνση των διαφόρων κατηγοριών φορολογιών και παράλληλα προβλέφθηκε σχετική αύξηση της φορολογίας που να αντισταθμίζει τις επελθούσες διαφοροποιήσεις στα εισοδήματα των διαφόρων κατηγοριών και τις αυξήσεις στα τρέχοντα έξοδα των Δήμων κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να αποδοκιμάσει εκ προοιμίου την αδικαιολόγητη καθυστέρηση που σημειώθηκε στη μελέτη της νέας νομοθεσίας για τους Δήμους εκεί που η Κυβερνητική πλευρά είχε σαφώς διαβεβαιώσει την Επιτροπή, όταν για τελευταία φορά συζητούσε το ίδιο θέμα, ότι δεν θα υπήρχε ανάγκη παράτασης του προαναφερθέντος προσωρινού μέτρου. Η Επιτροπή θέλει να πιστεύει ότι η προτεινόμενη τώρα παράταση του μέτρου αυτού θα είναι η τελευταία και ότι οι αρμόδιοι, χωρίς άλλη χρονοτριβή, θα καταθέσουν στη Βουλή το από πολλού αναμενόμενο νέο νομοθέτημα για τους Δήμους.

Με γνώμονα τις γενικές αυτές παρατηρήσεις η Επιτροπή αφού έλαβε υπόψη τις θέσεις των εκπροσώπων των διαφόρων οργανώσεων που παρευρέθησαν ενώπιόν της καθώς επίσης τις επελθούσες διαφοροποιήσεις τόσο στα εισοδήματα όσο και στα έξοδα των Δήμων, κατέληξε στο συμπέρασμα να εισηγηθεί σημαντικές μειώσεις στους προτεινόμενους νέους φορολογικούς συντελεστές, όπως αναλυτικότερα αναφέρονται αυτές στον προβλεπόμενο στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο νέο Πίνακα. Ταυτόχρονα η Επιτροπή προτείνει την περίληψη σχετικής διάταξης σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο προσωρινό μέτρο θα έχει ισχύ κατά τη διάρκεια και μόνο του έτους 1984, αναμένοντας ότι η δοθείσα νέα υπόσχεση για την έγκαιρη κατάθεση στη Βουλή της μελετούμενης νέας νομοθεσίας για τους Δήμους αυτή τη φορά θα υλοποιηθεί.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω η Επιτροπή έχει προβεί στην επανασύνταξη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, και επισυνάπτοντας στην παρούσα Έκθεσή της αντίγραφο αυτού, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος: Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποίηση του Δεκάτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 15) ΤΟΥ 1984»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 20 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατέθεσε στην Επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τις ζητούμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμπληρωματικές πιστώσεις.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης £3,860,420 και η διάθεσή του για την αντιμετώπιση των πιο κάτω δαπανών:-

- (α) Για την αντιμετώπιση δαπάνης ύψους £420.— για τη συντήρηση και λειτουργία του υπηρεσιακού οχήματος του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, το οποίο χορηγήθηκε πρόσφατα ύστερα από Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- (β) για την κάλυψη της Κυβερνητικής εισφοράς, συνολικού ύψους £3,620,000, στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γενική Κυβερνητική Εισφορά και Κυβερνητική Εισφορά για Κυβερνητικούς Υπαλλήλους) και στο Σχέδιο Τερματισμού Απασχολήσεως (Κυβερνητική Εισφορά για Κυβερνητικούς Υπαλλήλους). Η ανεπάρκεια των εγκεκριμένων πιστώσεων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του ανώτατου ορίου των ασφαλιστέων αποδοχών, στην αύξηση των εισοδημάτων με βάση τα οποία υπολογίζονται οι εισφορές καθώς και στις ειδικές διευθετήσεις που έγιναν για την πληρωμή των καθυστερημένων εισφορών που οφείλονται από αυτοτελώς εργαζομένους.
- (γ) για την κάλυψη δαπάνης ύψους £150,000 για την μεταφορά εξωτερικού ταχυδρομείου και
- (δ) τέλος, για την κάλυψη της δαπάνης ύψους £90,000 για την καταβολή δικαιωμάτων σε Κράτη Μέλη της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης, τα οποία παραλαμβάνουν και παραδίδουν στις χώρες τους ταχυδρομικά δέματα Κυπριακής προέλευσης.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση του αρμόδιου Υπουργείου, οι πρόνοιες που έγιναν για τους πιο πάνω σκοπούς στον Τακτικό Προϋπολογισμό του τρέχοντος χρόνου αναμένεται να μην επαρκέσουν και επειδή

δεν υπάρχουν ισάξιες οικονομήσεις κάτω από οποιοδήποτε άλλο άρθρο των αντίστοιχων κεφαλαίων του Τακτικού Προϋπολογισμού για την κάλυψη των επιπρόσθετων ποσών που τώρα απαιτούνται, υπάρχει ανάγκη έγκρισης συμπληρωματικής πίστωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το όλο θέμα και πήρε τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τις ζητούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις, συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης του πιο πάνω ποσού χρημάτων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £3,860,420 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου του 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Πίναξ. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Μ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ 1. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΑΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΣ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984» ΚΑΙ 2. «ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΚΤΟΠΙΣΘΕΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών

Μανώλης Χριστοφίδης, Πρόεδρος

Ζαχαρίας Τουλούρας

Θαλής Μιχαηλίδης, εκπροσωπών τον κ. Κ. Παναγίδη

Ιάκωβος Κατσουνωτός, εκπροσωπών τον κ. Γ. Ομήρου

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών & Προϋπολογισμού

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Πάυλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Μανώλης Χριστοφίδης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ζαχαριάδη

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Μιχάλης Πουμπουρής

Χρίστος Πέτας

Ζαχαρίας Τουλούρας

Χρίστος Σολωμής

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών, Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Προσφύγων μελέτησαν τους πιο πάνω Κανονισμούς σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 27 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και κατέθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τις Επιτροπές. Στην ίδια συνεδρία παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Με τους πρώτους Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 33 του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, καθορίζονται τα της ίδρυσης και λειτουργίας του Ταμείου Επιδότησης Ενοικίων για Εκτοπισθέντες και Παθόντες, το οποίο όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την τελευταία ενοικιοστασιακή νομοθεσία έχει υποκαταστήσει την Αρχή Ενοικίων. Στους Κανονισμούς αυτούς προβλέπεται, ειδικότερα, η διαδικασία διαχείρισης του Ταμείου αυτού από αρμόδια Διαχειριστική Επιτροπή, καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των λειτουργών επιδότησης και προβλέπεται ο τρόπος υποβολής της σχετικής αίτησης από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για αναπροσαρμογή του ύψους του καταβαλλόμενου επιδόματος ενοικίου.

Με τους δεύτερους Κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 33 του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, καθορίζονται τα κριτήρια με βάση τα οποία θα επιδοτούνται τα ενοίκια των προσφύγων και των παθόντων, καθώς και το ύψος του παρεχόμενου επιδόματος ανάλογα με τον αριθμό των μελών κάθε οικογένειας και το συνολικό εισόδημά της.

Με τους προτεινόμενους Κανονισμούς βελτιώνονται τα καταβαλλόμενα σήμερα επιδόματα ενοικίων με την προσθήκη νέας εισοδηματικής κατηγορίας δικαιούχων προσώπων, την αύξηση του επιδόματος ενοικίων η οποία κυμαίνεται από 10—25%, ανάλογα με το μέγεθος της οικογένειας καθώς επίσης με τις σημαντικές αυξήσεις στις εκπτώσεις που παρέχονται για την εξακρίβωση του καθαρού εισοδήματος.

Ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανονισμών αυτών καθορίζεται η 1η Ιουνίου 1984.

Όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι προτεινόμενοι Κανονισμοί έχουν συνταχθεί με βάση τις εισηγήσεις αρμόδιας ομάδας εργασίας στην οποία συμμετείχαν όλα τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα καθώς επίσης η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων τάχθηκαν υπέρ των προτεινόμενων Κανονισμών διατηρώντας το δικαίωμα να επανέλθουν μελλοντικά με συμπληρωματικές εισηγήσεις αν και εφόσο κριθεί τούτο αναγκαίο από την πείρα που θα αποκτηθεί κατά την πρακτική εφαρμογή των Κανονισμών αυτών.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, ως θέμα αρχής, επικροτούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση Κανονισμών και με γνώμονα τη θέση αυτή προχώρησαν στη λεπτομερή εξέτασή τους, ως αποτέλεσμα της οποίας προέκυψε η ανάγκη για αριθμό επιμέρους τροποποιήσεων οι οποίες και ενσωματώθηκαν στα κατάλληλα μέρη των Κανονισμών αυτών.

Με βάση τις τροποποιήσεις αυτές οι Επιτροπές ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση των Κανονισμών αυτών, όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση που έχει αναγνωστεί καλύπτει και τους περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδοτήσεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμούς του 1984. Εκ παραδρομής δεν ανέφερα το δεύτερο αυτό θέμα.

Υπάρχει ένσταση όπως οι Κανονισμοί εγκριθούν;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Και έτσι φθάσαμε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας.

Ο κ. Χαμπής Μιχαηλίδης.

Χ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τη Νομοθετική Εργασία υπάρχει ένα Νομοσχέδιο το οποίο έχει κατατεθεί από την Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς πριν τέσσερα περίπου χρόνια. Είναι το Νομοσχέδιο που αφορά την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και Φαρτών. Είναι ένα Νομοσχέδιο που αφορά χιλιάδες αγροτικές οικογένειες με εισοδήματα εκατομμυρίων λιρών που επηρεάζουν ολόκληρη την οικονομία μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Το Υπουργείο Εμπορίου μας ζήτησε αναβολή συζήτησης του Νομοσχεδίου πριν δυο χρόνια για να ετοιμάσει δικό του σχέδιο εμπορίας φρούτων και φαρτών.

Έχει καλέσει ειδικούς από το εξωτερικό, τον κ. Brown και τον κ. G. W. Peek, οι οποίοι ετοίμασαν μελέτες οι οποίες, όπως πληροφορούμαστε, υποβλήθηκαν πριν έξι μήνες και συνιστούν την ίδρυση Συμβουλίων Εμπορίας Φθαρτών και Φρούτων. Όμως πάλι το Υπουργείο δεν υπέβαλε καμιά πρόταση στη Βουλή, κανένα σχέδιο Νόμου ή δεν υποστήριξε το σχέδιο που έχουμε εισηγηθεί.

Γι' αυτό, κ. Πρόεδρε, επειδή το θέμα αφορά πολλές χιλιάδες αγροτικές οικογένειες και την οικονομία μας, εισηγούμαι να κληθούν οι δυο Επιτροπές που έχουν μπροστά τους το Νομοσχέδιο κατά την έναρξη της νέας συνόδου της Βουλής για να το συζητήσουν και να φέρουν έκθεση μπροστά στη Βουλή για να πάρει θέση όσον αφορά τα φρούτα και τα φθαρτά που χρειάζονται σχέδιο Συμβουλίων Εμπορίας για τη διάθεσή τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε, όπως ανέφερε ο κ. Μιχαηλίδης, να κληθούν με τη νέα σύνοδο της Βουλής οι δυο αρμόδιες Επιτροπές ώστε επί του θέματος το οποίο ενέγραψε η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς να τοποθετηθούν τα διάφορα Κόμματα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμος του 1984.

Εστάλη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και στην Επιτροπή Εσωτερικών; Ποια είναι η γνώμη του Σώματος;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Και στην Επιτροπή Εσωτερικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως παραπέμπεται στις Επιτροπές Νομικών και Εσωτερικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ειδικεύσεως Συμπληρωματικής Πιστώσεως (Ταμείον Αναπτύξεως) Νόμος (Αρ. 9) του 1984. Εστάλη από το Υπουργείο Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Οικονομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιον Γ - Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Δεν υπάρχουν

Κεφάλαιον Δ.

Το πρώτο θέμα είναι «η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση.» Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με το θέμα που αναφέρεται στην Ημερήσια Διάταξη, είχα κάμει δήλωση σαν Πρόεδρος της Επιτροπής στην προηγούμενη συνεδρία και ήδη εκλήθη συνεδρία για τη Δευτέρα, 2 Ιουλίου, για να συνεχίσουμε τη συζήτηση.

Κατά την επόμενη συνεδρία ελπίζω να καταθέσουμε έκθεση εκ μέρους των Επιτροπών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αμέσως επόμενο θέμα είναι «Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.

Ο κ. Ιεροδιακόνου ζήτησε το λόγο.

Λ. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα ένα πολύ σοβαρό οικονομικό πρόβλημα. Την τύχη της εταιρείας «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ». Μέχρι τώρα η εταιρεία αυτή, βάσει των στοιχείων που δόθηκαν στην Επιτροπή, κόστισε στην κυπριακή οικονομία γύρω στα £31 εκατομμύρια. Ειδικά στο κράτος - αν κλείσει η εταιρεία σήμερα - στοιχίζει το λιγότερο £20 εκατομμύρια συν οι τόκοι που θα απαιτηθούν για την αποπληρωμή των εγγυημένων από το κράτος χρεών.

Για να κατανοήσουμε το μέγεθος των κόστων αυτών αναφέρω ενδεικτικά ότι οι φορολογίες που επέβαλε η Κυβέρνηση με τη βοήθεια των Βουλευτών της όπως και των Βουλευτών του συγκυβερνώντος κόμματος θα αποφέρουν £19.5 εκατομμύρια. Δηλαδή για το 1984 τα έσοδα από όλες εκείνες τις δυσβάστακτες έμμεσες και αντιλαϊκές φορολογίες δεν θα αρκούν για να καλύψουν τις ζημιές του κράτους μόνο που υπέστη από τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες. Πρόσθετα και γενικά στην οικονομία θα στοιχίσουν άλλα £11 εκατομμύρια που είναι £1 εκατομμύριο στους ιδιώτες μετόχους, £6.5 εκατομμύρια στην Ε.Μ.Ε., που είναι χρήματα της Ελληνοκυπριακής κοινότητας, και γύρω στα £3 εκατομμύρια σε διάφορους πιστωτές. Όμως όπως φαίνεται από τα £6.5 εκατομμύρια της Ε.Μ.Ε. και τα £3 εκατομμύρια των διαφόρων πιστωτών ένα μεγάλο μέρος θα υποχρεωθεί τελικά να καλύψει το κράτος.

Για να δούμε πως άρχισε αυτή η θλιβερή ιστορία. Στην αρχή ενδιαφέρθηκε το Συνεργατικό Κίνημα να ιδρύσει εργοστάσιο λιπασμάτων. Αποτάθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου. Το Υπουργείο απέρριψε την αίτηση με τη δικαιολογία ότι τέτοια βιομηχανική μονάδα δεν είναι βιώσιμη στην Κύπρο. Μετά από παρέλευση χρόνου ανέλαβε την ιδέα η διεύθυνση της Ε.Μ.Ε. Αποτάθηκε και αυτή στο Υπουργείο Εμπορίου το οποίο και πάλιν τήρησε στάση αρνητική πιστεύοντας ότι εργοστάσιο λιπασμάτων δεν είναι βιώσιμο στην Κύπρο.

Όμως η διεύθυνση της Ε.Μ.Ε. δεν σταμάτησε ως εδώ. Άρχισε σφοδρή ανοικτή επίθεση κατά του Υπουργείου και ιδιαίτερα προσωπική επίθεση εναντίον του τότε Υπουργού Εμπορίου κ. Κολοकाσιδή. Τελικά και παρά τη διαφωνία του Υπουργείου Εμπορίου το Υπουργικό Συμβούλιο παραχώρησε τη σχετική άδεια.

Για την εξέλιξη αυτή άρχισε να διαμαρτύρεται το άλλο επιτυχημένο συγκρότημα που τότε ειδικευόταν ιδιαίτερα σε επενδύσεις βαρειάς βιομηχανίας. Το Συνεργατικό Κίνημα. Ακολούθησαν διαπραγματεύσεις από τις οποίες τελικά κατέληξαν όπως ιδρυθεί εργοστάσιο λιπασμάτων με τα εξής ποσοστά:

ΕΜΕ 40%, Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου 10%, Συνεργατικό Κίνημα 35% και το Κράτος 15%. Με αυτό τον τρόπο ιδρύοταν μια εταιρεία στην οποία από τη μια πλευρά η ΕΜΕ με την Αρχιεπισκοπή θα είχαν το 50% και από την άλλη το Κράτος με το Συνεργατικό Κίνημα το άλλο 50%. Όμως αυτή ήταν η αρχική εμφάνιση. Οι πραγματικές προθέσεις των συμβαλλομένων δεν ήταν ακριβώς αυτές. Ήταν άλλες.

Όταν πρωτοεμφανίστηκαν στη Βουλή το 1979 για την έγκριση του πρώτου ποσού των £750,000 που αντιπροσώπευε τις μετοχές που θα αγόραζε το Κράτος δηλώθηκαν επίσημα στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής και τα εξής:

- α) Ότι η Κυβέρνηση εκτός από το 15% των μετοχών έχει προσφέρει στην εταιρεία εγγυήσεις της τάξης των £4,100,000.
- β) Ότι η πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η ανάληψη στο αρχικό στάδιο των μετοχών από την ίδια και η διάθεσή τους σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο στο κοινό.

Αυτά τα δύο σημεία δεν πρέπει να περάσουν απαρατήρητα. Είναι πρόδηλο από τα πιο πάνω ότι οι άλλοι μέτοχοι χρειάζονταν τη συμμετοχή του κράτους αποκλειστικά και μόνο για να προσφέρει τις εγγυήσεις. Το Κράτος ήταν ο μόνος εγγυητής και όμως θα έπαιρνε μόνο το 15% των μετοχών. Και δεν έφτανε αυτό. Μετά που θα πρόσφερε τις εγγυήσεις και όταν θα λειτουργούσε το εργοστάσιο το Κράτος θα πρόσφερε το μερίδιό του στο κοινό. Με αυτό τον τρόπο θα παρέδιδε τον αποτελεσματικό έλεγχο της εταιρείας στην ΕΜΕ και στην Αρχιεπισκοπή.

Αυτοί οι χειρισμοί είναι ξεκάθαρα άδικοι και δυσμενείς προς τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος και την παροχή κρατικών εγγυήσεων. Και ερωτώ τους αρμόδιους της Κυβέρνησης, πολιτικά πρόσωπα και μη, ποιος από σας θα χειριζόταν με τόση αφέλεια τα δικά του χρήματα ή ποιος από σας θα πρόσφερε με ένα τέτοιο αλόγιστο τρόπο τις προσωπικές του εγγυήσεις; Ας προβάλει έστω και ένας να μας πείσει ότι θα πρόσφερε τα δικά του χρήματα και εγγυήσεις με τον ίδιο τρόπο που πρόσφεραν το δημόσιο χρήμα και τις κρατικές εγγυήσεις. Και αν δεν τολμήσει να προβάλει κανένας γιατί θα φοβούνται τη γελοιοποίηση, ας μας εξηγήσουν; Ποιου τα συμφέροντα εξυπηρετούσαν με αυτές τις αποφάσεις; Γιατί το μόνο που είναι βέβαιο είναι ότι δεν εξυπηρετούσαν τα συμφέροντα του Κράτους από το οποίο πληρώνονται για να τα εξυπηρετούν.

Για να δούμε τι ακολούθησε έκτοτε. Το φθινόπωρο του 1979 παρουσιάστηκαν οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης και της εταιρείας λιπασμάτων ενώπιον της Βουλής και διαβεβαίωσαν την Επιτροπή Οικονομικών ότι η όλη επένδυση θα στοιχίσει £12,750,000. Το αποτέλεσμα ποιό ήταν; Μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο κόστισε £23.5 εκατομμύρια.

Αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Με τα £23.5 εκατομμύρια το εργοστάσιο βγήκε προβληματικό. Και με τη σύντομη λειτουργία του από τις ζημιές που προέκυψαν

ανεβάζουν τα ολικά έξοδα μέχρι τώρα στα £31 εκατομμύρια λίρες. Για να διορθωθούν τα προβλήματα που παρουσιάζει θα απαιτηθεί άλλο ένα εκατομμύριο λίρες. Πρόσθετα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας που συνεχίζουν να είναι ή να προσποιούνται ότι είναι αισιόδοξοι ζητούν συμπληρωματική χρηματοδότηση άλλων £12 εκατομμυρίων για να μπορέσει να ξαναλειτουργήσει το εργοστάσιο. Δηλαδή από τα £12,750.000 που υπολογίστηκε να στοιχίσει το εργοστάσιο με τα σημερινά δεδομένα απαιτεί απασχόληση κεφαλαίου της τάξης των £45 εκατομμυρίων. Με άλλα λόγια οι Υπουργοί μας, οι οικονομολόγοι μας και οι επιτυχημένοι επιχειρηματίες της ΕΜΕ και του Συνεργατισμού έπесαν έξω στους υπολογισμούς τους κατά 350%. Αυτό δεν είναι λάθος, αυτό δεν είναι αποτυχία, αυτό είναι πρωτοφανές σκάνδαλο. Και το χειρότερο είναι που το σκάνδαλο αυτό πέρασε από διάφορους σταθμούς συνειδητών παραπλανήσεων.

Έχω ήδη αναφέρει ότι ο πρώτος σταθμός συνειδητής παραπλάνησης ήταν όταν παρουσιάστηκε στη Βουλή το αρχικό κόστος και το αρχικό ύψος των Κυβερνητικών εγγυήσεων. Ο δεύτερος σταθμός παραπλάνησης στράφηκε προς το κοινό. Εδώ θάθελα να υπενθυμίσω ότι η πραγματική πρόθεση ήταν να προσφέρει το κράτος τις εγγυήσεις και αν τα πράγματα εξελίσσονταν ομαλά να παραδώσει τον έλεγχο της εταιρείας στην ΕΜΕ και την Αρχιεπισκοπή. Όμως τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν ομαλά. Πριν ακόμα λειτουργήσει το εργοστάσιο τέλειωσαν τα χρήματα και εξαντλήθηκαν οι πιστωτικές δυνατότητες της εταιρείας. Έτσι το συμβούλιο της εταιρείας θυμήθηκε ότι υπάρχει κοινό. Εξέδωσε μετοχές £3 εκατομμύρια και τις πρόσφερε με στόχο να μαζέψει από τον παραπλανημένο κοσμάκη χρήματα. Αυτός ήταν ο δεύτερος σταθμός παραπλάνησης. Τελικά το κοινό δεν ανταποκρίθηκε στον αναμενόμενο βαθμό. Τέθηκε θέμα να αγοράσουν οι αδιάθετες μετοχές από τους 4 αρχικούς μετόχους ανάλογα με το ποσοστό τους. Ακριβώς σ' αυτό το σημείο η ΕΜΕ επικαλέστηκε προβλήματα ρευστότητας. Το ίδιο έκανε και η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου. Και αρνούνταν να αγοράσουν το μερίδιό τους σε μετοχές. Τελικά αγόρασαν πολύ μικρότερο αριθμό μετοχών απ' ό,τι τους αναλογούσε. Και ζητούσαν από το Κράτος να αγοράσει όλες τις αδιάθετες μετοχές. Το Κράτος που τα χρήματά του φαίνεται να τα πονούσαν όλοι λιγότερο τελικά αγόρασε τις αδιάθετες μετοχές.

Λέγω ότι τα πονούσαν λιγότερο και το εννοώ. Γιατί έχει τεράστια σημασία πότε μεσολάβησαν αυτά τα γεγονότα και πότε άλλαξαν οι προθέσεις. Οι εξελίξεις αυτές έγιναν ακριβώς τον καιρό που ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση του εργοστασίου και άρχισε η προβληματική λειτουργία του.

Ακριβώς τότε οι ιθύνοντες της ΕΜΕ που πάντοτε φιλοδοξούσαν να θέσουν το εργοστάσιο κάτω από τον έλεγχό τους διαπίστωσαν τη μη βιωσιμότητά του. Ήταν ήδη γνώστες του ότι απαιτήθηκε διπλάσια δαπάνη για το έργο, ότι το εργοστάσιο ήταν προβληματικό, αλλά κυρίως τότε διαπίστωσαν την πλήρη άγνοιά τους όσον αφορά την παραγωγή λιπάσματος.

Μόνο έτσι μπορεί να εξηγηθεί το ότι εγκατέλειψαν το όνειρό τους και πρόσφεραν τον έλεγχο του εργοστασίου στο κράτος.

Έτσι μετά τη συνειδητή παραπλάνηση του κοινού έμενε να παραπλανηθεί το κράτος. Δηλαδή η Κυβέρνηση και η Βουλή. Όσον αφορά την πρώτη, δηλαδή την Κυβέρνηση, τα πράγματα δεν ήταν δύσκολα. Το έδαφος ήταν πρόσφορο. Πολλοί ήταν έτοιμοι να δεχθούν την παραπλάνηση. Ήδη πολλά πολιτικά πρόσωπα και τεχνοκράτες ήταν συνυπεύθυνοι για την ίδρυση και το κατόντημα της εταιρείας.

Έμεινε η Βουλή που θα μπορούσε να παρουσιάσει δυσκολία. Έτσι οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αφού πέρασαν εύκολα το Υπουργικό Συμβούλιο ήλθαν στη Βουλή, τον τέταρτο σταθμό παραπλάνησης. Η Βουλή συζήτησε το θέμα της έγκρισης ποσού £1,450.000 για την αγορά των αδιάθετων μετοχών το Μάιο του 1983. Τα στοιχεία που κατέθεσαν οι αρμόδιοι ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών ήταν εντελώς παραπλανητικά.

Για παράδειγμα ενώ βρισκόμασταν ήδη στον 5ο μήνα του χρόνου ισχυρίζονταν ενώπιον της Βουλής ότι για ολόκληρο το 1983 θα πραγματοποιούσαν κέρδη της τάξης των £89,000. Προσέξτε, κύριοι, ακρίβεια στις προβλέψεις τους, £89,000 κέρδος, όχι £90,000. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα. Εφτά μήνες αργότερα όταν έκλεισε το 1983 δεν πραγματοποίησαν ακριβώς £89,000 κέρδος ούτε £90,000 ζημιά. Πραγματοποίησαν ζημιά ακριβώς £4,246.000. Αυτός είναι ακριβής αριθμός. Τον ίδιο καιρό, δηλαδή το Μάιο του 1983, πρόβλεπαν για το 1984 κέρδος £827,000. Και εδώ προσέξτε ακρίβεια στους υπολογισμούς τους, £827,000, όχι £825,000 ή £350,000. Αλλά ακριβώς £827,000. Το αποτέλεσμα ποιο ήταν; Αρχές του 1984 το εργοστάσιο να απολύσει το προσωπικό του και να αναστείλει τις εργασίες του.

Όπως αποδεικνύεται από τα πιο πάνω τα στοιχεία που κατέθεσαν στη Βουλή ήταν παραπλανητικά. Όμως θα ήταν υπεραπλούστευση του θέματος να πούμε ότι οι Βουλευτές που ψήφισαν το £1,451.000 απλώς παραπλανήθηκαν. Ιδιαίτερα οι Βουλευτές μέλη της Επιτροπής Οικονομικών. Γιατί από τη συζήτηση που διεξήχθη στην Επιτροπή με τους αρμόδιους φάνηκε ξεκάθαρα από τότε ότι το εργοστάσιο αντιμετώπιζε σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας.

Για παράδειγμα είχε διευκρινιστεί στην Επιτροπή ότι το 20% της παραγωγής μόνο θα διατίθεται στη ντόπια αγορά, και ότι το υπόλοιπο 80% θα πρέπει να εξάγεται σε τιμές κάτω του κόστους. Με αυτή την εικόνα δεν χρειάζονται οικονομικές γνώσεις για να διαπιστώσει κανένας ότι είτε το εργοστάσιο θάπρεπε να φορτώνει τις τεράστιες ζημιές από τις εξαγωγές πάνω στη ντόπια κατανάλωση ή αντιμετώπιζε άμεσο πρόβλημα επιβίωσης. Αυτά τα σημεία είχαν συζητηθεί και διευκρινιστεί μέσα στην Επιτροπή Οικονομικών.

Γι' αυτό η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν ψήφισε εκείνο το κονδύλι προβάλλοντας σαν κύριο επιχείρημα τότε το ότι έγινε προγραμματίστη και αμελέτητη επένδυση που αποδεικνύεται μη βιώσιμη.

Δυστυχώς τα άλλα κόμματα δεν ήθελαν να δουν και αυτή την πτυχή. Οι Βουλευτές του Δ.Η.Κ.Ο. υποστήριξαν απλούστατα την κυβερνητική πολιτική. Ενώ το ΑΚΕΛ που τις θέσεις του τις διατύπωσε ο κ. Δίγκλης περιορίστηκε στα στοιχεία που μας παρέθεσαν οι αρμόδιοι για να πει επί λέξει: «Βάσει των στοιχείων τα οποία κατατέθηκαν στην Επιτροπή πιστεύω ότι ο ισχυρισμός ότι το έργο δεν είναι βιώσιμο δεν ευσταθεί. Το έργο βάσει αυτών των στοιχείων που κατατέθηκαν είναι βιώσιμο». Ο κ. Δίγκλης δεν ήθελε να λάβει υπόψη και την υπόλοιπη συζήτηση που έγινε μέσα στην Επιτροπή. Αναφερόμενος δε και στη σχέση εξαγωγών και ντόπιας κατανάλωσης ο ίδιος συνάδελφος είπε και τα εξής: «Νομίζω ότι αυτό που είπε τελευταία ο συνάδελφος, ότι οι ζημιές ή τυχόν ζημιές από εξαγωγές θα επιβαρύνουν τις τιμές των λιπασμάτων στη ντόπια αγορά, έχει διευκρινισθεί στην Επιτροπή ότι δεν είναι έτσι, γιατί τηρούνται ξέχωροι λογαριασμοί για τα παραγόμενα λιπάσματα για εξαγωγή και ξέχωροι λογαριασμοί για την επιτόπια αγορά».

Αυτό το απόσπασμα το παραθέτω χωρίς σχόλιο. 'Ηθελα απλώς να πω ότι ο κ. Δίγκλης είναι οικονομολόγος και από ό,τι γνωρίζω καλός οικονομολόγος.

Τελειώνοντας με αυτό το σημείο ήθελα να υπογραμμίσω ότι καταβλήθηκε συνειδητή προσπάθεια παραπλάνησης της Βουλής. Και οι ευθύνες γι' αυτή την προσπάθεια βαρύνουν αμέριστα την Κυβέρνηση και τους ιθύνοντες της εταιρείας. Όμως ευθύνη φέρει και η πλειοψηφία της Βουλής.

Ο άλλος σταθμός, κύριοι συνάδελφοι, παραπλάνησης έγινε πρόσφατα. Όταν πριν 4 μήνες ήλθαν πάλιν οι αρμόδιοι να ζητήσουν επιπρόσθετο δάνειο από τη Βουλή ύψους £1,600.000. Πριν έλθουν στη Βουλή πέρασαν όπως πάντα από το Υπουργικό Συμβούλιο. Εκεί δεν δυσκολεύτηκαν παρόλο που παρουσίασαν και στοιχεία με πιο δυσμενείς προοπτικές για την εταιρεία από ό,τι παρουσίασαν στη Βουλή. Γνώριζαν ότι ήταν πιο δύσκολο να περάσει το δάνειο από τη Βουλή. Έτσι όταν ήλθε η ώρα να παρουσιαστούν στην Επιτροπή Οικονομικών της Βουλής άλλαξαν με τόση ευκολία τα στοιχεία για τις προοπτικές της εταιρείας για να παραπλανήσουν το Σώμα. Προσωπικά πληροφορήθηκα ότι τα στοιχεία που παρουσίασαν στο Υπουργικό Συμβούλιο και αυτά που παρουσίασαν στη Βουλή ήταν διαφορετικά. Εξ ου και υπέβαλα σχετική ερώτηση κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή. Πήρα αμέσως τη διαβεβαίωση ότι τα στοιχεία ήταν ακριβώς τα ίδια. Τελικά αποδείχθηκε ότι άλλα στοιχεία έδωσαν στο Υπουργικό Συμβούλιο και άλλα στην Επιτροπή Οικονομικών. Αν αυτό συνέβαινε σε ένα κοινωνικό σύστημα με μέτρια ευθιξία θα είχε σοβαρές συνέπειες ή τουλάχιστο κάτι θάπρεπε να γίνει. Εδώ κανένας δεν θίγεται, κανένας δεν ντρέπεται, ούτε απαντά ούτε παραιτείται.

Αυτό το περιστατικό το ανέφερα και στην ομιλία μου όταν συζητούσαμε εκείνο το νομοσχέδιο στην ολομέλεια της Βουλής. Το ανέφερα χωρίς να διευκρινίσω ποιος μούδωσε την απάντηση. Αμέσως μετά πήρε το λόγο ο κ. Γαλανός ο οποίος ανέφερε ότι ήταν θέμα ηθικής τάξεως για τον κ. Πασχαλίδη και στη συνέχεια προσπάθησε να περιορίσει την ευθύνη στο πρόσωπο του κ. Πασχαλίδη και μόνο. Ασφαλώς τίθεται θέμα ηθικής τάξεως για τον κ. Πασχαλίδη. Αλλά όχι μόνο για τον κ. Πασχαλίδη. Τίθεται σοβαρότατο θέμα ηθικής τάξεως για τον Υπουργό Οικονομικών που έφερε το σχετικό νομοσχέδιο στη Βουλή και ανέλαβε την πληροφόρησή της. Τίθεται θέμα ηθικής τάξεως για την Κυβέρνηση γενικά. Γιατί η Κυβερνητική πλευρά ήλθε σ' αυτό το κτίριο για να παραπλανήσει συνειδητά τη Βουλή. Και εδώ ήθελα να διευκρινίσω, ότι ειδικά την ψευδή δήλωση για τα στοιχεία δεν την έκανε ο κ. Πασχαλίδης. Την έκανε ανώτατος δημόσιος υπάλληλος εκπρόσωπος της Κυβέρνησης.

Είναι ο ίδιος υπάλληλος που διαδραμάτισε ένα από τους πιο κύριους ρόλους στην παραπλάνηση της Βουλής για το θέμα της ΞΕΚΤΕ. Και όταν το ανέφερα σε μια ομιλία μου προηγουμένως αισθάνθηκε την ανάγκη ο κ. Δίγκλης να με επικρίνει και να κάνει σχετική δήλωση για να τον υπερασπιστεί. Είναι απόλυτο δικαίωμα του συναδέλφου κ. Δίγκλη να τον υπερασπιστεί και σ' αυτή την περίπτωση.

Είναι ο ίδιος υπάλληλος που δεν δέχεται να επικρίνεται γιατί δεν είναι πολιτικό πρόσωπο. Ο ίδιος όμως κάνει δηλώσεις πολιτικού περιεχομένου δημόσια. Πρόσφατα και μετά που πήρε απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο για αναστολή των εργασιών του εργοστασίου, ο υπάλληλος αυτός προέβη σε δημόσιες δηλώσεις που το περιεχόμενό τους συγκρούεται με την απόφαση της Κυβέρνησης. Ισχυριζόταν σε εκείνες τις δηλώσεις του ότι η επένδυση είναι σωστή και ότι το όλο πρόβλημα είναι να εξευρεθούν ακόμα μερικά εκατομμύρια λίρες για χρηματοδότηση. Έτσι είναι, εκτός από τα £35 εκατομμύρια να δοθούν ακόμα £10—15

εκατομμύρια για να ικανοποιήσουμε τους εγωισμούς κάποιου δημόσιου υπαλλήλου.

Τίθεται θέμα ηθικής τάξεως για τον τωρινό και τον προηγούμενο Υπουργό, για το τωρινό και το προηγούμενο Υπουργικό Συμβούλιο που παραχώρησαν τόσο αλόγιστα δάνεια και εγγυήσεις τόσων εκατομμυρίων λιρών.

Τίθεται θέμα ηθικής τάξεως για τη Βουλή που ανέχεται ακόμα τον κάθε δημόσιο υπάλληλο να έρχεται εδώ και να παρουσιάζει παραπλανητικά στοιχεία. Πρέπει χωρίς καθυστέρηση να επιβάλουμε τη σχετική νομοθεσία.

Τίθεται και άλλο θέμα ηθικής τάξεως για τη Βουλή. Γιατί ακόμα αφήνει ελεύθερο τον Υπουργό Οικονομικών και την Κυβέρνηση να παραχωρούν με τόση ευκολία και ανεξέλεγκτα εγγυήσεις πολλών εκατομμυρίων λιρών. Είναι απαράδεκτη πραγματικά η κατάσταση με τις κυβερνητικές εγγυήσεις. Αφού για να ξοδευτεί έστω μια λίρα δημόσιου χρήματος πρέπει πρώτα να εγκριθεί από τη Βουλή παράλληλα αφήνουμε εντελώς ανεξέλεγκτη την πόρτα των κυβερνητικών εγγυήσεων με αποτέλεσμα η Βουλή σε διάφορες περιπτώσεις να βρίσκεται προ τετελεσμένων γεγονότων.

Πριν μερικούς μήνες είχαμε την περίπτωση της εταιρείας JEMO. Τώρα παρουσιάζεται αυτή η πολύ πιο σοβαρή περίπτωση. Αν τελικά δεν βρεθεί διέξοδος και το εργοστάσιο αυτό κλείσει, η Βουλή θα υποχρεωθεί να εγκρίνει εκ των υστέρων πολλά εκατομμύρια λίρες για να πληρωθούν τα εγγυημένα ποσά.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός ήγειρε στο παρελθόν το θέμα ελέγχου από τη Βουλή των κυβερνητικών εγγυήσεων. Δυστυχώς προσκρούσαμε τότε στην άρνηση της πλειοψηφίας της Βουλής. Ελπίζουμε με το πάθημα αυτό και άλλα Μέλη της Βουλής να αναθεωρήσουν τη στάση τους για να τεθεί επιτέλους τέρμα σ' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση.

Κύριοι συνάδελφοι,

Από τις διάφορες εκθέσεις και στοιχεία που μας κατέθεσαν στη Βουλή οι αρμόδιοι της εταιρείας και της Κυβέρνησης φαίνεται ότι σε κανένα στάδιο δεν δόθηκε η απαιτούμενη σοβαρότητα στο όλο θέμα. Πριν ιδρυθεί το εργοστάσιο δεν έγινε οποιαδήποτε σοβαρή και ανεξάρτητη μελέτη. Από την έναρξη ιδρύσεως του εργοστασίου μέχρι τώρα πάλι δεν έγινε οποιαδήποτε σοβαρή μελέτη. Αντίθετα καταβαλλόταν μια προσπάθεια από τους αρμοδίους να παρουσιάζουν επιφανειακά καλύτερη την κατάσταση απ' ό,τι ήταν στην πραγματικότητα.

Για να φανεί ότι δεν δόθηκε ποτέ η απαιτούμενη σοβαρότητα στο όλο έργο θα αναφέρω ένα κτυπητό παράδειγμα. Το εργοστάσιο αυτό που αποτελεί τη μεγαλύτερη επένδυση στην Κύπρο είχε ένα διευθύνοντα σύμβουλο. Και αυτός ημιαπασχολούμενος με το εργοστάσιο. Η δε έδρα του δεν ήταν στον τόπο του εργοστασίου αλλά στη Λευκωσία. Αυτό και μόνο είναι αρκετό για να δείξει πόσο επιπόλαια αντιμετωπιζόταν το έργο από τους αρμοδίους.

Η μόνη μελέτη που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν σοβαρή είναι αυτή που έκανε πρόσφατα το IFC. Και αντιλαμβάνομαι ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να αναστείλει τη λειτουργία του εργοστασίου βασίστηκε κυρίως πάνω σ' εκείνη τη μελέτη. Τα κύρια σημεία που βγαίνουν από την μελέτη του IFC είναι τα ακόλουθα:

Το εργοστάσιο των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών είναι μικρό και βρίσκεται σε αδύνατη θέση με τα συναγωνιζόμενα τούτο εργοστάσια του εξωτερικού. Αυτή η κατάσταση οξύνει ακόμα περισσότερο το πρόβλημα γιατί η βιωσιμότητα του εργοστασίου βασίζεται στις εξαγωγές. Οι τιμές στις εξαγωγικές

αγορές βρίσκονται σε ύφεση και είναι απίθανο να αυξηθούν χωρίς την αντίστοιχη αύξηση και στις πρώτες ύλες. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι το σημείο αυτό βρίσκεται σε αντίθεση με την έκθεση που κατέθεσαν στη Βουλή το Φεβρουάριο οι αρμόδιοι της Κυβέρνησης. Σ' εκείνη την έκθεση γίνονται πολύ αισιόδοξες, υπεραισιόδοξες, μπορεί να πει κανείς, προβλέψεις για τις διεθνείς τιμές στο μέλλον.

Το εργοστάσιο είναι ανισόρροπο στην παραγωγή του. Το πρόγραμμα μετατροπών που παρουσίασε η διεύθυνση της εταιρείας είναι σωστό. Αλλά χρειάζονται και άλλες μετατροπές τις οποίες περιγράφει αναλυτικά η έκθεση του IFC. Άρα το ποσό των £500,000 που αναφέρεται στην έκθεση που μας κατέθεσαν οι αρμόδιοι δεν είναι αρκετό για τη συμπλήρωση των μετατροπών.

Ένα άλλο σημείο της μελέτης του IFC είναι η διαπίστωση ότι οι ιδύνοντες της εταιρείας δεν έχουν την απαιτούμενη γνώση για την παραγωγή λιπάσματος. Γι' αυτό και εισηγείται να ανατεθεί η τεχνική διαχείριση του εργοστασίου σε ξένο συγκρότημα που διαθέτει την πείρα και τις τεχνικές γνώσεις.

Ένα άλλο σοβαρό σημείο της μελέτης του IFC είναι ότι το εργοστάσιο θεϊκού οξέως σχεδιάστηκε για χρησιμοποίηση πυριτών περιεκτικότητας 47—48%. Οι πυρίτες που προμηθεύονται από την E.M.E. είναι περιεκτικότητας μόνο 42—44%. Το γεγονός αυτό επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα του εργοστασίου στην παραγωγή. Και εδώ εγείρεται το ερώτημα αν η E.M.E. είναι σε θέση να προμηθεύσει πυρίτες ψηλότερης περιεκτικότητας. Γιατί αν η απάντηση είναι αρνητική τότε το θεϊκό οξύ θα πρέπει να εισάγεται με αποτέλεσμα η σημασία που δόθηκε στην εκμετάλλευση του εγχώριου πυρίτη να εξανεμίζεται.

Σύμφωνα επίσης με τη μελέτη του IFC ένα σοβαρότατο πρόβλημα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών είναι ο σχεδόν ανύπαρκτος έλεγχος σε κάθε διαδικασία παραγωγής. Και αυτό οφείλεται στην έλλειψη γνώσεως και πείρας στη βιομηχανία λιπασμάτων.

Πρόσθετα το εργοστάσιο απασχολούσε σχεδόν διπλάσιο προσωπικό απ' ό,τι χρειαζόταν. Εδώ πρέπει να υπογραμμισθεί ότι ένας μεγάλος αριθμός εργατοϋπαλλήλων που προσλήφθηκαν από την εταιρεία ήταν από το πλεονάζον προσωπικό των εταιρειών της E.M.E. Και πολύ πιθανό τὸ ὅτι το εργοστάσιο απασχολούσε διπλάσιο προσωπικό να οφείλεται κυρίως στο ὅτι οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ἀπέλυαν το προσωπικό από την E.M.E. και το προσλάμβαναν στο εργοστάσιο λιπασμάτων.

Ανέφερα πιο πάνω ότι η μόνη σοβαρή μελέτη που έγινε για το εργοστάσιο είναι αυτή του IFC. Και είναι σοβαρή. Όμως ταυτόχρονα πρέπει να λεχθεί ότι είναι ελλιπής. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η μελέτη αυτή δεν αποτελεί ολοκληρωμένη μελέτη βιωσιμότητας. Είναι πραγματικά περίεργο γιατί το IFC δεν επεκτάθηκε να μελετήσει το ὅλο φάσμα της βιωσιμότητας της εταιρείας. Η μόνη εξήγηση που μπορεί να παρασχεθεί είναι ότι οι ὅροι ἐντολῆς γιὰ τὴν ἐτοιμασία τῆς μελέτης ἐτοιμάστηκαν πρόχειρα και επιπόλαια. Το αποτέλεσμα είναι να μην εντοπισθούν τα ουσιαστικά ερωτήματα στα οποία πρέπει να δοθούν αντικειμενικές και εμπειριστατωμένες απαντήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν πιθανότητα παροχῆς στὴν εταιρεία χρηματοδότησης ἀπὸ τὸ κράτος.

Πρόσθετα η μελέτη του IFC βασίστηκε σε επίσκεψη εμπειρογνομόνων στην Κύπρο που διήρκεσε μόνο μια βδομάδα και μάλιστα σε διάστημα που το εργοστάσιο δεν λειτουργούσε.

Με άλλα λόγια πρέπει να τονισθεί ότι οι οικονομικές προβλέψεις του IFC δεν βασίζονται σε εμπειροστατωμένη μελέτη βιωσιμότητας της εταιρείας και ούτε συνιστούν δείκτες της πραγματικής προβλεπόμενης απόδοσης των επενδυθέντων κεφαλαίων. Οι οικονομικές προβλέψεις του IFC και η ανάλυση στην οποία βασίστηκαν αντιπροσωπεύουν απλώς το μέτρο της αλλαγής που θα πρέπει να αναμένεται στη ρευστότητα της εταιρείας, πάντοτε όμως με την αυστηρή προϋπόθεση ότι:

- (1) Η ετήσια παραγωγή θα διατίθεται εξ ολοκλήρου,
- (2) η εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις για αποπληρωμή δανείων και πληρωμή τόκων,
- (3) οι αλλαγές και βελτιώσεις που προγραμματίστηκαν πράγματι θα λύσουν τα τεχνικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη λειτουργία του εργοστασίου, και
- (4) το επίπεδο απόδοσης της διεύθυνσης και του προσωπικού της εταιρείας -που κρίνονται από το IFC να είναι ένας από τους κύριους λόγους για το κατάντημα της εταιρείας- θα καταφέρουν να φθάσουν σύντομα στα απαιτούμενα επίπεδα κατάρτισης και απόδοσης.

Οι πιο πάνω προϋποθέσεις αποτελούν σοβαρότατους περιορισμούς και αδυναμίες στην οικονομική ανάλυση του IFC και θάθελα να υπογραμμίσω ότι με κανένα τρόπο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η μελέτη αυτή μπορεί ν' αποτελέσει σοβαρή βάση πάνω στην οποία να βασιστεί η Κυβέρνηση και η Βουλή για τη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων για περαιτέρω χρηματοδότηση του εργοστασίου.

Γι' αυτό θα πρέπει να γίνει νέα μελέτη σίγουρα όχι από τους ιθύνοντες της εταιρείας ή από τους κυβερνητικούς παράγοντες πάνω στους οποίους έχουμε κάθε λόγο να μη μπορούμε να βασιστούμε. Αλλά από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να αρχίζει από τα μέχρι τώρα οικονομικά αποτελέσματα της εταιρείας και να επεκτείνεται σε ολοκληρωμένες προβλέψεις των μελλοντικών κερδοζημιών. Επίσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα πραγματικά έξοδα της εταιρείας, όπως τόκους, αποσβέσεις, έξοδα διοίκησης, μισθούς, ημερομίσθια, δηλαδή να περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που αγνοήθηκαν από τη μελέτη του IFC.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Από όσα έχω αναφέρει προηγουμένως και από όσα βγαίνουν από τη μελέτη του IFC φαίνεται ότι σε κάποιο χρονικό διάστημα μερικοί παράγοντες που χειρίζονται δημόσια και κοινοτικά χρήματα αποφάσισαν να μεγαλώσουν τα φέουδά τους. Συνέλαβαν και τον τρόπο. Ίδρυση εργοστασίου παραγωγής λιπασμάτων.

Σαν φεουδάρχες δεν θα εύρισκαν εμπόδια τις διαδικασίες του συστήματος. Εύκολα μπορούσαν να επιβληθούν και πάνω στα Υπουργεία και πάνω στην Κυβέρνηση, γιατί εκεί μέσα έχουν συμμάχους και παρόμοιούς τους.

Ένεκα του ότι τα χρήματα δεν ήταν δικά τους δεν θα διακινδύνευαν τίποτε το σοβαρό. Σίγουρα όμως θα μεγάλωναν τα φέουδά τους. Και ενώ τα χρήματα είναι ξένα τα φέουδα είναι δικά τους.

Θα πρέπει να υπήρχε μόνο μια μακρυνή ανησυχία στη σκέψη τους. Η πιθανότητα αποτυχίας. Όμως είναι τέτοια η νοοτροπία που καλλιεργήθηκε τα τελευταία 25 χρόνια στον τόπο μας που και η αποτυχία δεν ανησυχεί. Γιατί γνωρίζουν ότι ούτε το προηγούμενο καθεστώς ούτε το σημερινό πρόκειται να τους

αποποιηθεί. Αντίθετα συνήθισαν να προστατεύονται από τα καθεστώτα. Και αν τύχει ακόμα και από λάθη δικά τους να καταρρεύσει το φέουδό τους, το καθεστώς θα φροντίσει να τους μεταφέρει σε άλλο, και αν δεν υπάρχει άλλο, τότε θα δημιουργήσει καινούργιο.

Δεν θάθελα ν' αναφερθώ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Εξάλλου είναι πολλοί οι φεουδάρχες μας. Έχει 25 χρόνια που μαζεύονται. Θάθελα γενικά να σας καλέσω να αναλογιστείτε πόσοι τέτοιοι βρίσκονται σε Υπουργεία, σε Πρεσβείες, σε ημικρατικές υπηρεσίες, σε ειδικές θέσεις, σε διάφορα τμήματα, κινήματα, συγκροτήματα και υπηρεσίες.

Αυστηρά ομιλούντες, κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος δεν πέρασε από φεουδαρχικό σύστημα. Ούτε και υπάρχει πιθανότητα να έχουμε τέτοιο σύστημα στο μέλλον. Όμως τα τελευταία 25 χρόνια καλλιεργήθηκε μια νοοτροπία πολιτικοοικονομικής φεουδαρχίας. Και ο κάθε πολιτικοοικονομικός φεουδάρχης αγωνίζεται πρώτιστα με το να μεγεθύνει το φέουδό του και ύστερα με αυτά που πρέπει να ασχολείται. Το αποτέλεσμα είναι να διαισθανόμαστε τώρα όλοι, ότι όλοι αυτοί μας οδηγούν στο σημείο που να επιβλέπουμε τη διάλυση της οικονομίας μας. Και η κατάσταση δεν βελτιώνεται με το να κρατούμε ξέχωρα λογιστικά βιβλία.

Η Βουλή σίγουρα δεν μπορεί να σταματήσει από μόνη της αυτό τον κατήφορο. Μπορεί όμως να σταθεί εμπόδιο σε πολλούς πολιτικοοικονομικούς φεουδάρχες. Αυτό είναι καθήκον της Βουλής και πρέπει να το κάνει. Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγερμός πάντοτε το κάναμε και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε.

Πριν τελειώσω θάθελα να διευκρινίσω ότι αν μας παρουσιάστουν σοβαρές μελέτες που να υποδεικνύουν τη βιωσιμότητα του εργοστασίου ή ότι έστω η λειτουργία του θα είναι λιγότερο ζημιογόνα από την εκποίησή του, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα είναι έτοιμος να τις μελετήσει και να πάρει ανάλογη θέση. Δεν θα δεχθούμε όμως, και το λέω από τώρα, ποτέ να εγκρίνουμε χρήματα στο τωρινό συμβούλιο και στην τωρινή διεύθυνση της εταιρείας. Οι πολιτικοοικονομικοί αυτοί φεουδάρχες απέτυχαν. Κόστισαν πολύ ακριβά στην οικονομία μας. Μπορούν αν θέλουν να συνεχίσουν να σκέφτονται και να συμπεριφέρονται σαν φεουδάρχες. Το φέουδό τους όμως πρέπει να τους το αφαιρέσουμε. Ήδη έπρεπε να τους το είχαμε αφαιρέσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γαλανός.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ακούσαμε με μεγάλη προσοχή τα όσα ανέφερε ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου για το θέμα των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών. Σαν Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλασσοίμεθα να απαντήσουμε με κάθε δυνατή λεπτομέρεια την κατάλληλη στιγμή και ιδιαίτερα όταν θα συμπληρωθούν οι διαπραγματεύσεις οι οποίες γίνονται για κάποια λύση όσον αφορά τα σημερινά προβλήματα της Εταιρείας.

Αναφορικά με τις διάφορες αιχμές και άδικες επιθέσεις που έχουν γίνει στην Κυβέρνηση...

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Έχει δικαίωμα βεβαίως να πρωτολογήσει ο κ. Γαλανός, αλλά ήθελα να διευκρινιστεί ότι πρωτολογεί.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Πρωτολογώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρωτολογεί, αντιλαμβάνομαι.

Α. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Όσον αφορά τις διάφορες επιθέσεις εναντίον της Κυβέρνησης θα δοθούν απαντήσεις από μέρους του Κόμματός μας. Δεν σημαίνει ότι αναγκαστικά την απάντηση θα την δώσω εγώ ο ίδιος.

Εν τω μεταξύ θα πρέπει να σημειώσουμε το εξής:

Έχουν εκτοξευθεί από πλευράς του κ. Ιεροδιακόνου πολύ σοβαρές κατηγορίες, όχι μόνο εναντίον της Κυβέρνησης, αλλά και εναντίον του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και ορισμένων Δημοσίων Υπαλλήλων, οι οποίοι από ορισμένων ετών έχουν στενές σχέσεις και διαδραματίζουν πολύ σοβαρό ρόλο σχετικά με τα οικονομικά θέματα των Χημικών Βιομηχανιών. Αναμένουμε, ζητούμε μάλλον, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας να απαντήσει πλήρως σ' αυτές τις κατηγορίες και να ξεκαθαρίσει τη θέση του. Δεν είναι πλέον θέμα δημοσιευμάτων στον τύπο, διότι με όλο το σέβας προς το συνάδελφο, είναι κατηγορίες οι οποίες εκτοξεύονται από το βήμα της Βουλής. Και όταν αυτές οι σοβαρές κατηγορίες τις οποίες ο κ. συνάδελφος έχει εκθέσει, και μάλιστα με διάφορα στοιχεία, εκτοξεύονται από αυτό το βήμα, είναι αδιανόητο να μην έχουμε λεπτομερείς απαντήσεις.

Θα προχωρούσαμε ακόμα ένα βήμα περισσότερο. Αν δεν δοθούν σαφείς και λεπτομερείς απαντήσεις, που να δικαιολογούν απόλυτα τη θέση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και να αντικρούουν αυτές τις κατηγορίες και μάλιστα πειστικά, τότε επαναλαμβάνουμε ότι τίθεται τεράστιο θέμα τάξεως για το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας: τίθεται θέμα ακόμα παραίτησης αν δεν μπορούν να απαντήσουν πειστικά σ' αυτές τις κατηγορίες. Διότι πρέπει να υπάρχει κάποια ευαισθησία σ' αυτό τον τόπο όπως συμβαίνει και σε άλλα μέρη του κόσμου. Και μ' αυτό τον τρόπο νομίζουμε ότι απαντούμε στον κ. Ιεροδιακόνου, όταν μιλά για «φεουδάρχες» και «φεουδαρχικά κατεστημένα» και προσπαθεί με τη γνωστή στείρα αντιπολιτευτική στάση και τάση του κόμματός του, να τα συνδέσει με την Κυβέρνηση και το Δημοκρατικό Κόμμα. Νομίζουμε ότι τα παραλέτε, κύριε συνάδελφε. Εμείς ουδέποτε ενθαρρύνουμε τέτοια φεουδαρχικά κατεστημένα και μάλιστα με τη θέση την οποία παίρνουμε σήμερα πιστεύουμε ότι απαντούμε κατ' ευθείαν στη θέση αυτή. Να αναζητήσετε τέτοιου είδους κατεστημένα στους πρώτους διδάξαντες, όχι κοντά μας.

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δίγκλης.

Π. ΔΙΓΚΛΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Διευκρινίζω ότι δεν χρησιμοποιώ το δικαίωμά μου να πρωτολογήσω. Επιφυλάσσομαι να μιλήσω επί του θέματος σε μελλοντική συνεδρία του Σώματος.

Όμως, από την ομιλία του συνάδελφου κ. Ιεροδιακόνου είναι σαφές ότι προκύπτουν πολύ σοβαρά ζητήματα.

Η εισήγησή μου είναι ότι θα πρέπει από το Σώμα να κληθούν και οι δυο ενδιαφερόμενοι Υπουργοί, ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας και ο Υπουργός Οικονομικών, για να μιλήσουν επί του θέματος και να εκθέσουν τις θέσεις τους, τις θέσεις της Κυβέρνησης, επί του υπό συζήτηση προβλήματος.

Πιστεύω ότι αυτό το μέτρο είναι εντελώς απαραίτητο για να φωτιστεί το Σώμα και να βοηθηθεί να διαμορφώσει απόψεις. Επαναλαμβάνω ότι τις δικές μας θέσεις επί του θέματος θα τις εκθέσουμε σε μελλοντική συνεδρία του Σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές που θα ήθελαν να μιλήσουν σήμερα;

Εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, θα ήθελα να θέσω υπό την έγκριση του Σώματος την εισήγηση που έχει γίνει σήμερα. Δηλαδή, όπως κληθούν οι δυο Υπουργοί, Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας, να ενημερώσουν το Σώμα.

Υπάρχει ένσταση όπως κληθούν οι δυο αυτοί Υπουργοί;

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα ήθελα να διευκρινιστεί κατά πόσο εννοούμε ότι η ενημέρωση θα γίνει σε ανοικτή συνεδρία ή στις Επιτροπές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι θα γίνει σε ανοικτή συνεδρία εφόσο το θέμα ήδη συζητείται ενώπιον του Σώματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση;

Εφόσο δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, τότε οι δυο Υπουργοί, ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας, θα κληθούν για να ενημερώσουν το Σώμα σε προσεχή του συνεδρία επί του θέματος.

Και εφόσο δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές σήμερα πάνω στο θέμα, θα παραμείνει τούτο στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία του Σώματος.

Θα ήθελα να ανακοινώσω στο Σώμα ότι, ύστερα από σχετικές συνεννοήσεις που είχαν οι ηγέτες των εν τη Βουλή Κομμάτων με τον Πρόεδρο του Σώματος, διευθετήθηκε ώστε η προσεχής συνεδρία, στις 5 Ιουλίου, να είναι η τελευταία συνεδρία για σκοπούς Νομοθετικής και άλλης εργασίας. Θα έχουμε ακόμα μια συνεδρία πριν από τις θερινές διακοπές, και αυτή θα είναι στις 14 Ιουλίου, και θα είναι ειδικά για την επέτειο του χουντοφασιστικού πραξικοπήματος και της εισβολής του Αττίλα.

Επομένως οι διάφορες Επιτροπές θα πρέπει να έχουν αυτά υπόψη τους και να εργαστούν, ώστε αν υπάρχουν οποιαδήποτε νομοσχέδια που πρέπει οπωσδήποτε να συζητηθούν από το Σώμα πριν από τις θερινές διακοπές, να ετοιμάσουν αυτά τα νομοσχέδια μέχρι την προσεχή Πέμπτη. Διαφορετικά η συζήτησή τους θα αναβληθεί για μετά τις θερινές διακοπές.

Η προσεχής συνεδρία του Σώματος ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 5η Ιουλίου, στις 4.00 μ.μ. με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α: ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- 1) Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 2) Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 3) Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξεις των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 4) Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξεις των Μισθών και Ένταξις Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984.
- 5) Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982.
- 6) Ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983.
- 7) Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 8) Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1983.
- 9) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984.
- 10) Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1984.
- 11) Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
(Πρόταση Νόμου)
- 12) Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.
- 13) Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β: Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ: Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ:

- 1) «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.).
- 2) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ.). (Συνέχιση της συζήτησης).
- 3) Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ενίσχυσης των Προσφυγικών Αθλητικών Σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».
- 4) Κοινή Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πλεόνασμα του αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο».

Κηρύττω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξεως 6.15 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Χαμπής
Γαλανός Αλέξης	Ομήρου Γιαννάκης
Δίγκλης Παύλος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λεάνδρος	Παπαδημητρίου Κυριάκος
Ζιαρτίδης Ανδρέας	Παπαδόπουλος Γεώργιος
Ιεροδιακόνου Λεόντιος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσουνωτός Ιάκωβος	Παπαρές Αυγερινός
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πέτας Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής	Πουμπουρής Μιχάλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Σαββίδης Γεώργιος
Λόρδος Κωνσταντίνος	Σολωμής Χρίστος
Λυσσαρίδης Βάσος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Μαθηκολώνης Αντρέας	Φάντης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης	Χρίστου Κυριάκος
Μαυρονικόλας Νίκος	Χριστοφίδης Μανώλης
Μιχαηλίδης Θάλης	Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 9) του 1984», η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Ιεροδιακόνου, Αλ. Γαλανός, Ντ. Κωνσταντίνου, Β. Λυσσαρίδης, Α. Φάντης) και ψήφιση του Νομοσχεδίου σε Νόμο, ως (υπ' αρ. 14) του 1984.
- 2) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο ως (υπ' αρ. 12) του 1984.
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο, ως (υπ' αρ. 13) του 1984.
- 5) Έκθεση για τους Κανονισμούς 1. «Οι περί Ταμείου και Διαδικασίας Επιδότησεως Ενοικίων Εκτοπισθέντων και Παθόντων Κανονισμοί του 1984» και 2. «Οι περί Παροχής Επιδομάτων σε Εκτοπισθέντες και Παθόντες Κανονισμοί του 1984» και έγκριση αυτών.

- 6) Αναφορά του αξ. Βουλευτή κ. Χ. Μιχαηλίδη στην ανάγκη όπως με τη νέα σύνοδο της Βουλής οι αρμόδιες Κοιν. Επιτροπές επιληφθούν της εκκρεμούσας πρότασης Νόμου που κατατέθηκε από το ΑΚΕΛ—Αριστερά για την ίδρυση Συμβουλίου Εμπορίας Φρούτων και φθαρτών.
- 7) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 8) Αγόρευση του αξ. Βουλευτή κ. Λ. Ιεροδιακόνου πάνω στο θέμα που ενεγράφη με εισήγηση του αξ. Βουλευτή κ. Γ. Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. «Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεώκοπία της Εταιρείας» οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολούθησαν σχετικά με το θέμα (Αλ. Γαλανός, Π. Δίγκλης) και απόφαση να κληθούν ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας να ενημερώσουν σχετικά το Σώμα σε ανοικτή συνεδρία της Βουλής.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 5ης Ιουλίου 1984

(Ώρα έναρξεως 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 36)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Παρακαλώ το Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Υπάρχει απαρτία, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα στο Κεφάλαιο Α' - Νομοθετική Εργασία - είναι «ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξησης των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΥΞΗΣΙΣ
ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».**

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Διγκλής

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Άμυνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού περί Κρατικών Υπαλλήλων Νόμου ώστε τα μέλη του Στρατού της Δημοκρατίας που εντάσσονται στο ενιαίο μισθολόγιο που ισχύει για τη Δημόσια Υπηρεσία να τύχουν του κατώτατου ποσού αύξησης που προβλέπεται στην υπό τροποποίηση νομοθεσία όπως και οι δημόσιοι υπάλληλοι και τα μέλη της Αστυνομικής Δύναμης που εντάχθηκαν ήδη στο νέο αυτό μισθολόγιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξησης των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

«Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και «ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983» αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία.

Το αμέσως επόμενο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξησης των Μισθών και Ένταξιν Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ (ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΙΣ ΘΕΣΕΩΝ ΕΙΣ ΕΝΙΑΙΟΝ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΝ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Επιτροπή Εσωτερικών και Άμυνας

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Ανδρέας Φάντης

Χρίστος Κουρτελλάρης

Μανώλης Χριστοφίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών και Άμυνας μελέτησαν το πιο πάνω νομοσχέδιο σε κοινή συνεδρία τους που συγκροτήθηκε στις 27 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Άμυνας οι οποίοι και ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και απάντησαν σε αριθμό συμπληρωματικών ερωτημάτων των Μελών των Επιτροπών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εφαρμογή της νέας βαθμολογικής και μισθοδοτικής διάρθρωσης των βαθμών του Στρατού της Δημοκρατίας και η ένταξη των μελών του στο ενιαίο μισθολόγιο που ισχύει για τη δημόσια υπηρεσία. Με το ίδιο νομοσχέδιο εισάγεται αριθμός κανόνων που θα διέπουν την αναπροσαρμογή του μισθού των μελών του Κυπριακού Στρατού από τις παλιές στις νέες μισθοδοτικές κλίμακες.

Όπως αναφέρθηκε στις Επιτροπές από τους εκπροσώπους των πιο πάνω Υπουργείων βάση για τη διαμόρφωση της προτεινόμενης νέας διάρθρωσης των βαθμών του Στρατού αποτέλεσε η νέα διάρθρωση των βαθμών της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, η οποία τέθηκε ήδη σε εφαρμογή με τον περί Μελών της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας (Αύξηση των Μισθών, Αναδιάρθρωση και Ένταξη Θέσεων στο Ενιαίο Μισθολόγιο) Νόμο του 1983 (Αρ. 19 του 1983). Όπως επίσης κατατέθηκε ενώπιον των Επιτροπών, η υλοποίηση της νέας βαθμολογικής και μισθοδοτικής διάρθρωσης των μελών του Στρατού της Δημοκρατίας συνεπάγεται μακροπρόθεσμη πρόσθετη ετήσια δαπάνη της τάξης των £1,350.000, η πραγματοποίηση της οποίας θα γίνεται σταδιακά σε διάστημα πέντε έως επτά χρόνων. Στην πρόσθετη αυτή δαπάνη περιλαμβάνεται ποσό £632.000 το οποίο αντιπροσωπεύει πρόσθετη δαπάνη για τους βαθμούς του οπλίτη και δεκανέα έναντι των οποίων δεν υπηρετεί σήμερα προσωπικό.

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Εσωτερικών και Άμυνας αφού μελέτησαν το όλο θέμα συμφωνούν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ένταξις θέσεων εις ενιαίον μισθολόγιον. Πίναξ Α. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αύξησης του βασικού μισθού των μελών. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αναπροσαρμογή μισθών των μελών. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επέκτασις εφαρμογής του Νόμου εις ωρισμένας περιπτώσεις. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος. Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιορισμός εφαρμογής των Νόμων 65 του 1978 και 76 του 1979. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;
Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξησις των Μισθών και Ένταξις Θέσεων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο προς συζήτηση είναι «ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση στη Βουλή.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1982».

Παρόντες:-

Αλέξης Γαλανός, Πρόεδρος

Θαλής Μιχαηλίδης

Ανδρέας Φάντης

Κυριάκος Χρίστου

Χρίστος Κουρτελλάρης

Μανώλης Χριστοφίδης

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 25 Ιουνίου 1984.

Με το νόμο που προτείνεται επιφέρεται αριθμός ουσιαστικών τροποποιήσεων στο βασικό περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών Νόμον οι οποίες κρίνονται αναγκαίες από την ως τώρα πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής. Ανάμεσα στις προτεινόμενες τροπολογίες περιλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία παρέχεται η ευχέρεια σε μη Κυπρίους υπηκόους να εγγράφονται ως πολιτικοί μηχανικοί ή αρχιτέκτονες, ανάλογα με τα προσόντα τους, νοούμενοι ότι κατά την ημέρα της υποβολής της σχετικής αίτησής τους είναι νυμφευμένοι με Κυπρίες και έχουν κατά τον ίδιο χρόνο τη συνήθη διαμονή τους στην Κύπρο.

Η πιο πάνω πρόνοια, η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 3 του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, είχε κατατεθεί στη Βουλή υπό τη μορφή αυτοτελούς νομοσχεδίου το οποίο στη συνέχεια αποσύρθηκε και ενσωματώθηκε στις υπόλοιπες διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Επειδή η Επιτροπή από την ως τώρα συζήτηση του όλου θεματος έχει διαπιστώσει ότι η ολοκλήρωση της μελέτης των υπόλοιπων διατάξεων του νομοσχεδίου αυτού δεν αναμένεται να επιτευχθεί σύντομα μια και οι διατάξεις αυτές πραγματεύονται γενικότερα θέματα που καθάπτονται των συμφερόντων πολλών ενδιαφερόμενων πλευρών, αποφάσισε όπως, στο παρόν στάδιο, προχωρήσει με την ολοκλήρωση της μελέτης των διατάξεων του άρθρου 3 του νομοσχεδίου μόνο, αναβάλλοντας για ευθετότερο χρόνο την προώθηση των υπόλοιπων διατάξεών του.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη τους λόγους που οδήγησαν στην κατάθεση της προαναφερθείσας διάταξης συμφωνεί με τους σκοπούς της μια και θα παρασχεθεί η ευχέρεια σ' ένα πολύ μικρό αριθμό αλλοδαπών (3—4), κυρίως Ελλαδιτών, ν' ασκήσουν το επάγγελμα του αρχιτέκτονα ή πολιτικού μηχανικού, δεδομένου μάλιστα ότι τα πρόσωπα αυτά έχουν ήδη από πολλού εξασφαλίσει με βάση την κείμενη νομοθεσία άδεια παραμονής στην Κύπρο. Με την υιοθέτηση, εξάλλου, της προτεινόμενης διάταξης αναμένεται να αρθεί η αδικία που προσγίνεται σε βάρος των ίδιων προσώπων, ιδιαίτερα όταν ληφθεί υπόψη ότι με βάση την υπό τροποποίηση νομοθεσία αλλοδαπές παντρεμένες με Κύπριους πολίτες δεν αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα εγγραφής και άσκησης των πιο πάνω επαγγελμάτων.

Με γνώμονα τη θέση αυτή η Επιτροπή ενέταξε την προαναφερθείσα διάταξη σε ξεχωριστό νομοσχέδιο του οποίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θεματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θεματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις του βασικού νόμου διά της ενθέσεως νέου άρθρου 6Α. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Η τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Αρχιτεκτόνων κι Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο είναι «ο περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983». Η Έκθεση για το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι έτοιμη, γι' αυτό και θα συζητηθεί κατά πάσα πιθανότητα όταν θα επαναρχίσει η Βουλή τις εργασίες της τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Προχωρούμε στον περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμον του 1984.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ (ΔΙΑΚΑΤΟΧΗ, ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ) (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Θαλής Μιχαηλίδης, Προεδρεύων

Ανδρέας Ψυλλίδης, εκπροσωπών τον κ. Αλ. Γαλανό

Χρίστος Κουρτελλάρης

Ιωάννης Μάτσας

Κωνσταντίνος Λόρδος, εκπροσωπών τον κ. Χρ. Σολωμή

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και Αμύνης μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 28 Μαρτίου, 24 Μαΐου, 25 Ιουνίου και 2 Ιουλίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν επίσης και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση του άρθρου 69 του βασικού περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου με την προσθήκη νέου εδαφίου που

προβλέπει ότι κατά τη γενική εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας αυτή θα λογίζεται σαν ελεύθερη κατοχή. Αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί ο εκσυγχρονισμός και η ομοιομορφία στην αξία των ακινήτων και για ν' αποφευχθούν πολλές πρακτικές δυσκολίες.

Όπως είναι γνωστό, το Υπουργικό Συμβούλιο με διάταγμά του ημερομηνίας 8 Ιανουαρίου 1982 έχει διατάξει γενική εκτίμηση όλης της ακίνητης ιδιοκτησίας που βρίσκεται στην ελεγχόμενη από το Κράτος περιοχή.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας από τη στιγμή που αποφασίζεται η γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας ο Διευθυντής του Κτηματολογίου και Χωρομετρίας δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας και δίδει πρόσθετα ειδοποιήσεις μέσω του εγχώριου τύπου με τις οποίες πληροφορεί το κοινό ότι πρόκειται να διενεργηθεί γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας καλώντας τους ενδιαφερομένους όπως δώσουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και λεπτομέρειες για να υποβοηθηθεί ο εκτιμητής στο έργο του. Με τη συμπλήρωση της εκτίμησης ο Διευθυντής καταθέτει τους σχετικούς καταλόγους στον κοινοτάρχη της οικείας πόλεως, ενορίας ή κοινότητας και μεριμνά ώστε να δημοσιευτούν στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας και ν' αναρτηθεί σχετική ειδοποίηση με την οποία να γνωστοποιείται ότι οι κατάλογοι έχουν πράγματι κατατεθεί. Κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο δικαιούται να επιθεωρήσει τους καταλόγους και, αν διαφωνεί με την εκτίμηση που έγινε, να υποβάλει προς το Διευθυντή του Κτηματολογίου την έγγραφη ένστασή του μέσα σε εξήντα μέρες από την ημερομηνία που έγινε η ανάρτηση της σχετικής γνωστοποίησης. Ο Διευθυντής εξετάζει κάθε ένσταση που υποβάλλεται και γνωστοποιεί την απόφασή του στο επηρεαζόμενο πρόσωπο το οποίο, αν εξακολουθεί να διαφωνεί, μπορεί ν' αποταθεί στο Δικαστήριο.

Προδιαγράφοντας η Επιτροπή την προαναφερθείσα διαδικασία της γενικής εκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας επισημαίνει εκ προοιμίου την ανάγκη αυστηρής τήρησής της από τους αρμοδίους ώστε να διασφαλιστεί, από κάθε άποψη, ότι κάθε πολίτης θα γνωρίζει έγκαιρα και σαφώς τις διεργασίες που θα ακολουθηθούν για το σκοπό αυτό και να μπορεί στη συνέχεια ν' ασκεί τα δικαιώματά που ο Νόμος του παρέχει. Πρόσθετα η Επιτροπή και προτού διαμορφώσει οποιαδήποτε θέση για την υπό συζήτηση τροπολογία ζήτησε και πήρε τις αναγκαίες διευκρινίσεις ότι η προτεινόμενη διαδικασία της γενικής εκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας δεν εξυπακούει με κανένα τρόπο, έμμεσα ή άμεσα, την επιβολή οποιασδήποτε φορολογίας ή δικαιωμάτων που έχουν ως αντικείμενό τους την ακίνητη ιδιοκτησία. Για το σκοπό αυτό η Επιτροπή, σε συνεργασία με το αρμόδιο Κυβερνητικό Τμήμα, διεξήλθε αναλυτικό κατάλογο των Νόμων που ισχύουν σήμερα και σύμφωνα με τους οποίους επιβάλλεται και εισπράττεται αντίστοιχη φορολογία, και έγινε επιβεβαίωση ότι οι φορολογίες και τα δικαιώματα αυτά ενώ επιβάλλονται και εισπράττονται με βάση τις αξίες που προβλέπονται στις οικείες νομοθεσίες, δεν μπορούν χωρίς ειδική για το σκοπό αυτόν τροποποίηση κάθε νομοθεσίας ξεχωριστά να αναθεωρηθούν ή διαφοροποιηθούν με βάση το αποτέλεσμα που θα προκύψει από την προτεινόμενη γενική αυτή επανεκτίμηση.

Με γνώμονα τις προαναφερθείσες διαπιστώσεις η Επιτροπή, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου γιατί με τον τρόπο αυτό θα κατορθωθεί πράγματι η ανεμπόδιστη και χωρίς άλλες καθυστερήσεις διενέργεια της επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας, πράγμα που από πολλού υπέδειξε και αναμένει η Βουλή.

Όσον αφορά εντούτοις την ίδια τροπολογία που προτείνεται στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις που εκφράστηκαν στο στάδιο της όλης συζήτησής του, εισηγείται την τροποποίησή της ώστε η ευχέρεια που παρέχεται στην αρμόδια αρχή να προβεί σε εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας ως να είναι ελεύθερη κατοχής θα ισχύει περιοριστικά και για τους σκοπούς του υπό τροποποίηση Νόμου και μόνο, με την ταυτόχρονη διασφάλιση ότι το αποτέλεσμα της γενικής αυτής εκτίμησης δεν θα τεθεί σε ισχύ, είτε για τους σκοπούς του υπό τροποποίηση Νόμου είτε για τους σκοπούς οποιουδήποτε άλλου Νόμου, εκτός αν επέλθουν οι αναγκαίες τροποποιήσεις σε κάθε μια από τις επηρεαζόμενες νομοθεσίες ξεχωριστά.

Προβαίνοντας η Επιτροπή στην τελική εισήγησή της προς τη Βουλή για την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, επιθυμεί για μια ακόμα φορά να υπογραμμίσει το γεγονός ότι η προτεινόμενη τροπολογία, όπως έχει διαμορφωθεί, δεν εξυπακούει οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση φορολογική επιβάρυνση οποιουδήποτε πολίτη ή με οποιοδήποτε τρόπο επηρεάζει τα δικαιώματά του σε σχέση με την ιδιοκτησία του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ τον έντιμο Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσεις του άρθρου 69 του βασικού νόμου. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο που είναι έτοιμο προς συζήτηση είναι «ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1983».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεσή του στη Βουλή.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ ΩΣ «Ο ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ
ΤΟΥ 1983»

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνσταντίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 28 Μαρτίου και στις 7 και 23 Μαΐου του 1984. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συνδέσμου Ασφαλιστών Κύπρου, ενώ στη δεύτερη μόνο εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κωδικοποίηση και ο εκσυγχρονισμός των περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμων ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα στα σημερινά δεδομένα και απαιτήσεις για την ίδρυση, λειτουργία και έλεγχο των ασφαλιστικών εταιρειών.

Ειδικότερα με το πιο πάνω νομοσχέδιο σκοπεύεται -

- (α) Η επίτευξη σωστής και εύρυθμης διαχείρισης και εφαρμογής ορθών διαδικασιών απ' όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες και η πρόβλεψη διαδικασιών ακύρωσης της άδειας ασφαλιστικής εταιρείας σε περίπτωση παράβασης των προνοιών του προτεινόμενου νόμου.
- (β) Ο καθορισμός των εξουσιών του Εφόρου Ασφαλειών αναφορικά με το διορισμό διευθύνοντα συμβούλου, εκτελεστικού διευθυντή ή ρυθμιστή μιας ασφαλιστικής εταιρείας και η πρόβλεψη διαδικασίας που να διασφαλίζει την εκ των προτέρων έγκριση του Εφόρου για το διορισμό των προσώπων αυτών.
- (γ) Η παροχή διακριτικής ευχέρειας στον Έφορο για την επιβολή προσωρινών μέτρων και περιορισμών στις εργασίες ασφαλιστικών εταιρειών που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον προτεινόμενο νόμο.
- (δ) Η καλύτερη και αποτελεσματικότερη προστασία των ασφαλιζομένων. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού διαλαμβάνονται πρόνοιες για την αύξηση του ποσού των καταθέσεων στην Κεντρική Τράπεζα και την αύξηση του ποσοστού των περιουσιακών στοιχείων των ασφαλιστικών εταιρειών τα οποία θα πρέπει υποχρεωτικά να τοποθετούνται σε

επενδύσεις που θα τυγχάνουν της έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών. Επίσης γίνεται πρόβλεψη για την επένδυση μικρού μέρους από τις υποχρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών σε ακίνητη περιουσία σε ποσοστό που θα καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών και λαμβάνεται πρόνοια για την πληρωμή αποζημίωσης από το Ταμείο Καταπίστευσης σε περίπτωση εκούσιας αποχώρησης ασφαλιστικής εταιρείας από την Κύπρο.

- (ε) Ο αποτελεσματικότερος έλεγχος σχετικά με την οικονομική κατάσταση και φερεγγυότητα των ασφαλιστικών εταιρειών. Για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού γίνεται πρόνοια για την τήρηση από κάθε ασφαλιστική εταιρεία και υποβολή προς τον Έφορο λογαριασμών/καταστάσεων και άλλων στοιχείων και εγγράφων ενώ ταυτόχρονα παρέχεται σ' αυτόν η εξουσία για επιτόπια επιθεώρηση και έλεγχο τούτων.
- (στ) Η εισαγωγή διάταξης σύμφωνα με την οποία θα προαπαιτείται η έγκριση του Δικαστηρίου σε κάθε περίπτωση συγχώνευσης ασφαλιστικών εταιρειών ή μεταβίβασης εργασιών για σκοπούς καλύτερης προστασίας των συμφερόντων όλων των ασφαλιζομένων.
- (ζ) Η πληρέστερη ρύθμιση και αποτελεσματικός έλεγχος σε ό,τι αφορά τις εργασίες αντιπροσώπων ασφαλειών, μεσιτών, αντιπροσώπων μεσιτών ή μεσαζόντων για ζητήματα ασφάλισης.
- (η) Η απαγόρευση της ασφάλισης κινδύνων ή περιουσίας στην Κύπρο από μη αδειούχο ασφαλιστή.
- (θ) Η πάταξη της χρήσης απατηλών στοιχείων από ασφαλιστές και η προστασία του κοινού με την περίληψη πρόνοιας για την έκδοση Κανονισμών που θα ρυθμίζουν τη μορφή και το περιεχόμενο των ασφαλιστικών διαφημίσεων καθώς επίσης τις υποχρεώσεις των ασφαλιστών για την παροχή σωστής πληροφόρησης αναφορικά με τις εταιρείες που αντιπροσωπεύουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων πλευρών, συμφωνεί κατ' αρχήν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, συνάμα όμως διαπιστώνει την ανάγκη για ορισμένες τροποποιήσεις πάνω σ' αυτό οι οποίες δεν αφορούν εξολοκλήρου τις νέες ρυθμίσεις που το νομοσχέδιο προτείνει αλλά και υφιστάμενες διατάξεις που απλώς επαναλαμβάνονται στα πλαίσια της κωδικοποίησης της νομοθεσίας για τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Οι τροποποιήσεις τις οποίες εισηγείται η Επιτροπή συνοψίζονται στις πιο κάτω:-

- (α) Διαφοροποιείται η σύνθεση του Συμβουλευτικού Σώματος Ασφαλειών και αυξάνεται ο αριθμός των μελών του σε επτά ώστε να αντιπροσωπεύονται σ' αυτό κατ' ίσον λόγον τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων, δηλαδή των εργοδοτών, των εργοδοτούμενων και ασφαλιστικών εταιρειών.
- (β) Γίνεται πρόνοια για τον καθορισμό αντικειμενικών και σαφών κριτηρίων με βάση τα οποία θ' ασκείται η διακριτική ευχέρεια του Εφόρου στις περιπτώσεις έγκρισης του διορισμού διευθύνοντα συμβούλου, μέλους του διοικητικού συμβουλίου, ρυθμιστή, ελεγκτή, διευθυντή ή ανωτέρου υπαλλήλου μιας ασφαλιστικής εταιρείας.

- (γ) Εισάγεται πρόνοια για την έκδοση Κανονισμών οι οποίοι θα καθορίζουν τους σκοπούς για τους οποίους ασφαλιστική εταιρεία θα μπορεί να παραχωρεί σε υπάλληλο, μέλος του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντή, διευθύνοντα αντιπρόσωπο, αναλογιστή ή ελεγκτή αυτής δάνεια. Εισάγεται επίσης πρόνοια για την έκδοση Κανονισμών για τον καθορισμό των ασφαλιστρών και των κλιμάκων ασφαλιστρών που μια ασφαλιστική εταιρεία θα μπορεί να επιβάλλει αναφορικά με τους διάφορους ασφαλιστικούς κλάδους.
- (δ) Συμπληρώνεται το άρθρο 69 του προτεινόμενου νόμου σύμφωνα με το οποίο θεωρείται ένοχος ποινικού αδικήματος οποιοσδήποτε παρασύρει με παραπλανητικές δηλώσεις πρόσωπο για σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης ώστε όχι μόνο η πιο πάνω πράξη ν' αποτελεί ποινικό αδίκημα αλλά παράλληλα να παραχωρείται το δικαίωμα σ' αυτόν που οδηγήθηκε στη σύναψη της σύμβασης αυτής, να μπορεί, εκλεκτικά, είτε ν' ακυρώσει τη σύμβαση και να αποζημιωθεί είτε ν' αποκατασταθεί στη θέση που θα βρισκόταν αν οι παραπλανητικές δηλώσεις ήταν αληθείς.
- (ε) Επιφέρονται, τέλος, άλλες μικρότερης σημασίας νομοτεχνικές και λεκτικές φύσεως τροποποιήσεις.

Η Επιτροπή με την ευκαιρία της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, και ειδικότερα του άρθρου 75 αυτού, το οποίο αναφέρεται στο Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων, ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τα προβλήματα που εγείρονται με αφορμή την άρνηση των ασφαλιστικών εταιρειών ν' ασφαλίζουν ορισμένες κατηγορίες αυτοκινήτων ή οδηγών ή, όταν το κάμνουν, να επιβάλλουν υπερμέτρως ψηλά ασφάλιστρα. Το προτασόμενο από τις ασφαλιστικές εταιρείες επιχείρημα είναι ότι οι πιο πάνω κατηγορίες αυτοκινήτων ή/και οδηγών εμπλέκονται σε συχνά ατυχήματα. Επειδή, από την άλλη, το πιο πάνω Ταμείο καλύπτει τις περιπτώσεις απαιτήσεων που απορρέουν από κινδύνους υπέρ τρίτου μόνο και οι κίνδυνοι αυτοί αναφέρονται σ' αυτές που ουσιαστικά καλύπτονται από την διά νόμου υποχρεωτική ασφάλιση, εγείρεται θέμα διεύθυνσης των σκοπών του προαναφερθέντος Ταμείου με ανάλογη τροποποίηση της υφιστάμενης σήμερα νομοθεσίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής προκύπτει ότι το όλο θέμα αποτελεί αντικείμενο εξέτασης από Ειδική Τεχνική Επιτροπή σε συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η Επιτροπή, υπογραμμίζοντας την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης και λυσιτελέστερης αντιμετώπισης του υπάρχοντος προβλήματος, καλεί τους αρμοδίους να επισπεύσουν τη μελέτη της σχετικής νομοθεσίας και να καταθέσουν σύντομα στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο που να τροποποιεί την περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλεια υπέρ Τρίτου) νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, αφού ενσωμάτωσε όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμαρφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. 'Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ερμηνεία. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρον 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έφορος. Άρθρον 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθίδρυσις και συγκρότησις Συμβουλευτικού Σώματος, κλπ. Άρθρον 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αρμοδιότητες Συμβουλευτικού Σώματος. Άρθρον 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία άσκησις ασφαλιστικής επιχειρήσεως άνευ αδειας. Δεύτερος Πίναξ.
Άρθρον 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παροχή αδειας εις ασφαλιστάς. Άρθρον 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση.

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Άρνησις παροχής αδειας εις ασφαλιστάς εις ωρισμένας περιπτώσεις.
Άρθρον 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διάρκεια αδείας. Άρθρον 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ακύρωσις αδείας υπόκειται εις έφεσιν. Άρθρον 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιορισμοί νέων εργασιών και τροποποιήσις συμβάσεων. Άρθρον 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτική ακύρωσις αδείας. Άρθρον 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διαδικασία εφέσεως. Άρθρον 14.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έκθεσις και φύλαξις αδείας. Άρθρον 15.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Η Κεντρική Τράπεζα ενεργεί ως οικονομικός πράκτωρ, επίτροπος, θεματοφύλαξ και τραπεζίτης. Άρθρον 16.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταθέσεις υπό ασφαλιστικών εταιρειών. Άρθρον 17.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξασφάλισης καταθέσεων. Άρθρον 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιστροφή καταθέσεων. Άρθρον 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ασφαλιστική Τοποθέτησις. Άρθρον 20.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάστασις ασφαλιστικής τοποθετήσεως. Άρθρον 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απαγόρευσις δανείων. Άρθρον 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ευθύνη μελών διοικητικού συμβουλίου κ.λ.π. διά ζημίας οφειλομένας εις παραβάσεις των άρθρων 20 και 22. Άρθρον 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διαχωρισμός αποθεμάτων αφορώντων εις ωρισμένους κλάδους ασφαλειών. Άρθρον 24.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ετήσιοι λογαριασμοί και ισολογισμός. Άρθρον 25.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιοδική εξέτασις ωρισμένων εταιρειών υπό Αναλογιστού. Άρθρον 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάστασις εργασιών ασφαλιστικών εταιρειών. Άρθρον 27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάθεσις λογαριασμών παρά τω Εφόρω. Άρθρον 28.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξέλεξις λογαριασμών. Άρθρον 29.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κεντρικά γραφεία και ανώτεροι λειτουργοί αδειούχου ασφαλιστού εν τη Δημοκρατία. Άρθρον 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Γνωστοποίησις μεταβολών εις τα καθωρισμένα στοιχεία. Άρθρον 31.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταστάσεις εν τη ημεδαπή υπό αλλοδαπών ασφαλιστών. Άρθρον 32.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόνοιαι αφορώσαι εις ωρισμένας συγχωνεύσεις και μεταβιβάσεις. Άρθρον 33.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αι αφορώσαι εις την συγχώνευσιν ή μεταβίβασιν καταστάσεις κατατίθενται παρά τω Εφόρω. Άρθρον 34.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόνοιαι αφορώσαι εις συγχωνεύσεις αφορώσας εις μη αδειούχον εταιρείαν. Άρθρον 35.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιθώριον φερεγγυότητος. Δεύτερος Πίναξ. Άρθρον 36.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διεξαγωγή έρευνης περί εταιρείας αμφιβόλου φερεγγυότητος. Άρθρον 37.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διάλυσις. Κεφ. 113. Άρθρον 38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξηρητημέναί Εταιρείαι. Άρθρον 39.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συμπληρωματικά διατάξεις αφορώσαι εις την διάλυσιν. Άρθρον 40.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μείωσις ποσών συμβάσεως αντί διαλύσεως. Άρθρον 41.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις διορισμού διευθύνοντος συμβούλου και εκτελεστικού διευθυντού ασφαλιστικής εταιρείας. Άρθρον 42.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις Ρυθμιστού (Controller) Ασφαλιστικής Εταιρείας οσάκις δεν τυγχάνη εφαρμογής το άρθρον 42. Άρθρον 43.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εφαρμογή των άρθρων 42 και 43 επί του ανωτέρου λειτουργού και διευθυντού αλλοδαπών εταιρειών λειτουργουσών εν τη Δημοκρατία. Άρθρον 44.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καθήκον γνωστοποιήσεως αλλαγής μέλους διοικητικού συμβουλίου, ελεγκτού ή διευθυντού. Άρθρον 45.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εξουσία λήψεως πληροφοριών και κλήσεως προς παρουσίασιν εγγράφων. Άρθρον 46.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Είσοδος εις υποστατικά και έρευνα αυτών. Άρθρον 47.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Απόρρητον πληροφοριών. Άρθρον 48.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Καταστροφή, ακρωτηριασμός κλπ. εγγράφων της εταιρείας ή παροχή ψευδών πληροφοριών. Άρθρον 49.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επιφύλαξις διά τους ασκούντας το επάγγελμα δικηγόρους και τραπεζίτας. Άρθρον 50.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίσπευσις πληροφοριών απαιτουμένων δυνάμει λογιστικών προνοιών. Άρθρον 51.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάλοιπον εξουσίας προς επιβολήν όρων διά την προστασίαν των κατόχων ασφαλιστηρίων. Άρθρον 52.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:**

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδοποίησις περί προτιθεμένης ασκήσεως εξουσιών επί τώ λόγω ανικανότητος μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντού. Άρθρον 54.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ακύρωσις, διαφοροποίησις και δημοσίευσις απαιτήσεων. Άρθρον 55.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αλλοδαπαί Εταιρείαι. Άρθρον 56.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ηγγυημένα εταιρείαι. 'Αρθρον 57.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εταιρείαι κλάδου επενδύσεως ομολόγων. 'Αρθρον 58.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Οργανισμοί αμοιβαίας ασφαλίσεως. Δεύτερος Πίναξ. 'Αρθρον 59.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ανάκλησις διαταγμάτων. 'Αρθρον 60.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Διαφημίσεις κλπ. περί το ποσόν εγκεκριμένου κεφαλαίου. 'Αρθρον 61.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τα ησφαλισμένα ποσά κλπ. εκπεφρασμένα εις το νόμισμα της Δημοκρατίας.
'Αρθρον 62.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αντιπρόσωποι ασφαλειών, μεσίται και αντιπρόσωποι μεσιτών. 'Αρθρον 63.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Εγγραφή και ακύρωσις εγγραφής αντιπροσώπων ασφαλειών, μεσιτών και
αντιπροσώπων μεσιτών. 'Αρθρον 64.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Λογαριασμοί τηρούμενοι υπό μεσιτών ή υπό αντιπροσώπων μεσιτών.
 'Αρθρον 65.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ποινή δι' έκδοσιν ψευδών καταστάσεων κλπ. 'Αρθρον 66.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Πρόσωπα ενεργούντα διά λογαριασμόν μη εγγεγραμμένων ασφαλιστών. 'Αρθρον 67.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ποινή διά παράλειψιν συμμορφώσεως προς τον Νόμον. 'Αρθρον 68.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Παραπλανητικάί δηλώσεις κλπ. παρασύρουσαι πρόσωπόν τι εις την σύναψιν ασφαλιστικής συμβάσεως. 'Αρθρον 69.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Περιουσία ευρισκομένη εν τη Δημοκρατία. 'Αρθρον 70.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Αδικήματα. 'Αρθρον 71.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Είσπραξις και Διάθεσις χρηματικών ποινών. Κεφ. 113. 'Αρθρον 72.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επίδοσις ειδοποιήσεων. Άρθρον 73.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγγραφα κατατιθέμενα παρά τω Εφόρω. Άρθρον 74.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ταμείον Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων. Άρθρον 75.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί περί τα ποσοστά ασφαλίσεων. Άρθρον 76.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δαπάναι. Άρθρον 77.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Μεσίται ασφαλιστικών συναλλαγών. Άρθρον 78.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ασφαλιστικά διαφημίσεις. Άρθρον 79.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κανονισμοί. Άρθρον 80.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάθεσις των Κανονισμών εις την Βουλήν. Άρθρον 81.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο Υπουργός κατατάσσει ασφαλιστικής εργασίας εις κλάδους. Άρθρον 82.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Δημοσίευσις εκδόσεως τροποποιήσεως ή ακυρώσεως αδείας. Άρθρον 83.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Τροποποιήσις και κατάργησις νομοθετικών διατάξεων. Πέμπτος Πίναξ. Άρθρον 84.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Κατάργησις και επιφύλαξις. Άρθρον 85.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έναρξις ισχύος. Άρθρον 86.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση;

Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του Νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο προς συζήτηση είναι «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984».

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 17) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Πάυλος Δίγκλης

Ανδρέας Ζιαρτίδης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λέανδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Κωνστατίνος Λόρδος

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δυο συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 30 Μαΐου και 20 Ιουνίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Προεδρίας οι οποίοι ανέλυσαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και κατάθεσαν αριθμό συμπληρωματικών στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £524,738 και η διάθεσή του για την ίδρυση έξι νέων ανώτερων θέσεων στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών έναντι κατάργησης ισάριθμων κατώτερων θέσεων και για σκοπούς διαφώτισης πάνω σε ευρεία βάση για την προβολή στο εξωτερικό του κυπριακού προβλήματος.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει κατατεθεί στη Βουλή σε αντικατάσταση άλλου νομοσχεδίου που πρόβλεπε συμπληρωματικές πιστώσεις της τάξης των £1,586,541, για τους ίδιους πιο πάνω σκοπούς, οι οποίες πιστώσεις στη συνέχεια αναθεωρήθηκαν υπό το φως της συζήτησης και των εισηγήσεων που έγιναν στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών

Σημειώνοντας τις επελθούσες ουσιαστικές μειώσεις στα ζητηθέντα, αρχικά, κονδύλια η Επιτροπή Οικονομικών προχώρησε στην εξυπαρχής συζήτηση και μελέτη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Από την εξέταση αυτή η Επιτροπή έχει για μια ακόμα φορά διαπιστώσει ότι, παρόλες τις εκφρασθείσες αρχικά επιφυλάξεις της, οι αρμόδιοι εξακολουθούν να συνδέουν την ειδική εκστρατεία διαφώτισης για το Κυπριακό με την αναδιάρθρωση/αξιολόγηση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών. Η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με μια τέτοια προσέγγιση γιατί, αν υπάρχει πρόβλημα αναδιοργάνωσης του Γραφείου αυτού, αυτό θα μπορούσε ν' αποτελέσει αντικείμενο ειδικής ρύθμισης αφού εξεταστούν και διερευνηθούν οι ανάγκες του Γραφείου αυτού σε προσωπικό σε συνάρτηση με το προσωπικό που ήδη υπηρετεί πάνω σε μόνιμη ή άλλη βάση. Με βάση τη θέση αυτή η Επιτροπή ζήτησε την απόσυρση από το αρμόδιο Υπουργείο του μέρους

εκείνου που αφορά την ίδρυση των νέων θέσεων στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, πράγμα που έγινε με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 23 Ιουνίου 1984. Έτσι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο περιορίστηκε τελικά σε θέματα διαφώτισης και μόνο για το Κυπριακό και μ' αυτό το φακό μελετήθηκε στη συνέχεια από την Επιτροπή Οικονομικών.

Η Επιτροπή ενώ, ως θέμα αρχής, συμφωνεί με την ανάγκη διεξαγωγής διαφώτισης για το Κυπριακό δεν μπορεί να δεχθεί τον ανεξέλεγκτο τρόπο διάθεσης των προβλεπόμενων κονδυλίων. Γι' αυτό και εισηγείται όπως η διάθεση οποιουδήποτε κονδυλίου από τις ζητούμενες τώρα πιστώσεις γίνεται αφού δίδεται προηγουμένως η εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών, της οποίας θα προηγείται η παραχώρηση πλήρων λεπτομερειών και έκθεση για τη σκοπούμενη δαπάνη κατά περίπτωση. Έτσι θα διασφαλίζεται ότι κάθε δαπάνη που διατίθεται για σκοπούς διαφώτισης θα γίνεται για σαφώς εγκεκριμένους και ορθολογιστικά αξιολογημένους σκοπούς.

Με γνώμονα τις πιο πάνω διασφαλίσεις η Επιτροπή προχώρησε στην ανάλογη τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για το οποίο και υποβάλλεται, κατά πλειοψηφία, εισήγηση στη Βουλή όπως το ψηφίσει σε νόμο, όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984». Οι εκ των Μελών της Επιτροπής κ.κ. Α. Ζαχαριάδης, Α. Ιεροδιακόνου, Κ. Λόρδος και Ι. Κατσουνωτός δήλωσαν ότι διαφωνούν με την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ότι θα εξηγήσουν εκτενέστερα τις θέσεις τους κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όπως φαίνεται και από την Έκθεση της Επιτροπής, η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Ένας από τους κύριους λόγους που θα καταψηφίσουμε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αφορά γενικά το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών και το ρόλο του.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι με τη διοίκηση του Προέδρου Κυπριανού τα τελευταία χρόνια οι δημόσιες δαπάνες έχουν αυξηθεί ανεξέλεγκτα, σήμερα δε βρίσκονται σε επίπεδα επικίνδυνα και ανησυχητικά. Αυτή η διαπίστωση αφορά τις δημόσιες δαπάνες, τις καταναλωτικές δημόσιες δαπάνες γενικά. Όμως ειδικά το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών ξεπέρασε κάθε περίπτωση.

Βάσει στοιχείων που μας έδωσαν οι ίδιοι οι αρμόδιοι, το προσωπικό αυτού του Γραφείου από το 1976 μέχρι σήμερα αυξήθηκε κατά 245%, ο δε προϋπολογισμός του για την ίδια χρονική περίοδο αυξήθηκε κατά 535%. Αν εγκριθεί το ποσό που προβλέπει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τότε η αύξηση κατά την ίδια χρονική περίοδο ανεβαίνει στο 750%. Αν δε στα ποσά αυτά υπολογιστούν και οι £500,000 που πρόσφεραν οι Κυπριακές Αερογραμμές το Μάρτιο για το 1984, τότε η ποσοστιαία αύξηση από το 1976 μέχρι σήμερα ανέρχεται στο 960%. Ένεκα ακριβώς αυτής της πρωτοφανούς αύξησης στα έξοδα του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών, όταν μελετούσαμε τους προϋπολογισμούς τον περασμένο

Δεκέβρη βάλαμε αρκετές ερωτήσεις για να δούμε τι επιτέλους πρόσθετο κάμνει το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών που δεν έκαμνε προηγουμένως για να δικαιολογούνται αυτές οι ραγδαίες και τεράστιες αυξήσεις.

Οι απαντήσεις, κύριοι συνάδελφοι, που παίρναμε ήταν όλες αδύνατες, συγχυσμένες και σίγουρα μη πειστικές. Από όλες όμως τις αοριστίες που είχαμε ακούσει ελέχθη και κάτι το συγκεκριμένο. Και λέχθηκε μετά από πολλές ερωτήσεις και μετά από πολύ κόπο. Ποια ήταν η απάντηση; Ότι ένας σοβαρός λόγος για την αύξηση των εξόδων του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών είναι η προβολή του έργου της Κυβέρνησης. Και ακολούθως μας αποκάλυψαν ότι για κάθε Υπουργείο υπάρχει ειδικός υπάλληλος ο οποίος ασχολείται με τις δραστηριότητες του Υπουργείου και την παρουσίασή του. Εμείς αυτή τη δραστηριότητα του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών δεν τη θεωρούμε ότι εμπίπτει μέσα στα πλαίσια της διαφώτισης, όπως εμείς τουλάχιστο την κατανοούμε. Αυτό που κάνει το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών είναι συσκότιση στο εσωτερικό, συσκότιση στον κυπριακό λαό και όχι διαφώτιση προς τα έξω για το εθνικό πρόβλημα. Αυτό που κάνει το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών είναι προσπάθεια ωραιοποίησης μιας διοίκησης σπάταλης, μιας διοίκησης ανίκανης, μιας διοίκησης γεμάτης από σκάνδαλα, μιας διοίκησης που χαλά καθημερινά αρχές και θεσμούς, μιας διοίκησης που έχει ήδη ναρκοθετήσει τα θεμέλια της οικονομίας μας.

Ένας άλλος σοβαρός λόγος που η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού θα καταψηφίσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είναι ο τρόπος που παρουσιάστηκε αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή και ιδιαίτερα στην Επιτροπή Οικονομικών. Αρχικά οι αρμόδιοι παρουσιάστηκαν στη Βουλή και με το πρώτο νομοσχέδιο ζήτησαν έγκριση κονδυλίων £1,587,000. Το δικαιολογητικό ποιο ήταν; Εθνικοί σκοποί. Η σύσταση Κεντρικού Επιτελείου Διαφώτισης για παγκόσμια εκστρατεία και προβολή του Κυπριακού.

Από την Εισηγητική Έκθεση και από όσα μας είχαν πει στην Επιτροπή φαινόταν ότι κατόπιν σοβαρής μελέτης και ενός λεπτομερούς προγραμματισμού αυτοί οι υπεύθυνοι άνθρωποι για τη διαφώτισή μας χρειάζονταν για να κάνουν τη διαφώτιση που έπρεπε κατά την κρίση τους το 1984 £1,570,000 επιπρόσθετη πίστωση. Μέσα σε μόνο μερικά λεπτά συζήτηση μέσα στην Επιτροπή αυτοί οι σοβαροί προγραμματιστές και διαφωτιστές δέχθηκαν μισό εκατομμύριο λίρες. Δηλαδή μέσα σε μερικά λεπτά η σοβαρή μελέτη και ο λεπτομερής προγραμματισμός εγκαταλείφθηκαν. Και από το £1,750,000 δέχτηκαν μισό εκατομμύριο λίρες. Θα δέχονταν και λιγότερα, θα δέχονταν οσαδήποτε τους δώσετε. Αυτό είναι το επίπεδο της σοβαρότητας με το οποίο έρχονται και ζητούν χρήματα από τη Βουλή. Και αυτό ήταν το ένα σκέλος της παρουσίας στη Βουλή.

Υπάρχει και δεύτερο. Στην Επιτροπή παρουσιάστηκαν επίσης οι αρμόδιοι και μίλησαν για τη σύσταση Κεντρικού Επιτελείου Διαφώτισης. Από τη συζήτηση στην Επιτροπή αποδείχθηκε ότι δεν επρόκειτο να συσταθεί οποιοδήποτε άλλο καινούργιο σώμα. Ότι τελικά τα χρήματα αυτά θα πήγαιναν στο Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών και ότι θα δημιουργούσαν καινούργιες θέσεις και καινούργια αξιολόγηση/αναδιάρθρωση, ίσως την τέταρτη ή την πέμπτη τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Όπως και στην περίπτωση του αρχικού ποσού, έτσι και στην περίπτωση των καινούργιων θέσεων και της αναδιάρθρωσης πάλι μας είπαν ότι έκαμαν σοβαρές μελέτες και κατέληξαν ότι οι καινούργιες θέσεις και η αναδιάρθρωση είναι οπωσδήποτε απαραίτητες για να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στη διαφώτιση την οποία οι ίδιοι έκριναν ότι έπρεπε να κάνουν μέσα στο 1984. Και

πάλι, όμως, ύστερα από μερικά λεπτά συζήτηση μέσα στην Επιτροπή εγκατέλειψαν και τις καινούργιες θέσεις και την καινούργια αναδιάρθρωση. Με άλλα λόγια οι άνθρωποι που υποτίθεται ότι κρατούν τη διαφώτιση για το Κυπριακό στα χέρια τους -γιατί στην Επιτροπή δεν παρουσιάστηκαν όποιοι κι' όποιοι, παρουσιάστηκαν ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Προεδρίας και ο Διευθυντής του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών και με σοβαρότητα μας παρουσίασαν επιτελικά σχέδια διαφώτισης πάνω σε παγκόσμια κλίμακα- μετά από μερικά λεπτά συζήτηση όσον αφορά τον οικονομικό τομέα έκαμαν αναπροσαρμογή στα σχέδιά τους κατά 220% προς τα κάτω ενώ τα σχέδια της αναδιάρθρωσης και των καινούργιων θέσεων τα εγκατέλειψαν πλήρως.

Ειλικρινά η όλη κατάσταση είναι ανησυχητική. Σ' αυτούς τους ανθρώπους εμπιστεύτηκε τη διαφώτισή του αυτός ο λαός. Με την προχειρότητα που τους διακρίνει προσωπικά αμφιβάλλω αν θα έπρεπε να τους εμπιστευθούμε οτιδήποτε, ακόμα και πολύ ασήμαντα.

'Όμως, κ. Πρόεδρε, υπάρχει κι' ένας τρίτος λόγος που μας υποχρεώνει να καταψηφίσουμε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

'Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη συνεδρία της Βουλής όταν συζητούσαμε το νομοσχέδιο για τη χορηγία προς το ΡΙΚ, εκείνος που φέρει τη μεγαλύτερη ευθύνη για τη χρεωκοπία του Ιδρύματος είναι ο προηγούμενος Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος. Και για την αποτυχία του αυτή αντί να δεχτεί τις συνέπειες αντίθετα του προσφέρθηκε άλλη θέση και προαγωγή. Από το νέο του φέουδο δεν άργησε να εμφανιστεί στη Βουλή και να ζητά και άλλα εκατομμύρια.

Εμείς σαν Δημοκρατικός Συναγεραμός δεν θα δεχτούμε να ενθαρρύνουμε αυτή τη νοοτροπία και να ενθαρρύνουμε τους ήδη αποδεδειγμένους αποτυχημένους φεουδάρχες του συστήματος.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Ομήρου.

Γ. ΟΜΗΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η διαφώτιση για το κυπριακό πρόβλημα αποτελεί μια ουσιαστική επιτακτική αναγκαιότητα και σίγουρα μέσα στα πλαίσια της διεθνοποίησης αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις διεξαγωγής του εθνικοαπελευθερωτικού μας αγώνα. Και θα είμαστε διατεθειμένοι όχι μόνο να συζητήσουμε την έγκριση του σημερινού κονδυλίου αλλά και άλλων ποσών αν πραγματικά υπήρχε η σωστή βάση, οι σωστές προϋποθέσεις από πλευράς Κυβέρνησης, η σωστή νοοτροπία για τη διεξαγωγή αυτής της διαφώτισης. Δυστυχώς είμαστε υποχρεωμένοι να διαφωνήσουμε με τον τρόπο που η Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται και στην πράξη εφαρμόζει αυτή τη διαφώτιση, γιατί πιστεύουμε ότι είναι μια νοοτροπία η οποία έχει σαν βάση την τεχνοκρατική αντίληψη και όχι τη σωστή πολιτική αντίληψη. Η διαφώτιση πάνω στο κυπριακό πρόβλημα δεν είναι υπόθεση τεχνοκρατική, είναι υπόθεση πολιτική και έτσι θα 'πρεπε η Κυβέρνηση να την αντιλαμβάνεται. Και θέλω να πω ότι τα πολιτικά Κόμματα που ήθελαν να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο σ' αυτή τη διαφώτιση και μάλιστα θεσμικά όχι μόνο δεν διαδραματίζουν κανένα ρόλο αλλά περιφρονήθηκαν στην πραγματικότητα από την Κυβέρνηση γιατί όπως όλοι ξέρουμε δεν έχουμε κληθεί σαν πολιτικά Κόμματα να συμμετάσχουμε στους προβληματισμούς, στις διαδικασίες, στην εφαρμογή μιας πολιτικής σ' ό,τι αφορά τη διαφώτιση.

Εμείς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να εξασφαλισθεί, όπως είπα, κατά τρόπο θεσμικό η συμμετοχή των πολιτικών Κομμάτων στο μέγα αυτό εθνικό θέμα.

Σ' ό,τι αφορά το θέμα του ελέγχου πρέπει επίσης να πούμε ότι δεν είμαστε ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι απλώς θα υπάρχει κάποιος εκ των προτέρων έλεγχος ή κάποια εκ των προτέρων έγκριση των κονδυλίων από τον Υπουργό Οικονομικών. Αυτό δεν έχει σημασία, αν είναι από τον Υπουργό Οικονομικών ή από οποιονδήποτε άλλο Υπουργό ή Υπουργείο. Αυτό που θα 'πρεπε να γινόταν είναι ότι θα 'πρεπε να υπάρχει ουσιαστικός εκ των προτέρων κοινοβουλευτικός έλεγχος, να υπάρχει δηλαδή ένας έλεγχος από την ίδια τη Βουλή. Κάτι τέτοιο δεν υπάρχει.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα Ε.Δ.Ε.Κ., επαναλαμβάνω, διαφωνεί με τη νοοτροπία που δείχνει η Κυβέρνηση στην αντιμετώπιση του θέματος «διαφώτιση». Για το γεγονός ότι έχει επιδειχθεί περιφρόνηση προς τα Κόμματα τα οποία θα 'πρεπε να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο σ' ό,τι αφορά τη διαφώτιση αλλά και για το λόγο ότι δεν υπάρχει ουσιαστικός κυβερνητικός έλεγχος, εμείς θα καταψηφίσουμε το Νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου προσπάθησε δικαιολογώντας την ψήφο του να μετατοπίσει το κεντρικό στοιχείο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Όπως σ' αυτά τα σημεία που ήγειρε θα του δώσουμε σχετική απάντηση.

Κύριοι συνάδελφοι,

Η Κυπριακή Δημοκρατία περνά σήμερα ίσως τις πιο δύσκολες στιγμές της ιστορίας της. Η Τουρκία με όλα τα μέσα που διαθέτει και ενθαρρυνόμενη από τις χώρες που τη βοηθούν και τη συντηρούν ή την ανέχονται κατέχει ακόμα το 37% του εδάφους μας και ξεριζώσε το 1/3 του πληθυσμού της Κύπρου και προσπαθεί αδίστακτα να επιβάλει διχοτόμηση τώρα και ολοκληρωτικά στο μέλλον όταν το κατορθώσει.

Κανένας δεν αμφισβητεί την ανάγκη για ένα οργανωμένο και καθολικό αγώνα για τη σωτηρία μας. Όλοι γνωρίζουμε ότι είμαστε μικροί και ότι τα μέσα στη διάθεσή μας είναι περιορισμένα. Γνωρίζουμε όλοι ότι για να πετύχουμε πρέπει να είμαστε ενωμένοι και ομόψυχοι, ότι πρέπει να κάμουμε ορθή εκτίμηση των δεδομένων και των δυνατοτήτων μας, ότι πρέπει να επιλέξουμε ορθή στρατηγική και τακτική και ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε ορθά, έγκαιρα και πλήρως όλα τα στη διάθεσή μας μέσα και όλες τις παρουσιαζόμενες ευκαιρίες. Σ' όλα αυτά συμφωνούμε, πιστεύω, όλοι.

Συμφωνούμε επίσης όλοι ότι για να προωθήσουμε την υπόθεσή μας και να δικαιωθούμε στον αγώνα μας δεν αρκεί το γεγονός ότι έχουμε δίκαιο. Το δίκαιό μας αυτό πρέπει να το προβάλλουμε, να το εξηγήσουμε, να πείσουμε όσους πιο πολλούς μπορούμε, ιδιαίτερα τους ισχυρούς. Από την αρχή αυτή δεν μπορούμε να ξεφύγουμε αν θέλουμε να πετύχουμε και να επιβιώσουμε.

Η προβολή αυτή του δικαίου μας, η εξήγηση, η πειθώ, η διαφώτιση πρέπει να γίνουν τώρα, όχι αύριο. Και οπωσδήποτε πρέπει να βασίζονται σ' ένα πολύπλευρο σχέδιο, καλά μελετημένο που να αξιοποιεί όλα τα στη διάθεσή μας μέσα, σαν

ανθρώπινο και υλικό δυναμικό, και που να χρησιμοποιεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα πιο κατάλληλα μέσα και τις πιο αποτελεσματικές μεθόδους συμπεριλαμβανομένης και της σύγχρονης τεχνολογίας στον τομέα.

Βασική προϋπόθεση στην επιτυχία της διαφώτισης είναι η αξιολόγηση των θέσεων του αντιπάλου, ιδιαίτερα τι κάμνει ο αντίπαλός μας, ποιους στόχους επιδιώκει, με ποια μέσα προσπαθεί να πείσει τη διεθνή κοινή γνώμη, και πρέπει σ' αυτό τον τομέα εμείς να έχουμε τα κατάλληλα μέσα και τους κατάλληλους τρόπους ν' αντιδρούμε οπωσδήποτε και στην κατάλληλη στιγμή. Δεν μπορούμε να πούμε ότι σήμερα έχουμε δίκαιο και ας συνεχίσουμε όπως είμαστε τώρα. Δυστυχώς τα πράγματα δεν είναι έτσι. Στη διεθνή κοινότητα δεν είναι εκείνος που έχει δίκαιο που επιτυγχάνει. Πρέπει το δίκαιο αυτό να το επιδιώξουμε και για να το επιδιώξουμε αυτό το δίκαιο πρέπει να προβάλουμε διεθνώς τις θέσεις μας με τη διαφώτιση, να πείσουμε τους ισχυρούς για το δίκαιό μας και να αντιδράσουμε στα διάφορα τεχνάσματα των Τούρκων οι οποίοι χρησιμοποιούν τόσο τη διπλωματική υπηρεσία της Τουρκίας σ' όλες τις χώρες του κόσμου όσο και τα υπέρογκα ποσά που διαθέτουν για να παραπλανήσουν τη διεθνή κοινή γνώμη, ότι πράγματι έχουν δίκαιο για ό,τι έχουν επιτελέσει στην Κύπρο.

Το θέμα δεν είναι αν θα κάμουμε ή όχι διαφώτιση· δεν είναι αν θα ξοδέψουμε ή όχι για τη διαφώτιση. Το θέμα κατά τη γνώμη μας είναι μάλλον τι είδους διαφώτιση θα κάνουμε, με τι μέσα, σε ποιο επίπεδο, από ποιους και προς ποιους αποτείνεται η διαφώτιση.

Η Κυβέρνηση πιστεύουμε ορθά έκρινε και αποφάσισε ότι η προσπάθεια για διαφώτιση και ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης και των παραγόντων της διεθνούς κοινότητας που μπορούν να επηρεάσουν ευνοϊκά ή αρνητικά το πρόβλημά μας, πρέπει να εντατικοποιηθεί και ενισχυθεί χωρίς καθυστέρηση. Αυτό προϋποθέτει βελτιώσεις στον τομέα της οργάνωσης και στο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά και στον τομέα των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν, όπως οι εκδόσεις, η ανάπτυξη σχέσεων με ξένα πρακτορεία, η συνεργασία με ξένους οίκους δημοσίων σχέσεων κ.ά.

Προϋποθέτει επίσης ένα σύστημα συνεχούς αξιολόγησης όχι μόνο του τι παράγουμε στον τομέα της διαφώτισης αλλά και του αποτελέσματος της προσπάθειάς μας. Μόνο έτσι θα αποφύγουμε τον κίνδυνο να θεωρούμε την ποσότητα σαν κριτήριο και να παραγνωρίζουμε την ποιότητα. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να διαφοροποιήσουμε το υλικό μας, ανάλογα με εκείνους που θα το δεχτούν. Π.χ. άλλο είναι το υλικό που θα αποστέλλουμε στη Μεγάλη Βρετανία, άλλο είναι το υλικό που θα αποστέλλουμε στο Κογκρέσο και άλλο το υλικό που θα αποστέλλουμε σε άλλες χώρες του κόσμου.

Όλα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, αναμφίβολα εξυπακούουν διάθεση χρημάτων και το ποσό που καλούμεθα να εγκρίνουμε σήμερα αποσκοπεί στο να καλύψει ανάγκες που παρουσιάζονται, ακριβώς επειδή πρέπει να βελτιωθούμε στον τομέα της διαφώτισης, ιδιαίτερα ύστερα από την ανακήρυξη του ψευδοκράτους. Εμείς βρίσκουμε τα ποσά αυτά για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται δικαιολογημένα και θα τα ψηφίσουμε.

Επίσης είναι και το γεγονός ότι το νομοσχέδιο που καλούμεθα σήμερα να ψηφίσουμε περιέχει και το στοιχείο οικονομικού ελέγχου που όχι μόνο θα βοηθήσει στην καλύτερη και αιτιολογημένη αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων αλλά απαντά και καθησυχάζει και όσους κακόβουλα δυνατό να ανησυχούν ή φοβούνται

τυχόν άσκοπες και ανεξέλεγκτες δαπάνες. Υπάρχουν φυσικά και εκείνοι που δεν πείθονται με τίποτε, επειδή δεν θέλουν να πεισθούν για πολιτικούς, κομματικούς ή άλλους λόγους.

Θά'θελα τώρα ν' απαντήσω, αγαπητοί συνάδελφοι, στο θέμα που ήγειρε ο κ. Ιεροδιακόνου. Είναι περιττό να τονίσω ότι κάθε κατηγορία και κριτική πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά γιατί η πείρα μας διδάσκει ότι πολλές κατηγορίες διατυπώνονται για δημιουργία εντυπώσεων και δεν βασίζονται στην αλήθεια. Σκόπιμα ή άθελά τους πολλοί από τους κατηγορούς και τους κριτές δεν ερευνούν στοιχειωδώς τα στοιχεία πάνω στα οποία βασίζουν τις κατηγορίες τους και συνήθως δεν μπαίνουν στον κόπο να πάρουν τη γνώμη των άλλων και μετά να επιτεθούν. Αυτό συμβαίνει και σήμερα με την κατηγορία που ακούσαμε από το συνάδελφο κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου, ότι τα ποσά που ξοδεύει το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών έχουν αυξηθεί τόσο πολύ, τρόπον τινά, αδικαιολόγητα, άρα και ύποπτα. Είναι όμως έτσι τα πράγματα;

Η δική μας έρευνα στο σημείο τούτο μας οδηγεί σε άλλα συμπεράσματα, και εξηγούμαι.

Κατά την τουρκική εισβολή και ιδιαίτερα από το 1975 εντατικοποιήθηκε η διαφωτιστική εκστρατεία και οι δραστηριότητες του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών παρουσίασαν απότομη άνοδο τόσο τοπικά για ενημέρωση του Κυπριακού κοινού και των ξένων όσο και στο εξωτερικό. Για τη διεκπεραίωση των αυξημένων αυτών δραστηριοτήτων παρέστη ανάγκη παράλληλης αύξησης προσωπικού και δαπανών. Ιδιαίτερα σ' ότι αφορά το εξωτερικό, ενώ το 1975 υπήρχε Γραφείο Τύπου μόνο στο Λονδίνο, σήμερα λειτουργούν τέτοια γραφεία επίσης στην Αθήνα, το Παρίσι, το Στρασβούργο, τη Βόννη, τις Βρυξέλλες, το Κάιρο, τη Νέα Υόρκη και την Ουάσιγκτων για την επάνδρωση των οποίων απασχολούνται 12 λειτουργοί και άλλο προσωπικό.

Όταν ρωτήσαμε τους αρμοδίους, μας είπαν ότι για την καθημερινή τηλετυπική ενημέρωση των Γραφείων Τύπου και των διπλωματικών αποστολών της Κύπρου στο εξωτερικό δαπανήθηκε το 1983 ποσό £115,926 σε σύγκριση με £17,834 το 1975. Τούτο σφείλεται στην αύξηση του αριθμού των αποστολών όσο και στην αύξηση των τηλετυπικών τελών.

Πληροφορούμαστε επίσης ότι απότομη αύξηση παρουσίασε επίσης ο τομέας ετοιμασίας και αποστολής διαφωτιστικού υλικού. Στα πλαίσια της εντατικοποίησης της διαφωτιστικής εκστρατείας ο αριθμός των διαφωτιστικών εκδόσεων του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, αυτόνομων και περιοδικών, αυξήθηκε σημαντικά τόσο από πλευράς θεμάτων όσο και από πλευράς γλωσσών. Πριν το 1975 εκδιδόταν μόνο το εβδομαδιαίο αγγλικό δελτίο «Cyprus Bulletin». Σήμερα κυκλοφορούν οκτώ νέα δελτία σε διάφορες γλώσσες, δυο Ελληνικά, Γαλλικό, Γερμανικό, Ισπανικό, Ρωσικό, Αραβικό και Τουρκικό. Επίσης οι πλείστες αυτόνομες εκδόσεις διαφωτιστικού περιεχομένου κυκλοφορούν σε όλες σχεδόν τις πιο πάνω αναφερόμενες γλώσσες...

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Είναι στοιχεία που...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παναγίδης διαβάζει από γραπτό κείμενο από την αρχή και επειδή τώρα λέει ότι μου απαντά, διερωτούμαι πού βρέθηκαν αυτά τα στοιχεία γραμμένα μέσα σε κείμενο. Τίποτε άλλο, κ. Πρόεδρε.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μάλιστα κρατώ γραπτό κείμενο. Είναι τα στοιχεία με τα οποία απαντώ στον κ. Λεόντιο Ιεροδιακόνου και πιστεύω ότι ένας αντιπρόσωπος ενός κόμματος θα πρέπει να προβλέπει ότι σε κάποια στιγμή η αντιπολίτευση θα πρέπει να μιλήσει και θα πρέπει να παραθέσει στοιχεία. Απλώς έχω κι' εγώ προετοιμαστεί και πράγματι κρατώ αυτό το χαρτί με τα στοιχεία που έχω αναφέρει προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με βάση τους κανονισμούς που έχουμε εγκρίνει σαν Σώμα ο κάθε συνάδελφος δύναται να χρησιμοποιεί στοιχεία, αν θέλει, τα οποία να έχει στη διάθεσή του όταν θα μιλά επί του θέματος αλλά δεν δύναται να αναγινώσκει από γραπτό κείμενο στην αγόρευσή του και ο κ. Παναγίδης δεν κάμνει κάτι τέτοιο. Απλώς χρησιμοποιεί στοιχεία, αντιλαμβάνομαι.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Όχι, κ. Πρόεδρε. Ήθελα να διευκρινίσω ότι διάβαζε από γραπτό κείμενο τόσο στην ομιλία του όσο και τώρα που μου απαντά στα στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι από γραπτό κείμενο...

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Είναι γραπτό κείμενο και μέσα στο κείμενο έχουν περιληφθεί τα στοιχεία εκ των προτέρων και δεν ξέρω πού βρέθηκαν κείμενο και στοιχεία πάνω σε θέματα τα οποία ήγειρα πριν δέκα λεπτά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι, δεν μπορώ να ελέγξω από την έδρα κατά πόσο διαβάζει από γραπτό κείμενο αλλά ο ίδιος μας έχει πει ότι είναι απλώς στοιχεία.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Το έχει πει και ο ίδιος κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη;

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Το έχει ομολογήσει ο ίδιος.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Δεν είπα κάτι τέτοιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είπε ότι χρησιμοποιεί στοιχεία, δεν μας είπε ότι διαβάζει από γραπτό κείμενο.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Πάντως λυπούμαι για τον κ. Ιεροδιακόνου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωράτε, κ. Παναγίδη.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Από στοιχεία που μας δόθηκαν μαθαίνουμε ότι -πάλι στοιχεία, κ. συνάδελφε, θα αναφέρω- για την εκτύπωση του διαφωτιστικού υλικού δαπανήθηκε το 1983 ποσό £64,257 σε σύγκριση με £30.000 το 1976. Η αύξηση δεν παρουσιάζεται μεγάλη ιδιαίτερα γιατί τα δελτία έγιναν δεκαπενθήμερα ενώ το 1981 που ήταν εβδομαδιαία η δαπάνη ήταν £88,564. Εξάλλου για ταχυδρομικά και τέλη αποστολής δαπανήθηκε το 1983 ποσό £175,024 σε σύγκριση με £50,000 το 1976.

Σε κάτι άλλο θα 'θελα ν' απαντήσω στον κύριο συνάδελφο. Στην κατηγορία για ατασθαλίες, θέλω να αναφέρω και να τονίσω ότι η Κυβέρνηση Κυπριανού δεν ανέχεται ατασθαλίες και το έχει αποδείξει επανειλημμένως. Και αν παρουσιασθούν ατασθαλίες οπουδήποτε, θα ακολουθηθούν οι νόμιμες διαδικασίες για να παταχθούν.

Θέλω να επαναλάβω ρητά εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος ότι η Κυβέρνηση Κυπριανού δεν ανέχεται ατασθαλίες σε κανένα τομέα της οικονομίας του τόπου και όταν και όπου παρουσιάζονται πατάσσονται πάντοτε μέσα στις νόμιμες διαδικασίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Σαν Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο γιατί πιστεύουμε ότι η Κυβέρνηση και η Επιτροπή η οποία ηγείται αυτής της διαφωτιστικής εκστρατείας κάμνει ό,τι μπορεί. Αν υπάρχουν ελλείψεις πιστεύω ότι οποιοσδήποτε, είτε η Βουλή είτε τα οργανωμένα σώματα, μπορούν να δώσουν τη βοήθειά τους σ' αυτή την Επιτροπή και η Επιτροπή αυτή είναι στη διάθεση οποιουδήποτε για οποιοσδήποτε τυχόν εισηγήσεις για καλύτερευση των σχεδίων διαφώτισης και για επίτευξη του στόχου της διαφώτισης, ο οποίος είναι η σωτηρία της Κύπρου και τίποτε άλλο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Από τη θέση μου, κ. Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος.

Εκείνο απλώς που θα 'θελα να εκφράσω υπό μορφή απορίας, παρόλο που με την υποτιθέμενη απαντητική ομιλία του συνάδελφου κ. Παναγίδη ετέθη διαφορετικά η βάση, είναι το εξής: Διερωτούμαι αν πράγματι, έχοντας ενώπιόν μου τώρα το σχετικό νομοσχέδιο το οποίο συζητούμε και το οποίο μιλά για τη διάθεση αυτού του κονδυλίου των £512,000 για την έναρξη επί οργανωμένης βάσεως ευρείας διαφωτιστικής εκστρατείας για προβολή του Κυπριακού προβλήματος, αφού αναφέρθηκε σε τόση έκταση ο κ. Παναγίδης, διερωτούμαι επαναλαμβάνω, που δεν μας έχει περιγραφεί καθόλου ο ρόλος του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος συνεχώς φαίνεται τουλάχιστον ότι ίπταται ή υπερίπταται για την προβολή του Κυπριακού προβλήματος.

Ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφού ο συνάδελφος κ. Σολωμής θέλει να φέρει πάλι στο

στόμα του το όνομα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, θέλω να του πω ότι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει υποχρέωση να επισκεφθεί τους αρχηγούς κρατών, μάλιστα εκείνους που μπορούν να επηρεάσουν και να βοηθήσουν προς μια σωστή λύση του Κυπριακού προβλήματος. Είναι λυπηρό γιατί βρίσκονται εδώ συνάδελφοι οι οποίοι κατηγορούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας γιατί επισκέπτεται χώρες με σκοπό και μόνο να πείσει και να βοηθήσει στην εξεύρεση μιας έντιμης και δίκαιης λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου είχε ζητήσει το λόγο.

Συγγνώμη;

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Με συγχωρείτε, είναι επί προσωπικού θέματος, κ. Προέδρε.

Φαίνεται ότι έχει κεκτημένη ταχύτητα ο συνάδελφος κ. Παναγίδης, ώστε οποτεδήποτε γίνεται οποιοδήποτε σχόλιο να θεωρείται ότι επίκειται επίθεση ή υπόκειται σε επίθεση ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Αλλά αφού ο ίδιος έθεσε στο στόμα του τα πρόσφατα ταξίδια του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα 'θελα να παρακαλέσω τον κ. Παναγίδα να μας πει πώς θα μας εξυπηρετήσει η Θαυλάνδη «με οποιοδήποτε άλλο τρόπο» για τη λύση του Κυπριακού προβλήματος!

Ευχαριστώ, κ. Προέδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κυρία Κατσελλή να πρωτολογήσει.

Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ:

Κυρία Πρόεδρε, δεν θα μακρηγορήσω· θα κάμω πρώτα μια παρατήρηση για το πόσο εύκολο είναι να γίνονται από αυτό το βήμα δηλώσεις, απόψεις και αφορισμοί, όλοι σύντομοι και λίγο εκτός από το θέμα που συζητείται, για το ότι δήθεν ο τάδε Οργανισμός χρεωκόπησε γιατί φταίει ο άλφα ή ο δέλτα. Αυτό δεν είναι της παρούσης και όταν έλθει η στιγμή πρέπει κάποιος να το πει αλλά και να το τεκμηριώσει. Στην περίπτωση μάλιστα που αναφέρθηκε είναι σ' όλους γνωστό ότι το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου εργάστηκε και λειτούργησε πάρα πολύ καλά και μας τίμησε και σε διεθνή βήματα διότι ο εκπρόσωπός του εκπροσώπησε σε διεθνείς Οργανισμούς Ραδιοφωνίας την Κύπρο και μάλιστα στην προεδρία.

Έχω μια πολύ σοβαρή παρατήρηση να κάμω για ό,τι ελέχθη εδώ σχετικά με τον τεχνοκρατικό τρόπο διαφώτισης και την επίθεση που υπέστη αυτός ο τεχνοκρατικός τρόπος διαφώτισης. Στην εποχή μας ολόκληρα κράτη για ορισμένες καμπάνιες τους, για ορισμένους σκοπούς τους δεν απασχολούν ούτε πολιτικούς ούτε δικηγόρους αλλά καθαρώς τεχνοκρατικά γραφεία, παγκόσμια μάλιστα και όχι και της δικής τους χώρας. Έτσι είναι ανάγκη αυτούς τους δύσκολους χρόνους που περνά ο τόπος μας να στραφούμε προς αυτό τον τομέα της τεχνοκρατικής επεξεργασίας της διαφώτισής μας.

Έχουν περάσει σχεδόν 10 χρόνια από την εισβολή και ξέρουμε ότι η Τουρκία με τον τεχνοκρατικό τρόπο διαφώτισης, μάλλον συσκοτίσης και διαστρέβλωσης των γεγονότων, έπεισε σχεδόν την υφήλιο ότι είχε δίκαιο να έλθει να επέμβει και να ξεριζώσει 200,000 άτομα από αυτό τον τόπο.

Το 1983, 9 χρόνια αργότερα, όταν ανακηρύχθηκε το κράτος του Βορρά, δεν πίστεψε κανένας ούτε την τουρκοκυπριακή ηγεσία ούτε την Τουρκία ότι έχει

δίκαιο. Νομίζω ότι τα ποσά τα οποία ανέφερε ο κ. Ιεροδιακόνου και τα οποία αυξήθηκαν κατά 500%, 600%, 900% δεν είναι εντελώς άσχετα με το γεγονός ότι δεν κατόρθωσε η Τουρκία να πείσει ότι έχει δίκαιο αυτή τη φορά. Έχει μεγάλη σχέση και συνδέεται η προσπάθεια που έγινε από το 1974 μέχρι σήμερα να διαφωτισθεί πολύ σωστά η κοινή γνώμη για το δίκαιό μας. Γιατί, όπως πολύ σωστά ελέχθη, δεν αρκεί μόνο να έχεις δίκαιο, πρέπει να το αποδεικνύεις και να έχεις τη δυνατότητα να το γνωρίσουν πολλοί, πάρα πολλοί στον κόσμο και μάλιστα άνθρωποι που είναι σε θέσεις κλειδιά. Έτσι νομίζουμε ότι είναι πολύ σωστή η γραμμή που ακολουθείται και πολύ σωστά έχει γίνει αυτό το κεντρικό επιτελείο διαφώτισης διότι μετά την ανακήρυξη του ούτω καλούμενου τουρκοκυπριακού κράτους είναι αδήριτη ανάγκη όχι μόνο να αυξήσουμε τα κονδύλια αλλά και να εργαστούμε πλέον με μεθοδικότητα και επιστημονικότητα γιατί χωρίς αυτή όσα κονδύλια και αν ξοδεύσουμε δεν θα είναι τόσο δραστηκά.

Έχουμε παρακολουθήσει στενά τους τελευταίους αυτούς μήνες αυτό το Γραφείο και θέλω και από αυτό το βήμα να συγχαρώ το Γραφείο τουλάχιστο για τα δυο τελευταία έντυπα που έχει εκδώσει και που είναι πολύ χρήσιμα τουλάχιστο σ' όσους από τους συναδέλφους πηγαίνουν σε διεθνή Συνέδρια και μπορούν να τα δίδουν σε άλλους συναδέλφους τους από άλλες χώρες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν εκφράσω τις απόψεις μου πάνω στο θέμα, σαν θέμα απλής κοινοβουλευτικής παράδοσης θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι επιθέσεις, είτε δικαιολογημένες είτε αδικαιολόγητες, δεν πρέπει να γίνονται από το Βήμα παρά μόνο για κριτική έργου με στοιχειοθέτηση, γιατί δεν έχει το πρόσωπο προς το οποίο γίνεται η αναφορά την ευχέρεια να απαντήσει σε οτιδήποτε κατηγορείται. Και επαναλαμβάνω ότι τούτο ισχύει είτε πρόκειται περί δικαιολογημένης είτε πρόκειται περί αδικαιολόγητης επίθεσης εναντίον οποιουδήποτε λειτουργού. Το έργο του μπορεί να κρίνεται με στοιχεία. Αυτά από πλευράς καθαρώς διαδικαστικής.

Είναι γεγονός ότι κανείς δεν μπορεί να στηρίζεται μόνο στα απόλυτα ποσά για να εγκρίνει ή να απορρίψει κονδύλια που αναφέρονται σ' ένα τόσο σοβαρό θέμα, γιατί υπάρχουν ποσά πολύ υψηλά που αν δικαιολογούνται σωστά, αυτή η Βουλή θα πρέπει να τα εγκρίνει. Άρα δεν εξετάζουμε σήμερα πόσα θα ήταν δυνατό να ξοδευτούν για τη διεθνή διαφώτιση, γιατί αν ορθά θα γίνει η διαφώτιση εμείς τουλάχιστο δεν θα είχαμε δισταγμό πάνω σε στοιχειοθετημένα σχέδια για διεθνή διαφώτιση να συμβουλευόμαστε την επιψήφιση κονδυλίων, γιατί πιστεύουμε ότι το θέμα της διαφώτισης και της διεθνοποίησης είναι μια βασική προϋπόθεση για την προώθηση της Κυπριακής υπόθεσης.

Έγινε μια αναφορά σ' αυτά που λέχθηκαν από το συνάδελφο Γιαννάκη Ομήρου όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ αποφάσισε να καταψηφίσει αυτό το κονδύλι. Δεν έγινε καμιά αναφορά για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, γι' αυτό δεν θα σταθώ σ' αυτό το σημείο εφόσον αυτό το σημείο δεν εθίγη από κανένα ομιλητή. Ελέχθη ότι ορθά η Κυβέρνηση θα πρέπει να στηριχθεί πάνω σε τεχνοκρατική προβολή του Κυπριακού προβλήματος. Φαίνεται ότι υπάρχει παρεξήγηση. Κανένας δεν αμφισβητεί την ανάγκη αξιοποίησης

τεχνοκρατικών υπηρεσιών. Αλίμονο! Σε μια εποχή τόσο εξελιγμένη όπως είναι η σημερινή, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και της τεχνοκρατίας είναι πολλές φορές απαραίτητη. Αλλ' ο μεγαλύτερος κίνδυνος τον οποίο αντιμετωπίζουν όχι μονάχα κράτη που βρίσκονται υπό κατοχή, όπως είναι η Κύπρος, αλλά και κράτη με ομαλή κοινωνικοπολιτική και εθνική διαβίωση, είναι ακριβώς να παραλείψουν τις πολιτικές ευθύνες και να τις μεταθέσουν σε τεχνοκρατικούς ώμους. Τεχνοκράτες είναι οι εκτελεστές εκείνοι οι οποίοι πρέπει να σχεδιοποιήσουν τη διεθνοποίηση και τη διαφώτιση. Εκείνοι οι οποίοι πρέπει να πάρουν τις πολιτικές αποφάσεις πάνω στις οποίες οι τεχνοκράτες θα στηρίξουν την επιτέλεση του έργου τους, είναι οι πολιτικές δυνάμεις αυτού του τύπου και ιδιαίτερα οι οργανωμένες πολιτικές δυνάμεις αυτού του τύπου, τα κόμματα. Αν θέλει η Κυβέρνηση από μόνη της να επωμισθεί αυτή την ευθύνη είναι δικαίωμά της και υπάρχουν πολλές κυβερνήσεις που ακόμα και σε συνθήκες κατοχής όπως είναι η σημερινή θέλουν να αναλάβουν εξ ολοκλήρου την ευθύνη για τη διαφώτιση. Αυτό είναι μια άποψη. Αλλά τότε είναι και μια άποψη εκείνων οι οποίοι πιστεύουν ότι μια μονομερής -και αν ακόμα συμφωνούσαμε με την Κυβέρνηση ή διαφωνούσαμε, είναι άσχετο εντελώς με το θέμα- ανάληψη ευθυνών δεν είναι δυνατό να δεσμεύει εκείνους οι οποίοι πιστεύουν ότι θα έπρεπε να υπάρχει μια συλλογική τοποθέτηση ακόμα και σε περιπτώσεις διαφωνίας όσον αφορά το σχεδιασμό της διαφώτισης. Γιατί απεδείχθη ότι και όταν ακόμα υπάρχουν διαφωνίες επί πολλών θεμάτων εσωτερικά, στις πλείστες περιπτώσεις επιτυγχάνεται μια κοινή τοποθέτηση όλων των πολιτικών κομμάτων πάνω σε βασικά θέματα διαφώτισης και παρουσίασης προς το εξωτερικό. Αυτό έδειξε η εμπειρία και στα Ηνωμένα Έθνη και σε άλλους διεθνείς Οργανισμούς. Είναι γι' αυτό που επιβάλλεται η άμεση εμπλοκή και συμμετοχή των Κομμάτων και στη σχεδιοποίηση και στον έλεγχο της διαφώτισης και στον έλεγχο των ποσών τα οποία θα διατεθούν και στον τρόπο με τον οποίο θα διατεθούν. Επομένως δεν μπορούμε να λέμε ότι το θέμα της Κύπρου, το θέμα της κατοχής, το θέμα της απελευθέρωσης, το θέμα της προβολής της αντικατοχικής υψής του Κυπριακού προβλήματος, το θέμα της πειθούς των διαφόρων πολιτικών κομμάτων και κυβερνήσεων μπορεί να γίνει μόνο με τεχνοκράτες προς τους οποίους εγώ εκφράζω, ιδιαίτερα προς τους τεχνοκράτες της Κύπρου, την πραγματική μου πεποίθηση ότι σωστά επιτελούν το έργο τους, γιατί έτυχε να γνωρίζω πολλά από τα στελέχη τα οποία ασχολούνται με αυτό το θέμα και τα οποία πιστεύω ότι σωστά κάνουν τη δουλειά τους. Θα ήταν τραγικό σφάλμα να πιστεύουμε ότι μπορούμε να αποστέλλουμε αποστολές στο εξωτερικό για να δουν πρωθυπουργούς, κυβερνήσεις, πολιτικά κόμματα επί τεχνοκρατικού επιπέδου. Αυτό θα ήταν πολιτική αυτοκτονία.

Το θέμα μας είναι πολιτικό και οι επαφές μας κυρίως στο εξωτερικό θα είναι πολιτικές, πέραν των τεχνοκρατών που μπορούν να έχουν τις σχέσεις τους με τον τύπο ή με τα ραδιόφωνα, τις οποίες πρέπει να ενισχύσουμε και να προωθήσουμε. Αλλά κυρίως το έργο είναι πολιτικό γιατί η υπόθεση της Κύπρου είναι πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ιεροδιακόνου.

Α. ΙΕΡΟΔΙΑΚΟΝΟΥ:

Απλώς ήθελα να αναφέρω, κύριε Πρόεδρε, ότι ο κ. Παναγίδης προσπάθησε να ανατρέψει τα στοιχεία που έχω καταθέσει. Όπως είπα, τα στοιχεία αυτά τα έχω πάρει από το ίδιο το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών και θα ήθελα να του πω ότι το 1976 που έχω αναφέρει το Γραφείο αυτό απασχολούσε 68 υπαλλήλους και

σήμερα απασχολεί 166 υπαλλήλους. Μια απλή διαίρεση μας δίδει αύξηση 245%. Επίσης -πάλιν τα στοιχεία αυτά τα πήρα από το Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών μέσω της Γραμματείας της Βουλής- το Γραφείο αυτό το 1983 ξόδευσε £1,272,000 ενώ το 1976 ξόδευσε £238,000. Πάλι μια απλή διαίρεση μας δείχνει ποσοστιαία αύξηση 535%.

Πρόσθετα ήθελα να κάμω ένα μικρό και σύντομο σχόλιο πάνω στην ομιλία της κας Κατσελλή η οποία ανεφέρθη στη διαφώτιση που χρειάστηκε να κάμει η Κυβέρνηση μετά το 1974. Σίγουρα μετά το 1974 υπήρχε πιο έντονη ανάγκη διαφώτισης και γινόταν διαφώτιση από το 1974. Εδώ πρόκειται όμως για στοιχεία του 1976, τα οποία και συγκρίνω με τα σημερινά, που ήταν έτος που είχαμε εξίσου ανάγκη διαφώτισης και διαφωτιστικής εκστρατείας όπως έχουμε και σήμερα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Εφόσον δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, παρακαλώ το Γραμματέα να προχωρήσει στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 1;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

14 υπέρ, 8 εναντίον. Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουδεμία.

Με 14 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον το άρθρο 1 ψηφίζεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £512,000 διά την χρήσιν του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 14 ψήφους υπέρ και 8 εναντίον ψηφίζεται το άρθρο 2. Αποχές δεν υπάρχουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3. Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του άρθρου 3 και του Πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 14 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και ουδεμία αποχή ψηφίζεται και το άρθρο 3 και ο Πίνακας.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

14, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

8, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με 14 ψήφους υπέρ, 8 εναντίον και ουδεμία αποχή το νομοσχέδιο εγκρίνεται σε νόμο.

Το αμέσως επόμενο νομοσχέδιο προς συζήτηση είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1984».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Επιτροπής Οικονομικών να αναγνώσει την Έκθεση.

ΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟ-
ΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΝΟΜΟΣ (ΑΡ. 18) ΤΟΥ 1984».

Παρόντες:-

Ντίνος Κωνσταντίνου, Πρόεδρος

Αλέξης Γαλανός

Παύλος Δίγκλης

Θαλής Μιχαηλίδης

Λεάνδρος Ζαχαριάδης

Λεόντιος Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που συγκροτήθηκε στις 27 Ιουνίου 1984. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ο οποίος ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Παγίου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού χρημάτων της τάξης των £430,000 και η κατανομή του σε διάφορα κονδύλια του Τακτικού Προϋπολογισμού για την αντιμετώπιση αριθμού ειλημμένων υποχρεώσεων.

Από απόψεως προϋπολογισμού έχει κριθεί ότι ο πιο ορθός και πρακτικός τρόπος αντιμετώπισης του θέματος είναι όπως το πιο πάνω ποσό προβλεφθεί κάτω από το Άρθρο 348 «Μη Προβλεπόμεναι Δαπάναι και Αποθεματικόν» του Κεφαλαίου 69Α του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε το όλο θέμα και πήρε από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη διάθεση του πιο πάνω ποσού, αποδέχεται τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1984».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσο δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρον 1.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Έγκρισις πληρωμής εκ του λογαριασμού Παγίου Ταμείου ποσού £430,000 διά την χρήση του έτους του λήγοντος την 31ην Δεκεμβρίου, 1984. Άρθρον 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ειδίκευσις των δαπανηθησομένων ποσών. Άρθρον 3. Πίναξ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση; Εγκρίνεται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 1984.

(Κρούουν οι κώδωνες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το Νομοσχέδιο εγκριθεί σε Νόμο;

Εφόσο δεν υπάρχει ένσταση το Νομοσχέδιο εγκρίνεται σε Νόμο.

Το αμέσως επόμενο Νομοσχέδιο στο Κεφάλαιο Α΄ της Ημερήσιας Διάταξης είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984».

Πρόκειται για πρόταση Νόμου. Η σχετική έκθεση δεν είναι έτοιμη και επομένως η πρόταση Νόμου δεν είναι δυνατό να συζητηθεί σήμερα και αναβάλλεται για τη νέα σύνοδο της Βουλής τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Το αμέσως επόμενο Νομοσχέδιο στο Κεφάλαιο Α΄ της Ημερήσιας Διάταξης είναι «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984». Και για το Νομοσχέδιο αυτό δεν υπάρχει έτοιμη έκθεση.

Ο κ. Παπαδόπουλος ζήτησε το λόγο.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την περασμένη Πέμπτη είχαμε συνεδρίαση της Επιτροπής Υγείας και είχαμε πάρει απόφαση κατά πλειοψηφία πάνω σε ορισμένες εισηγήσεις με βάση τις οποίες θα αναλάμβανε η Υπηρεσία της Βουλής να συντάξει την κανονική έκθεση. Περιέργως την επομένη πληροφορήθηκα από τις Υπηρεσίες της Βουλής πάλιν ότι η έκθεση αυτή δεν θα κυκλοφορούσε κατά εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος που πρότεινε να παραμείνει το θέμα ανοικτό για να επανεξετασθεί τον ερχόμενο Σεπτέμβριο ή Οκτώβριο.

Αυτό το πράγμα, κ. Πρόεδρε, είναι ανεπίτρεπτο και σκανδαλώδες κατά τη γνώμη μου διότι αν ένα Κόμμα ήθελε να αναιρέσει εκείνα τα οποία είχε πει την προτεραία και τα οποία είχαν συζητηθεί σε σειρά συνεδριάσεων που κάλυπτε περίοδο 4—5 μηνών τουλάχιστο, έπρεπε να συνεννοηθεί με τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής και αν είχε να προσθέσει ή να αφαιρέσει οτιδήποτε από όσα είχαν συμφωνηθεί μέχρι τούδε, να διορθωθεί, κατόπιν συνεννοήσεως, η έκθεση, να επανασυνταχθεί και να διαβαστεί. Λυπούμαι πολύ για το γεγονός τούτο και νομίζω ότι επιβάλλεται η όσο το δυνατό πιο γρήγορη σύνταξη της έκθεσης αυτής για να ακουστεί στο Σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως σκανδαλώδες δεν είναι, όπως το είπε ο συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος, το ότι ζήτησε το ΔΗ.ΚΟ. να μην κυκλοφορήσει η έκθεση ή να

ξανασυζητηθεί το θέμα το Σεπτέμβριο. Δεν είναι η πρώτη φορά που Κόμμα ζητά αναβολή ενός θέματος ή αναβολή σύνταξης έκθεσης και νομίζω ότι αρκετές φορές το Κόμμα του Συναγερμού όπως και άλλα κόμματα έχουν κάμει αυτό το πράγμα σε πολλά θέματα. Το Δημοκρατικό Κόμμα πράγματι ζήτησε αναβολή της συζήτησεως αυτού του θέματος διότι πιστεύουμε είναι πολύ σοβαρό θέμα· αφορά τον ιατρικό κόσμο. Επομένως, θεωρήσαμε σκόπιμο να ξαναδούμε το θέμα με την πεποίθηση ότι αυτό το θέμα θα τύχει ομοφωνίας στην αντίκρυσή του.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ότι δεν είναι η πρώτη φορά ούτε και θα είναι η τελευταία. Αλλά τουλάχιστο από λεπτότητα έπρεπε να ειδοποιηθεί ο Πρόεδρος της Επιτροπής να το έχει υπόψη του αυτό το πράγμα. Εμείς δεν είχαμε επιφέρει σχεδόν καμιά τροποποίηση πάνω σε ό,τι είχε εισηγηθεί η Κυβέρνηση και νομίζω ότι το ίδιο συνέβαινε και με το κυβερνών Κόμμα. Δεν νομίζω ότι εμείς επιφέραμε οποιαδήποτε τροποποίηση την οποία ήθελαν να ξανασυζητήσουν. 'Επειτα γι' αυτό το πράγμα έπρεπε να είχαμε ειδοποιηθεί για να το ξέρομε κι' εμείς. Διότι με τον τρόπο αυτό το ΔΗ.ΚΟ. έχει προκαλέσει αναστολή της σύνταξης της έκθεσης και στην προκείμενη περίπτωση και τη μη υλοποίηση του τροποποιητικού Νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ., κ. Γαλανός, ο οποίος απουσιάζει τώρα στο εξωτερικό, ζήτησε την αναβολή αυτή, όπως εξήγησα και προηγουμένως, και νομίζω ότι ο κ. Παπαδόπουλος είχε την επαύριο ειδοποιηθεί γι' αυτή την πρόθεση. Λυπούμαι πάρα πολύ αν ο κ. Παπαδόπουλος ισχυρίζεται τώρα ότι δεν έχει ειδοποιηθεί. Την επαύριο, το πρωί της Παρασκευής, είχε ειδοποιηθεί ότι υπάρχει αυτή η παράκληση από μέρους του ΔΗ.ΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σολωμής.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε αλλά θα θέσω θέμα τάξεως για να γνωρίζω τουλάχιστο εγώ σαν Βουλευτής ποιες είναι οι αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών. Και φυσικά είναι σκανδαλώδες και φυσικά είναι απαράδεκτο, κ. Πρόεδρε.

Αν η Κοινοβουλευτική Επιτροπή συνεδριάσει, τοποθετούνται όλοι οι συνάδελφοι που εκπροσωπούν όλα τα Κόμματα στη Βουλή, λαμβάνεται ή δεν λαμβάνεται μια οποιαδήποτε απόφαση πάνω στο Νομοσχέδιο που συζητούν είτε με ψηφοφορία είτε όχι και εντέλλεται ο υπεύθυνος των Επιτροπών της Βουλής να συντάξει τη σχετική έκθεση. Ουαί και αλλοίμονο αν έχει το δικαίωμα οιοσδήποτε Βουλευτής, έστω και αν είναι Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, έστω και αν είναι Πρόεδρος αυτού του Σώματος, να αναστείλει αυτό το έργο που αποφασίστηκε ομόφωνα από μια Κοινοβουλευτική Επιτροπή χωρίς καν να το γνωρίζει ο

Πρόεδρος της Επιτροπής και χωρίς να συμφωνήσει ολόκληρη η Επιτροπή, κ. Πρόεδρε. Και φυσικά είναι θέμα τάξεως και φυσικά είναι σκανδαλώδες και φυσικά είναι ανεπίτρεπτο και γι' αυτό εκείνο το οποίο θέτω τώρα εγώ ενώπιον του Σώματος είναι αν δικαιούται οιοσδήποτε Βουλευτής με μια παρέμβαση προς οιονδήποτε αρμόδιο, ανώτερο ή κατώτερο υπάλληλο της Βουλής, να αναστέλλει τη σύνταξη εκθέσεως επί Νομοσχεδίου πάνω στο οποίο έχει ληφθεί απόφαση. Θέλω αυτή τη στιγμή απάντηση από αυτό το Σώμα, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ψυλλίδης.

Α. ΨΥΛΛΙΔΗΣ:

Διερωτούμαι γιατί ο κ. Σολωμός θέτει αυτό το θέμα. Είναι γνωστό ότι ο Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗ.ΚΟ. δεν έκαμε κανένα πραξικόπημα. Απλώς ζήτησε να πληροφορήσει όλα τα Μέλη ότι επιθυμεί το Δημοκρατικό Κόμμα κάποια αναβολή για να συζητήσει περαιτέρω το θέμα, και αυτό έγινε κατόπιν συνεννόησης με όλα τα Κόμματα.

Λοιπόν είναι αυτό το πράγμα κάτι το πρωτάκουστο, το σκανδαλώδες ή κάτι το οποίο γίνεται συνήθως μέσα σ' αυτό το Σώμα; Δεν υπήρξε παρέμβαση κανενός ούτε και ήλθε κανείς να πει «κύριοι, αυτή την έκθεση βάλτε την στον κάλαθο των αχρήστων και εμείς θα δούμε το θέμα μετά». Απλώς ελέχθη, «συνεννοηθείτε με τα Κόμματα ότι επιθυμούμε αυτή την αναβολή». Και τα Κόμματα έδωσαν τη συγκατάθεσή τους μη αποκλεισμένου και του Προέδρου της Επιτροπής, εκπροσώπου του Δημοκρατικού Συναγερμού, κ. Παπαδοπούλου. Αυτή είναι η πραγματικότητα και αυτό θα πρέπει να γνωρίζουν όλοι. Και όχι να ερχόμαστε εδώ να κατηγορούμε ότι ερχόμαστε αυθαίρετα να κάμνομε οτιδήποτε θέλομε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι εφόσο πράγματι είναι με την έγκριση όλων των εν τη Βουλή Κομμάτων...

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Δεν είναι. Θέμα διαδικασίας, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

ΧΡ. ΣΟΛΩΜΗΣ:

Διότι εδώ υπάρχει παρανόηση. Δεν είναι με την έγκριση όλων των εν τη Βουλή Κομμάτων, κ. Πρόεδρε. Εδώ ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας μας πληροφορεί ότι απλώς ενημερώθη και μάλιστα σε απάντηση είπε τη φράση «είναι και αυτό μέσα στο μίνιμουμ πρόγραμμα;» Αντιλαμβάνομαι δε ότι και το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Ε.Δ.Ε.Κ. δεν είχε πληροφορηθεί ότι αναστέλλεται η σύνταξη αυτής της έκθεσης.

Επομένως δεν μπορεί να χρησιμοποιείται αυτό που ελέχθη ότι ομόφωνα τα Κόμματα στη Βουλή έχουν αποφασίσει, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως δεν είναι δυνατό να συζητηθεί το ειδικό θέμα διότι η Βουλή δεν μπορεί να μετατραπεί σε ανακριτικό Σώμα για να γνωρίζει τι έγινε. Ειδοποιήσαμε για το ότι επρόκειτο να γίνει αναβολή. Νομίζω ότι το ορθό, για να

απαντήσουμε στη γενική υπόθεση και όχι στο ειδικό θέμα, είναι ότι όταν γίνεται μια τελευταία συνεδρία μιας Επιτροπής και λαμβάνεται απόφαση -έγινε ένα ερώτημα και απαντώ- είτε κατά πλειοψηφία είτε ομόφωνα, ότι συνεπληρώθη το έργο της Επιτροπής και δίνεται εντολή για τη σύνταξη έκθεσης, μόνο μέσον του Προέδρου της αρμόδιας Επιτροπής μια νέα συνεδρία της Επιτροπής μπορεί να ανατρέψει βέβαια αυτή την απόφαση, αλλά είναι γεγονός ότι για να αποφευχθούν παρεξηγήσεις δεν είναι ορθό να δίδονται κατευθείαν εντολές προς το προσωπικό της Βουλής για την καθυστέρηση ή αλλοίωση εγγράφων παρά μόνο μέσον του Προέδρου της αρμόδιας Επιτροπής από τον οποίο ένα Κόμμα έχει δικαίωμα να ζητήσει μια επανεξέταση ενός θέματος και νομίζω ότι κανένας Πρόεδρος δεν θα αρνηθεί να συγκατατεθεί σ' αυτή την πιθανότητα για επανεξέταση θέματος. Αλλά, χωρίς να μπαίνω στο θέμα, γιατί δεν γνωρίζω τα γεγονότα, πιστεύω ότι αυτή πρέπει να είναι η ορθή διαδικασία. Ότι μόνο τα Κόμματα μπορούν να απευθύνονται στον Πρόεδρο ο οποίος μπορεί να επανακαλέσει την Επιτροπή για να αποφασίσει αν πράγματι επιβάλλεται η αναβολή ή όχι εξέτασης ενός θέματος διότι και η αναβολή είναι πολιτική πράξη. Ας μη ξεχνούμε ότι η αναβολή ενός θέματος καμιά φορά σημαίνει και ματαίωση.

Επομένως δεν μπορεί να λαμβάνεται μια κατά πλειοψηφία απόφαση και να μπορεί να ματαιώνεται με ένα έμμεσο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι δεν είναι πράγματι η πρώτη φορά που με συνεννόηση με άλλα Κόμματα ένα Νομοσχέδιο του οποίου η συζήτηση επερατώθη στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή αναβλήθηκε για κάποιο χρονικό διάστημα διότι δεν πρόκειται για ματαίωση ασφαλώς της συζήτησης αλλά για απλή αναβολή μέχρι τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Επομένως εφόσο η έκθεση δεν είναι έτοιμη σήμερα προς συζήτηση, υποχρεωτικά θα είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε το Νομοσχέδιο όταν θα επαναρχίσει τις εργασίες του το Σώμα τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Το αμέσως επόμενο θέμα στην Ημερήσια Διάταξη είναι «Οι περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 1984». Αυτοί αποσύρονται από την Εκτελεστική Εξουσία. Και έτσι φθάνομε στο τέλος της Νομοθετικής Εργασίας για σήμερα.

Κεφάλαιο Β - Κατάθεση Νομοσχεδίων και Εγγράφων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1984.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1984.

Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Ο περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Συμπληρωματικά Διατάξεις) Νόμος του 1984. Εστάλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται στην Επιτροπή Νομικών.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

Επερατώθη η κατάθεση Νομοσχεδίων, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ - Ερωτήσεις - Απαντήσεις.

Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση ημερομηνίας 5 Απριλίου 1984, υποβληθείσα από τον αξιότιμο Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινό Παπαρέ και ληφθείσα στις 6 Απριλίου 1984.

«Το Νοσοκομείο Λεμεσού στερείται νευροχειρουργού ιατρού με αποτέλεσμα οι ασθενείς που υποφέρουν με ασθένειες της ειδικότητας νευροχειρουργών ιατρών να είναι αναγκασμένοι να επισκέπτονται το Νοσοκομείο Λευκωσίας για εξέταση και θεραπεία.

Επειδή καθημερινά ακούονται πολλά παράπονα και επειδή η ταλαιπωρία των ασθενών αυτών είναι πολύ μεγάλη και η μετάβασή τους στη Λευκωσία πολύ οδυνηρή, ιδιαίτερα για όσους προέρχονται από μακρινές αποστάσεις, ερωτάται το Υπουργείο Υγείας κατά πόσο προτίθεται και πότε θα τοποθετήσει νευροχειρουργό ιατρό στο Νοσοκομείο Λεμεσού».

Απάντηση ημερομηνίας 29 Ιουνίου 1984, του Υπουργού Υγείας σε Ερώτηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 1984 του αξιότιμου Βουλευτή περιφέρειας Λεμεσού κ. Αυγερινού Παπαρέ.

- «(α) Η νευροχειρουργική αποτελεί ένα εξειδικευμένο κλάδο της χειρουργικής που ασχολείται κυρίως με τη θεραπεία των κακώσεων και τραυματισμών του κεντρικού νευρικού συστήματος όπως και με τις διάφορες παθήσεις του συστήματος αυτού.
- (β) Ο αριθμός των περιστατικών και οι απαιτήσεις για πλήρη επάνδρωση και ψηλής δαπάνης εξοπλισμό, δεν επιτρέπει τη λειτουργία της ειδικότητας αυτής σ' όλα τα Γενικά Νοσοκομεία. Έτσι η ειδικότητα αυτή προσφέρεται μόνο στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, που, ως γνωστό, λειτουργεί σαν νοσοκομείο παραπομπής (REFERRAL HOSPITAL) για όλα τα υπόλοιπα νοσηλευτικά ιδρύματα της Νήσου. Η πολιτική αυτή ακολουθείται διεθνώς.
- (γ) Για την όσο το δυνατό καλύτερη αντιμετώπιση τυχόν νευροχειρουργικών περιστατικών που χρήζουν επείγουσα περίθαλψη, λαμβάνεται πρόνοια όπως οι γενικοί χειρουργοί των Επαρχιακών Νοσοκομείων αποκτούν βασικές γνώσεις νευροχειρουργικής και έγιναν διευθετήσεις για την πιο γρήγορη και καλύτερη διακομιδή σοβαρών περιστατικών της ειδικότητας αυτής από τα Επαρχιακά Νοσοκομεία στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.
- (δ) Εάν στο μέλλον διαφανεί ότι ο αριθμός των νευροχειρουργικών περιστατικών δικαιολογούν τη δημιουργία και βιωσιμότητα νευροχειρουργικής μονάδας στο Νοσοκομείο Λεμεσού, τότε το θέμα θα επανεξεταστεί».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και έτσι μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ' με πρώτο θέμα την Έκθεση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής πάνω στο θέμα «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση από μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο κ. Παναγίδης να αναγνώσει την έκθεση παρακαλώ.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΠΑΝΑΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΤΩΝ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΜΙΚΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΝΕΚΡΙΘΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ»

Παρόντες:

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος

Χαμπής Μιχαηλίδης

Χρίστος Κουρτελλάρης, εκπροσωπών τον κ. Κ. Χρίστου

Ιωάννης Μάτσης, εκπροσωπών τον κ. Α. Ιεροδιακόνου

Ιάκωβος Κατσουρωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε τρεις συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 18 Ιουνίου και 2 και 4 Ιουλίου 1984. Σε όλες τις συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών οι οποίοι ανέλυσαν την Κυβερνητική πολιτική που ακολουθείται πάνω στο υπό συζήτηση θέμα και έδωσαν αριθμό στοιχείων και πληροφοριών που ζητήθηκαν από τα Μέλη της Επιτροπής. Στην πρώτη και τρίτη συνεδρία παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων και Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών και του Συνδέσμου Εκτοπισθέντων Μικρών και Μεσαίων Επιχειρηματιών Κύπρου ενώ στη δεύτερη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Ι. Μάτση, εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, και στη συνέχεια παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης. Ενεργώντας η Επιτροπή στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, κάλεσε στις συνεδρίες της εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών από τους οποίους ζήτησε πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και τις διευκρινιστικές απαντήσεις που δόθηκαν στα ερωτήματα των Μελών της έχουν διαπιστωθεί τα πιο κάτω:-

- (α) Μετά την τουρκική εισβολή και τη δημιουργία του γενικότερου προβλήματος επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας, η Κυβέρνηση εισήξε σχέδια εγγυήσεων για πρόσφυγες επιχειρηματίες οι οποίοι επιθυμούσαν να συνάψουν δάνεια από τις τράπεζες για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης.

Σύμφωνα με ένα τέτοιο σχέδιο που εισήχθη το 1975, δανειοδοτήθηκαν στον τομέα της βιομηχανίας 11 εκτοπισθέντες και 43 πληγέντες με δάνεια ύψους £453,000 και £1,276,000, αντίστοιχα, στον τομέα της γεωργίας 7 εκτοπισθέντες με δάνεια ύψους £111,500, στον τομέα του τουρισμού ένας εκτοπισθείς με δάνειο ύψους £150,000 και στον οικοδομικό τομέα ένας εκτοπισθείς με δάνειο ύψους £10,000.

Παράλληλα εισήχθη σχέδιο εγγυήσεως μικρών βιομηχανικών μονάδων σύμφωνα με το οποίο η Κυβέρνηση εγγυήθηκε το 50% των παρεχομένων δανείων. Από το σχέδιο αυτό έχουν εξυπηρετηθεί 49 εκτοπισθέντες με δάνεια συνολικού ύψους £511,000.

Επίσης η Κυβέρνηση εισήξε σχέδιο χρηματοδότησης εκτοπισμένων μικροβιοτεχνών με βάση το οποίο μέχρι το τέλος του 1982 παραχωρήθηκαν δάνεια συνολικού ύψους £824,000.

- (β) Παράλληλα με τα πιο πάνω σχέδια εισήχθη το νέο σχέδιο παροχής Κυβερνητικών εγγυήσεων σε περιπτώσεις πληγέντων ή εκτοπισθέντων επιχειρηματιών, που εξαγγέλθηκε από την Κυβέρνηση το Σεπτέμβριο του 1982 ύστερα από σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ημερ. 9 Σεπτεμβρίου 1982, και άρχισε τη λειτουργία του το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου. Το εν λόγω σχέδιο προβλέπει ειδικότερα την παραχώρηση δανείων συνολικού ύψους £1 εκ. (£750,000 για βιομηχανικούς σκοπούς, £200,000 για εμπορικούς σκοπούς και £50,000 για άλλους σκοπούς) σε γνήσιες περιπτώσεις πληγέντων ή εκτοπισθέντων επιχειρηματιών οι οποίοι έχουν πραγματική ανάγκη οικονομικής βοήθειας για να επαναδραστηριοποιηθούν σε βιώσιμα βιομηχανικά έργα και σε δραστηριότητες εξαγωγικού εμπορίου.
- (γ) Τα δάνεια αυτά παραχωρούνται υπό μορφή πιστώσεων μέσω τραπεζών με βάση το υφιστάμενο σχέδιο εγγυήσεων και την υφιστάμενη διαδικασία. Όπως προβλέπεται στο πιο πάνω νέο σχέδιο εγγυήσεων, η Κυβέρνηση εγγυάται μέχρι 90% των δανείων που παρέχονται από τις τράπεζες.
- (δ) Σύμφωνα με τα κριτήρια που διέπουν την παραχώρηση τέτοιων δανείων δικαιούμενα πρόσωπα είναι εκτοπισθέντες ή πληγέντες επιχειρηματίες οι οποίοι δεν έχουν πάρει από την Κυβέρνηση οποιασδήποτε μορφής βοήθεια για επαναδραστηριοποίηση, δεν ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα που να τους αποφέρει ικανοποιητικό εισόδημα και έχουν ετήσιο εισόδημα μέχρι £8,000.
- (ε) Οι αιτήσεις υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους στη Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων που απαρτίζεται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Εκτοπισθέντων και πληγέντων Επιχειρηματιών.

(στ) Από τις 288 αιτήσεις που υποβλήθηκαν μέχρι σήμερα στη Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων εξετάστηκαν 243 αιτήσεις με τα πιο κάτω αποτελέσματα:

(i) εγκρίθηκαν	116	αιτήσεις
(ii) απορρίφθηκαν	111	»
(iii) αναβλήθηκε η λήψη απόφασης για	16	»
Σύνολο	<u>243</u>	αιτήσεις
(iv) ετοιμάζονται εκθέσεις για	25	αιτήσεις
(v) αιτητές που δεν ανταποκρίθηκαν ακόμη στην πρόσκληση του Υπουργείου για πληροφορίες	20	
Σύνολο	<u>288</u>	αιτήσεις

Από τις 116 αιτήσεις που εγκρίθηκαν από τη Μικτή επιτροπή Εγγυήσεων οι Τράπεζες ενέκριναν 32 για τις οποίες χορηγήθηκε ή επίκειται η χορήγηση δανείων. Οι υπόλοιπες αιτήσεις είτε δεν εγκρίθηκαν ή εξετάστηκαν από τις τράπεζες είτε οι αιτητές τους δεν προσέγγισαν ακόμη τις τράπεζες ή ενδιαφέρονται μόνο για μακροπρόθεσμα και χαμηλότοκα δάνεια. Οι κυριότεροι λόγοι που οι 111 αιτήσεις απορρίφθηκαν από την Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων ήταν γιατί οι ενδιαφερόμενοι δεν πληρούσαν τα κριτήρια του σχεδίου όπως π.χ. το εισόδημα, η ιδιότητα του πληγέντος ή του εκτοπισθέντος επιχειρηματία πριν την τουρκική εισβολή και η βιωσιμότητα των προταθέντων σχεδίων.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης του όλου θέματος από την Επιτροπή οι εκπρόσωποι των αρμόδιων Κυβερνητικών Τμημάτων δήλωσαν ότι η αρμόδια για τα θέματα των εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών Υπουργική Επιτροπή σε συνάντησή της που είχε στις 20 Ιουνίου 1984 με εκπροσώπους του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων και Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών και της ΠΕΠ επαναβεβαίωσε προηγούμενη απόφαση της Κυβέρνησης όπως η τελευταία εξετάσει και εξεύρει νέους τρόπους χρηματοδότησης των γνήσιων περιπτώσεων πληγέντων και εκτοπισθέντων επιχειρηματιών για τους οποίους οι τράπεζες έχουν απορρίψει τις εγκριθείσες από τη Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων αιτήσεις για παραχώρηση των σχετικών δανείων. Στην ίδια συνάντηση, δηλώθηκε επίσης από τους πιο πάνω εκπροσώπους ότι συμφωνήθηκε όπως η Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων εξετάσει την έκθεση προόδου που ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας και υποβάλει προς την Υπουργική Επιτροπή τις απόψεις και εισηγήσεις της. Η Επιτροπή αυτή άρχισε ήδη την εξέταση της έκθεσης αυτής και αναμένεται ότι σε διάστημα 15 ημερών θα ληφθούν οι σχετικές αποφάσεις για τις 111 περιπτώσεις των αιτήσεων που έχουν αρχικά απορριφθεί από τη Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων.

Εκ μέρους του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου αναφέρθηκε ότι οι αιτήσεις των εκτοπισθέντων επιχειρηματιών για παροχή δανείων εξετάζονται μέσα στα πλαίσια των καθιερωμένων τραπεζικών κριτηρίων με βάση τα οποία εξετάζονται όλες οι αιτήσεις για χρηματοδότηση. Τα τραπεζικά αυτά κριτήρια που ποικίλουν για κάθε περίπτωση ανάλογα με τη φύση της βιομηχανικής ή εμπορικής επιχείρησης, αναφέρονται στη βιωσιμότητα της επιχείρησης, στη συνεισφορά του επιχειρηματία, στη χρησιμότητα του έργου στο σύνολο της οικονομίας γενικότερα, στη συνέπεια του πελάτη και στην εξασφάλιση του δανείου. Οι ίδιοι εκπρόσωποι έκαμαν την εισήγηση όπως οι αιτήσεις για εξασφάλιση της

Κυβερνητικής εγγύησης υποβάλλονται όπως και για τα άλλα σχέδια εγγυήσεων μέσω των εμπορικών τραπεζών για να αποφεύγεται το παρουσιαζόμενο σήμερα φαινόμενο εκτοπισθέντες επιχειρηματίες να κατέχουν, από τη μια, την Κυβερνητική εγγύηση ενώ, από την άλλη, να μη μπορούν να εξασφαλίσουν τις αναγκαίες πιστώσεις από τις τράπεζες αφού οι τελευταίες στην εξέταση κάθε τέτοιας αίτησης χρησιμοποιούν τα δικά τους κριτήρια που πιθανό να συγκρούονται με τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Κυβέρνηση.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Πληγέντων και Εκτοπισθέντων Επιχειρηματιών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων χαιρέτησαν την εισαγωγή του νέου σχεδίου παροχής Κυβερνητικών εγγυήσεων και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη διαβεβαίωση που δόθηκε από τους αρμοδίους αναφορικά με την εξεύρεση άλλων τρόπων παροχής βοήθειας σε όσους από τους ενδιαφερόμενους πληγέντες ή εκτοπισθέντες επιχειρηματίες των οποίων οι περιπτώσεις είναι γνήσιες έχουν αρνηθεί οι τράπεζες τις αναγκαίες δανειοδοτήσεις.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Εκτοπισμένων Μικρών και Μεσαίων Επιχειρηματιών Κύπρου ανέφεραν ότι το πιο πάνω σχέδιο παρουσιάζει σοβαρές αδυναμίες ως προς τη χρηματοδότησή του με αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ενδιαφερόμενων αιτητών να μη είναι σε θέση να εξασφαλίσει τα αναγκαία δάνεια για επαναδραστηριοποίηση. Για τους λόγους αυτούς οι ίδιοι εκπρόσωποι έκαμαν την εισήγηση όπως το σχέδιο αυτό τροποποιηθεί ούτως ώστε οι αιτήσεις που έχουν εγκριθεί από τη Μικτή Επιτροπή Εγγυήσεων και απορρίφθηκαν από τις τράπεζες να χρηματοδοτηθούν άμεσα και χωρίς καμιά άλλη διαδικασία από τους Δανειστικούς Επιτρόπους ή άλλους Δανειστικούς Οργανισμούς.

Η Επιτροπή έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω αλλά και το γεγονός ότι οι αρμόδιες Κυβερνητικές Υπηρεσίες δεν έχουν ακόμα διεξέλθει όλες τις εκκρεμούσες αιτήσεις που υποβλήθηκαν με βάση το υπό αναφορά σχέδιο, εργασία που όταν συμπληρωθεί θα καθορίσει οριστικά τη μελλοντική πορεία του όλου σχεδίου, αποφάσισε για σκοπούς ενδιάμεσης ενημέρωσης του Σώματος να διατυπώσει, στο παρόν στάδιο, τις προκαταρκτικές της διαπιστώσεις διαδηλώνοντας ταυτόχρονα την πρόθεσή της να συνεχίσει την παρακολούθηση του όλου θέματος και να επανέλθει ενώπιον του Σώματος με τα οριστικά συμπεράσματά της.

- (α) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το νέο σχέδιο παραχώρησης δανείων σε πληγέντες και εκτοπισθέντες επιχειρηματίες αναμένεται να εξυπηρετήσει ένα σημαντικό μέρος του επιχειρηματικού δυναμικού το οποίο μετά την Τούρκικη εισβολή και παράλληλα την αξιόλογη επαναδραστηριοποίηση που σημειώθηκε εξακολουθεί ν' αντιμετωπίζει συνθήκες υποαπασχόλησης ή αδράνειας.
- (β) Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι αρμόδιοι έχουν πράγματι πρόθεση, πράγμα που δηλώθηκε επίσημα ενώπιον της Επιτροπής, να εξετάσουν ευνοϊκά τα οποιαδήποτε προβλήματα και αδυναμίες που θα προκύψουν από την όλη λειτουργία του σχεδίου στα πλαίσια υποβοήθησης κάθε γνήσιας περίπτωσης αιτητού για την παραχώρηση δανείου προς επαναδραστηριοποίησή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές γιατί πρόκειται για ενδιάμεση έκθεση.

ΑΥΓ. ΠΑΠΑΡΕΣ:

Να παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη.

Το δεύτερο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι «Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του αξιότιμου Βουλευτή κ. Ιωάννη Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. Συνέχιση της συζήτησης.

Όπως γνωρίζουν ο συνάδελφοι, η Βουλή ομόφωνα κατά την τελευταία συνεδρία της ζήτησε όπως οι Υπουργοί Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας προσέλθουν ενώπιον του Σώματος για να ενημερώσουν το Σώμα πάνω σ' αυτό το σοβαρό θέμα. Ο Γενικός Διευθυντής της Βουλής επικοινωνήσε γραπτώς με τους δυο Υπουργούς και τους ενημέρωσε για την απόφαση του Σώματος, την επιθυμία του Σώματος να προσέλθουν για να το ενημερώσουν και εγώ προσωπικά επικοινωνήσα τηλεφωνικώς με τους δυο Υπουργούς. Σήμερα μας εδόθη μια απάντηση από τους δυο Υπουργούς, την οποία παρακαλώ το Γραμματέα να αναγνώσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

5 Ιουλίου, 1984

Αγαπητέ κ. Παπαϊωάννου,

Επιθυμούμε να αναφερθούμε σε πρόσφατα δημοσιεύματα στον εγχώριο τύπο με τα οποία δίνεται η εντύπωση ότι αρνούμαστε να προσέλθουμε στη Βουλή για να δώσουμε απαντήσεις σε επικρίσεις και άλλα ερωτήματα που διέτύπωσε ο Έντιμος Βουλευτής κ. Λεόντιος Ιεροδιακόνου κατά την ομιλία του για τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες ενώπιον του Σώματος την 28η Ιουνίου, 1984 και να σας πληροφορήσουμε ότι η εντύπωση αυτή είναι λανθασμένη και ανακριβής.

2. Στην πραγματικότητα είμαστε πρόθυμοι να προσέλθουμε ενώπιον της Βουλής και να απαντήσουμε τόσο για τις επικρίσεις όσο και στα ερωτήματα που έθεσε ο Έντιμος Βουλευτής κ. Ιεροδιακόνου. Όπως όμως εξηγήσαμε και στον Έντιμο Πρόεδρο της Βουλής κ. Λαδά και σε σας, στο παρόν στάδιο υπάρχουν εξ αντικειμένου ανυπέρβλητες δυσκολίες οι οποίες καθιστούν αδύνατη την άμεση προσέλευσή μας ενώπιον της Βουλής. Η συλλογή όλων των απαραίτητων στοιχείων για μια πλήρη και αντικειμενική κατατόπιση του Σώματος προϋποθέτει χρόνο που ειλικρινά πιστεύουμε ότι δεν είναι κατορθωτό μέχρι της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

3. Εξ άλλου, τώρα, έχει ληφθεί η Πρόταση/Προσφορά του Οίκου «UNIFERT» για συνεργασία με τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες. Η Πρόταση αυτή αξιολογείται επισταμένα τόσο από την Υπουργική Επιτροπή όσο και από το Συμβούλιο της Εταιρείας. Επιπρόσθετα όπως έχει επεξηγηθεί από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας σε κοινή συνεδρία των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αναμένεται η λήψη και άλλων προσφορών/προτάσεων από Οίκους που επέδειξαν παρόμοιο ενδιαφέρον. Όπως αντιλαμβάνεσθε εφόσον εκκρεμεί η εξέταση των πιο πάνω

προτάσεων/προσφορών και ενόψει των λεπτών διαπραγματεύσεων που πρόκειται να ακολουθήσουν, οποιαδήποτε δημόσια συζήτηση επί του θέματος στο παρόν στάδιο δεν κρίνεται σκόπιμη.

4. Αντιλαμβανόμαστε πλήρως τη σοβαρότητα του θέματος και θα θέλαμε να σας διαβεβαιώσουμε ακόμη μια φορά ότι μετά το τέλος Ιουλίου 1984 θα είμαστε σε θέση να προσέλθουμε ενώπιον του Σώματος και να απαντήσουμε εκ μέρους της Κυβερνήσεως με κάθε αντικειμενικότητα τόσο πάνω στις διατυπωθείσες επικρίσεις όσο και πάνω στα τεθέντα ερωτήματα. Επίσης μέχρι τότε θα είμαστε σε θέση να εκφράσουμε τις απόψεις της Κυβερνήσεως πάνω στο θέμα των προτάσεων/προσφορών για συνεργασία ξένων Οίκων με τις Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Ατδ.

(Γεώργιος Ανδρέου)

Υπουργός Εμπορίου και
Βιομηχανίας

Πρόεδρος Υπουργικής Επιτροπής
(Σίμος Βασιλείου)

Υπουργός Οικονομικών

Κύριο Εξεχία Παπαϊωάννου
Προεδρεύοντα της Βουλής
Βουλή των Αντιπροσώπων
Λευκωσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτή είναι η απάντηση που εδόθη, αγαπητοί συνάδελφοι, προς το Σώμα από τους δυο Υπουργούς από τους οποίους εζητήθη να προσέλθουν για να το ενημερώσουν.

Ο κ. Μάτσης.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Θα ήθελα να ομιλήσω, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, παρακαλώ.

Ι. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω κατά τη σημερινή συνεδρία και προτού πρωτολογήσουν επί του θέματος των Χημικών Βιομηχανιών οι εκπρόσωποι των εις τη Βουλή κομμάτων. Και προτού ακούσουμε την Κυβέρνηση.

Εάν ευρίσκομαι στο βήμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι διότι άλλοι που αναμένονταν και έπρεπε να ευρίσκονται εδώ σήμερα για να κατατοπίσουν και τη Βουλή και το λαό και να απαντήσουν στα ερωτήματα και θέματα που έχουν εγερθεί από την εισηγητική ομιλία του συνάδελφου κ. Ιεροδιακόνου, απέφυγαν να το πράξουν.

Διότι, κ. Πρόεδρε, υπήρξε ομόφωνο αίτημα της Βουλής να καλέσει τους έντιμους Υπουργούς Οικονομικών και Εμπορίου και Βιομηχανίας να προσέλθουν και να εκθέσουν τις κυβερνητικές ερμηνείες και θέσεις επί του σοβαρότατου θέματος που ενέγραψε ο Δημοκρατικός Συναγερμός με τίτλο «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες, ευθύνες από την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της εταιρείας».

Αργά προχθές την Τρίτη μας ελέγχθη ότι οι δύο Υπουργοί δεν είναι έτοιμοι για να παρουσιαστούν και να μιλήσουν επί του θέματος.

Ο Προεδρεύων της Βουλής κ. Παπαϊωάννου μας πληροφόρησε προ της ενάρξεως της σημερινής συνεδρίας ότι μας απεστάλη το αναγνωσθέν μόλις προ ολίγου σημείωμα των δύο Υπουργών το οποίο του εδόθη προ δύο ωρών.

Γι' αυτό κι' εγώ σήμερα θα ασχοληθώ σε συντομία μόνο για να σχολιάσω αυτή τη νοοτροπία και συμπεριφορά.

Ούτε με τη βιωσιμότητα της Εταιρείας θα ασχοληθώ, ούτε με τα μειονεκτήματα και ατέλειες των παραγγελθέντων μηχανημάτων, ούτε με τη μη πρόσληψη και του αναγκαίου έμπειρου προσωπικού για τη λειτουργία του εργοστασίου ούτε με τη σωρεία των πολλαπλών πτυχών και θεμάτων που ο μελετητής ανακαλύπτει συνεχώς, και που αφ' εαυτών ένα έκαστο αποτελεί κεφάλαιο για ειδική συζήτηση και αναφορά και που όλα μαζί συνέτειναν στη σημερινή χρεωκοπία της Εταιρείας.

Θα περιοριστώ επί της από πολλού υιοθετηθείσας από τη Διεύθυνση της Εταιρείας και από την Κυβέρνηση εφαρμογής της πολιτικής της σιωπής, η οποία επεξετάθη εκπληκτικά μέχρι του σημείου που να αποφεύγει η Κυβέρνηση να κατατοπίσει τη Βουλή επί της εξελίξεως.

Θεωρούμε τους λόγους που προβάλλονται τόσο καθυστερημένα ως μη ευσταθούντες. Ουδείς είναι τόσο αφελής ώστε να είναι δυνατό να πιστεύει ότι υπάρχουν πτυχές του θέματος που εφόσο συζητηθούν θα δυσχεράνουν τις διαπραγματεύσεις.

Διότι κανένας από τους ξένους εμπειρογνώμονες δεν αναμένεται ότι δεν γνωρίζει, όχι όσα εμείς ως μη ειδήμονες είναι δυνατό να γνωρίζουμε, αλλά ασφαλώς πολύ περισσότερα. Θα αποτελεί μεγάλη αφέλεια πάσα άλλη εκδοχή.

Άλλωστε εκείνο που μας ενδιαφέρει να πληροφορηθούμε είναι για τις ενέργειες της Εταιρείας μέχρι σήμερα. Και γιατί καταλήξαμε στην σημερινή τραγική κατάσταση. Οι αντιπρόσωποι των ξένων διαπραγματευτών κατέχουν όλες τις εκθέσεις ξένων και δικών μας για την κατάσταση της Εταιρείας. Και ενώ εμείς εδώ σχολιάζουμε μόνο ελάχιστα κτυπητά σημεία των ατελειών που σημειώνονται, οι ξένοι ενδιαφερόμενοι γνωρίζουν και το τελευταίο ν που υπάρχει στις εκθέσεις.

Η δε Εταιρεία που υπέβαλε ήδη προτάσεις είναι εξ εκείνων που έχει σχέση με το εργοστάσιο και γνωρίζει τα πάντα από της ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα.

Πάσα δε συζήτηση στη Βουλή όχι μόνο δεν αποβλέπει στο να εμποδίσει διαπραγματεύσεις που θα κριθούν ωφέλιμες αλλά και θα τις επικροτήσει.

Γι' αυτό πιστεύουμε ότι η αποφυγή των δύο Υπουργών να κατατοπίσουν έγκαιρα τη Βουλή όχι μόνο ήτο αλλά και παραμένει αδικαιολόγητη.

Και το ερώτημα που αυτόματα προβάλλει ενώπιόν μας είναι: Διατί αυτή η συμπεριφορά; Διατί η κωλυσιεργία να παρουσιαστεί η Κυβέρνηση ενώπιον του Σώματος για να παραθέσει τις δικές της υπεύθυνες θέσεις για τις Χημικές Βιομηχανίες; Μήπως αυτό δεν έπρεπε να το είχε πράξει αυτοβούλως και χωρίς καθυστέρηση τουλάχιστον ευθύς αμέσως μετά την ομιλία του κ. Ιεροδιακόνου; Και εάν δεν διέθετε την ευθιξία να το πράξει τότε δικαιούται να συνεχίσει να αρνείται να το πράξει ένα μήνα αργότερα και μετά την ομόφωνη πρόκληση της Βουλής προς τους δύο Υπουργούς να παρουσιασθούν προς το Σώμα για να το κατατοπίσουν; Και εφόσον αρνούνται να το πράξουν σήμερα, πότε θα φιλοτιμηθούν και θα είναι έτοιμοι να το κάμουν; Θα το πράξουν λέγουν τον Αύγουστο. Αλλά γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι η σημερινή είναι η τελευταία τακτική συνεδρία της Βουλής. Και ότι η Βουλή θα ξανασυνέλθει το Σεπτέμβρη.

Διατί αλήθεια αυτή η συμπεριφορά; Και δεν ισοδυναμεί με περιφρόνηση και Βουλή και λαού; Και δεν ερμηνεύεται ως αμηχανία και ένδειξη ενοχής;

Το θέμα της κατάστασης των Χημικών Βιομηχανιών, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι πρόσφατο. Απασχόλησε κατ' επανάληψη τις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές και το Σώμα και απασχολεί έντονα τον τύπο. Και ενώ όλοι, η Βουλή, οι μέτοχοι, των οποίων οι μετοχές από £1 αξίας έχουν κατέλθει στα 35 σεντς, οι δανειστές της Εταιρείας, ντόπιες και ξένες τράπεζες, ο τύπος και ο λαός ο οποίος και θα επωμισθεί σε τελευταία ανάλυση διά της φορολογίας το βάρος της αποπληρωμής των χρεών της Εταιρείας αγωνιούν, νεκρική σιγή προβάλλεται ως απάντηση των αμέσως ενδιαφερομένων και υπόλογων για το σημερινό αδιέξοδο, ήτοι εκ μέρους της Διεύθυνσης της Εταιρείας και της Κυβέρνησης.

Και ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο κατέληξε το Μάιο φέτος στη μεγάλη και ενδεικτική για το κατάντημα της Εταιρείας απόφαση να αναστείλει τις εργασίες του εργοστασίου και να τερματίσει τις υπηρεσίες της μεγάλης πλειοψηφίας των υπαλλήλων δεν έχει ακόμη αποφασίσει πότε θα κατατοπίσει το λαό επί των τεκμηρίων επί των οποίων βάσισε την απόφασή του και επί των προοπτικών -εάν υπάρχουν και όσες υπάρχουν- διά το μέλλον.

Και σιωπά. Εάν διά της σιωπής προσδοκεί να εφαρμόσει στην πράξη το λαϊκό ρητό «η σιωπή είναι χρυσός» τότε συμφωνούμε απόλυτα με την εφαρμοσθείσα και συνεχιζόμενη πολιτική της σιωπής. Διότι θα χρειαστούν πολυετείς αγώνες αναμονής και σιωπής για να κατορθωθεί να συγκεντρωθεί τόσος χρυσός όσος θα ισοδυναμεί προς τα εκατομμύρια των κυπριακών λιρών που χάθηκαν και χάνονται ως αποτέλεσμα της περιπέτειας στην οποία περιπλάκη και το κράτος διά της ιδρύσεως και της λειτουργίας των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών.

Αλλά η κατάσταση, κ. Πρόεδρε, δεν είναι ούτε κωμική ούτε κωμικοτραγική. Είναι δραματική.

Και η σιωπή, όπως ευθύς αμέσως θα αποκαλύψω, πολύ από του να θεωρείται θησαυρός, δεν είναι ούτε καν άνθρακες.

Ένας χρόνος σιωπής έχει αυξήσει κατά 272% την καθαρή ζημιά της Εταιρείας.

Αποκαλύπτω ότι από τους ανεξέλεγκτους ακόμα αλλά προφανώς ακριβείς λογαριασμούς κερδοζημιών τους οποίους ετοίμασαν οι ελεγκταί της Εταιρείας Σκώττης και Πολυδωρίδης παρουσιάζεται ότι ενώ στο τέλος του Δεκέμβρη του 1982 η καθαρή ζημιά της Εταιρείας ήταν £1,413,488 μετά ένα χρόνο σιωπής, ήτοι στο τέλος του Δεκέμβρη του 1983 και διά το έτος μόνο 1983, η καθαρή ζημιά ήταν £5,194,939.

Εάν στο ποσό αυτό προστεθεί η ζημιά των δύο προηγούμενων ετών, τότε το σύνολο της καθαρής ζημιάς της Εταιρείας ανέρχεται μέχρι τέλους του 1983 σε £7,323,450.

Πόση θα είναι η ζημιά δια το πρώτο εξάμηνο του 1984 που μόλις έχει λήξει αναμένομε σιωπηλώς να πληροφορηθούμε.

Η ίδρυση, η πορεία και η θλιβερή κατάληξη της Εταιρείας «Ελληνικά Χημικά Βιομηχανία Λτδ», της μεγαλύτερης επιχείρησης που απετολήθη ποτέ στην Κύπρο, τείνει να εκτοπίσει εις μέγεθος καταστροφής προγενέστερες οικονομικές περιπέτειες και σκάνδαλα και να πάρει την πρωτοπορία. Διότι η χρεωκοπία της Εταιρείας των λιπασμάτων θα δημιουργήσει αλυσιδωτές δυσμενείς επιπτώσεις σε πολλούς τομείς της οικονομίας και θα επηρεάσει σοβαρά ολόκληρο το

συγκρότητα των εταιρειών που εδόθη από το Μποδοσάκη προς την Ελληνική Κοινότητα.

Είναι γι' αυτόν το λόγο που η σημερινή κατάσταση των Χημικών Βιομηχανιών ισοδυναμεί προς δράμα για ολόκληρο το λαό προς τον οποίο επιβάλλονται συνεχώς και νέες φορολογίες που θα χρησιμοποιούνται αντί για έργα ανακουφιστικά για το λαό, στην αποπληρωμή των δεκάδων εκατομμυρίων λιρών που προέκυψαν και προκύπτουν από τη χρεωκοπία συγκροτημάτων, οργανισμών και εταιρειών που ευρίσκονται κάτω από τον ουσιαστικό έλεγχο της Κυβέρνησης, από τις Κυπριακές Αερογραμμές μέχρι το συγκρότημα του Συνεργατισμού και την Εταιρεία λιπασμάτων. Και έπεται συνέχεια.

Οι εμπειρίες του λαού επί του προκειμένου είναι πλούσιες και όσον πλουσιότερες γίνονται τόσο περισσότερο θα τον φορολογούν και θα τον καθιστούν φτωχότερο.

Η εγγραφή του θέματος από το Δημοκρατικό Συναγερμό δεν πηγάζει από στείρα αντιπολιτευτική διάθεση, κύριοι συνάδελφοι, όπως πολύ εύκολα μπορούν να μας πουν.

Αντίθετα με τον τρόπο αυτό προσπαθούμε να σπάσουμε το τείχος της σιωπής που περιβάλλει ασφυκτικά το θέμα τούτο.

Και θα ανοίξουμε συζήτηση. Ανοικτά και ελεύθερα. Γνωρίζομε όλοι ότι είναι ασήκωτα τα βάρη που συμπιέζουν τις Χημικές Βιομηχανίες. Διά του διαλόγου θα αναγκασθούν όλοι να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Και να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα προτού είναι εντελώς αργά, αν δεν είναι ήδη αργά. Για να αμβλύνουμε τα βάρη που οφθαλμοφανώς έχουν ήδη μετατοπιστεί επί των ώμων του λαού. Και για να ανοίξουν και οι αμυδρότερες προοπτικές -εάν υπάρχουν- διά το μέλλον.

Αλλά και για να κατανεμηθούν ευθύνες, όπου και όσες υπάρχουν.

Και για να προβληματισθεί και η Βουλή ιδίως επί θεμάτων επί των οποίων εναπόκειται στην ίδια να ρυθμίσει διά νομοθεσίας.

Αναφέρομαι στην ανάγκη νομοθεσίας διά της οποίας θα ζητείται και η έγκριση της Βουλής για εγγυήσεις που δίδει η Κυβέρνηση και επί του θέματος παροχής πληροφοριών προς Κοινοβουλευτικές Επιτροπές.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο συνάδελφος κ. Ιεροδιακόνου στην εισηγητική του ομιλία ανεφέρθη εύστοχα σε υφιστάμενα και ακόμη λειτουργούντα φέουδα και φεουδάρχες.

Παρέλειψε όμως να υπογραμμίσει ότι τα προσωπικά φέουδα και αυτοκρατορίες δεν είναι παλαιότερα μόνο δημιουργήματα.

Δυστυχώς και οι σημερινές πραγματικότητες και μέσα στο κλίμα που δημιουργήθηκε μετά την προδοσία του 74 εκτρέφονται και ανδρώνονται κάποιες νέες αυτοκρατορίες που δυστυχώς δεν περιορίζονται μόνο στην επέκταση του οικονομικού τους εκτοπίσματος αλλά παρουσιάζονται ασκώντας επιρροή κατά διάφορους τρόπους και επί των χειρισμών του Κυπριακού ζητήματος και όλως ιδιαίτερος επί συγκεκριμένων πτυχών του.

Προσπαθούμε να καταργήσουμε υφιστάμενες αυτοκρατορίες, κύριοι συνάδελφοι, και όχι να επεκτείνουμε όσες υπάρχουν ή και να δημιουργήσουμε νέες.

Ας έχει τούτο υπόψη του στην αντιμετώπιση του θέματος και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί του θέματος;

Ο κ. Παναγίδης.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα θα απαντήσει αφού ακούσει τις απόψεις της Εκτελεστικής Εξουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το ίδιο ισχύει για όλα τα άλλα Κόμματα και το θέμα παραμένει στην Ημερήσια Διάταξη.

Το αμέσως επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι η Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων για το θέμα που αναφέρεται ως «Η ανάγκη ενίσχυσης των Προσφυγικών Αθλητικών Σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του Κ.Ο.Α. απέναντί τους».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την Έκθεση.

ΧΡ. ΚΟΥΡΤΕΛΛΑΡΗΣ:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥΣ».

Παρόντες:-

Χρίστος Κουρτελλάρης, Πρόεδρος

Μιχάλης Πουμπουρής

Χρίστος Πέτας

Ρήνα Κατσελλή

Ζαχαρίας Τουλούρας

Κωνσταντίνος Λόρδος

Χρίστος Σολωμής

Ιάκωβος Κατσουνωτός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίες της που συγκροτήθηκαν στις 19 Μαΐου και 29 Σεπτεμβρίου 1983 και στις 12 Ιανουαρίου, 22 Μαρτίου, 10 Μαΐου και 27 Ιουνίου 1984. Σε ορισμένες συνεδρίες της Επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Προεδρίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων καθώς επίσης εκπρόσωποι των Αθλητικών Προσφυγικών Σωματείων.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα ενεγράφη στη Βουλή προς συζήτηση από τον αξιότιμο Βουλευτή κ. Α. Γαλανό και στη συνέχεια παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων στις 14 Απριλίου 1983, για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης.

Ενεργώντας η Επιτροπή στα πλαίσια των όρων εντολής που πήρε από το Σώμα, ζήτησε και πήρε από τους αρμοδίους στοιχεία όσον αφορά τη βοήθεια που παρέχεται σήμερα από την Κυβέρνηση και τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού στα αθλητικά προσφυγικά σωματεία καθώς και τις προοπτικές αύξησης της

βοήθειας αυτής ώστε να παρασχεθεί σ' αυτά η ευκαιρία ν' αντιμετωπίσουν σε μεγαλύτερο βαθμό τα διάφορα προβλήματα τους που δημιουργήθηκαν μετά τον εκτοπισμό τους συνεπεία της τούρκικης εισβολής.

Με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην Επιτροπή και τις δοθείσες απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που τέθηκαν, έχουν προκύψει τα πιο κάτω:-

(1) Τα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία που ανέρχονται σε 13 (2 στην Α' κατηγορία, 4 στη Β' κατηγορία και 7 στην Γ' κατηγορία) τυγχάνουν σήμερα της πιο κάτω οικονομικής βοήθειας:-

(i) Κρατική χορηγία.

(ii) Επιχορήγηση από τον ΚΟΑ από τις εισπράξεις ποδοσφαιρικών συναντήσεων.

Βοήθεια οικονομική από την Ελληνική Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (Ε.Π.Ο.).

(iv) Εισπράξεις από το προσφυγόσημο που επιβάλλεται σε κάθε εισιτήριο των ποδοσφαιρικών αγώνων.

Έχει αναφερθεί ότι κατά την περίοδο 1981—82 έχει καταβληθεί προς τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία συνολικό ποσό ύψους £75,865.— ήτοι:

£20,000.— υπό μορφή κρατικής βοήθειας,

£36,985.— από το προσφυγόσημο,

£13,600.— υπό μορφή επιχορήγησης από τον ΚΟΑ, και

£ 5,280.— υπό μορφή οικονομικής βοήθειας από την Ελληνική Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου.

Ο διαμοιρασμός των ποσών αυτών γίνεται κατ' αναλογία 9:4:3 στην Α, Β και Γ κατηγορία, αντίστοιχα, φόρμουλα που έχει συμφωνηθεί μεταξύ της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

(2) Τα προσφυγικά αθλητικά σωματεία πέραν από την πιο πάνω οικονομική βοήθεια που παρέχεται ειδικά σ' αυτά, απολαμβάνουν και άλλης μορφής βοήθειας από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού μέσα στα πλαίσια της βοήθειας που παρέχεται από τον τελευταίο στον Κυπριακό αθλητισμό. Ειδικότερα η βοήθεια αυτή εκφράζεται είτε υπό μορφή οικονομικής βοήθειας είτε υπό μορφή εκτέλεσης ή ολικής ή μερικής χρηματοδότησης έργων υποδομής κλπ.

Η Επιτροπή μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και για να μπορέσει να διαμορφώσει ολοκληρωμένη εικόνα για την έκταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα αθλητικά προσφυγικά σωματεία, ζήτησε αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με τα διάφορα στεγαστικά, τεχνικά και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε ένα από τα σωματεία αυτά ξεχωριστά.

Από τα στοιχεία που δόθηκαν στην Επιτροπή, τα οποία βρίσκονται κατατεθειμένα στα αρχεία της Βουλής και στη διάθεση κάθε Μέλους της, έχουν διαπιστωθεί τα πιο κάτω:-

(α) Τα αθλητικά προσφυγικά σωματεία ύστερα από τον εκτοπισμό τους έχουν διασκορπιστεί στις διάφορες επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου και στεγάζονται έναντι ενοικίου σε οικήματα ή τουρκοκυπριακές οικίες. Ορισμένα από τα σωματεία αυτά, που δεν είναι σε θέση να καταβάλλουν τα αναγκαία ενοίκια, δεν διαθέτουν ούτε και αυτής της μορφής

χώρους στέγασης αλλά αναγκάζονται να φιλοξενοούνται σε οικήματα άλλων μη εκτοπισθέντων σωματείων.

- (β) Ως χώροι προπόνησης των ποδοσφαιριστών των εν λόγω σωματείων χρησιμοποιούνται είτε γήπεδα μη εκτοπισθέντων σωματείων έναντι ενοικίου είτε τουρκοκυπριακή γη, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι ακατάλληλη για σκοπούς προπόνησης.
- (γ) Η συγκέντρωση των ποδοσφαιριστών των σωματείων αυτών για σκοπούς προπόνησης ή αγωνιστικών συναντήσεων, λόγω της διασποράς τους στις διάφορες επαρχίες, συνεπάγεται αυξημένα μεταφορικά έξοδα.
- (δ) Για την αντιμετώπιση των στεγαστικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα αθλητικά προσφυγικά σωματεία, τα τελευταία με αίτημά τους προς την Κυβέρνηση ζητούν την παραχώρηση χαλκίτικης γης καθώς και την αύξηση της οικονομικής βοήθειας που τους παρέχεται από τον ΚΟΑ για σκοπούς δημιουργίας των αναγκαίων έργων υποδομής για αθλητικούς χώρους.

Η Επιτροπή παράλληλα με τα πιο πάνω ζήτησε επίσης την επίσημη θέση της Κυβέρνησης κατά πόσο υπάρχουν προοπτικές αύξησης της κρατικής χορηγίας που παρέχεται σήμερα στα προσφυγικά αθλητικά σωματεία.

Η θέση της Κυβέρνησης πάνω στο πιο πάνω ερώτημα της Επιτροπής, όπως εκφράζεται σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Προεδρίας, είναι ότι ο Κ.Ο.Α., ως η ανώτατη αθλητική αρχή, αντιμετωπίζει με συμπάθεια και κατανόηση τα προβλήματα που έχουν τα αθλητικά προσφυγικά σωματεία και μέσα σ' αυτό το πνεύμα ανταποκρίνεται άμεσα σε κάθε ανάγκη τους, μέσα στα πλαίσια πάντοτε των οικονομικών δυνατοτήτων του. Η βοήθεια προς τα προσφυγικά σωματεία, σύμφωνα με την ίδια Κυβερνητική θέση, θ' αυξηθεί ανάλογα μια και κατά το 1983 το κονδύλι των επιχορηγήσεων του Προϋπολογισμού του Οργανισμού έχει αυξηθεί από £100,000.— σε £150,000.—. Για το 1984 αναμένεται, ύστερα από την αύξηση των εσόδων του Οργανισμού από το «ΠΡΟ—ΠΟ», να βοηθηθούν οικονομικά τα σωματεία αυτά ακόμα περισσότερο.

Με βάση όλα τα πιο πάνω στοιχεία και πληροφορίες και αφού η Επιτροπή έλαβε υπόψη το αναντίρρητο γεγονός ότι τα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία αγωνίζονται σήμερα κάτω από άνισους όρους λόγω των οικονομικών, ψυχολογικών και τεχνικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν σαν αποτέλεσμα της τούρκικης εισβολής και του εκτοπισμού τους, καθώς και το γεγονός ότι τα σωματεία αυτά αποτελούν το ζωντανό δεσμό με τα τμήματα της κατεχόμενης περιοχής και έχουν, εκτός από την ποδοσφαιρική αποστολή τους, τη σοβαρή αποστολή της διατήρησης ζωντανής της μνήμης των περιοχών από τις οποίες προέρχονται, έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα:-

- (α) Η Επιτροπή πιστεύει ότι η οικονομική βοήθεια που παρέχεται σήμερα στα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία δεν είναι η ενδεδειγμένη αν ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι αυξημένες σε σύγκριση με τα άλλα σωματεία ανάγκες τους καθώς και τα ποικίλα και σοβαρά προβλήματα που αυτά αντιμετωπίζουν. Γι' αυτό η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το ύψος της βοήθειας αυτής θα πρέπει να επανεξεταστεί υπό το φως των ειδικών αναγκών κάθε προσφυγικού σωματείου ξεχωριστά.
- (β) Η Επιτροπή μετά λύπης της παρατηρεί ότι οι υποσχέσεις που δόθηκαν για την αύξηση της οικονομικής βοήθειας στα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί, γι' αυτό και καλεί τους

αρμοδίους να προβούν το συντομότερο στα αναγκαία διαβήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει, κατά την άποψη της Επιτροπής, να δοθεί στο έγκαιρο της καταβολής κάθε παρεχόμενης στα σωματεία αυτά βοήθειας ώστε να καθίσταται δυνατή η πληρέστερη αξιοποίησή της στο ύψος και τη μορφή που αυτή παραχωρείται.

- (γ) Η Επιτροπή πιστεύει και αναμένει ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού και κατ' επέκταση η Κυβέρνηση θα συνεχίσουν και στο μέλλον να αντιμετωπίζουν με αδιάπτωτο ενδιαφέρον και κατανόηση τα οικονομικά και άλλα προβλήματα των σωματείων αυτών και θα παρέχουν σ' αυτά κάθε δυνατή βοήθεια με στόχο και επιδίωξη την παραπέρα ισχυροποίησή τους για να αγωνίζονται, κατά το δυνατό, κάτω από ίσους όρους με τα άλλα ποδοσφαιρικά σωματεία της νήσου.
- (δ) Η Επιτροπή έχει επίσης τη γνώμη ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, μέσα στα πλαίσια πάντοτε των δυνατοτήτων, θα πρέπει να μελετήσει και άλλους τρόπους παροχής διευκολύνσεων προς τα προσφυγικά ποδοσφαιρικά σωματεία ώστε ο κύκλος της προσφερόμενης βοήθειας να διευρυνθεί και να καλύψει και άλλους τομείς των αναγκών τους. Οι διευκολύνσεις αυτές θα πρέπει επίσης να επεκταθούν και να καλύψουν και άλλους τομείς του αθλητισμού και τα ενδιαφερόμενα σωματεία τα οποία έχουν εξίσου πληγεί συνεπεία του εκτοπισμού τους.

Διατυπώνοντας η Επιτροπή τις πιο πάνω διαπιστώσεις της διαδηλώνει σχετική πρόθεσή της να συνεχίσει να παρακολουθεί από κοντά το θέμα των προσφυγικών σωματείων με πάγια επιδίωξη την επίλυση στο μέτρο του δυνατού όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Το θέμα θα παραμείνει στην Ημερήσια Διάταξη και έτσι αν υπάρχουν ομιλητές, μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους όταν θα συζητηθεί η Έκθεση.

Το αμέσως επόμενο θέμα στο Κεφάλαιο Δ' είναι η κοινή έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που αναφέρεται ως «Το πλεόνασμα του αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο».

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΩΣ «ΤΑ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΑ ΑΓΕΛΑΔΙΝΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ».

Παρόντες:-

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας

Κίμων Παναγίδης, Πρόεδρος	Λεόντιος Ιεροδιακόνου
Χαμπής Μιχαηλίδης	Λεάνδρος Ζαχαριάδης
Κυριάκος Χρίστου	Ιάκωβος Κατσουνιώτης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

Χαμπής Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
 Χρίστος Κουρτελλάρης
 Κυριάκος Παπαδημητρίου
 Ανδρέας Μαθηκολώνης
 Αυγερινός Παπαρές
 Γιαννάκης Ομήρου

Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων μελέτησαν το πιο πάνω θέμα σε τρεις κοινές συνεδρίες τους που συγκροτήθηκαν στις 14, 21 και 25 Ιουνίου 1984. Στις συνεδρίες αυτές οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να ακούσουν ή και ν' ανταλλάξουν απόψεις τόσο με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων όσο και με εκπροσώπους του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, των Αγροτικών Οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ και Αγροτικής, του Συνδέσμου Αγελαδοτρόφων και Κτηνοτρόφων, του ΚΕΒΕ, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων, του Συνδέσμου Προστασίας Καταναλωτών και του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής.

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω θέμα έχει εγγραφεί στη Βουλή από το αξιότιμο Μέλος της κ. Χ. Μιχαηλίδη στις 7 Ιουνίου 1984 και στη συνέχεια παραπέμφθηκε με απόφαση του Σώματος στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για διερεύνηση και ετοιμασία σχετικής έκθεσης.

Ενεργώντας οι δυο Επιτροπές στα πλαίσια των όρων εντολής που πήραν από το Σώμα, κάλεσαν στις συνεδρίες τους εκπροσώπους όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών από τις οποίες και ζήτησαν πληρέστερη πληροφόρηση γύρω από το όλο θέμα καθώς επίσης ανάλυση της Κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται πάνω σ' αυτό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον των δυο Επιτροπών και τις διευκρινιστικές απαντήσεις που δόθηκαν στα ερωτήματα των Μελών τους, έχει ομόφωνα διαπιστωθεί απ' όλες τις πλευρές ότι το παρουσιαζόμενο κατά τα τελευταία δυο χρόνια πρόβλημα πλεονασμάτων αγελαδινού γάλακτος οξύνθηκε σε μεγάλο βαθμό από τις αρχές του 1984 και ότι για την επίλυση ή/και απάμβλυσή του έχουν ληφθεί από την Κυβέρνηση ορισμένα μέτρα ή και προγραμματίζεται η λήψη σειράς άλλων μέτρων.

Τα μέτρα αυτά αναφέρονται ειδικότερα στα πιο κάτω:

- (α) Από το Μάρτιο του τρέχοντος χρόνου έχει απαγορευθεί πλήρως η εισαγωγή σκόνης γάλακτος για πάχυνση μοσχαριών με σκοπό την αντικατάστασή της με φρέσκο γάλα.
- (β) Για σκοπούς υποκατάστασης της σκόνης γάλακτος με φρέσκο γάλα έχει επίσης απαγορευθεί πλήρως η χρήση σκόνης γάλακτος για την κατασκευή πρόβειου γιαουρτιού και παγωτού από τις μικρές βιομηχανίες. Παράλληλα αποφασίστηκε όπως οι μεγάλες βιομηχανίες παγωτού προβούν στις αναγκαίες επενδύσεις σε αποθηκευτικούς-ψυκτικούς χώρους ώστε μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 1984 να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν φρέσκο γάλα. Για το σκοπό αυτό η Κυβέρνηση θα

παράσχει, όπου είναι αναγκαίο, εγγυήσεις σε τραπεζικά δάνεια με βάση τα υφιστάμενα κυβερνητικά σχέδια.

- (γ) Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας σε συνεργασία με τον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας θα ασκεί αυστηρότερο έλεγχο στη χρήση σκόνης γάλακτος για βιομηχανικούς σκοπούς, εκεί όπου η χρήση φρέσκου γάλακτος είναι αδύνατη.
- (δ) Ύστερα από συνεννόηση με το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο έχει ανασταλεί από την 1η Ιουνίου 1984 η έκδοση αδειών εισαγωγής τυριού για τρεις μήνες κατ' αρχήν, με στόχο την αύξηση της κατανάλωσης χαλλουμιών. Για τον ίδιο σκοπό αναστάληκε, όπου ήταν δυνατό, η φόρτωση και εισαγωγή τυριού από άδειες που είχαν ήδη παραχωρηθεί.
- (ε) Ύστερα από σχετικές παραστάσεις προς την Εθνική Φρουρά για απορρόφηση μεγαλύτερης ποσότητας χαλλουμιών, αγοράστηκαν για την Εθνική Φρουρά 70 τόνοι χαλλουμιών μέχρι το τέλος του χρόνου.
- (στ) Έχουν εντατικοποιηθεί οι προσπάθειες για εξεύρεση νέων αγορών διάθεσης των αποθεμάτων χαλλουμιών.
- (ζ) Διοργανώθηκε από ειδική επιτροπή διαφημιστική εκστρατεία για την αύξηση της κατανάλωσης φρέσκου γάλακτος.
- (η) Παραχωρήθηκαν στον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας κυβερνητικές εγγυήσεις ύψους £270,000 για την πληρωμή της αξίας του γάλακτος που παραδόθηκε στον Οργανισμό από τους αγελαδοτρόφους. Ο ίδιος Οργανισμός ανέλαβε να μελετήσει τρόπους καλύτερης κατανομής της γαλακτοφορίας με σκοπό την αποσυμφόρηση του πλεονάσματος.
- (θ) Γίνονται μελέτες για την κατασκευή μεγαλύτερης ποικιλίας τυριών ώστε να αντικατασταθούν μερικώς τα εισαγόμενα.
- (ι) Τέλος, μέσα στα πλαίσια της Κυβερνητικής προσπάθειας για απάμβλυνση του όλου προβλήματος έχει συσταθεί Υπουργική Επιτροπή από τους Υπουργούς Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών για συνεχή μελέτη του θέματος.

Οι Επιτροπές έχοντας υπόψη την ιδιαίτερη σημασία που ενέχει ο κλάδος αγελαδοτροφίας στην οικονομία του τόπου, επικροτεί τα προαναφερθέντα μέτρα στο σύνολό τους. Γι' αυτό και προτρέποντας οι Επιτροπές τους αρμοδίους να προχωρήσουν με την υλοποίηση των μέτρων αυτών, τους καλεί να χωρήσουν συνάμα στην ετοιμασία μιας πιο ολοκληρωμένης μελέτης για την παραγωγή, την εισαγωγή και τη διάθεση των προϊόντων της αγελαδοτροφίας σε σχέση με τις ανάγκες της ντόπιας κατανάλωσης καθώς και τις προοπτικές για εξαγωγές. Συναφώς οι Επιτροπές πιστεύουν ότι η αντιμετώπιση της παραγωγής και της διάθεσης αγελαδινού γάλακτος πάνω σε μακροπρόθεσμη βάση θα θέσει τις βάσεις ώστε η Κυπριακή αγορά να καταστεί αυτάρκης σε προϊόντα αγελαδοτροφίας τα οποία ακόμα και σήμερα και παρόλα τα πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος εισάγονται από το εξωτερικό σε σημαντικές ποσότητες πράγμα που αναμφίβολα δεν υποβοηθεί τη γενικότερη οικονομία του τόπου. Στα πλαίσια της ίδιας αντιμετώπισης του παρουσιαζόμενου προβλήματος οι Επιτροπές επανατονίζουν παλαιότερες υποδείξεις της Βουλής για ένα μονιμότερο συντονισμό και συνεργασία

ανάμεσα στα αρμόδια Υπουργεία που έχουν σχέση με την παραγωγή, διάθεση και γενικά την εμπορία των παραγόμενων προϊόντων του ευρέος γεωργικού τομέα.

Όπως οι Επιτροπές είχαν την ευκαιρία να τονίσουν στους αρμοδίους, πρόθεσή τους είναι να συνεχίσουν την παρακολούθηση της εξέλιξης των μέτρων που είχαν αποφασιστεί και δεν θα διστάσουν να επαναφέρουν το θέμα για παραπέρα συζήτηση αν και εφόσον τούτο απαιτηθεί εκ των πραγμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές πάνω στην έκθεση σήμερα;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές πάνω στην έκθεση το θέμα θα παραμείνει στο Κεφάλαιο Δ της Ημερήσιας Διάταξης.

Και έτσι φθάσαμε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται διά την 14η Ιουλίου, ημέρα Σάββατο, στις 10.00 π.μ. Το μοναδικό θέμα στην Ημερήσια Διάταξη αυτής της συνεδρίας θα είναι «Οι δυο μαύρες επέτειοι του Πραξικοπήματος και της Τούρκικης Εισβολής» και οι ομιλητές θα είναι οι Κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι, όπως γίνεται κάθε χρόνο.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του Σώματος.

(Ώρα λήξεως 7.05 μ.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λεάνδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Ιεροδιακόνου Λεόντιος
Κατσελλή Ρήνα
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μιχαηλίδης Θαλής
Μιχαηλίδης Χαμπής

Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Παπαρές Αυγερινός
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Χριστοφίδης Μανώλης
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

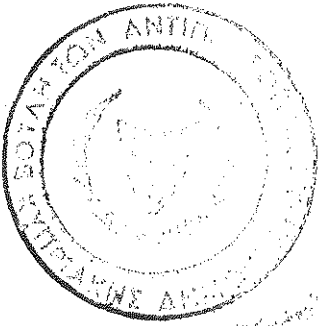
- 1) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικών Υπαλλήλων (Αύξεις των Μισθών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 2) Απόσυρση των νομοσχεδίων «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου (Αστικής) Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984 και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1983».
- 3) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Μελών του Στρατού της Δημοκρατίας (Αύξεις των Μισθών και Ένταξιν Θεσέων εις Ενιαίον Μισθολόγιον) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 4) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Αρχιτεκτόνων και Πολιτικών Μηχανικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1982» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 5) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμησις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 6) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Ασφαλιστικών Εταιρειών Νόμος του 1983» και ψήφιση αυτού σε Νόμο.
- 7) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 17) του 1984», οι αγορεύσεις Βουλευτών και η συζήτηση που έγινε πάνω στο θέμα (Α. Ιεροδιακόνου, Γ. Ομήρου, Κ. Παναγίδης, Χρ. Σολωμής, Ρ. Κατσελλή, Β. Λυσσαρίδης) και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 15 του 1984).
- 8) Έκθεση για το Νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 18) του 1984» και ψήφιση αυτού σε Νόμο (ως υπ' αρ. 16 του 1984).
- 9) Διαλογική συζήτηση πάνω σε διατυπωθέν παράπονο του Προέδρου της Κοιν. Επιτροπής Υγείας κ. Γ. Παπαδοπούλου για αναβολή της συντάξεως εκθέσεως για το Νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής Ιατρών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1984» μετά από σχετική εισήγηση Βουλευτών του ΔΗ.ΚΟ. χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με τον Πρόεδρο της αρμόδιας Επιτροπής (Γ. Παπαδόπουλος, Κ. Παναγίδης, Χρ. Σολωμής, Α. Ψυλλίδης, Β. Λυσσαρίδης, Προεδρεύων (Ε. Παπαϊωάννου)).
- 10) Απόσυρση από την Εκτελεστική Εξουσία «των περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 1984».
- 11) Κατάθεση Νομοσχεδίων.
- 12) Ερωτήσεις - Απαντήσεις (Η έλλειψιν νευροχειρουργού ιατρού στο Νοσοκομείο Λεμεσού).
- 13) Ενδιάμεση έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα «Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών των οποίων η δανειοδότηση ενεκρίθη από την Κυβέρνηση».

- 14) Ανάγνωση κοινής γραπτής απάντησης του Υπουργού Εμπορίου και Βιομηχανίας και του Υπουργού Οικονομικών σε αίτημα της Βουλής όπως προσέλθουν και ενημερώσουν το Σώμα πάνω στο θέμα που είχε εγγραφεί από τον αξ. Βουλευτή κ. Ι. Μάτση εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής ομάδας του ΔΗ.ΣΥ. «Οι Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας» και τα επακολούθησαν σχόλια του κ. Μάτση πάνω στην παράλειψη των πιο πάνω Υπουργών να ενημερώσουν σχετικά το Σώμα.
- 15) Έκθεση της Κοιν. Επιτροπής Προσφύγων πάνω στο θέμα «Η ανάγκη ενίσχυσης των Προσφυγικών Αθλητικών Σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του ΚΟΑ απέναντί τους».
- 16) Κοινή Έκθεση των Κοιν. Επιτροπών Εμπορίου και Βιομηχανίας και Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα «Τα πλεονάσματα αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο».

Τιμή : 25σ

5
4
3
2
1

Κο

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 14ης Ιουλίου 1984

(Ώρα έναρξεως 10.07 π.μ.)

(Αρ. 37)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων, η οποία είναι επετειακή και θα έχει ως μόνο θέμα τις Μαύρες Επετείες του Πραξικοπήματος και της Εισβολής.

Παρακαλώ την έντιμο Γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ρ. ΚΑΤΣΕΛΛΗ)

Υπάρχει απαρτία κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές,

Μια ολόκληρη δεκαετία συμπληρώνεται φέτος από τα θλιβερά γεγονότα του καλοκαιριού του 1974. Γεγονότα που ταλαιπώρησαν και ταλαιπωρούν την Κύπρο και το λαό της σαν σύνολο.

Στις 15 του Ιούλη 1974 μια ομάδα αφρόνων, όπως χαρακτηρίστηκε, οργάνωσαν και εξετέλεσαν το προδοτικό και επαίσχυντο πραξικόπημα ενάντια στην εκλεγμένη ηγεσία της Κύπρου. Αυτή η παράνομη και παράφρων ενέργεια χρησιμοποιήθηκε σαν πρόσχημα από την Τουρκία για να εισβάλει στην Κύπρο με πρόθεση να επαναφέρει τη συνταγματική έννομη τάξη που κατά τους ισχυρισμούς της τότε Τουρκικής Κυβέρνησης είχε διασαλευθεί από τους πραξικοπηματίες. Η επιχείρηση της εισβολής τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο χαρακτηρίστηκε από τον τότε «Σοσιαλιστή» Πρωθυπουργό της Τουρκίας κ. Ετζεβίτ σαν «ειρηνευτική επιχείρηση». Από τότε μύριες είναι οι ταλαιπωρίες του κυπριακού λαού.

Ξεριζωμός 200,000 ανθρώπων από τις πατρογονικές τους εστίες, βεβήλωση των ιερών και των οσίων τους, βιασμοί, σφετερισμός ξένης περιουσίας και καταπάτηση κάθε ανθρώπινου δικαιώματος και κάθε ανθρώπινης ελευθερίας είναι τα χαρακτηριστικά της θλιβερής αυτής κατάστασης. Χιλιάδες είναι τα παιδιά του κυπριακού λαού που εγκαταλελειμμένα και προδομένα αντέταξαν την ψυχή και τα στήθη τους μπροστά στον πάνοπλο επιδρομέα για να υπερασπίσουν τα αγαπημένα εδάφη της πατρίδας. Χιλιάδες είναι εκείνοι που συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στις τούρκικες φυλακές, εξευτελίστηκαν και ταλαιπωρήθηκαν κατά παράβαση κάθε διεθνούς συνθήκης και κάθε αρχής διεθνούς δικαίου και διεθνούς ηθικής. Πολλοί απ' αυτούς δεν έχουν γυρίσει ακόμα. Είναι οι αγνοούμενοι μας. Αυτοί που δεν ξέρουμε αν ζουν ή αν πέθαναν, αυτοί που θέλουμε να μάθουμε πού βρίσκονται, αν ζουν ή πού έχουν ταφεί αν πέθαναν. Είναι αυτοί που αποτελούν την πιο μαύρη σελίδα της κυπριακής τραγωδίας, η οποία δεν είναι ζήτημα πολιτικό αλλά καθαρά ανθρωπιστικό και πρέπει να παύσει επιτέλους η κωλυσιεργία και η εκμετάλλευσή του από την τούρκικη πλευρά.

Δέκα χρόνια έχουν περάσει από τα θλιβερά γεγονότα του καλοκαιριού του 1974 και όμως η κατάσταση εξακολουθεί να είναι η ίδια. Και όλες οι συνομιλίες ή μάλλον η παρωδία συνομιλιών που έχει σκηνοθετηθεί από τουρκικής πλευράς ως τα σήμερα, δεν απέδωσαν κανένα αποτέλεσμα γιατί ενώ εμείς συμμετείχαμε στις συνομιλίες αυτές με όλη την καλή πίστη και καλή θέληση, ενώ εμείς κάναμε υποχωρήσεις και μάλιστα οδυνηρές, η άλλη πλευρά δυστυχώς, όπως αποδείχτηκε από τα πράγματα, χρησιμοποίησε τις συνομιλίες για να κερδίζει χρόνο προς εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων της προδοσίας και του εγκλήματος. Και ενώ κατά το φθινόπωρο του 1983 ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών ήταν έτοιμος να προχωρήσει με την προσπάθειά του για την επίτευξη σφαιρικής λύσης του κυπριακού προβλήματος, η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία τορπίλλισαν τις προσπάθειες αυτές όχι μόνο με λόγια αλλά και με πράξεις. Στις 15 του Νιόβρη 1983 η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η Τουρκία ανακήρυξαν την «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου». Η πράξη αυτή, δεν υπάρχει αμφιβολία, προπαρασκευάζετο από καιρό και ήταν ένα βήμα προς την εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων της εισβολής. Το Συμβούλιο Ασφαλείας που συνήλθε έκτακτα για να εξετάσει τη δημιουργηθείσα κατάσταση εξέδωσε το ψήφισμα 541 του 1983 του οποίου το περιεχόμενο είναι καλώς γνωστό. Καταδικάζει την πράξη αυτή σαν παράνομη, αναγνωρίζει μόνο μια Κυπριακή Κυβέρνηση, τη νόμιμη Κυβέρνηση του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Σπύρου Κυπριανού, καλεί όλα τα κράτη να μην αναγνωρίσουν το κρατίδιο που είχαν ανακηρύξει στη Βόρεια Κύπρο και καλεί το Γενικό Γραμματέα να συνεχίσει τις προσπάθειές του για την εξεύρεση λύσης του κυπριακού προβλήματος. Όμως η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή ηγεσία δεν σταμάτησαν ως εδώ. Και όχι μόνο δεν συμμορφώθηκαν με το πιο πάνω ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών αλλά προχώρησαν σε δεύτερη πραξικοπηματική ενέργεια, δηλαδή στην ανταλλαγή Πρεσβευτών μεταξύ του ψευδοκρατιδίου της Βόρειας Κύπρου που ανακήρυξαν και της Τουρκίας. Σαν αποτέλεσμα αυτής της ενέργειας το Συμβούλιο Ασφαλείας συνήλθε και πάλι και εξέδωσε το ψήφισμα 550 του 1984 με το οποίο και πάλι καταδικάζεται η τουρκική αυθαιρεσία και προκλητικότητα. Όμως και τα δυο ψηφίσματα εξακολουθούν να παραμένουν ανεφάρμοστα. Η τουρκοκυπριακή ηγεσία και η Τουρκία ενθαρρυνόμενη από την απάθεια και εν πολλοίς τη σιωπηρή υποστήριξη μερικών ισχυρών της γης περιφρόνησαν τα ψηφίσματα των Ηνωμένων

Εθνών και εξακολουθούν την αρνητική τακτική τους κατά τρόπο προκλητικό και ασεβέστατο προς το Διεθνή Οργανισμό και τη Διεθνή Κοινή Γνώμη. Παρόλα ταύτα ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών δήλωσε ότι θα εξακολουθήσει την προσπάθειά του για την εξεύρεση σφαιρικής λύσης του κυπριακού προβλήματος μέσα στα πλαίσια των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των Συμφωνιών Κορυφής που και οι ίδιοι οι Τουρκοκύπριοι έχουν υπογράψει, ατυχώς όμως όχι για να τις τηρήσουν αλλά για να τις παραβούν κερδίζοντας ταυτόχρονα χρόνο για την εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων της εισβολής.

Κύριοι Βουλευτές,

Πολύς λόγος γίνεται τελευταίως περί υποβολής τουρκοκυπριακών προτάσεων προς την Κυβέρνηση. Πρόκειται περί λάθους. Η τουρκοκυπριακή ηγεσία δεν υπέβαλε προτάσεις σ' εμάς, υπέβαλε μνημόνιο προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για να τον βοηθήσει, όπως λέγει, στο να σχηματίσει τις ορθές απόψεις και να υποβάλει τις προτάσεις του. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών δεν θεώρησε σκόπιμο να κοινοποιήσει το έγγραφο τούτο προς την Κυπριακή Κυβέρνηση ούτε και να ζητήσει τις απόψεις της. Δεν τίθεται ζήτημα λοιπόν απάντησης σε τουρκοκυπριακές προτάσεις, προτάσεις οι οποίες στην πραγματικότητα δεν έγιναν και που το περιεχόμενό τους δεν γνωρίζουμε ακόμα. Εμείς ενθαρρύνουμε και ενθαρρύναμε πάντα το Γενικό Γραμματέα στις προσπάθειές του για την εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος μέσα στους όρους εντολής του, μέσα στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και μέσα στις Συμφωνίες Κορυφής. Αν κοινοποιηθούν σε μας οποιοσδήποτε προτάσεις θα τις μελετήσουμε με πολλή προσοχή και αν περιέχουν στοιχεία θετικά οδηγούντα προς μια δίκαιη και έντιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, μια λύση που θα εξασφαλίζει την ενότητα του κράτους και του λαού, μια λύση που θα εξασφαλίζει την επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στη γη των πατέρων του, δεν είμαστε εμείς η πλευρά εκείνη που θα απορρίψει ασυζητητί αυτές τις προτάσεις. Αν όμως πρόκειται και πάλι περί τουρκικού τεχνάσματος διά να κερδηθεί χρόνος προς εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων της εισβολής, τότε η απάντησή μας θα είναι αδιάστακτα «όχι». Γιατί ποτέ δεν πρόκειται να δεχθούμε και ποτέ δεν πρόκειται να προσυπογράψουμε τα τετελεσμένα γεγονότα της προδοσίας και του εγκλήματος. Σε μια τέτοια περίπτωση θα πρέπει να οπλισθούμε με το πνεύμα της ψυχικής και πολιτικής αντίστασης και με ενότητα και ομοψυχία να συνεχίσουμε τον αγώνα μέχρις ότου μεταβληθεί η διεθνής συγκυρία και καλύτερες μέρες ανατείλουν για την Κύπρο και το λαό της.

Κύριοι Βουλευτές,

Η σημερινή συνεδρία του Σώματος λαμβάνει χώρα κάτω από συνθήκες δύσκολες για το λαό μας. Γίνεται λόγος περί αποτυχίας των προσπαθειών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Δεν πρόκειται περί αποτυχίας των προσπαθειών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, κύριοι Βουλευτές. Οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών τορπιλλίστηκαν από την τουρκοκυπριακή ηγεσία και την Τουρκία. Ας μη μιλούμε λοιπόν περί αποτυχίας. Παρόλα ταύτα ο Γενικός Γραμματέας προσπαθεί να διασπάσει το αδιέξοδο που η τουρκική αδιαλλαξία προσπαθεί να εδραιώσει, γιατί αυτό συμφέρει στην Τουρκία, και την προσπάθεια αυτή του Γενικού Γραμματέα πρέπει να ενισχύσουμε και να ενθαρρύνουμε. Στόχος μας πάντα ήταν και εξακολουθεί να παραμένει η δημιουργία μιας Κύπρου ελεύθερης, κυρίαρχης, εδαφικά ακέραιης,

αποστρατικοποιημένης και αδέσμευτης, μιας Κύπρου δημοκρατικής στην οποία όλοι οι πολίτες ανεξάρτητα από την εθνολογική τους καταγωγή, τη θρησκεία, τη γλώσσα, τα ήθη και έθιμά τους θα έχουν ίσα δικαιώματα έναντι του Συντάγματος και των Νόμων της Κύπρου, Συντάγματος και Νόμων τους οποίους αυτοί οι ίδιοι και όχι οι ξένοι θα πρέπει να συντάξουν. Γι' αυτή την Κύπρο αγωνιζόμαστε και θα εξακολουθήσουμε να αγωνιζόμαστε. Γιατί η δημιουργία μιας Κύπρου όπως την ονειρευόμαστε θα αποτελέσει γέφυρα ειρήνης και αλληλοκατανόησης ανάμεσα σ' όλους τους λαούς της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής και ακρογωνιαίο λίθο για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας στη νευραλγική αυτή περιοχή του κόσμου στην οποία ετάχθημε να ζήσουμε κι' εμείς όπως και όλοι οι άλλοι λαοί της περιοχής. Για την υπεράσπιση της Κύπρου και για τη δημιουργία μιας Κύπρου όπως την ονειρευόμαστε και όπως την έχουμε περιγράψει πιο πάνω είναι χιλιάδες εκείνοι που έχουν υποστεί τα πάνδεινα και εν τέλει βρήκαν το θάνατο υπερασπιζόμενοι τις αρχές στις οποίες πίστεψαν. Στη μνήμη όλων αυτών των επώνυμων και ανώνυμων ηρώων της Κυπριακής ελευθερίας και δικαίωσης, σας καλώ, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, να εγερθούμε για να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή.

(Μονόλεπτη σιγή)

Ας είναι αιώνια η μνήμη τους και ανάλαφρο το χώμα της μαρτυρικής Κύπρου που τους σκεπάζει.

Το λόγο έχει ο Γενικός Γραμματέας του Α.Κ.Ε.Λ. κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Ετούτη η μέρα καθιερώθηκε από τη Βουλή σαν μέρα μνήμης και περίσκεψης για το τερατώδες δίδυμο έγκλημα που διαπράχθηκε σε βάρος του κυπριακού λαού και της Κύπρου.

Την ημέρα αυτή ανανεώνουμε την αμετάκλητη απόφασή μας να μην επιτρέψουμε ποτέ πια στο φασισμό να φανερώσει το απαίσιο πρόσωπό του στον τόπο μας, να μην επιτρέψουμε τη συνέχιση της κατοχής και τη διχοτόμηση της πατρίδας μας.

Μερικοί μας θέλουν να ξεχάσουμε το χουντοφασιστικό πραξικόπημα και την ΕΟΚΑ Β' και να θυμούμαστε μόνο την εισβολή του τούρκικου Αττίλα. Δεν είναι, όμως, δυνατό να δεχτούμε κάτι τέτοιο. Πώς μπορεί να διαχωριστεί το ένα έγκλημα από το άλλο, όταν όλος ο κόσμος ξέρει, ότι το ένα είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με το άλλο, ότι και τα δυο μαζί αποτελούν ένα δίδυμο έγκλημα κατά του λαού μας, εμπνευσμένο, οργανωμένο και χρηματοδοτημένο από τον ίδιο ιμπεριαλιστικό εγκέφαλο, τη ΣΙΑ και τους πιο αντιδραστικούς κύκλους του ΝΑΤΟ;

Ο μαρτυρικός κυπριακός λαός, που τόσα υπέφερε και υποφέρει, που αιματοκυλίστηκε, έχασε τα παιδιά του, τα σπίτια του και τις περιουσίες του, ούτε ξεχνά ούτε και συγχωρεί τα όργανα του ιμπεριαλισμού και του φασισμού, που την 21η του Απρίλη 1967 επέβαλαν μια στυγνή δικτατορία πάνω στο λαό της Ελλάδας και την 15η του Ιούλη 1974 αυτά τα ίδια όργανα έκαμαν το ίδιο και στην Κύπρο, ανοίγοντας ταυτόχρονα και τις πόρτες της Κύπρου στον τούρκικο Αττίλα.

Άλλοι, προσπαθούν να βρουν ελαφρυντικά για τους επαίσχυντους πραξικοπηματίες με το επιχείρημα ότι η Τουρκία επρόκειτο έτσι ή αλλιώς να επέμβει στην Κύπρο! Γιατί όμως δεν επενέβη νωρίτερα; Γιατί επέλεξε αυτή την ευκαιρία;

Η Τουρκία πραγματοποίησε την εισβολή της στην Κύπρο στις 20 Ιουλίου 1974, γιατί το χουντοφασιστικό εσκαβήτικο πραξικόπημα ήταν ό,τι της χρειαζόταν για να δικαιολογήσει την εισβολή της. Κανένα ελαφρυντικό δεν υπάρχει για κείνους που πρώτοι σήκωσαν τα όπλα που τους εμπιστεύθηκε η πατρίδα για την άμυνά της εναντίον της. Με κανένα τρόπο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί το δίδυμο αυτό έγκλημα, για το οποίο οι ένοχοι δεν είναι άλλοι από την ΕΟΚΑ Β', την Ελλαδική χούντα, τους σωβινιστές της Άγκυρας και τον αμερικανονατοϊκό ιμπεριαλισμό.

Δέκα ολόκληρα χρόνια πέρασαν από τότε. Και όμως οι ιθύνοντες πραξικοπηματίες παραμένουν ατιμώρητοι. Κι' όχι μόνο αυτό, αλλά μερικοί προάγονται στον κρατικό μηχανισμό, το στρατό και την αστυνομία. Θεωρείται προτέρημα για κείνους που ανέτρεψαν τη νόμιμη κυβέρνηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, που σκότωσαν δεκάδες δημοκράτες, μερικούς από τους οποίους, σύμφωνα με μαρτυρίες παπάδων, έθαψαν ζωντανούς, που έκλεισαν στις φυλακές δυόμισι χιλιάδες αριστερούς δημοκράτες κι' ήταν έτοιμοι να τους εκτελέσουν μαζί με χιλιάδες άλλους που είχαν στους καταλόγους τους, που μετέτρεψαν το Προεδρικό, την Αρχιεπισκοπή και άλλα δημόσια κτίρια σε ερείπια και έδωσαν την ευκαιρία στην Τουρκία να εισβάλλει στην Κύπρο και να καταχτήσει το 37% του κυπριακού εδάφους.

Ο οκταήμερος πραξικοπηματίας Πρόεδρος Σαμψών διασκεδάει ελεύθερος στη Γαλλία και ποιος ξέρει αν δεν συνομιλεί και πάλιν εναντίον της Κύπρου, ενώ τα μέλη της «Κυβέρνησής» του απολαμβάνουν πλήρους ελευθερίας στην Κύπρο και μερικοί εμφανίζονται ακόμα σαν υπηρέτες της Θέμιδος.

Τόπαμε πολλές φορές, το επαναλαμβάνουμε και σήμερα, ότι οι ιθύνοντες πραξικοπηματίες πρέπει να τιμωρηθούν για το τερατώδες έγκλημα που διέπραξαν, όχι για λόγους εκδίκησης, αλλά φρονηματοισμού και παραδειγματισμού. Ν' ανοίξει επιτέλους ο φάκελλος της Κύπρου. Είτε ανοίξει είτε δεν ανοίξει, όμως, αυτός ο φάκελλος, είναι γνωστόι, πασίγνωστοι οι ιθύνοντες του πραξικοπήματος και πρέπει να υποστούν τις συνέπειες των εγκληματικών πράξεών τους.

Δέκα ολόκληρα χρόνια πέρασαν από τότε, χωρίς να εγκαταλειφθεί έστω και μια ίντσα του κυπριακού εδάφους που κατέχτησαν τα τούρκικα στρατεύματα. Χωρίς να επιστρέψει έστω και ένας πρόσφυγας στο σπίτι του, χωρίς να διακριβωθεί η τύχη έστω και ενός αγνοουμένου, χωρίς να εφαρμοστεί έστω και μια πρόνοια των ψηφισμάτων του ΟΗΕ για το Κυπριακό. Πέραν, όμως, από όλα αυτά είχαμε τον τελευταίο χρόνο την ανακήρυξη της λεγόμενης «Τουρκοκυπριακής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου», την αναγνώρισή της από την Τουρκία και την ανταλλαγή πρεσβευτών. Την προετοιμασία «συντάγματος» και την προκήρυξη «δημοψηφίσματος» και «εκλογών». Είχαμε την κατασκευή του ' μεγαλύτερου στρατιωτικού αεροδρομίου στο χώρο της Μέσης Ανατολής στα κατεχόμενα εδάφη από τους Αμερικανούς ιμπεριαλιστές και ναυτική βάση από τους ίδιους στις ακτές της Κερύνειας.

Οι Αμερικανοβρεττανόι ιμπεριαλιστές, που είναι οι πραγματικοί δημιουργοί των όσων συνέβησαν στον τόπο μας αισθάνονται, πρέπει να αισθάνονται πολύ ικανοποιημένοι από την κατάσταση που υπάρχει στον τόπο μας. Γιατί οι Βρεττανόι είναι περιχαρκαμένοι στις λεγόμενες «κυρίαρχες» βάσεις τους στη νότια Κύπρο και οι Αμερικανόι στις βάσεις που εξασφάλισαν στην Βόρεια κατεχόμενη Κύπρο. Ακόμα πιο ικανοποιημένοι θα είναι με την οριστική διχοτόμηση της Κύπρου, ακόμα και τη διάλυση του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Γιατί τότε η Κύπρος θα μετατραπεί σ' ένα αβύθιστο αεροπλανοφόρο και μια πυραυλοπυρηνική βάση του αμερικανοβρεττανικού ιμπεριαλισμού, χωρίς κανένα εμπόδιο.

Γι' αυτό άλλωστε υποδαύλισαν τις διακοινοτικές διαφορές και συγκρούσεις. Γι' αυτό και προσπαθούν να παρουσιάσουν το Κυπριακό σαν μια διένεξη μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων. Για να μπορούν ανενόχλητοι να προωθούν τις στρατηγικές τους επιδιώξεις.

Μας τόπαν ωμά και ξετσίπωτα οι Αμερικανοί ιμπεριαλιστές. Πρέπει νάσαστε ευτυχείς, μας είπαν κυνικότατα, από μια ισχυρή Τουρκία. Και πολύ πρόσφατα ο Ρήγκαν εξαπάτησε και πάλιν το αμερικανικό Κογκρέσσο εξασφαλίζοντας για την Τουρκία ολόκληρο το ποσό που αρχικά ζήτησε σαν βοήθεια προς την Τουρκία. Πώς να εγκαταλείψει η Τουρκία την αδιαλλαξία της στο Κυπριακό, όταν ξέρει πως οι Αμερικανονατοϊκοί ιμπεριαλιστές όχι μόνο δεν την πιέζουν να το πράξει, αλλά και την ανταμείβουν για να συνεχίσει την κατοχή της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Τα δέκα χρόνια που πέρασαν από το δίδυμο έγκλημα κατά της Κύπρου ήταν χρόνια σκληρής δοκιμασίας για τον κυπριακό λαό. Χρόνια αντίστασης και πάλης για τη λευτεριά. Αντιστάθηκε και θα συνεχίσει να αντιστέκεται ο αδούλωτος λαός της Κύπρου στην τούρκικη κατοχή, στον ιμπεριαλισμό και τα σατανικά, εγκληματικά σχέδιά του.

Τα βασικότερα διδάγματα που βγαίνουν για μας και τον κυπριακό λαό γενικά από το δίδυμο έγκλημα κατά της Κύπρου που συνεχίζεται και επιδιώκεται η ολοκλήρωσή του, είναι:

Πρώτον, να σφυρηλατήσουμε την πατριωτική ενότητα δράσης όλων των πολιτικών δυνάμεων, ανεξάρτητα από ιδεολογικές διαφορές με βάση κοινή γραμμή και ταχτική για τη λύση του Κυπριακού. Κι' αυτή η γραμμή δεν είναι άλλη από μια πραγματικά ανεξάρτητη, κυρίαρχη, εδαφικά ακέραιη, ομόσπονδη, ενιαία, αδέσμευτη και αποστρατικοποιημένη Κύπρο. Και ταχτική, η ειρηνική λύση μέσον των καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ και την εξάσκηση πιέσεων πάνω στην Τουρκία και τους συμμάχους της, για την εφαρμογή των αποφάσεων του Διεθνούς Οργανισμού για την Κύπρο.

Δεύτερον, να κάμουμε συνείδηση ολόκληρου του κυπριακού λαού ότι οι Τούρκοι της Κύπρου δεν είναι εχθροί μας. Εχθρός ολόκληρου του κυπριακού λαού, Ελλήνων και Τούρκων, είναι ο ιμπεριαλισμός και η τούρκικη κατοχή. Οι Τουρκοκύπριοι είναι το ίδιο θύματα του ιμπεριαλισμού όπως κι' εμείς. Η επαναπροσέγγιση και συνεννόηση Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων θα αφαιρέσει το έδαφος κάτω από τα πόδια των άσπονδων εχθρών ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Τρίτον, να ενισχύσουμε την άμυνά μας έτσι που αν υποστούμε νέα επίθεση, να προβάλλουμε αποφασιστική αντίσταση. Ας μη συγχύσουμε όμως ποτέ την άμυνα με την επιθετική ταχτική, γιατί είναι δυο ολότελα διαφορετικά πράγματα. Κι' εφόσον μιλούμε για αποφασιστική άμυνα είναι καιρός να γίνει κάθαρση στο στράτευμα όλων εκείνων που διαδραμάτισαν ενεργό ρόλο στο πραξικόπημα και κατέχουν μέχρι σήμερα ιθύνουσες θέσεις. Ο στρατός της Κύπρου είναι δημοκρατικός, αντιιμπεριαλιστικός, απελευθερωτικός, αντικατοχικός.

Τέταρτον, να ενθαρρύνουμε το Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ ν' αναπτύξει την πρωτοβουλία του την οποία και να αξιοποιήσουμε στο έπακρο για να σπάσουμε το αδιέξοδο και να συνεννοηθούμε με τους Τουρκοκυπρίους.

Κύριε Πρόεδρε,

Ετούτη την ημέρα ανανεώνουμε τον όρκο μας πάνω από τα μνήματα των νεκρών μας να μην επιτρέψουμε ποτέ πια στο φασισμό να σηκώσει κεφάλι στον

τόπο μας και να συνεχίσουμε τον αγώνα μας μέχρι που να φύγουν τα τουρκικά κατοχικά και όλα τα ξένα στρατεύματα από τον τόπο μας, να διακριβωθεί η τύχη των αγνοουμένων, να γυρτίσουν οι πρόσφυγες εθελοντικά στις εστίες τους, όπως διαλαμβάνουν και τα ψηφίσματα του ΟΗΕ, να ματαιωθούν τα διαμελιστικά, διαλυτικά σχέδια, να φύγουν οι βάσεις που είναι η ρίζα του κακού από τον τόπο μας και η Κύπρος να παραμείνει η κοινή πατρίδα για όλους τους κατοίκους της, Έλληνες, Τούρκους, Αρμένιδες, Μαρωνίτες και Λατίνους, οι οποίοι να οικοδομούν αρμονικά μια χαρούμενη κι' ευτυχισμένη ζωή για όλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαϊωάννου για την ομιλία του και καλώ στο Βήμα τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδη.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κ. Πρόεδρε, Έντιμοι κύριοι συνάδελφοι,

Συμπληρώνεται ήδη δεκαετία από τότε που η αδίστακτη χούντα των Αθηνών διέταξε και πραγματοποίησε το άφρον και εγκληματικό πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 1974 και έδωσε στην Τουρκία την αφορμή, που για χρόνια αναζητούσε, να επιχειρήσει την εισβολή, την οποία απο το 1964 μεθοδικά προετοίμαζε.

Τα τραγικά γεγονότα του Ιουλίου 1974, που οδήγησαν το Έθνος των Ελλήνων σε μια δεύτερη Μικρασιατική καταστροφή και επί του εδάφους τη διχοτόμηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα έπρεπε συνεχώς να προβληματίζουν και φρονηματίζουν κάθε Έλληνα Κύπριο, θα έπρεπε να αποτελούν αντικείμενο σοβαρής μελέτης.

Δυστυχώς δέκα χρόνια μετά την καταστροφή, κρίνοντας από την κατάσταση στην οποία βρίσκονται το εθνικό μας θέμα και το εσωτερικό μας μέτωπο, διαπιστώνουμε ότι δεν υπήρξε σωστός προβληματισμός και προγραμματισμός όσον αφορά τα μέτρα που θα έπρεπε να ληφθούν για την αποκατάσταση της εθνικής ενότητας και όσον αφορά την πολιτική και τακτική που θα έπρεπε ν' ακολουθηθούν για την εξεύρεση δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προβλήματος.

Δεν αντλήθηκαν και δεν συνειδητοποιήθηκαν ακόμα τα βασικά διδάγματα από τη μεγάλη εθνική τραγωδία του 1974. Αυτό, σε κάποιο μικρό ή μεγάλο βαθμό, οφείλεται και στο γεγονός ότι δεν έχει μέχρι σήμερα αποκαλυφθεί πλήρως και με ακρίβεια η ιστορική αλήθεια. Η αλήθεια που διέπει τα σημαντικά γεγονότα της περιόδου 1960—1974 αλλά και τα γεγονότα του Ιουλίου 1974.

Πώς και γιατί φθάσαμε στον Ιούλιο του 1974; Ποιοί ευθύνονται; Ποιοί διέπραξαν λάθη; Ποιοί παρέλειψαν να πράξουν το καθήκον τους; Και ποιοί συνειδητά πρόδωσαν την Ιστορία και παγίδευσαν το μέλλον του Κυπριακού Ελληνισμού; Αυτά είναι ουσιώδη ερωτήματα που έπρεπε να είχαν ήδη απαντηθεί, ύστερα από αντικειμενική και αμερόληπτη έρευνα.

Αλλά για να γνωσθεί ολόκληρη η ιστορική αλήθεια πρέπει ν' ανοίξει ο περιβόητος φάκελλος της Κύπρου. Με την ευκαιρία των δυο μαύρων επετείων ο Δημοκρατικός Συναγερμός, απηχώντας τα αισθήματα και εκφράζοντας τη γνώμη όλων των πατριωτών και δημοκρατικών ανθρώπων αυτού του τόπου, επαναλαμβάνει, για πολλοστή φορά, την αξίωσή του για το άνοιγμα του φακέλλου της Κύπρου. Όπως τόνισα και παλαιότερα η γνώση της ιστορικής αλήθειας για ν' αποβεί χρήσιμη και για να διαδραματίσει σωστά τον εθνικό ρόλο της πρέπει να καταστεί κτήμα όλων των Ελλήνων και ιδιαίτερα του Κυπριακού Ελληνισμού.

Καταδικάζουμε ανεπιφύλακτα το εγκληματικό πραξικόπημα και την απaráδεκτη Τούρκικη εισβολή και κατοχή που συνεχίζεται για δέκα ολόκληρα χρόνια. Πιστεύουμε όμως πως ούτε οι δικές μας καταδίκες ούτε τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και άλλων Διεθνών Οργανισμών μπορούν ν' ανατρέψουν τη συνεχιζόμενη κατοχή και ότι καμιά χώρα Δυτική, Ανατολική ή Αδέσμευτη, είτε μόνη είτε μετ' άλλων, θα λάβει ουσιαστικά αποτελεσματικά μέτρα, για τον τερματισμό της εισβολής και κατοχής. Κύριο χαρακτηριστικό της τελευταίας δεκαετίας είναι ότι όχι μόνο δεν κερδίσαμε έδαφος αλλά το Κυπριακό έχει ουσιαστικά οπισθοδρομήσει.

Το εθνικό μας θέμα βρίσκεται σήμερα σε μια νέα κρίσιμη φάση, πολύ πιο κρίσιμη από τις προηγούμενες. Στη φάση αυτή το έχει οδηγήσει η παράνομη ανακήρυξη της λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου». Το νέο απaráδεκτο αυτό τετελεσμένο γεγονός είναι αποτέλεσμα της Τούρκικης προγραμματισμένης πολιτικής και τακτικής που μπορούσε να προβλεφθεί και να προληφθεί.

Μιλώντας πριν ένα εκριβώς χρόνο απ' αυτό το βήμα, με την ευκαιρία και πάλιν των δυο μαύρων επετείων, είχα τονίσει επί λέξει τα ακόλουθα:

«Επαναλαμβάνω και σήμερα ότι η Τουρκική πλευρά μελετημένα και μεθοδικά προετοιμάζει το έδαφος για την ανακήρυξη «Ανεξάρτητου Τουρκοκυπριακού Κράτους» και κινείται ήδη με αργά μεν αλλά σταθερά βήματα προς το πρώτο σκαλοπάτι του τελικού, μακροπρόθεσμου, στόχου της».

Αυτά είχα προειδοποιήσει απ' αυτό το βήμα πριν ένα ολόκληρο χρόνο. Και πρόσθεσα: «Επαναλαμβάνω και πάλιν και προειδοποιώ ότι ούτε με τη διεθνοποίηση ούτε με τα ψηφίσματα είναι δυνατό ν' αντιμετωπιστεί η νέα καταστροφική εξέλιξη του Κυπριακού. Τι πρέπει να γίνει είναι θέμα που έχουν υποχρέωση όλοι οι πολιτικοί ηγέτες της Κύπρου και της Ελλάδας από κοινού να καθορίσουν».

Σήμερα και πάλιν από το ίδιο τούτο βήμα προειδοποιώ πως η εθνική μας υπόθεση απειλείται με νέα, σοβαρότερα πλήγματα και το μέλλον του Κυπριακού Ελληνισμού διαγράφεται περισσότερο ζοφερό.

Προειδοποιώ επίσης πως ο παράγων χρόνος, αν δεν ανακοπεί η ροή του με μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού, βασισμένη στις συμφωνίες κορυφής και στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, όχι μόνον θα οδηγήσει στην εδραίωση των τετελεσμένων γεγονότων αλλά και στη σταδιακή αναγνώρισή τους.

Αν εξακολουθήσουμε να τρέφουμε ψευδαισθήσεις πως με την τακτική της διεθνοποίησης και συλλογής ανεφάρμοστων ψηφισμάτων θα επιτύχουμε ανάκληση των νέων τετελεσμένων ή θα παρεμποδίσουμε νέες οδυνηρές εξελίξεις, η συμφορά για την Κύπρο θε είναι αναπόφευκτη.

Μετά την καθολική διαπίστωση ότι τα τελευταία χρόνια το Κυπριακό συνεχώς οπισθοδρομεί η συντριπτική πλειοψηφία του Κυπριακού Ελληνισμού έχει συνειδητοποιήσει ότι: Απαραίτητη προϋπόθεση για επιτυχία του αγώνα σωτηρίας και εθνικής επιβίωσης είναι η συλλογικότητα στη λήψη των αποφάσεων και στην ανάληψη των ευθυνών.

Και αν ακόμα δεν ήταν δυνατή, λόγω διαφωνιών στον καθορισμό κοινής γραμμής και τακτικής, Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, θα έπρεπε να είχε γίνει αποδεκτή η αρχή της συλλογικότητας στη λήψη αποφάσεων και στην ανάληψη των ευθυνών, με βάση την αρχή της πλειοψηφίας, όπως αυτή εκφράζεται μέσω της εκλογικής δύναμης των κομμάτων. Αν αυτή η αρχή δεν γίνει αποδεκτή, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν βλέπει λόγο να συμμετέχει σε συσκέψεις αρχηγών κομμάτων όπου οι αποφάσεις της πλειοψηφίας δεν γίνονται σεβαστές.

Αναμένεται ότι μέσα στις προσεχείς εβδομάδες οι κυβερνώντες, αν εκδηλωθεί νέα πρωτοβουλία του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, θα τεθούν και πάλιν ενώπιον των ευθυνών τους. Εύχομαι αυτή τη φορά, που ίσως να είναι και η τελευταία, να συναισθανθούν το μέγεθος των ευθυνών τους.

Υπό τις προϋποθέσεις που ανέφερα ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι έτοιμος να συνεργασθεί με την Κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα εποικοδομητικά, αποφασιστικά, πατριωτικά αλλά και με σύνεση στην αναζήτηση μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του Κυπριακού προβλήματος. Αν όμως η αρχή της συλλογικότητας στη λήψη των αποφάσεων με βάση την αρχή της πλειοψηφίας δεν γίνει αποδεκτή, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα διατυπώσει με παρρησία τις απόψεις του για τη λύση του Κυπριακού αλλά και θα αποδυθεί σε ανένδοτο αγώνα για τη σωτηρία της Κύπρου και εναντίον όλων εκείνων που εμφανίζονται σαν ανένδοτοι αγωνιστές των δικαίων του Κυπριακού λαού.

Κι' αυτό γιατί πιστεύουμε πως ο αγώνας των είναι αγώνας για την εφαρμογή ανεφάρμοστων ψηφισμάτων και αφήνει το χρόνο να διαρρέει υπέρ της οριστικής διχοτόμησης της Κύπρου.

Σκοπός μας είναι η αναχαίτιση της διχοτόμησης της Κύπρου και η δημιουργία των προϋποθέσεων που θα οδηγήσουν τον τόπο μας στην ειρήνη, στην ελευθερία, στην οικονομική ευημερία και στην κοινωνική πρόοδο μέσα στα πλαίσια δημοκρατικού πολιτεύματος.

Αυτό νοιώθουμε και γνωρίζουμε ότι είναι πατριωτικό καθήκον έναντι των ηρωικών νεκρών μας, που θυσιάστηκαν για τα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας της ιδιαίτερής μας πατρίδας Κύπρου και όλων εκείνων που συνεχίζουν να αγωνίζονται.

Αποτίοντας σήμερα, μέρα καταδίκης του πραξικοπήματος και της εισβολής, φόρο τιμής στους ηρωικούς νεκρούς μας, καλούμε όλους σε συστράτευση για την επιτυχία του σκοπού που προανάφερα, χωρίς πρόσωπικούς, κομματικούς ή πολιτικούς υπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Κληρίδη για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Παναγίδη για να ομιλήσει.

Κ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Για δέκατη χρονιά από το βήμα τούτο καταδικάζουμε και πάλι και αναθεματίζουμε τις μαύρες επετείους του πραξικοπήματος και της εισβολής. Ολόκληρος ο Κυπριακός λαός σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη μέρα, στρέφει τη σκέψη στις αποφράδες εκείνες μέρες και στα γεγονότα που οδήγησαν σ' αυτές.

Η ξενοκίνητη Χούντα, βοηθούμενη από τους εδώ υποτακτικούς της της ΕΟΚΑ Β, είχαν επιδοθεί σ' ένα όργιο πολιτικής ραδιουργίας, εγκλημάτων ενάντια στο κράτος, Φόνοι πολιτών, καταστροφή περιουσιών, άνομη και παράνομη συμπεριφορά εγκλημασιαστικών εκπροσώπων, εκμετάλλευση και εξευτελισμός ιερών εθνικών πόθων και συμβόλων, έτρωγαν τις σάρκες της Κύπρου και την άφηναν απροστάτευτη στις ορέξεις των εχθρών που караδοκούσαν.

Κι' όταν στο αποκορύφωμα της ανταρσίας και της αφροσύνης ξεκίνησαν τα τανκς της προδοσίας και προσπάθησαν να διαλύσουν με τις ερπύστριές τους κάθε

έννοια Δημοκρατίας, ελευθερίας και πατριωτισμού, έδωσαν την ευκαιρία να εισβάλουν κάποια άλλα τανκς, τα τανκς του Αττίλα, που κατάστρεψαν, σκότωσαν και μοίρασαν το πληγωμένο σώμα της Κύπρου. Που καταπλάκωσαν παράλληλα την αξιοπρέπεια και την περηφάνεια του λαού μας. Τα προδοτικά όμως σχέδια απέτυχαν γιατί σώθηκε ο Μακάριος και μαζί του σώθηκε και η ανεξαρτησία της Κύπρου. Το μέγεθος του εγκλήματος αυτού μόνο το άνοιγμα του φακέλλου της Κύπρου μπορεί να καταδείξει. 'Όσο κι' αν καθυστερεί το άνοιγμά του εμείς δεν εγκαταλείπουμε την απαίτηση να ριχθεί φως στο έγκλημα.

Για δέκα χρόνια τώρα ζούμε καθημερινά τ' αποτελέσματα της εισβολής, που έφερε στην πατρίδα μας σταυρούς, προσφυγικούς συνοικισμούς, μαυροφορεμένες μάνες και ατίμωση στην Κύπρο. Για δέκα χρόνια με οδύνη μετρούμε τις ώρες και την καταστροφή. Κλαίμε τα νεκρά μας παιδιά και αγωνιούμε για τους αγνοουμένους μας, ενώ η ματωμένη γραμμή του Αττίλα μοιράζει τα χώματα και την καρδιά μας.

'Όσο όμως κι' αν ζούμε καθημερινά το διπλό έγκλημα του Ιουλίου του 1974, όσο κι' αν οι ορδές του Αττίλα ενισχύονται και караδοκούν συνέχεια, αντέξαμε και επιβιώσαμε. Το καταπατημένο μας δίκαιο και η διεθνής στάση που αποφεύγει να πάρει πρακτικά μέτρα, αντί να μας λυγίσουν, μας πείσμωναν και μας δυνάμωναν την πίστη και τη θέληση να σωθούμε. Μείναμε ακλόνητοι στις επάλξεις του αγώνα και με θάρρος συνεχίζουμε τις προσπάθειές μας με βασικό στήριγμά μας την Ελλάδα και τον απανταχού της γης Ελληνισμό και με την υποστήριξη όλων των φιλελεύθερων και προοδευτικών λαών του κόσμου.

Ο λαός μας ενισχυμένος και από τη διεθνή ηθική συμπαράσταση έδειξε και δείχνει και δύναμη και αποφασιστικότητα. Δε λιποψύχησε γιατί είναι σίγουρος ότι το δίκαιο δεν μπορεί να καταπατείται για πάντα. Δε δειλίασε γιατί ξέρει πως πρέπει να ζήσει σ' αυτή τη γη που του κληροδότησαν οι πατέρες του και που πρέπει να την παραδώσει με τη σειρά του στα παιδιά του αδιαίρετη και ελεύθερη, κοινή πατρίδα για όλους τους Κυπρίους, ανεξάρτητα από εθνική καταγωγή και θρησκεία, ένα τόπο ειρήνης, ευημερίας, προόδου και συνεργασίας.

Κύριε Πρόεδρε,

Η μνήμη της καταστροφής μας φέρνει ακόμα πιο έντονα στη σκέψη τα ηρωικά παιδιά μας, τους νεκρούς μας, που λίπαναν το χώμα με τα κορμιά τους πιστοί στα ρήματα της εθνικής μας παράδοσης. Η προσφορά τιμής στους μεγάλους νεκρούς είναι χρέος των ζωντανών, χρέος της κοινωνίας που θέλει να ζήσει η ίδια με τιμή, είναι συνάμα κι' ένα αναβάπτισμα και μια διδασκαλία.

Το δράμα των αγνοουμένων γίνεται σήμερα ακόμα πιο τραγικό, πιο βασανιστικό. Δέκα χρόνια ερωτηματικά, δέκα χρόνια πίστης, δέκα χρόνια ελπίδας. Η τουρκική πλευρά ούτε και σ' αυτό το καθαρά ανθρωπιστικό θέμα δεν ανταποκρίθηκε θετικά.

Η υπομονή, το κουράγιο και η ελπίδα των προσφύγων, το μαρτύριο και η καρτερία των εγκλωβισμένων, δίνουν θάρρος και αισιοδοξία σ' ολόκληρο το λαό μας.

Οι εκδηλώσεις για τις μαύρες επετείους σηματοδούν την πορεία μας που πρέπει να συνεχιστεί μακριά από μικρότητες κομματικών αντεγκλήσεων και άκαιρων διαφορών. Το Δημοκρατικό Κόμμα καλεί όλους σε ενότητα σκοπού και πιστεύει πως ο συντονισμός των ενεργειών όλων μας, η περίσκεψη, η περισυλλογή, ο προβληματισμός, η υποστήριξη και βοήθεια στις ενέργειες της εκλελεγμένης

ηγεσίας μας στο διεθνή τομέα, είναι το ύψιστο πατριωτικό καθήκον που επιβάλλουν οι συνθήκες τώρα όσο ποτέ άλλοτε. Μόνο η ενότητα και η ομοψυχία μπορεί να μας σώσει. Γιατί ο αγώνας μας αποδείχτηκε ήδη ότι είναι σκληρός και επίμονος. Ένας αγώνας που διεξάγεται σε παγκόσμια κλίμακα και ζητά ευθύνες από όλο τον κόσμο. Αγώνας ενάντια σε συμφέροντα και συμβιβασμούς, σκοπιμότητες και υπολογισμούς. Είναι ανάγκη ενωμένοι να τονίσουμε ότι η Κύπρος είναι μια περίπτωση που πρέπει καλά να προσέξουν όσοι εθελοτυφλούν και ταυτίζουν την πολιτικής τους με τους φορείς της άνομης βίας και τους χλευαστές της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της διεθνούς έννομης τάξης.

Με την Κύπρο στο νου και την ψυχή, πάνω από κομματικές διαφορές και πρόσκαιρα συμφέροντα, σαν ένας άνθρωπος, να διακηρύξουμε σ' όλους ότι είναι ανεπίτρεπτο η αδικία σε βάρος ενός μικρού λαού, ενός μικρού ανεξάρτητου κράτους-μέλους -των Ηνωμένων Εθνών- να συνεχίζεται χωρίς ανακοπή και χωρίς τιμωρία. Είναι φοβερό αυτοί που μπορούν να επηρεάσουν την Τουρκία και να την υποχρεώσουν να λογικευτεί, αυτοί οι ίδιοι να συντηρούν την αυθαιρεσία της. Στην Κύπρο διαπράχθηκε ένα έγκλημα διεθνών διαστάσεων. Η ηθική αξία του σημερινού ανθρώπου παίζεται σήμερα στην Κύπρο. Εδώ δοκιμάζεται η δικαιοσύνη του 20ου αιώνα και οι διακηρύξεις των λαών. Εδώ δοκιμάζεται η ασφάλεια και αξιοπρέπεια όλων των μικρών λαών. Γι' αυτό ήλθε πλέον η στιγμή για τη διεθνή κοινότητα να συνειδητοποιήσει αυτούς τους κινδύνους και να αντιδράσει αποφασιστικά για την εξουδετέρωσή τους.

Η τελευταία απόφαση 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας, καθώς και οι άλλες προηγούμενες αποφάσεις του και τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και αποφάσεις άλλων διεθνών οργανισμών και σωμάτων, συνιστούν ασφαλώς ισχυρή ηθική και πολιτική θωράκιση για την υπόθεσή μας, ενισχύουν την κρατική μας οντότητα και προσφέρουν την ορθή απάντηση για το τι πρέπει να γίνει για να τεθεί τέρμα στο δράμα της Κύπρου. Χωρίς, όμως, αποτελεσματικές ενέργειες από μέρους της διεθνούς κοινότητας και ιδιαίτερα από μέρους των παραγόντων εκείνων που διαθέτουν εκ των πραγμάτων τις μεγαλύτερες δυνατότητες, δεν μπορεί να υπάρξει πρόοδος προς την ορθή κατεύθυνση.

Η στάση των Τούρκων ήταν ως τώρα αρνητική. Δεν έχουν την πρόθεση ούτε και λόγο να μεταβάλουν τη στάση τους, γιατί δεν έχουν αισθανθεί τη διεθνή πίεση, δεν φοβούνται πρακτικά μέτρα. Και έτσι προχωρούν στις άνομες πράξεις τους για διαμελισμό της Κύπρου. Και συνεχώς δημιουργούν νέα τετελεσμένα περιφρονώντας κατάφωρα τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη και τις αποφάσεις τους. Στην τελευταία εικοσαετία του 20ου αιώνα αναβιώνει ο νεοαποικισμός, επαναφέρεται στο προσκήνιο η μέθοδος της δημογραφικής αλλαγής, επιβάλλεται ο νόμος του ισχυρού, της βίας και της αυθαιρεσίας.

Εμείς δείξαμε πάντα την καλή μας θέληση και διάθεση και φτάσαμε σε προτάσεις οδυνηρών παραχωρήσεων ελπίζοντας σε μια βιώσιμη λύση. Αυτή η προσπάθεια παρέμεινε χωρίς αντίκρουσμα. Η Άγκυρα και η Τουρκοκυπριακή όμως ηγεσία συνεχίζουν την τακτική της σταδιακής επιβολής τετελεσμένων. Δεν μπορούμε ασφαλώς να μείνουμε απαθείς στην προσπάθεια αυτή. Γι' αυτό πρέπει να συνεχίσουμε την πολιτική αντίσταση σε κάθε είδους σχέδια καταστροφικά. Είναι η δική μας η αντίσταση που προκαλεί την ευαισθησία των δυνατών σε αρχές διακηρυγμένες επίσημα, μα καταπατημένες κυνικά εδώ στην Κύπρο. Η πολιτική μας αντίσταση πρέπει να γίνει ατσαλένια. Συσπειρωμένοι γύρω από την εκλεγμένη ηγεσία του Προέδρου Κυπριανού και με πόλο ενότητας τη σωτηρία, ως

προχωρήσουμε με χαλυβδωμένη τη θέληση για να επιβιώσουμε και να δικαιωθούμε.

Πρέπει να ενισχύσουμε την αμυντική μας θωράκιση για να δυναμώσουμε το φρόνημα και το ηθικό μας. Η οποιαδήποτε προσφορά στην προσπάθεια να θωρακίσουμε τα σπίτια και τις οικογένειές μας από την επιβουλή των κατοχικών στρατευμάτων αποτελεί υποχρέωσή μας, ενώ ο εφησυχασμός και η μοιρολατρεία εγκληματική αμέλεια.

Πρέπει επίσης να ενδυναμωθεί η διεθνής σταυροφορία, για να κρατούμε σε συνεχή εγρήγορση τον κόσμο. Να μην τον αφήσουμε να ξεχάσει τη συνέχιση της εισβολής, τη διαρκή καταπάτηση του δικαίου. Οι καρποί που φέρνει η διαφώτιση και διεθνής ενημέρωση φαίνεται πως ενοχλούν πολύ την τουρκική πλευρά. Πολιτικό μας όπλο ισχυρό είναι τώρα η τελευταία, πιο προχωρημένη απ' όλες, απόφαση 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας, που περιέχει όλες τις πρόνοιες που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της καταστάσεως. Απαιτούμε απ' όλους να σεβαστούν όλες τις πρόνοιες αυτής της αποφάσεως.

Εσωτερικά τέλος, θα πρέπει με ηρεμία στις σχέσεις και με υπέρτατη προτεραιότητα τη σωτηρία της πατρίδας, να διατηρήσουμε την οικονομία μας εύρωστη και σταθερή.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι Συνάδελφοι,

Οι μέρες που περνούμε είναι πολύ κρίσιμες για την τύχη της Κύπρου. Αναμένουμε την εκδήλωσή των νέων προσπαθειών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, που αναλαμβάνει με βάση την απόφαση 550 του Συμβουλίου Ασφαλείας. Έχουμε όλη την καλή διάθεση και έντονη επιθυμία να συνεργαστούμε θετικά και με ειλικρίνεια ούτως ώστε η κυοφορούμενη προσπάθεια του κ. Κουεγιάρ να επιτύχει και η τελευταία απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας να εφαρμοστεί.

Καλούμε την Άγκυρα και την Τουρκοκυπριακή ηγεσία να εγκαταλείψουν τις αποσχιστικές ενέργειες και τη διχοτομική πολιτική τους ώστε να καταστεί δυνατό να βρεθεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση σύμφωνα με τις αρχές, τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής, για να κτίσουμε μια Κύπρο ενωμένη, ανεξάρτητη, αδέσμευτη, χωρίς ξένα στρατεύματα, μια Κύπρο που θα εξασφαλίζει σε όλους τους πολίτες της, χωρίς διακρίσεις, ελευθερία, δικαιοσύνη και δημοκρατία, μια Κύπρο όπου οι κάτοικοί της θα εργάζονται για την ειρήνη στην περιοχή και τον κόσμο γενικά και θα επιδιώκουν την πρόοδο και την ευημερία που θα την απολαμβάνουν ίσα και δίκαια όλοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενωμένοι και ομοψυχούντες θα πρέπει να σταθμίσουμε τα πράγματα σ' αυτή την κρίσιμη περίοδο. Γνώμονας κάθε ενέργειάς μας θα πρέπει να είναι το συμφέρον του τόπου, η επιβίωση του Κυπριακού Ελληνισμού, η εθνική μας δικαίωση. Οι αποφάσεις μας ίσως προδικάσουν το μέλλον το δικό μας και των παιδιών μας.

Αποδείξαμε δέκα χρόνια τώρα ότι έχουμε αρκετή δύναμη και αποφασιστικότητα όταν θέλουμε. Δημιουργήσαμε μέσα από τα ερείπια και δε λυγίσαμε σε πιέσεις, επιβουλές, εκφοβισμούς, απειλές. Καταλάβαμε ακόμα πως αν εμείς οι ίδιοι δεν αγωνιστούμε, η Κύπρος θα καταστραφεί. Πήραμε την απόφαση να μην πιστοποιήσουμε με την υπογραφή μας τα τετελεσμένα της βίας. Ο τρόμος και η απειλή δεν μπορούν να μας κάμουν να παραδώσουμε τη γη μας, τη γη των πατέρων μας, τη γη των παιδιών μας.

Δε διαγράφουμε τα δίκαια μας, δεν ξεγράφουμε πατρίδες.

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι Συνάδελφοι,

Η μνήμη μας επιβάλλει σήμερα:

- Να καταδικάσουμε το διπλό έγκλημα του 1974.
- Να σκύψουμε ευλαβικά τιμώντας τα ηρωικά παιδιά μας που άφησαν την τελευταία τους πνοή υπερασπιζόμενα την αξιοπρέπεια και την ιστορία μας.
- Να συντονίσουμε τις ενέργειές μας και ενωμένοι να συνεχίσουμε τον αγώνα για δικαίωση.
- Να διαδηλώσουμε για άλλη μια φορά τη θέληση και αποφασιστικότητά μας να ζήσουμε σε μια Κύπρο ενωμένη κι ' ελεύθερη, μια χώρα ευημερίας και προόδου για όλους τους κατοίκους της.
- Να διαδηλώσουμε την πίστη και απόφασή μας ότι επιδιώκουμε μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Κορυφής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παναγίδη για την ομιλία του και καλώ στο βήμα τον Πρόεδρο της Ε.Δ.Ε.Κ. Δρα Βάσο Λυσσαρίδη.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

Δέκα χρόνια ύστερα από το προδοτικό πραξικόπημα και την εισβολή, ένοχοι και συνένοχοι, αθώοι και συναθώοι, παθητικοί θεατές και αγωνιστές, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με το φάσμα του ολικού αφανισμού του κυπριακού ελληνισμού.

Δέκα χρόνια ύστερα από το πραξικόπημα και την εισβολή η Τουρκία ανοικτά αποπειράται τη νομιμοποίηση των κατοχικών δεδομένων και θέλω να πιστεύω πως οι κίνδυνοι για εθνικό αφανισμό είναι ορατοί για όλες τις πλευρές.

Θάταν αρνητική προσφορά στον αγώνα του λαού μας η απλή τυπική αναφορά στα τραγικά γεγονότα του 1974.

Στόχος μιας τέτοιας εκδήλωσης θα πρέπει να είναι ο καταλογισμός ευθυνών, η άντληση μαθημάτων, ο προβληματισμός και κυρίως η θεμελίωση της απόφασης για υιοθέτηση μιας στρατηγικής που να ανασκευάζει τα κατοχικά δεδομένα και να εξασφαλίζει τα δικαιώματα του προδομένου λαού μας. Λαοί χωρίς μνήμη πεθαίνουν. Όμως ταυτόχρονα η ανατροπή των ηθικών αξιών, η πλαστογράφηση της ιστορίας, η σκόπιμη σύγχυση υπονομεύουν το αγωνιστικό κλίμα που είναι τόσο απαραίτητο για την επιτυχή διεξαγωγή του αγώνα για εθνική σωτηρία.

Θα πρέπει πιστεύω να παραδεχτούμε ότι ένας βασικός παράγοντας που επέτρεψε την εκδήλωση του πραξικοπήματος, της εισβολής και του μεταπραξικοπήματος η συνειδητή ή ασυνείδητη σύγχυση παρανομίας και νομιμότητας, η μη έγκαιρη από μερικές πλευρές μη εμπλεγμένες διάγνωση της υφής του Κυπριακού προβλήματος, η μη έγκαιρη διάγνωση των προθέσεων της Τουρκίας και των μεταποικιοκρατικών κύκλων που καθοδηγούν την Τουρκία ή τουλάχιστον η μη έγκαιρη υιοθέτηση στρατηγικής που να καθιστά τους στόχους της Τουρκίας ανέφικτους. Πέραν από την προδοσία μερικοί ολιγόφρονες και άφρονες της Χούντας καθόριζαν σαν αποδεκτούς στόχους της Τουρκίας το διαμελισμό και τη διπλή ένωση, πράγμα ολότελα αντίθετο με τις τελικές προθέσεις του Τουρκικού

κατεστημένου. Και στην Κύπρο ακόμα υπήρχαν σε μερικούς κύκλους αυταπάτες όσον αφορά τους τουρκικούς στόχους και τον τρόπο προώθησής τους.

Θέλω να πιστεύω πως ύστερα από την ανακήρυξη χωριστού τουρκοκυπριακού κράτους οποιεσδήποτε αυταπάτες θα πρέπει να έχουν διαλυθεί. Τουλάχιστο φραστικά υπάρχει σήμερα η καθολική αποδοχή ότι η Τουρκία προσβλέπει στην τελική κατάληψη της Κύπρου και ότι στο παρόν στάδιο στοχεύει στην εδραίωση, τη μονιμοποίηση και νομιμοποίηση του προτεκτοράτου που έχει εγκαθιδρύσει στις κατεχόμενες περιοχές της πατρίδας μας.

Η πολιτική των συνεχών υποχωρήσεων και του εξευμενισμού της κατοχικής δύναμης εξέθρεψε την Τουρκική αδιαλλαξία και οδήγησε τελικά στην ανακήρυξη χωριστού Τουρκοκυπριακού «κράτους». Άλλωστε, αν πραγματικά αποδεχόμαστε ότι η Τουρκία έχει επεκτατικές βλέψεις, πώς είναι δυνατό να συμπεράνουμε πως χωρίς εξαναγκασμό λόγω ουσιαστικών πιέσεων θα εγκατέλιπε εθελούσια και μαζοχιστικά τους στόχους της ή θα επέτρεπε σ' ένα ψευδοδιάλογο τον οποίο η ίδια καθοδηγεί και κατευθύνει να καταλήξει σε θετικό αποτέλεσμα που θα την εξανάγκαζε ή να τερματίσει την κατοχή ή να αποδεχθεί δημόσια τον επεκτατικό χαρακτήρα της εδώ παρουσίας της;

Αν συνεχιστούν οι αυταπάτες για τις προθέσεις της Τουρκίας και ότι είναι δυνατό η Τουρκία να επιτρέψει λύση, τότε η μεθοδική και σταδιακή υλοποίηση των σχεδίων της Τουρκίας θα υποβοηθηθεί από αυτούς οι οποίοι τρέφουν αυτές τις αυταπάτες. Μόνο μια στρατηγική που θα καθιστά τους τελικούς στόχους της Τουρκίας ανέφικτους, θα είναι δυνατό να διανοίξει προοπτικές για ουσιαστικό διακοινοτικό διάλογο και για ειρηνική λύση του Κυπριακού προβλήματος.

Μια τέτοια στρατηγική θά πρέπει να καθορίζει την υφή του Κυπριακού προβλήματος σαν αντικατοχική και να διεθνοποιεί το Κυπριακό με κύριο αίτημα την υιοθέτηση μέτρων πίεσης προς την Τουρκία για τερματισμό της κατοχής και για συμμόρφωση προς τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και ιδιαίτερα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ασφαλέστατα οι πιθανότητες εφαρμογής των ψηφισμάτων δεν είναι μεγάλες. Αλλά αν εμείς οι ίδιοι αντί να αγωνιζόμαστε για την επιβολή των ψηφισμάτων υπονομεύουμε και γελοιοποιούμε τα ψηφίσματα, πώς είναι δυνατό να εξασφαλίσουμε οποιαδήποτε πολιτική διεθνή αλληλεγγύη;

Μια τέτοια στρατηγική θα πρέπει να προσαρμόζει την οικονομία προς την εξυπηρέτηση της εθνικής άμυνας και όχι τη διόγκωση των ήδη υπέρογκων ολιγαρχικών κερδών. Να οικοδομεί ουσιαστική άμυνα που δεν εξαντλείται μόνο με το μηχανικό εξοπλισμό αλλά προϋποθέτει τη σχεδιοποίηση, την καθημερινή εμπλοκή του λαού σε μια ουσιαστική πολιτοφυλακή, τη δημιουργία του κατάλληλου αγωνιστικού κλίματος, τη στράτευση των μέσων μαζικής επικοινωνίας, τη μεθοδική προώθηση μιας πλατειάς αντικατοχικής ενότητας.

Το Ρ.Ι.Κ. αρνείται να προβάλλει ακόμα και τις αντικατοχικές πορείες. Να αξιοποιεί τις προσφερόμενες ευκαιρίες για το σωστό πολιτικοστρατιωτικό περίγυρο.

Η σημερινή σοσιαλιστική κυβέρνηση της Ελλάδας καθόρισε το Κυπριακό σαν μέγα διεθνές και μέγα εθνικό θέμα, το κρατά συνεχώς στο διεθνές προσκήνιο και στην κοινή σύσκεψη έχει αναλάβει τις εθνικές και τις συμβατικές της ευθύνες. Αξιοποίηση αυτής της στάσης διαφοροποιεί τα μεγάλα συμφέροντα, ακόμα και τα αρνητικά, που εμπλέκονται στην Κυπριακή κρίση και ασφαλώς δεν υπάρχουν

αυταπάτες. Κάθε χώρα υιοθετεί τοποθέτηση σύμφωνα με τα δικά της εθνικά συμφέροντα. Όταν γνωρίζουν ότι νέα επίθεση ενάντια στην Κύπρο δεν συγκρατείται μέσα στα γεωγραφικά πλαίσια του νησιού και θα έχει σαν αποτέλεσμα τη διάλυση της νοτιο-ανατολικής πτέρυγας του ΝΑΤΟ, αυτό θα αποτελεί τον εκβιαστικό παράγοντα προς το Αμερικανικό πεντάγωνο που είναι ο κύριος υποστηρικτής της Τουρκίας και ο μοχλός πάνω στον οποίο στηρίζεται η συνέχιση της κατοχής και η διαιώνιση των κινδύνων αφανισμού του Κυπριακού Ελληνισμού.

Η δυναμική εμπλοκή της Ελλάδας θα αλλοιώσει την ως τώρα θετική για την Τουρκία διάσταση του χρόνου που δεν μπορεί να υπολογίζει στην ανενόχλητη Τουρκοποίηση των κατεχόμενων περιοχών σαν προπαρασκευαστικού σταδίου για την ολική κατοχή.

Αποτελεί επικίνδυνη αυταπάτη και παραγνώριση των μαθημάτων του παρελθόντος η αφελής εμμονή στην άποψη ότι η Τουρκία θα επιτρέψει χωρίς προηγούμενες πιέσεις την επιτυχία ενός διαλόγου ή οποιουδήποτε άλλου εγχειρήματος ή πρωτοβουλίας για ειρηνική λύση του Κυπριακού. Αν δεν ενσωματώνει άμεσα σήμερα το βορρά, είναι γιατί αυτό θα είναι δυνατό να οδηγήσει σε επανατοποθετήσεις στο νότο που τον θέλει ανυπεράσπιστο για εύκολη μελλοντική υποδούλωση.

Στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, ύστερα από κοινές προσπάθειες όλων των κομμάτων, εξασφαλίστηκαν τα τελευταία ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας 541 και 550 που απαιτούν την άρση των αποσχιστικών ενεργειών και αναθέτουν στο Γενικό Γραμματέα την προσπάθεια για εφαρμογή τους και για συνολική λύση του Κυπριακού, βασισμένη στις αρχές και τις αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Είναι φυσικό να υποστηρίζουμε όλοι ένθερμα αυτή την προσπάθεια, είναι όμως επίσης φυσικό να αντιλαμβανόμαστε ότι η αρνητική στάση της Τουρκίας που τόσο άλλωστε κυνικά την εξέφρασε μέσα στην έδρα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, δεν αφήνει ελπίδες για επιτυχία αυτής της προσπάθειας.

Η Τουρκία προσπαθεί να δημιουργήσει εκτροπή της πρωτοβουλίας κι' έτσι να αποφύγει τις πολιτικές ευθύνες.

Είναι τραγικό να υποβοηθείται η Τουρκία σ' αυτή την προσπάθεια είτε με δηλώσεις αντίθετες με τις πρόνοιες των τελευταίων ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας για επανέναρξη του διαλόγου, χωρίς άρση των αποσχιστικών ενεργειών, είτε με ωραιοποίηση των Τουρκικών προτάσεων των οποίων το περιεχόμενο είναι γνωστό και που ο Γενικός Γραμματέας ακριβώς λόγω αυτού του περιεχομένου αρνήθηκε ακόμα και να διαβιβάσει προς την Κυπριακή Κυβέρνηση είτε με νύξη για συζήτηση επί μέρους θεμάτων και όχι συνολικής λύσης. Αυτές οι δηλώσεις επέτρεψαν στο Ρήγκαν να αλλοιώσει την απόφαση του Αμερικανικού Κογκρέσσου και να αυξήσει τη βοήθεια προς την Τουρκία.

Αυτό που επιβάλλεται είναι η προσήλωση στη γραμμή που υιοθετήθηκε ομόφωνα στη Νέα Υόρκη, χωρίς συγχύσεις και χωρίς δισταγμούς. Η εξίσωση εγκληματία και θύματος και η έκκληση για καλή θέληση και από τις δυο πλευρές αποτελεί ύβρη προς το θέμα και παραποίηση γεγονότων και καταστάσεων.

Αυτές τις ώρες ξαναζούμε το δράμα των χαμένων συναγωνιστών μας, το δράμα των πατημένων πατριδών, το δράμα των αδελφών μας που δεν ξέρουμε αν πέθαναν ή αν αργοπεθαίνουν στις Τουρκικές φυλακές, το δράμα των αγονάτιστων εγκλωβισμένων. Θα πρέπει να στεριώσουμε την απόφαση όπως κάτω από

οποιοσδήποτε προϋποθέσεις θα συνεχίσουμε τον αγώνα, χωρίς υπολογισμό θυσίας, ως τη νίκη, ως τη δικαίωση. Η ενότητα του λαού, η αντικατοχική ενότητα του λαού είναι το κλειδί της επιτυχίας του αγώνα.

Δεν υπάρχουν περιθώρια για διλήμματα, για λαούς που απειλούνται με εθνικό αφανισμό. Το σοσιαλιστικό κόμμα της Κύπρου θα σταθεί αταλάντευτο στον αγώνα της σωτηρίας, της τιμής και της εθνικής αξιοπρέπειας.

Δεν υπάρχει θάνατος για λαούς που αγωνίζονται για λευτεριά!

Με μετριοπάθεια αλλά χωρίς ηττοπάθεια, θα συνεχίσουμε τον αγώνα, για να ξεσκαλώσουμε τον Πενταδάκτυλο, για να ζωντανέψουμε τις καμπάνες του Αποστόλου Ανδρέα, για να προσκυνήσουμε τα χώματα του Μόρφου και της Κερόνειας.

Όποιος καλά αγωνίζεται, νικά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Ε.Δ.Ε.Κ. για την ομιλία του με την οποία φθάσαμε και στο τέλος της σημερινής επετειακής συνεδρίας του Σώματος.

Κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Ώρα λήξεως 11.15 π.μ.)

ΤΕΛΟΣ Γ' ΣΥΝΟΔΟΥ

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΒΟΥΛΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ**

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

I. 1. Νομοθετική Εργασία και Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Η Γ' Σύνοδος της Δ' Βουλευτικής Περιόδου της Βουλής των Αντιπροσώπων άρχισε στις 21 Σεπτεμβρίου 1983 και έληξε στις 14 Ιουλίου 1984.

Το Σώμα συνήλθε σε 37 συνεδριάσεις οι δε διάφορες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές σε 212. Τηρήθηκαν πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής από 2400 περίπου δακτυλογραφημένες σελίδες.

Ο μέσος όρος του αριθμού των Βουλευτών οι οποίοι παρευρέθηκαν στις συνεδριάσεις είναι 29, δηλαδή ποσοστό 85% του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

Κατά την περίοδο αυτή κατατέθηκαν στη Βουλή 108 νομοσχέδια από την Εκτελεστική Εξουσία και 7 Προτάσεις Νόμων από Βουλευτές ή Κοινοβουλευτικές Επιτροπές. Την ίδια περίοδο ψηφίστηκαν σε νόμους δυο προτάσεις νόμων και 101 νομοσχέδια, στα οποία περιλαμβάνονται 8 νομοσχέδια και 1 πρόταση νόμου που εκκρεμούσαν από προηγούμενες συνόδους. 14 νομοσχέδια αποσύρθηκαν από την Εκτελεστική Εξουσία από τα οποία τα 9 ήσαν νομοσχέδια προηγούμενων συνόδων. Επίσης αποσύρθηκαν 2 προτάσεις νόμου που εκκρεμούσαν από την προηγούμενη σύνοδο. 1 πρόταση νόμου και 1 νομοσχέδιο καταψηφίστηκαν από τη Βουλή.

Η Εκτελεστική Εξουσία κατέθεσε επίσης 42 Κανονισμούς από τους οποίους εγκρίθηκαν 37, αποσύρθηκαν 3 και 2 εκκρεμούν ενώπιον της Βουλής.

Κατά την ίδια Σύνοδο διάφοροι Βουλευτές υπέβαλαν στα διάφορα Υπουργεία 333 Ερωτήσεις και λήφθηκαν 188 Απαντήσεις. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και 42 Απαντήσεις σε Ερωτήσεις που υποβλήθηκαν κατά την προηγούμενη σύνοδο.

2. Η Βουλή σαν Σώμα συζήτησε εκτός από τα νομοσχέδια και τα ακόλουθα θέματα:-

- (1) «Η κομματικοποίηση της κρατικής μηχανής, οι πρόσφατες καταγγελίες της ΠΑΣΥΔΥ και η ανάγκη δημιουργίας διακομματικής Επιτροπής για να ερευνήσει το καυτό αυτό θέμα».

(Σε 4 συνεδριάσεις)
- (2) «Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση από την Κυβέρνηση της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων».

(Σε 4 συνεδριάσεις)
- (3) «Η ανάγκη προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος γενικά της Κύπρου».

(Σε 4 συνεδριάσεις)
- (4) «Ελληνικές Χημικές Βιομηχανίες Λτδ., ευθύνες για την ίδρυση μέχρι και τη χρεωκοπία της Εταιρείας».

(Το θέμα συζητήθηκε σε 2 συνεδριάσεις και εξακολουθεί να εκκρεμεί)
- (5) «Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής κοινότητας».

(Σε 2 συνεδριάσεις)
- (6) «Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών».

(Σε 2 συνεδριάσεις)

3. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές εκτός από τα νομοσχέδια ασχολήθηκαν και με τα ακόλουθα θέματα:

- (1) Η άφιξη μεγάλου αριθμού Λιβανίων στην Κύπρο και τα λαμβανόμενα Κυβερνητικά μέτρα.
- (2) Λιπάσματα, υπερκέρδη και η ανάγκη Κυβερνητικής παρέμβασης.
- (3) Οι επιχειρήσεις της Ε.Μ.Ε. και τα συμφέροντα της Ελληνοκυπριακής κοινότητας.
- (4) Η ανάγκη επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για να ευοδωθούν οι συνομιλίες μεταξύ των δυο πλευρών.
- (5) Η ανάγκη ενίσχυσης των προσφυγικών αθλητικών σωματείων και ο ρόλος και οι υποχρεώσεις του ΚΟΑ απέναντί τους.
- (6) Η επικρατούσα κατάσταση στη ΣΕΒΕΓΕΠ και οι επιπτώσεις από την απόφαση για κλείσιμο του εργοστασίου της ΒΙΑΓΡΕΕ πάνω στους υπαλλήλους αλλά και τη γεωργία γενικότερα.
- (7) Η κατάσταση στις Συνεργατικές Βιομηχανίες Ανατολικού Πάφου και η ανάγκη κατοχύρωσης των εργαζομένων σ' αυτές.
- (8) Το πρόβλημα της διάθεσης των πατατών, της εξασφάλισης αμειπτικών τιμών και η τελευταία οικονομική κρίση των πατατοπαραγωγών σε συσχέτιση με το οξύ υδατικό πρόβλημα της περιοχής Κοκκινοχωριών.
- (9) Η ανάγκη επανασύστασης ή σύστασης δευτεροβάθμιου ανεξάρτητου οργάνου για τις πράξεις ή παραλείψεις της Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.
- (10) Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα από τη λειτουργία του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου.

- (11) Η χρησιμοποίηση του Κυπριακού εδάφους για εχθρικές ενέργειες εναντίον φίλων γειτονικών λαών.
- (12) Η ζωντανή αναμετάδοση των συνεδριών της Βουλής από το Ρ.Ι.Κ.
- (13) Κώδικας ισότιμης μεταχείρισης των κομμάτων από το Ρ.Ι.Κ.
- (14) Το πρόβλημα των ιδιωτικών Φροντιστηρίων.
- (15) Η ανάγκη επανεξέτασης της κατάστασης στο Συνεργατικό Κίνημα.
- (16) Διάθεση πλεονάσματος χοιρινού κρέατος και η απαγόρευση εισαγωγής κρεάτων.
- (17) Οι μελετούμενες αλλαγές στους Κανονισμούς για τους εκπαιδευτικούς σε συνδυασμό με την ανάγκη διεξαγωγής των επικείμενων προεισαγωγικών εξετάσεων.
- (18) Το πλεόνασμα του αγελαδινού γάλακτος και τα γενικότερα προβλήματα της αγελαδοτροφίας στην Κύπρο.
- (19) Η επείγουσα ανάγκη επίλυσης του προβλήματος της δανειοδότησης, για σκοπούς επαναδραστηριοποίησης, των πληγέντων από την εισβολή μικρών και μεσαίων επιχειρηματιών, των οποίων η δανειοδότηση εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση.
- (20) Το αεροδρόμιο Πάφου και η ουσιαστική λειτουργία του.
- (21) Τα προβλήματα των νεφροπαθών και οι τρόποι αντιμετώπισής τους από την Κυβέρνηση.
- (22) Η άρνηση του Ιατρικού Συμβουλίου να επιτρέψει όπως καρδιοπαθείς εξεταστούν από ξένους ειδικούς που συμμετείχαν στο Ε' Διεθνές Σεμινάριο Καρδιολογίας.
- (23) Αίτημα της ΕΤΥΚ για τροποποίηση της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- (24) Το αμπελοργικό πρόβλημα, ευθύνης και παραλείψεις της Κυβέρνησης.
- (25) Η ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης.
- (26) Η προστασία του δικηγορικού λειτουργήματος χάριν της ευρύθμου λειτουργίας της Δικαιοσύνης και της σοβαρής κοινωνικής αποστολής του.

**Λεπτομέρειες ψηφισθέντων νόμων και εκκρεμούντων
νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμων**

Νομοσχέδια κατατεθέντα	108
Προτάσεις Νόμων κατατεθείσες	7
Εκκρεμούντα νομοσχέδια από ———	
προηγούμενες συνόδους	31
Εκκρεμούσες προτάσεις νόμων από	
προηγούμενες συνόδους	<u>15</u>
Σύνολο	<u><u>161</u></u>

Νόμοι ψηφισθέντες	103
(93 νομοσχέδια και 1 πρόταση νόμου της παρούσας Συνόδου και 8 νομοσχέδια και 1 πρόταση νόμου της προηγούμενης Συνόδου)	
Εκκρεμούντα νομοσχέδια της παρούσας συνόδου	10
Εκκρεμούντα νομοσχέδια από προηγούμενες συνόδους	14
Εκκρεμούσες προτάσεις νόμων της παρούσας συνόδου	5
Εκκρεμούσες προτάσεις νόμων από προηγούμενες συνόδους	11
Αποσυρθέντα νομοσχέδια προηγούμενων συνόδων	9
Αποσυρθέντα νομοσχέδια της παρούσας συνόδου	5
Αποσυρθείσες προτάσεις νόμων προηγούμενων συνόδων	2
Καταψηφισθέντα νομοσχέδια της παρούσας συνόδου	1
Καταψηφισθείσες προτάσεις νόμων	1
Σύνολο	<u>161</u>

II. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Οι δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων αποσκοπούν:

1. Στην ουσιαστική ενημέρωση ξένων Κοινοβουλίων και Κοινοβουλευτικών πάνω στις διάφορες πτυχές του Κυπριακού προβλήματος.
2. Στην ενεργό συμμετοχή και συμβολή της Κυπριακής Βουλής στις προσπάθειες που καταβάλλονται για τη λύση διεθνών προβλημάτων.
3. Στην αλληλοενημέρωση των Κοινοβουλευτικών πάνω στα ειδικά προβλήματα των Κοινοβουλίων και Κοινοβουλευτικών θεσμών.
4. Στην ανάπτυξη των διμερών σχέσεων.

Οι προαναφερθέντες στόχοι προωθούνται κυρίως με:

1. Τη συμμετοχή μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων σε Διεθνή Κοινοβουλευτικά συνέδρια.
2. Την επίσκεψη Κυπρίων Βουλευτών και διακομματικών αντιπροσωπειών σε ξένες χώρες.
3. Την επίσκεψη ξένων Βουλευτών και Κοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών στην Κύπρο.
4. Την αποστολή ψηφισμάτων εγκριθέντων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στα διάφορα Κοινοβούλια.

Κατά τη διάρκεια της υπό επισκόπηση κοινοβουλευτικής συνόδου επισκέφθηκαν την Κύπρο δέκα Κοινοβουλευτικές Αντιπροσωπείες και 14 εξέχοντες Κοινοβουλευτικοί από διάφορες χώρες. Συνολικά ήλθαν στην Κύπρο 63 Κοινοβουλευτικοί από 14 χώρες, περιλαμβανομένου του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Αναλυτικά οι δραστηριότητες της Βουλής στον τομέα των διεθνών σχέσεων έχουν ως εξής:

A. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

I. Διακοινοβουλευτική Ένωση

Η Βουλή των Αντιπροσώπων συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης με διακομματικές ή άλλες αντιπροσωπεύσεις.

Από τις 1—13 Οκτωβρίου 1983 συγκροτήθηκε στη Σεούλ το 706 συνέδριο της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης και από την 1—7 Απριλίου 1984 στη Γενεύη η Εαρινή Σύνοδος. Στο τελευταίο συνέδριο ο Βουλευτής κ. Αλέξης Γαλανός εξελέγη τακτικό μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης.

II. ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Η Βουλή συμμετέχει ανελλιπώς τόσο στο Περιφερειακό όσο και στο Παγκόσμιο Συνέδριο του Συνδέσμου. Από τις 22 Οκτωβρίου ως τις 6 Νοεμβρίου 1983 συγκροτήθηκε στη Ναϊρόμπι το 29ο Παγκόσμιο Συνέδριο του Συνδέσμου και από τις 7—11 Μαΐου 1984 το 15ο Περιφερειακό Συνέδριο στο νησί Γκέρνσου. Ο Βουλευτής κ. Κίμων Παναγίδης, ο οποίος είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου, μεταξύ 16—23 Μαΐου 1984 πήρε μέρος στη συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου που συγκροτήθηκε στη Μαλάουι.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα φιλοξενήσει το Μάρτιο 1985 τη Συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου και το Μάιο 1985 το 16ο Περιφερειακό Συνέδριο.

III. Ασιατικό Κοινοβουλευτικό Συνέδριο για Θέματα Πληθυσμού και Ανάπτυξης

Το συνέδριο αυτό συγκροτήθηκε στο Νέο Δελχί από τις 17—20 Φεβρουαρίου 1984 και η Βουλή αντιπροσωπεύθηκε με δυο Βουλευτές.

IV. Συνέδριο Προέδρων Κοινοβουλίων

Κοινοπολιτείας και Συνέδριο

Προέδρων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων

Στα δυο αυτά συνέδρια ο Πρόεδρος της Βουλής δεν μπόρεσε να συμμετάσχει καθότι οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντά του που απορρέουν από το Σύνταγμα, λόγω απουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας από την Κύπρο, δεν του το επέτρεψαν.

V. Σε όλα τα Συνέδρια Κύπριοι Βουλευτές μίλησαν πάνω στα διάφορα θέματα της ημερήσιας διάταξης και ανέπτυξαν έντονη δραστηριότητα ενημερώνοντας τις ξένες αντιπροσωπεύσεις πάνω στο Κυπριακό πρόβλημα.

B. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

I. Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης

Ο χρόνος που πέρασε χαρακτηρίζεται από έντονη δραστηριότητα στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση σχετικά με την Κύπρο. Τον Αύγουστο 1983 επισκέφθηκε την Κύπρο ο Ελβετός Βουλευτής κ. Laurent Butty, ο οποίος υπέβαλε έκθεση στη Συνέλευση σχετικά με το θέμα των διαπιστευτηρίων της Κυπριακής Βουλής. Το Δεκέμβριο 1983 επισκέφθηκε την Κύπρο ο Γάλλος Βουλευτής κ. Jacques Baumel, ο οποίος υπέβαλε στη Συνέλευση έκθεση

σχετικά με το Κυπριακό. Οι εκθέσεις και των δυο εισηγητών κρίνονται σαν πολύ ευνοϊκές για την Κύπρο και σαν μια μεγάλη επιτυχία της Κυπριακής Βουλής.

Κατά τη διάρκεια του Α μέρους της 36ης Συνόδου η Κοινοβουλευτική Συνέλευση αποφάσισε την επανεισοδοχή της Κυπριακής Βουλής στους κόλπους της.

II. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Κατά τον υπό επισκόπηση χρόνο οι σχέσεις της Κυπριακής Βουλής με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξελίχθηκαν πολύ ικανοποιητικά παρά την εκκρεμότητα που υπάρχει στην εφαρμογή της συμφωνίας συνδέσεως και η οποία αποσκοπεί στην τελωνειακή ένωση Κύπρου—ΕΟΚ.

Μεταξύ 9—13 Νοεμβρίου 1983 αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με την Κύπρο επισκέφθηκε την Κύπρο. Της αποστολής ηγείτο ο Πρόεδρος της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με την Κύπρο κ. Fernand Hermann και συμμετέσχε επίσης η Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εισηγήτρια της Πολιτικής Επιτροπής για θέματα Αγνοουμένων της Κύπρου Βαρώνη Έλλες.

Γ. ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

I. Κοινοβούλια χωρών Δυτικής Ευρώπης

(α) Ελλάδα

Οι επαφές και η συνεργασία με τη Βουλή των Ελλήνων είναι πολύμορφες.

Τον Ιούλιο 1983 διακομματική αντιπροσωπεία επισκέφθηκε την Κύπρο και συμμετέσχε στις εκδηλώσεις για την καταδίκη των μαύρων επετείων της 15ης Ιουλίου και της τούρκικης εισβολής.

Στις 29 Φεβρουαρίου 1984 ο Πρόεδρος της Βουλής επισκέφθηκε την Ελλάδα και είχε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας.

Οι αρμονικές σχέσεις και η συμπαράσταση των Ελλήνων Κοινοβουλευτικών παρατηρούνται κυρίως κατά τη διάρκεια διεθνών Κοινοβουλευτικών Συνεδρίων όπως επίσης κατά τις συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά τη διάρκεια των πιο πάνω Συνεδρίων γίνεται ουσιαστικός συντονισμός των διαφόρων ενεργειών για την προβολή και διεθνοποίηση του Κυπριακού προβλήματος.

(β) Ηνωμένο Βασίλειο

Ευκαιρίες και επαφές με τη Βουλή των Κοινοτήτων υπήρξαν πολλές.

Στα πλαίσια του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου Κύπριοι Βουλευτές προσκαλούνται κάθε χρόνο από το Βρετανικό κλάδο για να συμμετάσχουν στην ετήσια «Κοινοβουλευτική Επίσκεψη».

Πολλοί Βρεττανοί Βουλευτές εκτελούν ενημερωτικές επισκέψεις στην Κύπρο. Μεταξύ άλλων αντιπροσωπεία του Βρετανικού Κλάδου του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου επισκέφθηκε την Κύπρο το Δεκέμβρη 1983 και επίσης αντιπροσωπεία της Επιτροπής

«Φίλοι της Κύπρου» επισκέφθηκε την Κύπρο τον Ιούνιο 1984. Στις 4.2.84 ο Πρόεδρος της Βουλής επισκέφθηκε το Λονδίνο όπου είχε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Βουλής των Κοινοτήτων και τον Υφυπουργό Εξωτερικών κ. Whitney.

(γ) Γαλλία

Στη Βουλή και τη Γερουσία της Γαλλίας έχουν συσταθεί Όμιλοι Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου και αντίστοιχος Όμιλος Κύπρου-Γαλλίας υπάρχει και στην Κυπριακή Βουλή. Το Μάρτη 1984 αντιπροσωπεία του Ομίλου Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου εξετέλεσε ενημερωτική επίσκεψη στην Κύπρο.

II. Κοινοβούλια χωρών Ανατολικής Ευρώπης

(α) Σοβιετική Ένωση

Οι σχέσεις της Κυπριακής Βουλής με το Ανώτατο Σοβιέτ εξελίσσονται πολύ ικανοποιητικά. Τον Οκτώβρη 1983 επισκέφθηκε την Κύπρο αντιπροσωπεία του Ανώτατου Σοβιέτ, σε ανταπόδοση δικής μας επίσκεψης στη Σοβιετική Ένωση τον Ιούλιο του 1982.

(β) Τσεχοσλοβακία

Διακομματική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Βουλής επισκέφθηκε την Τσεχοσλοβακία από τις 5—9 Ιουλίου 1984.

(γ) Επισκέψεις στην Ανατολική Γερμανία, Βουλγαρία, Ρουμανία και Συρία προγραμματίζονται να γίνουν στο σύντομο μέλλον.

III. Κοινοβούλια Αδέσμευτων χωρών

(α) Γιουγκοσλαβία

Οι σχέσεις με την Ομοσπονδιακή Εθνοσυνέλευση της Γιουγκοσλαβίας είναι πολύ στενές. Από την 1—3.3.84 Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία από τη Γιουγκοσλαβία επισκέφθηκε την Κύπρο.

(β) Αίγυπτος

Οι σχέσεις μεταξύ Κυπριακής Βουλής και Αιγυπτιακής Εθνοσυνέλευσης εξελίσσονται ομαλά. Διακομματική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία επισκέφθηκε την Αίγυπτο μεταξύ 11—15 Δεκεμβρίου 1983, προπαρασκεύασε δε το έδαφος για πλήρη αποκατάσταση των διπλωματικών μας σχέσεων με τη φίλη χώρα.

IV. Άλλα Κοινοβούλια

(α) Αυστραλία

Ποικίλες επαφές άρχισαν και συνεχίζονται με το Κοινοβούλιο της Αυστραλίας. Από τις 20—23 Νοεμβρίου 1983 Διακομματική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία επισκέφθηκε την Κύπρο. Επανειλημμένες προσκλήσεις προς τον Πρόεδρο της Βουλής να επισκεφθεί την Αυστραλία δεν μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν λόγω απουσίας του Προέδρου της Δημοκρατίας εκ Κύπρου.

(β) Καναδάς

Από τις 27—31 Μαρτίου 1984 Διακομματική Κοινοβουλευτική Αντιπροσωπεία επισκέφθηκε την Κύπρο.

(γ) Ηνωμένες Πολιτείες

Συνεχίστηκαν οι ενημερωτικές επισκέψεις Αμερικανών Βουλευτών και Γερουσιαστών στην Κύπρο.

Δ. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων κατά τη Σύνοδο αυτή υιοθέτησε τα πιο κάτω ψήφισματα:

- (α) Στις 17 Νοεμβρίου 1983 ψήφισμα με το οποίο καταδικάζεται η ανακήρυξη του ψευδοκράτους από την τουρκοκυπριακή ηγεσία. Το ψήφισμα αυτό στάλθηκε στα διάφορα Κοινοβούλια του κόσμου.
- (β) Στις 7 Ιουνίου 1984 ψήφισμα σχετικά με τον εποικισμό της Αμμοχώστου από τους Τουρκοκυπρίους. Το ψήφισμα στάλθηκε σε διάφορα Κοινοβούλια του κόσμου.
- (γ) Στις 15 Ιουνίου 1984 ψήφισμα σχετικά με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον ο Πρόεδρος της Βουλής έκαμε διαβήματα και απέστειλε τηλεγραφήματα και ενημερωτικό υλικό στα διάφορα Κοινοβούλια του κόσμου σχετικά με τις πρόσφατες μονομερείς ενέργειες της Τουρκοκυπριακής ηγεσίας.

Ε. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

Κατά την υπό επισκόπηση Σύνοδο συγκλήθηκε ειδική συνεδρία του Σώματος με την ευκαιρία των μαύρων επετείων της 15ης Ιουλίου και της τούρκικης εισβολής.

Επίσης στις 21 Σεπτεμβρίου 1983, συγκλήθηκε έκτακτη συνεδρία της Βουλής με την ευκαιρία της επίσκεψης στην Κύπρο της Πρωθυπουργού των Ινδιών και Προέδρου του Κινήματος των Αδεσμεύτων κυρίας Ιντίρα Γκάντι για να εκφραστούν προς αυτή ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη για τη συμπαράσταση και υποστήριξή της προς τον αγώνα του Κυπριακού λαού.

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπόγραψαν τον κατάλογο των παρόντων (κατ' αλφαβητική σειρά):

Αναστασιάδης Νίκος	Παναγίδης Κίμων
Ζαχαριάδης Λέανδρος	Παπαϊωάννου Εζεκίας
Κατσελλή Ρήνα	Παπαρές Αυγερινός
Κληρίδης Γλαύκος	Πέτας Χρίστος
Κουρτελλάρης Χρίστος	Πουμπουρής Μιχάλης
Κωνσταντίνου Ντίνος	Τουλούρας Ζαχαρίας
Λόρδος Κωνσταντίνος	Φάντης Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Κυριάκος
Μαθηκολώνης Ανδρέας	Χριστοφίδης Μανώλης
Μάτσης Ιωάννης	Ψυλλίδης Ανδρέας
Μιχαηλίδης Χαμπής	

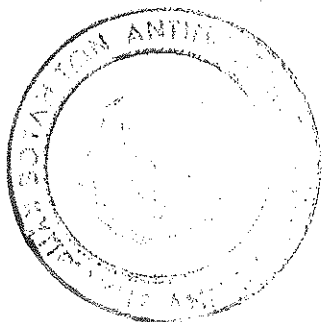
Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ
Κυρίλλης Φέλιξ
Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1) Ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Γεωργίου Λαδά και τήρηση μονόλεπτης σιγής καθώς και ομιλίες των Κοινοβουλευτικών εκπροσώπων των Κομμάτων (Ε. Παπαϊωάννου, Γλ. Κληρίδης, Κ. Παναγίδης, Β. Λυσσαρίδης) για τις μαύρες επετείους του Πραξικοπήματος και της Τούρκικης Εισβολής.
- 2) Απολογισμός Εργασιών και Δραστηριοτήτων Βουλής Αντιπροσώπων.

Τιμή : 25σ

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Δ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ — ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 1ης Σεπτεμβρίου 1984

(Ώρα έναρξεως 10.10 π.μ.)

(Αρ. 38)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γ. ΛΑΔΑΣ)

Κηρύττω την έναρξη της σημερινής έκτακτης Συνόδου και συνεδρίας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Παρακαλώ τους κυρίους Γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ:

(Ν. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, η έκτακτη Σύνοδος της Βουλής των Αντιπροσώπων συνεκλήθη κατόπιν αιτήσεως της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΑΚΕΛ—Αριστεράς και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δυνάμει του Άρθρου 74, παράγραφος (3) του Συντάγματος.

Οι αιτήσεις εζήτουν όπως συγκληθεί η παρούσα έκτακτη Σύνοδος προς συζήτηση των σημείων εργασίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Δυνάμει λοιπόν του Άρθρου 74, παράγραφος (3) του Συντάγματος, κάλεσα τη σημερινή έκτακτη Σύνοδο της Βουλής με προτεινόμενο θέμα προς εγγραφή και συζήτηση, εάν το αποφασίσει η Βουλή, «τα σημεία εργασίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών».

Ο κ. Παπαϊωάννου.

Ε. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς με επιστολή της ημερομηνίας 20 Αυγούστου, απευθυνόμενη προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ζήτησε όπως συγκληθεί έκτακτη Σύνοδος της Βουλής, βάσει του Άρθρου 74.3 του Συντάγματος, για να συζητηθεί το θέμα που έχετε αναφέρει. Κατόπιν όμως της χθεσινής ομόφωνης κατάληξης της συνάντησης των Αρχηγών και εκπροσώπων των Κομμάτων στο Προεδρικό Μέγαρο, έχουμε τη γνώμη ότι δεν συντρέχει κανένας λόγος να εγγράψουμε και να συζητήσουμε σήμερα αυτό το θέμα. Αν χρειασθεί θα το εγγράψουμε στο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν δύο θέματα: Το ένα είναι το θέμα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε. Η άποψη του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεν είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα και ότι καλόπιστα υπήρξε παραβίαση του Συντάγματος λόγω του γεγονότος ότι υπάρχει ασάφεια.

Το δεύτερο θέμα είναι το προταθέν προς εγγραφή θέμα.

Επί του πρώτου θέματος ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει ότι αντί η Βουλή αυτή να συζητά κατά πόσο ήταν συνταγματικά ή αντισυνταγματικά που συνεκλήθη αυτή η συνεδρία της Βουλής, θα ήταν ορθότερο το όλο θέμα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Κανονισμών της Βουλής με οδηγίες να ετοιμάσει σαφείς κανονισμούς που να διέπουν θέματα έκτακτης Συνόδου, ούτως ώστε να μην υπάρχει στο μέλλον διχογνωμία ως προς τη συνταγματικότητα ή μη του τρόπου με τον οποίο συνεκλήθη η έκτακτη Σύνοδος.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, δεν προτίθεται να προχωρήσω να αγορεύσω επί του θέματος. Εάν όλοι συμφωνούν, θα παρακαλέσω τον κ. Πρόεδρο να παραπέμψει το διαδικαστικό θέμα στην Επιτροπή Κανονισμών της Βουλής, οπότε ασφαλώς το θέμα τούτο θα λήξει και θα επανέλθει όταν η Επιτροπή ετοιμάσει τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γαλανός και ο κ. Λυσσαρίδης.

ΑΛ. ΓΑΛΑΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με την εισήγηση του κ. Κληρίδη όπως το διαδικαστικό θέμα, παρόλο που πιστεύουμε ότι ορθώς ενεργήσατε και βεβαίως πολύ καλόπιστα, συμφωνούμε, επαναλαμβάνω, να παραπεμφθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμών για να καλυφθούν τα κενά τα οποία υπάρχουν πάνω σε ορισμένα θέματα, όπως αυτό το οποίο ηγέρθη, δηλαδή της έκτακτης σύγκλησης του Σώματος.

Θέλω να εκφράσουμε με την ευκαιρία την ικανοποίησή μας για το ομόφωνο της αποφάσεως που λήφθηκε όσον αφορά τα ερωτήματα του Γενικού Γραμματέα και νομίζω ότι δεν υπάρχει λόγος να υπάρξει περαιτέρω συζήτηση του όλου θέματος. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την τροπή την οποία παίρνουν τα πράγματα. Για μας ήταν προβλεπτές οι αποφάσεις αναφορικά με τα

διαδικαστικά θέματα αλλά παρόλ' αυτά εκφράζουμε την ικανοποίησή μας για την ομόφωνη θέση και για την απόφαση τώρα των δύο Κομμάτων ν' αποσύρουν το θέμα από την Ημερήσια Διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαϊωάννου και ο κ. Κληρίδης.

ΕΖ. ΠΑΠΑ-ΙΩΑΝΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με το διαδικαστικό θέμα η Κοινοβουλευτική Ομάδα ΑΚΕΛ—Αριστεράς είναι της γνώμης ότι υπάρχει πράγματι διαδικαστικό θέμα το οποίο θα πρέπει να απασχολήσει την Επιτροπή Κανονισμών της Βουλής. Και συμφωνούμε πλήρως με την εισήγηση που έχει γίνει, για να μην απασχολείται αυτή τη στιγμή η Βουλή με ένα τόσο σοβαρό θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κληρίδης.

ΓΑ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ:

Υπήρξε, κ. Πρόεδρε, κάποια και πάλιν, μπορεί να πει κανείς, μη συμμόρφωση με τους Κανονισμούς και αυτή τη στιγμή ακόμα, διότι οι δύο συνάδελφοι ζήτησαν το λόγο προτού πάρω εγώ θέση επί του θέματος, ότι το αποσύρω ή δεν επιμένω στην εγγραφή του θέματος της συζητήσεως των σημείων εργασίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Είχα τελειώσει την ομιλία μου λέγοντας ότι αν επί του διαδικαστικού θέματος υπήρχε συμφωνία, τότε θα ζητούσα το λόγο για να πω τις απόψεις μου πάνω στο ζήτημα της εγγραφής ή μη του θέματος.

Η θέση του Κόμματός μου είναι ότι μετά από το αποτέλεσμα της χθεσινής συναντήσεως στο Προεδρικό Μέγαρο και μετά την απάντηση που εδόθη στα ερωτήματα Ντε Κουεγιάρ, επί του παρόντος δεν βλέπομε λόγο να επιμένουμε στη συζήτηση. Αν προκύψει λόγος, θα ζητήσουμε και πάλιν τη σύγκληση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι Βουλευτές, ως προς το διαδικαστικό θέμα, είναι γεγονός ότι υπάρχουν κενά στην παράγραφο (3) του Άρθρου 74 του Συντάγματος. Και βρίσκω πολύ ορθή την εισήγηση όπως η πλήρωση αυτών των κενών ανατεθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Κανονισμών που είναι το αρμόδιο Σώμα για αυτά τα θέματα, ούτως ώστε να μη βρίσκεται στην πολύ δυσάρεστη θέση στην οποία ευρέθη ο Πρόεδρος αυτού του Σώματος όταν είχε να αποφασίσει πάνω στην αίτηση των δύο Κομμάτων. Η διευκρίνηση των Κανονισμών θα διευκολύνει πάρα πολύ το έργο του Προέδρου αυτής της Βουλής σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Γι' αυτό το λόγο θα φροντίσω ούτως ώστε αυτό το θέμα να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Κανονισμών της Βουλής και να εξετασθεί το ταχύτερο δυνατό.

Όσον αφορά το δεύτερο μέρος, ότι δηλαδή δεν παρέστη ανάγκη να εγγραφεί και να συζητηθεί αυτό το θέμα, είμαι ευτυχής διότι η πολιτική ηγεσία αυτού του τόπου συναισθανόμενη τις ευθύνες της έναντι αυτού του τόπου και έναντι αυτού του λαού, έλαβε τις ενδεδειγμένες αποφάσεις και μάλιστα ομόφωνα. Δεν έχει σημασία αν έγιναν λάθη· λάθη μπορούν να γίνουν. Σημασία έχει το αποτέλεσμα, σημασία έχει η ουσία, σημασία έχει το δημόσιο συμφέρον, το οποίο εξυπηρετείται με την ομόφωνη απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του τόπου να απαντήσει θετικά και στα τέσσερα ερωτήματα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Και πάλιν συγχαίρω τον πολιτικό κόσμο της Κύπρου, ο οποίος πάντοτε στις κρίσιμες στιγμές βρίσκει τη δύναμη και το θάρρος να ομονοεί και να λαμβάνει τις ορθές αποφάσεις.

Κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτά τα λίγα λόγια που είπα, νομίζω ότι έχουμε φθάσει στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της οποίας και κηρύττω τη λήξη.

(Ώρα λήξεως 10.20 π.μ.)

Οι ακόλουθοι Βουλευτές υπέγραψαν τον κατάλογο των παρόντων κατ' αλφαβητική σειρά:

Αναστασιάδης Νίκος
Γαλανός Αλέξης
Δίγκλης Παύλος
Ζαχαριάδης Λέανδρος
Ζιαρτίδης Ανδρέας
Κατσελλή Ρήνα
Κληρίδης Γλαύκος
Κουρτελλάρης Χρίστος
Κυριάκου Χαμπής
Κωνσταντίνου Ντίνος
Λόρδος Κωνσταντίνος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μαθηκολώνης Ανδρέας
Μάτσης Ιωάννης
Μαυρονικόλας Νίκος

Μιχαηλίδης Θάλης
Μιχαηλίδης Χαμπής
Ομήρου Γιαννάκης
Παναγίδης Κίμων
Παπαδόπουλος Γεώργιος
Παπαϊωάννου Εζεκίας
Πέτας Χρίστος
Πουμπουρής Μιχάλης
Σαββίδης Γεώργιος
Σολωμής Χρίστος
Τουλούρας Ζαχαρίας
Φάντης Ανδρέας
Χρίστου Κυριάκος
Ψυλλίδης Ανδρέας

Αντιπρόσωποι Θρησκευτικών Ομάδων

Καλαϊτζιάν Αράμ

Κυρίλλης Φέλιξ

Χ' Ρούσος Νίνος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Απόσυρση από τα δύο Κόμματα, το ΑΚΕΛ—Αριστεράς και το Δημοκρατικό Συναγερμό, μετά από σύντομη διαλογική συζήτηση (Πρόεδρος, Ε. Πάπαϊωάννου, Γλ. Κληρίδης, Αλ. Γαλανός, Β. Λυσσαρίδης) αιτήσεώς τους προς συζήτηση του προταθέντος υπ' αυτών θέματος «Τα σημεία εργασίας του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών» και παραπομπή κατόπιν εισηγήσεως του Κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλ. Κληρίδη του εγερθέντος υπ' αυτού διαδικαστικού θέματος της συνταγματικότητας ή μη της διαδικασίας που ακολουθήθηκε στη σύγκληση της συνεδρίας της έκτακτης αυτής συνόδου της Βουλής, στην Επιτροπή Κανονισμών της Βουλής.

Τιμή : 25σ

